Digitized by Google

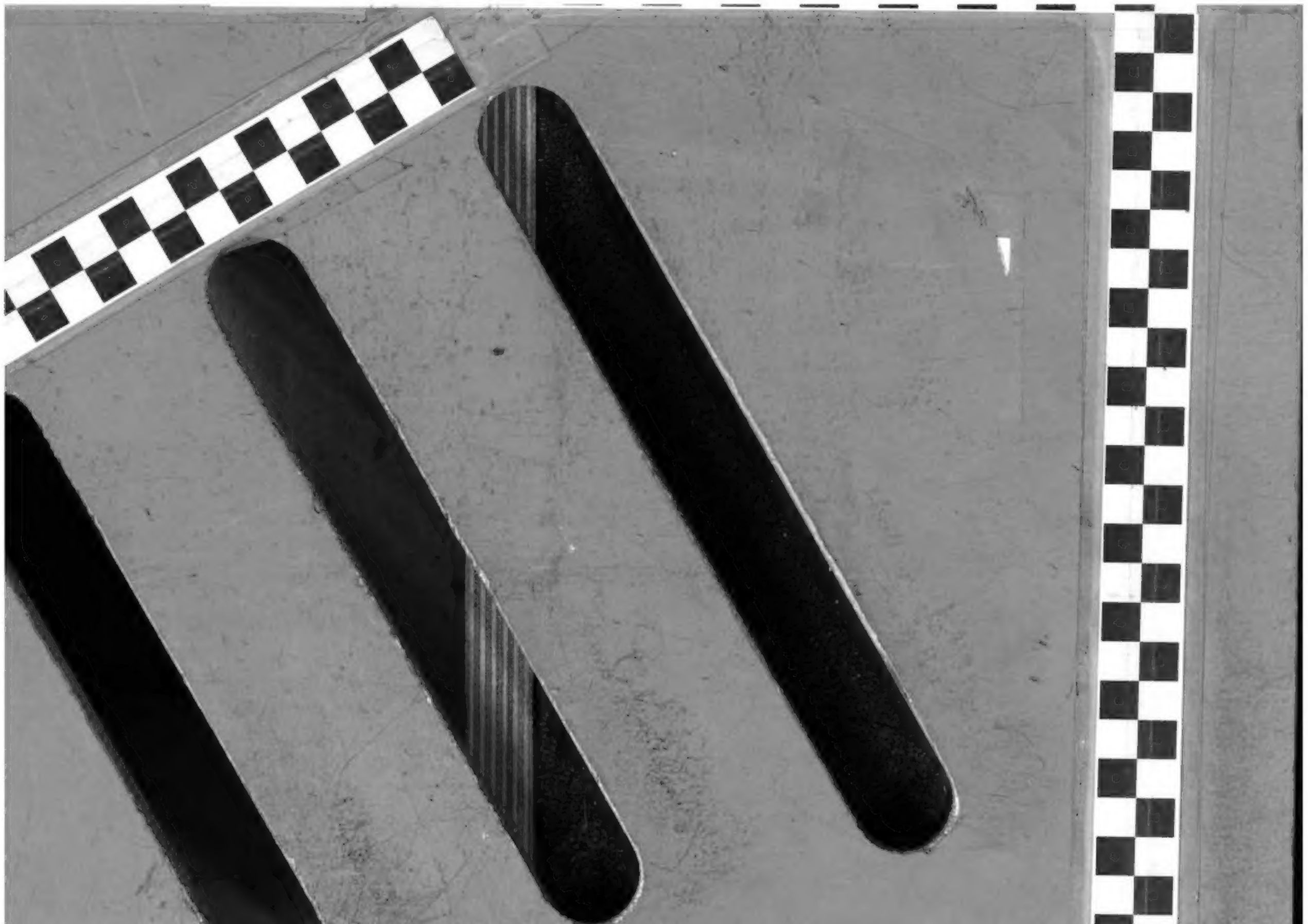

Digitized by Google

Digitized by Google

8
4 F
9

Digitized by Google

Digitized by Google

DECRETVM

Sac. Congreg. Eminentiss. Cardinalium

à S. Sede Apostolica ad Indicem Librorum
eorumdemque permissionem prohibitionem
expurgationem, et impressionem in
Vniuersa Republica Christiana
Specialiter Deputatorum.

SACRA Congregatio Indicis facultatem concedit Fratribus Minoribus Capuccinis, ut possint iterum imprimere, ac in lucem edere Annales sui Ordinis Authore Zaccaria Bouerio iam suspensos, adhibita tamen correctione, & additis protestationibus in principio & fine cuiuslibet Libri iuxta Decreta Vrbani VIII. Interim vero correctione opposita dicti Annales iam impressi, liberè, ac licite abomnibus legi possint. Romæ die 19 Nouembris 1652.

Fr. Raymundus Capisuccus Ord. Præd. Sac. Congr. Secr.

Loco ✝ Sigilli.

Digitized by Google

Imprimatur, si uidebitur Reuerendiſs. Sac. Pal. Apoſt. Mag:
A Epiſc. Verul. Viceſg:

Imprimatur

Fr. Vincentius Fanus Mag. & Soc. Reuerendiß. P. Fr.
Vincentij Candidi Sac. Pal. Apoſt. Mag. Ord. Prædicatorum.

Digitized by Google

CORRECTIO PRIMI TOMI ANNALIVM

ORD. FR. MINORVM CAPVCCINORVM PATRIS FR. ZACCARIÆ BOVERII

IN præfatione ad Lectorem pag. penult. lin. 19 omittantur verba Inter uincula usq, conatus, & ipsorum loco addatur progressus hic aspicias.
Pag. 3. lin. 12. post uerbum ornamentum addatur post Episcopos.
Pag. 9. lin. 3. uers. quamobrem ubi dicitur mortifera relaxationis lues, ac inobseruantiæ tabes Religioni corpus inuadit dicatur Regulari disciplinæ relaxatio ab aliquibus introducitur Et lin. 4 ominans uerbo ad Lapsum. Et lin. 16 uers. arduas omittantur uerba atq, in eundem casū Religionem inuoluant.
Pag. 10. lin. 1. ubi dicitur casus dicatur mutationes:
Pag. 12. lin. 10. ante finem omittantur verba, inter ipsos usq, spinas.
Pag. 14. lin. 7. uers. At vero, omittantur verba, quam ville Et lin. 3. uers. Iam uero quis nuncupantur.
Pag. 15 lin. 3. uers. ad posteramum. ubi dicitur Diuinissimarum. dicatur diuinarum.
Pag. 16. lin. 11. post uerbum ulla addatur fermè. Et lin. 7. vers. Anachoretas omittantur verba in religioni caput. Et lin. 9. ubi dicitur plane dicatur quasi Et lin. 11. vers. Ludouicus omittantur uerba Inani gloriæ statu dispersus Et ob animi tumorem.
Pag. 17. lin. 1. vers. amabo, post uerbum hactenus addatur quasi. Et lin. 3. omittatur verbum omnino
Pag. 18. lin. 5. uers. Quis tam, post verbum institutorem, addatur veluti Et lin. 4. vers. neq, id, ubi dicitur, restitutione dicatur reformatione Et lin. ultimo omittantur verba Et sicubi eam collapsam videt
Pag. 19. lin. 7 omittant, verba, quæ iam ab institutoris via declinare cœperat, & ad priorem formã Et lin. 15. omittant, atq, Euangelicæ uitæ formam.
Pag. 23 lin. 3. omittantur uerba. Denique, usq, expauesceret.
Pag. 27 lin. 4. omittantur collabentem.
Pag. 29. lin. 2. vers. iam vero, ubi dicitur certè, dicatur forsan. Et lin. 9. omittantur verba non tamquã eam forte excedat. Et lin. 8. ante finem omittatur persecutionum ac.
Pag. 33. lin. 3. vers. his omittantur verba illa callida usque quamobrem. Et lin. 14 cũ quotidianã usq, non possent. Et lin. 16 ut Pauli usq, Spiritum. Et lin. 18. ab ipsis, usq, fouebant.
Pag. 34 lin. 9. post verbum ad eum, addatur per uisionem.
Pag. 35. lin. 12. ante finem, omittantur verba quo, usq, præstituerent.
Pag. 36. lin. 1. omittantur verba. Nulla expectata Superiorij facultate. Et lin. 5. toto ordine à Regula obseruantiæ excedere. Et lin. 6 ab eo recedere præsertim. Et lin. 15. post verbum debent addatur Romano tamen Pontifice audito
Pag. 37. lin. 1. omittantur verba, totaliter, ac perfectam. Et lin. 2. quam usq, non poterant. Et lin. 9 vers. satis hic ubi dicitur totam dicatur nouam, Et ubi institutionem, reformationem.
Pag. 38. lin. 4. omittatur quam in ordine consequi non poterat. Et lin. 13. in communi totius ordinis lapsu. Et post verbum causas, addatur, uti ex memoratis visionibus sibi persuadebat.
Pag. 39 lin. 13. ubi dicitur ueram dicatur uerioremm Et lin. 21 omittantur uerba Religiosorum alterius ordinis famulo, Et lin. 10 ante finem Religiosorum famulos Et lin. 7 Inter famulorum manus
Pag. 40. lin. 10. vers. dum itaq, ubi dicitur Ordinem, dicatur fratres. Et ubi non parum, magis dicis quadrarent. Et lin. 16 ubi laprum desideratum profectum. Et lin. 2. vers. iam vero post uerbū Expectata, addatur maiorij, & uberiorij. Et lin. 6 ante finem, ubi dicitur vera dicatur verior
Pag. 42. in margine, ubi dicitur Miraculo, dicatur mirabiliter
Pag. 43. lin. 21. omittantur verba Cum veram, usq, cernerem. Et lin. 26. ubi dicitur vera, dicatur veriore. Et lin. 5. vers. Pontifex omittatur, ac ordinis declinatione.
Pag. 44. lin. 20. omittantur verba hoc itaq, usq, restituta fuerit, cum sua margine.
Pag. 45. lin. 13. omittantur verba veri duntaxat, ac legitimi. Et in ultimo margine omittatur uerbum ordinij
Pag. 46. lin. 1. omittatur hoc erat antiquum. Religionij sigillum. Et lin. 15. pene collapsa et lin. 16. Religionij
Pag. 47. lin. 2. vers. iam vero Ubi dicitur vero antiquoq, beati Francisci habitu restituto, dicatur veriore habitus forma restituta.
Pag. 48. lin. 15. ubi dicitur humana ministra prudentia Suadebat, dicatur, timor Ministri suadebat quo formidabat. Et lin. 19. omittant verba humanio, ac diabolicij. Et in. 18. ante finem omittatur nimia. Et lin. 20. Satanæ hoc consilium erat.
Pag. 49. lin. 17 ante finem omittantur verba, eo potius, usq, illinc. Et ubi dicitur Ducitur dicatur ducitsaque.

Digitized by Google

Pag: . lin. 11. ubi dicitur Eos qui de obseruantia nuncupantur dicatur Patres obseruantiæ. Et lin 2 ver. Cum semel omittantur verba Cum Ordinem, usq, animaduerteret Et lin. 6 quib' usq. erat.

Pag. 55 lin 2 ver. Caterum, ubi dicitur Fratrum, dicatur Patrum. Et lin. 3 omittatur ob laxiorem Ordinis disciplinam. Et ultima omittantur verba quemquam, usque auderet. Et lin. 4 ante finem veterem usque provocabat

Pag. 56 lin 11 ver. hoc consilio, omittantur hanc porro, usque diffido. Et lin. 14 ubi dicitur instaurari dicatur ampliari. Et lin 16 omittatur Vt in generali, usque cupiere Et lin. 20 ver. Minister omittatur humano quoque vitium fuit.

Pag. 57. lin 8. omittatur. Vt præceps consilium corrigat. Et lin 25. ferox.

Pag. 58. lin. 4. post verbum Vitam addatur arctius & melius. Et lin. 2. ver. At Ludouicus omittatur vanas pollicitationes atq; Et lin. 8. lapso, regulæ in obseruantia ac communi animarum periculo. Et lin. 9. miserrimo rerum statui, ac in pejus collabenti. Et lin. 10. omittatur usq, atque usque communiant. Et lin. 15. Præter usque promissiones Et lin. 17. omittatur periculo & lin. 7. ante finem omittatur cum pluribus usque pertenus.

Pag. 64. lin 21 ubi dicitur persecutione dicatur contradictione, & lin. 22 omittatur laxo.

Pag. 66 lin. 1. omittantur verba En quam usq, conspicere & lin. 1 ver. id certe post verbu maxime addatur strictiori, & lin. 2. ubi dicitur Matori ex parte iam collapsæ dicatur quadantenus minuta

Pag. 67. lin. 11. ver. Minister, omittatur quasi qui Spiritum in manibus gerat.

Pag. 72. lin. 5. ante finem, omittantur verba, Regulari disciplinæ collapsæ nullus in ea, & ubi dicitur Reliquas sic dicatur mihi minime videretur adesse.

Pag. 73. lin. 2. ver. legatus omittantur uerba nihilq; usq, animaduerteret & lin. 3 verbum grauius & lin. 4. non absque stomacho, & lin. 5. neq, satis tam duplicitatem admiror, & lin. 11. nihil usque probo, & lin 12 Nosq. usq. uoluit, & lin 16. Certe usque intrare.

Pag. 75. lin. 24. post uerbum Ducem, addatur humana prudentia, siue astutia.

Pag. 76 lin. 4. omittantur uerba, Diuina potius, usque exquo & lin. 4. ante finem, uixque, usq. plerumq. fit, & lin. 6. post uerbum. Regulæ, addatur ampliorem, & lin. 4 omittatur aduersus hominum, ac Dæmonum tentationes.

Pag. 77 lin. 4. ante finem omittatur Veram beati Francisci esse iam sibi persuaserat.

Pag. 78. lin. 1. omittatur Eius quoq, obseruantiam in Ordine se mansuros, consequi posse diffidebat.

Pag. 79. lin. 11 ubi dicitur persecutione dicatur contradictione, & lin. 12. Vbi persecutio, oppositio, & lin. 13 omittatur potius quam oppugnando & lin. 14. ac interitum, & lin. 21 ubi dicitur persecutio animaduerterit, dicatur existimaret, & lin. 21. ubi persecutio oppositio.

Pag. 80 lin. 11. ante finem, omittatur Demonesue an homines ignoro, & lin. 10. Illius verendi.

Pag. 81 lin. 14. ante finem, omittantur verba Deo præsertim metum incutiente, & lin. 9. qui non usum usque præstitisset.

Pag. 82. lin. 1. ver. post hæc Ubi dicitur furias, dicatur conatus

Pag. 88. lin. 3. ver. hic omittatur tanta usq, præuulisset.

Pag. 89. lin. 2. ante finē omittantur verba quod si, usque esset.

Pag. 90 lin. 12. ubi dicitur in Religione, usq, neq, dicatur inter fratres non ualde obseruantes, & lin. 4. post verbū facultas, addatur non unde quaque, & lin. 7. post uerbum ubera addatur quadantenus nobis uiderentur, & lin 8 omittatur neque fame confici conspicerentur, & lin. 12 ver. Caterū omittantur verba in Ordine usq. grassabatur, & eorum loco dicatur mitigata cernitur.

Pag. 91. lin. 7. omittantur verba qui, usque caperant.

Pag. 92 lin. 2. omittantur verba illa callide nomina subtricens.

Pag. 93. lin. 3 ante finem, ubi dicitur Collapsa restituatur, dicatur promoueatur.

Pag. 97. lin. 4. omittatur. Non alio præterquam Deo Authore, & fundatore

Pag. 99. lin. 5. ver. hinc, omittatur quam in ordine iam collabente repetire, haud poterant.

Pag. 102 lin. 4. ver. At vero omittatur, Sed Diuina quadam ratione, ac consilio excogitatum.

Pag. 104. lin. 4. ubi dicitur perfectam, dicatur perfectiorem.

Pag. 106 lin. 20 omittatur uerba, qui enim. usq, erigitis

Pag. 115 lin. 12. ante finem, omittatur uelut sensibiliter, & in margine sensibiliter, & post uerbum intuēri addatur uelut

Pag. 116 lin. ultima post uerbum ut, addatur piè.

Pag. 117 lin. 5. omittatur antiqua.

Pag. 130 lin. 21 omittatur uero ac.

Pag. 132 lin. ultima omittantur uerba cum ab usque liberaret, relicto solùm verbo Ludouicus.

Pag. 136 lin. 16. ubi dicitur collapsurum dicatur inde diminui, & lin. 13. ante finem omittatur quæ usque excitabant, & lin. 6. ubi dicitur anhelantes dicatur anhelabant omittanturq, uerba sibi usq, querebantur.

Pag. 137 lin. 11. ante finem. omittatur Sed etiam Zizaniæ

Pag. 140 lin. 9 omittatur Capuccinos usq, conferrent.

Pag. 146. lin. 10.

Digitized by Google

Pag. 146. lin. 10. omittatur pronus maximum, & lin. 20. nimium usq, id circo, & lin 10. ante finem ubi dicitur in Ordine, &c. usq, ferento, dicatur, in aliquibus refrigescere, & lin 4. ubi dicitur paulatim defficientem lugent, dicatur desiderant

Pag. 148. lin. 19 ubi dicitur superiorum dicatur eximiorum.

Pag 150 omittantur hinc, usque illinc, & lin. 11. aduenus usque procellas, & lin. 19. ante finem erga usque intenderet.

Pag 152. lin. 7. omittantur deplorabilem usq, ruentes, relictis solum his verbis, Ordinis statum &
lin. 13. omittatur Cracouiensiq; insidias

Pag 154. lin 27 omittatur aduersus daemonum hominumq, conatus, & lin 29 ubi dicitur remuneretur dicatur promoderent
bonem dicatur usum & lin. 17 ante finem omittatur diabolico spiritu, & lin 9. ubi dicitur reci-

Pag 157. lin. 21. omittantur verba Cum bonus usq, nam, & lin. 32. subreptitiè usq, perspicuum est

Pag 158. lin 8. ante finem omittatur fustibus armati.

Pag 159. lin 17. ubi dicitur persecutionis, dicatur contradictionis, & lin. 26 omittatur persecutionum, & lin 34. inter persecutorum procellas.

Pag 161 lin 14. omittatur necessariam nedum, & lin. 16. ubi dicitur multis modis in ordine vigori dicatur minus exactè à quibusdam obseruari, & omittantur verba primum usque concludit & lin. 19. ante finem, ubi dicitur hanc Commissarius, &c usque excusat, dicatur Commissarius uero hanc minorem paupertatis obseruandam duabus causis excusat

Pag 162. lin. 7. ubi dicitur iam in ordine labefactatam esse, dicatur in ordine deflexisse, & lin 9 ubi dicitur solitam ualidissimam dicatur rationabilem, & lin 12. omittatur multi de delicati, & lin. 13. omittantur uerbas hic, usque abscedendum, cum sua margine, & lin. 14. ante finem, quæ tamen usque affirmaret.

Pag 163. lin. 1. omittatur Minorum obseruantium, & lin. 5. communi ordini corruptioni, & lin 6 post uerbum indulgentiam addatur Conuentualibus concessam & lin. 14. ubi dicitur sint dicatur essent & lin. 22. post uerbum institutione addatur Fratris Elia, & Sociorum ejusdem, & lin. 24. ante finem omittatur. Cum ingrauescente, usq, rapere-

Pag 164. lin 13. ante finem, ubi dicitur, quam miserè dilapidentur, dicatur mitigata esse
mittantque uerba, quæ deplorationem magis quam probationem indigent, & lin. 11 Cum in Regulam usque labefactent.

Pag 165. lin 6. ubi dicitur odio omni, ac maleuolentia, dicatur omni passione, & lin 10. ubi dicitur ipsam rerum &c. usque penetrarat, dicatur Ducis suasionibus mutatus est; & lin 9. omittatur iniusto odio

Pag 166 lin. 4 omittatur Ciprianj, usque euertuntur

Pag 170 omittatur in prima margine quadam Ludouico, & suis crimina imponit, & lin 16 uerbis post uerbum Regulæ addatur strictiorem omittantque uerba quam apud suos quibus minimè poterant, & diuino, ac naturali iure dictante. Quorum loco in fine si
monachi, dicatur eorum qui dictante conscientia & lin. vlt. omittatur, nec probatorum hominum

Pag 171 lin. 7. omittatur Regulanj in obseruantia ritus. Iam diu usq, corruptela, & lin 11. his uitijs uacuam & lin. 19 hac generali usq, promittoque, cum suæ margine & eorum loco dicatur quibus motus Pontifex Generali Ministro iubet, ut nihil amplius Capucinis
Ordinem molestiæ, quominus omni tranquillitate inceptæ reformationi uacare queant tum ad
Ordinem conuersus cum in proposito confortat, promittoque, &c. & lin 4. ante finem ubi dicitur uerebantur, dicatur dubitabant, & lin. 3. ubi plerique, dicatur multi

Pag. 180 lin 3. omittatur ob id, & lin. 4. quod turpes ipsius Ordinis maculas coram Pontifice
aperuisse & lin 4 ante finem, ac tot effusis clamoribus

Pag
rit omittantur uerba, refellit, usq, iurisdictionis cum suæ margine, et eorum loco dicatur
refellere conatus. Et Ministrum Generalem obseruantium nullam iurisdictionis & lin 15.
ante finem omittatur, quo fit, usque didicerint & lin. 6. ubi dicitur nec rectè usq, possidente
dicatur hinc ordo regulari paupertate laboraret & proprium possideret, non rectè consequi
mentur, & lin. 20 omittatur uel eas à totius corruptione, et lin. ult. ubi dicitur cum toto
corpore corrumpi dicatur a suæ perfectione impediri.

Pag. 182. lin 5. ubi dicitur tum ex Regulæ penetralibus, dicatur ex Verbis Regulæ, et
lin. 16 omittatur, interea usque deberet, et lin. 21 Sed potius ex communi Ordinis macula
Et eadem lin. quæ facile usque reuocaretur.

Digitized by Google

Pag. 184. omittatur in margine, haud sine miraculo, et lin. 14. ubi dicitur, immodeste, dicatur inde

Pag. 186 lin 3. ante finem ubi dicitur, Ordinij, dicatur Italiæ

Pag. 187 lin 25. omittatur Saulo eum, et lin. 27. Et cum lapso Ordinis statu comparare caperet

Pag. 191 lin 6. ante finem omittantur verba dum igitur, usque Statuit cum sua margine

Pag. 194 lin 7 omittatur id circo, Et quod eorum, usq. Sigillaret

Pag. 200 omittantur in pristinam usque reponeret.

Pag. 204 lin 3 ante finem omittatur, quam e sordibus se reduxisse affirmabat

Pag. 215 lin 10 ante finem omittantur verba Ordo usq. conspiciantur cum sua margine, et lin 5. ubi dicitur, publicis in observantiæ, ac reformationij necessitas, dicatur, mitigatio, et lin. 4. omittantur verba ut simul usq. ducerent.

Pag. 217 lin. 14. omittatur quod regulari usque, certum sit, et lin 16. haud usq, melior sit, et lin. 18. Capuccino, usque prodeundar, et lin 23 veruntamen usq. cernant, et lin. ult. post verbum, observantia addatur congruentior. Et ex margine omittatur non necnon, et verba sed eum, usque mouantur, cum sua margine

Pag 218. lin. 14. ante finem, omittantur verba, atque eo usque teneantur.

Pag. 219 lin. 20 omittantur Seu quod, usque, arcumb existimamus, deorum loco dicatur omnes sciant quamus Capuccini ab observantibus subministrantur commodiones

Pag 225. lin. 15. omittantur verba at ex, usque his tamen, cum sua margine, et lin. 4. uers. has post verbum Bernardinus addatur porro, et lin. 5. omittatur inde, et lin 7 omittantur verba cui, usq. tulit, Relicto solum porro Cardinalij, et lin. 13. ante finem, ubi dicitur pollicetur dicatur Pollicetur, et lin. 12. omittantur ea, et lin. 20 usque de violata ipsorum fama, et lin 5. deinceps, et lin 7. hoc pacto usque fuit, et lin 3. inter hoc usque diuexabatur.

Pag. 227. lin. 5. uers. Vir autem, omittatur Regularemq, observantiam quod sua gens dilapsam lugeret, et lin. 16. ob infestas fratrum observantium persecutiones

Pag. 228 lin. 13. uers. id illi post verbum plane, addatur, ut piè creditur.

Pag. 229 omittatur in utrisq, margine Diaboli, et lin. 11. ante finem, ac tentationum et lin. 20 ac Diaboli astutias ignarus, et lin. 9. tartareas ibi fraudes adesse conspicit, et lin. 8. contra tentatorem.

Pag. 230. lin. 2. omittatur interno, usque grassentur, et lin. 12. quid est, quod me relicto ad alia confugio?

Pag. 231 lin 8. omittatur duplici, & Ordinij.

Pag. 233. lin. 5. omittatur nuncupatorum, et lin. 11. ante finem quia, usq. augentur.

Pag 240. uers. vir, omittatur, iam pene collapsam

Pag. 243 lin. 19 ante finem omittatur quam passim in ordine collabentem cernebat, et lin 8. callida superiorum astu

Pag. 253. lin 8. ante finem omittatur collabentem ordinij disciplinas.

Pag. 262. lin. 4. ubi dicitur tantummodo, dicatur maxime, & lin. 5. ubi tantum pro quæ

Pag. 264 lin. 7. post verbum, sunt, addatur, quæ etiam prodiendij, in his nostrij Annalibus animaduertendas Lectori volumus

Pag. 302. lin. 9. post verbum excepta, addatur prout credidit, et lin. 22. post verbum hæc prout ipse putauit, et lin. 24. post verbum benignitate existimatum.

Pag. 330. lin. 8. omittatur præterea nihil, et lin. 10. ubi dicitur meis omnibus bonis postea bijs dicatur Ex fide vitæ.

Pag. 338. lin 11. uers. Ioannes, omittatur inter alia usque prodiere, et lin. 13. uers. eadem omittatur inter cæteras et lin. 5. quæ longe latæ per Ecclesiam diffundendæ, et lin. 7. aut perfectior inter homines

Pag. 360. lin. 13. ante finem. omittatur Et mea spiritus compaginata, ac consurgat

Pag. 362. lin. 11. omittantur ita ut usque succellant et lin. 26. quorum usque pertenabit et lin. 28. ante finem post verba non mode in, addatur omnes lin. 2. omittantur verba ne dubites, usq. collaturum.

Pag. 364. lin. 2. omittatur Regulary observantia, et lin. 5. uers. Demum omittantur verba, sed usque fuisse.

Pag. 366.

Pag. 366. lin. Ultima omittatur inculenter.
Pag. 367 lin. 14. omittantur verba illa, hac inquam usque indicabit cum sua margine
Pag. 368. lin. 2. ver. etenim. omittatur fratrum obseruantium, et lin. 10. atq; a religion ui-
ry, et lin 9. ante finem, qua enim, usque uigent, lin. 6. quam apud obseruantes
Pag. 374. lin 9. ante finem ubi dicitur culpa uenialj dicatur uenialy.
Pag. 377. lin. 20. omittantur verba tandem usque collocat cum suis marginibus.
Pag. 379 lin. 5. omittatur Deo Authore Satam. et lin. 7. ver. equidem omittatur atq;
ad plenam, & perfectam seraphice Religionis formam prouocarent.
Pag. 386. lin. 15. omittatur tunc ardenti Spiritus imperu
Pag. 388. lin. 21 ante finem omittantur verba, altera quoq; usque uiderentur cum suis
marginibus
Pag. 395. lin. 12. ante finem ubi dicitur ulla dicatur grauj
Pag. 408. lin. 1 ver. illud postremo, post verbum posset addatur, Et proterua Solum sub dubio reperit
Pag. 413. lin. ultima omittatur. Cum ordinem a Regulari obseruantia magnopere dilapsum arneret.
Pag. 414. lin: ultima post verbum Ciborum addatur Spontaneo nec ab Ecclesia Statuto.
Pag. 417. lin 11. ante finem postverbum Capucinos addatur, Sicut & alios Sanctos Religiosos.
Pag. 421. lin. 20 ver. non nullis post uerbum est, addatur ob charitatem qua viuens defuncto
opem tulit, Omittanturque verba quae is pro defuncto viuens concepit.
Pag. 422. lin. 21, omittatur quam passim in ordine dilati conspiciebat, et lin. 30 omittantur
verba, in Conuentum usque Solitus erat cum suis Marginibus.
Pag. 429 lin. 9. omittantur verba dicere enim, usque non posse, et lin: 14 ante finem
post dictionem. ac addatur, velut.
Pag. 430. lin. 10 omittantur verba Cum enim usque offendunt cum suis marginibus et eorum
loco dicatur. Cum enim tempore pestis in quodam obseruantium Monasterio plures e vita cessis-
sent, & in Coelum transmisi essent, unus conuersus ob proprietatis vitium damnatus fuit com-
peruit, ipsemet per visionem apparente, et viuente, qui dum viueret laudabilis vitae evade-
batur: dicitur autem ipsius proprietatem in eo positam fuisse, at quinque marcas sine li-
centia Superiorum emparauit, amicis elargiri Statuisset: nec ea reuelasse quae re ipsa erant minoris notabilis
Pag. 470. lin. 8. ante finem omittatur haud leuiter.
Pag. 490 91. 92. et 93. omittantur verba Beati plurier repetita, et eorum loco dicatur
Servi Dei, aut Venerabilis viri.
Pag. 517. lin. 19 omittatur equitantium.
Pag. 552. lin. ultima omittatur a Supremis funeribus, atque in vitam vendicari.
Pag. 553. lin. 9. omittatur ob pluvima usque fuit
Pag. 563 lin. 21 ubi dicitur pluvimas dicatur plures, et lin. 21. omittatur illis, et ubi dicitur
haud quaquam dicatur fortasse non.
Pag. 592. lin. 7. ver. hoc itaque, omittatur Regulary in obseruantia
Pag. 583. lin. 3. omittatur apud Capuccinos.
Pag. 544. in ultima margine omittatur miracolo
Pag. 585. lin. 20 ante finem ubi dicitur ijs invisibilem praestiterat, dicatur sit defendi-
tum ea, & lin. 14 post verbum Eventus addatur velut.
Pag. 547. lin. 12. ante finem omittantur verba, Cum vero usque proficiscitur, cum sua margine
Pag. 614. lin. 12 ante finem omittant verba erat usque assignantur, et lin. 9. ubi dicitur eam
adolescentularum altera, dicatur adolescentulae quadam ibi commorante, et lin. 2. omitta-
tur tam, et tamdiu, et lin. ultima quoad, usque quibus.
Pag. 615. lin. 4. omittantur verba puellam, usque cumulare
Pag. 660 lin. 2. post verbum fatum, addatur velut, et lin. 21 ubi dicitur quoq; dicatur quasi
Pag. 662. lin. 15. omittatur diuina revelatione
Pag. 666. lin. 23 omittatur unde totius Regulary observantiae summa pendet.
Pag. 675. lin. 21. omittatur Prophetico Spiritu, et in margine prophetica Spiritu.
Pag. 691. lin. 14 ver. postremum omittantur verba Cum vero, usque affulgeret.
Pag. 695 lin. lin penultima omittatur certissime.
Pag. 696. lin. 5. omittatur prophetica.
Pag. 701. lin. 21 ante finem ubi dicitur ubique dicatur velut
Pag. 703. lin. 15 post verbum fuerat, addatur strictiory & lin. 20 omittatur Caelesty.
Pag. 706. lin. 20. ante finem omittatur collabentem apud Suos, et lin. 9. omittantur verba pro-

propriaque usque tutam relicto Solum. Seipsum in.
Pag. 769. lin. 17. omittatur martyrium. &c.
Pag. 774. lin. 25 omittantur verba Caturum usq, absoluit cum suis marginibus.
Pag. 760. lin. 13. omittantur verba hic accedit usque conspiciunt cum sua margine.
Pag. 778. omittatur membris frigore rigentibus.
Pag. 796. lin. 11 omittatur Spontaneo charitatis martyrio. omittantur etiam verba qui in eorum usque conueuerent cum sua margine.
Pag. 874. lin. 15. ante finem post uerbum Sunt addantur verba, Et S. forsan haec relata non nisi imaginaria visione contigisse credere aequum sit.
Pag. 791. lin. 4. ver. quedam omittantur verba Cum laxiores usque conspicerent, et lin. 9. tamquam ab altissima Regula paupertate diuertaney.
Pag. 940. lin. 7. ante finem omittatur Diuinam.
Pag. 957. lin. 12. ante finem post verbum non, addatur solum & post verbum sed, addatur praecipue, et lin. 11. omittatur uerbum duntaxat, et ubi dicitur a Successione exturbatj dicatur in Successione postponitj, & omittatur verbum solum, et lin. 4. ante finem omittatur solam, et lin. 3. ubi dicitur inter veri & non veri dicatur inter perfecti, & non perfecti, et lin. 2. omittatur duntaxat, et lin. vlt. ubi dicitur vera dicatur perfecta.
Pag. 956. lin. 6. veri. quae cum ita, ubi dicitur veram dicatur perfectam, et post verbum nec addatur Solum, et lin. 7. ubi dicitur sed qui dicatur sed praecipue.
Pag. 959. lin. 4. ubi dicitur praecibit ab ordinis successione dicatur non exigit ad successionem et lin. 5. ubi dicitur solam dicatur praecipue.
Pag. 967. lin. 26. omittatur et communem ordinis a Regulari obseruantia lapsum, et lin. 27. ac mollities passim.

CORRECTIO INDICIS TITVLORVM TOMI PRIMI ANNALIVM

Ad annum 1526. ubi dicitur penequitur dicatur contradicit.
Ad annū 1532. ubi dicitur persecutione dicatur contradictione, et ubi dicitur persequitur Capuccinos dicatur contradicit Capuccinis
Ad annū 1534. ubi dicitur persecutione dicatur contradictione, et omittatur Conniso fulminibus territus animam ab extinguendis Capuccinis reuocat.
Ad annum 1569 omittatur Guardiani cuiusdam Casu perierit.

CORRECTIO INDICIS RERVM, ET VERBORVM

In littera C. ubi dicitur Capuccini persecutionem patiuntur dicatur contradictionem, et ubi inuenitur persecutiones, dicatur contradictiones, et in verbo Carbonarius antiquum Religionis Sigillum dicatur unum antiquum Sigillum et in verbo Consilium omittantur verba Minorum Conuentualium Generalis proprio Consilio placet.
In littera I. verbo Frater Ioannes a Pano omittatur verba acerrimè persequitur &c.

FINIS

Digitized by Google

Dom. Prof. Rom. S. I. Bibl. Com.

ANNALES MINORVM CAPVCINORVM

AVCTORE

R. P. ZACHARIA BOVERIO SALVTIENSI EIVSDEM ORDINIS.

Tomus Primus.

Digitized by Google

Digitized by Google

ANNALIVM

SEV

SACRARVM HISTORIARVM
ORDINIS MINORVM

S. FRANCISCI

Qui Capucini nuncupantur

TOMVS PRIMVS

In quo vniuersa, quæ ad eiusdem Ordinis ortum ac progressum vsq; ad annum 1680 gesta sunt, fidelissimè traduntur.

Auctore R. P. Zacharia Bouerio Salutiensi eiusdem Ordinis Theologo.

Nunc primum in lucem prodit tribus Indicibus copiosissimis illustratus

LVGDVNI
SVMPTIBVS CLAVDII LANDRY.
M. D. C. XXXII.
Cum Priuilegio Regis Christianiss.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA
Digitized by Google

Digitized by Google

D. O. M.

SOLI,

ÆTERNO, IMMENSO, INCOMPREHENSIBILI,

VNI,

IN TRIADE PERFECTA, PERFECTO,

TRINO,

IN MONADE INDIVISA, INDIVISO,

COELO, TERRAQVE ADORANDO,

DEO INGENITO,

A QVO GENITVM SINE PRINCIPIO, PRINCIPIVM,
DEITATIS TOTIVS FONTI VBERRIMO,
OMNIVM CONDITORI, VNIVERSORVM DOMINO,
CVNCTORVM MODERATORI.

DEO GENITO,

ANTE OMNIA SÆCVLA SEMPITERNO,
VIVENTI VIVENTIS PATRIS IMAGINI, VERBO, VIRTVTI,
PER QVEM VNIVERSA CONDITA,
HOMINVM REDEMPTORI,
COELESTIVM REPARATORI.

Digitized by Google

DEO AB VTROQVE PROCEDENTI.

ALMO SPIRITVI, VTRIVSQVE ARDORI,

NEC GENITORI; NEC GENITO;

SED GENITORIS, ET GENITI;

ESSENTIALI NEXVI, COÆTERNO AMORI,

MVTVÆ AMBORVM SVAVITATI,

VERITATIS LVCI, CHARITATIS PLENITVDINI,

OMNIVM SANCTIFICATORI,

SVMMÆ DEITATI.

BONORVM OMNIVM SCATVRIGINI,

DONORVM FONTI, ORIGINI, AVCTORI,

BONA REFERT, DONA REDONAT, ACCEPTA REDDIT,

OPVS, LABOREM, ANIMVM,

VOVET, DICAT, CONSECRAT,

VILE,

ET INDIGNVM PLASMA.

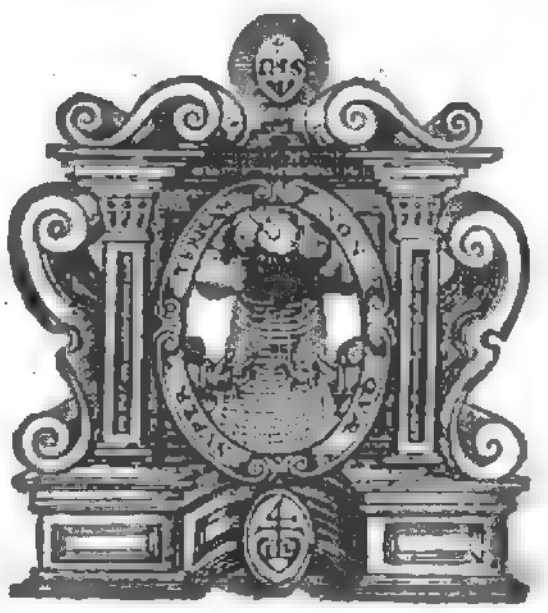

MARIÆ

Digitized by Google

MARIÆ MATRI MAGNÆ.

MAGNO Orbis Miraculo,
Cœlorum Prodigio,
Angelorum, Hominúmque ſpectaculo.
Quæ Diuina, ante primas Naturæ tenebras,
Luce circunfuſa.
Clariſſimis in Sanctorum ſplendoribus orta, & concepta,
Immaculato vtriúſque Natalis candore admirabilis,
Angelicis fulgoribus purior,
Seraphicis ardentior,
Cunctis eminentior,
Deo duntaxat Inferior aſſurgit.
MAGNO Cœleſtium omnium virtutum Flumini,
Vnde perennis Virginitatis vnda pellucida,
Inexhauſta totius Sanctitatis profunditas,
Tota denique Gratiæ Plenitudo,
Superefluenti latice fœcunda,
Quaſi impetu exundat.
MAGNÆ Dei Parenti,
Viuo viuentis Dei Tabernaculo,
Chriſtiani Orbis Auroræ,
Quæ inoccidui Solis partu fœcunda,
Incomprehenſibilem aluo continuit,
Ante ſæcula genitum genuit,
Dei verbum Fide, & carne peperit,
Partu integritatem
Non minuente.

Digitized by Google

MAGNÆ Cœlorum Reginæ,
Sydereis vndique Gloriæ coronis redimitæ,
Hominum Propugnaculo,
Miserorum luci,
Nouæ Ecclesiæ Lunæ, in æternum plenæ, & perfectæ,
Cuius splendor, nec pietatis vices
Alternat,
Neque vllis Humanæ impietatis nebulis
Obtegitur.
Sed perpetuo lumine coruscans,
Tenebris mersos
Ad lucem reuocat.
MAGNÆ Electorum Duci,
Peccatorum Reduci,
Perfectorum Magistræ,
Minorum Columnæ, Capucinorum Antesignanę,
Piæ Auctoris Patronę,
Omnium Matri,
Hoc Annalium Volumen,
Quod Diuinę, & Augustissimę
Triadi,
Tanquam Supremo illius Auctori, reddidit:
Ad te, ô Augusta,
Velut tua ope, ac dono acceptum,
Refert humilis,
Et indignus Seruulus.

BEATISSIMO

BEATISSIMO PATRI

VRBANO VIII. PONTIF. MAX.

F. ZACHARIAS BOVERIVS, *Ordinis Minorum S.Franciſci Capucinorum, indignus ſeruulus, ſemp. fel. D.*

PRODIT, Beatiſſime Pater, ad ſanctiſſimorum pedum tuorum oſcula, primus hic Annalium noſtrorum Liber; haud leuibus ſanè eò cauſis adductus. Mouet enim cum primis ſuprema illa Ieſu Chriſti Majeſtas; cui rerum omnium primitias in ſubiectionis, ac ſeruitutis teſtimonium offerri, diuina lege ſancitum eſt: quæ cùm in Te vno, optimo, ac legitimo Vrbis, atque Orbis Paſtore, diuino quodam ſplendore clariſſimè eluceat; ad eam (gracilia licet) hæc Annalium noſtrorum primigenia confluere neceſſe fuit; quæ ſummam meam, ac Noſtrorum in Te obedientiam, ac ſubiectionem teſtarentur.

Mouet quoque pia,& Catholica B.Patriarchæ noſtri Franciſci inſtitutio; cuius cùm tanta eſſet erga Apoſtolicam Sedem obſeruantia; vt ſe, ſuaque omnia ipſius pedibus ſubijceret: Ego, qui illud vitæ inſtitutum iamdudum, Deo adſpirante, amplexus ſum, quod Tibi maximè ſubiectum eſſe oportet: quidni, eo Magiſtro, ac Doctore didicerim; me, meáque omnia ſanctiſſimis pedibus tuis ſubſternere?

Mouet poſtremò neceſſarius ipſe Naturæ Ordo: quo vniuerſa, quæ natura conſtant, ad ſua principia; vnde ſemel effluxêre, con-

tendunt;

rendunt; ac duce ipta Natura feruntur: quo fit, vt cùm à Christo Dei Filio Opt Max. velut à bonorum omnium fonte, ac principio; hos mihi lucubrationum riuulos effluxisse, mihi certo certiùs exploratum sit; ad eundem ipso naturæ ductu, ac præstituta lege, qua cætera omnia reguntur, quam primùm refluere; gratissimóque (quoad fieri potest) animo referri necesse sit. Id verò haud meliùs, ac facilius me assequuturum speraui; quàm si modò à me editum Volumen, Tuæ Beatitudini; quæ Vicaria Christi persona, ac dignitate apud homines frueris, quàm humillimè consecrarem: vt inde velut per manus, ad summam illam Christi Dei Majestatem, quæ in Cælo est, transmissum pertingeret.

Atque hæc quidem, quæ Tibi, Beatissime Pater, cum cæteris Summis Pontificibus communia sunt, cùm iustè me ad hæc Tibi dicanda compulerint: an non iis maximè, quæ non communibus, aut vulgaribus titulis; sed priuatis tantùm, ac grauissimis nominibus debentur, me commoueri æquum fuit? Cui enim non perspicuum est; quàm pia, quàm paterna, quámque singulari, pusillam hanc nostram Congregationem, beneuolentia complectaris? Quantis eam in dies beneficiis accumules? Quibus benignitatis, ac protectionis tuæ præsidiis fulcias? Quot denique liberalitatis, ac munificentiæ; quæ primùm Tibi naturæ indita, Tecum quoque simul cum ætate creuit, donis amplifices? Testes sunt Apostolica Diplomata: quibus Religionis nostræ genus, ac nomen, quorundam morsibus dilaceratum, & labefactatum, in pristinum splendorem vendicas. Testis Cardinalitia purpura; qua Antonium Barberinum, Germanum Fratrem; virum alioqui animi probitate conspicuum, doctrináque, consilio, ac virtute inter Capucinos præstantem, exornasti: vt qui inter Minores minor, ac velut ignotus delitescebat; inter Purpuratos Patres, Purpuratus & is aliquando sederet. Testes præclara, tum prædicationis, tum Visitationis Apostolicæ munera; quæ inter alios, Nostris in Vrbe passim obeunda committis: quibus Capucinorum familiam, haud aspernandis honorum gradibus cohonestas. Testis denique ipsa Capucinorum Domus: quam ipse Antonius Barberinus S. R. E. Cardinalis, proprio ære a fundamentis, Te Auctore, in Vrbe erigendam curauit. Cuius (ne quidquam paternæ tuæ sollicitudini, & humanitati deesset) fundamenta, Tua non modò præsentia illustrare: verùm, vt perpetuò immota consisterent, benedictione Apostolica firmare; Pontificia Majestate, haud indignum iudicasti. Quo fit, vt

exigua

Digitized by Google

exigua hæc noſtra Capucinorum Familia tot honoribus ac beneficiis aucta : Te non ſolùm ob Vicariam Chriſti poteſtatem, qua Solis inſtar in Orbe præfulges, ſupremum Dominum, ac Paſtorem ; verùm & ob ſummam benignitatem, ac humanitatem, qua illam complecteris ; amantiſſimum Patrem, Propugnatorem, Vindicem, Benefactorem, Nutritium, immò & Conſanguineum agnoſcat. Ex quo, Tu illi Germanum Fratrem, olim Filium dediſti. Ea verò Tibi, & Filium, & Fratrem, & Cardinalem nuper reddidit. Et quidem cùm nihil tam proprium hominis ſit, quàm non modò beneficio, ſed etiam beneuolentiæ ſignificatione alligari : Quid eſt, Pater Beatiſſime, quod tot beneficiis æquum ab ea Tibi rependi queat ? Quid verò tanta beneuolentia dignum? Cuncta planè, quæ huius Familiæ ſunt, ſtudia, animos, amorem, præcordia ipſa iampridem tua Tibi humanitate comparaſti. Verumtamen, cùm hæc, quæ præſentem tantummodò in Te ſuorum Obſeruantiam, ac ſtudia indicant ; ſimúlque ſeipſam Tibi dediſſe, ea ſatis minùs ſibi ſufficere arbitretur. En hos Tuæ Beatitudini Sacros Annales, quibus integra Religio conſtat ; integrè dicat, donat, conſecrat : vt non diſſectam, aut aliqua ex parte imminutam ; ſed ſimul totam ; nouam ſcilicet, & antiquam Congregationis Sobolem, omniúmque collectos animos habeas ; ſacróque ac perpetuo Tibi iure comparatos poſſideas.

Quòd ſi poſtremam mihi his tandem caúſam addere licet : hanc certè ſumma mea erga Beatitudinem Tuam Obſeruantia, ſingularéque deuotiſſimæ ſeruitutis vinculum plurimis, grauiſſimíſque titulis contractum, iure ſibi vendicat. Huic cùm nullis ſtudiis, nullíſque officiis, quæ vel à me hactenus tentata ſunt ; vel vllo vnquam tempore exhiberi poſſunt, ſatisfacere valeam. Id ſaltem tenui hoc Opuſculo, velut grata quadam animi ſignificatione declaratum cupio.

Quòd ſi, Beatiſſime Pater, hoc pauperculi munus, licèt perexiguũ(quod tamen maximos ſæpè viros,ac Reges delectare ſolet)pro innata Tibi animi manſuetudine, ac magnitudine non exhorrueris; verùm benigniùs exceperis ; ac gratum probaueris : iam profectò ampliſſimam horum, qua-

iuncumque laborum, mercedem me assequutum puto. Nec quicquam præterea mihi optandum supereſt; niſi vt, quæ hactenus, Deo obstetricante, à me parta sunt; tua benignitate foueas: libellumquè tua benedictione prosequare: vt noua, ac futura prole fœcundior, nouos quoque tuæ Beatitudini Voluminum propediem fœtus progignat. Diù igitur, ac felix viue, & Vale, Optime Pontifex: atque vt æternum viuas, & valeas, det qui immortalem suis post hanc vitam largitur.

Digitized by Google

Præfatio ad Lectorem.

PRÆCLARVM apud omnes Historiæ nomen, ac dignitatem semper extitisse, Antiquorum omnium, atque eorum præsertim vox fuit; qui de Historia tam magnifica, ac illustria sensere: vt eam alij rerum, actionúmque humanarum compendium, ea potissimùm ratione appellandam senserint; quòd dum summorum Virorum, qui nos anteriori æuo præcesserunt, consilia, actiones, rerum exitus prosequitur; velut loquax quædam præteritorum imago, cunctas Orbis ætates ante oculos ponat; ac præteritorum temporum memoriam quasi fasciculo colligat. Alij, temporum testem, vitam memoriæ, veritatis lucem, ac vetustatis nunciam idcircò esse dixerint; quòd cùm rerum gestarum seriem, ac veritatem lucidam, perspicuam, constantem, fidelem, nullóque vitio labefactatam præseferat: vetustam temporum conditionem, eorúmque memoriam, quæ cum virtute à maioribus acta sunt, ab interitu vendicet. Alij denique vitæ normam, ac magistram ob id maximè nuncupauerint: quandoquidem ex ea præclara humanæ vitæ institutio exoritur, ac velut conglobata quædam, ac coaceruata sapientia, vt ait Nazianzenus, hominum mentes de agendis, ac fugiendis erudiat. Siue enim Remp. regas, siue domum administres, siue militiæ degas: quicquid denique domi, foríve agas, id rerum præteritarum exemplis cautiùs, & accommodatiùs præstes: multarum siquidem rerum disciplina in Historiæ lectione animus instruitur; & dum optimos quosque immortalem nominis gloriam, ex virtute adeptos ostendit, vnumquemque ad præclara virtutum facinora accendit. Iuniores antiquioribus prudentia exæquat, Senioribúsque rerum experimenta subministrat: improbos quoque, ac prauos homines, quos virtutis amor minùs ad meliora allicit, malorum exitiis à vitiis exterret. Demùm, ea totius Orbis, ac omnium temporum disciplina censenda est; qua hominum vita componitur, hisque abundè instruitur, quibus ad benè, beatéque viuendum duci possit.

Historiæ laus, & vtilitas.

Gregor. Nazianz. ad Nicobol. de Hist. leg.

Porrò, si hæc antiquis humanarum rerum monumentis vtilitas inesse creditur; vt eorum studiosos suapte natura ad virtutem, & sapientiam trahat: quid de diuinarum rerum historia sentiendum erit? cui ea ab ipsa sacrorum natura vis indita est; vt legentium animos non modò cœlesti sapientia imbuat: sed & impetu quodam ad Deum, diuináque amplectenda impellat? Nam quemadmodum ex igne naturaliter emicat splendor, & ex vnguento præstanti odor diffunditur: ita è sanctorum gestorum commemoratione, diuinorum appetitus in animo generatur; meliórque, ac sapientior mens fit, quum diuinis rebus erudita, sæpè in sacræ

Sacrarum Historiarum lectio qua bona conferat.

Hiſtoriæ lectione verſatur. Cùm enim ſacra Hiſtoria virtutes perſuadeat, vitia ſubmoueat, varios vitæ humanæ caſus, ac mutationes aperiat, diuina conſilia patefaciat; animúmque ad diuinam pietatem, charitatem, Religionémque impellat: hinc cœleſtium virtutum in homine ſumma exoritur: hinc pietas, hinc fides, hinc religio, hinc probitas, hinc conſtantia, hinc integritas, ac omnium bonorum ſeges pullulat: prudentia, conſultatio, æquitas, fortitudo, temperantia, iuſtitia, cæteræque virtutes omnes; velut ſacræ Hiſtoriæ ſoboles ab ea naſcuntur.

Quamobrem Baſilius Imperator Leoni filio, præter ſacrorum librorum Hiſtoriam, nihil magis commẽdare viſus eſt, quum ad eum ita ſcribit. *Per Hiſtorias* (inquit) *veteres ire non recuſa: ibi enim reperies ſine labore, quæ alij cum labore collegerunt: atque illinc hauries, & bonorum virtutes, & improborum vitia; vitæ humanæ varias mutationes, & rerum in ea conuerſiones. Mundi huius inſtabilitatem, & præcipites Imperiorum caſus; & vt vno verbo complectar, malorum facinorum pœnas, & bonorum præmia: quorum illa fugies, ne in diuinæ iuſtitiæ manus incidas: hæc amplecteris; vt præmiis, quæ ea comitantur, potiaris.*

Baſil. Imper. epiſt. ad Leon. filium.

Sacra Hiſtoria quomodo legenda.

Verùm qui ad ſacras Hiſtorias accedit, id magnopere cauere debet: ne in Torrentis modum, raptim in ſacrorum voluminum lectione fluat; aut Venatici canis inſtar, velociùs per Hiſtoriæ agrum excurrat: quæ enim rapidè, ac feſtinanter leguntur, vix animo inhærent: neque ager fœcundus ſit; quem vnda placidè ſubſiſtens non rigat. *Quid enim prodeſt* (teſte Auguſtino) *lectione continua tempus occupare, Sanctorum geſta, & ſcripta legendo tranſcurrere, niſi ea maſticando, & ruminando ſuccum bibamus; & transglutiendo vſque ad cordis intima tranſmittamus? vt iis diligenter conſideremus ſtatum noſtrum; & ſtudeamus eorum opera agere, quorum facta, & verba cæpimus lectitare.* Lentè igitur, ac morosè in Hiſtoriæ ſacræ lectione incedendum eſt: vt ex ea tum humanæ, tum diuinæ prudentiæ leges, ac vitæ exempla hauriri queant.

Auguſt. lib. de Scala Parad.

In Hiſtoria legẽda quid fugiendum.

Ea quoque lex ſacras Hiſtorias legenti ſancita eſt. Ne quid nimis: neue in Hiſtoriarum lectione, ingluuie quadam, ac immoderato rerum appetitu feratur: quo vel mentem ingurgitet, vel plus lectionis deuoret, quàm animi ſtomachus ferre, ac decoquere valeat. Dictum ſapientis eſt: *Mel inueniſti, comede quod ſufficit tibi, ne fortè ſatiatus euomas illud.* Cùm enim Hiſtoriæ legendæ ratio, ea cuíque ineunda ſit; vt ex ea vitæ, ac prudentiæ exempla decerpat: qui animum hiſtorica lectione obruunt, id planè efficiunt; vt nimio rerum pondere ipſius vires exhauriant. Fatigata autem mens, cùm è lectione ſurgit; vel priorum, quæ legerat, obliuiſcitur; vel rerum multitudine obruta, minus ſingulis vacare poteſt, quibus prudentior, ac ſapientior fieri debuit. Immò & eo plerúmque fit; vt quemadmodum qui os Phialæ anguſtum vino obruunt, vinum potiùs effundunt, quam Phialam impleant. Ita qui ſe plus æquo hiſtorica lectione ingurgitant, cùm mentis anguſtias patiantur; ab ea nonnunquam Hiſtoria, ac prudentia vacui redeant.

Prou. 25.

His itáque præceptis prælibatis: Si quæ in contexenda huius Volumi-

Digitized

nis Hiſtoria ratio à nobis inita; quis ordo, quiſuè operi ſcopus præſtitutus ſit, exquiratur. Quod ad titulum ſpectat; nequaquam To, Lector, ignorare decet: nos haud fruſtra huic operi, Annalium, ſeu ſacrarum Hiſtoriarum nomen indidiſſe: Annalium enim nomen, ac ſcriptionis formam, velut antiquiſſimam; qua res geſtæ luculentiùs, ac diſtinctiùs ſuis quæque temporibus, per annos ſingulos diſtribuuntur, retinenda duximus. Olim ſiquidem (Luceio teſte) Hiſtorianihil aliud erat, præterquam Annalium confectio; qui eò fideliores, & accuratiores erant, quòd à Sacerdotibus, Viriſque integerrimis conficiebantur. Illud tamen ab Hiſtoriæ nomine haud diſiungendum cenſuimus. Cùm enim Hiſtoria (vt nonnullis placet) rerum antiquiſſimarum ſit: Annales verò res, aut præſentes, aut parum à noſtra ætate, memoriáque remotas complectantur: ne antiqua ordinis monumenta Annalibus deeſſent, Hiſtoriam cum Annalibus coniunximus: neve præclara huius tempeſtatis geſta, quæ ab obliuione, ac obliteratione vendicare æquum eſt, ab Hiſtoria arceantur: Annales Hiſtoriæ adnectendos curauimus: vt dum Annales, ſiue ſacras Hiſtorias nuncupamus; ſimul vtráque & vetuſta, & præſens Religionis ætas colligeretur. Cæterum, cùm rerum geſtarum veritas ita Hiſtoriæ neceſſaria ſit, vt illius vita, ac fundamentum iure nuncupari debeat; qua è medio ſublata, nec vetuſtas, nec rerum memoria, nec legitima narratio, neque Hiſtoria ipſa ſtare queat. Ex quo egregiè Tullius, duas Hiſtorico leges ſancitas eſſe docet. Prima, Ne quid falſi dicere audeat. Altera, Ne quid veri dicere non audeat. Atque id rectè. Hiſtoria enim, ſi obſcura, ſi perplexa, ſi perturbata fuerit, Hiſtoria eſt: at vbi mendax euincitur: non Hiſtoria, ſed fabula nuncupatur. Nam quemadmodum humanum corpus, ſimul ac diſceſſerit animus, exanime cadauer efficitur: ita etiam Hiſtoria, ſi à veritate, quæ illius vita, & anima eſt, deſeratur: protinus vel in commentum, vel in fabulam mutatur. Quapropter hanc mihi ante omnia, in hiſce Annalibus, ita proſequendam ſtatui; vt non dubiam, aut incertam; non ſuſpectam, non vitio aliquo laborantem; ſed dilucidam, certam, probatam, è tenebris erutam, atque in lucem vendicatam, cunctis aſpectandam proponerem. Quod planè me aſſequutum ſpero, præſertim cùm huc non omnia paſſim, quæ obuia fierent; ſed ea tantummodò, quæ vel ab antiquis Patribus, qui propiùs à Religionis ortu abfuerunt, memoriæ tradita; vel à grauiſſimis Viris certa fide, ac iureiurando confirmata fuêre: omnium habito delectu, contulerim: vti ex Indice, qui operi præpoſitus eſt, cunctis perſpicuum eſſe poteſt.

Hiſtoria quo ab Annalibus differat.

Veritas Hiſtoria neceſſaria.

Annalium Capuccinorum veritas.

Id quidem prudentem Lectorem rogatum velim: ne in Annorum, ac temporum particulis accuratiùs examinandis, nimiùm diligens ſit, & exquiſitus: nam etſi in his cuíque rei geſtæ ſingillatim aſſignandis, ſtudium omne, ac diligentiam contulerim; haud tamen, præſertim ob manuſcriptorum vitia, ac inopiam, ſingula tam certis temporum periodis, adamuſſim reſpondere confido; vt non aliquid, vel minimum, plùs minúſvè effugiat. At ſanè hęc modica, quæ forte irrepſit, incerta, aut indiſtincta temporum traditio, haud tanti æſtimanda eſt; vt à fide Anna-

lium quemquam reuocare debeat; præsertim cùm rerum veritas sarta-tecta teneatur; atque in temporum veritate assignanda, ad veritatem accessisse sat sit.

Id Te quoque, Lector, admonitum volo; me non omnia clarissimorum Virorum, quorum Capucinorum Religio, à sui ortu, ad hæc usque tempora ferax fuit, gesta, ac virtutes in hoc Volumine perstrinxisse. Cùm enim prior illa humillimorum Patrum nostrorum ætas; quibus maior humilitatis, ac propriæ despicientiæ sectandæ, quam existimationis apud homines captandæ, cura erat: Illustrium Virorum, qui in Religione florebant, facta potiùs silentio tegere, ac celare, quàm in publicum proferre curaret: ab hisque maximè abhorreret, quæ suorum virtutes, ac præclarè gesta memoriæ commendare videbantur: eo planè accidit, vt innumeri ferè sanctorum hominum actus, virtutes, miracula, silentio, ac vetustate deleta interierint, quorum vix leuis, ac per manus tradita, ad nos memoria peruenit. Quo fit, vt eorum duntaxat hîc à nobis gesta referantur: quæ ex Manuscriptis absolutissima, & probatissima hausimus. Hos verò, neque omnes, neque promiscuè, absque delectu, ad Annales vocauimus: Eos enim, qui etsi virtute præstantes, nullis à Deo signis, aut visionibus, aut reuelationibus probati fuêre; consultò prætermisimus, ne Volumen in immensum excresceret: iis tantùm ad Annalium memoriam accitis, quos Deus Opt. Max. vel diuinis hisce testimoniis illustriores esse voluit, vel eorum gloriam post mortem declarauit. Quorum gesta, ac vitam summa cum virtute transactam: Ecclesiæ sanctæ vestigiis inhærens, quæ laudat post mortem, magnificat post consummationem: eo tantùm anno conscribendam duxi, quo ij ex hac mortali luce migrarunt.

Mihi quoque propositum fuit, ab omnibus, tum profanis, tum alienis ab instituta Religionis Historia, quantum fieri potuit, rebus conscribendis abstinere. Quid enim Sacræ Historiæ cum profana commune esse debet? Habent humana Scriptores suos: habent & aliorum Ordinum propria, qui accuratiùs, ac pleniùs res suas conscribant. Quapropter ea tantùm, quæ ad Minorum Capucinorum Annales spectant, mihi calamo prosequenda fuêre. Religionis nimirum ortus, progressus; Prouinciarum erectiones, præcipuorúmque duntaxat Conuentuum fundationes; Viri sanctimonia, vel doctrina illustres: quæque in Religione memoratu digna quoquo anno euenêre: atque alia, quæ ad Religionis statum, aut propagationem declarandam pertinent, suo ordine distinguenda curaui.

Porrò, ne quis fortè nos ad arbitrium nostrum aliqua confinxisse existimet: in ipso Voluminis fronte, Indicem Auctorum, ac Manuscriptorum; ex quibus tota hæc Annalium Historia per singulas illius partes desumpta est, adiecimus: vt eo perspicuum fiat, nihil à nobis ex arbitrio confictum: sed ea duntaxat, quæ certo aliorum grauissimorum virorum testimonio probata sunt, fideliter, ac syncerè hîc allata fuisse.

Sæpè quidem illud me anxium, ac sollicitum reddidit quisnam in no-

ginibus Vrbium, & Oppidorum, quæ paſſim hiſce in Annalibus obuia fiunt, explicandis modus mihi obſeruandus eſſet. Si quis enim vniuerſa velit latinis priſcis dictionibus efferri: cum Volumine, & Dictionarium nominum interpres emitti neceſſe erit: qui contrà, nullum latinis nominibus donari velit, ſed omnia proprio Idiomati explicanda committat: is videatur omnem antiquitatem faſtidire. Modus itaque tenendus eſt: quem cùm nemo certum queat præſcribere, hunc nos medium quoddam ſeruantes, nobis præſtituimus: vt alia ad recepta iam latinæ linguæ vocabula referamus: aliis latinum ſonum quaſi veſtem aptemus, vt faciliùs intelligi queant.

Hiſtoricus ſtilus qualis eſſe debeat.

At quod ad Orationis, ſeu locutionis genus pertinet; ab eo præſertim mihi abſtinendum duxi: quod pigmentis, & lenociniis aſperſum, ad iucunditatem potiùs, & eloquentiæ, ingeniique oſtentationem, quàm ad ſinceram rerum narrationem, natiuámque Hiſtoriæ faciem exprimendam inſtitutum videtur. Illud verò Hiſtorici proprium, ac genuinum ſemper arbitratus ſum: quod purum, quod perſpicuum, quod ſimplex, atque à ſuperfluo verborum ornatu alienum eſſet. Cùm enim Oratoria dictio Regiæ ſponſæ ſimilis ſit, cuius non modò aurum, & purpura: ſed flores etiam, ac gemmæ maieſtatem ornant: Hiſtorica tamen locutio, nobilis Matronæ, ac Matrisfamilias honeſtatem referat: in qua cultus, habitus, inceſſus grauis, ac moderatus eſſe debet: atque vbi munditiam retinuerit, maiora ornamenta abiicit: ita vt in ea locum habeat illud Manilij.

Ornari res ipſa nequit, contenta doceri.

Hinc Tullius in Bruto, Cæſaris Commentarios, hac ratione mirificè commendat. *Commentarios*, inquit, *ſcripſit rerum ſuarum valde probandos. Nudi, enim recti, ac venuſti ſunt, atque omni ornatu Orationis, tanquam veſte detracta.* Quamobrem Oratoriis fucis, ac ornamentis longè abiectis, ſimplex, ac naturale dicendi genus ſequuti ſumus, quo rerum geſtarum veritas purior, ac luculentior appareat.

Tul. in Brut.

Iam verò ex ipſo Hiſtoriæ fine, quis in hoc Annaliũ Volumine exarãdo, ſcopus mihi præſtitutus fuerit, licet perpendere. Hiſtoriæ finẽ alij quidẽ in eo repoſitũ volunt: ne res à maioribus geſtæ obliterẽtur. Alij ne præclara illorum facta, & admiranda, ſua fraudentur gloria. Alij denique vt ex rerum geſtarum monumentis Mortales exempla hauriant: vnde cautè, ac prudenter vitam inſtituant. Prior quidem vtérque finis nobis communis eſt. Neque enim vlla aut ratio, aut publica vtilitas fert: vt ipſi præclara ſanctorum Virorum geſta, quibus poſteritas iuuari, & ad virtutem accendi poteſt, vna nominis obliuione deleantur: Et qui ſua virtute, atque admirandis vitæ exemplis nobis præluxerunt, ea gloria fruſtrentur: quam ſibi tum apud homines, tum apud Deum, immortalem comparârunt. Et quidem cùm Sacros Scriptores huius rei ſtudioſiſſimos offendamus, quorum hæc vox eſt: *Laudemus Viros gloriоſos, & parentes noſtros in generatione ſua, &c. ſapientiam eorum laudent populi, & laudem eorum nunciet Eccleſia.* Quî nobis fas erit, Patrum, ac maiorum noſtrorum: homi-

Hiſtoriæ quis finis præſtitutus.

Eccleſ. 44.

num diuitum in virtute, quorum labore Religio facta est, ac Sanctimonia reflоruit, facta perpetuo silentio obtegere? Eáque quam sibi apud posteros promeruerunt, gloria expoliare? Cùm simul immortali Deo honor, qui in eum ex Sanctorum gloria redundat, eripiatur. Nam (vt Hieronymus ait) *Honoramus Seruos, vt honor seruorum redundet ad Dominum; qui ait: Qui vos suscipit, me suscipit.*

Hieron. epist 53. ad Ripar.

Id itaque, tum Dei Opt. Max. tum Sanctorum suorum gloriæ, quam omni studio prosequi, omnibus maximè debitum, nedum honestissimum est, donandum censui: vt præcipuam ei causam adscribam, quæ me ad hosce Annales conscribendos potissimùm compulit. Cui si alteram addas, quæ ad multorum commodum, atque vtilitatem spectat, integrum planè, ac perfectum huius historiæ, atque Historici finem attinges. Omnis quidem historiæ finem eum esse, nemo ignorat: vt mortales ad benè, beatéque viuendum instituat: quatenus scilicet exemplorum varietate eos ad prudentiam dirigit. At Sacra hæc Historia, præter hunc, præstantiorem quoque alium finem agnoscit; quo hominem, non tam ad præsentis, quàm ad futuræ vitæ statũ instituit. Neque enim eam tantùm nominis immortalitatem sectandam proponit, quæ ex prudentiæ virtute, atque humana nominis gloria proficiscitur: sed quoniam ad veram immortalitatem nobis aspirandum est, eò etiam spectat: vt rerum gestarum cognitione, beatæ immortalitatis, ac perennis vitæ incitamentum, ac subsidium ministret. Vsu enim, & experientia probatum est: virtutum exemplis, atque earum rerum commemoratione, quæ fortiter à Sanctis Viris toleratæ, atque exantlatæ sunt, animum cuiusque pungi, ac commoueri: atque inde meliorem fieri: dum vel ad res aduersas fortiter ferendas: vel ad superbos honores calcandos: vel ad blandas voluptates superandas: vel ad carnem castigandam; vel ad orationis, ac meditationis studium amplexandum: denique ad perfectam Christi imitationem impellitur.

Sacra Historia finis præstantissimus.

Sacra Historia vtilitas.

Sunt enim, quorum animus limo infixus, fæcularium cupiditatum fæcibus adhæret: humi repentes, qui vix cœlestia norunt, neque æterna, ac inuisibilia bona diligunt: atque his interdum contingit, vt vel facinorosi hominis pœnitentiam, vel horrendum Dei in aliquos iudicium perlegant; cuius horrore perciti, mox ad pœnitentiam consurgunt. Sunt & inter Religiosorum claustra alij, qui in Regulæ, ac Constitutionum cultu segniùs, ac negligentiùs se gerunt: quorum profectò salus maximo in discrimine versatur. Nullæ hos Superiorum correptiones, nulla amicorum monita, nulla virtutum exempla ad meliorem frugem prouocant. Vnde hi à periculo liberari queunt? Eo planè, si in aliquam fortè huiusmodi Sacrorum Voluminum lectionem incidant, eui fortiùs animum intendant. Sanctorum enim exempla, quasi stimulo acriùs pungunt, prouocant fortiùs, hærent diutiùs. Sunt denique, qui ad virtutum studia, ac res diuinas, haud aspernanda animi cupiditate feruntur: qui dum res à Sanctis, eiusdem præsertim Instituti, Viris præclarè actas perlegunt: ad maiora virtutũ incrementa, ac perfectioris vitæ studia animantur. Vt

enim Pictores, quum ex Imagine Imaginem pingunt, exemplar aſpectantes, lineamenta eius magno ſtudio, in ſuam tabulam transferre conantur. Ita qui ſe præclaris virtutibus exornatos optant: Sanctorum vitas, velut cæleſtia quædam ſimulacra intuentes, egregia ipſorum facta ſtudiosè imitari curant.

En igitur, Suauiſſime Lector, Primum Annalium, ac Sacrarum Hiſtoriarum, Seraphicæ Religionis Minorum, qui Capucini nuncupantur, Volumen, Orbi expectatiſſimum: maximis, innumeríſque virtutum exemplis vndequaque refertum: quod ſanè, non inanis exiſtimationis captandæ amor, non honoris apud homines aucupandi cupiditas, non Religionis concrepandæ, aut efferendæ libido (abſit): Verùm quod ad me attinet, Admodum R.P. Ioannis Mariæ à Noto, noſtri Ordinis nuper Generalis Miniſtri: tum verò eo ex humanis ſublato: admodum R.P. Hieronymi Narnienſis Generalis Vicarij, totiúſque Generalis Congregationis duntaxat imperium: quod verò ad eos ſpectat; importuna, tum Illuſtriſſimorum, tum aliorum omnis generis Virorum, ne dicam omnium, qui iamdudum illud efflagitare viſi ſunt, poſtulatio extorſit. Iam verò in eo nouæ, ac Seraphicæ Reformationis ortum, admirabiléſque

Capucinorum Annales quid cõtineant.

[redacted] progreſſus aſpicias. Hîc vanos hominum in [redacted] hîc diuinæ protectionis præſidia: hîc parentum noſtrorum, qui olim pro ea decertarunt, labores, ærumnas, fortitudinem intueri liceat. Hîc Euangelicorum hominum, ac perfectiſſimorum Virorum, qui nos ſua virtutum luce anteceſſerunt; Angelica planè caſtra, Chriſtiana bella, victorias, triumphos de antiquo hoſte reuectos, ac Cœleſtes coronas cernas. Huius per Voluminis campos (dum alia parantur) ſi à curis, cupiditatibúſque liber, ac expeditus excurras, vndíque virtutum floſculos colligas, quos animo reponas. Vbique iucundiſſima altiſſimæ paupertatis parata conuiuia, auſteritatis, abſtinentiæ, humilitatis, obedientiæ, ſilentij, vigiliarum, meditationum, contemplationum fercula reperias, quibus ſagineris.

Cæterùm quia Hiſtorici munus eſt, non ſolùm proborum virtutes aſſerere; ſed & nonnunquam improborum caſus aperire; vt in victoria fortium, quid imitandum; & in aliorum lapſibus, quid timendum, fugiendúmve ſit, cuique perſpectum eſſe poſſit: hîc quoque aliquorum pericula, lapſus, exitia habes, quibus terreare.

His accedat, quòd cùm in omni rerum geſtarum narratione illud potiſſimùm ſcribentis videatur eſſe officium: vt eorum, quæ ad totius Hiſtoriæ ſeriem rectè inſtituendam, ac exarandam conferunt, in ipſo Operis veſtibulo, quemdam velut apparatum inſtruat; quo faciliorem, ac luculentiorem ad ea, quæ dicenda ſunt, viam ſternat. Plerunque enim accidit: vt rerum primordiis, earúmque cauſis à Scriptore neglectis, aut minùs patefactis: quæ inde oriuntur, tanquam ſublata face, legentibus obſcuriora fiant, eorúmque animos quaſi tenebris inuoluant. Idcircò cùm de Sacra Minorum Religione, ac poſtrema ipſius Reformatione,

Annalium apparatus quò ſpectet.

quæ

quæ ſub Capucinorum titulo euulgatur ; hìc nobis hiſtoricè agendum ſit : neceſſarium duxi, nonnulla, quæ vel ad Religionis ortum, vel ad nouæ Reformationis principia ſpectant, prælibare : quibus lectoris mens, velut præuio quodam rerum apparatu inſtructa, ac velut præeuntis facis luce illuſtrata, ad ea, quæ poſteriùs conſcribenda ſunt, pleniùs, ac vberiùs intelligenda paretur.

Pio Sacræ Congregationis Decreto Cautela, & declaratio.

Poſtremò id cunctis maximè exploratum eſſe volo : me Illuſtrium Virorum, quorum Vitæ, in hoc primo Annalium noſtrorum Volumine exarantur ; ac poſterioribus libris, ſi vita comes fuerit, Deo bene iuuante, conſcribentur ; geſta, miracula, reuelationes, demùm ſi quæ alia beneficia eorum interceſſione à Deo lata fuêrunt, haud ita legentibus credenda proponere ; quaſi ab Apoſtolica Sede iam examinata, atque approbata, ab ea fidem, & auctoritatem acceperint : cùm his eam tantùm apud homines fidem conciliare mihi propoſitum fuerit, quæ cæteris rerum humanarum Hiſtoriis communis eſſe ſolet ; quæquæ neminem, vel ad Catholicæ, vel ad certæ fidei Canonem perſtringat. Demùm quæ Apoſtolico Sacræ Congregationis S. R. & vniuerſalis Inquiſitionis Decreto (quod per omnia integrum, ac ſartum tectum ſeruatum volo) nulla-

[redacted]

diligentiam contulerim, vt vera duntaxat, &

[redacted]

probata accepi, in medium afferrem : ea

[redacted]

nicè approbata cenſeri ; neque maiori, aut ampliori, quàm humana, ac Hiſtorica fide potiri, certum apud omnes, & velut ſacrum eſſe volo. Quin etiam cùm ſæpenumerò, in Virorum Illuſtrium, qui apud nos, vel miraculis floruerunt, vel virtutibus excelluêre ; vitæ perfectione explicanda, ſanctitatis nomine vſus fuerim : quo in ſenſu illud paſſim tum apud Scripturas, tum apud Patres vſurpatur : Sanctóſque, ac beatos homines nonnunquam appellauerim ; quos Euangelica perfectione inſigniores offendi : ne quemquam ea Sanctitatis nuncupatio moueat, quaſi ij iam ab Apoſtolica Sede, in Sanctorum album conſcripti fuerint : cunctis perſpicuum ſit : nihil in ea nuncupatione Eccleſiaſticæ Canonizationis, ſiue Beatificationis, qua Sancti, ac Beati ab Eccleſia declarari ſolent, qui publico cultu ac veneratione apud homines donantur ; inſinuari : ſed eam tantùm ſanctitatem in his à nobis commendari ſciant : quæ ex eorum virtute, & morum excellentia proficiſcitur. Vniuerſa demùm, quæ tum in hoc, tum in altero volumine conſcribentur ; per omnia S. R. E. examini, ac iudicio ſubiecta ſunto. Quòd ſi quæ in hiſce Annalibus, aut ampliore, aut politiore ſtilo exarata deſiderantur ; ea mihi Auctori, ac mei ingenij tenuitati, cui plura, & meliora non ſuppetunt, adſcribi, haud ſanè moleſtè feram : dummodò quæ in eis bona, ac bene parta videri poſſunt, ad Deum Opt. Max. ſupremum eorum Auctorem, referant ; cui ſoli honor & gloria debetur.

Digitized by Google

INDEX VIRORVM ILLVSTRIVM;

Virtutum Sanctimonia Insignium, quorum vita, & gesta in hoc primo Annalium Tomo exarantur.

A

Egidius ab Aquis Perretanis Laicus.	*Anno*	1566	*pag.*	649
Aegidius Turrianus Sacerdos.	*anno*	1558	*p.*	557
Aegidius Syracusanus Laicus.	*anno*	1667	*p.*	664
Aegidius à Mola Laicus.	*anno*	1576	*p.*	810
Aegidius Tarentinus Laïcus.	*anno*	1566	*p.*	649
Aegidius Luppiẽsis Sacerdos, & Cocionator.	*anno*	1578	*p.*	834
Albertus Neapolitanus Laicus.	*anno*	1551	*p.*	462
Alexander à Fano Sacerdos.	*anno*	1564	*p.*	610
Alexander ab Interamnea Sacerdos.	*anno*	1572	*p.*	735
Alexander Catanensis Clericus.	*anno*	1572	*p.*	729
Alexander à Butrio Sacerdos.	*anno*	1580	*p.*	860
Alexius à Petra Rubea Laicus.	*anno*	1574	*p.*	753
Alexius à Cunio.	*anno*	1551	*p.*	462
Alphonsus Suessanus Sacerdos.	*anno*	1575	*p.*	779
Ambrosius Locrensis Laicus.	*anno*	1579	*p.*	846
Amadeus de Anteniato Sacerdos.	*anno*	1566	*p.*	674
Angelicus à Bocherio Sacerdos.	*anno*	1570	*p.*	710
Angelus Saonensis Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1556	*p.*	540
Angelus Tifernas Laicus.	*anno*	1566	*p.*	649
Angelus Astensis Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1560	*p.*	575
Angelus à Fermo Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1568	*p.*	675
Angelus à Tiferno Metaurensi Sacerdos.	*anno*	1569	*p.*	690
Angelus à S. Martino Calaber Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1572	*p.*	727
Angelus à Castellanetta Sacerdos.	*anno*	1567	*p.*	664
Angelus Saonensis Clericus.	*anno*	1574	*p.*	754
Angelus Ferrariensis Sacerdos.	*anno*	1576	*p.*	808

Angelus

Index Virorum

Angelus à Canobio Sacerdos.	anno	1579	p.	841
Andreas Crotonienſis Laicus.	anno	1571	p.	718
Andreas Burgundus Sacerdos.	anno	1579	p.	852
Andreas Tudertinus.	anno	1573	p.	749
Anſelmus Aletinus Clericus.	anno	1580	p.	858
Anſelmus Panormitanus Sacerdos.	anno	1573	p.	749
Antonius Luſitanus Clericus.	anno	1545	p.	377
Antonius Cyrneus Sacerdos.	anno	1548	p.	400
Antonius à Monte Sicardo Sacerdos.	anno	1550	p.	429
Antonius Politianus Laicus.	anno	1550	p.	438
Antonius Siculus Laicus.	anno	1555	p.	528
Antonius à Lacu nigro Sacerdos.	anno	1572	p.	721
Antonius à Puſiniano.	anno	1568	p.	679
Antonius à Potentia Laicus.	anno	1567	p.	664
Antonius Senenſis Clericus.	anno	1560	p.	577
Antonius Lochienſis Laicus.	anno	1568	p.	674
Antonius à Spinatiola Sacerdos.	anno	1568	p.	675
Antonius Aletinus Laicus.	anno	1573	p.	740
Antonius Monopolitanus Sacerdos.	anno	1579	p.	847
Antonius à Cianciano Laicus.	anno	1580	p.	855
Archangelus Panormitanus Sacerdos, & Concionator.	anno	1577	p.	820
Archangelus Saccenſis Clericus.	anno	1577	p.	822
Arſenius Bergomas Clericus.	anno	1580	p.	867
Auguſtinus Dipinianenſis Laicus.	anno	1572	p.	734
Auguſtinus à Latertia Laicus.	anno	1580	p.	857
Auguſtinus Paſſenſis Sacerdos.	anno	1572	p.	735
Auguſtinus Gallus Concionator.	anno	1566	p.	649

B

Baldus à Callio Sacerdos.	anno	1574	p.	753
Baptiſta Laritionenſis Sacerdos.	anno	1564	p.	611
Baptiſta Faventinus Laicus.	anno	1562	p.	588
Bartholomeus Hiſpellenſis Sacerdos.	anno	1562	p.	596
Bartholomeus Gallus Sacerdos.	anno	1566	p.	640
Bartholomeus à Luciniano Sacerdos, & Concionator.	anno	1579	p.	848
Bartholomeus à Murciano Laicus.	anno	1580	p.	862
Benedictus Galleratenſis Sacerdos.	anno	1575	p.	785
Benedictus Brixienſis Laicus.	anno	1560	p.	576
Benedictus Vercellenſis Clericus.	anno	1565	p.	619
Bernardinus Aſtenſis ſecundus Generalis.	anno	1554	p.	510
Bernardinus Rheginus cognomento Georgius Sac. & Conc.	anno	1536	p.	226
Bernardinus à Monte Vlmi Sacerdos, & Conc.	anno	1565	p.	625
Bernardinus Vrbinas Clericus.	anno	1568	p.	676
Bernardinus à Laura Clericus.	anno	1571	p.	718
Bernardinus Aſculanus Laicus.	anno	1572	p.	734
Bernardinus à Latertia.	anno	1575	p.	780
Bernardinus à Murciano Laicus.	anno	1580	p.	856
Bernardinus Eugubinus Laicus.	anno	1580	p.	866
Bernardinus à Balbano Sacerd. & Concionator.	anno	1558	p.	553
Bernardinus Aſſanenſis Sacerdos.	anno	1563	p.	606
Bernardus Offidanus Laicus.	anno	1558	p.	554
Bernardus Enneus Clericus.	anno	1554	p.	510
Bernardus Foroſempronianus Laicus.	anno	1539	p.	279
Bernardus Aſiſias Sacerdos.	anno	1547	p.	392

Bernardus Mediolanenſis Laicus.	*anno*	1565	*p.*	624
Bernardus Catacienſis Clericus.	*anno*	1567	*p.*	663
Blaſius de Hali Sacerdos.	*anno*	1576	*p.*	809
Bonauentura Rheginus Laicus.	*anno*	1555	*p.*	531
Bonauentura à Monte Regali Sacerdos.	*anno*	1555	*p.*	548
Bonauentura à Raticina Laicus.	*anno*	1575	*p.*	778
Bonauentura Panormitanus Sacerdos.	*anno*	1580	*p.*	866
Bonauentura Picens Laicus.	*anno*	1567	*p.*	662
Bonauentura Bercellenſis Laicus.	*anno*	1563	*p.*	606
Bonauentura Cremonenſis Sacerdos.	*anno*	1571	*p.*	719
Bonauentura Rhegienſis Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1572	*p.*	723
Bonauentura Gallus Laicus.	*anno*	1563	*p.*	606
C				
CLemens à Bocherio Laicus.	*anno*	1577	*p.*	817
Coſmas à Martina Sacerdos.	*anno*	1577	*p.*	818
D				
DAmianus Bergomas Sacerdos.	*anno*	1576	*p.*	804
Daniel Leontinus Clericus.	*anno*	1554	*p.*	510
Deodatus à Ripa Tranſona Sacerdos.	*anno*	1566	*p.*	649
Dominicus Bononienſis Sacerdos.	*anno*	1551	*p.*	462
Dominicus à Molochio Clericus.	*anno*	1555	*p.*	532
Donatus Aletinus Laicus.	*anno*	1539	*p.*	280
E				
EVſebius à S. Catharina.	*anno*	1537	*p.*	241
Euſebius Anconitanus Generalis	*anno*	1569	*p.*	692
F				
FElix à Caranaſio Clericus.	*anno*	1572	*p.*	735
Felix Meſſanenſis Clericus.	*anno*	1576	*p.*	809
Franciſcus Titelmanus Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1537	*p.*	252
Franciſcus à Palemone Sacerdos.	*anno*	1544	*p.*	367
Franciſcus Aeſinus Generalis.	*anno*	1549	*p.*	413
Franciſcus Curenſis Laicus.	*anno*	1557	*p.*	550
Franciſcus à Sinagria Sacerdos.	*anno*	1560	*p.*	577
Franciſcus Nouarienſis Sacerdos.	*anno*	1562	*p.*	594
Franciſcus à Soriano Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1567	*p.*	658
Franciſcus Maceratenſis Laicus.	*anno*	1568	*p.*	666
Franciſcus Matteolenſis Laicus.	*anno*	1569	*p.*	689
Franciſcus à Canobio Sacerdos.	*anno*	1570	*p.*	703
Franciſcus à Monte Politiano Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1571	*p.*	717
Franciſcus à S. Martino Sacerdos.	*anno*	1574	*p.*	755
Franciſcus à S. Petro Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1574	*p.*	755
Franciſcus Saccenſis Sacerdos.	*anno*	1575	*p.*	773
Franciſcus Abellinenſis Clericus.	*anno*	1577	*p.*	817
Franciſcus à Chio Græcus Laicus.	*anno*	1578	*p.*	834
Franciſcus à S. Petro Calaber Sacerdos.	*anno*	1578	*p.*	835
Franciſcus Luppienſis Sacerdos.	*anno*	1579	*p.*	846
Franciſcus à Fuuiano Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1579	*p.*	842
Franciſcus à Caſtro Veteri Sacerdos.	*anno*	1580	*p.*	868
Franciſcus Racalenſis Sacerdos.	*anno*	1568	*p.*	679
Franciſcus à Cartoceto Sacerdos.	*anno*	1526	*p.*	753
G				
GAbriel à Calatanifſeta.	*anno*	1550	*p.*	439
Gabriel à Ianeno Sacerdos.	*anno*	1570	*p.*	702
Germaſius Hirminienſis Laicus.	*anno*	1574	*p.*	756
Gratus Septempedanus Sacerdos.	*anno*	1575	*p.*	773
Gratia Septempedanus Clericus.	*anno*	1578	*p.*	833

Index Virorum

Gregorius Gennensis Laicus.	*anno*	1579	*p.*	848
Gregorius Gallipolitanus Clericus.	*anno*	1580	*p.*	858
H				
Hieronymus à Georgia Sacerdos.	*anno*	1561	*p.*	581
Hieronymus à Montepolitiano Sacerdos, & Conc.	*anno*	1546	*p.*	381
Hieronymus à Monteforo Sacerdos.	*anno*	1561	*p.*	581
Hieronymus à Forolinio Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1566	*p.*	643
Hieronymus Pistoriensis Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1570	*p.*	706
Hieronymus Rheginus Sacerdos.	*anno*	1572	*p.*	727
Hieronymus à Pedona Sacerdos.	*anno*	1576	*p.*	805
Hieronymus à Paradisione Sacerdos.	*anno*	1577	*p.*	822
Hieronymus Panormitanus Sacerdos.	*anno*	1579	*p.*	846
Hieronymus à Butunto Sacerdos.	*anno*	1580	*p.*	858
Honorius à Monte Granario Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1569	*p.*	682
Humilis Offidanus Sacerdos.	*anno*	1541	*p.*	294
Humilis à Spoleto Sacerdos.	*anno*	1580	*p.*	863
Humilis à Paterno Clericus.	*anno*	1580	*p.*	868
Hyacinthus Fanestris Laicus.	*anno*	1560	*p.*	576
I				
Iacobus à Melfitto Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1561	*p.*	581
Iacobus Hispellensis Laicus.	*anno*	1544	*p.*	370
Iacobus Florentinus Sacerdos.	*anno*	1548	*p.*	409
Iacobus de Nursia Laicus.	*anno*	1566	*p.*	639
Iacobus Aletinus Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1580	*p.*	857
Ignatius ab Apiro Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1569	*p.*	697
Ignatius de Valle duplici Sacerdos.	*anno*	1571	*p.*	716
Illuminatus à Nursia Laicus.	*anno*	1580	*p.*	862
Ioannes à Fano Sacerd. & Concionator.	*anno*	1539	*p.*	266
Ioannes à Metymna Campestri Sacerdos, & Martyr.	*anno*	1551	*p.*	443
Ioannes Apulus Laicus, & Martyr.	*anno*	1551	*p.*	456
Ioannes Candela Laicus.	*anno*	1555	*p.*	531
Ioannes à Corleone Sacerdos.	*anno*	1562	*p.*	599
Ioannes Fassatius Mediolanensis Sacerdos, & Conc.	*anno*	1565	*p.*	620
Ioannes à Leonissa Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1565	*p.*	621
Ioannes Viterbiensis Sacerdos.	*anno*	1569	*p.*	692
Ioannes Iarratanensis Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1570	*p.*	710
Ioannes Sorianus Sacerdos.	*anno*	1572	*p.*	727
Ioannes de Via Laicus.	*anno*	1541	*p.*	295
Ioannes Gallus Laicus.	*anno*	1576	*p.*	804
Ioannes à Nicosia Laicus.	*anno*	1570	*p.*	704
Ioannes Illiricus Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1577	*p.*	816
Ioannes à Forolinio Sacerdos.	*anno*	1580	*p.*	860
Ioanninus Florentinus Laicus.	*anno*	1569	*p.*	691
Ioannellus à Terranova Sacerdos, & Concionator.	*anno*	1573	*p.*	738
Ioannes Andreas venetus Sacerdos.	*anno*	1569	*p.*	692
Ioannes Andreas à Rhodigio Sacerdos.	*anno*	1577	*p.*	818
Ioannes Baptista Pedemontanus Sacerdos.	*anno*	1549	*p.*	421
Ioannes Baptista à Nursia Sacerdos.	*anno*	1550	*p.*	421
Ioannes Baptista Asculanus Clericus.	*anno*	1572	*p.*	727
Ioannes Baptista Saonensis Sacerdos.	*anno*	1575	*p.*	750
Ioannes Baptista Fossanensis Clericus.	*anno*	1575	*p.*	777
Ioannes Baptista de Castro S. Petri Clericus.	*anno*	1571	*p.*	715
Ioannes Baptista Cherienſis Sacerdos.	*anno*	1568	*p.*	679
Ioannes Baptista ab Apiro Sacerdos.	*anno*	1575	*p.*	771
Ioannes Baptista Ferrariensis Clericus.	*anno*	1580	*p.*	859
Ioachimus à Lenanto Laicus.	*anno*	1578	*p.*	835

Digitized by Google

Ioſephus à Ferno Sacerdos, & Concionator. anno 1556 p. 535
Ioſephus Drepanenſis Laicus. anno 1575 p. 785
Ioſephus à Colle Amato Sacerdos. anno 1557 p. 543
Ioſephus à Corleone Laicus. anno 1580 p. 868
Iulianus Salodienſis Sacerdos. anno 1551 p. 461
Iulianus à Deſio Laicus. anno 1566 p. 649
Iulianus ab Ameſtrata Laicus. anno 1576 p. 810
Iulianus Camerinenſis Clericus. anno 1568 p. 676
Iulius à Caſalis Piſtorum Sacerdos. anno 1570 p. 785
Iuo Meſſanenſis Sacerdos. anno 1572 p. 729
Iuuperus à Campo Laicus. anno 1537 p. 251
Iuſtinus à Panigaleo Laicus. anno 1547 p. 387

L

Laurentius à Furiano Sacerdos, & Concionator. anno 1566 p. 640
Laurentius à Sarnano Laicus. anno 1569 p. 691
Leo Drepanenſis Sacerdos. anno 1535 p. 496
Leo Genuenſis Sacerdos. anno 1571 p. 719
Leo Veronenſis Sacerdos. anno 1555 p. 533
Leo Catanenſis Laicus. anno 1580 p. 864
Leonardus Auguſtanus Clericus. anno 1548 p. 408
Lucas Narinus Sacerdos. anno 1555 p. 529
Ludouicus Nettinus Sacerdos. anno 1574 p. 755
Ludouicus Rheginus Sacerdos, & Concionator. anno 1537 p. 240
Ludouicus Fulginas Sacerdos, & Concionator. anno 1557 p. 548
Ludouicus Vrbinas Sacerdos, & Concionator. anno 1560 p. 576
Ludouicus à Monte ſanctis Sanctis Laicus. anno 1570 p. 705
Ludouicus Parmenſis Clericus. anno 1574 p. 755
Ludouicus Agrigentinus Sacerdos. anno 1577 p. 822
Ludouicus à Stronconio Sacerdos. anno 1562 p. 597

M

Marianus Cyrnus, Concionator. anno 1540 p. 281
Maria Longa Capucinarum Fundatrix Neap. anno 1542 p. 324
Maximus à Sancta Victoria Sacerdos. anno 1576 p. 805
Martinus Rheginus Laicus. anno 1571 p. 720
Martinus Belga Laicus. anno 1550 p. 439
Maſſeus Tudertinus Laicus. anno 1565 p. 619
Maſſeus Genuenſis Laicus. anno 1571 p. 717
Matthæus à Baſſio Generalis. anno 1552 p. 467
Matthæus Venetus. anno 1569 p. 692
Matthæus Leopolitanus Sacerdos, & Concionator. anno 1531 p. 146
Matthæus à Leontiſſa Sacerdos, & Concionator. anno 1553 p. 497
Matthæus à Schio Sacerdos, & Concionator. anno 1563 p. 604
Matthæus Rheginus Clericus. anno 1555 p. 528
Matthæus Auenionenſis Laicus. anno 1564 p. 613
Michael Apruſtenſis. anno 1537 p. 251
Michael Angelus Florentinus Sacerdos, & Concionator. anno 1572 p. 735
Michael à Neapoli Sacerdos, & Concionator. anno 1580 p. 871
Modeſtus à Foroliuio Clericus. anno 1568 p. 677
Modeſtus Placentinus Clericus. anno 1570 p. 706

N

Nicolaus Anconitanus Sacerdos. anno 1563 p. 605
Nicolaus ab Antio nouo Sacerdos. anno 1569 p. 692
Nicolaus à Quinque frondibus Laicus. anno 1570 p. 704

O

Onufrius Bononienſis Laicus. anno 1579 p. 845
Otho à Sancto Germano Sacerdos. anno 1571 p. 715

P

Pacificus à Fano Sacerdos. anno 1566 p. 637
Pacificus à Peroſempronio Sacerdos. anno 1568 p. 674
Pacificus Luganenſis Sacerdos, & Concionator. anno 1568 p. 676
Pacificus à S. Germaſio Sacerdos, & Concionator. anno 1575 p. 770
Pacificus Calaber Laicus. anno 1577 p. 819
Pacificus Matterenſis Laicus. anno 1569 p. 697
Pacificus à Spoleto Laicus. anno 1580 p. 862

Index Virorum

Pandulphus à S. Cyrillo Nouitius.	anno	1568	p.	677
Paulinus Piſtorienſis Sacerdos.	anno	1568	p.	674
Paulus Clodienſis Sacerdos, & Concionator.	anno	1551	p.	143
Paulus à Francauilla Sacerdos.	anno	1572	p.	733
Paulus à Pedena Clericus.	anno	1573	p.	739
Paulus ab Arenaria Sacerdos.	anno	1575	p.	780
Paulus Ferrarienſis Sacerdos.	anno	1574	p.	754
Paulus à Nicoſia Laicus.	anno	1576	p.	810
Paulus ab Alchamo Nouitius.	anno	1577	p.	822
Paulus Bercellenſis.	anno	1579	p.	845
Paulus Catanenſis Laicus.	anno	1579	p.	846
Petrus Tudertinus Sacerdos.	anno	1540	p.	285
Petrus à Mazara Sacerdos.	anno	1550	p.	434
Petrus Vrbinas Clericus.	anno	1572	p.	726
Petrus à Martina Sacerdos.	anno	1559	p.	559
Petrus Penſeueranus Genuenſis Laicus.	anno	1572	p.	727
Petrus à Meſſapia Sacerdos.	anno	1576	p.	808
Petrus Clodienſis Laicus.	anno	1555	p.	533
Petrus à Seminaria Sacerdos.	anno	1576	p.	808
Petrus à Ciuitate Ducali Concionator.	anno	1566	p.	641
Petrus Enneus Laicus.	anno	1578	p.	834
Petrus de Quarteriis Sacerdos.	anno	1580	p.	867
Philippus a Monte Veteri Sacerdos.	anno	1580	p.	772
Proſper à S. Angelo Laicus.	anno	1573	p.	740

R

Rogerius Enneus.	anno	1550	p.	439
Ruffinus à S. Vrſo Sacerdos.	anno	1575	p.	780
Ruffinus Libunatenſis Sacerdos.	anno	1572	p.	721

S

Sanius Firmanus Clericus.	anno	1566	p.	649
Sebaſtianus Agricienſis Sacerdos, & Concionator.	anno	1570	p.	709
Sebaſtianus à Gratterio Sacerdos.	anno	1572	p.	731
Sebaſtianus Engienſis Sacerdos.	anno	1576	p.	809
Sebaſtianus Vibonenſis Laicus.	anno	1577	p.	822
Seraphinus Panormitanus Clericus.	anno	1567	p.	664
Seraphinus Saonenſis Sacerdos.	anno	1574	p.	754
Siluester Becherenſis Sacerdos.	anno	1570	p.	710
Siluester Viuenſis Sacerdos, & Concionator.	anno	1576	p.	808
Simon Monticalenſis Laicus.	anno	1569	p.	697
Stephanus Fulginas Sacerdos, & Conc.	anno	1580	p.	863
Stephanus Becherenſis Sacerdos.	anno	1570	p.	710

T

Thadeus à Monte Petriolo Sacerdos.	anno	1580	p.	863
Thomas à Nouio Sacerdos, & Concionator.	anno	1568	p.	679
Thomas Taurinenſis Sacerdos.	anno	1575	p.	777
Thomas Tiſernas Generalis.	anno	1576	p.	800

V

Valerianus Viterbienſis Laicus.	anno	1545	p.	378
Valerianus à Caſtro bono Sacerdos.	anno	1576	p.	809
Valentinus Drepanenſis Laicus.	anno	1570	p.	709
Victor Bergomenſis Laicus.	anno	1566	p.	638
Vincentius Calaritanus Laicus.	anno	1541	p.	295
Vincentius à Colleario Laicus.	anno	1548	p.	409
Vincentius Caſſanenſis Sacerdos.	anno	1567	p.	664
Vincentius Platienſis Laicus.	anno	1568	p.	675
Vincentius à Flauiano Sacerdos.	anno	1573	p.	741
Vitus à Monte Laicus.	anno	1577	p.	810
Vrbanus à Manfredonia Sacerdos, & Concionator.	anno	1578	p.	831

Digitized by Google

INDEX RERVM SINGVLARVM,

quæ in hoc primo Annalium Volumine continentur, vnà cum Auctorum, ac vetustorum Manuscriptorum citatione, ex quibus tota hæc Annalium Historia est desumpta.

NE apud vllum fortè, Auctorum, ac Manuscriptorum; quæ in hoc Indice, velut totius Historiæ fontes, ac testes adferuntur; fides, & auctoritas in discrimen, aut suspicionem vocetur. Lectorem admoneo. Duo me potissimùm in hac Annalium Historia tradenda; Scriptorum, qui apud nos omni exceptione maiores habentur, genera sequutum fuisse. Primum. Eorum, qui res ab initio gestas, ac Religionis nostræ primordia, à quibus propiùs abfuerunt, conscripsêre: Porrò hi quatuor enumerantur. Primus F. Marius à Forosarsinio, Vir grauissimus; qui anno 1567. Generalis electus, res vti viderat, se conscripsisse affirmat. Secundus. F. Hieronymus à Montesforum: qui anno 1575. & ipse ad Generalatus Officium assumptus, nonnulla duntaxat, à Priscis Patribus præclarè gesta è tenebris vendicauit: tum verò sanctimonia, ac miraculis clarus, è viuis excessit: quemadmodum in secundo Annalium volumine fusè exarabitur. Tertius. F. Matthias Salodiensis, Vir præclarus; qui sæpenumerò Definitoris Generalis munere functus ac multis in Religione dignitatibus cohonestatus; fusiùs totam Institutæ Capucinorum Reformationis Historiam, vsque ad annum 1576. duobus Voluminibus complexus est. Huius viri Virtus, auctoritas, fides, ne vlli suspecta esset, à Deo signis post mortem comprobata fuit: vti suo loco explicabitur. Quartus denique F. Bernardinus à Collepetracio, eximiæ virtutis Concionator: qui cùm prima illa Religionis tempora, quæ sub Matthæo à Bassio, ac Bernardino Astensi defluxêre, conspexisset: res ampliori rerum narratione, ac volumine prosequutus est: quarum veritatem, vita ab eo summis in virtutibus transacta, ac plerisque miraculis illustrata, sua annorum serie conscribenda, non obscurè confirmat. Atque hi sunt, quos cùm tanquam Antesignanos, ac fidelissimos Historiæ duces, sequutus fuerim; eorum testimonia passim in hoc Indice citantur.

Alterum Scriptorum genus huic succedit; ex antiquis Prouinciarum Monumentis, Generalium Ministrorum iussu, & auctoritate; summa fidelitate, ac diligentia; necnon interposito iusiurando, vndique collectum, ac consignatum: quorum fidem nefas duxerim in discrimen adducere. Ab his igitur, cùm tota hæc Annalium Historia hausta fuerit; minùs profectò ea obloquentium calumniis obnoxia esse potest. Mihi verò id apud æquum Lectorem fidei comparatum opto: vt mutuò accepta, tantùm à me reddita existimet.

INDEX ANNORVM
HVIVS PRIMI
TOMI ANNALIVM.

ANnvs Christi 1524 pag. 21.
Annus 1525. p. 39.
Annus 1526. p. 52.
Annus 1527. p. 79.
Annus 1528. p. 93.
Annus 1529. p. 113.
Annus 1530. p. 136.
Annus 1531. p. 143.
Annus 1532. p. 150.
Annus 1533. p. 177.
Annus 1534. p. 186.
Annus 1535. p. 197.
Annus 1536. p. 208.
Annus 1537. p. 233.
Annus 1538. p. 270.
Annus 1539. p. 286.
Annus 1540. p. 281.
Annus 1541. p. 288.
Annus 1542. p. 296.
Annus 1543. p. 331.
Annus 1544. p. 356.
Annus 1545. p. 372.
Annus 1546. p. 379.
Annus 1547 p. 386.
Annus 1548. p. 397.
Annus 1549. p. 411.
Annus 1550. p. 429.
Annus 1551. p. 441.
Annus 1552. p. 465.
Annus 1553. p. 494.
Annus 1554. p. 510.
Annus 1555. p. 527.
Annus 1556. p. 535.
Annus 1557. p. 543.
Annus 1558. p. 552.
Annus 1559. p. 559.
Annus 1560. p. 567.
Annus 1561. p. 579.
Annus 1562. p. 587.
Annus 1563. p. 601.
Annus 1564. p. 609.
Annus 1565. p. 618.
Annus 1566. p. 636.
Annus 1567. p. 653.
Annus 1568. p. 666.
Annus 1569. p. 680.
Annus 1570. p. 700.
Annus 1571. p. 711.
Annus 1572. p. 721
Annus 1573. p. 737.
Annus 1574. p. 752.
Annus 1575. p. 764.
Annus 1576. p. 788.
Annus 1577. p. 815.
Annus 1578. p. 827.
Annus 1579. p. 840.
Annus 1580. p. 852.

Digitized by Google

Index Rerum & Auctorum.

Annvs Christi. 1524.

Visio Beatissimæ Virginis, ex cuius sinu Capucinorum Religio prodit, integra describitur à F. Matthia Salodiensi. tom. 1. fol. 399. à Manuscriptis Romanæ Prouinc. lit. C. tom. 2. fol. 104.

Vaticinium B. Bernardi à Quintanalle, de futura ordinis Reformatione, habetur apud F. Matthiam Salod. tom. 1. 330. & Angelum Clarenum lib. de Sept. Tribul.

Illud de Capucinorum Reformatione explicatur apud Matth. tom. 1. 130. 131.

Vaticinium B. Francisci Politiani de Capucinorum Reformatione apud Matth. tom. 1. 348.

Vaticinium B. Bernardini Feltry de Capucinorum Reformatione. Matth. tom. 1. 348.

Vaticinium F. Augustini Fulginatis de Capucinorum Reformatione, & Romanæ Vrbis depradatione. Matth. tom. 1. 349.

Angelus sub Capucini forma Ioanni à Galatro apparet, & Capucinorum Reformationem prænunciat. M. S. Rhegiensis Prouinc. tom. 2. 51.

Quidam Pater venerabilis Min. Obser. Capucinorum Reformationem Francisco Licheto Generali prænunciat. Chronic. Fratr. Minor. tom. 3. lib. 9. c. 16.

F. Matthæi de Basso, dum inter Minores Obseru. degeret, virtutes enarrantur. Chronic. ord. t. 3. l. 9. c. 16. Rodulph. Tossin. Hist. Seraph. l. 2. fol. 158. Matth. t. 1. 163. Marius à Foresarsinio F. 38. Bernardinus Petracius. fol. 115.

Matthæum à Sacerdote, qua vera fuerit B. P. Francisci habitus forma, addiscit. Matth. t. 1. 65.

B. P. Franciscus Capucinorum habitum indutus, sæpè Matthæo in via apparet. Chronic. Ord. p. 3 l. 9. c. 16. Matth. t. 1. 67. Marc. 39. Petrac. 116.

Matthæum à Deo illuminatur: eique intus docente discit, B. Franciscum illum esse, qui in via sæpè illi apparuerat, veraque ipsius habitus formam demonstrauerat. Matth. t. 1. 66. Marc. 41. Petrac. 120. Chron. ord. p. 3. lib. 9. c. 16.

Christus in Mendici forma Matthæo apparet, & ab eo eleemosynam petit. Chron. ord. p. 3. l. 9. c. 16. §. 2. Matth. t. 1. 68. Marc. 40. Petrac. 122.

Matthæus subditicium pannum sibi ab habitu dissuens, Christo pauperi elargitur. Chron. ord. p. 3. l. 9. c. 16. §. 2. Matth. t. 1. 66. Marc. 16. Petrac. 122.

Dei vox è Cælo Matthæum orantem alloquitur. Matth. t. 1. 69. Marc. 41. Petrac. 125. Chron. Ord. p. 3. lib. 9. c. 16.

Matthæus Romam proficiscitur. Matth. t. 1. 70. Marc. 42. Petrac. 126. Chron. ord. p. 3. lib. 9. c. 16. §. 3.

Annvs Christi. 1525.

Matthæus Romam ingressus à nebulonibus ligatur, & contumeliis afficitur. Marc. 42. Petrac. 127.

Matthæus Franciscum à Cartoceto inuisit in Eremo S. Iacobi. Matth. t. 1. 71. Petrac. 149. Chron. ord. p. 3. l. 9. c. 16 §. 5.

Franciscus à Cartoceto, Vir Sanctus, Reformationem Ordinis expectat, ac diuina reuelatione futuram addiscit. Matth. t. 1. 71. Petrac. 149. Chron. ord. p. 3. l. 9. c. 16.

Franciscus, priusquàm ad eum accederet, Matthæum in visione videt. Matt. 161. Petrac. 161. Chron. ord. p. 3. l. 9. c. 16.

Franciscus exclamat Reformationem propè esse in annis. Matth. 161. Petrac. ibid. Chron. ibid.

Francisci gaudium ob aduentum Matthæi, & Reformationis exordium. Matth. t. 1. ibid. Petrac. ibid. Chron. ibid.

Matthæus Francisci suasu quadratum Caputium deponit donec illi à Pontifice concedatur. Matth. t. 1. 71.

Matthæus multa in itinere patitur, ac patienter sustinet. Petr. 129.

Matthæus Romam peruenit, Angelúmque sub Viri specie gradibus Ecclesiæ SS. Apostolorum offendit. Matth. t. 72. Marc. 42. Petrac. 129. Chron. ord. p. 3. l. 9. c. 16.

Matthæus miraculo ad Pontificem penetrat. Matth. t. 1. 73. Marc. 43. Petrac. 131. Chron. ibid.

Pontifex Matthæum audit, quadratum illi Caputium concedit, ab ordine eximit, ac Diploma pollicetur. Matt. t. 1. 7. Marc. 43. Petrac. 132. Chron. ord. ibid.

Matthæus nocte in Ecclesia Apostolorum erans febre corripitur, vocémque de Cælo audit, qua illum à Diplomate expectando abterret. Matt. t. 1. 74. Marc. 44. Petrac. 13 134. Chron. ordin. p. 3. l. 9. c. 16. §. 3.

Matthæus ab Vrbe discedit, ac in Picenum proficiscitur, ubique Dei Verbum prædicans. Matth. t. 1. 75. Marc. 4. Petrac. 135. Chron. ord. ibid.

Matthæus antiquum sigillum Religionis à Carbonario interim accipit. Matt. t. 1. 75.

Iterum ad Franciscum de Cartoceto redit. Matth. t. 1. 75 Marc. 49.

Verbum Dei disseminat in Oppidis Montisfeltry. Matt. t. 1 78. Petrac. 137.

A Ioanne à Fano Ministro in carcerem detruditur. Matth t. 1. 79. Marc. 46. Petrac. 141.

Matthæus Deum inter passiones, & carceres laudat. Matt. 1. 79. Petrac. 141. & 142.

Matthæo suadetur egressus è carcere, isque recusat. Petrac 142.

Catharina Camerini Ducissa de carcere Matthæi sit certior. Matth. t. 1. 80. Marc. 46. Petr. 143.

Catharina Ducissa Camerinensium graues literas ad Ioannem à Fano Ministrum scribit, & Guardiano Camerin. comminatur. Matth. t. 1. 80. Marc. 47. Petr. 144. Chron. ord. p. 3. lib. 9. c. 16.

Matthæus è carcere euadit. Matt. t. 1 80. Mar. 47. Petr. 145.

Matthæus literas ad Catharinã Ducissam inuisit, & Ministri factum excusat. Matt. t. 1. 80. Mar. 50. Petr. 145 & 146. Chron. ord. min. p. 3. l. 9. c. 16.

Matthæus feruentius prædicationi incumbit. Matt. t. 1. 80 Mar. 51. Petr. 151

Catharina Ducissa agit per literas cum Ministro, ne Matthæo molestiam inferat. Petrac. 148.

Annvs Christi, 1526.

Matthæus per Camerinensem agrum prædicat Matt. t. 1 81. Mar. 51. Petrac. 151.

Fabas ad pauperum inopiam subleuandam seminat, ac de miraculo fabarum. Matt. ibid. Mar. ibid. Petrac. ibid.

Francisci à Cartoceto vita, & mors describuntur. Petr 852.

Ipsius virtutes enarrantur. Petr. ibid. Chron. ord. p. 3. l. 9 c. 16.

Franciscus ad ordinis reformationem anhelat. Petr. Chron. ord. ibid.

Eremum S. Iacobi à superioribus impetrat, vbi austerissimam Pacifico vitam ducit. Chron. ord. ibid. Petr. ibid.

In morte lucidissimam viam ad Cælum vsque pertingentem

Index Rerum

& Beatiſſimam Cælorum Reginam adnuentem cernit, ac moritur. Petr.857.858.

Ludouicus Foroſempronianus, cuius natura & conditionis fuerit, deſcribitur. Matth.1.1.84. Marc.53.54. Petr.154. Chron.ord.p.3.l.9.c.16.§.6.

Fuit Reformationis ſtudioſus. Matth. Marc. Petrac. Chron. ibid.

A Ioanne Faneſtri Miniſtro Conuentum ad ſui reformationem poſtulat. Matt.1.1.88. Mar.55. Petr.155. Chron. ibid.

Paliam in Refectorio à Miniſtro licentiam petit, Matthæum de Baſſo adeundi. Matt.1.1.88. Mar.55. Petr.155. Chron. ord.p.3.l.9.c.16.§.6.

Miniſter rem in conſultationem vocat, ac Ludouicum in vincula conijcit. Matt. Mar. Petrac. Chron. ord. ibid.

Fratres à Miniſtro miſſi Ludouico ſuadent, vt propoſitum abijciat. Matt. Mar. Petrac. ibid.

Ludouicus ad Generalem Miniſtrum ſcribit, & de Generalis reſponſo. Petrac.164.

Ludouicus rurſus ad Protectorem dat literas, & de illius reſponſo. Petr.165.

Ludouicus Deum in oratione, & doctos conſulit. Petrac.163. 164.

Ludouicus & Raphaël habitum Capucinorum induunt. Matt. 1.89. Marc.57. Petr.166.

Ludouicus & Raphaël à Monaſterio diſcedunt, & de illorum poſt diſceſſum puſillanimitate. Petr.167.

Ludouicus & Raphael Matthæum conueniunt, habitum exuunt, & rurſus aſſumunt, itémque ad Catharinam Duciſſam Camerinenſium ſimul pergunt, a qua literas ad Pontificem obtinent. Matt.1.93. Marc.57. Petr.207.

Ludouicus Romam ad Pontificem pergit, vt Diploma obtineat. Matt.1.93. Marc.56. Petr.171.

Ludouicus Romæ inuiſit loca ſacra, réque Deo commendat. Petr. ibid.

Ludouicus cum Papæ Eleemoſinario colloquitur, & ab eo de adeundo Io: Petro Caraffa conſilium accipit. Petr.172.

Ludouicus accedit ad Pontificem, & diploma impetrat. Matt. 1.93. Mar.58. Petr. ibid.

Ludouicus offert diploma Miniſtro, qui de eo cum Patribus confert Petr.174.

Miniſter Pontificem adit, vt Diplomatis reuocationem obtineat; quam cùm non impetraſſet, aliud diploma contra Apoſtatas obtinet, quo Ludouicum [redacted]. Matth.1. 101. Petra.175. & ſeq.

Miniſter Ludouicum [redacted], & illius acta in agro Cingulano contra Ludouicum deſcribuntur. Matth.1.101. & 102. Marc.60.61. Petr.186.

Ludouicus ad Eremum Cryptarum Monachorum Camaldulenſium, propè Maſſacium tranſmigrat. Matth. 1. 104. Petr.192.

De Paulo Auctore Camaldulenſium Montis Coronæ. Romualdina. l.4.c.1.

Ludouici & Raphaëlis in ea Eremo auſteritas, & viuendi ratio laudatur. Matt.1.104. Petr.192.

Ludouici, & Raphaëlis pietas in Infirmorum cura commendatur. Matt.1.104. Petr.192.

Miniſter de Ludouico certior, ad Guardianum epiſtolam ſcribit: Duo Fratres ad Eremum mittuntur: Epiſtola Miniſtri ſub menſa cadit, à Monacis legitur, & in Ludouici manus pernenit. Matt.1.105. Petr.194.

Fratres à Miniſtro miſſi, cum armata familia ad Eremum pergunt: rixa inter ſatellites excitatur: Ludouicus vltrò ſe lictoribus tradit, & vna cum ipſis Legatum adit. Matt.1. 106. Petr.197.

Ludouicus cauſam ſuam coram legato Apoſtolico tuetur, Diploma Pontificis, & Epiſtolam Miniſtri accuſatoribus obijcit. Matt.1.1.107. Petr.197.198.

Legatus de Miniſtro conqueritur, & Ludouicum liberat. Matt.1.107. Petr.176.

Ludouicus Paſcilupum tranſmigrat, vbi illum Miniſter perſequitur: is verò bellico ſtratagemate ſe liberat. Matt.1. 108. Petr.199. & 200.

De F. Angelico, illius fallacia, & Pauli Clodienſis receptione. Matt.95. Mar.62.

Paulus Clodienſis Romam proficiſcitur, & Matthæum inuiſit. Matt.196. Marc.58.

Paulus à Pontifice licentiam impetrat, quæ Matthæo ac Ludouico conceſſa fuerat. Matt.1.97.

Annvs Christi. 1527.

Magna ſit in Ordine ad Reformationem commotio. Matt.1.103. Petr.175.

Ludouicus cum Raphaele Foroſempronium migrat, ibique in quadam campeſtri domo habitat. Petr.121.

Matthæus & Paulus ibi Ludouicum inuiſunt: & cum eo per aliquot dies commorantur. Petr. ibid.

Miniſter à Duce Vrbinate armatam familiam impetrat, & Ludouicum aggreditur. Petr.121. & 124.

Ludouicus bellico ſtratagemate à periculo ſe, & ſocios liberat. Petr.122.

Ludouicus, Matthæus, ac reliqui Deo ob liberationem gratias agunt. Petr.123.

Ludouicus vnà cum Matthæo ac reliquis Camerinum petunt, & cum Catharina Duciſſa agunt. Petr.208.

Duciſſa Ludouicum, ac cæteros hoſpitio excipit, ac illis patrocinatur. Marc.96. Petr.212.

Matthæus, Ludouicus, ac cæteri cæleſtem in palatio vitam ducunt. Petrac. ibid.

Matthæus, Ludouicus, ac cæteri Infirmorum obſequiis vacant. Marc.52.61. Matt.82. Petr.268.

Miniſter ad Camerinenſem Ducem, ac Duciſſam contra Ludouicum literas ſcribit, vt illos è Palatio exturbet, illique ad Miniſtrum reſcribunt. Matth. 1. 100. Marc. 58. Petr.236.

Miniſter Ducem, ac Duciſſam adit, eóſque à Ludouici, ac aliorum patrocinio remouere nititur. Matth. 1. 101. Petr.237.

Dux Miniſtro reſpondet, Fratréſque coram Miniſtro aduocat. Matth.1.101 Petr.239.

Miniſter Ludouicum, ac cæteros alloquitur, & obiurgat; reditum tandem ad ordinem perſuadet. Matt. Petr. ibid.

Matthæus, & Ludouicus Miniſtro reſpondent. Matt. ibid. Petr.240.

Miniſter obmuteſcit, ac confuſus diſcedit. Petr.241.

Miniſter contra Duciſſam ad Pontificem ſcribit, Petrac. 253.

Ludouicus, ac cæteri ſe Prouinciali Miniſtro Conuentualium ſubdunt, vt Miniſtri perſecutionem declinent. Matt.1.109. Petr.209. Mar.57.

Catharina Duciſſa ad Pontificem ſcribit, & Ludouicum, ac cæteros ſummoperè commendat. Petr.284. Marc.61.

Annvs Christi. 1528.

Ludouicus à Camerinenſi Epiſcopo literas ad Pontificem accipit, itidem à Catharina Duciſſa. Petr.210.

Romam ſub F. Min. Conuentualium obedientia proficiſcitur Petr.209. Matt.1.110.

Pontificem adit, à quo Bullam propagationis ſub nonnullis conditionibus obtinet Petr.288. Matt.1.111. Marc.73.

Digitized by Google

Bulla exaratur, & ponderatur. Bullarium in Clement. VII.
Hoc Anno Capucinorum Religio exorta. Mar.62. Matt.1. 111. Petrac.287.
Bulla in Vrbe Camerinenſi voce publica præconis, & buccinarum clangore, Ducissa imperante proclamatur. Petr. 289. Marc.62.
Capucinorum appellatio à patria orta Camerini, & in Calabria. Romualdin l.3.c.14.
Ludouicus Ædem S.Chriſtophori propè Camerinum, in Hoſpitium eligit. Salod. in vita B. Matthæi.
Inde Colmenzonum migrat. Petr.312. Marc.62.
Quinque Fratres de Obſeruantia ad Capucinos tranſeunt, qui proprio nomine nuncupantur. Marc.73. Matt.1.120. Petrac.277.
Tres alij de Obſeruantia à Ludouico recipiuntur. Mat.1.134.
Ex ſecularibus Viris Religionem ingrediuntur, F. Bernardus à Foroſempronio, & F. Ioſephus à Colle-amato. Matt.1. 116. Mar.71.
Quatuor alij de Obſeruantia Capucini fiunt, & ad decimum octauum numerum pertingunt. Petr.278. Marc.73.
Eorum paupertas in Eccleſiis, & Domibus edificandis deſcribitur. Matt.1.145. Marc.82. Salod.
Peſtis ſæua Camerinenſem agrum inuadit. Petrac.269. Marc.61.
Duodecim Fratres à Ludouico petunt, peſte laborantibus inſeruire. Petr.270.
Ludouicus Fratres hortatur ad opus tam pium, & quadam monita præbet. Petrac. ibid.
Fratres per diuerſa Oppida diſperſi, peſte correpti inſeruiunt. Petr.271. Marc.68.
Fratrum nemo peſte corripitur. Petr.272.
Catharina Ducissa Fratres, qui laborantibus inſeruierant, Colmenzoni imiſit, & ſanctæ Reformationi pronunciat. Petr.273. Matt.1.143.
Ducissa à Ludouico Concionatores poſtulat, & apud pontificem commendat. Petr.272.
Ioannes Maria Varanus Camerinenſium Dux, peſtilentia obit. Mar.52. M.S. Prou. March.
Catharinæ Cibo genus, & virtutes commendantur. Mar.46. M.S. Prou. March.
Florentiæ moritur. M.S. Prou. March.

Annvs Christi. 1529.

Multi ex Obſeruantia, & aliis Regularium Ordinibus ad Religionem confluunt. Petr.312.
Ludouicus præter Colmenzoni, & Montis Melonis loca, duo alia Aluacinæ, & Foroſempronij edificat. Petr.314.
Ludouicus Capitulum Aluacinæ conuocat. Matt. 1. 142. Mar.76. Petr.298.
Aluacinæ Conuentus deſcribitur, & Capituli in eo celebrati myſterium explicatur. Matt. Mar. Petrac. ibid.
Ludouicus Fratribus ante Comitia ſermonem habet, & orationem indicit. Matt. Mar. Petr. ibid.
Huius Capituli communia deſcribuntur. Matth. Marc. Petrac. ibid.
Spiritus ſanctus ſenſibiliter, in Fratres ipſum inuocantes illabitur, ac mirificè illos illuſtrat. Matt. Mar. Petr. ibid.
Ludouicus Bullam, & ſigillum coram omnibus deponit. Matt. Mar. Petr. ibid.
Quatuor Definitores à Compromiſſariis eliguntur. Matt. Marc. Petr. ibid.
Matthæus Generalis per ſpirationem eligitur. Matth.1.142. Mar.76. Petr.298.
Matthæus electioni repugnat, deinde rogatus aſſentitur. Petrac.299.
Conſtitutiones in Capitulo eduntur. Matt.1.142. Marc.77. Petr.301.
Conſtitutiones dum conſcriberentur, Spiritus ſanctus in Columbæ ſpecie viſus. Salod.
Conſtitutiones à Chriſto editas eis reuelatum fuerit. Salod.
De Conſtitutionibus Capucinorum, viua voce Oraculum Pij V. Salod.
Conſtitutiones Aluacinæ edita exarantur. Matt.1.146.
Guardiani ac familia ſuis locis conſtituuntur; Ludouicúſque Foroſempronij Guardianus collocatur. Petr.299.
Priorum illorum Fratrum mores, ac virtutes deſcribuntur. Matth.1.143. Marc.82. Petr.301.
Dandæ Romæ de Capucinorum vita teſtimonium. de Sepe. Vrb. Neap. Cuſtod. in S. Euphebio fol.110.
Matthæus fratres viſitat. Petrac.307.308.
Matthæi quis in viſitandis Fratribus modus. Petrac.303.
Quænam Matthæus in viſitatione Fratribus proponeret. Petr.302.
Matthæus Generalatus officio renunciat, ſigillúmque Ludouico tradit. Matt.1.160. Mar.76. Petr.361.
Ludouicus aſſumpto officio Fratres viſitat. Mar.44.
Ludouicus Romam proficiſcitur, & Victoriæ Columnæ opera Ædem S. Mariæ miraculorum obtinet. Mar.94. Matt.1. 161. Petrac.363.
Plerique illuſtres Viri erga Capucinos benè afficiuntur. Matt. 1.161. Marc.95.
Ludouicus Rhegianus, & Bernardinus Georgius, inter Obſeruantes Reformationi ſtudent. Petrac.394. Matth.1.180. Marc.111.
A Clemente VII. impetrant Eccleſiam SS. Apoſtolorum vt in ea reformatè viuant. M.S. Prou. Calab.
In Calabriam redeunt Diplomate à Pontifice impetrato, vt tria ad reformationem ſibi loca eligant. M.S. Prou. Calab.
Ludouicus Bernardinum, pro nouo Diplomate impetrando Romam mittit. Mar.111. Matt.1.170. Petr.395. M.S. Prou. Calab.
Bernardinus Romæ Ludouicum Foroſemp. adit, & cum eo de Ludouici, ſua, & aliorum Calabrorum receptione paciſcitur. Matt.1.170. Marc.111. Petrac.395. M.S. Calab.
Ludouicus Bernardino Capurium Quadratum, Conſtitutionum, & Bulla exemplar tradit. Petrac.395. Matt.1.170. Mar.111. Salod.
Publicum receptionis inſtrumentum exaratur. M.S. Calab.
Bernardinus in Calabriam redit, & acta cum Ludouico Foroſemp. refert. Petrac.395. Matth.1.170. Mar.111.
Ludouicus Foroſemp. à pontifice, Generalis Vicarius Congregationis confirmatur. Petrac.1331. & 1362.

Annvs Christi. 1530.

Miniſtri de Obſeruantia in Capucinos conſpirantes, libellum ſupplicem Pontifici offerunt. Petrac.361.
Pontifex Capucinis Fratrum de Obſeruantia receptionem Diplomate interdicit. Petrac. ibid.
Pontifex Diploma reuocat, & Ludouico facultatem impertit, eum aliquos de Obſeruantia recipiendi. Petr.331.
Monaſteria pleriſque in locis edificantur. Petrac. 377. 441.
Ludouicus nonnullos ex Obſeruantium familia Romæ recipit, quos in Vmbriam tranſmittit. Petr.331.
Obſeruantium Miniſtri in Capucinos, ob ſuorum Fratrum receptionem acriter inſurgunt. Petr.331.363.
Obſeruantes querimonias apud Pontificem deferunt. Petrac. 363.

Digitized by Google

Index Rerum

Pontifex tribus Cardinalibus rem committit, quos recipiendorum Indices constituit. Petr.363.

Franciscus Aesinus cum Ludouico paciscitur de Religionis ingressu. Petrac.364.

Pontifex Bononiam profectus Car. V. Imperatorem coronat. Ciacon.in Clement.7.

Tiberis prodigiosè exundat, & multis naufragium infert. Tarcagnot.3.par.l.2.pag.124.

Capucini ex S. Maria miraculorum ad S. Euphemiam migrant. Matt.1.161. Mar.95. Petr.365.

S. Euphemiæ Monasterium, opera Victoriæ Columnæ, à Cardinali de Valle Capucinis conceditur. Petrac.1363.1390.

Capucini in Vrbe Verbum Dei disseminant. Matth.1.168. Marc.95.

Ludouicus ad Infirmorum incurabilium curam in S. Iacobi incurabilium domo Fratres destinat. Petr.366.

Capucini in domo Hospitalis S. Iacobi ægrotis diligenter inseruiunt. Petr.ibid.

Capucinorum obsequiis Domus vestigalia excrescunt, & tota Vrbs edificatur. Petrac.366.

Ludouicus nonnullos ad Reformationem recipit. Matt.1.168. Mar.95.

Obseruantes contra Capucinos obstrepunt, eósque variè exaguant. Petr.331. Matt.1.169. Mar.94.

Ioannes à Fano Dialogum aduersus Capucinos in lucem edit. Pet.695. Matt.1.198. Mar.102.

Capucini contra aduersarios patientia, & orationibus pugnant. Petr.368. Matt.1.169.

In Neapolitana Vrbe S. Euphemiæ Monasterium primum à Capucinis construitur. Petr.325. M.S. Prou. Calab. Romanus de 7. Custodibus Neap. Neapolis sacra 644.

Neapolitana Vrbs describitur Io. Mercul. Abrah. Ortel.

Monasterium S. Euphemiæ à Ludouico Calabro fundatum fuisse reprobatur. Petr.325. Neap.sacr.644.

A Ludouico Forosemproniano fundatum asseritur. Petrac.325.

Annvs Christi. 1531.

Frater Paulus Clodiensis extremum diem obit. Matt.1.95. Mar.70. Petr.633.

Ipsius vita describitur. Matth. ibid. Marc.63. Petrac. 620.

Sanctitatis signa in ipsa ætate tenera præfert. Salod.

Tabellionis officio sæcularis fungitur. Marc.63. Petr.620.

Sacris initiatus, Generalis Vicarij munus apud Clodienses Episcopos obit. Marc.63. Petr.621.

Ordinem de obseruantia ingreditur. Marc.63. Petr.622.

Virtutum studiosissimus, & Regulæ obseruantissimus asseritur. Petr.623.

Dum Pennabilium Verbum Dei disseminat, in morbum incidit. Mar.69. Petr.633.

Frater Matthæus à Basso illum ægrotum inuisit. Mar.69. Petr.633.

Morienti humi se deponi voluit. Marc.69. Petr.ibid.

Sanctissimè Deo Animam reddit, in Confraternitate S. Mariæ. Mar.70. Petr.633.

F. Vincentius Foianus, & Raynerius à Calipando Capucinorum habitum assumunt. Petr.975.

Thomas Eremita, Eugubij sanctitate clarus, à Generali Obseruantiæ inuisus. Petrac.279.

Quid de Capucinorum reformatione sentiat, ab eodem interrogatur. Petrac.ibid.

Thomæ a Deo reuelatur, Reformationem Capucinorum Dei plantationem esse Petrac.280.

Generalem Ministrum ab ea vexanda deterret. Petr.ibid.

Frater Matthæus a Sancto Leone extremum diem prope Camerinum claudit. Matth. 1. 123. Petrac. 648. Marc.73.

Ipsius Vita describitur Matt.1.121. Petr.644. Mar.73.

In ipsius obitu Campanæ Sancti Francisci Angeli pulsarunt. Matt.1.123. Petr.648. Marc.73.

In Ecclesia Sancti Francisci sepelitur, tota Vrbe affluente. Matth.1.124. Petr.649. Mar.73.

Annvs Christi, 1532.

Ludouicus, ac Bernardinus Rhegini à Ministro Generali tria loca ad Reformationem apta postulant. Mar.111. Matt.1.170. Petr.395. M.S.Prou.Calabr.

Generalis deliberationem ad Massana Comitia transfert. Salod. M.S.Prou.Calab.

Ludouicus ac Bernardinus ad Messana Capitulum conueniunt. Salod. M.S.Prou.Calab.

Generalis Minister de iis in carcerem trudendis agit: tum vero consilio mutato illos Guardianos instituit. Salod.

Ludouicus, & Bernardinus literas ad Generalem Ministrum Scyllatium scribunt, & Capucinorum Reformationi se associari petunt. Marc.112. Matth.1.170. Petrac. 396.

Generalis Tabellarios ad carcerem querit, qui clam aufugiunt. Mar.112. Matt.1.170. Petrac.396.

Ludouicus ad Ducem Nucerinensem se confert, ac illius præsidium implorat. Marc.112. Matth.1.171. Petrac. 397.

Dux Nucerinensis Ludouicum, ac suos in sui Fidem recipit, & ad Præregem Prouinciæ pro iis literas scribit. Marc. Matt. Petr. ibid.

Ludouicus Epistolam ad Bernardinum scribit, & quid illi agendum sit, admonet. Marc.113. Matth. ibid. Petrac. 398.

Ludouici, ac Bernardini literis, triginta Fratres de Obseruantia in reformationem conspirant, & ad sanctæ Martini Oppidum, deinde Philocasium conueniunt. Marc. Matth. Petrac. ibidem. Salod. M. S. Prouinc. Calabr.

Eleonora Concubleta Ducissa pictas, & in Capucinos deuotio. Mar.114. Matth.1.172. Petrac.400. M.S.Prou. Calabr.

Eadem primum Capucium suis manibus præscindit, ac consuit. Mar. Matt. Petr. ibid.

Ludouicus Rheginus, ac cæteri in Cenobio Sanctæ Dominicæ Capucinorum habitum suscipiunt, & primum Capitulum in Calabria celebrant. Marc.113. Matth. 1. 172. Petrac.398.

Ludouicus Prouincialis eligitur, & ad Forosemproniensem scribit. Marc. Matth. Petrac. ibidem. M. S. Prouinc. Calabr.

Primum Panalia Monasterium extruit, alterum prope Ecclesiam S. Eliæ. Matth.1.113. Mar.115. M.S. Prou. Calabr.

De Monasterio Sanctæ Eliæ Angeli Vaticinium. Marc. 114. Matth. 1. 175. Petrac. 401. M. S. Prouinc. Calabr.

Fratrum Capucinorum, in his Monasteriis degentium, vita describitur. M.S. Salod. M.S. Prou. Calab.

Capucini Populis Dei Verbum disseminant, apud quos pro Angelis habentur. M. S. Salod. M. S. Prouinc. Calabr.

Generalis Minister obseruantium aduersus Ludouicum Pontificem adit, & contra Calabros excommunica-

tionis sententiam obtinet. Mar. 114. Matth. 1. 173. Petr. 400. M. S. Prou. Calab.

Commissarium cum Apostolico Anathemate in Calabriam mittit. Mar. 115. Matt. 1. 174. M. S. Salod. M. S. Prou. Calabr.

Ludouicus a Forosemproniensi de Excommunicationis sententia commonefactus, suis prosspicit. Mar. 14. Matt. 1. 175. Petrac. 401. M. S. Prou. Calabr.

Commissarius duabus Fratrum turmis Capucinos persequitur. Mar. 115. Petr. 401. M. S. prou. Calabr.

Capucini S. Eliæ de Obseruantium Fratrum turma commonefacti, in Syluam aufugiunt. Mar. 115. Matt. 1. 174. Per. 402. M. S. prou. Calabr.

Panem, & fructus ad persequutores refocillandos, in mensâ relinquunt. Mar. 115. Matt. 174. petr. 402. M. S. prou. Calab.

Nouitius, qui cum obseruantibus venerat, aspera Capucinorum vita, ac charitate commotus ad eos migrat. Mar. Matt. Petr. ibid. M. S. prou. Calab.

Ludouicus Sacra facturus, a puero exclamante admonetur, [redacted] caueat. Mar. 116. Matt. 1. 175. petr. 403. M. S. Prou. Calab.

Ludouicus Deo confisus Missam absoluit, & fugam consulit. Mar. ibid. M. S. Salod. M. S. Prou. Calab.

Ludouico B. P. Franciscus apparet, dum in fouea iacet, illumque consolatur. Mar. ibid. Matth. 1. 176. Petrac. 408. M. S. Prou. Calabr.

Commissarius Ducem Nucerienſem adit, & à Capucinorum patrocinio eum absterrere conatur. Mar. 118. Matth. 1. 176. Petr. 404. M. S. Prou. Calab.

Dux Nucerienſis Capucinos defendit, & minitantem Commissarium obiurgat. Mar. 118. Matth. 1. 176. Petr. 406. M. S. Prou. Calabr.

Dux Nucerienſis disceptationem de Regula inter Capucinos, & Obseruantes instituit. Mar. 119. Matth. 1. 177. Petr. 409. M. S. Salod. M. S. Prou. Calabr.

Ludouicus ex aperta Regulæ transgressione, quæ apud Obseruantes grassatur, suum, ac suorum ab Ordine discessum necessarium ostendit. Mar. 120. Matth. 1. 177. Petr. 411. M. S. Salod. M. S. Prou. Calab.

Commissarius transgressiones excusare nititur; & excusatio reijcitur. Mar. 120. Matth. Petr. ibid. M. S. Prou. Calab.

Ex altero capite hoc ipsum Ludouicus demonstrat, quod Commissarius diluere conatur. Mar. 121. Matt. 177. Petr. 413. M. S. Prou. Calab.

Bernardinus Commissarij responsionem infringit, & quæ in habitu Minorum vitium ineſſe debeat, luculentius demonstrat. Mar. Matth. Petr. ibid. M. S. prou. Calab.

Bernardinus captata Commissarij interrogatione, nullam intra Ordinis gremium stabilem Reformationem fieri posse ostendit. Mar. 125. Matth. 1. 179. Petr. 420. M. S. prou. Calab.

Bernardinus præterea ex aliis Regulæ Capitibus, Regulam in Ordine violari docet. Mar. 126. Petrac. 431. M. S. prou. Calabr.

Ludouicus Commissario de Captiio percunctanti occurrit, & a B. Francisco institutum probat. Mar. 132. Matth. 1. 179. Petr. 414. M. S. Prouinc. Calabr.

Dux Nucerienſis Commissarium, vt à Capucinorum persequutione desistat, hortatur; & maiori erga Capucinos deuotione afficitur. Mar. 137. Matt. 1. 179. Petr. 432. M. S. Prou. Calab.

Dux Tiberium filium cum literis ad Pontificem mittit, vt sententiam excommunicationis ab eo latam, reuocandam curet. Matth. 1. 170. M. S. Prouinc. Calabr. 55.

In hac persequutione, plerique ex iis, qui ad Capucinos transierant, ad Obseruantes redeunt, qui verò remanent enumerantur. M. S. Prouinc. Calabr.

Ludouicus Romanam profectionem cogitat, & ad Forosemproniamum scribit. M. S. Sal. M. S. Prouinc. Calabr.

Ludouicus Bernardino Prouinciam curandam demandat, & cum duobus sociis Romam proficiscitur; Dux autem Cubicularium addit. M. S. Salodien. M. S. Prouinc. Calabr.

Ludouicus miraculo, in itinere Cubiculario fame laboranti succurrit. Petr. 83. Matt. 185. M. S. Prouin. Calabr.

Cubicularium præire iubet, ne Busarius censeatur. M. S. Salod. M. S. Prou. Calabr.

Socijs in itinere defessis prædicit hospitium M. S. Prouinc. Calabr. M. S. Prouin. Rheg. 1. 29.

Tugurium illis inter Niues apparet, senexque illos ad hospitium recipit. M. S. Salodiens. M. S. Prouin. Rheg. ibid.

Senex charissimè Ludouicum amplexatur, & prolixum cum eo colloquium habet. Salodiensis. M. S. prouinc. Rheg. ibid.

Tugurium, ac Senex illis abscedentibus continuò euanescunt, & Ludouicus B. Petrum Apostolum Senem illum fuisse indicat. Sal. M. S. prou. Rheg. ibid.

Quid in eo B. Petri cum Ludouico colloquio actum fuerit, declaratur. M. S. Salod. M. S. prou. Rheg. 1. 30.

Ludouicus per Lucaniam gradiens, miraculosè Vas vacuum oleo plenum præstat, atque illud deinde multiplicat. M. S. prouinc. Rheg. 1. 30.

Neapoli Nobili adolescenti liberationem ab angustia, & Franciscani habitus susceptionem prophetico spiritu prænunciat. M. S. prou. Calabr.

Tiberius sententiæ reuocationem à pontifice impetrat. M. S. prouinc. Calabr.

Ludouicus Pontificem adit, à quo humaniter excipitur; & apud illum de causa sua terminanda agit. M. S. Prouinc. Rheg. 1. 30.

Pontifex Generalem Ministrum Obseruantium, & Procuratorem Generalem ad se vocandos imperat. M. S. Prou. Calabr.

Minister Generalis Ludouico, & suis quædam criminum capita obiicit, quæ Ludouicus singillatim coram Pontifice diluit. M. S. Prou. Calabr.

Ab Apostasia se, suosque crimine, allatis rationibus, liberat. M. S. Prou. Calabr.

Regularis inobseruantiæ excessus, qui in Ordine vigebant, Pontifici aperit, ac necessariam reformationem demonstrat. M. S. Prou. Calabr.

Pontifex Generalem Ministrum increpat; & vt à Capucinis molestandis abstineat, graniter præcipit. M. S. Prou. Calabr.

Pontifex Ludouicum in cœpto Reformationis opere confirmat, & Apostolicæ sedis opem pollicetur. M. S. Prou. Calabr.

Procella iterum ab Aduersarijs in Reformationem excitatur. M. S. Prou. Roman.

Causa à pontifice duobus Cardinalibus committitur. Mon. S. Prou. Roman.

Cardinales Bullam edunt, qua Capucinos molestari prohibent. M. S. prou. Rom.

Franciscus Aesinus Bullam Reformationis à Pontifice impetrat, & in carcerem truditur. Bullarium. Petr. 365.

Minor

Index Rerum

Minores Conuentuales Reformati Montis Politiani ad Capucinos migrant. M. S. Prouinc. Etrur. lit. A. 29.

ANNVS CHRISTI. 1533.

EX variis Prouinciis Obseruantes ad Capucinos transfugiunt. Petr. 436. *Mar.* 96.

Ex seculo nonnulli ad Religionem accedunt. Petr. 437.

Capucini fratres martyrij cupiditate flagrant, qui à Ludouico Foroſemp. compeſcuntur. Petr. 260.

Huius rei causa indagantur. Petr. 261.

Capucini fratres ad ſolitariam vitam ſecedere, qua ratione tentarentur. Petr. 262.

Ludouicus Foroſemp. quo pacto illos à propoſito auocauerit. Petr. 264.

Ludouicus Rhegius, pleroſque ex ſecularibus Viris in Calabria ad habitum recipit. Petr. 986. 1115.

Ludouicus pleraque Monaſteria extruit in Calabria, ac precipuè Rhegij. Salod. l. 2. M. S. prou. Calab.

Loci huius qualitas deſcribitur. M. S. prou. Calab.

Ludouicus Rhegius Bernardinum Georgium in Siciliam deſtinat. Petr. 388. *M. S. Salod.*

Bernardinus Meſſana predicat, ac Monaſterium adificat. Petr. 441. & 849.

Bernardinus Panormum, & Catanam proficiſcitur; atque vtrobique predicat, & Conuentus extruit. Petr. *ibid. & M. S. Salod.*

Ludouicus Foroſemp. Predicatores in Apuliam mittit. M. S. *Salod.* Petr. 379. Mar. 141.

Ludouicus Foroſemp. profectionem in Siciliam parat, & vſque ad pharum Meſſana pervenit. Petrarch. 387. *Salod.*

Bis à Maris fluctibus, Deo diſponente ad litus reijcitur. Petr. 387. M. S. *Salod.*

Fratrum literis in Vrbem feſtinatò reuocatur, & iter in Siciliam deſerit. Petr. 387. M. S. *Salod.*

Generalis Miniſter Fr. Obſeruantium Capucinos ſibi ſubijcere tentat, & quibus id rationibus obtenderet, indicatur. M. S. *Salod.* Petr. 388.

Quorſum hanc ſubiectionem pretenderet. M. S. *Salod.*

Pontifex nonnihil Generalis Miniſtri clamoribus, ac potentium Miniſtro fauentium, ſuffragijs commouetur. M. S. *Salod.* Petr. 388. 391.

Ludouicus Foroſemp. Generalis Miniſtri rationes retundit, & ſingillatim diluit. Salod. Petr. 391.

Generalis Miniſter Ludouicum Foroſemp. accerſit, & in vincula conijcit. Petr. 383. *Matt.* 1. 194. *Mar.* 149.

Ludouicus Foroſemp. in vincula coniectus, à Potenti quodam Viro liberatur. Petr. 386. *Matth.* 1. 194. *March.* 150.

Bernardinus Georgius in Sicilia, Generalis Miniſtri Obſeruantium iuſſu, in carcerem truditur. Petr. 861. *Matt.* 1. 189. *Mar.* 137.

A Sicilia Prorege non abſque miraculo liberatur. Petr. 851. *Matt. ibid.* Mar. 138.

F. Tullius à Potentia in Apuliã miſſus, pleraque Monaſteria edificat. M. S. Salod. M. S. *Prouinc. Hidrunt.*

Prouincia Apulia Peucetia, Lucania, & Hidruntina, diuiſio indicatur: M. S. *prouinc. Hidrunt. f. 1. n. 1.* M. S. *Salod*

F. Benedictus Senenſis Ferraria predicat, & primum ibi Monaſterium extruit, quod Benetienſis prouincia initium dedit. M. S. *prou. Benetienſis. l. 3. 148.* Petr. 377.

ANNVS CHRISTI. 1534.

GEneralis miniſter Obſeruantium, aduerſus Capucinos literas ad vniuerſos Orbis Chriſtiani Reges, ac Principes ſcribit, ac tenor exaratur. Petrac. 366. Mar. 15 M. S. *Salod.*

Ab ijs literas ad pontificem poſtulat, vt Capucinorum Reformatio deleatur. Petr. *Mar. ibid.* M. S. *Salod.*

Prouinciales Miniſtros excitat, vt haud ſeguiter huic negotio incumbant. Petr. *Mar. ibid.* M. S. *Salod.*

Dei erga Capucinorum Reformationem prouidentia declaratur, dum illuſtriores Viros ex obſeruantia ad illius finum hoc tempore conuocat. Petr. 438. *Mar.* 96.

Viri illuſtriores, qui hoc tempore ad Reformationem e Obſeruantium prouincijs accedunt, enumerantur. Petra. 436. *Mar.* 96.

Ioannes à Fano, ex Saulo paulus, ad Capucinos migrare cogitat. Petr. 644. Mar. 101. *Matth.* 1. 197.

Quibus id rationibus ſibi preſtandum perſuaderet. Petr Mar. *ibidem. Matth.* 1. 198.

Ipſius ob praeteritas Reformationis [illegible] luctus, & pœnitentia. Mar. 101. *Matt.* 1. 198. Petr. 345. & 694. *unto*

Duo Capucini Fratres, ad Ioannis à Fano Conuentum accedunt. Matt. 1. 198. M. S. *Salodiens.*

Ioannis à Fano, ac caterorum Fratrum de Obſeruantia in eos charitas. Matt. 198. M. S. *Salod.*

Ioannes à Fano, ac cateri Obſeruantes Capucinorum aſpectu pie commouentur. Matt. Salod. ibidem.

Ioannes à Fano eos fuſius alloquitur, & ſe Capucinum futurum inſinuat. Salod. Matth. ibidem.

Mirabilis Fratrum illius Conuentus ad Capucinos tranſmigratio. Salod. Matt. ibid. Petr. 694.

F. Ioannes à Fano, ſimul cum F. Euſebio Anconitano Romam proficiſcitur. Salod. Matt. 1. 198. Petr. 695. *Mar.* 101.

Cunctis illius Conuentus Fratres, vno tantum relicto, bini Romam pergunt, atque in S. Euphemia Ianua ſibi inſperatò obuij fiunt. Salodiens. Petr. *Matth. Mar. ibidem.*

Quid Ioannes à Fano apud Ludouicum egerit, & quenam illius verba, ac humilitas. Matt. 1. 199. Petr. 695. *Mar.* 101. *M. S. Salod.*

Ioannes à Fano preteritorum veniam publicè à Fratribus poſtulat. Matt. 1. 199. Petr. *Mar.* 101. *Salod.*

Ludouicus vniuerſos ad Reformationis gremium excipit. Matth. 198. Petr. 695. *Mar.* 101. *M. S. Salod.*

Bernardinus Ochinus ad Capucinos ex Obſeruantium Familia migrat. Matt. 2. 1. *Mar.* 110. 151. Petr. 436.

Qualis inter Obſeruantes exiterit, & de ipſius ambitione Pontifici nota quàm plura. Matt. 2. 1. *M. S. Salod.*

Quo conſilio Capucinorum Religionem ingreſſus fuerit. Mat. Salo d. ibid.

Capucinorum Reformatio ad trecentorum Fratrum numerum aucta. Matth. 2. 1. *M. S. Salod.*

Ludouicus publicam Fratrum ſupplicationem, ad ſeptem Vrbis Eccleſias inſtituit. Petr. 369. *Salod.*

Vrbis totius edificatio, ob preclara Fratrum in ea ſupplicatione exempla. Petr. *Salod. ibid.*

Prouinciales Miniſtri Obſeruantium, Epiſtolas à Regibus ac Principibus, aduerſus Capucinos ad Pontificem obtinent, & ad Generalem eodem tempore tranſmittunt. Matt. 1. Petr. 370. *Mar.* 152.

Generalis Miniſtri ſollicitudo, ac ſagacitas in machinis diſponendis, quas aduerſus Capucinos parat, explicatur. Petr. 370. *Matt.* 1. 195. *Mar.* 152. *Salodienſ.*

Digitized by Google

Pontifex ob Principum literas, & Potentium querimonias, Reformationem extinguere cogitat. Petrarch. 366. Salod.

Pontifex vt Principibus satisfaciat, edicto Capucinos ab vrbe expellit. Petr. 372. Mar. 152. Matt 1. 195. Salod.

Pontificis in Capucinis expellendis consilium declaratur. Petr. 372. Mar. 152 Matt 195. Salod.

Capucini, vt prompte Pontifici obediant, prandium cœptum intermittunt. Petr. 373. Mar. Matth ibid. Salod.

Quid Capucini percunctantibus de discessu responderent, explicatur. Petr. 373. Salod.

Conuentum post Capucinorum discessum perlustrat, illorum paupertate, ac simplicitate adificatur. Petr. 371. Salod.

Capucini ad S. Laurentium extra muros pergunt, & à Canonicis Lateranensibus benignè excipiuntur. Matth. 1. 195. Mar. 152. Petr. 373. Salod.

Ludouicus per amicos Pontificis animum inuestigat, & spem reditus concipit. Petr. 372. Salod.

Canonici Lateranenses Capucinorum vitam admirantes, eos in vrbe sanctos predicant. Petr. 374. Salod.

Capucini extra vrbem eleemosynis abundant. Mar. 152. Matth. 1. 195. Salod.

Confraternitatis Crucifixi erga Capucinos pietas, & quid Capucini vicissim eidē rependant, indicatur. M. S. Salod.

Plebs Romana contra Capucinorum aduersarios obmurmurat. Petr. 376. Mar. 153.

Ioannes à Fano ad Venetorum, ac Mediolanensium plagas à Ludouico destinatur, & Prouincias fundat. Matth. 1. 201. M. S. Prouin. Brix. A Montefalcus. M. S. Salod.

Catharina Cibo Camerinensium Ducissa audita Capucinorum electione Romam aduolat: id ipsum & Victoria Columna. Mar. 152. Matth. 1. 196. Petrarch. 374.

Brandanus Eremita, triduò Vrbis Vicos & plateas circumiens, Capucinorum electionem Romanæ Vrbi exprobrat. Petr. 376. Matt. 1. 197. Mar. 143. Salod.

Camillus Vrsinus pontificem adit, & ab eo Capucinorum in Vrbem reditum impetrat. Petr. 374.

Capucini seminili in S. Euphemiam reducti. Petr. 375. Matt. 1. 197. Mar. 153. Salo.

F. Bernardinus à Collepetracio ex Obseruantibus ad Capucinos accedit. Petr. 10. 1030.

Admiranda F. Petri Apuensis, & trium aliorum fratrum, in probris, ac verberibus tolerandis patientia commendatur. Petr. 378.

Duorum aliorum fratrum, in paratis supplicijs perferendis, fortitudo describitur. Petr. 378.

Aliorum quoque fratrum virtus in duris probata laudatur. Mar. 142. Petr. 379.

Henricus VIII. Anglia Rex hoc anno schisma in Regno excitat, & Sacra Societas IESV prima fundamenta iacit. Genebrard. in Leon. X. & in Clement. VII. Onuph. anno 1634. 1535. Ribald. l. 2. Vitæ Ignat. c. 4. Orland. l. 1. hist. Societ. 2. 9. Iacob. Gaulter. 1534.

Clemens VII. è vinis excedit, & Paulus III. in Petri Sedem sublimatur. Geneb. ann. 1534. Onuph. ibidem.

ANNVS CHRISTI 1535.

F. Ioannes à Fano Bergomi predicat, & Monasterium constituit. Matth. 1. 103. M. S. Prou. Brix. A. 251. Vinea Bergom. par. 2. c. 117. Salod.

Idem Veronæ Verbum Dei disseminat, & Conuentum extruit. Matth. Salod. ibidem.

F. Paulus à Sestino in Apuliam mittitur, & Larini primum Conuentum adificat. M. S. Prou. S. Ang. p. 2. num. 12. 149.

Plerique ex Obseruantium familia, & ex sæculo habitum Reformationis assumunt. Petr. 816. 854. 873. 1119. 1128. Matt. 2. 66. 104.

Religionis incrementa tempore persequutionis maiora exurgunt. Matt. 2. 1. Petr. 443. Salod.

Capitulo Generalis hoc tempore necessitas explicatur. Petr. 443. Salod.

Qua ratione hoc tempore Religionis status administraretur. Petr. 443. & 444. Salod.

Ludouicus Forosemp. celebrationi Capituli reluctatur, & qua de causa. Petr. 443. Salod.

Varia de Ludouici mente exponuntur. Petr. 444. 448. 450. Mar. 159. Matt. 2. 1. Salodiens.

Ambitio Ludouici animum pulsat. Matt. 2. 1. Salod.

F. Bernardinus Ochinus cum Victoria Columna agit, vt Comitia celebrentur, & quo consilio. Petr. 447. Mar. 157. Matt. 2. 1. & 2. Salod.

Victoria Columna cum Ludouico de Capitulo celebrando agit, nec quicquam obtinet. Petr. Matth. ibid. Mar. 159. Salod.

Victoria ad Ducissam Tallequitij scribit, eaque Ludouico Capitulum persuadet, sed frustra. Petr. 444. Mar. 160 Matth. 2. 2. Salod.

Victoria tandem Ludouicum ad Capitulum compellit. Petr. 448. Mar. Matt. ibid. Salod.

Ludouicus Capitulum in dies differt: Victoria tandem illud à Pontifice impetrat. Petr. 448. Mar. 161. Matth. 2. 2. Salod.

Ludouicus de Capitulo celebrando mandatum à Pontifice accepit, & Capitulum indicit. Petr. 455. Mar. 161. Matth. 2. 2. Salod.

Ludouicus Capitulo congregato sermocinatur, & à Generalatus munere se alienum simulat. Petr. 455. Mar. 161 Matth. 2. 3. Salod.

Bernardinus Astensis Generalis eligitur. Matt. 2. 3. Petrac. 453. Mar. 162. Salod.

Ludouicus, neque in Generalem, neque in Diffinitorem eligitur, ob idque grauiter stomachatur. Petr. 453. Mar. 162. Matth. 2. 3. Salod.

Ludouicus subiectionis signa Bernardino Generali electo negat, & cum eo de ipsius electione conqueritur. Matth. 2. 3 Salod.

Bernardinus Astensis Generalis humilem se erga Ludouicum prebet. Matt. 2. 3. Salod.

Ludouicus arroganter suggestum ascendit, atque insanis vocibus Patribus minatur. Petr. 478. Mar. 162. Matt. 2. 4. Salod.

Bernardini Generalis, & aliorum Patrum erga Ludouicum humilitas, & officia. Mar. 163. Matt. 2. 4. Salod.

Ludouici erga Generalem, & Patres proterua. Mar. 163. Matt. 2. 4. Salod.

Quid in eo Capitulo circa Constitutiones Ordinis, & Religionis statum Patres disposuerint. Matt. 2. 4.

B. P. Franciscus Bernardino Generali sermocinanti assistens conspicitur, qui verba predicatis subministrat, ac tandem fratribus benedicit. Mar. 168. Matth. 2. 4. Salodiensis.

Ludouicus Cardinalem Tranensem adit, ac querimonias aduersus fratres instituit; ab eoque vt Capitulum rursus à Pontifice instauretur, assequitur. Mar. 163. Matt. 2. 5. Salod.

Quo consilio

Index Rerum

Quo consilio Ludouicus Capitulum demùm celebrandum curauerit. Petr. 458. Mar. 163. Matt. 2. 5. Salodiens.

Ludouicus se cum nonnullis à Religione separat, & in Ædem S. Thomæ se confert. Petr. 459. Salod.

Grauia ex Ludouici separatione scandala in Populo oriuntur. Petr. 859. 490. Salod.

Plerique ex Fratribus à Religione ob eandem causam desciscunt. Petr. 459. Salod.

Bernardinus Generalis Fratres ad constantiam hortatur. Petr. 460. Salod.

Ex his, qui Ludouicum sequuti fuerant, plerique ad Religionem perterriti redeunt. Petr. 464. Salod.

Ludouicus ad Religionem reuertitur, & honestius agit. Salod.

Camillus Vrsinus, & Victoria Columna pro Capucinis aduersùs obtrectantes pugnant. Petr. 464. Salod.

Frater Franciscus Tielmanus cum Fratre Francisco de Sclettro, ac duobus aliis ex Obseruantia ad Capucinos transiunt. Petr. 789. Matt. 2. 78. Salod.

Annvs Christi. 1536.

ROme rursùs Comitia celebrantur, quibus Tranensis Cardinalis Apostolica authoritate præsidet. Petr. 467. Mar. 163. Matt. 2. 5. Salod.

Bernardinus Astensis iterum omnium suffragiis Generalis eligitur. Petr. 468. Mar. 164. Matt. 2. 5. Salod.

Ludouicus ambitionis furiis agitatur, Generalemque agnoscere, aut venerari detractat, Cardinalisque monita contemnit. Mar. Matt. ibid. Salod.

Ludouicus in Congregationem inuehitur, & ingratam appellat. Mart. 164. Matt. 2. 5. Salod.

Christus, Beata Virgo, ac B. P. Franciscus euidem Fratri apparentes eodem tempore Ludouico minantur. Salod.

Quænam frater ille Christi iussu fecerit, ac Ludouico coram Cardinali, & Capitulo dixerit, explicatur. Petr. 468. Matt. 2. 5. Salod.

Cardinalis Ludouicum placidis verbis demulcere tentat. Petr. 469. Salod.

Tria in Capitulo Religioni perniciosa Ludouicus proponit, quæ minimè accipiuntur. Petr. 464. Salod.

Ludouici propositionibus Patres respondent. Pet. 471. Salod.

Ludouicus iterum insanit, ac in Religionem debacchatur. Petrac. 474. Mar. 174. Salod.

Bernardinus Generalis, ac ceteri Patres ad illius se pedes prosternunt, atque omnia humilitatis, & humanitatis signa ostendunt, vt illum demulceant. Petrac. 471. Mar. Matth. ibidem.

Iterum Cardinalis illum suauibus verbis monet, vt à furore quiescat. Petr. Mar. ibid.

Ludouicus magis in furias excrescit, & à Religione se alienum declarat. Petr. Mar. ibid. Matt. 2. 6. Salod.

Cardinalis illum grauiter increpat, & à Capitulo expellit. petrac. Mar. Matth. ibidem. Salod.

Cardinalis Tranensis Fratribus sermocinatur, ac Religionem commendat, ad perseueramiamque hortatur. pet. 474. Mar. 165. Matth. 2. 6. Salod.

Cardinalis Religionem apud pontificem commendat. pet. 471 474 Mar. 165. Matth. 2. 6. Salod.

Pontifex Generalis electionem Bulla confirmat, ac priora priuilegia corroborat. M. S. Prouinc. March. to. 3. 255.

Ludouicus è Religione expellitur. M. S. Rom. Prou.

Bulla edita hoc anno exaratur. M. S. prou. March. ibid.

Lunellus Obseruantium Minister Generalis Capucinos sibi iungere nonnullis rationibus apud pontificem tentat. petr. 499. Mar. 171. 172. Matt. 2. 15. Salod.

Pontifex sex Cardinalibus vtrinque eligendis, totum negotium committit. petr. 502. Mar. 172. Matth. 2. 15. Salodiens.

Bernardinus Generalis schedulam rationum Cardinali Sanseuerino offert, pro Religione ab Obseruantium iugo liberanda. Salod. Vide sched. in Archiuio Rom.

Iudicio controuersiæ contra Capucinos pendente, Cardinalis Sanseuerinus solus pro Capucinis stat, ac reliquos Cardinales in suam sententiam trahit. petr. 502. 503. Mar. 175 Matth. 2. 15. Salodiens.

Cardinalis Sanseuerini ad ceteros Cardinales Oratio describitur. petr. 504. Mar. 173. 174.

Ludouicus Rheginus cum Generalis Lunello de vnione Capucinor. & Obseruantium agit. Salod. Elicitur ex Epistola Ludouici in Archiu. Roman.

Ludouicus ac Bernardinus Rhegini ad Bernardinum Generalem scribunt, & Generalis promissa aperiunt. Salod. Vid. Vid Epist. in Aretin Rom.

Bernardinus Generalis ad illos rescribit, nihil ea re innouandum. Salod. ex eadem Epist.

Sex Cardinales Iudices pro Capucinis sententiam ferunt, & vnionem dissoluunt. petr. 506. Mar. 175. Matt. 2. 15. M. S. patrum Brixia. B. fol. 100.

Pontifex Capucinos sub pp. Conuentualium obed. confirmat, & Cardinalium iudicium Bulla corroborat. petr. 506. Mar. 175. Matt. 2. 15. M. S. Brixiæ ibid. Salod.

Bulla secunda hoc anno edita apponitur, quidvè contineat, explicatur. Bull. in Paul. 3. 632.

Aduersarij obtrectationibus Capucinos impetunt. Petr. 507. Mar. 175. Matt. M. S. Brix. ibid.

Generalis Bernardinus rem ad Pontificem deferendam, & coram eo causam cum aduersariis disputandam decernit. Petr. 507. Mar. 176. Matt. 2. 16. Salodiens.

Cardinalem Quignonium Obseruantium Protectorem adit, deliberationemque aperit, nisi aduersarij ab obtrectatione abstineant. Petr. 508. Mar. Matt. Salod. ibid.

Cardinalis Quignonius cum aduersariis agit, eosque à detractionibus reuocat. Petr. 509. Mar. 177. Matt. Sal. ibid.

Plerique illustres Viri hoc tempore Capucinorum habitum suscipiunt. Petr. 740. Matt. 2. 104. M. S. Brix. A. 147.

Generalis Obseruantium apud Pontificem, de suorum ad Capucinos transitu conqueritur. Salod. Vid. Bull. in Arch. Rom.

Pontifex Diplomate Capucinis interdicit, ne Obseruantes accipiant, sub aliquibus tamen conditionibus. Salod. Bull. Paul. III. qua incipit. Nuper per nos.

Bernardinus Georgius hoc anno moritur, cuiusque vita describitur. Petr. 846. Matt. 1 187. Salod. M. S. Prou. Calab. M. S. Rhegij.

Bernardinus, ac Ludouicus Rhegini in sæculo amicissimi simul Ordinem Obseruantium ingrediuntur. Salodiens. M. S. Prou. Calab. & M. S. Prou. Rheg. 2. 64.

Bernardinus Brixiæ sub Licheto Theologiæ operam dat, Lutetiamque Parisiorum missus, lauream Doctoratus in Parisiensi facultate assequitur. Salod. M. S. Prou. Calab. M. S. Prou. Rheg. ibid.

Bernardini ingenij præstantia præsertim in publicis disputationibus. M. S. Prou. Rheg. Salod.

Messanæ, ob egregiam Thesium Theologicarum propugnationem, Georgij agnomen consequitur. Salod. M. S Prou. Calab.

Bernardini mores describuntur. Hieronym. à Monte florum. 81. M. S. Prou. Calab.

Bernardinus cum Ludouico Rhegino Reformationis consilium init. Petr. 847. Matt. 1. 170. Mar. 113. M. S. Prou. Calab. Salo.

Cum eo Capucinorum institutum amplectitur. Petr. 398. Matt. 1. 172. Mar. 113. M. S. Prou. Rheg. Salod.

Cum nimis ornatè prædicaret Panormi minimè acceptus fuit. Petr.850.

A Deo admonitus sermonis ornatum exuit, & cum feruore prædicans, fructus animarum refert. Petr.847. Monteflor. 81. M.S.Prou.Calab.Salod.

Panormi prædicans exortas liter componit, & Panormi Apostolus prædicatur. M.S.Prou.Calab.Salod.

Catanæ futurorum incendium ab Ætna illi imminere pronunciat. M.S.Prou.Calab.Salod.

Rhegij deuastationem Turcarum depradatione futuram prædicit. M.S.Prou.Calab.Salod.

Illius in prædicando, ac exhortando charitas. Matt.1.188. Monteflor.161. M.S.Prou.Calab.

Cordis arcana Rhegino lumen patefacit, quo eum à scelere reuocat. Salod.

Grauiter à Dæmone de Reformatione deferenda tentatur. M.S. Prou.Calab.

Amicum Patrem ex Obseruantibus in tentatione consulit. M.S.Prou.Calab.

A Christo Domino illi apparente increpatur, & in vocatione confirmatur. M.S.Prou.Calab.

Persecutores fugiens ab Angelo confortatur. Matth.1.188. Salod.

Prouincialis Calabriæ eligitur. Salod. M.S.Prou.Calab.

Sua mortis à Deo reuelationem accipit, sique ad eam præparat. M.S.Prou.Calab.Salod.

Rhegij in morbum incidit, Fratresque ad Regulæ obseruantiam, ac virtutes hortatur. M.S.Prou.Calab. M.S.Prou. Rheg.Salod.

De Vocationis ad Capucinos dono Deo gratias agit, & à Fratribus veniam petit. M.S.Prou.Calab.Salod.

Diem obitus pronunciat. M.S.Prou.Calab.Salod.

Christum Dominum Angelis stipatum sibi apparentem videt, & de sæculo migrat. M.S.Prou.Cal.Salod.

Angelorum concentus sui transitus tempore exauditur. M.S. Prou.Calabr.Salodensis.

Caro ipsius mollis, membrorum iunctura flexibiles, facies venusta videtur. M.S.Prou.Calab.Salod.

Post aliquot annos corpus illius integrum reperitur. M.S. Prou.Calabr.Salod.

Annvs Christi. 1537.

Pontifex Paulus III. diplomate cauet, ne Obseruantes ad Capucinos transeant. Salod. videtur in Arch.Rom.

Bernardinus Generalis ob id libellum supplicem Pontifici offert. Salod. Archiu.Rom.

Libelli tenor exaratur. Salod. Archiu.Rom.

Pontifex nihilominus in sententia perstat. Salod.

Bernardinus Generalis Religionem visitat. Matt.2.16. Salod.

Religionis status adhuc eo tempore differmis. Mar.165. Matt.2.9. & 16.

Bernardinus sua visitatione Religioni perfectum splendorem confert. Mar. Matt. ibid. Salod.

Quis esset Bernardini in Religione visitanda modus. Mar. Matth. ibid. Salod.

Erga delinquentes cur potius pius quàm rigidus esset. Mar. 166. Matth. ibidem.

Aliorum consilio in rebus arduis vtebatur. Matt.2.10.

Paupertatis excessum in Fratribus moderatur, iuxtà discretionis modum. Matth.2.10.

Ægrotis quanta charitate ministrandum, & quàm parcè iis medicamentis vtendum sit, docet. Mat.2.10.

Sæpè Fratribus sermocinatur, & relaxationum quarumlibet principia vitanda esse monet, Rustici exemplo. Matth. 2.10.

Iosephus à Ferno, seu Mediolano Ticinum mittitur. Matth. 2.160.

Iosephus Vrbem perterritam Crucis spectaculo ad pœnitentiam prouocat. Matth. ibidem.

Quadragima Horarum Orationem instituit, ad quam ecta Vrbs confluit. Matth.2.160.

Primum Genuensis Prouincia Conuentum in ea Vrbe construit. Matth.2.160.

Matthæus à Basso Roma apparet, & à Fratribus hospitio excipitur. Petr.603. M.S. Brix. A.154. M.S. Prou. Rom. D.39.

Capucij acumen mauult dimittere, quàm prædicationem deferere. Petr.603. M.S. Brix. A.45. M.S. Prouinc. Rom. D.39.

Ad Obseruantium tamen habitum non rediisse re ipsa probatur. Petr.603. M.S. Brix. A.154.

Quomodo id Dei consilio non vacauerit, explicatur. Salod. Mar.169. M.S. Prou. Brix. A.49.

Matthæum diuino consilio factum fatetur, vt ipse & Ludouicus Forosempr. è Capucinorum Reformatione recederent. Mar. M.S. Prou. Brix. ibid.

Ludouicus Rheginus Motta Philocastri ex humanis migrat. Petr.857. Mat.1.186. Monteflor.103. M.S. Calab. M.S. Prou. Rheg. Salod.

Ludouici vita, ac gesta describuntur. Petr.820. Matt.1.180. Monteflor.97. M.S. Prou. Calab. & Rheg.t.2.47. Salod.

Ludouicus Rhegij apud Calabros Patre Agricola natus, Christaldus in Baptismo appellatur. Petr.820. M.S. Prou. Calab. Salod.

Puer ad literas propensus Patris mortem luget. Salod.

Tam in literis proficit, vt ludum literarium aperiat. M.S. Prou. Rheg.2.47. Salod.

Egregij Christaldi mores, dum adhuc in sæculo degeret. Petr. 821. Matt.1.180. M.S. Calabr. Salod.

Sacris Ordinibus initiatur, & Sacerdotio fruitur. Salod.

Cum Bernardino Rhegino arcto amicitiæ vinculo coniunctus, quid ea amicitia vtrique contulerit. M.S. Prouinc. Calab. & Rheg.2.47. Salod.

Ludouicus & Bernardinus eodem die Sacrum Obseruantium habitum suscipiunt. M.S. Prou. Calab. M.S. Prou. Rheg. ibid. Salod.

Ludouicus in virtutibus proficit, orationemque interdum ad duodecim horas producit. Petr.823. Matt.1.181. Hieron. à Monteſ.97. M.S. Prou. Calab. M.S. Prou. Rheg 1.2. 48. Salod.

Pro Ægroto sex horarum spatio genuflexus erat. M.S. Prouinc. Calab. M.S. Prou. Rheg. ibid. Salod.

Varias carnis austeritates exercet. M.S. Prouin. Rheg.47. Salod.

Brixiam cum Bernardino mittitur, vt sub Licheto studiis incumbat. M.S. Prou. Calab. Salod.

Ludouicus Prædicator insignis euadit, ac in spiritu, & virtute Dei prædicat. Petr.821. M.S. Prou. Calab. Salod.

Diuino spiritu Patriæ liberationem à Gallorum Exercitu prænunciauit. M.S. Calab. & Rheg. 2. 98. Salod.

Nepotis futurũ periculum matri prædixit. M.S. Prou. Calab. M.S. Prou. Rheg. Salod.

Guardianus Thurij Noui panem Fratribus è Cælo impetrat. Petr. 828. Matt. 1. 184. Monteflor. 99. M. S. Prou. Calab. & Rheg. 2. 49. Salod.

Reformationem inter Obseruantes tentat, & denique ad Capucinos migrat. Petr. 822. Matt. 1. 181. Monteſl. 98. M. S. Prou. Calab. & Rheg. 2. 50. Salod.

Eius in persecutionibus constantia asseritur. Petr.400. Matt. 1.173. Monteſl.98. M.S. Prouinc. Calab. & Rheg.2.51. Salod.

Digitized by Google

Index Rerum

Ipſius ieiunia quotidiana, carnis flagellationes vſque ad ſeptem Pſalmos protractæ, ferrea lorica pondera deſcribuntur. Petr.828. Matt.1.181. Monteſl.99. M.S.Prou.Rheg.2. 47.Salod.

Animi remiſſiones honeſtas Fratribus permittit, atque eo tempore in extaſim ſæpè raptus videtur. M.S.Prou.Reg.2. 48. Salod.

Reformationis apud Calabros Apoſtolus nuncupatus. Petr. 826. Monteſl.98. M.S.Prou.Calab.Salod.

Paupertatis ſectator inſignis ab omni rerum prouiſione abhorret. Petr.828. Monteſt 99.Salod.

In itinere, Socio præ fame deficiens panem à Deo impetrat. Petr.829. Matt.1.184. Monteſt.100.Salod.

Prædicationi feruentiſſimus inſiſtit, ac ſæpè futura prædicit. Petr.826. Matt.1.181. Monteſt 98. M.S Prouinc. Calab. Salod.

Iudæa Oppidi deuaſtationem futuram prænunciat. M.S. Prou Calab.& Rheg.2.58.Salod.

Inter prædicandum, eadem Rhegij patrari diuinitùs conſpicit, ac nonnullis indicat Petr.832. Matt.1.182.Monteſ. 102.M S Prou.Calab. & Rheg.2.58.Salod.

Seminaria dum prædicat, in extaſim rapitur, & Rhegij excidium videre ac renunciat. Petr.831.Matt.ibid. Monteſt. 102.M.S Prou.Calab & Rheg.2.58 Salod.

Sereno Cælo pluuiam, ad terræ fœcunditatem prænunciat. Petr.834.Matt.1.184.Monteſ.102 Salod.

Dæmon, ſub cuiuſdam Iuuenis ſpecie, illius prædicationem impedire conatur.M.S Prou.Rheg.1.1.52.Salod.

Nobili cuidam Viro maſculam, ac fœmineam prolem prædicit. Petr.833. Matt.1.182.Monteſ.102.M.S. Prou.Calab. & Rheg.2.51.Salod.

Nobili quoque fœmina maſculum pollicetur, quem Ludouicum appellari iuuet, & quo conſilio. Salod.

Alteri quoque fœminæ, & maritis redituum, & prolem prænunciat. M.S Prou.Calab.& Rheg.2.51.Salod.

Mulierem nec dum fœtam, prolem mortuam parituram prædicit.Petr.833.Matt.1.182.Monteſ.102.Salod.

Fratri Angelo à Calamnia futuram tentationem, & poſt eam mortem præſignificat. Petr.834 Matth.1.183. Monteſl. 102.M S Prou.Calab.& Rheg.2.58. Salod.

Frater Eliſæus Meſſanenſis, Ludouicum in aëra ſublatum videns ex Carmelitano Capucinus efficitur. M.S. Prouinc. Calab.& Rheg.2.57.Salod.

Ludouicum ægrotum puerum inuiſens, ſurſum orando in aëra rapitur. M S Prou.Calab.& Rheg.ibid Salod.

Dum Horas Canonicas in Choro recitat cubito, è terra elatus videtur. Petr.825.Matt.1.181.Monteſ.98. M.S.Prou. Calab.& Rheg.2.58.Salod.

Mulierem penè oculis captam ſigno crucis repentè ſanat. M.S Prou.Calab.& Rheg.ibid.Salod.

Panem Fratribus, ac Operarijs è Cælo impetrat. Petr.830. Matt.1.184. Monteſ.100. M.S Prou.Calabr. & Rheg. ibid.Salod.

Ipſius baculus Tertiarium à Canibus liberat, ac rectà Rheginum ducit, & reducit. Petrac.835. Matt.1.183. Monteſ.102. M.S.Prouinc.Calabr. & Rheg 2.59.Salod.

Infantem à Matre in lecto oppreſſum, in vitam vindicat. M.S Prou.Rheg.1.64.Salod.

Bernardinus Georgius illi in Prouincialatus munere ſufficitur.M.S Prou Calab.& Rheg.2.59.Salod.

Ludouicus Bernardini obitum ante ſuum ſex menſium ſpatio futurum prænunciat.Petrac.835.Matt.1.183. Monteſior. 102 Salod.

F. Angelum à Calamnia ſibi in morte adfuturum, eidem prædixit. M.S.Prou.Calab.& Rheg.2.59 Salod.

F. Archangelo à Poliſtena obitum ſuum prænunciat. M.S. Prouinc Rheg.ibid. Salod.

Paralitico cuidam, tertio poſt ſe die, obiturum prænunciat M. S Prou.Calab.& Rheg.2.59.Salod.

Mon.a Philocaſtri, inter prædicandum, palàm obitum ſuum prædixit.Petrac.836. M.S.Prou.Calab.M.S.Prou.Rheg. 2.60.Salod.

Ludouicus Sacramentis ſe ante obitum munit. Petrac. 837. Matt.188. Monteſior.103. M.S.Prou. Calab.& Rheg. 2.61.

F. Angelus à Calamnia ad illum cum literis mittitur, ac morientis aſſiſtit.M.S.Prouinc.Calab.M.S.Prou.Rheg.2.60. Salod.

Fratres illius obitum lachrymis proſequuntur, cauſamque luctus explicant. Matth.1.185.Monteſior.103.M.S.Prou. Calab.& Rheg.ibid.Salod.

Eximium Ludouici reſponſum, & de futura Reformationis amplitudine vaticinium.Petr.837.Matt.1.186. Monteſt. 104. M.S.Prou.Calab.M.S.Prou.Rheg.2.61.Salod.

Ante obitum ſuum Fratres ad Regulæ obſeruantiam, ac virtutes hortatur. Matt.1.185. Monteſ.103. M.S.Prouinc. Calab & Rheg.2.60.Salod.

Tertiarius Ludouici Animam, ſtellæ inſtar Cælos penetrantem videt.Petr.837. Matt.1. 86. Monteſt.103. M.S.Prou. Calab.M.S.Prou.Rheg.2.61.Salod.

Paralyticus Ferlutenſis Ludouici animam, Cælum petentem aſpicit, & tertio poſt die moritur. M.S. Prou. Calab. & Rheg.ibid.Salod.

Tertiarius inter Obſeruantes degens, Ludouici Animam vtlà Cælum conſcendentem moribundus intuetur; mòxque migrat è vita. M.S.Prouinc.Calab.M.S. Prou.Rheg.ibid. Salod.

Ingens ad illius corpus populorum concurſus, & deuotio. Petr. 838. Matt.1.186. Monteſior.103.M.S. Prou.Calab.& Rheg.ibid.Salod.

Cæro illius poſt mortem tenera, ac tractabilis, ſuauiſſimum odorem affat Petr. Matt. Monteſ.ibid. M.S.Prou.Calab. M.S.Prou.Rheg.2.62.Salod.

Iis qui eam contingerent, odorem impertiebatur. Petr. Matt. M.S. Prou. Calab.M.S. Prou.Rheg.ibid. Monteſ.104. Salod.

Attractus, ac Paralyticus ex ſacri illius corporis tactu conualeſcit. Petr.839.Matt.1.187. Monteſior.104. M.S. Prou.Calabr.ibid.Salod.

Claudus abſens ſe Ludouico commendans repentè curatur. M.S.Prou.Calab.

Ciues Rhegini Mortem conueniunt, vt Ludouici corpus armata manu rapiant, ac Rheginum aſportent. M.S Prouinc. Rheg.ibid.Salod.

Conſilium mutant, ac Sanctum Corpus venerantur. M. S. Prou.Rheg.ibid.Salod.

Epiſcopus Nicoterienſis, exequias Ludouico, in Capucinorum Eccleſia cum ſuo Clero celebrat. Monteſt.104. M.S.Prou. Rheg.ibid.Salod.

Poſt tres annos Fratres illius corpus integrũ, incorruptũ albũ, tractabile, ac ſuaue olens reperiunt. Petr.839. Matt.1. 187.Monteſ.104 M.S.Prou.Rheg.ibid.Salod.

Renouatur Populi concurſus, ac mulier quædam demibus digitum ex illius manu amputat. M.S. Prou. Calab. M.S. Prou. Rheg.ibid.Salod.

Mulierem Deus ob factum flagellat, tum ex digitum reſtituit. M.S.Prou.Calabr.& Rheg.ibid.Salod.

F. Bernardinus Rheginus Concionator, letiali morbo laborans, ex digiti contactu à morbo, & à morte liberatur. M.S. Prou.Rheg.2.63.Salod.

Idem ab alio mortis periculo, ſacro digito ſibi applicato, liber euadit.M.S.Prou.Rheg.ibid.Salod.

Digitized by Google

Cæſar Zita Pignatellus à molarium dolore, digiti contactu repentè liberatur. M.S.Prou.Calab.6. M.S. Prou. Rheg. in fol.ſeparato.

Franciſcus Zita ab eodem dentium dolore, ſacri digiti tactu ſe liberatum ſentit. M.S.Prou.Calab.6. M. S. Prouinc. Rheg.in fol.ſeparato.

F. Hieronymus à Dinamo B. Ludouici Caputium deferens, illud ſuauiſſimo odore fragrans experitur, & à tentatione præſeruatur.M.S. Prou.Calab.6.

Corpus Ludouici in Sacriſtiam transfertur, & capſa lignea clauis obſerrata includitur. M. S. Prouinc. Rheg.2.62. Solid.

Quindecim Sanctorum Fratrum Corpora Motta Philocaſtri inuenta.M.S.Prou.Rheg.2.63.

F.Michaëlis Apruſtenſis virtutes recenſentur, mórſque illius populorum concurſu celebratur.M.S.Prou.Rheg.ibid.

F.Iuniperus à Campo virtutibus inſignis. M.S.Prou.Rheg. ibid.

F. Euſebius à Sancta Catharina ſanctitate illuſtris,cum B. Virgine familiariter colloquitur.M.S.Prou.Rheg.2.63.

F. Franciſcus Titelmanus Romanæ Prouinciæ Prouincialis Vicarius electus.Petr.789. Matt.2.77. Monteſ.71.M.S. Prou.Brix.A.94.Chron.Fr.Min.p.3.l.9.302.

Ipſius ortus,ac Parentes.Petr.789.Hieron.à Monteſ.70.

Ad literas addiſcendas ipſius ingenium, ac facilitas. Petrac. Matth. ibid.M.S. Prou.Brix.A.94.

Eiuſdem in humanis literis mirabilis profectus. Petr. Monteſ.Matt.M.S.Prou.Brix.A.ibid.

Minorum de Obſeruantia Ordinem ingreditur, ac virtutibus ſtudet.Petr.789.Matt.2.78.Monteſ.70.

Publicus Haſſellenſis Academiæ profeſſor libros componit, qui enumerantur. Petr.489.& 796. Matt.2.77.& 79.M.S. Prou.Brix.A.94.

In Eraſmum Roterodamum ſcriptis inuehitur, & Iacobum Fabrum egregiè confutat.Petrac.Monteſtor.M.S.Prouinc. Brix.ibid.

Auſtra Capucinorum fama in Italiam proficiſcitur,cum aliis ad Capucinos migrat, & à Bernardino Aſtenſi recipitur.Matt.2.78.Petr.790.M.S.Prou.Brix.A.94.Monteſ. 70.Chron.Fr.Min.3.par.l.9.302.

Ad agrotorum curam ſe tranſmittit curat, vt ſeſe profundius deijciat.Petr.791.Matt.2.78 Monteſ.71.M S. Brix.A. 95.Chron.ord.Min.ibid.

Admirabilis ipſius charitas, & humilitas in his miniſterijs deſcribitur. Petr.Monteſ. M.S.Prouinc. Brix.Chron.ord. ibidem.

Idiotam, ac imperitum ſe ſimulat, vt ſuperbiam opprimat. Petr.791. Matth.2.78. Monteſ.71. M.S.Prou.Brix. A. 95.96.

Quid nonnullis reſponderit, qui illi Voluminum compoſitionem ſuadebant.Petr.347.Chron.ord.Min.3. par.l.9.303.

Dum agrotorum curæ incumbit, librum componit de exercitijs Religioſorum.Petr.792.

Romana Prouincia Vicarius Prouincialis eligitur. Petr.789. Monteſ.72. M.S. Prou.Brix. A.95. Chron.ord. Min.3. par.l.9.303.

Perfectiſſimè in id munus paſtorale incumbit. Petr. 792. Monteſ.73.M.S prou.Brix. A.96.Chron ord.ibid.

Paupertatem maximè in Viſitationibus inculcat,quam Religionis fundamentum, & gladium anceps vocat. Petr.792.

Fratres ad labores manuum ex Regulæ præcepto prouocat. Petr.793.Matt.2.78.Monteſ.71.M.S.Prou.Brix.A. 94.

Quibus argumentis id perſuaderet, Petr.Matt.Monteſ.M.S. Prou.Brix.A.ibid.

Cauſtros,& ſportas ipſe cum aliis texit. Petr.795. Matt.2. 78.Monteſ.72.& M. S. Prou.Brix.A.95.

Quorumnam labores maximè probaret. Petrac.794. Matth. & Monteſ.ibid.

Regula intelligentiam claram eſſe quo argumento probat. Monteſ.71.

Expoſitiones in Regulam quas probaret. Matth. 2. 78. Monteſ.71.

Quot in Paſtoris munere virtutibus emicaret. Petrac. 795. Matth.2.79.Monteſ.73.M.S. Prou.Brix.A.96.Chron. ord.Min.3 p.l.9.303.

Ipſius auſteritas quanta. Petr.791.795. Matth.2.79.M.S. Prou.Brix.A 95.Monteſ.73.Chron.ord.Min.ibid.

Paupertatis amore flagrabat. Petr.795.

Anticoli obitum ſuum Guardiano, & Fratribus prædixit. Chron.Ord.Min.ibid.

Anticoli in morbum incidit, atque in diutino languore ſummam alacritatem oſtendit. Petrac. 796. Matth.2.79. Monteſ.72. M.S. Prou. Brix. A.96. Chron.ord.Min. ibid.

Sacramentis inſtructus ſanctiſſimè moritur, non amplius quam quadragenarius. Petr.M.S.Prou.Brix.Chron.ord. Min.ibid.& Monteſ.73.

In ſui obitus hora, glorioſus cuidam Bernardino,& Ioanni apparet. Petr.797. Monteſ.73. Franc.à Canob.in eius vita.

Myſterioſa Ioannis Viſio deſcribitur.Franc.à Canob.in eius Vita.M.S.Prou.Rom.

Habitus ſui ſegmen plurimis ægrotis incolumitatem præſtat. Petr.Monteſ.ibid.

Mulier à ſanguinis fluxu ipſius meritis liberatur. petr. 797.

Poſt quatuor ab ipſius ſepultura annum,corpus album, molle,ac odoriferum in ſepulchro reperitur. Petr.796. Matt. 2.79.Monteſ.74 M.S. Prou.Brix.A 96.

Cum prius facie ad parietem verſa ſepultus fuiſſet, ad Cælum conuerſa inuenitur.Monteſ.M.S.Brix.ibid.

Plurimi ad ſepulchrum illius confluentes à morbis liberantur. Petr.798.

Archipresbyter Anticolenſis poſt multos annos, ſacrum corpus in tumulo perluſtrat,& eodem modo integrum,ac odoriferum reperit.Petr.798.Monteſ.74.

Idem B.Viri manum ſibi admonens, oculi cæci lucem adipiſcitur.Petr.Monteſ.ibid.M.S.Prou.Rom.

Clariori quam antea oculorum luce fruitur. Petr.798. M.S. Prou.Rom.

Goſſipij,quod ſacrum corpus attigit, contactu,mulieris oculus penè cæcus ſanatur.M.S.Prou.Rom.

Eodem goſſipio Catharinæ Anticolenſis guttur à morbo curatur.M.S.Prou.Rom.

Sancti huius Viri memoria apud Scriptores illuſtris. Sixtus Senenſ. Bellarm. de ſcriptor. Eccleſ. 254. Gonzag. de orig. Relig. Seraph. p.3. 1160. Toſſignan. in ſua hiſt. l.3.316.

Annvs Christi. 1538.

Bernardinus Ochinus Venetiis Prædicat, & Monaſterium acceptat.M.S.Prou.Venet.

F. Bonauentura Venetus Ordinis Min. de Obſeruant. quomodo eo Monaſterio potitus fuerit. M. S. Prouinc. Venet.

F.Bonauentura ad habitum Capucinorum migrat, & Monaſterium Capucinis tradit.M.S Prou.Venet.

In Monaſterij fundamentis Vas teſtaceum, S. Franciſci Imagine ornatum reperitur,Caputium quadratum geſtantis.M.S. Prou Venet.

Index Rerum

Genua Conuentus S.Barnabæ inchoatur. Matth.2.16.M.S. Prou.Gen.39.

Capucini longè antea in Eccleſia S. Columbani Genuæ hoſpitantes Hoſpitali Incurabilium inſeruiunt. M. S. *prou. Genu.* 38.

Capucinorum, qui in Ægrotorum cura eiuſdem Hoſpitalis deceſſerunt, corpora poſt multos annos integra reperiuntur. M.S.Prou.Gen.38.

F.Vbertinus ex Oppido Tipherni Metaurenſis, ex Min.Conuentualibus Reformatis cum ſuis omnibus ad Capucinos accedit, & Monaſterium Tipherni illis tradit. Petr.749. *M.S.Prou.March.t.2.124.Salod.*

Reformationis inter Conuentuales Auctores enumerantur. Petr.M.S.Prou. *March.Salod. ibid.*

F. Ioannes à Fano in Oppido Tipherni Metaurenſis prædicat. Salod.

F. Marius à Foro Sarſinio cum aliis ad Religionem accedit. Manuſcrip.Prou. March.t.2.97.

*Generalis Aſtenſis in morbum incidit, Euſebiúſque Anconitanus Generale Capitulum Florentiæ conuocat.*M.S. *Prou. Venet. Matt.2.16. Petr.512.Salod.*

*Bernardinus Ochinus Generalis eligitur, ipſiúſque qualitates deſcribuntur.M.S.prou.Venet Matt.*Petrac.*ibid.*

*Bernardinus Ochinus Religionem toto triennio ſanctè adminiſtrat.*M. S. *Prouinc. Venet. Matth.2.16.* Petrac. *ibid.*

F. Angelus à Caſtro S. Petri *cum Socio peſte Laborantibus Venetiis miniſtrat.M.S.Prou.Bonon.tom.1.234.*

Chriſtus utrique apparens laborum mercedem pollicetur. M.S *Prou.Bonon.ibid.*

Bononiæ extremum diem uterque obit. M.S. *Prouinc.Bonon. ibid.*

Capucini cum Monialium S. *Mariæ in Hieruſalem ſuſcipiunt. Matt.2.112.Neapol.Sacra.193. Hiſtoria Clericorum Regularium.c.4.24.*

Maria Longa ad Sacram Ædem Lauretanam pro ſalute corporis impetranda deſertur. Matth.2.109. M.S. Prou. Vmbr.M.3.Neap.ſacr.184.hiſt.Cler.Rheg.ibid.

Sacerdos ignotus Miſſam illi inſolitis cæremoniis celebrat. Matt.M.S. Prou.Vmbr.Neap ſacr.Hiſt.Cler.Rheg.ibid. Hiſtoria Lauretana Turſellini.l.2 c.10.

Miſſa abſoluta ſe toto corpore ſanatam perſentit, Sacerdóſque minimè reperitur. Matth.M.S. Prou.Vmbr.hiſt. Cler.Rheg.Neap.ſacr.hiſt.Laur.ibid.

Maria Longa facultates ſuas in uſus pauperum erogat. Matth.2.109.Neap.ſacr.185.hiſt.Cler.Rheg.c.4.25.

Incurabilium Hoſpitale in Neapolitana Urbe, & Monaſterium S. Mariæ in Hieruſalem fundat. Matth.hiſt. Cler.Reg.ibid. Vide Bullam Paul. III. in Arch.Monaſterij.

Clerici Theatini primum Monaſterij Curæ incumbunt. Ex Arch.Cleric.Rheg.S.Pauli Neap.Matt.2.

Vnde huius Monaſterij Moniales, Capucinarum cognomen acceperint.Matth.2.112. Bull.Paul. IV. in Arch.Monaſterij.

Capucini Apoſtolico Diplomate in Capucinarum huius Monaſterij cura confirmantur, ac Diplomatis tenor exaratur.Archiu.Neap.

Annvs Christi. 1539.

F. Ioannes Hiſpanus cum aliis ad Reformationem accedit.Petr.743.736.778.932. Matth.2.67.90.91.95. Salod.

Ioannes à Fano Durantij extremum diem obit. Petr. 708. *Mar.* 109. *Matth.1.208.Monteſt.65.M.S.Prou.Brix. A.195.Montefalcus* 439.*Salod.*

Fanum Vrbs unde eo nomine appellata. Plin.l. 3. c. 5. 14 Strab.l.5.

Ioannis Faneſtris natura ac adoleſcentia laude digna. Petr. 693. *M.S. Prou.Brix.A.189. Monteſ.62. Montefal. 376.*

Adoleſcens mundum contemnit, & ordinem Min.Obſeruantium ingreditur.Petr.Montefal.Monteſt.M.S.Brix. ibid. Salod.

In Religione virtutum ac literarum ſtudioſus, inſignis Prædicator euadit. Petrac. *M. S. Prouinc. Brix. ibidem. Montefal.* 177. *M. S. Prouinc. March. tom. 2.111. Salod.*

Definitor Picenis Prouincia, ac Miniſter ſæpè eligitur. Petr. *M.S.Brix.ibid.Montefal.378. Monteſt.62.M.S.Prou. March.ibid.Salod.*

Ordinis abundantius æmulator exiſtens, Matthæum à Baſcio, & Ludouicum Foroſempr.perſequitur. Petr.693. *Marc.* 46.111.112. *Matth.1.79. M.S.Prou.March. tom.2.112. M.S. Prouinc. Brix. A.149. Montefal.* 388.

Capucinorum Reformationi ſeſe adiungit, atque in eam prius acta quotidianis lachrymis abſtergit. Petrac.695. *Mar.* 101. *Matth.1.199. M.S. Prouinc.Brix. A. Salod.*

In Scandrilia locum ſecedit, & incredibili auſteritate nouum vitæ tyrocinium inſtituit. Petr.695. Mast.1.200. Mar. 102.*Montefal.*414.*Salod.*

In hac ſolitudine nonnulla opuſcula componit, & Dialogum aduerſus Capucinos editum retractat. Petrac. Matth. Mar.Montefal.Salod. ibid. M.S.*Prouinc.March.tom.2.* 112.

*Literis, ac voce, contumelias in Reformationem effuſas abſtergit.Petr.696.& 704. Mar.*102.*Matth.1.201. Montefal.*415.*Salod.*

Niſi Capucinorum habitum ſuſcepiſſet, fatetur, quòd Deo nunquam pro illatis Reformationi iniuriis ſatisfeciſſet. Petr.703.M.S.*Prou.March ibid. Salod.*

A Ludouico Commiſſarius Generalis inſtituitur, & ad Venetos, Mediolanenſeſque mittitur.Petr.697.Matth.1.201. Mar.102. M.S. *Prouinc. brix.A.191. Montefal.*430. *Salod.*

Bergomi, & Brixiæ Monaſteria ædificat. Matth. 1.203. *Salod.*

Brixiæ Dei verbum Epiſcopo poſtulante diſſeminat. Mat.1. 204.*Petr.702.Salod.*

Nobilis Viri, qui ſe, eo viſo, Cruce ſignat, occurſus narratur, & Ioannis humilitas explicatur. Petr. 702. Mar. 103. *Matt.* 1. 200. *Salod.*

Publicè ab eo in Capucinos dicta Brixiæ retractat. Petr. 703. *Matt.* 1. 201. *Mar.* 103. *Salod.*

Cum Hieronymo Miano Congregationis Somaſchæ fundatore amicitias iungit, & cum eo Domum Orphanorum inſtituit. Matth. 1. 204. *Salod.*

Mediolanum proficiſcitur, & Conuentum Sancti Ioannis ad Viperam extruit. Matth.1.205. M.S. *Prouinc. Mediol. Salod.*

Veronam profectus amens cum Socio reputatur, atque indigna ab Opificibus, & à pueris patitur. Petrac. 697. *Matth.* 1. 202. *Mar.* 103. *Montefal.* 430. *Salod.*

Improbus ac facinoroſus deinde exiſtimatur, ac ſacra facere interdicitur. Montefal. 471. *Monteſt.* 63.

Mira in hũ Ioannis, & Socij patientia declaratur. Petr. 697. *Matt.* 1. 202. *Montefal.* 430. *Monteſt.* 63. *Salodiens.*

Ioanni ad Episcopum aditus diu intercluditur. Montesi.63. Montesal.431.

Tandem ad Episcopum introducitur, à quo Vir prudens agnoscitur. Petr.698. Matt.1.203. Marc.104. Montesi. 63. Montesal.432.

Ab Episcopo rogatus Verona praedicat, vbi incredibiles ad poenitentiam motus in populis excitat. Mar.104. Petrac. 698. Matt.1.203. Montesal.433.

In platea illi suggestus erigitur, maximamque populorū multitudinem ad lachrymas, & poenitentiam provocat. Petr. Mine. Matth. ibid. M.S. Prou. Venet.156. Montesal. 433.

Monasterium Veronae, ac Benaloni edificat. M.S. Prou. Ven. 157 Petr.699. Matt.1.203. Mar.104. Montesal.433.

In Conuentu Benaloni, cum Fratribus nunc obsessis victus defecisset, sic Deus miraculosè prouidet. M.S. Prou. Ven.157. & 120. Salod.

Romam Ioannes ad Comitia proficiscitur, & Generalis Definitor eligitur. Salod.

Mantuam pergit, & Monasterium Marmiroli extruit. M.S. Prou. Ven.157. Salod.

A Bernardino Asseusi Generali prius in Venetam, deinde in picentem prouinciam destinatur. M.S. Prouinc. Ven.158. Salod.

Ioannis magna in dicendo Vis Bernardini Generalis testimonio, & exemplo illustratur. Petrac.700. Marc.105. Montesi.64 Salod.

Senis praedicat, & Concionatorem haresim praedicantem impugnat. petr.701. Salod.

In Picena prouincia Vicarius prouincialis eligitur, & Biturgia praedicans, orbi calamitatis praedicit. petr.701. Matth.1. 207. Marc.105. Montesi.64. Montesal.436.

In Conuentu Montis Casalis, quid Fratri sibi inuentutem deposcenti responderit. petr.697. Montesi.65. Montesal. 435. Salod.

Prouincialis Vicarius, verbo, & exemplo diligentissimè id munus exercet. Matt.1.207. Mar.105. M.S. prou. Marc. 1.2.111.

Quid de Orationis necessitate sentiret. Petr.705. Salod.

Brixia dum Fratribus sermocinatur, S.P. Fran. apparens Fratribus benedicit. Matth.1.206. M.S. Prou. Mediol. 141. Salod.

Bergomi B. P. Franciscus eodem sermocinante, Fratribus benedicens apparet. M.S. Prou. Brix. A.252. Salod.

Bergomi, dum Fratres in Oratione somno corripiuntur, Aethyops tympanum pulsans a Fratre orante conspicitur. Matth.1.106. Salod.

Ibidem B.P. Franciscus, dum prima à Sacerdote Missa celebratur, Fratribus benedicens apparet. M.S. Prou. Brix. 22.252. Salod.

Ioannes in Oppido Tipherni Metaurensis praedicatis, suo vita exemplo, Minores Conuentuales ad Capucinorum Reformationem amplectendam provocat. M.S. Prou. Marc. 1.2. 114 Salod.

In febrem quartanam incidit, & Duranij praedicat, vbi à Pleuriticis morbo ad mortem labotat. Petr.707. Matth.1. 208. Marc.108. Montesi.65. Montesal.437. Salod.

Ad vitae finem appropinquans, sacramentaque deuotè suscipiens, Deo gratias agit, ac in Domino obdormit. petrac. 708. Matth.1.208. Marc.109. Montesi.65. Montesal. 437. Salod.

Apud Minores Conuentuales sepelitur, vbi, & miraculis coruscat, tabellae ad illius sepulchrum appenduntur. Petrac.708. Matth.1.208. Mar.109. Montesi.65. Montesal.438. Salod.

Vrbs Fanestris pro vendicando sibi Ioannis corpore laborat. Petrac. Marc. Salod. ibid.

F. Bernardus Foresempronianus ex saculari Capucinus Laicus virtutibus emicat. Petr.634. Matt.1.116. Marc 71. M.S. Prou. Brix. A.14. M.S. Prou. March. tom.2 121.

Austeritate, ac sui ipsius contemptu admirabilis. Petr.636 Matt.1.117. Mar.71.

Inorationibus frequentissimus, ac praesertim in Passionis Domini meditatione assiduus. Petr.634. M.S. Prou. March 1.2.122.

Tanto eiulatu Domini passionem in memore deflet, vt sacularis ad lachrymas commoueat. Petr.637. Matth.1.117 Salod.

Ipsius erga Pauperes charitas exemplo commendatur. M.S. Prou. March.1.2.121.

Flagellationem quinque horarum spatio exercet. Petrac.639. Matt. ibid. Mar.71. M.S. Prouinc. Brix. 24. M.S. Prou. March.1.2.122. Chron.3.par.299.

Macerata mortalem cum immortali vita deuotissimè commutat. Petrac.639. Matth. ibid. Marc.72. M.S. Prouinc. Brix. A.25. M.S. Prouinc. March. ibid. Chron. ord. ibid.

F. Donatus Laicus omnium virtutum laude clarus. M.S. Prouinc. Hydruntina.1.2.112.

Orationis, ac paupertatis amantissimus, cum B. Virgine sapè confabulatur. M.S. Prou. Hydrunt. ibid.

Aletij in Hydruntina Prouinc. moritur. M.S. Prouinc. Hydr. ibid.

In ipsius obitu magnus fit populorum concursus, & corpus illius suauissimo odore fragrat. M.S. Prouinc. Hydr. tom.2.112.

Annvs Christi, 1540.

F. *Marianus à Nebbiano Ocbino in Corsicam mittitur M.S. Prou. Corsi.16.46.55.*

In Dei verbo disseminando laborat, & feroces homines a vindictis, ac odijs reuocat. Chron. Corsi. Ant. Petr. Philip. M.S. Prou. Corsi.36.

Ipsius praedicatione, ac praclaris vitae exemplis, Insula, fugatis odijs ad pacem reuocatur. Chron. Corsi. M.S. Prouinc. Corsi.16.

Monasteria Bastia, atque aliis in locis edificat. Chron. Corsi. M.S. Prou. Corsi.35.

Ex F. Mariani tumulo flos mira pulchritudinis exoritur, quo plerique à morbis sanantur. M.S. Prouinc. Corsi.35.

In Pedemontana regione Monasteria à Capucinis edificata. M.S. Prouinc. Genu. 292.

Monasterium Montisregalis hoc anno conditum. M.S. Prou. Genuen.

Caroli Drosij in Populum tyrannis. M.S. Prou. Gen. 292.

F. Ioannes Baptista Florentinus in Vrbe Monte regali praedicat, & Carolum increpat. M.S. Prouinc. Genuen. 292.

Publicè illius tyrannidem arguit. Matth. M.S. Prouinc. Gen. ibid.

Carolus illi per Nuncios comminatur, cui fo: Baptista sanctè respondet. M.S. Prou. Genu. ibidem.

Ioannis Baptistae ad Christum verba pro suggestu. M.S. Prou. Genu. ibid.

Christi Crucifixi imago faciem in alteram partem inflectit, ac tyrannum terret. M.S. Prou. Gen. 293.

Ioannes Baptista Arcem fulmine prosternendam pronunciat M.S. Prou. Genu. 293.

Fulmen è nube erumpens paulo post Arcem deijcit, & multos interficit. M.S. Prou. Gen. ibid.

Index Rerum

Carolus in conflictu Cerefoliço infeliciter perit. M.S. Prou. Genu. ibid.

F. Angelus Senenſis Monaſterium Senis abſoluta poteſtate edificat, ac paupertatis terminos excedit. M.S. Prouinc. Brix. A.109.

De exceſſu à Prouinciali Vicario admonetur, cuius monita ſperni. M.S. Brix. A.109.

F. Angelus in grauem, ac lethalem morbum incidit, & in ſui obitus hora, ingens tempeſtas circa Monaſterium oritur, quæ Fratres perterret. M.S. Prou. Brix. A.109.

F. Angelus in ea tempeſtate moritur, nemine ſibi in obitu aſſiſtente. M.S. Prou. Brix. ibid.

Narnia F. Syluester quadam diruit, & iterum curioſius adificat. M.S. Prou. Brix. A.108.

In morbum incidit, & extemplò horrendos mugitus edit. M.S. Prou. Brix. ibid.

Inter mugitus manus per parietem ducit, quaſi adificaret, & abſque Sacramentis obit. M.S. Prou. Brix. A.109.

In Conuentu Schij apud Vicentinos, Fratres nine obſeſſi omni alimento carent. M.S. Prou. Ven. M.102.157.

Ad Deum in oratione confugiunt, & Corbem pane calido, ac recenti plenam in Refectorio reperiunt. M.S. Prouinc. Venet. ibid.

Panis ille in Corbe non minuitur, donec ea ad victus mendicationem aperitur. M.S. Prou. Venet. V.13.

Nouitio in Conuentu Potentia Lac diuinitus adminiſtratur. M.S. Prou. Lucania. 162.

F. Petrus Tudertinus, inter Obſeruantes Nouitiorum Magiſter, ad Capucinos migrans, alios ſuo exemplo ad idem prouocat. Petrac. 476. Monteſi. 91. Salod.

Auſteritatis atque abſtinentiæ ſtudioſus, quid de carnium, ac ciborum lautiorum uſu ſentiret. Petr. 877. Salod.

Paſſionis Chriſti aſſiduus meditator cilitium gerebat, ac tentatus, & afflictus mirum in modum compatiebatur. Petrac. 878.

Quorundam condemnatorum corpora clàm nocte ſepelit. Petr. 870. Salod.

Guardianus Fulginium Miſſus obitum ſuum prænunciat. Petr. 879. Monteſi. 91. Salod.

Nepoti ſæculari glorioſus, ac ſplendidus poſt mortem apparet, & illi diem obitus prædixit. Petrac. 880. Monteſi. 91. Salod.

Die præfixa apparens, animam Nepotis ſecum in Cælum ducit. Petr. 881. Monteſi. 92. Salod.

Poſt quartum annum, corpus illius in ſepulchro ſuauiſſimum odorem emittit. Petr. 879. Monteſi. 91. Salod.

Bernardini Ochini maxima apud Pontificem, & apud omnes exiſtimatio. Petr. 519. Matth. 2.16. M.S. Brix. A.106. Salod.

Ochinus illuſtriſſimus huius tempeſtatis Prædicator habetur. Petr. 516. Matth. 2.16. M.S. Prouinc. Brix. Salod. ibid.

Certant Principes, ac Populi, vt Ochinum prædicatorem habeant, ac nonniſi Apoſtolico diplomate obtinent. Petr. 516. Mat. 2.16. Salod.

Mira in prædicatione ad animorum commotionem operatur. Petr. 517. Salod.

Peruſia odia omnia, ac inimicitias prædicando ingulat. Petr. 519. Salod.

Neapoli magnam pecuniæ ſummam, pro pio opere à populo in prædicatione impetrat. Petr. 517. Salod.

In Religione adminiſtranda prudens, atque utilis ab omnibus habetur. Petrac. 516. Matth. 2.16. Mar. 179. M.S. Brix. A.106. Salod.

Annvs Christi. 1541.

Ochinus Generalis quartum Generale Capitulum Neapoli indixit. Petr. 520. & 1577. Matth. 2.16. M.S. Brix. A.111. Salod.

Bernardinus Aſtenſis ſe à Generalatus munere obeundo excuſat. M.S. Prouinc. Rom. D.60. M.S. Prouinc. Brixiæ. A.112.

Ochinus in Generalatus officio confirmatur. Petr. 522. Matt. 2.16. Marc 179. M.S. Prou. Brix. A.19. M.S. Prou. Rom. D.44. Salod.

Ochinus Generalatum reſpuit. Petr. 522. Salod.

Perſuadent patres, vt electioni aſſenſum præbeat, ac tandem aſſentitur. Petr. 522. M.S. prou. Rom. D.44. Salod.

Quorſum Ochinus Generalatus officium reſpueret, varia ſententiæ. Petr. 522. M.S. Prou. Rom. ibid. Salod.

Ochinus Neapoli primùm hæreſim hauſit à Doctore quodam Hiſpano. Petr. 521. Matt. 2.18. Salod.

Valdeſius Doctor Hiſpanus Hæreticus hæreſim clam diſſeminat. Matt. ibid.

Cum eo Ochinus arcto amicitiæ vinculo iungitur, & ab eo in fide corrumpitur. Petr. Matth. ibid. Salod.

Hæreticos libros illi legendos offert Valdeſius, vt magis in errore confirmet. Salod.

Ochinus lectis hæreticorum Libris, magis in hæreſi ſtabilitur. Salod.

Ochinus Orationem intermittit, ac res diuinas nauſeat. Petr. Matt. ibid. M.S. Prou. Brix. A. Salod.

A F. Alberto Neapolitano ob id reprehenditur. M.S. Prou. Vmbr. E.447. Salod.

Ab Auguſtino Senenſi propter eandem cauſam corripitur, atque ipſius lapſus prænunciatur. Matt. 2.22. Salod.

A Bernardino quoque Aſtenſi benignè carpitur, ob Orationis, & Chori intermiſſionem, & quid ille reſponderit, narratur. Matth. 2.18. Salod.

Ochinus ob frequentia negotia, ab Horis diuinis perſoluendis à Pontifice diſpenſatur. Matt. ibid. Salod.

F. Humilis Aſſidanus virtutibus, ac præſertim humilitate clarus. Petrac. 754.

In Oratione aſſiduus, ac Dominicæ præſertim Paſſionis deplorator. Petr. 755.

Quàm is otium fugeret, ac diuinis rebus vacaret, illius dictum declarat. Petrac. ibid.

Prædicator magno cum feruore Dei Verbum diſſeminat, & pacem componit. Petrac. 754.

Vitæ auſteritatem, ac paupertatem tam in victu, quàm in veſtitu colit. Petrac. 756.

Quotidie ieiunans, ſæpè in pane, & aqua victitat. Petrac. ibid.

Plurimas à Deo reuelationes accipit petr. 755.

F. Antonium Vlyſſiponenſem Neapolim proficiſcentem comitatur. Pet. 756.

In Cœnobio Monachorum Montis Caſſini in morbum incidit. Petrac. ibid.

Ibi magna cum Monachorum ædificatione extremum diem claudit. Petrac. ibid.

Ipſius corpus in communi ſepulchro conditum, poſt multos annos integrum reperitur. Petr. ibid.

Ioannis de Via, Laici, vita, & mors commendantur. M.S. Prou. Umbr. M. 163.

Vincentius Calaritanus Laicus, in morte B. Virg. conſpicit. M.S. Prou. Sicul. 22.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. 1542.

PAulus III. Pontifex maximus Generale Concilium indicit, in Vrbe Tridentina. Concil. Trident. in Bulla indictionis.

Ochinus Venetiis predicat, ac hæresim callidè disseminat. Petr. 522. Mar. 179. M.S. Prou. Brix. ibid. M.S. Prou. Venet. 160. M.S. Prou. Rom. D. 48. Salod.

Ochinus in sermone potens, ac facundus. M. S. Prouinc. Brix. ibid. Salod.

Venetiarum Vrbs prudentibus, ac Catholicis Viris fœcunda. M.S. prou. Brix. A. 118. Salod.

Ochinus veluti hæresis suspectus ad Nuncium Apostolicum defertur. M.S. Prou. Brix. Mar. ibid.

Inquisitionis officium post Tridentinum Concilium Venetiis introductum. M.S. Prou. Venet. 160.

Coram Apostolico Nuncio Ochinus obiecta diluit, & Catholica interpretatione abstergit. Salod.

Iterum hæreticas voces effundit, & ab Apostolico Nuncio à Prædicatione suspenditur. M.S. Prouinc. Brix. A. 118. Mar. 179.

Iulius Mediolanensis hæreticus in Carcerem Venetiis conjicitur, sum ad Hæreticos fugit. Petr. 521. M.S. Prou. Brix. A. Mar. ibid.

Petrus Martyr Lucensis à Valdesio Doctore corruptus. Matt. 2. 18.

Ochinus Reipublicæ Venetæ opera, prædicationi post triduum restituitur, & cautius agit. M.S. Prou. Brix. A. Marc. ibidem.

Ochinus Veronam se confert, ac collectis undique Prædicatoribus B. Pauli Epistolas legit, atque hæretico sensu interpretatur. Mar. 180. & Matt. 2. 22. 23. M.S. Prou. Ven. 160. M.S. Prou. Brixiæ. A. 118. Salod.

Discipulos paucissimos hæretica doctrina corrumpit. M. S. prou. Brix. M.S. Prou. Ven. ibid.

Pontifex de hæretica Ochini doctrina certior factus, vix credit. Mar. 180. M.S. Prou. Brix. ibid.

Pontifex erga Ochinum benè affectus, ipsius honori consulit. Petr. 521. Mar. 180.

Ochinus Romam procuratoris Generalis Literis, Pontificis nomine vocatur. Petrac. Mar. ibid. Matt. 2. 22. M.S. Prou. Brix. ibid. Salod.

Ochinus Romanam profectionem differt, tandem Florentiam proficiscitur. Petr. Matth. Marc. ibid. M.S. Prouinc. Brix. A. 119. Salod.

Petrum Martyrem Florentiæ alloquitur, qui Romanum iter illi dissuadet, & ad Hæreticos provocat. Petr. 523. Matt. 2. 22, 23. Mar. M.S. Brix. A. ibid. Salod.

Petrus Martyr pecunias Ochino offert. Petr. Matth. Mar. M.S. Prou. Brix. Salod. ibid.

Ochinus consilium mutat, & Genevam proficisci deliberat. Petr. Matt. Mar. M.S. Prou. Brix. ibid. M.S. Prou. Venet. 160. Salod.

Ochini casus Nouitio in visione ostenditur. Petr. 526. Matt. 2. 20. Montes. 24. M.S. Prou. Brix. A. 116. M.S. Prou. Rom. D. 50. Salod.

Gratianus Nouitius usque ad Matutinas horas in oratione perseverat. Petr. 527. Mat. 2. 20. Montes. 24. M.S. Prou. Brix. A. 116. & M.S. Prou. Rom. 50. Salod.

Fratrum Beatorum supplicationem Ecclesiam ingredientem videt, qui divina officia ante sepulchrum persolvunt. Petr. Matth. Montes. M.S. Prou. Brix. M.S. Prou. Rom. ibid. Salod.

Mysteriorum explicationem ab iis accipit, quam Magistro aperit. Petr. 527. Mat. 2. 21. Montes. 43. M.S. Prouinc. Brix. A. 117. M.S. Prou. Rom. 51. Salod.

Sanctorum Defunctorum corpora, quanto in honore apud Deum habeantur. Petr. 527. Mat. Montes. M.S. Prou. Brix. M.S. Prou. Rom. ibid.

Horas Diuinas moresius in Choro decantandas audit. Petr. Matth. Montes. M.S. Brix. M. S. Rom. Prouinc. ibid. Salod.

Franciscus Æsinus tunc Fulginy Guardianus. Matth. 2. 20. Montes. 42. M.S. Prou. Brix. A. 116. M.S. Prouinc. Rom. 50.

Magnæ Religioni tribulatio imminens Gratiano prænunciatur. Petrac. 528. Mat. 2. 21. Montes. 43. M.S. Prou. Brix. A. 117. M S Prou. Rom. 51. Salod.

Ochini post duos menses lapsus. Petr. Mat. M.S Rom. Prou. ibid. Montes. 44. M.S. Prou Brix. A. 118. Salod.

Ochini, ac cæterorum lapsus Fratri Antonio Pinarolensi sub montis, ac Refectorij mysterio ante quadriennium demonstratur. Mat. ibid. Salod.

Tota Visio narratur, & explanatur. Mat. Salod. ibid.

F. Franciscus à Palermone Ochini casum, & ad Hæreticos fugam in extasi videt. M. S. Prouinc. Rheg. tom. 2. 74. Salod.

F. Antonio Hispano idem Ochini lapsus in oratione diuinitus revelatur. M.S. Prouinc. sancti Angeli. f. 1. 87. Salod.

Ochini occasus Dei propensiorem in Religionem curam commendat. Matth. 2. 23. Salod.

Ochinus sub pietatis pretextu F. Marianum sibi socium assumit. Petr. 523. Matth. 2. 23. Marc. 181. M.S. Prouinc. Brix. A. 119. Salod.

F. Marianus à Quintiano in pauperes pius, pallium proprium pauperi largitur. M.S. Prouinc. Etrur. E. 11. Salod.

F. Marianus Ochini dolo circumventus, cum Genevam proficiscentem comitatur. Petrac. 523. Mar. 181. M.S. Prou. Brix. A. 120 Salod.

Ochinus cum Mariano F. Franciscum Fratrem, & Iuniperum socios habet. Petr. 523 Mat. 2. 23. Salod.

Ochinus in Alpium iugo fugam suam verbis deplorat. Petr. 524. Marc. 185. M.S. Prou. Brix. A. 121. Salod.

Religionis Capucinorum immeritas angustias luget. Petrac. Mar. M.S. Prou. Brix. Salod. ibid.

F. Marianus Ochini Lamenta percipit, & cum ipso de dolo machinato conqueritur. Petr. 525. Marc. 184. M.S. Prou. Brix. A. 121. Salod.

Ochinum Marianus à proposito revocare conatur. Petr. 525. Marc. M.S Prou. Brix. ibid. Salod.

Marianus attestationem de fraude sibi illata ab Ochino postulat, & recipit. Petrac. Marc. M.S. prouinc. Brix. Salod ibid.

Religionis ab Ochino sigillum accipit, & Venetias ad Provincialem defert. Matth. 2. 24. Marc. 185. M.S. Brix. A. ibid. Salod.

Vehemens Religionis luctus ab Ochini fugam explicatur. Marc 185. M.S. prou. Brix. A. 122.

Provincialis Venetus Religionis sigillum ad Bernardinum Astensem defert, Mat. 2. 24. Marc. 185. M.S. Prou. Brix. 121. M.S. prou. Venet. 161. Salod.

Bernardinus Astensis Patres congregat, & cum iis de agendis consilium init. Mat. ibid. M.S. Brix. A. 123. Salod.

Patrum Decreto, orationes ac supplicationes in tota Religione instituuntur Matth. M.S. Prou. Brix. Sal. ibid.

Inquisitiones, diligentissime fiunt ubique de his, qui hæresi contaminati essent. Matth. M. S. Brix. Salod. ibid.

F. Hieronymus Melphitensis primus ad Hæreticos transfugit. Mat. 214. M.S. Prou. Venet. ibid. Salod.

Digitized by Google

Index Rerum

Ad Germanos profectus, se vivè flammis comburendum tradit. Matth. ibid. Salod.

F. Bartholomeus à Cunio Veronæ Guardianus ab Ochino corruptus, Veronæ hæresim prædicat, & in carcerem ab Episcopo detruditur. M.S. Prou. Venet. 162. Salod.

F. Franciscus Calaber Provincialis, *Mediolani ab hæresi respiscit. Marra. 14. M.S. Prou. Rom. D. 61.*

Multi hoc tempore ambitionis spiritu ad Religionem ducti, Religionem deserunt, & ad pristinas redeunt. Matt. ibid. Salod.

Qui hæresi corrupti à Religione defecerunt, numero pauciſſimi. Salod.

Religio Capucinorum tot Filios sibi sublatos luget. Petr. 532. M.S. Prou. Brix. A. 124. Mar. 191. Matt. 2. 26.

Ochinus Apologiam è Genevensi Urbe ad pontificem scribit, undique calumniis fatentem. Marc. 185. Matth. 2. 25. Salod.

Pontifex Apologia accepta, ad Religionis totius interitum animum confert. Petr. 528. Mar. 189. Matt. ibid. M.S. Prou. Brix. A. 123.

Ochini lapsus fama per Christianum Orbem diffusa, ubique Capucines exosos reddit, & hæresi suspectos. Petr. 304. Matth. 2. 26. M.S. Brix. ibid. Sal.

Capucini digito demonstrantur, sic q; eleemosyna à populis ubique ferè denegantur. Petrac. Matt. M.S. Prou. Brix. ibid. Salod. Mar. 190.

Religionis Æmuli turpè maximè Capucinis insultant. Petr. 534. Matt. 2. 25. Mar. 69. M.S. Prou. Brix. A. 123. Salod.

Capucinos publicè hæreticos, & hypocritas appellant, in eósque populos concitant. Petr. Matth. Mar. & M.S. Prou. Brix. Salod. ibid.

Capucinorum Amici, ac fautores vix illos agnoscunt, aut verbis consolantur. Petr. 540. Matt. 2. 26. M.S. Prou. Brix. ibid. Salod.

F. Timotheum coram pontifice Bernardinum Astensem accusat, ac Religionem veluti hæresi infectam diffamat. Matt. 2. 25. M.S. Prou. Brix. A. ibid. Mar. 189. Salod.

Bernardinus Astensis Dei vindictam Timotheo prædicit. M.S. Prou. Brix. A. ibid. Salod.

Coram Cardinali Protectore objecta diluit, ac Religionem excusat. Matth. 2. 25 Salod.

F. Timotheus ad Observantinum Ordinem rediens, proprietarij crimine convictus punitur, ac demùm Apostata moritur. Matt. 2. 26.

Pontifex Perusia Romam redit, & Capucinis in itinere extinctionem minatur. Matt. 2. 25. Mar. 190. M.S. Prou. Brix. A. 123.

Religio Capucinorum Pontificis minis perterrita, orationes ac lachrymas coram Deo multiplicat. Matt. 2. 26. Marc. 191. Salod.

Religionem Deus multiplici visione consolatur, ne animum despondeat. Matt. ibid. M.S. Prou. Rom. D. 49. Salod.

Visio mulieris tertij Ordinis in Conventu Porcaria narratur. Matt. 2. 27. M.S. Prou. Umbr. E. 569. Salod.

F. Bonaventura Cremonensis pro Religione orans, ac lachrymas fundens, à B. Virgine confortatur. Petr. 874. Matt. 2. 101. M.S. Prou. Brix. A. 145. M.S. Prou. Rom. D. 49. Salod.

Beata Virgo, Capucinorum Religionem maximè Filio suo dilectam esse affirmat. Petr. Matt. M.S. Prou. Brix. & Rom. Salod. ibid.

Quare Religioni ea tribulatio immissa fuerit, eidem declarat. Petrac. Matth. M.S. Prouinc. Brix. & Rom. Salod. ibid.

Franciscus Æsinus maximè in ea angustia Fratres consolatur. Petr. 641. Matth. 2. 26. Salod.

Camaldulenses Patres Religionis malo compatientes, pro ea Deum rogant. Petr. ibid. Salod.

Monialis Monasterij S. Mariæ in Hierusalem, Neapoli assiduas pro Religione lachrymas, ac carnis macerationes Deo offerunt. Petr. 542. Salod.

Maria Longa Neapoli Hospitalem Incurabilium Domum fundat, atque illius se obsequio mancipat. Matth. 2. 219 M.S. Prou. Vmbr. M. 1. Ex Arch. Cler. Rheg. S. Paul. Neap & Neap. sacr.

In oratione plurima à Deo luce perfunditur, ita ut futura nonnunquam prædiceret. Matth. 2. 110.

Scripturas, etsi inerudita, profundè intelligit, & interpretatur. Matt. M.S. Prou. Vmb. ibid.

Crebris abstinentijs, ac victus parcitate carnem domat. Matt. M.S. Prou. Vmb. ibid.

Pane in Hospitali desiciente, Deus miraculo Ægrotis provident. Matth. M.S. Prou. Vmbr. ibid. Ex Arch. Clar. Rheg. Neap. S. Paul.

Maria Oratione, Arca prius pane vacua, plena invenitur. Matt. M.S. Prou. Vmb. ibid. Ex Arch. S. Paul.

Mulierem Meretricem bis summa charitate curat, ubique ut à peccato abstineat, supplex orat. Matth. ibid.

Illa in peccato persistente, Maria à Deo impetrat, ne ulterius Dei Majestatem offendat. Matt. ibid.

Maria charissima Soror pestilentia laborans, ipsius oratione pristinæ sanitati restituitur. Matt. 2. 111.

Frequenter Lupanaria visitans, Meretrices pijs sermonibus ad meliorem vitæ frugem provocat. Matt. ibid.

Meretrices conversas honestis Viris collocat, vel in Hospitalem Domum ducit. Matt. ibid.

Meretrices in peccato pertinaces pretio compellit, ut die saltem Veneris à turpi quæstu abstineant. Matt. ibid.

Pro Defunctis suffragia in Vespere, in Incurabilium Domo instituit. Matt. ibid. M.S. Prou. Vmbr. M. 1.

Confraternitas Oratorij sanctæ Mariæ succurre miseris, Neapoli pro Hospitali Incurabilium Domo eleemosynam quærit. Matt. 2. 109. M.S. Prou. Vmb. M.

Maria à Domus Hospitalis administratione se subtrahere cogitat. Matt. & M.S. Prou. Vmb. ibid.

Dei voluntatem in Oratione exquirens, Dei ipsius vocem audit, eam ab eo consilio revocantem. Matth. M.S. Prouinc. Vmb. ibid.

Capucini Neapolim adventantes, ab ea Hospitio excipiuntur, & adjuvantur. Matt. 2. 111. M.S. Prou. Vmb. M. 2.

Jerosolymam cùm proficisci devotionis causa optaret, à Deo revelationem accipit; ut Monasterium sub sancta Maria in Jerusalem titulo ædificet. Mat. 2. 112. M.S. Prou. Vmb. ib.

Maria Monasterium Virginum extruit, ac Domus Incurabilium administrationem Termulanorum Ducissa relinquit. Matt. 2. 111. 112. M.S. Prou. Vmb. ibid.

Maria Herba Termulanorum Ducissa, Longa hortationibus ad pia opera convertitur. Matth. 2. 113.

Maria Longa cum duodecim Virginibus, Regulam S. Francisci tertij Ordinis, sub directione Regulæ sanctæ Clarę profitetur. Matth. ibid. Bull. in Arch. Monast.

Patres Theatini Neapolim adventantes, Domum Monasterio contiguam à Maria accipiunt, & Monasterij curâ suscipiunt. Matth. ibid. M.S. prou. Umb. M. 3. Ex Arist. S. Paul. Cleric. Regul. Neapol.

B. Caietanus Thiene per quatuor ferè annos Monasterij illius curam gerit. M.S. Prou. Vmb. ibidem. Ex Archiv. S. Paul.

Theatinis Patribus in S. Paulum translatis, Capucinos Maria ad Monasterij curam vocat. M.S. Prou. Vmb. ex Archiv. S. Paul. ibid.

Digitized by Google

Capucinorum opera & exemplo Maria, atque illius Monastery Virgines, arctam S Clara Regulam profitentur, & Capucine appellantur. Matth.2.112.

Monialium huius Monastery exemplaris vita describitur. Matth.ibid. Nap.facr.192 M.S.Pron.Vmbr.

Maria antiqua illa corporis agritudine corripitur. Matth. M. S. Pron. Vmbr. M. ibidem.

Sacra Eucharistia refecta, tota in Deum absorpta videtur. Matt.2.112.M.S.Pron.Vmb.M.3.

In Oratione lachrymas fundens, interdum cum Christo colloqui audita. Matth.2.110.112.M.S. Pron.Vmbr.M.1.

Occultas Monialibus tentationes revelat. Matt.2.113.M.S. Pron.Vmbr.M.2.

Monialis, quæ Obedientiam implere recusat, Diabolum humero insidentem videt. Matth.M.S.Pron.Vmbr. ibidem.

B. Franciscum, ac B. Antonium Sereri moribunde adstantes conspicit. Matt. ibidem. M.S. Pron.Vmb.M.S.

Nonnam ad sæculum redire volentem, oratione in Religionis amplexu confirmat. Matth. ibid.

In extasim rapta Paradisi gaudia degustat. Matth. ibidem M.S. Pron. Vmb. M.4.

Abbatissa, post diuinum raptum, officium deponit, & aliam Abbatissam constituit. Matth. ibid. M. S. Prouinc. Vmb. ibid.

Biduo ante obitum, Sorores ad Regulæ obseruantiam, Dei amorem, ac mutuam charitatem hortatur. Matt.M.S.Pron. Vmb. ibid.

Francisco Liardo Confessori revelat, Deum Neapolitanæ Vrbi infensum esse. Matth.2.114.M.S.Pron.Vmbr.M.S.

Mariam Aerbam Termulanorum Ducissam alloquitur, eique vitam brevem prædicit. Matth. ibid. M.S. pron. Vmb.M.6.

Morti proximus cum Dæmone congressit, & Christum sibi adstantem ostendit. M.S. Pron.Vmb.ibid.

Sacramenta devotè suscipit, & totam suæ salutis fiduciam à Christo pendere declarat. Matth. ibid. M. S. Pron. Vmb. ibid.

Iesus ter inclamans expirat. Matth.2.114.M.S.Pron.Vmb. M. 7.

Magnus Populorum ad ipsius obitum concursus. Matth. M.S. Pron. Vmb. ibid.

Ipsius pedes suauissimo odore flagrant. Matt.M.S.Pron.Vmb. ibidem.

Maria Aerba Termulanorum Ducissa, Maria Longa Animam gloria donatam, & splendentem videt. Matt.2.114. M.S.pron. Vmb. M.6.

Maria Aerba Monasterium ingredi, & Religiosi habitum, post Longæ obitum, sumere statuit. Matt.2.114.

vulnera grauissima post annum correpta dulcissimè in Domino obdormit. Matth.ibid.M.S.Pron.Vmb. M.7.

Cum Maria Longa in eodem deposito sepelitur Matt.ibi.M. S. prouinc.Vmb. M. 8. Ex Arch.S. Paul. Neapol. Claric. Reg.

Maria Longa Corpus extumulatum post annum integrum reperitur, atque odorem suauissimum violarum reddit. Matth. ibid. M.S.pron.Vmb.M.7.

Capilli, & ungues Mariæ Longæ post obitum excrescunt. Mat. ibid.M.S.pron.Vmb M.7.

Maria longa defuncta brachium extendit, & Ducissa Corpus in Sarcophago amplectitur. Matth.ibid.M. S. Pron. Vmb M.8. ex Arch.S.Paul.Cler.Reg.Neap.

Soror eiusdem Monasterij apostemate laborans, Maria longa manus contactu sanatur. Matth. ibid.M.S.Pron. Vmb. M.7.

Caput Mariæ Longæ sua contactu, Sororem vicu reptili laborantem sanat. Matth.ibid.M.S.Pron. Vmb. M.8.

Alteram quoque Sororem occulta infirmitate detentam liberat. Matt.2.115.M.S.Pron.Vmb.M.9.

Annvs Christi. 1543.

Pontifex Capucinorum Religionem in Consistorio extinguendam proponit. Petr.529. Matth.2.27. Mar.191. M.S.Pron.Brix.A.124. Salod.

Cardinales ferè omnes in Pontificis sententiam descendunt. Petr.Matt.March.M.S.Pron.Brix.Salod. ibid.

Cardinalis Antonius Sanseuerinus Religionem defendit. Petr. 530. Matt. 2. 26. Mar. 192. M. S. Pron. Brix. A 125. Salod.

Cardinalis Sanseuerinus graui Oratione Pontificem, & Cardinales in suam sententiam pertrahit. Petr. 530. Matt. 2. 28. Mar. M. S. pron. Brix. ibidem Salod.

Sanseuerinorum familia multis titulis commendatur. Mazzarella. 731.

Pontificis animus, & consilium à Deo mutatur. Petr. 531. Matt. 2. 34. Mar. 193. M. S. Pron. Brix. A. 126.

Pontifex Cardinali Carpensi Protectori. Religionem explorandam demandat. Petr. 532. Matt. Mar. M. S. Pron. Brix. ibid. Salod.

Cardinalis Carpensis cunctos provinciales Romam cõuocat, vt ab iis statum Religionis addiscat. Petr. Matt. Mar. M. S pron. Brix. ibid. Salod.

Religionem in Fide integram esse pontifici renunciat. Petr. Mar. Matt. M. S. pron. Brix. ibid. Salod.

Pontifex diem præscribit, in quo cunctos provinciales collectos, in palatio alloquatur. Petr. 533. Mar. 149. Matt. M. S. pron. Brix. ibid. Salod.

Patres pontificis mentem ignorantes, perterriti ad pontificem accedunt. Petr. Mar. Matt. M. S. pron. Brix ibid.

Fratres de Obseruantia tot habitus sui Ordinis parant, quot Capucini ad pontificem accedunt. M. S. pron. Venet. 161. Salod.

Pontifex primò Fratres seuerè alloquitur, beneficiaque Religioni collata exprobrat. Petrac. 536. Mar. Matt. M. S. pron. Brix. ibid. Salod.

In Ochinum verbis invehitur. Petr. Mar. Matth. M. S. pron. Brix. ibidem.

F. Franciscus Æsinus Pontifici respondens, ab eo obiurgatur. Salod.

Pontifex sermonem leniens, se Fratribus benevolum ostendit, & consolatos dimittit. Petr. 537. Mar. 194. Matt. 2. 35. Salod.

Capucini Fratres pra gaudio lachrymantes, Deo gratias referunt. Petr. 537. Mar. 195. Matth. 2. 35. Salodens.

Cardinalis Carpensis cum provincialibus agit, de Religione integrè expurganda, & F. Franciscum Æsinum Generalem Commissarium instituit. Petr. 551. Mar. Matth. ibid. M. S. Pron. Brix. A. 127. Salod.

Pontificis nomine prædicationem Capucinis interdicit. Petr. 551. Mar. 195. Matt. 2. 55. M. S. pron. Brix. ibid.

Capitulum Generale in pentecoste connocandum statuit. Petr. Mar. Matt. M. S. Pron. Brix. ibidem.

Viri prudentia, ac sanctimonia illustres, qui huic Capitulo interfuêre enumerantur. M. S. Pron. Rom. D. 60.

Quintum Generale Capitulum congregatur, in quo Franciscus Æsinus Generalis eligitur. Petr. Mar. M. S. Pron. Brix. ibid. Matt. 2. 55. Salod.

Francisci Æsini Generalis laudes, ac virtutes narrantur. M. S. Pron. Brix. A 130. Salodiensis.

Franciscum Æsinum videt B.P. Franciscum, baculum itineris sibi porrigentem, & ad Generalatus labores mittentem. Matth. ibid. Salod.

Index Rerum

S. Antonius Vlyſſiponenſis Mulieri apparens, *Franciſcum Aeſinum animat ad labores, & ſe illius Patronum apud Deum pollicetur. Matt. ibid. Salodien.*

Franciſci Aeſini ſtudium, ac diligentia, vt Religio ab Ochiniana infectione expurgetur. Matt. ibid. Mar. 195.

Franciſci Aeſini ad Deum Oratio antequam iter aggrederetur M. S Prou. Brix. A. 131.

Aeſinus Generalis Religionem ſummâ diligentia, ac prudentia viſitat M. S. Prou. Brix. ibid. Salod.

Fratres ſermonibus ad pietatem, ac perfectionem Euangelicam accendit. M. S. Prou. Brix. M. S. Prou. Rom. D. 64. *Salod.*

Aeſino ſermocinante ad Fratres, Perufini Ciues Monaſterium cæleſtibus flammis conflagrari cernunt. Salodiens.

In ſermonibus tam ſingulari Dei luce perfunditur, vt ipſos Prædicatores in admirationem rapiat. M.S. Prou. Brix. M. S. Prou. Rom. ibid. Salod.

Stella, eo ſermonem habente ad fratres, ſæpè viſa per Monaſterij tectum diſcurrere. M. S. Prouinc. Brix. M.S. Prou. Rom. ibid. petr. 689. *Salod.*

Aeſini Generalis vita ſanctimonia plena, & virtutum perfectionis exemplar inſinuatur. Man. S. Rom. prou. D. 62. *Salod.*

Aeſinus ducentos fratres Aſſiſium ad Indulgentiam conuocat, vt rumorem de Capucinorum exterminatione extinguat. M.S. Prou. Brix. A. 133. *Salod.*

Aeſinus fratrem Ioannem Hiſpanum à Medina Campi præcepto obſtringit, vt nonnulla à Deo in Oratione poſtulet. Petr. 553. *Monteſi.* 31. *M.S. Prou. Brix. ibid. Salod.*

Ochinum Turpem Apologiam ad Paulum III. Pontif. ſcribit: cui Io: Petrus Caraffa reſpondet. Mar. 185. *M. S. Prou. Brix. A.* 121. *Salod.*

Epiſtola Parænetica Io: Petri Caraffæ Cardinalis exaratur. Hiſt. Cler. Reg. c. 97.

Senio confectus in morbum incidit Gehennæ. M. S. Prouinc. Brix. A 115. *Salod.*

Præteritum hæreſis, & Apoſtaſiæ ſcelus deplorat. M.S. Prou. Brix. ibid. Salod.

Hæreſim in pœnitentiæ Sacramento abiurat, & abſolutionem à Sacerdote accipit. M. S. Prou. Brix. ibid. Salod.

Sacram Euchariſtiam poſtulat, quæ tamen ob periculum illi minimè adminiſtratur. M. S. Brix. ibid. Salod.

Hæreſim publicè recantare pollicetur. M.S. prou. Brix. ibid. Salod.

Coram diſcipulis impia dogmata damnat, & Catholicam Fidem profitetur. Man. S. Brix. ibid. Salod.

Idem quoque coram aliis præſtat. Man. S. Brix. ibidem. Salod.

Catholicam Fidei Confeſſionem ſæpè coram diſcipulis refricat, eoſque ad Catholicam Fidem hortatur. M. S. Brix. ibid. Salod.

Ochinus apud Magiſtratum de crimine violatæ Fidei accuſatur. M.S. Prou. Brix. ibid. Salod.

A Magiſtratu, ſi dicta confirmet, iubetur interfici. Mar. 1. 23. *M. S. Brix. ibid. Salod.*

Ochinus in Fidei Confeſſione perſeuerans, à Diſcipulis pugnibus confoditur. M. S. Brix. 116. *Salod.*

Alij Magiſtratus edicto lapidibus obruunt ferunt. Matth. 2. 23. *Salod.*

Primum teſtimonium aſſeritur à Nicolao à Ponte. Salod.

Secundum teſtimonium aſſeritur à F. Fidele à S. Germano. M. S. Prouin. Brix. A 515. *Salod.*

Tertium teſtimonium aſſeritur à F. Eleutherio à Damaſo M. S. Prou. Brix. 516.

Quartum teſtimonium aſſeritur à Fr. Zenone Bergomenſi. Salod.

Quintum teſtimonium aſſeritur à Fratre Simone Veneto Salod.

Sextum teſtimonium aſſeritur à Manchione Cilentie. M. S. Prou. ſanctî Angeli.

Septimum teſtimonium à Paulo Griſaldo Deciſ. Fid. Cathol. in Indice hæreticorum Verb Ochinus, fol. 306.

Octauum teſtimonium aſſeritur à Theodoro Beza, in Iconibus de Petr. Martyr.

Poſt Ochini lapſum plurimæ, pro eo ad Deum preces in Religione oblatæ. Salod.

Bernardinus Aſtenſis pro Ochino orans, futuram illius conuerſionem diuina reuelatione accipit. M.S. Prouinc. Genuenſ. 452.

Annvs Christi. 1544.

Ioannes Hiſpanus à Metymna Campeſtri, reuelationes ad Religionem ſpectantes à Deo accipit. petr. 553. *Matt.* 2. 69. *M. S. Prou. Brix. A.* 133. *M.S. Prou. March.* 1. 4. 497. *Salod.*

Ioannes Hiſpanus Vir eximia ſanctitate præditus. petr. 552. *Matth.* 2. 67. *M.S. Prou. Brix. & March. ibid. Salod.*

Ioannes in Montis-Politiani Conuentum ſecedit, ac Dominum obſecrat. petr. 553. *Matth.* 2. 68. *Salod.*

Orationi panis, & aqua ieiunium addit. petr. ibid. Salod.

Chriſtus Dominus Ioanni oranti apparet, luce maxima circumfuſus. petr. 554. *Matth.* 2. 69. *M.S. Prou. Brix. A.* 133.

Chriſtus ſe maximè Religionem diligere affirmat. petr. Matt. ibid. M.S. Prou. Brix. A. 133, *M.S. Prou. March.* 1. 4. 497.

Chriſtus Capucinorum Religionem præ omnibus ſibi gratam eſſe ſæpè confirmat. petr. 556. *Matth. M.S. Prou. March. & Brix. ibid.*

Ioannes tribus temporum inæqualis, reuelationes à Deo accipit. petr. Matth. M.S. Prou. Brix. & March. ibidem.

Chriſtus non ſolùm oranti, ſed & ſacra celebranti, & manducanti, & deambulanti ſæpè Ioanni apparet. Petr. Matt. Man. S. Prouinc. March. ibid. M. S. prou. Brix. A. 134.

Chriſtus Ioanni reuelat, nullum aut Hereticum, aut maioribus criminibus contaminatum, quibus Religio fundatur, diù in Religione permanere poſſe. Petr. 557. *Matth. M.S. Brix. & March. ibid.*

Chriſtus, Franciſci Aeſini Generalis ſollicitudinem in fratribus confirmandis, & ad Regulæ Obſeruantiam excuſandis laudat, & opem pollicetur. petr. Matt. M.S. Prou. March. ibid.

Chriſtus, quid Generali cauendum ſit, Ioanni aperit. petr. 558. *Matth. M. S. Prouinc. Brix. & March. ibid.*

Spiritum Domini, ad veram Regulæ Obſeruantiam, neceſſarium docet. Petrac. Matth. M. S. prou. March. ibid. M.S. prou. Brix. A. 135.

Paupertatis æmulatores à quibus vitiis cauere debeant oſtendit. Petr. Matth. M. S. Prouinc. Brix. ibid. M. S. Prou. March. tom. 4. 489.

Paupertatis zelus, quàm ſæcus ac crudelis ſit, quem fratres euitare debeat. Petr. Matth. M.S. Prouinc. Brix. & March. ibid.

Ioannes Hiſpanus à Chriſto commendatur. Petr. Matth. M.S. Prouinc. Brix. & March. ibid.

Chriſtus eos ſe diligere maximè autumat, qui toti à ſua prouidentia pendent. Petr. 559. *Matth. M.S. Prou. Brix. & March. ibid.*

De iis conqueritur, qui rerum prouiſiones ſequuntur. Petr. Matth. M.S. Prou. Brix. & March. Ibidem.

Religionis Constitutiones Christus suo spiritu conscriptas affirmat. Petr. 560. Matth. M. S. prou. Brix. & March. ibid.

Christus in eos Superiores invehitur, qui facilè in Constitutionibus dispensant, aut auctiores addunt. Petrac. Matth. M. S. Prou. Brix. & March. ibid.

Christus fratres, ob sublatum Religioni Predicationis officium timidos redarguit. Petr. 560.

Fratres monet, ut de manu ipsius omnia absque sollicitudine accipiant. Petr. 561. Matth. M. S. Prou. Brix. & March. ibid.

Christus se à Religione predicationis officium abstuliss affirmat, rationémque reddit. Petr. 561. Matth. 2. 69. M. S. Prou. Brix. A. 136. M. S. Prou. March. t. 4. 499.

Christus predicationis munus Religioni se restituturum spondet. Petrac. 563. Matth. M. S. Prou. Brix. & March. ibid.

Futura predicationis fructum, atque utilitatem pronunciat. Petr. Matth. M. S. prou. Brix. & March. ibid.

Predicatorum, qui in Ecclesia Dei verbum disseminant duo genera distinguit: bonos commendat, malos reprobat. Petr. 562. Matt. 2. 69. Salod.

Duo fratrum genera in Religione, unum altero pestilius insinuat, quibus se delectari asserit. Petr. Matt. M. S. prou. Brix. & March. ibid.

Quantopere Christus Religionem diligat, trium fratrum cum toto mundo comparatione demonstrat. Petr. Matth. M. S. prou. Brix. & March. ibid.

Tentationem Religioni necessariam fuisse ostendit. Petr. 564. M. S. prou. Brix. A. 137. Man. S. prou. Marc. tom. 4. 499.

Veras Christus, has revelationes esse comprobat. Petr. Matth. ibid. M. S. prou. Brix. A. 541. M. S. Prou. March. t. 4. 502.

Quid circa obedientiam Generali Minorum Convent. prestandam, fratribus observandum sit, Christus prastitut. Petr. 566. Matt. 2 69. M. S. Prou. Brix. A. 137. M. S. prou. March. t. 4. 50.

Quid Generali circa eorum, qui ex Observantium familia ad eum accedebant, receptionem agendum sit, mandat. Petr. 564. Matt. M. S. Prou. Brix. ibid. M. S. Prou. Mar. t. 4 499.

Christus quatuor gradus, ad perfectã Regule Observantiam necessarios explanat. Petr. 567. Matth. ibid. M. S. Prou. Brix. A. 739. M. S. prou. March. t. 4. 100.

Duo quoque fratrum perfectorum genera distinguit, ac commendat. Petr. 569. Matt. 2. 69. M. S. Prou. Brix. A. 137. M. S. March. t. 4. 499.

Ecclesia dogmatibus tenacius inhærere, ac neotericos errores fugere docet. Petr 569. Matth. ibid. M. S. Prou. Brix. 140. M. S. March. t. 4. 501.

Ad scripturarum sensum rectè intelligendum, qua necessaria sint, indicat. Petr. Matth. M. S. Prou. Brix. ibid. M. S. Prou. March. t. 4. 502.

Hæreses unde oriantur, & quorsum à Deo permittantur, exponit. Petr. 570. Matt. M. S. prouinc. Brix. & March. ibid.

Purgatorij Fidem Dominus Ioanni scripturarum testimoniis adstruit, ac fratribus commendat. petr. ibid.

Revelationes Ioanni factas, Christus veras esse pluribus testimoniis confirmat. Petr. 571. Matt. 2. 69. M. S. prou. Brix. & March. ibid.

Quorsum hæc Ioanni revelaverit, Christus declarat; prohibetque, ne de cætero ullas ab eo revelationes postulet. petr. 573. Matt. 2. 69. M. S. prou. Brix. 140.

Aesinus Generalis his sce revelationibus animo confortatur. Petrac. 574.

Franciscus Palmon in Conventu Meleti fatis concedit. M. S. Prou. Rheg. t. 2. 24 Salod.

Ex Observantium familia simul cum Ludouico Rhegino ad Capucinos migrat. Petr. 842. Matt. 1. 172.

Reformationem apud Calabros egregie adiuuat. Matt. 1. 189. Salod.

Messane Guardianus Carolo V. Imperatore cum fratribus olivarum ramos in manu gestantibus, obuiã procedit. M. S. Prou. Calab. 7. Salod.

Priores illas Reformationis clamitates forti animo pertulit. Petr. 842. Matt. 1. 189. Salod.

A Dæmone tentatur, ut Reformationem deserat. Petr. 843. Matt. ibid. Monteſl. 82. Salod.

Amicum consulit, qui illum in proposito confirmat. Petr. ibid. Matth. 1. 190. Monteſl 82. Salod.

Christus Francisco orante apparens, tentationem ab illius animo expellit. Petr. 844. Matth. Monteſl. ibid. M. S. Prou. Calab. 7. Salod.

Vita illius austeritas describitur. Petr. 845. Matth. 1. 189. Monteſl. M. S. prou. Calab. ibid. Salod.

Divini Verbi Prædicator Ferueniſſimus fuit. Petrac. Matth. Monteſl. M. S. Prou. Calab. Salod. ibid.

Francisca viginti quatuor Adolescentes sæculum deserere, ac Capucinorum Ordinem ingredi, ut prædicationi compulit. M. S. prou Reg. t. 2. 74. M. S. Calab. ibid. Salod.

Orationis studioſiſſimus, in ea sæpè extaſes, atque raptus patitur. Petr. 845. M. S. Calab. ibid. Salod.

Plerosque ægrotos signo Crucis curat. M. S. prou. Rheg. t. 2. 74. Salod.

A Domino prænoritus in die Assumptionis Deiparæ, quem diem sibi à Deo postulaverat, è vita excedit. M. S. Prou. Rheg. ex Calab. ibid. Salod.

F. Iacobus Hyſpellensis Laicus, maxima vitæ austeritate, ac virtutibus floret. Petr. 577.

Minus caute in pecuniis procurandis se gerit. Petr. 178.

In morte quatuor dierum spatio signa horrenda edit, & cum Dæmone confligit. Petr. 179. Salod.

Dum alii funus persolvitur, horrenda accidunt. Petr. 179. Salod.

Vox illius quasi plangentis, post funus auditur. Petr. 180. Salod.

Tandem Ioanne Appulo apparet, & se Purgato à pœnis, ob eam culpam detineri indicat. Petrac. 181. Salod.

Annvs Christi. 1545.

Pontifex Paulus III. de Prædicationis munere Capucinis restituendo, cum Cardinali Protectore agit. Petrac. 552. Mar. 195. Salod.

Nonnulli Theologica Quæstiones, ad omnes fere Religionis Prædicatores dissolvendæ transmittuntur, ut eorum fides examinetur. Petr. Mar. ibidem. M. S. prou. Ven. 165. Salodiens.

Quæstionum exemplar singillatim exponitur. Petr. 139.

Prædicatores quæstionibus propositis respondent. Assisite. v. ir. 551. Mar. 193 M. S. prou. Ven. 165.

Franciscus Aesinus Generalis suo, ac totius Religionis nomine quæstionibus respondet. Petr. 1369.

Pontifex prædicatorium munus Capucinis restituit. Petr. 552. Mar. 196. M. S. Prou. Ven. 196.

Capucini prædicantes admirabiles in Populo Christiano fructus pariunt. Matt. 2. 56. Salod.

Populorum ergà Capucinos Prædicatores devotio. Matt. ibid. Salod.

F. Angelus Saonensis eximius Verbi Dei Prædicator, Vene-

Digitized by Google

tys, ac Romæ prædicat. M.S. Prou. Venet. 165. M.S. Prou. Rom. D. 60.
Aesini Generalis de Capucinorum Religione verba. Salod.
Concilium Tridentinum conuocatur, & inchoatur. Conc. Trid. Gaud. 756.
Bernardinus Astensis nomine Generalis Concilio interest, ac Concilij Patres suo vitæ exemplo ædificat. M.S. Prou. Ven. 165. M.S. Prou. Rom. D. 64. Salod.
Disceptatio inter duos Conuentualium, & Obseruantium Generales de Sigillo Religionis orta. Petr. 577. M. S. Prou. Rom. D. 65. Salod.
Quid Generalis Conuentualium in Concilio de Sigilli possessione inducendum proposuerit. Petr. 557. M. S. Prou. Rom ibid. Salod.
Religionis Sigillum à Patribus Concilij, Religioni Capucinorum offertur, quod Bernardinus Astensis constanter recusat. petr. ibidem.
Capucinus in Concilio, velut legitima B.P. Francisci proles asseritur. P 11. 517.
F. Antonius Lusitanus cum Virginitatis flore fructus virtutum copulat. petr. 757.
Cum habitum illi, ob nimiã corporis teneritudinem denegaretur, postea die aspero habitu indutus, coram Forosempronio apparet. petr. ibid.
Religioni adscripsit mentis puritatem, corporis austeritate, ac virtutum omnium laude præcellit. Petr. ibid.
Erga Deiparam Virginem deuotissimus ab ea sæpè visitatur, & sat obitus horæ admonetur. petr. ibid.
Fulgini in Conuentu S. Iosephi tandem extremum diem sanctissimè claudit. Petr. 758.
Frater Ordinis Prædicatorum Laicus duorum Capucinorum visione prouocatus ad Capucinos migrat. Petr. 356.

Annvs Christi. 1546.

Sextum Generale Capitulum à Francisco Aesino Generali Romæ conuocatur. Matth. 2. 77. petr. 1376. M.S. Prou. Rom. D. 64. Salod.
Bernardinus Astensis, qui Tridentino Concilio interest, absens Generalis eligitur. Matt. ibid. M. S. Prou. Rom. D. 64. Salod.
Astensis Religionis nomen, ac existimationem sua virtute, ac gubernatione auget. Matt. ibid. M. S. Prouinc. Rom. D. 65 Salod.
Frater quidam Hispanus, in Conuentu Forosempronij virtutibus emicat. Salod.
Orans ob æstum diuini amoris æstu clamores, & rugitus edit. Salod.
Fax ardens vbi is orationi vacat, à Ciuibus Forosemproniani conspicitur. Salod.
Cives Forosemproniani, illud velut sinistrum signum interpretantes ad Monasterium accurrunt. Salod.
F. Hispanus orans inter diuini amoris flammas ab iis repetitur. Salod.
Bernardinus Generalis iubet Hispanum fratrem à Deo, quid in Religione corrigendum sit, postulare. Salod.
Christus quædam corrigenda monet. Salod.
Christus eorum, qui propriæ despicientiæ, atque aliorum ædificationi student, vita plurimum delectari affirmat. Salod.
F. Cherubinus à Quadriano Ligur Prouinciæ Genuensis, ad Capucinos transfugiat. M.S. Prou. Gen. 16.
F. Hieronymus à Montepolitiano, a teneris annis magnarum virtutum specimen exhibet. Petr. 967. Matt. 2. 85. M. S. Prou. Etruria M. 59.
Puer in cubiculo orans sæpè a terra in aerem sublatus à Sodore videtur. Matt. M. S. Prou. Etru. ibid.
Canonicus Cathedralis Ecclesiæ factus ad Obseruantes migrat. Matt. M.S. Prou. Etru. ibid. Monteſt. 40. M. Prou. Brix. A. 68.
Hierosolymorum loca deuotè visitat. Matt. 2. 86. M. Prou. Etrur. M. 59.
Regularis obseruantiæ studio incensus ad Capucinos se confert. petr. 967. M. S. Prou. Brix. 69.
Propriæ despicientiæ studens, viliora semper exercitia assumit. Matt. Monteſt. M. S. Prou. Brix. & Etrur. ibid.
Prædicationis munus ob humilitatem exercere recusat, reique illius causam reddit. petr. 969. M. S. Prou. Brix. A. 6 M. S. prou. Etru. M. 59.
Ad honores inuitus rapitur Petr. 968.
Silentij studiosissimus aliorum colloquia deuitat. Petr. il M.S. Prou. Etbrur. M. 60.
In Oratione assiduus præcipuæ erga B. Virginem deuotionis tur. Petr. 971. Matth. 2. 87. M. S. Prou. Brix. ibidem M. S. Prouinc. Etru. 59.
Dies solemnes B. Virginis, pane & aqua ieiunio per Octauam prosequitur. petr. 971.
Virginitatis Lilium asperioris vitæ spinis illæsum custodit M S. Prouinc. Brix. ibid. Matth. 2. 85. Monteſt. 42.
Solo aspectu Dæmonem ab obsesso corpore fugat. Matt. 2. 8 M. S Prou. Etbrur. M. 60.
Dies obitus, iter illi à Domino reuelatur. M. S. Prou. Etru M. 60.
Mulieri languenti glorioſus post mortem apparet. Matth. 87. M. S. Prou. Etrur. ibid.
Eadem Mulier nervis attracta, contactu illius corpore à mo bo liberatur. Matth. 2. 88. M. S. Prouinc. Etrur. ibid.
Corpus illius post quintum annum incorruptum, ac suaue lens reperitur. petr. 973. Matth. 2. 88. M. S. Prou. Brix & Etrur. ibid.
Mulier, quæ sanguinis fluxum patiebatur, contactis ipsius ve liquit, sanatur. Matth. M. S. Prouinc. Etrur. ibid.
Plurimi apud Capucinos sancti, Bernardini Astensis testimonio, quorum Sanctitas a fratribus occultatur. Matth. M S. Brix. ibid.
Huius rei causa in diuinam prouidentiam rejicitur. Matth. ibid.
Quam Religiosum & Deo gratum sit Tunicam, & chordam Ordinis a secularibus Viris gestari, illustri exemplo comprobatur. M. S. prou. Rom. lib. C. 99.
Sancti Antonij Vlyssiponensis Responsorium, quam efficax sit ad res deperditas inueniendas, tribus exemplis confirmatur. M. S. Prou. Syrac. 58.

Annvs Christi. 1547.

Dæmon quamplurimos obsessos ad Religionis ingressum compellit. Petr. 178.
Cur id Dæmon præstiterit, causa redditur. petr. 178.
Dei erga Religionem prouidentia declaratur, ex repentina obsessorum liberatione. Petr. 572. Salod.
Iustinus à Panigaleo Laicus, ex Obseruantium familia ad Capucinos accedit. Petr. Matt. 2. 82. Salod
Plurimis inter Capucinos virtutibus emicat. petr. 1102 Matth. Salod. ibid.
In victu, vestitu, atque aliis vitæ asperitatibus, quamuis Senex, austerissimus. petr. 1105. Matth. Salod. ibid
Orationi diu multúque vacans, plurimas a Deo reuelationes, ac visiones accipit. petr 1102. Matt. ibid. Salod.
Tripes Scamnum in visione illa demonstratur, & quid illud significet, explicatur. petr. Matth. Salod. ibid.
Spiritu in quandam Religiosorum Ecclesiam sublatus, diuersa effigia

ficia divina decantant, illi blasphemare videntur. Petr. 1104. Matt. Sal. *ibid.*

Hanc rei causa redditur, & blasphemæ voces exponuntur. Matt. Salod. *ibid.* Petr. 1104.

Hæresum denuntiationes in Gallia, & Germania futuras prædixit. Matt. 2. 83. Salod.

Charitas illius erga ægrotos, ac præsertim erga fratrem gangrena laborantem. Petr. 1105. Salod.

Hunc à Physicis desperatum, orationum potius, quàm medicamentis à Gangrena curat. Petr. 1106. Salod.

Pestè laborantibus maxima charitate inseruit. Petr. 1103. Salod.

Ab impudica Muliere ad turpia pelliciur. Petrac. *ibidem.* Salod.

Dæmonis tentationem flagellis, & orationibus fugat. Salod.

Christo sub pauperis specie hospitium quærenti, hospitium parvello pane denegatur. Petr. 1102. Matt. 2. 83. Montesl. 90. Salod.

Christus Justino apparet, & de hospitio illi denegato conqueritur. Petrac. 1102. Matth. 2. 83. Salod.

Panis Christo erogatus super altare positus invenitur. Matth. Montesl. Salod. *ibid.*

Infimus factum multis lachrymis luget. Petr. Montesl. Matt. Salod. *ibid.*

Regulæ, ac paupertatis zelantissimus, Monasteria in pauperculis Ecclesiis extruenda curat. Petr. 1104. Matth. Salod. *ibid.*

Periculosam esse Monasteriorum ædificationem monet. Petr. 1105. Matth. *ibid.* Salod.

Futura tempora præcurrens, Monasteriorum paupertati tenacius inhæret. Petr. Matt. Salod. *ibid.*

Narniæ Guardianus in morbum incidit. Petr. 1106. Matt. 2. 84. Montesl. 90. Salod.

F. Dominicus à Beschetto magnam Capucinorum supplicationem orans videt, quæ ad Guardianum ægrotantem pergit. Petr. Matth. Montesl. Salod. *ibid.*

Guardiani obitum diem ab ea discit, ac Guardiano prænunciat. Petr. 1107. Matth. Montesl. Salod. *ibid.*

Justinus Deum laudat, seque ad obitum parat, & Deo tandem spiritum reddit. Petr. 1108. Matth. Montesl. Salod. *ibid.*

F. Bernardus Assisias à puero pietati dedituſ, pro tuenda Virginitate Deum orat. Petrac. 903. Montesl. 82. Salod.

Commune Civitatis de futura illius sanctitate præsagium. Petr. 912. Salod.

Adolescens Religionem ingredi optans, pro illuminatione Deum rogat. Petr. 903. Salod.

Cilicium asperum ad carnem gestat, & Capucinorum vitam sibi sequendam proponit. Petrac. 913. Salod.

Ab Eusebio Anconitano, Provinciali Vinbriæ Vicario, Religioni adscribitur. Petr. 915. Salod.

Sub Fr. Vincentij à Flaminio disciplina probatus, plurimum in virtutibus proficit. Petr. 915. Matth. 2. 90. Montesl. 32. M. S. Prou. Brix. A. 107. Salod.

Austerissimam Præceptoris vitam imitatus, quotidiana ferè ieiunia in pane, & aqua celebrat. Petr. 916. Matt. Montesl. M. S. prou. Brix. *ibid.* Salod.

Carpori segnitiem exprobrat, cùm vires ad asperiora pro Christo toleranda non ministrat. Petr. 918. Salod.

Admonitus ne tam asperè corpus tractet, quid respondere soleat. Petr. 919.

Infensum semper animum in Deum gerit. Petrac. 917. Matth. 2. 90. Montesl. 91. M. S. Prouinc. Brix. A. 107. Salod.

Superioris præcepto compulsus, vt fabas quasdam virides comederet, tunicas simul cum fabis edit. Salod.

Maxima illius mentis humilitas, qua se omnium maximum peccatorem putabat. Petrac. 918. Matth. 1. 90. Montesl. 32.

Quam mentis puritati studeret, perpenditur. Petr. 917. Salod.

Virginitatem perpetuo coluit, nulloque unquam lethali crimine se inquinatum sensit. Petr 916. Montesl. 32.

Omnem cogitatum in Deum iactans ab omni vitiosa prouisione abhorret. Petr. 920. Salod.

Iter faciens absque annona, panis abundè illi in itinere ministratur. Petr. 920. Salod.

Narniæ extremum diem sanctissimè obit. Petr. 922. Matth. 2. 90. Montesl. 33. Salod.

Mulier post illius obitum, illustre ipsius Miraculum narrat. Petr. 922. Matt. 5. 9. Montesl. 33. M. S. Brix. Prou. 708. Salod.

Bernardus Præfecto Nosocomij apparet, dilatamque sibi gloriam significat, & causam aperit. Petr. 923. M. S. prouinc. Brix. A. 108. Salod.

Quanta Dei sit in sæculo futuro fœneritas, declarat. M. S. Brix. Salod. *ibid.*

Ex decem Capucinis defunctis octo rectà Cœlum conscendisse, nonum purgatorium attigisse, decimum in Infernum sepulcum narrat. Petrac. 923. M. S. Prouinc. Brix. 108. Salod

Quinto post obitum anno, cerebrum in capite ipsius sanum, & incorruptum conspicitur. Matth. 2. 90. Montesior. 33. M. S. Prou. Brix. A 108. Salod.

Annvs Christi 1548.

Bernardinus Astensis Generalis, Epistolam ad vniuersos Congregationis fratres scribit. M. S. Prouinc. S. Aug. 1. 2. 13.

Epistolæ tenor exaratur. ibid.

F. Antonius Cyrneus prius in Theatinorum Ordine, tum in Capucinorum Religione militauit. Petr. 881. Matth. 2. 73. Montesl. 23. M. S Prouinc. Brix. A. 16. Salod.

Ipsius austeritas prorsus admiranda. Petr. Matth. Montesl. Salod. *ibid.*

Loricam ferream, multo tempore ad carnem defert. Petr. Matth. *ibid.* Mar. 97. Montesl. 26. M. S. Prou. Brix. A. 16. Salod.

Triplici Cilicionum genere asperrimo variis temporibus vsus. petr. 883. Matth. Marc. Montesl. M. S. Prou. Brix. *Ibid.* Salod.

Primum quotidie in pane, & aqua victitat. petr. Montesl. M. S. Prou. Brix. *ibid.* Matt. 2. 74 March. 98. Salod.

Postea à pane abstinens, fabas, aut legumina ad arctam cibi mensuram ad victum adhibet. Marc. 97. M. S. prou. Brix. A. 56. Salod.

Circa vitæ finem, cùm septuagenarius esset, per aliquot hebdomada diet, ab omni cibo abstinet. Petr. 883. Matth. 2. 74. Mar. 98. Montesl. 26. M. S. prou. Brix. A. 66. Salod.

Tres tantum horas quieti tribuens sibi tabulas substernit. Petrac. 884. Montesl. 27. M. S. prouinc. Brix. *ibid.* Salod.

Singulis noctibus se ipsum flagellans, semel in anno per quinque horarum spacium, Dominicam flagellationem exercet. Petr. Matth. M. S. Brix. Salod. *ibid.*

Dæmon Dominicam flagellationem illi impedire conatur. petrac. *ibidem.* Montesl. 28. M. S. Prouinc. Brix. *ibid.* Salod.

Inter tot vitæ austeritates Antonius semper vultu hilaris, ac rubicundus videtur. Petrac. 886. Matth. *ibid.* Mar. 99. Montesl.

Index Rerum

99. Monteſl. 27. Salodienſis.

Antonius opera ſua humilitate extenuat, ac Deo tribuit. Petr. 886. Salod.

Opera noſtra eatenus bona, quatenus à Deo proficiſcuntur. Petr. ibid. Salod.

Amor proprius ſæpè in Dei amorem ſe ipſum tranſigurat. petr. ibid. Salod.

Rerum minus neceſſariarũ vſus fratres à ſpirituali profectu retardat, ac pœnis Purgatorij obnoxios reddit. petr. 887. Matth. 2.74. Monteſl. 26. *M. S. Prou. Brix. A.* 57. Salod.

Purgatorij pœnas nemini expetendas eſſe Antonius docet. Petr. *Matth. Monteſl.* M.S. *Prou. Brix.* Salod. ibid.

Paupertatis zelatiſſimus, cuncta manus neceſſaria refugit. Matt. Monteſl. M. S. *Prou. Brix. A.* ibid.

In oratione feruentiſſimus, ac aſſiduus. Petr. 884. Mar. 99. Monteſl. 27. Salod.

Dum orat, vultus ipſius, ſicut globus igneus apparet. Petr. 885 Matth. 2.74. Monteſl. 17. Salod.

Doctrina ipſius erat, Dei Seruum ad omnia Dei dona paratum eſſe debere. Petr. 886 Salod.

Dei dona expetere haud ſatis eſt, ſed etiam ſollicitè quærere, ac petere opus. Salod.

Quenam ad contemplationem neceſſaria eſſe aſſereret. Matth. 2 75. *M. S. Prou. Brix. A.* 75. Salod.

Humilitatis virtutem, quantopere Dei Seruus ſectaretur. Salod.

Charitatis erga Pauperes, quàm ſtudioſus eſſet, pluribus argumentis oſtenditur. Petr. 889. Salod.

Ipſius ſanctitatis apud omnes communis fama. Petr. ibid. Matth. 2. 73. Salod.

Cuiuſdam Monaſterij Monialet ad meliorem frugem reuocat. Petr. 892. Matt. 2.74 M.S. *Prou. Brix.* 17. Salod.

Dæmon ſub ruſtici forma Vrbem aduerſus Antonium concitat. Petr. *Matt.* M.S. *Prou. Brix. ibid* Salod.

Innumeros ægrotos Crucis ſigno ſanitati reſtituit. Petr. 889. Matth. 2 75. Salod.

Hoc modo plurimos à Dæmone obſeſſos curat. Salod.

Medici Fulginienſis filius ab incurabili vlcere ſanatur. petr. Matth. ibid Monteſl. 27. *M. S. Prouinc. Brix. A.* 58. Salod.

Proſperi è Verucchio filius membris attractus, oratione ab Antonio repentè curatur. petr. *Matt. M. S. prou. prou. Brix. A.* ibid.

Franciſcus à Vega ægrotum filium ad Antonium deferens incolumem recipit. petr. 891. *Matt.* 2 75.

Vincentius Pacinus in capite ab Antonio ſignatus à Comitiali morbo liberatur. petr. *Matth.* ibid.

In ægro Peruſino Cæco puero oculorum lucem reſtituit. Petr. 895. *Matth.* 2.76. Monteſl. 27. M. S. *Prou. Brix. A.* 58.

Tiferni puella, quæ cæca erat, lumen reddidit. Matth. 2. 76. Salod.

Puellam epileptici laborãtem propè Fulginium incolumem præſtat. Matth. M.S. *Prou. Brix.* ibid.

In Conuentu Montis Caſalis Laterum dolore corripitur, ſéq; ad extremum diem parat. Monteſl 29. M. S. *prou. Brix. A.* 58. Salod.

Diuina iudicia in morte expauens interroganti Fratri quid reſponderit Matth. 2. 75. Monteſl. 25. *M.S. prou. Brix.* 58. Salod.

Genuflexus atq; oculis in Cælum erectis diem extremum clauſit. Petr. 888. *Matt.* M. S. *prou. Brix.* ibid. Monteſl. 29. Salod.

Antonius defunctus Ioanni Appulo apparet. Matth. 2. 76. Monteſl. 29. M.S. *Prou. Brix.* 59.

Pœnæ Purgatorij ſe detineri ob vnius culpæ maculam indicat. Matt. Monteſl. M. S. *Prou. Brix.* ibid.

Minus cauté circa pœnitentiæ prouocationem ſe geſſerat. *Monteſl.* M.S. *Prou. Brix.* ibid.

In Religionis exordio, quàm periculoſa eſſet domorum ædificatio. Matth. ibid. Salod.

Antonij conſpicilia poſt ipſius obitum lumen Sylueſtro Brigienſi reſtituunt. Petr. 892. Matth. ibid. Monteſl. M. S *Brix.* 58. Salod.

Multa Deus Miracula ad Antonij reliquias poſt mortem *M. S. Prou. Brix.* ibid.

F. Leonardus Auguſtanus ex Hæretico Catholicus, & Cenobita euadit M.S. *Prou. Ven. M.* 121.

Propinquorum pollicitationes, & perſuaſiones reijcit. M *Prou. Ven.* ibid.

B. Virginis, & undecim millia Virginum deuotiſſimus, ea morte conſpicit. M.S. Prou. Ven. ibid.

Te Deum hymnum decantans ad Deum concedit. M.S. P *Ven.* ibid.

F. Vincentius à Collearo, cùm in perfecta Regula obſeruantia dies ſuos exegiſſet, in morte B. Virginem videt, & eius amplexu animam expirat. M. S. Prou. Pano 10. 2.

F. Iacobus Florẽtinus primus S. Bernabæ Genuæ Guardianus virtutibus plenus moritur. Matt. 2. in fol. ſeparato.

Dei prouidentia in Conuentu S Ioannis rotundi erga Fratres effulget. M.S. *Petri Angeli lib.* 1. 33. 34.

Virtus ſanctiſſimi Nominis IESV erga ægrotantes emicat. M.S. Prou. Ronen. 1 199. *tom.* 2. 189 *Prou. Leon.* 1. 55. 56. *M.S. Prou. Vmb.* C. 495. M.S. *Prou. Hydrunt.* 1. 116. 118.

Annibal Dirinus, Hydruntinus ſanctiſſimum Nomen IESV à fratribus accipiens, ſtatim à febre liberatur. M.S. *Prou. Hydrunt* 1 1 116.

Ioannes Baptiſta Ceſanus febre quartana diù languens, Sanctiſſimo Nomine Ieſu ſibi impoſito repentè curatur. M. *prou. Hydrunt.* 1. 1. 116.

F. Franciſcus à Laterria Capucinus morbo correptus Sanctiſſimo Nomine Ieſu ſibi ad collum alligato, à morbo ſtatim conualeſcit. M. S. *Prou. Hydrunt.* 10. 2. 118.

Annvs Christi. 1549.

Septimum Generale Capitulum Neapoli à Bernardi Generalis indicitur M. S. prou. Rom. D. 66. Salod

Bernardinus Aſtenſis in Generalatus munere, tametſi inuitus confirmatur. Matth 2.77. *M. S. Prou. Brix. A.* 5 M.S. *Rom. Prou.* ibid. Salod.

Ordinis Conſtitutiones in hoc Capitulo auctæ. Salod.

Quæ eis addita fuerint explicantur. Salod.

Bernardinus Generalis Signo Crucis F. Bernardinum à Colepetrario à febre liberat, ac ſecum Aſſiſium ducit. Pet 812. Matt. 2.12. Monteſl. 57. M.S. *Prou. Brix. A.* 15 152. Salod.

Capucinorum Religio Regulari obſeruantia, ac virtutib hoc tempore apud omnes illuſtris. Matt. 2.77. *M.S. Ro Prou. D.* 67. M.S *Prou. Brix.* ibid.

Fratribus itinerantibus Deus prandium prouidet. Matt 2. 77.

Aberrantes à Monaſterij via ad rectam ſemitam ab Angelo reuocantur. Matt. ibid.

Franciſcus Aſſinus moritur, ac illius vita deſcribitur. pet 605 *Matt.* 2.57. *Monteſl.* 7. *M. S. Rom. Prou. B.* 11 *Franciſcus Perugiæ Sacris Canonibus ſtudet, & Epiſcopus Æſinus deſignatur.* Petr. 655. *Matt.* 2. 57. Monteſl. 57 M.S. *Prou. Brix. A.* 118. *M. S. Rom. Prou. B.* 119.

Epiſcopatum, ac rebus omnibus renuncians Ordinem minorum

Digitized by Google

Obſeruantium ingreditur. Petr. 676. Matth. Monteſi. M.S.Rom.Prou.& Brix.ibid.

In virtutibus ſe exercet, ac plurima prudentia, ac vitæ integritate præſtat. M.S.Prou.Brix. & Rom.ibid. Monteſi. ibid.

Prædicator Apoſtolicus inſtituitur, & magna cum vtilitate Dei Verbum diſſeminat. M. S. prou.Brix. & Rom.ibid. Petr.679.

Ob innatam humilitatem, & modeſtiam ab omnibus diligitur.Matth.2.59.

Regularis Obſeruantiæ ſtudioſiſſimus, cum Bernardino Aſtenſi de Reformatione agit. Petrac.680.Matth.2.58. Monteſi. M.S.Prou.Rom.& Brix.ibid.

Cum Ludouico Foroſemproniano pertractat, & cum eo pactum init..Petr.365.Matth.2.59.

Reformationis Decretum à ſede Apoſtolica,inter Obſeruantes inſtituenda obtinet. Petr.580.Matt.ibid.Monteſi.57. M.S.Prou.Brix.A.128.

In carcerem cum Socio in Piceno detruditur. Petrac.680. Monteſi.M.S.Brix.ibid. M.S.Prou.Rom.B.119.

Tandem ad Capucinos cum Bernardino Aſtenſi, atque aliis migrat, Petr. Monteſi. M.S. Prou. Brix.& Rom. ibid.

Gulæ vitium abſtinentia, ac ſobrietate perimit. Matt.2.59. Monteſ.58.M.S.Prou.Brix.A.129. M.S. Prou.Rom. B.119.

Semel in die cibum citra ſaturitatem ſumit.Petr.685.Matt. 2.60.M S.Brix.& Rom.Monteſi.ibid.

Veram abſtinentiam in quo poſitam eſſe exiſtimaret. Matth. Monteſ.M.S.Prou.Brix.& Rom.ibid.

De abſtinentia,huius Patris doctrina exaratur.Matt.Monteſi.M.S.Prou.Brix.& Rom.ibid.

Oratio abſtinentiæ Scopus eſt, ad quam ea tendere debet. Matth.Monteſ.M.S Prou.Brix.& Rom.ibid.

Ratio huius rei perpenditur. Matth. Monteſi. M. S. Prou. Brix.& Rom.ibid.

Paupertatem quanto ſtudio proſequeretur, nonnullis ab eo geſtis declaratur. Matth.2.60. M.S.Prou.Brix.A.130. M.S.Rom.Prou. B.120.

Quorſum Nemora fratribus conceſſa fint,exponit. Matth. Monteſ.ibid. M.S.Prouinc.Brix. A.139. M. S. Rom. B.121.

In Sicilia oleas, amigdalas, quæ rerum prouiſionem redolebant, ſuccidi iubet. Monteſ.58. M.S. Prou. Brix. 130. M.S.Rom.Prou.B.120.

A rerum omnium prouiſione maximè abhorret. Matt.2.61. Monteſ. 59.M.S.Prou.Brix.A.131.M.S.Rom.110.

Socium, quòd in itinere cibum tuliſſet,increpat, & ab ipſo abſtinet. Matth.2.60. Monteſ.M.S.Prou. Rom. B.ibid. M.S.Prou.Brix.A.130.

Ædificia,quæ paupertatis regulas excedebant, diruenda curat.

Nihil ædificatione periculoſius eſſe affirmat. Matth.Monteſ. M.S.Brix.& Rom.ibid.

Fratri, qui ipſius in ædificando exceſſum retanerat, quid reſponderit. M. S. Prou.Brix. & Rom. Matth. Monteſ. ibid.

Quonam Fratrum ædificatio eſſe debeat, ex pauperum habitationibus colligit. Matth. Monteſ M.S.Prouinc.Brix.& Rom.ibid.

Ex indumentorum vilitate à Regula præcepta,probat ædificiorum vilitatem quoque præceptam eſſe. Matth. Monteſ. M.S.Prou.Brix.& Rom.ibid.

Pactum inter Deum, & Capucinos initum quodnam ſit. Monteſ.60.M.S.Prou.& Rom.ibid.

Qui in Religione abſque ſpiritu viuunt, Inferni pœnas ſuſtinent.Monteſ.M.S.Prou.Brix.& Rom.ibid.

Internam ſpiritus paupertatem ſæpè Fratribus commendat. Monteſ.M.S.Prou.Brix.& Rom.ibid.

In quo ea conſiſtat, aperte docet, ac pluribus proſequitur. M.S.Prou.Brix.& Rom.Monteſ.ibid.

Humana omnia haud ſat eſt contemnere, ſed ſe ipſum quoque quiſque deſpicere debet,vt perfectam ſpiritus paupertatem aſſequatur. Monteſior.M.S.Prou.Brix. & Rom. ibid.

Amor ſui ab Anima expellendus. M.S.prou.Brix.A.131 Monteſi.M.S.Prou.Rom.ibid.

Homo Naturâ non liber, ſed Dei ſeruus Naſcitur. Monteſ M.S.Rom.Prou.ibid.

Promptus eſſe debet ad omnem Dei voluntatem implendam M.S.Prou.Brix. A.130.Monteſi.60. M.S. Rom.Prou B.122.

Quam ab hypocriſi Dei Seruus cauere debeat, inductione confirmat. Monteſ.M.S.Prou.Rom.ibid.

Eorum miſeriam deplorat,qui honores,ac dignitates indignis ſtudijs in Religione proſequuntur. M. S. Prou. Rom.B. ibid.

Capucinorum Religio,ſub Franciſco Generali,magna in Regulari obſeruantiæ incrementa ſumit. M.S. Prou.Brix. A.131.

Ipſius in dicendo vis exemplo Nurſiæ Vrbis illuſtratur, quæ ipſius prædicatione edita exuit. Petr. 690. Monteſ.61. Matt.2.67.M.S.Prou.Rom.B.112.

Præcepto Dæmonem ab homine obſeſſo fugat.Petr.692.Matt. 2.63 M.S.Prou. Brix.& Rom.ibid.

Opuſcula quædam plurimùm commendata edidit. Petr.692. Monteſ.61.M.S.Prou.Rom.B.122.

Peruſiæ bonis operibus plenus in Domino quieſcit. Petr.690. Monteſ.M.S.Prou.Rom.ibid.

Tertio poſt obitum die Ioannis Baptiſtæ à Nurſia apparet. Salod.

Franciſci funè,qua præcinctus erat,obſeſſa à Dæmone liberatur. Petr.691. Monteſ.61.Matth.2.63. M.S.Prouinc. Rom.B.122.

F.Bernardinus Mutinenſis Capucinus, ex ipſius capitis contactu à grauiſſimo capitis dolore ſecolumis euadit.Petr.691.

F. Ioannes Baptiſta Pedemontanus orans pro Franciſco & Paul.III. Pontificis animabus reuelationem à B.Virgine accipit.Petr.692.

Franciſcum in Cælum conſcendiſſe, Paulum III. Purgatorijs pœnis cruciari audit.Petr.ibid.

poſt decimum à Franciſci obitu annum, ipſius corpus integrum reperitur.Salod.

Ioannes Baptiſta a Nurſia Franciſci Socius, poſt eum tertia die è vitâ excedit. Matth.1.65. Petr.912. Monteſ.40. M.S.Brix.A.67.M.S.Rom.Prou.B.104.

Pro Virginitate Adoleſcens Deum deprecatur.Matt.ibid.

Virginem, quæ ei deſponſata fuerat deſerens,ad Obſeruantium Monaſterium fugit,& ab ijs ad Ordinem recipitur. Petr.902.Monteſ.37.M.S.Rom.Prou.B.102.

In oratione ac virtutibus proficit. Petr.908. Monteſ.M.S. Rom.ibid.

Franciſco Aſſino familariſſimus,ab eo multa de virtutum profectu addiſcit. Petr.910. M.S. prou.Brix. A.66. & Rom.ibid.

Cum Franciſco impigrè pro Reformatione inter Obſeruantes ſtatuenda laborat.Matth.2.63. Monteſ.48. M.S. Prou. Brix.& Rom.ibid.

Pro ea ſimul cum Franciſco carceri traditur.Matt.Monteſ. M.S.Prou.Brix.ibid.M.S.prou.Rom.B.103.

Ad Capucinos cum eodem migrat. Petr.902. Matth.M.S. Prou.Rom.ibid.

Digitized by Google

Index Rerum

Contemplationi ac solitudini deditus Fratrum consortia deuitat. Petr.905. *Matth.*2.63. *Montef.*37.

A nouis Monasteriorum ædificationibus abhorrens, horrendo exemplo Fratres deterret. Petr.903. Matth.2.64. M.S. Prou.Brix.*A.*66.M.S.Prou.*Rom. B.*103.

Exemplum narratur, ibid.

*Dæmon in puella specie in Monasterio recipi postulat, & à Ioanne Baptista Guardiano agnitus ejicitur. M.S. prou. Brix.A.*67.

Nonnulla viuens miracula edit. Salod.

*Sus obitus præscius grandiorem arcam confici iubet, qua ipsum cum Francisco caperet. Matth.*2.65.

*In sui transitus hora Franciscum gloriosum sibi apparentem videt. Matth.ibid. Montef.*40.*M. S.*Prou.*Brix. A.*67. M.S. *Prou.Rom.B.*104.

Decantans Hymnum O gloriosa Domina ad Deum migrat. M.S.Prou.Brix. A.ibid.

*F.Albertus à Neapoli cum Dei iudicio adstantem videt, & ad Cæli præmia conscendere.Matth.*2.66.

Cuidam Deuoto post mortem gloria coronatus apparet. Salod.

Post decem annos, simul cum Francisci corpore ipsius corpus incorruptum reperitur.Salod.

Paulus III. Pontif. *post quindecim* Pontificatus *annos ex humanis excedit.Platin.Ciaccon.de Vit.Pontific.*

Capucinorum detractor in Oppido Melpignani, crudeliter ante Conuentus fores occiditur. M. S. *Prou. Hydrunt. t.*1.82.

Alter Capucinorum detractor à Dæmone interficitur. M. S. *Prou. March.tom.*1.116.

*Ordinis Benefactor miraculo ab hoste defenditur.*M.S.*Prou. March.tom.*4.449.

Annvs Christi, 1550.

Bernardinus Generalis Constitutiones in Romana Prouincia edit. M.*S.Salod.*

*Quæstionem de vsu Pallij inter Fratres exortam dissoluit, nonnulla prius declaratione præmissa. Matt.*2.53. M.S. *Prou.Brix.A.*157.*Salod.*

*Ipsius sententia de vsu Pallij proponitur. Matth.*2.12.*M.S. Brix.ibid.Salod.*

F.Antonius à Monte Siccardo ad cæleste præmium vocatur. Petr.870. *Matth.*1.134. *Montes.*9. M.S. *Prou.Brix, A* 30.M.S.*Rom.*B.80.*Salod.*

E sæculo ad Obseruantes migrat. Petr.858.*Matth.*1.129. *Montef.*4,*M.S.*Prouinc.*Brix.A.*28. *M.S.Prou.Rom. B.*76.*Salod.*

Oblatus inter Obseruantes dignitates recusat, cuiusque rei causa redditur. Petr.857. *Matth.*1.129.*Montef.*4.*M.S. Prou.Rom.B.*76.*Salod.*

*Sanctitatis nomen inter Obseruantes adipiscitur.*Petr.Matt. *Montef.* M. S. *Prou. Rom. ibid.* M. S. *Prou. March.* 2.76.

Capucinorum Reformationi num alia perfectior esset, dubitanti, pueri ora confirmatur. Petrac.859. *Matth.*1.129. *Montef.*5.*M.S.*Prou.*Brix.A.*28.M.S *prou.Rom.B.*76.

*Ad Capucinos cum pluribus eiusdem familiæ Fratribus migrat. Petr.*860.*Matth.Montef.M.S.Prou.Brix. & Rom.ibid.*

Præclarum virtutum tyrocinium instituit. Petrac.*Matth.* Montef.*ibid.*

Se, aliosque ad perfectam rerum abrenunciationem prouocat, fratris cuiusdam à Deo damnati exemplo. Petr. 865. *Matt.*1.*Montef.*5. M.S. *Prou.Brix.A.*28. M.S.*Prou. Rom.B*76.

Frater inter Obseruantes, ob quinque Coronas absque Superioris licentia quæsitas, iusto Dei iudicio condemnatur. Petr.*Montef.M.S.Prou.Brix.& Rom.ibid.*

Quomodo id acciderit narratur. Petr Montef.M.S. *Brix.& Rom.ibid.*

*Antonij de superfluis, ac minus necessarijs resecandis doctrina. Matth.*1.131. Petr.866. *Montef.M.S. Prou.Brix. ibid,*M.S.*Prou.Rom.B.*77.

Coronam dono acceptam Ducissa Vrbinatum in morte renunciat. Petr. 867. *Montef.* M. S. *Prou. Brix. & Rom. ibid.*

*Dæmonem videt, qui Nouitium inobedientiæ tentat. M.S. Prou.March.t.*2.96.

Per triginta annos in pane, & aqua vixisse. Petrac. 861. *Matth.*1.130. *Montef.*9. M.S.*prou.Brix. A.*28. M. S. *prou.Rom.B.*80.M.S.*Prou.March.t.*2.96.

Itinere fatigato panis à Domino ministratur. Petr. 867. *Matth.*1.131. *Montef.*8. *M.S. Prouinc.Brix.*29. M.S. *Prou.Rom.B.*78.

*Ad cuiusdam libri Lectionem in extasim rapitur, ac toto corpore in aëra sublenatur.*Petr.863.

*Variè à Guardiano examinata illius virtus, probata conspicitur.*Petr.864.

In stabulo erans, corpore sursum in aëra fertur. Petrac. *ibid.*

Quanta corporis compositione horas Canonicas persolueret. Petrac.869. *Matth.*1.131. *Montef.*9. M.S. *Prou. Brix. A.*30.*M.S* Prou. *Rom.B.*80.

Plerisque ægrotis sanitatem impertit. Petr.870. *Matth.*1. 132.*Montef.*8.*M.S.Prou.Rom.B.*79.

Rusticus ægrotans dum ad eum accedit, in itinere sanatur. Petr.871.*Matth.*1.131. *Montef.*7.*M.S.Prou.Brix.*29. M.S.*Prou.Rom.B.*78.

Puerum mortuum ab eo suscitatum celebris fama. Petr.871. *Matth.*1.132.M.*S.Prou.Rom.B.*80.

Sua oratione incendium extinguit. Petr.871. *Matth.*133. *Montef.*7.M.S.*Prou.Brix.& Rom.ibid.*

A Christo Domino in libro vitæ conscribitur. Petrac.863. *Matth.*1.182. *Montef.*8. M.S. *prou.Brix. A.*30. M.S. *Prou.Rom.B.*79.

*Grauissimam carnis tentationem sustinet.M.S.*Prou.*March. t.*2.96.

Placidè Macerata in Domino obdormit. petrac.870.*Matt.*1. 134.*Montef.*9.*M.S.Rom.*B.80.

F.Petrus à Mazaria Siculus prauè à pueris educatus, plurimis vitiis irretiunr. Petrac. 147. M.*S. Panorm. Prou. t.*1.*p.*1.

Scortum, ac rivalem crudeliter necat. M. S. Panorm. ibid.

Puellam in frusta secat. ibid.& 316.

proscriptorum caput efficitur. M.*S. Prouinc.Panorm.tom.*1. *p.*1.

Arma sibi diuinitus subrepta videns, ad se ipsum redit. M.S.*Panor.ibid.*

*Scelera multis lachrymis deplorat.*M.S.*panor.ibid.*

Ad Capucinorum Ordinem confugit, & in eo recipitur. ibid.

*Insignis ipsius patientia, & humilitas variis actibus ostenditur.*Matth.2.180.M.S.*Prou.Panor.ibid.*

Inter psallendum adhuc Nouitius in extasim rapitur, & in aëra sublenatur. M.S.*panor. ibid.*

Ad Nouitiorum educationem vocatus, quænam pœnitentiæ opera præstaret. Matt.2.180.

Superba cogitationis motum quanta severitate in se ipso castigauerit.Matt.ibid.

Carnem ferreis catenis flagellat.Matth.ibid.

Digitized by Google

Prouincialia Monaſteria nudis pedibus abſque ſoleis viſitat. M.S. Prou. Panor. tom. 1. pag. 3.

Ad Martyrium ſummo ſtudio flagrat. Matt. 2. 180. Petrac. 1049.

In Aphricam cum Cæſare Claſſe proficiſcitur. Matth. 186. Petr. 1052.

Crucifixum in manu gerens Chriſtianos Milites ad pugnam animat. Petr. 1052.

Primus Vrbis mœnia conſcendit, & Chriſtum in Arce collocat. M.S. prou. Panor. tom. 1. pag 4. Iouius 2. par. hiſt. lib. 33.

In vltimo extremum diem claudit, & diem obitus prænuncat. Matt. 2. 181. Petr. 1054.

In Conuentu Caſtrinoueranj ſepelitur. Matth. ibid.

Poſt annum, ferè omni ex parte integrum, eius cadauer reperitur. Matth. 2. ibid.

Dæmon ipſius ſepulchrum exhorret. M.S. prouinc. Panor. t. 1. pag. 316.

F. Antonius à Politio abſtinentia mirabilis, & corporis auſteritate clarus. M.S. Prou. Rom. C. 22. M.S. Prou. Panor. t. 1. 16. 56. Matth. 2. 184.

A Dæmonibus ſæpè infeſtatur. M.S. Prou. Panor. t. 1. 10. & 96. Matth. ibid.

Clarus miraculis in Domino quieſcit in Conuentu Politij. M.S. Prou. Panor. & Rom. C. 22.

F. Gabriel à Caltaxiletta ſanctitate celebris moritur. Matt. 2. 184.

F. Rogerius à Caſtro-ioannis virtute eximius. M. S. prou. Panor. t. p. 57. M.S. Prou. Rom C. 22.

Tentatus à Dæmone Chriſtum Crucem baiulantem videt, à quo verba conſolationis accipit, & in pace quieſcit. M.S. Panor. ibid. & M.S. Rom. ibid.

Nouitius in Conuentu Potentiæ, dum aquam fontis attingit, meditationi vacans, in aera ſublenatur. M.S. Prou. Hydrunt. tom. 1. 117.

Nouitius ab Ordine dimiſſus, dum in ſæculo S. Franciſci Regulam obſeruat, in morte à Deo inter Capucinos computatur. M.S. Prouinc. Hydrunt. tom. p. 171.

Annvs Christi. 1551.

Ioannes à Medina Campi Hiſpanus, nobili genere ortus, à puero ad diuina propendit. Chron. ord. Min. 3. par. l. 9. c. 33. Petr. 932. Matth. 2. 67. M.S. Prou. Panorm. tom. 2.

Ad Carthuſianos, hinc ad Obſeruantes ſe confert, & in Obſeruantium familia profeſſionem emittit. Chron. ord. ibid. Petr. 933. Matth. ibid.

Ad Reformatos poſt profeſſionem migrans, aſperam inter eos vitam ducit. Chron. ord. Min. ibid. Matth. ibid.

In Prouinciam S. Gabrielis migrat, vbi illi Monaſterij quarundam Monialium cura committitur. Chron. Matth. ibid. M.S. Prou. Etrur. E. 63.

Deum per Monialem conſulit, vbi Regulam perfectius obſeruare queat. M.S. prou. Etrur. ibid. Salod.

Audit ad Capucinos illis tranſmigrandum eſſe: hinc in Italiam proficiſcitur, & Capucinis adiungitur. Chron. ord. ibid. Petr. 934. Matth. 2. 67. M S. Prou. Etrur. ibid.

In Tuſcia Prouinciam mittitur, vbi cæleſtem vitam inſtituit. Petr. 934. Matth. 2. 68.

Arctiſſimum ſilentium ſeruat. petr. ibid. Salod.

De rebus diuinis melliflue loquitur. Petr. 938. Matth. ibid. Mar. 188. Monteſ. 30. M. S. Prouinc. Rom. B. 97. Salod.

Quotidie in pane, & aqua ieiunat. Petr. Matt. Monteſ. ibid. Salod.

Aſperum cilicium gerens, nudis ſemper pedibus abſque ſoleis incedit. Petr. 934. M. S. prou. Brix. A. 142. Monteſ. M.S. prou. Rom. B. ibid. Salod.

Aſſiduè in oratione pernoctat, tribus tantùm, aut quatuor horis ſomno indultis Petr. Matth. Salod. ibid.

Vſque ad decimam, & vndecimam horam ſæpè in oratione defixus perſeuerat. Matth. 2. 68. Monteſtar. 31. Salod.

Miſſa Sacrificium quotidie deuotiſſimè offert. Petr. 935. Matth. Monteſ. ibid. Salod.

Non alio, quàm Sancti Hiſpani nomine vocitatur. Chronic. Ord. ibid. Matt. 2. 67.

Reuelationes à Deo accipit, ad Religionis ſtatum ſpectantes. Chron. ord. ibid. Petr. 934. Matth. 2. 69 Mar 188. Monteſ. 31. M.S. Prou. Brix. A. 143. M.S. Prou. Rom. B. 97. Salod.

Quandu Capucinorum Religio, in ſuani Chriſti Domini amore permanere deleat, exponit. Matt. M.S. Prou. Rom. ibid. Salod.

Fratri ab eo ſiſtitanis: num prælationes iuſtè recuſare poſſet, quid reſponderit. petr. 936. Matt. 2. 68. Monteſ. 30. M.S. Prou. Brix. A. 143. Salod.

Superioribus quid agendum, vt prælationem ritè exerceant. Petr. 937. Matth. 2. 68. Monteſ. 31. M. S. Brix. ibid. Salod.

Ad martyrium ſummo ſtudio flagrat. Chronic. ord. ibidem. Petr. 939. Matth. 2. 69. Monteſ. 32. M.S. Prou. Brix. A. 144. Salod.

Cum Ioanne Appulo, facultatem ad Infidelium terras eundi à Generali Aſtenſi Aſſiſij poſtulat. Chron. Ord. ibid. Petr. Matt. Monteſ. ibid. Salod.

Ea facultate impetrata ambo Venetias pergunt, ac Conſtantinopolim proficiſcuntur. Petrac. 940. Matth. 2. 69. Salod.

Chriſtum Saracenis Conſtantinopoli prædicant. Matth. ibid. M.S. Prou. Brix. A. 144. Salod.

A Saracenis varias contumelias ſuſtinent, ac Iudici ſiſtuntur. Matth. Salod. ibid.

Iudex flagellatos in carcerem trudit. Matth. ibid. Salodenſ.

A Chriſtianis Mercatoribus liberantur, & ad deceſſum compelluntur. Matt. ibid. Salod.

Nauigio in Paleſtinam pergunt, & loca ſancta viſitant. Chron. ord. ibid. Petr. 941. Matth. 2. 69.

Alexandriam adnauigant, atque inde Memphim proficiſcuntur. Chron. ord. 3. par. l. 9. c. 35.

Ad Deum per aliquot dies preces fundunt. Salod.

A Iudæo hoſpitio excipiuntur. Chron. ord. ibid. Petr. 941. Matt. 2. 69. Salod.

Baſſa Vrbis, aliquid illis communicandum Iudæo aperiunt. Chron. Ord. Petr. Matt. ibid. Salod.

Baſſam Vrbis aggredi proponunt, vt eum ad Chriſti fidem conuertant. Chron. ord. Matt. Petr. ibid. Salod.

Iudæus Baſſa Fratrum verba renunciat, & dies audientiæ ſtatuitur. Chron. ord. petr. Matt. Salod. ibid.

Ioannes cum Socio Baſſæ Chriſti fidem prædicantes, ab eo in vincula conijciuntur. Chron. ord. Petr. Matth. Salod. ibid.

Optimis cibis, velut amentes, vt ad mentem reuocentur, recreantur. Chron. ord. petr. Matt. Salod. ibid.

Iudici Vrbis ſiſtuntur, atque ab eo interrogantur. Chron. ord. Matth ibid. Petr. 944. Salod.

Ioannes Chriſti Fidem Iudici annunciat & in Mahometem inuehitur. Chron. ord. Matt. Salod. ibid.

Martyres diris Iudicis præcepto flagellis cæduntur, & in tenebroſum carcerem conijciuntur. Chron. ord. Matt. ibidem Petr. 945. Salod.

Digitized by Google

Index Rerum

Martyres Deum laudantes, hymnos canunt. Petrac. 944. Salod.

Iudex iterum vocatis persuadet, vt Christi fide abnegata, qua aduersus Mahometem dixerant, renocent. Petr. ibid. Salod.

Martyres dicta pro fide confirmant, atque ardentiùs Christum Iudici predicant. Petr. 945. Salod.

Iterum durioribus flagellis, atque aliis tormentis cruciantur. Petr. 945. Salod.

Iudicem inter flagella irrident, ac turbas adstantes ad Christi fidem amplectendam prouocant. Salod.

Sapè diuersis supplicijs Martyres afficiuntur. Chron. ord. ibid. Salod.

Perpetuo carceri à Iudice sine cibo, ac potu mancipantur, vt in eo intereant. Chron. ord. Matth. ibid. Salod.

Martyres audita Iudicis sententia, exultantes carcerem ingrediuntur, ac Deum ex animo laudant. Salod.

In carcere fame peremptis Martyrium fulcitur confirmant. Chron. ord. Min. ibid. Petr. 945. Salod.

Ab Oratore Regis Christianissimi à Bassa impetrati, mortui in carcere reperiuntur. Petrac. Matth. Chron. Ord. ibid. Salod.

Quidam Constantinopoli capitis obtruncatione, hoc Martyrium subijsse contendunt. Montef. 32. M.S. Prou. Brix. A. 144.

Caput quoque Ioannis Sacerdotis obtruncatum, per horum Christi fidem populis predicare tradunt. Hieronym. à Montes. 32.

Ioannes Apulus in Hispaniam ductus, in Discalceatorum ordine recipitur, & Alexandri nomen fortitur. Matth. 2. 70. Petr. 1080. M.S. Prou. Panorm. tom. 2.

Omni virtutum laude floret. Petrac. 1082. Matth. 2. 70. Salod.

Martyrij cupidissimus in omni fe austeritatis vitæ studio exercet. Matth. ibid. Salod.

Orationi potissimum vacans, sepulchrum sibi pro Oratorio elegit. Petr. March. Salod. ibid.

Cum tribus aliis eiusdem ordinis Fratribus, de Ministri Generalis licentia, ad Infideles pergit. Petrac. Matth. ibid. Salod.

In Mauritaniam profecti, Mauris fidem predicant, multisque ab iis verberibus afficiuntur. Petr. 1083. Matth. 2. 70. Salod.

In siccam cisternam detrusi, lotio, ac quisquiliis eò projectis variè vexantur. Petr. Salod. ibid.

Iudæorum pietate iis cibi ministrantur. Petrac. Salod. ibid.

Christianis tandem Mercatoribus venduntur, à quibus ab eo ergastulo liberantur, & in Christianorum terras inuisi reducuntur. Petr. 1083. Salod.

Tertio impetrata licentia ad Infidelium terras penetrat, ac repetita supplicia patitur. Petrac. ibid. Salod.

Ad Capucinos migrans in Apuliam mittitur, vbi austerissimam vitam ducit. Petr. Matth. ibid. M.S. Prou. Panorm. tom 2. Salod.

Antrum sibi in hospitium impetrat, in quo humi cubans, in pane, & aqua quotidie vilitas. Petrac. 1089. Matth. 2. 70.

Panem ex obedientia mendicans, nimem nudis pedibus calcat, & gelu illi crura contrahuntur. Petr. 1080. Salod.

Ad Conuentum Montis-Casalis transmissus fabarum certum numerum, pane omisso, sibi ad cibum cum aqua sumit. Petrac. 1089. Matth. 2. 70. M.S. Prou. inc. Panorm. tom. 2.

Asperum cilicium gestat toto anni tempore, solo habitu contentus. Salod.

In oratione, ac præsertim in Dominica Passionis meditatione ingentes clamores edit. Petr. 1090. Salod.

Dæmones eum sapè ab oratione deturbant, feraruum rugitus edentes. Petrac. 1091. Matth. ibid. M.S. Prou. Panor. Salod.

Dæmonis ante manum sibi malos ferit. Matth. 2. 71. Salod.

Dæmones se latrentium animas simulantes, signo crucis in fugam compellit. Petr. 1091. Matth. ibid. Salod.

Belzebub de Ioanne conqueritur, quòd Animas ad pœnitentiam ducat. Salod.

Belzebub minatur eum de rupe præcipitem agere, ab eóque fugatur. Petrac. ibid.

Belzebub sapè Ioannem infestat. Matth. 2. 71. M.S. Prou. Panor. Salod.

Sub specie Draconis eidem apparet. Petrac. Matth. ibid Salod.

Sub Galli, ac impudica Mulieris specie, ab eo sapè visus Petr. Matth. ibid. Salod.

Sub Iuuenis Adolescentis specie, quietem illi intercipit. Matth. ibid. M.S. Prou. Panor. Salod.

Dæmon Cellæ ostium occlusum tenens, Ioannem ad casum compellit. Petr. 1091. Matt. 2. 70. Salod.

Visio Templi Ioanni diuinitus demonstratur, ac declaratur. Petr. 1096. Matt. ibid. Salod.

Multis miraculis coruscat. Petrac. 1099. Matth. 2. 72. Salod.

Absens mulierem peperisse nunciat. Salod.

Puellam cancri morbo laborantem sanat. Petr. 1100. Matt. ibid. Salod.

Pro Martyrio orans, à Deo Martyrij promissionem accipit. Petr. 1096. Matth. 2. 71. Salod.

Assisium veniens, ab Assensi Generali facultatem ad Infideles transmigrandi obtinet. Petr. 1100. M.S. Prou. Panor. Salod.

Cum Ioanne Hispano Martyrio Memphi coronatur. Chron. 3. par. l. 9. c. 54. Matth. 2. 73.

F. Iulianus Salodiensis, Vir magnæ orationis à Dæmonibus vexatur. Matth. 2. in fol. separato.

Visione diuina in die Ascensionis Domini potitur. Matt. ibid.

Diem sui obitus pranunciat. Matth. ibid.

F. Alexius à Cunio in morte B. Virginis, & B. P. Francisci aspectu fruitur. Salod.

F. Domitius Bononiensis, vita, & miraculis floret in Provincia Tuscia. Petrac. 983. Matt. 2. 91.

F. Albertus à Neapoli virtute conspicuus, Ioannem Baptistam à Nursia ante Dei Tribunal stantem videt, Dei visionibus potitur, & in Cælum migrat. Matt. 2. 66.

Montis-caleri apud Taurinenses familia, Deus in summa rerum egestate Miraculo prouidet. M.S. Prou. Vmbr. E. 683. M.S. Prou. Gen. 168.

In Conuentu Perentia Fratribus, proximo ante Quadragesimam die, obsonio carnibus, obsonium Scropha syluestris ministrat. M.S. Prou. Lucan. 186.

Frater inobediens, ac propria voluntati deditus, absque signis contritionis decedit, & in Inferno sepultus conspicitur. M.S. Prou. Hydrunt. tom. 2. 117.

Annvs Christi 1552.

Octauum Capitulum Generale Romæ celebratur, & Eusebius Ancontanus Generalis eligitur. M.S. Prou. Rom. B. 33. M.S. Prou. Brix. A. 154. M.S. Prou. Ven. M. 171. Salod.

Ordinis Constitutiones illustrantur, & augentur. M.S. Prou. Rom. B. 34. Salod.

& Auctorum.

Conſtitutiones Bernardini Aſtenſis Generalibus Conſtitutionibus addita. M.S. *Prou.Rom. ibid.* M. S. *Prou.Ven.* 170.*Salod.*

Conſtitutiones Generales Venetiis primò typis mandantur. M.S.*Prou.Vmb.in Lib.ſeparato.*

B.Matthæus à Baſcio Venetiis extremum diem obit. M. *S. Prou.Venet.*P.6.M.S.*Prou.March.tom.*1.*in fol.ſeparato,tom.*2.55.*Salod.*

Ipſius Vita,& geſta narrantur. M.S.*Prouinc.March.tom.*2. 55.*M.Scrip.Prou.Ven.* P.6. M.S.*Prou.Brix. A.*155. Petr.115.*Mar.*38.*Matth.*1.63. *Chron.ord.Min.*3.*par.*l 9. *c.*36.*Salod.*

Matthæus à Puero ad diuina propenſus, cæteros pueros ad deuotos actus compellit. M. *S. Prouinc.Brix. A.*13.M.S. *Prou.Bonon.t.*1.299.*Chron.ord.ibid.Salod.*

Duodecim annorum tunicam talarem rudem induit. M. S. *Prou.Bono t.*1.300.*Salod.*

*Nomen Ieſu cum pueris acclamans milites terret, & in fugam compellit.*M.S *Prou.Bono.ibid.Salod.*

Puer in platea pœnitentiam peccatoribus prædicat. M.S. Prou.Bono.ibid.Salod.

In morbum incidit, in quo auſteritatem non deſerit. M. S. *Prou.Bono tom.*1.301.*Salod.*

Gallina Silueſtris inter ipſius manus incubat, ac domeſtica efficitur. M.S. *Prou. Bon.ibid.Salod.*

Gallina muſcas circa illum volitantes venatur. M.S. Prou. Bonon.ibid.Salod.

*Minorum Obſeruantium Ordinem ingreditur. Petr.*115. *Mar.*38. *Matt.*1.6.M.S.*Prou.Brix. A.*13.*Chron.ord.*3. *par.l.*9.*c.*36.*Salod.*

Virtutibus ſtudet, & ad liberalia ſtudia promouetur,tandem Prædicator inſtituitur. Mar.39.*Salod.*

Peſte laborantibus Camerini inſeruit. Petrac.116. *Matth.*1. 64.*Salod.*

Pro Ordinis reformatione Deum iugiter orat. Petrac. 116. *Mar.*39. *M.S.*Prou.*Brix. A.*13. *Chron.Ord.*3.*par.l.*9. *c.*36.*Salod.*

Doctrina Chriſtiana inſtitutionem,ad puerorum in fide Chriſtiana educationem,primus introducit. M.S.*Prou.March.* Salod.

*Parua vini lagena ipſius oratione multis bibentibus ſufficit, tum plena reſtituitur.*M.1.*Salod.*

Turbas ad Deum laudandum prouocat. Matth. 1. 162. Salod.

Vitæ ipſius auſteritas commendatur. Petrac.115. *Mar.*38. *Matth.*1.69. M. S. prou. *Brix.A.*13. *Chron.ord.Min.*3. *par.lib.*9.*c.*36.*Salod.*

Ad Capucinorum Conuentus pro neceſſariis rebus confugit. Petr.603.M.S.*Prou.Brix.A.*154.*Salod.*

A Paulo III. pontifice *in Germaniam mittitur.* Petr.602. *M.*1.162.*M.S. Prou.March.t.*1.138 M.S.*Prou.Ven.*6. *Chron.ord.ibid.Salod.*

Caſtra Cæſaris præcedit, ac Milites ad Victoriam aduerſus hæreticos animat. Petr.602. *M.S.prou.March.t.*1.128, *Chron.ord.ibid.*

*Inter tormentorum, ac bombardarum ictus ſtat incolumis. M.S.Prou.March.ibid.*M.S. prou.*Bono.t.*2.82. *Chron. ord.ibid.*Salod.

Ipſius habitus, carne intacta, vndique globulis bombardarum perforatus cernitur. M.S. *Prou. March.ibid. M.S. Prou.Bono.t.*2.28.*Salod.*

Militum Ducem blaſphematorem corripit. M. 2. *Salod.*

Ob liberum increpandi genus variis contumeliis afficitur. M.S. *Prouinc.*Bono.*t.*2.203.*Salod.*

S. Michaelis Eccleſiam in Gargano monte inuiſit. M. S. *prou.S.Ang.tom.*2.52.*Salod.*

*Ex fœneratoris pane ſanguinem elicit. M.S. Prou. S.Ang.t.*1.49.*t.*2.58.*Salod.*

Infantem vbera ſugentem Capucinum futurum eſſe præſignificat.M.S.Prou.S. Ang ibid.Salod.

*Malo in capite percuſſus percuſſori graue periculum præcipit.M.S Prou.March.*73.*Salod.*

*E fœneratoris veſte ſanguinem exprimit M. S. Prouinc. March. tom.*1.128. *M.S. Prouinc. Bono. tom.*1.74 *Salod.*

*Tabernariis quibuſdam propria delicta pandit, iiſque Dei iram comminatur.*Matt.1.163.*Salod.*

Rhetorem de occulto peccato obiurgat. M.S. Prou.March 129.*Salod.*

*Vrbinatibus futuram calamitatem prænunciat. M.S.Prou March. ibid.& to.*2.56.*Salod.*

*Mortem Iuuoni poſt triduum prædicit. M.S.Prou.Bono.t.*2 158.*Salod.*

Ludenti, qui eum ob correptionem colapho percuſſerat, mortem poſt tertium diem annunciat. M.S. *prou.March.t.*1. 129.*& M.S.Prou.Bono.t.*2.149.*Salod.*

*Inuencula peſtilentis mortem poſt octauum diem commina-tur.*M.*S Prou.Bono.t.*1.213.*Salod.*

Ob liberas increpationes variis contumeliis afficitur. M. S. *prou.March.t.*2.57.*Salod.*

*Fuſtibus cæditur in Oppido Carpi, & extra Oppidum ejicitur.*M.*S.Prou.Bono.t.*1.74.*Salod.*

Cuiuſdam,qui eum percuſſerat,patronum apud Inquiſitorem ſe gerit.Salod.

Quædam diuinæ vindictæ exempla narrantur, quæ Matthæo contumelias inferentes comprehenderunt. M. S. *Prouinc. March.t.*2.57.*Salod.*

Horrenda cuiuſdam Curati Mors enarratur. M.S.*Prouinc. Bono.t.*1.301.*Salod.*

Sanguinis fluxum per vndecim annos abſque remedio patientiſſimè ſuſtinet. M. S. *Prouinc. Bonon. tom.* 2. 30 *Salod.*

*Mortes Pietatis ad fœnora expellenda inſtituit. M. S. Prou.Bono.t.*1.229 *t.*2.148.*Salob.*

Fabas ad pauperum alimoniam ſeminat, quæ diuino miraculo multiplicantur. M. S. *prouinc. Bono. tom.* 2. 129. *Salod.*

Dum Miſſæ Sacrificium celebrat, in extaſim raptus in aëra elevatur.Salod.

*De luxuria à Dæmone tentatus,nudum ſe inter vepres volutat.M. S.Prou. Bono.t.*3.140.*Salod.*

Pleraque ipſius miracula narrantur.Salod.

*Gurgitem altum ſicco veſtigio pertranſit, & ſuper aquas incedit M.*54.*Salod.*

Padum bis ſtrato pallio trajcit. Matth. 1. 162. *Salodienſ.*

*Arimino.ſtrato ſuper vndas pallio,Venetias concedit M.S. Prou.Ven.*P.4.*Salod.*

Caſu in Mare propè Piſaurum demerſus, ante nauigium Venetias peruenit. 52. *duo quoque alia.* M. S. *&* Salodienſ.

Venetiis Tribunalia percurrit, ac ſolitas increpationes inculcat. M.S.*Prou.Venet.* P.5. *Chron.ord.*3.*p.l.*9. *c.*36. *Salod.*

Ab Vrbe dimittitur, & Foſſam Clodiam deſtinatur. M.S. *prou.Ven.ibid.Chron.ord.ibid.*

Lucerna Juſtiniam per Tribunalia quærit. M. S. *Prou.Ven. ibid. Salod.*

Venetias ſibi ſubſtrato ſuper vndas pallio remeat, ac Pop. li applauſu excipitur. Matth. 1.164. M.S. *Prou. Ven. ibid Salod.*

Digitized by Google

Index Rerum

Martyres Deum laudantes, hymnos canunt. Petrac. 944. Salod.

Iudex iterum vocatis persuadet, vt Christi fide abnegata, quæ aduersus Mahometem dixerant, reuocent. Petr. ibid. Salod.

Martyres dicta pro fide confirmant, atque ardentiùs Christum Iudici prædicant. Petr. 945. Salod.

Iterum durioribus flagellis, atque aliis tormentis cruciantur. Petr. 945. Salod.

Iudicem inter flagella irridem, ac turbas adstantes ad Christi fidem amplectendam prouocant. Salod.

Sæpè diuersis supplicijs Martyres afficiuntur. Chron. ord. ibid. Salod.

Perpetuo carceri à Iudice sine cibo, ac potu mancipantur, vt in eo intereant. Chron. ord. Matth. ibid. Salod.

Martyres audita Iudicis sententia, exultantes carcerem ingrediuntur, ac Deum ex animo laudant. Salod.

In carcere fame perempti Martyrium feliciter consummant. Chron. ord. Min. ibid. Petr. 945. Salod.

Ab Oratore Regis Christianissimi à Bassa impetrati, mortui in carcere reperiuntur. Petrac. Matth. Chron. Ord. ibid. Salod.

Quidam Constantinopoli capitis obtruncatione, hoc Martyrium subijsse contendunt. Montef. 32. M.S. Pron. Brix. A. 144.

Caput quoque Ioannis Sacerdotis obtruncatum, per horam Christi fidem populis prædicare traduni. Hieronym. à Montef. 32.

Ioannes Apulus in Hispaniam ductus, in Discalceatorum ordine recipitur, & Alexandri nomen sortitur. Matth. 2. 70. Petr. 1080. M.S. Pron. Panorm. tom. 2.

Omni virtutum laude floret. Petrac. 1082. Matth. 2. 70. Salod.

Martyrij cupidissimus in omni se austerioris vitæ studio exercet. Matth. ibid. Salod.

Orationi potissimum vacans, sepulchrum sibi pro Oratorio eligit. Petr. March. Salod. ibid.

Cum tribus aliis eiusdem ordinis Fratribus, de Ministri Generalis licentia, ad Infideles pergit. Petrac. Matth. ibid. Salod.

In Mauritaniam profecti, Mauris fidem prædicant, multisque ab iis verberibus afficiuntur. Petr. 1083. Matth. 2. 70. Salod.

In siccam cisternam detrusi, fame, ac quisquilijs eò prælectis variè vexantur. Petr. Salod. ibid.

Iudæorum pietate iis cibi ministrantur. Petrac. Salod. ibid.

Christianis tandem Mercatoribus venduntur, à quibus ab eo ærumnulo liberantur, & in Christianorum terras inuis reducuntur. Petr. 1083. Salod.

Tertio impetrata licentia ad Infidelium terras penetrat, ac repetita supplicia patitur. Petrac. ibid. Salod.

Ad Capucinos migrans in Apuliam mittitur, vbi austerissimam vitam ducit. Petr. Matth. ibid. M.S. Pron. Panorm. tom 2. Salod.

Antrum sibi in hospitium impetrat, in quo humi cubans, in pane, & aqua quotidie vilitur. Petrac. 1089. Matth. 2. 70.

Panem ex obedientia mendicans, niuem nudis pedibus calcat, & gelu illi crura contrahuntur. Petr. 1080. Salod.

Ad Conuentum Montis-Casalis transmissus fabarum certum numerum, pane omisso, sibi ad cibum cum aqua statuit. Petrac. 1089. Matth. 2. 70. M.S. Prouinc. Panorm. tom. 2.

Asperum cilicium gestat toto anni tempore, sola habitu contentus. Salod.

In oratione, ac præsertim in Dominica Passionis meditatione ingentes clamores edit. Petr. 1090. Salod.

Dæmones eum sæpè ab oratione deturbant, ferarum rugitus edentes. Petrac. 1091. Matth. ibid. M.S. Pron. Panor. Salod.

Dæmonis arte manum sibi malleo ferit. Matth. 2. 71. Salod.

Dæmones se latronum animas simulantes, signo crucis in fugam compellit. Petr. 1091. Matth. ibid. Salod.

Belzebub de Ioanne conqueritur, quòd Animas ad pœnitentiam ducat. Salod.

Belzebub minatur eum de rupe præcipitem agere, ab eóque fugatur. Petrac. ibid.

Belzebub sæpè Ioannem infestat. Matth. 2. 71. M.S. Pron. Panor. Salod.

Sub specie Draconis eidem apparet. Petrac. Matth. ibid Salod.

Sub Galli, ac impudicæ Mulieris specie, ab eo sæpè visus Petr. Matth. ibid. Salod.

Sub Iuuenis Adolescentis specie, quietem illi intercipit. Matth. ibid. M.S. Pron. Panor. Salod.

Dæmon Cella ostium occlusum tenens, Ioannem ad casum compellit. Petr. 1091. Matt. 2. 70. Salod.

Visio Templi Ioanni diuinitus demonstratur, ac declaratur. Petr. 1096. Matt. ibid. Salod.

Multis miraculis coruscat. Petrac. 1099. Matth. 2. 72. Salod.

Absens mulierem peperisse nuncias. Salod.

Puellam cancri morbo laborantem sanat. Petr. 1100. Matt. ibid. Salod.

Pro Martyrio erans, à Deo Martyrij promissionem accipit. Petr. 1096. Matth. 2. 71. Salod.

Assisium veniens, ab Astensi Generali facultatem ad Infideles transmigrandi obtinet. Petr. 1100. M.S. Pron. Panor. Salod.

Cum Ioanne Hispano Martyrio Memphi coronatur. Chron. 3. par. l. 9. c. 34. Matth. 2. 73.

F. Iulianus Salodiensis, Vir magnæ orationis à Dæmonibus vexatur. Matth. 2. in fol. separato.

Visione diuina in die Ascensionis Domini potitur. Matt. ibid.

Diem sui obitus prænuncias. Matth. ibid.

F. Alexius à Cunio in morte B. Virginis, & B. P. Francisci aspectu fruitur. Salod.

F. Dominicus Bononiensis, vitæ, & miraculis floret in Prouincia Tusciæ. Petrac. 983. Matt. 2. 91.

F. Albertus à Neapoli virtute conspicuus, Ioannem Baptistam à Nursia ante Dei Tribunal stantem videt, Dei visionibus potitur, & in Cælum migrat. Matt. 2. 66.

Montis-calerij apud Taurinenses familia, Deus in summa rerum egestate Miraculo prouidet. M.S. Pron. Vmbr. E. 683. M.S. Pron. Gen. 168.

In Conuentu Potentiæ Fratribus, proximo ante Quadragesimam die, obsonio caremibus, obsonium Scropha syluestris ministrat. M.S. Pron. Lucan. 186.

Frater inobediens, ac propriæ voluntati deditus, absque signis contritionis decedit, & in Inferno sepultus conspicitur. M.S. Pron. Hydrunt. tom. 2. 117.

Annvs Christi 1552.

Octauum Capitulum Generale Romæ celebratur, & Eusebius Ancontanus Generalis eligitur. M.S. Pron. Rom. B. 33. M.S. Pron. Brix. A. 154. M.S. Pron. Ven. M. 171. Salod.

Ordinis Constitutiones illustrantur, & augentur. M.S. Pron. Rom. B. 34. Salod.

Digitized by Google

Constitutiones Bernardini Astensis Generalibus Constitutionibus addita. M.S. *Prou.Rom. ibid.* M. S. *Prou.Ven.* 170.*Salod.*

Constitutiones Generales Venetiis primò typis mandantur. M.S.*Prou.Vmb.in lib.separato.*

B.Matthæus à Bascio Venetiis extremum diem obit. M. *S. Prou.Venet.*P.6.M.S.*Prou.March.tom.*1.*in fol.separato.tom.*2.55.*Salod.*

Ipsius Vita,& gesta narrantur. M.S.*Prouinc.March.tom.*2. 55.*M.Scrip.Prou.Ven.* P.6. M.S.*Prou.Brix. A.*155. Petr.115.*Mar.*38.*Matth.*1.63. *Chron.ord.Min.*3.*par.*l 9. *c.*36.*Salod.*

Matthæus à Puero ad diuina propensus, cæteros pueros ad deuotos actus compellit. M. *S.* Prouinc.*Brix. A.*13.M.S. *Prou.Bonon.t.*1.299.*Chron.ord.ibid.Salod.*

Duodecim annorum tunicam talarem rudem induit. M. S. *Prou.Bono t.*1.300.*Salod.*

*Nomen Iesu cum pueris acclamans milites terret, & in fugam compellit.*M.S *Prou.Bono.ibid.Salod.*

Puer in platea pœnitentiam peccatoribus predicat. M.S. Prou.*Bono.ibid.Salod.*

In morbum incidit, in quo austeritatem non deserit. M. S. *Prou.Bono.tom.*1.301.*Salod.*

Gallina Siluestris inter ipsius manus incubat, ac domestica efficitur.M.S. Prou. Bon.ibid.Salod.

Gallina muscas circa illum volitantes venatur. M.S. Prou. Bonon.ibid.Salod.

*Minorum Obseruantium Ordinem ingreditur. Petr.*115. *Mar.*38. *Matt.*1.6.M.S.*Prou.Brix. A.*13.*Chron.ord.*3. *par.*l.9.*c.*36.*Salod.*

Virtutibus studet, & ad liberalia studia promouetur,tandem Prædicator instituitur. Mar.39.*Salod.*

Peste laborantibus Camerini inseruit. Petrac.116. *Matth.*1. 64.*Salod.*

Pro Ordinis reformatione Deum iugiter erat. Petrac. 116. *Mar.*39. *M.S.Prou.Brix. A.*13. *Chron. Ord.*3.*par.*l.9. *c.*36.*Salod.*

Doctrina Christiana institutionem,ad puerorum in fide Christiana educationem,primus introduxit. M.S.*Prou.March.* Salod.

*Parua vini lagena ipsius oratione multis bibentibus sufficit, tum plena restituitur.*M.1.*Salod.*

Turbas ad Deum laudandum prouocat. Matth. 1. 162. Salod.

Vita ipsius austeritas commendatur. Petrac.115. *Mar.*38. *Matth.*1.69.M. S. *prou. Brix.A.*13. *Chron.ord.*Min.3. *par.lib.*9.*c.*36.*Salod.*

Ad Capucinorum Conuentum pro necessariis rebus confugit. Petr.603.M.S.*Prou.Brix.A.*154.*Salod.*

A Paulo III. pontifice in Germaniam mittitur. Petr.602. *M.*1.162.*M.S. Prou.March.t.*1.138 M.S.*Prou.Ven.*6. *Chron.ord.ibid.Salod.*

Castra Cæsaris præcedit, ac Milites ad Victoriam aduersus hæreticos animat. Petr.602. *M.S.prou.March.t.*1.128, *Chron.ord.ibid.*

*Inter tormentorum, ac bombardarum ictus stat incolumis. M.S.Prou.March.ibid.*M.S *prou.Bono.t.*2.82. *Chron. ord.ibid.*Salod.

Ipsius habitus, carne intacta, vndique globulis bombardarum perforatus cernitur. M.S. *Prou. March.ibid. M.S. Prou.Bono.t.*2.28.*Salod.*

Militum Ducem blasphematorem corripit. M. 2. *Salod.*

Ob liberum increpandi genus variis contumeliis afficitur. M.S. *Prouinc.Bono.t.*2.203.*Salod.*

S. Michaëlis Ecclesiam in Gargano monte inuisit. M. S. *prou.S.Ang.tom.*2.52.*Salod.*

*Ex fœneratoris pane sanguinem elicit. M.S. Prou.S.Ang t.*1.49.*t.*2.58.*Salod.*

Infantem vbera sugentem Capucinum futurum esse præsignificat.M.S.Prou.S.Ang ibid.Salod.

*Malo in capite percussus percussori graue periculum prædicit.M.S Prou.March.*73.*Salod.*

*E fœneratoris veste sanguinem exprimit M.S. Prouinc. March. tom.*1.128. *M.S. Prouinc. Bono. tom.*1.74. *Salod.*

*Tabernariis quibusdam propria delicta pandit, iisque Dei iram comminatur.*Matt.1.163.*Salod.*

Rhetorem de occulto peccato obiurgat. M.S.Prou.March. 129.*Salod.*

Vrbinatibus futuram calamitatem prænunciat. M.S.Prou. March. *ibid.& to.*2.56.*Salod.*

*Mortem Iuuoni post triduum prædicit. M.S.Prou.Bono.t.*2. 158.*Salod.*

Ludenti, qui eum ob correptionem colapho percusserat, mortem post tertium diem annunciat. M.S. *prou.March.t.*1. 129.*& M.S.Prou.Bono.t.*2.149.*Salod.*

*Iuuencula pestilenti mortem post octauum diem comminatur.*M.S *Prou.Bono.t.*1.113.*Salod.*

Ob liberas increpationes variis contumeliis afficitur. M. S. *prou.March.t.*2.57.*Salod.*

*Fustibus cæditur in Oppido Carpi, & extra Oppidum ejicitur.*M.S.*Prou.*Bono.*t.*1.74.*Salod.*

Cuiusdam,qui eum percusserat,patronum apud Inquisitorem se gerit.Salod.

Quædam diuina vindicta exempla narrantur, quæ Matthæo contumelias inferentes comprehenderunt. M. S. *Prouinc. March.t.*2.57.*Salod.*

Horrenda cuiusdam Curati Mors enarratur. M.S.*Prouinc. Bono.t.*1.301.*Salod.*

Sanguinis fluxum per vndecim annos absque remedio patientissimè sustinet. M. S. *Prouinc. Bonon. tom.* 2. 30 *Salod.*

Montes Pietatis ad fœnora expellenda instituit. M. S. Prou.*Bono.t.*1.129 *t.*2.148.*Salob.*

Fabas ad pauperum alimoniam seminat, quæ diuino miraculo multiplicantur. M. S. *prouinc. Bono. tom.* 2. 129. *Salod.*

Dum Missæ Sacrificium celebrat, in extasim raptus in aëra elcuatur.Salod.

*De luxuria à Dæmone tentatus,nudum se inter vepres voluit.M. S.Prou. Bono.t.*3.140.*Salod.*

Pleraque ipsius miracula narrantur.Salod.

*Gurgitem altum sicco vestigio pertransit, & super aquas incedit M.*54.*Salod.*

Padum bis strato pallio traiecit. Matth. 1. 162. *Salodiens.*

Arimino.strato super vndas pallio,Venetias concedit M.S. Prou.*Ven.*P.4.*Salod.*

Casu in Mare propè Pisaurum demersus,ante nauiginm Venetias peruenit. 52. *duo quoque alia.* M. S. *&* Salodiens.

Venetiis Tribunalia percurrit, ac solitas increpationes inculcat. M.S.*Prou.Venet.* P.5. *Chron.ord.* 3. *p.l.*9. *c.*36. *Salod.*

Ab Vrbe dimittitur, & Fossam Cleliam destinatur. M.S. *prou.Ven.ibid.Chron.ord.ibid.*

Lucerna Iustitiam per Tribunalia quærit. M. S. *Prou.Ven. ibid. Salod.*

Venetias sibi substrato super vndas pallio vehenti, ac Populi applausu excipitur. Matth. 1.164. M.S. *Prou. Ven. ibid.* Salod.

Index Rerum

Ad Quarambia Tribunal consueta increpatione obstrepit, & ejici iubetur. M.S. Prou. Ven. P. 8. Salod.

Venerius Senator pro Matthæo causam agit, & vt liberè increpet, à Duce obtinet. M.S. Prou. Venet. ibid. Salod.

Veneriy pro Matthæo defensio exaratur. M.S. Ven. Prou. Salod. ibid.

Venerius commendatur, & illius post hæc prosperitas narratur. Salod.

Matthæi vita austeritate plena. M.S. Prou. Brix. A. 13. Chron. ord. 3. p. l. 9. c. 36. Salod.

A Plebano sancti Moysis in domum recipitur. M.S. Prou. Brix. A. 155. Matth. 1. 164 Petr. 604. M.S. Prou. Ven. P. 5. Chron. ord. ibid. Salod.

Matthæus vile cubiculum sibi eligit, vbi cælestem vitam pœnitentiæ plenam ducit. M.S. Prou. Brix. A. 155. Petrac. 604. M.S. Prou. Ven. P. 5. Salod.

Matrona epoti aqua, qua Matthæo superfuerat, à dentium dolore curatur. M.S. Prou. March. 129. Salod.

Mulier ex uberum morbo, epoto vino, quod Matthæo in calice superfuerat, sanatur. M.S. Prou. March. 1. p. 73. Salod.

Laborans ischiadico morbo, cum morbi locum aqua laniisset, qua Matthæo ex pedum ablutione superfuerat, à morbo curatur. M.S. Prou. March. 1. 2. 57. M.S. Prou. Ven. P. 5. M.S. 4. Salod.

Quidam diu ægrotans ab eo Crucis signo sanatur. M.S. Salod.

Iuuenis Matthæum verbis infectans, à Domino percutitur, & à Matthæo sanatur. Matth. 1. 163. M. S. Salod.

Alter febri acuta laborans post confessionem peccatorum, & Eucharistiæ sumptionem, à morbo liberatur. M.S. Prou. Ven. 4. Salod.

Dæmon in Simiæ specie Legisperito seruiens, à Matthæo deprehenditur, & ab illius domo expellitur. M.S. prou. Ven. P. 6. Salod.

Mare aquam salsam dulcem signo Crucis præstat. M.S. Salod.

Pallium imbre madidum super solarem radium extendit, & ab eo sustinetur. M.S. Prou. Ven. 11. Salod.

Morra eiusdem, & filiis à peste incolumitatem perpetuam pollicetur. M.S. Prou. Ven. A. Salod.

Indos prædicat, & Indorum quendam miraculo ad fidem conuertit. M.S. Prou. Ven. B. Salod.

Venetus in morbum incidit, ac multa incommoda suffert. M.S. Prouinc. Ven. P. 6. M.S. Prou. March. tom. 2. 55. Salod.

Pœnitentiæ Sacramentum à Minoribus Obseruantibus eidem ministratur. M.S. Prou. March. tom. 1. in fol. separato. tom. 2. 58. Salod.

Oblatos cibos ad pauperem quandam mittit, missióque miraculo comprobatur. M.S. Prou. Ven. P. 7. Salod.

Claudus, aqua, qua Matthæi pedes lauit, sanatur. M.S. Prou. Marc. t. 1. 128. t. 2. 57. Salod.

Solus nullo præsente, Deo spiritum reddit. M.S. prou. Ven. P 6. Salod.

Matthæi anima sub candida columba specie, Cælum conscendere ab ancilla conspicitur. M.S. Prou. March. 1. 1. 129. t. 2. 58. M.S. Prou. Brix. A. 155. Salod.

S. Marci, & S. Moysis Campana nullo pulsante audiuntur. M.S. Prou. March. Ven. & Brix. ibid. Salod.

Pueri turmatim ipsius obitum per Vrbem incedentes annunciant. M.S. Prou. March. & Brix. ibid. Salod.

Obsessi à Dæmonibus magnos edunt clamores. Petrac. 608. M.S. Prou. Ven. P. 6. Salod.

Suauissimus odor è Defuncti corpore effunditur. Petr. 612. M.S. Prou. Mar. tom. 2. 57. Salod.

Cæca mulier ad sui corporis contactum à cæcitate liberatur. M.S. Prou. Brix. A. 155. Matt. 1. 165. Petr. 608. M.S. Prou. March. t. 1. in fol. separato. Salod.

Magna populorum turba ad S. Viri domicilium affluit ac funus prosequitur. M.S. Brix. ibid. M.S. March. 58. Salod.

Funus à populi multitudine intercipitur, & ad Ecclesiam S. Moysis redit. Chron ord. 3. p. lib. 9. 302. Salod.

Lis inter Minores Obseruantes, & Plebanum de Matthæi corporis sepultura oritur, & ante Apostolicum Nuncium agitur. Petr. 610. M. S. Prou. Ven. P. 6. M.S. Prouinc. March. t. 1 in fol. separato. Chron. ord. ibid.

Parochia S. Moysis Proceres ad Tribunal decem Capitum confugiunt. M.S. Prou. Ven. & March. ibid. Salod.

Matthæi corpus clam, Nuncij Apostolici sententia, ad S. Franciscum de Vinea asportatur. M. S. Prou. Brix. A. 155. Matth. p. 165. M.S. Prouinc. Ven. & Chron. ord. ibid. Salod.

Populi multitudo ad Conuentum Minorum Obseruantium confluit. M.S. Prou. Ven. P. 8. M.S. prou. March. t. 1. in fol. separato. t. 2. 55. Chron. ord. ibid. Salod.

In communi Fratrum sepulchro Numij decreto conditur. M.S. Prouinc. Venet. & March. ibid. Chron. ord. Salod. ibid.

Obsessi quamplurimi ad illius sepulchrum à Dæmonibus liberantur. M.S. Prou. Ven. P. 6. M.S. Prou. March. ibid. Salod.

Quamplurima ibi miracula patrantur. M.S. Prou. Ven. ibid. M.S. Prou. March. t. 2. 56. Petr. 613. Salod.

Corpus in alium tumulum transfertur. M. S. prou. March. t. 1. 129 Chronic. Ordin. Min. ibid Salod.

In translatione Matthæus dextero brachio eleuato signum benedictionis edit. M.S. Prouinc. March. ibidem. Salod.

Per duodecim annorum spatium ipsius sepulchrum à Populorum frequentia visitatur. M. S. prouinc. Venet. P. 6. Salod.

Catbalogus miraculorum, quorum memoria integra est, describitur. Pet. 613. M.S. Prou. March. t. 2. 65. M.S. prou. Brix. A. 155. Salod.

In Conuentu Bugellensi in summa necessitate Fratribus è Cælo Deus annonam prouidet. M. S. Prouinc. Mediol. 435.

Maxime charitatis, & honestatis exēplū, quod in Hydruntia Prouincia accidit, refertur. M.S Prou. Hydr. t. 1. 96.

Annvs Christi. 1553.

Evsebius Generalis pauperratis obseruantissimus nullam rerum prouisionem ferebat. Petrac. 734. M.S. prou. March. t. 2. 95. M.S. Prou. Brix. A. 160. Matt. 2. 94.

Quacumque rerum prouisione Regulæ puritatem minus sentiebat. Petr. 734. M.S. Brix. prou. ibid. Matth. ibid.

Fratrum animos plurimum suis sermonibus in Regulæ doctrina illustrabat. Montef. 66. M.S. prouinc. Brix. 159. M.S. Prou. Rom. D. 69.

Simplicitatis amicus, quibus lampades circulis fulciri vellet. M.S. Prou. Brix. A. 160.

Ipsius de Pauperiate doctrina commendatur. M. S. Brix. Montef. ibid.

Ad rerum diuinarum contemplationem Fratres allicit. Petr. Montef. M.S. Prou. Brix. ibid.

Quàm in se ipsum rigidus esset. M.S. Prou. Marc. tom. 2. 92 Montef. 66. M.S. Prou. Brix. 159. Matt. 2. 94.

Carnibus vesci, conualescens à morbo recusat, eo quòd aliis fratribus

fratribus non sufficerent.M.S.Prou.March.ibid.

Ova casco aspergi prohibet,& qua ratione. M. S. Prouinc. March.tom.2.93.

Religionis disciplina plurimum suo tempore aucta. M. S. Prou. Brix.A.160. M.S. Prou. March. tom.2.91. M.S. Rom.B.34.

Deus miraculo confirmat Eusebij doctrinam de rerum prouisione abijcienda, in Conuentu Montis-casalis. M. S. Prou.March.t.2.95.

Alterum diuina erga Fratres prouidentiæ exemplum narratur, quod in Conuentu S. Angeli accidit. M. S. prou. March.ibid.

F.Matthias Salodiensis ad Capucinos accedit. M. S. prou. Brix.A.167.

F.Bernardinus à Balbano Alerij Hæreticorum sectam detegit,eique infestatur. M.S.Prouinc.Hydrunt.t.2.11.

A Sectæ Auctore in uitnere appetitur, qui stupore diuinitus percellitur. M.S.Prou.Hydrunt.ibid.

B.Virginis erga binos Capucinos in Mare dilectos miraculum narratur. Tursillin.Hist.Eccles.Laur.l.3.c.15.M.S. Prou.March.t.2.132.

F. Leo Drepanensis Sacerdos sanctitatis nomine claruit. M.S.Prou.Panor.t.1.58 M.S.Rom.c.22.

Hydropicum illius se cingulo præcingens,ab hydropisi liberatur.M.S.Prou.Panorm.t.2.10.58.M.S.Rom.ibid.

Ab Angelo ob diminutam pauperibus eleemosynam corripitur.M.S.Prou.Panorm.t.1.351.

F.Matthæus à Leonissa Vir clarus sanctitate, & miraculis. Petr.657.Matth.2.96.

Leonissa ex pijs parentibus oritur.Petr.658.

A puero futura sanctitatis præludia præfert.Petr.ibid.

Adolescentiæ illius virtutes describuntur, ac præcipuè Virginalis honestas.Petrac.759.

Medicinæ studio vacat,quod sacrarum literarum sapore condit. Montef.94.Petr.759.

Ad Religionis statum anhelat, & à parentibus à proposito reuocatur.Matth.2.95.

Tertij Ordinis S.Francisci habitum assumit. Petrac.760. Salod.

Publico stipendio Leonissa à Ciuibus conducitur.Salod.

Orationis, ac virtutum studia cum re medica consungit. Salod.

Panis ab eo signo Crucis benedictus,Medicina in pauperes uim,& operationem sortitur.Salod.

Crucis signo graviter sauciatum sanat.Salod.

In solitariam Ecclesiam secedens corpus flagellat, & orationi insistit.Matt.2.95.Petr.759.

Ob Dominicæ passionis memoriam,trabem ingentem humeris sublatam per Ecclesias raptat. Petr.Matth.ibid.Montef. 95.Salod.

Romam proficiscitur, & ad Capucinorum Ordinem se cõfert. Petr. Matt.ibid.Salod.

Mira ob susceptum habitum in Viro exultatio. Petr.760. Matt.2.69.Salod.

Capucinus humanam sapientiam exuit, & cæca in omnibus obedientia ducitur.Petr.761.Salod.

Nuntiatus disciplinam toto vitæ suæ tempore semper integram seruat.Petr.ibid.M.S.Prou.Umbr.l.7.

Vitæ ipsius austeritas describitur. Petr.761. Matth.2.96. Montef.95.

Aliquando vsque ad decimum septimum diem,absque vlla refectione pernenit.Matth.Montef.Salod.ibid.

Ipsius in Orationibus vigilantia ac diuturnitas. Matth. 2.96.

Consuetas corporis in cibo, ac dormitione,apud seculares austeritates obseruat.Salod.

Sandaliis,& pallio ob ægritudinis molestias vtitur.Petr.761. Salod.

In Dominicæ passionis meditatione assiduus,post longam flagellationem trabem humeris impositam ad Ecclesias raptat.Petr.759.Salod.

Persæpè lumina cum se incedere visa,dum trabem raptat. Petrac.ibid.

Cuiusdam amissa jumenta quærẽtis animi cogitationem aperit,viamque illi ad ea reperienda demonstrat.Salod.

Trabis põdere onustus se duris flagellis cædit,vt Domini passionem sentiat.Salod.

Cælestia lumina,alia in facie, alia in stella formam à multis visa,dum trabem raptat.Salod.

Narnia,dum in Ecclesia Cathedrali Missa Sacrificium offert,in extasim rapitur.Matth.2.96.Montef.95.

Feruens ipsius erga omnes charitas.Matt.2.96.

Dei Verbum omnibus indifferenter prædicat. Petrac. 761 Montef.95.

Virgilium quendam blasphemantem à Dæmonum furore suis precibus liberat.M.S.Prouinc.Umbr.l.58.Salod.

Lites componit, ac pacem inter inimicos conciliat.Matth. 2. 96.

Arduum aliquod opus aggressurus,trabis exercitium profert. Salod.

Pulmentum cinere aspergit in Oppido Visci, & trabem humeris portat,cælestiaque lumina videntur. Salod.

Signo Crucis fœminam pleuritide Laborantem sanat.Salod.

Diuina prouidentia miraculo Fratribus nimis obsessis de cibo prouidetur,in Conuentu Leonissæ.Montesl.96.M.S. Prou. Vmb. 17. 50. 29. Salod.

Leonissæ Conuentum extruit. Salod.

Aquilæ in Aprutia Conuentum ædificat. Salod. petr. 762.

Germanum Fratrem minorem Conuentualem obiurgat, & ad meliorem frugem adducit. Salod.

Puellæ distortum os manuum contactu sanat, atque eidem futurum infortunium prænunciat. M. S. Prouinc.Vmb. L. I. Dum.23. 34. 53. Salod.

Alteri masculo partum cum salutem prædicit. Salod.

Infanti patibulum prementi,pro eo erat, & diuinam illi misericordiam exorat. Salod.

Panis crustulo,in lampade B. Virginis intincto, ægrotantem sanat. Montesl. 96. Salod.

Crucis Signo Cælestinorum Prouincialem à morbo curat. M.S. Prou.Umb.l.74.Salod.

Vinum in dolio Antredochi multiplicat.petr.765. Matth.2. 97.Montef.96.M.S.Prou.Vmbr.l.4.5.60.64.29.

Ad ægroti pauperis solatium aquam in vinum convertit. M.S.prou.Vmb.l.22.Salod.

Quinque huius generis miracula ab eo patrata. M.S. Prou. Umb.l.25.9.Salod.

Aquilæ mortuum ad vitam Crucis signo revocat. Petr.764. Montef.97.M.S.prou.Vmbr.l.75.

Ibidem alterum Viduæ filium à mortuus suscitat. Petr.Montef.ibid.Matt.2.96.

Ibidem tertium mortuum puerum, Pauli Filium ad lucem revocat.Petr.776.Montef.97.

Didacus Aquilanæ Arcis Præfecti Filius animam agens,ab eo à morte liberatur.M.S.Prou.Umbr.73.

Vir quidam Matthæo devotissimus, ipsius adhuc vivi absentis opem in periculo implorat,& impetrat.Salod.

Plurima alia miracula edit.Salod.

Per imbres absque imbre incedit.Salod.

Suũ obitus horam illi revelatur. M.S. Prouinc.Vmbr. l.79. Salod.

Fratribus,& propinquis valedicit.Salod.

Aquilæ diutino morbo laborat.petr.762.Salod.

Index Rerum

Dum equitare recusat, ab equo omnia ornamenta decidunt. M.S Prou.Vmb. I. 62.

Fratres ad Regulæ obseruantiam, & diuinam charitatem hortatur. Salod.

Horam sui obitus prænunciat. M.S. prou.Vmb. I. 79.

Ex hac luce Aquilæ migrat hoc anno die 21. Iunij. Montef. 97. Matt. 2. 77. Salod.

In ipsius obitu cælestia lumina Pinnaculum Ecclesiæ Sancti Bernardini circundant. Petr. 768. Matt.2.77. Montef. 97.

In Ecclesia Cælestinorum tumulo conditur. M.S.Prou.Vmb. I. 73. 75. Salod.

Plurimis miraculis emicat mortuus M. S.Prou. Vmb. I. 50. Salod.

Tabellæ ad ipsius sepulchrum appensæ, ac lampas ardere permissa. M.S.Prou. Vmb. ibid. Salod..

Gloriosus post obitum eiusdem piæ mulieri Leoniſſa apparet. Montesl. 97. Salod.

Alteri mulieri apparens masculam prolem pollicetur. M. S. Prou. Vmb. I. 68. Salod.

Post mortem candidum in ipsius ore lilium exortum. M.S. Prou. Vmb. I. Salod.

Aquilana Arcis Præfectus, brachium ex ipsius corpore præcisum sibi inter reliquias reponit. Petr.796. Montesl. 97. Salod.

Rusticus Arborem S. Franciſci propè Senas amputare ausus, è Cælo fulmine proſternitur. Tarcag. 3. par. 416.

Lucretia quædam, Cæca, Mulier attracta, Laurentius acuta febre laborans, gemini quoque pueri excæcati ligni huius virtute ſanantur. Tarcag. 3. par. 416. Salod.

Annvs Christi. 1554.

Dvo Clerici Capucini in Sicula Prouincia corona donantur M. S. Prou. Panor. t. 1. 57. M.S. Prou. Rom. C. 7.

F. Daniel ante obitum S. Iosephum, & alios Sanctos ad ſe venientes videt. M. S. Prou. Panor. ibid. M. S. Rom. Prou. C. 23.

F. Bernardinus Aſtenſis moritur, cuius vita deſcribitur à Petr. 799. & 1365. Matt.2. 7. Montef. 51. M.S.Prou. Rom. D. 72. M. S. Prou. March. t.3.256.M.S. Rom. B. 114. Ianua.

Ex illuſtri vallierum familia oritur. M. S. Prou. Rom. D. M. S. Prou. March. t. 3. 265. Petr. 799. Salod.

Romam à Patre mittitur, vt liberalibus ſtudiis incumbat. Petr. ibid. Matth. 2. 7. M.S.Prou. Brix. A. 98. Salod.

Minorum Obſeruantium Ordinem ingreditur. Petrac. 800. Matt. ibid. M.S.prou. Rom. B. 114. M. S. Brix. ibid. Salod.

Ipſius abſtinentia commendatur à Petr. Matt. ibidem.

Virginitatem perpetuo coluit. Petr. Matth. ibid. Montesl. 55. M. S. Prou. Rom. & B. 114. Salod.

Studiis Theologicis incumbit, ac inſignis Theologus, ac Lector euadit. Petr.804 Matt.ibid. Montesl.51.M.S.Prou. Rom.& Brix. ibid. Salod.

Ob literaria ſtudia, Orationis ſtudium non intermittit. M. S. Prou.Brix. ibid. Salod.

Ordinis Procurator apud Obſeruantes eligitur, & cum Franciſco Aeſino, pro Reformatione laborat. Petr.800. Matth. Montesl. M. S. Prouinc. Rom & Brix. ibid. Salod.

Ad Capucinos apparitione quadam excitatus migrat. Matt. 2.7.Petr.801.M.S.prou.Rom.& Brix. ibid.

Apparitio narratur à Matt. M. S. prou. Ianua. ibidem. Salod.

Bernardinus à Ludouico Foroſemproniano peruſium mittitur. Petr. 592. Salod.

Ab Antonio Pilcario excipitur hoſpitio. Petr. ibid. Salod.

Antonius Pilcarius Vir bonus & rectus. Petr. 592.

Moriens filius Antonij, Capucinorum in Vrbem peruſiam aduentum prænunciat. Petr. ibid.

Antonius Capucinos vt filios habet.

Bernardinus Monaſterium in monte Malbi peruſiæ ædificat. Petr. 593.

Bernardinus Romam redit, & Generalis eligitur M.S. Prou Rom 332.

Bernardini laus, & ingentia erga Religionem beneficia M.S. Prou. Rom. B. 33. petr. 1364. 1365. 1366. Matth.2. 89.

Quindecim vel ſexdecim horas in oratione inſumit. Salod.

Generalis ad ſextam quotidie vſque horam erat. Salod.

Dum ſacra Miſſa Myſteria peragit, ſæpè ſplendor ex ipsius vultu emicat. M. S. Prou. Genu. 452. Matth. 2.12. Salod.

Quàm quamlibet temporis iacturam magnifaceret. Pet.803. Salod.

Non niſi poſt ſacra peracta, & prolixam orationem, ad Fratrum viſitationem accedit. Montesl. 53.M.S Prou.Brix. A. 112. Salod.

Quanti diuinas laudes, quæ in Choro canuntur, æſtimaret, quaque deuotione perſolueret. Montesl. 95.Salod.

Cuncta, diuinorum officiorum tempore, intermittenda eſſe admonebat. petr. 308. Matt.2. 9.Montef. 55.M.S.Prou. Brix. A. 102.

Quanta in Fratrum viſitatione prudentia, & charitate polleret. petr. 303. M. S. Brix. 104.

Bernardinus dives quidam pannis, ex quo quiſque victui cibum hauriebat. Salod.

Rituum vniformitatem eandem vbiq; obſeruari curat. M.S. Prou.Brix. A.104.petr.1369.Salod.

Aliſſimam Regulæ paupertatem Fratrum animis ſermonibus inſtillat, quam Chriſti hæreditatem appellat. Montesl. 53.

Orationem Corporis, & Animæ ſimilitudine maximè commendat. Petr.807. Montef. 94.M. S. Prou. Brix.105. Salod.

Quibus verbis Orationem apud fratres commendaret. Montesl. Petr. ibid.

Fratrem tentatum ad orationem compellit. Petr.706.Mon tesl. 54. Salod.

Exteriorem ſenſuum mortificationem quanti faceret, Clericis exemplo oſtendit. Petr.807. Montesl. 53.

Inutiles fratrum occupationes reprehendit. petr.808. Matt. 2. 9.

Corporalia exercitia, qua deuotione perfici vellet. Petr.808. Matth.2.9.M. S.Prou. Brix. A. 404.

Oratio Obedientiæ pediſſequa. Petr.809.Montesl.54.

Intimas animi cogitationes percipit. Salod.

Aſtenſis Archidiacono fatum narratur. M. S. prou. Genu. 515. Salod.

Cuidam Ordinis Benefactori defuncti fratris gloriam reuelat. Salod.

Angelum Spoletanæ Vrbi ſtricto gladio minitantem cernit, ab eoque myſterium diſcit. Salod.

Damnatorũ Prouincialium equitatum obuium habet, quorum damnationis cauſam à Laico diſcit. M. S. Prou. Rom. A.4. 5. Salod.

Dæmonum caſtra erant ante ſe gradientia videt, quidque portendant, à Dæmone intelligit. Matth. 2.13. Salod.

Pro Ochino dum orat, ipſum in morte ſaluandum fore, à Domino accipit. M.S.Gen. Prou.

In Hiſpaniam profiſcens damnata eiuſdam Mulieris ſi-

mulachrum

malachorum cernit, ac plerosque ad Tartara duci conspicit. Salod.

Orans extasi, ac raptus patitur, & in aëra ternis cubitis effertur. M.S. Prou. March. t. 3. 165. Salod.

In itinere vi spiritus impulsus, sæpe per aëra hasta vnius altitudine volitat, volatumque ad bina milliaria extendit. M.S. Prou. March. t. 3. 156.

Discretam tam in cibo, & potu, quàm in cæteris rebus austeritatem colit. Matt. 2. 8. M. S. Brix. A. 404.

Omnem in via cibi prouisionem socio interdicit. Petr. 809. M.S. Prou. March. t. 3. 156. Matth. 2. 12.

Ab Angelo illi cibi in itinere deferuntur. M. S. Prou. Gen. 72. Matth. ibid.

Panis Bernardino, ac sociis ex itinere defessis, diuinitus ministratur. M.S. Prou. Gen. 73.

Pedemontij Monasteria visitans ab Angelo panes, & vini lagenam accipit. Petr. 810.

Cum Francisco Aesino iter faciens cucurbitulam vacuam vino plenam reperit. M. S. Prouinc. Ianu. 73.

In Generalibus Constitutionibus sancit, ne cibi annonam fratres itinerantes secum deferant. Petr. 810. Salod.

Quam in ædificandis Monasteriis paupertatis, ac simplicitatis studiosus esset quibusdam exemplis declaratur. Salod.

Fani Conuentui, eò quod paupertatis metas excederet, maledicit, acrepente totus vsque ad fundamenta ruit. Salod.

Ipsius erga agrotos charitas Vini miraculo à Deo commendatur. Petr 814.

Rome Vinum in dolio Baptistæ cuidam multiplicat. Petr. 815. Matth. 2. 13. Salod.

Morbo, quo Iosephus à Mediolano tenebatur, per literas imperat, & protinus ab illo abscedit. Petr. 812. Montes. 56. Matth. 2. 12. Salod.

Fons aqua, vinum tandiu Bernardino, ac plerisque fratribus propinat, quoad omnes sitim exinguam, tum ad propriam naturam redit. Petr. 813. M.S. Prou. March. tom. 3. 156. Matt. 2. 12.

Asinus, quo Bernardinus vehebatur soleam ferream, Ferramentario pretium reddit. M.S. Prou. Gen. ij.

Tabernarium Cena pretium poscentem tritina miraculo ad pietatem compellit. M.S. Prou. Gen. ij.

Tabernarij, & Cardinalis ab eo hospitio excepti, factum narrantur. M.S. Prou. Gen. ibid.

Tabernario Vinum Bernardino deneganti, vini dolia exsiccantur, verum ab eo benedicta vino plena inueniuntur. Salod.

Defuncti Vidua filium ad vitam revocat. M. S. Prou. Ianuen. 73.

Paulo III. Pontifici de Bernardino Elogium. Salod.

Apud omnes sanctitatis fama conspicuus. Petr. 811. Matth. 2. 9.

Theologicam disciplinam Roma probavit. Petr. Matth. ibid.

Roma in morbum incidit. Petr. ibid.

Cælesti ante obitum visione fruitur, ac placidè in Domino obdormit. Petr. 82. Montes. 56. Salod.

Conuentus Montis Calueria hoc anno Bononiæ fundatur. M.S. prou. Rom. t. 1. 241.

Tiburtes obsessi à Nive fratres, à Deo cælestem annonam accipiunt. M.S. Prou. Umbr.

Crucem ligneam ex arbore S. Francisci fabrefactam, dum nobilis à fratribus accipit, equus cui insidet, in priora genua procidit. M. S. prou. Mediol. 412.

Crux è ligno S. Francisci compacta in igne non comburitur, à Feleque ab igne eruitur. M.S. Prou. Mediol. ibid.

Tres mulieres partu laborantes, dum Religionis fe sunt præcinxunt, à periculo liberantur. M.S. prou. Hydrunt. t. 1. 131.

Annvs Christi. 1555.

Nonum Generale Capitulum Firmi in Piceno celebratum, in quo Eusebius Generalis confirmatur.

F. Hieronymus à Pisterio ex Observantium familia ad Capucinos transit. M.S. Prou. Tusciæ. A fol. 12.

Graues in Religionem excitantur procellæ.

In Veneta Prouincia Fratres peste laborantibus inservientes Deo animas sanctificant, tresque in eo opere è vitâ migrant. M. S. Prou. Ven. n. 171.

F. Matthæus Rhegino Calaber, ob humilitatem ad sacerdotium promoueri recusat M.S. Prou. Rheg. 2. fol. 82.

Vitæ austeritate, ac virtutibus sui illustris M.S. Prou. Rheg. 1. 9.

Signo Crucis Fabrum lignarium ex casu confractum sanat, ac plerosque alios eodem signo incolumitati restituit. M.S Rheg. ibid.

Rhegij in Calabria moritur, obitu suis Fratribus prædicto. M.S. Prou. Rheg. 1. 9. & 2. 81.

Post mortem è Corpore suauem odorem efflat. M. S. Rheg. p. 9.

F. Antonius Siculus, charitate, ac patientia insignis. Petr. 1131. Matth. 2. 126.

Lanium sua patientia ex conuicioso pium ac deuotum præstat. Petr. 1130. Matt. ibid.

Charitate erga agrotos effusus. Petr. Matth. ibidem.

Roma hoc anno moritur. Petr. 1132. Matt. 2. 126.

F. Lucas à Nario sacerdos Siculus, humilitate, abstinentia, charitate, ac vitæ austeritate floret. Matt. 279. M. S Prou. Rom. C. 23. M.S. Prou. Panor. 146.

Consilium à Dæmonibus aduersus Siculæ Prouinciam egregium diuinitus accipit. Matt. M.S. Prouinc. Rom. & Panorm. ibid.

Dæmonem fratris humera innixum in oratione videt. Matt. M. S. Prouinc Rom. & Panor. ibid.

Alium quoque Dæmonem in horto, ficus cuidam fratri ex arbore porrigentem cernit. Matth. ibid. M.S. Prouinc. Rom. C. 25.

Pleráque à Dæmonibus patitur, Matt. ibid.

A Dæmone ex alto loco deiectus, dum cruribus confractis dolores sustinet, Christum Crucem ferentem conspiciendum accipit. Matth. ibid.

A colicis doloribus à B. P. Francisco manus tactu liberatur. Matth. 2. 179.

A subuersione quoque, B. P. Francisci ope eripitur. Matth. ibid. M.S. Prouinc. Rom. c. 14. M.S. prou. panorm. tom. p. 6.

Vrceolos vitreos confractos signo crucis instaurat. Matth. M. S. prou. Rom. ibid.

Signo Crucis Mulierem paralyticam sanat. Matt. ibid.

Aqua ab eo benedicta Adolescentem moribundum sanat, haustu illi porrecto. Matt. ibid.

Nari extremum diem clarus miraculis claudit. Matt. M.S. prou. Rom. & panorm. ibid.

F. Ioannes Candela Rheginus Laicus, plurimis virtutibus clarus. M.S. pr. Rheg. p. tom. fol. 8. to. 2. 82.

Obitum suum ante præscit. M.S. prou. Rheg. tom. 1. fol. 10.

Anicula moribundo adstitit, qua sico cantu mortis illi dolores leuiuit. M. Rheg. ibid.

Rhegij in Calabria moritur, ac sepelitur. M.S. prou. Rheg. ibid. & to. 2. 81.

F. Bonauentura Rheginus Laicus, sanctitate conspicuus. M.S. prou. Rheg. t. 2. f. 9.

Oratione Deo familiaris, maximaque in eum Fide insigni

Index Rerum

M.S.prou. Rheg. ibid.

Fornacem calcariam, quæ ruinam minabatur, Signo Crucis munitus accensam ingreditur, ac ruinas instaurat. M.S. Prou. Rheg. t.2.f. 10.40. 50.

Panem à Deo diuinitus operarijs impetrat. M.S. Prouinc. Rheg. t.1.fol. 10.

Diuinitus à trabis lapsæ pondere præseruatur. M.S. Prou. Rheg. t.1.f. 10.

Obitus sui horam prænuncians Rhegij extremum diem obiit. M.S.prou. Rheg. idem.

Post mortem Corpus nitor candidus apparet, ac suauissimus odorem reddit. M.S. prou. Rheg. t.1.f.10. t.2.f.82.

F. Seraphinus Asculanus hoc anno ad Religionem euolat. In eius Vita. M.S. Prou. Picen.

F. Leo Veronensis Sacerdos virtutibus emicat. M.S. venet. Prou. S. M. 161.

F. Petrus Clodiensis septuagenarius Religionem ingreditur, ac dignam Deo vitam ducens, sanctius occumbit. M.S. Ven. Prou. M.S. 163.

Concionatoris eximius pro Catholica Fide zelus ostenditur. M.S. Gen. Prou.

Hæretici in Capucinorum necem conspirant. M.S. Gen. Prouinc.

Taurinensis Conuentus familia se ad martyrium parat. M.S. Gen. Prou.

Hæreticos terror diuinus inuadit, & ad fugam compellit. M.S. Gen. Prou.

Annvs Christi. 1556.

Fratris Iosephi à Ferno vita describitur à Petr. 709. Matt. t.2.159. M.S. prou. Brix. A. 147. Monef. 75. M.S. prou. Mediol. 165. 355.

In Minorum Obseruantium Ordine Theologiam profitetur Pallantia. petr. M.S Prou. Brix. ibid.

F. Iosephus Epistolam à F. Francisco à Canobio Capucino accipit. Petr. M.S. prou. Brix. ibid.

Eam spernit, ac publicè irridendam proponit. petr. M.S. pro. Brix. ibid.

plerique ea Epistola compunguntur. Petr. M.S. Prouinc. Brix. ibid.

Hieronymus Nouariensis Sacrista Iosephum adit. Petrac. 709.

Iosephus ea se Epistola commotum fatetur. Petr. ibid.

Cum aliis quatuor ad Capucinos migrat. Petr. M.S. Prou. Brix. ibid.

Verus Seraphica Regulæ cultor virtutum omnium studia prosequitur. petr. 710. Matth. 2. 159. M.S. Brix. ibid.

Primus Quadraginta horarum Institutor fuit. Petr. Matth. ibid. M. S. Brix. A. 148.

Mediolanenses bellis molestatos ad 40. horarum Orationem prouocat. Petr. 711. Matt. 2. 159. Monef. 75. M. S. Brix. 149.

Ea adhuc in Mediolanensi Vrbe perdurat. Petr. Monef. ibid. M. 2. 160.

Quadraginta horarum Orationis quanta vis sit, & efficacia declaratur.

Ticini, & Senis, quadraginta horarum Orationem magno cum Animarum fructu celebrat. Matth. 2. 161. Petr. 712.

Aretij eandem Orationem instituens, Vrbem odiis dilacerata restituit. Matth. Petr. ibid.

Iosephi consilium de Oratione Aretij instituenda diuinitus confirmatur. Matth. Petr. ibid.

Vrbis Aretinæ ad secundum Iosephi aduentum exultatio. Matth. ibid. Petr. 713.

Pauli III. Pontificis Exercitus Eugubium obsidere parat. Petr. 716. Monef. 76.

Iosephus Orationem 40 horarum Eugubinis persuadet, ac liberationem pollicetur. Petr. 717. Monef. 76.

Nix copiosa è Cælo cadit, quæ exercitum detinet. Petr. Monef. ibid.

Magister equitum, bis ex equo labitur. Petr. Monef. ibid.

Eugubium ab obsidione liberatur, & ritu perpetuo publicus Campanæ sonitus sancitur. Petr. & Matth. ibid.

Congregationem Somascham, & aliam Clericorum S. Pauli Decollati consilio, & vsitatione iuuat. Petrac. Matth. ibid.

Apud Capucinos sæpè Prouinciales, & Generalis Capituli anno 1552. Definitor eligitur. Matth. 2. 161.

Senem quendam, F. Mary a Foro Sarsinio patrem ægrotum Crucis signo à morbo liberat. Petr. Matth. ibid.

Clericum Regularem Congreg. Somaschæ, Crucis signo à febre sanat. Matth. ibid.

Vacuum fratris Germani dolium, eo imperante, vinum effundit. M.S. prou. Mediol. D.

In Conuentu Mediolanensi è viuis excedit. M.S. Prou. Mediol. D. Mart. ibid.

F. Angeli Saonensis vita describitur à Petr. 743. M.S. Prou. Bonon. t.3.50.

Ex Obseruantium familia ad Capucinos migrat. Petrac. ibid.

Insignis diuini Verbi Prædicator fuit, ac perfectus Regulæ cultor. Petr. 743. M.S. Prou. Bonon. t.3.50.

Antiquum de ipso Elogium. M.S. prou. Bono. t.3. ibid.

Hominem ad necem vulneratum signo Crucis incolumem præstat. M.S. prou. Bono. t.1.241.

Puerum nervus attractum, Crucis signo integræ sanitati reddit. M.S. prou. Bono. ibidem.

Bononiæ Capucini ab exordio malè excepti. M.S. Pr. Bonon. t.1.55.

Assisij in Piceno Deo Animam reddit. Petr. 743.

In Conuentu Potentiæ, Deus Panem fratribus, in summa necessitate administrat. M.S. Prou. Lucania 116. 118.

Duo Fratres Syracusanæ Prouinciæ nocturno tempore, per nemora gradientes miraculosè hospitio excipiuntur. M.S. Prou. Syracus. t.p. 73. 74.

Annvs Christi. 1557.

Fratris Iosephi de Colle amato vita describitur, à Mar. fol 72. & 143. Matth. t.117. M.S. Prou. March. t.1.167. t.2.48. Salod.

A pueritia pietatis semina à Deo insita accipit. Matt. t.119. Petr. 619.

In Minorum Obseruantium Ordinem Nouitius conscribitur, à quo tamen ad suos redire cogitur. Matt. t.119.

Ad Capucinos accedit, & à Ludouico Forosempronium recipitur. Matt. ibid. petr. 619.

Annum probationis inter nemora, & montes ob persequutiones peragit. petr. 641. Salod.

Ab Angelo in itinere panem accipit. petr. 643. Matt. t.119. M.S. Prou. March. t.2.50. Salod.

Habitus paupertas, ieiunia, & vitæ ipsius austeritas describuntur. Matth. ibid. Petr. 142. Salod.

Dæmones ab oratione illum auocare conantur. M.S. Prou. Marchiæ ibid. Salod.

Maxima Iosephi humilitas Petr. 641. M.S. Prou. March. t. 2. 51.

Guardianus ac Nouitiorum magister sæpè creatur. Petr. M.S. Prou. March. ibidem.

Digitized by Google

Geminos panes ab Angelo in via accipit, qui ollo Fratribus ſufficiunt. Matt. 1. 121. petr. 642. M.S.Prou.March.t. 2. 50. Salod.

Senex pane refertus in ſumma rerum angustia, illo orante à Deo miniſtratur. M. S. Prou. March. t. 1. 51. Salod.

Febricitantem operarium à febre verbo liberat. M. S. Prou. March. t. 2. 52. Salod.

Oratione à Deo partus felicitatem cuidam fœminæ impetrat. M.S. prou. March. t. 2. 51. Salod.

Telam præciſi linteï Sorori multiplicat. M. S. Prou. March. ibid. Salod.

Altera mulier lineï faſciculi partem Viro Dei tribuens, poſtridie integrum reperit. M. S. Prouinc. March. ibidem. Salod.

Vas deliram, quod vacuum erat, ad Viri Dei neceſſitatem ſublevandam plenum reperitur. M.S. Prou. March. ibid. Salod.

Signo Crucis multis incolumitatem præſtat. M. S. prouinc. March. ibid. Salod.

Leproſiam Signo Crucis Camerini curat. Matt. 1. 120. M. S. Prou. March. ibid.

Puerum è feneſtra delapſum, & contrito capite moribundum, ſigno Crucis repentè ſanat. M. S. prou. March. ibidem. Salod.

Fratria ſua claudam filiam incolumitati reſtituit. M.S. Prou. March. t. 1. 167. Salod.

Obitus ſui diem multis prænunciat, & Foroſempronij diem extremum claudit. Petr. 643. M.S. Prou. March. t. 1. 167. Salod.

Ipſius facies poſt obitum pulchrior, quàm vivens erat apparet. Petr. 643. M.S. Prou. March. tom. 2. fol. 52.

Duo Defunctorum Fratrum corpora, locum illi medium in ſarcophago præbent. Petr. M.S. Prou. March. ibidem.

Populus ob ſanctè Viri devotionem in Conventum ruit. M.S. Prou. March. t. 1. 167. Salod.

Joſephi, & aliorum corpora ſuavem odorem efflant. Petr. 643. M. S. Prou. March. t. 2. 52. Salod.

F. Ludouici à Fulginio vita deſcribitur à Petr. 924. Matt. 2. 84.

Ex Obſervantium familia ad Capucinos tranſvolat. petr. Matt. ibid.

Vitæ auſterissimus multis virtutibus fulget. petr. Matth. ibid.

Dei verbum fervido ſpiritu prædicat. Petr. Matth. 2. 84.

Solitudinis, & orationis cupidiſſimus eſt. Petr. 930. Matt. ibidem.

In oratione à ſenſibus abſtractus Petr. 929. Matt. 2. ibidem.

Fulginij ad immortalem vitam vocatur. petr. 930. Matth. 2. 89.

Poſt vigeſimum annum ipſius corpus integrum, & incorruptum reperitur. petr. 932. Matth. 2. 25.

F. Bonaventura à Monteregali Vita deſcribitur à Petrac. 954. Monteſ. 33. Matt. 2. 102.

A Matre optimè educatus vitia odit. Petrac. 955. Matt. 2. 103.

Mira ipſius patientia Miniſtri verberibus comprobatur. Petr. 957. Monteſ. 34. Matth. ibid.

Exemplum Fratris nimis propinquos diligentis narrat, quem Dæmon præcipitare tentat. petr. 959. 960. Monteſ. 34. Matth. 2. 102.

Perfectam Vitæ rationem apud Capucinos inſtituit, multis virtutibus florentem. petr. 956. Monteſ. 35. Matth. ibid.

Quodnam is abſtinentiæ genus commendaret. petr. 956. Monteſ. 35. Matt. ibid.

Erga Defunctorum Animas charitate flagrat. Monteſ. 35. Matt. 2. 102.

Prophetiæ ſpiritu pleraque futura prædicit. petrac. 966. Salod.

Orans animam Deo reddidit. petr. 965. Matth. 2. 103. Salod.

Poſt quintum annum integrum, ac ſuave olens corpus ipſius reperitur. Petr. 966. Monteſ. 37. Matth. 2. 104.

Dum exhumatur, per ipſius ligone vulneratus ſanguinem fundit. petr. Monteſ. Matt. ibidem.

F. Franciſcus Turianus Laicus, Vir abſtinentiæ, charitate, ac ſui ipſius contemptu admirabilis. Petr. 1112.

Nudus Cruce in humeris ſublatâ per Vrbem pergit, pœnitentiam prædicans. Petrac. 1115.

Romæ Naturæ penſum ſolvit. petr. 1116.

Perfectæ charitatis exemplum divino miraculo commendatur. petr. 1113.

Annvs Christi. 1558.

Decimum Generale Capitulum Neapoli congregatur, in quo Thomas Tiſernas Generalis eligitur. Matt. 2. 118. Petr. 1378. M. S. Prou. Rom. B. 35.

F. Alphonſus Sueſſanus virtute ac prudentia clarus. Matt. 2. 118.

De Procuratoris Ordinis electione nova ſtatuuntur. Matth. ibidem.

F. Evangeliſta à Canobio Ordinis Procurator eligitur. Matt. ibid.

Nonnulla de S. Bernardini, & Apulia Provincia decernuntur. Matth. ibid.

Thomas Generalis Ordinis, & Privilegiorum confirmationem à Pontifice verbotenus impetrat. Matt. 2. 119.

Horribilis in Religionem tempeſtas ſecreto ab emulis paratur. Matth. ibid.

Cardinalis Vitellius cum emulis in Religionem conſpirat. Matt. ibid.

Cardinalis apud Pontificem accuſatus fugam ſibi conſulit, in Religionem tempeſtas ſedatur. Matt. ibid.

F. Bernardinus à Balbano Ur pradicatione, ac virtute inſignis. M. S. prou. Hidrunt. 2. y.

Eo prædicante, candida columba circa ipſius caput volitare viſa. M. S. Prou. Hydrunt. t. 2. y. M. S. Prou. Rheg. 2. 95.

Monaſterium Mulierum conuerſarum Aletij erigitur. M.S. Hydrunt. ibid.

Matrem, dum prædicat, ex humanis excedentem videt, ac pro ea orari poſtulat. M.S. Prou. Rheg. 2. 95.

In ſumma victus inopia Deus Fratribus panem miniſtrat. M.S. Prou. Lucan. 163.

In morte de Trinitatis Myſterio à Dæmone tentatus, cum eo ſtrenuè decertat. M.S. Prou. Rheg. ibid.

Frater quidam in mortis articulo Romæ conſtitutus, F. Bernardini animam Cælum conſcendentem cernit. M.S. Prou. Rheg. ibid.

Nonnulla opuſcula edit, & tandem Coſentiæ extremum diem claudit. M. S. Prou. Lucan. 194. M. S. Prou. Hydrunt. 2. y.

F. Bernardus de Oſſida Laicus moritur, cuius vita deſcribitur à Petr. 649. Matth. 1. 124. Mar. 74. M.S. Prou. March. t. 4. 495. Monteſ. 3.

Perfectiſſimus Regulæ, ac præſertim paupertatis cultor fuit. Matt. 1. 125. Petr. 650. Monteſ. 3. Salod.

Abſtinentia, ac Corporis auſteritate admirabilis. Matt. 1. 124. Petr. 651. Monteſ. 3.

Fulginenſis Conventus Guardianus, admirabilem vitæ rationem inſti-

tuit. Matt. 1. 126. Petr. ibid.

Quid illis responderit, qui illius abstinentiam sugillabant. Matt. 1. 128. Petr. 650. Salod.

Quam paupertatis zelantissimus esset, uno vel altero exemplo ostenditur. Matt. 1. 125. Petr. 652. Monteſt. 3. Salod.

Humilitatis, charitatis, ac caterarum virtutum studioſiſſimus. Matth. 1. 128. Monteſt. 3.

A B. Virgine illi in Oratione apparente, diſcit plenam ſe à Deo peccatorum remiſſionem accepiſſe. Matth. 1. 125. Monteſt. 4. Petr. 653. Salod.

Charitas illius erga proximos, quàm ſingularis. Matt. 1. 128. Petr. 654. Salod.

Mortuum Vidua filium ad vitam poſt orationem revocat. Matth. 1. 128. Monteſt. 4. Petr. 654.

Plerasque Miracula Signo Crucis edit. Matth. 1. 127. Montef. 4.

In Conventu Camerini Animam Deo reddit. Matt. 1. 128. Monteſ. 4. Salod.

Poſt mortem Mulieri apparet, lugentemque ab afflictione liberat. Matth. ibid. Salod.

F. Ægidius Turrianus Sacerdos, provincialis Umbriæ, è vivis excedit. M. S. prov. Vmbr. E. 173.

Regularis obſervantiæ propugnator acerrimus, ac multis virtutibus clarus. M. S. Vmbr. ibid.

Monaſterium S. Clarę Capucinarum extruendum curat, & modum adminiſtrationis illis præſcribit. M. S. Prov. Umb. E. 114.

Poſt trigeſimum ſecundum annum ipſius Corpus incorruptum reperitur. M. S. prov. Vmb. E. 173.

Crucifixi Imago Fratribus, qui Epiphaniæ Quadrageſimam iniunarunt, dextera è Cruce ſoluta, benedictionem illis impertit. M. S. Prov. Vmb. E. 397. M. S. Prov. Genn. 74.

Carolus V. Imperator poſt abdicatum Imperium, morte rebus omnibus vale dicit. Genebrad. in Carol.

Annvs Christi. 1559.

Thomas Generalis Genuenſem provinciam viſitat. Matt. 2. 122.

Bugellæ primum Monaſterium extruitur. M. S. prov. Mediol. 435.

F. Petrus à Martina Hydruntinus ad Capucinorum Ordinem quomodo vocatus. M. S. Prov. Hydrunt. t. 2. 17.

Novitiorum Magiſter, in eo munere varias à Dæmone moleſtias ſuffert. M. S. prov. Hydrunt. t. 2. 17. 18.

Dæmon illi Novitium ſubripit. M. S. Prov. Hydrunt. t. 2. 18.

Eum Dæmon ſacra Myſteria offerentem interturbat. ibidem.

Dæmonem à Muliere pellit, & pactum cum ea initum reſcindit. M. S. prov. Hydrunt. t. 2. 18.

Orans candidiſſima nube ſeptus videtur. M. S. prov. Hydr. t. 2. 17.

Nonnullos à mutua cæde, Deo revelante revocat. ibidem.

Eo orante, Deus ſuis miraculosè in ſumma rerum neceſſitate prouidet. ibid.

Serpentem vaſtæ magnitudinis Signo Crucis adoritur, & manſuetum reddit. ibid.

Orans in rupe pleriſque cubitis in aëra fertur. ibid.

Serpentem funę, quæ præcinctus erat, alligat. ibid.

Pleriſque diem ſui obitus prædicit. ibid.

Novitios de Religione mutanda tentatos in vocatione confirmat. ibidem.

Hortulanus dum inobedientiæ cogitationem in animo nutrit, à Dæmonibus ſub Coruorum ſpecie infeſtatur. M. S. Rom. prov. A. 105.

Guardianus Hortulanum ad Confeſſionem hortatur, qua peracta Coruorum multitudo aufugit. ibidem.

Fratres poſt vixam necdum reconciliati, Dæmonem ſub Æthyopiſſæ ſpecie cernunt. M. S. prov. March. t. 1. in fol. ſeparato.

Tabernarius diutino morbo affectus, Capucinorum Religionis merita invocans ſanatur. Matth. 2. 121.

Paulus 4. pontifex ex humanis excedit. Panuin. in Vita Pauli 4. fol. 538.

Annvs Christi. 1560.

Pius 4. pontifex coronatur. Genebrard. Panuin. in Vit. Py. 4.

Tridentinum Concilium revocat. Panuin. in Vit. Py. 4.

Nova Bulla Religionis privilegia confirmantur. Matt. 2. 121. M. S. Prov. Brix. A. 161.

Thomas Generalis in Novitiorum receptione ſeverus. Matt. 2. 122.

Novitius à Religione dimittendus mortem à Deo impetrat. ibid.

Beatiſſimæ Virginis in morte aſpectu dignatur. ibid.

Lucania Provincia à cæteris diſſuitur, ac Provincia conſtituitur. M. S. prov. Hydrun. p. fol. 1.

Frater Angelus Aſtenſis Concionator, in Obſervantium familia Doctor ſorbonicus. M. S. Provinc. Genn. 74. 364.

Ad Capucinos migrat, mulieris caſu perterritus. M. S. prov. 192. Matt. 2. 121.

Caſus mulieris narratur. à Matth. ibidem. M. S. Genn. Prov. ibidem.

Genua extremum diem obiit. Matt. ibid. M. S. Prov. Genn. 364.

F. Ludovicus Vrbinas plurimis virtutibus clarus. M. S. prov. March. 2. 116. 117.

Theſaurum in horto fodiens invenit, & terra illum operiens contemnit. ibid.

Firmi cum ſanctimoniæ fama moritur ibidem.

F. Hyacinthus à Fano magnę ſimplicitatis, & patientiæ deſcribitur. M. S. prov. Bono. p. 288. March. to. 1. 80.

Ab Apoſtolis in morte ad Cælum invitatur, & quid reſponderit. ibid.

Obedientia munitus Cælos ſcandit. ibidem.

F. Benedictus à Brixia oratione, & abſtinentia inſignis à Dæmone multa patitur, & tandem coronatur. M. S. Prov. Tuſc. E. S.

F. Antonius Senenſis magna cum ſanctimoniæ laude vitam claudit. M. S. Prov. March. t. 2. 119.

F. Franciſcus à Sinagvia inſignis paupertatis ſectator. M. S. Prov. Panor. 1 30. 31.

In extaſim raptus in aëra fertur. ibidem.

A monaſterio aufugiens à S. Michaële corripitur. ibidem.

Spiritum ſanctum, in die Pentecoſtes, in forma ignis deſcendentem ſuſcipit. M. S. Prov. Panor. p. 22.

In Conventu Panormitano ad Cæleſtem vitam migrat. ibidem.

Hieronymus à Tiphorno Metaurenſi ſanctimoniæ commendatur. M. S. Picen. Prov. 2. 124.

Bartholomæus Nitienſis Sacerdos virtutibus, ac præſertim abſtinentia clarus celebratur. M. S. Ethrur. c. 29.

Petrus Nitienſis Sacerdos, & Benedictus à Modia Laicus, Regulari obſervantia, & virtute illuſtres. M. S. Genn. Prov.

Caput F. Benedicti, poſt multos ſepultura annos ſanguine reſperſum cernitur. M. S. Gen. prov.

Digitized by Google

Capuc. Calabriam ex parte sibi subjectam visitare, alteriq; a Deo accepit. MS Pron. Tur. f. 497.

ANNVS CHRISTI. 1561.

GEneralis Capitulum indictum Romæ congregatur. Matth. 2. 122. MS Pron. Rom. B. 37.

Viri ejus Patres, qui hoc Capitulo interfuere, enumerantur. MS. Pron. ibid.

Thomas Generalis in Generalitius officio confirmatur. Matt. MS. Pron. ibid.

F. Evangelista à Cardelio Procurator Ordinis creatur. MS. Pron. Rom. D 74.

F. Ephesius Anconitanus Evangelista in Procuratoris munere confirmatur.

Cæsenates Capuccinos in Calabria, illustri B. P. Francisci appellatione adficiantur. MS. Pron. Coten. 23.

F. Pacifici apparitio narratur ibid.

Jam Canucenus Aqua Sparta pacem turbare conatur. Matth. 2. 122.

Sanctæ fratris speciem assumens, Thomam Generalem in fraudem concitat. Matth. 2. 124.

Tandem Generalis Demonis insidias animadvertit. ibid.

Pestilentia in agro Rhegino grassatur, ac fugiendæ Urbis misere insinuatur. MS Rheg. Pron. 2. 78.

Tres fratres tertiarios desolatimur, qui se post laborantium obsequiis mancipant. MS Rheg. ibid.

Omnes festivitates jubilatis pro diuturnitate accumulant. ibid.

Hieronymi animam ipsa obitus hora, Antonino Rhegino apparet. ibid.

Lucæ animæ Guardiani ostium pulsanti ab eo, benedictionem petit. ibid.

F. Jacobus Melphitanus vitam cum morte commutat. Petr. 741 Matth. 2. 124. MS Pron. Hyd. 2. 113.

Inter Minores Observantes illa orta. Matth. 2. 104.

Minores Conventuales malunt sibi Vicarium deponere, & Observantibus cedere, quam a Primis qui recedere. Matt. 2. 104.

Melphicti Guardianus inter Observantes, de Regula cum Capucinis agit. Matth. 2. 105.

De reformanda Provincia cum Ministro Provinciali agit: ibid.

Novi illic Reformationis articuli proponuntur. ibid.

Ad Neapolitanam Provinciam se confert, ac Reformationem tentat. ibid.

Neapoli prædicat, & cum Bernardino Senensi de transmigratione ad Capucinos agit. ibid.

Ne secum Observantes vocem habeant, respondet. ibid.

Ad Capucinos rediit. Quadragesimalem prædicationem cum fructu impendit. ibid.

Mortis corporis incommodis affectus apud Capucinos sit incertum, ac fortè animo Religionis disserendæ fuerit. ibid.

Fratres prædicat, & demique ab hæresi expurgat, & hæreticorum aliquot fautores convincit. Matth. 2. 125.

Ferrariam missus, Ecclesiæ, ac domus illic Civibus negatur. ibid.

Hugo Bonacursius Ferrariensis Episcopi Vicarius, de Luthero deque ejus prædicatione facit. ibid.

Ferrariam Lucchæ dictum de Dei Ferraria non exercito. ibid.

Lucchæ de prædestinatione sermonem instituit, tum Ecclesiam, ac domum accepit. ibid.

Episcopatum prosequitur, ubi Episcopus a Republica postulatur. Petr. 738.

Lucchæ confluunt Episcopatum recusat. Petr. ibid.

Fratres prælegit, cor a Generalis Observantium. Matt.

sive tentatur, ut ad Observantes redeat. Matth. 2. 125.

Sapientissima Jacobi responsa recensentur. Matth. ibid.

Vitia in sene acrem exprobat. MS Pron. Hyd. 2. 114.

Agit Pontificem a Generalatu accusatur. ibid.

Quid generalis respondeat. ibid.

Libere ac sine Patrum ullis argutiis ibid.

Aurea Matthiacum hæresi infectum, fratres ab hæresi revocare nititur. ibid.

Jacobus Franciscum populum ab erroribus revocat, & Catholicæ doctrinæ restituit. ibid.

Matthio Jacobo necem inferre meditatur. ibid.

Jacobus Arcis minitibus hoc divina virtute fit insensibilis. ibid.

Ad Matthiacum penetrat, eumque graviter increpat ibid.

Funeratos Melphitis repentinum obitum prædicat. ibid.

Hydruntinæ Provinciæ Progeges arguit, & idcirco in se a suis concitat. ibid.

Exilio a Progege sub imposito crimine mulctatur ibid.

Messanæ extremum diem agit, & post quartum ab ipsius obitu annum, integrum ipsius corpus, ac suavi odore fragrans, reperitur. ibid.

Nonnulla Opuscula edidit, quæ recensentur. ibid.

ANNVS CHRISTI. 1562.

THomas Generalis nonnullos Illustres Viros ad Concilium Tridentinum destinat, quo, etiam se ipse confert. Matth. 2. 123. MS. Pron. Rom. B. 36.

Omnium bonorum possessioni in Concilio apertè renunciant. Matt. ibid. Rodrig. p. 3. q. 2. art. 14.

Post eum Generalis quoque Minor. Observantium Minister, bonis omnibus nunc sua renuntiat. Rodrig. ibid.

Thomas Generalis Observantium Ministro Generali obstitit, qui Conventuales sibi in Concilio jurgiose tentabat, & quæ ratione. Matth. ibid.

Generalis Observantium Minister Thomam Generalem temnat, ut Capucinos cum Observantibus unat. ibidem.

Quid Thomas Generalis Observantium Ministro Generali respondeat, narratur. ibid.

Minister Generalis Observantium, post Thomæ recessum a Concilio receptus, & in Hispaniam profectus. ibid.

Thomas Generalis B. P. Francisci habitus formam, qui Florentiæ asservatur, depictam secum ad Concilium defert, eamque Concilii Patribus ostendit. MS. Pron. Rom. 2. in fol. separat. 8.

F. Baptista Faventinus vitæ functa desideratur. Matth. 2. 118. Petr. 1. 54. MS Bon. Pron. 16.

Proserpinum Dux, plurima in sacculo flagitia perpetrat. Petr. ibid.

Corporis illius status, ac animi dotes describuntur. Ferrar. ibid.

Primus in Arcanis expugnationibus Pontificis Vexillum Tubicinibus intexit. MS. Bonon 2 fol. 18. 64.

Florentiæ cum Bernardinus Senensis prædicat, compunctionis spiritum concipit. Matth. 2. 119.

Cujusmodi causam sui ad pœnitentiam eligit, & a Bernardino Religionis habitum postulat ibid.

Bernardinus Baptista unanimis, ac constantissimus probatur, ac librorum sacculo onerat. ibid. M. S. Pron. Bonon. tom. p. 6.

Inter hostes Baptista intrepidus meat. MS. Pron. Bonon. 1. 135.

Fune ad collum pendente Faventiam pergit, & ab inimicis veniam petit. Pron. Bono. f. 245.

Index Rerum

Cacabo in humeros sublato, Vrbem permeans, se sceleſtum exclamat. ibid.

Baptiſta ſe ipſum ad pœnitentiam excitat, cum primum habitu donatur. Petr. 1119.

Magiſtrum, vt ſeuerius cum ipſo agat, adhortatur. ibid.

Probationis annum magna cum virtutum laude explet. ibid.

Vitæ auſteritas, humilitas, ac ſui ipſius contemptus, quanta fuerint, enarrantur. Petr. 1216. M.S. Prouinc. Bono, p. 108.

Honorari ſummopere fugiebat. Petr. 1218.

In ſe ipſum coram probili viro crimina, ac maleſacta congerit. Petr. 1219.

Qua ratione afflictis compatiretur. Petr. 1222.

Primos Naturæ impetus cum erumperent, qua humilitate proſequeretur. M.S. Prou. March. tom. 5. M.S. Prou. Bono tom. p. 9.

Veritatis, quid illi cum a Guardiano corriperetur, agere contigerit. ibid.

Cum a Guardiano in Refectorio reprehenderetur, tantam ſibi primum infert, vt venam ſibi ſanguinis aperuerit. M.S. Prou. Bono. f. 48.

Quid egerit, ac ſanguinem Domino offerenti, è Criſti imagine Dominus reſponderit. ibid.

Hoſtes, qui in ipſius Necem conſpiraverant, humilitate placat, ac ſibi benevolos reddit. M. Sprou. Bono. p. 130.

Dum Crucem in pectore geſtat, quid Nobili ad hypocriſi adſeritagis, reſponderit. M.S. Bono p. 9.

Quid in ſacræ Communionis tempore agere ſolitus erat. M.S. Prou. Bono. f. 57.

Quenam illius crebrior oratio eſſet. ibid.

Martyrij cupiditate cum arderet, quale illi Deus martyrium contulerit. M.S. Prou. Bono. p. 110.

Obitum ſuum longe ante præſcit, ac prædixit. ibid.

Cultellum è ſuo menſæ loco in morte amouere poſtulat. M.S. Prou. Bono. p. 111.

Fœtentem diem extremum claudit, & poſt mortem, molle ac tractabile illius corpus ſe præbet. M.S. Bono. p. 110.

F. Stephani Mediolanenſis Vita, & alia deſcribuntur. M.S. Mediol. 285.

Quanta illius orationis virtus fuerit, miraculo declaratur, ibid.

Terribili ante mortem tentatione a Deo probatur. M.S. Prou. Mediol. 284.

Obitum ſuum ante prædicit. ibid.

F. Benedictus Mutinenſis, multis poſt obitum annis, corpus incorruptum reperitur. M.S. Prou. Genu. 104.

Sanguinem mortui ex vulnere fluere. ibid.

F. Franciſcus Nouæ-urbis a puero ad diuina vocatus. Petr. 1008. M.S. Prou. Mediol. 104.

Ex Obſeruantium familia ad Capucinos ſimul cum Joſepho Ferrenſi migrat. Petr. ibid.

Ob eminentes virtutes Magiſter Nouitiorum inſtituitur. ibid.

Quaſnam Nouitiorum animis virtutes perſuaſiſſimas inſtillaret. Petr. M.S. Prou. Mediol. ibid.

Religioſa, ac irreligioſæ hominis deſcriptio. Petr. c. 1008. ibid.

Nouam miſſæ Ritum ſuo exemplo adificat. Petr. 1011.

In lapidem incidit, in quo ipſius patientiæ ſigna eniteant. Petr. ibid. M.S. Prou. Mediol. 305.

Mortem iam ſe collocari voluit, Nouarijs, deuotiſſimè extremum diem agit. Petr. M.S. Mediol. ibid.

Canonicus capitis dolore laborans, caput eadem aqua lauant, qua illius corpus ablutum fuerat, ſanatur. M.S. Prou. Mediol. 105. M.S. Prou. Brix. C. 28.

Eadem aqua Calceariis cruce inſirma lauant, a pilogis libe-

ratur. M.S. Prouinc. Mediol. 108 Brix. ibid.

Lis de illius ſepultura inter homines naſcitur. M.S. Mediol. ibid.

Pulſum corpus Fratriſci contingentes, ad ſanitatem integram perueniunt. M.S. Prou. Mediol. & Brix. ibid.

Damianus quidam B. Viri merita implorans, viriuſque oculi viſum recipit, & capitis dolore ſanatur. MSS. Prou. Mediol. & Brix. ibid.

Poſt annum corpus illius integrum, ac ſuaue olens reperitur. M.S. Prou. Mediolanen.

F. Bartholomæus Hiſpellenſis ex Obſeruantibus ad Capucinos accedit. Matth. 1. 140. Petr. 894.

Virtutes illius quamplurimæ deſcribuntur. ibid.

Martyrij cupidus cum eſſet, quonam illum Deus Martyrio coronauerit, Matth. ibid. Petr. 896.

Ingenti ſaxo vniuerſa fere illius membra contuſa. Matth. 1. 141. Petr. 896.

In Conuentu Montis Caſtilis in Domino obdormit. ibid.

F. Ludouicus a Stronconio ex Obſeruantibus ad Capucinos tranſiit, ſub Foroſemproniano. Petr. 896.

In Hoſpitali Domo S. Iacobi Incurabilium, ægrotorum ſe obſequijs mancipat, & ſumma charitate eis inſeruit. ibid. Monteſ. 47.

In Vmbriam ſecedit, cum duodecim annis ægrotis inſtruiſſet. Petr. Monteſ. ibid.

Romam ad ægrotos reuocatur, vbi ſupremum diem magna cum ſanctimonia opinione claudit. Petr. 899. Monteſ. 47.

F. Ioannes a Colcone virtutibus inſignis. M.S. Prou. Pan. p. 6. 54.

Chriſtus illi appārens, Fratrum recreationes incompoſitas ſigillat. ibid.

Annvs Christi. 1563.

Sacerdos viſiones appetens a Dæmone illuditur, ſub Virginis ſpecie. M.S. Prouinc. Brix. A. 180. Prouinc. Mediol. 422.

Sacerdos in Chriſti ſpeciem a Dæmone obiectam conſpicit. Dæmonis inſidias agnoſcit. M.S. Pro. Brix. 181. Mediolan.

Dæmon in porci ſpeciem ante pedes Sacerdotis ruit. ibid.

Clericus amarulento animo Fratrem apud Superiorem de leuis crimine deferens, per triginta annos in Purgatorio delictum purgat. M.S. Prou. S. Nicolai. 52.

Frater quidam Anonymus mortuum puerum ſuis precibus ad Vitam reuocat. M.S. Prou. Bono. f. 293.

F. Nicolai Anconitani geſta deſcribuntur. M.S. Prou. March. f. 125.

Ipſius virtutes enarrantur. ibid.

Simplex & feruens ipſius prædicatio commendatur. M.S. Prou. March. 3. f. 126.

Ipſius Vita, ac prædicatio pleriſque a Deo miraculis confirmata. ibid.

Obijt in Conuentu Montis veteris. ibid.

F. Matthæus a Sibia Monaſterium Sibij pauperrime adificat. M.S. Prou. Venet. P. 10.

Fratrum illius Conuentus vita, & mores deſcribuntur. ibid. Matth. 2. 91.

Fratribus illius Conuentus annona deficiente, Deus maximo miraculo prouidet. M.S. prou. Ven. V. 19.

Fratres de caſeo recipiendo familiæ vota diſquirunt. M.S. Prou. Ven. P. 11. & 12. Matth. 2. 91.

Bernardinus Aſſanenſis virtutum laude celebris. Hetrur. M.S. E. E.

Bonauentura a Gallus Laicus ſanctitatis commendatur. M.S. Prou. Neap. N. 10.

Bonauentura Vercellensis Laicus virtute conspicuus, & prodigio celebris. M.S. *Prou. Bonon.tom.* 3.1.59.
Mulier à Dæmone rapiata Fratrum precibus à B. Virgine liberatur.
Ioannes Cola dives auarus, ipsiusque auaritia describitur. M.S. *Prou. Umbr.f.*61.
Oleum pauperibus subreptum Vas olearium disrumpit. ibid.
Ioannes Cola in morte impœnitens à Dæmone rapitur. ibid.

Annvs Christi. 1564.

De Vndecimum Generale Capitulum colligitur, & F. Euangelista à Carobio Generalis creatur. Matth. 123. M.S. *Prou. Rom.* B.36.
Nonnulla ad Religionem pertinentia constituuntur. Matth. 2.127.
F. Alexandri à Fano vita describitur. M.S. *Prou. March.* 2.119.
Virtutes ipsius explicantur. ibid.
Quomodo ex Rustici verbis mortificandi se ipsum ansam arripuerit. ibid.
Ægrotus signo Crucis sanat. M.S. *Prouinc. March.*2. 102.
Duas in extremis laborantes signo Crucis ad incolumitatem reuocat. ibid.
F. Baptistæ à Laricione gesta, ac virtutes enarrantur. Petr. 986. *Monet.*85. M.S. *Prou. Rheg.*2.94.
Conscientiarum occulta penetrat, & futura prænunciat. M.S. *Prou. Rheg.p.*117.
*Baronis cuiusdam concubinarum occultum aperit, ac sanitatem à morbo prædicit. Petr.*987. *Montef.*85. M.S. *Rheg.*2.94.
*Nobili cuidam futuram filij incolumitatem, & gloriam prænunciat. Petr.*988. *Montef.* M.S. *Rheg. ibid.*
Prægnina mortem occultissimam aperit, Nuntiique verba audiuerit. M.S. *Prou Rheg. ibid.*
Futuram Christianorum de Turca Victoriam prædicit. Petr. 989. *Monef* 86. M.S. *Rheg ibid.*
Suam, ac nobilis mulieris mortem prænunciat. Petr. ibidem. Montef 85.
*Cæcati moritur, & post mortem miraculis claret. M.S. Rheg.*2.95.
Huius perspicilia ægrotum sanant. Petr.890. M.S. *Rheg. ibid.*
*Matthæus Auernionensis corpore robustus, Sicarium sibi subijcit. M.S. Prou Gen.*112.
*Post verbera ex Obseruantium familia ad Capucinos migrat. M.S. Prou. Gen.*113.
Ipsum virtutes enarrantur. ibid.
In Pedemontana Regionis Monasteriis ædificandis laborat. ibid.
Insolentis hæretici Equum coma apprehensum genuflectere cogit. ibid.
Suis precibus plaustro onusto, viam per cœnum, quasi per siccum uoluerem facile præstat. M.S. Prou. Gen 148.
*Illustre ipsius pro tuenda castitate factum. M.S. Prou. Gen.*113.
Spectatissimonialis Professa, Ferrariæ sub Virili habitu inter Capucinos recipitur, ac tandem agnita dimittitur. M.S. *Prou. Bono.*2.40.
*F. Antonium de Monte Concionator, geminos fratres defunctos igne assari conspicit, ob murmurationes, ac inania verba apud ignem effusa. M.S. Prou. Rom. A. fol.*1.
*Cuidam Seniori Ordinis Benefactori, in summo vitæ discrimine Deus prouidet. M.S. Prou. Marchiæ.*3.*fol.*218.

Annvs Christi. 1565.

Laudæ Conuentus extruitur, non absque Dei miraculo. M.S. Prou. Mediol 377.
Nobilis ægrum Capucinis negans, bis à Deo corripitur. ibid.
Filius ægri deditioni repugnans à Domino castigatur. ibid.
Frater in huius Conuentus ædificationem, à paupertate exorbitans, horrendo fine tollitur. ibid.
*Fr. Benedictus Vercellensis Clericus à Deo gloria coronatur, quæ alteri Clerico in uisione ostenditur. Matth.*2.161. *in fol. separato.*
*F. Massei Tridentini Vita, & virtutes enarrantur. M.S. Prou. March.*2.118. *&* 119.
Multos ægrotantes signo Crucis incolumitati restituit. ibid.
Diuino miraculo, in alteram fluminis ripam cum Socio transfertur. ibid.
*F. Ioannis Mediolanensis in regendo prudentia commendatur. M.S. Prou. Mediol.*160.
Dum prædicat, columba in ipsius capite conspicitur. ibid.
Dum illi Vinum a Tabernario denegatur, dolia arescunt: eo autem miserante, vinum in dolia redit. ibid.
In morte per horam Fratres ad Regulæ obseruantiam hortatur, qua elapsa moritur. ibid.
*Ioannis à Leonissa virtutes describuntur M.S. Prou. Umbr. E.*645. *Salod.*
Sacra celebrans inimicos ad concordiam ducit. ibid.
*Rusticus Ioannis verbis, inter Missæ Mysteria, ad concordiam adducitur. M.S. Prou Umbr E.*643. *Salod..*
Hominem pertinacis sceleris obstrictum ad pœnitentiam prouocat, oratione pro eo porrecta. ibid.
Duo Vallis Spoletanæ Castella ad pacem sua prudentia, ac oratione compescit. M. S. Prouinc. Umbr. E. 644. *Salod.*
Cuidam concordiam refugienti mortem certo loco futuram prænunciat. ibid.
Alteri quoque, qui pacem refugiebat, necem prædixit. ibid.
*Aleatorem quendam necem, ac Dei Iudicium prænunciat. M.S Prou. Umb. E.*645. *Salod.*
*Fratri, qui conceptionem non acceperat, apostasiam ab Ordine prædixit. M.S Prou. Umb. E.*648.
*F. Bernardi Mediolanensis acta referuntur. M.S. Prouinc. Mediol.*6. *M. S. Brix. C.*38.
Brixiensis Episcopus eligitur, ex qua se munere fugiens subtrahit. ibid.
Capucinorum se Congregationi adiungit. M.S. Mediol. ibid.
*Huius virtutes describuntur. M.S. Prou. Brix. C.*38.
*Nonnulla futura prophetico spiritu prædixit. M.S. Brix.*40. *& Mediol.*72.
Nobili viro calamitatem futuram prænunciat. ibid.
*Brixiæ moritur, ac ipsius funus magna populi frequentia celebratur. M S. Mediol.*9 *& Brix.*39.
Obijt sanctimonia clarus. ibid.
Dum illi defuncto è dextro pede caro cum ungue præscindi tur, sanguis è vulnere scatet. ibid.
*Ossa ipsius post quintum annum exhumata, suauissimum odorem efflant. M.S. Mediol.*70.
Fratrem febre quartana laborantem, sua cantatione à febre liberauit. ibid.
F. Bernardini de Vrna vita, & gesta describuntur. Petrac. 663. *Montef.*9. *Matth.*2.98. M.S. *Prou. March.*1. 2.4.
Inter Conuentuales doctrina & eruditione clarus. Petr. ibid.
*Exemplo apud Pisanum lecto, ad Conuentualium Reformationem se confert. Petr.*664. M.S. *Prou. March.*2.123. *Salod. Montef.*10.

Index Rerum

F. Ioannis à Fano predicatione, ac suasu ad Capucinos cum aliis se transfert. Petr. *M.S. March. ibid. Salod.*

Ipsius virtutes enarrantur a Petr. *& Montesl. ibid.*

Abstinentia ipsius singulare exemplum. Petrac. *ibidem. Salod.*

A ciborum specialitate abhorrendum esse docebat. Petr. 665. *Montesl.* 10. *Matth.* 2. 98. *Salod.*

Paupertatis in eo studium commendatur. Petr. *ibid. Montes.* 11. *Salod.*

Epistolis ad se Missis, pro charta ad Sermones conscribendos utebatur. ibid.

Bernardini Astensis sententiam, de tribus pannis fratribus interdictis docebat. Montes. 12. *Salod.*

Praclara ipsius doctrina de confidentia in Deum habenda. *Montes.* Petr. *ibid.*

Ab Angelo ad alteram fluminis ripam transducitur. Petr. 671. *Montesl.* 13. *Matth.* 2. 98. *Salod.*

Ipsius de propria abnegatione doctrina. Petr. 665. *Montesl. Matth. Salod. ibid.*

Quàm difficile sit proprium à se amorem expellere, docet. Petr. *Montes. Matth. ibid. Salod.*

Mentis superbiam, distractionem fugiens, refundit. Montes. 9. *Matth.* 2. 98.

Quàm in oratione assiduus fuerit, explicatur. Petrac. 667. *Salod.*

In expurgandis hæresibus, ac fouenda in Populis pietate laborat. M.S. Prou. March. 4. 525. *Salod.*

A predicatione se subtrahere secum cogitat. Matth. 2. 98. *M.S. Prou. March.* 2. 41. *Salod.*

Visione iterum ad predicationem compellitur. Matth. M.S. March. ibid.

A Domino corripitur, quòd sinistrùs Dei iustitiam Peccatoribus *inculcet. M.S. Prou. March.* 2. 43.

Blasius stella, Vir nequissimus, ipsius sermonibus ad Deum perfectè conuertitur. M.S. Prouinc. Vmb. E. 616. *Montes.* 11.

Peccata integra confessione lauat. Montes. Matth. ibid. Salod.

Dæmon Blasio apparens, de eo conqueritur, aliquidque ab eo quarit. Montes. 11. *Salod.*

Blasius Dæmonem crepida appetit, quam Dæmon abstulit. Matth. Montes. ibid. Salod.

Blasius post duos Menses in panitentia consumptos, ad Deum migrat. Matth. Montes. Salod. ibid.

Prouincialis Vicarij munere variè in Prouincia, *magna cum regularis observantia veritate fungitur.* Petr. 675. *Salod.*

Messores de rebus turpioribus colloquentes procul fatis audit, & Guardiano aperit. M.S. Prou. March. 2. 43. *Salod.*

Defuncti Comitis animam salvam esse, ex diuina revelatione affirmat. M.S. Prou. March. 2. 43. *Salod.*

Vinum in dolio multiplicat Recinet. Montes. 10. *Salod.*

Vas vacuum oleo plenum præstat in Neapolitana Prouincia. Petr. 695. *M.S. Prou. Panorm.* 2.

Cardinalem Gaddium, ulcere in tibia laborantem, signo Crucis sanat. Matt. 2. 98. *Montes.* 13.

Puerum moribundum signo Crucis incolumitati restituit. M.S. Prou. March. 2. 43. *Salod.*

Alterum puerum egrotantem, eorum Definitorio, Crucis signo sanitati restituit. ibid.

Vitta, qua Bernardinus sibi frontem alligabat, plurima patrat miracula. ibid.

Spiritum Bernardini Nouitium à capitis dolore liberat. ibid.

Anus à Deo ob pertinaciam oris contorsione castigata, a Bernardino signo Crucis in pristinum restituitur. ibid.

Diuinis Iudicijs exterritus, à Christo sibi in itinere apparente confortatur. M.S. March. 1. 44.

Obitum suum ex diuina revelatione accipit. Matth. ibid.

Pridie *quàm ex hac luce migret in extasim rapitur, in qua sua salutis sit certior.*

Strophiolo, quod corpus ipsius post mortem contigit, multa miracula patrantur. Montes. 14. *Salod.*

Macerata diem extremum, magna cum sanctimonia fama claudit. Matth. 2 98. *Salod.*

Pius *IV. Pontifex hoc Anno ex humanis migrat.* Panvin. *in Vita Pontific.*

Annvs Christi. 1566.

Pius *V. Pontifex creatur. Gentbrard. in Chron.*

Huius Pontificis virtutes attinguntur. ibid.

Dubia ex Concilio Tridentino fratribus exorta, ad Pontificem referuntur. Matth. 2. 128.

B. Virginis Simulachrum Turca ense inuadens, mortè repentè mulctatur. M.S. Prou. *Angel.* 2. 43.

F. Pacifici Faneſtris vita describitur. M.S. Prou. March. 2. 169.

Celebranti viso demonstratur, qua ad Capucinos ex Observantibus migrat. ibid.

Ipsius Virtutes enarrantur. ibid.

Oranti B. Virgo apparet, seque ab omni originalis peccati labe immunem fuisse revelat. ibid.

F. Victorie Bergomatis vita exaratur. M. S. Prou. *Mediol.* 345.

Sæpè inter orandum celesti luce perfusus cernitur. ibid.

Pro inimico orat, & sua oratione Capucinum præstat. ibid.

Pro eo in extremis laborante Deum rogat. ibid.

Christus orans apparens, ipsius Orationem sibi gratam commendat. ibid.

Defuncti Anima in Purgatorio existens, Victori apparet, ab eoque suffragia petit. ibid.

Virtutes ipsius describuntur. ibid.

Dæmoni in Physici specie illi apparenti, ac damnatum illum esse asserenti, quid Victor respondent. ibid M.S. Prouinc. Brix. 88.

Puella *Virginitatem Deo consecraturam predicit. M. S. Prou. Mediol.* 346.

Peccata cuidam Nobili aperit, quibus illum ad panitentiam provocat. M.S. Prou. Mediol. 344.

Variis Deo Animam reddit. ibid.

F. Iacobi à Nursia virtutes enarrantur. M.S. Prou. March. 2. 176.

Amiculam ad egrotantis cibum, à Deo sua oratione impetrat. M.S Prou. *March.* p. 139.

Obitum suum predicit, & benedictionem à Guardiano postulat. M.S. Prou. March. 2. 176.

Beatam Virginem ante obitum videt, & mox spiritum reddit. ibid.

F. Bartholomæus Gallus perfectus Regula cultor, Beneventi obit. M.S. Prouinc. Neap. N. 5.

Anno post ipsius obitum, corpus ipsius integrum, ac suaue olens reperitur. ibid.

F. Laurentius à Fuliano optimum Pastoris exemplum præbet in eue curanda. M.S. Prou. Bono. p. 117.

Eximium illius castitatis exemplum enarratur. M. S. Prou. *Bono.* 2. 78.

Viuens nonnulla edidit miracula. M.S. Prou. Bono. 2. 97. 106.

Multa post mortem miracula præstat. M. S. Prou. Bono. 2. 97.

Hernia laborans, dum ipsius merita implorat, à morbo

liberatur. M. S. Prouinc. Bono. 3. 7.
F. Petrus à Cassicate Ducalis virtutibus floret. M. S. Prou. Brix. A.153.
A Deo multis corporis afflictionibus probatur. ibidem. Montef. 72.
Inter grauia corporis incommoda austeritatem non minuit. ibid.
Controuersia oritur, num Petrus iis austeritatibus malè valens vti posset. ibid. Montef. 74.
Bernardini Astensis de ea re sententia. ibid.
Multis in vita & post mortem miraculis claret. ibidem. Montef. 75.
F. Hieronymi à Forolinio vita describitur. M.S. Prou. Bono. 2.196.
Praclara à puericia sanctitatis praludia exhibet. ibid.
Puer ter in hebdomada, ac sapè in pane, & aqua ieiunat. ibid.
Pernigilia festorum B. Virginis panis, & aqua ieiunio consecrat. ibid.
Quid Condiscipulis eum ad ludum vocantibus responderet. ibid.
Pro condiscipulis flagellis se ipsum cedit, ne ipsi in Dei legem peccent. ibid.
E strato mollia omnia subtrahit, vt corpus affligat. ibid.
Aduena Patrem Hieronymi certiorem reddit. ibid.
Pater Hieronymum à diuinarum rerum occupatione auocare nititur. ibid.
Hieronymus audita blasphemia à venatione aufugit. ibid.
Quid Patri Monelia, honoribus eum ad Min. Obseruantium Ordinem allicienti, responderit. ibid.
Ad Capucinorum Religionem transuolat. M. S. Prou. Bon. 2.197.
Pater Capucinos odio prosequitur, & colaphum Francisco à Fuciano impingit. ibid.
Hieronymi inter Capucinos virtutes describuntur. M.S. Bono. 2.198.
Perpetuus fuit Virginitatis custos. ibid.
Hieronymus Patrem adit, & ab eo ingenti alapa excipitur. ibid.
Patrem sua humilitate placat, & erga Capucinos benenolentissimum reddit. ibid.
Sacerdotio, & concionandi munere, magno vtriusque muneris splendore fungitur. M.S. Bono. 2.232.
In morbum diuturnum incidit, in quo patientia exemplis praefulget. M.S. Prou. Bono. 2.199. tom. 3. 56.
In hospitalem Orphanorum domum Forolinium defertur. ibid.
Adolescenti Religionis Capucinorum ingressum prophetico spiritu praedicit. M.S. Bono. 2.52.
B. Virgo aegrotanti apparet, mortis diem, & horam nunciat, ac caleste Regnum pollicetur. M.S. Bono. 2.199.
Catharina B. Virginis verba, & apparitionem aperit. M.S. M.S. Prou. Bono. 2.200.
Hieronymus testamentum in morte, Patre assentiente condit. ibid.
Testamenti forma exaratur. ibid.
Daemon Hieronymum triua tentatione aggreditur, quarum is victor euadit. ibid.
Pater à Hieronymo suae salutis signum in morte petit, & accipit. ibid.
Mulier cancro in vbere laborans, defuncti manu apprehensa, & vberi applicata sanatur. ibid.
Altera quoque ab vberum morbo liberatur. M. S. Prouinc. Bono. 3. 57.
Aqua, qua Hieronymi corpus ablutum fuerat, mulier à cancro liberatur. M. S. Bono. t. 2. fol. 42.
Post sex annos Hieronymi corpus integrum, ac incorruptum apparet. M.S. Prou. Bono. 2. 200.
Frater Electosynarius Superioribus suis inobediens, à Deo in morte damnatur. M.S. Rom. Prou. R. 83.
F. Ambrosius à Butunto ob nimiam carnis curam, Apostata efficitur, ac singulare Dei Iudicium subit. M.S. Bono. t. 246.
F. Ioannes Firmanus, varias famae personas ridicule referens, eas quoque in morte agit. M S prou. Bono. t. 297.
Daemon illi horribilis apparet, atque os contorquet. ibid.
Fratrum precibus sibi restitutus, peccata sua deflet. ibid.
Fratres recitato S. Antony Vlyssiponensis Responsorio, subreptum Mulum miraculosè recuperant. M. S. Prou Rom. R. 75.
Nouus in Conuentu Aletino, obedientiae à Deo miraculo illustratur. M.S. Prou. Hydrunt. t. 1. 172.
Terminus Ordinis Benefactori, vinum in dolio miraculosè multiplicatur. M.S. Prou Rom. C. 2. 95.
Caesar Pagnanus vinum Capucinis erogans, auctum in dolio vinum experitur. M.S. Prou. Mediolanen. 452.

Annvs Christi. 1567.

Tertiumdecimum Generale Capitulum celebratur, & Marinus à Forosempronio Generalis eligitur. Matth. 2. 128.
F. Bonauentura Rhegiensis Procurator Ordinis Generalis instituitur. ibid.
De electione Procuratoris quadam in hoc Capitulo statuuntur, ob quae Apostolica sedes consulitur. ibid.
Plurima in hoc Capitulo, ad Religionis administrationem pertinentia decernuntur. ibid.
Fratres Discalceati Hispani, sub Capucinorum obedientia recipi postulant. Matth. 2. 129.
Fulla edatur, ne Capucini ad Minimos, neque hi ad conuentus transeant. M.S. Prou. Rom. B. c. Bullar. Rom.
Montis Acuti Monasterium, Federico Comite postulante, aedificatur. M.S. Prou. Tusc. M. 20.
Dei in huius Monasterij aedificatione prouidentia panditur. Prou. Tusc. M. 21.
In Ecclesiae consecratione, ingens è Cato splendor in Ecclesiam descendere cernitur. M S. P. Tusc. M. 64.
Singulare B. P. Francisci, erga horum Conuentuum familiam priuilegium enarratur. ibid.
Faemina virili habitu ad Capucinos accedens, inter Nouitios computatur. M.S. Prou. March. 2. 64
Post secundum mensem proxima morti, se faeminam esse Magistro aperit, & cum fratribus sepelitur. ibid.
Panis Bullionis, qui Capitulo necessaria ministrat, granum miraculo multiplicatur. M.S. Prou. Bono. t. 314.
F. Francisci à Siciano vita, & gesta describuntur. Petr. 770. Montef. 67. M.S. Prou. Brix. A. 113. Rom. D. 185.
Ex Obseruantium familia Concionator ad Capucinos migrat. M.S. Prou. Brix. Montef. Petr. ibid.
Quodnam fuerit ipsius vitae institutum. Petrac. M.S. Brix. ibid.
Ipsius in praedicando feruor, & humilitas, qua Oppida tantum quaerebat, attinguntur. Petr. 771. M.S. Prou. Brix. A. 113. & M.S. Rom. D. 185.
Ad Vrbes superiorum obedientia reuocatur. Petr. 773.
Quanta illi vis in praedicando adesset. Petr. 772. Montef. 67.
Siculi Abbatis conuersio admirabilis refertur. Petr. 776.
Orationem quadraginta horarum illustrat. Petrac. 773. Montef. 69.
Diuiti faeneratori repentinam mortem praedicit. Petr. 779.

Digitized by Google

Index Rerum

Alteri fœneratori eadem nocte interitum pranunciat.ibid.
Agrotos pertranſiens ſigno Crucis quamplurimos ſanat. Petr.774.*Monteſ.*69.
*Damon illius præſentiam non ferens, ab obſeſſa muliere aufugit.*Petr.*ibid.*
*Tempeſtate à Dæmonibus concitata ab vnda in Mare iactatur,vnde ſuauiter ad litus defertur.Petr.*783. *Monteſ.* 78.*M.S.Brix.A.*714.
Ipſius oratione omnes ſalui ad litus appellunt. Petr.783. *Monteſ.*69. *M.S.Brix.A.*115,
Pera libros,& ſcripta Franciſci continens,per Mare ad litus delata,nulla ex parte madefacta apparet.Pet.Monteſ.ibid.
A Prædicatione ob aliquorum emulationem ſuſpenditur, Petr.781.
*Sacrum Miſſæ Sacrificium pro defuncto Fratre celebrat, qui poſt celebrationem illi apparet, & in Cœlum conſcendit.Monteſ.*M.S Brix.*ibid.*
*In odio pertinacem Dæmoni tradit, à quo cùm præfocaretur, ſigno Crucis Dæmonem fugat,Virque odium deponit.*M.S. Prou.*Vmbr.E.*554.
*Mulierem in ſimultate obſtinatam prodigio ad pacem compellit.M.S.Prou.Vmbr.E.*526.
F. Bonauenturæ Laïcus virtutibus inſignis. M. S. Prouinc. *March.*2.123.
Plures ægrotos ſigno Crucis ſanat.ibid.
Mortuum infantem ad Vitam reuocat. ibid.
F.Bernardi à Catacio virtutes enarrantur. M.S. prou.*Rheg.* 102.
In Morte B.Virginem conſpicit eam ad cæleſtia Regna aſcendentem.ibid.
In eadem ſua obitus hora Sorori Tertiariæ apparet glorioſus. ibid.
*Bergomas Laïcus Angelicas voces in Choro perſonantes audit.*M.S.Prou *Bono p.*240.
Dei in Fratres prouidentia, quæ Bertineri enituit. M. S. Prou.*Bono.p.*136.239.
Clericus pro caſtitate tuenda mortem ſubit. M.S.prou.*Venet.* P.119.
*Antonius potentinus Laïcus inter viros illuſtres enumeratur.*M.S Prou.*Hidrunt.t.2.fol.*31.
*Angelus à Caſtellaneta Sacerdos multis virtutibus clarus. M.S.*Prou.*Bar.f.*1.*Hidr.*2.27.
Vincentius Caſſanenſis Sacerdos, cæleſti in morte viſione potitur. M.S Prou.*Rheg.*2.105.
Seraphinus Panormitanus Clericus Sanctitate conſpicuus. M.S.Prou.*Panor.Alcam.*37.*Caſtelvet.*26.
Ægidius Syracuſanus Laïcus Vir illuſtris. M. S. Prou. *Syrac.*1.16.13.

Annvs Christi. 1568.

*Falſus rumor excitat de Vnione inter Conuentuales,Obſeruantes,& Capucinos componenda. Matth.*2. 129. M S Brix.*A.*175.
Marius Generalis Cardinales,ac deniq; Pontificẽ conſulit.ib.
*Quid Pontifex Mario Generali reſponderit, eiuſque in Religionem benenolentia.M.S.*Brix.*ibid.*
*Pontifex Fratrem Hieronymum Piſtorienſem ſibi in Theologum eligit.M.S.*Prou.*Rom.*B.38.
F.Franciſci Macratenſis Vita, ac geſta deſcribuntur. petr. 1063.*Monef.*92.*Matth.*1.135.*Salod.*
Ex Obſeruantibus ad Capucinos inter primos migrat. Petr. *Matt.ibid.*
Quædam ab eo ſimpliciſſimè acta narrãtur. petr.1604.*Salod.*
*Sapè ex nimia credulitate à Capucinis ad Obſeruantes, & à conuerſo migrat. Petr.ibid.M.S.Prou.March.*4.535. *Salod.*
A Guardiano Min. Obſeruantium in carcerem truditur. M.S.*March.ibid.Salod.*
Admirabilis ipſius vita,ac auſteritates deſcribuntur.Matth. 1.184.Petr.*ibid.*
*Profunda ipſius humilitas commendatur. Matt.*1.135.*Petr.* 1070.*Salod.*
*Quàm diligens honeſtatis eſſet cuſtos, ex oculorum cuſtodia oſtenditur.*M.S.*March.*2.53.*Salod.*
Quid Vrbinatum Duciſſa reſponderit, qua vt oculos ad eam attolleret, prouocabat.ibid.
*Sancta ipſius ruſticitas declaratur,omnes quantumuis illuſtres homines fratres nominans.Petr.*1075.*Monteſ.*42.
*Ipſius erga afflictos, & ægrotos charitas. Matth.*135. *Petr.* 1070. *Salod.*
Singulare illius in Paupores *charitatis exemplum narratur. Matth.*1.136.*Petr.*1071.
*Vrbinatis Ducisſæ Podiſſequam à fluxu ſanguinis, pane illi oblato ſanat.Matt.*1.138.*Petr.*1074.M.S.*prou.Bono.*1.3.8.
Panis fruſtulo moribundum incolumitati reſtituit.
Æterna damnationis metu percellitur.M.S.Prou.March. 4.536.
Viſiones quædam illius de Religioſis ad Infernum damnatis, explicantur.ibid.
*Ipſius ad orationẽ,& lachrymas aſſuefactio.Matt.*1.135.*Salo.*
Corporis,ac morum compoſitio.ibid.
Quanta veneratione Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum proſequeretur.ibid.
Regulam genuflexus audiebat. ibid.
Ægritudine premitur,ob idque ad balnea mittitur. Matth. 1.138.*Petr.*1076.*Salod.*
Nocte eranti B.Virgo apparet,ac ſplendor ex oſtio erumpit. M.S.*March.*2.54.*Salod.*
*Orans in extaſim raptus, & in aëra elevatus, flammæque ipſius capiti inſidens conſpicitur.Matt.*1.138.*Petr.*1075. *Salod.*
*Fratri in extremis laboranti incolumitatem predicit,& futura incommoda. M.S.March.*4.536.
*Medicum B.Virginem cum Franciſco colloquentem offendit. M.S.Prou.March.*4.54.*Salod.*
*In nemore erans vſque ad arboris ramos in aëra elevatus cernitur.Matth.*1.138.*Petr.*1075.*Salod.*
*Quædam Orationis Dominicæ verba,ex Dæmonis tentatione proferre non poteſt.Matth.*1.136.*Petr.ibid.Salod.*
Pontifex Franciſcum ab illorum verberum prolatione abſolvit.Petr.Matth.Salod.ibid.
Animo maximè ob id cruciatur Franciſcus. Matth.ibid. Petr.1068.*Salod.*
*Hoc tempore maximis miraculis coruſtat. Petrac.*1077. *Matth.ibid.Salod.*
*Mulierem paralyticam ſigno Crucis ſanat. Matth.*1.137. *Petr.*1074.
*Cæcam mulierem ſigno Crucis luci reſtituit. M.S. Prouinc. March.*2.54.*Salod.*
Hydropico ſigno Crucis ſanitatem reddit, qui Capucinus efficitur.ibid.
Mulierem diuina febre laborantem ſigno Crucis ſanat. Matth.*Petr.ibid.*
*Mortuum infantem à Matre in lecto ſuffocatum,ſua oratione ad Vitam reuocat.*M.S.*Prou.March.*2.54.*Salod.*
Vrbinatum Ducisſam ſigno Crucis à cancro liberat. In epiſtola ſeparata. Salod.
Guardianus quidam miraculorum patrandorum cupidus, Franciſcum inſectatur. Salod.
*Piſauri in morbum incidit,à Deoque impetrat,vt nulla populi affluentia ipſum ſuum honoretur.*M.S.*Prou.March.* 2.55.*Salod.*

Digitized by Google

F. Paulini Pisteriensis virtutes, & obitus enarrantur M.S. Prou. Tusc. M. S.

Civem quendam Aretinum à morbo liberat. M. S. Prou. Tusc. M. 29. E. 57.

F. Amadeus de Anteniato virtutibus clarus, spiritu etiam prophetiæ claret, & diem obitus sui prædicit. Matth. 2. 130. M.S. Prou. Mediol. 9.

Fratris Antonij de Lechio virtutes enarrantur. M.S. Marc. 1. 79. 3. 233.

F. Pacificus à Foroseminonij pluribus virtutibus, præsertim dilectione erga inimicos claruit. M. S. Prou. March. 2. 153.

A Dæmone graui tentatione appetitus ante mortem liberatur. ibid.

F. Angelus à Fermo Prædicator, verbo potens, ac virtutibus clarus futura prædicit. M.S. Prou. Mediol. 37.

F. Antonius à Spinatiola meritis apud Deum ac virtutibus floret.

F. Vincentij Platiensis virtutes narrantur. M. S. Prouinc. Messan. 88.

In morte, post Dæmonum tentationes, B. Virginem sibi accurrentem videt. ibid.

F. Pacificus Luganensis multis virtutibus insignis M.S. Prou. Brix. C. 80.

Ipso orante flamma ex Ecclesia tecto erumpens cernitur. M. S. Mediol. 250.

Sanctimonia fama clarus obit. M.S. Prou. Mediol. & Brix. ibid.

F. Bernardinus Vrbinas Clericus magna puritate præditus. B. Virginem & B. P. Franciscum in morte videt. M. S. Prou. March. 4. 419.

F. Iulianus Camerinensis Clericus, & ipse B. Virginis aspectu in morte dignatur. M.S. Bono. 1. 103.

Nouitius Vrbinas, & ipsi B. Virginem in obitu conspicit. ibid.

Fratri Modesto Forolimensi B. Virgo in morte apparet. ibidem.

Pandolphi Pastoris Vita describitur. Matt. 2. 125. in fol. separato. M.S. Prou. Tusc. M. 7.

Virginitatem perpetuò coluit. Matt. ibid.

A nummis inter pastores abhorruit. ibid.

Admirabilis illius in sæculo abstinentia. ibid.

Cætera illius virtutes enarrantur. ibid.

In Capucinorum numerum recipitur Matt. M. S. Prou. Tusc. ibid.

Ante susceptum habitum in morbum incidit, & in extasim rapitur. Matt. M.S. Tusc. ibid.

Visiones de Inferno, Purgatorio, ac cælesti gloria illi ostenduntur. M.S. Tusc. Prou. Matt. ibid.

Sanctè in Domino obdormit. Matt. 2. 125. in fol. separat. M.S. Tusc. M. 7. E. 67.

Franciscus Recalensis Sac. diem sui obitus prædicit. M. S. Prou. Hydrunt. 2. 1. 66.

Thomas Nouersis Concionator inter illustres viros censetur. M. S. Prou. Bonon. 1. 3. 104. 59. tom. 2. 70. 156.

Ioannes Baptista à Cherio Sacerdos virtute insignis. M. S. Bonon. prou. tom. 3. 109. 60. tom. 2. 70. 156.

Antonius Pusinianensis Sanctimonia clarus M. S. Prou. Hydrunt. 2. 114. Bar. 1. Lucan. 190.

Annvs Christi. 1569.

Octo ex Obseruantium familia, [redacted], ad Capucinos abeunt. M. S. Prou. March. 10. 4. 525.

Casus narratur. ibidem.

Marius Generalis in Siciliam proficiscitur, multosque Religionis habitu donat. ibid.

Dæmon Nouitios variis modis infestat. ibid.

Frater alteri Breuiarium subripiens, à Dæmone in omnium conspectu rapitur. M. S. March. Prou. 1. 5. in fol. separat.

Fratris Anima ob vana, & scurrilia verba pœnas in Monasterij Camino luit. M.S. Bono 1. 3. 52.

Fratribus pro ea transeuntibus liberatur. ibid.

F. Honorius à Montegranario Bononiæ moritur, cuius vita describitur à Petr. 219. Matt. 2. 130. Monteil. 77. M.S. Mediol. 172. Bono. 1. 1. 91.

Sæcularis in Caroli V. Imperatoris Castris militat, iuuenisque in simultatibus alendis consumit. M. S. Prou. March. 1. 5. in fol. separ. Matth. 2. 130.

Ad Capucinos accedens anteacta vitæ crimina deplorat. Matth. ibid. Petr. 721.

Corpus variis macerationibus castigat. Matth. Petr. Monteil. ibid.

Orationi studiosissimè vacat. ibid.

Quàm Chori amator fuerit, explicatur. Matth. ibid. Petr. 722.

De Chori Religione nonnulla enarrantur. D. Ant. Ceras. in Apolog.

Honorius ob singularem animi prudentiam, & Religionis zelum variis in Prouincia Prouincialis eligitur. M. S. Prou. Tusc. M. 30. Bono. 3. ij. Matt. 2. 130. Petr. 724.

Paupertatis maximè zelator fuit. M. S. Prou. Tusc. M. 30.

Dum vetustum Regulæ coducem consuit, quid Fratri nouum illi persuadenti responderit. Salod.

A rerum in Religione nouitate abhorret. Salod.

Præterita sæculi scandala publicè pro suggestu in Ciuitate noua deplorat, eorumque veniam petit. Matth. 2. 130. Petr. 720.

Dum Fratribus Bononia de cælesti gloria sermocinatur, in extasim rapitur. M.S. Bono. 3. 94.

Visitator in Corsicam Insulam mittitur. M.S. Bono. Prou. 1. 230.

Fratris cuiusdam inobedientis, & proprietarij mors infausta describitur. M.S. Bonon. ibid.

Bononiensis Prouincia Vicarius electus, dum Imolam proficiscitur, in morbum incidit. Matt. 2. 130. Petr. 742. Monteil. 77. M.S. Bono. 3. ij.

Ferreum Cingulum, quod circa renes gerebat, Medici Imperio exuit. Matt. ibidem. Petr. 721.

Mœrens ob intermissam Visitationem, diuinam vocem audit, quæ sui finis admonetur. Matt. ibidem. Petr. 724. M. S. Bon. 3. ij.

Fratres ad Regulæ obseruantiam hortatur, ac sancto fine quiescit. Matt. 2. 131. Petr. 725.

Honorij gloria Sacerdoti Tusciæ Prouinciæ visione demonstratur. M.S. Prou. Tusc. M. 31. 32.

Famularis Medici Vxor graui paralisi laborans, ad Honorij sepulchrum ferri postulat. Matt. ibid. Petr. 728. Monteil. M. S. prouinc. Rom. & Mediol. 172.

Dæmon frustra iter impendere conatur. ibid.

Dum ægra ad Sepulchrum iacet, ab Honorio illi apparente curatur. ibid.

Ægra læta pedester domum reuertitur. ibid.

Cardinalis Pallæotus vitæ Honorij processum instruit mandat. at Fratres obsistunt. Salod.

Cardinalis Pallæotus, & Inquisitor Honorij sepulchrum venerantur. Salod.

Altera quoque Bononiensis Mulier Honorio se deuouens, Cardialgia morbo liberatur. Salod.

Mulier dirum dolore graviter afflicta admoto sibi Hono-

ry dente paſsim ſanatur. M.S. Bono. 3.2.
Terciaria Honory capite ſibi admoto, grauiſſimo capitis langnore liberatur. M.S. Bono. 382.
Honorij pes è tumulo erutus ſumma odoris fragrantia Monaſterium complet. M.S. Prou. Bono. 2.140.
Sancti Viri ſunt Dæmones in corporibus obſeſſis flagellantur. M.S. Prou. Bono. 2.164.
F. Franciſcus à Matera virtutibus floret. M. S. Prou. S. Nicolai 16. M.S. Hydrunt. 2. 59.
Huius obedientia aqua in vinum conuertitur. ibid.
Laurentia extremum diem claudit. ibid.
F. Angelo à S. Angelo in Vado virtutes deſcribuntur. M.S. Prou. March. 2. 122.
Humilitas, Obedientia, abſtinentia, ac cætera illius virtutes explicantur. ibid.
Altiſſima illius contemplatio indicatur. ibid.
In ærea vellus ad altare rapidiſſimè fertur. ibid.
Hoc Anno ſanctiſſimè moritur. ibid.
Fr. Ioannimus Florentinus in morte B. Virginis præſentia fruitur. M. S. Prou. Trſi. A. 13.
Nouitius è Cornaito pleroſque in morte ſanctos ſibi adſtantes, & ad Cæli præmia allicientes conſpicit. M. S. prou. March. 2.304.
F. Laurentius à Sarnano Vir ſingularis patientiæ, Glorioſiſſimam Cælorum Reginam in morte videt, & ad Cælum in ouantem ſequitur. M. S. Prou. March. 1. 164. Bono. 1. 209.
Ipſius Corpus poſt mortem, & veſtes ſuauj odore fragrant. ibid.
Duo Sacerdotes Romanæ prouincia virtute præſtantes, poſt mortem gloria circundati alteri apparent. M. S. prou. Rom. R. 79.
Duo quoque alij in Venera Prouincia B. Virginis, & Apoſtolorum Petri, & Pauli in morte præſentia dignantur. M. S. Prou. Vene. P. 59.
F. Euſebij Anconitani Vita, & mors deſcribuntur, à Petr. 732. Matth. 2. 95. Monteſ. 66. M.S Prou. March. 2. 92.
Ipſius familia, & ad ordinem Obſeruantium tranſitus, denique ad Capucinos tranſmigratio explicatur. ibid.
Ipſius virtutes, & tuenda Religionis ſtudium enarrantur. ibid.
Generalis Capucinorum eligitur, quantaque Religionem prudentia, ac ſapientia adminiſtrauerit, indicatur. ibid.
Vt Generalatus honorem fugiat, agrum ſe ſimulat, M. S. Prou. March. 1. 2. 93.
Cardinalatus honorem ad Siculas fugiens declinat, M. S. Prou. March. ibid.
Quo pacto coquina præfectum ab indiſcreta charitatis plaga curauerit. ibid.
Anima Purgatorij pœnis cruciata ab eo ſuffragia poſcit. M. S Prou. March. ibid.
Facinoroſos homines ad Deo pœnis affligi petit, vt à ſceleribus abſtineant. M.S. March. 1. 2. 94.
Ob veſtem Chriſto à fure ſubreptam cum Chriſto conqueritur. ibid.
Præclaro exemplo Gulæ cupiditatem cohibet. M. S. Prou. March. 2. 93.
Mulier lactis inopia laborans, ad illius veſtis contactum lac recipit. Matth. 2. 95. Petr. 35. March. Prou. 2. 95.
Miſſa ad parturientem ſunę, qua præcingebatur, eam à partus periculo liberat. M. S. March. 2. 95.
Ortam Cælo tempeſtatem, Oratione Dominica populo indicta ſedat. ibid.
Ægrotanti Coturnix illi à Deo mittitur, qua illi cibi appetitum reddat. ibid.
Fratri cuidam Prophetico ſpiritu angeſtias pronunciat. M. Umb. E. 463.
Fratres diſſolutioni vacantes horribili terremotu terrentur. M. S. March. 4. 514.
Dies obitus illi à Deo reuelatur, dum Scapetianum proficiſcitur. M.S. Prou. March. 2. 96.
Magna humilitatis, & charitatis ſigna in morte exibet. Matth. 2. 94. M.S. prouincia Marchiæ, ibidem.
Scapetianj vltimum diem claudit, corpuſque ſuauiſſimum odorem ſpirat. M. S. March. ibid.
Corpus vſque ad nonum annum integrum dominus abſque corruptione ſeruatur. M.S. Prouinc. ibid. Bonon. 1. 314.
Frater pſalmos, & connas recitans, & à communibus ſe laboribus ſubtrahens, horrendo Dei iudicio terretur, & reſipiſcit. M. S. Umb. 1. 40.
Ægroti cuiuſdam periculum deſcribitur. qui corde, ac ſermonis valebat. Matth. 2. in fol. ſeparat.
Dolium vino vacuum cuidam Benefactori diuino miraculo vſque ad tertium annum vinum reddit. M. S. prou. Roman. 28. 29.
Egregium Eleemoſynarij cuiuſdam facinus, ac conſilium in caſtitate tuenda narratur. M.S. Prou. Coſent. 19.
F. Ignatius ab Apiro, Commiſſarius Generalis in Cretam Inſulam mittitur. M.S. March. 130.
Ipſius virtutes enarrantur, & Cretenſium Apoſtolus prædicatur. ibid.
Quinque in ea Inſula Conuentus ædificat. ibid.
Poſt obitum lampades ad ipſius ſepulchrum accenduntur. M.S. Prou. March. 10. 2. 131.
Pluribus poſt mortem miraculis coruſcat. ibid.
Simon Monticulenſis Laicus, vir ſanctimonia clarus, M.S. Prou Hydr. 2. 50.

Annvs Christi. 1570.

Decimum quartum Generale Capitulum Romæ celebratur, in quo Marius Generalis confirmatur. Matth. 2. 134.
Hieronymus à Menteſiorum Ordinis Procurator eligitur. M.S. Prou. Rom. B. 40.
Nonnulla in hoc Capitulo ſtatuta commemorantur. Matth. M.S. Prou. Rom. ibid.
Pius V. Pontifex Max. Chriſtianos Principes contra Turcam in fœdus vocat. Matth. 2. 136.
Hieronymum Piſtorienſem cum 30. Capucinis fratribus ad Claſſem parandam deſtinat. M.S. Prouinc. Rom. B. 40. Matth. ibid.
S. Carolus Borromæus, nonnulla Capucinorum Monaſteria extruenda poſtulat, in ſua Mediolanenſi Diœceſi. M. S. Mediol. 379.
Sæpè in itinere ad Capucinos diuertit. M. S. Prou. Brix. C. 242.
Fratres Genuenſis Prouincia, panes in itinere egenis diſtribuentes, totidem à Deo panes recipiunt. M.S. Prou. Genu. 38.
Præclarum diuina prouidentia erga ægrotum fratrem teſtimonium. M.S. Prou. Mediol. 230.
Alteram Begory illuſtre diuina prouidentia, erga fratres miraculum accidit. M.S. Prou. Mediol. 239.
Frater quidam ob proprietatem damnatus. M.S. Mediolan. 421.
Fratrum flagellatio, in Dominica Paſſionis memoriam facta, [illegible] miraculo demonſtratur. M.S. Prou. Hydrunt. 10. 1. 60.
F. Gabriel à Iauno Pedemontanus pro Defunctis orans, à Defuncti Anima ſua ſalutis admonetur. Mat. 2. in fol. ſeparat.

Digitized by Google

& Auctorum.

Ad Capucinos migrat, ac virtutibus emicat. ibid. M.S. *Genu.* 194.

Cœlestis gloria visio in oratione illi ostenditur. ibid.

In Monteficalerij Conventu diem extremum sanctè obit. M. S. Genu. 268.

F. Franciscus à Caubio Vir quam plurimis virtutibus clarus. M.S. *Mediol.* 109.

Visionem Fratribus narrat, qua illos ad perfectum Dei cultum provocat. ibid.

Post mortem lilium pulcherrimum ex ipsius ore pullulat. ibidem.

F. Ioannes à Nicosia plurimis virtutibus emicat, qua recensentur. M.S. *Pron. Messan.* 86.

Biduano ieiunio, & oratione mulierem à Demone possessam liberat, & in Domino quiescit ibidem.

F. Nicolaus Quinquefrondiensis, aridum ramum ex obedientia rigans in arborem provocat. M. S. Pron. Rheg. t. 2. 104.

Christi Passionem Meditanti Pilatus apparet Cornis sepeus. ibidem.

Christus illi Crucem ferens apparet. ibid.

Idem sub pueri specie in Altari secum colloquitur, & vita cursum felicior complet. ibidem.

F. Ludovicus à Monte Sancti Savini Laicus, plures orationem Dominicam quamquies recitata, agrotos sanat. M. S. Pron. Tusc. M.33.

Germanum Fratrem, duosque alios Fratres hoc modo à morte, & à morbo liberat. M.S. Tusc. M 30.

Totum fere Conventus panem cum Pauperibus erogasset, sat ab Angelo placentas accipit, quot in Conventu Fratres adsunt. M. S Pron. Tusc. M. 13.

F. Modestus Clericus splendidam in Morte Crucem videt. M.S. Pron. Bono. 3.150.

F. Hieronymus à Pisterio doctrina, morum integritate, ac Predicatione illustris. M. S. Pron. Tusc. A. 12. *M.* 33. *E.* 48. *Matth.* 2. 136.

Mortua Coniuge Observantium Ordinem ingreditur. ibid.

Obscurantium ab Examinatoribus initiandus reprobatur. ibid.

Literarum studiis incumbit, ac insignis Theologus ac Predicator evadit. M.S. Tusc. Matt. ibidem.

Ad Capucinos cum Antonio à Montepolitiano accedens à F. Honorio à Montegranario recipitur. M.S. *pron. Tusc. A.* 12. M.S.

Ipsius virtutes, ac vita institutum recensentur. M.S. *Pron. Tusc. E.* 48.

Meretricum reductioni studet, & Florentiæ domum hospitalem fundat. M. S. *Tusc. E.* 16. *M.* 4. *A.* 12.

Theologia Professor S. Bonaventura libros, iam ferè vetustate consumptos prælo restituit. Matth. 2. 136.

In Generali Concilio Tridentino Sermonem ad Patres habet, & pro Religionis habitu decertat. M.S *Bonon.* 138.

Definitor Generalis fit, & pleráque Provincias moderandas suscipit. M.S. Bon. t. 1. 250.

Ipsius in Socium charitas exemplo narratur. M.S. Bon. t. 1. 137.

Oblatum sibi à Pio V. Cardinalatus honorem recusat & Iulium Sanctorium pro ea dignitate nominat. M. S. Tusc. E. 48. 49. *M* 4. 33. *Bono. t.* 1. 138.

A Pontifice in Cretam Insulam mittitur. M.S. Tusc. M. 4. 51. *E.* 48.

Hieronymo oranti Beatissima Virgo apparet, ac Martis illi tempus revelat. M.S. *Tusc.* M. 53.

A via aberrans cœlesti hospitio nullo excipitur. M. S. Tusc. E. 48. *M* 48.

In Cretam Insulam perveniunt, & peste laborantibus inferunt. Matth. 2. 136. *M.S. Tusc. E.* 48.

In hoc charitatis officio, Hieronymus cum duobus aliis peste sublatus, ad Dominum migrat. Matt. ibid. M.S. Tusc. E. 48. M. 4.

Fratri Basilio Cremonensi apparet, seque Dei gloriâ potiri affirmat. M.S. *Tusc. ibid. Bono.* 1. 227.

Post aliquot annos Hieronymi Corpus integrum reperitur, & Casertam transfertur. M.S. Tusc. A. 12. M. 51. *Matt. ibid.*

Quadam Volumina composuit, qua enarrantur. Matth. ibidem.

Valentinus Drepanensis Laicus sanctitate celebris, suum, atque alterius obitum predicit. M. S. *Pronunc. Rom. C.* 53

Sebastianus Aguriensis sac. & Concaximian virtute praditus, Diem suu obitus tribus pranunciat, M.S. pron. Messan. 5.

Ioannes Iarratanus sac. & Concion. prudentia clarus, & sanctitate conspicuus suum obitum præsignificat. M. S. pron. Syrac. t. 1. 10. 12. 13. 63.

Angelicus Bucherensis Sacerd. inter illustres Viros enumeratus. M.S. pron. Syrac. t. 2. 10. 11. 137.

Stephanus, & Sylvester Bucherenses Sacerdotes, maximis virtutibus ornati. M. S. pron. Syrac. t. 1. 79. 80.

Annvs Christi. 1571.

Pius V. Pontifex Max. Anselmum à Petramolaria, ad Classem cum 30. *Fratribus destinans, eos priuilegiis ac facultatibus prosequitur. M.S. Pron. Genu.* 23. *Pronunc. March.* 2. 32.

Bulla tenor inseritur. M.S. *March. ibid.*

Anselmus Fratribus Prafectus suos instruit, divinâque opem implorat. ibidem.

Ligneam omnes Crucifixi imaginem à Pontifice benedictam accipiunt, & cum Pontificia Classe Messanam adnauigam. ibid.

Plenaria peccatorum Indulgentia à Capucinis ante pugnam predicatur. ibid.

Quid Capucini, dum prelium iniretur præstiterint. M. S. *Pron. March.* 2. 33. *Genu.* 24.

Bellum Nauale committitur, ac Dei virtute Victoria de Turca reportatur. ibid.

Nobilis quidam Romanus ab Inferis excitatus, Vxoris damnationem narrat, & post peccatorum confessionem iterum obdormit. M. S. pronunc. Umb. E. 60.

Nouitius de veritate Corporis, & Sanguinis Christi in Eucharistia tentatus, à Domino sub Pueri specie apparente, liberatur. M.S. *Pron. S. Angel.* 1. 81. 1. 110.

F. Otho à S. Germano à Religione desciscens, iterum ad pœnitentiam revocatur. M.S. *Mediol.* 246. *Matth.* 2. 136. M. S. *pron. Brix. A.* 178.

Post lapsum maioribus viribus emicat, qua recensentur. M. S. *Mediol.* 246.

Dæmon illum spectris, ac prestigiis ad peccata provocat, variisque modis infestat, quem Signo Crucis effugat. M. S. *Mediol. ibid. Brix* 179. *Matt.* 2. 137.

Dæmon Fratris defuncti Cadaver ante orantem statuit, ut ab oratione auocet. M.S. *Mediol.* 248.

In bello Nauali eximia charitatis, ac pietatis officia præstat, ac Sancto fine consummatur. M.S. Mediol. ibid. Brix. 178. *Matt.* 137.

Post mortem cuidam Fratri apparens, cœli præmia se assequutum narrat, ac severa Dei iudicia explicat. M. S. Brix. 46.

F. Ignatius ex Nobilissima Familia Comitum Vallis ducticis

Index Rerum

ornus omni virtutum luce coruſcat. M.S.Bonon.t.251.

E bello Nauali rediens ſanctè ad Dominum migrat.ibidem.

F.Ioannes Baptiſta è Caſtro S. Petri Angelicis virtutibus fulget. M. S. Bono. 2.90.

In ſui obitus hora Damon in corpore obſeſſo exclamat, ſe à Io. Baptiſta ab eo corpore fugari, liberámque obſeſſam relinquit. M. S.Bono.3.36.

F.Maſſeus Genuenſis Laicus, Vir virtutibus illuſtris à Demone infeſtationes patitur.M. S. March.t.7.462.

Nouitius Orationi præter obedientiam incumbens,ferè à Damone ſuffocatur. ibid.

F. Franciſcus à Montepolitiano Marcelli Papa conſanguineus,multis virtutibus floret. M. S. Tuſc. E.13. A.y. & 19.R.30.M.9.32.42.50.

Futura prophetico ſpiritu predicit. M.S.Tuſc.E.13.A.ij.12. M.50.

Multos agrotos ſua oratione curat. M. S.Tuſc. E. 14. M. 9.

Pallium poſt ipſius mortem agrotis impoſitum, pleroſque à morbo liberat.M. S.Tuſc.A. 52.19.M.56.

F. Bernardinus à Lauro Clericus,omni virtute ornatus,in morte in extaſim rapitur. M.S. Prou.Neap.18.

Capucinorum ſupplicationem ante S. P. Franciſcum gradientem cernens,ſe in libro ſanctorum inſcriptum videt,tum ex humanis migrat.ibid.

F. Andreas Calaber multa ſanctimonia emicat. M. S. Prou. Neap.13.Umb. E.521.

Sacerdotes, ac Superiores quanta veneratione proſequeretur, explicatur. ibid.

Abſque Superioris benedictione ex hac vita non vult migrare, ea munitus ſtatim decedit.ibid.

F. Bonauentura Cremonenſis virtutes deſcribuntur à Montef. 15. Matt.2.100.Petr.873. M. S. prou.Neap.

Sapè Apoſtolorum præſentia, ac B. Petri Miſſa potitur. Montef. 15.-Matt.2.101.

Monialium S. Mariæ in Hieruſalem curam, per aliquot annos gerit, ac beato fine conſumitur. Montef. Matt. Petr. ibid.

F. Leo Genuenſis ſacerdos, ab Eremitarum inſtituto,bina B. Virginis Viſione ad Religionem prouocatur. M. S. Prou. Sanctis Angeli.to.1.to.2.14.

Admirabilis ipſius vitæ ſanctitas deſcribitur, cui par mors ſuccedit. M.S Sanctis Ang.t.1 8.to.2.75.

F. Martinus Rheginus virtutibus elucet. M. S. Rheg. tom. 1. 15.to.2.76.

Diem ſui obitus ex diuina reuelatione accipit. ibid.

Poſt mortem caro ipſius ad Niuis candorem, & infantilis teneritudinis mollitiem renouatur. ibid.

Annvs Christi. 1572.

Pius V. Pontifex moritur, & Gregorius XIII. Pontifex. creatur. Plat.549.

Suciniani Conuentus adificatur. M.S.Prou. Lucan. 47.

Damon fundationem Conuentus impedire conatur. ibid.

Fratrum oratione,Cadi vino vacui pleni inueniuntur. M.S. Prou. Lucan. 48.

Eodem modo acidum vinum in optimum mutatur. ibid.

Cuiuſdam Matronæ Romanæ Viſio de filia, & Capucinorum gloria narratur. M. S. prou.Vmbr.& 62.

Defunctus Frater,dum à Fratribus ablutur,manibus verenda tegit.M.S.March.to.4.520.

F. Bonauentura Rhegienſis virtutes enarrantur. M. S. prou.March.t.1.12.t.2.44.t.4.489.

Ipſius in prædicando vis,& feruor, & in controuerſiis dirimendis efficacia.M.S.March.to.2.46.

Maceratenſem Vrbem,aliaſque ad publicam concordiam prouocat.ibid.

Scandaloſum Clericum diuina virtute ad meliorem frugem prouocat. ibid.

Firmi Sodalitatem Nigrorum fundat, & Quadraginta horarum orationem illuſtrat. M.S. March. 2.47.

Dum in hæreſes inuehitur, venenum illi in cibo offertur. ibid.

Legis peritus Dei Virum publicè proſcindens, à Deo caſtigatur.ibid.

Prædicans futura prænunciat. M.S. March. to.4.489.

Quadraginta horarum oratione,Narnienſem agrum ab annua tempeſtate liberat.M.S.March. to.2.47.

Ordinis Procurator Romæ creatur, ac ſæpè Prouincialis munus adminiſtrat.M.S.March.t.1. 12.to.2.44.to.4.489 527.

Ab impudica fœmina ad turpia prouocatus,quo pacto caſtitatem integram ſeruauerit.M.S. March.to.4. 527.

Senogallia diem extremum obit.M.S.March.to.2.48.

Corpus ipſius ſexto poſt obitum anno integrum reperitur. ibid.

F. Petrus Vibinas Clericus,in morte magnas à Damone tentationes fert.M. S.Prou.March.t.1.187.

Damone deuicto B. Virginis,ac B.P. Franciſci Viſione potitur ibid.

F. Ioannes Surianus Baptiſta Eſculanus Clericus,animi puritate præſtans, B. Virginem in morte conſpicit. M. S. March.to.1.158.210 to.4.508.

F.Petro Ponceuerano S. P. Franciſcus in morte apparet, & ad præmia vocat.M.S.Prou.Genu.65.147.

F. Ioannes à B. Virgine adduræ toleranda prouocatus, ſummas agritudinis moleſtias patienter ſuffert,& cælo donatur. Prou. M. S.Rom.A.25. 140.

F. Hieronymus Rheginus prophetico ſpiritu clarus, plaraque futura prædicit.M.S.Rheg. t.1.14.t.2.84.

Sui obitus horam diuina reuelatione diſcit. ibid.

Ipſius caro poſt mortem mollis, & blanda conſpicitur. ibidem.

F. Angelus à Sancto Martino puer, à B. Virgine à morte liberatur. M.S. Prou. Rheg.t.1.89.

Feruidus fiet Diuini Verbi Prædicator.M.S. Rheg.to. 1.22. to.2.9.

Nubeculam ab Occidente vocat, vt Populum prædicationi aſſiſtentem obumbret. M.S.Rheg.t.2.90.

Tempeſtatem Dæmonis opera excitatam Signo Crucis diſſipat, ac nubes diſſoluit.ibid. & to.1.22.

Bonauentura Socius in extaſim rapitur, & in aera ſubleuatur.ibid.

Dæmoni in morte inſultat, & in Domino obdormit. M. S. Rheg.t.1.22.to.2.91.

Poſt mortem Fratri cuidam glorioſus apparet. ibid.

F. Alexandri Catanenſis honeſtas, ac cætera virtutes enarrantur.M.S.Prou.Meſſa.48.

Poſt mortem Miniſtra Tertiariarum glorioſus apparet. ibid.

Corona ipſius contactu plerique ægroti ſanantur. ibid.

F. Ivo Meſſanenſis abſtinentia. inſignis,ac cæteris virtutibus admirabilis. M.S.Prou.Meſſan.17.

Archangeli Michaelis ſæpè colloquio fruebatur. M. S.Meſſan. 19.

Pro Melita Inſula obſidione Deum orat, & ab Archangelo breui ſoluendam diſcit. ibid.

Pro Patris anima rogans,ab Archangelo ſalutem conſecuta, fuiſſe audit.M. S.Maſſ. 17.

Pro ſuorum peccatorum remiſſione orans, diſcit ab Archangelo, ſe eorum veniam à Deo eſſe conſequutum. M. S. Maſſ. 19.

Digitized by Google

& Auctorum.

Prædicatio. Animas rogant eum à Purgatorio pœnis liberat. M.S. Mess. 18.

Mulier sterilis proles in naſcitura à Deo impetrat. ibid.

Ægri quidam diem illi obitus revelat. M. S. Mess. Provinc. 137.

Mens ex humanis excedit. ibid.

Corpus ſuaviſſimum poſt mortem odorem eſſat. ibid.

Vigeſimo poſt obitum anno, corpus ipſius integrum conſpicitur. ibid.

F. Sebaſtianus à Gratterio ſanctimonia, & miraculis illuſtris, hic cum moritur. M.S. Prov. Rom. C. 46. Patorm. 1. 54. 1. 2. 22. Meſſan. 24. 26.

Illius virtutes deſcribuntur, ac præſertim vita auſteritas, & Carnis macerationes. ibid.

Cauſus de hoſtia celebrans apparet, in ſpecie, quæ à Pulſatione demonſtrata fuit. M. S. Provinc. Rom. & Meſſ. ſanctiſſ.

B. Eugenius & S.P. Franciſci viſionibus portenditur. ibid.

Fœcundæ vitis aqua à B. Colardino Regitia affertur, quæ infirmitatem aſſequitur. ibid.

Hoſtiam ſacrâ de ore ponit, quæ eo inoffenſo ad illius pedes cadunt. M. S. Prov. Panor. to. 2. 22.

Pleraque prophetico ſpiritu plenus, futura prædicit, quæ eveniunt. M. S. Rom. C. 40. 54. Meſſan. 270.

Animam manus impoſitione ad meliorem vitam revocat. ibid.

Ex eo Signo Crucis viſum reſtituit. Prov. Rom. ibid. M. S. Meſſ. 18.

Ipſius oratione in die Paſchatis, Deus familiæ de obſonio providet. M. S. Meſſ. 113. 114.

Extremo in ſummâ rerum penuria Dei in familiam providentia elucet. ibid.

Summam in morte hilaritatem oſtendit. M. S. Prov. Rom. ibid. Meſſan. 24. 29.

Poſt obitum: Exuit quidam illius animam inter Sanctorum Choros ſaltantem vernit. M. S. Rom. ibidem.

Caro illius poſt mortem molli, ac membris tractabilis cernitur. M. S. Meſſan. ibid.

Plurimi ægroti ipſius interceſſione ſanantur. M. S. Meſſan. 27.

F. Accurſius à Dipignano virgineibus florens, aridam famine manum ſanat, & in Domino obdormit. M. S. Coſent. 139.

F. Bernardinus ab Aſculo cum axibus ludit. M. S. Prov. ſanct. Angel. 1. 47. 1. 2. 41.

Solo manus contactu Germani brachium attractum curat. ibid.

F. Andreas Sicilius plurimo in ſæculo hominum ſanguine fœdatum, ſacra contingens, ſanguine fœdatis relinquit. M. S. Neap. Prov. Verb. E. 519.

F. Paulus à Francavilla Sacerdos infirmitate diuturna præſentiæ divinitus eminet. M. S. Meſſ. 19. Rom. C. 14.

Quidam edit miracula. Uterum ſterilis (Crucis Signo ſanat, & orationem exiſtimationem cuidam pauperi reddit. M. S. Prov. Rom. ibid.

Diem obitus prædicat, ac in Domino quieſcit. Panormi. M. S. Prov. Meſſ. 20. Rom. ibidem.

F. Felix à Cardinaſſo Clericus humilitatis virtute, ac patientiæ ardore commendatur, & aliis virtutibus emicat. M. S. Bonon. 1. 100. 114. 127. 1. 2. 162.

Sanctæ B. Virginis præſentia, ac colloquio fruitur. M. S. Bono. 162. 200.

Pene extremum diem claudit ſanctimonia clarus. ibid.

Auguſtinus Patenſis Sacerdos ſanctimonia commendatur. M. S. Prov. Meſſ. 23.

Alexander ab Interamnea Sacerdos Obedientia clarus, immortalem Guardianæ benedictionem, Spiritum Deo reddit. M. S. Prov. Hemb. L. fol. 3.

Michael Angelus Florentinus Concion. Virtutis prudentiæ, ac virtutis celebrantur. M. S. Prov. Hetruriæ 3. n. 21.

Annvs Christi. 1573.

Decimum quintum Capitulum Generale congregatur, ac F. Vincentius à Monte Vlmo Generalis eligitur. Matt. 2. 137. M. S. Prov. Brit. A. 182. Ver. 2. 180. M. S. Prov. Venet. M. 173.

Nonnulla ſtatuta eduntur. Matt. ibid. M. S. Prov. Rom. B. 34.

F. Dion ſive Mediolanenſis, & Remigius Landenſis in Galliam mittuntur. Matt. ibid.

A Carolo Lotharingo S.R.E. Cardinali excepti, Lutetiæ hoſpitio Vignerii donantur. Matt. 2. 139.

Carolus Nonus Rex Galliæ, opera Catharinæ Mediceæ matris Capucinos poſtulat. Matt. ibidem.

F. Joannis à Vivario virtutes explicantur. M. S. Prov. Rheg. 1. 33. 36. 1. 3. 85. 88.

Virginitatem perpetuo coluit. ibidem.

Sacra faciens interdum mente excedit. M. S. Rheg. to. 1. 35.

Hæreſes acerrimè proſligat. M. S. Rheg. 1. 2. 8.

Prophetico ſpiritu clarus Ochinii lapſum prædicit, ac pleraque alia futura prænuntiat. ibid.

Sigio Crucis literali dolore correptum ſanat. M. S. Prov. Rheg. 1. 1. 31.

Sui temporis ſuos horam divina revelatione decepit. ibid.

Poſt mortem luce circumfuſus Civium Fratres apparet. M. S. Prov. Rom. 2. 1. 36.

F. Paulus à Pedona Clericus plurimas in morte SS. Innocentium Hymnas ſibi occinentes audit. M. S. Marc. 1. 2. 134.

Pictura quædam in morte prædicit, quæ ſequuta ſunt. ibidem.

B. Virginem poſtremo ſui obitus die videt. ibid.

F. Proſperus à Sancto Angelo, miſerabili tumultuum Fratris caſu pertentus, ad Capucinos migrat. ibidem.

Caſus Fratris explicatur. ibid.

Virtutibus clarus ad Dominum migrat. ibid.

F. Antonius Alentinus adhuc ſæculari, præclarum dilectorum ſacerdotum exemplum edit. M. S. Prov. Hyarum. to. 2. 33.

Plurima ipſius Virtutes enarrantur. ibid.

Caſtellanetæ tandem obit. ibidem.

F. Vincentius à Flumanorum deſcribitur à Petr. 973. Manuſſ. 44. Salod. M. S. Prov. Rom. B. 167. M. S. Tuſc. E. 37. A. 12. 16. 19. M. 2. 57. & ſeq.

Adhuc Puerulus noctu a Matre lacere ſurgit, & precem genuflexus recitat. Petr. 974. M. S. Prov. Tuſc. M. 28, 39. Salod.

Chriſtus puerulo noctu apparet, & de caſu cujusdam Crucifixi prænoſcit. Petr. ibid. M. S. Prov. Tuſc. A. 16. 19. M. 28.

Puerulus cæteris pueris prædicat, orationi inſiſtit, atque alia ſanctitatis ſigna edit. M. S. Tuſc. E. 37. Salod.

Dæmonium Umbra ſimulachro exterret. M. S. Tuſc. E. 37. M. 15. Salod.

Adoleſcentiorem macerat, atque honeſtatis ſtudet. Petrac. 973. Salod.

Cibaria ſibi immenſa ſubtrahit, ut pauperibus diſtribuat. M. S. Tuſc. E. 37. M. 28. 34. A. 12. Salod.

Vinum ſua oratione in dolio multiplicat. M. S. Tuſc. E. 37. Salod.

Quam in Pauperes eſſet profuſus, quibusdam exemplis declaratur. M. S. Tuſc. ibid. Salod.

Dum attentius ante Crucifixum orat, Crucifixus ad eum manus ex

Index Rerum

manus, exemplit M.S.Tusc.E.37.M.2.5.7.Salod.

Aut Minorum Observantium Ordinem se conferre, & Sacerdotes efficitur. Petr. 975. M.S.Rom. B 107. Montef. 44. M.S. Tusc.E.37.M.2.5.7.19. Salod.

Cum Bernardino Asiensi, & aliis ad Capucinos migrat. Petr. Montef. Salod. M. S. Tusc. ibidem. M. S. Rom. B. 108.

Abstinentia, vitæ austeritas, admirabilesque ipsius virtutes referuntur. Petr. 976. M. S. Rom. B. 108. Montef. 44. M. S. Tusc. A.12.19. & 19. M. 37. 38 Salod.

Divini Cellæ orat. in extasim raptus, atque in aera sublevatus conspicitur. Petr. 977. M. S. Tusc. E.37. M. 8. 35.

Divini amoris incendia æstuans, clamores ore edere compellitur, dum Asiensis, & Fulgensis de rebus divinis sermocinantur. Petr. 978. M.S Rom.B.109. Montesi.45.

Ex lignis lumpernis oleum exeitat, quo ægrotos, maxis autem oratione curat. M.S.Rom.ibid.Tusc. E.37..M. 2. 5. 7.40.41.44. Salod.

Nudis, Cruce in humeros sublatis, futuram calamitatem in Etruria prædicat. Petr. M. S. Rom. ibid. Montef. 46. M.S. Tusc. E.37. A.16. M. 7. 17.44. Salod.

A B. Virgine in itinere reficitur. Petr. 979. M. S. Rom. B. 109. Montef. 46. M.S. Tusc. E.37. M. 7. 44. A. 16. Salod.

A Satanæ variis impugnationibus, & apparitionibus impetitur, quas ille divina virtute profligat. Petr. 977. Montef. 44. M.S. Rom. B. 108. Salod.

Aves ab eo minime fugiuntur. M.S. Tusc. E.37. M 44. A.19. Salod.

Auricula tibiam confractam curat, quæ cum semper in bello psallentem comitabatur, decantat. M. S. Tusc. 37. M. 41. 44. A. 12. 19. Salod.

Crucis Signo Molestos manifestos reddit. M. S. Tusc. A. 18. M. 19. 41. Salod.

Magnam aquarum vim inundantem Signo Crucis cohibet, donec fluvium transfudarit. M. S. Tusc. E. 37. M. 28. Salod.

Multa prophetice spiritu futura prænunciavit, quæ acciderunt. M.S. Tusc. E.37. Salod.

Fratris cuiusdam ulcere deosculato eum ab ulcere sanat. M. S. Tusc. E.37. M. 28. Salod.

Vicens adhuc eundem propinquo in Aquitania apparens, ei in vultus necessitate succurrit. M. S. Tusc. E. 37. Salodiensis.

Flaviani odia, ac dissidia componit, imminentemque sibi ex hac vita decessum prænunciat. Salod.

Propinquis se etiam post mortem affuturum pollicetur, quod revera præstitit. M. S. Tusc. ibid. Salod.

Pastori Spiritum reddit, moriensque se humi collocari postulat. Montef. 46. M. S. Tusc. A. 12. 19. E. 37. M. 2. 7.

Corpus illius post mortem diu incorruptum in sepulchro manet. Petr. 982. Montef. 46. M. S. Tusc. E. 37. M. 40. 41.

Suavem ex eo odorem manat. Petr. 982. Montef. 46. M. S. Tusc. E. 37. M. 40. 44.

Metropoli Scandalum, ob quod quidam Apostasiam in Populo exortum, divina virtute abstergitur. M. S. Tron. Sanctæ Nicol. 55.

Alium animæ in Fratres providentia eluet, dum in somnis eos visitare solitum. M. S. Medioi. 432.

Audacis Fidelissimi fine obitus ita prænunciato meritur. M. S. Tron. Bononi. 1. 268.

Asserit Panormitanum Sacerd. & Conc. sanctimoniæ & prudentia laudatur. M. S. Tron S. Ang. 2. 138.

ANNVS CHRISTI. 1574

Vi Intentionis Montesfini Generalis moritur. Matt. 2. 157. M. S Umbr. E. 562.

Ipsum invitat, ac pro Religione Labores susceptos enarrantem. M. S. Umb. ibid.

F. Hieronymus a Montesfortium Religionem usque ad Capitulum Generale moderatur. Matt. 2. 139. M. S. Venet. P. 14.

Hieronymus Tiphernas in Siciliam missus, eam inter Provincias dividit. M. S. Prov. Syracus. jol. separat.

Castilis Pistorium Conventus in Mediolanensi Provincia, ob prodigium ab Oppidanis visum, ædificatur. M. S. Prov. Mediol. 379.

F. Alexius a Petramber. Laicus miris virtutibus emicat. M. S. Prov. March. to. 1. 136.

Ipsius gloria post mortem mulieri cuidam declaratur. ibidem.

F. Baldus a Cullio Sacerdos, Angelum merita; ac dimersa sua ponderantem cernit. M. S. March. to. 1. 188. 1.4. 523.

Regularis disciplina formam in se ipso exhibuit. ibid.

F. Angelus Senensis Clericus, summa in Religione simplicitate, ac puritate vixit. M. S. Genu. 66. 271.

Dæmonum in morte tentationes patitur, ac superat. ibidem.

Christum, B. Virginem, ac B. P. Franciscum in morte cernit. ibidem.

F. Seraphinus Senensis Sacerdos, clarissimis cum exemplis emicat. M. S. Genu. 70. 196. 249. 451. 465. 471. Matt. 2. 134.

Quam studiosus Regulæ cultor fuerit, exemplo declaratur. M. S. Genu. 70.

Dies obitus illi a B. Virgine revelatur. M.S. Genu. 465.

Ipsius caput post sexdecim annos integra cute, ac capillis constans reperitur. M. S. Genu. 451.

F. Paulus Ferrariensis Sacerdos virtutibus, ac Regularis observantiæ claruit. M. S. Bonon. to. 1. 155. 1053. 194.

Tot annos pœnitentiæ a Deo impetrat, quot Christus in mortali vita consumpsit. M. S. Bononi. 1. 278. to. 3. 104.

Febrim a Fratre solo vocis præcepto arcet. M.S. Bono. to. 1. 155.

Ipsius Corpus, nonnullos a morte annos incorruptum asservatur. ibid.

Pedes ipsius a corpore secuncti suavem odorem reddunt. M. S. Bono. to. 3. 1114.

F. Ludovicus Parmensis Clericus Christum in morte videt, vitæque præco Deo Patri offerentem. M. S. Bonon. 1. 180. 162. 189.

F. Franciscus a Sancto Martino eximia vitæ sanctimonia claret. M. S. Rheg. 1. 1. 23. 1. 2. 85.

Crucis Signo ægrotos sanat. ibid.

Diem obitus prædixit, & Sanctè in Domino obdormit. ibidem.

F. Franciscus a Sancto Petro Concionator, multis virtutibus fulget. M. S. Sancti Nicol. 30. Hydrunt. 1. 2. 67.

In oratione mente excedit, & corpore sursum in aera sublevatur. ibid.

Animam Deo reddit. Brundusij. ibid.

F. Ludovicus a Noto Sacerdos, Vir virtutibus maximus extitit. M.S. Syracus 1. 110. 11. 12. 13. 103 56.

Ipsius virtutes, & mori enarrantur. ibid.

F. Gerasimus Hierosolymensis Laicus Sanctimonia, ac miraculis insignis. M. S. Panarm. to. 1. 53. 88. to. 2. 4. 31. Prodrom. Mess. 83. Rom. C. 10. 28. Syracus. 10. 16. 56.

Ipsius

Index.

Ipſius virtutes fusè enarrantur. ibid.
Corporis austeritates quàm ingentes exerceret. ibid.
Ipſius obedientia illustri à Deo miraculo illustratur. M. S. Meſſ. 83.
Panormo abscedit, ut honorem fugiat. M. S. Panorm. tom. 1. 80. 90.
Somnum ad duarum tantùm horarum ſpatium contrahit. M. S. Pro. Panorm. to. 1. 53. SS. t. 2. 4. 34. Meſſan. 83.
Temporis quàm anarus exactor eſſet. ibid.
Minimas animi labes maximè ducit. ibid.
Daemon eum ab oratione variis modis exturbare conatur. M. S. Panorm. tom. 1. 90. tom. 2. 34. Meſſan. 83. R. c. 10.
Daemonem cernit fratres in oratione ad ſomnum excitantem ligure propinato. ibid.
Item Daemonem videt erantibus fratribus inſidiantem. ibid.
Daemon dum is flagellationi incumbit flagello cum ſtrangulare nititur. ibid.
A Daemone fuſte caditur, ac immaniter verberatur. ibid.
Sapè in oratione B. Virginis, ſancti P. Franciſci, ac aliorum Sanctorum praſentia fruitur. M. S. Panor. f. 109 Rom. c. 10.
Fax accenſa ex illius ore prodire conſpicitur, dum hominem ad Dei confidentiam provocat. M. S. Meſſan. 84.
Cum eodem homine interfacienti à Deo panis miraculo miniſtratur. ibid.
Aegrotos quàm plurimos ſigno Crucis ſanat. M. S. Meſſan. 84. Panor. t. 1. 88.
Plurima quoque ventura praedicit. Panor. t. 2. 4.
Amiſſi boues ubi reperiendi ſint divina revelatione accipit. M. S. Panorm. t. 1. 89. t. 2 4.
Cujuſdam Mulieris filium ſua oratione à Pyratarum incurſione liberat. M. S. Panor. t. 2. 4.
Paſſeris garritus quid ſignificet re occulta manifeſtata declarat. ibid.
Mulier tenuibus laborans à Gernaſio ſigno Crucis curatur. ibid.
Nobilem Panormitanum à ulcere, & à febre ſanat. M. S. Meſſ. 84.
Graviſſimo vulnere ſaucium ſigno Crucis incolumitati reddit. ibid.
Moribundum hominem ſigno Crucis in priſtinum ſtatum vindicat. M. S. Panor. t. 1. 88.
Mulierem partus dolore laborantem, extenſo ſuper eam pallio a partus doloribus liberat. M. S. Panor. t. 1. 89. Meſſ. 84.
Alteram quoque mulierem Rhedarij uxorem cerâ benedicta particula ad eam miſſa à partus laboribus eximit. ibidem.
Mortuum hominem in Panormitana Porta introitu ad vitam revocat. M. S. Panor. t. 1. 88. t. 2. 34.
Syracuſis extremum diem claudit. M. S. Panor. tom. 2. 4.
In ipſa ſui obitu hora Fratri longè abſenti apparet, cum triumpho cœlum aſcendens. M. S. Meſſ. 85.
Varia poſt mortem miracula edit, quae narrantur. M. S. Panorm. t. 2. 4.
Aloyſia quaedam Virgo, ut vinum Capucinis miniſtret, vini multiplicationem in dolio oratione a Deo impetrat. M. S. Pro. March. to. 1. 190.
Fratres in Conventu Vignolae nive obſeſſi, victus ſubſidium à Deo miraculosè accipiunt. M. S. Lucanus 80.
Fratres à Moleſſorum rabie B. Virginis horarum codice ſeipſos tuentur. M. S. Bono. t. 1. 13.
Crucis erectione grande Complenſem agrum denaſtans effugatur. M. S. Pr. Aprut. 64.

Annvs Christi. 1575.

Ivbileus annus aperitur, & nova Comitia Roma celebrantur. Matth. 2. 142. M. S. Pro. Rom. B. 41. M. S. Brix. 182.
Cardinalis Vibinas Protector F. Marium ad Forosſempronio Comitiis praſidentem mittit, ſed à Concilio revocatur. Matt. 2. 142.
F. Hieronymus a Monteſterum Generalis Vicarius eligitur. Matt. ibid. M. S. Rom. ibid.
Nonnulla ex hoc capitulo ſtatuta prodeunt, quae exarantur. Matt. ibid.
A Gregorio XIII. Pontifice Diploma editur, quo Capucinis facultas conceditur, ut Religionem ubique terrarum propagare valeant. Ex Archiu. Rom.
Diploma propriis verbis exaratur. ibid.
Hieronymus Generalis Pacificum à S. Germaſio in Galliam Commiſſarium mittit. M. S. Pro. Leon. 1. Venet. P. 14.
Decem Pacifico adiunguntur Fratres, quorum nomina recenſentur. M. S. Pr. Ven. P. ibid.
Pleraque in itinere incommoda ſuſtinent. M. S. Pro. Venet. P. 15.
Pariſios perveniunt, Pacificúſque Catharinam Mediceam Reginam adit, & Monaſterium impetrat. M. S. Pro. Venet. ibid.
Regina Catharina in Capucinos benevolentia. ibid.
Henrici 3. Regis in noſtros liberalitas. ibid.
Pacificus Hieronymum Mediolanenſem Lugdunum ad Religionis propagationem deſtinat. M. S. Lucan. 1.
Catharina Regina literas commendatitias ad Lugdunenſes Proceres pro Capucinis ſcribit. ibid.
Camillus Lellius omnibus diſſipatis ad ſummam egeſtatem cogitur. lib. 1. Vitae ipſius. c. 1.
Pii Fratrum admonitionibus reſipiſcit, & ad meliorem vitae frugem revocatur. lib. 1. c. 2.
Ad Capucinorum Religionem tranſvolat, lib. 1. c. 3. 4.
Humilitati, ac virtutibus in Religione proficit. lib. 1. c. 6. 7.
Ob dextri pedis plagam, quae curari non poterat, ab Ordine poſt duos menſes dimittitur. ibidem.
Romam proficiſcitur, & in Hoſpitali domo S. Iacobi Incurabilium aegrotis inſervit. ibidem.
Iterum plaga ſanata ad Capucinos ſe confert. ibid.
Iterum poſt quartum menſem plaga recrudeſcente, dimittitur, atque Ordini Clericorum Regularium, qui infirmis inſerviunt, fundator efficitur. lib 1. c. 8.
Pacifici, & aliorum apud Pariſienſes vitae auſteritas, deſcribitur. M. S. Pro. Venet. P. 13. Pro. Leon. 1.
Pacificus hoc anno diem extremũ Lutetiae claudit, cuius etiam vita deſcribitur. ibid.
E ſancti Georgij in Alga Caenobio ad Capucinos migrat. M. S. Pr. Ven. P. 13.
Plurimis in Religione virtutibus floret. ibid.
Primas in Religione ob ſingularem prudentiam dignitates obtinet. M. S. Ven. P. 14.
Raptus, & extaſes in Oratione ſuſtinet. M. S. Pro. Ven. P. 20

Index.

Quam diuini honoris zelo æstuaret exemplo declaratur. ibid.

Cum Hæretico de veritate Corporis & Sanguinis Christi in Eucharistia disputat. M. S. Ven. P. 21.

Catholicam veritatem miraculo confirmat, atque hæreticum ad fidem convertit. ibid.

Corpus ipsius post mortem ob Populi veneratione bidno insepultum manet. M. S. Pron. Ven. P. 17.

F. Ioannes Baptista de Apiro Sacerdos multarum virtutum ornamentis præclarus. M. S. Pro. Marchiæ. t. 1. 22. t. 4. 727.

Diuini eloquij suauitate præstabat. ibid.

In morte Dæmonum tentationes sustinet. ibid.

B. Virginis præsentia fruitur. ibid.

Eo temporum in extasim rapitur, ac magna de Paradisi gloria prædicat. ibid.

Deo spiritum reddit in Conuentu Amandulæ. ibid.

F. Philippi à monte Veteri Laici virtutes enarrantur. M. S. Pro. March. t. 2. 170. t. 4. 568.

Quanta in Pauperes charitate afficeretur, exemplo manifestum fit. ibid.

Dei amore exæstuans per Ecclesiam discurrebat. ibid.

Perpetuam Virginitatem omnium opinione coluit. ibid.

Ipsius precibus tribuitur, quòd Fratribus in summa rerum penuria à Deo miraculo prouisum fuerit. ibid.

Ante obitum B. Virginis præsentia, ac colloquio fruitur. ibid.

Quinto decimo à sui obitus anno corpus ipsius integrum, atque in modum orantis in sepulchro reperitur. ibid.

F. Gratus & Septempedanus Sacerdos virtutibus emicat. M. S. Pro. March. Tom. 2. 132.

A sancto Daniele Propheta Scripturarum claram intelligentiam impetrat. ibid.

S. Daniel Propheta sæpè illi apparuisse traditur, ac senio confectus moritur. ibid.

F. Francisci à Xiana Concionatoris vita, ac preclare virtutes enarrantur, M. S. Pro. Panorm. t. 1. 8. 51. 92. 317. t. 2. 8. 34 65. Messan. 7. Matt. 2. 184.

Mira huius Viri abstinentia celebratur. M. S. Panor. t. 1. 94. Mess. 7. Matt. ibid.

Bis in Hebdomada duntaxat pane, & aqua vescebatur. M. S Panor. t. 1. 92. 51. 94 t. 2. 8. 34. Messan. 7. Panor. t 2. 65.

Decem integros dies absque cibo in oratione duxit. M. S. Panor t. 1. 94. 317. t. 2. 8. 34.

A Dominica Passionis usque ad Domini Resurrectionem ter tantum panis, & aquæ refectione usus. M. S. Panor. to. 2. 8.

Septies, iuxta horarum Canonicarum numerum, in die se flagellis cædebat. M. S. Panor. t. 1. 51. 92. 94 317. to. 2. 8. 34. Matt. 2. ibid.

Interdum pungentibus malorum granatorum ramis flagellationem exercet. M. S. Pr. Panor. to. 2. 8. 65. Messan. 7. to. 2. 8.

Tribus asperrimis cilicijs vtebatur. M. S. Pr. Panor. to 1. 92. 93 51. 317. to. 2. 8. 65. Matt. ibid.

Interna illius animi virtutes recensentur. ibid.

In Missa B. Virginis præsentia potius traditur. M. S. Pro. Messan. 7. 8.

Lachrymosa ipsius oratio describitur. M. S Pro. Panor. to 1 92.

Prædicationis illius vis, & utilitas indicatur. M. S. Panor. to. 1. 93. 94.

Lampadis miraculo populum ad pœnitentiam promouet. M. S. Panor. tom. 1. 9. 51. tom. 2. 8. 34. 65. Matt. ibid.

Altero quoque Crucifixi miraculo peccatores exterret. M. S. Panor. to. 1. 51. Matt. ibid.

Plurima patrauit vitæ miracula. M. S. Panor. tom. 1. 92. 93.

Mulier phrenesi laborans, signo Crucis ab eo curatur. M. S. Pr. Panor. tom. 2. 8.

Oratione à se, & à socio imbres fugat. M. S. Panorm. to. 1. 317.

Nudus in terra in morte deponi, ac mori voluit. ibid.

Ioannes Baptista Sanensis Sacerdos Sanctimonia clarus. M. S. Pr. Genu. 17. 62. 270 419. 465 471.

Dei in Fratres liberalitas, ac prouidentia in summa necessitate elucet. M. S. Pr. Genu. 81.

Mensa benedictione veneni vis ab artocreate expellitur. M. S. Pr. Genu. 17. 62.

F. Thomas Taurinensis Sacerdos ex Equestri S. Ioannis Ierosolymitani Ordine ad Capucinos migrat. M. S. Prou. Gen. 107.

Pluribus in Religione virtutibus emicat. ibid.

In ipsius morte suauissimus animi concentus auditur. ibid.

F. Ioannis Baptistæ Fossanensis virtutes celebrantur. M. S. Pro. Gen. 199. 200.

Eo ægrotante lucidissimum Iesu Nomen supra ipsius caput emicare cernitur. ibid.

Patientia clarus ad superos migrat. ibid.

Caput ipsius quarto post obitum anno integrum reperitur. ibid.

Infirmorum Præfectus post mortem Concionatori apparet. ibid.

Quodnam Purgatoriæ pœnarum genus à Deo tulerit, narrat. ibid.

Concionatorem de salutis periculo admonet. ibid.

F. Bonauenturæ à Radicina Laici Vita, ac virtutes enarrantur. M. S. Rheg. t. 1. 11. t. 2. 92.

Ipsius vita austeritas describitur. ibid.

Dum coquinæ ministerio incumbit, dissunctis parietibus Sacrosanctam Eucharistiam in Missa elenari cernit. M. S. Rheg. to. 1 103.

Martyrij cupiditate flagrat. M. S. Rheg. t. 2. 93.

Cum Cæsarea Carolus V. Imper. Classem in Aphricam navigat. ibid.

Oratione panem pro familia à Deo impetrat. M. S. Rheg. to. 1. 22. to. 2 93.

Cœlestibus revelationibus, ac visionibus locuples traditur. ibid.

Extrema sui obitus die sacro Missæ Mysterio interesse voluit. ibid.

Virginitatem perpetuò se coluisse declarat. ibid.

Post mortem caro ipsius mollis, ac tenera cernitur, suauem odorem spirans. ibid.

Caput ipsius usque in hodiernum diem in Clero recondituum suauis odore flagrat. M. S. Rheg. t. 1. 87.

F. Alphonsus Suessanus Sacerdos plurimis virtutibus emicat. M. S. Prou. Neap. 7.

Prudentia clarus magnis in Religione dignitatibus fruitur. M. S. Pr. Neap. 7. 8.

Nouitium signo Crucis à tentatione liberat. ibid.

F. Bernardinus à Laterria sanctimoniæ commendatur. M. S. Pro. Hydrunt. to. 2. 113.

Quinto post mortem anno Corpus ipsius integrum, ac odoriferum reperitur. ibid.

Liquor gratissimi odoris in ipsius pectore reperitur. ibid.

F. Paulus à Venaria abstinentia celebris. M.S. Prou. Rom A.105. cum seq.
Dæmones, sub Cornuum specie, inobedientem fratrem inuadentes conspicit. ibid.
F. Russini à S. Verso Sacerdotis Vita, ac Mores describuntur. M.S. Prou. Venet. P.23. M.146. Prouinc. Vmbr. E.475.
Plurima ipsius virtutes enarrantur. ibid.
Vita ipsius austeritas declaratur. M. S. Prouinc. Venet. P.24.
Magister Nouitiorum creatus, quàm perfectè munus illud exequeretur, ostenditur. M. S. Prou. Venet. 23. M.146.
Occultas Nouitiorum cogitationes diuina virtute peruadit. M.S. Prou. Ven P.28.
Duos Nouitios, secretis illorum patefactis consiliis, à discessu reuocat. M.S. Ven. P.24.
Alterum Nouitium, signo Crucis in ipsius frontem impresso, à tentatione liberat. M.S. Ven. P.27.
Nouitio à Religione discessum, ac discessuro infausta pronunciat, qua illi acciderunt. ibid.
Multa propheticò spiritu prædixit. M.S. Ven P.25.
Mulieri prolem masculam polliceur, si oleum ad sanctissima Eucharistia lampadem ministraret. ibid.
Nouitium, inuicta sibi Antiphona Salue Regina semel recitando, à tentatione eurat. M.S. Ven. P.27.
Patientia ipsum variis modis probatur. M.S. Ven. P.25.
Frequentes in Oratione raptus, & extases patitur. M.S. Prou. Ven. P.25.26.27.28. Prou. Vmbr. E.475.
In aëra quoque toto corpore elenatus conspicitur. M.S. Ven. L.P.23. Prou. Vmbr. E.475.
Nouitius in extasim raptum, stupens ad se redire cogit. ibid.
Alter quoque Nouitius, ante S. Eucharistia altare in aëra sublatum cernit. M.S. Venet. P.29.
Augustinus Valerius Veronensis Episcopus, Viro Dei maximè familiaris. M.S. Ven P.23.
In via quoque raptus, & extasi patitur. M. S. Ven. P.24.
Huius sancti Viri doctrina de perfecto orandi modo enarratur. ibid.
Incrementi Sacrificij Religionem Nouitiorum mentibus instillat. M.S. Ven. P.23.
Ad Missam nunquam nisi post orationis horam accedebat. M.S. Ven. P.23.29.
In ea magna lachrymarum copia exundabat. ibid.
In Sacra Hostiæ elevatione, vultus illi Solis instar effulgebat. ibid.
Post Missam vt plurimum sensibus excedebat. ibid.
Ipsius in mœstos, & afflictos mira charitas. M.S. Prou. Ven. P.24.
Quam mira illius verbis in consolando vis indita esset, exemplo Veronensis hominis declaratur. M. S. Prou. Ven. P.25.
Altera quoque duarum Virginum exemplo explicatur. ibid.
Signo Crucis ægrotantem mulierem sanat. M.S. Ven. P.24. P. Vmb. E.475.
Veronensis Pastor ægrotans, Corona sua cruce signatus, à morbo convalescit. M.S. Ven. P.28.
Ante mortem quatuor à Deo suis precibus impetrat, qua exarantur. M.S. Vmb. P.27.
Pertusæ diem extremum obit. M.S. Ven. P.25.26.
Pyrata Turca Monopolitanum Conuentum depredari cogitans, quo pacto à depredatione reuocaretur. M.S. Prou. Hydrunt. tom. 1. 54.
In Cremensis Conuentus fundatione, puer à Physico desperatus, incolumitatem diuino beneficio consequitur. M. Prou. Brix. A.257.259.
Dei prouidentia erga fratres Rostianensis Conuentus admirabilis declaratur. M.S. Cossent. 91.
Matronæ cuiusdam pietas in fratres miraculo comprobata. M.S. Prou. Cossent. ibid.
Benedictus Galeratensis Sacerdos, perfectioris vitæ commendatur. M.S. Prou. Med. 66.
Iosephus Drepanensis Laicus, rerum diuinarum contemplatione clarus M.S. Prou. Panor. Trap. 10.
Iulius à Casali Pistorum Sacerdos sanctitate eximius, ipsi corpus post mortem suauissimum odorem effat. M.. Prou. Mediol. 162.

Annvs Christi. 1576.

F. Matthias Saladensis Commissarius Generalis in Gallias mittitur. M.S. Prou. Lugd. 1.
F. Hieronymus Mediolanensis Lugdunum peruenit, & Pompeio Porro domo excipitur. ibid.
Petrus de Essinac Lugdunensis Archiepiscopus, & Magistratus Gubernator nostris fauent. ibid.
Ioannetus de Lechis Hieronymi sermone erga Ordinem benevolus efficitur, ac sancto fine quiescit. ibid.
Iacomutus Florentinus, & Ioannes Baptista Brunus Pedemontanus, in Ordinem hemmels. ibid.
Conuentus fundamenta iacuntur, vnde Lugdunensis Provincia exordium sumit. ibid.
Matthias Saladensis cum Emanuele Philiberto Sabaudiæ Duce, pro Cambriensi Conuentu agit. M.S. Pro. Leon. 2.
Emmanuel Philibertus Matthiæ tres Conuentus in Subaudia offert. ibid.
Literæ ad Maxrianensem Episcopum, pro horum Conuentuum ædificatione scribit. ibid.
Maurianensis Vrbs Conuentus ædificationem impedit, eáque in aliud tempus reijcitur. M.S. Lugd. Prou. 3. Cambr. Conuentus ædificatur. ibid.
Matthias Lugdunum profectus, Hieronymum Guardianum Lugdunensis Conuentus instituit. M.S. Prou. Leon. 2.
Petrus à sancto Xisto Capucinus Auenionem vocat. Matt. 2 39. M.S Prou. Leon. ibid.
Matthias Hieronymum Auenionem ad Conuentus fundationem destinat. M.S. Leon. ibid.
Per Rhodanum Hieronymus Auenionem adnauigans, in Hæreticos incidit. ibid.
Diuina virtute cum Socio fit inuisibilis, miraculúmque in Auenionense Vrbe disseminatur. ibid.
Hieronymus cum Petro Vicelegatum adit, & Conuentum in Vrbe postulat. ibid.
Cardinalis Vicelegatus pleraque difficultates mouet, quas Hieronymus superat. ibid.
Cardinalis postulationi tandem humanissimè acquieuit. ibid
Conuentus Auenionensis in Vico F. Prædicatorum ædificatur. ib
Matthias Lugduni prædicat, ac plerique Adolescentes ad Religionem se conferunt. ibid.
Lutetiam Parisiorum proficiscitur, & Medonensem Conuentum fundat. ibid.
Capucinorum Religio naturalitatis ius in Gallia Regno Catharinæ Medicea ope assequitur. Matth. 2. 119.
Vrbis Barcinonensis Consules Epistolam ad Hieronymum Generalem scribunt, qua fratres in Hispaniam vocant. M.S. Prou. Barcin. 10. 11.
Michael Quirolus Pharmacopola Barcinonensis, res aulicas asseritur. ibid.
Deliberatio ad Generale Capitulum differtur. ibid.

Index Rerum

Dira lues Mediolani graſſatur. M.S. Prou. Mediol. D.1. M.S.Brix.A.183.C.283.

Tita S. Caroli Mediolanenſis Antiſtitis pro Vrbe ſollicitudo.ibid.

S.Carolus Capucinos ad laborantium obſequia vocat. ibid.

Fratres ad pium Opus electi enumerantur.ibid.

Varia in loca à S. Antiſtite diſpertiuntur. M. S. Mediol. D.2.M.S.Brix.A.83.C.287.

F. Paulus Salodienſis Lazareti Prefectus ſtatuitur. M.S. Mediol.D.4.Brix.C.285.A.183.Matth.2.144.

Fratrum in ea adminiſtratione charitas, ac ſollicitudo explicatur.M.S.Mediol.D.3.Brix.C.284.289.

Pauli prudentia, ac virtus commendatur. M.S.Mediol.D. 4.123.

Paulus falſi criminis apud S.Carolum accuſatur.M.S.Medaol.123.D.4.

Se ipſum coram Antiſtite de impoſito crimine iuſtificat. ibid.

Diuina in accuſatorem vltio deſanit, qui calumniam detegit. ibid.

Capucini Brixia peſte laborantibus inſeruiunt. M.S.Brix. A.293.294. Matth.2.144.

Decem fratres tum Mediolani, tum Brixia in agrotantium Miniſterio,vita defunguntur.ibid.

Monaſterium Capucinarum Sanctiſſimi Corporis Chriſti, in Romana Vrbe edificatum, Pontificis precepto Capucinis adminiſtrandum traditur. Matth.2.142. Ex Archiu. Rom.

Bulla ob id à Gregorio XIII. Pontifice editur. Ex eodem Archiu.

F.Thoma Tiphernatis vita, & virtutes recenſentur. M. S. Prou.Vmbr.E.334.l.2.61.Rom.C.2.106.

Ob preclaras virtutes ad Generalatus dignitatem vocatur. M.S.Prou.Vmb.E.335.

Ipſius de propria accuſatione doctrina traditur. M. S.Vmb. E.334.

Altera quoque,de obedientia in operibus preſtandis,doctrina exaratur.M.S.Vmb.l.61.

Exemplis ea doctrina comprobatur.M.S.Vmb.E.352.

Frater agrotes minimè viſitans a Deo ita mulctatur, vt alij ab illius viſitatione arceantur.ibid.

Thomas ad dignitates innitus rapitur. M. S. Vmbr. E.336.

Ipſius electio diuino miraculo comprobatur.ibid.

Coronam B.Virgini perſoluunt Beatiſſima Virgo adſtare cernitur. M.S.Vmbr. E.337.341. Prouinc.Rom. C.2. 106.

B.Virginis ope,vita periculum cum ſociis effugit.M.S.Prou. Vmb.& Rom.ibid.

Diem in via B.Virginis excellentiam contemplatur, fulgor ex ipſius capite emicat.ibid.

Nobilem Mulierem Damonis arte ligatam,orationi,à Maleficio liberat.M.S.Prou.Vmb,E.336.

Tadeo vinum in dolio ob Viri merita multiplicatur. M. S. Vmb.E.345.

In Conuentu Ciuitatis Plebis extremum diem obit. M.S. Vmb.E.334.L.2.61.Prou.Rom.C.2.106.

Ægrotanti illius baculo ſignata ſtatim conualeſcit. in fol. ſeparat.

F. Damianus Bergomas Sacerdos,ante mortem celeſtis gloria viſione fruitur.M.S.Venet.P.64.

Ioannes Gallus Laicus,Vir auſteritate inſignis,ſanctimonia commendatur.M.S.Ven.P.76.77.

Marinus à ſancta Victoria Sacerdos virtutibus clarus, membris attractum ſigno Crucis ſanitati reſtituit. M.S. Prou.March.1.2.172.10.4.547.599.

F. Hieronymus à Pedona multis virtutibus emicat. M. S. March. tom.1.26.79.177.189.210. tom.2.62.10.3.229. 10.4.526.533.573.

Quanta auſteritatis eſſet,enarratur.M.S.Prou.March.10.2. 62.tom.4.526.

Gemine Moniales ſub Virili habitu,ad Capucinorum Religionem conuolant.M.S.March.tom.2.64.65.

Re explorata ad proprium Monaſterium tranſmittuntur. ibid.

Hieronymi patientia falſa calumnia probatur. M.S.Prou. March.tom.2.63.

Bis per imbrem abſque imbre iter facit.M.S.Prou. March. 26.177.189.

Bis fluuium ſicco pede pertranſit. M.S. March.tom.1.26. 189.

Virum angina laborantem ſigno Crucis ſanat. M.S.Marc. tom.2.66.

Precibus nobili cuidam Viro prolem à Deo impetrat.ibid.

Ægrotanti futuram mortem pronunciat. M. S. Prouinc. March.tom.2.65.

Fratrem de oblato peccato admonet, & vt illud confiteatur, ſuadet.ibid.

In Conuentu Fani ſupremum diem obit. M.S.March.10.1. 26.79.117.

Gibbus illi poſt mortem euaneſcit, & poſt ſecundum menſem integrum illius corpus cernitur. M.S. March. tom. 2.66.

F. Petrus à Meſapia Sacerdos, tanto poſt mortem odore flagrat, vt vſque ad octauum diem Cella, & Conuentus reſperſi fuerint.M.S.Hydrunt.10.2.113.

F. Angeli Ferrarienſis Sacerdotis virtutes deſcribuntur à M.S.Prou.Tuſc.A.11.E.31.M.3.9.13.16.30.42.43.

Nouitium ſigno Crucis ſæpè à tentationibus liberat. M.S. Tuſc.E.31.

Eundem ab oculorum morbo,aqua tantum benedicta ablutione ſanat.ibid.

Puero Moriturο ſanitatem ſuis precibus impetrat. M. S. Prou.Tuſc.E.31.M.3.30.42.43.

Nobilis mulier agrotans, ipſius oratione incolumis fit. ibid.

Angelo cum Nouitiis pro agrotante fœmina orante,S. P. Franciſcus agrotanti apparet, & incolumem preſtat. M.S.Tuſc.M.30.

F.Petrus à Seminaria virtutibus clarus,commendatur.M.S. Prou.Rheg.1.1.78.28.99.tom.2.85.

Ipſius ſanctitas à Deo miraculis probatur.ibid.

Quamplurimos agrotos ſigno Crucis curat. M.S.Rheg.10.1. 18.tom.2.86.

Diem obitus ſui diuina reuelatione accipit,ac Mottam Philocaſtri proficiſcitur.ibid.

Hora ſui obitus pronunciata,ac predicto alterius fratris aduentu,in Domino quieſcit.ibid.

In morte nec vultus colorem,nec venuſtatem amiſit.ibid.

F.Blaſius de Hali Sacerdos charitate celebris. M. S. Prou. Meſſan.49.

Peſte laborantibus ſumma charitate miniſtrans, in eo miniſterio decedit. ibid.

Genuflexus moritur, ac per octo horas poſt mortem,genuflexus,quaſi orans permanet.ibid.

Ipſius capitis contactu,plerique poſt mortem agroti curantur.ibid.

F. Valerianus à Caſtrobono Sacerdos,dum peſte laborantibus miniſtrat, eodem morbo ſublatus decedit. M.S. Meſſan.22.

In morte B. P. Franciſcum, celeſtem viam ſibi indicantem, ac precedentem cernit.ibid.

F. Sebastianus Engiensis Sacerdos in morte grauissimis tentationibus probatur.ibid.
Beatissimam Virginem cum ad celestia præmia allicientem conspicit.ibid.
F. Fœlicis Messanensis Clerici constantia in Religione amplexanda narratur.M.S.Prou.Messan.51.
Ipsius vita,ac singulares virtutes exarantur. ibid.
Nasi Comiti,populi sui ab eo defectionem, ac celerem interitum prænunciat. M.S.Prou.Mess.50.
Beatissimam Virginem in morte præsentem cernit, adstantésque ad illius reuerentiam prouocat.M.S.Mess.51.
Polidoro Medico à Deo quartanæ febris curationem post mortem impetrat.M.S.Mess.50.
Suauissimus ex illius sepulchro odor emanat. M. S. Mess.51.
Corpus ipsius post diuturnum tempus integrum, ac incorruptum reperitur.M.S.Mess.51.
F. Ægidius à Mola Laicus virtutibus celebris, dum in Gangy Oppido peste laborantibus ministrat, obitum suum præuidit. M.S.Prou.Mess.in suo Processu. 1.2.3. & seq.
Sepulchri locum sibi ante triduum elegit, & post triduum ad Dominum migrat ibid.
F. Iulianus à Mistreta Laicus eodem tempore in eo ministerio multa virtute laborat. M.S.Mess.fol.85.
Toto spectante Populo in extasim rapitur, & corpore in aëra subleuatur.ibid.
In morte Christi Domini præsentia fruitur. ibid.
Dæmonum voces audiuntur exultantium ob Nouitij à Religione egressum. M.S.Prou.S.Ang.2.95.p.28.
Dei in Nouitios vindicta, qui à vocatione desciscunt,tribus exemplis exaratur.M.S.Prou.Hydrunt.tom.2.121.122. Prou.S.Angel.l.1.29.
Vir Capucinis vinum denegans à Deo vini corruptione, & effusione castigatur. M.S.Prou.*Hydrunt.t.1.b1.82.*
Dei in fratres nunc obsessos prouidentia enitet. M.S.Prouinc. *Mediol.432.Rom.R.28.*
Dæmon horologium ante media noctis horam dissoluens, Cruce horologio affixa fugatur.M.S.March.tom.1.8.
Capucinos quam in pauperes liberales Deus esse velit, illustri exemplo declaratur.M.S.March.tom.2 119.
Quàm sollicitè fratres à Nugis, ac inanibus verbis abstinere debeant,graui exemplo commendatur. M.S.Bono.tom.1. 33.241.264.tom.2 48.
F. Antonius Bononiensis propter nugas, ac facetas dicta diris à Deo post mortem Purgatorij pœnis multatur. M.S. Bono.tom.1.243.tom.2.48.
Maximilianus II. Imperator fatis concedit, & Rodulphus succedit.Iacobus Gordon.Chron.huius anni,Geneb.Chron. eiusdem anni.

Annvs Christi. 1577.

Venetiarum Vrbs grauissima pestilentia afflicta. M.S. Prou.Ven.lit. M.174.in fol.separat.
Aloysij Mocenici Ducis pietate de Templo Christo Redemptori ædificando publicum votum emittitur.ibid.
A Senatu Templi administratio Capucinis traditur. ibid.
Templi fundamenta magna totius Vrbis gratulatione iacuntur.ibid.
Panormitana Vrbs pestilentia oppressa Capucinorum opem implorat.M.S.Panor.tom.2.42.
Fratres pio ministerio incumbunt, & ex his aliqui in eo munere occumbunt.ibid.
Duo Capucini fratres apud Ierosolymam pro fide certantes à Turcis necantur.M.S Hydrunt.t.1.171.
F. Ioannes Illiricus Concionator plurima virtute commendatur.M.S Prou.Neap.22.Mess.18.
Sacrista cuiusdam Ordinis horrendis casu narratur. M.S. *Mess.Prou.118.*
Diem sui obitus, quem à Deo petierat, impetrat, ac prædicit. M.S Neap.fol.25.
F.Franciscus Abellinensis Clericus obedientia insignis,Guardiani obedientia,ac benedictione munitus moritur. M.S. *Neap.26.*
F. Clemens à Bocherio Laicus sanctimonia eximia celebratur.M.S.Messan.98.
Virginitatis perpetuus custos fuit. ibid.
In oratione defixus luce circa lumbos perfusus cernitur. ibid.
F. Cosmas à Martina Sacerdos multis in morte à Dæmone tentationibus inuasus, B.Virginem sibi adesse conspicit. M.S.*Hydrunt.tom.2.12.*
F. Ioannes Andreas à Renigo multis virtutibus elucet. M.S.Venet.P.37.38.
Nouitiorum curæ præficitur. M.S.Ven.35.
Nouitium à Dæmone illusum diuina virtute accipit.ibid.
A Diabolicis technis renitentem liberare conatur. ibid.
Ipsius fugam nocte præmeditatam diuina virtute agnoscit, eúmque à diabolica persuasione liberat.ibid.
Eundem ægrotantem in Religionis habitu moriturum prædicit.ibid.& 38.
Nouitiorum occultas cogitationes diuina virtute penetrat. ibid.
Duorum Nouitiorum fugam diuina reuelatione agnoscit. ibid.
Frequentes extasis in Oratione patitur.M.S.Ven.P.36.
Vicentiæ plenus sanctimonia obit. M.S.Ven P.38.
F. Pacificus Calaber Laicus spectata sanctimonia floret. M.S.Panor.t.2.9.
Funis, qua præcingitur mulierem à sanguinis fluxu liberat. ibid.
Vinum acidum sua oratione in optimum conuertit. ibid.
Obijt in Conuentu Castri Veterani sanctitate celebris.ibid.
Mulier infœcunda tunicam illius post mortem induens,fœcunda,ac liberorum parens efficitur.ibid.
F.Vitus a Monte,Laicus,Dæmones sua oratione crucians, ab eo variis modis fatigatur.M.S.Panor.t.2 41.
Diem obitus sui Tertiario prædicit, ac virtutibus clarus ex humanis migrat ibid.
F. Archangelis Panormitani Concionatoris constans in Religione arripienda propositum commendatur. M.S.Panor. t.1.320.321.322 323.t.234.
Verbum Dei magno cum spiritus ardore disseminat. M. S. Panor.tom.1.320.321.
Drepani tres Sodalitates pias instituit, & Hospitalem domum fundat. ibid.
Ipsius prædicationis vis & efficacia explicatur.ibid.
Liberrimè peccatores contiones ipsius increpat.ibid.
Orationis,& Chori quàm studiosus esset demonstratur. M.S. *Panor.t.1.323.*
Humilitatis officia, tametsi Guardianus infima exhibet. M.S.Panor.t.1.3.24.324.
Quid,multum illi ad eleemosynam vellendam offerenti respondet.t.M.S.Panor.t.1.322.
Ad turpia à muliere pellectus, eam ad pœnitentiam compellit.ibid.
Ipsius in pauperes charitas exemplo ostenditur.M.S.Panor. t.2.323.t.2.54.
Quam fraterna charitate flagraret exemplo demonstratur. ibid.

Index Rerum

Sanctimonia illustris extremum diem obit. ibid.

F. Archangeli Saccensis honestas à M.S. Prou. Panorm. t.1. 329. illustri exemplo commendatur.

F. Ludouicus Agrigentinus Sacerdos virtutibus locuples, diem mortis diuina reuelatione addiscit, ac pranunciat. M.S Panor. tom. 2.42.

F. Sebastianus à Bibona Laicus charitate insignis, dum peste laborantibus inseruit, vitam Deo consecrat. M.S. Panor. tom. 1.317.130.

F. Hieronymus à Paradisano Sacerdos virtutibus emicat. M.S. Prou. Rheg. tom. 1.25 tom. 2.103.

Diem sui obitus pranunciat. ibid.

In ipsius funere lumina Angelico ministerio multiplicantur. ibid.

F. Paulus ab Alcamo Nouitius diem mortis, quem à Deo impetrauerat predixit. M.S. Panor. tom. 2.42.

Aegrotanti B. Virgo Sole amicta apparet, isque in mortis somnum resoluitur. ibid.

Communi flagellatione, Deo pro obsessa liberatione oblata, Damon ab ea expellitur. ibid.

Fratribus in via languentibus Deus miraculo prouidet. M.S. Panor. tom. 2.34.

Regulæ Codicem in morte gestare quàm proficuum sit, exemplo aperitur. M.S. Prou. Bono. t. 1.126.

Quam Nouitius exitiale sit à Religionis arrepta proposito resilire, exemplo demonstratur. M.S. Prou. Hydrunt. tom. 2.122.

Quàm Satanas de fratrum Apostasia exultet, exemplo ostenditur. M.S. Prou. March. to. 3.219.

Erogata fratribus eleemosyna, agros Castelli plebis à grandine liberat. M S. March. tom. 4.463.

Alexandri Farnesij pietas, atque in Deum confidentia, exemplo commendatur. M.S. Prou. Hydrunt. to. 1.93.

Medicus, Tusculani Conuentus edificationem impediens, diuino iudicio ab equo per agros raptatur. M.S. Prou. Rom. R.91.

Diuinam in vltionem agnoscens, fratribus beneuolentissimus efficitur. ibid.

Nobilis peste correptus, B. P. Francisci illi apparentis ope conualescit, ipsiusque iussu cinereum habitum induit. M.S. Venet. P.102.

Vinum nobili cuidam, qui illud pro infirmis erogabat, in dolio diuino miraculo multiplicatur. M.S. Prouinc. Venet. P.119.

Annvs Christi. 1578.

Generalia Comitia celebrantur. M.S. Prou. Rom. B.49. D.85. M.S. Prou. Brix. c.185.

Hieronymus à Montesiorum iterum ad Generalatus munus eligitur. ibid.

Hieronymi Generalis in eo munere laudes exarantur. ibid.

Duo Generales Commissarij in Galliam destinantur. M.S. Prou. Leon. 4.

In Parisiensi Prouincia Cadomense, & Roannense Monasterium fundatur. ibid. Pr. Prouinciarum. 81.

In Lugdunensi prouincia Massiliensis Conuentus fundamenta iaciuntur. M.S. Pro. Prouinc. ibid.

F. Archangelus Alarconius Generalis Commissarius Barcinonam destinatur. M.S. Prou. Barcinon. 11.

Ab Vrbis Consulibus honorificè excipitur ibid.

Apud fratres Minores de Obseruantia cum suis hospitatur. ibid.

Cum Episcopo Barchinonensi de Conuentu agit, à quo humanissimè excipitur. M.S. Barcin. 12.

Sacram B. Virginis ædem Montis Serrati visitat, cui & Religionis propagationem commendat. ibid.

Vrbis Consules Ecclesiam sanctæ Matronæ Archangelo, & suis inhabitandam offerunt. ibid.

Episcopus Barcinonensis ergà fratres beneuolus, Ædiculam fratribus interea incolendam tradit. ibid.

Nonnulli fratres de Obseruantia ad Capucinos migrant, quorum nomina recensentur. ibid.

Fratrum in ea Ædicula vicius, & conuersatio describitur. M.S. Barcin. 12.13.

Fratres ad S. Matronæ Ecclesiam migrant. ibid.

S. Matronæ Ecclesia loco insalubri ædificata. ibid.

Fratres ferè omnes morbo diuino corripiuntur. ibid.

S. Eulalia Conuentum ædificant. M.S. Barcin. 14.

Ex Obseruantibus nonnulli, qui ad Capucinos migrauerant, ad suos redeunt. M.S. Barcinon. 13.14.

Alter Conuentus Montis Caluariæ, Vrbe postulante, propè Vrbem extruitur. ibid.

Marchio Sancti Crucis Capucinorum Conuentum in suo Visi Oppido à Pontifice impetrat. M. S. Barcinon. 12.13.

Templum Deo Redemptori dicatum, Venetiis ampliori magnificentia construitur. M. S. Venet. in fol. separato.

Capucini fratres illius administrationem recusant. ibid.

Senatus à Pontifice Diploma obtinet, quo Capucini in ea administratione confirmantur. ibid.

F. Vrbanus à Manfredonia Concionator, virtutum splendore illustris. M.S Prou. S. Angel. t. 1.75. t. 2.21. Prou. Vmb. E.232.

Ipsius virtutes enarrantur. ibid.

Ipsius in prædicando vita exempla commendantur. ibidem.

Sua oratione, dum de Passione Domini prædicat, imbrem à Populo audiente arcet. M.S. Prou. Sancti Angel. t. 1.76. t. 2.22.

Famosam Meretricem Foggiæ ad meliorem vitæ frugem perducit. M.S. Prou. S. Angel. tom. 1.78. t. 2.22.

Dum sacra Mysteria celebrat, Angeli sub Anium specie circa eum volitant. ibid.

Panem oratione sua operariis multiplicat. M.S Prou. Vmbr. E.632.

Vicarius Prouincialis in S. Angeli Prouincia electus, austerissimam vitam instituit. M.S. S. Angel ibid.

In morte graniter à Dæmone tentatur. ibid.

Suorum prædicationum scripta diuino miraculo, in Catholicæ prædicationis testimonium, ab igne illæsa seruantur. ibid.

In Conuentu Serræ Capreolæ in Domino quiescit. M.S. Prou S. Ang. t. 1.79. t. 2.22.23.

Ipsius Corpus post quadriennium incorruptum reperitur. ibid.

F. Gratia à S. Severino Clericus, post mortem candida veste indutus, ac glorioſius apparet. M.S. March. tom. 1.155. tom. 4.605.

F. Ægidius à Rocca Concionator magnis virtutibus emicat. M.S. Prou. Messan. fol. 8.

Dum prædicationis studio incumbit, clarissima lux in ipsius cubiculo splendet. ibid.

F. Franciscus à Chio Laicus, multis à Dæmone in anno probationis, tentationes sustinet. M.S. Prou. Mess. 88.89.

Beatissima Virgo illi in Horto apparet, & ad perseuerantiam hortatur. ibid.

F. Petrus à Castro Ioanne Laicus, inter perfectiores Regulæ cultores enumeratur. M.S. Prou. Syracus. tom. 1.57.63. 64.67.

& Auctorum.

Ipſius virtutes recenſentur.ibid.

Poſt duos annos apparent,quid Fratres cauere debeant, admonet. ibid.

F. Franciſcus à Sancto Petro Sacerdos in morte turbatur. M.S.Prou.*Coſſent.* 160.

Ante obitum à Deo in electorum numero conſcribitur. ibid.

Seuerißima Dei Iudicia eſſe monet. ibid.

F. Ioachimi à Leuanto Laici vita, ac virtutes deſcribuntur. M. S. *prouinc. Genu.* 61. 105. 148. 188. 189. 142. 270. 404. 439. 453. 454. 455. *Matt.*2.217.

Vita ipſius auſteritas explicatur. ibid.

Demoni ignauiam exprobrat. &*M.*S.*Prou.Genu.*105.242. 439.

*Demon ipſius flagellationi inuidet,eamque impedire conatur. M. S.Prou.Gen.*105.190.

In Oratione noctes inſomnes ducit. M.S. *Prou. Genu.*105. 148.190.270.453.454. *Matt.*2.217.

*A Demone dum orat,infeſtatur.M.S.Genu.*105.190.

*Diuini amoris æſtu agitatur.M.S.Genu.*105.454.

Triduo interdum in extaſi perſeuerat. M. S. Prou.*Gen.*105. 148.190.270.453.454.*Matt.ibid.*

*Herbas ad morborum curationes adhibet,vt diuinam virtutem operantem occultet.*M. S. *Genu.*105.148.454.*Matt. ibidem.*

Pleroſque egrotos oratione magis, quàm herbarum cataplaſmis curat.Matt.ibid.

*Plerique agroti hoc modo ſanati enumerantur.Matt.*2. 217. 218.M.S.*Prou.Genu.*105.148.454.

*Peſte laborantibus Ticini inſeruit. M.S.Gen.*105.270.

Paupertatis quam ſtudioſus fuerit,exemplis oſtenditur. M. S.*Genu.*454.

*Diuina in Fratres prouidentia,in Conuentu Montis Calerij, illuſtri Miraculo declaratur.*M.S.*Prou. Gen.* 188. 189. 404 &*Matt.*2.218.219.

Deus Felis miniſterio Fratribus abſentium prouidet. ibidem.

Lepidè ac moraliter de Theologiæ ſcientia ab eo dictum recenſetur.M S. *Prou.Genu* 61.

*In Aſtenſi Conuentu ſanctimonia clarus, extremum diem claudit.*M S. *Prou.Genu.*105.242.454.

Vinum Benefactori, quod in ægrotos, & pro Miſſa Sacrificio erogabatur,in dolio multiplicatur. M. S. Rom. R. 32.

*Panes benefactori,quos Fratribus erogauerat,è cœlo redduntur.*M.S *Prou. Lucan.fol.*56.

Cardinalis Vrbinas Protector moritur,ſuccedit Iulius Sanctorius Cardinalis, Sancta Seuerina nuncupatus. in fol. ſepar. Protector.

ANNVS CHRISTI. 1579.

Hieronymus Generalis Ætnam montem ſcandit. M. S. P*rou. March.*t.2.39.

Mira quàm plurima conſpicit, variumque è montis hiatu hominum, mulierumque ploratum crumpentem audit. ibid.

Hieronymus in Vmbriæ Prouinciam proficiſcitur.ibid.

Hieronymi oratione panis Socijs è cœlo datus.ibid.

Beatiſſima Virgo,ſub Matronæ ſpecie,vinum Hieronymo,ac Socijs in via propinat.ibid.

F. Angelus à Canobio Sacerdos virtutibus inſignis, commendatur. M. Prou.*March.*t.1.66.

Mira ipſius Obedientia,exemplo, ac miraculo comprobatur. ibid.

Diem ſui obitus Fratribus pranuncius. ibid.

Corpus,dum funera perſoluuntur, in feretro ſedet, ſuauiſſimumque odorem ſpirat.ibid.

F. Franciſcus a Fuſiano Concionator, Vita, ac virtutibus illuſtris commendatur. M.*S.* Prou.*Bono.*10.1.2.3.4.5.6. 16.187.203 249.253.263.10.2.34. 38. 39. 64. 65. 73. 98. 102. 105. 115. 125. 157. 159. 163. 169. 10. 3. 79. 168.

*Candida Virginitatis perpetuus cuſtos fuit. M.S.*Prou.*Bon.* t.1 1.6.249.

*Frater germanus, dum eum à Religionis propoſito reuocare proponit, diuina virtute compunctus,alis conſtantiam perſuadet.M.S. Bono.*t.2.64.

Plurima illius virtutes enarrantur.M.S.Bonon. t.1.1. 2. 3. & in 2.& in 3.tom.

Prædicationis gratia in Religione præcellit. M.S. prouinc. *Bono.*t.1.1.

*Bononiæ prædicans in medio ſermone ſenſibus excedit,& Fratri morienti aſſiſtit.*M. S. Prou.*Bono.* 3.79.80.

Veſtium caudatarum luxum, & abuſum Bononiæ tollit. ibid.

*Nobili mulieri maſculam prolem à Deo impetrat.M.S.*Prou. *Bono.*t.7.5.103.249.

Pleraſque meretrices ad honeſtam vitæ rationem reuocat. M.S.*Prou.Bono.*10. 3.80.

Venetijs, dum prædicat,alium quoque turpem vſum tollit.M. S.*Prou.Bono.*t.2.98.

*Arimini pleraque pia opera inſtituit,ac Sacella inſtaurat.*M. S.*Bono.*t.1.3.t.2.159.163.

Tabernarius Sacello Sancti Antonij extructionem impediens, à Deo punitur.M. S.*Bono.*t.2.163.

*Ipſius in pauperes charitas exemplo declaratur.M.S.Bono.*t. 1. 3.249.253.t.2.34 39.160.163.

*Faba ad pauperum alimentum ab eo ſatæ, à Deo multiplicantur.*M.S. *Bono.*t.1 3 249.253.t.2.*ibid.*

*Paluum Indico ad fidem conuerſo, in eleemoſynam è ſuggeſtu erogat.*M. S.*Bonon.*t.2.160.

Fabas iterum ad pauperum alimoniam Forolinis ſeminat, quæ a Deo multiplicantur. M. S. *Bono.*t.1.3.249.253.t.2.43. 39 1061 3.

*Panis pro pauperibus ab eo emendicatus, à Deo in Segetis multiplicatur.*M.S. *Bono.* 10.2. 38.

Panes illi Deus in manica auget, ac multiplicat. M.S.*Bono.* t.1.116.

Parmam fluuium intumeſcentem Signo Crucis, ac cera benedicta particula in eum immiſſa,ad priſtinum alueum reuocat. M.S.*Bono.*t 1.1.2.3.187.188.

Percutienti alteram maxillam præbuit. M. S. *Bono.* t. 2. 73.

Extaſes, ac raptus frequenter patitur.M. S. *Bon.*t. 2. 63.

A ſeculari Viro in aera ſublenatus conſpicitur.ibid.

*F.Paulus Vercellenſis Sacerdos Nouitiorum magiſter, virtutibus clarus.*M.S.*Bon.*t.1.100.116.242.264.269.269. 10.2.154.

Nouitium à febre præcepto liberat. M. S. *Bonon.* tom. 2. 154.

F.Honophrius Bononienſis Laicus,mulierem hydropicam Signo Crucis curat. M. S. *Prouinc. March.* 10. 1. 65. 202.

Alterum à Podagra Signo Crucis liberat.ibidem.

F. Ambroſius Hieracenſis Laicus virtutibus, ac præſertim abſtinentia clarus. M.S *prou.Coſent.*161.

In morte arboris pulcherrima viſione potitur,in cuius faſtigio Deus ſedet. ibidem.

F. Paulus Catanenſis Laicus, integerrimus Regulæ cultor celebratur. M.S.*Prou.Rom.*C 1. 16.17.

Diuinis reuelationibus potitur.ibidem.

Intimas animi cogitationes diuina virtute rimatur. ibid.

Sæpè ex

Sæpè extaſes, ac raptus patitur. ibidem.
F. Hieronymus Panormitanus doctrina, ac dignitatibus in Religione celebris. M. S. Prouinc. Panor. t. 1. 331. 332.
Ipſius poſt mortem gloria reuelatur. ibid.
F. Franciſci Luppienſis Sacerdotis vita auſteritas celebratur. M. S. Lucan. Prou. 161. 195. 214. 217.
Ad Carnis tentationem ſuperandam vſque ad duodecimum diem à ſomno abſtinet. ibid.
Puellam à Dæmone obſeſſam ſua oratione liberat, M. S. Lucan. Prou. 117.
Mira ipſius patientia commendatur. M. S. Lucan. 214. 195.
Ipſius Corpus poſt mortem molle, ac tractabile cernitur. M. S. Lucan. 195.
F. Antonius Monopolitanus Sacerdos vita, & dono Prophetiæ clarus commendatur. M. S. Prou. Sancti Nicolai 2.
Vnius ex ægritudine conualeſcentiam, alterius ne dum ægrotantis mortem, & apud Deum ſalutem pronunciat. ibidem.
Funè, quæ præcinctus erat mulier à partus doloribus liberatur. ibid.
Antonellus de Iiterna deuotiſſimus Ordinis Benefactor ſuæ mortis à Deo reuelationem accipit. M. S. Prou. Umb. E. 445. F. 10.
Fratribus ante obitum valè dicit, ac deuotiſſimè moritur. ibid.
F. Bartholomæus à Luciniano, doctrinâ, & eruditione illuſtris. M. S. Prou. Vmb. E. 527.
Virtutibus, ac præſertim humilitate excellit. ibid.
Dum orat, Spiritus Sanctus ſub columbæ ſpecie circa eum volitantis cernitur. ibidem.
F. Gregorij Genuenſis Laici auſteritas, atque in loquendo ſuauitas commendatur. M. S. Prou. Genu. 197. 448. 771.
Mulierem mortis memoriam, ac nomen horrentem, ad mortis deſiderium allicit. M. S. Genu. 447. 471.
Mentis exceſſus, ac extaſes patitur. M. S. Prouinc. Genu. 448.
Corpore in aëra ſublenatur. ibid.
Obitum ſuum longè ante prædixit, modumque declarat. M. S. Gen. 471. 529. 197.
F. Petrus Paludenſis graues poſt mortem Purgatorias pœnas ob varias confabulationes ſuſtinet. M. S. Prou. Beno. to. 1. 255.
F. Auguſtinus à Macaddo quales poſt mortem à Deo pœnas tulerit, eo quòd infirmorum obſequia exhorreret. M. S. Ben. Prou. to. 1. 2. 264.
Infirmorum Præfectus à Deo condemnatur, eo quod debita, & æqua ſeruitutis officia Infirmis non præſtiterit. M. S. Prou. Rom. R. 83.
Aqua, qua Fratrum pedes lauantur grex aſperſus à contagio curatur. M. S. Panor. 1. 1. 189.
Frater res quaſdam Superiori celans adhuc viuens in Inferno ſuſpenſus cernitur. M. S. Prouinc. March. tom. 3. 220.
Sceleris pœnitens, rebuſque Superiori conſignatis Dei ſententiam effugit. ibid.
Frater panem Pauperi denegans, durum poſtea, ac ferreum experitur. M. S. Prou. Rom. R. 15.
Vinum acidum dum Capucinis à Benefactore tribuitur, optimum fit. M. S. Prou. March. to. 1. 147.
Frater communis Orationis tempore obdormiens horrenda, Beatæ Patris Franciſci viſione terretur. Matth. 2. 151.
F. Gregorius Genuenſis virtutibus fulget. M. S. Prou. Genu. 197. 448. 471. 446. 529.
Sæpe in extaſim raptus in aëra corpore attollitur. M. S. Prou. Genu. 448.
Dum peſte laborantibus miniſtrat, piè occumbit. M. S. Prou. Genu. 471. 529. 197.

Annvs Christi. 1580.

Peſtis ſæuiſſima Lutetiæ Pariſiorum graſſatur. M. S. Prou. Rom. B. 44. D. 86.
Petrus a Kempis & alij quinque Fratres ſe peſte laborantium obſequiis mancipant. ibidem.
Duo Fratres in eo miniſterio occumbunt. ibid.
Reu. Patres Societatis IESV pio operi incumbunt, ex quibus aliqui occumbunt. ibid.
Aſinus ad Conuentus ædificationem lapides ferens in præcipitium lapſus à Deo miraculo ſeruatur. M. S. Prou. Rheg. t. 1. 69.
Iumentum ex eodem præcipitio ruens dum ædificationi inſeruit, illeſum à caſu ſurgit. ibid.
Fratris cuiuſdam charitas eximia commendatur. M. S. Prou. Bono. to. 3. 127.
Conuentus Bigorij diuino conſilio ab Hirundinibus deſignatur. M. S. Mediol. 375.
Huius Conuentus ſanctitas celebratur. ibid.
Admirabilis Fratrum qui eum Conuentum habitant, vita commendatur. ibid.
F. Antonius à Cinciano Laicus virtutibus inſignis. M. S. Tuſc. E. 7. A. 13. 19. 22. M. 3. 8. 14. 20. 39. 69. Matth. 2. 236.
Nouitiorum Magiſter ſua oratione Nouitium ab atrium morbo liberat. M. S. Tuſc. E. 7.
Orationem quanti æſtimaret explicatur. M. S. Tuſc. A. 13. M. 3. 14. 39.
Varias à Dæmone infeſtationes patienter ſuſtinet, M. S. Tuſc. E. 7. M. 14. Matt. ibidem.
Dæmon ab vini meri calicem ab eo hauſtum in cachinum profilit. M. S. Tuſc. M. 20.
Dæmonum aduerſus Religionem conſilia illi manifeſta ſunt. Matth. ibid.
Dæmonem videt Fratres ad ſomnum in oratione prouocantem, & ab ea expellentem. M. S. Tuſc. M. 20.
Prophetiæ ſpiritu Fratri mortem pronunciat, qui eidem poſt mortem apparet. M. S. Prou. Tuſc. E. 7. M. 55.
Falſi criminis calumnia impetitus patienter calumniam fert. Matt. 2. 236.
Miraculo deinde calumniam abſtergit. Matth. ibid.
Salutis ſuæ certitudinem ante mortem à Deo accepit. M. S. Tuſc. A. 12. M. 3.
F. Bernardinus à Murciano Laicus multarum virtutum laude commendatur. M. S. Prou. Hydrunt. 1, 2. 19.
Patientia diutini languoris à Deo probatur. ibid.
In morte B. Virginem cernit, ac cæleſtia myſteria contemplatur. ibid.
Poſt mortem ſuauiſſimus odor ex ipſius corpore emanat. ibid.
F. Auguſtini à Lauertia Laici virtutes quamplurimæ recenſentur. ibid.
In morte B. Virginem, B. Patrem Franciſcum, ac Beatorum Capucinorum ſupplicationem videt. ibid.
Suæ ſalutis, ac gloriæ certitudinem accepit. ibid.
F. Iacobus Aletinus Sacerdos conſilio, ac prudentia clarus Hydruntinam Prouinciam adminiſtrat. M. S. Hydrunt. to. 1. 95.
Prophetico ſpiritu Clerici cuiuſdam totius vitæ ſeriem prædicat. ibid.

Digitized by Google

& Auctorum.

F. Anſelmus Aletinus Clericus indufium in agritudine reſpuit. M.S.Prou. Hydrunt.t.2.16.

A B. Virgine induſium illi è cælo promittitur.ibid.

F. Gregorius Gallipolitanus Clericus, ob videndi licentiam correptus,mirè virtutibus proficit. M. S. Prou. Hydrunt. to.2.115.

Oranti B. P. Franciſcus apparet,& qua via illi placere poſſit,declarat.ibid.

F.Hieronymus à Biturrè Sacerdos,magnis in ſæculo virtutibus ornatus deſcribitur. M. S. Prou. Hydrunt to. 2. 45. Prou.Sancti Nicol.18.

In Domo exiſtens,miraculo ſanctiſſimam Euchariſtiam in Miſſa eleuari cernit.M.S.Hydr. ibid.

In ſpiritu ſanctiſſimam Euchariſtiam adorantis Sacerdos in aëre apparet,Sacram Euchariſtiam attollens. ibid.

Miraculo ad Capucinorum Ordinem accedit.ibid.

Ipſius in Religione virtutes enarrantur.M. S.Prou.Hydrunt. & Sancti Nicol.ibid.

Inter Miſſarum ſolemnia ſæpè B.Virginis præſentia potitur. ibid.

F. Ioannes Baptiſta Ferrarienſis Clericus,puritate,ac ſimplicitate illuſtris. M. S. Prou. Bono. to.1.198.to.2.190.t.3. 58.106.

Ipſius virtutes enarrantur.ibid.

Ignem à Dæmone in Cella excitatum oratione extinguit.M.S. Bono.to.2.190.

Simpliciſſimus in Domino obdormit. M. S. Prou.Bono. t.1. 498.199.2.2.190.to.3.59.106.

F.Ioannes Forolivienſis Sacerdos,pleraſque à Deo,revelationes accipit. M.S.Bono.to.2.63

Nouitium in morte ad ſæculum redeuntem in ſpiritu cernit. ibid.

F. Alexander à Buſtio Sacerdos,pleraſque à Deo ſtrenuè adverſus tentationes decretans, coronas accipit. M. S. prou. Bono.to.1.10.113.221.270.272.274.to.2.42.53.61. 110.

Dum aduerſus carnis tentationem pugnat, ac B. Virginem imocat, ceſſat tentatio,& corona aurea illi è Cælo defertur.M. S. Bonon.to.1.10.221.274.to.2.42.

Falſam calumniam patienter ſuſtinet M. S. Bonon. to. 1. 113.

F. Illuminatus à Nurſia Laicus,eximia ſanctitatis commendatur.M.S.Prou.Vmb.E.471. 479.

Cum aniculis ſimpliciter colludit. 479.

Gallum roſtro inuadentem domeſticum experitur.ibid.

Anem infirmas vocat ,qua ſtatim ad ipſum volat, & ab eo non abſcedit. ibid.

Volucres in horto vocat.quæ ſtatim ad ipſum volant.ibid.

Prophetico ſpiritu clarus fuit. ibid.

Mulieri,quæ inimico parere recuſat , futurum breue interitum prædixit.ibid.

F. Bartholomæus à Marciano Laicus, maxima puritatis commendatur.M. S.Vmb.E.527.

Aues in horto cum ipſo ludunt.ibid.

F.Pacificus à Spoleto Sacerdos,in morte Dominum , ac B. Virginem cernit , eum ad Cæli præmia allicientes. M.S. Vmb.E.529.

F. Humilis à Spoleto,per quatuor annorum ſpatia,Domini vocem quotidie in Miſſa audit. M.S.Prou.Vmb.E.448. L. 20.

F.Stephanus Fulginas, Fratrum Obſeruantium Prouincialis Miniſter,ad Capucinos migrat.M.S.Prou.Vmb. E. 528.

Virtutibus illuſtris ad Dominum migrat ibid.

F. Tadeus à Monte petriolo Sacerdos Sanctimonia floret. M.S.Vmb.E.447.L.19.

Poſt orationem cum Auibus ludit.ibid.

F. Leo Catanenſis Laicus,ſanctitate , ac miraculis emicat. M.S.Prou. Meſſan. 90. Panor.t.1.31.32.10. Matth. 2. 138.Prouinc. Rom. t.1.C.35.56. to. 2. 54. & in fol. ſepar.

Singulares ipſius virtutes enarrantur. ibid.

In oratione mentis exteſſum patitur. M. S. prouinc. Meſſ. 90.

Corpore in æra ſublenatur.ibid.

A Nouitio magno ſplendore perfuſus,ac in æra ſex cubitis elevatus conſpicitur.ibid.

Orantibus Leone, & Andrea Catanenſibus , Agricola duo ex Eccleſiæ culmine lumina, ſe ſe in Cælum efferri cernit. ibid. M.S.Prou.Rom.C.t.2.54.

Vterque corpore in ſublime elatus , ab Agricola conſpicitur. ibid.

Dæmon ſtrepitum edit , vt Leonem ab oratione auocet. ibidem.

Ipſius in Deum fiducia exemplo illuſtratur. M. S. Meſſ. 91. Panor.t.1.31. 60.Matt.2.183.Prou. Rom.C.t.1.35. to. 2.54.& in fol.ſpar.

Guardiani præcepto compulſus,de cuiuſdam Clerici, qui ante obierat,ſalute reuelationem accipit.ibid.

Defuncto Guardiano de reuelatione dubitanti apparet , & reuelationem confirmat.ibidem.

Leo Fratris Dominici Rhodienſis ſacerdotis animam,ſub Columbæ ſpecie cælum penetrare conſpicit. M. S. Prouinc. Meſſan.9.2,Rom.C.to.2.54.

Signo Crucis quamplurimos ægrotos curat.ibidrm.

Infirmorum Præfectus ſplendor. m ex Leonis Cella emicantem videt,colloquentemque audit.ibid.

Cum Dæmonum turmis ante mortem diſceptat ibid.

Beatiſſima Virgo apparens,Dæmones fugat,Leonemque conſolatur. ibid.

Catana ſuauiter in Domino quieſcit. ibid.

F. Bonauentura Panormitanus Sacerdos , vulnus in dextro lacere per multos annos occultum geſtat.M.S.March.to. 1. 139.

Diuino morbo laborans, in eo vitæ auſteritate emicat. ibidem.

In morte,ter in extaſim mentis rapitur.ibid.

De crimbus à Dæmone in Dei iudicio accuſatur. ibid.

F. Bernardinus Engubinus Laicus virtutibus , ac præſertim obedientiæ præcellit. M. S. Prouinc. March, tom. 1. 140.

A Dæmone accuſatus, quòd Superioris præceptum non impleuerit, à Superiore liberatur.ibid.

Moriens Beatiſſima Virgo, deinde Chriſtus Dominus apparent, quos moriens ſequitur.ibid.

F. Arſenius Bergomas Clericus, cum Diabolo in morte colluctatur.M.S.Prou.March.t.1.195.

Beata illi Virgo apparet , ac Dæmones fugat , lætuſque hinc diſcedit. ibid.

F. Petrus de Quarterijs Sacerdos virtute, ac dignitate clarus fuit.M.S.Rheg.to.1.14.

Regularis diſciplinæ ſeuerus propugnator extitit,& charitate eximius ibid.

Illius charitas diuino miraculo commendatur. ibid.

Diem obitus ſui Fratribus prænunciat. ibid.

F. Franciſcus à Caſtro Veteri Clericus, puritate, ac Virginitate illuſtris. M. S. Rheg.t.2.106. Prouinc.Teſtim.115. 166.

Nunquam in vita ſua lethaliter peccaſſe enincitur. ibid.

F. Humilis à Paterno Clericus, Virginitate , ac ſanctimonia clarus. ibid.

In morte Beatiſſimam Virginem ſibi obuiantem videt,& cum ea ad

Index Rerum & Auctorum.

ea ad Cœlum euolat. ibid.

F. Iosephi à Conſione Laici Vita, ac virtutes enarrantur. M. S.Panor.t.1.59.60.142.143.326.t.2.35.46. Rom. C.t.1.32.t.2.3.54.Matt.t.2.182.

Ipſius auſteritas, & carnis Macerationes explicantur. ibidem.

In oratione ſæpè mente excedit, ac pernoctat.M.S. Panor. to. 1.2.60.to.2.35.Rom.C.t.2.3.54.

Ob lachrymarum copiam, quam in oratione effundebat, morbum oculorum contrahit.M.S. Panor.t.1.59.60.142.Rom. C.t.2.3.Matt.2.182.

Oranti B.Virgo apparet,ac phialam liquore plenam,ad oculos inungendos tradit.M. S.Panor.t.1.2.60.t.2.35.Rom. ibid.

Plerumque ob diuini amoris flammas in cantus, ac voces ſe ſe effundit. ibid.

Ob diuini amoris incendium in nemore arbores,& ſaxa amplectitur. M. S.Panor.t.2.46.Rom.C.t.2.3.

Ipſius in pauperes pietas exemplis commendatur.M.S.Panor. t.1.32.59.142.144.to.2.46.Rom.Matt. ibid.

In ſpiritu, Pauperum aduentum præuidet, ac prænuntiat. ibidem.

Hortus Ioſephi oratione, herbis, ac fugibus redundat. M. S. Panor.t.2.46.Rom.C.t.2.3.

Febre laborans à B. Virgine curatur,vt ſacra Euchariſtia veſci poſſit, M. S. Panor. t. 1. 2. 59. 326. R.C. Matt. ibidem.

In extrema hora laboranti B.Virgo apparet:,diuina illi myſteria reuelat.M.S.Panor.t.1.2.13.60.143.t.2.46.Rom. C.Matt. ibid.

Poſt mortem cilicio indutus cernitur. ibid.

F. Michaël à Neapoli Sacerdos virtute, ac prædicatione fulget.M. S.March.t.1.41.

In morte illuſtri viſione potitur,qua de Purgatorio,Inferno,ac Paradiſo illi demonſtrata fuit.ibid.

F. Laurentius Cauenſis à Dæmone accuſatur, quòd funis ex pilis contexto uteretur.M.S.Prou.Neap.

F.Franciſcus à Caſtellane, Neapolitanæ Prouinciæ Vicarius Fratres cannabacis funibus vtiiubet. ibid.

Nobili cuidam panem,quin domo erat, Capucinis erogandi, panis è cœlo datur.M.S.Prou.Mediol.435.

Beatiſſimæ Virginis in duos Capucinos Fratres itinerantes, pietas, ac liberalitas exemplo narrantur. M. S.Prou. Sancti Angeli.t.2.28.& in fol.ſeparat.num.3.

FINIS.

APPROBATIONES.

NOs infraſcripti Theologi, Ordinis Minorum Capucinorum S. Franciſci, iuſſu admodum R. P. Ioannis Mariæ Nettini Miniſtri Generalis, attentiùs perlegimus, & examinauimus opus; cuius inſcriptio eſt. *Annalium, ſiue Sacrarum Hiſtoriarum Ordinis Minorum, qui Capucini nuncupantur, Tomus primus*, Auctore R. P. F. ZACHARIA BOVERIO Salutienſi, noſtri Ordinis Concionatore: nihilque in eo reperiimus, quod S.R.E. doctrinæ, ſacris Canonibus, ac bonis moribus, per omnia conſentaneum non ſit. Quare illud prælo dignum iudicamus. In cuius rei fidem hoc teſtimonium dedimus, proprio chirographo munitum. Datum Neapoli. Die 15. Septembris. 1629.

F. Bernardus à Neapoli.
F. Baſilius à S. Severino.
F. Hieronymus Nolanus.

Facultas admodum R. P. Vicarij generalis.

FRater Hieronymus Narnienſis, Ordinis Minorum, S. Franciſci Capucinorum Generalis Vicarius, licèt immeritus. Viſis Approbationibus trium Theologorum noſtri Ordinis, qui de mandato admodum R.P.F. Ioannis Mariæ Nettini Generalis Miniſtri nuper vita defuncti, opus, quod inſcribitur, *Annalium, ſeu Sacrarum Hiſtoriarum Ordinis Minorum, qui Capucini nuncupantur, Tomus primus*, à R. P. F. ZACHARIA BOVERIO Salutienſi noſtri Ordinis Theologo, de eiuſdem, ac totius Generalis Definitionis iuſſu, compoſitum examinarunt, & approbarunt: vt typis mandetur, facultatem facimus. Eorum priùs, ad quos ſpectat, impetratâ licentiâ. In quorum fidem, has literas manu noſtra ſubſcriptas, ac ſigillo munitas, dedimus. In Conuentu Romano. Oct. Cal. Iulij 1631.

F. Hieronymus Narnienſis V. Generalis.

APPROBATIO R. P. IOANNIS THOMAE CASTALDI Ord. Prædicatorum. Sac. Theolog. Magiſtri, & Conſultoris S. Officij.

OPus inſcriptum, *Annalium, ſiue Sacrarum Hiſtoriarum Ordinis Min. qui Capucini nuncupantur, Tomus primus. Auctore R. P. F. ZACHARIA BOVERIO Salutienſi eiuſdem Ordinis Theologo*: Cùm ex commiſſione Reuerendiſſimi P. Magiſtri Sacri Palatij, attentiùs perlegerim: nihil in eo offendi, quod Chriſtianæ fidei, & doctrinæ, optimis moribus, ac Sacris Canonibus conſentaneum non ſit. Quin immò tot virtutum exempla, cùm ad exterminanda vitia, tum ad virtutes hominum mentibus inſerendas, in eo paſſim elucent, vt nomini, quod de Capucinorum inſtituto, locum omnem peruaſit, inclyta illorum geſta reſpondeânt. Totam denique Hiſtoriæ ſeriem tanto verborum candore, ac perſpicuitate, tantáque ſermonis elegantia ab Auctore contextam deprehendi: vt opus vndequaque dignum cenſeam, quòd ad multorum commodum, atque vtilitatem in lucem prodeat. Iuxta Approbationem eiuſdem P. Magiſtri Sac. Palat. Apoſtol. Factam die 7. Iunij 1631. Dat. Romæ in Palatio S. Officij. die 4. Iulij 1631.

F. Ioannes Thomas Caſtaldus de Alaſcio Sacræ Theologiæ Magiſter, Ord. Prædicatorum.

APPROBATIO REVERENDISS. MAGISTRI SACRI PALATII.

OPus Auctore dignum, argumento omnibus placiturum, viſum, & approbatum à viris omni exceptione maioribus.

Imprimatur.

F. Nicolaus Riccardus, Sac. Apoſt. Palatij Magiſter.

R. D. D. IOANNIS CLAVDII DE VILLE VICAR. GENER. FACVLT.

IOannes Claudius de Ville, in Sancta Cruce Lugdunẽſis Eccleſiæ Cuſtos, & in eadem Diœceſi Vicarius Generalis, Subſtitutus: Viris Theologorum perlectionibus, & examinationibus, atque R. P. Conſultoris ſancti officij ex commiſſione Magiſtri Sacri Palatij approbatione, ac tandem R. P. Generalis conceſſione: hos Annales Ordinis Seraphici B. P. Franciſci PP. Capucinorum à R. P. ZACHARIA BOVERIO Religioſo, Capucino Theologo, in eiuſdem Ordinis ſplendorem, & ad pietatem valde excitandam conſcriptos, perlegentes, Typis mandari non modò permittimus, ſed etiam hortamur. Lugduni V. Kal. Martias M. DC. XXXII.

DE VILLE *Vicarius Generalis, Subſtitutus.*

Digitized by Google

APPARATVS AD ANNALES TRACTATVS SINGVLVS

PARIS.

rium agnoſcant: infimum tamen, ac vulgare eſſe, non ignorant. Illud verò præſtantius, quo præter Fidem, qua in Dei cognitionem illuminamur; in diuinorum quoque promiſſorum, quæ ex Dei liberalitate in nos potiſſimùm fluunt, ſpem erigimur: ac præterea Deum ipſum velut charitate nobis coniunctum amplectimur; atque omnibus verò Religionis, ac pietatis officiis, perfectáque diuinæ legis obſeruantia perfuncti, eidem charitatis vinculis colligamur.

At verò illud Religionis genus omnium præſtantiſſimum eſt, quo plerique ar- III.
dentioribus ad virtutem ſtimulis excitati, ac rerum cœleſtium ſtudio flagrantes, his haud contenti Religionis finibus, quos hactenus in Fidei, Spei, communiſque Charitatis cultu collocauimus; aliud præterea vitæ genus, præclaris vndique virtutibus excultum, necnon à communi cæterorum hominum vſu, ac conſuetudine longè remotum, Deóque ſimillimum inſtituere, viſi ſunt; quo ſanctiùs, ac perfectiùs diuinis obſequiis vacarent. Olim quidem prima illa orbis tempora, quæ propiùs ab illius ortu abfuerunt, in hoc præſtantiſſimo cultorum genere, Dei filios, quos Scripturæ commemorant, velut illuſtriſſimos Dei cultores à reliqua hominum prole ſeiunctos, conſpexêre. Hos verò poſt diluuium, cùm lege à Deo lata, & vnius diuinitatis fide per Hebræum populum dilatata, homines in Dei cognitione profeciſſent: Nazaræorum primùm, dein Phariſæorum, poſtea Eſſæorum Religio ſequuta eſt: quorum etſi diuerſus eſſet Religionis cultus: in eo tamen omnes conſpirare videbantur; vt præter communem cæterorum vitam, excellentius quoddam vitæ genus ſibi ſequendum præſtituerent, quo ſe & Deo dicatos, & diuinæ ſeruituti mancipatos oſtenderent.

At verò, cùm Chriſti Domini aduentu clariſſima Dei lux, velut tenebris effu- IV.
gatis, vbique terrarum exorta, & Chriſtiana Fides per totum orbem diffuſa eſſet; mox tanta, támque perfecta hæc illuſtriſſimorum Dei cultorum ſeges, diuino illo potiſſimùm Dei hominis cruore irrigata in orbe cœpit excreſcere: vt quamplurimi hominum, & (quod magis admiratione dignum eſt) virginum, ac puellarum cœtus communem Chriſtianorum vitam, vulgaréque illud Religionis genus, quod ex ſola diuinæ legis obſeruantia proficiſcitur, tranſcendentes, tanta animi conſtantia præſtantiorem diuinorum conſiliorum regulam ſibi præſcribere, támque ardenti omnium virtutum ſtudio ad ſummum Euangelicæ perfectionis faſtigium anhelare viſi fuerint; vt vel minimum ducerent, ampliſſimas pro Chriſto opes deſerere, temporalia omnia contemnere, altiſſimam Filij Dei paupertatem ſectari, mundo, ac ſuis ad extremum vſque diem valedicere, duris, & aſperis delectari, bellum voluptatibus indicere, flagellis corpus excarnificare, ieiuniis conficere; denique ſenſus omnes, & carnis appetitus crucifigere: niſi etiam ſe totos Deo conſecrarent; & ſolemni votorum obligatione ſeipſos in Dei poſſeſſionem transferentes, diuinæ ſeruituti perpetuò manciparent. Vt in his Angelicum illud tandem vaticinium obtineret: quo antea prædictum fuerat; in Chriſti aduentu, Domino plebem perfectam parandam eſſe.

Quis præſtantiſſimos hoſce Dei cultores planè admirandos non cenſeat? qui V.
cùm Angelicum, ac propè diuinum in terris vitæ genus inſtituant; veræ Religionis cultum ad ſupremum (quoad fieri poteſt) apicem euehunt: quo fit, vt eos Chryſoſtomus, ob cœleſtis vitæ conuerſationem cum Angelis comparet. Hos quoque Hieronymus, & Angelorum & Martyrum appellatione proſequatur, ea potiſſimùm ratione fretus, quòd hi illud ipſum Dei laudandi officium in terris perſoluant, quo & illi in Cœlo apud Deum, abſque vlla intermiſſione, perfunguntur. *Sicut Martyres* (inquit) *laudant Deum purè in Religione viuorum, ita & Monachi, qui die, ac nocte pſallunt Domino, debent eandem puritatem habere Martyrum: ſi quidem ipſi Martyres ſunt. Quod enim faciunt Angeli in Cœlis, hoc Monachi faciunt in terris.* Eoſdem quoque Auguſtinus in perfectiſſimo hominum genere collocat, quos propterea inter Dei familiares recenſet.

Atque vt innumeros ex Patribus præteream, qui Monaſticum Ordinem ita lau- VI.
dibus efferunt, vt illum in ſupremo Chriſtianæ ſanctimoniæ faſtigio ſtatuant: Vnus Petrus Damiani, inſtar omnium ſufficiat, qui Monaſticæ vitæ excellentiam tanta verborum grauitate, atque eloquentia celebrat: vt nihil ea inter homines præſtan-

tiùs inueniri posse; sentiat: cuius idcircò virtutes his verbis elegantè describit: *Decursa verò hac regione, & quod pretiosius est inde sublato, transi ad secundam, quæ est Paradisus Claustralis. Verè Claustrum est Paradisus. Hic prata virentia Scripturarum, præterfluens Lachrymarum vndositas, quam de purissimis affectibus amor ille cælestis eliquat. Hic sunt arbores erectissimæ chori Sanctorum; nullaque est, quæ non multa fructus gaudeat vbertate, &c. Hîc aggestæ sunt Omnipotentis diuitiæ: hic resusa est gloria Angelorum. Putásne nullas hîc esse nundinas? & otiari illos, qui habitant vnius mortis in domo? Videas hunc sacris lectionibus intendentem, illum incumbentem orationibus, hunc pro suis excessibus lacrymantem, illum in Dei laudibus exultantem: hunc vigilantem, ieiunantem illum, & officia pietatis sibi inuicem inuidere. Nocte conspiciunt ad confitendum Deo: Vespere, mane, & meridie narrant, & annunciant laudem eius: & omnis illorum sedulitas in Orbem diuini rotatur obsequij.* Hæc, & pleraque alia deuotissimus hic S.R.E. Cardinalis de sacro Monachorum Ordine satis præclarè edisserit. Ex quibus cùm illud primùm nobis persuasum esse debeat, illustrissimos huius generis Dei cultores, cæteris omnibus, quos antehac commemorauimus, virtutum, ac cultus dignitate antecellere: quò factum est, vt inter ipsa Ecclesiæ surgentis initia, quotquot Religiosæ militiæ nomina dabant (Dionysio & Suida testibus) ὑπερφυεῖς tanquam selectissimos quosdam Dei cultores ætas illa nuncuparet. Tum id maximè velut certis ac indubitatis relinquitur, huiusmodi homines ad supremũ Ecclesiæ decus, & ornamentũ datos esse.

Petr. Dam. serm. 5 de S. Nicol.

Religiosi Cœnobiorum ordo ad Ecclesiæ incrementum institutus.

VII. Hæc enim Religiosorum virorum instituta cùm hominem non solum ab ira, improbitate, fastu, pecuniarum studio, suipsius amore alienum præstent, nullíque vitiosæ cupiditati subesse sinant: sed etiam potiorem virtutem nacta, superiorem iis rebus, quæ in aspectum cadunt, vitam agere, cœlestibus tantummodo delectari, ad omnium rerum opificem Deum mentis aciem intendere: neque perturbatione vlla, qua hominum vita solet implicari, neque necessitate à virtute diuelli; sed ea duntaxat, quæ sancta, quæ perfecta, quæque in virtutibus præstantiora sunt, iugiter aspectare. Denique quantum homini fas est, præstantissima vitæ ratione ad Deum accedere, atque ei simillimum fieri compellant: Planè Ecclesiam ad supremum suæ sanctitatis verticem, quo altior, atque excellentior nullus à nobis excogitari potest, euehunt; perfectáque sui decoris luce ita exornant, vt Athanasio dicere licuerit. *Quis tantum Monachorum agmen aspiciens? Quis virilem illum concordiæ cœtum cernens, in quo nullus nocens, nulla detractio susurronis, sed multitudo abstinentium, & certamen officiorum erat: non in hanc statim erumperet vocem? Quàm pulchræ domus tuæ Iacob, tabernacula tua, Israël! Tanquam nemora obumbrantia; tanquam Paradisus super fluuios; tanquam tabernacula, quæ fixa sunt à Domino, tanquam Cedri Libani circa aquas!*

S. Athan. in vita S. Ant.

Num. 24.

VIII. Postremò nemo est, qui tam cœlestem vitæ rationem non ab hominibus inuentam, aut institutam; sed vel è cœlo delapsam, vel à Deo in hominum mentibus satam, ac diuinitùs inspiratam fuisse, dubitet: vt inter alios, Concilij Meldensis Patres, ad Carolum Regem scribentes, his verbis grauissimè testantur: *Sacrum quoque Monasticum Ordinem à Deo inspiratum, & ab ipsis Apostolis fundatum, seu à nominatissimis Patribus excultum, atque per istud Imperium à vestris piæ memoriæ Prædecessoribus propagatum, laicorum curæ, ac potestati vos commisisse, dolemus.* Quibus etiam Concilij Colonienſis 3. Patres vltrò suos calculos deferunt.

Monastica vita in vsum pr. Sanctissimum.

Conc. Meldens. can. 9.

Cõc. Colon. 3. c. 1. *Ordinis fundatores à Deo excitati.*

IX. Hac igitur cœlesti vocatione acciti, primùm Anachoritæ sub Antonio, & Pachomio Ægyptiacas illas solitudines tanto virtutum splendore, támque admirabili vitæ sanctimonia illustrarunt; vt breui tempore Palæstinam, Syriam, Asiam Minorem, Cappadociam, Pontum, Armeniam, Mesopotamiam, & Boreales regiones vsque ad Daces, & Besseos illustrissima prole fœcundauerint. His plerique sanctissimi Ordinũ Fundatores, Deo cum primis authore, successêre, qui vt varios in Cœlo Angelorum Ordines ad sui ministerium condidit; ita diuersis æquè piis hominum institutis, atque Ordinibus in terris magnoperè delectatur, quorum opera, ac labore Christianam Ecclesiam longè latéque per orbem dilatatam nullo vnquam tempore velut propugnaculis cõmunuit, ac tanquam facibus illustrauit. In eis olim fuere Basilius, Augustinus, Cæsarius, Benedictus, Bruno, Romualdus; Propiùs ad nos accessere Dominicus, Franciscus Assisias, & alter Paulanus, & plerique

rique alij quorum tam illustris, ac præclara vitæ ratio fuit; vt innumeros ferè virorum ac mulierum Choros, Mundo ereptos, ad cœlestis vitæ disciplinam, rerúmque diuinarum studium transtulerint.

X. Porrò quàm copiosa ex hac Religiosorum Ordinum institutione, ac propagatione in qualibet Christiani Orbis ætate commodorum, atque vtilitatum leges exorta fuerit, facilè ex ipso rerum experimento manifestum esse potest. Quando enim diuinæ legis obseruantia in Ecclesia perfectior visa est? Quando morum reformatio studiosior? Quando maiora ad omnia genera virtutum studia, ac excitamenta, nisi post cœlestem Religiosorum conuersationem, in Ecclesia floruere? Vndenam illustrior Dei cultus propagari cœpit? Vnde mundi contemptus? Vnde Apostolica rerum omnium abdicatio? Vnde voluntaria Paupertas? Vnde Virginitatis cultus? Vnde solitaria vita? Vnde summa, ac perfecta Christi imitatio, præterquam ex præclaris Monasticæ vitæ exemplis erupêre? Quòd si Ecclesiæ propagationem spectes, quo toto Orbe diffusa conspicitur: Age, quis Christianam Religionem in vastissimis, ac remotissimis Orbis regionibus disseminauit? dissemina-tam auxit, auctam propagauit? Quis in noui Orbis conuersione diutiùs, ac impentiùs laborauit? Quis pro Catholica Ecclesia dimicauit? Quis maioribus pro Christi fi[illegible]enda laboribus perfunctus est? Quis denique Dei Ecclesiam voce, scripto, ac tandem effuso pro Christo sanguine copiosiùs, quàm Religiosi homines illustrarunt?

XI. Etenim, si nonnihil eorum, quæ ab iis variis Orbis temporibus gesta sunt, lubet attingere; vix Orbis partem reperias, quæ Monachorum, ac Regularium labore Christiana fide imbuta non fuerit. Atque vt à S. Benedicti familia exordiar: quot illa fidelium Regna Christo acquisiuit? Annon Clodouæus Francorum Rex, ac vastum illud Franciæ Regnum anno 350. B. Remigium priùs ab ineunte ætate Monachum, & ex Monacho Rhemensem Archiepiscopum, Fidei parentem agnoscunt? Magna Britannia quos alios, præterquam Augustinum, Melitum, Petrum, Iustum, Paulinum, ac Laurentium Monachos à S. Gregorio circa annum Domini 540. missos, Fidei satores, ac instauratores nouit? Sueuos quis ab Arrianorum errore, præter Martinum Monachum hoc ipso tempore reuocauit? Quis priùs in Phrisiam, & Hollandiam, deinde in Australem Saxoniam, & in Insulam, quæ *Vetula* dicitur, primus Crucis vexillum intulit, ac Euangelium disseminauit? Annon VVilfridus Monachus ex Hierpuensi Monasterio ad Eboracensem Episcopatum assumptus circa annum Domini 683. cui in fidei labore succesſêre VVilibrodus, & Suitbertus ex Monachismo, ille ad Traiectensem, hic ad Verdensem Episcopatum vocatus.

XII. Quid de Bonifacio dicam, qui Germaniæ etiamnum Apostolus prædicatur? Annon Monachus fuit, atque inter Monachos à quinto suæ ætatis anno educatus, quique Asiam anno 717. Christo adiunxit? Post Bonifacium VVillehadus, & Lugderus ex Monasterio S. VVillibrodi in Franconiam Germaniæ Prouinciam profecti, anno circiter 800. ibi Christi Fidem disseminarunt. Hos Ancharius, Stephanus, & alij, qui ex Corbeiensi Cœnobio in Galliã Belgicam prodiere, Daciam, Sueti am, Gotthiam, Grotulandiam Euangelica prædicatione peragrarunt. Nec prætereundi sunt Albus Abbas Floriacensis, & Gaudentius fratres, qui circa annum 950. in Pannoniam profecti, vt Christi Euangelium prædicarent: inde ad Sarmatas digressi Russos, Lithuanos, Moschos, Prussianos, Polonos Christianis institutis imbuerunt. Denique Albus in Prussia ad stipitem alligatus, septemque lanceis confossus, gloriosus Martyr occumbit. Anno 1025. Bruno Lotharij, Saxonis Ducis filius Monasticam vitam professus ad Ruthenos à Ioanne XIX. Pontifice missus multos populos ad Fidei veritatem reuocat, ac martyrio coronatur. Bonifacius quoque Romualdi discipulus Russianum Regem, ac Regnum, fratre excepto, à quo impiè obtruncatur, ad Christianum cultum perducit.

XIII. Quid S. Bernardum commemorem, cuius in Ecclesia officia, ac beneficia vix æstimari possunt? Schisma aduersus Innocentium concitatum extinguit: Henricum Angliæ Regem Pontifici reconciliat: Gallias sub Apostolicæ sedis obedientia continet: Schisma Petri Leonis sua industria, ac consilio eneruat: Rogerium Siciliæ,

Regem

Regem publica disputatione confutat. Petrum Abailardum, ac Gilbertum Porretanum erroris conuincit. Quis tandem illius peregrinationes, ac pro Ecclesia exantlatos labores referre queat? Hoc in numero sunt etiam S.Basilij Monachi, quorum studio, ac doctrina Græcia, ac Orientales nationes ad Fidem accessêre.

XIV. Equidem id negari non potest, vbi Christiana Fides Apostolorum prædicatione in Orbe sata fuit, Monachos prima illa Ecclesiæ tempestate in ea propaganda, atque vbi collapsa fuerat, instauranda egregiam operam nauasse. Quibus posterioribus Orbis temporibus Religiosorum Ordines Augustini, Dominici, vtriusque Francisci, atque alij successêre, quibus illud ab ortu consilium fuit, vt Ecclesiæ prolem sanctitate fœcundarent; & Catholicam Fidem longè latéque per Orbem propagarent; quod ex ipso rerum euentu, ac singulis cuiusque Religiosi Ordinis monumentis, in quibus eorum fusè gesta narrantur, cuique facilè perspicuum esse potest.

XV. Hos igitur Monachorum, ac Regularium Ordines cùm ad Fidei, & Ecclesiæ ædificationem, ac propagationem diuina prouidentia ideirco excitauerit, vt tam in ipsa Ecclesiæ natiuitate, quàm in adolescente, atque adulta ipsius ætate opportunos Christo fructus parerent. Cuius planè rei testes sunt Britannia, Germania, Gallia, Heluetia, Dania, Norwegia, Suetia, ac pleræque aliæ Orbis partes, quæ olim (vt diximus) Monachorum opera ad Fidem conuersæ Christo nomina dedêre. Testes quoque hac nostra tempestate fuêre Peruánæ, Mexicanæ, Brasilicæ, Iaponiæ Oræ, atque amplissima illa noui Orbis Regna; quæ cùm inter infidelitatis tenebras versarentur, Franciscanorum, Dominicanorum, Iesuitarum, ac præsertim S.Francisci Xauerij, aliorúmque studio, ac labore ad Christianæ Fidei lucem accesserunt. Testes denique sunt tot purpuratorum Martyrum coronæ, qui pro Christo, & Catholica Fide fortiter decertantes ex variis Monachorum, & Regularium familiis profuso sanguine Ecclesiam consecrarunt. Hæc quippe Religiosorum hominum summa semper cura, ac sollicitudo fuit; huc omne vbique studium, & laborem contulerunt: vt Christianam Religionem summa animi contentione vbique disseminarent, disseminatam verò nonnisi improbo labore excolerent; quò Dei Ecclesiam longè latéque per Orbem dilatarent; pleniúsque atque vberiùs illustrarent.

Regularium Ordines ad Ecclesiæ ædificationem dati.

Thom. Boz. de sig. Eccl. l.9.c.5.

Religiosorum pro Ecclesia studium.

XVI. Quamobrem rectè de his Sozomenus. *Per id temporis* (ait) *qui Monasticum vitæ genus excolebant, tum Ecclesiam maximè omnium illustrare, tum Religionem Christianam suis piis viuendi institutis magnopere dilatare visi sunt. Nam talis, ac tam sapiens vitæ ratio ad homines à Deo tanquam res planè vtilissima delata, &c.* Hinc non malè quidam arbitrati sunt, Apostolicos huiusmodi Viros nubibus illis esse comparandos, de quibus olim scriptit Vates; *Qui sunt isti, qui vt nubes volant, & quasi columbæ ad fenestras suas?* Cùm enim nubes Solis ardore à terra eductæ, & in sublime elatæ tellurem ipsam irrigent, ac ditiore segete fœcundent: quis Religiosorum Ordines ad Cœlestis vitæ rationem diuina virtute attractos, ac terra omni sublimiores, veluti nubes Cœlo insertas esse non videat? Dum nihil hisce cum rebus, quæ infimæ, & tetrenæ sunt, habent familiare. Dum carnis voluptates, ac insanas rerum cupiditates, ad quas homines inhiant, Apostolica quadam animi magnitudine ac generositate flocipendunt, ac veluti stercora arbitrantur. Denique dum illis mundus crucifixus est, & illi mundo.

Sozom. l.1. c.12.

Isa.60.

Religiosorum Nubibus cõparantur.

XVII. Atque hi quidem, dum instar nubium ad altiora rapiuntur, terram suis imbribus aspergunt, ac veræ pietatis exemplis hominum mentes dum grauidant, ad virtutum germen compellunt. Age: quid est, quod tot terrarum spatia, tot Ecclesiæ agros, qui olim lætissimas Fidei, & Charitatis segetes germinare videbantur, nunc vel omnino in Fide steriles, vel in hæresum vepres, ac dumeta ebullire cernimus? Græciam, Palestinam, Asiam penè totam ab Infidelibus occupatam admiramur? Britanniam, Scotiam, Mœsiam, Daciam, Pannoniam, Hollandiam à Christo defeciisse lugemus? Quamplurimas tandem Orientis, & Aquilonis Prouincias, quas olim Fides, ac morum honestas velut proprias sedes sibi vendicauerant, tam altè in infidelitate sepultas, atque adeò omnium bonorum steriles deflemus: vt

n his omnia Christianæ Fidei, ac pietatis ſtudia penitus aruerint; neque vlla re nagis, quàm corruptis moribus, barbarie, atque impietate luxurient. Huius deplo-randæ ariditatis cãuſam ſi inquiras, ea potiſſimùm occurret; nimirùm, quòd has ſa-crorum Ordinum nubes, vnde illis matutinus, ac ſerotinus cœleſtis diſciplinæ im-ber ſtillabat, atque omnium diuinorum bonorum copia, velut pleno cornu in eas defluebat, barbaræ cuiuſdam feritatis flatu diſcuſſerunt.

Sed quid pluribus immoror? Si deſerta, ſi montium concaua, ſi ſacræ Ædes, ſi XVIII. Templa, ſi Cœnobia, ſi Vrbes, ſi propinquæ, ac remotæ Orbis Regiones, ſi homi-num cœtus, ſi Regna, ſi Imperia, poſtremò ſi vniuerſus ipſe terrarum Orbis vo-ces ſuas depromeret: hi fortè effari poſſent, quot, quantáque, ex vnoquoque Re-ligioſorum Ordine bona, ac vtilitates in eos manarint.

Sed quoniam hîc nobis minimè propoſitum eſt de ſingulis Ordinum dignitati-bus, atque vtilitatibus differere; ad Minorum Ordinem, de quo nobis præcipua res eſt, accedo; quem B. Franciſco Aſſiſiate Auctore, ac Patriarcha inſtitutum eſſe nemo ignorat.

Quis huius Viri (vt ab eo exordiar) geſta, virtutes, ac ſanctimoniam, ingenio, XIX. aut verbis vnquam aſſequi potuit? quo fit, vt id vel vnum dixiſſe ſufficiat. Hunc à Deo Opt. Max. ac ſupremo hominum Artifice, tam apprimè ad ſuiipſius men-tem, ac voluntatem ad miraculum elaboratum fuiſſe, vt ad perfectiſsimam quan-dam Chriſti Filij ſui imaginem, ac ſimulacrum, cùm præclariſsimis virtutum co-loribus depingendum, tum maximè admiranda illa Sacrorum vulnerum ſculptu-ra celandum. vix quicquam deeſſe videretur.

Hunc igitur ex vniuerſa hominum ſobole Deum Opt. Max. malorum, quæ olim XX. Orbi impendebant, miſeratione commotum delegiſſe, cuius opera, & miniſterio ſupremum Eccleſiæ, ob innumera hominum vitia, dilabentis caſum auerteret; cùm cunctis perſpicuum fuerit; tum maximè Innocentio III. tunc Pontifici de-claratum fuit, cùm Lateranenſem Eccleſiam ruinæ proximam in ſomnis conſpi-ciens, Virum quendam pauperem, & abiectum (Franciſcum nimirum) mox ani-maduerterit, qui ſubiectis humeris, quaſi nouus Atlas Eccleſiam ſuſtentans à lapſu vindicabat. Tum verò ipſi Franciſco diuinitùs innotuit, cùm cœleſtem illam Dei vocem audiuit: *Vade Franciſce, repara Domum meam, quæ labitur.* Quo ſanè eam in Ec-cleſia gloriam aſſequutus eſt, vt de illo id prædicari poſsit, quòd olim in Simone Oniæ Filio ſacræ literæ commendarunt. *Qui in vita ſua ſuffulſit domum, & in diebus ſuis corroborauit Templum.* Mox verò quàm profuſis ſupernorum charismatum, ac donorum opibus è cœlo affluere, quot virtutibus corruſcare, quámque admirabi-li diuinæ familiaritatis ſinu excipi, ac cœleſtium arcanorum communicatione di-teſcere cœperit, haud facilè eſt referre: quouſque tandem ad illud diuinæ amici-tiæ culmen conſcendit, vt alterius Moyſis inſtar Euangelicam Regulam à Chriſto exaratam, ac veluti digito Dei conſcriptam poſt quadrageſimale ieiunium in Mon-te Palumbo acciperet, qua & homines à Deo longè aberrantes ad Chriſti Domini veſtigia imitanda propelleret, & Euangelicæ vitæ normam in Orbe ferè collapſam reſtitueret: quemadmodum Alexander IV. Pontifex in Bulla ad vniuerſos Archi-epiſcopos, & Epiſcopos directa teſtatur his verbis. *Benigna opera diuinæ voluntatis in Cælo potens, & nouans ſingula ſapienter, & immutans mirabilia ſuper terram: poſtquam Dei Filius victor mortis ad Patrem, vnde deſcenderat, vehiculo propriæ majeſtatis aſcendit, miri-ficæ fortitudinis viros ad conſummationem Sanctorum diuerſis temporibus ſuſcitauit, à qui-bus teſtimonium ſpei gloriæ cum Chriſto in Deo reconditæ firmaretur; & Eccleſiæ ſanctæ ad promiſſam requiem feſtinandi in hoc peregrinationis exilio, quòd tædioſa deſidery eius dila-tione protrahitur: per ipſos conſolationis ſolatium perueniret. Inter alios autem diebus noſtris B. Franciſcus almus Chriſti Confeſſor apparuit ſignis, ac virtutibus glorioſus: qui clariſsimis vitæ viuendi meritis, & exemplis ſanctam fœcundauit Eccleſiam, & caligantia præſentis ætatis tempora fulgoris ſui lampade illuſtrans, viam inſtitiæ perfectæ præparans in eremo al-tiſsimæ paupertatis, quam ipſe currens, & alacriter exultans, contra carnem, mundum, & Dæmonem velut Gigas traxit poſt ſe de inferi faucibus, & traduxit ad Dominum populum humilem bonorum operum ſectatorem, ſicut effuſa ſuper faciem Orbis terræ copioſa profeſſio-nis eius religioſa generatio patefecit.*

Iam

XXI. Iam verò ab hoc Euangelico, ac diuino planè Viro Minorum Religio exorta, & in Orbe diſſeminata, quàm vberes fœcundiſſimæ vitis inſtar, admirabili vitæ, ac doctrinæ exemplo fructus attulerit, quámque innumerabiles in Domini vinea perfectiſſimorum virorum botros produxerit, qui & vbique ſuauiſſimum cœleſtis ſanctimoniæ odorem ex ſe efflarent, & Dei cultum longè latéque per ignotas Orbis oras diffunderent; ſimúlque pro Chriſto vitam cum ſanguine funderent. Teſtes ſunt præclaræ illæ duodecim Martyrum primitiæ, qui partim à B. P. Franciſco, partim à fratre Helia B. Franciſci Vicario inter ipſa naſcentis Ordinis exordia ad infidelium conuerſionem in Hiſpaniam miſſi, ab iiſque crudeliter trucidati, Chriſtianam Religionem ſuo cruore illuſtrarunt. Teſtes, qui in Hungariam anno Domini 1379. profecti, cùm Rex ille finitimas quaſdam infidelium Prouincias recenter ſuo Imperio ſubieciſſet, non pluribus quàm quinquaginta diebus, ducenta hominum millia ad Chriſtianam Fidem adduxêre. Teſtis Ioannes Capiſtranus, qui circiter annum 1450. vna excurſione duodecim millia Infidelium, & multos præterea ſchiſmate ab Eccleſia diſſutos ad Eccleſiæ ſinum perduxit. Teſtes, qui anno circiter à partu Virginis 1493. ex Franciſcanorum familia miſſi Euangelij prædicationem in nouo Orbe aggreſſi fuerunt, & in Mexicana Regna primi Crucis vexillum intulerunt. Teſtes Martinus Valentinus, Toriuius Mitolinia, Ioannes à S. Franciſco, Andreas ex Olmo, Franciſcus Colmenarius, Franciſcus Soto, Martinus Ieſus, ac plerique alij, qui ſignis, ac prodigiis clari, virtute autem, & ſanctimonia clariores innumeros noui Orbis populos ad Chriſtum compulerunt. Teſtes denique copioſi Martyrum greges, qui etiamnum hac Orbis tempeſtate apud Indos, tum Occidentales, tum Orientales pro Chriſto dimicantes præclara Catholicæ Fidei teſtimonia dedère.

Minorum Ordo quàm Eccleſiæ vtilis.

XXII. Ex quo id planè perſpicuum fit, Minorum Ordinem ob id potiſsimùm à Deo in Eccleſia inſtitutum, vt doctrina, atque Euangelicæ vitæ exemplis collabentes Eccleſiæ partes ſuffulciat, ruinas inſtauret, vberiorémque eidem ſobolem diuini verbi prædicatione gignat. Quod inter alios diſertè indicat Iacobus Vitriacus his verbis.

Quarſum Minorum Ordo à Deo inſtitutus.

XXIII. *Hic eſt* (inquit) *Fratrum Minorum ſanctus Ordo, & Apoſtolicorum virorum admiranda Religio, quos Dominum contra perditionis filium Antichriſtum, & eius prophanos diſcipulos credimus in diebus nouiſſimis ſuſcitaſſe; qui lectulum Salomonis, tanquam fortes Chriſti milites ambiendo de porta ad portam cum gladiis tranſeundo, ſuper muros Hieruſalem conſtituti ſunt cuſtodes: diebus, ac noctibus à diuinis laudibus, ac ſanctis exhortationibus non ceſſantes, vocem ſuam quaſi tubam in fortitudine exaltantes, & facientes vindictam in nationibus, increpationes in populis; & gladios ſuos non prohibentes à ſanguine, mactantes, & manducantes, circumeuntes Ciuitatem, & famem patientes, vt canes: qui tanquam ſal terræ cibos ſuauitatis, & ſalutis condientes, carnes deſiccant, vermium putredinem, & vitiorum fœtorem amouentes, & tanquam lux Mundi multos ad ſcientiam veritatis illuminant, & ad feruorem charitatis accendunt, & inflammant.* Hæc & alia quamplurima Vitriacus.

XXIIII. His ſuffragantur, quæ Æneas Siluius, qui deinde Romanus Pontifex fuit, Pius II. nuncupatus, de Minorum Religione ſcribit his verbis: *Quid hæc Religio aliud agit, quàm quæ iubere nouimus Euangelium, ſentes, ac tribulos ex agro Dominico diuellit: ſemen bonum ſeminat, Zizaniam, & lolium veritatis ſarculo præcidit, exterminat auaritiam, pellit libidinem, fulminat illecebras, voluptates ſtrangulat, ambitiones, & odia fugat, ignauia, & ſocordiæ ſtimulos adigit: & aperiens in Eccleſia diebus ſingulis os ſuum, pœnitentiam ſuadet, & viam Dei in veritate docet.*

Æneas Silu. epiſt. 412.

XXV. His addere lubet Caroli Tapiæ Neapolitani Regentis, viri hac noſtra tempeſtate (ſi quis alius) dignitate, iuriſprudentiæ, ac pietatis titulo clariſsimi, teſtimonium his verbis conceptum, vbi de Franciſco agit: *Huius meritis* (inquit) *gaudeat Eccleſia, exultet Chriſtiana Religio, quæ tanti Patris auxilio, eiúſque filiorum virtute indignationem effugit Domini, & priſtinum Religionis candorem recuperauit.*

Carol. Tap c. 54 n. 7. de reb. Relig.

XXVI. At præclariſsima ſunt, quæ ſummi Pontifices nobis in hac re teſtimonia ferunt. Ex quibus vnum Sixtum Quartum lubet referre, qui in Bulla, quæ incipit; *Præclara Sanctorum merita*: edita anno 1472. de Minorum Ordine ita ſcribit. *Præclara Sancto-*

rum merita, & grandia virtutum insignia, quibus velut radiantibus in firmamento sydéribus sacrosancta illustratur Ecclesia; ac supra petram stabilita firmissimam Sanctorum irradiatur splendoribus, & nouæ prolis instaurata præsidio, incrementum suscipit, & fulgoreni. Eò frequentiùs debent vniuersi fideles congrua deuotione recolere, venerari, ac dignaremineiscentia celebrare solemniter collabentibus seculis; cùm peccatis feruentibus Fidei Catholicæ feruor plurimum tepuisset, decus ille morum, Dèoque acceptissimus pauperum Patriarcha Franciscus, ad saluandas animas ipsius Saluatoris nostri pretioso cruore redemptas, oberrantem fidelium plebem ad salutis opera excitandam, erudiendámque, & suo reintegrandam Authori, ordinatione superna destinatus, inter admiranda ipsius opera Spiritu Paraclito inspirante, nouam fratrum Minorum Religionem sacram ad Dei laudem, & gloriam militantis Ecclesiæ decorem, ac Populi Christiani profectum in agro Dominico tempore opportuno plantauit, instituit, & supra petram; quæ Christus est, perpetuò stabilinit: Vt præcipua virorum insignium sanctimonia, moribus, scientia, atque virtutibus præditorum, facunditate, & numerositate exuberans, fructuosos palmites ex vite vera produceret: qui Christi vexillum per Orbem vniuersum vehere: nomen, quod est supra omne nomen, cunctis gentibus prædicare; salutaribus insuper monitis, exhortationibus, & exemplis diabolica fraude deceptos Deo lucrifacere, & à maligni hostis seruitute eripere, studio indefesso contenderent, quemadmodum hæc ipsius inclyti Patris germina, & vestigiorum eius prouidi sectatores, benedicente altissimo multiplicati in Domo Domini, & gratiis perfusi cœlestibus, longè latéque vniuersas nationes mortalium penetrantes, Christi Euangelium, ac vera Fidei documenta cunctis gentibus nunciare, eidem Ecclesiæ antemurale constituere; ac pro virili suo tueri, munire, & ampliare non cessant. His consentanea habent Honorius IV. in Bulla, quæ incipit: *Religionis fauor.* & Nicolaus III. in Extrau. *Exit qui seminat, &c.*

Minorum Ordo in Ecclesia stabilis, & perpetuus futurus Chronic. Ordin. p. 1 l. 1 c. 102. & l. 2. c. 37.

Ex quo tandem id licet conijcere (quòd B. Francisco olim à Deo reuelatum fuisse ipsius vitæ Authores tradunt) sacrum scilicet hunc Minorum Ordinem, qui Deo Authore, ac Francisco Patriarcha ad Ecclesiæ ruinas instaurandas institutus est, id ex Dei consilio, ac prouidentia (vt piè creditur) assequutum fuisse: vt stabilem, ac perpetuam in Orbe sedem sibi vendicare debeat. XXVII.

Minorum Ordinis Reformationes cur tam frequentes.

Hinc facilè, quænam tam multiplicis Reformationis, quæ nullibi frequentiùs, quàm in Minorum Religione, quoties regularis huius vitæ disciplina in supremum discrimen vocatur, conspicienda se offert, potissima causa sit, addiscimus. Ea enim, vt cæteras prætermittam, est ipsa singularis Dei pro Ecclesia & Minoritana Religione integra, ac sartatecta seruanda, sollicitudo: qua sanè factum est: vt cùm primùm sacræ huius familiæ proles à perfecta huius vitæ ratione aberrare, atque à sanctissimi Patris legibus, ac vestigiis resilire visa est: mox ad Regularem ipsius disciplinam tuendam, restituendámque nouam prolem virtutibus fœcundam, atque Euangelico spiritu imbutam excitare, nouósque è cœlo fœtus edere non defierit; qui non modò eam ab interitu vendicarent, verùm etiam maiori, ampliorique sanctimoniæ luce illustrarent. XXVIII.

Equidem cùm tot, tantáque ex huius Ordinis institutione, in quo Euangelicæ vitæ splendor cum summa morum integritate coniunctus elucet; bona, & commoda in Ecclesiam fluant: planè nihil magis extimescendum est, quàm quòd in tam præclaram vitæ rationem quædam morum corruptio, & pietatis languor paulatim irrepãt, quibus eximias dotes, & clarissima illa virtutum ornamenta, quæ diuinum hoc vitæ genus commendant, nonnihil labefactari contingat: ex quo tandem in supremum discrimen vocari necesse sit quicquid Euangelicæ disciplinæ, quicquid bonarum legum, quicquid Religionis, ac cœlestium studiorum, sanctorum Patrum exempla, ac instituta præscripsêre. Semel enim profligata Regularis vitæ disciplina; cùm ea simul & Religionis splendor, & sanctæ Ecclesiæ decor, & venustas in idem naufragium ruunt. Quo fit, vt illa Hieremiæ verba, quibus olim Hierosolymorum occasum defleuit, deformatæ Religioni aptari possint, cùm ait: XXIX.

Thren. 4. *Quomodo obscuratum est aurum? immutatus color optimus? dispersi sunt lapides Sanctuarij in capite omnium platearum? Filij Syon inclyti, & amicti auro primo, quomodo reputati sunt in vasa testea, opus manuum figuli?*

Vbi enim in Religione puritas, ac innocentia morum corruptione depereunt: ibi certum est aurum Religionis obscurari. Vbi rerum cælestium sapor, deuotio, pœnitentiæ XXX

tentiæ rigor, abſtinentia, Religioſæ vi[illegible]empla, ſanctitas exulant: ibi colorem optimum virtutum mutatum, in vitia degenerasſe quis dubitet? Vbi mundi contemptus, ſilentium, veſtis aſperitas, ſolitudo diſplicent: quid niſi lapides Sanctuarij, Religioſos nimirum, diſperſos in capite omnium platearum, gyrouagos, cellæ impatientes, ſæcularium hominum amicos videas? Vbi tandem Religioſos molles, delicatos, voluptuoſos, inquietos, negotiatores, rerum nouarum cupidos, rixoſos, ſuperbos, primas ſedes ambientes, orationis hoſtes, ad terrena inhiantes conſpexeris: ibi procul dubio cernas Filios Syon inclytos reputari in vaſa teſtea.

XXXI. Quamobrem, ne tam præclarum, ac publicum Eccleſiæ bonum, quod ex huius Religioſi ſtatus candore, ac integritate in eam manat, illius lapſu periclitari contingat, id Deus magnopere curat: vt cùm primùm [illegible] relaxationis lues, ac [illegible] adit, illuc pro [illegible]nus opportunæ Reformationis pharmaco curetur. Sæpè [illegible]m fit, vt diutiùs dilata, ac procraſtinata remedia inutilia fiant: & morboſum corpus, quod celeriter non curatur, deſperata tandem valetudine intereat. Hinc facilè perſpicuum fit, quæ in hac Religione ſit reformationis vtilitas, ac neceſſitas, quoties Regularis diſciplina in ea declinat: inde enim & Religioni ſuus virtutum nitor accedit? & Dei Eccleſia velut inſtaurata luce illuſtrior poſt Reformationem redditur.

Dei pro Ætiarum Ordine mouendo cura.

XXXII. Cæterum, nec quiſquam mirari debet, Religionem Deo authore ſaram tam variis, crebriſque mutationibus agitari. Etenim ſi vel internas, vel externas huius rei cauſas curioſiùs indagare lubet. Prima quidem inter eas, quæ ex ipſa rei natura oriuntur, cauſa eſt, præſtantiſſimus ipſe huius Religionis ſtatus, qui quò in maiorem ſe ſe offert Euangelicæ perfectionis excellentiam, & Apoſtolicæ vitæ Regulam ſibi altiùs imitandam proponit: eò ſe maioribus caſus, ac ruinæ periculis exponit, quæ tum propter naturalem hominum, ex quibus ipſa Religio conſtat, inconſtantiam; quæ ſanè tanta eſt, vt teſte Iob, Homo nunquam in eodem ſtatu permaneat; tum propter virtutis inopiam, quæ niſi ſedulo ſtudio, ac labore exculta fuerit, paulatim fluit, ac euaneſcit; haud facilè vitari poſſunt.

Reformationum quæ cauſæ ſint.

XXXIII. Cùm ea, quæ in rerum natura ſpectatiſſimè florent, celerrimè marceſcere videant[illegible], veluti roſas, lilia, violas: cùm alia diutiùs viuant, ac permaneant. Cur id quoque in hominum ſocietatibus accidere, vel maximè non animaduertunt, vt res quæ florentiſſimæ ſunt, citiùs in diuerſum vertantur? Alexandri Imperium, quod ad ſummam potentiam peruenerat, vnius horæ particula euerſum fuit. Nos Religioſas hominum ſocietates, quæ tantò ampliorem virtutem ad ſui præſidium expoſcunt, quantò altiùs aſcendunt, & reliquos hominum ſtatus dignitate antecellunt, ita in omne tempus firmas, ac immotas exiſtimabimus: vt nulla vnquam tempeſtate mutari queant?

XXXIV Planè quemadmodùm, qui in montis vertice domum extruunt, quò altiùs ædificium conſurgit, eò maiora tignorum, tranſtrorum, clauium, columnarum præſidia adhibeant, neceſſe eſt, quibus munita, ac colligata domus faciliùs imbrium, ac ventorum procellas ſuſtinere, & diutiùs ſalua conſiſtere valeat: ne ſi iis deſtituta fuerit, ſoluta aliquando compage, ruat. Ita qui huius Religionis ſtatum integrum ſemper, ac ſtabilem eſſe volunt: maxima, ac diuturna virtutum præſidia illi comparare debent, quæ ſi paulatim hominum vitiis, vel incuria dilabuntur, haud ſanè mirandum eſt, totam ſimul Religionis domum, niſi citiſſimè illius damna inſtaurentur, corruere.

XXXV. Ardua profectò res eſt Minorum Religio, ac præſertim quæ in ea clauum tenet, altiſſima paupertas; altiſſimo in vertice ſita eſt, iugum tenet: lubricum verò, ac vepribus ſeptum iter eſt, quo ad illam conſcenditur: quò fit, vt cùm nec per cunctis animus, nec idem ad eam capeſcendam, ac retinendam robur, ac vitalitas inſit, qui aliquando virtutis ſtudio allecti ad eam pertingere viſi ſunt, ipſius tandem vel tædio affecti, vel improbo labore deuicti, facilè in præcipitium ruant, a[illegible]

Minorum Ordinis excellentia à Paupertate excita.

t. Quapropter qui Minorum Ordinem mirantur in tot nouas corporum formas mutari: aut hominum naturam ignorant, aut ſui immemores illos homines eſſe mirantur, ex quibus ipſa Religio compacta eſt.

XXXV. At verò ſi de Religione ſaltem, velut de humano corpore differerent, intelligerent

rent profectò, Minoritanæ Religionis [illegible], ac proinde instaurationes non aliunde, quàm ab ipsius præstantia, ac nobilitate oriri. Etenim, cur tot in humano corpore morbi, ac morborum genera præ reliquis animantium corporibus grassentur, si rationem exposcas, ea communis Physicorum erit. Humanum corpus præ cæteris nobilissimum esse, perfectissima humorum inter se consonantium harmonia constans, quæ cùm facilè, ac multiplici ratione dissolui queat, inde morborum plerumque varietas etumpit.

Iam verò nulli non exploratum est, quantâ sit Seraphicæ Religionis excellentia, ac nobilitas, quæ eam à primis sui ortus incunabulis præstantiam consequuta est, vt in ipso suæ professionis limine totam, integramque Euangelicæ perfectionis normam amplectatur, aliis verbis exaratam, *Regula, & vita Fratrum Minorum hæc est, Obseruare sanctum Iesu Christi Euangelium.* Age: Quid Iesu Christi Euangelio excellentiùs? Quid altissima illius paupertatè sublimiùs? Quid hoc vitæ genere præstantiùs, quo Christi, & Apostolorum vita ad Religionis Canonem perstringitur, ac suis professoribus imitanda proponitur? Itaque cùm in præstantissimo, ac nobilissimo versemur Religionis corpore, in quo perfecta diuinorum præceptorum, ac consiliorum sibi inuicem respondentium harmonia per tantam membrorum multitudinem diffusa conspicitur: quid est, quòd cùm in eo Regularis obseruantiæ morbos interdum grassari animaduertunt, quibus curandis, quandoquidem communia pharmaca non sufficiunt: vel generalis purgatio toti corpori indicitur, vel sanior membrorum pars à pereunte corpore seiuncta in nouum corpus assurgit, Religionémque ab interitu vindicat, id tam altè admirantur? Cùm potiùs in eo, & præstantissimam Seraphicæ Religionis naturam, & singularem Dei in ea tuenda sollicitudinem, ac prouidentiam suspicere deberent. XXXVII.

Altera quoque, quæ in hoc genere versatur, harum mutationum causa est, ipsa rerum vicissitudo, ac instabilis propemodum omnium rerum humanarum status, qui cùm in lubrico positus sit, firmus semper, ac stabilis esse non potest. Talem profectò res nostræ naturam sortitæ sunt: vt conuersionis, mutationisque cunctæ sint participes. Elementa sursum, & deorsum aguntur, & commutantur. Hominem imbecillitatis exemplum, temporis spolium, fortunæ lusum, inconstantiæ imaginem olim Aristoteles asseruit, teste Stobæo. Porrò quis Religiones, quæ ex hominum genere constitutæ sunt, ab hominum, ac cæterarum rerum natura, & conditione ita eximendas censeat: vt nullis penitus mutationibus sint subiectæ? Maxima Imperia, maxima olim passa sunt excidia; & quæ stabilem in Orbe sedem sibi vendicasse videbantur, suo naturæ pondere obruta tempori cessêre. Quid tu Religionis statum, tametsi sacrum, atque à Deo institutum, ex hominum tamen societate compactum, velut immutabilem tibi fingis? XXXVIII

Ea quidem diuinis rebus, quæ apud homines versantur, vis à Deo indita est, vt sub aliis, atque aliis mutationibus fixæ & incolumes permaneant: nullis verò omnino mutationibus esse obnoxias nemo sapiens sibi persuaserit. Illud enim commune est humanæ naturæ vitium, ac infirmitas: vt quæ rectè, sanctéque à maioribus plerumque tradita, & constituta sunt, sensim dilabantur; nisi assiduo studio, ac diligentia reparentur. Annon lex olim in ipso mundi exordio à Deo hominum mentibus insculpta fuit; qua, & Deum venerari, & benè, honestéque viuerè compellerentur? Verùm percrescentibus vndique vitiorum, ac scelerum procellis, quàm miserè illa in toto ferè hominum genere corruerit, ea Scripturæ verba declarant. *Corrupta est autem terra coram Deo, & repleta est iniquitate.* Cæterùm hanc Moisis lex, velut noua quædam prioris legis instauratio, non longè sequuta est, tanta prodigiorum Majestate, totq; è cœlo terroribus Hebræo populo spectante à Deo exarata, atque ipso Dei digito conscripta, quò faciliùs homines ab ea violanda deterrerentur: vt incredibile propemodum videretur eam vllo vnquam tempore, aut ratione ex Hebræorum animis delendam fore; quam tamen, tam sæpè collapsam sacra Historia commemorat, vt ad ipsam instaurandam frequentissimis, tum Prophetarum minis, ac terroribus, tum grauioribus, ac diuturnis suppliciis opus fuerit, quibus Hebræus ille populus ad illius obseruantiam reuocaretur. XXXIX.

At quid vetera exempla commemoro; cùm noua, ac quotidiana lex ipsa Euangelicæ XL.

gelica nobis abundè suppeditet? Cuius cùm tanta sit dignitas, & excellentia, vt Dei hominis non tam digito, quàm sanguine conscripta, summam sibi apud primæuæ illius ætatis homines, qui propius à Christo abfuerant, auctoritatem, ac reuerentiam comparasset: iam hac nostra tempestate, ob perditorum hominum mores, & scelestam plurimorum vitam, adeò languentem cernimus, vt nihil nobis magis extimescendum esset, quàm eam breui (si fieri posset) ad funera rapiendam esse.

XLI. Quid igitur tantopere miramur; florentissimum olim Religionis statum, humani nonnihil vitij, atque infirmitatis passum, à præclara illa vitæ norma, quam ab initio acceperat, interdum excidisse? Ad deteriora quippe faciles sumus (teste Seneca) quia nec dux potest, nec comes ipsa natura deesse: res etiam ipsa sine duce, & sine comite fluit. Quid plura? Animus non tam pronus, quàm præceps est ad vitia, neque omne tempus Dominicos, aut Franciscos fert: quo fit, vt in virtute immutabilem esse, non mortalium, sed Beatorum tantummodo conditio sit, qui Religionem nunquam senescentem adepti, tranquillam quandam, & malorum exortem vitam degunt. Eos igitur, qui Religionem semper stabilem, nullisque motibus agitatam volunt; eam non in hominum natura, sed apud superos, vbi iam omnia quieta sunt, & pacata, sibi quærant, necesse est. Quapropter mirari desinant, Minorum Religionem tam variis Reformationum fluctibus commoueri: quando id potiùs summa admiratione prosequi deberent; quo pacto inter tot hominum lapsus, ac Regularis obseruantiæ naufragia, Religio ipsa salua, & incolumis consistat. Atque inde admirabilem Dei Opt. Max. prouidentiam maximè effulgentem suspicere, qui inter Borelaes rerum senescentium, ac pereuntium flatus, vernantes nouarum Reformationum flores iubet erumpere; Religionemque lethali vulnere languentem, & quadam vitiatæ consuetudinis, velut pruina decoctam reflorere.

Humanorum lapsus ibi-noxia.

Sen. epist. 97.

Miranda Religionis Reformatio à Deo.

XLII. Cæterùm, si ad eas mutationum causas iubet parumper animum deflectere, quæ ab externa interdum vi, ac necessitate oriri solent: quamquam hæ plurimæ enumerari queant, quæ partim à rerum administratione, partim ab exteriori Ordinis constitutione peti possunt: vnicam tamen nobis causam hîc sufficere arbitramur, quæ est Diaboli inuidia, immanéque, atque intestinum ipsius, cùm in omnes Religiosorum Ordines, tum maximè in Minorum Religionem odium. Quo sanè factum est: vt inter ipsa Ordinis initia nullum non lapidem mouerit, nihilque intentatum reliquerit, quo vix exortam Religionem extingueret, & Franciscanum nomen deleret, penitúsque è mundo tolleret. Quod olim tartareo illo conuentu apud Cruciferorum Xenodochium aduersùs Minorum Ordinem coacto (vt Annales Minorum testantur) non obscurè declaratum fuit, in quo callidissimis consiliis hinc inde inter Stygios illos incolas agitatis, actum fuit, quo pacto adolescentem adhuc Religionem perderent, ac funditus euerterent. Neque id frustra. Nam (vt monet Petrus Rauanus) *Diabolus semper primordia bona pulsat, captat rudimenta virtutum: sancta in ipso ortu festinat extinguere, sciens quia ea subuertere fundata non possit.*

Diaboli in Minorū Religionem odium.

Luc. Waldingh. Annal. Min. de ann. 1219 n. 19.

Petr. Raua. in illud Matth. *Dulcius est Iesus.*

Quamquam verò inuidus hostis id olim in ipso Religionis ortu, Deo cum primis reluctante, pro votis assequi non potuerit; haud tamen animum despondet: rursus aliis quoque orbis tempestatibus infestum bellum restaurat, arma ciet, consilia agitat, vires exerit, innumeràsque Inferorum Phalanges in Minorum Ordinem armat. Nihil nefarij illi spiritus, præter iras, ac furias despumant, nihil præterquam Religionis interitum animo volutant, in omnia se vertunt, omnémque rudentem mouent; vt sacrum illud Minorum semen, quo se ab hominum imperio deturbari, atque expelli cernunt, è medio tollant. His odiis Draco ille, de quo pleraque horrenda scribit Ioannes, mulierem illam illustrissimam, nouum Orbis miraculum, & cum ea cœleste ipsius semen tam acerbè prosequebatur: vt ad conceptam rabiem declarandam, non tantùm vngues, ac venena ad mulieris necem pararet; verùm & flumina ad illius submersionem ex ore euomeret.

Apocal. 12.

Tartarei Draconis immane aduersùs Minorum Ordinē bellū.

XLIII. Quos, obsecro, vngues dirus hic Serpens in Minorum Religionem, illustrissimique ipsius seminis exitium non acuit; quibus Euangelicam ipsius vitæ normam dilaniaret, & clarissimam sobolem ex illius sinu eriperet? Quot venena diffudit; vt

Fig. 1.1

Fig. 1.2

Fig. 1.3

quæque ad earum decorem, ac gloriam conferunt, huic penitùs denegata fuerint. Neque enim magno vllo ſanctimoniæ apparatu, quæ in Inſtitutore præluxerit, in ipſo ortu potita fuit, quo & nouitatis opprobrium, ac prioris deformitatis vmbilicus amputaretur, nouique partus ſordes, ſi quæ illi ineſſe poterant, velut lauacro abſtergerentur. Nullo quoque Cœleſtium miraculorum fulgore, velut amictu, ornata fuit: vt eo ſaltem ſe, & Dei gratia cohoneſtatam, & diuina virtute indutam oſtenderet. Denique omni hominum auxilio, ac patrocinio orbata, tantis in ipſa natiuitate calamitatibus fuit affecta; vt nec ipſi domeſtici tenellæ ætatis doloribus parcerent; ſed in eius potiùs necem conſpirarent. Quid plura? Tam vilia, tam abiecta, tam ignobilia omnia ab exordio ſortita fuit: vt nec quicquam in ſuo ortu magnum, nedum illuſtre præſeferret.

Reformationi Capucinorum partus obſcurus.

XLVII. Quis nouam Reformationem inter has tam obſcuri partus ſordes deliteſcẽtem conſpiceret, qui eam non tam diu incolumem, quàm breui tempore ad funera rapiendam fore non exiſtimaret? Ex quo primùm diuini operis magnitudo ſe attollit. Diuina ſiquidem virtus, quæ, vt plurimùm, maxima, & illuſtria ex infimis & obſcuris ſuſcitat, hanc ipſam, quæ haud ſecùs quàm humile virgultum de terra ſitienti olim pullulare viſa fuerat, tanta ramorum vbertate luxuriare iuſſit, atque in eam arboris altitudinem extulit: vt poſteriora illa, quæ ſequuntur Dei apud Ezechielem verba, illi aptari poſſint, dum ait: *Multiplicatam quaſi germen agri dedi te; & multiplicata es, & grandis effecta.* Cùm enim hæc tam ingens, ac fœcunda ſacri ſeminis propago, atque admirabilis planè rerum ſtatus, quem breui aſſecuta eſt, ex tam vili principio exorſa, humano conſilio, aut ſolertiæ adſcribi nullo modo queant. Dei profectò opus hîc aſpectandum eſt, ac diuinum ſancti Spiritus numen adorandum, quo ſtante, paruæ res creſcunt, & abiectæ celeriùs multiplicantur.

Diuinum in Capucinorum Reformatione opus ſuſpiciendum. Ezech. Ibid.

XLVIII. Certè, quæ Daniel de paruo illo lapide è monte abſque manibus abſciſſo commemorat, quem poſt horribilem illam ſtatuam ad pulueres vſque comminutam, in tam ingentem montis magnitudinem euaſiſſe narrat, vt vniuerſum Orbem ſuæ molis immẽſitate cõpleuerit: non obſcurè Reformationis huius ortũ, atque incrementa declarat, cuius cùm tam exiguum, ac ſterile principium fuerit: vt nihil niſi humile, ac infimum præſeferret; ita vt lapillo facilè exequari poſſet. Quid eſt, quòd illam nunc in tam vaſtum Seraphicę Religionis montem excreuiſſe cernimus; vt non modò horrida illa hæreſum, ac vitiorum ſimulachra, quæ per Orbem longè lateque diſperſa in diuinam ſe tum fidem, tum charitatem erigunt, omni ſtudio debellet: verùm etiam Dei Eccleſiam per totum Orbem diffuſam, non tam noua perfectorum virorum prole, quàm fœcũda cœleſtium virtutum ſobole, ac ſanctimonia compleat? Præterquàm quòd eam non hominum manibus, aut humana prudentia, & conſilio à prioris Religionis monte abſciſſam, ſed diuina prorſus virtute diſſectã & elaboratam agnoſcimus. Ex quo nobis diuini operis magnitudinẽ elicere liceat.

Capucinorum Reformatio cum lapide Danielis cõparatur.

XLIX. Cæterùm, ſi ad ipſa fundamenta, ac genus conuertimur, vnde Capucinorum Reformatio exorta, in hanc tandem ſobolis amplitudinem, ac fœcunditatẽ emerſit: quis diuini operis magnificentiam inde apertiſſimè ſeſe extollentem non admiratur? Siquidem in ea tam labilia, támque infirma omnia conſpiciuntur: vt præter diuinæ virtutis teſtimonium atque antiquum illum operandi modum, quo Deus ad amplificandam ſui nominis gloriam ſæpiſſimè vti ſolet, de quo ita ſcribit Apoſtolus: *Videte vocationem veſtram, fratres, quia non multi ſapientes ſecundum carnem, non multi potentes, non multi Nobiles: ſed quæ ſtulta ſunt Mundi elegit Deus; vt confundat Sapientes: & infirma Mundi elegit Deus, vt confundat fortia: & ignobilia Mundi, & contemptibilia elegit Deus, & ea quæ non ſunt, vt ea quæ ſunt, deſtrueret: vt non glorietur omnis caro in conſpectu eius.* Nihil prorſus nobis intueri liceat.

Dei ſapientia in Capucinorum Reformatione commendatur. 1. Cor. 1.

L. Planè dictu mirabile eſt, quàm ineffabilis Dei ſapientia ſingulari hac agendi ratione ab hominum ſenſu longè remota, velut ſibi maximè propria delectetur: quod vno, vel altero exemplo demonſtrare lubet. Olim Deus cùm Hebræum Populum ab Ægyptiaca ſeruitute in libertatem vendicare vellet, qualem ſibi in hoc munus delegerit, planè manifeſtum eſt, non eloquentem, aut facundum: non ſtrenuum, aut belli Ducẽ: non deniq; dignitate aliqua ſublimem; ſed balbũ ac ſermonis imperitum, ouium paſtorem, nihil minus, quàm bella, & Imperia cogitantem

Diuinæ ſapientiæ opera in quibus maximè elucent.

(Moyſem nimirum) ad id officij vocaſſe, quem tamen non haſta,aut clypeo,aut armata acie Pharaonem adoriri;ſed ſola virga Ægyptum percutere,ſigna patrare, ac Pharaonis quadrigas ſalo demergere iubet. Hæc nempè noua bella, nouos bellatores, nouúmque bellandi modum idcircò ſibi Deus elegerat, vt ſe ſolum præclari facinoris Auctorem,ac populi ſui liberatorem eſſe oſtenderet.Et quùm infirmos ad virtutem excitat, non iis, ſed ſibi triumphum paret. Nihil enim tam Dei potentiam, ac ſapientiam apud homines commendat,quàm cùm iis, quæ in Mundo ſtulta,ac ignobilia videntur, illum ad maxima quædam, atque admiranda exantlanda, vti cernimus.

Ecclesiæ Christiana principium quàm debile.

LI.

At verò id luculentiùs in Eccleſiæ Chriſtianæ exordio declaratũ fuit;cùm Deus Catholicam Religionem,& cum ea Eccleſiam ſuam diſſeminare, ac per omnes Orbis partes longè,latéq; diffundere vellet; haud vlli ſanè ignotum eſſe arbitror,quàm obſcurum illius principium fuerit,quàm humile, quàm infirmum, quàm exiguum! quàm vndique potentiſſimorum hominum vi,ac impietate ita oppugnatum:vt nullo pacto diuturnum credi poſſet! quales verò Fidei ſatores, & Eccleſiæ propagatores deſtinauerit: , quàm rudes,quàm abiectos,quámque ad id munus ineptos homines(Piſcatores nimirùm)nulla Rhetorum arte,aut facundia, nulla humana prudentia præditos ad id officij vocauerit; iam ſatis ſuperq; omnibus exploratũ eſt. Quorſum id amabo? niſi vt cæleſte hoc Dei Opt. Max. conſilium, quo in maximis rebus adminiſtrandis frequentiſſimè vti ſolet, hominibus perſpicuum fieret: atque eò ampliùs ſe diuini operis magnificentia extolleret, quò minùs id aut humana ſapientia ſuo ingenio aſſequi,aut hominum potentia ſuis viribus præſtare valet. Denique vt illud ſolius Dei opus eſſe intelligatur, quo cum humanum opificium,aut conſilium nihil habet commune;quæ Ambroſij ſententia eſt,ita ſcribentis: *Aduerte* (inquit)*Cæleſte conſilium:non Sapientes aliquos, non Diuites,non Nobiles;ſed Piſcatores,& Publicanos,quos dirigeret,elegit: ne traduxiſſe prudentia,ne redemiſſe diuitiis,ne potentia,nobilitatiſq; auctoritate traxiſſe aliquos ad ſuam gratiam videretur.* Quod etiam egregiè proſequitur Auguſtin. his verbis.*Magna*(ait) *artificis miſericordia:ſciebat enim, quòd ſi eligeret Senatorem,diceret Senator.Dignitas mea electa eſt:ſi eligeret diuitem: diceret dines:Opulentia mea electa eſt:ſi Regem,diceret Rex,Poteſtas mea:ſi Oratorem,eloquentia mea; ſi Philoſophum,ſapientia mea electa eſt. Interim inquit Dominus,differuntur ſuperbi iſti,multùm tument. Da mihi priùs iſtum Piſcatorem: veni tu pauper,nihil habes,nihil noſti,ſequere me:tam largo fonti vas inane admouendum eſt:dimiſit retia Piſcator,accepit gratiam, & factus eſt diuinus Orator: leguntur modò verba Piſcatorum,& ſubduntur colla Oratorum.*

Ambr.l.5. in luc.

Auguſt. de verb. Dom. ſerm. 59.

Iam verò, vt ad noſtra propiùs accedamus. Si huius Reformationis Capucinorum, de qua nobis res eſt,genus, & parentes inquirimus. Matthæum de Baſſo primum in ipſo limine offendimus, in Minorum Ordine, : de Obſeruantia , conſcriptum: Virum, etſi omni virtutum laude præclarum (vt ipſius vita, & geſta teſtantur) adeò tamen vni diuini recti prædicationis officio addictum, quòd quanquam diuino ſpiritu afflatus, ac cæleſti viſione impulſus, antiquam habitus formam à Beato Franciſco olim inſtitutam, deinde temporum iniuria dilapſam, ſibi ex Apoſtolicæ Sedis indulgentia vendicauerit: eam tamen nec aliis communicandam accepiſſe; neque vllam ex ea Ordinis Reformationem ne quidem mente pertractaſſe, tam certum, ac indubitatum eſt: vt frequens,ac quotidiana illius vox eſſet, ſe non ad Religionis Reformationem; ſed ad reformandos potiùs hominum ſæcularium mores à Deo vocatum eſſe. Quod ipſe quoque rei exitus probauit: nam inter ipſa Reformationis initia à puſillo Capucinorum grege,qui ad vigeſimum,vel paulò ampliorem, vſque numerum excreuerat, Generalis Paſtor ad gregis cuſtodiam electus, vix ad ſecundum,vel tertium menſem peruenit: cùm ea poteſtate abdicata, ſimúlque paulò poſt exuta Capucini habitus forma, ad prioris de Obſeruantia nuncupatæ Religionisobedientiam rediit: vt ſua ſpiritus libertate,ac vocatione, qua ad homines, propoſitis Inferorum ſuppliciis ad pœnitentiam prouocandos agebatur, liberiùs frueretur.

LII.

Primus Religionis Capucinorũ ortus à Matthæo de Baſſo.

Alterum quoque poſt Matthæum, Ludouicum Foroſempronianum ſimul cum Raphaele vterino eius fratre, vtrûmque in eodem Minorum Ordine de Obſeruantia Profeſſum, obuios habemus: qui Matthæi exemplo commoti, cùm in eamdem

LIII.

habitus

habitus formam, quæ nunc Capucinorum est, seipsos composuissent, eámque à Clemente VII. tunc Christi in terris vices agente sibi, aliisque communicandam impetrassent; mira profectò res, quòd cùm iis voluntas seipsos, atque alios ad veram Regularis Obseruantiæ disciplinam reformandos inesse videretur: consilium tamen, & prudentia, qua id perficerent, deerat. Quo sanè fiebat, vt animo suspensi, & quid secum mente agitarent, aut quo pergerent, ignorantes, Italiam vagando circumirent; donec Altissimus rerum omnium Moderator, ineffabili planè modo, quo decreuerat, opus suum per se ipse perficeret, ac nutantia Reformationis principia quodam quasi miraculo stabiliret.

Ludouicus Foroſempronianus Reformationis propagationem abſque humano conſilio agitat.

LIV. Hoc inter alios indicat Auctor Historiæ Camaldulensium, quæ Romualdina inscribitur, his verbis: *Dum Paulus ad ſua reuerſus, in Eremo Cryptarum, in cauernis illis optatam duceret quietem: ecce ſequ[illegible]no 1526. duo Fratres Ordinis S. Franciſci de Obſeruantia ad eundem veniunt. Ii fratres germani erant, patria Foroſemproniani, quorum alter Ludouicus, alter Raphaël nuncupatus, Ambo (res mira) ſpiritu Dei agebantur neſcientes. Nam, cum Apoſtolica licentia à propria Religione diſceſſerant, ac proinde vagantes Italiam circumibant, quò tenderent, aut quid quærerent, prorsùs ignorantes.*

Romuald. l. 3. c. 14.

LV. Quis ad talia nouæ Reformationis primordia non stupeat? Certè qui res prudẽtia, & consilio æstimare solent; cùm homines, qui Religionis Reformatores facilè censeri poterant, nullo doctrinæ ac literarum splendore illustres; nullo virtutum, & sanctimoniæ pondere consistentes; atque adeò omni prudentiæ; ac consilij luce destitutos cernerent, vt ne graue quidem; ne dum grãde quicquã animo pertractarẽt: quid in his aliud præterquã stultũ, ac instabile, ac proinde labile, & caducũ rectè suspicari potuissent? Verũ, en admirabilẽ Dei sapientiã, quę nõ prudẽtes, nõ sapiẽtes, non potentes consilio, non nobilitate præstantes, non demùm sanctimonia claros, ex tam ampla Ordinis familia ad hoc arduum Reformationis opus adscisçit: sed quæ stulta, quæ ignobilia, quæ obscura, quæ infirmiora sunt, eligit: vt cuncti diuinum hoc esse opus intelligant, quod nulla hominum prudentia, ac consilio, sola Dei virtute agitatur. Hinc non importunè exclamat Auctor ille: *O quàm incomprehenſibilia* (inquit) *ſunt opera tua Domine! O quàm inſcrutabiles ſunt viæ tuæ! Relinquunt primam Religionẽ; habitum mutant; huc, atque illuc curſitant; quid ſibi expediat, deliberare nullo modo queunt: ignari prorſus, quid iſta parturiant.* Tum paucis interiectis. *O ineffabilem Dei ſapientiam, quàm ſuauiter omnia per ſe diſponuntur! En tibi, optime Lector, quomodo tanta, tamque ſancta Religio incepta ſit. En quàm pauperes, quàm ſimplices habuit Auctores. En denique quale principium eius, & quàm miraculoſum extitit.* Hæc pius Auctor illius Historiæ non immeritò admiratur.

Ludouicus Foroſempronianus quàm ad Reformationem inepte.

Romualdus ibid.

LVI. Videant igitur, qui res Capucinorum minoris, quàm par est, æstimant: ipsorúmque ortum, velut indignum, & obscurum fugillant: qualem Dei sapientiæ, ac diuinissimis rebus maculam inurant. Cùm enim ineffabilis illa Dei Majestas haud alium sanè ordinem, ac rationem in Capucinorum Reformatione instituenda, ac propaganda sibi præstituere voluerit, quàm qua olim in extruenda Ecclesia ex arcano diuinæ sapientiæ consilio vsa fuit: malè profectò de Dei sapientia sentire videntur, qui nihil, præter indigna, de huius Reformationis principiis iudicant. Quin etiam, quod crimen auget, Dei Ecclesiam potiori sua gloria expoliant: quam ex Piscatorum, atque aliorum abiectorum hominum vocatione consequuta est: Quapropter si veri rerum æstimatores haberi volũt, id illis potiùs certissimè persuasum esse debet, inde illustriorem huic Reformationi gloriam accedere, cùm maximam humilibus suis principiis Ecclesiæ gloriam æmulatur.

Capucinorum origo Eccleſiæ ortũ æmulatur.

LVII. Ad postremum tandem caput accedo, quo Capucinorum Religio non modò illustrem, verùm etiam ita hominum mẽtibus ipso suæ propagationis modo admirabilem se præbet: vt omnem propè naturalium rerum seriem excedẽs, ad diuin[illegible]arum propiùs ordinẽ accedat. Quid enim admirabilius, & à naturæ legibus magis dissentaneũ est, quàm prolem absq; Parente progigni? fœcundissimámq; Virorũ sobolẽ longè latéq; per Orbem diffusam conspicere, quæ nullum, à quo sata sit, Auctorem agnoscat? Etenim quòd ex obscuro, & infimo genere illustris interdũ progenies erũpat, id tametsi rarum, & insolitum sit, nonnumquam tamen fieri videmus. At verò

Capucinorum Reformationis ortus ad mirabilis.

quod ingens quædam, ac illuſtriſſima hominum proles, abſque vlla Parentum propagatione emergat, id non tantùm apud homines inſolitum, quàm ab ipſo rerum ordine diſſentaneum videri debet.

Anachoretas olim per Ægyptum, Paleſtinam, Syriam, ac totam ferè Aſiam, ſed LVII
ſub Antonio propagatos legimus. Baſilianos quoque Græciam, Caſſinenſes Monachos Italiam, ingenti Monachorum prole; ſed Inſtitutoribus, ac propagatoribus Baſilio, & Benedicto, compleuiſſe nouimus. Eodem quoq; planè modo, & reliquos Regularium Ordines fœcunda ramorum vbertate in Eccleſia dilatatos intuemur, quorum tamén fatores, & Auctores non ignoramus. Quos verò illuſtriſſimæ huius Reformationis Capucinorum, quæ in tantam amplitudinem emerſit: vt
l : erecta Italiam, Galliam, Hiſpaniam, Germaniam ſuis Cœnobiis compleat, Auctores, aut Parentes reperias? [redacted] nullos. Nam quæ hactenus de Matthæi de Baſſio, & Ludouici Foroſemproniani, à quibus Capucinorum origo ducta eſſe cenſetur, Reformatione commemorauimus, adeò illius propagationi accidentalia ſunt: vt nec quicquam ad eam pertinere videantur. Quod hinc facilè perſpicuum eſt. Nam Matthæus in primis, qui eam habitus formam, quæ nunc Capucinorum eſt communis, primus ſibi ab Apoſtolica Sede impetrauerat: cùm eam neque aliis tradendam accepiſſet, neque vllam nouæ Reformationis inſtitutionem vnquam animo agitaſſet (quæ ſanè ad Reformationis Auctorem conſtituendum neceſſaria videntur) de illius propagatione quo pacto, quaue ratione cogitare poterat? At verò id res ipſa magis comprobauit, cùm vix paucis elapſis annis, exuto Reformationis habitu (vt diximus) inter ipſa Reformationis initia ad Obſeruantium Ordinem rediit. Quo fit, vt neque Reformatoris, neque Propagatoris nomen illi iure vllo debeatur.

Ludouicus verò, quamquàm Parentis, ac Inſtitutoris Capucinorum titulo, ea LIX.
potiſſimùm ratione frui minimè valeat: quòd Matthæi exemplo permotus ad reſtituram Franciſcani habitus formam poſterior acceſſit: quo fit, vt nec primus Religionis habitus Reſtitutor fuerit: neque ab eo Capucinorum Religio prima Reformationis exordia tulerit. Verumtamen cùm facultate ab Apoſtolica ſede impetrata, Reformationis habitum, non tam ipſe deferre, quàm aliis impertiri poſſet: plurima quoque pro Reformatione primis illis turbulentiſſimis temporibus fortiter, ac præclarè geſſiſſet: Propagatoris facilè nomen aſſecutus fuiſſet, niſi tanti nominis gloriam poſteriori macula labefactaſſet, ac prorſus ſuſtuliſſet: cùm hanc ipſam Reformationem, pro qua tuēda tot labores exantlauerat, ac carceres perpeſſus fuerat, i ts deſeruit: Religione pulſus
ad eremiticā vitā ſe contulit, quo ſimul omnē, tum nominis, tum exiſtimationis, quā ſibi cōparauerat, gloriā exuit. Quo fit, vt ſi rem profundiùs intueri lubeat: Vterq; & Matthæus, & Ludouicus ſuo facto tenellæ Capucinorū Reformationi tenebras potiùs, quā lucē effuderint: eāq; (niſi Dei Opt. Max. pręſidio, ac virtute munita fuiſſet) in ipſo ortu potiùs ad ſepulchrum rapere, quàm in vitam vendicare viſi fuerint.

En igitur quale paradoxum, obſcuro planè ænigmate inuolutum, res ipſa nobis LX.
perpendendum offert. En Ordinem ſine Parente genitum, abſque Propagatore diffuſum, ac velut alterū Melchiſedech (vt ait Apoſtolus) ſine patre, ſine matre, ſine genealogia admirabilē. Certè, cùm omnia ſuis principiis conſtent, vnde ſunt; nec quicquam ſeipſum gignat: quo pacto id fieri poſſe credimus, vt Religio nullo Auctore, nullo Inſtitutore, nullo denique Patre progenita, non modò ſalua, & incolumis ſubſiſtat, viuat, vigeat: verùm etiam in dies amplior, ac illuſtrior euadat? Id verò cùm hac noſtra tempeſtate euenisſe cernimus: quid in eo, præterquam diuinæ omnipotentiæ opus omnes admirari, ac ſuſpicere oportet.

Porrò hæc ſingularis eſt Capucinorum laus, hæc illuſtrior huius familiæ gloria, LXI.
qu[redacted]i à Deo nō ab hominibus cōparat, quòd cùm nullū inter homines ſuorū natalū Parentē ſibi vendicet: Deū ipſum ab incunabulis Auctorem, & Parentem ſortita eſt, cuius ope, & prouidentia id conſecuta fuit: vt inter difficillima, ac laborioſiſſima ſui ortus primordia, præter omnem ſpem, ac expectationem viueret, vigeret, excreſceret. Tum verò ad eum rerum ſtatum peruenerit: vt iuxta Vatis Oraculum: *Omnes qui viderint eos, cognoſcant illos, quia iſti ſunt ſemen, cui benedixit Dominus.*

Neque

Tabor, a Mountain about three miles from Nazareth, where Christ was transfigured. Hieron. Epitaph. Paulæ. Tabor mons est in medio campo, rotundus, quasi speculum, & procul positis videtur. Hodie ibi Basilica Christi, Mosis, & Eliæ

contemptu ſub pedibus conterant; voluptates auſteritatibus iugulent; carnales appetitus pœnitentiis domẽt; ſuperbiam humilitate interimant; auaritiam ſumma rerum paupertate extinguant; iracundiam manſuetudine premant; liuorem charitate ſuffocent; ſenſus mortificatione crucifigant; inordinatos animi motus obedientia trucident; cunctas denique Dæmonum acies virtutum omnium exercitatione in fugam vertant.

Quis tam præclaras ſacri huius Exercitus victorias, caſu ab ea partas exiſtimet? aut Capucinorum Ordinem tam infeſto, tamque diuturno bello contra hoſtes feliciter dimicantem, ſuo Imperatore, ac Ductore ea potiſſimùm ratione orbatum velit, quòd nullum in ſuo ortu à Deo Parentem ex hominibus acceperit? Quid? ſi Deus ob id potiſſimùm huius Ordinis Auctorem, ac Inſtitutorem nullum inter homines eſſe voluit: vt ipſe illius Parens, ac Inſtitutor eſſe agnoſceretur: num Dei Sapientiam aliquid inde iacturæ, ac detrimenti paſſam fuiſſe æquum erit exiſtimare? Aut Deum ſatiùs erit ſua Prouidentiæ laude exuere, quàm admirandum diuinæ Sapientiæ opus (vt par eſt) ſuſpicere? Mira profectò res, ac prorſus inſolita (inquiunt) Ordinem abſque Parente naſci, & ſine Auctore propagari. At quæ nã, præter mira, & inſolita in maximis Dei operibus admiramur? Quamquam verò hæc mira, & inſolita ſint, haud tamen Dei Sapientia indigna iudicãtur, cui illud maximè glorioſum eſt, Religioſæ ſobolis ſibi genus vindicare, quæ humano Parente orbata ab eo natiuitatem, & propagationem expectat. Quid plura? Magna hæc ſunt opera Domini, tam exquiſita, tamque perfecta, atque ab hominum ſenſu remota, vt non niſi ſumma mentis admiratione comprehendi queant. LXV

Poſtremò, ſi Capucinorum Religionem, tanquam harmonicum quoddam Chroma, omnibus ſuis partibus conſtans ſibi proponant, in quo vniuerſa virtutum genera ſuos quæque ſonos, ac concentus edunt: dum hinc ſe acutus diuinæ Contemplationis ſonus ſe attollit: iſthinc grauis ſe propriæ cognitionis Phtongus deprimit: hâc Altus Paupertatis Euangelicæ perſonat: illac Tenor Caſtitatis erumpit: Semitonium in his propriæ voluntatis modos Obedientia frangit. In illis Dieſis ſenſus ad perpetuam mortificationem declinat. Alij Tibiam Mortis memoria perflãt. Alij Citharam cœleſtium rerum conſideratione percutiunt: hos quidem Lyræ planctus delectat, quo ſua, ac aliorum ſcelera deplorant: illos verò Siſtri hilaritas magis oblectat, qua vbique & in omnibus diuinam Maieſtatem commendant. Quis tam ſonoram, ac perfectam hanc omnium maximarum virtutum harmoniam, quæ vndique ex ſacro Capucinorum Ordine erumpens totius Chriſtiani Orbis aures demulcet, à peritiſſimo aliquo cœleſtis huius ſymphoniæ Magiſtro, ac Rectore, ita ab initio diſpoſitam, & conſtitutam eſſe non ſentiat, vt ſemper in meliora proficeret? At quandoquidem nemo hactenus in hominum genere hanc ordinatiſſimæ huius Religionis inſtitutionem ſibi adſcribere; atque ipſius Auctor appellari potuit: id ſanè fateri opus eſt, eam ſibi è Cœlo parentem quæſiuiſſe; Deúmque in primis, tum B. Franciſcum, cuius ea genus eſt, & propago: Auctorem, ac Inſtitutorem habuiſſe. LXVII

Neque id fruſtra, aut perfunctoriè de B. Franciſco dixerim. Cùm enim, neque noua Religio, neque noua Ordinis forma ſimul cum Capucinorum inſtitutione in Eccleſia cœperit: ſed antiquus tantummodò Minorum Ordo, olim à B. Franciſco inſtitutus, nouam dumtaxat ex Regularis Obſeruantiæ reſtitutione formam adeptus fuerit: quid alio inter homines Inſtitutore, aut Parente opus eſt, à quo noui huius ſeminis propagatio fiat? An non vnus omnium Franciſcus, tam prioribus, quàm poſterioribus filiis ad propagationem ſatis eſſe cenſebitur? Quid? tametſi alij Conuentuales, alij de Obſeruantia, Capucini alij nuncupentur: An non cuncti abſque vllo diſcrimine B. Franciſcum ſolum Patriarcham agnoſcunt? vniuerſique vnum ipſius Regulæ iugum ſubeunt? LXVIII

Quod cùm ita ſit: planè fruſtrà aliqui præter B. Franciſcum communem omnium Patrem, aliúm Capucinorum Ordinis Inſtitutorem, ac Parentem exquirunt. Qui enim olim totius Minorum Ordinis Auctor fuit, is eſt, qui toti Religioni è cœlo præſidet, qui res Ordinis curat, qui Regularem Obſeruantiam tuetur nouam prolem excitat, Reformationes gignit, LXXIX

qui

qui denique Religionis à ſe ab initio inſtitutæ ita ſe Parentem gerit, vt neminem hactenus hoc nomine gloriari permiſerit. Quod cùm ex prioris Patrum de Obſeruantia, tum maximè ex huius poſterioris Reformationis exemplo licet colligere; in quibus & Inſtitutoris, & Parentis nomen perpetuò ſiluit.

LXX. Cæterùm neque id Cœleſti teſtimonio, præſertim in hac Capucinorum Reformatione caruit; in qua celebri quadam B. Franciſci viſione id luculentiùs declaratum fuit. Nam cùm iam diuino conſilio decretum eſſet, vt Minorum Religio, iam ab Inſtitutoris via declinare cœperat nouæ prolis Reformatione a m formam reuocaretur: non Matthæo, non Ludouico, non alteri hominum id negotium commiſſum fuit: ſed Franciſcus ipſe, vt ſolum, ac perpetuum ſe Ordinis ſui Patrem, ac Reformatorem oſtenderet, id muneris ſibi vendicare voluit: quo factum eſt, vt is Matthæo de Baſſio non ſemen Capucinorum habitu indutus apparuerit (vt aliàs fuſiùs explicabimus) quo illum ſuo exemplo, tum ad veri habitus formam, tum ad ſui imitationem compelleret. Neque id fruſtrà. Nam Matthæus cùm in eam ſe habitus formam, quam in B. Franciſco conſpexerat, compoſuiſſet; alios ſuo exemplo permouit, vt ad eandem habitus figuram, ſe transferrent: atque inde Capucinorum Reformatio prima ſui ortus initia ſibi comparauit: à Deo quidem primùm, qui omnium bonorum fons eſt, & origo: tum à B. Franciſco perpetuo Minorum Patre, & Reformatore profecta. Atque hæc quidem, quæ ad Reformationis principia in vniuerſum ſpectant, præliba re viſum fuit. Nunc ad ipſos Annales, Deo Opt. Max. Duce, & Auſpice accedo.

Id euidentiùs viſione confirmatur.

Digitized by Google

VERA SANCTI FRANCISCI EFFIGIES,
Capucinorum, aliorúmque Minorum
Patris, & Institutoris.

ex Apographo *Assisiate exscul.*

F.B.

ANNALES MINORVM CAPVCINORVM

ANNO DOMINI MDCXXVIII. IN QVO PRIMVS CENTESIMVS EIVSDEM ORDINIS AGITVR.

non tam Dei potentiam, quàm ſapientiæ, ac bonitatis diuinæ magnitudinem extollit.

II. Enimverò inter cætera Orbis mala, quæ olim in toto hominum genere graſſata ſunt, nullum vnquam aut perniciosius, aut exitialius Adæ ſcelere extitiſſe, quo vniuerſa hominum natura collapſa præceps in æternæ damnationis barathrum corruit, nemo eſt, qui ignoret. Verumtamen quænam ex tanto, ac tam communi, funeſtóque omnium malo Dei ſapientia bona hauſerit, haud facilè enarrari poteſt. Inde enim Dei, & hominis coniunctio, ac hypoſtatica vnio, qua nihil inter Dei opera admirabilius, & Chriſti Paſſio, & Euangelij Fides, & Chriſtianæ Eccleſiæ origo; tot denique in humanum genus ex eo bonorum flumina exundarunt, vt illa exultantis Eccleſiæ vox meritò inter Paſchales cantus erumpat. *O felix culpa, quæ talem, ac tantum meruit habere Redemptorem.* Quamquam enim nulla per ſe culpa, aut fælix, aut bona eſſe poſſit, quæ malum ſibi coniunctum habet: nulli tamen dubitandum eſt, quin ea ratione, quæ ad Dei ſapientiam, ac bonitatem declarandam refertur, quæ ex ea tot bona iubet exurgere, ea boni quodammodo rationem induat, & fælix quadam ratione nuncupari queat,

Ex Adæ peccato quænam bona emerſerint.

III. Præterea quis immaniſſimas illas Neronis, Diocletiani, Maxentij, Maximini, Trajani, & cæterorum Romanorum Imperatorum perſecutiones, quæ in ipſo præſertim Eccleſiæ ſurgentis exordio maximè in Chriſtianos deſæuiebant, inter grauiſſima Eccleſiæ mala non recenſeat? quibus illa vndique afflictata natorum ſanguine penè obruta videbatur; ex iis tamen tot ineffabilis illa Dei ſapientia Martyrum coronas collegit, tot Fidei probationes hauſit, tótque ad Eccleſiam illuſtrandam bona, ac ornamenta tulit, quot pro Chriſto ceruices dare, ac vitam profundere primis illis Eccleſiæ temporibus viſi ſunt; tantam denique ex iis Eccleſiæ ſuæ gloriam, ac amplitudinem comparauit, vt Leo ille Magnus in diuinæ huius Sapientiæ commendationem non immeritò dixerit. *Non minuitur perſecutionibus Eccleſia, ſed augetur, & ſemper Dominicus ager ſegete ditiore veſtitur; dum grana, quæ ſingula cadunt, multiplicata naſcuntur.*

Tyrannorum perſecutio Eccleſiam auxit.

Leo Mag. ſer. 1. nat. Apoſt. Petr. & Paul. c. 6.

IV. His non minora fuêre Hæreſum mala, quæ olim Manichæi, Donatiſtæ, Nouatiani, Pelagiani, Ariani, Neſtoriani, atque alij huius farinæ Hæretici in Eccleſia excitarunt; quæ cùm ad Fidei Catholicæ exitium tenderent, nihil magis quàm Eccleſiæ interitum minabantur. Quos verò hæc Hæreſum vitia, diuina cùm primis ſapientia obſtetricante, Eccleſiæ Doctores, ac Patres, velut prælucentes faces, ac Fidei præcones pepererint, non ignoramus. Nam hinc Cyprianum, & Ambroſium, & Auguſtinum, & Hieronymum, & Hilarium, & Optatum, & Epiphanium, & vtrúmque Cyrillum, aliósque penè innumeros excitatos nouimus, tanto Catholicæ Fidei ardore, atque animi contentione aduersùs deuaſtantes hæreſes verbo, ac ſcripto dimicantes; vt Dei Eccleſia plurimùm ipſorum ſtudio, ac labore illuſtrata, atque aduersùs Hæreſum monſtra munita fuerit.

Obſtarefes, Patres quàplurimi excitati.

V. Sed quid veterum exempla commemoro? Cùm deploranda illa Eccleſiæ tempora, quæ poſt duodecimum ſæculum Innocentium, & Honorium, horum nominum tertios, Romæ in B. Petri Cathedra ſedentes, Fridericum verò II. Romanæ Eccleſiæ perduellem, Imperij habenas moderantem conſpexerunt: tam magnis, ac extra omnem metam intumeſcentibus, ſcelerum, atque impietatum tempeſtatibus iactarentur, vt ſi Philippo Bergomenſi, ac cæteris illius tempeſtatis Scriptoribus credendum ſit, eò Clericorum, & improborum hominum licentia percrebuiſſet; vt ſpecioſa illa virtutum, ac Religionis facies vix in Dei Eccleſia dignoſceretur: quòd ex quorumdam Imperatorum præſertim temeritate accidiſſe certum eſt, qui omnem erga Eccleſiam, & Romanos Pontifices pietatem exuentes, tam diris odiis res Eccleſiæ proſequebantur, vt & Templa ſpoliarent, Cardinales in vincula coniicerent, Eccleſiaſticos perſequerentur, ſchiſmata in Eccleſia concitarent, concitatiſque factionibus Italiam diſcinderent: ex quo tandem ea morum

Mala poſt duodecimum ſæculum in Eccleſiam graſſantia.

Philip. Berg. lib. 11. ſuprà ad ann. 1237.

corru

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. ANTE REFORM. COND.
1524. 1. 6. 0.

corruptio Christianum Orbem inuaserat, vt nihil sibi quisque interdictum putaret, quod effrenis appetitus suaderet. Denique res eò calamitatis perducta erat, vt *Dei* Ecclesiam propè diem ad ruderes, & parietinas vsque *ruituram* Pontifex Innocentius, Deo in somnis ostendente, expauesceret. Quibus, vt nihil ad summam illius tempestatis calamitatem deesset, infames illæ cùm Vvaldensium, tum Albigensium hæreses accessêre. quibus Christiani Orbis status, qui iam sub grauissimo facinorum pondere miserè ingemiscebat, nouis hisce impiorum dogmatum turbinibus agitatus penè ad naufragium compellebatur.

VI. Quis amabò ex tanta malorum proluuie, præterquàm certum, & horrendum cælestis iræ cataclysmum toti Orbi imminentem suspicari potuisset? Verùm, quæ immensa Dei pietas & sapientia est, is ex tam concitatis malorum fluctibus, clarissima illa duo Ecclesiæ lumina, Dominicum scilicet & Franciscum, illustrissimorum Ordinum Fundatores iubet emergere, qui vitiorum tenebris cælestium operum splendore depulsis, & Hæresum monstris vndique sacra doctrina profligatis, labentem Ecclesiam erigerent, Deúmque hominibus placatum redderent. Ita rem Carolus Sigonius verbis illustrat. *Hæc tempora*, (inquit) *quæ tetris hominum flagitiis, diris populorum inimicitiis, ac nefandis hæresibus propè fuerunt infamia, hoc vno bono Dei beneficio floruerunt viri aliquot, cùm doctrinæ magnitudine, tum vitæ integritate præstantes, Dominicus Calaguritanus Oxomensis diœcesis in Hispania; Franciscus Ioannes ante conuersionem suam dictus, Assisias in Italia, qui per hoc tempus insigni asperitate, rerum humanarum contemptu, & Verbi diuini prædicatione hominum in se ora, oculósque vertere incœpere*, Beatus itaque Franciscus; cùm iniquissimis hisce Orbis temporibus à Deo excitatus Euangelicam Regulam diuino spiritu dictatam conscripsisset: mox ad instaurandas hominum ruinas, Orbémque vniuersum scelerum mole penè obrutum subleuandum Minorum prolem suscitat; ac velut cælestia quædam castra aduersùs vitiorum monstra passim grassantia mouet, quorum verbo, prædicatione, ac præsertim illustrissimis Apostolicæ vitæ exemplis, id tandem assequitur: vt hominum moribus ad meliora conuersis, plurimísque ad virtutum studia confluentibus, Ecclesia ad præstantiorem Christianæ disciplinæ formam rediret.

S. Dominicus & S. Franciscus ad Orbis remedium à Deo excitati.

Car. Sigon. de reb. Ital.

S. Franciscus Minorũ prolem suscitat.

VII. Veruntamen, quæ rerum præsertim excellentissimarum inconstantia, ac vicissitudo est; cùm Regularis huius Obseruantia paulatim defluente, vitiorum zizania operariis somno sopitis, iterum in Orbe excrescerent; ne ea tandem totum Ecclesiæ agrum occuparent, nouos Deus Opt. Max. ac vigilantiores Regulæ cultores excitat, qui omni studio rursus Christianam Religionem excolunt, vitiorum spinas euellunt, Ecclesiæ agrum expurgant, hominésque ad virtutem propellunt. Hoc in numero Obseruantiæ Patres censentur, qui sub S. Bernardino, B. Ioanne à Capistrano, B. Iacobo Picẽte, atque aliis illustrioris sanctimoniæ viris à Deo ad Ordinis labentis reformationem vocati, cum eo simul & Christianum Orbem ad virtutes renouarunt. Neque enim quis ignorare potest, quos sanctus Bernardinus Senensis, quos B. Ioannes à Capistrano, quos B. Iacobus à Marchia, atque alij præstantissimi viri, qui iis successêre, ad vitia ab Orbe propulsanda, Ecclesiámque à sceleribus purgandam, illustrandam, propagandam labores contulerint; quótque verbo, scripto, exemplo, Christo lucrifecerint.

Prima Ordinum Reformatio sub Patribus Obseruãtia quò diuino consilio tenderet.

VIII. Verùm enimuerò, si quis Ecclesiæ faciem post decimumquintum sæculum tanta vitiorum colluuie iterum fœdatam, atque immanibus facinoribus turpem contemplatus fuerit, vt in postremo Lateranensi Concilio, quod sub Iulio II. & Leone X. non longè ante hunc annum absolutum fuit, palàm ab Ægidio Viterbiensi Augustiniani Ordinis Generali in hæc verba declamatum fuerit. *Vidimus Christum in nauicula obdormientem, vidimus ventorum rabiem, Hæreticorum furorem in candida veritatis vela irruentem: Vidimus malas cupiditates, diram auri, atque habendi sitim: Vidimus perditam malorum audaciam aduersùs iura, auctoritatem, maiestatem Ecclesiæ sæuientem. Vidimus (inquam) vim, rapinas, adulteria, incestus; omnem denique scelerum. pe-*

Orbũ fluctuãtem post decimum quintum sæculum deplorandum.

Concil. Lat. sub Iul. 2. ante session. 1.

stem.

ſtem, ita ſacra profanáque miſcere omnia, ita in ſanctam nauiculam impetum facere, vt penè ſcelerum fluctibus illa latus dederit, ac propè merſa, & peſſumdata ſit. Cui, & alterum Sipontinum Archiepiſcopum addere lubet, haud minùs acriter corruptos eorum temporum mores apud eiuſdem Concilij Patres Oratione infectantem his verbis. Seſſ. 5. *Quòd ſi (vt nonnulli prædicant) finxêre quondam Poëtæ poſt Saturni tempora cùm ſenſiſſent iuſtitiam à rebus humanis abeſſe, offenſam vitiis hominum receſſiſſe à terra, in Cælúmque migraſſe, & ad Iouis Regnum ſe contuliſſe. Bone Deus, quas nugas, quas fabellas, excogitaturos eos fuiſſe arbitramur, ſi noſtrorum temporum ſcelera, ſi flagitia, ſi facinora, ſi abiectum Chriſtianæ Religionis cultum, ſi veſanam dominandi libidinem, ſi nefandam rapiendi licentiam: ſi inauditam in iis impietatem, ſæuitiam, ambitionem, quos pietatis, charitatis, integritatiſque exempla eſſe oportebat, conſpicarentur?* Cui non id maximè horrendum, nedum deplorandum videri debeat?

Graſſabantur eo tempore in toto ferè terrarum Orbe inſani bellorum tumultus: Italiam præſertim Galli, & Cæſariani, dum mutuis ſeipſos armis diſcerpunt, miſcrè deuaſtant. Verùm, dum inter Chriſtianos Reges cruenta bella deſæuiunt, hac eadem tempeſtate in Germania, Thomas Muntzerus incredibilem propè Ruſticorum turbam, quæ ad centum ſuprà quinquaginta millium hominum numerum excreuerat, ad ſeditiones aduersùs Clerum, Principes, ac Magiſtratus concitat, qui ſacras ædes, ac templa vaſtant, monaſteria diruunt, monachos trucidant, ſacra peſſumdant, atque omnis generis flagitia patrare non verentur. IX. *Ruſticorum bellū in Germania exortum.*

Porrò in tanto Germaniæ luctu, tantáque rerum Italicarum perturbatione: Solymanus Turca rerum opportunitatem nactus, Belgrado Vrbe, Vngariæ propugnaculo, biennio ante expugnata, hoc anno, (vt notat Genebrardus) tranſmiſſo in Rhodum exercitu, Inſula poſt ſeptimum obſidionis menſem potitur: atque ita quæ antiqua Equitum Hieroſolymitanorum ſedes fuerat, dum Chriſtianorum Principum inter ſe digladiantium fruſtra auxilia præſtolatur; in Turcarum tandem poteſtatem venit. Denique ita res Chriſtianorum hac tempeſtate ſe habebant, vt cædibus, ac rapinis omnia plena eſſent: tantáque proteruorum hominum inſolentia pererebuiſſet, vt apud Italos, Gallos, Germanos, cuncta quotidianis cladibus, bonorum expoliationibus, direptionibus, deprædationibus, ſanguine redundarent. X. Genebr. in Chron. huius anni. *Rhodus a Solymano Turca expugnatur.*

At neque his infœliciſſima hæc Orbis tempeſtas, tot malis contenta fuit: pelora namque ac grauiora hæreſum inuaſione acceſsêre. Tam enim nouarum hæreſum ferax hæc hominum ætas fuit, tórque hæreticorum monſtra, velut effractis aſpidum ouis Orbi peperit; vt vniuerſa tunc hæreſum colluuies ab Inferis euocata videretur. Vix enim vnam Chriſtiani Orbis partem offendas, quæ circa hæc tempora, aut ſuum nouorum dogmatum Parentem non protulerit, aut peſtifera hac hæreſum tabe contaminari non cœperit. XI.

Prima omnium Germania Martinum Lutherum Saxonem ex Incubo natum (vt ferunt.) anno 1517. vel vt alij volunt 1520. Hæreſum Auctorem prodidit, qui cumprimùm Vvitembergæ Catholicam Religionem proſcribere, ac oppugnare cœpit: mox ex eo tot hæreſum ſectæ ebullire, ac velut ex equo Troiano Hæreticorum turmæ prodire viæ ſunt; vt totam ferè Germaniam, ac finitimas regiones mala ſobole repleuerint. Poſt hunc & Andream Carolſtadium priùs Lutheri Achatem, deinde iuratum hoſtem; & Zuuinglium, à quo Zuuinglianorum ſecta; & Philippum Melanchtonem, à quo Energiſtæ, ac Lutherani molles, & Flaccum Illiricum, à quo Lutherani rigidi, & Ioannem Oecolompadium, & Oſiandrum, & Anabaptiſtas, & Libertinos, & Vveſtphaliſtas, & Pacimontanos, & pleróſque alios vipereos partus, ad ſui, & Eccleſiæ exitium fudit, à quibus antiqua Germaniæ Fides labefactata, ac multis in locis funditùs deleta fuit. XII. Cochl. de act. Lutheri. *Hæreſum colluuies apud Germanos ab Inferis excitata.*

Gallia quoque ſuum non longè poſt è latebris colubrum eduxit, Ioannem XIII.

Caluinum

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. ANTE REFORM. COND.
1524. 1. 6. 0.

Caluinum Patria Nouiodunenſem, qui ob vitæ improbitatem, ac nefanda ſcelera lilio inuſtus, patria pulſus, atque in exilium actus, vix Geneuenſem Eccleſiam, Farello inde exturbato, apud Allobroges occupauit: cùm protinùs tot hæreſum venena, quæ tum à Luthero, tum à Zuuinglio hauſta, ſibi velut peculiaria parauerat, cœpit diffundere; vt non modò Gallia, ſed & Germania, & Britannia, & Scotia, & Hibernia, ac pleræque aliæ Orbis Regiones ea peſte computruerint. Ex eo denique, tanquam à venenato Parente, virulenta deinde Richerianorum apud Gallos, Puritanorum, & Proteſtantium apud Anglos progenies diſſeminata fuit.

Caluinus Galliam, aliáſq; non nullas Orbis Regiones ſua tabe inficit.

XIV. Per id tempus Hiſpania ſuum quoque monſtrum paſſa eſt, Michaëlem Seruetum: à quo Seruetianorum lues propagata, adeò Caluini faſciculis conflagrari non potuit, quin plurima loca ſua hæreſum tabe infecerit. Neque his Hæreſiarcharum portentis Italia hac tempeſtate libera fuit, quæ & Petrum Vermillium, & Valentinum Gentilem, à quo Valentiniſtæ: & Franciſcum Stankarum, vnde Stankariani originem duxêre, in Orbis perniciem fudit; quamquam neque Hiſpaniæ, neque Italiæ Regio horum venenis hoc tempore imbuta fuerit.

XV. Denique, vt his finem imponam. Si Polonos adeas, Ioannem à Laſco, Alaſcorum progenitorem offendas: Si Belgas Iacobum Præpoſiti, & Georgium Dauid; ſi Allobroges, Petrum Viretum nouos hæreſum diſſeminatores obuios habeas, à quibus antiqua Eccleſiæ Fides noua quadam Reformationis ſpecie deformata fuit.

Varia Hæreſiarcharum monſtra ſui hac tempeſtate exorta.

XVI. Quanquã verò hi Nouatorũ, & hæreſum duces, quos hactenus recẽſui, neq; ſimul, neq; hoc eodẽ anno cuncti ſua venena propinauerint: ſed ex his alij præceſſerint, alij hoc anno poſteriores fuerint: cùm tamen id ex omnium Hiſtoriographorũ conſenſu certum ſit vniuerſos, non longè ab hoc anno in Orbẽ emerſiſſe, ac ſuos errores euomuiſſe; id nobis ad extremas horum temporum miſerias declarandas ſatis ſupérque eſſe debet. Quapropter, quæ ex varijs, ac propè innumeris malis, ac calamitatibus, quæ hac tempeſtate Chriſtianũ Orbẽ diuexarunt, hîc magis indicare, quàm explicare volui, eò tenduntvt miſertimo, ac propè deſperato rerum omnium ſtatu Eccleſiam hoc tempore laboraſſe omnibus perſpectum ſit.

XVII. Iam verò, quis infœliciſſima hæc Orbis tempora tot malis agitata, vel ad ſupremũ rerũ diẽ, ac interitũ pararivel ſaltẽ ad maiora, ac grauiora mala rapi non exiſtimaret? Porrò hîc ineffabilis illa Dei ſapientia maximè ſpectanda, atq; admirãda eſt, quæ cùm tot in Eccleſiam mala exundare permitteret, vt Petri Naulcula, penè eorũ fluctibus obruta eſſe videretur: eò ſpectare videbatur, vt celeriùs, atq; vberiùs illi opem & auxilium impenderet. Nam; vt Chryſoſt. ait: *Hoc Deus ſemper facit, vt quãdo vrgẽtia mala expulſurus ſit, tunc grauiora, & terribilia inducat.* Quamobrem eo factum eſt, vt cùm rebus penè deſperatis mederi, extremáq; Orbis mala amplioribus bonis delere ſtatuiſſet, nouam Capucinorum Reformationem in Eccleſia excitauerit, qua & vitiorum mõſtra à Chriſtiano Orbe expelleret, & antiquam Eccleſiæ faciem, ampliori bonorum vſura reſtitueret.

Chryſoſt. hom. 51. in c. 14 Matth. ad initium.

Capucinorũ Reformatio quorſum à Deo excitata.

XVIII. Haud facilè quis enarrare queat, quã ingentes ad pietatẽ motus, noua hæc Reformatio, repentè in Orbe cõcitauerit; quamque ardentes ad omnia virtutũ genera flãmas, nedũ igniculos, in omniũ animis accenderit. Vix enim exorta, tã præclara, & admirabili vitæ ratione, tantáq; cæleſtiũ virtutum luce coruſcare viſa eſt, vt mox omnia vitiorũ monſtra perſequi, debellare, confodere; homines ab auaritiæ ſtudio, à carnis cupiditatibus, atq; à cæteris ſceleribus reuocare, vniuerſos ad virtutũ ſtudia propellere, cũctos ad pœnitentiã prouocare; tanta vi, tantáq; Dei virtute cœperit: vt pleriq; diuini amoris flãmas ex illius aſpectu concipiẽtes, ab eo tẽpore bellũ vitiis indicere, plures efficacioribus vitę exẽplis cõmoti, delicias fugere, atq; animũ ad virtutẽ trãsferre: plurimi ad mundanarũ rerũ contẽptũ animari: innumeri per calcatas opes, ac parentes ad Crucis vexillum, ad Monaſteria, ad ſolitudines pergere feſtinauerint.

XIX. Deniq; nouæ hui⁹ Reformationis alumnos tã ſtrenuè aduerſùs hæreſũ hydras dimicãtes, ac cæleſtis veritatis gladio nouos errores obtrũcantes, verã vbiq; Religionẽ

disſeminantes,Catholicam Fidem verbo, ſcripto , ſanguine propugnantes ; demùm pro Eccleſia ad extremum vſque ſpiritum decertantes,tam prior illa , quàm poſterior hæc Orbis ætas conſpexit. Vt Iacobus Gualterus, vir cùm primis de Catholica Fide benemeritus in ſua Tabula Chronographica de iis ita ſcripſerit. *Ordo RR. PP. Capucinorum ſub Regula S. Franciſci in magnum Eccleſiæ bonũ incheatur anno 1525.vt aiũt Florimundus Raymundius,lib.7.de orig. hæreſ.c.5. & R.P.Paulus Moriggia Mediolanenſis in libro,quem ſcripſit de origine omnium Religionum,c.43.vt ex eo referunt tum idem Florimũdus,tum R.M. Ioſephus Zarlinus Clugienſis,in Tract. de origine PP. Capucinorum:vel certè, aliquot antè annis,vt copiosè diſputat idem Zarlinus, ibid.Incheatur , inquam,vt murus admodum opportunus pro domo Dei aduersùs inſurgentes per id temporis Anabaptiſtas , Carolſtadianos,Oecolampadianos,Libertinos,Zuinglianos,Dauid Georgianos,alióſque coæuos Antichriſti prodromos,& Eccleſiæ turbatores.*

Hæc quandoquidem ita omnibus perſpicua ſunt , qui huius Ordinis geſta non ignorant , vt abſque diuini honoris , ad quem amplificandum potiſſimùm ſpectant, damno, & iactura ſilẽtio præteriri non poſſint;leuiter attingere visũ fuit,præſertim cùm teſte Archangelo apud Tobiam:Opera Dei reuelare, & confiteri honorificum ſit.Quanquam verò nulla Religio ea gloria,quam à Deo Opt. Max.ſibi adepta eſt, nulla ratione expoliari debeat:eaque Hiſtoriographo lex ſancita ſit , vt quæ vera,ac rerum experimento,vel diuturno tempore ſunt probata,quæque dicenda ſunt, tacere non debeat ; ſed velut à rerum veritate mutuata tranſcribat : ne tamen quiſquam Philautiæ vitio , aut animi immoderationi adſcribat; quod in veram ac ſolidam Religionis commendationem interdum dici contingit; à quamplurimis mihi abſtinendum ſtatui,quæ tametſi vera ſint;earum tamen narratione,quandoquidem nonnullis typhus potiùs oſtentari , quàm veritas candidè indicari videatur , ea Dei potiùs,quàm hominum oculis ſubiici ſatiùs fore exiſtimaui. XX.

Hinc igitur,vt ad inſtitutum redeam, non modò diuinæ bonitatis , & potentiæ opus nobis contemplandum ſe offert , quo ſuprema hominum mala , ac damna ampliſſima nonnumquã bonorum vſura reſarciuntur:verùm & admirabilis Dei erga Eccleſiam prouidentia elucet;qui iniquiſſimis præſertim temporibus,quò ea maioribus impietatum,ac hæreſum tempeſtatibus iactatur,eò fortiora illi præſidia parat,quibus aduersùs irruẽtes procellas ſtabilis,ac firma permanere queat.Planè nulli dubium eſt,quin Deus Eccleſiam adeò tranquillam,ac velut in portu quieſcentem conſtituere valeret, vt nullis prorſus malorum fluctibus quateretur;At vndenam tã perſpicua erga illã Dei prouidẽtia erumperet,niſi eam malis interdum afflictari permitteret?Hinc Chryſoſt.*Iactatur quidem nauis*(inquit)*ſed non mergitur.Poterat quidem & in tranquillo nauigare:verùm non paſſus eſt Gubernator,quò ſimul, & nauigantium perſpicias tolerantiam,& Gubernatoris prudentiam plenius agnoſcas.* XX.

Id quidem,cùm in priori illa exorientis Ordinis ætate perſpectum fuerit,cùm ad Eccleſiam olim aduersùs hæreſum,ac ſcelerum tempeſtates,tuendã, ac ſartãtectam ſeruandam,Deíque iram ab hominibus propulſandam , Franciſcum adhuc viuentẽ Dei prouidentia excitauit,vt Minorum Ordinem inſtitueret:planè dubitandum nõ eſt,quin hac quoque tempeſtate nouis,ac fortè atrocioribus perditorum hominum, & Hæreticorum procellis in Dei Eccleſiam irruentibus,ipſa Dei prouidentia Franciſcum iam in cælo regnantem iterum impulerit : vt qui ſemel Eccleſiæ reparandæ munus à Deo acceperat,noua Ordinis ſui Reformatione iterum dilabentem Eccleſiam inſtauraret;rurſúſq; illud ſibi à Deo imperatum audiret ; *Vade Franciſce , repara domum meam,quæ labitur.* quod per nouæ Reformationis alumnos præſtaret. XXII.

Verùm neque mihi fruſtra perſuadeo , nouam hanc Reformationem , ad extinguendas diuini furoris flammas, Deo auctore,à B. Franciſco potiſſimùm excitatam fuiſſe.Perſpicua enim illa Chriſti vox eſt,qua ſemel viuentẽ adhuc Franciſcũ ac pro Chriſtiano populo orantem ita affatus eſt:*Franciſce,ſi optas,vt flagella mea à Chriſtiano Populo auertã:ſatage,vt Ordo tuus,in ea Regulæ obſeruãtia permaneat,in qua fundat⁹ fuit,vt* XXIII.

in ea

Communicated by Dr. Hutton, R. S. Sec. and Prof. Nat. Phil. R. Mil. Acad.

Read March 19, 1789.

I. *Observations on the Comet which appeared in the Year 1788.* By Mr. Charles Mason, F. R. S. and Mr. Jeremiah Dixon.

The Comet which appeared in the year 1788, was first observed by us on the evening of the 13th of June, at which time it was very near the star *a* in the Crown, and was then of the 3d magnitude. We observed it on the 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, July 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, 31st, August 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, 31st, September 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, October 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, 31st, November 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, December 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, 31st, 1789, January 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, 31st, February 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, March 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, 31st, April 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, May 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th, 16th, 17th, 18th, 19th, 20th, 21st, 22d, 23d, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, 31st, June 1st, 2d, 3d, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th,

A. Some Further Results of Section II. Non-Euclidean Lines. 19

Theorem. Two non-Euclidean lines which have a common perpendicular do not intersect, however far they be produced.

For, if possible, let the lines AB, CD have a common perpendicular EF, and let them intersect when produced to the point G. Then, since EF is perpendicular to AB, the angle EFG is a right angle, and therefore the angle EGF is an acute angle. Let GH be the perpendicular from G to EF. Then, since EF is perpendicular to CD, the angle HGF is equal to the angle EGF, and therefore is an acute angle. Hence the sum of the angles of the triangle GHF is less than two right angles, which is impossible. Therefore the lines AB, CD do not intersect.

Theorem. Two non-Euclidean lines which are both perpendicular to a third line do not intersect, however far they be produced.

For, if possible, let the lines AB, CD be both perpendicular to EF, and let them intersect when produced to the point G. Then the angles EFG, FEG are both right angles, and therefore the sum of the angles of the triangle EFG is not less than two right angles, which is impossible. Therefore the lines AB, CD do not intersect.

Theorem. Two non-Euclidean lines which are both perpendicular to a third line have a common perpendicular.

For let the lines AB, CD be both perpendicular to EF, and let GH be the perpendicular from the middle point G of EF to AB. Then, since the angles EFG, FEG are both right angles, and the sum of the angles of the triangle EFG is not less than two right angles, the angle EGF is not less than a right angle. Hence the angle HGF is not less than a right angle. Therefore the sum of the angles of the triangle GHF is not less than two right angles, and therefore is equal to two right angles. Hence the angle GHF is a right angle, and GH is perpendicular to CD. Therefore GH is a common perpendicular to AB, CD.

Theorem. Two non-Euclidean lines which have a common perpendicular are both perpendicular to a third line.

For let the lines AB, CD have a common perpendicular EF, and let GH be the perpendicular from the middle point G of EF to AB. Then, since the angle EFG is a right angle, and the sum of the angles of the triangle EFG is not less than two right angles, the angle EGF is not less than a right angle. Hence the angle HGF is not less than a right angle. Therefore the sum of the angles of the triangle GHF is not less than two right angles, and therefore is equal to two right angles. Hence the angle GHF is a right angle, and GH is perpendicular to CD. Therefore AB, CD are both perpendicular to $EF

mum Vaticinij caput, quæ à prima Ordinis natiuitate per temporum, ac rerum periodos in eo acciderunt, de quibus nimis durum, ac molestum esset differere: ad secundam Vaticinij partem accedo, in qua asseritur. In postremo rerum Ordinis statu Reformationem secundùm spiritum Fundatoris fieri debere. Nemo spiritum Fundatoris, B. Francisci spiritum esse ignorat; in quo hæc tandem Reformatio fieri debet. Quis verò B. Francisci spiritum, quo Minorum Ordo olim ab eo conditus, ac fundatus fuit; Euangelicum Paupertatis spiritum esse non sentiat? Cùm hanc vnam tam sæpè, ac tanta verborum vi, & inculcatione B. Fundator filiis commendare solitus fuerit: vt in ea totius Ordinis vitam, & incolumitatem constitueret: quod ipsi quoque Pontifices, ac Regulæ expositores non obscurè tradunt, cùm Minorum Religionem in altissima Paupertate fundatam affirmant. Quod cùm ita sit, planè perspicuum est, cùm Reformatio secundùm spiritum Fundatoris futura prædicatur, eam in altissima B. Francisci paupertate, quã ipse, & viuens coluit, ac Minoribus, lege inuiolabili colendam præscripsit, procul dubio collocandã fore.

B. Bernardi à Quintanadoña Vaticinium explicatur.

XXXII. Iam verò, si quis vniuersas Ordinis Minorum Reformationes, quæ hactenus emerserunt, altè animo reuoluat, nullam reperiat, quæ altissimam B. Francisci paupertatem tam ardenter, tamque tenaciter, quàm postrema hæc Capucinorum Reformatio, complexa fuerit: quæ eousque in angusta sacrarum Ædium; ac domorum ædificatione; in Ecclesiasticæ, ac domesticæ supellectilis tenuitate, ac simplicitate: in rudi, ac vilissimo vestium cultu; in omnis pecuniæ, ac humanæ rerum prouisionis contemptu: demum in arcto rerum omnium vsu, Fundatoris spiritum æmulata fuit; vt ea dumtaxat viuere, vigere, subsistere videatur: ita vt ad priorem Ordinis paupertatem non tam accedat, quàm eam fortè excedat. Quo fit, vt si de altissimæ paupertatis cultu proposita Vaticinij verba intelligenda sint, nulli dubium esse possit, quin ea ad Capucinorum Reformationem referenda sint. Quòd si de perfecta totius Regulæ Obseruantia, ad quam Fundatoris spiritus se extendit, ea quis explicare malit; id sanè haud malè accipio: neque enim, qui varias post conditæ Religionis tempora Reformationes, in Ordine institutas, diligentiùs euoluunt; puriorem, aut secundùm B. Francisci spiritum, perfectiorem vnquam Regulæ Obseruantiam, quoad singula eius capita (quod absque cuiusquam iniuria dictum sit) hac, quæ apud Capucinorum Reformationem viget, extitisse fatentur: ex quo adamussim illam iuxta Fundatoris spiritum conditam intelligimus. Sed quoniam hæc ad Reformationis commendationem pertinent, quibus haud lubenter immoror: His prætermissis ad tertium Vaticinij caput venio: quo postrema hæc Reformatio à viris simplicibus, ac idiotis ita auspicanda esse prænunciatur; vt tamen, quis illius Auctor fuerit, ignoretur. Certè qui Capucinorũ ortũ, ac primordia animo repetit: hæc tam apertè de hac Reformatione dicta perspiciet, vt vix cuiquã alteri Ordinis Reformationi, quæ antea præcesserit, accõmodari valeãt. sed quoniã de his in Appar. iã antea fusè disseruimus, eò redeat Lector, vt ex his, quę ibi dicta sũt, Capucinor. Reformationẽ his verbis indicari, haud ęgrè sibi persuadeat.

Capucinorũ Reformatio secundũ spiritum fundatoris condita.

Capucinorũ Reformatio à viris simplicibus exorsa.

XXXIII. Quartũ verò Caput illud est, cùm post dispersionem, Congregatio Fratrũ in tertio loco futura prædicitur. At quandoquidem hæc verba longã historiæ seriẽ exposcunt, quam in anno 1527. & 1528: & 1529. Deo benè adiuuãte fusiùs exarabimus: hîc tantũ indicare sufficiat: Anno 1527. & 1528. nouã hanc, & vix exortã Reformationẽ, tã diris persecutionibus, & calamitatũ tẽpestatibus iactatã fuisse: vt qui iam ei nomina dederant, eo tẽpore per nemora, ac montiũ deuia dispersi, latebras, & cauernas quærerẽt, quo se ex fuga reciperẽt. At sedata per Pontif. Bullã tẽpestate, tandẽ pusillus ille Reformationis grex in Aluacinæ Conuẽtu, qui tertius post Camerini, & Mõtis Melonis Conuentum illi locus, ac Monasterium fuit, anno 1529. congregatus, primũ ibi Generale Capitulum celebrauit, Matthæum à Basso Generalem elegit, ac Constitutiones sanxit, quibus deinceps humilis illa Congregatio regeretur.

Porrò in eo Capitulo, posteriora Vaticinij verba impleta fuisse res ipsa

declarauit. Etenim luce è Cælo in eam Fratrum Congregationem, quæ Aluacinæ in Domino collecta erat, repentè delapsa, quæ signum veræ, perfectæ, ac secundùm Fundatoris spiritum institutæ Reformationis ostenderet; tantum inde cælestis luminis, ac virtutis cunctis infusum est; vt quæ ad perfectum Reformationis statum, ac Regulæ obseruationem necessaria essent, illis cælesti dono perspicua fierent; tantáque ex alto virtute induti fuerint, vt nullas deinceps persecutiones, aut hominum iniurias metuerent; quemadmodum suo loco vberiùs exarandum erit.

B. Francisci Politiani de Capucinorum Reformatione Vaticinium.

XXXV

Hoc itaque testimonio explicato, aliud quoque Francisci Politiani Vaticinium nobis perpendendum se exhibet, à quo futura Capucinorum Reformatio, velut cælesti præconio illustrata, à Deo testimonium sibi vendicat. Floruit hic Franciscus, quarto, & quintodecimo sæculo. Vir inter Patres, qui Minores Conuentuales nuncupantur, illustris, ac sanctimonia claris, nec non Prophetiæ Spiritu insignis: quem propterea Rodulphus Tossinianensis inter illustriores familiæ columnas recenset; qui tandem vita in præclaris virtutibus transacta, è viuis ad superos est translatus, anno 1513. ante Reformationem conditam, duodecimo.

Rodulphus Tossin. Hist Seraph. Rel. l. 2. fol. 154.

XXXVI

Hic igitur aliquando iter faciens, cùm Assisium Vmbriæ Vrbem peruenisset, die quadam in platea, ob ingentem populorum affluentium copiam, Dei verbum ministrans, his inter concionandum verbis sæpiùs vsus fuit. Audi, Ciuitas mea, audi Vrbs, magni Patris mei Francisci Natalis: mira, sed vera refero: iam non multum temporis dilabetur, cùm nouum, ac resurgentem, B. Franciscum oculis tuis perspicies: resurgentem, inquam, non corpore, sed habitu, ac spiritu: tum ad pueros quosdam, qui adstabant, conuersus: Vos (inquit) ô pueri, vos B. Franciscum rediuiuum videbitis: Iam enim propè est in ianuis. Quod certo deinde testimonio probatum fuit: ex his enim, qui B. Patris sermoni eo tempore præsentes aderant, cùm senex quidam post exortam Reformationem, ad Capucinorum Monasterium, Assisio non longè distans (quod Carcerellarũ dicitur) accessisset; præfata B. Patris illius verba Fratribus referens, tanta in eis intuendis mentis lætitia afficiebatur, vt lachrymarum imbribus perfusus præ gaudio sæpè in hæc verba erumperet: Sat est, ô bone Iesu, sat est: iam Sanctum Franciscum rediuiuum, atque ad nos reuocatum cerno.

B. P. Francisci in Capucinorum Reformatione rediuiuus prædicatur.

XXXVII

Neque id sancto illi Viro semel prædixisse satis fuit; nam & eadem in Etruria, dum verbum Dei disseminaret, plerique iterum atque iterum refricantem audiêre. Inter quos vir quidam eo sermone commotus, cùm serui Dei verba de Reformatione eorum, qui de Obseruantia nuncupantur, dicta esse arbitratur; statim eum Ordinem ingressus, aliquot annos in eo magna cum virtutum laude transegit. At noua Capucinorum deinde Reformatione exorta: cùm & antiquam B. Francisci habitus formam cum ea restitutam, simúlque ipsius paupertatem, simplicitatem, Regularem Obseruantiam, vitam denique in Orbem reuocatam cerneret; perinde ac si B. Franciscum in ea reuiuiscentem videret: altiùs B. Viri verba apud se meditari, ac de Capucinorum Reformatione interpretari cœpit; quapropter, nulla interposita mora, ad Capucinos euolauit, ac F. Bartholomæi nomen sortitus, religiosam inter nos vsque ad mortem vitam duxit.

Rodulphus Tossin. Hist. Seraph Rel. l. 1. fol. 85.

XXXIX.

Tertium his testimonium accedat, Bernardini Feltrij: qui cùm inter Obseruantes ante annũ 1494. nota sãctimonia, & miraculis clarus, ac præsertim Prophetico spiritu illustris, vt testis est Rodulphus Tossinianensis in sua Historia, tanquam arcus refulgens inter nebulas gloriæ splẽderet; semel in copiosa suorũ Fratrum frequentia de rebus Religionis verba faciens, & Capucinorum Reformationem, quæ breui futura erat, prænuncians, linguam in has voces explicauit. Sunt de hîc stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant B. Franciscum iterum in Ordine resurgentem. Neque, ad hanc B. Patris Prædicationem veram comprobandam, longo annorum curriculo opus fuit: nam anno, post fælicem ipsius obitum, trigesimo primo, noua Capucinorum Reformatio ex Ordine erumpens. B. Franciscum secum

B. Bernardini Feltry de Capucinorum Reformatione Vaticinium exeritur.

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. ANTE REFORM. COND.
1524. 1. 6. 0.

rediuiuum reduxit.

XL. At verò, nec minori admiratione digna sunt, quæ Frater quidam Augustinus Fulginas eiusdem Ordinis de Obseruantia: Vir inter illius familiæ laicos virtute præstans, ac Dei Spiritu illustris, eodem ferè tempore Tertiario cuidam, qui illi frater germanus erat, de Capucinorum Reformatione prænunciauit. Dum enim is in Conuentu S. Mariæ Angelorum Assisio inter Fratres illius familiæ conscriptus degeret, accidit; vt Tertiarius frater, qui deuotione erga Virginem plurimùm pollebat, eò in die Indulgentiæ accederet; qui ab Augustino humaniter exceptus, & in solitarium locum ductus, vt cum eo liberiùs de rebus cælestibus colloqueretur: post lectionem Passionis Domini, ex Meditationibus S. Bonauenturæ decerptam: qua vterque ita compunctus fuit, vt ob amarissimas Christi passiones simul in fletus, ac lachrymas sese effunderent: Fr. Augustinus velut repentino Dei spiritu correptus, ita Fratrem affatus est: O Frater, ô frater, sustine paulisper: grandia tibi spectanda erunt, quæ breui ventura sunt. Etenim post breue tempus, Pontificem, Florentia Vrbe progenitum, Romæ sedentem conspicies; Væ tunc Romanæ Vrbi: eheu, eheu Roma infælix, quot tibi eo tempore mala toleranda erunt! Porrò eadem tempestate B. Patrem nostrum Franciscum iterum resurgentem, iterúmque rediuiuum cernes: & hunc, quem vides, Minorum Ordinem perfectè secundùm S. Francisci vitam, ac spiritum restitutum perspicies.

Fr. Augustin. Fulginas Capucinorum Reformationi ante ip sius ortum prænunciat.

XLI. Hæc dicta simplex, ac deuotus Tertiarius tunc admirans, deinde experimento vera fuisse didicit; nam paucis annis elapsis, cùm post Adriani VI. obitum Clemens VII. Patria Florentinus, Pontifex electus fuisset, anno 1523. Mense Decembri: vix triennio sui Pontificatus expleto, anno nimirum 1527. à Borbonio Cæsariani exercitus Duce Vrbs Romana direpta, ac deuastata fuit: cũ biennio ante dumtaxat, nempe 1525. noua Capucinorum Reformatio in Orbe cœpisset. Hæc Tertiarius ille, cùm ita quemadmodũ ab Augustino prænunciata fuerant, accidisse suis oculis conspexisset, in morbum incidit: quo diu afflictatus, antequam ex humanis excederet; Fratri Bartholomæo Hispellensi, qui ex Obseruantium familia paulò antea ad Capucinos migrauerat, vniuersa eo modo, quo exarata sunt, fusiùs exarauit.

XLII. Postremum denique testimonium à Galatrensi quodam sene, qui Ioannes appellabatur, lubet accipere. Huic, paulò ante Capucinorum Reformationis ortum, accidit, vt dum Galatro Calabriæ, oppido ruri in Domini timore vitam ageret, atque agros suos proprio labore excoleret (Vir enim erat agrestis) sæpiùs in meridie Virum quendam facie ignotum, ac præstantioris formæ, quàm Regio illa ferret, eò peragrantem; atque eo prorsus, quo ij hac tempestate vtuntur, Capucinorum habitu indutum cerneret: Admirabatur Ioannes insolitam habitus formam: cúmque attentiùs Virum intueretur, is eum semel his verbis affatus est. Ioannes, quid miraris? aut quæ tuum, ob hanc vestis nouitatem, animum sollicitudo exagitat? Hac habitus forma vti debet aliquãdo Religio, quæ paucos post annos exorietur: illúdq; tibi veritatis argumentum erit, quòd Religionis illius Fratres, in hanc Eremum, velut in asylũ imminente iis persecutione se recipient. His dictis, statim ab eius se oculis proripuit, neque ab eo deinceps visus fuit. Obstupuit Ioannes; & quanquam quid ea tunc visio portenderet, ignoraret; visum tamen plurimis, rerum adhuc ignarus, narrabat: donec Capucinorum Congregatione apud Calabros exurgente, Fratres inter prima illius exordia, in Eremum sancti Eliæ, ad persecutionem declinandam confugientes, conspicatus, Cælestem Angelum illum esse deprehendit, qui sub illa habitus forma Capucinorum Ordinem illi futurum præsignauerat. Quamobrem, cùm sæpè de hac Angeli apparitione, & Capucinis cum domesticis verba faceret; his permotus ex ipsius filiis alter Capucinorum non multò post numero adiunctus, sub Antonij nomine, dignam Religioso homine vsque ad finem vitam duxit.

Ioanni Galatrensi Capucinorum Reformatio ab Angelo reuelatur.

Porrò ex his, duo nobis lubet perpendere. Primum, quàm ſingularem Virgo Deipara Minorum Ordinis Patronam ſe gerat: quandoquidem in vtroque tam primæ illius Inſtitutionis, quàm poſtremæ huius Reformationis ſtatu ipſius ſe Parentem, ne dum nutriciam matrem profitetur; atque adeò in illius bonum, ac vtilitatem inuigilat; vt perinde ac ſi ab ea genitus eſſet, ſedulam ipſius curam, ac ſollicitudinem gerat: quo fit, vt nulli mirum videri debeat, quòd Minorum ac præſertim Capucinorum Religio tam copiosè in ipſius, velut amantiſſimæ Parentis cultum, ac venerationem ſe ſe effundat: vt ab illius ſinu pendere, vniuerſáque veræ pietatis officia illi exhibere geſtiat, quæ grati in eam filij ſignificationem oſtendant: nihil denique, quod ad ipſius gloriam augendam ſpectat, ſibi prætermittendum exiſtimet. Neque id ſanè immeritò; nam ſi Beatiſſima illa Virginum Regina tam ſollicitè res huius Ordinis curat, perinde ac ſi illius Parens, à Chriſto conſtituta eſſet illis verbis: *Mulier ecce Filius tuus.* An non æquum eſt, Minorum Ordinem, totum ſe in eius honorem, ac venerationem extendere, quo ſe legitimum illius Filium eſſe declaret? haud ſecùs, quàm ſi olim Dei Filius in Cruce pendens ipſi aliquando in myſterio, velut Matrem colendam reliquiſſet, cùm diceret: *Ecce Mater tua*: quam ſcilicet ſummis, quæ Cæleſtem Matrem decent, honorum titulis, ac officiis proſequi debeat. XLII

Car Capucinorum Religio ſingulari erga B. Virginem religione afficiatur, cauſa exeritur.

Alterum verò, haud minori obſeruatione dignum eſt; quàm ſcilicet illuſtris hæc poſtrema Ordinis Reformatio cenſeri debeat, quæ tot diuinis præconiis aucta, perinde ac ſi cum prima Ordinis inſtitutione, dignitate contenderet, primùm quidem illuſtriſſimam Cælorum Reginam ſibi Parentem è Cælo vendicat; tum Deum hominibus in ipſo ortu iratum placat; ſui quoque aduentus præcones, è Cælo Angelos, è terris homines ſibi accerſit. Poſtremò cùm primùm in Orbe apparet, ac ſe conſpiciendam præbet, B. P. Franciſcum, velut accenſa face præeuntem, ac viæ ducem intuetur. Id verò quo ordine, quâve ratione factum fuerit, nunc demùm explicandum erit. XLIV

Capucinorũ Reformationi dignitas, quanta.

Inter alia, quæ humani generis hoſtes olim inter ſe conſilia agitarunt, quibus Minorum Ordinem ſibi cùm primis inuiſum perderent, ac ſi fieri poſſet, funditus delerent ſi antiquis Ordinis Monumentis credimus ſummum illud, ac perniciosiſſimum fuit; in quod vniuerſi conſpirarunt, quo omni ſtudio, ac labore ſe enixuros condixerunt: vt nobiles in primis, ac diuites, ad carnis delicias propenſos, ac præterea delicatos, molles ad Ordinis ſinum compellerent, à quibus pœnitentiæ rigor paulatim ſub corporalis neceſſitatis ſpecie remitteretur, ac tandem interiret. Iuuenes quoque, ac malæ indolis adoleſcentes, garrulos, inſtabiles, quietis impatientes, effrenes, omni virtute, ac Dei Spiritu vacuos ad Religionem adducerent: qui rectam Ordinis diſciplinam diſſoluerent; atque vniuerſa perturbarent, confunderent, euerterent. Doctis denique, ac eruditis viris eodem modo ad Ordinem aditus pateſceret, qui vana litterarum ſcientia inflati, typhum in animo gererent, primas ſedes ambirent, honores quærerent, à quibus Religionis humilitas, ac ſimplicitas peſſundata, tandem periret. Atque vtinam Minorum Ordo iniquiſſimi conſilij damna, atque ab eo illata vulnera non perſenſiſſet. Quibus tamen Tartareus hoſtis minimè contentus, pleraque alia in Religionis pernicie cõſilia excogitauit, quibus illius candorẽ labefactaret, ac Regularẽ diſciplinam proſterneret: quæ D. Bonauent. in epiſt. quadam collecta commemorat, his verbis: *Sanè perquirenti mihi cauſas, cur ſplẽdor noſtri Ordinis quodãmodo obſcuratur, Ordo exterius inficitur, & niter conſcientiarum interius defœdatur, occurrit negotiorum multiplicitas, qua pecunia noſtri Ordinis paupertati ſuper omnia inimica auidè petitur, incautè recipitur, & incautius contrectatur. Occurrit quorundam Fratrum otioſitas, qua ſentina eſt omnium vitiorum, qua plurimi conſopiti, monſtruoſum quendam ſtatum inter contemplatiuam, & actiuam eligentes, non tam carnaliter, quam crudeliter ſanguinem comedunt animarum. Occurrit euagatio plurimorum, qui propter ſolatium ſuorum corporum grauando eos, per quos tranſeunt, non exem-*

Diaboli in Minorũ Ordinem conſilia. XLV

Chron Ord. Min. par. 1. l.

D. Bonauen. opuſc. tom. 2. epiſtol. ad Min. Prou.

pla

vitam B. P. Franciſci, ac paupertatem imitari, eiuſque perfectè veſtigijs inſiſtere peroptaret: tanta præ alijs vitæ auſteritate excellebat, vt non ſolùm vniuerſa B. P. Franciſci ieiunia, ac Quadrageſimas, velut præſcripta ſibi lege obſeruaret; verùm & ſingulis Veneris, ac Sabbathi diebus ſolum ſibi panem, & aquam pro cibo, & potu adhiberet: humi perſæpè, aut in ſubſtratis tabulis cubans, lignum pro puluillo ſibi eligeret: Paupertatis tam cupidus ſectator erat, vt ſolo habitu contentus, quo corpus potiùs obtegeret, quàm à frigoris rigore, atque alijs temporum iniurijs defenderet; cætera omnia ita reſpueret, vt vix ea, quæ naturæ neceſſaria ſunt, ſibi admittenda cenſeret. Denique, hominum conſortia fugiens, ita rerum diuinarum contemplationi, atque orationi vacabat, vt cæleſtem propemodum in Religione vitam agere videretur. Porrò in eo illud inſigne charitatis teſtimonium hoc tempore eluxit. Nam ſæua lue Camerini Vrbem anno 1523. depopulante, is nulla mortis pericula extimeſcens, cùm Ludouicum Foroſempronianum comitem ſibi adiunxiſſet, impetrata à Superiore licentia, tanto ſtudio, ac diligentia ſe ægrotantium obſequijs conſecrauit, vt maximam inde apud omnes ſanctimoniæ laudem conſequeretur.

His itaque cæleſtium virtutum ſtudijs dum Matthæus totus incumberet, ardentiúſque ad perfectam Regulæ obſeruantiam, ac B. P. Franciſci imitationem animum intenderet: ſemel accidit, vt in Conuentu Verucæ, quæ Mons falconis vulgò dicitur, vbi is tunc in ea Familia conſcriptus degebat, de perfectiori Regulæ obſeruantia cum alicuo illius familiæ Sacerdote familiariter colloqueretur; à quo cùm inter alia audiſſet ſe reliquoſque Ordinis Fratres tuta conſcientia ea habitus forma, quæ Minorum Obſeruantium eſt, vti poſſe, quam Pontificis illis indulgentia conceſſiſſet, illum protinus Matthæus interrogat: Num noua Pontificis indulgentia opus ſit, vt B. P. Franciſci habitum, qui in Minorum Ordine conſcripti ſunt, gerant? Falleris (inquit ille) non eſt hæc B. P. noſtri Franciſci habitus forma, quam gerimus. Mecum ne ludis, (ait Matthæus) aut ſeriò loqueris? Quænam, obſecro, præter hanc, eſt Franciſcani habitus forma? Ne iocum, mi Matthæe, ſuſpicêre (ſubdit ille) vera enim B. P. Franciſci habitus forma ea eſt, quam in ipſius habitu, qui Aſſiſij aſſeruatur, ac pleriſque in iconibus, quæ tum Aſſiſij, tum Romæ, atque alijs locis depictæ habentur, licet conſpicere. Tum ad illum Matthæus: Quæſo te per Deum immortalem, hanc mihi in Tabula deſcribe: neque enim memini, me ab iſthac noſtra habitus forma aliam vnquam depictam vidiſſe. Cumque ille habitum Capucio oblongo, & acuminato, abſque ſcapulari coniunctum delineaſſet; vix in eum Matthæus oculos coniecit, cùm mox ſpiritu commoueri cœpit: tantáque in eum Deo intus agente, animi cupiditate efferbuit, vt diu, noctúque in ipſum aſſidua cogitatione defixus, ſecum tantummodò alta mente reuolueret, quo pacto vera illa Beati Patris Franciſci habitus forma frui poſſet.

XLIX.

Matthæus de Bazio veram B. P. Franciſci habitus formam à Sacerdote addiſcit.

Interea, rem precibus à Deo impetrandam eſſe non ignorans; quotidianis ieiunijs, ac vigilijs carnem afflictare, aſſiduiſque orationibus, ac ſupplicationibus diuinæ clementiæ aures pulſare, gemitibus demulcere, lachrymis flectere, nunquam intermittebat: donec clementiſſimus Dominus, qui idcirco in Matthæi animo tam ardens huius rei ſtudium ſeuerat, vt illud ad perfectum tandem Reformationis germen adduceret: Beato Franciſco è Cœlo ad eum miſſo, quid illi facto opus eſſet, oſtendit. Res autem ita geſta narratur. Dum Matthæus in Verucæ Conuentu, ſuperiùs memorato, degeret; contigit, vt aliquando cum ſocio iter faceret, & vt de more ſolebat, ab eo paululum ſeiunctus ale rebus cæleſtibus ſecum quicquam meditaretur. Dum verò ita pergit, en ex inſperato Virum quendam, rudi, ac aſpero habitu indutum, cui Capucium eo planè modo, quo illi in Tabula paulò ante depictum fuerat, qualéque Capucinorum eſſet ſolet, ante ſe gradientem intuetur: qui interdum quidem à via declinare, rurſum verò per eam incedere videbatur. Repentino Matthæus illius aſpectu primùm obſtupeſcens, circum-

L.

B. Pr. Franciſcus, Capucinorum habitu indutus, Matthæo ſæpè in via apparet.

ſpiciebat,

ſpiciebat,vnde nam is tam repentè emergere potuiſſet ; at amicum habitum agnoſcens , greſſum feſtinat , vt ad Virum,quem Fratrem eſſe arbitrabatur, accederet, illiúſque colloquio frui poſſet ; at quò magis Matthæus ad eum propiùs accedere conabatur, eò ille celeriùs greſſum feſtinabat , donec tandem ex illius oculis euaneſceret. Porrò ea Fratris præeuntis ſimilitudo cùm haud ſemel tantummodò , ſed iterum, ac ſæpiùs, per aliquot menſium ſpatia ab eo eodem modo conſpecta fuiſſet; tam ardentes ſuo aſpectu erga perfectam B. Franciſci imitationem , & veram illius habitus formam in Matthæi animo igniculos accendit , vt ab eo tempore is Fratrum conuerſationes , & colloquia diligentiùs fugiens , nihil, præterquam ſolitaria loca quæreret , vt in his aſſiduis Orationibus , atque obſecrationibus diuinam clementiam exoraret. Cælum tunc ſuſpiriis ardentioribus pulſare , nemora gemitibus replere , indeſinentes ex oculis lachrymas fundere , carnem arctioribus ieiuniis , ac macerationibus caſtigare ! diuinámque ſibi lucem poſtulare cœpit , quæ , quod in eo viſu myſterium lateret , quídve diuina voluntas ab eo expeteret , aperiret. Ita ſanè fieri opus [illegible] Reformationis moles inde aliquando, Deo auctore, exurgere debuit , eò altiùs in ſpiritus humilitate, pietate, orationibus , lachrymis , ieiuniis , atque omnium virtutum exercitatione, illius in Matthæo quodammodò fundamenta præcederent.

LI. Cæterùm Dei bénignitas , quæ Matthæi mentem idcircò ad pietatem accenderat , vt æſtuantem cæleſti rore perfunderet : ardentiſſimas illas Matthæi ſupplicationes irritas eſſe haud paſſa eſt. Nam , cùm ſemel in oratione defixus attentiùs Deum pro mentis illuminatione oraret : tanta mox , ac tam copioſa Spiritus ſancti luce illius mens imbuta fuit , vt, Deo intùs loquente , intelligeret : Virum illum, rudi habitu, & Caputio ornatum, quem in via præeuntem conſpexerat , ipſum B. Franciſcum Patriarcham fuiſſe , verámque ipſius habitus formam ab exordio inſtitutam proculdubio eſſe, quam ab eo tunc geſtari aſpectauerat,qui propterea præire viſus eſt , vt ipſe quoque in eadem habitus forma , per integræ , ac perfectæ regularis obſeruantiæ viam illius veſtigia ſequeretur.

Matthæus à Deo illuminatur, agnoſcitque B. P. Franciſcum eſſe, qui ſæpè illi in via apparuerat.

LII. Hoc cæleſti lumine accepto Vir Dei , cùm illi omninò obtemperare , atque eam habitus formam ſibi vindicare altè animo repoſuiſſet : adhuc tamen modum ignorans, quo id aſſequi poſſet , in eo anxius , ac dubius hærebat : res enim planè difficilis , ac periculi plena illi videbatur. Cúmque pleráſque vias animus apud ſe voluteret , quibus rem propoſitam aggrederetur ; has variis difficultatibus obſitas cernens , ab iis facilè deterrebatur. Occurrebat ſiquidem animo , Prouincialis , aut Generalis Miniſtri præſentiam adire , atque ab iis illam habitus formam ſibi geſtandam impetrare. Neque enim Matthæus nouam vllam Ordinis Reformationem vnquam animo conceperat , neque ad eam , (quod maximè admirandum eſt) à Deo vnquam ſe vocatum ſenſerat ; cùm perfectam tantummodò B. Franciſci cùm habitu , tum vita imitationem ſibi proſequendam proponeret ; quo fit , vt ſi à Generali,vel Prouinciali Miniſtro eam habitus formā aſſecutus fuiſſet , ea contentus , nihil præterea de aliorum Reformatione cogitaſſet. Verūtamen cùm nulla id ratione ab Ordinis Superioribus ſe obtinere poſſe intelligeret, quos modis omnibus eos a[illegible]rrip[illegible] perſequi , non ignorabat, qui aliam ab inſtituta Ordinis ratione vitam ſibi ſequendam præſtituerent. Alteram ſibi viam , qua ad ſcopum pertingeret, proponebat : nimirum ad Apoſtolicam ſedem confugere , ab eáque totius rei finem , ac ſummam expectare. Verùm hæc nimis ardua , ac periculis plena via videbatur : Nam ſi per literas res peragenda foret , primùm quidem ei Viri copia deerat , qui negotium pro ea dignitate apud Pontificem ageret , vt inde proſpero rei euentu ſe frui poſſe ſperaret. Tum verò rem in Romana præſertim Curia, tam occultè haud pertractari poſſe nouerat,quin ad ſuorum Superiorum aures perueniret, quos propterea ſibi,vſque ad ſupremum illius interitum, aduerſarios fore non dubitabat.

Matthæus inter varia conſilia fluctuat.

LIII. Quòd ſi id non literis , ſed præſentia præſtandum eſſet. Cùm nulla ex Prælato-

rum

rum licentia illi adeundi Pontificis ſpes affulgeret ; reliquum tantùm erat, vt nulla expectata Superioris facultate ad Romanum ſe Pontificem conferret : Atqui terrebant illum pericula, omni ex parte minitantia. Nihil profectò ſibi Vir ſanctus, proprij periculi metuebat ; cùm enim B. P. Franciſci mentem clariſſimis verbis teſtatam eam eſſe intelligeret, vt toto ordine à Regulæ obſeruantia excedente, cuique Fratrum ab eo recedere, Regulámque vbi meliùs ſibi viſum fuerit, preſertim de Romani Pontificis licentia, obſeruare liceat : quemadmodum fusè ex Chronico Ordinis didicerat ; ac B. Bernardi à Quintaualle exemplo comprobatum legerat ; atque hoc ipſum res ipſa poſtularet. Si enim ea homini à natura lex ſancita eſt, vt ea minimè negligere debeat, quibus ſe, ſuámque vitam tueri poſſit. Cur ipſa tum naturæ, tùm Dei lege multò magis ſibi præceptũ eſſe non ſentiat ; vt ea omni ſtudio proſequatur, ſine quibus cæleſtem, ac beatam vitam conſequi nullo modo valet ? In quibus, quod ad Minores ſpectat, cùm ipſa Regulæ obſeruantia ſit, cui ſe iuramento, ac ſolemni votorum Religione ſemel coram Deo obſtrinxerunt : eam omni via proſequi debent. [redacted]

Chron. Fr. Minor. p. 1. l. 1. c. 10. & p. 2. l. 1. c. 5.

LIV. Inter hæc tamen, etſi ex Superiorum aſperitate, & minas, & contumelias, & flagella, & carceres ſibi haud defutura eſſe non ignoraret ; iis tamen pro nihilo ductis, ac pro Dei cauſa contemptis, aliorum tantummodò ſcandalùm extimeſcebat ; ne ſcilicet eum vel à Religione extorrem ſuſpicarentur, vel alij ſuo exemplo permoti plus æquo à ſuorum Prælatorum obedientia exorbitarent.

LV. Inter has igitur anguſtias cùm Matthæi animus ita concluderetur : vt nec diuinæ voluntatis præſcriptum ſibi in viſione, atque oratione declaratum, vllo modo aſpernandum : nec nimis facilè, ac leuiter in tam graui negotio feſtinandum ſibi eſſe iudicaret, ne qua diaboli fraus ſub recti ſpecie ſeſe his rebus immiſceret ; rem tandem diuino conſilio prorſus apud ſe abſoluendam ſtatuit. Quamobrem quotidianis ſe ieiuniis exercens, aſſiduáſque imo de pectore lachrymas fundens, diuinam clementiam obteſtabatur, vt ſuo ſibi conſilio adeſſet, quidve illi agendum eſſet, aperiret. His dum vacat Matthæus, ac diuini conſilij arcanum ſibi patefieri expectat, miro modo ſe diuina illi benignitas inſinuat, quaque via illi progrediendum ſit, quidve ab eo exigat, facto primùm, deinde verbis ipſis declarat.

Chriſtus in mendici forma Matthæo apparet, & ab eo eleemoſynam poſcit.

LVI. Etenim hoc ipſo anno 1524. contigit, vt cum aliis eiuſdem familiæ Fratribus ad funebria officia, cuidam defuncto perſoluenda, longiùs à Monaſterio Veruecæ progrederetur : quibus abſolutis cùm rediret, ac de more à reliquis ſecedens rerum diuinarum meditationibus vacaret ; pauperem quendam ſeminudum in via iacentem offendit, qui ob frigidam aëris inclementiam, quæ tunc maximè hiemali tempore vigebat, à Fratribus quippiam, quo nuda membra contegeret, obnixè poſtulabat ; Verùm prætereuntibus abſq; vllo pietatis officio reliquis Fratribus, ſubſtitit Matthæus, qui pauperis aſpectu commotus, mox animo liquefieri, ac tanta erga illum commiſeratione, ac pietate affici cœpit ; vt ſubditicios quoſdam pannos, quos ſibi paulò ante parauerat, ſtatim ex habitu diſſuens, eos Pauperi promptè elargitus fuerit. Præclaro hoc facto Matthæus B. P. Franciſci exemplum egregiè imitatus, qui Ordinis exordium olim à paupere auſpicatus fuit, cum eo ſimul & nouæ Reformationis, licet ignorans, myſterium accepit : eò ſanè admirabilius, quo non Pauperem, ſed ſub Pauperis perſona ipſum Dominum ea veſte contexit. Cùm enim poſt hoc pietatis officium, Matthæus iter ſuum proſequeretur, terga vertens, vt Pauperem videret, eum nullo loco conſiſtere, ac penitus ex oculis euanuiſſe comperit : qua re obſtupefactus, cùm Ieſum Chriſtum ſub ea Pauperis forma ſibi apparuiſſe certiſſimè ſibi perſuaderet, Deo cum primis ſummas gratias agere cœpit ; atque inde certum diuinæ voluntatis teſtimonium illud eſſe agnouit, vt metu omni, ac dubitatione depoſita, pauper pauperem, nudus nudum Chriſtum per integrum, ac perfectum Regulæ cultum ſequeretur. Quo fit, vt poſt hæc vberiori è cælo luce perfuſus, clariùs in dies illud Dei conſilium eſſe perciperet, vt aſſumpta vera B.

Franciſci

Francisci habitus forma, quæ sibi antea demonstrata fuerat, totam, ac perfectam Regulæ obseruantiam, quam in Ordine ob commune relaxationis vitium assequi non poterat, apud Romanum Pontificem prosequeretur.

LVII. Quanquam verò id iam velut certum, ac fixum in animo statuisset, neque vlla ratione id perficere vereretur, quod tot cælestibus testimonijs probatum acceperat: veritus tamen meridiani Dæmonis artes, qui sæpè lucis Angelum se esse simulat, vt incautos sub lucis specie tenebris obruat: opus quidem in dies differebat. Interea verò rem tam ardenter, ac impensè Domino commendabat, vt diu, noctúque diuinis supplicationibus, atque obsecrationibus vacans, quibus diuinam voluntatem sibi clariùs manifestari postulabat, tandem pro votis à Deo exauditus fuerit. Nam cùm aliquando Deum ardentiùs oraret, vocem è Cælo se ita alloquentem audit: *Matthæe, hæc est voluntas Dei, vt Regulam perfectè obserues, ad literam, ad literam, ad literam.* Qua voce in mentis excessum raptus, tam claro Dei lumine illustratus fuit, vt perspicuè, & absque errore cerneret, nullas ibi Sathanæ artes, aut insidias latere; certóque certiùs eam Dei voluntatem esse agnosceret, vt priori illo timore abiecto, quàm primùm ad Pontificem pergeret, ab eóque illam habitus formam impetraret: in qua iuxta diuinæ Vocis præscriptum, Regulam ad literam obseruare posset; quare diuinæ Voci sibi obtemperandum statuit.

Dei vox è Cælo Matthæum orantem alloquitur.

LVIII. Satis hîc opportunè, cùm de arcanis Dei consilijs agitur, illa Dei verba apud Vatem occurrunt, quibus ait. *Non enim cogitationes meæ cogitationes vestræ: neque viæ meæ viæ vestræ: quia sicut exaltantur Cæli à terra, ita exaltatæ sunt viæ meæ à viis vestris, & cogitationes meæ à cogitationibus vestris.* Neque enim eædem inter se erant Dei, ac Matthæi cogitationes: Matthæus namque, cùm nihil, præter sui ipsius Reformationem cogitaret, neque aliud quicquam in animo gereret; illam Dei vocem, velut sibi tantùm delatam acceperat. Quo fit, vt quò diuinum illud opus respiceret, planè adhuc ignoraret. At verò Dei cogitationes, cùm multò sublimiores, ac nobiliores essent, non in vno tantùm Matthæo concludebantur sed in totam Ordinis [illegible]ationem amplissimè tendebant. Quamobrem diuina illa voce, quæ B. quoque P. Francisco in prima illa Ordinis institutione facta est, quid à futura Capucinorum Congregatione Deus Opt. Max. quæreret, quæve illi lex è Cælo præscriberetur, planè explicatum fuit: nimirum, vt quemadmodum in prima Ordinis institutione, ita etiam in hac ipsius Reformatione, Regula perfectè ad litteram iuxta Fundatoris spiritum obseruaretur. Quo fit, vt non ad Matthæum tantummodò: sed ad totum Capucinorum gregem, quem ad integram Regulæ obseruantiam compellebat, vox illa diuina spectaret.

Isa. 55.

Quò illa Dei vox spectaret, explicatur.

LX. Matthæus itaque quid sibi agendum sit, cælesti oraculo edoctus, nullã interponit moram: *Nescit enim* (teste Ambrosio) *tarda molimina Spiritus sancti gratia.* Tunicã mox laceram, obsoletam, & quàm in Conuentu viliorem, atque austeriorem reperire potuit, sibi comparat; cui quadratum Caputium, illius instar, quod ei in Tabula delineatum fuerat, antea sibi paratum assuit; eáque indutus, ac fune rudiori præcinctus, cùm manu ligneam Crucifixi Imaginem arripuisset, intempesta nocte è Conuentu egreditur; diuinamque in animo lucem præ se ferens, quæ illi ad præstantiorem Seraphicæ Reformationis viam dux esset, Romam versùs iter aggreditur.

Ambros. lib. 2. in Luc.

Matthæus Romam versus profisciscitur.

Haud satis hîc cuiusdã Auctoris, qui nuper de Origine, ac progressu Fratrũ Minorũ, qui *Recollecti* nuncupantur, sententiam admirer, qui Matthæũ, hoc pacto, è Monasterio egressũ, tã graui cẽsura perstringit, vt inter Apostatas ipsũ relegasse videatur: ac, velut Apostatã, ac Religionis desertorẽ, ab excõmunicatione absolutũ, cẽseat. Id, si Auctor (vt illius subobscura verba indicant) tanquã exploratũ affirmat; planè se vel Historiæ ignarum, vel minus à calumnia liberum exhibet: tot enim è Cælo testimonia præcesserant, quæ illum non modò ab Apostasiæ crimine, verùm & à criminis suspicione vacuum redderent; vt si quis vitium iis inurere audeat, haud procul ab impietate absit: Quò enim tam frequens illa B. P. Francisci præeuntis Imago?

Cat. Rap. decad. 6. p. 2.

Q. Sempt Florus Titius Vrbicus Epist. ad Aug. ex Ponto Lib. 3.

Quis mihi Pieridum donet cognoscere cœtus,
Et Phœbi numeros, Pieridumque modos?
Quis mihi Pegasidas liceat conscendere rupes,
Et bibere Aonio fortia verba cane?
Quis mihi Castalium tribuat secreta virorum,
Et Phœbi numeros, Pieridumque modos?
Quis mihi Pegasidas liceat conscendere rupes,
Et bibere Aonio fortia verba cane?
Quis mihi Pieridum donet cognoscere cœtus,
Et Phœbi numeros, Pieridumque modos?

Quis mihi Pieridum donet cognoscere cœtus,
Et Phœbi numeros, Pieridumque modos?
Quis mihi Pegasidas liceat conscendere rupes,
Et bibere Aonio fortia verba cane?
Quis mihi Castalium tribuat secreta virorum,
Et Phœbi numeros, Pieridumque modos?
Quis mihi Pegasidas liceat conscendere rupes,
Et bibere Aonio fortia verba cane?
Quis mihi Pieridum donet cognoscere cœtus,
Et Phœbi numeros, Pieridumque modos?

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. REFORM. CAPVC.
1525. 2. 7. 1.

I. ANNVS Christi 1525. iam agebatur, tùm ſacro Iubilæo, quod hoc anno ſub Clemente VII. in toto Orbe Chriſtiano indictũ fuit, cum maximè ſpectatiſſima hac Ordinis Minorum Reformatione, quæ prima in eo, tametſi nondum perfecta, ſui ortus incunabula accepit, cùm primis memorabilis: in quo cæleſte in primis conſilium licet perſpicere, ſine quo haud acciduſſe, mihi facilè perſuadeo: quòd vterque, & nouæ Reformationis, & vniuerſalis Indulgentiæ annus ſimul coaleſcerent; atque idem eſſet ſacræ ſoboliſ, ac diuinæ miſericordiæ tempus: quo vberior ex cæleſti huius feminis natiuitate, in homines Dei gratia diffuſa oſtenderetur. Quapropter Matthæus, ſacro hoc ſemine grauidus, cùm diuino intus numine agitãte, Romam versùs pròficiſceretur, quò ceteriùs cæleſtibus monitis obtemperaret: atque à Romano Pontifice, Ieſu Chriſti vices in terris agente, vera B.P. Franciſci habitus formã, eámq; viuendi rationẽ impetraret, quã Deo reuelãte, ſibi amplectendã, ac ſequendã didicerat. Vix iter aggreſſus, mox Sathanã, acerrimũ omniũ bonorũ hoſtem, ſibi Colubrum in via, Ceraſtémq; in ſemita experiri cœpit. Cùm enim inuidus ſerpens à futura Ordinis Reformatione, quã Dei cõſilio agitari ex hac Matthæi profectione magnoperè verebatur, maximè ſibi cauendum eſſe intelligeret: hic primũ vires ſuas omnes exerere, omnémq; lapidẽ mouere parat, vt Matthæi iter impediat. Quapropter, vix è Monaſterio egreſſum adoritur, grauẽq; in eum procellã excitat: neq; enim ab eo longiùs, quã per milliarij ſpatiũ receſſerat, cũ in Nebulones quoſdã, Religioſorũ alterius Ordinis famulos incidit; qui, cũ nouo, atq; eatenus ignoto hominẽ habitu indutũ cernerẽt, primũ ſcurrã, dein manticulatorẽ eſſe arbitrati, ſtatim vocẽ efferũt, ac vicinã totã clamoribus replẽt. Illorũ porrò vox erat: Accurrite, homines, accurrite: en furẽ, en gallinarũ prædonẽ ſub ignota veſte deliteſcentẽ. Vix ea vox audiri cœpit, quum vndique ruſticos homines fuſtibus, raſtris, ac ligonibus armatos erũpere cõſpexiſſes, qui vno in Matthæũ impetu irruẽtes, nihil minùs, quàm vim, & vincula cogitantẽ, cõprehendunt, alligãt, conuiciis oppetũt, pugnis, & verberibus cædũt, ac tandẽ carceri mãcipare feſtinãt, vt ſuis gallinariis proſpiciãt, quibus maximè illũ inſidiari ſuſpicabantur. Inter hæc Matthæus animo exurgit: cumq; has non hominũ, ſed Sathanæ artes paratas agnoſceret, quibus eum à propoſito itinere deterrere conatur; inuicta ſeipſum patientia armat, omnia æquo animo tolerat. Nullus ei tunc, aut tuendæ veritati, aut innocentiæ manifeſtandæ, aut iuſtæ excuſationi locus erat. Ruſticorum enim furor vniuerſa opplet, occupat, perturbat: neque aliud Matthæo ſolatiũ ſupereſt, quàm quòd ſilentio Domini auxiliũ præſtolatur. Interea quaſi hæc leuia eſſent, ad acerbiora pro Chriſto perferenda animũ parat: crucémque Chriſti delicias reputans, eo ſe Apoſtoli dicto ſolatur, monentis. *Omne gaudium exiſtimate Fratres, cùm in tentationes varias incideritis.* Lite verò inter priores illos Religioſorum famulos, qui Matthæum alligauerant, & ruſticos homines, qui eum ad Iudicem pertrahendum curabant, exorta (vtrique enim de Matthæo in ſuam poteſtatem vendicando contendebant) Matthæus inter famulorum manus dimittitur, qui cùm eum omnia patienter ferentem, atque inter verbera exultantem, nedùm ſilentem vidiſſent: hominem admirari, latentémque ſub vili habitu virtutem ſuſpicere incipiunt; quo factum eſt, vt eum iam non furem, neque manticulatorem, aut ſceleſtum; ſed cæleſtem hominem iudicarent, à vinculis abſolutum, liberum tandem abire permiſerint.

Matthæus à Nebulonibus ligatur, & contumelias affectat.

Iacob. 1. 2.

Inter contumelias Deũ laudat.

II. Porrò, tam aſpero hoc primo rerum occurſu, tantum abeſt, vt Matthæus animo

confractus,mentem ab inſtituto reuocauerit: quin potiùs noua ex alto virtute confirmatus,tam ſapidas tunc Deo ex animo gratias agit, qui eo illum honore dignum habuerit,vt verbera,& contumelias, in ipſo ſuæ profectionis limine pro Chriſto toleraret;vnde proſperum tandem rerum euentum ſibi polliceri poterat:tãtáque animi alacritate iter ſuum proſequitur;vt nihil præterquam Dei laudes in toto illo viæ curriculo, animo, ac voce depromens, ſæpè illud Apoſtoli vſurparet: *Repletus ſum conſolatione, ſuperabundo gaudio in omni tribulatione noſtra.* 2.Cor. 7.

Dum itaque, inter Dei laudes exultans, Matthæus viam carpit, haud ſanè abſque cæleſti conſilio factum eſt, vt is ſenem quendam, ſui Ordinis Sacerdotem, longæuum, annoſum, ac diuturna annorum Sanctimonia probatum, Franciſcum nomine, qui & illi arctiſſimo neceſſitudinis vinculo coniunctus erat, & in Eremo S. Iacobi, à via haud longè diſſita, cæleſtem vitam agebat, ſibi inuiſendum proponeret, vt illius in rebus agendis conſilium exploraret. Hic præclarus Senex, Cartoceto, exiguo Vrbis Fani oppido, humili ſtirpe ortus, cùm Fratres Minonorum de Obſeruantia adoleſcens ingreſſus eſſet: in eo tam præclaro virtutum omnium ſplendore eluxerat, tantáque regularis Obſeruantiæ cupiditate animum inflammauerat; vt cùm Ordinem ab inſtituta altiſſimæ paupertatis via non parùm deflexiſſe cerneret, à Prouinciali Miniſtro Eremum S. Iacobi propè Matelicam ſummis precibus expetierit; vt in eo ſolus cum Tertiario quodam Fratre, qui Pacificus vocabatur, vitam degeret. Voto igitur tandem potitus, tanta corpus inedia, vigiliis, ciliciis, ac cæteris vitæ aſperitatibus, hac in Eremo afflictabat; támque ingentes lachrymarum imbres, tum ob Chriſti Domini Paſſiones: tum etiam ob Religionis [illegible] fugiter ex oculis fundebat; vt iam ſenio confectus, oculorum prorſus lumine orbatus eſſet. At verò clementiſſimus Deus, ac miſericordiarum Pater, qui ſuorum lachrymas, aut ſteriles, aut ſine conſolatione abire non patitur; cùm fidelem ſeruum, inter has animi, & corporis anguſtias iacentem, ſolari vellet; ſemel oranti Ordinis Reformationem & breui futuram, & ante mortem illi innoteſcendam reuelat. Quo factum eſt, vt mentis dolore in ſummam animi lætitiam commutato, Franciſcus alterius Simeonis inſtar,fæliciſſimum illum diem ſibi illuceſcere ſummis votis expeteret, in quo exorta Reformatione, diuinum ſibi illud promiſſum reddi cerneret.

II.

Franciſcum à Cartoceto inuiſit.

Franciſcum à Cartoceto Ordinis Reformationem diuina reuelatione futuram addiſcit.

Iam verò Matthæo ad Eremum accedente, cùm Franciſcus in ipſo noctis profundo ſolito attentiùs oraret; diuina reuelatione accepit, diu expectatæ Reformationis tempus iam aduenire: quamobrem, præ gaudio exultans, exclamat:Pacifice, heus Pacifice, adeſto. Cui Pacificus; En præſtò ſum, inquit: mox Senex: ó quàm fauſta, ô quàm iucunda huc accedunt! En Ordinis Reformatio venit. Inſolitam vocem,& nouum Senis gaudium Pacificus admirans,cùm reſponderet; Vndenam, Pater, hic nouus Reformationis aduentus nobis erumpit? E Cælo ne, vel ex hominibus? Verùm illum potiùs ex ſumma animi cupiditate, qua in eum flagras, tibi accedere, arbitror. Mox Senex ad ipſum: Non ita, Pacifice; ſed noua Ordinis Reformatio aduentat;haud procul eſt:iã enim ſonitũ pedũ eius perſentio; At quo pacto iſtud?(ait Pacificus.)Venit(inquit ille)Vir rufus aſpectu,nudis pedibus incedens,rudique,ac vili habitu amictus,qui quadratum Caputium in capite,& Crucem in manu geſtans, hanc camporum planitiem percurrit; qui verò illum mihi venientem oſtendit,is quoque dixit; Scito Franciſce, quòd hæc veſtis eſt B. Franciſci habitus forma, ex qua futura Ordinis Reformatio iam ſua ſumere debet exordia. His dictis, totus ſpiritu exultans matutinas horas, prælegente Pacifico, cœpit perſoluere; conſuetiſque orationum, ac meditationum exercitijs de more peractis, cùm ad ſextam circiter diei horam ventum eſſet: en Matthæus Eremi oſtium pulſat: cui cùm oſtiolum aperuiſſet Pacificus, inſolito viri habitu, & aſpectu primùm obſtupuit: tum verò illum diligentiùs contemplatus, cùm eum eſſe animaduerteret, quem paucas ante horas illi Beatus Senex verbis

III.

delinea

delineauerat, ſtatim ad Franciſcum feſtinat, totúſque præ lætitia geſtiens nunciat; Virum illum in ea ad amuſſim forma, atque habitu adeſſe, de quo is paulò antea tam præclara prælocutus fuerat.

IV. Hoc porrò tam læto nuncio percepto, vix ſermone explicari poteſt, quanta Beàtus Senex, tunc animi lætitia perfundi cœperit: Protinus è lectulo ſurgit, baculum viæ comitem aſſumit, ac ducente Pacifico ſuæ cæcitatis ſolatio, ac præſidio, tam iucundo, & expectato hoſpiti lætus obuiam venit. Planè incredibile eſt, quanta vtriuſque, & Franciſci, & Matthæi animum voluptas, ac iucunditas oppleat, cùm primùm in ipſo Cellulæ veſtibulo mutuo ſe amplexu excipiunt. Defluebant ex B. Senis oculis indeſinentes deuotionis lachrymæ, dum eum ſibi præſentem agnoſcit, à quo reuelatæ ſibi Reformationis primordia auſpicanda non ignorat: quare nunc hiſpidam veſtem, nunc quadratum futuræ Reformationis Caputium, quod oculis intueri non poterat, manu iterum, atque iterum palpans, tanta auiditate contrectabat, totque ei deuotiſſima oſcula infigebat; vt cùm ijs ſatiari non poſſet, in vehementes fletus prorumpere cogeretur. Quid plura? Ex tam expectatæ rei præſentia, tanto Franciſci mens diuini Spiritus incendio liquefacta eſt, vt alterius Simeonis inſtar luminibus in Cælum erectis, ſublatiſque ad ſydera palmis, Deum his verbis deuotè compellare cœperit. Eia benigniſſime Deus! Quid longiori mihi vita opus eſt? Quid adhuc funera differs? Iam nunc Domine, dimitte ſeruum tuum in pace: etenim in hunc vſque diem mihi vixiſſe ſat eſt, cùm veram B. Patris mei Franciſci habitus formam, ſin minus corporis, magis tamen ſpiritus oculis cerno. Sat Domine, ſat victum eſt; en iam mente conſpicio, ac manu teneo diu expectatam Ordinis Reformationem: cæleſte prorſus, ac ſalutare clementiæ tuæ donum, quod paraſti ante faciem omnium populorum: vt lumen aliquando ſit ad conuerſionem gentium: Religioſæque tuæ plebis, Fratrum, ſcilicet, Minorum gloriam, ac ſplendorem augeat.

Franciſci gaudium ob Matthæi ad ſe aduentum, & Reformationis exordium excipitur.

V. His, præ exæſtuantis ſpiritus vbertate, vocibus ad Deum ita effuſis, Franciſcus nouum hoſpitem omnibus humanitatis, ac charitatis officiis proſequitur. Tum verò Matthæus Franciſcum priuatim conueniens, cuncta illi animi ſui conſilia aperit. Res eatenus geſtas recenſet, quæ de noua illa habitus forma ex B. P. Franciſci præeuntis aſpectu didicerat; quæ etiam à Dei voce in Oratione acceperat, ac præterea quæ ſibi in itinere accidiſſent, omnia ſingillatim narrat. Poſtremò, quæ illi de adeundo Pontifice animo ſententia inſideat, apertè declarat; atque ipſius in re tanta conſilium expoſcit. Franciſcus ea rerum narratione magnoperè delectatus, Deo cùm primis gratias agit; tum verò de tam eximio Dei dono ex animo Matthæo congratulatur; animum auget, acuit, incendit, ad vlteriora mouet, melioraque pollicetur. Dei illud opus eſſe affirmat, de cuius profectu nihil prorſus illi extimeſcendum ſit. Romanum Pontificem quamprimùm adire ſuadet: Verùm antequam ab eo illam quadrati Caputij formam obtinuerit, ab ea illi abſtinendum conſulit: ne quid ab eo temerè fiat, quod iure reprehendi poſſit. Acquieſcit ſtatim prudentiſſimis Franciſci conſiliis Matthæus, & quadrato Caputio ab habitu diſſuto, rotundum reſtituit: tùm verò poſt aliquot dies accepta à Franciſco benedictione, qui eum proficiſcentem obteſtatur; vt rebus Romæ feliciter peractis, ad ipſum quamprimùm redeat, earúmque illum certiorem faciat, Deo comite, Romanum iter proſequitur. Hæc omnia breui hiſtoria Auctor Romualdinæ his verbis complectitur. *Erat* (inquit) *& in territorio Cartoceti quidam Frater Franciſcus Eremita, ætate decrepitus, infirmus, ſui præ ſenectute impotens, vita præclarus, atque Prophetiæ Spiritu dotatus. Hic præfatum Matthæum monſtruoſo habitu indutum, per biduum antequam accederet, ad ſe venientem in viſione vidit. Ecce venit equidem Matthæus, vt ſenex prædixerat, quo viſo exultauit animo infirmus, & illum eſſe verum, natiuúmque D. Franciſci habitum pronuncianit.* Hæc Autor ille ſatis concisè.

Matthæus Franciſci iuſſu quadratum Caputium deponit.

Auctor Romuald. lib. 3. c. 14.

Matthæus multam in itinere patitur, ac patienter ſuſtinet.

Eo itaque in itinere Matthæus, ob victus, & hoſpitiorum penuriam, quæ illi paſſim ob inſolitam illam habitus aſperitatem denegabantur, quamplurima paſſus; ea tamen tam læto animo ferebat, vt vnum, vel alterum panis fruſtulum pro iucundiſſimis epulis haberet: & ſi nocte aliquando campeſtre aliquod tuguriolum offenderet, in quod vel ad aëris inclementiam, vel temporum iniuriam declinandam, ſe reciperet; ibique feſſa membra breui ſomno foueret, id velut ſummas delicias reputaret. Hoc modo tandem Romam appellit, nec vllo cunctatus loco, rectà ad ſanctorum Apoſtolorum limina tendit, vt eorum ope, ac patrocinio non modò illum ſibi paupertatis, ac Euangelicæ perfectionis ſpiritum à Deo impetraret, quem Beatus Franciſcus olim pro toto Ordine eorum ſuffragiis tulerat: verùm etiam faciliorem ſibi, cùm ad Pontificem, tum ad ea, quæ à Pontifice impetranda erant, viam ſterneret. VI.

Matthæus Angelum ſub viri ſpecie in gradibus Eccleſiæ SS. Apoſtolorum, Petri, & Pauli offendit.

Vix Matthæus ad ſummos gradus peruenerat, per quos ad auguſtiſſimum illud Apoſtolorum Petri, & Pauli Templum conſcenditur: cùm nobilem quendam, ac illuſtrem (vt illi videbatur) virum ſibi obuium habet, ætate quidem iuuenem, ſed aſpectu grauem, ac decorum, qui humaniſſimis verbis Matthæum ſalutat, ab eóque, quid rerum, quídve negotij in Vrbe gerat; numve Pontificem alloqui velit, vltrò ſciſcitatur. Stupet Matthæus eo Viri aſpectu, in quo nonnihil præter humanum excellentiùs ſibi animo offerri videbatur. At verò multò magis opportunam illius interrogationem admiratur: quæ cùm proſpera, ac fauſta ſuis rebus præludia præmonſtraret, meliorem, atque ampliorem illi futurorum ſpem pollicebatur. Quare ſtatim Viro reſpondet: Se quidem ea duntaxat de cauſa Romam conceſſiſſe, vt ſummum Pontificem adiret, quo cum grauiſſima, quæ ad ſe ſpectant, negotia pertractanda haberet: verùm qua via, quove modo id aſſequi poſſit, ſe eatenùs ignorare, affirmat. Cui ille; Bono, inquit, animo eſto: Pontificem, me ductore, alloquêris. Tu verò tantummodò ſatage, vt in craſtinum, hora circiter ſexta, huc ad Pontificis domum accedas, quò optato illius colloquio frui valeas. VII.

Planè haud facilè explicari poteſt, quantam ex liberali hoc Viri promiſſo tunc Matthæus animo lætitiam conceperit; quámque humiles, ac impenſas Viro gratias agat. Nondum Matthæus hoc Angeli miniſterium eſſe agnouerat, quò & ardentiùs cœpto inſiſteret; & faciliorem ad Pontificem aditum aſſequeretur. Quo fit, vt, cùm ſolam Dei Opt. Max. prouidentiam in viro ſuſpiceret; Apoſtolorum Eccleſiam ingreſſus, nihil magis, quàm in diuinas ſeſe laudes effundere, atque immenſas Beatis Apoſtolis gratias agere, eorúmque opem ſibi ad optata implorare, ſatageret. Non ignorabat Matthæus poſterum diem eum eſſe, à quo totius rei, quæ agitabatur, ſumma penderet; atque adeò ex Pontificis colloquio, eum ſibi vel clarum, vel obſcurum illuceſcere debere. Quapropter nihil ſtudij, aut ſollicitudinis intermittit: quò apud Dei clementiam pro fauſto rerum euentu lachrymis, ac orationibus agat. Nam, etſi illius ſpem tot cæleſtibus teſtimoniis certam in animo gereret, Deique illud opus eſſe non dubitaret; haud tamen ignarus, Deum precibus, ac lachrymis maximè moueri, totum illum diem apud SS. Apoſtolos in obſecrationes, ac lachrymas inſumit: quò faciliùs diuinam ſibi benignitatem promereatur. VIII.

Matthæus miraculo ad Pontificem penetrat.

Poſtera iam illuceſcebat dies, cùm Matthæus poſt ſacra deuotiſſimè peracta, in quibus magnis lachrymarum imbribus rem totã Domino commendat; rurſus quadratum ſibi Caputium coaptat, ac tempore conſtituto ad ſacrum ſe Vaticani Palatium confert: gradus conſcendit; & dum Virum in Palatio quærit, qui heſterna die ſe illi ad Pontificem Ducem futurum ſpoponderat; ignarus quidem quò pergeret: ſed, Angelo ipſo ductore, qui ſub hominis ſpecie, ſuam illi ſuperiori luce operam pollicitus fuerat, cuius etiam manu ſe inuiſibiliter pelli ſentiebat; tot aulas, ac cubicula, nullo prohibente, penetrat; donec ad Pontificem ſumma, tùm Pontificis, tùm ſui admiratione peruenit. Sedebat eo tempore in Petri Cathedra Clemens VII. natio- IX.

ne

ne Florentinus, Vir pius & magna in rebus agendis prudentia præditus. Obstupuit Pontifex tam inopinato Fraterculi (vt videbatur) occursu, cuius de more nemo ex sacris Custodibus illi prænunciatlet aduentum; atque ab eo, quo pacto eousque penetrauerit, scisciatur. Expauit quoque Matthæus se ante Pontificem stare persentiens, cuius necdum præsentia frui speraret: quare protinùs ad ipsius pedes prouolutus, respondet, Se eò maximè admirari, ac modum prorsùs, quo illuc introierit, ignorare. An non Cubicularios (ait Pontifex) limina ostij custodientes offendisti? Equidem, sanctissime Pater: sed nec Cubiculum noueram, (inquit Matthæus) nec Cubicularios sciebam; neque vllus, quominus huc ingrederer, verbo quidem prohibuit. Hoc Dei opus, ac consilium est, Beatissime Pater; nec mirêre: Angelus illius est, qui me huc manuduxit: erga illum frustrà Cubiculi Custodes adhibeas. Tum ad illum Pontifex. Quid à nobis expetis? Cui ille. Ego quicquem, inquit, Beatissime Pater, ex Minorum Ordine Sacerdos sum indignissimus; cui tamen nihil magis in optatis est, quàm B. P. Francisci Regulam, quam semel, Deo acceptante, spopondi, perfectè, quoad fieri potest, obseruare; atque illius vitam pro modulo imitari. Portò ex antiquissimis Ordinis monumentis, atq; ex ipso Regulæ præscripto omnibus perspicuum est; B. Patriarchã Franciscũ non alio, præterquam vilissimo habitu contentum fuisse, ac præterea quadrato, atque acuminato Capucio, absque vllo scapulari, immediatè cum habitu coniuncto, hoc planè modo, quo me illud gestare nunc sanctitas Vestra intuetur, cum tota illa primæui Ordinis familia vsum fuisse. Quapropter cùm veram B. Francisci habitus formam in Ordine periisse, & cum ea Regulæ quoque obseruantiam, præsertim ea, quæ ad altissimæ paupertatis cultum pertinent, magna ex parte dilapsam fuisse, non absque ingenti animi mœrore cernerem; post diuturnas preces, ac lachrymas, tandem cæleste illud esse consilium, plurimis diuinitùs testimonijs probatum, agnoui: vt veræ ac primæui habitus forma mihi vendicata, totum ad perfectam B.P. Francisci vitam, integrámque Regulæ obseruantiam meipsum componerem. Hac profectò, non alia de causa, Pater Beatissime; huc me ad sanctissimos pedes tuos, Angelica manus, nullo alio comite, aut præeunte perduxit; vt hac habitus forma abs te summa benignitate impetrata, D. Francisci Regulam in Eremis obseruare, Dei Verbum per Orbem disseminare, ac pœnitentiam vbique peccatoribus inculcare, liberum mihi tua potestate fiat. Hæc ergo abs te, qui Christi in terra Vicaria potestate frueris, Dei, ac B. P. Francisci nomine postulo: vt qui Dei personam refers, ac Clementis nomen geris, clementiam quoque postulanti impertias.

X. Pontifex verò, qui tepentino illo Matthæi aspectu, quo nouum, ac insolitum quippiam illi portendi videbatur, iam antea non parum commotus fuerat: cùm eum tam ingenua animi libertate, ac simplicitate, verborum candore, ac præsertim ardenti, ac feruido mentis zelo loquentem audisset; Viri pietatem admirans, plurima ab eo cœpit de Regulæ obseruantia, ac Ordinis declinatione percontari: quibus cùm Matthæus prudenti responsione satisfeciisset; tandem Pontifex diuino spiritu afflatus, id suæ mentis propositum esse apertè declarat; vt D. Francisci Regula perfectè ad literam iuxta Christi Domini, ac B. Francisci mentem obseruetur: ac propterea tam illi, quàm cæteris omnibus, qui in ea habitus forma arctiorem Regulæ obseruantiam complecti vellent, eam se facultatem impertiri, ait, vt extra Ordinem in Eremis degant. Quod verò singillatim ad Matthæum spectat, eidem Pontifex tunc benignissimè annuit: vt eam habitus formam deferre, & sub ea vitam Eremiticam ducere, ac Verbum Dei (vti postulauerat) dissеminare valeat, dummodò in Obedientiæ testimonium, semel in quolibet anno in Prouinciali Minorũ Obseruantium Capitulo, vbicunque terrarum illum esse contigerit, se Prouinciali Ministro præsentem exhibeat. Posthæc Clementissimus Pontifex Matthæum Apostolica benedictione muniens, atque in proposito confirmans, postera die illius concessionis Diploma pollicetur.

Pontifex Matthæum audit, quadratum illi Capucio concedit, ab Ordine eximit, ac Diploma pollicetur.

Hinc facilè omnibus exploratum esse potest, quàm meritò olim dixerit Sapiens: XI.
Prov. 21. *Sicut divisiones aquarum, ita cor Regis in manu Domini, ad quodcumque voluerit, inclinabit illud.* Quis enim admirandum hoc opus Dei esse non agnoscat? In quo non minùs diuinam virtutẽ suspicere debeat, quàm si rapida Iordanis fluenta, præter naturalem cursum subsistentibus aquis, maximo miraculo diuisa conspiceret. Cùm enim nulli non perspicuum sit, quàm maturo consilio, ac prudentia, diligentissimáque rerum inquisitione in huiusmodi rebus deliberandis Apostolica sedes procedere soleat: præsertim, vbi de alicuius Religionis summa agitur: Ac præterea quanta Clemens VII. (Vir vtique neq; leuis, neque ad concedenda facilis, nec in negotiis expeditus) grauitate, tarditate, ac rerum gerendarum peritia in agendis præditus esset: vt potè qui Leonis X. tempore, cui is sobrinus fuit, totius Pontificatus molem suis humeris gessisset; in hoc tamen Matthæi negotio, in quo de totius Ordinis Minorum Reformatione agebatur; tam cursim, ac festinatò itum fuerit; vt facilè leuitati, ac imprudentiæ res adscribi potuisset, nisi maiori, ac superiori consilio acta fuisset. Cuinam dubium esse potest, quin Deus Optimus Maximus tunc Pontificis mentem aliò, quàm quò consuetus rerum cursus dirigebat, sua virtute inclinauerit; resque tota non humano, sed diuino prorsus consilio peracta fuerit: vt inde quoque omnibus perspicuum esset, non ex humana, sed ex diuina tantùm prouidentia, quæ tunc de Ordinis Reformatione agitabantur, profecta esse.

Pontificis animus à Deo motus asseritur.

Vera B. P. Francisci habitus forma hoc anno restituta.

Hoc itaque optimo Dei consilio factum est; vt vera, ac germana primæui habi- XII.
tus forma, quæ B. P. Francisco, ac cæteris prioris illius ætatis Fratribus Minoribus communis erat, nonnullis retrò sæculis tenebris sepulta, hoc tandem anno 1525. & hoc mense Ianuarij Orbi restituta fuerit.

Tam celeri igitur, ac fœlici expeditione à Pontifice lata, haud sanè verbis enun- XIII.
ciari potest, quàm humiles, quámque impensas; atque ex animo tunc Matthæus eidem gratias persoluat. Vix autem à Pontifice dimissus, è vestigio in Apostolorum Ecclesiam se confert; maiores, atque impensiores Deo Optimo Maximo gratias acturus. Porrò ibi se totum in Dei laudes effundit, diuinum opus agnoscit, adorat, extollit; nihil sibi, sed cuncta, velut à diuina virtute profecta, Deo tribuit: tantoque se munere apud Deum indignum inclamans, viribus suis diffidit, Dei opem ad omnia exantlanda, ac toleranda supplex implorat; omnem tandem parat pro Christo subire laborem. Neque enim ignorabat Vir diuino spiritu illustratus, plerósque ob illam habitus mutationem sibi labores, ac persecutionum procellas perferendas esse; multa toleranda, quibus maxima animi patientia opus esset: quapropter totum se diuinæ voluntati ad ipsius nutum committens aiebat; Vre (bone Iesu) seca, finge, refinge, infectum fac, factũ infice: tua, Domine, duntaxat voluntas imperium obtineat, viuat, vincat. Velle tuum mihi vita est: quod verò ab eo dissentaneũ, mors. Quòd si vincula, & tribulationes te dispensante, me manent: Maneãt. Quid persecutiones? Quid carceres? Quid flagella? Quid verbera? Quid Cruces exhorream? Viuat, valeat, vegetet diuinum opus tuum; Cur animam meam te, bone Iesu, pretiosiorem existimem? id tantùm liceat mihi cum Apostolo dicere.
Rom. 8. *Quis me separabit à charitate Christi? tribulatio, an angustia, an fames, an nuditas, an periculum, an persecutio, an gladius?* Nihil omnino est, ô bone Iesu, quod te præsente mè terreat.

Matthæus in Ecclesia Apostolorum nocte orans febre corripitur, ac diuina voce à Diplomate expectando deterretur.

His se diuini amoris stimulis vrgebat Matthæus, ne fortè persecutionum pro- XIV.
cella, quam sibi ex illa habitus mutatione imminere, non leuiter suspicabatur, imparatum offenderet: ac repentino naufragio obrueret. Interea die illa in sacram Ecclesiarum peregrinationem consumpta, noctem ferè totam in Apostolorum Ædibus insomnem in oratione ducit. Cùm verò circa diei crepusculum, Ecclesiæ suggestum conscendens, vt in eo nonnihil quietis carperet, diem sibi illucescere expectaret; in quo Apostolici indulti Diplomate frui sperabat, en graui repente febri corripitur: cuius dum æstu agitatur, mox sibi ab inuisibili manu humetum concuti,

cælestémque

cœleſtemque vocem hiſce verbis alloquentem audit. Quid hîc ſtas Matthæe? Quid Diploma expectas? An non poſtulata accepiſti? Age, carpe viam, iam Diplomate tibi non eſt opus: tibi enim per Crucis viam eundum eſt; non ab ea per Breuis ſubſidia aufugiendum. Hæc vix cœleſtis illa vox effata erat, cùm protinus Matthæus ſe à vehementi illo febris ardore liberum, atque incolumem ſenſit. Quamobrem diuina mirum in modum virtute recreatus, iam nihil cunctatur: non Pontificem adit, non diploma expectat, quo ſe aduersùs perſecutores muniat: ſed Pontificis ſolo viuæ vocis oraculo contentus, diuinis mandatis obtemperare, atque in viam ſe dedere parat.

XV. En, quo admirabilis Dei prouidentia, Cæleſti conſilio nouæ Reformationis ortum moderabatur. Etenim cùm ineffabilis Dei Sapientia, Matthæum, non ad Ordinis Reformationem; ſed ad veri, duntaxat, ac legitimi habitus reſtitutionem elegiſſet; ex qua tandem Ordinis totius aliundè inſtaurationem excitaret; eo pertum, nullo Diplomate expectato, à Pontifice abire iubet; vt Ordinis Reformationem non ab homine, ſed ab altiſſimo Dei conſilio pendere declararet.

XVI. Matthæus igitur vera B. Franciſci habitus forma ſibi impetrata, haud ſecus, quàm vir ille Euangelicus, theſauro, quem maximè optauerat, effoſſo, mirum in modum exultans ab Vrbe diſcedit, Picenúmque versus iter dirigit. Interea totus Apoſtolico ſpiritu plenus, cùm nihil præter animarum ſalutem in animo geresset: in eo itinere vbicumque collectos homines, ſiue in oppidis, ſeu in via, vel in ſacris Ædibus inueniſſet, iis ſacrum Dei Verbum tanto ſpiritus ardore effundebat; ac tanta ſimplicium Verborum vi immaniſſimos, atque æternos illos inferorum cruciatus inculcabat (quod illi ſemper familiare fuit) vt ſceleſtos quoſque peccatores maximè terreret, atque ad meliorem frugem pleróſque compelleret.

Matthæus ab Vrbe diſcedit, ac in Picenũ proficiſcitur, vbique Dei Verbum, non ſine contumelijs diſſeminans.

XVII. Verùm cùm ea habitus forma necdũ plurimis cognita eſſet, eo plerumq; fiebat; vt alij ſcurram, alij nebulonem, ſcenicum alij, complures illum inſanũ eſſe ſuſpicarentur: hinc haud rarò pueris erat ludibrio, à quibus, vel luto, vel quiſquiliis, ſæpè etiam lapidibus oppetebatur. Nec deerant, qui arrepto manibus Caputio, illum huc, illucque diſtraherent: quæ omnia Vir Dei tam æquo animo ferebat; vt qui in eum priùs conuicia iactabant, aut contumeliis inſectabantur, illius deinde virtutem, ac patientiam intuentes; non ſolùm ab iniuriis abſtinerent, verùm & honore dignum iudicarent.

XVIII. Dum per has viæ ſalebras Matthæus Chriſti veſtigia inſequitur, ac perfectam Minorum vitam præclaris patientiæ, ac cæterarum Virtutum exemplis illuſtrare, atque in ſeipſo ſtudet referre; necdum illi animo exciderant, quæ de B. P. Franciſci habitu Aſſiſio aſſeruato, ac ſacris Imaginibus, quibus quadrati Caputij forma iam olim depicta fuit, nuper illi à Sacerdote commemorata fuerant: quare per Vmbriam iter faciens, ſacra illa B. Franciſci loca, habitum, ſepulchrum, memorias, ſociorum quoque Caputia, Reliquias; priſcas denique illas Imagines, primæui habitus teſtes, inuiſit; quæ omnia cùm ſumma animi pietate, velut pia quædam viuentis in Cœlo Patris monumenta non ſine lachrymis veneratus eſſet: ex his maiores, atque ardentiores ad ſanctiſſimam B. Patris vitam pefectiùs imitandam, illiúſque paupertatem ſectandam ſtimulos ſibi animo inhærere ſentit. Denique cùm tam B. P. Franciſci, quàm ſociorum Caputia diligentiùs inſpexiſſet, ſuum quoque, quod ab iis paululum exorbitabat, ad illorum adamuſſim formam componit.

Sacras B. P. Fràciſci memorias Aſſiſio colit.

XIX. Inde Fulginium profectus, cùm non longè ab Vrbe eſſet, accidit, vt Carbonarium quendam in via ſibi obium haberet; qui defixis in eum oculis, cùm eum inſolita illa habitus forma incedentem diligentiùs intueretur, Eremitam arbitratus, his eum verbis compellat. O Eremita: En, obſecro, quidnam in monte mihi inter dumeta ex inopinato reperiiſſe contigit, quod tui habitus figuram præſefert. Statimque antiquum ſigillum ex auricalco fabrefactum profert, in quo B. Franciſci effigies acuminatum Caputium in Capite, & Crucem in manu geſtantis inſculpta

Antiquum Odi ſigillum à Carbonario accipit.

videbatur.

Digitized by Google

videbatur. ..

1, quòd cùm primùm Matthæus contemplatus eſt, illius aſpectu obſtupuit; diuinúmque conſilium vehementer admirans, ſigillum non ſemel aſpexiſſe contentus, bis, terque auidiſſimè inſpectat, ſæpiſſiméque oculos in B. Franciſci Caputium coniiciens, quanta inde ipſius animo voluptas accederet, tunc facilè quis in animum ſibi inducere valeat; quòd & præclarum primæui habitus teſtimonium inde erumpere, & ſuauem Dei Opt. Max. prouidentiam in dies illum magis, de futura Ordinis Reformatione certiorem facere conſpicabatur.

Et quidem cùm nulla iucundior, atque vtilior animo cogitatio poſſit accedere; XX.
quàm, quæ ex admirabilis diuinorum operum profectus contemplatione oritur; ex qua hominis mens, cæleſti ſapientia inſtructa, fit prudens, atque in diuinis rebus agnoſcendis erudita: planè ſi quis in hanc Ordinis Reformationem, in qua diuini operis potiſſimùm ſapientia elucet, mentis ſeriò cogitationem conferat; tam incredibilem in ea diſponenda, inchoanda, prouehenda, ac tandem perficienda Dei prouidentiam ſuſpiciat: vt ſumma animum admiratione, ac voluptate inde affici opus ſit. Quamobrem id hîc cumprimis admonendum cenſui; vt ex his, quæ vel hactenus ſcribendo attigimus, vel fuſiùs impoſterum Hiſtoriæ ſeriem proſequentibus, à nobis exaranda erunt; qui legerint, diuinam Sapientiam, & cum ea admirabilem erga nouam hanc Ordinis Reformationem Dei prouidentiam addiſcãt. Quis enim antiquum Religionis ſigillum, primæua illa B. Franciſci habitus forma inſignitum, tunc primùm è ſentibus erumpere, ab ignoto homine vltrò Matthæo, non alteri offerri, ac iterum in Orbem prodire; cùm vix noua Ordinis Reformatio in Orbe pullulat, ſecum tacitus reuoluit: qui illud ſupremum Dei conſilium eſſe non animaduertat, vt in ea antiqui habitus forma, & Seraphica Regularis obſeruantiæ diſciplina pœnè col' oſa refloreſceret?

Iterum ad Franciſcum de Cartoceto redit.

Eo itaque Religionis ſigillo à Carbonario dono accepto, quo & inter ipſa exor- XXI.
dia noua Capucinorum Reformatio vſa eſt: Matthæus iter Matelicam versùs proſequitur; tandémque ad Eremum S. Iacobi, vbi illum Franciſcus à Cartoceto, cuius ſuperiùs mentio facta eſt, Roma redeuntem expectabat, diuertit. Matthæum aduentantem Franciſcus, auidè excipit, & quid cum eo actum ſit, protinùs inquirit: Cui Matthæus cuncta ordine recenſens, primùm illum Angeli ſub nobilis Viri ſpecie occurſum indicat, tum inſperatum, ac prorſus admirandum ad Pontificem ingreſſum ſubdit: Pontificis deinde benignitatem, humanitatem, verba, interrogationes, ac denique conceſſionem, ac diplomatis promiſſionem enarrat. Quæ etiam noctu illi in Eccleſia Apoſtolorum acciderint; quomodo febre correptus; quo pacto ab ea curatus; quidvè cæleſtis illa vox eidem præceperit: vniuerſa exponit.

His auditis Beatus Senex, tenſis ad Cælũ manibus, ac totus lachrymarum imbri- XXII.
bus perfuſus, immenſas Deo gratias agit, ac nulla interpoſita mora, iuxta Pontificis mentem, ac viuæ vocis oraculum, ſibi à Matthæo declaratum, quadrum, & acuminatum Caputium ſibi à Pacifico parari, ac tunicæ aptari curat. Tanta porrò in hac habitus mutatione animi voluptate, ac diuini ſpiritus dulcedine fuit perfuſus: vt nouis lachrymis obrutus ad Matthæum, & Pacificum conuerſus, in has Euangelicas, ac Prophecicas voces eruperit: Beati oculi, filij mei, qui vident, quæ vos videtis. Quot ſancti, & perfecti fratres voluerunt hanc ſanctam Reformationem videre, quam vos videtis, & non viderunt. O terque quatérque felices, qui nouo B. P. Franciſci ſpiritu renati, orationi inſtantes, charitate feruentes, & Chriſti Crucem ſedulò in animo ferentes, in ea vſque in finem perſeuerauerint. Multa quidem dura paſſuri ſunt; plurimas tribulationes, perſecutiones, ærumnas, mala tolerabunt, quibus illos probari neceſſe ſit. Verùm hæc illis tentatio, non ad ruinam, ſed ad probationem erit; quæ iis tandem Coronam pariet, qui in his fortes, ac ſtabiles permanſerint.

Franciſcus à Cartoceto quadratum Caputium poſt Matthæi primum ſibi vendicat.

Hæc

XXIII. Hæc vbi Franciſcus, diuino (vt creditur) ſpiritu illuſtratus, de futuris huius Reformationis tribulationibus prædixit, multa cœpit cum Matthæo priuatis ſermonibus de agendorum ordine, ac ratione conferre: tum verò poſt aliquot dies optimis conſiliis inſtructum, his tandem verbis dimiſit. Vade Matthæe, & pone faciem tuam ſicut petram duriſſimam. Bellabunt aduersùm te; at non præualebunt quia ecce erit Dominus fortis liberator tuus.

Iam verò hîc prima Capucinorum Reformationis incrementa lubet inſpicere: cùm enim primus omnium Matthæus, [illegible] Franciſci habitum re-
prima Capucinorum Reformationis fundamenta iecerit; poſt eum ſecundus inter Capucinos hic Franciſcus fuit, cuius, præter inſignem vitæ ſanctimoniam, tantus fuit erga Reformationem ardor; vt conceptum illius propoſitum, atque habitus formam ſemel arreptam, quocumque rerum diſcrimine nunquam deſeruerit. Nam re ad Ioannem à Fano, illius Prouinciæ Miniſtrum, perlata: cùm is ad Franciſcum ſtatim conuolaſſet, ac partim ſuauibus, partim duris verbis, ac minis à propoſito deterrere, atque à ſuſcepta Caputij forma reuocare conaretur: tam in ea retinenda firmum, ac conſtantem offendit: vt pro ea carceres, & exilia ſubire non vereretur. Quo fit, vt Miniſter, tum ob notam Viri virtutem, ac ſanctimoniam: tum maximè quòd nouam Reformationem ob cæcitatem, ac extremam illius ſenectutem ab eo propagandam minimè extimeſceret: neque duriora experiri, neque vi illum, ad priorem habitus formam repetendam, compellere voluerit.

Franciſcus a Parcete in Reformatio-nis habitu retinendo confirmat.

XXIV. Iam Quadrageſimalis ieiunij tempora inſtabant: cùm Matthæus ab Eremo S. Iacobi digreſſus, ad quædam Montis Feltrij Oppida ſe confert: vbi, cùm ob diuturnam, ac patriam cum iis neceſſitudinem, omnibus penè notus eſſet: ibi pedem figere, ac Dei Verbum toto illo temporis ſpatio diſſeminare ſibi in animum inducit. Porrò libri, ac Codices, quibus ſtudere, ac ſollicitè ſeipſum ad Euangelicum opus parare curat, non alij ipſi eo tempore fuêre, præterquam arcta panis, & aquæ ieiunia: duriſſima carnis flagella, vigiliæ, noctes in diuina contemplatione inſomnes, ardentiſſima orationum ſtudia, lachrymæ, ſuſpiria, ob animarum ſalutem ex imo pectore ducta. His in libris Vir ſanctus adeò ſeipſum diu noctúque exercebat: vt eorum ſtudiis penè confectus, vix pellem oſſibus hærentem geſtaret: quo fit, vt diuina illius verbis virtute accedente, penè incredibiles in audientium animis ſuis ſermonibus, ad pœnitentiam motus excitaret.

Matthæus in vrbibus Montis Feltrij Dei verbum magno animarum fructu diſſeminat.

XXV. Erant illius verba, non floribus contexta, non aures demulcentia, non modulatis vocibus concinnata: ſed ſimplicia, rudia, nullo orationis fuco illita; cordis tamen imum penetrantia: quibus cùm frequenter ſempiternos Tartari ignes horrendè inculcaret, tantum impiorum animis pauorem incutiebat: vt facilè illos ad lachrymas, ac pœnitentiam flecteret. Quo fit, vt exiguo illo tempore, quo Dei verbum hiſce in locis diſſeminauit, Deo cùm primis agente, tam ingens ob illius ſermones populorum commotio fieret: vt vndique regionis illius homines turmatim, ad eum audiendum confluerent: tamque animis ab eo compuncti diſcederent: vt innumeri penè ex Erebi faucibus erepti ad Chriſtum redirent, ac vitam in meliùs commutarent.

XXVI. Hoc Apoſtolico munere functus, cùm iam Prouinciale Capitulum immineret, quod hoc anno circa mẽſis Aprilis initium Matelicæ à Fratribus Minoribus de Obſeruantia celebrandum erat: Matthæus, vt Pontificis iuſſa impleret, quibus illi præceptum fuerat: vt ſemel in anno, in obedientiæ ſignum, ſe in Prouinciali Capitulo Miniſtro præſentem exhiberet: eò opportunè ſe confert. Erat tunc illius Prouinciæ Miniſter Ioannes à Fano: Vir humana cùm primis prudentia præditus, atque inter illius Ordinis Patres auctoritate, ac rerum agendarum dexteritate præcipuus: à quo dum humaniter, ac Paterna (vti ſolet) charitate ſe excipiendum ſperat: grauem eum ſibi aduerſarium experitur. Is enim vbi Matthæi ab Ordine

diſceſſum,

discessum, atque habitus mutationem resciuit; cùm id maximè pertimescceret, ne illius exemplo cæteri quoque, qui in Ordinis Reformationem conspirabant, permoti, cum eo ab Ordine discessum pararent; ex quo Ordo paulatim dilaberetur: ea re grauiter commotus, atque animo exulceratus, temporis opportunitati: qua sibi in manus incideret, sollicitè studebat: Quapropter eam nunc sibi inter manus oriri arbitratus; Matthæum, nihil siniſtri cogitantem, asperè obiurgatum statim in vincula conijci iubet: ac Foranum, Maceratæ Oppidum, perduci curat; vbi carceri mancipatum, velut Apostatam, tandiu loci asperitate, victus inedia, flagellis, atque aliis suppliciis vrgere parat: donec à proposito reuocatum pristinæ Ordinis communitati restituat. Quanta in eo carcere Matthæus mala ob Ministri austeritatem perpessus fuerit, haud facile est referre: Etenim præter vincula, compedes, flagella, quotidiana ieiunia, quæ illi à Ministro inflicta fuerant; non deerant, qui contumeliis, irrisionibus, sarcasmis quotidie illum lacesscerent.

A Iohne Fanestri, Prouinciali Ministro in vincula omittitur.

Hæc verò, partim Satanæ liuor in Matthæum consilia excogitauerat, vt illum à cœptis desistere, & aggressum Reformationis opus, à quo sibi grauiter metuebat, cogeret infectum deserere: partim verò id humano Ministro prudenter tradebatur, ne scilicet ex noua illius habitus forma, quæ animos sua nouitate, atque asperitate ad Reformationem pelliciebat, schisma in Ordine concitaretur. At verò Deus Opt. Max. quæ incomprehensibilis illius sapientia est; humanis hisce, ac Diabolicis consiliis benè vsus; meliori, ac diuino prorsus consilio, ea, tum ad maiorem Matthæi profectum, tum ad ampliorem Reformationis stabilitatem transferre voluit. Hæc enim tam rigida, & seuera Ministri disciplina tantum abest, vt Matthæi animum, aliqua ex parte commotum, à proposito deterreret, quin potiùs noua Dei virtute confirmatum ad maiora parat: qua fiebat, vt is ita sibi in eamalorum perpessione gratularetur; vt sæpè præ exuberanti illorum gustu, ac suauitate exclamaret, se nunquam tam lautè, ac opiparè à quoquam, quàm tunc à Ministro, exceptum fuisse. Recolebat siquidem animo Vir sanctus, quæ in Ecclesia Apostolorum paulò antea à Cælesti voce, de via Crucis sibi obeunda acceperat: ac propterea tanta in iis duris perferendis animi voluptate pertundebatur; vt se tunc tantummodo Dei seruum esse clamaret, cùm Domini Cruce in humeros sublata, Christi Domini præeuntis vestigia sequebatur. Denique inter illas carceris angustias tanta animi tranquillitate, ac diuini spiritus suauitate affluere visus est: vt Deum assiduè laudans, nec vllis quidem opprobriis saturari posse videretur.

Inter vincula, & carceres Dei laudat.

XXVII.

Porrò dum hæc cum Matthæo duriùs aguntur; quidam illius familiæ Sacerdos, cui Ministri erga Matthæum seueritas plurimùm displicuerat; eidem suadere nititur, vt è carcere, cuius illi fores se patefacturum pollicetur, noctu aufugiat, ac se tot malis eripiat. At verò Matthæus indignum id facinus, ac grande piaculum arbitratus; tem modis omnibus agere recusat: Fratrémque id illi, tametsi piè, suadentem asperè increpans, his verbis obiurgat: Non est frater, tam horrenda Christi Crux, vt eam vir fidelis expaueſcere debeat: neque tam formidanda, vt ab ea vel fugiendum, vel quoquo modo declinandum sit; quin potiùs obuiis vlnis, & chariori quàm eloquitas sit, amplexu, cùm offertur, excipienda. Absit à me, Frater, tam indignum scelus; Neque bona, neque benè consulis. Sathanæ hoc consilium: Haud meministin', quid Dominus Petro, hoc ipsum illi suadenti, responderit. *Vade retro Sathana, scandalum es mihi: non enim sapis, quæ Dei sunt.* Desine, Frater, quæ hominum sunt, suadere; ne Dei sapientiam, quæ in hac Cruce mihi oblata glorificari vult, contemnere videaris; atque inde maiorem Dei in te iram concites.

XXVIII.

Matthæus, egressum de carcere suadenti, quid responderit.

Matth. 8.

Hac Matthæi constantia Sacerdos vehementer obstupuit; ac tunc primùm eximiam viri perfectionem, ac sanctimoniam admirans, maiori erga ipsius liberationem studio incenditur; quam cùm se nulla alia ratione assequi posse speraret, captata negotij cuiusdam occasione, Camerinum proficiscitur, vbi Catharinam Ge-

XXIX.

nuenſem ex illuſtriſſ. Ciboũ familia ortã, Camertiũ Ducissam, ac Clemẽtis ſeptimi Pontificis ex ſorore Neptem adit; quæ cùm pia Matthæi ſtudia, ac labores, in eorum præſertim infirmitatibus ſubleuandis, experta eſſet; qui peſtis morbo biennio ante in tota Camerinenſi ditione laborauerant; ſingulari illum reuerentia, ac deuotione proſequebatur. Hanc Sacerdos, vbi eorum, quæ ad Matthæi vitam, mores, integritatem ſanctimoniam in Ordine perſpicuam, ac præterea de noua habitus forma illi à Deo reuelata, ac viuæ vocis oraculo eidem à Pontifice conceſſa, ex qua Ordinis Reformationem vniuerſi penè futuram ominãtur, certiorem reddidit: poſtremò quàm durè à Miniſtro Prouinciali, haud aliam ſanè ob cauſam exceptus fuerit, quàm quòd ſibi is de futura cæterorum reformatione timeat, recenſet: demũ, carceres, flagella, inedias, contumelias narrat, quibus vndique à Miniſtro afflictatur.

XXIX. His de Matthæo auditis, Duciſſa tam grauiter eo nuncio affecta fuit; vt ſtatim cõclaue ingreſſa, ardẽtes, ac minaces ad Prouincialem Miniſtrum literas dederit; quibus eum in primis de iniuſta ſancti Viri oppreſſione, qua ſe grauiter læſam ſenſerat: tum etiam de contẽptu Pontificis (cuius ea neptis erat) auctoritate, grauiſſimè conquerebatur poſtremò niſi dicto citiùs Matthæũ Camerinũ, ad ſe liberũ mittat, tẽ ad Pontificem quãprimùm ſe delaturã minatur; vt ab eo ſuæ temeritatis pœnas propediẽ luat. Hoc acriori ſtylo exaratas literas certo Tabellario dat, vt eas celeri curſu ad Miniſtrum perferat. Neque eo contenta, poſthæc Vrbis Camerinẽſis Guardianum, quem cum Miniſtro aduersùs Matthæum conſpiraſſe audierat, ad ſe accerſitum, haud ſanè benigniùs verbis, quàm per literas Miniſtrum, excipit: nam poſt graues de iniquis Matthæi vinculis, ac preſſuris querelas eidem obiectas, cum tandem è Monaſterio exturbandum acerbè minitatur; niſi Matthæum quamprimùm à vinculis abſolutum, ad ſe mittendum curet.

Catharina Cibea, Camerinenſium Duciſſa, ſollicitè pro Matthæi liberatione laborat.

XXX. Porrò Guardianus nobiliſſimæ mulieris, cuius alioqui pietas omnibus perſpecta erat, ira perterritus, omnem ſuam illi, ad eam rem operam pollicetur. Moxque prõptè ad Miniſtrum ſcribens; quo in diſcrimine res verſentur, certiorem reddit: & & quàm meliùs conſultum ſit Duciſſæ morem gerere, quàm illius, tum priuatè, tum publicè apud Pontificem indignationem experiri, literis exarat.

XXXI. Miniſter verò Duciſſæ literis acceptis, rem altiùs cœpit animo perpendere: atque imminentia ſibi vndique pericula prudentiùs contemplari. Quamquam enim à ſpreta Apoſtolicæ Sedis auctoritate, eo ſe argumento liberare poſſet, quòd nulla Matthæus ſe expreſſa Pontificis licentia tueretur: qua, & habitus formam mutare, & extra Ordinẽ degere valeret. Cũ tamẽ eius rei fama iã ferè apud omnes Ordinis Fratres in Italia percrebuiſſet, idque inculpata Matthæi vita, ac nota virtus non obſcurè confirmarent: eò potiùs inuidentiæ, ac tumoris vitium contegere, quàm vitium ipſum abſtergere videbatur: quo fit, vt cùm hinc haud ſatis ſibi ea ratione, ſeu potiùs effugio cautum animaduerteret; illinc Duciſſam quam apud Pontificem plurimùm auctoritate valere non ignorabat, indignationem ſibi, ac toti illius Prouinciæ familiæ pernicioſam extimeſceret; morem omninò illi gerendum cenſet: Quare humaniſſimas, atque humilitatis plenas ad eam literas reſcribens; quibus ea, quæ in Matthæum geſta fuerant, optima mentis intentione, ac prudenti ratione excuſat: Matthæum ſe propediem liberaturum, atque ad eam miſſurum pollicetur. Quamobrem binis protinus Foranum expeditis Fratribus ad Guardianum ſcribit; vt Matthæum è carcere eductum liberum ad Catharinam Duciſſam ire permittat.

Ioannes à Fano Miniſter, Matthæum iubet è carcere ſolui.

XXXII. Interea plerique tam illius familiæ; quàm aduentitij Fratres, qui ea fama commoti, quæ de habitus mutatione, & Pontificis conceſſione apud omnes percrebuerat, Matthæo ſeſe adiungere optauerant: clam Matthæum in carcere conueniẽtes, obnixè rogant; vt è carcere, cuius illi patefactis foribus libertatẽ offerebant, opportunè fugeret. At prorſus id recuſat Matthæus, his verbis vſus: Cur me potiùs, Fratres, ad labotum tolerantiam, quàm ad fugam veſtris conſilijs non compellitis?

Tolerantia fortium eſt, fuga ſocordium: degeneres animos timor alit. At illi, proprium mentis conſilium aperientes, preſſiùs ab eo efflagitant; vt pia eorundem ſtudia, ac multorum ſalutem priuato ſuo bono anteponat: Petri Apoſtolorum Principis exemplum eidem ante oculos ponunt, qui ob publicum aliorum commodum minimè à Chriſtiana Religione diſſentaneum duxit, Romæ publica è cuſtodia euadere; tot denique bona ad publicam vtilitatem ſpectantia inde emergere oſtendunt: vt his fraternæ charitatis vinculis Matthæus obſtrictus, eorum tandem precibus acquieſcere compulſus fuerit. Quapropter, cùm in eum carcerem ſub finem Aprilis detruſus fuiſſet, poſt trium circiter menſium ſpatium, in ipſo menſe Iulio, ab eo liber egreditur.

Matthæus è carcere liber euadit, Camerinumque proficiſcitur.

XXXIII. Porrò necdum Fratres à Miniſtro expediti cum literis Foranum appulerant, cùm Matthæus liber à vinculis Camerinum versùs proficiſcebatur: quapropter ij non multò poſt aduentantes, cùm Matthæum iam euolaſſe intellexiſſent; mox eius rei Miniſtrum certiorem faciunt, qui altera epiſtola ad Catharinam Duciſſam data, Matthæum iam liberum eſſe ſignificat. Verùm Catharina, cùm necdum Matthæum videret, hanc Miniſtri artem eſſe ſuſpicata: qua ei potiùs verba dare, quàm rem ipſam præſtare ſtuderet: rurſus Camerinenſem Guardianum ad ſe vocatum duris verbis compellat; vt Matthæum quamprimùm ſibi liberum reddat.

XXXIV. Dum inter has animi anguſtias Guardianus verſatur, atque vnde Matthæum, quem iam è carcere emerſiſſe intellexerat, habere poſſet, ignoraret. En Matthæus Camerinum appellit, rectaque ad Catharinam Duciſſam pergit, quæ tum ob ſingularem animi deuotionem, qua erga Virum Dei afficiebatur, tum etiam ob ſummam, quam ex illius aſpectu tunc animo primùm voluptatem concepit: propriæ velut dignitatis oblita, tanta cœpit ſecum humanitate, ac familiaritate agere; vt, cùm nulla humanitatis officia prætermitteret, quibus illum ex itinere venientem exciperet, ac feſſum recrearet; illum ipſum matris affectum, quem animo gerebat, vultu, ore, verbis, geſtu præſeferret. Nihil pia, ac nobiliſſima mulier; quanquam vniuerſa erga ipſum pietatis, ac charitatis officia præſtaret, quæ ex itinere defatigatis exhiberi poſſunt, ſibi agere videbatur. Vbi verò aliquantulùm eum ex viæ laboribus recreatum videt, mox illum multis interpellare; ac plurima ab eo de perpeſſis laboribus, ac carceris anguſtijs, alijſque ſupplicijs, quibus à Miniſtro affectus fuerat, quærere, ac ſciſcitari cœpit. Cui Matthæus, nihil cum eo, niſi religioſo, atque optimo animo actum fuiſſe reſpondet: neque vnquã tam iucundè, ac ſplendidè à Miniſtro exceptũ fuiſſe affirmat; cui propterea plurimùm debeat. Quòd ſi aſperum quicquam illi accidit, id non aliorum, ſed ſuiipſius tantummodò vitio tribuendum eſſe ait, cui aſpera omnia debentur. His abſque vlla mendacij ſuſpicione ad Miniſtri excuſationem dictis, pia Duciſſa aliò ſermonem conuertens, quid veſtis illa lacera, ac breuis, quidve quadratum illud Caputium à priori diuerſum ſignificet, aut noui portendat, ſollicitè inquirit. Cui cùm Matthæus morem gerere, ac verbis ſatisfacere vellet; cuncta ordine recẽſet, quæ de B. P. Frãciſco à ſe in itinere viſo, de Chriſti Domini voce ſibi è Cælo inter orandũ allata, qua ad literalẽ, ac perfectã Regulæ obſeruantiã cõpellebatur, de Romana profectione, de Pontificis conceſſione, de Põtificio Diplomate, ob Dei preceptũ ommiſſo, ſibi acciderant; Narrat præterea ex apertiſſimis tũ habitus S. Frãciſci, ac ſociorum, qui Aſſiſio, atque alibi aſſeruantur; tum ex antiquiſſimis picturarum teſtimonijs, eam ipſam veram, & antiquã eſſe B. P. Franciſci habitus formam, qua prima illa Ordinis ætas, ex B. Patris inſtitutione, vſa fuit. Poſtremò quid ſibi animo inhæreat, apertè illud eſſe indicat, non nouã vllam Ordinis Reformationem excitare, aut Congregationem inſtituere; quippe qui nullam ad id Dei vocationem acceperit: ſed in ea duntaxat habitus forma perfectiùs, quoad homini liceat; Regulã obſeruare, in Eremis vitã degere, ac præſertim Orbem euãgelizãdo, ac peccatores ad pœnitentiã prouocãdo peragrare. Quãquã verò nihil ipſe de aliorũ Reformatione cogitet; optimo tamẽ Dei cõſilio fieri poſſe indicat, vt inde maxima in Ordine reforma-

Matthæus apud Catharinam Ducſſam Miniſtrum excuſat.

tio exordium ſumat; quòd ſe tum ex ſingulari Dei in Ordinem prouidentia, quæ Regulæ obſeruãtiam omninò dilabi nunquam patitur, indubiè colligere: tum etiam ex Dei reuelatione, quam ex Beati Senis Franciſci à Cartocero teſtimonio ſe accepiſſe refert.

XXXV. His pia Duciſſa mirum in modum lætata: cùm Ordinis Reformationem vehementiùs optaret, nihil tunc animo magis expetere viſa eſt, quàm quòd ſe totam in optatæ Reformationis opus, ac propagationem effunderet. Quapropter vbi Matthæum ad deſtinatam ſibi à Deo vocationem eſt cohortata, omnémque ſuam illi opem, ac operam ad quoſcunque rerum euentus promptiſſimè obtulit: grauiſſimè obteſtatur, vt ſi quando exilia futuræ Reformationis principia ſua opera indigeant, id ſibi certò perſuadeat; nihil aut iucundiùs, aut optabiliùs illi vnquàm accidere poſſe, quàm omnia ſua, auctoritatem, opes, ditionem, ſeipſam denique totam ad eam tuendam, ac propagandam conferre.

Catharina Duciſſa erga Reformationem ardet, ac pietas declaratur.

XXXVI Haud ſanè immeritò olim à Sapiente dictum fuit: *Fundamenta eterna ſupra petram ſolidam, & mandata Dei in corde mulieris ſancta.* Tantus enim nobiliſſimæ huius mulieris erga Capucinorum Reformationem animi ardor, ac pietas fuit, vt eam Deus Opt. Max. (quod ex futura huius Hiſtoriæ ſerie luculentius fiet) velut munitiſſimum nouæ Religionis propugnaculum, ad eam ædificandam, tuendámque ſibi delegiſſe videatur. Cùm enim ea animo præſtans eſſet, vtpotè humanis, ac diuinis literis apprimè erudita (quod in ea inſolitum, ac ſingulare fuit) atque ob arctum conſanguinitatis vinculum, auctoritate apud Pontificem plurimùm valeret; his ad ſui ſuſtentationem adminiculis Reformatio inter languida ipſius exordia maximè indigebat: quæ tamen incomprehenſibilis illa Dei ſapientia à muliere exhiberi voluit, vt cùm in iis, nihil præter infirmum vniuerſi conſpicarentur; non hominum potentiæ, ſed diuinæ tantùm virtuti opus adſcriberent.

Eccleſ. 26.

XXXVII. Poſthæc Matthæus à Catharina Duciſſa dimiſſus, ad ſuum ſe diuinæ vocationis opus accingit; Regiones circumcirca diuinum rorem ſitientes euangelizando perambulat, ac Dei Verbo conſpergit; metúque omni depoſito, non vt antea, inter ſyluas, & lucos, velut transfuga, delitеſcit: ſed noua Dei virtute poſt Forani carcerem confirmatus, publicè inter homines conuerſari, palámque animarum ſalutem negotiari non dubitat: tanta denique animi fortitudine, ac conſtantia ab eo tempore ſe diuinitus munitum ſentit; vt neque flagella, neque carceres metueret; cunctáque pro Chriſti nomine perferre, vitámque ipſam profundere haud formidaret.

Matthæum ferentiori ſpiritu prædicationi incumbit.

XXXVIII Duciſſa verò poſt Matthæi diſceſſum, cùm illius tranquillitati proſpicere vellet, nouas ad Miniſtrum literas ſcribens, cum eo benigniùs agit, vt nulla deinceps Matthæo ab eo vis, aut moleſtia inferatur.

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. REFORM. CAPVC. 3

1526. 3. 8 2.

ANNO itaque Domini 1515. iam elapso, milleſimus quingenteſimus ſupra ſextum, & vigeſimum iam eluxerat; cùm Matthæus, Catharinæ Duciſſæ opera, ab omnibus, tum periculis, tum humani timoris vinculis liber, nouaque indutus virtute ex alto; cùm nihil præter animarum lucra, ad quæ diuino quodam impulſu propellebatur, animo reuolueret; fulguris inſtar, per Camerinenſem agrum, & illius Oppida, Dei verbum diſſeminans, excurrebat. Erat Matthæus vir eximia virtute, ac ſimplicitate præditus; qui cũ rerum cæleſtium contemplationi magis, quàm Scholaſticæ Theologiæ ſtudiis operã daret; eo fiebat, vt ſubtiliorib⁹ Philoſophicæ, ac Theologicę diſciplinę quęſtionibus, quæ prò concione interdũ exagitari ſolent, prætermiſſis; tam priuatis, quàm publicis colloquijs rudẽ plebem erudiens, id dumtaxat, velut ſibi antiquiſſimum, curaret; vt in omnium pectoribus, iuxta B.P. Franciſci Regulare præſcriptũ, odiũ acre vitiorum, ac virtutis ſtudium ingeneraret: Dei quoque, & Eccleſiæ præcepta animis diligẽter inſtillaret; & ad ea ſeruanda ſempiternis cæleſtis Regni præmijs: maximè verò horrendis Inferorum ſupplicijs, concitato animi ardore, potiùs, quàm cõpoſita oratione, aut verborum delectu compelleret. Denique, cùm nihil intentarum relinqueret, quod ciendis ac flectendis ad pœnitentiam peccatoribus aptũ eſſe exiſtimaret; in id tanto ſpiritus ardore, motúque ferebatur: vt ipſos quoque incompoſitos animos vi quadam ad ſeipſum traheret, & à vitio abſtractos ad virtutem transferret. I.

Matthæus Dei Verbum per Camerinenſem agrũ diſſeminat.

Neque id mirum: cùm & antiqua Apoſtolicæ prædicationis ratio, cui os, & ſapiẽtia, virtúſque à Domino promittitur: noua quoque illa hiſpidi habitus forma, & horribilior pœnitentiæ aſpectus, quem ipſa pallens facies, & auſteritatis rigor præſeferebant: præſertim verò animus ab omni rerum humanarũ cura, ac cupiditate liber, ac expeditus: mirabiles, tum ad vitia abiicienda, tum ad virtutes amplectendas, omnium animis impetus cieret. II.

Is verò Matthæo mos quotidianus erat: vt diem quidem totum ad ſpiritualem animarum ſalutem curandam conferret: ſtipem vicatim, atque hoſtiatim ad victum mendicaret, eáq; tenui contentus, ſi quid ex ea ſibi reliquum eſſet, pauperibus erogaret. Noctu verò in aliquod ſtabulum, vel tugurium ſecedens, poſt breuem quietem, maiorem illius partem in orationem impenderet. III.

His Matthæus dũ totus animo intenderet, incredibiliq; in omnes charitate flagrans, omnes Chriſto lucrifacere ſtuderet: Accidit, vt hoc ipſo anno, ingẽti fame per Italiã exorta, pauperes ob victus inopiã, in Camerinẽſi præſertim agro, paſſim interirent: quos ille ex intimo cordis affectu cõmiſeratus omnẽ mox viã, ac modũ, quo illorum inopiã ſubleuare queat, ſecum animo reuoluit. Porrò Deus Opt. Max. qui piis huius Matthæi cogitationibus delectabatur: illud illi è Cælo conſilium miniſtrat: vt ingentem Fabarũ copiã, à pleriſq; ditioribus viris emendicatã, colligeret: vacantéſq; quoſdam agros iuxta Montis Cerignonij Oppidũ, in quibus Fabas ſereret, à pijs quibuſdã viris ſibi ac cõmodari, & excoli curaret. Excreuerunt, Deo præcox incrementũ dãte, ante tẽpus ſtipulæ Fabales, tot Fabis onuſtæ: vt non humana diligentia, ſed diuina prorſus virtus in his operata videretur. Mox præconum voce per totũ Camerinẽſem agrum euulgatum fuit, agrorũ illorũ Fabas pauperum tantummodò alimenta eſſe: ac proinde, quotquot ex pauperibus fame premerentur, ijs ad Fabas tũ edendas, tum exportandas accedere licere: dummodò ſcaphos integros relinquerent. Eo præconio per omnem Regionem diffuſo: vndique pauperum multitudinẽ lætam ad Matthæi Fabas confluere vidiſſes: hos quidem ad ſaturitatem Fabis veſci, illos poſt eſum ſinu, ſacculis, ac caniſtris oneratos, eas in domum aſportare: nec tamen Fabas diminui: ſed potiùs in dies vberiores fieri. Neque vno tantùm, aut altero die, aut per breue tempus hæc pauperum ferè innumerorum ad Fabas frequentia fuit; ſed ex quo Fabæ matureſcere cœperant, tandiu is productus eſt: quoad, meſſe adueniente, pauperes ipſi, velut ex faſtidio Fabas IV.

Matthæus Fabas ad pauperum alimoniã ſeminat, quæ miraculosè à Deo multiplicantur.

reſpuerent.

reſpueret. Stupent omnes; cúmque tam ingenti pauperum multitudini plura huiuſmodi Fabalia, vix vnico die ad edendum, atque aſportandum ſatis eſſe potuiſſent, admirandum hinc diuinæ prouidentiæ opus ſuſpiciunt. Iam verò ceſſante pauperum frequentia, ac tempore iam aduentante, quo Fabæ ad reponendum colligi ſolent; Matthæus, agrorum Dominis ad ſe vocatis, quod reliquum erat Fabarum, ijs colligendum, ac ſibi reponendum relinquit. Ijs primùm Matthæus nugari potiùs, ac verbis ludere, quàm ſeriò loqui viſus eſt; cùm poſt tantam, ac tot pauperum incurſionem, neque ſcaphos ipſos, nedum fabas ſupereſſe ſibi perſuaderent: quin etiam Fabas tandiu ſuperſtites fuiſſe velut miraculum ducerent. At cùm Virum Dei haud nugantem, aut minùs ſeriò agentem percepiſſent; rem minimè riſu dignam arbitrati, ad ſuos quique agros ſe conferunt, Fabarúmque reliquias colligentes, tot ſibi cumulos reponunt; vt nunquam vberiores ſuperioribus annis; quibus diligens cuſtodia, ab ijs adhiberi ſolebat, horreis ſe condidiſſe memminiſſent. Eo nempe miraculo Deus Opt. Max. & antiquam ſuam in pios homines, pauperum præſertim amatores liberalitatem, quam alto fœnore illis reddituram pollicitus eſt; cùm per os Sapientis diceret. *Fœneratur Domino, qui miſeretur pauperis, & vicißitudinem ſuam reddet ei.* Et ſupernam erga egenos prouidentiam commendare voluit: quos ſuæ curæ relictos non ignorat. Vate ipſo atteſtante: *Tibi derelictus eſt pauper: orphano tu eris adiutor.* Denique eo teſtimonio, quàm flagrans Matthæi in pauperes pietas ſibi grata eſſet, quantúmque ipſius apud eum ſanctimonia valeret, non obſcurè omnibus teſtatam eſſe voluit; vt eò libentiùs populi in ipſius verba animum intenderent, quem ſignis, ac miraculis loquentem audirent. Prou. 19. Pſalm. 9.

V. Et quidem cùm Matthæi verba, quibus is populum ad diuinorum præceptorum obedientiam hortabatur, ſimplicia, & agreſtia eſſent; nullo orationis fuco, aut ſermonis compoſitione exculta: quæ ad rudioris potiùs populi cibum, quàm ad nobilium fercula apta forent: haud mirum, quod Fabarum, qui pauperum cibus eſſe ſolet, miraculo, velut ſimulachro quodam Deus cæleſtem Matthæi vocationem, quæ in pauperum præſertim vtilitatem, & commodum reſpiciebat, declarare; rudémque populum admonere voluerit, vt ſpiritualem eſcam à Matthæo idoneam quæreret.

VI. Neque id ſanè fruſtrà. Nam hoc Fabarum miraculum longè latéque per varias Italiæ plagas diffuſum, vix credibile eſt, quantam Viro Dei apud Chriſtianum populum auctoritatem comparauerit. Eo etiam plerique tam ex ſæcularibus, quàm ex Religioſis Viris commoti, ad Matthæum hoc tempore conuolarunt; vt illos Matthæus ad eiuſdem vitæ, atque inſtituti ſocietatem adiũgeret. Verùm cùm Matthæus id ipſis ea ratione pernegaret, quòd eam habitus formam, ac viuendi rationem ſibi tantùm, non in alios diffundendam, à Pontifice accepiſſet: futurum tamen aliquando ſpondebat; vt Reformationis germine radicato, atque altiùs exorto, voti tandem compotes fierent; hoc pacto, eorum ſtudia animóſque ad futuram Ordinis Reformationem accendens, perfectam Domino plebem parabat. *Miracula Fabarũ plerique commoti.*

VII. Dum hæc Matthæus in agro Camerinenſi diuina virtute patraret, ac piis omnibus charitatis officiis in omnium ſe ſe commodum, ac vtilitatem effunderet; Franciſcus à Cartoceto, cuius ſæpè memini, qui Eremum ſancti Iacobi propè Matelicam incolebat; cùm iam ſenio, ac variis vitæ aſperitatibus confectus eſſet, in extremum eandem morbum incidit; vitámque maximis in virtutibus tranſactam beato fine concluſit; qui cùm inter Capucinos ſecundus, Reformationis habitum conſtantiſſimè vſque ad mortem retinuerit, de illo hîc nonnulla duntaxat commemoranda ſunt, quæ ex antiquis Ordinis noſtri monumentis integra haberi potuerunt.

VIII. Fuit igitur Franciſcus è Cartoceto, Fani oppido, (vt diximus) honeſtis, licèt agreſtibus parentibus ortus; qui cùm ruri vitam ducerent, puerum vix primis Grammaticæ rudimentis imbutum, ruralibus laboribus addixerunt. *Vita Franciſci à Cartoceto, ac ipſius virtutes enarrantur.*

His puer tametsi quotidiè vacaret, haud tamen in ijs adeò semetipsum effundebat, quin animum sæpè ad pietatem; ac rerum cælestium studia conferret. Hinc frequenter ad solitaria loca secedens, vbi à nemine videri posset; ibi genuflexus, orationi vacabat, ac plerunque flagelli disciplina corpus erudiens, spiritui subiectum esse docebat. Præter hæc spiritualium librorum lectione, cùm iam quintumdecimum annum attigisset, magnoperè delectabatur: quo fiebat, vt cæterorum (quoad fieri poterat) ac præsertim mulierum consortia, atque alia animi oblectamenta fugiens, animum ad virtutes transferret. Vbi verò ad decimumseptimum annum peruenit; ne floridam ætatem virulentus serpens suo voluptatum veneno inficeret, Patre luminum inspirante, Mundo tempestiuè, valedicit; atque in B. Patris Francisci militiam inter eos, qui de Obseruantia nuncupantur, conscribi festinat: in qua, cùm professionis vota post annum emisisset; ea toto vitæ suæ curriculo tam integre Deo reddere curauit, tantúmque in Regularis disciplinæ vitæ austeritatibus, atque omnium virtutum studio profecit; vt, cùm semel in die duntaxat refectionem sumeret, ac B.P. Francisci ieiunia, tam perfectè, ac tam arcta abstinentiæ lege seruaret; vt nihil in his præter panem, & aquam, ad victum adhiberet, his quoque cæterarum virtutum, quæ Euangelicum hominem præstant, cumulum adiiceret.

Franciscus Obseruantiã Ordinem ingreditur.

Cùm semel in libellum incidisset, in quo de perfecta Regulæ obseruantia agebatur; rem secum profundiùs, ac frequentiùs repetens; cùm Ordinem nonnihil ab altissimæ præsertim paupertatis via exorbitasse animaduerteret, ea re tam grauiter animo afflictari cœpit, vt perennes in oratione lachrymas funderet. Hinc tanto Regularis obseruantiæ zelo visus est exardescere; vt alterius Eliæ instar, Legis obseruantiam zelans, nihil præter Ordinis Reformationem, quæ iam ab eo tempore apud plerósque Ordinis Fratres, quibus laxa communis vitæ disciplina inusa erat, clam susurrabatur, animo versaret. Verùm, cùm eam assequi posse haud speraret; IX.

Reformationis cupidus Eremum S. Iacobi incolendam obtinet.

Eremum S. Iacobi, quæ Minorum Obseruantium Domus est, propè Matelicam exstructa, quámque ob loci asperitatem Fratres paulò antea deseruerant; à Fratre Ioanne Fanestri, tunc Prouinciali Ministro, summis tandem precibus impetrat; in quo cùm plures annos, vno Pacifico Tertij Ordinis Sacerdote sibi ministrante, summa austeritate, ac perpetuis ieiunijs, orationibúsque; in quibus ob magnam lachrymarum copiam, quam effundere solebat, oculorum cæcitatem contraxerat, vitam duxisset; diuinam tandem de futura Ordinis Reformatione reuelationem accipit, Reformationis habitu primus post Matthæum potitur, ac secundum inter Capucinos locum (vti superiùs diximus) non immeritò sibi comparat.

Hic igitur beatus Senex, simul atque extrema se ægritudine laborantem præsensit, supremo conflictu cum diabolo luctaturus, cælestibus se diuinorum Sacramentorum armis muniendum curat: quare absolutionis sacramento Pacifici ministerio potitus, ac sacro Christi Corpore refectus, postremò sacro Extremæ Vnctionis Oleo inunctus; cùm ad terreni Tabernaculi depositionem velox properaret: qui corporeis eousque luminibus orbatus fuerat; mentis oculos tunc sibi primùm aperiri, ac claro lumine illustrari sensit, quo res planè diuinas intueretur: Cùm enim ad extremum vitæ occasum deueniisset, statim totus animo, & corpore exhilarari, atque exclamare cœpit: Pacifice, en Pacifice, num vides? Cui Pacificus: Quid Pater? An non vides, (inquit,) fili, lucidissimam, pulcherrimámque viam, quæ hinc vsque ad Cælum pertingit, vndique pretiosissimis aulæis, auro, gemmísque textis ornatam; Tum oculis parumper in Cælum defixis, rursum toto Corpore exultans; Tolle, inquit, ist hinc omnia, ne quidquam huc aduentantes impediat. Eia pulcherrimo Choro da locum. Cùm verò Pacificus ab eo percunctaretur, quisnam ille Chorus esset; quorsúmve tunc eò accederet: En, inquit, Angelorum Reginam, maxima Virginum, & Sanctorum multitudine stipatam; En Cælorum Dominam; iam eundi tempus est. Eamus, eamus cum illa. His in vocibus fælix illa Francisci anima, corporeis vinculis exoluta, B. Virgini, & Sãctorũ Choris associata, in Cælũ migrauit. X.

Lucidissimã viã in morte cernit, ac B. Virginis visione potitur.

Ita

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. REFORM. CAPVC.
1526. 3. 8. 2.

XI. Ita Franciſcus, qui ſecundus inter Capucinos numeratur; omnium Capucinorum primus, quaſi cæteris locum paraturus; hoc anno ad cæleſtes Sedes euolat. At neque fruſtra, lucida illa via cæleſtibus periſtromatibus ornata, ab eo conſpicitur: Nam cùm eadem ferè viſio, Beato Benedicto in Cælos abeunte, duobus Monachis apparuerit; cæleſti illo Sene viam illam fulgidiſſimam præmonſtrante, ac prædicante. *Hæc eſt via, qua dilectus Domini Benedictus in Cælum aſcendit.* Qua planè ſignificabatur, eandem quoque & filiorum viam futuram eſſe, qui Patris veſtigia ſequerentur. Quidni id quoque hoc Franciſci viſu declaratum fuiſſe, piè exiſtimandum erit? vt qui ex toto Capucinorum Ordine prior hanc ſibi viam ad æthera ſtratam conſpexit; eandem quoque cæteris, qui ipſius, ac B. P. Franciſci virtutes, ac perfectam Regulæ obſeruantiam imitarentur, paratam eſſe indicaret? quaſi id poſteris inſinuare voluerit; *Hæc via eſt, qua itur ad aſtra.*

Quid lucida illa via præferret.

XII. Franciſco igitur ad Superos abeunte, ad Matthæum redeo; qui eo Fabarum miraculo certior factus, eò diuinam ſui vocationem tendere, vt non in ſublimibus humanæ ſapientiæ verbis: ſed in ſpiritu ac virtute Dei, ac per ſtultitiam, & ſimplicitatem prædicationis credentes ſaluos faceret; Italiam Dei Verbum euangelizando tam pingui, ac copioſo animarum lucro peragrare cœpit; vt ingentes vbique in viris, ac mulieribus ad pœnitentiam motus excitaret. Etenim, alterius Ionæ inſtar, ſingulis hominum ſtatibus, in quorum vitia acriùs inuehebatur; Dei iram, celerem ſubuerſionem, Infernique pœnas tam horrendè comminabatur; vt feroces quoſque animos exterrefaceret, & ad meliorem frugem prouocaret.

Matthæus Dei verbum aranicet diſſeminat.

XIII. Cæterùm, nouum hoc Matthæi vitæ inſtitutum, quanquam ad Reformationis propagationem non tenderet; Patrum tamen Minorum de Obſeruantia Ordinem ita commouit; vt cùm plurimi ob laxiorem Ordinis diſciplinam de Reformatione cogitarent: Matthæi fama inter Fratres percrebreſcente, ac Pontificis indulto ferè vbique apud omnes diffuſo, grauis inde in Religione animorum commotio oriretur; quanquam ob Superiorum metum, publicè de Reformatione agere nemo auderet.

XIV. Verùm inter cæteros, qui Matthæi facto magis tunc commoueri viſi ſunt; vnus Ludouicus Foroſempronianus, eiuſdem Ordinis Sacerdos, haud ignobilis extitit. Vir ardentioris ingenij, natura audax, ſagax, & ad dura quæque toleranda idoneus: qui cùm in ſæculo per aliquot annos, terrena militiæ nomina dediſſet; in Religioſam deinde Ordinis Minorum de Obſeruantia, ſimul cum Raphaële veterino fratre, militiam adſcriptus, ac Sacerdotio inunctus: in ea communem quidem, ſed non ſine virtutum laude vitã duxit: ea præſertim commendatione dignus; quòd Regulari Obſeruantiæ ſtudens, in id potiſſimùm animum intenderet, quo pacto ad perfectam ſui ipſius Reformationem pertingeret. Quamobrem, cùm ſæpè à Prouinciali Miniſtro ſolitarium aliquem Conuentum, Reformationi aptum poſtulaſſet; fruſtráque omnem in eo lapidem mouiſſet: Audita Matthæi fama, ac Pontificis animo, qui Ordinis Reformationi apertè fauere videbatur, explorato, tanto illius ſtudio incenſus fuit: vt ſecum ipſe omnem rudentem mouere decreuerit, quò ſemel optata Reformatione frueretur. Erat tunc is in Conuentus Foroſempronij familiam conſcriptus: Quare expectato Ioannis à Fano, qui eo tempore in Picenti Prouincia Prouincialis Miniſtri officio fungebatur, aduentu: intrepidus illum in cella aliquando decubantem adit: atque animi ſui propoſitum ſæpiùs illi per literas explicatum declarat: quem Miniſter benignè excipiens, maximis pollicitationibus, quæ etiam poſtulationem longè ſuperarent, concitatum animum ſedare nitebatur. At Ludouicus veterem Miniſtri cantilenam, ac ſimulationem agnoſcens, qua eum ad ſoporem, ac rei ſilentium prouocabat: vt extremum tandem rebus finem imponeret, rem in publico Fratrum conſeſſu coram Miniſtro proponere, atque iterata poſtulatione tentare, ſibi in animum inducit: ex his alterum velut certum ſi-

Ludouici Foroſempronianj natura & mores deſcribuntur.

Ludouicus Reformationis ſtudioſus

bi perſuadens; nempè, vel Miniſtrum publicam fratrum præſentiam veritum iuſtæ poſtulationi ſatisfacturum, vel ſi minus poſtulata faceret, iuſtè ſe apud Deum excuſandum fore.

Ludouicus à Miniſtro Cõuentum ad Reformationem poſtulat.

Hoc conſilio apud ſe inito, temporis opportunitatem nactus, quo tota familia ſimul cum Miniſtro in Refectorio congregata erat; in medium proſilit, atque à Miniſtro humiliter fandi facultate impetrata, genuflexus his eum verbis alloquitur: Pater Reu. Deum, ac teipſum teſtem appello; quàm ſæpè & abſens per literas, & præſens ſermone à te petierim, cui ſubditorum cura in his potiſſimùm, quæ ad ſalutem ſpectant, à Deo commiſſa eſt, vt cùm totius noſtræ ſalutis ſumma ex perfecta Regulæ obſeruantia, quam Deo, ſpectantibus Angelis, pollicitus ſum, potiſſimùm pendeat: eam mihi liberè proſequi liceat. Non iniuſta, aut inhoneſta peto, quæ iure reprehendi queant; at neque leuia, quæ facilè paruipendi, ac præteriri debeant. De ſalute res eſt, qua nihil aut honeſtiùs, aut grauiùs excogitari potest. Hanc porrò in Religione, quam tum à B. P. Franciſci inſtitutione, tum à Regulæ præſcripto non parùm iam receſſiſſe res ipſa clamitat, me adipiſci poſſe diffido. Quamobrem id Pater nunc publicè à te poſtulo, vt quandoquidem nulla communis Reformationis ſpes effulget, qua prior Regulæ obſeruantia ~~emplaia~~ poſſit; iam mihi per humanitatem tuam ad Fratrem Matthæum à Baſſio quam primùm accedere, & cum eo reformatè viuere liceat. Quòd ſi id mihi abs te negatum fuerit, certiſſimè à B. P. Franciſco mihi conceſſum iri confido: cuius mens, verbis non ſemel ab eo explicata, ea fuit: vt in generali Regularis obſeruantiæ naufragio cuique liberum ſit, etiam abſque Prælatorum licentia ſeipſum à naufragio eripere, ac Regulam, vbi melius viſum fuerit, obſeruare. Id te haud ignorare non dubito: Quapropter, obteſtor hodie, nihil minùs me, quàm apoſtaſiam ab Ordine cogitare, aut moliri, ſi ad Matthæum facultate haud impetrata abiero. Eam tamen mihi abs te, Pater, benignè elargiri etiam, atque etiam rogo, ac ſupplex expoſco. XIV.

Ludouicus in vincula coniicitur.

Miniſter porrò, inexpectata hac Ludouici poſtulatione grauiter commotus, quo pacto cum eo ageret, ſecum volutabat. Verùm tantiſper iram reprimens, breuiſſimè reſpondet, rem maturo conſilio indigere; idcircò eam ſe maturiùs cum ſenioribus Patribus collaturum, tum quid communi ſententia decretum fuerit, acturũ ſpondet. Poſthæc Miniſter accito Seniorum conſilio, ac re in medium propoſita, in eandem omnes cum Miniſtro deliberationem conſpirant; nihil Ludouici poſtulationi dandum; ne Schiſma ſub Reformationis prætextu in Ordine concitetur: ſed potiùs ipſius audaciam tempeſtiuè retundendam eſſe; ne vlteriùs in Religionis perniciem proficiat; demùm, ne cæteri ſuo exemplo Ordinem perturbent, carceri celeriùs mancipandum decernunt. Humano ſiquidem conſilio prudenter apud ſe perpendebant: maximas in Ordine perturbationes oriri poſſe, ſi hic Ludouico, ſub Reformationis titulo, ac præſertim ſub noua habitus forma, aditus recluderetur: quapropter ex communi prudentiæ lege, mali radicem, antequam in arborem exereſcat, amputare melius omnibus viſum fuit. Denique communi omnium conſilio Ludouicum, nihil minùs quàm vincula cogitantem, in carcerem coniiciunt, compedibus ſtringunt; aqua, & pane victitare cogunt; duráque omnia erga ipſum experiuntur, vt eum à propoſito deterreant. XV.

At Ludouicus vinculorum cauſam ſecum animo perpendens, cùm in Dei cauſam collimare; ac pro iuſtitia, & Regulæ obſeruantia ea ſibi infligi cerneret; his plurimùm ſeipſum ſolabatur: quin etiam ſe indignum exiſtimans, qui pro Deo ac Regulæ obſeruantia carcerem, & inediam ferret: Illud Apoſtoli animo; ac voce ſæpè perſonabat. Fratres, *Ego vinctus in Domino.* XVI.

Ad Gal. 4.

Verùm poſt aliquot dies Miniſter cùm factum diligentiùs perpenderet: conſcientiæ ſtimulis pungi, ac perurgeri cœpit: eo præſertim, quòd inſontem, ac nullius delicti reum in vincula coniecriſſet, aſperioribúſque pœnis mancipandum iuſſiſſet. XVII.

Ludouici

Ludouici quoque conſanguineos, viros in ea vrbe primarios, ac potentes non parum metuere viſus eſt; ne ſi factum reſcirent, vim ad eum liberandum adhiberent; vnde rumor, ac ſcandalum emergeret. Quare, vt præceps conſilium corrigat; cùm Ludouicum, neque minis, neque aſperis flecti animaduerteret: altera, ac ſuauiori via ſibi gradiendum proponit. Ac tunc primùm omnia humanitatis ſigna illi exhibet, vt quem à cœpto duris deterrere non potuit, mollibus flectat. Obſonia ſibi parata ſæpenumerò ad Ludouicum in carcere deferri, atque à ieiunio panis; & aquæ abſolutum, lautiùs tractari iubet. Frequenter etiam fratres ipſius Ludouici familiares ad eum ſubmittit, qui ſuo nomine fauſta, ac iucunda omnia illi polliceantur; dummodò de Matthæo adeundo propoſitum prorſus abijciat: Alios quoque non paucos deſtinat, qui Matthæum, hominem inutilem, ſimplicem, ignauum, ad aliorum Reformationem ineptum, denique Apoſtatam, ac maiori excommunicatione innexum eſſe, illi perſuadeant, cuius conſortium magis ei obfuturum, quàm profuturum, animo objiciant; ac proinde Miniſtro potiùs morem gerere, quàm pertinaci ſententia cœptis inhærere, conſulant. His Ludouicus, prudenter tempori cedens, verbis pacatis, ac ſuauibus reſpondet, ſe quidem filium, ac ſubditum, Miniſtrum verò Patrem, ac Dominum ſuum eſſe, cui ex Regula parendum ſit. Hoc amphibologicum reſponſum cùm illi ad Miniſtrum detuliſſent; is Ludouici animum à propoſito diuulſum ſibi perſuadens, lætus ipſum à vinculis ſoluit, amplexibus excipit, atque omnibus beneuolentiæ ſignis proſequitur. Si quid aſperè cum eo actum eſt, optima ratione, atque intentione excuſat. Demùm nihil non fauoris, & gratiæ illi pollicetur, quò illius animum, ac beneuolentiam capiat. His omnibus Ludouicus vultu placido, ac humili, ſuique ipſius demiſſione potiùs, quàm verbis reſpondens, prioris conſilij ſe penitùs oblitum oſtendit; quo ſe animum ab anteacta deliberatione reuocaſſe declararet. Nam, cùm Miniſtri natura iam experimento illi perſpecta eſſet; neque vllam ad propoſitam ſuiipſius reformationem cum Matthęo aſſequendam, ab eo gratiam ſperaret: prudenti potiùs diſſimulatione vtendum, quàm vniuerſa certo periculo exponenda eſſe, iudicauit.

Ludouicus à vinculis abſoluitur.

XVIII. Interea, quo pacto res abſque Miniſtro peragenda eſſet, ſecum tacitus volutabat. Erat Ludouico germanus frater, nomine Raphael, qui non multo poſt ipſum tempore Religionem ingreſſus, in humili Laïcorum Fratrum miniſterio deſeruiebat: Vir cùm primis piùs, deuotus, ac Reformationis ſtudioſus; qui cùm eodem, quo Ludouicus, ſpiritu ageretur: huic animi ſui ſinum aperire, remque ſuo conſilio aggredi, Ludouico viſum fuit. Re igitur cum Raphaële communicata, poſt multa conſilia hinc inde agitata, in eam vterque tandem ſententiam incidit, vt nullo pacto propoſitam, ad Matthæum accedendi, deliberationem moliri debeant: donec communis iuris vias, quibus Reformatio poſtulari ſolet, priùs apud Generalem Miniſtrum; tum ſi ab eo repulſam paterentur, apud Ordinis Protectorem literis pertentauerint: ne eorum ab Ordine egreſſus apoſtaſiæ crimini aliquando adſcribi poſſet.

Ludouicus cum Raphaële fratre cõſilium init.

XIX. Hoc itaque apud ipſos conſtituto, Ludouicus quàm primùm graues ad Franciſcum Quignonium, tunc Generalem Miniſtrum, virum omni virtutum genere ornatum, & ob præclara merita à Clemente ſeptimo deinde in Cardinalium numerum cooptatum, literas exarat: quibus vbi de neceſſaria Regulæ obſeruantia, ac Religionis voto plurima compendiosè ſignificauit, Generalis Miniſtri munus B. Franciſci verbis in Regula explicatum eidem ante oculos ponit, de quo ita diſſeritur. *Vbicunque ſunt Fratres, qui ſcirent, & cognoſcerent, ſe non poſſe Regulam ſpiritualiter obſeruare ad ſuos Miniſtros debeant, & poſſint recurrere. Miniſtri verò charitatiuè & benignè eos recipiant, ac tantam familiaritatem habeant circa ipſos, vt dicere poſſint eis, & facere ſicut Domini ſeruis ſuis: nam ita debet eſſe, vt Miniſtri ſint ſerui omnium Fratrum.* Atque id quidem, quod ad Regulam ſpectat, illi indicaſſe ſufficit. Cæterùm ipſi ad memoriam reuocat, in cap. licet de Regularibus; ita decretum eſſe. *Prælatus ſubdito*

Ludouicus ad Miniſtrũ Generalem ſcribit.

Cap. licet de Regular.

ſine

sine difficultate,& prauitate qualibet ad frugem melioris vitæ debet transeundi licentiam indulgere, ne videatur propositum impedire diuinitùs inspiratum. Hinc ab eodem obnixè postulat, vt, vel aptum ei Monasterium assignet, in quo secundùm Regulæ obseruantiam cum aliis eiusdem spiritus Fratribus vitam ducere queat: vel ad Matthæum transeundi sibi copiam faciat. Additque se non semel, aut iterum; sed sæpissimè de hoc ipso Ministrum Prouincialem, tametsi frustrà, interpellasse. Quòd si ipse surdas quoque postulatis aures præbuerit; cùm iam nihil reliquum sit, quod tentet, se suis rebus maturè consulturum, & iuxta S.P.Francisci mentem,atque indulgentiam, quoquò meliùs ad Regulam perfectè obseruandam sibi proficisci visum fuerit; eò primo quoque tempore perrecturum affirmat.

Lecta epistola,Generalis Minister ad Ludouicum humanissimis verbis rescribit, nihil sibi iucundiùs accidere posse, quàm viros Reformationis studiosos, ac perfectos Regulæ cultores in Religione offendere: quorum opera,ac studio Reformatio, quæ iam iam in Ordine inchoanda est, feliciora incrementa suscipiat: verùm aliquantisper illi expectandum esse suadet: donec res plurimorum consiliis auspicatà, stabile principium, ac firmiorem sedem accipiat: interim nihil illi innouandum esse. Hæc Minister Generalis Ludouico verba dabat: vt illius concitatum animum rerum pollicitatione compesceret. Cùm enim Ludouicus necdum trigesimum annum attingeret, neque vlla in Ordine dignitate, aut Concionatorio munere effulgeret; eum animi potiùs leuitate, quàm solido spiritu duci suspicatus, verbis potiùs demulcendum, quàm illius votis obsequendum censuit. XX.

At Ludouicus, cùm in hoc Generalis Ministri responso, nihil præterquàm vanas pollicitationes, atque inutiles moras, quibus expectationem suam deluderet, contineri animaduerteret; hac iterum sua spe frustratus, postremo tandem remedio,ne quicquam intentatum relinquat, rem apud Cardinalem Ordinis Protectorem agere statuit; cuius inter alia id munus esse non ignorabat: vt Regulari Ordinis Obseruantiæ Apostolica auctoritate inuigilaret. Quapropter nulla interposita mora humillimas ad Cardinalem Protectorem dat litteras, quibus eum in primis de lapso Religionis statu, Regulæ inobseruantia, ac communi animarum periculo certiorem reddit: tum per Christi viscera orat, obsecrátque: vt miserrimo rerum statui,ac in peiùs collabenti manus porrigat, atque ab extremo interitu hac præsertim tempestate vendicet; quando ipsi Ordinis Prælati lapsum fouent, & communem Regulæ inobseruantiam, in ijs præsertim, quæ votum Paupertatis attingunt,sua auctoritate enutriunt, ac communiunt. Quod verò ad ipsum singillatim spectat,se tum à Prouinciali, tum à Generali Ministro sæpè per literas petiisse;vt vel Conuentu aliquo potiretur, in quo iuxta Regulæ præscriptum, vitæ reformationi incumberet;vel sibi Matthæum de Bassio adeundi, & cum eo viuendi facultas tribueretur: ab iis verò nihil vnquam præterquàm aut minas, aut carceres passum, inanes premissiones accepisse indicat. Quamobrem, cùm modis omnibus sibi propositum,ac consultum sit, animæ suæ periculo prospicere: velut postremo remedio ad ipsum se confugere affirmat; rogátque, vt ipsum sua benignitate complecti, atque ea,qua apud Ordinem auctoritate pollet, alterutrum sibi ex postulatis elargiri velit. Hoc ipsius epistolæ argumentum fuit, quàm protinùs Romam ad Protectorem mittendam curat. XXI.

Ludouicus ad Cardinalem, Ordinis Protectorem dat literas.

Erat eo tempore Ordinis Protector Andræas Cardinalis à Valle, Vir ingenio, ac rerum agendarum prudentia plurimùm commendatus: qui cùm pluribus Religionis morbis mederi vellet; qui Ordinem moderabantur, rem ægrè ferentes, de eo apud Pontificem conquesti, ab ipso impetrauerant, vt Cardinalis Protector vltra certam,ac statutam auctoritatis metam sese Ordinis rebus non immisceret. Qua re Cardinalis pertæsus, cùm primùm Ludouici epistolã legit,protinus ad eum rescribi iubet:animi quidem sui propositũ,ac Reformationis studium sibi maximè probari; Verùm cùm ea sit Pontificis mens, vt huiusmodi Reformationis negotia ab Ordi- XXII.

Rescribit à Valle Ordinis Minorum Protector.

nis

nis Superioribus gerantur; iis seipsum ingerere minimè aut posse, aut debere; ne falcem in alienam messem mittere videatur. Hæc Cardinalis rescripti summa fuit. Quo accepto, Ludouicus vtramque & Ministri Generalis,& Cardinalis Epistolam apud se repositam seruans, quæ testes aliquando sibi esse possent, quàm iustè, post tot legitimos recursus, Apostolicam Sedem adiret: quid iam illi agendum; nùm Matthæus, aut Apostolica Sedes adeunda sit, communicato cum Raphaële fratre consilio, in deliberationem vocat.

XXIII. Hic mihi tantisper in Ludouici, ac Raphaëlis facto expendendo lubet insistere; vt cuiusnam, aut Dei, aut hominis opus in eo eluceat, agnoscere liceat. Certè hoc Dei opus esse, quo Capucinorum Reformationi, præter omnium spem, ac expectationem, immò absque hominum proposito, aut industria viam sternere voluerit, plurima mihi persuadent: atque illud in primis. Quòd si anteactam Ludouici vitam, ac virtutes, quæ fuerint, inquirimus: in iis nihil, aut eximium,aut singulare se offert, quod insigne aliquod egregij operis futuri specimen præmonstraret: sed communem vitam, communem obedientiam, communem cibum, communia ieiunia, communes virtutes, communia denique omnia in eo animaduertimus. Si quid in eo singulare fuit,id sanè, non Reformationis studium fuit, quo plurimi ante ipsum, & fortè ipso feruentiùs incaluerant;sed in Reformationis studio prosequendo audacia, quæ plerunque plurima ibi esse solet, vbi minor prudentia versatur: ea verò cùm ex calido naturæ temperamento, ac bilioſa, aut sanguinea corporis complexione oriatur; Ludouicus naturæ potiùs donum, quàm virtutis excellentiam, Deo ad reformationis opus videtur administrasse. Quo fit, vt cùm vulgaris duntaxat,ad tam arduum Reformationis opus,in Ludouico virtutum dispositio præcederet: non Ludouico,sed Dei tantummodò virtuti; quæ ex ignobilibus præstantissima elicit, id operis proculdubio tribuendum videatur.

Ludouici factum expenditur, atque a Deo profectum euincitur.

XXIV. Aliud quoque argumentum, hoc à Deo opus profectum esse, euincit. Cùm enim Ludouicus, propriæ duntaxat Reformationi studens, locum tantummodò à Superioribus quæreret; in quo,& Regulam obseruare,& reformatam cum aliis vitam agere posset: si ipsius postulatis Ordinis Superiores aliquando tandem acquieuissent: nulli planè dubium est, quin is, Matthæi societate prætermissa, eo contentus fuisset. At neque id tam graue, neque tam incommodum Superioribus videri debuit, quò minùs tam iustæ postulationi annuerent. Quorsùm igitur minæ? Quorsum vincula? Vndenam tot repulsæ, præterquàm ex profundo diuinæ Sapientiæ arcano fluebant? Vt eo omnis prorsus Ludouico via intercluderetur; ne alunde, quàm ex Apostolicæ Sedis auctoritate, inchoatam à Matthæo Reformationem prosequeretur.

XXV. Postremò, si quis Ludouici mentem,hactenùs in toto hoc facto explicatam,diligenter exploret; nihil profectò, quod communis Reformationis opus redoleat, in ea aut sensus, aut cogitationis versari animaduertit. Vnde igitur tanta animi pro reformatione contentio? Vnde tam ingens Matthæi adeundi cupiditas? Quò tot literæ? tot postulationes? tot consilia? An non, vt Dei consilium nescius impleret, quo ad Reformationem propagandam, eamque inter laborioſa ipsius initia tuendam, ac sartamtectam seruandam vocabatur?

XXVI. Re igitur sanis consiliis ab vtroque examinata, duo apud se statuunt. Primum, supernæ lucis suffragium ab ipsis,ante omnem rei deliberationem à Deo assiduis,atque ardentibus orationibus postulandum esse; ne quid contra Domini consilium, aut voluntatem, quam sibi in omnibus sequendam proponunt, illis deliberare contingat. Hoc siquidem Deus eorum mentibus pietatis semen indiderat, vt vniuersa suo consilio, ac voluntate peragi declararet. Alteram, eruditissimorum Theologorum, & Canonistarum sententiam diligentissimè in re tanta explorare decernunt; ne factum aliquando ab aduersariis, veLranquam illegitimum accusari, vel leuitatis sugillari possit. Neque enim Ludouicus,qui armis potiùs, quàm literis in sæculo

Ludouicus ante factum Doctos consulit, ac Dei opem implorat.

studuerat,

ſtuduerat, ea literarum peritia, ac ſcientia præditus erat, vt ipſe ſibi conſulere valeret. Neque Raphaël, qui literas planè non nouerat, conſilium in re tanta adminiſtrare poterat. Quamobrem vterque primùm ieiuniis, ac vigiliis incumbere, carnem flagellis cædere, corpus cilicio macerare, atque aliis vitæ aſperitatibus ſeſe ante Deum afflictare cœpit; quò faciliùs diuinam ſibi opem, ac lucem impetrarent. Diu noctúque ambo in oratione verſabantur, diuinúmque cum lachrymis Numen exorabant; ne eos errore aliquo in præceps labi pateretur: ſed qua via illis pergendum, quáque verſum illius ductus ſequendus eſſet, cæleſti lumine aperiret. Denique quiſque illis Prophetæ verbis Deum attentiùs obſecrabat: *Vias tuas, Domine, demonſtra mihi, & ſemitas tuas edoce me.* Qua in oratione cùm vterque ſe ad perfectiorem Regulæ obſeruantiam magis inflammari, ac ſtimulis quibuſdam ad eam proſequendam propelli intelligeret: magis in propoſita deliberatione animo confirmabatur.

Pſal. 24.

Porrò, accedente Theologorum, & Iuriſperitorum conſilio, qui re omni ſtudio, ac diligentia examinata, liberum illis ad Sedem Apoſtolicam aditum patere ſentiunt, Ludouicus cæleſte conſilium amplecti, & diuinæ (vt videbatur) vocationi obtemperare decernit. XXVII.

Quamobrem, deliberatione cum Raphaële Fratre inita, non ampliùs cunctandum: ſed protinùs ad Matthæum, quem Apoſtolica auctoritate munitum opinabatur, qua & alios ſibi conſociare poſſet: atque inde ad Apoſtolicam Sedem (ſi res poſtularet) ſibi accedendum ſtatuunt. Re itaque communi conſilio deliberata, mox nulla interpoſita mora, geminas à conſanguineis rudioris, ac craſſioris panni Tunicas ſibi parari curant; quibus vbi quadrata Caputia abſque lunula, & ſcapulari aſſuerunt; his non ſine lachrymis induti, intempeſta noctis hora è Monaſterio exeunt; itérque ad Matthæum dirigunt. XXVIII.

Ludouicus & Raphaël habitū Capucinorū induunt.

Verùm hîc diuinæ Sapientiæ occulta lubet expendere: qui enim propriæ Reformationis opus, velut leones hactenus impauidi aggredi videbantur, vix è Monaſterio egreſſi, tam ingenti pauore concuti cœperunt; vt, leporum, aut ceruorum inſtar, ad omnem vel ſuorum pedum ſtrepitum expaueſcentes, vmbram ſuam metuere viderentur: tam enim Fratrum inſequentium furias formidare viſi ſunt; vt, cùm die in Syluis, atque antris præ metu latitarent, nocte tantùm iter facerent. Quo fit, vt toto illo trium, vel quatuor dierum ſpatio, quo agrum Foroſempronienſem peragrarunt, tanta victus inopia vrgerentur: vt herbis duntaxat, ac arborum radicibus vitam tranſigerent. His ſiquidem Deus illos terroribus pulſari voluit; vt, quàm modicum ſuis viribus fidere deberent, in ſeipſis animaduerterent; intelligeréntque id operis, quod ad communem Ordinis Reformationem arcano Dei cõſilio agitabatur, non humana, ſed diuina tantũmodò virtute, exantlandũ eſſe. XXIX.

Porrò Matthæus eo tempore Fabriani agros percurrens, Dei Verbum magna Populorum frequentia, atque vtilitate diſſeminabat; quod cùm fama ipſa Ludouico innotuiſſet, eò & ipſe cum Raphaële viam carpens, Matthæo ſe iungere feſtinat. Erat Ludouicus Matthæo iam antea notus, & ante aliquot annos plurima illi neceſſitudine coniunctus: quamobrem, cùm primùm is cum Fratre ad ipſum acceſſit; Matthæus vtrumque eodem prorsùs habitu, & quadrato Caputio amictos conſpiciens, haud verbis explicari poteſt, quàm feſtiuo occurſu, atque obuijs amplexibus, lachrymiſque præ inſperato gaudio obortis, vtrumque exceperit. Protinùs quid illa habitus mutatio, quid Caputium, quidve inopinatus aduentus præſeferant, ſciſcitatur. Ludouicus verò omnium rationem reddens; quæ illi cum Miniſtro acciderant, narrat: Epiſtolas ad Generalem Miniſtrum, ac Protectorem datas commemorat; Theologorum iudicia, ac conceptas de ſui Reformatione Dei inſpirationes aperit. Poſtremò, cur ad eum venerit, eam cauſam eſſe declarat; quòd ſe cum Fratre ad ſuam ipſius ſocietatem recipi, ab eoque illam habitus formam, quam gerebant, ſibi confirmari optaret. XXX

Ludouicus & Raphaël ad Matthæũ accedunt.

Matthæus

Digitized by Google

Mr. Hall, Oxford, Papers by him, Prize Reading, 1847. 48

Mr. Hall, Oxford, Papers by him, Prize Reading, 1847. 49

Mr. Hall, Oxford, Papers by him, Prize Reading, 1847. 50

Mr. Hall, Oxford, Papers by him, Prize Reading, 1847. 51

Mr. Hall, Oxford, Papers by him, Prize Reading, 1847.

omnes Catharinam Duciſſam conueniunt. Erat Catharina (quemadmodum aliàs dictum fuit) mulier pietate inſignis, ac deuotione erga B. Franciſcum ſingularis; quæ cùm Matthæi virtutem, ac ſanctimoniam rerum iam experimento didiciſſet; præcipuo illum honore, ac beneuolentia proſequebatur. Huic, cùm Matthæus Ordinis Reformationem, quam Deo Auctore, futuram prænouerat, iam antea præſignificaſſet, ita animum in illius ſtudium accenderat: vt aſſiduas pro ea ad Deum preces funderet. Quamobrem cùm primùm Ludouicum, ac Raphaëlem, auſtera illa habitus forma indutos, ac Matthæo adiunctos, conſpexit: vix credibile eſt, quantam pia, ac nobilis Mulier ex eo aſpectu voluptatem hauſerit. Erumpebant ex ipſius oculis piæ deuotionis lachrymæ; atque habitus illos hiſpidos, quadrataque Caputia, quæ primæuam B. P. Franciſci habitus formam præſeferrent, ſummo gaudio intuens, tanta animi voluptate attrectabat, oſculabatur, amplectebatur; vt iam B. Franciſcum rediuiuum intueri, expectatamque Ordinis Reformationem ſibi erumpere videretur; quæ & antiquam B. Patris vitam, & perfectam Chriſti imitationem in Orbem referret. Porrò Ludouicus Duciſſæ res geſtas narrat: præterita pro ſui Reformatione ſtudia, ac poſtulationes recenſet: minas, & carceres illatos commemorat: tentata per literas haud reticet: ſuum, ac Raphaëlis firmum, in propria reformatione proſequenda, animi propoſitum declarat. Denique commune illud eſſe conſilium aperit; vt ad Apoſtolicam Sedem, velut ad amantiſſimæ matris ſinum, vniuerſi confugiant: atque, vt omnis Superiorum infeſtationibus via intercludatur, ab ea Pontificium Diploma impetrent: quo ipſi, vnà cùm Matthæo pacificè extra Ordinem degere, ac Regulam iuxta B. Patris mentem obſeruare valeant.

Quanquàm enim à Deo (aiebat) primum, ac potiſſimum in hac noſtræ Reformationis cauſa auxilium expectandum ſit: præſidium tamen ab Apoſtolica Sede quærendum eſt: quo res firmum ac ſtabile tandem fundamentum accipiant. Et quandoquidem eo Matthæus hactenus deſtitutus fuit: haud mirum, quòd plurima ab aduerſariis perpeſſus fuerit: ac peiora certè pertuliſſet, niſi tuum, ô Duciſſa, illi præſidium adfuiſſet. Quapropter, ne inter fluctuantes perſecutionis vndas, quibus nos aliquando tandem demergi contingat, perpetuò agitemur; in id conſilium incidimus: vt commendatitiæ nobis ad Pontificem abs te, cuius apud illum auctoritas perſpecta eſt, literæ dentur: quæ faciliorem nobis, ad rei ſummam obtinendam, viam parent. Hæc Ludouicus. Cui Duciſſa promptiſſimè ex animo omnem ſuam apud Pontificem ad id operam, ac opem pollicetur. XXXVI

Rebus ita conſtitutis, cùm Matthæi ſtudium magis ad Dei Verbum populis diſſeminandum, quàm ad negotia in Vrbe gerenda, propenſum eſſet: Ludouicus rem tanquam expeditior, & in rebus agendis ſolertior, integram aggrediturus. Interea verò, dum hic Romanam profectionem parat: Catharina Duciſſa multò, quàm promiſerat, liberalior, non modò ad Pontificem, ſed ad pleroſque etiam S.R.E. Cardinales, quos huic negotio opitulari poſſe exiſtimat, de meliori nota conſcriptas Ludouico literas dat: quibus ille munitus, poſtridiè, poſt Sacroſanctum Miſſæ ſacrificium Deo oblatum, rémque impenſiùs Deo precibus commendatam, à Duciſſa, atque à Matthæo diſcedens, Romam ſimul cum Raphaële proficiſcitur. XXXVII.

Ludouicus cum Raphaële Romam proficiſcitur.

Hoc nos Ludouici conſilium, ſi cum priori illo Dei conſilio comparamus, quo Matthæum abſque vllo Pontificis Diplomate priùs abire iuſſerat; plurimùm ſanè ab eo diſcrepare cernimus: facilèque vnumquemque ea rapiet ſententia, vt hîc res humana tantùm ratione, à diuina prorsùs diſcrepante, à Ludouico agi exiſtimet. At qui rem profundiùs, ac diligentiùs examinant: ſi tempora, ac rerum periodos diſcernant; vtrobique Dei conſilium, licèt diuerſum, ſapienter erumpere animaduertunt. Matthæum enim cùm Deus Optimus Maxi- XXXVIII

mus

Mechanisches Kompendium, oder Sammlung der wichtigsten Erfindungen, Verbesserungen und Entdeckungen in der Mechanik, Optik, Akustik, Pneumatik, Hydraulik, Chemie, Technologie, Landwirthschaft und Baukunst. Für Gewerbsleute, Künstler, Fabrikanten, Oekonomen und Gutsbesitzer. Nach den neuesten Quellen bearbeitet. Mit 12 Kupfertafeln. Wien, 1825. Verlag der Kaiserlich-Königlichen Hof- und Staats-Aerarial-Druckerey. 8°. 2 Bde. 1. Bd. XII. 2 Bl. 1 Kupfertafel. 2. Bd. 2 Bl. 11 Kupfertafeln.

Der Verfasser dieses Werkes ist Johann Georg Hohlfeld, Professor der Mechanik und Technologie am Polytechnischen Institute in Wien. Er hat sich durch dasselbe ein grosses Verdienst um die Verbreitung technischer Kenntnisse erworben. Es ist ein Werk, das in keiner Bibliothek fehlen sollte, die auf Vollständigkeit Anspruch macht

A. 1647. Mense Martio Comes Erik Oxenstierna Præfectus Regius Ar-
boga.

Mense Aprili Comes Gustavus Gabriel de la Gardie Præfectus Regius Stockholm.

Mense Maio Comes Gustavus Gabriel de la Gardie Præfectus Regius Stockholm. Comes Gustavus Banér Præfectus Regius Upsala. Comes Gustavus Oxenstierna Præfectus Regius Abo. Comes Gustavus Horn Præfectus Regius Wiborg. Comes Gustavus Wachtmeister Præfectus Regius Nyköping. Comes Gustavus Bonde Præfectus Regius Calmar. Comes Gustavus Duwall Præfectus Regius Kexholm. Comes Gustavus Lillie Præfectus Regius Nyslott. Comes Gustavus Leijonhufvud Præfectus Regius Kexholm. Comes Gustavus Stenbock Præfectus Regius Kexholm. Comes Gustavus Soop Præfectus Regius Kexholm. Comes Gustavus Gyllenstierna Præfectus Regius Kexholm. Comes Gustavus Sparre Præfectus Regius Kexholm. Comes Gustavus Ribbing Præfectus Regius Kexholm. Comes Gustavus Ehrenstierna

xat, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteríſque contrarijs quibuſcunque. Quocirca Ven. in Chriſto Patri, Dei gratia Epiſcopo Camerinen. vel eius Vicario in Spiritualibus auctoritate, & mandato prædictis committimus, & mandamus, quatenus Vobis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio per ſe, vel alium, ſeu alios aſſiſten. non permittant Vos, per quoſcunque Ordinis prædicti Superiores, Prælatos, & Fratres, aut Iudices, & perſonas alias tam Eccleſiaſticas, quàm ſeculares, quauis auctoritate, etiam Apoſtolica fungentes in perſonis, rebúſque veſtris alijs, quouis quæſito colore, vel ingenio moleſtari, perturbari, ſeu aliàs quomodolibet inquietari. Contradictores quoſlibet, & rebelles per cenſuram Eccleſiaſticam, & alia opportuna Iuris remedia, innocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis, compeſcendo. Datum Romæ apud S. Petrum ſub ſigillo Officij Pœnitentiariæ XV. Kal. Iunij Pontificatus Domini Clementis Papæ VII. Anno III.

XLV. Ex hoc Diplomate illud inter cætera cunctis perſpicuum eſſe poteſt, Ludouici, ac cæterorum ad Apoſtolicam Sedem recurſum, velut legitimum à Pontifice probari: quo fit, vt minùs ij de veritate benè ſentire videantur, qui diuinam horum trium vocationem ad Apoſtaſiæ ſcelus poſt hæc reuocare vili ſunt: Quî enim fieri poteſt, vt ij Apoſtaſiæ maculam contraherent, qui tum diuinum, tum Apoſtolicum ſuæ vocationis teſtimonium ſibi à Pontifice vendicarunt? Illos quoque non parum ſua falſa opinio, qui Ludouicum ante hoc Diploma ad Minorum Conuentualium patrocinium confugiſſe exiſtimant. Neque enim id ante annum 1527. quo tempore Ioannes à Fano commentitiam huius Breuis reuocationem à Pontifice tuliſſe dicitur, certum eſt accidiſſe; quemadmodum ſuo loco explicabimus. Denique cùm hoc Pontificis Diploma tres illos tantummodò comprehendat, nullâque de alijs ad Reformationis gremium adſciſcendis prorsùs in eo mentio fiat; neque Ludouicum de Reformationis propagatione hactenus cogitaſſe; neque vſque ad annum 1528. in quo Bulla Approbationis Ordinis Capucinorum à Clemente ſeptimo edita fuit, quicquam de illius propagatione, & Capucinorum ſobole diffundenda actum fuiſſe, exploratum eſt.

Ludouicum & Matthæum ab Apoſtaſiæ crimine vendicantur.

XLVI. Hoc itaque Diplomate impetrato, Ludouicus, vbi Deo Opt. Max. in primis, tum Caraffæ, atque alijs, qui ſua illi apud Pontificem officia præſtiterant, gratias retulit; Picenum versùs cum Raphaële iter auſpicatur: neque vllo loco cunctatus, rectà Camerinum pergit; quo cùm primùm appulit; mox ad Catharinam Duciſſam ſe confert; cui cùm multa de Pontificis benignitate, quam literarum ipſius pondus, atque auctoritas abundè illi comparauerant, retuliſſet: Diploma impetratum exhibet: neque vllas ſe, aut ſocios tanto beneficio æquas grates illi rependere poſſe, verbis ingenuis fatetur. Catharina fauſto rerum euẽtu plurimum exultans, ad ampliora ſe illis patrocinia paratam offert. Interea Matthæo è Camerinenſi agro, in quo Dei Verbum diſſeminabat, Camerinum euocato; Ludouicus, qui Apoſtolicis iuſſionibus obtemperandum eſſe non ignorabat, quibus in Diplomate præcipitur, vt Superiorum ſuorum licentiam per ſe, vel per alios petant, licèt non obtineant, quid facto opus ſit, cum Matthæo, & Raphaële confert, atque in deliberationem vocat. Porrò, re diligenter examinata, in eam tandem deliberationem conſpirant, vt Ludouicus, qui maiori animi audacia præſtabat, ad Miniſtrum Prouincialem pergens, omnium id nomine poſtuler. Ludouicus, tametſi nõ leue, ob Miniſtri iram in ipſum cõceptam, inde periculum ſibi imminere intelligeret: attamen cùm ſe Apoſtolico Diplomate munitum cerneret; intrepidè id munus obeundum ſuſcipit: Miniſtrũ adit: poſtulationem verbo exhibet: & Diploma à Põtifice latum oſtendit. Miniſter verò, accito Patr ũconſilio: vbi Diploma cum illis contulit: quandoquidẽ ob Apoſtolicas literas quicquam in Ludouicum moliri non audebat, illum aſperioribus verbis objurgatum dimittit: rem tamen tam graniter accepit, vt Romam ipſe proficiſci, ac Põtificem eo conſilio adire decreuerit: vt Diplomatis illius reuocationem ab Apoſtolica Sede impetraret, ac nouæ Reformationis initia pro viribus funditùs deleret.

Ludouicum Miniſtro Diploma offert, à quo graniter obiurgatur.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. 1526. CLEM. VII. 3. CAR. V. 8. IMP. REFORM. CAPVC. 2.

En quàm opportunè monet Isaias, ab homine cauendum esse, cuius spiritus sit in naribus eius, qui cum robore, ac potentia fretus, concitatos iracundiæ motus sibi interdum dominari sinat, non priùs ab ira deferuet, quàm in magnum ac plerunque insanabile aliquod malum vi præcipiti feratur. Nam quemadmodùm Torrens vndis tumidus, si ad ima defluat, quicquid obuium habuerit, secum trahit; sic & potentis hominis ira adeò vehemens, ac violenta esse solet, vt interdum priùs cohiberi nequeat, quàm omnia ad exitium rapuerit; ac, Torrentis instar, ingentes ruinas excitauerit. XLVII.

Huius rei præclarum hîc simulacrum licet conspicere. Erat Ioannes à Fano, qui tunc Prouincialis Ministri in Piceno munus agebat, vir cùm primis eruditus, auctoritate clarus, consilio, ac rerum agendarum prudentia singularis; cui, & in dicendo vis, & animi acrimonia: quæ Religionis in eo zelum fouebat, abundantiùs inerat; ac demùm tantam apud alios sibi existimationem sua auctoritate comparauerat, vt facilè ad se omnium ora, animósque conuerteret: nihilque in Religione, vt plurimùm arduum fiebat, quod ipsius consilio non ageretur. Quamobrem cùm primùm Matthæum à Bassio, deinde Ludouicum ac Raphaëlem, simplices, ac leuis armaturæ homines, ex Ordine emersos; insolitáque habitus forma vagantes, nouam Ordinis Reformationem præferre accepit; hac rei nouitate commotus, (quandoquidem nihil in Matthæi, ac Ludouici consilio, præterquàm leue, ac temporaneum suspicabatur,) indè maiori in eos ira excandescere visus est; quòd frustra ea nouitate Ordinem perturbandum, & nouæ Reformationis studio inter Fratres excitato, discindendum fore existimaret. Quo fit, vt tunc primùm pro Religionis pace, atque integritate aduersùs ipsos, tanquam Ordinis perturbatores, omnibus machinis pugnandum, ac Reformationis nomen tunc penitus extinguendum, sibi proposuerit; cùm vix exortum subsisteret, ac facilè inter ipsa initia deleri posset. XLVIII.

Isa. 2.

Ioannis à Fano pr. Minist. Religione zelum qua ratione commendandus.

Et quidem, quod ad Fanestris zelum pro Religione susceptum attinet, neque damnandum, neque illius prudentiam aspernandam censeo. Vox enim Sapientis est. *Qui citò credit, leuis corde est.* Neque enim, aut Matthæus, aut Ludouicus eam sibi in Ordine auctoritatem, aut prudentiæ nomen comparauerant; vt ijs de Reformatione agentibus, statim factum commendandum, ac eorum spiritus, necdum vllo rerum successu probatus, à Pastore sequendus esset. XLIX.

Eccles. 19.

Id certè Fanestrem non latuit; Ordinem tunc maximè Reformatione indigusse; cùm Regularis obseruantia in eo [illegible] videretur; quod re ipsa tandem velut certum comprobauit: cùm is meliori post hæc consilio ductus, ad Capucinos sibi transuolandum censuit. At verò cùm diuinæ Sapientiæ arcano necdum assecuto, simplices, ac imperitos homines de Reformatione agere; tantæ molis ædificium, nulla humana sapientia imbutos aggredi; Pumiliones ingenti operi studere, sub cuius pondere Gigantes ipsi gemere compellerentur: demùm, cùm in eo nonnihil illos proficere animaduerteret: id ipse stultitiam potiùs, ac leuitatem, quæ in apertam Ordinis perniciem cederet, quàm diuinæ Sapientiæ opus esse arbitratus, tam grauiter in eos stomachari cœpit: vt omnes exinde vires exerere decreuerit, quibus omne Reformationis germen funditùs euelleret. Etenim (vt infra manifestum fiet) tot vndique persecutionum flatibus vix solo hærens Reformationis ædificium concutere: tot illi arietes admouere: totque machinis oppugnare aggressus est: vt rapidi Torrentis instar, vniuersa secum rapere, circumuoluere, & ad rudera, ac parietinas vsque prosternere velle, videretur. L.

Dei pro Reformat. me consil. um expenditur.

Verumtamen cùm aduersùs Dei consiliùm, nihil hominum consilia valeant: Ministrum nihil præterquàm aranearum casses texuisse: neque hominum studijs diuinum opus, quò minùs ad perfectum conscendat, & præstitutam sibi metam attingat, impediri posse: quin etiam, quò magis aduersis fatigatur, eò stabi-

liùs

M. Cotte, Memoirs, Letters, &c. 1. 21. Russell, Letters, 2. 36.

quendos esse, quoad in Ordinis potestatem deueniant: ac perpetuo carceri mancipentur; vt, vel sic, Ordinis perturbatio quiescat. Huic consilio cùm vniuersi acquiescerent, ab iis de Ludouico, ac sociis comprehendendis, atque in perpetuos carceres detrudendis, decretum emergit.

Ludouicus in agrum Cingulanũ cum Fratre secedit.

Per id tempus Ludouicus cum Raphaële in agrum Cingulanum secedens, vete- LIIII.
ris cuiusdam domunculæ, cui sacra Aedicula coniuncta erat, beneficio potiebatur: cúmque diem in Montibus, & Syluis, quibus Regio illa abundat, vterque in oratione insumeret; noctu duntaxat post Solis occasum in eam se ambo ad quietem recipiebant. Quod cùm Minister per exploratores, quos per omnia loca destinauerat, certò didicisset; inuocato à Maceratensi Magistratu, noui illius Diplomatis virtute, armatæ familiæ brachio, eò circa Solis occasum se confert: ne verò Ludouicus, re cum Apparitoribus composita, (vti sæpe fieri solet) ab iis aufugiens, ipsius expectationem eludat: his ipse se Ducem, ac comitem præbet.

Cæterùm, quò res tutius, & absque tumultu fiat, in id omnes consilium coëunt: LV.
vt intempesta tantùm noctis hora, quum ij alto sopori indulgent, ad eos taciti accedant; domum vndique obsideant, & somno altè sepultos vinculis obstringant. Dum igitur Minister, armata familia stipatus, sub Solis occasum ad domicilium tendit, in quo Ludouicus, & Raphaël, tutò se considere confidebant; secretáque inter eundum, cum lictoribus colloquia miscens, eos de agendis instruit; accidit, vt ex incolis quidam, qui etiamnum in agro versabatur: cùm viros armatos conspiciens, illos agminatim, ac pedetentim ad Ludouici domicilium contendere animaduerteret; veritus, ne aliquæ incauto insidiæ pararentur, eo maximè, quòd Ministrum cum iis incedentem cerneret: moras omnes abrumpens, celeri cursu ad Ludouicum fertur, monétque non paruam militum manum cùm Ministro ad eum tendere. Eo nuntio paululùm animo substitit Ludouicus, quidque acturus esset, mente versans (neque enim aufugiendi tempus supererat) mox animum auget, ac spe potissimùm in Deum fretus, Raphaëlis animum, qui ad insperatum rei nuncium elanguerat, ac penè conciderat, Martyrum certaminibus, Sanctorum Patrum, qui olim pro Regulæ obseruantia dimicarunt, tolerantia in exemplum allatis, in Dei spem, meliorémque cogitationem excitat: atque vt illius animum magis ad fortitudinem reuocet, ea tentatione nihil Deum ab ipsius, præterquam animi probationem expetere: cæterùm illius auxilium quàm certissimè illis adfuturum, breui sermone confirmat.

Minister Ludouico, & Fratri insidias parat.

Ea cohortatione vbi Ludouicus Raphaëlis animum diuina virtute confirmatum, LVI.
atque ad omnia paratum cognouit: genibus ante Deum prouolutus, breui oratione se, suamque causam eidem commendat, illis Prophetæ verbis vsus: *Eripe me de inimicis meis, Deus meus, & ab insurgentibus in me libera me: quia ecce ceperunt animam meam, irruerunt in me fortes. Neque iniquitas mea, neque peccatum meum Domine.* Tum modum excogitat, Deo (vt creditur) consilium in ea temporis angustia administrante, quo se à persequentium technis eripiat. Ignem prægrandem in domus impluuio instruit, multísque accensis luminibus, ea, varia per domus loca dispertit, vt eorum fulgor per fenestras, atque alias domus rimulas coruscans à Ministro, ac cæteris exteriùs videri possit. Interea Lictorum agmen, Ministro comite, cùm tenebræ iam Orbem obtegerent, inter ipsos noctis horrores ad domum accedebant; cùm Ludouicus, Raphaële, quid agere deberet, instructo: mox arrepta verùa, fartagines, fuscinas, ahenos, crateuteria, craticulas, catenas focarias, atque alia domus ferramenta, quibus illa instructa erat, per pauimentum, ac parietes raptant: atque inuicem collidunt: confusas quoque voces, ac sonos vociferantes edunt: vt, qui vociferationem, ac strepitum audiunt, magnam armatorum militum copiam, ad pugnam ibi paratam, adesse sibi persuadeant, quæ tumultum, atque illum armorum strepitum edat. Posthæc Ludouicus statim, quasi omnium armatorum caput esset, conficta voce, Ducis vocem, ac imperium simulans: his fenestras, illis ostium, diuisis muneribus

Psal. 58.

custodienda

custodienda tradit: alios tormenta rimulis applicare iubet; vt si quos propiùs accedere contingat, globulis prosternant: denique propria cuique munera præscribens, strenuè ad pugnam adhortatur. Tum verò, quasi propria voce Ducem compellans, ne cuiquam malum, aut vulnus inferat, impensiùs rogat; sufficere verò (ait) si milites domum tantùm custodiant, ac seipsos defendant. Ipse contrà, simulata Ducis voce, ne his se immiscear respondet; suum illud munus esse, ipsius verò Deo pro ipsis preces fundere; atque iras simulans, futurum esse, comminatur, vt, si propiùs accedant, illos accessisse pœniteat.

Ludouicus bellico stratagemate Ministrum ac fratres fugat.

LVIII. Hæc dum imperiosè, ac bellico more Ludouicus, quasi militum Dux, aduersariis minatur: Minister, ac Satellitium ficto illo armorum strepitu, ac vocibus perterriti, quid agere debeant, animo hærent. Minister verò, quamquam lubentiùs à cœptis destitisset; attamen, ne frustra tot eò homines compulisse: néve animum abiecisse videretur verbis Satellites cohortatur, ne animum despondeant; sed impauidi ad fores accedant, atque in domum irruant. At ij cùm de capite illis decertandum esse existimarent, (solet enim huiusmodi hominum genus sibi maximè à periculis cauere) Ministro respondent: Tuum, Pater, est præire, qui horum Fratrum es Pastor, quique nos in hoc discrimen adduxisti. Quid? Num tu æquum iudicas, vt omnes hîc inter tenebras iugulemur? Fratres quoque, qui cum Ministro erant, ne tanto se periculo exponeret, hortabantur. Tum Accensus Curiæ ad Ministrum. Si rei grauitas, ait, aut necessitas id postularet, Pater, vt cum vitæ periculo hoc facinus aggrederemur; planè æquum esset, vt intrepidè, ac promptissimis animis, (ex quo Curiæ imperio subijcimur) omne vitæ discrimen amplecteremur. Verùm cùm de re leuissima, ac Regulari duntaxat causa agatur; tot funestas Tragœdias excitare, ac certo nos vulnerum, ac necis periculo exponere, nemo est, qui id à ratione dissentaneum esse non censeat. In eandem ipsi quoque Fratres sententiam coëuntes, Ministro persuadebant, vt à periculo abstineret: cuncti enim magnam incolarum manum armatam eò ad Ludouicum tuendum confluxisse, certissimè sibi in animum induxerant.

LIX. Dum hi ita inter se mussitant, Ludouicus, cùm neminem propiùs accedere, sed velut perterritos consistere, ac paulatim retrocedere, per ostij rimulas spectaret; extremo illos pauore concutere statuit. Quare, patefactis ingenti cum fragore ostij foribus, (quasi inclusi milites in eos irrumpere vellent) varijsque effictis militum vocibus, quibus se ad pugnam hortaretur; tantum iam perterrefactis animis metum, ac terrorem adiecit, vt in apertam omnes per agros, ac montes fugam compellerer. Quamquam verò Ludouicus ea, quam callebat, militari arte, bellico illo stratagemate vsus, non parum ad exterrefaciendos aduersariorum animos contulerit; cum tamen pauorem illis potiùs è Cœlo, quàm aliundè incussum fuisse, ipse Minister, postquam ad Capucinos accessit, non semel fassus est; quem tam ingentem fuisse asserebat, vt, & ordinata militum acies illis pro Ludouico tunc adesse videretur; ab eáque velut à turbine dispergi, & ad fugam se compelli existimarent. Quare Ludouicus, id diuinæ benignitatis præsidio potiùs, quàm humanæ prudentiæ artibus adscribens, cùm primùm eos ex fuga abesse cognouit, protinùs cum Raphaële in genua procumbit, Deóque liberatori gratias agit.

LX. Ab eo itaque periculo Ludouicus iam liber, cùm eam sedem non satis sibi à Ministri insidijs tutam esse cognosceret: inde abscedens, cum Raphaële ad Camaldulenses Monachos Congregationis Montis Coronæ transmigrat, qui Eremum Cryptarum propè Massacium constructam, incolebant. Is quippè locus, & ad solitariam vitam excolendam aptior, & ad orationis studium prosequendum magis accommodatus: denique à Ministri infestationibus liber, ac tutus illi videbatur. At neque ipsius studio religiosissimi illi Patres defuerunt, qui, cùm silentio, orationi, & Anachoreticæ vitæ instituto perfectiùs incũbentes, cœlestem sub Paulo Iustiniano Patre

Ludouicus in Eremum Cryptarum cum Fratre migrat.

ac Majore

ac Majore in ea Eremo vitam ducerent; aduenientes Fratres benignissimè excipiunt, atque omnibus humanitatis officijs prosequuntur.

Paulus Iustinianus Camaldulensis Congregationis Montis Coronæ Auctor.

Erat hic Paulus, inter Camaldulenses nomine, ac pietate celeberrimus; qui cùm LXI
Montis Coronæ Congregationis Auctor, ac Institutor fuisset, in ea Cryptarum Eremo, velut clarissimum Religiosæ obseruantiæ lumen, ac perpetuus Eremiticæ austeritatis vindex, admirabili vitæ sanctimonia, ac virtutum splendore emicabat. Hic aduentantem Ludouicum, simul cum Fratre, hospitio excipit: à quo cùm sui itineris, atque eò confugiendi causam didicisset: piè admodum illos ad rerum tolerantiam hortatur, animósque melioris rerum euentus spe corroborat. Interim tranquillis, ac pacatis apud se iubet animis conquiescere; neque vlla formidine, aut metu percelli.

In ea igitur Eremo Forosempronani Fratres confidentes, in omni se virtutum, LXII
atque austerioris vitæ cultu exercebant: familiaria illis ieiunia erant, quotidianæ vigiliæ, ac carnis macerationes; die inter Syluas rerum cælestium contemplationibus vacabant, nocte verò cum Monachis diuinis laudibus incumbebant; nec quicquam sibi, vel obsonij, vel victus cuiuscumque ex communi Monachorum mensa sibi administrari patiebantur: sed, cùm fames vrgeret, stipem, velut pauperes à Domus Cellario accipiebant; vel syluestria sibi olera in cibos parabant, quibus contenti à vino abstinebant.

Ludouici, & Raphaelis erga Camaldulenses ægros charitas.

Porrò, dum hac virtutum luce, ac perfectioris vitæ genere Germani Fratres sa- LXIII.
cram illam Monachorum Domum illustrant, contigit, vt vel propter aëris insalubritatem, vel ob nimios exæstuantis Caniculæ ardores, quibus tunc Regio flagrabat, vniuersi pœnè illius Cœnobij Monachi, ac sacerdotes, aduersa valetudine afflictarentur: Mox Germani fratres pio charitatis operi se accingunt; haudque facilè effatu, quàm promptè, quantoque cum charitatis æstu propria cuique infirmo obsequia præstent; quàm sedulò diu noctúque ijs inseruiant; qua diligentia paratos cibos ministrent; pharmaca, ac medicamenta opportunè parent, ac præbeãt; solatia ad eos recreandos quærãt; ac tandẽ eos pijs omnibus officijs cõplectantur. Ludouicus quotidiè Missas faciebat; & ubi opus erat, grauiùs laborantes sacro Viatico reficiebat; pijsque hortationibus confirmans ad morbi tolerantiam excitabat: nulli denique cùm vllo veræ pietatis officio, donec vniuersi in pristinã incolumitatem vendicarentur, vnquam defuissent: id quoque summum tum Pauli, tum cæterorum illius Eremi Religiosorum in eos amorem conciliauit.

Verùm, dum inter solitaria huius Eremi loca his sese virtutum operibus exer- LXIV.
cent, ac velut in vtramque ibi aurem tuti obdormiunt. Haud dormit Sathan, qui grauiter eorum patientia, ac plurima virtute læsus, magisque in dies sibi de futura Reformatione timens, nouas in eos tempestates concitat. Nam etsi Germani Fratres à cæterorum, tum domesticorum, tum aduentantium hominum, quàm maximè fieri poterat, oculis cauerent; ne eorum sedes Ministro aliquando innotesceret: haud tamen fieri potuit, quin ob ægrotantium præsertim curam, quam quotidie gerebant, à quamplurimis, qui eò ad ægrotos inuisendos confluebant, conspicerentur: quo fit, vt, eorum fama subobscurè ad Guardianum Conuentus Massacij, qui ab Eremo non longè aberat, penetrante; Guardianus Ministrum, qui visitationis officium non procul à Massacio alteri Conuentui impendebat, eius rei per literas certiorem fecerit. Minister verò, eo nuncio lætus, longiorem Epistolam ad Guardianum exarat, in qua illud primùm monet, vt rem certiùs per Exploratores agnoscat, ac rursum illi per literas significet: tum plurimas in Ludouicum, ac nouam Reformationem minas congerit. Omnia (inquit) tentanda sunt, vt Ludouicus semel in manus nostras incidat: neque enim tumultus, in Ordine ex Reformatione exorti, vlla ratione sedari valent, aut noua hæc Reformatio extingui, nisi is, in imum carceris locum detrusus, in eo vsque ad mortem tabescat. Neque nos mouet Diploma ab eo ab Apostolica Sede latum; illud enim, cùm subreptitium sit, ac

Ministri ad Massarij Guardianum Epistola exarata.

falsis

falsis tantùm de causis impetratum, nostro proculdubio Diplomate prosternitur, quo nobis in huiusmodi Apostatas, atque Ordinis perturbatores datur animaduertere: quare parui illud Diploma faciendum est: semel enim Ludouico in squallentem carcerem retruso, nobis facilè erit in huiusmodi diploma, velut subrepticium, apud Romanam Curiam consurgere, atque illius reuocationem impetrare. Age igitur, vt quàm primùm, quomodò res se habeat, nos per certum nuntium certiores facias. Vale.

LXV. Guardianus, lecta Ministri Epistola, mox duos ex sui Conuentus familia Fratres, huic negotio idoneos, ad Eremum mittit; qui se intimos Ludouici amicos, ac familiares esse simularent. Monachi verò, cùm nihil sinistrum suspicarentur, aduentantes fratres auidè excipiunt, humanissimè tractant; & cùm hora prandij esset, secum ad communem refectionem admittunt. Porrò eo tempore Ludouicus cum Raphaële in syluam secesserat; vbi vnà diem in orationem, ac rerum diuinarum contemplationem insumere solebant. Interea Monachi Ludouici, ac fratris pietatem optima vitæ exempla, ac reliquas virtutes apud fratres summis laudibus efferunt; eosque apud se tutos commorari; ac tunc quidem inter syluas de more versari, nocte verò duntaxat ad Eremum redire, bona illis fide indicant.

LXVI. Eo Fratres exploratores contenti, dum vnà cum Monachis cibum sumunt; casu vel meliori potiùs Dei prouidentia accidit; vt illa Ministri ad Guardianum Epistola, quam eorum alter secum detulerat, imprudenter illi sub mensa caderet: quod cùm nemo animaduerteret, ij Massacium redeunt, Guardianóque vniuersa, quæ de Ludouico audierant, renunciant. Protinus hoc ipsum Guardianus per literas Ministro significat. Interea Monachi inuentam Epistolam aperiunt, perlegunt, examinant, & Ministri artes, atque occultas in Ludouicum machinationes percipiunt: quamobrem vix Ludouicus sub vesperum ad Eremum redit, cùm statim Monachi vniuersa, quæ cum Fratribus gesta fuerant; ac præterea de inuenta epistola, referunt; quam cùm Ludouicus attentiùs perlegisset, ac Ministri animum, ingeniumque in ea exaratum, perspexisset; oculis ad cælum erectis, Deo gratias agens: Iam inquit, perspicuè cerno, immotum illud Dei consilium esse; vt hoc sanctæ Reformationis opus, reluctante licèt hominum arte, ac potentia, supremum tandem suum culmen assequatur: neque hominum, aut dæmonum conatu disolui posse, quod Dei virtute, ac consilio iam statutum est. Hactenus enim cùm Ministrum mihi tantùm infensum arbitrarer, haud leui suspicione vrgebar; ne id vitio meo potiùs quàm Reformationis studio, tribuendum esset: iam verò, cùm tam manifestè in Reformationis opus, quod Dei est, illum debacchantem video, nihil sanè reliquum est, quod animum meum sollicitet: neque enim illi cum Ludouico, sed cum Deo pugna est, in qua illum omnino succumbere necesse sit. Tanta deinceps, ac tam certa Reformationis spes Ludouicj animum ab eo tempore cœpit imbuere; vt perinde, ac si illius iam certus existeret, ne quidem de ea dubitandum esse, existimaret. Paulus verò, ac cæteri illius Cœnobij Monachì, cùm nihil sibi à Ministro metuerent, animos tum Ludouico, tum Raphaëli, ne quid formidarent, suis verbis addebant.

LXVII. Minister igitur, accepta Guardiani epistola, qua de certa Ludouici sede admonebatur, iterum Maceratam, vbi tunc Legatus Apostolicus præsidebat, è vestigio euolat; ab eoque armatam familiam impetrat; qua nonnullos (vt aiebat) Apostatas, qui deserta Religione, Regionem vagãdo circuibant; ad Ordinis obediẽtiam compellere valeat. Legatus, nihil in Ministri verbis doli suspicatus, Curiæ Accẽsum cum valida Apparitorum manu Ministro assignat. At Minister cùm necdum illi mente excidissent, quæ in agro Cingulano, sibi, ac aliis in eodem planè Ludouici negotio contigerant; facto quidem præsens ipse esse noluit: Fratres tamen huic rei idoneos cum Apparitoribus mittit: quos vbi de omnibus, quæ agere deberent, opportunis monitis, ac consilijs instruxit; rei exitum anxius præstolatur.

Minister Ludouicum in Eremo Cryptarum persequitur.

LXVIII. Porrò Fratres Lictoribus stipati, rectà ad Eremum contendunt, atque, vt omnis

Ludouico

quo Apoſtolica diſpenſatione mihi extra Ordinem degere, Regulámque in Eremis obſeruare liceret: Quid? Num profugum, aut Apoſtatam inuenerunt? num Regulæ prævaricorem offenderunt? Amabò: ſi ſacro Diplomate munitum; ſi Apoſtolica auctoritate fretum; ſi ad perfectam Regulæ obſeruantiam anhelantem reperiunt, quomodò Ordinis deſertorem accuſare audent? Proferant, ſi quid habent, quo Diploma Apoſtolicum eneruent, vel extenuent. Quòd ſi alicuius delicti reum; ſi criminis conſcium; ſi Regularis obſeruantiæ perduellem, ſi publicæ tranquillitatis perturbatorem; ſi flagitioſum, ſi turpem, ſi ſceleſtum norunt; accuſent, probent, exclament: ante Tribunal ſto: Pontificis iudicium ſubire haud renuo. Mox Diplomate prolato, illud Legato conſpiciendum offert. Rurſuſque ſermonem proſequens: Aiunt, (inquit) ſe nihil magis, quàm meam ſalutem, ac bonum expetere; atque omni me apud eos benevolentiæ, ac charitatis ſtudio complectendum fore; ſi reditum ad eos feſtinem: id fortaſſe mihi perſuaderem; niſi ijs prorsùs diſſentanea ex Miniſtri literis apparerent. Tum Miniſtri Epiſtolam exerens, illam Legato perlegendam tradit.

LXX. Legatus verò, cùm inſpecto Diplomate, Miniſtri quoque Epiſtolam attentiùs perlegiſſet, nihilque in ea, præter dolos, verſutias, calliditates, minas in Ludouicum exaratum animaduerteret; his commotus, Guardianum, atque aditantes Fratres, his verbis non abſque ſtomacho conceptis, alloquitur. Multa, Patres mei, ac iuſta aduersùs Miniſtrum indignatione commouecor, neque ſatis Viri duplicitatem admiror; qui cùm nuper ad nos accedens, hos Fratres (Ludouicum, ac Raphaëlem indigitans) & Apoſtatas, & Ordinis perturbatores, atque excommunicatione irretitos eſſe pluribus verbis perſuaſiſſet; plurimámque in eos charitatem, ac veri Paſtoris officium diſſimulans, eos nonniſi Curiæ noſtræ brachio ad Religionis ſinum, & obedientiæ iugum reuocari poſſe contenderet. Dictis fidem adhibuimus. Quid plura? Omnia nobis perſuaſit: Militum ſubſidium obtinuit, nihil doli ſuſpicantes ſua auctoritate fefellit; inſontes, ac probos homines noſtra ope, ac nomine vinculis alligari iuſſit. Noſque S. R. E. Cardinales, & Apoſtolicos Viros, quod caput eſt, [illegible] cupiditatibus famulat. [illegible] Quid hic excuſatione, aut tergiverſatione opus eſt? En apertum literarum ſuarum teſtimonium: En Apoſtolicum Diploma, quod ſe haud ignorare ſuo literarum teſtimonio profitetur. Certè ſi veritas; ſi conſcientia; ſi Religio; Miniſtri animum ab huiuſmodi improbitate auocare minimè potuerunt: huius ſaltem ſacri Tribunalis Majeſtate, Numine, terrore: ipſo quoque Legati Apoſtolici munere, perſona, conſpectu deterrere, æquum erat. Verùm, Supremum Numen obteſtor, quòd niſi Religionis de Eccleſia benemeritæ Sanctitatem vereretur, Miniſter vtique ſuo damno experiretur, quam graue ſcelus, atque indignum facinus ſit, Apoſtolici nominis dignitatem doloſa recti ſpecie illudere. Faxit Deus, ne Euangelicum illud vobis occini queat: *Veh, Vobis Scribæ, & Phariſæi hypocritæ, quia cláuditis Regnum Cælorum ante homines: Vos enim non intratis, nec introeuntes ſinitis intrare.*

Legati Apoſtolici iro Ludouico iudicium.

LXXI. Tum Ludouicum, & Raphaëlem humaniſſimis verbis affatur. Vos, inquit, veſtra patientia, & obedientia vos ipſos apud nos plurimùm commendaſtis; ac commendationes veſtra innocentia, ac pietate præſtitiſtis. Iam vobis, & veſtra inculpatæ vitæ tutela, & noſtra auctoritate liberum ſit, quocunque volueritis proficiſci, & ſanctæ vocationis veſtræ ſtudium abſque vllo metu tranquillè proſequi. Quòd ſi quis ab eo poſthac vos deterrere tentauerit: ad nos accurrite, qui omnem vobis in eo gratiam, ac fauorem pollicemur: tantummodò graras veſtras ad Deum pro nobis preces fundite. His eos dictis dimiſit.

Ludouicus & Raphael liberi dimittuntur.

LXXII. Porrò in his, quàm præclara diuinæ Sapientiæ Sacramenta nobis eluceant, facilè perſpici poteſt. Quis enim furentem Miniſtrum: ac tam graui in Ludouicum, ac nouam Reformationem iratum æſtu incaleſcentem cernat: vt omnia perdere: atque in exitium rapère contēderet. Ludouicū verò inter Lictorū, atque aduerſariorū

manus captiuum, vinculis constrictum, ad Tribunal raptum conspiciat: qui suprema exorienti Reformationi sepulchri funera non ominaretur? At ineffabilis Deus, qui ipsius incolumitati inuigilat, Ludouicum post vincula gloriosiorem reddit, & solidiora in persecutione Reformationi principia parat. Nam quemadmodum Cupressus, atque aliæ excelsæ arbores, quò magis ventorum flatibus quatiuntur, eò profundiùs humi radices agunt. Ita Deus, quæ in Ecclesia stabiliora, atque immobiliora esse vult, occulta planè dispensatione, maioribus persecutionum turbinibus concuti finit: & vt Damianus ait: *Ad hoc premit, vt allenet: ad hoc secat, vt sanet: ad hoc deijcit, vt exaltet.* Ex bellis quippe præclariora trophæa, & ex certaminibus illustriores coronæ colliguntur. Hoc pacto summa Dei Prouidentia crebris persecutionum flatibus Reformationis primordia pulsabat; vt & stabilem, ac immotam illi aliquando, inter Regularium Ordines, in Ecclesia sedem pararet, & illustriorem post persecutiones illius gloriam redderet. Huius persecutionis meminit Auctor Historiæ Romualdinæ, quam breuiter his verbis attingit. *Factum est siquidem, vt dum Foroseminonani Fratres apud Paulum modicam capiunt refectionem, a Curiæ secularis Ministris inuasi raperentur, & vincti ducerentur in carcerem. Massam; & hæc facta sunt instantibus Franciscanis. Paulus contrà, tantam iniuriam, Deo primum, deinde sibi ac Religioni simul, ob sacri loci violationem, illatam dissimulare non potuit. Captos pauperes viriliter repetit; contra renuentes captores (in vim priuilegiorum suorum) fulminat excommunicationem.*

Petr. Dam. l. 8. epist. 6. *Reformationis primordia Deus maximis tentationibus pulsari permisit.* Romuald. in l. 3. c. 14.

Liber itaque Ludouicus, cùm, velut reuecto ex hoste trophæo, maiorem sibi apud omnes gloriam, & existimationem comparasset; lætus cum Raphaële ad Eremum reuertitur, vbi incredibili omnium Monachorum lætitia à Paulo excipitur. Verumtamen post aliquot dies Paulus cùm Ludouici, ac Raphaëlis tranquillitati studens, iis non satis in ea Eremo, ob Ministri insidias prospectum esse existimaret, in aliam cogitationem incidit. LXXIII.

Inter Apennini iuga, quà è Piceno in Vmbriam itur, vallis quædam nemorosa latet, à dextra Sentinum nouum, à læua Fabrianũ habens: cui immanissima imminet rupis, quæ ex alto præcipitem riuum effundens, Vallem ipsam graui murmure, tametsi non inamœno, complet. Sub rupe Antrum apparet, quod olim luporum cubile fuit: vbi ij & fœtus suos procreare, & catulos ex præda vicini pecoris alere consueuerant: atque inde vallis ipsa ab indigenis *Pascilupi* cognomen accepit. Ibi à Paulo solitaria non pridem Eremus extructa fuerat, quàm pauci duntaxat Monachi incolebant; quæ Eremus Pascilupi ab ipsa vallis appellatione denominationem sortita fuit. Cumque ad eam vnicus tantùm iuxta defluentes aquas arduis pariter, atque horridus daretur ascensus, (reliquas enim partes peralta nudi saxi rupis concludebat) Hunc locum, velut remotissimum, ac tutissimum Paulus Ludouici, ac Fratris habitationi destinare cogitat, eumque illis opportunè laudat. Annuunt Pauli consilio germani Fratres: quapropter Paulus, datis ad Maiorem illius Eremi literis, eò Ludouicum, ac Raphaëlem quamprimùm dirigit. LXXIV.

Ludouicus, & Raphaël in Eremum Pascilupi migrat, vt Ministri persecutionem effugiant.

In eam igitur Eremum profecti, dum longè ab hominum conspectu, ac conuersatione gemini Fratres æquo, ac tranquillo animo, ab omni perturbatione semoto, Deo se vacare putant. En iterum, Sathana concitante, noua in eos fæuit tempestas, infestæque beila parantur: neque enim diu Ministrum latere potuit ipsorum in eam Eremum recessus, qui mille in Ludouici vias oculos intentos gerebat. Quapropter commodiorem tunc se, tum ex loci solitudine, tum ex Monachorum paucitate, opportunitatem nactum esse arbitratus, quò tandem voti sui compos fieret, ac Ludouicum teneret: non paruam Fratrum virilium, ac robustorum manum deligit, qui sub horrentes obscuræ noctis vmbras occultè Eremum petant: ac nemine opem ferente, vinculis constringant. Pergunt bis septeni Fratres, animis ac fustibus armati, nec quicquã à tam paruo Monachorũ numero (qui ternariũ nõ excedebat) sibi formidãtes, Ludouico insultare parãt. Interea, præcipitate se iã Sole, LXXV.

vespertinum

Vespertinum imminebat crepusculum, quum ex Eremi Monachis, Senex quidam, atque ætate grandæuus, in imam planitiem oculos deflectens, Fratrum turmam, rectà ad Eremum tendentem animaduertit; qui sensim incedentes, noctis tenebras expectare videbantur; cumque eos pluribus argumentis Ludouici aduersarios esse agnosceret, iisque nulla ratione obsisti, ac eorum impetum cohiberi posse intelligeret: graui imminentis periculi timore perculsus, atque ob teneriorem charitatis necessitudinem, qua Ludouicum, ac Raphaëlem prosequebatur, penitùs animo consternatus, in tam ingentes se fletus, ac eiulatus dare cœpit: vt Ludouicus, qui in proxima sylua Canonicarum Horarum pensum exsoluebat, eos auribus persentiens: veritus ne Seni mali aliquid accidisset, ad eum statim aduolauerit, ab eoque gemitus causam percunctatus fuerit. Cui Senex: An non vides, Ludouice, ait, tuorum aduersariorum turmam? quotque huc te comprehensuri festinant? Hi mei doloris causa sunt, hi me ad gemitum compellunt: quandoquidem omnis nobis, aut resistendi, aut tibi aufugiendi aditus præcluditur.

Minister iterum Ludouico insidias struit.

LXXVI. Ludouicus verò, Fratrum agmine inspecto; vbi eos Eremo necdum appropinquasse cognouit; Senem Elisæi verbis solatus: Ne timeas, inquit, Pater mi: Plures sunt pro nobis, quàm contra nos: erunt namque Angeli defensores; erit Beatus Pater Franciscus propugnator; erit denique Deus ipse murus igneus in circuitu nostro: nihil te moueat; tranquillus esto: tantummodò Deum impensè roga, ac deprecare, vt noster sit. Confestim ambo Ecclesiam ingressi, atque ante Altare prostrati, ardentiùs Dei opem efflagitant, diuinámque clementiam pressiùs sibi adesse deposcunt; vt consilium in periculo suggerat, quidve illis agendum sit, diuina luce subministret: frequenter verò Ludouicus Deum illis Prophetæ verbis sollicitabat: *Iudica Domine nocentes me, expugna impugnantes me: apprehende arma, & scutum, & exurge in adiutorium mihi.* Tum, magna in Deum spe, ac fiducia, animo concepta assurgentes; Ludouicus, vt aduersarios eludat, atque à cœptis deterreat; Militari astu, (quemadmodum solebat) vti cogitat. Nam ingenti lignorum pyra extructa, atque igne excitato, accensos torres, ex igne collectos, varias per Cœnobij fenestras, ac prominentia rupium iuga dispertit; vt ipsorum aspectu Fratres multam ibi hominum turbam adesse sibi persuadeant. Porrò flante vento, ac titionum crepitante flamma; tantus ex his fragor, ac strepitus personare cœpit, vt non paruum Fratribus, qui procul spectabant, horrorem incuteret. Verùm cùm animosiores facti, iam propiùs accedere pararent: Ludouicus cum Raphaële altiorem rupem conscendens, Fratrum turbam expectat; qui per angustum iter sub ea gradientes, ad Eremi Cœnobium properabant: quos cùm, circumfusa iam noctis caligine, ex ligneorum calepodiorū strepitu iam aduentãtes persentiret; belli se Ducem simulans, quasi qui plurimam armatorum militum copiam sibi parentem haberet; primùm quidem voce submissa, suum quibusque locum assignare, ac munera distribuere videbatur; sicut in bello fieri solet, quum detectis hostium insidijs, qui Aream defendunt, eorum clam aduentum præstolantur. En, en (aiebat) en adsunt: parate tormenta: Vos angusta illa loca occupate: Tu cum tuis iter istud obside; ne cuiquam per illud aditus patere queat. Nos in agmen irrumpemus. Hæc ita submissè obmurmurat; vt tamen ficta vox ad illos peruenire valeat. Interea, per eminentia illa rupis loca, hâc, atque illàc excurrens, variasque tum Ducis, tum militum voces effingens, omnes ad pugnam hortatur. Idipsum quoque Raphaël à Ludouico edoctus præstabat. Fratres verò, cùm strepitus, ac voces quidem audirent, neminem verò ob loci angustiam, ac noctis tenebras cernere valerent; magnam ibi armatorum manum esse arbitrati, titionum quoque crepitantium horrore perterriti, tam ingenti metu trepidare, ac terrore percelli cœperunt: vt non modò sibi fugam consulerent; sed haud

Psal. 34.

Ludouicus, vt se, & Fratres liberet, stratagemata vtitur.

manus captiuum, vinculis constrictum, ad Tribunal raptum conspiciat: qui suprema exorienti Reformationi sepulchri funera non ominaretur? At ineffabilis Deus, qui ipsius incolumitati inuigilat, Ludouicum post vincula gloriosiorem reddit, & solidiora in persecutione Reformationi principia parat. Nam quemadmodum Cupressus, atque aliæ excelsæ arbores, quò magis ventorum flatibus quatiuntur, eò profundiùs humi radices agunt. Ita Deus, quæ in Ecclesia stabiliora, atque immobiliora esse vult, occulta planè dispensatione, maioribus persecutionum turbinibus concuti sinit: & vt Damianus ait: *Ad hoc premit, vt alleuet: ad hoc secat, vt sanet: ad hoc deijcit, vt exaltet.* Ex bellis quippe præclariora trophæa, & ex certaminibus illustriores coronæ colliguntur. Hoc pacto summa Dei Prouidentia crebris persecutionum flatibus Reformationis primordia pulsabat; vt & stabilem, ac immotam illi aliquando, inter Regularium Ordines, in Ecclesia sedem pararet, & illustriorem post persecutiones illius gloriam redderet. Huius persecutionis meminit Auctor Historiæ Romualdinæ, quam breuiter his verbis attingit. *Factum est siquidem, vt dum Foresempronani Fratres apud Paulum modicam capiunt refectionem, a Curiæ secularis Ministris inuasi raperentur, & vincti ducerentur in carcerem. Missæ: & hæc facta sunt instantibus Franciscanis. Paulus contrà, tantam iniuriam, Deo primum, deinde sibi ac Religioni simul, ob sacri loci violationem, illatam dissimulare non potuit. Captos pauperes viriliter repetit; contra renuentes captores (in vim priuilegiorum suorum) fulminat excommunicationem.*

Petr. Dam. l. 2. epist 6. *Reformationis primordia cur Deus ma x imis tentationibus pulsari permiserit.*

Romuald. in l. 5. c. 14.

Liber itaque Ludouicus, cùm, velut reuecto ex hoste trophæo, maiorem sibi apud omnes gloriam, & existimationem comparasset; lætus cum Raphaële ad Eremum reuertitur, vbi incredibili omnium Monachorum lætitia á Paulo excipitur. Verumtamen post aliquot dies Paulus cùm Ludouici, ac Raphaëlis tranquillitati studens, iis non satis in ea Eremo, ob Ministri insidias prospectum esse existimaret, in aliam cogitationem incidit. LXXIII

Inter Apennini iuga, quà è Piceno in Vmbriam itur, vallis quædam nemorosa latet, à dextra Sentinum nouum, à læua Fabrianũ habens: cui immanissima imminet rupis, quæ ex alto præcipitem riuum effundens, Vallem ipsam graui murmure, tametsi non injucundo, complet. Sub rupe Antrum apparet, quod olim luporum cubile fuit: vbi ij & fœtus suos procreare, & catulos ex præda vicini pecoris alere consueuerant: atque inde vallis ipsa ab indigenis *Pascilupi* cognomen accepit. Ibi à Paulo solitaria non pridem Eremus extructa fuerat, quàm pauci duntaxat Monachi incolebant; quæ Eremus Pascilupi ab ipsa vallis appellatione denominationem sortita fuit. Cumque ad eam vnicus tantùm iuxta defluentes aquas arduus pariter, atque horridus daretur ascensus, (reliquas enim partes peralta nudi saxi rupis concludebat) Hunc locum, velut remotissimum, ac tutissimum Paulus Ludouici, ac Fratris habitationi destinare cogitat, eumque illis opportunè laudat. Annuunt Pauli consilio germani Fratres: quapropter Paulus, datis ad Maiorem illius Eremi literis, eò Ludouicum, ac Raphaëlem quamprimùm dirigit. LXXIV

Ludouicus, & Raphaël in Eremum Pascilupi migrat, vt Ministri frustrationem effugiant.

In eam igitur Eremum profecti, dum longè ab hominum conspectu, ac conuersatione gemini Fratres æquo, ac tranquillo animo, ab omni perturbatione semoto, Deo se vacare putant. En iterum, Sathana concitante, noua in eos fæuit tempestas, infestaque bella parantur: neque enim diu Ministrum latere potuit ipsorum in eam Eremum recessus, qui mille in Ludouici vias oculos intentos gerebat. Quapropter commodiorem tunc se, tum ex loci solitudine, tum ex Monachorum paucitate, opportunitatem nactum esse arbitratus, quò tandem voti sui compos fieret, ac Ludouicum teneret: non paruam Fratrum virilium, ac robustorum manum deligit, qui sub horrentes obscuræ noctis vmbras occultè Eremum petant: ac nemine opem ferente, vinculis constringant. Pergunt bis septeni Fratres, animis ac fustibus armati, nec quicquã à tam paruo Monachorũ numero (qui ternariũ nõ excedebat) sibi formidãtes, Ludouico insultare parãt. Interea, præcipitãte se iã Sole, LXXV.

ב. Beati Immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. Psal. 118.

Beati Immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. Psal. 118. Beati qui scrutantur testimonia eius, in toto corde exquirunt eum. Psal. 118. Beati omnes qui timent Dominum, qui ambulant in viis eius. Psal. 127. Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis eius volet nimis. Psal. 111. Beatus vir qui inuenit sapientiam, et qui affluit prudentia. Prouerb. 3. Beatus homo qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quotidie, et obseruat postes ostij mei. Prouerb. 8. Beatus homo

ſecus, quàm ſi hoſtes in ſe irruentes cernerent, nullo perſequente, ita ſeſe per abrupta illa loca velut præcipites darent: vt mirum planè eſſet (vt ex Monachis, qui tunc aderant, quidam teſtabatur) quòd ex frequenti lapſu crura, & capita ſaxis non alliderent. Ita Ludouicus, diuina potiùs virtute, (quæ & conſilium præbuit, & terrorem perſequentibus auxit) quàm humano conſilio ſeruatus, iam tertiò perſecutores euaſit; ex quo lætus, & gratulabundus illud Eccleſiaſtici Deo liberatori cœpit occinere. *Confitebor tibi, Domine Rex, & collaudabo te, Deum ſaluatorem meum: confitebor nomini tuo: quoniam adiutor, & protector factus es mihi, & liberaſti me, ſecundùm multitudinem miſericordiæ nominis tui à rugientibus paratis ad eſcam: de manibus quærentium animam meam, & de portis tribulationum, quæ circumdederunt me, &c. Propterea confitebor, & laudem dicam tibi, & benedicam nomini Domini.*

Eccl. 51.

At, ne quis hunc euadendi modum, velut Euangelico homini minùs conſentaneum ſuggillet; vel humanæ potiùs arti, atque induſtriæ, quàm Dei prouidentiæ adſcribendum cenſeat; planè meminiſſe debet, id tum apud Scripturas, tum apud Patres haud inſolitum videri. Quid enim egerit Dauid, cùm Achis Regis Getheorum manus effugere vellet, quomodo os immutauerit, ac ſe alterum eſſe ſimulauerit, cunctis perſpicuum eſt. Qua identidem arte Gedeon tubarum clangore, lagenarum ſonitu, ac luminum apparatu Madianitas terruerit. Quo itidem artificio Iudith Holofernem, Iudæorum hoſtem, deluſerit, atque Aſſyriorum exercitum ad fugam compulerit. Paulus quoque quo conſilio vſus fuerit, vt ſe è Iudæorum manibus eriperet, cùm de Reſurrectione mortuorum ſe iudicari, diceret; nemo eſt qui ignoret. Denique, (vt alia exempla præteream) D. Athanaſium, iniquiſſimis illis Arrianorum temporibus, immotam Catholicæ Fidei columnam, hac animi ſolertia, ac ſagacitate perſequentium furiam declinaſſe, certum eſt: cùm ea, qua fugiebat, cymba; in oppoſitam fluminis partem conuerſa, inſequentibus ex induſtria occurrit, ſciſcitantibúſque num longè Athanaſius abeſſet, reſpondit; non longè illum abeſſe: qua arte, aduerſum illos fluminis curſum tenentes, effugit. Quid plura? Cùm Dominus, vbi nullum ſubeſt Fidei periculum, perſecutores deuitandos eſſe monuerit, illis verbis: *Cùm autem perſequentur vos in Ciuitate iſta, fugite in aliam.* Profectò nihil ab Euangelio diſſentaneum agere videntur, qui vel ſagaci conſilio, vel humana induſtria ſibi ab inſecutoribus cauent: dummodò in omnem rei euentum parati, ac diuinæ voluntatis imperio ſubiecti, omnem in eo ſtudij ſui ſummam non reponant. *Idcirco enim* (vt ipſe Athanaſius ait) *& ipſum Verbum, propter nos homo factum, non indignum putauit, cùm quæreretur, quemadmodùm & nos, abſcondere ſe: & cùm perſecutionem pateretur, fugere, & inſidias declinare.*

LXXVII. *Ludouici factum à calumnia liberatur, diuinaque Prouidentia adſcribitur.*

1 Reg. 21.

Iudith. 12.

Iudic. 7.

Matth. 10.

S. Athanaſ. in Apol. de fuga ſua.

Inter hæc aduerſa Deus benigniſſimus, vt Ludouici animum conſolatione aliqua leniret, & in meliorem ſpem, atque expectationem erigeret; cuiuſdam Monachi; Viri cùm primis in pietatis ſtudio exercitatiſſimi, qui facto præſens interfuerat, reique exitum altiùs contemplatus fuerat, ita ſpiritum accendit, vt in hæc verba erumperet. O beata S. Franciſci Religio! ô felix Minorum Ordo, qui potentiſſimo tanti Patris ſuffragio ſuffultus, ſæpè reuiuiſcit: vixque in eum inobſeruantiæ Regularis virus irrumpit, quum mox, cæleſti nouæ Reformationis pharmaco curatus, ab interitu vindicatur: quo etiam plerunque fit, vt non modò in priſtinam incolumitatem, ac Regulæ obſeruantiam; verùm etiam in illuſtriorem rerum ſtatum refloreſcat. O terque, quaterque felicem te Ludouicum, ſi eximium hoc Dei beneficiũ agnoſcẽs, quo te ſacri huius ædificij columnam, ac propugnatorem inſtituit, aduerſùs hominum, ac Dæmonum tentationes, vſque in finem ſtrenuè, ac legitimè decertaueris: inde enim plurima te manet apud Deum, & apud homines gloria. Quamobrem certa fortiter; viriliter age: neque animum vllo vnquam tem-

LXXVIII. *Monachi cuiuſdam de Minorii Ordine, ac illius Reformatione elogium.*

pore

pore deſpondeas; te enim Sapientis verba huc prouocant: *Pro iuſtitia agonizare pro anima tua, & vſque ad mortem certa pro iuſtitia, & Deus expugnabit pro te inimicos tuos.* Eccleſ. 4.
His verbis adeò refocillatus eſt Ludouici ſpiritus, vt & duriora pati haud renueret; ſæpéque illud Apoſtoli altè animo repeteret: *Quis nos ſeparabit à charitate Chriſti? tribulatio, an angustia, an fames, an nuditas, an periculum, an perſecutio, an gladius?* Rom. 8.

LXXIX. Cæterùm, dum hæc circa Ludouicum aguntur: Frater quidam Angelicus ex Peruſini agri Oppido, qui Phratta dicitur, oriundus, audita Matthæi fama, quæ tum ob nouam habitus formam, tum ob ſingularem vitæ rationem, efficacémque diuini Verbi prædicationem, qua Populos ad pœnitentiam excitare ſolitus erat, de ipſo in toto Ordine percrebuerat: gloriæ, ac nominis potiùs, quàm veræ virtutis cupidus ex Obſeruantium Ordine diſceſſerat; & Angelico ſpiritu exutus, magis verò Sathanæ errore deceptus; nulla ab Apoſtolica Sede impetrata licentia, maritima Venetorum loca peragrabat; vbi nudis pedibus incedens, Crucem quoque Matthei inſtar, gerens; cùm ſub hiſpido habitu, ac Caputio, quale à Matthæo geſtari intellexerat, pœnitentiam vbique prædicaret, haud paruam apud homines ſibi ſanctitatis opinionem conciliauerat. Hac fama Clodienſem Ciuitatem ingreſſus, dum in vicis, ac plateis, & vbicunq; collectos homines reperit, Dei Verbum diſſeminat; ac noui, horridique habitus conſpectu vniuerſos terret, accidit: vt inter alios, qui ipſum concionantem audiebant, quidã Paulus Clodienſis, qui ex Ordine Minorum de Obſeruantia (in quo Regulam profeſſus fuerat) ante aliquot annos Apoſtolica auctoritate emerſerat: vt matri, ac ſororibus maximè egenis, ſua opera, ac induſtria ſubueniret: tum ipſius ſermonibus, maximè ea habitus forma commoueretur: qui cùm ea vitæ integritate præſtaret, vt & Religionis exemplum, ac cæteris in ea vrbe pietatis, ac probitatis documenta præberet: protinus ad illum accedens, ab eo, cuius inſtituti ſectator ſit, quidve illa habitus forma portendat, ſciſcitatur. Cui Angelicus, cùm ſe Eremitam Franciſcanum eſſe reſponderet, ſub B. P. Franciſci Regula militantem: cuius ipſiſſima illa habitus forma ſit, quam ille ab initio inſtituerat; id facilè Angelicus Paulo perſuadere potuit: quandoquidem is quandam D. Franciſci Imaginem ea propemodum forma depictam non ſemel aſpexerat: quæ in Cathedrali illius vrbis Eccleſia aſſeruatur. Quare, eo vehementer intenſus, in eam ſtatim habitus, ac vitæ rationem cœpit propendere. Sed cùm vir eruditus eſſet, ac prudens: num Apoſtolica auctoritate fruatur, qua ſibi ſocios, ac diſcipulos aggregare valeat, ſapienter ab eo exquirit. At, qui falſo, ac mendaci ſpiritu ducebatur, falsò quoque Apoſtolica ſe auctoritate ſubnixum, ac Pontificio diplomate munitum affirmat. Hunc igitur cùm Paulus, ob conceptam de eo in animo exiſtimationem, verbis fidem adhiberet, ad illius ſe mox pedes proſternens, ab eo ſummis precibus expoſcit, vt in ſuam illum habitus, ac conſortij ſocietatem recipiat: Haud differt Angelicus: ſed Paulum amplexatus, eodem tempore conſimili habitu indutum ſibi ſocium, ac diſcipulum aſſumit. Hac fallacia Angelicus cùm nonnullos ſibi diſcipulos, ac ſectatores comparaſſet (qui ad denarium propè numerum excreuerant) his ſtipatus, huc atque illuc Dei Verbum diſſeminans, peruagabatur.

Fr. Angelicus Phrattenſis ſub Reformationis nomine diſcipulos colligit: tum Apoſtata agnoſcitur.

Paulus Clodienſis vir pius, ac probus F. Angelico adhæret

LXXX. Verùm poſt aliquot dies, cùm mendacem hominem nulla non modò Apoſtolica auctoritate ad Congregationem conſtituendam fulciri: ſed, velut ſui Ordinis deſertorem, neque ſyncerè, neque candidè coram Deo ambulare, Paulo, ac cæteris compertum fuiſſet: facilè enim elucet mendacium: neque diu ſibi conſtare poteſt, qui à vero abſcedit: cunctis ab eo diſcedentibus, Paulus animo ſecum verſare cœpit, quo pacto eam habitus formam, quam veram Beati P. Franciſci eſſe, iam ſibi perſuaſerat, iuſtè ſibi retinere poſſet. Eam igitur ob cauſam Romam proficiſci cogitat: vt eadem habitus forma, ac Eremiticæ vitæ ratione à Pontifice impetrata, in ea Sancti Franciſci Regulam,

cui ex voto se deuinctum esse, non ignorabat: cuius quoque obseruantiam in Ordine se integrè consequi posse diffidebat; reliquo vitæ suæ curriculo obseruaret. Neque enim de Matthæo, ac Ludouico quicquàm eatenùs sibi perspectum fuerat.

Paulus Matthæum in Piceno adit, & ab eo quid agendum sit, addiscit.

Hoc itaque apud se inito consilio, Romanam profectionem aggressus, cùm per Picenum iter faceret; Matthæi rumor ad eum peruolat, quem sub eadem habitus forma, iam ferè biennio antea à Pontifice impetrata, in Fabrianensi agro, tunc Dei Verbum disseminare audit. Ea fama Paulus haud leniter permotus, ad Matthæum festinat: ac propè Fabrianum repertum, incredibili animi voluptate complectitur. Matthæus cùm neminem, præter Ludouicum, ac Raphaëlem, ea habitus forma positum sciret: repentino illius aspectu obstupescit: quærit, percunctatur: vnde, quomodo, quáve ratione eam sibi habitus figuram comparauerit. Cui Paulus vniuersa, quæ cum Angelico illi Fossæ Clodiæ contigerant, recenset: consilium aperit, vicissimque ab eo, quid de habitu illo sentiat, exquirit. Matthæus verò plurimùm diuinæ prouidentiæ consilium admirans, quæ ineffabili planè modo putillam Reformationis familiam augere videbatur; vbi illum diligenter de omnibus, quæ tum ad illam habitus formam, tum ad rectum ipsius vsum, Apostolica auctoritate sibi confirmatum spectant, admonuit: vehementiúsque ipsius animum, ad propositum diuinæ vocationis studium prosequendum accendit: Romanum illi iter commendat, quò Sedis Apostolicæ auctoritate ea tutiùs frui possit. Paulus illius consilio obtemperans, post aliquot dies cum Matthæo in oratione consumptos, iter suum Romam versùs prosequitur; vbi iisdem sibi à Pontifice verbo tenus facilè impetratis, quæ Matthæo, Ludouico, ac Raphaëli paulò antea Diplomate concessa fuerant, ad Matthæum in Picenum quamprimùm reuertitur, laborumque se illi comitem adiungit. Atque ita Paulus quintum in Capucinorum familia locum sibi numero, ac virtute vendicat: vir planè egregius, ac tot spectatæ vitæ, ac morum ornamentis insignis: vt nascentis Reformationis initia non parùm sua virtute confirmauerit, ac præclaris exemplis illustrauerit: quemadmodum alibi fusiùs explicabimus, cùm de illius vita compendiosè agendum erit.

LXXXI.

Paulus Matthæo se adiungit.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAROL. V. IMP. REFORM. CAPVC.
1527. 4. 9. 3.

I. ANNO millesimo quingentesimo supra sextum, & vigesimum, inter tot incommoda, ac persecutiones transacto; vt nulla Ludouico, aut tuta quies, aut certa sedes vllo loco relicta esset; præsens annus 1527. haud melioribus illi auspicijs illucet: neque enim semel concitata Ministri ira his persecutionum procellis sedari potuit; sed eò magis intumescere visa est; quò suos omnes impetus ab infimæ notæ (vt videbatur) viris deludi, conatus prosterni, ac conceptam spem magis vndique sibi frustrari intuebatur. Quo fiebat, vt omnem propè in iis persequendis modum, ac mensam excederet.

II. Verùm, antequam ad vlteriora feratur, nostra hic tantisper sistat oratio. Neque enim leue est, quod in hac Ioannis Fauestris *contradictione* admirandum se offert. Etenim cùm hæc ipsius persecutio ad malum tenderet (vtpote, quæ non alio, quàm ad nouæ Reformationis, quæ à Pastore fouenda, quàm oppugnanda erat, perniciem, ac interitum spectabat) ac proinde mala, & iniusta esset: ea tamen in Ministri mente (si res altiùs perpendenda sit) neque mala, neque iniusta; quinimmò ratione aliqua excusanda videretur. Neque enim Ministri animum vllo in Ludouicum, ac Raphaëlem odio, aut maleuolentia commotum fuisse, credendũ est; cùm nulla ad id illũ causa, aut ratio prouocaret. At neque alia (vt superiùs annuimus) ipsum ratio ad eos insequendos mouebat, quàm quòd ex habitus nouitate, illorum que ab Ordinis separatione, Apostolica auctoritate suffulta, plurimas in eo sub Reformationis titulo perturbationes oriri animaduerteret. Tot enim, ac tantę hoc tempore inter Fratres pro reformatione turbæ fieri cœperunt; vt, in factiones diuisi, vix sedari possent, quin in seditiones, ac tumultus erumperent: qui cùm ex sua Piceni Prouincia ebullire cœpissent; eos statim in ipso ortu extinguendos esse, proprium Ministri & munus, & prudentia exigebant. Ludouicum verò, cùm neque ad Reformationis opus auspicandum aptum esse intelligeret; neque ad Reformationem, sed ad vitæ potiùs libertatem tendere existimaret; eo planè fiebat, vt iustè eum omnibus viis persequendum, sibi persuaderet. Quòd enim ad Apostolicum Diploma attinet; illud facilè Ludouico in vincula coniecto, à Pontifice reuocandum, sibi in animum induxerat.

Magna in ordine ad Reformationem commotio.

III. Cùm igitur, & iniusta *oppositio* esset; nec tamen absque ratione fieri crederetur; quid in ea, præterquàm Dei consilium, ac sapientiam nobis excogitare licet? Qui cùm Reformationis primordia, ac fundamenta persecutionum angustiis altiùs effoderet, eò sanè spectabat; vt altiùs quoque ædificium futuræ aliquando Religionis erigeret; &, dum tunsionibus, ac pressuris illius initia pulsat, stabiliora, atque immobiliora illius fundamenta præstaret. Putantur enim arbores, vt altiùs comam extollant; vitis palmites præciduntur, vt in maiorem fructuum, ac propaginum vbertatem excrescat. Materia prosperorum est, quæ putatur aduersitas: dum enim putamur, erigimur; dum præcidimur, ad fructum prouocamur. Atque huc spectant illa Dei apud Vatem verba. *Ad modicum in puncto dereliqui te, & in miserationibus magnis congregabo te.* Quanquam enim tam magnæ, ac diuturnæ fuerint Reformationis æruumnæ, ac procellæ; vt ad vigesimum vsque annum peruenerint: iisque adeò noua Religio afflictata fuerit; vt à Deo prorsùs derelicta videretur; iis tamen diuina virtute sedatis, certum est, ex his ampliorem Reformationi gloriam, atque incrementum accessisse; vt ex Historiæ huius serie cunctis facilè exploratum erit.

Dei in Reformationis persecutionibus consilium.

Isa. 54.

IV. Ludouicus igitur, ab ea Fratrum persecutione liber, cùm nouas à Ministro insi-

dias

Saint Jérôme, Saint Ambroise, Saint Augustin, Saint Grégoire le Grand, Saint Isidore de Séville, Saint Bède le Vénérable, Saint Jean Damascène, Saint Bernard, Saint Thomas d'Aquin, Saint Bonaventure, Saint Albert le Grand, Saint Anselme, Saint Pierre Damien, Saint Jean Chrysostome, Saint Basile, Saint Grégoire de Nazianze, Saint Athanase, Saint Cyrille d'Alexandrie, Saint Hilaire de Poitiers, Saint Cyprien, Saint Irénée, Saint Justin, Saint Ignace d'Antioche, Saint Clément de Rome, Saint Jean Cassien, Saint Vincent de Lérins, Saint Fulgence de Ruspe, Saint Léon le Grand, Saint Pierre Chrysologue, Saint Pierre Canisius, Saint Robert Bellarmin, Saint François de Sales, Saint Alphonse de Liguori, Saint Jean de la Croix, Sainte Thérèse d'Avila, Saint Ignace de Loyola, Saint François Xavier, Saint Jean Eudes, Saint Vincent de Paul, Saint Jean-Baptiste de la Salle, Saint Jean-Baptiste Marie Vianney, Saint Pie X, Saint Pie V, Saint Grégoire VII, Saint Léon IX

salis tantùm de causis impetratum, nostro proculdubio Diplomate prosternitur, quo nobis in huiusmodi Apostatas, atque Ordinis perturbatores datur animaduertere: quare parui illud Diploma faciendum est: semel enim Ludouico in squalidem carcerem retruso, nobis facilè erit in huiusmodi diploma, velut subrepticium, apud Romanam Curiam consurgere, atque illius reuocationem impetrare. Age igitur, vt quàm primùm, quomodò res se habeat, nos per certum nuntium certiores facias. Vale.

LXV. Guardianus, lecta Ministri Epistola, mox duos ex sui Conuentus familia Fratres, huic negotio idoneos, ad Eremum mittit; qui se intimos Ludouici amicos, ac familiares esse simularent. Monachi verò, cùm nihil sinistrum suspicarentur, aduentantes fratres auidè excipiunt, humanissimè tractant; & cùm hora prandij esset, secum ad communem refectionem admittunt. Porrò eo tempore Ludouicus cum Raphaele in syluam secesserat; vbi vnà diem in orationem, ac rerum diuinarum contemplationem insumere solebant. Interea Monachi Ludouici, ac fratris pietatem optima vitæ exempla, ac reliquas virtutes apud fratres summis laudibus efferunt; eosque apud se tutos commorari; ac tunc quidem inter syluas de more versari, nocte verò duntaxat ad Eremum redire, bona illis fide indicant.

LXVI. Eo Fratres exploratores contenti, dum vnà cum Monachis cibum sumunt; casu vel meliori potiùs Dei prouidentia accidit; vt illa Ministri ad Guardianum Epistola, quam eorum alter secum detulerat, imprudenter illi sub mensa caderet: quod cùm nemo animaduerteret, ij Massacium redeunt, Guardianóque vniuersa, quæ de Ludouico audierant, renunciant. Protinus hoc ipsum Guardianus per literas Ministro significat. Interea Monachi inuentam Epistolam aperiunt, perlegunt, examinant, & Ministri artes, atque occultas in Ludouicum machinationes percipiunt: quamborem vix Ludouicus sub vesperum ad Eremum redit, cùm statim Monachi vniuersa, quæ cum Fratribus gesta fuerant; ac præterea de inuenta epistola, referunt: quam cùm Ludouicus attentiùs perlegisset, ac Ministri animum, ingeniumque in ea exaratum, perspexisset; oculis ad cælum erectis, Deo gratias agens: Iam inquit, perspicuè cerno, immotum illud Dei consilium esse; vt hoc sanctæ Reformationis opus, reluctante licèt hominum arte, ac potentia, supremum tandem suum culmen assequatur: neque hominum, aut dæmonum conatu disolui posse, quod Dei virtute, ac consilio iam statutum est. Hactenus enim cùm Ministrum mihi tantùm infensum arbitrarer, haud leui suspicione vrgebar; ne id vitio meo potiùs quàm Reformationis studio, tribuendum esset: iam verò, cùm tam manifestè in Reformationis opus, quod Dei est, illum debacchantem video, nihil sanè reliquum est, quod animum meum sollicitet: neque enim illi cum Ludouico, sed cum Deo pugna est, in qua illum omnino succumbere necesse sit. Tanta deinceps, ac tam certa Reformationis spes Ludouici animum ab eo tempore cœpit imbuere; vt perinde, ac si illius iam certus existeret, ne quidem de ea dubitandum esse, existimaret. Paulus verò, ac cæteri illius Cœnobij Monachi, cùm nihil sibi à Ministro metuerent, animos tum Ludouico, tum Raphaëli, ne quid formidarent, suis verbis addebant.

Minister Ludouicum in Eremo Cryptarum persequitur.

LXVII. Minister igitur, accepta Guardiani epistola, qua de certa Ludouici sede admonebatur, Iterum Maceratam, vbi tunc Legatus Apostolicus præsidebat, è vestigio euolat; ab eoque armatam familiam impetrat; qua nonnullos (vt aiebat) Apostatas, qui deserta Religione, Regionem vagãdo circuibant; ad Ordinis obediẽtiam compellere valeat. Legatus, nihil in Ministri verbis doli suspicatus, Curiæ Accẽsum cum valida Apparitorum manu Ministro assignat. At Minister cùm necdum illi mente excidissent, quæ in agro Cingulano, sibi, ac aliis in eodem planè Ludouici negotio contigerant; facto quidem præsens ipse esse noluit: Fratres tamen huic rei idoneos cum Apparitoribus mittit: quos vbi de omnibus, quæ agere deberent, opportunis monitis, ac consilijs instruxit; rei exitum anxius præstolatur.

LXVIII. Porrò Fratres Lictoribus stipati, rectà ad Eremum contendunt, atque, vt omnis

A. 1600. Sanctorum Ecclesiæ Dei, Ora pro nobis. Amen. Ita
Deus adjuvet me.

Ego Ludovicus Cardinalis Madrutius, Episcopus Tridentinus, Comes, &c. Ita juro, ut supra

quo Apostolica dispensatione mihi extra Ordinem degere, Regulamque in Eremis obseruare liceret: Quid? Num profugum, aut Apostatam inuenerunt? num Regulæ præuaricorem offenderunt? Amabò: si sacro Diplomate munitum; si Apostolica auctoritate fretum; si ad perfectam Regulæ obseruantiam anhelantem reperiunt, quomodò Ordinis desertorem accusare audent? Proferant, si quid habent, quo Diploma Apostolicum eneruent, vel extenuent. Quòd si alicuius delicti reum; si criminis conscium; si Regularis obseruantiæ perduellem, si publicæ tranquillitatis perturbatorem; si flagitiosum, si turpem, si scelestum norunt; accusent, probent, exclament: ante Tribunal sto: Pontificis iudicium subire haud renuo. Mox Diplomate prolato, illud Legato conspiciendum offert. Rursusque sermonem prosequens: Aiunt, (inquit) se nihil magis, quàm meam salutem, ac bonum expetere; atque omni me apud eos beneuolentiæ, ac charitatis studio complectendum fore; si reditum ad eos festinem: id fortasse mihi persuaderem; nisi ijs prorsùs dissentanea ex Ministri literis apparerent. Tum Ministri Epistolam exerens, illam Legato perlegendam tradit.

LXX. Legatus verò, cùm inspecto Diplomate, Ministri quoque Epistolam attentiùs perlegisset, nihilque in ea, præter dolos, versutias, calliditates, minas in Ludouicum exaratum animaduerteret; his commotus, Guardianum, atque adstantes Fratres, his verbis non absque stomacho conceptis, alloquitur. Multa, Patres mei, ac iusta aduersùs Ministrum indignatione commoueor, neque satis Viri duplicitatem admiror; qui cùm nuper ad nos accedens, hos Fratres (Ludouicum, ac Raphaëlem indigitans) & Apostatas, & Ordinis perturbatores, atque excommunicatione irretitos esse pluribus verbis persuasisset; plurimámque in eos charitatem, ac veri Pastoris officium dissimulans, eos nonnisi Curiæ nostræ brachio ad Religionis sinum, & obedientiæ iugum reuocari posse contenderet. Dictis fidem adhibuimus. Quid plura? Omnia nobis persuasit: Militum subsidium obtinuit, nihil doli suspicantes sua auctoritate fefellit; insontes, ac probos homines nostra ope, ac nomine vinculis alligari iussit. Nosque S. R. E. Cardinales, & Apostolicos Viros, quod caput est, [illegible] cupiditatibus famulat. Quid hic excusatione, aut tergiuersatione opus est? En apertum literarum suarum testimonium: En Apostolicum Diploma, quod se haud ignorare suo literarum testimonio profitetur. Certè si veritas; si conscientia; si Religio; Ministri animum ab huiusmodi improbitate auocare minimè potuerunt: huius saltem sacri Tribunalis Majestate, Numine, terrore: ipso quoque Legati Apostolici munere, persona, conspectu deterreri, æquum erat. Verùm, Supremum Numen obtestor, quòd nisi Religionis ac Ecclesia benemeritæ Sanctitatem vereretur, Minister vtique suo damno experiretur, quàm graue scelus, atque indignum facinus sit, Apostolici nominis dignitatem dolosa recti specie illudere. Faxit Deus, ne Euangelicum illud vobis occini queat: *Veh, Vobis Scribæ, & Pharisæi hypocritæ, quia clauditis Regnum Cælorum ante homines: Vos enim non intratis, nec introeuntes sinitis intrare.*

Legati Apostolici pro Ludouico iudicium.

LXXI. Tum Ludouicum, & Raphaëlem humanissimis verbis affatur. Vos, inquit, vestra patientia, & obedientia vos ipsos apud nos plurimùm commendastis; ac commendatiores vestra innocentia, ac pietate præstitistis. Iam vobis, & vestra inculpatæ vitæ tutela, & nostra auctoritate liberum sit, quocunque volueritis proficisci, & sanctæ vocationis vestræ studium absque vllo metu tranquillè prosequi. Quòd si quis ab eo posthac vos deterrere tentauerit: ad nos accurrite, qui omnem vobis in eo gratiam, ac fauorem pollicemur: tantummodò gratas vestras ad Deum pro nobis preces fundite. His eos dictis dimisit.

Ludouicus & Raphael liberi dimittuntur.

LXXII. Porrò in his, quàm præclara diuinæ Sapientiæ Sacramenta nobis eluceant, facilè perspici potest. Quis enim furentem Ministrum: ac tam graui in Ludouicum, ac nouam Reformationem iratum æstu incalescentem cernat: vt omnia perdere: atque in exitium rapere contenderet. Ludouicũ verò inter Lictorũ, atque aduersariorũ

manus captiuum, vinculis constrictum, ad Tribunal raptum conspiciat: qui suprema exorienti Reformationi sepulchri funera non ominaretur? At ineffabilis Deus, qui ipsius incolumitati inuigilat, Ludouicum post vincula gloriosiorem reddit, & solidiora in persecutione Reformationi principia parat. Nam quemadmodum Cupressus, atque aliæ excelsæ arbores, quò magis ventorum flatibus quatiuntur, eò profundiùs humi radices agunt. Ita Deus, quæ in Ecclesia stabiliora, atque immobiliora esse vult, occulta planè dispensatione, maioribus persecutionum turbinibus concuti sinit: & vt Damianus ait: *Ad hoc premit, vt alleuet: ad hoc secat, vt sanet: ad hoc deijcit, vt exaltet.* Ex bellis quippe præclariora trophæa, & ex certaminibus illustriores coronæ colliguntur. Hoc pacto summa Dei Prouidentia crebris persecutionum flatibus Reformationis primordia pulsabat; vt & stabilem, ac immotam illi aliquando, inter Regularium Ordines, in Ecclesia sedem pararet, & illustriorem post persecutiones illius gloriam redderet. Huius persecutionis meminit Auctor Historiæ Romualdinæ, quam breuiter his verbis attingit. *Factum est siquidem, vt dum Foresemprontani Fratres apud Paulum modicam capiunt refectionem, à Curiæ secularis Ministris inuasi raperentur, & vincti ducerentur in carcerem. Massam & hæc facta sunt instantibus Franciscanis. Paulus contrà, tantam iniuriam, Deo primum, deinde sibi ac Religioni simul, ob sacri loci violationem, illatam dissimulare non potuit. Captos pauperes viriliter repetit; contra renuentes captores (in vim priuilegiorum suorum) fulminat excommunicationem.*

Petr. Dam. l. 3. epist 6. *Reformationis primordia Deus maximis tentationibus pulsari permisit.* Romuald in l. 3. c. 14.

Liber itaque Ludouicus, cùm, velut reuecto ex hoste trophæo, maiorem sibi apud omnes gloriam, & existimationem comparasset; lætus cum Raphaële ad Eremum reuertitur, vbi incredibili omnium Monachorum lætitia à Paulo excipitur. Verumtamen post aliquot dies Paulus cùm Ludouici, ac Raphaëlis tranquillitati studens, iis non satis in ea Eremo, ob Ministri insidias prospectum esse existimaret, in aliam cogitationem incidit. LXXIII.

Inter Apennini iuga, quà è Piceno in Vmbriam itur, vallis quædam nemorosa latet, à dextra Sentinum nouum, à læua Fabrianũ habens: cui immanissima imminet rupis, quæ ex alto præcipitem riuum effundens, Vallem ipsam graui murmure, tametsi non iniucundo, complet. Sub rupe Antrum apparet, quod olim luporum cubile fuit: vbi ij & fœtus suos procreare, & catulos ex præda vicini pecoris alere consueuerant: atque inde vallis ipsa ab indigenis *Pascilupi* cognomen accepit. Ibi à Paulo solitaria non pridem Eremus extructa fuerat, quàm pauci duntaxat Monachi incolebant; quæ Eremus Pascilupi ab ipsa vallis appellatione denominationem sortita fuit. Cumque ad eam vnicus tantùm iuxta defluentes aquas arduùs pariter, atque horridus daretur ascensus, (reliquas enim partes peralta nudi saxi rupis concludebat) Hunc locum, velut remotissimum, ac tutissimum Paulus Ludouici, ac Fratris habitationi destinare cogitat, eumque illis opportunè laudat. Annuunt Pauli consilio germani Fratres: quapropter Paulus, datis ad Maiorem illius Eremi literis, eò Ludouicum, ac Raphaëlem quamprimùm dirigit. LXXIV.

Inuitantur, & recipiuntur in Eremum Pascilupi, vbi Ministri persecutionem effugiant.

In eam igitur Eremum profecti, dum longè ab hominum conspectu, ac conuersatione gemini Fratres æquo, ac tranquillo animo, ab omni perturbatione semoto, Deo se vacare putant. En iterum, Sathana concitante, noua in eos fæuit tempestas, infestáque bella parantur: neque enim diu Ministrum latere potuit ipsorum in eam Eremum recessus, qui mille in Ludouici vias oculos intentos gerebat. Quapropter commodiorem tunc se, tum ex loci solitudine, tum ex Monachorum paucitate, opportunitatem nactum esse arbitratus, quò tandem voti sui compos fieret, ac Ludouicum teneret: non paruam Fratrum virilium, ac robustorum manum deligit, qui sub horrentes obscuræ noctis vmbras occultè Eremum petant: ac nemine opem ferente, vinculis constringant. Pergunt bis septeni Fratres, animis ac fustibus armati, nec quicquã à tam paruo Monachorũ numero (qui ternariũ nõ excedebat) sibi formidãtes, Ludouico insultare parãt. Interea, præcipitãte se iã Sole, LXXV.

vespertinum

Veſpertinum imminebat crepuſculum, quum ex Eremi Monachis, Senex quidam, atque ætate grandæuus, in imam planitiem oculos dirigens, Fratrum turmam, rectà ad Eremum tendentem animaduertit; qui ſenſim incedentes, noctis tenebras expectare videbantur; cumque eos pluribus argumentis Ludouici aduerſarios eſſe agnoſceret, iiſque nulla ratione obſiſti, ac eorum impetum cohiberi poſſe intelligeret: graui imminentis periculi timore perculſus, atque ob teneriorem charitatis neceſſitudinem, qua Ludouicum, ac Raphaëlem proſequebatur, penitùs animo conſternatus, in tam ingentes ſe fletus, ac eiulatus dare cœpit: vt Ludouicus, qui in proxima ſylua Canonicarum Horarum penſum exſoluebat, eos amibus perſentiens: veritus ne Seni mali aliquid accidiſſet, ad eum ſtatim aduolauerit, ab eoque gemitus cauſam percunctatus fuerit. Cui Senex: An non vides, Ludouice, ait, tuorum aduerſariorum turmam? quotque huc te comprehenſuri feſtinant? Hi mei doloris cauſa ſunt, hi me ad gemitum compellunt: quandoquidem omnis nobis, aut reſiſtendi, aut tibi aufugiendi aditus præcluditur.

Miniſter iterum Ludouico inſidias ſtruit.

LXXVI. Ludouicus verò, Fratrum agmine inſpecto; vbi eos Eremo necdum appropinquaſſe cognouit; Senem Eliſæi verbis ſolatus: Ne timeas, inquit, Pater mi: Plures ſunt pro nobis, quàm contra nos: erunt namque Angeli defenſores; erit Beatus Pater Franciſcus propugnator; erit denique Deus ipſe murus igneus in circuitu noſtro: nihil te moueat; tranquillus eſto: tantummodò Deum impensè roga, ac deprecare, vt noſter ſit. Confeſtim ambo Eccleſiam ingreſſi, atque ante Altare proſtrati, ardentiùs Dei opem efflagitant, diuinámque clementiam preſſiùs ſibi adeſſe depoſcunt; vt conſilium in periculo ſuggerat, quidve illis agendum ſit, diuina luce ſubminiſtret: frequenter verò Ludouicus Deum illis Prophetæ verbis ſollicitabat: *Iudica Domine nocentes me, expugna impugnantes me: apprehende arma, & ſcutum, & exurge in adiutorium mihi.* Tum, magna in Deum ſpe, ac fiducia, animo concepta aſſurgentes; Ludouicus, vt aduerſarios eludat, atque à cœptis deterreat; Militari aſtu, (quemadmodum ſolebat) vti cogitat. Nam ingenti lignorum pyra extructa, atque igne excitato, accenſos torres, ex igne collectos, varias per Cœnobij feneſtras, ac prominentia rupium iuga diſpertit; vt ipſorum aſpectu Fratres multam ibi hominum turbam adeſſe ſibi perſuadeant. Porrò flante vento, ac titionum crepitante flamma; tantus ex his fragor, ac ſtrepitus perſonare cœpit, vt non paruum Fratribus, qui procul ſpectabant, horrorem incuteret. Verùm cùm animoſiores facti, iam propiùs accedere pararent: Ludouicus cum Raphaële altiorem rupem conſcendens, Fratrum turbam expectat; qui per anguſtum iter ſub ea gradientes, ad Eremi Cœnobium properabant: quos cùm, circumfuſa iam noctis caligine, ex ligneorum calepodiorū ſtrepitu inducentātes perſentiret: belli ſe Ducem ſimulans, quaſi qui plurimam armatorum militum copiam ſibi parentem haberet; primùm quidem voce ſubmiſſa, ſuum quibuſque locum aſſignare, ac munera diſtribuere videbatur; ſicut in bello fieri ſolet, quum detectis hoſtium inſidijs, qui Arcem defendunt, eorum clam aduentum præſtolantur. En, en (aiebat) en adſunt: parate tormenta: Vos anguſta illa loca occupate: Tu cum tuis iter iſtud obſide; ne cuiquam per illud aditus patere queat. Nos in agmen irrumpemus. Hæc ita ſubmiſsè obmurmurat; vt tamen ficta vox ad illos peruenire valeat. Interea, per eminentia illa rupis loca, hâc, atque illàc excurrens, variaſque tum Ducis, tum militum voces effingens, omnes ad pugnam hortatur. Idipſum quoque Raphaël à Ludouico edoctus præſtabat. Fratres verò, cùm ſtrepitus, ac voces quidem audirent, neminem verò ob loci anguſtiam, ac noctis tenebras cernere valerent; magnam ibi armatorum manum eſſe arbitrati, titionum quoque crepitantium horrore perterriti, tam ingenti metu trepidare, ac terrore percelli cœperunt: vt non modò ſibi fugam conſulerent; ſed haud

Pſal. 34.

Ludouicus, vt ſe, & Fratrem liberet, ſtratagemate vtitur.

ſeeus, quàm ſi hoſtes in ſe irruentes cernerent, nullo perſequente, ira ſeſe per abrupta illa loca velut præcipites darent: vt mirum planè eſſet (vt ex Monachis, qui tunc aderant, quidam teſtabatur) quòd ex frequenti lapſu crura, & capita ſaxis non alliderent. Ita Ludouicus, diuina potiùs virtute, (quæ & conſilium præbuit, & terrorem perſequentibus auxit) quàm humano conſilio ſeruatus, iam tertiò perſecutores euaſit; ex quo lætus, & gratulabundus illud Eccleſiaſtici Deo liberatori cœpit occinere. *Confitebor tibi, Domine Rex, & collaudabo te, Deum ſaluatorem meum: confitebor nomini tuo: quoniam adiutor, & protector factus es mihi, & liberaſti me, ſecundùm multitudinem miſericordiæ nominis tui à rugientibus paratis ad eſcam: de manibus quærentium animam meam, & de portis tribulationum, quæ circumdederunt me, &c. Propterea confitebor, & laudem dicam tibi, & benedicam nomini Domini.*

Eccl. 51.

At, ne quis hunc euadendi modum, velut Euangelico homini minùs conſentaneum ſuggillet: vel humanæ potiùs arti, atque induſtriæ, quàm Dei prouidentiæ adſcribendum cenſeat; planè meminiſſe debet, id tum apud Scripturas, tum apud Patres haud inſolitum videri. Quid enim egerit Dauid, cùm Achis Regis Getheorum manus effugere vellet, quomodo os immutauerit, ac ſe alterum eſſe ſimulauerit, cunctis perſpicuum eſt. Qua identidem arte Gedeon tubarum clangore, lagenarum ſonitu, ac luminum apparatu Madianitas terruerit. Quo itidem artificio Iudith Holofernem, Iudæorum hoſtem, deluſerit, atque Aſſyriorum exercitum ad fugam compulerit. Paulus quoque quo conſilio vſus fuerit, vt ſe è Iudæorum manibus eriperet, cùm de Reſurrectione mortuorum ſe iudicari, diceret; nemo eſt qui ignoret. Denique, (vt alia exempla præteream) D. Athanaſium, iniquiſſimis illis Arrianorum temporibus, immotam Catholicæ Fidei columnam, hac animi ſolertia, ac ſagacitate perſequentium furiam declinaſſe, certum eſt: cùm ea, qua fugiebat, cymba; in oppoſitam fluminis partem conuerſa, inſequentibus ex induſtria occurrit, ſciſcitantibúſque num longè Athanaſius abeſſet, reſpondit; non longè illum abeſſe: qua arte, aduerſum illos fluminis curſum tenentes, effugit. Quid plura? Cùm Dominus, vbi nullum ſubeſt Fidei periculum, perſecutores deuitandos eſſe monuerit, illis verbis: *Cùm autem perſequentur vos in Ciuitate iſta, fugite in aliam.* Profectò nihil ab Euangelio diſſentaneum agere videntur, qui vel ſagaci conſilio, vel humana induſtria ſibi ab inſecutoribus cauent: dummodò in omnem rei euentum parati, ac diuinæ voluntatis imperio ſubiecti, omnem in eo ſtudij ſui ſummam non reponant. *Idcirco enim* (vt ipſe Athanaſius ait) *& ipſum Verbum, propter nos homo factum, non indignum putauit, cùm quæreretur, quemadmodum & nos, abſcondere ſe: & cùm perſecutionem pateretur, fugere, & inſidias declinare.*

LXXVII. *Ludouici fatum à calumnia liberatur, diuinaque Prouidentia adſcribitur.*

1 Reg. 21.

Iudith. 11.

Iudic. 7.

Matth. 10.

S. Athanaſ. in Apol. de fuga ſua.

Inter hæc aduerſa Deus benigniſſimus, vt Ludouici animum conſolatione aliqua leniret, & in meliorem ſpem, atque expectationem erigeret; cuiuſdam Monachi; Viri cùm primis in pietatis ſtudio exercitatiſſimi, qui facto præſens interfuerat, reique exitum altiùs contemplatus fuerat, ita ſpiritum accendit, vt in hæc verba erumperet. O beata S. Franciſci Religio! ô felix Minorum Ordo, qui potentiſſimo tanti Patris ſuffragio ſuffultus, ſæpè reuiuiſcit: vixque in eum inobſeruantiæ Regularis virus irrumpit, quum mox, cæleſti nouæ Reformationis pharmaco curatus, ab interitu vindicatur: quo etiam plerunque fit, vt non modò in priſtinam incolumitatem, ac Regulæ obſeruantiam; verùm etiam in illuſtriorem rerum ſtatum reflo-reſcat. O terque, quaterque felicem te Ludouicum, ſi eximium hoc Dei beneficiũ agnoſcẽs, quo te ſacri huius ædificij columnam, ac propugnatorem inſtituit, aduerſùs hominum, ac Dæmonum tentationes, vſque in finem ſtrenuè, ac legitimè decertaueris: inde enim plurima te manet apud Deum, & apud homines gloria. Quamobrem certa fortiter; viriliter age: neque animum vllo vnquam tem-

LXXVIII. *[illegible] inſtam de Minorũ Ordine, ac illius Reformatione elogium.*

pore

pore deſpondeas; te enim Sapientis verba huc prouocant: *Pro iuſtitia agonizare pro anima tua, & vſque ad mortem certa pro iuſtitia, & Deus expugnabit pro te inimicos tuos.* Eccleſ. 4.
His verbis adeò refocillatus eſt Ludouici ſpiritus, vt & duriora pati haud renueret ſæpéque illud Apoſtoli altè animo repetereret: *Quis nos ſeparabit à charitate Chriſti? tribulatio, an angustia, an fames, an nuditas, an periculum, an perſecutio, an gladius?* Rom. 8.

LXXIX. Cæterùm, dum hæc circa Ludouicum aguntur: Frater quidam Angelicus ex Perusini agri Oppido, qui Phratta dicitur, oriundus, audita Matthæi fama, quæ tum ob nouam habitus formam, tum ob ſingularem vitæ rationem, efficacémque diuini Verbi prædicationem, qua Populos ad pœnitentiam excitare ſolitus erat, de ipſo in toto Ordine percrebuerat: gloriæ, ac nominis potiùs, quàm veræ virtutis cupidus ex Obſeruantium Ordine diſceſſerat; & Angelico ſpiritu exutus, magis verò Sathanæ errore deceptus; nulla ab Apoſtolica Sede impetrata licentia, maritima Venetorum loca peragrabat; vbi nudis pedibus incedens, Crucem quoque Matthei inſtar, gerens; cùm ſub hiſpido habitu, ac Caputio, quale à Matthæo geſtari intellexerat, pœnitentiam vbique prædicaret, haud paruam apud homines ſibi ſanctitatis opinionem conciliauerat. Hac fama Clodienſem Ciuitatem ingreſſus, dum in vicis, ac plateis, & vbicunq; collectos homines reperit, Dei Verbum diſſeminat ac noui, horridíque habitus conſpectu vniuerſos terret, accidit: vt inter alios, qui ipſum concionantem audiebant, quidã Paulus Clodienſis, qui ex Ordine Minorum de Obſeruantia (in quo Regulam profeſſus fuerat) ante aliquot annos Apoſtolica auctoritate emerſerat: vt matri, ac ſororibus maximè egenis, ſua opera, ac induſtria ſubueniret: tum ipſius ſermonibus, maximè ea habitus forma commoueretur: qui cùm ea vitæ integritate præſtaret, vt & Religionis exemplum, ac cæteris in ea vrbe pietatis, ac probitatis documenta præberet: protinus ad illum accedens, ab eo, cuius inſtituti ſectator ſit, quidve illa habitus forma portendat, ſciſcitatur. Cui Angelicus, cùm ſe Eremitam Franciſcanum eſſe reſponderet, ſub B. P. Franciſci Regula militantem: cuius ipſiſſima illa habitus forma ſit, quam ille ab initio inſtituerat; id facilè Angelicus Paulo perſuadere potuit: quandoquidem is quandam D. Franciſci Imaginem ea propemodum forma depictam non ſemel aſpexerat: quæ in Cathedrali illius vrbis Eccleſia aſſeruatur. Quare, eo vehementer intenſus, in eam ſtatim habitus, ac vitæ rationem cœpit propendere. Sed cùm vir eruditus eſſet, ac prudens: num Apoſtolica auctoritate fruatur, qua ſibi ſocios, ac diſcipulos aggregare valeat, ſapienter ab eo exquirit. At, qui falſo, ac mendaci ſpiritu ducebatur, falsò quoque Apoſtolica ſe auctoritate ſubnixum, ac Pontificio diplomate munitum affirmat. Hunc igitur cùm Paulus, ob concepram de eo in animo exiſtimationem, verbis fidem adhiberet, ad illius ſe mox pedes proſternens, ab eo ſummis precibus expoſcit, vt in ſuam illum habitus, ac conſortij ſocietatem recipiat: Haud differt Angelicus: ſed Paulum amplexatus, eodem tempore conſimili habitu indutum ſibi ſocium, ac diſcipulum aſſumit. Hac fallacia Angelicus cùm nonnullos ſibi diſcipulos, ac ſectatores comparaſſet (qui ad denarium propè numerum excreuerant) his ſtipatus, huc atque illuc Dei Verbum diſſeminans, peruagabatur.

Fr. Angelicus Phrattenſis ſub Reformationis nomine diſcipulos colligit: tum Apoſtata agnoſcitur.

Paulum Clodienſis virum, ac probum F. Angelico adhaeret.

LXXX. Verùm poſt aliquot dies, cùm mendacem hominem nulla non modò Apoſtolica auctoritate ad Congregationem conſtituendam fulciri: ſed, velut ſui Ordinis deſertorem, neque ſyncerè, neque candidè coram Deo ambulare, Paulo, ac cæteris compertum fuiſſet: facilè enim elucet mendacium: neque diu ſibi conſtare poteſt, qui à vero abſcedit: cunctis ab eo diſcedentibus, Paulus animo ſecum verſare cœpit, quo pacto eam habitus formam, quam veram Beati P. Franciſci eſſe, iam ſibi perſuaſerat, iuſtè ſibi retinere poſſet. Eam igitur ob cauſam Romam proficiſci cogitat: vt eadem habitus forma, ac Eremiticæ vitæ ratione à Pontifice impetrata, in ea Sancti Franciſci Regulam,

cui ex voto se deuinctum esse, non ignorabat: cuius quoque obseruantiam in Ordine se integrè consequi posse diffidebat; reliquo vitæ suæ curriculo obseruaret. Neque enim de Matthæo, ac Ludouico quicquàm eatenùs sibi perspectum fuerat.

Paulus Matthæum in Piceno adit & ab eo quid agendum sit, addiscit.

Hoc itaque apud se inito consilio, Romanam profectionem aggressus, cùm per Picenum iter faceret; Matthæi rumor ad eum peruolat, quem sub eadem habitus forma, iam ferè biennio antea à Pontifice impetrata, in Fabrianensi agro, tunc Dei Verbum disseminare audit. Ea fama Paulus haud leuiter permotus, ad Matthæum festinat: ac propè Fabrianum repertum, incredibili animi voluptate complectitur. Matthæus cùm neminem, præter Ludouicum, ac Raphaëlem, ea habitus forma positum sciret: repentino illius aspectu obstupescit: quærit, percunctatur: vnde, quomodo, quáve ratione eam sibi habitus figuram comparauerit. Cui Paulus vniuersa, quæ cum Angelico illi Fossæ Clodiæ contigerant, recenset: consilium aperit, vicissimque ab eo, quid de habitu illo sentiat, exquirit. Matthæus verò plurimùm diuinæ prouidentiæ consilium admirans, quæ ineffabili planè modo pusillam Reformationis familiam augere videbatur; vbi illum diligenter de omnibus, quæ tum ad illam habitus formam, tum ad rectum ipsius vsum, Apostolica auctoritate sibi confirmatum spectant, admonuit: vehementiúsque ipsius animum, ad propositum diuinæ vocationis studium prosequendum accendit: Romanum illi iter commendat, quò Sedis Apostolicæ auctoritate ea tutiùs frui possit. Paulus illius consilio obtemperans, post aliquot dies cum Matthæo in oratione consumptos, iter suum Romam versùs prosequitur: vbi iisdem sibi à Pontifice verbo tenus facilè impetratis, quæ Matthæo, Ludouico, ac Raphaëli paulò antea Diplomate concessa fuerant, ad Matthæum in Picenum quamprimùm reuertitur, laborumque se illi comitem adiungit. Atque ita Paulus quintum in Capucinorum familia locum sibi numero, ac virtute vendicat: vir planè egregius, ac tot spectatæ vitæ, ac morum ornamentis insignis: vt nascentis Reformationis initia non parùm sua virtute confirmauerit, ac præclaris exemplis illustrauerit: quemadmodum alibi fusiùs explicabimus, cùm de illius vita compendiosè agendum erit.

Paulus Matthæo se adiungit.

LXXXI.

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAROL. V. IMP. REFORM. CAPVC.
1527. 4. 9. 3.

I. ANNO millesimo quingentesimo supra sextum, & vigesimum, inter tot incommoda, ac persecutiones transacto; vt nulla Ludouico, aut tuta quies, aut certa sedes vllo loco relicta esset; præsens annus 1527. haud melioribus illi auspicijs illucet: neque enim semel concitata Ministri ira his persecutionum procellis sedari potuit; sed eò magis intumescere visa est; quò suos omnes impetus ab infimæ notæ (vt videbatur) viris deludi, conatus prosterni, ac conceptam spem magis vndique sibi frustrari intuebatur. Quo fiebat, vt omnem propè in iis persequendis modum, ac meram excederet.

II. Verùm, antequam ad vlteriora feratur, nostra hîc tantisper sistat oratio. Neque enim leue est, quod in hac Ioannis Fanestris *contradict* admirandum se offert. Etenim cùm hæc ipsius persecutio ad malum tenderet (vtpote, quæ non alio, quàm ad nouæ Reformationis, quæ à Pastore fouenda, quàm oppugnanda erat, perniciem, ac interitum spectabat) ac proinde mala, & iniusta esset: ea tamen in Ministri mente (si res altiùs perpendenda sit) neque mala, neque iniusta; quinimmò ratione aliqua excusanda videretur. Neque enim Ministri animum vllo in Ludouicum, ac Raphaëlem odio, aut maleuolentia commotum fuisse, credendũ est; cùm nulla ad id illũ causa, aut ratio prouocaret. At neque alia (vt superiùs annuimus) ipsum ratio ad eos insequendos mouebat, quàm quòd ex habitus nouitate, illorum que ab Ordinis separatione, Apostolica auctoritate suffulta, plurimas in eo sub Reformationis titulo perturbationes oriri animaduerteret. Tot enim, ac tantę hoc tempore inter Fratres pro reformatione turbæ fieri cœperunt; vt, in factiones diuisi, vix sedari possent, quin in seditiones, ac tumultus erumperent: qui cùm ex sua Piceni Prouincia ebullire cœpissent; eos statim in ipso ortu extinguendos esse, proprium Ministri & munus, & prudentia exigebant. Ludouicum verò, cùm neque ad Reformationis opus auspicandum aptum esse intelligeret; neque ad Reformationem, sed ad vitæ potiùs libertatem tendere existimaret; eo planè fiebat, vt iustè eum omnibus viis persequendum, sibi persuaderet. Quòd enim ad Apostolicum Diploma attinet; illud facilè Ludouico in vincula conjecto, à Pontifice reuocandum, sibi in animum induxerat.

Motus in ordine ad Reformationem commotio.

III. Cùm igitur, & iniusta *oppositio* esset; nec tamen absque ratione fieri crederetur; quid in ea, præterquàm Dei consilium, ac sapientiam nobis excogitare licet? Qui cùm Reformationis primordia, ac fundamenta persecutionum angustiis altiùs effoderet, eò sanè spectabat; vt altiùs quoque ædificium futuræ aliquando Religionis erigeret; &, dum tunsionibus, ac pressuris illius initia pulsat, stabiliora, atque immobiliora illius fundamenta præstaret. Putantur enim arbores, vt altiùs comam extollant; vitis palmites præciduntur, vt in maiorem fructuum, ac propaginum vbertatem excrescat. Materia prosperorum est, quæ putatur aduersitas: dum enim putamur, erigimur; dum præcidimur, ad fructum prouocamur. Atque huc spectant illa Dei apud Vatem verba: *Ad modicum in puncto dereliqui te, & in miserationibus magnis congregabo te.* Quanquam enim tam magnæ, ac diuturnæ fuerint Reformationis ærumnæ, ac procellæ; vt ad vigesimum vsque annum peruenerint: iisque adeò noua Religio afflictata fuerit; vt à Deo prorsus derelicta videretur; iis tamen diuina virtute sedatis, certum est, ex his ampliorem Reformationi gloriam, atque incrementum accessisse; vt ex Historiæ huius serie cunctis facilè exploratum erit.

Dei in Reformationis persecutionibus consilium.

Isa. 54.

IV. Ludouicus igitur, ab ea Fratrum persecutione liber, cùm nouas à Ministro insi-

dias

dias ſibi parari, & Monachorum pacem, & tranquillitatem rurſus noua infeſtatione turbari, pertimeſceret, ſtatuit ab ea Paſcilupi Eremo diſcedere; & iuxta Apoſtoli conſilium, locum dare iræ. Quare, inde noctu cum Raphaële excedens, Foroſempronium proficiſcitur; vbi quodam ex ſuis conſanguineis, à quo plurimũ diligebatur, clam ad ſe accerſito; ab eo domum quandam campeſtrem, in monte extructam, atque ab hominum ſocietate remotam, impetratiquæ ſibi, ac Fratri in hoſpitium deſeruiat, donec aut Miniſtri perſecutio finem accipiat, aut Deus Opt. Max. aliud ſuo conſilio decernat.

om. 13.

Ludouicus cum Fratre Foroſempronium migrat.

In ea domo, dum Germani Fratres, conſcio tantùm conſanguineo, à quo quotidiana alimenta accipiebant, occultiſſimè degerent, ab omnium maximè conſpectu cauebant, vnde eorum fama ad Miniſtrum perringere valeret. Interea Matthæus rerum omnium, quæ acciderant, à Ludouico certior factus, Paulo Clodienſe aſſumpto, ad ipſum feſtinat; tum, vt triſtibus rebus ſolatia adferat, & præteritas illius ærumnas conſolatione aliqua leniat; tum etiam, vt nouum Pauli aduentum vnà omnes communi lætitia proſequantur. Porrò vix credibile eſt, quantam Matthæi, & Pauli aduentus vtrique & Ludouico, ac Raphaëli voluptatem attulerit, qui cùm intra occultos illius domus ſinus, velut ergaſtulo, concluſi tenerentur; vix inde aliquando erumpere audebant. Ludouicus Matthæo ſæuientis Miniſtri procellas, artes, conatus, ſuaſque fugas, exilia, felices tandem rerum euentus, lætus explicat. Matthæus viciſſim Ludouico, & Raphaëli tot perſecutionum coronas inuidet, ac ex animo gratulatur. Vniuerſi tandem, nouum ſibi adiunctum eſſe ſocium, congaudent: Paulo fauſta acclamant; hunc omnes amplexibus excipiunt, atque inter puſillam Reformationis familiam commumerant. Nihil in ea domo toto hoc tẽpore, præter Dei laudes, ac ſpiritualia colloquia perſonare audias; omnes orationi ſtudent; cuncti diuinis obſequiis inuigilant. Illic vigiliæ, illic diurnæ, ac nocturnæ preces, illic rerum cæleſtium contemplationes, illic meditationes, illic gemitus, ac ſuſpiria ex imo cordis exhauſta, illic feruẽtia in Deum deſideria Cælos penetrabant: cibi, ac victus vix erat memoria. Iam domus illa non profana, ſed Orationis euaſerat, in qua ab iis gratiſſimæ labiorum victimæ, & pinguia virtutum holocauſta Deo immolabantur: ita vt id in iis tunc impletum videretur, quod olim Deus per Iſaiam his verbis prænunciauerat: *Adducam eos in Montem ſanctum meum, & lætificabo eos in domo Orationis meæ; holocauſta eorum, & victimæ eorum placebunt mihi ſuper Altare meo.*

Matthæus & Paulus Ludouicum, ac Raphaëlem amplectuntur.

Iſa 56.

V.

Erat in ea domo tota Reformationis familia ſimul collecta, quæ, quatuor tantummodò membris conſtans, embrionis inſtar, necdum in ſolidum Corpus coaluerat, nec caput ſibi præeſſe agnouerat: neque enim propagandæ Reformationis ſtudium vllius adhuc animum pulſauerat; vel à Pontifice facultas, qua alios ſibi conſociare poſſet, cuiquam eoúſque collata fuerat. Id Sathanas non ignorat: quapropter, cùm hæc ipſius incunabula, velut ſibi ſuſpecta, diabolico proſus odio proſequeretur; antequam illa in perfectum corpus exereſcat, oblatam opportunitatem auidè captat, qua totam ſimul Reformationem, necdum ſibi cohærentem, perdat; ac velut vnico ictu proſternat. Miniſtro namque per Exploratores, (Dæmoneſne, an homines ignoro) ibi Ludouicum adeſſe, ſignificatur; qui ne illius perdendi temporis opportunitatem ſibi oblatam negligeret, ad Vrbini Ducem, cuius ditioni Foroſempronienſe Oppidum parebat, oppidò conuolat; quem vbi Apoſtolici Diplomatis conſcium fecit, quo ſibi ad quoſdam Ordinis deſertores perſequendos, ſecularis brachij ſubſidio vti licebat; ab eo armatam Lictorum manum aſſecutus; nonnullos quoque iis Fratres comites adiungit, qui ſe illis viæ duces præberent. Porrò eorum commune conſilium fuit: meridiana hora, qua homines, hyberno præſertim tempore refectioni indulgere ſolent, Domum inuadere, Fratreſque dum tenui victu vitam tuentur, captiuos tenere.

Miniſter à Duce Vrbinate armatã familiã impetrat, qua Ludouicum aggreditur.

VI.

Nulla pauperculæ familiæ, quæ, cùm totum matutinum tempus in diuinis re-

VII.

bus

bus conſumpſiſſet, eo tempore modicæ refectioni incumbebat, mali cuiuſquam ſuſpicio ſuboriri poterat, quum extemplò nuncius aduentat, qui Fratres cum Apparitoribus non procul à Domo abeſſe renunciat. Mox, intermiſſo prandio, Ludouicus tranquillo animo cæteros, vt metum deponant, atque ad Dei opem implorandam confugiant, verbis opportunis hortatur. Hoc ipſum & Matthæus intrepidus præſtat. Mox omnes ante Chriſti, ac B. Virginis imaginem ſeipſos proſternunt; Cæleſte auxilium efflagitant; preces, ac lachrymas fundunt; Deum quiſque illis Prophetæ verbis pulſat. *Tu es refugium meum à tribulatione, quæ circumdedit me: eruе me à circumdantibus me.* Denique Matthæi omnes ſermone confirmati, qui nihil in hoc periculo extimeſcendum affirmat, ſpe bona referti ab oratione ſurgunt. Ludouicus verò, quaſi poſteriora illa Dei verba, quæ ſequuntur: *Intellectum tibi dabo, & inſtruam te in via hac, qua gradieris*: ſibi dicta eſſent; Deo (vt creditur) inſpirante, Domus foribus, per quas aduerſariis in eam aditus patere poterat, fortiter occluſis; ſuperiorem domus partem cum cæteris conſcendit. Erat Domus illa iis omnibus rebus, quæ ad excipiendos hoſpites, præſertim apud Nobiles, neceſſariæ iudicari ſolent, velut ſcamnis, ſellis, menſis, lectis, pileolis nocturnis, ac reliqua cubiculorum ſupellectile inſtructa. In hæc Ludouicus cùm oculos conieciſſet, cæteris, quid agere debeant, edoctis; cùm primum Apparitorum turmam adeſſe, ac propiùs accedere animaduerterit, primus ſcamna, ſellas, menſas, maximo ſtrepitu, ac fragore per pauimentum, ac parietes raptat, quem mox cæteri ſequuntur: vt maximam ibi hominum multitudinem adeſſe, aduerſariis perſuadeant. Poſt hæc Ludouicus, & Raphaël nocturnis Pileolis, ex quibus alij purpureo, alij puniceo, nigro alij colore tincti erãt, ſibi capiti impoſitis; aliis quoq; galeros ibi repertos tradũt; quibus dum in hanc, atq; in illam Domus feneſtrã curſitant, ab iis interdum bini, quandoque terni capite tenus raptim ſe videri ſinunt; quaſi qui aduerſariorum aduentum ſollicitè explorent; tum varias hominum voces, ad pugnam ſe cohortantes, ſimulant; & qua ratione contra aduerſarios pugnent, quaque illos aggrediantur, quaſi inter ſe obmurmurant. Quæ cùm Fratres, ac Lictores audirent; atque ex tot Pileorum aſpectu, ac ingenti illo ſtrepitu, magnam ibi armatorum multitudinem adeſſe, arbitrarentur; tantus omnes terror, ac tremor inuaſit, vt de fuga mox cogitare cœperint. Vnde & Lictorum Dux, ad Fratres conuerſus; Quid huc, Patres, ait, nos mactandos, ac iugulandos duxiſtis? Cum duobus Religioſis rem nobis peragendam eſſe dixiſtis: en nobis cum militum copiis pugnandum eſt; à quibus nos, vel trucidandos, vel ſine vulnere haud recedere valere, certo certius ſit. Id verò magis illis terrorem augebat; quòd, ibi peditum Ducem quendam ſtrenuum, rei militaris peritiſſimum, atque in tota Regione formidabilem (qui Ludouico Auunculus erat) cum militum copiis adeſſe, ſibi perſuaſerant. Quapropter nihil cunctantes, tam Fratres, quàm Lictores primùm retrocedere, dein in apertam ſe fugam dare: tamque ingenti pauore, Deo præſertim metum incutiente, exagitari cœperunt: vt nullo loco ſe incolumes eſſe putarent: donec ad ſua quiſque rediret. Quare Fratres, qui cum Satellitio venerant, metu penè exanimati, ad Miniſtrum reuertuntur, ſummaſque in ipſum querimonias fundunt: quaſi qui eos in ſupremum, ac certum vitæ diſcrimen adduxerit, eóque crudeliter enecandos miſerit.

Pſal. 51.

Ludouicus ſe, ſociosque noua arte à perſecutione liberat.

VIII. Qui nouum hoc bellandi genus, velut riſu dignum exiſtimant: certè; minùs quàm par eſt, res diuinas ſuſpiciunt: cùm enim Deus Opt. Max. cui & incomprehenſibilis potentia, & infinita virtus eſt ad omnes cùm mortalium, tum immortalium impetus proſternendos, eo ad debellanda Aſſyriorum Caſtra, quæ Samariam obſidebant, olim vſus fuerit; quando, & vario armatorum ſtrepitu, & ficto equorum, ac quadrigarum ſonitu ita illos exterruit, vt tandem ad fugam compulerit. Quemadmodum ex 4. Regum libro conſtat, vbi ita ſcribitur: *Siquidem Dominus ſanitum audire fecerat in Caſtris Syriæ currum, & equorum, & exercitus plurimi: dixerúntque ad inuicem: Ecce mercede conduxit aduerſùm nos Rex Iſraël Reges Hebræorum, &*

Ludouici ſuſtum expreditur, & commendatur.

4. Reg. 7.

Aegyptiorum,

Aegyptiorum,& venerunt super nos. Surrexerunt ergo,& fugerunt in tenebris, & dereliquerunt tentoria sua, & equos, & asinos in castris, fugeruntque animas tantùm suas saluare cupientes. Quis hoc Ludouici factum, quod diuinum illud opus imitatur, aut tanquam ridiculum fugillare, aut velut ab humano tantùm spiritu profectum, à Deo separare audeat?

Etenim cùm ex iis, quæ bona sunt, interdum aliquid fit, id Deo bifariam, certum est, adscribi posse. Deus enim plerunque Angelorum, quandoque verò hominum ministerio ad opus suum peragendum vtitur. Prior quidem ille agendi modus, cùm magis ab hominum sensu remotum sit, atque ad inuisibilium rerum ordinem accedat, diuinum proculdubio à cunctis censetur. Posterior verò, qui naturalem hominis conditionem sequitur (quandoquidem nobis cognatus est, & affinis) tametsi Dei sit, haud tamen ita facilè, & absolutè ex hominum opinione, Dei esse putatur: sed vel cuiusque ingenio, vel perspicacitati facilius, ac communius tribui solet. Nulli tamen dubitandum est, siue Angelicum, siue humanum ministerium sibi Deus adhibeat, quin vtrumque Dei opus sit, eo vel inspirante, vel imperante profectum. IX.

Diuinorum operum duo genera explicantur.

Cùm igitur Angelorum opera ineffabilis Deus imaginario illo armorum, ac curruum strepitu, Assyriorum Castra fugauit; priorem quidem illum, ac inuisibilem agendi modum ostendit, quo se hominibus planè admirabilem præbet. At verò, cùm Ludouici animum, atque ingenium non semel excitauit, vt vel ficto armorum strepitu, vel crepitantium titionum fragore, vel simulata militum armatorum copia aduersarios ad fugam compelleret; tametsi hominum tantùm opera vti voluerit, haud certè in eo Dei opus minùs suspiciendum est, quàm si id Angelorum ministerio præstitisset. Quapropter cùm id Matthæus, Ludouicus, ac cæteri altiùs animo perpenderent, Deique solius ope se à tanto periculo ereptos cernerent; nihil præ rei admiratione effari poterant; sed silentes, ac seipsos tantummodò intuentes, quasi qui mente excederent, rei exitum admirabundi stupebant. Tandem simul omnes ora soluentes, reliquam illius diei, ac maiorem noctis partem in diuinis laudibus, ac gratiarum actionibus insumpsêre, illud Dauidicum canentes: *Confiteantur Domino misericordiæ eius, & mirabilia eius filiis hominum, & sacrificent sacrificium laudis, & annuncient opera eius in exultatione.* X.

Psal. 106.

Posthæc Ludouicus, cùm ob indefinentes Ministri[illegible] se nullo loco, aut tuta sede consistere posse cerneret; iamque ærumnosum illud vitæ genus, tot vndique periculis obsitum, illi tædium afferret, secum animo volutare cœpit, quo pacto tot tempestates sedari, ac perturbatis rebus finis imponi posset. Dum hæc animo versat, duo illi opportuna consilia in mentem veniunt. Ex his vnum est; vt Magistri Generalis Minorum Conuentualium obedientiæ sponte seipsos subiiciant, ac illius patrocinio armentur; inde enim futurum sperat: vt minùs Ministri, atque aliorum Ordinis Obseruantiæ Prælatorum infestationibus pateant: quò se Minoribus Conuentualibus associatos, atque ab iis protectos esse animaduerterent. Alterum est: si ampliorem à Pontifice facultatem quærat: qua sibi non modò illud vitæ genus prosequi, verùm & in alios extendere, ac diffundere liceat. Ea enim Reformationis propagatione id se assecuturum existimat: vt, & multorum in vnum corpus coalescentium vnio Ministrum à persecutione deterreat, & Reformationis corpus penitùs ab Ordine Apostolica auctoritate diuulso, iam nihil reliquum sit, quo illius potestatem reformident. XI.

A conatus

Ludouici cõsilia ad Ministri persecutionem declinandam.

Hæc secum agitata consilia cùm Ludouicus cum Matthæo, & aliis contulisset: vt tam procellosus, & irrequietus rerum status aliqua tandem tranquillitate potiretur, his facilè vniuersi acquieuêre; solumque illud sibi remedium superesse censent, quo rebus penè desperatis mederi queant. Veruntamen duo illis negotium faciebant; Primum, quomodò qui Apostolico Diplomate Locorum Ordinariis subesse adstringuntur, ijs inconsultis, ad aliorum Regularium Obedientiam transmigrare valeant. Alterum, quo pacto, hæc eorum ad Minor. Conuentualium Ordi- XII.

nem

nem transmigratio iustè, & absque calumnia fieri posset; eò maximè, quòd cùm omnes in Obseruantium Ordine professionem emiserint, eo nomine ad Conuentuales transire prohibentur. Res quidem primo aspectu haud parui ponderis visa est, quæ maturiori consultatione indigeret: at, diligentiùs considerata, facilè à Ludouico explanata fuit, qui cæteros his verbis affatus est.

XIII. Nulli quidem dubium est, Patres amantissimi, quin Diplomatis præscriptum nos Locorum Ordinariis subiiciat, atque eorum obedientiæ obstringat. Verùm id quoque certum est Locorum Ordinariis, ac præsertim Camerinensi Episcopo eiusdem Diplomatis virtute iniunctum esse, vt aduersùs quoscunque Regularium Superiores, qui quouis quæsito colore, aut ingenio nos molestare, perturbare, seu aliàs quomodolibet inquietare præsumerent. (Hæc enim sunt Diplomatis verba) suo nobis patrocinio adesse deberent. Id si illi nobis reipsa præstitissent; haud sanè in has, quæ nos circumstant, angustias redigeremur: quo fit, vt cùm ij muneri suo desint, ad illos nobis confugere liceat, qui suo pondere, atque auctoritate nos ab insana aduersariorum potestate tueri, atque Apostolicam facultatem nobis fartam-tectam seruare possunt. At nec quicquam nos mouere debet hoc subiectionis vinculum, nobis ab Apostolica Sede impositum, quo Locorum Ordinariis subesse tenemur. Neque enim maior, aut grauior nobis erga illos obedientiæ lex sancita est, quàm quæ cæteros Clericos, aut Eremitas illis subiectos deuincit, quæ haud sanè tanta est, quæ eos à Religionum amplexu deterreat. Veruntamen, vt & illorum dignitati, & nostro erga ipsos officio fiat satis, haud à ratione dissentaneum iudico, vt res eum Camerinensi Episcopo communicata, illius assensu perficiatur. Illud verò, quod de Obseruantium ad Conuentuales transitu, dubium emerserat, facilè tollitur; cùm ea à nobis conditiones seruantur, quæ in Bulla vnionis vtriusq; familiæ à Pontifice præscribuntur. Quo fit, vt cùm nihil iam reliquum sit, quod nos ab hac necessaria deliberatione absterreat, ei omni studio, ac diligentia quamprimùm incumbendum sit. Cæterùm, vt hæc omnia faciliùs assequamur, ad Catharinæ Ciboæ Camerinensis Ducissæ patrocinium, cuius singularem in nos beneuolentiam, ac humanitatem non semel experti sumus, nobis omninò confugiendum est, vt ipsius ope, atque auctoritate, cuncta nobis faciliùs, ac feliciùs succedant.

XIV. Matthæo, ac reliquis Ludouici consilium haud importunum visum fuit: rem tamen à Deo summis precibus priùs postulandam esse sentiunt. Quamobrem per aliquot dies vniuersi assiduis orationibus vacant, orationibus ieiunia, ieiuniis vigilias, vigiliis flagella, atque alias carnis macerationes copulant: vt eò faciliùs Dei opem sibi opportunam concilient. Porrò ab eo tempore Ludouicus propagandæ Reformationis spiritum animo visus est concipere, Deo & consilia, & studia, velut insensibiliter ipsius animo instillante: vt Reformationis propagatio eò luculentiùs à Deo profecta esse intelligeretur, quò illa iis planè iniquissimis temporibus exciraturi, cùm desæuiente in eum Ordinis tempestate, ad necem, atque interitum quæreretur.

Matthæus, & reliqui Ludouici consilium probat, remque Deo precibus commendant.

XV. Igitur nonnullis ibi diebus in Oratione transactis, in quibus Reformationis fundamenta cælesti virtute solidiora iaciebantur: vnà omnes Camerinum contendunt, ac meliorem futurorum spem secum animo gestantes, Catharinam Ducissam conueniunt: quæ cùm illos tenero, ac materno prorsus amore complecteretur, plurimùm eorum aduentu gauisa, ab iis percunctari cœpit, quàm benè eum ipsis ageretur, quisuè nouus ille Socius esset tripersonali familiæ adiunctus. His vbi Matthæus, quòd ad Paulum spectat, appositis verbis, respondit: mox illi Ludouicus graues, ac multiplices persecutiones narrat, quas à Ministro iniustè catenus perpessi fuerant: pericula, fugas, transmigrationes, exilia recenset, quibus toto superiori anno exagitati, nulla tuta Sede quiescere vnquam permissi fuère: neque illis quicquam, aut Apostolicam auctoritatem, aut Pontificium Diploma contulisse, ait, quò minùs ad carceres, & vincula quærerentur: parumque abesse, quin Refor-

Ludouicus, & reliqui consilium cum Catharina communicant.

matio-

matio, Deo auctore, cœpta, ac toti Orbi expectatiſſima, Dæmonum opera in interitum ruat, niſi opportuna præſidia illi quàm citiſſimè adhibeantur. Hæc tanta commiſeratione Ludouicus exaggerat, vt deuotiſſima Mulier, iis vehementer commota, protinùs ab eo quæreret, quodnam tanto huic malo remedium eſſe poſſet? Cui Ludouicus ab ipſis excogitata tum conſilia, tum remedia exponit; additque, neque eos vlla ratione à perſecutione vnquam liberos fore; neque Reformationem tranquillis vllo vnquam tempore rebus frui poſſe; niſi ea, Apoſtolica auctoritate aucta, ac propagata, in validum corpus conſurgat, & conualeſcat.

Romana Vrbis deuaſtatio à Cæſarianis facta.

Eo tempore Romana Vrbs, propter quorundam factionem Pontifici infeſtam, tot calamitatibus affecta erat; vt iis in Vaticanum Palatium irrumpentibus, atque omnia deuaſtantibus, Pontifex intra Adriani Arcem concluſus fuerit; breuique in hoſtium manus incidiſſet, niſi Vgonis Moncatæ opera pax inter Pontificem, & aduerſarios confecta fuiſſet. Tum verò paulo poſt; nimirum pridie Non. Maij, hoc ipſo anno, Cæſarianorum tempeſtate ſæuiùs deba chante, à Borbonio, Cæſariani exercitus Ductore, Vrbs capta, ac depopulata; ſanguine, & cædibus redundare viſa eſt. At Deus Opt. Max. haud tantum ſcelus inultum eſſe, voluit: nam eodem tempore Borbonius ipſe, dum ſcalam in expugnatione vetuſto muro admouet, tormenti ictu ſub inguine vulneratus, impij facinoris pœnam ſua morte luit. Hac in expugnatione adeò in Vrbe ſæuitum eſt, vt nec Templis, nec ſacris ipſis Adytis parceretur; neque in iis latitantes, aut ad Sacroſanctam Aram confugientes vitam tuerentur: Virgines violatæ; Monaſteria direpta, innumeri trucidati fuêre: omnia denique immanitati, ac barbariei data vela: ita vt Pontifex ipſe, qui in Adriani Arcem confugerat, ſe in hoſtium manus dare, & cum iis de liberatione paciſci, compulſus fuerit. XVI.

Quamobrem prudentiſſima Mulier, cùm ſe ab iniquiſſimorum temporum iniuria, ac calamitate præpediri cerneret: quò minùs aut cum Pontifice per literas ageret, aut negotium in Romana Curia tractaret: vbi ſæua omnia occupante Bellona, atque inſano Bellorum tumultu tantùm inſonante, cætera ſilebant: Ludouico, ac cæteris non ſine lachrymis reſpondet: Nihil ſe magis, quàm eorum malis commoueri, atque adeò ipſorum calamitatibus affici, vt pro iis redimendis vltrò opes, operam, auctoritatem, ſe, ſuaque omnia optet profundere. Quanto verò animi ſtudio, ac cupiditate erga Reformationis incolumitatem, ac propagationem feratur: pro qua omnem operam, ac laborem conferre ſit parata, haud vllis, ait, verbis ſe explicare poſſe: verùm cùm ea tempora ad agendum minùs apta ſint: præſertim Pontifice, plurimis, ac maximis tunc malorum turbinibus afflicto: nonnihil temporis calamitati dandum, ac tantiſper expectandum ſuadet, donec Romanæ res, melioris, ac tranquillioris Fortunæ ſtatum ſortitæ fuerint. Interea ne à concitatis Miniſtri fluctibus aliquando tandem obruantur; omnes etiam atque etiam rogat, atque iteratis precibus ab iis poſtulat: vt cùm nullibi tutiùs eſſe poſſint: apud ſe quieſcãt, ſecumque certa, ac tranquilla pace fruantur. Summis pia Duciſſa id verbis expoſcit: nec tamen à Matthæo, aut Ludouico id aſſequi poterat: qui cum ipſo auſterioris vitæ inſtituto, cui nomina dederant, nec non S. P. Franciſci exemplo eruditi, planè indecorum exiſtimarent, ſe in Principum Aulis vitam ducere: illo potiſſimùm Chriſti Saluatoris teſtimonio ſeipſos tuebantur, admonentis: *Ecce qui mollibus veſtiuntur, in domibus Regum ſunt.* Ex quo id facilè aſtruebant, eos, qui vitæ reformationem, ac perfectiorem Regulæ obſeruantiam in Eremis profitentur, Ducum Palatia, ac Regias minimè decere: ne, dum Populos, ſolitudine, ac vitæ auſteritate ædificare ſtudent: Principum cohabitatione, ac deliciarum opinione in ſcandalum pertrahant. XVII.

Catharina Matthæum ac reliquos apud ſe diuerſari cogit.

Hæc dum pia altercatione Catharina, & Fratres inter ſe mutuò agitant, Ioannes Maria Camertium Dux, & Catharina coniux, Vir, & natura, & moribus, etiam ſtudio, ac doctrina Princeps: ea maximè apud omnes laude, & commendatione XVIII.

clarus:

clarus; quòd admirabili pietate præditus, omnium existimatione optimus haberetur: hoc ipso tempore superueniens, vbi exortæ disceptationis statum agnouit, protinùs iudicium interponit: ac benenola imperij auctoritate vsus, quæstionem ita obtruncat, vt Ludouicum, ac alios consistere, secumque in Palatio permanere iubeat.

XIX. Ludouicus cùm Ministri insidias alia ratione, quàm Ducis, ac Dùcissæ illius patrocinio secuadere posse desperaret: arcanum illud diuinæ voluntatis consilium esse arbitratus, Duci tandem morem gerens, ea conditione cum Matthæo, ac cæteris assentitur, quòd viliora, ac magis solitaria illius Palatij loca eorum habitationi assignari iubeat; in quibus haud secùs, quàm si in Eremis degerent, spirituales exercitationes peragere, atque orationibus vacare queant: ac præterea ex antiquo Beati Patris Francisci instituto, atque altissimæ paupertatis præscripto, quotidianum victum ex aliorum quoque fidelium pietate illis mendicare liceat. Id quidem prima facie vtrique, & Duci, & Ducissæ durius visum fuit: attamen ne Dei seruos contristarent, eorumque præsentia diutiùs frui possent, id illis tametsi ægrè, annuunt. Quamobrem his imperantibus, statim superiora quædam Palatij loca, atque à reliqua familia, ac turbis remotiora iis in domicilium destinantur, tenui, vt optabant, supellectili instructa.

Matthæus, ac reliqui viliora domus habitacula eligũt.

XX. In ea cùm primùm pusillus ille Reformatorum grex se ex hominum frequentia, ac consortio recepit; mox Deo gratias agere, domiciliumque illud sacris Hymnis, ac diuinis laudibus celebrare cœpit: Porrò, cùm idẽ Reformationis amor, qui in hũc vnum eos locum collegerat: eademque virtutum studia, quibus ad supremũ Euãgelicæ perfectionis fastigium contendebant, vniuersos tenerent; vix inter angusta hæc amplæ Domus spatia concluſi ab hominum se societate semotos conspexêre: mox tam eximium, tamque cæleste vitæ genus instituere visi sunt; vt velut rerum omnium, quæ sub aspectum cadunt, obliti, animum, & cogitationem omnem in Deum, ac diuina transferrent. Vrbs illa ipsis solitudinis instar erat, in qua, nunquam nisi victum mendicantes, aut proximorũ necessitati inseruientes, vlli se aspectandos præbebant. Tanta verò illis erat victus parsimonia, ac frugalitas; vt vix aliud, præter panem, & aquam ad vitæ sustentationem adhiberent: &, si interdum his olera, aut vini paululum accederet, id velut delicias reputarent. Vestium illa erat asperitas, vt ad membra potiùs duritie castiganda, quàm refouenda, aut calefacienda apta viderentur. Carnem vigiliis, ac flagellis domabant. Lectus illis vel nuda humus, vel ligneæ tabulæ erant, stramineo ceruicali, ac vilissimo stragulo opertæ. Quotidie Missas in Palatij Sacello, cuius illis cura ab optimo Duce commissa fuerat, tanta grauitate, ac deuotione celebrabant; vt audientes in supernam Sacrorum Mysteriorum contemplationem extollerent. Tanto verò studio diuinis rebus vacabant; vt summam in Orationibus, sacris Meditationibus, ac diuinis laudibus voluptatem collocasse viderentur. Denique Palatium illud ipsis Eremus erat; in qua ab omni rerum secularium tumultu semoti, Deum, resque diuinas assiduè contemplabantur: atque adeò omnium, ac præsertim Aulicorum aspectum, & conuersationem fugiebant, vt præterquam in Missarum solemniis, ab iis nullo vnquam tempore se videri paterentur. Quo sanè fiebat, vt ab omnibus maximo in honore, ac admiratione haberentur. Dux verò perfectissimum illud vitæ genus altiùs perpendens; cùm eos non habitu duntaxat, ac externa rerum apparentia: sed solida, ac præstante virtute ornatos conspiceret, ab eo tempore maiori eos studio, ac reuerentia prosequi cœpit: quare cùm ingenio, sapientia, ac præsertim pietate plurimùm præstaret: iis interdum accersitis, spiritualibus ipsorum colloquiis mirum in modum oblectabatur. Gaudebat pia Ducissa, tam præclara in iis Reformationis præludia spectans, atque eò maximè, quòd sæua ierum in Camerinensi vrbe grassante lue, qua complurimi nullo remedio miserè ad

Matthæum reliqui in Ducis Palatio cælestem vitam instituunt.

funera rapiebantur : protinùs hi tanto charitatis æstu laborantibus adesse, diu, noctúque inseruire : morientesque omnibus pietatis officiis prosequi, visi sunt : vt tota Camerinensis Vrbs præclara hac illorum virtute perspecta, tam singularem erga ipsos deuotionem conciperet : vt vel solo illorum aspectu, homines ad pietatem commouerentur, cunctique illos verè pios, verè sanctos esse acclamarent. In his præcipuè Matthæi pietas, ac diligentia effulsit : qui tam indefesso erga ægrotantes studio ferebatur ; vt cùm nulli omnino labori parceret, nihilque officij prætermitteret, quod in iis inuisendis, admonendis, iuuandis, exhortandis non impenderet, præclarum Charitatis exemplum cunctis admirandum præbuerit.

Minister ad Camerinensium Ducem, ac Ducissam epistolas scribit, vt Ludouicum exturbet.

Interea, Reformationis strepitu in Ordine percrebrescente, Minister acceptis à Generali Ministro literis, quibus eo potissimùm illius oscitantia fugillabatur, quòd Reformationis tumultus è Piceni Prouincia oriundos protinùs non extingueret : vndique etiam ex toto Ordine in eum consurgentibus querimoniis, animo discerpebatur : atque eo maximè, quòd cùm Ludouicum Forosemproni discessisse intelligeret ; quónam inde profectus esset, ignorabat. At verò cùm primùm à Camerinensis Conuentus Guardiano per literas certior factus est, Ludouicum, ac cæteros Camerino sub Ducis, ac Ducissæ patrocinio degere : protinùs dat vela indignationi ; animúmque ad omnem rerum perturbationem parat. Quare vt, Ducis patrocinio illis erepto, in eos facilius insilire queat, literas ad Ducem scribit, querimoniæ plenas ; in quibus, vbi antiquam ipsius prudentiæ, ac pietatis laudem pluribus commendauit ; planè indignum, ait, ab eo Hominum Apostatarum, & excommunicatorum patrocinium suscipi ; ex quo diuinum illi iudicium comminatur ; illis Propheræ verbis expressum: *Audite hoc, Principes, qui abominamini iudicium, & omnia recta peruertitis : nunquid non Dominus in medio vestrûm, & non venient super vos mala ?* Neque enim (inquit) Principem, tam eximia sapientia, ac religione prædirum decet, sola vxoris persuasione, homines à Religione extorres, vagos, inquietos, profugos, inutilia tandem sarmenta, à vite præcisa, in graue totius Ordinis detrimentum, auctoritate sua tueri, ac defendere ; ne diuini iudicij vltionem, quæ plerunque in Principes seuerior esse solet, in sui, ac totius suæ ditionis damnum eum experiri, contingat. Quare illi consultiùs esse persuadet, vt homines, vel ad Ordinem redire compellat, vel è proprio Palatio, velut indignos, exturbet.

Mich. 3.

XL

Alteram quoque Epistolam ad Ducissam stylo planè aculeato exarat : qua immoderatam ipsius in Fratres animi propensionem carpit ; ex qua Ordinis perturbationem, quam ipsa ex ingenita sibi pietate potiùs enecare, quàm fouere debet, oriri indicat : tum Matthæo prætermisso, eam, vt à Ludouici, ac cæterorum patrocinio abstineat, impensiùs rogat : alioquin omnia se tentarum minatur, quò ipsi tandem sibi in manus incidant. Postremò, ne id iniustæ persecutionis, aut irreuerentiæ, quod ad ipsam spectat, sibi vitio tribuatur ; adhæc se ex officij sui duntaxat munere, ac debito compelli, insinuat. Has concitatiori spiritu dictatas, Epistolas Minister ad vtrumque per Tabellarium mittit.

XXII.

Dux Ministri epistolæ respondet.

Dux potrò, quanquàm his mordacibus Ministri literis iustè commoueri potuisset : attamen singulari prudentia vsus, ac stylum compescens, Ministro ad singula literarum capita pacatè, ac moderatè respondet. Ac primum quidem, se non Apostatas, aut Excommunicatos homines ; sed Sanctos planè viros, ac legitimos Sancti Francisci filios sua auctoritate fouere declarat : Monétque, vt à certo, ac vero sensu iudicet : nũ Apostatæ, atque ab Ecclesiæ sinu præcisi ij censeri debeant, qui, Apostolica auctoritate freti, ad perfectam suæ Regulæ obseruationem anhelant ? Sibi verò diligentiùs caueat : ne, dum perfectos Regulæ cultores, ac verum B. Patris Francisci semen persequitur : eiusdem non filium, sed hostem, ac perduellem se esse probet. Diuinámque Excommunicationem

XXIII.

verùs ipſe pertimeſcat: qui Apoſtolica auctoritate fultos, vi, ac violentia ſtudet opprimere. Ideirco, quòd ad diuini iudicij comminationem attinet, id ſibi proculdubiò extimeſcendum fore ait, ſi Deus ad Miniſtri mentem iudicium ſuum componeret. Verùm cùm nec ſecundùm auditum aurium, aut viſionem oculorum; neque iuxta immoderatas aliorum cupiditates, ſed in iuſtitia atque æquitate iudicet: cuinam Dei iudicium magis pertimeſcendum ſit, ſibi ne, an ipſi, hoc ipſum Sapientiori iudicandum ſe relinquere autumat. Salomoni nimirum, qui his illum verbis redarguit: *Præbete aures vos, qui continetis multitudines, & placetis vobis in turbis nationum: quoniam data eſt à Domino poteſtas vobis, & virtus ab Altiſſimo, qui interrogabit opera veſtra, & cogitationes ſcrutabitur: quoniam cum eſſetis Miniſtri regni illius, non rectè iudicaſtis, nec cuſtodiſtis legem iuſtitiæ: neque ſecundùm voluntatem Dei ambulaſtis. Horrendè, & citò apparebit vobis; quoniam iudicium duriſſimum in his, qui præſunt, fiet.* Sapien. 6. Eum denique minùs honeſta poſtulare admonet, dum homines inculpatos, atque eximia virtute præditos, qui vi ab eo opprimuntur; è domo ſua, quæ oppreſſorum refugium eſſe debet, expellendos, petit: cùm illud Propheticum peculiari quadam ratione ad Principes ſpectet, quo illis diuina lege ita præſcribitur: *Audite Verbum Domini, Domus Dauid. Hæc dicit Dominus, Iudicate manè iudicium, & eruite vi oppreſſum de manu calumniantis; ne fortè egrediatur, vt ignis indignatio mea, & ſuccendatur.* Ilia. 21. Hæc Epiſtolæ ſumma fuit, quam Dux Camerinenſium Miniſtro reſcripſit.

XXIV. Duciſſa verò breuioribus literis Miniſtro reſcribit; nihil ſe immoderata animi libidine agere, dum probos, ac ſanctos homines in ſuam fidem recipit; ac patrocinio tuetur. Ordinis autem perturbationem, quæ ad ipſius Reformationem tendit, non formidandam, ſed potiùs optandam eſſe; quam vtinam (aiebat) facto, aut conſilio meo iuuare poſſem. Fruſtrà verò ab ea poſtulari ſignificat: vt iis ſuum patrocinium ſubtrahat, qui perfectos ſe S. Franciſci imitatores, ac filios ipſa virtutum luce, ac cæleſtis vitæ exemplis oſtendunt: quos ipſa potiùs ſua auctoritate fouere, & complecti, quàm ſuo patrocinio ſpoliare debet. Denique quicquid ipſe in eorum damnum, ac perniciem operis, ſtudij, ac conatus contulerit; inane futurum ſpondet, neque facilè ſe ab eo minis deterrendam affirmat; quo minùs rem omnem ſuam pro iiſdem tuendis periclitandam ſentiat. *Catharinæ Epiſtola ſumma.*

XXV. Iam verò quis admirabilem hîc Dei prouidentiam non ſuſpiciat? Qui cùm nouæ Reformationis fœtum omnibus humanis auxilijs deſtitutum, ante perfectam ipſius formationem ad ſepulchrum rapi videret; cæleſti planè conſilio, ſingulorum horum Principum pietatem, tam ardenter ad ipſius patrocinium mouet; vt de iis ſub nomine Moab, illud Iſaiæ Vaticinium prolatum videatur, *Ini conſilium, coge concilium, pone quaſi nocten umbram tuam in meridie; abſconde fugientes, & vagos ne prodas: habitabunt apud te Profugi mei. Moab eſto latibulum eorum à facie vaſtatoris.* Iſa. 16. Neque enim ab hoc ſenſu diſſidet vox hebræa, Moab, quæ apud Latinos ſonat (ex Patre) Tantus enim, ac tam ardens horum Principum, erga Dei ſeruos, amor ſemper, ac beneuolentia fuit: vt haud ſecùs, quàm filiorum, eorum vbique curam geſſerint: nihilque vnquam officij prætermiſerint, quo paternam erga nouæ Reformationis filios ſollicitudinem, ac beneuolentiam ſignificarent. Verùm id tandem cunctis exploratum eſt; ſingularem hîc Dei Opt. Max. Velut Patris erga filios prouidentiam declarari, quæ ad ægra, ac imbecilla Reformationis principia ſuſtentanda, ne corruerent, horum Principum auctoritate, ac pietate vti voluit. *Dei erga Reformationem futuram prouidentia.*

XXVI. Miniſter porrò, acceptis vtriuſque Epiſtolis, cùm rem ſecùs, quàm opinabatur, obtigiſſe; ommemque ſuam ſpem, atque expectationem falli, animaduerteret: magnopere animo diſcruciabatur: eò maximè, quòd, Ludouico ſub Ducis, ac Duciſſæ patrocinio exiſtente, omnem ſibi viam intercluſam cerneret, qua Ordinis perturbationibus mederetur: ac tot Generalis, & Fratrum

querimonias euaderet. Quare, nouo consilio illi spem administrante, proponit; quod catenus literis ab iis assequi non potuit, præsentia, ac sermone tentare: viua etenim voce magis, quàm aut nouis literis, aut amicorum officiis, Ducis, ac Ducissæ animos affici sperat; vt à suscepto illorum tandem patrocinio recedant. Confestim igitur Camerinum aduolat; opportunáque Ducis, ac Ducissæ audientia captata, composito sermone, Principum in primis id esse munus, declarat, velut Christianæ Reipublicæ brachia, Religiones sacras tueri, ac defendere: ab eoque potissimùm Regnorum, ac Principatuum incolumitatem, ac diuturpitatem pendere affirmat, cùm Principes cum primis pietate studeant, Religionemque sartamtectam seruare curant: Sapientia id attestante. *Misericordia & veritas custodiunt Regem, & Clementia thronus eius toboratur.* Ea namque dilabente, simul & Regna, & Ditiones fluere demonstrat. Hoc porrò argumento, quod procul dubio fortissimum erat, exorditur totius Ordinis perturbationem, quæ ex ea Ludouici, atque aliorum nouitate orta est, explicare: Religionis quoque desertionem, monstruosam illam habitus mutationem, vagandi libertatem, excussum Obedientiæ iugum, vota intercepta, exaggerat: nihilque prætermittit, quo prætensum in iis scelus, in maximum ipsis odium, ac detestationem adducat. Demum per cuncta Religionis Sacra, quam tenero semper animo prosecuti sunt: ac per beata sancti Patris Francisci viscera, Ducem, ac Ducissam rogat, atque obtestatur; ne Religionis occasum sua auctoritate foueant: sed dilabenti potiùs manus porrigant: nihilque nisi glorioſum, ac Deo, Beatoque Francisco gratissimum se facturos existiment: si Ludouicum, atque alios, qui ad eos profugerunt, suo patrocinio exuant: atque ad Ordinem redire compellant. Quibus tamen redeuntibus ipse omnem humanitatem, ac beneuolentiam pollicetur.

Minister Ducem adit, eumque à Ludouici & aliorum patrocinio oratione deterrere conatur.

His magna cum miseratione dictis, Minister non parum Ducem, ac audiētes commouere potuisset; vt, quæ ab eo tam disertè explicata fuerant, vera esse suspicarētur: Tanta quippe est plerunque eloquentiæ vis; vt quæ minùs vera, ac certa sūt. Interdū velut, explorata, ac certa esse persuadeat: quæ itē vera, ac certa, falsa esse decernat: nisi apud æquos Principes, quibus Ministri ars haud ignota erat: fallax illa, ac blāda oratio, meretricis potiùs fucum, vel mellitum virus, quàm veritatis vultū prętulisset. Dux tamen, cùm prudentissimus esset, vt suum cuique, & prudentiæ, quæ Principem decet, & auctoritati, quam Minister præferebat, locum tribueret: sapienter Ministro respondet. Ea, quæ minus honesta, ac decora sunt quæve à Principis dignitate aliena apparent, quandoquidem nunquam sibi præstanda in animum induxit: multò minùs quæ Religioni, ac præsertim Seraphicæ, sibi inter alias amantissimæ, damnum, aut perturbationem adferrent, ne cogitatione quidem amplecti: quare & id prorsus à sua mente alienum existimare debet: dum probos, ac honestos homines, virtutum omnium studiosissimos hospitio excipit, ac suo patrocinio tuetur: se aut vitio patrocinari, aut vllis Ordinis perturbationibus obsequi velle. Memineris verò (aiebat) optimè à te dictum esse, illud potissimùm esse Principum munus, vt Religionis incolumitati studeant, inde enim consectaneum sit; vt iis suo auxilio adesse debeant: qui Regularis obseruantiæ disciplinam, à qua omnis Religio pendet, cùm in seipsis, tum etiam in aliis restituendam curant. Id porrò est, quod & me, & Ducissam Ordinis Seraphici cum primis amantissimos, erga religiosissimos hosce viros, propensos, ac benè affectos præstat: quibus (ita me Deus amet) nullos vnquam, aut vitæ innocentia præstantiores, aut in diuinis laudibus ardentiores, aut in Dei cultu diligentiotiores, aut charitate feruentiores, aut Regularis disciplinæ studiosiores, aut ab hominum familiaritate, ac frequentia magis semotos, aut orationum studio magis deditos, aut paupertatis magis cupidos: omnium denique virtutum studio magis addictos perspexisse memini: ita vt non nos tantummodò, sed totam Ca-

Dux Ministro respondet, illiusque rationes in ipsū retorquet.

XXVII.

merini

merini Vrbem in sui deuotionem, ac admirationem rapiant. Quo pacto homines eos virtutum laude clari, quibus nulla, præterquam diuini honoris cupiditas animo insidet, Ordinis pestes, ac perturbatores censeri queant, planè ignoro.

XXVIII. Quòd si de Regulari obseruantia sis est; quandoquidem nos, neque legitimi, neque æqui eorum Iudices esse possumus, quæ nostram cognitionem effugiunt: satiùs erit, vt ijs huc accersitis, ipsi suam præsentes causam dicant; vt quid de ipsis iudicandum sit, certum, ac perspicuum aliquid haberi possit. Annuit protinùs dicto Minister; ac Duce imperante, eò Fratres vocati, simul omnes accedunt, Matthæus, scilicet, Ludouicus, Paulus, & Raphael, quorum præ assiduis ieiunijs, ac nimia austeritate, tam squalidi vultus, & extenuata corpora erant; vestes quoque adeò breues, ac laceræ, vt eorum aspectus quamplurimos, qui aderant, non parum ad pietatem commoueret.

XXIX. At verò Minister, vbi primùm eos adesse conspexit, Duce sibi, vt loqueretur, annuente; illos ita affari cœpit. Heu miseri, quis vos Cacodæmon tentauit; vt Religione deserta, in qua spiritu regenerati, & enutriti fuistis; quæque velut mater filios in sinu fouebat, ac tenero affectu amplexabatur; in has mentis amentias adduceremini: vt monstruoso, atque insolito habitu, longè à consueta Ordinis vestiendi ratione diuerso; vagantes, profugi, instabiles absque domicilio, huc atque illuc curritantes; tandem in Principum domibus maximo omnium scandalo, vestróque dedecore sedem figeretis? Hæc ne est B. P. Francisci doctrina? quæ in suscepta Religione stabiles, ac immotos; non nouarum rerum cupidos, non Religionis Censores, aut Reformatores; sed in Religione humiles, Superioribus obtemperantes, omnibus subiectos esse vult? Vos contrà, Dei vocatione neglecta, qui vos ad huius Religionis gremium cælesti beneficio adduxerat, Religionis propositum deseruistis: atque Ecclesiasticæ legis oblitj, quà nihil vnquàm innouandum cauetur, omnium pernicioßissimæ nouitati studentes, velut Religionis Censores, Superioribus omnibus Superiores, nulli subiecti, ius vobis de Religione iudicandi vsurpastis; & quod horribilius, ac deplorabilius est, in Matrem vestram pugnantes, eam in sectas, ac schismata discerastis. Iam verò miseri resipiscite. A Religione excidistis, eam iterum arripite: Matrem vestram contristastis, iam tandem ad eam confugite; cuius vndique fines ad vos, filiorum instar, excipiendos patefactus est. Fratres vestros, immò & Angelos vestra pœnitentia, ac reditu lætitia afficite: atque hac noua, ac planè monstruosa habitus forma reiecta, in antiquam conspirate. Et non erit hæc vobis in ruinam iniquitas: Etenim omnem vobis, non modò benignitatem, ac humanitatem polliceor; verùm, & Patris instar, charissimos, atque amantissimos me vos habituros spondeo. Tantummodò Patris vestri consilijs acquiescite; qui nulla re magis, quàm filiorum suorum gloria, ac sapientia lætatur. Hic Minister finem verbis imposuit.

Minister Matthæum, accusatos alloquitur.

XXX. Cui cùm Matthæus à Duce, vt responderet, exquireretur; B. P. nostri Francisci Regula è manica deprompta, ad Ducem conuersus, ait. Quandoquidem, Dux Excellentissime; R. P. Minister à nobis causam postulat, cur antiqua Religione relicta, ad nouam, cum habitus, tum vitæ rationem à nobis migratum fuerit: En integram, & absolutam nostræ transmigrationis causam aperio: nimirum perfectam huius Regulæ obseruantiam, quam publica, ac solemni votorum religione, ac iureiurando olim immortali Deo, ac B. P. Francisco polliciti sumus. Idcircò, longè à veritate aberrant, qui nos, vel ad carnis libertatem captandam, vel ad Obedientiæ iugum excutiendũ, vel ad nouitatis studium sectandum; vel alia denique ratione, præterquam huius Regulæ obseruandæ studio, moueri existimant: quod si in Ordine assequi posse spes nobis aliqua fuisset, à grauissimo sanè crimine nostrum hic ab eo discessus liberari nequaquàm posset: Nec tanti criminis

Matthæus Ministro respondet, & suã, ac aliorum coram Duce causã defendit.

conſcio- es vlla detinere valeret ; quominùs citiùs dicto ad Religionem reuolare nobis propoſitum eſſet. Verùm cùm in Religione, nomine Regulari obſeruantia, prolapſa ; neque ſatis tuta ſit ad ſalutem via, neque libera Regulæ iuxta B. P. Franciſci præſcriptum, obſeruandæ facultas præbeatur ; hîc vos, ô Principes, æquos Iudices appello : Num æquum ſit, nos hominibus magis, quàm Deo obedire. Religionem velut Matrem tamdiu complexati ſumus, quamdiu ea Regularis obſeruantiæ lac nobis ex vberibus expreſſit: iam verò cùm illius vbera areſcere, noſque fame confici conſpiceremus : quid ab ea nos deſciuiſſe accuſant? Præſertim cùm & B. P. Franciſci id nos admonentis mens, ac conſiliũ vrgeat; & Apoſtolica auctoritas, quæ horũ omniũ iudex eſt, nos ſuo conſenſu, ac ſententia foueat. Abſit verò, vt crimen illud nobis inuri contingat, quo velut Ordinis perturbatores, ac dilaniatores iure, vel apud Deum, vel apud homines damnemur. Neque enim nos, aut turbas facere, aut ſectas in Religioue ciere, aut fouere, Miniſter vnquam probare poterit. Quòd ſi plerique, diuino Spiritu impulſi, inter Fratres ad ſui ipſorum Reformationem anhelant, atque has Miniſter Ordinis perturbationes appellat ; caueat ſummoperè, ne Deum Opt. Max. qui huiuſce commotionis eſt Auctor, quaſi Ordinis perturbatorem ſuggillet. Hîc Matthæus inſtitutam orationem abſoluit.

XXXI. Ludouicus verò, amplius ſermonem extendens, hæc Matthæi verbis addit: Conqueritur maximè R. P. Miniſter, Dux Excellentiſſime, quòd conſueto Ordinis habitu dimiſſo: nouam, ac monſtruoſam (vt ait) habitus formam nobis vendicantes, à Religione deſciuimus. Id is profectò abſque iuſta cauſa, velut criminis loco nobis obijcit ; cùm in eo potiùs ab eo commendandi, quàm condemnandi eſſemus, ac Dei bonitas maximè ſuſpicienda : quæ antiquam habitus formam à B. P. N. Franciſco olim inſtitutam, in Orbem reuocare voluit. Cuius rei quanquàm plures B. P. Franciſci, ac Sociorum habitus, qui varijs in locis aſſeruantur ; ac plurimæ depictæ imagines teſtes eſſe poſſint ; vnum tamen Matthæum hîc præſentem teſtem exhibere lubet, cui Deus ex liberaliſſimo ſuæ pietatis theſauro, ad multorum diſciplinam id erogare voluit ; vt B. P. Franciſcum non ſemel hac habitus, & Caputij forma indutum oſtenderit ; quò ſuum ad illius exemplum componeret ; atque eum ſibi ſequendum proponeret. Id verò cùm Matthæus ob innatam ſibi animo modeſtiam, ac humilitatis virtutem reticere voluerit : mihi tamen ad Dei gloriam, ac publicæ rei atteſtationem ſilentio prætereundum non fuit : ne quod à Deo profectum eſt, velut ipſa nouitate ſuſpectum, noſtro vitio attribuatur. At quid pluribus opus eſt? An non Apoſtolica Sedes, cuius auctoritate hac habitus forma frui nobis donatum eſt : crimen omne à Miniſtro nobis obiectum abſtergit?

Ludouicus ſermonem proſequitur, nouumque habitus cauſa reddit.

XXXII. Cæterùm, cùm tam multa in Regula præcepta ſint, quorum obſeruantia in Ordine penitus antiquata, atque obliterata cernitur ; atque (hic plura Regulæ capita commemorat, ea poti iſſimùm, quæ ad amicorum ſpiritualium recurſum, pecuniarum receptionem, rerum prouiſionem, veſtium mollitiem, & calceamenta ſpectant, circa quæ tunc communis in Ordine relaxatio graſſabatur) nulla profectò cauſa eſt : cur nos Miniſter Apoſtaticæ deſertionis accuſet, atque inter Apoſtatas, ac excommunicatos releget, quos B. Pater Franciſcus, & Apoſtolica Sedes, ab Apoſtaſia, atque excommunicatione liberos reddunt.

XXXIII. Miraculo proxima tunc res viſa eſt : Nam Miniſter, qui cùm acris ingenij eſſet, plurima etiam eloquentiæ arte pollebat ; his adeò vtriuſque, & Matthæi, & Ludouici dictis obmutuit: vt ne vllum quidem verbum illi ad reſpondendum ſupereſſet : quo fit : vt nullo penitus reſponſo, ne verbo quidem reddito, Duce duntaxat ſalutato, abſceſſerit. Talis quippè, ac tanta eſt veritatis vis, vt ipſam quoque loquacem eloquentiam compeſcere, & obmuteſcere faciat. *O magna vis veritatis* (aiebat Tullius) *qua, contra hominum ingenia, calliditatem, ſolertiam,*

Miniſter poſt Matthæi, & Ludouici reſponſum obmutuit.

Tull. orat. pro M. Cæl.

contraque

contraque fictas hominum insidias facilè se per seipsam defendit ! Dux verò, & qui præsentes aderant, tum Ministri silentio, tum etiam repentino ipsius discessu obstupefacti; quasi id diuinitùs accidisset, factum admirantur; Fratrúmque virtutem cælesti testimonio confirmatam maiori studio, ac veneratione prosequuntur. Matthæus igitur ac reliqui, triumpho de Ministro reuecto, ad propria redeuntes, Epinicium Deo victori canunt; pronique in terram corruentes totam victoriæ gloriam Deo triumphatori cedunt: *Qui* (teste Iob) *dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum, quod cœperant.* Huius rei fama statim per vrbem euolat, quæ maius illis apud omnes nomen, & existimationem comparat; cùm plerique ante id tempus, falsò rumore, à Ministro, & ab aliis disseminato, eos Apostatas, ac censuris innexos crederent. Iob. 5.

XXXIV. Post hæc Matthæus vocationis suæ non immemor, ad consuetum prædicandi munus se accingit; & Paulo socio sibi adiuncto, velut diligentissimus vineæ Dominicæ cultor, Regiones illas Dei Verbum disseminando peragrat: ex quo vberiores semper Domino fructus refert. Ludouicus interea cum Ducissa agit, vt simul omnes sub Minorum Conuentualium Obedientia, ac tutela recipiantur; quò facilius, & à Ministri insidiis immunes esse, liberiúsque, & absque periculo Romanam profectionem aggredi valeant.

XXXV. Re igitur primùm cum Episcopo Camerinensi communicata, qui huic, & ipse consilio annuit; Catharina ad Magistrum Prouincialem Minorum Conuentualium literas scribit, quibus illum de Matthæi, Ludouici, ac cæterorum Reformationis studio, ac de omnibus, quæ ad eam rem spectant, certiorem facit; quidve ab eo expetat, declarat. Is verò acceptis Catharinæ literis, confestim Camerinum se confert: réque diligentiùs à Ludouico explorata, Generalem Ministrum per literas consulit. Erat tunc totius Ordinis Minorum Protector Andreas de Valle, Presbyter Cardinalis Tit. S. Priscæ, qui à Leone X. anno 1517. creatus, Dominico Grimano Cardinali, & Episcopo Portuensi in eo munere successerat, anno 1522. Huic cùm Generalis Conuentualium Magister Catharinæ Camerinensis Ducissæ studia, ac postulationem retulisset, is Matthæum, Ludouicum, & reliquos sub Minorum vitæ Eremiticæ titulo, quo ab Apostolica Sede in Diplomate donantur; in Minorum Conuentualium familiam, tanquam proprios Ordinis Reformatos, cooptandos rescribit. Eo porrò Rescripto accepto. Prouincialis Magister Ludouicum, ac cæteros in suam obedientiam, atque Ordinis consortium, velut proprios Ordinis reformatos, recipit, atque obedientialibus literis munit, quibus liberam illis facultatem tribuit, vt & in Eremis degerent, & Reformationis incrementum apud Romanam Curiam prosequi libere valeant. *Ludouicum, & alij in Minorum Conuentualium tutelâ se recipiunt.*

XXXVI. Nonnulli quidem suspicati sunt, ob quædam præsertim verba, quæ in Bulla sequenti anno à Pontifice edita, leguntur: Ioannem Fanestrem Ministrum à Camerinensium Duce rogatum, in hanc quoque rei deliberationem conspirasse. Ita namque in Bulla legitur. *De licentia vestri tunc Superioris, iuxta formam literarum Apostolicarum, super vnione, & concordia inter prædictos, & Conuentuales nuncupatos Fratres dicti Ordinis edita, confectarum, ad ipsorum Conuentualium consortium vos transtuliſtis.* Veruntamen ea Bullæ verba ita intelligenda sunt, vt licentia, de qua in Bulla agitur, ea sit, quam Ludouicus post impetratum Diploma, à Ioanne Fanestri, Marchiæ Prouinciali Ministro, iam antea postulauerat; neque enim alia necessaria erat. Nam cùm Apostolicum Diploma Ludouicum, Matthæum, & Raphaëlem à Minorum Obseruantium Religione auulsos, ad Ordinariorum obedientiam transtulisset, quid alia Ministri licẽtia illis opus erat, qua ad Conuentuales transirent? Minister quoque, quo pacto in eam licentiam hoc tempore consensisse censendus est; qui, vix à Duce, ac Ducissa digressus, ob latam coram ipsis ignominiam, ea excandescentia efferbuit: vt supplici libello, per Or- *Ministrum Ludouici, & aliorum deliberationi consensisse refellitur.*

Minister de Catharina apud Pontificem conqueritur.

dinis Procuratorem Pontifici oblato, Catharinam Ducissam ipsius neptem iniusti, ac immoderati quorundam Ordinis Apostatarum (callidè nomina subticens) patrocinij apud illum expostulauerit; ac de ea vehementiùs conquestus fuerit; quo illa saltem ex Pontificis rescripto, à Ludouici, ac aliorum tutela abstineret.

Re itaque in hoc sensu commodè acceptà, nihil eo libello Minister ampliùs apud Pontificem profecit, quàm quòd celeriùs Reformationis propagationi imprudens, ac præter spem famulatus est: stabilique diuinæ prouidentiæ decreto nescius inseruiuit; quo nouæ prolis virgultum inter spinas excrescere, ac Euangelicum palmitem putatione consurgere, edictum fuerat. Nam Ducissa, tam iniqui officij per- XXXVII
literas certior facta, hinc ad Pontificem pleniorem epistolam scribendi ansam captat: qua se primùm à Ministri calumniis purgat; tum verò Fratrum apud se hospitantium conditionem, nomen, virtutes, ac præclara vitæ exempla tam copiosè describit (cui etiam Dux suos per literas calculos addit) vt Pontifex, præter antiquam boni nominis existimationem, quam de ipsis hauserat, nouo, atque ampliori, hoc testimonio, illorum virtutis opinione imbutus, ita his literis confirmatus fuerit; vt singularem quandam ab eo tempore in eos beneuolentiam conceperit. Quod sanè haud absque Dei prouidentia accidit: cùm eo & celerior, & facilior illis via substrata fuerit, qua ab Apostolica Sede, anno sequenti, Bullam ad Reformationis Institutionem, ac propagationem impetrarent.

Catharina Ministri calumnias, ad Pontificem scribens, abstergit.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. REFORM. CAPVC.
1528. 5. 10. 4.

I. ANNVS Christi milleſimus quingenteſimus vigeſimus octauus voluebatur, quum Romanus Pontifex Clemens VII. rebus cum Cæſariano exercitu compoſitis, liber dimiſſus; vt animum tantiſper ex Romana calamitate recrearet, primum Oropitum Hetruriæ Vrbem Romano Principatui ſubiectam; dein Viterbium proficiſcitur. Vbi dum per aliquod temporis ſpatium cõquieſcit: Deus Opt. Max. qui tenellæ Reformationis fœtum necdum plenè enixum, in perfectum Religionis corpus efformare, & tandem in lucem edere decreuerat: Catharinæ Duciſſæ (de qua ſæpè egimus) quam & in puſilli gregis ſolatium, ac nouæ ſobolis incrementum diuina prouidentia excitauerat, animum accendit: vt Ludouicùm quamprimum ad Romanam profectionem impelleret: eo præſertim conſilio, vt captata temporis opportunitate, quum Pontifex à Romanis negotijs vacabat, eò faciliùs ab eo optatam Inſtituendæ, & propagandæ Reformationis Bullam impetraret. Matthæo quoque in eam deliberationem collimãte, Ludouicus, qui in idem ſtudium incenſo animo ferebatur: dum illa literarum expeditioni vacat, quas eam ob cauſam ad Pontificem, atque alios Pontificis familiares dare ſtatuerat, nullam temporis moram interponens ad Antonium Iacobũ Bonioannem, Camerinenſem Epiſcopum ſe confert: qui & ipſe cõmendatitia Epiſtola ad Pontificem (cui in ſacri Palatij præfectura paulò antea ſuam operã impenderat) exarata, illos tanquàm integerrimæ vitæ, ardentioris zeli, atque eximiæ charitatis, ac virtutis viros apud eum quamplurimùm commendat.

II. His igitur literis expeditis: cùm Matthæus libentiùs ad diuini Verbi prædicationem, quàm ad Romanam profectionem animum intenderet. Ludouicus, & Raphaël Obedientialibus Magiſtri Prouincialis Minorum Conuentualium literis muniti, ad illud ſe iter accingunt. Veruntamen, cùm rem omnes, non ab humano conſilio, ſed à Dei prouidentia pendere, haud obſcurè intelligerent; ſimul per aliquot dies Orationi vacantes, impenſiùs illam Domino commendant. Tum verò, iam tranſacto huius anni vere, Sacra quodam manè Oblatione peracta, Deo Duce, iter aggrediuntur; ac, fauentibus Superis, proſperè Viterbium perueniunt. Nihil ibi cunctatur Ludouicus: ſed mox redditis literis; quæ à Catharina ad Pontificis familiares conſcriptæ fuerant, facilè ab ijs acceſſum ad Pontificem aſſequitur. Iam Dei opem ſibi vterque è cælo profuſis lachrymis implorauerat, ac Virginis Deiparæ, Beatique Patris noſtri Franciſci patrocinio rei exitum ſummis precibus commendauerat: quare plurima in Deum ſpe, ac fiducia pleni, ſe Pontificis conſpectui offerunt, ac ſanctiſſimis illius pedibus prouoluti, humillimè ab eo poſtulant: vt tenella Reformatio, quæ, Deo parente, atque ipſo obſtetricante, exorta, eatenus ad quaternarium numerum excreuerat, Apoſtolicæ Sedis clementia, atque auctoritate ſuffulta propagetur, Pontificiaque Bulla confirmetur: qua quam plurimis, qui tum ex Conuentualium, tum etiam ex Obſeruantium Ordine ad Reformationem anhelant, via ad ſalutem ſternatur: aliiſque quos Deus Opt. Max. ad perfectioris vitæ tyrocinium vocat, aditus ad præſtantiora. patefiat. Demùm, vt ex nouæ prolis propagatione, vera Beati Patris Franciſci habitus forma, & perfecta Regularis obſeruantiæ diſciplina, in Ordine collapſa, reſti-

Ludouicus, & Raphaël ſub Minorũ Conuentualium obedientia ad Pontificem proficiſcuntur.

III. Pontifex verò, qui ex multis Catharinæ Duciſſæ Neptis literis, tum Camerinen-
ſis Epiſcopi Epiſtola, atque aliorum teſtimoniis, eorum probitatem, Religionis

zelum

Capucinorū Congregatio Pōtificū Bulla confirmatur.

zelum, & vitæ, ac morum honeſtatem didicerat; cùm præſentes rudi, ac vili illo habitu indutos, vultu ſquallidos, toto corpore extenuatos, nihil denique præter auſteritatem, ac vitæ ſanctimoniam præferentes conſpiceret: eorum ampliùs aſpectu commotus, Deo verò præſertim illius animum inclinante, haud ſe illis difficilem præbet: ſed mox Bullam confici iubet. Veruntamen, quæ illius prudentia erat: ne acriores Generalis Miniſtri, atque aliorum Superiorum de Obſeruantia in ſe aculeos, & querimonias excitaret; ſi noua hæc Congregatio, ſub titulo Reformatorum de Obſeruantia extra Ordinis obedientiam, Apoſtolica authoritate emergeret, rem ita componendam ſtatuit: vt noua Reformatio, non ex Obſeruantium ſinu, ſed ex Minorum Conuentualium, quibus iam ſeipſos ſponte ſubiecerant, gremio effluxiſſe videatur. Quapropter eam ab Obſeruantium Ordine diſiunctam, ſub Minorum Conuentualium obedientia ita conſtituit, vt nonnulla duntaxat ſubiectionis ſigna Generali Magiſtro præſtare deberet: vt ex Bulla perſpicuum eſt, quæ data fuit hoc anno, quinto Non. Iulij. his verbis compacta.

CLEMENS EPISCOPVS.

Seruus ſeruorum Dei. Dilectis filiis Ludouico, & Raphaëli de Foroſempronio. Ordinis Fratrum Minorum profeſſoribus ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Bulla inſtitutionis F. Capucinorum.

IV.

RELIGIONIS zelus, vita, ac morū honeſtas, aliaque laudabilia probitatis, ac virtutum merita, ſuper quibus apud nos fide digno commendamini teſtimonio, nos inducunt, vt votis veſtris, præſertim quæ animarum ſalutem, & Religionis propagationem reſpiciunt, quantum cum Deo poſſumus, fauorabilem annuamus.

§. 1. Sanè pro parte veſtra nobis nuper exhibita petitio continebat, quòd vos olim feruore ſeruiendi Altiſſimo ducti, Ordinem Fratrum Minorum de Obſeruantia nuncupatorum ingreſſi, in ea profeſſionem emiſſi per certum tempus permanſiſtis: & deinde de licentia veſtri tunc Superioris, iuxta formam literarum Apoſtolicarum ſuper vnione, & concordia inter prædictos, & Conuentuales nuncupatos Fratres dicti Ordinis edita confectarum, ad ipſorum Fratrum Conuentualium conſortium vos tranſtuliſtis, & à tunc Magiſtro Prouinciali Prouinciæ Marchiæ dictorum Fratrum Conuentualium benignè recepti, ac aliorum Fratrum Conuentualium eiuſdem Prouinciæ numero, & conſortio aggregati fuiſtis. Et deinde vobis deſiderantibus pro animarum veſtrarum ſalute, ac Dei gloria, Eremiticam vitam ducere, & quantùm humana patitur fragilitas, Regulam Beati Franciſci obſeruare: dictus Magiſter Prouincialis licentiam ad Romanam Curiam accedendi, & à Nobis, ac Sede Apoſtolica quæcumque ad animarum veſtrarum ſalutem, ad Dei gloriam opportuna vobis viderentur, petendi, & impetrandi conceſſit.

§. 2. Ac etiam dilectus filius noſter Andreas Tituli S. Priſcæ Presbyter Cardinalis, dicti Ordinis Protector, vobis, vt ſimilem impetrationem facere: ità tamen quòd vnus ex conſortio veſtro omnium veſtrorum nomine, Magiſtro Prouinciali, ſeu Capitulo Prouinciæ dictorum Fratrum Conuentualium, in qua habitaretis, ſingulis annis ſe præſentare in ſignum ſubiectionis teneretur, & ipſe Magiſter (ſi ſibi videretur) ſemel in anno, & non vltra vos viſitare, & ſi inuenerit vos Re-

gul.m

Digitized by Google

gulam prædictam non obseruare, ad eam plenius obseruandam vos admonere, ac debitis modis compellere posset. Præter hæc autem, nec vos de loco ad locum transferre, nec aliquid aliud vobis iniungere, aut à vobis exigere valeret; sed potius vos tueri, & defendere teneretur, vt in pace possetis Altissimo in diuinis famulari, prout in literis patentibus eorundem Cardinalis Protectoris, & Magistri Prouincialis desuper confectis plenius dicitur contineri.

§. 3. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, vt vobis vitam Eremiticam ducendi facultatem concedere, aliásque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur, qui salutem cupimus animarum, Vestrûm quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, ac literas prædictas, & in eis contenta quæcunque præsentibus pro sufficienter expressis habentes; huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium vobis, vt secundùm Regulam prædictam vitam Eremiticam ducere.

§. 5. Et habitum cum Caputio quadrato gestare.

§. 6. Necnon omnes, tam Clericos seculares, & Presbyteros, quàm Laïcos ad vestrum consortium recipere.

§. 7. Ac tam illi, quàm vos, barbam deferre.

§. 8. Et ad Eremitoria, seu loca quæcunque, cum consensu Dominorum eorundem locorum vos conferre; & in eis habitare; vitámque austeram, & Eremiticam inibi agere, & in quibuscunque locis mendicare.

§. 9. Nec non omnibus, & singulis priuilegijs, indultis, & gratijs Ordinis Fratrum Minorum huiusmodi, ac Eremo Camaldulen. B. Romualdi illiúsque Eremitis, in genere, vel in specie hactenus concessis, & in posterum concedendis; & quibus ipsi quomodolibet vtuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt in futurum: vos quoque æquè principaliter sicut ipsi, vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valeatis; plenam, & liberam licentiam, & facultatem concedimus.

§. 10. Et nihilominùs Vniuersis, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, & Abbatibus, aliisque in dignitate Ecclesiastica constitutis personis, nec non Canonicis Metropolitanarum, vel aliarum Cathedralium Ecclesiarum, ipsorúmque Archiepiscoporum, Episcoporum, & Abbatum Vicarijs in spiritualibus generalibus discretioni vestræ per Apostolica Scripta mandamus, quatenus eorum quilibet per se, vel alios, seu alij vobis, & vestrûm cuilibet in præmissis efficacis defensionis præsidio assistat, & faciat vos, & vestrûm quemlibet, præmissis omnibus, & singulis pacificè frui, & gaudere: nec permittat vestrûm quemlibet, contra tenorem præsentium modo aliquo molestari, impediri, aut inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quascunque de quibus sibi placuerit, censuras, & pœnas; & alia in eis remedia, appellatione postpositâ compescendo, inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

§. 11. Non

§. II. Non obſtantibus fel. record. Bonifacij Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, etiam de vna, & Concilio Generali de duabus dictis edita, ac alijs Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non dicti Ordinis Statutis, & Conſuetudinibus, & etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, ac literis Apoſtolicis per quoſcunque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem prædictam, etiam per viam generalis Legis, ac Statuti perpetui, ac motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, reuocatiuis, præſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, menſis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, & conſiſtorialiter quomodolibet etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quauis alia expreſſio habenda, aut certa exquiſita forma ſeruanda foret, & in eis caueatur expreſsè, quod illis nullatenus derogari poſſit, illorum etiam tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis: nec non modos, & formas ad id ſeruandas pro indiuiduo ſeruatis habentes, hac vice duntaxat, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, harum ſerie ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, conceſſionis, mandati, & derogationis infringere, vel eis auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Viterbij Anno Incarnationis Dominicæ 1528. quinto Nonas Iulij, Pontificatus noſtri anno quinto.

Bulla expleta ponderantur.

Sed quoniam pleraque in hac Bulla grauiter nobis perpendenda ſe offerunt, quæ tum ad clariorem Hiſtoriæ lucem: tum etiam ad luculentiorem rerum cognitionem conferunt: ea ſanè haud æquum eſt à nobis, vel ſilentio, vel leuiter prætereri. In his illud primum eſt. Non abſque ſummo, atque arcano Dei conſilio factum eſſe, vt in hac Bulla, in qua prima Religionis Capucinorum fundamenta iacta fuêre, nulli omninò Auctoris, aut Fundatoris honor, ac titulus deferatur. Quin etiam (quòd maiori admiratione dignum eſt) nulla omninò de Matthæo de Baſſio mentio fiat. Cùm enim Matthæus primus quadrati Caputij, atque antiqui B. P. Franciſci habitus reſtitutor fuerit, priorque ab Apoſtolica Sede viuæ vocis Oraculo priuilegium tulerit, quo Ordinis habitu immutato, vitam Eremiticam coleret: ad quem ipſum quoque Diploma à Ludouico biennio antè impetratum, directum fuerat: denique cùm ab eo velut à primario lapide, totius Reformationis moles pendere videretur. Quis, amabò, non exiſtimaret, meritò illi primum in Apoſtolica Bulla locum, ac potiorem honorem, velut auctori tribuendum eſſe? Ac velut nouæ Religionis Anteſignanum, quemadmodum erga alios Ordinum Fundatores fieri ſolet, Apoſtolica auctoritate totius Reformationis Generalem conſtituendum fore? Id verò cùm ab Apoſtolica Sede, quæ Spiritum Sanctum perpetuum ſibi ductorem vendicat, nedum illi tributum fuerit: verùm nec ipſius quidem, à Pontifice in Bulla mentio facta fuerit. Certè ineffabilem hîc Dei ſapientiam, ac conſilium ſuſpicere opus eſt; qui tam inſignem Virum, alioqui Sanctimonia eximium,

Matthæus de Baſſio à Fundatoris titulo expẽgitur.

IV.

ac de Reformatione benemeritum, in hac Religionis erectione idcircò silentio præteriri, atque ab ipsius fundatione prorsus excludi voluit: ne illi aliquando Fundatoris, cui maximè deberi videbatur, nomen, ac titulus adscriberetur: eóque facto ostenderet, Capucinorum Religionem

, sub Francisco Capite, (uti fusiùs in Apparatu diximus) excitatam, atque institutam fuisse.

Cur nullus Capucinorū author in Bulla asseratur. Dei consilio adscribitur.

VI. Id verò magis perspicuum fit, si de Ludouico, ad quem Bulla potissimùm dirigitur, distinctiùs agatur. Etenim, ne is quoque Fundatoris sibi vnquam nomen arriperet, cùm primùm de Religionis fundatione agitur; non solus, sed cum Raphaële ad ipsius Institutionem, & Propagationem vocatur. Atque adeò illius in ea propaganda honos, ac dignitas minuitur: vt Raphael, qui in Laicorum ministerio deseruiebat, parem cum eo in Reformatione propagandâ auctoritatem nanciscereturr: vt & Fundatoris nomen in Ludouico penitus extingueretur, & Propagatoris eo minùs titulo frueretur; quo is à Pontifice in alterum quoque dispertitus conspiciebatur. Postremò, vt omne à Ludouico Fundatoris nomen, ac auctoritas exulet: nulla prorsùs, aut Generalis, aut Vicarij Generalis, aut Apostolici Commissarij in Bulla illi potestas tribuitur; sed ei duntaxat ore tenus à Pontifice præcipitur: vt cùm primùm Reformatio ad sufficientem Fratrum numerum excreuerit, Capitulum ad Generalem Ministrum eligendum celebretur. Quo fit, vt præter propagationis munus, quod cum Raphaële commune acceperat, & quandam subordinationis Superioritatem, quam velut maior in cæteros exercebat, nihil à Pontifice amplioris potestatis tulerit.

VII. Illud quoque prætereundum non est: cùm de noua Reformationis appellatione agitur; Pontificem in Bulla Ludouicum, & Raphaëlem, atque ab ijs propagandos, non Reformatos, aut Eremitas simpliciter; sed Fratres Minores secundùm sancti Francisci Regulam, Eremiticam vitam ducentes, nuncupare. Ita enim in Bulla legitur: *Auctoritate Apostolica, tenore præsentium vobis, vt secundùm Regulam prædictam Vitam Eremiticam ducere, &c. Et ad Eremitoria, seu loca quæcunque cum consensu Dominorum eorundem locorum, vos conferre, & in eis habitare, vitámque austeram, & Eremiticam inibi agere, &c.*

Ex quo nonnulla opportunè expendenda eliciuntur. Primùm: Toto Cælo aberrare eos, qui, vt Capucinorum Religionem à vera, & antiqua sancti Francisci progenie auellant: Eremitas duntaxat clamitant; quibus nihil sit cum Seraphica Minorum Religione commune. At certè hos aut falli, aut fallere necesse est.

Capucini nō Eremitæ, sed Fratres Minores appellandi.

VIII. Etenim cùm Eremitas esse, & Eremiticam vitam sub B. Patris Francisci Regula ducere, longè inter se diuersa sint. Illud enim liberum, ac votis solutum quoddam vitæ genus insinuat, quod Eremitæ apud nos sub Episcoporum tantùm obedientia colunt: hoc verò Monasticum, ac Regulare institutum complectitur; quod qui religiosè huic Militiæ nomina dederunt, sub Francisco Patre, ac Minorum Ordine perfectiùs profitentur: vt in eadem Bulla apertè declaratur, cùm dicitur. *Vos olim feruore seruiendi Altissimo ducti, Ordinem Fratrum Minorum de Obseruantia nuncupatorum ingressi, in ea professionem emisisti, &c.* qua ratione nomina confundant, ac Bullæ verba corrupto sensu interpretentur, planè ignoro. Nam si, qui Eremos, ac solitaria Monasteria colunt, ij communes Eremitæ censendi sunt; quid de Carthusiensibus, & Camaldulensibus Monachis sentiendum erit: qui cùm in Eremis vitam degant; Monachorum tamen nomine, atque appellatione fruuntur; quos si communes Eremitas nuncupes, parum à contumelia abfuerit. Quis Venerabilem Fratrem Cæsareum Spirensem S. Patris Francisci Discipulum, qui, vt scribit Franciscus Gonzaga, sub Innocentio Quarto Pont. Maximo: circa annum à Mundi Redemptione 1244 ab Ordinis verò institutione 35. cùm Minorum Ordo, & annuos redditus, & rerum immobilium dominium, ac pro-

Fratres Minores Eremiticam vitā ducentes reconsentur.

Fran. Gonz. de orig. Sec. Vel. p. 1. c. 4.

prietatem (in communi tamen) primæuâ illa paupertate: quæ totius Minoritici ædificij firmiſſimum fundamentum, ac tutiſſima baſis eſt, vtcunque relegata, ex Pontificia diſpenſatione admiſiſſet: aliquot Patres paupertatis Zelotes, qui deinceps ab eo Cæſareni dicti ſunt, ſyluas, atque ſolitaria loca petentes, ibidem per ſexaginta & tres continuos annos, iuxta primæuam Franciſcani Ordinis inſtitutionem perſeuerauerunt: à quibus prima Ordinis Reformatio ſumpſit exordium: Eremitam cum ſuis nuncupandum ſentiat? Tametſi ſyluas, ac Eremos, ad Regulam perfectiùs obſeruandam, & antiquam ſancti Patris inſtitutionem ſectandam incoleret? quin potiùs omnes veri, ac perfecti Fratres Minores, ac Ordinis Reformatores cenſeri debeant, vt prædictus Auctor affirmat.

VIII. Poſt hunc Frater Angelus Cingulanus, qui, & Clarenus à Monte Claro, vbi is cum ſuis pedem fixit, ac Monaſterium extruxit, olim dictus eſt; vnde & eius Aſſeclæ Clareni nuncupati fuêre: cùm Regulæ (vt idem Auctor refert) quam & fideliſſimè, acutiſſimèque expoſuit, ſtudioſiſſimus eſſet, ſub Adulpho Germanorum Imperatore, circa annum 1294. à Cæleſtino V. qui tunc totius Eccleſiæ Militantis clauum tenebat; cui etiam familiariſſimus fuit: ſolo perfectioris Regularis Obſeruantiæ ſtudio incenſus Diploma, quo ſibi vitam Eremiticam, quam ex eiuſdem ſummi Pontificis auctoritate ſolus aliquandiù coluerat; cum alijs ſibi adhærentibus ducere, Fratres ad illud vitæ inſtitutum recipere, atque aliqua loca in ſolitudinibus erigere liceret, impetrauit. Quis eum cum tota Clarenorum familia, qui perfectam Seraphicæ Regulæ obſeruantiam profitebantur; ob id communes Eremitas, à Minorum Ordine diſſutos, vnquam appellandos cenſuit? Cùm ab his prima, vel ſecunda Ordinis Reformatio exorſa fuerit. Vt teſtatur Gonzaga his verbis. *Ab hâc igitur Clarenis ſecunda, vel potiùs prima Franciſcani Ordinis Reformatio poſt eius inſtitutionem exordium ſumpſit. Nam Cæſareni de quibus ſuperiùs, extincto eorum capite, Venerabili ſcilicet Patre Fratre Cæſareo Spirenſi, derelictos à ſe Conuentus repetere compulſi ſunt: Et ſi qui fuerunt alij, qui in perfectiorem vitam inhiantes, omnem rerum proprietatem à ſe eliminatam exoptarent: ne tamen rerum nouatores haberentur, ſuis ſe pellibus continentes, meliori, quo poterant, modo non abſque maximo animi dolore, cæteris comminebant.*

B. Angelus Clarenus Ordinis Reformator. Gonz. ibid. n. 5.

IX. Hi igitur, cùm Eremiticam ſub Franciſco Patre vitam ducerent; haud tamen veri, ac perfecti Fratres Minores eſſe deſierant: immò & alijs perfectiores, quò B. Patris veſtigijs preſſiùs inhærentes, ſyluas, ac lucos ad perfectam Regulæ obſeruantiam quærebant.

X. Quamobrem, qui Capucinos Fratres idcircò ad communes Eremitas reiiciunt, quòd in Bulla Eremiticam vitam ducere deſcribantur: ij planè quid Religioſis Eremus ſit, ſe ignorare oſtendunt. Eremitica enim vita Religioſis viris, non ad ſpiritualis vitæ tyrocinium, ſed ad profectum datur. Ad Eremum confugiunt, non vt à vitijs tantùm abſtineant: ſed vt Deo perfectiùs adhæreant. Non vt ſæculum fugiant: ſed vt ab omni hominum conturbatione liberi, in abſcondito diuinæ faciei cæleſtium contemplationi vacent. Quemadmodum de illis Pſalter olim cecinit. *Abſcondes eos in abſcondito faciei tuæ à conturbatione hominum.* Non denique vt Regularem diſciplinam, quam ſemel profeſſi ſunt, abiiciant: ſed vt ex aſſidua mentis in Deum eleuatione, & ſedula omnium virtutum exercitatione, perfectiſſimam aſſequantur. Beatus Pater Franciſcus Eremos, ac ſolitaria loca quærebat, vt gemitibus compleret, & Chriſti Domini Paſſiones lachrymis proſequeretur. Eremus perfectorum ſchola eſt, in qua ſurſum in Deum ferri, cum Deo colloqui, eique perfectè adhærere diſcunt. Audiant tandem, Laurentio Iuſtiniano teſte, quid Eremus, ac ſolitudo Religioſis viris præ cæteris conferat.

Vita Eremitica quid Religioſis viris.

Pſal. 30.

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. REFORM. CAPVC.
1528. 5. 10. 4.

O ſolitudo Deo dicata (inquit) *quàm amabilis es, & quàm ardenti deſiderio concupita ab his, qui nouerunt te, téque illis delectabilem reddiderunt. Tu namque humilitatis es ſpeculum, tu diuini Amoris cuſtos, tu propriæ cognitionis magiſtra, tu ſcientiæ ſchola, teſtis conſcientiæ, futuræ felicitatis imago, accuſatrix ſcélerum, vitiorum detectrix, veritatis amatrix, innocentiæ decus, ſecretorum cæleſtium cognitrix, contemplationis prauentrix, origo compunctionis, Cæli ſcala, latitudo maxima, orationis portus, tranquillitatis habitaculum, paſſionum ſpiritualium interemptrix, peruigil mentis cuſtodia; non dormitans affectio, prudentiæ comes, diſcretionis oculus, latens profectus, dulcedo cordis, ſpei fons, ſponſi cæleſtis receptaculum; Dei & hominum mediatrix. O quam præclara ſunt præconia tua, ſolitudo ſancta, tutæ diuitiæ, laudabilis actio, ſucceſſus lætus, ſecura poſſeſſio, conuiuium iuge, ac delicata cibaria: frequentiſsimè ſapientiæ illuſtraris radijs, gaudio perfunderis, eleuaris in Cælum, & pace repleris. Sinum quippe tuum dilatas, & iucundiſsimè ſuſcipis humiles, mente pacificos, orationi inſtantes, deuotionis auidos, atque guſto ſápido diuina guſtantes.*

Laur. Iuſt. de Vit. ſolit. Eremus à Patribus maximè cōmendatur.

XXII. Hinc perſpicuum eſt; cùm primi illi Reformationis Patres ad Eremos, ac ſolitaria loca ſecedere; atque in his Eremiticam vitam ducere à Pontifice petiêre: in id potiſſimùm animum intendiſſe: vt mentem ab omnium rerum cupiditate ſolutam citiùs ad Deum transferrent: & perfectam Regularis Obſeruantiæ diſciplinam, in Eremis aſſequerentur: ſimulque Beati Patris Francíſci mentem, ac gaudium implerent, qui ſolitaria loca, velut quietis amica, magis quàm vrbana diligebat: immò & Deo reuelante didicerat, eò Minorum Ordinem vocari; vt vitæ Anachoreticæ contemplationem cum Monaſticæ, ac Regularis actione maritaret. Quo fit, vt Monaſteria vt plurimùm ab vrbium frequentia remota, velut magis diuinæ Fratrum Minorum vocationi conſentanea, eligeret.

Capucini, ab initio Fratres ſuos ducere po ſtulauerint.

XXIII. Hic igitur primæuus fuit huius Religionis ſpiritus: quo, & Matthæus, & Ludouicus ducti, priori Diplomate à Pontifice impetrauerant, vt à reliquo Ordinis corpore ſeiuncti, ad Eremos ſe conferrent, in hiſque puriùs, atque auſteriùs Regulæ obſeruantiæ vacarent: quare haud mirum eſt, quòd ſemel arreptum ſolitudinis ſtudium, quod Deo proculdubio inſpirante conceperant, inſequentes, illud ſibi ab Apoſtolica Sede in Bulla confirmari poſtularent.

XIV. Denique id præſertim in ipſo Reformationis exordio, neceſſarium fuiſſe, res ipſa clamitat. Cùm enim ſtabili Dei conſilio iam decretum eſſet, vt nouæ Reformationis proles ab antiqua Ordinis familia, non tantum vita: ſed & habitu, ac Religionis corpore diſtingueretur: planè opus erat, vt diſtinctum quoque, quo ab ea diſcerneretur, ab Apoſtolica Sede nomen acciperet; quoúſque aliud è Cælo illi inditum eſſet: ne ſi in eandem prorſus appellationem vtraque conſpiraret: inter eas confuſio aliquando oriretur. Neque id nouum, aut inſolitum fuit; cùm hac ratione ipſa quoque poſterior, Obſeruantium familia à priori diſtincta fuerit: quòd illi Conuentuales, hi de Obſeruantia ſunt appellati. Quapropter haud mirum, quòd accedente Patrum noſtrorum poſtulatione, Pontifici rectè viſum fuerit, vt ad conſtituendam Ordinum differentiam: illi, Fratres Minores de Obſeruantia, hi Fratres Minores de Vita Eremitica nuncuparentur.

XXV. Illud præterea Tertiò haud leuiter perpendendum eſt. Ex proprio Pontificis motu in Bulla explicato emerſiſſe: quòd noua huius Reformationis ſoboles Barbam deferat. Neque enim primos illos Reformationis Patres id vnquam à Pontifice poſtulaſſe legimus. Quod ſanè mirum videri debet, ob id potiſſimùm, quòd eo tempore, ac longe antea totus Patrum Obſeruantium Ordo Barbam radere conſueuiſſet. At quanquam id Pontifex ſtatuere viſus fuerit, vt ampliori quadam differentia Reformationem ab Obſeruantium familia diſcerneret; nouæque huius Reformationis prolem ſub Minorum Con-

uentualium, qui barbati incedebant, obedientia militantem indicaret: id tamen haud abſque Dei conſilio factum eſſe, ratio ipſa ab Inſtitutoris conditione hauſta, facile perſuadet. Cùm enim B. P. Franciſcus Minorum Ordinis Inſtitutor Chriſti Domini, cuius diligentiſſimus imitator fuit, & Apoſtolorum exemplo Barba vſus fuerit; quem prima illa quoque Ordinis ætas ſequuta eſt: æquum ſanè erat, vt qui antiquam habitus formam, quam is ab exordio inſtituerat, in Orbem reuocare parabant, in Barba quoque deferenda B. Patriarcham imitarentur; vt perfectam illius effigiem aliquando inter homines præſeferrent.

Capucini barbam deferêtes, Chriſtum ac B.P. Franciſcum imitantur.

Nemini verò dubium eſſe poteſt; quin Chriſtus Barbam detulerit: cùm eius rei tam aperta ſint apud Scriptores ſacros teſtimonia; vt nemo id iure in quæſtionem reuocare queat. Nam de Chriſto illud Iſaiæ legitur: *Corpus meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus.* Quem locum ita illuſtrat Vatablus: *Volentibus ſcilicet vellere pilos genarum, & barbæ.* S. Brigitta quoque, S. Bonauentura, atque alij Patres, Barbæ Chriſti meminerunt; quam in eius paſſione auulſam, ac concreto ſanguine deturpatam, ſcribunt. At pilos Barbæ auelli poſſe, ſi Chriſtus Barbam non promiſiſſet, quis excogitare poteſt? Chriſti identidem vultus imago, quæ Veronicæ data: altera quoque quæ ad Abagarum miſſa, quas antiqua Patrum traditio, velut legitimas confirmat, Barbam referunt. Eadem quoque in Sanctiſſima Sindone, qua Chriſti corpus inuolutum, tumulo reconditum fuit, quæ in Taurinenſi Vrbe, maxima Reguli illius religione, ac populorum veneratione aſſeruatur; vera Chriſti Domini Corporis, ac vultus imago, cum Barba, non hominum arte: ſed diuina planè virtute effigiata cernitur. Denique id omnium hominum, linguarum Pictorum, ac totius Orbis vox, ac teſtimonium eloquitur. Quòd ſi id apud omnes ſacrum, ac certum haberi debet; hoc ipſum de Apoſtolis negari vaniſſimum arbitror; cùm id in Chriſto Domino, ac Magiſtro haberent, quod imitarentur. XVI.

Iſa. 50.

Vatablus in c. 50. Iſa. S. Brigit. l. Reu. cap. 51. Damaſc. de fid. ort. l. 4. c. 17. Conc. Nicen. 2.

Chriſtus Dominus barbã detulit, quẽadmodum & B. Franciſcus.

De Beato Franciſco id nonnulli recentiores in quæſtionem fruſtra vocare, ac tenebris inuoluere tentarunt; quos tamen ipſum Euangelicæ vitæ exemplar, quod ſibi ille ſequendum præſcripſerat, non obſcurè redarguit; neque enim vir Euangelicus, qui tam perfectam Chriſti Domini imaginem conſecutus eſt, vt ipſa quoque illius vulnera in carne ſua referret: à Barba abſtinuiſſet: quam in Chriſto, vt lut in prototypo præceſſiſſe intelligeret. Eos quoque antiquiſſimæ illius Imagines, vel eo adhuc viuente, vel ſtatim poſt ipſius obitum depictæ, erroris euincunt. Ipſe tandem Ioachim Abbas, qui integro ferè ſæculo (vt ferunt) Beatum Franciſcum præceſſit, ac de illo vaticinium illud edidit: *Veniet homo inſignitus charactẽribus Ieſu Chriſti*, cùm opere muſiuo illius effigiem, Sacris Stigmatibus ornatam, & Capucinorum habitu indutam, Venetiis delineandam curaſſet: Barba quoque oblonga, mediocri tamen decoratam, oſtendit. Quo fit, vt Pontifex nihil ab Ordinis Minorum Inſtitutore, ac inſtitutione alienum præſtiterit, cùm Barbam Euangelicis viris deferendam præſcripſit. XVII.

Equidem non ignoro, illud à quarto, & quinto Concilio Carthaginenſi, anno 381. & 398. decretum emerſiſſe: vt Clerici, neque comam, neque barbam nutriant: cui haud obſcurè ſuffragatur Canon Concilij Lateranenſis ſub Leone X. quo id quoque Clericis interdicitur. Neque inficior, hunc antiquum fuiſſe Eccleſiæ Occidentalis morem, vt Barbam raderet: quo ab Orientali diſcrepare viſa eſt, quæ barbata incedebat: cuius diuerſitatis cauſa ea eſſe cenſetur: quòd in Oriente tam Græci, quàm Iudæi, ac cæteræ nationes barbatæ incederent: ij enim Barbam, quod ſit virorum inſigne, more Androgynorum vellere, aut cute tenus radere, turpe exiſtimabant. Quapropter ita de ea ſcribit Clemens Alexandrinus. *Deus voluit fœminam quidem eſſe glabram, ac leuem: ſola coma, ſicuti equum iuba, ſponte naturæ exultantem. Virum, cùm ſicut Leones barba ornaſſet, virilem etiam fecit, hirſuta pectore: quod quidem eſt roboris, & imperij indicium.* Et pluribus interiectis addit: *Si quis autem barbæ* XVIII.

Cõcil. Carthag. IV. & V. Concil. Lateran. ſub Leone X. ſeſſ. 9.

Deus olim barbam raderent, aut promitterent. Clem. Alex. Pedag. l. 3. c. 3.

tem Barbæ nonnihil tondeat, ea tamen non eſt omnino denudanda: eſt enim turpe ſpectaculum, barbaque ad cutem vſque tonſus non videtur multum abeſſe à vulſione, & læuore.

XIX. In Occidente verò, ac potiſſimùm Romæ, cùm Barbam radere (vt Auctor eſt Gellius) haberetur tanquam quoddam nobilitatis inſigne; ex quo à Dione Adrianus Imperator notatur, quòd præter Romanum morem primus omnium Barbatus inceſſerit: Chriſtiani quoque Romæ agentes, ſicut cæteri Barbam abraderent; haud mirum, quòd idem mos Clericis, ac Monachis quoque communis eſſet; ac tandem Occidentalibus in Canonem migraret. Porrò ſenſim ille vſus immutatus eſt, cùm Gothi diutiùs Romam, atque Italiam incolerent; atque adeò contrarius ferè vbique irrepſit; vt vix in paucis quibuſdam Eccleſiis, ac Religionibus ritus ille integer perſeuerauerit. Sed licèt alij Barbam tondeant, radant alij, rurſus alij Barbam promittant; cùm nulla id lex prohibeat, vnicuique citra vllam fidei, aut morum iacturam, in ſuo ſenſu abundare liberum eſt. Gell. l. 3. c. 4. Dion. in Adrian.

XX. Cæterùm, eùm vnius, eiuſdemque rei plures ſignificationes, & myſteria eſſe poſſint; ſicuti qui Barbam radunt, eo præſertim myſterio commendandi ſunt, quòd abiicere ſe ſuperflua, neceſſariiſque contentos eſſe profitentur: ac præterea cùm Barbam radere maximi olim mœroris, ac luctus Hieroglyphicum eſſet; id maximè Monachis conuenit, qui teſte Hieronymo, plangentis officium exercent. Ita, & qui Barbam promittunt, dummodò eam effœminatè non nutriant, aut diſcerniculo diſcriminent, quod ex Clementis ſententia, tanquam molle, ac delicatum damnatur, altero non aſpernando myſterio ſunt laudandi, cùm præter virilitatis indicium, quod aduerſùs animi vitia, ac cupiditates, quibuſcum illis pugnandum eſt, præſeferunt: eò Apoſtolicam auſteritatem, atque aſperitatem, ab omni mollitie alienam, quæ Religioſos maximè decet, demonſtrent: (Intonſa namque, & inculta barba rigiditatem, & ſui, Mundique contemptum indicat) In ea ſe Chriſti imitatores oſtendunt, qui cum Barba, dum inter nos mortalis vixit, vſus fuerit: ea certè intonſa, & inculta vti, non niſi virtutis ſignum, Religionis teſtimonium, delitiarum contemptus argumentum, & cæleſtis, ac perfectæ conuerſationis exemplum eſſe poteſt: iis præſertim, qui antiqua ſui Patris, ac Fundatoris inſtitutione freti, ad perfectam, ac integram ipſius normàm ſeipſos componere, atque illius apprimè veſtigiis inhærere optant. *Varia Barbæ ſignificationes explicantur.* Hieron. cit. Vigil. cap. 6. Conſt. Apoſt. lib. 1. c. 4. *Barbam deferre Apoſtolicæ auſteritatis teſtimonium.*

XXI. Præter hæc, alia quoque, quæ ex hac Bulla erumpunt, obſeruatione digna hìc attingenda ſupereſſent: præſertim quæ de Ludouici, & aliorum ex Ordine egreſſu: quem quidam Apoſtaſiæ crimini adſcribere non verentur, quos tamen Pontifex abhac calumnia liberat. Quæ etiam de quadrati Caputij forma, & communis habitus mutatione tam facilè impetrata. Præterea, quæ de nouæ Reformationis ſeparatione, quæ illi ſtatim in ipſo ortu, à toto Ordinis corpore adiudicata fuit, quam prior Obſeruantium, Religio vix poſt multa temporum interualla, conſequi potuit. Quæ item de ampliſſimis priuilegiis, quibus ea à primis ſuæ natiuitatis incunabulis, præter morem ab Apoſtolica Sede copiosè illuſtrata fuit, in Bulla explicantur. Poſtremò quod maximè admirandum eſt, quòd tam arduæ res, tam facilè, & ferè dixerim, abſque conſilio à Pontifice, grauiſſimo alioqui Viro, maximiſque in rebus probatiſſimo, conficerentur. Id ſanè cæleſte hìc Dei conſilium adfuiſſe: quo, & Pontificis mens ad agenda inſtrueretur, & cuncta ex ſuperni Numinis ductu diſponerentur, non obſcurè indicat.

XXII. Verùm ne longiùs quàm par eſt, à rerum narratione digrediar: Ad Ludouicum redeo: qui optata tandem Bulla potitus, qua illi, & quadratum Caputium, & antiquũ Beati Patris Franciſci habitum deferre, & Reformationis familiam propagare, & loca ædificare, & Congregationem inſtituere, Apoſtolica auctoritate datum fuit: ex qua denique Capucinorum Religio, hoc anno 1528. & hac die, quæ

Hoc anno Capucinorum Religio exorta.

decimatertia Iulij fuit, Deo benè aſpirante, ſua feliciſſima tulit auſpicia: gratis Deo Auctori ex animo perſolutis, mox cum Raphaële Camerinum reuertiturubique lætiſſimè à Catharina Duciſſa excipitur: quæ cùm ardentiſſimo ad Reformationis incrementum, ac propagationem ſtudio ferretur, vt omnem aduerſariis viam præcluderet, qua vel Ludouicum, ac cæteros falſis criminationibus (vti ſolebant) opperetere, vel nouæ Reformationis fœtum machinis vllis aggredi poſſent: re cum Epiſcopo Camerinenſi, qui & is Reformationi fauebat, communicata, curat; vt quamprimùm publica preconis voce, ac buccinarum clangore, Bulla per omnes Vrbis partes peruulgetur. Eandem quoque Epiſcopus, in publicis Miſſarum ſolemniis, populis promulgari iubet. Porrò huius Bullæ fama in vulgus diſſeminata; vix explicari poteſt, quanta vniuerſos lætitia affecerit, qui pia Matthæi, Ludouici; atque aliorum Fratrum erga ipſos ſtudia, ac officia non ſemel experti fuerant: quapropter cuncti mox Ludouico gratulari, omnes nouæ Religioni fauſta acclamare, ac benè auſpicari cœperunt.

Religionis Bulla Camerini Praconis voce publicatur.

At verò Deus Opt. Max. qui diuinæ prouidentiæ manu obſtetricante Reformationis fœtum eduxerat, atque in lucem protulerat: in ipſo ſuæ natiuitatis exordio, nomen quoque, quo appellaretur, atque ab aliis Ordinis Reformationibus dignoſceretur, non hominum ingenio elaboratum, aut ad placitum inuentum: XXIII.
quadam ratione, ac conſilio excogitatum, illi imponendum ſtatuit. Nam vix noua hæc Reformationis proles in publicum prodire, & per Vrbem incedere viſa eſt; mox pueri turmatim *Capucinos*, *Capucinos* non tam irridentes, quàm reuerentes acclamant. Quod cùm arti, aut induſtriæ, qua ſimplex, ac tenella illa ætas prorſus vacat, adſcribi minimè poſſet; à Deo proculdubio, qui linguas infantium docet, ac plerunque rerum diuinarum peritas efficit, profectum intelligitur. Id verò vel eò maximè perſpicuum fit: quòd ea appellatione in vulgus dimulgata, quaſi e Cælo dilapſa eſſet; non alio, quàm Capucinorum nomine ab eo tempore nouæ Reformationis proles vbique appellari cœpta. In hanc ſententiam conſpirat Auctor Hiſtoriæ Romualdinæ, qui rē paucis verbis attingit, ita ſcribens: *Puerū poſt eos acclamātibus, Capucinos, ea acclamatione tale illis nomē remānſit, & ex ore infantum perfectā eſt laus.*

Capucinorū appellatio à pueris primū exorta.

Romuald. I. 3. c. 14.

Atque vt hanc nominis appellationem à Deo effluxiſſe, nullus vnquam in dubium reuocaret: hoc ipſum non longè poſt altero puerorum teſtimonio, cùm primùm in Calabria Capucinorum Reformatio cœpit emergere, confirmatum fuit. Nam ſimulatque Ludouicus Rheginus, alijque Calabræ illius Reformationis Patres, nouo illo habitu induti, & quadrato Caputio obtecti apparuère; eodem planè modo & Pueri turmatim *Capucinos* exclamarunt; quemadmodum ſuo loco fuſiùs explicabitur: vt inde perſpectum fieret, in ea nominis nuncupatione ineffabili quodam modo Deum perfectam huius Reformationis laudem collocaſſe; & ex ore Infantium, & Lactentium Capucinorum nomen eduxiſſe. XXIV.

Capucini apud Calabros à pueris acclamati.

Quodnam verò Dei in huius Cognominis impoſitione conſilium fuerit, paucis indagare lubet. Atque in primis cùm illud certum ſit, tunc primùm veram B. Franciſci habitus formam, quæ à Caputio potiſſimùm pendet, reſtitutam fuiſſe, cùm noua hæc Reformatio emerſit. Hinc diuino conſilio factum eſſe creditur, vt ea nomen à Caputio auſpicaretur; quo renouati Caputij, atque antiqui B. P. Franciſci habitus reſtituti, laus eam perpetuò comitaretur: puerique Capucinos acclamantes, veram B. P. Franciſci habitus formam in Orbem rediiſſe, velut totius Orbis voce congratularentur. XXV

Præterea cùm in Minorum Religione inſtituenda, ac nuncupanda illa Dei mens, ac propoſitum fuerit: quemadmodum B. P. Franciſcus dicere ſæpè ſolitus erat; vt qui in eam adſcriberentur; potiſſima in profundiſſima ſuiipſorum abiectione, ac humilitate, fundamenta iacerent. Id enim Minorum nomen inſinuat: quaſi qui cunctis hominibus Minores, atque humiliores eſſe debeant. Illud ipſum quoque, in hac Ordinis Reformatione nouo hoc Cognomento declarare, ac confirmare vo- XXVI

Capucini omnū Humilitatis imago.

luit

sit; quam ideirco Capucinorum cognominari statuit: quæ diminutiua vox est, à Caputio hausta: vt qui huic militiæ nomina dant, eo nomine admoneantur, se non modò Minorum humilitate frui debere; sed maiori (si fieri possit) abiectione, ac humilitatis contentione discant cunctis subiecti esse. Neque enim Caputiati, quo nomine ij appellari solent, qui caputia gerunt: sed Capucini nuncupantur: quæ cum diminutiua dictio sit, paruum Caputium insinuat: quapropter qui in hanc Congregationem vocantur, ea appellatione addiscere debent, ab iis non vulgarem, aut communem humilitatem tantummodò, quæ rudi illo Caputio significatur, sectandam: sed præstantiorem, ac profundiorem quendam humilitatis gradum, qui Capucino, aut Caputiolo indicatur, illis amplectendum esse, atque eos ipsis humilibus humiliores esse debere. Denique cùm Capucini vox ad habitum potiùs, quàm ad personã spectet (Capucini enim vox apud Italos vbi primum inuecta est, paruum Caputium indicat) Qui Capucinorũ nomen sibi vendicant, meminerint, se profundissimam, quoad excogitari potest, humilitatem cum eo simul induere debere; atque humilitatis, & abiectionis signum, ac testimonium in capite gestare. Quo fit, vt cùm Capucini ab hominibus nuncupantur: simul atque ad maximæ humilitatis officium se vocatos agnoscant.

XXVII. His itaque de Capucini cognomento elucidatis, ad Matthæum venio, qui cùm per Camerinensis Agri Oppida Dei Verbum disseminaret, de Ludouici reditu per literas certior factus, Camerinum statim cum Paulo conuolat; vbi impetratam à Pontifice Bullam, qua tunc primùm in vnum Religionis corpus assurgere cœperant, sibi mutuò gratulantes, Deo Opt. Max. quem rei totius Auctorem agnoscunt, summas, quas possunt, ex animo gratias agunt. Mox verò Ludouicus Matthæo, ac Paulo Congregationi associatis, cum his de domicilio sibi eligendo consilium init. Potrò re cum Catharina Ducissa communicata, cùm ea de Conuentu illis proprio ære extruendo iam apud se cogitasset, illos ab ea deliberatione penitus alienos offendit: ij enim perexigua aliqua tantùm domo contenti, in qua necessaria duntaxat habitatione fruerentur; nec dum Monasterium extruere sibi in animum induxerant: donec illos Dominus pro sua voluntate vberiùs multiplicaret. Id verò illis idcirco propositum fuit: vt inter ipsa Reformationis initia minus rerum humanarum curis ob ædificationem implicati, magis diuinis rebus vacarent: tum etiam altissimæ rerum paupertati maiori studio incumberent, quam domorum ædificatione violari maximè metuebant.

Matthæum & Paulus Congregationi associatur

XXVIII. Erat propè Camerini vrbem, extra Annunciationis Portam, Sacra quædam Aedicula B. Christophoro Martyri dicata, quæ mille quingentorum circiter passuum spatio ab Vrbe distabat: cui cùm tenuis domuncula coniuncta esset, quam Sacerdos, qui in ea Aede sacra faciebat, habitare consueuerat: in ea Ludouicus, ac cæteri, re cum Sacerdote composita, primum sibi domicilium parant. Verùm cùm eam angustum esset illius domus spatium, vt communi ipsorum, ac Sacerdotis habitationi non sufficeret; torque incommodis premerentur, vt necessariis quoque rebus carerent, sine quibus neque hominum vita honestè transigi, neque interioris hominis cultus rectè exerceri potest: post aliquod temporis curriculum, percrebrescente præsertim eorum numero, qui tum ex Obseruantium Ordine, tum etiam ex sæculo ad nouæ Reformationis sinum confugiebant: inde in quoddam Hieronymianorum Cœnobium D. Hieronymo consecratum, quod Camerino trium milliarium spatio abest, transmigrare cogitant. Erat illud Cœnobium, quod volgò Colmenzonum appellabatur, iuxta S. Marcelli Oppidulum; olim quidem florentissimum, tunc verò temporum vetustate prostratum, ac penè diruptum: quod cùm vix duo illius Ordinis Monachi, ad prædiatoria vectigalia exigẽda, incolerent. Illud Catharina Ducissa à Monachis impetratum, qua parte collapsum fuerat, cùm nonnihil instaurandum curasset; quò commodè Fratrum habitationi, in aliquod tempus saltem, deseruire posset: in id pusilla noua Reformatio-

Primum Capucinorum Domicilium in Æde S. Christophori.

Inde Colmenzonum migrant.

ſuis familia, velut in hoſpitium ſe recipit, primumque ibi in alieno domicilio, pauperum more locum eligit.

Iam verò ex hoc loco nouæ Reformationis fama vbique diſſeminata, pleti- XXIX.
que ex Obſeruantium familia, qui ad perfectiorem Regulæ obſeruantiam anhelabant, hoc tempore ad Reformationem conuolant. Inter hos quinque eximiæ virtutis Fratres fuêre; qui nouæ Reformationis ortum ignorantes, hoc anno ab Apoſtolica Sede Diploma impetrauerant (cuius in calce huius Voluminis forma proprijs verbis exarabitur) quo ſibi extra Ordinem Regulam obſeruare licebat. Hi cùm de Bulla Ludouico, & fratri à Pontifice conceſſa; inſtitutaque Reformatione accepiſſent, hac fama commoti, ad Ludouicum, vt Reformationi aſſocientur, accedunt: à quo benignè recepti inter primos annumerantur, qui virtute, & vitæ ſanctimonia Religionis Capucinorum primordia illuſtrarunt. Horum nomina ſunt, F. Matthæus Leopolitanus, F. Petrus Appinianenſis, F. Antonius à Penna Billiorum, F. Paulus à Colleamato, & F. Bernardus Offidanus laïcus. Poſt eos alij quoque tres ad Capucinos migrant: nimirum F. Ludouicus Vrbinas, F. Franciſcus Maceratenſis, & F. Iacobus Eugubienſis. Inter eos autem, qui relictis rerum ſæcularium exuuiis, hoc tempore ad Religionis gremium aufugerunt: primi fuêre Bernardus à Foroſempronio, & Ioſephus à Colleamato, Oppido Fabriani: quorum prior cùm Hieronymus antea, nomine in ſacro Baptiſmate ſortito, vocaretur: ea ratione Bernardus à Ludouico appellatus fuit, quòd is primus ex ſæcularibus viris Capucinorum Ordini nomina dederit: quamobrem Beati Patris Franciſci inſtar, qui Ordinis Minorum Primogenitum Bernardum à Quintaualle habuit, eodem quoque Ludouicus Bernardi nomine hunc appellandum voluit. Alter verò, qui Petrus Matthæus antea ſæculari nomine vocabatur: cùm decimum octauum annum attigiſſet, à Deo, quem ab infantia timere, ac colere didicerat, in benedictionibus dulcedinis præuentus: Mundo, ac mundanis omnibus valedicturus, ad Ludouicum acceſſit: qui cùm feruidum ipſius animum agnouiſſet; eidem ſignificat. Si Ordinem ingredi vellet, vniuerſa, ne induſio quidem ſibi relicto, illi deſerenda eſſe. His auditis Adoleſcens protinus domum redit, diuinoque ſpiritu accenſus, quaſi verbotenus Ludouico parendum eſſet, exutis veſtibus, detractis calceis, ipſoque induſio abiecto: cùm vix linteolum ſibi ad verenda obtegenda reliquiſſet: nudus coram Patre ac Matre apparens, ab iis genuflexus benedictionem petit; qua, non abſque profuſiſſimis lachrymis à Parentibus impetrata, eodem modo ſe coram Ludouico ſiſtens, qui eo tempore cum Paulo Clodienſi per Colleamati Oppidum iter faciebat, ab eo Religionis habitu donatur. Horum omnium vita pluribus virtutibus illuſtris, anno, quo ex hac luce migrarunt, fusè poſthac exaranda erit.

Quinque Fratres de Obſeruantia ad Capucinos migrant, & alij complures.

His præterea, & alij quatuor hoc anno ex Obſeruantium familia acceſſêre: XXX.
nimirum Frater Auguſtinus à Tipherno Metaurenſi, Frater Archangelus à Matelica, vnà cum vterino Fratre, & Frater Silueſter Tignienſis, qui cùm ad decimum octauum vſque numerum excreuiſſent; Ludouicus alterum quoque Monaſteriolum Monte-Meloni, quod eſt Agri Camerinenſis Oppidum, ipſa præſertim Catharina Duciſſa poſtulante, extruendum curat: quæ cùm ibi quamplurima prædia, remque domeſticam multam poſſideret, eò ſtatis anni temporibus concedebat.

Monte-Melono alter Conuentus extruitur.

Tantus porrò in domorum, ac ſacrarum Ædium ædificatione Ludouico, XXXI.
ac cæteris illius æui Patribus paupertatis zelus, ac ſtudium inerat: vt in ipſa Eccleſiarum ſtructura, non modò Camerata teſtitudine; verùm & ab omni trabium politiori dolatura cauerent; vixque cæmento ad eatum ædificationem adhibito, eoque ſacræ Ædis parietibus ruſticè duntaxat delinitis, ab omni tectorio opere abſtinerent. Atque vt ſibi omnia reſponderent, ea Eccleſiarum erat anguſtia, vt vix quinquaginta, vel circiter, Viris ſpatium

relinqueret

relinquerent: ita vt ipsa quoque Dei Ædes altissimæ paupertatis excellentiam commendaret.

XXXII. Cæterùm in reliqua domus structura, id illis semper, velut sacrum, ac legitimum fuit; vt luto pro cæmento vt plurimùm vterentur. Cellulas in eam breuitatem, & angustiam contraherent: vt præter lectulum solis tabulis stratum nihil caperent: ita vt brachia in alterutram partem extensa vniuersos Cellulæ parietes, qui vimine texti, vel nudi, vel luto contecti apparebant, manu contingerent. Cellularum fores adeò breues, & arctæ erant; vt neminem, nisi curuo corpore, ac profundè inclinato intùs reciperent. Omnia denique tam vilia, tam rudia, tamque ignobili opere fabrefacta cernebantur; vt nemo in ijs quicquam, præter summam rerum pauperiem ad viuum effigiatam, conspiceret. At neque huic multò absimilis est, Ecclesiarum, ac Domorum ædificatio, quæ post integram annorum centuriam, etiamnum in tota Capucinorum Religione, vsu, ac Constitutione recepta est: tametsi ob Fratrum multitudinem, quæ, Religione longè, latéque dilatata, cœpit excrescere, ampliores domos ædificari necesse fuerit: in quibus tamen & altissimæ Paupertatis Regulæ, & arcta rerum omnium mensura in ædificatione præscripta inuiolata lege obseruantur; quemadmodum ex generalibus Constitutionibus perspicuum est, quæ vbique in toto Ordine integrè custodiuntur.

Ædificiorum paupertas explicatur.

XXXIII In his igitur nouæ Reformationis primordijs, solido paupertatis, austeritatis, assiduæ orationis, ac cæterarum virtutum fundamento confirmandis, dum Ludouicus, Matthæus, ac cæteri egregiam operam nauant: immanis lues, quæ velut bellorum fœtus, ea, vt plurimum sequi solet, priùs Romanam Vrbem inuasit, dein breuissimo tempore per totam Italiam serpens, hoc tempore Camerinensem quoque Agrum occupauit: vbi tam dirè in homines grassari cœpit, vt facilè omnibus exploratum esset, illud horrendum esse diuinæ vindictæ genus; quo Deus infensus immania hominum flagitia, quæ Italiam pènè vniuersam corruperant, persequi decreuerat. Nam pestifero, ac lethali hoc morbo Vrbem ipsam Camerinum inuadente, tanta mox illius vastitas subsecuta est: vt cùm lues innumeros quotidiè vtriusque sexus homines depasceretur, omniaque funeribus plena essent: luctus, mœrores, eiulatus, quæstulæque languentium voces vndique personarent: demùm minus esset quod olim Vates de Troia occinuit,

Luctus, vbique pauor, & plurima mortis imago.

quàm quod in Vrbe infausta cernebatur. Nam quemadmodum de Ægyptiorum Primogenitorum plaga scriptum est, ita & hic nulla domus erat; quæ vel morientem non lugeret, vel suum mortuum non efferret. Horrere omnes, fugere, vitare contagium, suos deserere, conspexisses. Non necessitudo, non affinitas, non cognatio, non consanguinitatis vinculum, non propinquitatis iura seruabantur: quin & ipsa Christianæ pietatis officia, quæ diuino ipso naturæ iure, vel ægrotantibus, vel morientibus debentur; nulli ob morbi sæuitiam persoluebantur. Res planè, & ad terrendum omni metu formidolosior, & ad mouendum quauis calamitate acerbior: immò & ad cogitandum omnium opinione maior videbatur.

Dira lues Camerinum inuadit.

XXXIV Matthæus igitur, & ex fratribus duodecim, virtute præstantissimi, cùm tam immani clade Vrbem affici conspicerent, ardentiori charitatis æstu impulsi, Ludouicum, quem velut Superiorem venerabantur, adeunt; extremámque amantissimæ Vrbis calamitatem, illi animo obiicientes, ab eo supplices petunt, vt illis in Vrbem se conferre, peste laborantibus inseruire, aliaque pia charitatis officia, miseris in extremo vitæ periculo constitutis persoluere liceat. Eo enim futurum affirmabant, vt Deus ampliori benedictione Religionis incunabula prosequeretur. Neue pusillum familiæ gregem huic periculo exponere formidaret, quo plures pro Deo mortem contemnerent: eò ampliùs à Deo multiplicandos

Matthæi de Bassio, & duodecim Fratrum erga peste laborantes, charitas.

esse

esse pollicebantur. Ludouicus verò, cui & id paulò antè in mentem venerat, grauíque illa Vrbis calamitate animo excruciabatur, cùm Matthæi, ac aliorum propensum in illud charitatis officium studium agnouisset, animum laudat: opus commendat: nec tantùm piæ eorum postulationi annuit; verùm & graui illos sermone ad pium, ac religiosum opus cohortans, nonnullis eos monitis instruit: quæ vt efficaciùs eorum mentibus imprimat, hæc illos verbis affatur. Charissimi, & in Christo amantissimi Fratres: nihil est, quod Christianæ Religionis excellentiam magis apud omnes commendet, quàm pro Fratribus animas ponere, iisque in extremo tum vitæ, tum animæ discrimine adesse; qui omni ope destituti, iure à nobis subsidium exposcunt. Eo namque Dei, & Christi imitatores efficimur, qui pro omnibus animam suam posuit, semetipsúmque pro nobis immaculatum Deo Sacrificium obtulit. Demùm Saluatoris vox est, nos ad hoc ipsum excitantis: *In hoc cognoscent omnes, quòd Discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad inuicem.* Quòd si id Christianos vniuersos decet, qui Christo nomina dedêre: nobis tamen maximè incumbit, qui præter Christianum nomen, Euangelicæ quoque perfectionis normam, qua perfecta Christi Domini imitatio comprehenditur, nobis sequendam præstituimus. En opportuna hodie emergit occasio, obuiis profectò vlnis arripienda; qua vobis diuino munere in victimas, & holocausta, Deo in odorem suauitatis dátur offerri. Quid hoc animarum vestrarum sacrificio Deo gratiùs? Quid iucundiùs offerri potest? Qui enim vltrò pro aliorum salute, & Christi charitate mortem contemnunt, nihil ab iis abnegatur, qui pro Fide vitam profundunt. Quare maxima voluptate afficior, quòd animos ad paratas martyrij coronas erigitis. Nulla enim melior vitæ vsura, quàm quæ tẽporali pro Christi nomine Vita profusa, æternam, & nunquàm perituram recipit. En securis arbori admota est: falx messem sollicitat. Pallida mors æquo pede pulsat pauperum tabernas, Regúmque turres. Quid nobis de vitæ huius mortalis diuturnitate polliceri valemus? cùm & alios quotidie videamus sæuo hoc contagio abreptos? Nos si his charitatis officiis intentos mors offenderit, planè ad coronas euehet: sin autem superstites euaserimus, hæc nos pro Dei amore præstitisse, aliquando meminisse iuuabit: cæterisque fortè non aspernandum virtutis exemplum imitandum relinquemus; quo, & ipsi animas suas pro Deo contemnere discant. Christi tantummodò pro nobis in carne passi cogitatione armamini: vt non fatigemini, quasi qui viribus in labore deficiunt. Estote perfecti, sicut & Pater noster S. Franciscus perfectus fuit, qui leprosis, ac contagioso morbo laborantibus inseruiendum docebat.

Ludouicus Fratres ad pium Ægrotantium Ministerium animat.

Quædam Ludouici Monita à Minístrantibus obseruanda.

Verùm vt vobis, & morbo laborantibus labor vester vtilis esse possit, quædam vobis, velut in hoc opere præcepta obseruanda erunt, quæ mihi ante annos quinque; nimirum anno 1523. cùm hæc ipsa lues Camerini agros inuasisset, contagio illo infectis inseruienti plurimùm profuêre. Primum est, vt Deo prorsus innixi, omnem vitæ vestræ cogitatum in eum proiiciatis, cui cura est de vobis: nihilque præter Dei honorem, & spiritualem, corporalémque (si fieri potest) laborantium salutem animo versetis. XXXV.

Plena in Dei fiducia.

Mentis recollectio.

Secundum est: Ne ob corporalia pietatis obsequia, quæ laborantibus præstituri estis; in vobis spirituales animi exercitationes langueant: quin potiùs satagite, vt sedula Dei ipsius præsentia, atque attenta in eum cogitatione, qui laborum vestrorum scopus esse debet, magis in dies accendantur, ac ferueant. XXXVI.

Orationis studium.

Tertium: Cùm diem in laborantium obsequia insumpseritis, noctis partem orationi, ac diuinis laudibus tribui æquum erit: ne spiritus, ac charitatis ardor multiplici sollicitudine, ac hominum frequentia tepescat: sed feruentiores, ac robustiores ex oratione surgentes arduum, ac periculosum opus prosequamini. Post diumas horas ante lucem persolutas, Sacrum in ipso diei crepusculo deuotissimè facite: ægrotosque vestros diuinæ pietati commendare haud negligite: sic fiet, vt operi vestro vberior è Cœlo gratia addatur. XXXVII.

Quartum:

XXXVIII Quartum: Quisque suum sibi semper, quoad fieri potest, socium adiunctum habeat, neque ab eo, nisi fortè per aliquod parui temporis spatium separetur: vt Christi bonus odor sit in omni loco, minúsque Sathan inueniat, quo tentet: pleraque etiam accidere possunt, quæ socij opem, ac præsentiam efflagitent. Sapientis vox est. *Frater, qui adiuuatur à Fratre, quasi Ciuitas firma.* *Socij præsentia.* Proverb. 18.

XXXIX. Postremum est: Vt nemo vestrùm pecunias, vestes, aut alia laborantium bona, velut sibi concredita, ac depositata accipiat, vel eorum curam aut administrationem sucipiat: vt omne tum infectionis, tum scandali periculum effugiat: turpisque auaritiæ suspicionẽ, quæ inde aliis facilè suboriri potest, à seipso propulset: Cunctis denique manifestum sit. Vos, non laborantium bona; sed eorum animas, ac salutem tantùm expetere. Cæterùm Fratres, quæcunq; bona, quæcunque sancta, quæcunque pudica, quæcunque bonæ famæ sunt, hæc vobis commendo. Viriliter agite, & confortetur cor vestrum. Si Deus pro nobis animam posuit, & nos debemus pro Fratribus animas ponere. Ne vllo periculo terreamini; Deus enim vobiscum aderit, vel incolumitatem seruans, vel labores coronans. Hæc tam ardenti animo, & concepto spiritus feruore à Ludouico dicta sunt; vt cuncti in lachrymas, ac fletus se se effunderent, mortemque nihili pendentes se ad hoc Martyrij genus pro Christo subeundum, ardentissimos contestarentur. *Temporalium rerum administrationis fuga.* 1. Ioan. 3.

LX. Hi itaque duodecim Ludouici benedictione confirmati, Matthæo Duce, in Vrbem se conferunt, & Catharinam Ducissam adeuntes, se ad omnia laborantibus obsequia præstanda paratissimos exhibent. Eo Fratrum aspectu, ac verbis Catharinæ spiritus, qui graui illa populi calamitate penè consternatus iacebat, tunc primùm reuiuiscere, ac respirare visus est: verumtamen non parua ipsius animum tristitia angit, metusque haud leuiter sollicitat; ne pusillam hanc Fratrum familiam, quam in eo munere obeundo certo mortis periculo exponendam haud ignorabat, vix exortam mortale contagium extinguat. Quare haud facilè his assentiri poterat; ne nouæ, ac tenellæ Reformationis exordia ad exitium raperet. At Matthæi, atque aliorum sermonibus confirmata, cùm cæteros ad varia Camerinensis Agri loca abire permisisset: Matthæum duntaxat cum Paulo secum in Vrbe retinuit. *Matth. ut, ac reliqui Catharinam Ducissam adeunt, ac laborantibus inserviunt.*

XLI. Pergit itaque denum Fratrum classis aduersùs Mortiferam Luem, non Theriaco, aut Mitridatico Antidoto, non Viperea compositione, non odoratis Pastillis, non denique vllo Alexipharmaco: sed sola Christi charitate pugnaturi: Vixque ad sua quique loca dispertiti in Oppidis apparent, cùm populi mox velut è tumulo respirare; voces ægras extollere, Angelos, ac liberatores appellare, aç certæ salutis spem animo concipere videntur. His nostri vocibus commoti tam incredibili charitatis, ac fraternæ dilectionis ardore inflammantur, vt nullum vitæ periculum meruentes per domos excurrant; morboque oppressos, nulla sui cura, aut cautione adhibita, sedulò inuisant; quos. paupertatis angustia potiùs, quàm morbo languentes cernunt, aliorum abundantia, ac pietate subleuandos curent; laborantibus omni studio inseruiant, morientibus sacramenta administrent, ac piis cohortationibus prosequantur. Posthæc etiam mortuorum corpora manibus excipere, gremio suo reponere, occludere oculos, ora obturare, gestare humeris cadauera, decenter ornare, illis adhæresceere, amicè complecti, lauare accuratè, & linteo funebri inuoluere non tam horrent, quàm hæc illis officia persoluere gestiunt: ita vt mortem potiùs irridere, ac contemnere, quàm metuere; & ad se allicere magis, quàm refugere viderentur.

XLII. Quot è laborantibus cernere erat, qui cùm mortem priùs, velut horribilem formidarent, eorum piis hortationibus confirmati, eam postmodùm læti expectabant; ac velut amicam amplectebantur? Quot itidem, qui cùm graui peccatorum sarcina præmerentur: studium omne ad corporis curam, nullam verò ad animæ salutem conferebant, illorum ita sermone immutabantur: vt neglecta corporis cura, *Charitatis officia laborantibus impensa.*

nulli

nulli rei deinceps, præterquàm animæ incolumitati incũberẽt? Innumeros prætereo, qui pecuniarum, atque auri ſcriniola illis concredenda; plurimos, qui ad placitum egenis diſpenſanda; alios, qui in Conuentus extructionem expendenda offerrent; quæ illi ſapienter, obiecto Regulæ præſcripto, recuſabant. Quot, tunc malè parta reſtituere? quot, debita diu dilata reddere? quot, piè teſtamentis relicta exoluere? quot tandem ex Orci faucibus emergere viſi ſunt, quos aut vita ſuperſtes meliores reddidit, aut mors opportuna ad meliora ſuſtulit? Quo fit, vt ſæua illa lues, quæ multorum corpora ad poſtrema ſepulchri funera rapiebat; multorum quoque animas ad ſuperos feliciùs tranſmitteret.

His itaque Chriſtianæ charitatis officiis, Fratres tandiu incredibili pietate vacarunt; quoad ceſſante Dei ira, peſtiferum illud contagium, quod trium vel quatuor menſium ſpatio, in Vrbe, & agro Camerinenſi ſæuierat, Deo imperante euaneſceret. Porrò cùm tam grauis, ac periculoſus ille morbus eſſet; vt vel ipſo anhelitu, nedùm rerum, ac corporum attrectatione contraheretur: totque quotidie dira illa peſtis homines abſumeret, vt vix alij ſupereſſent, qui cadauera longiùs aſportarent. Sed ruerent ſuper mortuos viui; & ſupra ſepultum ſepultor ipſe procumberet: præſertim cùm nulla Fratres toto eo tempore ad luem propellendam præcautione, aut remedio vterentur; ſed diu noctuque ægrotantibus adſtantes, abſque vlla propriæ incolumitatis ſollicitudine; quæ neceſſaria erant, impigrè adminiſtrarent. An non diuinæ tantùm virtuti tribuendum eſt; quòd horum quemquam, nec peſtifer morbus, nec capitis quidem dolor inuaſerit? XLIII

Fratres omnes à Dei diuina virtute ſeruantur.

Cùm enim de Peſte, quæ olim Alexandriæ graſſata eſt, ſcribat Dionyſius Alexandrinus, referente Euſebio Cæſarienſi: quamplurimos ex his, qui ægrotantibus obſequia præſtabant, peſte ſublatos fuiſſe, his verbis: *Multi item, dum aliis ægrotantibus curam adhibent, illiſque vires reſtituunt: ipſi aliorum mortem in ſe deriuantes, vitam amittunt.* Et de grauiſſima illa totius orbis peſtilentia, quæ anno ſalutis 1400. in quem incidit Iubilæus, inter alias Hetruriæ Vrbes, Senas occupauit, referat Surius; igne illo peſtifero multos, qui in domo Hoſpitali Beatiſſimæ Virginis laborantibus inſeruiebant, abſumptos fuiſſe; inter quos cùm S. Bernardinus, adhuc adoleſcens ſæcularis, ſua ibi munera præſtaret, velut admiratione dignum recenſet: quòd æquam cum aliis funerum ſortem non ſubierit. Quid de noſtris ſentiendum erit, qui tam fera depaſcente lue, vt ipſos quoque qui antidotis ac præcautionibus vtebantur, è mundo tolleret, ne illos quidem attingeret? Quàm quòd, dum pium illud opus omni charitate, ac integro ſui ipſorum neglectu peragunt, Deum ſibi cuſtodem, ac præſeruatorem promerentur. XLIV

Diony. Alex. Epiſ. ad Hieracem Epiſc.

Euſeb. Cæſar. l. 7. hiſt. Ecc.

Surius de vit Sanct. de menſ. Maij.

Quanquam verò hi, diuina potiùs, quàm humana virtute ſeruati, à peſtilentia immunes euaſerint, haud tamen ea illis corona erepta fuit, quæ huiuſmodi charitatis martyrio debetur; de quo S. Dionyſius Alexandrinus: *Adeò* (inquit) *vt iſtud mortis genus, quod propter incredibilem pietatem, & robuſtam fidem ſuſcipiebatur, nihil à Martyrij ſplendore abeſſe videretur.* His enim non animus martyrio, ſed martyrium animo defuit. XLV

Corona agrotis miniſtrãtium Martyrio ſimilis.

Apud Euſeb. Cæſ. vbi ſup.

Fugata itaque omni ex parte peſtilentia; Fratres, Deo gratias agentes, ad Ludouicum Colmenaonum reuertuntur: quorum reditum ſimulatque Catharina Duciſſa intellexit; mox Colmenzonum aduolat: tum ſingulos videre, cunctos alloqui, ac cuiuſque manus deoſculari feſtinat. Quos vt incolumes, ac mortis victores conſpexit, lachrymas præ gaudio continere non valens, mira ob eorum aſpectum voluptate afficitur: & vt pietate plena erat, oculis in Cœlum ſublatis, Deo ita gratias agere cœpit. Benedictus es Domine, qui facis mirabilia magna ſolus, & ſeruos tuos ad opus tuum exeuntes, ſtantes, miniſtrantes, pro te laborantes, diuina tua virtute ſeruaſti: ſeruatoſque, atque incolumes huc tandem reduxiſti: vt lætentur coram te corde perfecto, & enarrent mirabilia tua. Tum ad illos conuerſa. Benedicti (inquit) Vos à Domino: Fratres mei, Conſecraſtis manus veſtras Deo: Obtuliſtis XLVI

Catharina Duciſſa Fratres inuiſit, ac fauſta Reformationi auguratur.

pro

pro Fratribus animas veſtras, oſtiam viuentem, Sanctam, ac Deo placentem, vt gratiſſimum Deo eſſet miniſterium veſtrum. Quid vltra pertimeſcitis, ne vos hominum, aut Dæmonum perſecutiones diſpergant? Soluite metu animum: iam nunc in vobis ingentis ædificij, quod totum Orbem compleat; fundamenta adeò firma, ac immota à Deo iacta ſunt, vt nullo Inferorum conatu, nulla hominum vi, nullo denique perſecutionum genere, vllo vnquam tempore euelli queãt. Creſcere iam vos faciet Deus, ſeménque veſtrum multiplicabit; dabitque vt hæreditate poſſideatis benedictiones B.P. veſtri Franciſci; & creſcatis in eo, & fructum faciatis. Hæc pia Ducisſa ſacrarũ literarum non ignara tam admirabili pietate, ac ſpiritus ardore protulit: vt iam non ipſa, ſed Dei Spiritus per ipſam eloqui, ac Fratres in futurorum ſpem erigere videretur.

XLVII. Poſthæc Catharina, vt Populi ſui ſaluti opportunè conſuleret, Ludouicum rogat; vt diſpertitis per Camerini Oppida Concionatoribus, in eam meſſem, quæ ex cõcepto Peſtis terrore iam albeſcebat, ac fructui matura erat, ſuos Operarios mittat. Interea literas ad Pontificem, atque alios S.R.E. Cardinales ſcribit, quibus pios Fratrum labores in communi illa vrbis, & Camerinenſis ditionis calamitate exantlatos, tam miris laudibus commendat: vt & Pontifex ſummam inde voluptatem caperet, & tota Romana Vrbs eorum preconia extolleret: quòd illis ſanè haud mediocriter contulit; ne ab ingruente perſecutionum tempeſtate, quæ paulò poſt in eos deſæuit, penitus obruerentur. Ludouicus verò vbi illos per aliquot dies ex perfuncto labore recreauit; benedictione firmatos, varia in Camerinenſis ditionis loca ad Dei Verbum diſſeminandum deſtinat. Hi cùm Populos præterita clade exterritos, ad diuini Verbi obedientiam promptiores, ac dociliores offenderent, ligneam Crucifixi Imaginem in manibus geſtantes, qua Populos ad lachrymas, ac fletus ingentes cõmouebant, mirabiles in iis pœnitentiæ fructus pepererunt. Atque hi primi (vt ferunt) fuêre, qui Crucifixi Imaginem (quod priùs inſolitum erat) in ſuggeſtu collocarunt: quem morem ab eo tempore Eccleſia, velut legitimum ap-

Cathari. Cõrionato. à Ludou. impetrat Capucino. apud Pont. ficem ex. mendas.

XLVIII. probauit.

Porrò hoc anno Ioannes Maria Varanus Camertium Dux, & Catharinæ Ciboæ Coniunx, Vir cùm maximis Principibus, omniũ virtutũ, ac præſertim pietatis, ac Religionis gloria cõparandus; magno omnium mœrore Peſtilentia ſublatus, è viuis excedit: vnica tãtùm filia Iulia hærede relicta, quæ deinde anno 1533. Guidobaldo Vrbinatum Duci matrimonio copulata, Camerinenſem Ducatũ ſecum ad Vrbinenſem tranſtulit: quamquam haud diu eo potita fuerit: Nam Clemente VII. è medio ſublato, cùm Paulus Tertius, qui Clementi ſucceſſit, tanquam iure feudi ad Apoſtolicam Sedem deuolutum repeteret, Guidobaldus eidem cedere compellitur.

Ioannes Maria Varan. Camertiu. Dux, peſtil. rla obit.

XLIX. Duci igitur Varano ægrotanti cùm Matthæus omnibus ſedulò officiis adfuiſſet, illumq; ad funus vſque proſecutus fuiſſet; id non parum Catharinæ animũ, ob Viri mortẽ afflictiſſimum, ſubleuauit: quæ cùm primùm iuſtis eidem perſolutis, ſe à lege viri ſolutam ſenſit; totam ſe pietatis officiis dedere; ſuumque omne deinceps, in reformatione tuenda, ſtudium, ac ſollicitudinem conferre cœpit.

L. Huius cùm tam ardens erga noſtros ſemper amor fuerit: Vt ab ea Capucinorum Religio à primis incunabulis, velut à Matre lac ſuxerit: ac protectionis illius ſinu excepta, nõ ſemel à maximis calamitatibus reſpirauerit: planè haud æquum eſt, vt quæ illius ſtirps, ac origo: quæve illius virtutes fuerint, ignoretur. Patria igitur huius illuſtriſſimæ Mulieris Genua fuit, Vrbs Liguriæ Metropolis, propter liberæ Reipublicæ ſolium, inſignem Portus ſtationẽ, opum affluentiã, rerum omniũ copiam, & vbertatem: ædificiorum magnitudinem, ac ſuperbiã toto Orbe celeberrima. Hæc Mõtiũ innixa radicibus, quorum à tergo contra Septentrionum afflatũ vallo munitur, fronte meridiem ſpectat: Cæli temperiẽ, ac aëris ſalubritate plurimũ præſtat. Inter nobiliſſimas huius Vrbis familias, illuſtris habetur Ciboa, ex qua Catharina, Patre Frãciſco Ciboo, Anguillaræ, & Terẽtilli Comite, & Matre Magdalena Medicea Leonis X. Pont. Max. germana Sorore progenita fuit. Ciboæ ſtirpis originem antiquiſſimam

Catharina Ciboa C. mertium D. eiſſa ſtirpi, familia ex mendatur.

esse,atq; à Græcia iã ante quingentos annos effluxisse:cùm Perana Ciuitas, quæ Cõstantinopoli ex opposito iacet, sub Genuensium ditione esset, velut certum fertur. Quod eo testimonio facilè probatur, quòd cùm ij apud Græcos opibus,ac terrarum ditione excellerent; qui ex Ciboa familia progeniti erant, in ea Vrbe,quo tempore res Genuensium florebant, iis omnibus Nobilitatis honoribus,& gradibus fruebantur, quibus Nobilissimi quique potiri solent.

L. Cæterùm,qua tempestate, aut qua ratione è Græcia in Italiam venerint,haud satis est perspicuum. Illud quidem certum est : quòd cùm duo tantùm ex ea familia Fratres superessent ; Minor Neapolim accessit; vbi & sedem fixit, ex eoque Tomacellorum progenies,quæ inter illustriores quinque Sedilium familias, in Capuana Curia adnumeratur, originem duxit : ex qua Bonifacius Nonus Pontifex,& plerique alij insignes Viri prodiêre. Alter verò natu maior Genuam profectus,illustrissimos Heroas,tum Patriæ,tum Ecclesiæ dedit. Inter quos clarissimus enituit Innocentius Octauus Pontifex Max. qui Aarone Ciboo Equestris Ordinis Viro primario,rerúmque gestarum gloria clarissimo,Patre ortus:primùm Renato Duci Andegauensi,deinde Aphonso Neapolis Regi, qui Neapolitanis illum Proregem constituit : denique Calisto 3. Pont.Max operã dedit,à quo Senator Vrbis creatur:quo munere præclarè gesto, à Paulo 2. ad Sauonensem Episcopatum promotus : tum verò à Sixto 4. ad Melfitensem translatus ; ab eodem, secundis Cardinalium Comitiis, in amplissimum Cardinalium Ordinem, summa omnium gratulatione cooptatur; Sixto verò è viuis excedente, ob præclaras ipsius virtutes : ac præsertim incredibilem morum suauitatem, qua omnium sibi beneuolentiam conciliabat,Pontifex eligitur, anno 1486.

Ciboa Familia laus.

LI. Ciboam quoque familiam plurimùm illustrauit, Innocentius Cibous Cardinalis, Catharinæ Ducissæ Frater germanus,à Leone X.ipsius materno Auunculo suauissimis illis paternæ beneuolentiæ verbis creatus : *Quem honorem ab Innocentio VIII. accepimus : eundem Innocentio Nepoti restituimus.* Hic enim cùm Bononiæ, & Romaniæ Legatus esset : multas Ecclesiæ Romanæ Vrbes,quæ Clemente VII. in Adriani Arce à Cæsarianis cõclusо,discessum à Romanorũ Imperio parabãt;in Pontificis obedientia cõtinuit. Illud quoq; egregiũ facinus præstitit,quòd plerosq;Cardinales, qui Francisci Regis Gallorum suasu, de Apostolica Sede in Galliam iterum reducenda,Parmæ consilium inierant : prudentissimis rationibus à sententia reuocauit.

Floret denique hoc quoque tempore illustrissima hæc Ciboum familia Præclarissimis Viris, qui Massæ, & Carrariæ Principatu fruentes, vtraque & pacis, & belli tempestate,rebus præclarè gestis Maiores suos illustrant.

LII. Quot verò ex Materna stirpe clarissimorum vndique Virorum seges excreuerit : haud facilè est referre. Tam enim Orbi perspicua sunt Mediceæ Familiæ gesta, ac virtutes ; amplissimæ ditiones, Regum affinitates, Terra, Marique potentia : vt his aliquid hîc addidisse, sit tenebras lucidissimis rebus effundere. Illud vnum, quod ad rem spectat, dixisse sit satis : quatuor Summos Pontifices (vt Cardinales præteream) virtutibus illustrissimos nobilissimæ huic familiæ illuxisse. Quorum primus Leo X. Patre Laurentio Mediceo, & Matre Clarice Vrsina natus, benignitate tam singularis, ac liberalitate tam insignis fuit ; tantaque rerum agendarum solertia præcelluit : vt illius ad Pontificatum assumptio toti penè Orbi voluptatem attulerit. Secundus Clemens septimus Leonis X. ex Fratre nepos, ac Iuliani filius ; Vir ante adeptum Pontificatum summæ in gerendis S. R. E. rebus auctoritatis fuit : Pontificij exercitus Legatus, Cæsare, ac Venetis adiuuantibus, Mediolanum, Placentiam, & Parmam Gallis eripuit. Pontifex deinde creatus, cùm Italia Cæsarianorum, & Gallorum bellis turbaretur, plurimas à Colomnensibus, & Cæsarianis forti animo calamitates est perpessus : tandem rebus compositis, Carolum Imperatorem, huius nominis Quintum, Bononiæ coronat, anno 1530. Tum Massiliam profectus Catharinam Mediceam Proneptem, Laurentij iunioris filiam, Henri-

Medicea Familia quàm illustris.

co secundo Gallorum Regi matrimonio collocat: cùm priùs Catharinam Ciboam, eius ex sorore neptem, Ioanni Mariæ Varano, quem Senogallia, Visso, S. Genesio, Sentino nouo, Cerreate, atque aliis Oppidis ditauerat, coniugio copulasset: eúmque Ducis Camerinensis titulo exornasset.

LIV. Tertius fuit Pius Quartus, qui ex Medicea quidem familia, non quæ Florentiæ; sed quæ Mediolani illustris habetur; Patre Bernardino; & Cecilia Sorbellonia Matre ortus, Pontificatum à Columba, quæ cùm Comitia in Conclaui agerentur, Sacellum Sixti per fenestras ingressa, cùm diu circumuolasset, cellæ tandem illius insedit, auspicatus: simul etiam à clementia totius Ecclesiæ gubernationem est aggressus. Carolum Borromæum ex sorore Nepotem, Ecclesiæ lumen, in Cardinalium numerum assumpsit: Tridentinum Concilium à Paulo Tertio inchoatum; & necdum sub Iulio III. absolutum, publicato Diplomate iterum conuocauit, & absoluit: magnúmque in eius celebratione auri pōdus insumpsit. Melitā Insulam à Turca obsidione cinctam, milite, commeatu, omníque subsidij genere egregiè adiuuit. Denique cunctis à S. Carolo Borromæo Cardinali Sacramentis illi administratis, sub illis verbis: *Nunc dimittis seruum tuum, Domine, secundùm verbum tuum in pace*: animam Deo reddidit.

LV. Postremus tandem fuit Leo huius nominis XI. qui Patre Octauiano natus, & Alexander in noua Baptismi regeneratione nuncupatus, tanta in ipso iuuentutis flore vultus maiestate, morum elegantia & honestate, eloquij suauitate; tam denique singulari prudentia, ac bonitate præditus erat: vt cùm primùm publicæ alicuius dignitatis fuit capax, mox Pistoriensis Episcopus creatus fuerit: inde ad Florentinum Archiepiscopatum translatus, cùm Oratoris munere pro Francisco, Magno Hetruriæ Duce, apud Gregorium XIII. fungeretur, maxima illius in rebus agendis prudentia perspecta, à Pontifice in Cardinalium numerum assumitur. Porrò inter res ab eo præclarè gestas, illud singulare fuit, quòd bellis inter Hispaniarum, & Gallorum Reges, Philippum II. & Henricum IV. desæuientibus; is vnus Legatus à Clemente VIII. tunc Pontifice delectus, in Galliam mittitur: quirem tam incredibili prudentia, dexteritate: & consilio administrauit, vt pace inter eos composita, Romam rediens communi omnium lætitia exceptus fuerit. Atque inde factum est, vt tot illi suffragantibus meritis, post Clementis obitum in illius ipse locum suffectus fuerit: At post vigintiquinque Pontificatus dies, vniuersus forè Orbis celeri nimis morte raptum ingemuit.

LVI. His haud virtute inferior fuit Catharina Camerinensium Ducissa, quæ trium Summorum Pontificum Neptis, nimirum ex recta linea, Innocentij Octaui, ex laterali verò Leonis X. & Clementis VII. Maiorum suorum prudentiam, animi magnitudinem, pietatem, ac præclaras virtutes ita assecuta est, vt eas etiam propria virtutum luce illustrauerit. Hæc enim in primis excellenti ingenij magnitudine, inter illustriores suæ tempestatis Viros, nedum Fœminas, ita doctrina, atq; eruditione enituit: vt Latinam, Græcam, atq; Hebræam linguam edocta, de Philosophia; Theologia: atq; omnibus ferè optimis Artibus acutissimè differeret. Pietate verò tam incredibili prædita erat; vt omne in conseruando, atq; augendo diuinæ Religionis cultu studium, ac sollicitudinem conferret. Neque enim (quod rarum apud homines, nedum fœminas esse solet) vnquam, aut dignitate; aut amplissimis opibus ad typhum ac superbiam vsa fuit, cùm ea curas suas omnes, ac cogitationes in id defixisset, vt illas ad pietatis opera, ac misericordiæ officia præstanda conferret: Quo fit, vt Domus illius semper inopum, & egentium multitudine celebraretur. Nemo vacuus, tristis nullus ab ea discederet: manus siquidem illius iuxta Sapientis consilium torquatiles erant, aureæ, plenę hyacinthi s; liberales nimirum, atq; in Pauperes ita profusæ; vt de illa rectè illud dici posset, quod de Muliere forti in Prouerbiis narratur. *Manū suam aperuit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem.* His accedebat admirabilis quidam conscientiæ nitor, & insatiabilis Diuini cultꝰ augẽdi fames, ac cupiditas; prior quidẽ

Catharina Cibea virtutibus, ac doctrina illustris.

non animum illius tam commiſſione mali, quàm boni ommiſſione aſſiduè ſollicitabat; atque ad omnia virtutum opera, præſertim quæ ad aliorum ſalutem tenderent, impellebat. Poſterior verò ita illius animum depaſcebatur; vt diuini Nominis cultum rebus omnibus anteferret. Non rem familiarem, non fortunas, non dignitates, non commoda curaret, vbi de publica, aut priuata diuini honoris cauſa ageretur. Atque eo factum eſt; vt cùm primùm noua Capucinorum Reformatio in totius Ordinis, atque adeò Eccleſiæ commodum cœpit emergere: tanto illam ſtudio complexa fuerit: vt in ea tuenda, fouenda, propaganda, curam omnem, ac ſollicitudinem contulerit. Hæc poſt nonnullos à viri obitu perpeſſos labores, ac moleſtias, quibus Deus Opt. Max. & illius virtutes illuſtrare, & perfectæ mentis patientiam probare voluit, cùm Florentiam ſe recepiſſet: ibi ſeriùs, ac maiori ſollicitudine tota diuinis rebus incumbere, ac piis ſe operibus addicere ſtuduit. Demùm virtutibus plena, magnóque ſui deſiderio poſt ſe relicto, Anno Domini 1557. ex huius vitæ ærumnis ad feliciorem emigrat: cui Albericus Cibo Maſſæ Princeps tumulum poſuit, hoc Epitaphio exornatum.

Catharinæ Cibo Epitaphium tumulo inſculptum.

Catharinæ Cybo Camertium Duci Anitæ, & Leonoræ itidem Cibo Comiti, & Principi Fliſcæ priùs, ac demùm Marchioni Cetonæ Sorori, ſicut optimis animi dotibus, vitæ, atque morum integritate coniunctis, ita vnicum tumulum P. C. *Albericus Cibo Maſſæ Princeps* I. *Obyt illa Anno* CIↃ. IↃ. LVII. *die* XXII. *Febr. Hæc autem anno* CIↃ. IↃ. XCIV. *die* XVII. *Febr.*

ABSOLVTO

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. REFORM. CAPVC.

1529. 6. 11. 5.

I. ABSOLVTO Anni superioris Millesimi quingentesimi vigesimi Octaui curriculo, & sæuientis pestilentiæ tabe, iam vndique absterſa: circa huius anni principium, plerique tam ex Obseruantium, & aliorum Regularium Ordinibus, quàm ex sæculi naufragio euadentes, quibus Capucinorum vita plane admirabilis videbatur; Deo afflante, ad Religionis portum confugiunt: Ea præsertim ratione allecti, quod eos, omnium rerum humanarum curis, ac sollicitudinibus longè proiectis, totos à Dei prouidentia pendere, ac cælestem Vitam sæculi cupiditatibus vacuam inter homines agere conspicarentur. Atque eo factum est, vt Ludouicus præter Colmenzoni, & Montis Melonis loca, duo quoque alia superaddere compulsus fuerit: tertium videlicet Aluacinæ, quod est Fabriani Agri Castellum, è Montis S. Vicini radicibus exurgens. Quartum verò Forosempronio, noto Oppido, quod olim Ducum Vrbinatum ditioni subdebatur. Porrò cùm eo tempore Monasteria non à fundamentis erigerentur: sed vel antiquæ, ac penè diruræ Ecclesiæ, vt plurimum in Conuentus parabantur: Vel iis antiqui illi Patres ad Monasteria ædificanda potissimùm vterentur, eo fiebat; vt cùm minimo sumptu, ac labore ab iis (vt dictum est) luto, ac impolitis lapidibus construerentur: haud multum in his construendis tempus, aut negotium impenderent. Quapropter per exiguum temporis spatium in vtroque hoc Monasterio extruendo, ipsis præsertim Fratribus ad opus, atque ædificationis labores vltrò conuolantibus, consumptum fuit.

Plerique de Obseruantia & ex aliorum Regularium Ordinibus ad Capucinos confluunt.

Aluacina, & Forosempronij Conuentus extruuntur.

II. Dum igitur, Domino irrigante, tenellum Reformationis germen magis in dies excresceret: mandatum, quod de Capitulo primo quoque tempore congregando, Ludouicus à Pontifice accepetat, illius animum sollicitabat. Quamobrem re cum Matthæo, Paulo, ac nonnullis aliis communicata, atque vno consensu deliberata; Aluacinæ Capitulum conuocandum statuit: atque iis tantùm exceptis, qui vel ætate iuniores essent: vel nuper è sæculo ad Reformationem accessissent, cæteros omnes conuocandos censet.

III. Rebus ita constitutis, Ludouicus Congregationem aduocat: duodecimque electos Patres, circa mensis Aprilis initium, statuta die, Aluacinam conuenire iubet: vbi Fratres iam proprio studio, ac labore domum antiquam, ac penè collapsam, cuidam Sacræ Aedi, quæ longiùs ab Oppido aberat, coniunctam instauraverant: quæ cùm omnium habitationi non sufficeret, Tugurium ex arborum ramis, ac viminibus textum, paleaque contectum addunt. In quo cùm nec lectuli, nec rabulæ essent, sola humus paleis strata illis ad quietem locum ministrabat. Hunc igitur locum, velut in cæterorum vmbilico collocatum, ac omnibus commodiorem ad primi huius Capituli celebrationem, haud absque superni Numinis nutu, sibi deligunt. Hic enim locus primæ Capucinorum Congregationi longè antea, sanctiori Dei consilio, prædefinitus fuerat. Nam cùm primùm Religionis Capucinorum locum Camerinum, seu Colmenzonum, secundum Montis Meloni Oppidum sibi vendicassent; hic ille tertius est, de quo B. Bernardus à Quintaualle, dum futuram hanc Ordinis Reformationem olim diuino Spiritu prænosceret, velut vaticinans prædixerat. Post dispersionem, Fratrum Congregationem in tertio loco futuram esse. Quemadmodum anno 1524. explicatum fuit. Quod sanè hoc tempore adamussim, vti prædictum fuerat, euenisse, ipse rei euentus comprobauit: Nam post tot persecutiones, quibus antea, sub Ioanne Fanestri, Reformatio, seu potiùs putilla illa Fratrum Congregatio dispersa fuerat: Vnà tandem collecti, in hoc tertio Alua-

Ludouicum primum Capitulum Aluacinæ conuocat.

cinæ loco primum Religionis Capitulum, seu potiùs Congregationem (cùm eam pauci numero essent, vt vix duodenarium numerum attingerent) celebrarunt. In qua posteriora quoque vaticinij verba, quibus ita prædictum fuerat: *Et in eis apparebit signum veræ Reformationis, certitudinémque accipient eorum, qua afturi sunt* (vti mox declarabitur) certam sibi veritatem compararunt.

IV. Patribus igitur, ad duodecimum vsque numerum, in hoc Aluacinæ Conuentu in Domino congregatis: pridiè quàm Generalis Vicarij, atque aliorum electio fieret, Ludouicus simplici sermone vniuersos hortatur: vt rerum omnium cura, ac prouidentia in Deum reiecta, assiduæ tantùm orationi vacent; Deo pro faustis Reformationis auspiciis gratias agãt, ac pro feliciori ipsius progressu preces fundãt. Deniq; nullis, præterquàm diuinis rebus absq; intermissione studeant: non loci paupertate, neque rerum penuria terreantur: sed altissimæ paupertatis se filios esse meminerint, quos rerum omnium necessitas, ac summa egestas ita delectare debet: vt & rebus necessariis carere, ac locorum angustias pati, summas diuitias, ac delitias reputent: præsertim si in Dei filium, humani generis Saluatorem, oculos defigant; cuius tot necessitatibus plena, tamque omnium rerum indigua vita fuit: vt is ad suorum exemplum de seipso testetur: *Vulpes foueas habent, & volucres Cæli nidos: Filius autem hominis non habet, vbi caput suum reclinet.* Cuius profectò imitatores eos esse oportet, qui altissimam Deo rerum omnium paupertatem promiserunt.

Ludouici ad Fratres exhortatio.

Matth. 8.

V. Non vos prætereat, Fratres mei, (aiebat) quid B.P. noster Franciscus, in primo illo Capitulo Assisio celebrato, tot collectis Fratribus proposuerit: quàm seuerè rerum omnium, quæ ad victum spectant, prouidentiam illis interdixerit: quàm integrè à paterno Dei sinu omnes pendere iusserit: quàm assiduè orationibus, ieiuniis, ac piis aliis exercitationibus incumbere monuerit. Denique quàm feruido spiritu, ac illustri sermone, tunc præsentes, & futuros quoqu: sui Ordinis filios ad summam rerum omnium paupertatem alacri animo tolerandam, hortatus fuerit, illo proposito themate: *Magna promisimus Fratres: at majora nobis promissa sunt: Seruemus ista, tum adspiremus ad illa: Voluptas quidem huius mundi brevis est, sed pœna interminabilis: Modicum hic passos, illic gloria nos infinita excipiet: Multorum quidem vocatio est; sed paucorum electio: Omnium tamen retributio erit.* Hæc enim non tam auribus percipienda, quàm sedulo animo peruoluenda, atque imitanda nobis in hoc primo Capitulo proponuntur: vt tanti Patris filios non voce, & habitu tantummodò; sed re, ac factorum obedientia nos esse testemur: veráque Seraphici Ordinis fundamenta, quæ olim Christo dictante à Beatissimo Patre iacta sunt, in hoc nostro Reformationis exordio à nobis integrè restaurentur. Quapropter, Fratres, omnem animi sollicitudinem in eum projicientes, cui cura est de nobis, sicut filij obedientiæ, non configurati prioribus vitæ nostræ desideriis; sed secundùm eum, qui vocauit nos, in id omnes animi neruos intendamus: vt perfecti Christi, ac Beatissimi Patris nostri in omni patientia, tolerantia, longanimitate, imitatores efficiamur. Et sicut lapides viui electi à Deo, probati, atque in hoc Sanctæ Reformationis fundamento dispositi; spiritualem hanc Dei, ac S. Francisci domum in Dei prouidentia fundatam, paupertate erectam, charitate perfectam: nostra virtute, ac sanctissimis vitæ exemplis extruamus. Deus autem, qui vocauit nos in æternam suam gloriam, modicum passos perficiet, confirmabit, atque in perpetuum coronabit.

VI. His verbis Ludouicus, non compta Rhetorum eloquentia; sed feruenti spiritu prolatis, ita Fratrum animos accendit; vt ingentes in ipsis ad paupertatem, laborum tolerantiam, perfectámque B. Patris Francisci imitationem motus excitauerit.

Exhortatio in eo Capitulo paupertat.

VII. Huius Capituli Conuiuia talia propemodùm fuêre, qualia à B. Ioanne Parmense in suo tractatu de Conuiuio B. Francisci, & Dominæ Paupertatis describuntur.

Nam

Digitized by Google

Nam cùm nulla ibi esset mensæ, aut domesticæ supellectilis copia: Fratres pallia, quibus tegebantur, sternentes, his pro mappis vtebantur. Frigebat caminus nullo, aut lebete, aut olla carnium, siue alterius cibarij coctione ardens. Quo fit; vt neque discis, aut patinis opus esset, quibus cocti cibi inferrentur; aut singulis dispertirentur. Prima, ac postrema huius mensæ fercula erant gregarij panis frustula emendicata, quibus fructus quidam agrestes: à Ruricolis, qui circumhabitabant, sponte oblati accessêre. Vini quoque acescentis lagena: quod aqua dilutum eorum dumtaxat potui deseruiebat, qui stomaci infirmitate laborarent, cæteris aqua sitis ardorem extinguentibus. Atque hæc quotidiana erat illius mensæ frugalitas, quam sacra semper lectio condiebat. Quamquam verò tanta esset illorum victus, ac vitæ austeritas; vt cunctis planè admirabilis videretur: tam incenso tamen erga altissimam paupertatem, ac suiipsorum despectum studio ferebantur; vt hæc illis iucundissima essent: & perinde ac si lautè, atque oppiparè epulati fuissent, à mensa recederent.

VIII. Biduum illud totum in gratiarum actione consumptum fuit, quas Deo ob Bullæ impetrationem, ac prospera Reformationis primordia impensiùs egerunt. Noctem verò, quæ diem Veneris antecedebat, in qua electio celebranda erat, ex Ludouici præscripto totam ferè in Orationibus insomnem duxerunt; Christi potissimùm exemplo excitati; qui cùm Apostolos Christianæ Religionis Patres, ac Ductores electurus esset, in oratione Dei pernoctasse legitur. Mane igitur illucescente, post Sacra deuotissimè à Sacerdotibus peracta, in quibus qui Sacerdotio minimè initiati erant, ad Sacram Synaxim accesserunt: Ludouicus themate ex Regula desumpto. *Vniuersi Fratres vnum de Fratribus istius Religionis teneantur semper habere in Generalem Ministrum, & seruum totius Fraternitatis: & ei teneantur firmiter obedire.* Pontificis mandatum de Generali Vicario Eligendo exponit: Tum verò de Electionum necessitate, ac vtilitate, nec non de Ministri Generalis, atque aliorum munere ac officio, graui, tametsi simplici sermone agit. Illud potissimùm animis inculcans, vt nonnisi Deo in oratione consulto ad Electionem accedant; mentémque omni cupiditate exutam diuino lumini præparantes, ad Deum cum Apostolis clament. *Tu, Domine, qui corda nosti omnium, ostende, quem elegeris ex his vnum, accipere sortem ministerij huius.* A quo solo diuini luminis irradiationem expectare debent. Equidem haud multis tunc verbis, aut exhortatione illis opus erat; cùm vniuersi diuino amore æstuantes, in id tantùm animum intenderent; quo pacto, & diuini Nominis gloriam augere, & nouæ Reformationis commodo prodesse possent.

Ludouicus aute Comitia formam habet. Reg. cap. 8.

Act. 1.

IX. His à Ludouico monitis instructi, cùm vniuersi diuina charitate flagrantes in tuguriolum conuenissent; vnà omnes genuflexi, tanto internæ pietatis ardore diuinam Spiritus Sancti lucem, atque opem implorant: vt simulatque. Hymnum: *Veni Creator Spiritus, mentes tuorum visita*, &c. communi voce inchoarunt: tanta tempestè Diuini Spiritus gratia, in eos [illegible] illapsa fuerit: vt & quilibet, quid in alterius animo ageretur, intueri. Et noua illa spiritus vbertate ebrij, cuncti velut in extasim raperentur: ita vt neque Hymnum prosequi, neque aliquid affari; sed lachrymas tantummodò præ gaudio copiosissimas effundere valerent. Ita diuinus ille Spiritus, cùm pura, ac munda illa Fratrum corda, tot laborum tolerantia purgata, tot austeritatum pœnitentiis, velut scopis mundata; tot ignitarum orationum ardore exusta, ac purificata reperiisset; ampliori cælestium donorum influxu complere voluit: vt & viua illa nouæ Religionis fundamenta sanctificaret, & illius se Congregationis Auctorem esse ostenderet.

Spiritus Sanctus descendit in Fratres ipsum inuocantes illabitur.

X. Neque id frustra. Eo siquidem Spiritus sancti illapsu, eorum mens tam claro diuinæ veritatis radio illustrata fuit: vt quæcunque ad nouæ Reformationis commodum, atque vtilitatem necessaria essent, per spicue cernerent. Tantaque virtute

ex alto confirmati fuêre: vt exinde neque perſecutiones, neque hominum probra, neque calamitates, neque triſte aliquid formidarent. Porrò hoc illud eſt veræ Reformationis teſtimonium, quod in hac Fratrum Congregatione B. Bernardus à Quintaualle ſuo Vaticinio futurum ſponderat.

Ludouicus Bullam & ſigillum coram omnibus deponit.

Poſthæc Ludouicus in perfectæ humilitatis, & reſignationis ſignum; Bulla, ac ſigillo, quorum eatenus cuſtos fuerat, publicè, & coram omnibus ſeipſum exuit: vt neminem in ea electione præter Deum præſidere demonſtraret. Moxque Compromiſſarijs vnanimi conſenſu deputatis, Definitorum primùm electio inſtituta fuit, in qua Ludouicus primum, Matthæus ſecundum, Angelus à Tiferno Metaurenſi, tertium, Paulus Clodienſis quartum Diffinitoris locum ſortiuntur. Atque hi tantummodò in hoc, licet Capitulo Generali, Deffinitores electi fuêre: Qui numerus Religionis ſobole excreſcente, ad ſextum vſque deinde auctus fuit. Cùm verò Generalis electio pari modo complenda eſſet: mox communi ſpiratione, ac perfecto omnium conſenſu vox cunctorum erumpit, Matthæum à Baſſio Generalem acclamantium. At Matthæus, qui ſubeſſe potiùs, quàm alijs præeſſe optabat; cùm liberò vbique prædicandi munus eo ſibi officio eripi animaduerteret; conſtanter reluctari cœpit: neque vllo pacto adduci poterat, vt munus illud obeundum ſuſciperet, quod & ſuis humeris impar, & à Dei vocatione, qua ad Verbum Dei diſſeminandum impellebatur, diſſentaneum eſſe affirmaret. Verùm cùm ardentibus Ludouici, atque aliorum ſupplicantium, qui id illi pluribus rationibus ſuadebant, atque ad illius pedes proſtrati id ab eo obnixè efflagitabant, ſtudiis vlteriùs repugnare non poſſet, ea conditione electioni aſſentitur: vt ſi id illi alterum prædicationis munus propiat, eo liberè defungi queat. XI.

Matthæus Generalis Vicarius initus eligitur.

His igitur Comitijs, Deo benè auſpicante, peractis, quibus nouum Religionis Corpus tunc primùm ſuo capite, ac membris compactum, ac diſtinctum ſubſiſtere viſum fuit. Matthæus Generalis, atque electi Patres in id potiſſimùm animum intendunt: vt vitam, quam Deus Opt. Max. Regularis Obſeruantiæ ſpiritu inſufflato, Religioſo Corpori indiderat, ſua diligentia tueantur; & adoleſcentem Rempublicam, quæ aliquando in Regnum euaſura erat, ſuis legibus firment; ac velut propugnaculis muniant, Nam quemadmodum ijs; qui arbuſta plantant, haud ſatis eſt, ſi ea ſolo coaluiſſe videant: ſed ipſa circumfoſſis ſpinis, à ferarum quoque deuaſtatione cuſtodiant, neceſſe eſt; ſi ea integra habere velint. Id planè, & in ipſo Religionis ortu, & inſtitutione fieri neceſſarium erat: vt qui Religionem diu incolumem eſſe vellent, eam pijs, ac neceſſarijs quibuſdam legibus, ac ſanctionibus munirent, quibus ipſa Regularis Obſeruantia integra, ac ſartatecta ſeruaretur. Cùm enim ea ſit rerum humanarum conditio, vt facilè à proprio ſtatu, atque incolumitate dilabantur, niſi præſidijs, atque adminiculis retineantur, quibus à lapſu, ac ruina vendicentur. Eandem quoquè Religio rerum naturam ſortitur, quæ cùm ex hominibus conſtet, qui fluminis inſtar fluentes, non niſi difficile intra arctos virtutis, ac iuſtitiæ margines diu contineri poſſunt: non ſola duntaxat Euangelicæ perfectionis regula contenta eſt, qua velut muro cingatur; ſed alias quoque leges, ac Conſtitutiones ad ſui præſidium quærit, quæ tanquam antemurale Regularis Obſeruantiæ murum cuſtodiant. Nemo planè ignorat, Minorum Religionem, Vineam Domini eſſe; quæ cùm dulciſſimos Euangelicarum virtutum botbros è Seraphicæ Regulæ palmitibus exprimat: eam ſacrarum Sanctionum ſæpe muniri oportet: ne eam aliquando ferus Aper de ſylua exterminet, ac beſtialium cupiditatum, quæ interdum Vulpium inſtar Vineam demoliuntur, furor deprædetur. XII.

Conſtitutiones nonnullæ Spiritu Sancto dictante edi tur.

Quapropter indicto omnibus ieiunio, & oratione, ſupremóque Dei numine inuocato; Conſtitutiones nonnullas, quibus totum familiæ Corpus, inter ipſa Religionis initia exteriùs regeretur, Spiritu Sancto (vt creditur) dictante concepe- XIII.

perum sanctaque, ac simplici stylo conscriptas, post aliquod tempus sanxere.

XIV. Néque verò frustra eas à Spiritu sancto profectas dixerim. Nam Frater Euangelista à Canobio, qui olim totius Ordinis Capucinorum Generalis Ministèr fuit, publico sermone testatum reliquit se Patrum traditione accepisse; dum Constitutiones illæ á Patribus conscriberentur, Spiritum sanctum in Columbæ forma apparuisse. Cui adstipulatur Carolus Perpignanus, Canonicus Gerundensis: Vir omni virtutum laude clarus, ac sanctimonia apud Hispanos insignis: qui diuinitùs sibi reuelatum fuisse testatus est: Christum harum Constitutionum Auctorem extitisse: Vt ex processu authentico vitæ ipsius, qui auctoritate Honufrij Reart Episcopi Gerundensis confectus est, non obscurè constat. Denique illustre iis testimonium olim reddidit Pius Quintus, Pont. Max. qui cùm omnium Regularium Constitutiones sibi afferri iussisset; vt ex iis, quod in Religiosis quibusdam reformandis vtilius videretur, decerperet: cum primùm Capucinorum Constitutiones perlegit, mox in eam vocem erupit: En Constitutiones à Spiritu sancto dictatas, quas si quis perfectè obseruauerit, inter Sanctos referri potest.

Christum harum Constitutionum Auctorē esse cui reuelatū fuerit.

Quamquàm verò illæ, ob variam temporum exigentiam, nonnulla ex parte immutatæ, atque in altero Generali Capitulo, quod Romæ in Conuentu S. Euphemiæ anno 1536. celebratum est, ampliori forma exaratæ fuerint: ac demùm anno 1575. in his quædam ex Concilij Tridentini, atque aliis Pontificum decretis addita fuerint, quæ ad Regularium disciplinam pertinebant: Essentialia tamen, quæ ad Religionis regimen spectant, velut prima omnium elementa, in iis integra remansêre. Porrò integris Constitutionibus in proprium annum reiectis, ea tantùm, quæ in hoc primo Capitulo sancita fuerunt, lubet referre, ex Italico Idiomate in Latinum à nobis fideliter translata.

CONSTITVTIONES EDITÆ IN PRIMA Generali Congregatione Aluacinæ coacta, anno 1529.

XV. PRimò omnium, obsecramus, & hortamur in Domino vniuersos nostræ Congregationis Fratres, ac præsertim Superiores, qui Vicarium Dei locum tenent; vt omni studio harum Constitutionum culturæ inuigilent; pulchramque hanc Ordinis harmoniam à Domino institutam tueantur. Nam si ea ipsa, quæ sensu, ac ratione carent, præstitutum sibi à Deo ordinem obseruant: sanè multò magis qui ratione prædíti sunt; atque ij potissimùm, qui Angelorum instar Deo adstant, atque eidem famulantur; in id adniti debent: vt clarissimorum speculorum instar, ac velut coruscantia Orbis luminaria, cæteris ad Deum, qui vltimus omnium scopus, & finis est, sanctis verbis, ac sanctioribus vitæ exemplis reuera Duces se præbeant: quò & alij Fratres vniformiter ea, quæ in his Constitutionibus continentur, sollicitè seruare studeant. Nec tamen his aut nouam Regulam præscribere, aut antiquum viuendi modum mutare; quin etiam nec vlli Fratrum mortalis peccati laqueum iniicere intendimus; si aliquando iis illos contraire contingat: sed omnium pedes deosculantes, hortamur in Domino primùm Superiores, dein reliquos Fratres, vt has Constitutiones purè ac simpliciter, & sine glosa custodire curent: quousque Dominus dignetur per alios seruos nobis illuminatiores aliud statuere. Quamquam verò hæ Constitutiones à nobis hoc tempore edantur, quo pusilla, ac tenuis adhuc Congregatio haud multis repagulis indiget, quibus in perfecta Regularis obseruantiæ norma contineatur: plurimaque successu temporum in posterum addenda sint, cùm Religio in ampliores se Prouinciarum, ac Conuentuum propagines dilatauerit. Has tamen Constitutiones, quas & communis oratio, & Dei spiritus, ac religiosa simplicitas peperêre: fixas semper, ac immotas esse optamus.

quas etiam S. R. E. iudico, ac ſententiæ ſubiicimus. Quæ igitur nunc pro communi Congregationis vtilitate conſtituere nobis opportunum viſum fuit, hæc ſunt.

Hora Canonica ſine cæſu deuotè perſoluenda.

Imprimis, quod ad Horas Canonicas ſpectat: Vniuerſos hortamur, & ſtatuimus, vt illæ deuotè, debitis interuallis, abſque vlla vocis productione, aut variatione, aut cantu, ab omnibus in Choro perſoluantur. Matutina hora iuxta antiquum Religionis noſtræ morem media ſemper nocte dicatur; reliquæ verò competentibus horis: Sexta, & Nona exceptis, quæ ſecundum receptam conſuetudinem recitari poterunt. XVI.

Præterea ſtatuimus: Ne aliud Officium in Choro perſoluendum addatur, præter officium B. Virginis. Quòd ſi aliquis Fratrum ex ſpeciali deuotione recitare voluerit ſeptem Pſalmos Pœnitentiales, Officium Defunctorum, ſiue alias Orationes Vocales; id ſolus, vel cum ſocio extra Chorum præſtare poterit; quandiu Officium in Choro non perſoluitur; ne qui in Choro, vel in Eccleſia Orationi mentali vacant, eorum ſtrepitu perturbentur. Id verò ſtatuitur, primò; vt Fratres vnà conuenientes, maiori cum deuotione, debitum Canonicarum Horarum penſum ſoluant, à Regula, & ab Eccleſia præſcriptum: tum etiam vt plus otij nanciſcantur, ad priuatas, ac mentales orationes exercendas, quæ ſolis vocalibus multò ſunt vtiliores, ac præſtantiores. XVII.

Item ſtatuimus, vt in Oppidis, aut Vrbibus, vbi eſt Eccleſiarum copia, eóque Sæculares ad diuina Officia audienda confluere poſſunt: in triduo Maioris Hebdomadæ Matutina Hora, non in Veſpere diei, ſed iuxta morem media nocte perſoluatur. Hæc enim erat antiquorum Patrum conſuetudo. XVIII.

Fratres ad Mortuorum funera non accedant.

Item ſtatuimus, ne Fratres vllo pacto ad Mortuorum funera accedant; neque Exequias proſequantur, præterquàm in caſu neceſſitatis. Neque ad Proceſſiones conueniant, præterquàm ad eam, quæ celebratur in die Corporis Chriſti, & in Rogationibus, & in publicis neceſſitatibus. A cæteris verò, dummodò citra ſcandalum fiat, quoad fieri poterit, abſtineant: vt ſolitudini, & quieti magis vacent. *Nunc verò, quod ad Proceſſiones ſpectat, ſeruandum eſt Sacræ rituum Congregationis Decretum.* XIX.

Item ſtatuimus, vt vna duntaxat Miſſa in Conuentu quotidie celebretur; iuxta antiquã Ordinis conſuetudinẽ, cui alij Sacerdotes aſſiſtant: præſertim cùm ea fuerit S. P. N. Franciſci mens, & admonitio. Idcirco Superiores neminem cæterorũ Sacerdotum celebrare cogant, præterquam in diebus ſolemnibus, ſeu in tempore neceſſitatis. Ac ſummo ſtudio inuigilent, ne Miſſarum trigeſimos, ſiue alium Miſſarum numerum celebrandum recipiant: ne Sacerdotibus celebrandi neceſſitas imponatur. Caueant quoque omnino Superiores, ne praua cupiditate ducti, populos ad Eremos, ac Monaſteria Miſſarum celebratione alliciant: vt pro iis eleemoſynas ab ipſis accipiant. Denique id ſtatuimus, ac ordinamus, vt nullo modo ſe ad Miſſas pro ſæcularibus celebrandas obſtringant. Quòd ſi quiſpiam à nobis Miſſam celebrari petierit: prudenter ei reſponderi poterit, nos pro eo in Miſſis Deum rogaturos: tum in Miſſa Collecta pro eo addatur, vt illius deuotioni ſatisfiat. Quòd ſi interdum Miſſam ex charitate pro aliquo celebrari contigerit: penitus pro ipſa, aut orationibus, pro quocunque perſolutis, pretium, aut eleemoſynam recipi prohibemus: quòd ſi is panem, vinum, aut aliud ad victum neceſſarium attulerit: ea non ſecus recipiantur, quàm ſi nulla pro eo oratio facta eſſet. Miſſa enim, & Oratio purè, ac ſimpliciter ex charitate Deo offerri debent. XX.

Eleemoſyna pro Miſſis nè recipiatur.

Conſueta flagellationes ternæ in Hebdomada.

Item ſtatuimus. Vt conſueta Flagellatio quotidie poſt Matutinam Horam fiat, præterquam in hyeme: vbi frigidiora ſunt loca: tunc enim ad diei Veſperum tranſferri poterit. XXI.

Item ſtatuimus, vt Orationi Mentali ſtatis horis, ac temporibus quotidie vacetur. Tempora verò Orationi deſtinata erunt: integra hora ante Tertiam in mane: XXII

altera

altera verò post Vesperas, quæ nulla ratione prætermittendæ sunt, præterquàm ab iis, qui vel morbo laborant, quibus vna sufficere debet; vel qui à Superiori ob ingruentem aliquam necessitatem impediuntur; cui omnino parere debent. Meminerint verò has horas, ad publicum Religionis bonum, ac rectum Ordinem institutas esse pro his potissimùm Fratribus, qui spiritu frigidiores, ac negligentiores sunt: vt peremptoria harum Horarum præscriptione, ad orationem, Religiosis Viris necessariam, compellantur. Feruidi enim, ac deuoti Fratres, haud duabus hisce Horis contenti sunt; sed omne tempus, quod illis ex obedientiæ operibus reliquum est, in Orationibus, ac Meditationibus insumunt; & tanquam veri Oratores vbique orant, & Patrem in spiritu, ac veritate adorant. Ad hoc orationis studium maximè Fratres omnes hortamur, ob id potissimùm; quòd hic omnium finis, ac scopus sit, vt Deo perfecta charitate adhæreamus.

Bona Orationis Mentalis hora in die.

XXIII. Præterea statuimus, vt Silentium ab omnibus inuiolabiliter seruetur, à primo signo Completorij, quousque Missa Conuentualis celebrata fuerit, quòd legitimum sempiternum esse volumus. Ac præterea à Paschate vsque ad Festum Assumptionis B. Mariæ, signum Silentij post refectionem matutinam, & ablutionem Vasorum Coquinæ quotidie detur: à cunctisque Silentium vsque ad horam Vespertinam seruetur. Quòd si aliquis Fratrum eo tempore Silentium violauerit: seipsum publicè accuset, & pro pœnitentia Flagellationem accipiat.

Silentium Regulare.

XXIV. Statuimus præterea, Quòd si Sæcularium aliqui, hoc Silentij tempore, vel alio ad Monasterium accesserint: Ianitor, qui nonnisi prudens, deuotus, ac morigeratus eligi debet: Superiorem, vel alterum ab eo huìc muneri deputatum admoneat, qui eos comitetur, ac spiritualibus colloquiis ædificet. Reliqui verò, quibus id munus minimè demandatum est; à Sæcularium colloquio, & conuersatione, præterquàm causa graui vrgente abstineant.

XXV. Statuimus, Vt Guardiani, ac Superiores locorum, in Refectorio, dum Fratres refectionem sumunt, curent; vt spiritualis semper aliquis liber legatur, quem omnes deuotè audiant, vt antiqua est Religionis consuetudo, & habetur in Decretali. Quod in mensa Religiosorum habeatur lectio. Nemo verò Sæcularium ad communem Fratrum mensam admittatur: nisi grauissima causa id postulet. Cùm verò admittuntur, mensa mappa non sternatur: sed consueta tantum mappula tam Sæcularibus, quàm singulis Fratribus apponatur.

Libri spirituales in Mensa legantur.

XXVI. Statuimus; Vt in mensa vnicum tantùm cibi, aut pulmenti genus apponatur. Cùm verò tempus ieiunij fuerit, coctum, aut crudum acetarium addi poterit. Quòd si pisces, carnes, siue aliud obsonium Fratribus eleemosyna datum fuerit, eo opportunè vesci poterunt cum benedictione Domini: dummodò duo tantùm cibariorum genera ex his, quæ à Popinæ Magistro administrantur, mensæ apponantur.

Duo ciborum genera tantum in Mensa Ministranda.

XXVII. Statuimus, Quòd siquis Fratrum voluerit à carnibus, & à vino abstinere, ad quod omnes in Domino hortamur; eos Superiores impedire non valeant: nisi ipsos indiscretè se gerere, atque illud abstinentiæ genus apertè in eorum perniciem cedere animaduerterint. Quamobrem Superiores non nisi discretè ac prudenter subditos ad huiusmodi abstinentias hortentur. Subditi verò in his non pertinaciter, aut ceruicosè se gerant: sed Prælatis obediant. In mensa tamen vinum non nisi benè aqua dilutum adhibeatur.

Abstinentia à carnibus & à vino non impedienda.

XXVIII. Eodem quoque modo si, Fratrum quispiam, aut ampliùs ieiunare, aut quadragesimale ieiunium aliquod in Regula non expressum celebrare voluerit: à Superioribus non impediatur; dummodò id illi minimè noceat, vt superiùs dictum est, & in communi mensa communibus cum aliis cibis vtatur.

Ieiunia discreta à Superioribus non impediantur.

XXIX. Item Domorum nostrarum suppellex tenuis sit, ac vilis: sicut pauperes decet, & à sanctis Patribus nostris edocti sumus, itaut in omni re, quæ ad vsum domus spectat, paucitas, vilitas, ac paupertas cumprimis effulgeat.

Suppellex tenuis ac vilis.

XXX. Item statuimus, Ne carnes, oua, caseus, data opera mendicentur. Quòd si Eleemosynario

moſynario hæc ſponte à fidelibus offerantur, recipi poterunt: dummodò in omnibus ſeruetur, ac ſplendeat ſanctæ Paupertatis virtus. Et ſi hæc ipſa à benefactoribus ad Conuentum mitti contigerit: caueant magnoperè Superiores, ac cæteri Fratres, ne ſi his Monaſterium ſufficienter abundauerit; auaritia, aut cupiditate vlla ſe vinci ſinant, tanquàm diuinæ prouidentiæ minùs fidentes: vt ad augendam annonam, quæ abundantiora ſunt, recipiant; & ad futuri, ac lautioris victus prouiſionem ſeruent, ſed potiùs altiſſimæ Paupertatis, quam Deo promiſimus, ſtatum conſiderantes, ea recuſent. Hæc enim illa Paupertas eſt, quæ vt docuit Seraphicus noſter Pater S. Franciſcus, nos, chariſſimi Fratres mei, hæredes, & Reges Regni Cœlorum inſtituit: pauperes rebus fecit, virtutibus ſublimauit. Hæc ſit portio veſtra, quæ vos perducat in terram viuentium. Cùm verò hæc recipiuntur; in his ea tum quantitas, tum qualitas attendi debent, quæ Regulæ noſtræ paupertatem non excedant.

Carnes, Oua, Caſeus non mendicanda.

Præterea ſtatuimus, Vt Superiores, in eleemoſynis mendicandis ita cauti, ac prudentes ſint: vt diuturnam rerum prouiſionem effugiant; ſed res neceſſarias vel qualibet die emendicent, vel per trium dierum ſpatium, aut ad ſummum per vnius hebdomadis tempus reponant; fixum ſemper in animo geſtantes, atque opere exhibentes altiſſimæ Paupertatis ſtatum, quem Deo in Religionis profeſſione promiſimus. XXX

Rerum neceſſariarum prouiſio fugienda.

Item ſtatuimus: Vt nemo Superiorum, aut aliorum Fratrum audeat in Conuentu Dolium, aut Cadum vini ad Fratrum vſum reponere; ſed Oenophoris tantùm, ac lagenis ad vinum excipiendum vtantur. Totque duntaxat adhibeant, quot Fratrum familiæ neceſſariæ erunt. XXXI

Vſus dolorū & Caderum à Conuentibus abdicandus.

Statuimus præterea, Vt ſi aliquis Fratrum ſolo habitu contentus eſſe voluerit, id illi cum benedictione Dei, & B.P. Franciſci liceat: hoc enim illi Regula indulget: ſed qui pluribus ad frigus perferendum indiguerit; tunicam habeat vilem, ac pauperem, quæ longitudine non inferius; quàm ad media crura ſe extendat. Quòd ſi infirmi, aut debiles, aut ſenes fuerint, qui periculo facto plures pannos depoſcant: his Pallium, ſeu Mantellum à Superioribus concedatur; quod vſque ad manuum extremitatem fluat. Funes verò, quibus Fratres præcinguntur; rudes ſint, aſperæ, ac ſimplicibus nodis contractæ, non autem curioſiùs elaboratæ. Pannos verò, quibus Fratres induuntur, iuxta præſentem, non futuram Fratrum neceſſitatem Superiores prouideant: ſpem, ac fiduciam omnem in Domino ponentes, qui veſtit lilia agri. XXXII

Fratrum veſtitus.

Caueant Superiores, & Fratres, vt habitus latitudo vndecim palmos communes non excedat: his verò, qui corpulenti fuerint, palmus vnus tantùm addi poſſit. Tunica ad ſeptem palmos pertingat. Manicæ verò tam Habitus, quàm Tunicæ adeò arctæ ſint, ac pauperes: vt brachiis tantummodò induendis, & exuendis ſufficiant. XXXIII

Habitus, & Tunica.

Statuimus itidem, Vt qui nudis pedibus incedere non valent, vbi per aliquot dies experimentum ſumpſerint; ſandalia, vel ſoleas deferant, vti legimus Apoſtolos, & priſcos noſtros Patres detuliſſe. Ea verò ſint vilia, ſimplici funiculo conſuta, quemadmodum pauperes decet, & nullo modo Calcopodiis vtantur. XXXIV

Sandalia.

Statuimus præterea: Vt Verbi Dei Concionatores, cùm ad Dei Verbum prædicandum iter faciunt: non amplius, quàm duos, aut tres libros, quos ſibi magis neceſſarios iudicauerint, ſecum ferãt. Superiores verò eos Prædicatores, quos ampliori prædicationis gratia a Deo præditos nouerint, otioſos eſſe non ſinant: ſed in Vineã Domini mittant: vt in ea non modò quadrageſimali tempore, ſed aliis quoque anni temporibus laborent. Qui verò ad id munus ordinati fuerint, meminiſſe debent, potiſſimam prædicationis partem eſſe ipſius Prædicatoris vitam, atque honeſtam conuerſationem. Quapropter minùs verborum ornatum, ac ſubtiles ſpeculationes curantes, magis audientium vtilitati ſtudeant: puréque, ac ſimpliciter ſanctum XXXV

Concionatores.

Domini

Domini noſtri Euangelium prædicent. Cæteris verò Sacerdotibus, & Clericis, qui Prædicatores non ſunt, vnus tantùm Spiritualis liber, vel manuſcriptus, vel impreſſus ſimul cum Breuiario concedatur, iiſque contenti ſint.

XXXVII. Præterea ſtatuimus, Vt nullus Fratrũ, ea, quæ alterius Fratris vſui conceſſa ſũt, abſq; illius, ac Superioris licentia ſibi vendicet: qui ſecus egerit, ſe in Refectorio ante Superiorem accuſet, qui illum grauiter increpatum iubeat ſemel in pane, & aqua ieiunare; ne rurſus in idem vitium impingat. Ij verò, quibus res aliqua in vſum conceſſa eſt, ſignum illi aliquod apponant, quo dignoſci queat.

Nemo rem alterius ſibi vendicet.

XXXVIII. Item ſtatuimus, Vt Fratres omnes vilibus pannis induantur, ſicut in Regula præcipitur; iique ex vilioribus, & abiectioribus eligantur, qui in ea Regione commodè haberi poſſunt. Nemo verò in via peram, galerum, lagenulam ſecum ferat; ſed bina duntaxat mutatoria, ac gemina ſtrophiola habeant, qui iis indiguerint. Caueántque ne aut Breuiaria, aut Breuiarijs ſignacula, aut Coronæ, quibus vtuntur, curioſitatem aliquam præſeferant: neque alia ſibi vendicent, quæ muliebrem potiùs leuitatem, quàm religioſam grauitatem, ac rerum omnium contemptum redoleat.

Rerum vilitas, & ſimplicitas commendatur.

XXXIX. Statuimus præterea, Ne vllus ſtudia literaria erigere præſumat: ſed Scriptura ſacra tantummodò, atque aliqui deuoti Auctores legantur, qui Deum amare, & Chriſti Crucem amplecti doceant.

Literarum ſtudia non erigantur.

XL. Præterea, nemo ad audienda aliorum peccata Confeſſarius deputetur, qui ſaltem quadrageſimum annum non attigerit; ſitque probatæ vitæ, deuotus, ac virtutibus ornatus: qui ea ſcientia præditus ſit, vt ſciat diſcernere inter lepram, & lepram. Sæcularium verò Confeſſiones audire nemini permittatur; niſi vrgentiſſima, ac prorſus neceſſaria cauſa id poſtulet, quod ipſis Superioribus iudicandum relinquitur. Omnis enim Regula patitur exceptionem.

Confeſſiones Sæcularium non audiendæ.

XLI. Statuimus præterea; Ne Monialium cuiuſcunque Ordinis cura à noſtris ſuſcipiatur, niſi de expreſſa Capituli Generalis licentia.

Monialium cura non ſuſcipienda.

XLII. Item ſtatuimus, Quòd libri omnes in communi quodam loco reponantur, præter eos, qui ſpeciali alicuius Fratris vſui conceduntur: quos ſi alter ex Fratribus ab eo mutuò petierit, ei minimè denegare debet: dummodò is actu non vtatur. Idque de licentia Superioris fiat: ne vſus proprietatis crimen incurrat, quod de cæteris quoque rebus, quamtumuis exiguis, intelligi debet.

Librorum Communitas.

XLIII. Item, Nullus Fratrum quicquam, aut in Ordine; aut extra Ordinem dono cuiquã largiatur, abſque ſui Superioris licentia.

Largitio Munerum.

XLIV. Nemo literas vel ad ſuos, vel ad extraneos ſcribat, nec ſcriptas mittat, aut recipiat, niſi à ſuo Superiore licentiam obtinuerit.

Literarum Conſcriptio.

XLV. Item ſtatuimus, Vt qui ad vitam noſtram, & Ordinem recipiendi ſunt, primùm per quindecim dierum ſpatium, in Conuentu ſub ſæculari habitu retineantur. Superioréſque purè illum Regulæ locum obſeruent, vt illis dicant Verbum ſancti Euangelij. Quod vadant, & vendant omnia quæ habent; & ea ſtudeant pauperibus erogare. Tum id, quod ſequitur, præſtent. Poſtea concedant ei pannos probationis: ita vt priùs ſua pauperibus diſtribuant, quàm ad habitum recipiantur.

Prima Nouitiorũ Probatio.

XLVI. *Hoc poſtremum in Nouis Conſtitutionibus reformatum fuit, iuxta Decretum ſacri Concilij Tridentini. ſeſſ. 25. Cap. Nulla quoque renunciatio.*

Conc. Trid ſeſſ. 25. cap. Nulla quoq;

XLVII. Nullus quoque recipiatur ad Ordinem, qui quindecim ſuæ ætatis annos non exceſſerit, iſque nec faciem puerilem habeat. Qui enim eiuſmodi ſunt, omnino recipi non debent. Caueántque Superiores Maiores, ne contra hoc decretũ aliquem recipiant. Nouitij verò tempore probationis, totam Regulam ad Verbum ediſcant, ac memoria teneant: in idque Magiſtri Nouitiorum incumbant.

Ætas ad recipiendũ ad Ordinem.

XLVIII. Præterea ſtatuim⁹, Vt Clericis, ac Laicis recenter profeſſis dentur Magiſtri, quibus per quadriennium ſubſint, ab iiſq; perfectè in via ſpiritus, ac perfectionis inſtruãtur.

Magiſtri Nouitiorum.

Iuniorum Fratrum Inſtructio.

Nullus Profeſſorum audeat, vel præſumat ingredi Cellam alicuius Nouitij abſque licentia Magiſtri, vel Guardiani. Nemo quoq; Nouitiorum ingrediatur Cellam alterius Fratris, niſi de licentia ſui Magiſtri, aut Guardiani: qui ſecus egerit: per integrũ diem in pane, & aqua ieiunet: ſeipſumque publicè coram Superiore accuſet.

Tonſura Fratrum.

Fratres Nouaculas non habeant, niſi fortè vnicam pro vrgente interdum aliqua neceſſitate, vel ad ſanguinem Infirmis ſectionibus detrahendum. Tonſura autem Fratrum qualibet vigeſima die forficibus fiat. XLVIII

Præterea ſtatuimus, Quòd cùm Fratres nouas Eremos, ac Monaſteria erigere voluerint, illud tantùm terræ ſpatium ſibi vendicent; quantùm pauperi noſtro ſtatui congruere viſum fuerit. XLIX.

Procurator, ac Syndicus.

Item Procuratorum; aut Sindicorum nullam volumus apud nos fieri mentionem: ſed illud perpetuum nobis, ac inuiolabile ſit, vt Procurator, ac Sindicus nobis alius non ſit, præterquam Chriſtus Dominus noſter: noſtra verò Procuratrix, & Protectrix ſit Beatiſſima Virgo Mater Dei: noſter quoque ſubſtitutus B.P. Franciſcus: alios verò omnes Procuratores, omnino reiicimus: quòd inuiolabiliter obſeruari volumus. L.

Non equitãdum.

Præterea ſtatuimus, Ne in Monaſteriis alantur iumenta, aut Aſini, aut Muli, aut Equi: ſed Prælati noſtri pedeſtres incedant. Quòd ſi ob infirmitatem, aut alia legitima de cauſa, alicui neceſſariò equitandum eſſet, Aſino inſideat; exemplo Chriſti, qui ſuper Aſinum ſedit; & B. P. Franciſci, qui cùm extrema neceſſitate laboraret, Aſino vectus fuit: nec alio iumentorum genere eos vſos fuiſſe legimus. At quo tempore, quave de cauſa, cuique equitare permiſſum ſit, ex Regula addiſcant. LI.

Galeri, & Birata.

Præterea ſtatuimus, Ne Fratres vllo modo, vel in Monaſterio, vel extra Monaſterium, Biretta, aut Galeros deferant. LII.

Caſus reſeruati.

Caſus, qui in Famila reſeruantur, à Superioribus reſeruati intelligantur, à quibus præter eos nemo poſſit abſoluere. *At ſecus modò nouo iure obſeruandum eſt.* LIII.

Abſtinentia à Carnibus die Mercurij.

Item diebus Mercurij, omnes à carnibus abſtineant. LIV.

Celle ne claudantur.

Item nemo claue Cellam, aut aliud obſirmet; ſed Cellæ perpetuò ingredi volentibus pateant. LV.

De Locorum receptione.

Præterea ſtatuimus, Ne extra Capitulum loca ad habitandum recipiantur, niſi de auctoritate, & licentia Patris Vicarij Generalis. Loca verò, quæ ædificanda erunt, extra Vrbes, aut Oppida eligantur; quæ vno ſaltem milliario ab illis diſtent: perpetuóque Vrbium, aut Dominorum poteſtati ſubiaceant, qui ea Fratribus conceſſerunt. Ea quoque conditione à Fratribus recipiantur: vt ea poſſint deſerere, quoties ibi Regula purè obſeruari non poſſet: aut ipſi locorum Domini ea ſibi repetere vellent: tunc enim abſque vlla mora, aut contradictione Fratres ab iis locis diſcedant; atque aliò ad agendum pœnitentiam cum Dei benedictione pergant, quò à ſuis Superioribus deſtinati fuerint. LVI.

Locorum ædificatio.

Item ſtatuimus, Vt Monaſteria, quæ extruenda erunt, quàm humiliter fieri poterit, ex viminibus, & luto ædificentur; vel ex terra, & lapidibus, vbi vimina ad manus haberi non poſſunt: Eccleſia excepta, quæ decenter ædificari debet, iuxta tamen noſtræ Paupertatis ſtatum anguſta. Cellæ verò ita pauperes, humiles, & anguſtæ ſint, vt ſepulchra potiùs viuentium, & pœnitentium ergaſtula, quàm ſuauiter habitantium loca videri poſſint. LVII.

Celle ſolitaria.

In omnibus Monaſteriis, vbi id commodè fieri poterit; vna, aut altera Cellula longiùs à Fratrum habitatione, in ſolitario aliquo loco extruatur; vt ſi quiſpiam Fratrum perfectiori Dei Spiritu inflammatus, Eremiticam vitam in Silentio ducere diuina inſpiratione voluerit, idque Superiori benè viſum fuerit, in eam poſſit cum Dei, ac Superioris benedictione ſecedere, ac ſolitariè viuere. Eapropter vniuerſos Superiores hortamur; vt ſi quos huic vitæ idoneos Fratres offenderint; hunc illis receſſum minimè denegent. Qui verò in ſolitudinem receſſerint, Silentium ſeruẽt, LVIII.

cum nemine,praterquã cum Superiore,ac ſpirituali eorum Patre, abſq; Superioris licentia colloquantur; nec vllus Fratrum ad eos conuerſationis gratia accedat. Quotidie illis è Monaſterio neceſſaria ad victum cibaria cum ſilentio, ac ſine ſtrepitu deferantur; vt tranquillè Deo, atque Orationi, qua perfectiùs Deo vniuntur, vacare poſſint.

LIX. Præterea ſtatuimus, Vt ſi aliqua Monaſteria extructa nobis oblata fuerint; nullo pacto recipiantur, niſi fuerint humilia, ac pauperrima, & tam Eccleſia, quàm domus tam vili modo fabrefacta; vt Sanctæ Paupertati, iuxta S.P.noſtri Franciſci mentem, ac voluntatem ſint conſentanea; ſicut idem admonuit dicens: *Fratres habeant Eccleſias, & habitacula paupercula, & quæ pro ipſis conſtruuntur, omninò non recipiant, niſi fuerint ſecundum ſanctam Paupertatem, quam in Regula firmiter promiſimus, ibi hoſpitantes, ſicut aduenæ, & peregrini.* Cùm verò huiuſmodi loca recipienda ſunt: Superiores, Seniorum, atque eorum, qui zelum Paupertatis habent, conſilium adhibeant, ac ſequãtur.

Monaſteria oblata.

Teſtam. P. Franc.

LX. Fratres quoque in Cellis picturas curioſas, aut pretioſas non habeant: ſed pauperculis Imaginibus Chriſti Domini noſtri Crucifixi, & B. Virginis, aut Cruce lignea Myſterij Paſſionis Dominicæ, veluti lancea, ſpongia, arundine ornata, aut aliis huiuſmodi, ſint contenti.

Pictura, & imagines Cellarum.

LXI. Item ſtatuimus, Vt tam Vicarij Generales, quàm Prouinciales, & Guardiani Officiorum ſuorum confirmationẽ in Capitulis accipere valeant, quãdiu in iis benè ſe geſſerint, & Regularis vitæ Obſeruantiam tueri ſtuduerint. Quòd ſi Superiores, tam Maiores, quàm Minores; nimirum Vicarij Generales, & Prouinciales, non rectè ſuis muneribus fungantur: ſed eorum gubernatio Confraternitati pernicioſa fuerit. Volumus, vt Diſcreti, & Vocales in Capitulo illos poſſint deponere, & alios in eorum locum ſubrogare. Guardiani verò, qui eo munere ſe indignos præbent, à Vicario Prouinciali cum Definitorum conſilio remoueri poſſint. Cæterùm Vicarij Generalis confirmatio in quolibet triennio fiat; Prouincialium verò ſingulis annis; identidem & Guardianorum. Illud verò præ omnibus admonemus: vt Electiones omnes purè, ac ſimpliciter peragantur, in Dei gloriam, ac publicam fraternitatis vtilitatem, in id tantummodò mentis oculum defigentes, vt Regularis diſciplina magis in dies illuſtretur. Omnem in Comitiis honorum ambitum, prenſationes, conuenticula angue peius fugiant: qui enim ſimilia agunt, à Deo Opt. Max. atque à B.P.Franciſco ſciant, ſe eſſe maledictos.

Electiones & Capitula.

LXII. Præterea ſtatuimus, Vt Fratres, qui nulla corporis imbecillitate, aut infirmitate laborant; vel ſuper nudas tabulas, vel iis ſtorea, aut palea tantùm adhibita, abſque culcitra ſtramentitia dormiant: & qui voluerint, puluinari ſtramentitio ſub capite vtantur.

Fratrum Lecti.

LXIII. Caueant quoque Fratres, Ne vllo pacto Mulieres, loca noſtra, aut Eremos ingredi ſinant; prudentérque eas ab eorum ingreſſu arceant: Nam vt Auguſtinus ait: Mundus; & mulier non facilè, aliterque, quàm fugiendo vincuntur.

Mulieres à Conuentibus arcenda.

LXIV. Item ſtatuimus, Ne alia, præterquam Fratrum noſtrorum Defunctorum cadauera, in noſtris Eccleſiis admittantur: niſi fortè pauperis alicuius eſſet, cui à Parocho ob paupertatem, ſepultura denegaretur. Horum cadauera, ſi ad Eremos, ac Loca noſtra delata fuerint, recipiantur; & ſepultura donentur: Quia opus pietatis eſt. Nec aliquid pro ſepultura accipiant: ſed pro anima illius ex charitate Deum exorent.

Sepultura.

LXV. Statuimus præterea, Vt Fratres extra Statuta Refectionis tempora cibum non ſumant: caueántque ne per hortum incedentes, puerorum more, fructus, ſiue aliud ad edendum carpant abſque Superioris licentia: id enim Religioſo valde indecorum eſt. Cùm verò iter facientes Refectione indigent, ante Refectionem ſemper à Maiori, ac Seniori Fratre benedictionem petant: atque hoc ipſum ſeruent, cùm ad alia Monaſteria diuertunt; vt ſine Superioris licentia nihil omninò guſtent.

Ciborum ſobrietas, ac tẽperantia.

LXVI. Item ſtatuitur, Vt cùm vel tempore Silentij, vel aliis temporibus intra, ſeu extra

Mansuetudo, & humilitas in Conuersatione seruanda.

Monasterium loquendi necessitas vrget: assuescant Fratres semper submissa voce, ac humiliter loqui: id enim Religiosos maximè decet. Alterque alterum honore, ac reuerentia præueniens, ab omni superbiæ actu, aut contentionis animositate, velut Dei serui, ac humiles Crucifixi Discipuli abstineant.

Absque Obedientia nemo de loco ad locũ migret.

Statuimus præterea, Vt nullus Fratrum, sub pœna Excommunicationis, & priuationis omnium Officiorum, ab vna ad alteram Prouinciam transeat, absque licentia P. Vicarij Generalis: neque de loco ad locum absque Superioris obedientia migret; cui socius assignetur, vbi id commodè fieri poterit. LXVII.

Numerus Fratrum in Conuentibus non multiplicandus.

Item statuimus, Vt Conuentuum Familiæ, septimum, vel octauum Fratrum numerum non excedant, præterquàm in magnis Ciuitatibus vbi decem, vel duodecim circitet Fratres commodè habitare poterunt; In reliquis verò Vrbibus, aut Oppidis non ampliùs quàm septem, vel octo Fratres commorentur: ob id potissimùm, vt perfectiùs, & absque impedimento Regula, ac sancta Paupertas obseruentur. Ea siquidem erat S. P. Francisci voluntas, vt in Chronico Ordinis habetur: vt pauci duntaxat Fratres in locis degerent. LXVIII.

Ecclesiarum suppellex pauper, & tenuis.

Præterea statuimus, Vt in Ecclesijs nostris copiosa Altaris paramenta, aut Sacerdotalia indumenta non habeantur: sed duo: vel tria sufficiant. Vnum quidem pro diebus Festiuis, alia pro Ferialibus. Neque holosericis, aut sericis, aut auro textis vestibus, aut paramentis vtantur: præsertim quæ fimbrias, & Cruces, tam in Casulis, quàm in Albis, & Pallijs intextas habent; ab omnique alia curiositate abstineant. LXIX.

Calices plani.

Statuimus item, Quòd Pallia Altarium sint simplicia, absque curiositate ex panno duntaxat confecta. Nec plures quàm duo Calices stannei habeantur, vt à nostris Ecclesijs omnis prorsus curiositas, superfluitas, ac pretiositas auri, argenti, serici, holoserici exulent: in iisq; Paupertas, & austeritas tantũ eluceant. Considerãtes maximè, quòd Deus non vasa, aut vestes; sed corda intuetur; si pura, atque ab omni vitiorum labe munda sint, & sanctæ Paupertatis studio, ac desiderio affecta, quæ (vt ait S. P. noster Franciscus) hæredes, & Reges nos Regni Cælorum instituit. Pauperes rebus fecit: virtutibus sublimauit. LXX.

Vestium Cõmunitas.

Item statuimus, Vt veteres, & obsoleti habitus Fratrum in communi reponãtur: instituaturque Præfectus Communitatis, qui eorum curã diligentem gerat, eos reficiat, lauet, cùm opus fuerit, ac mundos seruet. Cùm verò aliquis Fratrum habitum suum abluere voluerit, à Communitatis Præfecto habitum accipiat: cui non post duos, aut tres menses sordidum; sed tribus, vel quatuor tantùm diebus elapsis, mundum restituat: LXXI.

Constitutiones semel in qualibet hebdomada publicè legendæ.

Insuper statuimus, Quòd Superiores omnino curẽt, vt hæ Constitutiones semel in qualibet hebdomada publicè legantur, quò tenaciùs Fratrum mentibus inhæreant, ac perfectiùs obseruentur. Qui in hac re negligentiores extiterint, ad arbitrium Vicarij Prouincialis puniantur: atque vbi tertiò à Vicarijs admoniti non resipuerint, ab Officio deponantur. Ipsi quoq; Vicarij Prouinciales, si in harum Constitutionum Obseruantia, tam in seipsis, quàm in alijs prosequenda, minùs accuratè se gesserint: aut eas publicè legere non fecerint, aut delinquẽtes debita pœna non affecerint, quod eorum tamen arbitrio relinquitur; admonitique seipsos non emendauerint: ipsam quoque depositionis ab Officio pœnam incurrant. LXXII.

Quod si alicui Fratrum difficile visum fuerit, hæc omnia obseruare: Meminerint Dominum nostrum Iesum Christum humilem, ac pauperem in mundo apparuisse, totàmq; ipsius vitã nobis tanquã speculum, & exẽplar propositam esse; vt in ea ipsius humilitatem, ac paupertatem contemplemur, ac imitemur. Id ipsum quoq; Sãctissimũ P. nostrũ Franciscũ, ac omnes Dei seruos docuisse; vt ex his addisceremus, totius nostræ vitæ, ac cõuersionis exordium, cursum, & finẽ esse; vt Christi Domini Crucẽ amplectamur, atque in ea duntaxat gloriemur. Qui Sanctorum gesta, & actus contemplatur, facilè animaduertit, totã Religiosi hominis vitã, quoddã pœnitentiæ LXXIII.

curriculum

curriculum esse debere. Nam & B. Martinus Turonensis Episcopus, cùm morti propinquus esset; discipulis, qui eum obnixè rogabant, vt vilia saltem sibi sineret stramenta supponi; respondit. Non decet, Filij, Christianum, nisi in cinere, & Cilitio mori. Et si vobis aliud exemplum relinquerem, à culpa non vacarem. Id quoque de B. Hieronymo legimus, quòd cù nuda humo vix ossa hærentia collideret. Cùm verò de cibo, & potu agit: antiquos Monachos tam abstinentes commemorat, vt etiam languentes aqua tantùm frigida vterentur; sanum verò cocto aliquo cibo vesci, ad luxuriæ propè vitium accederet. Quapropter, Fratres charissimi, Sanctorum mores, exempla, ac doctrinas insequentes, ab eorum fermiento caueamus, qui cùm Crucis Christi inimici sint, ab ea nos auellere contendunt, in qua nos gloriari, & ad mortem vsque eius discipulos esse oportet. Valete in Domino semper.

HÆ CONSTITVTIONES, quandoquidem eo tantùm tempore in publicum prodiêre, cùm Matthæus iam sponte se Generalatus officio abdicauerat: totáque gubernationis summa ad Ludouicum translata fuerat: idcireo sub Ludouici nomine, atque auctoritate, exaratæ fuerunt.

LXXIV. In hoc igitur Capitulo, Matthæo, non Ministri, sed Vicarij tantùm Generalis nomen inditum fuit; ea præsertim ratione, quòd noua Reformatio Magistro Generali Ord. Min. Conuentualium, iuxta ea, quæ in Bulla præscripta sunt, subordinatione quadam subiiceretur; ab eóque exinde noui Generalis semper confirmatio peteretur. Quod post Matthæum, diu in Capucinorum familia obseruatum fuit; quousque Pontificum benignitate, ea subornatione sublata, nuper ipsa in liberum Religionis caput erecta est, quemadmodum suo loco explicabitur.

LXXV. Vicario itaque Generali electo, Guardiani quoque à Generali, ac Definitoribus ad sua quique loca destinandi, eliguntur; in quibus Ludouicus Conuentum Forosempronien sem moderádum suscipit, alij alios: familiæque per singula loca dispertitæ suis Superioribus assignantur. Denique post solemnes, ac publicas Deo Opt. Max. gratias redditas, dum quisque ad sua sibi destinata loca pergit: Matthæus se ad Visitationis munus obeundum parat.

LXXVI. Haud sanè facilè referri potest; vbi primùm pusillæ illæ Fratrum familiæ ad sua quæque se loca receperunt; quanta spiritus alacritate ad res diuinas accederent: quàm auidè, quæ imperata erant, dicto citiùs præstarent: ac Superioris obedientiam, necdum verbo explicatam, animo, & actione anteuerterent. Quàm ingenti paupertatis studio, non tam superflua resecarent; quam ipsa quoque necessaria sibi contraherent; atque vltrò, sibi deesse paterentur. Quanto suiipsorum odio, ac contemptu, vilissima quæque humilitatis officia sibi inuicem subriperent, ac vicissim de humilitate contenderent. Quàm incredibili patiendi æstu admiranda austeritatum, carnisque macerationum genera amplecterentur. Quantoque etiam Spiritus ardore Orationi, ac diuinarum rerum, præsertim Dominicæ Passionis contemplationi incumberent: Quo fiebat, vt nihil tam durum, tamque molestum esset, quod pro Christo, quem sedulò in animo gerebant, perferre, iis leuissimum non videretur. Quid plura? Nullum austeritatis genus. Nullúmque tam arduum virtutis opus erat, in quod quisque summo studio animum non intenderet.

Posteriorum Patrum mores, ac studia referuntur.

LXXVII. Horas diuinas tam morosè, tamque attentè pariter, ac deuotè, absque cantu in Choro persoluebant, quasi qui inter cælestes Angelorum Choros Dei laudes decantarét. Hunc ex peruetusto Anachoretarum vsu, antiqui illi Religionis nostræ Patres, psallendi ritum haud immeritò sibi vendicare visi sunt; vt humilis, ac flebilis cantus, qualis huiusce Religionis status sit; quàm scilicet humilis, ac pœnitentia plenus, indicaret. Cùm enim (teste Hieronymo) Monachorum officium sit, propria, atque aliena peccata plangere. Nobis, quibus plangentium munus incumbit, an non flebiles potiùs voces depromere, quàm lætos concentus edere, consentaneum erit?

S. Hieron. adu. Vigil. cap. 6.

Hunc certè psallendi modum, vnisonum, ac cantus expertem, olim primæ-

cinæ loco primum Religionis Capitulum, ſeu potiùs Congregationem (cùm tam pauci numero eſſent, vt vix duodenarium numerum attingerent) celebrarunt. In qua poſteriora quoque vaticinij verba, quibus ita prædictum fuerat: *Et in eis apparebit ſignum veræ Reformationis, certitudinémque accipient eorum, quæ acturi ſunt* (vti mox declarabitur) certam ſibi veritatem compararunt.

IV. Patribus igitur, ad duodecimum vſque numerum, in hoc Aluacinæ Conuentu in Domino congregatis: pridiè quàm Generalis Vicarij, atque aliorum electio fieret, Ludouicus ſimplici ſermone vniuerſos hortatur: vt rerum omnium cura, ac prouidentia in Deum reiecta, aſſiduæ tantùm orationi vacent; Deo pro fauſtis Reformationis auſpiciis gratias agãt, ac pro feliciori ipſius progreſſu preces fundãt. Deniq; nullis, præterquàm diuinis rebus abſq; intermiſſione ſtudeant: non loci paupertate, neque rerum penuria terreantur: ſed altiſſimæ paupertatis ſe filios eſſe meminerint, quos rerum omnium neceſſitas, ac ſumma egeſtas ita delectare debet; vt & rebus neceſſariis carere, ac locorum anguſtias pati, ſummas diuitias, ac delitias reputent: præſertim ſi in Dei filium, humani generis Saluatorem, oculos defigant; cuius tot neceſſitatibus plena, tamque omnium rerum indigua vita fuit: vt is ad ſuorum exemplum de ſeipſo teſtetur: *Vulpes foueas habent, & volucres Cæli nidos: Filius autem hominis non habet, vbi caput ſuum reclinet.* Cuius profectò imitatores eos eſſe oportet, qui altiſſimam Deo rerum omnium paupertatem promiſerunt.

Ludouici ad Fratres exhortatio.

Matth. 8.

V. Non vos prætereat, Fratres mei, (aiebat) quid B.P. noſter Franciſcus, in primo illo Capitulo Aſſiſio celebrato, tot collectis Fratribus propoſuerit: quàm ſeuerè rerum omnium, quæ ad victum ſpectant, prouidentiam illis interdixerit: quàm integrè à paterno Dei ſinu omnes pendere iuſſerit: quàm aſſiduè orationibus, ieiuniis, ac piis aliis exercitationibus incumbere monuerit. Denique quàm feruido ſpiritu, ac illuſtri ſermone, tunc præſentes, & futuros quoque ſui Ordinis filios ad ſummam rerum omnium paupertatem alacri animo tolerandam, hortatus fuerit, illo propoſito themate: *Magna promiſimus Fratres: at majora nobis promiſſa ſunt: Seruemus illa, tum adſpiremus ad illa: Voluptas quidem huius mundi breuis eſt, ſed pœna interminabilis: Modicum hîc paſſos, illic gloria nos infinita excipiet: Multorum quidem vocatio eſt; ſed paucorum electio: Omnium tamen retributio erit.* Hæc enim non tam auribus percipienda, quàm ſedulo animo peruoluenda, atque imitanda nobis in hoc primo Capitulo proponuntur: vt tanti Patris filios non voce, & habitu tantummodò; ſed re, ac factorum obedientia nos eſſe teſtemur: veráque Seraphici Ordinis fundamenta, quæ olim Chriſto dictante à Beatiſſimo Patre iacta ſunt, in hoc noſtro Reformationis exordio à nobis integrè reſtaurentur. Quapropter, Fratres, omnem animi ſollicitudinem in eum proijcientes, cui cura eſt de nobis, ſicut filij obedientiæ, non configurati prioribus vitæ noſtræ deſideriis; ſed ſecundùm eum, qui vocauit nos, in id omnes animi neruos intendamus: vt perfecti Chriſti, ac Beatiſſimi Patris noſtri in omni patientia, tolerantia, longanimitate, imitatores efficiamur. Et ſicut lapides viui electi à Deo, probati, atque in hoc Sanctæ Reformationis fundamento diſpoſiti; ſpiritualem hanc Dei, ac S. Franciſci domum in Dei prouidentia fundatam, paupertate erectam, charitate perfectam: noſtra virtute, ac ſanctiſſimis vitæ exemplis extruamus. Deus autem, qui vocauit nos in æternam ſuam gloriam, modicum paſſos perficiet, confirmabit, atque in perpetuum coronabit.

VI. His verbis Ludouicus, non compta Rhetorum eloquentia; ſed feruenti ſpiritu prolatis, ita Fratrum animos accendit; vt ingentes in ipſis ad paupertatem, laborum tolerantiam, perfectámque B. Patris Franciſci imitationem motus excitaucrit.

Vaticinium de eo Capitulo paupertatis.

VII. Huius Capituli Conuiuia talia propemodùm fuêre, qualia à B. Ioanne Parmenſe in ſuo tractatu de Conuiuio B. Franciſci, & Dominæ Paupertatis deſcribuntur.

Nam

Nam cùm nulla ibi esset mensæ, aut domesticæ supellectilis copia: Fratres pallia, quibus tegebantur, sternentes, his pro mappis vtebantur. Frigebat caminus nullo, aut lebete, aut olla carnium, siue alterius cibarij coctione ardens. Quo fit; vt neque discis, aut patinis opus esset, quibus cocti cibi inferrentur; aut singulis disperrirentur. Prima, ac postrema huius mensæ ferecula erant gregarij panis frustula emendicata, quibus fructus quidam agrestes: à Ruricolis, qui circumhabitabant, spontè oblati accessêre. Vini quoque acescentis lagena: quod aqua dilutum eorum dumtaxat potui deseruiebat, qui stomaci infirmitate laborarent, cæteris aqua sitis ardorem extinguentibus. Atque hæc quotidiana erat illius mensæ frugalitas, quam sacra semper lectio condiebat. Quamquam verò tanta esset illorum victus, ac vitæ austeritas; vt cunctis planè admirabilis videretur: tam incenso tamen erga altissimam paupertatem, ac suiipsorum despectum studio ferebantur; vt hæc illis iucundissima essent: & perinde ac si lautè, atque oppiparè epulati fuissent, à mensa recederent.

VIII. Biduum illud totum in gratiarum actione consumptum fuit, quas Deo ob Bullæ impetrationem, ac prospera Reformationis primordia impensiùs egerunt. Noctem verò, quæ diem Veneris antecedebat, in qua electio celebranda erat, ex Ludouici præscripto totam ferè in Orationibus insomnem duxerunt; Christi potissimùm exemplo excitati; qui cùm Apostolos Christianæ Religionis Patres, ac Ductores electurus esset, in oratione Dei pernoctasse legitur. Mane igitur illucescente, post Sacra deuotissimè à Sacerdotibus peracta, in quibus qui Sacerdotio minimè initiati erant, ad Sacram Synaxim accesserunt: Ludouicus themate ex Regula desumpto. *Vniuersi Fratres vnum de Fratribus istius Religionis teneantur semper habere in Generalem Ministrum, & seruum totius Fraternitatis: & ei teneantur firmiter obedire.* Pontificis mandatum de Generali Vicario Eligendo exponit: Tum verò de Electionum necessitate, ac vtilitate, nec non de Ministri Generalis, atque aliorum munere ac officio, graui, tametsi simplici sermone agit. Illud potissimùm animis inculcans, vt nonnisi Deo in oratione consulto ad Electionem accedant; mentémque omni cupiditate exutam diuino lumini præparantes, ad Deum cum Apostolis clament. *Tu, Domine, qui corda nosti omnium, ostende, quem elegeris ex his vnum, accipere sortem ministerij huius.* A quo solo diuini luminis irradiationem expectare debent. Equidem haud multis tunc verbis, aut exhortatione illis opus erat; cùm vniuersi diuino amore æstuantes, in id tantùm animum intenderent; quo pacto, & diuini Nominis gloriam augere, & nouæ Reformationis commodo prodesse possent.

Ludouicus ante Comitia sermonem habet. Reg. cap. 8

Act. 1.

IX. His à Ludouico monitis instructi, cùm vniuersi diuina charitate flagrantes in tuguriolum conuenissent; vnà omnes genuflexi, tanto internæ pietatis ardore diuinam Spiritus Sancti lucem, atque opem implorant: vt simulatque. Hymnum: *Veni Creator Spiritus, mentes tuorum visita,* &c. communi voce inchoarunt: tanta repentè Diuini Spiritus gratia, in eos [illegible] illapsa fuerit: vt & quilibet, quid in alterius animo ageretur, intueri[illegible] Et noua illa spiritus vbertate ebrij, cuncti velut in extasim raperentur: ita vt neque Hymnum prosequi, neque aliquid affari; sed lachrymas tantummodò præ gaudio copiosissimas effundere valerent. Ita diuinus ille Spiritus, cùm pura, ac munda illa Fratrum corda, tot laborum tolerantia purgata, tot austeritatum pœnitentiis, velut scopis mundata; tot ignitarum orationum ardore exusta, ac purificata reperisset; ampliori cælestium donorum influxu complere voluit: vt & viua illa nouæ Religionis fundamenta sanctificaret, & illius se Congregationis Auctorem esse ostenderet.

Spiritus Sanctus [illegible] Fratres ipsum inuocantes illabitur

X. Neque id frustra. Eo siquidem Spiritus sancti illapsu, eorum mens tam claro diuinæ veritatis radio illustrata fuit: vt quæcunque ad nouæ Reformationis commodum, atque vtilitatem necessaria essent, per spicuè cernerent. Tantaque virtute

ex alto confirmati fuêre: vt exinde neque perſecutiones, neque hominum probra, neque calamitates, neque triſte aliquid formidarent. Porrò hoc illud eſt veræ Reformationis teſtimonium, quod in hac Fratrum Congregatione B. Bernardus à Quintaualle ſuo Vaticinio futurum ſpoponderat.

Ludouicus Bullam & ſigillum coram omnibus deponit.

Poſthæc Ludouicus in perfectæ humilitatis, & reſignationis ſignum; Bulla, ac ſigillo, quorum eatenus cuſtos fuerat, publicè, & coram omnibus ſeipſum exuit: vt neminem in ea electione præter Deum præſidere demonſtraret. Moxque Compromiſſarijs vnanimi conſenſu deputatis, Definitorum primùm electio inſtituta fuit, in qua Ludouicus primum, Matthæus ſecundum, Angelus à Tiferno Metaurenſi, tertium, Paulus Clodienſis quartum Diffinitoris locum ſortiuntur. Atque hi tantummodò in hoc, licet Capitulo Generali, Deffinitores electi fuêre: Qui numerus Religionis ſobole excreſcente, ad ſextum vſque deinde auctus fuit. Cùm verò Generalis electio pari modo complenda eſſet: mox communi ſpiratione, ac perfecto omnium conſenſu vox cunctorum erumpit, Matthæum à Baſſio Generalem acclamantium. At Matthæus, qui ſubeſſe potiùs, quàm alijs præeſſe optabat; cùm liberò vbique prædicandi munus eo ſibi officio eripi animaduerteret; conſtanter reluctari cœpit: neque vllo pacto adduci poterat, vt munus illud obeundum ſuſciperet, quod & ſuis humeris impar, & à Dei vocatione, qua ad Verbum Dei diſſeminandum impellebatur, diſſentaneum eſſe affirmaret. Verùm cùm ardentibus Ludouici, atque aliorum ſupplicantium, qui id illi pluribus rationibuś ſuadebant, atque ad illius pedes proſtrati id ab eo obnixè efflagitabant, ſtudiis vlteriùs repugnare non poſſet, ea conditione electioni aſſentitur: vt ſi id illi alterum prædicationis munus propiat, eo liberè defungi queat. XII.

Matthæus Generalis Vicarius initius eligitur.

His igitur Comitijs, Deo benè auſpicante, peractis, quibus nouum Religionis Corpus tunc primùm ſuo capite, ac membris compactum, ac diſtinctum ſubiſtere viſum fuit. Matthæus Generalis, atque electi Patres in id potiſſimùm animum intendunt: vt vitam, quam Deus Opt. Max. Regularis Obſeruantiæ ſpiritu inſufflato, Religioſo Corpori indiderat, ſua diligentia tueantur; & adoleſcentem Rempublicam, quæ aliquando in Regnum euaſura erat, ſuis legibus firment; ac velut propugnaculis muniant, Nam quemadmodum ijs; qui arbuſta plantant, haud ſatis eſt, ſi ea ſolo coaluiſſe videant: ſed ipſa circumfoſſis ſpinis, à ferarum quoque deuaſtatione cuſtodiant, neceſſe eſt; ſi ea integra habere velint. Id planè, & in ipſo Religionis ortu, & inſtitutione fieri neceſſarium erat: vt qui Religionem diu incolumem eſſe vellent, eam pijs, ac neceſſarijs quibuſdam legibus, ac ſanctionibus munirent, quibus ipſa Regularis Obſeruantia integra, ac ſartatecta ſeruaretur. Cùm enim ea ſit rerum humanarum conditio, vt facilè à proprio ſtatu, atque incolumitate dilabantur, niſi præſidijs, atque adminiculis retineantur, quibus à lapſu, ac ruina vendicentur. Eandem quoquè Religio rerum naturam ſortitur, quæ cùm ex hominibus conſtet, qui fluminis inſtar fluentes, non niſi difficile intra arctos virtutis, ac iuſtitiæ margines diu contineri poſſunt: non ſola duntaxat Euangelicæ perfectionis regula contenta eſt, qua velut muro cingatur; ſed alias quoque leges, ac Conſtitutiones ad ſui præſidium quærit, quæ tanquam antemurale Regularis Obſeruantiæ murum cuſtodiant. Nemo planè ignorat, Minorum Religionem, Vineam Domini eſſe; quæ cùm dulciſſimos Euangelicarum virtutum bothros è Seraphicæ Regulæ palmitibus exprimat: eam ſacrarum Sanctionum ſæpe muniri oportét: ne eam aliquando ferus Aper de ſylua exterminet, ac beſtialium cupiditatum, quæ interdum Vulpium inſtar Vineam demoliuntur, furor deprædetur.

Conſtitutiones pentenales Spiritu Sancto dictante editæ.

Quapropter indicto omnibus ieiunio, & oratione, ſupremóque Dei numine inuocato; Conſtitutiones nonnullas, quibus totum familiæ Corpus, inter ipſa Religionis initia exteriùs regeretur, Spiritu Sancto (vt creditur) dictante concepe- XIII.

perunt:

perunt: conceptásque, ac simplici stylo conscriptas, post aliquod tempus sanxére.

XIV. Néque verò frustra eas à Spiritu sancto profectas dixerim. Nam Frater Euangelista à Canobio, qui olim totius Ordinis Capucinorum Generalis Ministèr fuit, publico sermone testatum reliquit se Patrum traditione accepisse; dum Constitutiones illæ á Patribus conscriberentur, Spiritum sanctum in Columbæ forma apparuisse. Cui adstipulatur Carolus Perpignanus, Canonicus Gerundensis: Vir omni virtutum laude clarus, ac sanctimonia apud Hispanos insignis: qui diuinitùs sibi reuelatum fuisse testatus est: Christum harum Constitutionum Auctorem extitisse: Vt ex processu authentico vitæ ipsius, qui auctoritate Honufrij Reart Episcopi Gerundensis confectus est, non obscurè constat. Denique illustre iis testimonium olim reddidit Pius Quintus, Pont. Max. qui cùm omnium Regularium Constitutiones sibi afferri iussisset; vt ex iis, quod in Religiosis quibusdam reformandis vtilius videretur, decerperet: cum primùm Capucinorum Constitutiones perlegit, mox in eam vocem erupit: En Constitutiones à Spiritu sancto dictatas, quas si quis perfectè obseruauerit, inter Sanctos referri potest.

Christum harum Constitutionum Auctorē esse cui reuelatū fuerit.

Quamquàm verò illæ, ob variam temporum exigentiam, nonnulla en parte immutatæ, atque in altero Generali Capitulo, quod Romæ in Conuentu S. Euphemiæ anno 1536. celebratum est, ampliori forma exaratæ fuerint: ac demùm anno 1575. in his quædam ex Concilij Tridentini, atque aliis Pontificum decretis addita fuerint, quæ ad Regularium disciplinam pertinebant: Essentialia tamen, quæ ad Religionis regimen spectant, velut prima omnium elementa, in iis integra remansêre. Porrò integris Constitutionibus in proprium annum reiectis, ea tantùm, quæ in hoc primo Capitulo sancita fuerunt, lubet referre, ex Italico Idiomate in Latinum à nobis fideliter translata.

CONSTITVTIONES EDITÆ IN PRIMA Generali Congregatione Aluacinæ coacta, anno 1529.

XV. PRimò omnium, obsecramus, & hortamur in Domino vniuersos nostræ Congregationis Fratres, ac præsertim Superiores, qui Vicarium Dei locum tenent; vt omni studio harum Constitutionum culturæ inuigilent; pulchramque hanc Ordinis harmoniam à Domino institutam tueantur. Nam si ea ipsa, quæ sensu, ac ratione carent, præstitutum sibi à Deo ordinem obseruant: sanè multò magis qui ratione præditi sunt; atque ij potissimùm, qui Angelorum instar Deo adstant, atque eidem famulantur; in id adniti debent: vt clarissimorum speculorum instar, ac velut coruscantia Orbis luminaria, cæteris ad Deum, qui vltimus omnium scopus, & finis est, sanctis verbis, ac sanctioribus vitæ exemplis reuera Duces se præbeant: quò & alij Fratres vniformiter ea, quæ in his Constitutionibus continentur, sollicitè seruare studeant. Nec tamen his aut nouam Regulam præscribere, aut antiquum viuendi modum mutare; quin etiam nec vlli Fratrum mortalis peccati laqueum iniicere intendimus; si aliquando iis illos contraïre contingat: sed omnium pedes deosculantes, hortamur in Domino primùm Superiores, dein reliquos Fratres, vt has Constitutiones purè ac simpliciter, & sine glosa custodire curent: quousque Dominus dignetur per alios seruos nobis illuminatiores aliud statuere. Quamquam verò hæ Constitutiones à nobis hoc tempore edantur, quo putilla, ac tenuis adhuc Congregatio haud multis repagulis indiget, quibus in perfecta Regularis obseruantiæ norma contineatur: plurimaque successu temporum in posterum addenda sint, cùm Religio in ampliores se Prouinciarum, ac Conuentuum propagines dilatauerit. Has tamen Constitutiones, quas & communis oratio, & Dei spiritus, ac religiosa simplicitas peperêre: fixas semper, ac immotas esse optamus;

qua

Digitized by Google

quas etiam S. R. E. iudico, ac ſententiæ ſubiicimus. Quæ igitur nunc pro communi Congregationis vtilitate conſtituere nobis opportunum viſum fuit, hæc ſunt.

Hora Canonica ſine cæteris deuotè perſoluenda.

XVI. Imprimis, quod ad Horas Canonicas ſpectat: Vniuerſos hortamur, & ſtatuimus, vt illæ deuotè, debitis interuallis, abſque vlla vocis productione, aut variatione, aut cantu, ab omnibus in Choro perſoluantur. Matutina hora iuxta antiquum Religionis noſtræ morem media ſemper nocte dicatur; reliquæ verò competentibus horis: Sexta, & Nona exceptis, quæ ſecundùm receptam conſuetudinem recitari poterunt.

XVII. Præterea ſtatuimus: Ne aliud Officium in Choro perſoluendum addatur, præter officium B. Virginis. Quòd ſi aliquis Fratrum ex ſpeciali deuotione recitare voluerit ſeptem Pſalmos Pœnitentiales, Officium Defunctorum, ſiue alias Orationes Vocales; id ſolus, vel cum ſocio extra Chorum præſtare poterit; quandiu Officium in Choro non perſoluitur; ne qui in Choro, vel in Eccleſia Orationi mentali vacant, eorum ſtrepitu perturbentur. Id verò ſtatuitur, primò; vt Fratres vnà conuenientes, maiori cum deuotione, debitum Canonicarum Horarum penſum ſoluant, à Regula, & ab Eccleſia præſcriptum: tum etiam vt plus otij nanciſcantur, ad priuatas, ac mentales orationes exercendas, quæ ſolis vocalibus multò ſunt vtiliores, ac præſtantiores.

XVIII. Item ſtatuimus, vt in Oppidis, aut Vrbibus, vbi eſt Eccleſiarum copia, eóque Sæculares ad diuina Officia audienda confluere poſſunt: in triduo Maioris Hebdomadæ Matutina Hora, non in Veſpere dici, ſed iuxta morem media nocte perſoluatur. Hæc enim erat antiquorum Patrum conſuetudo.

Fratres ad Mortuorum funera non accedant.

XIX. Item ſtatuimus, ne Fratres vllo pacto ad Mortuorum funera accedant; neque Exequias proſequantur, præterquàm in caſu neceſſitatis. Neque ad Proceſſiones conueniant, præterquàm ad eam, quæ celebratur in die Corporis Chriſti, & in Rogationibus, & in publicis neceſſitatibus. A cæteris verò, dummodò citra ſcandalum fiat, quoad fieri poterit, abſtineant: vt ſolitudini, & quieti magis vacent. *Nunc verò, quod ad Proceſſiones ſpectat, ſeruandum eſt Sacræ rituum Congregationis Decretum.*

XX. Item ſtatuimus, vt vna duntaxat Miſſa in Conuentu quotidie celebretur; iuxta antiquã Ordinis conſuetudinẽ, cui alij Sacerdotes aſſiſtant; præſertim cùm ea fuerit S. P. N. Franciſci mens, & admonitio. Idcirco Superiores neminem cæterorũ Sacerdotum celebrare cogant, præterquam in diebus ſolemnibus, ſeu in tempore neceſſitatis. Ac ſummo ſtudio inuigilent, ne Miſſarum trigeſimos, ſiue alium Miſſarum numerum celebrandum recipiant: ne Sacerdotibus celebrandi neceſſitas imponatur. Caueant quoque omnino Superiores, ne praua cupiditate ducti, populos ad Eremos, ac Monaſteria Miſſarum celebratione alliciant: vt pro iis eleemoſynas ab ipſis accipiant. Denique id ſtatuimus, ac ordinamus, vt nullo modo ſe ad Miſſas pro ſæcularibus celebrandas obſtringant. Quòd ſi quiſpiam à nobis Miſſam celebrari petierit: prudenter ei reſponderi poterit, nos pro eo in Miſſis Deum rogaturos: tum in Miſſa Collecta pro eo addatur, vt illius deuotioni ſatisfiat. Quòd ſi interdum Miſſam ex charitate pro aliquo celebrari contigerit: penitus pro ipſa, aut orationibus, pro quocunque perſolutis, pretium, aut eleemoſynam recipi prohibemus: quòd ſi is panem, vinum, aut aliud ad victum neceſſarium attulerit: ea non ſecus recipiantur, quàm ſi nulla pro eo oratio facta eſſet. Miſſa enim, & Oratio purè, ac ſimpliciter ex charitate Deo offerri debent.

Eleemoſyna pro Miſſis nõ recipiatur.

Conſueta flagellationes ferna in Hebdomada.

XXI. Item ſtatuimus. Vt conſueta Flagellatio quotidie poſt Matutinam Horam fiat, præterquam in hyeme: vbi frigidiora ſunt loca: tunc enim ad diei Veſperum tranſferri poterit.

XXII. Item ſtatuimus, vt Orationi Mentali ſtatis horis, ac temporibus quotidie vacetur. Tempora verò Orationi deſtinata erunt: integra hora ante Tertiam in mane;

altera

altera verò post Vesperas, quæ nulla ratione prætermittendæ sunt, præterquàm ab iis, qui vel morbo laborant, quibus vna sufficere debet; vel qui à Superiori ob ingruentem aliquam necessitatem impediuntur; cui omnino parere debent. Meminerint verò has horas, ad publicum Religionis bonum, ac rectum Ordinem institutas esse pro his potissimùm Fratribus, qui spiritu frigidiores, ac negligentiores sunt: vt peremptoria harum Horarum præscriptione, ad orationem, Religiosis Viris necessariam, compellantur. Feruidi enim, ac deuoti Fratres, haud duabus hisce Horis contenti sunt; sed omne tempus, quod illis ex obedientiæ operibus reliquum est, in Orationibus, ac Meditationibus insumunt; & tanquam veri Oratores vbique orant, & Patrem in spiritu, ac veritate adorant. Ad hoc orationis studium maximè Fratres omnes hortamur, ob id potissimùm; quòd hic omnium finis, ac scopus sit, vt Deo perfecta charitate adhæreamus.

Bona Orationis Mentalis hora in die.

XXIII. Præterea statuimus, vt Silentium ab omnibus inuiolabiliter seruetur, à primo signo Completorij, quousque Missa Conuentualis celebrata fuerit, quòd legitimum sempiternum esse volumus. Ac præterea à Paschate vsque ad Festum Assumptionis B. Mariæ, signum Silentij post refectionem matutinam, & ablutionem Vasorum Coquinæ quotidie detur: à cunctisque Silentium vsque ad horam Vespertinam seruetur. Quòd si aliquis Fratrum eo tempore Silentium violauerit: seipsum publicè accuset, & pro pœnitentia Flagellationem accipiat.

Silentium Regulare.

XXIV. Statuimus præterea, Quòd si Sæcularium aliqui, hoc Silentij tempore, vel alio ad Monasterium accesserint: Ianitor, qui nonnisi prudens, deuotus, ac morigeratus eligi debet: Superiorem, vel alterum ab eo huic muneri deputatum admoneat, qui eos comitetur, ac spiritualibus colloquiis ædificet. Reliqui verò, quibus id munus minimè demandatum est; à Sæcularium colloquio, & conuersatione, præterquàm causa graui vrgente abstineant.

XXV. Statuimus, Vt Guardiani, ac Superiores locorum, in Refectorio, dum Fratres refectionem sumunt, curent; vt spiritualis semper aliquis liber legatur, quem omnes deuotè audiant, vt antiqua est Religionis consuetudo, & habetur in Decretali. Quod in mensa Religiosorum habeatur lectio. Nemo verò Sæcularium ad communem Fratrum mensam admittatur: nisi grauissima causa id postulet. Cùm verò admittuntur, mensa mappa non sternatur: sed consueta tantum mappula tam Sæcularibus, quàm singulis Fratribus apponatur.

Libri spirituales in Mensa legantur.

XXVI. Statuimus; Vt in mensa vnicum tantùm cibi, aut pulmenti genus apponatur. Cùm verò tempus ieiunij fuerit, coctum, aut crudum acetarium addi poterit. Quòd si pisces, carnes, siue aliud obsonium Fratribus eleemosyna datum fuerit, eo opportunè vesci poterunt cum benedictione Domini: dummodò duo tantùm cibariorum genera ex his, quæ à Popinæ Magistro administrantur, mensæ apponantur.

Duo ciborum genera tantum in Missa Ministranda.

XXVII. Statuimus, Quòd siquis Fratrum voluerit à carnibus, & à vino abstinere, ad quod omnes in Domino hortamur; eos Superiores impedire non valeant: nisi ipsos indiscretè se gerere, atque illud abstinentiæ genus apertè in eorum perniciem cedere animaduerterint. Quamobrem Superiores non nisi discretè ac prudenter subditos ad huiusmodi abstinentias hortentur. Subditi verò in his non pertinaciter, aut ceruicosè se gerant: sed Prælatis obediant. In mensa tamen vinum non nisi benè aqua dilutum adhibeatur.

Abstinentia à carnibus & à vino non impedienda.

XXVIII. Eodem quoque modo si, Fratrum quispiam, aut ampliùs ieiunare, aut quadragesimale ieiunium aliquod in Regula non expressum celebrare voluerit: à Superioribus non impediatur; dummodò id illi minimè noceat, vt superiùs dictum est, & in communi mensa communibus cum aliis cibis vtatur.

Ieiunia diuersa à Superioribus non impediantur.

XXIX. Item Domorum nostrarum suppellex tenuis sit, ac vilis: sicut pauperes decet, & à sanctis Patribus nostris edocti sumus, itaut in omni re, quæ ad vsum domus spectat, paucitas, vilitas, ac paupertas cumprimis effulgeat.

Suppellex tenuis ac vilis.

XXX. Item statuimus, Ne carnes, oua, caseus, data opera mendicentur. Quòd si Eleemosynario

moſynario hæc ſponte à fidelibus offerantur, recipi poterunt: dummodò in omnibus ſeruetur, ac ſplendeat ſanctæ Paupertatis virtus. Et ſi hæc ipſa à benefactoribus ad Conuentum mitti contigerit: caueant magnoperè Superiores, ac cæteri Fratres, ne ſi his Monaſterium ſufficienter abundauerit; auaritia, aut cupiditate vlla ſe vinci ſinant, tanquàm diuinæ prouidentiæ minùs fidentes: vt ad augendam annonam, quæ abundantiora ſunt, recipiant; & ad futuri, ac lautioris victus prouiſionem ſeruent; ſed potiùs altiſſimæ Paupertatis, quam Deo promiſimus, ſtatum conſiderantes, ea recuſent. Hæc enim illa Paupertas eſt, quæ vt docuit Seraphicus noſter Pater S. Franciſcus, nos, chariſſimi Fratres mei, hæredes, & Reges Regni Cœlorum inſtituit: pauperes rebus fecit, virtutibus ſublimauit. Hæc ſit portio veſtra, quæ vos perducat in terram viuentium. Cùm verò hæc recipiuntur; in his ea tum quantitas, tum qualitas attendi debent, quæ Regulæ noſtræ pauperratem non excedant.

Carnes, Oua, Caſeus non mendicanda.

Præterea ſtatuimus, Vt Superiores, in eleemoſynis mendicandis ita cauti, ac prudentes ſint: vt diuturnam rerum prouiſionem effugiant; ſed res neceſſarias vel qualibet die emendicent, vel per trium dierum ſpatium, aut ad ſummum per vnius hebdomadis tempus reponant; fixum ſemper in animo geſtantes, atque opere exhibentes altiſſimæ Paupertatis ſtatum, quem Deo in Religionis profeſſione promiſimus. XXXI.

Rerum neceſſariarum prouiſio fugienda.

Item ſtatuimus: Vt nemo Superiorum, aut aliorum Fratrum audeat in Conuentu Dolium, aut Cadum vini ad Fratrum vſum reponere; ſed Oenophoris tantùm, ac lagenis ad vinum excipiendum vtantur. Totque duntaxat adhibeant, quot Fratrum familiæ neceſſariæ erunt. XXXII.

Vſus doliorū & Cadorum à Conuentibus abdicandus.

Statuimus præterea, Vt ſi aliquis Fratrum ſolo habitu contentus eſſe voluerit, id illi cum benedictione Dei, & B.P. Franciſci liceat: hoc enim illi Regula indulget: ſed qui pluribus ad frigus perferendum indiguerit; tunicam habeat vilem, ac pauperem, quæ longitudine non inferius; quàm ad media crura ſe extendat. Quòd ſi infirmi, aut debiles, aut ſenes fuerint, qui periculo facto plures pannos depoſcant: his Pallium, ſeu Mantellum à Superioribus concedatur; quod vſque ad manuum extremitatem fluat. Funes verò, quibus Fratres præcinguntur; rudes ſint, aſperæ, ac ſimplicibus nodis contractæ, non autem curioſiùs elaboratæ. Pannos verò, quibus Fratres induuntur, iuxta præſentem, non futuram Fratrum neceſſitatem Superiores prouideant: ſpem, ac fiduciam omnem in Domino ponentes, qui veſtit lilia agri. XXXIII.

Fratrum veſtitus.

Caueant Superiores, & Fratres, vt habitus latitudo vndecim palmos communes non excedat: his verò, qui corpulenti fuerint, palmus vnus tantùm addi poſſit. Tunica ad ſeptem palmos pertingat. Manicæ verò tam Habitus, quàm Tunicæ adeò arctæ ſint, ac pauperes: vt brachius tantummodò induendis, & exuendis ſufficiant. XXXIV.

Habitus, & Tunica.

Statuimus itidem, Vt qui nudis pedibus incedere non valent, vbi per aliquot dies experimentum ſumpſerint; ſandalia, vel ſoleas deferant, vti legimus Apoſtolos, & priſcos noſtros Patres detuliſſe. Ea verò ſint vilia, ſimplici funiculo conſuta, quemadmodum pauperes decet, & nullo modo Calcpodiis vtantur. XXXV.

Sandalia.

Statuimus præterea: Vt Verbi Dei Concionatores, cùm ad Dei Verbum prædicandum iter faciunt: non amplius, quàm duos, aut tres libros, quos ſibi magis neceſſarios iudicauerint, ſecum ferāt. Superiores verò eos Prædicatores, quos ampliori prædicationis gratia à Deo præditos nouerint, otioſos eſſe non ſinant: ſed in Vineā Domini mittant: vt in ea non modò quadrageſimali tempore, ſed aliis quoque anni temporibus laborent. Qui verò ad id munus ordinati fuerint, meminiſſe debent, potiſſimam prædicationis partem eſſe ipſius Prædicatoris vitam, atque honeſtam conuerſationem. Quapropter minùs verborum ornatum, ac ſubtiles ſpeculationes curantes, magis audientium vtilitati ſtudeant: puréque, ac ſimpliciter ſanctum XXXVI.

Concionatores.

Domini

Dómini noſtri Euangelium prædicent. Cæteris verò Sacerdotibus, & Clericis, qui Prædicatores non ſunt, vnus tantùm Spiritualis liber, vel manuſcriptus, vel impreſſus ſimul cum Breuiario concedatur, iiſque contenti ſint.

XXXVII. Præterea ſtatuimus, Vt nullus Fratrũ, ea, quæ alterius Fratris vſui conceſſa ſũt, abſq; illius, ac Superioris licentia ſibi vendicet: qui ſecus egerit, ſe in Refectorio ante Superiorem accuſet, qui illum grauiter increpatum iubeat ſemel in pane, & aqua ieiunare; ne rurſus in idem vitium impingat. Ij verò, quibus res aliqua in vſum conceſſa eſt, ſignum illi aliquod apponant, quo dignoſci queat. *Nemo rem alterius ſibi vendicet.*

XXXVIII. Item ſtatuimus, Vt Fratres omnes vilibus pannis induantur, ſicut in Regula præcipitur; iique ex vilioribus, & abiectioribus eligantur, qui in ea Regione commodè haberi poſſunt. Nemo verò in via peram, galerum, lagenulam ſecum ferat; ſed bina duntaxat mutatoria, ac gemina ſtrophiola habeant, qui iis indiguerint. Caueántque ne aut Breuiaria, aut Breuiarijs ſignacula, aut Coronæ, quibus vtuntur, curioſitatem aliquam præſeferant: neque alia ſibi vendicent, quæ muliebrem potiùs leuitatem, quàm religioſam grauitatem, ac rerum omnium contemptum redoleat. *Rerum vilitas, & ſimplicitas commendatur.*

XXXIX. Statuimus præterea, Ne vllus ſtudia literaria erigere præſumat; ſed Scriptura ſacra tantummodò, atque aliqui deuoti Auctores legantur, qui Deum amare, & Chriſti Crucem amplecti doceant. *Literarum ſtudia non erigantur.*

XL. Præterea, nemo ad audienda aliorum peccata Confeſſarius deputetur, qui ſaltem quadrageſimum annum non attigerit; ſitque probatæ vitæ, deuotus, ac virtutibus ornatus: qui ea ſcientia præditus ſit, vt ſciat diſcernere inter lepram, & lepram. Sæcularium verò Confeſſiones audire nemini permittatur; niſi vrgentiſſima, ac prorſus neceſſaria cauſa id poſtulet, quod ipſis Superioribus iudicandum relinquitur. Omnis enim Regula patitur exceptionem. *Confeſſiones Sæcularium non audiendæ.*

XLI. Statuimus præterea; Ne Monialium cuiuſcunque Ordinis cura à noſtris ſuſcipiatur, niſi de expreſſa Capituli Generalis licentia. *Monialium cura non ſuſcipienda.*

XLII. Item ſtatuimus, Quòd libri omnes in communi quodam loco reponantur, præter eos, qui ſpeciali alicuius Fratris vſui conceduntur: quos ſi alter ex Fratribus ab eo mutuò petierit, ei minimè denegare debet: dummodò iis actu non vtatur. Idque de licentia Superioris fiat: ne vſus proprietatis crimen incurrat, quod de cæteris quoque rebus, quamtumuis exiguis, intelligi debet. *Librorum Communitas.*

XLIII. Item, Nullus Fratrum quicquam, aut in Ordine; aut extra Ordinem dono cuiquã largiatur, abſque ſui Superioris licentia. *Largitio Munerum.*

XLIV. Nemo literas vel ad ſuos, vel ad extraneos ſcribat, nec ſcriptas mittat, aut recipiat, niſi à ſuo Superiore licentiam obtinuerit. *Literarum Conſcriptio.*

XLV. Item ſtatuimus, Vt qui ad vitam noſtram, & Ordinem recipiendi ſunt, primùm per quindecim dierum ſpatium, in Conuentu ſub ſæculari habitu retineantur. Superioréſque purè illum Regulæ locum obſeruent, vt illis dicant Verbum ſancti Euangelij. Quod vadant, & vendant omnia quæ habent; & ea ſtudeant pauperibus erogare. Tum id, quod ſequitur, præſtent. Poſtea concedant ei pannos probationis: ita vt priùs ſua pauperibus diſtribuant, quàm ad habitum recipiantur. *Prima Nouitiorũ Probatio.*

XLVI. *Hoc poſtremum in Nouis Conſtitutionibus reformatum fuit, iuxta Decretum ſacri Concilij Tridentini. ſeſſ. 25. Cap. Nulla quoque renunciatio.* Conc. Trid. ſeſſ. 25. cap. Nulla quoq;

XLVII. Nullus quoque recipiatur ad Ordinem, qui quindecim ſuæ ætatis annos non exceſſerit, iſque nec faciem puerilem habeat. Qui enim eiuſmodi ſunt, omnino recipi non debent. Caueántque Superiores Maiores, ne contra hoc decretũ aliquem recipiant. Nouitij verò tempore probationis, totam Regulam ad Verbum ediſcant, ac memoria teneant: in idque Magiſtri Nouitiorum incumbant. *Ætas ad recipiendã ad Ordinem.*

XLVIII. Præterea ſtatuim⁹, Vt Clericis, ac Laicis recenter profeſſis dentur Magiſtri, quibus per quadriennium ſubſint, ab iiſq; perfectè in via ſpiritus, ac perfectionis inſtruãtur. *Magiſtri Nouitiorum.*

Iuniorum Fratrum Inſtitutio.

Nullus Profeſſorum audeat, vel præſumat ingredi Cellam alicuius Nouitij abſque licentia Magiſtri, vel Guardiani. Nemo quoq; Nouitiorum ingrediatur Cellam alterius Fratris, niſi de licentia ſui Magiſtri, aut Guardiani: qui ſecus egerit: per integrũ diem in pane, & aqua iciunet: ſeipſumque publicè coram Superiore accuſet.

Tonſura Fratrum.

Fratres Nouaculas non habeant, niſi forte vnicam pro vrgente interdum aliqua neceſſitate, vel ad ſanguinem Infirmis ſectionibus detrahendum. Tonſura autem Fratrum qualibet vigeſima die forficibus fiat. XLVIII.

Præterea ſtatuimus, Quòd cùm Fratres nouas Eremos, ac Monaſteria erigere voluerint, illud tantùm terræ ſpatium ſibi vendicent; quantùm pauperi noſtro ſtatui congruere viſum fuerit. XLIX.

Procurator, ac Syndicus.

Item Procuratorum; aut Sindicorum nullam volumus apud nos fieri mentionem: ſed illud perpetuum nobis, ac inuiolabile ſit, vt Procurator, ac Sindicus nobis alius non ſit, præterquam Chriſtus Dominus noſter: noſtra verò Procuratrix, & Protectrix ſit Beatiſſima Virgo Mater Dei: noſter quoque ſubſtitutus B.P. Franciſcus: alios verò omnes Procuratores, omnino reiicimus: quòd inuiolabiliter obſeruari volumus. L.

Non aquitandum.

Præterea ſtatuimus, Ne in Monaſteriis alantur iumenta, aut Aſini, aut Muli, aut Equi: ſed Prælati noſtri pedeſtres incedant. Quòd ſi ob infirmitatem, aut alia legitima de cauſa, alicui neceſſariò equitandum eſſet, Aſino inſideat; exemplo Chriſti, qui ſuper Aſinum ſedit; & B. P. Franciſci, qui cùm extrema neceſſitate laboraret, Aſino vectus fuit: nec alio iumentorum genere eos vſos fuiſſe legimus. At quo tempore, quave de cauſa, cuique equitare permiſſum ſit, ex Regula addiſcant. LI.

Galeri, & Birata.

Præterea ſtatuimus, Ne Fratres vllo modo, vel in Monaſterio, vel extra Monaſterium, Biretta, aut Galeros deferant. LII.

Caſus reſeruati.

Caſus, qui in Famila reſeruantur, à Superioribus reſeruati intelligantur, à quibus præter eos nemo poſſit abſoluere. *At ſecus modò nouo iure obſeruandum eſt.* LIII.

Abſtinentia à Carnibus die Mercurij.

Item diebus Mercurij, omnes à carnibus abſtineant. LIV.

Cellæ ne claudantur.

Item nemo claue Cellam, aut aliud obſirmet; ſed Cellæ perpetuò ingredi volentibus pateant. LV.

De Locorum receptione.

Præterea ſtatuimus, Ne extra Capitulum loca ad habitandum recipiantur, niſi de auctoritate, & licentia Patris Vicarij Generalis. Loca verò, quæ ædificanda erunt, extra Vrbes, aut Oppida eligantur; quæ vno ſaltem milliario ab illis diſtent: perpetuóque Vrbium, aut Dominorum poteſtati ſubiaceant, qui ea Fratribus conceſſerunt. Ea quoque conditione à Fratribus recipiantur: vt ea poſſint deſerere, quoties ibi Regula purè obſeruari non poſſet: aut ipſi locorum Domini ea ſibi repetere vellent: tunc enim abſque vlla mora, aut contradictione Fratres ab iis locis diſcedant; atque aliò ad agendum pœnitentiam cum Dei benedictione pergant, quò à ſuis Superioribus deſtinati fuerint. LVI.

Locorum ædificatio.

Item ſtatuimus, Vt Monaſteria, quæ extruenda erunt, quàm humiliter fieri poterit, ex viminibus, & luto ædificentur; vel ex terra, & lapidibus, vbi vimina ad manus haberi non poſſunt: Eccleſia excepta, quæ decenter ædificari debet, iuxta tamen noſtræ Paupertatis ſtatum anguſta. Cellæ verò ita pauperes, humiles, & anguſtæ ſint, vt ſepulchra potiùs viuentium, & pœnitentium ergaſtula, quàm ſuauiter habitantium loca videri poſſint. LVII.

Celle ſolitaria.

In omnibus Monaſteriis, vbi id commodè fieri poterit; vna, aut altera Cellula longiùs à Fratrum habitatione, in ſolitario aliquo loco extruatur; vt ſi quiſpiam Fratrum perfectiori Dei Spiritu inflammatus, Eremiticam vitam in Silentio ducere diuina inſpiratione voluerit; idque Superiori benè viſum fuerit, in eam poſſit cum Dei, ac Superioris benedictione ſecedere: ac ſolitariè viuere. Eapropter vniuerſos Superiores hortamur; vt ſi quos huic vitæ idoneos Fratres offenderint; hunc illis ſeceſſum minimè denegent. Qui verò in ſolitudinem ſeceſſerint, Silentium ſeruẽt, LVIII.

cum

cum nemine, praterquã cum Superiore, ac ſpirituali eorum Patre, abſq; Superioris licentia colloquantur; nec vllus Fratrum ad eos conuerſationis gratia accedat. Quotidie illis è Monaſterio neceſſaria ad victum cibaria cum ſilentio, ac ſine ſtrepitu deferantur; vt tranquillè Deo, atque Orationi, qua perfectiùs Deo vniuntur, vacare poſſint.

LIX. Praterea ſtatuimus, Vt ſi aliqua Monaſteria extructa nobis oblata fuerint; nullo pacto recipiantur, niſi fuerint humilia, ac pauperrima, & tam Eccleſia, quàm domus tam vili modo fabrefacta; vt Sanctæ Paupertati, iuxta S.P. noſtri Franciſci mentem, ac voluntatem ſint conſentanea; ſicut idem admonuit dicens: *Fratres habeant Eccleſias, & habitacula pauperula, & quæ pro ipſis conſtruuntur, omninò non recipiant, niſi fuerint ſecundum ſanctam Paupertatem, quam in Regula firmiter promiſimus, ibi hoſpitantes, ſicut aduenæ, & peregrini.* Cùm verò huiuſmodi loca recipienda ſunt: Superiores, Seniorum, atque eorum, qui zelum Paupertatis habent, conſilium adhibeant, ac ſequãtur.

Monaſteria oblata.

Teſtam. S P. Franc.

LX. Fratres quoque in Cellis picturas curioſas, aut pretioſas non habeant: ſed pauperculis Imaginibus Chriſti Domini noſtri Crucifixi, & B. Virginis, aut Cruce lignea Myſterij Paſſionis Dominicæ, veluti lancea, ſpongia, arundine ornata, aut aliis huiuſmodi, ſint contenti.

Pictura, & imagines Cellarum.

LXI. Item ſtatuimus, Vt tam Vicarij Generales, quàm Prouinciales, & Guardiani Officiorum ſuorum confirmationẽ in Capitulis accipere valeant, quãdiu in iis benè ſe geſſerint, & Regularis vitæ Obſeruantiam tueri ſtuduerint. Quòd ſi Superiores, tam Maiores, quàm Minores; nimirum Vicarij Generales, & Prouinciales, non rectè ſuis muneribus fungantur: ſed eorum gubernatio Confraternitati pernicioſa fuerit. Volumus, vt Diſcreti, & Vocales in Capitulo illos poſſint deponere, & alios in eorum locum ſubrogare. Guardiani verò, qui eo munere ſe indignos præbent, à Vicario Prouinciali cum Definitorum conſilio remoueri poſſint. Cæterùm Vicarij Generalis confirmatio in quolibet triennio fiat; Prouincialium verò ſingulis annis; identidem & Guardianorum. Illud verò præ omnibus admonemus: vt Electiones omnes purè, ac ſimpliciter peragantur, in Dei gloriam, ac publicam fraternitatis vtilitatem, in id tantummodò mentis oculum defigentes, vt Regularis diſciplina magis in dies illuſtretur. Omnem in Comitiis honorum ambitum, prenſationes, conuenticula angue peius fugiant: qui enim ſimilia agunt, à Deo Opt. Max. atque à B.P. Franciſco ſciant, ſe eſſe maledictos.

Electiones & Capitula.

LXII. Praterea ſtatuimus, Vt Fratres, qui nulla corporis imbecillitate, aut infirmitate laborant; vel ſuper nudas tabulas, vel iis ſtorea, aut palea tantùm adhibita, abſque culcitra ſtramentitia dormiant: & qui voluerint, puluinari ſtramentitio ſub capite vtantur.

Fratrum Lecti.

LXIII. Cauant quoque Fratres, Ne vllo pacto Mulieres, loca noſtra, aut Eremos ingredi ſinant; prudenterque eas ab eorum ingreſſu arceant: Nam vt Auguſtinus ait: Mundus, & mulier non facilè, aliterque, quàm fugiendo vincuntur.

Mulieres à Conuentibus arcenda.

LXIV. Item ſtatuimus, Ne alia, præterquam Fratrum noſtrorum Defunctorum cadauera, in noſtris Eccleſiis admittantur: niſi fortè pauperis alicuius eſſet, cui à Paracho ob paupertatem, ſepultura denegaretur. Horum cadauera, ſi ad Eremos, ac Loca noſtra delata fuerint, recipiantur; & ſepultura donentur: Quia opus pietatis eſt. Nec aliquid pro ſepultura accipiant: ſed pro anima illius ex charitate Deum exorent.

Sepultura.

LXV. Statuimus præterea, Vt Fratres extra Statuta Refectionis tempora cibum non ſumant: caueántque ne per hortum incedentes, puerorum more, fructus, ſiue aliud ad edendum carpant abſque Superioris licentia: id enim Religioſo valde indecorum eſt. Cùm verò iter facientes Refectione indigent, ante Refectionem ſemper à Maiori, ac Seniori Fratre benedictionem petant: atque hoc ipſum ſeruent, cùm ad alia Monaſteria diuertunt; vt ſine Superioris licentia nihil omninò guſtent.

Ciborum ſobrietas, ac temperantia.

LXVI. Item ſtatuitur, Vt cùm vel tempore Silentij, vel aliis temporibus intra, ſeu extra

Mãsuetudo, & humilitas in Conuersatione seruanda.

Monasterium loquendi necessitas vrget: assuescant Fratres semper submissa voce, ac humiliter loqui: id enim Religiosos maximè decet. Alterque alterum honore, ac reuerentia præueniens, ab omni superbiæ actu, aut contentionis animositate, velut Dei serui, ac humiles Crucifixi Discipuli abstineant.

Absque Obedientia nemo de loco ad locũ migret.

Statuimus præterea, Vt nullus Fratrum, sub pœna Excommunicationis, & priuationis omnium Officiorum, ab vna ad alteram Prouinciam transeat, absque licentia P. Vicarij Generalis: neque de loco ad locum absque Superioris obedientia migret; cui socius assignetur, vbi id commodè fieri poterit. LXVII.

Numerus Fratrum in Conuentibus non multiplicandus.

Item statuimus, Vt Conuentuum Familiæ, septimum, vel octauum Fratrum numerum non excedant, præterquàm in magnis Ciuitatibus vbi decem, vel duodecim circiter Fratres commodè habitare poterunt; In reliquis verò Vrbibus, aut Oppidis non ampliùs quàm septem, vel octo Fratres commorentur: ob id potissimùm, vt perfectiùs, & absque impedimento Regula, ac sancta Paupertas obseruentur. Ea siquidem erat S. P. Francisci voluntas, vt in Chronico Ordinis habetur: vt pauci duntaxat Fratres in locis degerent. LXVIII

Ecclesiarum supellex pauper, & tenuis.

Præterea statuimus, Vt in Ecclesijs nostris copiosa Altaris paramenta, aut Sacerdotalia indumenta non habeantur: sed duo: vel tria sufficiant. Vnum quidem pro diebus Festiuis, alia pro Ferialibus. Neque holosericis, aut sericis, aut auro textis vestibus, aut paramentis vtantur: præsertim quæ fimbrias, & Cruces, tam in Casulis, quàm in Albis, & Pallijs intextas habent; ab omnique alia curiositate abstineant. LXIX.

Calices stanni.

Statuimus item, Quòd Pallia Altarium sint simplicia, absque curiositate ex panno duntaxat confecta. Nec plures quàm duo Calices stannei habeantur, vt à nostris Ecclesijs omnis prorsus curiositas, superfluitas, ac pretiositas auri, argenti, serici, holoserici exulent: in iisq; Paupertas, & austeritas tantũ eluceant: Considerãtes maximè, quòd Deus non vasa, aut vestes; sed corda intuetur; si pura, atque ab omni vitiorum labe munda sint, & sanctæ Paupertatis studio, ac desiderio affecta., quæ (vt ait S. P. noster Franciscus) hæredes, & Reges nos Regni Cælorum instituit. Pauperes rebus fecit: virtutibus sublimauit. LXX.

Vestium Cõmunitas.

Item statuimus, Vt veteres, & obsoleti habitus Fratrum in communi reponãtur: instituaturque Præfectus Communitatis, qui eorum curã diligentem gerat, eos reficiat, lauet, cùm opus fuerit, ac mundos seruet. Cùm verò aliquis Fratrum habitum suum abluere voluerit, à Communitatis Præfecto habitum accipiat: cui non post duos, aut tres menses sordidum; sed tribus, vel quatuor tantùm diebus elapsis, mundum restituat. LXXI

Constitutiones semel publicè legendæ.

Insuper statuimus, Quòd Superiores omnino curent, vt hæ Constitutiones semel in qualibet hebdomada publicè legantur, quò tenaciùs Fratrum mentibus inhæreant, ac perfectiùs obseruentur. Qui in hac re negligentiores extiterint, ad arbitrium Vicarij Prouincialis puniantur: atque vbi tertiò à Vicarijs admoniti non resipuerint, ab Officio deponantur. Ipsi quoq; Vicarij Prouinciales, si in harum Constitutionum Obseruantia, tam in seipsis, quàm in alijs prosequenda, minùs accuratè se gesserint; aut eas publicè legere non fecerint, aut delinquẽtes debita pœna non affecerint, quod eorum tamen arbitrio relinquitur; admonitique seipsos non emendauerint: ipsam quoque depositionis ab Officio pœnam incurrant. LXXII.

Quod si alicui Fratrum difficile visum fuerit, hæc omnia obseruare: Meminerint Dominum nostrum Iesum Christum humilem, ac pauperem in mundo apparuisse, totamq; ipsius vitã nobis tanquã speculum, & exẽplar propositam esse; vt in ea ipsius humilitatem, ac paupertatem contemplemur, ac imitemur. Id ipsum quoq; Sãctissimũ P. nostrũ Franciscũ, ac omnes Dei seruos docuisse; vt ex his addisceremus, totius nostræ vitæ, ac cõuersionis exordium, cursum, & finẽ esse; vt Christi Domini Crucẽ amplectamur, atque in ea duntaxat gloriemur. Qui Sanctorum gesta, & actus contemplatur, facilè animaduertit, totã Religiosi hominis vitã, quoddã pœnitentiæ LXXIII

curriculum

curriculum esse debere. Nam & B. Martinus Turonensis Episcopus, cùm morti propinquus esset; discipulis, qui eum obnixè rogabant, vt vilia saltem sibi sineret stramenta supponi; respondit. Non decet, Filij, Christianum, nisi in cinere, & Cilitio mori. Et si vobis aliud exemplum relinquerem, à culpa non vacarem. Id quoque de B. Hieronymo legimus, quòd cũ nuda humo vix ossa hærentia collideret. Cùm verò de cibo, & potu agit: antiquos Monachos tam abstinentes commemorat, vt etiam languentes aqua tantùm frigida vterentur; sanum verò cocto aliquo cibo vesci, ad luxuriæ propè vitium accederet. Quapropter, Fratres charissimi, Sanctorum mores, exempla, ac doctrinas insequentes, ab eorum fermento caueamus, qui cùm Crucis Christi inimici sint, ab ea nos auellere contendunt, in qua nos gloriari, & ad mortem vsque eius discipulos esse oportet. Valete in Domino semper.

HÆ CONSTITVTIONES, quandoquidem eo tantùm tempore in publicum prodiêre, cùm Matthæus iam sponte se Generalatus officio abdicauerat: totaque gubernationis summa ad Ludouicum translata fuerat: idcirco sub Ludouici nomine, atque auctoritate, exaratæ fuerunt.

LXXIV. In hoc igitur Capitulo, Matthæo, non Ministri, sed Vicarij tantùm Generalis nomen inditum fuit; ea præsertim ratione, quòd noua Reformatio Magistro Generali Ord. Min. Conuentualium, iuxta ea, quæ in Bulla præscripta sunt, subordinatione quadam subjiceretur; ab eóque exinde noui Generalis semper confirmatio peteretur. Quod post Matthæum, diu in Capucinorum familia obseruatum fuit; quousque Pontificum benignitate, ea subornatione sublata, nuper ipsa in liberum Religionis caput erecta est, quemadmodum suo loco explicabitur.

LXXV. Vicario itaque Generali electo, Guardiani quoque à Generali, ac Definitoribus ad sua quique loca destinandi, eliguntur; in quibus Ludouicus Conuentum Forosempronien sem moderãdum suscipit, alij alios: familiæque per singula loca dispertitæ suis Superioribus assignantur. Denique post solemnes, ac publicas Deo Opt. Max. gratias redditas, dum quisque ad sua sibi destinata loca pergit: Matthæus se ad Visitationis munus obeundum parat.

LXXVI. Haud sanè facilè referri potest; vbi primùm pusillæ illæ Fratrum familiæ ad sua quæque se loca receperunt; quanta spiritus alacritate ad res diuinas accederent: quàm auidè, quæ imperata erant, dicto citiùs præstarent: ac Superioris obedientiam, necdum verbo explicatam, animo, & actione anteuerterent. Quàm ingenti paupertatis studio, non tam superflua resecarent; quam ipsa quoque necessaria sibi contraherent; atque vltrò, sibi deesse paterentur. Quanto suiipsorum odio, ac contemptu, vilissima quæque humilitatis officia sibi inuicem subriperent, ac vicissim de humilitate contenderent. Quàm incredibili patiendi æstu admiranda austeritatum, carnisque macerationum genera amplecterentur. Quantoque etiam Spiritus ardore Orationi, ac diuinarum rerum, præsertim Dominicæ Passionis contemplationi incumberent: Quo fiebat, vt nihil tam durum, tamque molestum esset, quod pro Christo, quem sedulò in animo gerebant, perferre, iis leuissimum non videretur. Quid plura? Nullum austeritatis genus. Nullúmque tam arduum virtutis opus erat, in quod quisque summo studio animum non intenderet.

Posteriorum Patrum mores, ac studia referuntur.

LXXVII Horas diuinas tam morosè, tamque attentè pariter, ac deuotè, absque cantu in Choro persoluebant, quasi qui inter cælestes Angelorum Choros Dei laudes decantarêt. Hunc ex peruetusto Anachoretarum vsu, antiqui illi Religionis nostræ Patres, psallendi ritum haud immeritò sibi vendicare visi sunt; vt humilis, ac flebilis cantus, qualis huiusce Religionis status sit; quàm scilicet humilis, ac pœnitentia plenus, indicaret. Cùm enim (teste Hieronymo) Monachorum officium sit, propria, atque aliena peccata plangere. Nobis, quibus plangentium munus incumbit, an non flebiles potiùs voces depromere, quàm lætos concentus edere, consentaneum erit?

S. Hieron. adu. Vigil. cap. 6.

Hunc certè psallendi modum, vnisonum, ac cantus expertem, olim primæ

cinæ loco primum Religionis Capitulum, ſeu potiùs Congregationem (cùm tam pauci numero eſſent, vt vix duodenarium numerum attingerent) celebrarunt. In qua poſteriora quoque vaticinij verba, quibus ita prædictum fuerat: *Et in eis apparebit ſignum veræ Reformationis, certitudinémque accipient eorum, quæ aſturi ſunt* (vti mox declarabitur) certam ſibi veritatem compararunt.

IV. Patribus igitur, ad duodecimum vſque numerum, in hoc Aluacinæ Conuentu in Domino congregatis: pridiè quàm Generalis Vicarij, atque aliorum electio fieret, Ludouicus ſimplici ſermone vniuerſos hortatur: vt rerum omnium cura, ac prouidentia in Deum reiecta, aſſiduæ tantùm orationi vacent; Deo pro fauſtis Reformationis auſpiciis gratias agãt, ac pro feliciori ipſius progreſſu preces fundãt. Deniq; nullis, præterquàm diuinis rebus abſq; intermiſſione ſtudeant: non loci paupertate, neque rerum penuria terreantur: ſed altiſſimæ paupertatis ſe filios eſſe meminerint, quos rerum omnium neceſſitas, ac ſumma egeſtas ita delectare debet: vt & rebus neceſſariis carere, ac locorum anguſtias pati, ſummas diuitias, ac delitias reputent: præſertim ſi in Dei filium, humani generis Saluatorem, oculos defigant; cuius tot neceſſitatibus plena, tamque omnium rerum indigua vita fuit: vt is ad ſuorum exemplum de ſeipſo teſtetur: *Vulpes foueas habent, & volucres Cæli nidos: Filius autem hominis non habet, vbi caput ſuum reclinet.* Cuius profectò imitatores eos eſſe oportet, qui altiſſimam Deo rerum omnium paupertatem promiſerunt.

Ludouici ad Fratres exhortatio.

Matth. 8.

V. Non vos prætereat, Fratres mei, (aiebat) quid B.P. noſter Franciſcus, in primo illo Capitulo Aſſiſio celebrato, tot collectis Fratribus propoſuerit: quàm ſeuerè rerum omnium, quæ ad victum ſpectant, prouidentiam illis interdixerit: quàm integrè à paterno Dei ſinu omnes pendere iuſſerit: quàm aſſiduè orationibus, ieiuniis, ac piis aliis exercitationibus incumbere monuerit. Denique quàm feruido ſpiritu, ac illuſtri ſermone, tunc præſentes, & futuros quoque ſui Ordinis filios ad ſummam rerum omnium paupertatem alacri animo tolerandam, hortatus fuerit, illo propoſito themate: *Magna promiſimus Fratres: at majora nobis promiſſa ſunt: Seruemus iſta, tum adſpiremus ad illa: Voluptas quidem huius mundi breuis eſt, ſed pœna interminabilis: Modicum hîc paſſos, illic gloria nos infinita excipiet: Multorum quidem vocatio eſt; ſed paucorum electio: Omnium tamen retributio erit.* Hæc enim non tam auribus percipienda, quàm ſedulo animo peruoluenda, atque imitanda nobis in hoc primo Capitulo proponuntur: vt tanti Patris filios non voce, & habitu tantummodò; ſed re, ac factorum obedientia nos eſſe teſtemur: veráque Seraphici Ordinis fundamenta, quæ olim Chriſto dictante à Beatiſſimo Patre iacta ſuut, in hoc noſtro Reformationis exordio à nobis integrè reſtaurentur. Quapropter, Fratres, omnem animi ſollicitudinem in eum proijcientes, cui cura eſt de nobis, ſicut filij obedientiæ, non configurati prioribus vitæ noſtræ deſideriis; ſed ſecundùm eum, qui vocauit nos, in id omnes animi neruos intendamus: vt perfecti Chriſti, ac Beatiſſimi Patris noſtri in omni patientia, tolerantia, longanimitate, imitatores efficiamur. Et ſicut lapides viui electi à Deo, probati, atque in hoc Sanctæ Reformationis fundamento diſpoſiti; ſpiritualem hanc Dei, ac S. Franciſci domum in Dei prouidentia fundatam, paupertate erectam, charitate perfectam: noſtra virtute, ac ſanctiſſimis vitæ exemplis extruamus. Deus autem, qui vocauit nos in æternam ſuam gloriam, modicum paſſos perficiet, confirmabit, atque in perpetuum coronabit.

VI. His verbis Ludouicus, non compta Rhetorum eloquentia; ſed feruenti ſpiritu prolatis, ita Fratrum animos accendit, vt ingentes in ipſis ad paupertatem, laborum tolerantiam, perfectamque B. Patris Franciſci imitationem motus excitauerit.

Sanctorum in eo Capitulo paupertas.

VII. Huius Capituli Conuiuia talia propemodùm fuêre, qualia à B. Ioanne Parmenſe in ſuo tractatu de Conuiuio B. Franciſci, & Dominæ Paupertatis deſcribuntur.

Nam

Nam cùm nulla ibi esset mensæ, aut domesticæ supellectilis copia: Fratres pallia, quibus tegebantur, sternentes, his pro mappis vtebantur. Frigebat caminus nullo, aut lebete, aut olla carnium, siue alterius cibarij coctione ardens. Quo fit; vt neque discis, aut patinis opus esset, quibus cocti cibi inferrentur; aut singulis disperrirentur. Prima, ac postrema huius mensæ fercula erant gregarij panis frustula emendicata, quibus fructus quidam agrestes: à Ruricolis, qui circumhabitabant, spontè oblati accessêre. Vini quoque acescentis lagena: quod aqua dilutum totum dumtaxat potui deseruiebat, qui stomaci infirmitate laborarent, cæteris aqua sitis ardorem extinguentibus. Atque hæc quotidiana erat illius mensæ frugalitas, quam sacra semper lectio condiebat. Quamquam verò tanta esset illorum victus, ac vitæ austeritas; vt cunctis planè admirabilis videretur: tam incenso tamen erga altissimam paupertatem, ac suiipsorum despectum studio ferebantur; vt hæc illis iucundissima essent: & perinde ac si lautè, atque oppiparè epulati fuissent, à mensa recederent.

VIII. Biduum illud totum in gratiarum actione consumptum fuit, quas Deo ob Bullæ impetrationem, ac prospera Reformationis primordia impensiùs egerunt. Noctem verò, quæ diem Veneris antecedebat, in qua electio celebranda erat, ex Ludouici præscripto totam ferè in Orationibus insomnem duxerunt; Christi potissimùm exemplo excitati; qui cùm Apostolos Christianæ Religionis Patres, ac Ductores electurus esset, in oratione Dei pernoctasse legitur. Mane igitur illucescente, post Sacra deuotissimè à Sacerdotibus peracta, in quibus qui Sacerdotio minimè initiati erant, ad Sacram Synaxim accesserunt: Ludouicus themate ex Regula desumpto. *Vniuersi Fratres vnum de Fratribus istius Religionis teneantur semper habere in Generalem Ministrum, & seruum totius Fraternitatis: & ei teneantur firmiter obedire.* Pontificis mandatum de Generali Vicario Eligendo exponit: Tum verò de Electionum necessitate, ac vtilitate, nec non de Ministri Generalis, atque aliorum munere ac officio, graui, tametsi simplici sermone agit. Illud potissimùm animis inculcans, vt nonnisi Deo in oratione consulto ad Electionem accedant; mentémque omni cupiditate exutam diuino lumini præparantes, ad Deum cum Apostolis clament. *Tu, Domine, qui corda nosti omnium, ostende, quem elegeris ex his vnum, accipere sortem ministerij huius.* A quo solo diuini luminis irradiationem expectare debent. Equidem haud multis tunc verbis, aut exhortatione illis opus erat; cùm vniuersi diuino amore æstuantes, in id tantùm animum intenderent; quo pacto, & diuini Nominis gloriam augere, & nouæ Reformationis commodo prodesse possent.

Ludouicus aure Comitia sermonem habet. Reg. cap. 8.

Act. 1.

IX. His à Ludouico monitis instructi, cùm vniuersi diuina charitate flagrantes in tuguriolum conuenissent; vnà omnes genuflexi, tanto internæ pietatis ardore diuinam Spiritus Sancti lucem, atque opem implorant: vt simulatque. Hymnum: *Veni Creator Spiritus, mentes tuorum visita*, &c. communi voce inchoarunt: tanta tepentè Diuini Spiritus gratia, in eos [illegible] illapsa fuerit: vt & quilibet, quid in alterius animo ageretur, intueri. Et noua illa spiritus vbertate ebrij, cuncti velut in extasim raperentur: ita vt neque Hymnum prosequi, neque aliquid affari; sed lachrymas tantummodò præ gaudio copiosissimas effundere valerent. Ita diuinus ille Spiritus, cùm pura, ac munda illa Fratrum corda, tot laborum tolerantia purgata, tot austeritatum pœnitentiis, velut scopis mundata; tot ignitarum orationum ardore exusta, ac purificata reperiisset; ampliori cælestium donorum influxu complere voluit: vt & viua illa nouæ Religionis fundamenta sanctificaret, & illius se Congregationis Auctorem esse ostenderet.

Spiritus Sanctus in Fratres ipsum inuocantes illabitur.

X. Neque id frustra. Eo siquidem Spiritus sancti illapsu, eorum mens tam claro diuinæ veritatis radio illustrata fuit: vt quæcunque ad nouæ Reformationis commodum, atque vtilitatem necessaria essent, per spicuè cernerent. Tantaque virtute

ex alto confirmati fuêre: vt exinde neque perſecutiones, neque hominum probra, neque calamitates, neque triſte aliquid formidarent. Porrò hoc illud eſt veræ Reformationis teſtimonium, quod in hac Fratrum Congregatione B. Bernardus à Quintaualle ſuo Vaticinio futurum ſpoponderat.

Ludouicus Bullam & ſigillum coram omnibus deponit.

Poſthæc Ludouicus in perfectæ humilitatis, & reſignationis ſignum; Bulla, ac ſigillo, quorum eatenus cuſtos fuerat, publicè, & coram omnibus ſeipſum exuit: vt neminem in ea electione præter Deum præſidere demonſtraret. Moxque Compromiſſarijs vnanimi conſenſu deputatis, Definitorum primùm electio inſtituta fuit, in qua Ludouicus primum, Matthæus ſecundum, Angelus à Tiferno Metaurenſi, tertium, Paulus Clodienſis quartum Diffinitoris locum ſortiuntur. Atque hi tantummodò in hoc, licet Capitulo Generali, Deffinitores electi fuêre: Qui numerus Religionis ſobole excreſcente, ad ſextum vſque deinde auctus fuit. Cùm verò Generalis electio pari modo complenda eſſet: mox communi ſpiratione, ac perfecto omnium conſenſu vox cunctorum erumpit, Matthæum à Baſſio Generalem acclamantium. At Matthæus, qui ſubeſſe potiùs, quàm alijs præeſſe optabat; cùm liberè vbique prædicandi munus eo ſibi officio eripi animaduerteret: conſtanter reluctari cœpit: neque vllo pacto adduci poterat, vt munus illud obeundum ſuſciperet, quod & ſuis humeris impar, & à Dei vocatione, qua ad Verbum Dei diſſeminandum impellebatur, diſſentaneum eſſe affirmaret. Verùm cùm ardentibus Ludouici, atque aliorum ſupplicantium, qui id illi pluribus rationibus ſuadebant, atque ad illius pedes proſtrati id ab eo obnixè efflagitabant, ſtudiis vlteriùs repugnare non poſſet, ea conditione electioni aſſentitur: vt ſi id illi alterum prædicationis munus proripiat, eo liberè defungi queat. XI.

Matthæus Generalis Vicarius inſtitutus eligitur.

His igitur Comitijs, Deo benè auſpicante, peractis, quibus nouum Religionis Corpus tunc primùm ſuo capite, ac membris compactum, ac diſtinctum ſubſiſtere viſum fuit. Matthæus Generalis, atque electi Patres in id potiſſimùm animum intendunt: vt vitam, quam Deus Opt. Max. Regularis Obſeruantiæ ſpiritu inſufflato, Religioſo Corpori indiderat, ſua diligentia tueantur; & adoleſcentem Rempublicam, quæ aliquando in Regnum euaſura erat, ſuis legibus firment: ac velut propugnaculis muniant, Nam quemadmodum ijs; qui arbuſta plantant, haud ſatis eſt, ſi ea ſolo coaluiſſe videant: ſed ipſa circumfoſſis ſpinis, à ferarum quoque deuaſtatione cuſtodiant, neceſſe eſt; ſi ea integra habere velint. Id planè, & in ipſo Religionis ortu, & inſtitutione fieri neceſſarium erat: vt qui Religionem diu incolumem eſſe vellent, eam pijs, ac neceſſarijs quibuſdam legibus, ac ſanctionibus munirent, quibus ipſa Regularis Obſeruantia integra, ac ſartatecta ſeruaretur. Cùm enim ea ſit rerum humanarum conditio, vt facilè à proprio ſtatu, atque incolumitate dilabantur, niſi præſidijs, atque adminiculis retineantur, quibus à lapſu, ac ruina vendicentur. Eandem quoquè Religio rerum naturam ſortitur, quæ cùm ex hominibus conſtet, qui fluminis inſtar fluentes, non niſi difficile intra arctos virtutis, ac iuſtitiæ margines diu contineri poſſunt: non ſola duntaxat Euangelicæ perfectionis regula contenta eſt, qua velut muro cingatur: ſed alias quoque leges, ac Conſtitutiones ad ſui præſidium quærit, quæ tanquam antemurale Regularis Obſeruantiæ murum cuſtodiant. Nemo planè ignorat, Minorum Religionem, Vineam Domini eſſe; quæ cùm dulciſſimos Euangelicarum virtutum botbros è Seraphicæ Regulæ palmitibus exprimat: eam ſacrarum Sanctionum ſæpe muniri oportêt: ne eam aliquando ferus Aper de ſylua exterminet, ac beſtialium cupiditatum, quæ interdum Vulpium inſtar Vineam demoliuntur, furor deprædetur. XII.

Conſtitutiones Generales Spiritu Sancto dictante edũtur.

Quapropter indicto omnibus ieiunio, & oratione, ſupremóque Dei numine inuocato; Conſtitutiones nonnullas, quibus totum familiæ Corpus, inter ipſa Religionis initia exteriùs regeretur, Spiritu Sancto (vt creditur) dictante concepe- XIII.

perunt:

perunt: conceptásque, ac simplici stylo conscriptas, post aliquod tempus sanxére.

XIV. Néque verò frustra eas à Spiritu sancto profectas dixerim. Nam Frater Euangelista à Canobio, qui olim totius Ordinis Capucinorum Generalis Minister fuit, publico sermone testatum reliquit se Patrum traditione accepisse; dum Constitutiones illæ á Patribus conscriberentur, Spiritum sanctum in Columbæ forma apparuisse. Cui adstipulatur Carolus Perpignanus, Canonicus Gerundensis: Vir omni virtutum laude clarus, ac sanctimonia apud Hispanos insignis: qui diuinitùs sibi reuelatum fuisse testatus est: Christum harum Constitutionum Auctorem extitisse: Vt ex processu authentico vitæ ipsius, qui auctoritate Honufrij Reart Episcopi Gerundensis confectus est, non obscurè constat. Denique illustre iis testimonium olim reddidit Pius Quintus, Pont. Max. qui cùm omnium Regularium Constitutiones sibi afferri iussisset; vt ex iis, quod in Religiosis quibusdam reformandis vtilius videretur, decerperet: cum primùm Capucinorum Constitutiones perlegit, mox in eam vocem erupit: En Constitutiones à Spiritu sancto dictatas, quas si quis perfectè obseruauerit, inter Sanctos referri potest.

Christum harum Constitutionum Auctorē esse cui reuelatū fuerit.

Quamquàm verò illæ, ob variam temporum exigentiam, nonnulla ex parte immutatæ, atque in altero Generali Capitulo, quod Romæ in Conuentu S. Euphemiæ anno 1536. celebratum est, ampliori forma exaratæ fuerint: ac demùm anno 1575. in his quædam ex Concilij Tridentini, atque aliis Pontificum decretis addita fuerint, quæ ad Regularium disciplinam pertinebant: Essentialia tamen, quæ ad Religionis regimen spectant, velut prima omnium elementa, in iis integra remansêre. Porrò integris Constitutionibus in proprium annum reiectis, ea tantùm, quæ in hoc primo Capitulo sancita fuerunt, iubet referre, ex Italico Idiomate in Latinum à nobis fideliter translata.

CONSTITVTIONES EDITÆ IN PRIMA *Generali Congregatione Aluacina coacta, anno 1529.*

XV. PRimò omnium, obsecramus, & hortamur in Domino vniuersos nostræ Congregationis Fratres, ac præsertim Superiores, qui Vicarium Dei locum tenent; vt omni studio harum Constitutionum culturæ inuigilent; pulchramque hanc Ordinis harmoniam à Domino institutam tueantur. Nam si ea ipsa, quæ sensu, ac ratione carent, præstitutum sibi à Deo ordinem obseruant: sanè multò magis qui ratione præditi sunt; atque ij potissimùm, qui Angelorum instar Deo adstant, atque eidem famulantur; in id adniti debent: vt clarissimorum speculorum instar, ac velut coruscantia Orbis luminaria, cæteris ad Deum, qui vltimus omnium scopus, & finis est, sanctis verbis, ac sanctioribus vitæ exemplis reuera Duces se præbeant: quò & alij Fratres vniformiter ea, quæ in his Constitutionibus continentur, sollicitè seruare studeant. Nec tamen his aut nouam Regulam præscribere, aut antiquum viuendi modum mutare; quin etiam nec vlli Fratrum mortalis peccati laqueum iniicere intendimus; si aliquando iis illos contraïre contingat: sed omnium pedes deosculantes, hortamur in Domino primùm Superiores, dein reliquos Fratres, vt has Constitutiones purè ac simpliciter, & sine glosa custodire curent: quousque Dominus dignetur per alios seruos nobis illuminatiores aliud statuere. Quamquam verò hæ Constitutiones à nobis hoc tempore edantur, quo pusilla, ac tenuis adhuc Congregatio haud multis repagulis indiget, quibus in perfecta Regularis obseruantiæ norma contineatur: plurimaque successu temporum in posterum addenda sint, cùm Religio in ampliores se Prouinciarum, ac Conuentuum propagines dilatauerit. Has tamen Constitutiones, quas & communis oratio, & Dei spiritus, ac religiosa simplicitas peperêre: fixas semper, ac immotas esse optamus.

qua

quas etiam S. R. E. iudico, ac ſententiæ ſubiicimus. Quæ igitur nunc pro communi Congregationis vtilitate conſtituere nobis opportunum viſum fuit, hæc ſunt.

Hora Canonica ſine cãtu deuotè perſoluenda.

Imprimis, quod ad Horas Canonicas ſpectat: Vniuerſos hortamur, & ſtatuimus, vt illæ deuotè, debitis interuallis, abſque vlla vocis productione, aut variatione, aut cantu, ab omnibus in Choro perſoluantur. Matutina hora iuxta antiquum Religionis noſtræ morem media ſemper nocte dicatur; reliquæ verò competentibus horis: Sexta, & Nona exceptis, quæ ſecundùm receptam conſuetudinem recitari poterunt. XVI.

Præterea ſtatuimus: Ne aliud Officium in Choro perſoluendum addatur, præter officium B. Virginis. Quòd ſi aliquis Fratrum ex ſpeciali deuotione recitare voluerit ſeptem Pſalmos Pœnitentiales, Officium Defunctorum, ſiue alias Orationes Vocales; id ſolus, vel cum ſocio extra Chorum præſtare poterit; quandiu Officium in Choro non perſoluitur; ne qui in Choro, vel in Eccleſia Orationi mentali vacant, eorum ſtrepitu perturbentur. Id verò ſtatuitur, primò; vt Fratres vnà conuenientes, maiori cum deuotione, debitum Canonicarum Horarum penſum ſoluant, à Regula, & ab Eccleſia præſcriptum: tum etiam vt plus otij nanciſcantur, ad priuatas, ac mentales orationes exercendas, quæ ſolis vocalibus multò ſunt vtiliores, ac præſtantiores. XVII.

Item ſtatuimus, vt in Oppidis, aut Vrbibus, vbi eſt Eccleſiarum copia, eóque Sæculares ad diuina Officia audienda confluere poſſunt: in triduo Maioris Hebdomadæ Matutina Hora, non in Veſpere diei, ſed iuxta morem media nocte perſoluatur. Hæc enim erat antiquorum Patrum conſuetudo. XVIII.

Fratres ad Mortuorum funera non accedant.

Item ſtatuimus, ne Fratres vllo pacto ad Mortuorum funera accedant; neque Exequias proſequantur, præterquàm in caſu neceſſitatis. Neque ad Proceſſiones conueniant, præterquàm ad eam, quæ celebratur in die Corporis Chriſti, & in Rogationibus, & in publicis neceſſitatibus. A cæteris verò, dummodò citra ſcandalum fiat, quoad fieri poterit, abſtineant: vt ſolitudini, & quieti magis vacent. *Nunc verò, quod ad Proceſſiones ſpectat, ſeruandum eſt Sacræ rituum Congregationis Decretum.* XIX.

Item ſtatuimus, vt vna duntaxat Miſſa in Conuentu quotidie celebretur; iuxta antiquã Ordinis conſuetudinẽ, cui alij Sacerdotes aſſiſtant; præſertim cùm ea fuerit S. P. N. Franciſci mens, & admonitio. Idcirco Superiores neminem cæterorũ Sacerdotum celebrare cogant, præterquam in diebus ſolemnibus, ſeu in tempore neceſſitatis. Ac ſummo ſtudio inuigilent, ne Miſſarum trigeſimos, ſiue alium Miſſarum numerum celebrandum recipiant: ne Sacerdotibus celebrandi neceſſitas imponatur. Caueant quoque omnino Superiores, ne praua cupiditate ducti, populos ad Eremos, ac Monaſteria Miſſarum celebratione alliciant: vt pro iis eleemoſynas ab ipſis accipiant. Denique id ſtatuimus, ac ordinamus, vt nullo modo ſe ad Miſſas pro ſæcularibus celebrandas obſtringant. Quòd ſi quiſpiam à nobis Miſſam celebrari petierit: prudenter ei reſponderi poterit, nos pro eo in Miſſis Deum rogaturos: tum in Miſſa Collecta pro eo addatur, vt illius deuotioni ſatisfiat. Quòd ſi interdum Miſſam ex charitate pro aliquo celebrari contigerit: penitus pro ipſa, aut orationibus, pro quocunque perſolutis, pretium, aut eleemoſynam recipi prohibemus: quòd ſi is panem, vinum, aut aliud ad victum neceſſarium attulerit: ea non ſecus recipiantur, quàm ſi nulla pro eo oratio facta eſſet. Miſſa enim, & Oratio purè, ac ſimpliciter ex charitate Deo offerri debent. XX.

Eleemoſyna pro Miſſis nõ recipiatur.

Conſueta flagellationes terna in Hebdomada.

Item ſtatuimus. Vt conſueta Flagellatio quotidie poſt Matutinam Horam fiat, præterquam in hyeme: vbi frigidiora ſunt loca: tunc enim ad diei Veſperum tranſferri poterit. XXI.

Item ſtatuimus, vt Orationi Mentali ſtatis horis, ac temporibus quotidie vacetur. Tempora verò Orationi deſtinata erunt: integra hora ante Tertiam in mane; XXII.

altera

altera verò post Vesperas, quæ nulla ratione prætermittendæ sunt, præterquàm ab iis, qui vel morbo laborant, quibus vna sufficere debet; vel qui à Superiori ob ingruentem aliquam necessitatem impediuntur; cui omnino parere debent. Meminerint verò has horas, ad publicum Religionis bonum, ac rectum Ordinem institutas esse pro his potissimùm Fratribus, qui spiritu frigidiores, ac negligentiores sunt: vt peremptoria harum Horarum præscriptione, ad orationem, Religiosis Viris necessariam, compellantur. Feruidi enim, ac deuoti Fratres, haud duabus hisce Horis contenti sunt; sed omne tempus, quod illis ex obedientiæ operibus reliquum est, in Orationibus, ac Meditationibus insumunt; & tanquam veri Oratores vbique orant, & Patrem in spiritu, ac veritate adorant. Ad hoc orationis studium maximè Fratres omnes hortamur, ob id potissimùm; quòd hic omnium finis, ac scopus sit, vt Deo perfecta charitate adhæreamus.

Bona Orationis Mentalis hora in die.

XXIII. Præterea statuimus, vt Silentium ab omnibus inuiolabiliter seruetur, à primo signo Completorij, quousque Missa Conuentualis celebrata fuerit, quòd legitimum sempiternum esse volumus. Ac præterea à Paschate vsque ad Festum Assumptionis B. Mariæ, signum Silentij post refectionem matutinam, & ablutionem Vasorum Coquinæ quotidie detur: à cunctisque Silentium vsque ad horam Vespertinam seruetur. Quòd si aliquis Fratrum eo tempore Silentium violauerit: seipsum publicè accuset, & pro pœnitentia Flagellationem accipiat.

Silentium Regulare.

XXIV. Statuimus præterea, Quòd si Sæcularium aliqui, hoc Silentij tempore, vel alio ad Monasterium accesserint: Ianitor, qui nonnisi prudens, deuotus, ac morigeratus eligi debet: Superiorem, vel alterum ab eo huìc muneri deputatum admoneat, qui eos comitetur, ac spiritualibus colloquiis ædificet. Reliqui verò, quibus id munus minimè demandatum est; à Sæcularium colloquio, & conuersatione, præterquàm causa graui vrgente abstineant.

XXV. Statuimus, Vt Guardiani, ac Superiores locorum, in Refectorio, dum Fratres refectionem sumunt, curent; vt spiritualis semper aliquis liber legatur, quem omnes deuotè audiant, vt antiqua est Religionis consuetudo, & habetur in Decretali. Quod in mensa Religiosorum habeatur lectio. Nemo verò Sæcularium ad communem Fratrum mensam admittatur: nisi grauissima causa id postulet. Cùm verò admittuntur, mensa mappa non sternatur: sed consueta tantum mappula eam Sæcularibus, quàm singulis Fratribus apponatur.

Libri spirituales in Mensa legantur.

XXVI. Statuimus; Vt in mensa vnicum tantùm cibi, aut pulmenti genus apponatur. Cùm verò tempus ieiunij fuerit, coctum, aut crudum acetarium addi poterit. Quòd si pisces, carnes, siue aliud obsonium Fratribus eleemosyna datum fuerit, eo opportunè vesci poterunt cum benedictione Domini: dummodò duo tantùm cibariorum genera ex his, quæ à Popinæ Magistro administrantur, mensæ apponantur.

Duo ciborum genera tantum in Missa Ministranda.

XXVII. Statuimus, Quòd siquis Fratrum voluerit à carnibus, & à vino abstinere, ad quod omnes in Domino hortamur; eos Superiores impedire non valeant: nisi ipsos indiscretè se gerere, atque illud abstinentiæ genus apertè in eorum perniciem cedere animaduerterint. Quamobrem Superiores non nisi discretè ac prudenter subditos ad huiusmodi abstinentias hortentur. Subditi verò in his non pertinaciter, aut ceruicosè se gerant: sed Prælatis obediant. In mensa tamen vinum non nisi benè aqua dilutum adhibeatur.

Abstinentia à carnibus & à vino non impedienda.

XXVIII. Eodem quoque modo si, Fratrum quispiam, aut ampliùs ieiunare, aut quadragesimale ieiunium aliquod in Regula non expressum celebrare voluerit: à Superioribus non impediatur; dummodò id illi minimè noceat, vt superiùs dictum est, & in communi mensa communibus cum aliis cibis vtatur.

Ieiunia discreta à Superioribus non impediantur.

XXIX. Item Domorum nostrarum suppellex tenuis sit, ac vilis: sicut pauperes decet, & à sanctis Patribus nostris edocti sumus, itaut in omni re, quæ ad vsum domus spectat, paucitas, vilitas, ac paupertas cumprimis effulgeat.

Suppellex tenuis ac vilis.

XXX. Item statuimus, Ne carnes, oua, caseus, data opera mendicentur. Quòd si Eleemosynario

moſynario hæc ſponte à fidelibus offerantur, recipi poterunt: dummodò in omnibus ſeruetur, ac ſplendeat ſanctæ Paupertatis virtus. Et ſi hæc ipſa à benefactoribus ad Conuentum mitti contigerit: caueant magnoperè Superiores, ac cæteri Fratres, ne ſi his Monaſterium ſufficienter abundauerit; auaritia, aut cupiditate vlla ſe vinci ſinant, tanquàm diuinæ prouidentiæ minùs fidentes: vt ad augendam annonam, quæ abundantiora ſunt, recipiant; & ad futuri, ac lautioris victus prouiſionem ſeruent; ſed potiùs altiſſimæ Paupertatis, quam Deo promiſimus, ſtatum conſiderantes, ea recuſent. Hæc enim illa Paupertas eſt, quæ vt docuit Seraphicus noſter Pater S. Franciſcus, nos, chariſſimi Fratres mei, hæredes, & Reges Regni Cœlorum inſtituit: pauperes rebus fecit, virtutibus ſublimauit. Hæc ſit portio veſtra, quæ vos perducat in terram viuentium. Cùm verò hæc recipiuntur; in his ea tum quantitas, tum qualitas attendi debent, quæ Regulæ noſtræ paupertatem non excedant.

Carnes, Oua, Caſeus non mendicanda.

Præterea ſtatuimus, Vt Superiores, in eleemoſynis mendicandis ita cauti, ac prudentes ſint: vt diuturnam rerum prouiſionem effugiant; ſed res neceſſarias vel qualibet die emendicent, vel per trium dierum ſpatium, aut ad ſummum per vnius hebdomadis tempus reponant; fixum ſemper in animo geſtantes, atque opere exhibentes altiſſimæ Paupertatis ſtatum, quem Deo in Religionis profeſſione promiſimus. XXXI.

Rerum neceſſariarum prouiſio fugienda.

Item ſtatuimus: Vt nemo Superiorum, aut aliorum Fratrum audeat in Conuentu Dolium, aut Cadum vini ad Fratrum vſum reponere; ſed Oenophoris tantùm, ac lagenis ad vinum excipiendum vtantur. Totque duntaxat adhibeant, quot Fratrum familiæ neceſſariæ erunt. XXXII

Vſus dolierũ & Cadorum à Conuentibus abdicandus.

Statuimus præterea, Vt ſi aliquis Fratrum ſolo habitu contentus eſſe voluerit, id illi cum benedictione Dei, & B.P. Franciſci liceat: hoc enim illi Regula indulget: ſed qui pluribus ad frigus perferendum indiguerit; tunicam habeat vilem, ac pauperem, quæ longitudine non inferius; quàm ad media crura ſe extendat. Quòd ſi infirmi, aut debiles, aut ſenes fuerint, qui periculo facto plures pannos depoſcant: his Pallium, ſeu Mantellum à Superioribus concedatur; quod vſque ad manuum extremitatem fluat. Funes verò, quibus Fratres præcinguntur; rudes ſint, aſperæ, ac ſimplicibus nodis contractæ, non autem curioſiùs elaboratæ. Pannos verò, quibus Fratres induuntur, iuxta præſentem, non futuram Fratrum neceſſitatem Superiores prouideant: ſpem, ac fiduciam omnem in Domino ponentes, qui veſtit lilia agri. XXXIII.

Fratrum veſtitus.

Caueant Superiores, & Fratres, vt habitus latitudo vndecim palmos communes non excedat: his verò, qui corpulenti fuerint, palmus vnus tantùm addi poſſit. Tunica ad ſeptem palmos pertingat. Manicæ verò tam Habitus, quàm Tunicæ adeò arctæ ſint, ac pauperes: vt brachus tantummodò induendis, & exuendis ſufficiant. XXXIV

Habitus, & Tunica.

Statuimus itidem, Vt qui nudis pedibus incedere non valent, vbi per aliquot dies experimentum ſumpſerint; ſandalia, vel ſoleas deferant, vti legimus Apoſtolos, & priſcos noſtros Patres detuliſſe. Ea verò ſint vilia, ſimplici funiculo conſuta, quemadmodum pauperes decet, & nullo modo Calcopodiis vtantur. XXXV.

Sandalia.

Statuimus præterea: Vt Verbi Dei Concionatores, cùm ad Dei Verbum prædicandum iter faciunt: non amplius, quàm duos, aut tres libros, quos ſibi magis neceſſarios iudicauerint, ſecum ferãt. Superiores verò eos Prædicatores, quos ampliori prædicationis gratia à Deo præditos nouerint, otioſos eſſe non ſinant: ſed in Vineã Domini mittant: vt in ea non modò quadrageſimali tempore, ſed aliis quoque anni temporibus laborent. Qui verò ad id munus ordinati fuerint, meminiſſe debent, potiſſimam prædicationis partem eſſe ipſius Prædicatoris vitam, atque honeſtam conuerſationem. Quapropter minùs verborum ornatum, ac ſubtiles ſpeculationes curantes, magis audientium vtilitati ſtudeant: puréque, ac ſimpliciter ſanctum XXXVI

Concionatores.

Domini

Domini noſtri Euangelium prædicent. Cæteris verò Sacerdotibus, & Clericis, qui Prædicatores non ſunt, vnus tantùm Spiritualis liber, vel manuſcriptus, vel impreſſus ſimul cum Breuiario concedatur, iiſque contenti ſint.

XXXVII. Præterea ſtatuimus, Vt nullus Fratrũ, ea, quæ alterius Fratris vſui conceſſa ſũt, abſq; illius, ac Superioris licentia ſibi vendicet: qui ſecus egerit, ſe in Refectorio ante Superiorem accuſet, qui illum grauiter increpatum iubeat ſemel in pane, & aqua ieiunare; ne rurſus in idem vitium impingat. Ij verò, quibus res aliqua in vſum conceſſa eſt, ſignum illi aliquod apponant, quo dignoſci queat.

Nemo rem alterius ſibi vendicet.

XXXVIII. Item ſtatuimus, Vt Fratres omnes vilibus pannis induantur, ſicut in Regula præcipitur; iique ex vilioribus, & abiectioribus eligantur, qui in ea Regione commodè haberi poſſunt. Nemo verò in via peram, galerum, lagenulam ſecum ferat; ſed bina duntaxat mutatoria, ac gemina ſtrophiola habeant, qui iis indiguerint. Caueántque ne aut Breuiaria, aut Breuiarijs ſignacula, aut Coronæ, quibus vtuntur, curioſitatem aliquam præſeferant: neque alia ſibi vendicent, quæ muliebrem potiùs leuitatem, quàm religioſam grauitatem, ac rerum omnium contemptum redolent.

Rerum vilitas, & ſimplicitas commendatur.

XXXIX. Statuimus præterea, Ne vllus ſtudia literaria erigere præſumat; ſed Scriptura ſacra tantummodò, atque aliqui deuoti Auctores legantur, qui Deum amare, & Chriſti Crucem amplecti doceant.

Literarum ſtudia non erigantur.

XL. Præterea, nemo ad audienda aliorum peccata Confeſſarius deputetur, qui ſaltem quadrageſimum annum non attigerit; ſitque probatæ vitæ, deuotus, ac virtutibus ornatus: qui ea ſcientia præditus ſit, vt ſciat diſcernere inter lepram, & lepram. Sæcularium verò Confeſſiones audire nemini permittatur; niſi vrgentiſſima, ac prorſus neceſſaria cauſa id poſtulet, quod ipſis Superioribus iudicandum relinquitur. Omnis enim Regula patitur exceptionem.

Confeſſiones Secular. non audiendæ.

XLI. Statuimus præterea; Ne Monialium cuiuſcunque Ordinis cura à noſtris ſuſcipiatur, niſi de expreſſa Capituli Generalis licentia.

Monialium cura non ſuſcipienda.

XLII. Item ſtatuimus, Quòd libri omnes in communi quodam loco reponantur, præter eos, qui ſpeciali alicuius Fratris vſui conceduntur: quos ſi alter ex Fratribus ab eo mutuò petierit, ei minimè denegare debet: dummodò iis actu non vtatur. Idque de licentia Superioris fiat: ne vſus proprietatis crimen incurrat, quod de cæteris quoque rebus, quamtumuis exiguis, intelligi debet.

Librorum Communitas.

XLIII. Item, Nullus Fratrum quicquam, aut in Ordine; aut extra Ordinem dono cuiquã largiatur, abſque ſui Superioris licentia.

Largitio Munerum.

XLIV. Nemo literas vel ad ſuos, vel ad extraneos ſcribat, nec ſcriptas mittat, aut recipiat, niſi à ſuo Superiore licentiam obtinuerit.

Literarum Conſcriptio.

XLV. Item ſtatuimus, Vt qui ad vitam noſtram, & Ordinem recipiendi ſunt, primùm per quindecim dierum ſpatium, in Conuentu ſub ſæculari habitu retineantur. Superioréſque purè illum Regulæ locum obſeruent, vt illis dicant Verbum ſancti Euangelij. Quod vadant, & vendant omnia quæ habent; & ea ſtudeant pauperibus erogare. Tum id, quod ſequitur, præſtent. Poſtea concedant ei pannos probationis: ita vt priùs ſua pauperibus diſtribuant, quàm ad habitum recipiantur.

Prima Nouitiorũ Probatio.

XLVI. *Hoc poſtremum in Nouis Conſtitutionibus reformatum fuit, iuxta Decretum ſacri Concilij Tridentini. ſeſſ. 25. Cap. Nulla quoque renunciatio.*

Conc. Trid. ſeſſ. 25 cap. Nulla quoq;

XLVII. Nullus quoque recipiatur ad Ordinem, qui quindecim ſuæ ætatis annos non exceſſerit, iſque nec faciem puerilem habeat. Qui enim eiuſmodi ſunt, omnino recipi non debent. Caueántque Superiores Maiores, ne contra hoc decretũ aliquem recipiant. Nouitij verò tempore probationis, totam Regulam ad Verbum ediſcant, ac memoria teneant: in idque Magiſtri Nouitiorum incumbant.

Ætas ad recipiendũ ad Ordinem.

XLVIII. Præterea ſtatuim⁹, Vt Cleticis, ac Laicis recenter profeſſis deneur Magiſtri, quibus per quadriennium ſubſint, ab iiſq; perfectè in via ſpiritus, ac perfectionis inſtruãtur.

Magiſtri Nouitiorum.

Iuniorum Fratrum Inſtitio.

Nullus Profeſſorum audeat, vel præſumat ingredi Cellam alicuius Nouitij abſque licentia Magiſtri, vel Guardiani. Nemo quoq; Nouitiorum ingrediatur Cellam alterius Fratris, niſi de licentia ſui Magiſtri, aut Guardiani: qui ſecus egerit, per integrũ diem in pane, & aqua ieiunet, ſeipſumque publicè coram Superiore accuſet.

Tonſura Fratrum.

Fratres Nouaculas non habeant, niſi fortè vnicam pro vrgente interdum aliqua neceſſitate, vel ad ſanguinem Infirmis ſectionibus detrahendum. Tonſura autem Fratrum qualibet vigeſima die forficibus fiat. XLVIII.

Præterea ſtatuimus, Quòd cùm Fratres nouas Eremos, ac Monaſteria erigere voluerint, illud tantùm terræ ſpatium ſibi vendicent; quantùm pauperi noſtro ſtatui congruere viſum fuerit. XLIX.

Procurator, ac Syndicus.

Item Procuratorum; aut Sindicorum nullam volumus apud nos fieri mentionem: ſed illud perpetuum nobis, ac inuiolabile ſit, vt Procurator, ac Sindicus nobis alius non ſit, præterquam Chriſtus Dominus noſter: noſtra verò Procuratrix, & Protectrix ſit Beatiſſima Virgo Mater Dei: noſter quoque ſubſtitutus B.P. Franciſcus: alios verò omnes Procuratores, omnino reiicimus: quòd inuiolabiliter obſeruari volumus. L.

Non equitandum.

Præterea ſtatuimus, Ne in Monaſteriis alantur iumenta, aut Aſini, aut Muli, aut Equi: ſed Prælati noſtri pedeſtres incedant. Quòd ſi ob infirmitatem, aut alia legitima de cauſa, alicui neceſſariò equitandum eſſet, Aſino inſideat; exemplo Chriſti, qui ſuper Aſinum ſedit; & B. P. Franciſci, qui cùm extrema neceſſitate laboraret, Aſino vectus fuit: nec alio iumentorum genere eos vſos fuiſſe legimus. At quo tempore, quave de cauſa, cuique equitare permiſſum ſit, ex Regula addiſcant. LI.

Galeri, & Birreta.

Præterea ſtatuimus, Ne Fratres vllo modo, vel in Monaſterio, vel extra Monaſterium, Birretta, aut Galeros deferant. LII.

Caſus reſeruati.

Caſus, qui in Famila reſeruantur, à Superioribus reſeruati intelligantur, à quibus præter eos nemo poſſit abſoluere. *At ſecus modò nouo iure obſeruandum eſt.* LIII.

Abſtinentia à Carnibus die Mercurij.

Item diebus Mercurij, omnes à carnibus abſtineant. LIV.

Cellæ ne claudantur.

Item nemo claue Cellam, aut aliud obfirmet; ſed Cellæ perpetuò ingredi volentibus pateant. LV.

De Locorum receptione.

Præterea ſtatuimus, Ne extra Capitulum loca ad habitandum recipiantur, niſi de auctoritate, & licentia Patris Vicarij Generalis. Loca verò, quæ ædificanda erunt, extra Vrbes, aut Oppida eligantur; quæ vno ſaltem milliario ab illis diſtent: perpetuóque Vrbium, aut Dominorum poteſtati ſubiaceant, qui ea Fratribus conceſſerunt. Ea quoque conditione à Fratribus recipiantur: vt ea poſſint deſerere, quoties ibi Regula purè obſeruari non poſſet: aut ipſi locorum Domini ea ſibi repetere vellent: tunc enim abſque vlla mora, aut contradictione Fratres ab iis locis diſcedant; atque aliò ad agendum pœnitentiam cum Dei benedictione pergant, quò à ſuis Superioribus deſtinati fuerint. LVI.

Locorum ædificatio.

Item ſtatuimus, Vt Monaſteria, quæ extruenda erunt, quàm humiliter fieri poterit, ex viminibus, & luto ædificentur; vel ex terra, & lapidibus, vbi vimina ad manus haberi non poſſunt: Eccleſia excepta, quæ decenter ædificari debet, iuxta tamen noſtræ Paupertatis ſtatum anguſta. Cellæ verò ita pauperes, humiles, & anguſtæ ſint; vt ſepulchra potiùs viuentium, & pœnitentium ergaſtula, quàm ſuauiter habitantium loca videri poſſint. LVII.

Cellæ ſolitariæ.

In omnibus Monaſteriis, vbi id commodè fieri poterit; vna, aut altera Cellula longiùs à Fratrum habitatione, in ſolitario aliquo loco extruatur; vt ſi quiſpiam Fratrum perfectiori Dei Spiritu inflammatus, Eremiticam vitam in Silentio ducere diuina inſpiratione voluerit; idque Superiori benè viſum fuerit, in eam poſſit cum Dei, ac Superioris benedictione ſecedere; ac ſolitariè viuere. Eapropter vniuerſos Superiores hortamur; vt ſi quos huic vitæ idoneos Fratres offenderint; hunc illis receſſum minimè denegent. Qui verò in ſolitudinem ſecelſerint, Silentium ſeruẽt, LVIII.

cum

cum nemine, præterquã cum Superiore, ac ſpirituali eorum Patre, abſq; Superioris licentia colloquantur; nec vllus Fratrum ad eos conuerſationis gratia accedat. Quotidie illis è Monaſterio neceſſaria ad victum cibaria cum ſilentio, ac ſine ſtrepitu deferantur; vt tranquillè Deo, atque Orationi, qua perfectiùs Deo vniuntur, vacare poſſint.

LIX. Præterea ſtatuimus, Vt ſi aliqua Monaſteria extructa nobis oblata fuerint; nullo pacto recipiantur, niſi fuerint humilia, ac pauperrima, & tam Eccleſia, quàm domus tam vili modo fabrefacta; vt Sanctæ Paupertati, iuxta S.P.noſtri Franciſci mentem, ac voluntatem ſint conſentanea; ſicut idem admonuit dicens: *Fratres habeant Eccleſias, & habitacula paupercula, & quæ pro ipſis conſtruuntur, omninò non recipiant, niſi fuerint ſecundùm ſanctam Paupertatem, quam in Regula firmiter promiſimus, ibi hoſpitantes, ſicut aduenæ, & peregrini.* Cùm verò huiuſmodi loca recipienda ſunt: Superiores, Seniorum, atque eorum, qui zelum Paupertatis habent, conſilium adhibeant, ac ſequãtur.

Monaſteria oblata.

Teſtam. S. P. Franc.

LX. Fratres quoque in Cellis picturas curioſas, aut pretioſas non habeant: ſed pauperculis Imaginibus Chriſti Domini noſtri Crucifixi, & B. Virginis, aut Cruce lignea Myſterij Paſſionis Dominicæ, veluti lancea, ſpongia, arundine ornata, aut aliis huiuſmodi, ſint contenti.

Picturæ, & imagines Cellarum.

LXI. Item ſtatuimus, Vt tam Vicarij Generales, quàm Prouinciales, & Guardiani Officiorum ſuorum confirmationẽ in Capitulis accipere valeant, quãdiu in iis benè ſe geſſerint, & Regularis vitæ Obſeruantiam tueri ſtuduerint. Quòd ſi Superiores, tam Maiores, quàm Minores; nimirum Vicarij Generales, & Prouinciales, non rectè ſuis muneribus fungantur: ſed eorum gubernatio Confraternitati perniciosa fuerit. Volumus, vt Diſcreti, & Vocales in Capitulo illos poſſint deponere, & alios in eorum locum ſubrogare. Guardiani verò, qui eo munere ſe indignos præbent, à Vicario Prouinciali cum Definitorum conſilio remoueri poſſint. Cæterùm Vicarij Generalis confirmatio in quolibet triennio fiat; Prouincialium verò ſingulis annis; identidem & Guardianorum. Illud verò præ omnibus admonemus: vt Electiones omnes purè, ac ſimpliciter peragantur, in Dei gloriam, ac publicam fraternitatis vtilitatem, in id tantummodò mentis oculum defigentes, vt Regularis diſciplina magis in dies illuſtretur. Omnem in Comitiis honorum ambitum, prenſationes, conuenticula angue peius fugiant: qui enim ſimilia agunt, à Deo Opt. Max. atque à B.P.Franciſco ſciant, ſe eſſe maledictos.

Electiones & Capitula.

LXII. Præterea ſtatuimus, Vt Fratres, qui nulla corporis imbecillitate, aut infirmitate laborant; vel ſuper nudas tabulas, vel iis ſtorea, aut palea tantùm adhibita, abſque culcitra ſtramentitia dormiant: & qui voluerint, puluinari ſtramentitio ſub capite vtantur.

Fratrum Lecti.

LXIII. Caueant quoque Fratres, Ne vllo pacto Mulieres, loca noſtra, aut Eremos ingredi ſinant; prudentérque eas ab eorum ingreſſu arceant: Nam vt Auguſtinus ait: Mundus; & mulier non facilè, aliterque, quàm fugiendo vincuntur.

Mulieres à Conventibus arcenda.

LXIV. Item ſtatuimus, Ne alia, præterquam Fratrum noſtrorum Defunctorum cadauera, in noſtris Eccleſiis admittantur: niſi fortè pauperis alicuius eſſet, cui à Parocho ob paupertatem, ſepultura denegaretur. Horum cadauera, ſi ad Eremos, ac Loca noſtra delata fuerint, recipiantur; & ſepultura donentur: Quia opus pietatis eſt. Nec aliquid pro ſepultura accipiant: ſed pro anima illius ex charitate Deum exorent.

Sepultura.

LXV. Statuimus præterea, Vt Fratres extra Statuta Refectionis tempora cibum non ſumant: caueántque ne per hortum incedentes, puerorum more, fructus, ſiue aliud ad edendum carpant abſque Superioris licentia: id enim Religioſo valde indecorum eſt. Cùm verò iter facientes Refectione indigent, ante Refectionem ſemper à Maiori, ac Seniori Fratre benedictionem petant: atque hoc ipſum ſeruent, cùm ad alia Monaſteria diuertunt; vt ſine Superioris licentia nihil omninò guſtent.

Ciborum ſobrietas, ac temperantia.

LXVI. Item ſtatuitur, Vt cùm vel tempore Silentij, vel aliis temporibus intra, ſeu extra

curriculum esse debere. Nam & B. Martinus Turonensis Episcopus, cùm morti propinquus esset; discipulis, qui eum obnixè rogabant, vt vilia saltem sibi sineret stramenta supponi; respondit. Non decet, Filij, Christianum, nisi in cinere, & Cilitio mori. Et si vobis aliud exemplum relinquerem, à culpa non vacarem. Id quoque de B. Hieronymo legimus, quòd cũ nuda humo vix ossa hærentia collideret. Cùm verò de cibo, & potu agit: antiquos Monachos tam abstinentes commemorat, vt etiam languentes aqua tantùm frigida vterentur; sanum verò cocto aliquo cibo vesci, ad luxuriæ propè vitium accederet. Quapropter, Fratres charissimi, Sanctorum mores, exempla, ac doctrinas insequentes, ab eorum fermento caueamus, qui cùm Crucis Christi inimici sint, ab ea nos auellere contendunt, in qua nos gloriari, & ad mortem vsque eius discipulos esse oportet. Valete in Domino semper.

HÆ CONSTITVTIONES, quandoquidem eo tantùm tempore in publicum prodiêre, cùm Matthæus iam sponte se Generalatus officio abdicauerat: totáque gubernationis summa ad Ludouicum translata fuerat: ideirco sub Ludouici nomine, atque auctoritate, exaratæ fuerunt.

LXXIV. In hoc igitur Capitulo, Matthæo, non Ministri, sed Vicarij tantùm Generalis nomen inditum fuit; ea præsertim ratione, quòd noua Reformatio Magistro Generali Ord. Min. Conuentualium, iuxta ea, quæ in Bulla præscripta sunt, subordinatione quadam subiiceretur; ab eóque exinde noui Generalis semper confirmatio peteretur. Quod post Matthæum, diu in Capucinorum familia obseruatum fuit; quousque Pontificum benignitate, ea subornatione sublata, nuper ipsa in liberum Religionis caput erecta est, quemadmodum suo loco explicabitur.

LXXV. Vicario itaque Generali electo, Guardiani quoque à Generali, ac Definitoribus ad sua quique loca destinandi, eliguntur; in quibus Ludouicus Conuentum Forosempronien sem moderãdum suscipit, alij alios: familiæque per singula loca dispertitæ suis Superioribus assignantur. Denique post solemnes, ac publicas Deo Opt. Max. gratias redditas, dum quisque ad sua sibi destinata loca pergit: Matthæus se ad Visitationis munus obeundum parat.

LXXVI. Haud sanè facilè referri potest; vbi primùm pusillæ illæ Fratrum familiæ ad sua quæque se loca receperunt; quanta spiritus alacritate ad res diuinas accederent: quàm auidè, quæ imperata erant, dicto citiùs præstarent: ac Superioris obedientiam, necdum verbo explicatam, animo, & actione anteuerterent. Quàm ingenti paupertatis studio, non tam superflua resecarent; quam ipsa quoque necessaria sibi contraherent; atque vltrò, sibi deesse paterentur. Quanto suiipsorum odio, ac contemptu, vilissima quæque humilitatis officia sibi inuicem subriperent, ac vicissim de humilitate contenderent. Quàm incredibili patiendi æstu admiranda austeritatum, carnisque macerationum genera amplecterentur. Quantoque etiam Spiritus ardore Orationi, ac diuinarum rerum, præsertim Dominicæ Passionis contemplationi incumberent: Quo fiebat, vt nihil tam durum, tamque molestum esset, quod pro Christo, quem sedulò in animo gerebant, perferre, iis leuissimum non videretur. Quid plura? Nullum austeritatis genus. Nullúmque tam arduum virtutis opus erat, in quod quisque summo studio animum non intenderet.

Præsentium Patrum mores, ac studia referuntur.

LXXVII Horas diuinas tam morosè, tamque attentè pariter, ac deuotè, absque cantu in Choro persoluebant, quasi qui inter cælestes Angelorum Choros Dei laudes decantarẽt. Hunc ex peructuto Anachoretarum vsu, antiqui illi Religionis nostræ Patres, psallendi ritum haud immeritò sibi vendicare visi sunt; vt humilis, ac flebilis cantus, qualis huiusce Religionis status sit; quàm scilicet humilis, ac pœnitentia plenus, indicaret. Cùm enim (teste Hieronymo) Monachorum officium sit, propria, atque aliena peccata plangere. Nobis, quibus plangentium munus incumbit, an non flebiles potiùs voces depromere, quàm lætos concentus edere, consentaneum erit?

S. Hieron. ad u. Vigil. cap. 6.

Hunc certè psallendi modum, vnisonum, ac cantus experrem, olim primæ-

S. Iſid. de Offic. lib. 3. c. 3.

Io. Caſſ. inſt. l. 2. c. 5.

S. Auguſt. Conf. l. 10. c. 33.

S. Iuſt. Mart. quæſt. 7. S. Ioã. Chryſ. in cap. 2. ad Timot. c. 4. & hom. de mon. c. 5. Reuel S. Brigit. c. 6.

Simplex Dei cultus.

uæ Eccleſiæ cõmunem fuiſſe tradit Iſidorus his verbis: *Primitiua Eccleſia* (inquit) *ita pſallebat, vt modico flexu vocis faceret pſallentem reſonare: ita vt pronuncianti ſimilior eſſet, quàm canenti.* His conſentanea refert Caſſianus, qui de Sanctis illis Ægypti Patribus ſcribens, eos ab Angelo edoctos, duodecim Pſalmos pàrili pronunciatione, & ſimplici vocis tenore, vt ipſi cecinerant, deinceps canentes commemorat.

Nobis quoque adſtipulatur Auguſtinus, Libro Confeſſionum, qui ſimplicem hũc pſallendi ritum, S. Athanaſij teſtimonio, vetuſtum probat. Cuius verba ſunt: *Tutius mihi videtur, quod de Athanaſio Epiſcopo Alexandrino ſæpè mihi dictum commemini: qui cum modico flexu voces faciebat ſonare lectorem; vt pronuncianti ſimilior eſſet, quàm canenti.* Neque ab Auguſtino diſſentiunt, Auctor Reſponſionum ad Orthod. quæ Iuſtino Martyri tribuuntur, & S. Ioannes Chryſoſtomus, qui ſobrium, ac ſimplicem huiuſmodi cantum mirificè commendant. Denique Chriſtus ipſe, dum B. Brigittam inſtruit, quo Pſallentes cantu vti debeant, hunc præ cæteris pſallendi modum probat. Cuius rei teſtis eſt ipſa Brigitta, ita in Reuelationibus ſcribens: *Cantus non ſit remiſſus, non fractus, non diſſolutus; ſed honeſtus, & grauis, & vniformis, & per omnia humilis.* LXXIX.

Miſſas tanta grauitate, ac deuotione faciebant; vt ipſi Sæculares homines, qui longiùs habitabant, ad eas audiendas turmatim confluerent. Noua quippe res, ac pietatis plena cunctis videbatur, Eccleſias illas, pauperculas quidem, ſed mundiſſimas contemplari. Altaria ſimplici apparatu, at nitidiſſima ſupellectile ſtrata, atque ornata cernere. Denique cùm ibi non laqueata Templa, non aurata tecta, non ſola marmorea, non aulæa, non peripetaſmata, aut Altarium ornamenta ſericis, aut auro ſplendentia: quæ Eccleſiæ Maieſtatem in aliorum Templis rectè præferunt: ſed ſola paupertate cum ſumma rerum munditia, ac nitore coniuncta, decora conſpicerent: nouum Dei cultum admirabantur; ac primæuæ Eccleſiæ faciem virtute magis, quàm rerum ſplendore fulgentem ſibi intueri videbantur. LXXX.

Ædificiorum paupertas.

Conuentus Pauperum more extructi, viminææ cellæ; atque anguſtiſſimæ Dormitorij vlæ, quæ vix vnum incedentem caperent; horridi parietes, Clauſtrorum anguſtia, inculta ædificatio, quæ nihil præter luctum, ac aſperitatem animo obiiceret; ſpectãtium animos terrebant, & ad pœnitentiam ſuo aſpectu prouocabant: præſertim cùm nulla in Conuentu vox audiretur, niſi fortè ſubmiſſa, Silentio vbique commeante. Et ſi cui fortè cum altero quicquam neceſſariò pertractandum eſſet; vterque in genua procumberet; nec niſi genuflexi breuiſſimè rem expedirent. Cuncti ſolitudini ſtudebant, nemo gyrouagus, nemo nouarum rerum nuncius erat, ne à diuinarum rerum contemplatione cæterorum animos diſtraheret. Omnes, vel orando, vel pſallendo: vel meditando, vel legendo, vel contemplando, Deo intendebant. Qui verò Prædicationis munere fungebantur; poſt longam Orationem ſurgentes, velut leones ignem ſpirantes, ac Diabolo terribiles, Dei Verbum, tanquam ignita iacula in peccatorum animos contorquebant. Non in phaleratis humanæ eloquentiæ verbis, non compta oratione; ſed ſimplici ſermone, & in Spiritu Dei Chriſtum Crucifixum prædicabant; & iuxta Regulæ præſcriptum, vitia, & virtutes; illa fugienda, has ſectandas pro ſuggeſtu proponebant. Populos Inferorum pœnis propoſitis terrebant; atque eoſdem quoque ad cæleſtis gloriæ præmia alliciebant; tantaque incultis eorum ſermonibus Dei gratia accedebat, vt mirabiles ad pœnitentiam motus vbique molirentur. LXXXI.

Concionatorum vis.

Regula obſeruantia apud omnes perfecta.

Illud omnium commune ſtudium erat, quo pacto Deo in omnibus ſubdi, Regulamque perfectè obſeruare poſſent; tantaque in ipſis altiſſimæ Paupertatis cupiditas ardere viſa eſt; vt non modò à rerum omnium dominio, ac proprietate, vti in Regula præſcribitur, ſunimoperè abhorrerent; verùm etiam vſus ipſius dominium, ſolo vſu ſimplici, de facto, & neceſſario contenti, à ſe quàm longè abiicerent. Quo fiebat, vt qui re ſuo vſui conceſſa alterum indigere conſpicerent, piaculum exiſtimarent, niſi eam protinùs, ac liberè indigenti miniſtrarent. Rerum verò, non neLXXXII.

ceſſarium,

cessariarum, ac supellectilium vsum ita à se Fratrum illa Communitas expellebat; vt quò longiùs à rerum superfluitate abesset: ipsa quoque quæ necessaria erant, scrupulositate quadam sæpissimè, tanquam superuacanea resecaret. Cùm enim Patres illi edocti fuissent, Apostolicam Sedem earum duntaxat rerum, quæ Fratribus necessariæ sunt, dominium ad se attrahere; indeque superuacanearum rerum proprietatem apud eos manere, qui earum vsu potirentur; talésque reuera coram Deo proprietarios censeri: quisque angue peius sibi à rei cuiuscunque superfluitate cauebat. Quo fit, vt in Monasteriis summa duntaxat rerum necessitas eluceret; Fratréisque nihil omnino præter ea, quæ à Regula illis cõceduntur, scilicet Tunicam, Cingulum, Femoralia, Breuiarium, sibi habendum præstituerent, eáque velut mutuò à Superioribus accepta apud se custodienda retinerent.

LXXXIII. Quàm vero in his, quæ ad quotidiana vitæ alimenta spectant, admirabili abstinentia, ac rerum paupertate præstarent: illud in primis declarat, quòd ex eis quam plurimi priscorum Anachoretarũ instar, solis leguminibus, absq; pane vescebantur. Alij perfectiorum vestigiis pressiùs inhærentes, biduum, ac triduum absque cibo, & potu vitam ducebant. Illud verò per aliquot annos illis commune fuit: vt in mensa, nec cocta cibaria, nec vinum admitteretur; sed pane, crudis herbis, aut fructibus, aquáque duntaxat contenti, vitam in summa paupertate transigerent. Post nonnullos verò in hac grauissima vitæ austeritate transactos annos, vix vini lagenam per mensam deferri permissum: vt qui vel corpore debiles erant, vel stomacho laborabant, eo vti possent. Cæteri verò, vel ab eo prorsus abstinebant, vel aquam ita vino intingebant, vt ipsam quoque aquam, quæ naturali quodam sapore prædita est, insipidam redderent. Oblatas quoque carnes, ac cætera obsonia, dummodò delicata non essent, ob Euangelij potiùs reuerentiam, cuius obseruantiæ cuncta studia sua dicauerant, quàm ob illorum cupiditatem, vix sibi recipienda persuadebant; quibus tamen tam parcè vti solebant: vt vix in Conuentu, qui carnes vellet attingere, quispiam esset. Eo fiebat; vt, si quæ à piis hominibus nonnunquam ad fratres mittebantur, vt plurimùm à Ianitore recusarentur. Porrò si qui maiori erga Fratres beneuolentia ducti, Carnes interdum ad eos deferrent: illas ad Ianuam pendentes relinquere cogebantur, ne à Ianitore, velut superfluæ repudiarentur. Res tandem eò austeritatis euaserant; vt cùm vbique fama percrebuisset; Capucinos à Carnibus abstinere: iam nemine elargiente illæ è Conuentu prorsus larent.

Abstinentia, & paupertas commendantur.

Carnium vsus apud eos rarissimus.

LXXXIV. Verua, crates, craticulæ, sartagines, crateuteria, bacilli, forcipes, folles, ac cætera huiusmodi vasa, ad rem coquinariam accommodata, longè à Monasteriis aberant: cùm vix Ollæ quædam testaceæ, ac lignea cochlearia, ac rudiculæ coquo deseruirent. Refectorium, prioribus hisce Religionis temporibus, nec mensæ, nec scamna ingrediebantur; sed cuncti humi discumbentes cibis vescebantur. His scyphi aliquandiu cucurbitarum ima extitêre: vt summam paupertatem testarentur: tum verò vel lignei, vel testacei, iique duntaxat vilissimi, adhibiti. At neque alterius generis, quàm vel lignea, vel testacea illis lances, patinæ, ac paropsides fuêre: quod perpetua lege sancitum; atque ad hæc vsque tempora apud nos integrè seruatum est. Porrò, vt B. P. N. Francisci pœnitentiam studiosiùs imitarentur, qui cibaria interdum cineris commistione amara reddebat; tota illa tempestas cineres in salillis pro sale compositi. Denique ita rerum parsimoniæ prisca illa Patrum ætas studere visa est, vt cùm semel tantùm in die cibum caperent; qui extra ieiunij tempus vespere aliquid gustare voluissent, è cestula, panis frustula, quæ prandio superfuerant, sibi in Cœnam assumerent.

Admiranda austeritatis exempla.

LXXXV. Cæterum cùm ad quietem accederent: solis tabulis, ipso quoque brumali tempore, membra refouere; nihilque puluini loco, præter ligni segmentum, aut vitis sarmentum: vel feniculi fasciculum capiti supponere communi vsu apud omnes receptum. Quòd si ex generalium Constitutionum indulgentia, quis sibi paleas

Lectisternium describitur.

ſubſternere voluiſſet: cannabino linteo, vel clauis in tabulis confixo; vel funiculis ad laterales tabulas alligato, paleas, ne diſpergerentur, nullo vnquam tempore diſcutiẽdas obtegebat. Præterea cùm altiſſimæ Paupertatis ſtudiũ tam altè ſibi animo repoſuiſſent, vt his omnibus carere vellent, quæ hominum vitam recreare, aut leui aliquo ſolatio, ſeu commodo afficere ſolent: inde ſepè fiebat, vt cum iis ipſis, quæ Naturæ neceſſaria ſunt, ſumma contentione diſceptaretn. Hinc vnico tantùm habitu, viliſſimo, breuiſſimo, atque vndique interpolo, rigentibus ipſis hyemis frigoribus contenti, nudis pedibus glaciem, ac niuem premere non dubitabant. A fructuum verò, aut leguminum, per minimum quodque diuturnum tempus proniſione ita abhorrebant; vt neque ea, quæ ex prandio ſupererant, præter panem, in craſtinum reponendum vellent; ſed cuncta pauperibus erogarent.

Eccleſiarum, ac rerum Eccleſiaſticarũ Paupertas narratur.

Poſtremò, tam ardenti ſtudio altiſſimam rerum paupertatem, ac egeſtatem in omnibus proſequebantur: vt ipſas quoque Eccleſias paupertate magis, quàm rerum pretioſitate decoras expeterent. Tabernaculum, in quo anguſtiſſimum illud diuinæ charitatis Sacramentum aſſernatur; humile, anguſtum, atque è ſimplici ligno leuigato fabrefactum, nullaque ſculptura hoc tempore cælatum erat; cui duntaxat poſt aliquot annos picturæ nonnullæ, Chriſti Crucifixi, atque aliorum Sanctorum Imagines præferentes additæ fuerunt; vt rem Sacram eſſe indicarent. Sacra verò diuiniſſimi Sacramenti Pixis, in qua Minores Oſtiæ reconduntur, eburnea quædam capſula erat, intùs ſacra palla munita. Calices, & patenæ vt plurimum Stanneæ, Thurribulum teſtaceum, lineis funiculis appenſum: Nauicula lignea, ſeu cartacea, Candelabra lignea, nullo tornatili opere fabrefacta; ſacræ Veſtes, vel laneæ, vel lineæ. Quanquam verò in his nonnihil, ob ſummum paupertatis ſtudium viderentur excedere; eò tamen hæc omnia ſpectabant, non vt aliarum Eccleſiarum ſplendori quicquam detraherent, aut pretioſiorem, ac vberiorem ſuppellectilem, qua in Cathedralibus, atque aliorum Regularium Eccleſijs Dei cultus ritè, ac decenter adminiſtrari ſolet, minùs (quod abſit) legitimam exiſtimarent: ſed vt rerum omnium paupertas, quæ Minorum ſtatum maximè decet, in iis etiam, quæ ſacra ſunt, eluceſceret. Neque id mirum alicui videri debet: Paupertas enim, quæ in Minorum Regula Altiſſima prædicatur, quámque B. P. Franciſcus adeò commendare ſolitus erat; vt maximam quamque egentium paupertatem ob id potiſſimùm, cum ea haud rectè comparari poſſe exiſtimaret, quòd ea altiſſimam, ac perfectiſſimam Chriſti Paupertatem imitetur; id ſuapte natura poſtulare videtur; vt qui Minorum militiæ nomina dedêre, non modò rerum omnium à ſe dominium, ac poteſtatem abiiciant; ſed ab omni etiam rerum pretioſarum, curioſarum, ac non neceſſariarum vſu abſtineant. Cuius rei extat Clementis V. Decretum pro Minoribus Fratribus his verbis conceptum,

LXXXVI.

Clem. exiui. §. quamuis

Quamuis etiam (inquit) *paramenta, & vaſa Eccleſiaſtica ad honorem diuini Nominis ordinentur, propter quem omnia fecit ipſe Deus: tamen quia abſconditorum eſt cognitor, ad animam ſibi miniſtrantium reſpicit principaliter, non ad manum: nec per illa ſibi vult ſeruiri, quæ à ſuorum ſeruitorum cõditione diſſonarent. Propter quod ſufficere debent eis paramenta, & vaſa Eccleſiaſtica decentia in numero, & magnitudine ſufficientia competenter. Superfluitas autem, aut nimia precioſitas, vel quæcunque curioſitas in his, ſeu aliis quibuſcunque non poteſt ipſorum profeſſioni, vel ſtatui conuenire. Quapropter præmiſſa ſeruari à Fratribus volumus, & mandamus.*

LXXXVI

Quamobrem, docente Pontifice didicerant, internum animi cultum externo eſſe præferendum: ſatiuſque exiſtimabant; Sacerdotes aureos, quàm Calices; aut aureos, aut argenteos ſibi vendicare.

LXXXVII

Hæc Fratrum prioris illius ævi vita erat, tanto diſciplinæ rigore inſtituta; tamque ad extremam paupertatis metam contracta: vt de ijs quidam Hiſtoricus ſcripſerit, ſummum illum auſteritatis rigorem, qui in priſcis illis Capucinis olim ſpecta-

LXXXIX.

tus fuit;

cus fuit, ſupremum fuiſſe naturæ periculum, ac conatum, quo vlteriùs nemo progredi valeret.

XCI. Porrò hic primus Religionis rigor, qui ad exceſſum vergebat; quanquam aliis Conſtitutionibus, quæ anno 1536. emerſêre, nonnihil moderatus, atque ad diſcretam, ac mediocrem quandam viuendi formam reuocatus fuerit: parum tamen ab eo abeſt, qui etiamnum apud poſteriores Capucinos viget, de quo Auctor quidam hæc pauca commemorat, cùm de Capucinis agit.

XCII. *A Deo enim, hominibuſque adiuuantur viri ij, cùm ſint omnis virtutis, pudoris, innocentiæ, veteris ſanctitatis, & priſcæ ſeueritatis exemplum. Intra Vrbium muros habitare nolunt, nec domos magnas, nobiles, præclaras, vel dignitatis plenas ædificare, neque laquearia Templa, aurata tecta, ſolea marmorea in Templis facere: Nullam ibi vides ſuppellectilem, aulæa, & peripetaſmata, aut veſtes præclaras: vno veſtitu, quo dies, & nocles totum corpus tegunt, induti ſunt; vicißim illum mutant. Eſt laneus, obſoletus, ſeruilis, aſperior, quàm ciliciuum, penè glaucus; ob cuius veſtimenti genus Capucinos Vulgus appellat. Puto eſſe pexulam lanam, talarem, vel bardocucullum, vel non diſſimilem. Habent lectulos puniceos. Nulla facultas ſingulis datur, vt aliquid ſuo arbitratu, vel ex ſua voluntate faciant. Cuſtodi, quem vocant, ſe totos dedunt. Nihil cuiuſquam proprium eſt, vltrò in ſummo mendicitate ſunt, ac omnino ſine cura diei venientis: in diem, alienaque miſericordia viuunt: nummos non attingunt: oſtendunt quàm parua, & quàm pauca ſint, quæ natura, quæque Religio Chriſtiana deſiderat. Veſcuntur caſeo, carne, atque omnibus eſcis: habent ſæpe ſuas inedias, quæ ieiunia appellantur. Contemplationem actioni anteponunt; ſemper contemplantur, precantur. Hominem peccata confitentem non audiunt. Religione Chriſtiana concionantur gratis: atque in ſuis Templis Muſicam non tractant, neque cantare, nec pſallere diſcunt. Seipſos virgis, & flagellis cædunt. Ne otio langueſcant, veſtes diſcaſſas reſarciunt, vel fodiunt. Sunt denique viri iuſti, modeſtiſſimi, ac penè humiles: vita duri, corpore inculto, horrido, & duro.* Romæus de ſept. ſanctis E. N. in S. Euphebio.

Dauidis Rom. de Capucinis teſtimonium.

XCIII. Hinc, cùm primùm Matthæus Fratrum viſitationem inſtituit: non vt rebelles, ac inobedientes domaret, non vt garrulos compeſceret, non vt Paupertatis tranſgreſſores inſectaretur; non vt ſuſurrones pœnis adſtringeret, aut flagitia perſequeretur, operis, aut laboris quicquam impendere, illi opus fuit: ſed potiſſima illius viſitationis vis in eo ſita erat; quomodo Paupertatis, auſteritatum, macerationum carnis, vigiliarum, ieiuniorum, orationum, atque aliarum virtutum exceſſus corrigeret, fræno cohiberet; & ad perfectam virtutis Regulam reuocaret. Huc illius ſermones, monita, ac præcepta ſpectabant: vt feruentionis ſpiritus ſtudia, ac virtutum exercitationes, quæ vltra veræ diſcretionis metam proſiliebant, moderaretur, atque intra mediocritatis terminos contineret. Illius porrò ad Monaſteria acceſſus typho omni, ac ſuperbia vacabat. Etenim hic in ipſius viſitatione mos à Fratribus obſeruabatur: vt cùm primùm is ad Monaſterium accederet, cuncti Fratres illi obuiam procederent; ſerque ſanctiſſimum nomen IESV communi voce deuotiſſimè inclamarent: quibus ipſe eodem toties pertonato nomine reſpondebat. Eo deinde Eccleſiam ingrediente, cuncti Fratres ad illius pedes proſtrati, ab eo benedictionem accipientes, ipſius manus in reuerentiæ, ac ſubiectionis ſignum deoſculabantur. Adorata demum ſanctiſſima Euchariſtia, & nonnulla ibi oratione perſoluta, linteolis ſudorem abſtergebant; pedes lauabant, atque omnia Charitatis officia, quæ aduenis præſtari ſolent, amantiſsimo Patri alacriter exhibebant. Ipſe verò hilari vultu, ac paterno amplexu vniuerſos excipiens; non Generalem, non vt Gregi dominantem, ſed omnium Fratrum, ac Seruum ſeipſum præferebat: eóque fiebat, vt illius aduentus cunctis Fratribus expectatiſſimus eſſet, ſummaque ab omnibus voluptate excideretur. Tanta enim illi morum ſuauitas inerat, tamque in eo humilitatis, manſuetudinis, affabilitatis, Charitatis virtutes elucebant: vt vniuerſos ad ſui beneuolentiam alliceret; nec nili agrè, ac difficilè Familiæ, quæ cum ſemel receperant, à ſe abire permitterent. Quamobrem diutius in Monaſteriis, quibus ius

Matthæum Generalis Fratres viſitat.

viſitationis

visitationis impendebat, morari compellebatur, vt Fratrum votis, ac supplicationibus faceret satis.

Quænam Matthæus in visitatione Fratribus proponeret.

Quæ verò in Visitatione publico sermone Fratribus proponebat: hæc potissimùm erant. Primùm, vt vniuersos in Religionis vocatione constantiores redderet, Capucinorum Reformationem non ab alio, præterquam à Deo profectam esse; atque adeò diuinum opus esse prædicabat; vt non nisi B. Virginis, ac S. P. Francisci potentissimis suffragiis à Deo impetratam fuisse, velut certum asseueraret. Idcirco eam & à Deo amplificandam, ac diuina virtute corroborandam esse affirmans; id plerisque signis, ac certissimis testimoniis persuadebat. Hinc Fratres ad Deo gratias agendas, ac diuinas laudes pro tam singulari dono persoluendas, excitans. Altissimam vocationem, quam à Deo acceperant, grauiter animis insinuabat; ne ea vnquam illis è memoria excideret; sed eam dignis moribus, ac virtutum omnium studio perficiendam curarent. XCIV.

Altissima Paupertas, à Matthæo commendatur.

Præterea, cùm ex rerum Cupiditate, velut ex radice, omnium malorum, ac vitiorum germina pullulare ex Apostolo doceret: Hinc altissimam illis rerum omnium Paupertatem, non tam voti Religione, quàm propensiori animi studio concipiendam, sequendam, amplectendam, proponebat. Hanc velut charissimam Christi sponsam, atque à B. P. Francisco illis Testamento relictam miris verbis extollens, nihil præ illa magis commendare videbatur: atque vt Fratrum animos ardentiùs in eius amorem accenderet; sibi diuinitùs reuelatum fuisse affirmabat, eos duntaxat perfectos S. P. Francisci filios à Deo censeri, qui omnibus Mundi cupiditatibus abdicatis, perfecta rerum omnium Paupertate illi adhærerent. Tam enim B. Patrē hac sancta Paupertate delectari dicebat: vt ea filios suos ab alienis discerneret. Idcirco aiebat altissimam in Regula appellari: quòd ea Minores Fratres omni rerum Constitutione sublimiores, ac Mundo superiores, ad summam, atque altissimam virtutum perfectionem euehat. XCV.

Sæpè inculcabat pius Pater, absque hac Spiritus Paupertate, quæ omnem ab animo rerum cupiditatem arceat: neque puram Orationem Deo offerri, neque puras manus ad Cœlos à Fratribus extolli posse. Tantilla enim, tametsi modica cupiditas, animum, ac manus ita labefactat: vt Oratio ab ea munda, ac pura ad Deum euolare minimè queat. XCVI.

Orationis assiduitas quàm necessaria.

D. Bernard. serm. 49.

Cæterùm assiduam quoque Orationem, velut omnium virtutum parentem, ac Deo coniunctissimam illis amplectendam suadebat, sine qua nec Spiritus Paupertas, nec disciplinæ rigor, nec Regularis obseruantia, nec vlla virtutum structura diu stare potest. Hanc velut ad omnia necessariam, vehementissimis verbis Fratrum animis ingerebat: sæpéque cum Bernardo clamabat. *Frater, ora iugiter, precare Deum diebus, ac noctibus. Oratio sit sine cessatione; Oratio sit frequens. Orationis sint arma assidua: Oratio de ore tuo non cadat, insiste Orationi, frequenter incumbe Orationi. Geme semper, & plange. Surge in nocte ad precem, vigila, & ora: pernocta in Oratione, & prece, incumbe nocturnis vigiliis. Ad modicum clausis oculis rursus ora. Oratio frequens Diaboli iacula submouet; Oratio quotidiana Diaboli tela exuperat. Oratio est prima virtus aduersùs tentationum incursus: Oratio superat tentamenta inimicorum, vincit Dæmones, superat immundos spiritus.* XCVII.

Ioan. Clim. grad. 28.

Rursúsque cum Ioanne Climaco instillebat: Orationem Angelorum esse opus, incorporearum omnium virtutum cibum, virtutum fontem, gratiarum ministram, profectum inuisibilem, nutrimentum animæ, mentis illuminationem, tristitiæ solutionem, Monachorum diuitias, solitariorum thesauros, & speculum profectus.

Postremò ad Euangelicam perfectionem, suprema Dei, & proximi Dilectione apprehendendam; atque ad puram Regulæ, ac Constitutionum obseruantiam, integramque B. P. Francisci imitationem, vniuersos illis Prophetæ verbis hortabatur. *Attendite ad petram, vnde excisi estis, & ad cauernam laci, de qua præcisi estis. Attendite ad Abraham Patrem vestrum, & ad Saram, quæ vos peperit.* Ex quibus illud tandem conficiebat; tanti Patris Filios, nouo ipsius spiritu genitos, & ad Reformationis XCVIII.

Isa. 51.

S. P. Francisci imitandus.

finum

sinum vocatos, non decere esse degeneres: sed in id maximè omnes eniti oportere, vt Patris vestigiis insistant, atque illius virtutes æmulentur.

XCIX. His hortationibus pius Generalis, Fratrum animos diuina iam charitate flagrantes incendens, ad omnium virtutum profectus prouocabat: tantúmque apud omnes sibi gratiæ, ac beneuolentiæ conciliabat: vt cùm primùm ab iis discessum pararet, omnes eum tenere, cuncti illius pedibus prouolui, & vt diutiùs apud eos maneret, rogare satagerent; vniuersi tandem abeuntem profusis lachrymis prosequerentur.

C. Prima igitur hac Fratrum Visitatione expedita, quæ duorum circiter mensium spatio absoluta fuit; cùm Matthæi animus, ab ea Prælatione, cui inuitus humeros suppossuerat, eò maximè abhorreret, quòd & illi gerendæ se ineptum putaret; & minùs eam suæ vocationi consentaneam duceret, qua ad Dei Verbum longè latéque populis prædicãdũ impellebatur, à qua tãdem se eo munere præpediri sentiebat. diu apud se discussa, ac Deo precibus commendata, in eam tandem animi deliberationem venit: eo seipsum Generalatus Officio ac potestate abdicare: pristinamque, ac germanam Dei vocationem sequi. Quapropter vbi ad Forosempronj Monasterium appulit; eò cæteris Definitoribus, ac Patribus accersitis, iustisque causis allatis; quicquid contrà illi persuadere niterentur, Religionis sigillo, Diplomate, ac Bulla coram omnibus depositis, cum iis simul & Generalatus Officium exuit: collachrymantibus cunctis, & communis Patris consilium, ac deliberationem lugentibus.

Matthæus Generalatus officio se abdicat.

CI. Mox cuncti in Ludouicum, qui primus ordine Definitor erat, & ad quem ex antiqua Ordinis lege, & consuetudine illius muneris gerendi cura sub Commissarij nomine spectabat, oculos coniiciunt; eúmque Patrem, ac pusilli Gregis Pastorem agnoscunt. Ludouicus verò cùm primùm, ex Matthæi renunciatione, Gubernationis onus sibi sensit incumbere; Bernardo in Forosemproniensi Conuentu Vicario sibi substituto, institutam à Matthæo Fratrum Visitationem prosequitur.

Ludouicus à Forosemp. sub Commissarij titulo Fratres visitat.

CII Hanc Matthæi renunciationem, non tam ab humano illius spiritu, quàm à Dei consilio profectam fuisse, id inter alia potissimùm persuadet: quòd cùm Matthæus Vir simplex, facillimis moribus, & quietis amator esset, minúsque ad negotia gerenda aptus videretur: plurimæ, asperioresque in hoc primo Religionis ortu, in eam persecutionum procellæ à communi humani generis hoste concitandæ erant, quæ maximam Moderatoris solertiam, summamque in agendo prudentiam, ac sollicitudinem exposcerent: quapropter singulari Dei prouidentia factum est; vt & Matthæus hac se cura, ac rerum sollicitudine liberaret, & totius gubernationis summa penes Ludouicum resideret: Qui cùm vir ingeniosus, industrius, gnauus, ac plurima in rebus agendis solertia, atque in laboribus perferendis, fortitudine præditus esset; hæc naturæ dona, quæ Deus Opt. Max. Ludouici animo indiderat, quæque Dei Sapientia ad sua consilia implenda minimè aspernari solet: sibi ad nouæ Religionis præsidium, ac profectum famulari voluit; vt inter tot malorum, atq; ærumnarum turbines, quibus ea paulò post iactanda erat, illi moderator esset, cuius ductu immota inter fluctus consisteret.

CIII. Interea Ludouicus variis de causis, atque ea potissimùm, apud se de Romana profectione cogitat; quòd Religionis gubernationem, quæ ob Matthæi renunciationem vacauerat, Apostolica auctoritate sibi cõfirmari; ac domicilium sibi, suisque in Romana Vrbe parari necessarium duceret; quò facilius, & persequentium machinationes, quas futuras formidabat, eludere; & Religionis rebus opportunius consulere valeret. Quapropter re cum Catharina Camerinensium Ducissa communicata, ac deliberata; ab ea literas ad Pontificem, & ad Victoriam Columnam Aterni, seu Piscatiæ Marchionissam; Fœminam illustrem, & si quæ alia, virtutis laude florentem, accipit, maturéque Romam proficiscitur: vbi cùm primùm de

Ludouicus Romam proficiscitur.

Monasterio

Monaſterio in Vrbe ædificando, cum Victoria ĝit; acuius tandem opera Ædiculam quandam Beata Maria Virgini dicatam; quæ S. Mariæ Miraculorum appellabatur, ab Hoſpitalis S. Iacobi Incurabilium domus Rectoribus impetrat, vbi primam in Romana Vrbe ſedem ponit. Erat Ædicula hæc propè Portam Flaminiã, quæ nunc Populi nuncupatur, non longè à Tiberi diſtans; cui Domuncula quædam coniuncta erat, quæ pij olim cuiuſdam viri opibus extructa, ſimul cum Æde in ius tandem, ac poſſeſſionem Domus Hoſpitalis S. Iacobi Incurabilium ab eodem tranſlata fuerat.

Ludouicus Ædē S. Mariæ Miraculorum incolendam ſuſcipit.

Huc igitur cùm Ludouicus nonnullos cum ex Forosempronij, tum ex Colmenzoni Conuentu Fratres aduocaſſet; in patua hac Fratrum Familiareò lubentiùs cõfidere cœpit; quò vniuerſi ſe felicioribus auſpiciis à Deipara Virgine Romam adductos, ac ſua ſub tutela, & domicilio receptos exiſtimabant. Dum igitur ibi in omni humilitate, pœnitentia, ac paupertate Domino famulantur; erumpente inde aſperioris illorum vitæ fama; Romanis res prorſus noua viſa eſt, aſperrimum illud vitæ genus, tam ingenti paupertatis ſtudio excultum, tamque ab omni rerum humanarum cura ſemotum intueri: idcircò homines admirabantur, ac velut cæleſtia quædam prodigia ſuſpiciebant. Indeque factum eſt, vt ex illuſtrioribus Viris quamplurimi, tam præclara hominum virtute allecti, erga nouam Religionem ſtudioſiùs afficerentur. In his præſertim fuit Victoria Columna Aterni Marchioniſſa, cuius ſupra meminimus; quæ cùm animi pietate, gratia, naturæ indole, ac præclaris omnium virtutum dotibus, tum vitæ dignitate præſtaret: tam ardenti ſtudio, ac ſollicitudine Capucinorum res tueri cœpit; vt haud ſecus quàm altera Catharina Ciboa, materno planè affectu, nouæ Religionis ſobolem proſequeretur. Aſcanius quoque Columna, Camillus Vrſinus, Nicolaus Buffalinus, atque alij illuſtriſſimi Romanæ Vrbis Patritij eo tempore nouam Reformationem ſua beneuolentia, ac patrocinio complexi, vbique ſe illius Patronos, ac fautores gerebant: quorum pietas, & auctoritas cùm proſperis, tum maximè aduerſis deinde Religionis rebus, plurimùm contulit. CIV.

Dum hæc Romæ ita aguntur, Deus Opt. Max. qui nouam Reformationem ſupremo conſilio longè latéque propagandam decreuerat; quorundam Patrum de Obſeruantia, qui apud Calabros virtute, ac ſanctimonia plurimùm præſtabant, animos ad Reformationem excitat: inter quos illuſtriores erant Ludouicus, & Bernardinus, qui & Georgius dicebatur, ambo Rhegio, nobiliſſima Calabriæ Ciuitate orti. Hi vt Patria, ita & animo, & virtute coniunctiſſimi, eodem ferè tempore, ſi non antea, quo Matthæus in Piceno, ipſi quoque in Calabria ſummo ſtudio Reformationi incumbebant: tametſi ea, quæ à Matthæo in Piceno fiebant, penitùs ignorarent. Hac de cauſa, vnà è Calabria Romam proficiſcentes, à Clemente Septimo, qui non pridem Apoſtolicæ Sedis clauum moderandum ſuſceperat, facultatem impetrant; qua ſeorſum à cæteris familiæ Fratribus, in Conuentu ſanctorum Apoſtolorum, qui eo tempore ſub Minorum Obſeruantium cura, ac poteſtate erat, propriæ Reformationi vacarent. Ibi cùm per aliquod temporis ſpatium demorati, Reformationem nedum in meliùs proficere; ſed potiùs paulatim dilabi conſpicerent. Diplomate à Pontifice impetrato, quo nonnulla Reformationis loca in Calabria illis eligere licebat, in quibus ipſi, & quotquot Reformationis ſtudium amplecti vellent, Regulam obſeruare poſſent, in Calabriam redeunt, Anno Dom. 1526. vbi tres ſibi ad Reformationem Conuentus eligunt; nimirum S. Sergij Tropiæ, ſancti Franciſci Terræ nouæ, & S. Philippi Quinquefrondium, qui Recollectorum Conuentus exinde appellari cœperunt. His in locis, dum omnes in oratione, ieiuniis, paupertate, ac plurima vitæ auſteritate Domino inſeruientes, diuinam cum primis cementiam exorant (quæ cunctorum vna vox erat) vt perfectiorem illis viam aperiat, qua ad puriorem Regulæ Obſeruantiam pertingant. Deo præſertim inſpirante factum eſt, vt Ludouicus

Ludouicus Rhegium, & Bernardinus Georgius, de Obſeruantia, Reformationi ſtudent.

CV.

locis

lo-

;Bernardinum Georgium rursus Romam mittere compulsus fuerit : vt alterum ab Apostolica Sede Diploma obtineret , quo omnino ab Obseruantium familia,ac imperio dissuti in Eremum S. Angeli de Valle Tucis Diœcesis Rhegiensis,se reciperent.

CVI. Bernardinus itaque hoc ipso anno Romam profectus,vniuersis,quæ optabat, ab Apostolica Sede latis;dum secum de reditu in Calabriam cogitat ; nouam Capucinorum Reformationem Apostolica auctoritate nuper confirmatam, sub Minorum Eremitarum titulo , seorsim ab Ordine emersisse audit : quod cùm eatenus illum latuisset : vt certam rei veritatem exploret,statim Ludouicum Forosemproniamum adit;à quo vniuersa,quæ à Matthæo gesta fuerant , ac totam propagatæ Reformationis seriem addiscit;Bullam quoque ab Apostolica Sede latam inspicit ; isque vicissim suum,ac Ludouici Rhegiensis,ac multorum ad veram,ac stabilem Reformationem anhelantium eidem animum aperit & quo consilio Romam venerit,quidve ab Apostolica Sede tulerit,sponte indicat. Bernardinus igitur, cùm inde sibi , ac Ludouico , tutiorem,ac patentiorem ad Reformationem viam apertam cerneret: re cum Ludouico composita,ab eo impetrat , vt se Ludouicum Rheginum,ac duodecim,quos in Eremo S. Angeli de Valle Tucis degere compertum fuerit , Capucinorum Reformationi associet. Rem tamen in Calabriam vsque differendam esse affirmat : vt ea Ludouico , ac cæteris significari valeat.

Bernardi Georgius Romam cum Ludouico Fo semp. vel ginitur.

CVII. Ludouicus itaque vbi Bernardinum, ac cæteros ad nouæ Reformationis societatem , Camaldulensium Priuilegiorum , quæ illi communicata fuerant , vigore adiunxit ; iisdem mandat , vt omnes quàmprimùm se ad Capucinorùm habitus formam componant;Regulámque iuxta præscriptas Constitutiones seruent. Quamobrem ei quadratum Caputium,ac Constitutionum, simulque Bullæ exemplaria tradit:Postremò facultatem largitur,vt Capitulum celebrent, ac Prouincialem eligant : quem protinùs sibi Generalem Commissarium ea auctoritate substituit;vt & alios Congregationi associare,ac noua loca ædificare valeat. Hæc ita hoc anno inter Ludouicum,ac Bernardinum transacta fuisse,testatur quoddam Manuscriptum ad nos à Rhegiensi Prouincia transmissum , in quo publicum huius Rei monumentum à Tabellione exceptum habetur , his verbis.

Ludouicus Forosempr. Bernardinū Ludouicum ac plures a lios Refor mationi ad iungit.

IN NOMINE DOMINI. AMEN. Anno à Natiuitate Domini 1529. Ind. 2. Mensis Augusti die 16. Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri D. Clementis diuina prouidentia Papæ VII. anno 6. In præsentia mei Notarij,& testium infrascriptorum ad hæc specialiter vocatorum , & rogatorum Constitutus Vener. in Christo P. Fr. Ludouicus Forosemproniensis,Vicarius Generalis Ordinis Minorum de Vita Eremitica secundùm Regulam B. Francisci,asseruit,se habere quasdam literas Apostolicas.quas & authenticas demonstrauit , ac de verbo ad verbum legendas tradidit , quarum principium tale erat.

Acta inter Ludouicū Forosempr. & Bernardinum Rheginum exa rantur.

CLEMENS Episcopus Seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Ludouico & Raphaëli Forosemproniensibus,&c. Ex quarum vigore ; & ex eo præsertim , quòd vltima priuilegia concessa Fratribus Ordinis Minorum gaudent priuilegijs , & gratijs hactenus concessis , & in posterum concedendis Fratribus Eremitis Eremi Camaldulensis S. Romualdi,tam in genere,quàm in specie:in quibus Camald. conceditur posse recipere ad suum consortium,nedum venientes Seculares,sed etiam Ecclesiasticas, ac Religiosas personas cuiuscunque Ordinis,ac Professionis existant , vt patet in nobis ostensis,& eorum lectis authenticis literis Eugenij Papæ confirmatis,& corroboratis

per Leonem X. vt per ſuas authenticas literas, quæ etiam coram nobis prælectæ ſunt, patet, quarum Eugenij literarum tenor talis eſt. Eugenius Epiſcopus Seruus ſeruorum. Dilectis filijs Priori, & vniuerſis Fratribus Domus Fratrum Eremi Camaid. præſentibus, & futuris ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem, &c. Quapropter præſentialiter, & coram nobis Fr. Bernardinus Georgius de Rhegio, & Fr. Antonius de Randolis Prouinciæ Calabriæ, Sacerdotes Ordinis Minorum de Obſeruantia, comparuerunt; aſſerentes, quòd nuper eis conceſſum & indultum Apoſtolica auctoritate, vnà cum decem, ſeu duodecim alijs eiuſdem Profeſſionis Fratribus poſſint extra Ordinem, iuxta Regulam Fratrum Minorum Vitam Eremiticam ducere; & patet per authenticas; & coram nobis lectas literas ſacræ Pœnitentiariæ. Et propterea deſiderant vnà cum præfatis Fratribus, & eorum Eremo S. Angeli de Valle Tucis Rheginæ Diœceſis, recipi in conſortium ipſorum Fratrum Minorum de Vita Eremitica B. Franciſci, & ſub eorundem Obedientia eis penitùs incorporari: vt ſic Vitam propoſitam non extra, ſed in ipſo Ordine præfato, & Congregatione Minorum profiteri poſſint. Eapropter ſupplices prædictum P. F. Ludouicum, Generalem Vicarium obſecrarunt, quatenus eorum precibus benignum præſtans auditum, dignetur illos recipere; & ſibi, ac præmiſſæ Familiæ aggregare. Quapropter dictus Pater eiuſdem Congregationis Generalis Vicarius eorum ſupplicationibus annuens, ad eorum animarum ſalutem, & Dei gloriam; nedum auctoritate communis iuris, qua cuique conceditur poſſe licitè ad ſtrictiorem vitam tranſire: ſed etiam vigore præmemoratorum priuilegiorum, in ſuæ Congregationis gremium eos præſentes, rogantes, & conſentientes, & præfatos alios decem, ſeu duodecim, iuxta præfatam Bullam Pœnitentiariæ receptos, vel recipiendos vnà cum Eremo præfato recipit, illos Familiæ antedictæ Ordinis Minorum de Vita Eremitica B. Franciſci, vniendo, ac incorporando, & præſentium tenore eos receptos, aggregatos, vnitos, & incorporatos dictæ familiæ declarando; ordinans eis inſuper, & præſentium tenore demandans, quatenus in Prouinciam Calabriæ accedant, ibique vnà cum alijs ſe tam in habitu, quàm reliquis actibus ad Obſeruantiam puritatis Regulæ Fratrum Minorum pertinentibus præfatæ Familiæ conforment: ac ſic conformati vnum ex eiſdem Prouincialem Vicarium canonicè eligant. Quem ſic electum præfatus P. Ludouicus nedum in Vicarium in Prouincia Calabriæ, ex nunc, prout ex tunc confirmat: ſed etiam in ſuum Commiſſarium in plenitudine poteſtatis inſtituit, inſtitutumque declarat, tradens ei omnimodam poteſtatem recipiendi Fratres, ac multiplicandi loca, & Eremos iuxta eiſdem conceſſa priuilegia; prout magis Regulæ B. Franciſci omnimodæ Obſeruantiæ videbitur expedire. Et denique omnia, & ſingula faciendi, & attentandi, quæ ipſemet faceret, & attentaret. Ad quorum omnium fidem vtraque pars me Notarium rogauit infraſcriptum, vt de prædictis cunctis publicum conficerem inſtrumentum; vnum, vel plura, prout opus fuerit, ad ſenſum ſupraſcriptis non mutata ſubſtantia veritatis. Actum Romæ in Regione Campi Martij, in Domo habitationis Domini Berardi Rutæ Neapolitani. Præſentibus ibidem Nobilibus, ac RR. Viris infraſcriptis.

R. D. Berardo Rutæ, Abbate Ioanne Thoma Bardana Rhegino. D. Hieronymo de Aleſſio à Catanzario, D. Matthæo Giaria Rhegiano, & D. Marco teſtibus ad præ-

miſſa

missa vocatis, atque rogatis.

Ego Franciscus Vannutius Clericus Romanus publicus Apostolica auctoritate Notarius, Archiuij Romanæ Curiæ Scriptor, quia prædictis omnibus vnà cum præfatis Testibus præsens fui, & in notam sumpsi: ideò in fidem & testimonium præmissorum omnium, & singulorum me suscripsi, & publicaui: méque solito signo signauí, vnà cum appensione sigilli Archiuij Romanæ Curiæ in cera rubea, & capsula lignea & cordula similis coloris impressi pendentis rogatus, & requisitus. Ego qui supra Berardus Ruta de Neapoli Apostolicus Protonotarius testis interfui, & me propria manu suscripsi. Ego Abbas Ioannes Thomas Bardanus Rheginus testis sum, ac interfui, & me propria manu suscripsi. Ego Matthæus Hiaria de Rhegio testis interfui, & me manu propria suscripsi. Ego Marcus de Falco Clericus Neapolitanus testis fum ad supradicta, & in omnibus interfui.

CVIII. His igitur inter se constitutis, Bernardinus in Calabriam ad Ludouicum, lætus reuertitur: vbi quæ à Ludouico Forosemproniano, de Capucinorum Reformatione, de diuina eius institutione, de Apostolicæ Sedis confirmatione, de vitæ austeritate, ac Regularis Obseruantiæ perfectione didicit, vidit, tulit, summa omniũ voluptate narrat: Bullam profert, Constitutiones ostendit, Caputium exerit: quod cùm ei simillimum esse animaduerterent, quod Beati Petri, socij quondam Beati Patris Francisci fuerat, quod Apriisto, Lucaniæ Oppido, asseruatur: cuncti antiquam Caputij formam agnoscunt; omnes illud osculis petunt, ac venerantur. Ludouicus verò quanquàm libenter se, & alios in eam habitus formam quamprimùm componere optasset: veritus tamen, ne Capucinorum Reformatio, quam maximis vndique procellis ab Ordine concitatis, iactari præsenserat; tandem obruta demergeretur, nonnihil cunctandum censet; vt quis rerum exitus futurus sit, prudentiùs expectet.

Bernardinus Gergius Calabriam redit, & rem cum Ludouico Forosemp. refert.

CIX. Interea Ludouicus Forosempronianus, vt stabilem suæ potestatis, quam eatenus in Reformatione gesserat, ab Apostolica Sede confirmationem acciperet; Pontificem adit, spontaneámque Matthæi à Generalatus Officio abdicationem narrat; qua tandem ratione, atquo auctoritate is hactenus Reformationem administrauerit, declarat. Pontifex verò, cùm nouo Capitulo pusillam adhuc Reformationem, haud vexandam esse censeret; Ludouicúmque huic muneri haud imparem existimaret; illum Apostolica auctoritate Generalem Reformationis Commissarium instituit: quoad copiosiùs propagata, noua in ea Comitia, ad Generalem Vicarium eligendum, commodè conuocari queant.

Ludouicus Forosempr. Generalis Cõmissarius à Pontifice confirmatur.

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1530. 7. 12. 6.

I. HOc anno, Milleſimo quingenteſimo ſupra trigeſimum, Domino quaſi in puſillæ Reformationis Nauicula obdormiente; dum Ludouicus, Matthæus, ac cæteri Nautarum inſtar, fortiùs in remigando laborant, præclariſſimiſque vitæ exemplis, velut remis, nouæ Religionis Cymbam eò perducere contendunt, vbi fida omnium virtutum ſtatione, inter placidas Regularis Obſeruantiæ, ac perfectæ Charitatis vndas quieſcere valeat. Ecce motus magnus factus eſt in mari. Nam Capucinorum Reformationis, Apoſtolica Bulla confirmatæ, fama vbique percrebreſcente, cùm vndique ad eam ex Obſeruantium Familia Fratrum multitudo confluceret. (Ludouicus enim Camaldulenſium Priuilegio fretus, quod illi ex indulto Pontificis, æquè ac illis principaliter communicatum fuerat: tam Obſeruantes, quàm quoſcunque alios Regulares ad Religionis ſinum conuolantes admittebat.) Ea res tam acerbè à Generali Ordinis Obſeruantium Miniſtro, ac cæteris Superioribus audita fuit; vt cùm Ordinem ſenſim collapſurum formidarent; animis præ zelo efferuescentibus, varia inter ſe conſilia inire, remque vniuerſam periclitari decreuerint: quò Reformationem è medio tollerent, ac penitùs obruerent. Quamobrem communi conſilio ſupplicem libellum Pontifici offerunt, quo maximè apud Apoſtolicam Sedem conqueruntur; noua Capucinorum Reformatione, graue in Ordine ſchiſma concitari, Ordinem diſcindi, antiquam Religionem proſterni, illiúſque neruos præſcindi; dum viris, qui eam conſilio regere, ac prudentia fulcire poterant, ad Capucinos migrantibus, ſe quotidie expoliari, ac deſtitui cernunt. Tot denique voce, & ſcripto, querimonias apud Pontificem augent: vt Pontifex, qui ad Religionum concordiam maximè propendebat; præſtabiliùs duxerit, commotos Ordinis fluctus ad tempus componere, & ad tranquillitatem adducere; quàm contra tot aduerſos vortices pugnare. Idcirco nouo Diplomate hoc anno emiſſo, Capucinorum Superioribus interdicit; ne de cætero Minores de Obſeruantia, donec aliud à Sede Apoſtolica ſtatutum fuerit, ad ſuæ Familiæ gremium recipiant. Quo decreto illa Miniſtri Generalis, ac Superiorum Ordinis Obſeruantium tempeſtas, nonnihil ſedari viſa fuit.

Miniſtri de Obſeruantia in Capucinos conſpirant. & ſupplicem Libellum Pontifici offerũt.

Pontifex Capucinum Fratrum de Obſeruantia reprimendi interdicit.

II. Interea ex Obſeruantium Familia quamplurimi, quos acriores conſcientiæ ſtimuli, Regulariſque Obſeruantiæ ſtudium ad meliora excitabant, quotidie ad Ludouicum ventitantes, ab eo Reformationi aſſociari petebant: quos ille cùm ob nouum Pontificis edictum, inanes dimittere cogeretur, animo diſcruciabantur; nullúmque opportunius remedium nacti; Ludouicum, vt Pontificem adeat, eorúmque nomine eidem ſupplicationes offerat, quo edictum illud moderandum iubeat, precibus compellunt. Ludouicus, tametſi Pontificem à ſententia reuocari, rem prorsùs difficilem eſſe ſibi perſuaderet; tot tamen eorum clamoribus excitatus, ad Pontificem ſe confert: Cui incredibiles eorum, qui ex Obſeruantium Familia ad Reformationem anhelabant, ſibi ad Regulæ Obſeruantiam, atque ad ſalutem ipſam adipiſcendam, aditum Apoſtolico Diplomate intercluſum querebantur, gemitus, & lachrymas tam efficaciter ante oculos ponit: vt iis Pontifex haud leuiter commotus, non id ſuæ mentis conſilium eſſe aperuerit, edito Diplomate Reformationis, ac Regularis Obſeruantiæ ſtudioſos vllo modo à meliori propoſito deterrere: quin potiùs ope,

ac auc-

ac auctoritate sua fouere. Verùm illud ad sedandos Ordinis tumultus opportunè excogitatũ affirmat; ne maiores, aut acriores tragediæ in eo excitarentur. Attamen nouis, qui ad Reformationem anhelant: via penitus occludatur; Ludouico permittit: vt nonnullos ex iis, quos & illustriores, ac Reformationi vtiliores iudicauerit, ad Religionis gremium accessum præbeat: Id tamen tam prudenter, ac velut occultatò præstet; vt nouis ac importunis Ordinis querimoniis viam deinceps non sternat. His accessêre Ascanij Columnæ; & Camilli Vrsini suffragia, qui cùm eo tempore Pontifici persuasissent, Diplomatis edictum in multorum perniciem vergere, qui per Regulæ obseruantiam sibi meliùs consulere vellent; tacitam ab eo Diplomatis reuocationem assequuntur.

Pontifex Diploma reuocat.

III. Ea igitur facultate à Pontifice lata, Ludouicus, plerosque ex Obseruantium Familia ad Reformationis gremium adiunctos, quò res cautiùs agerentur, longiùs à Romana Vrbe, vel in Vmbriam, vel in Picenum transmittebat. Iam enim hoc tempore, excrescente Capucinorum Congregatione, nonnulla tam in Piceno, & Vmbria, quàm in Romana Prouincia, Monasteria ædificabantur. In Piceno enim præter Camerini, seu Colmenzoni, Montis Melonis, Aluaeinæ, & Forosempronij Conuentus, alius Matelicæ tunc extruebatur. In Vmbria verò hoc tempore Monasterium Fulginij erectum fuit: tametsi, alij illius fundationem in annum sequentem reiiciant. In Romana quoque Prouincia Scandriliæ, Reatique Monasteria parabantur.

Ludouicus varia in locis Monasteria ædificat, ac Fratres de Obseruantia recipit.

IV. Inter alios verò, qui hoc tempore ad Capucinos accesserunt, illustriores fuêre, Fr. Antonius Cyrneus, Fr. Bartholomæus Hispellensis, & Fr. Ioannes Apulus. Viri omni virtutum genere probatissimi, de quibus plura suo loco dicturi sumus: quos mox Ludouicus Fulginium, ad sancti Valentini Conuentum destinat: Sed cùm hæc ita clandestinè fieri non posset, quin vel ex Fratrum discessu, vel ex aliorum literis, ac sermone, ad Superiorũ Ordinis notitiam pertingerent: inde noui, ac maiores cõtra Capucinos clamores exorti: quos propterea Aduersarij vbiq; Sedis Apostolicę refractarios, Apostolicarum literarum contemptores, & excommunicatos vociferabantur. Re tandem, post aliquod tempus, ad Pontificem cum querimoniis ab iis iterum delata. Pontifex, cui & tumultus sedare, & propriæ conscientiæ stimulis satisfacere, maximè in animo erat; post initum cum S. R. E. Cardinalibus consilium, in eam tandem deliberationem venit; vt rem totàm tribus Cardinalibus delectis commmittendam duceret: quibus id ius, & auctoritatem tribuit, vt huic negotio præsideant; neue Ludouicus vllum ex Obseruantium Ordine ad Reformationis gremium recipiat, nisi quem ipsi recipiendum probauerint, viuæ vocis oraculo decernit.

Minores de Obseruantia in Capucinos inuehũtur.

V. Hoc porrò Pontificis Decretum, Capucinis haud inutile fuisse, res ipsa declarauit. Cùm enim Ludouicus imprudentiori animarum zelo, ac pietate ductus; vniuersos, qui ex Obseruantium Familia ad eam accederent, nullo discrimine amplecteretur; minùs in eorum delectum animum intendere videbatur, qui Reformationi vtiles essent, ac proficui. Quo fiebat, vt nouus ager, non bona tantummodò segete; sed etiam Zizaniis repleri periclitaretur. Quapropter optimum Dei consilium fuit, vt hoc à Pontifice Decretum emergeret; quo & nimia Ludouici in Reformatione propaganda cupiditas reprimeretur, & vberiùs publico Religionis cõmodo consuleretur.

Pontifex rẽ tribus Cardinalibus committit.

VI. Re igitur hoc modo à Pontifice, haud absque Dei consilio, composita, Franciscus Aesinus, qui inter illustriores Ordinis Obseruantium Patres censebatur, hoc tempore ad Ludouicum venit. Erat Franciscus hic Reformationis cum primis cupidissimus; quam cùm in Obseruantium Ordinem inuehere, vbi sibi in animum induxisset; in id omni studio, ac labore incumbebat. Porrò audit; Capucinorũ Reformationẽ Apostolica auctoritate confirmatã, quò res euaderet, etiamnũ animo suspensis, eo tantùm consilio hoc tempore ad Ludouicum accedit: vt quo pacto res

Franciscus Aesinus cũ Ludouico paciscitur de Religionis ingressu.

Capucinorum se haberent, quæve nouæ illius Reformationis constantia, ac stabilitas esset, exploraret. Longo igitur colloquio cum Ludouico inito, cùm res Capucinorum nedum illi immotæ ac stabiles viderentur; hoc cum Ludouico pactum init: quòd se quidem priùs Reformationem, quam animo excogitauerat, maturiùs in Obseruantium Ordine pro viribus tentaturum ait: quòd si ea minùs illi ad mentem succederet; protinùs omni mora abrupta, ad Capucinorum se Reformationem migraturum spondet.

Pontifex Bononiam profectus. Carolum V. Imperatorem Coronat.

His ita transactis: Pontifex hoc tempore Bononiam profectus, ibi Carolum V. magnificè exceptum, sexto Kal. Martij sua manu coronat, ac Romanum Imperatorem inclamat: à quo vbi Insubrum Imperium Francisco Sfortiæ, Venetis hoc ipsum poscentibus, impetrauit; Romam rediit: vbi Tiberis, Mense Octobri, in eam Vrbis ruinam excreuit; vt innumeris ædificiis solo æquatis, maximaque hominum multitudine suis fluctibus obruta, ad ea vsque tempora nunquam olim ita exundasse legatur. VII.

Capucini ex S. Maria Miraculorū ad S. Euphemiam migrant.

Haud leue, ex hac Tiberis proluuie, atque vndosa tempestate, naufragium passa fuit, parua illa Capucinorum domus, quæ à fluminis ripa minimum aberat. Quamobrem, cùm ea, & parum tuta, & crescente in dies Fratrum numero, nimis angusta omnibus videretur (neque enim Fratres eousque integram sibi domum construxerant; cùm ab ædificatione, velut à re periculi plena, plurimùm abhorrerent: sed vel vetustas domos incolebant, vel eas propè dirutas instaurabant) aliò transmigrare cogitat, consiliúmque cum Victoria Columnensi communicat. Victoriæ cùm res nedum honesta, sed prorsus necessaria visa esset; nihil cunctata, mox cum Cardinali de Valle Ordinis Protectore agit, ab eoque antiquum quoddam Monasterium, à quo nuper Moniales discesserant, Ecclesiolæ coniunctum, Capucinis impetrat. Monasterium hoc ad Collis Exquilini radices, haud longè à S. Maria Maiori se se efferebat; via, quæ ad Collem Viminalem ducit; cuius Ecclesia S. Euphemiæ Virgini, & Martyri Calcedonensi dicata erat; à quo cùm ob aëris insalubritatem non pridem Moniales discessissent, in Cardinalis de Valle possessionem haud pridem cesserat. Eo igitur annuente, Capucinorum Familia, priori illa S. Mariæ Miraculorum Aedicula relicta, in hunc S. Euphemiæ locum se transfert; in quo cùm aliqua Monasterij forma amplior, quàm in illa illucescceret; in eo Fratres diligentiori studio res diuinas curare, ac maiori virtutum splendore, cunctis prælucere student. Nonnulli quoque inter eos, qui ex Obseruantium Ordine Concionatores accesserant, Dei Verbum hoc tempore maxima cum audientium vtilitate, publicè in Vrbe disseminare cœperunt: in quibus primus, qui hoc munere fungeretur, Fr. Iacobus Eugubinus, Ludouici socius fuit; qui cùm plurima in eo gratia, ac Dei dono præstaret, mirabiles in Auditorum animis ad pœnitentiam motus excitabat. VIII.

Ludouicus ad infirmorū incurabilium Curam in d. mo Hospitali S. Iacobi sues destinat.

Inter hæc Ludouicus, dum prima illa nascentis Ordinis initia, quæ sub Francisco Patre virtutibus floruêre, altè secum animo repeteret: ac B. Patris exempla sibi in hac Ordinis restitutione sequenda præstitueret: id maximè exorientis huius Religionis virtuti consentaneum duxit: si, quomodo B. Pater olim suo exemplo charissimos filios leprosis inseruire docuerat, eosque ad illorum obsequia destinauerat: eodem quoque & ipsi, velut haud degeneres filij, ægrotantium curæ incumberent; ac pium sanctissimi Patris opus prosequerentur. Hoc Beati Patris exemplo permotus, secum cogitat, Fratres aliquot ad Hospitalem sancti Iacobi domum, quæ Incurabilium nuncupatur, transmittere: vt ils, qui morbo insanabili laborant, diu noctúque ministrantes, bono Vrbem odore repleant: perfectéque se Beati Patris vestigiis inhærere declarent. Hoc porrò consilium apud se initum, vbi cum Fratribus contulit: quidve de eo sentiant, ab eis explorauit. Mox omnes consilium laudant, vniuersi se promptissimos exhibent, cuncti præcurrere gestiunt: nihil tandem iucundiùs existimant, quàm Beatissimi Pa- IX.

rio exemplo, se totos in piis eiusmodi officiis effundere; Christoque in ægrotantibus suam operam exhibere.

X. Porrò hoc non tam Ludouici, quàm Dei consilium fuit: quo, & dilabentibus illius Xenodochij rebus consulere, & nouæ Religionis virtutem omnibus perspicuam reddere voluit. Nam cùm partim ex eorum, qui Hospitali illi domui præerant, incuria; partim verò ex mala rerum gubernatione, Domus illius charitas ita frigescceret: vt piis Fidelium largitionibus cessantibus, vix reperiri possent, qui laborantibus inseruirent. Cùm primùm ad eam Capucini Fratres, qui hoc anno eò à Ludouico missi fuerunt, accessêre; illiusque se obsequiis addixêre: mox domus tota ab iis emundari, strata parari, lintea, ceruicalia, ac linea omnia candidissima fieri, sordes vndique tergi, Nosocomium suffitu multo, atque odoribus accensis perfundi, floribus, herbisque odoriferis pauimenta conspergi cœpêre: ita vt domus, cuius antea fœtor vix tolerari poterat; tunc primùm vndique munditiam, & odorem suaueolentem spiraret. Atque hæc quidem domus cura erat, quam dispertitis officiis quisque Fratrum sibi gerendam susceperat.

Capucini in Hospitali domo S. Iacobi ægrotis diligenter inseruiunt.

XI. Quæ verò ad Aegrotorum obsequia spectabant, planè mirabile est, quanto pietatis studio, & charitatis æstu perficerent, & vilissima quæque illis ministeria præstarent. Adstabant diu noctuque, Aegrotantibus, distributis inter se vigiliis, obsequentes: pharmaca parabant, cataplasmata concinnabant, plagas, & vlcera lauabant, abstergebant, ab iisque saniem lineis pannis exhauriebant; sauciatis, & malè affectis partibus pitacium imponebant: si qui febre æstuarent, medicatas potiones, à Physico præscriptas, ministrabant; gargarismos propinabant, excrementa asportabant, matulas purgabant; cibos pro singulorum laborantium qualitate, statis horis porrigebant, sordes omnes omni studio amouendas curabant. Nullum denique, aut morbi, aut qualiscunque rei fœtorem exhorrentes, Nihil tam durum, tam asperum, tamque graue erat, quod summa animi alacritate pro ægrotis vltrò non exantlarent. Non labore, non vigiliis, non incommodis vllis frangebantur; sed omnem animo, ac vultu hilaritatem præferentes; æqua, ac maiori sollicitudine laborantibus obsequia præstabant, quàm si ij arcto illis affinitatis, ac consanguinitatis vinculo coniuncti essent. Denique cùm omnia illis corporis obsequia præstitissent, eos verbis suauibus solari; iis ex animo condolere: vnà cùm ipsis infirmari, ridere, flere, cantare, talésque se illis exhibere, quales ægrotorum, ac morbi conditio postularet, maior eorum cura, & studium erat.

Capucinorū in infirmorum Ministerio charitas, & diligentia explicantur.

XII. Hæc dum Fratres accuratissimè præstant; & gratum Christo in Aegrotis ministerium exhibent: suauissimus virtutum odor, qui ex iis manabat, totam confestim Vrbem replere, atque vbique ita diffundi cœpit; vt Sacra illa Domus, quæ paucis infirmis contenta, vix ea, quæ necessaria erant, ob summam inopiam subministrare poterat: tanta deinceps rerum, ac eleemosinarum abundantia affluëret; vt non modò maximæ ægrotorum copiæ, qui eò non multò post confluere visi sunt, sufficeret: verùm & ipsi illustriores Viri, ob singularem rerum munditiam, ac politiorem cultum, qui in ea domo enitebat; cùm se morbo aliquo correptos conspicerent, in eam se deferri poscerent, vt Fratrum charitate, ac solatio potirentur. Quo tandem factum est; vt domus illa, quæ paulatim ad occasum declinabat, ea Fratrum pietate ita subleuata fuerit; vt illius vectigal, quod priùs tenuissimum erat, in duplam, ac triplam deinceps rerum portionem excreuerit.

Capucinorū obsequiis Domus Hospitalis redditus excrescunt.

XIII. Hæc pia charitatis officia, quæ Fratres in Sacra illa domo Aegrotantibus, per aliquot annorum spatia præstiterunt, Vrbi tam grata, atque accepta fuêre; vt iis summam apud omnes gratiam, atque existimationem conciliauerint. Eiusque rei fama ad Cardinales, ac cæteros Vrbis Prælatos delata,

Ludouicus nonnullos ex ex Obseruantium Ordine Reformationi associat

multorum animos ad Capucinorum beneuolentiam, ac deuotionem accendit: ita vt omni eos honore dignos existimarent, quos tam singularis, & perspecta virtus apud omnes probatos commendabat. Interea multi ex Obseruantium Familia non infimi nominis, quorum Deus corda mouebat, annuentibus tribus Cardinalibus, hac tempestate ad Capucinos migrarunt. Inter quos fuêre Fr. Ludouicus à Capranica, Fr. Ioannes Viterbiensis, & Fr. Antonius à Monte Sicardo, omnes, ac præsertim postremus, virtute insignes. Quæ res, cùm malè Ordinis Superiores haberet: nihil intentatum finebant, quo cæteros ab huiusmodi mentis proposito auocarent. Capucinos proclamabant homines esse rusticos, imperitos, amentes, vecordes, ignauos, abiectissimum pecus; nullo magis, quàm iudicij inopia, ac rationis egestate diues. Illos sine sensu, sine sapore; nihil neruorum, prudentiæ nihil, nihil dignitatis præseferentes; ineptum denique Religiosorum Vulgus efferebant: cui tamen nihil Religionis, aut solidæ virtutis; præter nomen, ac Religionis simulacrum inesset: Ex quo nihil stabile, aut diuturnum futurum illis ominabantur. His itidem vocibus, accessit libellus quidam à Fratre Ioanne Fanestri, sub Dialogi titulo, inter Fratrem Stimulatum, & Rationem, aduersùs Capucinos in lucem editus, quo Capucinorum gregem ita conuitiis dilacerabat, vt inter pecus ignauum, stolidum, imperitum, inquietum reiiceret.

Capucini conuitiis contumeliis exagitantur.

Contra hæc, quæ in nouam Capucinorum Reformationem vbique iactabantur, conuicia, non aliis illi, præterquam humilitatis, patientiæ, ac præsertim ardentissimarum orationum telis pugnabant: quas pro iis quoque aduersariis, à quibus proscindebantur, alacri animo, quò perfectiùs Euangelicum præceptum implerent, fundebant. Quo sanè fiebat, vt Deo pro illis certante, quò magis ij contumeliis imperebantur; eò apud omnes illustriores redderentur: maiorque ad eorum nominis gloriam splendor accederet, quò plus, ad eos conuiciis denigrandos, Aduersarij studij conferrent. XIV.

Neapoli Cœnenus ædificatur.

Interea Ludouicus Forosempronianus cùm propagandæ Reformationis studio flagraret; missis Neapolim Fratribus, ibi Monasterium extruendum curat. Est Neapolis, quam Strabo, Virgilius, aliique Auctores Parthenopem nominant, antiqua Vrbs, ab Hercule (vt ferunt) extructa; vnde Oppianus nouum illam Herculis Campum appellat: Caput est Campaniæ, Regnique Metropolis, iacens inter mare, Colliúmque amœnissimorum radices: Muris, Turribus, Propugnaculis ita munita, vt ferè inexpugnabilis habeatur, Vrbs ampla est, & magnifica, Portis, Foris, Fontibus vberrima; aëréque tam placido, ac permolli præstans, vt hyemem vix sentiat; flores quoque cuncta anni tempora parturiant: Omnis verò generis deliciis ita affluit; vt Romanos olim, vel voluptatis, ac deliciarum: vel otij, ac studiorum gratia in eam secedere solitos fuisse, Strabo commemoret: de qua Poëta quidam hæc cecinit: XV.

Neapolitanæ Vrbis laudes enarrantur.

Parthenope Portus, statio fidissima Nautis,
Nunc molles Vrbi ritus; atque hospita Musis
Otia, & exemptum curis grauioribus æuum
Sirennm dedit vna suum, & memorabile nomen
Parthenope muris Acheloias: æquore cuius
Regnauêre diu cantus, cùm dulce per vndas
Exitium miseris caneret non prospera Nautis.

Postremò tanto Principum, Ducum, Marchionum, Comitum, Baronum, ac Nobilium Familiarum copia est illustris: vt non immeritò inter cæteras Italiæ Vrbes, Nobilis cognomen sortita fuerit. Quibus tandem adeò singularis erga Deum, ac diuina, velut mentibus innata Religio accedit, vt inde

multò,

multò, quàm ob cætera rerum ornamenta nobilior, ac illustrior haberi debeat.

XV. Quapropter haud mirum; quòd Ludouicus illustrissimæ, ac deuotissimæ Vrbis fama allectus, hoc tempore ad eam Fratres destinauerit. At quanquam, quinam tunc ab eo missi fuerint, neque apud Auctores, neque apud antiqua M. S. quicquam certum reperiam: id tamen omnium, tum Auctorum, tum M S. consensu indubitatum est; quicunque illi fuerint, hoc anno à Ludouico Forosemproniano missos Neapolim appulisse: qui à Maria Longa, nobilissima Fœmina, Ioannis quondam primi Cancellariæ Regentis vxore, hospitio excepti, ad illius potissimùm ope tulêre; vt sancti Euphebij, quem Vulgus sanctum Ephremum appellat, Aediculam, à Vincentio Caraffa, tunc Neapolitanæ Vrbis Archiepiscopo, & S. R. E. Cardinale, incolendam acceperint. Erat hæc Aedicula, quæ ad beneficij simplicis titulum erecta, nulla animarum cura onerata erat: in Tophis suburbanis, milliario ab Vrbe distans; atque vndique montibus obsessa: quæ cùm sancto Euphebio dicata esset, in eaque sacrum ipsius corpus, simul cum sancti Maximi, & Fortunati reliquiis conditum esset; ædificato ibi à Fratribus Monasterio, illud sancti Euphebij nomen, appellationémque retinuit; illustréque, tum ob loci asperitatem; qua inter Montes, ac syluas, velut hominum conspectum aufugiens delitescit: tum ob angustam, ac tenuem domus ædificationem, in qua altissima illa Paupertas, quæ Beato Patri Francisco tantoperè placet, summa cum totius Vrbis ædificatione elucet; tum denique ob singulare sanctitatis nomen, quod hæc sacra Domus, inter alias, apud Ordinis Partes sibi comparauit. Neapolitanæ Prouinciæ exordium dedit. Inde porrò factum est, vt in ea tria Generalia Capitula celebrata fuerint. Primum anno 1541. in quo, die 3. Iunij, Bernardinus Senensis, eo nomine, ac munere indignus, rursus ad secundum triennium Generalis confirmatur. Secundum anno 1549. in quo die 8. Iunij, Bernardinus Astensis, Vir præclarissimus, tertij Generalatus confirmationem accepit. Postremum anno 1558. in quo, die 27. Maij, Thomas Tiphernas Generalis fuit electus.

Fratres à Ludouico Neapolim missi, apud Mariã Longam hospitantur.

XVI. Romæus quidem, qui de septem Sanctis, Vrbis Neapolitanæ Custodibus, brenem Historiam scripsit, nobiscum sentit, hunc S. Euphebij Conuentum anno 1530. ædificatum fuisse. Verùm in eo discrepat, quòd Ludouicum Rhegiensem, Virum inter Calabros omni virtute conspicuum, de quo pluribus anno 1532. acturi sumus, primum illius Auctorem fuisse existimat. At contra Romæum vniuersi penè Auctores, ac M. S. pugnant; quem ipsa quoque temporum series non obscurè erroris redarguit: quanquam enim Superiori anno Ludouicus, ac cæteri, qui Reformationi inter Obseruantes in Calabria operam dabant, à Ludouico Forosemproniano, qui Vicarij Generalis munus gerebat, Capucinorum Familiæ associati fuerint, (vt dictum fuit,) ex iis tamen nullus ante annum 1532. Capucinorum habitu suscepto, ab Obseruantium Ordine recessit, quemadmodum apud omnes receptum est, Quo fit, vt cùm Ludouicus Rheginus, eo tempore, necdum Capucinorum habitu indutus inter Capucinos versaretur, huius Conuentus Auctor, aut Fundator esse non potuerit.

Romæus de septem Sanctis Custodibus, in S. Euphcb.

S. Euphebij Conuentum à Ludouico Rhegino extructũ fuisse refellitur.

XVII. Id quoque huius rei veritati adstipulatur; quòd cùm pluribus in Neapolitano Regno Monasteriis extructis, videlicet Neapoli, Stellati, Apici, Carinulæ, Sueſſæ, & Capuæ; ex his post decennium Prouincia constituta esset, primus, qui in ea Prouincialatus Officio functus est, non ex Calabris quisquam, sed Bernardinus, de Monte Vlmo fuisse traditur. Vir Patria, ac Prouincia Picenus, sanctimonia, ac miraculis illustris.

XVIII. Quòd si Neapolitana Prouincia, prima à Calabris Patribus suæ Fundationis exordia tulisset: rationi planè consentaneum erat, vt vel Ludouicus, vel ex Calabris alter, primus id muneris in ea Prouincia gessisset.

Denique

Annvs Christi.	Clem. VII.	Car. V. Imp.	Relig. Capvc.
1530.	7.	12.	6.

Denique Auctor Libri, qui Neapolis Sacra inſcribitur, atque inter noſtros Matthias Salodienſis, Marius de ForoSarzinio, Bernardinus à Collepetratio, M. S. Rhegienſis Prouinciæ, alijque; hanc communi conſenſu, ad Ludouicum Foroſempronianum Prouinciæ Neapolitanæ fundationem referunt, ex quibus nos hanc Hiſtoriæ ſeriem decerpſimus.

INCIPIT

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1531. 8. 13. 7.

I. INCIPIT Annus ab Orbe redempto milleſimus quingẽteſimus, trigeſimus primus; in quo Fr. Paulus Clodienſis, inter primos Capucinorum Patres, virtute præclarus, poſt multos pro Reformatione, in ſumma illa rerum perturbatione, exantlatos labores; & vitam in omni patientia, humilitate, innocentia, morum integritate, & auſteritate exactam; carnis debito exoluto, in Domino obdormiuit. De quo illud Eccleſiaſtici dici poteſt. *Qui in vita ſua ſuffulſit domum, & in diebus ſuis corroborauit Templum.* Neque id ſanè immeritò. Cùm enim inter primos illos ædificationis lapides, quibus olim Capucinorum Religio conſtructa, creſcit in Domum ſpiritualem, & Templum ſanctum in Domino; haud infimum ſibi locum vendicaſſet; tanta perfectioris vitæ præſtantia inter cæteros enituit, totque ſpectatiſſimarum virtutum luce prima illa Reformationis primordia illuſtrauit; vt quàm plurimùm ad illius ſtabilitatem, ac ſplendorem ſuo exemplo contulerit.

F. Paulus Clodiensis ex tremumdiem obit.

Eccli. 50.

II. FVIT hic Paulus è Foſſa Clodia, Vrbe marinis vndique ſtagnis circumfuſa, vigintiquinque à Venetiis paſſuum millibus diſtans, honeſta familia natus. Patre ſcilicet in ea Vrbe Chirurgo, qui cùm ex coniuge quatuor filias procreaſſet; omnes proptio manuum labore, ac tenui peculio ſibi victum comparabant. Puer Ioannes vocabatur, qui vix è matris gremio elapſus, protinùs tam eximiæ virtutis ſpecimen præferre viſus fuit, vt abiectiſſimo veſtitu contentus, cilicio corpuſculum affligeret. Cibo parciſſimè vtebatur; molle illi à matre ſtratum, vt plurimùm refugiens, vel humi, vel ſuper tabulas ſibi lectum eligebat: Eccleſias mira deuotione viſitans, ſupra ætatem, erga Sacra Miſſæ Myſteria afficiebatur. Atque, vt Orationi, qua mirum in modum iam à tenella illa ætate delectabatur, liberiùs vacaret; ſolitaria, & ab hominum conſpectu ſemota loca quærebat. Tantam denique morum compoſitionem, ac mentis ſenium, in puerili illa ætate, ab omnibus cæterorum puerorum leuitatibus alienum gerebat; vt vniuerſos, ipſóſque parentes in ſui admirationem raperet. Porrò hæc ſanctioris vitæ præludia, quæ Deo illum in benedictionibus dulcedinis præueniente, ab ineunte ætate inſtituit; nullo deinceps vnquam tempore mutauit.

F. PAVLI CLODIENSIS VITA.

III. Adoleſcente verò ætate, Literarum ſtudijs addictus, cùm in his haud mediocriter profeciſſet; ad Forenſia ſe contulit: primúmque Tabellionis, tum Procuratoris aliquandiu officio in ea Vrbe functus, eo deinde abdicato, quod haud periculis vacuũ, minúſq; rerum cæleſtium ſtudijs aptum animaduerteret, forenſem cum Clericali, Togam cõmutauit: ſacriſq; initiatus ad Sacerdotium promotus fuit: In quo maxima cum virtutum laude aliquandiu conuerſatus, cùm magnos in ſacra Canonum doctrina progreſſus feciſſet. Generalis vicarij Officio plerumque apud Vrbis illius Epiſcopos perfunctus, in eo munere tam præclarè ſe geſſit: vt maximum ſibi apud omnes tum prudentiæ, tum pietatis exiſtimationem, compararet. Veruntamen dùm illius qui à teneris annis eum ad perfectioris vitæ tyrocinium vocauerat, acriores quotidie ſtimulos in animo perſentiret; quibus ad integram rerum omnium renunciationem, ac ſupremum Euangelicæ perfectionis faſtigium aſſequendum impellebatur: is tandem obtemperans, in Sacram D. Franciſci Familiam, quæ de Obſeruantia nuncupatur, adſcribi feſtinat: in qua Apoſto-

Minorum de Obſeruantia Ordinem ingreſſus virtutibus floret.

licum

licum Pauli nomen assequatur, ipsius rem, quoad vixit, tenuit, ac sua virtute illustrauit: Porrò in ea Religione, quæ virtutum semper studio floruit, nemo vitæ innocentia, nemo Sacra morum disciplina, nemo Orationis studio, nemo humilitatis virtute, nemo austerioris vitæ cultu illo præstantior erat. Tantùs enim, ac tam vehemens ipsius animo Euangelicæ perfectionis ardor insidebat, vt perquàm auidè omnium virtutum studia amplecteretur: Támque ardenti in perfectum Regularis obseruantiæ cultum cupiditate ferebatur; vt præter eam nihil in animo volutaret nihilq; magis præ oculis haberet: nihil in desiderio, nihil in verbis, nihil in colloquiis præter Regulæ obseruantiam gereret. In eam denique tota cogitatione defixus, pactum cum animo spopondisse videbatur, vt nihil præterquam de perfecta Regulæ obseruantia adipiscenda cogitaret. Ieiunia tam arcta colebat, vt B. Virginis, ac dierum solemnium Peruigilia, maiorémque Quadragesimalis ieiunij partem, solo pane, & aqua victitans celebraret: longas quoque in Oratione cùm vigilias duceret, vberiores in ea lachrymas, quibus interiórem animæ faciem lauaret, effundebat. Nihil eo humiliùs, nihil obedientiùs, pauperiùs nihil, aut abiectiùs cernebatur: quibus tandem virtutibus id sibi apud omnes existimationis comparauerat; vt inter perfectos Seraphicæ Religionis cultores, qui eo tempore in Ordine florebant, haud immeritò censeretur. Atque hic quidem illius fuit virtutum profectus, quandiu in Sacra Obseruantium familia versatus fuit.

Inter varia Consilia fluctuat.

Interea accidit; vt Pauli genitor, cuius ope, ac industria tenuis illa familia sustentabatur; nullis facultatibus relictis, quibus ea ali posset, inopinatò ex humanis decederet: Mater verò, quæ iam Senio confecta, minus manuum labori apta erat; cùm maxima in rerum egestate vitam duceret; tresq; filias nùbiles suæ curæ relictas haberet, quarum honestas, ac pudicitia, ob victus inopiam, extremámque rerum pauperiem, qua Viris coniugio collocari minimè poterant, supremum in discrimen vocabatur. Id magnopere Pauli animum excruciabat. Intelligebat quippe Vir doctus maximum, ac naturale filij erga parentes obligationis vinculum esse; neque vlla lege dissolui posse, quod ab initio à Deo constitutum est. At neque ignorabat, diuinum esse Religionis nexum, quo Deo obstringimur, ac rebus omnibus, simul cum parentibus relictis, diuinæ seruituti mancipamur. Inter hæc hærebat Pauli animus: hinc enim illum tenebat Religionis quies, animúsque Religiosæ disciplinæ cupidus: illinc trahebat charæ parentis necessarius amor, quæ omni tum validæ ætatis, tum rerum subsidio destituta, inter victus angustias languebat. Cúmque desperatis hisce rebus; nisi abdicato Religionis statu mederi nequaquam se posse cerneret: hinc maxima in ipsius animo oriebatur tempestas; cùm sibi è Religionis portu soluendum, rursúmque se in sæcularis pelagi tempestates pellendum cogitabat: Frequentes ad eum Matris literæ querulis vocibus, ac necessitatibus plenæ deferebantur; quæ nihil ab eo, præterquam naturale, ac debitum nati officium expeterent. Vndique etiam illum propinquorum, affinium, amicorum preces, ad familiæ curam sollicitabant. Cúmque diu inter vtraque diuinæ, humanæque Charitatis tela decertans, cœleste Dei consilium assidua Oratione sibi illucescere postularet: Vicit tandem Parentis pietas multorum illi consiliis persuasa. Quapropter, impetrata à Religionis Superioribus licentia, Apostolico insuper Diplomate à Pontifice munitus, ad Clericalem statum Fossam Clodiam redit; vbi necessarijs charitatis officiis, Matri, ac Sororibus proprio labore persolutis, tandiu optimis vitæ exemplis in ea Vrbe præluxit, quoad Fratre Angelico (de quo supra anno 1526. egimus) in eas Partes aduentante, Paulus, in illius se habitus formam componeret: atque alia, quæ nos eo anno fusiùs persecuti fuimus, eo deserto, præstaret.

Paulus; vt Matrem extrema inopia pressam subleuet, ad Clericalem statum redit.

Philip. 3.

Cæterùm, quod ad reliquum vitæ ipsius decursum spectat. Is vbi ad Capucinos migrauit, tám admirabile vitæ genus instituit; vt quod ab Apostolo didicerat, cùm diceret: *Vnum autem, quæ retrò sunt, obliuiscens; ad ea verò, quæ sunt priora extendens*

IV.

V.

meipſum, ad deſtinatum perſequor, ad brauium ſuperna vocationis: altè animo retinens, perinde ac ſi præclara virtutum exempla, quæ ab eo hactenus exantlata fuerant, nihil apud ſe ponderis obtinerent: ita ad omnia Euangelicæ perfectionis ſtudia animũ extenderet: vt illud Apoſtoli haud immeritò ſibi vſurparet: *Ego autem ſic curro, non quaſi in incertum: ſic pugno, non quaſi aërem verberans: ſed caſtigo corpus meum, & in ſeruitutem redigo.* Etenim in primis quotidiana ieiunia, in quibus nihil ferè præter panem, & aquã, ad victũ adhibere ſolitus erat; Virum tam corpore extenuatũ effecerant; vt pelle vix oſſibus inhærente, penè macie confectus videretur. Carnẽ accerrimis odiis proſequebatur: ita vt nullis caſtigationibus parcens, vt eam in ſpiritus ſeruitutem redigeret, ſępè vſq; ad copioſam ſanguinis effuſionem flagris cæderet; Cilicióq; , vigiliis, ſomni ſubtractione, aliiſq; macerationibus domaret. Vnicum habitũ, hiſpidũ, lacerum, atq; interpolũ, cùm ſibi ſatis ſupérq; ſufficere exiſtimaret, toto vitę ſuæ curriculo, abiectis ſandaliis, nudis pedibus incedere viſus eſt. His porrò, quæ ad externam membrorum ſubiectionem ſpectant, internus animi ſtatus optimè reſpondebat. Orationi enim, ac rerum diuinarũ contemplationi ita animũ addixerat: vt cùm in ea cæleſti, ac ineffabili ſpiritus ſuauitate frueretur, vix ab illa, niſi ægrè, diuelli poſſet: quo fit, vt integros interdum in ea dies, ac noctes inſumeret. Neq; id mirum; cùm illius mens, ad ſuperna aſſueta, ampliori tunc diuinorum chariſmatum affluentia copioſiùs perfunderetur. Porrò quæ de illius humilitate, ac propriæ abiectionis ſtudio antiqua monumenta tradunt, planè admiranda ſunt. Nunquam enim ſe alio nomine, præterquam ſerui inutilis, aut appellabat, aut appellari patiebatur. Viliſſimis quibuſq; ſiue Conuentus, ſiue infirmorum obſequiis, ac officiis adeò animum oblectabat; vt ferè in iis modum excederet; atq; vt veræ ſe humilitatis faſtigium aſſecutum eſſe declararet: nullas dapes dulciores exiſtimabat, quàm quòd ab omnibus vilis, ac inutilis haberetur. Porrò hæc perfecta mẽtis humilitas, quæ illũ non tam omni humanæ creaturæ ſubiectũ, quã ſibi ipſi vilem, ac velut inuiſum reddebat; cùm ex puro Charitatis, qua erga Deum afficiebatur, fonte emanaret; tam yberes fraternæ illi dilectionis riuulos ſubminiſtrabat: vt quoties Dei Verbũ populis proponeret, tã feruido id ſpiritu, & Charitate præſtaret, quaſi populum is ſuiſmet ex viſceribus procreaſſet. Cunctos enim velut filios chariſſimos monebat, docebat, hortabatur: tamq; aſſiduè, atq; indefeſſo labore Peccatorũ conuerſioni inſiſtebat, vt Chriſti Domini exemplo, illud opus ſuũ eſſe affirmaret: panemq; ſuauiſſimũ paſſim appellaret, quo nihil iucundiùs in hac vita guſtaret. Poſtremò cùm in id ſtudiũ ſuũ omne, curã, ac laborẽ contuliſſet, vt plurimos Chriſto lucrifaceret: in eo quoq; extremã vitæ ſuæ periodũ concluſit. Etenim dũ Pennæ Biliorum (quod Oppidũ eſt, in extrema Piceni Agri parte ſitum, qua is ab Æmilia diſiũgitur) Dei verbũ diſſeminaret; in ſupremũ languorẽ incidit; cuius cùm Matthæum, qui inde non lõgè diuini Verbi prædicationi vacabat, per nuntiũ certiorem feciſſet: Matthæus ad ipſum cum Ioſepho à Colleamato maturè feſtinat, vt debita illi Charitatis officia impendat. Ibi ingraueſcente morbo cùm Dei ſeruus vltimum ſibi diem imminere agnouiſſet: ſacro ſe Pœnitentiæ ſacramento, ac Viatico muniens, quæ illi à Matthæo adminiſtrata fuêre, fidelis, ac vigilis ſerui inſtar, Domino obuiam ire feſtinat. Atq; vt B. P. Franciſci, cuius viuens vitã, ac veſtigia egregiè imitatus fuerat; moriens quoq; exempla ſequeretur; ante mortem ſe nudum in terra deponi voluit: quò meliùs nudus cum nudo hoſte conflictaretur; rebúſq; omnib⁹ expeditus, velocior ad Deum pergeret. Ibi integris ſenſibus, vultu hilari, atque oculis in Cœlum ſublatis in illis verbis: *In manus tuas, Domine, commendo ſpiritum meum.* In cuiuſdam Confraternitatis; quæ de B. Maria dicebatur, domuncula, animam Deo reddit, anno ſuæ ætatis 50. lugentibus cunctis tanti Patris obitum; qui cùm quintum in Capucinorum Congregatione locum ſortitus eſſet, optimis eam virtutum odoribus compleuit; poſterisque ſua virtute, ac ſanctimonia præluxit.

Pauli apud Capucinos vita ſanctimonia.

Paulus Penna Biliorum extremum diem claudit.

VI. Hoc anno ex Obſeruãtibus ad Capucinos migrat, F. Vincẽtius à Flauiniano Sacerdos, & ex ſæcularibus viris F. Rainerius à Calipardo, quem Tudertinũ alij nuncupãt: homines magni virtute, ac vitę ſanctimonia inſignes, de quibus ſuo loco agendũ erit.

VII. Per id tempus Eugubij plurima ſanctimoniæ opinione florebat Eremita quidam, Thomas nomine; qui, cùm Ædem S. Nicolai, in qua nunc Capucinorum Monaſterium extructum eſt, incoleret; ibi in oratione, ieiuniis, ac lachrymis ſolitariam vitam, virtute plenam, agebat: de quo illud inter alia proditũ eſt; quòd per triginta annos pane, & aqua duntaxat contentus, arctiſſimum ieiunium coluerit. Porrò illius Sanctitatis opinio, ea potiſſimùm ratione, apud Populũ percrebuerat: quòd Ducẽ Vrbinatẽ, Vrbis Dominũ, dum in Caſtris militaret, detectis illi inimicorũ inſidiis, quas, non niſi Deo ſibi reuelãte, didicerat; cũ vniuerſo exercitu à certa clade liberauerit.

Thomas Eremita apud Eugubinos Sanctitatis opinione claruit.

VIII. Contigit verò, vt Generalis Obſeruantium Miniſter, cui Capucinorũ Reformatio prorſus inuiſa erat, quique maximum ſe illius aduerſariũ gerebat, hoc tempore Eugubio iter faceret; qui, audita Eremitæ fama, ad eum accedit, clamque ab eo poſtulat; vt quid de Capucinorum Reformatione, quæ nuper exorta fuerat, ſentiendũ ſit, illi candidè aperiat; Neque enim Generalis Miniſter hactenus ſibi in animum inducere potuerat, Diuini quippiam eidem ineſſe, quo aliquã ſibi ſtabilitatem à Deo vendicaret. Eremita, rem à Deo precibus poſtulandam eſſe reſpondet. Quamobrem, reſponſo in alterum diẽm dilato; cùm ſequenti die Generalis ad eum veniſſet; Thomas protinus illum ſic affatur. Ne, Pater Generalis, ne aduersùs Capucinorum Reformationem pugna: Plantatio ex Deo eſt: quantaſcumq; vires exeras, illam eradicare minimè poteris: quin etiam quò ea magis oppugnabitur, eò ampliùs proficiet. Nimiùm tuus hic Obſeruantium Ordo ab Inſtitutore deflexit: Idcircò nouum hoc reformationis germen, B. Pater Franciſcus à Deo ſuis ſuffragiis impetrauit; vt in eo Minorum Ordo refloreat. Quapropter caue, ne, dum hanc Reformationẽ nimis contentiosè oppugnas, contra Deum pugnes. Hæc non mea, ſed Dei verba eſſe, tibi perſuaſum eſto. Hoc Eremitæ reſponſo, Generalis non parum perterritus, quamuis à Reformationis impugnatione animum penitus non reuocauerit: ab ea tamen non parum ſeipſum compeſcuit.

Generalem Miniſtrum de Obſeruãtia à Capucinorum Reformatione impugnanda deterret.

IX. Hoc quoque anno, F. Matthæus Leopolitanus, qui primus inter quinque illos, qui Diplomate ab Apoſtolica Sede impetrato, ad Capucinos, anno 1528. ex Obſeruantibus migrauerant, enumeratur; vitam auſpicatò initã, ſummaque cum virtutum laude actam, fine quoq; beato clauſit. Hic è Leopoli, quæ Vmbriæ Vrbs eſt, Vrbinenſis Ducis ditioni ſubiecta, Nobili genere natus, cùm 17. annum attigiſſet; maturè ſæculo valedicens, ac ſpreta paternæ Nobilitatis origine, maluit inter Minores de Obſeruantia pauperem, & abiectam vitã agere; quàm in paternis laribus mundanis opibus affluere. Cùm verò in eo tam præclara ingenij, iudiciique vis appareret, & ex rara animi indole, quæ in eo prælucebat, tanta futuræ eruditionis expectatio in omnium animis oriretur; vt non ſolùm cõmunium literarũ, ſed & Religionis in eo ſpes magna poſita videretur. Vbi ſolemne Profeſſionis votum emiſit, humanarum, ac diuinarum literarũ ſtudiis addicitur; in quibus non minùs pietatis, ac Regularis Obſeruantiæ, quàm literarum ſtudioſus; eam breui eruditionis excellentiam, & in prædicando gratiam aſſecutus eſt: vt in Concionatorum numerum cooptatus, magna cum audientium oblectatione, atque vtilitate, Verbum Dei diſſeminaret.

F. MATTHÆI LEOPOLITANI VITA.

X. Eo tamen Matthæi animus haud quieſcebat. Nam cùm arreptũ Religionis propoſitum, ac diuinũ de Regula obſeruanda promiſſum, ſeduló animo verſaret: eò maximè in dies ſollicitabatur, quòd Regularẽ Obſeruantiam *in aliquibus refrigeſcere* dari, nemine opẽ ferente, intueretur. Inter has anguſtias, & ſollicitudines, dum ipſius animus premeretur, ſemel accidit; vt nonnullis Patribus, Religionis zelo, ac ætate proiectis, ſuos animi fluctus, quibus iactabatur, aperiret: qui, vt erant ſapientia pleni, iuuenem in ſpem meliorem erigentes, dixerunt. Non tuum tantummodò, Matthæe, ſed plurimorum hic dolor iampridem animum inuaſit; qui Religionis obſeruantiam paulatim defluentem, lugent. At nihil pertimeſcendum: hæc bonorum tentatio eſt, qua Deus cunctorum corda probare vult: vt qui veri Obſeruantiæ filij, quique degeneres ſint, agnoſcantur. Deus Ordinem ſuum nullo vnquam tempore deſeruit: neque ab eo deſerendum eſſe, formidandum eſt. Adhuc

Inter Obſeruantes ad Reformationem anhelat.

in palmis, pedibus, ac latere S.P. noſtri Franciſci rubent Chriſti vulnera, quæ ad Deum pro Ordinis Reformatione clamant. Ne extimeſce: diu hic Religionis caſus non perſeuerabit; citò finem accipiet prævaricatio, ac Cæleſte Reformationis conſilium implebitur. Reformationem, aut in Religionis viſceribus, aut extra Ordinis gremium B.P. Franciſcus indubiè à Deo impetraturus eſt, in quam qui legis Zelatores ſunt, transfugere poterunt. Hæc Patres illi, haud ſanè diuina Sapientia vacui, Matthæo dixerunt, quibus illius animum ſubleuarunt.

XL. Porrò iam tunc Matthæi de Baſſio fama eorum Ordinem pervaſerat; qui, noua habitus forma à Pontifice impetrata, in Eremis vitam ducebat: quòd cùm ſuſpenſos multorum animos teneret, nouitatis potiùs cuiuſdam opinionem, quàm certam Reformationis expectationem omnium ferè mẽtibus ingerebat. Cúmq; vniuerſi, haud ſecùs, quàm aliquo noui Cometæ aſpectu, penè in diuerſas raperentur ſententias: alij enim conſilium laudare; contra alij leue ánimi propoſitum improbare videbantur: cuncti quid ea nouitas paritura eſſet, incerti præſtolabantur.

XLI. His itaque Seniorum verbis confirmatus Matthæus, cùm varia Reformationum corpora in Ordine vix orta interire, nec vllum diu ſubſiſtere conſpiceret: in Matthæum à Baſſio animum intendere, illudque vitæ genus, quod ſolitariũ, virtutumq;, ac Regularis obſeruantiæ plenum audiebat, ardentiùs exoptare cœpit. At veritus, ne illa quoque Matthæi Reformatio in leues ſpũmas abiret: atque eò maximè, quòd neminem eatenus illi coniunctum eſſe intelligeret; ardens animi ſtudium prudenti rerum expectatione compeſcuit. Interea conſilio cum aliis quatuor Fratribus; nimirum Petro Appinianenſe, Bernardo Offidano, Antonio à Penna Billiorum, & Paulo à Colleamato, de quibus ſupra anno 1528. mentio facta fuit, communicato; cùm eadem eos prorſus mente, ac ſtudio præditos offendiſſet, in eam deliberationem venêre: vt commune Diploma ab Apoſtolica Sede peterent, quo illis ſub Fratrum Min. Conuent. obedientia, & Eremitico titulo, Regulam in Eremis obſeruare liceret. In quo conſultò à Matthæi nomine abſtinere voluerunt; ne ſi fortè Matthæus ab inſtituto aliquando reſiliret, id eorum propoſitum ſemel arreptum haud impediret.

XLII. Hoc itaq; inter ſe conſtituto, temporis opportunitatem captant, quo clam negotium apud Pontificem agentes, ab Ordinis Superioribus interturbari non poſſint. Deus verò, qui huius illis conſilij auctor fuerat; quique eorum animos ad Reformationem excitauerat; facilem, ac benevolum illis Pontificem præbet: ita vt circa anni 1528. exordium, optato Diplomate potiti, ad Eremum profectionem pararent. Verùm cùm Ludouicum Foroſempronianum, tunc primùm ab Apoſtolica Sede inſtitutæ Reformationis confirmationem, ac propagationis facultatem, Bulla tuliſſe intellexiſſent: conſilium mutant, maturéque ad ipſum accedunt; quemadmodum eo anno dictum fuit; ab eoque in Capucinorum albo deſcribuntur.

Matthæus igitur, vbi optata diu Reformatione tandem ſe potitum videt; tãta protinus vitæ auſteritate, corporis maceratione, ſenſuum cuſtodia, orationis ſtudio, ac præſertim ardentiſſima, quæcunque aduerſa pro Chriſto tolerandi, cupiditate efferuere cœpit: vt cunctis admirabilis videretur. Oratio in primis, ac Dei colloquium tam illi ſuaue, ac familiare erat; vt cùm ab eo ægrè diuelli poſſet: idcircò vi quadã ad naturæ neceſſitates traheretur. Exiſtimabat enim hominem ad Cæleſtia contemplanda natũ, graue aliquid pati, ac velut pœnas luere, quùm ad imas naturæ neceſſitates deſcendit. Quapropter à ſomno, cibo, atque aliis naturæ ponderibus liber eſſe optabat, vt Cæleſtium duntaxat contemplationi, vacaret. Hinc ſolitaria loca, tanquàm orationis amica, plurimùm amabat; hominúmque adeò conſortia fugiebat, vt præterquam prædicationis tempore, aut alio charitatis officio perurgente, vix vnquam inter homines verſaretur.

XLIV. In Dei Verbo diſſeminando tam efficax, tam ardens, tamque ſuauis, ac Populis gratus erat; vt velut aureo funiculo, aut fabuloſa illa Orphei catena: veriùs tamen diuinæ Charitatis vinculis, audientes ad conuerſionem, morúmque correctio-

nem attraheret. Neque enim verbis dumtaxat; verùm & operum lingua, quæ magis efficax esse solet; atque Euangelicæ vitæ splendore: denique præclarissimis virtutum exemplis, homines à vitiis deterrebat. Quo sanè fiebat, vt cùm pleraque tunc in Capucinos ab Aduersariis conuitia iactarentur; ea haud alia ratione, quàm inculpatæ vitæ aspectu, morum sanctimonia, atque Euangelicæ, tum prædicationis, tum conuersationis scopa abstergeret.

Persecutio contra Capucinos desæuit.

Hoc porrò tempore vsque adeò in Capucinos, tanquam in propriæ Religionis desertores, Ordinis persecutiones desæuiebant; vt eos nullo propemodùm loco tutos quiescere, aut fixos consistere paterentur. Quo fit, vt quandoque soli, interdum cum socio per nemora, ac solitaria loca fugientes, deserta incolerent. Hinc Matthæus Vrbes fugiens, ne quando in persequentium manus incideret; plerúmque solus nunc Fabrianensem, modò Camerinensem agrum prædicando peragrabat. Inter hæc tanta corpus inedia extenuabat; vt præter panis communis frustula, quæ aliorum pauperum more ostiatim mendicabat, & aquam, vix aliud sibi ad vitæ alimentum adhiberet. Cùm necessarius somnus oculos inuaderet, vel quercus in agro tectum dabat; vel in Oppidis stabulum paleis stratum lectum ministrabat: nec, tametsi corpore delicatus esset, laboribus vllis terrebatur; quibus nunc prædicando, nunc fugiendo, nunc variis carnem modis vexando defatigaret: Illud verò inter hos persequutionum labores illi singulare fuit; quo se *eximium* Charitatis apicem conscendisse ostendit; vt quantò acriùs in eum persecutio ferueret, tantò ardentiùs pro ipsis persecutoribus ad Deum preces funderet: ita vt Matthæi animus in hac Oratione, præ charitate penè colliquefieri videretur. Ita quippe fieri æquum erat; vt, qui tanquam viui lapides, nouæ Ordinis Reformationi substernendi erant, in perfecta Christi Domini imitatione, atque Euangelicæ legis perfectione, solida fundamenta iacerent. Dum igitur inter has vitæ, & victus austeritates, nec non assiduos persecutionis labores, Dei seruus in Oppidulo, quod Camerino proximum erat, Dei Verbum prædicaret, in supremum morbum incidit: cúmque in tam graui languore nemo illi necessaria ministraret: (Fratres enim, qui in Colmenzoni Conuentu degebant, varia in loca dispersi persequutores fugiebant) Agricola quidam; Vir pius ac honestus, cuius animam Deus ad miserationem commouerat; Matthæum, Camerinum apud se, in S. Venantij suburbium, vbi familiam tenui peculio alebat, deferendum curat. Verùm cùm morbus ingrauescens longiores se in moras protraheret: veritus Matthæus, ne ob diuturni morbi languorem, quo se affligi conspiciebat, tenuis illa Agricolæ familia incommodi aliquid sustineret: tum etiam, vt in supremo hoc vitæ discrimine extremam mendicitatem, ac paupertatem, quam sibi altè animo infixerat: quamquo eousque summo studio coluerat, ad vltimum vsque spiritum prosequeretur: in veterem quandam alienam domunculam, quæ cùm semidiruta esset, tunc à nemine habitabatur; in vltimo suburbio sitam, se deferri postulat: vbi cùm piorum aliquot eleemosynis, quibus Viri sanctitas haud ignota erat, necessaria illi quotidie ministrarentur, iis tamen tam parcè, ac tanto paupertatis studio vtebatur; vt cùm puluinaria, & laneæ culcitræ, ac meliores lodices ad corporis ægrotantis solatium illi offerrentur; vniuersa recusaret: nihilque præter lectum paleis stratum, stragulúmque obsoletum, quo operiretur, ab iis accipere vellet: satis superque sibi sufficere existimans, si præter hæc pallium, quo is vti consueuerat, puluinaris loco sibi capiti substerneret.

XV.

Matthæus in morbum incidit.

Nullo præsente extremum diem clausit.

Ingrauescente porrò morbo, cùm sibi vitæ finem instare animaduerteret; Sacro in primis Pœnitentiæ Sacramento purgari, diuinissimóque Christi Corpore refici, ac tandem Extrema Vnctione, ad extremum cum Tartareo hoste conflictũ ineundum, muniri voluit. Posthæc adeò rerũ Cælestiũ contemplationi, atque intimæ cum Deo vnioni, Dei seruus vacare cœpit: vt alterius S. Martini instar, oculis, ac manibus in Cœlum semper erectis, supinus assiduè oraret: neque ob morbi vim, spiritum iam

XVI.

ad ſuperna feſtinantem, ab oratione vnquam reuocaret. Atque inde factum eſt; vt dum per vnius, vel alterius diei ſpatium hac ſpiritus quiete frueretur; ſolus pauperrimi inſtar, ac ſine comite, ex hoc rerum humanarum tumultu ad immortalis quietis poſſeſſionem emigrauerit.

XVII. At Sancti Viri mortem, quæ vèlut ignobilis, nullo teſte, nullúſque præſentia digna habebatur; publico, ac illuſtriſſimo præcone, Deus teſtatam eſſe voluit. Nam in ipſa ſui obitus hora, omnes Eccleſiæ S. Franciſci Camerinenſis Vrbis, campanæ, nullo præterquam Angelorum miniſterio pulſatæ, totam Vrbem commouerunt, vt rem ſumma admiratione proſequeretur. Cúmque omnes, quid ea res portenderet, ignorarent; vniuerſi obſtupeſcere, animò ſuſpendi, perquirere cuncti interrogare, quò prodigium illud ſpectaret; quidue præferret. Interea qui Viro Dei neceſſaria adminiſtrare ſolebant, vnà conuenientes: inuicem percunctantur, Num Vir ille ſanctus, qui in Suburbij domo ægrotus iacebat, forte obiiſſet. Celeritérque eò properantes, vix domum ingreſſi, Virum Dei in lecto iacentem, ac manibus ſuo more in Cœlum erectis, exanimem vident: Quæ res cùm ad Epiſcopum, ac Catharinam Duciſſam, quæ etiamnum poſt Viri mortem, cum Iulia filia Vrbi dominabatur, delata eſſet. Epiſcopus cum Clero ad domunculam conuenit; totáque Vrbe cum Duciſſa confluente, venerandum illud Corpus inde cum luminibus eſferunt, & in ſancti Franciſci Eccleſia, quæ Minorum Conuentualium eſt; in qua Campanarum ſonitus Angelico Miniſterio æditus fuerat, honorificè conditur. Id cùm vbique, fama peruolante, peruulgatum eſſet; non paruam Capucinorum Reformationi, quæ tunc maximis perſecutionum æſtibus, Ioannis Faneſtris opera, iactabatur, apud omnes nominis exiſtimationem, ac ſplendorem comparauit.

XVIII. Hoc pacto Matthæus, cùm plurimo, Nouæ Reformationis incunabula, virturum, ac sãctimoniæ odore reſperſiſſet, cęleſti teſtimonio clarus ad ſuperos abiit. Cui illud Eccleſiaſtici olim de Ioſia elogium occini poteſt: *Memoria Ioſiæ* (nos Matthæi) *in compoſitione odoris, opus Pigmentarij, in omni ore quaſi mel indulcorabitur eius memoria, & vt Muſica in Conuiuio vini.* Nec immeritò; nam B. Maximo teſte: *Dignè in memoriam vertitur hominum, qui ad gaudium tranſiit Angelorum.*

XIX. Sub huius anni finem Catharina Camerinenſiũ Duciſſa, cùm primum illud Capucinorum Monaſterium, quod Colmenzonio anno 1528. extructum fuerat, ob aëris inſalubritatem fratribus funeſtum, ac lethale conſpiceret, nam ſolo biennij ſpatio, decem circiter Fratres ex humanis ereptos, ad immortales tranſmiſit; aliud in ſalubriore Vrbis parte, quæ vulgò Renacauata dicitur, ab ea per ſeſquimilliare diſtans ædificandum curat, Via, quæ in duas diſſecta, altera ad S. Seuerini Oppidum, altera Tolentinum ducit: vbi vetus quoddam delubrum B. Virgini dicatum, inter montes & nemora deliteſcebat. Ibi cùm partem nemoris à Canonici cuiuſdam, qui Præceptus de Præceptis quondam appellabatur, hæredibus, iuſto pretio comparaſſet; humile, ac pauperculum, quale à Fratribus expetebatur, Monaſterium extruxit: quod hodierna die parum à priore forma immutatum, adhuc integrum ſtat: (quod ſanè eximiam illius Prouinciæ pietatem, ac Regularem obſeruantiam declarat) atque antiquæ paupertatis ſimulacrum, ac humilitatis monumentum omnibus aſpectandum præbet. Ex quo facilè cuique perſpectum eſſe poteſt, quàm Seraphico priſci illi Patres, in ædificandis domibus, ſpiritu ducerentur: vt illos imitari non pigeat, quos celebrare delectat.

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1532. 9. 14. 8.

NOVO Chriſti anno milleſimo quingenteſimo trigeſimo ſecundo exoriente, noua etiam in Calabria (quæ in Superiorem, & Inferiorem diſtincta, hæc Brutiæ, illa Magnæ Græciæ nomen retinet) nouæ Capucinorum Reformationi proles oritur. Nam Capucinorum rebus, Deo præſertim Auctore, feliciùs in dies efflorescẽtibus, Ludouicus, & Bernardinus Rhegini, qui Ludouico Foroſemproniano dexteras dederant; atque eouſq; duntaxat deliberationis propoſitum diſtulerant, quò maiori conſilio, ac prudentia rebus ſuis proſpicerent: cùm hi omnes conatus, quos pro ſuorum Reformatione contulerant, violenta Superiorum Ordinis auctoritate fruſtrari; nullámque ſibi ſpem ſupereſſe cernerent, qua certa aliquando in Ordine Reformatione potiri poſſent: illinc Capucinorum res, Deo (vt videbatur) obſecundante, aduersùs totius Ordinis impetus, ac procellas fortiores ſemper ſubſiſtere, prudenter ſecum animaduerterent; diuinum illud opus, ac conſilium agnoſcentes, quo ad nouæ Religionis conſortium à Deo vocabantur; Deo tandem vocanti obtemperandum ſtatuunt. Veruntamen, ne quid in eis prudentiæ, ac humilitatis requireretur; poſtremum apud Generalem Miniſtrum Ioannem Parmenſem, Piſciotam nuncupatum, qui Meſſanam proficiſcens per Calabriam breui iter facturus erat, lapidem mouere; ab eóque, quid de tentata ſæpè Reformatione ſibi ſperandum ſit, velut extrema alea explorare parant. I.

Ludouicus, & Bernardinus Rhegini ad Capucinos migrare ſtatuunt.

Quamobrem cùm primùm illum in Catonam, quæ Taberna diuerſoria eſt, è regione Meſſanæ, ſeptimo à Rhegio lapide diſtans, aduentaſſe audiunt, eò omni cum diligentia, ac feſtinatione conuolant; ab eóque tria illa Recollectorum loca, quorum ſuperiùs meminimus, ſibi, ſuiſque ad Reformationem aſſignari poſtulant. At Generalis, qui alienum prorſus ab eorum poſtulatione animum gerebat; omnibus modis illos ab eo conſilio reuocare ſtudet: in quo tamen cùm ſtabiles, ac immobiles eos eſſe animaduerteret; iubet Meſſanam, vbi propediem Generalis Congregatio conuocanda erat; quò res maturiùs, vti aiebat, diſcuti, ac deliberari queat, cõuenire. Coacta igitur in Meſſanenſi Vrbe Congregatione, cùm eò vterque opportuno tempore conueniſſet: rurſumq; quod à Generali Miniſtro poſtulauerant, palàm coram Congregationis Patribus propoſuiſſent: Generalis Miniſter, qui erga Capucinorum Reformationem adeò exulceratum animum gerebat; vt ne vllam quidem de ea mentionem fieri æquo animo ſuſtineret; cùm minùs in Reformationem ani- [illegible], veritus maximè, ne ij ad Capucinos migrarent: accito ſeorſim Patrum conſilio, vt animum ab vtraque ſollicitudine liberet, his ſe in eam ſententiam propendere aperit, vt oppidò vterque in vincula coniiciatur. Verùm Congregationis Patres, rem prudentiori conſilio examinantes; cùm Viros, & auctoritate graues, & virtute eminentiores, & apud Regni Proregem, atque in tota Calabria notiſſimos, & illuſtriſſimos eſſe ſignificaſſent; nihilque eam vim præter tumultum, & ſcandalum allaturam fore Generali perſuaſiſſent: is mutato prorſus in oppoſitũ conſilio, eos placidis verbis demulcere, ac honoribus augere cogitat; vt eò faciliùs ſibi deuinctos in ſuam ſententiam cõpellat. Idcircò Ludouicũ Nepitij, Bernardinũ Rhegij in Annunciationis B. Mariæ Conuentu, Guardianos deſtinat; eorúmque palàm zelum, virtutem, ac propoſitum commendat; atque vt eos à propoſito Reformationis ſtudio reuocet; Reformationem, quam ij ſibi ipſis priuatam proponunt, ſe in toto Ordine proſequendam pollicetur. Quapropter eos in maioribus hiſce Conuentibus Superiores eo conſilio abs ſe conſtitutos affirmat: vt trium illorum II.

Generalis Miniſter Reformationi aduerſatur.

Ludouicus & Bernardinus à Generali Miniſtro de Obſeruantia Guardiani creantur.

Conuentuum

Conuentuum postulatione prætermissa, ad totius Prouinciæ Reformationem animum, & cogitationem transferant.

III. Hoc igitur Generalis Ministri responso, quo alienum sibi omnino animum à proposita ab iis Reformatione esse declarauerat: cùm Ludouicus & Bernardinus sibi tantùm verba dari, omnémque Reformationis spem eripi conspicerent; indéque à Generali, quem erga illos simulatione vti, ex certo præteritarum rerum experimento Sole clariùs agnouerant, ne quicquam reliquum sibi expectandum esse intelligerent: nonnihil tamen deliberationi supersedendum sentiunt, donec iterata postulatione, diligentiùs adhuc Generalis mentem explorantes, omnem ab animo dubitationem expellant, atque interea meliùs sibi, suisque rebus consulant.

IV. Messanensi igitur Congregatione absoluta; cùm Generalis Scillatio apud Calabros (quæ Vrbs est in Magna Græcia) Capitulum conuocasset: Ludouicus, re maturè cum suis deliberata, extremum de Generalis animo periculum facturus, Capitulo quidem præsens interesse noluit; ne aliqua Generalis vi, quam sibi certò inferendam præuidebat, commune propositum retardaretur. Tutiùs verò iudicauit, Fratrem Angelum à Calamnia, socium ad Generalem cum literis mittere: quibus rursum ab ipso, vel loca ad Reformationem apta sibi assignari, vel Capucinorum Reformationi se cum aliis associari postulat. Porrò Fratres ad Generalem Ministrum cum literis missi, cùm Scyllatium peruenissent; Epistolam quidem Generali reddendam curant: at ipsi rei exitum præstolantes, diligentiùs, quæ fiebant, animo obseruabant: Generalis porrò lecta Epistola, statim Tabellarios Fratres comprehendi, ac vinculis constringi iubet. At ij cùm tempestatem ex concitatis fluctibus, & Fratrum tumultu præsensissent; sensim se procellæ subripiunt, atque inde dilapsi ad Ludouicum Nepitium redeunt; cui Generalis Ministri iras, animúmque omnino à Reformatione auersum indicant. Ludouicus igitur eorum, quæ futura erant, ipsa rerum experientia non iguarus, Philocasium, ad Ferrantem Caraffam, Ducem Nucerinum, Virum pietate, ac Religione, si quis alius, sua tempestate præstantem, ac præcipua erga B. Patris Francisci Religionem deuotione præclarum, se confert: vt se, & alios ab imminentis procellæ naufragio, quo ob concitatas Generalis iras absorbendos formidabat, illius patrocinio, velut sub rupe tueretur.

V. Fuit hic Ferrans, seu Ferdinandus ex illustrissima Carafforum stirpe, qui de Statera nuncupantur; Patre Tiberio, primo Nucerienſium Regulo, Matréque Lucretia Borgia, Alexandri Sexti summi Pontificis ex Fratre Nepte prognatus: cui præter generis splendorem, quo hæc Carafforum Progenies olim, atque etiamnum domi, militiæque clarissimè in Neapolitano Regno effulget; plerisque titulis, ac copiosis Ditionibus est illustris. Inter quas Andriæ, Borani, Ariani, Circi Maioris, Campoliti, Sinuessæ, Sabionetæ, Matalonentium, Laurini, Nuceriæ, Paleani, Argentani, Ducatus. Sciliani, ac Bisuniani Principatus, Montisarcij, Thebæ, Lucanæ, Arientij, Montis-nigri, Polignani, Quarati, Marchionatus. Arcorum, Aliani, Cereti, Morconi, Rubrorum, Thurij Noui, Coriolani, Suriani Comitatus adnumerantur: quibus hæc olim familia ob res pace, bellóque præclarè gestas, Regum Neapolitanorum liberalitate potita fuit; quibus & Cardinalitia, ac Pontificia dignitas, quæ tum in plerisque sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, tum in Paulo Quarto Pontifice Maximo, ex hac Familia ad Pontificatum assumpto, præluxit; gloriam auget: His propria quoque virtus lucem, ac splendorem contulit.

VI. Vir enim tanta animi magnitudine, ac præstantia præditus fuit: vt cùm primùm Carolus Quintus, Tuneto rediens, per Calabros transiret, regiè ab eo Nuceriæ exceptus, ob singulare illius prudentiã, primus ex Carafforum familia inter Hispaniarum Magnates à Cæsare relatus fuerit. Humanis quoque, ac diuinis literis eruditus, ampliorem, quàm Principis conditio ferre soleat, sapientiam, doctrinámque præseferebat: quo fit, vt quoad vixit, omnium, qui doctrina, aut virtute præcellerent, perpetuum se Mœcenatem exhiberet. Tanta denique animi integritate,

pietate, atque in res diuinas religione enituit; vt solus in grauissima hac persecutionis tempestate, qua res Capucinorum apud Calabros iactabantur; labentem, ac propè depositam Reformationem, nedum sua virtute, ac patrocinio suffulserit; VII.
verùm & sua omnia studia, ac sollicitudinem ad ipsius stabilitatem, ac dignitatem contulerit: cui propterea Capucinorum Religio gratissimam tanti benefacti memoriam, nulla vnquam obliuione delendam, reponit.

Duci igitur Ludouicus, cùm depositum Ordinis statum à Regulari Observantia dilabentem, réſque semper in peius ruentes indicasset; quæ etiam cum Generali Ministro frustra egerant, copiosiùs significasset: suum tandem, ac multorum commune Reformationis consilium, ac stabile propositum illud esse aperit: vt se nouæ Capucinorum Reformationi, quæ in Piceno exorsa, primam à Deo institutionem, tum secundam ab Apostolica Sede confirmationem acceperat, quàmprimùm adiungant. Veruntamen cùm animo futurum præsentiat, VII.
uidia, plurimas sibi molestias, ac persecutiones parandas esse; vt à cœptis desistant: has etsi diuina virtute propulsandas esse non ignoret, facilius tamen ipsius ope superandas fore confidit.

His auditis, religiosissimus Dux; cùm prudenter totius rei summam percepisset; VIII.
in eaque de diuini Nominis gloria, ac Regularis Obseruantiæ restitutione, quam in Franciscana Religione diu exoptauerat, agi conspiceret: promptissimè omnem illi opem, & auxilium polliceretur: atque eo maximè, quòd Ludouicum, & Bernardinum, quos omnium virtutum genere ornatissimos nouerat, summa apud se in existimatione haberet. Quare nihil omnino cunctatus; statim per certum Tabellarium ad Prouinciæ Præfectum Consentiam literas dat, quibus illum de his omnibus certiorem reddit: rogátque, ne Generalis Ministri verbis, aut clamoribus, quibus illum aduersùs Ludouicum, Bernardinum, atque alios Reformationis socios fortè concitaturus sit, vllatenus moueatur; vel aures faciles præbeat. Interea Ludouicus per Epistolam Bernardino, quid actum, quidve illi agendum sit, significat; monétque, celeriùs rem peragendam esse; ne Generalis Ministri diligentia ipsos anteuertat, ac præoccupet. Exemplar verò Epistolæ, quam is ad Bernardinum scripsit, hoc fuit.

Dux Nuceriæ Ludouici, ac aliorum patrocinia suscipit.

Ludouicus quid agẽdũ sit, ad Bernardinum scribit.

VEN. Pr. salutem in Domino. Illustrissimus Dux Nucerienſis nullo nobis auxilio, ac fauore se defuturum spondet. Dominus Sigismundus ipsius à secretis summo mane Consentiam est profectus: vt Proregi Diploma executoriale offerat, aliundque ab eo executoriale itidem referat, simul cum literis ad Consilium Collaterale, Rómámque directis. Iam Palamoni ad Fratrem Cataldum, ac socios scripsi; atque vndique nobis spes bona affulget: quandoquidem res fauſtum sortita est exordium. Nec deerit Deus quærentibus pietatem. Tibi tantùm festinandum est; vt quàmprimùm cum Fratribus Philocasium te conferas: plurima enim consilio, ac celeri expeditione indigent: vt qui nos conturbare parant, deludantur: magnum siquidem periculum est, ne eorum insidijs capiamur; nisi opportunè in tutum nos locum retexerimus. Cùm primùm ad nos cum Fratribus veneris, eodem tempore binos expeditos Fratres Seminariam mittam, qui F. Bonauenturam Rheginum, ac duos alios Fratres ibi commorantes admoneant, vt ad Oppidum Philocasij festinatò se conferant, & F. Ioanne à Thurio Nouo assumpto, ad nos celeriùs veniant. Tu quoque cura, vt ad Conuentum Quinque frondium Fratres expeditè mittantur: qui literas, quas ibi fortè reperient, ad nos perferant, Fratrúmque profectionem sollicitent. Omnia prudenter dispone, ac celeriter. Litera enim nostra Ministro Generali, Do-

Received: 2 February 2021
Revised: 15 March 2021
Accepted: 16 March 2021

Correspondence
Dr. Ahmed Hassan
Department of Cardiology, Nile Valley Medical Center, Khartoum, Sudan
Email: a.hassan@nilevalley.edu

Publication info
Received: 2 February 2021
Revised: 15 March 2021
Accepted: 16 March 2021

Abstract
Background: Acute myocardial infarction (AMI) is a leading cause of mortality worldwide. Timely reperfusion therapy is critical, yet many patients experience delays. We evaluated factors associated with door-to-balloon time in a tertiary center.
Methods: We retrospectively reviewed 412 patients with ST-elevation AMI who underwent primary percutaneous coronary intervention between January 2018 and December 2019. Multivariable linear regression identified predictors of door-to-balloon time.
Results: Median door-to-balloon time was 78 minutes (IQR 62–101). Arrival outside working hours (β = 14.2 min, 95% CI 9.1–19.3, p < 0.001) and prehospital ECG interpretation (β = −11.6 min, 95% CI −16.0 to −7.2, p < 0.001) were independent predictors.
Conclusions: Prehospital ECG and activation of the catheterization team substantially reduce door-to-balloon time; systems should target off-hours arrivals.

Keywords: myocardial infarction, reperfusion therapy, door-to-balloon time, percutaneous coronary intervention

1 | Introduction

Acute myocardial infarction remains a leading cause of mortality worldwide. Timely reperfusion therapy is critical, yet many patients experience delays.

2 | Methods

We retrospectively reviewed 412 patients with ST-elevation AMI who underwent primary percutaneous coronary intervention between January 2018 and December 2019. Multivariable linear regression identified predictors of door-to-balloon time.

3 | Results

Median door-to-balloon time was 78 minutes (IQR 62–101). Arrival outside working hours (β = 14.2 min, 95% CI 9.1–19.3, p < 0.001) and prehospital ECG interpretation (β = −11.6 min, 95% CI −16.0 to −7.2, p < 0.001) were independent predictors.

4 | Conclusions

Prehospital ECG and activation of the catheterization team substantially reduce door-to-balloon time; systems should target off-hours arrivals.

titudine, primùm Ludouicus, tum Bernardinus, deinde alij duodecim numero, Religionis Capucinorum habitum deuotiſſimè induunt.

Ludouicus Capucinorũ Habitum ſuſcipit, & ab omnibus Prouincialis Vicarium eligitur.

Hoc modò, cùm noua hæc Seraphica Acies, ſacro habitu, velut cæleſti lorica, ad- XI.
uersùs Dæmonum, hominúmque phalanges, à quibus oppugnanda erat, armata eſſet: ne Duce, ac Imperatore careret, quo ad bellum procederet: confeſtim iuxta Ludouici Foroſempronianj Vicarij Generalis præſcriptum, duodecim ex eorum numero electis, quos idem Generalis Vicarius ad Religionis gremium receperat, ſe ſe ad primum Prouinciale Capitulum, ac Prouincialis Miniſtri electionem celebrandam parant; quam paulò poſt in Spiritu Sancto congregati, in eodem Fratrum Prædicatorũ Cœnobio, Ludouico Rhegino cõmunibus votis in Prouincialem electo, ſub Menſis Maij finem perficiunt. Ludouicus verò eo Prouincialatus onere ſuſcepto, mox cæteros in communem Ordinis Societatem adſcribit: tum Vicarium Generalem omnium, quæ ab ipſis acta fuerant, per literas certiorem reddit. Ad quem ipſe quoque Dux Nucerinus, humaniſſimas literas ſcribit, officij, ac Religionis plenas. Atque hoc pacto, illuſtriſſima Reformationis fundamenta apud Calabros iacta fuêre: Quæ cùm in tantam, ac tam diuturnam deinceps Regularis Obſeruantiæ perfectionem, & excellentiam emerſerit: vt nec quicquam illi addi poſſe videatur; primámque ac rigidam illam, quam à ſuis Satoribus hauſit, inſtitutionem, ad hæc vſque tempora retineat. Hinc facilè perſpici poteſt, quanta horum virtus, ac præſtantia fuerit: (*Quorũ* vt ait Sapiens) *pietates non defuerunt, cum ſemine eorum permanent bona, hæreditas Sancta nepotes eorum, & in teſtamentis ſtetit ſemen eorum: & filij eorum propter illos vſque in æternum manent, ſemen eorum, & gloria eorum non derelinquetur.* Diuinum planè hoc opus fuit, nulli, præterquàm Deo Opt. Max. adſcribendum; qui cùm præclaram hanc Calabriæ Reformationem, Cæleſti planè conſilio, ad totius Religionis opem, ac præſidium excitaſſet. Virum hunc illuſtriſſimum, Capucinorum Reformationi velut Apoſtolum dedit; cuius robore, ac fortitudine, ea uersùs Dæmonum, hominúmque conatus, ſartatecta ſeruarentur. Etenim, quemadmodum reipſa cunctis deinde perſpectum fuit, cùm primum Matthæum de Baſſio, Dei prouidentia ad primæui habitus, ac Regularis Obſeruantiæ reſtitutionem; ac deinde Ludouicum Foroſempronianum ad Reformationis propagationem vocaſſet; iis tertium Ludouicum Rheginum addidit: vt inter primos hos Reformationis Satores, is eſſet; qui vacillantia ipſius fundamenta ſtabiliret; ſolúſque vtraque horum prolabente, immotus conſiſteret; & Columnæ inſtar nutantem Religionem ſua virtute, ac conſtantia ſuſtentaret. Neque enim is cum Matthæo à ſuſcepta ſemel habitus forma, vllo vnquam tempore, aut ratione deſciuit, aut cum Ludouico diu propugnatam Congregationem ambitioſo ſpiritu deſeruit: ſed cùm fortis Athletæ inſtar, pro ea ad extremum vſque ſpiritum decertaſſet: Fidémque in aduerſis omnibus ſeruaſſet; in ea tandem mortalis vitæ curſum feliciter cõſummauit. Quo fit, vt is maximam ſibi in Reformationis, non modò Propagatione; ſed etiam Conſtitutione, apud Deum gloriam comparauerit. Dignus planè, ei Capucinorum Religio immortale laudis monumentum reponat.

Ecclesiast. 44.

Ludouicus Calabra Reformationis Apoſtolus, quanta in Religionem contulerit.

Interea Ludouicus Prouincialis Vicarius, cùm nouæ Reformationis alumnos id- XII.
circo à Deo excitatos, ſapientiſſimè intelligeret: vt perfectam Seraphicæ Regulæ Obſeruantiam in Orbe [illegible], ac velut ardentes quædam faces, ſanctiſſimis virtutum exemplis, atque Apoſtolicæ vitæ ſplendore reliquis prælucerent. Primùm quidem è Ducis domo, velut parùm Eremiticæ vitæ conſentanea, abſcedere cogitat; ac primum propè Panaliæ Oppidum; quod Philocaſio quingentis circiter paſſibus aberat, in quadam S. Antonij Eccleſia, Duce ipſo annuente, ſibi hoſpitium eligit. Vbi ex luto, & arborum ramis, ac viminibus, nonnullis cellulis conſtructis, hilarem in ſumma rerum egeſtate, ac vitæ auſteritate vitam ducebant: eo ſe maximè diuites arbitrantes, quòd vniuerſa propter Chriſtum deſpicerent, ac omnia, præ paupertatis amore, vitæ incommoda cum gaudio ſuſtinerent.

Ludouicus primum Panalia locum adificat.

Hinc

XIII. Hinc Ludouicus, Francisco Palamone Galatrum misso, à Sancti Eliæ Abbate, qui eo tempore in Oppido morabatur; Ædiculam S. Eliæ inter nemora latitantem, obtinet. Erat hæc S. Eliæ Ædes, antiqua olim Monachorum S. Basilij sedes, diruto prorsus Cœnobio coniuncta: cuius adhuc prisca ruderum, ac parietinarum vestigia extabant. Hæc ad asperrimi Montis radices, quas prægrandis quædam, ac densa sylua, quæ Longa appellabatur, obsidebat; extructa, tam horridam, vastámque solitudinem sibi vendicauerat; vt ad eam nonnisi per trium milliarium iter, via plane ardua, ac difficili Galatro ascenderetur. Hunc igitur asperrimum, atque ab hominum aspectu, cultuque semotum, velut solitariæ, atque Eremiticæ vitæ aptissimum, suis Ludouicus locum eligit: quo ij maiori animi tranquillitate Deo puriùs, ac sanctiùs famulari possent.

XIV. Verùm hîc paulisper nobis sistendum est: vt curiosæ quorundam expostulationi satisfiat: qui cùm Eremos, ac deserta loca, velut Claustralibus Viris minùs apta esse sentiant, id à nobis exquirunt: cur ea ab exordio Capucinorum Religio sibi incolenda elegerit. At hi profectò, vel Eremi delicias ignorant, vel quænam perfectiora Religionis studia sint, necdum agnoscunt. Quid enim vera solitudine, aut honestiùs, aut iucundiùs? Vbi mens ab omnium mortalium rerum cura libera, ac soluta ad Deum tendit, ac diuinis colloquiis recreatur. Id Vate attestante. *Ducam eam in solitudinem, & ibi loquar ad cor eius.* Haud sanè immerito, Moyses gregem ad interiora deserti duxerat, cùm Dei inter spinas versantis visione potitus est. Eremus enim, quam austeritatis spinæ vndique sæpiunt, suos inuisibiles oculos habet, quibus Deum intuetur. An non ea Tugurioli aula, Angelorum, quàm hominum conuiuiis aptior est? Mensam frugalem quidem cernas; sed pacificam, morum indicem, ac modestiæ testem, luxus, ac tumultus nesciam; gulæ domitricem; vnde voluptas exulat, vbi regina sobrietas; cubile castum, & quietum, non fumant edentibus parata fercula, omne coquorum passa ludibrium; quæ si quis, valde licet esuriens, cernat; quàm fœdè, quantoque sint coagulata lenocinio, solo spectaculo satur abscedat. Non ardent rutilo in auro Graiæ vindemiæ: neque vno in scypho Gnossos, & Meroe, Vesuuius, Phalernúsque miscentur; sed Solitarius hesterno sobrius ieiunio; paupere sub lare, vel emendicata stipe, vel herbarum radicibus, aut telluris fructibus, ac flumine viuo, famem, sitimque compescens, lætum agit, ac tranquillum æuum; Platonicumque illud reipsa commendat, haud placere, bis in die saturum fieri.

Eremi laudes, & delitiæ enarrantur.

XV. Hic vbi primum Galli cantum exaudit, alacer ad nocturnas Dei laudes assurgit: tum solis iubare exorto, rursus in diuinæ laudis præconia, pio lætus ore prorumpens, vitæ sibi in primis innocentiam, tum linguæ frænum litis nescium, visus tegmen vanitatibus obiectum, animi candorem, vecordiæ absentiam, & domitricem carnis abstinentiam deprecatur. Quid plura? Plenus Solitarius honesto gaudio, plenus spe, integritate, securitate, conscientia; Deo Charus, Angelis simillimus; dulcem, ac imperturbatam excipit quietem; pro strepitu silentium, pro tumultu requiem nactus. Et quandoquidem mortem suam nulli vtilem, nulli damnosam vitam esse nouit: haud multum interesse arbitratur, quàm diù, sed quàm benè viuat. In id vnum animum intendens, vt benè actam vitæ fabulam pulchro, ac felici fine concludat. Hinc exclamat Hieronymus. *O desertum Christi floribus vernans. O solitudo, in qua illinascuntur lapides, de quibus in Apocalypsi Ciuitas Magni Regis extruitur. O Eremus familiarius Deo gaudens. Quid agis Frater in sæculo, qui maior es mundo? Quamdiù te tectorum vmbræ premunt? Quamdiù fumosarum Vrbium carcer includit?*

Hier. [illegible] ad [illegible] c. 9.

XVI. His Eremiticæ vitæ commodis, ac felicitatibus allecti, haud mirum, quòd prisci illi nostræ Reformationis Patres, ac Satores non modò Eremi solitudines quærerent: sed & ipsum Eremiticæ vitæ nomen, & appellationem sibi vendicarent. Quapropter Ludouicus, cùm primùm hanc S. Eliæ Ædem à Monachis impetrauit, ibi Eremiticum hospitium eodem planè modo, quo aliud Panaliæ ædificauerat, ex

S. Elia loco conferuatur.

luto,

Digitized by Google

luto, viminibus conſtruendum curat: vt & locus locato reſponderet, & altiſſimæ Paupertatis Eremus, idoneos quoque ſibi cultores compararet.

At neque id abſque Dei conſilio accidiſſe perſpicuum eſt. Hunc enim locum, paucos ante annos, Angelus Ioanni Galatrenſi (de quo plura anno 1524. diximus) Capucinorum habitu ornatus apparens, à Capucinis in ſumma rerum perturbatione, ac temporum anguſtia aliquando incolendum fore, prædixerat. Cur verò ea Eccleſia S. Eliæ nuncuparetur, eam ferunt eſſe cauſam; quòd antiqua traditione peruulgatum eſſet, in ea Eccleſia S. Eliæ Abbatis corpus conditum fuiſſe: qui cùm Rhegio ex nobili Bozzettorum familia eſſet progenitus, quondam illius Cœnobij Abbas, ac Moderator fuerat. XVII.

His itaque duobus Monaſteriis extructis; cùm familiæ per ſua quæque loca diſpertitæ, Regularis diſciplinæ formam colere cœpiſſent: planè incredibile eſt; quanta vi, quantoque animi ſtudio, ac cupiditate vniuerſi ad perfectam Euangelicæ Regulæ obſeruantiam, omniumque virtutum ſummam aſſequendam raperentur. XVIII.

Cypr. ſer. de ieiun. & natat. Chriſti.

Antiquorum Calabrorum Patrum virtutes reſorantur.

Ieiunia illis tam arcta, ac quotidiana erant; vt propè menſuram excederẽt: Cùm enim ex Cypriano didiciſſent, Ieiunio vitiorum ſentinam ſiccari, carnis petulantiam marceſcere, concupiſcentias languere, ardentis Æthnæ incendium extingui, & flammiuomi fornacem Vulcani, Dæmonis ſcilicet, carnem inflãmantis, ignes abſtinentia frigeſcere: tanta inedia corpus macerabant; vt vix oleum interdum oleribus commiſcerent. Ex quo facilè æſtimari poteſt, quid de carnibus, piſcibus, lacte, vino, atque aliis, quæ guſtui ſuauia ſunt, iudicarent: à quibus vel omnino abſtinebant, vel iis tam raro, ac parcè vtebantur; vt ab ipſorum menſa propè exulare viderentur.

Nudam rerum omnium Paupertatem B. P. Franciſco amiciſſimam, tam ardenti ſibi amore copulauerant: vt rerum omnium penuriam ſuſtinere; ipſis quoque neceſſariis rebus carere pro ſummis deliciis, ac diuitiis ducerent. Hinc ab omni rerum prouidendarum cura, ac ſollicitudine adeò abhorruêre: vt Chriſti Domini tenaciùs dicto inhærentes, *Nolite ſolliciti eſſe dicentes, quid manducabimus, aut quid bibemus*, quid in craſtino manducare, aut bibere deberent, nedum cogitare; ſed ne quidem habendum vellent. Et cùm Nilum docentem audirent: Monachum, qui nihil poſſidet; pugilem eſſe inuictum, & curſorem leuem, qui vocationis brauium celeriter aſſequitur. Non tantùm à rerum poſſeſſione, quam in Regulæ Profeſſione abiecerant; quàm ab ipſo rerum vſu, quem arctiſſimum, pauperrimum, ac vix rerum neceſſariarum ſibi præſtituerant, abſtinendum exiſtimabant. Quo fit, vt nihil non modò, vel ipſo vſu proprium, ſed accommodatum, vel mutuatum duntaxat ſibi eſſe putarent; atque hoc pacto Apoſtoli conſilium implentes, hoc Mundo, tanquam non vtentes, vtebantur. XIX.

Matth. 6.

Nilus Abb. de Auar. orat. 3.

Totum verò illorum in oratione ſtudium defixum erat; ex qua vniuerſam ſibi, tum ad Tartareos hoſtes debellandos, armorum panoplia; tum ad animum exornandum, virtutum ſupellectilem comparabant. Nam cùm ex Chryſoſtomo intelligerent, Vitam piam, ac Dei cultu dignam, nonniſi Oratione conciliari, conciliatam augeri, & ceu theſaurum in animo recondi, vniuerſaſque virtutes ex Oratione, velut ex matre progigni: diu, noctúque obſecrationibus vacantes, cum Deo intimè, ac familiariter colloquebantur. Neque vllum omnino locum, aut tempus; non Eccleſiam, non cellam, non menſam, non viam; neque diem, vel horam, aut aliud temporis ſpatium ab oratione vacuum eſſe ſinebant: ita vt ipſum quoque ſomnum, quo hominis naturam ſubleuari oportet, cum oratione miſcerent. Neque enim qui vigilantes orant, quieſcentes, ab oratione putantur ceſſare: Mens namque cæleſtis eſt, nec corporis ſomno, quemadmodum nec alimento indiget, quo defatigata recreetur. Quo fit, vt dum ſenſus quieſcunt, mens in iis immota permaneat, quibus ante quietem afficiebatur. XX.

Chryſoſt. li. 1. de orando Deum.

Cùm igitur tam cæleſte, ac præclarum vitæ genus, priſci illi Reformationis Patres; XXI.

perfectè

perfectè excolerent : quid mirum, quòd ex eo cælestis quoque virtutum odor vndique erumpens, vniuersos ita ad eorum admirationem raperet ; vt plerosque etiam ad imitationem compelleret ? Nonnulli enim, quos Deus ex vtero matris segregauerat, Euangelicam vitam, ac perfectam eorum conuersationem contemplantes, auidè hoc tempore sæculo renunciant : & ad Ludouicum Prouincialem venientes, ab eo in Capucinorum militiam adscribuntur. *Ludouicum plerosque a Ordinem recipit.*

XXII. Ex iis verò, qui Concionatorum munere fungebantur, alij Vrbes, alij Oppida petentes, tanto diuini Spiritus ardore Dei Verbum disseminare cœperunt : vt populi ignita verborum iacula intus animo persentientes, ad pœnitentiam vehementer commouerentur: Ac cælestem eorum vitam seriùs intuentes, pallentia ora ieiuniis, membra ciliciis extenuata, Horridum habitus aspectum, suauem morum compositionem, Angelicam denique conuersationem, suspicientes ; tanquàm Angelos è Cælo delapsos aspicerent : atque eos esse, velut certum sibi in animum inducerent, quos è Virginis sinu erupturos, certa reuelatione, ante aliquot annos apud omnes ferè euulgatum fuerat. De qua fusiùs nos Anno 1524. superiùs egimus.

XXIII. Veruntamen cùm bonus, & gratus odor, qui homines recreare solet, Serpentes vexet, atque ex antris exilire cogat : haud sanè mirandum est, quòd Tartareus Serpens tantam cælestis vitæ disciplinam, ac tam suaueolentem virtutum fragrantiam, qua noua hæc Calabrorum proles Brutiam totam, & Magnam Græciam compleuerat, ferre non sustinens, ex Erebi antris, ac faucibus erumperet ; ac [illegible]etum cœlestis Mulieris [illegible]nen, quod atrocissimis odiis prosequebatur, perdere, ac deuorare festinaret. Nam Generalis Minister de Obseruantia, cùm primùm Ludouici, & sociorum ab Ordine discessum resciuit, eò ira processit : vt mox in totius Reformationis ruinam, ac interitum conspirauerit, eamque omnino è medio tollendam sibi præstituerit. Quare vix absolutis Comitiis, hoc anno sub Mensis Augusti finem, Romam omni cum festinatione profectus, Pontificem adit, totque aduersùs Ludouicum, ac socios querelas, ac crimina coacernat ; quibus eos tanquam schismatum, ac factionum auctores in Pontificis odium adducere nititur ; vt his Pontifex persuasus, mox edito Diplomate in eos Excommunicationem ferret, nisi quamprimùm ad Ordinis gremium rediret.

XXIV. Hoc Apostolico Anathemate subreptitiè, ac falsis titulis, (vt cunctis perspi- ...) impetrato, Generalis Minister, dum expeditionem ad Calabros parat, & Commissarium Apostolici fulminis latorem, ac Iaculatorem instituit : Ludouicus Forosempronianus Generalis Capucinorum Commissarius, cùm nulla vi, aut amicorum virtute Apostolicum edictum impedire potuisset, captata temporis præuentione, celeriter eius rei Ludouicum per literas certiorem reddit, monetque nonnihil tempori cedendum esse, donec Pontifex, re certiùs cognita, sua prudentia, ac consilio vtatur. Interea illi maximè consultum fore, ait, si apud Nucerienſem Ducem sibi, suisque tutum locum conciliet : quò Apostolicum edictum penetrare, aut tandiu sibi significari nequeat, quoad aduersa illa ventorum procella, quæ non ad naufragium, sed ad probationem oritur, paulatim mitescat, ac tandem euanescat. *Generalis Minister de Obseruantia contra Ludouicum, & socios Diploma Pontificium impetrat.*

XXV. Ludouicus igitur acceptis Generalis Commissarij literis, vniuersos protinus Fratres Panaliam accersit ; iisque ad animi constantiam, ac rerum tolerantiam ardentiori sermone excitatis, atque in duas partes dissectis : alteram Philocasium sub Ducis Nucerini tutela, ac præsidio destinat ; alteram ad S. Eliam remittit ; eò quòd locus ob inaccessam ferè viam, illi magis à periculo liber videretur. Ipse verò cum socio Panaliæ manet : vt liber, ac expeditus in quamcunque partem res postularet, excurrere valeret.

XXVI. Inter hæc Commissarius à Ministro Generali missus, in Calabriam venit, vbi

Commissarius val? Fratrũ erumn Capucinos persequitur.

te cum Prouinciali Ministro communicata, in id cuncti consilium coëunt, vt in Ludouicum, ac cæteros, ne vlla ratione sibi fugam consulant, ante omnia manus iniciant. Quapropter, cùm primùm loca, in quibus ij habitare solebãt, diligenti exploratione illis perspecta fuêre: in Napitij Monasterio, quod sex tãtùm milliaribus Panalia abest, geminas Fratrum robustorum turmas instruunt: vnam quidem, quæ Panaliæ, alteram, quæ S. Eliæ Fratres inuadat; ac captiuos omnes Napitium ducant. At Deus Opt. Max. qui suos non ad interitum; sed ad certaminis coronam vocauerat, cùm aduerso planè consilio res Capucinorum stabilire, & graui hac calamitate, quemadmodum ab exordio consueuerat, illustriores reddere decreuisset; miro modo inita aduersùs Fratres consilia, dissipare voluit; vt suum duntaxat consilium staret. Nam qui S. Eliam versùs concitato animo, ac gressu pergebant: cùm iter ignorarent, illud à puero percunctantes, in contrariam planè viam diriguntur. Verùm post longioris viæ errorem, in qua & nebulas, & imbres quamplurimos perpessi fuerant: tandem à Caprario in rectam semitam restituti; cùm vix per milliare à S. Elia abessent; Puer quidam armentarius Fratres turmatim incedentes cernens, repente velut per iocum, ad cæteros exclamat, Heus Vos, heus Vos, à Patribus cauete. Quæ vox cùm ad alterius aures peruenisset, qui nuces in agro excutiebat, ad herum, qui adstabat; conuersus, ait. Num vides illam Fratrum Obseruantium turmam, quæ agminatim ad S. Eliam properat: vereor magnopere; ne mali quippiam aduersùs optimos illos S. Eliæ Patres machinentur. Herus autem, qui antiqui illius Cœnobij redditus curabat, Fratrum agmine inspecto, statim cursu arrepto ad S. Eliam festinat, Fratresque de Aduersariorum aduentu admonet: qui cùm eo tempore ob ieiunium tardiùs cibum sumerent; neque alio, præterquàm pane, ac nonnullis Allij, & Cœparum capitibus, pauciscque vuarum racemis famem expellerent; simul ac nuncium acceperunt, addita panis, ac vuarum portione in mensa, quæ illis supererat; vt iis defatigatæ persequentium vires, tantisper recrearentur, in proximam se se syluam abdidêre. Iam verò mox adest Fratrum persequentium agmen, ac vallata vndique Eremo in hospitium irrumpit: quo diligentiùs vndequaque explorato, cùm neminem intus adesse, conspicerent, præ admiratione in stuporem abeunt: rursusque vniuersa rimantur, loca omnia inspectant. Cúmque frustra se in iis quærendis oleum, & operam perdere animaduerterent, parata sibi à Fratribus annona reficiuntur, ac tandem immunes ad Commissarium redeunt. Deus verò præclarum, & heroicum illud charitatis opus, aduersariis exhibitum, aut passus est, sine fructu præterire. Nam Nouitius quidam, qui Petrus à Seminaria appellabatur, quem ob corporis, ac virium magnitudinem, Fratres secum ad hoc facinus exantlandum duxerant; huius Eremi aspectu, atque asperrima Capucinorum vita animo compunctus; cùm eorum, quos ipse cum aliis persequebatur, charitatem, vitæ austeritatem, ac Sanctitatem alta mente reuolueret: vix Napitium ad Monasterium rediit, cùm Monasterio, ac Fratribus de Obseruantia valedicens, ad Capucinos, Deo impellente, protinus migrauit. Atque ita diuino consilio factum est, vt qui cum plurimis persequentibus Capucinos capturus venerat, captus ipse, nemine persequente, feliciùs Dei vinculis alligaretur.

Capucinorum charitas in persequentes.

Altera verò Fratrum turma, quæ recta Panaliam contendebat; cùm non longè ab Ecclesia sancti Antonij abesset; vbi Ludouicus sacris vestibus indutus, mane Sacra facturus erat, iam de certa victoria gloriabatur; cùm præcurrens Puer, clarius vocem efferre cœpit: Fugite, Capucini: fugite; nam qui Calepodia ferunt, ad vos fustibus armati veniunt. Cui & alij quoque Pueri accessêre, eiusmodi vocem efferentes. Quæ vox vbi à Ludouico exaudita fuit, paululum intra se hæsitare, quidque illi agendum esset, animo versare cœpit. Mox oculis in Cælum sublatis: Res planè (inquit) Dei ministro indigna est, hominum magis iniuriis, quàm Dei Religione affici: quare Sacrum munus, quod peragẽdum suscepi, non deseram. XXVII.

Ludouicus Relig. animo vulneratur.

Quid?

Quid? si & vincula,& carceres me maneant? An non glorioſiùs mihi erit ex Altari ad carcerem rapi, quàm Dei Altare,ob vincula turpiter deſerere? Tum ad ſocium: Ne metuas (inquit) Frater, potens eſt Deus ab his nos periculis eripere. Hinc plurima in Deum fretus fiducia, rem ſacram peragit. Id vero quam Deus Opt. Max. gratum habuerit, cæleſti miraculo indicare voluit: Diuina namque virtute factum eſt, vt qui ad prædam per tritum ſyluarum iter properabant; per deuia incedentes, à via aberrarent; tandiuque à recto Eccleſiæ ſancti Antonij itinere deflecterent, quoad incruento ſacrificio peracto, Ludouico, ac ſocio fugiendi ſpatium relinqueretur. Socius quidem, iubente Ludouico, per nemorum denſa fugam arripuit: ipſe verò alia via ſibi à perſequentibus cauit. Hoc verò Ludouicus conſilio vſus eſt, vt ſi alterum in perſequentium manus incidere contingeret: alter ſaltem liber rem ad Nucerienſium Ducem perferret.

XXVIII. Porrò illud mirabile fuit, quòd cùm Capucinorum nomen, & appellatio apud Calabros necdum hactenus audita eſſet: (neque enim tunc alio nomine Capucini Fratres, quàm de vita Eremitica nuncupabantur.) ab eo Puero primùm ea vox cœpit erumpere, atq; inde in cæteros diffundi: ita vt ea tunc primùm Capucinorũ appellatio in Calabria apud omnes excreuerit, quæ inter hæc perturbatissima tempora, ab eo, qui Puerorum ora, ac linguas ſoluit, ortum habuit. Neque id mirum: antiqua enim Dei conſuetudo eſſe ſolet; vt non niſi inter flagella, & tentationes ſuos probet, agnoſcat, ac illuſtriori nomine donet. Sic Iacob tantummodò poſt grauem illam, ac diuturnam cum Angelo luctam,nomen Iſraël aſſecutus eſt, cùm ei dictum fuit: *Nequaquam Iacob appellabitur nomen tuum, ſed Iſraël.* Nec priùs Chriſtus Dominus à Patre nomen illud ſuper omne nomen accepit,quàm id inter Crucis ærumnas, ac dolores ſibi promereretur, teſtante Apoſtolo: *Humiliauit ſemetipſum factus obediens vſque ad mortem, mortem autem Crucis: propter quod & Deus exaltauit illum, & dedit illi nomen, quod eſt ſuper omne nomen.* Eadem quoque in hac Capucinorum Congregatione,Dei lex, & conſuetudo obſeruata fuit, vt primùm illi inter perſecutionum tenebras nomen illuceſceret.

Capucinorũ nomen à puero ortum.

Gen. 32.

XXIX. At neque dubitandum eſt,quin hæc à Deo nominis appellatio emerſerit,quemadmodum alibi diximus. Cùm enim hæc illi adamuſſim reſpondeat, quæ apud Camerinenſes,quinto ab hinc anno,à Pueris exorta fuerat: Quis tunc Camerinenſes, nunc Calabros Pueros Capucinorum nomen edocuit? Quis tanta conſentione, ac concordia in eandem appellationem conſpirare inſtit? An non is, qui æternó ſuæ mentis conſilio,nouam Reformationem exurgere, ac nomine ſuo, ore Puerorum vocare, denique ea Capucinorum appellatione inter perſecutorum procellas exorta, perpetuam illius ſtabilitatem declarare decreuerat? Perinde, ac ſi Capucinus, nihil præter diuinum, de perenni primæui Caputij, ac conſequenter, eorum, quæ ad Caputij ſanctimoniam, & gloriam illuſtrandam neceſſaria ſunt, incolumitate, decretum,ſaltem in genere,ſignificaret. Quo fit, vt ad Capucinorum Reformationem illa Dei vox,apud Vatem ſub nomine Iacob, & Iſrael non incommodè trahi poſſe videatur, cùm ait: *Et nunc hæc dicit Dominus creans te Iacob, & formans te Iſrael: Noli timere, quia redemi te, & vocaui te nomine tuo: Meus es tu: cum tranſieris per aquas tecum ero, & flumina non operient te. Cùm ambulaueris in igne,non combureris, & flamma non ardebit in te: quia ego Dominus Deus tuus ſanctus Iſrael Saluator tuus.* Hæc puer, tametſi neſcius, Ludouico velut cæterorum Paſtori, admirabili plane modo annuere voluit, cum primùm Capucinos, Deo linguam, moderante, appellauit: ne vel is animum deſponderet, vel à ſæuientibus perſecutorum procellis ſe vnquam demergendum pertimeſceret.

Capucinorũ appellatio à Deo, ipſo teſte.

Iſa. 43.

XXX. Ludouicus igitur,qua parte ſibi fugã conſulebat,dum foueam,qua illi via interſecabatur, ſaltu tranſilire nititur, annis grauis, verùm multò ieiuniis, ac vigiliis fractior,in foueam labitur, ſpinis, ac lapidibus obſitam. Cumque eo caſu ita fibi crura læſiſſet, vt inde deinceps emergere non valeret: is in Beatum Patrem Franciſ-

Ludouico in Fouea iacenti B.P. Franciſcus apparet, atque animũ auget

Franciſcum mentis oculos intendens. En ſanctiſſime Pater (ait) quibus nunc angustiis premor. Furunt perſequutores, me deficiunt tibiæ; alligabitur Paſtor & diſpergentur oues: Tu tuis è Cœlo proſpice: Vix hæc fatus erat, cùm B. P. Franciſcus è Cælo præſens languenti filio adſtat, illum è fouea liberat, curat, verbis conſolatur, animum erigit; & vt ad cœptum Reformationis opus ſtrenuè proſequendum exciter, ſe eodem Capucinorum habitu indutum oſtendit, ſuamque illi è cælo opem, & tutelam vbique pollicetur. Ea porrò cæleſti conſolatione Ludouici mens ita recreata fuit, atque adeò ab eo omnis dolor, ac triſtitia effugatur: vt nullo labore quàm primùm è fouea exiliens, immenſaſque Deo, ac B. Franciſco liberatori gratias agens, reliquum iter alacriter Philocaſium vſque abſoluerit.

At Commiſſarius, vbi primùm de Capucinis comprehendendis, conſilium inane euaſiſſe conſpicit: alterum ſecum conſilium init, & cum Nucerienſe Duce, quem Capucinorum fautorem, ac Mœcenatem eſſe non ignorabat, rem totam ſibi peragendam proponit. Quamobrem nonnullis ſecum Patribus aſſumptis, qui doctrina, ac rerum intelligentia facilè reliquos antecellerent: his ſtipatus Ducem aggreditur, compoſitiſque verbis antiquam, atque auitam ipſius, ac maiorum erga Seraphicum S. Franciſci Ordinem pietatem, ac beneuolentiam pluribus auget: Quam tamen haud parum eo denigrari autumat, quòd Apoſtatas Fratres, Ordinis deſertores, qui temerè Obedientiæ iugum excuſſerunt; perditos denique homines, Deo, & hominibus inuiſos, ſuo patrocinio tegat, atque auctoritate tueatur. Facilè verò ipſum excuſari ait, quòd ab iis ſub falſo quodam Religionis zelo, ac Reformationis prætextu, quo ſub ouina pelle lupum contegunt: & cùm facinoroſi ſint, aliis ſanctiores haberi curant, velut doloſa imagine fallatur. Quòd ne illis falsò imponi videatur, tales à Pontifice haberi, denunciari, excommunicari, eoſque omnes Apoſtolico anathemate percuti, qui illis fauorem, aut patrocinium impendunt, declarat. Quamobrem ipſum rogat, vt iuxta Apoſtolicum Edictum, eos ſibi tradi, atque in manus conſignari iubeat: vt meritas ſuorum delictorum pœnas luant. XXXI.

Commiſſarius Ducem Nucerinũ adit, & a Capucinorum patrocinio abſterrere conatur.

Hæc Commiſſarius: quibus Dux grauiſſimè reſpondens, ait, Suam erga Seraphicam S. Franciſci Religionem, deuotionem, ac ſtudium nedum minui, ſed magis in dies augeri: quorum, & ſi plurima eatenus illi teſtimonia præſtiterit, nullum tamen præclarius, atq; euidentius exhibuiſſe affirmat, quàm cũ hos Reformationis Patres, quos ipſe ſanctiſſimos, ac verum S. Franciſci ſemen iudicat, ſua ſub fide, ac patrocinio recepit. Vehementer autem ſe admirari, quòd eos, quos nota vitæ Sanctimonia, ac publica virtus apud omnes commendat: ipſi perditos, ac facinoroſos homines, ſcelerum omnium reos, denique Superis, hominibuſque exoſos non modò in triuiis declamitare; verùm & hoc ipſum Pontifici perſuadere, haud veriti fuerint. Quapropter nihil ſe non tantùm eorum verbis moueri, vel ab eorum patrocinio recedere: verùm eouſque ſe illis ſua ope, atque auctoritate adfuturum affirmat, quouſque opes omnes, ditionem, vitamque pro iis tuendis profuderit. XXXII.

Dux Nucerinſis Capucinos defendit, & Commiſſarium obiurgat.

Commiſſarius vero ſua meliori ſpe fruſtratus, velut deſperatis rebus, Duci minatur, ſe Apoſtolicam Excommunicationis ſententiam aduersùs Capucinos, & eorum fautores latam, in Oppido euulgaturum. Cui Dux, nonnihil excandeſcens. Per vitam (inquit) Filij mei Tiberij, Si quis Excommunicationem in mea Ditione promulgare auſus fuerit, illum certè facti pœnitebit. Ea enim cùm ſubrepticia ſit, & falſis titulis extorta, neminem profectò lædit: at nec diutiùs perſtare poterit: facilè enim elucebit mendacium, & veritas diù preſſa eſſe non poterit; atque ita fiet: vt veritate erumpente, ea ſententia a Pontifice meliori conſilio retractetur. Cumq; Commiſſarius, atque alij, qui cum eo erant, plura aduersùs Ludouicum, ac ſocios, ob eorũ ab Ordine ſeparationem cõminiſcerentur: Dux tandem ad Cõmiſſariũ: Si quæ (ait) inter vos de Regulæ obſeruantia, aut Religionis habitu, his, ſeu cõtrouerſia vertatur; cùm ea ad me nõ ſpectet, de illa haud mihi iudicare licet: Veſtrũ ſit, res huiuſ-

modi

modi discutere. Veruntamen quò mihi, aliisque magis perspicuum fiat, verùm vobis iusta causa faueat; id vobis, si videtur, eligite. Veniant hi Reformationis Patres, suamque causam coram dicant: Vosque ex aduerso, si vobis iusta ratio est, oppugnate: & si quidem ij erroris, aut temeratæ Religionis conuicti fuerint, vobiscum abeant: sin iustam discessionis causam attulerint; vestra pace fruantur. Verùm id primùm inter nos sacrum, & immotum sit; ne vlla Excommunicationis à vobis mentio, aut promulgatio fiat.

XXXIV. Re sub hac conditione à Commissario accepta, Dux reliquis omnibus ex aula dimissis, Ludouicum, ac Bernardinum, qui tunc seorsim Orationi vacabant, accersiri iubet: iisque præsentibus, quid communi consilio deliberatum fuerit; quidque ab eis ad communem omnium ædificationem exigatur, significat. Nimirum, vt si quæ illis iustæ discessionis ab Ordine causæ fuerunt, luculenter coram Commissario aperiant.

Disceptatio inter Ludouicū, & Cōmissarium instituitur.

XXV. Primùm igitur Ludouicus, velut cæterorum Caput, pleraque grauissima causarum capita afferre cœpit; quibus necessariam, nedum iustam ab Ordine discessionem probat. Ac primùm à Paupertatis lege in Regula præscripta, caput exorsus: hanc multis modis ab Ordine violari perspicuè demonstrat. Primùm ex annua tritici, vini, ac cæteratum rerum prouisione, vbique ferè in Ordine recepta: quæ cùm altissimam, ac Minoricam Paupertatem conuellat, ex diametro cum Regula pugnat. Tum ex legatorum annuorum, ac perpetuorum copia, quibus iam velut ex peculio viuitur, quæ cùm parùm à fundis, atque agris distent, rerum Proprietatem, tam seuere à Beatissimo Patre Francisco interdictam, in Ordinem inuehunt, & Regularem Paupertatem è medio tollunt. Tum etiam ex quotidiano, ac publico pecuniarum quæstu, ac receptione, quæ passim in Religione diffunditur: cui cùm apertissimè, & S.P. Francisci mens, & expressa Regulæ verba repugnent, quæ quarto Capite ita leguntur. *Præcipio firmiter Fratribus vniuersis, vt nullo modo denarios, vel pecuniam recipiant per se, vel per interpositam personam.* Nullo pacto cum his tuta conscientia esse potest. Addit, & communem pecuniarum recursum, depositionem, & expensionem; quæ cùm nulla præsente, vel imminente necessitate fiant, altissimæ Paupertatis votum, & cum eo Seraphicam Regulam vndique pessumdant. Cùm verò communi violatæ Paupertatis, ac temeratæ Regulæ vitio in Religione grassante, nulli tutum in ea domicilium esse possit; Inde cuilibet ab Ordine discessum, & fugam, vel Reformationem necessariam fore concludit.

aduersa

Regul. c. 4

Ludouicus graues suæ ac fratrū discessionis causas exponit.

XXXVI. Hic Commissarius, quandoquidem tam publica, ac communi iam consuetudine in Ordine inualuerant; vt nulla tergiuersatione celari possent, cùm inficiari nullo modo valeret: duabus tamen ab illis causis excusat. Prima, quòd Fratrum numerus in tantam multitudinem eo tempore excreuisset, vt oblatæ à Fidelibus eleemosynæ ad victum non sufficerent; atque inde rerum prouisiones necessariæ iudicarentur. Altera, quòd Fidelium in eos pietas valdè refrigesceret: quo fiebat, vt cessantibus eleemosynis, nonnisi ex emendicatis, ac depositis pecuniis, vel ex Legatis viui posset.

XXXVII. Verùm, cùm hæ excusationis causæ à Commissario allatæ, Duci minùs graues, ac legitimæ viderentur; is Commissarium è regione interrogat. Num essent facienda mala, vt eueniant bona? Quòd cùm ex Apostolo cunctis interdictum sit, id illis maximè vetitum censeri debet, qui sacro iureiurando se ad Regulæ Obseruantiã obstrinxêre. Hæc tamen excusationum Capita Ludouicus vnica responsione obtruncans, ait: Deum ex animo quærentibus, & Regulam perfectè obseruantibus, neque eleemosynas, neque ad victum necessaria deesse posse. Id siquidem à Deo cum Minoribus Fratribus fœdus, Beato Patre Francisco teste, olim percussum est; vt quandiu hi perfecti Regulæ cultores extiterint: iis Mundus, quæ victui necessaria sunt, administrare debeat. Etenim ad eos, tanquam Apostolicos Viros, sigillatim post Apostolos, illa Christi verba spectant, *Ne*

Commissarij responsio à Ludouico infirmatur.

Matth. 6. *lite ergo solliciti esse dicentes; quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur?* Verùm si à Regulæ cultu exorbitauerint, iam velut fœdere abrupto, Mundo liberum sit ab hoc pacto resilire; ac propriæ eos prouidentiæ relinquere, quod, cùm ipsa rerum experientia, nullo nunquam tempore docuerit; nullus huic excusationi legitimè locus reliquus esse potest. Quapropter cùm fidelium pietatem, inquit iam erga Ordinem aruisse, communisque victus egestatem vbique Commissarius grassari contendit: eo planè indicat, communis obseruantiæ legem iam in Ordine [illegible] esse.

Regul. c. 2. Ex altero quoque Capite: nempe ex Habitus qualitate, Ludouicus [illegible] XXXVIII. suam, ac suorum ab Ordine discessionem fuisse ostendit. Nam cùm in Regula, cap. 2. præceptum sit, vt Fratres omnes Vilibus pannis vestiantur. Quo pacto panni molles, ac delicati, quibus vbique Fratres in Ordine vtuntur, cum Regulæ obseruantia stare possunt? His cùm salua Regula, ac conscientiæ lege, nemo in Religione vti possit, certè aut Regulam violari oportet, si tenenda Religio sit: aut si perfectus Regulæ cultus incolumis esse debet, ab Ordine abscedendum.

XXXIX. Hoc Caput Commissarius, hac ratione conatus est prescindere: quòd panni Vilitas ex honestate, & condecentia; non ex asperitate, aut ruditate censeri debeat. Idcircò panni, quibus Ordo vtitur, quandoquidem cum religiosa honestate, ac decentia conspirant, ex Pontificum declaratione viles sunt existimandi: non ita ij, quos ipsi passim gestant, qui cùm ispidi, ac omnium aspectrimi sint, homines terrent; minúsque religiosæ honestati consentanei videntur.

Habitus Minorum vilitas vnde. XL. At Ludouicus ad Bernardinum conuersus: Iam tuæ (inquit) Bernardine, partes incipiunt, qui cùm horum non sis ignarus, facilè obiecta vales dissoluere. Cui Bernardinus: Tu quidem facilius Pater: sed quoniam ex innata tibi modestia ita iubes, lubens pareo. Tum Bernardinus ad Commissarium; si panni Vilitas (ait) non ex asperitate, seu austeritate; sed ex ea, quam obtendis, decentia, & honestate æstimaretur: frustrà Summorum Pontificum Declarationibus, velut lege sancitum esset, vt ea ab omnibus in vestibus Vilitas seruetur, quæ quò ad Panni precium, ac colorem, meritò vilitas reputari queat. Frustrà quoque communi Patrum expositione receptum esset, eos viles pannos secundùm Regulam censendos esse, qui cùm in qualibet Prouincia omnium opinione viliores, ac austeriores existimentur; in ea commodè haberi possunt. Frustrà itidem in Regula additum fuisset, vt Fratres habitus suos ex sacco resarcire possint, nisi aperta B. P. Francisci mens ea esset: quòd habitus ex tam vili panno confici deberent; vt à sacci vilitate minimè [illegible] vt sacci sarcinula cum habita consuta monstri nihil præseferret. Frustrà denique B. Pater Franciscus, ac cæteri ipsius soci, [illegible] ad vestitum panno vsi fuissent: cuius rei incolumes adhuc testes sunt eorum Habitus, qui apud nos religiosè asseruantur. Addo: qua ratione tam acriter B. P. Franciscus in Fratris Eliæ Habitum, ob illius mollitiem, quæ tamen vestrorum habituum mollitiem non excedebat; inuectus esset: vt eum & à se quàm longè proiiceret; eoque Religionis tantùm spurios, ac degeneres indui affirmaret; nisi in panno asperitatem, atque austeritatem, velut Minorum Ordini necessariam exquisiisset? Equidem si res non ex communi vitio, & corruptela; sed ex lege, ac virtute iudicanda est, in Minorum habitu decor, & honestas haud ea consenda est, quæ ex panni mollitie, ac preciositate æstimatur: sed ea potiùs, quam Regulæ lex, vel Beati Patris nostri Francisci, ac sociorum exempla præscribunt. Cùm enim Euangelicus Pater, sui habitus honestatem ex Euangelio desumpserit, in quo ita scribitur: *Quid existis in desertum videre? Hominem mollibus vestitum? Ecce qui mollibus vestiuntur, in domibus Regum sunt.* Quis Minorum habitus honestatem in molliori panno collocet? Quin potiùs maximum illius decorem ex asperitate iudicet? At neque id vitium excusat, quod afferri solet. Scilicet Clementem V. ac Ioannem 22. panni vilitatem Superioribus iudicandam relinquere: atque inde legitimam Vilitatem censeri, quæ in Ordine [illegible]

norum

Clement. Exiui §. præterea.

S. Bonau. in 2. 2. Reg. Pisanus. Vgo. Quatuor Magistri.

In Minorum Habitu asperitas, & austeritas seruanda.

Matth. 11.

norum de Obseruantia, Superiorum Iudicio recepta est. Hi namque Pontifices, vt ex eorum verbis exploratum est, ita Vilitatis Iudicium Superioribus committunt; vt tamen eorum conscientias onerent; neque ipsorum Iudicium valere decernant; si à vera vestium Vilitate excesserint. Quod verò ad Martini V. declarationem attinet, ex qua id P. Commissarius decerpsisse videtur, quo communi Ordinis corruptioni excusationem struat, eam potiùs Apostolicæ Sedis Dispensationem, ac indulgentiam, quàm Regulæ declarationem fuisse, ex eodem Pontifice liquidò constat: qui cùm pleraque, quæ apertè Regulam oppugnant, in ea Fratribus indulgeat: in his non declarandi, sed dispensandi mentem sibi inesse claris verbis indicat: cùm in Caput quartum Regulæ ita scribit. *In omnibus autem, quæ vltra hoc magis videntur austera Fratres; siue ex Declaratione Clementis, siue quacunque alia declaratione Summorum Pontificum, vel aliorum quorumcunque Apostolica notabili auctoritate commissa, misericorditer dispensamus.*

De Panni vilitate iudicare quo pacto Ordinis superioribus permissum.

Firmam. tri. Ord. p. 4.

XLI. Esto (inquit Commissarius) paulò molliores sint habitus, quàm Regulæ austeritas ferat: num propterea à vobis Religio ita discindi, ac schismata in ea concitari debuerunt, vt publica defertione, noua à vobis Secta constitueretur, ab Ordine discissa? At Bernardinus, vt Commissario faceret satis, paulò altiùs responsionis exordium petens, nullam intra Ordinis gremium stabilem, ac certam Reformationem fieri posse, luculentissimè, rerum præteritarum serie explicata, demonstrat. Ac primum à Ioanne Parente, qui paulò post sancti Francisci excessum Generalis Minister creatus fuerat, argumentum orditur. Is enim cùm Ordinem à prima sancti Francisci institutione deflexisse cerneret, omni studio, ac labore in id incumbere visus est; vt Fratres in perfectam Euangelicæ Regulæ viam restituerer. Id verò quàm frustra tentauerit, ex secundo Chronicorum libro manifestum est, vbi hæc de eo verba leguntur. *Anno 1236. Generalia Comitia Assisio circa Festum Pentecostes celebrantur, in quibus F. Ioannes Parenti cùm reipsa perspiceret, se excessus, qui in Religione contra Regulam passim grassabantur, tollere non posse, à Generalatus se Officio abdicauit.*

Nulla stabilis Reformatio Intra Minorum Ordinem vnquam facta.

Chron. p. 2. l. 1. c. 4.

XLII. Porrò sub Fratris Eliæ, qui in eo Capitulo Generalis electus fuit, & Fratris Crescentij Aësini, qui anno 1245. eodem munere functus est, praua administratione, cùm ingrauescente publicæ relaxationis morbo, Ordo ferè ad Regularis Obseruantiæ interitum raperetur: F. Ioannes Parmensis anno 1248. Generalis creatus, cunctis operum, ac verborum pharmacis adhibitis, frustrà conatus est tam graui morbo mederi; atque Ordinem in pristinam incolumitatem reuocare. Quamobrem cùm inueteratam illam vitæ corruptelam tollere, atque vlteriùs ferre non posset, anno 1256. Generalatus Officio nuncium remisit. Hinc B. Egidius, cùm primùm Generalem creatum audiuit. *Benè* (inquit) *subueniſti, sed Serò nimiùm veniſti.*

XLIII. Ioanni Parmensi, cùm in Generalatus officio S. Bonauentura succesſisset: quid non ille studij, ac laboris impendit, vt Ordinem rapido cursu ad apertas Regulæ transgressiones dilabentem sisteret? atque ad Reformationem cogeret? Verùm cùm nec is contra aduersum fluminis cursum conari posset: pleraque quidem ad meliorem rerum statum sua auctoritate reuocauit; plurima tamen adhuc in Religionis corpore vulnera remansêre, quibus curatio adhiberi non potuit. Et quanquam tunc integra Ordini incolumitas ab eo reddita fuisset: ea tamen tam breui dilapsa est, vt stabilem sibi Ordo tunc Reformationem minimè vendicauerit: cùm anno 1296. quo tempore F. Ioannes de Muro-Vallis ad Generalatus Officium assumptus est; in Ordine passim domus, agri, vineæ, ac redditus annui, aperta Regularis obseruantiæ iactura, in communi possiderentur; quemadmodum ex Ordinis Chronico p. 2. l. 6. c. 23. perspicuum est.

S. Bonauentura Ordinis Reformator.

Chron. Ord. p. 2. l. 6. c. 23.

XLIV. Plures alij, tum Generales Ministri, tum illustrioris vitæ Fratres, Reformationis cupidi hîc adnumerari possent: qui cùm olim in Ordine Reformationem auspicati

essent, eam volucre celeriùs euolasse perspexerunt. Verùm his prætermissis (inquit Bernardinus) ad vestram hanc Fratrum de Obseruantia Reformationem venio, quæ vt postrema, ita omnium, quæ antea præcesserunt, illustrissima fuit. Quæso te Pater; Num ea pace aliqua, aut sua stabilitate vnquam potita fuit, dum reliqua Fratrum familia disiuncta, solidum, ac separatum corpus constituit? Quot calamitates? quot persecutiones? quot procellas? quot naufragij pericula? dum Ordini coniuncta esset, perpessa est? An non vndique bella, vndique impugnationes, vndique imminentes tempestates, quibus huc illucque iactabatur: foris quidem pugnæ, intus timores ingruebant? Cuius rei amplissimi testes sunt, querimoniæ Fratrum Obseruantium in Concilio Constantiensi propositæ, anno 1414. de quibus in tertia parte Fundamenti Trium Ordinum fusè agitur. Dicamabò: An non ob eorum, qui Ordini præsidebant, duritiam, ac infestationem, ad Generale Concilium coacti sunt appellare, vt à reliqua Conuentualium Familia disiungerentur?

Fund. Trium Ord. p. 3. *Fratrum de Obseruantia Relegatio ab Ordinis sepulcro sinist.*

Postremò, vt huic Capiti finem imponam: Audiat Pater Commissarius, quæ in antiquo Ordinis Chronico ab Auctore scribuntur, his verbis: *Quoniam verò satis superque perspectum fuit, Reformationem à Clemente V. in Ordine factam minimè subsistere potuisse; sed breui extinctam fuisse, eò quòd sub Fratrum Conuentualium Obedientia instituta esset. Quod itidem sæpè sæpiùs visum fuit: quoties Regularis Obseruantiæ studiosi in Reformationem animum intendere visi sunt; quos ab Ordinis Superioribus afflictos, dispersos, ac mille modis iactatos fuisse constat. Idcirco Fratres de Obseruantia ad Generale Concilium Constantiense accesserunt, supplicantes humillimè* (hæc illorum verba sunt) *quatenus de salutifero rore à Christo sibi influxo, ignis fornacis tribulationum huiusmodi, multò solito plus accensæ, penitùs extinguere, vel saltem mitigare, taliterque eis prouidere dignetur: vt vento roris Cælestis flante, ipsa dignatiua sacri Concilij prouidentia permittente, ipsi Pauperes, in via, quam cœperunt, perseuerent. Aliàs timent dicti Fratres, ne Christi iugum dimittant præ impedimentorum multitudine: & sic requie, quam animabus suis inuenire debuerant, defraudentur. Hac enim impedimenta fornacis absorbentis accensor hostis malignus eis præstitit, & præstat per nonnullos Prælatos, & Fratres sui Ordinis.* Porrò decreto Generalis Concilij, quod incipit, *Sacrosancta Constantiensis Synodus*: cùm Fratres de Obseruantia à Conuentualium Familia, separati fuissent, tunc tantummodò optata pace frui cœperunt. Atque hinc facilè colligi potest. Nihil Ordinis Reformatione stabile, ac diuturnum esse posse; quandiu illa intra Ordinis gremium concluſa, vnde oppugnare queat, à se quamprimùm non abiicit: nec plena sua libertate potitur. XLV.

Chron. p. 3. l. 1.

Fund. Trium Ord. P. 3.

His quoque Bernardinus, institutum sermonem prosequens, addit. In Regula quoque præceptum est, vt Fratres, nisi vera ac manifesta necessitate compulsi: Non equitent; aut calceamentis vtantur: quæ necessariæ obligationis vinculum inducere, ipso Clemente V. teste, nemo est, qui dubitet: At hæc grauissima legis præcepta, *mitigata esse* , nimis perspicua res est, XLVI.

Clement. Exiui.

Plurima alia consulrò præterea, quæ

et; iustissimam, proborum omnium iudicio, nobis ab eo discessionis causam ministrarunt.

Vera S. Francisci habitus forma asseritur.

At inquit Commissarius: Quid de noua illa habitus forma comminiscerin quæ ad scenam potiùs, quàm ad Religionem spectare certissimum est? vnde nam illud vobis Tragicum, & Histrionicum Caputium erupit: quod omnium hominum ætas ignorauit? His Ludouicus occurrens, grauissimè, tum ex Regula, tum ex plerisque B. Patris Francisci, ac Sociorum Caputiis, quæ variis in locis habentur, ac præsertim ex Habitu, & Caputio F. Petri Catanei, quod Aprusti in Calabria asseruatur; denique ex vetustissimis, picturis, & sculpturis, quæ passim Romæ, Assisio, Neapoli, Florentiæ, Lutetiæ; aliisque Italiæ, & Galliæ XLVII.

vrbibus

vrbibus conſpiciuntur, oſtendit; illam Habitus, & Caputij formam eſſe, quam Beatus ipſe Pater Franciſcus ab Ordinis exordio inſtituit, ſuisque deferendam præſcripſit. Atque hîc diſceptationi tandem finis impoſitus fuit.

XLVIII. His porrò cùm attentiùs Dux Nucerienſis animum intendiſſet: neque vllam à Commiſſario, qua hæc dilueret, ſolidam rationem afferri perſpiceret: Commiſſarium ipſum hortatur [illegible] erga Dei ſeruos depoſita; quos ſuæ duntaxat ſaluti conſulere, & iuſtiſſimam cauſam tueri animaduertit; pacatos, ac tranquillos illos eſſe ſinat: Ne dum homines, veros, & perfectos Regulæ cultores, ac diuini honoris cupidos exagitat; Dei in ſe iram concitet. Id verò haud difficile fuit Commiſſario perſuadere, qui [illegible]. Quapropter melior, quàm venerat, à Duce diſcedens, illud ex eo colloquio mentis propoſitum aſſecutus eſt: vt nullam deinceps Capucinis moleſtiam intulerit.

XLIX. Ludouicus verò, ac Bernardinus ad ſocios redeuntes, qui tunc ardentiùs orationi vacabant, vnà omnes ex animo Deo gratias referunt. Dux etiam maiori erga Fratres exinde ſtudio, ac beneuolentia affectus, cùm omnes chariſſimè complexatus eſſet, illos ad conſtantiam hortatur; quibus ſe nunquam ſua auctoritate, officio, ope, & opera defuturum pollicetur. Interea, ne Apoſtolicæ illos Excommunicationis ſententia aliquando læderet, conſultùm fore exiſtimat; protinus Virum aliquem primarium Romam cum literis ad Pontificem mittere; qui eo de Capucinorum rebus meliùs inſtructo, latam ab Apoſtolica Sede Excommunicationis ſententiam reuocandam curet. Dum res hac in deliberatione verſatur; Tiberius Ducis filius, optimæ indolis adoleſcens, qui tunc Abbatis titulo fruebatur, ac deinde Potentiæ Epiſcopus fuit; ardentiori erga Capucinos ſtudio incenſus, Patri ſe ad id paratum exhibet: quod adeò Duci gratum fuit; vt ſtatim propoſitum laudans, plurimis, tum ad Pontificem, tum ad Victoriam Columnam, atque alios facti Conſiſtorij Proceres, conſcriptis literis onuſtum dimiſerit: cui etiam Capucinorum res maximo ſtudio commendauit.

Comminarius à Capucinorum oppugnatione deſiſtit.

Dux Nucerienſis Tiberium filium Romam ad Pontificem deſtinat.

L. Interea ex his, qui Ludouicum ab exordio ſecuti, ad Capucinorum Habitum confluxerant, non pauci hoc tempore: vel Apoſtolica Excommunicatione perterriti, vel ob præteritas, ac futuras, quas verebantur, calamitates animo confracti, vel tandem aſperioris vitæ tædio victi, à Capucinis deſciſcunt; & ad Obſeruantes redeunt: ita vt ex triceno eorum numero, qui principiò in Reformationem conſpirauerant, vix quindecim in ea ſtabiles permanſerint; quorum nomina ſunt. 1. Ludouicus à Rhegio Vicarius Prouincialis. 2. Bernardinus à Rhegio, Georgius nuncupatus, Prædicator celeberrimus. 3. Franciſcus Palemonus dictus, à Rhegio Prædicator. 4. Ludouicus, qui, & Ludouichellus à Rhegio, Sacerdos deuotiſſimus. 5. Michaël Apruſtenſis Sacerdos. 6. Ioannes, vel Ioannellus à Thurio Nouo, Prædicator. 7. Angelus à S. Martino Concionator, qui primus fuit ex Secularium numero, qui in Calabria Religionis Habitum ſuſcepit. 8. Franciſcus à S. Martino Sacerdos. 9. Matthæus Rhegienſis Subdiaconus, qui ob ſummam humilitatem Sacerdotio initiari nunquàm voluit. 10. Ioannes Candela Rhegienſis Laicus, Religionis zelo præclarus. 11. Bonauentura Rhegienſis Laicus, magnæ Sanctimoniæ Vir. 12. Antoninus Rhegienſis Laicus, Vir Sanctimonia, & miraculis clarus. 13. Ioannes è Seminaria, ieiunio, & oratione inſignis. 14. Ludouicus à Raticina, Ludouici Rhegienſis ſocius, ac Diſcipulus, Prædicator. Poſtremus, Petrus à Seminaria Nouitius, qui deinde Sacerdos fuit: Vir omni virtute eximius: atque hic ille Nouitius eſt, qui cum Fratrum Obſeruantium agmine, ad S. Eliam, Capucinos comprehenſurus venerat, cuius ſuprà mentionem fecimus. Qui igitur hac tentatione probati, ſortes in Religionis propoſito perſtitêre, homines perfectæ, cumulatæque virtutis euasêre: qui cùm multam apud Deum gloriam, ſint adepti eorum quo-

Plerique hac procella commoti ad Obſeruantes redeunt.

que

que Memoria, suis locis cum laudibus celebranda est. Cæteri verò, quibus animus ad certandum defuit, ad pristinum Ordinem redeuntes, sua pœce potiti sunt. Neque id mirandum. Non enim idem omnibus robur, eadémque ad dura toleranda mens, cuique insita est

S. Cypr. de vnit. Eccl.

tentatione probandi erant, quinam solidas, aut mobiles in Religione radices misissent: quive stabiles, aut temporanei essent. Inde enim factum est, vt ex horum separatione, nihil niti solidum, ac virtute probatum nobis relictum, sit. Neque enim Deus multitudinem spectat, qui Gedeoni, ad copiosa Madianitarum castra debellanda: vix tercentos probatos milites, cæteris è bello pulsis, reliquerat. Eximia siquidem Dei laus est: Cum paucis, diuini operis finem attingit.

LI. Ludouicus autem, quid sibi in his rerum angustiis agendum sit, seriùs animo versans, cùm exortam aduersùs eos tempestatem, haud meliùs, ac facilùs sedari posse perpenderet, quàm si præsens ipse Pontificem adiret, suámque coram eo causam diceret: consilium cum Duce Nucerienſi communicat, qui illud summoperè cõmendans, nouas ad Pontificem commendatitias literas parat. At Ludouicus, cùm id negotij non hominum: sed solius Dei ope, ac fauore sibi peragendum præstitueret, commendatitias omnes literas recusat: Dei enim (aiebat) ac S. Francisci causa est, quæ non humano, sed cæsti duntaxat præsidio indiget. Dux verò tametsi rem tunc silentio premeret: alio tamen quæsito colore, Cubicularium illi comitem adiungit; cui occultè literas perferendas tradit.

Ludouicus duouus sociis Romam profi-cisciturr.

Veruntamen, ne res Ludouico Forosemproniano Generali Vicario inconsulto fieret, illum priùs Ludouicus per literas certiorem reddit: tum gregis custodia, ac rerum omnium cura in Bernardinum Georgium reiecta, ipse duobus sibi adiunctis sociis: nimirum Francisco Dipinianensi, & Angelo à Calamnia, quibus & Ducis Cubicularius tertium addit, Romam versùs iter auspicatur.

LII. In eo porrò itinere Clementissima Dei Majestas, quàm suauem suorum prouidentiam gereret, quámque in donis profusa esset, illustrissimis miraculis declarare voluit: & in ipso rerum exordio, quid de diuina benignitate illi sperandum esset, totam Capucinorum Familiam instrueret; & quantoperè Dei Prouidentiæ fidendum sit, ex vno omnes addiscerent. Cubicularius enim, cui amplissima à Duce, clam tamen, pecunia erogata fuerat: vt eam non in sui duntaxat; sed in Fratrum quoque commodum expenderet: (quanquam Ludouicus, qui spem suam omnem in Deum proiecerat, ab ea cùm primis abhorreret) cùm pedester aliquando cũ Fratribus per deserta loca iter faceret: longo itinere defatigatus, penè inedia conficiebatur: cùm ad Lũdouicum ait: Pater mi: En fame pereo. Cui Ludouicus. Sustine (inquit) tantisper fili, donec ad proximum nobis Oppidũ deuentum sit, vbi cibo recreari poteris: neque enim ab Oppido longè aberant. At ille vix aliquantulũ viæ processerat, cùm linqui animo, ac viribus cœpit deficere. Quamobrem Ludouicus erga virum pietate commotus, vbi tantisper flexis genibus orauit: F. Angelum à Calamnia his vocibus compellat: Quid moraris, Angele? Panem Cubiculario è pera eroga, quo labentes vires refocillare queat. Cui Angelus, Heu Pater, ait, Nihil omnino est panis in pera: quod enim reliquum erat, totum hesterna die consumptum fuit. Tantùm crede, Fili (inquit Ludouicus, diligentiùs intuere, & panem procul dubiò reperies. Paret confestim Angelus: tametsi nullum in pera panem superesse; ipso rei experimento certum apud se haberet: Nam cùm primum illud Cubiculario deliquium accidit; frustrà totam peram diligentiùs perlustrauerat, num aliquod saltem panis frustulum, quo is refocillari posset, in ea lateret. Iterum tamen, vt Ludouico obtemperet, manticam explorat. Quid plura? Geminos in ea panes, recentes, è Carlo allatos, haud absque summa admiratione offẽdit, ac Cubiculario contribuit: quibus ille refectus, tam celeriter viribus conualuit:

Ludouicus Cubicularia e inopiã panem inuenit.

vt nulli

vt nulli planè habitandum sit; quin ij è Cœlo Angelorum ministerio allati, ac Ludouici Orationeà Deo impetrati, cælestem virtutem nacti fuerint. Quo sanè Deus, & Ludouici Sanctimoniam commendare: & quàm Diuinæ Prouidentiæ potiùs, quàm pecuniæ fidendum sit, non obscurè indicare voluit.

LIII. Atquanquam Ludouicus, quæ sibi, ac Sociis ad victum necessaria erant, quotidiana mendicatione compararet: veritus tamen, ne quis Cubicularium, tanquam quotidianæ illis annonæ Curatorem esse suspicaretur; quò longiùs non solùm à malo: verùm & ab omni mali suspicione abscederet: Cubicularium monet, vt altero saltem die illos præcedat: quò se, suosque totos à Dei prouidentia pendere ostendat. Illud verò Apostolicæ mentis propositum, quantoperè Deo gratum fuerit, illustriori is miraculo testatũ voluit. Integrum ferè diem Ludouicus cum Sociis Agrum Compotenensem, qui sub Principis Bisuniani ditione iacet, ieiuni peragrando consumpserant; diesque iam ad vesperum declinabat: cùm Socij ieiunio, fame, frigore, atque itineris labore confecti, vix vlteriùs progredi poterant; verbis illos Ludouicus cohortatur, néve animum despondeant, breui in quoddam hospitium, singulari charitate recipiendos affirmat. Nulla in lata planitie, niue vndique operta, domus, aut hospitium apparebat: cùm Socij Ludouico, Vbi nam (inquiunt) hic domus, vel hospitia sunt, vbi nihil præter quàm solum niue albescens cernitur? His Ludouicus; modica (inquit) fide præditi, quid de Dei prouidentia dubitatis? Paululum, cùm progressi fuissent; Tugurium luto, ac viminibus textum, ac paleis contectum, quale pauperum esse solet, extemplò sibi proximum vident. Quò cùm accessissent, Senem quendam grandæuum, ac vultu decorum in ianua cernunt; qui illis festiuè occurrens, hilari vultu Ludouicum complexus, omnes humanissimè excipit, & in tugurium ducit: vbi copioso igne instructo, quo illorum membra, niuium frigore rigentia, recreata fuêre: tum aqua temperatè callida in peluim infusa, priùs Ludouicum ad pedum lotionem inuitat: Qui cùm Socios velut magis charitatis indiguos præire voluisset; tum ipse postremo secutus est: quos Senex genuflexus, tam flagranti (vt videbatur) charitate, omnes eo pietatis officio prosequebatur; vt summam in eo voluptatem collocasse videretur. Posthæc cùm tantisper parato igne iterum membra refouissent, ad cœnam vocantur: mensaque benedicta, ad refectionem discumbunt: vbi ferculis, pauperum quidem more paratis, dulci tamen famis ambrosia conditis refocillantur. Stupebant Socij, Senẽ omnia tam promptè, tantáque vultus alacritate administrare, vt totus præ charitate colliquefieri videretur. Inde verò ad lectum paleis stratum deducti, suauissima ibi somni quiete, tota nocte perfruuntur.

Hospitium Ludouico, & Sociis, intermines apparet.

A Sene gratissime hospitio extipiuntur.

LIV. Manè verò illucescente, cùm iter facturi essent: Senex Ludouico seorsum ducto, prolixum cum eo colloquium habet: quo absoluto, cùm iam ab eo digressurus esset; illum tam charo discedentem amplexu prosequitur: vt vix ab eo diuelli posse videretur. Inde tandem abscedentes, necdum per iactum lapidis à Tugurio aberãt, cùm Angelus, Senis illius charitatem commemorans, Ludouico ait: Vah, Pater, quanta bonus ille Senex, hesterna die nos charitate excepit; quanta vultus illius hilaritas; quàm effusa liberalitas; vndenam, quæso, tanta, ac tam arcta tibi cum eo necessitas? Cui Ludouicus, Iamdudum (inquit) ille mihi est notus, ac diuturna necessitudine coniunctus. Equidem, Pater, (subdit ille, mirari non desino, qui factum fuerit: quòd cùm Senex ille mihi pedes lauaret, eos vix manu contingeret, quum protinus omnis ab iis languor, ac lassitudo abscedebat. Qualis vero, obsecro, ille panis erat! quales cibi! quàm sapidi, quàm grati saporis fuêre! Nunquam sanè meliores me gustasse memini. Deus benignissimus, & Senem, ac Tugurium benedictionibus accumulet. Cúmque hæc dicens se ad Tugurium conuertisset; vt illud Crucis signo benediceret: Tugurium, ac Senem euanuisse comperit; neque aliud, præterquàm latam planitiem, niue tectam, oculis intuetur. Quare magis animo obstupescens, tunc primùm Diuinum opus agnoscit: Cúmque non

humanis

humanis rebus cognata esse,quæ in Sene,& Tugurio hesterna die aspectauerat,sibi velut certum persuaderet: protinus ad Ludouici pedes prostratus,illum vehementer rogat: vt quis ille Senex esset, quidve cum eo colloquutus fuerit, aperiat. At Ludouicus, cùm primum illum Sanctæ Obedientiæ præcepto obstrinxit; ne vlli vnquam,eo superstite, quæ dicturus est,significet.Quid de Sene interrogas fili (inquit) Senex ille grandæuus, non mortalis homo: sed Petrus Apostolorum Princeps fuit, ad nos eo consilio à Deo Opt. Max. missus; vt defatigatos, corpore, & spiritu pariter recrearet: Nósque nullo vnquam tempore,inter Corporis seu Animi angustias pressos spe,ac plena in Deum fiducia deijci debere, diuina hac in nos collata benignitate doceret:Cæterùm, quæ is priuato,ac secreto colloquio mecum contulit, tam cælestia sunt; vt ea cuique passim communia esse non debeant: Inter hæc tamen nonnulla consolationis verba fuêre, quibus ad cœptum Reformationis opus strenuè prosequendum, animum auxit: hæc mihi inter alia inculcans. Perge Fili, bono animo esto.Deo siquidẽ hæc tua volũtas,ac propositum animi studium valde commendatur: viriliter age,ipse tuis votis sua benignitate non deerit; qua fiet, vt Pontifex te pacatus excipiat, & Familiæ propagandæ, locorumque extruendorum vltrò tibi facultatem impertiat.Hoc Ludouici sermone cælestique benigni hospitis liberalitate, tantam Socij animo erga Deum fiduciam concepére: vt omnem deinceps spem, ac cogitatum in eum proijcere, & ab eo bene omnia sperare sibi constanter in animum induxerint.

Petrus Apostolus Ludouicum ad Reformationis opus prosequendum cohortatur.

Ludouici Oratione vna deo vacuũ, plenum repetitur.

His tertium quoque à Cælo miraculum accessit, quo Deus, & præclara Ludouici merita declarare, & summam suam erga Pauperes sibi relictos,curam, ac liberalitatẽ illustrare voluit.In hoc enim itinere,cùm per Lucaniã cum Sociis graderetur,à pio quodam Hospite meritorio Campestri,qui Topinus cognominabatur,sub prandij horã ad refectionem euocatus,ab eo hospitio excipitur;qui cum illi, ac Sociis, commune acetarium,quo vescerentur,solo aceto intinctum apposuisset:Ludouicus parum olei, quo illud inungat,sibi afferri postulat. Cui Topinus, Postulationẽ certè Pater mi (inquit) proculdubio præoccupassem,vltróque Oleum dedissem,nisi illud hesterna die totum ita cõsumptũ fuisset;vt nec quicquã in vase Oleario reliquum superfuerit:Verùm si tantisper expectare lubet:illud nobis celeriùs ex Vrbe afferetur. At Ludouicus. Haud longiori (ait) mora, siue expectatione opus est: Vas diligẽtius perlustra,& oleũ reperies. Cui Stabularius:Quid tristitiã auges? Pater:nihil sanè mihi molesti° est,quã hoc me charitatis officio vobis satisfacere nõ posse:at nõ est, cur ad vas pergam; quandoquidem ego hisce manibus hesterna die totũ effudi.Ludouicus verò;Vade (inquit) & semel adhuc vas explora,& illud tibi, ac nobis proculdubio oleum dabit. Hospes verò cùm Ludouico potiùs morem gerere,quàm oleũ quærere,sibi in animũ induxisset:ad vas accedit, illudque ad os vsque oleo plenum cernit:quare miraculo obstupefactus, ac mente excedens, protinus exclamat:O Viri: ô Viri: accurrite:En miraculũ,en portentum.At Ludouicus illum obiurgans:Quid clamas? (inquit) obmutesce.Num ignoras,quæ à Dei Prouidentia nobis quotidie administrantur,assidua esse Dei miracula?Fortè beuè oleariũ vas antea non exploraueras.Vocẽ quidem tunc hospes ad Ludouici præceptum cohibuit:at post Ludouici discessũ,quotquot ad illud hospitiũ diuerterent,iis præclarum hoc diuinæ liberalitatis testimoniũ prædicabat.Veruntamẽ huic cælesti miraculo alterũ æquè illustrè adiunctum fuit,vt eo prioris miraculi veritas cælesti testimonio cõfirmata luculẽtior fieret.Vas enim illud olearium,quod vix vnius mẽsis spatio Domus vsui sufficere solebat,Diuino illo miraculo plenũ,tãto deinceps oleo abũdauit;vt nõ vno duntaxat mense,sed ad tertiũ,quartũ,& quintum vsq; mensem oleũ dederit.Id Topin° ipse Fratri Stephano à Frãcica,qui celebris inter Capucinos diuini Verbi Concionator fuit,dum Neapolim prædicationis gratia proficiscereretur, ac plerisq; aliis,velut rẽ summa admiratione dignã iureiurãdo nõ semel affirmauit: vt inde cunctis manifestũ esset,quàm profusa,tum in Ludouicũ, ac cæteros diuinæ Prouidẽtiæ alũnos,quã etiã in pios homines Dei benignitas,ac liberalitas eluceret.

L V.

Oleum in Vase diuina virtute, ob Ludouici merita multiplicatur.

His

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1532. 9. 14. 8.

LVI. His itaque Ludouicus è Cælo testimoniis clarus, Neapolim venit; vbi dum semel per Vrbem incedit, obuium sibi Nobilem quendam Adolescentem habet; qui cùm magnas inter animi angustias versaretur; simul ac Ludouicum conspexit, ab eo obnixè efflagitare cœpit, vt cælestem à Deo sibi opem suis precibus deposceret. Quem simulatque Ludouicus intuitus est: Æquo animo esto, (inquit) Fili: Ne extimescas, Deus rebus tuis aderit auxiliator, faustumque illis exitum imponet. Tu verò his solutus curis, B.P. Francisco nomina dabis; atque inter Tertij Ordinis Fratres, postremum diem claudes: nihil ille necdum de Tertia B. Francisci Regula amplexanda, sibi in animum induxerat. At cùm illi deinceps vniuersa, vti Ludouicus prædixerat, adamussim contigissent: (etenim breui eo solutus labore, Tertij Ordinis B. Francisci Habitum assumpsit:) Postremò quoque inter B.P. Francisci Filios, diem extremum obiit.

Nobili cuidã Adolescenti futura prænunciat.

LVII. Interea Tiberius Abbas, Ducis Nucerini Filius, iam Romam appulerat: paterníque literis Pontifici oblatis, de rebus Capucinorum seriò apud eum agebat: quorum mores, vitámque omni virtutum genere, ac Sanctimonia præstantem, cùm omni studio apud illum commendasset, præclaréque Pontificis animo insculpsisset: plurimorum illustrissimorum Virorum, qui Capucinorum rebus fauebant, ope, ac suffragio suffultus, ab eo tandem Excommunicationis, aduersùs eos latæ, reuocationem fert, ac Papalem eis benedictionem impetrat.

Tiberius Abbas Excommunicationis reuocationem à Pontifice impetrat.

LVIII. Vix Abbas optato Pontificis rescripto potitus fuerat; cùm Ludouicus Romam appellit, extemplòque vniuersa, quæ cum Pontifice gesta fuerant: prosperumq; rerum euentum, à Tiberio discit: cuius rei, vbi intimas Ludouicus Deo ex animo gratias fudit; mox cum Ludouico Forosempronianq, Generali Vicario, conceptum apud se de adeundo Pontifice consilium confert; quo maiorem sibi; suisque rebus constantiam, ac tranquillitatem conciliet. Nisi enim res (aiebat) ita cum Pontifice agantur, vt certum quendam, ac stabilem statum, nulli amplius mutationi obnoxium accipiant: semper inter fluctuantes vndas, ac procellas, quæ ex Ministri Generalis, ac reliquorum Ministrorum flatu in dies concitabuntur, irrequieti versabimur: neque vlla vnquam pace, aut tranquillitate fruemur. Quare, vt supremum his tandem finem imponamus, mihi consultiùs videtur; vt nostra cum Obseruantibus controuersia, accito Generali Ministro, coram Pontifice agatur, causaque vtrinque discussa definiatur. Probat Forosempronianus consilium, temporisque opportunitate captata, Ludouicus Pontificem adit: qui cùm, & ex Nucerini Ducis literis, & plurimorum sermone notam illius virtutem haberet; vix illum ad pedum oscula accedentem aspexit; cùm statim hilari vultu interrogat. Tu ne es Ludouicus Rhegiensis? Cui cùm ille, se indignum Dei, ac Sanctitatis seruulum esse dixisset: protinus humanissimè exceptum, iubet æquo animo esse: & quæcunque in animo gerit, omni cùm fiducia eloqui.

Ludouicus Pontificem adit, vt suam coram eo causam dicat.

LIX. Cui Ludouicus, Beatissime Pater (ait) Si nobis pro terrenis, aut corruptibilibus rebus esset concertatio; vel aduersùs sæculi Potestates pro agris, & fundis colluctaremur: haud sanè tanta contentione nobis dimicandum esset, aut Apostolica Sedes nostris altercationibus molestanda: sed cùm lis omnis, ac controuersia nostra de Regula sit, ad cuius obseruantiam iureiurando adstringimur; eaque neglecta, nulla nobis salutis spes reliqua esse possit: quandoquidem non cum aliis, præterquàm cum Obseruantiæ Patribus, qui eandem nobiscum Regulam sortiti sunt, nobis est disceptatio. Imperet Sanctitas Vestra, quoad illi bene visum fuerit, vt huc simul Generalis Minister, atque Ordinis Procurator conuenientes, si quas contra nos habent querimonias, coram Apostolica Sede exponant, nosque vicissim respondentes audiant: & si quidem iustas aduersùm nos querelas, ac exceptiones obtulerint, causam vincant; & Apostolica auctoritate litem obtineant.

Quòd ſi noſtræ non aſpernandæ rationes viſæ fuerint, iuſtiorémque nos cauſam defendere perſpectum ſit, ij quidem haud ægrè cauſæ iacturam patiantur: nos verò Apoſtolico iudicio ſuffulti tranquillis demum rebus fruamur.

Generalis Obſeruantiæ Miniſter

Honeſta prorsùs Pontifici res viſa eſt: quamobrem vtrunque, & Generalem Miniſtrum, & Procuratorem ad ſe opportunè ſimul cum Ludouico, ac Foroſemproniano, Generali Commiſſario, accerſitos interrogat: quid Ludouico, ac ſuis criminis inurant, quo ſe illorum aduerſarios prodant? At Generalis ſermonem exorſus, clandeſtinam ipſius; ac ſuorum ab Ordine diſceſſionem, & Apoſtaſiam primo loco opponit: tum Ordinis ſcandalum, ac turbationem inde exortam exaggerat: demum falſum Reformationis prætextum, quo vertiginis, atque inſtabilitatis ſpiritum tegunt, verbis mordacibus proſequitur. LX.

His criminum capitibus Ludouicus, annuente Pontifice, humillimè ſuo cuique ordine reſpondet. Et quod primo loco de clandeſtina ſui, ac ſuorum diſceſſione, & Apoſtaſia obiicitur, multiplici ratione diluit. Atque in primis ſæpè iteratam à ſe, & à Bernardino poſtulationem, Generali Miniſtro in memoriam reuocat; qua iuxta Apoſtolicum Diploma tria ſibi, ac ſuis, loca ad Reformationem apta, ab eo aſſignari priuatè, ac publicè petiêre: quàm is nihilominùs contempto Pontificis mandato, vſque adeò reiecit, vt duris etiamnum poſtulantes minis proſequeretur. Quòd ſi hæc illis (vt par erat) indulta fuiſſent, his contenti tranquillam inter eos vitam exegiſſent. Cùm verò hæc ipſi, quæ ab Apoſtolica Sede impetrauerant, ſibi palàm denegari conſpicerent: ſaltem vt ad Capucinorum Reformationem ſibi tranſmigrare liceret, voce, ac literis ab eo poſtulaſſe: nihil verò ea poſtulatione, præterquàm ipſius odium, ac maleuolentiam, qua ipſos quoque Tabellarios vinculis conſtringi imperaſſet, aſſecutos fuiſſe, commemorat. Quamobrem cùm ipſi ea omnia, quæ iuris præcepto neceſſaria eſſent, adamuſſim ſeruaſſent: nihil, neque à iure, neque à ratione diſſentaneum ſe egiſſe exiſtimant; cùm [illegible] ; ſibi apud Capucinorum Reformationem, ab Apoſtolica Sede approbatam, quæſierunt, [illegible]

Ludouicus ob icta crimina diluit.

LXI.

Cæterùm, quàm ab Apoſtaſiæ crimine, quod illis impingitur, longè abſint; id facilè præter ea, quæ dicta ſunt, declarare affirmat: quòd illos nemo, aut ſine habitu vagantes, aut abſque domicilio profugos, Orbem circumire viderit; ſed Apoſtolica auctoritate Capucinorum Familiæ aſſociati, in ea Regulari obſeruantiæ operam dederint. Moxque Ludouici Foroſemproniani Generalis Vicarij literas Pontifici offert, quibus ſe ſuosq; in Religionis gremium receptos, ſeque Generalem Commiſſarium in toto Neapolitano Regno, & Sicilia ſubſtitutum demonſtrat. LXII.

Quòd autem ad Ordinis Scandalum, ac turbationem ſpectat: quod ſecundũ criminis caput erat, Fruſtrà illud à Generali Miniſtro exaggerari, & ad crimen vocari autumat. Quædam enim (ait) ex ſententia Gregorij, Scandala deſpicienda ſunt, quæ ex bono oriũtur. Nam vt idem docet: *Si de veritate ſcandalum oritur; vtiliùs ſcandalum etiam permittitur; quàm veritas relinquatur.* Certè ſi propter Scandalum non datum, ſed acceptum bona ipſa deſerenda ſunt, cùm proborum virtutes malis Scandalum gignant, qui cùm ijs careant, earum aſpectum ferre non poſſunt: reliquum eſt, vt omnes à virtutibus abſtineant; neque bona paſſim ab hominibus agantur. Sed fatiùs eſt, Auguſtinum docentem audire: *Hoc non ita dicimus* (inquit) *vt ſi quiſquam ſcandalizatus fuerit de bonis operibus noſtris, ab eis deſiſtendum putemus.* LXIII.

Greg. Reg. lib. 9. ind. 4.

Idem in Ezechiel.

Scandala quæ timenda, & quæ deſpicienda.

Auguſt. epiſt 199. ad Eidit

Regularis obſeruantia (aiebat) Beatiſſime Pater, haud de eo genere bonorum eſſe cenſetur, quæ interdum prudenter relinqui, aut diſſimulari poſſunt: ſed bonum omninò neceſſarium eſt, à quo nullo vnquàm tempore nos dilabi oporteat. Quo fit, vt eò minùs hoc nos Scandalum mouere debeat, quòd illud nec legitimum, [illegible], quod à nobis vlla ratione vitandum ſit. LXIV.

Regularis Obſeruantia bonum eſt neceſſarium.

Poſtremò

Question 1 (continued)

(c) Find the value of $\int_{-1}^{1} f(x)\,dx$.

(d) Find the value of $\int_{-1}^{1} f(x)\,dx$.

Question 2

Let $f(x) = \dfrac{x^2 + 1}{x^2 - 1}$.

(a) Find the domain of f.

(b) Find the range of f.

(c) Find the equation of the horizontal asymptote of the graph of f.

(d) Find the equation of the vertical asymptote of the graph of f.

Question 3

Let $f(x) = \dfrac{x^2 + 1}{x^2 - 1}$.

(a) Find the domain of f.

(b) Find the range of f.

(c) Find the equation of the horizontal asymptote of the graph of f.

(d) Find the equation of the vertical asymptote of the graph of f.

tota causa Antonio Episcopo Portuensi, & Andreæ de Valle S. R E. Cardinalibus, quo res maiori cum prudentia, grauitate, ac stabilitate fierent, commissa; ab iis hoc anno Bulla edita fuerit, qua omnis interim molestia Capucinis inferri prohibetur: Capucinis quoque interdicitur, ne Obseruantium vllum in suum gremium recipiant, donec ea causa iudicata fuerit. Bulla autem hæc est.

Duobus Cardinalibus iis dirimenda à Pontifice cõmittitur.

Decretum à Cardinalibus editum

ANTONIVS Miseratione diuina Episcopus Portuensis, & Andreas eadem miseratione diuina tituli sanctæ Priscæ, Presbyteri S. R. E. Cardinales de Monte, & de Valle respectiuè vulgariter nuncupati; causarum, causæque, & causis inter partes infrascriptas suarum à Sanctissimo Domino Nostro Papa, viuæ vocis oraculo per eum nobis desuper facto Commissarij, & Compositores specialiter Deputati. Vniuersis, ac singulis Dominis Abbatibus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Scholasticis, Cantoribus, Custodibus, Thesaurarijs Succentoribus, Sacristis, tam Cathedralium, quàm Collegiatarum Canonicis, Parochialiumque Ecclesiarum Rectoribus, seu locum tenentibus eorundem, Plebanis, Viceplebanis, Capellanis, Curatis, & non Curatis, Vicarijs quoque perpetuis, ac Domini Nostri Papæ Cursoribus quibuscunque per Almam Vrbem, eiusque districtum, nec non Prouincias totius Calabriæ, Romaniæ, Marchiæque Anconitanæ, & alias vbilibet constitutas, & eorum cuilibet insolidum, ac illi, vel illis, ad quem, vel ad quos præsentes nostræ Literæ peruenerint, Salutem in Domino, & nostris huiusmodi, immò veriùs Apostolicis firmiter obedire mandatis. Noueritis qnod nuper Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus Noster. Dominus Clemens diuina Prouidentia Papa VII. causam, & causas, quæ, vt asseritur, sunt inter Religiosos Viros Ludouicum, ac Raphaëlem de Fossombruno, & Bernardinum Georgium, & Ludouicum de Rhegio, & nonnullos alios suos litis consortes in Prouincia Calabriæ Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium de Vita Eremitica Sancti Francisci ex vna: & Fratres Ordinis Minorum de Obseruantia eiusdem Sancti Francisci ex alia partibus, de, & super eo, quòd nonnulli Fratres dicti Ordinis Minorum de Obseruantia, certis ex causis eorum animum mouentibus à dicto Ordine recesserunt, & ad Vitam Eremiticam, siue Ordinem Eremiticum Sancti Francisci, accesserunt, & in illo Ordine Deo seruierunt, rebúsque alijs in actis causæ, & causarum huiusmodi latiùs deducendis, & illorum occasione partibus ex altera, summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicij, sola facti veritate inspecta, etiam manu Regia, & prout nobis meliùs videretur audiendas, cognoscendas, decidendas, finéque debito terminandas, & componendas, & concordandas vnà cum omnibus & singulis suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, cum potestate dictas, vtrasque partes, omnesque alios, & singulos sua communiter, vel diuisim interesse putantes, & in executione citationis per nos decernendæ, nominandos in Romana Curia, & extra eam etiam per edictum publicum, constito summariè, simpliciter & de plano, & extraiudicialiter de non tuto accessu in Romana Curia, & extra eam, citandi, ac illis, &

Digitized by Google

alijs quacunque auctoritate, & dignitate etiam Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, Cardinalatus honore fulgentibus, quibus, & quoties opus fuerit, etiam sub Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis etiam pecuniarijs, arbitrio nostro imponendis, applicandis, & moderandis, etiam per simile edictum inhibendi, inobedientesque, & rebelles, sententias, censuras, & pœnas prædictas incurrisse, & incidisse declarandi, aggrauandi, reaggrauandi, interdicendi, & quatenus opus sit, auxilium brachij secularis inuocandi: & alia quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, certis, prætensis literis per præfatum sanctissimum D. N. Papam eisdem Fratribus Ordinis Minorum S. Francisci de Obseruantia, seu illorum Ordini in Forma Breuis concessis, quarum tenores Sanctitas sua voluit haberi pro sufficienter expressis, & insertis, cæterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque eorundem præmissorum, & aliorum forsan de necessitate exprimendorum tenores, effectus, & compendia pro sufficienter expressis habere volens, Nobis viuæ vocis oraculo commisit, atque mandauit. Cuius quidem causæ, seu causarum huiusmodi commissione viuæ vocis oraculo, vt præmittitur, Nobis facta, & ad aures dictarum partium deuenta, fuimus pro parte vtriusque dictarum partium debita cum instantia requisiti, quatenus in causa, & causis huiusmodi procedere, & modo solito inhibere, literasque inhibitorias desuper necessarias, & opportunas, sub Excommunicationis, aliisque sententijs, censuris, ac pœnis Ecclesiasticis, ac pecuniarijs in Romana Curia, extra eam, & ad partes in forma solita, & consueta decernere, & concedere dignaremur. Nos igitur Antonius Episcopus, & Andreas Presbyteri Cardinales Commissarij, & Compositores præfati, attendentes requisitionem huiusmodi fore iustam, & rationi consonam: Volentesque inter partes prædictas æqualitatem (vt decet) seruare, ac dante domino iustitiam ministrare, vt tenemur, ac quidem in causa, & causis huiusmodi sic in Romana Curia coram Nobis indecisis pendentibus nihil sit in partibus per quemcunque attentandum, seu innouandum. Idcirco autem Apostolica Nobis viuæ vocis oraculo commissa, & qua fungimur in hac parte, Vos omnes, & singulos supradictos, & vestrûm quemlibet in solidum tenore præsentium requirimus, & monemus primò, secundò, tertiò, & peremptoriè. Vobisque nihilominus, & vestrûm quemlibet, in virtute S. Obedientiæ, & sub Excommunicationis pœna, quam in vos, & vestrûm quemlibet, si ea quæ vobis in hac parte committimus, & mandamus, neglexeritis, seu distuleritis contumaciter adimplere, Canonica monitione præmissa, quam ferimus in his scriptis, districtè præcipiendo, mandantes quatenus infra sex dierum spatium post præsentationem, seu notificationem præsentium vobis, seu alteri vestrûm factas, & postquam pro parte dictarum partium, seu alterius earum principalium vigore præsentium fueritis requisiti, seu alter vestrûm fuerit requisitus immediatè sequentes, quorum sex dierum, duos pro primo, duos pro secundo, & reliquos duos pro tertio, & peremptorio termino, ac monitione Canonica assignamus: ita tamen, quòd in his exequendis vnus vestrûm alterum non expectet, nec vnus pro alio, seu per alium se excuset; propterea accedendo, quo fuerit accedendum, Reuerendissimis, ac Reuerendis in Christo Patribus, & Domi-

nis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & quibuſuis alijs locorum Ordinarijs etiam Cardinalatus honore fungentibus ſub interdicto ingreſſus Eccleſiarum, eorumque, & cuiuſlibet ipſorum in ſpiritualibus, & temporalibus Vicarijs, ſeu Officialibus, Generalibus, cæterisque alijs Officialibus, Iudicibus, Commiſſarijs, Delegatis, Subdelegatis, Ordinarijs, Extraordinarijs quibuſcunque quacunque auctoritate fungentibus, & præſertim RR. ac Venerabilibus, ac Religioſis viris DD. Magiſtris Prouincialibus, Miniſtris, Generali, Procuratoribus, ac Fratribus, & Religioſis Ordinis Minorum de Obſeruantia S. Franciſci, ac Eremitis Ordinis Minorum eiuſdem S. Franciſci partibus hinc inde principalibus prædictis, omnibuſque alijs, & ſingulis quorum intereſt, intererit, aut intereſſe poterit quomodolibet in futurum, quibuſcunque nominibus cenſeantur, & quacunque præfulgeant dignitate, de quibus pro parte dictarum partium, ſeu alterius earum principalium fuerint requiſiti, ſeu alter eorum fuerit requiſitus: etiam ſub Excommunicationis, aliiſque ſententijs, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, ac duorum millium ducatorum auri de Camera pro vna parte Obſeruanti, & alia medietatibus Cameræ Apoſtolicæ irremiſſibiliter applicandorum ac perſoluendorum pœnis, quas in his ſcriptis ferimus; quasque quemlibet huiuſmodi noſtræ inhibitioni contrauenientem incurrere volumus ipſo facto; inhibentes, quibus & nos etiam tenore præſentium ſub ſimilibus cenſuris, & pœnis inhibemus, ne ipſi, vel eorum alter in cauſa, & cauſis huiuſmodi per ſe, vel alium, ſeu alios, publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, quouis quæſito colore, vel ingenio in vilipendium litis pendentia, ac iuriſdictionis noſtræ, immò veriùs Apoſtolicæ, aut in dictarum partium, vel alterius earum, earumque, & cuiuſlibet ipſarum iuris præiudicium, & grauamen, lite, & cauſa huiuſmodi; ſic coram nobis indeciſis pendentibus quicquam attentare, ſeu innouare; dictæque partes, videlicet dicti Fratres S. Franciſci de Obſeruantia eoſdem Fratres Eremitas eiuſdem Ordinis S. Franciſci, etiam dictos Ludouicum, & alios, qui à dicto eorum Ordine Obſeruantiæ receſſerunt, & dictam Eremiticam vitam adiuerunt, etiam ſub eo prætextu, quòd ad eorum Ordinem reuertantur, etiam vigore dictarum literarum eis, vt præmittitur in forma Breuis conceſſarum, realiter, vel perſonaliter cogere, ſeu in dicto eorum Ordine Regulari, Eremitorijs, & aliis locis moleſtare, inquietare, vel perturbare, & de eis reuocare cogere. Et è conuerſo dicti Fratres de Vita Eremitica S. Franciſci aliquos ex dictis Fratribus S. Franciſci de Obſeruantia recipere quouis modo audeant, ſiue præſumant, ſeu audeat, vel præſumat, donec, & quouſque in cauſa, & cauſis huiuſmodi per Nos, ſeu ſubrogandos noſtros fuerit determinatum, ſeu deciſum, aut alias concordatum, & compoſitum. Quod ſi ſecus factum fuerit, id totum reuocare, & in priſtinum ſtatum reducere, ac ad dictarum ſententiarum, cenſurarum, & pœnarum declarationem, illarumque aggrauationem, reaggrauationem, Interdicti Eccleſiaſtici appoſitionem, ac brachij Secularis inuocationem, ac alia grauiora procedere curabimus, iuſtitia mediante. Diem verò, ſeu dies inhibitionis, ſeu inhibitionum noſtrarum huiuſmodi, & quicquid in præmiſſis feceritis, ſeu aliquis veſtrùm fecerit, Nobis per veſtras patentes literas, aut inſtrumentum publicum harum ſeriem, ſeu deſignationem in ſe continentes, remiſſis præſenti-

bus,

bus, quantociùs poteritis fideliter intimare curetis. Absolutionem verò omnium, & singulorum, qui præfatam nostram Excommunicationis sententiam incurrerint, seu incurrerit, quoquo modo nobis, vel Superiori nostro tantummodò reseruamus. In quorum omnium, ac singulorum fidem, & testimonium præmissorum præsentes literas, siue præsens publicum instrumentum, huiusmodi nostram inhibitionem in se continentes, seu continens exinde fieri, & per Notarium publicum huiusmodi causæ coram Nobis Scribam infrascriptum subscribi, ac publicari mandauimus, Sigillorumque nostrorum, quibus in talibus vtimur, iussimus, & fecimus appensione communiri. Datum Romæ in Ædibus nostris successiuè, sub Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo quingenteſimo trigeſimo secundo. Indictione quinta, die verò Mercurij quartadecima Mensis Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Clementis, Diuina Prouidentia Papæ VII. Anno Nono. Præsentibus ibidem Venerabilibus Viris Dominis Pandulpho de Torto, & Bartholomæo Piperis Clericis, Romano, & Saluciarum, nec non Felice Morono, & Michaële Torrella Clericis, Firmano, & Romano respectiuè, testibus ad præmissa vocatis specialiter, atque rogatis.

Et ego Augustinus Matthei aliàs Clerici, Clericus Cameracensis Diœcesis publicus Apostolica, & Imperiali auctoritatibus Notarius, in Archiuio Romanæ Curiæ descriptus, & annotatus, quia dicta inhibitioni, omnibusque alijs præmissis, dum sic, vt præmittitur, successiuè agerentur, vnà cum prænominatis testibus præsens fui, & in notam sumpsi. Ideò hoc instrumentum huiusmodi nostram inhibitionem in se continens ex inde feci, suscripsi, & publicaui, signoque & nomine meis solitis, & consuetis, vnà cum præfatorum Reuerendissimorum DD. Cardialium Sigillorum appensione signaui in fidem præmissorum rogatus, & requisitus.

Locus Signi Notarij

Locus Sigilli appensi

Locus alterius Sigilli appensi.

LIX. Interea illustrioribus quibusdam Viris apud Pontificem agentibus, Breue illud à Generali Ministro impetratum, quo is Ludouicum Rheginum, ac cæteros Calabros oppetebat, nouo edito Diplomate, à Pontifice reuocatur. Cardinales quoque, quibus ea causa demandata fuerat, cùm Pontificis animum optimè erga Religionem affectum agnouissent: rebus ad communem concordiam redactis, omnibusque in pristinum restitutis, huic controuersiæ hoc anno finem tandem imponere videntur.

LX. Posthæc Franciscus Aëfinus, Vir, (vt diximus) inter Obseruantiæ Patres, vita

nis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & quibuſuis alijs locorum Ordinarijs etiam Cardinalatus honore fungentibus ſub interdicto ingreſſus Eccleſiarum, eorumque, & cuiuſlibet ipſorum in ſpiritualibus, & temporalibus Vicarijs, ſeu Officialibus, Generalibus, cæterisque alijs Officialibus, Iudicibus, Commiſſarijs, Delegatis, Subdelegatis, Ordinarijs, Extraordinarijs quibuſcunque quacunque auctoritate fungentibus, & præſertim RR. ac Venerabilibus, ac Religioſis viris DD. Magiſtris Prouincialibus, Miniſtris, Generali, Procuratoribus, ac Fratribus, & Religioſis Ordinis Minorum de Obſeruantia S. Franciſci, ac Eremitis Ordinis Minorum eiuſdem S. Franciſci partibus hinc inde principalibus prædictis, omnibuſque alijs, & ſingulis quorum intereſt, intererit, aut intereſſe poterit quomodolibet in futurum, quibuſcunque nominibus cenſeantur, & quacunque præfulgeant dignitate, de quibus pro parte dictarum partium, ſeu alterius earum principalium fuerint requiſiti, ſeu alter eorum fuerit requiſitus: etiam ſub Excommunicationis, aliiſque ſententijs, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, ac duorum millium ducatorum auri de Camera pro vna parte Obſeruanti, & alia medietatibus Cameræ Apoſtolicæ irremiſſibiliter applicandorum ac perſoluendorum pœnis, quas in his ſcriptis ferimus; quasque quemlibet huiuſmodi noſtræ inhibitioni contrauenientem incurrere volumus ipſo facto; inhibentes, quibus & nos etiam tenore præſentium ſub ſimilibus cenſuris, & pœnis inhibemus, ne ipſi, vel eorum alter in cauſa, & cauſis huiuſmodi per ſe, vel alium, ſeu alios, publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, quouis quæſito colore, vel ingenio in vilipendium litis pendentiæ, ac iuriſdictionis noſtræ, immò veriùs Apoſtolicæ, aut in dictarum partium, vel alterius earum, earumque, & cuiuſlibet ipſarum iuris præiudicium, & grauamen, lite, & cauſa huiuſmodi; ſic coram nobis indeciſis pendentibus quicquam attentare, ſeu innouare; dictæque partes, videlicet dicti Fratres S. Franciſci de Obſeruantia eoſdem Fratres Eremitas eiuſdem Ordinis S. Franciſci, etiam dictos Ludouicum, & alios, qui à dicto eorum Ordine Obſeruantiæ receſſerunt, & dictam Eremiticam vitam adiuerunt, etiam ſub eo prætextu, quòd ad eorum Ordinem reuertantur, etiam vigore dictarum literarum eis, vt præmittitur in forma Breuis conceſſarum, realiter, vel perſonaliter cogere, ſeu in dicto eorum Ordine Regulari, Eremitorijs, & aliis locis moleſtare, inquietare, vel perturbare, & de eis reuocare cogere. Et è conuerſo dicti Fratres de Vita Eremitica S. Franciſci aliquos ex dictis Fratribus S. Franciſci de Obſeruantia recipere quouis modo audeant, ſiue præſumant, ſeu audeat, vel præſumat, donec, & quouſque in cauſa, & cauſis huiuſmodi per Nos, ſeu ſubrogandos noſtros fuerit determinatum, ſeu deciſum, aut alias concordatum, & compoſitum. Quod ſi ſecus factum fuerit, id totum reuocare, & in priſtinum ſtatum reducere, ac ad dictarum ſententiarum, cenſurarum, & pœnarum declarationem, illarumque aggrauationem, reaggrauationem, Interdicti Eccleſiaſtici appoſitionem, ac brachij Secularis inuocationem, ac alia grauiora procedere curabimus, iuſtitia mediante. Diem verò, ſeu dies inhibitionis, ſeu inhibitionum noſtrarum huiuſmodi, & quicquid in præmiſſis feceritis, ſeu aliquis veſtrùm fecerit, Nobis per veſtras patentes literas, aut inſtrumentum publicum harum ſeriem, ſeu deſignationem in ſe continentes, remiſſis præſentibus,

bus, quantociùs poteritis fideliter intimare curetis. Absolutionem verò omnium, & singulorum, qui præfatam nostram Excommunicationis sententiam incurrerint, seu incurrerit, quoquo modo nobis, vel Superiori nostro tantummodò reseruamus. In quorum omnium, ac singulorum fidem, & testimonium præmissorum præsentes literas, siue præsens publicum instrumentum, huiusmodi nostram inhibitionem in se continentes, seu continens exinde fieri, & per Notarium publicum huiusmodi causæ coram Nobis Scribam infrascriptum subscribi, ac publicari mandauimus, Sigillorumque nostrorum, quibus in talibus vtimur, iussimus, & fecimus appensione communiri. Datum Romæ in Ædibus nostris successiuè, sub Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo quingenteſimo trigeſimo secundo. Indictione quinta, die verò Mercurij quartadecima Mensis Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Clementis, Diuina Prouidentia Papæ VII. Anno Nono. Præsentibus ibidem Venerabilibus Viris Dominis Pandulpho de Torto, & Bartholomæo Piperis Clericis, Romano, & Saluciarum, nec non Felice Morono, & Michaële Torrella Clericis, Firmano, & Romano respectiuè, testibus ad præmissa vocatis specialiter, atque rogatis.

Et ego Augustinus Matthæi aliàs Clerici, Clericus Cameracensis Diœcesis publicus Apostolica, & Imperiali auctoritatibus Notarius, in Archiuio Romanæ Curiæ descriptus, & annotatus, quia dictæ inhibitioni, omnibusque aliis præmissis, dum sic, vt præmittitur, successiuè agerentur, vnà cum prænominatis testibus præsens fui, & in notam sumpsi. Ideò hoc instrumentum huiusmodi nostram inhibitionem in se continens ex inde feci, suscripsi, & publicaui, signoque & nomine meis solitis, & consuetis, vnà cum præfatorum Reuerendissimorum DD. Cardialium Sigillorum appensione signaui in fidem præmissorum rogatus, & requisitus.

Locus Signi Notarij

Locus Sigilli appensi

Locus alterius Sigilli appensi.

LIX. Interea illustrioribus quibusdam Viris apud Pontificem agentibus, Breue illud à Generali Ministro impetratum, quo is Ludouicum Rheginum, ac cæteros Calabros oppetebat, nouo edito Diplomate, à Pontifice reuocatur. Cardinales quoque, quibus ea causa demandata fuerat, cùm Pontificis animum optimè erga Religionem affectum agnouissent: rebus ad communem concordiam redactis, omnibusque in pristinum restitutis, huic controuersiæ hoc anno finem tandem imponere videntur.

LX. Posthæc Franciscus Aëfinus, Vir, (vt diximus) inter Obseruantiæ Patres, vita

Fig. 1. Lateral view of the skull of *Ceratosaurus nasicornis* Marsh, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 2367. Fig. 2. Lateral view of the skull of *Allosaurus fragilis* Marsh, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5753. Fig. 3. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 4. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 5. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 6. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 7. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 8. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 9. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 10. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 11. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 12. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 13. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 14. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 15. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 16. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 17. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 18. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 19. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 20. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 21. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 22. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 23. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 24. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 25. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 26. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 27. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 28. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 29. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 30. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 31. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 32. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 33. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 34. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 35. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 36. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 37. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 38. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 39. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 40. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 41. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 42. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 43. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 44. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 45. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 46. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 47. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 48. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 49. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 50. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 51. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 52. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 53. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 54. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 55. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 56. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 57. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 58. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 59. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 60. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 61. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 62. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 63. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 64. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 65. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 66. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 67. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 68. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 69. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 70. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 71. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 72. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 73. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 74. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 75. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 76. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 77. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 78. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 79. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 80. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 81. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 82. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 83. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 84. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 85. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 86. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 87. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 88. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 89. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 90. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 91. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 92. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 93. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 94. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 95. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 96. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 97. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 98. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 99. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117. Fig. 100. Lateral view of the skull of *Tyrannosaurus rex* Osborn, Museum of Comparative Zoology, Harvard University, No. 5117.

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1533. 10. 15. 9.

I. VERIORIS Anni triumphus, de potissimo Reformationis aduersario, à Ludouico Rhegino diuina virtute reuectus, hunc annum millesimum quingentesimum trigesimum tertium afflictæ Reformationi lætum, ac hilarem præstat, plurimorúmque ex his, qui in Obseruantium familiæ ardentiori Reformationis studio tenebantur, reique exitum suspensi expectabant, animos commouet; vt dubitationem omnem ab animo expellentes, quæ de ipsius Reformationis occasu oriri poterat; moraque omni abrupta, ex variis Prouinciis ad Capucinos conuolarent. At neque ex sæcularibus viris pauci, mundi exuuiis depositis, hoc tempore melioris huius vitæ tyrocinium complectuntur. Inter quos vita, ac virtute illustres fuêre F. Petrus Lusitanus, F. Humilis Offidanus, F. Antonius itidem Lusitanus, & F. Iacobus Hispellensis; quorum virtutes, ac præclara apud Deum merita alibi explicanda erunt.

II. Dum igitur Capucinorum Religio, propter optimum Pontificis animum, ad Reformationem propensum, nonnulla rerum pace, ac tranquillitate frueretur: Stygius ille incola, cui mille nocendi artes, quique mille oculis ad nouæ Reformationis perniciem, ac interitum inuigilabat, in ipsa pace belli insidias struit, ac velut serpens silentio mordens, sub præstãtioris boni prætextu, in omnium ferè Fratrum animis, velut Cæleste semen, impatientem quandam Martyrij cupiditatem immittit. Atque adeò in hoc studium eorum animos accendit: vt vix à Ludouico retineri possent, quominùs ad Infidelium plagas vnà omnes se conferrent. Hi porrò cùm B.P. nostri Francisci, qui in ipso Ordinis exordio, Fratres ad infidelium plagas transmisit, exemplo potissimùm eò adducerentur: tum etiam postremo Regulæ capite allicerentur, quo Fratres ad Martyrij coronam prouocantur. Eo fiebat, vt cùm omnes Euangelicæ perfectionis studio tenerentur: cuncti etiam Martyrij desiderio flagrarent: neque ab ea cupiditate facilè animum reuocare possent. Mira profecto, ac callida Dæmonum ars hæc, & versutia fuit, qui cùm nulla Aduersariorum vi hactenus Reformationem deijcere potuissent, virtute eam debellare parant: & sub specioso Martyrij titulo ad funera rapere festinant. Ita quippe dolosi hostes ex virtute capiunt, quod in Religionis damnum, & perniciem vertant. Quid Martyrio Sanctiùs? Quid præstantiùs? Quid optabiliùs? Ad quod magna, & accumulata virtus, huius tempestatis Fratres suapte natura propensos redderet: sed cùm alia tuendæ, ac propagandæ Religionis, alia Martyrij subeundi tempora distinguenda sint; ij callidè tempora confundunt, quodque in virtute diuinum, ac maximè spectandum est, perturbant; quò facilius Reformationem ad interitum rapiant. Haud sanè parua hæc Tentatio fuit, quæ Ludouico non mediocre negotium facessit; quò Fratres suauiter demulceret, iisque verbis prudentibus persuaderet, id quidem suo tempori reponi; priùs tamen Reformationis corpus constituendum, ac confirmandum esse: ne si optimis viris, velut neruis, atque ossibus destituatur; protinus concidat, ac intereat. Ac propterea eam Cacodæmonis esse artem, ad Reformationis internecionem ab eo excogitatam: vt sub specioßissimo titulo subtractis vndique iis, qui sua prudentia, consilio, ac virtute vtiles esse possent, de Religione triumpharet. His verbis Ludouicus, vix ardens Fratrum studium, quo ad martyrium ferebantur, compescere valuit.

Capucini Fratres Martyrij desiderio flagrantes compescuntur.

III. Verùm vbi sinuosus Serpens, nihil se aduersùs Reformationem

callida

opportunè, importunéque, iuxta Apoſtoli conſilium, id tandem impetrat, vt Dei Verbum, ſemel, aut iterum publicè pro ſuggeſtu proponat.

VIII. Res hîc haud ſilentio prætereunda accidit; quæ cùm ad eorum diſciplinam ſpectet, qui curioſiùs Dei Verbum populis proponunt, eò lubentiùs noſtris perpendendam offerimus. Cùm enim Bernardinus, humani nonnihil hoc tempore paſſus, vt aliquam ſibi apud populum, exiſtimationem compararet, qua prioris repulſæ maculam abſtergeret: Vrbemque literarum ſtudiis, maximiſque ingeniis præclaram faciliùs ad ſe alliceret, ſermonem ornatiſſimo ſtilo, ac Rhetorum præceptis, & lenociniis, quibus apprimè eruditus erat, comptum, ac efflorescentem compinxiſſet; in quo ſummum ingenium oſtentaret: Dei tamen conſilio factum eſt, vt nulli ferè eo dicendi genere ſatisfecerit: ita vt quos Rethoricæ Artis ſalibus ad ſe attrahere ſtuduerat, iiſdem potiùs à ſe depelleret. Diuinum mox Bernardinus iudicium agnoſcit; cúmque rem à Deo procul dubiò idcirco profectam intelligeret; vt eò minùs humanæ ſapientiæ verbis confideret, mox ſtilum mutat, ornatiorique illo dicendi genere prætermiſſo, alterum ſermonem ſimplici quidem ſtilo: ſed Apoſtolico ſale, ac Spiritu conditum, quem non Rhetorum voces; ſed feruens oratio, & lachrymæ eidem genuerant, pro ſuggeſtu proponit; quem ſimulatque Vrbis ciues prægustarunt, Cæleſtiſque Sapientiæ donum, ac vim, quæ ex illius Prædicatione emanabat, illi è Cœlo inditam præſensêre; tanto deinceps ſtudio, atque auiditate Vrbs tota ad eum audiendum confluere viſa eſt; vt cui nuper, velut obſcuro, ſuggeſtum negauerant, hunc deinde tanquam Dei Apoſtolum prædicantem audirent. Quamobrem diutiùs in ea Vrbe demorari cogitur; quo tempore Vrbe ipſa poſtulante, extra Vrbem Monaſterium extruit, plurimoſque ibi Chriſto, & Religioni liberos parit.

Panormitani curioſæ Bernardini prædicationi deſſicium, velut ſipo ſtolum admirantur.

IX. Hinc digreſſus, Catanam Siciliæ Vrbem, B. Agathæ reliquiis, velo, ac patrocinio illuſtrem proficiſcitur: in qua & Dei Verbum ingenti Vrbis fructu diſſeminat, & tertium apud Siculos Conuentum ædificat. Cúmque plura in ea Inſula loca ædificanda depoſcerentur: quandoquidem Calabrorum Fratrum Familia, quæ etiamnum exigua erat, iis complendis non ſufficiebat, Ludouico Rhegino Bernardinus per literas ſignificat: Meſſem quidem multam ea in Regione ſibi offerri, paucos verò Operarios adeſſe, qui in Meſſe colligenda laborent. Ludouicus verò ad Foroſempronianum Generalem Vicarium ſcribens aliquos ad ſubſidium poſtulat, qui Siculam vineam, fructui maturam, excolant, in eaque Religionem proſeminent. His ille literis permotus nonnullos hoc anno eò Prædicatores tranſmittit: quorum opera, ac labore, non modò in Sicilia, ſed etiam in vtraque Apulia, Religionis ſemen diffunditur.

Panormi, & Catanæ Monaſteria conſtruuntur.

X. His itaque Religionis initiis proſperè in Calabria, ex Dei benignitate efflorescentibus, Ludouicus Foroſempronianus, cùm ob Pontificis in nos humanitatem, Romæ res in tuto poſitas, ac velut in portu quieſcere exiſtimaret; vndique ex Sicilia Optimatum literis accerſitus, ad Siculos proficiſci cogitat: quò & Religionis profectum diligentiùs inſpicere, & opportunum rebus præſidium adferre queat. Quapropter cum ſocio iter aggreſſus, cum ad fretum Siculum peruenisſet: Nauigium, quo illud traiicere parabat, à præterfluente vnda, atque aduerſa tempeſtate; ſemel, atque iterum ad litus reuectum, nautas omnes admiratione afficit, quibus res prorſus inſolita videbatur. Idipſum cùm tertiò Nautæ captato vndarum fluxu, tentaſſent: tertiò quoque furioſiùs ab vndarum fluctibus ad litus reiecti fuêre. Verùm dum opportunum Nautæ iterum transfretandi tempus expectãt: en Ludouico per litus incedenti è Romana Vrbe à Tabellario literæ perferuntur, quibus certior fit grauiſſimum toti Religioni periculum imminere, niſi Romam ſumma cum feſtinatione redeat.

Ludouicum Foroſemp. Siculam profectionem parat.

XI. His Ludouicus literis acceptis, tunc primùm Dei conſilium animaduertit, quo illũ à Siculæ profectione abſterrebat: atque ſummoperè admirans, nulla interpoſita

Ludouicum Romam reuocatur.

mora,

mora, Romam celeriùs reuertitur; vbi perturbatissimum rerum statum, Religionémque summo in discrimine fluctuantem offendit. Generalis namque eorum, qui de Obseruantia nuncupantur, Minister, omnes in Capucinos, à quibus se grauiter læsum existimabat.

Generalis Minister de Obseruantia Capucinos sibi subiicere, quibus rationibus conetur.

fice aperuisset; impugnationis arcus intendens, captata Ludouici absentiâ, Capucinos sibi subiicere; quò faciliùs illos tandem è medio tolleret, nonnullis rationibus nitebatur, quarum potissimam ex Bulla vnionis Leonis Decimi, sibi vendicabat; qui cùm Generalem Ministrum Ordinis Minorum de Obseruantia totius Ordinis Generalissimum constituerit, eidemque Primatum in toto Ordine contulerit, haud æquum est, Capucinorum Reformationem, quæ Apostolico edicto Minorum Conuentualium potestati subiicitur, ab ipsius subiectione liberam esse; cùm & ipsi Conuentuales, à quibus Capucini dependent, ipsum Superiorem habeant, ac B. P. Francisci Successorem agnoscant. Vim porrò huius argumenti ex Regulæ præscripto augebat: quæ cùm B. Francisco, ac Successori suo parendum præcipiat, idque Apostolica Declaratione certum sit, Generalissimum Obseruantium Ministrum verum B. P. Francisci Successorem esse: inde Capucinos quoque, si veri Regulæ Obseruatores censeri volunt, Generalissimo parere: atque illi subiectos esse debere affirmabat.

Hinc pleraque, velut consectanea cœpit obtendere. Primum, vt Capucini quadratum Caputium deponerent: ne Religionis Corpus, quod homogeneum, ac sibi simile esse debet; hetherogeneum, ac monstruosum, velut à seipso dissimile constituatur: negabatque Beatum P. Franciscum quadrato Caputio aliquando vsum fuisse; nisi forte eo tempore, quo propriis vestibus coram Episcopo Assisiate exutus, rustico illo sago indutus fuit, cui pastorale Caputium quadratum coniunctum erat. Illud præterea, tanquam iure ipso supremæ Generalissimi auctoritati debitum prætendebat: vt Obseruantes quoscunque ad Capucinorum Reformationem euolantes impedire, ac reuocare posset, quacunque non obstante Pontificis facultate, viuæ vocis oraculo illis concessa, quæ cùm in Ordinis perniciem tendat; inde subreptitiam esse contendebat. Ab ea verò quamplurima Ordinis Scandala emergere, pluribus ostendere nitebatur. Primum: Nam experientia teste, se didicisse aiebat; cùm primùm Capucini in Vrbibus apparuêre; Ordinis existimationem diminutam esse, populosque ficta illa Sanctitatis imagine fascinatos, priori, ac consueta suos veneratione, ac pietate deseruisse; & ad Capucinos vberiori eleemosynarum copia accurrisse. Quo fiebat, vt & apud suos omnia penuria laborarent, & sæculares homines nouæ illius Reformationis aspectu à suis abducti, spiritualium colloquiorum, Prædicationum, Confessionum suffragiis, atque aliis spiritualibus solatiis, quæ iis antea administrari solebant, maximo, ac communi detrimento carerent. XIII.

Generalis Ministri de Obseruantia contra Capucinos, Acta.

Addebat præterea, Noua hac Capucinorum Reformatione Prælatorum Ordinis non parum auctoritatem minui, ac etiam deludi: Cùm ij, qui ob delictum aliquod iure à suis Superioribus castigandi erant, vt iustam punitionem effugerent, statim ad Capucinos sub Reformationis prætextu migrarent. Illi verò cùm vniuersos absque discrimine reciperent, non hominum Reformatorum Congregationem; sed turpem omnium improborum, ac flagitiosorum asylum, ac lernam construerent. Postremò tam ignobilem, tamque indignam leuissimorum hominum nubem Ecclesiæ Dei prorsùs inutilem, imò tenebras offundentem; dispergendam, nedum ferendam esse clamitabat. XIV.

His simul conglobatis rationibus, ex quibus aliquæ nonnullam veri speciem præseferrent, [illegible]s Generalis plurimorum Cardinalium, ac aliorum illustrium Virorum, qui Obseruantium partibus fauebant, ita aures oppleuerat, vt hæc ad Pontificem perlata, atque à potentioribus Viris Obseruantium fautoribus ardentiùs apud eum exaggerata, nonnihil illius animum commouerint. XV.

Hæc vbi

id maximè in Capucinorum Reformatione locum habet: quæ cùm extra Obseruantium Ordinem, Apostolica auctoritate emerserit, Ordinis vnitatem neque augere, neque minuere vllo modo potest. Quòd verò quadratum Caputium non è rustico illo sago, sed ex solida, & constanti Beati Patris Francisci Institutione prodierit, pluribus argumentis, ex [illegible] tũ ex antiquis Reliquiarum, ac Imaginum monumentis hausti, facilè demonstrat. At neque eos adeò in quadratum Caputium inuehi debere subiiciebat, cùm eo Obseruantium Ordo se discrimine à Capucinorum Reformatione secernat. Cùm enim ipsi Amadeos, qui inter co[illegible] Reformatorum nomen sibi vendicauerant; Calepodia deponere compulerint; vt ab eorum Familia signo aliquo dignoscerentur: quid ipsi Capucinos inuant; qui quadratum Caputium, quo ab Obseruantium Familia discernantur, sibi deferendum eligunt? præsertim cùm illud ex Auctoris institutione acceperint?

Quadratum Caputium à ceteris vendicatur.

Aliud porrò Consectaneum, quo aduersùs Apostolicum Decretum id sibi iuris competere obtendebat; vt suos à Reformationis ingressu impedire, atque ingressos reuocare posset, ad Apostolicum Tribunal examinandum refert. In al- XVII.

Ea namque scandala, quæ vel ex existimationis, aut venerationis suorum diminutione, vel ex eleemo[illegible]rum penuria erumpere contendebat, non ex Capucinorum conspectu, aut vi[illegible] manare ostendit:

Honor, aliæue ceteræ vtilitates virtutem sequuntur.

Honor enim virtutem, velut vmbra sequitur: atque his, qui perfectè Seraphicam Regulam colunt, ex Dei pacto piorum eleemosynæ deesse non possunt. Fruſtrà verò Missarum, Prædicationum, Confessionum, ac colloquiorum spiritualium, apud suos iacturam, velut scandalum eum opponere affirmat; hæc enim cùm ex populi delectu, ac cuiusque animo, ac pietate pendeant, nulli iustam querimoniæ causam præbent, si ab iis aliquando populus ad alios deflectat. Id verò eò minùs Obseruantes Capucinis imponere debent; qui nec audiendis Confessionibus vacant: Et cùm Monasteria ab Vrbibus remota, ac solitaria elegerint: Ecclesiásque angustas habeant: in his minùs Prædicationi incumbunt.

Illud præterea, quod obiiciebatur. Ob Capucinorum Reformationem Ordinis auctoritatem minui, & flagitiosos quosque inter eos indiscriminatim recipi; ad examen, & rei veritatem prouocat. Cùm enim ex iis, qui eatenus ex Obseruantibus, ad Capucinos accesserant, nemo infamis, nemo delicti reus, flagitiosus nemo esset, qui Ordinis disciplinam effugeret; sed omnes propriæ Reformationis studiosi, omnes ad Regularem Obseruantiam anhelantes, omnes virtutum æmulatores existerent; omnes denique vitæ probitate, atque integritate florerent: gratis id illis criminis loco impingi retorquet. XVIII.

Postremò quòd Reformationem, velut infructuosam, & Dei Ecclesiæ inutilem prorsus è medio tollendam inclamat, in eo non suum, sed Dei ipsius iudicium, ac sententiam expectandam esse, respondet. Is namque si Reformationis germen in Agro Dominico sterile, ac infructuosum esse deprehenderit, breui vel diuina virtute obtruncandum, vel suomet vanitatis pondere dilabendum esse, non dubitat. At si diuinum ea virgultum fuerit, à cæleſti Agricola plantatum: cùm Dei plantatio, nec sterilis, nec infœcunda esse possit; fruſtrà illum omnes suas in eam [illegible]rere, atque omnes neruos intendere, seriùs monet; quos potiùs emarcescere, ac euanescere oporteat, vt Dei voluntas, ac consilium integrum maneat. XIX.

Dei plantatio nunquam infructuosa.

Dum res hac in altercatione versarentur, Generalis, vt prætensam iurisdictionis in Capucinos potestatem possessione quadam firmaret; facti viam aggredi parat: ac geminas Reformationis Columnas, & inuictos Capucinorum Heroas sibi infestos; XX.

nimirum

nimirum Ludouicum Romæ, Bernardinum verò Georgium in Calabria è medio tollere, ac carceri mancipare cogitat. Quapropter missis in Calabriam ad Prouincialem Ministrum literis, illum vbicunque id commodè, & absque tumultu fieri poterit, detinendum iubet: ipse verò Ludouicum Romæ sub dolosa familiaris colloquij specie, quod sibi de rebus grauibus, ac iucundis, cum eo incundum fingit, ad se per Fratres accersit. Ludouicus eo nuncio accepto, quandoquidem sub illo verborũ melle virus aliquod latere, haud leuiter suspicabatur: rem cũ illustri, ac potẽti quodã Viro Religionis amicissimo, cuius nomen consultò prætereo; opportunè confert: qui cùm ob auersum Generalis animum, mali quidpiam inde Ludouico oriri pertimesceret: illum protinus ab eo colloquio reuocare nititur. At Ludouicus veritus, ne si Generalis congressum recusaret, is magis in Reformationem excandesceret: hoc pacto cum viro conuenit; vt se quidem manè ad Generalem Ministrum conferret; quòd si ante meridiem ad ipsum non redeat, id certissimum signum fore sciat, mali aliquid sibi à Generali Ministro machinatum fuisse.

Generalis Minister Ludouicum Forosemp. in carcerem trudit.

XXI. Hoc ita condicto, Ludouicus statuto tempore Generalem Obseruantiũm Ministrum adit: nec illum fefellit opinio: Generalis enim, cùm in Ludouicum manus iniicere, cúmque carceri tradere decreuisset; valida Fratrum manu ad se accita, aduentantem turbato aspectu excipit: cúmque asperrimis illum verbis obiurgasset, quòd noua illa Caputij forma tantas in Ordine procellas commoueret: extemplò illi violenter Caputium ab Habitu dissui imperat, dissutúmque summa indignatione à se longiùs proiicit, ac mille in illud conuitia iactans, Ludouicum mox in carcerem detrudi iubet.

XXII. Interea meridiano tempore elapso, cùm Vir Nobilis Ludouicum iuxta condictum tempus minimè rediisse cerneret: oppidò illum à Generali detentum esse ratus, magna famulorum caterua stipatus ad Aræ cœli Conuentum, in quo tunc Generalis residebat, accedit. Ibi Generali Ministro accersito: cùm ab eo, quid de Ludouico Forosemproniano Capucino, quem eò accessisse nouerat, actum esset, percontaretur: Generalis, se Ludouici omninò ignarum præbet, factúmquè omni studio celare conatur. At Vir illustris Generali. Mihi (inquit) certum, ac liquidum est, Ludouicum huc non pridem aduenisse: neque hinc deinceps egressum certo certiùs constat: Iam verò, quandoquidem cum eo graue mihi negotium peragendum est: vt illum huc aduocandum cures, etiam, atque etiam rogo. Generalis porrò factum dissimulans, Ludouicum statim inquiri iubet. Fratres quoque qui Generalem Ministrũ comitabantur, anxiam rei sollicitudinem simulantes, Ludouicum mox, an in domo sit, se explorare fingunt. At Ludouico nullibi reperto, Viro persuadere conantur, illum è Conuentu abscessisse. Verùm is, cùm Generalis, & Fratrum simulationem animaduerteret, nonnihil excandescens, ait. Quid tot vobis strophis opus est? Num viuum illum sepulturæ tradidistis; vt inde erumpere nequeat? Eia quàm primùm mihi illum reddite, ne eum mihi mea vi, ac potestate reddã. At Generalis cùm se sub dio agere, ac factum Virum non latere cerneret: illius maximè potentiam veritus, illicò Ludouicum accersiri iubet, ac vinculis solutum Viro restituit: hoc pacto Generalis Ministri consilio deluso, Ludouicus liber ad suos redit: Atque hæc quidem erga Ludouicum, Romæ acta feruntur.

Ludouicus à potenti Viro è carcere liberatur.

XXIII. Bernardinus autem, dum hoc ipso tempore Siculas oras peragrat, Messanã venit: vbi cùm nulla Capucinorum Conuentus, necdum fundamenta iacta essent; ad Minores Obseruantes, velut familiares, hospitij causa diuertit. Iam Generalis Ministri eò edictum de ipso in vincula coniiciendo peruenerat. Quamobrem Guardianus eam temporis opportunitatem nactus, illum comprehendendum curat, comprehensúmque in carcerem trudit. At qui hominum consilia dissipat, quæ aduersùs cælestè consilium pugnant, Generalis quoque Ministri, & Guardiani cogitationes à recto iusti tramite aberrantes dispergit; Bernardinúmque velut miraculo è carcere liberat.

Bernardinus Georgius Messana Generalis iussu in carcerem detruditur.

Erat Carceri, in quo Bernardinus detinebatur, feneſtra, qua nemus Monaſterio coniunctum ſpectari poterat: ad eam Bernardinus accedens cùm oculos in ſyluam intenderet; en adoleſcentem rufum, aſpectu, formáque pulcherrimum in nemore videt, qui arcu venatorio aues huc, atque illuc perſequi videbatur: Quem Bernardinus ad ſe vocatum, interrogat; num Epiſtolam ad Regni Proregem illi deferre lubeat? Extemplò ille, ſe id perquam lubenti, prolixóque animo facturum; quin etiam calamum, chartam, ac cætera quæ neceſſaria eſſent, adminiſtraturum reſpondet. Mox quotquot opus erant, illi oppidò ſuppeditatis, Bernardinus ad Proregem ſcribens, eidem de iniuſtis vinculis, quæ illi apud Obſeruantes acciderant, per literas ſignificat. Adoleſcens verò Epiſtola accepta, actutum ſe proripit, ac velut ex illius oculis euaneſcit. Eo tempore Prorex Secretiori Conclaui incluſus, literarum ſcriprioni ſolus vacabat, cùm epiſtolam ſibi ante oculos ex alto in menſula cadentem aſpectat. Mirabatur Prorex quo pacto, quóve Auctore illa tunc Epiſtola eò dilapſa eſſet; rémque altiori Dei cõſilio tribuens Epiſtolam legit, factum agnoſcit, rem perpendit, diuinúmque conſilium animaduertens, vix epiſtola perlecta, ne interuallo quidem facto, ad Obſeruantes gradum feſtinat: quos vbi acriter increpauit, quòd erga Virum probum, atque omni virtutum genere ornatiſſimum [illegible]: ſe geſſiſſent, Bernardinum illicò è carcere liberari poſtulat. Stupent Fratres, qui rem cunctis eatenùs ignotam Proregi innotuiſſe audiunt. Bernardinúmque nulla interpoſita mora ſoluunt, ac Proregi reſtituunt. Qui cùm à vinculis liber à Prorege quæſiuiſſet: quiſnam ſuam illi Epiſtolam reddidiſſet: A nemine (inquit) Epiſtolam accepi; ſed ea ab inuiſibili manu, ad me in Conclaui allata fuit; factúmque vti acciderat, narrat. Agnoſcit tunc primùm Bernardinus ſupernum diuinæ clementiæ munus, ac cœleſtis Nuntij, ſub Adoleſcentis illius ſpecie, Miniſterium intelligens, qui Epiſtolam Proregi inuiſibiliter reddiderat: inde impenſiùs Deo gratias agere cœpit, qui Angelum è Cœlo ipſi Tabellarium miſerat, vt liberum è carcere dimitteret.

F. Tullius à Potentia in Apulia. Dei verbum diſſeminat, ac Conuentus ædificat.

XXV. Porrò inter alios, qui à Ludouico Foroſemproniano miſſi, Reformationem hoc anno apud Apulos diſſeminarunt, vnus fuit Fr. Tullius à Potentia, qui ex Minor. Conuentualium familia anno 1530. ad Capucinos migrauerat. Hic vniuerſas illas Lucaniæ, Apuliæ Peucetiæ, & Dauniæ, Salentinorúmque Regiones, Euangelica Prædicatione percurrens, nonnulla Monaſteria extruxit. In his priora fuêre, ex aliquorum ſententia, Monaſterium Tarenti, & Aletij, apud Salentinos: quanquàm alij Conuentum Potentiæ apud Lucanos præceſſiſſe affirment. His poſterior fuit Grauinæ Conuentus, à Duce Vrbis Domino, poſt Principis Salernitani à fide apoſtaſiam à fundamentis erectus, anno 1535. vel 1536. vti nobis ex duplici teſtimonio conſtat. Alij tamen ſunt, qui Grauinæ Conuentum his priorem fuiſſe autumant: quibus haud reluctari lubet: vt ſua cuique veritas integra ſit.

XXVI. Hic verò obiter indicandum eſt, Apuliam Peucetiam, Lucaniam, & Salentinos Populos in vnam olim coaluiſſe Prouinciam, quæ S. Hieronymi appellabatur. At percrebreſcente Fratrum numero, ac multiplicatis vndique Monaſteriis: quæ vna erat, in tres deinde Prouincias diſſecta fuit: ita vt vnam Peucetia, alteram Lucania, tertiam ſibi Hidruntina Prouincia vendicauerit.

Ferraria Conuentus ædificatur.

XXVII. Per id tempus F. Benedictus Senenſis celebris huius tempeſtatis Concionator, à Ludouico Foroſemproniano miſſus, Ferrariam, Vrbem Ducali titulo, & Epiſcopali dignitate illuſtrem, toto Quadrageſimali tempore, tanto Vrbis applauſu; támque ingenti omnium vtilitate, diuino Verbi ſemine perfundit: vt hinc Vrbis Proceres commoti, vix abſolutis Concionibus, primum illi in ea Ciuitate, in vico, qui Calafaſſorum nuncupatur, ad Conuentus ædificationem, locum conſtituerint: in quo prima Bononienſis Prouinciæ fundamenta iacta. Veruntamen cùm tanta eſſet loci anguſtia, vt integræ Familiæ capiendæ non ſufficeret: haud multò tempore elapſo, in alium deinde locum, qui Boſchetum appellabatur, migrant. Poſtremo

anno

anno 1612. ex singulari huius Vrbis, ac præsertim Entij Bentiuolij in Capucinorum Ordinem beneuolentia, ac pietate; aliud à fundamentis Monasterium, solemni totius Vrbis concursu, ac gratulatione erigitur: in cuius fundamentis Spinula S.R.E.Cardinalis,qui eo tempore Apostolici Legati in eo Ducatu munus agebat, ob plurimum illius in Nostros studium, primarium lapidem ponit.

XXVIII. Fuit hæc Bentiuoliorum stirps inter nobilissimas Ferrariensium Familias bello, & pace illustrissima: Cui Capucinorum Religio, tum propter huius Conuentus Fundationem, tum etiam ob insignem pietatem, ac munificentiam, qua & olim, & etiamnum Nostros prosequitur: atque inter eos Guido Bentiuolius S.R.E. Cardinalis, cuius singularis in Ordinem beneuolentia omnibus perspicua est, plurimùm debet.

Bentiuoliorũ Familia illustris, & erga Capucinos beneuola.

XXIX. Hoc denique anno,Congregatio Clericorum Regularium S.Pauli decollati,qui vulgò Barnabitæ nuncupantur, Bartholomæo Ferrario, & Antonio Maria Presbyteris Auctoribus in Diœcesi Mediolanensi,ad commune Ecclesiæ commodum, instituta fuit; & à Clemente VII. confirmata, Bullâ, quæ incipit: *Vota, quæ per Vos* &c. Data Bononiæ die 28.Febr.quam deinde posteriorès Pontifices,Paulus III. Iulius III. Gregorius XIII. & Sixtus V. variis facultatibus, & Constitutionibus illustrarunt.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. CLEM. VII. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1534. II. 16. 10.

ANNVM hunc milleſimum quingenteſimum trigeſimũ quartum quamplurima, quæ illũ comitata ſunt mala, lugubrem proculdubiò nouæ Capucinorũ Religioni reddidiſſent; niſi ineffabilis illa Dei Opt. Max. bonitas, ac clementia, quæ illius ſedulò incolumitati inuigilabat, ea maioribus, ac potioribus (quod illi familiare eſſe ſolet) bonis compenſaſſet; & quæ illi ad occaſum parabantur, ad ampliorem ipſius incolumitatem, tranſtuliſſet. I.

Generalis Obſeruantiũ Miniſter aduersùs Capucinos ſuis literis Christianos Principes excitat.

Generalis ſiquidem Obſeruantium Miniſter, qui in illius necem, ac interitum ardentiori, quàm par eſt, Zelo conſpirauerat, cùm omnia ſua conſilia, ac conatus eò minimè attingere poſſe conſpiceret; vt Capucinorum Reformationem ſibi maximè inuiſam proſterneret, ac ſolo æquaret: poſtremum cogitat arietem admouere: quo eam, quam tot machinis hactenus diruere non potuerat, nouo tandem ac funeſto conſilio euertat. Idcircò ad pleroſque Orbis Chriſtiani Reges, ac Principes, quos Ordinis ſtudioſiſſimos nouerat, epiſtolas ſcribens, ſummas apud eos querimonias aduersùs Capucinos, velut Religionis hoſtes, ac perturbatores mouet: à quibus antiquum Obſeruantium Ordinem, toti Orbi venerandum collabefieri, proſterni, deleri, & ad exitium, & vaſtitatem vſque vocari; ab iiſque falſa ſub Sanctitatis, ac Regularis obſeruantiæ imagine, deluſum Pontificem Ordinis excidium non curare, réſque in dies in peius dilabi, ardentibus, compoſitíſque verbis inculcat. Quamobrem eorum opem ad Religionis præſidium implorat: vt literis ad Pontificem conſcriptis, cum eo vehementiùs agant: vt antiquum Ordinem tot virtutibus clarum, ac Virorum Sanctimonia inſignem integrum, ac ſartũtectum ſeruet: nouam autem illam Capucinorum Reformationem, ſolo nomine gloriantem, quæ Ordinem conturbat, ac peſſumdat, Apoſtolica auctoritate deleat.

II.

Epiſtolas porrò acriori hoc ſtylo exaratas, Generalis ad Prouinciarum Miniſtros Principibus quàmprimùm reddendas mittit, atque, vt ſua quique ore tenus apud Principes ad id opportuna officia præſtent: eorum verò ad Pontificem reſcripta ad ſe quàmprimùm tranſmittenda curent, ſeriùs monet. Dum igitur Prouinciales Miniſtri in eo egregiam, ac fidelem operam nauant, Incomprehenſibilis illa Dei Sapientia, quæ Reformationem non tam ab interitu vendicare, quàm aduersùs Inimicorum tela munire decreuerat: vt pauidam ac nutantem confirmaret, atque inter imminentes procellas in meliorem futurorum ſpem erigeret: plurimorum, qui in Obſeruantium Ordine prudentia, ac conſilio præcellebant, Reformationiſque ſtudium, ac propoſitum eoúſque in mente aluerant, animos permouit; vt Capucinorum Reformationi ſeſe adiungerent. Hi tametſi ab initio propenſum erga Capuciños, quos veros Regularis Obſeruantiæ cultores nouerant, animum gererent, libentérque illorum vitæ inſtitutum amplexi fuiſſent: attamen cùm eam Reformationem vndique grauiſſimè oppugnatam, omníque eorum virorum virtute deſtitutam cernerent, qui illam ſuo conſilio, ac prudentia à lapſu vendicare poſſent; eam diu ſubſiſtere non valere: ſed breui omnino dilapſuram exiſtimabant. At verò cùm eam magis inter perſecutiones effloreſcere, atque humanis prorſus viribus exhauſtam, aduersùs horribilem totius Italiæ tempeſtatem in ipſam commotam, immobilem ſtare prudenter ſecum animo perpenderent: Dei in ea opus agnoſcentes illicò dexteras dare, atque in eam adſcribi feſtinant. Atque ita diuino conſilio factum eſt, vt ex omnibus ferè Ordinis Prouinciis, in huius anni exordio, illuſtriores ex Obſeruantium Familia ad Capucinos tranſierint; ex quibus aliquot enumerare lubet. Primùm igitur ex Romana Prouincia Fr. Bernardinus

Illuſtriores Patres de Obſeruantia ad Capucinos migrant.

Altenſis,

Astensis, qui superiori anno Procuratoris Generalis officio apud illos functus fuerat: Vir planè admirabilis, prudentia, ac vitæ Sanctimonia illustris, primus ad Capucinos accedit; & cum eo F. Franciscus Surianensis insignis Verbi Dei Concionator. Ex Prouincia Ethruriæ F. Hieronymus à Monte-Politiano, F. Dominicus Bononiensis, & F. Iacobus Cetonensis, ad Capucinos migrant. Ex Prouincia Vmbriæ F. Franciscus Aesinus tandem se nostris adiungit; qui cum Reformationis inter Obseruantes Bullam anno 1531. à Pontifice impetrasset, in Vmbriam reuersus à suis est in vincula coniectus; quemadmodum eo anno dictum fuit: verùm à vinculis liber, cùm nullum inter eos Reformationi locum esse animaduerteret, ad Capucinos euolat. Quem secuti sunt F. Ioannes Baptista à Nursia, F. Ludouicus à Fulginio, F. Petrus Tudertinus, & F. Iustinus Panicalensis. Ex Prouincia Bononiæ, F. Bartholomeus à Foro Iulij, & alij quàm plures. Ex Prouincia Mediolanensi, F. Euangelista, F. Franciscus, vterque à Canobio, & F. Petrus Bergomensis, Viri omnes virtute insignes. Alij quoque quamplurimi ex Prouincia Genuensi, & Veneta tam copiosè hoc anno ad nos confluunt; vt ex nonnullis Prouinciis quadrageni interdum emergerent, & ad Capucinos migrarent. Quo fit, vt cùm hæc Fratrum Obseruantium commotio tam mira, ac prodigio similis esset, vt nulli humanæ prudentiæ, aut consilio adscribi posset: procul dubio à Deo profecta censeretur; vt fluctuantem Reformationis cymbam melioribus vndique Nautis aduocatis, aduersùs futuram tempestatem communiret.

Eorum catalogus texitur.

III. At res prorsus admiratione digna fuit, quæ in hoc anni principio, Ioanni à Fano, nuper Marchiæ Prouinciali Ministro, diuino planè consilio accidit: qui cùm ad id vsque tempus acerrimus Capucinorum hostis extitisset, alteriusque Sauli instar, studium omne, vim, ac laborem contulisset, vt nascentem, & adolescentem Reformationem inter ipsa initia extingueret: superno tandem lumine illustratus, in Paulum mutatur. Cùm enim excussa semel humani pulueris caligine, clariùs Capucinorum vitam, ac Regularis disciplinæ institutum contemplari :: tum verò altiùs animo perpenderet, admirabilem huius Reformationis profectum, quæ nulla virtute constans, nulloque virorum præsidio suffulta, aduersùs conspirantem totius Ordinis potentiam eatenus inuicta permansérat: quin etiam quò acriùs persecutionibus, premeretur, eò amplior, ac vegetior emersérat: velut è graui somno expertrectus, rem absque diuino consilio fieri non posse, sibi altè in animum induxit; luceque è cælo illi affulgente, Dei tunc primùm illud opus esse agnoscens, intimo illius animus dolore lancinari, ac præteritorum memoria grauiter sauciari cœpit.

Ioannes à Fano acerrimus Capucinorum persequutor, ad Capucinos migrare parat.

IV. Recolebat namque Vir prudens singula, quæ ab exordio aduersùs Capucinorum Reformationem mala machinatus fuerat; odia, minas, conuitia, carcerum oppressiones, persecutionum turbines, publicas infamias, libellos, quibus eam tam acerbè insectatus fuerat; vt nihil præter illius interitum, semper animo volutasset: in quibus tametsi animum haud omninò à recto alienum gessisset: modum tamen, ac metam omnem excesserat; atque ea quidem ignorans, haud tamen innocens patrauerat. Hæc haud secus, quàm si in ipsam Dei Omnipotentis prouidentiam, ac S. P. Francisci gloriam, quæ in huius Reformationis ortu maximè elucebant, ab eo impiè gesta essent, animo intimè deplorabat. Lugebat tot illata Fratribus damna, quos vel à Reformatione deterruerat, vel ab eius gremio reuocauerat; seque velut Dei, ac B. P. Francisci hostem, nec non legitimæ eorum prolis perduellem, intimo animi gemitu accusabat.

Ioannis Fanestris ob præteritas persecutiones pœnitentia.

V. Denique vt in eo illud Apostoli implererur. *Vbi abundauit delictum, ibi superabundauit gratia: vt sicut regnauit peccatum in mortem, ita & gratia regnet per iustitiam.* Tanto intrinsecus illius mens cælestis gratiæ splendore irradiata fuit: vt supremo sibi Dei iudicio adstare videretur. Vbi & vincula, & carceres aduersùs Capucinos congesti, & impetrata Diplomata, & armatæ lictorum Familiæ in eos coactæ;

Rom. 5.

Dei Iudicii sibi ante oculos ponit.

& epistolæ, & calumniæ, & scandala iis falsò imposita; & contumeliæ, & edita volumina, quæ in illos coacerua uerat; contra ipsum stare, ac suos ante Dei Tribunal in eum clamores edere, ac nisi integrè diuinæ Iustitiæ pro illatis damnis satisfaceret, & festinato ipsius Reformationis amplexu præteritas maculas abstergeret, diuinam in eum vindictam expetere, videbantur.

Inter hos animi mœrores, & Spiritus sancti afflatus, dum Ioannes diuinis consiliis, ac monitis obtemperandum statuit; & ad Capucinos, quos eatenus persecutus fuerat, se transferre cogitat: accidit, vt ad Cinguli Conuentum, vbi tunc ipse præsidebat, duo Capucini Fratres imbre madidi sub diei cuiusdam occasum declinarent. Quibus cùm Ianitor asperioribus verbis hospitium denegasset: Ioannes, qui in Claustro ianuæ proximo deambulabat, à Ianitore, quinam ij essent, percontans, cùm Capucinos esse intellexisset, eos introduci, ac charitatis officia illis exhiberi iubet. Dum igitur igne instructo, illi Habitus exsiccant, Ioannes secum tacitè Habitus illos hispidos, ac interpolos, antiquam B. P. Francisci paupertatem, & austeritatem referentes, vultus hilaritatis plenos, eorum in verbis humilitatem, in oculis modestiam, ac in toto corporis gestu, religiosam venustatem, ac simplicitatem, contemplabatur: hoc ipsum & cæteri Fratres, qui eo conuenerant, pia admodum mente apud se versantes, animo compungebantur. Post refectionem verò cùm ad sua, cæteri cubicula pergerent; solus cum iis remanet Ioannes; qui diligentiùs illos de Reformationis statu, de Regulari disciplina, ac vitæ ratione, quæ apud Capucinos communis est, interrogat: quorum cùm certior ab iis factus esset: postremò ab ipsis discedens, Malo quodam vtrique oblato. Hæc (inquit) Fratres, poma grato animo accipite; donec meipsum feliciùs accipiatis. V. I.

Ioãnes à Fano Capucinos Hospitio excipit, & alloquitur.

Mirabile dictu: tota illius Conuentus Familia adeò illo Capucinorum aspectu commota fuit; vt omnes protinus ad Capucinos migrare decreuerint: perinde ac si duo illi, velut Cælestes quidam Dei nuntij, edictum ipsis transmigrandi è Cælo attulissent. Veruntamen cùm res in secreto cuiusque duntaxat animo versaretur: amicum quisque tantummodò fidelem sibi eligit, cui arcanum mentis suæ consilium communicet: Hunc quilibet dum eiusdem studij, ac propositi socium offendit, mirum profectò, quòd quisque singillatim seorsum à reliquis cum socio de discessu condicit. Ioannes à Fano simul cum Eusebio Anconitano maximæ prudentiæ Viro, qui deinde apud Capucinos Generalis officio functus fuit, de accessu ad Reformationem pari consensu deliberant, alij alios sibi socios adiungunt. Et quodam quasi prodigio factum est: vt cùm nemo alterum in Familia, præterquam socium sui consilij participem haberet: omnes sub vna nocte, distinctis tamen noctis horis, è Conuentu cum sociis discederent; ac Romam versùs proficiscerentur; itaut vix Senex quidam Laicus domus custos, absque socio in Conuentu superfuerit. Veruntamen diuinus ille Spiritus, qui ipsos & ab vtero matris, & ex Obseruantium Familia segregauerat, vt in Reformationis sinum adduceret: iterum illos admirabiliori planè modo Romam aduentantes colligit. Hi enim tametsi Romam diuerso itinere profecti essent: Dei tamen Prouidentia factum est, vt vniuersi sub idem horæ, ac temporis spatium ad Conuentus S. Euphemiæ ianuam appellerent. Quamobrem ineffabile Dei consilium admirantes vnà cuncti Domum ingrediuntur; & ad Ludouicum Forosempronianum, Generalem Vicarium, vno animo pergunt. V II.

Obseruantes mira modo ad Capucinos migrant.

At quæ Ioannes Fanestris hoc tempore, & dicta, & facta protulit; planè digna sunt, quæ hisce Commentariis inserantur. Is namque cùm primùm ad Ludouicum accessit; ex templò ad illius pedes prouolutus, tot cœpit lachrymarum imbribus perfundi; atque ex ore singultus edere: vt & lachymarum fluctus, ac singultuum tempestas vocem penitus obruerent: itaut & Ludouicus, & qui præsentes aderant, ad fletum compellerentur. At vbi lachrymarum procella tantisper sedata ei V III.

fandi

fandi aditum tribuit: protinus in has voces erupit.

IX. En, Ludouice, en sæuientem nuper in mitissimum B. P. Francisci gregem rapacissimum lupum, nunc ad Pastoris sui pedes prostratum; cui iam non amplius sæuiendi, sed potiùs seruiendi, animus inest: neque lupi instar, oues depascere; sed in ouem diuina virtute mutatus, ouibus copulari, ac cum iis Pastori subdi deposcit. Fateor, tot dentes in gregem acui, quot calumnias, quot minas, quot scripta, aduersùs eam congessi: sed iam lupi feritate deposita, dentes horresco, & illata gregi damna mei ipsius dono compensare paro. Ne, Pater, ne truculentum raptorem horreas: Nam qui hactenus ad prædam festinus tot Christo, ac B. Francisco animas rapui, quot mea vi, ac consilio ab huius sanctæ Reformationis sinu abstraxi. Iam modò rapinarum finem facio; ac pro tot iniustis rapinis, summa Dei iniuria perpetratis, meipsum iustè rapiendum propono: vt qui tanquam leo ascendebam ad prædam, præda factus inter agnos accumbam. Me fateor, me acerrimum sanctæ Reformationis hostem, olim expertus es: qui cùm immortale hactenus cum ea bellũ gesserim, ipsamque modis omnibus funditùs delere tentauerim, iam ex hoste filius ipsius cedo triumpho; vltroque vinctas illi manus præbeo; vt qui antea eius gloriæ velut superbus hostis inuideram, illius modo, tanquam subiectus, trophæum augeam. Quid plura? En impium tui, ac tuorum, ô Ludouice, Saulum, ac persecutorem, quem & furias despumantem, & vincula, & carceres, & suprema olim funera minitantem acceperas. Iam, obsecro, non persecutorem, sed ex persecutore discipulum recipe. E Cælo enim mihi iam non persequendi, sed parendi edictum delapsum est. Cæcus planè eram, & apertis oculis nihil videbam; cùm abundantiùs æmulator existens paternarum mearum traditionum, supra omnem modum, ac mensuram, filiorum Dei, & in rectis B. P. Francisci semitis ambulantium generationem persequerer. Sed cùm placuit ei, qui dicit de tenebris lumen splendescere, cum illuminare, qui in tenebris, & in vmbra mortis sedebat: Ecce qui priùs blasphemus, & persecutor, & contumelioſus fui, iam misericordiam à Deo consecutus, Deum glorificaturus, accedo.

Ioannes à Fano alla in Capucinos deplorat.

Iodnes à Fano ex Saulo Paulus.

XI. Ecce igitur tibi ex lupo agnum, ex raptore captiuum, ex hoste victum, & ex persecutore discipulum: iube, impera quod vis: iam enim qui manum ad persequendum armabat, aurem ad obediendum parat.

XI. Tanta porrò hæc dicta, vis lachrymarum comitabatur, vt & Ludouicus, & qui aderant Fratres, super Ioannis collum procumberent; illudque mutuis lachrymis certatim perfunderent. At neque his contentus Ioannes, vt perfectam actorum pœnitentiam vberiùs testatam relinqueret; præteritorumque memoriam penitus deleret; simulque summum animi dolorem significaret: in publico Fratrum omnium conspectu, ab omnibus genuflexus, præteritorum gestorum veniam postulat. Quem cùm Ludouicus charissimè amplexatus, ac suauissimis verbis consolatus esset: cunctos, nulla mora interposita ad Reformationis gremium recipit, statimque eodem tempore ex Familia alter proprium habitum exuens, induendum Ioanni offert. Alij quoque cæteris habitus allati fuêre: quibus omnes contecti, velut fortium armatorum cuneum præferre visi sunt, quos Deus ad pusillæ Reformationis præsidium tanquam inuictos bellatores excitaret. Hinc noua tunc lux oriri, atque ingens in omnes lætitia effundi cœpit. At Ioannes vbi se Reformationis habitu amictum conspexit, tam incredibili mens illius gaudio affecta fuit; vt neque oculos à fletu prohibere, neque vocem continere posset, quin in maximas, ob id potissimùm Dei laudes erumperet; quòd tandiu reluctantem ad Beati Patris Francisci habitum, ac perfectæ Reformationis statum, tandem compulisset.

Ioannes à Fano cum cæteris Congregationi associatur.

XII. Hîc mihi cum Apostolo diuinorum iudiciorum magnitudinem admirari, atque exclamare liceat. *O altitudo diuitiarum sapientiæ, & scientiæ Dei; quàm incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles viæ eius!* Quis Ioannem tanta animi tempe- Rom. 11.

state,

ſtate,tamque dirè in Capucinos nuper furentem conſpexiſſet;qui cùm lupum vbique ouibus inſidiantem videret; Agnum vnquam inter Capucinos futurum ſuſpicaretur? Et cum Saulum in Reformationem laxis habenis debacchantem audiret: Paulum in Reformatione expectaret?Hæc Dei conſilia ſunt hominibus planè inexplicabilia. Hic ineffabilis ille diuinæ mentis ſenſus, quem nemo vnquam ſuo ingenio aſſequi potuit. Dei opus eſt,quod admirari potiùs,ac ſuſpicere: quàm temerè inſtigare cuilibet præceptum eſt. Quanquàm,vt ex Paulo licet colligere, mali ignorantia non parum Ioanni contulerit: vt Dei miſericordiam conſequeretur. Eò verò Dei conſilium ſpectaſſe, vt tanti Viri virtute,ac prudentia Capucinorum Religio inter hæc ſui ortus primordia fulciretur, ipſa deinceps rerum experientia non obſcurè docuit: cùm enim in magna rerum neceſſitate ad diuexatã, ac prope labentẽ Reformationẽ acceſſerit;eius non modò luctibus,ac funeribus ſua virtute occurrit,ac nutantẽ ſuo conſilio confirmauit;verùm,& deinceps omnia ſua ſtudia, ac labores ad eius dignitatem,& glòriam ita contulit,vti fuſiùs poſthac demõſtrabimus,vt inter illuſtriores huiuſce Religionis columnas, ac propugnatores meritò adnumerari debeat.

Inexplicabilis Dei Sapientia in Ioannis Conuerſione aſſeritur.

Hoc igitur tot illuſtrium Virorum aduentu, cùm Capucinorum Religio velut tot facibus illuſtrari,at tot propugnaculis muniri cœpiſſet: inter tot Dei filios non longè poſt,nouus Sathan,ac tenebrarum filius apparuit. Bernardinus ſcilicet Senenſis ex Ochinorum Familia ſatus,hoc nomine,ac numero indignus; Hic cùm in Obſeruãtium militiam adſcriptus eſſet, poſt aliquod tempus fide abruptâ,ac ſacro habitu dimiſſo,ad ſæculum rediens,aliquandiu Peruſiæ Medicinæ ſtudiis operam dedit: vbi Clementis VII.qui tunc necdum ad Eccleſiaſticas dignitates aſcẽderat, familiaritate coniunctus fuit. Rurſus tamen poſt aliquot annos inter Apoſtatiæ ſcelera tranſactos, Ordinem repetens,cùm ingenio,ac ſagacitate plurimùm polleret;in Generalibus Comitiis Definitoris Generalis,poſthæc dignitatem obtinet. At Generali Miniſtro morte ſublato,cùm Bernardinus Generalatus dignitatẽ, quam ſummo ambitu appetebat,nulla ratione adipiſci poſſet; ad Pontificem, quo ſæpè familiariter vti ſolebat confugiens, eidem æſtuãtem illius honoris ſitim ſibi animo incumbentem,aperit. At Pontifex grauiter ſtomachatus, quòd turpem ambitioſi animi maculam prodere haud veritus eſſet: eo cõfeſtim à ſe depulſo:Ordinis mox Electoribus interdicit,ne Bernardinum Generalem eligant. Bernardinus verò cùm ſe, & à Genetalatus honore reiectum, & ſuam apud Pontificem fidem labefactatam eſſe cerneret: vtrumque inſtaurare curat. Quapropter conſilio ſecum inito, ad Capucinorum Reformationem euolare ſtatuit; vt & ſe apud Pontificem vitio omni animum exuiſſe, oſtenderet, & cùm primis Regularis Obſeruantiæ ſtudioſiſſimũ eſſe declararet:tũ verò eam ſibi inter Capucinos doloſa hac virtutis imagine (vt putatur)exiſtimationẽ cõpararet, qua sũmos apud illos ſibi honores aucuparet. XII.

Bernardini Senenſis inter Obſeruãtes ambitio.

Hac ſpe fretus Pontificem adit,propoſitúmque Reformationis oſtendens,ab eo enixè poſtulat,vt ſibi ad Capucinos tranſuolare liceat. At Pontifex, qui Pardi maculas haud facilè abſtergi nouerat; animúmque ambitionis tabe corruptum difficile conualeſcere poſſe non ignorat; principiò illum ab eo conſilio reuocat: ob id potiſſimùm,quòd eum aliquando Reformationi pernicioſum fore dubitaret. Cùm verò propoſiti tenacẽ animaduerteret, iteratæ ſæpiùs poſtulationi tandem annuit; atque hoc pacto,qui aliquando hoſtis, ac doloris filius Reformationi futurus erat, in matris ſinu velut legitimus excipitur,ac omnium amplexibus ſalutatur. XIII.

Iam verò ob magnam eorum multitudinem;qui ex Obſeruantium Ordine præſertim,ad Capucinos quotidie ventitabant,noua Reformatio ad tercentorũ Fratrũ, & ampliùs numerum excreuerat: quamobrem Ludouicus,vt certam aliquam adminiſtrationis formã in Religione præſcriberet,aliquot illuſtriores vndiq; ex Prouinciis accerſitos Romã conuenire iubet. Qui cùm centeſimum,& quinquageſimũ numerum attingerent, publicam ad Septem Vrbis Eccleſias ſupplicationem inſti- XIV.

tuit:

tuit: in qua cùm omnes nudis pedibus incederent, tantamque interioris, ac exterioris hominis cõpositionem præseferrent; vt in his nihil, nisi quod graue, quod modestum, quod pium, quodque cum virtute coniunctum esset, spectaretur: atque ad nouum illud Religiosæ, non tam multitudinis, quàm virtutis spectaculum, tota ferè Romana Vrbs confluereț; hominesque tam eximia virtute præditos, omni veneratione dignos, existimaret. Id sanè mirum in modum Aduersarios discruciabat, qui rem peiorem in partem accipientes, pium opus hypocrisi, ac simulatæ pietatis vitio adscribere; passimque Hypocritas illos proclamare haud verebantur. Verùm quò plus studij ad bonum Capucinorum nomen euertendum conferebant; egregiam illorum virtutem ad ampliorem profectum prouocabant: Summa quippe virtutis potestas est, quæ quò magis ad ima deprimitur; eò altius excrescit; & cùm tenebris mergitur, tunc illustrior emergit.

Publica in Vrbe Fratrũ Processio instituitur.

XV. Interea dum hæc Romæ ita aguntur, Prouinciales Obseruantiũ Ministri, ad quos Generalis literas dederat, tam strenuam, ac fidelem apud Principes, aduersùs Capucinos operam nauant: vt cùm iis Capucinorum nomen, ac Reformatio prorsùs ignota esset, facilè ab iis optatas ad Pontificem literas obtinerent; quas omni diligentia Romam, ad Generalem perferendas curant. Factumque est, vt vniuersæ Regum, ac Principum Epistolæ, ex Hispania, Gallia, Germania, Polonia, Italia missæ, sub idem ferè tempus ad Ministrum Generalem peruenerint: qui cùm iis se munitum videret, accitis vndique Cardinalium, atque aliorum, qui res Obseruantium defendebant, præsidiis, supremo Capucinos bello aggredi parat. Idque primùm sollicitè curat, vt Epistolæ omnes vno, eodemque temporis momento Põtifici reddantur; tum nulla mora interposita, qui suas partes tuebantur, ad Pontificem accedant, summamque ex Capucinorum Reformatione in Ordine, rerum perturbationem, ac periculum oriri, ineliúsque rerum tranquillitati consultum fore illi persuadeant, exiguam illam, ac vix ortam Capucinorum Congregationem extingui, quàm amplissimum, atque antiquum Ordinem perire.

Generalis Obseruantium Ministri Cal lidè Pontificem in Capucinos excitat.

XVI. Pontifex porrò lectis tot Regum, ac Principum Epistolis, ac præterea tot Potentiorum hominum, qui in Reformationis interitum conspirauerant, sermonibus, velut arietibus concussus, hæret in consilij triuio: & quid illi in re tanta deliberandũ sit, dubitatione æstuat. Hinc enim non parum sibi de Dei iudicio timebat; si tam sanctæ Reformationis fœtum, qui Deo, ac Apostolica Sede obstetricante, in lucem editus fuerat, quique in Dei Ecclesia tam præclaro virtutũ splendore, emicare cœperat; vix ortum suffocaret. Illinc totius ferè Christiani Orbis, aduersùs eam conspirationem (Necdum enim Generalis Ministri astum, atque operam perceperat.) ac præsertim tot Regum, ac Principum literas, haud leuiter extimescebat; quibus morem gerere ineuitabili quadam rerum necessitate compellebatur. Inter hos cogitationum fluctus, dum Pontificis animus collideretur; vndique sibi naufragium metuens: sepè secum his verbis conqueri auditus fuit. Heu quod scelus, aut quod huius Reformationis flagitiũ est; Cuius causa totus in eam Orbis cõmoueri debeat? nosq; velut iniustos illius Patronos suggillet? Quò mens, quovè studiũ nostrũ spectauit, cùm nostra auctoritate ei fauere cœpimus? quàm vt Regularis Obseruantiæ disciplina, & Apostolicæ vitæ cãdor, qui in ea elucebat, in Dei Ecclesia instauraretur. At eam tolli, præscindi, deleri volunt. Esto: tollatur, præscindatur, pereat. Quid amplius à nobis exquirunt? si propter eam hæc orta est tempestas, mittatur in mare, & quiescant fluctus.

Pontifex inter aduersas cogitationes fluctuat.

XVII.

haud

Verùntamen cum Aduerſarij fortiùs apud Pontificem inſiſterent; vt Reformationis Bullam Ludouico, ac Raphaëli indultam reuocaret; is reuocationis quidem nullam ſibi iuſtam cauſam ſupperere, neque ab Apoſtolica Sede inſontes abſque cauſa damnari ſolere oſtendit. Attamen quòd ad Ordinis incommoda ſpectat, quæ inde oriri querebantur; iis ſe maturiùs proſpecturum pollicetur.

Cogitaut hoc tempore Pontifex, vt nonnihil Principum, atque aliorum poſtu- XVIII.
lationi ſatisfaceret, exortamque tempeſtatem vtcunque ſedaret: Capucinos ad breue temporis ſpatium ab Vrbe expellere, quò faciliùs, qui Reformationi a duerſabantur; ex hac illorum ab Vrbe expulſione, quæ Pontificis animum ab his alienum præferebat; eos in toto deinceps Orbe extinguendos fore opinarentur. Cùm verò ob id non minores eorum, qui Capucinorum rebus fauebant, querimonias apud ſe excitandas eſſe non ignoraret: hinc Capucinos eo titulo in Vrbem deinde reuocandos decreuerat. Quòd verò ad Capucinos ſpectat, cùm eos ſingulari virtute præditos exiſtimaret; hinc aduerſam illam procellam, ac tentationem æquo animo, ac fortiter laturos eſſe ſibi perſuaſerat.

Tres ſolos ex Capucinis reuocauit ex Vrbe diſceſſus indicitur.

Hoc itaque apud ſe conſtituto, Pontifex edicto præcipit: vt quotquot Capucini XIX.
in Vrbe erant, ad vnius Candelæ ardentis tempus ab ea confeſtim abſcedant. Dies S. Marco Euangeliſtæ ſolemnis erat: cùm in ipſa prandij hora, Fratribus Capucinis in menſa conſedentibus, Apoſtolicum & peremptorium Sanctiſſimi Decretum perlatum fuit. Ludouicus porrò lecto publicè Decreto, breui Sermone vniuerſos ad eam Dei tentationem æquo animo, & patienter ferendam cohortatur: eo maximè argumento vſus, quòd Dei filios nonniſi tentationibus veros, ac legitimos probari oporteat; eam verò tentationem non ad interitum, ſed ad ampliorem Dei gloriam, ac Reformationis profectum profuturam eſſe non leuibus rationibus perſuadet. His vbi eos verbis conſolatus eſt, vt ſummam erga Pontificem obedientiam teſtarentur: illicò cuncti è menſa ſurgunt, & prandio intermiſſo, nihilque prorſus è Monaſterij rebus, præterquam Breuiaria, quibus Horas perſoluerent, ſecum deferentes: erecta Cruce, binique ordinatim incedentes è Conuentu, atque ex Vrbe egrediuntur; & ad S. Laurentij extra muros Baſilicam iter dirigunt. At verò cùm hic Fratrum extra Vrbem egreſſus intempeſtiuus eſſet; plerique, quibus Pontificis præceptum, necdum perſpectum erat, illius cauſam ſiſcitantes, haud aliud ab iis reſponſum accipiebant, quàm quòd tam graues peccatores erant, vt cum tanta Vrbe digni non eſſent, ab ea meritò eiicerentur.

Ex aduerſarijs plerique capucinorũ imperitata & ſimplici-
[illegible] a illis ab-
[illegible]untur.

Interea tum è Pontificis Aula, tum ex ipſis illuſtrioribus Viris, qui Aduerſariis XX.
fauebant, quamplurimi ad Monaſterium aduolant: vniuerſaque in eo loca riman-

tes:

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1535. 1. 17. 11.

I. ANNVS hic milleſimus quingenteſimus trigeſimus quintus, & cæleſti ſegete diues, & multa Operariorum meſſe Reformationi fertilis eſt: In hoc enim Ioannes à Fano, qui ſuperiori anno in Dominicum Mediolanenſium, ac Venetorum Agrum à Ludouico miſſus fuerat; vt in eo ad commune, tum Eccleſiæ, tum Reformationis commodum laboraret: cùm eas Regiones iam albentes ad meſſem, populóſque quò maioribus ſceleribus obſtrictos, eò magis à Deo ad pœnitentiam prouocari conſpexiſſet; ſtrenui Operarij inſtar, primam in Bergomenſem Agrum falcem mittere; regionémque indito quodam melioris naturæ dono ad pietatem propenſam, acuta diuini Verbi ſecula aggredi cogitat.

II. Bergomum Cænomanorum Vrbs eſt in Gallia Ciſalpina, ſeu Tranſpadana, in iugo Montis ſita, quæ olim ſub Trajano Reſpublica fuit, nunc verò Venetorum ditioni ſubiecta; quatuórque Suburbiis ſepta: incolas habet ruſticani quidem ſermonis, at magni ingenij viros, & cunctarum artium capaces: demùm ad omnia aptos, maximè autem ad pietatem procliues. Hi enim cùm primùm in ea Regione (vt ferunt) Beato Patriarchæ Franciſco adhuc in humanis agenti, ac Minorum Ordinem propaganti, extra Vrbem Monaſterium ædificaſſent (quod deinde in Vrbem à Minoribus Conuentualibus tractu temporis, altero ampliori conſtructo, tranſlatum fuit.) Aliud quoque B. Bernardino Senenſi circa annum 1422. quo tempore Minorum Obſeruantium Reformatio diffundi cœperat, primò conſtruxiſſent. Haud mirum, quòd antiquæ, atque auitæ erga Franciſcanos pietatis haud immemores, primum quoque in Mediolanenſi Prouincia Capucinorum Reformationi Monaſterium erexerint.

Ioannes Famaeſtris Bergomi Dei Verbum diſſeminat.

III. Erat tunc illius Vrbis Epiſcopus Aloyſius, vel (vt aliis magis placet) Petrus Lipomanus, Vir omnium virtutum laude clarus: ad quem cùm Ioannes à Fano, iuxta præſcriptas noſtrarum Conſtitutionum leges, Conuentus ædificationem impetraturus acceſſiſſet; ab eo humanè exceptus, eodem quoque poſtulante in ea Vrbe Dei Verbum tam incredibili omnium vtilitate diſſeminat: (plurima enim in dicendo vi, ac virtute præcellebat) vt eo audito Vrbis Ciues ſtatim in Suburbio, quod Palatij dicitur, illi Monaſterij locum deſcripſerint. Porrò hoc primum in ea Regione Monaſterium ex textis viminibus, lutóque delinitis (vti Capucinorum mos erat) quod duodecim Fratrum habitationi ſufficeret; propè quandam Ædiculam, S. Martyri Alexandro dicatam, pauperrimè extructum fuit.

Primũ Bergomi Monaſterium conſtruit.

IV. Huius Fundationis meminit Auctor Libri, qui Vinea Bergomenſis inſcribitur, his verbis. *Aliqui feruentiſſimi, & religioſiſſimi Operarij ingreſſi ſunt in hanc Vineam, quando Fratres dicti Capucini D. Franciſci Patris, ſuæ Regulæ Obſeruantiſſimi anno 1535. die 2. Maij Bergomum venerunt; & in Aedicula S. Alexandri trans Murgulam reſidere cæperunt, & adhuc non mediocri obſeruantia, reſident.* In ea porrò ædificatione, quandoquidem Nobiliſſimi quidam Ciues præ cæteris opem, ac operam ſuam contulêre: de iis idem Auctor ſequenti Capite ita ſcribit. *In hac autem Vinea, tempeſtate quidem noſtra non parum operatus eſt Vir egregius D. Dominicus Taſſus Bergomenſis Ciuis, & Comes, & Eques, qui inter reliqua egregia opera, quæ in humanis agens operatus eſt, etiam, & auxilio fuit Fratribus Capucinis, vt locum caperent in Aede ſacra Diui Alexandri poſt Murgulam: & vt Monaſterium conſtruerent, ipſos duobus terræ iugeribus donauit. In quo quidem Vir ſplendidus Dominus Laurentius Battaynus Bergomenſis Ciuis ære proprio Monaſterium erigi fecit. Inſuper, & ipſe*

Vita Bergom. p. 2. c. 117.

Magnificus D. Dominicus in ipſo Cœnobio Ciſternam cum aqua fluuiali ex vicino Amne conſtrui fecit.

Aliis quidem magis placet, Ioannem à Fano priùs in Veronenſem Agrum profectum; & poſt plurima ibi paſſa incommoda, & exantlatos labores (vti fuſiùs in ipſius vita exarabitur) primùm Veronæ Monaſterium extruxiſſe, ac prima Venetæ Prouinciæ fundamenta ieciſſe. Tum verò hoc ipſo anno Bergomum acceſſiſſe: vbi condito, vt dictum eſt, propè Vrbem Conuentu, Mediolanenſi Prouinciæ initium dedit. Nos ſuam cuique veritatem integram relinquentes, quod apud omnes ferè noſtros M. S. Auctores certum eſt, id tantùm aſſerimus, nimirum hoc anno tam Veronæ, quàm Bergomi Monaſteria ſuſcepta, atque inchoata fuiſſe. Sequenti verò anno, qui eſt 1536. ab eodem Ioanne à Fano, alterum quoque Monaſterium Brixiæ in quodam ſancti Geruaſij Cœnobio, quod duobus milliariaribus longè ab Vrbe diſtat, ipſo Epiſcopo Bergomate poſtulante ædificatur: Tertium tandem Mediolani extra Portam Vercellenſem propè quandam ſacram Aedem S. Ioanni Apoſtolo dicatam; quæ Sancti Ioannis ad Viperam appellationem ſortita fuerat; hoc ipſo anno ab eodem conditum fertur: quod deinde in Vrbem ad S. Victoris Martyris memoriam, anno 1542. tranſlatum fuit; de quibus copioſiùs in eius vita agendum erit, hæc verò hoc anno tantùm indicaſſe ſufficiat. V.

Brixia, & Mediolani Monaſteria extruëta.

Hæc Ioannes Monaſteria, non tam lapidum aceruis, quàm præclariſſimis virtutum, atque admirabilis planè vitæ exemplis erexit. Quo fit, vt non immeritò Euangelico illi Aedificatori cõparari poſſit; qui ædificauit domum ſuam ſupra petram. Quæ cùm (vt teſte Auguſtino) inſignis, magnaque iuſtitia ſit; qua is vbique affulgebat: idcircò cùm cæleſtis potiùs, quàm humana ipſius ædificatio eſſet; haud mirum, quòd è Cælo ſua ſibi incrementa vendicaret: atque à Deo maiorem in dies amplitudinem ſortiretur: *In quo* (vt ait Apoſtolus) *Omnis ædificatio conſtructa creſcit in Templum ſanctum in Domino.* VI.

Aug. l. 1. de ſerm. Dom. in Mont.

Epheſ. 2.

Hoc planè modo, & in Apulia à Fr. Paulo Seſtinenſi, qui ex Prouincia Piceni eò à Ludouico Foroſemproniano miſſus fuerat; hoc tempore Prouincia S. Angeli, Larini primo Monaſterio extructo, exordium ſumit. VII.

Primum Larini Monaſterium conſtruitur, & Prouincia S. Angeli fundatur.

Hæc Prouincia, propter illuſtrem Michaëlis Archangeli Apparitionem, quæ in Monte Gargano, qui longè latéque è Sinu Adriatico, vſque ad ipſius planitiem ſe extendit, olim contigit, S. Angeli nuncupatur. Ea verò Prouincia, totam Apuliam Dauniam complectitur, quæ ab Aufido Amne vſque ad Fiternum diffunditur, magna Agrorum vbertate, rerumque omnium abundantia ita fertilis: vt cum reliquis Italiæ Partibus certare videatur. Vrbibus non mediocribus gaudet, Luceria nimirum, Manfredonia, & aliis, inter quas Larinum annumeratur; à veteri Larino, quod nunc deletum eſt, duorum milliarium ſpatio diſtans. Hîc igitur, cùm primùm hoc anno Monaſterium extructum eſſet, alterum ſequenti anno Serræ Capræolæ, ac tertium in Oppido ſancti Ioannis Rotundi erectum fuit: ac deinde hæc Prouincia in vigintiquinque & ampliùs Monaſteria excreuit. VIII.

Dum igitur Capucinorum Congregatio, per varias ſeſe Prouincias diffunderet; vndique, tum ex varijs Ordinibus, tum ex ſæculo, ad illius ſinum plerique confluebant: inter quos hoc anno ex Auiadzorum Congregatione acceſſit Fr. Bonauentura Cremonenſis, Vir omni virtute præclarus: ex Obſeruantium Familia Fr. Petrus à Ciuitate Ducali, & Fr. Bonauentura à Monte-regali: ex Sæculo, F. Franciſcus à Metapunto, Fr. Antonius Siculus, & Fr. Albertus à Neapoli, Viri omnes præclara virtutum laude illuſtres, ac plerique alij. IX.

Plerique ad Reformationem accedũt

Hæc porrò Religionis incrementa (quod dictu mirabile eſt) nunquam maiora cernebantur, quam cùm in eam atrociores perſecutionum procellæ inſurgerent; vt inde vniuerſi diuinum opus in ea fieri agnoſcerent; Vatiſque illi dictum occinerent. *A Domino factum eſt iſtud, & eſt mirabile in oculis noſtris.* X.

XII. Noſtris igitur in Vrbem reuocatis, & Clemente VII. è viuis ſublato, res Capucinorum nonnulla pace frui videbantur. At iniquus Sathan, cùm hac rerum tranquillitate Religionis res maximè propagari, ac excreſcere animaduerteret; antiquæ in noſtros haud ſimultatis oblitus Draconis inſtar, noua iterum venena euomit, ac furias in Reformationem deſpumat; vt eam rurſus immiſſis perſecutionum fluminibus obruat. Noui enim Pontificis, Pauli Tertij, creatione captata, nonnullos Aduerſariorum fautores mouet, qui ſub quadam pietatis ſpecie Pontifici adhuc rerum ignaro perſuadeant, nihil ad publicam rerum tranquillitatem tuendam magis conſultum fore, quàm quòd Capucinorum Superioribus omnis Regulatium hominum, ac præſertim Fratrum de Obſeruantia receptio interdicatur; ob plurima, quæ ex ea paſsim ſcandala oriuntur. Horum Pontifex conſiliis acquieſcens, Bulla in hoc anni exordio edita, ſub Excommunicationis pœna Capucinis cauet, ne Fratres de Obſeruantia, neque alterius cuiuſuis Ordinis Religioſos in ſuum conſortium admittant, donec aliud à ſancta Sede Apoſtolica ſtatutum fuerit. Verùm paulò poſt, re diligentiùs explorata, edictum noua Bulla moderatur; qua cæteris in priſtinum ſtatum reſtitutis, ſolos Fratres de Obſeruantia excipit, quos vſque ad Generale eorum Capitulum, in quo de totius Ordinis Reformatione agendum erat, recipiendos prohibet. Bulla incipit: *Dilecti Filij ſalutem*, &c. Denique hoc eodem anno altera Bulla, quæ incipit, *Ad futuram rei memoriam*. Capucinos etiam, quoad ipſorum Fratrum de Obſeruantia receptionem, in integrum reſtituit; ſi Miniſtri, intra duorum Menſium ſpatium, loca Reformationis apta non aſſignauerint. Bullas in extremo huius voluminis calce appoſitas videre licet: quo fit, vt cùm nec intra id temporis ſpatium, nec longè poſt, huiuſmodi loca Reformationi deputata fuerint, Capucinis deinceps liberum fuerit, etiam ipſos Fratres de Obſeruantia ad Religionis gremium adſciſcere.

Pauli III. Pontificis Decreto. Capucinis Regularium omnium receptio interdicitur, quod paulo poſt reuocatur.

XIII. Cùm igitur ob ſingularem Pauli III. Pontificis benignitatem, & erga noſtros beneuolentiam; Religio aliqua pace frueretur: in eaque quamplures Patres vitæ Sanctimonia, & doctrina præſtantes florerent: planè ipſe Religionis ſtatus, qui in plures Prouincias, ac quamplurima Monaſteria excreuerat, atque in dies magis diffundebatur; maiorem, prudentiorémque rerum adminiſtrationem expoſcere videbatur, quàm quæ à Ludouico, Viro potiùs ſagace, quàm prudente, atque ad gubernandum apto, proficiſci poterat: ipſum quoque Regulæ præſcriptum, quo Capitula Generalia ad optimum Religionis regimen, ſingulo quoque triennio celebranda ſanciuntur, id poſtulabat; quorum nulla apud Ludouicum necdum mentio fiebat: ſed is ſolus abſque vllo Definitorum conſilio, qui vel aberant, vel extremum iam diem obierant, pro libito Religionem abſque Capitulis adminiſtrabat. Quamobrem, qui ex Patribus prudentiores erant, cùm Ludouici adminiſtrationem conſilio, ac prudentia indiguam, ad Congregationis commodum, atque vtilitatem minus conferre animaduerterent: eidem, vt Capitulum Generale conuocaret, paſsim, ac prudenter perſuadebant. At is cùm animum à Capitulo prorsùs alienum gereret; aut ſurdas omninò iis aures præbere, aut longiori, ac fallaci duntaxat illos ſpe alere, propoſuerat.

Capitulum Generale Congregationi neceſſarium Ludouico à Patribus ſuadetur.

XIV. Qua mente, quóve conſilio id Ludouicus præſtaret, haud ſatis perſpectum eſt. Neque enim deerant, qui Ludouici mentem meliorem in partem interpretantes, ipſius conſilium probarent: Comitiáque hac ratione necdum celebranda cenſerent: Quod cùm tenera adhuc Congregatio eſſet, necdum ab Aduerſariorũ perſecutionibus libera; Ludouici adhuc præſidio indigeret: quo, & immota aduersùs perſecutores ſtare, & firmiorem rerum ſtatum, ac ſtabilitatem adipiſci valeret; Ne ſi in alterius adminiſtrationem dilaberetur, qui aut rerum ignarus, aut molliori animo præditus eſſet, ea in ſummum caſus, ac ruinæ diſcrimen raperetur.

Ludouicus Comitia Generalia refugit.

XV. His opitulabatur, Quòd ij, qui ad Congregationis regimen apti videbantur;

Psalm 1 Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum et in via peccatorum non stetit et in cathedra pestilentiae non sedit sed in lege domini voluntas eius et in lege eius meditabitur die ac nocte et erit tamquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum quod fructum suum dabit in tempore suo et folium eius non defluet et omnia quaecumque faciet prosperabuntur non sic impii non sic sed tamquam pulvis quem proicit ventus a facie terrae propterea non resurgent impii in iudicio neque peccatores in consilio iustorum quoniam novit dominus viam iustorum et iter impiorum peribit

Psalm 2 Quare fremuerunt gentes et populi meditati sunt inania astiterunt reges terrae et principes convenerunt in unum adversus dominum et adversus christum eius dirumpamus vincula eorum et proiciamus a nobis iugum ipsorum qui habitat in caelis irridebit eos et dominus subsannabit eos tunc loquetur ad eos in ira sua et in furore suo conturbabit eos ego autem constitutus sum rex ab eo super sion montem sanctum eius praedicans praeceptum domini dominus dixit ad me filius meus es tu ego hodie genui te postula a me et dabo tibi gentes hereditatem tuam et possessionem tuam terminos terrae reges eos in virga ferrea et tamquam vas figuli confringes eos et nunc reges intellegite erudimini qui iudicatis terram servite domino in timore et exultate ei cum tremore apprehendite disciplinam nequando irascatur dominus et pereatis de via iusta cum exardescit in brevi ira eius beati omnes qui confidunt in eo

Psalm 3 Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me multi insurgunt adversum me multi dicunt animae meae non est salus ipsi in deo eius tu autem domine susceptor meus es gloria mea et exaltans caput meum voce mea ad dominum clamavi et exaudivit me de monte sancto suo ego dormivi et soporatus sum exsurrexi quia dominus suscepit me non timebo milia populi circumdantis me exsurge domine salvum me fac deus meus quoniam percussisti omnes adversantes mihi sine causa dentes peccatorum contrivisti domini est salus et super populum tuum benedictio tua

Psalm 4 Cum invocarem exaudivit me deus iustitiae meae in tribulatione dilatasti mihi miserere mei et exaudi orationem meam filii hominum usquequo gravi corde ut quid diligitis vanitatem et quaeritis mendacium et scitote quoniam mirificavit dominus sanctum suum dominus exaudiet me cum clamavero ad eum irascimini et nolite peccare quae dicitis in cordibus vestris et in cubilibus vestris compungimini sacrificate sacrificium iustitiae et sperate in domino multi dicunt quis ostendit nobis bona signatum est super nos lumen vultus tui domine dedisti laetitiam in corde meo a fructu frumenti vini et olei sui multiplicati sunt in pace in idipsum dormiam et requiescam quoniam tu domine singulariter in spe constituisti me

Psalm 5 Verba mea auribus percipe domine intellege clamorem meum intende voci orationis meae rex meus et deus meus quoniam ad te orabo domine mane exaudies vocem meam mane adstabo tibi et videbo quoniam non deus volens iniquitatem tu es non habitabit iuxta te malignus neque permanebunt iniusti ante oculos tuos odisti omnes qui operantur iniquitatem perdes omnes qui loquuntur mendacium virum sanguinum et dolosum abominabitur dominus ego autem in multitudine misericordiae tuae introibo in domum tuam adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo domine deduc me in iustitia tua propter inimicos meos dirige in conspectu meo viam meam quoniam non est in ore eorum veritas cor eorum vanum est sepulchrum patens est guttur eorum linguis suis dolose agebant iudica illos deus decidant a cogitationibus suis secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos quoniam irritaverunt te domine et laetentur omnes qui sperant in te in aeternum exultabunt et habitabis in eis et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum quoniam tu benedices iusto domine ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti nos

Psalm 6 Domine ne in furore tuo arguas me neque in ira tua corripias me miserere mei domine quoniam infirmus sum sana me domine quoniam conturbata sunt ossa mea et anima mea turbata est valde sed tu domine usquequo convertere domine et eripe animam meam salvum me fac propter misericordiam tuam quoniam non est in morte qui memor sit tui in inferno autem quis confitebitur tibi laboravi in gemitu meo lavabo per singulas noctes lectum meum lacrimis meis stratum meum rigabo turbatus est a furore oculus meus inveteravit inter omnes inimicos meos discedite a me omnes qui operamini iniquitatem quoniam exaudivit dominus vocem fletus mei exaudivit dominus deprecationem meam dominus orationem meam suscepit confundantur et conturbentur vehementer omnes inimici mei convertantur et erubescant valde inimici mei velociter

Psalm 7 Domine deus meus in te speravi salvum me fac ex omnibus persequentibus me et libera me nequando rapiat ut leo animam meam dum non est qui redimat neque qui salvum faciat domine deus meus si feci istud si est iniquitas in manibus meis si retribui reddentibus mihi mala decidam merito ab inimicis meis inanis persequatur inimicus animam meam et comprehendat et conculcet in terra vitam meam et gloriam meam in pulverem deducat exsurge domine in ira tua et exaltare in finibus inimicorum meorum et exsurge domine deus meus in praecepto quod mandasti et synagoga populorum circumdabit te et propter hanc in altum regredere dominus iudicat populos iudica me domine secundum iustitiam meam et secundum innocentiam meam super me consumetur nequitia peccatorum et diriges iustum scrutans corda et renes deus iustus adiutorium meum a deo qui salvos facit rectos corde deus iudex iustus fortis et patiens numquid irascitur per singulos dies nisi convertamini gladium suum vibrabit arcum suum tetendit et paravit illum et in eo paravit vasa mortis sagittas suas ardentibus effecit ecce parturiit iniustitiam concepit dolorem et peperit iniquitatem lacum aperuit et effodit eum et incidit in foveam quam fecit convertetur dolor eius in verticem eius et in cerebrum eius iniquitas eius descendet confitebor domino secundum iustitiam eius et psallam nomini domini altissimi

Psalm 8 Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra quoniam elevatur magnificentia tua super caelos ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos ut destruas inimicum et ultorem quoniam videbo caelos tuos opera digitorum tuorum lunam et stellas quae tu fundasti quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et honore coronasti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum omnia subiecisti sub pedibus eius oves et boves universas insuper et pecora campi volucres caeli et pisces maris qui perambulant semitas maris domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra

Psalm 9 Confitebor tibi domine in toto corde meo narrabo omnia mirabilia tua laetabor et exultabo in te psallam nomini tuo altissime in convertendo inimicum meum retrorsum infirmabuntur et peribunt a facie tua quoniam fecisti iudicium meum et causam meam sedisti super thronum qui iudicas iustitiam increpasti gentes et periit impius nomen eorum delesti in aeternum et in saeculum saeculi inimico defecerunt frameae in perpetuum et civitates earum destruxisti periit memoria eorum cum sonitu et dominus in aeternum permanet paravit in iudicio sedem suam et ipse iudicabit orbem terrae in aequitate iudicabit populos in iustitia et factus est dominus refugium pauperi adiutor in opportunitatibus in tribulatione et sperent in te qui noverunt nomen tuum quoniam non dereliquisti quaerentes te domine psallite domino qui habitat in sion adnuntiate inter gentes studia eius quoniam requirens sanguinem eorum recordatus est pauperum non est oblitus clamorem eorum miserere mei domine vide humilitatem meam de inimicis meis qui exaltas me de portis mortis ut adnuntiem omnes laudationes tuas in portis filiae sion exultabo in salutari tuo infixae sunt gentes in interitu quem fecerunt conprehensus est pes eorum in laqueo quem absconderunt cognoscetur dominus iudicia faciens in operibus manuum suarum conprehensus est peccator in operibus manuum suarum meditatione convertentur peccatores in infernum omnes gentes quae obliviscuntur deum quoniam non in finem oblivio erit pauperis patientia inopum non peribit in finem exsurge domine non confortetur homo iudicentur gentes in conspectu tuo constitue domine legislatorem super eas ut sciant gentes quoniam homines sunt ut quid domine recessisti longe despicis in opportunitatibus in tribulatione dum superbit impius incenditur pauper conprehendantur in consiliis quibus cogitant quoniam laudatur peccator in desideriis animae suae et iniquus benedicitur irritavit dominum secundum multitudinem irae suae peccator secundum multitudinem irae eius non requiret deus non est deus in conspectu eius inquinatae sunt viae illius in omni tempore auferuntur iudicia tua a facie eius omnium inimicorum suorum dominabitur dixit enim in corde suo non movebor a generatione in generationem sine malo ita ut maledictione os eius plenum sit et amaritudine et dolo sub lingua eius labor et dolor et sub umbra earum occidit innocentem oculi eius in pauperem respiciunt insidiatur in abscondito quasi leo in spelunca sua insidiatur ut rapiat pauperem rapere pauperem dum attrahit eum in laqueo suo conterens humiliabitur et incurvabitur cadet in dominationibus illius dixit enim in corde suo oblivioni tradidit deus faciem suam non videt usque in finem exsurge domine deus exalta manum tuam ne obliviscaris pauperum quare irritavit impius deum dixit enim in corde suo non requiret videbis quoniam tu labor et dolorem considerabis ut tradas eos in manus tuas tibi derelictus est pauper orphano tu eris adiutor contere brachium peccatoris et maligni quaeretur peccatum illius et non invenietur dominus regnabit in aeternum et in saeculum saeculi peribitis gentes de terra bonae voluntatis tuae domine desiderium pauperum exaudivit auris tua praeparationem cordis eorum audivit auris tua iudicare pupillo et humili ut non apponat ultra magnificare homo super terram

Psalm 10 In domino confido quomodo dicitis animae meae transmigra in montem sicut passer quoniam ecce peccatores intenderunt arcum paraverunt sagittas suas in pharetra ut sagittent in obscuro rectos corde quoniam quae perfecisti destruxerunt quid fecit iustus dominus in templo sancto suo dominus in caelo sedes eius oculi eius in pauperem respiciunt palpebrae eius interrogant filios hominum dominus interrogat iustum et impium qui autem diligit iniquitatem odit animam suam pluet super peccatores laqueos ignis et sulphur et spiritus procellarum pars calicis eorum quoniam iustus dominus et iustitias dilexit aequitatem vidit vultus eius

Psalm 11 Salvum me fac domine quoniam defecit sanctus quoniam diminutae sunt veritates a filiis hominum vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum labia dolosa in corde et corde locuti sunt disperdat dominus universa labia dolosa linguam magniloquam qui dixerunt linguae nostrae magnificabimus labia nostra a nobis sunt quis noster dominus est propter miseriam inopum et gemitum pauperum nunc exsurgam dicit dominus ponam in salutari fiducialiter agam in eo eloquia domini eloquia casta argentum igne examinatum probatum terrae purgatum septuplum tu domine servabis nos et custodies nos a generatione hac in aeternum in circuitu impii ambulant secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum

Psalm 12 Usquequo domine oblivisceris me in finem usquequo avertis faciem tuam a me quamdiu ponam consilia in anima mea dolorem in corde meo per diem usquequo exaltabitur inimicus meus super me respice et exaudi me domine deus meus illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus praevalui adversus eum qui me tribulant exultabunt si motus fuero ego autem in misericordia tua speravi exultabit cor meum in salutari tuo cantabo domino qui bona tribuit mihi et psallam nomini domini altissimi

Psalm 13 Dixit insipiens in corde suo non est deus corrupti sunt et abominabiles facti sunt in studiis suis non est qui faciat bonum non est usque ad unum dominus de caelo prospexit super filios hominum ut videat si est intellegens aut requirens deum omnes declinaverunt simul inutiles facti sunt non est qui faciat bonum non est usque ad unum sepulchrum patens est guttur eorum linguis suis dolose agebant venenum aspidum sub labiis eorum quorum os maledictione et amaritudine plenum est veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem contritio et infelicitas in viis eorum et viam pacis non cognoverunt non est timor dei ante oculos eorum nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem qui devorant plebem meam ut escam panis dominum non invocaverunt illic trepidaverunt timore ubi non erat timor quoniam deus in generatione iusta est consilium inopis confudistis quoniam dominus spes eius quis dabit ex sion salutare populi cum averterit dominus captivitatem populi sui exultabit iacob et laetabitur israhel

Psalm 14 Domine quis habitabit in tabernaculo tuo aut quis requiescet in monte sancto tuo qui ingreditur sine macula et operatur iustitiam qui loquitur veritatem in corde suo qui non egit dolum in lingua sua nec fecit proximo suo malum et opprobrium non accepit adversus proximos suos ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus timentes autem dominum glorificat qui iurat proximo suo et non decipit qui pecuniam suam non dedit ad usuram et munera super innocentem non accepit qui facit haec non movebitur in aeternum

Psalm 15 Conserva me domine quoniam speravi in te dixi domino deus meus es tu quoniam bonorum meorum non eges sanctis qui sunt in terra eius mirificavit omnes voluntates meas in eis multiplicatae sunt infirmitates eorum postea festinaverunt non congregabo conventicula eorum de sanguinibus nec memor ero nominum eorum per labia mea dominus pars hereditatis meae et calicis mei tu es qui restituis hereditatem meam mihi funes ceciderunt mihi in praeclaris etenim hereditas mea praeclara est mihi benedicam dominum qui tribuit mihi intellectum insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei providebam dominum in conspectu meo semper quoniam a dextris est mihi ne commovear propterea laetatum est cor meum et exultavit lingua mea insuper et caro mea requiescet in spe quoniam non derelinques animam meam in inferno nec dabis sanctum tuum videre corruptionem notas mihi fecisti vias vitae adimplebis me laetitia cum vultu tuo delectationes in dextera tua usque in finem

Psalm 16 Exaudi domine iustitiam meam intende deprecationem meam auribus percipe orationem meam non in labiis dolosis de vultu meo iudicium meum procedat oculi mei videant aequitates probasti cor meum et visitasti nocte igne me examinasti et non est inventa in me iniquitas ut non loquatur os meum opera hominum propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras ut non supplantentur gressus mei in semitis tuis perfice gressus meos in orbitis tuis ut non moveantur vestigia mea ego clamavi quoniam exaudisti me deus inclina aurem tuam mihi et exaudi verba mea mirifica misericordias tuas qui salvos facis sperantes in te ab insurgentibus dextrae tuae custodi me ut pupillam oculi sub umbra alarum tuarum protege me a facie impiorum qui me afflixerunt inimici animae meae circumdederunt me adipem suum concluserunt os eorum locuti sunt superbiam proicientes me nunc circumdederunt me oculos suos statuerunt declinare in terram suscepit quasi leo paratus ad praedam et sicut catulus leonis habitans in latibulis insidiatur ut rapiat pauperem rapere pauperem dum attrahit eum in laqueo suo conterens humiliabitur et incurvabitur cadet in dominationibus illius dixit enim in corde suo oblivioni tradidit deus faciem suam non videt usque in finem exsurge domine deus exalta manum tuam ne obliviscaris pauperum quare irritavit impius deum dixit enim in corde suo non requiret videbis quoniam tu labor et dolorem considerabis ut tradas eos in manus tuas tibi derelictus est pauper orphano tu eris adiutor contere brachium peccatoris et maligni quaeretur peccatum illius et non invenietur dominus regnabit in aeternum et in saeculum saeculi peribitis gentes de terra bonae voluntatis tuae domine desiderium pauperum exaudivit auris tua praeparationem cordis eorum audivit auris tua iudicare pupillo et humili ut non apponat ultra magnificare homo super terram

Psalm 17 Diligam te domine fortitudo mea dominus firmamentum meum et refugium meum et liberator meus deus meus adiutor meus et sperabo in eum protector meus et cornu salutis meae et susceptor meus laudans invocabo dominum et ab inimicis meis salvus ero circumdederunt me dolores mortis et torrentes iniquitatis conturbaverunt me dolores inferni circumdederunt me praeoccupaverunt me laquei mortis et in tribulatione mea invocavi dominum et ad deum meum clamavi et exaudivit de templo sancto suo vocem meam et clamor meus in conspectu eius introivit in aures eius commota est et contremuit terra fundamenta montium conturbata sunt et commota sunt quoniam iratus est eis ascendit fumus de naribus eius et ignis de ore eius devorans carbones succensi sunt ab eo inclinavit caelos et descendit et caligo sub pedibus eius et ascendit super cherubim et volavit volavit super pennas ventorum et posuit tenebras latibulum suum in circuitu eius tabernaculum eius tenebrosa in nubibus aeris prae fulgore in conspectu eius nubes transierunt grando et carbones ignis et tonabit de caelo dominus et altissimus dabit vocem suam grando et carbones ignis et emitte sagittas tuas et dissipabis eos fulgura multiplicabit et conturbabit eos et ostendentur fontes aquarum et revelabuntur fundamenta orbis terrae ab increpatione tua domine ab inspiratione spiritus irae tuae misit de excelso et assumpsit me et extraxit me de aquis multis eripuit me de inimicis meis fortissimis et ab his qui oderunt me quoniam confortati sunt super me praevenerunt me in die afflictionis meae et factus est dominus protector meus et eduxit me in latitudinem salvum me fecit quoniam voluit me retribuet mihi dominus secundum iustitiam meam et secundum puritatem manuum meum reddet mihi quoniam custodivi vias domini et non impie egi a deo meo omnia enim iudicia eius in conspectu meo et iustitias eius non amovebo a me et ero immaculatus cum eo et custodiam me ab iniquitate mea et retribuet mihi dominus secundum iustitiam meam et secundum puritatem manuum meum in conspectu oculorum eius cum sancto sanctus eris et cum viro innocente innocens eris et cum electo electus eris et cum perverso perverteris quoniam tu populum humilem salvum facies et oculos superborum humiliabis quoniam tu illuminabis lucernam meam domine deus meus illuminabit tenebras meas quoniam in te eripiam accinctum et in deo meo transgrediar sepem deus meus inmaculata via eius eloquia domini igne examinata scutum est omnium sperantium in se quoniam quis deus praeter dominum aut quis fortis praeter deum meum deus qui accinxit me virtute et posuit perfectam viam meam qui perficit pedes meos tamquam cervorum et super excelsa mea constituit me qui docet manus meas ad proelium et posuisti arcum aereum brachia mea et dedisti mihi protectionem salutis tuae et dextera tua suscepit me et disciplina tua correxit me in finem et disciplina tua ipsa me docebit dilatasti gressus meos subtus me et non defecerunt tali mei persequar inimicos meos et comprehendam illos et non convertar donec deficiant conteram illos et non poterunt stare cadent subtus pedes meos et accinxisti me virtute ad bellum et supplantabis insurgentes in me et inimicos meos dabis mihi dorsum et odientes me disperdes clamabunt et non erit qui salvos faciat ad dominum nonne exaudiet eos et conteram eos sicut pulverem ante faciem ventorum ut terram platearum eorum adaequabo eos eripies me de contradictionibus populi constituis me in caput gentium populus quem non cognovi servivit mihi in auditu auris obedivit mihi filius alienus mihi mentitus est filius alienus inveteratus est et claudicavit a semitis suis vivit dominus et benedictus deus meus et exaltetur deus salutis meae deus qui das vindictas mihi et subdis populos sub me liberator meus de inimicis meis iracundis et ab insurgentibus in me exaltabis me a viro iniquo eripies me propterea confitebor tibi domine in nationibus et nomini tuo psallam magnificans salutes regis eius et faciens misericordiam christo suo david et semini eius usque in saeculum

Psalm 18 Caeli enarrant gloriam dei opera autem manuum eius adnuntiat firmamentum die diei eructat verbum et nox nocti indicat scientiam non sunt loquelae neque sermones quorum non audiantur voces eorum in omnem terram exivit sonus eorum et in fines orbis terrae verba eorum in sole posuit tabernaculum suum et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo exultavit ut gigas ad currendam viam suam a summo caelo egressio eius et occursus eius usque ad summum eius nec est qui se abscondat a calore eius lex domini immaculata convertens animas testimonium domini fidele sapientiam praestans parvulis iustitiae domini rectae laetificantes corda praeceptum domini lucidum illuminans oculos timor domini sanctus permanens in saeculum saeculi iudicia domini vera iustificata in semetipsa desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multum et dulciora super mel et favum nam et servus tuus custodit ea qui custodit illa non inquinabitur scelere delicta quis intellegit ab occultis meis munda me et ab alienis parce servo tuo si mei non fuerint dominati tunc immaculatus ero et emundabor a delicto maximo et erunt ut complacentes sint eloquia oris mei et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper domine adiutor meus et redemptor meus

Psalm 19 Exaudiat te dominus in die tribulationis protegat te nomen dei iacob mittat tibi auxilium de sancto et de sion tueatur te memor sit omnis sacrificii tui et holocaustum tuum pinguem fiat dominus omnem petitionem tuam impleat salutare tuum laetabimur in exultatione et in nomine dei nostri magnificabimur implebit dominus omnes petitiones tuas nunc cognovi quoniam salvum fecit dominus christum suum exaudiet illum de caelo sancto suo in potentatibus salus dextrae eius hi in curribus et hi in equis nos autem in nomine domini dei nostri invocabimur ipsi obligati sunt et ceciderunt nos autem surreximus et erecti sumus domine salvum fac regem et exaudi nos in die qua invocaverimus te

Psalm 20 Domine in virtute tua laetabitur rex et super salutare tuum exultabit desiderium cordis eius tribuisti ei et voluntate labiorum eius non fraudasti eum quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso vitam petiit a te et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum et in saeculum saeculi magna gloria eius in salutari tuo gloriam et magnum decorem inponis super eum quoniam dabis eum in benedictionem in saeculum saeculi laetificabis eum in gaudio cum vultu tuo quoniam rex sperat in domino et in misericordia altissimi non commovebitur inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis dextera tua inveniat omnes qui te oderunt ponas eos ut clibanum ignis in tempore vultus tui dominus in furore suo conturbabit eos et devorabit eos ignis fructum eorum de terra perdes et semen eorum a filiis hominum quoniam declinaverunt mala contra te cogitaverunt consilium quod non praevalebunt statues enim reliquias in vultu eorum exaltare domine in virtute tua cantabimus et psallemus virtutes tuas

Psalm 21 Deus deus meus respice in me quare me dereliquisti longe a salute mea verba delictorum meorum deus meus clamabo per diem et non exaudies et nocte et non ad insipientiam mihi tu autem in sancto habitas laus israhel in te speraverunt patres nostri speraverunt et liberasti eos ad te clamaverunt et salvi facti sunt in te speraverunt et non sunt confusi ego autem sum vermis et non homo opprobrium hominum et abiectio plebis omnes videntes me deriserunt me locuti sunt labiis et moverunt caput sperasti in domino eripiat eum salvum faciat eum quoniam vult eum deus quoniam tu es qui extraxisti me de ventre matris meae spes mea ab uberibus matris meae in te projectus sum ex utero de ventre matris meae deus meus es tu ne discesseris a me quoniam tribulatio proxima est quoniam non est qui adiuvet circumdederunt me vituli multi tauri pingues obesi aperuerunt super me os suum sicut leo rapiens et rugiens circumdederunt me sicut aqua effusus sum et dispersa sunt omnia ossa mea factum est cor meum tamquam cera liquescens in medio ventris mei aruit tamquam testa virtus mea et lingua mea adhaesit faucibus meis et in pulverem mortis deduxisti me quoniam circumdederunt me canes multi concilium malignantium obsedit me foderunt manus meas et pedes meos dinumerare possum omnia ossa mea ipsi vero considerant et inspiciunt me diviserunt sibi vestimenta mea et super vestem meam miserunt sortem tu autem domine ne elongaveris auxilium tuum a me ad defensionem meam conspice libera a framea animam meam et de manu canis unicam meam salva me ex ore leonis et a cornibus unicornium humilitatem meam exaudisti narrabo nomen tuum fratribus meis in medio ecclesiae laudabo te qui timetis dominum laudate eum universum semen iacob magnificate eum timeat eum omne semen israhel quoniam non sprevit neque despexit deprecationem pauperis nec avertit faciem suam a me et cum clamarem ad eum exaudivit me apud te laus mea in ecclesia magna vota mea reddam in conspectu timentium eum edent pauperes et saturabuntur et laudabunt dominum qui requirunt eum vivent corda eorum in saeculum saeculi reminiscentur et convertentur ad dominum universi fines terrae et adorabunt in conspectu eius universae familiae gentium quoniam domini est regnum et ipse dominabitur gentium manducaverunt et adoraverunt omnes pingues terrae in conspectu eius procident omnes qui descendunt in terram et qui animam suam non vivificat illi servient domino adnuntiabitur domino generatio ventura et annuntiabunt caeli iustitiam eius populo qui nascetur quem fecit dominus

Psalm 22 Dominus regit me et nihil mihi deerit in loco pascuae ibi me collocavit super aquam refectionis educavit me animam meam convertit deduxit me super semitas iustitiae propter nomen suum etenim si ambulavero in medio umbrae mortis non timebo mala quoniam tu mecum es virga tua et baculus tuus ipsa me consolata sunt parasti in conspectu meo mensam adversus eos qui tribulant me impinguasti in oleo caput meum et calix meus inebrians quam praeclarus et misericordia tua subsequetur me omnibus diebus vitae meae ut habitem in domo domini in longitudinem dierum

Psalm 23 Domini est terra et plenitudo eius orbis terrarum et universi qui habitant in eo quia ipse super maria fundavit eum et super flumina praeparavit eum quis ascendet in montem domini aut quis stabit in loco sancto eius innocens manibus et mundo corde qui non accepit in vano animam suam nec iuravit in dolo proximo suo hic accipiet benedictionem a domino et misericordiam a deo salutari suo haec est generatio quaerentium eum quaerentium faciem dei iacob levate portae capita vestra et elevamini portae aeternales et introibit rex gloriae quis est iste rex gloriae dominus fortis et potens dominus potens in proelio levate portae capita vestra et elevamini portae aeternales et introibit rex gloriae quis est iste rex gloriae dominus virtutum ipse est rex gloriae

Psalm 24 Ad te domine levavi animam meam deus meus in te confido non erubescam neque irrideant me inimici mei etenim universi qui sustinent te non confundentur confundantur omnes iniqua agentes frustra vias tuas domine demonstra mihi et semitas tuas edoce me dirige me in veritate tua et doce me quia tu es deus salvator meus et te sustinui tota die recordare miserationum tuarum domine et misericordiarum tuarum quae a saeculo sunt ne memineris delicta iuventutis meae et ignorantias meas secundum misericordiam tuam memento mei tu propter bonitatem tuam domine dulcis et rectus propter hoc legem dabit delinquentibus in via diriget mansuetos in iudicio diriget mansuetos vias suas universae viae domini misericordia et veritas requirentibus testamentum eius et testimonia eius propter nomen tuum domine propitiaberis peccato meo multum est enim quis est homo qui timet dominum legem statuit ei in via quam elegit anima eius in bonis demorabitur et semen eius hereditabit terram firmamentum est dominus timentibus eum et testamentum ipsius ut manifestetur illis oculi mei semper ad dominum quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos respice in me et miserere mei quoniam unicus et pauper sum ego tribulationes cordis mei dilatatae sunt de necessitatibus meis eripe me vide humilitatem meam et laborem meum et dimitte universa delicta mea respice inimicos meos quoniam multiplicati sunt et odio iniquo oderunt me custodi animam meam et eripe me non erubescam quoniam speravi in te innocentes et recti adhaeserunt mihi quia sustinui te redime deus israhel ex omnibus tribulationibus suis

Psalm 25 Iudica me domine quoniam ego in innocentia mea ingressus sum et in domino confidens non infirmabor proba me domine et tempta me ure renes meos et cor meum quoniam misericordia tua ante oculos meos et complacui in veritate tua non sedi cum concilio vanitatis et cum iniquis non introibo odivi ecclesiam malignantium et cum impiis non sedebo lavabo inter innocentes manus meas et circumdabo altare tuum domine ut audiam vocem laudis et enarrem universa mirabilia tua domine dilexi decorem domus tuae et locum habitationis gloriae tuae ne perdas cum impiis deus animam meam et cum viris sanguinum vitam meam in quorum manibus iniquitates sunt dextera eorum repleta est muneribus ego autem in innocentia mea ingressus sum redime me et miserere mei pes meus stetit in directo in ecclesiis benedicam te domine

Psalm 26 Dominus illuminatio mea et salus mea quem timebo dominus protector vitae meae a quo trepidabo dum appropiant super me nocentes ut edant carnes meas qui tribulant me inimici mei ipsi infirmati sunt et ceciderunt si consistant adversum me castra non timebit cor meum si exurgat adversum me proelium in hoc ego sperabo unam petii a domino hanc requiram ut inhabitem in domo domini omnibus diebus vitae meae ut videam voluptatem domini et visitem templum eius quoniam abscondit me in tabernaculo suo in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui in petra exaltavit me et nunc exaltavit caput meum super inimicos meos circuivi et immolavi in tabernaculo eius hostiam vociferationis cantabo et psalmum dicam domino exaudi domine vocem meam qua clamavi ad te et misericordia mea exaudi me tibi dixit cor meum exquisivit te facies mea quaerent faciem tuam domine ne avertas faciem tuam a me ne declines in ira a servo tuo adiutor meus es ne derelinquas me neque despicias me deus salutaris meus quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt me dominus autem adsumpsit me legem pone mihi domine in via tua et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos ne tradideris me in animas tribulantium me quoniam insurrexerunt in me testes iniqui et mentita est iniquitas sibi credo videre bona domini in terra viventium exspecta dominum viriliter agite et confortetur cor tuum et sustine dominum

Psalm 27 Ad te domine clamabo deus meus ne sileas a me ne quando tacens a me assimilabor descendentibus in lacum exaudi domine vocem deprecationis meae dum oro ad te dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum ne simul trahas me cum peccatoribus et cum operantibus iniquitatem ne perdas me qui loquuntur pacem cum proximo suo mala autem in cordibus eorum da illis secundum opera eorum et secundum nequitiam adinventionum ipsorum secundum opera manuum eorum tribue illis redde retributionem eorum ipsis quoniam non intellexerunt opera domini et in opera manuum eius destruet illos et non aedificabit eos benedictus dominus quoniam exaudivit vocem deprecationis meae dominus fortitudo mea et scutum meum in eo confidit cor meum et adiutus sum et refloruit caro mea et ex voluntate mea confitebor illi dominus fortitudo plebis suae et protector salutarium christi sui est salvum fac populum tuum domine et benedic hereditati tuae et rege eos et extolle illos usque in aeternum

Psalm 28 Adferte domino filii dei adferte domino filios arietum adferte domino gloriam et honorem adferte domino gloriam nominis eius adorate dominum in atrio sancto eius vox domini super aquas deus maiestatis intonuit dominus super aquas multas vox domini in virtute vox domini in magnificentia vox domini confringentis cedros et confringet dominus cedros libani et comminuet eas tamquam vitulum libani et dilectus quemadmodum filius unicornium vox domini intercidentis flammam ignis vox domini concutientis desertum et commovebit dominus desertum cades vox domini praeparantis cervos et revelabit condensa et in templo eius omnes dicent gloriam dominus diluvium inhabitare facit et sedebit dominus rex in aeternum dominus virtutem populo suo dabit dominus benedicet populum suum in pace

Psalm 29 Exaltabo te domine quoniam suscepisti me nec delectasti inimicos meos super me domine clamavi ad te et sanasti me domine eduxisti ab inferno animam meam salvasti me a descendentibus in lacum psallite domino sancti eius et confitemini memoriae sanctitatis eius quoniam ira in indignatione eius et vita in voluntate eius ad vesperum demorabitur fletus et ad matutinum laetitia ego autem dixi in abundantia mea non movebor in aeternum domine in voluntate tua praestitisti decori meo virtutem avertisti faciem tuam a me et factus sum conturbatus ad te domine clamabo et ad deum meum deprecabor quae utilitas in sanguine meo dum descendo in corruptionem numquid confitebitur tibi pulvis aut adnuntiabit veritatem tuam audivit dominus et misertus est mihi dominus factus est adiutor meus convertisti planctum meum in gaudium mihi conscidisti saccum meum et circumdedisti me laetitia ut cantet tibi gloria mea et non compungar domine deus meus in aeternum confitebor tibi

Psalm 30 In te domine speravi non confundar in aeternum in iustitia tua libera me inclina ad me aurem tuam accelera ut eruas me esto mihi in deum protectorem et in domum refugii ut salvum me facias quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu et propter nomen tuum deduces me et enutries me educes me de laqueo hoc quem absconderunt mihi quoniam tu es protector meus in manus tuas commendabo spiritum meum redemisti me domine deus veritatis odisti observantes vanitates supervacue ego autem in domino speravi exultabo et laetabor in misericordia tua quia respexisti humilitatem meam cognovisti in necessitatibus animam meam et non conclusisti me in manibus inimici statuisti pedes meos in loco spatioso miserere mei domine quoniam tribulor conturbatus est in ira oculus meus anima mea et venter meus quoniam defecit in dolore vita mea et anni mei in gemitibus infirmata est in paupertate virtus mea et ossa mea conturbata sunt a cunctis inimicis meis et vicinis meis nimis et timor notis meis qui videbant me foras fugerunt a me oblivioni datus sum tamquam mortuus a corde factus sum tamquam vas perditum quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu in eo dum convenirent simul contra me accipere animam meam consiliati sunt ego autem in te speravi domine dixi tu es deus meus in manibus tuis sortes meae eripe me de manu inimicorum meorum et a persequentibus me illustra faciem tuam super servum tuum salvum me fac in misericordia tua domine non confundar quoniam invocavi te erubescant impii et deducantur in infernum muta fiant labia dolosa quae loquuntur adversus iustum iniquitatem et abusionem quam magna multitudo dulcedinis tuae domine quam abscondisti timentibus te perfecisti sperantibus in te in conspectu filiorum hominum protegis eos in abscondito faciei tuae a conturbatione hominum protegis eos in tabernaculo tuo a contradictione linguarum benedictus dominus quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita et ego dixi in excessu meo proiectus sum a facie oculorum tuorum ideo exaudisti vocem deprecationis meae dum clamarem ad te diligite dominum omnes sancti eius veritatem requirit dominus et retribuet abundanter facientibus superbiam confortamini et roboretur cor vestrum omnes qui speratis in domino

Psalm 31 Beati quorum remissae sunt iniquitates et quorum tecta sunt peccata beatus vir cui non imputavit dominus peccatum nec est in spiritu eius dolus quoniam tacui inveterabuntur ossa mea dum clamarem tota die quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua conversus sum in aerumna mea dum configitur spina mihi delictum meum cognitum tibi feci et iniustitiam meam non operui dixi confitebor adversum me iniustitiam meam domino et tu remisisti impietatem peccati mei pro hac orabit ad te omnis sanctus in tempore opportuno verumtamen in diluvio aquarum multarum ad eum non adpropinquabunt tu es refugium meum a tribulatione quae circumdedit me exultatio mea erue me a circumdantibus me intellectum tibi dabo et instruam te in via hac qua gradieris firmabo super te oculos meos nolite fieri sicut equus et mulus quibus non est intellectus in camo et freno maxillas eorum constringe qui non adpropiant ad te multa flagella peccatoris sperantem autem in domino misericordia circumdabit laetamini in domino et exultate iusti et gloriamini omnes recti corde

Psalm 32 Exultate iusti in domino rectos decet collaudatio confitemini domino in cithara in psalterio decem chordarum cantate illi canticum novum bene psallite ei in iubilatione quia rectus sermo domini et omnia opera eius in fide dilexit misericordiam et iudicium misericordia domini plena est terra verbo domini caeli firmati sunt et spiritu oris eius omnis virtus eorum congregans sicut in utre aquas ponens in thesauris abyssos timeat dominum omnis terra et ab eo commoveantur omnes habitatores orbis quoniam ipse dixit et facta sunt ipse mandavit et creata sunt dominus dissipat consilia gentium reprobat autem cogitationes populorum et reprobat consilia principum dominus autem consilium principum in aeternum manet cogitationes cordis eius in generationem et generationem beata gens cuius dominus deus eius populus quem elegit in hereditatem sibi de caelo respexit dominus vidit omnes filios hominum de praeparato habitaculo suo respexit super omnes qui habitant terram qui finxit sigillatim corda eorum qui intellegit universa opera eorum non salvatur rex per multam virtutem et gigas non salvabitur in multitudine virtutis suae fallax equus ad salutem in abundantia autem virtutis suae salvabitur ecce oculi domini super timentes eum et in eis qui sperant super misericordiam eius ut eruat a morte animas eorum et alat eos in fame anima nostra sustinet dominum quoniam adiutor et protector noster est in eo quia in nomine sancto eius speravimus fiat misericordia tua domine super nos quemadmodum speravimus in te

Psalm 33 Benedicam dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo in domino laudabitur anima mea audiant mansueti et laetentur magnificate dominum mecum et exaltemus nomen eius in unum exquisivi dominum et exaudivit me et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me accedite ad eum et illuminamini et facies vestrae non confundentur hic pauper clamavit et dominus exaudivit eum et ex omnib

Dei munere ad eum tandem rerum ſtatum perductam eſſe ; vt ſua vlteriùs opera non indigeat , ea præſertim ratione, quòd iam viros , & ad eam regendam idoneos , & ad tuendam fortes , ac præclaros comparaſſet. Quamobrem Fratres impenſiùs rogat , vt altero ad Generalatus officium electo,ſe nonnullo optatæ quietis otio frui patiantur.

Hæc Ludouicus , quandoquidem nec ſincerè , neque ex animo (quemadmodum rei paulò poſt exitus probauit) Fratribus inculcauerat , diuino tamen conſilio factum eſt , vt qui rectum illius animum exiſtimabant , cùm primùm Spiritus Sancti ope ante Comitia inuocata , ad primam Definitorum electionem ventum fuit, vt illi morem gererent, ab eo eligendo abſtinerẽt. Cæteri verò,quibus Ludouici adminiſtratio minùs Religionis commodo conferre videbatur , hac quoquo- XX.
Bernardinus Aſtenſis Generalis Vicarius eligitur. ratione ab eo ſuffragia auerterent. Atque ita factum eſt , vt cùm in priori ſcrutinio quatuor Capituli Generalis Definitores electi fuiſſent , nimirum Fr. Bernardinus Senenſis, Fr. Bernardinus Aſtenſis, F. Ioannes à Fano , & F. Euſebius Anconitanus. Tum in poſteriori Fr. Bernardinus Aſtenſis, Generalis Vicarius , omnium ſuffragiis creatus eſſet. Ludouicus, neque inter Definitores locum habuerit, neq; Generalatus dignitatem fuerit aſſecutus. Quod cùm Ludouico poſt Electionem renũciatum fuiſſet, mox occultæ ambitionis virus, quod couſque in pectore latuerat, foras erumpens, quid illa Comitiorum dilatione, atq; hac doloſa verborum humilitate contegeret, apertè declarauit. Vix enim ſe ab vtroque, & Definitoris, & Generalis officio pulsũ intelligit, cùm extemplò maiori, quàm Religioſi hominis ſtatus ac cõditio ferat, ira exardeſcens, nihil præter inſanam mentis agitationem , ac impetum præ- ferre viſus eſt.

Quapropter Generalis Vicarij, ac Definitorum Electione peracta, cùm vniuerſi, XXI.
Hymno. *Te Deum laudamus* publica voce perſonato, ad Eccleſiã Proceſſione inſtituta pergerent: antiquoq; Religionis more Officij ſigillo Generali à ſupremo Definitore oblato, cuncti in ſubiectionis ſignum illius manus deoſcularentur : his communis lætitiæ , ac humilitatis officiis ſolus Ludouicus intereſſe renuit: tantoque animi tumore, ac ſuperbia effertur, vt non modò Bernardino Generali vlla, aut reuerentiæ: aut obedientiæ ſigna præſtare detrectet: verùm cùm poſthæc Generalis eum obuium haberet ; atque ante illum genuflectens , diceret. En, Pater , quàm indignum Fratres Generalem elegerunt , eidem protinus turbato animo reſponderit. Malè vtique actum eſt. Neque enim alterius mihi , præterquàm tui , electio moleſtæ fuiſſet. Bernardino verò rei cauſam humiliter ſiſcitanti , ait. Vnde nam tibi ad Religionem moderandam ardor ? An non tam frigidus es , vt quæ ab aliis multo labore ſata ſunt , tua oſcitantia perdere feſtines ? Cui Bernar-
Ludouicus Generalatus honore pulſus, ira exãdeſcit. dinus humillimè; Ne id (inquit) moleſtè feras (Pater) tuis tantummodò, ſi placet, me orationibus feruentem effice. Multa Bernardino grauitas, multa in rebus agendis prudentia , ac conſilium inerat : quæ cum Ludouicum virum leuem , & impetu quodam ſe ad omnia ferentem malè haberent ; haud mirum, quòd is præclaram virtutem , quæ eos maximè qui cæteris præſunt , ornatos eſſe oportet : quaſi vitiũ ſuggillaret. Familiarem ſiquidẽ vitio eſt, ſibi aduerſam virtutẽ odio proſequi: At neque Ludouicus , ſi rem attingere lubet , grauiſſimam virtutem, quam in Bernardino olim agnouerat , & ſuſpexerat ; quaque maiores apud Min. Obſeruantes dignitates conſecutus fuerat , perſequebatur : ſed potiùs ab eo adeptam dignitatem , ſibique ereptam , moleſtiſſimè ferebat : quo fit , vt non Religionis lapſus, ſed propriæ dignitatis occaſus eum ſollicitum redderet : turpeque ambitionis vitium, quo illius mens labefactata erat , in altero, quo ſe obtegeret , vitium quæreret. Id paulò poſt ipſo experimento apertè innotuit. Nam cùm Bernardinus, Generalis poſthæc in Refectorium cum reliqua Fratrum Familia , ſolo Ludouico excepto , qui ſe à cæteris ſubtraxerat , pranſurus conueniſſet : Quis tunc Ludouico animus fuerit, inſolens, ac ſuperbum factum declarauit.

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1535. 1. 17. 11.

XXII. Mos in eo Reformationis exordio inter Fratres haud aſpernandus inualuerat: vt diebus quibuſdam ſolemnioribus, ex Fratribus quiſpiam ſuggeſtum, quod in Refectorio erectum erat, conſcenderet; & dum alij cibum ſumerent, is ad communem reliquorum ædificationem, de ſpirituali virtutum, aut Regulæ profectu aliquid proponeret. Quamobrem cùm eo die cunctis iucundiſſimo, quo Generalis Vicarius electus fuerat: Sacerdos quidam de noua Generalis, ac Definitorum Electione verba facturus, iam in ſuggeſtum aſcendiſſet; ac muneri ſuo ſatisfacere cœpiſſet: en extemplò Ludouicus furore ardens, Refectorium ingreditur: nullúmque omninò, neque erga Generalem, aut alios Patres reuerentiæ ſignum præferens, arroganter Sacerdotem è ſuggeſtu iubet deſcendere: illúdque ipſe conſcendens, Fratribus omnibus præ rei nouitate admirantibus, & quid monſtri actio illa paritura eſſet, expectantibus, velut præ ira inſaniens, in has cœpit protinus voces erumpere. Audite, Fratres; Ego ſum Ludouicus à Foroſempronio. Ego ſum Ludouicus Tenalia: Multa ego molitus ſum; plura moliri ſcio; plurima quoque adhuc moliar, quæ vniuerſos perterreant.

Superbum Ludouici caſus narratur.

XXIII. His dictis, Vir ventoſiſſimus e ſuggeſtu deſcendens, ſummo omnes illos Patres dolore affecit; qui cùm eum tam à ſeipſo, atque ab omni prioris Religionis, ac virtutis ſenſu alienatum conſpicerent; lachrymas cum pane manducabant, & potum ſuum cum fletu miſcebant.

Hinc facilè cuique intueri licet; quàm grauis ſit eorum hominum lapſus, qui cùm maiorem aliquando virtutibus operam dederint, non caſu aliquo, aut repentina vi tentationis correpti; ſed ſponte à virtute excidunt, ac voluntario caſu præcipites in aliquod vitium feruntur. Ij namque adeò virtutem exuiunt; vt ipſum quoque, qui hominem ratione præditum comitari ſolet, vitij pudorem abiiciant; hominéſque ſe vix eſſe meminerint. Atque eò plerunque amentiæ prolabuntur; vt quæ longè ab eorum poteſtate abſunt, cùm efficere nequeant, mente cogitent. Hinc tam difficilis iis eſt ad virtutem reditus; vt haud immeritò dicat Apoſtolus: *Impoſſibile eſt eos, qui ſemel ſunt illuminati, guſtauerunt etiam donum cæleſte, & participes facti ſunt Spiritus Sancti; guſtauerunt nihilominus bonum Dei Verbum, virtutéſque Sæculi venturi, & prolapſi ſunt, rurſus renouari ad pœnitentiam.*

Hebr. 6.

XXIV. Nemo Ludouici caſum miretur, nemo ex turpi illius ambitionis lapſu ſibi ſcandalum ſtruat. Neque enim Religio immunem facit ab inſidiis Diaboli (vt cum Cypriano loquar) aut contra tentationes, & pericula in Cœnobio poſitum perpetua ſecuritate defendit. Nec Ludouicus Angelo fortior, aut melior fuit, qui nimio honoris appetitu raptus, ad ima cecidit. Nec Salomone maior: aut Deo charior, qui tamen (vt Cyprianus ait) *quandiu in viis domini ambulauit, tandiu gratiam, quam à Domino fuerat conſecutus, obtinuit: poſtquam dereliquit Domini viam, perdidit & gratiam Domini.* Religio exordium gloriæ eſt, non corona: nec religioſi hominis laudem perficit; ſed dignitatem initiat. Cúmque ſcriptum ſit: *Qui perſeuerauerit vſque in finem, hic ſaluus erit*: quicquid ante finem fuerit, gradus eſt, quo ad faſtigium ſalutis aſcenditur, non terminus, quo iam culminis ſumma teneatur. Diſcant potiùs qui in culmine ſunt, caſum timere: niſi enim honores humilitate poſſideant.

Ob Ludouici caſum non mirandum.

Cyprian. de vnit. Eccleſ

Matth. 24.

Tolluntur caſu, quo grauiore ruant.

Diſcant præterea quàm ij miſeri ſint, quóve malorum ruant, qui dilapidatis ſemel conſcientiæ bonis à Dei gratia deſtituuntur. Cùm enim, & diuinum in ſe lumen extinguant, quo ad ſuperiora ducuntur: cóque Dei præſidio careant, quo vitiis omnibus ſuperiores fiunt: eo fit, vt propriis tenebris obruti, nec quod turpe, aut quod perniciosum ſibi eſt, aſpectent: Neque ipſa grauiora ſcelera, quibus homines pudore affici, ſolent, omninò aut horreant: aut ſentiant.

Ludouici impia ambitio augetur.

Ludouicum

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1535. I. 17. II.

Ludouicum igitur cùm Generalis, ac cæteri Patres, tam miserè à pristinæ virtutis sensu immutatum, atque in tot mentis tenebras ambitiosa illa cupiditate prolapsum vidissent: post refectionem omni illum humilitate conueniunt, omniúmque parentem conclamant: ac in primis Generalis ipse omnia illi, tanquam Patri, humilitatis, ac reuerentiæ signa exhibet, rogat; vt se primùm, tum alios omnes velut sibi filios agnoscat, aspiciat, complectatur. Non subditum, sed collegam in officio postulat, communémq; honoris, & auctoritatis gradum cũ eo sibi futurum pollicetur: Nihil sine ipsius consilio, atque auctoritate agendum: Nihil præter illius mentem præstandum affirmat. Denique nihil illi ab Generalatus dignitate præter nomen defuturum, humanissimis verbis asseuerat. XXV.

His tum Generalis, tum Patrum supplicationibus, Ludouici animus haud ita placari, aut sedari potuit; vt aliqua ex parte iras remitteret: quin etiam seipsum à Fratribus segregans, nulla ratione adduci potuit; vt rebus Capitularibus interesse, aut consilium aliquod, quantumcunque illud enixè Patres, vt illum maiori, quoad fieri poterat, honore prosequerentur; ab eo expoſcerent, iis ministrare vellet. Quo fit, vt communi illa mentis voluptate, quæ priùs ob noui Generalis electionem omnium Fratrum animos exhilarauerat, repentè in luctum mutata; cuncti Ludouici casum lugerent, quem coúsque Patrem, ac Propugnatorem habuerant.

Interea Generalis, & Capituli Patres grauioribus Religionis negotiis incumbentes, singulas in hoc Capitulo Prouincias dispertiri, ac suos cuique terminos assignare, Prouinciales constituere (neque enim eatenus à Ludouico, aut Prouinciæ diuisæ, aut Prouinciales constituti fuerant: cùm is per Commissarios vbique destinatos Congregationem regeret) familias per Conuentus disponere, Guardianos creare, Custodes eligere, ac cætera quæ ad rectum Religionis Ordinem, ac administrationem necessaria erant, communi consilio distinguenda curant: vt noua Congregatio, quæ hactenus variis persecutionibus afflicta, tumultuarium potiùs, quàm tranquillum rerum statum patiebatur; venustam tandem, ac ordinatam Religiosæ Reipublicæ faciem consequeretur. Quapropter Constitutiones, quæ in primo Aluacinæ Capitulo, sub Matthæo à Bassio, breuiùs confectæ fuerant, pleriſque, quæ necessaria erant, summa prudentia additis, copiosiùs in hoc Capitulo, Bernardini Generalis præsertim sapientia, exarantur. XXVI.

Quàm verò ea Capituli Congregatio, ac rerum dispositio Deo grata fuerit, cuidam deuotissimo Fratri, qui eidem Capitulo intererat, diuinitùs declaratum fuit. Is enim, dum Bernardinus Generalis in eo Capitulo semel ad Fratres sermocinaretur, B.P. Franciscum cum eo in mensa sedentem; ac verba, quæ Fratribus proponebat, ministrantem videt. Tandem peracto sermone Beatum Patrem rectis oculis, ac vultu hilari circumfusos Fratres intuentem, ac sua benedictione prosequentem intuetur. XXVII.

B.P. Franciſcus Bernardino Generali sermocinanti verba ministrat, ac Fratribus benedicit.

Ludouicus autem adhuc in insania persistens: quippe qui à Deo derelictus animæ sinum Sathanæ aperuerat: quæ palàm minatus fuerat, quæque ad suæ ambitionis sitim extinguendam secum animo decreuerat, peracto Capitulo, perficere cogitat. Ea de causa Ioannem Dominicum de Cupis Cardinalem Trauensem, cuius opera in turbulentis Reformationis rebus satis familiariter vsus fuerat, quemque sibi beneuolum fecerat, quamprimùm adit: eique summum Religionis periculum, ob noui Generalis electionem, quem tanto muneri ob id potissimùm ineptum existimabat, quod euoluendis codicibus magis, quàm gubernationi, quæ rerum experientiam exigebat, aptum assereret: & turpem sibi illatam iniuriam indicat, quem post tot ab eo susceptos labores, ac calamitates pro Reformatione, , perpessas, velut inutilem, ac indignum reiecerint. Me (aiebat) in maxima Reformationis perturbatione, in maximis naufragiis, in summa rerum desperatione, in extremo tandem luctu impauidum XXVIII.

Ludouicus apud Cardinalem Trauensem de Religione cõqueritur, ac nouum Capitulum poscit.

propu

propugnatorem, athletam, ducem, parentem habuerunt: nunc verò restitutis rebus, maxima improbitate ne sodalem quidem agnoscunt. Est quidem magnum ingrati animi testimonium, beneficia in se collata non rependere; maius, beneficiorum acceptorum memoriam delere; maximum, pro beneficiis iniuriam reddere. At quis non modò ingratissimi, sed & improbissimi animi vitium esse non sentiat, si quis parenti ipsi, à quo maiora in eum beneficia profecta sunt, grates non rependat. Quid? si parentem non agnoscat? Quid tandem horribilius? si parentem ipsum omni honore expoliet, ac contumelia afficiat? Me Capucini Fratres; à me inter tot ærumnas geniti, ex tot persecutionum procellis educti, tot beneficiis aucti; Auctorem, Progenitorem, Parentem tam ingratissimè excepere; vt nec grates rependerint, nec Parentem agnouerint. Quin etiam inhonestè abiectum turpi adeò contumelia affecerint, vt mihi illud Vatis, nisi res prorsus indigna esset, vsurpare liceret: *Filios enutriui, & exaltaui, ipsi autem sprenerunt me.* Id tamen (aiebat) facilè paruipenderem; nisi Religionis totius excidium inde oriri pertimescerem. Isa. 1.

XXIX. Veruntamen cùm id non tam Religiosæ multitudinis, quæ facilè recti specie decipitur, quàm paucorum vitio dandum sit; qui in Comitiis simplicium suffragia sibi fraude, ac dolo malo aucuparunt. Eam ob rem, quandoquidem patratæ Electiones suo vitij pondere obrutæ, proprio robore, ac virtute vacant; id prorsus necessarium erit, vt tua, Cardinalis amplissime, opera, atque auctoritate, qua apud sanctissimum vales, Comitia reparati, atque Electiones denuò instaurari cures.

XXX. His auditis Cardinalis obstupuit, id maximè admirans, quòd apud tam sanctam hominum Societatem, qui & rerum omnium contemptum, & honorum fugam summa contentione sibi prosequenda, præstituerant: honores ambitu, ac prensationibus quærerentur. Cùm tamen fidem Ludouici dictis adhiberet, ad Pontificem accedit: à quo & rescriptum obtinet, vt rursum Capitulum maiori, quoad fieri posset, Fratrum numero vndique ad illud conuocato, sub sequentis anni initium celebraretur. Id enim Ludouicus apud se ea ratione excogitauerat, atque à Cardinali petierat: quòd se à Fratrum multitudine eligendum, & optatam Generalatus dignitatem suffragantium pluralitate, assecuturum speraret. At qui humano, ac tumido ambitionis spiritu ducebatur, cùm Dei consilium ignoraret, qui superbis resistit, humiles autem in hoc Mundo, & contemptibiles eligit: vt fortes confundat: vniuersa quidem moliebatur, quò ad præstitutam sibi honoris dignitatem conscenderet. Ea verò, miser, ac futurorum ignarus, omni studio potiùs sibi media parabat, quibus turpior ipsius lapsus appareret. *Aliud Generale Capitulum à Pontifice indicitur.*

XXXI. Posthæc igitur Ludouicus, conciliata sibi paucorum Fratrum simplicium turba, in qua ipse quoque Fr. Antonius Cyrnæus, vir alioqui multis virtutum titulis illustris annumerabatur; quibus tum simplicitatem, tum paupertatem, rigidioremque vitæ disciplinam prædicabat: quò facilius cæteros quoque ad se alliceret: atque eo perfectioris spiritus simulacro, eorum sibi suffragia conciliaret: Conuentu sanctæ Euphemiæ relicto, cum his in Aedem quandam D. Thomæ Apostolo dicatam, se confert, atque ibi seorsum à reliquorum Fratrum societate, ac Generalis obedientia vitam ducebat; perinde, ac si Congregationem proscindere, ac nisi in eius Electionem futura Comitia conspirarent, noua Reformatione in frusta secare comminaretur. *Ludouicus Schisma in Reformatione excitat.*

XXXII. Hoc Ludouici, atque illius asseclarum Schisma, grauissima tum in Vrbe, tum in Religione scandala peperit. Illud enim & aduersariorum dentes, & linguas ita in Religionem acuit: vt Capucinos vbique hypocritas, ambitiosos, honorum cupidos, sepulchra dealbata, foris quidem Sanctitatis speciem ostentantes, intus verò superbia, ac tumore plenos prædicarent: palámque Religionis honori, atque existimationi detraherent: ita vt quæ superiori anno, vix ob detractorum im- *Grauia in Religione ob Ludouici separationem scandala oriuntur.*

tempore Frater Franciſcus Titelmanus Belga ex Haſſel Agri Leodienſis Oppido, Vir omni diſciplinarum laude clarus, Græcarum, atque Hebraïcarum literarum peritia inſignis, nec non virtute illuſtris ex Obſeruantium Ordine, ad Capucinorum Religionem acceſſit: ſimulque cum F. Franciſco à Soletro Appulo, viro doctiſſimo æquè, ac integerrimo, qui in Obſeruantium familia, omni cum doctrinæ, ac virtutis laude conuerſatus fuerat, vnà cum aliis duobus à Bernardino Generali Religionis habitu donantur: Præclaras Titelmani virtutes, anno 1538. quo is extremum diem obiit, vberiùs, Deo fauente proſequemur.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1536. 2. 18. 12.

INGENS illa tempestas, quæ superiori anno, Ludouico Auctore, in Religione exorta fuerat, necdum in huius anni millesimi quingentesimi trigesimi sexti initio sedata erat: quin etiam intumescentibus passim fluctibus, pusilla Reformationis nauicula, sæua illa ventorum procella iactata, ac ferè dissuta, summo in rerum discrimine versabatur: cùm Fratribus vndique in Oratione ad Deum clamantibus, ac diuinam in fletu, ac ieiunio opem postulantibus, tandem ad eam sedandam Comitia, Apostolica auctoritate conuocata, hoc anno, sub Mensis Aprilis exordium Romæ in Conuentu S. Euphemiæ celebrantur. Quibus cùm Cardinalis Tranensis Pontificis nomine præsideret, collectos Fratres graui sermone ad concordiam, ac mutuam charitatem hortatur: argumentóque ex debili adhuc, ac tenui Reformationis statu ducto, ostẽdit, Religionem optimo, ac valido capite, quo inter hæc ipsius ortus primordia prudẽter regatur, indigere. Quapropter vniuersos sollicitè admonet, vt omni, tum humano oculo, tum cupiditate abiecta, talem eligant, qui communi ipsius commodo, atque vtilitati prospicere queat. Atque vt cuncta ritè, ac sine dolo peragantur; duobus Scrutatoribus à Capitulo electis, is se tertium exhibet. I.

Nona Comitia Romæ sub Cardinale Tranensi celebrantur.

His itaque à Cardinali prælibatis, ac summo consensu à Capitulo probatis; diuinum Spiritus Sancti auxilium ab omnibus deuotissimè imploratur: tum Definitorum priùs, deinde Generalis Vicarij electio instituitur: in qua qui suffragia ferebant, post latum viuæ vocis suffragium, Cardinalis manum humili reuerentia deosculabantur. Hîc porrò tanta fuit Electorum in ferendis suffragiis concordia, ac simplicitas; vt quanquam ij maiori ex parte Electorum superioris Capituli numerum excederent, omnes tamen vno consensu, & concordia, in Bernardini Generalis, atque eorundem Definitorum Electionem, & confirmationem ita conspirarent: vt Cardinalis, omni prioris doli suspicione ab animo absterſa, cùm Fratrum in eligendo simplicitatem, ac sinceritatem summoperè laudasset; Electionem sua Auctoritate confirmauerit, Bernardinúsque summa omnium voluptate Generalis conclamatus fuerit. II.

Bernardinus Asiensis iterum Generalis eligitur.

Solus Ludouicus cæca illa, ac præcipiti dominandi libidine possessus, immaniùs fremit, insanias auget, ac velut alter furiis agitatus Orestes, omnia clamoribus complet. Hinc dum alij Hymnum, *Te Deum laudamus.* concinentes, Generalem in Ecclesiam, ad Deo gratias agendas, deducunt; atque Obedientiæ signum manus deosculatione depromunt; is solus, neque Generalem agnoscere, aut venerari; neque vlla subiectionis illi signa exhibere sibi in animum inducit. Monet, rogat, instat Cardinalis suauissimis verbis; vt quem Apostolica Sedes Generalem sua auctoritate confirmat, eum ipse sua veneratione, ac obedientia prosequatur. Contrà ille reluctari, obsistere, nec Cardinalis monita capescere, nec precibus flecti, nec vllis instantiis moueri; omnia pudoris frena laxare, hominem exuere, belluámque potiùs furentẽ cunctis videtur præferre. Ita vir vanus in superbiam erigitur, vt velut pullum onagri liberum, ac omnibus superiorem natum se esse putet: III.

Ludouicus ambitionis furiis agitatus in Religionem inuehitur.

Neque his contentus; cùm actis Deo de more gratiis, Patres simul cum Cardinali rursum in Capitulum conueniissent: rursus is querimonias auget; Congregationem iniquam, ingratam, beneficiorum immemorem, Hircanis tigribus erudeliorem, ac truculentiorem appellat: luporúmque catulos, non homines se aluisse vociferatur; quum huiusmodi hominum cœtum suis laboribus peperit. En quò hominem concitatum, terribilem, impurum debacchatorem; nec Deum, nec IV.

Cardinalis

dum esset; quàm primo quoq; tempore ab iis extinguendam fore? Tertia tandem Propositio, quæ ad solitariam vitam spectat, cùm nec penitus damnanda, neque omnino, vt sonat, amplectenda sit: futurum pollicetur; vt communi consilio, ac prudentia examinata, in ea mediocritas illa tenenda sit, quæ & vitium expellat, & virtutem incolumem seruet.

X. Prudentissimis his Patrum responsis, cùm superba Ludouici mens acquiescere nullo modo vellet, iterum vela dat indignationi: rursúmque in immanes querelas erumpit. Tentat benignissimus Cardinalis incensum furore animum verbis suauioribur placare. Generalis quoque, ac cæteri Patres ad ipsius pedes prostrati, omnia humilitatis, ac humanitatis signa exhibent: Collegam illum, Patrem, omnium Moderatorem, ac Doctorem, seque filios, ac discipulos agnoscunt: denique nihil tenerioris officij prætermittunt, quo tumidum iracundia pectus demulceant. Atque in hoc pium fraternæ charitatis officium, vberiùs cunctis sese Ioannes à Fano effundere videbatur: qui ad ipsius pedes prouolutus, eósque lachrymis perfundens, precibus, supplicationibus, obsecrationibus illius animum emollire nitebatur. At contrà ille maioribus iratum æstibus incalescere, & quò studiosiùs ij ebullientem animum omnibus officijs mitigare studerẽt: ille eò acriùs effervescere videbatur. Et quanquam inter hæc Cardinalis ipse preces, ac rogatus quoque suos intermisceret; obnixéque ab eo peteret; vt concordi sensu Generalem, & Patres suo consilio, ac officijs iuuaret: his tamen Ludouici animus, neque flecti, neque moueri vlla ratione potuit, quin etiam aliorum virtute insolentior, in has tandem voces erumpit. Quid me vestræ Congregationis socium, aut consortem quæritis? Vester non sum: neque vlla mihi cum tam ingrata hominum societate pars est; iam ab ea me alienum dico; ac discedo. Hæc verò tanta animi intemperantia, atque iracundia protulit; vt Cardinalis, cùm vlteriùs hominis insaniam, atque insolentiam ferre non posset, stomachabundus tandem illum his verbis aggressus fuerit. Esto: Superbe, ambitiose, hominum insolentissime; schismatum, ac discordiarum fator, ac diaboli minister. Esto: nulla tibi cum hac sancta Congregatione, ac probis hominibus pars, aut consortium sit: quandoquidem res prorsus indigna, ac indecora est, vt inter tot B. P. Francisci filios, qui humilitati, ac propriæ abiectioni student, vir superbus, ambitiosus, nequam, locum habeat. Abi confestim istinc, recede, facesse. Tum verò Cardinalis serenum ad Fratres vultũ conuertens, qui animo consternati Ludouici lapsum deplorabant; his illos verbis est allocutus. Ne vos turbet (inquit) Fratres mei, istius hominis casus: melius est, vt præscindatur, qui vos conturbat, quàm quòd tota Religio illius superbia, ac temeritate ruat. Iam verò æquo animo estote: Etenim repletus sum consolatione, superabundo gaudio; cùm in hanc Congregationem oculos conijciciens, non id, quod verebar, accidit: Nec quod de vestra ambitione, atque honorum cupiditate falsò auditum fuerat, verum reperio. Sed contrà potiùs omnia apud vos humilitate, charitate, ac Religione plena conspicio: itaut hinc mihi potiùs plurima vestra virtute, ac sanctimonia ædificari, atq; inde maiora mihi virtutum exempla sumere, quàm aliquid correptione dignum proponere, incumbat.

Ludouic rursum in nit, & Religionem debacchatt

Cardinal Ludouicum Capitulo a pellit, ac R ligionem c mendat.

XI. Agite, Fratres, Magna Regularis obseruantiæ à vobis fundamenta iacta sunt, egregium vitæ tyrocinium agressi estis; quod, & præclarum nomen, & eximiæ sanctimoniæ laudem vbique vobis apud homines comparat. Cuncti Capucinos haud immerito suspiciunt: omnes Capucinos commendant, ac velut sanctos homines venerantur: vniuersi in vos, velut Soles respiciunt, vnde ad benè, beatéque viuendum lumen accipiant. Cuncti Vos, vel solos Sal terræ existimant, ex quibus omnium virtutum condimenta fluant. Denique spectaculum facti estis Mundo, & Angelis, & hominibus. Vos enim stulti propter Christum: Vos propter Christum infirmi; Vos Dei causa ignobiles; Vos esurientes, vos nudi, nihilque omnino possidentes; Vos nihil in hac vita stabile propter eum habentes:

exhibere ſtudueratis. Cùm dictus Ludouicus officio Vicariatus huiuſmodi in Capitulo Generali ipſius veſtræ Congregationis in Alma Vrbe de menſe Nouemb. Anni proximè præteriti celebrato ceſſiſſet: Vos ad electionem noui Vicarij veſtri procedentes, Dilectum filium Bernardinum Aſtenſem, ipſius Ordinis veſtri Profeſſorem in Vicarium eiuſdem Congregationis veſtræ elegeritis, Nobis humiliter ſupplicari feciſtis, vt electioni huiuſmodi, pro illius ſubſiſtentia firmiori, robur Apoſtolicæ firmitatis adiicere, ac alias in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur proſperum, & tranquillum ſtatum, & felicem ſucceſſum veſtræ Congregationis huiuſmodi paterno zelantes affectu, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, Electionem de perſona dicti Bernardini (vt præfertur) factã, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium approbamus, & confirmamus. Nec non literas Clementis Predeceſſoris huiuſmodi præfato Bernardino, quoad exercitium Vicariatus huiuſmodi, perinde ac ſi ei directæ fuiſſent, ſuffragari debere, decernimus. Diſtrictiùs inhibentes quibuſcunque perſonis cuiuſcunque conditionis exiſtant, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna eo ipſo incurrenda, ne habitum per Vos deferri ſolitum, niſi ſub eiuſdem Bernardini Vicarij obedientia, & cura permaneant, geſtare quoquo modo præſumant: ac decernentes irritum, & inane quicquid ſecus contigerit attentari. Nec non mandantes Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori pro tẽpore exiſtenti, vt vobis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtere faciat, auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta firmiter obſeruari. Contradictores quoſlibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, & alia opportuna remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, ac cenſuras, ac pœnas ipſas iteratis vicibus aggrauando; Inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ mem. Bonifacij Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri de vna, ac Concilij Generalis de duabus dietis, & alijs Apoſtolicis Conſtitutionibus. Necnon quibuſuis Priuilegijs, & indultis Apoſtolicis, ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſibus, & decretis conceſſis, ac concedendis, quæ aduersùs præmiſſa nullatenus ſuffragari poſſe volumus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Decernentes Tranſumptis præſentium manu Notarij publici, ac ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eandem prorſus fidem in iudicio, & extra adhibendam fore, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annullo Piſcatoris, die 29. Aprilis 1536. Pontificatus noſtri anno ſecundo.

Et infra. Bloſius. A tergo. Dilectis filijs Fratribus Ordinis Minorum S. Franciſci Capucinorum nuncupatis.

Quibus quidem literis diligenter inſpectis ipſas per Notarium publicum infraſcriptum exemplari, & ſubſcribi, ſigillique noſtri, quo in talibus vtimur, iuſſimus, & fecimus appenſione muniri. Decernentes, & volentes huic præſenti tranſſumpto talem, & tantam fidem adhibendam fore, & adhiberi in iudicio, & extra coràm quibuſcunque iudicibus, & perſonis Eccleſiaſticis, & ſæcularibus, & in omnibus locis, qualis, & quanta dictis literis Apoſtolicis adhiberetur. Quibus omnibus, & ſingulis auctoritatem noſtram, & decretum interponimus per præſentes. Datum

Romæ

Romæ in ædibus noſtræ habitationis ſub anno à Natiuitate Domini milleſimo quingenteſimo trigeſimo ſeptimo, Indictione decima, die verò 22. menſis Septemb. Pontificatus prælibati Domini noſtri Papæ Pauli III. Anno tertio. Præſentibus ibidē Magnifico ac circumſpecto Viro Dōmino Antonio Camillo laico Marſicenſi, & Alexādro de Mazonis Laico Imolenſi teſtibus ad præmiſſa vocatis ſpecialiter, atq; rogatis.

Et ego Claudius Gappart Clericus Senonenſis Diœceſ. publicus Apoſtolica auctoritate Notarius, & in Archiuio Romanæ Curiæ deſcriptus, & matriculatus, quia præmiſſis omnibus, & ſingulis, dum ſic (vt præmittitur) fierent, vnà cum prænominatis teſtibus interfui, præſenſque publicum tranſumptum cum ipſius originali de verbo ad verbum comprobaui, & concordaui, ac in omnibus, & per omnia inueni conforme, & ſimile: ideo hic me ſubſcripſi, ſignúmque meum ſolitum. & conſuetum appoſui, vnà cum præfati Reuerendiſſimi Domini Cardinalis ſigilli appenſione in fidem præmiſſiorum vocatus ſpecialiter, atque rogatus.

Locus ſigni dicti Notarij. *Locus ſigilli Appenſi.*

XV. Poſthæc Bernardinus Generalis, ac cæteri Capituli Patres nihil intentarum reliquêre, quò Ludouicum ab ea animi pertinacia, ac Religionis odio auocarent: at cùm ſe laterem lauare, fruſtráque omnem in eo laborem inſumere animaduerterent: neque enim is aut Generali parere, aut intra communem Religionis diſciplinam contineri patiebatur: ſed in dies ferocior minas, ac contumaciam augebat. Tandem ne nouas in Religione Tragædias ac ſchiſmata excitaret; totúmque Congregationis Corpus corrumperet; certos illi dies Patres præſcribunt, intra quos niſi debitam Generali, ac Superioribus obedientiam exhibuerit, ſe è Religionis corpore excindendum ſciat. At, qui ſemel animum diabolica ſuperbia imbuerat, omniáque immoderationi fræna laxauerat, eò maiorem in amentiam proſiliit: quo fit, vt lata tandem à Patribus ſententia, ab Ordine expulſus fuerit, quæ à Pontifice, Tranenſi Cardinali agente, confirmata fuit. Diplomate his verbis expreſſo.

Ludouicus à Religione Patrum decreto à Pontifice confirmato eiicitur.

PAVLVS PAPA TERTIVS.

XVI. DILECTE *fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Superioribus diebus, cùm dilectus filius Ludouicus de Foroſempronio Ordinis Fratrum Minorum Capucinorum nuncupatorum Profeſſor, tibi etiam tunc eiuſdem Ordinis Vicario, ſub prætextu, quod tu ad Vicariatus officium minùs legitimè aſſumptus fores, parere recuſaret, & aliàs diuerſimodè inobedientem ſe præberet. Nos volentes ſcandalis, quæ ex hoc prouenire poterant, obuiare: Capitulum Generale, in quo hæc, & alia dictum Ordinem concernentia tractarentur per ipſos Fratres: in hac Alma Vrbe celebrari ſtatuimus: Ven. Fratrem noſtrum Ioannem Dominicum Epiſcopum Portuenſem Cardinalem Tranenſem pro feliciori ipſius Capituli directione, & ſucceſſu illi præficiendo. Cùm autem (ſicut accepimus) Fratres dicti Ordinis poſtea in dicta Vrbe, & domo S. Euphemiæ eiuſdem Ordinis congregati, te ad Vicariatus huiuſmodi officium de nouo vnanimiter elegerint. Et nihilominus dictus Ludouicus ſibi tanquam dicti Ordinis Vicario parere, & aliàs iuxta ipſius Ordinis Regularia inſtituta viuere recuſet: in maximum dicti Ordinis ſcandalum, & Chriſti fidelium peſſimum exemplum. Et propterea Capitulum prædictum videns ipſius*

Ludouici pertinaciam; nec ſperans eum aliquo modo à ſuo malo propoſito retrahere poſſe, ſtatuerit, & ordinauerit; quòd dictus Ludouicus infra certum tunc expreſſum tempus, aut tuis, & pro tempore exiſtentis Vicarij mandatis obtemperare deliberaret; & cum effectu faceret; aut habitum per Fratres dicti Ordinis geſtari ſolitum dimitteret, prout in certis ſcripturis deſuper confectis pleniùs dicitur contineri. Nos qui Religioſorum quorumlibet pacificum ſtatum, & directionem ſynceris deſideramus affectibus: ſtatutum, & Ordinationem huiuſmodi per dictum Capitulum (vt præfertur) facta, vt firmiora ſint, & exactiùs obſeruentur, Auctoritate Apoſtolica per præſentes confirmamus, & approbamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus, ſupplentes omnes ac ſingulos defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem. Mandantéſque in ipſum euentum ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna eidem Fratri Ludouico, ne literis Apoſtolicis dicto Ordini, aut ipſius Ordinis reſpectu etiam ipſi quomodolibet conceſſis, quas quoad hoc, ſui reſpectu, nullas eſſe decernimus, modo aliquo vti audeat. Non obſtantibus Conſtitutionibus & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non dicti Ordinis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 10. Octob. 1536. Pontificatus noſtri anno ſecundo.

BLOSIVS. *Locus ſigilli Annul. Piſcatoris.*

XVII. Itaque, qui plus æquo in Religione Auctoris, & Fundatoris ſibi nomẽ, ac titulum temerè arripere auſus fuerat, quod Deus Opt. Max. velut proprium ſibi vẽdicauerat; iuſto quidem, ſed profundo Dei iudicio factum eſt, vt à Religione eiectus, in ea nedum locum reperiret. Luxerunt Fratres acerbiſſimum huius Viri caſum: cùm viderent hominem, honeſtiſſimis magna gloria pro Religione perfunctum laboribus, tot patientiæ coronis illuſtrem, quot pro Reformatione tuenda perſecutiones paſſus fuerat; totque martyria propemodum exantlatum, quot carceres, quot inedias, quot fugas, quotque per eremos, ac ſolitudines exilia pertulerat. Hominẽ Capucinorum Choryphæum, & Anteſignanum; in tam diuturno, ac difficillimo perſecutionum prælio, inſtar Hieremiæ in columnam ferream, & in murum æneum pro puſillo Reformationis grege, tot annis poſitum. Hunc ipſum, inquam (proh dolor) poſt tot victorias (vt Hieronymi verbis vtar) & euecta de hoſte debellato trophæa, ſub ipſo triumpho tam infeliciter à ſuperbiæ Rege, atque auctore Diabolo ſuperatum, & ſeparatum à Religione, ac planè proſtratum eſſe. Quem tunc optimis quibuſque timorem caſus non incuſſit? Vt illud Zachariæ meritò vſurpari queat. *Vlula Abies, quia cecidit Cedrus.*

Religionis luctus ob Ludouici caſum.

Hieron. de ſcript. Eccl. in Luciſer.

Zachar. 11.

XVIII. Pulſo igitur Ludouico, atq; à Fratrũ ſocietate diſſuto; cùm Cardinalis Tranenſis Pontificei optimũ rerum ſtatum, qui apud Capucinos florebat, retuliſſet, ac Regularem obſeruantiam, ac cæteras Congregationis virtutes plurimùm apud illũ commendaſſet: mirificè ipſius erga Religionem animum, ac beneuolentiam auxit.

XIX. Dum igitur pace (vt videbatur) Religioni reddita, Bernardinus Generalis Apoſtolica auctoritate confirmatus, rerum adminiſtrationi, quæ in prima hac Prouinciarum diſtributione, ac Reformationis propagatione difficilior erat, ſeriùs animũ intenderet. En noua in Religionem procella concitatur, atque eò periculoſior, quò ſub auræ fallacis flatu certum illi naufragium minabatur. Nouus enim Minorum de Obſeruantia Generalis Miniſter, qui Lunellus cognominabatur: cùm Capucinorum Congregationem aperta vi, vtpote iam fixis radicibus ſolidatam, minimè euelli poſſe intelligeret, aliis machinis illam euertere cogitat. Quapropter

Lunellus Obſeruantium Generalis nouam aduerſus Capucinos procellã concitat.

Pontificem

Pontificem adit, optimúmque ad omnes Ordinis perturbationes ſemel effugandas conſilium eſſe perſuadet: ſi Capucinorum Reformatio cum ea, quæ in Obſeruantium Ordine iamiam excitanda erat, in vnum Reformationis corpus, ſub vno Generaliſſimo Obſeruantium capite, coaleſcat; inde enim futurum dicebat; vt nec tot corporum monſtra ſub vna Religione conſpicerentur; nec illa Capucinis vnio incommoda eſſe poſſit; cùm ſua ipſis Priuilegia integra ſeruentur, ſolis dependentiæ, ac Caputij deferendi priuilegiis exceptis, vt omne ab hac vnione deformitatis monſtrum expellatur. Quòd ſi ij tenaciùs Caputio inhærere velint, haud ſe diſſenſurum affirmat: dummodò illa Reformatorum vnio ſub Generaliſſimo Capite fiat. Cæterùm, vt ab hac vnione, ex qua totius Ordinis pacem, ac tranquillitatem pendere aſſerebat, Capucini minimè diſſentirent, iis loca omnia, quæcunque ſibi in Ordine elegiſſent, collaturum ſpondet: Idemtidem Fratres ad Reformationem omni ſtudio prouocaturum, denique in ea tum tuenda, tum propaganda omni ope, ac patrocinio illis ex animo ſe adfuturum pollicetur.

Hæc Generalis Lunellus, tametſi haud meliori animi ſententia, quàm qua hæc prior Piſciota tentauerat, proculdubiò ducereturi attamen tam grauiter, tamque appoſitis verbis, ac rationibus rem perſuadere cœpit; vt Pontifex hac publicæ quietis, ac tranquillitatis ſpe allectus, huius rei ſummam ſex S. R. E. Cardinalibus, ex quibus tres ſibi quæque pars eligeret, Apoſtolica auctoritate determinandam commiſerit. XX.

Porrò nihil cunctatum eſt, vtrinque enim ſtatim Cardinales electi; dum verò lite inter partes conteſtata, magna inter Cardinales huius rei diſquiſitio fieret: Bernardinus Generalis, indicto vbique ſuis ieiunio, ac inſtitutis ad Deum precibus, quibus tam graue Religionis periculum diuinæ clementiæ ab omnibus commendaretur; Antonio Sanſeuerino S. R. E. Cardinali, qui inter tres illos Cardinales adnumerabatur, qui à Capucinis electi, eorum cauſæ fauebant; Schedulam quandam opportunè tradit: qua nonnulla reſponſionum capita, ac potiſſimæ rationes attingebantur, quibus vnio à Generalis prætenſa reſpueretur. Hanc Schedulam, ex antiquiſſimis Religionis monumentis, quæ in noſtro Archiuio Romano aſſeruantur, hauſtam, ne periret, ex Italico idiomate in Latinum conuerſam, hîc apponendam duxi, his verbis exaratam. XXI.

Bernardinus Generalis pro Religione ſcripto pugnat.

Schedula à Bernardino Cardinali Sanſeuerino tradita.

Dvodecimvs annus agitur, cùm prima huius Capucinorum Congregationis apud nos iacta ſunt fundamenta; vt in ea auſteriùs S. Patris Franciſci Regulam, vitámque profiteremur: & quanquam nullum à ſuo ortu tempus effluxerit: in quo illa validiſſimè ab iis oppugnata non fuerit, qui in ipſius necem, ac interitum ab initio conſpirauerant; ea tamen numero ſemper, multitudine, ac Regularis Obſeruantiæ ſtudio, ac feruore ita profecit, vt diuina virtus, ac velut Cæleſte miraculum in ea negari minimè poſſit. XXII.

Iam verò quo pacto hæc duo ſibi cohærere valent? Optima ſcilicet, ac perfecta in iis, qui iam reformati ſunt, vita, ac Regulæ obſeruantia; in aliis verò mitigata ? Aut qua ratione tam diſiuncta membra, ſub eodem capite conuenire poſſunt: vt

Caput

XXIII. *At clarius adhuc sensi magnamus.*

Regula S. P. nostri Francisci, non propter Obedientiam, sed Obedientia propter Regulam condita est. Dummodò sub optimi Pontificis nostri Pauli III. ac Superiorum nostrorum obedientia perfectè Regulæ nostræ obseruationi incumbamus; an non id satis esse censendum est? Quid aliud Obedientiæ iugum à nobis exquiritur

Obedientia Regulæ obseruantiæ impedimentum.

Nec tamen Generali Magistro Fratrum Minorum Conuentualium subesse renuimus:

sed quòd nos à Regulæ obseruantia non impediat:

Cùm verò hic Obseruantium Generalem, velut totius Ordinis caput agnoscat: dum Capucinorum Congregatio Minorum Conuentualium Generali subest: etiam Generali Obseruantium mediatè (licèt non immediatè) subiecta esse euincetur.

XXIV. *Seraphicæ, atque Euangelicæ Regulæ perfectio, non in syllabis, aut dictionibus; sed in spiritu, & veritate consistit. Quamobrem Beatus Pater Franciscus Generalem in Regula idcircò Ministrum appellat; quòd is in veritate subditis spiritum, & vitam ministrare debeat. At si Capucinos sibi Generalis subiiceret: quemnam illis Obedientiæ spiritum ministraret? Non eum sanè, qui secundùm Regulam altissimæ paupertatis, ac Regularis obseruantiæ esset [illegible],*

Minorum Generalis Minister subditis spiritū, & vitam [illegible] ministrare debet.

XXV.

In id ſummus Pontifex, & Cardinales maximè animum intendere debent, atque iis auxilium impendere, qui Euangelicæ vitæ normam in Orbem reuehunt; Eccleſiámque ſuis virtutum exemplis illuſtrant. XXVI.

Non habitus, ſed virtus Monachum præſtat.

veruntamen, cùm non habitus, ſed virtus Monachum efficiat: hæc quæ ad rem non pertinent, prætereo. Deum verò duntaxat rogo, vt illis Reformationis ſpiritum impertiat, quò ſapientiùs, ac maiori rerum veritate de his agere valeant. Hæc verbo tenus in ſchedula.

Cùm igitur inter ſex Cardinales Iudices agitata hinc inde controuerſia, res eò deducta eſſet; vt ex his quinque in vnionem conſpirantibus, iudicium ad Obſeruantium partes apertè propenderet: Clementiſſimus Deus, qui Reformationis incolumitati inuigilabat: Cardinalis Sanſeuerini, qui inter eos ſextus erat, à XXVII.

Capucinis

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1536. 2. 18. 12.

PAVLVS EPISCOPVS,
SERVVS SERVORVM DEI.
Ad perpetuam rei memoriam.

XXXIII §. 1. EXPONI *nobis nuper fecerunt dilecti filij Vicarij modernus, & Fratres Ordinis Minorum Capucinorum nuncupatorum, quòd postquam sel. record. Clemẽti Papæ VII. Prædecessori nostro pro parte nonnullorum tunc expressorum Fratrum Ordinis Minorum, expositum fuerat, quòd olim feruore seruiendi Altissimo ducti, Ordinem Fratrum Minorum de Obseruantia nuncupatorum ingressi, in ea professionem emissi per certum tempus permansserunt, & deinde de licentia suorum tunc Superiorum iuxta formam literarum Apostolicarum super vnione, & concordia inter prædictos, & Conuentuales nuncupatos Fratres dicti Ordinis edita confectarum, ad ipsorum Fratrũ Conuentualium consortium se transtulerunt, & à tunc Magistro Prouinciali Prouinciæ Marchiæ dictorum Fratrum Conuentualium benignè recepti, ac aliorum Fratrum Conuentualium eiusdem Prouinciæ numero, & consortio aggregati fuerunt. Et deinde desiderantibus illis pro animarum suarum salute, ac Dei gloriam Eremiticam vitam ducere, & quantum humana patitur fragilitas, Regulam B. Francisci obseruare: dictus Magister Prouincialis licentiam ad Romanam Curiam accedendi, & à Clemente septimo Prædecessore nostro, ac Sede Apostolica, quæcunque ad animarum suarum salutem, ac Dei gloriam opportuna illis viderentur, petendi, & impetrandi concessit.*

§. 2. Ac etiam dilectus filius Andreas Tit. S. Priscæ Presbyter Cardinalis, dicti Ordinis Protector, illis vt similem impetrationem facere, ita tamen, quòd vnus ex illorum consortio omnium nomine Magistro Prouinciali, seu Capitulo Prouinciæ dictorum Fratrum Conuentualium, in qua habitarent singulis annis se præsentare in signum subiectionis teneretur: & ipse Magister (si sibi videretur) semel in anno, & non vltrà illos visitare, & si inuenerit eos Regulam prædictam non obseruare, ad eam plenius obseruandam illos admonere, ac debitis modis compellere posset. Præter hæc autẽ, nec illos de loco ad locũ transferre, nec aliquid aliud illis iniũgere, aut ab illis exigere valeret; sed potiùs illos tueri, & defẽdere teneretur, vt in pace possent Altißimo in diuinis famularis prout in literis patẽtibus eorundẽ Cardinalis Protectoris, & Magistri Prouincialis desuper cõfectis plenius dicitur cõtineri.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, literarum prædictarum vigore, nonnulli Clerici Sæculares, & Regulares, ac Laïci ab ipsis Fratribus, vt præfertur nominatis, vel vno ex eis, ac ab alijs de ipsorum commissione receptis, Congregationem Fratrum Ordinis Minorum Capucinorum nuncupatorum constituerint: ipsíque Fratres cupiant literas prædictas quoad infrascripta confirmari, & extendi, & propterea nobis humiliter supplicari fecerint, vt huiusmodi eorum votis annuere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 4. Nos attendentes vberes fructus, quos Ordo ipse Minorum in Agro Militantis Ecclesiæ hactenus produxit, & in posterum producturm spe firma speramus: ac dignum censentes, vt circa ea, quæ ipsius Ordinis incrementum concernunt, be-

nignos fauores impendamus, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati literas Clementis Predeceſſoris huiuſmodi, quarum tenores præſentibus haberi volumus pro expreſſis, auctoritate Apoſtolica, ex certa noſtra ſcientia, per præſentes approbantes, & confirmantes illos dilecto filio moderno, & pro tempore exiſtenti Vicario Generali Congregationis Capucinorum huiuſmodi, ac ipſius Congregationis Fratribus, perinde, ac ſi illæ eiſdem Congregationi, & Fratribus directè ſuiſſent, quoad omnia, & ſingula in ipſis literis contenta ſuffragari debere decernimus.

§. 5. Et nihilominùs auctoritate, & ſcientia ſimilibus per eaſdem præſentes, ſtatuimus, & ordinamus, quòd deinceps Vicarius Generalis ipſorum Fratrum Capucinorum circa finem triennij, ex quo ad Officium Vicariatus huiuſmodi electus fuerit, vel etiam priùs, aut poſteriùs iuxta præfata Regulæ tenorem, ac ipſorum Fratrum laudabiles Conſtitutiones, Vicarios, Diſcretos, & Cuſtodes vocem Cõgregationis habentes quarumlibet Prouinciarum, & Cuſtodiarum ſibi ſubiectarum, in locum per ipſum Vicarium Generalem deputandum, ad Capitulum conuocare poſſit: quorum ſi qui legitimo impedimento detenti ipſi Capitulo intereſſe non potuerint, per nuncios ab eis deputatos, vel ſuppletis votis eorum, iuxta ipſorum conſuetudinem præſentia ſuppleatur.

§. 6. Qui ſic congregati, omnia, & ſingula: quæ alij Fratres dicti Ordinis in eorum Generali Capitulo de iure, vel conſuetudine, & ex priuilegiis poſſunt, faciendi, ordinandi, & diſponendi, & potiſſimè eligendi vnum Religioſum eiuſdem Ordinis, & Congregationis in eorum ſimilem Vicarium Generalem facultatem habeant. Et ipſius Vicarij electionem, ſi à maiori parte Eligentium celebretur, quàm primùm commodè fieri poterit, Generali Magiſtro dictorum Fratrum Conuentualiũ nuncupatorum, ſicut hactenus ſeruatum fuit, donec aliud deſuper ordinatum à Sede Apoſtolica fuerit, præſentent, ſeu præſentari faciant.

§. 7. Ipſeque Generalis Magiſter intra triduum à præſentatione ſibi facta electum Vicarium confirmare teneatur, concedendo ei, & committendo plenariè vices ſuas. Tribuendo, videlicet, liberam poteſtatem, & auctoritatem, ac omnimodam facultatem ſuam ſuper omnes, & ſingulos Fratres eiuſdem Ordinis Capucinos nuncupatos, etiam ſi alio quouis nomine nuncupentur, tam in Capitibus, quàm in mẽbris, publicè, ac priuatim viſitandi Congregationes in Prouinciis, ac cuſtodiis, omnibus eis ſubiectis, ſiue pro Electione Vicariorum, Diſcretorum, Cuſtodum, & Guardianorum, ſiue pro alijs vtilibus negotiis, faciendi, ſeu fieri faciendi noua loca, Conuentus, ſeu Eremitoria recipiendi, Fratres ſubditos corrigendi, & puniendi, excommunicandi, & abſoluendi, incarcerandi, & à carceribus liberandi: Contradictores, ac rebelles per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris, ac dicti Ordinis remedia, etiam per inuocationem brachij Sæcularis, vel Eccleſiaſtici (ſi opus fuerit) compeſcendi, ac generaliter, ſpecialitérque omnia, & ſingula circa Fratres, Conuentus, domos, loca, & Eremitoria huiuſmodi faciendi, exercendi, & diſponendi, ordinandi, adminiſtrandi, ac ſtatuendi, quæ Generalis Magiſter dicti Ordinis circa Fratres, Conuentus, domos, loca, & Eremitoria Fratrum Conuentualiũ nuncupatorum facere poſſet, ſi perſonaliter adeſſet, vel intereſſet. Ac eaſdem auctoritatem, poteſtatem, gratiam, & facultates per ipſum Magiſtrum Generalem eidem Vicario

Generali

Generali conceſſas, vel earum partem, aliis Fratribus, quos ad hæc iudicauerit idoneos committendi, & concedendi: nec non per ipſos prædicti Vicarij Commiſſarios cõmitti, & concedi faciendi. Et triduo elapſo, & electo non confirmato, idẽ electus pro confirmato Sedis Apoſtolicæ auctoritate, cum plenaria poteſtate huiuſmodi vſq; ad Succeſſoris Electionẽ habeatur: & infra hoc tempus officio ſuo ſine ſcitu omnium Vicariorum, & Diſcretorum Prouincialium, aut maioris partis eorundem renunciare nequeat. Poſſit tamen conuocare omnes Vicarios, & Diſcretos ſibi ſubiectos infra tempus Officij ſui in loco per ipſum deputando: quoties ſibi opus viſum fuerit.

§. 8. *Si verò Generalis Vicarius infra officij ſui tempus ex hac luce migrauerit, ſeu aliàs ab Officio amotus fuerit: Vicarius, in cuius Prouincia mori, vel amoueri contigerit, nanciet, quàm citiùs poterit omnibus Definitoribus Capituli Generalis immediatè præcedentis, & omnibus Vicarijs Prouincialibus, ac de conſilio, atque conſenſu duorum Vicariorum proximorum determinet locum, & tempus: niſi fuiſſent per Generale Capitulum, vel per prædictum Vicarium ante obitum ipſius, ac amotionem deputata. Et conuocet, qui fuerint euocandi, pro Succeſſoris Vicarij electione celebranda, qua vocationis tempore, auctoritate Sedis prædictæ exerceat Officium Vicariatus huiuſmodi primus Definitorum prædictorum, vel ipſo deficiente ſecundus, & ſic de aliis ſucceßiuè cum plenaria poteſtate præmiſſa.*

§. 9. *Et hoc idem cenſeatur de Vicarijs Prouincialibus, cùm eis mori, vel amoueri contigerit: ac Prouincias regi, ac gubernari per primum, ac alios Definitores ſucceſſiuè Capituli Prouincialis immediatè præcedentis, prout ſupra de Vicario Generali ſtatutum extitit, ſalua ſemper, & reſeruata prædicti Vicarij Generalis, vt præmittitur, poteſtate.*

§. 10. *Generalis verò tam Magiſter prædictus, quàm Miniſter Ordinis Minorum huiuſmodi, aut quiſpiam Miniſtrorum, ſeu Magiſtrorum Prouincialium, ſeu aliorum Fratrum dicti Ordinis, tam Conuentualium, quàm de Familia, ſiue de Obſeruantia nuncupatorum, donec aliter per Sedem Apoſtolicam ordinatum fuerit, prædicto Vicario Generali, ſeu cæteris Vicarijs, vel cuipiã Fratri eiuſdem Congregationis Capucinis nuncupatis moleſtiam, ſeu impedimentum aliquod inferre nõ audeat, nec præſumat ſub pœna Excommunicationis latæ ſententiæ, priuationis officij, omniumq; actuum legitimorum. Niſi quòd præfatus Magiſter Generalis, donec aliter per dictam Sedem ordinatum fuerit; per ſe duntaxat perſonaliter viſitare, & corrigere poſſit, & valeat prædictum Vicarium Generalem: ſeu Fratres, domum, locum, & Eremitorium eorundem Fratrum Capucinorum nuncupatorum piè, benignè, & charitatiuè ad meliorem frugem reuocando. Et ſi quempiam (quod abſit) reperirit criminoſum, ipſum Vicarium de conſilio, & aſſenſu maioris partis Vicariorum præmiſſorum, cæteros verò de conſilio, & aſſenſu maioris, & ſanioris partis Fratrum, domus, Eremitorij, loci, vel Conuentus viſitatorum in eodem loco, & non extra, corrigere valeat, & punire, pœnitentiare, ac emendare ſecundùm quòd delicti qualitas exegerit faciendum. De regimine verò, ac cura prædictorum Fratrum Capucinorum nuncupatorum, ſe aliter non intromittat.*

§. 11. *Diſtrictiùs inhibentes quibuſcunque perſonis cuiuſcunq; conditionis exiſtãt, ſub Excommunicationis latæ ſententiæ pœna eo ipſo incurrenda, ne habitum per*

Table B.1 Summary of Statistical Tests

Test	Purpose	Data Requirements	Assumptions	Null Hypothesis
Chi-square goodness-of-fit test	Determine if a sample matches a population	One categorical variable	Expected frequency in each category is at least 5	The sample matches the population
Chi-square test for independence	Determine if two categorical variables are related	Two categorical variables	Expected frequency in each category is at least 5	The two variables are independent
Fisher's exact test	Determine if two categorical variables are related	Two categorical variables	None	The two variables are independent
McNemar's test	Determine if two categorical variables are related	Two categorical variables	None	The two variables are independent
One-sample proportion test	Determine if a sample proportion matches a population proportion	One categorical variable	$np \geq 5$ and $n(1-p) \geq 5$	The sample proportion matches the population proportion
Two-sample proportion test	Determine if two sample proportions are equal	One categorical variable	$np \geq 5$ and $n(1-p) \geq 5$	The two sample proportions are equal
One-sample t-test	Determine if a sample mean matches a population mean	One quantitative variable	Normality	The sample mean matches the population mean
Two-sample t-test	Determine if two sample means are equal	One quantitative variable	Normality	The two sample means are equal
Paired t-test	Determine if two sample means are equal	Two quantitative variables	Normality	The two sample means are equal
One-way ANOVA	Determine if three or more sample means are equal	One quantitative variable	Normality	The sample means are equal
Two-way ANOVA	Determine if three or more sample means are equal	One quantitative variable	Normality	The sample means are equal
Wilcoxon rank-sum test	Determine if two sample medians are equal	One quantitative variable	None	The two sample medians are equal
Wilcoxon signed-rank test	Determine if two sample medians are equal	Two quantitative variables	None	The two sample medians are equal
Kruskal–Wallis test	Determine if three or more sample medians are equal	One quantitative variable	None	The sample medians are equal
Pearson correlation test	Determine if two quantitative variables are linearly related	Two quantitative variables	Normality	The two variables are not linearly related
Spearman correlation test	Determine if two quantitative variables are monotonically related	Two quantitative variables	None	The two variables are not monotonically related
Simple linear regression	Determine if a linear model is appropriate	Two quantitative variables	Normality	The linear model is not appropriate
Multiple linear regression	Determine if a linear model is appropriate	Two or more quantitative variables	Normality	The linear model is not appropriate

manioribus literis imbutus, Brixiã primùm à Superioribus deſtinatur,vbi ſub Frãciſco Lichero Magiſtro, Philoſophiæ,ac Theologiæ operam dedit : tum Lutetiam Pariſiorum miſſus, eam ibi diuinarum, atque Eccleſiaſticarum literarum præſtantiam eſt aſſecutus : vt ſumma cum ingenij laude à facultate Pariſienſi Doctoratus lauream adeptus fuerit.

XLI. Incredibilis huic Viro inerat,ad ſummas quáſque,ac difficillimas diſciplinas capeſſendas,facilitas. Græcas literas tam breui tempore, támque perfectè didicit ; vt Græcus ipſe videri potuiſſet.In Scoti ſubtilitatibus,doctrina,diſtinctionibus, ac sũmis argutiis adeò verſatus erat:vt in iis explicandis,planè omnibus admirabilis videretur:ita vt plurimùm illi tumScotus;tum ij,qui Scoto operã nauant,illius lucubrationib° deberẽt;niſi copioſa,quæ in Scotũ Scripta elaborauerat,tẽporum iniuria ac noſtrorũ incuria periiſsẽt.In literariis verò congreſſib°,ac diſceptationib° tãta ingenij vi,& acumine,tantáque rerum facilitate, ac luculentia præſtabat: vt difficillima quæque oppoſita argumenta,tam facilè,ac perfectè diſſolueret, vt qui ſemel cũ eo congreſſi fuerant,illius deinceps eruditionem,ac ingenium pertimeſcerent.

Præſtans Bernardini ingenium.

XLII. Hinc porrò factum eſt,vt cùm ſemel in Meſſana Vrbe, publica diſputatione inſtituta, Bernardinus, Theologicas Theſes in Proregis gratiam ſibi propugnandas propoſuiſſet : tantam in iis apud omnes gloriam conſecutus fuerit;vt Georgij inde ob ſummam ingenij excellentiam,ac ſtrenuitatem, qua in iis defendendis præcelluerat : cunctis acclamantibus , cognomen acceperit.

Bernardinus unde Georgij cognomen acceperit.

XLIII. Vir autem tanta morum ſuauitate, tanta manſuetudine, ac lenitate præditus erat: vt ad omnem mentis moderationem,cunctorúmque animos ad ſe alliciendos compoſitus eſſe videretur:ita comis,benignus,affabilis , & ad omnem humanitatis gratiam factus;vt ſe beatos crederent, quibus illius conſuetudine, ac familiaritate frui liceret.Verùm illud in eo ſumma laude,atque admiratione dignum fuit; quòd cum ſumma ingenij,ac doctrinæ præſtantia,maxima quoque vitæ probitas, ſingularis prudentia,ac virtus coniuncta fuit. Qua denique factum eſt; vt cùm animum aſſiduè ad diuinam ſapientiam,ac pietatem transferret,

::conſilio cum Ludouico inito , Reformationem ſimul vterq; omni ſtudio ac ſollicitudine quæreret.Eam verò cùm ab Ordinis Superioribus aſſequi non poſſent,Romam profecti,à Clemente 7.Pontifice,Eccleſiam SS. Apoſtolorum (quemadmodum anno 1530 ſuperiùs explicatum fuit)ad Reformationem inſtituendam impetrant. Verùm in ea per aliquod temporis ſpatium commorati,cùm Reformationis propoſitum ſibi à Superioribus impediri cernerent,in Calabriam redeuntes,anno tandem 1532.ſe ſe Capucinorum Congregationi adiunxunt:in eáq; quãplurima

Ad Capucinos vna cum Ludouico migrat.

dura,ac grauia perferũt,quæ eodẽ:ac poſteriorib° annis à nobis fusè exarata fuêre.

XLIV. Bernardinus verò vbi ſe optata Reformatione potitum vidit,tanta vitæ auſteritate,paupertatis ſtudio,ac cæteris Religioſæ diſciplinæ virtutibus coruſcare cœpit;vt reliquos ſuo exemplo ad perfectam Regularis Obſeruantiæ formam inſtrueret. Vnico,ac ſæpè lacero habitu contentus,qui ſua aſperitate ſæcularium animos terreret:manúque lignea Cruce armata (quod tunc Capucinis Prædicatoribus familiare erat) Dei Verbum vbique ardentiſſimè diſſeminabat.

XLV. Initio quidem contigit,cùm prædicationis verba variis ſchematibus exornaret, ac ſumma elegantia , humaniſque Rhetoricæ artis præceptis imbueret , minùs audientium animos mouere videretur : atque eo factum eſt , vt cùm primùm apud Panormitanos ſermonem ornatiſſimo ſtylo efflorentem propoſuiſſet; is , Deo præſertim agente,qui eum ad Euangelicæ , atque Apoſtolicæ prædicationis regulam reformare decreuerat:minùs audientibus gratus fuerit,vti anno 1533.dictum fuit. Verùm,cùm cæleſti illo Dei iudicio admonitus,vt ſermonis elegantiam,atque eloquentiæ lenocinium cum ſpiritus virtute commutaret;adeò ea admonitione profecit:vt ſuperfluo illo orationis ornatu prętermiſſo;tanta deinceps Dei Verbũ ſpirit°

vehementia

vehementia proponeret, vt planè mirabiles in populis, ad pietatem motus excitaret.

Vis cæleſtis Bernardini prædicationi indita.

Panormi prædicaturus, cùm Vrbe tota in factiones diſciſſa, Ciues mutuis inter XLVI.
ſe odiis exardeſcerent; Bernardinus, re priùs multis lachrymis Deo commendata, tanta cœpit ſpiritus libertate, ac feruore in concitatas ſeditiones inuehi; ac tam ſingulari prudentia, ac dexteritate, qua plurimùm ex Dei dono in agendo præſtabat, exortas controuerſias componere; vt breui diſſenſionibus ſublatis, ac odiis extinctis, animos ad concordiam prouocauerit; mutuámque inter eos pacem, ac amorem conciliarit. Res porrò tanta facilitate, ac tam breui tempore peracta eſt; vt cùm id vniuerſi diuinæ virtuti adſcriberent; Viri deinceps Sanctitatem admirarentur: & quem ab exordio Prædicatorem reſpuerant, atque eo munere indignum exiſtimauerant: deinde publica voce Vrbis Apoſtolum à Deo miſſum acclamarent. Ea ſiquidem Bernardini verbis vis inerat, diuinitùs indita; vt & animos mutaret; &, diuino ſpiritu afflante, quo nonnunquam, dum ſacri Verbi ſemina diffunderet, euentura prædicebat, audientes ad pœnitentiam compelleret.

Catana incendium prædicit.

Id illi ſæpenumero, ac præſertim Catanæ, quæ Siciliæ Vrbs eſt, contigit: in qua XLVII.
dum ad populum verba facit; atque alterius Ionæ inſtar, in Vrbis illius vitia acerrimè inuehitur, diuino mox Spiritu correptus, in hæc verba, velut à Dei conſilio hauſta prorumpit. Audi Catana, quæ tot, ac tantis vitiis fœtes; vt eorum fœtor iam ad nares Domini Sabaoth aſcenderit. Audi, miſera, & expergiſcere, quæ dicis in corde tuo: Ego ſum, & nō eſt præter me ampliùs: non ſedebo vidua, & ignorabo ſterilitatem. Ecce veniet ſuper te malū, & neſcies ortum eius: irruet ſuper te calamitas, quam non poteris expiare: veniet repente ſuper te miſeria, quam neſcies. At quænā ea ſit, ignoras? Ecce inſperatò erumpent ab hoc Monte (Aetnā indigitans, ad cuius radicem Vrbs hæc ſita eſt) flammæ tuorum ſcelerum vltrices, quæ vſque ad Portas tuas peruenient, téq; vſq; ad fundamenta exurent, deuorabunt; ac ſupremā tibi vaſtitatem afferent; niſi pœnitentiæ lachrymis, ac imploratis B. Agathæ ſuffragiis diuini furoris flāmam extinguas. Hæc & alia Dei Seruus diuino planè Oeſtro percitus prædixit: quæ non longè poſt id tempus, eo planè modo, quo ab eo prænunciata fuerant, euenerunt. Etenim anno vix elapſo, repentè flammarum globus à principio quidem exiguus, ac columnæ inſtar, ab Aetna, qui Catanæ adhæret, perpetuóſque è Cratibus ignes euomit, deſcendere viſus eſt: qui mox, perinde ac ſi in fluuium igneū liqueſceret, rapido curſu ad Vrbem ferebatur. Vrbs verò perterrita, cùm proximum incendiū ſibi imminere cōſpiceret, ad B. Agathæ patrocinium, ac velū confugit: quo munita, ac ſolēni mox ſupplicatione inſtituta, collachrymātibus cunctis cōmune periculum, ac diuinam miſericordiam exorātibus, obuiā incēdio procellit

Isa 47.

Velum S. Agathæ Aetnæ flammas extinguit.

Porrò ignis domibus, agris, ac quæcunque inter Montem, & Ciuitatē interiace- XLVIII.
bant, incendio deuaſtatis, iam ad Vrbis portam pertigerat: cùm oppoſito illi B. Agathæ velo, populóq; vniuerſo ad pœnitentiam cōuerſo, piiſq; clamoribus ad Deum, ac B. Agatham perſonante, ſtetit, Deo imperante incendium; neque vlteriùs proſiliens, ibi fluctus igneos confregit: ac penitus extinxit: vt Bernardini comminatio nō ab humano, ſed à diuino Spiritu profecta probaretur. Accidiſſe hoc incendium anno 1537. teſtatur Thomas Fazellus de rebus Sicul. libr. 2. capit. 4.

Thom. Fazell. de reb. Sic. l. 2. c. 4.

Eodem quoque Dei Spiritu afflatus, cùm in Patria Vrbe, Dei Verbum Quadra- XLIX.
geſimali tempore diſſeminaret, obſtinatam ſuorum impœnitentiam, & contentioſam in ſceleribus pertinaciam pro concione deplorans, futurum prænunciat, vt ea breui à Sarracenis deuaſtetur. Quod paucis deinde annis elapſis, anno, ſcilicet, 1543. contigit: cùm Caradinus Turca Solymanicæ Claſsis Præfectus, Rhegium inuadens, Vrbem penè ad rudera vſque deuaſtauit.

Rhegij deuaſtatio prænunciat.

Merul. Coſmog. p. 2. l. 4

Tanta Bernardinus, ac tam ingenti, Animarum ſalutis, quas Chriſtus proprio ſibi L.
cruore comparauit, animi cupiditate æſtuabat; vt nullis vnquam verbis, nullis hortationibus, nullis laboribus, nulliſq; incōmodis parceret; quò eas, vel à peccatis reuocaret, vel ad virtutes impelleret. Eo fiebat; vt ſiue Dei Verbū publicè proponeret,

Ipſius erga Animarum ſalutem ſtudium.

ſiue

siue priuatis sermonibus homines ad pœnitentiam prouocaret, tanto id mentis affectu præstaret; vt totus præ charitate animo liquefieri videretur. Hinc Seruum suum Deus plerunque Cælesti diuinarum reuelationum luce illustrabat: qua non modò futuros rerum euentus; verùm & cordis arcana, occultásque hominum cogitationes penetraret.

LI. Id aliquando perspicuum fuit, ac præsertim dum is in Rhegij Conuentu moras traheret. Nobilis enim quidã Vir Rheginus, scelus animo secũ machinabatur; quod cùm ille eatenus nemini, ne verbo quidem significasset, illud solus perficere cogitauerat. At Bernardinus, re diuinitùs cognita, Virum accersit; seorsimque arcanam cordis illius cogitationem, ac consilium aperiens, grauiter increpat, atque à scelere deterret. Quo cùm ille obstupescens, quo pacto id sciret, quod ne muscis quidem perspectum erat, ab eo quæreret: ne parêre differas (inquit Bernardinus) Qui enim corda, & cogitationes contemplatur Deus, ille tibi tua consilia aperit; vt ab iis animum auertas. Vir autem Bernardini dicto obediens, mentem oppidò à scelere reuocat, culpámque pœnitentia expiat.

Occultas hominis cogitationes agnoscit, atque aperit.

LII. Cùm igitur tot eximiis, ac cœlestibus donis diuina gratia Dei seruum Bernardinũ exorasset; vt & futura diuino spiritu prædiceret, atq; intimos mentium recessus perspiceret: ne eorũ magnitudine aliquando extolleretur, sed eò magis illius virtus proficeret, quò maiori infirmitate deprimeretur: eum ab inconstantiæ spiritu tẽtari permisit. Cùm enim post primã illam S. Eliæ, & Panaliæ persecutionem, rebus nonnihil sedatis, semel per Calabriam iter faceret: contigit, vt quadã die sub Solis occasum Nepitium appelleret; cúmque, quò ea nocte diuerteret, non haberet, ad Minores Obseruantes se confert, à quibus benignè hospitio excipitur. Porro illius Familiæ Fratres, quibus ea Bernarduni ad Capucinos transmigratio molesta erat, illum statim obsidentes; sub charioris amicitiæ specie, ab instituto Reformationis prosequendæ consilio, multis rationibus auocare conantur; atque, vt ad suos redeat, pluribus verbis hortantur. His Fratrum persuasionibus, suas quoque suggestiones adnectens Tentator; loci, ac tẽporis occasione captata, varias illi rationes, & apparentes causas animo ministrare cœpit, quæ illũ à proposito dimouere possent.

Grauiter [redacted] de Reformatione deserenda tẽtatur.

LIII. Obijciebat primùm insuperabiles propemodũ rerum difficultates, quæ in Capucinorũ Reformatione prosequenda in dies vndiq; se offerrent: quibus tandem eum cedere oporteret. Offerebat quoque immanes, ac perennes Ordinis infestationes, quibuscum illi perpetuò decertandum erat: Hinc cũ inter bella, & altercationes illi semper degendũ esset, nulla vnquã pace, aut animi tranquillitate, quã summoperè optabat, frui posse speraret. Obijciebat præterea nimiam illam vitæ asperitatẽ apud Capucinos institutam, quæ cùm naturæ propemodùm vires excederet, diuturna esse non poterat: quamobrem, vt sibi, suæque incolumitati maturè consuleret; ad Obseruantes illi reditum persuadebat. Obijciebat postremò sibi inter Obseruantes Regularis obseruãtiæ viã haud ita intercluſam esse, quin cautelis quibusdã adhibitis, quas illi animo apparentes proponebat, conscientiæ stimulis satisfacere valeret.

LIV. His cogitationũ, [redacted] fluctibus Bernardini animus adhuc imprudens, [redacted] arus iactabatur, & obscurioribus tenebris demersus, quid in seipso ageretur, necdũ plenè animaduertebat: cùm illi extemplò diuina inter tenebras luce affulgente, Tartareas ibi fraudes adesse conspicit: statimque exiliens, ac signo se Crucis [redacted] armans, ociùs ad Ecclesiam festinat; vt diuinam ibi impensiùs opem aduersùs tentationem imploret. Accidit verò, vt dum ad Ecclesiam pergeret, in senis cuiusdam Patris, sibi olim amicissimi, cubiculum incideret: quod cùm ingressus fuisset, totã Amico singillatim tẽtationẽ aperit; ab eoque, quid in ea re illi agendũ sit, consilium postulat. At Senex protinus cũ lachrymis ait: Quid Bernardine, quod certũ est, in dubiũ reuocas? Quid animo hesitas? quasi tibi incertũ sit, apud quos, aut purior Regulæ obseruãtia vigeat, aut securior animi quies haberi possit? Quis magnũ inter nos, & Capucinos discrimen esse non videat? Cùm

Bernardinus [redacted] tentationem Sibi, amico aperit, & cõsilium quærit.

apud illos omnia Regulæ conſentanea, omnia ad Regularem diſciplinam inſtituta, omnia tuta, tranquilla omnia reperiantur.

In portu nauigas; quid maris procellas quæris? Vtinam me grauis ætas, ac canities non impediret: quàm celeres, mihi crede, ad vos mouerem pedes!

LV. His auditis Bernardinus, quaſi qui à graui põdere reſpirat, cùm à Diabolica tentatione nonnihil ſe ſubleuatum ſenſiſſet; ociùs in Eccleſiã properat: vt vberiorem, ad eam tentationem penitus deuincendam, à Deo gratiam poſtulet. Dum igitur ante diuiniſſimum Euchariſtiæ Sacramẽtum proſtratus Deum cum lachrymis orat, En viſibilis Ieſu Chriſti Domini noſtri illi Maieſtas apparet, illum his verbis obiurgans: Bernardine, [illegible]? An non ego præ omnibus tibi opitulari valeo? Benè ſtas: quid tedem mutare cogitas? Ignoras, haud ſine meo conſilio hanc tibi tentationem accidiſſe? vt ex ea veram humilitatem addiſceres: nihilque tibi præter diuinæ meæ gratiæ auxilium, arrogares. Perge igitur, quò cœpiſti: Ad hanc te ego Reformationem vocaui, conſilium inſpiraui, animum addidi; vires miniſtraui. Tu vocationem tuam ne deſeras, ſed pro ea vſque ad mortem certa. *Tene quod habes, ne alius accipiat coronam tuam.* Hiſque dictis, euanuit.

Chriſtus Bernardino apparet.

LVI. Porrò hac Domini voce Bernardinus confirmatus, tantum ſibi ſenſit animo roboris, ac fortitudinis, ad dura omnia pro Reformatione toleranda acceſſiſſe: vt prior illa tentatio omnino abſceſſerit: cámque in arrepto Religionis propoſito ſtabilitatem, ſibi diuinitus inditam accepit: vt pro ea tuenda, ac propaganda fugas, carceres, inedias, perſecutiones quamplurimas, alacri deinde animo perpeſſus fuerit: in quibus Deum, Angelóſque auxiliatores, & conſolatores habuit. Etenim præter ea, quæ de Meſſanenſi carcere Superiori anno dicta ſunt, à quo Angeli miniſterio liber euaſit: illud etiám de eo in antiquis monumentis legitur: quod cùm aliquando aduerſarios, à quibus inſectabatur, fugiens, celeri curſu ad ſyluas ſe proriperet: ab Angelo, qui ſub formoſi Iuuenis ſpecie, poſt tergum illius Caputium apprehendit, his verbis ſiſtitur. Quid Bernardine fugis? Ad quem Bernardinus conuerſus, cùm hominem crederet: An non (inquit) Aduerſarios inſequentes vides? qui Apoſtolico Diplomate armati me, Capucinóſque omnes ad carceres quærunt? Ne metuas (ait Angelus) Chriſtus enim Dominus pro Capucinis ſtat: ac pro eis contra Aduerſarios pugnat, atque his dictis euanuit.

Angelus Bernardinum fugientem conſolatur.

LVII. Fungebatur eo tẽpore Prouincialis Vicarij munere in Calabria Ludouicus Rheginus: qui cũ triẽniũ in eo officio exegiſſet, in Comitiis, quæ Mileti celebrata fuerũt, anno 1535. Bernardinũ ſibi in Prouincialatus munere ſucceſſorẽ accepit. Agebat tunc Bernardinus ſexageſimũ ſupra nonũ ſuæ ætatis annũ, quo tẽpore cùm primùm Generale Capitulũ Romæ indictum eſſet, eò conuenire iuſſus; rurſus quoq; hoc anno ad noua Comitia regredi cõpellitur. Eo in itinere cùm plurima, ob graues annos, tum etiã propter longioris itineris labores, incõmoda paſſus eſſet: vix ſeſquianno eo munere perfunctus, in Cõuentu Rhegij in morbũ incidit: quẽ cùm ſibi ſupremũ fore ex ſuperna Dei reuelatione accepiſſet: diẽq; quo ex hac luce migraturus erat, Fratribus præſignificaſſet: qui eoúſque, velut bonus Chriſti miles, per arma iuſtitiæ à dextris, & à ſiniſtris, per gloriam, & ignobilitatem, per infamiam, & bonã famam certauerat; nunc extremo prælio, cum tartareo hoſte conflictaturus, Dei armatura ſe ad ſupremum certamen præparat; vt aduersùs Diaboli inſidias perfectus ſtare, & tela ignea iniquiſſimi declinare, ac retundere valeret. Quare vbi primùm Pœnitentiæ Sacramento, multis lachrymarum imbribus perfuſo, animi maculas eluit: ſacro etiam Domini corpore, tanquam cœleſti viatico, quò è terra ad Cælum tutiùs pergeret, communiri voluit. His itaque cùm ille armis, in ſupremo, infeſtóque bello, aduersùs hoſtem inſtructus eſſet: filiorum haud immemor, quos eouſque amantiſſimi Patris inſtar, cœleſtis vitæ documentis, clariſſimiſque

Bernardinus in morbum incidit.

virtutum exemplis pauerat; vniuersos ad se vocari iubet: quos tanta spiritus vbertate, ac verborum vehementia ad perfectam Regulæ obseruantiam, ad ieiunia, ad vigilias, ad diuinam charitatem, ad orationum studia, ad laborum tolerantiam, ad patientiam, ad mutuam dilectionem, ad perseuerantiam in arrepto Reformationis proposito, ad cælestem denique coronam elt hortatus: vt cuncti singularem Viri sanctimoniam, quam necdum ad tantum perfectionis fastigium excreuisse sibi persuaserant, planè admirarentur. *Fratres ante obitum ad pietatē hortatur.*

LVIII. Tum verò Deo gratias ex animo agere cœpit; quod ipsum è *Seculi* naufragio ereptum, ad huius Reformationis portum sua benignitate adduxisset: quodque pro ea nonnihil singulari suo munere sibi, licèt indigno seruulo, laborare datum fuisset: quòd tandem in ea extremum suum diem claüderet; ac sub ipsa B. Francisci habitus forma, in qua is diem suum obierat, hinc & ipse migraret. Hæc porrò tanta animi compunctione, ac tot lachrymis, quæ ex ipsius oculis vberiùs defluebant, quæque intimum mentis sensum declararent, verba fundebat: vt & ipsi Fratres ad lachrymas compellerentur, ac tãti Patris decessum, quem fidelissimum Dei seruum, ac optimum Gregis Pastorem experti fuerant, maximo animi mœrore prosequerentur.

Postremò à Fratribus omnibus, qui adstabant, & qui longè aberant; si quos eorum dicto, vel facto imprudens offendisset; supplex veniam petit; cunctósque in Domino rogat, ac obtestatur; vt se ad Deum proficiscentem suis orationum, & sacrarum precum suffragiis prosequantur. His dictis sacro Oleo fortis Athletæ instar, se inungi poscit; vt qui rebus omnibus exutus, se hactenus ad extremum illud certamen parauerat, eò fortiùs aduersùs Dæmonem luctaretur, ac diuina virtute victor euaderet. *Præclarum humilitatis exemplum præbet.*

LIX. Post hæc, cùm se totum ad rerum diuinarum contemplationem, qua animum ad Domini aduentum pararet, summo spiritus silentio contulisset; ei à Ianitore nunciatur; Nobilem quandam Mulierem, quæ Viro Dei deuotissima erat, ad ianuam stare; ingentique ob id potissimùm mœrore confici, quòd eius præsentia, antequam hinc migraret, frui minimè posset. Cui Bernardinus. Quid (inquit) frustra illa viuentem videre eum optat, qui ad mortuos properat. Verùm hæc illi (Fili) renuncia: Paruam duntaxat vnius diei moram illi expectandam esse: tum meus ei conspectus exhibebitur. Crastina enim dies, quæ vitam intercipiet, me quoque illi præsentem in Ecclesia reddet: quòd planè (vti prædixerat) contigit. Nam vita functũ Fratres postridiè cùm in Ecclesiam detulissent: Mulier illius conspectu potita fuit. *Diem sui obitui pronunciat.*

LX. Cùm itaque post tot pro Reformatione, ac illius propagatione exantlatos labores: post tot ærumnas, persecutiones, fugas, carceres fortiter ab aduersariis perpessos; post tot denique trophæa, ex superbo inferorum hoste reuecta, Deus, & iustus iudex, & liberalissimus retributor militem emeritum, ac fidelem seruum, immarcessibili gloriæ corona donare decreuisset: dum is totus rebus Cælestibus intentus obuiam Domino ire contendit, Fratresque Sacras Lytanias pro eo, Sanctorum merita implorantes, recitant: En Bernardinus Christum Dominum, magno Angelorum, ac Sãctorum agmine stipatum, ad se venientẽ intuetur. Quapropter vocem extemplò attollens ait: Vnde hoc? Vnde hoc mihi Domine Iesu, vt tu Cælorũ Rex, ad me vile lutum, ac plasma indignum venias? Sat est, Domine, quòd me placatus suscipias, & dignum tua misericordia præstes. Vix hæc vultu hilari, ac manibus ad Cælũ erectis verba protulerat; cùm ipsius anima è corporis ergastulo soluta, in Domini sui sinum euolat; atque in æternũ coronanda, lætãtibus Angelis, illum in Cælum redeuntem sequitur. Quod ne cuipiam dubiũ esse posset: vix anima illa è corpore egressa fuit; cùm hoc ipso tẽpore Cælestis Angelorum concentus ab iis omnibus, qui præsentes aderant, auditus fuit; tanta suauitate compactus; vt cunctorum animos, ac mentes in Cælum attraheret. Caro verò ipsius, vt animæ iam in Cælo triumphantis gloriam testaretur, præter communem cæterorum corporum consuetudinem, ac *Christum in morte sibi apparentem videt, ac moritur.*

Angelorum ope ipsum mortem contemtus audit ac pleraque miranda accidunt.

naturæ vſum tam mollis, ac tenera, inſtar pueri euaſit: manuúmque, ac digitorum, atque aliæ membrorum iuncturæ adeò flexibiles, perinde, ac ſi viuus eſſet, viſæ fuerunt: facies denique canitie reſperſa, ita vniuerſis venuſta, ac grata apparuit; vt dormientis potiùs, quàm mortui ſpeciem præferret. Neque id mirum, cùm iam anima, in eam quietem (vt creditur) conceſsiſſet, qua ab omnibus corporis laboribus ſoluta, in beata illa Sanctorum requie, immortali Electorum ſomno potitur.

Eo tempore necdum Sepulchrorum apud Fratres vſus inualuerat: quo fit, vt omnibus Eccleſiaſticis miniſteriis in eum completis, Corpus in Clauſtro, de more effoſſa terra, inhumatum fuerit. Cùm verò nonnullis annis elapſis ædificata Eccleſia, ac ſacello, in eo quoque ſepulchrum, in quod Fratrum cadauera inferrentur, extructum fuiſſet; Bernardini corpus, vt in eo conderetur, conquiſitum; ita ſanum, & incorruptum poſt multos annos, repertum fuit; quaſi pridie illius diei tumulatum fuiſſet. Sic quippe decebat, vt integer animus, ſceleriſque purus, qui tamdiu corporis illius hoſpes fuerat, per aliquod ſaltem tempus, præter ipſas naturæ leges, hoſpitium ſoſpes, ac incorruptum redderet: donec perpetua incorruptione, & immortalitate à Deo donatum, illud ſibi in Sanctorum reſurrectione rurſum copularet. LXII.

Bernardini Corpus poſt plures ſepultura annos incorruptum apparet.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1537. 5. 19. 13.

1. SVPERIORI anno inter pugnas, & Aduerſariorum conflictus maiori ex parte à Noſtris tranſacto: qui ſequitur annus milleſimus quingenteſimus trigeſimus ſeptimus, ab his haud omninò ſe liberum præſtat. Cùm enim Apoſtolici Edicti conditione, qua Reformatio Obſeruantium [redacted] Ordini intra bimeſtre indicebatur, non impleta, Capucinis liberum eſſet, Obſeruantibus ad ſe tranſmeantibus ſinum aperire: Aduerſarij id ægrè ferentes rurſum clamores edunt; atque inſtaurato bello Capucinos apud Pontificem pulſant: Qui cùm concitatos animos ſedare vellet; in huius anni exordio, nouo edito Diplomate, vtriſque & Capucinorum, & Obſeruantium Superioribus cauet; ne alter alterius Religionis quempiam in ſuum gremium recipiat. Diploma in Regeſto, ad huius Voluminis calcem appoſito, licet conſpicere. At Bernardinus Generalis, cùm hoc Diplomate pleriſque ex Obſeruantium Ordine, qui ad Reformationis amplexum inhiabant, aditum occludi cerneret: ſupplici libello Pontifici oblato, illum à ſententia reuocare nititur. Cuius fragmentum ex antiquis M. SS. deſumptum hoc eſt.

Bernardinus Generalis Capucinorum receptionem interdicit.

SANCTISSIME PATER.

QVI tranſitum ex Obſeruantium Familia ad Capucinorum Reformationem B. V. cauendum perſuadent, vel nulla, vel ſumma id ratione ſe euincere poſſe exiſtimant; quòd ex eo ſcandalum in Religione oriatur. At quodnam illud ſcandalum ſit, indagare lubet: ſi iuſtum, ſi verum, ſi datum; ſi puſillorum ſcandalum eſt, ſanè æquum eſt illud deuitari, reſecari, præſcindi, ac longè à nobis propulſari. At ſi iniquum, ſi commentitium, ſi acceptum tantummodò, ſi denique Phariſæorum ſcandalum eſt: contemnendum potiùs, quàm aut fugiendum, aut vitandum eſſe conſtat; cùm bonum opus ipſum præſcribat.

Bernardinus Generalis ſcripto Pontificem à propoſito reuocare tentat.

Hæc ſi ſcandala ſunt legibus coërcenda: cur eò ipſæ Reformationes Scandala non cenſentur? Cur tantoperè commendantur? quid Apoſtolicis Bullis, ac Diplomatibus confirmantur? Si hæc vitanda ſunt; tot bona, tot virtutes, tot præclara opera, tot præſtantiſſimi actus, qui nos Deo ſimillimos præſtant, omittantur, ne ſcandala fiant. Exulet veritas, quæ fabuloſis ac mendacibus ſcandalum parit. Proſtituatur Caſtitas, quæ libidinoſos offendit. Effugetur Religio, quæ irreligioſis eſt inuiſa. Expungatur Pietas, quæ impios ſcandalizat. Si Scandalum eſt à laxiori

Scandala quæ-nam vitanda.

ad arctiorem Religionis statum se conferre : Corruat Paulus, cùm suadet æmulanda esse charismata meliora. Pereat quoque Canon Cap. Licet. de Regularibus, quo cuique liberum sit ex laxiori ad arctiorem Regulam, ac vitam transmeare. Quapropter cùm Pontificis munus sit Ecclesiasticas leges integras, ac sartatectas custodire, hominésque ad perfectiora prouocare : id maximè ab optimo Pontifice Christianorum profectus studiosissimo expectatur : præsertim cùm Apostolicum huiusmodi Edictum paucis duntaxat, qui Superiores sunt, arrideat : è regione verò quamplurimis molestum sit, qui sibi ad Regularem obseruantiam viam intercluſam esse vident.

Neque obstat, Bonum aliquod interdum iustè omitti posse, ne maius inde malum, & scandalum emergat. Neque enim hinc malum, aut scandalum oriri [illegible]st ; vbi non omnes absque discrimine : sed ij tantùm summo consilio ad Reformationis gremium recipiuntur, qui nulla, nec minima quidem criminis suspicione laborant ; nec vllam apud nos sibi impunitatem vendicare prætexunt.

Certè cùm Obseruantes nuncupati à Conuentualibus olim recessissent, haud tot ab ijs Diplomatum machinis oppugnati fuére, quò minùs ad eos Conuentuales transirent : nunc verò cùm Capucinorum Reformatio nihil ab iis, præter Christianam pacem, ac Euangelicam libertatem quærat, qua id cum Christo effari queat. Eum qui venit ad me, non eiiciam foras. Quid est, quòd illi tot edicta, prohibitiones, Diplomata, Excommunicationes Apostolicas contra nos exerunt, quasi minis, ac terroribus Christi gratiam, ac Euangelium effugare vellent. Neque enim hic Christi charitas esse potest : vbi aduersùs Christi gratiam, quæ homines ad perfectiora vocat, cominùs pugnatur. Inuident his, qui Christo in terris agenti suis olim obsequiis inseruierunt : Beatos Pastores, felices Reges, fortunatum Ioſephum ab Arimathia, felicissimam Mariam Magdalenam clamant, qui Christo quondam obsequi meruére : nunc verò eos, qui Christo in terris obsequia exhibent, summo studio persequuntur : itaut pusilla hæc Capucinorum Congregatio nouis quotidie vulneribus confossa, sub vulnere gemat, & cum Christo dicere cogatur : Cur me cædis? Christum tam pro vnica, quàm pro vniuersis animabus in Cruce proscriptum, ac proprio cruore inuolutum cernunt : heu quid ij non horrent tot animarum sanguinem fundere, quot à Reformatione Apostolicis legibus, ac terroribus auocant, in qua spiritualem sibi vitam compararent?

Ioan. 6.

Animarum sanguis fũditur, cum a bonis auocantur.

Quid amabò hæc, præterquam dira Cacodæmonis tentatio agitat. Tot quotidie ex Obseruantibus exeunt, vt presbyteri seculares, Principum Confessores, Abbates, Episcopi fiant, horum nihil eos conturbat, nihil scandalum parit : vix aliqui ad morum reformationem, Regularémque obseruantiam accedunt, mox scandalum clamant, Apostolica auctoritate delendum.

Obiiciunt : Fratres ad Reformationem auolantes, superiorum correptiones effugere, ac scelera impunita ad nos transire. Cur idipsum de iis non asserunt, qui ex Cassinensibus, ex Cisterciensibus, ex Augustinianis, atque aliis Ordinibus ad ipsos, vbique ad arctiorem Regulam confugiunt? Vtinam, cùm id obiectant, iustitiæ, vel reformationis zelo ducerentur ; neque enim tam acriter, Reformationem ipsam ad necem vsque extinguendam conquirerent. Quæ boni speciem habent, haud omnia bona sunt. Qui bona hæc intentione procurant, iis Deus bonam voluntatem

ſeruet, vt ab ea non deflectant: qui verò minùs bona ducuntur, iis Deus benignissimus veritatis lucem aperiat, vt quæ diuinæ voluntatis sunt, clarè intueri possint.

Obiiciunt tandem, se nulla Reformatione indigere; sed omnes Reformatos esse. Vtinam id non tam verborum ostentatione, quàm argumento à reipsa ducto probare possent. Vox quidem, vox Iacob est: Vtinam manus Esau non essent, quæ vocem fallacem ostenderent. At esto. Vniuersi Reformati sint; sint omnes sancti: at quibusnam id persuadere tentant? Num iis, qui cùm Procuratorio munere apud eos functi sint, Ordinis intima norunt; Atque illius vulnera non ignorant? Mihi sanè haud ignotum est, quænam in Campaniæ, Neapolitani Regni, ac totius Italiæ Monasterijs Regulæ obseruantia vigeat: neque alio, quàm ipsa conscientia, ad id teste opus est; sed eo prætermisso, id saltem inficiari minimè valent, quod lippis, ac tonsoribus notum est. Nimirum Capucinorum Reformationem Regulari Obseruantia, ac vitæ austeritate Obseruantibus antecellere. Quo fit, vt hac saltem ratione iis aditum obstruere non deberent, qui ad eam pergunt: & excellentiori via Deo famulari contendunt. Præstet nobis Deus, qui diues est in misericordia, spiritum suum bonum, vt colamus eum, & faciamus omnes eius voluntatem. Tibi verò, sanctissime Pater, det, vt respicias in orationem humilium, & non despicias preces eorum: tibi enim derelictus est pauper, Orphano tu eris adiutor. Hæc Bernardinus.

II. At Pontifex cùm tot molestiis carere optaret, quibus illius animus ob quotidianos aduersariorum clamores angebatur, in sententia maluit persistere, quàm perpetuis tot querimoniarum turbinibus iactari. Neque id diuino prorsus consilio vacauit: quandoquidem inde nonnulla tranquillitate Reformationi exorta, ac perturbationibus omnibus sedatis; Bernardinus Generalis totum se ad Religionem optimis legibus, ac moribus instruendam se contulit: moxque Visitationem instituit, in qua tantam prudentiæ lucem, præter singularem illam, qua naturæ dono præditus erat, à Deo accepit; vt primus nouæ Congregationi, quæ nonnullas sub Ludouico, administrationis tenebras passa fuerat, lumen ac splendorem indiderit: Nam cùm eatenus, tum propter nouas Conuentuum ædificationes, tum ob varias, ac frequentes, quæ in Religionem insurgebant, tempestates, quibus sedandis cùm Ludouicus animum intenderet, minùs visitationi incumbere poterat, Religionis status inter obscuras partus sordes versaretur, atque embrionis instar multa adhuc deformitate laboraret. Ea fuit optimi huius Generalis prudẽtia, sanctitas, ardor, zelus, diligentia, atque in omnibus rebus sollicitudo, vt Religione in sua membra, ac partes distincta, atque in pefectũ corpus constituta, is primam illi vitam, ac Religiosæ Reipublicæ formã, sua virtutũ ac prudentiæ luce contulisse videatur: ita vt ad perfectam Regularis disciplinæ normam, vix quicquam illi expetendũ esset. Is igitur cùm primùm Religionis visitationem est aggressus; vt primæuam illam Patrum humilitatem, ac simplicitatem in Ordinem reuocaret, vno vel altero socio contentus, pedester Religionis Orbem peragrare cœpit: nec nisi grauis eum corporis languor, aut defatigatio vrgeret, vnquam iumento vsus fuit: necessitate verò impellente, Asino ex Christi Domini, ac B.P. Francisci exemplo, Pontificisq; dispensatione vtebatur. Nihil eo humiliùs, nihil mitiùs, nihil mansuetiùs erat: cùm enim is opus, non dignitatem: onus, non honorem; laborem, non auctoritatem aspectaret; hinc ea dignitas non typhum, aut superbiam, sed illi potiùs humilitatem, qua sibi vilescceret, non qua fastigio intumescceret; administrabat. Atque inde fiebat, vt tanta vniuersos Fratres, quantumlibet infimos, tamque paterna charitate complecteretur; vt iis non tam facilem ad se accessum præberet, quàm innata sibi man-

Bernardinus Generalis visitationem Religionis instituit.

Bernardinus perfectæ Religioni formam indit.

ad arctiorem Religionis statum se conferre : Corruat Paulus, cùm suadet æmulanda esse charismata meliora. Pereat quoque Canon Cap. Licet. de Regularibus, quo cuique liberum sit ex laxiori ad arctiorem Regulam, ac vitam transmeare. Quapropter cùm Pontificis munus sit Ecclesiasticas leges integras, ac sartas tectas custodire, hominésque ad perfectiora prouocare : id maximè ab optimo Pontifice Christianorum profectus studiosissimo expectatur : præsertim cùm Apostolicum huiusmodi Edictum paucis duntaxat, qui Superiores sunt, arrideat : è regione verò quamplurimis molestum sit, qui sibi ad Regularem obseruantiam viam intercluſam esse vident.

Neque obstat, Bonum aliquod interdum iustè omitti posse, ne maius inde malum, & scandalum emergat. Neque enim hinc malum, aut scandalum oriri [illegible]est ; vbi non omnes absque discrimine : sed ij tantùm summo consilio ad Reformationis gremium recipiuntur, qui nulla, nec minima quidem criminis suspicione laborant ; nec vllam apud nos sibi impunitatem vendicare prætexunt.

Certè cùm Obseruantes nuncupati à Conuentualibus olim recessissent, haud tot ab ijs Diplomatum machinis oppugnati fuêre, quò minùs ad eos Conuentuales transirent : nunc verò cùm Capucinorum Reformatio nihil ab iis, præter Christianam pacem, ac Euangelicam libertatem quærat, qua id cum Christo effari queat. Eum qui venit ad me, non eiiciam foras. Ioan. 6. *Quid est, quòd illi tot edicta, prohibitiones, Diplomata, Excommunicationes Apostolicas contra nos exerunt, quasi minis, ac terroribus Christi gratiam, ac Euangelium effugare vellent. Neque enim hîc Christi charitas esse potest : vbi aduersùs Christi gratiam, quæ homines ad perfectiora vocat, cominùs pugnatur. Inuident his, qui Christo in terris agenti suis olim obsequiis inseruierunt : Beatos Pastores, felices Reges, fortunatum Iosephum ab Arimathia, felicissimam Mariam Magdalenam clamant, qui Christo quondam obsequi meruêre : nunc verò eos, qui Christo in terris obsequia exhibent, summo studio persequuntur : itaut pusilla hæc Capucinorum Congregatio nouis quotidie vulneribus confossa, sub vulnere gemat, & cum Christo dicere cogatur : Cur me cædis? Christum tam pro vnica, quàm pro vniuersis animabus in Cruce proscriptum, ac proprio cruore inuolutum cernunt : heu quid ij non horrent tot animarum sanguinem fundere, quot à Reformatione Apostolicis legibus, ac terroribus auocant, in qua spiritualem sibi vitam compararent?*

Animarum sanguis fūditur, cùm a bonis auocantur.

Quid amabò hæc, præterquam dira Cacodæmonis tentatio agitat. Tot quotidie ex Obseruantibus exeunt, vt presbyteri sæculares, Principum Confessores, Abbates, Episcopi fiant, horum nihil eos conturbat, nihil scandalum parit : vix aliqui ad morum reformationem, Regularémque obseruantiam accedunt, mox scandalum clamant, Apostolica auctoritate delendum.

Obiiciunt : Fratres ad Reformationem auolantes, superiorum correptiones effugere, ac scelera impunita ad nos transire. Cur idipsum de iis non asserunt, qui ex Cassinensibus, ex Cisterciensibus, ex Augustinianis, atque aliis Ordinibus ad ipsos, vtpote ad arctiorem Regulam confugiunt? Vtinam, cùm id obiectant, iustitiæ, non reformationis zelo ducerentur : neque enim tam acriter, Reformationem ipsam ad necem vsque extinguendam conquirerent. Quæ boni speciem habent, haud omnia bona sunt. Qui bona hæc intentione procurant, iis Deus bonam voluntatem

seruet, vt ab ea non deflectant: qui verò minus bona ducuntur, iis Deus benignissimus veritatis lucem aperiat, vt quæ diuinæ voluntatis sunt, clarè intueri possint.

Obiiciunt tandem, se nulla Reformatione indigere; sed omnes Reformatos esse. Vtinam id non tam verborum ostentatione, quàm argumento à reipsa ducto probare possent. Vox quidem, vox Iacob est: Vtinam manus Esau non essent, quæ vocem fallacem ostenderent. At esto. Vniuersi Reformati sint; sint omnes sancti: at quibusnam id persuadere tentant? Num iis, qui cùm Procuratorio munere apud eos functi sint, Ordinis intima norunt; Atque illius vulnera non ignorant? Mihi sanè haud ignotum est, quænam in Campaniæ, Neapolitani Regni, ac totius Italiæ Monasterijs Regulæ obseruantia vigeat: neque alio, quàm ipsa conscientia, ad id teste opus est; sed eo prætermisso, id saltem inficiari minimè valent, quod lippis, ac tonsoribus notum est. Nimirum Capucinorum Reformationem Regulari Obseruantia, ac vitæ austeritate Obseruantibus antecellere. Quo fit, vt hac saltem ratione iis aditum obstruere non deberent, qui ad eam pergunt: & excellentiori via Deo famulari contendunt. Præstet nobis Deus, qui diues est in misericordia, spiritum suum bonum, vt colamus eum, & faciamus omnes eius voluntatem. Tibi verò, sanctissime Pater, det, vt respicias in orationem humilium, & non despicias preces eorum: tibi enim derelictus est pauper, Orphano tu eris adiutor. Hæc Bernardinus.

II. At Pontifex cùm tot molestijs carere optaret, quibus illius animus ob quotidianos aduersariorum clamores angebatur, in sententia maluit persistere, quàm perpetuis tot querimoniarum turbinibus iactari. Neque id diuino prorsus consilio vacauit: quandoquidem inde nonnulla tranquillitate Reformationi exorta, ac perturbationibus omnibus sedatis; Bernardinus Generalis totum se ad Religionem optimis legibus, ac moribus instruendam se contulit: moxque Visitationem instituit, in qua tantam prudentiæ lucem, præter singularem illam, qua naturæ dono præditus erat, à Deo accepit; vt primus nouæ Congregationi, quæ nonnullas sub Ludouico, administrationis tenebras passa fuerat, lumen ac splendorem indiderit: Nam cùm eatenus, tum propter nouas Conuentuum ædificationes, tum ob varias, ac frequentes, quæ in Religionem insurgebant, tempestates, quibus sedandis cùm Ludouicus animum intenderet, minùs visitationi incumbere poterat, Religionis status inter obscuras partus sordes versaretur, atque embrionis instar multa adhuc deformitate laboraret. Ea fuit optimi huius Generalis prudẽtia, sanctitas, ardor, zelus, diligentia, atque in omnibus rebus sollicitudo, vt Religione in sua membra, ac partes distincta, atque in pefectũ corpus constituta, is primam illi vitam, ac Religiosæ Reipublicæ formã, sua virtutũ ac prudentiæ luce contulisse videatur: ita vt ad perfectam Regularis disciplinæ normam, vix quicquam illi expetendũ esset. Is igitur cum primùm Religionis visitationem est aggressus; vt primæuam illam Patrum humilitatem, ac simplicitatem in Ordinem reuocaret, vno vel altero socio contentus, pedester Religionis Orbem peragrare cœpit: nec nisi grauis eum corporis languor, aut defatigatio vrgeret, vnquam iumento vsus fuit: necessitate verò impellente, Asino ex Christi Domini, ac B. P. Francisci exemplo, Pontificisq; dispensatione vtebatur. Nihil eo humiliùs, nihil mitiùs, nihil mansuetiùs erat: cùm enim is opus, non dignitatem: onus, non honorem; laborem, non auctoritatem aspectaret; hinc ea dignitas non typhum, aut superbiam, sed illi potiùs humilitatem, qua sibi vilescceret, non qua fastigio intumescceret; administrabat. Atque inde fiebat, vt tanta vniuersos Fratres, quantumlibet infimos, tamque paterna charitate complecteretur; vt iis non tam facilem ad se accessum præberet, quàm innata sibi man-

Bernardinus Generalis visitationem Religionis instituit.

Bernardinus perfectã Religioni formam indit.

suetudine ad se alliceret; atque in iis consolandis, ac subleuandis; si quos tristes, aut animo deiectos offendisset; paterna viscera effundere videretur.

Bernardini Generalis quis in visitanda Religione modus.

III. Cùm primùm ad loca accederet, perpetua hæc illi consuetudo fuit: rectà ad Ecclesiam pergere, ibique longiori oratione Deum precari, vt quæ ad illius Conuentus, ac singulorum vtilitatem agenda essent, ipsi pro sua benignitate aperiret: ne quid præter illius voluntatem, ac cuiusque commodum ab eo fieret. Horas verò Canonicas, ac præstituta Orationum tempora, quæ certis horis apud nos celebrari solent, tam sollicitè obseruabat; vt ab iis tametsi, vel itinere fessus, vel Visitationi incumbens, diu noctúque nunquam seipsum eximeret: tantóque animi studio, ac pietate Chori Religionem complectebatur, vt eam grauissimis quibusque sui muneris officiis,& occupationibus anteferret.

IV. Quolibet manè,antequam domestico Visitationis muneri vacaret, post longam orationem,diuinum Missæ sacrificium pro se, suisque ouibus offerẽs,communem sibi, ipsisque Dei clementiam adesse deprecabatur. Hinc tanta in agendo illi prudentia, atque animo lux, ac perspicacitas è cælo mini strabatur; vt quem is semel loquentem audisset, eius protinus mentem, ingenium, naturamq; perspectam haberet; plerunque etiam ex vultu, verbis, ac gestibus corporis, quæ in cuiusque animo latebant, præsentiret. Quo fit, vt nec facilè omnibus crederet: & quæ in alterum dicebantur, principiò semper suspecta haberet. Cuiusque famam, quantùm poterat, idcirco omni studio integram seruare curabat; quòd eam vitiorum frænum esse agnosceret; quo semel abrupto, animus in omne flagitij genus præceps ruit. Quamobrem cùm erga delinquentes se pium potiùs, ac misericordem, quàm rigidum præstaret. Id sæpe dicere solitus erat: Si me Deus in iudicio velut nimis rigidum,ac inclementem increpauerit: nihil prorsus, quod respondeam,habeo. At si me nimis clementem, ac misericordem accusauerit: suppetit profectò quid respondeam: nimirum, me ab eo misericordiam didicisse, qui in ea modum, ac mensuram excessit.

Bernardini in Fratres delinquentes humanitas.

V. In rebus arduis definiendis,aliorum semper ita consilium exquirere solitus erat; vt nihil vnquam sine eo difficile sibi præstandum duceret; adeóque hanc sibi prudentiæ, ac humilitatis legem præstituerat, vt cùm nullum haberet, à quo consilium peteret; illud à socio, qui Laicus erat, expoſceret. Nouerat enim, à Sapiente dictum: *Ne innitaris prudentiæ tuæ, qui enim sapiens est, audit consilia: Et qui agunt omnia cum consilio, reguntur sapientia.* In visitatione, cùm sæpè Fratribus sermocinaretur, in id maximè summo studio elaborabat: vt eos in altissimo illius Paupertatis fundamento ædificaret, ac firmaret; quam B. Patriarcha Franciscus suis testamento colendam reliquerat. Quamquam verò Fratres tanta paupertatis tunc cupiditate flagrarent, vt vel minimum in ea persuadenda laboris impendere deberet: Cùm tamen ita Paupertatis formam, ac rectam Regulam ignorarent, vt in ea etiam modum excederent: in id maximè animum cœpit intendere, vt Seraphicæ Paupertati, iuxta S. Patris, ac discretionis Regulam,modum statueret; quo & Regularis ipsius obseruantia diù stare,& hominum vita, rerum necessariarum præsidio adiuta, superstes, ac incolumis esse posset. Idcircò in his, quæ ad Fratrum victum, tam in vino, quàm in condimentis; quæ eousque vel nunquam, vel rarò admittebantur, necessaria erant: quandam mediocritatis regulam præscripsit, quæ est inter nimium, & parum: quam posteriora deinde Congregationis tempora, velut sapientissimam coluerunt.

Prou. 3. 12. 13.

Paupertas Minoritana Religionis fundamentū.

Bernardinus discretionis Regulam in Paupertate sequendā præscribit.

VI. Ægrotis summa charitate ministrandum esse docebat: neque iis ob Paupertatem aliquid deesse patiebatur. Aiebat enim: In nobis,dum benè valemus,paupertatem præcellere debere: in ægrotos tamen Charitatem magis, quàm Paupertatem exercendã esse; tametsi in iis quoq; Paupertas elucere debeat. Infirmos, qui anxiè ac sollicitè medicamenta, ad omnẽ corporis languorem depellendũ quærebãt: delicatos milites appellabat; quos tectorũ potiùs vmbræ, quã belli æstus, ac incõmoda

delectant.

plorandam prouocaret; lignea Cruce prægrandi in humeros ſublata, cœpit per Vrbis vias, ac plateas incedere; ac pœnitentiam magnis vocibus inclamare: mox verò magna populorum turba illum proſequente, cùm ad Portam, quæ Ticinum Fluuium ſpectat, vnde Vrbs nomen accepit, peruenisſet; ardentiori ſermone eunctos ad ſcelerum deteſtationem, ac pœnitentiam cohortatur: atque inde excreſcente hominum, ac mulierum multitudine, ad Cathedralem Eccleſiam eodem modo regreſſus; altero quoque ſermone Vrbem ad Generalem omnium peccatorum confeſſionem, ac Dei clementiam quadraginta horarum ſpatio inuocandam prouocat. Neque id illi difficile fuit. Ea enim Vrbs, cùm facilè ad omnem pietatem ſit procliuis, tum maximè eo aſperioris habitus aſpectu, atque Euangelici hominis ſermonibus, demùm inſolita illa vitæ auſteritate commota; facilè dicto paruit; delicta pœnitentiæ ſacramento expiauit; ad quadraginta horarum Orationem tota confluxit, pias in Oratione lachrymas fudit. Quid plura? His ita diuinâ ſibi opẽ exorauit; vt vix abſoluta illa Quadraginta horarũ Oratione, certo nuncio allatum fuerit, Gallorum Regem ab eo conſilio animum reuocaſſe. Quamobrem tota Vrbe incredibili lætitia affecta, oppidò illius Proceres locum Ioſepho, in extrema Vrbis parte, decernunt: in qua primum Genuenſis Prouinciæ Monaſterium ſub B. Antonij Vlyſſiponenſis nomine, ac tutela extruitur: tametſi nuper hic Conuentus ex Genuenſi Prouincia, ad Mediolanenſem tranſlatus, Genuenſis Prouinciæ eſſe deſierit. Sequenti verò anno alter Genuæ ædificatur, ac S. Barnabæ Apoſtolo dicatur, de quo eo anno agendum erit.

Ticinum à Ticino Fluuio nuncupatum.

Papiæ Monaſterium ædificatur, tum Genuæ.

Sub hoc fermè tempus Fr. Matthæus de Baſſio, quem alij poſt Generalatus Officium ſpontè depoſitum, Hieroſolymam profectum fuiſſe: alij varias Italiæ oras prædicando peragraſſe volunt, Romam appulit: quo tempore Capucini Fratres, relicto S. Euphemiæ Conuentu, qui ob loci anguſtiam, eorum præſertim numero excreſcente, nimis incommodus videbatur; ſe in alium S. Nicolai ad Montis Quirinalis radices tranſtulerant. Ibi Matthæus à Fratribus læto hoſpitio exceptus, dum in eo per aliquot dies moras trahit, Bullam à Pontifice editam intelligit, qua ſub Excommunicationis pœna iis omnibus Quadrati Caputij vſus interdicitur, qui ſub Generalis Capucinorum Obedientia in Monaſteriis non degerent. Ea res haud leuiter Matthæi animum perculit, qui cùm antiqua ſpiritus libertate fretus, perpetuam vitæ peregrinationem; nulli certo Cõuentui alligatam, hactenus coluiſſet; ea ſe hoc Pontificis Edicto expoliari intelligebat. Quamobrem diu, quid ſibi agendum eſſet, ſecum animo verſans, inter varia conſilia fluctuabat. Hinc enim diuina ſe vocatione ad liberam illam prædicandi facultatem, quam à Clemente ſeptimo impetrauerat, impelli exiſtimabat: præſertim cùm ex ea plurimam animarum ſalutem redundare conſpiceret. Illinc verò quadratum Caputium exuere, cuius ipſe olim, Deo Auctore, reſtitutor fuerat; verámque B. P. Franciſci habitus formam, quam in eo perſpexerat, abiicere, nimis profectò graue illi videbatur. Inter hos cogitationum fluctus, cùm diu verſatus eſſet; tandem animarum ſalutem, ac Dei vocationem, quam ſibi velut certam perſuaſerat, ſibi potiùs ſequendam, quàm quadrati Caputij formam ſibi retinendam duxit: ſatiùs enim exiſtimauit Vir bonus, & Sanctus animas, Chriſti ſanguine redemptas, Orco ereptas ad Cælum ducere, quàm caput quadrato Caputio obtegere. Quare Caputij acumine ad medium vſque palmum ſibi non abſque lachrymis amputato, priori illa Clementis ſeptimi facultate, viuæ vocis oraculo ſibi conceſſa, qua & liberè vbique pœnitentiam prædicare, & in Eremis vitam ducere, illi datum fuerat, vti maluit: quàm prædicationis opem, ac ſubſidium egentibus denegare. Quanquam verò, ne in Pauli Tertij Pontificis edictum impingeret, Caputij ſibi acumen obtruncauerit; haud tamen rotundo Caputio, aut Scapulari, ſiue Lunula, quæ Minoribus de Obſeruantia nuncupatis communis eſt, poſthæc vnquam vſus fuit, ex quo Obſeruantium alumnus haberi poſſet; quanquam erga Minorum Ob-

X.

Matthæus de Baſſio quadratum ſibi Caputium obtruncat.

Qua Habitus forma Matthæus poſt ſuum à Capucinis diſceſſum vſus fuerit.

ſeruantium

uantium Ordinem, iuxta Clementis ſeptimi præſcriptum, ſuam Capitulo præſentiam exhibens, ſubiectionem profiteretur; ſed longiori Caputio (etſi non acuminato) tunicæ adſuto, habitum, quoad vixit, aſperrimum, Capucinorúmque per omnia ſimilem, perpetuò geſtauit. Quo fit, vt à pleriſque Capucinus, ab aliis Eremita crederetur.

XI. Id verò haud abſque arcano Dei conſilio factum eſſe, res ipſa admirationis plena, cauſæque omnis ignara perſuadet. Etenim, ſi aliquam huius facti, quod ad Matthæum ſpectat, cauſam inquirimus, nulla prorſus legitima ſe offert. Quid enim? Si Matthæus ante ſuum à Reformatione diſceſſum, liberam illam prædicandi licentiam à Bernardino Generali poſtulaſſet; An non is, ob Viri, tum eminentiam, qua Reformationis Auctor, ac Pater credebatur: tũ notam vitæ Sanctimoniam, eam illi vltrò elargitus fuiſſet? Quo fit, vt & quadrato Caputio frui, & inter Capucinos annumerari, ſimúlque prædicationi, liberè vacare potuiſſet. Vnde igitur illius diſceſſionis cauſa? *Matthæi diſceſſus cauſa expenditur.*

XII. Accedat, quòd hoc ipſo tempore, ne is à Capucinis abſcederet; nevè ſolus abſque Comite vagari videretur, Fr. Bernardinus à Collepetracio, Concionator, ſingulari vitæ, cum probitate, tum auſteritate præſtans, indiuiduum ſe illi Comitem exhibet; quem tamen Matthæus, iuuenili illius ætate, tot laboribus, qui illi ſecum ſubeundi forent, impari allegata, recuſat. At qui Capucinorum auſteritatibus aſſuetus erat: quomodo itinerum laboribus impar exiſtimabatur? Certè qui perpetuam Matthæi mentem ex illius tum verbis, tum factis, diligenter explorant; id certum ſibi ſtatuunt; cum ad Reformationis inſtitutionem, aut propagationem, nullo vnquam tempore animum cæleſti aliqua vocatione intendiſſe; cùm id ſibi ſatis eſſe putaret (quod velut caput ſibi præſtituerat) ſi Prædicationis munus, ad quod ſe à Deo vocatum ſentiebat, dignis moribus, ac vita proſequeretur. Quapropter cùm nec vllam à Deo vocationem, ad Reformationem, aut inſtituendam, aut propagandam aſſecutus fuiſſet; nec quadrati Caputij formam, præterquàm ad Religionis ortum accepiſſet; hinc non ſine Dei conſilio, ac Prouidentia accidiſſe credimus: quòd Religione iam orta, ac longiùs propagata, is Religionis Caputium; cuius olim Inſtaurator; ac quodámmodò Auctor extiterat, zelo haud damnando deponeret; ne pariter & Religionis Auctor cenſeretur. *Matthæi diſceſſio a Dei conſilio profecta aſſeritur.*

XIII. Id Matthæus ipſe poſthæc fateri haud veritus fuit: Cùm enim Romæ ſimul cum Ludouico Foroſempronianо apud Nobilem Virum, vtrique amiciſſimum, ambo conuiuarentur: ab amico interrogati, quidnam cauſæ eſſet, quòd qui hactenus Capucinorum propugnatores fuerant, nunc extra Capucinos vitam agerent. Ludouicus de more in Religionem debacchari cœpit: ingratiſſimam appellans: At Matthæus illum increpans, ait; Religio quidem ſanctiſſima eſt; nos verò Deus ab ea ob ſuperbiam eiecit; ne dum illius fundationem nobis temerè arrogare volumus, plus æquo extollamur. *Humilis Matthæi reſponſio.*

XIV. Porrò hac quoque ratione factum eſt; vt Ludouicus Foroſempronianus, qui à Religione eiectus, Capucinorum nihilominùs Habitum, ac quadratum Caputium gerebat; Apoſtolico huius Bullæ fulmine perterritus, à quadrato Caputio abſtinere coactus fuerit. His igitur, qui Reformationis Auctores, ac Inſtitutores cenſeri poterant, diuina Prouidentia pulſis: hinc cunctis perſpicuum fit, Capucinorum Religionem à Deo ſolo, velut ſupremo capite; atque à II. P. Franciſco, tanquam primo, ac proprio Inſtitutore ſatam pendere: neque Capucinorum alios, vel Auctores, vel Inſtitutores quæri oportere, quibus Deus Auctor ſat eſt: ac Franciſcus Inſtitutor. *Ludouicus Foroſempron. Caputiũ quadratũ exuit.*

XV. Verùm, vt hoc anno geſta proſequamur. Dum hæc Romæ fiunt; Ludouicus Rheginus, cuius ſæpè antehac meminimus; dum Mottæ Philocaſtri, quem locum ſibi ipſe poſt exactum Prouincialatus Officium, velut pauperrimum elegerat; in maxima vitæ, ac morum Sanctimonia à Sæculi tumultu ſeorſum agit, ad Cæli

præmia vocatur; mortaliſque huius vitæ curſu feliciter abſoluto, ad Superos migrat. Cuius vita, cùm tot præclaris à Deo donis, ac virtutibus exornata fuerit; vt lucernæ inſtar, in candelabro collocatæ, ſua Sanctimoniæ, & miraculorum luce cunctis in Eccleſia luceat, haud ſanè æquum eſt, eam ſilentio præteriri, ne tam fulgens, & inclyta Religionis gemma, licèt ſacculo incluſa, quæ nunc inter cæleſtes pyropos in ſuprema Chriſti emicat corona, noſtro taciturnitatis vitio deliteſcat; ſuóque apud mortales lumine priuetur.

LVDOVICI RHEGINI CALABRI
Vita, & Geſta ex priſcis M. S. decerpta.

VIR igitur præſtantiſſimus Ludouicus: cùm ſingulari quodam modo à Deo electus eſſet; vt Regularem D. Franciſci diſciplinam, XVI.

Ludouicus Rhegi. inter præcipuas Religionis Capucinorum columnas cẽſendus.

in Calabria inſtauraret; Capucinorúmque Reformationem vix exortam, longè latéque per Siciliam, ac finitimas gentes diffunderet; tot præclaris naturæ, & gratiæ donis diuinitùs auctus, ac illuſtratus fuit; vt inter potiſſimas, ac illuſtriores Religionis columnas iure merito cenſeri debeat: mediocri quidem genere fuit: ſed Religione, ac virtute clariſſimus: Talem quippè Deus elegerat, in quo oſtenderet diuitias gloriæ ſuæ: veterémque illam diuinæ Sapientiæ regulam hominibus explicaret: qua non nobiles, non potentes. non ſapientes, ad maiora diuinæ virtutis opera exantlanda vocat; ſed quæ ſtulta, quæ infirma, quæ contemptibilia, quæ denique non ſunt, eligit: vt in his clarior Dei virtus eluceſcat, luculentiúſque diuinum opus ab humano dignoſcatur.

Is ex Rhegij Vrbe, apud Calabros notiſſima anno à partu Virginis, 1466. quo XVII.
tempore Paulus Papa, huius nominis ſecundus, in Apoſtolica Sede vniuerſali Eccleſiæ præſidebat, ac Fridericus tertius Imperij habenas moderabatur, originem traxit, honeſta, licèt tenui, Familia natus: qui cùm à teneris annis haud mediocrem ingenij vim præſeferret; Pater, qui pueruli animum ad literas procliuem eſſe perpenderat, ludimagiſtro inſtituendum tradit. Verùm patre immatura morte ſublato, cùm id rei domeſticæ, quæ præceps abierat, neceſsitas poſtularet; à ludo literarum ad paſcua, bouéſque paſcendos auocatur Id puer, qui Chriſtaldus appellabatur, iam adoleſcens, quandoquidem mente agro ſuperior erat, atque ad altiora ferebatur, tam ægro animo tulit: vt & ſolitarius mœreret, ac ſæpè lachrymas funderet. Cuius rei cùm Mater aliquando cauſam ab eo ſciſcitaretur; reſpondet Chriſtaldus, Patris ſe obitum deflere, fierique ab eo nullo modo poſſe; quin perpetuis eum lachrymis proſequatur. At Mater, moderatè quidem (ait) tibi de Patris morte dolendum eſt: at ea non ſemper lugenda: aliquando enim à lachrymis eſt temperandum. Cui Chriſtaldus; Cur ſemper (inquit) tam boni Parentis deceſſum non lugeam? qui mihi ad diſcendas litteras, Magiſtrúmque adeundum, otium elargiri ſolebat, vnde & aliqua nominis gloria, & commodum mihi accidere poterant: nunc verò cùm boum mihi tantummodò cura ſit, quid grande, aut præſtans mihi ſperandum ſupereſt? Obſtupuit Mater, generoſum, ac liberalem Adoleſcentis animum admirans: cúmque rem cum Tutore contuliſſet: is tum ex ingenua Adoleſcentis indole, tum ex ingenti illa ad litteras propenſione, haud vulgarem profectum, ac emolumentum ſibi pollicitus, literis dicandum cenſet. Hoc pacto Chriſtaldus è boum paſcuis, iterum ad literarum ſtudia rediens, in iis tam felici Minerua profecit; vt breui eam bonarum artium præſtantiam aſſecutus fuerit; qua ludum literarium aperire, ac Præceptoris cathedram magna cum ingenij laude ſibi comparare meruerit.

Ludouici progenies aperitur.

Ludouicus ad paſcua dejicitur.

Ludouicus ad literarũ ſtudia proclinis.

Ludouici Mores, ac virtutes in Sæculo.

Erat Chriſtaldus corpore caſtus, vultu verecundus, facie modeſtus, ſermone XVIII.

comis,aſpectúque adeò decorus,& amabilis, vt cunctorum ſibi amorem, & beneuolentiam conciliaret. Eam verò in moribus grauitatem, ac præſtantiam præferebat,vt nihil vitioſum,nihil leue,nihil demum, niſi graue, & honeſtũ in ſeipſo aſpectandum præberet;ita vt in iuuenili corpore non iuuenilem, ſed ſenilem prorſus animum geſtare,videretur.Vir denique erat tanta temperantia,tanta manſuetudine,tanta humanitate,tanta vitæ innocentia,tantáque integritate præditus,vt, cùm nemo vllo laudis genere eo præſtantior videretur,ſua virtutum luce toti Rhegienſi Vrbi præfulgeret.

Ludouici Mores, ac virtutes in Sæculo.

XIX. At Deus Opt.Max.qui hæc Chriſtaldi præludia ita ſenſim ſuo conſilio diſponebat,vt ad præſtantius magiſterium pararet: honeſtatis;ac pietatis ſemen,quod à teneris annis in pueri animum indiderat, quo etiam cæteris pueris admirabilis videbatur;in adoleſcente, ac iuueneſcente ætate tam integrum, ac incorruptum fouit, excoluit,auxit: vt cùm iam ad vigeſimumquintum annum peruenisſet, carnisque voluptates, quæ ea præſertim ætate ſenſus titillare ſolent, quibus tamen necdum ſe irretitum,Deo protegente,agnouerat;prorſus amputare vellet: cælibem vitam ducere,ac ſe Deo ſacris Ordinibus, ac tandem Sacerdotio conſecrare decreuerit. Erat tunc illi fideliſſimus Achates Bernardinus Rheginus, quo cum maxima neceſſitudine,atque amoris vinculo coniunctus erat. Inter eos cùm id amicitiæ genus verſaretur,quod non pecuniis,aut forma,aut vitio aliquo cõciliatur;quæ non amicitia,ſed turpitudo potiùs dicenda eſt:ſed quæ virtute duntaxat comparatur. *Solus enim bonus*(vt aiebat Plato)*ſoli bono amicus eſt: malus autem nec bono, nec malo vnquam vera amicus efficitur.* Ea illis erat ad ampliorem virtutis profectum via: inde enim, & de rebus ſpiritualibus colloquia, & vitiorum fugæ, & rerum præclariſſimarum ſtudia,& ad virtutes ſtimuli,ac incitamenta erumpebant. Sæpè vnà hoſpitales domos,ægrotóſque in his iacentes inuiſebant: ſæpiùs ad animum pœnitentiæ Sacramento expiandum, ſacroque Euchariſtiæ pane ſagiuandum ſeipſos prouocabant: ſæpiſſimè etiam ad Annunciatæ Monaſterium, in quo Patres de Obſeruantia nuncupati,religioſiſſimè verſabantur, communi pietatis ſenſu ſe conferebant. Quo tandem factum eſt: vt ſancta hac, honeſtáque conuerſatione, velut cæleſti vinculo attracti, eundem ſimul Religionis ſpiritum, ipſo Patre luminum inſpirante, conceperint: eiuſdémque Religionis habitum vna die, eodémque tempore, vt aliàs explicatum fuit, in ipſo Annunciatæ Conuentu ſuſceperint.

Ludouicum Bernardino Rheginæ amicitia coniunctiſſimum.

Plato.

Vera amicitia ſolli inter bonos conciliatur.

Ludouicus & Bernardinus Obſeruantium Ordinem ingrediuntur.

XX. Sacræ igitur Patrum Obſeruantium militiæ adſcriptus, & Chriſtaldi nomine in Ludouicum commutato, mirum eſt, quanta cura, ac ſollicitudine Nouus Tiro totum ſe ad interioris, & exterioris hominis renouationem, animúmque iis virtutibus excolendum contulerit, quæ ad perfectam Regularis diſciplinæ formam, ſupremúmque Euangelicæ perfectionis faſtigium ducunt. Vitæ in primis innocentiam, ac morum integritatem, qua mentis oculus ad Deum conſpiciendum mundus efficitur, tam integram poſſidere ſtuduit; vt nihil in ipſius moribus, niſi caſtum; nihil in actibus, niſi graue, & honeſtum appareret. Tantúmque in hoc mentis candore ſibi comparando, ſtudij ac ſollicitudinis inſumpſit vt cùm nihil culpabile, nihilque Ariſtarchi cenſura dignum in ſeipſo præferre videretur, cuncta in eo ad virtutem compoſita conſpicerentur. Verùm cùm Innocentiæ ſplendor ipſa Humilitas ſit; nam vt Bernardus ait. *Si quis Innocentiam retinet, & nihilominùs humilitatem iungit: nonne is tibi videtur geminum animæ poſſidere decorem.* Humilitatem, tanquam omnium virtutum columen,& cuſtodem,tam ſibi amicam,ac familiarem conciliare curauit: vt non modò propria cognitione ſibi ipſi vileſceret: verùm & apud cæteros vili in exiſtimatione haberi haud moleſtè ferret. Hinc vniuerſa humilitatis officia tam auidè amplectebatur;vt in iis ſummam voluptatem collocaret.Orationis vero, à qua & humilitas, & vitæ integritas, ac cæteræ virtutes, velut à parente gignuntur,tam cupidus fuit:

Bern. ſup. Cant.ſerm. 45.

Ludouici Humilitas & Orationis ſtudium.

vt cùm post exactum probationis annum, ob præclarum ipsius ingenium, Philosophicis studiis ab Ordinis Patribus addictus esset : maiorem tamen diei, ac noctis partem in rerum diuinarum contemplatione insumeret. Atque adeò ea oblectabatur, vt nonnunquam in oratione defixus, ac genuflexus intra vnius diei, ac noctis spatium (quod planè mirandum est) ad decimam, interdum ad duodecimam, vsque horam pertingeret.

Ludouicus in pro agro moribundo orat, ac Dæmonem vincit.

XXI. Accidit aliquando, vt dum in Conuentu Quinque Frondium degeret, simul cum Fratre Antonino Rhegino Laïco, eximiæ Sanctimoniæ Viro, ad Ægrotum quendam moribundum accederet : apud quem cùm eos pernoctare contingeret, Antonino ad moribundi obsequiũ relicto, ipse seorsum secedens, humi super Calepodia genuflexus per sex, & amplius horas pro infirmo orasse fertur. Quo tempore Antoninus Dæmonem, horrenda planè forma, ægroto circumstantem conspicit : vt porè qui ob Ludouici orationem irarum æstu agitatus, morientem si non vincere, aspectu saltem terrere conaretur. Eo quippe tempore maxima Ludouico cum Diabolo lucta erat : hic quidem, vt morientem suis tentationibus prosterneret, rudentem omnem monebat : ille verò, vt tentatum erigeret, ac confirmaret, orationibus contra Dæmonum pugnabat. Vicit tandem diuina virtute Ludouicus, pulsóque humani generis hoste, ægrotus feliciter in Domino obdormit.

Vitæ austeritate præstat.

XXII. His accedebat admiranda quædam vitæ austeritas, qua carnem suam ieiuniis ferè quotidianis castigans, spiritus imperio subiugabat. Cilicium ex pilis suillis contextum, quò acriùs corpus edomaret, illi domesticum erat. Pleráque præterea alias carnis macerationes, quibus veterem hominem cum vitiis crucifigeret, sibi familiares adsciuerat ; quæ illum Deo potiùs quàm sibi viuere demonstrarent.

Brixiæ subicheto Præceptore Theologiæ operam dat.

XXIII. Admirabantur Patres Viri in omni virtutum genere præstantiam, ac perseuerantiam : quamobrem maximam de eo spem animo concipientes, Brixiam simul cum Bernardino destinant ; vt eo in Conuentu sub Francisco Lichetto, tunc celebri Theologiæ Magistro, & Scoticæ doctrinæ acerrimo propugnatore, Theologicis studiis operam daret. Ludouicus verò, cùm in ea maximè studia mentem intenderet, quæ animum cælesti cupiditate afficere, ac cæterorum saluti prodesse possent ; minùs argutulis subtilitatibus vacabat ; quo fit, vt in his facilè Bernardino, atque aliis plerisque cederet. At vbi absolutis studiis cunctis prædicandi munus iniunctum fuit ; tam in eo Ludouicus cæteris superior euasit : vt ab eo deinceps alij quærerent, quod imitarentur. Tanto enim spiritus ardore, ac verborum efficacia, quã diuinus illi spiritus ministrabat, sacri Verbi semina cœpit diffundere : vt admirabiles planè in audientium animis, tum ad pœnitentiam, tum ad virtutes motus ageret. Neque enim in humanæ sapientiæ verbis, aut in sermonis elegantia, cuius tamen ignarus non erat ; sed in spiritu, ac virtute Dei, quæ inter cælestis contemplationis conuiuia altè biberat, hæc populis eructabat.

Spiritu excessus corpore sursum fertur, ac futura prænunciat.

XXIV. Orationum assiduitas Virum Dei ad eam mentis eleuationem, atque excessum perduxerat : vt adhuc inter Obseruantes degens, non modò sæpe mente excederet, ac in extasim raperetur : sed etiam interdum corpore sursum, in aëra ferretur : pleraque etiam, quæ futura erant, diuino spiritu prædiceret. Etenim inter alia, quæ certa fide probata sunt, dum anno 1528. tota Calabriæ Regio à Gallorum exercitu, Duce Lotrechio, grauiter afflicta esset : Ludouicus Guardiani Officio in Conuentu S. Francisci Thurij Noui fungebatur ; cùm die quadam Dominica, dato matutinæ refectionis signo, cùm iam Fratres in Refectorium cõuenissent, Ludouicus adhuc in oratione fixus in Ecclesia perstabat. Porrò expectantibus Fratribus, is tandem ab Oratione surgens, lætus, ac alacer, quasi qui faustum nuncium accepisset, ad Refectorium pergit : vbi sermone de immensis Dei beneficiis instituto, id tandem concludit summas Deo gratias habendas, quòd Patriam breui ab hoste liberandam decreuerit. Cúmque ibi sex Prædicatores ad essent, ad eos conuersus, ait. Ite, Dei Præcones, Prædicate captiuis indulgentiam, afflictis medelam, oppressis

liberationem ; annum denique placabilem Domino : in quo hæ oppreſſæ, ac depopulatæ Regiones diuina clementia reſpirabunt ; & in priſtinam pacem, ac tranquillitatem vindicabuntur. Id verò cùm non longè poſt hæc dicta, mortuo Lotrechio, ac Cæſarianis longè latéque Regionem obtinentibus, rei exitus verum eſſe comprobaſſet, omnem ab animo ſuſpicionem abſterſit, quò minùs hæc illi à Dei ſpiritu reuelata eſſe crederentur. *Patria liberationē prædicit.*

XXV. At neque ſemel huiuſmodi futurorum prædictione diuinum ſibi ſpiritum adeſſe declarauit. Poſthæc enim cùm is aliquando ſororem inuiſeret, quæ nonnullos ex coniugio filios procreauerat ; fortè in eorum alterum oculos coniicit : móxque matrem admonet, graue illi puero periculum imminere, niſi diligenter ipſius cuſtodiæ inuigilet : Quod paucis deinde elapſis diebus accidit. Nam puer in ignem dilapſus, in tam manifeſtum vitæ diſcrimen adductus eſt, vt ex aduſtione manus ueruos perpetuò contractos tulerit. *Pueri periculum prænoscit.*

XXVI. Tantam Vir ſanctus ex frequenti, ac familiari Dei conſortio in eum fiduciam animo conceperat : vt nihil difficile, nihilque impoſſibile crederet, tametſi hominum vim, ac poteſtatem excederet, quod à Dei benignitate accipere non ſperaret. Id ſanè hoc facto manifeſtum fuit: Nam cùm is in eodem Thurij noui Conuentu, eo tempore, quo necdum ad Capuninos migrauerat, præeſſet : accidit aliquando, vt ſub prādij horam nihil Fratribus panis prorſus ad Refectionē comparatum eſſet, quod Eleemoſynarij negligentia acciderat : Quamobrem cùm prandij hora iam elapſa Refectionis ſignum minimè ederetur. Ludouicus, Angelum à Calamnia Refectorij Præfectum accerſens, ab eo cauſam percunctatur. Cui Angelus. Panis (inquit) ob Eleemoſynarij incuriam, ad prandium deeſt. At Ludouicus oculis tantiſper in cœlum erectis, cùm breuiſſimo temporis ſpacio oraſſet, ad Angelum conuerſus. Feſtina (inquit) Angele in Cellarium ; panémque, quem in Panario reperies, in menſa appone, vt Fratres refectionem ſumāt. At Angelus, Fruſtra ait, Pater, ibi panis quæritur : cùm ego ipſe Panariū à fragmentis mundatum, pane vacuum reliquerim. At Ludouicus ; Vade, fili, ne cunctēris : age, quod iubeo. Ille verò, vt iuſſum potiùs impleret, quàm quòd panem à Panario ſe accepturum ſperaret, ad Cellarium contendit. Quid plura? Panarium calido, ac recenti pane refertum reperit : obſtupeſcit, exclamat illud à Deo miraculum eſſe. Quem Ludouicus mox increpat, ſilentiúmque illi, præcepto impoſito, indicit : panem ille menſæ apponit ; ac pauperum turba eo die, pane è cœlo allato, reficitur. *Panem ad Fratrum Refectionem, à Deo exorat.*

Inter hæc cùm Ludouici ſpiritus ad perfectam Regulæ obſeruantiam, [illegible] ſummo ſtudio flagraret: conſilio cum Bernardino Georgio communicato, animū ſimùl ad Reformationem conferunt. Quapropter circa annū Domini 1525. quo tempore Fr. Matthæus à Baſſio veram Franciſcani habitus formā, ex diuina apparitione acceptā, ſibi ab Apoſtolica ſede impetrauerat : obtenta à Generali Miniſtro licentia, Romam vnà proficiſcuntur, facultatemque (vt aliàs dictum fuit) à ſanctiſſimo ferunt, qua in conuentu SS. Apoſtolorum, qui tunc Obſeruantium erat, poſtea verò in Minorum Conuentualium poteſtatem deuenit, cum aliis reformatè viuere valerent ; verumtamen, cùm ex Superioribus nemo eſſet, qui pio eorum inſtituto faueret ; poſt biennium Romæ exactum, in Calabriam redeunt : Vbi noua apud ſuos Reformatione excitata, ac paulò poſt [illegible] te oppreſſa ; cùm neque à Generali Miniſtro, neque à Patribus eam aſſequi poſſe ſperarent : tandem Deo Auctore, ac ductore ſimul in Capucinorum Reformationem concedunt ; atque alia præclarè gerunt, quæ nos ſuperioribus annis, ac præſertim 1532. fuſiùs proſequuti ſumus. *Ad Capucinos migrat.*

XXVII. Tot Ludouicus inter hæc Calabræ Reformationis primordia labores, ac calamitates eſt perpeſſus (vas quippe à Deo electum erat, vt nouæ Reformationis nomen longè, latéque per Brutios, Appulos, Lucanos, Salentinos, Siculos, atque alios, populos propagaret) vt facilè de eo dictum fuiſſe quis exiſtimet ; quod olim de

Act. Apoc. 9. Apostolo, diuino oraculo pronunciatum fuerat. *Ego ostendam illi, quanta eum oporteat pro nomine meo pati.* Porrò inter aduersas illas persecutionum procellas; in quibus nullam prorsus requiem habuit Ludouici caro; cùm illum foris pugnæ, intus timores iactarent; tantam animo constantiam, ac pacem seruat: vt impertutbatum omnino in iis animum gereret. Tanta temperantia, ac moderatione eniteret, vt in

Ludouici in aduersis temperantia. nullas non modò in aduersarios tunc querelas se effunderet; verùm pro iis quoque Deum eò impensiùs oraret, quò maiores ab iis patiebatur angustias. Denique eam in tot calamitatibus fortitudinem animo semper retinuit: vt ingruentes aduersariorum persecutiones, & illatas iniurias, nedum ægrè ferre; sed ne sentire quidem videretur. Vt enim tela à duro resiliunt; & cum dolore cædentis solida feriuntur: ita magnum, ac solidum Ludouici animum nulla ad sensum sui iniuria adducere poterat, quin ea potiùs in ferientes resiliebat.

Sedatis verò aliquantisper tempestatibus, atque optata tandem quiete potitus; XXIX. quot Ludouicus in pace, noua bella aduersùs carnem instruxerit; quot sensibus iam ferè edomitis, prælia indixerit; quot arma sibi ad perfectam vitiorum victoriam parauerit; quot denique triumphos ex Tartareo hoste deuicto, instructa virtutum acie reuexerit, haud facilè est referre. Asperiùs enim, quàm antea soleret, tunc cum carne agere cœpit. Ieiunia illi quotidiana erant, in quibus cùm ab omnibus, præterquam à quadragesimalibus cibis abstineret: iis non ad saturitatem,

Ludouici vitæ austeritas. sed quantùm vitæ sat esset, ad parcitatem vescebatur. Carnem, velut spiritus hostem, tam acri bello aggressus est; vt illius flagellationes ad totos septem pœnitentiales Psalmos distincte, ac morosè prolatos protraheret: hispido, ac asperrimo cilicio, ac sæpiùs ferrea lorica carnem insanientem defatigaret, nudis semper pedibus incedens, laboribus, atque itineribus conficeret, aliisque castigationibus domaret. Denique tanta vitæ austeritate, tanta victus, & vestitus inopia, tanta sensuum mortificatione, tanta, ac tam profunda sui ipsius abiectione: demum tam præclara virtutum luce præfulgere cœpit; vt vniuersos suo exemplo ad perfectam Euangelicæ vitæ normam compelleret. Ita quippe fieri æquum erat: vt qui in aliorum lucem, & exemplum datus fuerat; ipse in primis sua virtute luceret. Quanquam verò sibi ipse austerus esset: erga cæteros tamen charitate tam effusus videbatur, vt nihil, quod ad honesta corporis, seu animi commoda spectaret, illis deesse pateretur. Ante ieiunia, nonnullas Fratribus honestas animi remissiones permittebat; modò mensuram non excederent: à quibus tamen cùm ipse se sensim proripere soleret: eo tempore aliquando visus est in extasim rapi, totóque corpore in

Ludouici raptus, & extasis. sublime eleuari. Ægrotos omni charitatis officio prosequendos curabat; eo sæpè Apostoli argumẽto vsus: *Qui enim non diligit Fratrem suum, quem videt, Deum, quem non videt, quomodo potest diligere?* In medendis verò animi morbis plurima Dei gratia præstabat, atque adeò miserorum calamitatibus afficiebatur; vt Pauli consilium implens cum flentibus fleret, cum gaudentibus gauderet. Demum cum Apostolo Omnoia omnibus fieri cuperet: vt omnes Christo lucrifaceret.

1. Ioan. 4.

Prouincialis ab ipso Reformationis ingressu electus, tam prudenter, in turbu- XXX. lentissimo illo rerum statu, id munus administrauit; vt Reformationem in Calabria eo Auctore, ac parente genitam, suo studio, ac vigilantia ita ab interitu vendicauerit; vt illius apud Calabros Apostolus iure nuncupari queat. Religionis verò formam apud illos tanta Regularis obseruantiæ disciplina, atque Euangelicæ vitæ perfectione instituit; ac præclaris virtutum exemplis confirmauit: vt illud ipsi encomij occini possit, quod olim Simoni Oniæ filio decantatum fuit. *Qui in vita*

Eccles. 50. *sua suffulsit domum, & in diebus suis corroborauit templum. Qui curauit gentem suam, & liberauit eam à perditione. Quasi stella matutina in medio nebulæ, & quasi luna plena in diebus suis lucet. Et quasi sol refulgens, sic ille effulsit in Templo Dei.* Postremò Reformationem tanta spiritus vbertate, per exteras quoque Regiones, ac Prouincias, noui Apostoli instar, diffudit: vt facilè perspici possit,

cum ideirco à Deo nobis datum fuisse, vt diuexatam, ac propè deperditam Reformationem erigeret, erectamque longè latèque per extremas illas Italiæ plagas propagaret.

Ludouicus Calabriæ Reformationem Apostolus.

XXXI Euangelicam Paupertatem, velut primum, ac stabile Seraphicæ Religionis fundamentum, tam profundè sibi animo insculpserat, vt in sola rerum penuria diuitias quæreret; nullamque nec minimarum quidem rerum prouisionem, diuturno, aliquo tempore, in Conuentibus fieri permitteret; ne à quotidiana mendicitate recederent; abundantiam apud suos, superflua omnia resecans tollebat: ita vt nec iter faciens panem, aut vinum à socio deferri pateretur; vt se totum a Dei prouidentia pendere ostenderet. Id verò quàm diuinæ Maiestati gratum fuerit, Deus ipse Cælesti miraculo haud semel testatum esse voluit. Nam præter ea, quæ anno 1532. enarrata sunt, contigit aliquando; vt cùm per deserta quædam loca ieiunus cum Socio iter faceret: ac die iam ad Vesperam declinante, nihil secum haberent, quo famem depellerent: socius præ inedia deficeret. Cui Ludouicus, fustine (inquit) paulisper, fili, Deus annonam proculdubio suis prouidebit: vix paululum progressi, album, ac grandiorem panem, qui duobus sufficeret in rupe eminere cernunt, quem accipientes, ac Deo gratias agentes, eo tàm perfectè vterque refectus, ac viribus recreatus fuit; vt alio ea die cibo non indiguerint.

Paupertatis Euangelicæ studiosus.

Socio præ fame deficiente panem a Deo impetrat.

XXXII. His cùm Ludouicus virtutibus sedulò animo intenderet, haud tamen à prædicationis officio vacabat: in quod tanto studio, tamque ardenti animarum zelo incumbere visus est; vt nullis laboribus, nullis incommodis, nullis tandem vitæ periculis parceret, quo animarum salutem, quoad fieri posset, curaret. Nouerat enim Dominum olim per Ciuitates, & Castella peragrantem plurimos pro iis labores exantlasse: atque vt perditam ouem quæreret, tandem in Cruce animam cum sanguine effudisse. Quamobrem cùm in eo munere plurimùm, Dei gratia, præstaret; ac feruentiori spiritu præditus Dei Verbum populis dissemmaret: eo fiebat, vt vberrimos inde semper animarum fructus, ac lucra Domino referret. Neque enim solo verbo illi prædicare satis erat, sed cùm præclarissimis virtutum exemplis, ardentioque oratione viam Dei verbo pararet: hinc sæpè fiebat, vt cælesti lumine perfusus, plerunque futura; interdum verò, quæ occulta erant, inter prædicandum panderet: ex quibus pauca lubet referre.

Prædicationi feruentissimè incumbit.

XXXIII Palmi, quod est Calabriæ Oppidum, Seminariæ propinquum; cùm Dei Verbum propè maris litus dissereret, atque ex Beatæ Virginis Fano, quod à litore haud longè aberat, tunc plurima miracula coruscarent: dum populi vitia pro concione carpit, oculis ad mare conuersis: Putásne, inquit, ô Palmum frustra hîc Beatam Virginem tot signis emicare? signa sunt, malum futurum indicantia. Æquora ista, quæ oculis conspicis, quid monstri paritura sint, breui tuo damno percipies. Væ Palmo: Væ in eo prægnantibus in illis diebus. Neque id aut falsò, aut frustra à Ludouico prædictum. Vix enim aliquot mensibus elapsis, eò cum Classe appulit Dragut Pirata, qui Oppidanis cæsis, Palmum diripuit, ac Regionem deuastauit.

Palmi deuastationem prænunciat.

XXXIV Huic illud accedat: quòd dum in Thurij noui Oppido, quæ magnæ Græciæ clarissima quondam Vrbs fuit, Dei verbum pro suggestu proponit: extemplò inter prædicandum subsistit, atque in Rhegina vrbe, multorum Ciuium, qui priuatas inter se simultates gerebant, cladem eo tempore patrari, Deo reuelante conspicit: quod tunc quidem silentio obtexit. At Concione absoluta, cùm factum Nobilioribus quibusdam viris significasset: ij vt rem certò explorarent, missis Rhegium Nunciis, qui vera referrent, Cladem eadem adamussim hora, in qua Ludouico prædicanti reuelata, modóque, quo ab eo narrata fuerat, accidisse referunt.

XXXV. Neque id silentio prætereundum est, quod in Seminariæ Oppido apud Brutios celebri, eidem inter concionandum accidit. Ibi enim repentè toto spectante

Populo cùm in mentis excessum raptus, diu immobilis, atque oculis in Cœlum defixis perstitisset: itaut vehementer populus, qui eum audiebat, re insolita obstupesceret. Tum post aliquod tempus ad seipsum rediens: Iam (inquit) ô Seminaria, ex Patriæ meæ funeribus redeo. Iam Rhegium a Turcis captum, atque incendio deuastatum, ciuium cædibus, ac sanguine redundat. Porrò, vt Ludouici dictum ipsa rei veritate probaretur; protinus loci Proceres Rhegium, quod à Seminaria viginti milliaribus abest, nuncios mittunt: qui redeuntes miseræ Vrbis exterminium, Turcarum Classe Vrbem inuadente, patratum; eodem tempore, quo à Ludouico prænunciatum fuerat, euenisse renunciant. Rursus quoque eiusdem Vrbis excidium, ac deuastationem, quæ deinde sub Barbarussa Pirata, sequuta est, longè antea, quam eueniret, præsignificasse traditur.

Rhegij excidium, dum Seminaria prædicat, illi à Deo reuelatur.

Posthæc, dum in Oppido quodam Calabriæ prædicationis munere fungeretur; agrique longa ariditate sitientes, frugum egestatem minarentur, sereno Cœlo, ac nulla prorsus nube apparente, copiosum imbrem eo die futurum Oppidanis prænunciat: quo sub vesperum defluente, tellus reuiruit, ac optatas fruges germinauit. XXXVI.

Sereno Cœlo pluuiam futuram prædixit.

Dei verba ex Ludouici ore, velut ignita quædam iacula, ac tanquam sagitæ è manu potentis erumpebant; quibus cùm peccatorum animos grauiter ad pœnitentiam fauciaret, ac plurimos à Dæmonis potestate ereptos, in Christi Regnum transferret: mirum est, quàm id Satan perpetuus animarum hostis ægrè ferret, ac variis artibus illius prædicationem perturbare conaretur. Dum enim apud Rheginos, in ipsa Quinta feria maioris Hebdomadæ, Dei Verbum disseminat: vix inchoato sermone; En Iuuenis, vultu, vt videbatur, perterrito, atque anhelans in templo apparet, qui tremula voce: ita vt vix fari posse videretur, Turcas ad litus appulisse, Triremémque nuper fabrefactam ab iis incensam fuisse clamat: quo dicto statim abiit. Eo nuncio cùm populus, qui ad audiendum Dei Verbum in Ecclesiam confluxerat, metu perculsus, protinus commoueretur. Monet Ludouicus, nihil vlli metuendum; sed Diabolicum illud duntaxat, commentum, & calliditatem esse affirmat, qua inuidus hostis, illis prædicationis fructum curat intercipere. At Populus periculo exterritus, cùm nullis Dei serui monitis retineri posset, ad litus currit: vbi nec Triremem incensam, nec Turcas ad litus appulsos reperit: quare Dæmonis arte, quam sanctus Pater tam apertè declarauerat, tunc primùm perspecta; Cœleste in eo donum admirari; illiúsque sanctimoniam maiore deinceps veneratione prosequi cœpit. XXXVII

Diabolus sub diuersis formis illius Prædicationi impedire conatus.

His pleraque alia accedunt; quæ nos partim anno 1532. ab eo gesta narrauimus; quibus, simul cum Prophetiæ spiritu, miraculorum dono illum effulsisse constat: partim à nobis hoc loco commemoranda sunt, cæteris silentio præteritis, quæ temporum vetustas obliterauit: vt quàm copioso Dei spiritu tum ad futura prænuncianda; tum ad occulta diuina virtute rimanda illustratus fuerit, cunctis perspicuum fiat. Inter hæc illud primum fama peruulgatum est. Quod cùm die quadam iter faciens, propè Hipponij Vrbem, Ioannem Baptistam Franzium, nobilem Virum sibi familiarem, obuium habuisset, qui cum multo equitatu Tropiam proficiscebatur; vt nuper desponsatam vxorem domum duceret: post primas datas, redditásque vicissim salutationes, ita virum alloquitur. Ito Ioannes Baptista faustis auibus, ac feliciori Cœlo. Dominus enim tecum erit: teque tam grata, ac copiosa sobole fœcundabit; vt trium Natorum, Masculam; ac totidem fœminarum prolem ex hoc coniugio accipias. Dicto veritas successit: nec vnus quidem huic numero defuit, quod Ioannes Baptista posthæc, quam plurimis sub iureiurando affirmauit. XXXVIII

Nobili cuidam Viro Masculam ac fœminæ prolem prædixit.

Nobili cuidam Fœminæ, quæ cùm duas eatenus filias peperisset, sanctum Virum rogabat, vt masculam illi prolem à Domino intercederet: futurum prædicit; vt primo enixu masculum paritura esset: cui identidem persuasit, vt proprium illi XXXIX

Ludouici

Ludouici nomen imponeret. Prænouerat quippe vir Sanctus, Dei ſpiritu illuſtratus, nec dum genitum filium, ſui Interceſſoris veſtigia, & Vocationem aliquando ſequuturum. Res dictum probauit. Nam filius à Matre progenitus, cùm Ludouici nomen in Baptiſmo accepiſſet, vix ad iuuentam peruenit; cùm Mundo ſimul cum ſuis delitiis contempto, ad Crucis vexillum, Capucinorum militiæ adſcriptus, euolauit: ac Ludouicellus, ad maioris differentiam, paſſim appellatus fuit.

Prolem Maſculam Mulieri à Deo impetrat.

XL. Cùm Barellum, Calabriæ Oppidum, quadàm die aduentaſſet, à Nobili muliere hoſpitio exceptus, ab eadem rogari cœpit; vt pro felici coniugis reditu, qui Neapolim profectus fuerat, Deum rogaret, ac filiorum illi ſobolem impetraret. Vtrumque illi acturum Vir Dei, & fauſtum Coniugis reditum, & futuram filiorum procreationem pollicetur: quæ cùm paulò poſt reipſa teſte, ſubſequuta eſſent: ipſius apud Deum merita, ac virtutem clariùs illuſtrarunt?

Mariti reditum & alterum procreationem alteri [illegible]

XLI. Cæterùm quàm illuſtri Prophetiæ dono à Deo cohonéſtatus eſſet, quo euentura abſque dubitatione prædiceret: quæ ſequuntur, exempla declarant. Alteri namque Mulieri, quæ cùm filios optaret, ipſius apud Deum, ob id maximè opem eflagitabat, ſuaſit: vt animum cum Dei voluntate componeret: ac filium quidem illam parituram dixit; ſed qui nec vitæ vſura frueretur, nec lucem vnquam ſurgentis auroræ conſpecturus eſſet: quod deinde haud ſecus, quàm is prædixerat, accidiſſe agnouit; cùm mortuum poſthæc fœtum procreauit.

Mulieri nec [illegible] maturam ſed mortuam parituram prænunciat.

XLII. Fratri quoque Angelo a Calamnia, qui tum apud Obſeruantes, dum inter eos degeret, tum apud Capucinos ſæpè ipſius Socius fuit, fore prælignificauit: vt graui quadam tentatione ante obitum à Deo probandus eſſet: veruntamen ab ea ſingulari Dei munere liberandum; ac tum breui illum vitæ finem impoſiturum aſſeuerat. Quod cùm ſibi Frater Angelus altè animo repoſuiſſet; vtrunque ſibi accidiſſe comperit. Nam poſt aliquot annos moleſta tentatione preſſus, in qua Dei ſibi auxilium adfuiſſe ſenſit, cùm ex ea tandem, Deo opitulante, victor euaſiſſet: haud multò poſt B. Viri mortem, ipſe quoque religiosè, huius vitæ abſoluto curriculo, in Domino obdormiuit.

Angelo à Calamnia futuram tentationē, & poſtam mortem prædicit.

XLIII. Admiranda planè huius ſancti Viri & dicta, & facta fuêre. Cùm enim tam arcto ſeſe charitatis vinculo Deo intimè copulaſſet; tamque puro mentis oculo vbique diuinam Maieſtatem intueretur: vt & ſolus, & inter hominum frequentiam vbique ſuſpenſum in Deum animum gereret, diuinámque animo lucē hauriret; eo fiebat; vt non modò diuinæ illi Sapientiæ abdita panderentur: verùm etiam tanta ſpiritus vi plerunque ſurſum ageretur; vt & corpore ipſo altiùs in aëra illum efferri contingeret. Id non ſemel teſtatus eſt F. Eliſeus Meſſanenſis, qui cùm Meſſanæ inter Carmelitanos Aeditui officio fungeretur; dum in ea Eccleſia, quæ Sancta Maria de Carmélo nuncupatur, Ludouicus quadrageſimale prædicationis officium obit; ſæpe accidiſſe narrauit: vt intempeſta noctis hora è ſtrato ſurgens, ad emungendas lampades ad Eccleſiam pergeret: Ludouicúmque ante Sacroſanctæ Euchariſtiæ Altare orantem altiùs à terra eleuatum videret. Quod cùm non ſemel, aut iterum; ſed ſæpiùs oculis ſuis ſumma cum admiratione conſpexiſſet: diuino illo teſtimonio, ac virtute permotus, ad Capucinorum tandem ſe Religionem tranſtulit; atque in ea, omni cum virtutis laude, vitæ curſum confecit.

Sæpe in aëra eleuatus cōſpicitur.

XLIV. Neque id illi Meſſanæ tantùm ſingulare fuit. Nam in Conuentu Hipponij, quæ Vrbs Brutiorum eſt: cùm ad puerum quendam, Martini Brucialis nobilis Viri filium, qui graui morbo laborabat, inuiſendum vocatus fuiſſet: cunctis è cubiculo exeuntibus, ſolus Ludouicus cum ægroto remanſit: qui dum ſtans, pro ægroto iuxta lectum orat, animo excedere, ac corpore ſurſum ferri cœpit. Porrò hoc tempore pueri mater, vt ægrotanti filio quædam obſequia præſtaret; cubiculum ingreſſa, cùm Ludouicū altiùs in aëra ſubleuatū, vultúq; Cælum ſpectantem videret: ipſo ſpectaculo perterrefacta, greſſum reprimit; clauſóque cubiculi oſtio, tandiu extra cubiculum expectat; donec abſoluta Oratione, Ludouicum ſibi redditum, cum puerō

Ludouicus pro puero ægrotante orans ſurſum corpore agitur.

rogationem, nihil præterquam Spiritum sanctum proferret. Interrogabant illum Fratres, qua via perrecturus esset: At ille, Spiritus sanctus, inquit; Pergit ille cum baculo, & quanquam viam penitus ignoraret, neque eam à quoquam exploraret: nunquam tamen, quousque Rhegium peruenirent, à recto viæ tramite deflexit. Cōrigit verò, vt quædam illi loca, quæ Solani dicebantur, sibi pertranseunda essent, à Canibus pecuariis ita obsessa; vt eo iter facientes summa ferocia, ac rabie inuaderent. Ille periculum nihili pendens, cùm primùm in Canum prospectum incidit: en molossi immanes horrendo fremitu, ac formidoloso latratu in Bartholum rapido cursu feruntur. Qui tam fero occursu tremefactus: Spiritus sanctus, inquit. Tum protinus substitit, baculúmque quo armatus erat, venientibus obiecit: At illi odorato baculo, cùm illius virtutem diuinitus agnouissent, confestim omni ferocitate deposita, quasi domesticum agnoscentes cauda illi blandiuntur. Paululum cùm à Canibus digressus esset, Pastores obuios habet, qui ab eo scisciantur, quo pacto Canes effugere potuerit? At ille respondet: Spiritus sanctus. Vtique (inquiunt) Spiritus sanctus te ab eorum dentibus seruauit; quò minùs ab iis discerptus fuetis: neque enim aliaratione ab iis euadere poteras. Is verò imperterritus iter, Baculo duce, prosequitur, ac Epistola Rhegij Guardiano reddita, responsóque accepto, Mottam eadem via regreditur. Quem cùm Ludouicus subridens interrogasset: num Canes illi, quos in Solani via offenderat, eum exteruissent? Spiritus sanctus (inquit ille) Bènè id noueras, Pater, cùm tuo me baculo euntem, ac redeuntem armasti.

Ludouici baculus Tosturum à Canibus liberat.

XLIX. Postremò illud memoria dignum est: quòd cùm per Vrciliatum Mottæ Philocastri Oppidum, die quadam iter faceret: mulier quædam, quæ præcedenti nocte dormiens, in prima noctis vigilia, casu infantem in lecto oppressérat; ad eum gemens, ac lachrymis obruta venit: miserúmque infantis casum, quod illi ea nocte contigerat, grauissimè afflicta narrat. Cui Ludouicus, vbi oculos paululum ad Cœlos sustulit; Ne fleas, mulier (inquit) filius tuus haud mortuus est, sed dormit. Heu, Pater (ait Mulier) vtinam dormiret: sed ego ipsum frigidum, absque vllo respirationis motu, demum exanimem in lecto reliqui. Ito (inquit Ludouicus) ne dubita: viuum, ac incolumem infantem reperies. Pergit mulier fide plena; infantemque in lecto ridentem, ac manibus colludentem inuenit: quem protinùs inter brachia sublatum, lachrymasque præ gaudio fundens, ad sanctum Virum defert, summasque quas potest, Deo; ac illi gratias agit. Cui Ludouicus. Vade (inquit) puerum diligentiùs, serua ac teipsam in Dei timore custodi.

Infantem à Matre in lecto oppressum ad vitam reuocat.

L. Hæc nos ab antiquis Patrum monumentis; ex quamplurimis, quæ temporum iniuria, ac nostrorum incuria perierunt; hausta, ac probata collegimus: vt quàm eximia huius Viri sanctitas apud Deum fuerit; quantáque inter nos viuens, cælestium donorum copia affluxerit, ex paucis saltem perspectum fiat.

LI. Igitur cùm per triennium Ludouicus Prouincialatus munere functus esset, Prouinciámque in optimo rerum statu composuisset: Comitiis Mileti conuocatis, vniuersos ad optimi Successoris, velut alterius Moysis, ac Ducis; cui turò regimen populi Dei credi posset, electionem perficiendam cohortatur. Neque vllatenus voto suo frustratus fuit: siquidem in eo Capitulo Bernardinus Rheginus, qui & Georgius, illi in eo munere suffectus fuit; qui eam Prouinciam (tametsi breui tempore) tanta prudentia administrauit, vt plurimum illi splendorem contulerit. Vir vtique omni virtutum laude insignis, de quo superiori anno plura diximus. Huic Ludouicus futurum aliquando prædixerat, quòd quanquam ille sibi in officio posterior succesisset; prior tamen sex mensium spatio ex hac luce migraret; atq; illum quidem paulò ante Domini Natale, se verò nō longè ab ipsius Resurrectione hinc concessurū prænunciat. Quod sanè vtriq; adamussim (vti prædixerat) contigit: nam cùm Bernardinus in mense Nouembri superioris anni fatis cessisset: Ludouicus vix Semestri elapso, hoc anno in mense Aprili è viuis excedit.

Ludouicus Bernardino obitum matura praenunciat.

Comitiis

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1537. 3. 19. 13.

LV. Posthæc fidelis Christi seruus, Pœnitentiæ in primis Sacramento, si quæ animo hærebant, maculas eluit: tum verò sacro Domini Corpore, velut cælesti alimonia, animum saginandum curat. Id verò cùm allatum fuisset, mox toto corpore illud prostratus adorans, tanto pietatis, ac Religionis sensu in id se commiscet; vt in Deum præ amoris vehementia absorptus, haud secus, quàm cera ad ignis conspectum, animo liquescere videretur. Cunctas deinceps animi, ac corporis vires colligens, totus rebus cælestibus incumbere visus est.

Sacramentis se ante obitũ munit.

LVI. Interea illuc aduentat F. Angelus à Calammia, à Rhegiensi Guardiano ad Ludouicum missus, vt nonnullas ei literas perferret. Qui cùm Ludouicum grauissimè ægrotantem audiisset, verborum illius haud immemor, quibus cum sibi in morte adfuturum spoponderat, ad eum festinus accedit, quem simulatque Ludouicus intuitus fuit: opportunè (inquit) venisti Angele. En promissum reddidi. Tibi corporis mei cura, antequam hinc emigrarem, demandanda erat. Age, tanquam à Deo missus: celeriùs namque hinc emergimus.

LVII. Flebant vberioribus lachrymarum imbribus mœrentes Fratres, ac velut tenelli filij, quibus Pater morte eripiendus sit, lecto circumfusi, tam chari Parentis, à quo spiritu regenerati fuerant, mortem alto dolore prosequebantur. Quum Ludouicus eos flentes circumspiciens: Quid ploratis (inquit) filij, aut cur peregrinationis meæ finem tanta mœstitia, ac dolore excipitis? Si me tot malis, ac periculis exui, totque laboribus eripi, quot mortalem hanc vitam, quæ miseriarum quædam officina est, circumstant, ægrè fertis; meo profectò bono inuidetis: nec satis quid vita, quidue mors sit, agnoscitis: neque enim vita hæc, quæ cæca, quæ ærumnosa, quæque innumeris malis plena est, cuius partem tristitiæ consumunt, partem sollicitudo turbat, partem infirmitas frangit, partem aliam mœror deprimit, aliam dolor excruciat, aliam tentatio exagitat, aliam certamen fatigat: ita à nobis diligenda est; vt mortem, quæ tot malorum finis est, aut lugere, aut odisse debeamus. Si ex terrea, & caduca domo ad æthereum, perenneque domicilium dimittimur; si è carcere liberamur; si vincula franguntur; si vt feliciori aëre, atque æuo fruamur, hinc erumpimus; quid vobis tantoperè in mea morte lugendum est?

Fratres ob ipsũ suum à flentes ipse verbis consolatur.

LVIII. Quòd si me vobis, velut letho eripiendum defletis: durius sanè mecum agitis: Neque enim ego vobis eripior; sed quò omnibus sequendum est, præcedo: malis tãtùm, quibus vndiq; hæc vita obsita est, eripiar; nunc primùm è periculis emergam: quiescam tandem, curis omnibus, ac irrequietis vitæ huius sollicitudinibus solutus, ac velut procelloso ereptus naufragio in tutiorem, ac clariorem locum, Deo duce, contendam. Vnde igitur importunus hic vobis in mea morte luctus? quasi totus excedens totus vobis eripiar? Non vos animus, qui immortalis est; sed putre hoc animæ domicilium, quod fluxũ, ac labile est, quodque ea conditione sortiti sumus, vt breui illud tempore dissolueretur, tantùm deserit. Iustior potiùs lætandi vobis causa est; cùm me ex misero huius vitæ exilio euocari, atque in libertatem vendicari cernitis. Cui cùm Fratres responderent? An non, Pater, iusta nobis doloris causa est; cùm te nobis erepto, potissima ruit domus nostræ columna, ac fundamentum? & dum charissimo Patre orbamur, ex quo nobis in tot aduersis, ac perturbatis rerum fluctibus consilium, ac patrocinium affulgebat; quænam solatij nobis spes supersit? aut vnde nobis præsidium expectandum est? Quis iam erit, qui pusillam hanc nostræ Reformationis cymbam à periculis, quibus vndique, ob ingruentes persecutionum procellas, obsessa est, suo consilio, ac prudentia eruat? Vndique nos mala circumstant, vndique fluctibus iactamur, vndique ab aduersariis impetimur: Iam Bernardinus ad Superos abiit, quis te decedente, nobis aut propugnator, aut liberator reliquus erit?

LIX. His Ludouicus. Erratis (inquit) Fratres, adhuc Dei virtutem ignorantes. Quid me Reformationis huius columnam, quid fundamentum iactatis? Non ego, nec Bernardinus: sed Deus huius Reformationis Auctor, Columna, & funda-

Eximium Ludouici in morte responsum.

mentum

mentum est? Qui præter eum aliud fundamentum comminiscitur; longè à veritate aberrat. Propterea enim Deus vtrumque, & Bernardinum, & me maturiùs hinc eripi voluit; ne temerè Calabræ huius Reformationis nobis honor adscriberetur: sed Deo opus suum integrum esset. Quapropter ne animum despondete, Filij; Deus enim, qui Reformationis Auctor, ac fundamentum est, is procul dubio illius & propugnator, & præsidium erit.

LX. His auditis, Fratres rursum è Ludouico exquirunt; An Reformationem aliquando extinguendam, seu propagandam esse existimaret? Quibus ille. Attendite, (inquit) vobis Filij, vt Deo per integram, ac perfectam Regulæ obseruantiam placere studeatis; multiplicabit enim vos Deus, faciétque vos in gentem magnam; atque adeò semen Reformationis huius excrescet, vt qui illud viderint, obstupescant, & dicant. *Hoc est semen, cui benedixit Dominus.* His dictis, totum se ad Domini occursum, quem haud longè abesse præsenserat, componit.

Ludouicus Reformationis propagationem pronunciat.
Isa. 61.

LXI. Itaque Vir venerabilis, cùm tot apud Calabros pro tuenda, ac propaganda Reformatione piis laboribus perfunctus esset; tot Filiorum greges suo exemplo Domino peperisset; innumeras sua prædicatione Deo animas acquisiuisset; ingentes sibi meritorum thesauros, nullo vnquam tempore corrumpendos, coacernasset: longa annorum, ac virtutum serie grandæuus, annos iam natus septuaginta, tandem corporis sui dissolutionem imminere sentiens. Cùm filios suos, quos Religioni pepererat, amantissimi Patris instar, eousque tenerrimè dilexisset; his simul congregatis, vt postrema dilectionis signa in morte exhiberet, vbi efficaciorib⁹, quoad potuit, verbis eos ad perfectam Regulæ obseruantiam, ad paupertatem, ad rerum omnium contemptum, ad humilitatem, ad mutuam dilectionem, ad charitatem, ac Domini amorem est adhortatus Suprema tandem verba fundens ait. Filij; Satagite vt altissimæ vocationis vestræ donum iugi memoria retinentes, præclaris sanctæ conuersationis exemplis, ac cælestis vitæ operibus comprobetis. *Attendite ad Petram, vnde excisi estis, & ad Cauernam macerie, de qua decisi estis.* Intuemini B. Franciscum Patrem nostrum, mores, vitam, studia, conuersationem, exitum; & cuius Filij estis, ipsius quoque vestigia, ac virtutes sectamini. Animum quoque ad hanc pusillam Reformationem Matrem vestram, quæ vos iterum in cælestem vitam regenerauit, summo studio intendite. Magna mater est, & multarum plena virtutum, quas imitari debetis: vt legitimi illius Filij, veréque ex ea progeniti censeamini. Eia Filij, quæ retro sunt obliuiscentes, ad ampliora semper, ac potiora vos extendite: vt cùm venerit Dominus, non stantes, non otiosos, aut operibus vacuos; sed laborantes offendat. Quod si dies illa vos in Domini vinea operantes inuenerit; certè haud Dominus remunerator deerit. En ingredior viam vniuersæ terræ; diem hunc, ac momentum vnde pendet æternitas; vobis ante oculos statuite: neque is vnquam à mente excidat, vt felix tandem, ac faustus vobis elucescat.

Ludouici ultimum ad Fratres exhortatio.

Isa. 51.

LXII. Hæc cùm dixisset, dato singulis pacis osculo, viribus repentè cœpit destitui. Plorantibus verò vndique Fratribus, & communis Patris decessum lugentibus, cùm iam ad vitæ finem appropinquaret, qui tunc Mottæ Conuentus Guardianus erat, Cellam egressus, Tertiarium quendam, optimæ conuersationis virum, admonet: vt Cereum benedictum, pro Beati Patris transitu, quamprimùm ferat: Interea Ludouicus inter Fratrum preces, & lachrymas spiritum Deo reddit. Quo tempore Tertiarius præfulgentem stellam è Ludouici cella prodeuntem, ac Cœlos velocissimè penetrantem conspiciens, Guardiano respondet, Quid Cereo amplius opus est? Pater, En Ludouicus in Cœlum migrat. Iam ipsius anima, fulgentissimæ stellæ instar, æthera penetrauit. Quo audito Guardianus, cùm statim ad Ludouicum rediisset, illum iam hinc emigrasse comperit.

Ludouici anima stella instar cælum penetrare visa.

Hoc

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1537. 3. 19. 13.

LXIII. Hoc ipso tẽpore, Nobilis ille Ferlitẽsis paralyticus, cui B. Pater fore prædixerat, vt post tertium à suo obitu diem, eum hinc migraturus sequeretur, dũ in lecto decumberet; Ludouicum rectà in Cælum ascendentem conspiciens, protinus exclamare cœpit: Expecta, Pater; expecta, dũ venio: mox Animæ, ac Domus suæ rebus optimè dispositis, triduo post, quemadmodũ illi à Ludouico prædictũ fuerat, excessit è vita.

Paralyticus Ferlitensis Ludouicum Astra petentẽ intuetur.

LXIV. Alter quoque Tertij Ordinis Frater, qui Minoribus Obseruantibus ministrabat, Vir eximia virtute, atque integritate præditus: cùm in Conuentu Quinquefrondium, extremo conflictu cum morte colluctaretur: ac iamiam animam efflaret: eadem hac B. Patris transitus hora, velut è somno euigilans, adstantes Fratres repẽtè his verbis cõpellare cœpit. O, ô, Fratres, quàm lætũ, quàm gloriosũ spectaculũ! O, ô, qualis splendor! ô qualis gloria! An non cernitis? Fratribus verò quidnam illud esset, sciscitãtibus. O Fratres (inquit ille) si cuiusdam magnæ gloriæ, & vos spectatores esse vultis; citò egredimini; & Mottam Philocastri versùs, intenta lumina coniicite: Inde enim glorioſam illam Ludouici Rhegini animam flammei globi instar, rectà in Cælum conscendentem, conspicietis. At illi confestim exeuntes, cùm Mottã versùs, vt admoniti fuerant, lumina intendissent, igneã Columnã ex ea parte se se in Cælum efferentem conspiciunt: quæ emicantem Ludouici animam æthera penetrantem proculdubiò referebat. Tertiarius verò paulò post hæc dicta, ex humanis migrat.

Tertiarius Ludouici Animam flãma instar Cæli penetrantem videt.

LXV. Quanquam igitur hæc testimonia, certa fide probata, dubium omne facesse re videantur; quin felix illa Ludouici anima in beatam Sanctorum requiem concesserit, illustriora tamen miracula, quæ ipsius deinde obitum secuta sunt, velut quædam diuinæ attestationis voces; ac diuinitatis sigilla, hoc ipsum luculentiùs testantur. Nam vix illius Corpus in Ecclesiam delatum fuit: cùm Obitus fama per Vrbem, ac circumiacentem Regionem diffusa; tam ingens vtriusque sexus multitudo ad illud venerandum confluit; vt cùm ob Populorum frequentiam tumulo recondi non posset, diutiùs insepultum iaceret. Quo tempore, dum plerique sibi ipsius Habitus tot particulas præscindunt, vt fermè nudum Corpus relinquant; hinc quamplures Tunicæ, quibus successiuè obtegebatur, populorum affluentium deuotioni, ac pietati, vix sufficere videbantur. Alij Barbæ pilos auellere, alij Vngues obtruncare, alij Capillos præscindere, quos sibi deinceps pro Reliquiis reponerent, summa contentione curant. Denique tam ingens erga Virum Dei Populi pietas ardere visa est: vt qui Corporis illius partem contingere poterant, aliis se feliciores, ac beatiores existimarent. Vndiq; deuotionis lachrymæ ex populorum oculis erumpebant, vndique pij singultus, vocésq; in Cælum vsque personantes exaudiebantur, à Deo misericordiam quærentes, sanctiq; Viri Merita implorantes. Atque eo factum est, vt ad tertium vsque diem Corporis sepultura prorogata, quò frequentissimæ plebis vndique confluentis multitudini, ac pietati satisfieret. Eo tempore Caro illius nullatenus à pristino colore immutata, nihil triste, aut squallidum, aut funestum: sed iucũdam potiùs, ac gratam viuentis speciem præseferebat; atque adeò tenera, mollis, & tractabilis erat, vt ad leuissimum cuiusq: contactum cederet. Tantum verò abest, vt ex ea quicquã vel exigui fœtoris sub tanti temporis spatio quisquam perciperet. quòd inde potiùs omniũ aromatum thesaurus efflari, ac suaueolentiæ myrothecia, velut ex Cornucopia effundi viderentur; quæ vniuersos Cælesti planè odore recreabant. Atque adeò gratissimus hic odor in eos, qui vel manus, vel pedes, vel caput, aut aliam ipsius Corporis partem exoscularentur, diffundebatur: vt ab eo, odore illo fragrantes discederent. Quod Sacerdoti cuidam deuotissimo, qui Andreas vocabatur, ac plerisque aliis, qui cùm eo, ad sanctum Corpus illud venerandum accesserant, inter alios contigit: Is enim cùm sancti Viri Manum cum aliis osculatus esset, tantam ex ea odoris fragrantiam omnes contraxêrẽ; vt alter alterum, nũ succino, aut mosco perfusus esset, interrogaret. At Sacerdos, cũ ex sacri Corporis

Caro illius post mortem tenera, ac tractabilis odorem suauissimum efflat.

contactu eum in eos odorem manasse animaduerteret: Erratis (inquit) An non diuinam virtutem agnoscitis? Non enim ex nobis, sed ex sacro illo Corpore, hæc in nos odoris puritas affluxit; sanctum illud Corpus tetigimus, & osculati sumus: inde & ori, & manibus nostris, diuinus hic odor adhæsit.

LXVI. Verùm neque id satis. Nam, vt Serui sui Dominus cunctis Sanctitatem testaretur relinqueret; mox sacrum illud Corpus, plurimis cœpit diuina virtute Miraculis coruscare: nec dum enim illud sepulchro conditum erat: cùm Vir quidam ex S. Nicolai Oppido, Mottæ Philocastri finitimo, qui dudum corpore attractus, Paralysi laborauerat: audito Viri Dei obitu, magnóque populorum eò confluentium concursu percepto, eò ipse quoq; vt sacrũ illud Corpus contingeret, deferri curat. Quò cùm peruenisset; ac turba penetrata, pronus in faciem ante feretrum ruens, Beati Patris merita sibi ad salutem deprecatus esset: vix illius manum osculatur: cùm protinus diuina virtute membrorum illi vsus restituitur; atque in perfectam incolumitatem vendicatur. Quamobrem, dum summas Deo, ac Benefactori suo ibi gratias agit, reliquos etiam ad Dei, ac B. Viri laudes altiùs prædicandas prouocat.

Paralytici ipsius Corporis contactu conualescit.

LXVII. Posthæc in eodem S. Nicolai Oppido. Vir alter agrestis, qui ita claudus, ac distortis tibiis casu quodã euaserat, vt vix subalariis fulcris adhibitis, progredi valeret, tot Miraculorum fama percepta, quæ ad S. Viri reliquias, Deo Auctore patrabantur: plurima in Deum, ac B. Viri Merita fiducia animo concepta, absens illius opem implorat; vt qui ob aduersam corporis valetudinem detinebatur, ne præsens illius Corpus venerari posset: membrorum illi incolumitatem à Deo impetraret: quo ad illud accedere, & diuino Nomini gloriam pro cælesti beneficio, quod se acceptu-rum sperabat, decantare valeret. Quid plura? Deus, qui plurimam hominum fidem magis: quàm præsentiam spectat; quique hanc animo illi confidentiam præstiterat, quo manifestiùs S. Viri Merita apud se præclara esse ostenderet: eidem protinus confidentiæ remunerationem, perfecta membrorum rectitudine, ac sanitate confert: qua accepta, ille haud beneficij immemor, confestim ad sacrum Corpus venerabundus accedit: gratiásque simul cum laudibus Deo, ac suo Liberatori reddit.

Claudus absens se Ludouico commendans curatur.

LXVIII. Porrò, tam multa hoc tempore, Deus Opt. Max. ad huius sancti Serui sui Memoriam è Cælo dona petentibus largiebatur: tamque mira diuina virtus vbique Ludouici Merita inuocantibus operabatur: quæ scripto ã Nostris minimè exarata fuêre: vt Rhegini Ciues, tot Miraculorum fama percrebrescente, ardentiori Cõciuis sui studio incensi, sacrum illud Corpus, quod à Mottæ Oppidanis pretio, aut prece habere non poterant, vi rapere, ac Rhegium asportare decreuerint. Quare consilio inito, magna ex his multitudo Rhegio digressa, Mottam Philocastri proficiscitur: vt sacrum illud depositum, vi, atque armata manu sibi vendicet. At vbi omnes Mottam peruenêre, quæ viginti quinque circiter milliaria Rhegio distat; cùm tot Populorum turbas, ad Sacrum illud Corpus veneraudum confluentes viderent; rémque absque ingenti omnium scandalo, ac summo periculo ab iis præstari non posse perspicerẽt: Deo itidem in meliùs animũ, ac consiliũ mutãte, à vi quidem omni abstinere statuunt: pretiosum autem illud sui Conciuis corpus súma veneratione, quæ Sãctos Viros decet, prosequentes, Rhegiũ pacificè redeunt.

Rhegini Ciues Ludouici Corpus rapere volentes consilio mutant.

LXIX. Interea Nicoterien sis Episcopus: cuius Ditioni Mottæ Oppidum subserat: audita B. Viri morte, ac magna populorum frequentia perspecta, qui vndique ad Sacrum illud depositum; quod necdum tumulo conditum fuerat, venerandum conueniebant: excrescente etiam Miraculorum fama, quæ ad sancti Viri Corpus diuina virtute patrabantur: eò cum suo Vrbis Clero se confert. (Est enim Nicoteta, vrbs quinque duntaxat millia passuum Motta Philocastri distans) ac Pontificalibus indutus, Ecclesiastica Officia circa B. Viri Corpus; quod suauissimũ sẽper odorẽ exhalabat, Fratribus Clero adiũctis, persoluit: Corpúsq; ligneo loculo inclusũ honorificè in veteris Ecclesiæ Sacristia, humi, vti eo tempore mos erat, à Fratribus recõditur.

Episcopus Nicoterien sis Ludouico exequias persoluit.

LXX. At verò cùm post tres annos elapsos, Anno scilicet ab Incarnatione Domini

1540. noua Ecclesia ædificata esset: vt Fratres venerabile Corpus in eã honorificentiùs condendum transferant: illud ex humo, vbi priùs collocatũ fuerat, cum Sarcophago extrahunt: Arcam aperiunt. Tum mox diuinæ virtutis opera cunctis admiranda se offerunt. Etenim illud Ludouici Corpus, quod per triennij spatium humi conditum iacuerat, tam integrum, tam solidum, tam molle; membráque adeò tractabilia apparuêre: vt soporantis potiùs, ac viuentis, quàm Defuncti imaginẽm exhiberet. Quare Fratres sũma illud deuotione assumẽtes, rursũ lauãt, nouo habitu induunt, atque in recenti sarcophago recondunt. Veruntamen, cùm hæc tam occultè fieri nõ possent, quin nonnullis sæcularibus Viris, quorum opera Fratribus necessaria erat, innotescerent; statim rumor de prætiosi corporis translatione, per totum Oppidum diffunditur.

Ludou. Corpus p aliquot an incorrupt reperitur.

LXXI. Videre tum erat Viros, ac Mulieres turmatim ad Ecclesiam confluere: vim facere; vt illud S. Viri Corpus publicè venerandum produceretur. Denique tam ingens excreuit populi concursus, tantáque vtriusque sexus frequentia, ad Monasterium confluit; vt ad turbas, quæ fiebant, sedandas, Fratribus necesse fuerit, sacrum illud pignus rursus in publicum diem exponere, ac turbis aspectandum proponere. Stupebant confluentes turbæ cælesti Miraculo, spectantes humanum Corpus, quod vix triduo absque corruptione, ac fœtore esse potest; post tertium, & vt alia Manuscripta affirmant, post quartum annum, integrum, ac incorruptum intra soli humida mãsisse. At cũ Defunctorũ mẽbra, vix egressa anima, vitalib⁹ spiritib⁹ destituta, ita rigere soleãt: vt dura, immitia, ac inflexibilia reddãtur; hęc tamẽ ita lenia, mollia, ac tractabilia, qualia viuorũ esse solẽt, præter naturæ ordinẽ spectarentur, vt in iis suprema illa Dei Majestas, rerum omnium Domina, suos Omnipotentiæ thesauros aperuisse: ac perturbato rerum ordine, mortuis membris, ac vita carentibus, viuentium naturam, & conditionem attexuisse videretur. Denique cùm mortuorum corpora, ob naturalium qualitatum pugnam, ac facilem corruptionem, vix tertium, aut quartum diem absque intolerabili fœtore attingant. De Lazaro namque quatriduano dictum legitur: *Iam fœtet: Quatriduanus enim est.* Hoc tamen post tres, & quatuor annos, ab obitu elapsos, suauissimum, vt ab exordio, odorem spiraret.

Ioan. 11.

LXXII. Mirabantur, identidémque collachrymabantur Fratres, talia in amantissimo Patre intuentes prodigia, Deúmque in Seruo suo laudabant, ac mirãbilem prædicabant.

LXXIII. Inter eos verò, qui ad sacrum Viri Dei Corpus venerandum eo tempore accessêre: quædam Nobilis Mulier fuit, quæ indiscreta erga sanctum Virum deuotionis vi impulsa, dum illius manus exosculatur, audacior, quàm par sit, Digitum è dextra ipsius manu dentibus amputat, secúmque domum clam defert. Veruntamen cùm id facinus, tametsi à pietate profectum, minus à Deo probaretur: diuinam haud multò post vltionem accipit. Eo námque factum est, vt Ouium greges, ac Boum armenta, quæ illi copiosa erant; passim ex Dei Iudicio morbo interirent. Quæ res cum maximo illam mœrore afficeret, nec tamen vnde hæc illi calamitas erumperet, adhuc intelligeret: Patrem quendam Senem, ac prudentem, ex his, qui de Obseruantia nuncupantur, sibi cõsulendum statuit: Cui cùm animi sui angustias, ob armentorum interitum ortas explicasset, is ab ea inter alia percunctatur. Num rem Ecclesiasticam aliquam occupet, quæ restitutioni sit obnoxia. Illa nihil, nisi fortè Ludouici Digitum, quem ex deuotione occultò ab illius Manu auulsum sibi reposuerat, se Ecclesiasticæ rei possidere affirmat. Neque enim illius animum adhuc ea facti conscientia pupugerat. Cui Pater. At illud est, (inquit) quod in te Dei iram concitat, ac pestem tuis armentis infert. Neque enim Deo huiusmodi deuotio placet, quæ absque sale, ac prudentia fit. Quapropter, vt sanctum Digitum Patribus illis restituas: persuadeo; ne simul cum armentis cætera tibi quoque pereant, ac dilabantur. Eo Patris

Mulier Manum Digitu Ludouici a tutan., à D flagellatur.

Digito à M liere restitu Dei flageli cessat.

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1537. 3. 19. 13.

LXXXI. Huius Sancti viri Corpus, omni cum veneratione, sub maiori Ecclesiæ Altari à Fratribus tumulatum, vsque ad Annum 1598. ibi immotum perstitit. Ab eo verò anno F. Bonauentura Catacensis, qui Prouincialis munere in Rhegij Prouincia functus est, Ludouici Reliquias inde erutas, iterúmque lignea arca inclusas in Sacristia collocauit.

LXXXII. His de Ludouico breuiter commemoratis; haud silentio prætereundum est; Hoc in Mottæ Conuentu, quindecim Fratrum, quorum memoria apud Calabros maximis in laudibus est; vti communis fama loquitur, corpora sepulta iacere. Atque inter hoc illud Fratris Michaëlis Aprustensis primo loco annumeratur; qui inter primos illos quindecim Fratres fuit, qui cum Ludouico ad Reformationem accedentes, cum eo fortes in persecutionibus permansêre. Hic duobus post Ludouici obitum mensibus elapsis, virtutibus diues, ac multis meritis præclarus, hoc anno, atque in hoc Mottæ Conuentu, ex huius vitæ ærumnis in beatam quietem concessit: de quo id inter alia legitur, quòd erga ægrotos tam tenerè afficeretur, vt vbicunque eorum quenquam offenderet, statim preces cum lachrymis pro eo Domino offerret: tum verò super illum Sacrosanctum Crucis signum formans, vniuersis penè corporis sanitatem restitueret. Atque eo factum est, vt illius obitus, tum ob vitam in summis austeritatibus, orationibus, ieiuniis, vigiliis, perfectáque Regulæ obseruantia transactam: tum etiam ob varia sanitatum munera, quæ viuens, quamplurimis Domino operante, contulerat; plurimo populorum concursu celebratus fuerit.

F. Michaël Apruſtenſis virtutibus clarus.

LXXXIII. In his quoque celebris est Fr. Iuniperus à Campo laïcus. Cuius inter alias, tres potissimùm virtutes commendatione dignæ recensentur: Prima, Arctissimum quoddam silentium fuit, quo tam studiosè, ab omni, non tam pernicioſorum, quàm inutilium verborum lapsu cohibere nouerat: vt nemo inane verbum ab ipsius ore elapsum vnquam audierit. Ex quo facilem sibi ad omnem Euangelicæ vitæ, ac virtutum omnium perfectionem viam strauit: id præsertim attestante, Iacobo Apostolo: *Qui non offendit in verbo, hic perfectus est vir.* Secunda fuit admirabilis quædam Abstinentiæ virtus, qua omnem Gulæ sensum, ac voluptatem ita sibi subiecerat, vt nullius, quo vescebatur, cibi gustu, aut sapore afficeretur: ita vt illud Vatis sibi vsurpare posset. *Quia cinerem tanquam panem manducabam.* Tertia, ac postrema fuit, horribilis quædam Carnis maceratio, qua nullis tametsi improbis laboribus cedens, nocturnis vigiliis, flagellis, grauissimis ponderibus, quasi qui hostem ad internecionem quæreret, corpus persequi solebat; ne spiritum ad Cœlestia tendentem retardaret. Atque adeò carnem vsque ad mortem insecutus est; vt post ipsius obitum; cùm Fratres, vt corpus lauarent, habitu exuissent; ferreo thorace, quo carnem eousque fatigauerat, contectum reperirent. De eo Ludouicus Rheginus, adhuc inter viuos degens, dicere solitus erat. O vtinam magnam hòrum Iuniperorum syluam Religio nostra haberet.

F. Iuniperus à Campo, virtute insi gnis.

Psalm. 101

LXXXIV. Hîc denique venerabilis illius F. Eusebij à S. Catharina ossa condita sunt, Qui tam eximiæ puritatis, ac sanctitatis fuit: vt sæpe cum Virgine Deipara: vt filius cum Matre, familiarissimè confabulari soleret. Aliorum propè innumerorum Fratrum, qui hoc tẽpore sanctitate apud Calabros claruêre, haud facilè est virtutes, ac perfectissimæ vitæ normam referre; cùm plurimorum memoria, quæ apud Deum viuit, apud homines, summa nostrorum humilitate perierit: quibus prætlara singulorum gesta monumentis tradere typhus, ac superbia videbatur. Aliorum verò virtutes non ita probatæ sunt, vt hîc certæ, ac probatissimæ historiæ inferendæ videantur.

F. Eusebius sancta Catharina Sanctimonia illustris.

LXXXV. Postremus tandem Frater Franciscus Titelmanus, dum in Romana Prouincia Vicarij Prouincialis officio fungitur, ac piis laboribus incumbit, sub huius anni finem, in Conuentu Anticoli, è labore ad præmium euolat. Huius viri cùm tam illustris fuerit vitæ sanctimonia, ac doctrina; vt magni nomen in Regno Cœlorum sibi iure vendicare queat, dicente Domino.

Franciſcus Titelmanus vitus exce dit.

Matth. 5.

Qui fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in Regno Cælorum. Tamque celebris apud omnes ferè Catholicos Scriptores illius memoria peruolat: vt de eo illud Sapientis dici possit: *Collaudabunt multi Sapientiam eius, & in sæculum non delebitur.* Eccles. 39. Paulò ampliori stylo, vitæ, ac virtutum illius historia, compendiosè tamen à nobis, quemadmodum ex nostris M. S. accepimus, exaranda est.

F. FRANCISCI TITELMANI, *Vita, & Gesta, ex probatis M. S. decerpta.*

FVIT igitur Franciscus Titelmanus natione Belga, ex Hassel Agri Leodiensis Oppido, honestis parentibus natus: qui cùm adhuc in teneris ageret, vtroque parente orbatus, sub Caroli Carondileti tutela recipitur, atque eius opera adiutus, ac velut in filium adoptatus; Louanium, quæ Brabantiæ Vrbs est, Archigymnasio celebertima, studiorum causa destinatur; vt in ea humanioribus literis operam nauaret. Erat Franciscus præclaræ indolis adolescens, atque admirabili ingenio præditus; cui incredibilis inerat ad optimarum rerum studia amplectenda animi impetus: quo factum est; vt breui tanta felicitate, ac celeritate in liberalibus studiis profecerit, vt cùm ad sextumdecimum annum peruenisset, omnium ingenuarum artium cognitionem, ac disciplinam assecutus esse videretur. Iuuenis linguarum ferè omnium peritiam, velut panopliam, tum ad scripturas vero sensu interpretandas, tum ad Hereticos profligandos, præsertim verò Hebraïcæ, Chaldaïcæ, ac Græcæ linguæ sibi copiam comparauit; Huius postremæ tam perfectè scientiam adeptus fuerat, vt quamuis Latinæ orationis nomenclator esse posset, facilius tamen Græco, quàm Latino sermone vteretur. LXXXVI.

Franciscus Titelmanus Literarum studiosissimus

In hæc studia Franciscus, cùm ita animum intenderet; vt nec labor improbus eum ab iis deterreret; nec iuuenilis ætatis inconstantia auocaret; non quies, non animi remissiones, non spectacula, non ludi denique illius animum oblectarent: ac proinde omnem suæ adolescentiæ cursum in honestis hisce animi laboribus transigeret; eo sanè fiebat, vt minùs animum vitiis, ac voluptatibus daret: quibus is ea præsertim ætate eneruari, & à virtute auocari solet. Nouerat enim à Tullio dictum: Delectationem, quæ ex literis petitur, humanissimam, ac liberalissimam esse: Hæc namque studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant; secundas res ornant, aduersis perfugium, ac solatium præbent, delectant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. Neque frustrà à Vate decantatum. LXXXVII.

Tull. Orat. pro Arc. poe.

Literarum studia honesta.

Ouid. l. 1. de Trist.

Quot frutices sylua, quot flauis Thybris arenas,
Mollia quot Martis gramina campus habet;
Tot mala pertulimus: quorum medicina, quiésque
Nulla nisi in studio est, Pieridúmque mora.

Inerat præterea iuuenis Francisci animo diuinum quoddam semen, à Deo inditum: quo ad pietatem, ac res diuinas suapte natura impellebatur: quare cùm Deus Opt. Max. agrum hunc humanis scientiis fertilem, diuinarum virtutum semini aptum conspiceret; manè exiit seminare semen suum, atque in ipso iuuentutis flore, antequam marcesceret, Franciscum valido inspirationis afflatu, à pestifero mundanæ conuersationis vbere diuulsum, ad Obseruantium nuncupatorum Religionem, velut ad Euangelicæ Matris sinum, à qua cæleste virtutum lac suggeret, suauiter compulit.

In Minorum Obseruantiũ Militiã adscribitur.

Is igitur, in Domo Dei inter ipsius domesticos, ac familiares adscitus: qui priùs in animo humanioribus studiis excolendo, egregiam operam nauauerat: tunc LXXXVIII.

primum

primum in id omne ſtudium, ac ſollicitudinem contulit, vt mentem diuinis virtutibus imbueret. Idcircò humilitati cum primis, ſuiipſius abiectioni, obedientiæ, altiſsimæ Paupertati, ſenſuum mortificationi, abſtinentiæ, ſilentio, ac reliquis virtutibus, denique tam perfectè Regularis obſeruantiæ diſciplinæ ſtudere cœpit, vt ſcientiarum peritiam, quam ante Religionis tyrocinium adeptus fuerat, cum ſumma tunc virtute coniungeret, ac poſteriori pietatis gloria cumularet. Quamobrem à Patribus ad Theologica ſtudia promotus, in iis præſtantiſſimus euaſit: atque adeò in vtraque Philoſophica, & Theologica facultate excelluit, vt publicus Louanij Profeſſor electus, pluribus annis Haſſellenſis Academiæ Cathedram apud Louanium ſumma cum laude rexerit, ac ſua doctrina illuſtrauerit. Quo tempore plurima, tum in Philoſophos, tum in Sacros libros Commentaria edidit.

LXXXIX. Atque inter hæc ſunt: ¶ Elucidatio Paraphraſtica in librum Beati Iob, cum Annotationibus. ¶ Elucidatio in omnes Pſalmos Dauidicos; cui adiunctæ ſunt prolixiores Annotationes, quæ vice Commentariorum haberi poſſunt. Adiuncta eſt etiam Elucidatio Canticorum, quæ Eccleſiaſticus vſus appellare ſolet, Ferialia. Subſequuntur denique Annotationes ex Hebræo, atque Chaldæo, &c. ¶ Elucidatio in lib. Eccleſiaſtem cum Annotationibus. *Volumina Erasmi recenſentur.*

Commentarij doctiſſimi in Cantica Canticorum Salomonis.

Paraphraſtica Elucidatio in Sacroſancta Ieſu Chriſti Euangelia, ſecundùm Matthæum, & Ioannem: additis Annotationibus in loca difficiliora.

Elucidatio in omnes Epiſtolas Apoſtolicas, vnà cum Textu, ſuo loco ad marginem tranſlato, &c.

Summa Myſteriorum Chriſtianæ Fidei, ſiue de Triginta tribus Myſteriis Fidei.

Tractatus de expoſitione Myſteriorum Miſſæ,

Collationes in defenſionem Vulgatæ editionis.

De Exercitiis Religioſorum.

Contra Iacobum Fabrum, & Deſiderium Eraſmum Rhoterodamum.

De Conſideratione Dialectica lib. ſex. & c.

Compendium Naturalis Philoſophiæ, ſiue De Conſideratione rerum naturalium; earùmque ad ſuum Creatorem reductione, libri duodecim.

Plura alia, præter hæc ſcripta edidit, quæ temporum iniuria nobis ſubripuit.

XC. Eo tempore Deſiderius Eraſmus Rhoterodamus, Vir etſi de humanioribus literis benemeritus, atro tamen in Fidei rebus carbone notatus, Baſileæ publicè docebat: cuius ſcripta, quæ apertè hæreſim redolebant; cùm Louanium peruenissent; in ea Titelmanus acerrimè inuectus, Virum ſcriptis exagitare cœpit; atque adeò infectatus eſt, vt Eraſmus ſæpè dicere ſoleret, ſe nullius, præterquam vnius Titelmani eruditionem pertimeſcere. Strenuè quoque in Iacobum Fabrum ſcriptis decertauit: quibus ſe acerrimum Catholicæ Fidei defenſorem non obſcurè præſtitit. Denique, qui vniuerſa illius ſcripta euoluunt, in iis non modò ſummum ingenium, cum ſermonis elegantia coniunctum cernunt: verùm & vndique Fidei puritatem, ac pietatem affulgentem animaduertunt. *Inter eam. mur. & Fabrum ſcriptis inuehitur.*

XCI. Inter hæc Franciſcus, cùm Regularis Obſeruantiæ ſtudioſiſſimus eſſet, ſeduloque animo verſaret; quo pacto , ſibi ipſi opportunè conſuleret: fortè accidit, vt nouæ Capucinorum Reformationis fama ad eum penetraret. Quare mirum in modum exultans, quaſi ea ſibi à Deo ad ſui Reformationem via parata eſſet: protinus in Italiam proficiſci cogitat. Tandem conſilio cum Fr. Leonardo ſuo olim diſcipulo communicato: cui & Fr. Martinus laïcus comes adiunctus fuit, cum his è Belgio digreſſus, Lutetiam Pariſiorum proficiſcitur. Eò cum peruenisset, ibi F. Franciſcum de Soletro, Virum doctrina, ac vitæ integritate inſignem offendit: qui eodem, quo Titelmanus conſilio ductus, primo *Italiæ profectionem parat.*

peritum, humili quadam ſimulatione præſtabat: vt vel nunquam, vel rarò, ob Italici idiomatis inopiam, qua plurimùm laborabat, verbum aliquod Latinum proferret: ſed vulgari tantum ſermone (vt poterat) vteretur. Res planè admiranda aliis videbatur, Virum toti Orbi Chriſtiano inſignem, ac doctrina [illegible] tam ingenti ſuiipſius contemptu inter infirmos verſari, quiſq[illegible]lere, ſordes aſportare, ac viliſſimis quibuſque exercitiis incumbere: corporiſque ſui adeò curam negligere, vt non niſi deſpecto, ac plerunque lacero habitu vteretur. Denique tanto ſtudio paupertatem amplecti; vt in ſola rerum penuria gloriari videretur. Verùm id illi admirentur, qui præter Mundi gloriam, nihil inter homines præſtantiùs eſſe arbitrantur. Etenim veris Dei ſeruis, atque iis, qui æqui rerum diuinarum æſtimatores ſunt: hæc, quæ apud homines alta, ac glorioſa existimantur; ſtulta, ac infima videntur: idque ſolùm altum, ac nobile ab his eſſe iudicatur, quod humanæ gloriæ faſtigium, atque altitudinem proſternit; cúmque ab hominum ſenſu longè abſit, propè ad diuinum accedit. Idcircò cùm nonnulli ex fæcularibus viris, qui Louanij ipſius auditores fuerant, illum his ægrotorum obſequiis mancipatum vidiſſent: interrogaſſéntque, cur, aut Romæ non legeret, aut librorum ſcriptioni operam daret, quibus plurimos iuuare poſſet; digna Titelmano reſpondet; Extendens namque illemanum, atque ægrotos indigitans. Hos (inquit) Infirmos cernitis. En libros meos: En Codices, quos quotidie manibus meis compono. Hi Ambroſij: Hi Auguſtini: Hi Chriſoſtomi mei ſunt; quibus ſingulis diebus ſtudeo. Tam enim perfectè Ieſum Chriſtum cum Capucinorum Habitu induerat; tantóque in ſuiipſius abiectionem, ac neglectum ſtudio ferebatur: vt hæc humilitatis, ac pietatis munera maximæ diſcipulorum turbæ, ac multorum librorum ſcriptioni longè anteferret. Neq; enim ignorabat (Gregorio teſte) nullã eſſe ſcientiã, ſi pietatis vtilitatem non habeat: Hominúmq; ingenia, doctrina quidem politiora, pietate verò tantùm meliora fieri.

Dignum Titelmano reſponſum.

Gregor. lib. Moral.

C II. Dum his practicis, ac vtilioribus ſtudiis, Vir ſanctus omni pietate incumberet: haud tamen illius mens ingenij fœtibus aſſueta, otio torpebat. Eo námque tempore, quod illi ex quotidiano miniſterio, ac rerum diuinarum cultu otium ſupererat, ingenio dabat, librúmque edidit, de Exercitiis Religioſorum, qui plurimùm ad pietatem confert.

C III. His charitatis, ac humilitatis officiis, cùm Vir Dei aliquot menſium ſpatio tanto ſpiritus ardore vacaſſet: vt ſummam omnibus admirationem, ac Sanctitatis opinionem ingereret. Ab iis tandem Bernardini Generalis iuſſu euocatur, atque ad grauiora Religionis negotia transfertur.

C IV. Contigit hoc tempore, vt Romæ primum illius Prouinciæ Capitulum celebraretur: in quo ob eminentem Viri virtutem, cùm omnium ferè Electorum ſuffragia in Titelmanum conſpiraſſent: is Vicarius Prouincialis, tametſi inuitus, Romanæ Prouinciæ præficitur. Eo portò munere ſuſcepto, cùm illud ſibi miniſterij genus à B. Franciſco creditum non ignoraret; quo & Religioſæ Familiæ cæleſtis doctrinæ alimoniam præbere, & Domini gregem virtutum luce anteire deberet: mirum planè, quàm integrè, ac perfectè vtrumque præſtaret. In viſitationibus namque, quas ſummo ſtudio, ac diligentia perficiebat, ſermones de Regulæ puritate, ac perfecta illius obſeruantia, vt plurimùm inſtituere ſolitus erat. Atque inter alia Euangelicæ vitæ ornamenta, Paupertatem tanquam vnicum Seraphicæ Religionis fundamentum: quo diruto (aiebat) omnem ſimul Religionem proſterni; ante omnia cõmendans; Fratrum animis inſtillabat. Hanc gladium acutum, atque ancipitem appellare ſæpe ſolitus erat, ob id maximè; quòd vniuerſos animæ hoſtes, nimirũ Mũdi cupiditates, Diaboli impetus, ac carnis voluptates velut ſpirituali gladio vno ictu trucidaret; cunctáq; ſpiritus impedimenta omni ex parte reſecaret, quæ illum à puro Dei amore, & diuinarum rerum contemplatione auocare ſolent: à quibus ſummam hominis perfectionem pendere præclaris rationibus aſtruebat.

Vicarius Prouincialis Romana Prouincia eligitur.

C V. Illud verò cùm maximè Fratribus incolcaret: vt iuxta Apoſtolum labore manuum

Manuum laborem Fratribus inculcat.

nuum victum sibi quærerent. Hanc B.P.Francisci mentem in Regula, ac Testamento expressam esse affirmabat; vt Fratres ita manuum labori incumberent, vt ex eo victum sibi compararent. Mendicationem itaque non absolutè, ac per se; sed in laboris [redacted] subsidium à B. Patre institutam, ac velut substitutam fuisse docebat: vt tunc [redacted] cùm ad victum comparandum labor satis esse non potest, mendicatio suppleat. Audite (aiebat) quid B.Pater in Regula præscribat. *Fratres* (inquit) *quibus dedit Dominus gratiam laborandi, laborent fideliter, & deuotè, &c. de mercede verò laboris pro se, & suis Fratribus corporis necessaria recipiant, præter denarios, vel pecunias.* En apertam B. Patris mentem: vt Fratres manuum laborem exerceant: & ex eo corporis sustentationem sibi quærant. Apertiùs verò, ac luculentiùs id in Testamento declarat, cùm ait: *Et ego manibus meis laborabam, & volo laborare, & omnes alij Fratres mei volo, quòd laborent de laboritio, quod pertinet ad honestatem; & qui nesciunt, addiscant, non propter cupiditatem recipiendi pretium laboris; sed propter bonum exemplum, & ad repellendam otiositatem. Et quando non daretur nobis pretium laboris, recurramus ad mensam Domini, petendo eleemosynam ostiatim.* Hinc, quid de B.Patris mente sentiendum esset, velut indubiè, colligebat; quam eam fuisse pluribus asseuerare solitus erat: vt Fratres ante mendicationem primùm Apostoli consilium implerent, quo illis manuum labor ad victus sustentationem indicitur; tum verò, si labor minimè ad annonam sufficeret, ad mendicationem confugerent. Alia quoque ex D.Basilio, & ex D.Benedicto exempla colligebat, qui Monachis suis manibus operandum præscribunt. His argumentis Fratres ad manuum laborem impensiùs adhortabatur. Et quanquam ad eum neminem præcepto vllo astringeret: eos tamen minùs Regulæ puritati studere sentiebat; qui cùm necessariis rebus minimè occupati essent, sola rerum mendicatione contenti, corporalia huiusmodi exercitia negligerent.

Reg.c.5.

GVI. Quamobrem in omnibus Romanæ Prouinciæ Monasteriis, id suo tempore agẽdum curauit: vt Fratribus vimina, paleæ, aut iunci suppeditarentur; ex quibus calathos, aut fiscellas, aut sportas, aut storeas, antiquorum Monachorum more, texerent, ex hisque communem victum sibi compararent. Atque vt reliquos ad huiusmodi opus animaret, frequenter & ipse cum aliis sportas, & canistros construebat. Illorum tamen laborem minimè probabat, quinimò apertè reprehendebat, qui vanis, ac curiosis operibus intenti, his priuatas hominum, ac mulierculatum amicitias aucuparent. Tales homines Scarabeis similes asserebat; qui cùm in globulis suis efformandis, ac euoluendis multum laboris insumant: nihil præter stercus circumferunt. Ita hi tametsi multo labore in huiusceemodi inutilibus, ac curiosis rebus effingendis, ac componendis studeant: nihil tamen præter inanem laborem, vel quod peius est, fœdum humanæ, ac sæpè malè olentis amicitiæ stercus in animo versant: quibus ideircò non merces pro labore; sed pro mercede probrum, ac ignominia debeatur.

Curiosa Fratrum opera reprehendit.

CVII. B.Patris Francisci Regulam aiebat, tam claram, ac dilucidam esse; vt germanus ipsius sensus vnicuique obuius esse posset, si solo spiritus, non carnis oculo spectaretur. Quo fit, vt nulla prorsùs interpretatione, præterquam benè affecti animi lectione indigeat. Hinc præter Pontificum Declarationes, cæteras Regulæ expositiones, aut superuacaneas, aut Regulæ minùs proficuas iudicabat; cùm sæpe genuinum illius sensum vel interuertant, vel tenebris inuoluant. Hac quippe de causa Dominum Glosas omnes à Regula expulisse affirmabat; cùm olim Beato P. Francisco dixit: *Volo, vt Regula obseruetur ad literam, ad literam, ad literam, sine Glosa, sine Glosa, sine Glosa.* Eo quòd aliquando sub specioso Expositionum titulo fallaces, ac pernicioſas Glosas in Regulam intrudendas prænosceret. Veruntamen cùm obuios, ac germanos Regulæ sensus prodere, ac verbis illustrare, neque Glosa, neque damnanda Regulæ expositio sit; id maximè fieri commendabat. In eóque is tam in publicis sermonibus, quos sæpissimè de Regula instituebat;

Chron.Ord. P.1.li.2. c.7. *Quam Regulæ expositiones damnanda.*

quam

quàm in priuatis colloquiis adeò præcellebat; vt Fratres Dei gratiam, qua in Regulæ locis, ac mysteriis elucidandis mirificè affluebat, admirantes, ab illius ore penderent.

CVIII. At verò Vir hic egregius, cùm ad optimum, ac potissimum aliorum regimen, verbi disciplinam haud sufficere, sed ipsam perfectioris vitæ formam necessariam esse duceret: vix ad Prouincialatus Officium assumptus, tam singularem, ac perfectam in seipso vitæ rationem instituit; tàmque præclaris virtutum exemplis cæteris prælucere cœpit; vt vniuersi ex eo, velut ex diuite quodam pœnu, quod imitarentur, sibi sumere valerent. Etenim præter ea virtutum genera, quæ non omnibus communia; sed Pastoribus tantùm propria esse solent; cuiusmodi sunt, grauitas in Officio, consilium in deliberando, prudentia in agendo, in iudicando æquitas, in pœnis exigendis temperantia; in arduis aggrediendis fortitudo; erga miseros pietas, erga proteruos seueritas, erga omnes mansuetudo: quibus is adeò præcellebat; vt in eo præsidendi munere non tam se Iudicem, quàm Ministrum spectaret; cogitarétque sibi tantùm esse permissum, quantùm commissum sit, & creditum: potestatémque sibi esse datam, vt non quæ velit ipse, sed quæ lex, & Religio iubeat, præstet: atque idcircò Patrem, ac Pastorem se esse meminisset, cui filiorum cura, ac gubernatio credita est. Demùm ita sibi gregis custodiam commissam intelligeret, vt languentes Oues ea suauitate curaret: vt nec nimia austeritate perderet, nec abundantiori lenitate in vitiis foueret; atque hoc pacto veri, & perfecti Iudicis simulachrum rectè censeri posset. Tot alia, præter hæc, præclarissimarum virtutum ornamenta sibi comparauerat, quæ singularem duntaxat personam, etiam à dignitate seiunctam consequebantur; vt nemo facilè alium reperire posset, qui humilitate, modestia, benignitate, moderatione, animi lenitate illum anteceller et. Admirabilis in eo erat, ac penè incredibilis, vitæ austeritas, atque in seipsum seueritas: qua fiebat, vt nudis ferè semper pedibus in ipsa quoque visitatione incederet; quotidiana ieiunia coleret; semélque in die duntaxat cibum sumens; à carnibus, ac lautioribus cibis, vt plurimùm abstineret; nudis tabulis pro strato vteretur: somni parcus, maiorem interdum noctis partem, quoad sibi per Officium licebat, in orationibus insumeret. Quanquam verò corpore delicatus esset, seueriores tamen carnis castigationes tam auidè amplectebatur: vt iis sibi ad breuiorem vitæ cursum facilè viam strauisse, cunctorum fuerit opinio. Denique tanto in perfectissimam Regulæ obseruantiam studio, ac cupiditate ferebatur: vt nemo eo pauperior, abiectior nemo esset: vilissimo ac solo tantùm inter brumalia frigora habitu contentus, in summa rerum egestate gauderet; atque in sola Domini nostri Iesu Christi Cruce gloriari videretur. Paupertatis adeò cupidus ac amator fuit, vt Romæ in Conuentu S. Nicolai, qui postea, noua extructa Ecclesia, Sancto Bonauenturæ dicatus fuit, Cellulam quandam pauperrimam, ex contextis viminibus, ac luto extructam, sibi seorsum parauerit: vt se nulla re magis, quàm paupertate delectari ostenderet, cæterisque paupertatis exemplum præberet. Qualecumque aspectu curiosum, tametsi minimum, tam in Ecclesiis, & locorum ædificiis, quàm in mensis, ac supellectilibus se se offerret, in quo altissima non reluceret Paupertas, summoperè exhorrebat. Quamobrem cùm mensas quasdam in visitatione abiegnas, ac leuigatas offendisset, quæ pulchritudinem, ac curiositatem ex leuigatione præseferebant, protinùs è Refectorio amoueri, aliásque rudiores apponi iussit, vt Fratrum animos à rerum curiositate auocatos, ad simplicitatem, quæ Minorum propria esse debet, transferret.

Varia illius virtutes enarrantur.

Ipsius Austeritas quanta.

Paupertatis amore flagrat.

CIX. Inter hæc mira Franciscus in suos charitate ferebatur, tamque materna in eos viscera gerebat: vt cum nec labor itineris, nec intensi calores, nec naturæ mollioris imbecillitas deterrerent, quò minùs singula Prouinciæ Loca, vniuersósque Fratres singillatim inuiseret; seipsúmque eis libenter impenderet. Cun-

Manuum laborem Fratribus inculcat.

nuum victum sibi quærerent. Hanc B.P.Francisci mentem in Regula, ac Testamento expressam esse affirmabat; vt Fratres ita manuum labori incumberent, vt ex eo victum sibi compararent. Mendicationem itaque non absolutè, ac per se; sed in laboris [illegible] subsidium à B. Patre institutam, ac velut substitutam fuisse docebat: vt tunc [illegible], cùm ad victum comparandum labor satis esse non potest, mendicatio suppleat. Audite (aiebat) quid B.Pater in Regula præscribat. *Fratres* (inquit) *quibus dedit Dominus gratiam laborandi, laborent fideliter, & deuotè, &c. de mercede verò laboris pro se, & suis Fratribus corporis necessaria recipiant, præter denarios, vel pecunias.* En apertam B. Patris mentem: vt Fratres manuum laborem exerceant: & ex eo corporis sustentationem sibi quærant. Apertiùs verò, ac luculentiùs id in Testamento declarat, cùm ait: *Et ego manibus meis laborabam, & volo laborare, & omnes alij Fratres mei volo, quòd laborent de laboritio, quod pertinet ad honestatem; & qui nesciunt, addiscant, non propter cupiditatem recipiendi pretium laboris; sed propter bonum exemplum, & ad repellendam otiositatem. Et quando non daretur nobis pretium laboris, recurramus ad mensam Domini, petendo eleemosynam ostiatim.* Hinc, quid de B.Patris mente sentiendum esset, velut indubiè, colligebat; quam eam fuisse pluribus asseuerare solitus erat: vt Fratres ante mendicationem primùm Apostoli consilium implerent, quo illis manuum labor ad victus sustentationem indicitur; tum verò, si labor minimè ad annonam sufficeret, ad mendicationem confugerent. Alia quoque ex D.Basilio, & ex D.Benedicto exempla colligebat, qui Monachis suis manibus operandum præscribunt. His argumentis Fratres ad manuum laborem impensiùs adhortabatur. Et quanquam ad eum neminem præcepto vllo astringeret: eos tamen minùs Regulæ puritati studere sentiebat; qui cùm necessariis rebus minimè occupati essent, sola rerum mendicatione contenti, corporalia huiusmodi exercitia negligerent.

Reg.c.5.

CVI. Quamobrem in omnibus Romanæ Prouinciæ Monasteriis, id suo tempore agẽdum curauit: vt Fratribus vimina, paleæ, aut iunci suppeditarentur; ex quibus calathos, aut fiscellas, aut sportas, aut storeas, antiquorum Monachorum more, texerent, ex hisque communem victum sibi compararent. Atque vt reliquos ad huiusmodi opus animaret, frequenter & ipse cum aliis sportas, & canistros construebat. Illorum tamen laborem minimè probabat, quinimò apertè reprehendebat, qui vanis, ac curiosis operibus intenti, his priuatas hominum, ac mulierculatum amicitias aucuparent. Tales homines Scarabeis similes asserebat; qui cùm in globulis suis efformandis, ac euoluendis multum laboris insumant: nihil præter stercus circumferunt. Ita hi tametsi multo labore in huiusceemodi inutilibus, ac curiosis rebus effingendis, ac componendis studeant: nihil tamen præter inanem laborem, vel quod peius est, fœdum humanæ, ac sæpè malè olentis amicitiæ stercus in animo versant: quibus ideircò non merces pro labore; sed pro mercede probrum, ac ignominia debeatur.

Curiosa Fratrum opera reprehendit.

CVII. B.Patris Francisci Regulam aiebat, tam claram, ac dilucidam esse; vt germanus ipsius sensus vnicuique obuius esse posset, si solo spiritus, non carnis oculo spectaretur. Quo fit, vt nulla prorsùs interpretatione, præterquam benè affecti animi lectione indigeat. Hinc præter Pontificum Declarationes, cæteras Regulæ expositiones, aut superuacaneas, aut Regulæ minùs proficuas iudicabat; cùm sæpe genuinum illius sensum vel interuertant, vel tenebris inuoluant. Hac quippe de causa Dominum Glosas omnes à Regula expulisse affirmabat; cùm olim Beato P. Francisco dixit: *Volo, vt Regula obseruetur ad literam, ad literam, ad literam, sine Glosa, sine Glosa, sine Glosa.* Eo quòd aliquando sub specioso Expositionum titulo fallaces, ac pernicioſas Glosas in Regulam intrudendas prænosceret. Veruntamen cùm obuios, ac germanos Regulæ sensus prodere, ac verbis illustrare, neque Glosa, neque damnanda Regulæ expositio sit; id maximè fieri commendabat. In eóque is tam in publicis sermonibus, quos sæpissimè de Regula instituebat;

Chron.Ord. P.1.li.2. c.7. *Quanam Regula expositiones damnanda.*

quam

quàm in priuatis colloquiis adeò præcellebat; vt Fratres Dei gratiam, quæ in Regulæ locis, ac mysteriis elucidandis mirificè affluebat, admirantes, ab illius ore penderent.

CVIII. At verò Vir hic egregius, cùm ad optimum, ac potissimum aliorum regimen, verbi disciplinam haud sufficere, sed ipsam perfectioris vitæ formam necessariam esse duceret: vix ad Prouincialatus Officium assumptus, tam singularem, ac perfectam in seipso vitæ rationem instituit; tàmque præclaris virtutum exemplis cæteris prælucere cœpit; vt vniuersi ex eo, velut ex diuite quodam pœnu, quod imitarentur, sibi sumere valerent. Etenim præter ea virtutum genera, quæ non omnibus communia; sed Pastoribus tantùm propria esse solent; cuiusmodi sunt, grauitas in Officio, consilium in deliberando, prudentia in agendo, in iudicando æquitas, in pœnis exigendis temperantia; in arduis aggrediendis fortitudo; erga miseros pietas, erga proteruos seueritas, erga omnes mansuetudo: quibus is adeò præcellebat; vt in eo præsidendi munere non tam se Iudicem, quàm Ministrum spectaret; cogitarétque sibi tantùm esse permissum, quantùm commissum sit, & creditum: potestatémque sibi esse datam, vt non quæ velit ipse, sed quæ lex, & Religio iubeat, præstet: atque idcircò Patrem, ac Pastorem se esse meminisset, cui filiorum cura, ac gubernatio credita est. Demùm ita sibi gregis custodiam commissam intelligeret, vt languentes Oues ea suauitate curaret: vt nec nimia austeritate perderet, nec abundantiori lenitate in vitiis foueret; atque hoc pacto veri, & perfecti Iudicis simulachrum rectè censeri posset. Tot alia, præter hæc, præclarissimarum virtutum ornamenta sibi comparauerat, quæ singularem duntaxat personam, etiam à dignitate seiunctam consequebantur; vt nemo facilè alium reperire posset, qui humilitate, modestia, benignitate, moderatione, animi lenitate illum antecelleret. Admirabilis in eo erat, ac penè incredibilis, vitæ austeritas, atque in seipsum seueritas: qua fiebat, vt nudis ferè semper pedibus in ipsa quoque visitatione incederet; quotidiana ieiunia coleret; semélque in die duntaxat cibum sumens; à carnibus, ac lautioribus cibis, vt plurimùm abstineret; nudis tabulis pro strato vteretur: somni parcus, maiorem interdum noctis partem, quoad sibi per Officium licebat, in orationibus insumeret. Quanquam verò corpore delicatus esset, seueriores tamen carnis castigationes tam auidè amplectebatur: vt iis sibi ad breuiorem vitæ cursum facilè viam strauisse, cunctorum fuerit opinio. Denique tanto in perfectissimam Regulæ obseruantiam studio, ac cupiditate ferebatur: vt nemo eo pauperior, abiectior nemo esset: vilissimo ac solo tantùm inter brumalia frigora habitu contentus, in summa rerum egestate gauderet; atque in sola Domini nostri Iesu Christi Cruce gloriari videretur. Paupertatis adeò cupidus ac amator fuit, vt Romæ in Conuentu S. Nicolai, qui postea, noua extructa Ecclesia, Sancto Bonauenturæ dicatus fuit, Cellulam quandam pauperrimam, ex contextis viminibus, ac luto extructam, sibi seorsum parauerit: vt se nulla re magis, quàm paupertate delectari ostenderet, cæterisque paupertatis exemplum præberet. Qualecumque aspectu curiosum, tametsi minimum, tam in Ecclesiis, & locorum ædificiis, quàm in mensis, ac supellectilibus se se offerret, in quo altissima non reluceret Paupertas, summoperè exhorrebat. Quamobrem cùm mensas quasdam in visitatione abiegnas, ac leuigatas offendisset, quæ pulchritudinem, ac curiositatem ex leuigatione præseferebant, protinùs è Refectorio amoueri, aliásque rudiores apponi iussit, vt Fratrum animos à rerum curiositate auocatos, ad simplicitatem; quæ Minorum propria esse debet, transferret.

Varie illius virtutes enarrantur.

Ipsius Austeritas quanta.

Paupertatis amore flagrat.

CIX. Inter hæc mira Franciscus in suos charitate ferebatur, tamque materna in eos viscera gerebat; vt eum nec labor itineris, nec intensi calores, nec naturæ mollioris imbecillitas deterrerent, quò minùs singula Prouinciæ Loca, vniuersósque Fratres singillatim inuiseret; seipsúmque eis libenter impenderet. Cun-

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1537. 3. 19. 13.

(teste Salomone) *sunt sensus hominis, & ætas senectutis vita immaculata.* Inter Capucinos, ad tertium non amplius annum, vitæ lineam extendit. At consumatus in breui expleuit tempora multa. Breui enim hoc tempore, tam copiosis cælestium virtutum odoribus Religionis domum compleuit; vt haud secus, quàm si plenus dierum diu inter nos vixisset: quamplurimos, ea cælestis vitæ fragrantia, ad sui imitationem allexerit: ita vt sancto huic Viro illud Vatis rectè accommodari queat. *Sicut vnguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron; quod descendit in oram vestimenti eius.* Vix enim illius anima à corpore soluta fuit, cùm ipsius sanctitatis odor vbique passim diffundi cœpit. Nam eadem (vt putatur) hora, Ioannes Cardenus de Tapia, Abulensis, Vir venerabilis, qui arctiori familiaritatis vinculo Francisco adstrictus erat; cùm de ipsius obitu necdum nuncium accepisset: atque vnà cùm Bernardino, Nobilissimo Viro, Ecclesiæ Placentinæ, Compostellanæ Prouinciæ, Archidiacono; in Cynthiani Castro, quod à Romana Vrbe non longè abest, pietati plurimùm studeret: diuina quadam visione, quæ præclaram illi Titelmani gloriam post mortem declararet, in somnis potitur. Leui namque sopore inuasus: mox in vastam quandam, & admirabilem planè ciuitatem se delatum cernit; in qua cùm clarissimus dies affulgeret; vniuersas illius domos, vicos, plateas, Palatia crystallina, non qualia apud nos videri solent; sed longè pulchriora intuebatur. In hæc dum admirabundus animum intendit: En copiosissimum, ac glorioſum Capucinorum hominum cœtum, qui quingentesimum numerum excedebat; binos, ac binos velut in supplicatione dispositos, Vrbem ingredientem conspicit. Cuncti bissinas, candidissimasque Tunicas, quæ Albæ apud nos appellari solent, induti, Sacerdotales Casulas, quasi Sacra facturi gerebant. In his cùm alij Seniores, alij Iuniores essent; qui Seniores erant, insueto licèt ordine, præcedebant; Iuniores verò sequebantur. Inter hos medium Franciscum Titelmanum, in feretro albo, ac preciosis gemmis ornato decumbentem, à quatuor Iunioribus, qui inter eos pulchriores, ac splendidiores videbantur, humeris deferri cernit. Erat & ipse Franciscus Sacerdotalibus, ac preciosissimis vestibus indutus, qui tametsi in feretro, quasi mortuus iaceret, haud tamen mortui, sed viuentis vultum, ac formam sibi præferre videbatur, tanta venustate præditum, vt cunctos suo aspectu exhilararet. Porrò nouus ab omnibus per choros hymnus, quem nunquam is aut audisset, aut legisset, tanta suauitate decantabatur, vt in cælestem illum voluptatem raperet.

Sap. 4.

Psal. 132.

Gloriosa ejus obitum qui breuem apparet.

CXIV. Stupebat Ioannes, qui Titelmanum necdum diem suum obiisse intellexerat. Cúmque inter eos, qui feretrum insequebantur, F. Leonardum Francisci quondã socium sibi notissimum agnouisset: ad eum accedens, quid hæc essent; quidue tanta illa Francisci gloria præseferret, interrogat. Cui cùm nullum Leonardus responsum daret; sed cum aliis hymnum decantans præteriret, ardentiori studio incensus, post ipsum festinat, dumque rei causam omninò scire optans, eundem clamoribus interpellat: extemplò sibi è sopore redditus, se longiùs è strato, in quo dormiebat, stantem reperit. Ioannes porrò, quid ea visio præseferret, etiamnum ignorabat, cùm altera quoq; æquè illustris Bernardino Archidiacono, quem Ioannis socium nuper commemorauimus, de Titelmani gloria, eodem tempore visio demonstratur. Is enim in mentis excessum raptus, Franciscum Titelmanum micanti lorica, totáque preciosissimis gemmis artificiosissimè elaborata, armatũ, quæ splendorem, radiorum instar, circumcirca diffunderet, altius super lacum, qui per Cynthiani planitem se diffundit, in aëra subuectum cernit: qui cùm Bernardinum hilari vultu, gratóque aspectu per aliquod temporis spatium intuitus esset, quasi qui amico iucundè subrideret; repentino posthæc turbine in Cœlum raptus, ex ipsius oculis euanuit.

Alterius de Titelmani gloria visio narratur.

CXV. Admirabili quidem, sed non obscuro rerum simulacro, Deus vtriq; viro, quanta Franciscum post mortem gloria cumulauerit, significatum voluit. Prior enim

Ioannes cùm Titelmanum, tot Beatorum Capucinorum agminibus ſtipatum, in glorioſam illam,ac cæleſtem Ciuitatẽ, albo feretro vndique gemmis precioſiſſimis ornato,deferre conſpicit: quid planè aliud,præterquàm collatum Franciſco à Deo poſt mortem,gloriæ triumphum inſinuat; quem & priora,& poſteriora Sanctorum agmina ſuis laudibus proſequuntur? Poſteriori verò Bernardino, dum Franciſcus fulgentiſſima lorica armatus,ac velut turbine in Cælum vectus apparet:quàm illuſtris, ob præclara,pro Eccleſia aduersùs Hæreticos inſtituta certamina, atque edita volumina,illum gloria poſt obitum exceperit, declaratum fuit. Si enim Michaël Archangelus,qui pro diuinæ Maieſtatis gloria aduersùs Luciferum pugnauit, ſæpè hominibus,armis contectus apparuit; vt diuina, quæ præſtantiſſimo operi reddita fuit,merces ſignificaretur. Haud ſanè mirandum eſt, quòd Franciſco Titelmano, qui contra Eraſmum, Fabrum, & alios Luciferi aſſeclas,tam ſtrenuè,ac conſtanter decertauit; vt neminem præ illo ij hoſtem formidarent; ea triumphi gloria collata fuerit, quæ hoc armorum ſimulacro explicaretur.

Hæc porrò cùm Bernardinus cum Ioanne contuliſſet; iſque viciſſim, quæ in CXVI. viſu,aut ſopore viderat,retuliſſet: En nuntius Anticolo aduentat,qui Titelmanum eo prorſus tempore, quo vtrique viſio demonſtrata fuerat, ex humanis emigraſſo narrat,Quamobrem cùm Bernardinus iam de illius gloria,qua apud Superos fruebatur,ex cæleſti viſione certus eſſet; neque ipſum illius apud Deum merita latèrent; illius habitus ſegmen ſibi dari poſtulat. Quo impetrato, eo pluribus ægrotis incolumitatem, ob ſancti Viri merita à Deo impertitam fuiſſe, publico deindè verbo, ac ſcripto teſtatus eſt.

Habitus ſegmen pleriſque ægrotis incolumitatem præſtat.

Inter hos quædam fœmina fuit, quæ cùm Diſſenteriæ morbo periculosè labo- CXVII. raret; allato illi à Bernardino Habitus Titelmani ſegmine: vix ea illud,inuocata Franciſci Titelmani ope, deuoto oſculo excepit, cùm extemplò conualuit,ac diſſenteriæ fluxu cohibito, priſtinam incolumitatem adepta fuit.

Mulier à ſanguinis fluxu ipſius meritis liberatur.

At quæ eidem Ioanni, de quo nuper mentio facta eſt, non diu poſthæc ac- CXVIII. ciderunt, digna planè ſunt, quæ hoc loco diligentiùs exarentur. Erat Ioannes, magno (vt diximus) neceſſitatis vinculo Titelmano coniunctus: cui propterea vniuerſas animi ſui cogitationes, ac conſcientiæ arcana, antequam is Cynthiano digrederetur,patefecerat. Optabat enim, Titelmano ſuadente, Ioannes rebus ſuis maturè conſulere: & quæ propiùs ipſius ſalutem attingebant, ardentiùs proſequi: Quapropter, cùm totam ſalutis ſuæ ſummam in Titelmani manu diſponendam repoſuiſſet; ab eo conſilium expectabat, quo rem ad finem perduceret. Franciſcus verò, cùm res, ob pleráque Eccleſiaſtica beneficia, quæ ille diu adminiſtrauerat; maiori conſilio indigere animaduerteret: reſponſum vſque ad reditum differt: tuncque quid facto illi opus, ſit diligentiùs edocturum pollicetur.

Altera Ioannis viſio enarratur.

Iam verò Ioannes de Franciſci obitu certior factus, cùm ſe illius conſilij ſpe CXIX. deiectum cerneret, vehementer animo diſcruciabatur. At paucis inde diebus elapſis,cùm triſtis aliquando ſe ſopori dediſſet; mox Iuuenem aſpectu grauem velut ad iter præcinctum,ſibi adſtantem cernit,qui eum his vocibus compellat. Ioannes! Tu ne Cælum conſcendere optas? Cui Ioannes: Id ſanè, & nihil optabiliùs: At ille veſtem talarem proferens. Si eò(inquit)cupis aſcendere, hæc tibi veſtis induenda eſt: tum verò mecum perges; Nihil cunctatur Ioannes: moráſque omnes abrumpens, veſtem induit: Vix autem indutum: Iuuenis,qui tunc primùm alatus apparet,repentè illum in humeros ſuſcipit, atq; in vrbem quandam volitando defert,in qua plurimos Ioannes,vrbis Ciues,ac Mercatores,lugubri veſte cõtectos, ac vultu ſquallidos;quales aut lõgus carcer,aut diuturna ægritudo,vel mors imminẽs efficere ſolet,deãbulantes intuebatur:Mirabatur Ioãnes eo Vrbis,ac Ciuiũ aſpectu: & quænã illa Vrbs,quã nunquã ſe vidiſſe meminerat;aut quæ tanta mœſtitiæ cauſa eſſet, nulla ratione ſibi in animũ inducere poterat. Cùm inde protinus illũ alatus

Iuuenis,

Iuuenis, in aſperas quaſdam,ac præruptas rupes, aſpectu horridas ferr: mox inde in Antrum horribile ducit, cuius cùm Vir quidam, vt videbatur, armatus,ſtatura procerus, ac vultu ferox aditum occuparet. Hic Ioannem ſuus viæ Dux ex humeris deponit: cúmque prior in Antrum ſe dediſſet, Ioannem ſequi iubet. Altera in Antro Spelunca profundior, obſcuriórque latebat; quam ille oppidò ingreſſus, in eam quoque Ioannem tametſi inuitum,ac reluctantem cõpellit. Flebat Ioannes dẽſis illius cauernæ tenebris,ac viæ aſperrimæ ſalebris exterritus:prioráque ſibi promiſſa, quibus recta ad Cælum via ei ſternenda eſſet, à ſuo Ductore haud ſeruari, duris verbis conquerebatur. Cui ille. Quare Amice de mea fide dubitas (ait) hæc via eſt, me ſequere. Cúmque iam longum temporis, atque itineris ſpatium, per cœcas illas Antri tenebras, quaſi inter noctis horrores,confeciſſet:qui eouſque itineris præcurſorem egerat, repentè ipſum inter craſſas illas Antri caligines, ac ignota loca, metu penè exanimatum deſerens, ab ipſius oculis euaneſcit. Quales Ioannis animum tunc anguſtiæ,ac pauores inuaſerint; cùm miſer ope omni,ac præſidio deſtitutus, quò tenderet, ignoraret: quis animo potiùs æſtimare, quàm verbis explicare poteſt. Erumpebant copioſæ ab oculis lachrymæ: cœcáque illa montium concaua illius fletibus, ac mœſtis vocibus perſonabant, quæ tamen nihil miſero proderant, donec vexatione intellectũ dante, ad Dei opem,ſupplex confugit; ſéque Crucis ſigno communiens, Deum illis Prophetæ verbis precari cœpit: *Vias tuas Domine demonſtra mihi, & ſemitas tuas edoce me.* Vehementiùs igitur cùm diuinã lucem, illa Zachariæ voce: *Illumina Domine hos qui in tenebris,& in vmbra mortis ſedent,ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis;* ſibi affulgere poſceret: tenuem quandã lucem procul apparentem videt, quæ nonnullam inde euadendi ſpem illi animo adferret. Quare cò confeſtim greſſus dirigens, improbiſſimos licèt, illius itineris labores, ob nouam ſpem animo conceptam,floccipendere videbatur. Pſal. 14. Cant. Zach.

CXX. Vix autem ad perexiguum lucis illius ſplendorem progredi cœperat: cùm mox, tot Plorantium gemitus,tot eiulatus,tot querulæ voces, illius aures, & animum pulſant: vt loca illa luctus, ac mœſtitiæ domicilia iure ab eo exiſtimari poſſent: támque ingens loca omnia circum fœtor occupat, vt cùm vix ab eo tolerari poſſet, animam propè exhalare videretur. Horribiles præterea illi apparebant vmbræ, ſummum illi terrorem incutientes, quæ viam illi intercludere, ac ne vltrà progrederetur, vim inferre conabantur. Has ille non alio modo, quàm ſacro Crucis ſigno obiecto,à ſe abigendas curabat. Hoc pacto, cùm ad illius tandem lucis, quam procul aſpexerat,claritatem peruenisſet:vaſtum Antri hiatum offendit, vnde in latam quandam,ac limoſam planitiem,nebulis vndiq; obſeſſam, exitus aperiebatur. Hanc cùm horrenda diuerſi generis Monſtra habitarent: vix Ioannes iter per planitiem aggreditur; cum beſtiæ illæ immanes,in eum confeſtim irruere,dentibuſq; dilaniare parant. Nullum,præterquam fugæ remedium Ioanni ſupererat,quò ſe ab huiuſmodi Mõſtrorum faucibus eriperet: ſed cùm talari veſte à curſu impediretur; veſtem mox ſibi abiiciendam ſtatuit. Vix autem veſtẽ exutus, nudus, ac expeditus, euaſerat,cùm alas ſibi è Cælo dari animaduertit. Lætus igitur Ioannes, cùm his liberè in aëra ferri,Monſtráq; imo in cœno iacentia ſuo volatu eludere poſſe,cerneret,eo cõfeſtim alarum adminiculo in alteram planitiem amœniſſimam,variſque arboribus conſitam: atque inde in oppoſitum montem, deliciis, ac voluptate plenum euolat. At vbi montem attigit,mox ab exceſſu, tam animo defatigatus,atque ob præteritos labores, tam graui morbo affectus, ad ſeipſum rediit: vt quindenorum dierum ſpatio febre correptus in lecto iacuerit: vt eo manifeſtum fieret: hæc non ſoporanti, ſed reuera vigilanti in ſpiritu contigiſſe.

CXXI. Id verò magis, ex his, quæ dicenda ſunt, perſpicuum fiet. Dum enim poſt hæc Ioannes, quæ in eo viſu perſpexerat, flens ſecum aliquando animo volutaret. Ecce Titelmanus, Meridiano tempore cubiculum ingreditur, Ioannémque in lecto decumbentem, quo tempore adhuc febris ardore laborabat, chariſſimè, vti

Franciſcus Titelmanus Ioanni affuit ac viſa Myſteria declarat.

solebat,salutat. Porrò tantus fuit mentis stupor, qui tunc Ioannis animum inuasit, vt quanquam perspicuè Titelmanum agnosceret:haud tamen eo tempore,illum è viuis excessisse, sibi in memoriam reuocaret. Titelmanus itaque blandè Ioannis manum arripiens, his velut amicum verbis alloquitur. Quid turbaris Ioannes? Aut quæ animum tuum, ob ea quæ vidisti,tristitia occupat? Diuinitùs hæc tibi demonstrata sunt; vt qua via meliùs rebus tuis consulere, tutiúsque ad Cælum pergere valeas, non ignores. Iam verò, vt eorum, quæ perspexisti, Mysteria teneas: aures arrige. Iuuenis ille Alatus, qui vt te dolis, ac insidiis circumueniret, atque in Tartareas tenebras demergeret: se tibi amicum simulabat, rectáque in Cœlum ducere falsò pollicebatur: Mundus iste est, fallax & malignus; qui leuis cursoris instar, cum sua concupiscentia transiens,incautos,ac suis illecebris irretitos,velociùs perdere festinat. Vrbs illa, quæ Ciues, ac Negotiatores suos atris vestibus indutos tristes, ac squallidos alit, Oculorum concupiscentia est,cui nihil vnquam ad saturitatem sufficit. Montes præcipites, ac prærupti rupes, Vitæ ipsa Superbia est, ac honorum ambitio,quæ humanæ gloriæ cupidos ad certa præcipitia rapiunt. Via antri tenebrosa, ac periculis obsita,via impiorum est; de qua Sapiens. *Via (inquit) impiorum tenebrosa; nesciunt quò corruant.* Vmbræ iter intercipientes, variæ Dæmonum tentationes sunt, quibus mundanos homines à recta salutis via impedire student. Querulæ voces, fletus, eiulatus: propinquorum, affinium, ac Nepotum amor est, quo plerique à virtute auocati in auaritiæ barathrum se præcipites dedunt: atque in propriæ salutis discrimen rapiuntur. Fœtor omni maleolentia olidior, quid aliud, præterquàm vitiorum putredinem indicat? quam si mundani homines animo perciperent, velut omni cadauere olidiorem, vix illius fœtorem ferre possent. Cœnosa quoque illa Planities, quam tot sæua Animalia obsidebant,ipsa est Concupiscentia carnis;molliſque ac suauis eorum vita,qui ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad Inferna descendunt. Talaris porrò illa Tunica,quæ tibi à principio data fuit,ne Monstra illa in te irruentia cuaderes:Terrenarum rerum amor,ac cupiditas est, qua implicati homines à cælestibus auocantur, humaníſque vitiis se deuorandos tradunt. Lux denique, quæ tibi inter obscuras Antri illius tenebras affulsit: summa Dei Misericordia, & clementia est, quæ iis etiam,qui in scelerum tenebris versantur,illucere haud desinit. Iam vidisti Ioannes, quales te in rerum angustias,& anfractus Mundi huius sequela rapuerit: quantáque tum corporis,tum animæ te pericula maneant, quandiu te rerum terrenarum amor irretitum tenet. Iam verò si liber euadere,ac tutiùs tuæ saluti consulere optas; Tunicam abiice:mundum exue:sæcularibúsque te ipsum curis eripe: Nihil te à cælestibus studiis,ac diuinis obsequiis,quibus te ipsum iam pridem mancipasti; detineat: non auri cupiditas, non honorum ambitus, non propinquorum cura,non denique terrenorum amor irretitum teneat. Mundo altiùs conscende: omnia contemne: nudúsque ad Christum aduola, si ipsius tandem gloria superuestiri expetis. Atque his dictis confestim se ex illius oculis subripuit. Metúq; omni,ac mœrore,quem Ioannes ex præterita visione conceperat, ab illius mente expulso,febrem quoque,qua eousque fatigatus fuerat, secum abstulit.

Prou. 4.

XXII. Vix Franciscus abscesserat: cùm Ioannes sibi ex stupore redditus, tunc primùm ab eo sibi promissa reddita agnouit: cùm se Cynthianum rediturum; quidue illi in salutis suæ negotio gerendum esset, opportunè edocturum spoponderat. Quamobrem cælesti mox illius consilio obtemperans,Ecclesiasticis beneficiis,quibus abūdè honestatus erat,abdicatis; cùm vix ea, quæ vitæ necessaria erant, sibi seruasset; religiosam,ac virtute plenam deinceps vitam instituit.

Titelmani sanctitas à Deo Miraculis testata.

XXIII. Præclaram huius Viri Sanctimoniam, Deus Optim. Max. plurimis post mortem signis, ac Miraculis, cunctis testatam esse voluit: inter quæ illud illustrius, ac omnibus perspicuum enituit. Nam cùm post quartum à Beati Viri obitu annum, sepulchrum, in quo illius corpus conditum fuerat, à Fratribus

apertum esset ; vt eò aliud defuncti Fratris cadauer inferretur : Titelmani Corpus, non qua parte parietem versùs collocatum fuerat ; sed facie ad Cælum conuersa in sepulchro conspicitur : quasi id animis insinuaret, eò & corporis vultum spectare debere, vbi anima, sempiterna apud Deum gloria perfruitur: Huius rei perspicua Fratres testimonia reddebant : Verùm id maiori admiratione dignum: cùm enim aqua latenter per terræ sinus penetrans, vberior in sepulchrum defluxisset: ea Titelmani Corpus, tum ob temporis diuturnitatem, quo sepulchro conditum fuerat ; tum maximè ob adhærentis aquæ copiam, quæ cùm inter angusta sepulchri concaua concluſa, facilè corrumpatur, corpori quoque ipsi vitium adferr,tabefieri oportebat. Quare cùm Franciscus Calaber Concionator, qui Titelmanum singulari pietate prosequebatur, atque admota scala in sepulchrum descenderat; Titelmani Corpus putridum fore sibi persuaderet : Manu illius habitum apprehendit,trahit : Quid plura ? Habitum quidem putredinè consumptum: Corpus verò omninò integrum,solidum,ac incorruptum non sine Miraculo conspicit, attrectat,admiratur,è tumulo eruit : moxq; diuina Miracula augentur. Caro enim illius alba,mollis, attrectabilis,qualis viuentium esse solet, deprehenditur. Neque hic diuiniorũ Mirabilium finis. Talis denique,ac tam suauis ex illius Corpore odor diffunditur,vt eo vniuersi,velut cœlesti quadam suauitate inebriati,stupentes consisterent : nihilque præter Dei laudes & preconia efferre possent ; qui Mirabilis est in Seruis suis. Rursusque venérandum illud Franciſci corpus, nouo Habitu indutum, in sepulchro recondunt.

Plerique ex Titelmani Corpore prodigia aspiciunt.

CXXIV. Huius autem rei fama per Oppidum diffusa, mox plurima ægrotorum multitudo ad illius sepulchrum confluit : ex quibus quamplurimi sancti Viri opem efflagitantes,optata à Deo incolumitate impetrata,voti cõpotes ad propria redeunt. Posthæc,non paruo annorum numero interiecto : cùm Lucas Burghesius, Archipresbyter Anticolensis,qui sanctum Virum adhuc viuentem singulari amore prosecutus fuerat,ab Anticolensis Conuentus Guardiano, tandem summis precibus obtinuisset;vt sepulchro,in quo Titelmani Corpus condebatur, aperto,rursus illius conspectu sibi frui liceret. Guardiano, ac Fratribus præsentibus, sepulchrum ingressus,sanctum Corpus,post tot sepulturæ annos, vt priùs incorruptum, & integrum:carnem mollem,ac palpabilem; suauissimo denique odore fragrantem offendit. Quamobrem diuino illo prodigio commotus, cùm vnius oculi luce omninò orbatus,altero ob graue senium,quo prægrauabatur : (Erat enim septuagenarius) fine conspiciliis,clarè vti non posset : fide plenus,Viri Dei merita, ac suffragia sibi ex animo implorat,manum Defuncti oculis admouet, extemplóque cæcum oculum luci restitutum : alterum verò ex sancti Viri merito tam clarè illustratum sentit:vt absque conspiciliis,ad extremam vsque centum annorum senectutem, ad quam incolumis peruenit,Missam,& Horas Canonicas vtroque oculo legeret.Cuius miraculi communis olim,atque etiamnum in eo Oppido fama apud omnes diffusa viget.

Plurimi ad illius sepulchrum confluentes, à morbis liberantur.

Archipresbyter Anticolensis visum recipit.

CXXV. [redacted] quoque tempore, sancti Serui sui merita Deus Opt. Max. miraculis illustrare haud desinit. Nam anno 1602. cùm Nobilis fœmina Laura,Fabritij Mancini Anticolensis Vxor,tam graui,ac diuturno oculorũ morbo afficeretur;vt per duodecim annorum spatium,dextri oculi lumine,vel minimũ frui potuisset. Gabriela ipsius mater casum filiæ miserata,ac multa fide plena, altera sibi Comite adiuncta,ad Capucinos aduolat,ac nonnihil secum Gossipij ferẽs à Guardiano postulat,vt eo Titelmani Caput,quod in Sacristia nũc asseruatur,contingat:fore enim confidit,vt eo filiæ laborãtis oculo admoto,B. Viri merito curetur. Guardianus verò, accepto Gossipio, cùm mulierem vsq; in crastinum diem dimisisset;illud reuerenter in concaua Oculorum parte sacri illius Capitis collocat; atq; in ea pernoctare sinit. Manè mulier ad Monasteriũ reuersa,Gossipiũ à Guardiano accipit, atque ad filiæ ægrotantis domum pergit, Titelmani apud Deum illi merita

Gossipium [redacted] hoc patuit.

commendat; plurima ab eo Miracula patrata narrat, quò ſpem, ac fiduciam in ipſius animo pariat: certam denique oculorum incolumitatem pollicetur, ſi ad ipſius merita confugiat. Laura portò filia, quæ iam pridem haud vulgarem erga Dei Seruum animo deuotionem conceperat: fidem, ac deuotionem auget; Franciſci Titelmani merita ſibi propitia fore à Deo poſtulat; ſanctum nomen inuocat; tandem Goſſipio oculum tangit. Quid pluribus opus eſt? vt fides præmium aſſequeretur; & B. Viri apud Deum ſuffragia, quantum valerent, cunctis perſpicuum fieret: mox diuino Miraculo, morbo expulſo, clara lux oculo reſtituitur.

Alterum quoque Miraculum, quod paucis Annis Anticoli contigit, ſancti huius Viri gloriam apud homines plurimùm illuſtrauit. Anno ſiquidem Dominicæ Incarnationis 1614. Catharina Anticolenſis: Sfortiæ quondam Anticolenſis Filia, gutturis morbo tam grauiter, ac periculosè laborabat, vt integro triduo vix cibi quicquam deglutire potuiſſet. Ingraueſcente porrò morbo, cùm illi de Goſſipio, quod apud Lauram, Fabricij vxorem diligentiſſimè aſſeruabatur, renunciatum fuiſſet: Neque eam Miraculum antea patratum, quod vbique fama peruulgatum erat, lateret: Goſſipium ſummo ſtudio ab ea poſtulat. Impetratúmque, dum cæleſte Patris ſuffragium implorans, illud lineo panno inuolutum, gutturi alligat: protinus toto corpore contremiſcere: ac velut ingenti ardore ſuffuſa, incaleſcere cœpit. Quo tempore, cùm ex matris conſilio, nudum Goſſipium, è lineo panno auulſum, rurſum gutturi admouiſſet: extemplò omni doloris ſenſu effugato, paulò poſt ad integram incolumitatem conualeſcit. Hæc itaque, quæ toti Anticolenſi Oppido conſpicua, dignis teſtibus comprobata fuêre, hîc minimè ſilentio pretereunda duxi: ne dum ſanctorum Virorum gloria nimia humilitate ſupprimitur; quæ diuino nomini debetur, laus apud homines minuatur. CXXVI.

Catharina Anticolenſis eadem Goſſipio à gutturis morbo curata.

Huius ſancti, atque inſignis Viri, apud omnes ferè noſtræ tempeſtatis Scriptores illuſtris eſt memoria. De eo enim primùm Sixtus Senenſis, in ſua Bibliotheca ita ſcribit: *Franciſcus Titelmanus Haſſelenſis, Academiæ Philoſophorum apud Louanienſes Moderator illuſtris, relicto Sæculo ad inſtitutum D. Franciſci ſe contulit, in quo diuinis Scripturis aſſiduè vacans, plurima piiſſima, ac doctiſſima Syntagmata in diuinas Scripturas elaborauit; de quibus extant Paraphraſtica Elucidationes in Iob, in Pſalterium, in Cantica, in Matthæum, in Ioannem; in omnes Pauli Epiſtolas, & in omnes Catholicas, vnà cum Annotationibus in loca difficiliora eorundem Librorum annexis. Claruit anno Domini* 1530. *Mortuus eſt Capucinus.* CXXVII.

Sixt. Senenſ. Biblioth. l. 4.

Franciſci Titelmani illuſtris apud Scriptores Memoria.

Poſt Sixtum Robertus Bellarminus S. R. E. Cardinalis, Vir grauiſſimus, ac maximus Catholicæ Fidei Propugnator, in eo Tractatu, quem de Scriptoribus Eccleſiaſticis inſcribit; illius his verbis meminit. *Franciſcus Titelmanus, Belga, Ordinis Minorum Vir ſanctus, & doctus, cuius omnia Scripta, etiam Philoſophica miram pietatem ſpirant. Viuebat anno* 1500. *& ſcripſit Apologeticum pro Editione Vulgata Scripturæ, & ſimul Collationem ſuper Epiſtolam ad Romanos, contra Iacobum Fabrum, & Deſiderium Eraſmum adhuc viuentes, quæ excuſa ſunt Antuerpiæ anno* 1529. *ſcripſit in Pſalmos, in Cantica, in prima Capita Iob, & alia, quæ notiſſima ſunt.* CXXVIII.

Bellarm. de ſcript. Eccl.

Eius quoque mentionem facit Franciſcus Gonzaga, de Origine Seraphicæ Religionis, vbi agit de Conuentu Louanij, ita de ipſo ſcribens: *Cùm iuxta dictum Sapientis Prou.* 10. *Filia ſapiens lætitia ſit matris, atque gloria; Catalogo inſignium Patrum Conuentus Louanienſis non immeritò inſeremus eximium Patrem Franciſcum Titelmanum eruditione, ſimul ac pietate ſingulari celeberrimum. Obiit in Italiæ partibus. Edidit inſigne Opus Dilucidationis in Pſalterium. Item in lib. Iob, in Cantica Canticorum. Præterea in Logicam, ac Phyſicam Ariſtotelicam Commentarios, pietate conditos, atque vtiliſſimos. Inſuper in Epiſtolam ad Romanos, & contra errores Eraſmi Rhoterodami. Erat enim lucerna non ſolùm lucens, ſed & ardens in domo Dei, audacter ſtylum ſtringens in eum, qui tunc temporis ſumma apud omnes auctoritatis erat, Eraſmum ſcilicet Rhoterodamum, quòd ſua abuteretur ſcientia, magis in Eccleſiæ deſtructionem, quàm ædificationem.* CXXIX.

Franc. Gonz. de Orig. Ser. Rel. p. 5. in Prou. Germ.

Ipſius

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1537. 3. 19. 13.

CXXX. Ipſius quoque Memoriam Rodulphus Toſſinianenſis, in ſua Hiſtoria Seraphicæ Religionis, lib. 3. in tit. de Franciſco Georgio, his verbis illuſtrat. *Franciſcus Titelmanus, ex Haſſel Agri Leodienſis Oppido, Vir in omni genere diſciplinarum eruditus, Græcarum, & Hebraïcarum Literarum non ignarus. Cum primùm puer eſſet, vtroque parente orbatus, Caroli Carondiléti opera adiutus, & quaſi in filium adoptatus, Louany humanioribus literis operam dedit: breuíque temporis interiecto ſpatio, inſignis Doctor euaſit. Qui poſtquam plures annos Haſſellenſis Academiæ Philoſophorum apud Louanium Moderator illuſtris, & Prælector extitiſſet, diuino Spiritu commotus Ordinem S. Franciſci ingreſſus, in eum multùm profecit. Sed audiens cùm eſſet in Conuentu Pariſij, in Italia factam eſſe Reformationem Regulæ, vnà cum F. Franciſco de Soletro Romam appulit, vbi inter Capucinos aſperam vitam duxit, & velut homo deſpicatus, & abiectus in Domo Dei vilibus ſe mancipabat obſequijs. Leproſis, & infirmis cum omni humilitate ſeruiebat, vilibus indutus, nudis pedibus ambulabat: & quamuis eſſet Vicarius Prouinciæ Romanæ, omnibus tamen ſeipſum humiliter ſubijciebat. Tandem morbo correptus, vitam cum morte commutauit, obytque Anticoli Prouinciæ Romanæ. Narratur, cùm corpus ipſius annos decem humi iacuiſſet, inuenta eſt dextera eius recens, & incorrupta. Vir ſanè maxima pietate præditus, vt Scripta eius & doctrina, & varietate maximè declarant. Scripſit enim plura piiſſima, & doctiſſima Syntagmata, videlicet, Summam Myſteriorum Chriſtianæ Fidei, Elucidarium in Iob, in Eccleſiaſtem, in Pſalmos, in Hymnos, in Cantica, in omnes B. Pauli Epiſtolas, in omnia Euangelia, De Conſideratione rerum naturalium, & plures Tractatus de Sacramentis, tum demum Compendium Dialecticæ, ad Libros Logicorum Ariſtotelis. Qui Concionibus ſacris, & interpretamentis docendo, Sanctitate clarus, multò clarior euaſit. Obiit cum opinione Sanctitatis. Cuius ingenuè labori multùm debent ſtudioſi omnes.*

Rodulph. Toſſin. Hiſt. ſer. Rel. l. 3

CXXXI. Poſtremò pleriſque aliis prætermiſſis, Marcus Vlyſſiponenſis, Chronicorum Minorum Scriptor, pluribus verbis Franciſci Titelmani vitam, præclaráſque ipſius virtutes proſequitur, quæ apud eum habentur, Chron. p. 3. lib. 9. c. 30. & 33. Iraut rectè Titelmano illud Eccleſiaſtici occini poſſit. *Non recedet memoria eius & nomen eius requiretur à generatione, & generationem. Sapientiam eius enarrabunt gentes, & laudem eius enunciabit Eccleſia.*

Mare. Vlyſip. Chron. p. 3 l. 9. c. 30. 31. Eccl. 39.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1538. 4. 20. 14.

PAVCA Annus hic Milleſimus quingenteſimus trigeſimus octauus, nobis acta commemorat: ac præter quorundam Locorum fundationem, ac noui Generalis Capituli celebrationem, vix aliud Hiſtoria dignum profert. Primùm igitur in huius Anni exordio, Bernardinus Senenſis à Bernardino Generali Venetias miſſus, ibi per totum Quadrageſimale ieiunium Dei Verbum in Templo ſancti Apoſtoli, quæ illuſtrior videtur eſſe illius Vrbis Eccleſia, maximo omnium concurſu, & applauſu diſſeminat; quo munere abſoluto, cùm illi à Fratre quodam Bonauentura Veneto, Ordinis Minorum Obſeruantium Concionatore, quædam ſacra Aedes, cui nonnullæ Cellulæ in Monaſterioli formam adiunctæ erant, ad Fratrum habitationem oblata fuiſſet; donum minimè aſpernandum duxit. Quapropter, facultate à Bernardino Generali lata, Aedem cum domicilio traditam acceptat; quintumque ibi Venetæ Prouinciæ Monaſterium, in illuſtriſſima Vrbe Mundi Theatro, communi totius Orbis Emporio, Adriatici Regina Maris, Hoſtium victrice, ac domitrice, ac tandem Italiæ miraculo, condit. Primum enim Veronæ, ſecundum Mantuæ à Ioanne à Fano (vti fuſiùs in ipſius vita explicabitur) Tertium Patauij, Quartum Schij Agri Vicentini Oppido extructum fuerat. Quanquam enim ante Bernardinum, Ioannes à Fano poſt Monaſteria Veronæ, ac Mantuæ condita, Venetias appuliſſet; ibique à Plebano Eccleſiæ S. Simeonis Maioris hoſpitio exceptus, per aliquod ibi tempus demoratus fuiſſet: alij quoque poſt Fanenſem Venetias applicuiſſent, qui apud Andream Liponanum ſanctiſſimæ Trinitatis tunc Priorem diuerſati fuerant: ab his tamen nullus in hac Vrbe Conuentus huc vſque fundatus, aut ædificatus fuiſſe traditur. I.

Bernardinus Senenſis Venetiis prædicat, & Monaſterium oblatum acceptat.

At quo pacto nunc Bernardinus hoc loco potitus fuerit, res ita contigiſſe fertur. Catharina ex clariſſima Cornariorum ſtirpe, quæ olim Cypri Regina fuit, antequàm extremum vitæ huius periodum clauderet, teſtamento ſanxerat: vt Cornarij ipſius Germani, quos ſuarum facultatum hæredes reliquerat, Monaſterium Fratribus de Obſeruantia nuncupatis, propè Caſtrum Francum extruerent. Cùm verò poſt illius ex hac vita deceſſum, Florentia Vidua, Georgij quondam Cornarij Vxor, qui Catharinæ Frater vterinus fuerat, opus hoc à Catharinæ germanis negligi videret, conſilio ſibi à F. Bonauentura, qui in Obſeruantium familia inſignis Prædicator, ac Reginæ olim à Confeſſionibus fuerat, ſubminiſtrato; huius Conuentus ædificationem Venetias transferendam, ac propè Lacunam fundandam curauit, nonnullis ibi domibus, atque ampliori pomario adiunctis. Quo in loco Frater Bonauentura, Dormitorium cum Eccleſia S. Mariæ Angelorum nomini dicata extruxerat: locumque, Eremi Monaſterium nuncupau erat. II.

Id tamen haud ſilentio prætereundum eſt: quum Monaſterij huius fundamenta altiùs foderentur; Vas quoddam teſtaceum, in modum patinæ, in ipſis fundamentis repertum: in quo S. Franciſci, Caputium acuminatum geſtantis, ac formam Capucinorum præferentis, effigies depicta erat: Quod deinde ſuper aquæ benedictæ labrum eminentiori parte in Eccleſia collocatum fuit, quaſi eo, quodam velut prognoſtico, prænunciaretur; ædificij illius ſtructuram non alis, præterquàm Capucinis parari.

In hunc igitur Eremi Conuentum, cùm Fr. Bonauentura ſe recepiſſet, ibi ſolus III.

degebat,

degebat, quo tempore Fr. Bernardinus Senensis Venetias prædicaturus accessit: cuius cùm F. Bonauentura frequens auditor fuisset, ipsius adeò sermonibus commotus fuit; vt Quadragesimali prædicatione peracta, Deo (vti credendum est) afflante, ad Capucinorum habitum transuolauerit; illúmque Eremi Conuentum Bernardino, ac Capucinis habitandum obtulerit: Quem cùm Bernardinus, habito Reipublicæ assensu, sine quo Venetiis ædificari Monasteria non possunt, accepisset: Generalem per literas certiorem facit: qui nonnullos eò Fratres destinat, primámque Venetiis tenuissimi Conuentus Sedem collocant: qui posthæc anno 1577. illustrissimo Templo ab ea Republica, ob solemne votum, ibi exædificato, in maiorem amplitudinem emersit.

F. Bonauentura Venetus ex Obseruantia ad Capucinos migrat, ibique Monasterium tradit.

IV. Porrò, hoc ipso anno, primum quoque Genuæ Monasterium, & Ecclesia, sub titulo S. Barnabæ Apostoli, non longè ab Vrbe inchoatur: vt idem Religionis annus geminæ Reipublicæ responderet; quæ inter Orbis Christiani Respublicas principatum sibi vendicant. Idque eo planè tempore accidit, quo Pontifex Maximus Paulus III. à Nicea Vrbe regressus; quò ad fœdera inter Cæsarem, & Franciscum Gallorum Regem componenda profectus fuerat; Genuam aduectus est. Vbi cùm per dies aliquot commoratus esset, Hospitalis incurabilium domus Rectores id opportunitatis nacti, illud telluris spatium, in quo sancti Barnabæ Monasterium deinde extructum fuit, à Dominicanorum Familia pretio emptum, Apostolica auctoritate in Capucinos transtulêre. Cuius rei publicum tunc instrumentum, eodem Pontifice annuente, hoc anno sub die 15. Maij confectum fuit.

Primum Genuæ Monasterium adiicitur.

V. Quid verò Hospitalis illius domus Rectores impulerit, vt hanc in Capucinos Fratres pietatem ostenderent, eam causam fuisse ferunt: quòd (vt ex antiquis tum Vrbis, tum illius Prouinciæ monumentis excepimus) nonnullis iam ante hoc tempus annis, Capucini Fratres à Ludouico Forosemproniano missi, Genuam aduentassent; qui cùm absque domicilio in Vrbe essent, qui Hospitali incurabilium domui præerant; delubrum quoddam, S. Columbani Prochodochio iunctum, cum nonnullis Cellulis iis in domicilium assignant: vnde ad quotidianam Infirmorum curam prodeuntes, tam indefessam, ac sedulam in huiusmodi pietatis officiis, plurium annorum spatio, operam nauarunt; vt domus illius Protectores tam singulari Virorum pietate commoti, prædio illo à Dominicanis pecunia comparato, Monasterium Capucinis extruendum curauerint. Quapropter ij, vt tantæ in eos collatæ beneficentiæ memoriam mutuis officijs compensarent; diu etiam post erectum S. Barnabæ Conuentum, susceptæ Infirmorum curæ pari diligentia vacarunt.

Capucini in Hospitali incurabilium domo Genuæ ministrant.

VI. Neque id prætermittendum, quòd dum superioribus annis Fratres, hoc in loco ægrotorum ministerio incumberent: ex his plerique in his Religiosæ pietatis officijs extremum diem clausêre: qui cùm in Æde S. Columbani tumulo conditi essent, post plurimos annos tam incorrupti, ac integri; eorumque habitus nulla ex parte putrefacti, reperti fuêre; perinde ac si eo die sepulturæ traditi fuissent.

VII. Alij quoque Conuentus Bernardini Generalis studio, ac diligentia Religioni hoc tempore accessêre. Inter quos est Tiferni Metaurensis Conuentus, quem S. Angelum in Vado vulgus appellat, qui cùm singulari quodam modo in Capucinorum habitationem cesserit: de eo nonnihil agendum est. Is enim à Fratre Vbertino eiusdem Oppidi oriundo, antè paucos annos, à fundamentis erectus fuerat: qui cùm primos in Minorum Conuentualium Ordine ætatis suæ annos transegisset, Regularis Obseruantiæ studio incensus, inter septem illos, qui in Conuentualium Familia Reformationis Auctores extiterunt, haud sanè infimus fuit. Primus enim fuit Franciscus à Montepolitiano. 2. Iulianus Salodiensis. 3. Vbertinus à Tiferno. 4. Modestus à Placentia. 5. Saluator Vallisbonæ. 6. Thomas Illiricus. 7. Dominicus Vtinensis. Atque hi cùm Viri essent virtute illustres, Conuentualium Familiam ad antiquam Regulæ Obseruantiam reuocare modis omnibus conati sunt: sed cùm frustra id se tentare animaduerterent; reliquis prætermissis, propriæ

Vbertinus Minor Conuentualis ad Capucinos cum Conuentu migrat.

duntaxat

duntaxat Reformationi ſtudere maluerunt. Hac de cauſa cùm F. Vbertinus cum nonnullis feruentioris ſpiritus Viris,qui Reformationi faucbant,inter quos F. Bernardinus Monſulmenſis inſignis huius temporis Prædicator annumerabatur, in patriam ſeceſſiſſet; ibi Aureliæ Vbaldinæ ope, ac opera in ſuo Tiferni Oppido Monaſteriũ extruit. Contigit verò, vt Fr.Ioannes à Fano, qui poſt Generale Capitulum anno 1536. Romæ celebratum, in Picenum ſe receperat, hoc anno in eo Oppido Quadrageſimale Prædicationis munus, maxima omnium vtilitate obiret: cuius ſermonibus, vita,& præclaris virtutum exemplis, cùm Vbertinus, ac cæteri illius Conuentus Fratres,maximè permoti fuiſſent: abſoluto quadrageſimalium Prædicationum curriculo, Vbertinus cum Bernardino, ac reliquis ad Capucinorum Reformationem conuolat. Monaſteriúmque præfata Aurelia annuente, ac de totius Oppidi conſenſu ad Capucinos trãsfert.Eodem modo & Senaciani Conuentus, qui à Reformatis Conuentualibus incolebatur, illis ad Capucinos transmigrantibus, Auctore præſertim F. Egidio à Tiferno Metaurenſi, hoc anno (vt ferunt, in Noſtrorum poteſtatem venit.

Sub idem tempus Fr. Marius à Foroſarſinio, Æmiliæ Oppido, qui deinde Capucinorum Generalis fuit, & Fr. Ruffinus à Galarato, Ditionis Mediolanenſis, qui in Religione,haud aſpernanda Sanctitate floruit,ille ex Auguſtinianis, hic ex Min. Conuentualibus ad Capucinorum Religionem migrant. VIII.

Bernardinus Generalis in morbum incidit, Generalesq; Capitulum conuocandum curat.

Interea dum Locorum, Virorúmque propagatione Capucinorum Religio in dies amplior emergit; Bernardinus Generalis, qui pedeſter maxima vitæ auſteritate Religionem circumeundo viſitabat; ac optimi Paſtoris inſtar, ſumma vigilantia,gregis incolumitati incumbebat; triennio ſui muneris necdum expleto, in Monaſterio S. Eliæ, Fano propinquo, in morbum incidit. Quo ingraueſcente, cùm eo ſupremum vitæ diem ſibi imminere exiſtimaret; ne tenellum Religionis nauigium, vndique impugnantium fluctibus iactatum, abſque Nauta, ac Rectore, tandem in naufragium rueret: Fratrem Euſebium Anconitanum Florentiam mittit: vt Generalibus Comitijs, ibi conuocatis, in ijs alterius Generalis Electio fieret. Euſebius itaque his à Generali mãdatis,atque auctoritate inſtructus,Florentiam venit; atque hoc anno, circa menſis Septembris initium, in ea Vrbe Comitia Generalia congregat. Tertium hoc apud Capucinos Capitulum Generale fuit: in quo Fr. Bernardinus Senenſis, cùm maiorem ſuffragiorum partem tuliſſet, Generalis eligitur. IX.

Bernardinus Senenſis Generalis eligitur.

Erat Bernardinus Vir prudens, ſagax, moribus ornatus, ac longo multarum rerum vſu exercitatiſſimus,cui ingenium,atque animi magnitudo,ad quæcumque ardua amplectenda non deerat: tanta præterea exterioris hominis compoſitione, ac honeſtate præditus, vt non vulgarem virtutis, ac Sanctitatis ſpeciem apud omnes præferret: Denique cùm plurimùm eloquentia, ac benè dicendi arte præſtaret (admirabilis quippe ſuæ tempeſtatis Concionator fuit) qua eorum, quibuſcum verſabatur, ad ſe animos alliciebat; eo factum fuit, vt in ipſius Electionem facilè omnium vota conſpirarent. X.

Bernardinus itaque ingenti hac, tum in rebus gerendis dexteritate, tum virtutum apparentia vſus, cùm in ea ſe apud Fratres opinione, atque exiſtimatione, quam ſibi conciliauerat, confirmare vellet; Religionem tanto conſilio, prudentia, Regularis Obſeruantiæ zelo,atque omnium virtutum, apparenti ſaltem exemplo, adminiſtrare cœpit;vt nihil illi ad perfecti Generalis munus deeſſe videretur: ita vt Fratres de tanti Viri electione ſibi ipſis vniuerſaliter applauderent. Religionem toto ferè triennio pedeſter viſitat: Fratres ad Regulæ Obſeruantiam, ad paupertatem, & ad reliquas virtutes, Euangelicámque perfectionem tam efficaciter adhortatur; vt in huiuſmodi ſermonibus planè admirabilis haberetur. Leges à Bernardino Aſtenſi latas, optimúmque Religionis regimen ab eo inſtitutum,ſua auctoritate probat, confirmat, atque immotum cuſtodiri iubet. Quibus cùm XI.

Religionis ſtatus in dies magis floreret, maximum ſibi Ochinus, tum apud Domeſticos, tum apud Exteros nomen, & exiſtimationem ſibi comparat.

XII. Dum hæc Ochinus Generalis, aut fictè, & apparenter, aut macte tunc virtute tam præclarè gereret, ſæuus peſtilentiæ morbus Venetias inuaſerat, plurimóſque in ea Vrbe populorum feraciſſima, quotidie homines miſerè depaſcebatur, quibus cùm ob morbi ferocitatem, non eſſet, qui vel Sacramenta in morte adminiſtraret, vel alijs pijs officijs adeſſet; F. Angelus à Caſtro S. Petri Prouinciæ Bononienſis Sacerdos, & cũ eo alter, cuius nomen in eiuſdẽ Bononienſis Prouinciæ Monumẽtis perijt, obtẽta à Prouinciali Miniſtro facultate, ſe ſe Venetias cõtulêre: vbi omni mortis metu poſtpoſito, nullâ charitatis officia prætermittebant, quibus Ægrotos, aut viuentes iuuarent, aut morientes omni ſtudio proſequerentur. Cúmque hoc in miniſterio aliquot menſes magna cum totius Vrbis ædificatione inſumpſiſſent; Ceſſante peſtilentia; dum ſeorſim attentiùs orant; vtrique Saluator Dominus, fulgentiſſima luce perfuſus apparet; eóſque ob charitatis obſequia ægrotantibus collata commendans, eos in ſuam Prouinciam redire iubet: atque vbi à Prouinciali Vicario benedictionem acceperint, quintodecimo poſt die, ſe laborum illis mercedem daturum pollicetur. Venetijs itaque ambo digreſſi, cùm Bononiam peruenìſſent, poſt benedictionem à Prouinciali Vicario impetratam, Animámque, ad Domini occurſum diligentiſſimè præparatam; præſcripta die, ad promiſſa vterque præmia euocatur.

Fratres peſte laborantibus Venetijs Miniſtrant.

Chriſtus vtrique apparens cæli præmia pollicetur.

XIII. Hoc denique tempore, qui ex Noſtris Neapoli in Conuentu S. Euphebij Domino famulabantur, Mariæ Longæ nobiliſſimæ fœminæ, quæ Fratres Capucinos primò Neapolim aduentantes Hoſpitio exceperat; ac plurimis beneficijs affecerat; precibus, ac pietate permoti, cuiuſdam Monaſterij Sanctimonialium, quod ſub nomine S. Matiæ in Hieruſalem, ab ea fundatum fuerat; curam, ac miniſterium ſuſcipiunt.

XIV. Fuit hæc Maria Longa, genere Hiſpana, ac Ioannis quondam primi Cancellariæ Regentis, Viri in toto Neapolitano Regno primarij, Vxor: quæ cùm ex veneno illi ab ancilla propinato, adeò corpore debilis, ac neruis attracta eſſet, vt præterquàm aliorum adminiculo loco dimoueri non poſſet; ſummam in Beatiſſimæ Virginis ope, ſalutis à Deo impetrandæ ſpem collocauerat; qua freta ad Sacram Ædem Lauretanam ſe deferri curat. Eò cùm peruenìſſet, ac Sacram Domum ingreſſa, in ea Miſſam ſibi celebrari poſtulaſſet; nemo iam elapſa Miſſarum hora, reperiebatur, qui Sacra faceret: Cùm extemplò ignotus Sacerdos, eoúſque à nemine viſus, ad Altare celebraturus accedit; Sacra Myſteria inſolitis cæremonijs proſequitur: & dum Miſſam, quæ pro Infirmis recitari ſolet, celebrat; Euangelium de Paralityco ſanato legit: Demûm Sacrificio peracto, ad aſtantes conuerſus, ait: Iam Deo gratias ob redditam Mariæ incolumitatem, reddite. Quo tempore Maria toto corpore tremere, tremórque per omnes illius artus diffundi cœpit: mox verò tremore ceſſante; cùm ſe toto corpore ſanam, ac omnibus membris incolumem agnoſceret, genibus ante Altare flexis, ſummas Deo, ac B. Virgini gratias reddit. Sacerdotem verò, qui Sacrum Myſterium celebrauerat, cùm inquiri iuſſiſſet, vt eleemoſynam illi pro Miſſa celebrata erogaret: is nullo loco reperiri potuit. Quo fit, vt eam à ſummo Cælorum Sacerdote Chriſto Domino, qui languidam verbo curaturus aduenerat, celebratam fuiſſe, certa apud omnes opinione receptum fuerit.

Capucini curam Monialium S. Mariæ in Hieruſalẽ Neapoli ſuſcipiunt.

Maria Longa in Æde Lauretana à diutino morbo curatur.

XV. Maria igitur cæleſti hoc curationis munere accepto, Deo nequaquam ingrata fuit. Nam poſt Viri obitum, qui non multò poſt accidit; adeò ſe ſe pietatis operibus, ac rerum ſpiritualium profectui addixit: vt ſuas omnes facultates, quæ ſatis copioſæ erant, in pauperum vſum, ac pias Chriſti cauſas erogaret. Hæc vbi Hoſpitalem Incurabilium Domum in Neapolitana Vrbe, partim proprijs, partim ab alijs emendicatis opibus fundauit: Monaſterium quoque Virginum tertij Ordi-

Maria Longa Hoſpitale Incurabilium & Monaſterij S. Mariæ in Hieruſalem fundat.

nis

concedant, inhibentes, vt in virtute S. Obedientiæ, & Excommunicationis latæ sententiæ pœna, quam contrafacientes incurrere volumus ipso facto, & à qua non nisi per nos, aut Sedem Apostolicam, præterquàm in mortis articulo constituti absolui possint, Generali, ac Vicario, seu Ministro Prouinciæ, ac vniuersis, & singulis, qui requisiti prædicta facere recusauerint, ac quibusuis Superioribus, & Prælatis, quibusuis aliis personis, ne Vos, vel sic electos, & requisitos, seu pro tempore eligendos super præmissis, vel eorum aliquo, verbo vel facto molestare, perturbare, ac inquietare præsumant quoquomodo. Non obstantibus præmissis, ac aliis Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, Statutis, Consuetudinibus Ordini, ac Monasterio prædicto, ac aliis Monasteriis, & Ordinibus præfatorum Regularium concessis, confirmatis, ac innouatis, ac statutis, & ordinationibus factis, ac faciendis in Capitulis Generalibus dicti Ordinis. Quorum omnium, ac quarumcunque scripturarum hîc de necessitate exprimendarum tenores pro plenè, ac sufficienter, ac de verbo ad verbum expressis habentes, harum serie derogamus. Volumusque vt quoties literæ indultum, & concessio huiusmodi reuocarentur, toties de nouo concessa intelligantur, & sint: & sub quibusuis reuocationibus, derogationibus, & Ordinibus non comprehendantur, sed ab illis omninò penitus exempta sint, & esse censeantur. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die X. Decembris, Millesimo quingentesimo trigesimo octauo, Pontificatus nostri anno 4.

XVII. Hoc igitur Apostolico Diplomate vrgente, factum est, vt deinceps Monasterium huiusmodi sub Capucinorum administratione, ad hodiernam vsque diem permanserit. Maria verò Longa interim plurimis, ac variis à Deo infirmitatibus probatur, quæ cùm vitam inter Moniales maximis virtutibus plenam, ac Deo dignam traduxerit; de ea plura in ipsius obitu, qui anno 1542. contigit, erunt obiter commemoranda.

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1539. 5. 21. 15.

ANNVS hic Milleſimus quingenteſimus trigeſimus nonus quamplurimos ad labores, paucos ad præmia vocat. Plurimos enim Deus operum diſtributor ac remunerator, Operarios hoc anno in Vineam mittit, quibus etſi poſt laborem certam aliquando mercedem redditurus ſit; diurnam tamen ab his operam, quæ mercede digna ſit, expoſcit. Quo ſit, vt tres tantummodò ſub huius vitæ lucis occaſum, iam diurni operis expleto labore, pro mercede cæleſtis gloriæ denarium accipiant. Porrò inter eos, qui ad Dominicam huius Religionis Vineam excolendam Deo vocante, hoc anno accedunt: primus eſt F. Ioannes à Methymna Campeſtri, Hiſpanus Sacerdos, qui ex Minorum diſcalceatorum Familia, ad Capucinos à Domino vocatus, in ea tanquam bonus Ieſu Chriſti Miles tam felici Marte dimicauit: vt Martyrij Coronam tandem apud Infideles ſimul cum altero Ioanne Appulo conſecutus fuerit; de quo fuſiùs anno 1551, agendum erit. Poſt hunc ex Obſeruantium nuncupatorum Ordine ad Capucinorum Congregationem confluunt, Fr. Angelus Saonenſis, & Fr. Matthæus à Schio Vicentinus, vterque Concionator. Ex Minoribus Conuentualibus Fr. Matthæus à Leoniſſa Prædicator. Ex Ordine Clericorum Regularium, qui Theatini nuncupantur, Fr. Ludouicus Saonenſis. Atque hi omnes inter illuſtriſſimos Operarios cenſentur, homines diuites in virtute, quorum labores, ac pietates Religioni plurimùm profuerunt: idcircò poſt labores Regnum decoris, & diadema ſpeciei de manu Domini acceperunt. Horum memoria ne pereat, ſuo quæque loco à nobis illuſtranda erit, anno quo ex hac ad clariorem lucem migrarunt. I.

Fr. Ioannes à Fano cũ aliis ad Reformationem accedit.

His omnibus ad labores vocatis, primus Fr. Ioannes à Fano, cuius ſæpè memini; hoc anno dum in Domini Vinea ſtrenuè laborat, & in Oppido Durantij Quadradrageſimalis Prædicationis operi inſudat, ad cæleſte præmium euocatur; Deúmque operum ſuorum mercedem conſequitur. Laborantem Chriſtus ſub vitæ occaſum offendit, quid mirum, quod iuſtus Iudex, ac retributor pro labore præmium reddat? Huius Viri cùm admirabilis planè vita fuerit, ac diuinis tam profundè tecta iudiciis, vt in iis perſcrutandis prorsùs mens humana caliget, ſimulque diuina hic elucente Clementia, recreetur: æquum ſanè eſt, vt in ea enarranda, aliquantiſper immoremur. Nec inutilis, aut iniucunda mora erit; cùm hinc & ineffabilis Dei Sapientiæ magnitudo, quæ ex diuinorum iudiciorum contemplatione aſſurgit, Cæleſti admiratione animum rapiat, & infinitus diuinæ bonitatis theſaurus, quæ ipſos quoque ſæpè rebelles, incompoſitoſque animos ſuauiſſimè ad ſe trahit, vniuerſos ad ſui laudem compellat. II.

Ioannes à Fano ex humanis migrat.

FR. IOANNIS A FANO VITA, ET GESTA.

IOANNIS igitur Patria Fanum fuit, quæ Vrbs eſt in Piceno, inter Piſaurum, & Senogalliam, non longè à Metauro Amne in Monte ſita, quam idcircò Fa-

num

num dictam censent Tacitus, & Plinius; quòd ibi olim sumptuosissimum Fortunæ Fanum dicatum esset, cuius ibi magna adhuc apparent vestigia; Stirps quoque Piliorum: ex qua is progenitus fuit, inter nobiles illius Vrbis Familias censebatur: cui cùm & egregia pueri indoles, & præstans forma, & alta naturæ vis, animique perspicacia, & magnitudo perfectè responderent; admirabili planè cælestium benignitate ad gloriam, & dignitatem natus videbatur. Ita vt, quod olim ab Isocrate dictum fuit, cùm pueros candidos, forma præstantiores, ac felici ingenio natos θεῶν παῖδας. Deorum scilicet filios appellaret: eo quòd hominis mẽte diuinam originem nacta, ea qui præcellit; maiorem quodammodò cum Deo affinitatem contrahat, ea præsertim ratione, assecutus videretur, quòd in Ioannis ingenio; diuinum quidpiam lateret; quo Puer præter ætatem excelleret. Adolescens feliciori hoc Naturæ dono abundè cumulatus, liceris operam dedit, in quibus tam ingentes breui tempore profectus dedit, vt magnam in humanioribus disciplinis ingenij laudem fuerit consecutus. Verùm cùm ipsius animus ad altiora tenderet; atque insita quadam Naturæ vi ad præstantiora raperetur; eo factum est, vt Deo, qui eam Naturæ excellentiam puero indiderat: intus in animo docente; in ipso adolescentiæ flore mundum contemnere, ac superiora, potioráque animi bona, in sacro Minorum Obseruantium Ordine, quærere didicerit. Alto quippe animo perpẽdebat præstantissimus adolescens, quod à Vate olim dictum fuerat: *Bonum est Viro, cùm portauerit iugum ab adolescentia sua.* Cùm enim Adolescentia, quæ variarum cupiditatum æstu inflammatur, lapsibus ita vicina sit: quòd nisi Adolescentis animus fræno quodam in virtute contineatur, facilè in cognata vitia prolabatur. Hinc illud optimum huius ætatis, remedium censetur: vt dum crines flauescunt, caro nitescit eburnea; oculorum gemmis facies rosea decoratur; Valetudo vires corpori subministrat, viget ratio, vegetant corporis sensus; caro, quæ iam incipit insolescere, quasi Iumentum iugo Domini edomatur; ac velut matutina Hostia Deo mactetur. Hæc dum mente versat Ioannes, pestiferámque eam homini libertatem esse sentit, qua liberè, ac effrenatè in omnes tum animi, tum sensus cupiditates efferri potest. Propterea diuinæ seruitutis iugum omni libertate suauius, ac præstantius maturè in adolescentia sibi subeundum eligit.

Tacitus. l. 1. c. Plin. lib. 5. c. 14.

Ioannis genus, ac stirps.

Ioannis indoles, & adolescentia laude digna.

Hierem. Thren. 3.

IV. Vix itaque tenerum hoc virgultum, è sterili Mundi solo, in pinguem Minorum Obseruantium agrum translatum fuit; mox in primas virtutum gemmas, Religiosæ nimirum conuersationis exempla cœpit emicare; quæ in perfectum tandem aliquando Euangelicæ perfectionis florem erumperent. Ad Philosophica, ac Theologica studia, post Probationis annum, promotus, in his tanta ingenij felicitate profecit; vt insignis inter Obseruantes Concionator haberetur: illustrioréque ad prædicandum Cathedras obtineret. Inter hæc cùm tam singulari prudentia, grauitate, ingenio, dexteritate in negotiis gerendis præditus esset; vt nulla res tanta, támque ardua esse videretur, quam non ille & consilio regere, & prudentia tueri, & virtute conficere posset: indéque magna de illo apud Ordinis Patres opinio percrebuisset; hinc sæpè, & Guardiani, & Definitoris, & Prouincialis Ministri dignitatibus potitus fuit: in quibus cùm summum Religionis zelum cum animi ardore coniunctum haberet, haud mirum, quòd in eo nonnihil excesserit. Animi námque acrimonia, cùm ad pietatem accesserit, zelum parit. Zelus verò, quo feruentiori, ac vehementiori è spiritu oritur, eò maiori scientia, ac moderatione indiget, quæ spiritus impetum reprimat, atque intra temperantiæ leges cohibeat: quæ si abfit, zeli virtus procul dubiò in vitium degenerat. Atque eo factum est; vt cùm Frater Matthæus à Bassio, & Ludouicus Forosempronianus, mutata prioris habitus forma; nouæ Reformationi studerent: is alterius Sauli instar, abundantiùs sui Ordinis, præter scientiam tamen, æmulator existens; verbo, scripto, literis, minis, persecutionibus, vinculis, carceribus; vi denique omni, ac violentia, omnibúsque machinis adhibitis, Reformationem prosternere,

Ad Minorum Obseruantiũ Ordinem se confert.

Varias in Ordine Dignitates obtinet.

Capucinus acerrimè persequitur.

ac prorsus è medio tollere tentauerit. In quibus tametsi nonnihil excesserit, ea tamen culpa vltrò condonanda est, quæ virtutum fundamentum habet. Hinc enim & Generales Min. Obseruantium Ministros, & quotquot eiusdem Ordinis Superiores, in hanc Capucinorum Reformationem, priscis illis Orbis temporibus, persecutionibus defæuire visi sunt; eadem ratione excusandos putamus, quandoquidem in eo, quod excesserunt, non vitium, sed virtus, ac Religionis zelus, quo ferebantur, spectanda sunt. Quod verò ad Ioannem attinet, cùm ea iam superiùs suo loco exarata fuerint; hîc minimè refricanda duxi: præsertim cùm, si quæ priori facto macula adhæsit, ea posteriori ad Capucinos conuersione, ab ipso penitus abstersa, ac deleta fuerit.

V.

Ioannis, & Ludouici Foroſemproniani antithesis.

Veruntamen antequam cætera huius Viri gesta prosequar, maxima, ac formidanda Dei Iudicia conspicari lubet, quæ in Ioanne, & Ludouico Forosemproniano, de quo nuper mentio facta est, diuerso planè modo spectanda sese offerunt. Quis enim Ludouicum sibi ante oculos statuat: hominem tanto animi æstu ad Reformationem anhelantem; tanta constantia, vincula, & carceres ab ipso Ioanne ante Reformationem, pro Reformatione sustinentem; tot fugas, tot persecutiones, tot exilia, ac inedias, summa patientia post Reformationem tolerantem; tanta contentione aduersùs Principes, Reges, Prouinciales, Generales, ac toti⁹ Ordinis, ac Orbis potentiâ pro Capucinorũ Reformatione decertantem; tot labores pro hac Religione tuenda, propugnanda, propaganda exantlantem; vt illius parens, & auctor existimari posset. Hominem denique strenuum Capucinorum Antesignanum, inuictum Propugnatorem; Athletam fortissimum: hunc tamen miro quidem, sed iusto Dei iudicio, prostratum; è Sede deiectum; ac velut cælesti fulmine ictum: denique ita à Religione pulsum; vt alterius Luciferi instar, nullus ei in Capucinorum Ordine locus deinceps esse potuerit; qui mox animo non consurgat, obstupescat; spiritu horreat, mente contabescat? Magnáque & ineffabilia Dei Iudicia altiùs animo perpendens, Deum timendum non agnoscat, qui terribilis est in cõsiliis super filios hominũ? Planè cùm iustissima Dei nemo iudicia audeat reprehendere; quibus occultissimas hominum cogitationes rimatur, & ad lancem prouocat: inde cuique maximè extimescendi causa subest; ne dum sibi stare videtur; repentè in casum ruat. Diuina autem consilia, quibus Deus Optimus Maximus tam Ludouici, quàm cæterorum casus permittit, quisque ita suspicere, ac venerari debet; vt non absque mentis terrore illa Angelorum Verba, ad diuinorum iudiciorum commendationem sibi vsurpet, quæ in Apocalypsi leguntur. *Magna, & mirabilia sunt opera tua Domine Deus omnipotens: iustæ, & veræ sunt viæ tuæ, Rex Seculorum. Quis non timebit te, Domine, & magnificabit nomen tuum?*

Ludouici casus, Dei Iudicia timenda docet.

Apocal. 15.

VI.

Ioannis in Capucinorũ Religionem, odium, & conatus.

At verò si quis è regione Ioannem Fanestrem spectet. Virum à principio tam infensum Reformationis hostem; vt à primo illius ortu immortales cum ea inimicitias gerere, eámque ad internecionem vsque persequi sibi in animo proposuerit. Quando, amabò vnquam, persecutionibus, aut finem fecit; aut modum statuit? Quem non in Reformationem lapidem mouit? Quid non ausus? quid intentatum reliquit? vt eam vix luce fruentem ad funera raperet? Quid? an non is Matthæum primum, deinde Ludouicum in vincula conjicit? totque in eos persecutionum procellas excitat: vt nullo loco consistere pateretur? An non Diplomata iure ne, an iniuria, alij iudicent: aduersùs illos impetrat, vibrat, fulminat? An non Apostatas, & excommunicatos, vbique proclamat? An non Reformationẽ maximis conuiciis, ac cõtumeliis proscindit, vt omniũ illi odiũ cõciliet? An non Dialogos contra illam euulgat, vt scriptis obruat? An non Capucinos publicè pro suggestu, quasi pestes euitãdos prædicat; vt Orbi inuisos reddat? Quæ Tribunalia, quos Principes, quos Apostolicos Nuntios, quos Cardinales, quos Põtifices aduersùs Capucinos non armat; vt Reformationem in ipso ortu extinguat?

Cùm verò id assequi non posset, quid non machinarum molitur, vt ipsius saltem propagationem oppugnet? Etenim ex suis quotquot ad Reformationem propẽdere videbantur, verbis à consilio reuocat, minis exterret, auctoritate à proposito resilire cogit? Quid plura? nulla vis, nulla violentia, nulla ars, nullum officij genus ab eo prætermissum fuit, quod ad Reformationem prosternendã, tollendam, extinguendam, non conferret. Huc omne studium, omnem laborem, curam omnem, sollicitudinẽ, auctoritatem, existimationẽ semper aduocauit, vt Capucinos è medio tolleret.

VII. Hunc tamen post tot odia, ac simultates; post tot immanes persecutiones aduersùs Reformationem concitatas, post tot illatas iniurias, ac contumelias; post tot conatus; post omnia denique tentata, quibus Reformationem ad funera raperet: quis Reformationi tandem colla subdentem videat, quis dexteram Ludouico dantem, quis osculis Capucinos amplectentem, quis lachrymis veniam petentem, quis Capucinorum habitu exultantem, quis pro Reformatione, eo planè tempore, decertantem, quo Ludouicus ab ea se alienum præstat: denique quis tam arcto fœderis, ac necessitudinis vinculo Reformationi colligatum cernat; vt vbique illius preco, propugnator, propagator, illustrator existat: qui protinus in summã Diuinæ clementiæ admirationem, & commendationem non assurgat? Illudque vatis Deo occinat. *Confiteantur Domino misericordiæ eius, & mirabilia eius filiis hominum.* Psal. 106.

Ioannis Conuersio Diuinæ clementiæ testimonium.

VIII. Hîc igitur iis consultò præteritis, quæ superioribus annis de eo satis fusè dicta sunt. Vix Ioannes à Ludouico Forosemproniano, cum cæteris Reformationis gremio excipitur, quemadmodum anno 1534. indicauimus, cùm mox vberiori à Deo luce perfusus, qua superioris vitæ tenebras clariùs perspiceret; prioris æui delicta, tametsi ex ignorantia profecta, tam ingenti animi luctu, ac mœrore prosequi cœpit: vt quotidianas, ac ferè indesinentes pro iis lachrymas funderet. Atque vt his liberiùs vacare posset, simúlque cum nouæ vitæ tyrocinio, nouum sibi viuendi genus præstitueret; à Ludouico Scandriliæ Locum pauperrimum, atque ab hominum consortio remotum obtinet: vbi exigua cella ex arborum ramis sibi in nemore constructa; ibi in ieiunio, & lachrymis solitariam vitam agit. Ibi vilissimo, ac hispido habitu indutus, sæpè in Oratione Dei pernoctat. Ibi cùm necessarius somnus vrget, fessis membris, vel nuda humus, vel tabula stratum præbet. Ibi quotidianis ferè ieiuniis epulatur; & B.P. Francisci quadragesimas tametsi ætate grauis oppiparis panis, & aquæ ferculis celebrat. Ibi nudis pedibus absque sandaliis incedens, tanta carnis maceratione, nouæ huius vitæ tyrocinium instituit: vt planè incredibile videretur; hominem iam sexagenarium, parum alioqui huiusmodi vitæ asperitatibus assuetum, inter tot difficillima austeritatum genera saluum, nedum incolumem posse subsistere. At qui senectutem perinde atque iuuentutem reflorere iubet; cùm animum illi ad hæc aggredienda addidisset: vires quoque & virtutem ad ea prosequenda ministrat.

In Scãdrilia Locũ sedet vbi summis austeritatibus vacat.

IX. Hac in solitudine Vir Dei, ardentiori spiritualis profectus studio incensus, nonnulla Opuscula componit; inter quæ præclarum illud est, quod de Arte Vnionis cum Deo assequendæ inscribitur, ac circumfertur, in quo de triplici spiritus via, nimirum Purgatiua, Illuminatiua, & Vnitiua disertè, ac copiosè disserit. Hoc Opus primùm Brixiæ anno 1536. deinde variis in locis typis datum fuit: postremò Romæ anno 1622. denuò Opera Ioãnis Dominici Franzini excusũ, ac in lucem editum. Aliud quoque hoc tempore Opusculum componit, quo prius illud in Dialogi formam contextum, atque ab eo aduersùs Capucinos perniciosè euulgatum, aperto calamo retractat: cuius eum tantoperè pœnituerat: vt sæpè dicere solitus esset: nisi libellum illum publica palidonia recantasset; penitus de salute desperasset. Tertium quoque Tractatum planè aureum in Regulam edit, in quo de Minorica Paupertate, atque illius vinculo potissimùm agit. Postremum denique Opusculum in Hæreticos ab eo conscriptum ferunt; cuius cùm nulla apud nos exemplaria extent: certum est temporum iniuria periisse. Huius Viri meminit Ro-

Nonnulla Opuscula cõponit.

Rodulphus Toſſin. Hiſt. Seraph. l. 3.

dulphus Toſſinianenſis in ſua Hiſtoria Seraphica, quem inter præclaros Ordinis Scriptores refert.

X. Dum igitur hoc in loco Ioannes ſolitarius apud ſe agit, præteritorúmque rationem à ſeipſo ſeueriùs exigit: ea illi protinus in mentem veniunt, quæ ſuperioribus annis tam caninè aduersùs Capucinorum Reformationem publicè, tum verbo, tum ſcripto deſpumauerat; quæ vt palàm in omnium oculis abſtergeret, ipſius Reformationis habitum ſe ſuſcepiſſe, iam apertè in Dialogi retractatione his verbis affirmauerat: *Neque enim* (inquit) *vnquam tot aduersùs hanc ſanctam Reformationem coacernatis perſecutionibus, dicteriis, ſarcaſmis, conuiciis, contumeliis, libellis: auſis denique coram Deo feciſſe ſatis exiſtimaſſem, niſi meipſum eidem Reformationi animo, corporéque conſecraſſem, atque integra meiipſius deditione, tot impietatis faſciculos diſſoluiſſem.* Nunc verò vt perfectiùs, & abundantiùs priores illas maculas eluat; vbicunque ſcandala in Reformationem ſe diſſeminaſſe recolit, quæ ore tenus reuocare non poterat, abſens per literas retractat.

Ioan. à Fano in Dialog.

Conuicia in Capucinos ia Hiſpa per literas retractat.

XI. His perfectioribus pœnitentiæ operibus, per aliquot menſium ſpatium, quo in ea ſolitudine illi demorari datum fuit, Vir pœnitens, omni ſtudio vacat. At verò cùm illius opera, ac conſilium Reformationi plurimùm neceſſaria eſſet: poſt aliquod tempus inde à Ludouico euocatus, Commiſſarius inſtituitur, & ad Reformationem longiùs, latiùſque per Italas oras propagandam, ad Mediolanenſem, ac Venetam Prouinciam deſtinatur. Roma itaque cum ſocio diſcedens, cùm iam Anconitanæ, Romanæ, Vmbrę, Neapolitanæ, Ethruſcæ, Bononienſis, Calabræ, Appulæ, ac Lucanæ Prouinciæ fundamenta iacta eſſent, primum Venetias peruenit: vbi paruo duntaxat tempore commoratus; eo quòd nulla illi in ea Vrbe propagandæ Religionis ſpes, ob ſummam rerum difficultatem affulgeret, primum Bergomum deinde Veronam proficiſcitur.

Commiſſarius à Ludouico inſtituitur.

XII. Dubium quidem eſt apud noſtros Manuſcriptos Auctores: num Veronæ priùs, an Bergomi Ioannes Sedem fixerit, ac Monaſterium poſuerit. Quidam enim Veronæ, alij Bergomi priùs conſediſſe tradunt. Nos plurium conſenſum ſequentes, ac præſertim Venetæ Prouinciæ Monumentis freti, quibus citra dubitationem aſſeritur, primùm Bergomi, Brixiæ, & Mediolani, deinde Veronæ Monaſteria exædificata fuiſſe: in hanc faciliùs ſententiam, velut communiorem hactenus propendimus; ſuam tamen cuique Prouinciæ integram veritatem, ac dignitatem ſeruamus.

XIII. Bergomi igitur circa anni 1535. exordium, Monaſterio in ſuburbio Palatij extructo, quemadmodum eodem anno ſuperiùs explicatum fuit: cùm Lipomanus Bergomenſis Epiſcopus, Ioannis & aliorum Fratrum, qui ab eo ad Monaſterij ſtructuram vocati fuerant; honeſtis moribus, ac religioſiſſima conuerſatione, plurimùm delectaretur, Cœnobiũ quoddam S. Geruaſio nuncupatum, propè Brixiam illi ad alterius Monaſterij ædificationem offert. Quamobrem Ioannes, vt locum perluſtret; Brixiam, quæ quadraginta tantummodò milliaribus Bergomo diſtat: ipſo Epiſcopo impellente proficiſcitur. Quò cùm peruenisſet, loco perluſtrato, ſecundum ibi Conuentum conſtruendum parat. Brixianis Ioannes propterea haud ignotus erat, quod in ea Vrbe toto Quadrageſimali tempore, dum inter Obſeruantes degeret, Dei Verbum diſſeminaſſet. Quapropter facilè Vrbis, ac Epiſcopi Brixienſis conſenſum ad Monaſterium ædificandum obtinet: quin etiam ipſo Brixiano Epiſcopo poſtulante, nonnullos ibi ad epulum ſermones habet: quibus cùm is vehementiùs ad pietatem, ac Reformationis deuotionem incenderetur: eo factum eſt, vt breui tempore Monaſterium, quod ea tempeſtate ex luto, & viminibus potiſſimùm conſtruebatur: Vrbis illius pietate, ac munificentia abſolueretur.

Bergomi Monaſterium ædificat.

Brixiæ aliud Monaſterium conſtruit.

XIV. Id porrò Ioanni hoc tempore accidit, vt cùm in hac Vrbe aliàs pro ſuggeſtu publicè in Capucinos debaccharetur, eóſq; hypocrytas, illuſores, ac deceptores appel-

lans : in hæc aliquando verba erupiſſet : Audite Viri Brixiani, cùm horum aliquem videritis, qui acuminato Caputio, velut noui Ordinis Reformatores incedunt; videte, ne ſeducamini : hi enim ſunt deceptores, de quibus Apoſtolus Petrus : *Venient in nouiſſimis diebus in deceptione illuſores, iuxta proprias conſcientias ambulantes*; ab his cauete. Crucis ſtatim vos ſignaculo munite, ac Ieſum in veſtrum ſubſidium inclamate. Cùm primum hoc tempore Capucinorum habitu indutus in Vrbe apparet : Nobilem quendam Virum, qui illius olim Auditor fuerat, obuium ſibi in Vrbe haberet, qui Ioannem agnoſcens è veſtigio ad illum accedit, ſigno ſe Crucis armat; ac velut exterrefactus, Ieſum bis alta voce inclamat. Quem dum Ioannes præteritorum oblitus, quid ea re ſignificare vellet, interrogat. An non meminiſti (ait ille) te hæc nuper, quum ſub Minorum Obſeruantium habitu ad nos ſermonem haberes; nobis monita dediſſe : ſimulatque hoc habitu contectum adſpiceremus? At Ioannes protinus antiquas voces, quibus Capucinorum Religionem dilacerauerat, ad memoriam reuocans, ad illius ſtatim pedes corruit; ab eoque præteriti criminis cum lachrymis veniam petens; Parce (inquit) parce priori ignorantiæ meæ : parce antiquæ cæcitati; neque enim cùm hæc dicerem, meus eram : iam à meipſo totus diſceſſeram : tenebræ animum obduxerant, & in clara veritatis luce mens caligabat; meliores enim me Viros conuiciis inſectabar; Sanctos perſequebar, quorum nedum veſtigia ore lambere dignus eſſem. Iam me ſceleris pœnitet, conuitia retracto; te quoque pœnitenti vt ignoſcas, rogo : vel ſi mauis, vniuerſas in Capucinos illatas contumelias, iam nunc in me congere; & cùm me Capucinum vides, in me ſolum meorum conuiciorum tela retorque. Hæc Ioannes, non tam priuatè, quàm publicè in hac Vrbe pro ſuggeſtu ex animo inculcabat, vt antiquam prioris erroris apud populum, labem penitus abſtergeret. Atque hinc factum eſt, vt ſumma Dei benignitas, quæ humilibus gratiæ ſuæ dona impertitur; tantam illius prædicationi deinceps in hac Vrbe virtutem contulerit; vt maxima, breui tempore, ex ea animarum lucra referret.

Nobilis Viri factum, & Ioannis humilitas exaratur.

XV. Aderat tunc in ea Vrbe, Vir omni pietatis laude clarus, Hieronymus Mianus, ſacræ Congregationis Somaſchæ Fundator; quocum Ioannes familiaritate coniunctus; dum ille priuatis, hic publicis adhortationibus incumbit : piam, ad Orphanorum habitationem, ac ſuſtentationem, emendicatis à Ciuibus eleemoſinis domum inſtituunt.

Hieronymus Mianus Congregationis Somaſchæ Fundator.

XVI. His piè Brixiæ exantlatis, Ioannes Mediolanum proficiſcitur : Quæ Vrbs eſt in Inſubria, toto Orbe illuſtriſſima : inter Ticinum, Abduámque non procul ab Alpibus ſita, natura Cæli, ſolique temperata; mercatura, opibúſque florens, Aedificiorum ſplendore, Templi magnitudine, Prætoriorum amplitudine, pulchritudine Vicorum, mœnibus, propugnaculis, Arce, armamentariis ſuperba : Ibi à Franciſco Sfortia Mediolanenſium Regulo, qui in ea Vrbe, ac toto Mediolanenſi ſtatu principabatur, anno 1535. qui vltimus ſui Principatus annus fuit. Fanum quoddam S. Ioannis ad Viperam, extra Portam Vercellenſem, quod Capellæ ducalis titulo inſignitum erat, ſibi incolendum accipit : in quo ſequenti anno, tenue Monaſterium, quod octo, non amplius Fratres caperet; priùs clariſſimis vitæ exemplis, tum luto, ac intextis lignis pauperrimè, iuxta conſuetum morem ædificat. In eo Fratres, cùm per ſex annos commorati fuiſſent; ac propter aëris inſalubritatem, ac plurima loci incommoda, vndecim per id tempus ex hac luce emigraſſent : inde eo relicto in Vrbem tranſlati, anno 1542. alterum propè delubrum S. Victoris, quod ad Vlmum nuncupatur, in quodam Monialium Auguſtinianenſium Cœnobio, quæ tunc alió tranſmigrauerant, propiùſque ad Arcem acceſſerant, Monaſterium extruunt.

Mediolani primum Monaſterium extruitur.

XVII. Poſt Mediolanenſem Conuentum, alter quoq; hoc anno Modœtiæ, quod amplũ eſt Ditionis Mediolanenſis Oppidũ, duodecim non amplius paſſuum millia Mediolano diſtans, extruitur. Cuius Ioannes ipſe Auctor, ac Fundator extitiſſe fertur

Modætia Conuentum suæ patriæ adificat.

hoc modo. Capucinorum adhuc apud Insubres habitus, ac nomen ferè obscurum erat, cùm è Mediolanensi Conuentu Ioannes erumpens, Modœtiam petit: vbi Dei Spiritu excitatus, ingens saxum, quod in S. Ioannis Baptistæ Platea iacebat, conscendens, ex eo Dei Verbum disseminare, populúmque ad pœnitentiam alterius Ionæ instar, prouocare cœpit. Principio quidem Vir Oppidanis, Dei adhuc virtutem ignorantibus, delirare visus est, ac tragicum cothurnum præseferre; quo fiebat, vt facilè, quæ ab eo dicebantur, in risum conuerterent. Hoc Satanæ opus erat, qui vt maiora damna præcaueret, quæ ex Capucinorum Familia, si quando eo in Oppido propagaretur, futura sibi metuebat; id apud se potissimũ cõsiliũ excogitauerat, quo Modœtianos à Viro Dei procul abigeret, atq; ab illius prædicatione auocaret.

XVIII. At Deꝰ Opt. Max. qui vt iniquũ Satanæ consiliũ deftrueret; aliud apud se consilium inierat. Nobilis cuiusdam Fœminæ animum commouet, quæ cùm Dei Seruum sensu longè ab aliis diuerso, prædicantem audiisset, diuinam in Viro virtutem agnoscens, eum ad se diuersari cogit, ac velut Angelum Dei, hospitio suscipit: Hæc Catharina appellabatur, ex Nobili Confaloniorum Stirpe progenita, quæ cùm Ioanni Antonio ex Zuchiorum prosapia, quæ inter antiquas, ac Nobiles illius Oppidi Familias censetur, à iuuentute nupsisset: simul piam, & inculpatam, magna cum virtutum laude cousque vitam duxerant.

XIX. Dum igitur apud hos Dei Seruus hospitaretur, inde sæpè ad Dei Verbum, vel in Templo, vel in Platea, vel vbicunq; collectos homines offenderet, prædicandum pergebat. Atque eo tandem factum est, vt Modœtiani, qui suapte natura dociles, & ad pietatem admodum procliues sunt; perspecta Viri virtute, quæ ab eo ardentiùs pro concione proponebantur, Deo intus in animis agente; iam non risu digna, aut scenica existimarent; sed velut à Deo profecta susciperent. Hinc cùm magna totius Oppidi ad pœnitentiam commotio, cõmunisq; in omniũ animis ad pietatem motus excitaretur. Mox Proceres consilio apud se inito, Viro Dei Conuentũ decernunt, locúmq; illi ad eũ construendũ extra Oppidũ, eodẽ postulãte, constituũt.

Dei Verbum Modœtia prædicat.

XX. Porrò Ioannes Antonius, & Catharina, qui Virum Dei hospitio exceperant; cùm admirabilem in eo Dei virtutem elucere conspexissent; tanto deinceps pietatis ardore, atque animi beneuolentia Religionem prosequi cœperunt: vt cùm haud aspernandam æris summam in Conuentus ædificationem contulissent; qua is magna ex parte extructus fuit; tam pio Capucinos Fratres affectu complecterentur, vt velut filios haberent: ita vt ij Catharinam præsertim, haud alio, præterquàm Matris nomine; quandiu vitalem ea spiritum hausit, appellarent.

XXI. Horum pietas, quasi cælestis hæreditas, ad filios transfinissa, hactenus in Bartholomæo Zuchio præclarè viguit: qui cùm generis, maiori tamen virtutis nobilitate, inter cæteros eluceret, non modò inter illustriores nostræ tempestatis Epistolarum Scriptores, iure locum sibi vendicat; verùm & auitæ virtutis æmulus, Capucinorum Religionem tanto studio, quoad vixit, prosequutus est; vt cum maioribus suis haud immeritò de pietate certauerit. Hoc tandem anno, post tot sui nominis glorias morte sublatum, Capucinorum Religio luctu prosequuta est.

Zuchiorum Familia erga Capucinos benenola.

XXII. Catharina verò, post Viri obitum superstes, cùm omne animi studium, amorémque in Capucinos, quos perpetuis, dum vita superstes fuit, eleemosynis aluit, contulisset: totumque, quod sibi ex victu supererat, in eorum commodum, atque vtilitatem transferret; quos velut filios abundantiori pietate sustentabat: eosdem quoque singulari priuilegio Patres accapit. Diplomate enim à Pontifice impetrato, eos sibi à Confessionibus, velut cælestes Regeneratores elegit. Denique bonis operibus dies, ac virtutibus plena, annosa, & ipsa in pace quieuit.

Catharina Zuchia in Capucinos pietas.

XXIII. Ioannes verò cùm indefesso prorsus animi, ac corporis labore, Deo potissimùm duce, quatuor iam hoc anno Conuentus erexisset; inde Veronam accedens, quinto apud Venetos inter summas rerum difficultates, ac Tartari totius collucationes exordium dedit. Cùm enim inuidus ille Inferorum Rex, tam felicia Re-

formatio

formationis incrementa ferre non posset, Stygias Dæmonum phalanges in Ioannem armat; vt à Verona Vrbe saltem expellat: atque ab ea, quam sibi proposuerat, Religionis propagatione exterreat.

XXIV. Est Verona antiqua Cenomanorum Vrbs, Heluetiorum Basileæ haud absimilis, æquo solo recumbens, tellure tamen ad Septemtrionem leniter assurgẽte, iugisque theatralem penè formam exhibentibus, situ, natura, pulchritudine ædificiorum, nobilis, ac venusta, atque Athesi amne circum septa; multa insigniáque vetustatis Monumenta habet; inter quæ, nobile Amphitheatrum assurgit. Huius Vrbis incolæ splendidi, ac magnifici præter ingenium, ac literas, pietatem quoque præseferunt.

XXV. In hac cùm primùm Ioannes hispido illo, rudíque habitu, ad media vsque crura defluente, amictus: noua quoque illa, atque eatenus illis ignota Caputij forma contectus, nudipes cum Socio apparuit: ita omnibus vterque delirare visus est; vt magno, in ea plebe, quæ otio plurimùm indulget; murmure de iis concitato; vix aliqua Vrbis parte apparerent; cùm protinus Opifices, Tabernarij, Caupones, atque id genus hominum, mox strepitus edere, cachinnos efferre, homines sarcasmis insectari, ac luto conspurcare incipiunt. His pueri succedunt, qui turmatim eos insequentes lapillis impetunt: atque omnia clamoribus complent.

Verona amis reputatur, atque indigna patitur.

XXVI. Erat Ioannes procera statura, gracilíque corpore præditus; cúmque in suprema capitis parte caluus esset, in ea non tam canitie, quàm cute albescebat: quapropter pueri in eam lubentiùs lapillos intendebant; qui perinde ac si galeam percuterent, inde resiliebant. Hæc omnia patienter ferebat Ioannes, nec vllo non modò sensus dolore mouebatur, sed Apostolicæ tolerantiæ imitator, in his potiùs cum Paulo gaudebat, sæpè illius verba in animo repetens. *Nos stulti propter Christum, &c. Tanquam purgamenta huius Mundi facti sumus omnium peripsema vsque adhuc.* 1. Cor. 4.

XXVII. Hæc inuidus tenebrarum Pater, in illius plebis animis aduersùs Dei Seruum, Diabolica planè arte, moliebatur: vt eum à cœptis deterreret, atque ab instituto animi proposito resilire cogeret. Neque his contentus, tam sinistram de iis opinionem in omnium ferè mentibus indit: vt cùm eos nec deliros, nec amentes esse animaduerterent; homines improbos, flagitiosos, hypocritas, nebulones esse, sibi persuaderent. Quo fiebat: vt cùm nec Sacra facere, nec certa ibi sede permanere permitterentur: nemóque esset, qui eos hospitio exciperet: maxima ibi Dei Serui incommoda subirent: inter hæc tamen inuictus Ioannis animus, pro maledictionibus benedictiones rependens, ignominiásque, & inedias pro nihilo ducens, diuinam iis misericordiam assiduis precibus exorabat. Cúmque Christi Domini, & Sanctorum exemplo, vtérque & Ioannes, & Socius, iis bona redderent, à quibus mala accipiebant: id sibi Apostoli meritò vendicare poterant: *Maledicimur, & benedicimus, persecutionem patimur, & sustinemus, blasphemamur, & obsecramus.* Interea salutare Dei cum silentio præstolabantur; qui de tenebris lucem creat, & Solem post nubila oriri iubet.

Sacra facere prohibetur.

XXVIII. Erat eo tempore Veronensis Vrbis Antistes Ioannes Matthæus Gibertus, quem Ioannes sæpe frustrà adire tentauerat: Qui enim domus Episcopalis penetralia obseruabant, cùm primùm illum aduenientem conspicerent: cùm improbum, ac nefarium hominem existimarent, procul expellentes; nec Aulæ quidem Episcopalis limen ingredi sinebant. Episcopus itidem familiarium sermone persuasus, omnem illi viam, qua ad ipsum accederet, intercluserat. Hanc igitur Episcopi ac domesticorum repulsam, cùm diu Ioannes patientissimè tulisset; tandem accidit; vt Episcopus semel Ioannem per fenestrã venientem intueretur: quem dum Virum ætate longæuum, aspectu grauem, atque alba canitie decorũ videt, Deo præsertim intus agitãte, illũ ad se intromitti iubet. Mox de illi⁹ instituti ratione, de habit⁹ forma, ac plurimis aliis interrogat, lõgioriq; sermone cũ eo de variis rebus colloquitur: Ex quo tantã in eius respõsis prudentiã, grauitatẽ, doctrinã, ac rerũ experientiã animaduertit; vt inde magnã de eo existimationẽ animo concipiens, facile agnosceret, sub sordido palliolo

Ioanni ad Epiſcopum diu aditus intercluditur.

interdum

interdum Sapientiam latere; ac vili ſacco nonnunquam theſaurum includi: quare priorem, quam de ipſo hauſerat, opinionem exuens, mox ab eo poſtulat; vt publicum ſequenti die, qui Dominicus erat, ad populum ſermonem habeat.

Epiſcopo Ioannes haud parere recuſat. Quapropter hac meliori rerum ſpe ab Epiſcopo dimiſſus; cùm longa oratione, qua pro Codicibus vtebatur, ſe ad Dei Verbum proponendum paraſſet: eo factum eſt; vt cùm primùm Cathedralis Eccleſiæ ſuggeſtum aſcendit, tanta Dei ſpiritus illum doctrina, facundia, ac virtute prædicantem exornauerit; vt cùm ſecundam in eadem Eccleſia ad populum concionem haberet, tota Vrbe ad ſermonem confluente, Eccleſia multitudinem capere non poſſet. Quamobrem pius Antiſtes tanti Viri aduentum, velut cæleſte quoddam donum ratus, ac totus lætitia perfuſus, ſuggeſtum illi in Platea collocari iubet. Eò cùm innumera ferè populi turba vndique commeaſſet: Ioannes de vitæ breuitate, ac Mundi vanitatibus ſermone inſtituto, tanta vehementia, ac verborum energia (Deo os, & ſapientiam præbente) hæc illis animo ſpectanda propoſuit; vt vniuerſi in lachrymas, ſingultus, ac voces Dei miſericordiam exorantes, diſſoluerentur. Tantáque ex eo ſermone ſpiritualis fructus vbertas, in omnes, ac præſertim in mulieres abundauit, vt hæ ſibi in omnium oculis, & inaures, & dextrariola auellerent, ac vana capitis ornamenta deponerent. Plerique etiam, qui Concubinas palàm eouſque aluerant, publicáſque ſimultates geſſerant, pulſis pellicibus, ac fugatis odiis, Deo, ac hominibus conciliarentur. Denique tam vniuerſalis ad pœnitentiam motus (Deo priores contumelias Ioanni, meliori bonorum vſura reſarciente) eo tempore velut prodigio contigit; vt cunctis ferè in nouam vitam efflorescētibus, Vrbs tota Dei Spiritu renouata videretur. Itaque qui priùs Viro Dei inſultabant, tunc beatos, ac felices prorſus ſe exiſtimabant, ſi illius aut manus, aut habitum exoſculari, vel illius colloquio frui poſſent. Hæc Deus, benigniſſimus operum retributor, pro tot cachinnis, contumeliis, conuitiis, ſarcaſmis, ſubſannationibus, atque ignominiis, quæ illi à principio illata fuerant, Seruo ſuo copioſè retribuere voluit: vt qui diuinis operibus incumbunt, hominum, ac Dæmonum aduerſa pro Deo tolerare diſcant. Fidelis enim eſt Deus, teſte Apoſtolo, qui non ſinit eos tentari ſupra id quod poſſunt: ſed dat etiam cum tentatione prouentum. 1. Cor. 10.

XXIX. *Ioannes Verona Dei Verbum magna cum Vrbis commotione disseminat.*

Poſt hæc Epiſcopus, atque Vrbis Proceres, inito conſilio vltrò Eccleſiam Sanctæ Crucis (Animarum cura, quæ in ea exercebatur, in alteram Eccleſiam tranſlata) Ioanni ad Cōuentus ædificationem conferunt: qui tum ob facilem illius ſtructuram, tum etiam ob plurimam Vrbis deuotionem, tunc primùm in Noſtros conceptām; breui tempore abſolutus fuit. Aliud quoque Monaſterium, ipſo Epiſcopo poſtulante, in Beuoloni Oppido, Epiſcopi Ditioni ſubiecto, quòd non longè ab Vrbe diſtat, poſt hoc exædificatum fuit; iuxta quoddam S. Ioannis Delubrum: quo cùm quidam Ordinis Minorum Conuentualium Sacerdos, Ioannes nomine, ſub titulo beneficij ſimplicis eatenus potitus fuiſſet, ſeipſum pariter cum delubro hoc tempore ad Capucinos tranſtulit, ac Religionis habitu donatus religioſiſſimam inter nos vitam duxit. XXX. *Veronæ Monaſterium conſtruitur.*

Hoc in Conuentu, qui non multò poſt tempore, ob puriorem Regulæ obſeruantiam; quæ propter Oppidi inopiam, ac profuſam Epiſcopi liberalitatem in diſcrimen vocabatur, relictus fuit; diuino planè miraculo, Deus benigniſſimus Fratribus teſtatum eſſe voluit, quātam erga ſuos ſollicitudinem gereret. Nam cùm ſemel tam copioſa è Cœlo nix cecidiſſet, vt nullo pacto Fratres, pro quotidiana victus mendicatione Oppidum adire poſſent: nihilque in Conuentu (iuxta antiquum Religionis morem, quo rerum omnium ad victum pertinentium prouiſio vltra triduum à Conuentibus procul expellitur) ſupereſſet, quo Fratrum familia aleretur: vnà omnes ad Domini penum confugientes, velut Chriſti pauperes, effuſis precibus à Deo ſtipem efflagitant. Deus autem qui volucres Cæli paſcit, & dat eſcam pullis coruorum inuocantibus eum: XXXI. *Diuina Prouidentia Miraculum in Beuoloni Conuentu.*

filiorum

filiorum non immemor, his annonam prouidet. Nam sub refectionis horam; cùm ianuæ tintinnabulum pulsatum fuisset, accurrens Ianitor, apertisque foribus; saccum calido, atque albo pane, ad os vsque refertum conspicit: Cùm vero, qui eum attulisset, ne vestigiis quidem in niue impressis, quæ nulla apparebant, vllo pacto deprehendi potuisset. Id Fratres diuinæ liberalitati; atque Angelico ministerio; quo Deus verè pius, verè misericors, ad subleuandam suorum pauperum inopiam vti voluerat, tribuentes: vnanimes cælestis muneris largitorem maximis gratiis, ac laudibus ex imo pectore haustis, prosequuntur.

XXXII. Porrò sub anni 1535. finem Ioannes Ludouici literis ad Comitia, quæ hoc anno mense Nouembri Romæ celebrata fuerunt, euocatus; in Vrbem proficiscitur: vbi inter alios, Generalis totius Congregationis Definitor à Capitulo eligitur; & cum Bernardino Astensi Generali tunc Vicario electo, reliquisque Definitorij Patribus, Constitutionum Ordinis Reformationi incumbit. Comitiis autem absolutis, sequenti anno 1536. Mantuam pergit, vbi à Francisco, primo illius nominis Duce, honorificè exceptus, Duce ipso, qui Congregationem singulari beneuolentia complectebatur, in primis postulante, primum Marmiroli, qui delitiarum locus est à Friderico Primo Mantuanorum Duce miro artificio, ac magno sumptu extructus, Monasterium ædificat.

Marmiroli Conventum ædificat.

XXXIII Hinc Ioannes Romam rursus ad Generalia Comitia, quæ Ludouici Forosemproniani opera iterum renouanda erant, reuocatur: in quibus denuò ad Definitoris munus assumptus; post hæc à Bernardino Astensi Generali Venetæ Prouinciæ sub Prouincialis Vicarij titulo præficitur. Veruntamen cùm illustriores passim Vrbes illum, ad Dei Verbum in iis disseminandum, deposcerent: Fratre Ioanne Baptista Veneto sibi in eo munere substituto, is in Picenum proficiscitur.

In Picenum proficiscitur.

XXXIV Celebris erat inter illius temporis Concionatores, tunc Fratris Ioannis Fanestris fama; atque adeò apud omnes de illius prædicationis virtute existimatio percrebuerat: vt illustriores Italiæ Vrbes, quò illum sibi quæque vendicaret, certatim contenderent. Neque id frustrà. Tanta enim illi inerat dicendi vis, tanta doctrina, tanta grauitas, tanta denique vitæ Sanctimonia, vt omnium animis imperitare, eosque quocumque voluisset, flectere posse videretur. Vir erat admirabilis ingenij, ac dicendi facundia præditus, sermonis venustate, verborum pronunciatione, orationis elocutione, scripturarum varietate, troporum elegantia sententiarum pondere, demum persuadendi vehementia, quæ à diuina illi virtute administrabatur, præstantissimus: itaut Bernardinus Astensis sæpè dicere solitus esset, neminem se vnquam Ioanne vehementiorem agnouisse; qui tam repentè audientium animos mutaret; atque in eam, quam voluisset, partem conuerteret. Quare cùm semel, in Dominica Passionis, inter prædicandum, lignea Crucifixi Imago, velo operta illi reuelanda esset; accidit, vt clauis, quibus Imago confixa erat, è Cruce euulsis, casu Imago ipsa è suggestu caderet, atque in terram dilaberetur. Quæ res populum ad risum prouocare cœperat: At Ioannes, haud secus, quàm si id formidabiliori Dei iudicio euenisset; repentino clamore diuinam misericordiam obtestans, tot cœpit gemitibus imminentem Dei iustitiam, quam illa Christi subtractio, velut diuino consilio peracta, comminabatur, populo inculcare: vt mox risu in lachrymas mutato, omnes diuinam misericordiam effusis vocibus implorare cœperint.

Ioannis magna in dicendo vis, Bernardini Astensis testimonio asseritur.

XXXV. Ioannes itaque cùm illustris hæc de eo fama vbique peruagaret, Senas destinatur; vt in ea Vrbe, quæ nulli pietate secunda est, posteriori anno, qui 1537. erat, quadragesimalis prædicationis munus obiret. Ibi tum ob Apostolicum prædicandi genus, quo audientium animos vi quadam ad Deum attrahebat; tum etiam propter vitæ, ac morum Sanctimoniam, qua cæteris sua virtute præluebat; tam vberem ex ea animarum fructum retulit, vt secundum post sanctum Bernardinum Senensem nomen, apud Vrbis illius Ciues sibi comparauerit. In ea Vrbe cùm

Senis prædicat, & concionatorem Hæresim prædicantem redarguit.

alterius Religionis Concionatorem, quædam à Catholicis dogmatibus dissona, Prædicantem audiisset; Fraterna primùm admonitione illum, vt ab his abstineat, hortatur. Cùm verò illum in deteriora ruentem, ac Hæretica planè disseminantem percepisset. Catholicæ fidei zelo accensus, Hæreticam illius doctrinam palàm detegere; atque in pestifera ipsius dogmata publicè inuehi cœpit. Quamobrem ille iustam punitionem veritus, clam ab Vrbe abscedere cogitur.

Picentis Prouinciæ Vicarius eligitur.

Dum hac in Vrbe, Dei Seruus in Dei Verbo strenuè laborat; Picentis Prouinciæ Vicarius à suis eligitur: quare Senis abscedere, atque in Picenum proficisci cogitur. In eo itinere; cùm per Biturgiam, seu Burgum S. Sepulchri transiret, Vrbem totam odiis, ac simultatibus discissam offendit: quare à Ciuibus rogatus, nonnullos ibi sermones ad populum habuit, quibus illos ad concordiam prouocans, quo pacto eam assequi, ac diuturnam seruare possent, nonnullis præceptis instruit. At qui inimicitias gerebant, cùm Viri Dei monita respuerent, accidit: vt extremo sermone, dum Ioannes in eos acriùs inuehitur, inter prædicandum subsisteret, ac velut diuino Iudicio exterrefactus, aliquandiu immotus permaneret. At post temporis pusillum ter repente exclamarè cœpit; Dei Iudicium, ô Biturgia, Dei Iudicium: graue, inquam, ac terribile Dei iudicium tibi imminet: & nisi odia, ac inimicitias deponas, Deúmque pœnitentia tibi concilies; breui hanc Vrbis plateam totam sanguine conspersam cernes: ac pleraque alia, quæ diuina in eos ira grassante, contingere deberent, supplicia comminatur: quæ non multo post tempore, Deo scelera illorum vlciscente, adamussim euenerunt. Nam vix paucis elapsis diebus, ingenti rixa inter factiones excitata, quatuordecim ex Vrbis Nobilioribus in platea interfecti, ac per eam raptati, totam suo cruore conspersérunt; ac pleraque alia deinde illis incommoda obtigêre. Ex quo serò agnouerunt: Dei Serui verba, non ab humano, sed à Dei Spiritu effluxisse; quæ cùm illi, diuino lumini rebelles, propriisque cupiditatibus obcæcati repellerent; haud mirum, quòd seueriſſimam Dei manum, ferè attriti, in se defæuiisse senserint.

Biturgia Prædicans Vrbis calamitatem prænunciat.

XXXVI.

Fratri Iuuẽtutem illi poscenti quid responderit.

Inde digressus, cùm ad nostrum Montis Casalis Cœnuentum veniisset; à Guardiano rogatus, illius familiæ Fratres, qui ab eo diuini Verbi esca exaturari poscebant, dum refectioni incumbunt, tam cælesti sermone pascit; vt præ illius suauitate, alium vix cibum attingerent. Eo verò absoluto, cùm ex Fratribus quidam, Vir simplex, longiorem illi vitam his verbis deprecaretur. Pater, vtinam id tibi fieri posset, quòd veteri ferramento fieri solet, cùm ad nouitatem iterum reuocatur: nimirum vt velut fusilis, à senio ad iuuẽtutem reuocari possis; quò diutiùs multis prodesses. Cui ille extemplò. Vtinam, inquit, & te Frater egregiè fuste cædi datum esset, qui hæc mihi tam bellè deprecaris. Nescis, Fili, nescis, quænam iuuentutis sint pericula. Senex adhuc iuuentutis anfractus expauesco: quid tu rursus in discrimina vocas, Parum ne tibi ego amens esse videor, nisi ampliorem tu mihi nunc etiam amentiam impreceris? Ne misereare, quæso, quòd Senex sim: sed miserere, quòd iuuenis fui. Si quàm durum, ac difficile stadium in iuuentute curritur, animo reuolueres; certè iam fesso condonares: nec mihi iam Seni, & proximam metam lætè spectanti cursus initium optares cùm senui, & incanui, est sanè, vnde gaudeam, non quò tu doleas. Siquidem & ea à tergo reliqui, quæ huius vitæ viam, tot difficultatibus, ac tantis terroribus, ipsa æui lubricitate, obsessam reddebant: & tunc primùm cùm senui, matureſcere incœpi. An hoc deflere debes? An poma, quòd maturuerint, cõquereris? Est, vt cæterarũ rerum, sic etiam ætatis maturitas quædam, quæ Senectus appellatur. Ea verò, cùm in pomis, ac frugibus bona, ac expetenda sit: cur non in homine optimam censes? Quòd si optima, ac expetenda res est, optimum cur mihi obuenisse deploras? Desine hæc mihi mala imprecari. Hæc Ioannes in eum lepidè.

Iuuentus pœnitudis plena describitur.

Senectus Ætatis quædam maturitas.

XXXVII.

Tandem cùm in Picenum peruenisset, in id omnem curam, ac sollicitudinem

XXXVIII.

confert;

confert; vt ſubditos in totius Regularis obſeruantiæ cultu, ac perfecta virtutum diſciplina, qua ad Euangelicam perfectionem conſcenditur, inſtituat. Quòd vt faciliùs aſſequatur, ipſe reliquis, & vitæ auſteritate, & accurata ſui ipſius cuſtodia, & morum diſciplina, & diuinarum rerum ſtudio, præclara denique omnium bonorum operum face, prælucere curat. In viſitationibus cùm ſæpè ſermones de Regulæ obſeruantia, ac perfecta illius obſeruandæ ratione inſtitueret, tum maximè Orationem commendabat. Idque inter alia docere ſolitus erat: Fratri Capucino haud ſatis eſſe bonum animum, ac voluntatem ad Regulæ obſeruantiam adferre: ſed præter hæc Orationis ſtudium apprimè neceſſarium eſſe. Cùm enim ad perfectam Regulæ obſeruantiam, (aiebat) ſpecialis diuinæ gratiæ fauor, & auxilium exquiratur; illud abſque feruenti Oratione adipiſci nemo poteſt; atque eo ſtimulo Fratres, ad Orationis ſtudium haud leuiter prouocabat.

Prouincialis munus omni cum virtute exercét.

Oratio ad perfectæ Regula Obſeruantiam neceſſaria.

XXXIX. Tanto mentis ardore, Sanctus Vir, de altiſſima rerum Paupertate, de ſuiipſius contemptu, de Deo ſuper omnia diligendo, ac de perfecta veri Fratris, Minoris vita, in Sermonibus diſſerebat: vt non ſemel B. Pater Franciſcus illi propiùs aſſidere viſus fuerit. Dum ſemel Brixiæ de Regula perfectè obſeruanda, atque altiſſimæ Paupertatis voto Fratribus inter cœnandum ſermocinaretur. Sacerdos quidam, qui in Eccleſia orabat; cùm Ioannem in Refectorio prædicantem perciperet, ſtatim Oratione intermiſſa, ad Refectorium feſtinat: cuius cùm oſtium aperuiſſet, Virum Dei tanta diuini Spiritus affluentia, de Regula diſſerentem audit; vt Fratres, qui in menſa aſſidebant, corporis refectione neglecta, animum tantùm paſcendum præberent; atque ex illius ore vniuerſi penderent. Porrò, eodem temporis momento, B. P. Franciſcum, iuxta Ioannem in aëra apparentem intuetur: qui dextera in Fratres extenſa, cunctis abſoluto Sermone benedixit. Quo ille viſu tanta ſuauitate perfuſus fuit; vt dulci quodam animi languore correptus, humi dilapſus fuerit; ex quo poſt aliquod tempus reſurgens, quæ oculis conſpexerat, Fratribus, præ gaudio collachrymantibus, narrat.

Dum Fratribus prædicat, S. P. Franciſcum apparens Fratribus benedicit.

XL. Id ipſum quoque Bergomi, qui illius Conuentus adminiſtrationi præerat; cùm Vir eſſet omni virtute præclarus: Ioanne ad Fratres ſermocinante, conſpicit. Is enim dum B. Patrem Franciſcum tanta benignitate omnibus benedicentem ſpectat; vt cunctos veluti in mentis exceſſum raperet: tam exuberantem ex eo viſu animo lætitiam percipit, vt præ voluptate ebrius, vocem altiùs exultationis efferret. At ea res cùm Dei Seruo non probaretur, Guardianum increpans, inquit, Quid, Pater Guardiane, hîc in omnium proſpectu ſpirituales voces effundis? Non eſt hic feruoris, aut Spiritus exhalandi locus: cohibe luxuriantem ſpiritus impetum; vel ſi illum promere mauis; in ſyluam te confer. Siluit tunc, ac erubuit Guardianus: at nonnullis menſibus elapſis, cùm ſupremo morbo laboraret; ne tantæ rei memoria, ſimul cum morte extingueretur: ante obitum, quænam iubilationis illius cauſa fuerit, palàm Fratribus aperuit.

XLI. Poſt ſancti Viri è Bergomenſi Conuentu diſceſſum, res memoratu digna accidit. Nam cùm Fratres duabus mentalium precum horis, quæ Conſtitutionibus ſanciuntur, tertiam Hyemali tempore poſt matutinas Horas addidiſſent: ita vt geminas noctu horas in Oratione impenderent: contigit, vt poſtrema Orationis hora, omnes ferè ſomno conſopiti dormitarent. Neque id mirum: Cùm enim in ea Eccleſia, quæ eo tempore extruebatur, necdum Sanctiſſima Euchariſtia aſſeruaretur, nulla in ea effulgebat lampas, quæ ſui luminis fulgore oculos verberans, ſomnum expelleret: ex quo facilè, tenebris ipſis fauentibus, ad quietem allici poterant: Diurni quoque labores, quibus fatigati erant, vltrò iis ſomnolentiam conciliabant. Iis igitur ſomno oppreſſis, vnus duntaxat, qui inter eos, feruentiori ſpiritu præditus erat, dum in Oratione vigilat; eodem tempore nigrum quendam Æthiopem, vultu horridum, ac deformem, per mediam Eccleſiam exilientem, ac timpanum percutientem percipit: qui cum eo ſono ſomnum Fratribus incuteret

Fratribus in Oratione dormitantibus Diabolus timpanum pulſat.

incuteret, eo magnoperè exultare videbatur. Porrò etsi vigilans Frater, Æthiopem saltantem, ac timpanizantem cerneret; haud tamen Fratres dormientes percipit, donec silice percusso, ignem excitat, ac lumen accendit: ac tunc primùm is Fratres somno sopitos conspiciens, Dæmonis mysterium intelligit: atque iis expergefactis visum refert: vt ex eo non obscurè addiscerent, Cacodæmonem nihil magis Orationis tempore, quàm Fratrum somnolentiam expetere; atque ea, ita delectari, vt cùm is mille artibus eam orantibus conciliare studeat; si tandem ab iis assequatur, de ea triumphum agat. Neque id frustrà. Neque enim (si Augustino credimus) quicquam acriùs, quàm Oratio Dæmones flagellat. Quamobrem Petrus in Orationibus nos vigilare sollicitè admonet: ne hostis, atque aduersarius noster Diabolus dormientes offendat, quos Leonis rugientis instar deuoret.

1. Petr. 4.

Sacerdoti nouam Missam celebranti S. Franciscus benedicens apparet.

Illud quoque in hoc Conuentu, non longè post hæc contigit: vt dum prima, à quodam nouo Sacerdote, Missa deuotissimè celebratur; pius quidam Frater, qui diuinissimum illud Sacrificij Mysterium, ex angulo Altaris contemplabatur; B. P. Franciscum repentè è Cœlo dilabentem, ac vniuersos extensa dextera benedicentem cerneret; quo sanè B. Pater significare voluit, quantoperè eorum pietate, ac Religione delectetur, qui Sacras Missas, aut deuotè celebrant, aut attentiùs audiunt: quos propterea cælesti benedictione prosequitur. XLII.

Minorji Conuentualium Familia ad Capucinos transuolat.

Ioannes igitur, tametsi in sua Piceni Prouincia administranda, optimi Pastoris instar, sedulam operam nauaret: Haud tamen Prædicationis officium, quo egregiè præcellebat, vllo vnquam tempore intermittebat, vt vberiorem, in Domini horreo, animarum messem congregaret. Etenim post hæc, anno 1538. cùm in Oppido Tiferni Metaurensis, quadragesimali tempore, Dei Verbum disseminaret; tantus illius in prædicando ardor fuit, tamque præclaris ibi perfectioris vitæ exemplis omnibus præluxit: vt Fr. Vbertinus, Bernardinus Monsulmensis, ac reliqua Minorum Conuent. Reformatorum Familia, quæ proprio ibi Monasterio fruebatur, his permoti, Conuentu in Capucinos translato (vti Superiori anno dictum fuit) cuncti ad Religionis sinum transuolauerint. XLIII.

Ioannes in quartanam febrim incidit.

Eo porrò Quadragesimalis prædicationis munere expleto; cùm ad creditum sibi Prouinciæ regimen redisset; in eoque tam indefesso animo laboraret, vt neque senio, neque vllis, pro sui Officij munere, laboribus parceret: tandem in huius anni 1539. exordio; dum visitationis laboribus pedester (vti Capucinis mos est) sedulò vacat, in quartanam febrim incidit; quæ cùm Senibus, præsertim ætate prægrauatis, molestissima esse soleat; ea Ioannes iam Septuagenarius, ac viribus penè exhaustus, magnoperè excruciabatur. Quapropter Visitatione intermissa, cùm Forosempronium proficisceretur; accidit, vt per Durantium iter faceret. Imminebat tunc Quadragesimale Ieiunium, quo tempore Prædicatores in Domini Vineam opportunè destinari solent. XLIV.

Durantij prædicandi pleuritide corripiuntur.

Porrò cùm Oppidi illius populus necdum sibi Prædicatorem vendicasset; audito Ioannis aduentu, mox Proceres ad eum conueniunt; rogantque, vt diuini Verbi pabulum illis in ea Quadragesima ministret. Recusat ille, iustam morbi excusationem afferens: at illi Viri studio incensi, omnem prorsus excusationem respuentes, vt vel bis in Hebdomada illis Dei Verbum proponat, ardentiùs efflagitant; neque alterius opera in eo munere, se vti velle affirmant. Ioannes tot precibus victus; totque animarum, diuini Verbi panem esurientium, pietate commotus; cùm eo Prædicationis labore febrim se superare posse speraret; eorum tandem postulationibus acquieuit; atque opportuno tempore, dissuadentibus licèt Fratribus, eò ad Quadragesimale officium obeundum se confert. Dum igitur ibi quotidianum laboris pensum, iis tantùm diebus exceptis, quibus à febris langore impediebatur, impigrè persoluit: consuetóque animi ardore ac vehementia Dei Verbum disseminat, strenuum vineæ suæ Operarium, Deus præmiorum largitor, à labore ad mercedem hoc tempore auocare voluit. Quapropter cùm die quadam, ma- XLV.

iori ſpiritus vehementia, in populi vitia inuectus fuiſſet; è ſuggeſtu deſcendens, laterum dolore corripitur: qui cùm in pleuritidem computruiſſet; breui illum ad extremum vitæ diſcrimen adduxit. Quo tempore Dei Seruus vitæ finem ſibi adeſſe conſpiciens, deuotiſſima Sacramentorum perceptione, ac feruentiſſimis orationibus, ad ſupremum illum diem, ac Domini aduentum, animum parat; ſtrenuique ac fidelis Operarij inſtar, quò ſe ad lucis huius occaſum celeriùs ferri conſpicit; eò magis animi agrum virtutibus fatigat, ac perfecta in Deum charitate excolendum curat: vt perfectum Domino remuneratori opus exhibeat, quòd æterna tandem corona dignum ducat. Itaque cùm ſe ad vitæ finem properare, corporéque diſſolui cerneret; Crucifixi Imagine in manibus apprehenſa, luminibúſque, non abſque lachrymis, in Dominum defixis, vniuerſa illius beneficia ſibi collata enarrare, pro iiſque intimas ex animo illi gratias his verbis referre cœpit.

XLVI. En Domine Ieſu, en otioſum, ac inutilem ſeruum; atque vtinam, non facinoroſum, ac ſceleſtum: qui etſi duodecima ad Vineæ tuæ culturam hora acceſſerit; haud tamen venientem reſpuiſti: quales tibi in hac hora, pro tot in me collatis donis, gratias referam? Tu me ex immenſa tua clementia, ac gratuita benignitate, intra Eccleſiæ gremium, Chriſtianis parentibus progenitum excepiſti; in Catholica fide enutriiſti; purúmque ab omni hæretica contagione hactenus ſeruaſti: Tu præterea de domo Patris mei carnalis, & de tabernaculis peccatorum ſegregatum, in eum me vitæ ſtatum tranſtuliſti; in quo te ſequerer, ac tibi cum Generatione quærentium faciem tuam, ambulantium ſemitam rectam, commorantium inter lilia caſtitatis, & tecum diſcumbentium in Cœnaculo altiſſimæ Paupertatis famularer. Neque his contentus, cùm velut cæcus ambularem: atque inter cimerias tenebras verſarer: aberrantem, contumelioſum, ſcandaloſum, ac ſuperbum ſanctiſſimæ Reformationis hoſtem, ac perſecutorem; diu ſuſtinuiſti, admonuiſti, compeſcuiſti; renitentem, fugientémque tot diuinæ lucis fulgoribus oppetiiſti, oppugnaſti, deieciſti: donec lumen cæco redderes, atque in huius ſanctæ Reformationis ſinum tandem vel inuitum compelleres.

XLVII. Quas tibi, ô bone Ieſu, pro tam ſingulari dono, aut gratias agere, aut laudes referre queam? En iam ſupremum, in hoc Sanctæ Reformationis ſinu, diem lætus claudo: hîc tandem curſum conſummo, hîc hilaris obdormio. Quid tibi pro tanto beneficio dignum, præter laudes, retribuam? *Te Deum* igitur *laudamus, te Dominum confitemur.* Cúmque Hymnum totum vſque ad extremum illum Verſiculum: *In te, Domine, ſperaui, non confundar in æternum.* Senſibus integris decantaſſet; adhuc poſtremus illi verſiculus ex ore fluebat: cùm Spiritus, inter diuinas Laudes, ad Deum migrat.

Inter Dei laudes extremum ſpiritum reddit.

XLVIII. Cæterùm, cùm in eo Oppido, nec dum vllum à Capucinis Monaſterium extructum fuiſſet: Ioannis corpus, in Minorum Conuentualium Eccleſia, ſummo honore ſepelitur. Præclaram huius Serui ſui Sanctitatem, Deum Opt. Max. plurimis poſt obitum Miraculis illuſtraſſe, pleráque noſtra M. S. teſtantur: quorum tamen cùm præter communem illius tempeſtatis famam, ac pleráſque tabellas, quæ diu ad illius ſepulchrum appenſæ fuerunt; memoria nulla ſit ſuperſtes, hîc deſiderari potiùs, quàm referri poſſunt.

Plurimis poſt mortem miraculis coruſcat.

XLIX. Hac miraculorum fama cõmota, Fanum Vrbs, nullum non lapidem mouit, quò pretioſo illo ſui Conciuis depoſito potiretur: ita vt etiam Ducis ipſius Vrbinatis auctoritate, atque opera ad id vſa fuerit: At fruſtrà: nam Durantinorum, erga Dei Seruum, tanta ſemper fides, ac deuotio fuit; vt ab iis nunquam ſacrum illud Corpus impetrari potuerit, quod multo honore apud ſe reconditum ſeruant.

L. Hoc quoque anno Fr. Bernardus Foroſempronianus, qui Ludouici Foroſemproniani primogenitus fuit; primúſque ex Sæcularibus Viris ad Reformationem acceſſit: ex tempeſtuoſo huius vitæ pelago, ad quietam melioris vitæ ſtationem concedit. Hic laïcus inter Capucinos vixit. Vir plurimis virtutibus exornatus;

FR. BERNARDI Foroſemproniani Vita & Virtutes enarrantur.

Vitæ auſteritate præſtat.

Regulæ cum primis obſeruantiſſimus: cuius hæc vox familiaris erat: Fratres omnem potiùs cruciatum, ac mortem eligere debere, quàm Regulæ obſeruantiam lædere. Magno ſuiipſius tam in habitu, quem, omni ex parte, variis panni rudiſsimi præſegminibus conſarcinatum gerebat; quàm in inceſſu; cùm ſoleis nunquam, quoad vixit, vſus fuerit; neglectu affulgebat. Admirandam vitæ auſteritatem ſemper coluit: cúmque à carnibus, ac vino abſtineret; ſemel tantùm in die, pauperioribus cibis; velut herbis, ac leguminibus veſcebatur. Orationis ſtudioſiſſimus, ea adeò delectabatur; vt cùm ſomno parciſſimè vteretur, maiorem in ea, ac præſertim in Paſſione Domini meditanda, noctis partem tranſigeret; quam tot lachrymis perſequebatur; vt dum ſemel ſolitarius in nemore oraret; tam forti, ac vehementi vocis eiulatu Domini Paſſionem deſleret: vt nonnulli Sæculares Viri, qui fortè nemus ingreſſi fuerant, deplorandas huiuſmodi voces audientes; cùm ſiniſtrum quicquam illi accidiſſe ſuſpicarentur, eò ſtatim accurrerent: quibus ille ſui fletus cauſam aperiens, tanta cœpit animi pietate, ac lachrymarum copia, cum iis de Chriſti Domini cruciatibus, ac doloribus agere: vt omnes in fletum, ac lachrymas erumpere; ac tam atroces Domini ſui pœnas ſecum deplorare compulerit. Lachrymas ob aſſiduam Chriſti Domini Paſsionis meditationem, tam familiares ſibi conciliauerat: vt cùm aliquando Prædicatorem, de Domini Paſsione, in Eccleſia concionantem audiret; in tam ingentem fletum erumperet; vt, ne Concionatorem impediret, inde abſcedere compulſus fuerit. Erga pauperes, tam mira charitate afficiebatur; vt cùm nihil aliud, quo illorum inopiam ſubleuare poſſet, illi ſuppeteret: Corium à Germano Fratre, qui ſutor calceolarius erat, eleemoſyna acciperet: ex eóque calceos conficeret, quos pauperibus diſtribuere ſolitus erat. Ob Dominicæ Paſſionis amorem; ac præſertim Chriſti Flagellationis memoriam; præter conſuetas Ordinis Flagellationes, ſemel in quolibet anno, Flagellationem, quæ Dominica nuncupatur, per quinque horarum ſpatia in ſeipſo ſeueriùs exercebat. Denique cùm duodecim circiter annos, in maxima vitæ auſteritate, ac Regulari Obſeruantia, virtutúmque omnium diſciplina, in Religione tranſegiſſet; Maceratæ magna cum Sanctimoniæ fama extremũ diem claudit. Cuius Corpus propinquorum opera, ob inſignes hominis virtutes, Foroſempronium tranſlatum fuit.

Paſſionē Domini magno eiulatu deplorat.

Dominicam Flagellationem, per quinque horarum ſpacium exercet.

F. DONATI Aletini Vita, & virtutes exarantur.

Eodem ferè tempore Fr. Donatus Laicus, Aletij in Hidruntina Prouincia mortalẽ cum immortali vita commutat. Vir fuit omnium virtutũ laude clarus; ac præſertim Paupertatis, ac Obedientiæ Cultor zelantiſſimus; vitæ auſteritate, ac ſui neglectu inſignis, miráque animi puritate, ac candore præditus; adeò, vt ſæpè cum Virgine Deipara colloqui auditus fuerit. Solitudinis, atque Orationis cum primis amantiſſimus fuit; ac Regularis Obſeruantiæ ſtudioſiſſimus. His dum Seruus Dei fideliter vacat, ac duplicatum ex iis talentum, Domino ſuo referre ſtudet, ad præmium vocatur, Dominúmque ſibi dicentem audit: *Euge, Serue bone, & fidelis, quia in pauca fuiſti fidelis, ſupra multa te conſtituam, intra in gaudium Domini tui.* Matth. 25. LII.

Poſt mortem ipſius Corpus ſuauiſſimo odore fragrat.

Tam omnibus perſpicua erat huius Viri Sanctitas: vt turbæ vndique, in eius obitu, ad illius Corpus venerãdum confluerent: Deo præſertim Serui ſui gloriam ſignis atteſtante. Nam Corpus in Eccleſiam delatum, tanto protinus cœpit, non humanorum, ſed Cæleſtium planè aromatum odore fragrare: vt cum cuncti in Cælo potius regnantem, quàm in feretro iacentem, ſibi certo argumento perſuaderent. Atque ita planè decebat; vt qui piè, ac ſanctè viuendo, Chriſti bonus odor fuerat, in omni loco; cæleſti benedictione donatus, diuinorum aromatum fragrantia, qua ſe immortalem vitam conſecutum eſſe teſtaretur, ſuauiùs apud homines oleret.

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1540. 6. 22. 16.

I. VANQVAM alia ſerendi, alia verò metendi tempora eſſe, olim à Sapiente dictum fuerit: hic tamen annus Milleſimus quingenteſimus ſuprà quadrageſimum, ſimul & ſeminis eſt, & meſſis. Serunt, qui ab Ochino Generali miſſi in Corſicam Inſulam; primùm ibi Capucinorum Religionem plantant: metunt verò, qui poſt præclara virtutum opera, in Religione ſata, laborum ſuorum tandem præmia referunt.

II. Corſica, eſt Matris Liguſtici, ſeu Mediterranei Inſula, Regia poteſtate fulgens; cui exordium Ligures dediſſe dicuntur. Cyrnus à Græcis nuncupatur, eò quod à Cyrno Herculis Filio olim inhabitata feratur. Hanc recentiores in duas partes diſtinguunt: Plagam, quæ Orientem Solem reſpicit, latus interius; Partem verò huic obuerſam, latus exterius appellant. Inſula magna ex parte montuoſa eſt; aditúque difficilis: cùm præruptis vndique collibus ſepta ſit. Incolas verò feros homines, & ad ſanguinem, ac vindictas maximè proclives alit: in eo tamen plurimùm commendandos, quòd ſingulari ferè omnes erga D. Franciſcum deuotione feruntur.

Corſica Inſula deſcriptio.

III. Cùm igitur apud Ligures, & Inſubres horum finitimos, Capucinorum Religio, pleriſque in locis, iam propagata fuiſſet: Hoc anno Fr. Mariani Nebienſis opera, labore, ac prædicatione, hanc quoque Inſulam penetrat. Erat Marianus Corſica oriundus, eximiúſque diuini Verbi Prædicator; qui cùm Ochini Generalis iuſſu in Corſicam adnauigaſſet, primùm Mantinam, ſeu Baſtiam, quæ primarium eſt illius Regni Oppidum, ad Ortum, inter Sactum Promontorium, & Marianam ſitum, in quo Genuenſis Reipublicæ Præfectus Sedem collocat: non vi, aut ferro; ſed ſpiritu, ac diuini Verbi virtute aggrediens; ferocem populum paulatim à graſſantibus odiis, atque à vindictæ ſtudio, orſus eſt compeſcere: tantis deinde, ac tam præclaris apud eos ſanctioris vitæ exemplis, cum ſocio F. Petro à S. Lucia coruſcare cœpit, vt cuncti nouum illud, ac mirabile vitæ genus, ab iis inſtitutum ſuſpicientes, homines ſibi à Deo miſſos; ac velut è Cælo dilapſos crederent. Marianus Inſulam, quæ nonnullis Vrbibus munita eſt, inſtar fulguris percurrens; cunctis diuini Verbi pabulum tanta cum audientium vtilitate, ac fructu miniſtrabat: vt ſummam ſibi ad odia, quæ in ea Inſula ardere ſolent, extinguenda, apud omnes auctoritatem compararet. Ea vbicunque graſſari audiret, ſtatim perimenda curabat. Simultates antequam cædes parerent, iugulabat. Rixas, quæ ibi ſæpè integras familias depaſcunt, vel ortas trucidabat, vel in ipſo ortu ad abortum compellebat: támque ingenti ſtudio conciliandis inter ſe diſſidentium animis inſudabat; vt diuturna, ac inueterata odia, quæ propemodùm immortalia videbantur, diuina potiùs, quàm humana virtute, ad pacem compelleret. Atque eo denique factum eſt; vt Deo, Religionis tunc primordia fouente, & ad Propagationis profectum prouocante, tota penè Inſula, ſedatis omni ex partè diſcordiis, ſumma pace, ac concordia frueretur.

F. MARIANI Cyrnei Vita, & Geſta narrantur.

Marianus apud Cyrnios Dei Verbum eſſeminat.

Ferocem populum ab odiis, ac vindictis reuocat.

IV. Porrò hæc pia, atque Euangelica Chriſtianæ pietatis officia, quæ Marianus maximo ſtudio, ac labore erga Cyrneum populum conferebat: Cùm Regni Gubernatorem, ac cæteros Vrbium Proceres, Capucinorũ Religioni, ex qua tot ſibi cõmoda emanare cernebãt, mirum in modũ beneuolos reddidiſſent: inde potiſſimũ permoti

Marianus ſteraque Monaſteria edificat.

fuêre ; vt Baſtiæ primùm,tum Lurini, Nebij , Caſinghæ,ac Balato, Monaſteria Capucinis ædificanda curarent; atque hoc pacto Cyrnęę Prouinciæ fundamenta iacta. Marianus verò,poſt multos pro Chriſto ibi exantlatos labores; poſt plurimos Orco creptos , atque à perditionis via ad ſalutem reuocatos ; denique poſt vitam in perfecta Regulæ obſeruantia , ac ſummis virtutibus tranſactam ; meritis clarus, haud longè poſt hæc tempora , è terrena ad Cæleſtem Patriam concedit : cuius corpus , cùm humi conditum eſſet , ex eo noui generis flos , fragrantiſſimi odoris, ad lilij formam, erupiſſe fertur , quo variis morbis ægroti ſanati fuêre.

Ex Mariani Sepulchro flos mira pulchritudinis exoritur.

Dum hæc Religionis ſemina à Mariano in Corſica Inſula ſererentur : alij quoque in Pedemontana Regione , quæ tunc intra Genuenſem Prouinciam comprehendebatur , operam, ac laborem ſuum impendebant. Pedemontium , quod alij Galliam ſubalpinam appellant : Regio eſt ad Montium , atque Alpium radices ſita, quæ Galliam, Sabaudiámque ab Italia diuidunt ; Cæli temperie , ac ſitu amœniſſima , fructiferis collibus,ex quibus generoſa vina Baccho amabilia prodeunt, vndique ferè ad delicias exurgentibus exornata : variis hæc Fluminibus alluitur , quæ agros fructibus , ac plurima ſegete fertiles præſtant. Hinc ſua Padus ortus primordia è triplici fonte trahit, qui variis in eum riuulis defluentibus intumeſcens , cùm primùm ad Martinianæ Oppidi planitiem peruenit, inter arenas euaneſcit : rurſuſque illinc ad tria circiter paſſuum millia reſurgit. Incolas habet magnanimos,liberales,humanos,bellis aptos; ac præſertim Sabaudiæ Regulis, quibus ſubſunt , fideliſſimos. Plurimæ in ea , ac munitiſſimæ Vrbes conſpiciuntur : in quibus præcipua eſt Auguſta Taurinorum,quæ Ducum Sedes eſt , Archiepiſcopatus dignitate fulgens. Hac in Regione cùm tria iam Monaſteria extructa eſſent ; Primùm Taurini, quod ſanctæ Mariæ ad Agros nuncupatur. Secundum propè Oppidum Montiſcalerij , quod trium circiter milliarium ſpatio Taurino diſtat , S. Brigittæ dicatum , Tertium Aſtæ. Quartum tandem, in Vrbe Montis Regalis , hoc anno ædificari cœpit : quo in loco res planè terroris plena accidit. Cùm enim Vici Arcem , quod Oppidum eſt Vrbi proximum , à quo Vrbs ipſa nomen accepiſſe creditur ; vnde à nonnullis Mons Vici nuncupatur ; Carolus quidam Droſius , Gallorum nomine occupans, maximam in Oppidanos tyrannidem exerceret : contigit ; vt hoc anno,dum pauci duntaxat Fratres Conuentus ædificationi incumbunt ; F. Ioannes Baptiſta Florentinus , ardentiſſimus diuini Verbi Concionator, & eximiæ virtutis Vir , ex Noſtris , eò ad prædicandum accederet : qui cùm deplorandas populi voces, ob durum Viri illius iugum, immaniáque oppreſſionum genera , quibus omnium hominum fæuitiam, improbitatémque ſupergredi videbatur, perciperet : his animo commotus, Carolum intrepidè adit ; diuinámque illi breui vltionem comminatur ; niſi à tanta populi tyrannide animũ coërceat. At perditus Vir , cùm nec Deum timeret, nec religioſum hominem reuereretur ; Patris increpationem contemnens , in peius ſemper proficiebat. Quamobrem Ioannes Baptiſta pro Concione in eum publicè inuehi cœpit. Quod cùm ille à neceſſarijs didiciſſet : iracundia feruens , nuncios ad eum mittit , qui ei ſuo nomine comminentur ; niſi quæ in eum pro ſuggeſtu dixerat, publicè recantaret , Barbam illi è mento vi euellendam fore, intelligeret. At ille Viri minas contemnens ; Renunciate , inquit , Domino veſtro , nihil minùs me, quàm Barbæ pilos,vitámque ipſam curare;præſertim cùm de diuini Nominis gloria,atque Officij mei munere agitur : veruntamen ſi craſtina die futuræ concioni meæ intereſſe voluerit ; me illi eo planè modo ſatisfacturum ſciat , quo Deo in primis Opt. Max. gratum fore intellexero.

Pedemontana Regio describitur.

Montis Regalis Monaſterium extruitur.

F. Ioannes Baptiſta Florentinus Vir præclarus.

Droſium, tyrannidem in populũ exercentem , reprehendit.

V.

Carolus igitur, craſtina die, armatis (vti ſolebat) Militibus ſtipatus , ad Eccleſiam concedit : quibus ille imperat , vt ſi Concionatorem in eum dicere percepiſſent, ſtatim è ſuggeſtu deiicerent ; cunctóſque Barbæ illi pilos è mento euellerent. Sedet in Eccleſia Vir ferus, altum premens ſub pectore virus ; non tam Dei Verbũ auditurus , quàm immane ſcelus expleturus : circumſtat impia Militum turba, ad

Droſius Concionatori cõminatur.

VI.

nefandum

nefandum facinus parata. Prædicator verò vbi ſuggeſtum conſcendit, detecto capite,& facie ad lignei Crucifixi Imaginem, quæ in eo defixa erat, conuerſa, ſic in ipſo ſermonis exordio Chriſtum alloqui cœpit. Altiſſime hominum Redemptor, haud ignoro, cùm primum me ad hoc Prædicationis munus vocaſti, id te mihi Apoſtolicum illud præſcripſiſſe: *Prædica verbum, inſta, opportunè, importunè, argue, obſecra, increpa in omni patientia, & doctrina*: atque vt veritatem vbique ita liberè, ac conſtanter annunciarem, iuſſiſſe: vt neque tribulatio, neque anguſtia, nec periculum, nec gladius ab ea prædicanda deterrerent. Tu enim ipſe veritas es, quem qui palàm confiteri erubuerit, hoc profectò nomine, ac munere indignus eſt. Quamobrem cùm hunc me veritatis locum conſcendere volueris; quid aliud planè, quàm veritas mihi prædicanda eſt? Certè, Domine, qui omnium Cognitor es, noſti, quàm purè, quàm candidè, quàm ſincerè, & ex charitate veritatem annunciauerim; publica duntaxat ſcelera arguerim; hominem, vt reſipiſceret, increpauerim: poſt vnguenta ferrum adhibuerim; non vt vulnera inferrem, ſed vt vitia curarem. Iam verò, vt quæ vera, te Auctore, prolocutus ſum, apud homines retractem: ferus homo, curationis impatiens; minis, ac terroribus ſuadere nititur: Age tu, Altiſſime Deus, quid facto opus ſit, indica; num à cœptis deſiſtere, num vera reuocare, num impij hominis dicto parere debeam: tu ipſe iube, impera: neque enim vllis aut minis, aut periculis moueor: ſed tuis tantum, non hominis placitis obtempero.

Timot. 4.

Ioannis Baptiſtæ inſecutæ arguendo inſignis conſtantia.

VII. Horrenda prorſus, ac pauoris plena tunc res viſa fuit. Vix enim Predicator, hæc ardentiſſimo ſpiritu protulerat; cùm illa Chriſti Crucifixi Imago, quæ priùs conuerſa facie Concionatorem ſpectare videbatur, quaſi id facinus horreret, ac veritatem ab eo recantari deteſtaretur, vultum in alteram partem horribili ſtridore inflectit. Quæ res tanto hominem terrore afficit, vt cum à concepto ſcelere, atque ab omni vi inferenda abſtinere coëgerit. At Concionator ob id magis diuina virtute confirmatus, ac vberiori Dei lumine perfuſus, Tyranno comminatur. Eum niſi illata pauperibus damna reſarciret, ac deinceps ab oppreſſionibus abſtineret, à Dei ira conſumptum iri: breuíque futurum eſſe, vt cæleſti fulmine icta, Arx illa rueret: quæ Viro tot pauperum ſanguine madenti domicilium præberet. Quod ne fruſtrà, aut leuiter dictum ab eo fuiſſe, quiſquam exiſtimaret: non multo poſt tempore id rei euentus comprobauit. Etenim poſt hæc, homine in ſcelere computreſcente, ſereno Cælo, cùm ſub vnius diei veſperum, nubes denſa, atque atra, ſpectante populo, Arci inſediſſet: tam dirum, ac horrendum ſulmen euomuit: vt cunctis, qui in Arce erant, interfectis, paruulo duntaxat infante, ac Nutrice exceptis, qui ab ingenti trabe tutati, incolumes euaſerunt: Arx ipſa ad ſolum vſque diruta fuerit. Carolus verò, cùm eo tempore è Caſtro abeſſet, paulò poſt in Ceresoliæ conflictu miſerè interemptus occubuit: Aſini ſepultura in agro tumulatus.

Ioannis Baptiſtæ verba Miranulocō probantur.

Ioannes Baptiſta Carcinecem, & Arcis ruina pronunciat.

VIII. Inter hæc Reformationis initia, cùm Monaſteria (vti ſæpè commemoratū fuit) pauperrimè à Fratribus conſtruerentur: accidit; vt Ochinus Generalis, in Senarum Vrbe, ante biennium loco ad Conuentum ædificandum deſignato, illius ædificationi, Fratrem Angelum Senenſem tanta auctoritate præfecerit, vt eam is, nullo alterius expectato conſilio, pro ſola voluntate moderari poſſet. Inchoata verò Domus ſtructura; cùm Prouincialis Vicarius, eam non parùm conſuetos Paupertatis terminos excedere animaduerteret, F. Angelum admonet, vt ab exceſſu abſtineat.

Conuentus Senis extruitur.

IX. At is Generalis poteſtate fretus, Patris monita contemnens, nequicquam à cœpto deſiſtit; ſed ædificationem, vti cœperat, pertinax proſequitur. Porrò biennio elapſo; cùm iam extructo Conuentu, Angelus in eam Conuentus familiam cooptatus, velut de ædificatione gloriaretur: hoc anno tandem in grauem morbum incidit; ac deſperata valetudine, cùm iam animam ageret: En exemplò, tam ingens, ac horrida Cælo tempeſtas oritur: vt Conuentus vndique ſaxis è Cælo impeti videretur: quo tempore mugire nubes, corruſcare fulgura, Domus funda-

F. Angelus Senenſis Paupertatis in ædificatione terminos excedenti, infauſta in morte accidunt.

menta commoueri,monaſteriúmque totũ ab imo concuti,ac ſolo æquari viſum. Ita vt Fratres horrore perterriti, ac metu perculſi; quiſque vel in Eccleſiam, vel in Cellam fugeret; nec vllus morienti aſſiſtere potuerit. Inter hæc monſtra, ac terrifica cæli ſigna, is animam efflat, feliciter ne, an infeliciter, nouit is, qui bonos, ac malos iudicat. Id quidem ex compluribus formidandis diuinæ vltionis teſtimoniis certum eſt,grauiſſimum apud Deum crimen exiſtimari;cum Altiſſima rerum Paupertas, qua Minorum Religio potiſſimùm ſubſiſtit, à Fratribus violatur:neque in vllos ſeueriùs Deum, quàm in eos vnquam animaduertere viſus eſt, qui in ſacris ædificiis conſtruendis, in quibus ſumma Paupertas,ac ſimplicitas elucere debent: humano ſpiritu ducti, non Regularem, ſed mundanam ſapientiam ſectantur; in iiſque plus æquo,vel amplitudine,vel vana curioſitate luxuriantes,non ſpiritus,ſed carnis commoda quærunt, quos æquum eſt his Dei iudiciis deterreri.

F. Syluester quædam diruit, & curioſiùs ædificat.

Huic non omninò abſimile factum, Narniæ hoc tempore contigit. Cùm enim F. Liberius Burgundus, tunc Prouincialis Vmbriæ Vicarius, à quodam Fratre Syluestro, Laïco, qui operi murario incumbebat, perſuaſus; quædam in Monaſterio Narnienſi, quæ eidem F. Syluestro ad venuſtiorem formam reuocanda videbantur, diruenda, ac reædificanda annuiſſet: Syluestro, meliori conſilio reluctabantur, Fr. Pacificus à Lugano, eiuſdem cæmentariæ artis Faber; & Fr. Raynerius Biturgienſis, eximiæ virtutis, ac Sanctimoniæ Vir, quibus noua illa ſtructura minùs neceſſaria, ac curioſitatis plena videbatur. At Syluester, qui in eam ædificationem propendebat; cuique id oneris à Prouinciali Vicario commiſſum fuerat; eorum contempto, ſuum duntaxat conſilium rem obtinere voluit. Iam verò ædificatione abſoluta; Syluester ægrotare cœpit. Hyemale tunc tempus erat: Fratréſque ſub veſpertinæ Refectionis finem, etiamnum in Refectorio diſcumbebant; quum repentè Syluestri vox, tanquam horribilis quidam mugitus auditur; quo Fratres exterriti, protinus ad ipſius Cellam conuolant; ab eóque, quid illi acciderit, percunctantur. Is verò diuino iam iudicio oppreſſus, ne reſponſo quidem reddito, alterum, Tauri inſtar, mugitum pro reſponſo reddens, vniuerſos perterret. Inſtant Fratres impenſiùs,quærunt, rogant, ſciſcitantur,quænam ſit tam horrendi clamoris cauſa; quibus ille nihil penitus reſpondens, vultu duntaxat in pauorem reſoluto, tertium cæteris horribiliorem mugitum perſonat. Quo tempore cùm illum Fratres ad Dei Miſericordiam implorandam, verbis excitarent, (magno ſiquidem in ſalutis diſcrimine illum verſari, tot ſignis ſuſpicabantur) is hortatione omni neglecta, per proximum tantummodò parietem manus ducens,quaſi in muri ſtructura laboraret, horrendas ſimul voces, perinde ac ſi ab aliquo ſuffocaretur, ore depromebat. Denique paruo tempore elapſo inter has voces, & animi anguſtias abſque Sacramentis, maximo omnium terrore ex hac luce migrat: & vt multis deinde argumentis haud leuiter ſuſpicatum fuit, iuſto Dei Iudicio, ad inferos damnatur. Hinc diſcant, qui noſtris ædificiis præſunt, altero ſibi periculo cauere. Neque vllo,vel commodioris vſus,ſeu venuſtioris formæ cupiditate, ab arcta Paupertatis regula ſe abduci ſinant: ſed eam ædificationis formam ſeruent,quæ Paupertatem cùm ſimplicitate coniungat,alterámque ab altera non ſecernat. X.

In morte horrendas mugitus edit.

Abſque Sacramentis ex hac vita migrat.

Porrò etſi in eos, qui vltrò in Regularis obſeruantiæ, ac præſertim ſanctiſſimæ Paupertatis lapidem impingunt, diuinæ ſeueritatis rigor obſæuiat: in iis tamen ſumma Dei humanitas elucet, qui Chriſti Paupertatem ſectantes, vitæque huius commoda ſpernentes, ſpem omnem, ac cogitationem ſuam in Deum conferunt. Diuinæ huius benignitatis exemplum, hoc anno in Schij Conuentu Venetæ Prouinciæ, qui longiùs ab Oppido diſtabat; pius Dominus ſuis declarare voluit. Etenim cùm Fratribus alta niue obſeſſis, via aliquando penitus intercluſa eſſet, qua ad conſuetam panis mendicationem ad Oppidum pergerent: iam conſumpta annona, quæ quotidiana ferè tunc mendicatione quærebatur; magni Pa- XI.

Fratribus niue obſeſſis Deus Miraculo prouidet.

tris familias, Dei nimirum, ianuam Fratres orationibus pulsant. Eo verò manum aperiente, qui dat escam omnibus in tempore opportuno, dum adhuc Fratres in oratione perstant, Panis calidi, ac recentis odor in Conuentu persentitur. Quo cùm omnes obstupescerent; atque vnde is emanare posset, ignorarent: qua odor sibi viam parauerat, explorantes, Corbem calido, ac recenti pane refertum, in Refectorio reperiunt, quem cùm è Cælo, Angelico ministerio missum non dubitarent; ea cælesti annona Christi pauperes refecti, ac saturati, Dominum laudant; qui suos in necessitate non deserit. Id verò magis, tum admirationem, tum diuinæ liberalitatis beneficium auxit; quòd panis deinceps nunquam in Corbe diminutus fuit: quo ad niue cessante, aditus illis ad mendicationem patefieret.

XII. Eodem quoque tempore cùm in Conuentu Potentiæ, quæ Lucaniæ Vrbs est, Nouitius quidam deuotus ægrotans, maxima cibi inappetentia laboraret, ab Eleemosynario interrogatus, num cibi alicuius cupiditas ipsius animum pulsaret. Respondit ille, lactis, si copia esset, se aliquo appetitu teneri. Hyems erat, cùm vniuersa alta niue operta, difficilem ad rura, quæ longè à Conuentu aberant, viam præstabant: quapropter cùm Quæstuarius lacte eo tempore frui, difficillimũ planè existimaret: secumque animo, quid ageret, volutaret: En ianuæ tintinnabulum pulsatur: quam ille ipse aperiens, neminem quidem, qui ianuam pulsauerit; vas tantummodò lacte plenum, propè ianuam humi positum offendit. Cúmque ianuam egressus, quis lac attulisset, diligentiùs circumspiceret; ne vllius quidem vestigia, in niue impressa esse animaduertit: Quamobrem cæleste hic ministerium, ac suauem Dei prouidentiam, cui nihil est difficile, agnoscens; lac Nouitio propinat, qui eo hausto, haud secus quàm si cælesti pharmaco curatus fuisset, protinus conualuit: vt hinc quanta cum suis, ac præsertim ægrotis, Deus benignitate agat, cunctis perspicuum sit: Discántque omnes, atque ij præsertim, quibus ægrotorum cura commissa est, qua charitate, ac diligentia infirmis ministrandum sit; cùm his Deus è Cælo cibos prouideat, Angelósque ad eorum ministerium mittat. Neque enim alterius, quàm Angeli ministerio, vas illud lactis Ægroto allatum fuisse, vlli dubium esse potest.

Nouitio ægrotanti lac diuinitus adhibetur.

XIII. Sub hoc tempus Fr. Petrus Tudertinus Sacerdos, qui anno 1534. cum Bernardino Astensi, atque aliis ex Obseruantium Familia ad Reformationem conuolauerat; in nouo Fulginij Conuentu, qui S. Iosephi appellatus fuit, breuis laboris expleto curriculo, ad Coronam peruenit.

XIV. Hic inter Obseruantes multo tempore Magistri Nouitiorum officio functus, cùm Regularis obseruantiæ studio ad Capucinorum Reformationem euolasset; ex suis non paucos suo exemplo compulit; vt ad Capucinos eodem modo transmigrarent. Vir námque bonus, ac consilij ab omnibus habebatur; cuius transmigratio non leuitati, sed grauissimo tantùm mentis consilio, ac prudentiæ adscribi poterat. Inter Capucinos verò eam vitæ rationem instituit, quæ cæteris virtutum exemplar esse posset. Paupertatis, atque austeritatis adeò seuerus cultor fuit: vt pauperrimo, atque obsoleto habitu contentus, semel tantùm in die refectionem sumeret; in qua à carnibus, ac lautioribus epulis abstinebat. Cuius propterea illud familiare dictum erat; Carnes, & lautiores cibos, tametsi à Regula non prohibeantur: eos tamen, qui carnem simul cùm vitiis perfectè crucifigere, seueriorémque Apostolicæ Vitæ disciplinam amplecti vellent, minùs decere. Singularitatem maximè oderat; quo fiebat; vt quanquam hanc sibi Abstinentiæ legem præscripsisset, id tamen velut sacrum obseruaret, vt à communi Fratrum mensa nunquam abesset. Abstinentia sibi ad Orationem viam parauerat: cuius tantoperè studio tenebatur; vt remota, ac solitaria semper loca quæreret, in quibus quicquid temporis illi ex communibus Obedientiæ officiis supererat, totum Orationi, ac præsertim Passionis Christi meditationi dabat. Hac tantoperè afficiebatur; vt non tantùm animo,

F. PETRI *Tudertini Vita, & Gesta.*

Ipsius virtutes enarrantur.

Quid de Carnium, & lautioribus cibis sentiret.

sed

sed etiam corpore Crucifixo Domino compatiendum sentiret. Idcircò ad Dominicæ Passionis memoriam in seipso excitandam, aspero semper ad carnẽ cilicio vtebatur. Idque dicere solitus erat. Seruum Dei nullo vnquam tempore prætermittere debere; vt dies absque aliqua corporis afflictione elabatur, quæ Domini Passionem illi in animum reuocet.

Ipsius erga Domini Passionem studium.

Quò verò magis in seipsum rigidus, ac seuerus erat; eò ampliori, (quod veræ virtutis argumentum est) ac tenera quadam in cæteros compassione ferebatur: atq; adeò erga illos, qui vel tentatione, vel aduersitate, vel ægritudine aliqua premebantur, vera charitate afficiebatur: vt cum ipsis sæpissimè flere visus fuerit. Hac animi pietate, cùm non solum in viuos; verùm etiam erga mortuos liqueseeret: hoc tempore contigit; vt Vrbis Gubernator bis septem facinorosos homines, ob atrocissima delicta in Crucem tolli, ac suspendio enecari iusserit, quorum corpora cùm diu in aëre suspensa, ac inhumata penderent, is pia erga Defunctos miseratione commotus; facultate à Superiore impetrata, intempesta nocte, ad patibulum accedit; laqueos schala adhibita, præscindit; & Condemnatorum corpora clam cum socio sublata, tam occultè sacro in loco sepelit: vt factum vniuersos latuerit. XV.

Condemnatorum cadauera sepelit.

Tam singulari, sanctus hic Vir, in sedandis animis, ac simultatibus effugandis Dei gratia præstabat; vt nemo tam ferus, támque inhumanus esset, qui illius sermonibus non demulceretur; pacémque cum hoste componeret. Plura huius argumenti exempla afferri possent: plurimæ domus, ac familiæ, quas intestina odia, ferè ad extinctionem vorauerant, velut è sepulchro excitatæ: quamplurimæ quoque Vrbium factiones, quæ in mutuas cædes exardescebant, diuina huius Viri eloquentia sedatæ, quæ omnia consultò prætereo, ne immensum exceed ant. Hæc, atque alia præclara virtutum semina, cùm Petrus in benedictione copiosissimè seuisset; messis tempore appropinquante, Guardianus Fulginium mittitur: vbi priori S. Valentini Conuentu, ob plurima loci incommoda, derelicto, Fratres ad nouum S. Iosephi Monasterium, quod eo tempore ædificabatur, transmigrauerant. Peracta igitur Conuentus structura, cùm postremò sepulchrum effoderetur; Petrus Fratribus in id opus insudantibus, ait; Eia filij, iam strenuè laborate, hunc enim vestro Guardiano laborem impenditis; hanc nunc mihi domum ædificatis, quam ego primus ingrediar, atque hîc mihi suprema breui requies futura est. Id planè haud absque Dei reuelatione ab eo dictum fuisse, res ipsa non obscurè declarauit; quandoquidem post exiguum temporis spatium elapsum; cùm ad mortem ægrotare cœpisset: via sibi deuotissima Sacramentorum susceptione ad Cælum strata, primus sepulchri illius domicilium ingressus, gloriæ coronam, quam in fletu, & afflictionibus seminauerat, tandem in Sanctorum exultatione messuit. XVI.

Obitum suũ Fratribus prædicit.

Quod ne quis in dubium reuocare posset, duobus id potissimùm argumentis à Deo probatum fuit. Primum est, quòd cùm non longè ab ipsius obitu eius Nepos, Vir sæcularis, Hectica febri laboraret; Petrus illi per diem splendidus, ac totus gloria fulgens apparet; diem obitus prædicit; peccatorum confessionem, pœnitentiam, ac deuotam Sacramentorum perceptionem indicit; extremóque vitæ suæ tempore se iterum adeum rediturum spondet. Dies adfuit supremus, Nepoti præstitutus, cùm Petrus ad illum veniens, ipsius animam sordibus expiatam, atque à corpore solutam, secum ad superna ducit. XVII.

Nepoti gloriosus post mortem apparet, ac obitum prædicit.

Alterum est, quòd cùm quarto post ipsius obitum Anno, quo tempore nemo, illo excepto in eo sepulchro eatenus conditus fuerat, F. Iacobus Hispellensis, in eo Cõuentu extremũ diem clausisset, aperto ore sepulchri, vt eò defuncti Iacobi corpus inferretur, tanta odoris fragrantia ex Petri corpore statim effundi cœpit; vt cuncti in mentis stuporẽ conuerterentur; túncque primùm insignem Petri sanctimoniam, & certam illius apud Deum gloriam diuinitus testatam haberent. XVIII.

Ipsius Corpus post quartum annum suauissimũ odorem efflat.

Interea

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1540. 6. 22. 16.

Interea Bernardinus Senensis, cùm toto biennio non absque laude, ac Regularis obseruantiæ vtilitate, Religionem administrasset: tanta quoque in prædicando, vi, atque eloquentia præstaret: vt & morum grauitate, ac suauitate, nec non seueriori illa vitæ, ac habitus austeritate accedente, mirabiles in audientium animis motus concitaret: hinc summam, tum apud Fratres, tum apud Reges, ac Principes auctoritatem sibi comparauerat: atque adeò ipsius apud omnes existimatio creuerat; vt & Pontifex maximo illum in honore haberet; & non pauci Principes illius consilijs in arduis, ac difficillimis rebus vterentur. Deniq; cùm illustrissimus huius tẽpestatis Prædicator, omniũ calculis haberetur; tanta erat Vrbium, ac Principũ illum deposcentium frequentia; vt, qui illius sermonibus frui optabant, iis necesse esset, eum à Pontifice impetrare. Quid plura? Tam magna, & mira erant, quæ is sua prædicatione præstabat; vt prægrandes licèt Ecclesiæ, ad populorum multitudinem, qui ad illius sermones confluebant, continendam angustæ essent. Quo fit, vt in Ecclesijs, in quibus is Dei Verbum ministrabat vndique contignationes adderentur: multíque subductis è tecto tegulis, aditum inde sibi, ad illum audiendum, aperirent.

Bernardini Senensis maxima apud omnes existimatio.

XX. Cùm Perusiæ hoc anno prædicaret, tanta illi in dicendo vis, & gratia è cælo adfuit, támque ingens de illo Sanctitatis opinio apud omnes percrebuit: vt odia omnia, ac inimicitiæ quantumlibet inueteratæ, eo audito, ab Vrbe effugarentur. Neapoli itidem, dum pium quoddam opus, quod in Vrbe instituendum erat, pro suggestu, audientium pietati commendasset; vnico eleemosynæ quæstu quinque millia aureorum pondus ab iis impetrat; quo sacrum opus perfectum fuit.

XXI. At neque minorem, apud Fratres, sibi in hac Religionis administratione, existimationẽ comparauerat: in qua cùm admirabilem mentis prudentiam; atque in his, quæ ad Religionis propagationem, tum Regulæ obseruantiam spectabant, haud vulgarem zelum, ac diligentiam ostenderet, neque tandem alienam à virtute vitam exhiberet; omnium sibi fratrum animos, gratiámque conciliauerat. His accedit, quòd in visitationibus tam ardenter, atque opportunè de Regulari obseruantia, de Euangelica perfectione, de sectandis Sanctorum vestigiis, de Paupertate, ac cæteris virtutibus differebat, vt vniuersos ad spirituales profectus compelleret.

In Religionis administratione prudens ab omnibus habetur.

XXII. Hàne, aut veram, aut fictam virtutum speciem, cùm Ochinus omnium conspectibus obiiceret, solam interioris hominis labem, si quæ erat, Deo occultare non poterat, qui cordium inspector est, & vniuersa, quæ aliorum oculis abscondita sunt, rimatur.

XXIII. Postremò, hoc anno vitæ pensum Verulis absoluit, Franciscus Quignonius Cardinalis Ordinis Protector: quem post duos annos, in eodem munere secutus est, Rodulphus Pius Cardinalis Carpensis à Paulo III. Pont. anno 1538. in Cardinalium numerum relatus.

HIC

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1541. 7. 23. 17.

HIC, qui sequitur, Annus millesimus quingentesimus quadragesimus primus, præter res domesticas, & nonnulla ad Generalia Comitia, quæ hoc Anno in Vrbe Neapolitana celebrata sunt, spectantia, pauca admodum alia Historica complectitur: quo fit, vt in eo explicando, & stylum colligere, & breuiores esse compellamur. I.

Senensis igitur, cùm toto præcedenti triennio, Religionem tanta prudentia, consilio, Regularis Obseruantiæ zelo, ac diligentia administrasset; vt maximam apud Fratres laudem, ac nominis existimationem consecutus esset: hoc Anno, circa Festum Pentecostes, quartum Generale Capitulum, Neapoli in Conuentu S. Euphebij indixit. Florebat tunc Capucinorum Religio quamplurimis Viris, & vitæ integritate, & singulari eruditione, nec non consilij, ac prudentiæ magnitudine clarissimis; quorum probata, ac spectata virtus, maximo Religionis adiumento esse posset: inter quos præcipui eminebant Bernardinus Astensis, Franciscus Ælinus, Eusebius Anconitanus, & Thomas Tiphernas, qui omnes Generalatus deinde, post Senensem, Officio functi sunt. Veruntamen cùm tantũ esset Senensis apud omnes nomen, & existimatio; vt præter vnum Bernardinum Astensem, omnes consilio, grauitate, experientia, auctoritate apud Pontificem, atque alios Principes; gratia quoque ac prædicationis virtute antecellere videretur; eo factum est, vt cùm primum Comitia celebrari cœperunt; Bernardino Astense seipsum à Generalatus Officio, ob pleraque corporis incommoda, quibus afficiebatur, excusante; Senensis in eo munere, omnium suffragiis, confirmatus fuerit. II.

Bernardinus Senensis, in Generalatus munere confirmatur.

Obstitit ille Electioni: vt quædam M. S. ferunt; auditáque sui in eo munere confirmatione, mox aufugit: neque ad ipsius assensum vlla ratione adduci poterat; donec Bernardinus Astensis, Hieronymus à Montepolitiano, ac cæteri, qui in Definitores electi fuerant; eidem consensum persuaderent: ac tandem Electores vi raptum, atque inuitum ad Capitulum raperent: Verè ne, & ex animo; an simulatè id ageret; post hæc nonnullis dubitare licuit. Alij enim antiquam ambitionis labem, quæ iamdiu illius animum occupauerat, perpendentes; hæc ficto tantùm animo, ab eo gesta esse censent; vt eò facilius se ab omni honoris cupiditate alienum ostentaret: maiorémque ex ficta virtute, apud omnes laudem sibi quæreret. Sæpè enim ambitiosa mens ab ea, quam maximè expetit, dignitate aliena vult videri. III.

Bernardinus Generalatum cur resgueret, varia examinantur consilia.

Alij verò horrendum ipsius casum, qui sequenti Anno accidit, altiùs animo repetentes; in oppositam potiùs sententiam declinant; Eúmque tunc reuera ab eo Generalatus munere abhorruisse sentiunt, cùm iam grauiori hæresis scelere, vt putant, animum contaminasset. Etenim cùm venenatum Babylonicæ meretricis calicem iam animo hausisse existiment: qui omnem ab eo Catholicæ veritatis gustum expulerat: quidni Catholicæ, ac Seraphicæ Religionis quoque dignitas illi nauseam, ac vomitum moueret? Præsertim cùm se diu illa minimè frui posse animaduerteret. At qualecumque illius in hac re consilium fuerit; id diuinis oculis dispiciendum relinquimus. Illud tamen omninò certum est; Senensem hactenus, nullum hæretici hominis signum voce, aut scripto prodidisse. Cùm verò ea sit IV.

hæresis

hæreſis natura, vt confeſtim velut cancer ſerpat: neque diu hæc virulenta contagio in animo celari queat,(mobile enim malum eſt) quin in externã faciem erumpat. Hinc aliorum quoque ſententiam minus rationi conſentaneam ducimus; qui Senenſem, antequam ad Reformationem accederet, hæretico vitio labefactatum exiſtimant. Nam cùm nihil violentum diuturnum eſſe poſſit; quo pacto is per octo, & amplius annorum ſpacia, quibus inter Capucinos vitam duxit, hæreſim ſub pectore premere, ac cohibere potuiſſet, quin foras erumperet? Id enim tam difficile eſt, quàm ſi ignẽ clam diu in ſinu coneris abſcondere: qui vt ipſa aduſtione, ac praui odoris afflatu, ſeipſum prodat, atque ad omnium olfactum pertingat, neceſſe eſt.

Ochinus ante hunc annum ab Hæreſi excuſatur.

V. Senenſem igitur, hactenus hæretica labe infectum eſſe, quandoquidem nihil aut cogit, aut ſuadet exiſtimare: eum ab hac animi peſte eò lubentiùs, ad hoc vſque tempus, liberum cenſemus; quòd in hac Neapolitana Vrbe, in qua Comitia coacta fuêre, hoc primùm anno, illum hauſto hæreſis veneno; velut Circeo poculo, ex religioſo homine in hæreticum monſtrum mutatum, deprehendimus. Id verò, quo pacto acciderit, ita narratur.

VI. Solutis Comitiis, cùm Senenſis Neapoli per aliquod tempus pedem fixiſſet, accidit; vt cum Hiſpano quodam Iuriſperito, qui Valdeſius, vulgari cognomine appellabatur; arcto neceſſitudinis vinculo coniungeretur. Qui cum animo corruptus, atque hæreticus eſſet; velut alter Satanæ miniſter, in Agro Domini, clam tamen, Hæreſum zizania ſeminabat. Vir hic, legum peritia ac multiplici doctrina imbutus, adeò conſilio, ac rerum agendarum prudentia, in ea Vrbe florebat: vt celebre ſibi apud omnes nomen comparaſſet: ita vt vniuerſi ad eum, velut ad Mineruam confugerent. Huius viri fama Senenſis permotus, vix prima cum illo colloquia habuit; quum eum cordatum virum, ac multarum rerum peritia ornatum deprehendens, familiariùs eo vti cæpit: denique eò familiaritas excreuit, vt illum ſibi amiciſſimum compararet.

Valdeſius Iuriſperitus Hiſpanus clam Hæreſim diſſeminat.

VII. At quoniam ea eſt hæreticorum hominum calliditas, vt non ſtatim, neque apertè venenum porrigant: ſed ſenſim, ac latenter (Gregorio teſte) malis bona permiſceant, quò faciliùs ſenſui auditoris illudant. Quemadmodum, qui alicui veneni poculum propinat, ora poculi mellis dulcedine intingit; vt dum, quod dulce eſt, primo attractu delibat, etiam illud, quod mortiferum eſt, abſorbeat. Vir ille non feſtinatò, aut palàm, Senenſi hæreſim propinat: ſed captato primùm amicitiæ fœdere, tum frequentis, ac familiaris colloquij ſuauitate, velut quodam Lenocinio, illius animum demulcens; ſubdolam, ac fallacem in primis nouæ cuiuſdam, atque è Cœlo delapſæ veritatis ſpeciem, tanquam ab imis tenebris hauſtam, reuera tamen à tenebrarum Patre profectam, illi animo aſpectandam obijcit: vt antiquam Catholicæ Eccleſiæ veritatem, priùs illi in ſuſpicionem, dein in odium, poſtremò in deteſtationem adducat. Semel enim profligata veritate, facile eſt deinde errorem pro veritate, pro fide perfidiam, hauriendam proponere. Non is noua, atque aliàs inſolita, ſed communi prorſus hæreticorum arte vſus eſt; de qua his verbis ſcribit Cyprianus. *Rapit Diabolus* (inquit) *de ipſa Eccleſia homines, & dum ſibi appropinquaſſe iam lumini, atque euaſiſſe ſæculi noctem videntur, aliàs neſcientibus tenebras rurſus infundit; vt cùm Euangelio Chriſti, & cum obſeruatione eius, & lege non ſtantes Chriſtianos ſe vocent; & ambulantes in tenebris, habere ſe lumen exiſtiment; blandiente aduerſario, atque fallente; qui ſecundùm Apoſtoli vocem, transfigurat ſe, velut Angelum lucis; & Miniſtros ſubornat ſuos, velut miniſtros iuſtitiæ; aſſerentes noctem pro die, interitum pro ſalute, deſperationem ſub obtentu ſpei, perfidiam ſub prætextu fidei, Antichriſtum ſub vocabulo Chriſti: vt dum veriſimilia mentiuntur, veritatem ſubtilitate fruſtrentur.*

Ochinus à Valdeſio quomode Hæreſim hauſerit.

Cyprian. de vnit. Eccleſ.

VIII. Hanc Tartarei fulgoris caliginem, à tenebrarum Principe, qui plerunque (Apoſtolo teſte) ſe in Angelum lucis transfigurat, adminiſtratum: vix miſer Senenſis animo hauſit; cùm protinus falſo hoc lumine obcæcatus, Catholicam Eccleſiã altis tenebris demerſam ſibi cernere videtur; antiquas omnes illius veritates iã ſuſpectas

habet;Romanæ Religionis à Fide lapſum,turpémque in ea Scripturarum abu ſum ſibi iam animo perſuaſum, velut ſtupidus miratur! Pontificum, ac Conciliorum Decreta,omnia in dubium reuocat;Romani Pontificis poteſtatem iam ſibi fictam, ac commentitiam prædicari patitur: nouos Fidei articulos in Romana Eccleſia confingi, haud diſſentit. Quæ de Purgatorio igne, de Indulgentiis, de Inuocatione, & Interceſſione Sanctorum, de Sacrificio Miſſæ, de Sacris Imaginibus, atque aliis Eccleſiæ Catholicæ dogmatibus, à Patribus traduntur, ad examen prouocat. Denique vniuerſa Fidei Catholicæ placita, tunc primùm in ſuſpicionem,ac dubitationem vocat: nec infelix fallentem ſe Dæmonem agnoſcit; neque impietatis doctorem, hæreſis venenum ſub melle latens, ſibi propinantem animaduertit.

Cypr. vbi ſup.

Cypriani vox eſt, plus metuendum eſſe inimicum,quum latenter obrepit;quum per pacis imaginem fallens, occultis acceſſibus ſerpit; quàm cùm ſe apertè aduerſarium profitetur. Sed cùm incautus hoſtem, velut ſibi amiciſſimum amplecteretur: quo pacto illius tandem vulnera effugere poterat? Verùm inter has vehementes animi ſuſpiciones,ac de tota Fide dubitationes, cùm Senentis mens adhuc fluctuaret; ac velut procellis agitaretur: vt ab hac tandem tempeſtate, quam Catholica veritas aduersùs propinatum errorem concitabat, illius animus liberetur; atque in profundum naufragium demergatur:curat verſipellis ille hæretis doctor, vt vtriuſque Martini, Buceri, & Lutheri libros, necnon nouam Ioannis Caluini Inſtitutionem, quæ anno 1534. Baſileæ, typis excuſſa fuerat; atque alia veterum Hæreticorum volumina, quæ illi clam legenda offert, præ manibus habeat, ac voluret: nihilque operis, aut officij prætermittit, quæ Hæreticorum prudentia eſt; quò miſerum à Catholica Fide omninò alienum præſtet. Acquieſcit Diabolico conſilio nouitatis amator, peſtiferos euoluit libros; ex quorum contactu, ac lectione peſtiferam tabem contrahit; hæreſim perfectam ebibit; errores iam in animo conceptos gignit;ac demùm ſe ex Catholicæ Eccleſiæ filio,alienum,profanum, hoſtem,ſaltem animo conſtituit: ac tandem infelix ſuopte vitio ſibi exitium parat. IX.

Q: hinc Caluini, & Lutheri libros legit, ac venenum fugit

Quòd ſi ipſius lapſus diligentiùs cauſam inquirimus; quandoquidem id certùm eſt, neminem repentè peſſimum fieri: miſerum planè non vno, ſed pluribus gradibus, in hæreſis abyſſum deſcendiſſe, perſpectum fuit; quos hoc loco diſtingui Locus, ac Hiſtoriæ candor depoſcunt. X.

Orationem intermittit, & res diuinas nauſeat.

Primus igitur gradus fuit. Orationis intermiſſio. Cùm enim homini præſertim Religioſo,ad Dæmonum tẽtationes propulſandas, quibus illi tum Spem,tum Charitatem, ac reliquas virtutes; tum maximè Fidem, quæ omnium radix, ac fundamentum eſt, oppugnant; Oratio adeò neceſſaria ſit; vt abſque illa, victoriam de Tentatore ſperare, prorſus inane videatur; Domino præſertim atteſtante, apud Matthæum: *Vigilate, & orate, vt non intretis in tentationem.* Et apud Lucam: *Oportet ſemper orare, & nunquam deficere.* Atque adeò, qui ea deſtituti ſunt, velut inermes, ad bella procedentes, in bello occumbere neceſſe ſit. Vndique ſiquidem in nos armati hoſtes, conferto agmine,tentationum tela contorquent; &,vt Athanaſij verbis vtar: *Hoſtile illis contra omnes Chriſtianos, maximè verò contra Monachos, & Virgines Chriſti odium eſt: eorum ſemitis laqueos tendunt, eorum mentes impiis, & obſcœnis cogitationibus nituntur euertere. Et cùm in omnium virtutum ſtructuram vires ſuas exerant: potiſſimum verò ipſum Fidei fundamentum ſtudent euertere. Horum vocem in Pſalmo audimus exclamantium: Exinanite, exinanite vſque ad fundamentum in ea.* Et quidem cùm niſi orationi inſtantes, teſte Apoſtolo, ignita eorum tela euadere, aut extinguere haud valeamus: hinc Martialis Apoſtolorum diſcipulus; *Oratio vobis neceſſaria eſt,* inquit: *Inſtantes itaque orationi inſtate quotidie, quia aduerſarius veſter in circuitu quærit, vt fera peſſima, quem ex Ouibus Dei dilaceret, qui maximè per Fidem ſtabilem, & orationem puram fugit.* XI.

Matth. 26. Luc. 18.

S. Athanaſ. in vit. D. Anton.

Oratio ad Diaboli victoriam neceſſaria.

Pſalm. 136.

S. Martial. Ep. ad Tholoſ. c. 15.

D. Bern. de modo bene uiu. ſerm. 49. de otat.

Orationis vis, ac neceſſitas.

Denique cùm ex D. Bernardi ſententia, Oratio frequens Diaboli iacula ſubXII.

moueat,

moueat: quotidiana Diaboli tela exuperet, primáque virtus sit, aduersùs tentationum incursus. Oratio denique superet tentamenta inimicorum, & Dæmones vincat: haud sanè mirandum est, quòd Vir infelix, primum inde sibi ad casum gradum parauerit: quandoquidem hoc tempore, prætermissa orationum assiduitate, ac velut proiectis armis, quibus hactenus aduersùs fidei hostes dimicauerat; iis se vltrò captiuum dedidit. Cúmque ex quotidiana oratione, velut ex cælesti quodam radio, lucem ad errorum tenebras discernendas hauriret: vix ea destitutus, illius mens, velut tenebris demersa, in Fide caligare cœpit.

Orationis vis, ac necessitas.

XIII. Etenim (quemadmodum ex nostris Monumentis M. S. accepimus) posthæc Senensis adeò ab oratione, à Chori frequentia, atque à diuinis rebus abhorruit: vt non semel à complurimis Fratribus, qui eam in Generali diuinorum negligentiam indignè ferebant, correptus fuerit. Inter hos fuit Fr. Albertus à Neapoli, Vir summæ integritatis, ac zeli; qui cùm illum, neque ad Horas Canonicas, neque ad quotidianas orationes, cum aliis in Choro, vt priùs, conuenientem videret; ingenua quadam spiritus libertate fretus, ad eum inquit. Quid est, Pater, quòd res diuinæ, atque adeò oratio ipsa (vt videtur) tibi nauseam mouent? Plurimis scandalo es: caue, ne te Religio euomat. Alter quoq; F. Augustinus Senensis, Laïcus spiritu clarus, cùm illum absque orationis præsidio Religionem administrare cerneret, hoc semel lepido apophtegmate excepit. Tu mihi, Pater Generalis, quũ sine Oratione ad Religionis administrationem procedis, eos imitari videris, qui absque stapedibus equitant: Vide, ne corruas. Id cùm Ochinus, sibi à simplici Viro dictum, nimis ægrè tulisset, enixus est, ab eo, quis illum ad id dicendum impulisset, addiscere. At ille. Mea, inquit temeritas, Pater, mea me præsumptio impulit. Neque aliud ab eo extorquere potuit. At qui Augustini sanctitatem nouerant, id illi proculdubio à Deo reuelatum esse existimarunt. Denique & ipse Bernardinus Astensis cùm eum diuina fastidientem animaduerteret, semel ipsum benignè corripuit, monens, vt qui alios gubernaret, seipsum non despiceret: Religionem quoque meliùs oratione, quàm humana prudentia administrari affirmãs, ad meliora prouocabat. Cui Ochinus his verbis respondit. An ignoras, Bernardine, quòd non cessat orare, qui non cessat benefacere. At certè miser suo exemplo didicit, quàm præposterè illius sententiæ sensu abuteretur: quámque à benefacto alienus sit, qui ab oratione, cùm res, ac necessitas postulant, animũ reuocat.

Ochinus ob intermissam orationem à plerisque corripitur.

Cessat benefacere, qui cessat orare.

XIV. Denique post id tempus, cùm & diuina negligeret, atque adeò susceptam Religionis administrationem fastidiret: vt ipsum quoque Fratrum consortium illi tædium afferre videretur: totum ita ad Principum negotia gerenda animum contulit; vt cùm nec ipsas Horas Canonicas præ negotiorum frequentia persoluere posset; eo postulante, à Pontifice, quominùs diuina Officia recitaret, absolutus fuerit. Hoc pacto profligata oratione, ac pulso cælestis luminis splendore, in eas cæca Ochini mens mox tenebras demersa est, quæ in maiores adhuc tenebras ducerent; ac secundum illi, ac propiorem, ad mentis corruptionem, gradum extruerent.

Ochinus ab horis Canonicis recitandis, à Pontifice absoluitur.

XV. Is porrò fuit Heretici hominis amicitia, ac familiaritas, qua mens illius corrupta, ac constuprata, tandem Apostasiam à fide peperit. Neque enim frustrà Apostolus, Hæreticorũ familiaritatem fidelibus interdicens, ait. *Hæreticum hominem post vnã & secundam correptionẽ deuita: sciens, quia subuersus est, qui eiusmodi est.* Nec immeritò Catholica Ecclesia, ab Hæreticorũ cõmunione, apud sacros Canones abstinendum iubet. Nam cùm ij Ecclesiæ insidiatores, ac veræ Fidei corruptores sint, qui semper ad fidelium subuersionem tendunt; ac velut pestifera tabe infecti, Christi gregem inficere studeant; ab iis summoperè cauendum est. Hinc Clemens Petri discipulus, ac Pontifex ita monet: *Impios Hæreticos, non pœnitentes discludite, & semouete à fidelibus; & eis Ecclesiam Dei interdicite, vt omnibus modis ab eis declinent: neque vlla sit cum eis sermonis, aut precationis communitas. Hi enim sunt aduersarij, & insidiatores Ecclesiæ, qui corrumpunt Gregem, & fœdant hereditatem; sapientiæ simulatores, tetri improbi,*

Hæreticorum familiaritas vitanda.

Ad Tit. 3.

Cap. sicut. & Cap. fin. de Hæret.

Apost. Const. l. 6. c. 18. *Hæretici Ecclesiæ, & Christiani Gregis insidiatores.*

Prou. 14. *de quibus ait Salomon. Qui impij sunt, simulant se pios esse. Est enim, inquit, via, quæ quibusdam videtur recta: extrema verò eius spectant ad profundum Inferni.* Quapropter his, qui Apostolica, atque Ecclesiastica iussa contemnentes, huiusmodi hominum familiaritate delectantur, id euenire necesse est, quod Sapiens præcauet. Ecc. 13. *Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea:* quod misero Ochino plane euenisse cernimus.

Librorũ prohibitorũ, lectio perniciosa.

Hic verò gradus tertium peperit, nimirum, librorum prohibitorum lectionem, quæ propinatum errorem, vberiùs illi in animo confirmauit, ac profundiùs insculpsit. Quamobrem haud frustrà Apostolicis, atque Ecclesiasticis Decretis cautũ est; ne huiusmodi libri, qui hæretica doctrina, velut tabe, respersi sunt, in fidelium manibus versentur: sed publico potiùs igne conflagrentur. Ita enim Act. 19. legitur: Act. 19. *Multi autem ex his, qui fuerant curiosa sectati, contulerunt libros, & combusserunt eos coram omnibus.* Extant præterea Nicenæ Synodi primæ, & secundæ Decreta, Auctore Nicephoro; & Imperialia Constantini Magni edicta apud eundem. Theodosij quoque ac Iustiniani Constitutiones, quæ in quinta Synodo generali, de Hæreticorum libris hæc statuunt. *Nemo eos Codices audeat legere, possidere, aut scribere, quos oportet omni cum diligentia inquiri, & vbicunque inuentos, publicè coram omnibus comburi.* Eadem quoque à Iustiniano, nouella Constitut. 42. à Theodosio Seniore Epist. ad Isid. præfect. à Synodo Chalcedonensi act. 3. & C. de Manichæis. l. quicunque Decreta habentur; quæ, quantoperè Hæreticorum librorum lectio cuique periculosa sit, abundè declarant. Cùm enim Hæreticorum libri, teste Nazianzeno, nihil præterquam venena sint, quæ ad Fidei perniciem tendunt: ac præterea longa temporum experientia comprobatum sit; ex Hæreticorum voluminum vsu, ac lectione, velut ex rerum pestiferarum contrectatione, non modò rudibus; sed sæpè etiam doctis, ac peritis hominibus, subuersionis periculum imminere: quid mirum; quòd inde sibi hunc ad lapsum gradum Senensis struxerit? cùm eos sibi, ab hæresis Doctore prolatos, curiosiùs legere, atque attentiori animo volutare cœpit? XV.

Niceph. l. 8. c. 18. & 25. Synod. 5. gen. collat. 5. Iustin. Nou. Constit. 42. Theod. Sen. epistol. ad Isid. præf. Synod Chalced. act. 3. C. de Manich l. quicunque. *Hæreticorum libri sunt Animarum venena.*

Nouitatis studium. Hæresis seminarium.

Hinc quartum illius casus gradum colligimus; quem ex damnato iam olim ab omnibus, Nouitatis studio, sibi miserè cõparauit. Quid enim eum ad hæretici illius amicitiam, ac familiaritatẽ compulit? Quid in ea stabilem ac immobilẽ fixit? Quid illius sermonibus delectari, aut dictis fidem adhibere persuasit? Quid tandẽ Hæreticorum libros reuoluere, curiosiùs inuestigare, ac demum ex his hæresis venena suggere, præterquam nouitatis studium docuit? Equidem Nouitatis studium, hæresum omnium parentem esse, olim monuit Apostolus, cùm ad Timotheum scribens ait. *O Timothee depositum custodi, deuitans profanas vocum nouitates, & oppositiones falsi nominis scientiæ, quam quidam promittentes exciderunt à Fide.* Timoth. 6. At quænam sint profanæ istæ vocum nouitates, quas deuitandas docet Apostolus; præclarè explicat Vincentius Lirinensis. *Quid est* (inquit) *profanas? Quæ nihil habent sacri, nihil religiosi, ab Ecclesiæ penetralibus, quæ est Templum Dei, penitus extraneas. Profanas (ait) vocum nouitates; Vocum, id est dogmatum, rerum, sententiarum nouitates, quæ sunt vetustati, quæ antiquitati contrariæ.* Vinc. Lirin. aduerſ. Hær. c. 33. Nihil hoc nouitatis studio pernicioſiùs esse, inde cuique exploratum esse potest; quòd nulla vnquam hæresis, præterquam ex profana huius nouitatis cupiditate ebulliuit. Nemo hæresim amplexus est, qui priùs antiquæ fidei bellum non indixerit, atque à prisca se Ecclesiæ Religione non dissuerit. Denique hoc apud omnes hæreses solemne est, atque legitimum: vt semper profanis nouitatibus gaudeant, antiquitatis scita fastidiant, & per falsi nominis scientiam, à fide naufragos efficiant. XVI.

Nouitatis studium quàm pernicio-sum.

Ecclesia depositum duntaxat custodiendum. Vinc Lirin. adu Hæres.

Id Senensis suo casu totam posteritatem præclarè docuit: dum præter id, quod semel acceptum est, & ab Ecclesia traditum, aliud temerè inquirere voluit: inde enim, & casus, & hæresis illi orta: quandoquidem, non quod depositum est, iuxta Apostolum, custodire: sed quod temerè inuentum, ac suppositum, pro fide colere maluit. At qui certam, ac tutam fidei regulam sequi volunt, Lirinensem egregiè docentem audiant. *Quid est depositum?* (inquit) *id est, quod sibi* XVII.

creditum

creditum, non quod à te inuentum: quod accepisti, non quod excogitasti; rem non ingenij, sed doctrinæ: non vsurpationis priuatæ, sed publicæ traditionis: rem ad te perductam, non à te prolatam; in qua non Auctor debes esse, sed custos: non institutor, sed sectator: non docens, sed sequens. Depositum (inquit) custodi, Catholicæ Fidei talentum inuiolatum, illibatúmque conserua. Quod tibi creditum est: hoc penes te maneat; hoc à te tradatur: aurum accepisti, aurum redde: nolo mihi pro alys alia subijcias: nolo pro auro, aut imprudenter plumbum, aut fraudulenter æramenta supponas.

XVIII. Quintus porrò illi ad casum gradus fuit Animi leuitas. Quis enim eum aut grauem, aut prudentem virum esse existimet, si Tertulliano credimus, quem hæresis potuit demutare? Equidem, qui antiqua fide cum noua commutata, nouis se doctrinis abduci sinunt; eò sanè se leuiores produnt, quòd nulla mentis constantia præditi, ab eo, quod illos vocauerat, in gratiam Christi, in aliud Euangeliũ mira leuitate transferuntur: & noua cuiusdam veritatis specie delusi ab antiqua fidei veritate, quæ semper Catholicorum fuit, se auelli patiuntur. Quamobrem Cyprianus, *Nemo*, inquit, *existimet, bonos de Ecclesia posse discedere: Triticum non rapit ventus, nec arborem solida radice fundatam procella subuertit. Inanes palea tempestate iactantur, inualidæ arbores turbinis incursione euertuntur.* Animi leuitas Arrium, Nouatum, Basilidem, ac cæteros antiquos Hereticos perdidit. Eadem Bucerum, Lutherum, Caluinum, ac reliquos Neothericos Hæresiarchas dispersit. Quid mirum, quòd & Ochinum cum his quoque velut leuissimam paleam rapuerit.

Tertul. de Præscr. Hæret.

Leues animo ad Hæresim proclives.

Cypr. de vnit. Eccles.

XIX. Sextum verò gradum, huic affinem, misero ædificauit: Superbia, quæ cùm omnium hæresum mater sit; teste Augustino, Senensem quoque à vera fide exortem præstitit. Quænam enim hæc Superbia est, vt tantillus homo totius Ecclesiæ, atque Orthodoxæ fidei iudicem vltrò seipsum constituat? Atque antiqua doctrina, ac fide proscripta, supra Ecclesiam, supra Patres, supra Concilia, supra omnium Theologorum sensum, denique supra totius Orbis Christiani consensum, solus sapere præsumat, ac noua dogmata pro fide sibi colenda proponat? Equidem haud mirum est, quòd tantus animi tumor in hæresum tandem saniem erumpat. Vox enim Pauli est: *Si quis aliter docet, & non acquieseit sanis sermonibus Domini nostri Iesu Christi, & ei, quæ secundum pietatem est, doctrinæ: superbus est, nihil sciens: sed languens circa quæstiones, & pugnas verborum, ex quibus oriuntur inuidiæ, contentiones, blasphemiæ, suspiciones malæ, conflictationes hominum mente corruptorum, & qui à veritate prænaricati sunt.*

Aug. de Pastor. c. 8.

Superbia omnium Hæresum mater.

1. Timot. 6.

XX. Postremò denique gradu, Senensis sibi viam ad lapsum strauit, cumulata quadam Animi Malitia, ac maxima peccatorum mole; quæ illum in hæresis tandem barathrum demersit. Cùm enim (teste Plutarcho) à magnis ingeniis, vt magnæ virtutes, ita vitia etiam magna proficiscantur. Illud quoque certum est ex Hieronymo, Neminem facilè hæresum Auctorem esse, qui ardentioris non sit ingenij, ac maiora naturæ dona non acceperit. Quapropter sæpenumero fit; vt hi ipsi, qui externa facie boni, ac probi ab hominibus iudicantur, maximis vitiis in animo laborent; atque hi, vt plurimùm, sunt; qui in hæresim, quæ vitiorum omnium excrementum est, labuntur. Ex quo id nobis licet conijcere: Ochinum non statim in hæresim prolapsum fuisse: sed ingenti quodam vitiorum, quæ intus in animo latebant pondere pressum, plurimis flagitiorum gradibus, tandem in eam se præcipitem dedisse.

Confirmata Malitia Hæresim struit.

Plutarch. in Demetrio.

Hier. l. 2. in Ose. cap. 10.

XXI. En, quibus tandem gradibus infelix ad malorum extremum, Deo scelera vlciscente, descendit, quos minimè reticere æquum fuit: nedum lapsus causas racemus, minus & Historiæ grauitati, & legentium vtilitati consulamus: & dum nota scelera non arguimus, errorem probare videamur.

XXII. Veruntamen hoc ipso anno, dum hic ruinam sibi, ob superbiam parat: alter sibi, humilitate, viam ad Cælum sternit. Senensis dum Ecclesiam matrem habere contemnit, à Dei filiatione expellitur: neque enim (teste Cypriano) Deum Patrem habere potest, qui non habet Ecclesiam Matrem. At verò Fr. Humilis

Cypr. de vnit. Eccles.

Offidanus, in S.Eccleſiæ gremio diem extremum agens, in libertatem gloriæ filiorum Dei vendicatur.

F. HVMILIS Offidani Vita, & Geſta.

Magnus in hoc viro (vbi primùm à Ludouico Foroſemproniano Religioni fuit adſcriptus) virtutum ſplendor eluxit: de quo,etſi pauca ſcriptis exarata habeantur; amplior tamen illius Sanctimoniæ olim apud omnes fama fuit. Quæ verò memoriæ commendata ſunt, tam mutilatè, ac imperfectè traduntur, (quod ſæpè primis horum temporum Scriptoribus accidit) vt plura ſint, quæ ab iis deſiderantur, quàm quæ ab ipſis commemorantur. At aliquid eorum temporum humilitati condonandum eſt, non Scriptorum vitio dandum, quibus non Hiſtoriam texere, ſed paucorum duntaxat geſtorum notulas conficere, propoſitum erat: in quibus ſæpè nec genus, nec patria; interdum etiam nec loca, in quibus res geſtæ ſunt, à tenebris vendicantur; quare haud vlli mirum videri debet, ſi quæ imperfecta nobis conſignata ſunt, minùs quoque integra à nobis reddantur. XXIII.

Profunda illius Humilitas, ac virtutes deſcribuntur.

Humilis igitur Sacris initiatus, ac Sacerdos inunctus, vt res ipſa nomini reſponderet; tanta præ cæteris humilitate, ac ſuiipſius contemptu affulgere cœpit: vt nihilo magis, quàm ſuiipſius deſpectu, ac contemptu, oblectari videretur. Eo fiebat, vt cùm cunctos honore dignos, ſe ſolum ignominia afficiendum exiſti maret, vniuerſis abſque vllo perſonarum delectu, promptiſſimè ſibi obſequendum putaret. Profundis itaque in vera humilitatis virtute, perfectioris vitæ iactis fundamentis; ne ea aliquando flante tentationum turbine ſubruerent; Orationis ſtud o, atque aſſiduitate muniendam cenſuit: Cuius idcirco tantoperè ſtudioſus fuit, vt omnem temporis partem, quam in Obedientiæ, aut charitatis officiis non impendebat; in Oratione, ac præſertim in Dominicæ Paſſionis contemplatione expenderet: hanc diu, noctúque ſibi amicam, & familiarem conciliabat: hanc vberrimis ſemper lachrymis proſequebatur: illúdque Bernardi conſilium altè animo retinebat, monentis: *Sit tibi Ieſus ſemper in corde: & nunquam Imago Crucifixi ab animo tuo recedat, hæc tibi ſit cibus, & potus, dulcedo, & conſolatio tua: mel tuum, & deſiderium tuum, lectio tua, & Meditatio tua, Oratio & contemplatio tua; vita, mors, & reſurrectio tua, ſemper cogita illam.* Atque hæc antiqua ſemper fuit, huius Religionis pietas, quam à B.Franciſco Parente, velut hæreditate tranſmiſſam, accepit: vt Chriſti vulnera, ac Paſſiones, olim, atque etiamnum filiis, ſumma Religione, ac iugi memoria proſequenda proponat: quò iuxta Apoſtoli conſilium, Recogitantes cum, qui talem ſuſtinuit à peccatoribus aduersùs ſemetipſum contradictionem: non defatigemur, viribus noſtris deficientes, Etenim teſte Iſidoro. *Si Paſſio Redemptoris ad memoriam reducatur; nihil tam durum eſt, quod non æquo animo toleretur.* Nemo vacantem, nemo confabulantem, otioſum nemo vnquam vidit. Illúdque illi ſæpè in ore verſabatur. Cui multa agenda incumbunt, otio vacare haud poſſe. Perpetuum ſiquidem illud ſibi opus exantlandum ſentiebat, quo Euangelicæ perfectionis faſtigium ex Regulæ, ac Minorum Inſtituto, ſibi conſcendendum præſtituerat. Idcircò Fratrum, vt plurimùm, conſortia fugiens, Orationis, quam velut precioſiſſimum animi theſaurum habebat, cum primis ſtudio vacabat. XXIV.

Ad Hebr. 12.

S Iſid. lib. de ſumm. bon.

Plurimas à Deo reuelationes accipit

Ad prædicationis munus vocatus, cùm totus Dei charitate flagraret, tam ferueuenter Dei Verbum diſſeminabat; vt & audientium animos ardentiùs ad virtutem accenderet, & ſumma ſæpè odia, ac inimicitias extingueret. Prædicationem verò non Rhetorum eloquētia; ſed tam ſingularis vitæ auſteritas commendabat; vt cum perpetua pedum nuditate, ac frigoris tolerantia, brumali potiſſimùm tempore, in quo abſque ſandaliis incedens, ſolo habitu abſque tunica vtebatur: carnem premeret, quotidiana quoque ieiunia, quæ ſæpenumero, ac præſertim cùm B. P. Franciſci quadrageſimas ieiunaret, ad ſolius panis, & aquæ victum contrahebat; prolixas itidem in oratione vigilias, ac pleráſque alias corporis macerationes coniungeret; quibus prædicationem ſuam vberrimo ſemper animarum lucro ditabat. Pleráſque hunc Virum à Deo reuelationes, atque alia diuinæ amicitiæ ſigna accepiſſe, XXV.

communis eo tempore, apud Fratres fama fuit: inter quos haud vulgaris, de illius Sanctimonia, vbique opinio disseminabatur.

XXVI. His, & aliis præstantioris vitæ virtutibus, cùm Humilis animum exornasset; hisque sedulò, ac fideliter Domino ministraret; cum Fr. Antonio Vlyssiponensi, Clerico, Neapolim proficiscitur. Porrò eo tempore, necdum in S. Germani Oppido, quod ad Montis Cassini radices iacet, Capucinorum Conuentus extructus fuerat: quapropter ad Monachorum S. Benedicti Cassini Montis diuertentes, ab his humanissimè hospitio excipiuntur. Vix autem ad Cœnobium appulerant, quum Humilis acuta febri corripitur. Cùm verò morbo ingraescente vitæ finem sibi adesse intelligeret: mox sancta Ecclesiæ Sacramenta poscit. Atque vbi præclaram vitæ normam, quam eousque exhibuerat, illustrioribus, Patientiæ, Charitatis, ac feruentioris spiritus exemplis in morte cumulauit, quibus magnoperè Monachorum animos ad pietatem accendit: rebus humanis valedicens, depositisque mortalitatis exuuiis, ad Superos euolat. Cuius rei, præter vitam summa cum virtutum laude transactam, illud testimonium fuit. Illius enim Corpus, quod in communi Monachorum sepulchro conditum fuit, cæteris corruptione exesis, integrum post multos annos, ac in nullo à priori statu immutatum, perinde ac si eo die tumulatum esset, à Monachis conspicitur; vt vel eo testimonio animam apud Deum in Cælo glorioſam agere, ac regnare cunctis exploratum esset.

In Cœnobio Montis Cassini diem extremũ claudit.

Integrum illius Corpus post multos annos reperitur.

XXVII. Hoc quoque anno Frater Ioannes de Via, Laïcus, Regularis Obseruantiæ, atque integerrimæ vitæ custos, supremum vitæ exitum in benedictione sortitur: de quo Vmbræ Prouinciæ monumenta referunt: quòd cùm ob nonnulla officia pro defunctis Fratribus omissa, à Cæli ingressu post mortem impediretur, Nouitio cuidam deuoto apparuerit, à quo ea pro se officia persolui postulauit: quos cùm Nouitius piè, ac promptè exsoluisset, iterum illi inter B. P. Franciscum, & S. Bernardinum medius apparens, cum iis Cælum ascendere visus est.

F. IOANNES de Via Laicus Sanctimonia cõmendatur.

XXVIII. Ac sub idem tempus, F. Vincentius Calaritanus Laïcus, cùm plerosque in Sicula Prouincia annos cum virtute, & Sanctimoniæ opinione transegisset, dum extremo cum morte agone colluctatur, Beatissimam Virginem ad se venientem conspiciens, mox in genua exurgens, circumfusos Fratres ad illius reuerentiam prouocans, expirat, atque ea in Cælum Duce potitur.

F. VINCENTIVS Calaritanus virtutibus claruit, in morte B. Virginem intuetur.

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1542. 8. 24. 18.

Capucinorũ Religio maxima tempestate iactatur.

ADEST Annus Milleſimus quingenteſimus quadrageſimus ſecundus, annus tot tenebrarum caligine reſperſus; tot nimbis, ac turbinibus, quaſi vndoſa Maris procella iactatus; tot luctus, ac mœroris fluctibus penè obrutus: tam denique lugubri, ac triſti rerum ſucceſſu mœſtiſſimus: vt cùm in eo Dominus, vix adoleſcentem Reformationem, ad fletum, ad planctum, ad cineres, & ad caluitium vocet. Haud fruſtrà illi Vates olim occiniſſe videatur: *Aperi, Libane, portas tuas, & comedat ignis cedros tuas. Vlula, Abies, quia cecidit Cedrus; quoniam magnifici vaſtati ſum. Vlulate quercus Baſan, quoniam ſucciſus eſt ſaltus munitus. Vox vlulatus Paſtorum; quia vaſtata eſt magnificentia eorum.* I.

Zachar. ij.

Quid enim Libanus (quæ vox, *Candidum*, apud Hæbreos ſonat) præterquam nouam Capucinorum Religionem, multo hactenus virtutum, ac Sanctimoniæ candore renitentem, præſefert? Quæ cùm tanta Regularis obſeruantiæ, ac Seraphicæ perfectionis apud homines laude florerer; vt in eam cuncti, velut in nouum Orbis prodigium, mentem, oculóſque intenderent; hoc anno, maximo, ac deplorando incendio deuaſtata, ferè ad cineres redigitur. Ignis enim ille, qui olim ſpecioſa deſerti conſumpſit, atque ipſa Eccleſiæ abdita penetrans, quondam Arrium, Donatum, Manichæum, Neſtorium, atque alios hæreticos combuſſit; in huius ſinum erumpens, Cedrum, quæ in ea altiſſimè eminebat, deuorauit. Heu, cui Abieti, quæ Cedrorum altitudinem æmulatur, vlulandum non eſt; cùm altiſſimam Cedrum, quæ Cæli verticem ſua proceritate contingere videbatur, miſero caſu proſtratam cernat? Cui non quercui, tametſi in Baſan, Regione ſcilicet, & Religione pinguiſſima, ac virtutum feraciſſima ſatæ expaueſcendũ erit; quum tam illuſtrem plantam, quæ firma, ac immota videbatur, formidando Dei iudicio ſucciſam, atque euulſam intuetur? Quare haud immeritò Paſtorum vox, ac vlulatus hoc anno auditur, quum gregis Paſtor ſuo occaſu, ac turpi lapſu, eorum gloriæ non mediocres tenebras offundit. II.

Ordini Generalu caſus inſinuatur.

Hactenus quidem, ob plurimam, qua Senenſis Generalis apud Pontificem, ac Chriſtianos Principes præſtabat, auctoritatem, & exiſtimationem, Capucinorum Religio nonnulla pace, ac tranquillitate potita fuerat. At breuis pax hæc, ac tranquillitas fuit; quinimmò in hac pace, amaritudo illius amariſſima erupit: nam repentina tempeſtate exorta, ea tam dirè hoc anno iactata fuit, vt vix extremum naufragium euaſerit. Id verò quo pacto acciderit, ſuo ordine explicandum eſt. III.

Concilium Trident. à Paulo III. conuocatur.

Annus Pontificatus Pauli III. iam octauus agebatur, quum Pontifex, qui in publicum Eccleſiæ commodum, maxima ſollicitudine, animum intendebat; vt Chriſtianæ Reipublicæ malis, quibus illa iamdudum vexata, ac propemodum oppreſſa erat, aliqua tandem ex parte mederetur; Generale Concilium, quod priùs Mantuæ, dein Vicentiæ indictum fuerat; demum in Vrbe Tridentina conuocandum ſtatuit: At quanquam Indictionis Bulla hoc anno edita fuerit, haud tamen ante annum 1545. in eo Patres conſederunt. Interea verò dum ea, quæ Concilio neceſſaria ſunt, parantur: Cardinalis Carpenſis, totius Ordinis Minorum Protector à Pontifice conſtituitur: à quo Senenſis, iubente Pontifice, Venetias ad Dei Verbum in ea Vrbe, per totum quadrageſimale tempus, diſſeminandum mittitur. IV.

Iam

V. Iam miſer, antequam è Neapolitana Vrbe diſcederet, à ſeipſo diſceſſerat; atque ab Hæretico Doctore ſeductus, corruptiſſimum, atque alienum à Catholica Fide animum gerebat, cùm accepto Pontificis mandato Peruſiam venit. Qui res malas, ac improbas dixit; nullis ſuapte natura terminis contineri; ſed ſubinde moueri, & in maiorem ſemper petulantiam, & improbitatem excreſcere; donec omnem prorſus impietatis modum excedant, haud profectò malè ſenſit. Improbitas namque, quæ ſua ſemper natura veſcitur, quò maior in homine eſt, eò ſemper in deterius proficit. Nihil ſanè hæreſis malo perniciosius, aut horribilius eſſe poteſt; quod omnem Dei fidem in homine depaſcitur. At illi haud ſatis eſt, potiora in homine bona deprædari, niſi ignis inſtar, non proprias tantùm, ſed alienas quoque ædes deuoret. Hoc pacto Ochinus cùm peſtiferam, ac ſæpiùs confirmatam, hæreticam tabem in mente gereret: haud ſibi eam in animo tantùm latere; ſed in alios quoq; illius ſaniem defluere voluit: vt ſe ex eorũ numero eſſe oſtenderet: de quibus ait Apoſt. *Et ſermo eorum, vt cancer, ſerpit.* Cùm enim Venetias appuliſſet: Quadrageſimaliſq; prædicationis munus, in S. Apoſtoli Eccleſia, quæ illuſtrior illius Vrbis habetur, turbis vndiq; ad eum audiendũ confluentibus obiret: quaſdam inter concionandũ propoſitiones, Hæretica tabe infectas, velut zizania in medio Tritici, diſſeminat: quibus hauſtam animo hæreſim propinare; atque imperitam plebem, ſub emẽtito Catholicæ doctrinæ nomine circumuenire, ac in errorẽ inducere conatur.

Mala ſemper in peius ſuapte natura proficiunt.

2. Timot. 2.

Ochinus venetiis prædicans, Hæreſim diſſeminare tentat.

VI. Erat Senenſis (vt alibi diximus) facundiſſimus ſuæ tempeſtatis Orator: cui, & Religionis Capucinorum nomen, quo non mediocris Sanctitatis opinionem iam ſibi apud omnes comparauerat, & apparens ille virtutum ſplendor, vim plurimam, atque auctoritatem conferebant. Quo fit, vt cùm magna ipſius apud populos exiſtimatio eſſet: iis facilè vniuerſa, quæ vellet, perſuadere poſſet. Sed cùm ea Vrbs, ſi quæ alia, tunc maximè Virorum ferax eſſet, qui ingenij perſpicacitate, prudentia, ac Catholicæ Fidei zelo præcellerent: eo factum eſt, vt quæ ab eo minùs Catholicè dicta fuerant, diligenter adnotata, ad Apoſtolicum Nuntium deferretur (necdum enim Sacrum Inquiſitionis Tribunal, quod poſt Tridentinum Concilium erectum fuit, tunc in ea Vrbe vigebat) Veruntamen quandoquidem tanta verſutia, & calliditate Senenſis hæreticam doctrinam ambagibus, atque amphibologiis inuolutam propoſuerat: vt facilè in Catholicum ſenſum detorqueri poſſet. Hinc cùm primùm ab Apoſtolico Nuntio, vt eorum, quæ in ſuggeſtu docuerat, rationem redderet, ad examen vocatur; hæreticas propoſitiones ſibi obiectas, facilè Catholico ſenſu deludit; ac impunis euadit.

Tanquam Hæreſi ſuſpectus, ad Apoſtolicum Nuntium deferitur.

VII. At verò cùm hæreticæ illius peſtis apoſtemate, tam altè Ochini pectus tumeret: vt iam illius ſaniem, quin ſe ſe effunderet, compeſcere non valeret: iterum venena diffundit, atque in has publicè pro ſuggeſtu voces erumpit. Quid agimus, ô Viri Veneti, quid laboramus? Si eos, ô Vrbs, Maris Regina, qui tibi vera annunciant carceribus mancipas; ſi ergaſtulis claudis, ſi vinculis conſtringis, quis iam veritati locus reliquus eſſe poteſt? Vtinam liberè veritas enunciari poſſet, quot cæci lumen reciperent? Hæc dicta Apoſtolicum Nuncium ſuggillabant, qui non pridem quendam Iulium Mediolanenſem Theologiæ Magiſtrum, ipſi Ochino chariſſimum, ac familiariſſimum, ob hæreſim, qua criminatus fuerat, in vincula coniecerat. Etenim Iulius hic, Neapoli ab eodem Valdeſio, à quo & Senenſis, hæreſim didicerat: quibus cùm Petrus Martyr Lucenſis, alterius Ordinis Predicator, tertius acceſſiſſet. Hi profano, ſeu potiùs Diabolico hoc triplici amicitiæ funiculo copulati, in Catholicam Fidem coniurauerant. Dæmon verò, qui impium hunc funiculum texuerat, ac ſimul colligauerat, coniunctos etiam omnes aliquando ad hæreticos impulit.

Iterum Hæreſi venena diffundit.

Iulius Mediolanenſis Hæreticus.

VIII. Id itaque cùm Apoſtolico Nuncio relatum, ac certo teſtimonio comprobatum fuiſſet, is protinus Senenſem à prædicationis officio ſuſpendit; ac Pontificem de omnibus certiorem reddit. Ea res Reipublicæ, quæ ob ſingularẽ illius facundiam, atq; in dicẽdo vim, plurimũ Viri ſtudio tenebatur, minùs grata fuit. Quapropter ita

Senenſis à Prædicationis officio ſuſpenſus Reip. opera reſtituitur.

cum

cum Apoſtolico Nuncio actum eſt; vt poſt tertium ſuſpenſionis diem, liber ad prædicationem redierit. Senenſis verò Concionatorio muneri redditus, cùm certos à Nuncio exploratores deſtinatos haud ignoraret, qui ſingula dicta ſua diligentiùs obſeruarent; proprium periculum extimeſcens, ab hæretica quidem tandiu doctrina abſtinuit; quoad quadrageſimale penſum abſolueret. Eo verò abſoluto, ſtatim Veronam ſe confert, vbi cùm plurimos ſibi in hæretica doctrina diſcipulos conciliare vellet; collectis vndique ex tota Veneta Prouincia Concionatoribus, minùs in Theologica diſciplina eruditis; quaſi qui eos meliùs, ac perfectiùs, tam in Theologica ſcientia, quàm in Prædicationis officio, ac prædicandi methodo inſtructurus eſſet, ſcholam inſtituit; in qua ipſe infidelem planè Magiſtrum, ac Doctorem ſe exhibet.

Verona B. Pauli Epiſtolas Hæretico ſenſu interpretatur.

IX. Hoc igitur ſibi munere ſuſcepto, cùm Pauli Epiſtolas ſibi exarandas propoſuiſſet; cœpit impietatis Magiſter in Cathedra peſtilentiæ ſedere; ac tam calida, ac verùpelli rerum, ac ſententiarum corruptione, verum, ac Catholicum ſenſum peruertere; vt hæretica dogmata, his pro certa, ac orthodoxa fide propinaret. At quanquam Vir mente corruptiſſimus: quæ Hæreticorum natura, ac ſtudium eſt, in id totus incumberet; vt vniuerſos, quos ſibi Auditores adſciuerat, in idem, in quod ipſe prolapſus fuerat, Hæreſeon barathrum pertraheret: vix tamen, Deo ſuos ſeruante, id aſſequi potuit; vt pauciſſimos partim falſa rerum apparentia, tanquam recti ſpecie, deceptos: partim propria Magiſtri auctoritate permotos, eò compulerit; vt Hæreſis tandem venenum ebiberint. Magna ſiquidem eſt Magiſtri vis, atque ad perſuadendum auctoritas. Neque enim quis facilè ſibi aſpernandum putat, quod à Magiſtro didicerit, cui animum informandum tradit.

X. Dum itaque Senenſis, Veronæ, Hæreticum Virus omni ſtudio tentat diffundere. Pontifex, qui Apoſtolici Nuntij apud Venetos agentis, atque aliorum literis; rerum, quæ ab eo agebantur, certior fiebat: vix quæ de Senenſi dicebantur, vera eſſe, ſibi in animum inducere poterat. Quamobrem eum Romam aduocandum ſtatuit; haud eo planè conſilio, vt in eum aliqua ratione animaduerteret: ſed vt ab illo potiùs, quæ illi animo ſententia ineſſet, diligentiùs indagaret. Erat Pontifex erga Senenſem vſque adeò animo propenſus: torque in eum ſingularis beneuolentiæ ſigna declarauerat, vt in eam haud pauci opinionem adducerentur, quòd ab eo in Cardinalium numerum breui adſcribendus eſſet. Ob id Pontifex cùm illius honori, & exiſtimationi conſultum vellet, non in vincula conijci, aut publicè Romam, velut hæreſis ſuſpectum euocari vult voluit: ſed humaniſſimè cum eo agens, Cardinale Carpenſe, qui Ordinis Protector erat, accerſito; cum eo rem ita gerendam ſtatuit; vt per Ordinis Procuratorem, ac priuatas illius literas, Ochinum Romam aduocandum curet.

Pontifex erga Senenſem bene affectus.

XI. Quamobrem Bernardinus Aſtenſis, qui in ſuperiori Capitulo, Ordinis Procurator inſtitutus fuerat; cùm primùm à Carpenſe Apoſtolicum mandatum accepit; confeſtim ad Ochinum Generalem ſcribens, eum ob res grauiſſimas à Pontifice Romam aduocari narrat: omnémque illi prorſus moram abrumpendam, vt eò celeriùs, quò fieri poſſit, ſe in Vrbem conferat, per literas ſignificat. Ochinus, acceptа Aſtenſis Epiſtola, tametſi ex ea nihil apud ſe ſiniſtrum ſuſpicaretur: attamen, quoniam ſæua ſemper timet praua conſcientia, diſceſſum in dies procraſtinabatur, donec à pluribus ſibi ſuccedentibus literis compulſus, Romam tandem versùs iter arripit. Verona itaque digreſſus, cùm Florentiam peruenisſet, in ea Vrbe Petrum Martyrem Lucenſem, quem Hæretico morbo laborantem ſupra commemoraui, fidum ſibi Achatem offendit: à quo poſt oſcula, & amplexus, ac familiaria colloquia, cùm interrogaretur, quónam tenderet: Romam, inquit Ochinus, quò me Pontifex vocat: ac plerique mihi honores, ac fauſta ominantur. At ille confeſtim. Heu, miſer, inquit, quò pergis? Romam ne? vt in ea canitiem tuam cum dolore ad Inferos deducas? Tu ne illuſoribus aures præbes, qui inauſpicatam tibi digni-

Ochinus Bernardini Aſtẽſis literis Romam euocatur.

tatem

tatem vltrò mentientes promittunt? Quasi, quid Romæ in tuam perniciem agatur, ignoremus. Quid honores? Quid fausta tibi fingis? Non tibi Roma triumphos; sed certos (mihi crede) carceres parat: neque fausta precatur, sed inauspicata tibi pollicetur. Siste gressus, & si amico credis, cò iter dirige, vbi pura Euangelij veritas liberè coli, ac prædicari queat. Geneuam eundum est, vel in Germaniam proficiscendum, vbi omnia tuta, hic omnia periculis plena. En mihi literas à Saxoniæ Duce, aurúmque ad itineris sumptus ne dum necessarium, verùm, & vtrique vberrimum, quid vltra cunctandum?

XII. His perterrefactus Ochinus, cùm amico fugam persuadenti, sibi meliùs parendum duceret: mox mutato consilio, à Romana profectione animum reuocat, atquè ad Hæreticos sibi conuolandum proponit. Quidam in Germaniam eum tunc profugisse existimant: alij longè meliùs Geneuam profectum fuisse sentiunt, cùm in hanc sententiam, aliorum quoque Auctorum fides conspiret. Pseudomartyr verò vbi Ochinum ad Geneuense iter paratum animaduertit; oblata illi quadam pecuniæ summa, quæ ad itinerarios sumptus sufficeret: paulò post ipse quoque Germanicum iter aggressus, in Saxoniam se confert.

Ochinus fugæ arripit, & Geneuæ se confert.

XIII. Hanc verò singularem Dei Opt. Max. in Religionem prouidentiam fuisse; ne scilicet, hæc hæresum zizania, latiùs in Congregationis perniciem serperent; sed maturè potiùs, atque in ipso ortu, antequàm altiùs in pusillo Domini Agro excrescerent, euellerentur; Domino ipso, id pluribus reuelante, exploratum fuit. Nam hoc ipso anno primùm, in Conuentu Fulginij Vmbræ Prouinciæ. Nouitius quidam Laïcus, Gratianus nomine, ac Patria Florentinus, cælesti visione rem à Domino significatam accipit.

XIV. Erat Gratianus Obedientia, ac simplicitate insignis, qui cùm nonnullis aduenis Fratribus, sub vesperum ad Conuentum aduentantibus, dum alij charitatis iura persoluunt: is, (quod sæpè Nouitiis contingit) ineptè, ac præposterè aliquid egisset; ob id à Nouitiorum Magistro ab eo munere pulsus, in Ecclesiam abire, præcepto compellitur. Gratianus dicto parens, cùm in Ecclesiam secessisset, ante Altare Orationi vacabat. Solent Nouitiorum Magistri, apud Capucinos, Hyemis præsertim tempore, stata noctis hora, signo edito, Nouitiis in Ecclesiam collectis benedicere, eósque benedictione firmatos ad quietem dimittere: neque vlli Nouitiorum ante Magistri benedictionem ab Oratione licet recedere. Contigit verò, vt propter illorum hospitum aduentum, Magister diutiùs charitatis officiis implicatus, Nouitij, qui in Ecclesia orabat, prorsùs immemor, nullo dato signo, aut benedictione illi impertita, ad quietẽ accederet. Gratianus verò in Ecclesia orans, cùm absque Magistri benedictione inde nollet recedere; in ea constanter, vsque ad matutinas horas, quæ media nocte pulsari solent, in Oratione perseuerabat. Deo porrò illa mentis obedientia, ac simplicitas adeò grata fuit: vt eam cælesti hac visione compensare voluerit.

Senensis Casus Gratiano reuelatur.

Gratiani Obedientia insignis.

XV. Gemina adhuc deerat ad matutinum Officium hora; cùm Gratianus Ecclesiæ fores magno strepitu patefieri, ac lucidissimorum quorundam hominum multitudinem, velut in supplicatione dispositam, Ecclesiam ingredi conspicit. Erat illa glorioforum hominum turba, in duas partes discissa; quarum prior Sacerdotalia indumenta pretiosissima gerebat; in eáque Diaconi, ac Subdiaconi thuribula, ac nauiculas incensi plenas ferentes, suis officiis ministrabant: posterior verò vestibus auro textis, cyanei coloris, speciosissimis induebatur. Ij omnes bini incedentes, cùm ad Altare Sacrosanctæ Eucharistiæ peruenissent; vbi profundissimè se ante illud inclinarunt, in duos se ordines, hinc, & inde, per totum Ecclesiæ spatium diffuunt; & commune Fratrum sepulchrum, quod in medio Ecclesiæ iacebat, cõuersis vultibus intuẽtur. Interea ex Sacerdoribus prior è suo ordine excedens, profunda priùs Sacramento adoratione exhibita, aspectúque ad Ecclesiæ fores conuerso, ante Altare subsistit: cui mox Diaconus, thuribulum prunis arden-

tibus

ipſius oculis repentè euanuiſſet: Gratianus Matutinæ Horæ ſignum pulſari audit.

XIX. Vmbriæ Prouinciam eo tempore Frater Liberius à Domodoſcella Prouincialis Vicarius moderabatur; cui cùm Gratianus, quæ cæleſti viſione ſibi demonſtrata fuerant, manifeſtare non auderet: in vberiores ſe ſe lachrymas effundebat; Porrò hos dum in fletus prorumpit; en extemplò Magiſter adueniens, fletus ab eo cauſam exquirit: Gratianus verò totam illi viſionis, quæ ſibi demonſtrata fuerat, ſeriem narrat. Erat hoc anno Fulginienſis Conuentus Guardianus, Franciſcus Aeſinus, Vir omni ſapientia, ac virtute clarus; cui cùm Magiſter, Nouitj viſionem retuliſſet, is haud illam aſpernendam cenſet; ſed Gratiano accerſito turſus illam ſibi narrari iubet. Moxque Prouincialem Vicarium, eius per literas certiorem reddit. Cunctis verò rei exitum ſuſpenſis animis expectantibus; cùm vix bini poſthæc menſes elapſi eſſent; En nuntius omnium infauſtiſſimus fert, Ochinum Generalem ad Hæreticos transfugiſſe. Inde verò quanta Religioni tribulatio, ac calamitas orta fuerit, paulò inferiùs declarandum erit.

Ochinus poſt duos menſes caſus renunciatur.

XX. Verùm enimuerò, quæ ſumma Dei in nos benignitas fuit: Ne tam grauis procella, quo puſillæ Reformationis cymba, ad naufragium vſque iactanda erat; remigantes lateret; haud ſemel Dei clementia, eam diuinis è Cælo teſtimoniis, ac cæleſtis præſidij pollicitationibus præmunire voluit: ne ij animum aliquando, inter tot aduerſos fluctus, deſponderent; aut mente conſternati, remos abijcerent. Quadriennio namque ante hoc tempus, Ochini, atque aliorum, ſi qui fuerunt, caſus, cuidam Fratri Antonio Pinarolienſi, Genuenſis Prouinciæ Concionatori, ac Theologo, diuinitùs, ac ſpecialiùs hac viſione explicatus fuit. Videt hic in viſu, præcelſum Montem, aſcenſu difficilem, ac præruptis vndique rupibus ſeptum: in cuius vertice Capucinorum Domus, vnà cum Refectorio extructa cernebatur. Eo verò cùm plerique Capucini Fratres, haud magno abſque labore, conſcenderent; vix ad Montis iugum perueneranr, Cùm mox Refectorium petentes, in eo omnes conſidere videbantur.

F. Antonij Pinarolienſis, altera de Ochini caſu viſio narratur.

XXI. Porrò in ſummo Refectorij capite, Fratrem quendam velut reliquorum Caput, ac Magiſtrum intuebatur, qui Bibliorum Codicem cæteris audientibus prælegebat. Inter eos verò, qui illius auditores erant, in ipſo Refectorij limine, à dextro latere, F. Bartholomæum à Cunio, Venetæ Prouinciæ Concionatorem, cum aliis ſedentem videt. Dum in hæc Antonius mirabundus animum intendit: Magiſtrum quendam ex Minor. Conuentualium Ordine, Refectorium ingredientem animaduertit: qui cùm in F. Bartholomæum oculos coniecisſet; vi à Sede exturbatum, è Refectorio expellit, ac ſuam ſibi Sedem vindicat. Bartholomæus verò è Refectorio pulſus, per Montis abrupta ſe præcipitem dedit. Poſthæc, qui præſidebat, Doctor, Bibliorum Codice poſt tergum proiecto, è Refectorio egreſſus, & cum eo plerique tumultuariè exeuntes, cuncti per iugi prærupta ſe præcipites agunt. Qui verò in Refectorio permanſerant, oſtia fortiter occludentes, per feneſtras ſtrenuè ſaxis, ac fuſtibus aduersùs nonnullos pugnabant, qui eos è Refectorio pellere nitebantur: ac tandiu aduersùs eos decertarunt: donec iis longè pulſis, ac profligatis, victores tandem in eo conflictu euaderent.

XXII. Quid hæc Viſio ſub his ſymbolis manifeſtata ſignificaret, Ochini, ac paucorum aliorum lapſus poſthæc apertiſſimè declarauit. Mons namque in quo Capucinorum Domus extructa videbatur, ipſa Regulæ, ac vitæ ſublimitas, ac perfectio eſt; in qua Minorum Religio fundatur: quæ cùm totam Euangelij obſeruantiam complectatur, quemadmodum ex ipſo Regulæ initio perſpicuum eſt, in quo ita legitur: *Regula & vita Fratrum Minorum hæc eſt, Obſeruare Sanctum Ieſu Chriſti Euangelium.* Planè altiùs conſurgere non poteſt.

F. Antonij Viſio explicatur.

Reg. c. 1.

XXIII. Quòd verò, vna ex parte aſcenſum difficilem, ex altera, altiſſima præcipitia haberet, iis haud difficile eſt intelligere; qui Seraphicã Regulam, tum ob altiſſimam, quam profitetur, rerum omniũ paupertatem: tum etiam ob alia Euangelica cõſilia,

Minoritana Regula excellentia.

quibus ſuos cultores adſtringit ; non omnibus,ſed robuſtis tantùm ſpiritu, obuiam eſſe non ignorant. Cùm etiam pleriſque præceptis , velut altiſſimis , ac præruptis rupibus ſepta ſit ; quæ iis, qui minùs cautè, atque oſcitanter in eorum obſeruantia incedunt, præcipitium minantur : haud mirum eſt, quòd ob ſingularem ſui excellentiam, difficultates, ac pericula præſeferat. Quò enim ad Euangelicæ perfectionis faſtigium altiùs aſcendit ; eò maioribus cultores ſuos periculis exponit ; ũ ſegniùs, quàm par eſt, in ea percurrenda ſe gerant.

Diuerſa Fratrum ad Religionem vocatio.

Fratres verò Capucini, Montes aſcendentes , atque in Refectorio conſedentes; communem eorum, qui ad Religionem vocantur, ſortem, ac Dei donum indicant: quo tamen diuerſimodè vtuntur. Quidam enim ita aſcendunt,ac ſedent, vt in Dei tabernaculo iugiter habitent,& in Monte ſancto Domini requieſcant : ij nimirum, qui Religionem,abſque vlla praua intentionis macula ingredientes , diuinæ Legis, ac Seraphicæ Regulæ iuſtitiam operantur. Alij verò ita Montem conſcendunt ; vt inde grauiori caſu ruant,ac præcipites ferantur. *Neque enim* (teſte Apoſtolo) *omnes, qui ex Iſraël , ij ſunt Iſraëlitæ , neque qui ſemen ſunt Abrahæ , omnes filij* : plerique enim carne, non ſpiritu geniti, inter B.P.Franciſci filios computantur , qui filiorum adoptionem minimè aſſequuntur. Horum finis interitus eſt , & Dei vocatio in confuſionem ipſorum : atque ij planè ſunt , qui cæleſtia faſtidientes , terrena tantùm ſapiunt, ac ſectantur. XXIV.

Rom. 9.

F. Bartholomæus à Cunio ab Ochino corruptus.

Iam verò , vt rem propriùs attingamus : qui in ſummo Refectorij capite , velut omnium Magiſter, Bibliorum Codicem cæteris explicabat , ipſe Ochinus fuit:qui cùm Pauli Epiſtolas , quemadmodum alibi diximus , Veronæ , iuxta Hæreticum ſenſum exarandas ſuſcepiſſet: quorundam ex his , qui eum audierunt , hæretico contagio animos labefactauit : Inter quos potiſſimus Fr. ille Bartholomæus à Cunio extitit , qui cùm eo tempore Veronæ Guardianus , ac Prouinciæ Venetæ Definitor eſſet : tam integrum Babylonicæ illius meretricis , quæ hæreſis, ac impietas nuncupatur , calicem vſque ad fæcem hauſit ; vt primus , vti viſio præſefert, ſe ſe à Catholica Fide , ac Romana Eccleſia in hæreſim præcipitem dederit. XXV.

Porrò, ne id quoque myſterio vacaret, quod de illius expulſione in viſione legitur : eodem prorſus tempore , quo Fr. Bartholomæus Fidem, ac Religionem deſeruit , quidam inſignis Theologiæ Magiſter, ex Minorum Conuentualium Familia: cuius nomen inter antiqua Ordinis Monumenta filet , Vir doctrina , fide,ac virtute inſignis , Religionem Capucinorum ingreſſus, eo velut pulſo , ipſius ſibi locum , ac Sedem in Religione vendicat. XXVI.

Ochini lapſus quam turpis,

Cæterùm quòd Ochinus , proiecto Bibliorum Codice , & ex illius auditoribus nonnulli,è Refectorio tumultuosè exeuntes, ſe è Monte præcipites darent: Ochini Generalis, & aliorum, ſi qui eum ſecuti ſunt , & ad Hæreticos profugerunt , quos tamen pauciſſimos reperio : turpiſſimum , ac toto Orbi ſcandaloſum caſum inſinuat : ex quo tanta in cæteros , qui ab hæretica Ochini labe ſeipſos puros in Religione ſeruauerant , tempeſtas orta eſt ; vt vndique ad extinctionem quærerentur. Atque hæc illa pugna eſt, quam poſtremò loco viſio indicat. Plerique enim , atque adeò Pontifex ipſe , in Capucinorum Religionem ita animari cœperunt : vt eam è medio penitùs ſublatam vellent ; vti poſterius indicabimus. At qui poſt Ochini,atque aliorum lapſum,fortes in Religione perſtitêre : tot vigiliis, ieiuniis, lachrymis, orationibus aduersùs illos decertarunt : vt Deo præſertim opitulante , victores demum, atque incolumes euaderent. XXVII.

P. Franciſco à Palemone Ochini caſus diuinitus reuelatur.

His tertium,è Calabria, huius miſerandi caſus vaticinium accedat. Etenim paulò ante Ochini lapſum,Frater Franciſcus à Palemone Calaber, vir eximia virtute, ac ſanctimoniæ opinione apud omnes clarus;dum in Cõuentu Coſoleti,apud Calabros,orationi,quæ meridiano tẽpore,poſt nonam horã fieri ſolet,in Choro cum aliis incumberet;palàm Dei virtute in extaſim rapitur:ex qua,cùm poſt longiorem temporis morã,ſibi tandem redditus eſſet , tãtam lachrymarum vim protinus ex oculis XXVIII.

fundere,

fundere,ac tam graues ſingultus edere cœpit : vt præ mentis dolore,velut inſanus & capillos capitis,& barbæ ſibi pilos euelleret. Cumque Fratres illius dolorem lenire cupientes,tanti mœroris ab eo cauſam quærerent. Heu, Fratres (inquit) heu venit lupus,qui gregem diſpergat. Veh gregi,veh gregi,quia nemo eſt, qui dentes eius valeat retundere. Ignorabant Fratres, quid eo lupi nomine indicare vellet : is verò quod breui futurum erat , palàm reticens, id tantùm F. Antonio Dinamenſi, qui illi à Confeſſionibus erat, his verbis aperuit. Lupum, Antoni , Ochinum Generalem eſſe noueris , qui grauiſſima à Fide apoſtaſia Capucinorum gregem breui diſperſurus , ac ferè diſſipaturus eſt. Nec longè poſt , Ochini lapſus toti Religioni funeſtus accidit.

Franciſcus Palemone Ochini lapſu deplorat.

XXIX. Poſtremò , cùm iam Ochinus ab hæretico doctore corruptus , Catholicæ Fidei nuntium remiſiſſet; ne repentino ipſius lapſu , puſillus grex , tam graui ſcandalo proſtratus in mentis puſillanimitatem pertraheretur : ſuaui diuinæ prouidentiæ conſilio factum eſt ; vt cùm iam tres Religionis partes, diuinis reuelationibus , de futuro Ochini caſu præmonitæ eſſent:quarta quoque de eodem diuinitus inſtrueretur : vt nulla Orbis Capucini pars Dei benignitate careret. Iam enim Liguria, quæ in extrema Italiæ plaga iacens,Galliæ Ciſalpinæ partem ſibi vendicat. Vmbria quoque,quæ in Italiæ Vmbilico iacet, Calabria itidem , quæ in altera,atque oppoſita Italiæ ora ſita, Græciam ſpectat ; ſuas à Deo mali huius imminentis premonitiones acceperant. Quarta denique Apulia , ſua quoque , ex Dei dono , ac liberalitate, cæleſti reuelatione cohoneſtata fuit. Nam Larini, vbi primus Appulæ Prouinciæ Conuentus extructus fuit : dum Fr. Antonius Hiſpanus , Vir inſignis , ac prophetiæ dono illuſtris, in nemore orat , eo planè tempore , quo Ochinus hæreſis veneno Veronæ diffuſo , fugam meditatus fuerat ; ipſius lapſum , atque à Religione,& ab Eccleſia diſceſſum, ex quo ingens toti Religioni calamitas , ac periculum immineret, diuina reuelatione addiſcit. Quam ob rem cùm animo conſternatus , grauiter Viri occaſum , ac Religionis diſcrimen deploraret; Totus lachrymis perfuſus è nemore redit;Fratréſque in horto obuios habens , itidem ad lachrymas hortatur ; quaſi qui illa Prophetæ verba ſibi vſurparet. *Accingite vos,& plangite Sacerdotes : Vlulate Miniſtri Altaris , cubate in ſacco Miniſtri Dei mei : quia ignis combuſſit ſpetioſa deſerti : flamma ſuccendit ligna regionis. Defecit gaudium cordis noſtri , verſus eſt in luctum chorus noſter. Cecidit Corona capitis noſtri. Veh nobis, quia peccauimus.* Fratres verò cùm rem ignorantes,fletus cauſam ab eo percunctarentur : An non amariſſimè flendum eſt, inquit, cùm Religionis iam columna prolapſa eſt:Domus ruinam minatur. Cecidit è ſummo Religionis faſtigio Ochinus Generalis : ab Eccleſia dilapſus eſt ; ad Hæreticos profugit. Quid non miſeræ Religioni plangendum eſt ; quæ talem Ducem ſortita eſt ? His ſancti Viri verbis Fratres perterriti , rem paulò poſt, ex euentu, certam acceperunt.

F. Antonius Hiſpanus Ochini lapſum in oratione videt , ac pronunciat.

Ioel. 1.

Tren. 5.

XXX. Cùm igitur futuro Religionis ſcandalo , hoc modo à ſumma Dei benignitate proſpectum eſſet;fruſtrà Tartareæ Inferorum legiones,in Religionis necem cõſpirantes,Ochini,& aliorum animos,ad fidei Apoſtaſiam concitarunt ; qua funera,ac procellas illi vndique comminarentur. Dei etenim Sapientia , quæ ex malis bona nouit elicere ; ex Ochini , & paucorum caſu , ac ruina , multorum confirmationem, maiorémque Religionis ſtabilitatem parauit. Satan quoque qui Capucinos maximè expetierat,vt velut triticum cribraret;altiſſimo Dei conſilio famulatus eſt, quo Religionem,ea ventilatione,ab inanibus paleis expurgare diſpoſuerat. Ochini verò Generalis lapſus,ſi profundiùs, ac puriori mentis oculo inſpiciatur,antiquum magis Dei conſilium , ac propenſiorem in Religionem curam commendat. Cùm enim tota Religionis moles , quæ Ochino , velut columnæ ſubniti videbatur eo cadente , cùm eo ſimul ruere deberet : Planè cum ea ita diuina virtute ſolidata eſt ; vt abſque vllo ſui adminiculo, ſalua , ac ſartatecta conſiſteret : eo omnibus perſpectum fuit , non Ochinum ; quemadmodum , nec priorem Matthæum , aut

Dei erga Religionem prouidentia in Ochini lapſu commendatur.

Satanæ artes in Ochini lapſu deluſæ.

Ludouicum,siue alium quemlibet; sed Deum duntaxat,ac B. Franciscum illius columnam,ac fundamentum fuisse.

Ochinus F. Marianum sibi socium assumit.

XXXI. Iam verò,vt ad Ochinum redeam; is cùm à Cacodæmone, atq; ab amico hæretico persuasus, ad Geneuenses clàm confugere cogitasset: Fratrem Marianum à Quintiano Laïcum,Gallicæ, ac Germanicæ linguæ non ignarum,inter alios è Florentiæ Conuentu sibi socium deligit. Hic enim cùm in sæculo rei militari operam dedisset,multas tum Galliæ,tum Germaniæ oras peragrauerat; atque omnibus sua conuersatione gratus, plurimam sibi in negotiis agendis, ob multarum rerum experientiam, prudentiam comparauerat. Postea verò in sacram Capucinorum militiam adscriptus,tantam morum suauitatem, atque erga miseros liberalitatem præferebat,vt B.P. Francisci exemplo,pauperi ab eo semel eleemosynam petenti, cùm nihil haberet,quod erogare posset; his eum verbis compellauerit: Amice, nihil, quod tibi elargiar, mihi super est; præter hoc pallium,quo contegor. At neque illud; quandoquidem meum non est, tibi erogare valeo: attamen si illud abstuleris, haud sanè prohibebo. Quo dicto pallium exfibulauit: mendicus verò pallio illi ex humeris sublato, discessit.

Mariani pietas erga pauperem insignis.

XXXII. Hunc itaque Ochinus,cùm in eo itinere,sibi vtilissimum fore intelligeret,verbis circumuenire parat: simulat enim,se ardentiori diuinæ charitatis æstu,ad Dei Verbum inter Hæreticos disseminandum,impelli: ex quo vel ingens animarum lucrũ Deo cedat; vel optata illis Martyrij corona obueniat: atque hac dolosa virtutis specie,Mariani animum,nihil aut doli,aut sceleris suspicantem, ad eam profectionem incendit. At verò cùm Ochinus habitu Religionis exuto; sæculares vestes iam tunc sibi,sociisque induendas proposuisset; durum Mariano videbatur,absque Religionis habitu diuinum illud opus exantlare. At Ochinus omnem mox illi dubitationem ex animo expellens,eam duntaxat, habitus mutationem tamdiu necessariam esse persuadet; donec hæreticorum regiones penetrauerint: ne (quod maximè verendum erat,) ab earum ingressu prohiberentur: ingressos verò Ordinis habitu reassumpto,diuinũ opus agressuros pollicetur. Fidem Marianus, haud difficilè, illius verbis adhibet,quẽ & doctrina,& auctoritate præstãtem non ignoraret. Quare summa animi alacritate,cùm vir bonus esset, se ad eam profectionem accingit.

Ochinus fugam pietatis prætextu celarat.

XXXIII. Ochinus igitur,tribus sibi sociis adiunctis,nimirũ F.Iunipero,F.Francisco, germano ipsius fratre, ac F. Mariano: sæculari habitu Florentia digressus, Mantuam versùs iter arripit; inde Augustam Prætoriam profectus, Alpes Graias conscendit, quibus via est ad Allabroges. Iam ad summum Alpium iugum,quod vltimum Italiæ aspectum claudit, cuncti peruenerant; cùm Ochinus, retrò vultu ad Italiam conuerso,naturali quodam Patriæ amore commotus; quam se deinceps nunquam visurum sperabat: plurimos quoque honores, ac populorum applausus,animo repetens, quibus in ea, inter prædicandum, tam variè affectus fuerat: desolatæ tandem Religionis angustias, alta mente reuoluens; quæ illum tot honoribus exceperat,auxerat,atque eousque tam profusè prosecuta fuerat; vt summa etiam Capitis potestate donasset: quæ tamen tam impiè, ac perfidè ab eo deserebatur; vt in summa quæque discrimina, hac sua ad hæreticos fuga impelleretur: grauiter animo contristari, ac lachrymari cœpit. Cúmque velut à seipso alienus, nec adesse socios, neque se ab vllo audiri existimaret: has præ graui cordis mœrore,ac latrantis conscientiæ syndereſi, voces effundit.

Ochinus fugam suam verbis deplorat.

XXXIV. Heu Italia,Orbis felicissima Regio. Heu,dulcis patria,ac natale solum,meæ olim delitiæ; quibus te iam lachrymis prosequar? cùm tam mæsto, ac perpetuò à te exilio disiungor; vt omnem ad te remeandi mihi penitus viam deinceps intercluſam esse videam? Iam tuis honoribus minimè fruar,neque faustæ acclamantium populorum turbæ, ac copiosissima Nobilium agmina, amplius me, aut loquentem audient, aut de suggestu reuertentem læta laudum vociferatione excipient Omnia discessus hic meus rapit. Heu Capucinorum Religio,dulcis mihi olim ho-

spes

ſpes,ac filia. Quot me humanitatis officiis proſecuta es? Quot beneficiis deuinxiſti? Quot denique honoribus auxiſti? Cui, aut æqua beneficia rependere, aut gratias ſaltem pro beneficiis referre, æquum erat. Heu,in quantas,me diſcedente, calamitates, atque animi anguſtias te demergendam cerno. Filium enutrieras, & exaltaueras, vt tandem Beniaminum, ac filium dexteræ reciperes: at is Bennoni, ac filius tibi doloris euaſit.

XXXV. Heu, miſer Ochine, quæ te fata agitant? quæ nam te Alecto, Patriam, honores, delicias, Religionem, cui haud inuiſus eras, atque adeò teipſum deſerere cõpellit? Quò abis? Quò fugis? Quò ruis nemine perſequente? Quænam te Orbis plagæ recipient? Ignotæ nimirum, ac barbaræ. Qui te ſinus capient? Gentium ædepol ferarum, quas nulla in exteros humanitas, nulla pietas, aut neceſſitudo fouet: quibus cùm benefeceris, eò immitiores fiunt. Ita ne, miſer Ochine, hodie ad ignotos transfugis, atque iis te curandum committis; quibus cùm nulla miſerorũ, præterquam ſuorum, cura ſit; longè æquiùs, ac celeriùs teipſum, quàm tu tuos, ac patriam deſerent: Multos quidem exilium honeſtauit; plurimos acrior aliqua fortunæ vis atque iniuria, notos, ac illuſtres reddidit: me voluntarium exilium, ac inhoneſta hæc fuga, quæ me nunc longè à Patria expellit, tam turpem, atque infamem præſtat: vt omnem mihi prioris gloriæ, ac honoris apud notos famam depoſcat; atque indelebilem meo nomini apud homines maculam inurat. Heu Capucinorum Religio, tui me maximè miſeret; quæ cùm iam in portu nauigares, rerúmque tranquillitate fruereris: orta tibi ex hoc meo diſceſſu, tempeſtate; miſerè ad naufragium vſque iactaberis. At iam conſilio opus non eſt, iacta eſt alea, quò me ſpiritus, bonus ne, an malus rapit, abeo.

XXXVI. Hæc ille oculis in Italiam, cui mox valedicere cogebatur, defixis; tam intentis animis ſecum proloquebatur, vt ne Fratrem Marianum quidem animaduerteret: qui haud longè abſens, illius & animi commotionem, & verba gemitu prolata diſtinctè audierat. Obſtupuit his auditis Marianus; cumque Ochini animum, longè ab eo, quem ſibi ex illius verbis perſuaſerat, diſcrepantem: neque, vt hæreticos ad fidem conuerteret; ſed vt fide, ac Religione cum hæreticis copularetur, ad eos profugientem percepiſſet: mox animo ſuſpendi; & quid in ea re conſilij opus eſſet, mente agitare cœpit. Hinc enim & perſpicuum Viri caſum ingemiſcens, animo afflictabatur: illinc imminens Religionis periculum cùm expaueſceret; eo quoque ſibi, ob initam cum Viro ſocietatem, haud leuiter timebat. Quamobrem ad eum maturiùs accedens, ardentiùs his eum verbis interpellare cœpit. Quænam, (Pater) iſthæc verba ſunt, quæ tibi ex cordis abundantia erumpunt? Ergo ne Catholicam Eccleſiam, ac Religionem deſeris, atque ad Hæreticos fugis? Ita ne Pater incautos decipis, ac tuis verbis credentes illudis? Te nuper adeò Dei amore æſtuantem, & ad Hæreticorum conuerſionem ita anhelantem audiebam; vt me quoque ad Martyrium, pro Fide ſubeundum, compelleres? Nunc verò Dei, ac fidei perduellem, teipſum tam turpiter prodis; vt ad ipſas quoque Hæreticorum plagas, nouum Catholicæ Religionis hoſtem transfugientem cernam. Quis tantum in ſublimi Viro, ac grandæuo Religionis Patre, dolum vnquam ſuſpicatus fuiſſet? Quis tam immane ſcelus, ne animo quidem cogitare potuiſſet, quo te hodie contaminatũ declaras? Heu, Pater, & Paſtor, ſiccine teipſum, ac innocentes oues lupis committere, & compto verborum lenocinio ad lanienam trahere feſtinas? Hæccine ſunt verba, quæ tum Florentiæ, tum ſæpè in itinere, tanto animi ardore proferre videbaris; vt præter Apoſtolicum opus, & Catholicæ Fidei propagationem, nihil ore ventilares: cui etiam maximi quique labores, ac Martyria pro Fide toleranda, haud animo ſatis eſſe viderentur. Iam Pater ad teipſum redi; neque has nomini tuo tenebras offunde: adhuc ſalua res eſt: ne, per Deum immortalem, tanto te ſcelere obſtringe.

F. Marianus Ochini Conſilium percipit.

Ochinum à peruerſo conſilio reuocare tentat.

Marianus Ochino malum dolum, exprobrat.

XXXVII. His, & alia pleráque addit Marianus, quibus Ochinum à cœpto perditionis

Ochinus in scelere pertinax, scelus tamen excusat.

itinere, ac impio mentis instituto auocare nititur. At Ochinus, cùm se ita ex propriis verbis deprehensum cerneret; vt factum nulla tergiuersatione celare posset; rem quidem apertè fateri haud erubescit: eam tamen ad Hæreticos fugam mortis metu excusat, quam sibi à Pontifice comminatam affirmat: Omnes Marianus tunc neruos cœpit intendere, quò illum saltem ab Hæreticorum plagis reuocaret. Rem facilè cum Pontifice componendam persuadet, dummodò ab Hæreticis abstineat. Summas quoque, quas suæ nominis gloriæ eo facto maculas inurit, eidē ante oculos ponit: Nullum denique non lapidem mouet, quò illum à tanto scelere absterreat. Cùm verò se & oleum & operam perdere; frustráque in Aethiope lauando insudare animaduerteret: in hæc tandem verba prorumpit. Heu, Bernardine, Quò te dira mentis consilia rapiunt? Alij quidem casus, & præcipitia horrent. Tu tibi vltrò ruinam quæris. Olim certè te Patrem, ac Pastorem, cùm reuera Pater ac Pastor esses, summa voluptate vocaui. Iam verò absit, vt te, aut Patrem, aut Capucinorum deinceps Pastorem appellem: qui cùm ex Patre in hostem, & ex Pastore in lupum degeneraueris, Religionem, ac Dei Ecclesiam deserens, inter Hæreticos, perpetuos Catholicæ Fidei hostes, Religionisque omnis subuersores, tibi domicilium eligis. Heu miser, quò pergis? quò ruis? quò te præcipitem agis? Verùm audi. Hactenus ego te; cùm sanctæ Religionis caput agnoscerem: fidelissimúmque Ducem, ac Corypheum mihi persuaderem, haud ægrè sequutus sum: Nullúmque aut mentis, aut corporis laborem reformidabam, te Pastorem sequens: Iam vero, cùm immani consilio te in præcipitia ruentem, ac ducentem cerno: quo pacto diutiùs sequar? An illius me socium præbere fas est: quem impium Religionis, & Ecclesiæ desertorem probo? Nefas omninò: Quapropter, En discedo; ne me casus tuus dissimulantem inuoluat. Verùm id à te peto, vt si minùs tuæ, meæ saltem innocentiæ prospicias, Chirographúmque tuo sigillo munitum conscribas, quo rei totius veritate exarata; omnis de hæresis suspicione labes, quam me ex tua societate contraxisse, facilè quis suspicari posset, apud Religionis Patres abstergatur. Annuit postulationi Ochinus: cúmq; chirographo accepto, Marianus iã discessum pararet, eidē Ochinus Religionis sigillum, ad Venetæ Prouinciæ Vicariũ deferendũ tradit.

Marianus in Ochinum inuehitur, & ab eo discessum parat.

Marianus ab Ochino discedens, ab eo sigillum Religionis accipit.

Hoc pacto Marianus ab Ochino digressus Venetias se confert: sigillóque Prouinciali Vicario consignato, quæ illi cum Ochino acciderant, enarrat. Vicarius verò cùm Viri innocentiam perspexisset; Mariano benignè, atque impunè recepto, confestim Romam proficiscitur; ac F. Bernardino Astensi, qui inter Generalis Capituli Definitores, primus erat, sigillum offert. XXXVIII.

Porrò audita Ochini ad Hæreticos fuga, vix sermone explicari potest, quàm ingens Fratrum gemitus vndique excitatus fuerit. Iacebat tota lachrymis demersa, atque animo consternata Religio, Patre orbata, quem sæuus turbo dispersérat; horrendúmque naufragium longè ad Hæreticos expulerat. Nihil per omnes Religionis domos, ac Conuentus, præterquam luctus, ac mœroris voces, audiebatur: quibus, & Patris scelus, & communis calamitas deplorabatur. Vehemens erat omnium dolor: ac præsertim Bernardini Astensis; qui simulátque nuntium de Ochini defectione accepit; protinus Patrum Congregationem aduocat: in qua communi consilio deliberatũ fuit; vtante omnia, ad implorandam Domini clementiam, per vniuersa Religionis Monasteria, assiduè Deo supplicationes, orationes, ieiunia, flagellationes, atq; aliæ carnis castigationes fiant: tum verò maturè prouisum, vt diligẽtissimè in totõ Ordine inquisitiones instituerẽtur: vt si qui fortè ab Ochino corrupti, hæresi aliqua aut errore in Catholicam Fidem contaminati essent, curarentur. Hæc autem inquisitio, tam exacta diligentia, ac rigore vbique, potissimùm verò in Veneta Prouincia, in qua Ochinus Pauli epistolas explicauerat, ac diutiùs commoratus fuerat; præstabatur: vt pauciſſimi duntaxat, qui Ochini calicem hausérant; atq; hæretica illius doctrina labefactati fuerãt, Ecclesiasticã seueritatẽ metuẽtes, ad Hæreticos transfugerint: Alij ab hæresi resipiscentes, errores recantauerint. XXXIX.

Maximus in Religione ob Ochini fugã luctus.

Bernardini Astensis, in Religione expurgandæ, diligentia.

Inter

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1542. 8. 24. 18.

XL. Inter eos verò, qui ad hereticos transmigrarunt, vnus fuit F. Hieronymus Melphitensis, Concionator, qui etsi parum in diuinis literis eruditus esset, celebre tamen, in Dei Verbo disseminando, sibi nomen comparauerat. Hic Ochini Veronæ auditor, cùm primùm illum ad Geneuenses profugisse accepit, Fratrémque Bartholomæum à Cunio, Veronæ Guardianum, ob hæreticam doctrinam in populum disseminatam, ab Vrbis Episcopo in vincula coniectum; summam quoque eorum, qui Ochinum legentem audierant, aut illi amicitia coniuncti fuerant, inquisitionem fieri percepit: proiecto habitu, suum hæresis Magistrum, Geneuam secutus est. At breui duntaxat tempore, ea carnis libertate apud hæreticos potitus fuit. Nam cùm inde se ad Germanos contulisset; proprio scelere, velut tristi Oestro exagitatus, sibi ipsi necem consciuit: Infelix enim pluribus paleæ fasciculis, qui in cubiculo, ad quod dormiturus accesserat, seruabantur: igne sponte admoto, iusto hæreticorum supplicio combustus est; cùm interim, dum combureretur, Beatam Virginem sibi in opem frustrà inclamaret. Præter hunc neminem, iis duntaxat exceptis, qui Ochinum Geneuam proficiscentem comitati fuêre, ad Hæreticos au fugisse reperio: Etenim si qui alij fuerunt, ab Ochino hæresum labe infecti; præter vnum Bartholomæum à Cunio, qui in errore pertinax, meritas tandem pœnas luit; omnes hæresi detestata, haud sanè absque laude, in Religione vitæ cursum confecerunt; atque inter hos fuit, F. Franciscus Calaber, Mediolanensis Prouinciæ Vicarius, qui hunc suum à Fide lapsum, tanto pœnitentiæ luctu prosecutus est; vt non modò haustum errorem sponte detestatus fuerit; verùm & vberrimis lachrymis, vitáque maioribus in virtutibus transacta, erroris maculam absterserit.

Fr. Hieronymus Melphitensis ab Ochino corruptus, ad Germanos transfugit.

XLI. Alij tandem sub hoc tempus, qui ex variis Ordinibus, ambitionis potiùs, quàm Dei Spiritu ducti, sub Ochino ad Religionem confluxerant, quibus ille honores, ac titulos promiserat: cùm se illius patrocinio, atque ope destitutos viderent; Capucinis vale dicto, ad suas iterum Religiones remeant.

Plerique ob Ochini lapsũ à Religione deficiunt.

XLII. Atque hæc quidem tam repentina, tamque omnibus manifesta, spiritualis hominum clades, Religionem, iam supremo illo Ochini casu prostratam, adeò afflixit: vt nihil præterquam luctus, ac fletus vbique exaudirentur; omnia noui gemitus replerent. Denique Religio suis filiis, vno tempore, orbata; vsque adeò mœrore confecta fuit, vt illi haud ineptè illa Vatis verba quadrarent: *Vox in excelso audita est, lamentationis, luctus, & fletus: Rachel*; Capucinorum scilicet Religionis, *plorantis filios suos, & nolentis consolari super eos, quia non sunt.* Hæc tamen non absque optimo Dei consilio disponebantur: qui hac calamitate, velut ventilabro, Religionis aream, tum ab Ochini zizaniis; tum etiam ab inanibus ambitiosorum paleis, permundare decreuerat. Atque ita planè factum est; vt quæ ex malo Ochini semine, hactenus exorta fuerant: vniuersa hoc tempore, quasi vento dispersa, interirent.

Ier. 31.

XLIII. Cùm igitur Religionis res afflictissimæ essent; illius maximè afflictionem auxit, Apologia quædam; quam Ochinus, Florentia discedens, vt nonnullis placet, vel à Geneuensi Vrbe, vt meliùs alij affirmant, ad Pontificem scripsit: in qua cùm fugæ suæ causam exponeret; tot Diabolicus Vir, in Catholicam Fidem, in Pontificem, in Romanam Ecclesiam calumnias, ac maledicentias coaceruauit: vt Pontifex, qui tunc Perusiæ degebat, ea accepta; tam grauiter in Religionem stomachatus fuerit; vt inde protinus Romam eo consilio proficisci cogitauerit, vt totam simul Capucinorum Religionem, quam eousque dilexerat, ac paterno prorsus amore complexus fuerat, funditus deleret. Sæpe enim cõtingit, vt exulceratus amor, sæua odia gignat; & quos maximè diligimus, si læsus amor fuerit, maximè oderimus:

Senensis impiam Apologiam ad Pontificem scribit.

XLIV. Acrior, quàm excogitari possit: tunc in Religionem tempestas sæuiebat. Vix enim Ochini à Catholica Fide, & ab Ecclesia recessus, Pontifici, ac Romanæ Curiæ innotuit: cùm protinus fama talaribus addidit alas; velóxque tam publicæ Ochini

Capucinorum ob Ochini lapsum res afflictissimæ.

Apoſtaſiæ, tum Pontificis iræ, ac indignationis, rumor per totum Chriſtianum Orbem diffuſus, Capucinos vbique populis ſuſpectos, atque inuiſos reddidit. Qui enim illos priùs tanquam Sanctos,ac cæleſtes homines venerabantur;cùm ex Ochini Generalis lapſu,& æmulorum calumniis,ea falſa opinione imbuti fuiſſent; vt totum Religionis corpus Hæretica tabe infectum eſſe, ſibi perſuaderent: omnes tunc Capucinos hypocritas,ac hæreſi contaminatos exiſtimant, vitant, atque angue peiùs fugiunt: ita vt ij vix, vel in publicum prodire, vel vllo loco apparere poſſent; quin digito demonſtrati, variis à populis ſcommatibus, ac ſarcaſmis exciperentur. Res eò tandem calamitatis deuenerat; vt cùm iis ob id quotidianæ eleemoſynæ,ad victum neceſſariæ, ab omnibus penè denegarentur; vitam in ſumma rerum omnium egeſtate, ac neceſſitate tranſigerent.

XLV. Grauem hanc Religionis calamitatem; grauiorem, atque atrociorem, Capucinorum æmuli præſtabant: qui hanc demoliendæ Reformationis opportunitatem nacti; Cardinalium, atque ipſius Pontificis animum, ad Capucinorum extinctionem ſollicitabant; atque Ochini caſum exaggerantes, Capucinos omnes eodem ſcelere obſtrictos eſſe perſuadebant. Hinc cùm Hæreticos illos vbique proclamarent, populos, atque adeò ipſos Capucinorum beneuolos in Religionem ita commouebant; vt illis patrocinium ab iis impenſum exprobrarent; neque vllo modo in Eccleſia ferendos, apud omnes prædicarent: nihilque praui officij ab iis prætermittebatur, quo afflictæ Religioni grauiſſimam afflictionem adderent. Denique eò illorum in Religionem odium excreuerat; vt ſi quos fortè in Vrbibus Capucinos ſibi obuios haberent; extemplò clamarent: En Hæreticos,en Hypocritas? Quouſque tandem, ô Capucini veſtra Orbem hypocriſi circumuenietis? Iam ea cunctis aperta eſt: nihil ea manifeſtiùs? Breui ad funera rapiemini. His, & aliis plęriſque dicteriis, ac contumeliis Capucini cùm ab æmulis exciperentur: iis non lingua,ſed humilitas; demiſſúmque præ ignominia, ac confuſione caput, reſpondebat.

Æmuli in Capucinos inuehuntur.

XLVI. Qui verò eouſque Capucinorum amici, ac fautores extiterant;tam ingenti tempeſtate,ac graui Pontificis,aduerſùs Religionem,indignatione perterriti, hoc tempore,vel ab ea declinarunt: vel ſi qui beneuolum in eam animum ſeruarunt; cùm rem periculis plenam animaduerterent, Pontificiſque animum à Religione alienatum intelligerent; eius potiùs vices dolore,quàm aut officiis,aut patrocinio proſequi videbantur. Quo ſanè fiebat,vt cùm grauiſſima,ac penè intolerabilis vndique Religionis tribulatio ſeſe offerret: ea meritò in illas deſolatæ Ieruſalem lachrymas,ac verba,quæ apud Hieremiam leguntur,erumpere valeret: *Abſtulit omnes magnificos meos Dominus de medio mei: vocauit aduersùm me tempus, vt contereret electos meos. Audierunt, quia ingemiſco ego,& non eſt qui conſoletur me. Omnes inimici mei audierunt malum meum,lætati ſunt, quoniam tu feciſti. Idcircò ego plorans, ac oculus meus deducens aquas, quia longè factus eſt à me conſolator.*

Capucinorum amici vix illos agnoſcũt.

Hier.trea. 11.

XLVII. His pro ſupremo afflictionis colophone acceſſit, quòd Frater Timothæus laïcus,olim F.Iacobi Melphitenſis ſocius, qui ex Obſeruantium Familia, cum eo ad Capucinos acceſſerat: cùm ob commiſſum crimen à Bernardino Aſtenſi,dum Generalis erat,ſalutari quadam pœnitentia mulctatus fuiſſet,id tam moleſtè tulit: vt hãc temporis opportunitatem nactus, Bernardinum ipſum,& cum eo ſimul totam Religionem, tanquam hæreſi infectam, apud Pontificem accuſauerit: Bernardino quidem duo crimina obiicit. Primum, quòd Ochinum,dum Neapoli prædicaret, de hæreſi notatum,ad Comitiorum concurſum admiſerit. Alterum, quòd is de Ochino dixiſſet, illum verè hominem eſſe iuxta cor ſuum. Religionem verò eo crimine accuſauit,quòd Ochini fermento tota conſperſa eſſet. Hæc Timotheus Bernardino, ac Religioni; eo præſente, coram Pontifice crimina obiecit. Cui Bernardinus nihil, præter hæc verba,reſpondit: Pater Beatiſſime, Dei vox eſt: *Vir linguoſus non dirigetur in terra,& virum iniuſtum mala capient in interitu.* Falſa accuſatio,apud Deum impunis non erit. Pontifex verò,cùm integram cauſam Cardinali

F.Timotheus Bernardini Aſtenſem apud Pontificem calumniatur.

Bernardinus Timotheo coram Pontifice reſpondet.

Carpensi Protectori demandasset, facilè Bernardinus apud illum obiecta sibi crimina diluit. Quod enim ad primum spectat; ita rem accidisse narrat. Ochino Neapoli, paulò ante Neapolitana Comitia Dei verbum disseminanti, nonnullæ propositiones, quæ Hæresim sapere videbantur, adscriptæ fuerunt: quæ cùm ad ad Pontificem delatæ fuissent, eo rationem reddente, ab iis omnem erroris labem penitus absterst: ita vt Pontificis iudicio plenè iustificatus fuerit. Bernardinus igitur, hac ratione primum hoc criminis caput diluit; quòd Ochinus tunc minimè hæresis suspectus esset, quum ad comitia accessit: Cùm cum Pontifex ab hæresis suspicione absoluisset: ac proinde in Comitijs concursus iurè illi denegari non posset: Alterum quòq; Caput faciliùs repulit: cùm enim illud Bernardinus negaret, atque à Timotheo quæreret, quocum de Ochino ijs verbis collocutus fuisset: isque neminem præter seipsum testem allegaret. Subridens Bernardinus: En, inquit, Illustrissime, & Accusatorem & Testem. Equidem si de Ochino mihi colloquendum erat, non is mihi amicus eligendus fuisset, quem paulò ante ob delictum carceri mancipassem, ac pœnis insectatus fuissem: fidelior profectò, & charior mihi Achates quærendus fuit, cui amicè, ac confidenter hæc verba committerem. At verò, quàm longè mihi ab hac sententia animus fuerit; grauissimi Religionis Patres, quibuscum de Ochini vita, atque Ordinis administratione, extremis præsertim sui Generalatus temporibus, quæ ad morum licentiam, & Ordinis destructionem tendebant, contuli; amplissimi testes esse possunt.

Bernardinus obrectus calumnias coram Protectore diluit.

XLVIII. Quòd verò ad Religionis accusationem pertinet: Quàm diligentissimæ, atque exactissimæ in tota Religione inquisitiones fierent, ne vel minima Ochinianæ infectionis macula inabsterſa superesset, Protectori adamassim narrat. Timotheus verò, Religionis, ac suorum proditor, iuxta Bernardini verbum, scueram Dei vltionem non effugit. Nam cùm Capucinorum habitu, quo se indignum iudicauerat, relicto; ad Obseruantium Ordinem rediisset, in eoq; proprietarij crimine conuictus, iuxta delicti mensuram plagas quoque accepisset: ijs nihilo melior effectus, Religionis temerè iugum excussit; atque inter Ordinis Apostatas, horrendo Dei iudicio, supremum diem infeliciter clausit.

ad Obseruantes redit. ea meritur.

XLIX. Inter hæc Pontifex in Capucinos stomachabundus, Perusia Romam redit: quo in itinere, cùm quoddam Capucinorum Monasterium, quod Interamne, non longè à Spoletana Valle, in loco Montis pendulo, eminebat, procul aspexisset; à suis percunctatur, quorumnam illud Monasterium esset; mox verò, vt illud Capucinorum esse didicit. Iam profecto (ait) propediem, neque Capucini, neque Capucinorum Monasteria erunt. His passim, atque aliis verborum testimoniis, cùm sc Pontifex, Religionis interitum mente agitare ostenderet: maximus, ob id, Capucinorum familiam terror inuaserat; tenellæque Religionis Nauicula, tam vndosa tempestate iactata, concitatis vndique in eam procellis, in summo naufragij discrimine versabatur: neque alia euadendi spes illi relicta esse videbatur; quàm quòd diuinum illi è cælo præsidium effluueret. Quamobrem cùm fratres omnes, assiduis se ieiuniis, vigiliis, ac variis carnis macerationibus afflictantes, diu noctuque, orationibus vacaret, ac Dei opem profusis lachrymis expoſcerent; benignissimus Deus, qui suos in tribulatione non deserit, pusillum gregem consolati; ac consternatos animos, cælestium visionũ aspectu, in meliorem spem erigere voluit.

Pontifex Religioni interitum minatur.

L. Hoc namque tempore, cùm vbique apud Capucinos, ac præsertim in Conuentu Aquæspartæ, seu Porcariæ, in quo frater Raynerius Biturgiensis, magnæ sanctimoniæ vir, Guardianus erat, ob imminens Religionis periculum, non solùm creberrimæ orationes fierent: sanctissima quoque Eucharistia, diu noctuque ita exposita esset, vt fratres, dispertitis sibi horis, ante illam indesinenter orarent. Mulier quædam, tertij Ordinis Beati Patris Francisci, deuotissima, quæ cælibem in omni pietate, atque orationis assiduitate vitam ducebat: Cui propterea frequens ad orandum erat Capucinorum Ecclesia: cùm nulla temporis intermissione, sanctis-

Religionem Deus multiplici visione consolatur.

simam Eucharistiam publicè in Ecclesia expositam cerneret: causamq; à Guardiano exquireret, ab eo audit, ob grauissimam Religionis necessitatem, ex qua illius summa penderet; diurnas, nocturnasque à Fratribus orationes fieri. Guardianus quoque cùm mulieris virtutem, atque apud Deum merita non ignoraret; ab ea sollicitè exposcit, vt Religionem Deo fusis precibus commendet. Non recusat pia Mulier, suam apud Deum pro Religione, quam ardentiùs diligebat, operam præstare. Quapropter cùm per aliquot dies orationi vacasset; ac pro Religionis necessitate, quæ eousque illi ignota erat, à Deo remedium postulasset: accidit, vt nocte quadam, dum pro ea feruentiùs orat, in mentis excessum rapta, Paulum 3. Pontificem, Cardinales, ac quamplurimos Principes simul congregatos, ac velut in circulum consedentes, conspiceret: ad quorum pedes pusilla Capucinorum familia genuflexa, ac tremens; Iudicium, quo Religionis habitu expoliaretur, ab his proferri expectabat. Res iam planè inter eos deliberata videbatur; cùm Christus Dei Filius cælesti splendore, ac purpureo vestimento fulgens, repentè è Cælo dilabitur; atque in aëre eminentiùs apparet; qui Pontificem, ac reliquos seueriori oculo contuens; Quodnam, inquit, istud iudicium est, quod sine me temerè agitatis? Desinite iam in huius Caputij exitium conspirare. Quòd si illud, vsque ad extremam Orbis periodum, incolume permanere volo; quid vos frustrà in id Consilia, ac humanas vires exeritis? Cumque hæc verba ter ingeminasset; rursus in Cælum recipitur. Eo Christi aspectu, ac verbis, Pontifex, ac reliqui preterriti, nihil vltra tentare ausi sunt: quare consessus absque iudicio dissoluitur: Capuciniq; ad sua liberè remeantibus, visio disparuit. Mulier verò, cui diuinum hoc arcanum reuelatum fuerat; cùm primum diei crepusculum illuxit; festina ad Monasterium pergit; & quæ diuinitus sibi demonstrata fuerant, Raynerio aperit: qui cùm hæc ad Religionis solatium, & ad multorum animos subleuandos, qui graui hac calamitatis sarcina penè obruebantur, velut cælestis lactis pocula, è diuino vbere expressa, ac profecta esse non obscurè intelligeret; mox sollicitè curat, vt hoc supernæ clementiæ, ac benignitatis testimonium pluribus innotescat, quo grauissimum istud tribulationis pondus leuiùs, ac faciliùs ab iis tolerari queat.

Mulieris lateria visio narratur.

pro ea orat.

pro ea orat.

grauissimum pondus

Altero quoque diuinæ benignitatis testimonio, Deus Opt. Max. graues huius calamitatis angustias, quæ plurimorum animos prosternebant, demulcere voluit. Cùm enim in Conuentu Fauentiæ, Bononiensis Prouinciæ, F. Bonauentura à Cremona sacerdos, qui inter Illustriores huius tempestatis Patres adnumeratur, hoc eodem tempore inter orationes, ieiunia, atque alias carnis macerationes, ob Religionis periculum, studiosiùs versaretur: rumore vbique diffuso, quòd Capucinorum Religio breui à Pontifice extinguenda esset; iuges in oratione lachrymas fundebat. Dum igitur, post meridianum tempus, in Cella Deum feruentiùs orat; sæpeque ad quandam B. Virginis Imaginem, quæ illi in prospectu erat, oculos intendens, magno lachrymarum imbre, Religionis illi periculum commendat; manum sibi inuisibiliter apprehendi, ac concuti sentit, quasi qui è graui somno excitaretur; atque eodem temporis momento, mulierem splendidam, ac Sole lucidiorem sibi adstantem videt; quæ his eum verbis alloquitur: Quid ploras Bonauentura? quid gemis? quid est, quod tantopere animum tuum excruciat? Expauit primo aspectu Bonauentura; at blandis illis verbis confirmatus, cùm eam B. Virginem, Dei Matrem esse, diuino intus lumine illustratus agnosceret: mox ad illius pedes prouolutus: Heu Virgo Beatissima, (inquit) miserorum omnium spes ac perfugium singulare. En desolatæ Religionis meæ vices plurimùm doleo; quæ tantis, vt vides, est angustijs demersa, tamque ingenti in discrimine versatur; vt nihil magis nobis extimescendum sit, quàm quòd diuina ope destituta, citò ad occasum properet; infelixque inter ipsa ortus incunabula ad funera rapiatur, nisi tu nostri miserta pro nobis stes: pusillaque hæc familia, quæ te obstetricante parta est, te quoque protegente, seruetur; & ad perfectum excrescat. Cui B. Virgo: Ne

F. Bonauentura Cremonensis, Sacerdos, virtute præclarus.

Beatissima Virginis colloquio petitur.

LI.

timeas

timeas, inquit, Fili; haud cadet Capucinorum Religio, incolumis ſtabit. Hoc vnum exploratum habe, Congregationem iſtam ità à Filio meo diligi, vt ab eo nullo vnquam tempore deſerenda ſit: At verò neceſſe fuit eam à nonnulla, quæ in ea latebat, tabe purgari; Porrò id tantùm, quod putridum erat, abſcindi oportuit; quod verò ſanum eſt: incolume ſeruabitur. Metum omnem abijce, plurima enim eſt Filio meo, ac mihi, in hanc Religionem voluntas, ac dilectio. His dictis, cùm ſe ex illius aſpectu Virgo ſubtraxiſſet; ſanctum Virum, & cum eo, quotquot huius viſionis poſt hæc conſcij fuêre, conſolatos, ac recreatos reliquit. Plurimos quoque alios ſanctos Viros hoc tempore cœleſtibus hiſce viſionibus à Deo confirmatos fuiſſe, communis fama fuit; quibus ſumma Dei benignitas conſternatos ſuorum animos in meliorem ſpem erigebat.

Cur ea tribulatio Religioni immiſſa fuerit. à B. Virgine declaratur.

LII. Bernardinus quoque Aſtenſis, ac plerique alij ex Patribus, quos Deus robuſtiori ſpiritu, ad perferendos Religionis labores, donauerat; ac præſertim Franciſcus Aeſinus, cui iam ex Nouitij illius viſione ea Religionis tribulatio, antequam exorta eſſet; necnon Dei conſilium perſpectum fuerat: verbo, ac per literas plurimùm Fratres ſolabantur; atque in certa diuinæ benignitatis ſpe confirmabant. Religionem à Deo miro modo excitatam, partam, enutritam, auctam, ante oculos ponunt: ac proinde, cùm diuinum opus ſit, diſſolui non poſſe, ſed ad perfectum excreſcere oportere, ad mentem reuocant: priſcas etiam ſuæ fundationis reuelationes, tot diuinis teſtimoniis confirmatas, quibus ampla Religioni propagatio ſeruatur, facilè euaneſcere non poſſe commemorant: Euangelicam domum non niſi ventorum turbine, ac tempeſtatum procellis probari, atque à reliquis ſecerni, quibus arenoſum fundamentum ſubſternitur, omni ſtudio perſuadent. Antiquas præterea, ac perpetuas Religionis tempeſtates, quas tum ab exordio pertulit, tum in iis enutrita, roborata, atque eouſque dilatata fuit, iis animo reuoluendas obiiciunt, quæ cùm ad ipſius amplitudinem, ac propagationem potiùs quàm ad interitum, ac naufragium, hactenus profecerint: idem planè, & in hac, tametſi grauiſſima Religionis procella, de Dei benignitate ſperandum eſſe, velut certum affirmant. Poſtremò hanc Religionis calamitatẽ, non ad ipſius occaſum: ſed, vel ad probationem, vel ad vitiorum expurgationem, vel tandem ad maiorem virtutis profectum à Deo diſpenſari, ex nouis reuelationibus, ac Dei ipſius teſtimoniis, comprobant. His, atque aliis argumentis, ex diuino præſertim conſilio, ac benignitate ductis, conſternati, ac penè deiecti Fratrum animi erecti; ac in meliorem ſpem inducti fuêre.

Bernardinus Aſtenſis, & Franciſcus Aeſinus Fratrum animos ſublevant.

LIII. Plerique etiam, qui ſingulari Religionem benevolentia complectebantur, graui illius calamitate commoti, hoc tempore impenſiùs pro ea Dominum rogabant, In his Camaldulenſes Patres fuêre, qui antiquam erga Capucinos charitatem, ac benevolentiam fouentes, pias ad Deum pro Religione preces, ac orationes fundebant. Potiſſimùm verò Sanctimoniales Monaſterij S. Mariæ in Hieruſalem, Neapolitanæ Vrbis, quarum Capucini ipſi curam gerebant; cùm amantiſſimæ Religionis periculum metuerent: non modò pro ea aſſiduas Deo ſupplicationes, ac lachrymas offerebant: verum & arctiora panis, & aquæ ieiunia, cilicia, ac pleraſque alias corporis afflictiones iis addentes, ampliorem illi à Deo miſericordiam exorabant; ac præſertim Maria Longa, illius Monaſterij Fundatrix, atque Abbatiſſa; Mulier omni virtutum genere ornata; quæ nullis piis, tam erga Pontificem, quàm Principes, quibus illius virtus, ac ſanctitas perſpecta erat, officiis vnquam defuit, quibus proſtratam Religionem ſublevaret.

Camaldulenſes pro Religionis calamitate Deum rogant.

Huius præclaræ Abbatiſſæ, quæ hoc anno ex humanis ſublata, Cælum conceſſit; vita omnium virtutum ſplendore ita fuit illuſtris, vt nos ad præclara illius geſta, obiter enarranda, hoc loco meritò euocet.

MARIÆ LONGÆ

Sacræ Domus incurabilium, & Capucinarum S. Mariæ in Hieruſalem, in Neapolitana Vrbe Fundatricis, Vita & geſta.

Maria Longa Incurabilium Domum fundat, atque illius ſe obſequiis mancipat.

HIs igitur hîc conſultò prætermiſſis, quæ anno 1539. de illius conuerſionis exordio enarrata ſunt. Mira huius Mulieris pietas tunc primum enituit, cùm habitu Tertij Ordinis B. P. Franciſci ſuſcepto, atque Incurabilium hominum, ac fœminarum xenodochio, ſuis potiſſimùm opibus extructo, illius ſe obſequiis, ac miniſterio mancipauit. Tunc enim nobiliſſima Fœmina, vtroque, & Marthæ, & Mariæ officio fungens, tanta ſollicitudine, ac pietate infirmorum curæ incumbere viſa eſt: vt ipſamet ſua manu lectos ſterneret, cibos pararet, fercula miniſtraret, pauimentum verreret, vaſa expurgaret; neque vlla, tametſi vilia, pietatis officia exhorreret. Non ſe nobilem, aut delicatam, aut domus præfectam intuebatur: ſed perinde ac ſi omnium ancilla eſſet, ita cunctis ægris ancillabatur; vt vniuerſis inſeruire, cunctos verbis conſolari, omnibus adeſſe vellet: cum flentibus fleret, cum lugentibus lugeret, cum dolentibus doleret; omnes velut filios in animo, ac ſinu gestare videretur. Confluebat ad nouum huius rei ſpectaculum Neapolitana Nobilitas, cúmque illuſtrem Fœminam, linteo præcinctam, hùc atque illuc, quò infirmorum cura, ac miniſterium vocabat, officioſiſſimè diſcurrentem; res medicas, quo opportunè adminiſtrarentur, curantem; cibarias ſumma diligentia adminiſtrantem: his, quæ ad lectorum munditiem, ac ſupellectilis nitorem ſpectabãt, maximo ſtudio inuigilantem; ægrotorum curæ tam ardenti pietate incumbentem: vt ipſa quoque vlcera purgaret, ſaniem exprimeret, lineo panno abſtergeret, atque alia charitatis officia, tametſi horrida, ac difficilia, præſtaret: nullis denique laboribus, ac vigiliis parcentem cerneret, quò pium munus, pro Chriſto ſuſceptum, omni diligentia exerceret: vniuerſi tam animo compuncti, atque ædificati inde abſcedere videbantur, vt cuncti piam, omnes ſanctam vbique prædicarent. LIV.

Ipſius in ægrotis curandis charitas & diligentia.

Nec tamen illuſtriſſima Mulier, ob quotidianum, ac ſollicitum Marthæ miniſterium, Mariæ opus, ac optimam partem deſerebat. Certas enim ſibi horas orationi, ac mentis in Deum aſcenſui, nocturno præſertim tempore, deſtinatas elegerat: in quibus tam ſuauibus Dei amplexibus fruebatur; tantámque è Cælo lucem animo hauriebat: vt cùm Mulier inerudita eſſet, nec vllis vnquam literariis ſtudiis vacaſſet, ſcripturas tamen tam profundo, ac Catholico ſenſu intelligeret, ac interpretaretur, vt B. Caetanus, qui inter Clericorum Regularium, qui Theatini nuncupantur, Ordinis Fundatores adnumeratur, Vir Theologus, ac de diuinis literis benemeritus, dum Neapoli degeret, ſpiritualémque ipſius curam ageret, ex ipſius ſermonibus, ad ſcripturas intelligendas, plurimùm ſe lucis hauſiſſe fateretur. Eodem quoque cæleſti lumine illuſtrata, futura nonnunquam prænuncians: tanta in conſulendo ſapientia præſtabat, vt magna tum nobilium, tum aliorum multitudo ad eam, velut ad oraculum confluereret. LV.

In oratione plurima à Deo ineſſe perfunditur.

Verùm, vt animum faciliùs ad diuinam ſapientiam transferret, orationi abſtinẽtiam, ac victus parcitatem adhibendam cenſuit: quamobrem in Dominicæ Paſſionis memoriam, qualibet ſexta feria ab omni, præterquam panis, & aquæ alimento abſtinebat: ſabbato verò ob Virginis honorem, vix panis madefacti pultem his addi patiebatur. His dum pia Mulier operibus incumberet, atque illius Domus ita adminiſtrationi vacaret; vt nulla in ægrotorum cura pietatis officia prætermitteret. Deus quoq; vt quàm grata ea ſibi obſequia eſſent, declararet; neceſſaria illi tum rerum, tum perſonarum, quæ in ægrotorum cura miniſtrarent, ſubſidia, miraculo plerumq; prouidebat. Contigit enim aliquando, vt Miniſtrorum incuria, panis ad ægrotantium cibum in Hoſpitali deficeret; refectionis verò hora pro iis interpellante, miniſtrantes animo confuſi, quid agerent, ignorabant: mox Dei Opt. Max. prouidentia factum eſt; vt eo tempore bini muli pane onuſti ad Domus ia- LVI.

Ægroti Deus miraculo prouidet.

nuam appellerent.Cúmq; nullus iis Agaſo, ac ductor adeſſet;neq; vnde, vel à quo eò miſſi fuiſſent,vlla diligẽtia adhibita agnoſci poſſet:id prorſus diuinæ Prouidẽtię miraculo adſcriptum fuit : quo illud Deo opus gratum eſſe comprobaretur.

LVII. Altero quoq; teſtimonio,ſanctæ huius Mulieris pietas à Deo commendata fuit. Cùm enim ob notam Mariæ pietatem,ac ſanctimoniã,probamq; Domus hoſpitalis adminiſtrationem,res familiaris adeò excreuiſſet, vt non modò ægrotis ſufficeret; verùm,& egenis ad eam confluentibus eleemoſynæ erogarentur:ſemel accidit, vt paupercula quædam,quæ fame conficiebatur,à Maria panis eleemoſynam peteret, quæ ſtatim eam illi erogari iubet. Ancillæ verò,quibus panis cura commiſſa erat; cùm eo tempore,nihil prorſus in Domo panis ſupereſſe reſponderent : Ite (inquit) & diligentiùs inſpicite,num aliquid panis ſuperfuerit,quod huic noſtræ Sorori egenæ detur. Pergunt illæ, vt Mariæ iuſſa impleant, arcámque panariam recenti, ac candido pane,vſque ad os refertam inueniunt : nec vlli dubium fuit,quin is Mariæ oratione, ac merito à Deo impetratus fuerit.

Ipſius Oratione,& charitate Deus Panem multiplicat.

LVIII. Mira erat huius Mulieris erga omnes, ac præſertim ægrotantes charitas, quorum non ſolùm corpora,ſed & animas curare ſtudebat.Meretrix enim quædam lue venerea infecta,ad Hoſpitale aliquando acceſſit;cui cùm Maria ſedulò inſeruiiſſet; tandem recuperata valetudine, diſcedentem obnixè rogat, vt ab illo infami vitæ genere abſtineat : At illa Mariæ monita contemnens, iterum turpi ſe operi proſtituit. Verùm infelix,morbo illo iterum ob turpitudinem contracto, cùm denuò ad Hoſpitalem Domum curanda rediiſſet;Maria iterum illius cura ſuſcepta,atq; omni diligentia adhibita,ad priſtinam illam incolumitatem reuocat;rurſumque illam impenſiùs deprecatur,vt tunc ſaltem ab ea vitæ turpitudine reſipiſcat; nec tamen id ab ea,iamdiu malo aſſueta,obtinere potuit. Quamobrem Maria de animæ potiùs,quàm de corporis illius incolumitate ſollicita, ante Chriſti Crucifixi Imaginem genuflectens,Dominum rogat,vt ſi ea rurſus ad turpe opus rediret : eam tali morbo afflictari permitteret, à quo deinceps incolumis euadere nunquam poſſet. Quid plura? Deus Ancillæ ſuæ preces irritas eſſe non eſt paſſus:nam vix nonnullis diebus elapſis,cùm miſera ad vomitum rediiſſet; tam diris doloribus vexari cœpit, atque increſcente lue, tam ad deformitatem inſignis euaſit : vt vix humana in ipſius vultu ſpecies agnoſci valeret ; atque hoc modo ad Hoſpitalem Domum iterum delata, in ea peccatis, ac vitæ finem impoſuit.

Meretricem bis ſumma charitate curat.

LIX. Dum piis Maria hiſce operibus vacat:accidit,vt grauis peſtilentia Neapolitanam Vrbem inuaderet;quo tempore,cùm loca eo morbi contagio infecta, occludi, ac obturari ſoleant;pertimeſcebat pia Mulier,ne Incurabilium Domus, ob ægrotos confluentes,aliquando à Ciuibus obſtrueretur;quare ſummo ſtudio inuigilabat,ne infectio, aut tabes aliqua in Hoſpitale irreperet.Accidit tamen.vt Tertiaria quædã, Maria nomine,quæ Mariæ ipſi idcircò chariſſima erat,quòd omnium quæ in ea Domo miniſtrabant,honeſtiſſima,ac pietate plena eſſet, peſtilentia corriperetur. Quare cùm Maria;tum ob mortale chariſſimæ Sororis periculum;tum etiam,quòd Hoſpitalem Domum ob id obſtruendam,ægrotóſque eo ſubſidio priuandos exiſtimaret,magnoperè afflictaretur;ad Deum ſibi confugiendum cenſet. Quare Sacellum ingreſſa,Deum vehementiùs orat,vt dilectam ſibi Sororem ſeruare, ſimulq; ægrotantium curæ conſulere,pro ſua benignitate velit : cúmque diu in oratione perſtitiſſet:tandem Dei fiducia plena:ab oratione ſurgẽs,ad Mariæ Sororis lectum accedit,eiq; paratum cibum adminiſtrat;quo ſumpto,eam aliquãtiſper iubet quieſcere: Ea verò iterũ ante Dominũ proſtrata,pro ea preces,ac lachrymas fũdit. Quid plura?Haud immeritò ſanè olim dixit Apoſtolus.Multùm valere deprecationem luſti aſſiduam , Tanta enim fuit illius orationis vis , vt ægra poſt breuem ſomnum experrecta ſe à peſtilenti febre diuinitùs curatam , atque adeò perfectè incolumem ſenſerit, perinde ac ſi nullo vnquam morbo laboraſſet:protinúſque ad miniſterium redieris , Deo liberatori gratias agit.

Maria Tertiaria peſte corripitur.

Maria Longa Oratione ſanatur.

Digitized by Google

Eo ſancta Mulier Dei amore, atque animarum zelo æſtuabat: vt cùm publica in Deum peccata ferre non poſſet; frequenter ad lupanaria ſe conferret; meretricéſque piis ſermonibus ab ea vitæ turpitudine reuocare conaretur; at neque vnquam ab eis, abſque aliquo animarum lucro, abſcedebat. Aliquas enim, quas ex Erebi faucibus erutas, ad meliorem vitæ frugem prouocauerat, vel honeſtis viris collocabat, vel ſecum ad Domus Hoſpitalis miniſterium ductas, propriis eleemoſynis fouebat: quas verò ad rectum vitæ inſtitutum pertraliere minimè poterat; ab iis impetrabat; vt die ſaltem Veneris, ob Dominicæ Paſſionis reuerentiam, ab illicita Venere abſtinerent: ac turpem quæſtum, æqua illis erogata pecunia, compenſabat: ſic pia Mulier, & diuino honori, & animarum ſaluti conſulebat. Nec minorem erga Defunctorum animas, quæ pœnis purgatoriis cruciantur, pietatem in animo gerebat; hoc enim tempore inſtituit; vt in cuiuſlibet diei Veſpere, ſignum campana ederetur, in quo oratio Dominica, & Angelica ſalutatio pro Defunctis ab omnibus, qui in Hoſpitali degerent, deuotè recitarentur. LX.

Lupanaria adit, & pretio promiſſo meretrices à peccato reuocat.

Orationem veſpertinam pro Defunctis inſtituit.

Per id tempus, nimirum circa annum 1519. Neapoli Dei Verbum diſſeminabat D. Caliſtus Placentinus: Ordinis Canonicorum Regularium Lateranenſium: cuius opera Confraternitas, quæ vulgò Alborum nuncupatur, olim in Eccleſia ſanctiſſimæ Trinitatis, iuxta Regium Palatium, inſtituta, rurſus excitata fuit: cui ex pio inſtituto incumbit, ad mortem damnatos verbis adhortari, & ad extremum illud ſupplicium æquanimiter ſubeundum, piis ſermonibus eorum animos præparare. Hæc porrò Confraternitas, cùm in Eccleſia S. Petri ad Aram prius erecta fuiſſet; hoc tẽpore in Oratorium, cuius titulus eſt. *Sancta Maria ſuccurre miſeris.* quod in ipſa Incurabilium Domo extructum cernitur, tranſlata fuit; ipsámque Hoſpitalem Domum plurimùm ſuis laboribus iuuit: id enim in ea piè inſtitutum fuit: vt qualibet Sabbathi die Confratres, albis Confraternitatis veſtibus induti, publicam in Vrbe, pro Hoſpitalis Domus ſubſidio, eleemoſynam quærerent. Quo factum eſt, vt hac Confratrum pietate, vberioribus Incurabilium Domus eleemoſynis excreſceret; plurimíque Nobiles ad illius miniſterium confluerent. Cùm itaque Deo pium Opus fouente, Hoſpitalis Domus, re familiari, ac Miniſtrorum numero augeretur; cogitauit pia Mulier ab illius ſe adminiſtrationis onere ſubtrahere; quò liberiùs orationi, atq; internis animi exercitationibus vacare poſſet. At dum hæc mente reuoluit, diuinúmque conſilium, ac voluntatem, enixè inter orandum, ſibi patefieri expoſcit; vocem è Cælo ſibi dicentem audit. Maria, Maritumne tuum olim diligebas? Cui Maria, admirans vndenam illa vox erumperet: diligebã profectò, inquit. Iterũ vox. Tuoſne liberos díligis? Diligo, reſpondit. Tertiò quoq; vox addidit. Me qúare non diligis; qui te tot donis, ac beneficiis accumulaui, atque integram tibi membrorum incolumitatem reddidi? Intellexit tunc Maria, quòd Dominus ſuum minimè conſilium, ac deliberationem probaret, qua ſe ab Aegrotorum, quos ſibi Dominus velut liberos, ac ſeipſum alendum dederat; cura, & adminiſtratione euocare cupiebat. Quare ex eo tempore diligentiùs, ac maiori ſtudio cœpit Aegrotantium curæ incumbere; neque ab ea deſiſtere vnquam voluit; donec ad maius, ac præſtantius perfectionis opus à Domino vocaretur. LXI.

Alborum Cõfraternitatis erga Incurabilium Domũ pietas.

Maria ab Hoſpitalis Domus adminiſtratione ſe ſubtrahere cogitans, Dei voce prohibetur.

Hoc tempore Capucini Fratres, in hac Vrbe primùm apparuêre: qui à Maria hoſpitio excepti, quemadmodum anno 1530. dictum fuit, ipſius opera Eccleſiam S. Euphebij extra Vrbem, à Vincentio Caraffa tunc Vrbis Archiepiſcopo, obtinuerunt. LXII.

Capucini Neapolim aduentantes à Maria hoſpitio excipiuntur.

Expetierat iãpridem pia Mulier, cùm primũ ſanitatis donũ à Deo B. Virginis merito cõfecuta fuit: ſanctũ Domini Sepulchrũ, ac ſacra Hieroſolymorum loca inuiſere; tantóque huius rei ſtudio, ac cupiditate tenebatur: vt ob id à ſacræ Domus adminiſtratione ſeipsã abdicare cogitaſſet. Cùm verò piũ hoc animi ſui propoſitũ à Dei voluntate præpediri cerneret; deſiderium ſuum coram Domino in oratione expandens, ab eo (vti fama eſt) audit, magis ſibi gratum fore; ſi Hieroſolymitanæ peregrinationis loco, Monaſterium Virginum ſub titulo S. Mariæ in Hieruſa- LXIII.

lem

lem extrueret. Quamobrem Maria, vt Domini iuſſis obtemperet, vniuerſum vectigal, atque annuos Domus ſuæ fructus congregans, Monaſterij ſub eo titulo ædificationem aggreditur: quo breui tempore extructo; cùm Hoſpitalis incurabilium domus adminiſtrationem, Mariæ Aerbæ Termulanorum Duciſſæ, quæ ipſius exẽplo, atque hortationibus; à ventoſa rerum mundanarum vanitate, ac illecebris, quibus aliquandiu animum addixerat; ad honeſtiſſimum, ac virtute plenum, ſe vitæ genus contulerat: totumque animi ſtudium piis operibus dicauerat; commendaſſet: Domino afflante, eò cum duodecim Virginibus, quæ vltro cæleſtis ſponſi connubium elegerant, iam ſexagenaria ſe confert: atque Apoſtolica auctoritate fulta, ſolemnem votorum formulam, ſub titulo tertij Ordinis B. P. Franciſci, & directione Regulæ ſanctæ Claræ, cum his religiosè concipit. Eo tempore Theatini Patres Neapolim accedentes, fixum in ea Vrbe domicilium ſtatuere cogitabant: quibus pia Mulier, Domum quandam Hoſpitali propinquam, in qua hoſpitarentur, pro tempore aſſignat; donec ij Eccleſia ſancti Pauli potiti, Cœnobium ibi ampliſſimum conſtruerent. Inter alios huius Congregationis Patres, B. Caïetanus Thiene qui inter præclaros illius Inſtitutores adnumeratur; per quatuor circiter annos Mariæ, ac cæteris Monialibus Sacramenta adminiſtrauit, ac tandiu eiuſdem Monaſterij curam egit; quo ad ipſis diſcedentibus, Capucini Fratres in eorum locum ſubrogarentur.

Dei monitu Monaſterium B. Mariæ in Hieruſalem fundat.

Theatini Patres Neapolim appellãt.

LXIV. Maria itaque, ſimulatque Religioſam vitam profeſſa; atque Apoſtolico diplomate, perpetua illius Monaſterij Abbatiſſa conſtituta fuit, cùm Theatinos Patres, ab illius ſe cura abdicaſſe cerneret; Capucinos in hanc operis ſollicitudinem vocat: qui cùm à primæuæ Congregationis inſtituto, à Monialium adminiſtratione abhorreant, diu munus illud recuſarunt: Mariæ tamen precibus, ac beneficiis deuincti; cùm plurimùm illius pietati, ac officiis deberent; ad breue duntaxat tempus huic oneri humeros ſupponunt. Hac Monaſterij adminiſtratione à Capucinis ſuſcepta, cùm Maria, ac reliquæ Moniales tantùm eorum exemplo, atque hortationibus profeciſſent: vt ex Tertio S. Franciſci Ordine, ad primam, atque arctiorem S. Claræ Regulam, omnes vnanimi conſenſu, atque ardentiori ſtudio, emigraſſent, atque inde Capucinarum appellationem ſortitæ fuiſſent. Id ea clam apud Pontificem molita eſt, vt ad perpetuam Monaſterij adminiſtrationem, Apoſtolico diplomate, Capucini confirmarentur; quemadmodum anno 1538. dictum fuit, ipſo diplomate appoſito, ac propriis verbis exarato.

Maria Longa Apoſtolico Diplomate perpetua S. Mariæ in Hieruſalem Abbatiſſa conſtituitur.

Moniales ſanctæ Mariæ in Hieruſalẽ vnde Capucinæ nuncupatæ.

LXV. Cæterùm huius Monaſterij Sanctimoniales, ad hæc vſque tempora tanta vitæ auſteritate, ac Regularis diſciplinæ obſeruantia inter cætera ſacrarum Virginum inſtituta; quibus Neapolitana Vrbs inter alias abundat: admirandum in modum florent: vt in ijs omnium virtutum exemplar conſpici queat. Veſte lanea, ac rudi, abſque lineo induſio, vniuerſæ induuntur: nunquam, niſi morbo laborent, carnibus veſcuntur; ouis tantùm, ac lacticiniis, extra Regularium ieiuniorum tempus, cùm iis vti licet, contentæ: ieiunia perpetua, præterquam in diebus Dominicis, colunt. Omnes, ægrotantibus exceptis, ſola aqua ſitim extinguentes, à vino abſtinent; nudis pedibus, ſandalia tantùm, iuxta Capucinorum morẽ, adhibent. Quieſcentes nunquam veſtes exuunt: neque aliud in lecto, præterquam tabulas, laodice opertas, ſibi ſubſternunt. Media nocte, iuxta Capucinorum vſum, ad Matutinas Horas cõſurgunt: cumq; bis in hebdomada ad ſacrã Euchariſtiã accedant, ter quoq; præter priuatas, cõmunem corporis flagellationẽ exercẽt: aliaſq; carnis macerationes quãplurimas præſtãt: orationi præſertim mentali frequẽter vacant: velata ſemper facie extraneos alloquuntur: nec facilè cũ iis ſæculares Viri, aut fœminæ ſermones miſcent. Arcta quoq; inter ſe ſilentia ſeruant. Medico, ac Chirurgo, niſi in sũmo vitæ diſcrimine, aut vrgentiſſimo caſu, in hoc Monaſterio aditus intercluditur; cùm per feneſtellas, quæ noſocomij lectibus reſpõdent; ab iis vel pulſus explorari, vel sãguis emitti, vel aliã morbis remedia adhiberi poſſint. Atq; hæc quidẽ, quæ omnibus communi

Moniales S. Mariæ in Hieruſalem multarum virtutum laude commendantur.

communia ſunt,hîc referenda duxi; vt quàm præſtans, ac perfecta communis earum vita ſit, cuilibet perſpectum eſſe queat.Quæ enim ad ſingulares cuiuſque virtutes,ac ſanctimoniam ſpectant, haud facile enarrari poſſunt: id vel ſolùm dixiſſe ſufficiat, tantàm huius domus ſanctitatem eſſe, vt cæleſtium virtutum odor, qui etiamnum ex ea diffunditur, non modò Neapolitanam Vrbem compleat, ſed & Orbi meritò admirationem præbeat. Quare haud mirum, quòd ea cognatos ſibi Angelorum choros, ad ſuauiſſimam ſui fragrantiam pertrahat: imò & ipſum Angelorum Dominum,ad dulces,atque arcanos illarum amplexus compellat, rarísque, ac inſolitis cæleſtium donorum opibus accumulet:quæ alibi fortè,cùm res clariùs,ac perfectiùs innotuerint, à nobis explicandæ erunt.

Maria Religionis voto emiſſo, antiqua agritudine premitur.

LXVI. Maria igitur, cùm primùm, emiſſo Religionis voto, cum reliquis religioſam vitam complexa eſt; plurimis cœpit à Deo corporis afflictionibus probari. Etenim à prima illa totius corporis ægritudine, à qua B. Virginis ſuffragio, in Sacra Æde Lauretana,ante viginti annos ſanata fuerat, Deo ad maiores illam coronas vocante, iterum afflictata fuit: in qua tamen tot patientiæ coronis, ac tot aliis virtutum ornamentis, emicare viſa eſt: vt acutiſſimos cæteris ad virtutes, non tam verbo, quàm exemplo ſtimulos adderet. Ad ſacram diuinæ Euchariſtiæ menſam, bis in qualibet hebdomada, tanta mentis præparatione, ac cæleſtis illius panis fame, accedebat: vt cùm primùm eo refecta erat, velut humana omnia tranſcendens,à ſenſibus abſtracta,& tota ad ſuperna rapta videretur.Multa ſemper in ſenſuũ mortificatione,quibus perpetuũ bellum indixerat;multa in cordis ſolitudine, cui ſedulò vacabat;multa in mentis recollectione;multa demum in Oratione,ac rerum diuinarũ contemplatione erat:in qua cùm ſæpè lachrymas funderet;nonnunquã etiam cum Chriſto colloqui audita fuit.Regularẽ obſeruantiam cum primis tanto ſtudio proſequebatur; vt cùm ea perfecto omnium Regularium virtutum exemplo cæteris, quoad ſibi per infirmitatem licebat, præluceret: eam quoque à reliquis ſeueriùs exigeret. Sæpè occultas Sororum tentationes, Deo reuelante,cernebat: eaſq; vbi opus eſſet, aperiens, ſingulis vel conſilia, vel remedia opportuna miniſtrabat: frequenter etiam Diaboli artes, atque aſtus detegens,ab iis cauendum admonebat. Semel cùm vni ex Sororibus opus quoddam, ex obedientia implendum impoſuiſſet, reeuſabat illa: dumque in inobedientiæ ſcelere contumax perſiſtit, videt Maria Dæmonem ſub nigri Æthiopis ſpecie, illius humero inſidere. Quare ad eam conuerſa: Heu, Filia, inquit, an non Satanam ſuper humeros tuos exultantem cernis? Cur inobedientia tua Diabolum lætificas? His verbis tremefacta Soror,mox humilẽ, ac obedientem ſe præbuit, Satanámque ad fugam compulit.

Occultas Monialium tentationes percipit.

Maria pro Sorore moribunda orans, S. Franciſcũ & S. Antoniũ ad agrotantis dexteram ſtantes perſpicit.

LXVII. Accidit quoque hoc tempore, vt deuotiſſima quædam illius Monaſterij Soror, quæ Clara appellabatur: cuius tanta humilitas, & obedientia erat; vt quotidie omnes ſuas Mariæ tentationes, ac cogitationes aperiret; grauiſſima infirmitate correpta,deperditis ſenſuum officiis, iam iam animam agere videretur: cùm Maria pro illa orans, B. P. Franciſcum, ac Beatum Antonium illum à dextris, hunc à ſiniſtris ægrotantis adſtantes conſpicit. Quo tempore moribunda Soror, apertis oculis, ac velut lætabunda, hilari vultu Matrem ac circunſtantes Sorores circumſpiciens, ait; ô ô Sorores, quale gaudium nunc mihi in animo oritur. ô ô, quàm ingens, ac cæleſtis me lætitia excipit. Vixque his dictis, inter Cæli gaudia animam efflat.

LXVIII. Cæterùm quàm potens,atq; apud Deum efficax,eſſet illius orationis virtus, hoc inter alia exemplo declaratum fuit. Puella enim quædam,quæ,vt reliquarum Virginum Collegio aſſociaretur, iam Monaſterium ingreſſa fuerat, à Dæmone, vt ad ſæculum rediret, tentata, iam reditum ad ſuos parabat; cùm pia Mater eam commiſerata, prioris propoſiti ſtabilitatem, ac perſeuerantiam pluribus illi verbis perſuadere nititur: ſed cùm eam nulla ratione ab illa animi deliberatione dimouere poſſet, vix tandem ab ea impetrat, vt vnius duntaxat men-

sis spatio reditum differat; quo tempore tot pro illa ad sponsum lachrymas fundit, totque preces ingeminat; vt peracto mense, puella, mente in melius commutata, maxima humilitate Religionis habitum popoſcerit; religiosámque in eo Monasterio, ac magna cum laude ad finem vsque vitam duxerit.

Puella sua oratione mentis stabilitatem impetrat.

LXIX. Inter hæc, cùm Maria continuis ferè corporis doloribus afflictaretur; quibus eam Deus Opt. Max. auri instar, probare, ac tolerantiæ meritis, & coronis augere decreuerat; accidit aliquando; vt in oratione defixa, extra sensus raperetur; quam dum Moniales animi syncope, ac deliquio correptam [illegible] vt ad sensam reuocent, tandiu illius membra distorquent, ac discruciant: donec ad scipsam rediens, oréque subridens, adstantes ita Sorores affatur; Ignoscat vobis Deus, ô Filiæ: quandoquidem importuna vestra charitate, ac diligentia, ineffabile mihi bonum subtraxistis. O quale gaudium, ô quàm ingentem mihi voluptatem subripuistis: ô nunquam ad vos rediissem, Sorores: Quàm præclara sunt, quæ vidi, quæ oculis conspexi: Ibo iterum, ibo, ac videbo. Cùm verò dilectissima quædam ipsius Filia, Maria nomine, ab ea quæreret, quid vidisset. Sat est, inquit, Filia, sat est: ne quæras amplius; ad ea enim explicanda non voce, sed alterius vitæ oculo opus est: protinus verò, perinde ac si breuem in hac vita moram sibi futuram esse, à Deo accepisset; Monialibus omnibus ad se accitis, Abbatissæ onus ac officium, quod eousque administrauerat, deponens, Sororem quandam nomine Hieronymam illis Abbatissam præficit; Vicariam, atque alia Monasterij munera disponit; (hac enim facultate à Pontifice cohonestata fuerat) ac sponte se Abbatissæ imperio subiiciens, humilem deinceps, ac omnibus subiectam, ad mortem vsque vitam profitetur; vt eò liberiùs, & absque impedimento, diuinis rebus vacaret: & prudentis Virginis instar ad sponsi occursum, quem breui venturum prænouerat, lampadem suam pararet.

In extasim rapta, cælestia videt.

Abbatissæ onus deponit, & alteram eligit.

LXX. Flebant piæ Filiæ amantissimæ Matris occasum, quem iam sibi imminere illis præsignificauerat: atq; ipsa præsertim noua Abbatissa; quæ cùm munus illud obire cusaret, imparémque se tanto oneri esse existimaret, ab ea, vel vsque ad obitum retineri, vel in aliam transferri instantissimè deposcebat: at Maria, expositio diuinæ voluntatis imperio, cunctas verbis suauibus consolatur. Biduo verò, antequam ex humanis migraret, Abbatissa, ac Sororibus omnibus ad se concitis, illas vehementiùs ad Dei dilectionem, ad pacem, ad mutuam charitatem, assumptis illis Christi verbis: *Pacem relinquo vobis: pacem meam do vobis*, adhortatur: tum verò Orationem, ac Regulæ obseruantiam, inter alia illis plurimùm commendat. Cùm igitur totum iam animum, studiúmque ad viam Domino parandam contulisset; eo tempore frequentiùs cum Fr. Francisco Liardo Capucino, eximiæ virtutis Viro, cui nuper Monasterij administristratio commissa fuerat; de rebus diuinis colloquebatur: cui etiam secretò aperuit; Deum Neapolitanæ Vrbi (quemadmodum sibi reuelatum fuerat,) tunc maximè infensum esse; grauiáque illi supplicia minari; quæ paulò post, Vrbe cladibus affecta, ac Ciuilibus bellis agitata, acciderunt. Mariam quoque Termulanorum Ducissam sibi spiritu coniunctissimam; cui Incurabilium Domus administrationem commiserat, breui illo vitæ suæ curriculo, præsentem sibi adesse voluit. Cui cùm pleraque ad melioris vitæ rationem pertinentia aperuisset: id quoque futurum esse; admonuit, vt huius vitæ laboribus, breui ipsa quoque finem imponeret. Denique Sacramentis omnibus, quæ in extremo vitæ discrimine hinc decedentibus ministrari solent, deuotissimè susceptis; paulò antequam animam efflaret; cœpit cum Tartareo hoste confligere; turbatúmque, ac velut minacem vultum præseferre, quam cùm Maria, fidelissima eius socia hortaretur, ne hostem timeret: Quid (inquit) charissima Soror metum commemoras? cur mihi extimescendum; cùm mecum habeam, qui pro me contra hostem pugnat? ac manu Christi Crucifixi Imaginem, quæ illi à dextris erat, indicans, hostem minimè reformidare videbatur.

Sorores ad Regulæ obseruantiã hortatur

Ioan. 14.

Maria Termulanorum Ducissa obitũ prædicit.

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1542. 8. 24. 18.

Maria profunda in mente humilitas.

Postremò, cùm iam extremum spiritum ageret, ad Sorores, quæ lecto circumfusæ Beatam illam inter se prædicabant, conuersa, ait. Vobis quidem videtur, chatissimæ filiæ, quòd multa bona opera exantlauerim, quibus à Deo merces debeatur. Haud ita. Nihil macte mea virtute actum. Dei dona sunt, quæ meæ virtuti adscribitis. Si quod Dei est, à meo opere secernatis, nihil profectò reliquum erit, quod boni operis, aut meriti mihi miseræ reponatis: Hæc Christi vulnera, ô Filiæ. Hæc Sponsi merita sunt, quæ me Cælo dignã præstare debẽt. Hæc spem, ac fiduciã præbent. [redacted] Quid plura? Tantilla in hunc Christum Crucifixum, qui diuinum pro me sanguinem fudit, fiducia; cui [redacted] innitor; quemadmodum mihi apertè demonstratum fuit, me Electorum numero associant: Neque tamen vobis vlla ratione à bono opere, ac promissa Regulæ obseruantia cessandum est; qua certam vestram electionem, ac vocationem faciatis; Deique misericordiam; ac diuini Sanguinis pro nobis effusi virtutem promeremini. Valete, chariſſimæ filiæ: iam extrema interpellat hora. Ecce Sponsus venit. His dictis, cùm Christi Crucifixi Imaginem manu teneret, ter inclamans, Iesus, putum Deo spiritum reddit. LXXI.

Maria pedes post mortem suauissimè olent.

Porrò illius obitus fama, per Vrbem diffusa; protinus maxima nobilium, ac populi multitudo ad Monasterium confluit, Sacrum corpus venerandum deposcit, illiúsque aspectu frui postulat: quare vt ardenti Populi studio satisfiat, corpus ad cratem ferream defertur: qua illius pedes contingi, atque osculis peti poterant; mox cuncti, qui pedes exosculabantur, suauissimum inde odorem erumpere sentiunt: ac præsertim Maria Aerba, Termulanorum Ducissa, quæ cùm ad illius pedes semper prouoluta iaceret, nihil iis suauiùs olere affirmabat: Demum cuncti Sanctam magnis vocibus acclamant. LXXII.

Maria Termulanorum Ducissa gloriosa apparet.

Cùm igitur confluentibus turbis, nonnihil hoc aspectu satisfactum esset; Corpus lignea arca inclusum, dignis funeribus persolutis, sub altari tumulatur. Posthæc Maria Termulanorum Ducissa, cùm breue vitæ suæ curriculum fore, à Longa præmonita, didicisset: rebus suis maturè consulens, opibus suis, partim Incurabilium domui, partim piis aliis locis testamento distributis, vberioribus ieiuniis, vigiliis, orationibus, lachrymis, quibus anteactæ vitæ iacturam deflet; demum tam feruida in Deum pietate, reliquum vitæ suæ tempus exornat: vt fœlicissimam illam Mariæ Longæ animam Cælesti splendore, ac gloria ornatam, ante obitum sibi apparentem cernere meruerit. LXXIII.

Iam ea suum sibi in Ecclesia S. Mariæ de Populo, quæ sita est in Incurabilium domo, tumulũ antea posuerat, quod hoc Epitaphio, ibi etiamnũ ornatum cernitur. LXXIV.

Maria Aerba mulier sanè proba, erectis Viro, & filio monumentis, inter vtrunque mediam hoc humili saxo se condi iussit. Anno salutis 1532.

Maria Aerba Termulanorum Ducissa moritur, & cum Maria longa sepelitur.

Eo enim tempore tumulus hic, qui in Ecclesiæ solo iacet, iam extructus fuerat. Cùm verò post Mariæ Longæ decessum, ad Claustralem vitam, in eodem Monasterio Sanctæ Mariæ in Ierusalem, accedere, Religiosúmque Sanctæ Claræ habitum assumere decreuisset; animum deinde, & tumulum mutauit. Etenim hoc tempore rebus suis, summa cum pietate, dispositis, Diploma à Pontifice fert, quo & Religionis habitum suscipere, & Sanctæ Claræ Regulam in eodem Monasterio profiteri illi facultas tribuitur; Qua verò die sæculo valedicere, monasteriúmque adire statuerat, podagra acerbissima corripitur. A qua cùm se ad funera duci conspiceret, simul se cùm Maria Longa, post elapsum ab illius obitu annum, in Monasterio sepeliri iubet; vt quæ cum ea viuens animo, ac spiritu coniunctissima fuerat, ab ea corpore in morte non disiungere-

tur

tur; ac defuncta membra, extremam saltem quietem, in eo Monasterio acciperent, in quo viuentia, Deo ancillari minimè potuerunt.

LXXV. Termulanorum igitur Duciſſa, deuotiſſima morte, ex humanis ſublata, cùm delato in Monaſterium cadauere, effoſſa humo Mariæ Longæ depoſitum, quod ſub Altari iacebat, apertum fuiſſet: mox ſuauiſſimus ex eo odor, quaſi violarum diffundi cœpit. Corpus, etſi iam annus ab obitu effluxiſſet, atque in humido terræ ſinu conditum, communibus cum cæteris putrefactionis legibus ſubiectum eſſe oporteret, integrum tamen, ac nulla ex parte corruptum à maxima populi frequentia, quæ eò confluxerat, maxima cum admiratione cernitur. At illud mirabiliùs, quòd illi Capitis capilli, & vngues Manuum, ac pedum, perinde ac ſi viuum eſſet, excreuerant: ex quo ingens populi clamor, rem miram inclamantis, ac Deum laudantis, exoriri cœpit.

Manuum vngues, & Capilli Mariæ Lõgæ poſt mortem creſcunt.

LXXVI. Illud verò longè omnium mirabiliſſimum, quòd ampliori ſarcophago conſtructo, qui vtriuſque Corporis, & Longæ, & Duciſſæ capax eſſet, cùm Mariæ Longæ Corpore primùm in eo collocato, Duciſſæ exinde cadauer in eum inferretur, Maria Longa brachium effert, atque amicum Duciſſæ Corpus complexa, quaſi antiquam animorum neceſſitudinem confirmaret; ac communis cum ea ſarcophagi conſortio lætaretur, coniunctiſſimos eorum in Cælo Spiritus eſſe apertiſſimè oſtendit. Quare Populus in Cælum voces efferre, ac Dei miracula commendare audiebatur. Horum miraculorum fama per Vrbem diffuſa, tam ingens Populorum turma ad Monaſterium affluere cœpit: vt ſepulturam in alteram diem differri opus fuerit.

Maria Longa Corpus brachium effert, & Termulanorum Duciſſa Corpus amplexatur.

LXXVII. Hoc tempore, ſoror quædam Iuuencula, in Monaſterio, graui Apoſtemate laborabat, quod cùm ex cauſa frigida emanaret, quandoquidem nullo remedio expurgari, ac ſanari poterat, iam de valetudine deſperauerat. Huic Monialis quædam, Victoria nomine, verbis perſuadet, vt Mariæ Longæ, quondam Matris, quæ tot ſignis coruſcare videbatur, ſuffragia ſibi ad ſalutem depoſcat. Delata itaque in Chorum ægrota, cùm Sorores omnes loculum circumſtarent, ægráque Mariæ Longæ merita ſibi in ſuffragium à Deo poſceret. Victoria Longæ manu reuerenter ſublata, ea Sororis apoſtema contingit, protinuſque abſque alia cataplaſmatis curatione, perfectè ſanatur: ex quo ingens Sororibus lætitia oriri, Deóque laudes perſonari cœpêre.

Soror apoſtemate laborãs Maria Longæ Manus contactu ſanatur

LXXVIII. Poſt aliquod tempus, Mariæ Corpore in cineres reſoluto, Moniales illius Caput, ex quo violarum odor continuè erumpebat, inde aſportantes, illud decenti loco collocant: cuius virtute noua deinceps miracula patrata. Inter hæc illud narratur, quòd cùm Soror quædam, Benedicta nomine, in eodem Monaſterio vlcere reptili, ac moleſtiſſimo in tibia laboraret: neque vlla Medicorum cura, ab eo morbo vnquam liberari potuiſſet: Abbatiſſa erga Sororem pietate commota, Mariæ Longæ Caput manibus reuerenter accipit, Sororibuſque omnibus Antiphonam, ac Collectam Viduarum deuotè decantantibus, eo ægrotantem Sororis tibiam, magna tum ſua, tum laborantis fide contingit. Quo facto mox ceſſat dolor, tumórque ac inflammatio è tibia abſcedunt, eáque priſtinæ ſanitati reddita, nunquam deinceps eo morbo afflictata fuit,

Vlcere reptili laborans Capitis Mariæ contactu curatur.

LXXIX. Elapſo tandem aliquot annorum ſpatio; cùm noua Eccleſia conſtructa, Mariæ Longæ Reliquiæ in eam transferrentur: quædam illius Monaſterij Soror, quæ occulta, ac moleſta infirmitate detinebatur, quam præ pudore nulli vnquam declarare auſa fuerat; cùm ea magnoperè excruciaretur; atque eò maximè, quòd ea ingraueſcente, non leue ſibi vitæ periculum timeret, temporis opportunitatem nacta, quo Beatæ Matris Caput, nulla adſtante Sorore, in Choro collocatum fuerat; dum illius merita deuotiſſimè implorat, atque eo morbi locum attingit, confeſtim ab infirmitate liberata, Dei benignitatem, ac B. Matris virtutem, maximis laudibus celebrat.

Caput Mariæ Longæ ſuo contactu ſororem ab occulta infirmitate liberat.

Huius

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1543. 9. 25. 19.

I. SÆVA illa superioris anni tempestas necdum sedata erat, neque aduersis rebus finem imposuerat, cùm nouus annus quingentesimus quadragesimus tertius supra millesimum superueniens, suas quoque afflictæ, ac propè depositæ Religioni procellas, ac calamitates addit. Summus enim Pontifex Paulus III. qui propter turpem Ochini lapsum, & contumelias, ab eo in Romanam Ecclesiam, impia illa sua Apologia iactatas, infensum in Religionem animum gerebat, cùm in Vrbem veniſſet, coacto sacro S. R. E. Cardinalium, qui tunc ibi aderant, Senatu; atque in eo purpuratorum Patrum consessu, maximo rerum periculo, quod ex Capucinorum Religione, ob hæreticum morbum, quem ab Ochino Capite in totum Religionis corpus diffusum esse existimabat, toti Christianæ Reipublicæ imminebat, si ea incolumis staret, grauiter proposito: in eam se sententiam declinare exponit: vt tota Capucinorum Religio extinguatur, ac de medio tollatur: Hæc enim (aiebat) est humanæ, ac diuinæ prudentiæ lex, vt abscindantur, qui nos conturbant: & cùm totum Reipublicæ corpus periclitatur, satiùs est membrum vnum perire, quàm totum corpus in discrimen adduci. *Nescitis* (inquit Apostolus) *quia modicum fermentum totam massam corrumpit?* Capucinorum Religio tantæ apud Christianos homines existimationis est; vt cunctorum animos facilè ad seipsam pertrahat: quòd si ea errores pro veritate, & pro Fide hæreses disseminauerit; maximè verendum est, ne totus Ecclesiæ Ager, malo hoc zizaniorum semine ita imbuatur; vt triticum respuat. In eo tamen sententiam vestram expecto.

Pontifex cum Cardinalibus de Capucinorũ Religione extinguenda agit.

5. Cor. 5.

II. Porrò Cardinales, qui Pontifici assidebant, fortissima illa (vt videbatur) ratione ducti, ferè omnes in Pontificis sententiam propendere videbantur. Solus Antonius Sanseuerinus, & alij perpauci Cardinales obmutescentes, silentio, ac vultus tristitia, in eam se deliberationem nonnisi ægrè conspirare indicabant.

Cardinales in Religionis interitum propendunt.

III. Erat hic Cardinalis, ex antiqua Sanseuerinorum Familia, quæ in Neapolitano Regno olim, atque etiamnum illustrissima floret, titulis, opibus, ditione in Populos, atque armis adeò potens: vt ipsi quoque olim Neapolitani Reges illius potentiam formidarent. Cuius præclara tam pace, quàm bello gesta plerique tum veteres, tum moderni Auctores, historiis egregiè prosequuntur. Inter quos sunt Raphaël Vollaterranus, & Ioannes Pontanus in sua Historia, qui vbi de Roberto Sanseuerini Comite Marsici agit, ita scribit: *Demum singulis in rebus nobilitatem præseferebat generis, quod alij Gallicum ab origine, quàm Italicum maluit. Nobiles enim quosdam secutus è Gallia Normannos, ac Viscardos Duces, pulsisque ex Apulia, Salentinisque Constantinopolitani Imperatoris Præfectis, virtutis merito donatos in initio, Oppidis piisque posteros eorum imperitasse, in quibus Venusiam, Materam, Capertinum, Neritonium, fuisse tradunt. Qui dominatus in dies magis, magisq; auctus fuit bellicam ob virtutẽ qua hæc quidem Familia in Italia, ex eo adhuc etiam floret. Quo factum est, vt dum partim ipsi Regum quorundam impotentiam, superbúmque dominatum parum aquo ferunt animo, partim ipsi à Regibus timentur, aliquando Familia omnis ad extinctionem penè redacta fuerit, vix vno, aut altero superstite. Adeò cuertendæ illi nihil reliqui ad crudelitatem Regibus ipsis fuit. Contra qui Italicam eam asserunt, nec olim fuisse, nec nunc quidem extare apud Gallos, Britannosve tali cognomento Familiam, deductámque agnationem volunt ab Oppido, cui ex ea domo priùs impetrauerit, vt Celanam, Martianam, Ebulam, Molisiam,*

Sãseuerinorũ Familia quã illustris.

Volaterr. l. 6. Georg. c. 4.

Ioan. Pontã.

Aquæuiuam,

VII. Veruntamen ſi meus in hac re ſenſus expetitur, hæc mea ſententia eſt, Beatiſſime Pater. Vt & Eccleſiæ periculo, & Religionis incolumitati, quoad fieri poterit, communi conſilio, ac prudentia conſulatur. Eccleſiæ quidem optimè, atque opportunè conſultum erit; ſi ante omnia, diligentiſſimæ de Religione diſquiſitiones fiant: quid in ea corruptum, quid languidum, quidue ſanum in Fide ſit. Quòd ſi aliquid in ea putridum ſeſe obtulerit, ferro, ac igne, aut abſcindatur, aut aduratur: ſi languidum, ac ſaucium fuerit, curetur. Reliqua verò, quæ in Religione ſana ſunt, & Eccleſiæ vtilia, huius Apoſtolicæ Sedis munus, ac officium eſt, vt integra ſeruentur: ſeruatáque, ſua benignitate, ac prouidentia foueantur: ne illam Dei ſententia feriat, per os Vatis dicentis: *Quod infirmum fuit, non conſolidaſtis; quod ægrotum, non ſanaſtis; quod confractum eſt, non alligaſtis: & quod abiectum eſt, non reduxiſtis.* Hoc pacto & ſanctæ Eccleſiæ commodo, atque vtilitati, & ſanctæ huius Sedis exiſtimationi abundè proſpectum erit. Pontificiſque ſapientia, ac conſilium, velut à diuini ſpiritus luce profectum commendabitur. Atque his finem dictis impoſuit.

Sapientiſſimi Antonij Cardinalis conſilium.

Ezech. 34.

VIII. Deus verò Opt. Max. qui æterno ſapientiæ ſuæ conſilio, Religionem ita incolumem, ac ſartamtectam ſeruare decreuerat, vt hac etiam calamitate ſtabiliorem, ac immobiliorem redderet: tantam Cardinalis Sanſeuerini verbis vim contulit; vt Pontificem, ac cæteros Cardinales in ſuam ſententiam pertraxerit: Religionémque iterum ab interitu vendicauerit. Quo ſanè titulo Capucinorum Religio plurimùm illuſtriſſimæ huic Familiæ debet, à qua bis vitam, Deo imprimis operante, accepit. Pontificis quoque animum ita immutauit: vt meliores exinde cogitationes gignens, Cardinali Carpenſi Ordinis totius Protectori mandauerit; vt cunctis Prouinciarum Vicariis, atque aliis Religionis Patribus, quos ipſe prudentiores iudicaret, Romam conuocatis; ab his, quo in rerum ſtatu, fidei integritas in Religione ſe haberet, faciliùs addiſceret: iiſdémque de rebus Fidei examinatis, quid de tota Religione ſentiendum eſſet, clariùs Apoſtolicæ Sedi innoteſceret.

Sanſeuerini oratione Pontifex ſententiam mutat

IX. Hæc Pontificis iuſſa, cùm Cardinalis Carpenſis, Prouincialibus vndique ex tota Religione ad ſe accerſitis, diligentiſſimè expleſſet; omnéque Religionis Corpus; pauciſſimis exceptis, qui vel ad Hæreticorum partes migrauerant, vel ab errore reſipuerant, vel tandem carceri mancipati fuerant: poſt accuratiſſimum examen, incorruptum, atque in Fide integrum reperiiſſet: rem ad Pontificem detulit: qui eo nuncio magnoperè lætatus (illius quippe animum Deus immutauerat, ac priſtinæ beneuolentiæ reddiderat) diem præſcripſit, quo vniuerſi Religionis Patres, ac Prouinciales Vicarij ante Apoſtolicam Sedem conuenirent, quos alloqui decreuerat. Mox Pontificis mandatum, ac præfixa dies Patribus innoteſcit; qui cùm rei cauſam ignorarent, ſupremum illum Religioni diem fore ſuſpicabantur; in quo Pontifex, quem in Religionis exitium conſpiraſſe audierant, Capucinos deleret. Metum, ac ſuſpicionem æmuli augebãt, qui cùm Capucinos ante Apoſtolicam Sedem citatos intellexiſſent; Religionis internecionem, velut certam in Vrbe ominabantur. Quamobrem, qui Romæ aderant, metu perterritis, iis vnicum ſolatium erat, ad lachrymas, ac fletus confugere: omnique ſua in Deum ſpe, ac cogitatione collocata, illius opem, ac præſidium profuſis lachrymis implorare.

Religio in Fide integra reperitur.

Pontifex Capucinos conuocat.

X. Adfuit tandem præſcripta dies, cùm Patres diſtectis agminibus, non abſque terrore ad Pontificem pergunt: & quanquam inter eos eſſent Bernardinus Aſtenſis, & Franciſcus Aeſinus, qui diuinis reuelationibus eruditi, omnes benè ſperare iubebant: Attamen cùm ad limina Apoſtolorum peruenirent, en nouus eos tremor inuadit: Fratres enim de Obſeruantia; tot eò ſui Ordinis habitus detulerant, quot Capucinos Fratres ante Pontificem conuenturos audierant: vt iudicio, de illorum extinctione, & ad Ordinem reditu à Pontifice prolato, quod velut certum ſibi perſuaſerant; eos priſtino Obſeruantium habitu induerent. Eapropter ij, cùm iam

Capucini timore perculſi.

decretum

decretum à Pontifice iudicium esse existimarent; summa cum trepidatione ad Pontificem accessêre.

XI. Pontifice grauissimis negotiis præpedito, diu vocati Patres illius iussum, quo ad ipsum accederent, expectarunt: itavt iam die declinante, qui in Monasterio relicti fuerant; cùm necdum Patres redire animaduerterent, nihil præterquam sinistrum suspicarentur. Accedebat quorundam rumor, qui Capucinos, de Pontificis mandato, in carcerem detrusos esse affirmabant; quæ tot afflictis afflictiones addebant, vt ij in patrios cineres defæuiisse viderentur.

XII. Sub vesperum tandem, Patres ad Pontificis conspectum vocantur: qui vbi ad pedis oscula admissi fuêre; quid de ipsis Pontifex decerneret, genuflexi, ac trepidantes expectabant. Pontifex verò, cùm primùm antiquam animi beneuolentiam, ac beneficia in Religionem collata, seueriori illis vultu exprobrauit: singularésque præsertim in Ochinum Generalem, beneuoli animi significationes declarauit: quibus tamen, tam turpem is ingratitudinem rependerat: vt Apologeticas ad eum literas dederit, quas nemo Agasone, nedum Pontifice dignas iudicasset: quid, inquit, pro tam temerè ausis, ac conuitiis, in Apostolicam Sedem tam turpiter iactatis, Religio commeretur; quàm quòd ea, simul cum suo capite, è Religionum albo expellatur, obtruncetur, intereat? Ingemiscebant cuncti, neque aliud in ea Pontificis Aula, præterquam Patrum lachrymæ, ac singultus audiebantur. Porrò inter has lachrymas, ac singultus, Franciscus Aesinus cùm sermonem continere non posset, Pontifici respondet. An non, Sanctissime Pater, etiam inter Apostolos Iudas Proditor fuit: cuius tamen lapsu, Apostolorum Collegium haud deletum fuisse, ex Euangelio constat. Pontifex verò illum obiurgans, ait: Linguam silentio cohibe, superbe: quid excusationes texis? Tum verò sermonem leniens, ait: Certè vos extremo exitio mulctare decreueram; At est, qui exitium prohibet; Est, qui punitionem vetat: S. P. Franciscus vester, pro vobis pugnat: Deus ipse Vos incolumes vult: qui ne excidatis, vos haud secus, quàm ego hanc manu chirothecam, sustinet. Testis enim mihi est Deus, quòd necdum Perusia abscesseram, cùm iam de Religione extinguenda, fixa apud me deliberatione statueram. Testis, quòd ea cogitatio me in Vrbem impulerat, quò celeriùs ea executioni mandari posset. Testis denique, quòd neque illud me animi propositum, in Vrbem aduentantem, destruit; donec ad Consistorium ventum est: In eò porrò, quî factum sit, ignoro) protinus nostra à Deo mens immutata fuit: ibi tumentes animi fluctus diuina (vt arbitror) virtute confracti, ac sedati; ibique prior nobis in Religionem beneuolentia reddita. Quo fit, vt pacis tantùm, non afflictionis cogitationes modò in animum subeant. Dei hoc opus est: cuius imperio nos æquum est parere. Quapropter satagite, vt Fideles, atque humiles Ecclesiæ Filij, boni Regulæ æmulatores, veri denique Dei Serui, ac S. Francisci Soboles sitis: neque vlla in re vobis huius sanctæ Sedis patrocinium deerit. Ego ero vobis in Patrem, vosque eritis mihi in filios. Tum ad Cardinalem Carpensem Protectorem conuersus: Cardinalis, inquit, hanc tibi Religionem commendamus; quæ cùm Capite careat, te illius Caput, ac Generalem constituimus: vt quæ in ea disponenda sunt, Apostolica auctoritate, quam tibi impertimur, perficias. Atque his eos dictis plurima consolatione repletos, ac præ gaudio lachrymantes dimisit. Ii verò ad Monasterium reuersi; cùm se sola Dei prouidentia, ac benignitate seruatos agnoscerent; solemnes Deo gratias referunt, atq; ante Sanctissimæ Eucharistiæ Altare cõuenientes, Hymnum *Te Deum*, haud sanè absque omniũ lachrymis decantant. Fama hac, per totam Religionem, longè latéque per literas diffusa, haud facilè explicari potest; quàm impensæ tunc Deo à Nostris gratiæ agerentur: quot Hymnis Ecclesiæ nostræ personarent; quot lachrymæ præ gaudio à cunctis effunderentur; qui cùm extremum Religioni diẽ adesse expectarẽt; rediuiuã, Deo è Cælo opitulãte, resurgere audiũt. Noua denique lux Congregationi tunc oriri visa est; quæ priores luctus tenebras dispersit.

Pontifex Capucinos alloquitur, & collata in Religionem beneficia exprobrat.

Pontificis animus à Deo mutatus.

Pontifex benignè cũ Capucinis agit.

Capucini præ gaudio colachrymantes, Deo gratias referunt.

Posthæc

XIII. Post hæc Cardinalis Carpensis, cùm per aliquot dies, Prouinciales Vicarios, qui in Vrbem conuenerant, in Monasterio, ne abscederent, detinuisset: cum iis pleraque ad Religionis expurgationem, & incolumitatem spectantia confert: Franciscum Aesinum Generalem Commissarium instituit: cui etiam Religionis sigillum, quo eousque Bernardinus Astensis vsus fuerat, tradit. Præter hæc, Prædicationis officium tandiu Capucinis omnibus interdicit; quoad secus à Pontifice decretum fuerit. Ab hoc tamen interdicto, Corsica Insula, Episcopi cuiusdam fauore, qui ex Pontificis Aula fuerat, haud multo post tempore libera fuit. Postremò Generale Capitulum, hoc anno, circa Pentecostes festum, Romæ conuocandum sancit.

Capucinis Prædicationis Officium interdicitur.

XIV. His à Cardinali Protectore decretis; ac nonnullis mensibus elapsis: cùm iam Comitiorum Generalium tempus maturum esset, plurimique Patres, tam prudentia, quàm sanctimonia illustres, Romam conuenissent; haud facilè referri potest, quàm incredibili tunc vniuersi lætitia perfunderentur: qui cùm se præterito turbine dispergendos putarent, Dei benignitate confirmatos, atque in Capitulum conuocatos cernebant. Id planè iis tunc contingere videbatur, quod illis accidere solet; qui naufragium præter spem euadentes, cùm primùm ad litus incolumes perueniunt; quasi diu peregrini fuissent, atque ignotis è regionibus venirent, mutuis se osculis excipiunt; ac se inuicem salutant. Ita hi, velut è naufragio erumpentes, ac tuto Religionis littore fruentes, præteritas animi angustias mutuis amplexibus solabantur: pericula narrabant, procellas memorabant, gaudij lachrymas miscebant; ac velut è funere rediuiui, tunc primùm sereno Cælo, ac vitali aura perfrui videbantur.

Comitia Generalia conuocantur.

XV. His Comitijs, inter alios, vingintiquatuor Patres interfuêre, Homines magni, virtute, ac prudentia, & consilio illustres; qui cùm diuexatam, ac propè depositam Religionem suo consilio subleuauerint, ac virtute suffulserint; haud immeritò sibi vigintiquatuor Seniorum, de quibus in Apocalypsi agitur, gloriam, ac typum sibi vendicant.

XVI. Hi enim, cùm Phialas odoramentorum; vitam nimirum, virtutum omnium odoribus refertam, præferrent: diu noctúque coram Agno prosternebantur, Religionémque suis orationibus in ampliorem quotidie lucem vendicabant. Horum nomina fuêre, 1. Bernardinus Astensis Ordinis Procurator. 2. Franciscus Aesinus tunc Vicarius Prouincialis Vmbriæ, & Commissarius Generalis, à Cardinali institutus. 3. Hieronymus à Montepolitiano, Vir nobilitate, ac sanctimonia insignis, qui in hoc Capitulo, Vicarius Prouincialis Bononiensis Prouinciæ creatus fuit. 4 Bernardinus de Monteulmo, qui tunc Neapolitanam Prouinciam moderabatur. 5. Angelus Saonensis, Vir omnium virtutum ornatissimus, & Prædicatione illustris. 6. Laurentius Reatinus Romanæ Prouinciæ Vicarius. 7. Eusebius Anconitanus, qui deinde Generalis fuit, omnium calculo dignissimus. 8. Benedictus Senensis, Venetæ tunc Prouinciæ Vicarius. 9. Iosephus à Ferno, seu Mediolano, qui tunc Corsicæ Prouinciæ præerat, feruentissimus diuini Verbi Prædicator, de quo alibi egimus. 10. Liberius ab Osella deuotione erga Beatissimam Virginem illustris. 11. Archangelus Siculæ Prouinciæ Vicarius, qui ex Benedictino Monacho ad Capucinos migrauerat, ac plurimis virtutibus coruscabat. 12. Marianus Cyrneus. 13. Bernardinus à Bisiniano Calaber. 14. Amadeus ab Antenato, qui in Ochini fuga, plurimis pro Religione laboribus perfunctus fuerat. 15. Franciscus à Suriano Prædicator illustris, ac deuotione celebris. 16. Franciscus à Soletro Vir doctissimus, ac Regularis Obseruantiæ studiosissimus. 17. Paulus à Nurcia. 18. Michaël Angelus Florentinus. 19. Franciscus Volaterranus. 20. Franciscus Belga, alter à Titelmano, qui iam obierat. 21. Alphonsus à Neapoli. 22. Iacobus Melphitensis Theologus insignis, ac virtute insignior. 23. Ludouicus Saonensis, Vir assiduæ orationis,

Viri Illustriores, qui Comitiis interfuêre, enumerantur.

ac sui contemptu illustris. Vigesimus quartus tandem fuit Ioannes ab Intemilio Ligur, Vir prudentia, ac virtute clarus, qui in Romana, ac Genuensi Prouincia, Vicarij officio functus fuerat.

Horum virtus, ac præstantia declaratur.

Hos porrò velut immobiles columnas, ac firmissima propugnacula, quæ labentem Religionem, ac propè tempestate conuulsam, sua prudentia, labore, atque assiduis orationibus in summo rerum discrimine sustentarent, ac sartam-tectam seruarent, à Deo prædinatos fuisse, præclara illorum virtus, atque ipsa rerum experientia declarauit, qui cùm doctrina, ac sanctissimis vitæ exemplis Capucinorum subinde Religionem illustrauerint; iis prophetica illa Dei vox haud sanè importunè accommodari potest, qua olim iacentem Synagogam; hoc verò tempore, Capucinorum Religionem, illustrium Virorum promissione solatus est, cùm ait: *Pauperula tempestate conuulsa, absque vlla consolatione, ecce ego sternam per ordinem lapides tuos, & fundabo te in saphiris; & ponam iaspidem propugnacula tua, & portas tuas in lapides sculptos, & omnes terminos tuos in lapides desiderabiles: Vniuersos Filios tuos doctos à Domino, & multitudinem pacis filiis tuis. Et in iustitia fundaberis, recede procul à calumnia, quia non timebis à panore, quia non appropinquabit tibi.* Isa. 54. XVII.

Franciscum Aesinum, Generalis Vicarius eligitur.

Romæ igitur Capitulo, quod in Capucinorum Religione quintum fuit, ex tot illustribus Viris congregato, in eo Franciscì Aesini, qui Commissarij Generalis Officio fungebatur, virtus, ac prudentia tantoperè enituit: vt cùm Bernardinus Astensis, ob pleraque corporis incommoda, quibus afflictabatur; à Generalatus munere subeundo se excusasset, is omnium suffragijs Generalis Vicarius creatus fuerit. Quod Cardinali Protectori, ob id potissimùm gratissimum fuit, quòd cùm Ochini mores, & vitam Aesino semper plurimùm displicuisse intelligeret: illius studio, ac diligentia Religionem faciliùs, ac perfectiùs, ab Ochini fæcibus, si quæ reliquæ essent, expurgandam speraret. Neque id absque singulari Dei consilio factum est: cùm enim tot in homine virtutum ornamenta florerent; præstans animus, alta naturæ vis, multarum rerum peritia, summa probitas, ac vitæ integritas; vehemens ad diuina ardor, ardensque omnium virtutum cupiditas; & quæ Rectorem maximè decent, prudentiæ, ac consilij magnitudo, odium improbitatis, iudicij æquitas, fortitudo in periculis, industria in agendo, celeritas in conficiendo, quæ illum eo honore dignum præstabant: in his tamen duo præcipuè in homine clariùs emicabant; nempè Catholicæ Fidei, ac Regularis Obseruantiæ zelus; quæ, hoc præsertim tempore, ab huius Religionis Capite potissimùm exigebantur. Hinc illum Dei Sapientia, ad Religionis regimen euexit: vt illius studio, ac virtute, quæ Ochini vitio dilapsa, ac deprauata erant, restituerentur. XVIII.

Franc. Aesinus multarum virtutum laude commendatur.

Neque id diuino testimonio caruit: cùm enim Francisco, ad Generalis munus electo, iuxta consuetum Religionis morem, Religionis sigilla à supremo Definitore, ante Altare sanctissimæ Eucharistiæ, tota spectante Fratrum Corona traderentur: videt ille perspicuè B. P. Franciscum, cui & S. Antonius Vlyssiponensis associatus erat, sibi in aëre apparere; qui baculum itinerarium eidem tradens, hæc simul verba depromit: Accipe, Francisce, itineris tui baculum, vade, proficiscere; visita; & Fratres tuos confirma. XIX.

B. P. Franciscus Generali apparet, ac baculum tradit, quo Religionem visitet

Porrò hanc Franciscì electionem à Deo profectam fuisse, ipsius rei euentus non obscurè declarauit. Huius enim Viri zelus, ardor, diligentia, prudentia, labor, ac denique insignis Sanctimonia, Deo præsertim ob B. P. Francisci, ac S. Antonij merita Capucinorum rebus suffragante, tantum Religioni commodi, atque vtilitatis attulit: vt Dominicus Religionis agel- XX.

lus,

lus, non modò à zizaniis, ac vitiorum sentibus; si qui post Ochinianam labem reliqui fuerant; expurgatus, ac pristinæ puritati, ac nitori restitutus fuerit; verùm & vberioribus virtutum seminibus auctus, perfectioris sanctimoniæ fructus germinauerit.

XXI. Solutis igitur Comitijs, maximum Francisci Generalis studium fuit, vt si quæ Ochinianæ infectionis reliquiæ, in Congregatione delitescerent, diligentissimæ Inquisitionis sarculo detegerentur; celeriúsque ac radicitus euellerentur: vt & Religionis incolumitati, & Apostolicæ Sedis scandalo consuleretur. Idcircò, cùm de Veneta, ac Æmiliæ Prouincia maior vigeret apud omnes suspicio; atque in Veneta præsertim, propter hæresim ab Ochino, dum Veronæ legeret disseminatam; occulta etiamnum labes, necdum expurgata, timeretur: in id consilium incidit, vt gemini vtriusque Prouinciæ Vicarij, quò faciliùs in occultæ tabis, si qua esset, notitiam deuenirent; atque in morbum irrumperent, communicato inter se labore, coniungerentur: vicissimque alter alterius Prouinciam visitaret. Atque adeò hæc horum diligentia, ad earum Prouinciarum expurgationem, ac emundationem profuit: vt, ne vlla quidem erroris macula in his superstite, omnis penitus ab iis hæresis suspicio absterſa fuerit. *Francisci Generalis studium & diligentia in Ochianis facibus abstergendis.*

XXII. Franciscus igitur, antequam visitationem instituerет; cùm, & graue illius officij onus, & linguæ impedimentum, quo non nihil alligabatur, secum perpenderet: animo elanguescere, & se tanto muneri obeundo ineptum iudicare videbatur. Quo fit, vt lachrymas sæpè in oratione fundens, Deum aliquando his vocibus interpellauerit: Heu, Sapientissime Deus, qui omnia nosti, & ineffabili Sapientia moderaris; haud te profectò latet, quòd Puer ego sum, ignorans introitum, & exitum meum: Ecce nescio loqui; quia impeditioris, & tardioris linguæ sum: obsecro, Domine, vide, quem ad tantum munus elegeris. Ego enim sum Vir videns paupertatem meam: imperfectum quoque meum vident oculi tui: idcircò inter angustias conclusus, quid agam, ignoro. Si me tua ad hoc munus clementia vocat, quandoquidem nihil, quo huic vocationi respondeam, mihi penitus est: planè omnia abs te expecto. Tu igitur benignissimè, Spiritum insuffla, animum informa, consilium da, Sapientiam instilla, linguam compone, virtutem confer: denique totum crea, vt totum ad tui beneplaciti imperium compositum habeas. Tu Domine indignum seruum, super hunc pusillum gregem tuum diuulsum, ac dilacerarum, Pastorem constituisti: quis gregis plagas curare? quis alienos à Filiis discernere? quis infirmos consolidare? quis Ægrotos sanare, sine te valeat? Da igitur Puero tuo prudentiam; qua morbos discernere, qua vulnera alligare, qua abiecta reducere, qua vacillantia confirmare, qua integra seruare sciat. Da Sapientiam; quæ me recta agnoscere, quæ opportuna administrare, quæ sapienter regere, quæ gregem pascere, quæ congruos vitæ cibos, Familiæ tuæ impertiri doceat. Da virtutem, quæ det mihi in vitia fortiter irrumpere, Diuini Spiritus hostes debellare, Regularem obseruantiam propugnare, & commissum gregem ad bonorum omnium studia propellere; vt Plebs ista tua sancta, Fide integra, spe firma, charitate perfecta, Hostias laudum acceptabiles, ac munda cordium Sacrificia, vbique Maiestati tuæ immolet. Da tandem Famulo tuo, vt damna nuper à malo illo seruo, Religioni tuæ illata, te opitulante, ita instaurare valeat: vt & pristinus Congregationi tuæ honos redeat, & amplior diuino nomini tuo gloria accedat. *Francisci Generalis apud Deum humilitas significatur.*

XXIII. Deus verò, cui humilium semper placuit deprecatio; tanta illum Sapientia, ac virtute ex alto induit: vt sub ipsius administratione, Religio, pro malis,

quæ priùs perpeſſa fuerat, à Deo duplicia, ac congeminata bona acceperit. Tantúmque gloriæ, atque honoris à Deo aſſecuta fuerit; vt cuncta prioris maculæ damna poſteriorum bonorũ vſura reſarciret: ita vt de ea illud Propheticum enunciari poſſet: *Non vocaberis vltra derelicta; & Terra tua non vocabitur amplius deſolata; ſed vocaberis, Voluntas mea in ea; & Terra tua inhabitabitur; quia complacuit Domino in te.* Porrò hoc tempore, Mulier quædam Romana, deuotiſſima; quæ Capucinis familiaris erat, dum in oratione defixa, Deum attentiùs pro Religione orat; hæc à B. Antonio Vlyſſiponenſi, ſibi in viſu apparente, verba ſibi dicta audit. Vade, Mulier, ac Franciſco Aeſino renuncia, ne in Religionis gubernatione animum deſpondeat; Ego enim ſpeciales apud Deum pro eo orationes fundo. Is igitur cùm primùm ad Generalis munus ſe accinxit; viſitationem pedeſter, quemadmodum illi à B. Franciſco, priori viſione indictum fuerat, inſtituit: in qua ſingulas Prouincias, ac Monaſteria, non raptim, aut celeriter; ſed omni feſtinatione ſemota: perinde ac ſi illi tantùm Monaſterio ei vacandum eſſet, viſitat: Fratres ſingulos, Eccleſiam, Sacriſtiam, Conuentus officinas, ſupellectilem, demum vniuerſas Domus, & Eccleſiæ partes perluſtrans, vniuerſa diligenter inſpicit: vt ſi quæ in his corrigenda ſunt, protinus emendanda curet. Obſeruat accuratiſſimè, qua grauitate, ac moroſitate Sacra à Sacerdotibus celebrentur: Horæque diurnæ, atque nocturnæ, qua Religione in Choro perſoluantur: qua humanitate aduenæ Fratres excipiantur; qua charitate ægrotis miniſtretur. Si inter Fratres quempiam, aut vecordem, aut ſomno deditum, aut Regularis diſciplinæ minus ſtudioſum offendit; tanta illum manſuetudine, ac ſuauitate admonet, corripit, caſtigat; vt ab eo correpti ferè ſemper meliores euaderent; & ad vberiorem virtutum frugem prouocarentur.

Isa. 62.

S. Antonius Mulieri apparens, Franciſcum Generalem ad labores animat.

Quænam Franciſcus Generalis in Viſitatione præſtaret.

Sermones ſæpè in eodem Conuentu, de dono Catholicæ Fidei, de bono Religionis, de votorum merito, & excellentia, de Euangelica perfectione, de Regulæ Obſeruantia, ac præſertim de Paupertatis obligatione inſtituebat; in hiſque tam ardenti animi motu ferebatur, vt ipſos quoque Fratres, mirum in modum in Deum accenderet. Illius verba, ſicut ſagittæ in manu Potentis, audientium corda penetrabant; & tanquam vrentes quædam ſcintillæ, ex igne erumpentes, maxima in Fratrum animis ad diuinum amorem incendia excitabant. Quod viſibili ac cæleſti interdum argumento demonſtratum fuit. Aliquando enim accidit; vt dum Peruſiæ Fratribus ſermocinatur, Peruſij Ciues ingentem flammam, ſupra Capucinorum Conuentum, paſſim ſe ſe extollentem cernerent. Quamobrem cum Monaſterium conflagari arbitrarentur; eò confluentes, non deuorantes flammas; ſed Franciſcum Generalem, flammæ inſtar, prædicantem, ac Fratrum corda inflammantem inueniunt. XXIV.

Dum Fratribus ſermocinatur, ingēs flamma è tecto erumpere cernitur.

Tanta vir Dei, præſertim cùm ad Fratres ſermones haberet, Spiritus ſancti luce perfundebatur: vt quæ ab eo dicebantur, humanum prope ſenſum excellere viderentur: adeóque audientes in eorum admirationem raperent; vt Bernardinus Aſtenſis, & alter à Monteulmo, aliique Viri doctrina, ac prædicatione illuſtres; cùm eum ſermocinantem audiiſſent, nunquam ſe hominem tam aitè de Deo, diuiniſque rebus diſſerentem, percepiſſe faterentur. Neque id vlli mirandum; cùm enim ea doctrinæ lux, non ex imo carnalis prudentiæ cœno; ſed ex ſuperno potiſſimùm diuinæ Sapientiæ lumine, illi affulgeret; inde illius mens intus erudita, altiſſimè rerum diuinarum ſecreta, quæ ex cæleſti fonte hauſerat, Fratribus eructabat. Quod rurſus, hoc manifeſto ſigno, declaratum fuit: Nam cùm Peruſiæ, vbi nonnullas aliquando moras duxit; quotidie in veſpere, poſt Angelicam ſalutationem, mentali oratione peracta, Fratribus in Refectorio collectis ſermonem haberet: Stella præfulgens, per Monaſterij tectum, diſcurrere viſa fuit. Hoc namque tempore Vir quidam, Agricola, qui haud procul à Conuentu habitabat; cùm Fratrem Seraphinum Peruſinum, ſemel obuium ſibi XXV.

Eo Fratribus ſermocinante ſtella fulgens per tectum à Rustico diſcurrens conſpicitur.

in

in itinere habuiſſet, ad eum, inquit. Quid eſt Pater; quòd in quolibet veſpere, vbi primùm Angelica Salutatio pulſata fuit; Sydus quoddam pulcherrimum, ac radians, per Monaſterij tecta, longiori temporis ſpatio, curſitare videtur? Id nempe tempus erat, quo pius Generalis Dei Verbum Fratribus proponere ſolitus erat. Porrò eo teſtimonio id Deus indicare voluit; Franciſcum Generalem, quaſi nouum ab eo Sydus electum fuiſſe, quo Religionem ad veram, ac perfectam Regularis obſeruantiæ viam, illuſtraret. In id verò, præſertim in ſui Generalatus exordio, ob Ochinianæ peſtis infectionem animum potiſſimùm intendit: vt tam publicis, quàm priuatis ſermonibus, Catholicæ Fidei veritatem, ac puritatem, Fratrum mentibus inſinuaret; eámque in Religionis gremio aleret: quò facilius omnem apud Apoſtolicam Sedem de ea maculæ ſuſpicionem ortam, abſtergeret.

Quæ potiſſimùm Franciſcus in Sermonibus curat.

XXVI. Denique tanta Aeſini Generalis, in hac prima Religionis viſitatione, huius rei ſollicitudo fuit: vt Religio, breui tempore, non modò ab omni Ochinianæ infectionis tabe, ac periculo libera eſſet: verùm & à quorundam ambitioſorum nidore, expurgata fuerit; qui cùm prædicandi facultatem, quàm ad proprij nominis gloriam potiùs, quàm ad animarum lucra transferebant, à Pontifice, Religioni ereptam cernerent: ad priores Religiones, vnde ſub Ochino ad Capucinos migrauerant, hoc tempore remearunt.

Ob adempti Prædicationis Officium plerique ad Obſeruantes redeunt.

XXVII. Religionis itaque Agro felici hoc rerum exordio integrè à vepribus purgato, ac priſtinæ puritati reſtituto: Aeſinus egregiam in eo arando, excolendo, ſerendo, quò ad ampliorem virtutum, ac Regularis obſeruantiæ frugem prouocaret, operam nauat.

XXVIII. Quanquam verò Aeſinus, tam verbis potens, ac ſermone efficax eſſet: minùs tamen illud erat, quòd verborum ſono, quàm quod vitæ exemplis, atque operum luce præſtabat. Ipſius enim vita, ac conuerſatio cùm omnibus viuum quoddam virtutum, ac religioſæ perfectionis exemplar, ac ſtimulus exiſteret; ea loquax, & efficaciſſima omnium vox, ac prædicatio erat: quæ Fratrum animos, ad illius imitationem; & ad Euangelicæ perfectionis viam, tum amplectendam, tum proſequendam propelleret. Rudis illi habitus erat, multis panni præſegminibus interpolus; neque huiuſmodi Generalem vti aliquando indecorum eſſe ſenſit: quare eo ſolo, ac breui palliolo contentus; corda, fœmoralibus, Breuiario, atque iis tantummodò, quæ à Regula, vel Conſtitutionibus conceduntur, ad ſui vſum admiſſis, his ſe omnium ditiſſimum exiſtimabat. Paupertatẽ enim ſummoperè, quoad vixit, dilexit. Victu quoq; parcus, ſemel duntaxat in die cibum, eúmque parciſsimè ſumere ſolitus erat. Orationis cum primis amicus fuit; ac Chori ſtudioſiſsimus: à quo, tametſi Generalis eſſet, quàm plurimis officij curis implicitus, abeſſe, piaculum exiſtimabat. His, & aliis præclariſsimis vitæ exemplis, quæ fuſiùs in ipſius vita exaranda erunt, cùm cæteros anteiret; atque ad ſui imitationem raperet; breui factum eſt: vt Fratrum ſanctimonia vbique corruſcante, noua, & amplior, quàm antea, in eos populorum deuotio excitaretur; ac ſenſim Ochini memoria apud homines deleretur.

Æſini Generalis vita, ſanctimonia plena.

XXIX. In primo ſui Generalatus anno: cùm apud pleroſque, falſus de Capucinorum extinctione, rumor percrebuiſſet; quò faciliùs, ac celeriùs ea apud homines fama interiret; vndique Fratres ex Prouinciis, ad ducenteſimum vſque numerum, Aſſiſium eo tempore conuenire iuſſit; vbi maximo populorum, vndique ex toto Orbe confluentium, concurſu, Indulgentia in Aede Sanctæ Mariæ Angelorum celebratur: vt ea Fratrum multitudine, ad Indulgentiam confluente, à populis conſpecta; Cæpucinorum Religionem etiamnum incolumem eſſe, vbique apud omnes conſtaret. Porrò in ea Fratrum ſupplicatione, quæ

Æſinus Generalis Fratrum multitudinem ad S Mariæ Angelorum Indulgentiam conuocat.

poſt Kalendas Auguſti inſtitui ſolet; tanta modeſtia, tanta ſenſuum mortificatio, tanta morum honeſtas, tanta mentis deuotio, ac vtriuſque hominis compoſitio, eluxit: vt eò confluentes Populi, non modò falsò conceptam opinionem abiicerent; verùm & vberiori eorum virtute maximè ædificarentur.

Ioannes Hiſpanus, ſanctitate illuſtris.

XXX. Inter alios verò, quos Aeſinus Generalis Aſiſium aduocauerat, Ioannes à Metymna Campeſtri, Hiſpanus, ac Sacerdos fuit: cuius ſingularis virtus, ac ſanctitas, cùm Generali haud ignota eſſet; illum hoc tempore ſeorſim vocatum, obedientiæ præcepto obſtringit; vt quem Capucinorum Religio apud Deum, locum, ac gratiam ſibi vendicaret, in oratione ſibi declarari poſcat: neque ab orando deſiſtat, donec voti compos, id à clementiſſimo Domino impetret. Quænam Aeſinum Generalem ad hoc conſilium permouerint: duo potiſſimùm fuiſſe ferunt. Primum. Quòd cùm Capucinorum Religionem, tot hactenus tempeſtatibus iactatam conſpiceret, atque in poſterum iactandam pertimeſceret; vt illius aliquando naufragium metueret: in eo dubius hærebat; num ea Dei plantatio eſſet; in qua qui conſcripti ſunt, ſtabiles, ac ſine naufragij metu, Deo famulari poſſent. Alterum erat, quòd Ordinis Primatum, à Leone X. Pontifice, Generali Miniſtro Ordinis Obſeruantium, decretum non ignoraret: ex quo illud, in ipſius, ac multorum animos dubium, ac ſcrupulus irrepſerat: Num Capucinorum Congregatio, quæ Obſeruantium iugum à ſe excuſſerat, tuta, ac ſalua conſcientiæ lege ſub Generalis Magiſtri Minorum Conuentualium obedientia degeret: Cùm caput illud non agnoſceret, quod ſummam B. P. Franciſci in toto Ordine auctoritatem præferebat.

Ex Generalis præcepto quadam à Deo ſibi reuelari poſtulat.

XXXI. Hoc igitur ſibi præcepto impoſito. Ioannes, in Montiſpolitiani Conuentum ſe confert; vbi in ieiunio, oratione, ac lachrymis Dominum aſſiduè deprecans, tribus diſtinctis temporum interuallis, pleraſque à Deo, quæ ad rem ſpectant, reuelationes accipit, quas nos ſequenti anno, in quo illæ finem acceperunt; integrè exarandas differimus.

Ochinus poſt laſſum ad Geneuenſes fugit.

XXXII. Interea, quid miſero illi Ochino, Capucinorum Religionis monſtro, vbi Alpium iugis traiectis, Geneuam ſe præcipitem dedit, poſtea acciderit; nihil certum haberi potuit. Alij enim à Ioanne Caluino, qui tunc Geneuenſem Cathedram Farello expulſo tenebat, exceptum, haud diuturnam cum eo pacem habuiſſe ſentiunt. Cùm enim Caluinus, Ochinum, Virum auctoritatis fama grauem, ardentiori ingenio præditum, facundia ſuperiorem, prædicatione eximium, atque in rebus agendis ſagaciſſimùm pertimeſceret: minùs profectò ſibi commodum eſſe exiſtimauit, cum Imperij ſocium ſibi adiungere: ne quod is erga Farellum molitus fuerat, quem è Geneuenſi Sede exturbatum, exulare coëgit; id ſibi ab Ochino rependeretur. Quapropter proprio honori, atque vtilitati conſulens; haud multò poſt, captata cuiuſdam erroris occaſione, quem de Polygamia, & vxorum pluralitate Ochinus diſſeminare cœperat; eum ab Vrbe expellit; quem proprerea ad Polonos, ac Tranſiluanos transfugiſſe, atque ibi Dialogum contra Sectam Terrenorum Deorum, quo nomine Caluinum, & Geneuenſes appellat, conſcripſiſſe ferunt. Alij quoque alia opinantur. Verùm id certum eſt, Hæretico illum Spiritu exagitatum, cùm primùm Catholicæ fidei nuncium remiſit, in Geneuenſem Vrbem ſe fuga recepiſſe: Atque inde cùm Apologiam illam, dira conuitia aduersùs Romanam Eccleſiam euomentem, ad Pontificem miſiſſet: pleriſque ex Catholicis Viris compulit; vt in eam ſtylum perſtringerent. Inter quos Ioannes Petrus Caraffa, tunc S.R.E. Cardinalis, qui deinde Pontifex fuit. Pauli 4. nomine nuncupatus, Parœneticam Epiſtolam, omni pietate refertam, ſtylo elegantiori ad eum ſcripſit. Quam Ioannes Baptiſta Acerrarum Epiſcopus, Hiſtoriæ Clericorum Regularium, qui Theatini nuncupantur, Auctor, his verbis compactam refert.

Apologeticū pro fuga ad Pontificem ſcribenti Ioannes Petrus Caraffa reſpondet.

XXXIII. QVID TIBI *in mentem venit, ô Bernardine? quis te Domini malus, velut re-*

probum

probum olim Iſraëliticum Regem arripuit ſpiritus? Pater mi, Pater mi, currus Iſraël, & auriga, quem paulo ante, quaſi in Spiritu, & virtute Heliæ aſcendentem mirabamur in Cælum: quid modò cum curribus, & equis Pharaonis deſcendentem dolemus in Infernum? Quomodò cecidiſti Lucifer, qui manè oriebaris? quomodò obſcuratum eſt aurum, & mutatus eſt color optimus: argentum tuum verſum eſt in ſcoriam: vinum tuum mixtum eſt aqua? Vinea Dei electa, Vinea delicioſa, Vinea fertilis, quæ ſuauiſſimos botros proferebas: quomodo verſa es in amaritudinem vitis alienæ? Expectatus, vt faceres Vuas, quid tam acidas feciſti labruſcas? qui dulciſſimos filios tuos inebriabas: quomodo acetum, & amariſſimum fel propinas? qui nutriebaris in Croceis, quomodo amplexatus es ſtercora? quid orbatum lugemus, & ſterilem, quem innumerabilium videbamus Patrem lætantem filiorum? Totus ad te confluebat Italicus Populus, totus inter vbera tua morabatur. Tu terram prodidiſti, tu Populum tuum occidiſti. O delire Senex, quis te faſcinauit, vt alterum tibi confingeres Chriſtum, quem à Catholica Eccleſia non didiciſti? Vt te ad aliud conuerteres Euangelium, quod ab vberibus Matris tuæ non ſuxiſti? Tu ſignaculum ſimilitudinis, tu Præco Altiſſimi, tu tuba longè latéque ſonans, tu plenus doctrina, tu decorus ſcientia, tu Cherubim extenſus, & protegens, tu in deliciis Paradiſi fuiſti. Poſuit te Dominus in Monte ſancto ſuo, poſuit te lucernam ſuper candelabrum, poſuit in ſalem Populorum, poſuit columnam in Templo ſuo, poſuit te cuſtodem in Vineis, poſuit te paſcere gregem populi ſui: & eleuatum eſt cor tuum in decore tuo, perdidiſti ſapientiam tuam in altitudine ſuperbiæ tuæ, in multitudine iniquitatum tuarum: polluiſti ſanctificationem Dei, proieciſti ſermones eius retrorſum, conuertiſti te ad Idola domus Iſraël, libaſti Baalim, factus es in laqueum, & in ſcandalum in vniuerſo Mundo. Idcirco proiecit te in terram, & quaſi ſal infatuatum emiſit foras, vt conculceris ab hominibus. Omnes, qui viderunt te, omnes, qui te audierunt, obſtupeſcent ſuper te, quia nihil factus es, & nihil eris, morte incircumciſorum morieris in terra aliena. O, inquam, delire Senex, an non cognoſcis has omnes Propheticas voces in te eſſe completas? Has non ignoras Vir doctiſſimus, hæ non te latent Virum in ſacris Literis eruditum? Ah quàm magnus eras, Bernardine, in oculis omnium, ſi in oculis tuis paruus eſſe voluiſſes. Ah quàm pulcher eras, & ſpecioſus, niſi ſpeciem ipſe tuam adamaſſes: niſi vmbram ipſe tuam captare contendens, veram pulchritudinẽ, teq; ipſum miſerè demerſiſſes. Conſartum illud tuum ſaccum rude, rubentes pileos, & Pontificum Mitras ſuperabat. Nuditas tua, purpurea, prætioſaque operimenta vincebat. Nobile illud ſtratum tuum in Crate ac tabulis, molliſſimis cubilibus delicioſiùs poterat æſtimari. Profunda illa tua, & admiranda paupertas, omnes terræ diuitias poſſidebat. Exaltata erat in Mundo, & vſque ad Cælos gloria tua: modò traditus in reprobum ſenſum, factus es in deriſum omni populo, canticum eorum tota die. Vt quid tam malè propter te hodie audit Euangelicum miniſterium? tam malè tractatur Monaſticum nomen? An non pudet Senem, ab infantia Chriſtianum, à pueritia Deo dicatum, ad tantam inſaniam deueniſſe: vt in graui hac ætate tua, ea vel facere, vel dicere non erubeſcas quæ nec Ethnici faciunt, nec Publicani? Tu extremam iam paupertatem ſemel, & ſecundò profeſſus, modò pecuniam contrectas, modò auro ſuffarcinaris, modò pauperis pæni-

tet Christi ? Tu antiqua , cònsuetáque Ordinis tui abstinentia mimimè contentus , nouum tibi, ac Sectatoribus tuis ↄiuendi rigorem induxeras , longiores ↄigilias , acriores inedias, aſperius indumentum, duriora ieiunia , humilioris corporis nuditatem, arctiorem denique rerum omnium egeſtatem. Hæc tu Magiſter induxiſti, hæc tu in proiecta iam, & ſenili ætate probaſti : nulla hîc adoleſcentiæ excuſatio , nullus errori relinquitur locus. Modò repentina leuitate , ſacrilega mutatione, (non dextera Excelſi) ſed inuidiæ Diaboli pro ficta fraude procedis , ſæculari habitu, nobilibus ↄeſtimentis : modò Sacra irrides , modo ieiunia abrogas , modò continentiam culpas, modò abſque dierum ſelectu , ↄel reuerentia , quibuſcunque pinguibus ſaginaris : modò heſternam eructas cœnam, & crudum pauonem in balnea portas. Toto ætatis tuæ tempore, facie liuida, prolixa barba, ↄeſte panno ſa, ſeueram pollicitus ↄitam : nunc ↄnguenta redoles, nunc ↄoluptati indulges, nunc bacchanalia ↄiuis. Multa bona opera Mundo oſtendiſti, multos ab erroribus reuocaſti, multos continenter ↄiuere docuiſti , multis piam largitionem perſuaſiſti , multos ad melioris ↄitæ frugem induxiſti : nunc quidquid ædificaſti deſtruis , quidquid paraſti, amittis : nunc quantùm in te eſt, malo tuo exemplo , omnes ad ↄomitum compellis ; & qui tam peruersè, & imprudenter peccas, multò ſanè deteriùs quod peccas, excuſas , & dum ad ea, quæ malè agis , tuæque turpitudini Patronus accedis, magis quàm eras, peccator efficeris. Detur timori Romani Pontificis, quod peccaſti, detur ſanguini, quod ad ſchiſmaticas partes commigraſti : certè maledicentiæ tuæ ↄirus, & impium excuſationis tuæ ↄenenum, nulla ſtimulatio protegit , nulla cauſa falſa defendit. Pudet me (mi Pater , ↄbi Catholicus eſſe ↄolueris , ſemper ↄenerande) pudet omnes candidos Chriſtianæ ↄeritatis Cultores , ea de teipſo iactante audire , quæ nullus ↄnquàm aduerſarius auſus fuiſſet infringere. Scribis enim in illis tuis præclaris , quæ ↄulgò circumferuntur , Apologeticis literis , hactenus te Chriſtiano Populo ↄelatum Chriſtum prædicaſſe : deinceps ↄerò ↄerum illum , ac liberum producturum te comminaris. Quid eſt , quod loqueris , Pater? An non ↄides tuis te teneri laqueis ? tuis pedicis irretiri ? Quæ nunquam ſaxa , quæ Cruces , quis parricidarum culleus , quæ aſinaria mola in caput tuum , in tuam ceruicem, in tuum ſufficiant ſupplicium ? An putas te impunè iam dudum Chriſtianum Populum te illudere potuiſſe : qui AntiChriſtum pro Chriſto prædicaueris ? qui Phariſaicum fermentum pro ſacra doctrina, qui Pharmacum pro ↄero lacte propinaueris ? ſiccine ſimplicem gregem infeciſti ? ſiccine innocentes Oues, Carniſex ſermonum tuorum lenocinio ad lanienam attraxiſti ? Et quam fidem tibi poſthac adhibendam ſperare poſſis, qui impiiſſimis mendaciis Auditores tuos ſeduxeris? qui tandiu panem pollutum porrexeris ? qui tandiu diuinum Verbum adulteraueris ? Vides ad quod ſaxum impingis ? ↄides quàm profundam tibi præparas foueam ? ↄide quàm ex diametro in ↄerticem tuum iniquitas tua deſcendit ? Attende, obſecro, quàm malè tibi non conſtas , quàm periculosè teipſum mutas, ſi ↄeritatem tibi eſſe conſtabat apud Lutherum ; ſi Petrum, & Paulum , eorúmque Eccleſiæ Succeſſores non rectè ↄidebas ambulare in ſinceritate Euangelij ; ſi quæ in Populis prædicabas , non ſecundùm Catholicam Fidem eſſe ſciebas , cur tandiu ſiluiſti ? Cur Dei ↄeritatem in iniuſtitia detinuiſti?

Cur

Cur in ſtercore ipſo tuo computruiſti? Cur impiè Hieroboam, in illis tuis vitulis aureis omnem Iſraël peccare feciſti? An putas ſtrophis hiſce tuis nobis illudere, & ne veram prævaricationis tuæ cauſam agnoſcamus, cornicum (vt veteri dicitur prouerbio) nobis oculos infigere? quin potius cum B. Rege confiteris? quin vociferaris? Hactenus Eccleſiæ vera prædicaui; hactenus in ſana doctrina perſeueraui; hactenus Catholicum ſenſum guſtaui; hactenus talentum mihi creditum benè diſpenſaui: nunc ſuperbia mutauit cor meum, nunc lumen oculorum meorum non habeo, nunc fœnum agri, vt bos comedo, nunc rationabilem exutus mentem cum feris, & beſtiis habito. Quis non videt? quis non intelligit, quo ſpiritu ductus ſis in deſertum, vt tenteris, & vincaris à Diabolo? Dum magnus haberis in Eccleſia, dum Principes audiunt, dum te Populi admirantur, dum Nobiles te prædicant, & Italiæ Ciuitates, dum tua latet hypocriſis incorruptum Verbum, quod diſſeminas. Vbi ſanctiſſimus Pontifex te citat, vbi conſcientia tua te accuſat, vbi iniquitas pœnam formidat. Nunc primùm nudum te agnoſcis, nunc primùm ad aliud Euangelium te conuertis. Vides in te non hærere mandatum, ſentis malè ſartum figmentum: ſi malè locutus es, pœnitentiæ teſtimonium perhibe de malo, aſperge te cinere, accinge te ſacco, induere cilicio, in ieiunio, fletu, & planctu, teque pœnitentem oſtende. Videat populus, quem ſeduxiſti, videat Eccleſia, quam decepiſti, quòd iniquitates tuas agnoſcis, quòd peccatum tuum contra te eſt ſemper. Hanc pœnitentiæ formam, vel tuus ipſe bonorum operum omnium antiquator, Euangelicus Epicurus Lutherus negare non poteſt, tam in Italico Rege, & Niniuitis, quàm in cæteris omnibus pœnitentiam omnium arbiter Deus approbauit. Nunc verò verè tibi induendus erat ſaccus, quem vt iactanter fortaſſe aſſumpſeras, ſic procul dubio temerariè dimiſiſti: nunc dura ſubeunda erat Eremus, vbi & Pontificis vltionem euitares, & diuinam aduersùm te indignationem placares. Tu verò ſpreto Religioſo cultu, diuiſo genitricis vtero, confractis ſponſæ tuæ vberibus, abrogatis ſacris cæremoniis, relictis patriis legibus, confugiſti ad Aſſyrios, defeciſti ad Babylonios, conuerſus es ad Balaah, & feciſti tibi præputium iuxta ritum gentium; vt dimices contra Matrem tuam, vt exprobres Populum Iſrael, vt maledicas Eccleſiæ Dei, vt Summo Pontifici detrahas. Acceſſiſti ad Gentem Apoſtatricem, ad domum exaſperantem, ad Populum incredulum, ac rebellem; vbi crapulæ, & ventri indulgeas, vbi inceſtuoſa matrimonia iungas, vbi opera denegès, vbi Chriſtum iterum crucifigas, inconſutilem eius tunicam ſcindas, & partem ex ea cum impijs militibus facias: vbi Euangelicam libertatem (iuxta quod dixit B. Apoſtolus) in occaſionem carnis conuertas. Matrem, quæ te genuit, reliquiſti, ex eius ore mel, & lac ſuauiſſimum ſuſcepiſti: nunc aperis contra eam os tuum, exaltas & exacuis contra eam linguam tuam, leuas contra eam calcaneum tuum. Heu, heu, Pater mi, quid feciſti nobis ſic? tamtumne potuit indignatio? tantumne valuit ambitio? Verè Aſtra non ſunt munda in conſpectu Dei, & in Angelis ſuis reperit prauitatem. An ſatiùs erat tibi in exilium, & in carcerem ire, quàm Eccleſiam Dei confundere? An non præſtabat mortem ipſam appetere, quàm Dei legem derelinquere? quàm ſacra vota infringere? quàm ſolemnia Inſtituta violare? Vt quid tanto Orbis totius ſcandalo, tanta animarum pernicie, tanto exiſtimationis tuæ dedecore caniciem tuam cum dolore deducis ad Inferos? Adhuc in auribus noſtris reſonant illa tua lu-

culen

Digitized by Google

culentissimæ Conciones, de continentiæ bonis, de Sacrorum deuotione, de ieiuniorum obseruantia, de mirificis Sanctorum præconiis, de Monasticis laudibus, de paupertatis honore. Adhuc ante oculos nostros appares nudis pedibus, pannosus, & horridus: adhuc alges, adhuc esuris, adhuc sitis, adhuc nudus existis: & inter epulas, & comessiones, delitias, & cubilia, inter mollia strata, inter vulgares tabernas, inter ebrios, inter incestuosos, inter blasphemos inuerecundus Apostata videri sustines? Vbi illæ tuæ voces magnificæ de Mundi contemptu, de persecutionum beatitudine, de constantia in aduersis? Vbi acerrimæ illæ tuæ inuectiones contra bonorum cupiditates, contra ambitionum vanitates, & insanias falsas? confusa sunt omnia, & cassa sunt omnia. Vbi tu ipse, qui prædicabas non furandum, furaris, qui non mœchandum, mœcharis? qui abominabaris Idolum, & sacrilegium facis? Vbi tu ipse Magister totum id operis destruis, quod antea docebas. Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum, vt nocte fleam, vt luce plorem baculum Ecclesiæ confractum, Magistrum Populorum obcæcatum? Pastorem in lupum conuersum? Sapientem Patrem in reprobum sensum commutatum? Christi Præconem in Diabolum effectum? Quis magnum suscitet Samuëlem? quis mansuetum Dauidem exhibeat, qui Absalonem lugeat infelicem? quis proferat Euangelicum Patrem, qui à Meretricibus reuertentem prodigum Filium recipiat? Si fortè surgas, si fortè ad eum redeas, & dicas: Pater, peccaui in Cælum, & coram te, iam non sum dignus vocari Filius tuus, fac me sicut vnum de mercenariis tuis. An non tibi existimas meliùs reuerti ad Patrem tuum, ad domum Genitricis tuæ, vbi abundas panibus, quàm in longinqua à Deo regione pascens porcos mori? Quid tibi in Barbaris Gentibus? quid tibi cum alienigena Nutrice? quid tibi cum Nouerca? quid in externis ædibus? Quid cum praua, & adultera? quid cum Muliere meretrice, quæ etiam proprium oppressit, & viuentem veræ Matris Filium conatur diuidere? Agnosce vbera, quæ te lactauerunt, agnosce vocem vocantis, vocem plorantis, vocem in Rhama, vocem ab excelso clamantis: Reuertere, dilecte mi, & assimilare capreæ, hinnulóque ceruorum super Montes Bethel, super Montes aromatum. Non poterit obliuisci Mater infantem suum, non poterit Pater contineri, quin occurrat, quin amplexetur, quin osculetur, quin proferat stolam primam, & occidat vitulum saginatum. Mitescet super te virga Summi Pontificis, vbi mitescat in te furor sacrilegi erroris. Senties indulgentem Patrem, vbi te Catholicum exhibeas Filium. Moueat te Sanctorum Chorus, moueant Fratrum tuorum preces, moueant Filiorum lachrymæ: noli ipsos decipere, noli ipsos paruifacere, pro quibus mortuus est Christus. Leua in circuitu oculos tuos, vide quos in Christo genuisti, quos dulcissimo lacte nutristi, quos solido cibo pauisti: Omnes isti congregati sunt, & venerunt tibi, venerunt orationibus, venerunt votis, venerunt obsecrationibus, vt piè suscipiant, vt in humeros suos gaudentes imponant, vt ad Dominicum gregem lapsum Pastorem reducant: vt visa tua resipiscentia, gratias Altissimo referant, piissimáque voce decantent: Pater noster perierat, & inuentus est, mortuus fuerat, & reuixit. Oportebat, te, ô Frater Bernardine, qui veritatem profiteris, ad malitiæ tuæ libertatem veritatis testimonio non abuti, & Scripturæ auctoritates ad erroris redargutionem assumere, non ad firmandam impietatem peruertere: ne eius soliditatis leuissimas ser-

monum

monum tuorum nebulas exiſtimares : vt clariſſimo Soli iubare facile diſſipari non poſſe, vana tibi perſuaſione præſumeres. Quid namque tibi cum Paſtoris voce, qui iam lapſus dignoſceris? An non rapinam arbitraris noſtrorum tibi Virorum ſurripere teſtimonia? Vocat te Romanus Pontifex, vocat te Chriſti Vicarius, vocat te Caput Eccleſiæ, nihil adhuc comminatur, vim nullam intentat : tu ad vocantis vocem nuditatis tuæ conſcius, te abſcondis? Tu à facie Domini Dei tui fugis, tu Principi Populi Dei maledicis, tu contumelioſus Semei in Regem tuum ſaxa conuertis, & ſuper hæc omnia Euangelicam tibi ſententiam abrogare non erubeſcis? Si me perſecuti ſunt,& vos perſequentur. *Sic tibi blandiris, Bernardine, ſic bellè tibi, tuiſq; decãtas,* Si me perſecuti ſunt,& vos perſequentur. *Quaſi non idẽ liceat furibus, & homicidis, quaſi Martyrem faciat pœna, non cauſa? quid ad perditos, & prauos homines, quid ad magnos Apoſtolos dictum fuit? quid ad ſicarios, & latrones? Quid ad ſacrilegos & adulteros, quid ad humiles, & religioſos Viros, quid ad fideles, ac Deo charos, Diuinum promulgauit Oraculum,* Si me perſecuti ſunt, & vos perſequentur. *Quos Vos? Vos Diſcipulos meos, Vos electos meos, Vos imitatores meos, Vos Vicarios meos, Vos Præpoſitos Eccleſiæ meæ,* Vos perſequentur: *Vos, inquam, humiles, Vos obedientes, Vos ſanam doctrinam tenentes, Vos à fortiſſima pœna non recedentes. Ecce de quibus veritas dicit : Ecce de quibus bonus Paſtor prædicit,* Si me, *&c. Qui ſic dixit, qui ad tales, & tantos dixit : non vtique ad vos dixit, vos deſignauit, vos ſeductores, vos Apoſtatas, vos rebelles, vos ebrios, vos inceſtuoſos, vos ſacrilegos, vos Chriſtianos Epicureos, vos qui meritò à pijs Præſulibus, ac Principibus perſecutionem patimini, non propter Iuſtitiam, ſed propter ſcandala veſtra, propter duritiam veſtram. Vos igitur iuſtè Eccleſiæ virga percuſſit, vos iuſtè ſalutaris gladius obtruncat, vos iuſtè pia medica manus à ſano corpore reſecat: de quibus nequaquam dictum eſt,* & vos perſequentur: *alioquin cauendum erit Chriſtianis Principibus, ne ſceleratum quempiam occidant, ne reum aliquem omnino ſua ſententia condemnent. Impleantur fora ſceleribus, domus homicidiis, viæ latrociniis. Valeat lex Cornelia, dormiat Iulia; ne Euangelicæ comminationi obnoxij fiant, ne audiantur cum Bernardino acclamantes:* Si me perſecuti ſunt, *&c. Cauendum ergo erat ipſi Petro, ne durum quippiam moliretur in Ananiam, & Saphirã. Cauendũ & Paulo, ne Corinthium inceſtuoſum Satanæ traderet in carnis interitum: ne Magiſtri ſententia eis obiiceretur,* Si me, *&c. Quasigitur cornicaris, quas obiicis nubes, quas ad Populũ phaleras, vt de te, tuiſque Sectatoribus credi velis ad ſe non dictum,* Si me perſecuti ſunt, *&c. An non fortaſſe non minùs te aliquid exiſtimas, magnis Apoſtolis. Num ad ſigna tua rugiunt Dæmones? Num ad vmbram tuam ſanantur infirmi? vt verum de te aſſeras dictum :* Si me perſecuti, *&c. Non te perſequitur, quæ odit peccata, non homines; quæ omnibus laxat vbera, quæ nulli gremium claudit. Non perſequi poteſt Eccleſia in te Chriſtum, qui longè à Chriſto receſſiſti : non te perſequatur ambitio tua; nón te perſequatur iniquitas tua, & nullum habebis aduerſant, nullũ ſenties perſequentẽ. Sit vna fides & erit vna pax: ſit vna in Eccleſia confeſſio, & vna amicitiæ ratio. Tolle vitulos aureos, tolle excelſa, non ſint Robohã, & Hieroboã, Hieruſalẽ, & Samaria: ſit vnũ Ouile, & vnus Paſtor, & ſimul tolles;* Si me perſecuti ſunt, & vos perſequentur.

Hæc

Hæc Parænetica Epistola, tanta pietate, ab eminentissimo Viro conscripta, XXXIV
cùm Ochinum non hominem, sed ex homine in hæreticam pecudem; omni rationis, nedum veræ Religionis sensu carentem, mutarum offendisset; nihil ab eo præterquam risus atque hæreticæ insaniæ furores extorsit.

Cur Ochini lapsus fusè ab Auctore exaratus fuerit, causa redditur.

Hæc igitur impurissimi, atque impiissimi Monstri, ne dum hominis, facta, mentem, ingenium, & turpissimum à Fide lapsum, quæ Religioni adeò exitialia fuerunt, vt eam penè ad funera rapuerint, ac proinde maximas illi tenebras effuderint: ne forte mirabitur quispiam, cur acriori, ac abundantiori stylo hoc loco perstrinxerim; quæ potiùs vel sicco pede pertransiri, vel extenuata proponi, vel tandem alto silentio sepeliri æquum nonnullis videri poterat; vt totius Religionis honori consuleretur. At qui in hanc admirationem incidunt, planè vel Historiographi munus ignorant, cuius potissimum officium est, res gestas, vt acciderunt, pro veritate candidè referre: quas si quis vel obtruncare, vel diminuere, vel silentio regere voluerit, iam non Historiographi, sed patrocinantis partes agit; quod Historiographo maximè cauendum est: ne dum rerum patrocinium suscipit, ab earum veritate, atque ab Historiographi fide excidat. Vel eo saltem, Religionem labefactari falsò existimant, quo ipsius potiùs honos, ac dignitas augetur. XXXV

Quis enim ignorat, vitia quandoque vtilia esse; & quæ vni obsunt, toti nonnunquam Reipublicæ prodesse: inde enim, & legum dignitas, ac potestas: & rectorum iudiciorum, ac pœnarum laus: demum maiorum bonorum gloria se se effert, dum vel vnius malo plerique boni fiunt, vel ex malorum conspectu, velut ex oppositis tenebris bonorum lux clariùs effulget. Vox etenim Augustini est in Enchiridio: *Illud, quod malum dicitur, benè ordinatum, & suo loco positum, eminentiùs commendat bona, vt magis placeant, & laudabiliora sint, dum comparantur malis.* Cùm verò malum, ac vitium illud benè ordinatum, ac suo loco positum esse nemo ignoret, cùm vel ad pœnam ordinatur, vel ad bonum aliquod à Dei Sapientia dirigitur. Malum profectò, hac ratione ordinatum cùm inter bona permixtum appareat, eam illis venustatem adfert, quam nigri coloris obscuritas, picturæ; aut vocum oppositio, symmetriæ; aut tenebrarum caligo luci exorienti conferre solet. Denique ex ea mali comparatione, bona, quæ altiùs eminent, ampliorem lucem, ac dignitatem assequuntur. XXXVI

Enchir. c. 2.

Mala interdum Reipub. conferunt.

Quo sanè fit, vt parùm æqui rerum æstimatores sint, qui Capucinorum Religionem vnius Ochini, aut alterius, qui à Fide lapsi sunt, totam deturpari sentiunt. Num Iudæ vnius proditione, tota Christi Familia olim dehonestata fuit? An vnius, aut alterius scelere, Rempublicam optimis legibus institutam, ac bonorum Ciuium copia affluentem, quis proprio honore destitutam esse existimat? Religionem verò, tot Catholicæ Ecclesiæ Filijs fœcundam, tot Viris illustribus grauidam, tot proborum Hominum copia exuberantem, tanta denique virtutum, ac sanctitatis luce emicantem, vnius Ochini, & paucorum scelere deformatam sentient? XXXVII.

At Religionis Caput, ac Generalis fuit (inquiunt) qui lapsus est, atque inde grauius apud omnes scandalum, & maiorem ruinam peperit. Esto, Religionis aliquando Caput fuerit. An non amplius est Ecclesiæ, quàm Religionis Caput esse. En Petrus designatum iam Ecclesiæ Caput, lapsus est, Ecclesiæ fundamentum, & columen cecidit: Christum negauit. Quid? Num propterea Ecclesiæ totius honor deperijt? Quot Episcopi? quot Archiepiscopi? quot Patriarchæ Ecclesiarum Capita? & Pastores in hæresim lapsi sunt? Quid Nouatum Africanum Episcopum? quid Paulum Samosatenum Primatem Antiochenum? quid Donatum Calamensem Episcopum? quid Nestorium Constantinopolitanum Patriarcham? quid Dioscorum Alexandrinum? quid Photinum Syrmiensem? quid Eunomium Cizici? quid Photium Bizantij? & alios quamplurimos recensemus? qui in Fide naufragium passi sunt. XXXVIII

Ecclesia malorum lapsu non denigratur.

Sic ex

si ex eorum lapsu Ecclesia ita denigrata fuit, vt omnem prorsus pristini honoris iacturam fecerit? Equidem si vnius, vel paucorum turpitudo, omnes commaculat: à labe minimè liberæ, ac immunes erunt, cælestes illæ Angelorum Hierarchiæ, quæ tot cadentes, ac turpiter è Cælo dilabentes spiritus conspexerunt.

XXXIX Graue Ochinus in Ecclesiâ scandalum peperit; quis ignorat? Graue quoque Caluinus, graue Lutherus, graue Bucerus, graue Petrus Martyr, graue quotquot; vel ex Clero, vel ex Cœnobiis Catholicam Fidẽ abiurarũt. Sed quid Christus: *Necesse est* (inquit) *vt veniant scandala: verũtamen væ homini illi, per quem scandalum venit.* Non Ecclesiæ, aut Religioni, aut Collegio Christus væ minatur: sed homini tantum illi, à quo scandalum oritur. Neque turpem: aut infamem Religionem eam esse iudicat, quæ scandalosum gignit: sed in eum duntaxat turpitudinem, ac infamiam reiicit, qui turpe scandalum parit. Eos verò, qui scandalo obsistunt, & ex eo meliores, ac præstantiores fiunt, ardentioribúsque ad Fidem stimulis, ob aliorum lapsum, excitantur: cur magis ab Apostolo commendari non audiunt? Cùm ait: *Oportet hæreses esse; vt & qui probati sunt, manifesti fiant.*

Matth. 18.

Religionis scandala non Religionem, sed scandala facientem maculant.

1. Cor.

XL Grauem quidem Ochinus suo casu ruinam excitauit: sed quæ sibi tantùm, non Religioni nocuerit; quin etiam illi plurimum profuerit. Qui enim Ochini lapsum tum ex plerisque Dei Reuelationibus; tum ex ipso rerum euentu, ad Religionis tantum probationem, ac profectum à Dei sapientia, quæ ex malis ampliora bona elicit, dispositum esse non ignorant: profectò ex eo maiorem bonorum copiam, & ampliorem apud Deum, & homines gloriam illi accessisse facilè animaduertent. Quapropter mirari desinant Virum fama vbique notum; prædicatione illustrem, Religione sublimem, ac totius Capucinorum Generalem, velut excelsam Cedrum Hæretico fulmine dissectam fuisse. Quid enim admiratione dignum est: feriunt quoque fulmina montes, excelsæque cadunt turres. Num, qui magni, ac sublimes Viri existimantur, siue Doctores, siue Episcopi, siue Generales sint, quandiu inter nos viuunt hominem exuunt? An non humanam semper naturam: propriæ imbecillitatis, & inconstantiæ pondere ad ima deprimentem, circumferunt? ac propria animi libertate freti, è sublimi bonorum culmine, citò ad improborum statum prolabi queunt? Quis certam, ac tutam, vitæ sedem, à periculo immunem, sibi polliceri valeat?

Ochini casus ad Religionẽ, & examen à Deo permissus

XLI Quæ cùm ita sint, quid eius hominis casum tanta admiratione prosequuntur? Si hominem cecidisse admirantur: cur & ipsam hominis naturam, innumeris casibus, ac periculis subiectam sibi admirandam non proponunt? Quid Apostolum, quasi noua docentem, non stupent, cùm ait: *Itaque qui se existimat stare videat ne cadat.* Fatua planè, tametsi haud noua huiusmodi hominum stupiditas est. Tertullianus enim nonnullos suo tempore commemorat, qui hac admiratione capti, ex quorundã, qui magni existimabãtur, sibi lapsum scandalũ parabant. *Solent* (inquit) *isti Miriones etiam de quibusdam personis, ab hæresi captis, ædificari in ruinam: quare vel illa, vel ille fidelissimi, prudentissimi, & vsitatissimi in Ecclesia in illam partem transierunt,* quos hac ratione Tertulliano digna eludit; *Quis hoc dicens non ipse sibi respondet, neque prudentes, neque fideles, neque vsitatos æstimandos, quos hæreses potuerunt demutare?* Nunquam enim aut prudentis, aut sapientis animi fuit, vt ait Hilarius, post confessam, & iuratam in Baptismo Fidem, quidquam aliud, vel ambigere, vel innouare; aut ab iis, quæ ab Ecclesia semel tradita sunt, recedere.

1. Cor. 10

Scandalorum Miriones flagellantur.

Tertull. de præscript. hær.

Hilar. ad Const.

XLII. Hi denique Hæresum naturam ignorare videntur, quæ vt docet Hieronymus, ardentiora ingenia, & locupletiora naturæ dona, sibi quærit. Magna enim ingenia, teste Platone, magna vitia pariunt. Quo fit, vt cùm Ochino, & ardens ingenium, & plurima animi vis, ac impet°, ad ardua quæq; aggredienda non defuerint: iis ad praua studia, & immoderatas honorũ cupiditates conuersis, is in maxima quoq; vitiorũ mõstra, & grauiorem Hæresis lapsum, tandem se præcipitem dederit. At quid mirã-

Hæresis quanam ingenia sibi vendicet.

dum, quòd ex tam sanctæ Religionis gremio tam horrendũ monstrum prodierit, quãdo & ex pingui oliua asper Oleaster, & ex grato fici papauere vana Caprificus exoritur. Ex nobis prodiit (vt Ioannis verbis vtar) sed non erat ex nobis. Nã si fuisset ex nobis, permansisset vtique nobiscum. Fuit quidem Ochinus inter Capucinos adnumeratus, fuit Capucinorum militiæ adscriptus, fuit inter Religionis Patres cõscriptus, fuit postremò tam sanctæ Congregationis aliquando Pater: at certè noster non erat, qui aduersùs Religionis, & Ecclesiæ Catholicæ Fidem pugnabat. Hostis erat, Profanus erat, Aduersarius erat. Neque enim aut Deum Patrem, aut Religionem filiam habere potest, qui non habet Ecclesiam Matrem.

1. Ioan. 2.

Cyp. de vnit. Eccl.

Qui igitur propter indignum Ochini scelus, vel admirãtur, vel in ruinam ædificantur; cùm eo humiliores, ac prudentiores fieri; Deique maximè in eo iudicia suspicere deberent: humani profectò nonnihil patiuntur. At qui, vt maiores Religioni tenebras offundant; Ochinum Capucinorum Religionis Auctorem, atq; institutorẽ fuisse confingunt: certè, vel odij, ac maleuolentiæ crimen; vel saltem crassæ, ac supinæ rerum ignorantiæ labem effugere nequeunt: cùm Bernardinum Ochinum tertium tantummodò, inter Religionis Generales, locum habuisse certissimum sit. Primus enim in Generalium numero, Matthæus à Bassio collocatur, qui in primo Capitulo, quinto post Religionem conditam anno, Aluacinæ collecto eligitur: vnde & perspicuum est, nec ipsum Matthæum Religionis Auctorem, aut Fundatorẽ extitisse; cùm iam fundata, atq; instituta Religione, ad Generalatus Officium, Fratrũ electione assumptus fuerit. Etenim si Religionis Auctor fuisset, ipso sanè fundationis iure, ipsum Patris, ac Generalis munus B. P. Francisci, atq; aliorum Ordinũ fundatorum instar, sibi vendicasset. Post Matthæũ, qui paulò post se à Generalatus Officio sponte abdicauit, Ludouicus Forosempronianus, sub Commissarij Apostolici titulo, per octo annos Ordinem rexit; quem propterea à Generalium albo, ac multò magis à Fundatoris nomine expellimus; quòd nulla vnquam Capituli conuocatione, aut Fratrum suffragiis ad Generalis munus electus, Apostolica duntaxat auctoritate, Ordinem moderandum susceperit.

Ochinus non Capucinorũ Auctor, sed tertius tantũ Generalis asseritur.

Generalium ante Ochinũ series narratur.

XLIII.

Secundus itaq; post Matthæum, Generalis Religionis Vicarius, fuit Bernardinus Astensis, Romæ, in Capitulo Generali, anno 1536. congregato, electus. Duo enim Capitula vix sex mensium interuallo, Ludouici Forosemproniani vitio, vti suo loco significatum fuit, coacta, velut vnicum recensemus. Tertius igitur, qui Bernardino Astensi in Generalatus Officio successit, Bernardinus Ochinus fuit, in Capitulo Florentiæ coacto, anno 1538. & à Religione condita, quartodecimo, creatus; quemadmodum eo anno explicatum fuit. Quo sanè fit, vt is nec primus Generalis, nec Ordinis Auctor esse potuerit, qui cùm anno 1534. ad Religionem, iam decimo ab hinc anno institutam, ex Obseruantium Familia accessisset; tertium tantummodò, inter Generales, locum postea sibi vendicauit.

XLIV.

Quisquis igitur noui huius figmenti assertor est: quæso rerum veritati parcat; cui res planè obscura, & ignota est: parcat puris auribus, quæ tam elucens, ac inauditum commentum audire horrent: parcat denique propriæ conscientiæ damno. Neque enim in apertam, atque aduersam veritatem pugnare, tenebras pro luce obtrudere, falsas accusationes proponere, ementitasque rerum species confingere, vnquam aut integræ mentis, aut ingenui animi indicium fuit. Hæc obiter attingenda duxi; vt sua historiæ veritas integra maneat: néve, qui rerum gestarum veritatem ignorant: cæco errore prolabantur.

XLV.

Verùm his prætermissis, illud nobis prætereundum non est, quod de extremis ab Ochino gestis, haud ingrata sanè memoria, tam ab exteris Scriptoribus, quàm à priscis Ordinis Monumentis, ac fide dignis testimoniis, traditum accepimus: quæ Ochinum, in extremo vitæ discrimine, Hæreses omnes Genuæ recantasse, ac tandem pugionibus interfectum, pro Fide occubuisse testantur. Rem verò ita gestam narrant: Dum Ochinus Genuæ in extrema ferè senectute

Ochinus sub vitæ finẽ Hæreses omnes recantat.

XLVI.

vitam

vitam duceret, in grauiſſimum tandem morbum incidit; ex quo cùm vitæ ſibi periculum imminere intelligeret; graui conſcientiæ ſtimulo agitari cœpit; turpémque à fide apoſtaſiam, atque hæreſes, per quindecim circiter annorum ſpatia, verbo, ac ſcripto ab eo paſſim diſſeminatas, quarum iampridem, Deo intus arguente, ac illuminante, illum pœnituerat, animo reuoluens; præteritum ſcelus grauiter deplorabat: atque animo integrè deteſtabatur. Deus autem, qui diues eſt in miſericordia, tam vbere, ac copioſo ſuæ gratiæ dono, illius mentem peruaſit: vt accerſito, per familiarem quendam, Sacerdote, qui non longè ab ea Vrbe, apud Catholicos, animarum curam gerebat; eidem plenè ſcelera ſua confeſſus fuerit, & ad Eccleſiæ Catholicæ gremium, ab eo recipi poſtulauerit. Sacerdos verò, cui Ochinus haud ignotus erat, quanquam ille Pœnitentiæ Sacramentum non negaret: Hæreſes tamen, quibus Fidem Catholicam publicè impugnauerat, publicè quoque ab eo recantandas eſſe monet. Id oppidò Ochinus pollicetur, ſi è morbo conualeſcat. Sin minùs, id ægrum apud Diſcipulos, ac cæteros, qui ad illum Viſitationis cauſa confluerent, præſtaturum aſſeuerat.

Hæreſes apud Sacerdotem abiurat, peccatorúmque abſolutione fruitur.

XLVII. Abſolutionis itaque beneficio hac conditione accepto; atque ad Catholicæ Eccleſiæ gremium reuocatus; Cùm ſacro quoque Euchariſtiæ pane refici poſtularet; Sacerdos ſummum, tum vitæ, tum Sacramenti periculum metuens, illud quidem adminiſtrare recuſat: verumtamen ægrum illis Auguſtini verbis conſolatur: *Crede, & manducaſti.* Hoc modo Ochinus, Deo, atque Eccleſiæ redditus, cùm Hæreſes, quas ſecretò apud Sacerdotem abiurauerat, atque animo integrè deteſtatus fuerat; palàm quoque apud alios damnare vellet. Aduentantes ad eum diſcipulos, vt illi viſitationem impenderent, his primo quoque tempore verbis affatur. Ego quidem, Amici, poſt meum in hanc Vrbem aduentum, multa publicè docui; multa in ſuggeſtu prædicando propoſui; multa priuatis ſermonibus monui; quæ modò animum acrioribus ſtimulis pungunt, & conſcientiam exulcerant. Hactenùs luſimus, ſeu potiùs deluſimus; dum vegetior ætas, odium, ſimultas, ira, furor, inſanáque cupiditas, quæ mentem occupauerant, regnum in animo obtinerent: at iam ſatis profectò, ac nimium luſum, ac deluſum eſt: ſeriò nunc mihi vobiſcum agendum eſt, quum prouecta ætas, & iam ſenio confecta, quum vitalis huiuſce lucis vmbra declinans, quum morbus ingraueſcens, ac propinquam mihi corporis diſſolutionem minitans, quum mors denique, quæ haud procul abeſt, ludere, ac mentiri vetat, animúmque ad veritatem, ac ſuam originem reuocat.

Ochinus, quæ malè docuit, coram Diſcipulis recantat.

XLVIII. Fateor, chariſſimi, Deumque immortalem ſceleris mei Iudicem appello; Diabolica me tunc fraude circumuentum fuiſſe, cùm Catholicam, ac Romanam Eccleſiam, quæ ſola vera Dei Eccleſia, & incorrupta Chriſti Sponſa eſt, impiè deſerui: atque vtinam, quæ nunc mihi veritas elucet, tunc eluxiſſet; ne tam impiæ deſertionis facinus vnquam aggreſſus fuiſſem. Scelus tamen vel ſerò tãdem agnoſco, atque illius pœnitentiam ago in cinere, & fauilla. Quamobrem quæcunque aduersùs Catholicæ Eccleſiæ doctrinam à me, aut verbo prædicata, aut ſcripto prodita fuêre, haud vereor fateri, falſa omnia, atque hæretica fuiſſe: ac præſertim, quæ contra diuinarum perſonarum Trinitatem, & vxorum ſingularitatem, veſano ſpiritu ductus, conſcripſi. His cùm ego fucatis mendaciis, ac commentis vos hactenus incautos deluſerim: iam ſupplex à vobis veniam poſco: errores, ac mendacia retracto; voſque etiam atque etiam rogo, vt quem errorum Doctorem hactenus habuiſtis, nunc veritatis Magiſtrum ſuſcipiatis: & qui errantem, ac falſa docentem olim ſecuti eſtis; modò vera loquentem, & ad antiquam Fidem, & Eccleſiæ Catholicæ, velut Matris ſinum reuertentem, ſequamini.

Romanam Eccleſiam & Fidem Catholicam veram eſſe prædicat.

XLIX. Obſtupuêre Diſcipuli, nouũ hũc, ac inexpectatũ Magiſtri ſermonẽ audiẽtes: cũq; eũ, ob morbi potiùs malignitatẽ delirare, quã ex proprio sẽſu loqui arbitrarẽtur; meliorẽ illi ſalutẽ, ac incolumitatẽ ominantes diſcedũt. Eadem prorſus & cæteris, quibus hæreticã doctrinam publicis ſermonibus propinauerat, vehemẽtiùs perſuadere conabatur.

conabatur. Hoc pacto Ochinus, cùm in dies magis animo confirmaretur; cùm primùm priſtinam valetudinem recepiſſet, ad publicam ſe ſe Hæreſum retractationem, atque errorum Palidoniam, ac damnationem parabat. Interea Diſcipuli frequentiùs ad illum redeuntes, cùm ſeriò loquentem, eadémque illis exhortationis verba ſæpiùs refricantem audirent, rem ad Vrbis Magiſtratum referunt, Ochinúmque violatæ Fidei criminis accuſant. Noua res Vrbis Rectoribus viſa eſt, grauique animaduerſione digna: quamobrem, inito Conſilio, iiſdem Diſcipulis mandant, vt Ochinum iterum in lecto conuenientes, ab eo diligentiùs intelligant; num, quæ ſæpiùs de falſa illorum doctrina, & Romanæ Eccleſiæ veritate dixerat, ex animo confirmare vellet; tum ſi propoſita confirmaret, ſtatim interficerent.

Genuenſis Magiſtratus de Ochino interficiendo decretum.

Pergunt Diſcipuli, Magiſtratui obtemperantes; Ochinúmque ægrotantem conueniẽtes, ipſius animum de propoſitis rebus accuratiſſimè explorant. At his Ochinus, vberiori iam è cælo virtute auctus; eadem, qua ſæpiùs, conſtantia, antè dicta aſſeuerat; diſſeminatos errores deplorat, & Catholicam Fidem tam diſertè confirmat; vt ipſos quoque ad eam amplectendam, ſerioribus verbis prouocet. Quare mox illi arreptis pugionibus, quos occultos geſtabant, in lecto iacentem, & manus ad Cælos tendentem, confodiunt. Alij verò eum Magiſtratus edicto extra Vrbem raptatum, lapidibúſque obrutum fuiſſe tradunt. L.

Ochinus in Fidei Catholicæ confeſſione conſtans pugionibus interficitur.

Huius rei pleráque diuerſis temporibus, teſtimonia nobis emerſêre: quæ hoc loco recenſere non piget. Primum eſt Nicolai à Ponte Nobilis Viri, & apud Venetos Clariſſimi, qui cùm pro Veneta Republica, in Synodo Tridentina, priùs Oratoris munere functus eſſet; poſtea eiuſdem Dux creatus fuit. Hic cùm Venetiis in Capucinorum Conuentu ſemel per Pomarium deambularet: pleriſque Fratribus, qui illum honoris gratia comitabantur, ſub veritatis aſſeueratione affirmauit, ſe ex certo nuncio accepiſſe: Ochinum, ante obitum, Hæreſi recantata, Catholicam Fidem Genuæ palàm profeſſum fuiſſe. LI.

Nicolai à Ponte Viri Clariſſimi de Ochini conuerſione teſtimonium.

Secundum Teſtimonium eſt Bartholomæi Burbaſſi, Viri Primarij in Oppido S. Germani Vercellenſis Diœceſis; qui cùm paulò poſt Ochini obitum, per Genuenſem Vrbem iter faceret, ab incolis ſe accepiſſe teſtatur, eum ab Hæreſi ante mortem reſipuiſſe, &, ob Catholicam Fidem palàm confeſſam, à Diſcipulis interfectum fuiſſe. Quod Frater Fidelis à S. Germano ipſius nepos, qui deinde inter Capucinos Concionator eximius fuit; dum adhuc ſæcularem vitam ageret, ſe ex illius ore accepiſſe ſub iureiurando affirmauit. LII.

Secundum Teſtimonium.

Tertium eſt cuiuſdam R. Patris à Clauena, Ordinis Prædicatorum S. Dominici: Viri inſignis, ac Prædicatoris celeberrimi; qui etiam Inquiſitoris munere aduerſùs Hæreticam prauitatem functus eſt. Hic cùm ſemel cum Fratre Hilario à Matignano, Ordinis Capucinorum, Guardiano Conuentus Domaſi, familiare colloquium haberet; hæc inter alia dixit; vehementer ſe admirari, quòd Capucinorum Religio; ea, quæ circa Ochinum, in illius morte, geſta fuerant, ſcripto exarare negligeret; cæteriſque ignota eſſe pateretur. Neque enim (aiebat) is, vt vulgus exiſtimat, in Hæreſi extremum ſuum diem clauſit: ſed ſub vitæ finem, Hæreſi palàm ciurata, pro Catholicæ Fidei confeſsione morte mulctatus fuit: Quod publica fide, iuramento firmata, F. Eleuterius à Domaſo Sacerdos, Ordinis Capucinorum, ſæpè à F. Hilario præfato ſe audiuiſſe teſtatus eſt. LIII.

Tertium Teſtimonium.

Quartum eſt F. Zenonis Bergomenſis Concionatoris, ex Capucinorum Familia; qui cùm Viſitatoris Generalis in Prouincia Tyrolienſi Officio fungeretur: tres Epiſtolas à Viris fide dignis, variis ex locis, ac diuerſis temporibus ad eum datas accepit: quibus ea, quæ de errorum palinodia, & Ochini ob Fidei Catholicæ confeſsionem internecione hactenus dicta ſunt, illi confirmata fuêre. LIV.

Quartum Teſtimonium.

Quintum eſt Fr. Simonis Veneti, olim in Heluetica Capucinorum Prouincia, Generalis Commiſſarij, qui hoc ipſum à grauiſsimis Viris ſibi teſtatum accepiſſe depoſuit. LV.

Quintum Teſtimonium.

LV. Sextum eſt, Nobilis cuiuſdam Viri Neapolitani, ex Brancaciorum Familia; cuius nomen è teſtis memoria excidit: qui eo tempore, quo Ochinus Genevæ prædicabat, cùm ex Gallia in Italiam rediens, per Genevam iter faceret; ab Ochino, propter antiquam, quam cum eo olim neceſſitudinem geſſerat, conuiuio exceptus fuit; cum Brancacius, cùm ob longioris temporis fluxum, quo illius aſpectu caruerat, adhuc facie ignotum haberet, ab eo Ochinus poſt epulas ſciſcitatur, an non ipſum agnoſcat: faſſus eſt ille, ſe ipſius notitiam, quantumcunque eouſque conatus fuiſſet, necdum aſſecutum fuiſſe. At Ochinus illum ſeorſim aſſumens; Num, ait, mi Brancaci Bernardinum Ochinum tuum, tam olim tibi chariſſimum, non agnoſcis? Num is iam tibi ex animo, ac memoria excidit? At ille obſtupeſcens, quum primùm illum ex vultu, & antiqua verborum familiaritate agnouit, protinus ad eum: Num reuera (inquit) Ochine mi te præſentem habeo? Tu ne ille Ochinus es olim non mihi tantummodò, ſed etiam toti Orbi venerandus? Parce oculis, quæſo, parce temporum, ac rerum mutationi. Quis enim te tam repentina, ac prodigioſa animi, habitus, ac rerum metamorphoſi mutatum, atque à priori ſtatu alienum vnquam agnoſceret? Cùm nec ipſe (ſi vera dicere licet) teipſum agnoſcas. Erat Brancacius hic humanarum, ac diuinarum literarum haud ignarus: quare cùm liberam hanc cum amico confabulandi opportunitatem nactus eſſet, omnem rudentem mouere parat, quo Ochinum ab inſtituto perditionis itinere, atque ab Hæreſi vendicatum, ad Eccleſiæ gremium reuocet. Hinc ſermonem exorſus his eum verbis aggreditur.

Sextum Teſtimonium.

Brancacius ab Ochino Genevæ conuiuio excipitur.

LVI. Heu Bernardine, quænam infelix hæc tui, ac rerum mutatio eſt. Haud ſanè dexteræ Excelſi; ſed planè Diabolicæ fraudis; quæ te ex Catholico homine, ex Orbis prodigio, ex altiſſimo Dei Præcone, ex fulgentiſſimo tandem Capucinorum ſydere, in Hæreticum Monſtrum, in totius Orbis Chriſtiani ſcandalum, in Diaboli Miniſtrum, in Satanam denique è Cælo cadentem commutauit. Pridem cùm te, Sacro illo, ac aſperiori Habitu, Sanctimoniam vndique redolente contectum; inter Capucinos, velut in medio lapidum ignitorum gradientem; auctoritate, atque imperio eminentem; populis Sanctiſſima Verba prædicantem; præſtantioribus denique Euangelicæ vitæ exemplis emicantem, vniuerſi ſuſpicerent: quales Deo, Angelóque ſpectantibus delitias comparabas? Quomodò Eccleſiam lætificabas in operibus tuis? Iam verò, quo Circeo poculo ita immutatus es? Vt conſertum illum ſaccum faſtidiens, qui rubentes pileos, ac Pontificum Mitras, nobilitate antecellebat; profana ac molli veſte, quæ nihil præter animi leuitatem, & turpe ſcelus indigitat; inter Hæreticorum choros, amictus appareas? Nunc vnguenta redoleas? nunc voluptati indulgeas? pro Ieiuniis heſternam cœnam eructes; & Bachanalia viuas? pro Vigiliis mollia ſtrata, ac cubilia quæras? Pro Cœlibatu, continentiam culpes? Denique, qui Cunctis Venerabilis nuper inter Angelorum choros ludebas; modò inter vulgares tabernas, inter Ebrios, inter Inceſtuoſos, inter blaſphemos, Apoſtata verſeris? Vbi mens? vbi prudentia? Bernardine, haud profectò crimen augeo: Spectabant olim; dum Cæleſti plenus doctrina, ac decorus ſcientia, in Eccleſia Dei Verba vitæ proponeres: oculi te mille loquentem; ſepiebant te populorum turmæ; ac velut Cæleſte ſydus, Euangelicæ doctrinæ radios longè, latéque per Orbem efflantem ſuſpiciebant: Quid eſt? quòd te modo exulem, transfugam, obſcurum, Catholica Luce orbatum, hæretica doctrina ſordidum, mortifera dogmata euomentem, Luciferum denique è Cælo dilapſum cuncti horreſcunt? Ne igitur, quod te hactenus non agnouerim; obſtupeas: Ad priſtinam te formam, Amice, reuoca. Tu tibi teipſum redde: vt mihi, ac cæteris quoque notus eſſe queas.

Brancacius Ochinum ad priſtinam fidem reuocat.

LVII. Heu heu, Bernardine, Iam nunc tecum amicè agam. Quis te malus ſpiritus, quæ rerum cupiditas faſcinauit; vt Catholica Eccleſia deſerta, quæ ſola Fidelium Mater eſt, cuius tu quoque ab infantia Fidem cum lacte ſuxiſti: ad Eccleſiam ma-

lignantium Deo, & hominibus odibilem transfugeres? & Christo, ac ipsius Euangelio relicto, alterum tibi Christum, ac Euangelium confingeres? quod nunquam ab Ecclesia didicisti? Vide Bernardine, vnde excideris; quóve corrueris, ac teipsum præcipitem dederis: animaduerte, quantas nomini tuo, ac gloriæ, quam tibi in toto Christiano Orbe comparaueras; tenebras offuderis; quot bonorum iacturam feceris; quantam meritorum substantiam dissipaueris; quàm denique horrendo Dei Iudicio, quod tibi imminere ne dubites, te obnoxium reddideris. Iam seriùs tecum age, consule honori, prospice famæ, & quod caput est animæ tuæ miserere, quam ad supremum æternæ damnationis periculum rapis. Iam ad nos redi. Cuncta (si resipueris) facilè instaurabuntur: atque integra redibunt. Neque enim deerunt; qui pro te apud Pontificem agant, ac salua omnia restituant: tua hîc tantum deliberatione opus est.

LVIII. Dum hæc Brancacius feruentiori, quàm Viri conditio ferret, spiritu loqueretur: Ochinus, qui iampridem, diuinos admissi facinoris aculeos, in animo persenserat: ex oculis lachrymas fundens; tandem in hæc verba erumpit. Quid, Amice, meos mihi lapsus, & culpas, quasi mihi ignotæ sint, exaggeras? Nihil iis mihi luculentius est: casum agnosco, scelus non ignoro: neque animus ad resipiscendum deest. Iampridem ad Catholicam Ecclesiam, ac Fidem redire mihi constans mens est, ac firmum animi propositum; domestica quædam duntaxat negotia, quibus mihi prospiciendum est, reditum procrastinant: haud longæ, mi Brancaci, intercedent moræ: mea res agitur. Interea certam mei reditus fidem habeto.

Ochinus mentem Brancacio aperit, ac reditum pollicetur.

LIX. Hac promissione Brancacius Geneua discedens, non multo post tempore Ochinum in morbum incidisse audit: atque ingrauescente morbo, iam pace ab Ecclesia accepta, Sacramento Pœnitentiæ expiatum, hæreses (vti dictum fuit) reuocasse, ac voluntariam pro Fidei Catholicæ confessione, lapidibus obrutum, mortem subiisse percipit.

LX. Hæc omnia cùm Carolus Gambacurtus, Marchio Celentiæ sæpè Marchioni filio narrasset; id ipse Prouinciali Capucinorum Ministro Prouinciæ S. Angeli per literas sub iureiurando asseuerauit.

LXI. Septimum Testimonium est Pauli Grisaldi Perusini, Ordinis Prædicatorum, Libro, cui Titulus est: *Decisiones Fidei Catholicæ.* In Indice errorum, & Hæreticorum, vbi leguntur hæc verba.

Septimum Testimonium.

LXII. *Bernardinus Ochinus Senensis; Apostata; Capucinorum D. Francisci, qui docuit multa de auctoritate Papæ, Indulgentiis, & quod liceat plures Vxores habere: sed in mortis articulo se de omnibus retractauit, vt à fide dignis intellexi.*

Grisald. Decis. Fid. Cat. in Ind. err. & Hæret.

LXIII. Postremum denique Testimonium; quod instar omnium esse potest; ex Theodoro Beza desumitur: qui in Libro de Iconibus, cui Titulus est. *Vera Imagines illustrium Virorum, in pietate, & doctrina, quorum labore Deus vsus est, his extremis temporibus, ad veram Religionem instaurandam, ex diuersis Christianitatis regionibus.* Impressus Geneuæ typis Ioannis de Laon. Anno 1581. vbi de Petro Martyre Lucensi Hæretico agit, ita scribit. *Petrus Martyr* (inquit) *in egressu suo ex Italia, habuit socium Bernardinum Ochinum, Monachum magni nominis apud Italos, & Auctorem Ordinis Capucinorum; qui in fine se ostendit esse iniquum hypocritam, atqui habuit alios, qui omninò aliter se gesserunt.*

Ochinus Testimonium.

Theod Beza Lib. de Icon.

LXIV. Porrò id certum est, eos tantúmodò apud Hæreticos, præsertim Caluinistas, Hypocritas appellari; qui vel ad Catholicã Fidẽ accedunt; vel ab eorum Sectis desciscunt. Quo fit, vt hoc testimoniũ, quo Ochinus ab Hæretico Scriptore, haud ignobili, Hypocrita, atq; illius Sectæ defertor palam asseritur, reliquis omnibus præponderet; ac velut certam huius rei fidem faciat. Nam qua ratione Hæreticis Scriptor, qui omnia peccata, fide sola expiari docet, Ochinum hypocritã appellasset? quo nomine Catholici omnes apud illos nũcupari solẽt: si is in Caluiniana fide, seu potiùs hæresi stabilis obiisset? Neq; enim fides, & hypocrisis apud illos simul in eadẽ Sede

Catholici à Caluinistis Hypocritæ appellantur.

Hære

ſtare valent:cùm hypocriſis eorum fidem euacuet:fides verò, quæ apud illos viget, omnem ab animo hypocriſim abſtergat. Cùm igitur Beza Ochinum,in fine hypocritam ſeſe oſtendiſſe, ait, nihil planè aliud aſſerere voluit, quàm Ochinum ab eorum fide, ac hæreſi defeciſſe, atque ad Catholicam Fidem acceſſiſſe.

LXV. Neque id vlli incredibile videri debet; Etenim poſt Ochini lapſum, Capucinorum Religio, tot pro illius conuerſione apud Deum orationes,ac lachrymas fudit: vt facilè credi poſſit,Deũ clementiſſimũ, tot piórum lachrymis cõmotum,hanc in eum miſericordiam contuliſſe. Quòd ſi ſancta Monica, Auguſtini Mater, pro filio rogans, audiuit,impoſſibile eſſe, filium tantarum lachrymarum perire. Et B.P. Franciſci oratio Fratrem Eliam, Eccleſiæ perduellem, Deo, & Eccleſiæ reddidit; vt ex Ordinis Chronico perſpicuum eſt, cur incredibile cẽſeri debet,chariſſimum olim Religionis Filium, repentino Hæreſis turbine diſperſum, tam piæ Matris, ac ſanctæ Religionis gemitu, ac lachrymis, ad Fidei, & Catholicæ Religionis vitam ita reuocatum fuiſſe: vt vitam etiam pro Fide profunderet? Planè id ita eſſe, antiqua noſtra Ordinis Monumenta confirmant. Etenim in Genuenſis Prouinciæ M.S. id velut certum aſſeritur. Poſt Ochini lapſum, quo tempore tota Capucinorum Religio, pro eo apud Deum lachrymas fundebat, Bernardinum Aſtenſem, notæ ſanctimoniæ Virum, cùm orationes, & Sacrificia pro Ochini ſalute Deo obtuliſſet: diuina tandem reuelatione accepiſſe,Ochinum in Eccleſiæ ſinu,extremum denique diem obiturum.

Capucinorũ Religio pro Ochino Deum orauit.

Chron. Min. p. 1. l. 1. c. 100

Ochini conuerſio Bernardino Aſtenſi à Deo reuelatur.

LXVI. Hæc ſi tot teſtimoniis probata vera eſſe cenſentur: Dei Opt. Max. clementia, à nobis quàm maximè ſuſpicienda, ac extollenda eſt: qui dixit de tenebris lumen ſplendeſcere; deducitque ad Inferos, & reducit: vt vbi abundauit peccatum, ibi ſuperabundet & gratia.

LXVII. Cæterùm,quæ maxima, ac planè admirabilis Dei Prouidentia fuit: quo tempore Ochinus à Capucinorum, atque à Catholica Religione dilapſus, velut extincto lumine, ingentes Orbi Chriſtiano tenebras offudit; eodem clariſſimum, tum Religioni, tum Eccleſiæ lumen oboritur,ac ſuper Religionis candelabrum collocatur; vt id Ochinianas aliquando tenebras depelleret:neque modò Religionis Capucinorum angulum; ſed & vniuerſam Dei Domum, ſua ſanctimoniæ luce illuſtraret. Hic B. Felix à Cantalicio fuit, qui hoc anno, quaſi alter Eliſeus à Ligone, & Aratro, ad Religionis culturam à Deo vocatus, inter cæleſtia Eccleſiæ lumina emicat. Cuius vita, & geſta alibi copioſè exarabimus, nimirum anno ſalutis noſtræ 1587. quo ad Superos migrauit.

B. Felix à Cantalicio Capucinoril numero adſcribitur.

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1544. 10. 26. 20.

PAcatis rebus, & ex ſumma Dei Opt. Max. benignitate, reddita tandem Religioni pace, lucet annus milleſimus quingenteſimus quadrageſimus quartus: in quo maior, ac ſtabilior rebus tranquillitas ſuccedit. & præteritorum temporum anguſtiæ læto rerum ſucceſſu, ac diuinæ præſertim conſolationis vbertate, & benęuolentiæ teſtimonio abundè compenſantur. I.

Hoc enim tempore Fr. Ioannes Hiſpanus è Metymna Campeſtri, Sacerdos; qui vt Franciſci Aeſini Generalis iuſſa impleret, ſuperiori anno, in Montiſpolitiani Conuentum ſeceſſerat: dum in oratione, & ieiunio Dominum obſecrat, pleraſque à Deo Reuelationes, quæ ad Religionis ſtatum declarandum pertinent, tribus diſtinctis temporum interuallis accipit. Harum tametſi nonnullæ ad ſuperiorem annum 1543. aliæ ad præſentem annum ſpectent: nos tamen rerum vnitati ſtudentes, cuncta huiuſmodi Reuelationum capita, quæ ſatis copioſa ſunt; hoc anno, in quo frequentiùs Ioanni Dominus apparens, vberiorem in eum diuinorum arcanorum copiam diffudit; ſimul colligenda duximus: vt & ſecundùm rectam ſcribendi rationem, tunc tantummodò, cùm perfectè emerſerunt, à nobis integra recenſeantur: tum verò, vt minùs legentium animi, diſſecta rerum lectione diſtrahantur.

Ioannes Hiſpanus ſæpe à Deo Reuelationes accipit.

At verò, quum de Reuelationibus agitur. Quædam tum ex Patribus, tum ex probatis Auctoribus obſeruanda ſunt. Primùm Apparitionibus, ac Reuelationibus, nec leuiter, ac facilè credendum, nec nimis proteruè obſiſtendum eſſe, vt docet Ioannes, ita monens. *Chariſſimi, nolite omni ſpiritui credere; ſed probate ſpiritus, ſi ex Deo ſint. Qui enim citò credit* (teſte Eccleſiaſtico) *leuis certè eſt.* Id verò potiſſimùm cauendum eſt, quum de diuinis Apparitionibus, ac Reuelationibus agitur: quibus ob ſummam dei reuelantis auctoritatem, certa fides adhibenda eſt: Cùm enim, haud rarò, Satanas ſeipſum, in lucis Angelum transfiguret; vt teſtis eſt Apoſtolus; haud facilè iis abſque probatione aſſentiendum eſt: ne, dum quod diuinum eſſe putatur, amplectimur, pro Deo Dæmon, ac mendacium, pro veritate à nobis coli contingat. II.

1. Ioan. 4.

Eccleſ. 19.

Reuelationibus non facilè credendum

At neque Apparitionum, ac Reuelationum, ita à nobis veritas tractanda eſt; vt ſimulatque Reuelationis, atque Apparitionis nomen auditum fuerit: ab eo, velut à ſuſpecta voce cauendum ſit; ac tanquam à facie colubri fugiendum: Neque enim minoris periculi eſt, ſi quis loquentem Deum contemnat; quàm ſi non loquentem, loqui ſibi perſuadeat. Lex igitur ab Apoſtolo ſancita teneatur, vt nec diuinis Reuelationibus, atque Apparitionibus, ſine probatione credatur: nec probata apparitio, ac reuelatio, impio ſcelere, damnetur. III.

Cæterùm, cùm diuinarum Apparitionum, ac Reuelationum, iuxta Abulenſem, quatuor ſint genera. Primum, quo Deus ſe per corpoream ſpeciem, oculis viſibilem, atque aſpectandum præbet. Secundum, cùm nihil Dei videtur, ſed ipſius tantum vox percipitur. Tertium, quo ſe nunc vigilantibus, nunc ſopore oppreſſis, per ſimulacra quædam, quæ in phantaſia concipiuntur, inſinuat: quæ Apparitio Imaginaria nuncupatur. Quartum tandem, quo ſe menti duntaxat, ac intellectui obicit; ac nonnulla, quæ vel præterita, vel præſentia occulta, vel tandem futura ſunt, reuelat. IV.

Toſtat. in 3. Reg. 1. 9. q. 2. *Apparitionũ quatuor genera.*

In his

V. In his quædam dignitatis diſcretio eſſe agnoſcitur, qua altera alteram, vt teſtis eſt D. Thomas, perfectione antecellit. Præſtantior enim illa Apparitio eſt, quæ & à materia abſtractior eſt; & à perfectiori potentia ſuſcipitur. Quo fit, vt cùm auditum viſus, viſum imaginatio, imaginationem intellectus antecellat: Apparitionum præſtantiſſima ſit, Intellectualis: poſt hanc Imaginaria: poſt Imaginariam, Viſibilis: poſtremum tandem locum ſibi vendicet Vocalis. S. Thomas. 2.2. qu. 174. art. 2.

VI. Earum porrò ea apud vnumquemque ratio habenda eſt: vt nulla abſque legitimo examine, ac probatione velut diuina excipiatur. Vera autem, ac legitima Apparitionum probatio, ex duplici potiſſimùm fonte manat. Primò quidem ab eo, cui Apparitio, ſeu Reuelatio fit. Qui enim Deum per corpoream ſpeciem conſpiciunt; vel occulta reuelantem audiunt; vel imaginatione percipiunt; vel tandem intellectu loquentem apprehendunt: ſigna aliqua habere debent, quibus certiſſimè ſibi perſuadeant; Deum eſſe, qui illis apparet, ac cæleſtia reuelat. Quænam verò hæc ſigna, atque argumenta ſint; ex quibus Reuelationes à Deo profectas, quiſque certò ſibi perſuadere debet: nonnulli ita exponunt: vt primùm vehemens quædam mentis excitatio in homine præcedat; quæ illum quidem principio terreat; deinde quietum, ac pacatum relinquat: atque hoc diſcrimine, Angelicam, ac diuinam Apparitionem, à Diabolica dignoſci, illuſtriores quique rerum ſpiritualium Doctores tradunt: cùm Diabolica contrà in principio ſe leniter homini inſinuet, mox verò turbatum, ac inquietum animum reddat. *Apparitiones quomodò probandæ, ac diſcernendæ.* Tyreus de Appar. lib. 4. c. 16. *Diuinæ Apparitiones quibus ſignis dignoſcantur.*

VII. Poſt mentis excitationem, clara quædam Dei lux animo ſuccedit, quæ non modò vera eſſe, quæ reuelantur, homini indicat: verùm & Deum, non alium eſſe, qui apparet, aut reuelat, menti abſque dubitatione manifeſtat. Hinc enim Prophetæ, hoc lumine perfuſi, certiſſimi fuerunt, Deum, non alium, illos allocutum fuiſſe: ita vt ne minima quidem erroris ſuſpicio, aut dubitatio, in his locum habuerit.

VIII. Poſtremò poſt cæleſtem hanc illuminationem, animo inſidet diuinus quidam ſapor: qui ex Dei viſitatione, ac colloquio in homine oritur: quo mens intus eruditur, non humanam, aut Diabolicam: ſed diuinam ſapientiam eſſe, qua in cæleſti illa Reuelatione imbuitur. Hoc ſiquidem argumento S. Monica, Auguſtini Mater, eodem Auguſtino teſte, affirmare ſolebat, diſcernere ſe ſapore, quem verbis explicare non poſſet; quid inter Deum reuelantem, & animam ſuam ſomniantem, diſcriminis intereſſet. Hoc quoque teſtimonio S. Catharina Senenſis diuinas Reuelationes, atque Apparitiones ab aliis dignoſcere ſolita erat. Atque hæc quidem iis, quibus Reuelationes, atque Apparitiones fiunt: certa teſtimonia eſſe ſolent, quæ legitimas earum probationes præſtant. Auguſt. l. 6. Confeſſ. c. 13

IX. At quandoquidem hæc iis non ſufficiunt, quibus huiuſmodi Apparitiones, ac Reuelationes velut diuinæ commendandæ ſunt. Ex altero quoque capite earum probatio petenda eſt. Cùm enim cuiq; qui diuinis ſe Apparitionibus, ac Reuelationibus cohoneſtatum affirmat, haud facilè credendum ſit; diligentiùs earum veritas, ac diuinitas ex his exploranda eſt, quæ certum rebus teſtimonium præſtare ſolent. Ac primùm quidem teſtimonium à perſona deſumendum eſt, quæ huiuſmodi Reuelationibus potitur: indagandúmque: num ea omni exceptione maior; num inculpatæ vitæ; num probatæ famæ. Et ſi Regularis fuerit; num perfectus Regulæ cultor; num virtutum ſtudioſus, num humilitatis potiſſimùm ſectator; dignámque cæleſtibus hiſce donis vitam ducat. Tum verò rerum, quæ reuelantur, natura, grauitas, ac maieſtas ſpectanda ſunt: An ſcilicet cum ſacris Literis, & Catholica Fide conſpirent; an nouam doctrinam contineant; an bonum honeſtum præſeferant. Denique quis eorum finis, quóve ſpectent, accuratiùs explorari oportet. Num quæ reuelantur leuia ſint, ac inania, num ad virtutem prouocent; num ad Dei gloriam tendant, atque alia huiuſmodi, quæ res planè diuinas eſſe confirment. His enim argumentis, tum Apparitiones, tum Reuelationes di- *Aliud probationis genus, quo Apparitiones ſunt probandæ.*

uinæ ab Eccleſia probari ſolent, atque à profanis diſcerni.

Hæc idcircò neceſſariò prælibanda duxi: vt quoniam de diuinis Ioannis Apparitionibus, ac Reuelationibus nobis hîc agendum eſt: tum ex Ioannis perſona, tum ex eorum natura, qualitate, conditione, fine, quæ his Reuelationibus proponuntur, qui hæc lecturi ſunt, certam earum apud ſe, quoad homini fas eſt, probationem hauriant; nihilq: præterquàm diuinum his Apparitionibus, ac Reuelationibus ineſſe, ſibi perſuadeant: quemadmodum ex ipſa Hiſtoriæ ſerie cuique exploratum eſſe poterit. X.

Erat igitur Ioannes tam eximia in Religione ſanctitate conſpicuus: vt frequenter diuino Chriſti Domini colloquio, ac familiaritate frueretur; quemadmodum in ipſius vita fuſiùs exarabimus. Quo ſanè factum eſt; vt Aeſinus Generalis, cui illuſtris Viri ſanctimonia perſpecta erat; cùm Religionem tot, tantiſque calamitatibus perturbatam, & rebus aduerſis iactatam videret; vt de illius ſtabilitate propemodùm dubitaret: Dei mentem, ac conſilium, tam ſancti Viri opera ſibi explorandum decreuerit. XI. *Ioannes ſæpè Chriſti colloquio fruitur.*

Ioannes itaque dum in ſolitaria Cella, quam ſibi ex luto, & arborum ramis ſeorſum extruxerat; in arcto, & quotidiano panis, & aquæ ieiunio, & lachrymis, iuxta Generalis præſcriptum, Dominum obſecrat: vt quem Capucinorum Religio, apud eum, gratiæ, & beneuolentiæ gradum ſibi vendicet, pro ſumma ſua benignitate indicare velit. Clementiſſimus Dominus, qui pauperculam Familiam, tam immani tempeſtate diuulſam, ac propè animo depoſitam ſolari, & in meliorem ſpem inducere diſpoſuerat; diuina vndique luce circumfuſus, oranti adeſt; cæleſtiq; ipſi° nõ modò corporis, verùm & mentis oculos fulgore irradians, his eum affatur verbis. Rem poſtulas, Ioannes, quam mihi gratiſſimum eſt aperire. Quæris, quanta Capucinorum Religio apud me gratia, ac virtute valeat: quáve illam beneuolentia complectar. Id firmiſſimè tene XII. *Chriſtus Ioanni oranti apparet.*

[illegible]; hanc mihi gratiſſimam, & acceptiſſimam Congregationem eſſe: quam tam tenero amore proſequor, vt haud ſecus quàm mater amantiſſima, ſollicitam ſemper illius curam gerã: neque vllam inter homines propaginem, quantumlibet ſanctam, eſſe tibi perſuaſum volo; quæ (vt olim Franciſco meo aperui) veris huius Regulæ Obſeruatoribus, mihi gratior, aut charior exiſtat. Quare Fratres in id tantummodò animum intendant, vt Regulam perfectè, & abſque offendiculo obſeruent: tum verò nullo modo de mea gratia, & patrocinio dubitent.

Eadem quoque aliàs, dum oraret, iterum humanioribus verbis refricans addidit. Quid meam Fratres, erga hanc Congregationem, dilectionem in dubium reuocant? Hoc vnum cunctis exploratum ſit, hanc me mihi Familiam delegiſſe; in qua delicias, ac voluptates meas collocarem: eáque adeò me oblectari ſciant; vt hanc vnam, multarum Congregationum, [illegible] per [illegible]; inſtar habeam: Tu verò nullatenus dubita, quòd ſi alia, a [illegible]; aut mihi gratior i[illegible]es Congregatio extitiſſet; ad eam te vtique vocaſſem: In charitate enim perpetua dilexi te, & in miſerationibus magnis attraxi te. Satage igitur, vt in ea ad finem vſque, in veritate, ac iuſtitia permaneas, & in opere mandatorum Regulæ tuæ veteraſcas: hoc namque pacto mihi procul dubio gratiſſimus eris. Atque hæc quidem in primo, ac ſecundo temporis interuallo, ſæpè clementiſſimus Dominus, Ioanni apparens, illiúſque animum diuino lucis fulgore; cui falſum nullum ſubeſſe poteſt, illuſtrans reuelauit. XIII. *Capucinorũ Congregatio quàm Chriſto ſit grata, reuelatione aperitur.* *Ioannes à Chriſto dilectus.*

At verò hoc anno, per quatuor circiter menſium ſpatia, tot illi benigniſſimus Saluator, è diuino pectore, arcana ad Religionis commodum, atque vtilitatem ſpectantia, liberaliſſimè effudit; tamque copioſè, cæleſtis gratiæ theſaurum aperuit; vt ea breui ſermone perſtringi non poſſint. Creberrimæ namque hoc tem- XIV. *Ioanni frequentes reuelationes fiũt.*

[illegible]pore,

pore, Ioanni, non modò oranti: verùm & Sacra celebranti, & manducanti, & deambulanti, Reuelationes fiebant: quibus & perfectissimus Religionis status; & quæ ad commune illius bonum conducerent, familiarissimè declarabantur. Porrò inter alia Reuelationum capita, quæ tunc illi Dominus, ad Religionis statum spectantia aperuit.

XV. Primum est. Quòd vbi Religionem, ob simplicitatem, paupertatem, & Regularem obseruantiam, rursus quàm maximè sibi acceptam esse confirmauit; hæc subdit: Hoc tibi certissimum sit, Ioannes, me neminem aliquo errore aduersùs Catholicam Fidem contaminatum, nullum maioribus vitiis fœtentem, quæ Religionem grauiùs labefactare solent, neminem denique, aut Ecclesiæ perduellem, aut Religionis deturpatorem, diu in hac Congregatione passurum esse: quòd si quispiam huiusmodi criminibus irretitus extiterit: nisi post aliquod pœnitentiæ spatium, ac meæ benignitatis interualla, pro mea voluntate dispensanda, citò resipuerit, ab ea illum maturiùs expellam: ne huiusmodi immundum, ac maculosum animal, quod olim lege lata ab Altari meo expellendum volui, inter alios, qui se se mundas, atque immaculatas quotidie hostias mihi offerunt, locum habeant. Hæc enim duo hominum genera, adeò mihi inuisa sūt: vt neque ea diu ferre, nec placido, ac quieto in hac Congregatione fine quiescere vnquam velim. Quamobrem Vicarium Generalem, atque alios Ordinis Superiores admone: ne propter aliquorum Fratrum à Religione apostasiam, plus æquo mœrore saucientur; aut animo frangantur: in his enim suprema mentis meæ consilia impleri necesse est. Veruntamen id magnoperè curent; vt alios in bono opere, ac pura, perfectaque Regulæ obseruantia confirment: ipsique sua exemplorum luce, illis præcuntes, semper ad meliora prouocent. Illud verò inter cætera mihi gratissimum erit: vt Generalis, modo, quo exorsus est, Fratres sermonibus excitet, animet, corroboret, atque ad virtutum, ac Regularis obseruantiæ perseuerantiam efficaciter adhortetur. Neque ego ope, ac virtute mea illi vnquam deero: maximum verò in se beneficium collatum esse existimet, quòd eum super hunc gregem mihi dilectum, hoc præsertim tempore, Pastorem constituerim, quo Euangelicæ perfectionis ardor plurima hominum negligentia, in Orbe tepescit. Caueat summoperè, ne dum viribus suis diffidit, quicquam suæ virtuti, consilio, aut sufficientiæ tribuat; sed cæleste donum à me profectum agnoscens, in id duntaxat animum intendat, vt humiliter verbo, atque exemplo commissum sibi gregem administret. Quòd si ad hoc munus implendum, minus sibi vires suppetere videantur; opem à me expectet; interea animum non despondeat: meum enim erit, qui vocaui; opportuna illi præsidia, ac virtutem, etiam præter spem, augere.

Maioribus criminibus contaminati diu in Religione stare nō possunt.

Obseruandā Apostasiam nemo debet cō moueri.

Christus Assistit Generalis studia pro Religione laudat.

XVI. Huic, & secundum caput addit, hæc subiiciens: Id quoque animaduerte, Ioannes; Veram, ac perfectam Euangelicæ Regulæ obseruantiam, absque meo spiritu haberi non posse: idcircò in Regula scriptum est: *Attendant Fratres, quòd super omnia desiderare debent habere spiritum Domini, & sanctam eius operationem.* Quo fit, vt ex Fratribus nonnulli, facilè in lapidem impingant, qui cùm non meum, qui humilitatis, & charitatis est, sed suum spiritum sequantur: dum ardentiores altissimæ Paupertatis Zelatores haberi volunt, eamque sibi humano spiritu, quasi Idolum confingunt, simul & veram humilitatem iugulant, & charitatem prosternunt; nec tamen veram spiritus paupertatem assequuntur. Hinc enim plerique dum indiscreti paupertatis æmulatores existunt; superbi, ac contentiosi euadunt; seipsos, atque alios turbant, inquietos vbique se produnt, cuncta altercationibus complent: & cùm non alta sapientes, sed humilibus consentientes esse deberent; proprio spiritu inflati, à meo spiritu decidunt. Dùm verò zelum illum absque scientia, siccamque, ac crudelem paupertatis æmulationem in mente alunt: qua necessaria charitas, ac debita in cæteros pietas, ac misericordia, quibus paupertas ancillari debet, perimitur: profectò à vera, ac spirituali Regulæ obseruantia cadunt, altis-

cap. 10.

Vera Regula obseruantia absque Dei spiritu haberi nō potest.

Indiscreti paupertatis Zelotes suggillantur.

simamque

simámque paupertatem, quæ non sæua, aut crudelis; sed suauis, ac benigna est; vtpotè à meo spiritu profecta, à sua Sede deturbant; atque à proprio fine aberrantem præstant. Denique cùm paupertatem plus æquo efferentes, se sanctum, atque illustre quippiam agere putant, spiritum meum, quem super omnia desiderare, atque integrum seruare debent, vt Regulam perfectè obseruent, proculdubio extinguunt, atque à vera Regulæ obseruantia exorbitant. Paupertatem igitur, ita diligant, colant, amplectantur, oportet; vt humilitatis, & charitatis spiritum non extinguant. Quamobrem si Fratres mihi placere optant, in id viribus omnibus adnitantur; vt diuinum meum spiritum, qui bonus, suauis, ac benignus est, perfectè, suauitérque omnia disponit, assequantur: Eò enim præsente, facilè omnia, quæ ad Regulam perfectè obseruandam spectant, illis administrabuntur.

Dei Spiritus super omnia optandus ac quærendus.

In id porrò, ô Ioannes, quandoquidem iam à tuæ vocationis exordio, potissimùm omnes neruos intendisti, atque assiduis precibus contendisti, vt diuino hoc meo spiritu, ad perfectam Regulæ tuæ obseruantiam tibi dux essem: illud tibi singulari meæ clementiæ munere donatum est; vt hactenus in nullum Euangelicæ Regulæ præceptum, aut consilium impigeris. Porrò quemadmodum cœpisti, ita perge; opus prosequere: vt perseuerantiæ tandem, cui præmium debetur tibi corona reponatur. XVII.

Corona, perseuerantiæ præmium.

Tertium quoque Caput subnectens, ait; Ad hæc scias volo, me ab huius Religionis alumnis, nihil magis, quàm plenam meæ, erga illos, benignitatis fiduciam expetere: ita vt eos, quam maximè charissimos habeam, qui omnem suam spem, & cogitationem in me proijcientes, toti à mea prouidentia pendent. Hos ego diligo, hos foueo, ac veluti filios amantissimos complector. Cùm è regione, molestissimè feram, pleróque huius Congregationis Fratres, qui Euangelica consilia profitentur, atque à mea prouidentia, suopte instituto, pendere debent; de ea ita diffisos, & B. eorum Patris Francisci monita ita oblitos esse, quibus eos passim ad omnem eorum cogitatum in me iactandum hortabatur; vt, quasi nullam eorum sollicitudinem gererem, cibos sibi in itinere prouideant; diuturnas rerum prouisiones, sub vano, ac friuolo prætextu, accumulent; atque his similia, quæ diuinæ meæ erga illos prouidentiæ dona proscribunt, propemodùm infideliter præstent: cùm tamen meminisse deberent; me nulli, qui integrè se meæ benignitati, ac prouidentiæ commiserit, re vlla vnquam defuisse. XVIII.

Rerum prouisio à Christo dimanat.

Discant igitur, qui in hac mihi Regula; ac Congregatione famulantur, me propterea illos bonis omnibus expoliasse, atque ad summam rerum omnium egestatem vocasse; vt in his liberalitatis, ac prouidentiæ meæ diuitias ostenderem: ijque vicissim toti à mea benignitate penderent. Quapropter certent tantummodò perfecti Regulæ suæ æmulatores existere: tum verò nullatenùs de mea prouidentia dubitent. Ego enim qui lilia agri vestio, & volucres Cæli pasco; quomodo filios deseram, qui omnem suam in me vitæ curam proiecerunt. XIX.

Minoribus Fratribus de Dei prouidentia nunquam dubitandum

Quartum his Caput subnectens, addit Constitutionum Leges, graues, sanctæ, [illegible], quæ Regulam, atque Euangelica consilia, quo spiritu intelligi debeant, explicarent: faciliorémque illorum obseruantiam redderent, pro singulari mea in Religionem benignitate, Congregationi datæ sunt: quibus Religio ipsa vndique tanquam mœniis circumsepta muniretur; ne facilè carnalium sensuum, ac relaxationum, velut hostium, direptioni pateret. Has à nonnullis Congregationis Superioribus, passim, vel leuissima de causa violari, ac nulla iusta ratione dispensari, magnoperè displicet. Ab aliis contrà, nulla fraternæ charitatis habita ratione, neque secundùm prudentiæ, aut spiritus mei ductum: sed potiùs iuxta proprij spiritus impetum, austeriùs contrahi, ac coarctari, nō laudo. Has igitur, velut Regularis obseruatiæ munimēta, ac repagula à Religionis Superioribus sūmo studio custoditi; arq; eo, quo exaratæ sunt, spiritu obseruari. volo: vt ipsæ quoq; Religionē integram, ac sartātectā seruent. Hactenus Dominus. XX.

Capucinorū Constitutiones à Christi spiritu profectæ.

Constitutiones quo spiritu obseruandæ.

Sed

XXI. Sed quoniam in Religione quamplurimi, hac tempestate, Dei consilium ignorantes; cùm prædicandi munus Religioni à Pontifice ereptum cernerent; metu, ac dubitatione excruciabantur: ne illud diuinæ mentis, ac consilij decretum esset; vt Fratres deinceps à prædicationis Officio abstinerent; idcircò quintum hîc Dominus Caput subijciens, ait:

XXII. Huius Congregationis Fratres, toti à mea voluntate pendere, neque aliud, præterquam mentis meæ beneplacitum, intueri debent: ità vt animum à cuiuscumque rei, quæ diuinæ meæ electioni seruata est, appetitu, ac sollicitudine abstrahentes, eum omninò sub meæ voluntatis imperium transferant. Qui ita viuunt; vt se suáque omnia integrè meæ voluntati committant, atque à me quæcunque tandem mihi libuerint, siue illa honorifica, siue ignobilia, siue tristia, siue iucunda sint; absque sollicitudine expectent: hos ego velut charos, atque intimos amplector; horum curam sollicitam gero; in his voluntatem meam compleo, ac meipsum glorifico: atque hi sunt, qui in sinu meo dormiunt, pacificéque, ac tranquillè apud me quiescunt. Qui verò ea, quæ meæ prouidentiæ relinquenda sunt, nimis anxiè, ac sollicitè quærunt; atque vt ea tandem, præter voluntatis meæ placita, assequantur; vel ad humanos fauores confugiunt, vel in ea omne animi studium, ac laborem conferunt: ij profectò cùm à voluntatis meæ lege exorbitent, mihi haud placere possunt. Quare Fratres, qui mihi impensiùs famulari, ac perfectè obsequi volunt; id potissimùm curent, vt liberum ab omni appetitu, ac cuiuscunque rei cupiditate, animum gerant: ac præter animi virtutes, ac cælestem opem, qua ad eas pertingant; nullum, neque humanum, aut temporale bonum, tametsi illud honestum, optimúmque illis esse videatur; neque prædicandi munus; atque adeò, neque ipsa cælestis præmij commoda à me sibi poscant: sed illa meæ voluntati relinquant: atque ab omni affectione vacuum ita animum gerant: vt vniuersa iuxta meæ Sapientiæ, ac propositi lege me operari sinant: cunctaque absque sollicitudine, de manu mea accipiant. Hæc enim Religio, cùm statum perfectissimum assecuta sit, ab his vacare debet, quæ perfectam spem, ac charitatem extenuant: quarum ea natura, ac virtus est, vt præter vnicum diuinæ gloriæ obiectum, cætera omnia, velut imperfecta, abijciat. Ego sum, qui ineffabili meæ Sapientiæ consilio, à Congregatione prædicationis Officium abstuli; neque absque voluntatis meæ decreto, quantumcumque contrà adnixum fuerit, restituetur. Quo fit, vt neque curiosiùs, meæ sapientiæ arcana ab illis inuestiganda sint; neque eo Fratres plus æquo angi, & excruciari debeant. Id enim, tum ob publicum, tum etiam ob priuatum Religionis bonum fieri oportuit: ne qui ob Ochini lapsum Religionem, iam in Fide suspectam habere cœperant, verbi potiùs exploratores, quàm auditores, ad Fratrum Prædicationem accederent; neque inde maius sibi scandalum pararent, si quod fortè ab illis verbum, vel simpliciter, vel inconsultè dictum aliquando elaberetur. Religioni quoque consulendum fuit; ne ea multorum calumniis exponeretur: ac prædicatio, quæ in commune bonum instituta est, illi in ruinam potiùs, quàm in commodum cederet.

Omninò à Dei voluntate pendendum.

Animus ab omni cupiditate custodiendus.

Diuina Sapientia arcana curiosiùs non inuestiganda.

XXIII. His accedat, quòd hæc Congregatio, necdum ita perfectè ab hæresum fœcibus expurgata est, quin aliquæ adhuc in ea Ochinianæ infectionis reliquiæ deliteſcant. Sunt enim, qui nonnullis erroribus labefactati, Hæreticam saniem nondum integrè ab animo expulerunt. Quapropter Religionem, tandiu à prædicationis Officio feriare volo; quoad, qui Dæmonum opera, adhuc hæretico morbo laborant; vel ab eo conualeſcant, vel si in eo putreſcere maluerint; eos à Congregatione expellam. Hæc verò quàm primùm impleri neceſſe est: ne diutiùs qui huiusmodi sunt, Congregationem commaculent, & commune Eccleſiæ meæ bonum, atque vtilitatem, quæ ex huius Congregationis prædicatione in eam proficiſcitur, impediant: Cæterùm nihil eos terreat, aut conturbet: prædicationis enim Officium, quum & Religioni expe-

Cur Prædicationis Officiū Capucinorum Congregationi ad tempus sublatū fuerit, causa à Christo redditur.

diens, & Ecclesiæ meæ vtile fuerit, Congregationi absque dubitatione reddam. Interea Fratres in silentio, ac bonorum operum lingua, perfectisque Apostolicæ vitæ exemplis, Populis prædicent: id enim mihi æquè gratissimum erit, atque illis vtiliùs. Nihilque ampliùs à me postulent, aut sibi expectant, quàm quòd ipsis ego, ad ampliorem nominis mei gloriam, pro mea voluntate vtar: in iisque eo planè modo, loco, tempestate, vti mihi libuerit, meipsum glorificem. Cùm verò prædicationis vestræ tempus præstitutum redierit, id profectò efficiam: vt Christiana Plebs magis humilibus, ac simplicibus verbis, per vos disseminandis, quàm maximorum Theologorum doctrina, ac insignium Prædicatorum eloquentia proficiat: Dabo enim spiritum nouũ in visceribus vestris, ac tum verba mea in ore vestro, quasi ignis ardẽs erunt, corda simul & penetrantia, & inflãmantia:

Quid à Deo postulandum.

Prædicatores, etiamsi Regularemq; Obseruantiam negligentes à Christo sugillantur.

[illegible] it. Quapropter id tibi Ioannes, velut indubitatum repone: Plerosque Fratres, ac magni nominis Prædicatores, nullo apud me in pretio haberi, qui in vana sua eloquentia, ac doctrina confidentes, Regularisque obseruantiæ studium negligentes, non meam, sed propriam gloriam quærunt; neque animarum saluti, sed propriæ tantùm existimationi studeant. Hi tametsi innumeros ad me Populos conuerterent, atque in nomine meo prophetarent; tam à me nihili ducuntur: vt in extremo Iudicij die, cùm Euangelicam illam vocem sibi vsurpabunt: Domine nonne in nomine tuo prophetauimus, prædicauimus, virtutes multas fecimus: haud secus illis respondurus sim, quàm quod in Euangelio habetur: *Et tunc confitebor illis, quia ego nunquam noui vos.* Hi verò gaudium meum implent, qui omnem suam spem & cogitationem in me proijcientes, nihilque præter nominis mei gloriam, & animarum salutem animo versantes, iuxta erogatum sibi virtutis talentum, ac mensuram in verbo fideliter laborant. Hos ego tanti facio, ac tam singulari beneuolentia complector; vt eos, instar omnium, habeam,

Matth. 7.

Confirmatores nihil præter Dei gloriam quærentes, quàm Christi grati.

XXIV. Præter hæc Sextum quoque Caput addens, inquit: Arrige aures, Ioannes, Duo sunt mihi in hac Congregatione Fratrum genera. Primum est, eorum, qui me forti, ac robusto amore diligunt. Hi nimirum, qui in propria vitia, ac prauas cupiditates animo insurgentes, fortiter irrumpunt: peccata omnia, præsertim lethalia pro viribus deuitantes, strenuè contra Dæmonem pugnant, mihique absque offendiculo famulari student. Horum quamplurimos non modò in Religione, verùm & in sæculo mihi obsequentes vendico: quos & ego vicissim beneuolentia prosequor: licèt ij, qui in Religione versantur, ad perfectiorem huius amoris gradum, ob voluntariam rerum omnium derelictionem conscendentes, ampliorem apud me gratiam assequantur.

Quinam inter Dei amicos præstantiores.

XXV. Alterum est, eorum, qui non modò forti, sed etiam dulci in me amore feruntur. Atque hi sunt, qui cùm mentem ab insanis cupiditatibus ac voluptatibus purgauerint, dulci ac suaui mihi charitate adhærent: quibus vicissim me ipsum spiritu amplexandum, ac fruendum præbeo. Huius generis amatores mihi in hac Religione non desunt; multos quoque sæculum mihi huiusmodi ministrat; qui cùm longiùs ab animi malitia absint, mentis puritate, ac simplicitate, faciliùs interdum, ad hoc diuini amoris genus pertingunt. Cæterùm qui in Congregatione hoc mihi charitatis vinculo cõstringuntur, mihi super omnes amantissimi sunt; in hisq; meipsum glorifico, quamdiu in Regulari obseruantia permanentes, humilitati studeant, meisque donis haud se indignos præbent.

Perfecta charitas Deo amantissimi præstat.

XXVI. Septimum quoque Caput addens; Quo pacto, inquit, ô Ioannes, Congregationem hanc non diligam, quam mihi ipse ego elegi, plantaui, vocaui, & ad mei nominis gloriam amplificandam instituí?

perfe

Capucinorum Congregatio à Christo plantata & quàm ab eo dilecta.

Quamobrem Fratres mirari desinant; si eam hactenus tot terroribus concussam, tot persecutionum machinis oppugnatam, tot Dæmonum tentationibus exagitatatam; tot denique, ac tantis calamitatum tempestatibus iactatam volui. Vndique illa tentanda, ac probanda fuit; vt diuinum hoc mihi acceptissimum opus esse ostenderetur. At verò expleto probationis tempore à me præstituto, nihil est, quod metuant: ea enim virtute mea excrescet, amplificabitur, dilatabitur, atque in Orbe proficiet; demum eam metam attinget, ad quam altissimo meo consilio, ac sapientia præordinata fuit.

Religionis Capucinorum incrementum à Christo pronunciatur.

XXVII. Hæc verò, per plura, ac distincta dierum spatia, pluribusq; colloquiis, Dominus Ioanni apparens sæpiùs refricauit: his eum verbis cõfirmans: Nihil vereatis, Ioannes, quin hæc vera sint; neque Diabolicam fraudem his verbis inesse suspiceris. Mea hæc verba sunt, quæ suo tempore implebuntur.

Reuelationum veritas confirmatur.

Hic porrò, cùm Ioannes, quid circa Obedientiam, quam eatenus Capucinorum Congregatio Magistro Generali Ordinis Min. Conuentualium præstiterat, obseruandum esset, à Domino postularet; eo enim maximè timidæ Fratrum conscientiæ, ob Apostolicam de Generalis Ministri Ordinis Fratrum Obseruantium Primatu declarationem, velut scrupulo, eo tempore angebantur. Dominus his verbis clementissimè respondit. Discant Fratres Obedientiam, cui ex Regulæ præscripto obstringuntur, tribus potissimùm deberi. Primùm mihi, cui etiam S. Euangelij Obseruantia promittitur. Deinde Pontifici Romano, tanquã Ecclesiæ Capiti, ac Vicario mihi subrogato, cui per omnia parere debent. Postremò B. Francisco, ac Successoribus suis; quemadmodum in Regula explicatur: vt Religiosæ Hierarchiæ Ordo, ac forma seruetur, quæ subordinationem ad vnum Religionis Caput includit. Quod ad duo priora personarum genera attinet; quandoquidem nulla de iis, apud Fratres dubitatio oritur, nihil dicendum est. Superest tertium, de quo nonnihil inter Fratres ambigitur: sed accipe, Ioannes, quid in eo legitimè obseruandum, ac sequendum sit. Cùm in Regula ita præcipitur: *Fratres teneantur obedire F. Francisco, & Successoribus suis.* Quisnam B. Francisci Successor sit, priùs vobis quærendum est. Discite igitur, verã apud me Ministrorũ Ordinis successionem, non ab antiquitate, ac diuturno annorum curriculo, neque ab Ordinis Primatu; sed à legitima institutione, ac præsertim à Regulæ Obseruantia censeri. Hæc enim sola apud me robur, ac pondus nanciscitur: Ita enim olim prædicauit Paulus dicens: *Non enim omnes, qui ex Israel, ij sunt Israelitæ: neque qui semen sunt Abrahæ, omnes Filij.* Quod ipse quoque in Euangelio non obscurè docui; cùm Hebræos alloquens, qui se ex antiquo Abrahæ genere satos gloriabantur, iis obtestatus sum: *Si Filij Abrahæ estis, opera Abrahæ facite.* Quapropter vano Fratres huius rei metu torquentur. Cùm enim Caput habeant, diuina mea Prouidentia constitutum, Apostolicaque Romani Pontificis, Vicarij mei, potestate electum; eidem, tanquam legitimo B. P. Francisci Successori, parere debent: quo fit, vt frustra alios Successores quærant, inaniq; seipsos timore sollicitent. Id enim duntaxat huius Congregationis Fratres, & quod illis præest, caput; omni studio curare debent, vt veri, ac perfecti Regulæ cultores sint, ac legitimi B. P. Francisci Filij, vt vera, ac legitima Capitis successione frui possint. Quamobrem Generalem admone, vt metu omni deposito, ea tantùm, quæ ab Apostolica Sede, me agitante decreta, aut decernenda sunt, integrè seruanda curet. Hoc enim pacto Fratres Regulam sub Pontificis, ac sui Generalis Obedientia obseruantes, meam, ac B. P. Francisci mentem implebunt: verumque, ac legitimum illius semen censebuntur. Hæc Dominus satis diffusè.

Obedientia quibus debeatur.

Cap. 1.

Vera Ordini Minorum successio vnde censenda.

Rom. 9.

Ioan. 8.

Quinam in B. P. Francisci semine censeantur.

XXVIII. Sanxerat præterea Pontifex; quemadmodum anno 1537. dictum fuit? Ne ex Obseruantium Familia, vllus in Capucinorum gremium reciperetur. Cùm verò

ex eadem Familia plerique, qui Regulæ obseruandæ studio ducebantur, ad eos profugerent; plurimùm Capucinorum Superiores, ob intercluſam illis viam, animo excruciabantur. Quo fit, vt iubente Aesino Generali, Ioannes à Domino, quid in ea re agendum esset, exquireret. Cui Dominus, his verbis, respondet. Quæ à diuinæ meæ Sapientiæ consilio manant, nec temerè discutienda, nec curiosè, aut anxiè perscrutanda sunt. Ego omnium corda noui. Scio quoque quos elegerim. Nulli viam ad salutem præcluſam volo. Veruntamen cuiusque vocationem, iuxta Sapientiæ meæ leges, suis quamque temporibus dispono. Quid Religioni conferat, quovè tempore id præstandum sit, non ignoro; neque enim omnia cuique tempori apta sunt. Ego sum clauis Dauid: cum aperio, nemo claudit: cum verò claudo, nemo aperit. Nihil quod ad huius Congregationis administrationem spectat, sine meo consilio fit. Quamobrem hæc meo consilio administranda relinquant. Veruntamen Generalem admone, vt ad Pontificem accedat; rei grauitatem exponat, ab eoque quid illi sequendum sit, expectet: ego enim illum præcedam: Pontificisque animum, quid acturus sit, proculdubio instruam.

Deus cordium scrutator hominum vocationem disponit.

Pontifex ab ipso Christo instruitur.

Generalis igitur, cùm hæc à Ioanne Domini dicta accepisset; statim Romam profectus, Pontificem adit, cuius mentem, cùm de hac re diligentiùs interrogasset; ab eo audit, nunquam id suæ mentis consilium fuisse, vt edito Diplomate Fratres de Obseruantium Familia, qui ad perfectam Regulæ Obseruantiam anhelant, à Capucinorum ingressu deterreret XXIX.

Pontifex, animi inscius, Aesino Generali aperit.

Quapropter vltrò Generali indulget, vt quos ex Obseruantium Familia probos Viros, & Religioni vtiles iudicaret (clam tamen) Congregationi associaret, & in longiores partes transmitteret: ne deinceps ab Obseruantium Superioribus molestiam ferret.

Præter hæc nonnulla quoque Dominus, ad vberiorem Fratrum eruditionem addidit. Atque inter alia illud primum fuit. Ad perfectam Regulæ Obseruantiam quatuor gradibus conscendi. Primus est. Vt Fratres, propter altissimum illud diuinæ benignitatis donum; quo iniquissimis hisce præsertim temporibus, quibus Dei charitas in Orbe refriguit, & multorum iniquitas abundauit, ad perfectissimum hunc Religionis statum à Deo vocati sunt; atque ob alia innumera, quæ illud consecuta sunt, beneficia, Deo grati existant. Cùm enim ingratitudo sit velut ventus vrens, exsiccans Fontem diuinæ misericordiæ: qui tantorum beneficiorum immemores in Religione versantur; neque eximium Dei donum agnoscunt; eo se profectò indignos declarant; neque ampliora à Deo beneficia sperare debent; quin etiam acceptis spoliari promerentur. Quo fit, vt velut ingrati, non modò à Regulæ Obseruantia, quæ cum animi ingratitudine pugnat: verùm & à Domini Spiritu repellantur, qui ingratos ferre non potest. XXX.

Christus ob collata beneficia gratitudinem exquirit.

Secundus est. Vt Fratres animum à peccatorum sordibus, quantum homini fas est, purum seruent. Perfecta enim Regulæ Obseruantia omnem prorsus peccandi libidinem, atque appetitum pellit: Quanquam enim veniale peccatum Regulæ Præcepta non tollat; consilia tamen, quibus Regula compacta est, quibusque integra illius Obseruantia subsistit; proculdubio eneruat. Hanc verò cordis munditiam, tametsi ab omnibus, qui Christo nomina dedêre, Dominus exquirat: ab his tamen seuerius se exigere autumat, qui perfectissimum hunc Religionis statum profitentur. Quare, si qui grauioribus criminibus bonum Religionis nomen labefactauerint, eos citiùs, nisi resipuerint, à Religionis gremio, iterum deiecturos minatur. XXXI.

Cordis munditia ad perfectam Regulæ Obseruantiam necessaria.

Tertius est. Vt qui perfecti Regulæ cultores esse cupiunt, omnem ab animo tumorem, & ambitionem expellant, aliis præesse non expetant, honoris culmina non quærant, factiones non excitent, persecutiones non moueãt, alienæ famæ nõ detrahant, discordiam inter Fratres non seminent. Ab his enim præsertim, vitiis omninò XXXII.

Cordis superbia ab animo expellenda.

vacare

vacare oportet eos, qui ad perfectam Regulæ Obſeruantiam properant; ſed potiùs humiliati, ac propriæ abiectioni ſtudentes, cum omnibus pacem, ac charitatem ſeruent. Caueant igitur, ait Dominus, qui in hac Congregatione viuunt: ne honorum cupiditate, ac dominandi libidine ad primas Sedes ac dignitates, me non vocante, currant; ac nemine deferente, vltrò ſibi primos conſeſſus rapiant. Id enim abominatio maxima eſt mihi. Quod ſi hunc præcellentiæ ambitum in Angelis non tuli: ſed hoc ambitionis ſcelere contaminatos, è Cælorum culmine ad ima deturbaui: haud ſanè illam in iis feram, qui cùm Minorum ſtatum profiteantur, humilitatem, atque honorum contemptum præ omnibus præſeferre, atque amplecti debent: Veniam ergo citò, & ſi quos huiuſmodi offendero, non parcam: ſed amouebo candelabrum eorum, ne luceant in Domo mea. Etenim, qui in hac Congregatione ad Prælationem aſſumuntur; non ad honores, ſed ad laborem, & ſeruitutem vocantur: ac propterea cæteris eos humiliores eſſe volo; ita vt quod Apoſtolos moos docui, in eis perfectè impleatur: nimirum. *Qui in vobis maior eſt, fiat ſicut minor; & qui Præceſſor eſt, ſicut qui miniſtrat.* Qui igitur, me vocante, cæteris præſunt; non ſuperbiam, aut typhum oſtentent; neque auſterè, & quaſi dominantes in Fratribus Prælationem gerant: ſed Fraternitatem diligentes, humilitate, ac charitate magis, quàm auſteritate, ac ſeueritate ſubditis præſideant: vitia benignè corrigant; in ſpiritu lenitatis errantes inſtruant, arguant, obſecrent, increpent, & forma facti gregis ex animo, ſeipſos exemplum omnium bonorum operum præbeant. Ita eos decet implere omnem iuſtitiam, & omnia omnibus fieri, vt omnes lucrifaciant.

Ambitionis vitium quàm in Religione oderit Chriſtus.

Luc. 9.

XXXIII. Quartus, ac poſtremus gradus eſt. Vt Fratres ſuper omnia appetant, ac vi omni contendant, habere Spiritum Domini, & ſanctam eius operationem; quemadmodum in Regula ſcriptum eſt. Sicut enim, eo præſente, mens in ijs, quæ ad perfectam Regulæ Obſeruantiam neceſſaria ſunt, illuſtratur, inſtruitur, ducitur: animúſque ad eam aſſequendam allicitur, accenditur, pellitur: ità ſi is ab animo abſit; mens in eorum cognitione, ac electione, quæ ad Regularem Obſeruantiam ducunt, caligat: animúſque fruſtra in ea aſſequenda fatigatur: neque enim vlla hominum vis eò attingere poteſt; vt abſque Domini Spiritu, Euangelicæ perfectionis formam, quæ non niſi à Domini Spiritu profecta, ac tradita eſt, conſequi valeat. Quapropter Fratres, orationibus, lachrymis, ieiuniis, atque omni bonorum operum ſtudio adniti debent: vt hunc ſanctum Domini Spiritum à Deo accipiant, quo ad perfectam Regulæ Obſeruantiam ducantur: acceptum verò diligentiùs excolant, ac cuſtodiant.

Qualis Superior eſſe debeat.

XXXIV. Rurſus Dominus Ioanni apparens docebat: Duo in Congregatione proba, ac perfecta eſſe Fratrum genera; quæ tamen gradu quodam inter ſe diſcernuntur. Vnum eorum, qui cordis munditiam, ac puritatem aſſecuti ſunt. Hos ligno arido ſimiles eſſe dicebat; quod cùm humido careat, facilè ignis ſuſceptiuum eſt: ita hi cùm omnem prorſus mundanæ, ac carnalis cupiditatis humorem abiecerint, facilè diuinæ charitatis igne ſuccenduntur. Quanquam verò ad eam cordis ſimplicitatem, ac nihilitatem non peruenerint: vt nihil prorſus ſibi propriæ voluntatis, atq; arbitrij retineant: Attamen, cùm plurimam vim ſibi ad eam aſſequendam adhibeant; id tandem conſequentur, vt & ampliori (cùm Deo placuerit) diuinæ charitatis flamma ſuccendantur; atque iis Dei Opt. Max. Majeſtas aliquando ad nominis ſui gloriam augendam; velut inſtrumento vtatur.

Duo perfectorum Fratrum in Religione genera aſſerumtur.

XXXV. Alterum eſt, eorum, qui perfectiſſimam vitæ ſimplicitatem, ac paupertatem adepti, nihil ſibi in voluntate, quod vel appetant, vel fugiant, præter ea, quæ vel appetenda, vel fugienda Dei voluntas præſcribit, proprium reliquerunt: atq; adeò à Dei voluntate pendent, vt haud ſecus, quàm vmbra corpus, eam ſubſequantur; illudque diuinæ voluntati in omnibus tam appetendis, quam fugiendis in ſeipſis Imperium tribuerint; vt non humana, ſed diuina in eis voluntas imperare videa-

Quanæ à Dei Spiritu in Religione agantur.

Digitized by Google

tur. In his Dominus Sedem, ac Regnum ſuum collocare, hos regere, hos poſſidere, ſe affirmat. His Spiritum ſuum infundit, hos deniq; Spiritu ſuo agit: & quandoquidem, qui Spiritu Dei aguntur, ij ſunt Filij Dei, hos Deus velut diuinum Semen, & genus electum agnoſcit, amplectitur, fouet, atque in his miro quodam modo ſeipſum glorificat,

Catholica Fides ab omnibus tenenda aduersùs huius tempeſtatis Nouatores

Præter hæc addidit quoque Dominus. Primùm, ac præcipuum ſuæ voluntatis propoſitum eſſe. Vt Fratres, in ſacris Eccleſiæ ſanctæ dogmatibus, ac Generalium Conciliorum decretis, fixi, ac ſtabiles permanent: neque ſub vlla recentioris veritatis ſpecie, aut noua Scripturarum intelligentia, aut vllius reuelationis prætextu; etiam ſi Angelus de Cælo veniens, ſecus quàm hactenus prædicatum eſt, euangelizauerit; vlla ratione ab iis ſe auelli ſinant: ſed quæ ſemel ab Eccleſia tradita ſunt, teneant; quæ à Patribus didicerunt, ea tantùm doceant; nec ab iis latum vnguem recedant. Satan enim plerunque, atque his præſertim temporibus, ſe in Angelum lucis transfigurat; vt incautos ſub recti ſpecie fallat; lucémque Scripturarum profert; vt per lucem ad tenebras ducat. XXXVI

2. Pet. 1.

Ad Scripturarum interpretationem quo ſpiritu accedendum.

Mat. 11.

Caueant Fratres (aiebat Dominus) ne ſuperbè, aut proprio ingenio freti, ad Scripturas accedant: non enim voluntate humana allata eſt aliquando Prophetia; ſed Spiritu ſancto inſpirati, loquuti ſunt Sancti Dei homines. Quapropter his, qui ad Scripturarum intelligentiam properant, duo potiſſimùm neceſſaria eſſe dicebat. Primum, vt vera animi humilitate viam ſibi ad eam ſternant: quam ſi ab animo excuſſerint, haud vnquam profectò ad verum Scripturarum ſenſum pertingent: Id enim (aiebat): Ego apertè docui, cùm ad Patrem orans, dixi: *Confitebor tibi Pater Rex Cæli, & Terræ, quia abſcondiſti hæc à Sapientibus, & Prudentibus, & reuelaſti ea parvulis*: quin potiùs à recta intelligentiæ via aberrantes ad præcipitium feruntur. Alterum eſt, vt non proprio, ſed meo duntaxat Spiritu, ad Scripturas intelligendas ducantur: Scripturæ enim, quæ meo tantùm Spiritu compactæ fuerunt, haud alio ſanè, quàm meo Spiritu intelligi queunt: quo cùm ſola Catholica Eccleſia à me imbuta fuerit, ab ea vera Scripturarum intelligentia procul dubio petẽda eſt. Quo fit, vt qui non ab Eccleſia, ſed à proprio duntaxat ſpiritu, Scripturarum interpretationem hauriunt: ab earum procul dubio veritate aberrent. Atque hinc hæreſes oriuntur, dum Scripturæ, quæ bonæ ſunt, non benè, neque ſecundùm Spiritum meũ intelliguntur. In eas verò ex occulto iudiciorum meorũ abyſſo, nonnullos elabi permitto: vt & eorũ ſuperbia meritas ſuæ temeritatis pœnas luat; alijque eorum exemplo exterreantur; tum verò vt Eccleſia mea eorum magis erroribus proficiat. Denique vt, qui velut aurum in igne, tentatione probantur, ex probatione illuſtriores emergant. Vos autem ne terreamini, neque à recto Eccleſiæ ſenſu vnquam moueamini: State in Fide, atque in his, quæ ſemel ab ea tradita ſunt, radicati, & fundati, ſtabiles permanete. XXXVII

Hæreſes à prauis Scripturarum interpretationes exortæ.

Hæreſes cur Deus interdum graſſari permittat.

Purgatorij ignis veritas Ioanni à Chriſto argumentis adſtruitur

Porrò inter alia Fidei dogmata, quæ tunc Dominus Ioanni, Fratribus commendanda, propoſuit; vnum fuit: Ignis Purgatorij veritas, ac pia Defunctorum cura, quam non modò ſibi gratiſſimam aſſeruit; verùm etiam multis argumentis, quæ minimè à Ioanne exarata fuêre, Fratribus commendauit. XXXVIII

Reuelationes Ioanni factæ à Chriſto ve. ut diuinæ probantur.

Præter hæc, alia quoque quamplurima, Dominus Ioanni reuelauit, quæ ſcripto conſignari noluit: Hæc verò, quæ ad communem totius Congregationis doctrinam, & eruditionem ſpectant, ita Aeſino Generali manifeſtari voluit; vt certam etiam horum fidem Ioanni adſtrueret, ne quid in his Diabolicæ fraudis, aut aſtutiæ latere crederetur. Quamobrem, in hac poſtrema reuelatione, maiori diuini luminis ſplendore Ioanni apparens, ad eum inquit: Plurima, ô Ioannes, tibi mei conſilij Sacramenta reuelata ſunt, quorum veritas nullatenus tibi, aut aliis ſuſpecta eſſe debet: cùm tam multa illius teſtimonia tibi data fuerint, quæ omnem Diabolici doli ſuſpicionem abſtergunt. Nam præter internam meæ præſentiæ atteſtationẽ, quæ tibi li er declarata fuit; frequẽtes, atq; iteratas, diſtinctis .-m- XXXIX

porum

porum interuallis, ſæpè de eadem re Reuelationes accepiſti, quæ diuinas prorſus eſſe confirmarent. Nihil præterea in his, præterquam, quod ſacris Literis, & ſanctæ Catholicæque Eccleſiæ doctrinæ conſentaneum eſt, aſſeritur; cuius irrefragabilis veritas nulli prorſus ſuſpecta eſſe poſſit. Tertiò quoque, vt omnis de eorum, quæ tibi reuelata ſunt, veritate, dubitatio ab animo exularet, aliquorum Fratrum tibi conſcientias, atque occultiſſima crimina detexi: quorum alij cùm primùm te aperiente, ſcelus agnouerunt, illud tibi in Confeſſione pandentes, digna Pœnitentia abſtersêre, atque in meam rurſus amicitiam recepti ſunt. Alter tantummodò, qui cùm à te ſuam ſibi occultiſsimam culpam aperiri audiret; proprioque ore illam à nemine, præterquam à Deo cognoſci potuiſſe fateretur; ab ea tamen reſipiſcere noluit. Quapropter à me ob impœnitentiam à Religionis ſinu deiectus fuit. (Atque ita prorſus hoc tempore contigit, cùm Ioannes quorundam crimina, quæ nullis, præterquam ipſis criminoſis manifeſta erant, Deo reuelante, iiſdem aperuiſſet.) Hæc, inquam, ait; quæ nulla, aut Diabolica, aut Angelica virtute, præterquam à Deo, qui ſolus hominum mentibus illabitur, penetrari poſſunt: quàm vera, ac fidélia hæc dicta mea ſint, apertè declarant. Verùm id inter alia te horum certum reddat, quod non propria animi libido, aut appetitus: ſed ſola duntaxat Obedientia, ac G[illegible]otum, te ad has reuelationes poſtulandas compulit. Neque enim ſub [illegible] virtute [illegible]ſus aliqua, aut Diabolica verſutia latere poteſt, quin ea potiùs omnes Satanicos dolos deregi[illegible]oluit. Poſtremò ipſe rerum euentus, quæ in his Reuelationibus tibi prædicatæ ſunt, omnium veritatem luculentiùs indicabit.

Ioanni duorũ Fratrum conſcientia à Chriſto reuelantur.

Obedientia Satana artes detegit.

XL. Caue igitur: ne de his vllatenus dubites. Hæc quæ ſcripto exaranda volui, Generali Vicario trade, vt ea ad commune Congregationis commodum, atque vtilitatem diffundat. Neque enim hæc tibi, qui vilis homuncio es, ac rudis, propter te manifeſtata ſunt: quanquam; vt obedientiæ tuæ meritum, ac virtus oſtenderetur, tibi haud immeritò reuelata fuerint: ſed vt in his potiſſimùm Congregatio mea creſcat, vegetet, adoleſcat, atque in omni bono opere ſeneſcat. Tum etiam, vt huius me Congregationis curam, ac ſollicitudinem gerere, omnibus perſpicuum ſit; quam mihi poſt tot rerum anguſtias conſolari placuit. Tum denique, vt dum mea illis conſilia, ac voluntates aperio, maiores in me eorum amoris, & charitatis flammas excitem; quibus tandem in ipſis meipſum glorificem. Tu verò caue, ne deinceps vllas à me Reuelationes expoſcas: ſed his contentus in ſilentio, ac humilitate tecum habita.

Reuelationes cur Ioanni à Chriſto factæ fuerint, declaratur.

XLI. Generalis itaque, cùm diuinas haſce Reuelationes, ac reſponſa à Ioanne, Domini iuſſu accepiſſet: tam animo confortatus fuit: vt metu omni, ac dubitatione depoſita, quoſcunque deinceps paſtoralis muneris, ac ſollicitudinis labores alacri animo perferret: ſæpéque dicere ſoleret; nullo ſe iam ob quæcunque, quæ Religioni accidere poſſent, aduerſa: metu ſollicitari: cùm Religionem ſub Chriſti tutela, ac patrocinio tutam eſſe non dubitaret.

F. FRANCISCI A PALEMONE
Vita, & Geſta.

XLII. SVB hoc tempus F. Frãciſcus Rheginus à Palemone nuncupatus, depoſitis mortalitatis exuuiis, in Cõuentu Mileti, apud Calabros, ad immortalẽ vitã cõceſſit. Hic cũ per aliquot annos, in Obſeruãtiũ Familia, magna cũ virtutũ laude Deo militaſſet; quo tẽpore F. Ludouicus Rheginus, ac Bernardinus Georgius cum aliis ad Capucinos migrarunt; quemadmodum anno 1532. explicatum fuit, eodẽ ipſe quoque Regularis obſeruantiæ ſpiritu ductus, cum his ad Capucinorũ Reformationẽ acceſſit. Hic propter ſingulares animi virtutes, quibus à Deo cohoneſtatus fuerat;

F. Franciſcus à Palemone ex Obſeruantium Familia ad Capucinos migrat.

ac potissimùm, ob columbinam quandam mentis simplicitatem, quam vbique præferebat; quæ tamen haud absque plurima animi prudentia erat, Ludouico Rhegino charissimus fuit: Cúmque multa virtute, ac fortitudine præditus esset, eum in Reformatione apud Calabros instituenda, ac propaganda egregiè adiuuit. Atque eo factum est; vt cùm primùm Capucinorum Religio, Bernardini Georgij opera, ac labore, ad Siculos deuecta fuit: is propter singularem animi prudentiam, qua inter cæteros præcellere videbatur, primus Messanæ Guardianus à Ludouico institutus, quo tempore Carolus V. Imperator, ex Aphrica rediens, Messanam appulit; supplicatione Fratrum instituta, qui oliuarum ramos in manu gestabant, eidem obuiam processit: quod pio Imperatori, qui animum ad res Italiæ pacificandas conuerterat, gratissimum fuit; ac velut Cæleste auspicium accepit, quo magis ad rerum tranquillitatem curandam excitaretur; Plurimas cum Ludouico, & aliis in ipsis Reformationis primordiis calamitates, ac persecutiones passus; quibus plerique fracti, ac deuicti, terga Reformationi verterunt; inuictam semper constantiam, ac Religioni Fidem seruauit: tametsi semel, atque iterum à Dæmone tentatus; vt clarius, & Domini auxilium, & ipsius virtus apparerent, interdum vacillasse videretur.

Ipsius pietas exemplo declaratur.

Etenim illa Fratrum Obseruantium persecutione grassante, qua Reformationis initia apud Calabros tam dirè concussa, ac iactata fuére; vt Fratribus huc, atq; illuc dispersis, res plane desperatæ viderentur. Satan, qui, in ipsis præsertim incunabulis se infensissimum Religionis hostem declarauerat; quique sæuam illam tempestatem, eo præsertim consilio concitauerat, vt Reformationem in ipso ortu præfocaret, in grauem Franciscum mentis dubitationem induxerat;) quæ Bernardini Georgij quoque hoc tempore tentatio fuit: (Num ea Capucinorum Reformatio à Deo profecta esset, quam tam dirè, & acerbè oppugnari conspiciebat. Id enim, ea ratione, callidus serpens illi facilè in animo confirmabat; quòd cùm ea persecutionum acerbitas, ex Apostolico Diplomate, cui summa auctoritas adiudicatur, [illegible] que [illegible] ortis orta esset; eam haud aliunde, quàm à Deo illi profectam esse persuadebat. Ex quo illud tandem versipellis conficeret: quòd cùm ea nec Deo grata, neque ab eo instituta esset, ab ea quamprimùm illi recedendum foret. XLIII.

Tranquilli cœnobitæ Diaboli tentationi probatur.

Hac Satanæ tentatione Francisci mens grauiter iactata, quid in ea animi tempestate consilij eligeret, ignorabat. Neque enim facilè hunc sibi Religionis statum damnandum sentiebat; cùm Ludouicum, cuius sanctitas haud ipsi ignota erat, in Reformatione constantem cerneret: plurimos quoque cum ipso Viros sanctos, ac prudentes eadem constantia præditos intueretur, quos à recta via aberrare, haud sibi in animum inducere poterat. Inter has animi fluctuantis cogitationes semel accidit, vt ad quendam Fratrum Obseruantium Conuentum Hospitij causa diuerteret: ibi cùm Fratrem amicissimum haberet, eum secretò conuenit, rogatq; vt quid de Capucinorum Reformatione sentiret: num, scilicet, in ea perfectiùs, quàm in Obseruantium Familia Regula obseruaretur, candidè aperire vellet. Cui protinus ille. Mihi (inquit) illudere videris, Amice; Quis id vel cæcus non iudicaret? Si ea apud Vos paupertatis leges seruantur, quæ in Capucinorum Reformatione decretæ sunt, cui dubium esse potest, quin perfectiùs in ea, quàm apud nos, Regula obseruetur? XLIV.

Franciscus in graui hac tentatione Amici consilium exquirit.

Cætera quoque Regulæ præcepta si spectes, apud Capucinos arctiùs, ac puriùs, [illegible] custodiri quis ignorat? His Amici dictis, quanquam ea cogitationum tempestas, quæ in Francisci animo orta fuerat, nonnihil quieuerit; haud tamen ita sedata fuit, vt pacatum omninò, ac tranquillum illius animum redderet, donec rem sibi orationibus, ac lachrymis à Domino postulandam proposuit. Quapropter cùm assiduis se ieiunijs macerans sedulò orationi incumberet, atque à Domino illuminari peteret; oranti semel Clementissimus

Christus Franciscо apparens in Religionis vocatione cõfirmat.

Dominus

Dominus cæleſti ſplendore amictus apparuit,his illum verbis increpans. Quid eſt Franciſce, quod in dubium reuocas. An Capucinorum Reformatio mihi grata exiſtat,vel à me profecta fuerit? An non ego te ad eã vocaui? Animum tibi, vt ad eam accederes, inſpiraui? Vires ad illius perſecutiones perferendas miniſtraui? Conſtantiámq; vt in ea immobilis hactenus perſtares, animo indidi? Vir modicæ fidei, quare inter cogitationum fluctus vacillas? quid dubitas? Quaſi Congregationem hanc ego minimè eduxerim, genuerim, dilexerim. Cur te à Satana tentari permittis; vt ab ea diſceſſum cogites? Mea hæc Congregatio eſt, à me genita,ac mihi magnoperè dilecta: in ea,ſi mihi gratus eſſe optas, permane: non te perſecutiones, non calamitates, non denique aſpera, atque aduerſa vlla moueant, quæ illi ex occulta meorum conſiliorum abyſſo eueniunt. Hæc illi accidere neceſſe eſt: vt in his clarior mea virtus,atque erga illam prouidentia, ac ſollicitudo eniteat.

XLV. His Domini verbis, poſt quæ,mox ex illius oculis ſublatus eſt, adeò mens Franciſci in Reformationis amplexu cõfirmata, atque ad perfectæ Regularis obſeruantiæ ſtudium incenſa fuit: vt ſeipſum omnium virtutum ſpecimen exhiberet. Rigidus tam in victu, quàm in veſtitu paupertatis ſectator, aſperrimo habitu, quoad vixit, vſus eſt. Omnia B.P.Franciſci ieiunia, quæ præter communem Quadrageſimam, & Aduentum, quinque alias Quadrageſimas complectuntur; arcto ieiunio cuſtodiebat: cùm reliquis anni diebus ſemel tantùm in die; eúmque tenuiſſimum cibum ſumere ſoleret; cunctáque B. Virginis Feſtorum peruigilia panis,& aquæ ieiunio celebraret. Verborum parcus,Fratrum colloquia, niſi de Regula, aut Diuinis rebus inſtituerentur, ſtudioſè deuitabat. Plura enim ſe ſilendo, quam loquendo didiciſſe,aiebat. Tanta verò honeſtate, ac morum probitate præſtabat, vt nihil in eo deprehendi poſſet, quod reprehenſione, aut culpa dignum videretur. Perpetuam mentis puritatem, in vtroque tam Religionis,quàm ſæculi ſtatu,ita ex ſingulari Dei munere, ſartamtectam ſeruauit: vt octoginta annorum ſpatio,quibus vixit, nullum vnquam mortiferæ alicuius culpæ remorſum in animo ſenſerit. Charitate in omnes tam feruidus erat; vt cùm Prædicationis munere fungeretur, non ſemel in die: ſed bis,ter,quatérque,& vbicunq; collectos homines conſpiceret, Dei Verbum tanto ſpiritus æſtu diſſeminaret: vt Francicæ, quod eſt Calabriæ Oppidum, vnico Quadrageſimalium ſermonum temporis ſpatio, Quatuor, & viginti adoleſcentes ſæculum deſerere, ac ſeipſos Deo mancipare ſua prædicatione compulerit: qui omnes cũ ad Capucinos cõuolaſſent, Oppidanos cõmouerunt, vt cùm primùm Franciſcum viderent, velut ex prouerbio dicerent. En qui matres liberis orbat.

Vita illius & auſteritas deſcribitur.

Virtutes enarrantur.

Dei verbum feruentiſſimè prædicat.

XLVI. Orationem denique,qua anima virtutibus pingueſcit, ac Deo coniungitur, tam aſſiduo ſtudio proſequebatur: vt à matutinarũ Horarũ exordio, vſque ad Refectorij ſignũ, quod pro prãdio datur; nunquã à Choro, atq; oratione recederet. Reliquumq; tẽporis, quod illi, vel ex prędicationis officio, vel ex domeſticis munerib⁹ ſupererat; totũ in orationibus inſumeret. Cúmque hoc ſedulæ Orationis ſtudiũ illi quotidianũ, ac familiare eſſet, eo fiebat: vt ferè sẽper animo in Deũ ſuſpenſus, cæteris extaticus appareret. Sæpè etiam, vel orãdo, vel pſallẽdo, extaſes patiebatur: inter quas illa illuſtris fuit, quæ toto Choro ſpectãte, dum Horæ Canonicæ decantarentur, illi accidit: cũ Ochini lapſus illi à Deo reuelatus fuit, de quo anno ſuperiori egimus. Erga Virginis Deiparæ cultũ, tã tenerè afficiebatur: vt cùm eã Matris nomine appellaret; nihil, quod ad filij debitum, ac officium ſpectat, in ea venerãda, ac dignis laudibus proſequenda prætermitteret. Ea quoq; in Dominicæ Paſſionis memoriam Religione ferebatur: vt illam ſedulò in animo geſtaret. Hinc, vt quàm pia hæc Crucis Chriſti meditatio, Deo grata eſſet, cunctis innoteſceret; quamplurimis ægris, dum adhuc viuus, ac ſuperſtes eſſet, ſolo Crucis Signo adhibito, incolumitatem reddidit.

Orationis illius aſſiduitas commendatur.

Ochini lapſus illi inter pſallendum reuelatur.

Ægrotos Signo Crucis curat.

XLVII. Poſtremò cùm ætatis Octogeſimum annum, pari Annorum, ac virtutum ſerie præclarè exegiſſet: Mileti in morbum incidit: à Dominoque præmonitus, quo die ex hac vitali luce migraturus eſſet; vbi extremis Eccleſiæ Sacramentis animum expiauit: Circũfuſoſq; Fratres, ad perfectã Regularis Obſeruantiæ diſciplinã, vltimis

Diem obitus diuina reuelatione accipit.

verbis

Pie in Domino obdormit.

Verbis adhortatus est, cùm adhuc verba proferret, quasi leui somno consopitus, inter Fratrum manus suauiter expirat, in ipsa solemnissima B. Virginis Assumptionis die, quam sibi ipsi, dum viueret, supremam à Domino precibus postulauerat: vt cum ea Cælum conscenderet, quam eximia viuens, semper Religione coluerat.

F. IACOBI Hispellensis Vita.

Post Franciscum, alter quoque Fr. Iacobus Hispellensis, hoc anno, morti debitũ exsoluit, qui tametsi in Religione, inter Laïcos, magnis virtutib⁹ floruerit: formidabilis nihilominus in eo, post mortẽ, diuinorũ Iudiciorũ seueritas eluxit: quę cùm ad plurimorum, ac totius Religionis doctrinã cõferat, hîc ea silẽtio præteriri nõ debet. XLVIII

Fr. Iacobus Hispellensis virtutibus clarus.

Hic igitur cùm in summa austeritate vitam duceret, ieiunia quotidiana coleret, nudis pedibus, sandaliis abiectis incederet, assiduis laboribus corpus defatigaret, Orationem quoque ita familiarem haberet; vt quicquid in domesticis obedientiæ officiis non insumeret, totum in ea impenderet. Demum tot virtutibus floreret; vt clarum quoddam perfectioris vitæ, ac religiosæ conuersationis, cunctis exemplar esse posset. Accidit, vt in Conuentu Fulginij, qui tunc veteri S. Valentini relicto, nouus sub S. Iosephi titulo extruebatur; Eleemosynarij officio fungerẽtur; quo in munere, cùm sæpè eleemosynas pecuniarias in Ecclesiæ structuram insumendas quæreret: minùs fortè quàm & Regulæ puritas, & Religionis consuetudo ferret, in his pertractandis, cautè, ac prudenter se gerere videbatur. Etenim numeratam pecuniam à plerisque oblatam recipiens, eamque sibi in Caputio, seu sporta, repositam gerens, in ædificationis opus conferebat. Hinc cùm absque debita rerum obseruatione, & cautela, quæ tum à summis Pontificibus, tum à prisca Religionis consuetudine præscribitur; pecuniam pertractaret: is haud culpa vacabat: quæ cùm ex ignorantia, ac simplicitate magis, quàm ex animi sententia, aut malitia proficisceretur; eum nec facti conscientia, nec culpæ vllius stimulus vnquam pupugerat: quo factum est, vt nec malefactum, pœnitentia, aut Sacramento expiaret. Quamobrem seuerius à Domino in morte mulctatus fuit. Cùm enim laterum aliquando morbo correptus, in extremum vitæ discrimen incidisset: Quatuor dierum spatio, tam horrendas vultu, ac totius corporis motu, agitationes præstat, tamque formidandas ex ore voces, quasi cum Dæmone cominus confligeret, toto eo tempore depromit; vt his Fratres perterriti, luctantem, Orationibus, Psalmis, atque Aquæ benedictæ aspersione, quoad fieri poterat, adiuuarent. Res erat pauoris plena, hominem tanta vitæ austeritate præclarum; totque virtutibus insignem, tam diu, tamque incerto belli exitu, cum Dæmone colluctantem cernere: quem potiùs Angelorum solatio, in morte, potiturum sperarent. XLIX.

Pecuniam incautè pertractat.

In morte cũ Dæmone cõflictat.

Quarta iam dies inter hæc conflictus pericula abierat: cùm Iacobus aliquantisper quiescens, Dominicum à Boscheto eximium Dei seruũ, qui illi à dextris assidebat, intuẽs ait: Dominice. Maximas hactenus à Dæmone passus sũ angustias: sed iam ab iis Dei gratia liber sum: ac deinceps iucũda lætitiæ signa edere cœpit: inter quæ Deo animam reddidit.

Prodigia post Iacobi obitũ visa referuntur.

At verò necdum Fratrum animi, præteritorum horrore exterrefacti, sedari potuerant: Cùm Iacobi corpore in Ecclesiam delato, repentina mox ventorũ tempestas, in aëre exorta, ita in Ecclesiam irruit; vt alteram tecti partẽ, disrupta incardinatarũ trabium cõpage, diuulserit; alteram tegulis nudauerit. Multorũ quoque murmur, velut per tecta discurrentium auditur: quorum alij tegulas comminuebant: alij eas quasi sagittas lõgiùs iaculabãtur. Atq; hoc ipso tẽpore accidit; vt ligneæ Ecclesiæ fenestræ, omnes vi quadã patefactæ, papyraceæ verò confractæ, ac dilaceratæ, nulla vi, frustra adhibita, occludi vnquã potuerint. Quæ res, tam ingentẽ Fratribus terrorẽ incussit, vt diuinũ rei quidquam inesse suspicarentur. At reuera nõ Dei, sed Diaboli opus esse, deinde omnibus perspectũ fuit; qui ab eo triũpho pulsus, quẽ sibi de Iacobi anima spopõderat; furorẽ, non absq; Dei consilio, in Ecclesiæ tectũ, quod ex dãnato pecuniarum vsu erectũ fuerat, despumauit. His accessit; quòd cùm circa Defuncti corpus funebre officium, de more, persolueretur; ventus è fenestra erũpẽs accensum intorstitiũ, qui in feretri capite ardebat, tãto impetu arripuit, ac cõtriuit, L.

vt illius

vt illius fragmenta per Eccleſiam euolarent. Denique, humato corpore, per integra quindecim dierum ſpatia, in Oratorio, in quo Frater Iacobus orare conſueuerat, quaſi plangentis vox ſæpiſſimè audiebatur; quæ omnia Iacobi ſalutem maximam illis in ſuſpicionem adducerent.

L L At Deus Opt. Max. etſi ſeuerus illius culpæ vindex agnoſci voluerit, vt ea ſeueritate quamplurimis prodeſſet: Iacobi tamen, quem fidelem in cæteris ſeruum habuerat, famæ conſulere; atque eam æternæ damnationis ſuſpicionem à Fratrum animis abſtergere voluit. Nonnullis enim diebus elapſis, Iacobus Ioanni Apulo, qui Ioanni Hiſpano in martyrio comes fuit, apparens; eidem ſignificat, ſe ex Dei miſeratione ſalutem conſecutum: veruntamen ob ſolum illius pecuniæ quæſtum, Purgatorij ignis per decennium à Deo pœnam accepiſſe; qua exoluta, ad Cæleſtem, atque omnis pœnæ expertem vitam euolauit.

Per decennium Purgatorio ignem purgatur.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI PAVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1545. II. 27. 21.

ANNO Milleſimo quingenteſimo ſupra quadrageſimum quintum illuceſcente, adoleſcens Congregatio, quæ vigeſimum vix ſuæ ætatis annum attigerat; cùm Superioribus annis inter hæreſum ſuſpiciones, honoris iacturas, infamias, calumnias, pericula, atque innumerabiles preſſuras, & rerum anguſtias exactis: velut argentum igne examinatum, duris omnibus, & aſperis vſque ad purum à Deo decocta, ac probata fuiſſet: hoc tandem anno, priſtino, atque ampliori lucis ſplendori reſtituitur; ac tanquam Domini Hortulus, poſt hyemes, prunas, ac Boreales flatus, qui antiquos ipſius flores decoxerant, iterum refloret. I.

Pontifex de Prædicationis officio Religioni reſtituendo agit.

Biennio ſiquidem expleto, ex quo prædicandi facultas, Capucinorum Religioni, ob Ochini, ac cæterorum lapſum ſublata fuerat: Pontifex, cui Dominus animum erga Religionem propenſum reddiderat; cùm ſapienter apud ſe perpenderet, quantùm Capucinorum Prædicatio, cum vitæ ſanctimonia coniuncta, Eccleſiæ vtilitatis adferret; quámque ad morum correctionem, ac vitæ reformationem, in Chriſtianum Populum promouendam, valeret: in hoc anni exordio, de euangelizandi munere, Capucinorum Religioni reſtituendo, cum Cardinali Carpenſe, Ordinis Protectore agit. Verùm quò res maiori prudentia, & abſq; periculo peragatur; præcipua Fidei Catholicæ Capita, quæ in controuerſiam cadunt, ſimul congerenda; ac ſchedula exarata, ſingulis Capucinorum Prædicatoribus proponenda imperat: vt ex ſingulis eorum reſponſis elici queat, quid vniuerſi de Catholica Fide ſentiant. II.

Cardinalis Carpenſis Catholicæ Fidei articulos Capucinorum Concionatoribus proponit.

Cardinalis itaque, vt Pontifici morem gerat: mox nonnullos Theologicarum quæſtionum Articulos, paſſim ab Hæreticis oppugnatos, ſcripto exaratos profert: quos ad omnes, ac ſingulos Religionis Concionatores, ità tranſmittendos curat; vt eorum reſcripta ſibi integra conſignanda iubeat. Hoc porrò Articulorum exemplar fuit, quod ex Apographo hauſtum, huc referendum duxi. III.

ARTICVLI, QVI AB ILLVSTRISSIMO, AC REVERENDISSIMO Domino Cardinali Carpenſe Protectore, cunctis Religionis Capucinorum Concionatoribus, de mente Summi Pontificis Pauli III. propoſiti fuêre; vt iis quilibet breuiter, ac ſuccinctè reſpondere debeat. IV.

Quæſtionum Articuli Capucinorum Concionatoribus propoſiti.

ARTICVLVS PRIMVS. *Quænam ſit cauſa Peccati Originalis, & quis eius effectus.*

2. *De principio Iuſtificationis, & eius cauſa.*

3. *Quid faciendum eſt iuſtis, ne cadant: ſed iuſtificentur adhuc. Et ſi ceciderint; vtrum poſſint reſurgere, & qua via: ſuis ne propriis virtutibus, & libera voluntate, an gratia Dei? & ſi ſic. Vtrum præueniente, an ſequente.*

4. *Vtrum Deus pulſet, an aperiat. Vel pulſet, aperiat, & trahat. Et ſi trahat: Vtrum volentes, vel inuitos.*

5. *Quem locum in his omnibus obtineat Fides, quem Opera? & quid cenſendum de Meritis, tam de Congruo, quàm de Condigno.*

6. *In*

6. *In his, qui cadunt poſt acceptam gratiam, & reſurgunt, quomodo remittatur culpa, & quomodo pœna? An ſimul, aut ſeparatim, & quibus modis.*
7. *De Purgatorio.*
8. *De Libero arbitrio.*
9. *De Pœnitentia, & partibus eius.*
10. *De Confeſſione vocali, & cui facienda.*
11. *De Sacramento Euchariſtiæ.*
12. *De cæteris Sacramentis, & de eorum numero.*
13. *De Eccleſia, & eius poteſtate.*
14. *De Summo Pontifice, & Eccleſia Romana.*
15. *De Ieiuniis, & Quadrageſima.*
16. *De Diſtinctione ciborum, & temporum.*
17. *De Votis, & præſertim Monaſticis.*
18. *De Virginitate.*
19. *De Miſſa.*

V. His igitur articulis, quibus noſtrorum Concionatorum fides, ac de rebus Theologicis ſcientia examinanda erat, vt in eo munere dignè verſarẽtur; per omnes Religionis partes tranſmiſſis: mirum planè fuit, quo pacto vniuerſi ferè, tam appoſitè propoſitis Quæſtionibus reſpõderint, vt Cardinalis Protector eorum reſcripta perlegens, planè admiraretur, Viros orationi potiùs, quàm Theologicarum rerum ſtudio vacantes, tam ſenſatè difficiliora Theologicæ facultatis dubia enodare; præſertim cùm ex Prædicatoribus pleriq;, atque ij potiſſimùm, qui à Ludouico Foroſemproniano ante ſtudiorum inſtitutionem, ad Prædicationis munus promoti fuerant; minus in Theologicis ſtudiis verſati viderentur. Verùm benigniſſim⁹ Dominus, qui eos Operarios in Vineã ſuã mittere decreuerat; illud iis os, & ſapiẽtiã cõtulit, qua ad Apoſtolicũ munus explendum, tum à Protectore, tũ etiã à Põtifice digni haberẽtur.

Concionatores aptè propoſitis Articulis reſpondent.

VI. Franciſcus verò Generalis; vt ſuam, ac totius Religionis, cuius perſonã gerebat, perpetuam in Catholica Fide conſtantiam declararet: poſt omnium Concionatorum reſcripta, totius Congregationis nomine ſcriptum edidit, in quo vniuerſa illa Fidei capita, quæ à Cardinali Protectore propoſita fuerant, breui, ac perfunctoria reſponſione perſtrinxit; cuius exemplar propriis verbis exaratum, hoc inter Ordinis Monumenta offendi.

Franciſcus Generalis totius Religionis nomine Articulis reſpondet.

BREVIS FRANCISCI ÆSINI RESPONSIO ad ſingula Articulorum Capita.

VII. ILLVSTRISSIME DOMINE, *ſalutem, ac humilem commendationem*, &c. *Cùm Reuerendiſſima DV. mihi notum fecerit, ex prudentiſſima D.N. Pauli III. ſummi Pontificis ordinatione prodiiſſe, vt quid ſuper articulis infraſcriptis ſentirem, & crederem, ſcripto exararem: Ego quidem volens in tanta re (vt debeo) mandatis Apoſtolicis ſanè, & reuerenter obtemperare: non tantùm meo, ſed etiam totius Religionis meæ nomine, in primis aſſero in vniuerſali me præfatos Articulos credere, ac profiteri, prout illos credit, ac profitetur ipſa Romana Eccleſia: cui quidem ſaluberrimæ correctioni meipſum, ac vniuerſam Congregationem ſincerè ſubmitto; meaque omnia, atque illius dicta, & ſcripta, atque hæc præſertim, quæ inferiùs exarabo, præfatis Articulis reſpondens, plenè, ac integrè ſubiicio.*

Digitized by Google

Ad Primum igitur, qui eſt de cauſa peccati Originalis, & de eius effectu. Dico, VIII.
quòd cauſa peccati Originalis in primo Parente fuit tranſgreſſio diuini præcepti:
in aliis autem eſt vnio animæ cum corpore, ab Adam deſcendente, ex naturali pro-
pagatione. Ita fit, vt peccatum Originale ſit pariter & in carne, & in anima;
in carne materialiter, in anima formaliter. Huius autem peccati effectus, eſt concu-
piſcentia carnis aduersùs ſpiritum, inflictus dolor, & labor, morſque ſecuta, priua-
tio quoque viſionis, ac fruitionis diuinæ.

De cauſa peccati Originalis.

Ad Secundum, qui eſt de principio Iuſtificationis, & eius cauſa. Dico ipſius Iuſti- IX.
ficationis principium, ſiue efficientem cauſam, eſſe Dei voluntatem, & miſericor-
diam, qui gratuitò iuſtificat; ſed formalem eſſe gratiam, & charitatem, quæ ſemper
eſt cum virtute fidei, & ſpei. Cauſa autem meritoria de condigno, eſt Paſſio Chriſti: ſed
de congruò in adultis eſt bona illorum diſpoſitio, è gratia fluens, & opera bona.

De principio Iuſtificationis.

Ad Tertium dico; quòd Iuſti ne cadant, ſed iuſtificentur adhuc; debent in diui- X.
no adiutorio, & eius gratia confidere: rectè credere, ſperare, diligere, ſicut oportet: aſ-
ſiduè orare, & bona operari: non propriis viribus, & operibus naturæ, ſed diuinæ
gratiæ auxilio confiſi. Et ſi ceciderint, reſurgere poterunt, non tamen virtute pro-
pria, ſed Dei gratia, & præueniente, & cooperante.

De Iuſtificationis incremento.

Ad Quartum dico; Deum & pulſare, & aperire, & ſuauiter trahere; ſed non XI.
inuitos, aut neceſſitate compulſos.

De Attractio ne Dei.

Ad Quintum dico; quòd Fides totius ſpiritualis ædificij primum, ac firmiſſi- XII.
mum fundamentum eſt. Id adultis tamen ſine operibus non ſufficit: immò, teſte Ia-
cobo, ſine operibus mortua eſt. Opera verò bona facta in mortali merentur gratiam
tantùm de congruo; ſed facta in charitate merentur gloriam de condigno, vel aug-
mentum charitatis, & gratiæ.

De Fide, & Meritis.

Iacob. 2.

Ad Sextum reſpondeo, quòd in his qui cadunt, & reſurgunt, cum culpa ſimul XIII.
remittitur pœna æterna, per contritionem ſufficientem; dummodò habeant propo-
ſitum confitendi, & ſatisfaciendi; vel per confeſſionem, & per abſolutionem Sa-
cerdotis; ſed pœna temporalis remittitur per contritionem, per Confeſſionem, per Sa-
cramentum Euchariſtiæ, per opera bona, & pœnalia, per Indulgentias. Demùm per
Ignem purgatorium.

De Lapſis quomodo reſurgant, tam à culpa quam à pœna.

Ad Septimũ reſpõdeo: Purgatoriũ abſque dubio eſſe in partibus ſubterraneis, ſe- XIV.
cundùm Scripturam, & vetuſtiſſimam Eccleſiæ traditionem: Extra tamen nonnun-
quam iuxta diuinæ voluntatis decretum. Cuius veritas nobis à Regula credẽda pro-
ponitur, dum iniungit: vt oremus pro Defunctis: qua pœna afficiuntur ij, qui hinc, vel
cum reatu culpæ mortalis, vel cum venialibus decedunt.

De Purgatorio.

Ad Octauũ Reſpondeo; Hominẽ natura eſſe liberum, & bonum, & malum opera- XV.
ri ex arbitrij libertate: ſed bonum cum gratia Dei, & excitante, & adiuuante.

De Libero arbitrio.

Ad Nonum Reſpondeo; Quòd Pœnitentia vno modo virtus eſt, ſpecies XVI.
iuſtitiæ, qua quis ſeipſum punit pro peccatis à ſe commiſſis, interiùs per triſtitiam,
& exteriùs per ieiunium, & alia opera pœnalia. Alio modo eſt Sacramentum, quæ
eſt abſolutio facta à proprio Sacerdote, ad quam requiruntur Contritio, Confeſſio, &
Satisfactio.

De Pœnitentia, & eius partibus.

Ad Decimum reſpondeo: Quòd Confeſſio eſt de Iure diuino, & ex impoſitione XVII.
Eccleſiæ:

Ecclesiæ; faciendáque est saltem semel in anno Sacerdoti, non Laïco; proprio, non alieno, nisi habuerit auctoritatem à proprio, vel à Superiori Prælato, scilicet, vel à summo Pontifice, vel à suo Episcopo, vel ab illis facultatem habente: eaque ita omnibus post Baptismum lapsis necessaria est, vt non in genere tantùm, sed & in specie, omnium delictorum, quibus à gratia excludimur, integrè fieri debeat. De Confessione auriculari

XVIII. *Ad Vndecimum respondeo, Quòd in Eucharistia verè, & realiter extat Christus totus, Deus homo, sub vtraq; specie, qui semper est cum Patre, & Spiritu sancto, per circuminceſſionem. Ex vi tamen Consecrationis ex pane solum Corpus, & ex vino solus sanguis conficitur: ex concomitantia verò in vtroque Corpus, Sanguis, Anima, ac Filij Dei diuinitas manent.* De Sacramẽto Eucharistiæ.

XIX. *Ad Duodecimum, Respondeo, quod septem sunt Ecclesiæ Sacramenta; videlicet, Baptismus, Confirmatio, Eucharistia, Pœnitentia, Extrema vnctio, Ordo sacer, atque Matrimonium, à Christo quidem instituta, & Ecclesiæ tradita. Baptismus simpliciter omnibus necessarius; sed Pœnitentia homini post Baptismum lapso saltem semel in anno, vti diximus. Similiter & Eucharistia. Sine alijs verò potest quilibet saluari, dummodò ea sana Fide tenuerit, ac firmiter crediderit.* De reliquis Sacramentis, & eorũ numero.

XX. *Ad Tertium decimum, qui est de Ecclesia, & eius potestate; Respondeo. Quòd Ecclesia Catholica vnica est, Visibilis, bonis, & malis permixta, columna, & firmamentum veritatis, à Christo instituta, à Spiritu sancto gubernata, ab Apostolis edocta: cuius duplex est potestas Ordinis, & Iurisdictionis. Cuius, qui vnitatem tenet, inter Christi Oues cõputatur; qui verò ab ea alienus est, ab omni salutis spe excluditur.* De Ecclesia, & eius potestate.

XXI. *Ad Quartum decimum, qui est de summo Pontifice, & Ecclesia Romana: Dico, quòd summus Pontifex Romanus est Petri Successor, & verus, atque vniuersalis Christi Vicarius: Isque super totam Ecclesiam militantem, tam super Episcopos, & alios Pastores, quàm super subditos ordinariam habet potestatem: cui omnes firmiter obedire, humilemque subiectionem præstare tenentur. Et maximè Fratres Minores, quibus in principio, & fine Regulæ specialiter iniungitur: vt Domino Papæ, & Ecclesiæ Romanæ sint semper subditi, & obedientes. Romana verò Ecclesia Caput est, & Mater omnium Ecclesiarum super omnes habens potestatem: quam qui Matrem non habet, nec Deum Patrem habere potest.* De summo Pontifice, & Ecclesia Romana.

XXII. *Ad Quintum decimum, qui est de Ieiuniis, & Quadragesima: Respondeo, omnes Christianos, non legitimo impedimento detentos, ad ieiunia ab Ecclesia instituta, sub pœna æterni iudicij teneri; singillatim verò ad ieiunium Quadragesimæ (exceptis diebus Dominicis) cùm ea ab Apostolis instituta fuerit, & Ecclesiæ tradita.* De Ieiuniis, & Quadragesima.

XXIII. *Ad Sextum decimum de distinctione ciborum, ac temporum: Respondeo: Quòd omnes fideles distinctionem ciborum, & temporum, ex præcepto Ecclesiæ necessariò obseruare debent: tum quòd eam Ecclesia præcipere valeat, tum etiam quòd ex antiqua Apostolorum traditione profecta censetur.* De delectu ciborum, & tẽporum.

XXIV *Ad Decimum septimum, qui est de Votis, præsertim Monasticis: Respondeo. Quòd Vota, præsertim Monastica sunt honesta, rationabilia, & meritoria, atque ab omni antiquitate probata. Et quod vouere est consilij reddere verò, præcepti, & cùm Vota sint de iure diuino, atque in Dei gloriam tendant, cum Dei gratia, & auxilio seruari, ac reddi possint.* De Votis, præsertim Monasticis.

De Virginitate & cœlibatu.

Ad Decimum octauum, qui est de Virginitate: Dico, quod Virginitas est donum Dei, Matrimonio excellentius, quam Paulus magnoperè cõmendat; imò & ipse Christus in Euãgelio, sub Eunuchorum distinctione, consuluit, atque exemplo probauit, cùm ipse Virgo purissimus Virginem Matrem elegit, ac Virginem Virgini Ioanni commendauit, quem ob Virginitatem specialiter dilexit, XXV.

De Sacrificio Missæ.

Ad Decimum nonum, & vltimum, qui est de Missa, dico: Quòd Missa diuinissimũ quoddam mysterium est, & representatio iucundissima mysterij humanitatis, & præsertim Passionis Christi; in qua conficitur Eucharistia; non solùm omnium Sacramentorum; sed etiam omnium Sacrificiorum dignissimum, ac Deo gratissimum; ideóque frequenter Deo deuotissimè offerendum; cùm illud tum viuis, tum fidelibus defunctis, qui in Domino mortui sunt, maximè prosit. XXVI.

Prædicationis munus Religioni à Pontifice restituitur.

Pontifex igitur cùm totum Congregationis corpus, in Fide sanum, neque vllo errore labefactatum esse conspiceret: eo plurimùm gauisus, Capucinos quos biennio antè à prædicatione abstinere iusserat; hoc anno ad prædicationis munus reuocat. Huius rei fama Aesini Generalis literis, per totum Religionis orbem euulgata; Deo vbique gratiæ redditæ: tum iis, qui Concionatorio munere fungebantur, grauiter indictum: vt iuxta Apostolicum Regulæ præscriptum, nihil præterquam vitia, & virtutes, pœnam, & gloriam; Christum denique Crucifixum, Euangelico spiritu, populis prædicent. XXVII.

Capucinorũ prædicationi gratia à Cœlo accedit.

Mox Operarij in Domini Vineam missi vndique erumpunt; quibus cùm tanta, ac tam exuberans Dei gratia è Cælo affluaret; vt velut Dei spiritu ebrij, quæ in biennij silentio, atque in assidua oratione hactenus biberant, altè populis eructarent. Tam ingens, ac copiosa spiritualis vtilitatis messis inde in populos erumpere visa est: vt hinc facilè cunctis exploratum fuerit; eam prædicationis intermissionem, non humanum, sed diuinum planè opus fuisse; vt post eam copiosiùs in Orbe Dei misericordia effunderetur; præteritique temporis iactura, vberiori pinguioris fructus abundantia resarciretur. Vndique eo tempore Capucini ad prædicandum vocabantur: nulla Vrbs, nullum Oppidum erat, quod Capucinos Prædicatores non expeteret. Tantáque requirentium copia erat; vt Prædicatorum numerus postulãtium multitudini haud sufficeret. Hoc pacto, qui paulò antea eos hæresis suspectos, hypocritas, deceptores, illusores habebãt; ac velut Orbis monstra, ac Religiosi Ordinis dedecora, digito demonstrabant; nunc Deo, è Cælo agente, atque animos immutante, eosdem venerabantur, colebant, suspiciebant; támque auidè ab eis Dei Verbum excipere videbantur; vt tanquam cælestes homines, ac nouos Orbis Apostolos demirarentur. Hæc siquidem mutatio fuit dexteræ Excelsi: qua factum est, vt Capucinorum Religio post Ochini tenebras, quibus demersa credebatur; maiorem sibi, tum Sanctimoniæ, tum existimationis in Orbe lucem comparauerit. Ita vt illud Dei oraculum, quod olim Vates, aliquando futurum prædixerat; eidem enunciari posset: *Pro eo quod fuisti derelicta, & odio habita, & non erat, qui per te transiret: ponam te in superbiam sæculorum, gaudium in generationem, & generationem, & sugges lac Gentium, & mammilla Regum lactaberis: & scies, quia ego Dominus.* XXVIII

Capucinorũ Prædicatores à populis tãquam noui Orbis Apostoli excipiuntur.

Isaiæ 60.

Religionis existimatio apud populos restituit.

Inter alios porrò, qui Dei Verbum feruidè hoc tempore disseminarunt: vnus Fr. Angelus Saonensis fuit, qui verbo, ac spiritu potens, hoc anno Venetiis, subsequenti verò Romæ in Ecclesia S. Laurentij in Damaso, ingenti cũ animarũ fructu Dei Verbũ proposuit. Aesinus verò Generalis, cùm Religionẽ velut è Sepulchro reuocatã, ac rediuiuã, ex singulari Dei munere, tã repente ad pristinũ nomen, ac splendorem rediisse, maximóque totius Orbis exemplo, in perfecta Regularis obseruantiæ norma incedere conspiceret: totus præ lætitia exultans, vbique Fratres ad amplio- XXIX.

Fr. Angelus Saonensis eximius Diuini Verbi Concionator.

res virtutum profectus verbo, atque exemplo prouocabat: ac Dei spiritu plenus, sæpe inter sermocinandum in hæc verba prorumpere audiebatur. Quid meliorem, Fratres? Quid sanctiorem sedem quærimus? Hæc est Fratrum Minorum Capucinorum Reformatio, Deo dilecta. Hæc Domini plantula, quæ illius manu excolitur, irrigatur, putatur. Hæc legitima S.P.N. Francisci propago, quæ illius perfectè vestigia sectatur: Hac, Fratres, tantummodò nos dignos exhibeamus; hanc diligamus: hanc totis visceribus amplectamur.

Frãcisci Generalis de Capucinorum Religione elogium.

XXX. Interea Generale Concilium, quod anno 1542. XI. Kal. Iunij, in Tridentina Vrbe, à Pontifice indictum fuerat, vsque ad hunc annum grauissimis de causis dilatum; sub huius tantùm anni finem, primæ Sessioni, die decimatertia mensis Decembris initium præbet. Cui cùm Bernardinus Astensis, Aesini Generalis nomine adesset: in eo tanta vitæ sanctimonia, morum grauitate, sapientia, ac consilio illuxit: vt magnam apud illius Concilij Patres auctoritatem, ac nomen adeptus fuerit. In eo Concilio inter duos Minorum Conuentualium, & Obseruantium Generales pluribus disceptatum fuit: cũinam eorum Religionis sigillum deberetur. Minorum enim, qui de Obseruantia nuncupantur, Generalis Minister, Leonis X. Summi Pontificis Bulla, & auctoritate, se cum Ordinis Primatu, ipsius quoque sigillum assecutum fuisse asserebat: quod cùm legitima possessione teneret, ab ea se minime deturbandum esse contendebat. At contrà Minorum Conuentualium Generali Magistro reluctante. Tandem post multas hinc inde altercationes, Ordinis Minorum Conuentualium Generalis in Concilio surgens, ait: Amplissimi Patres; Si de Ordinis antiquitate agitur, res nemini dubia est, Ordinis sigillum nobis deberi, qui antiquitate Obseruantium Familiam præcellimus, atque iis in Ordine priores sumus. Si verò ex Regulæ obseruantia res examinanda, ac terminanda sit; profectò neque nobis, neque Obseruantium Ordini sigillum vllo iure tribuendum est; cùm neutri Regulam obseruemus; sed Capucinorum Religioni deberetur; in qua Regulæ obseruantia viget. Huius Magistri Generalis dictum cùm vniuersis Concilij Patribus placuisset; iam in Concilio de Ordinis sigillo Capucinorum Congregationi dando agebatur: quòd cùm Bernardino Astensi à Concilij Patribus significatum esset; maluit is, Capucinorum Religionem humilitate potiùs, quàm sigillorum pompa præcedere. Quare constanter oblati sigilli honorem recusat; ea duntaxat laude contentus, quòd Capucinorum Congregationem, velut legitimum B.P. Francisci fœtum, ac S.R.E. filiam, à Patribus agnosci, ac Sacris Concilij Canonibus inseri, ac confirmari conspexerit. Atque hæc cùm summa illius gloria sit, quam à B.P. Francisco sibi ex humili Ecclesiæ obedientia, ac subiectione comparare didicit: in ea quoque maximos sui honoris titulos, atque omnem suam dignitatem collocat.

Concilium Tridentinum conuocatur, & inchoatur.

Disceptatio inter duos Obseruantiũ & Conuentualium Generales de Religionis sigillo orta.

Bernardinus Astensis Ordinis sigillũ recusat.

Capucinorũ Congregatio à Concilio Tridentino verus S. Francisci fœtus agnoscitur.

XXXI. Per hoc tempus Fr. Antonius Lusitanus, ætate quidem iuuenis; at virtute grandæuus, Fulginij in Conuentu S. Ioseph extremum diẽ, præclaro cum Sanctimoniæ odore, claudit. Hic cùm nobili genere ortus, quo tempore Ludouicus Forosempronianus ad Religionis clauum sedebat, puer, ac Virgo ad illius sinũ aduolasset, ex ea purior euasit, ac virginitatis florẽ plurimis aliis virtutũ odoribus cumulauit. Maturiùs à Domino è sæculi periculis euocatus, cùm primùm ad Religionis sinum accurrit, cùm annis tenerior esset; (vix enim decimum quintum annũ attigerat) ob idque à Ludouico potissimũ illi Religionis habitus denegaretur; quòd eũ austeriorem Religionis rigorem ferre non posse existimaret: postridie corã Ludouico asperrimo habitu indutus apparens: Quid de corporis, Pater, inquit, robore dubitas? Leuia sunt hæc, ad maiora animus fert: neque eo vlla vnquam ratione expoliari voluit, donec in Capucinorum militiam adscriberetur.

F. ANTONII Lusitani Vita, & gesta.

XXXII. Mente purissimus erat, támq; præclaris moribus præditus, vt Aesinus Generalis, illum, velut totius honestatis, ac modestiæ exemplar, suspiceret; ac cæteris imitandũ proponeret. Cum mẽtis puritate perfectissimã quoq; obediẽtiã, paupertatẽ, ac vitæ

B. Virgo sapè Antonio in Oratione apparet.

austeritatem copulabat. In cibo, ac potu parcus, silentio, atque orationi cum primis vacabat: in qua cùm Diuinæ contemplationis dono frueretur; ter, quatérque B. Virginem, cui is deuotissimus erat, sibi apparentem, ac pleráque Diuina illi arcana manifestantem vidit; à qua etiam sui obitus diem, ac plenam suorum peccatorum remissionem, à Deo se accepisse didicit. Posthæc cùm vix tertium in Religione annum exegisset: sanguinis profluuio laborare cœpit; quem cùm Fratres, cunctis adhibitis remediis, sistere nullo modo possent: is subridens, inquit: Quid frustra contenditis Fratres? Ita à Deo statutum est, vt vitam cum sanguine fundam. Vtinam is pro Fide, pro Christi Ecclesia, pro Christo inter infideles profunderetur; vt Christi Sanguini, pro me effusi, aliquid rependerem. Atque hoc desiderio flagrans, cùm se internè Domino, tum Diuinorum Sacramentorum, tum charitatis vinculo colligasset; purus, ac Deo charus in Cælum migrauit.

Diem obitus pramunciat & sanctè in Domino obdormit.

XXXIII

F. VALERIANI *Viterbiensis vita, & gesta.*

Hoc quoque tempore, Frater quidam Laïcus, Ordinis Prædicatorum; cùm in Conuentu S. Mariæ à Quercu Ciuitatis Viterbiensis, Deum attentiùs oraret; in mentis extasim rapitur; quo tempore, binos Capucinos Fratres, in quodam Capucinorum Conuentu, corruptibili corporis sarcina deposita, Diuino conspectui oblatos conspicit; quorum alter magna cum gloria Cælum conscendit. Alter breui quodam tempore, purgatoriis pœnis expiatus, post Socium ad præmia euolauit. Valerianus ea visione incensus, cùm Religionem Capucinorum, quæ tam illustres victores Cælo parat, ingredi decreuisset; Romam concedit; atque à Prouinciali Vicario receptus, ac Valerianus appellatus, ad Conuentum Montis Sancti Ioannis probandus transmittitur. Is verò cùm Loci illius adhuc simulacrum in mente gereret, in quo geminos illos Capucinos in visu morientes aspexerat: vix ad Conuentum peruenit; cùm eum locum defunctorum Fratrum esse agnouit. Quamobrem cùm à Magistro diligentiùs inuestigaret; num Fratres aliqui in eo Monasterio nuper obiissent: ab eo accipit, duos ibi Fratres: nimirum F. Franciscum Belgam, & F. Ioannem Mariam Brixianum, extremum diem eadem hora clausisse, obitus verò die adnotato, eum adamussim esse intelligit, quo eorum illi mors in visione demonstrata fuerat: Quapropter tunc visionem Magistro referens, nouum, ac cæleste vitæ tirocinium in Religione instituit. Hic tandem, cùm plurimis in Religione virtutum titulis præcelluisset; quibus præclaræ vitæ exempla aliis imitanda reliquit; perfecta tandem Regulæ obseruantia clarus, post nonnullos austerioris vitæ annos, æternam Cælestium bonorum possessionem adipiscitur.

Celesti visione permotus, ad Capucinos migrat.

Vitam virtutibus plenam beato fine concludit.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1546. 12. 28. 22.

I. DVM Generale Concilium, Tridenti hoc ſuperiori anno inchoatum, Annus hic noſtræ ſalutis milleſimus quingenteſimus quadrageſimus ſextus, ampliſſimo ducentorum quinquaginta quinque Patrum conſeſſu, ac magna populorum frequentia proſequitur; nouam quoque Comitiorum celebrationem Capucinorum Congregationi parit. Nam Franciſcus Aeſinus Generalis triennali ſui muneris, magna cum nominis ſui gloria, ac Religionis vtilitate, labore perfunctus, ſextum Generale Capitulum in Alma Vrbe indicit; in quo tum ob varia corporis incommoda, quibus affligebatur: tum etiam ob extremum ſenium, quo vltra ſeptuageſimum annum prægrauabatur, cùm ſeipſum ab Electionis concurſu exemiſſet; Bernardinus Aſtenſis, qui tunc Tridentino Concilio intererat, omnium ſuffragiis, ad Generalis munus abſens eligitur. Mox Fr. Marianus Cyprius Genuenſis Prouinciæ Vicarius, Tridentum, ad nouum Generalem, cum totius Capituli literis expeditur vt oblatis ſigillis, communis eum Electionis certiorem faciat. Bernardinus, qui vt eam dignitatem fugeret, lubens abſentiam a Capitulo captauerat, ægrè nuncium accepit: verùm cùm in eo Dei conſilium, ac voluntatem non obſcurè conſpirantem animaduerteret; non honori, ſed oneri humeros ſupponit; & creditum munus, ea qua à Deo pollebat, virtute, ac ſapientia peragendum ſuſcipit.

Comitia Generalia Romæ conuocantur.

Bernardinus Aſtenſis Generalis creatus.

II. Equidem qui diuinæ Prouidentiæ res, & conſilia puriori oculo contemplari, atque æqua mente æſtimare ſolent: habent profectò, quid in Bernardini Aſtenſis, ac Franciſci Aeſini, diuina prorſus diſpenſatione, atque ad Religionis regimen vocatione admirentur. Duos ſiquidem hoſce Viros, proculdubio à Deo electos, ac deſtinatos fuiſſe perſpicuum eſt; qui nouam Religionem , velut nutricij Patres ſinu excíperent, alerent, vegetarent, educarent, tuerentur: at-
rior quidē Bernardinus, vix ortã, & inter obſcuras adhuc partus ſordes iacentem, erexit, ſapientia ſua pauit, conſilio illuſtrauit, Legibus, ac Conſtitutionibus communiuit: patientia tandem, ac prudentia ſua auxit. Cùm verò puſillam, ac dilectam hanc Domini Vineam ſæuus Aper de ſylua, ac ſingularis ferus, Ochinus nimirum, qui Bernardino ſucceſſerat, venenato Hæreticorum dogmatum dente deuaſtaſſet: ac ferè depaſtus fuiſſet. En Franciſcus Aeſinus, qui rebus opportunè ſuccurrit; feras in Congregationem graſſantes fugat; labentem Religionem à caſu vindicat; atque alterius Machabæi inſtar, à Deo excitatus, contra errores dimicat; hæreſes ſermonibus profligat; profana demolitur; ac diuinum tandem Religionis Templum inſtaurat. Iam verò reſtitutis rebus, Religionéque ad proprias ſedes reuocata, iterum Bernardinus ad eam ſeruandam, tuendam, augendam, propagandam, ac cæleſti virtutum ſplendore illuſtrandam vocatur. Quo fit, vt hi rectè duabus illis Oleis comparari queant, quæ iuxta Zachariæ vaticinium à dextris, & à ſiniſtris aurei Candelabri aſſurgere videbantur. Cùm enim hi duo, Seraphicæ Religionis Candelabrum, à Domino in Eccleſia collocatum; æqua virtute, ac diligentia, tam in proſperis, quàm in aduerſis, velut à dextris & à ſiniſtris cuſtodierint; ac tanquam Oliuæ fructiferæ in Domo Dei, Congregationem in pacificum

Bernardini Aſtenſis, & Franciſci Aeſini in Religionem beneficia recen-

Franciſci Aeſini in Religionē ſtudia

Zachar. 4.

Bernardinus Astensis, & Franciscus Tosinus, cum duabus Vatis Oleis comparantur.

semper statum sub labore vendicauerint: haud sanè mirum, quòd de his illud quoque explicari possit, quod à Vate subiicitur. *Isti sunt duo filij olei splendoris*; vtpotè, qui sua prudentia, ac consilio, nec non præclara sanctimoniæ luce, Capucinorum Religionem illustrarunt.

III. Eo igitur munere suscepto, Astensis Generalis, vigilantissimi Pastoris instar, tam indefessè gregem circumire; cunctósque ad perfectam Regulæ obseruantiam, atque Euangelicarum virtutum studium, cùm verbo, tum maximè exemplo, prouocare cœpit: vt Capucinorum Religio hac tempestate mirum in modum & numero, & virtute excreuerit: plurimáque apud omnes fama, atque existimatione aucta fuerit.

IV. *Fr. Ioannes Hispanus virtutibus emicat.*

Eo tempore, Fr. quidam Ioannes Hispanus, alter quidem ab illo Ioanne, qui postea Martyr occubuit; de quo anno 1545. egimus; virtute verò, ac vitæ perfectione haud absimilis; in Cõuentu Forosẽproni degebat: qui cùm diuinæ contẽplationi sedulò vacaret, in ea plerũque tanto diuini amoris incẽdio mẽs illius æstuabat: vt cùm illud in cordis sinu continere, ac comprimere non valeret, sæpè in rugitus, ac clamores erumperet. Quamobrem, ne cæteris aliquando molestus esset, in quædam solitaria loca, quæ in Conuentus nemore, à Cardinale Vrbinate, eo consilio extructa fuerant; vt si quando longiùs à rerum sæcularium tumultu, ac hominum conturbatione abesse, ac Deo vacare vellet; in ea opportunè se reciperet: vt plurimùm secedebat. Hac in solitudine cùm maiorem diei, ac noctis partem in orationibus insumeret, semel accidit: vt Forosemproniani Ciues, facem quandam (vt videbatur) accensam, circum ea loca, quæ eminentiùs in Vrbis prospectu pendebant, velut gradientem cernerent. Quod cùm ij tanquam sinistrum aliquod signum interpretarentur, quo Fratres Vrbis opem efflagitarent: mox eò quamplurimi accurrunt, quidve acciderit percunctantes; non infaustum quidquam accidisse: sed felicissimum Hispanum, ibi inter cælestes raptus duntaxat orantem offendunt: qui diuinam charitatis flammam in animò gerens, facis instar, totus sursum cælestibus ardoribus agebatur.

Fax ardens, eo orante, à Forosempron. Ciuibus conspicitur.

V. Interea, Picentem Prouinciã, Astensis Generalis eo tẽpore visitatione perlustrabat; cùm Forosempronium aduentãs, fama quæ de huius Hispani Fratris sanctitate percrebuerat, haud ægrè percipit: quam cùm à rerum veritate minimè abhorrere comprobasset; seorsum Hispano mandat, vt Dei benignitate suis Orationibus pulsata, ab eo, qualis rerũ in Religione status sit, quidve in ea corrigendum, aut fouẽdũ sit, addiscat. Id verò Generalis propterea à Deo maximè inteligere cupiebat: vt si quæ Ochinianæ pestis reliquiæ, adhuc in Cõgregatione delitescerẽt; quæ sui antecessoris censuram, atque expurgationem effugissent, (quod Deo tantũmodò manifestum esse poterat) diligentiùs abstergeret. Hispanus igitur Generalis præcepto compulsus; cùm rem à Domino lachrymis, ac precibus diu postulasset: hæc tandem pauca à Christo sibi in oratione apparente accipit. Quanquam (inquit Dominus) Religionis status me plurimùm delectet; nonnulla tamen in eo vitia cauenda sunt, quæ mihi cum primis sunt inuisa. Primum est, Ingratitudo: quam Fratres maximè vitare debent; ne donorum, ac cælestium charismatum riuulis, quos in eos maximè diffudẽndos cupio, viam intercludant. Sunt enim qui, cùm tot, tantisque à me quotidie beneficiis augeantur, eorum nihilo magis gratitudine mouentur, quàm si nihil in eos beneficij à me penitus collatum esset: Non beneficia agnoscunt, non gratias pro gratiis reddunt: sed omnium immemores, me absque laude esse sinunt, quod sanè turpissimum vitij genus est, mihi maximè exosum.

Hispanus Generali iubente, quæ à Deo in Oratione postulat.

Christus Hispano apparens quædam in Religione corrigẽda monet.

Quorundam ingratitudo reprehenditur.

VI. Secundum est. Spiritualis quidam languor, atque animi tepiditas, quam in diuinis rebus; atque his præsertim, quæ ad prauas mentis cupiditates edomandas spectant, præseferunt: quæ me ita ad stomachum prouocant, vt iis compellar dicere, quod olim Laodiceæ Ecclesiæ Episcopo comminatus sum. *Vtinam frigidus*

Apoc 3. *Spiritualis tepiditas fugienda.*

esses,

esses, aut calidus: sed quia tepidus es, nec frigidus, nec calidus, incipiam te euomere ex ore meo.

VII. Tertium, ac postremum est. Aliquorum durities, qui cùm aspero interdum verbo lacessuntur, nunquam odium, vel iras ex animo remittunt; ex quo innumera propè sibi mala comparant. Caueant igitur Fratres. Ne si aliquis quandoque inter eos iræ impetus, ex repentino naturæ vitio erumpat; Sol, iuxta Apostoli mei præceptum; super iracundiam occidat; aut ira in odium degeneret: Sed iracundiæ spiritu inter ipsa initia perempto, pristinam cum Fratre pacem, ac amorem instaurent. Et si imitatores mei esse volunt, illatas iniurias, ac contumelias omni cum gaudio, atque animi tranquillitate sustineant. Denique eos singulari se beneuolentia complecti affirmabat, qui bonum Religionis nomen zelantes; vniuersos præclaris vitæ, ac virtutum exemplis ædificare studeant.

Odia ab animo maturiùs extirpanda.

VIII. Per id tempus Fr. Cherubinus à Quilliano, Ligur, cùm decimum octauum annum attingeret; ad Religionis sinum aduolat: cuius vita, tot sanctimoniæ signis illustrata fuit; vt illius memoria non perfunctoriè, sed fusiùs à nobis suo tempore celebranda sit; anno scilicet ab Incarnatione Christi 1612. quo tempore è viuis excessit.

IX. At, dum hic prima adolescentis ætatis hora, ad Seraphicæ Religionis, velut Dominicæ Vineæ labores à Domino conducitur; Fr. Hieronymus à Montepolitiano, hoc quoque tempore, eo strenuè labore perfunctus; sub vitalis lucis occasum, ad operum præmia vocatur. Huius Viri vita, & conuersatio, tot præclarissimarum virtutum ornamentis fuit illustris: vt, cùm sua tempestate perfectum, atque absolutum, totius religiosæ disciplinæ compendium, ac simulacrum ab omnibus haberetur; inter primæuæ Religionis Patres, qui morum sanctimonia, ac prudentia floruerunt, haud vulgarem locum obtinet: quo fit; vt ipsius vita paulò fusiùs à nobis exaranda sit.

F. HIERONYMI A MONTEPOLITIANO Vita, & Gesta.

X. FVIT quidē Hieronymus genere Nobilis; quippe qui ex Paganacciorū stirpe, quæ inter Nobiliores Montispolitiani Familias adnumeratur, ortus fuit: at virtute nobilior; cuius ab ipsis teneris annis præclarum specimen exhibere cœpit. Tam enim ad diuina ab ipsa pueritia propensum à Deo animum accepit; vt frequens Ecclesias visitaret, puras sæpissimè in oratione ad Deum manus attolleret; atque adeò rerum diuinarum, adhuc puer, amore teneretur; vt cùm domo abesset, haud alibi, quàm in Ecclesia, à Matre quæreretur. Porrò in ea ætate, quæ primis humanarum sordium maculis labefactari solet, tam suaui fuit à Domino benedictione præuentus: vt cùm decimum duntaxat annum attingeret; in cubiculo orans, sæpè à Sorore palmo, & ampliùs è solo in aëra sublatus, visus fuerit. Præclaram hanc pueri indolem, adolescentiæ ætas, maioribus adhuc pietatis, ac deuotionis incrementis auxit; quapropter, vt se ab illius ætatis illecebris purum seruaret; seipsum Deo consecrare, Clericalique militiæ adscribi voluit: quo in munere, cùm nonnullos annos, tāta vitæ integritate, ac morū honestate exegisset, vt totius Vrbis testimonio, nihil in eo, quod reprehēderetur deprehēdi posset: ad Cathedralis Ecclesiæ Canonicatum assumitur. Sacrorum igitur Canonum scientiā adeptus, cùm ad Archipresbyterale munus conscensurus esset; eam dignitatem fugiens: Deo præsertim vocante, qui eum ex vtero Matris suæ segregauerat, in Fratrum Obseruantium Ordinem adscribi festinat; eligens potiùs cum Domini pauperibus abiectus esse, quàm inter dignitatum pericula magnus versari.

Fr. Hieronymus à puero magnarum virtutum specimen præbet.

Puer Orans, sursum in aëra fertur.

Ecclesiasticā dignitatem fugiens ad Obseruantes migrat.

Hoc

XI. Hoc humilitatis ſtudio, cùm Obſeruantium Ordinem amplexus eſſet; in eo plurimùm in virtutibus profecit. Hinc Dei amore feruens, Hieroſolymorum iter aggreditur, vbi Domini Incunabula, Sepulchrum, ac Sacra omnia illa loca, vbi aliquod Dominicæ Paſſionis, aut conuerſationis veſtigium ſe ſe contemplandum offerret, ſumma pietate perluſtrat. In Patriam tandem reuerſus, cùm eo tempore Capucinorum Reformatione exorta: qui ex Fratribus Conuentualibus Reformationem, ſub Franciſco à Montepolitiano, amplexati fuerant; omnes ad Capucinos migraſſent, iámque Conuentum S. Mariæ Magdalenæ ex Vrbis conſenſu in eos tranſtuliſſent: Hieronymus eorum exemplo permotus, ac perfectioris obſeruantiæ ſtudio incenſus, ad Ludouicum Foroſempronianum accedit, à quo anno 1534. Religionis habitu donatur.

Hieroſolymorum loca piè viſitat.

Ad Capucinos accedit.

XII. Iam verò in Religione nullus eo feruentior, nullus humilior, abiectior nullus: tanto erga perfectiſſimam Regulæ obſeruantiam ſtudio ferebatur, vt cùm ſemel ab eo quiſpiam cauſam quæreret: cur ex Obſeruantium Familia ad Capucinorum Reformationem acceſſiſſet; reſponderit; ſe non modò ad Capucinorum Reformationem; ſed, ſi quæ alia perfectior Reformatio etiamnum reperiri poſſet; in qua puriùs, ac perfectiùs Regula obſeruaretur; ad eam ſe protinus euolaturum. Anciquum Religionis Capucinorum ſtudium fuit, ſimul cum ipſa Religione exortum; vt primum in humilitate, ac ſuiipſius abiectione, ſpiritualis ædificij ab omnibus fundamentum ſternatur: Nec immeritò, cùm inde, velut hoſte ſuperato, tutior ad veram animi pacem, ac tranquillitatem, in qua perfecta Dei habitatio eſt, via homini paretur; ex eóque altiùs perfectioris vitæ ædificium aſſurgat.

Regularis obſeruantiæ ſtudioſiſſimus.

XIII. Hæc Hieronymus, tam altè, in primo hoc Religionis tyrocinio, ac ſpirituali ædificatione fundamẽta iecit: vt viliora sẽper Conuẽt° exercitia ſibi præſtãda eligeret; domum verreret, paropſides lauaret, cunctis inſeruiret: ligna oſtiatim quæreret, ac humeris ſuis Domum aſportaret: adcóque ſuiipſius contemptu gauderet; vt honores perinde, ac peſtem refugeret. Quo factum eſt, vt quánquam in ſacris Literis peritus, prædicatorium munus rectè obire poſſet; eo tamen, oò humilitatem, nunquam fungi voluerit. Quærentibus autem plurimis; cur, cùm Prædicator inſtitutus eſſet, à prædicationis munere abſtineret; reſpondere ſolebat: necdum ſuæ prædicationis tempus aduentaſſe; quandoquidem nondum ſibi ipſi hactenus perfectè prædicauerat: ſibi enim priùs, tum cæteris prædicandum eſſe dicebat, ne illud Chriſti dictum ſibi obijci valeret. *Hypocrita ejice primùm trabem de oculo tuo: & tunc perſpicies, vt educas feſtucam de oculo fratris tui.* Eum enim, qui eas aliis virtutes prædicat, quas ipſe ne quidem digito attingit, Hypocritam eſſe dicebat. Atque hoc humilitatis ſtudio, perinde ac ſi ad omnia ineptus eſſet, cunctis ſe deſpicabilem exhibebat.

Profunda Hieronymi Humilitas.

Luc. 6.

XIV. At verò cùm illius virtus, ac prudentia Patribus haud ignota eſſet; quo profundiùs is ſeipſum humilitate deprimebat, ac Dei dona, velut ſub modio occultabat; eò magis ipſi illius virtutem extollere, ac fulgentem lucernam ſuper candelabrum ſtatuere cogitabant. Quare tum in Romana, tum in Bononienſi Prouincia ſæpè Vicarius Prouincialis, licèt inuitus, eligitur. Vir erat aſpectu venerabilis, decorus vultu, ac tanta morum honeſtate fulgens: vt in oculis pudicitiam, in vultu verecundiam, in ore candorem, in verbis humilitatem præferret; tantáque modeſtiæ lege oculorum aſpectum moderabatur, vt nullum vnquam, niſi demiſſis oculis alloqueretur. Hominum, ac præſertim mulierum conſortia, ac familiaritatem fugiens, linguam tam rigido, ac perpetùo ferè ſilentio frænabat; vt ſæpè dicere ſolitus eſſet, facilè aut iocoſum, aut inutile, otioſúmque verbum ex ore elabi, quo animus ſordeſcit, familiaréque illi Iacobi dictum erat: *Si quis putat ſe Religioſum eſſe non refrænans linguam ſuam, ſed ſeducens cor ſuum, huius vana eſt Religio.* Hac ratione perpetua fuga, ſe ab ipſorum quoque Fratrum colloquio abſtrahe-

Ad honores inuitus rapitur

Silentio ſtudet.

Iacob. 1.

Otho

XV. Orationis ſtudium, cui ſe à puero addixerat; ſic in Religione proſequebatur, vt nihil illi iucundius eſſet, quàm ſolitaria loca quærere, in quibus diuinæ contemplationi vacare poſſet. Præcipua verò Hieronymi deuotio, in Deiparam Virginem ferebatur; quam tanta Religione venerari ſolebat: vt Miſſam quotidiè, niſi Feſto, aut Superioris obedientia impediretur, in B. Virginis honorem celebraret: Sabbathos dies perpetuis ieiuniis coleret; cuncta quoque Virginis Feſta arctiſſimo panis, & aquæ ieiunio per octo dies ita diſpertitos, vt quatuor Feſtum præcederet, totidémque poſt Feſtum ſuccederent, proſequeretur. Denique tam publica, de illius erga B. Virginem, religione, fama apud Fratres excreuerat; vt ſi quando alicuius erga Virginem deuotio amplificanda foret, commune illud apud omnes prouerbium eſſet: Alterum Hieronymum à Montepolitiano videri.

Ipſius erga B. Virginem deuotio celebris

XVI. Præter hæc, quotidianis quoque ieiuniis carnem ita extenuauerat; vt carne exeſa, ſola cutis oſſa contegeret; cúmque procera ſtatura præditus eſſet, tam gracilis, & macilentus apparebat; vt ſancti alicuius Anachoritæ cæteris faciem, & ſimulacrum referret. His admirabilis vitæ auſteritas coniuncta erat, qua nudis ſemper pedibus, abſque ſandaliis gradiebatur, ſolóque habitu, eóque ſimplici, & obſoleto contentus, inter aſperiora hyemis frigora, diuini tantùm amoris flamma calefiebat. Sæpè verò contigit; vt cùm tali illi præ frigoris rigore diſrumperentur, his haud aliud remedium adhiberet, quàm quòd rimas acu, vel ſubula, ac funiculo conſuebat. Virginitatis lilium, vti famâ eſt, illæſum ſemper à Tartareis beſtiis ſeruauit: atque vt integrum abſque periculo poſſideret, perpetuis ieiuniis, atque aliis carnis macerationibus velut ſpinis obſitum, ac munitum cuſtodiendum curabat.

Vita ipſius auſteritas cõmendatur.

XVII. Hinc Dæmonibus tam formidabilis euaſit; vt cùm ſemel homo à Dæmone obſeſſus, ad Montiſpolitiani Conuentum, vbi is tunc cõmorabatur, perductus eſſet. Hieronymo ab Vrbe redeunte, Dæmon hominem in Eccleſia acerbiùs exagitare, atque altiùs inclamare cœpit, ſe nimis grauiter torqueri. Interrogatus verò quiſnam ipſius tortor eſſet, quavè de cauſa ſolito grauiùs cruciaretur: reſpondit ille, id ſibi ob inimici ſui aduentum contingere. Ignorabant Fratres, quem ſpiritus nequam, illis verbis annueret: nec dum enim Hieronymus ad eos peruenerat: quamobrem cùm ab eo quærerent, quiſnam ille inimicus eſſet: Siccus ille (inquit) macer, & proceri corporis Frater: quem vtinam nunquam agnouiſſem. Statimque Hieronymus in Eccleſiæ limine apparuit, cuius aſpectum cùm nefarius ſpiritus ferre non poſſet, protinus erupit: atque hominem liberum reliquit.

Sola præſentia Obſeſſum hominem à Dæmone liberat.

XVIII. Cùm itaque in præclara hac vitæ norma, tot virtutibus ornata, Hieronymus ætatem ad octuageſimum vſque annum traduxiſſet: poſtremò in Conuentu Ferrariæ extremo morbo corripitur: quo tempore, vbi ſui obitus diem, quem ter ſibi à Domino reuelatum acceperat, Bonifacio Anticolenſi Laïco, eximiæ probitatis Viro, quem tunc ſociũ habebat, declarauit. Sacris ſe Eccleſiæ Myſteriis ad Domini aduentum parat, & cùm pleraq; cùm ipſi Bonifacio, tũ cæteris Fratribus ſpiritualia in morte monita reliquiſſet: placidè in Domino obdormiuit. Cuius gloriã Dominus ſtatim poſt mortẽ declarare voluit. Etenim, necdum ipſius Corpus humi conditum erat, cùm is cuidã Mulieri, quæ languẽs, ac neruis attracta in lecto iacebat, glorioſus apparet: quæ cùm ſtatim in Eccleſiam, vbi tunc Hieronymi cadauer in feretro iacebat, ſe deferri curaſſet: atq; illius merita magnis vocibus imploraus, fide plena ſe ſuper illius Corpus pronam proieciſſet; confeſtim à morbo incolumis, ac membrorũ ſanitate integrè recuperata ſurrexit. Hieronymi Corpus, tunc quidẽ ante Eccleſiã, in Cœmeterio aliorũ more conditum fuit, ac quinto poſt anno, cùm Bernardinus Aſtenſis Generalis, qui Hieronymi ſanctimoniam optimè perſpectam habuerat, poſtremi ſui Generalatus temporibus, in eum Conuentum appuliſſet, certámq; ac communem aliorum quoq; quæ de Hieronymi sãctitate percrebuerat, opinionẽ accepiſſet; ſingulari erga Virum veneratione permotus; ſolum in quo conditus fuerat, effodi; Corpuſq; quò honorificẽtiùs collocari poſſet, exhumari iubet. Dominus

Dies obitus terilli à Domino reuelatur.

Gloriosus Mulieri poſt mortem apparet.

Mulier neruis attracta illius Corporis contactu curatur.

vero,

Hieronymi Corpus post quintum annum integrũ, ac suauiolès repertum.

verò, qui Serui sui, iam in Cælo regnantis, gloriam apud suos illustrare decreuerat; repentè prodigiis, ac miraculis adfuit. Cùm enim Hieronymi Corpus, imbribus, Solis ardoribus, ac cæteris temporum iniuriis, tot annis expositum fuisset: vt non modò computruisse; verùm & à terra exesum, in patrium puluerem rediisse ab omnibus meritò credi posset: integrum tamen, incorruptum; & quod magis admiratione dignum est, odoriferum, ac suaue olens reperitur. Quo tempore Mulier, quæ fluxu sanguinis laborabat, cùm ipsius Reliquias attigisset; à fluxu libera, euasit. Quapropter pius Generalis, post lachrymas, ac deuotissima oscula corpori infixa, illud honorificentiùs in Arca lignea occludi, ac rursus humo condi iubet. Huius sancti Viri occasione captata: Bernardinus dicere sæpè solitus erat: se tot sanctos Viros in Congregatione agnouisse; quorum nisi sanctimoniam Capucinorum Religio, pia diligentia, sub humilitatis modio potiùs occultare, quàm palàm exponere studuisset; ij sanè plurimis apud populos Miraculis coruscarent. Veruntamen singularem hanc esse Dei prouidentiam aiebat: ne Religio, quam Deus humilitate potiùs, quàm rerum splendore, ac magnificentia vult crescere; tot Sanctorum, quos peperit, gloria plus æquo extolleretur; atque in suamet luce caligaret. Hac enim de causa, & Beatus Pater Franciscus, Beatum Petrum à Cataneo, miraculis post mortem emicantem, obedientiæ imperio compescuit; ne eo miraculorum fulgore, ac maiestate ad se populos attrahens, Religionis humilitatem, paupertatem, ac Regulæ obseruantiam, in discrimen adduceret. Denique, cùm Deus Opt. Max. Religionem diuturnam esse velit; eam potiùs propriis, ac veris apud se virtutibus stabilem florere; quàm alieno miraculorum, aut Sanctorum splendore, apud homines extolli, ac tandem euanescere curat. Hinc plerosque, præsertim in ipso Reformationis exordio, sanctissimos Viros extitisse constat; qui nunc diuina luce perfruuntur: quorum virtutes, ac præclaram vitæ sanctimoniam Capucinorum Religio, hoc diuinæ Sapientiæ spiritu imbuta, ac S. P. Francisci, haud inepta æmulatione ducta, potiùs humilitate obtegere, quàm vanæ existimationis studio, euentilare studuit.

Mulier ipsius Corpus contingens à sanguinis fluxu liberatur.

Cur Capucinorum Religio sanctos suos Viros occultet, causa redditur.

XIX. Hoc tempore, quàm Deo, ac B. Francisco gratum sit, pietatíque consentaneum; vilem Religionis tunicam, & canabaceum cingulum, etiam à sæcularibus Viris, in Pœnitentiæ signum gestari, illustri exemplo, ac miraculo demonstratum fuit. Cùm enim Romæ Virginia Columna, acutissima febre correpta, cum extremo languore conflictaretur; Francisca Columna ipsius Amita, ob mortale Neptis periculum, grauissimè animo affecta, in Oratorium ægrotanti proximum, se ad orationem confert: vbi Deo, ac B. Francisco se voto obstringit, toto vitæ suæ curriculo, se B. Francisci Habitum gestaturam, si Aegrotans à mortis periculo libera erumpat. Necdum illa orationem expleuerat, cùm Aegrotantis eam inclamantis vocem audit: ad quam cùm illa festinè accurrisset: Bona nuncia (ait Virginia) nobis è Cælo allata sunt. Duo enim Capucini Fratres, quorum alter S. Franciscus erat, nunc primùm ad me accessêre, qui his me vocibus compellarunt. Bono animo esto, Virginia, non morieris, sed ex hac ægritudine citò conualescès; statimque ex oculis euanuerunt. Quapropter Deo, ac B. Francisco gratiæ nobis agendæ sunt, ab hoc enim tempore meliùs me habeo: Nec multò post incolumitatem adepta est. Quamobrem Francisca, vt votum religiosè exoluerer, Tunicam, & cingulum Religionis assumens, iis quandiu vixit, vsa est.

Habitus S. Francisci deferendi Religio Miraculo comprobatur.

XX. Sub idem tempus, S. Antonij Vlyssiponensis, erga nonnullos, qui deperditis rebus ad sacrum ipsius Responsorium confugerunt, pietas emicuit. Nam in Hidruntina Prouincia, Baroniss S. Martiani, Lucretia nomine, ex illustri Indellorum familia progenita, pretiosum annulum amiserat, quæ cùm in eo quærendo nullum non lapidem mouisset; nihil tamen per bimestris spatium sua diligentia profecerat: accidit verò, vt duo Capucini Fratres illac iter facerent, quos cùm

S. Antonij Vlissiponensis responsorio varia Miracula patrantur

illa

illa hoſpitio excepiſſet, mœrorem ob annuli amiſſionem conceptum aperit; ab iiſq; petit, vt S. Antonij Reſponſorium pro eo recuperando recitent. Acquieſcunt illi: Reſponſorium deuotè perſoluunt. Res planè mira, haud tamen tanti Interceſſoris patrocinio inſueta. Mulier enim quædam paulò poſt, dum in agro ſuo, in quem nunquam Baroniſſa diuerterat, grandiorem quendam lapidem loco amouet, annulum ſub eo delitescentem reperit; quem cùm poſt duos dies; vt clarior S. Antonij virtus eniteret, ad Baroniſſam detuliſſet: ea Annulum agnoſcens ſola S. Antonij ſibi virtute reſtitutum, cum, quoad vita potita fuit, ſummo ſemper honore proſequuta eſt.

XXI. Altera quoq; in eadem Prouincia, Mineruini Baroniſſa, pretioſum Conopœum furto ſublatum lugebat: quod cùm omni ſtudio perquiſitum reperire non poſſet, ad Capucinos confugit; qui vbi S. Antonij Reſponſorium deuotè recitarunt, Mox Turca quidam, ſeruus captiuus, qui clam Conopœum ſuffuratus fuerat, tam ingenti repentè metu correptus fuit, vt ſtatim ad Baroniſſam ipſius Dominam perrexerit; illiuſq; pedibus prouolutus, furtum manifeſtauerit; factiq; ab ea veniam poſtulauerit.

XXII. Poſtremò in Syracuſana Prouincia, F. Paulo à ſancto Philippo, noſtri Ordinis, Laïco, dum Licodiæ Conuentus ædificationi incumbit: perexiguum granum à Pontifice benedictum, è Roſario imprudenter exciderat: quod cùm ob Indulgentiam, quæ eidem à Sanctiſſimo collata fuerat, illi pretioſum eſſet, omne in eo quærendo ſtudium, ac diligentiam confert. Verùm in id fruſtra ſe adlaborare animaduertens, ad S. Antonij Reſponſorium confugit: quo omni cum pietate recitato, vix in horti Tuguriolum ad orandum ſeceſſerat; quum Formicam ad ipſum gradientem, globulumq; benedictum ore geſtantem cernit: vt eò amplior cæleſtis muneris liberalitas luculentiùs panderetur; quò minutula quoq; ipſa animalia, quæ nulla rationis lege reguntur, præter ipſas Naturæ leges, diuino operi famulantur.

Reſponſorij S. Antonij Religio antiqua.

XXIII. Porro antiquam eſſe piorum hominum, erga hoc S. Antonij Reſponſorium, Religionem; quod in eiuſdem officio, Minorum Ordo, vltimo loco decantare ſolet, pleriq; ſcriptores commemorant, ac præſertim Auctor Chronicorum Minoritani Ordinis, qui pleraq; ex pio ipſius vſu in homines beneficia profecta recenſet. Quare ne illud hîc à Lectore deſideretur, integrum apponimus, his præterea adiunctis, quæ ad beneficia impetranda, in Sancti huius honorem, piè ab omnibus adnecti ſolent.

XXIV. Reſp. *Si quæris Miracula, Mors, error, calamitas, Dæmon, lepra fugiunt, ægri ſurgunt ſani.* ℣. *Cedunt Mare, vincula, membra, reſq; perditas petunt, & accipiunt, Iuuenes & cani.* Verſ. *Pereunt pericula, ceſſat & neceſſitas, narrent hi, qui ſentiunt. Dicant Paduani: Cedunt mare,* &c. *Gloria Patri,* &c. *Cedunt mare,* &c.

℣. *Ora pro nobis B. Antoni.*

℟. *Vt digni efficiamur promiſſionibus Chriſti.*

Oremus.

Eccleſiam tuam Deus B. Antonij Confeſſoris tui interceſſio votiua letificet: vt ſpiritualibus ſemper muniatur auxiliis, & gaudiis perfrui mereatur æternis. Per Dominum noſtrum, &c. *Pater noſter,* &c. *Aue Maria,* &c.

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1547. 13. 29. 23.

Dæmonum in Capucinorum Religionem odium, & conatus.

IMMANIBVS tot præcedentium Annorum calamitatibus, quibus Capucinorum Religio variè ante hac diuexata fuit; necdum Tartareorum hostium rabies exaturata, nouos, hoc anno Milleſimo quingenteſimo quadrageſimoſeptimo, in eam vortices, ac tempeſtates parat. Iam ij Religionem in ipſo ortu, carceribus, ac perſecutionibus perdere: Vix ortam ſub ſpecioſo vnionis titulo extinguere: Infantem Apoſtolicis decretis expungere, ac trucidare. Adoleſcentem Hæreſum iaculis confodere, ac Pontificis ira abſorbere, conati fuerant: cùm verò eam, ſingulari Dei munere, è tot periculis ereptam, illuſtriorem emerſiſſe cernerent, nouo, ac propè inaudito infernalium machinarum genere hoc anno adoriuntur. I.

Dæmon quam plurimos ob feſſos ad Religionis ingreſſum compellit.

Hac enim tempeſtate accidit: vt pleræque Dæmonum cohortes, accepta à Deo poteſtate, in quamplurimorum Adoleſcentum, ac Iuniorum ſæcularium corpora inſilientes, ea ita clam, atque occultè poſſiderent: vt nec vllum quidem poſſeſſionis ſignum exteriùs proderent. Poſſeſſos verè [illegible] ad Religionem impellunt; vt breui tempore Nouitiorum loca huiuſmodi Arreptitijs, atque à Dæmone poſſeſſis plena eſſent: qui cùm totum annuæ Probationis tempus abſque vlla Dæmonum infeſtatione, aut manifeſtatione tranſegiſſent; vix profeſſione emiſſa, indiſſolubili ſeſe votorum fœdere Religioni aſtrinxére, cùm nefarii Spiritus repentè, velut ex inſidijs erumpentes, ac poſſeſſorum corpora diſcerpentes, tot in obſeſſis corporibus ſtrepitus, ac clamores edere cœperunt; vt vniuerſa confuſione, ac turbatione complerent. II.

Dæmonum in Ob. eſſ. furor.

Miſerum, ac planè horrendum ſpectaculum erat, tot Deo dicatos Adoleſcentes, quos Clauſtralis diſciplina antea honeſtiſſimos, atque ad omnem virtutem compoſitos reddiderat: præter naturam, præter morem, præter omnes virtutis, atque honeſtatis leges; ex Dæmonum, qui in eos Imperium occupauerant, vi, ita ludibriis agitatos videre: vt dentibus ſtriderent; os, oculoſq; diſtorquerent, ſpumam emitterent; voces in ſublime efferrent; brachia, ac totum penè Corpus in altum, magna vi ſuſtollerent; omni amictu, ac verecundia abiectis, membra rotarent; inuſitatos clamores, omniq; gemitu maiores, veluti rugitus immanes, ita ſacris in locis perſonarent: vt è propinquo ingens hominum pugna, cruentiſſimumq; prælium committi videretur. Denique vlulare homines more luporum, vocibus latrare canum, fremere leonum, ſibilare ſerpentium, mugire taurorum. Alios capite poſt terga dimiſſo, vertice terram contingere: alios in altum ſublatos, tanquam è nubibus penderent, pedibus ſuſpendi: alios in aëra raptos ad diſtantia loca per quadraginta, & amplius milliarum ſpatia, in momento ferri, velut prodigio conſpicere erat. Non catenas, non compedes, non oſtiorum clauſtra integra ſinebant: tantuſq; in obſeſſos erat Dæmonum furor; vt cellarum valuas, ligneas feneſtras, ſaxa, libros in aliorum caput vibrarent: interdum funè, qua præcincti erant, Arreptitios conſtringerent. Sæpe eos in expurgatoria, ac fœda loca concluderent: ſæpiſſimè illis, dum cibum ſumerent, acus, clauos, lapides, lignorũ fragmenta in os inferrent. Neq; id rarò contigit, vt cùm Dæmones à Sacerdotibus exorciſmis premerentur: ij obſeſſi corpus arripere, atque alio transferre conarentur: mox inter Sacerdotem, & Dæmonem pro Arreptitio pugna: Dæmon obſeſſum vi rapere: Sacerdos verò arreptis obſeſſi pedibus, retinere contenderet: traheret Dæmon, traheret quoq; Sacerdos. Inter hæc, tot diu, noctúq; ſtrepitus in Monaſteriis audiebantur: vt & ſacra, ac diuina Officia interturbarentur; neq; vllus orationi, aut ſomno locus Fratribus III.

relictus

relictus eſſet. Quo ſanè fiebat, vt hæc Fratribus afflictio tam dura, & acerba eſſet; vt propemodum intolerabilis videretur. Id verò huius calamitatis miſeriam augebat; quòd ea tam longè, latéque diffundebatur: vt vix vlla Religionis hoc tempore pars eſſet, quæ Arreptitios huiuſmodi non pateretur: quanquàm iis magis Vmbriæ Prouincia, quæ D. Franciſci nuncupatur, abundaret: neque ea exiguo tempore duntaxat; ſed per quatuor circiter annos, Religionem vexauerit.

IV. Hanc porrò Tartarei Religionis hoſtes, haud leuibus conſiliis in nos tempeſtatem concitarunt: Primùm quidē. Vt diuina omnia, ac præſertim orationis ſtudium, quibus ij grauiter feriuntur, atque eorum potiſſimùm conatus diſſipantur, Religioni eriperent: ex quo, velut ſublatis armis, de Religione triumpharent. Tum etiam, vt Religionis famam, atq; exiſtimationem apud homines diminuerent: dum tot vbiq; à Dæmonibus arreptos eſſe cōſpicerent; quibus id propter occulta crimina accidiſſe ſibi facilè perſuaderent. Tum deniq; vt Religionis Superiores à Nouitiis recipiendis deterrerent; dum ij in Arreptitios incidere metuunt, atque hoc pacto Religio propagatione deſtituta, paulatim interiret, ac defluereret.

Dæmonii conſilii ſcopus aperitur.

V. At verò Deus Opt. Max. qui iniquorum cogitationes diſſipat: poſt acerbiora huius Tentationis tempora; Dæmonum quoq; conſilia, in Religionem inita ita perdidit; vt poſt quadriennij tempus, quo Religio ab his Arreptitijs Dæmonum opera diuexata fuit; tam repentè nefarij ſpiritus, nullius ſtudio, at ſola Dei virtute ab obſeſſis corporibus abſceſſerint: vt ne vnus quidem in toto Religionis Orbe vno ferè tempore, energumenus ſuperfuerit. Qua in re nō modò Dei erga Religionem prouidentia, ac ſollicitudo enituit: verùm, & diuinæ Sapientiæ opus manifeſtum fuit; quæ impio Dæmonum conſilio bene vſa, eos, qui in Religione negligentiores erant, eo Dæmonum ſtimulo, ardentiùs ad virtutes, ac perfectam Regularis diſciplinæ normam excitauit. Alios verò aduersùs Dæmonum artes, & inuidias ſapientiores, & exercitatiores reddidit.

Repentina Obſeſſorum liberatio à Deo profecta

VI. Interea, quæ admirabilis Dei in nos Prouidentia erat, plurimi hoc tempore ſua virtutum ſanctimonia, velut ſuauiſſimo odore, Religionem complent: ne fœtidus ille Dæmonum odor, qui prioribus annis Religionis puritatem infeſtauerat, Orbem diutiùs ſua oliditate contaminaret. Inter quos hoc anno F. Iuſtinus à Panigaleo, Laïcus, & F. Bernardus Aſſiſias, Sacerdos, vterq; ex Vmbriæ Prouincia, in qua maior Arreptitiorū numer⁹ graſſabatur, ad Superos euolātes, magnā ſanctitatis fragrātiam apud homines relinquūt: quorū hîc à nobis memoria haud leuiter prætereunda eſt.

Plurimi virtutum ſanctimonia florent

IVSTINI A PANIGALEO
Vita, & Geſta.

VII. PRIOR igitur Iuſtinus, à Panigaleo, haud ignobili Vmbriæ Oppido, honeſtis parentibus ortus, cùm in Obſeruantium Familiā, poſt aliquot à iuuentute annos, in ſæculo tranſactos, conſcriptus eſſet: in eaq; haud ſine virtutum laude, piam, honeſtamq; vitam, vſq; ad ſenectutem, in humili Laïcorū ſtatu duxiſſet: quo tēpore Bernardinus Aſtenſis, Ioannes à Fano, Euſebius Anconitanus, ac cæteri ad Capucinos migrarunt; eodem quoq; ipſe Regularis Obſeruantiæ Spiritu ductus, cùm iam ætate prouectus eſſet, à Ludouico Foroſemproniano in Capucinorum Militiam adſcribitur, & in Vmbriæ Prouinciam tranſmittitur: in qua tam præclarum cæleſtis vitæ tyrocinium inſtituit; vt Angelicam inter Fratres cōuerſationem præſeferret: ita enim ſe humilitate, benignitate, modeſtia, manſuetudine, atq; omnibus charitatis officiis, erga omnes facilē præbebat; vt cùm cunctis ſua opera, ac labore ſatisfaceret, à cunctis etiam magnoperè diligeretur. Laïcorū ſtatum, cùm ad labores, ac domeſtica miniſteria à Deo vocatum eſſe non ignoraret; quotidianis laboribus corpus, licèt ſenectute prægrauatum, defatigabat; tantumq; in illud odium, quo ſe Euangelicum hominem declararet, piè in animo conceptum gerebat; vt non modò eſcam illi quoti-

Iuſtinus à Panigaleo ex Obſeruantibus ad Capucinos migrat.

dianis ieiuniis ſubtraheret; ex quibus quamplurima, præſertim ſolemnioribus Domini,ac B. Virginis feſtiuitatibus, ad ſolum panem, & aquam contrahebat: quod eo tempore, apud omnes, ferè Ordinis Fratres, ſolemne erat: verùm vt illius ſuperbiam retunderet, aſperrimis ipſis hyemis frigoribus, nudum ferè, ſolo hiſpido, ſimpliciq; habitu,cui interdum pallium adhibebat, contectum,exponeret. Præter hæc, tot illud flagellationibus,vigilijs,atq; aliis vitæ incommodis velut infenſiſſimum ſibi hoſtem, aggrediebatur; vt nullas vnquam belli inducias cum eo paciſceretur, quò illud in perfectam ſpiritus ſeruitutem redigeret. Tanta in hoc Viro,dura,aſperaq; omnia pro Chriſto patiendi cupiditas erat: vt ſecum ſæpè conquereretur, tardiùs, & ad veſperum,quum iam vires illi præ ſenio deficerent, ad opus acceſſiſſe.

Vita ipſum auſteritas commendatur.

Orationem,Deo amiciſſimam,ita amplectebatur;vt cùm diem in labores inſumeret,noctu diuinæ contẽplationi vacaret.Quo fiebat,vt poſt Matutinas Horas nunquam,aut ratò ab Eccleſia recederet;ſed in ea diutiùs in oratione pernoctaret. Quo tẽpore pleraq; à Deo dona, ac cæleſtes Reuelationes accepit: quas cùm apud ſe occultiſſimè teneret, vix vnam,aut alteram aliquando ſibi ex ore clabi paſſus fuit,quæ nobis hoc loco enarrari queant. VIII.

Pleraſque à Deo Reuelationes habet.

Erat Iuſtinus, tametſi Laïcus,ac prorſus literarum ignarus,plurimùm conſilio,ac prudentia præſtans: quamobrem ſæpè Guardianus,atq; interdum Vmbriæ Prouinciæ Commiſſarius à Patribus inſtitutus fuit. Cùm itaque Betronæ, Guardiani munus gereret; ſemel in oratione pernoctanti Dominus; ſcamnum tripes manu geſtãs, apparet;qui Iuſtinum his verbis compellat. Vides hoc tripes ſcamnum, Iuſtine; ſcito,quod in eo Guardianus Cõuentus Carcerellarum ſedet:quo fit,vt ab omni prorſus periculo vacet: Erat Iuſtinus plurima cum Carcerellarum Aſſiſij Guardiano neceſſitudine coniunctus;qui cùm inter nonnullas eo tempore animi anguſtias verſaretur, pro eo Iuſtinus ad Deum preces fundebat,quum hac Domini viſione potitus fuit.Cùm igitur Iuſtinus ſcamni ſignificationem ignoraret,à Domino quærit; quidnam ſcamnum illud tripes portenderet.Cui Dominus. Scamnum,inquit, certa animi ſedes, & quies eſt: quæ tunc ſtabilis, & inconcuſſa agnoſcitur, quum mens in diuinæ Triadis ſpe colloçatur. His Domini verbis intellexit Iuſtinus, Guardianum Carcerellarum Aſſiſij, qui plurimis tunc à quibuſdam Regularibus moleſtiis pulſabatur; certa in Deum ſpe,ab iis liberandum fore:quod non multo poſt tempore, eorum perſecutione ceſſante, contigit, quemadmodũ illi præmonſtratũ fuerat. IX.

Betrona oranti Dominus apparet ac quadam futura reuelat.

X.

ſtrarum,

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1547. 13. 29. 23.

Hæc t. vt sacra unera Deus uerfetur.

XI. Plurimis quoque aliis, de rerum Germanarum perturbatione,ac Transalpinarum Regionum deuastatione,quæ non longè sequuta sunt,à Deo Reuelationibus honestatus fuit, quas his aliquando verbis significauit. O Fratres (aiebat) Mundus hodie nimis in maligno positus est : diù absque Dei vindicta stare non potest: delicta enim creuerunt vsque ad Cælum, abominationesq; sunt in Templo Dei , quæ illius iram prouocant. Idcircò breui seuera Dei vltio Orbem perstringet : Iudicium que à Domo Dei, atq; à Religiosis incipiet. Quod planè in hæresum infestatione contigit, quæ apud Germanos, & Gallos, haud multo post , grassata fuit : quum tum Lutheristis, tum Caluinistis dominantibus, Catholica Fides expulsa, depopulatæ Vrbes, direptæ Regiones , diruta vbiq; Monasteria viderentur; passimque Religiosi , ac Deo sacri homines ad internecionem quærerentur.

Futura Orbis mala præsentiat.

XII. Flagrabat sanctus hic Vir, tanta erga omnes , ac præsertim ægroros charitate ; vt cùm Chirurgicæ artis,ob longam rerum experientiam, quam in Obseruantium Familia sibi comparauerat, haud mediocriter peritus esset , Infirmorum maximè cura delectaretur : quorum vlcera putrefacta,ac penè insanabilia,interdum oratione magis,quàm arte medica curabat. In Conuentu Foroliuj,quidam Frater,Paulus nomine , graui in altero crure Gangrena laborabat , quæ cùm omnem penitus membri sensum extinxisset , atq; in eras sideration em inuexisset : iam Medicorum consilio decretum erat,vt crus illi absenderetur ; ne morbi putredo altius ad alia membra conscenderet. Iustinus verò teneriori erga ægrotum charitate motus, à Medicis petit , vt ægrotum sibi curandum relinquant : cui cùm illi annuerent , protinus tanta charitate,atq; animi studio,Fratris curæ cœpit incumbere : vt partim vnguentis,ac cataplasmis, partim verò, ac maximè, ardentissimarum precum virtute, breui integram membro incolumitatem restituerit.

Ipsius erga infirmos charitas.

XIII. Hoc etiam charitatis æstu incalescens, cùm seua, aliquas Italiæ Vrbes, pestis inuasisset; is Sacerdote sibi in socium assumpto,ad eorum, qui pestilentia laborabant, curam accedit : quam omni mortis metu deposito, tam constanter exercet; vt dum Sacerdos Sacramenta ministraret,ipse manu sua pustulas , ac carbunculos aperiret, saniem exprimeret, cataplasmis foueret, die noctuque laborantibus adesset, verbis consolaretur;& si quos hinc decedere contingeret,mortuos sepeliret. Porrò dū huic pietatis operi strenuè incumbit,haud Satanæ inuidia defuit,qui inter ipsa charitatis officia Viro Dei insidias parat. Etenim Iuuenculam quandam,corpore quidem formosam, sed mente inhonestam impulit,vt Dei seruum ad turpem copulam pelliceret; atq; eodem tempore, qui Inferni prunas ardere facit, tam ardentes libidinis faces in Iustini carne accendit; vt totus tartareo illo igne sibi comburi videretur. At Iustinus Satanæ opus persentiens,reiecta Iuuenculæ impudentia,statim se inde subripit; atq; in secretum locum secedens, ad B. Virginis opem confugit: inoxque carnis petulantiam tot verberibus castigare, ac lachrymarum imbribus oculos cœpit perfundere, donec his fugium illum ardorem extingueret. Quamobrem sæpè post hæc dicere solebat; se vitam, animumq; Deiparæ Virgini debere.

Peste laborantibus ministrat.

Diabolicam tentationem superat.

XIV. Ea quoq; commiseratione in pauperes ferebatur, vt eorum maximè inopia afflictaretur: quam cùm omnibus, quoad fieri poterat,viis subleuare conaretur. Accidit tamen,vt dum in Narnienti Conuentu, qui tunc nouus extruebatur; Guardiani officio fungeretur : Vir quidam pauper , sub Solis occasum; ad Conuentum accederet; in eoq; hospitio excipi postularet. Cui cùm Fr. Dominicus à Buschetto , Sacerdos, qui tunc Ianitoris officio fungebatur,panem porrexisset;seq;quod pauperes es-

Christo pauperi Hospitiũ denegatur.

sent,excusansiad hospitium, ob imperfectam loci structuram, recipi minimè posse, iuxta Guardiani mandatum, respondisset. Pauper ille, accepto pane, Dominico ait: Scio quidem vos pauperes esse; at quid præstare valeatis, non ignoro: His dictis, cùm terga vertisset, confestim euanuit: Mox verò Dominus, qui sub illo Pauperis habitu, Hospitium postulauerat; Iustino Guardiano, qui tunc orationi vacabat, apparet: cui acceptum panem,quem manu gerebat, ostendens,ait: Hunc panem à vobis accepi: hospitium verò mihi denegastis; En eiectus ab eo. Hæc cùm dixisset, panem in Altari collocans, statim se ab illius oculis eripit,Dominicus autem, qui pauperem, post dicta,repentè euanuisse viderat; ociùs ad Guardianum currit,& quę cum paupere illi acciderant,narrat: At Iustinus:Scio,inquit,Fili,scio quid actum fuerit:malè vtiq; & improbè egimus, Domino hospitium denegauimus; veræ charitati sub ementito paupertatis titulo defuimus. Angelorum Dominum è nostri Monasterij liminibus expulimus: Quid hoc insolentiùs? Quid flagitiosiùs? quid denique turpius à nobis patrari potuit?En propterea Dominus à nobis indignatus recessit. Veh nobis,quia peccauimus,quia impiè egimus,& mandata eius non custodiuimus.Hæc cùm diceret,lachrymarum imbres ex oculis fundebat: Dominiq; abeuntis verba sæpè ad animum reuocans,diu noctúq; finem fletibus, ac singultibus non imponebat.Nulla quies animo erat,sed vel vigilaret,vel ad quietem accederet,semper illa Domini verba *(En eiectus abeo)* illi in auribus insonare videbantur:quæ perpetuos rugitus, ac luctus in animo excitarent.Sicq; per quamplurimos dies, Iustini mens, intestinis cruciata doloribus, inter fletus,& lachrymas culpæ maculam eluebat;donec iterum tandem sibi reconciliatum Dominum accepit.Ex quo facilè licet colligere, quàm seuera ab iis ratio exigenda sit, qui vel tenuem pauperi stipem,nedum hospitium recusant: cùm Dominus in pauperis persona panem à pauperibus accipiens, hospitium ab iis, nonnulla ratione, sibi denegatum, tam molestè ferat.

Iustino Christus Hospitiũ denegatum expetebat.

Iustinus factum plurimis lachrymis deplorat.

Hospitiũ pauperi denegatum, cur tantopere Christus egrè tulerit, ratio redditur.

XV. Hic porrò nonnullis dubitatio suboriri posset. Quo pacto Iustinus tam asperè à Domino obiurgatus fuerit; eo quòd hospitium pauperi negasset: cùm ob nouam, ac imperfectam loci structuram facile euenire potuerit, vt nullus pro peregrinis, ac pauperibus, necdum locus extructus esset: imò id absque vlla dubitatione asserendum sit. Neque enim credendum est, Iustinum, ac Dominicum, qui homines erant virtute præstantes, quique animi puritati summo studio inuigilabant, turpe mendacium confingere voluisse: vt ad incommodum vitandum, id, quod non erat, assererent. Cùm itaque hac ratione Iustinus à Domino correptus non fuerit, iustáque correptionis ratio Christo non defuerit: altera profectò causa quærenda est, cur Dominus tam acriter Iustinum increpauerit. Ea verò alia esse non potest, quàm quòd Dominus à Capucinis Fratribus, quibus, è diuinæ Prouidentiæ thesauro, de necessariis abundè, ac liberalissimè prouidet,abundantiorem quoque in pauperes charitatem, ac pietatem exigat: non eam tantummodò, quæ aliis communis est; sed eam, quæ singularis, atq; extraordinaria appareat; quandoquidem singularis, atque extraordinaria illius in Capucinos prouidentia esse conspicitur. Quo fit, vt à Iustino tunc Dominus exquirere videretur: vt proprium egeno lectum, ac cellam cederet, vt perfectam in eum charitatem exerceret. Quo sanè, & reliquos edocere voluit, Capucinorum charitatem, in pauperes, tam effusam esse oportere: vt cùm alia non suppetit facultas, ea quisque sibi subtrahere debeat, quæ ad subleuandam pauperis miseriam,opportuna, ac necessaria esse agnoscuntur.

Extraordinaria Dei in Capucinos liberalitas.

Iustinus Paupertatis seuerus custos ostenditur.

XVI. Verùm, vt ad Iustinum redeam: hic Dei seruus Regulæ, ac potissimùm Paupertatis, custos tam Obseruantissimus erat: vt cùm in Monasteriorum ædificatione, arctæ paupertatis Regulas violari pertimesceret; nouos Conuentus extrui malè audiret: sed vbi ob Fratrum propagationem, noua ædificatione opus esset, in id maximè contendebat: vt vel Ecclesiæ pauperes, & derelictæ, à Fratribus in habitatio

bita tionem eligerentur; vel domus aliquæ diruræ, rudi quodam modo inſtaurarentur. Hancque Beati Patris Franciſci mentem in Teſtamento expreſſam eſſe: ipſius Teſtamenti verbis confirmabat, in quo legitur: *Et ſatis lubenter manebamus in Eccleſiis pauperculis, & derelictis.* Nihil, hic Vir Dei, Monaſteriorum ædificatione periculoſius eſſe aiebat, propter euidens temerandæ paupertatis periculum: horrendumque Dei Iudicium, quod in Fratre Silueſtro, de quo anno 1540. egimus, declaratum fuerat; in huius rei argumentum proponebat. Idque vt faciliùs perſuaderet, velut futura prænuncians, aiebat: Nunc Religio adhuc paruula eſt: vbera non habet, quibus vbique propagatum ſemen alere valeat: pubertatis procul dubio tempora feſtinant; cùm adulta longè latéque per Orbem diffuſa, Monaſteriorum copia, atque vbertate luxuriabit; ac tunc quidem ob numeroſam Fratrum ſobolem, noua, atque ampliora Monaſteria extruentur; quæ ab arcta hac, noſtrorum temporum, paupertate nonnihil declinabunt. Nobis itaque qui in futuræ tempeſtatis exemplar dati ſumus, ea in ædificandis Monaſteriis ratio tenenda eſt; vt in iis totius paupertatis norma, quam poſteri ſequi, ac imitari debeant, conſpiciatur. Homini quippe naturale eſt, vt rerum, ac ædificiorum pulchritudine, ac magnitudine delectetur, in eáque ſenſus facilè dilabatur, quæ ſibi affinia ſunt, & cognata. Quod ſi ea hominis cupiditas, quæ à recto aberrat, maiorum exemplis, ceu fræno quodam coërceretur: profectò haud ita facilè in ea vitia ruit; quæ cum ratione aliqua fulciantur, nonnunquam, ſub recti ſpecie, ſe in hominis animum inſinuant. Magna ſiquidem eſt exempli vis, ad ea, tum ſequenda, tum fugienda, quæ maiorum factis præſcribuntur. Quapropter id nobis omni ſtudio curandum eſt: vt Monaſteria, quæ à nobis ædificantur, talem paupertatem, ac tenuitatem præſeferant: vt poſteris rectæ ædificationis exempla eſſe poſſint; quique ea inſpecturi ſunt, ab exceſſu cohibeantur. Hæc Iuſtinus ſapientiſſimè: Quippe qui diuina magis, quàm humana ſapientia imbutus, futura Religionis tempora præcurrebat: quæ facilè in ædificiorum exceſſum prolabi potuiſſent; niſi opportunis, ac ſeueris noſtrarum Conſtitutionum legibus, omnis huiuſmodi exceſſibus via intercluſa eſſet; & quæ in ædificando, ob omnibus ſequenda ſit, forma præſcripta fuiſſet.

Teſtam. S. Franciſci.

Futura Religionis tempora prænunciat.

Maiorum exempla ad Poſterorum diſciplinam quantam vim habeant.

XVII. Iuſtinus igitur, dum in piis laboribus, ac nota vitæ ſanctitate, Narniæ, vbi tunc Guardianus erat, Domino famularetur; in morbum incidit: quo tempore Fratri Dominico à Buſchetto, cuius ſuperiùs memini; nocte in Eccleſia oranti numeroſa quædam, centum circiter Fratrum Capucinorum Supplicatio apparet, qui Eccleſiam, patefactis vltrò foribus, ingredientes; & cancellos, ac Sancta Sanctorum ad Chorum vſque penetrantes; inde in Dormitorium ſubeunt. Stupebat Dominicus, & vndenam tot Fratrum multitudo erumperet, quouè tenderet, ignorabat. Quamobrem cùm iam cunctis, qui in ſupplicatione gradiebantur, præteritis, duo tantùm extremi ſupereſſent; ad eos Dominicus accedens; ab iis quinam eſſent, & quò progrederentur, haud abſque metu ſciſcitatur. Cui illi: Nos, inquiunt, Fratres Minores Capuccini omnes ſumus, qui non pridem in Domino obdormientes, cum eo regnamus: nunc verò ab eo miſſi, ad Guardianum laborantem pergimus, vt viſitationis illi gratiam impendamus: Suprema enim illi imminet dies, qua ex hac in meliorem emigraturus eſt lucem. Iouis proxima haud elabetur dies, cùm huc reuertentes, ipſius animam è corpore migrantem, rectà in cælum comitabimur. His dictis, tota ea Fratrum ſupplicatio, è Dominici quidem oculis erepta fuit: at Iuſtino laboranti apparuit, quem cùm cæleſtibus verbis conſolata fuiſſet, diem quoque illi, atque horam obitus prædicit.

F. Dominicus à Buſchetto B. Capucinorum ſupplicationem cernit

B. Capucinorum ſupplicatio Iuſtino agrotum viſitat, & diem illi obitus prædicit.

XVIII. Dominicus porrò eo Nuncio accepto, vix die illuceſcente ad Guardianum pergit; eumque his verbis compellat: Bono eſto animo, Pater, fauſtus ad te Nuncius accedo; iucunda fero; parum tibi iam laborandum eſt, breui

è corpore exeundum, dies Iouis, qui proximus eſt, tibi extremus erit: téque Deo Creatori reddet. Cui Iuſtinus: ſcio, Fili, ſcio, velocem eſſe depoſitionẽ corporis mei; ſicut oſtendit mihi Dominus; veſpertinámq; diei Iouis horam mihi ſupremam fore: Vtinam, atq; vtinam Chriſto fruar. Tum gratias Deo impenſiùs agere cœpit, ſacriſq; Eccleſiæ Sacramentis ſumma cum pietate ſuſceptis, cùm Feria quinta illuxiſſet, paulò ante Veſperas cunctos Fratres ad ſe conuenire iubet: quos vbi Paternis vocibus ad perfectam Regulæ Obſeruantiam, ac B.P. Franciſci veſtigia ſectanda eſt adhortatus, ſingulos pacis oſculo excipit; ac dextera in modum Crucis extenſa benedictione firmat. Tum Chriſti Crucifixi Imaginem manu geſtans, ab eo veniam peccatorum profuſis lachrymis poſtulat: Chriſti interea; ac Mariæ nomen dulciſſimè ſæpiùs ore ingeminãs. Hæc vbi ſumma deuotione præſtitit, cùm ſui occaſus tempus iam adeſſe intelligeret, illis Chriſti verbis: *Pater in manus tuas*, &c. Deo animã ſuam commendans, in ea voce Deo Spiritum reddit, ac Beata illa Capucinorum comitante caterua Cælum perpetuò regnaturus conſcendit.

Iuſtinus obitus ſui diem prædicit, atq; in Domino obdormit.

FR. BERNARDI ASSISIATIS Vita, & Geſta.

ALTER quoq; in hoc ipſo Narniæ Conuentu, eodẽ anno, vitæ, ac Religioſæ Militiæ finem imponit, Fr. Bernardus Aſſiſias, Sacerdos; qui ex honeſta illius Vrbis Familia ſatus, tot ab ipſa oriẽte ætate cæleſtium Benedictionum cumulis à Deo cohoneſtatus fuit; vt cùm vix adoleſcentiæ annos attingeret, iam perfectum mentis ſenium aſſequutus videretur. Tãta enim vultus modeſtia, oculorum honeſtate, morum elegantia, verborum grauitate omniq; pietatis ac Religionis ſtudio prælucebat: vt Aſſiſiates Ciues ipſius conuerſationem intuentes, Angelum inter homines eſſe iudicarent; de coq; vaticinantes prædicerent, Sanctum aliquando eum Virum futurum. Cùm iam ad duodecimum annum peruenisſet, perfectè in Grammaticis rudimẽtis inſtructus, quanquàm Gymnaſium frequens adiret; Condiſcipulorum tamen familiaritates, ac cognatas illius ætatis leuitates, ac illecebras fugiẽs, in ſuũ ſe ſtatim cubiculũ proripiebat; vbi Aram pleriſq; ſacrarũ Imaginum, ac præſertim Domini in Cruce pendentis, B. Virginis, ac B. Franciſci picturis egregiè ornatam erexerat: atq; ante illã, deuotus Puer, ſæpe cũ lachrymis orabat: tãtuſq; ab ineũte illa ætate, Virginitatis amor illius animum præoccupauerat; vt omnes ferè ipſius orationes, ac preces in id tenderẽt; vt Dominus, B. Virginis, ac B. Franciſci ſuffragio, purã ipſius Virginitatem ſeruaret, quam ipſe nullo vnquam tempore ſibi violãdam præſtituerat. XIX.

F. Bernardus Aſſiſias à puero pietati deditus.

Proturnda Virginitate Deum orat.

Cùm autem iam adoleſcente ætate, cum ea Cæleſte quoq; lumen illi in animo à Domino inditum augeretur; variaq; ſæcularis vitæ pericula, quibus ea vndiq; obſidetur, altiùs mente repetteret; ardentiùs Dominum rogabat: vt qua via ab iis declinare, quoq; vitæ inſtituto rectiùs ei famulari poſſet, oſtenderet. Religionis quidem ſtatum, velut perfectiorem, ac diuinis obſequiis aptiorẽ, ſibi in animo propoſuerat: ſed quænam ſibi Religio eligenda, atq; amplectenda eſſet, cùm dubius hæreret, fortiùs ad Deum precibus inclamabat; atq; vt diuinam celeriùs illuminationem aſſequeretur, orationi carnis macerationes adhibere cœpit. Etenim ab eo tempore corpus flagellis cædere, ac molli lectulo relicto noctu ſuper tabulas, aut cubiculi pauimentum requieſcere aſſueuit: néve id domeſtici animaduerterent, lectum quaſi in eo accubuiſſet, conculcabat. Quadam die, cùm B.P. Franciſci Reliquiæ palàm aſpectandæ in Eccleſia exponerentur; Bernardus, in S. Patris cilicium oculos iniiciens, mox tam ardenti cilicij alicuius cupiditate teneri cœpit: vt cùm à quibuſdam Monialibus ſibi conſanguineis, omni ſtudio habendum curaſſet, ab iis aſperrimũ quoddam acceperit: quo tandem poſitus, feruidus Adoleſcens illud ſibi tam appoſitè corpori aptat, vt nemo vnquam ex familiaribus, eo illum contectum agnouerit. XX.

Pro Religionis inſtituto eligendo preces inſtituit.

Porrò eo tempore, Capucini Aſſiſium aduentantes, antiquum B.P. Frãciſci Monaſterium, XXI.

naſterium quod Carcerellarũ nuncupatur,ab Vrbis proceribus accipiunt:qui cùm ſæpè,mendicationis cauſa, ad Vrbem accederent,eos cùm primùm Bernardus aſperis indutos,ac nudis pedibus inter niues,& rigidæ hyemis frigora incedẽtes cõſpexit;protinus ardens Crucis diſcipulus,ac Virginitatis amator, eos ſibi imitandos proponit. Tantoque illius vitæ complectendæ ſtudio ardere cœpit;vt cùm nemini illud declarare auderet; eos,cùm primũ mẽdicãtes videret,eminùs per Vrbis vicos proſequeretur:vt illorum ſaltẽ præſentia,conceptum ardorem,quo erga huiuſmodi Religionis inſtitutũ æſtuabat,cõpeſceret. Verùm cùm eo aſpectu magis animo incaleſceret;diuinique amoris flamma, quæ in tenello pectore ardebat, iam ampliùs ab eo tolerari non poſſet : ijs tandem ardens animi ſui ſtudium,ac propoſitum aperit.

Conuentus Carcerellar. Aſſiſij à Capucinis incolitur.

XXII. Fratres verò cum egregiam in Adoleſcente indolem,morũ diſciplinam, mentis ardorem,conſtánſque animi propoſitum animaduerterent : illum apud Euſebium Anconitanũ,qui eo tẽpore,in Vmbriæ Prouincia,Prouincialis Vicarij munere fungebatur,plurimùm cõmendant:à quo tandem Capucinorum militiæ adſcribitur. Adfuit ſtatuta dies;in qua Bernardus ſæculo renunciaturus, cum eo , & ſæculares exuuias deponeret:Cúmque proprijs,vti fieri ſolet,veſtibus exutus,Religionis habitu induendus eſſet.Cilicium,quo contectus erat,apparuit. Euſebius verò eo cõſpecto,cùm illud tam aſperum,ac horridum cerneret,vt eo iam Adoleſcẽtis caro tabeſceret,illius quidem animum admiratur. Veruntamen illud iubet exuere:ac ne graue aliquod ipſius incolumitati detrimentũ adferret,illius tãdiu eidẽ vsũ interdicit, quoad Probationis annum abſoluerit.Bernardus igitur optato Capucinorum habitu potitus,ſub F. Vincẽtij à Flauiniano,Viri omni ſanctimoniæ genere eminẽtis,diſciplina,nouum cæleſtis vitæ tyrocinium inſtituit.Eo tẽpore Vincentius,Monaſterij Montis Caſalis habenas moderabatur;qui cùm omnes fermè,qui eo tẽpore in Religione florebant,auſteritate antecelleret:nouum tyronem ad omnem bellandi,ac debellandi hoſtis normam;verborum,factorũque diſciplina inſtruit. Carnem præſertim,domeſticum,ac veternoſum hominis inimicum , quæ perpetua aduersùs ſpiritum conſilia agitat;qua ratione,qua vi,quavè arte edomanda ſit;laboribus nimirum, vigilijs,ciborum inedia,flagellis,atque aliis caſtigationibus , quibus in ſpiritus ſeruitutem, vel inuita redigatur,docet.Mentẽ ab impuris cogitationibus puram ſeruare;integrum Deo cor cuſtodire,linguam compeſcere;ſolitudinem amare,ſuſpenſum in Deum animum gerere:Chriſtum ſibi imitandum proponere; Deum vbique præſentẽ habere , eoque tantummodò delectari:Orationi cũ primis ſtudere,Chriſti Crucem iugiter in animo ferre, in eaque ſola gloriari ; Deum tandẽ ſuper omnia diligere,atque illi medullitùs inhærere , Tyronis animo inſtillat.

Bernardus a Euſebio Anconitano Religioni adſcribitur.

XXIII. Gaudebat tali præceptore ardens Crucis diſcipulus;nec quicquam ex Magiſtri præceptis,ſibi animo excidere patiebatur:tãtúmque eo Doctore profecit,vt in ipſo Religionis tyrocinio,perfectã omnium virtutum diſciplinã aſſecutus eſſe videretur.Lætabatur quoque plurimùm prudẽs Magiſter,talia in diſcipulo admirans prę-ludia,quæ futuræ virtutis,& ſanctimoniæ excellentiam præmoniſtrarẽt:Nihil enim Bernardus,etiã poſt exactum Probationis annum,præter Chriſti Domini Crucem, nihil præter vehemens pro Chriſto patiendi deſiderium,in animo gerebat:tamque profundè illud ſibi in animo inſculpſerat;vt quotidiana ieiunia,quæ vt plurimum, ad panem,& aquam contrahebat;longas noctis vigilias,quas in oratione,& lachrymis inſumebat;prolixas flagellationes,lecti duritiem,pedum nuditatem, ſimplicis habitus tegumentũ,quo in aſperrimo frigore cõtentus erat,plurimáſque alias corporis afflictiones pro nihilo duceret:pluraque alia perpeti optaret , ſi ea corporis imbecillitas ferre potuiſſet.Ita fiebat,vt cũ totũ illius vitæ curriculũ,in quo aſperrimũ hoc viuẽdi gen* profecut* fuit,perpetuũ quoddã carnis Martyriũ;ac iugis Crucis Chriſti memoria eſſet:nunquã tamẽ ſibi ipſi ſatisfaciẽs,corpori ignauiã ac imbecillitatẽ exprobraret,quòd in Domini Cruce ferẽda ſegniùs,ac tardiùs ſe haberet:atq; animo deeſſet. Si quando ab alijs admonebatur, vt ſeuerã illam vitæ auſteritatem temperaret;ac ſuæ incolumitati conſuleret:ne ſuis illa viribus , ob tot auſteritates,

Sub Vincent. à Flaminiano diſciplina militat.

Admirabilis ipſius vitæ auſteritas deſcribitur.

Proprio Corpori ignauiã exprobrat.

deſtitu

deſtitutas; oneri tandem ſuccumbere,ac grauia corporis incommoda ſubire cogeretur. Reſpondebat feruens Crucis amicus,Cur me Ieſu Chriſti,ac B. Patris Franciſci,ac tot Sanctorum veſtigia ſequentem,reprehenditis? An non Chriſtus paſſus eſt,nobis exemplum relinquens,vt ſequamur veſtigia eius? An nõ B.P.Franciſci vita, maioribus aſperitatibus delibuta,nos ad ipſius imitationem prouocat? An non tot ſanctiſſimorum hominum,quorum vitam maximis auſteritatibus plenam commendamus, nos exempla præceſſerunt,quæ impigrè ſequi debemus? Nimis leuia, nimis exigua ſunt,quæ nos agimus;nec cũ illis cõparanda:mea potiùs ignauia Fratres, ac ſegnities à vobis ſuggillãda eſt.His dictis,generoſus Chriſti Athleta,ab his ſeipsũ tuebatur,qui illũ ab inſtituta feucrioris vitæ diſciplina,reuocare conabãtur.

Chriſti, ac Sanctorum exemplis ad dura tolerãda ſeipſum prouocat.

Hanc iugem carnis mortificationem,ardens orationis ſtudium,ac perpetua quędam mentis in Deũ eleuatio,comitabantur. Carne enim ſubacta, & cũ vitijs crucifixa, ſpiritus velut graui pondere exoneratus,leuior ad Deum ferebatur : cúmque carnales delicias refugeret,haud mirum,quòd tam vberes,ac cæleſtes à Deo voluptates captaret : vt ea,quæ ſunt corporis oblitus, cum Deo præter corpus ſemper viuere videretur. Semel cùm illi à Superiore præceptum fuiſſet, vt panis, & aquæ ieiunium remitteret ; fabáſque quaſdam virides comederet:is præcepto obtemperans,fabas ſimul cum tunicis,ac valuulis edere cœpit;tam enim animo ab humanis rebus abſtractus erat; vt nec quid ederet,planè animaduerteret. Vbique orabat,atque in omni loco puras ad Deum manus leuabat:cũ enim mente ſemper,ſiue ambulans,ſiue quieſcens,ſiue comedens,ſiue bibens in Deum conſcenderet ; omne tẽpus illi ad orationem aptum;omnis locus,eidem locus orationis erat.Porrò ex hac aſſidua orationis frequentia, ac iugi cum Deo familiaritate, tam profunda mentis abiectio, ac humilitas illi exorta fuit, vt ſe omnium maximum peccatorem arbitraretur:taliſque à cunctis exiſtimari vellet. Quapropter indeſinentes in oratione lachrymas fũdẽs,quaſi is ſolus omnia Orbis ſcelera admiſiſſet; ob idque Dei vindictam accerbiſſimam mereretur:eo ſanè,ad ampliora quotidiè Dei dona accipienda parabatur.

Ad Superioris præceptũ fabis veſcitur.

Ipſius Oratio,acmentis humilitas commendantur.

XXIV.

Mentis puritatem tam diligenti ſtudio excoluit;vt ſenſus omnes, per quos ea labefactari poſſet;ac præſertim oculorum concupiſcentiam, tam ſeuera cuſtodiæ lege coërceret:vt nullius vnquam vultum conſpiceret;nunquam ad delectabilia quæcumque ſpectanda,oculos conuerteret,humi perpetuò defixos teneret:ab omnium,ac præcipuè mulierum colloquio,ac conſortio abhorreret;ac tanta ſollicitudine honeſtati,atque animi candori incumberet;vt velut certum,ac indubitatũ id ab omnibus haberetur ; eum non modò candidũ Virginitatis florẽ incorruptũ ſeruaſſe,ſed etiam animũ ab omni lethalis culpæ labe purũ,vſque ad mortẽ ſeruaſſe.

Mentis puritati quantoperè ſtuderet.

XXV.

XXVI

Regularis præterea obſeruantiæ,ac præſertim paupertatis ſtudioſiſſimus, nihil, præter Deum,ſibi poſſidendũ,ab exordio propoſuerat:illúdque ſibi fixè in animum induxerat,nimis auarum eſſe,cui Deus non ſufficeret.Hinc integram ſuã in Deum cogitationem proijciens,adeò ſeipſum illius curæ, ac prouidentiæ commiſerat : vt omnem ſui ipſius ſolicitudinem negligeret:ita vt cùm aliquando ſacris Ordinibus initiandus,ſimul cum alijs ſuis commilitonibus,Peruſiam profecturus eſſet;cæteris nonnihil ſecum panis,quo in itinere prandèrent, deferentibus;is ab omni prorſus alimoniæ prouiſione abſtinere voluerit. Cúmque illi viæ longitudinem, ac raras in eo itinere habitationes reperiri obijcerent : Dominus (inquit) annonam prouidebit. Deridebant illi:at ipſe in propoſito conſtans, abſque vlla panis prouiſione, cum ipſis iter eſt aggreſſus.Cùm igitur hora prandij aduentante, Socij in ſecretum quendam locum ſeceſſiſſent;& quiſque panem, quem detulerat, protuliſſet;Bernardum deridentes. Vbinam, aiebant, panis tuus eſt Bernarde? At Bernardus; Quid me tentatis, inquit: En præſto eſt. Et conuerſa ad tergum facie, domunculam quandam, penè dirutam videt; ad quam feſtinus accedens, in ea hominem reperit, qui quatuor illi panes, tam albos,támque recentes offert:

Paupertati ſtudens ab omni victus prouiſione abhorret.

Iter facienti panes Miraculosè miniſtrantur.

vt Perusiæ,quò tendebant,haud similes haberentur.Quos cùm ad socios detulisset: En,inquit,quam bonus,quamque liberalis est Dominus;qualesque panes mihi ad prandium ministrauit. Vos profecto tales non habetis:obstupuêre Socij; neque id,præterquam Dei miraculo adscribentes, eò quàm diuinæ prouidentiæ fidendum sit,didicêre.

XXVII. Sacerdotio denique inunctus, tanta pietate, ac grauitate sacrum, ac reuerendum illud Altaris ministerium peragebat; vt audientes in summam tanti mysterij contemplationem, ac deuotionem prouocaret: numquam, nisi post longam orationem ad Altare accedebat; tum verò peracto Sacrificio, diutiùs inter diuini amoris amplexus, velut ab omnium humanarum rerum commercio abstractus, versabatur.

Missæ summa cum Religione celebrat.

XXVIII Cùm igitur Bernardus, decem circiter annos, in summa hac vitæ austeritate, atque Angelicæ conuersationis laude, in Religione transegisset: tandem in Narniæ Conuentu grauiter ægrotare cœpit: quo ex morbo, cùm se ex huius sæculi procellis à Domino euocari intelligeret; post singularem animi patientiam, præclaráque virtutum exempla, quibus in extrema illa ægritudine præsertim enituit; sanctissimis Ecclesiæ Sacramentis, ac feruenti oratione obuiam Domino procedens, vitam in sanctitate, & iustitia exactam, beato tandem fine conclusit. Iuuenis quidem ætate Bernardus,cùm vix vigesimum octauum annum attingeret:at virtutibus grandæuus,hinc migrauit:breuique consummatus, expleuit tempora multa.

Narniæ Sanctè in Domino quiescit.

XXIX. Communis fama est,pleráque illum,tum viuentem,tum defunctum,Dei virtute,miracula patrasse; quæ nullo nobis scripto consignata sunt. Illud verò tantummodò narratur. Mulierem quandam, paucis post ipsius obitum diebus, ad Monasterium accessisse; quæ cùm Bernardum fatis concessisse accepisset; humi prostrata,ac lachrymas vberes profundens,illius sepulturæ pulueres deosculabatur: hasq; eiulans voces effundebat: Heu,Serue Dei,quomodo obiisti? Heu,cur tam cito recessisti; vt mihi faciem tuam,antequam excederes,videre,& gratias pro collato beneficio proferre, datum non fuerit? Illustréque Miraculum, quod illius meritis à Deo tulerat, publicè Fratribus narrauit.Huius,aliorúmque plurimorũ Miraculorũ memoria:quãdoquidem monumentis minimè tradita fuit,nostrorum silẽtio periit.

Miraculis in vita & post mortem illustratur.

Mulier post illius obitum Miraculum: ab eo patratum narrat.

XXX. Veruntamen; vt quam seuera,de ipsis quoque bonis,quæ interdum minùs benè aguntur,à Deo ratio exigatur, cunctis manifestum fiat: memorabile de eo factum narratur: Septimo enim post ipsius obitum die, Bernardus cuidam Fratri, Romani Nosocomij Præfecto, qui eum in extrema valetudine ægrotantem curauerat, noctu apparet; eúmque proprio nomine appellans,his affatur verbis: Dominus tibi, Frater,pro cura,quam de me ægrotante sollicitam egisti,abundè retribuat. Obstupuit ille, præsertim cùm vocem tantum audiens, neminem prorsus videret. Respondétque, Vndenam es tu, qui hæc loqueris? Ne metuas (inquit) Ego sum F.Bernardus Assisias, quem in Narniæ Conuentu morientem,eximia charitate nuper es prosecutus. Ad quem Præfectus: Benè tibi sit,Frater charissime, ait: Num te saluum habeo? Saluum (inquit) ex Dei misericordia, Veruntamen hactenus Dei visio,absque [redacted] tamen Purgatorij pœna, mihi denegata fuit. Eo plurimùm admiratus Præfectus,qui Bernardi sanctitatem minimè ignorabat; Papæ, inquit, quam ob causam,Bernarde, tandiu tibi gloria dilata fuit? Ob nonnullas, ait ille, quas in obedientia præstanda,maculas viuendo contraxi: plerunque enim accidit,vt cùm Superiores, quidquam de corporis austeritatibus mihi minuendum præciperent, nimis proprio sensui inhærerem; meámque sententiam, velut ad Regulæ obseruantiam potiorem, haud proteruè tamen, Superioris iudicio præferrem. In his, quanquam obedientiæ præcepto satisfacerem; integrè tamen Superioris mentem non implebam: cùm Superiores, facilè sensui meo indulgentes, res iuxta mentis meæ placita fieri acquieuerent. Porrò hæc sola causa fuit; quæ Cælestis beatitudinis aditum mihi hactenus intercluserit; iam verò liber,Dei gratia,Cælum conscen-

Post mortem Nosocomij Præfecto apparet.

Dilatam sibi gloriam indicat & causam aperit.

[redacted]

do

Quanta in futur. facu-lo sit Dei se-meritas, explicat.

do. Subdit Præfectus: Heu me, tam leuis causa, tam seueram pœnam peperit? Districtissima, Frater, ait Bernardus, Dei viuentis Iudicia sunt; nec quicquam inultum abire sinunt. Decem, post Reformationem exortam, Fratres, in hac Vmbriæ Prouincia dormierunt; ex his verò octo tantummodò rectà in Cælum, absque vlla Purgatorij pœna ascenderunt, nonus aliquandiu in Purgatoriis pœnis detentus fuit: decimus verò iusto Dei Iudicio damnatus miserè in æternum periit. Atque his dictis ad Cælestia se contulit. Hic verò, Frater ille Siluester esse creditur, qui cùm Aquaspartæ Ecclesiam præter communes paupertatis regulas latiùs extendere voluisset, horrendo fine sublatus est, de quo alibi egimus.

Bernardi corpus, vt illius tempestatis mos erat, extra Ecclesiam in Cœmeterio sepultum fuit. At quinto post anno, cùm parato intra Ecclesiam pro Fratribus sepulchro, illius corpus exhumatum esset, vt in nouum sepulchrum transferretur; cerebrum in ipsius capite ita sanum, & integrum repertum fuit; perinde, ac si ille adhuc inter viuos existeret: quod cùm, ob contrarias loci qualitates, qui imbribus, ac Solis ardoribus expositus erat, ac proinde facilius condita putrefaceret; tum etiam propter diuturni temporis moras, quibus cæteris corporis partibus exesis, celeriùs cerebrum corrumpi debuerat, non nisi Dei miraculo adscribi posset. Fratres, diuinam, in Viro Dei, virtutem venerari cœperunt; qui militem suum, quem tempestiuè ad spiritualem Religionis militiam vocauerat, post breue certamen, hostium victorem, ac triumphatorem coronauerat. XXXI.

Post quintum ab obitu annum, ipsius cerebrum incorruptum cernitur.

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1548. 14. 30. 24.

I. SERAPHICI Capucinorum Gregis caulam, Bernardinus Generalis, vigilantiſſimi Paſtoris inſtar, circuibat: perennéſque excubias ſeruans, creditas oues à Tartareorum Luporum rabie incolumes tueri; Gregémque ſartumtectum, integrúmque Deo vendicare, omni ſtudio inuigilabat. Cùm vt omnem in eo munere operam præſtaret, hoc anno milleſimo quingenteſimo quadrageſimo octauo, paſtoralem quandam Epiſtolam ad vniuerſos Congregationis Fratres tranſmittit, qua præcipua illis Seraphicæ Religionis fundamenta commendat; & quænam veræ, ac legitimæ Seraphici Gregis oues ſint, atque à Lupis, qui interdum ſub ouina pelle inter oues verſantur; qua ratione, quóve diſcrimine diſcerni debeant, ſapientiſſimè oſtendit. Cuius tenor eſt, qui ſequitur.

Bernardinus Aſtenſis Generalis Epiſtolam ad Fratres ſcribit.

VENERANDIS, AC DILECTIS IN CHRISTO Patribus, Fratribus, ac Filijs Fr. Bernardinus Aſtenſis Generalis (licèt immeritus) plurimam in Domino ſalutem.

II. *GAVDETE ſemper in Domino Fratres, (Vos Apoſtoli verbis alloquor) Iterum dico, gaudete: Dominus enim propè eſt; cui proculdubio cura eſt de nobis. Quemadmodum pretioſæ veſtes corporis ornamenta ſunt, quæ illud magis decorum, ac venuſtum reddunt: ſic cæleſtes virtutes præclara quædam animi indumenta cenſentur; quibus ornati, & illuſtriores reddimur, & Deo grati efficimur. Etenim ſicut oriens Sol, totum Cœlum radijs illuſtrat; eodem modo etiam virtutes, poſtea quam hominis mentem penetrauerint, ſuis eam radijs, ac fulgoribus lucidiſſimam præſtant. Virtute Fratres, nulla res pulchrior, nulla honeſtior, conſtantior nulla. Pulchritudo enim vel valetudine perit, vel tempore flacceſcit. Opes vitiorũ ſunt potiùs, quàm integritatis miniſtræ. Voluptates, cæteraque corporis, vel animi delectationes, præter virtutem, tam leues, ac inſtantaneæ ſunt: vt fumo citiùs euaneſcant. Virtutis autem poſſeſſio, quum ea mentibus coaluerit, ſola conſeneſcit, ſola conſtans, & ſtabilis eſt, nunquam perit: diuitiis omnibus potior, omni voluptate delectabilior: cui nulla rerum pulchritudo, nulla venuſtas, nulla gloria comparari poteſt. Ea ſiquidem diuinum, ac Deo ſimilem hominem reddit, atque in tantam apud Deum dignitatem euehit: vt cæleſte illi imperium, ac coronam paret.*

Ad Philip. 4.

Bernardini Generalis Epiſtola.

Virtutis laudes enarrantur.

III. *Inter has verò cùm principem locum Charitas obtineat: quam Apoſtolus definit de corde puro, & conſcientia non ficta: hæc nos Deum, Fratres mei, ſuper omnia diligere, hæc illi per omnia obtemperare: & quandoquidem (vt Gregorius ait) Probatio amoris exhibitio eſt operis, hæc integram, ac perfectam Deo Regulæ obſeruantiam, quam ſemel deuouimus, reddere docet. Neque enim, abſque Regulæ obſeruantia, Charitas eſſe poteſt, quæ omnem tum diuinæ, tum Seraphicæ legis obſeruantiã complectitur. Quapropter Fratres, diligenter obſeruate eos, qui ita ambulant, vt ve-*

Charitatis virtus quàm omnibus neceſſaria.

ram cum Deo, & cùm Fratribus ſemper charitatem ſeruent, horum ſtudia, ac conuerſationem ſequimini. Hi enim ex Deo nati, atque à B. P. Franciſco rurſus geniti, diuinæ Filiationis, ac natiuitatis in ſeipſis teſtimonium gerunt. Sunt enim inter Fratres nonnulli; vaniloqui, ac illuſores, qui ſe charitatem habere ſimulant; & cùm omnem in ſe charitatis Spiritum extinxerint, illius ſe Diſcipulos, ac Apoſtolos iactãt, quos omni ſtudio deuitari oportet. Hi namque ſunt lupi rapaces, de quibus Saluator in Euangelio loquitur, qui veniunt ad vos in veſtimentis ouium: veruntamen ex fructibus eorum cognoſcetis eos. Atque vt quo ſigno veri charitatis, ac Regularis Obſeruantiæ æmulatores à falſis dignoſci queant; facilè vobis manifeſtum ſit: Hæc perpendite.

Charitatem ſimulatoi ſuggillantur.

IV. *Primùm, cùm Fratrem Capucinum videritis, in oratione aſſiduum, Chori, & Cellæ amicum, vaniloquia fugientem, charitatis officia cuilibet, abſque diſcrimine, lubentiſſimè impendentem, ſanctæ Paupertatis ſtudioſum, non cupidum, non litigioſum, non Superioribus reluctantem; ſed humilitati ſtudentem, maioribus obtemperantem, nullaq; dura, & aſpera refugientem, perfectum deniq; Regularis Obſeruantiæ æmulatorem: hunc verum Fratrem Minorem Capucinum, legitimûmque B. P. Franciſci Filium, integro diuinæ charitatis charactere inſignitum, agnoſcite; his enim argumentis ſe perfectum Regulæ cultorem eſſe probat.*

Vera Charitatis ſigna explicantur.

V. *At verò, ſi Fratrem, qui Capucinus nuncupatur, in orando negligentiorem ſe gerere, fugiendæ orationis anſam vltrò captare, vaniloquiis, ac ſcurrilitatibus incumbere, otio indulgere, charitatis officia ſubterfugere, mulierum colloquiis, ac familiaritate delectari; rerum copia abundare; circumcellionem, garrulum, murmuratorem, ſuſurronem ſe paſſim exhibere; cum Superioribus contendere, cum nemine pacem habere, carnis curam in deſideriis perficere, ſenſuum voluptates proſequi; paupertatem, ac penuriam refugere: lata denique in omnibus via ambulare, conſpexeritis: ab eo angue peiùs cauete. Hic enim nomine tenus, ac nuncupatiuè duntaxat Capucinus eſt: reuera tamen Religionis peſtis, qui ſua tabe cæteros inficit. Cumque bonorum vitam ſub ementito nomine, ac deſpectis veſtibus, iniquis moribus premat: charitatem nihilominus, paupertatem, ac cæteras virtutes quaſi proprias extollit; Hi ſunt, de quibus ait Apoſtolus, Inimici Crucis Chriſti, quorum finis interitus, qui veram in ſeipſis, atque in aliis charitatem iugulantes, Religionis cultum apud homines oſtentant: non vt mente, ſed veſte tantummodò, Religionis Filiis copulentur; cùm tamen ipſi Religionis perduelles ſint, atque animarum interfectores.*

Fictæ Charitatis cautela.

VI. *Altera porrò virtus, Religioni cum primis cognata, eſt. Altiſſima Paupertas, quæ Regni cæleſtis nos hæredes inſtituit. Hæc quidem, vt docet Beatus Pater Franciſcus, inopes nos rebus facit, ſed virtutibus ditat. Fœcundus eſt, mihi credite, Fratres, ager pauperum, qui centuplum quàm ſatum fuerit, reddit, atque inſuper vitam æternam erogat. Semper diues eſt altiſſima Paupertas, neque indigentiam metuit; cui donatum eſt, in omnium rerum Domino vniuerſa poſſidere. Quid inopiam timet; qui Deum Cæli, & Terræ ſollicitum ſui curatorem habet? Iacta, (inquit Regius Vates) ſuper Dominum curam tuam, & ipſe te enutriet. O quanta Beatitudo, Fratres, nutritiam Dei*

Paupertas Minorum omnia poſſidet.

ſollicitudinem ſibi vendicare? Quid de victu craſtino cogitamus? Reſpicite (inquit Dominus) volatilia Cæli; quoniam non ſerunt, neque metunt: neque congregant in horrea, & Pater noſter cæleſtis paſcit illa. Aut quid de veſte ſolliciti ſumus? Conſiderate lilia agri quomodò creſcunt, non laborant, neque nent. Quòd ſi fœnum agri, quod hodie quidem eſt, cras verò in clibanum mittitur, Deus ſic veſtit, quantò magis nos? Fœlix omninò paupertas, quæ curis omnibus exuta, nihil præter Deum quærit: in quo omnem ſuorum bonorum ſummam collocat. Hæc, Fratres, auidiſſimè à nobis amplectenda, hæc tenenda eſt: vt in Dei nos quoque poſſeſſionem transferat.

Matth. 6.

Fœlix paupertas aſſeritur, quæ nihil præter Deum poſſidet.

VII. *Qui igitur apud nos, à rerum omnium temporalium amore ſemoti, altiſſimæ, atque Euangelicæ huius paupertatis virtutem ex animo diligunt: rerum egeſtate, ac penuria delectantur, à ſuperuacaneis abhorrẽt, habitu, corda, ſemoralibus contenti, nihil præter hæc quærunt, vilia amant: deſpectos habitus, deſpecta cingula, deſpecta ſandalia, deſpecta denique omnia ſibi eligunt: pauperculis habitationibus, communioribus cibis, menſæ tenuitate, atque arcto rerum vſu gaudent; nec tamen alios iudicant, aut contemnunt, aut pro paupertate rixantur, ſed in ſpiritu humilitatis, pacem cum omnibus ſeruant. Hos, Fratres mei, velut altiſſimæ paupertatis filios ſuſpicite: hos veros Dei pauperes agnoſcite. Hi enim ſunt præclara Religionis noſtræ lumina, ac delicię: hi Capucinorum decus, & gloria, à quibus Dei Eccleſia plurimùm illuſtratur.*

Vera Paupertatis argumenta declarantur.

VIII. *Contrà verò, ſi alij fuerint ſanctiſſimæ Paupertatis oſores, qui vana, ac ſuperflua quamplurima affectent, qui munuſcula dare, & accipere gaudeant: qui curioſis delectẽtur; qui molliores habitus, molliores tunicas, molliorẽ lectũ, molliores lodices, molliores puluinos, mollia tandẽ omnia ſibi ſollicitè quærãt: atq; ab aſperis abhorreãt: qui lautiores menſas ament, qui de ciborum qualitate, aut quãtitate ſæpè obmurmurent; qui locorum amplitudine, ac curioſitate oblectentur: qui in Monaſteriis ædificandis, non paupertatem, ſed vel commodum, vel curioſitatem ſectentur; qui in domeſticæ, atque Eccleſiaſticæ ſupellectilis vſu, in quo Paupertas elucere debet, copiam, vbertatem, pretioſitatem, aut quæ à ſimplicitate diſſentanea ſunt, ſub ſpecioſo diuini cultus titulo conquirant; qui rerum prouiſionibus exultent, qui denique ita pauperes haberi volunt, vt nihil illis, vel ad neceſſitatem, vel ad corporis commodum deſit. Horum, Fratres mei, fugite conſortia: neque vlla vobis cum illis, præterquam charitatis commercia ſint: lues enim paupertatis ſunt, qui tum ore, tum facto venenum geſtant, quo bonos corrumpunt, paupertatem interimunt, ac Religioni tenebras offundunt.*

Vilia Paupertatis quàm fugienda.

Falſi Pauperes ſuggillantur.

IX. *Cùm itaque Capucinum Fratrem, ſanctiſſimam Paupertatem contemnere, ac nullo ipſius zelo affici, perſpexeritis; æquum ſanè eſt, vt & ipſius orationem, & virtutes, & vitæ conuerſationem ſuſpectam habeatis. Tales enim quamplurimos vidimus; qui cùm multis virtutibus florerent, vix ſanctam à ſe paupertatem abiecerunt; mox omni virtute expoliati, turpiſſimè prolapſi ſunt, ſeque in perditionis viam præcipites dederunt. Quamobrem qui Deo placere, ac tuta via in Religione incedere cupiunt; ſanctiſſimam Paupertatem, tanquam viæ ducem, ac firmiſſimum Religionis fundamentum amplectantur: ſine quo, nec*

Paupertatem negligentes in omnia vitia prolapſi.

ram cum Deo, & cùm Fratribus ſemper charitatem ſeruent, horum ſtudia, ac conuerſationem ſequimini. Hi enim ex Deo nati, atque à B. P. Franciſco rurſus geniti, diuinæ Filiationis, ac natiuitatis in ſeipſis teſtimonium gerunt. Sunt enim inter Fratres nonnulli; vaniloqui, ac illuſores, qui ſe charitatem habere ſimulant; & cùm omnem in ſe charitatis Spiritum extinxerint, illius ſe Diſcipulos, ac Apoſtolos iactãt, quos omni ſtudio deuitari oportet. Hi namque ſunt lupi rapaces, de quibus Saluator in Euangelio loquitur, qui veniunt ad vos in veſtimentis ouium: veruntamen ex fructibus eorum cognoſcetis eos. Atque vt quo ſigno veri charitatis, ac Regularis Obſeruantiæ æmulatores à falſis dignoſci queant; facilè vobis manifeſtum ſit: Hæc perpendite.

Charitatem ſimulatos ſuggillantur.

IV. *Primùm, cùm Fratrem Capucinum videritis, in oratione aſſiduum, Chori, & Cellæ amicum, vaniloquia fugientem, charitatis officia cuilibet, abſque diſcrimine, lubentiſſimè impendentem, ſanctæ Paupertatis ſtudioſum, non cupidum, non litigioſum, non Superioribus reluctantem; ſed humilitati ſtudentem, maioribus obtemperantem, nullaq; dura, & aſpera refugientem, perfectum deniq; Regularis Obſeruantiæ æmulatorem: hunc verum Fratrem Minorem Capucinum, legitimúmque B. P. Franciſci Filium, integro diuinæ charitatis charactere inſignitum, agnoſcite; his enim argumentis ſe perfectum Regulæ cultorem eſſe probat.*

Vera Charitatis ſigna explicantur.

V. *At verò, ſi Fratrem, qui Capucinus nuncupatur, in orando negligentiorem ſe gerere, fugiendæ orationis anſam vltrò captare, vaniloquiis, ac ſcurrilitatibus incumbere, otio indulgere, charitatis officia ſubterfugere, mulierum colloquiis, ac familiaritate delectari; rerum copia abundare; circumcellionem, garrulum, murmuratorem, ſuſurronem ſe paſſim exhibere; cum Superioribus contendere, cum nemine pacem habere, carnis curam in deſideriis perficere, ſenſuum voluptates proſequi; paupertatem, ac penuriam refugere: lata denique in omnibus via ambulare, conſpexeritis: ab eo angue peiùs cauete. Hic enim nomine tenus, ac nuncupatiuè duntaxat Capucinus eſt: reuera tamen Religionis peſtis, qui ſua tabe cæteros inficit. Cumque bonorum vitam ſub ementito nomine, ac deſpectis veſtibus, iniquis moribus premat: charitatem nihilominus, paupertatem, ac cæteras virtutes quaſi propriæ extollit; Hi ſunt, de quibus ait Apoſtolus, Inimici Crucis Chriſti, quorum finis interitus, qui veram in ſeipſis, atque in aliis charitatem iugulantes, Religionis cultum apud homines oſtentant: non vt mente, ſed veſte tantummodò, Religionis Filiis copulentur; cùm tamen ipſi Religionis perduelles ſint, atque animarum interfectores.*

Fitta Charitas caueuda.

VI. *Altera porrò virtus, Religioni cum primis cognata, eſt. Altiſſima Paupertas, quæ Regni cæleſtis nos hæredes inſtituit. Hæc quidem, vt docet Beatus Pater Franciſcus, inopes nos rebus facit, ſed virtutibus ditat. Fœcundus eſt, mihi credite, Fratres, ager pauperum, qui centuplum quàm ſatum fuerit, reddit, atque inſuper vitam æternam erogat. Semper dives eſt altiſſima Paupertas, neque indigentiam metuit; cui donatum eſt, in omnium rerum Domino vniuerſa poſſidere. Quid inopiam timet; qui Deum Cæli, & Terræ ſollicitum ſui curatorem habet? Iacta, (inquit Regius Vates) ſuper Dominum curam tuam, & ipſe te enutriet. O quanta Beatitudo, Fratres, nutritiam Dei*

Paupertas Minorum omnia poſſidet.

ſollicitu

sollicitudinem sibi vendicare? Quid de victu crastino cogitamus? Respicite (inquit Dominus) volatilia Cæli; quoniam non serunt, neque metunt: neque congregant in horrea, & Pater noster cælestis pascit illa. Aut quid de veste solliciti sumus? Considerate lilia agri quomodò crescunt, non laborant, neque nent. Quòd si fœnum agri, quod hodie quidem est, cras verò in clibanum mittitur, Deus sic vestit, quantò magis nos? Fœlix omninò paupertas, quæ curis omnibus exuta, nihil præter Deum quærit: in quo omnem suorum bonorum summam collocat. Hæc, Fratres, auidissimè à nobis amplectenda, hæc tenenda est: vt in Dei nos quoque possessionem transferat. Matth. 6.

Felix paupertas asseritur, quæ nihil præter Deum possidet.

VII. *Qui igitur apud nos, à rerum omnium temporalium amore semoti, altissimæ, atque Euangelicæ huius paupertatis virtutem ex animo diligunt: rerum egestate, ac penuria delectantur, à superuacaneis abhorrẽt, habitu, corda, semoralibus contenti, nihil præter hæc quærunt, vilia amant: despectos habitus, despecta cingula, despecta sandalia, despecta denique omnia sibi eligunt: pauperculis habitationibus, communioribus cibis, mensæ tenuitate, atque arcto rerum vsu gaudent; nec tamen alios iudicant, aut contemnunt, aut pro paupertate rixantur, sed in spiritu humilitatis, pacem cum omnibus seruant. Hos, Fratres mei, velut altissimæ paupertatis filios suspicite: hos veros Dei pauperes agnoscite. Hi enim sunt præclara Religionis nostræ lumina, ac deliciæ: hi Capucinorum decus, & gloria, à quibus Dei Ecclesia plurimùm illustratur.*

Vera Paupertatis argumenta declarantur.

VIII. *Contrà verò, si alij fuerint sanctissimæ Paupertatis osores, qui vana, ac superflua quamplurima affectent, qui munuscula dare, & accipere gaudeant: qui curiosis delectẽtur; qui molliores habitus, molliores tunicas, molliorẽ lectũ, molliores lodices, molliores puluinos, mollia tandẽ omnia sibi sollicitè quærãt: atq; ab asperis abhorreãt: qui lautiores mensas ament, qui de ciborum qualitate, aut quãtitate sæpè obmurmurent; qui locorum amplitudine, ac curiositate oblectentur: qui in Monasteriis ædificandis, non paupertatem, sed vel commodum, vel curiositatem sectentur; qui in domesticæ, atque Ecclesiasticæ supellectilis vsu, in quo Paupertas elucere debet, copiam, vbertatem, pretiositatem, aut quæ à simplicitate dissentanea sunt, sub specioso diuini cultus titulo conquirant; qui rerum prouisionibus exultent, qui denique ita pauperes haberi volunt, vt nihil illis, vel ad necessitatem, vel ad corporis commodum desit. Horum, Fratres mei, fugite consortia: neque vlla vobis cum illis, præterquam charitatis commercia sint: lues enim paupertatis sunt, qui tum ore, tum facto venenum gestant, quo bonos corrumpunt, paupertatem interimunt, ac Religioni tenebras offundunt.*

Vilia Paupertati quàm fugienda.

Falsi Pauperes flagellantur.

IX. *Cùm itaque Capucinum Fratrem, sanctissimam Paupertatem contemnere, ac nullo ipsius zelo affici, perspexeritis; æquum sanè est, vt & ipsius orationem, & virtutes, & vitæ conuersationem suspectam habeatis. Tales enim quamplurimos vidimus; qui cùm multis virtutibus florerent, vix sanctam à se paupertatem abiecerunt; mox omni virtute expoliati, turpissimè prolapsi sunt, seque in perditionis viam præcipites dederunt. Quamobrem qui Deo placere, ac tuta via in Religione incedere cupiunt; sanctissimam Paupertatem, tanquam viæ ducem, ac firmissimum Religionis fundamentum amplectantur: sine quo, nec*

Paupertatem negligentes in omnia vitia prolapsi.

ipsa Religio stare potest. Sicut enim effosso domus fundamento, eam prorsus ruere necesse est: ita qui paupertatem à Minorum Religione auellunt; Religionem ipsam ad casum prouocant: quare horrendum iis iudicium imminet, qui relaxationes in paupertatem inuehunt; eamque in seipsis trucidantes, quantùm in ipsis est, Religionem ad interitum rapiunt. Hi namque cùm non B. P. Francisci, sed Fr. Eliæ Filij sint, Christi paupertatis hostes, ac Religionis destructores, nullam in Dei Regno hæreditatem sibi vendicant.

Charitas, & Paupertas præcipua Religionis fundamenta. X.

Quapropter, dilectissimi Fratres, vos omnes in Domino hortor, ac moneo: vt omni studio, ac sollicitudine feruentissimæ orationi instantes, cælestes virtutes, ac potissimùm charitatem, ac paupertatem, quæ duo præcipua nostræ Religionis fundamenta, & veri Fratris Minoris Capucini ornamenta sunt, à Deo assequi omni studio contendatis. Hæc enim si vobiscum adsint, non vacuos, aut sine fructu vos in Religionis vinea constituent: sed abundè vobis introitum in æternum Regnum Christi Saluatoris nostri ministrabunt. Deus autem, & Pater Domini nostri Iesu Christi benedicat vos omni benedictione in Cælestibus, in Christo, cui honor, & gloria. Valete. Datum in Conuentu Castri Ioannis die 6. Iunij 1548.

XI. Hoc modo pius Generalis, tum verbo, tum scripto, ac præsertim illustrissimis vitæ exemplis, instar aquilæ super pullos volitans, filiosque ad perfectam Regulæ obseruantiam prouocans, illos ad perpetuas gloriæ coronas parabat: quibus hoc anno, tres inter alios illustriores Regulæ cultores, à Deo donati fuêre.

XII. Ex his primus fuit Fr. Antonius Cyrnæus, Sacerdos: qui cùm decem, & octo annorum spatio, Deo in Capucinorum Religione perfectè famulatus esset, hoc anno in Conuentu Montis Casalis, terræ corpus, animam verò Deo reddit: cuius vitam à Deo quamplurimis miraculis illustratam, haud silẽtio prætercundam duxi.

FRATRIS ANTONII CYRNÆI Vita, & Gesta.

Fr. Antonius Cyrnæus ex Clarenorum Familia ad Capucinos migrat.

XIII. Antonivs igitur, è Corsica, Maris Mediterranei Insula, oriundus; atque in Grammaticæ rudimentis instructus: cùm Insulam intestinis odiis, ac inimicitiis diffissam cerneret, adolescente adhuc ætate, Romam profectus; ibi secum, de fugiendis sæculi periculis, consilium iniit: quapropter in Clericorum Regularium, qui Theatini nuncupantur, Ordine conscriptus, in eo, aliquot annos, magna cum virtutum laude transegit. Verùm cùm ad duriora pro Christo toleranda, ardentiori Spiritus sancti flamma succenderetur; hinc ad Reformatam S. Fráciſci Familiam, quæ Clarenorum tunc appellabatur, transmigrat; quæ deinde simul cum Amadæorum Congregatione sub Pio V. Pont. Max. in Obseruantium Ordinẽ desiit. Hic nouus S. P. Francisci discipulus, plurimùm in virtutibus, ac præsertim in vitæ austeritate profecit, donec exorta Capucinorũ Reformatione, eorũq; nomine, atq; asperrimæ vitæ instituto, vbique per Ordinẽ diffuso, Antonius austerioris vitæ, ac perfectioris obseruantiæ studio incensus, ad eos se contulit: atque à Ludouico Forosempronianò anno 1530. Capucinorum numero adscriptus fuit.

XIV. Planè admiratione digna sunt, quæ sanctus hic Vir, cùm primùm ad Capucinos accessit, præter communes Religionis leges, ac cæterorum vsum, Deo, vt creditur, Auctore præstitit. Cùm enim Euangelica illa Christi

verba apud ſe perpenderet: *Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, adhuc autem, & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus.* Hoc cæleſti edicto perculſus, tanto cœpit in proprium corpus, quod ſpiritui inimicum eſſe haud ignorabat, odio exardeſcere: vt omnem in illud aciem dirigere, idque ad extremũ vſque ſpiritũ perſequi ſtuduerit. Quapropter, ne illud mollibus fortiùs ad pugnandum animaretur; graui primùm loricæ ferteæ pondere, quam nudis membris, per aliquot annorum ſpatia diù noctuque adhærentem tulit, hoſtem edomare exorſus eſt: verùm cùm ea humaniùs, quàm bellum exigeret, ſe hoſtem excipere exiſtimaret; Cilicium ex equinis pilis, vſque ad medium tonſis, confectum, quò magis eorum aculeis perfoderetur, hoſtiſque ſuperbiam frangeret, ac laſciuiam cohiberet, eidem parat. At ne hoc quidem contentus: cùm inimicum, adhuc pugnantem, duriùs excruciare cuperet; ſecundum ex rudi cannabi, duris vndique nodis, qui carnem ſuis aculeis fodinarent, intextum componit: quo domeſticum hoſtem acerbiùs diuexare cœpit. Tertiũ poſtremò, biennio antequam ex humanis excederet; cùm iam annum ſeptuageſimum tertium ageret; ex ſuilla cute, villis ferè vſque ad ima abraſis, longè alijs horribilius ſibi comparat; quo acriùs in familiarem aduerſarium, eo tempore inſurgeret, quo celeriùs ad victoriam properabat. Luc. 14.

Ipſius vitæ auſteritas prorſus admiranda.

Quibus Cilicijs carnem edomaret.

XV. Hoc igitur primùm belli genere, Antonius, carnem, velut inteſtinum hoſtem aggreſſus; aliud quoque eodem tempore; ne belli inducias illi indulgeret, quibus aduersùs eum vires, & copias inſtauraret, durum, atroxque excitauit. Ita enim quotidianam cibi, ac potus illi annonam intercepit: vt omnem prorſus in ipſo exordio, præter panem, & aquam, ventri eſcam ſubtraheret. Magis verò incaleſcente ad auſteritatem animo; cùm Hilarionis, Macharij, ac priſcorum Anachoretarum ieiunia propiùs imitari vellet: à pane abſtinens, quinque duntaxat vel ficuum, vel mollium fabarum, vel alterius generis leguminum vncias, vnicúmque aquæ calicem ſibi, in qualibet die, ad cibi, ac potus menſuram præſcribit atque hac viuendi forma tandiu vſus eſt quoad fabis, aut fructibus interdum deficientibus, ad totidem panis vncias quotidianum cibum contraheret. Aetate verò iam ingraueſcente, quæ in alijs ieiunia, aut moderare, aut penitus abolere ſolet cùm iam ſeptuageſimum annum ageret, nouum quoddam, ac portentoſum ieiunij genus colere cœpit: Nam per plures hebdomadæ dies, ab omni cibo, potúque abſtinens, vix ter in hebdomada panem, & aquam ſibi ad vitæ alimoniam adhibebat.

Incredibilis illius Abſtinentia enarratur.

XVI. Cuncta iam, veteranus miles, carnis conſilia, ac bellicas artes, quibus ea ſpiritum aggredi ſolet, ipſo longo rerum vſu, ac exercitatione aſſecutus videbatur. Quo fit, vt nihil prorſus rigoris, atque aſperitatis prætermitteret, quo hoſtem eneruaret. Corpus ita nuditate affligebat, vt cùm glacialibus hyemis frigoribus, quæ in Vmbria, vt plurimùm, acriora eſſe ſolent, vniuerſa rigerent; is ſolo habitu obſoleto, ac lacero, abſque tunica, & pallio, illud obtegeret; non vt frigus depelleret; ſed vt nuditatem Religionis habitu honeſtaret. Cum oculis fœdus pepigerat, vt ſomni tantum duntaxat caperent, quantum vix naturæ ſufficere poſſe quis exiſtimaret: tres enim non ampliùs horæ quieti ſatis ſibi eſſe videbantur; & cùm neceſſarius ſomnus vrgeret, haud molliùs, quàm ſubſtratis tabulis, quieſcebat. Poſt tam breue ſomnum exurgens, ſacraſque excubias obſeruans, reliquum noctis tempus, totum in oratione, ac diuinarum rerum contemplatione inſumebat. Denique vt nihil carnis afflictionibus deeſſet: ſingulis noctibus, in Dominicæ Paſſionis memoriam, corpus longa flagellatione caſtigabat.

Varia illius Corporis Macerationes indicantur.

XVII. Nouo porrò, hoc tempore, atque a paucis eatenus vſitato, caſtigationis genere vſus, ſemel in anno, tot verberũ ictibus, totum corpus cædebat; quot Dominum in ſua flagellatione ſuſtinuiſſe Sanctorũ reuelationibus traditũ acceperat: qui ad numerũ (vt ferunt) 6666. excreuerũt. Hãc verò flagellationẽ, in qua quinque integras horas impẽdere ſolitus erat: cùm certo experimento didiciſſet, tanto tẽporis ſpatio hũc verberũ numerũ expleri, Domini Flagellationẽ appellabat: quę quoniã ab eo ad

Dominicam flagellationẽ per quinque horarum ſpacia exercet.

Diabolus flagellationem Dominicam impedire conatur.

Dominicæ Flagellationis memoriam, ac imitationem inſtituta erat, mirum planè quàm Satanæ inuiſa, ac moleſta eſſet: ita vt ſæpè Antonio, ſub monſtruoſa ſpecie apparens, eum vi omni impedire, atque ab ea deterrere conaretur. Quod aliis quoque quamplurimis deinde accidit; qui poſt Antonium, ea ſibi vti propoſuere; quos Diabolus variis artibus & terriculamentis aggreſſus eſt, ne illam ad finem vſque perducerent. At ſtrenuus Chriſti Athleta, fortiùs cum hoſte dimicans, Dæmonem ſibi infeſtum oratione, ac ingeminata flagellatione fugabat.

Ipſius, in tot vitæ aſperitatibus, vultus hilaritas.

Inter tot, ac penè incredibiles vitæ aſperitates, quibus Antonius aduersùs domeſticũ, & acerrimũ hoſtẽ cominùs pugnabat, Deóque propriũ corpus, velut gratam Sacrificij hoſtiam, mactabat; illud in eo planè mirabile erat, quòd ſemper rubicundus, eam in vultu ſerenitatem, atque hilaritatem oſtenderet, quaſi inter ſplendidas epulas, & quotidianas delicias verſaretur: quod ſanè haud aliundè, quàm à concepto diuini Spiritus æſtu, quo intus in animo ardebat; ac velut cœleſti pabulo alebatur, proficiſci poterat. XVIII.

Hinc frater quidam, Tadæus nomine, Antonio familiaris, cùm eo maximè admiraretur; quo pacto inter tot corporis auſteritates is diu viuus, nedum incolumis ſtare potuiſſet: aliquando ab eo percontatus fuit, quot annorum ſpatia in eo vitæ genere traduxiſſet? Reſpondit ille; quindecim annos eatenus ſibi in Religione elapſos fuiſſe, ex quo illud viuendi genus inſtituerat. Veruntamen cùm plurima mentis humilitate præcelleret, ſtatim addidit: At quorſum id à me queris? Num quaſi magnum, aut eximium aliquid exantlauerim? Falleris certè: Nihil meum Frater, agnoſcas: ſed quæ Dei ſunt, Deo redde. Haud ea omnia, quæ nobis magna videntur, magni ſemper apud Deum æſtimari ſolent: pleraque in Dei ſtatera parui ponderis ſunt, quæ apud homines alta, ac ſublimia videntur. Si opus, quod ab homine proficiſcitur, expendas; illud profectò eatenus bonum cenſeri debet, quatenus ex Deo eſt, & ex illius amore, & charitate manat. Quis verò, quantumcumque Deum ſibi diligere videatur, ipſius charitatem ſibi certò polliceri valet? ex quo ab eo exantlatum opus, bonum, ac Deo gratum eſſe, ſibi ab- XIX.

Opera ſua humilitate extenuat, ac Deo tribuit.

Amor ſui interdum in Dei amorem ſe transfigurat.

blandiri queat. Tam enim amor ſui cuique blandus, ac coniunctus eſt: vt frequenter ſe diuini amoris exuuijs contegens, atque in Dei charitatem ſeipſum tranſigurans, eum, qui non eſt, ſe eſſe ſimulet; ac ſub mentita diuinæ charitatis ſpecie, ita opus eludat: vt cùm aurum ſe Deo obtuliſſe arbitratur, nihil præter ferramenta protulerit. Quot præterea, aut latentis ſuperbiæ, aut humanæ gloriæ, aut vanæ præſumptionis venena, in ipſas hominis virtutes irrumpunt; quæ cùm illas inſana aliqua cupiditate corrumpant, ac vitioſas reddant, à Dei charitate diuellunt? His hominum opera, quantumcumque illuſtria, ac præclara; cùm morbis affici queant, quæ in ipſis ſpiritualem charitatis vitam extinguunt: magna profectò haud cenſenda ſunt, quouſque Iudex Dominus adueniat, qui & iuſtitias iudicet, & cuiuſque opera cuius ponderis ſint, examinet.

Hominum opera, quanti valeant, à Deo iudicanda.

Deo bona opera tribuenda

Hac diuinæ gratiæ, & charitatis incertitudine, Antonius, operum ſuorum magnitudinem, in omnium oculis deprimere: alioſque ad eos vitiorum anfractus euitandos, quibus bona eorum opera periclitari poſſent, prouocare ſtudebat: cùm aliàs nihil ſibi prorſus in omni virtutum opere tribueret; ſed Deo totum adſcriberet, qui omnium bonorum fons, & origo eſt; quique ſolus, quod bonum eſt, dat velle, & perficere. XX.

Paupertatem, amantiſſimam B. P. Franciſci ſponſam, tam ſeriò Vir Dei æmulabatur; vt necquicquam ſibi præter habitum, cingulum, fœmoralia, Regulam, ac Breuiarium, temporali vſu ſibi conceſſa vendicaret: dicereque ſolitus erat; cætera omnia, quæ minùs neceſſaria ſunt, Fratres non parum à ſpirituali profectu retardare; ac Purgatorijs pœnis obnoxios reddere. Hæc cùm ſemel Fratribus collectis proponeret, Frater Bernardinus à Collepetracio, qui officio Prædicator erat, Antonio reſpondit. Equidem quod ad ſpiritus profectum ſpectat, maximè ab iis

Non neceſſarijs delectari, quàm perniciosum.

eatenus

cauendum eſt, quæ illum, vel impediunt, vel diminuunt. At ſi de Purgatoriis pœnis agitur: vtinam hæ mihi poſt mortem ex Dei benignitate obuenirent. Cui Antonius: Neſcis Bernardine, inquit, neſcis, quid tibi, aut optes, aut peras, & quò te Dei Spiritus vocauerit, etiamnum ignoras: an non ad Euangelicam perfectionem, te Religionis Seraphicæ Profeſſio prouocat? quid verò Purgatorias pœnas expetere, aliud planè eſt; præterquàm in Euangelicæ perfectionis via, ſtrenuè proſequenda, ſe negligentiorem declarare? cùm enim veniales peccatorum ſordes, eæ ſint, quæ dum animam maculant, cæleſtis Regni illi ingreſſum prohibent, donec Purgatoriis pœnis abſterſæ, & expiatæ fuerint. Qui pœnas ſibi Purgatorias optant: ij profectò, vel ſe horum peccatorum cupiditate adhuc teneri; vel minus ab eorum labe abhorrere oſtendunt. Quo fit, vt Euangelicam perfectionem non ea, qua æquum eſt, animi ſtrenuitate, ac diligentia proſequantur: ſed vel ab ea proſequenda deſiſtant, vel ad eam duntaxat negligentiùs tendant; quod Religioſæ profeſſionis vitium eſt, ac ſegnioris animi argumentum.

Euangelicæ perfectionis et culparum cupiditatem claudit.

Purgatorij pœna non tanda.

XXII. At qui in hiſce venialibus culpis extirpandis deſidiores ſunt, quàm Euangelicus ſtatus, ac Religionis perfectio ferat; maximè pertimeſcere debent, ne nimia eorum familiaritate, ad grauiora, ac mortifera peccata pertrahantur; neque dum Purgatorij pœnas non fugiunt, in æternas impingant. Cuncta itaque, Bernardine, tentanda ſunt; vt iis omnibus, quæ à perfecta Euangelicæ perfectionis diſciplina animum remorantur, obtruncatis; rectà poſt mortem Cælum conſcendere liceat. Hæc Antonius, non ad Bernardini tantummodò, ſed ad poſteriorum quoque diſciplinam grauiter perpendenda admonebat.

Peccata venialia non tantes, in grauiora impingunt.

XXIII. Nihil huic Seruo Dei Oratione, ac rerum diuinarum contemplatione, vnquam aut optabilius, aut familiarius fuit: quam ita ſibi ſemper coniunctam habuit; vt cùm ab ea vix diuelli poſſet, maiorem cum illa dici, ac noctis partem tranſigeret: Fratrúmque ob id colloquia refugeret: nemora, ac ſolitaria loca, in quibus Deo liberiùs vacare poſſet, ſollicitè quæreret. Solitudinem namque Deo dicatam: ſolitariámque vitam cæleſtis doctrinæ ſcholam, ac diuinarum artium diſciplinam eſſe nouerat. Quo fit, vt Montis Caſalis Conuentum, qui longiùs ab hominum turba inter nemora deliteſcebat, ſummoperè diligeret; atque vt plurimùm ſibi habitandum, Superioribus annuentibus, deligeret. Erga ſacra Altaris Myſteria, in quibus præcipua Dei charitas effulget, tam mirè afficiebatur; vt cùm iis quotidiè ſumma Religione, incumberet: tanto in eorum contemplatione mentis exceſſu raperetur, vt totum ferè Matutinum tempus, quod illi ex Horis Canonicis ſupererat; in ea, velut ſpiritu excedens, vel in Eccleſia, vel interdum in nemore contereret, quò ardentiùs ad Altare accederet. In hoc, planè ineffabile, diuinæ charitatis opus, dum Peruſiæ aliquando, in ipſo Conuentus nemore, ardentiùs animum intenderet: Fr. Bernardinus à Collepetracio, qui inter primos virtutum ſanctimonia enituit: cùm eò oraturus acceſſiſſet, Antonium diuino ita ſpiritu incenſum offendit: vt vultum; inſtar flammei globi præferret: totuſque diuinæ charitatis flammis abſorptus, nihil præter hæc verba inclamaret. Ieſu, Ieſu, Amor meus, gaudium meum.

Solitudo optima ab Anto. quæritur.

Ardens Antonij facies videtur.

XXIV. Is porrò, cùm à quodam Fratre aliquando interrogaretur: quo pacto tandiu, nocturno præſertim tempore, Orationi abſque ſomno vacare poſſet, ita reſpondit. Dei Seruus, quod in ſe eſt, præſtare debet; vt Dei dona, quæ omnibus præſtò ſunt, eum minimè imparatum offendant. Deus enim, qui cordium inſpector eſt; non tam ipſam bonorum operum ſubſtantiam, quæ à Deo magis, quàm ab homine manat, quàm pia hominis ſtudia, ac deſideria, quæ opus ipſum præcedunt; apud ſe ponderat. Hinc eſt illud Vatis: *Deſiderium pauperum exaudiuit Dominus: præparationem cordis eorum audiuit auris tua.* Noſtrum quidem opus eſt: Frater chariſſime, obices, quibus Dei dona, quò minus in nos defluant, impedire poſſunt, omni ſtudio amouere: ipſaque Dei dona, ardenti quodam mentis deſiderio complecti.

Deus magis animũ, quàm opus ſpectat.

Pſalm. 9

Verùm nec id satis est: diuina siquidem munera, non desiderantibus tantùm; sed piè, ac sollicitè petentibus dantur: *Petite* (inquit Christus) *& accipietis; quærite, & inuenietis, pulsate, & aperietur vobis.* Petere igitur, quærere, & pulsare, omni cum humilitate, patientia, & animi contentione opus est: vt diuinæ liberalitatis munificentia fruamur. Pater enim ille cælestis, pijs Filiorum suorum lachrymis, atque orationibus delectatur; datque spiritum bonum petentibus se. Quapropter, qui bono aliquo cælesti, quod humano studio minimè assequi potest, se indigere sentit, illud à Deo postulare debet; qui dat affluenter. Quo responso Vir Dei indicare voluit, quæcunque à Deo earenus beneficia acceperat, ea non tam humana industria, aut diligentia, quàm assidua oratione, à Deo assecutum fuisse.

Ioann. 16.

Oratio ad Dei dona consequenda necessaria.

Post refectionem, eò quòd minùs illi ad orationem aptum tempus videretur; Psalmos Pœnitentiales, Officiúmque pro Defunctis Deo exoluere solebat. Percunctante verò cuidam, qua via ad rerum diuinarum contemplationem pergendum esset, respondit: Tria, inter alia, homini ad contemplationem potissimùm necessaria esse: Nimirum Abstinentiam, corporis robur, & solitudinem. Duo quidem priora, se à Dei benignitate accepisse: tertium verò necdum perfectè assecutum fuisse, affirmabat; ob id maximè, quòd obedientiæ iugo subiaceret: cuius cùm obseruantissimus esset, nihil prorsus absque Superioris imperio agebát; sed nec agendum esse asserebat. Obedientiam enim omnis Religiosi operis salem, & condimentum esse docebat: quam si ab eo tollas, iam illud insulsum, ac Deo minùs gratum esse oportet. Quo fit, vt solitudinis tranquillitati, atque Orationis sacrificio, obedientiam nullo nunquam tempore præferret.

XXV.

Quanam ad Contemplationem necessaria.

Obedientia Contemplationi præferenda.

Humilitatis virtuti, tanquam omnium virtutum fundamento, iam ab exordio tam tenaciter adhæserat: vt ad omnem prorsus ab animo tumorem depellendum, nunquam aliis, aut honore anteferri; aut dignitate præesse voluerit. Nunquam adduci potuit, vt vel Guardianatus, vel alterius gradus eminentiam acceptaret; ratus meliorem, ac tutiorem eorum, qui subsunt, quàm qui præsunt, conditionem existere. Charitate verò adeò erga pauperes flagrabat, vt dum in Conuentu Fulginij degeret, à plerisque diuitibus, vberes eleemosynas, ad alendos pauperes extorqueret: Aliis quoque, qui aduersa valetudine detinebantur, incolumitatem polliceretur; si certam eleemosynæ quantitatem in pauperes erogarent: quam illis, post exolutum pretium, à Deo mox precibus impetrabat: hoc pacto plures ægrotos, diuina virtute, ad corporis, & animi incolumitatem reuocauit. Nihil penitus charitatis, ac officij Vir Dei prætermittebat, quo pauperum inopiam, modis omnibus, subleuaret. Nam cùm cætera illi adminicula deessent, quandoque lanam à Dominis, & Gregum tonsoribus eleemosyna mendicatam accipiens; ex ea egenis pannos absq; pretio conficiendos curabat. Interdum quoq; triticum, siliginem, hordeum, à Ditioribus pauperum nomine emendicans, ex his panem confici, ac pauperibus erogari satagebat. Porrò tam ardenter his charitatis officiis incumbere solitus erat, vt tum ob crebra miracula, quæ ab eo Dei virtute, in hoc genere patrabantur: tum etiam ob præclaras illius virtutes, quæ iam cunctis perspectæ erant: eam sibi apud omnes sanctimoniæ famam comparasset: vt iam non alio, quàm sancti Patris nomine, vulgò passim appellaretur.

XXVI.

Antonius Ægrotos animo, & corpore curat.

Sanctimonia opinione apud omnes celebris.

Tot Antonij virtutes, quibus clarum ipsius nomen, tam apud Deum, quàm apud homines, illustris reddebatur: cùm Satanas, perpetuus bonorum omnium hostis, ferre nullo modo posset; iniquum aduersùs illum consilium excogitat; quo vel ipsum prosternat, vel sui saltem nominis apud homines gloriam commaculet. Fulginij, vbi tunc Antonius, in ea Conuentus Familia conscriptus, degebat: cuiusdã Monasterij Moniales, mala apud vulgus fama, haud absq; aliquarum culpa laborabant: quas cùm Antonius ad honestioris vitæ formã reuocare cuperet, facultate à Superiore obtenta, ad Monasterij accedit: ac tã seriis cũ his cohortationibus agit: totque apud Deum pro iis lachrymas, ac supplicationes fundit: vt quæ culpa aliqua

XXVII.

Moniales ma la fama labo rantes ad me liorem frugẽ reuocat.

labefactatæ

labefactatæ erant, Diabolóque locum dederant, mox macula pœnitentia abſterſa, ex animo ad Chriſtum redierint. Id verò inuidus Satan tam iniquè tulit: Vt protinus in Sancti viri famã, Diabolico planè conſilio, cõſpirauerit: Etenim, dum Antonius cũ Socio, in Monialium domo, quę Monaſterio coniuncta eſt: quæque domeſtici Famuli habitationi eo tẽpore deſeruiebat, aliquanti ſper quieſcit. Dæmon, Ruſtici forma, & habitu aſſumpto, eò accedit: intrò ſpectat, ac turbato illos vultu intuens; nõnullaq; inter labia Verba obmurmurans, ab ijs protinus abſcedit: foreſq; exteri peſſulo claudit. Mox verò vrbis vicos, & plateas circumiens, vbique inclamat: Heu Ciues, accurrite, feſtinate. En Sacrarũ Virginũ ſtupratores; en qui Monaſterij clauſtra violarunt; en publici honoris prædones. Iã nunc in Monialiũ domo occluſi latent: quid cunctamini? cia in domum irrumpite: apprehẽdite, rapite, morte mulctate. His Satan vocibus quidem, verùm multò magis Tartareis ignibus Ciuium animos inflammans, eos ad tumultum concitabat. Vix porrò ea vox in Vrbe audita fuit; cùm agminatim omnes, vt ſacrilegos Conſtupratores teneant, ad Monaſterium concurrunt. Interea Antonius, qui peſſimam Dæmonis artem haud obſcurè agnouerat, humi proſtratus Dominum cum lachrymis deprecabatur, ne ſeruorum ſuorum famam, Diaboli opera periclitari pateretur. Aberat tunc domo famulus, alijs Monaſterij negotijs occupatus, quum repentè vocem è cælo ſibi imperantem audit. Quid hîc ſtas? Cito, domum reuertere. Ea quidem ille voce obſtupuit, cùm vnde erumperet, ignoraret: verũtamen illi mox obtemperãs, vix medium iter peregerat; cùm totam Vrbem ad Monaſterij domum confluentem; ſatellitiúmque eò properantem animaduertit: cui cùm obuiam fieret, tumultuſque ab eo cauſam intelligeret; turbam, ac ſatellitium, ne in domũ irruant, verbis compeſcit; tum domus fores patefaciens; Antonij illis conditionem, ac ſanctimoniam indicat; quorſum eò aduentauerit, quãtumque ſpiritualis vtilitatis ci Monaſterio attulerit, opportunè, ac prudenter aperiens, nullo negotio, excitatas turbas ſedat. Hoc pacto Satanæ opus, Deo Auctore, diſſolutum, in graciles ſpumas abijt, maiorémque Antonio apud omnes gloriam comparauit.

Dæmon Vrbem aduersùs Antoniũ concitat.

XXVIII. Rurſus verò Antonius, cùm in eodem Fulginij Cõuentu, Dæmonem iuxta Ciſternam vidiſſet, binas manu vrnas, quibus lympham attingeret, geſtantẽ; eidem ait: Quid hîc agis mala beſtia? Vndenam ſibi tanta huius aquæ ſitis? At Dæmon nullo illi reddito reſponſo, actutùm euanuit. Porrò Vir sãctus intellexit, duplicem illam vrnam, qua Ciſternæ aquam Dæmon attingere optabat; duplicem amorẽ ſignificare; ſui nimirum, & ſæculi: quẽ Satan Fratribus propinare feſtinabat: vt Deo fonte derelicto, ac viua Regularis obſeruantiæ aqua contempta, ad fœculẽtas, ac diſſipatas ſui, ac ſæcularium rerum amoris ciſternas accederent.

Antonius Diabolum duabus vrnis aquam attingentem cernit.

XXIX. Interea tam ingẽs vbique, ac Fulginij præſertim, de Antonij Sãctitate fama percrebuerat; vt qui ægritudine aliqua laborabant, vndique ad eum curandi confugerent: quos ipſe ſigno Crucis in fronte, vel in pectore impreſſo, ab infirmitatibus liberos dimittebat: Hoc modo, quandoquidẽ quamplurimos quoque à Dæmone obſeſſos curabat; horum omnium tam ingens, ac copioſus numerus fuit; vt cùm nulla à noſtris, tot ſignorum, ob multitudinem, ratio habita fuerit, inópes nos illorum copia fecerit, vixque aliquorum memoria ad nos ſuperſtes peruenerit. In his illud, quod de Phyſici Fulginienſis, qui Ioannes ab Interamnia appellabatur, filio narratur, præclarum eſt: Qui vlcere inſanabili laborans, cùm Antonio curandus oblatus fuiſſet: is cumprimùm certam pauperibus eleemoſynam erogandã Patri præſcripſit; ſigno Crucis conſignatum mox à morbo liberat.

Signo Crucis Ægrotos ſanat.

Vlcere inſanabili laborantem ſigno Crucis curat.

XXX At illud præclariùs, quod de Proſpero è Veruchiano, Agri Fulginienſis Oppido, monumentis traditũ legitur: qui cùm filiũ, iam per quadriẽnium mẽbris attractum in lecto iacentẽ lugeret: audita ſancti viri fama, conſilióque cũ vxore inito, filiũ ad ipsũ deferẽdũ curãt. Hi cùm primũ ad S. Valẽtini Cõuentũ cũ filio accẽſſerũt; in Eccleſię area cõſiſtentes, Sãctũ Virũ obnixè rogãt; vt Crucis ſignum filio adhibeat; ex

Puerum attractum oratione incolumem reddit.

quo

quo certâ fide ſanitati reddendum ſperant. Erant tunc cum Antonio plerique alij Fratres,rei exitũ expectãtes;Antonius verò oculis in Cælũ erectis,cùm aliquantiſper oraſſet;ab iispaululùm diuulſus,Matrem cõpellit;vt puero,quem inter brachia gerebat,humi depoſito longiùs ab eo abſcedat. At Mater.Heu Pater(inquit)ſimulatque à me Puer humi depoſitus fuerit,ſtatim corruet:neque enim is vllo pacto pedibus ſubniti valet.Cui Antonius:Quid hæſitas Mulier? (inquit)Illic Puerũ in Ieſu nomine humi depone,tũ velox ad nos accede.Paret illa:Pueróque è ſinu depoſito ad Antonium celeriùs feſtinat. Puer verò, quaſi nullo vnquam morbo laboraſſet; ſuper pedes ſtans, ac perfecta membrorum incolumitate fruens, ad Matrem, quæ illum vocabat, lætus citò cucurrit; atque in ipſius ſinum aduolauit. Id porrò factum, cùm ingentem parentum animis lætitiam peperiſſet, vix quod cernebant, credere poterant. At Dei miraculo comperto,pro accepto beneficio,mox ante ſacram Euchariſtiam proſtrati, Deo ex animo gratias referunt.

XXXI.

Variis Morbis laborãtes Crucis ſigno curat.

Huius Miraculi fama, cùm ad Franciſcum à Vega, Fulginienſem Ciuem peruenisſet: cui Filius,adhuc Puer, pluribus iam menſibus, graui morbo cruciatus, nullis pharmacis iuuari potuerat: illum ad Virum Dei defert, ab eóque Crucis ſignaculo muniri poſtulat:quo ſignatus, ſtatim à morbo incolumis euadit. Eodem quoque modo, Vincentius Pacinus,qui poſt hæc Deo dicatus,ac Sacerdotio inunctus fuit; cùm à teneris annis comitiali morbo afflictatus, ſæpè Epilepticis ſymptomatibus corriperetur; ad Antonium delatus, Cruce ab eo in capite ſignatur; protinúſque morbo effugato, conualuit; neque eo ampliùs diuexatus fuit.

XXXII.

Cæco puero lumen reſtituit.

Inter hæc, cùm Vir Sanctus, ex Agro Peruſino, ad Montis Caſalis Conuentum proficiſceretur, contigit; vt in via,haud longè à Phratta Peruſina,in quandam Virorum, ac Mulierum turbam incideret: quibus cùm Antonij Sanctimonia haud ignota eſſet: Puerum, oculorum lumine captum, illi iuxta campeſtre Sacellum, curandum offerunt. At is Puerum manu apprehenſum in Sacellum introducit; & cùm ante B.Virginis Imaginem omnes adgeniculari iuſſiſſet: iis,vt quinquies Dominicam Orationem, & Angelicam Salutationem recitent, indicit. Interea pro Puero Dominum orans; abſoluta oratione,Crucis ſignum Cæci oculis imprimens, ad eum inquit: Fili, reſpice in me. Is verò confeſtim oculos aperiens, in eum lumina intendit. Cui Antonius, Num me clarè vides? Clariſsimè, Pater, (inquit) te Capucinum Senem, nudipedem, ac corda præcinctum intueor. Da igitur Deo Optimo Maximo gloriam (inquit Antonius.) Tum ad Matrem conuerſus; En Filium tuum Beatæ Virginis ſuffragio incolumem; da operam, vt in Deiparæ Virginis pietate educetur; téque illi in ea pietate ducem, & exemplum præbe. Eo miraculo perſpecto, mox vniuerſi in genua procidentes, immenſas Deo,ac B.Virgini gratias perſonant. Hoc itidem modo cùm per Agrum Tifernenſem iter faceret:Puellæ,quæ oculorum lumine carebat,illius oculos ſpúto ſuo liniens,viſum reſtituit.Rurſus propè Vrbem Fulginij quædam Caupona erat, quæ Sancti Rochi nuncupabatur; quò cùm aliquando veniſſet Antonius, puellam quandam Epilepſia laborantem reperit:quam ſigno Crucis à morbo liberat, atque inde Taberna nominis appellatione mutata, deinceps Fratris Antonij Taberna nuncupari cœpit. Quamplurima alia,ac ferè innumera,Sanctus hic Vir, Deo operante,Miracula edidit,quæ ſancta illa antiquorum noſtrorum Fratrum humilitas, quæ ab omni faſtu,ac honoris cupiditate longè aberat,notanda, aut ſcriptis exaranda neglexit:hæc verò,quę publica fide,ac fama,teſtimoniiſque fide dignis commendata ſunt, minimè prætereunda cẽſui:ne dum plus æquo humilitati;ac ſilentio datur;minùs diuino honori,qui ex Dei Seruis redundat,conſulatur.

Cæcum, & Epilepticam ſigno Crucis ſanat.

XXXIII.

Cùm igitur Antonius,in hac virtutum palæſtra, vſque ad ſeptuageſimum quintum ſuæ ætatis annum decertaſſet;ex quibus decem,& octo poſtremos,in ſummis vitæ auſteritatibus,ac virtutum omniũ ſtudio apud Capucinos cõſumpſit; cæleſtis Coronæ tẽpore iam appropinquante;in Cõuentu Montis Caſalis, acuto laterũ dolore corripitur,quo maxima cum animi patiẽtia tolerato;cùm ſe ad extremã rerum

omnium

omnium metam properare animaduerteret:diuina Sacramentorum armatura, ad ſupremam ſe cum hoſte pugnam incundam,contegendum curat.Inter hæc, quandoquidem nonnihil trepidare viſus eſt;à Fratre quodam interrogatus,quã ob cauſam timeret?Reſpondit: haud nouus hic mihi timor eſt, Frater,Dei ẽnim Iudicia expauco,qui terribilis eſt in conſiliis,ſuper filios hominum. Adhuc enim; an opera mea Deo placita fuerint,ignoro.Paululùm cùm oculis in Cælum defixis ſubſtitiſſet,protinus exclamare cœpit,O Fratres,vere fœlices.ô terq; quatérq; beati Capucini,qui in Sanctitate,& Iuſtitia,omnibus diebus ſuis, Deo famulantur:quot illis Coronas paratas cerno. Interea Fratres,dum ad Pleuritidis dolorem ægroto ſubleuandum,frequentiùs panniculos,lateri applicandos calefaciunt,caſu ſimul omnes ab Antonio diſcedunt:quo tempore is à Domino vocatus,ex humanis migrat:quapropter,Fratres,ad Antonium redeuntes Sanctum Virum in ſtrato adgeniculatum, apertíſque oculis,perinde ac ſi vita frueretur, Cælũ intuentẽ è viuis exceſſiſſe cernunt;quẽ omnibus,(vti fieri ſolet)officiis proſequutũ, omni cũ Religione ſepeliũt.

Dei Iudicia extimenda.

Antonius e. humanis migrat.

XXXV. Porrò F.Ioannes Appulus,qui illum ægrotantem curauerat; cùm à viuente adhuc Antonio poſtulaſſet;vt eorũ,quæ ſibi poſt obitũ contingerent, certiorẽ quamprimùm [illegible] addoceret;idque is pollicit⁹ fuiſſet,dũmodò diuina ad illud volũtas accederet,Antonij promiſſa expectabat.Iam verò quàm profunda,ac tremenda Dei Iudicia ſint;quãtoquè cũ mẽtis timore, ac tremore,Dei Seruis in hoc vitę incolatu cõuerſandum ſit:ex his,quæ modò dicenda ſunt,licèt perſpicere. Sex enim,poſt Antonij mortem,mẽſes iam elapſi erant;quum Ioanni,Matutino tempore è Cella exeunti,quinque defuncti Fratres, in ipſo Cellæ liminè ſeſe conſpiciendi offerunt: inter quos prior erat Antonius, ſecundus Iacobus Hiſpellenſis,tréſque alij ex Obſeruantium Familia.Porrò Antonius eo adhuc lacero habitu vrebatur,quo illum, Fratres,poſt mortem indutum,terræ cõdiderant.Illicò Antonius Ioannem conſuetis illis inter Fratres verbis,*Aue Maria*,ſuauiter ſalutat. Cui Ioannes, eo aſpectu lætatus.Benè,inquit,tibi ſit Antoni, diu expectate: Quid tandiù aduentũ diſtuliſti? Vtique(reſpondit ille)Dei voluntas non fuit, vt citiùs tibi apparerem. Benedictus Deus,ſubdit Ioannes.Cúmque omnes Cellam ingreſſi ſederẽt;Ioannes Antonium compellat:vt quiſuam ipſius ſtatus ſit;numvè æterna ſalute fruatur, aperiat. Salutem,(ait Antonius)ex Dei gratia cõſecutus ſum:verùm maximo me in damnationis periculo,ob vnicam tantummodò culpam, quam cùm non agnoſcerem, nihili faciebam;inuolutum conſpexi: Sola Ieſu Chriſti Paſſio, ac Sanguinis illius virtus, deſperatam propè mihi ſalutem contulêre,ac Purgatoria pœna donarunt;quã nos omnes coniunctim Deo exoluimus.Papæ(ait Ioannes)quid illud criminis fuit? Cui ille.Cùm Fulginij,S.Valentini Conuentu derelicto,nouus S.Ioſephi titulo ędificatus eſſet:Fratres ære alieno opprimebantur:in quo exoluendo,cùm operam meam præſtarem; minùs cautè quàm Regulæ puritas,ac Pontificum decreta ferrent; imprudens tamen, in eo me negotio geſſi:Culpa quidem mihi ignota fuit,quæ ſi nota fuiſſet,ab ea procul dubio abſtinuiſſem. At Diuinj Iudicij ſeueritas, quæ diſtrictè vniuerſa ponderat;meámque in agendo temeritatem, & in recta via exquirenda, ſocordiam metiebatur;haud inultã abire paſſa fuit.His Ioannes.Væ nobis, inquit, & quis poterit ex nobis ſaluus fieri?Cui Antonius.Scito,Frater chariſſime,eos,qui in hoc Religionis exordio,in quo feruor ſpiritus,ac purior Regulæ Obſeruantia viget;Conuentuum ædificationibus haud ſe miſcent;cunctos ferè Cælum, & vt plurimùm,rectà, abſque vlla Purgatoria pœna conſcendere: qui verò ædificationibus aut pecuniis,non obſeruata paupertatis,aut recta Regulæ ratione ſeſe immiſcent; omnes ferè in damnationem ruere.Poſtremò cùm eum Ioannes interrogaret:Num grauiter in Purgatorio cruciaretur;numque diu ibi detinendus eſſet.Reſpondit ille,leuem quidem eſſe pœnam:ſed ob diuinæ viſionis carentiam illi grauem videri; breui tamen ab ea liberum Dei gratia,ac benignitate futurum. His dictis, Antonius cum Sociis repentè ex ipſius oculis euanuit.

Antonius Ioanni Apſa lo poſt mort apparet.

Damnation periculum narrat.

Cautè in Regula præceptis ambulandum.

Monaſteriorum ædificatio periculoſa.

Quis

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1548. 14. 30. 24.

Diuinorum iudiciorum ineritas in Antonio extenditur.

Quis ineffabilia hæc Dei Iudicia non ſtupeat? quibus hominem, poſt ſexaginta annos, in Dei famulatu conſumptos, poſt innumerabiles certaminum triumphos de carne, ac Dæmone reuectos; poſt tot corporis martyria, vltrò pro Chriſto perpeſſa. Virum tot virtutibus clarum, tot Dei donis inſignem, tanta ſanctitate conſpicuum; tot denique miraculis illuſtrem; poſt mortem obuolutum, ac penè oppreſſum cernimus. Admirationem verò auget; quo pacto, qui tam arcto diuinæ familiaritatis vinculo, Deo coniungebatur; tantáq; diuinorum donorum copia affluebat; vt Dei ſibi in patrandis miraculis virtutem vindicaret: ea luce orbatus eſſet; vt culpæ illius maculam, animo inhærentem non agnoſceret; quo eam dignis lachrymis, ac pœnitentiæ Sacramẽto delere poſſet. Hæc ſanè, quæ in Dei iudiciis inexplicabilia cenſentur, obſcuriora ſunt; quàm quòd ea ingenio, aut ratione, comprehendi valeant. Id tantùm nobis in re abſtruſiſſima effari liceat: hæc ad poſterorum exemplum, Deo permittente, accidiſſe: vt qui Regulari obſeruantiæ ſtudent, omnẽ prorſus ab animo negligentiam, ac temeritatem excutiant. Meminerintque, quibus plus datum eſt, plus quoque ab iis repetendum eſſe. Neque grandia, ac illuſtria ſupererogationis opera exantlare, quicquam apud Deum exiſtimationis ſibi acquirere; ſi neceſſarium Regularis obſeruantiæ opus negligatur.

XXXV.

Omnis in Regula obſeruãtia negligentia expellenda

Antonij Conſpicilia ceruorum lumen reſtituunt.

Illud poſtremò nonnullis admirandum videri poſſet. Cùm enim poſt Antonij obitum, multa Deus Opt. Max. Miracula ad illius Reliquias patraret. In quibus illud fuit, quod de Siluestro Biturgienſi ex Ordinis Monumentis accepimus: Cui cùm oculorum lumen paulatim ita interceptum eſſet, vt iam nec legere, neque ſcribere vllo modo valeret: vix Conſpicilia, quæ olim Antonio deſeruierant, ſibi oculis admouit: quum protinus tam clara oculorum lumina aſſecutus eſt; vt non modò perſpicuè legeret, ac ſcriberet: ſed clariorem, quàm antea, luminum viſum receperit; eumq; vſque ad mortem integrum ſeruauerit. Quo pacto, qui in purgatoriis pœnis, culpæ illius adhuc labem eluebat, miraculis apud homines emicaret? Res quidem planè inſueta, haud tamen cuiquam incredibilis videri debet; qui Sanctorum Merita, quibus Deo ex Miraculorũ maieſtate, gloria accedit, Purgatoriis pœnis, haud quaquam abſorberi, vel intercipi non ignorat. At neque à ratione diſſentaneum eſt; vt Deus illos, poſt mortem, ſignis, ac miraculis illuſtret; quibus tametſi, poſt hanc vitam, nonnihil maculæ Purgatorij pœnis expiandum relictum fuerit: inſigni tamen, quandiu vixerunt, ſanctimonia apud homines claruêre; quemadmodũ de aliis quoque Sanctis à Scriptoribus traditum eſt. [a] Veneratio namque, quæ Sanctorum Corporibus debetur, purgatoria pœna non tollitur: neque fidelium inuocatio ſuo vllatenus fine fruſtratur. Etenim haud aſpernanda quorundam ſententia [b] eſt, ſanctorum Virorum Animas etiamnum Purgatoriis pœnis obnoxias, quandoquidem charitate erga viuos afficiuntur, pro iis orare, ac iis beneficia impetrare poſſe. Verùm ſi aliorum magis ſenſus placet, qui ab his omnem intercedendi vim auellunt. Cur iis id opinari non liceat: Deum fidelium inuocationem ac vota, ad huiuſmodi Sanctos directa, velut ſibi oblata ſuſcipere, atque eorum opus, ſua benignitate ſupplere: [c] præſertim cùm Sanctorum quorumcumque inuocatio, ad Deum potiſſimùm tendat; atque ad ampliorem ipſius gloriam redundet. Diſcant igitur, qui hæc legunt; & Dei Iudicia metuere, quibus ipſos etiam filios, ac amicos ſuos perſtringit: & illius benignitatem, ac clementiam commendare; qui ipſos quoque, quos redarguit, honoribus proſequitur:

XXXVI.

Purgatorio Sanctorũ Merita non intercipiuntur.

Secundus porrò, qui hoc tempore è mortalibus ad Immortales conſcendit, Frater quidam Leonardus Auguſtanus fuit: qui Patre Hæretico, atque opulento natus, cùm ſub ipſo iuuentutis flore, vt Italiam inuiſeret, è Germania diſcedens, Venetias appuliſſet: ibi diuino lumine illuſtratus; atque à Dei gratia maturè præuentus; hæreſi abiurata, Catholicã Fidem eſt amplexus: moxque eo vocante, qui neſcit tarda molimina, Mundo valedicens, Capucinorum numero ſe adiunxit. Pater verò, quum primùm de gemina filij conuerſione nuncium accepit; rem præter

XXXVII.

[a] S Greg. l. 4. Dialog. c. 4. Petr. Dam. Epiſt. de Mitſui temp.
[b] Bicl. lect. 58. in Can. Media q. 5. de orat. Bellarm. lib. 2. de Purgat. cap. 1. Valen. 3. tom. in. 6. qu. 2. p. 6.
[c] D. Thom. 22 q. 83. Alens. 4. p. q. 91. in 4. Nauar. Enc. in Præl. d. orat. n. 16. & 29.

F. LEONARDI AVGVSTANI VITA ET GESTA.

omnem

omnem modum moleſtiſſimè ferens, propinquos, ac domeſticos cum equis, ac copioſa pecunia, expediendos curat, vt filium in Patriam reducant. At Leonardus iis omnibus ſpretis, fortiùs in proposito conſtans, maluit abiectus eſſe in Domo Dei, quàm glorioſus in tabernaculis Patris habitare. Quapropter cùm tres in Religione annos exegiſſet, quibus mirum in modum in omni virtutum genere, ac præſertim in Beatiſſimæ Virginis, atque vndecim millium Virginum cultu, quem ab ipſo ſuæ conuerſionis exordio, ſumma pietate, ſibi proſequendum ſtatuit, cum primis profecit. Quarto Religionis anno in ſupremum morbum incidit, quo probata ipſius patientia, Sacramentiſque ſumma cum deuotione ſuſceptis; cùm, circumſtante Fratrum corona, iam ad vitæ finem properaret, repentè animo exhilaratus, adſtantes his vocibus compellat. Eia, Fratres, date huic Beatæ Societati locum: An non glorioſam Virginem Dei Matrem, cum turba Virginum appropinquantem cernitis? Protinuſque Hymnum, *Te Deum laudamus* decantans, necdum illud expleuerat; cùm Dei laudes adhuc in ore verſans, candidiſſimum Deo Spiritum reddidit; atque inter puriſſimos illos Virginum Choros, æthera conſcendit.

Ante Obitum B. Virginis præſentia ponitur.

XXXVIII. Hoc quoque modo & tertius, Fr. Vincentius à Colleario Laicus, ex Vmbriæ Prouincia, hoc anno in Couentu Spoleti ad Superos euolat: qui cùm plures annos in maxima vitæ puritate, ac virtutum laude in Religione tranſegiſſet; morti proximus, cùm Fratres cum iam iam animam efflaturum crederent; repentè in lecto adgeniculans, brachia in modum amplexus cœpit extendere; atque adſtantibus Fratribus dicere: En Virginem Beatiſſimam; en venientem Cæli Reginam. Tum manus extendens, quaſi aliquem amplexaretur; maxima lætitiæ ſigna edebat: inter hæc Vincentius animam exultans Deo reddit, & inter Beatæ Virginis amplexus expirat.

F. VINCENTII A COLLEARIO. Vita, & geſta.

B. Virginem Mariam in morte videt.

XXXIX. His & quartus accedat, Iacobus Florentinus, qui in Genuenſi Vrbe: cùm primùm Fratres ex Hoſpitali S. Columbani Domo ad S. Barnabæ Ædem tranſmigrarunt; primus illius Conuentus Guardianus creatur. Vir Angelicus planè fuit, manſuetiſſimus, humilitatiſque ita ſtudioſus, vt quanquam Guardianus eſſet, vilia quæque domus officia præſtare haud vereretur. Auſteritatis amicus, parciſſimè cibo vtebatur: cumque hiſpidi panni, quibus ad Triremes damnati indui conſueuêre; quibuſque ea Prouincia, vt plurimùm vti ſolet, illius auſteritati haud ſufficerent: intextis funiculis, totam interiorem habitus partem contegebat, vt eâ aſperitate, veluti Cilicio, carnem domaret. Has, ac pleraſque alias corporis afflictiones, quas ſeriò ac ſecretò exercebat, dum aſſidua oratione, ac cœleſtium rerum contemplatione, cui plurimùm addictus erat, ſuaues reddit, bonis operibus plenus, in Conuentu Aſtenſi deuotiſſimo fine in Domino quieſcit.

F. IACOBI FLORENTINI. Vita, & geſta.

XL. Hoc anno admirabilis Dei erga Fratres prouidentia enituit. Cùm enim in Prouincia S. Angeli, iam Conuentus S. Ioannis Rotundi, duorum ferè milliarium ſpatio longè ab Oppido, fundamenta iacta eſſent, tam alta è Cœlo nix cecidit: vt Eccleſiæ, ac Conuentus foribus niue obſtructis, nulla Eleemoſynario via pateret, qua Fratrum neceſſitati prouidere poſſet. Iam panis, ac legumina omnia conſumpta fuerant; neque vlla humani ſubſidij ſpes illis relicta erat: cùm eis ad diuinam opem confugientibus, quatuor Iuuenes, aſpectu decori, ſub Veſperum Conuentus Tintinnabulum pulſant: ex quibus alter panes, alter vinum, tertius, & quartus varia obſoniorum genera ferebant. Hi cùm omnibus ignoti eſſent, à Ianitore interrogantur, vnde, & cuius pietate, hæc illis benedictio obueniret. Cui illi: Deo, inquiunt, gratias agite, qui ſuos in neceſſitate non deſerit: cumque hæc dixiſſent, confeſtim abeunt. Nonnullis igitur die elapſis, mirabantur Oppidani, conſuetæ mendicationis dies à Fratribus præteriri: quamobrem ſuſpicati, ne ob niuis copiam intercepti, victus egeſtate laborarent, aliquos deſtinant, qui prærupta niue ad Conuentum pertingant. Ab his cùm Fratres de victu interrogarentur, reſpondent; ſe diebus quidem elapſis ad ſummam

Diuina erga Fratres Prouidentia, Miraculo oſtenditur.

victus inopiam, ob plurimam niuem, qua à mendicatione exterrebantur, deueniſſe. Veruntamen quatuor Virorum pietate, qui in ſumma rerum egeſtate illis vitæ neceſſaria miniſtrauerant, omnia apud eos abundare. Redeunt illi, factum Proceribus renunciant, diligentiſſimaq; apud eos Inquiſitio fit; quinam ex Oppido Capucinis eo tempore annonam attulerit: cúmq; nullus prorſus illius eleemoſynæ Auctor apud eos inueniretur; neq; aliunde ex aliis Oppidis, qui à Conuentu longè diſtabant, ea illis ſuppetere potuiſſet: tunc primùm eam Cæleſtem liberalitatem fuiſſe, ab Angelis hominum ſpecie contectis, in eos collatam agnoſcunt. Quapropter lege inter eos ſancita, deinceps ſtatuunt: vt cùm nix altitudine palmum excederet, mox ex publica Oppidi annona, vitæ neceſſaria Capucinis Fratri-adminiſtrarentur.

Plerisq; ſanctiſſimi Nominis IESV miracula narrantur.

Hoc tempore Virtus Sanctiſſimi Nominis IESV, quæ poſt S. Bernardini tempora, paulatim ex hominum memoria excidiſſe videbatur; magno ſignorum ſplendore, apud Capucinos refloreſcere viſa eſt: qui, cùm ægrotos inuiſentes, illud in chartula impreſſum iis geſtandum præberent; eoſq; ad tanti nominis veneration-nem compellentes, in ſpem incolumitatis attollerent, illis Chriſti verbis, *In Nomine meo Dæmonia ejicient, linguis loquentur nouis, ſerpentes tollent, & ſi mortiferum quid biberint non eis nocebit, ſuper agros manus imponent, & benè habebunt.* Innumera propè, illius virtute, miracula fiebant. Inter hæc nonnulla hoc tempore patrata recenſentur. Annibal quidam Perinus in Hidruntina Prouincia, diu febre, aliiſq; corporis languoribus laborauerat; cùm Fr. Auguſtinus à Meſapia, qui Vicarij Prouincialis in ea Prouincia munere fungebatur; oblatum illi Nomen IESV, chartula impreſſum; cùm priùs ægroti animum, ad ipſius virtutem implorandam excitaſſet, ipſius collo appendit. Vix autem ægrotus ſanctiſſimum Nomen accepit; cùm à febre, ac cæteris infirmitatibus liber, è ſtrato proſiliit: atque vt ea repentina incolumitas non aliunde, quàm ex huius potentiſſimi Nominis virtute, in eum emanaſſe cunctis innoteſceret; cõtigit, vt germanus Annibalis Frater, eodem paulò poſt, quo ipſe, morbo corriperetur: in quem cùm is illud IESV Nomen à ſe ſublatum tranſtuliſſet, Frater quidem eo accepto conualuit; at is cùm primùm eo caruit, in eundem morbum recidit; neq; ab eo liberari vnquam potuit, quoad aliud ſibi à Fratribus bus impetrauerit.

Mare 16.

Nomen Ieſu Fabrim. aliaſq; infirmitates curat.

XLI.

Ioannes Baptiſta Ceſanus, cùm Hoſtuni, eodem tempore, cum vxore quartana febre laboraret, à F. Stephano Miletano Concionatore Capucino, vt ad ſanctiſſimi Nominis IESV præſidium confugiant, excitantur: à quo cùm vnicum Nomen IESV impreſſum, dum eos ipſe febris horror inuaderet, accepiſſent; illud ſibi ſucceſſiuè adhibentes, ſtatim à febre conualeſcunt.

A quartana febre liberat.

XLII.

Eodem modo F. Franciſcus à Latereia Capucinus, qui nomen IESV ſingulari quodam cultu, ac veneratione proſequebatur; cùm aliquando angina correptus, maximo in vitæ diſcrimine verſaretur: haud aliud ſibi remedium adhibere voluit, quàm quòd nomen IESV ſibi collo alligauit: cuius virtute protinus à morbo liberatus fuit. Hinc tam in Hidruntina, quàm in cæteris Ordinis Prouinciis; IESV Nominis Religio, tam longè latéq; diffundi cœpit; vt quamplurima vtriuſq; ſexus hominum millia, à variis languoribus, diuina ipſius virtute, ſanata fuerint.

Fratrem ab Angina curat.

XLIII.

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1549. 15. 31. 25.

I. TRIENNIVM Pastoralis muneris, Bernardinus Astensis, summa vigilãtia, & maxima cũ Religionis gloria, Regularisq; Obseruantiæ splẽdore, in Generalatu expleuerat: quũ hoc anno, qui millesimus quingentesimus supra quadragesimum nonum est, septimum Generale Capitulum Neapoli conuocat: in quo cùm à laboribus paululum respirare, & optatæ mentis quieti vacare summoperè expeteret, plurima excusationum capita, coram Patrum confessu, omni qua potest, efficacia profert; quibus se ab istius oneris molestiis liberari postulat. At Capituli Patres cũ ipsius administrationẽ Religioni vtilissimã, ac propemodũ necessariã cernerent: minùs quidem ipsius quieti, magis verò totius Congregationis commodo consulendum iudicant: quare omnibus illius argumentis, quibus se ab huiusmodi officij laboribus excusare tentauerat, meliori ratione, ac publicæ vtilitatis commodo reiectis, rursus in Generalatus munere confirmant. Bernardinus verò, cùm diuinam voluntatem studiis suis reluctantem intelligeret, iterum oneri dat manus, ac, graui licet, ponderi humeros supponit.

Septimum Generale Capitulum Neapoli conuocatur.

Capituli Generalis decreta.

II. In hoc Generali Capituio, nonnulla prioribus Ordinis Constitutionibus addita fuêre: quæ, & temporum prudentia, ac rerum experientia necessaria esse docuit.

III. In his primum est. Quòd ad Generale Capitulum tot ex qualibet Prouincia Custodes conueniant, quot in ea Prouincia Custodiæ numerantur, dummodò quinque Custodum numerum non excedant; nec tribus pauciores sint; ijq; à Capitulo omnium votis eligantur.

IV. 2. Quòd in qualibet Prouincia, per secretum scrutinium, Custos in Capitulo Prouinciali, communibus Vocalium suffragiis eligatur, qui Vicarij Prouincialis culpas in administratione admissas, ad Generale Capitulum deferat: ac Custos Custodum nuncupetur.

V. 3. Qui è sæculo, ad nostram Congregationem accedunt, Guardiani dignitatem non obtineant, nisi quintum in Religione annum absoluerint. Regulares verò, nisi post exactum à probatione annum, voce actiua, & passiua non fruantur: nisi fortè in vtrisq; à Generali Vicario iusta de causa dispensatum fuerit.

VI. 4. In electione Discretorum localium, vltra quinq; scrutinia minimè procedatur. Quintum verò scrutinium, adnotatis eorum nominibus, qui suffragia dant, & & accipiunt; nec non suffragiorum, quæ cuiq; obtigerunt, numero exarato, optimè occlusum, ac obsirmatum ad Prouincialem Vicarium mittatur, qui nimium pertinaces, ac sensui suo inhærentes puniat.

VII. 5. Fratres nullas ad tertium S. P. Francisci Ordinem Fœminas recipiant, quæ per quadraginta annorum spatium, vitæ probitate, ac boni nominis fama apud omnes se commendabiles non reddiderint: eoque semper excepto, quòd illarum Confessiones non audiant. Eadem quoq; capita, præter primum in Virorum receptione obseruent.

VIII. 6. Si Guardianus alicuius Conuentus, integro ante Capitulum Prouinciale mense, è viuis decesserit; Vicarius Prouincialis de duorum Definitorum consensu alterum eligat: sin minus temporis intercesserit; Vicarius tantùm illius loco, vsque ad Capitulum, in Conuentu substituatur.

IX. 7. Quòd nullus Fratrum, absque Vicarij Generalis licentia, sæcularium quorumcunq; confessiones audire præsumat: nisi extremæ necessitatis casus vrgeat; atque à Parocho facultatem habeat.

8. Quòd quum Generalia, aut Prouincialia Capitula celebrantur; nulla præterquam rerum neceſſariarum prouiſio fiat: nec vllus Clericali Militiæ adſcribatur, niſi appoſitè legere nouerit; Laïciq; nullos omnino libros, præterquam Regulam habeant. X.

His ita conſtitutis, ac ſolutis Comitiis: ſumma Dei benignitas, quæ Bernardinum ad Religionis opus vocauerat; haud illi ad laborum ſolatium defuit. Nam die Portiunculæ inſtante; cùm is Aſiſium proficiſci decreuiſſet, ſibique Fratrem Bernardinum à Collepetracio, qui eo tempore in Vmbriæ Prouincia Vicarij Prouincialis munus adminiſtrabat, Socium adiungere optaret: fortè accidit, vt eum in lecto iacentem, & graui febre ægrotantem inueniret; ad quem accedens, inquit: Quid hîc Bernardine agis? An ignoras, quòd ad Portiunculæ feſtum celebrandum, Aſſiſium maturè mecum profecturus ſis? Iam ſi lubet, febri huic tuæ imperabo, vt te liberum ſinat, quò mecum progredi queas? Cui Bernardinus, nihil, inquit, mihi iucundius Pater, fugiat te imperante febris, euadat, erumpat, perpetuò exulet; vt te liber ſequi valeam. Bernardinus verò Generalis, IESV Nomine inuocato, cùm illum in fronte, Cruce conſignaſſet, protinus effugata febre, incolumem reddidit: nonnulla duntaxat corpori imbècillitate relicta, qua vno, vel altero die inſtaurata, qui nuper ægrotabat, Generalem ſuum valens, & incolumis Aſſiſium proſequitur.

Bernardinus Aſtenſis ſigno Crucis febrem fugat.

Id quoq; Bernardini Generalis animum magnoperè ſolabatur; quòd Religionem hoc tempore, & numero excreſcere, & virtutibus lucere, & Regularis Obſeruantiæ ſtudio efflorescere, & tandem auctoritate, atque exiſtimatione apud homines plurimùm augeri perſpiceret. Quo fiebat, vt & Ochini memoria iam planè apud homines extincta, ac præteritæ tempeſtatis nebulæ, nouo Religionis ſplendore, vndiq; expulſæ viderentur; diuinumq; illud Vatis Oraculum in ea impletum eſſet: *Ad punctum in modico dereliqui te, & in miſerationibus magnis congregabo te. In momento indignationis abſcondi faciem meam parumper à te, & in miſericordia ſempiterna miſertus ſum tui.* Hinc Sanctus Generalis, ſæpè totus ſpiritu exultans, illud illi Numerorum decantabat. *Quàm pulchra Tabernacula tua Iacob, & tentoria tua Iſraël, vt Valles nemoroſæ, vt horti iuxta fluuios irrigui, vt Tabernacula, quæ fixit Dominus, quaſi Cedri propè aquas. Fluet aqua de ſitula eius, & ſemen illius erit in aquas multas.* Mira etenim Religionis incrementa futura, quamplurimos quoq; in ea homines à Deo excitandos fore, diuino Spiritu præuidebat: quorum ſpectata virtus, & Sanctimonia non modò Religionem; verum & omnem Dei Eccleſiam illuſtrarent. XI.

Capucinorum Religio virtutibus floret.

Isa. 54.

Num. 24.

Bernardinus Aſſiſi futura Religionis incrementa præuidet.

Hoc tempore contigit, vt quatuor Fratres hyemali tempore Roma diſcedentes, Narnium, vbi tunc Bernardinus Generalis erat, proficiſcerentur. Ex quibus duo præeuntes, cùm Caſtronouum aduenisſent, victum in eo Oppido mendicantes, vix duo, aut tria panis fruſtula accipiunt; quibus tamen contenti, ac Deum laudantes, dum ad quandam Tabernam, quo frigus depellerent, parant diuertere: Vix ad Tabernæ oſtium perueniunt; cùm illos Tabernarius accerſens, ait: Ingredimini, Patres: Nobilis enim quidam Vir, veſtrum mihi modò prandium exoluit. Quo audito, Fratres, cùm Virum, qui eam in ipſos pietatem contulerat, omni diligentia quærerent, neminem prorſus inueniunt. Quapropter cæleſtem Angelum fuiſſe, qui ad eorum neceſſitatem ſubleuandam, à Deo miſſus eſſet; certa ſibi fide perſuadent. Atque hinc, omni cum gratiarum actione, cibum ſumentes, cœptum iter alacriùs proſequuntur. XII.

Deus Angelum Miniſterio Fratrum præuidet.

Inde igitur profecti, cùm viæ paululùm proceſſiſſent, in Socios incidunt; ſimulque pergentes, cùm primùm eò peruenêre; vbi à communi via, diuerticulo quodam, per nemora ad Conuentum aſcenditur; fortè accidit, vt à recta ſemita aberrantes, per deuia quædam graderentur: vbi cùm nullum in niue, qua vndiq; Regio operiebatur, hominis veſtigium videretur; eò longiùs à Conuentu abſcedebant. Inter hæc dum animo hæſitant, & quà via petenda ſit, ignorant: En vmbra XIII.

quædam

quædam, quasi hominis simulacrũ iis extemplò apparet; quæ illos his verbis compellat: Heus, Fratres, à via Conuentus aberrastis: veruntamen ne vos error conturbet; me tantùm sequimini: mox illos antecedens præibat. Illi viæ ducem, tametsi ignotum, sequentes, vix aliquantulum processêre; cùm hominem ex oculis ereptum, & in collis cacumine sedentem conspiciunt: stupent illi: ea tamen, quæ iis monstrata fuerat, via ad eum tendentes, Monasterium haud longè abesse perspiciunt. Cùm autem viæ ducem nullibi apparentem cernerent, Deo, qui ductorem illi è Cælo præstiterat, gratias agunt: Huius generis quamplurima exempla, apud nostra Monumenta, leguntur, quæ haud passim recensenda erunt, ne multitudine lectoris animum obruant.

Fratres à via aberrantes diuinitus in viam reſtituuntur.

XIV. Hoc anno Vir clarissimus, Franciscus Aesinus, cùm vitam maximis virtutibus refertam, vsque ad extremam ferè senectutem, sanctissimè traduxisset: plurimis quoque pro Religione, piis laboribus, honestissimè perfunctus fuisset; fœliciter in Domino quiescens ad Cæleste præmium euolat: cuius memoria, qualis ab antiquis Ordinis monumentis haberi potuit, à nobis celebranda est.

Franciſcus Aeſinus vitam cum morte commutat.

F. FRANCISCI AESINI, TERTII GENERALIS *Vita, & Gesta, ex probatissimis M. S. desumpta.*

XV. AESIVM Vrbs est, inter Appennini Colles, in Agro Piceno, ad Aesim Fluuium sita; quanquam in antiquis inscriptionibus, inter Vmbriæ Vrbes censeatur; ex qua Franciscus, nobili Repantorum stirpe progenitus, originem duxit. Adolescens humanarum literarum studiis addictus, in iis tam felici Minerua profecit; vt cùm vigesimum annum attingeret; iam Philosophicam disciplinam assecutus, Perusiæ, sacrorum Canonum studiis seriùs operam daret. Quo tempore Episcopali illius Vrbis sede vacante, Pater, qui opibus, & auctoritate plurimùm in ea Vrbe valebat, à Pontifice obtinet; vt Franciscus Aesij Episcopus designetur. Interea, cùm iam absolutis sacrorum Canonum studiis, Franciscus Doctoratus Lauream, & cum ea Episcopatus munus suscepturus esset; grauissimam illius oneris sarcinam; quamplurima quoq; eorum pericula, altiùs animo reuoluere cœpit, qui mundanis rerum humanarum tempestatibus iactati, ab his sæpissimè ad certum animæ naufragium pertrahuntur. Quapropter Deo simul intus & illustrante, & vocante; cùm libros omnes, pecuniam, supellectilem, & quæcunque hactenus ipsius vsui deseruierant, pauperibus erogasset: vnà & Episcopatui, ac sæculo renuncians, ad sacrum Minorum Obseruantium Ordinem se contulit. In quo Deo strenuè militans, tantam in Regularis Obseruãtiæ, ac cæterarum virtutum studio, laudem consecutus est: vt inter præcipuos illius Religionis Patres, prudentia, vitæ integritate, ac literarum peritia censeretur.

Franciſcus Aeſij Epiſcopus deſignatur.

In ſacrum Min. Obſeruantium Militiam adſcribitur.

XVI. Ad prædicationis officium assumptus; in eo tam egregiè excelluit: vt Apostolicus à Pontifice Prædicator institutus, tametsi nonnullo linguæ impedimento teneretur: vbiq; tamen magno cum populorum applausu, atque vtilitate Dei Verbum disseminaret. Nec minor in eo erat Regularis Obseruantiæ ardor. Cùm enim iam ab ipso suæ Conuersionis exordio. S. Francisci Regulam ad literam obseruare, fixè sibi in animo proposuisset: eo fiebat, vt paupercula tantùm loca, solitaria, atq; ab hominum oculis remota, sibi inhabitanda quæreret: quæ, tùm propter innatam sibi animo humilitatem, ac modestiam, ob quam à cunctis diligebatur; tum etiam propter singularem animi integritatem, ac Sanctitatis opinionem, quam sibi in Ordine comparauerat, facilè, à Superioribus impetraret: in his quæcunq; ad perfectum Regulæ cultum spectabant, summo studio prosequebatur. Veruntamen in id potis-

Regularis Obſeruantiæ ſtudioſiſſimus

simùm animum intendere videbatur: vt Ordinis ruinas, noua Reformatione, instaurandas curaret. Erat tunc Ordinis in Romana Curiâ Procurator, Frater Bernardinus Astensis, quem cùm Franciscus Regularis obseruantiæ studiosissimum, ac Virum planè sanctum agnosceret, cum eo de Reformatione, apud Pontificem prosequenda consilium init. Interea verò, dum vterque in ea re strenuam operam nauat; rumor de Capucinorum Reformatione, extra Ordinis obedientiam instituta, atque à Pontifice approbata, vbique diffundebatur: quæ cùm plurima virtutum, ac Regularis Obseruantiæ laude, apud omnes excelleret; dubium aliquando Francisci animum reddidit; num Reformatione, quam apud Apostolicam Sedem agitabat, prætermissa, ad Capucinos accederet. At verò cùm Vir prudens vniuersa secum animo versaret, quæ huic Reformationi aduersa accidere poterant; vereretúrque, ne Capucinorum Reformatio, quam vndique infirmam, ac Viris destitutam, omnibus ab Ordine machinis oppugnari cernebat; tandem in interitum rueret, ac breui in graciles spumas abiret. Id planè illius animum futura rerum expectatione, suspẽsum reddebat. Quamobrem Capucinorum res certiùs exploraturus, consiliũ cũ Ludouico Forosempronianocõfert, qui eo tempore primam in Ecclesia S. Mariæ Miraculorum Sedem collocauerat: fœdereque cum eo inito, quemadmodum aliàs fusiùs explicatum fuit, propriam Reformationem apud Apostolicam Sedem prosequitur. Hanc Apostolicis Literis munitam tãdem assequutus, dum illius propagationi in Piceno studet cum Socio; Ioanne Baptista à Nursia, in carcerem truditur, ac pro digno opere indignam contumeliam fert. At cùm breui è vinculis liber exiisset; ad Capucinorum Reformationem, anno 1534. simul cum Bernardino Astensi, Ioanne Fanestri, atque aliis, quos eo loco commemorauimus, celeriùs conuolat.

Reformationem Ordinis cum Bernardino Astensi prosequitur.

De Capucinorum Reformatione adeunda cogitat.

Capucinorum Congregationi associatur.

In ea verò, quantam virtutum laudem apud Deum adeptus sit, id in primis declarat; quòd eam, quæ virtutum prima est, quibus carnis voluptates quasi fræno coërcemus; Temperantiam nimirum in cibo, & potu, sic coluit; vt naturæ quidem, quæ paucis admodùm contenta est, necessaria non subtraheret. Verùm superfluum omne, & quod in epulis iucundum est, ita resecaret: vt escam non voluptati, sed necessitati duntaxat deseruire cogeret: neque enim eam Gregorij vocem esse ignorabat. *Ad conflictum spiritualis agonis non assurgi, si non priùs intra nosmetipsos hostis positus, Gula videlicet appetitus enecatur: quia si non ea, quæ nobis sunt, vicinora prosternimus; inaniter ad ea, quæ longiùs sunt, impugnanda transimus.* Incassum namque contra exteriores inimicos in Campo bellum geritur, si intra Vrbis mœnia Ciuis insidians habetur. Hinc sanctum illum Eremitam sæpè commemorabat, qui à Discipulo interrogatus, cur tanta inedia corpus extenuaret. Sine me (inquit) contra hostem agere, occidit me, & ego occido illum. *Semper enim* (vt ait Ambrosius) *saturitati amica luxuria fuit, fames autem inimica lasciuiæ.* Neque alia (si Vati credimus) fuit iniquitas Sodomæ, præterquam saturitas panis. Quo fit, vt frustra illum; & mentis vitia domare, & carnis voluptates prosternere posse diceret: qui ventris ingluuiem frænare, & gulæ vitium, Temperantiæ virtute, moderari negligeret.

Quonam Francisci abstinentia fuerit.

S. Greg. mor. lib. 30.

Amb. ser. 40.

Saturitas Luxuriæ amica Ezech. 16.

XVII.

Hinc Franciscus, primùm aduersùs ventris ingluuiem bellum instruere, atque aciem dirigere: cibique temperantiam, nedum perfectam virtutem, sed & virtutum omnium ducem, ita sibi inter alias toto vitæ suæ curriculo amplectendam præstituit: vt nemo tam epularum cupidus, quàm hic sobrietatis amator extiterit. Semel in die duntaxat cibum citra saturitatem sumere solebat. Illudque Hieronymi vsurpans: *Sint tibi quotidiana ieiunia, & refectio satietatem fugiens: neque enim prodest tibi biduo, vel triduo transmisso vacuum portare ventrem, si post pariter obstruatur*, satiùs existimabat, Religiosum hominem communibus escis, atque adeò carnibus sobriè vesci, quàm in ciborum delectu suam ieiuni

XVIII.

Abstinentia virtutum omnium dux.

Hier. & habetur de cõsec. d. 5. c Non dico.

ſummam conſtituere: Bernardumq; adducere ſolitus erat, ita docentem: *Melius eſt exiguo ſanguine ad vſum veſci; quàm venteſo legumine, vſque ad ructum exaturari: præcipuè cùm & Eſau non de carne, ſed de lente ſit reprehenſus: & de ligno Adam, non de carne damnatus: & Ionatas de guſtu mellis, non carnis, morti adiudicatus. E contrà verò Elias innoxiè carnem comedit, Abraham Angelos gratiſſimè carnibus pauit, & de ipſis ſua fieri Sacrificia Deus præcepit.* Quapropter eos minùs cõmendabat, qui auſteras quædam ieiunia, vel in pane, & aqua, vel in ſolis leguminibus, nonnullis hebdomadæ diebus, exantlantes, reliquis, vel ſe cibis ingurgitare, vel famem depellere nunquam poſſe videbantur. Veram autem abſtinentiam in eo poſitam affirmabat: vt ſobriè, ac parcè quis communi cibo ad vitam, non ad voluptatem vteretur; neq; vnquam ſatur è menſa recederet.

Bernard. Apolog.

Abſtinentiæ laus.

XIX. Abſtinentia ſiquidem (aiebat) orationi, ac rerum diuinarum contemplationi ancillari debet: neque illud ieiunium laudandum, quo mentis acies ad cæleſtium contemplationem, vel nimia inedia debilitatur, vel ciborum ſatietate obtunditur. Ieiuniis enim ea eſt adhibenda temperies, (Teſte Fulgentio) vt corpus noſtrum nec ſaturitas excitet, nec inedia immoderata debilitet: ita vt ad res diuinas ineptum reddatur. Atque hanc B. P. Franciſci mentem fuiſſe docebat, vt tam ieiunia, quàm cæteræ corporis exercitationes, ea lege à Fratribus ſuſciperentur: vt ſanctæ Orationis ſtudium non extingueret; cui (vt in Regula habetur) debent cætera temporalia deſeruire. Hinc ea omnia culpæ adſcribere haud verebatur, quæ ab oratione quoquo modo animum auocarent; atque ad eam ineptum redderent. Cuiuſmodi ſunt nimia, vel in loquendo verboſitas, vel in conuerſando familiaritas, vel in agendo ſollicitudo, vel in cæteris rebus cupiditas; quæ animum ſua libertate ſpoliant, quò minùs ad Deum liberè in oratione euolare queat.

In abſtinentia ſaturitas vitanda.

Fulg. ad Prob.

Reg. c. 5.

Quæ ab Oratione auocãt fugienda.

XX. Orationem enim totius Religioſæ vitæ finem, ac ſcopum eſſe dicebat; ad quam cætera omnia referenda ſint. Cùm enim ſupremum homini præceptum datum ſit, Deum ſuper omnia diligere: Deum verò nemo diligere queat; niſi ipſius ſuauitatem, qua ſe humanis affectibus inſinuat, priùs animo deguſtet. Hinc Orationem, qua mens in Dei ſuauitatem attrahitur, atque amorem compellitur, ad perfectam Dei dilectionem aſſequendam, neceſſariam prædicabat. Quapropter, etſi ad eam vniuerſas, tum Abſtinentiæ, tum cæterarum virtutum actiones referendas eſſe exiſtimaret. Sobrietatem tamen, & Abſtinentiam, tanquam cæterarum Caput: ſine qua mens in Deum purè aſſurgere non poteſt; verbo, & exemplo præ reliquis commendabat.

Oratio quàm-ſoperè homini neceſſaria.

XXI. Cùm Abſtinentia verò, ita rerum penuriam, & egeſtatem, velut illi cognatam & affinem amplectebatur: vt nihil ea preciofius, nihil præſtantius eſſe exiſtimaret: Hinc tanto illius ſtudio, ac cupiditate tenebatur; vt cùm Anno 1543. Romæ Generalis creatus, Religionis Orbem viſitaret: vbicunque Sartagines, ad res frigendas, offenderet, mox è Conuentu eliminaret. Verua, quoque ad aſſandum, nulla, ea præſertim ratione eſſe patiebatur: quòd res ipſas frixas vel aſſas potiùs ad cibi voluptatem, & gulæ incitamentum, quàm ad famis remedium pertinere diceret. In cæteris quoque rerum penuriam, ac paupertatem ita proſequebatur: vt vbicunque ampliora hortorum ſpatia, vel vberiorem in Sacriſtiis, vel Fratrum Officinis rerum ſupellectilem reperiret; ea protinus reſecaret: quanquam, eo tempore, tam arcta rerum paupertas in Religione coleretur: vt vix neceſſaria, Fratres, ob rigidam illius cuſtodiam, ſibi adeſſe permitterent. Nemora, vbi id loci commoditas ferret, in Conuentibus quidem ali tolerabat; at ligna ex his, ad cõmunem Fratrum vſum cædi, hac præſertim ratione interdicere ſolebat; quòd nemora ad orationẽ, & nonnullã Fratrũ oblectationem, tantùm conceſſa cenſeantur: quòd ſi ea ad Conuentus commodũ, atq; vtilitatem,

Rerum paupertas abſtinentiæ cognata.

Rigida Franciſci paupertas explicatur.

ex lignorum vſu, quis transferat; profectò à Regula exorbitat; quæ omnem tam lignorum, quàm cæterarum rerum prouiſionem Fratribus prohibet. Quamobrem ſi Agros, ac Vineas ad panis, ac vini adminiſtrationem excolere, nobis penitus à Regula prohibetur: cur & nemora ad lignorum prouiſionem habere, ab ea interdictum haud cenſeri debet? Atque hic fuit communis, omnium prioris illius tempeſtatis Patrum, ſenſus, qui in eam extremam ſententiam accedebant, ſi non excedebant: vt nec aridos, ac inutiles ramos, ex arboribus præſcindere: neque exciſos, aut cadentes, in Monaſterij vſum transferre auderent.

XXII. Præterea cùm horros, ad olera tantùm enutrienda deſeruire contenderet: fructiferas Arbores, quales Mali, Piri, Amigdali, Oleæ, atque aliæ huiuſmodi eſſe ſolent; quandoquidem rerum prouiſionem redolerent, in his ali non ferebat: tametſi his, eo duntaxat tempore, Fratres, fructibus veſcerentur, quo recentes ex Arbore colliguntur. Verùm, cùm is Arbores, quæ fructus, ad breuem ac temporarium tantùm Fratrum eſum, ferunt, in Monaſteriis ali non ſuſtineret: ab iis ſanè multò magis abhorrere viſus eſt, quas ad diuturnam fructuum cuſtodiam, ſeri conſpiceret; cuiuſmodi ſunt Nuces, Caſtaneæ, Oleæ, Amigdali, atq; aliæ huius generis Arbores, quarum fructus diutius ſeruari ſolẽt. Quamobrem cùm Siculos Conuentus viſitans, paſſim Oleas, Amigdalos, aliaſque frugiferas Arbores in Hortis conſertas offenderet: cunctas mox ſuccindi, atq; eradicari iuſſit: quò ſe non modò à rerum prouiſione; verùm etiam ab omni prouiſionis ſuſpicione, ac periculo alienum eſſe oſtenderet. Hinc quoq; ſuperflua omnia, velut Paupertati inimica, quemcumq; tandem ſibi titulum vendicarent, exſcindens; ea duntaxat, quæ vel à Regula, vel à Conſtitutionibus præſcribuntur, à Fratribus habenda decreuit. Interea cunctos, vt integrè à Dei Prouidentia penderent, verbo, & exemplo prouocabat. Neque enim is vnquam à Socio, quicquam in via deferri patiebatur: Vbi tamen per deſerta loca iter faceret, vix ſibi, ac Socio vnum aut alterum panem viæ comitem permittebat. Accidit tamen aliquando, vt cùm longum, ac difficile per inhabitata loca, iter aggreſſurus eſſet; Fr. Antonius Aletinus, quo tunc is comite vtebatur: ipſius maximè laboribus, ac ſenectuti compatiens; tres; eo ignorante, nocte Turdos aſſos pararet, atque in via, ad Senis ſolatium, ſecum ferret. Iam dimidio itineris confecto, inſtabat Meridies; quum Franciſcus, hilari vultu, his Antonium verbis compellat. Iam nunc, Antoni, Deo gratias ex animo ago: quandoquidem ea nobis hodie corporis refectio erit, quæ Minores Fratres maximè decet: Neque enim is, præter panem, quicquam à Socio delatum eſſe arbitrabatur; Socio verò, Turdos proferente, tam iis contriſtari cœpit, factumq; tantoperè ægrè tulit; vt vix tribus, vel quatuor, ſilentio panis buccellis deguſtatis, rurſus ſe ad iter perſequendum accinxerit; Sociúmque grauiter facti redarguerit.

A rerum prouiſione abhorret.

Superflua paupertatis inimica.

XXIII. Nihil æquè Franciſcus, ac gulæ delicias, atque incitamenta auerſabatur: quamob rem cùm Fratres, præſertim iuuenculos; ſale, ad cibos condiendos, in menſa vti conſpiceret, modeſtè carpens, nullam præter famem, in menſa condimentum quærendum eſſe docebat. Quod verò ad Monaſteriorum ædificia ſpectat: ſi quando in his quicquam à paupertatis Regula exorbitare animaduerteret, protinus diruendum curabat, Auctoremq; graui pœna mulctabat. Minùs verò Seraphicæ Ordinis paupertati obeſſe putabat, malæ ædificata diruere; quàm ea integra, ad poſterorum perniciem, manere. Qui enim (aiebat) ab aliis ſumptuoſiùs ædificata vident, ea quoque ſibi licere arbitrantur: quo fit, vt ædificationis vitium, quod à prioribus integrum relinquitur, integrum quoque ad poſteros tranſmittatur; qui ab eo nouæ, ac maioris plerunque tranſgreſſionis exemplum deſumunt. Nullum, inter omnia Religionis officia, ac miniſteria, ædificatione periculoſiùs eſſe aiebat, propter ſummum temerandæ paupertatis diſcrimen: idcirò ab ea quantùm poterat, abſtinebat. Cùm Venetiis aliquando longiores moras traheret, nonnulla in Conuentu ædificanda curauit:

Gulæ delitias auerſatur.

Ædificatio periculi plena ob paupertatis exceſſus.

quæ

quæ cùm Frater quidam laicus, minus necessaria esse iudicaret, ad eum inquit Pater Generalis, vide, ne in hac operis ædificatione nonnihil excesseris. Cui ille; Ne mirere, ait, fili: nam simulatque Capucinus Frater, ædificatorio operi se se vltrò immiscet, Dæmonis imperium subit: à quo ita mente obcæcatur, vt ne quidem ipsos paupertatis excessus animaduertat. Hac de causa B. Pater Franciscus, primum illud S. Mariæ Angelorum Monasterium, quod ex luto, ac viminibus constructum erat; & stramine opertum, quoad vixit, nunquam mutari, aut noua ædificatione succedente dirui voluit; vt posteris in paupertatis exemplum cederet: Fratrisque cõsilio obtemperans, protinus ædificata, diruenda curauit.

Primum S. Mariæ Angelorum Monasterium ex luto & viminibus constructum.

XXIV. Frequenter præclarus hic Vir, dum Generalis Officio fungeretur; de ædificiorum magnitudine, ac superfluitate, apud Fratres publico sermone agens, dicebat. Mihi iam seni credite, Fratres, nihil magis integro Fratrum Minorũ Ordini, quàm ædificiorum excessus hactenus nocuisse: neque plures, quàm ex iis qui paupertatẽ in ædificiis violarunt, Fratres ad Orcum transmissos fuisse. Quòd si huius rei causam expetitis, ea est: quòd tam arcta esse debet ædificiorum nostrorum paupertas; vt pauperum ædiculas non excedant. Quo fit, vt quoties nostrorum ædificiorum forma, aut amplior, aut venustior, aut curiosior, aut sumptuosior est, quàm ipsa, quę pauperum esse solet: toties à paupertatis regula deflectat; quæ B. P. Francisci prisca, ac perpetua doctrina fuit; quum nos à pauperum habitaculis, Monasteriorum nostrorum exempla haurienda esse doceret.

Minorum ædificiorum forma à Pauperum Aedibus petenda.

XXV. Id enim certum est, (addebat) Pauperes nobis à B. P. Francisco, velut nostræ paupertatis exempla, propositos fuisse: quos tam in vestiendi, ac viuendi, quàm in habitandi forma imitari debeamus. Porrò si pauperum nobis in vestitu ea forma præstituta est, vt pauperum instar, vilibus induamur: atque eandem quoque in victu pauperum egestatem sequi oporteat, quibus nulla omninò possessio est: cui dubium esse potest, quin eadem quoque, cum pauperum habitaculis, in ædificandis Monasteriis, nobis ratio inunda sit? Hinc nullum, paupertatis præcepto, in Regula aut sublimius, aut difficilius consurgit: cùm ab eo omnia nobis humanæ vitæ commoda proscribantur.

Paupertatis præceptum apud Minores omnium difficillimũ.

XXVI. Cùm igitur tam certum, ac firmum sit huius Seraphicæ doctrinæ fundamentum, vt nulla prorsus ratione conuelli possit: illud quoque consequens est; eorum locorum, quæ magnificentiùs extructa sunt, quàm Regulæ paupertas ferat, vsum nobis penitus interdictum esse. Si enim illud indumenti genus, quod non ex vili, sed ex pretioso confectum est; velut à paupertate abhorrens, apertè à Regula prohiberur: cur & eorum ædificiorum, quæ longiùs à Seraphica paupertate absunt, vsus, & habitatio nobis interdicta esse non debet? cùm in vtrisque par sit paupertatis præceptum. His illud quoque subijciebat. Pleraque nos, tam in domorum habitatione, quàm in corporis refectione, ac rerum corporearum cultu, sensus potiùs, quàm veræ necessitatis commoda quærere; quæ procul abiicienda essent: vt spiritus ad rerum diuinarum saporem pertingere valeret. Illud quippe inter Deum, & Capucinos pactum initum est, vt quò longiùs hi, ob puriorem Regulæ obseruantiam, à sensuum oblectationibus, ac terrenarum rerum cupiditatibus abscesserint: eò maiores, ac ampliores ille spiritus delicias subministret. Quamobrem ij magnoperè hallucinantur, totóque Cælo aberrant: qui corporis commoda, ac sensuum voluptates in Religione sectantes, iis iucundiorem sibi vitam comparare putant: cùm enim à suaui illo Dei spiritu, à quo omne gaudium, & iucunditas, velut è fonte manat, quàm longissimè abscedant: profectò non facilem, aut iucundum, sed difficillimum, ac ærumnosum penitus rerum statum omni gaudio, ac suauitate vacuum consequuntur: quem parum, ab Inferorum gehenna, abesse existimauerim. Nihil enim intolerabilius est, quàm in Religione, quæ spirituali vita subsistit, sine spiritu viuere.

Ædificiorum magnorum vsus Minoribus interdictus.

A sensu ad alios sæc Religiosa

Sensus Voluptates in Religione quærentes fugillantur.

Hæc

Spiritus Paupertas in quo consistat.

Hæc Vir egregius de exteriori Paupertatis cultu, sæpè Fratribus inculcabat: XXVII.
quibus alia quoque de interna Spiritus paupertate, ad quam magnoperè Filios
prouocàbat, addere consueuerat, dicens. Filij charissimi, spiritus paupertas, non ex-
teriori tantùm cultu contenta est; sed internum potissimùm exigit: qui in eo maxi-
mè consistit; vt Frater Minor Capucinus, rerum omnium terrenarum cupidita-
tẽ exutus, vniuersa, atque adeò seipsum propter Deũ cõtemnat. Vilibus indui, casas
humiles habitare, ieiunijs incumbere, orationi vacare, corpus flagellis, atque alijs
afflictionibus terere; bona quidem sunt; eoque meliora, quò ad perfectiorem Regu-
læ obseruantiam tendunt. Veruntamen si hæc sola sint; nec internam spiritus pau-
pertatem, sibi comitem adiunctam habeant; ad veram, ac perfectam diuini spiri-
tus possessionem pertingere nequaquam possunt. Terrenorum quippe amor, dum
in animo viget, diuini Spiritus locum occupat: neque eum in homine perfectè
dominari sinit. Si parentes, si propinqui, si Prouincia, si Monasterium, si Cella, si li-
ber, si aliud quodlibet, sua cupiditate, in animo regnat: quamdiu id regnum obti-
net; tandiu diuinus ille Spiritus, quo Deo perfecta charitate coniungimur, ab eo
exulet, necesse est. Neque enim Dei, & rerum corruptibilium amor, qui ad Deum
non tendit, simul in eadem animi sede esse possunt. Neque summa illa Dei Maie-
stas, perfectè diligi potest, quũ præter eam, terrenum quicquam, quod ab ea extra-
neum est, diligitur. Denique vbicunque Euangelicus hic Dei spiritus est, inde sor-
didum omnem, ac vilem creaturarum amorem expelli oportet. Quapropter, qui
hunc Dei spiritum, qui Euangelicæ perfectionis est, assequi volunt: omnem procul
rerum quarumcunque, quæ extra Deum sunt, cupiditatem abijciant ac Deo inte-
grum animum, interna Spiritus paupertate, configunt.

Paupertas spiritus quã necessaria.

Terrenorum & Dei amor se vicissim expellunt.

Verùm adhuc excellentiorem viam (aiebat) vobis demonstro. Parum est, ad XXVIII.
perfectam spiritus paupertatem adipiscendam, res omnes humanas contemnere:
nisi seipsum quisque cum illis quoque contemnat, ac propter Deum abijciat. Plus
enim cuique sui ipsius amor, quàm rerum cupiditas nocet. Innata quippe quædam
nobis est animo, φιλαυτια, qua in nos ipsos ferimur: quę tãtò spiritui perniciosior est,
quantò magis animum à Dei amore auocat. Ea propter Christus iis, qui ad perfe-
ctam spiritus paupertatem, & Euangelicæ perfectionis fastigium anhelant; tam
grauiter sui ipsorum odium præscribit; vt eo carentes, etiam a Discipulorum suo-
rum numero expungat, quum ait. *Si quis venit ad me, & non odit Patrem suum, & ma-*
Luc. 14. *trẽ, & vxorem, & filios, & fratres, & sorores: adhuc autem & animam suam, non potest meus*
esse discipulus. Cum itaque eò hoc proprium odium spectet, vt sui ipsius amorem,
quo Dei charitas minuitur, ab homine expellat: si quis in Dei amore proficere, &
perfectam illam diuini Spiritus possessionem cõsequi optat, quam nobis B. P. Fran-
ciscus tantoperè in Regula commendat, his verbis. *Attendant Fratres, quòd super om-*
nia desiderare debent, habere Spiritum Domini, & sanctam eius operationem, vt se totum
in Dei possessionem transferat: neque aliud, præterquam diuinæ voluntatis, ac
beneplaciti imperium, sibi in animo præsidere sentiat, necesse est; ita vt illud Apo-
Act. 9. stoli in ore perpetuò verset: *Domine, quid me vis facere?*

Sui ipsius amor fugiendus.

Sui ipsius amor Dei charitatis frigescit.

Tert. S. Fran.

Vera natura Dei seruus.

Perpendat secum Dei seruus: se naturà non liberum, sed seruum: neque suum,
sed Dei possessionem esse: (vti aiebat Plato) cùm ab eo vitam, sensum, vegetatio- XXIX.
nem, corpus, animam; denique illud ipsum, quod est, acceperit. Ex quo Augustino
dicere licuit: *Quid tam non tuum, quàm tu: si quod es, alicuius es.* Quod cùm ita sit; quo-
Aug. tract. 8. in Ioann. modò sibi quicquam vendicare, aut minùs quàm totus a Dei voluntate pendere
debet is; qui se totum Dei esse animaduerterit? Eo fit, vt cùm se quisque non rem
suam, sed Dei tantummodò possessionem inspicere debeat: nihil eum, præter sui
possessoris gloriam quærere, atque ita perfectè illi subijci, & ab illius nutu pendere
oporteat: vt non modò omne temporale commodum; verùm & ipsam cælestis
Regni consecutionem ipsius arbitrio, ac beneplacito committat: tantùmque diui-
næ voluntati tribuat; vt si id Dei gloria, ac voluntas magis postularet; vt perpetuò

Inferni

Inferni ignibus cremaretur,quod tamen fieri impoſſibile eſt,Saluatore apud Matthæum atteſtante.*Sic non eſt voluntas ante Patrem veſtrum,qui in Cælis eſt,vt pereat vnus de puſillis iſtis*,quàm quòd cæleſte præmium obtineret: promptiùs ad gehennam, pro Dei gloria,quàm ad beatitudinem,abſque illa, accederet.Porrò hæc eſt excellentiſſima Spiritus paupertas,quam pauci admodum aſſequuntur:quæ in eo potiſſimùm ſita eſt,vt nihil omninò,præter Ieſum Chriſtum,& ipſius gloriam,quęratur, optetur, diligatur.

Dei gloriam quiſque magis quàm ſeipſum,debet diligere. Matt. 18.

XXX. Poſtremò Sanctus hic Generalis Fratres ſolliciтè monebat; vt ſummoperè à Dæmone meridiano cauerent;qui,quos ad aperta vitia pertrahere non poteſt, virtutibus deprauat;dum eorum animos ita corrumpit, vt præclaro operum ſplendore, Sanctitatis nomen ſibi apud homines comparare ſtudeant; atque ea luce ſibi tenebras ſtruant. Nihil religioſo homini hac hypocriſis peſte periculoſius eſſe docebat. *Ea enim* (vt Chryſoſtomus ait) *cùm aliquem ſuæ ditioni ſubiecerit,is agrè in ſanitatem reſtituitur: & quam peſtifera tabe infecit animam, è Cælo abſcindens, terræ affigit: neque eam amplius ſinit, vt ad veram lucem ducere poſſit intuitum. Qui enim hoc modo afficitur, nullo præceptore, omnia ſua ſponte operatur, quæ aliis placere arbitratur: & vt aliis admirationi ſit, præceps agitur.* Si bonus,ſi deuotus,ſi Sanctus,apud alios videri vis;vt bonus à cunctis dicaris;vt Sanctus, & venerabilis ab hominibus prædiceris;vt denique nemo te deſpiciat;ſed vniuerſi debitum tibi honorẽ perſoluant: iam à bono,& à verò Sanctitatis nomine excidiſti;eámque honoris mercedem iam aſſecutus es,quæ omnem alterius vitæ honorem, mercedémque depaſcat. Quid eo homine miſeriùs? qui propriis opibus, quibus alij ditiores fieri ſolent, ipſe ſibi ruinam, ac egeſtatem parat? ex remediis morbum creat?ex medicina languorem generat,& vnde melior fieri debuit,deterior redditur?Rurſus ſi humilẽ, ſi officioſum,ſi obſequentem,ſi ad omnia vtilem,ac promptum erga Patres teipſum exhibueris; ſi munuſcula obtuleris,ſi benè affectum oſtenderis,vt illorũ animum,gratiam, beneuolentiam ad dignitates conſequendas tibi concilies: an non eo te à Dæmone meridiano proſtratũ,ac Religioſo Minoris Capucini nomine indignum declaras?qui ab omni honore, ac dignitatum cupiditate,eò longiùs abeſſe debet, quò arctioribus,ad Euangelicam perfectionem proſequendam, Regulæ vinculis aſtringitur?Quid Capucino hominè monſtruoſiùs, qui mentis ambitione eò pertingit,vt ſemper ſit pauidus,ſemper attentus,ne dicat,quod diſpliceat? humilitatem ſimulet,honeſtatem mentiatur,affabilitatem exhibeat,benignitatem oſtẽdat, obſequia præſtet, officia accumulet; & vt iuga boum ſibi emat, & grauiſſimo dignitatis pondere ſeipſum premat,in modum Prothei, in omnes ſe formas demutet?

Hypocriſis ex virtutibus orta.

Chriſoſt. hom. 2. in Ioan.

Hypocriſis omnem alterius vitæ honorẽ depaſcit

Vera Hypocriſis ſigna enarrantur

XXXI. Hæc atque alia quamplurima, religioſæ vitæ documenta, Franciſcus tam ardenter Fratrum animis inſinuabat: vt Capucinorum Religio, eo Generali, maxima in virtutibus,ac Regularis obſeruantiæ perfectione, incrementa dederit. Quo fit,vt nec mirum videri debeat,quòd eo ſermocinante,fulgida ſtella nonnunquam è Conuentu atrolli viſa fuerit: vt alibi explicauimus.Quanquam verò nonnullo is, in prædicando,linguæ impedimento teneretur;tanta nihilominus illi in dicendo vis diuinitus indita erat;vt animos facilè à vitiis ad virtutes tranſmutaret. Cuius rei, licèt innumera exempla proferri poſſent; vnum tamen indicare ſufficiat, quod Nurſiæ,ſumma cum illius Vrbis vtilitate, perſpectum fuit:quæ cùm ciuilibus odiis ac diſſenſionibus ita diſſecta,ac dilacerata eſſet; vt factionibus ad arma concurrentibus,maxima Vrbi ſtrages immineret: accidit,vt ſub id tempus,Franciſco in eam Vrbem aduentante,Vrbs,Sancti Viri fama commota, ſupplex illius opem efflagitaret;quo tantum ab ea malum auerteretur. Franciſcus verò poſt orationem ſuggeſtum conſcendens,tanta cœpit in odia, ac inimicitias ſpiritus virtute inuehi; ac concitatos animos tanta ſuauitate,ad concordiam prouocare: vt vix tribus aut quatuor Concionibus publicè abſolutis, ob maximam affluentis populi multitu-

Fulgens ſtella Fráciſco ſermocinante Refectorio incubat.

Publicam Vrſiæ pacẽ componit.

dinem

dinem in Vrbis platea, ab eo fieri opus fuit; animorum tempestas sedata, factiones sublatæ, simultates omnes extinctæ; innumeræq; Dæmonum phalanges, quæ Ciuium animos perturbabant; atq; odia, rixasq; inter eos excitabant, inde diuina virtute electæ fuerint: Demùm communis in Vrbe pax, & concordia, publico campanarum sonitu, ac solemnibus lætitiæ signis, contestata.

Dæmonem solo oris imperio ab Obsessis eiicit.

Hoc pacto cùm Franciscus ardentissimè Dei Verbum disseminaret, atque integras Vrbes è Satanæ potestate eriperet: diuina virtute fiebat, vt is Inferorum rursmis tam formidabilis euaderet; tantamq; aduersus Dæmones è Cælo sibi potestatem compararet; vt solo oris imperio, illos ab obsessis corporibus eiiceret. Cuius rei inter alia illud exemplum narratur. Eugubij cùm Dei Famulus, sacro Aduentus tempore, diuini Verbi semina diffunderet; Vir quidam à Dæmone possessus, eidem offertur; qui cùm Latino, Gallico, Italico, atq; aliis plurimis idiomatibus vteretur, quibus curiosorum animos ad se, velut esca proposita, attrahebat: Franciscus ad Spiritum, quorsum (inquit) tibi tot linguarum pompa? Ego tot idiomata non teneo; sed tibi immunde Spiritus, in nomine Iesu Christi præcipio, vt hinc abscedas: mox nefarius ille Spiritus dicto obtemperans erumpit, liberumq; hominem relinquit. Alia quoq; quamplurima cùm Deus per eum mira operaretur, his ipsius apud homines Sanctimoniam magis in dies commendare videbatur. Erat Franciscus, velut Oliua quædam fructifera, in Domo Dei: ac tanquàm lignum, quod plantatum est, secus decursus aquarum, ex quo perennes Deo fructus erumperent. Cùm enim, in Domini Vinea, diligentissimi Operarij instar, sedulò laboraret; quos verbo Christo lucrifacere non poterat, scripto Deo parere satagebat.

Opuscula nonnulla conscribit.

Hinc Opuscula quædam edidit: Inter quæ Circulus diuini Amoris adnumeratur: in quo, quo pacto Deus super omnia diligendus sit, disertissimè traditur. Alteram quoq; Explicationem Doctrinæ Christianæ euulgauit, quæ plurimùm à Marcello 2. Pontifice commendata fuit; atq; inter Vaticanæ Bibliothecæ Codices relata. XXXII.

Iam multos Franciscus pro Religione, ac sancta Dei Ecclesia labores exantlauerat: plurimos quoq; Annos, priùs in Obseruantium, deinde in Capucinorum Familia, qui ad quinquagesimum octauum excreuerant, in omni Iustitia, & Sanctitate traduxerat. Religioneq; magna cum virtutum laude administrata, post illud munus exactum iam triennij tempus effluxerat: cùm nonnullis, supra octogesimum, ætatis annis prægrauatus; Peruſiæ tandem morbo grauius afficitur: ex quo cùm supremam sibi horam imminere intelligeret: patientia in primis, quam tenente morbo illustrem exhibuit: tum aliis virtutibus, quæ Religiosum hominem, ad extremum cum Tartareo hoste certamen ineundum, properantem, comitari debent: ac demum Sacramentis, animum ad Domini occursum parat: Fratres, verbis ad pietatem prouocat; ac tandem vitæ, tot laudum præconiis celebri, quot ab eo, summa cum virtute gesta fuerant: glorioſum finem imponit. Huius Viri præclarissimi tot in Capucinorum Religionem beneficia fuêre: vt illud planè ei laudis elogium debeatur, quod apud Ecclesiasticum legitur his verbis compactum. *Sapientia laudabit animam suam, & in Deo honorabitur. In medio Populi sui gloriabitur, & in Ecclesijs Altissimi aperiet os suum. In medio Populi sui exaltabitur: & in plenitudine Sancta admirabitur: & in multitudine Electorum habebit laudem, & inter Benedictos benedicetur.* Neque id immeritò. Huius enim Viri memoria, cùm apud Deum immortalis sit, iurè laudem, & benedictionem apud homines sibi vendicat. XXXIII.

Perusia diem extremum obit.

Eccles. 24.

Quod ne perperam, aut frustra alicui dictum videatur. Vix tertius post ipsius Obitum dies elapsus fuerat, quum Franciscus Fr. Ioanni Baptistæ Nursino, qui illius quondam charissimus in labore Socius fuerat, extremum spiritum agenti, apparet, cælesti gloria circundatus: quemadmodum, paulò inferius, in ipsius Ioannis Baptistæ vita exarabimus. XXXIV.

Post mortem gloriosus apparet.

Huius sancti Viri merita, quantum apud Deum potius obtinerent; Deus ipse Opt. Max. post mortem nonnullis signis declarare voluit. Nam in Vrbe Spoletana, XXXV.

cùm

cùm Nobilis quædam Mulier,funem,qua viuens Franciſcus præcingebatur, à Fratribus,ob ſuam in Virum deuotionem,dono impetraſſet;eam protinus ad Mulierē, à Spiritu nequam in Vrbe obſeſſam,defert. Spiritus verò ſimulatque funem præſenſit;poſſeſſam conturbare,& vehementiùs ſolito exagitare cœpit. At Nobilis illa, fune manibus apprehenſa,cùm ea Dæmoniacam perſtrinxiſſet,plena fide, ait:Tibi præcipio,ò Dæmon,per Viri illius merita,qui fune hac viuus præcinctus fuit; vt ab hac creatura protinus recedas. Mirabile dictu:vix ea verba protulerat; cùm mox Tartareus ille Spiritus inde erumpens, Dæmoniacam ſemimortuam relinquit, ac liberam dimittit.

Franciſci cingulum obſeſſam à Damone liberat.

XXXVI Nonnullis deinde elapſis annis: cùm huius ſancti Viri Caput è tumulo erutum fuiſſet: Fr. Bernardinus Mutinenſis,qui grauiſſimo capitis morbo laborabat; ita vt eo ferè ad inſaniam redigeretur:ad illud deuotiſſimè confugiens,ac Franciſci opem implorans,ipſius contactu ſtatim capitis incolumitatem adipiſcitur. Atque vt huius ſancti Viri gloria nemini dubia eſſe poſſet,accidit;vt cùm hoc anno,non lōgè poſt Franciſcum,Paulus 3. Pont. Max. ex humanis exceſſiſſet:Fr. Ioannes Baptiſta Pedemontanus, Sacerdos Prouinciæ Romanæ, Vir ſanctitatis eximiæ, qui erga eos præcipua charitate ferebatur,qui aliquam in Eccleſia, vel in Religione prælationē geſſerant;pro quibus,cùm fatis concederent, orationes ac ſuffragia Deo offerebat; audita Franciſci,ac Pauli 3.morte,pro iis preces,ac ſupplicationes ad Deum funderet:vehementioríque ſpiritus impetu impulſus,à Virgine Deipara,cuius ille deuo[illegible]us erat,inſtantiſſimè poſtularet;vt quid de vtriuſque Viri ſalute, in Dei Iudicio actum eſſet,ſibi aperire dignaretur. Adfuit oranti Seruulo Beatiſsima Virgo,fulgentiſsimis vndique radiis circumfuſa,quibus ille exterrefactus cùm pronus in terram cecidiſſet, benigniſsimè à Deipara confortatus, eam ſibi dicentem audit:Cur Ioannes Baptiſta,de Franciſci ſalute dubitas?An non tantus Vir, qui tam præclara voce,ſcripto,exemplo ſuæ virtutis,ac præcipuę in me deuotionis teſtimonia edidit, cæleſti Regno frui debuit?Certum igitur tibi ſit, eum perpetuum in Cælo præmiū conſecutum fuiſſe. Paulus III. verò plurimùm in Dei Iudicio laborauit; ſed tandē ſalutem conſecutus eſt,Indulgentiarum ſuffragio,

Capitis ipſius contactus Capitis dolore laborantem ſanat.

Ioannes Baptiſta Pedemontanus ad Almonia clarus.

Franciſci gloria à beatiſſima Virgine reuelatur.

A ob earitatem, qua erga vniuersos defunctos opem tulit.

quarum ope ſeptuaginta ſeptem millia Defunctorum animæ, è Purgatoriis pœnis liberę emerſerunt. Veruntamen adhuc in Purgatorio delictorum pœnas luit. Atque his dictis abſceſsit. Poſt decem verò à Franciſci obitu annos; cùm illius Corpus, ſimul cum Ioannis Baptiſtæ Nurſini Corpore, humo opertum iacuiſſet; vtrunque ita integrum reperitur, perinde ac ſi eo die condita fuiſſent, vti mox in Ioannis vita exarabitur.

Franciſci Corpus poſt decennium integrum cernitur.

XXXVII. Igitur poſt Franciſci mortem vix triduum interceſſerat; cùm Ioannes Baptiſta è Nurſia, qui cum eo ex Obſeruantium Familia ad Capucinos migrauerat, atque indiuiduus ſemper ipſius Comes fuerat;in eodem Peruſiæ Conuentu, Mundo, ac rerum naturæ in cæleſtem Patriam conceſſurus, vale dixit: vt qui ſpiritu,Religione, virtute, ac Regularis diſciplinæ zelo in vita coniunctiſsimi fuerant,nec morte quidem diſiungerentur.

F. IOANNIS BAPTISTÆ A NVRSIA, Vita, & Geſta.

XXXVIII FVIT hic Ioannes Baptiſta, optimis à teneris annis moribus imbutus, ad diuina propenſus, atque ab omni præſertim obſcenæ voluptatis cupiditate alienus; cui cùm Pater, iam adulto; Virginem coniugio copulare vellet; contractiſque ſponſalibus, nuptiæ celebrandæ eſſent: caſtiſsimus Iuuenis, qui virginitatem ſuam eouſque illibatam ſeruauerat, cùm ſibi coniugio eripiendam fore acerbiſsime ferret; Deum breui hac oratione, non abſque

Ioannes Baptiſta Caſtitatis amantiſſimus.

multis lachrymis effusa deprecatur. Deus integritatis, & castitatis amator, qui me custodisti à iuuentute mea, & à carnis voluptatibus hactenus impollutũ seruasti: en vndique in me castitatis hostes insurgunt, vndique oppugnant, quid dicam, aut quid faciam, ignoro: en ad te confugio. Domine Iesu, Virginum amator. Virgo, te Virginem sequi semper summoperè optaui, iam nunc fer opem, consilium ministra, propositum serua; ne quando dicat inimicus meus; Prævalui aduersùs eum. Deus verò, qui castas hominum cogitationes, & consilia fouet: mox Ioannis Baptistæ animo inspirat, vt si castitatem ab hoste tutam seruare, ac tueri velit; sæculari statu relicto, ad Minorum Obseruantium Religionem se transferat. Acquiescit diuinis consiliis castus Iuuenis, spretisque huius sæculi nuptiis, ac carnali sponsa derelicta, cùm necdum decimum septimum ætatis annum attingeret, ad cælęste Religionis coniugium, nulla mora interposita euolat. In Obseruantium igitur Familiam adscriptus, nihil præter virtutum studia in animo versat: Orationem præsertim, ac diuinarum rerum contemplationem, ita sibi amicam, ac familiarem conciliat; vt nulla re magis, quàm ea delectari videretur: atque eo factum est, vt cùm animum potiùs ad quietem, ac solitudinem contulisset, minùs literariis laboribus incumbens, ea tantùm studia prosequeretur, quæ ad Sacerdotij Ministerium obeundum illi necessaria essent; quo tandem, post expletos Clericatus annos, magna cum pietatis laude functus est. Franciſco Aesino in Religione familiarissimus erat, à quo pleráque, tum ad Regulæ obseruantiam, tum ad spiritualem virtutum profectum spectantia, discere solebat. Quapropter Regularis obseruantiæ, [redacted], studio incensus, cum Francisco Aesino impigrè, in Reformatione inter Obseruantes statuenda, laborauit: at vincula, & carcerem pro bono opere cum Aesino consecutus, de Reformatione desperans, cum eo pariter ad Capucinorum Reformationem, anno 1534. se confert. Inter Capucinos verò tanta omnium virtutum laude floruit; vt Regularis Obseruantiæ cum primis studiosissimus, arctissimam, tam in victu, quàm in vestitu paupertatem, atque austeritatem coleret: cum Deo in oratione tam assiduè conuersabatur; vt vix vnquam, præterquam in publicis munerum functionibus, inter Fratres appareret. XXXIX.

ponsam ipsa deserit & ad Obseruantes migrat.

Cum Francisco Aesino pro Reformatione laborat.

Ad Capucinos migrat, ibique virtutibus floret.

respondit

...anus Sacra mori-

XL. Honestatis custos integerrimus fuit: cui cùm Dæmon insidias aliquando parare vellet, puellæ formam assumit; ac sub Solis occasum, ad Monasterium, in quo is tũc Guardianus erat, accedens; summis precibus à Ianitore, in exterius hospitium recipi postulat: ne pudicitiam suam in discrimen vocaret, si ad alios diuerteret: Ianitor rem ad Guardianum defert, qui protinus ad Deum in oratione confugiens, Diabolicas, Deo reuelante, technas detegit: quapropter Ianitori respondet. Quid tu puellam (inquit) pudicitiæ studiosam narras? Dæmon est, non puella, qui nostræ potiùs pudicitiæ insidias struit; illum quamprimùm è foribus eiice. Ianitor verò, cùm velox ad Monasterij fores rediisset, Dæmonem iam euasisse reperit. Nonnulla Vir hic viuens Miracula edidit: inter quæ illud refertur; quòd Perusiæ, Antonium quendam, qui graui in crure vlcere laborabat, Crucis Signo tantùm adhibito, protinus perfectæ sanitati restituerit.

Dæmon sub puellæ specie Fratrum castitati insidiatur.

XLI. Postremò, in eodem Perusiæ Conuentu, cùm suprema Francisco Aesino, suo inter viuos Achati, funera persolueret; iã sui obitus diuino Spiritu præscius, ligneũ Sarcophagum, in quo Francisci Corpus condendum erat: ita amplum fieri præcepit; vt duo simul iuncta corpora capere valeret: tum verò, vt se breui Francisco cõiungendum indicaret: his verbis adstantes affatus est. Ne Fratres, factum admiremini; quomodò enim, in vita sua dilexerunt se, ita & in morte non sunt separandi. Vix autem Francisci Corpus tumulo condiderat, quum & ipse febre ægrotare cœpit: ex qua cùm velocissimè sibi hinc decedendum prænosceret, ad Domini aduentum, sollicitè se deuotissima Sacramentorum susceptione, ac lachrymarum copia parat. Porrò in ipsa sui obitus hora, Frãciscum Aesinum cælesti gloria effulgentẽ, ac sibi apparentem conspiciens, suauiter exclamare cœpit: ô quàm splendidam; ò quã præclaram ego lucem cerno! O Francisce; ó Francisce, quàm pulcher es! Tũ Hymnum, *O gloriosa Domina*, &c. ore personans, dum illũ adstantes Fratres adhuc cantu prosequũtur: necdum eo expleto, inter deuotas Fratrũ voces, & cælestis lucis splẽdores, Deo animã reddit. Atq; hoc ipso tempore, F. Albertus Neapolitanus, Vir Sãctimonia illustris, dum inter cælestes raptus, diuinis deliciis fruitur, Ioãnis Baptistæ animã, Christi Domini Iudicio oblatã intuetur: in qua cùm Dominus præter leues quasdã negligẽtias, quas in diuino Officio persoluẽdo, admiserat, nihil expiãdũ repertisset: iis proprio sãguine absterſis, cælesti benedictione donatã, ad æthera trãsmisit

Obitum suũ Fratribus prædicit.

Franciscum Aesinum in morte gloriosum cernit.

A Christo gloria donatur.

XLII. Post Ioãnis Baptistæ obitum, olim fama fuit; illum cuidam Ordinis Deuoto, qui in Aquæspartæ Oppido, extremũ spiritum agebat, glorioſum apparuisse, eiq; cælestẽ præmiũ annunciasse. Deniq; cùm ipsius corpus simul cũ Frãciſci Aesini corpore, in eadẽ Arca conditum fuisset: decimo, post vtriusq; obitum, anno: dum Fratres corũ corpora, vt in nouũ sepulchrũ transferãt, omni diligẽtia exquirũt: accidit, vt lignea Arca, iã ob loci humiditatẽ putrefacta, dum humũ ligone effodiunt, casu, ac impru-

Ordinis Deuoto glorioſus apparet.

Digitized by Google

Francisci, & Ioā. Baptistæ Corpora post decimum annum integra reperiuntur.

denter,alterius eorum pedi vulnus infligunt:ex quo cùm statim sanguis, tanquam ex viuo corpore efflueret;eo signo Corpora reperiunt,eruunt,efferunt:atque vtraque tam integra atque incorrupta conspiciunt,perinde ac si eo die sepulta essent. Res planè cunctis admirabilis visa fuit,ac sola Omnipotentis Dei virtute patrata. Quapropter diuinam quàm maximè potentiam, ac magnificentiam laudantes: Corpora Nouo Sarcophago inclusa,honorificentiùs in Sepulchro recondunt.

Porrò necdum hic annus integer effluxerat;quum Paulus III. iam octoginta, & vnius annorum senex,cùm Apostolicam sedem annis quindecim,diebus viginti octo administrasset, in Quirinali Monte 4.Idus Nouembr. ex hominum vita ad meliorem concedit. Cuius ea suprema morientis ad Cardinales vox fuisse dicitur;vt optimum eligerent, qui ad totius Christianæ Reipublicæ vtilitatem,sibi in Pontificia dignitate succederet. XLIII.

Paulus III. ex humanis excedit.

Cæterùm,quæ olim à B.P. Francisco Ordinis Detractoribus comminata fuêre; hoc anno, nonnullos, qui in Capucinorum Religionem ora soluere, ac calumnias augere ausi sunt;Deo vlciscente perstrinxerunt. Etenim in Oppido Melipignani, Hydruntinæ Prouinciæ Claudius,quidam Moracius,Bergomas,dictū Vatis ignorans;qui à Sacrorum Virorum conuiciis abstinendum monet,dicens *Nolite tangere Christos meos:* Capucinorum famam ita dilacerabat;vt publicè asserere haud dubitaret;se Diaboli potiùs,quàm Capucinorum Missæ malle interesse. Cúmque in eo Capucinorum odio,ac maledicentia diu persisteret,nec maledictis finem imponeret,accidit; vt ante Capucinorum Conuentum, paulò post miserum inimici inuaderent,ac pugionibus confossum, totum ferè illius corpus ictibus terebrarent: osque, quo tot maledicentias in Fratres protulerat, ingenti lapide contererent. Luxerunt Fratres repentinam hominis internecionem, eò præsertim, quòd Deo mortuum suspicarentur: Veruntamen diuinæ vindictæ Iudicium,quo Miser inopinatò oppressus fuit, eò lubentiùs cunctis extimescendum proponimus; vt ex eo alij quoque prudentiùs addiscant; ab omnium quidem;præsertim verò, ab eorum qui Deo consecrati sunt,detractione linguam coërcendam esse,de quibus Dominus idcircò apud Prophetam ait. *Qui enim tetigerit vos,tangit pupillam oculi mei.*

Psal. 104.

Ordinis Calumniator à Deo infausta morte mulctatur.

Zachar. 2.

Aliud quoque huius rei exemplum hoc tempore accidit. Cùm in Oppido S. Marini de Capucinorum Conuentus ædificatione ageretur:Vir quidam, qui Prior cognominabatur, prædium suum duplo, quàm omnium opinione valeret, Capucinorum nomine emi postulabat.Hi verò,qui res Capucinorum agebant,cùm prætij nimium exorbitantis summa deterrerentur,locúque minùs ædificationi aptum animaduerterent;ab illius agri emptione sibi abstinendum duxerunt;quamobrem Vir ille,in Capucinos indignatione efferuens, non modo impudentissimis calumniis confictis,in Religionis nomen debacchabatur: verùm vbicumque Fratres offenderet;conuiciis,ac contumeliis prosequebatur.At diù hominem, in Dei Seruos maledicum, diuina vindicta non tulit; Nam dum venena adhuc in Religionem euomeret, intempesta noctis hora,magnus in domo illius strepitus,atque horrenda planè vox auditur: ad quàm cùm vicini accurrissent: Priorem nudum è strato deiectum, & ad medium vsque cubiculum à Dæmone raptatum,atque exanimem reperiunt; aspectu ita horrendum,ac deformem, perinde, ac si ab aliquo laqueo peremptus fuisset; quæ res tam ingentem vniuersis metum incussit,vt mox cuncti iustam hanc Dei in eum animaduersionem,ob illatas Capucinis contumelias, esse acclamarent. XLIV.

Ordinis persequutor à Dæmone suffocatur.

E regione, hoc ipso tempore,S.P. Francisci erga Virum Ordinis benefactorem, pietas maximè emicuit.Nam in Oppido Amandulæ,Pharmacopola quidam, Potentianus nomine,Vir ad miraculum pius,pharmaca omnia, quæ ægrotis nostris necessaria erant, absque vllo pretio administrabat. Hic cùm proscriptum quendam,hominem flagitiosum, ac perditum,infensissimum hostem haberet;ab eo illi sæpè,in itinere, insidiæ instructæ fuerant;vt cùm primùm ad Capucinorum Con XLV.

uentum accederet,quò ſæpè deuotionis cauſa pergere ſolebat : glande configeret. Cùm igitur impius homo , Potentianum ad Conuentum euntem , die quadam è denſiori ſylua obſeruaret. Ibat Potentianus ſolus,nullo ſibi Comite adiuncto:quem tamen occultus Inſidiator,à quamplurimis eum comitantibus ſtipatum cernit. Pietas enim quã is erga Dei Seruos exercebat, multos illi è Cælo comites Angelos aduocabat. Fremebat Graſſator , qui ſanguinarium conſilium , ſibi ab ea hominum multitudine impediri conſpiciebat : verùm cùm inſanis furiis exagitatus omninò hominem è medio tollere decreuiſſet : Potentianum , eo tametſi (vt illi videbatur) comitatu ſeptum , tormento oppetit. At globulus igneus , diuina virtute , in caſſum inter vtrumque fœmur præteriens , fœmoralia tantùm perforat ; neque vllum prorſus ei damnum infert. At ille rabie percitus , iterum ſcelus tentat ; hominemque rurſus bombarda aggreſſus , glandem ad ventrem dirigit : quæ cùm thoraco , ac induſio penetratis , ad carnem vſque pertigiſſet ; ibi diuina virtute ſubſiſtens , illæſum hominem relinquit : vt eò clariùs addiſcant , qui Ordinem vera, ac præcipua deuotione , & veneratione proſequuntur , iis à Cælo præſidium non deeſſe , quo in periculis , & aduerſis rebus diuina protectione cuſtodiantur.

Ordinis Benefactor Angelos Comites habet.

Dei Miraculo à nece præſeruatur.

ANNVS CHRISTI. IVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1550. 1. 32. 26.

IAM superior Annus effluxerat, & Paulo Tertio ex humanis sublato, adhuc Apostolica Sedes, vigentibus inter Cardinales dissidiis vacabat, cùm præsens Annus Milesimus quingentesimus supra quinquagesimum Christo Domino Vicarium, Petro successorem, atque Orbi Christiano Pontificem reddit Iulium Tertium Aretinum, Vincentij filium: qui cùm priùs Ioannes Maria de Monte appellaretur; magnum iustitiæ, integritatis, ac prudentiæ specimen, maximis in rebus prodiderat. Is cùm die septima Februarij Pontifex coronatus fuisset; mox Iubileum annum indicit, Portam sanctam consuetis cæremoniis aperit, ac Tridentinum Concilium, quod propter pestilentiam, ac bella grassantia, Bononiam anno 1547. translatum fuerat; Caroli Imperatoris rogatu, Tridentum reuocat, ac prosequendum curat. I.

Iulius III. Pontifex creatur.

Interea Bernardini Astensis Generalis virtus, ac sapientia in moderanda Capucinorum Congregatione, maximè elucebat: qui cùm in eam perfectè efformandam, illustrandam: atque vtilissimis legibus communiendam; totus animo incumberet; pleraque hoc anno in Romana Prouincia, obseruanda constituit: quæ cùm ad totius Congregationis, nedum Prouinciæ vtilitatem spectarent; in Generali Capitulo, quod post biennium coactum fuit, approbata, ac Generalibus Constitutionibus addita fuêre. Hæc, quum primùm de Generalibus Comitiis, quæ Anno 1552. celebranda sunt: sermo fiet, à nobis exaranda erunt. II.

Bernardinus Generalis in Romana Prouincia Constitutiones condit.

Hoc quoque tempore cùm de Pallio, quo Minorum Religio iam à priscis temporibus vti solet, inter Fratres quæstio orta esset; Num scilicet; illud simul cum duabus tunicis adhiberi possit. Quæstionem Bernardinus, nonnulla rerum declaratione præmissa, tam sapienter dissoluit; vt ipsius sententia ab omnibus recepta, inter Generales Ordinis Constitutiones relata fuerit: legisque vim, ac robur sortita fuerit: quam propterea hoc loco propriis verbis exarandam duxi. III.

FR. BERNARDINI ASTENSIS GENERALIS CAPVCINORVM De Minoritani Pallij vsu sententia.

OMNIBVS quidem, ad Dei gratiam, tum assequendam, tum conseruandam, necessaria est diuinæ, & Ecclesiasticæ legis obseruatio; à nobis verò Capucinis præter hanc integra quoque Regulæ nostræ, ac præsertim altissimæ Paupertatis obseruantia necessariò exigitur. Quare cùm plerique Fratrum, Regularis obseruantiæ cum primis studiosi, id potissimùm intelligere affectent; Quænam ad vestitus, qui vel à Regula Fratribus præscribitur; vel antiquo, & communi vsu approbatus est, præceptum concurrant: quis in ea re meus sensus sit, lubenter Fratribus meis aperio; Sententiam verò meam cuiusque, ac præsertim summorum Pontificum, & Catholicorum Prælatorum censuræ subijcio. IV.

Bernardini Astensis de vsu Minoritani Pallij sententia.

Dico primò: Fratrem Minorẽ Capucinũ; qui plurib' Tunicis quã duabus à Regula cõcessis, absq; vera necessitate vtitur, mortifera se culpa obstringere, vt docet Clemẽs V. V.

Dico secundò: Cùm Regula duas tantùm Tunicas concedit, omne aliud vestimenti genus, VI.

ed b Google

ti genus, præter eas prohibere: quod enim ab ea conceſſum non eſt, cenſetur prohibitum, iuxta Regulam iuris. Neque enim B.P.Franciſcus duas tantùm Tunicas nominaret, ſi cum his thoracem, ſagum, fœmoralia, ac Pallium concederet.

Duæ tantùm Tunicæ à Regula conceſſæ

VII. *Dico tertiò: Pallium ex antiquo Ordinis vſu receptum, quamuis de eo nulla in Regula mentio fiat, Capucinis licere. Id multiplici ratione demonſtratur. Primò: ex antiqua Legenda trium Sociorum D.Franciſci, in qua traditur, Beatum Franciſcum, & Socios Pallio vſos fuiſſe. Secundò: ex antiquis Picturis, quæ B.Franciſcũ Palliũ geſtãtẽ referunt, ex quibus aliquas vidi. Tertiò: ex Pallio D.Franciſci, quod Tiburi aſſeruatur, ac maxima veneratione apud omnes habetur. Quòd ſi Beatus Franciſcus in Regula duarum tantùm Tunicarum, non Palliĳ meminit, ea cauſa eſt, quòd cùm duas Tunicas magis, quàm vnicam Tunicam cum Pallio, ad frigus depellendum deſeruire intelligeret: imbecilliorum infirmitati condeſcendere voluit; cùm tamen ipſe cum Sociis, vnicam tantùm Tunicam cum Pallio geſtaret.*

Pallium Minoribus licere, rationibus adſtruitur.

VIII. *Dico quarto: Pallium Capucinis Fratribus regulariter tunc tantùm licere; quando vnius Tunicæ locum ſupplet: & cum habitu ſine Tunica defertur. Id quoque diuerſimodè probatur. Primò: ex eadem Legenda, in qua refertur B. Franciſcum, ac Socios, habitum tantùm abſque Tunica, cum Pallio geſtare ſolitos fuiſſe; ac præterea Chriſtum Dominum B. Franciſco ſemel apparuiſſe, eique dixiſſe. Ego toto vitæ meæ curriculo ſola Tunica contentus, tanquam leuis Curſor cum ea Pallium ſolum geſtaui. Id tamen de exteriori Tunica intelligendum eſt: Tunicam enim inconſutilem intus ſub ea gerebat, de qua in Euangelio Ioann. 19. Secundò: Sanctus P. Franciſcus in Regula duas tantùm Tunicas concedit. Ergo Fratres Capucini tribus veſtimentis, ſeu pannis vti non poſſunt. Cùm verò Pallium loco vnius panni, ac veſtimenti habeatur: Fratribus Pallium ſimul cum duabus Tunicis geſtare non licet. Id confirmatur ex Piſano in lib. Conformitatum, vbi ait: Execrabatur B.P.Franciſcus Fratres triplicibus indutos. Vbi etiam hæc verba addit: Nolebat B. Franciſcus Fratres ſuos pluſquam duas Tunicas habere, quas tantùm concedebat. Ex quo manifeſtum eſt: D. Franciſci mentem illis Regulæ verbis explicatam, eam fuiſſe; vt Fratres tribus diſtinctis pannis vti non poſſent: & qui ſecùs abſque neceſſitate agerent, Regulam proculdubio violarent.*

Pallio quando Fratres Minores vti poſſint, aperitur.

Conformit. l. 1. F. 9. & lib. 2. Fr. 16

IX. *Dico quintò: Minus eſſe Palliũ cum habitu ſolo, quàm habitum cum Tunica geſtare. Pallium enim præſertim breue, cùm velut dimidiatus pannus ſit, Tunica minus eſt, ac minùs frigori depellendo accommodatum. Quo fit, vt Beatus Pater Franciſcus, Pallium cum habitu ſolo, quàm duas Tunicas geſtare mallet, vt ex illius Teſtamento perſpicuum eſt. Hinc colligo, Beatum Franciſcum cùm binas Tunicas ſimpliciter concedit: magis vnicum habitum cum Pallio concedere; cùm Pallium Tunica minùs ſit.*

Pallium dimidiatus pãnus cenſetur

X *Dico ſexto: Ad frigus depellendum, Fratribus Capucinis licere, tam Pallium, quàm habitum altero panno munire, ſeu vt vulgò dicitur, foderare: neq; enim id Regula, aut Paupertatis ſtatus prohibet. Non Regula. Nam in Teſtamento, quod Regulæ quædam explicatio eſt; expreſsè B. Pater concedit, vt Fratres habitus intus, & foris altero panno munire valeant, qui voluerint. Id enim non eſt pannos multiplicare, ſed vnum pannum munire: neque veſtis munita, aut pelliculata,*

Tunica munimenta Minoribus licita qua.

duæ veſtes ſunt: vt ait Vgo; ſed vna tantùm. At neque id à Paupertatis ſtatu diſſentaneum eſt; cùm & ipſi Pauperes, à quibus B. P. Franciſcus noſtræ Paupertatis exempla colligebat; veſtimenta quoque munita ferant: quanquam id mea ſententia obſeruandum ſit, ne Pallio, vel habitui, pluſquam vnum cuique panni munimentum adhibeatur, niſi ſecus neceſſitas poſtulet: neque ſcrupuloſiùs nimis diſquirendum eſt: num illud munimentum ex nouo, vel obſoleto panno eſſe debeat; cùm neque id B. P. Franciſcus in Teſtamento anxiè quærat, aut præſcribat, cùm ait: Et contenti eramus vna tunica intus; & foris repetiata, ij qui volebant. Vbi à nouo, vel obſoleto abſtrahit, ac cuique arbitrio permittit: tametſi magis auſteritati congruat, vt obſoletum munimentum adhibeatur.

Pallio cum ſimplici Tunica vti, tutiùs.

Dico ſeptimo: quamuis qui duas Tunicas, vel ſimplices, vel munitas, abſque Pallio geſtant, magis Regulæ literæ ſatisfaciant: qui tamen habitu, vel ſimplici, vel munito ſimul cum Pallio vtuntur; perfectiùs B. Franciſci mentem implent, tutiuſque, ac citra periculum verſantur. Ratio eſt, quoniam ij, qui duas Tunicas geſtant, rarò effugere valent, quin ſæpè Pallium, vel domi, vel foris, vel in itinere, abſque neceſſitate geſtent: quo ſanè Regulam violant. At qui habitum tantummodò quoquo modo munitum cum Pallio ferunt, ab omni ſe periculo liberant, & Beati Patris preſſiùs veſtigia ſequuntur. XII.

Quando Pallio, atque duabus Tunicis Minores vti queant.

Dico vltimò: Fratribus Capucinis non ita abſolutè Pallij vſum, ſimul cum duabus Tunicis interdictum eſſe; quin iis aliquando eo in neceſſitate frui liceat. Vera autem neceſſitas ex his potiſſimùm colligitur. Primum: cùm iter facturus, imbrem, niuem, aliaſque temporum iniurias metuit. Secundò: cùm ob morbum, vel imbecillitatem ex morbo relictam: pluribus quàm duabus Tunicis eget, ne in morbum recidat: tunc enim Pallium ſibi de Superioris licentia aſſumere valet. Tertiò: cùm ſenio confectus ita calore naturali deſtituitur, vt duabus Tunicis calefieri minimè queat. Quarto: cùm periculo primum de ſeipſo facto, reipſa experiatur, ſe abſque mala corporis valetudine, frigus perferre, vel credita ſibi officia perſoluere, aut Choro intereſſe, aut orationi vacare non poſſe; ſi duabus tantum Tunicis vtatur, ac propterea pluribus veſtimentis indigere: hæc enim Fratrem Capucinum excuſant, ſi Pallium ſimul cum duabus Tunicis geſtet. Poſtremò: iuxta aliquorum ſententiam, cùm frigidiſſimas Regiones, vel incolunt, vel iter faciendo pertranſeunt: quanquam ſecus ego expertus fuerim; qui cum Socio ſolo habitu, ac Pallio contentus, ſæpè Montes aſperrimos niue, ac glacie opertos, abſque periculo tranſcendi. Eam ob cauſam ſatiùs ſemper fore iudicaui, habitum tantum cum Pallio, quàm duas Tunicas abſque Pallio deferre. XIII.

Hæc Aſtenſis Generalis, de Pallij vſu, olim ſententia fuit, quam deinceps cuncta Generalia Capitula confirmarunt: ac decreto in Generalibus Conſtitutionibus ſanxerunt. Dum igitur is in excolenda Seraphicæ Religionis Vinea, & ad vberiorem fructum prouocanda, impigrè laboraret, hoc ipſo tempore Frater Antonius à Monteſicardo Sacerdos, è Picena Prouincia, ad cæleſtem Patriam euocatur: Cuius hæc extat Memoria. XIIII.

Digitized by Google

FR. ANTONII A MONTESICARDO, Vita, & Gesta.

XIV. MONS Sicardus Oppidum est in Piceno, Vrbinatum Duci subiectum, ex quo Antonius honestis parentibus genus duxit. Ab adolescentia Domini iugum ferre didicit. Nam annos vix decem & octo natus, graui Sæcularis vitæ iugo excusso, leui Domini oneri in Minorum Obseruantium Ordine humeros supposuit. In quo tam alta in suiipsius contemptu, ac profunda animi humilitate perfectioris vitæ fundamenta iecit: vt cùm iam in Religione prouectus, eo consilio, ac prudentia polleret, vt cæteris præesse, atque administratione prodesse posset; eò tamen nunquam adduci potuerit, vt vllum Prælationis genus, ei licèt oblatum, acceptaret

F. Antonius à Montesicardo inter Obseruantes adscriptus.

v esse. Denique cùm perfecta Regularis obseruantiæ disciplina, atque omnium virtutum studio omnes antecelleret; id sibi apud Obseruantes nomen comparauerat, vt in Piceni Prouincia, nemo illo sanctior, ac perfectior haberetur.

XV. Per id tempus, Capucinorum Reformatio, sub Fr. Matthæo à Bassio, & F. Ludouico Forosemproniano, inter prima adhuc sui ortus incunabula, versabatur; cùm ipsius fama ad Antonium perlata, ad illius amplexum vehementer ipsius animum sollicitabat; at cùm Dæmonis insidias prudens pertimesceret; ne quicquam de illius diuturnitate certum sibi polliceri posset: Deum assiduè fusis lachrymis deprecabatur; vt consilium suum dirigeret, & quid sibi sequendum esset, demonstraret. Inter hæc accidit, vt dum Antonius, cum plerisque sui Conuentus Fratribus, de Capucinorum Reformatione colloqueretur; quam alij præ Obseruantium Reformatione commendabant; alij contrà illi propriam Reformationem præferebant: tener quidam puer pauperculus, qui graui capitis scabie laborabat; quotidiè ad Monasterium accederet; cui Frater quidam, rei Medicæ peritus, quotidianam curationem adhibebat. Hunc cùm Antonius vidisset, B. P. Francisci exemplo edoctus, qui ab huiusmodi puero Dei voluntatem, ad socios sibi eligendos, exquisierat; puerulum ad se vocat: aliisque adstantibus Fratribus, illum his verbis compellat. En puer, duæ sunt Fratrum Reformationes, altera nostrorum Fratrum Reformandorum; aliorum altera, qui Capucini nuncupantur: Iam tibi in nomine Dei præcipio; vt dicas nobis, quænam harum vera B. P. Reformatio sit, ac Deo magis placeat. Mirabile dictu: Vix ea Antonius fatus est; cùm puer, totus vultu, instar flammæ incensus, ac velut Dei Spiritu agitatus, elata manu, ac extento digito claustra percurrere cœpit, qua maiori poterat voce exclamans: *Capucini, Capucini, Capucini*: Cùm tamen, ne Capucinorum quidem vnquam nomen antea audiisset. Id protinus cùm ab omnibus diuino operi, ac miraculo adscriptum esset: En (inquit Antonius) ex ore infantium, & lactentium Deus veritatem nobis ostendere voluit. Ac tunc iam de diuina voluntate certior factus; cum pluribus eiusdem Conuentus Fratribus ad Ludouicum Forosempronianum accedens, Capucinorum Congregationi adiungitur.

Dei voluntatem pueri ministerio explorat.

Puer voce admonitus ad Capucinos cum aliis migrat.

XVI. Inter Capucinos adnumeratus, summam vitæ austeritatem, cum summis animi virtutibus coniunxit: nam vnica in die, ac parca refectione contentus, vniuersas B. P. Francisci Quadragesimas, peruigiliáque Festorum Domini, & B. Virginis, panis, & aquæ ieiunio consecrabat. Animum interea rerum diuinarum contemplatione impinguans, nudisque semper pedibus, absque sandaliis gradiens, expeditior vniuersam Domini mandatorum, ac consiliorum viam, Dei Spiritu plenus percurrebat. Paupertatis obseruantissimus, cùm toto vitæ suæ tempore, vnico tantùm habitu, eoque maiori ex parte præsegminibus compacto vteretur; mentem præclaris patientiæ, mansuetudinis, charitatis, ac reliquarum virtutum indumentis

Antonij austeritas enarratur.

exornan

exornandum curabat. Postremò, dum carnis petulantiam, duris flagellis, vigiliis, aspero cilicio, aliisque seuerioris disciplinæ rigoribus domare satagit, spiritum ad cælestia liberiorem, & ad Dei dona capescenda aptiorem, parat.

XVII. Inuictus quoque pugil, cum hoste in Religionis palæstra luctaturus, ne vnde teneretur, haberet; ab omnibus ita abstinebat: vt præter Breuiarium, & ea, quæ ad Religionis habitum, ex Regulæ præscripto spectarent, nihil omninò sibi habendum præscriberet. Cæterósque tam verbo, quàm exemplo ad hanc rerum nuditatem, & expoliationem prouocans, casu quodam horribili perterrebat: qui misero cuidam Fratri, dum ipse adhuc inter Obseruantes Reformatos viueret, non pridem acciderat *Cum enim tempore pestis in quodam Obseruantium Monasterio plures è vita cessissent, & in cælum transmissi essent, unus eorum suis de proprietatis vitium damnatis fuis comparens ipso mer per ui sionem apparente, et reuelante, qui dum viueret laudabilis vitæ erat habitus: dixisse autem ipsius proprietatem in eo positam fuisse vt quing. rosaria sine licentia Superiorum compasuisset amicis elargiri solutus, nec ea reuelasset, quæ ea ipsa erant, seculoris notabilis.*

Pauperta-tis studio flagrat.

Digitized by Google

XVIII. Hoc itaque damnati Fratris exemplo, atque aliis hortationum verbis; Fratres, non ſolùm à rerum, rametſi minimarum poſſeſſione, ac proprietate; ſed etiam à ſuperfluarum copia deterrebat. Cur, Fratres mei, aiebat, B.P. noſtro Franciſco ſapientiores eſſe volumus; qui nec ſibi, nec aliis quicquam, præter ea, quæ in Regula præſcribuntur, quæque neceſſaria ſunt, vnquam permittere voluit? Quid ſuperflua, ac minùs neceſſaria quærimus; quæ leuem animum; non modò ſuo pondere deorſum trahunt, quò minùs ad Deum liberè euolare queat: verùm & Capucinum hominem in ſupremum ſalutis diſcrimen adducunt? Cùm enim quæ ſuperuacanea ſunt, neque à Regula, neque à B. P. Franciſco, neque à Chriſto, qui Regulæ primus auctor eſt, illi concedantur: quonam obſecro iure illis vtitur? Aut qua ratione, ab iniqua rerum poſſeſſione ſeipſum liberare valet) Et ſiquidem, iuxta multorum Patrum ſententiam, Eccleſia nonniſi rerum neceſſariarum, quæ Ordinis vſui cedunt, in ſe proprietatem transfert: cuiuſnam rerum ſuperfluarum, præterquam poſſeſſoris Fratris, proprietas erit? Quamobrem iis, qui ſuperfluis rebus delectantur, magnoperè verendum eſt, ne coram Deo inter Proprietarios habeantur. At neque meo iudicio à crimine vacant, aut iuſtè ſe excuſare valent, qui hæc ipſa ſibi à Superioribus conceſſa fuiſſe dicunt. Cùm enim Superioribus, in ea, quæ ſuperflua ſunt, poteſtas omnis à Regula interdicta ſit: quo pacto rerum ſuperfluarũ: quæ eorum poteſtatem effugiunt; vſum aliis concedere poſſunt? Quo fit, vt nõ modò ab iis ſuperfluis cuique abſtinendum ſit, quæ nulla Superioris facultate ſibi vendicat: verùm & ea quoque abiicienda, quæ à Superiore conceſſa, ſuperuacanea eſſe iudicantur.

Superflua habentes, ab Antonio fugantur.

Rerum ſuperfluarum proprietas apud poſſeſſorem.

Superiores ſuperflua ſubditis concedere nequeunt.

XIX. Hæc huius ſancti Viri doctrina, cùm non aſpernando veritatis fundamento innixa, S.P. noſtri Franciſci placitis conſentanea eſſet, qui præter eà, quæ neceſſaria ſunt vniuerſa abiicienda eſſe admonebat, his verbis *Cui totaliter, dilectiſſimi Fratres, inhærentes, nihil aliud pro nomine Ieſu Chriſti in perpetuum ſub Cælo habere velitis*: quamplurimos, vt à ſuperfluis abſtinerent, deterrebat. Verùm id magis ſuo exemplo præſtabat. Hinc enim ab omni cuiuſcunque rei, quantumuis minimæ, ſuperfluo vſu ita abhorrebat; vt Roſarium, quod ab Vrbinatum Duciſſa dono acceperat; quoque de Superiorum licentia vſus fuerat; cùm morti proximus, ab eadem Duciſſa, in extrema valetudine inuiſeretur, eidem reſtituerit: ea potiſſimùm ratione fretus; quòd illud communi vitæ curſu abſoluto, ſibi ampliùs neceſſarium non eſſet. Ita enim liber hinc ab omnibus euolare optabat; vt ne quidem Roſarium, vbi iam illius illi morte vſus intercipiebatur, ſibi relinquendum putaret.

Reg. c. 6.

Roſarium donatum in morte reddit.

XX. Ob præclaras Antonij virtutes, quibus inter cæteros in Piceni Prouincia emicabat: Nouitiorum aliquando illi cura, & educatio commiſſa fuit; quam tametſi inuitus, ex obedientia tamen ſuſceptam, per aliquot annos, ſummo ſtudio, ac diligentia exercuit. Cuius illud teſtimonium fuit. Cùm enim hoc in munere, Vrbini, in Cõuentu Croſichij verſaretur: accidit, vt Vir quidam Nobilis, ac Fratribus familiaris, quo tempore Nouitij in effodienda tellure, quotidiano operi vacabant, cum eo in Horto deambularet. Dumq; varia inter ſe miſcent colloquia, Antonius frequenter oculos in quendam Nouitiũ coniicit: ac interrupto ſermone, illius operi ſeriùs animum intendit. Admirabatur Vir Nobilis, attentiorem illum Antonij, in Nouitium intuitum: cumque nullam in Nouitio illius cauſam deprehenderet, ab Antonio percunctatur: quidnam in eo Nouitio ſpectandum aduertat, quo in eum potiùs, quàm in cæteros animum appellat. Cui Antonius: Ne mirêre (ait) Satanam vidi; iuxta Nouitium illum ſtantem, multiſq; ei verbis, vt à cœpto labore deſiſteret, per-

Nouitium à Damone tentatũ videt.

ſuadentem.

Digitized by Google

suadentem. Verba Tentatoris,quæ suggerebat,audiui. Nouitium quoque Satanæ reluctantem percepi. Ea me Nouitij lucta attentiorem reddidit: ne forte Diaboli fraus, ac persuasio, aduersùs illum prævaleret. Hinc quanta in iis educandis cura, ac sollicitudo illi inesset: quámque in grauissimo illo munere obeundo, diuina benignitas copiosè illi è Cælo affulgeret, perspicuum esse potest.

XXI. Abstinentia tam fuit admirabili, vt in vtraque, & Reformatorum, & Capucinorum Religione, triginta circiter annos,in panis & aquæ ieiunio expleuerit:cuius ita obseruantissimus erat; vt neque ægrotans, neque iter faciens, ab eo declinare vellet. Semel cùm longum iter facturus esset, à Socio rogatus, vt vel ante profectionem aliquo se cibo refocillaret; vel saltem panis aliquid secum in itinere deferret, quo fatigatus vesci posset: vtrunque agere renuit, quamuis iam ætate, ita grandæuus esset, vt ab ipso Ieiunij præcepto absolui potuisset. Hoc modo iter aggressus, cùm meridiè transacto, iam vires illi ad iter prosequendum deficerent; præeunte Socio substitit; oculisque in Cælum erectis, Deum precatur, vt qui volucres Cæli pascit, & dat escam pullis coruorum inuocantibus eum; ipsum quoque in ea necessitate non deserat. Vix ab oratione cessauerat, cùm se fonti proximum, & iuxta illum dimidiatum panem, grandiorem, recentem, albumque cò diuinitus allatum conspicit; quo cum gratiarum actione sumpto, eo diuina virtute, non tam restitutas, quàm auctas sibi corporis vires sentiens; reliquum iter tanta leuitate confecit, vt & Socium præeuntem præterierit, & nulla amplius, eo die,cibi refectione indiguerit.

Per triginta annos, in pane, & aqua ieiunat.

Panis illi à Deo ministratur.

XXII. Rerum diuinarum contemplationem, assiduo Orationis studio, tam sibi familiarem comparauerat: vt vbique animum è terrenis rebus suspensum, ac Cælestibus occuparum gereret. Quadam die, cùm in communi mensa, cum cæteris familiæ Fratribus discumberet; deuoti cuiusdam libri, qui speculum Crucis inscribitur, lectionem audiens; tam ardenter sursum agi cœpit: vt corpore altius è solo exurgente, Vir Dei, tota spectante Familia, in aëre subsisteret: tandiuque in eo corporis statu perstaret; quod absoluta Refectione, Familia consuetas Deo gratias persolueret: Guardianus verò, qui Antonij spiritum, num ex Deo esset, Obedientia, atque humilitate probare decreuerat: simulatque ab extasi reuocatus fuit, his, illum verbis compellat. Antoni, iam nunc opera tua egeo: vt opus, quod manè in horti cultura imperfectum deserui, mecum perficias. Cui Antonius, En præsto sum, Pater, ait opem qualemcumque potero, feram: arreptoque ligone, tametsi iam præ senio viribus imbecillis esset, Guardianum prosecutus est. At Guardianus necdum eo contentus, vt Fraternam in eo charitatem experiretur: seorsum illum assumens, ait: Antoni, est mihi in hoc Monasterio, Frater quidam, moribus dissolutus, atque indisciplinatus. Antonius verò cùm à murmuratione angue peiùs abhorreret, simulatque prima hæc Guardiani verba percepit, protinus adgeniculans, ait: Pater, memini, me necdum Asino lectum strauisse (curam enim cuiusdam Asini gerebat) Si placet, meo muneri satisfaciam. Hoc pacto à Guardiano declinat, qui cùm illum ad stabulum vsque eminus prosecutus fuisset; genuflexum tandem in stabulo, atque in oratione defixum, paulatim se in aëra extollentem reperit: quo obstupescens; cùm veram illius sanctimoniam esse, certo testimonio comprobasset, maxima Virum deinceps in veneratione habuit.

Immensa, in Extasim rapitur, ac corpore sursum elevatur.

A Guardiano ipsius spiritus probatur.

In stabule orani sursum effertur.

XXIII. Horas Canonicas in Choro tam attentè, ac tanta corporis compositione Deo persoluebat: vt quamuis senio iam confectus esset; nunquam tamen aut sedilibus, aut parieti innixus, sed recto semper corpore, nisi aliud res ipsa diuina postularet, Deo psalleret. Diuinam enim Maiestatem, cui laudum illud pensum exoluitur, animo præsentem aspectans, omni, tum animi, tum corporis compositione prosequendam affirmabat.

XXIV. His dum Fidelis Dei seruus, Diuina comitante gratia, sedulus vacat: Deoque omni studio placere, & diuini nominis gloriam præclara operum, ac virtutũ luce,

augere

luce,augere curat:haud sanè mirum,quòd Deus glorificatorē suum, signorū quoque gloria illustraret.Etenim Antonij Sanctitate,longè latéque per Picenū Agrum peruulgata;omnes ferè illius regionis ægri; præsertim ex Petrærubeæ Oppido,ad eum confluebant;qui exiguam chartulā,in qua sancta nomina Iesu,Mariæ,& Iosephi manu sua conscripta erāt,ab eo accipientes;protinus corporis in columitatem consequebantur.Rusticus quidam ex Foroliuiensi Agro,qui hydropisi,& crurum dolore grauiter laborabat;celebri eius nomine audito;cum iter ad eum auspicatus fuisset; vix duo,aut tria millia passuum confecerat, cùm repentè ab vtroque morbo liberatus,toto se corpore ita incolumem sentit;vt plurimos deinde annos, absque vlla morbi afflictatione transigeret. In Asculana Vrbe mortuum puerum sua oratione ad vitam reuocasse,constans omnium fama fuit.

Chartulæ vim Fœtos diuitiis vtero gerentes curat.

Rusticus à Morbo liberatur.

Puer ad vitam reuocatur.

XXV. Narniam cùm aliquando ex itinere peruenisset; casu contigit, vt à quodam Pastore in Sylua, quæ Conuentui nostro proxima est, ignis accenderetur:cuius cum ventus, qui eo tempore flabat; huc atque illuc flammas dispergeret:eo factum est, vt ingens inde incendium excitatum, in momento totam syluam incenderit, atque absumpserit. Res propemodùm horrenda erat, crepitantium flammarum, quæ à vento ferebantur, stridorem, ac strepitum audire; flammarumque volumina, ex arbore in arborem insilientia, tam voraciter ingentes quasque plantas exedere,vt vix trunci igni superessent:incendiū verò cùm propiùs ad Conuentum accederet:eo perterriti Fratres,vniuersi è Monasterio egressi illud cuadere curabant.Aderāt tunc in eo Monasterio Eusebius Anconitanus,Bernardinus Mōsulmentis,ac plerique alij Patres,qui cùm Romā ad Generalia Comitia proficiscerentur,simul è cōuentu exeūtes,ad deuastantis incendij conspectum exhorrebant. Vltimus tādem Fr.Antonius fuit qui cum senio grauaretur, lētiùs cæteris progrediebatur.Is vbi flāmas conspexit,subridens,ac manu, capitisq; motu quædā lætitiæ signa edens: mox ad Monasterium redit. Antonium secutus est Frater Angelus à Colle-discipuli; vt quid ab eo fieret,curiosiùs exploraret. Vix Antonius ad Cellam peruenit,cùm eum flexis genibus Deum cum lachrymis orantem cernit:moxque eo orante, incendium mitescit. Porrò necdum ab oratione surrexerat, cùm incendij flammæ, vt eò clarior Dei virtus, atque Antonij orationis vis elucoret, inter quædam sicca folia, atque aridos arborum ramos, penitùs extinguuntur.

Incēdium sua oratione extinguit;

XXVI. Iam verò Sanctus hic Dei seruus, multos senectutis annos, pari vitæ austeritatē, ac sanctimonia traduxerat: quum paucis ante obitum annis, certæ suæ electionis, ac prædestinationis à Domino signa accipit: quæ is, sub incertæ personæ nomine, aliquando nonnullis familiaribus, his verbis declarauit. Noui hominem (inquit) qui cùm per annos quatuordecim, post Matutinas Horas, insomnis totum illud noctis spatium in oratione insumpsisset; nocte quadam orans, sub Auroræ crepusculum, vtrasque Ecclesiæ fores patefieri; formosissimorumque hominum Supplicationem Ecclesiā ingredi conspexit. Postremus verò, Virorum nobilissimus,ac speciosissimus,tanta cum majestate gradiebatur; vt facilè omnium,qui in Supplicatione erant,Caput agnosceretur.Hi cùm ad Sacrosanctæ Eucharistiæ Altare peruenissent, cuncti adgeniculantes Sacram Eucharistiam adorant, eo vno Illustrissimo viro excepto: cui ab Adolescentibus quibusdam, qui Sole fulgidiores erant, aurea Sedes in ipso Altaris scabello paratur. In ea cùm vir ille sedisset; protinus iubet, Fratrem, qui in extremo Ecclesiæ angulo orabat, ad se accersiri: qui cùm claro intus mentis lumine illustratus; Virum illum, in Throno sedentem, Dei Filium esse intelligeret: capite ad terram vsque demisso, ad eum accedens pronus ante illum iacebat. Cui Dominus, Plurimùm, Fili mi, (inquit) in amplificanda, ac propaganda Majestatis meæ gloria laborasti: dura multa pro nomine meo pertulisti: quale ergo nunc premium accipies? Iam pete, quod vis; vt illud ex benignitate mea

Antonij visio enarratur.

assequatis. Cui ille. Quem Domine, quem tua benignitate prosequeris? Annon sordidum hominem, vilem, flagitiosum, totq; sceleribus respersum, vt nihil vnquam, præterquàm iram tuam promeuerit. Veruntamen, si, quæ tua clementia est, indignum respicis: id tantùm supplex à te peto, vt culparum mearum fasciculos, quos impiè collegi, dissoluere, ac tuo Sanguine ita tibi placeat delere; vt ne vna quidem maneat superstes. Posthæc verò, ita me tua gratia, ac beneuolentia dones, vt ab ea nullo vnquam tempore excidere valeam. Dominus autem illum placido vultu intuens, ait: Gratum mihi est, quod petis. Moxq; ad Angelos conuersus, Afferte, ait, ad me Librum vitæ: quo statim oblato; alteroq; Angelo Domino calamum administrante, cùm ipse atramentarium gestaret, Dominum proprium ipsius nomen in Libro vitæ scribentem suis oculis conspicit. Quo facto Dominus, eidem benedictionem impendens, repentè cum tota illa cælestium hominum, & Angelorum corona ad superna se contulit.

Antonius à Christo vita Libro inscribitur.

Ineffabili hoc dono à Domino accepto, Antonius, ne superbia immutaret intellectum eius, nevè aliqua præsumptio deciperet animam illius, cùm octuagesimum circiter annũ ageret: grauissima carnis tentatione à Deo probatur; quâ tam acriter exagitari cœpit, vt quoquò se verteret, obscœna spectacula illi ab immundo Spiritu vbiq; animo obiicerentur. Pugnabat Senex contra adolescentiæ vitium, quo se iam liberum, ac rude donatum fore existimabat; ac tunc carnis incendia sentiebat, cùm libidinis calore præ labentis æui fluxu frigescente, nix toto capite albescens frigidissimã ætatis hyemem in carne grassari renunciaret. At hoc stygij illius fabri opus erat, qui cùm pruñas in glacie ardere faciat, in Antonij carne, ieiuniis, ciliciis, vigiliis, atque omni macerationum genere iam ferè attrita, tot libidinis flammas, nedum igniculos excitat: vt iam Antonio præ ardoris vehementia tentatio intolerabilis videretur; ac se diu in Religione permanere posse penè desperaret. Iam illum nec panis, & aquæ ieiunia, neque vsque ad sanguinem flagella, neque aspera cilicia, neque ardentissima ad Deum suspiria, aut profusæ in oratione lachrymæ; quibus hostem edomare, ac prosternere consueuerat, quicquam illum eo tempore iuuabant, aut Diabolicæ tentationis onus leuabant. Frustra omnia tentabantur. Ardor enim concupiscentiæ, quo maioribus carnis asperitatibus premebatur, eò altiùs assurgebat. Quid plura? Horribili hac tentatione, quæ iam ab hoste tot præliis prostrato, præter spem excitata fuit; Deus dilectum Seruum suum, quem iam in Libro vitæ conscripserat, ac perpetua sibi charitate coniunxerat, probari voluit: vt nihil tot vitę austeritatibus, ac propriæ virtuti adscriberet: sed omnia diuinæ clementiæ, ac benignitati, à qua vis omnis, ac virtus, tum ad resistendum, tum ad bonum perficiendum manat, tribuenda addisceret. XXVII.

Grauissima carnis tentatione probatur.

Propria virtuti nihil adscribendum.

At verò vbi Antonius terribili hac tentatione aliquo tempore probatus fuit: fidelis Deus, qui non patitur nos tentari supra id quod possumus, non modò tentationem abstulit; sed & cum tentatione prouentum dedit, vt Iacobi Apostoli vox obtineret dicentis: *Beatus Vir; qui suffert tentationem: quoniam cùm probatus fuerit, accipiet Coronam vitæ.* Paucis enim posthæc diebus elapsis Maceratæ in morbum incidit, ac singulari animi, ac Sacramentorum præparatione ad superna dispositus, hinc purus migrat; vitamq; magna cum virtutum Sanctimonia transactam, beato fine concludit; Deniq; pro breuissimo tentationis labore, perpetuam vitæ coronam accipit. XXVIII.

Iacob. 1.

Macerata rebus humanis valedicit.

F. PETRI A MAZARA.
Vita, & Gesta.

EODEM quoq; tẽpore, Fr. Petrus à Mazara, Vrbe Siciliæ Littorali, in ora Australi, inter Thermas, & Lilybœum sita; violẽter Cælũ rapuit. Hic enim, cùm nobili genere ortus esset, sui generis splẽdori, maximas suis vitiis tenebras offũdens, prauæ XXIX.

educationis vitio, eò ſcelerum peruenit, vt omni flagitiorum genere primum iuuentutis florem contaminauerit. Homo natura ferox, audacia furens, promptus ad vim, ad omne facinus audax, nihil præter ſcelus, atque perniciem animo volutare videbatur. Sic enim prodigioſo ſe furore in omne crudelitatis genus præcipitem dederat; vt neque ſexui, neque ætati parcens, quem ſibi aliquo modo infenſum haberet, ad cædem deſignaret. Vir luxurioſus, atq; ad omnem libidinem effuſus: quem nec pudor ab infamia, nec generis, ac familiæ macula à turpitudine auocarent. Mulierem enim, quæ ſuæ libidini inſeruiebat: ſola ſuſpicione ductus, quòd ſeipſam alteri proſtituiſſet, fiſſo vſque ad ſexum vtero, truculenter necat. Riualem quoque eodem modo crudeliter trucidat. Ob hæc, ac pleráque alia nota facinora, cùm morti adiudicatus eſſet, patris ære redemptus, iterum in grauiora relabitur: Nam Mazaræ Vrbis Gubernatoris filium, adhuc puerum, qui eum fugientem inſequebatur, præ furore arreptum, in fruſta concidit. Hinc cùm ſeipſum Proſcriptorum Ducem, ac Caput conſtituiſſet, tot ſcelera ſceleribus addidit: vt ad necem vndique à Magiſtratibus quæreretur.

F. Petrus Mazaræ ſtuprum virtutis irretitus.

Scortum, ac Rinalē crudeliter necat

Puerum in fruſta concidit.

XXX. Dum igitur flagitioſiſſimam exul inter ſceleſtos vitam duceret, Deus, qui diues eſt in miſericordia; quandoquidem in eo bonitatis ſuæ diuitias oſtendere decreuerat: illum ad meliorem vitæ frugem facto mirabili pertrahit. Cùm enim bellicis bombardis, atque armis, quibus id hominum genus onuſtum incedere ſolet, circumſeptus; quadam die, ad aluum expurgandum, in ſecretam nemoris partem ſeceſſiſſet; armáque iuxta ſe, vti ſemper ſolebat, depoſita collocaſſet; vix aluo exonerato, ea repetere voluit; cùm neque tormenta, neque alia, quæ ibi depoſuerat, arma adeſſe comperit. Rem Vir ſtupidus admiratur. Cúmque à nemine inde ſublata fuiſſe, prorſus illi indubitatum eſſet: factum altiùs animo perpendens, illud non hominum, ſed Dei opus eſſe, quo ad meliorem illum vitæ frugem prouocat, non obſcurè percipit; protinúſque quaſi Diuinum, de non ſæuiendo, Edictum è Cælo ſibi allatum accepiſſet; ab omnibus non modò ſibi armis deinceps abſtinendum ſtatuit: Verùm & cum iis, vitam quoque tot facinoribus turpem exuere, ac in meliorem commutare parat. Quapropter mox ſociis valedicens, mentéque cæleſti dono, in meliùs mutata, anteactæ vitæ ſcelera deflere, & ad pœnitentiam ardentiùs animari cœpit. Nemora, quæ priùs innoxio ſanguine conſpergere ſolebat; tùc primũ lachrymis rigat: pectus tũdit; mentēq; præteritorũ ſceleru dolore dilacerat. Deus verò, ſuprem⁹ luminũ Pater, qui Petri animũ ad sũmũ doloris ac Pœnitentiæ apicē pertrahere decreuerat; diuinã illi è Cælo lucē adminiſtrat: qua ſe illi ſeuerum ſcelerum Iudicem pãdit; ac præteritorũ criminũ grauitatē ante oculos ponit: Hoc lumine illius mens intus perfuſa, ad diuinũ ſe Iudicium prouocari, anteactæq; vitæ rationē ab eo depoſci cogitabat. Mox quaſi præsēs Dei Iudicio adeſſet: in eo perfectã Iudicij formã ſibi conſpicere videbatur. Simul enim aderãt, tot ab eo patrata facinora, quæ illũ accuſarēt, ac Reũ conſtituerēt: Aderat teſtis Conſciētia, quæ malefactorũ eũ coargueret: Aderat Carnifex, ac tortor ipſe timor, qui animum diſcruciaret. Aderat poſtremò ipſa Iudicis ſeueritas, quę tot criminũ Reũ condemnaret: atq; inde quidã Animi confitentis ſanguis, vberiùs per lachrymas profluebat.

Præterita ſcelera multis lachrymis deplorat.

Acriùs ſeipſum accuſat.

XXXI. Horrebat Petri mens, Diuino ſupernè lumine illuſtrata, tot flagitiorum conſpectu, ac præteritorum malorum conſcia, iam ſeipſam continere non poterat, quin in triſtia ſe lamenta effunderet. Putáſne (aiebat) virorum iniquiſſime, quòd Deum Iudicem effugies; cuius tu maieſtatem, tot annis, omni tum humano, tum diuino iure abrupto, contempſiſti? Imperium perpetua cordis rebellione abnuiſti? Templum ſacrilega, tot criminum pollutione violaſti? Putáſne Dominum tam citò placari poſſe, aut tam facilè tui miſereri velle; quem tam conſtanti animi malitia, ne ſua in te poteſtate frueretur, velut calce toties abiecisti? Heu hominum ſceleſtiſſime, quò fugies? Quò te à facie Domini abſcondes, cùm Cæli reuelabunt iniquitatem tuam; & ſcelera tua, quaſi ex

Deuter. 32. Hierem. 2. Ose. 4.

insidiis, aduersùm te consurgent?ô miserrimè quid facies,cùm venerit in iudicium Deus, vt conterat omnes scelestos, & disperdat vniuersos peccatores terræ?Quid non deducis quasi torrentem lachrymas per diem, ac noctem? Cur tacet pupilla oculi tui?Deum,qui te genuit,dereliquisti,& oblitus es Domini Creatoris tui,quid scelestius? At parum id est. A sæculo enim confregisti iugum eius,& dixisti: Non seruiam. Multiplicasti abominationes, & scelera: neque iis vnquàm satur dixisti: Sufficit. Maledictum, & mendacium,& homicidium,& furtum,& adulterium ex te inundauerunt,& sanguis sanguinem tetigit.His vbi acrioribus seipsum increpationibus infectatus est;lumina lachrymis obruta ad Deum conuertens, ipsius clementiam,quò sibi illucescceret,vberiùs his verbis obtestabatur. Altissimè hominum Creator,cuius tanta, ac tam inexhausta bonitas est: vt nullis hominum sceleribus obrui,aut deleri queat. Mira de Misericordia tua mihi narrata sunt: quodque de Impiorum perditione, ac morientium nece haud quaquam delecteris, certo testimonio persuasum.En confusio faciei meæ cooperuit me:Etenim tot scelera sceleribus addidi; vt ea vsque ad Cælum creuerint.Desperarem planè: nisi me Domine tuæ pietatis abyssus in meliorem spem reuocaret. Heu ineffabilis bonitatis pelagus; Ne quæso,te mea crimina absorbeant. Ne obsecro, ô perennis diuinæ misericordiæ fons,flagitiorum meorum abyssus pietatis tuæ aquas exhauriat. Da misericordiam misero petenti, qui non petentem ad tuam misericcrdiam prouocas. En scelera agnosco,peccata non abscondo;ac præteritorum criminum culpas deploro. Ad omnipotentem venio,qui possit crimina delere: sauciusque ad Medicum propero, qui vulnera curare velit. Tu ne contritum,Domine & humiliatum abiicies? Heu sana vulnera,infirmum cura,mortuum ac peccatis fœtentem ad vitam reuoca; si culpa animum ligat, fletus dissoluat; ac te exsuscitante viuat, qui peccato occidente perierat.

Diuinam clementiam inuocat.

Has pœnitens animus, ac scelerum dolore saucius, ad Deum voces, ac suspiria XXXII.
iactabat; neque vlla tot criminibus pœnitentia satis esse videbatur.Porrò eo tempore, Capucinorum Congregatione, iam per Calabriam propagata, Bernardinus Georgius, à Ludouico Rhegino missus, nonnulla apud Siculos Fratrum Monasteria extruxerat, quorum cùm Petrus austeram vitæ rationem, ac Pœnitentiæ plenam didicisset; eam sibi à Deo paratam esse arbitratus, in qua præteritæ vitæ maculas dignis pœnitentiæ operibus abstergeret: confestim ad Capucinos aduolat; qui cùm hominem à vitiis perfectè reuocatum,atque o mninò à priori immutatum esse animaduerterent,eum Religionis habitu donant.His enim Religio benignior, ac humanior esse solet;quorum;cùm olim salus desperata esset, atque etiamnum maximo in discrimine versetur,maiori quoque ope ad sui remedium indigent;iuxta illam Saluatoris sententiam: *Non egent,qui sani sunt, Medico, sed qui malè habent.* Huius Viri conuersio, cunctos,qui eum perditissimum nouerant,in summam admirationem rapuit; Vrbique Mazaræ ingentem lætitiam peperit.Neque id frustra. Tam enim perfecta hæc hominis mutatio fuit,totque virtutibus exornata: vt in ipso probationis anno, quem in Gibilmannæ Conuentu exegit, iam supremum perfectionis gradum assecutus videretur.Nullus eo humilior,nullus abiectior erat; perennes ab ipsius oculis lachrymæ, ob præteritorum scelerum memoriam, defluebant:Dum communis siue in Choro,siue in Capitulo à Nouitiis flagellatio fieret;mox in amarissimos fletus erumpens,haud vocem continere poterat,quin flendo exclamaret. Quid vos innocentes criminis commisistis? quo hæc flagella subeatis? Mihi scelesto, mihi impio, mihi nefario flagella debentur, qui tot delicta patraui, qui tantoperè Deum exhonoraui: Me, me, ipsum flagellate; in me omnes Lora conuertite, qui ea tot criminibus promerui. Inter hæc totus lachrymis exundaus, palàm Dei misericordiam pro admissis sceleribus poscebat.

Ad Capucinorum Religionis sinum confugit.

Luc. 5.

Petri humilitas variis actibus panditur.

Ardenti hoc contritionis Spiritu,sæpè etiã orando in seipsum inuehebatur;quo XXXIII.

tandem

tandem factum est, vt ob eam humilitatis virtutem, id sibi apud Deum gratiæ, ac beneuolentiæ compararet: vt in oratione, & inter psallendum sæpè sensibus excedens in aëra ferri conspiceretur. Mira profectò, atq; alioqui insueta res, vt qui paulò antea plurimo innocentum sanguine, ac cædibus redundabat; animumq; omni flagitiorum genere fœdatum gerebat: iam inter cælestes Choros adscitus, menteq; & corpore ab humanis solutus, cum Deo versaretur. At hæc veræ, ac perfectæ pœnitentiæ prodigia sunt: cuius opus est, contrita omnia sanare, corrupta restituere, desperata instaurare, & duplicia de manu Domini accipere: neque enim apud Deum tam valet mensura temporis, quam doloris. *Latro ille* (inquit Chrysostomus) *qui pendebat in Cruce, non egit prolixitate temporis, vt ingressum Paradisi mereretur; vno temporis momento totius vitæ sceleribus absolutus, præcedere ad Paradisum etiam Apostolos meruit.* Gaudebant Fratres, tantum Dei donum in nouo adhuc Tyrone admirantes, ac Deum laudabant, qui non temporis spatia, sed animi charitatem metitur: neq; ante actæ vitæ vitia, sed præsentis virtutem considerat.

Inter psallendum in excessum rapitur.

Chryf. lib. de reparat. c. 5.

XXXIV. Post exactum verò Probationis annum, cùm tam singulari vitæ austeritate, omnique virtute floreret; vt totius Regularis disciplinæ cunctis se formam præberet; elapsis aliquot annis, Nouitiorum Magister eligitur. Quo in munere vix credibile est, quàm præclara virtutum omnium luce, nouis illis Religiosæ Militiæ Tyronibus anteiret; quos non solùm doctrina, verùm multò magis exemplo, ad perfectam Euangelicæ vitæ disciplinam prouocabat. Dominicæ Passionis opprobria, tam profundè sibi in animo insculpserat; vt in qualibet sexta Feria, quæ Dominicæ Passionis memoriæ consecratur; fune sibi ad collum alligata, nudum; solis tantùm sibi lineis fœmoralibus retentis, ea se à Nouitiis per Ecclesiam, & Refectorium raptari iuberet. Quo tempore tam ingentes gemitus, ac singultus edere solebat; vt omnes ad lachrymas compelleret. Raptate (aiebat) hominem scelestum, hominem nefarium, immò non hominem, sed bellua peiorem; cui nihil præter hominis simulacrum humani relictum est. Raptate (inquam) qui tot Dei Filio vulnera inflixit, ac dolores super vulnerum dolorem illi accumulauit. Flebat ipse præterita crimina, ac Domini sui opprobria. Flebant Nouitij amarissimi Patris lachrymas; quos interdum quoq; præcepto cogebat, vt duris cum flagellis cæderent.

Nouitiorum Magister creatus varia pœnitentiæ opera exercet.

XXXV. E Nouitiorum Magisterio ad totius Prouinciæ Panormitanæ gubernacula euocatus; præclara posteris veri Pastoris exempla imitanda reliquit. Nam præter summam in grege custodiendo vigilantiam, in agendo prudentiam, in prospiciendo consilium, in laborando fortitudinem, in puniendo mansuetudinem, in parcendo facilitatem, ac cælestem propemodùm in rebus administrandis sapientiam: qua fiebat, vt cunctorum simul & amorem, & timorem sibi conciliaret: tam rara, ac singularis in eo mentis humilitas elucebat; vt cùm semel in Panormitano Conuentu, suo munere fungens, supremo Prouincialis loco in Refectorio sederet: fastuosaque illius honoris cogitatio, quo tunc apud Fratres fruebatur, quoque illi omnes parebant, in animum irrepsisset: protinus, vt superbum hostem velut Arci appropinquantem trucidaret, è Sede exiliens se coram omnibus humi prosternit; ac Beati Patris Francisci instar, superbæ cogitationis motum aperiens, vniuersis imperat; vt pedibus sua ipsius ora premant, ac conculcent. Quod cùm Fratres præ reuerentia agere renuerent, id illis ex obedientiæ præcepto iniungit; eoq; vniuersos exemplo docuit, quàm à Pastoribus, & ab iis, qui dignitate cæteris præcellunt, animi nedum facti superbia detestanda sit.

Superbæ cogitationis motum seuera castigatione prosequitur.

XXXVI. Siciliæ Regnum, necdum eo tempore, in tres Prouincias distinctum fuerat: sed integrum vnius tantùm Prouincialis imperio subiacebat: quod tamen, sanctus hic Vir, toto sui muneris triennio, nudis pedibus, absque soleis visitat: quanquam in

Martinij cupiditates flagrant in Africam proficiscitur.

eo pleraq; saxosa, atq; aspera loca se se offerrent, meatu difficillima. Corpus interea tot verberibus castigabat, vt communia illi flagella non sufficerent; sed ferreis catenis, iisq; crassioribus carnem domaret. Hinc tam vehemens Martyrij cupiditas ipsius animum cœpit percellere: vt præterita scelera, sibi à Deo haud ignoscenda fore putaret; nisi ea proprio cruore eluëret. Enimuerò inter tot facinora, quæ se olim patrasse deplorabat, nullum grauiori luctu, ac mœrore, quàm pueri illius, quem in frusta dissecauerat, cædem prosequebatur. Quare interdum Familiaribus dicebat; se cæterorum quidem criminum à Deo veniam accepisse; at pueri illius internecionem adhuc inexpiatam manere. Quamobrem ab Astensi Generali summis precibus impetrat; vt in Aphricam cum Cæsariana Classe proficisceretur; quæ Ioanne à Vega, Generali Triremium Præfecto, Archipiratam Dragutium, qui Mediterraneum Mare latrociniis infestabat, persequi parabat. Classi igitur adiunctus, cùm in Aphricam venisset, ligneam Christi Crucifixi Imaginem dextera gerens, milites ad Vrbis Aphricæ expugnationem animat: primusq; Christum mœnibus, atque in Arce collocat. Expugnata verò Vrbe, cùm Cæsaris Classis in Siciliam remearet, obtinendi Martyrij spe frustratus; (neque enim illi ab exercitu separari datum fuerat) in Siciliam redire cogitur. At quanquam tunc voluntati Martyrium defuerit: eam tamen Martyrij Coronam, quæ voluntati, ac tot duris, in Religione ab eo pro Christo toleratis, debebatur, Deus clementissimus diutiùs illi prorogare noluit. Etenim cum Classe in Siciliam rediens, graui in itinere morbo corripitur; ex quo cùm cælesti Domini voce, quæ illum ex Crucifixi Imagine, quam secum gerebat, allocutus fuerat; se hinc breui discessurum intellexisset, suique obitus diem, ac horam ab eodem didicisset: Ioannem Classis Præfectum impensiùs rogat; ne, postquam mortis debitum exoluerit, suum Cadauer (vti solet) in Mare proiici, ac pelagi vndis committi imperet; sed in primo Capucinorum Conuentu sepeliendum curet: ex quo id illi futurum polliceretur; vt Deus ob id secundum Classi Austrum indulgeret. Quod cùm Generalis, ob summam, qua sanctum Virum prosequebatur, reuerentiam, illi iuramento promisisset: Petrus, reliquum vitæ spatium totum in Dei laudibus consumens; eadem, quam prænunciauerat, hora ad puriorem vitæ lucem euolat. Illius verò Corpus ad Castrum Veteranum, vbi Capucinorum Conuentus nonnullis abhinc annis extructus fuerat, delatum; ibi honorificè à Fratribus sepultum fuit. Anno autem, post ipsius obitum expleto; cùm effossa humo Petri Corpus exhumatũ esset; integrũ ferè omni ex parte repertũ fuit: vt animam apud Deum, incorrupta Corona donatum esse cunctis perspicuum esset: Quod alio quoque testimonio declaratum fuit: eo namque tempore accidit, vt Dæmoniacus quidam ad eundem Castri veterani Conuentum duceretur, qui cùm omni vi, ne eò accederet, reluctaretur; ab Exorcista tandem interrogatus, quid causæ esset, quod tantoperè eò pergere recusaret? Respondet Dæmon, Petrum quendam infensissimum sibi hostem ibi sepultum haberi, qui plurimos viuens de eo triumphos retexerat; ac propterea se locum illum maximè exhorrescere.

A Christo obitus diem & horam addiscit.

Extremum diem obit, & in Conuentu Castri veterani sepelitur.

Fr. Antonius à Politio sanctimoniâ conspicuus.

Hoc anno, plerique alij Fratres, virtutibus illustres, depositio corporis exuuio, ad Dominum euolant. Inter quos primus fuit Fr. Antonius à Politio Laïcus: qui vt liberiùs orationi vacare, animumque ad Deum facilius transferre posset; corpus tam graui inedia extenuabat, vt ad perpetuum panis, & aquæ ieiunium compelleret: neque tamen eo ad satietatem, sed ad certam quandam duntaxat quantitatis mẽsuram vescereturr. Et quasi qui atro carnẽ suam odio prosequeretur, Ciliciũ asperrimum ex equinis, ac suillis pilis, quibus etiã fila quædam ærea acuminata, contexta erant, compactum gerebat: quo cùm, post ipsius obitum, deuotus quidam Frater vti vellet, illius asperitatẽ vix per horæ spatiũ ferre potuit. His corporis afflictionibus cùm potiores animi virtutes copularet: maximas ob

id Dæmonum infestationes patiebatur: qui sub variis Belluarum figuris, horrendisq; monstrorum simulacris apparentes, illum nunc virgis cædebant, nunc cominus cum eo pugnare videbantur. Quorum tamen victor existens, post diuturnos certaminis labores, tandem Politij in pace requieſcit; Plurimis tam in vita, quàm in morte Miraculis claruit, quæ nostrorum humilitate, fama tantùm loquente, apud nos silent.

XXXVIII. Pari quoq; sanctitatis fama floruêre, Fr. Gabriel à Calatanissета, & Fr. Rogerius ab Enna, Siculi. Hunc posteriorem cùm Satan in morte tam graui tentatione vrgeret, vt eum, ob præterita sæculi peccata, iam à Deo damnatum esse, persuadere vellet: Dominus Iesus, Cruce onustus, oranti apparuit, has edens voces: Rogerie, vniuersa delicta tua in hac Cruce depone, in qua pro peccatoribus mortem pertuli: in ea enim salutem, & vitam inuenies. Quibus Christi verbis, Rogerius in meliorem spem erectus, atque omnem tuæ salutis summam in Domini Cruce collocans, in Crucis amplexu obdormiuit.

F. Gabriel à Calatanissета & F. Rogerius ab Enna virtutibus clari.

XXXIX Neque his virtute inferior fuit, Frater Martinus Belga, Laïcus, Francisci Titelmani Socius; cuius charitas Romæ in ægrotis, qui in Incurabilium Domo iacebant, curandis, potissimùm enituit: quibus tam ardenti charitatis studio inseruiebat; vt in ipsis seipsum prorsus exinanire videretur. Regulæ obseruantissimus fuit, obedientia quoque, paupertate, humilitate, mansuetudine, modestia insignis, silentio, ac solitudini vacabat; vt diutius, ac liberiùs Dei colloquio in oratione frui posset. Hic cùm quindecim annos, in ægrotorum illius Domus obsequio insumpsisset; quo tempore quamplurima ibi eum miracula edidisse, communis fama erat; prolixa, ac molesta quidem corpori, animo verò suauí, & is à Domino infirmitate probatus fuit: in qua, cùm summam patientiam, cum pari patiendi desiderio coniunctam, semper exhibuisset; supremum ibi diem agens, tandem pro mercede cælestem gloriam accepit. Cuius, præter vitam omni in virtute transactam, testes sunt, pleraq; miracula in ipsius morte patrata, quæ cùm à nemine describerentur, ipsa obliuione deleta, sola fama ad nos perlata fuêre.

Fr. Martinus Belga Vir sanctus.

Multis miraculis emicat.

XL Hoc anno, dum in Conuentu Potentiæ, Magistri Nouitiorum officio fungeretur, Petrus à Martina, Vir omni sanctitate illustris: Comes Potentiæ, qui Capucinorum Ordinem summa beneuolentia complectebatur: quò familiariùs eorum conuersatione frui posset, ad eos aliquando pransurus accessit. Quo tempore Petrus Nouitium, vt aquam attingat, ad fontem destinat. Pergit cum hydria Nouitius, qui cùm tunc primum ab oratione surgeret, imbutum diuina meditatione animum, necdum à contemplatione reuocauerat. Quapropter etsi corporis gressibus ad fontem properaret; mente tamen institutam orationem prosequebatur: qua tandem factum est, vt hydria iuxta fontem deposita, ipse animo, ac corpore in aëra sublenatus, in ea contemplatione sensibus excederet. Magister verò, cùm Nouitium diuturnas moras trahentem animaduerteret, alterum mittit; qui cùm ad fontem peruenisset, Sociumque sex è terra cubitis elatum in aëre stantem vidisset; eò aspectu exterrefactus ad Magistrum reuertitur. Colloquebatur eo tempore cum Comite Potentiæ Magister, qui vbi Nouitium vultu mutatum, ac perterritum intuetur; ab eo quid acciderit, scisitatur. At ille, cùm nihil aliud effari posset, eas tantùm voces promebat. Ad fontem, Pater, ad fontem. Comes verò cum Magistro aliquid sinistrum suspicati, citò ad fontem pergunt; Nouitiumque etiamnum corpore è terra sublatum, sensibusque excedentem cernunt: quo aspectu Comes tam animo liquefieri cœpit; vt in maximos lachrymarum fontes erumperet: quare ad Magistrum conuersus; ô Pater, inquit, quàm splendido me conuiuio ante prandium excepisti? Hæ planè mihi iucundiores epulæ sunt, quàm quæ in prandio

Petrus à Martina Vir Sanctitate illustris.

Nouitius aquam haurions in extasim rapitur & in sublime fertur.

ſunt paratæ. O terq; quaterq; beati, qui inter Cœleſtes has dapes quotidie delitiamini. Poſt hæc cùm Nouitius à raptu rediiſſet; à Magiſtro interrogatus, quid eo tempore meditaretur? Reſpondit, ſe Chriſti Domini labores, ac ſitim, cùm ex itinere fatigatus, ſupra fontem ſedetet, contemplatum fuiſſe: atq; illud meditationis argumentum erat, quod ea die illi à Magiſtro præſcriptum fuerat,

XLI. Per id quoq; tempus, Nouitius quidam, à Monterrono Oppido Diœceſis Aletinæ, qui priùs Ouium curam gerebat, cùm necdum annum Probationis expleſſet; diuturno morbo correptus, à Religione dimittitur: qui ad Gregis curam remeans, cùm frequens ad Confeſſionem, ſacramq; Communionem accederet: mentis recollectionem, orationiſq; tempora in Ordine ſtatuta; ſenſuum quoq; cuſtodiam, ac cætera ſpiritualis vitæ præcepta, quæ Probationis tempore à Magiſtro didicerat, ſollicitè cuſtodiret. Demùm B.P. Franciſci Regulam, perinde ac ſi inter Capucinos conſcriptus eſſet, obſeruaret. Accidit, vt nonnullis poſt hæc elapſis annis, lethali morbo correptus ad mortem ægrotaret: quo tempore in mentis exceſſum raptus, diu immobilis perſtitit: cúmque ſenſibus redditus, ex imo pectore ſuſpirium effudiſſet, à ſuis interrogatus, quidnam illi eo tempore accidiſſet? his verbis reſpondit: Heu, chariſſimi, hactenus inter plurimas Dæmonum turmas verſatus ſum, qui cum B. P. Franciſco, ac multis Beatorum Capucinorum agminibus contendere viſi ſunt: Num ego inter Capucinos S. Patris Filios adnumerandus eſſem: illis negantibus, eò quod in Capucinorum Ordine conſcriptus non fuerim: his contrà ob id potiſſimùm affirmantibus, quòd non mea culpa, ſed languore præpeditus, ab iis deſciuerim: Beati tamen Franciſci Regulam in Sæculo obſeruauerim. Deniq; à Deo lata ſententia fuit; vt inter Capucinos recenſear, atque eorum præmiis in beato Cœlorum Regno fruar. Quapropter valete, chariſſimi. Etenim illa Beatorum agmina me exeuntem expectant. Cumq; paululùm ſuſtinuiſſet, hinc feſtiuus deceſſit.

Nouitius ab Ordine dimiſſus in morte à Deo inter Capucinos adſcribitur.

ANNVS CHRISTI. IVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1551. 2. 33. 27.

I. ANNVS partæ Salutis Milleſimus quingenteſimus ſupra quinquageſimumprimum, iam ſuos temporum ordines explicabat: quum Bernardinus Generalis, qui omni ſtudio Religionis adminiſtrationi inuigilabat, cùm nonnullos ex his, qui ex Min. Obſeruantium Familia ad Capucinos migrauerant, Regularis diſciplinæ impatientes, aut auſterioris vitæ tædio affectos, ad Obſeruantes, abſque vlla Superiorum licentia remeare cerneret: vt publicæ Ordinis tranquillitati proſpiceret; ſcandalaq; quæ inde paſſim oriebantur, obtruncaret: rem ad Iulium III. ſummum Pontificem defert: qui Bulla hoc anno edita, omnem Capucinis Fratribus viam intercludit, qua ad Obſeruantium Ordinem, niſi obtenta à Generali, aut Prouinciali licentia, tranſmeare queant. Bulla verò in hæc verba concepta legitur.

Ne Capucini ad Obſeruantes migrent, Apoſtolico edicto prohiberur.

IVLIVS PAPA III.

AD futuram rei memoriam. In eminenti Sedis Apoſtolicæ ſpeculo meritis licèt imparibus, diſponente Domino conſtituti, ad ea libenter intendimus, per quæ perſonarum quarumlibet, præſertim Religioſarum tranquillo ſtatui conſulitur: & cùm à Nobis petitur, deſuper diſponimus, prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire. Sanè pro parte dilectorum Filiorum Fratrum Ordinis Minorum Capucinorum nuncupatorum, nobis nuper exhibita petitio continebat; quòd cùm aliàs ſel. record. Paulus Papa III. Prædeceſſor noſter, tam prædictis, quàm Ordinis Min. huiuſmodi de Obſeruantia nuncupatis Fratribus, per eius in forma Breuis literas prohibuiſſet, ne alij aliorum Profeſſores, ſine licentia ſuorum Prælatorum in ſcriptis habita, ad certum tunc expreſſum breue tempus reciperent, intendens in præmiſſis maturiùs procedere, & meliùs prouidere. Et cùm dicti Fratres Capucini nuncupati à pluribus Catholicis Prælatis didiciſſent, literas ipſas cum eodem Paulo Prædeceſſore expiraſſe; & propterea Fratres de Obſeruantia nuncupatos, huiuſmodi ad eos tranſeuntes, per ipſos Fratres Capucinos liberè recipi poſſe prætenderent, ad eorum notitiam peruenit, quod nos per quaſdam noſtras in forma Breuis literas, omnes, & ſingulas receptiones Fratrum de Obſeruantia nuncupatorum prædictorum, per eoſdem Fratres Capucinos nuncupatos, abſque licentia Generalium, ſeu Prouincialium huiuſmodi in ſcriptis, vt præfertur, habita, quouis prætextu, & colore faciendas: nullas, & irritas fore, & ſic iudicari debere ad noſtrum beneplacitum decreueramus; & ipſis Fratribus Capucinis in virtute ſanctæ Obedientiæ, & ſub certis cenſuris, & pœnis, ne de cætero quempiam ex dictis Fratribus de Obſeruantia, abſq; dicta licentia in ſcriptis habita recipere præſumerent, diſtrictè præceperamus; prout in literis prædictis pleniùs dicitur contineri. Et ſicut eadem petitio ſubiungebat, valde

abſurdum

abſurdum foret, Fratres de Obſeruantia nuncupatos præfatos, ne ad Congregationem prædictorum Fratrum Capucinorum nuncupatorum, arctiorem vitam ducentium, tranſirent, prohiberi: & quod ipſi Fratres Capucini nuncupati ad eorundem Fratrum de Obſeruantia Congregationem tranſire, & ab ipſis recipi poſſent. Quare pro parte dictorum Fratrum Capucinorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt eiſdem Fratribus Capucinis nuncupatis, ad Congregationem Fratrum de Obſeruantia nuncupatorum prædictorum tranſitus; ipſiſque Fratrum de Obſeruantia nuncupatis, eorundem Fratrum Capucinorum receptio ſimiliter prohibeatur, decernere, & aliàs in præmiſſis opportunè prouidere, de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui perſonarum quarumlibet, præſertim Religioni deditarum tranquillo ſtatui, quantum cum Deo poſſumus, libenter annuimus; eoſdem Fratres Capucinos nuncupatos, & eorum quemlibet à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis: & interdicti, aliiſq; Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis; ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum harum ſeriè abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati: quòd eiſdem Fratribus Capucinis nuncupatis, ad Congregationem Fratrum de Obſeruãtia nuncupatorum huiuſmodi tranſitus; ipſiſq; Fratribus de Obſeruantia nuncupatis dictorum Capucinorum receptio, niſi licentia ſuorum Generalium, ſeu Prouincialium Prælatorum inſcriptis habita, ſub eiſdem modis, & formis, ac pœnis, & cenſuris in omnibus, ac per omnia ſimiliter diſtrictè prohibeatur; cum omnibus, & ſingulis facultatibus, licentiis, clauſulis, & decretis neceſſariis, Auctoritate Apoſtolica tenore præſentium decernimus. Quocirca Venerabilibus Fratribus Surrentin. & Baren. Archiepiſcopis per præſentes committimus, & mandamus: quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcunque vbi, quando, & quoties opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum Capucinorum nuncupatorum, aut alicuius eorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, ac illis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas firmiter obſeruari, eoſdemque Fratres Capucinos, & alios, quos literæ ipſæ quomodolibet concernunt, illis pacificè frui, & gaudere, non permittentes ipſos deſuper per quoſcunque quomodolibet indebitè moleſtari. Contradictores quoſlibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, ac etiam pecuniarias, aliaque opportuna Iuris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo; ac cenſuras, & pœnas prædictas legitimis ſuper iis habendis ſeruatis proceſſibus, etiam iteratis vicibus aggrauando: inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio Brachij ſæcularis. Non obſtantibus literis prædictis, ac piæ Memoriæ Bonifacij Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri de vna, & Concilij Generalis de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas aliquis vigore præſentium ad iudicium non trahatur, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Ordinis huiuſmodi, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcunq; aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, & excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non

facientes

facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 15. Feb. 1551. Pontificatus noſtri anno primo.

B. Surren.

Locus Sigilli Annuli Piſcatoris.

A. della Torre.

à tergo.

Anno à Natiuitate Domini Milleſimo quingenteſimo quinquageſimoprimo, Indictione nona, die verò vigeſima nona Menſis Auguſti, Pontificatus ſanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri D. Iulij diuina Prouidentia Papæ tertij, Anno ſecundo, retroſcriptæ literæ intimatæ, ac notificatæ fuerunt Religioſo Viro Commiſſario Generali Ordinis Minorum de Obſeruantia nuncupatorum, Romæ in Monaſterio, ſeu Conuentu in Ara Cæli perſonaliter inuento, & apprehenſo, ipſum monendo & requirendo ſub pœnis in eiſdem literis contentis, vt eiſdem pareret, & obediret; copiamq; ſibi dimittendo per me Martinum Mecillo prælibati S. D. N. Papæ Curſorem.

PETRVS GOMEZ.

II. Hoc tempore Ioannes Zuaze à Metymna Campeſtri Sacerdos; de quo plura ante hac diximus; & alter Ioannes Appulus inter Laïcos Fratres adnumeratus, ambo Viri virtute ac vitæ Sanctimonia inſignes: cùm Martyrij pro Chriſto ſubeundi deſiderio flagrarent; facultate, ac benedictione ab Aſtenſi Generali, iuxta Seraphicæ Regulæ præſcriptum, impetrata; ad Infidelium terras pergunt. Atq; hoc anno agone feliciter conſumato, ad Coronas euolant. Quorum vita cùm plurimis, ac magnis virtutibus exornata fuerit, ea primùm à nobis breuiter percurrenda eſt: vt qua via ad triumphum peruenerint, cunctis perſpectum eſſe poſſit; ac primùm à priori Ioanne rem auſpicabimur.

Ioannes Hiſpanus, & alter Appulus Martyrio tolluntur.

F. IOANNIS ZVAZE A METYMNA CAMPESTRI Vita, & Martyrium.

III. FVIT Ioannes à Metymna Campeſtri; quæ Hiſpaniæ Oppidum eſt, præclarum Regni Caſtellæ Emporium; his, qui Valliſoleto Toletum verſùs proficiſcuntur, medio itinere interiacens. Hic Nobili ſtirpe progenitus, à pueritia in benedictionibus dulcedinis tam ſuauiter à Deo præuentus fuit; vt erga res diuinas, ac præſertim Sacro-ſancta Miſſæ Myſteria, ſupra ætatem, animo afficeretur: ita vt cùm primùm ſibi per ætatem licuit, nihil ſibi iucundiùs eſſet, quàm Eccleſias deuotè viſitare; diuinis officijs intereſſe, Sacerdotibuſq; celebrantibus ſumma reuerentia miniſtrare. Adoleſcens vana aliorum conſortia, ac Iuuenilis ætatis illecebras fugiens, frequens in Eccleſiis erat: atque oratione tantummodò, rerumque diuinarum contemplatione delectari videbatur. Hæc Ioannis ſolitudo, atq; ab hominum familiaritate receſſus, Patri minùs arridere videbatur: qui cùm illum blandum hominem, comem, ac venerium optaret, equeſtria diſcere; ſæpeq; illum cum aliis Nobilioribus adoleſcentulis ſimul per Oppidum equitare compellebat. Parebat quidem Patris imperio pius Adoleſcens; at cùm dulciores animi ſui voluptates in diuinis rebus collocaſſet; poſt vrbanam equitationem, protinus ſolitudinem, in qua cæleſtium contemplationi vacaret, ſollicitè quærebat. Hæc ſanè futurorum

Ioannes à Metymna Campeſtri Nobili genere natus.

Ab Adoleſcentiæ res mundanas faſtidit.

Bowen, Charles C., Jr., Ed. "Ben Franklin's Letters to the Press, 1758-1775." Philadelphia: American Philosophical Society, 1950.

Brigham, Clarence S. "Benjamin Franklin's Contributions to the American Magazine." Proceedings of the American Antiquarian Society, 1947.

Buck, Solon J. "The Granger Movement." Cambridge: Harvard University Press, 1913.

Cochran, Thomas C. "Railroad Leaders, 1845-1890." Cambridge: Harvard University Press, 1953.

Cochran, Thomas C. "The Pabst Brewing Company." New York: New York University Press, 1948.

Commons, John R., et al. "History of Labour in the United States." 4 vols. New York: Macmillan, 1918-1935.

Cooke, Jay. "Letters of Jay Cooke." Philadelphia: Historical Society of Pennsylvania, 1913.

Dodd, Edwin M. "American Business Corporations until 1860." Cambridge: Harvard University Press, 1954.

Ellis, David M. "Landlords and Farmers in the Hudson-Mohawk Region, 1790-1850." Ithaca: Cornell University Press, 1946.

Fite, Gilbert C. "The Farmers' Frontier, 1865-1900." New York: Holt, Rinehart and Winston, 1966.

Fogel, Robert W. "Railroads and American Economic Growth." Baltimore: Johns Hopkins Press, 1964.

Gates, Paul W. "The Illinois Central Railroad and Its Colonization Work." Cambridge: Harvard University Press, 1934.

Gates, Paul W. "The Farmer's Age: Agriculture, 1815-1860." New York: Holt, Rinehart and Winston, 1960.

Gates, Paul W. "Fifty Million Acres: Conflicts over Kansas Land Policy, 1854-1890." Ithaca: Cornell University Press, 1954.

Gates, Paul W. "History of Public Land Law Development." Washington: Public Land Law Review Commission, 1968.

Gates, Paul W. "The Wisconsin Pine Lands of Cornell University." Ithaca: Cornell University Press, 1943.

Gates, Paul W. "Tenants of the Log Cabin." Agricultural History, 1941.

Gates, Paul W. "Frontier Landlords and Pioneer Tenants." Ithaca: Cornell University Press, 1945.

Gates, Paul W. "The Homestead Law in an Incongruous Land System." American Historical Review, 1936.

Gates, Paul W. "Land Policy and Tenancy in the Prairie States." Journal of Economic History, 1941

ſtudiosè fugiebat, ac niſi obedientiæ, ac charitatis opus aliud poſtularet, ſolus ſemper ad ſolitaria loca, orationis amica, ſecedens: ratò cum Fratribus colloquebatur: cùm enim reipſa didiciſſet in multiloquio non deeſſe peccatum: Silentium, velut fidum internæ puritatis cuſtodem, amplectebatur; ac dicere ſæpè ſolitus erat, Orationem eſſe ſilentij filiam, ob id potiſſimùm, quòd Silentium, quo animi puritas comparatur, puram quoque Orationem gignat. Sed quoniam Euangelicum ſilentium Pytagoricum, aut mutum non eſt: ita vt loqui neſciat: ſi quando res, aut temporis ratio poſtulabat; vt de rebus diuinis quicquam differeret; tam ſapida, ac melliflua ipſius eloquia erant: vt audientes mirum in modum recrearent. Sicut enim epulæ poſt ieiunium dulciores videri ſolent: ita etiam poſt ſilentium verba, quæ vel ad Dei laudem, vel ad cæterorum vtilitatem depromuntur, diuinam quandam vim, ac ſaporem ſibi vendicant; quo velut cæleſti quodam melle illiti, audientium animos ad virtutem alliciunt. Quapropter cùm nihil Ioanni iucundiùs eſſet, quàm in ſolitudine diuinis colloquiis vacare: hinc ex conſortio ſermonis Dei, tantum ipſius verba, apud alios, diuinæ lucis, ac virtutis ſibi hauriebant, vt Angeli potiùs, quàm hominis voces cunctis viderentur.

De rebus diuinis ſuauiſſimè diſſerit.

V. Haud ignarus erat, iam veteranus Miles: quot caro, quæ hoſtis hominis domeſticus eſt, ſpiritui ad Deum properanti inſidias ſtruat; atque alterius Amalech inſtar, aduersùs illum bella paret: quamobrem cùm iam antea, inter Reformatos, primam in eam aciem inſtruxiſſet; nunc inter Capucinos, acriorem cum ea pugnam inire; ac hoſtem, ne bellum inſtauret, debellare curat. Res planè omnibus admiratione digna erat: delicatum hominem, non fortem, non robuſtum, non validum; ſed imbecillem potiùs, ac infirmiori natura præditum, tam ſtrenuè, ac viriliter aduersùs omnes carnis cupiditates decertantem conſpicere; vt ne vni quidem, vel minimæ locum relinqueret. Corpus inter aſperrimi ciliti puncturas, velut inter ſpinas, diu noctúque volutans; ne ſub cilicio, vel aliundè ſibi ſolatia, nedum delicias quæreret; inter ipſas niues, & glaciales Boreæ flatus, cùm hyemali tempore cuncta penè frigore rigerent; vix habitu, eóque obſoleto, ac pluribus præſegminibus variegato, obtegebat. Nudis pedibus; quo acriorem ſe illius hoſtem proderet: ſoleas, aut ſandalia, quæ aliis cõmunia eſſe ſolẽt, nullo vnquã tẽpore permittebat. Denique, vt illius petulantiã edomaret; crebris illud flagellis cedens, vigiliis, fame, ſitiq; propè enecandũ curabat. Abſtinentiã enim hoc tempore tam rigidã colere cœpit: vt nunquam niſi ſemel in die, panem & aquam ad cibum admitteret.

Admiranda Ioannis auſteritas.

VI. Hoc modo potiſſimo hoſte proſtrato, ac eneruato, liberior ad Deum in oratione ſpiritus euolabat: cui adeò intentus erat, vt cùm trium, vel quatuor tantùm horarum ſpacio, ante Matutinas Horas, neceſſario ſomno indulgeret; reliquum noctis tempus, ad Auroram vſque, in diuinis contemplationibus conſumeret. In Aurora verò, diuiniſſimum Miſſæ ſacrificium, quotidie tanta mentis deuotione, atque exterioris hominis compoſitione offerebat: vt audientium animos, vi quadam, ad tam cæleſtis myſterij contemplationem ſurſum efferret. In viuorum, ac defunctorum memoria, quæ in Miſſa fieri ſolet, etſi moroſiùs aliquantulum detineretur: haud tamen Miſſæ ſpatium vltra horam extendebat. Hoc pacto etiam, cùm Horas Canonicas perſolueret, tanta animi attentione res diuinas contemplabatur: vt ferè ſemper ſenſibus excedere videretur. Reliquum verò diei tempus, quod vel Obedientiæ, vel charitatis operibus, vel ipſis Naturæ neceſſitatibus ſupererat: ad ſolitaria loca ſecedens, diuinis meditationibus dare ſolitus erat: in quibus interdũ, ad decimam, ac vndecimã vſq; horam; vultu in Cœlũ defixo, immobilis perſeuerare viſus fuit. Hinc Patres, cùm eximium illud Diuinæ cõtẽplationis donũ, in eũ tã copioſè à Deo collatum intelligerent: quo liberiùs Deo ſeorſim vacare poſſet, eundẽ à Chori obligatione abſoluunt. Deniq; ob frequentem, ac cœleſtem hãc cum Deo conuerſationẽ, & præclariſſimarũ virtutum ſplendorem, qui in eo præ cæteris emicabat: eã ſibi Ioannes apud Fratres, & ſæculares homines exiſtimationẽ compa-

Miſſa ſacrificium ſumma Religione celebrat.

Multa horarum ſpacia in Oratione inſumit.

àqua quisque maximè abhorrere debet: ne in temeratæ Regulæ crimen impingat. Sed cùm his ille hac præsertim ratione repugnaret: Quòd eo Prælationis Officio, grauia vndique illi Spiritus detrimenta emergere probaret: quæ partim potiora illi animi bona subriperent, quæ ex interna præsertim mentis quiete, ac spiritus cum Deo vnione oriuntur: partim in pleráque illum animi pericula pertraherent, à quibus ipsa Dei Lege cauere debet. Domino præsertim attestante. *Quid prodest homini, si vniuersum mundum lucretur: Anima verò suæ detrimentũ patiatur?* Matth. 8. At Ioannes. Toto (inquit) Cælo, Frater, aberras; si spiritualẽ Animi profectũ Obediẽtia impediri existimas: quæ enim vel ex lege, vel ex præcepto necessaria sunt; quandoquidem ad illud Bonorũ genus spectãt, quæ sine culpa negligi, aut prætermitti non possunt; haud sanè à meliori bono animum reuocãt: sed potiùs ad spiritualem vtilitatẽ conferunt. Spiritus nãque, qui legi subiectus est, ex ea vitam, incrementúmque sortitur: Idcircò spiritualis vitæ damna non ex Prælatione, quæ de genere bonorum est: sed ex malè administrato Prælationis munere extruuntur: cùm scilicet, illud vel segniter, ac imprudenter administratur: vel in eo administrando, non Dei, sed propria gloria, vel aliorum beneuolentia quæritur. Apostoli enim vox est. *Si adhuc hominibus placerem, Dei Seruus non essem.* Quamobrem Superioribus magnoperè cauendum est, (aiebat) ne sibi in præsidendi honore placeant, aut illum quoquo modo affectent. Sed Prælationis munus, quum vltrò imponitur, cum timore Domini exerceant; in eóque præter Dei gloriam, ac commissi gregis vtilitatem, nihil quærant. Qui enim in illud studio aliquo feruntur, aut proprium in eo commodum spectant, in laqueum incidunt, & in tentationem Diaboli: sæpéque à Deo derelicti, eo maiorem sibi damnationem acquirunt. *Quoniam iudicium durissimum in iis, qui præsunt, fiet. Potentes autem potenter tormenta patientur.* Sap. 6. Verùm qui Diuinis Obedientiæ funiculis, ad Prælationes trahuntur: quandoquidem eos à Deo vocari certum est, necessariam ad earum administrationem ab eo opem quærere, ac expectare debent; qua tutò in iis versari queant: Neque vlla his pericula extimescenda sunt: dummodò ita in Prælatione se gerant: vt non proprium, sed Diuinum tantummodò in ea Opus sibi commissum agnoscant, in quo fideliter laborẽt. Non honorem, sed Onus considerent: neque præsidentiæ gradum, sed iniuncti muneris sollicitudinem animo versent. Denique Saluatoris dictum altè animo repetentes, quo Prælatos monet. *Qui maior est in vobis, fiat sicut minor, & qui præcessor est, sicut ministrator*, impigrum in Prælatione laborem, non dignitatem spectent: Ita fiet: vt nulla pericula metuant. Quamobrem si meum consilium expostulas, Frater, tua tibi mens primùm exploranda est. Num rectum, num humilem, num fidelem. num diuina charitate accensum, ad Prælationem animum adferas; vt dignè in eo munere versari queas: His vbi te haud carere cognoueris; Prælationis officium, quod tibi ex Obedientia iniungitur, ne pertinaci animo recusa: sed omni illũ cum humilitate potiùs excipiens, fideliter exerce, ac diligentiùs cura: vt iuxta præscriptas Regulæ, & Constitutionum nostrarum leges, nulla cuiusque rei, aut personæ ratione habita, munus tuum absque offendiculo administres. Veruntamen caue, ne te aliquãdo collatę dignitatis iacturæ metus excruciet: aut sublatę ignominiam erubescas. Qui enim hoc animi timore afficiuntur: atque vt vel dedecus effugiant, vel seipsos in eo munere stabiliant, omnem lapidem mouent; pleraque subditis indulgent, ac plura dissimulant, quæ seueriùs corrigenda essent. Multorum quoque Superiores, qui vel in dignitate stabiles esse volunt, vel iis expoliari metuunt; verbis, munusculis, ficta humilitate, benignitate, fussurrationibus sibi beneuolentiam conciliare studeant; quorum ope fulciantur: vnde plerunque schismata, factiones, Sectę in Prouinciis excitantur: quæ omnium malorum semina in Religionem inuehunt. Ab his cùm te liberum velim, suadeo Frater; vt cùm primùm ad Prælationis opus accedis, temetipsum exuas, neque aliud in eo, præterquàm Deum Opt. Max. atque illius gloriam spectes.

Prælatio ex Obedientia imposita spiritualem profectum non impedit.

Prælatio non appetenda aut diligenda.

Prælatio quo facto administranda.

In Prælatione quid fugiendum.

Prælatorum vitia damnantur.

Hinc B. P. Franciſci potiſſimùm exemplo ducti, qui Babyloniæ Sultano Chriſti Fidem prædicauerat, Memphim, ſeu Babylonem proficiſci cogitant. Quare è Paleſtina ſoluentes Alexandriam Ægypti perueniunt; vbi à Chriſtiano quodam, ad quem Franciſcani Fratres diuertere ſolebant, hoſpitio excepti; cùm de Chriſti Fide Memphi prædicanda, cum eo conſilium contuliſſent; is primùm illud iis opus, velut periculis plenum, diſſuadere cœpit; ſed cùm Dei charitate feruentiſſimos, ac Martyrij cupidiſſimos animaduerteret; Sanctis verbis confortatos, atque animatos dimiſit: qui ab eo digreſſi tandem Memphim perueniunt.

XI. Eſt Memphis, ſeu noua Babylon, Vrbs Ægypti maxima, ab ea Babylone loco, ac terrarum ſpatiis diſſita, quæ apud Aſſyrios à Nino, ſeu Belo (vt fertur) ædificata, olim Regum Aſſyriorum ſedes fuit. Hæc enim iuxta Nilum ſita, vbi primùm Nilus ſecatur, & Delta formam efficit, Cairus à noſtris, ab Arabicis Mazar, aut Mitzer, à Latinis Memphis, ſeu Babylon dicitur, quæ ab Alexandria 130. ab Hieroſolymis verò 360. millia paſſuum diſtat.

XII. Huc igitur, cùm vterque appuliſſet: Vrbem innumera hominum multitudine, quibus nulla Fidei lux affulgebat, quibuſque Chriſtus proſcriptus erat, refertam conſpicientes, animo intimè ingemiſcebant. Regionéſque tot olim Anachoretarum Fide, & ſanctitate longè latèque florentes, tantáque Sanctorum Virorum ſegete fœcundas, tunc ſæua infidelitate abſumptas, atque omni prorſus bono ſteriles intuentes, lachrymas ex præcordiis fundebant: Deúmque ex animo deprecabantur, vt diuina in eos ira temperata, benignum ſe, ac pacatum illis oſtenderet, quò in priſtinam Fidẽ reuiuiſcerent; eámque ipſis virtutem conferret, quæ ad tantæ multitudinis animos ab infidelitate reuocandos valeret. His in obſecrationibus vbi aliquot dies exegêre: animumque ſibi ad dura omnia, ac mortem pro Chriſto tolerandam, intrepidum à Deo poſtularunt: Vrbem circumeuntes, in Iudæum quendam Italum incidunt: qui cùm eos ex Idiomate Italos agnouiſſet; hoſpitio in Vrbe excipit. Ardens quidem iis animus ad Chriſti Fidem in Vrbe prædicandam inerat; ſed cùm Babylonicum idioma ignorarent, populiſque Italica lingua ignota eſſet, hærebant animo, quid facerent. At Deo illis conſilium miniſtrante, velut opportunum ſibi in animum inducunt: Baſſam Vrbis Gubernatorem, qui Italicæ linguæ haud ignarus erat, adire: eúmque à falſa Mahometanorum ſecta euocatum ad Chriſti Fidem omni ſtudio pertrahere: facile enim ſibi futurum perſuadebant; vt capite ad Chriſtianam Legem perducto, reliqua plebs, quæ ad Regis exemplum componitur, Chriſto faciliùs nomina daret.

Babylonem adnauigant, vbi à Iudæo hoſpicio excipiuntur.

XIII. Hoc igitur inter ſe conſtituto; Iudæum Hoſpitem conueniunt; eique velut ſecretiſſimè aperiunt, eos res grauiſſimas, ac maximi momenti habere, quæ cum Baſſa communicent. Iudæus verò cùm eò ſe Baſſæ gratiam, ac beneuolentiam conciliaturum ſperaret; impiger ad eum euolat, & quid ex Fratrum ſermone acceperit, eidem renunciat. Baſſa autem certo illis die conſtituto, eos vocari imperat; quæue negotia cum ipſo pertractanda habeant, ab iis ſollicitè exquirit. At Ioannes Sacerdos, cùm ſe Baſſæ conſpectu, quem tantoperè optauerat, tandem frui videret; his eum verbis alloquitur. Tibi; ò Baſſa, quem Deus tot populis Rectorem dedit, cuique ampliſſima hæc Vrbs ad nutum paret: grauiſſima negotia, tuiſquè populis vtiliſſima, à me proponenda ſunt, quibus ſi animum intendere volueris, immortale tibi nomen, ac gloriam comparabunt. Ea namque tanti ponderis, ac momenti ſunt; vt ab iis tua, totiuſque huius Vrbis ſalus, ac incolumitas pendeat. Arrige aures, Vir prudentiſſimè: neque enim vana, aut ludicra ſunt, quæ ad animæ ſalutem, æternamque felicitatem comparandam ſpectant. Quid illa precioſius? Quid hac optabilius excogitari poteſt? Quibus ſi aurum, ſi argentum, ſi theſauros, ſi Regna compares; ea profectò tantoperè vileſcunt; perinde ac ſi turpe cœnum, aut infimum terræ puluerem cum Cælo conferas. Tecum igitur, cùm de tua, ac totius huius populi ſalute nobis agẽdum ſit, quę nullo pacto,

Ioannes Baſſa Babylonico Chriſti Fidem prædicat.

Mahometis lex vitiorũ omnium seminarium.

Philip.2.

Vita aeterna per Christũ restituta.

Ioannes Christum hominum Redemptorem prædicat.

(si tamen prudens tibi animus, atque à ratione haud quaquam alienus ineſt) tibi contemnenda eſt. Id primum velut certum tibi perſuade: eam tibi, non in Mahometis lege, quæ potiùs turpe omnium vitiorum ſeminarium, ac virtutum præſcriptio appellari debet: ſed in vnius duntaxat Chriſti Ieſu Domini, ac Saluatoris Fide, ac Baptiſmo quærendam, ac collocandam eſſe. Qui cùm in forma Dei eſſet, ſemetipſum exinauit formam Serui accipiens in ſimilitudinem hominum factus, & habitu inuentus vt homo, vt homines, qui peccati iugo premebantur, in libertatem vendicaret. Denique ſeipſum obtulit immaculatum Sacrificium Deo, vt nos ſanctificaret per Sanguinem ſuum, & per lauacrum regenerationis mundaret nos ab omni ſorde, & inquinamento peccati. Mente, ac prudentia tua vtere, ô Baſſa. Interrogo te, cùm per primam Adæ culpam, vniuerſa humani generis ſoboles, ſub mortis imperio teneretur, ac vulnerata iaceret; cuius morte in vitam reparatus es? Cuius vulnere tua curata ſunt vulnera? Quis mortem pro te ſuſcepit; & ægritudinum tuarum cauſas, & inſanabilia vulnera abſtulit? Quis te ad vitam reuocauit à morte? Quis de Inferno ad Cælos reduxit? Cuius caput pro peccatorum tuorum ſentibus, ſpinea eſt Corona redimitum? Cuius maxillæ palmis ſunt verberatæ, ac pugnis contuſæ? Cuius ſputis deturpata facies? Quis, ne tu perpetua flagella ſubires, flagella ſuſtinuit? Quis pro te opprobriis ſaturatus fuit? Num Mahomethes, ac Pſeudopropheta veſter; cuius vita Epicureorum, ac Belluarum potiùs, quàm hominum fuit? Agnoſce te illius morte in vitam vendicatum fuiſſe; cuius vita, in commune humanæ redemptionis pretium, Deo oblata fuit: Vnus enim eſt mediator Dei, & hominum homo Chriſtus Ieſus, qui dedit redemptionem ſemetipſum pro omnibus. Fallunt te, ô Baſſa, qui Mahometem tibi Prophetam prædicant; qui obſcænam illius tibi legem commendant; qui ſalutis eum tibi Miniſtrum perſuadent. Neque enim aliud nomen eſt ſub Cælo datum hominibus, in quo nos oporteat ſaluos fieri, præterquam Ieſu Chriſti nomen, ac Fides. Hæc ſola tibi eſt, ad ſalutem, & vitam beatam via: hanc amplectere, hac perge, ſi cæleſtem vitam, ac ſupernam felicitatem conſequi optas.

In Carcerem coniecti ante Iudicem ſiſtuntur.

XIV. Hæc Ioannes tam feruido ſpiritu affatus eſt, vt Baſſa Viri audaciam, ac libertatem in dicendo admiratus, ira primùm in eos efferbuerit: at eorum vultus macilentos, ac extenuatos contemplans; cùm eos præ inedia, ac longa rerum tolerantia delirare exiſtimaret; iram comprimens, ipſos retineri, ac melioribus cibis refocillari iubet; eo quòd Vir impius ſperaret; homines ſanæ aliquando menti reddi-tos, ad Mahometicam legem facile perducendos fore. Iuſſu itaque Baſſæ detenti, atque humanis carceribus incluſi, cùm aliquot dies effluxiſſent; ante Iudicem, qui apud illos, Caddi, appellatur, vterque ſiſtitur: quos cùm Iudex placidis primùm verbis interpellans, quinam, & vnde eſſent, quorſumque Memphim veniſſent; denique an non magni Prophetæ Mahometi Serui, ac cultores eſſe vellent, ſingillatim interrogaſset: intrepidi reſpondent; ſe Chriſtianos eſſe, ac Chriſtum colere; Mahometem verò non Prophetam, ſed Pſeudoprophetam, deceptorem, ac illuſorem agnoſcere; atque eam tantùm ob cauſam, ſe longam è Chriſtianorum terris, eouſque peregrinationem ſuſcepiſſe; vt qui ab eo decepti, inter denſas infidelitatis tenebras verſantur, diuinam tãdem Fidei lucem aſsequantur; Chriſtumque Dei Filium, vnicum humani generis Saluatorem agnoſcentes, Chriſtianam Fidem, quæ ſola ad beatã vitã dux eſſe poteſt, & cũ ea Baptiſmũ amplectãtur.

Ioannes Chriſtum coram Iudice prædicat, & in Mahometem inuehitur.

XV. His tam liberè dictis Iudex exanduit. Quid? (inquit) An non Mahometes magnus Propheta eſt? Cuius legi tot populi, ac nationes colla ſubdunt, atque vltrò ſubijciuntur? Quis magnus ſicut Propheta noſter, qui tanta, ac tam præclara ſuis Cultoribus bona pollicetur? Quid hac, quæ nobis à magno Mohomete noſtro promittitur, vita, aut meliùs, aut beatiùs excogitari poteſt?

XVI. Cui Ioannes, Patere, Iudex (inquit) vt qualis hæc vita, quæ vobis à Mahomete, velut beata commendatur, cenſenda ſit: breuiùs, quoad fieri poterit, aperiam.

Id quidem

ANNVS CHRISTI. IVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1551. 2. 33. 27.

XVII. Id quidem in primis non ignoro. Pleraque, ac tria potiſſimùm eſſe huius vitæ bona, in quibus Mahomethes ſummam veſtram felicitatemcollocat. Nimirum diuitiarum copiam, nullius rei indiguam: bellicam fortitudinem, qua Imperij termini longè latéque extenduntur; Corporis tandem, animique voluptatem, quæ dolore, ac triſtitia hominem exuit. At quàm hæc à vera felicitate, hominiſque beata vita longè abſint, iis facilè perſpectum eſt, qui harum rerum naturam haud ignotam habent. Qui enim in opum affluentia, ac rerum omnium copia ſummum ſibi ipſis bonum ſtatuunt: id tantùm ſibi commodi proponunt; vt quæ vel ad neceſſitatem euitandam, vel ad vitæ ornamentum conferunt, ex iis ſibi abundantiùs quærant. Hinc enim magnificas ædes, ampliſſimas villas, cultiſſima rura, vberes agros, pretioſam ſuppellectilem, veſtes egregias, vaſa argentea, aureáque cælata, margaritas, gemmas accumulant. Hinc equos inſignes, ſeruorum, ac miniſtrorum cateruas. Hinc denique omnia ad vitæ ſplendorem ſpectantia ſibi comparant.

Mahometanorum ſumma felicitas, quibus in rebus ſita.

XVIII. At verò quot illos incommoda ſequantur, quæ omnem iis felicitatem eripiunt, Iudex, perpende. Diuitias, homini non ſatietatem, aut animi tranquillitatem; quæ vera felicitas cenſeri poſſit, adferre; ſed potiùs ſitim ac cupiditatem augere, omnium Sapientum vox eſt. Ex quo id Poëtæ dicere licuit.

Summam felicitatem in opibus non reponendam oſtenditur.

Diuitiarum incommoda enarrantur.

Interea pleno cùm turget ſacculus ære,
Creſcit amor nummi, quantum ipſa pecunia creſcit.

Iuuenalis.

Pecunia non ſatiat, ſed irritat. Quotamcunque reperies, qui etſi abundè rerum copia fruatur: non alia, atque alia meliora, & maiora expetat?

Vnus Peleo Iuueni non ſufficit Orbis,
Aeſtuat infelix anguſto limite Mundi.

Nec verò ſolùm, qui diues eſt, rei familiaris augendæ appetitu angitur: ſed & ea, quæ adeptus eſt, amittendi metu cruciatur; atque ita cùm vitæ tranquillitatem, ac iucunditatem expectare videbatur; mordaces curæ, anxiæque ſollicitudines ei in animum ſuccedunt, quæ illum non tam felicitate ſpoliant, quàm inter miſeros relegant.

XIX. Neſcis diuitias non tam honeſtati, quàm improbitati ſeruire: dum hominum ſocordiæ locum parant, diuitéſque ad prauas voluptates alliciunt: ita vt qui magis opibus accumulandis dediti ſunt, eo minùs virtutis nanciſcantur. Taletis dictum fuit. Homines natura quidem ad virtutem natos eſſe, ſed à diuitiis corruptos, ad vitia pelli, & ſub falſa cuiuſdam boni opinione, à veriſſimis bonis abduci. Denique cùm cædes ob diuitias committuntur, cùm Templa ſpoliantur, cùm amicitia violatur, cùm fides negligitur, lucro perfidiam ſuadente: cùm patriæ produntur; quo pacto tot mala ex opibus naſcerentur, ſi hę inter vera hominis bona recenſeri poſſent? Quis tandem vllam opibus felicitatem ineſſe ſentiat; quæ cùm inter Fortunæ bona cenſeantur, ſæpè hominem fallunt, meliorique illum ſpe fruſtrantes nonnunquam miſerum efficiunt? Crœſum olim diuitem, ac potentem, an non fortuna repentè ſubuertit? & ad extremum ſupplicium raptum, Solonem, qui eum felicem eſſe negauerat, exclamare cœpit? Quid Craſſos olim? Quid Pompeios? Quid Cæſares? Quid Antonios, atque alios commemorem; quibus fortuna cũ diuitias, maximoſque honores, non dono, ſed mutuò dediſſet; ſummo cum vitæ fœnore depoſitos repetiit? Caduca nimirum, & fragilia, puerilibuſq; conſentanea crepundiis ſunt, iſtæ, quæ opes humanæ vocantur. Affluunt ſubitò, repentè dilabuntur; nullo in loco, nulla in perſona ſtabilibus nixa radicibus conſiſtunt; ſed incertiſſimo flatu fortunæ huc, atque illuc acta, quos in ſublimè extulerant, im-

Diuitia tam honeſtati, quàm improbitati ſeruiunt.

Opes homines fallunt, & meliori ſpe fruſtrantur.

prouiſo recurſu deſtitutos in profundo cladium miſerabiliter immergunt. Quapropter nec bona exiſtimari, quæ tam facilè fluunt: nec felices haberi debent, quæ inflictorum malorum amaritudinem, ſui inconſtantia, atque interitu accreſcunt. Quamobrem id tibi, Iudex, primo loco perſpectum ſit, Mahometem, quum ſummam veſtram in diuitiis, ac rerum affluentia felicitatem ſtatuit, nihil præterquàm falſam de vera felicitate, ac beata vita opinionem docere.

Ad Rem Bellicam venio, quam is inter ea, quæ ſummum homini bonum præſtant, enumeranda cenſet: ea potiſſimùm ratione, quòd Militaris fortitudo, immortalem homini gloriam pariat; qua nihil mortalibus optabiliùs videtur. Hæc Regni, ac Imperij fines dilatat; hæc victorias, ac triumphos præſtat: hæc apud remotiſsimas gentes, ac populos nomen militibus comparat; hæc tandem glorioſos, ac immortales, etiam poſt mortem, reddit. Verùm quàm iſta à vera felicitate, ac ſummo hominis bono, quo is beatus efficitur, diſiuncta ſint, facilè aperio. XXI.

Bellica fortitudinis bona à vero bono aliena.

Haud quidem inficior, quibuſdam Militiam gloriam, ac nominis amplitudinem comparaſſe: ac certè plures offendas, quibus militia dedecus, carceres, ſeruitutémque attulit. Nonnullos profectò militaris fortitudo ad ampliſſimas opes, ac ſummum Imperium euexit. At propè innumeros reperias; qui quæ in pace parauerant, bello ſibi euerſa lugerent. Quis Darium? quis Cyrum? quis Annibalem? quis Mitridatem? quis Iugurtam, atque alios penè innumeros, quos bellica virtus extulerat, à caſu liberos præſtare potuit? Quare opportunè Vates.

Militia dãna retuliſſe.

Clara fuit Sparta: Magnæ viguêre Micenæ,
Nec non & Cecropis, nec non Amphionis arcus.
Vile ſolum Sparta eſt, altæ cecidêre Micenæ:
Oedipodioniæ quid ſunt niſi nomina Thebæ?
Quid Pandionis reſtant niſi nomina Athenæ?

Arma enim, quæ paucis imperia ſtruunt, multis excidium parant; Quis ignorat, bella victorias, ac triumphos parare? at neſcis, varium eſſe belli exitum? Victoriámque non vni ſemper arridere: ſed Victorem ſæpè in ipſo triumpho deſerere? Quoties vicêre Carthaginenſes? Quoties Parthi? Quoties Galli? Quoties gentes aliæ? Quæ tandem victæ aliorum iugo colla ſubdidêre? Quænam, obſecro, bellicæ victoriæ felicitas ineſſe poteſt? Quæ quo maior eſt, eo ampliori hominum ſanguine, ac funeribus comparatur. Cæterùm cur eam gloriæ immortalitatem, quæ hominum cæde, & ſanguine redundat: tantoperè extollas, ignoro; cùm ab ea potiùs abſtinendum ipſa hominum ſocietas, ac natura doceat. Quòd ſi hæc gloria, quæ bellicam fortitudinem comitatur, nec conſtans, nec perpetua eſt: quique ea præditi ſunt, quotidianis periculis obnoxij, neque à curis, neque à laboribus, variiſque corporis, animique ægritudinibus vacant; id planè certum eſſe debet, malè in ea à Mahomete vitæ felicitatem collocari.

Militia felicitas nulla.

Tertium tandem, in quo Mahometes ſummam ſuis felicitatem repoſitam habet, eſt ipſa Corporis, & Animæ Voluptas: quæ à vera, ac beata vita, cui ſumma felicitas debetur, tantoperè abhorret: vt ea pecudum potiùs, quàm hominum felicitas appellanda ſit. Quod ſanè ita perſpicuum eſt; vt qui hominum natura, ac mente pręditi ſunt, id negare nullo modo queãt. Animo, ac ſapiẽtia vtere, ò Iudex, Voluptatem quidem aliqui definiunt, vt præter modum, & rationem, vehemens quædam lætitia ſit, opinione alicuius magni boni concepta. Alij voluptatem, iucundum motum in ſenſu eſſe cenſent. Mahometi voluptas eſt, omnibus ſenſuum deliciis frui: nihilque moleſtum habere. Quid amabò hac voluptate magis à ſummo bono alienum? Nam ſi hominem à brutis diſcerni æquum eſt; qui voluptatem ſummum hominis bonum conſtituunt, an non id agunt, vt hominum naturam cum pecudum, ac brutorum natura confundant? quibuſcum id homini com- XXII.

Corporis voluptas à vera felicitate penitus diſiũcta.

munc

mune esse oporteret, vt ad voluptatem omnia referrent. Quòd si id muta animalia, idcircò à natura nacta sunt, quòd ea rationis expertia, ad præstantiora bona mentem non acceperint. Quis eam hominis naturæ maculam inurat, vt neque meliorem, neque præstantiorem, quàm bruta, finem à Deo sortiram esse sibi persuadeat? *Hominem voluptas ad pecudum naturã transfert.*

XXIII. Nimis profectò malè de hominum natura sentit Mahometes, quibus cùm Deus excellentem, erectámque corporis staturam, Cælumque intuentem dederit, nihil eam à brutis, quæ pronam, atque humi spectantem figuram accepêre, distare credit.

XXIV. At verò, si voluptatem ipsam inspicimus; Nulla res pernicioſior, nulla pestis acorbior in hominum vita, voluptate reperiri potest. Hinc enim omnium malorum genera nascuntur. Quod enim tam impium, tam atrox, tamque nefarium facinus esse potest, ad quod voluptas hominem non compellat? Hinc enim & Regum cædes, & Vrbium euersiones, Regnorumque interitus consequuti sunt. Quis voluptati vnquam coniunctus fuit, qui cum virtute bellum gerendum non susciperet? Quoniam tum cùm voluptas gignitur, vitium in animo oritur, à quo virtus ipsa expellitur, ratio obtunditur, mens obcæcatur, consilium, & sapientia fugantur; nullus denique virtuti locus esse potest, vbi Sedem voluptas occupauit. Malorum esca voluptas est, qua homines velut hamo capiuntur; Fera est, quæ non feraliter, sed suauiter homines sibi subdit; beneuolentiæ habitum induit, vt inimicitiam celet: dum enim deliciis animum emollit, corpora resoluit, vires eneruat, vigorem hebetat, & Senectæ indumenta in iuuentute prælibat: Quo fit, vt ea dupliciter & quod noceat, & quod fallat, auersanda sit. *Voluptas homini perniciosa.*

XXV. Denique qui in corporis voluptatibus summum bonum ponunt: non satis quidnam bonum sit; videntur intelligere: Vnde enim illud bonum appellare audent, quod innumera, tum animo, tum corpori suapte natura mala adfert. Quis enim ignorat, quàm voluptatum appetentia molestiæ, anxietatisque plena sit, dum eæ non habentur; cùm verò habentur, quàm graui animum metu sollicitent, ne citius euolent. Cùm verò illæ tandem sua satietate fastidium pariunt, nihil præter luctum, ac tenebras in animo relinquant. Tristes verò esse voluptatum exitus, quæ cum malo coniunctæ sunt; quisquis suarum libidinum reminisci voluerit, facilè intelliget: quæ si beatos reddere possent, nihil causæ foret, cur non pecudes quoque beatæ esse dicantur. *Voluptas innumera mala adfert.*

XXVI Nulla igitur, ò Iudex, in voluptate; nulla in armis; nulla in opibus, aut aliis huius vitæ bonis felicitas quærenda est. In animo est, quod nos beatos facit: Nisi stabili, & fixo, & permanente bono, beatus esse nemo potest: nihil enim inueterascere, nihil extingui, nihil cadere debet eorum, quæ vitam beatam constituunt: nam qui timet, ne quid ex his, quibus fruitur, deperdat; beatus esse non potest. Beata vita nihil desiderat, nihil metuit, nihil requirit, nullo eget, sed seipsa contenta est. Beata illa tantùm vita appellanda est; quæ nullis est fortunæ telis expositа, nullis procellis obnoxia; ad quam nec metus, nec dolor, nec inuidia, nec maleuolentia, nec obtrectatio, nec iniuria, nec ægritudo, nec perturbatio vlla, quæ animum à perenni tranquillitate dimouent, potest accedere. *Felicitas vbinam quærenda.*

XXVII. Denique beata vita, ac summa hominis felicitas in summo, ac perfecto bono collocanda est; quod nunquam fluit, nunquam senescit, nunquam excidit, deperit nunquam; quo nullum aut maius, aut perfectius, aut iucundius, aut pulchrius, aut honestius excogitari valeat. Hoc verò vbinam quærendum est? præterquam in eo, quod solum bonum est, ac bonorum omnium fons est, & origo, Deus solus, hominis sola felicitas est, quo, post huius vitę occasum, animus à voluptatibus, ac terrenis cupiditatibus liber, in Cælo fruitur. *Summa felicitas in summo bono collocanda.*

XXVIII. Falleris, Iudex: si in hisce rebus corporeis, beatam vitam, tum hîc, tum in futurum repositam censes; summum enim homini bonum, in quo beata vita est, tale esse oportet; vt homini cum nullo animante commune sit, nec vllam cũ corpore, *In rebus corporeis minimè quærenda.*

aut

aut rebus externis cognationem habeat. Quapropter id tibi velut certissimum statue: beatam vitam, non in Cerere, & Baccho, splendidisque conuiuiorum epulis; non in ludis, aut choreis; vbi virentibus campis, terra luxurians alumno se induit gramine; & redolente pascitur flore; non inter Paradisi poma, quæ cælestis saporis gustum esurientibus præseferunt. Neque inter Venereas selectissimarum vxorum, quæ tum in Virgines mutentur, voluptates, aliasque huiusmodi carnis delicias quærendam; quam suis Mahometes turpiter pollicetur; sed in optima animi operatione spectandam esse, qua Deum purè post hanc vitam contemplatur, eoque absque vlla perturbatione fruitur: quæ summa, & perfecta eorum felicitas est, qui ab omni terrenarum voluptatum labe semoti purè hinc ad cælestes Sedes euaserunt.

Mahometis felicitas expungitur.

In Cælo perfecta hominis felicitas reponitur.

Ad hanc, si quibus tandem gradibus conscendatur, exquiris. Disce hominem Religione, Sapientia, Fide, Spe, Charitate, ac cæteris virtutibus, viam sibi ad beatam vitam parare. Nam si Religio tollatur è medio, nulla nobis supereſt cum Cælo cognatio: quorsum enim oculos in Cælum erigimus? præterquàm aut Religionis gratia, aut rerum diuinarum contemplatione; sed quoniam res diuinæ ab hominis ingenio perfectè comprehendi non possunt; oportet Religionem cum Fide coniungi: etenim cùm altera absq; altera perfecta esse non possit; qui alterutrã altera neglecta suscipiunt, viam maximis erroribus aperiunt. Quapropter paucis accipe, Iudex, qua via ad beatam vitam eundum sit: haud alia planè, quàm Fide in Dominum Iesum Christum Dei Filium. Hæc est enim vita æterna, vt cognoscamus Deum verum, & quem ille misit Iesum Christum. XXIX

Fides in Iesum Christũ, ad summam felicitatem via.

Quod verò ad Mahometem spectat, quem magnum appellas: magnus certè Mahometes, ò Iudex; at cùm Prophetam appellas, tota veritate aberras: magnum si vis, magnum accipe. Magnus impostor est, magnus Apostata, magnus Pseudopropheta, magnus seductor: dolo, fraude, malitia maximus, nedum magnus. Quare ne mirêre, quòd impia, ac carnali lege tot populos seduxerit, ac in summas tenebras demerserit: ea enim est eorum, qui in flagitiis maximi sunt, natura; vt paucorum ruina minimè contenti sint; sed quamplurimos in idem præcipitium rapiant. Seuera Dei vindicta est, scelera acerbissimè vlciscentis, quòd tot populi, ac nationes veræ Fidei luce orbatæ, in tot errorum tenebris obdormiant; ac Mahometicæ legis iugo premantur. At si paululùm è tenebris caput erexeris, obrutámque carnalium voluptatum pondere, rationem in libertatem vendicaueris; planè obscenam legem, quæ nihil præterquàm corporis bona, carnisque voluptates sequendas proponat; fallacésque, ac dolosas illius promissiones, quibus nulli vnquam potiri datum est, quæque si haberentur, tandem in fastidio essent: postremò impium, ac turpem illiùs legis latorem esse animaduerteres, qui turpi, ac iniqua lege tot populorum turmas seducat; atque ad horrenda Tartari supplicia transmittat. XXX.

Mahometes quomodo, & qua ratione magnus.

Mahometes populorum seductor.

His contra Mahometem, ac illius legem dictis, adeò Iudex ira exarsit, vt protinus vtrunque dirisimis flagellis cædi imperauerit: quo in supplicio, sancti Martyres, laudes ex animo Christo decantantes, impiæ turbæ inter flagella Christum prædicabant. Post hæc in arctum ac tenebrosum carcerem detrusi, quotidiana, impij Iudicis iussu, inedia afflictantur. Ij verò se inuicem in Domino confortantes, lætissimè, quasi ad delicias inuitati essent, inedias, flagella, carceris squallores pro domino sustinebant; duriora, atque atrociora pro Christo subire parati: diuinamque interea clementiam commendantes, dies noctesque in diuinis laudibus, atque orationibus insumebant: id potissimùm à Deo postulantes, vt qui eo duce, atque auspice Martyrij stadium ingressi, Fideique certamen auspicati fuerant; illius quoque virtute, ad finem vsque roborarentur, donec expleto certamine, ad Coronam pertingerent. XXXI.

Martyres flagellis cæduntur & in carcere trudũtur

Iterum post aliquot dies, manibus post terga reuinctis, ad Iudicem ducuntur, XXXII

quos

quos cùm is interrogaſſet; num ad ſaniorem mentem reuerſi, quæ aduersùs Sanctum Prophetam, atque illius legem protuleraut, irrita eſſe; atque inter illius cultores annumerari vellent: quod illis pluribus verbis perſuadere cœpit. His illi vno ore reſpondentes, dixerunt: Tu ſanam cum tuis, ô Iudex, induc mentem, qui impia lege faſcinati, ac dementati poſt damnatum Mahometem curritis: iis enim qui Chriſtum, ac Chriſtianam Fidem colunt, mens ſana eſt. Fruſtra niteris, vt quæ ſemel vera, ac certa prædicauimus, à nobis reuocari debeant; quin ea potiùs inter verbera & carceres magis confirmata accipies. Neque enim, ſicut Mahometes, populos fallere, aut pro veris falſa obtrudere; aut tandem vera ipſa, quæ multos iuuare poſſunt, abſcondere, aut reuocare didicimus: tu potiùs à falſa, ac peſtifera Mahometi lege abhorrens, quæ cultores ſuos æternis ſuppliciis parat, Chriſtianam Fidem amplectere; quæ ſola ad immortales gloriæ delicias ducit.

Iterum Chriſti Fidem Iudici confundent.

XXXIII. His iratus Iudex, rurſus illos durioribus flagris verberari, atque aliis cruciatibus examinari iubet: ij verò inter verbera, & cruciatus Iudicem interpellantes: Vides infelix, aiebant, quàm minimùm, qui Chriſto adhærent, atque illius Fidem toto animo ſequuntur, tua tormenta ducant; ea enim illis ad Coronam proficiunt. Vtinam grauiora te, ac tuos, qui Mahometicas luxurias ſectantur, apud Orcum ſupplicia non manerent; quæ nulla vnquam temporum diuturnitate, aut æternitate terminanda erunt. Poſt verbera, & cruciatus denuò in carcerem retruſis, noua ſuppliciorum genera parantur, quibus eos impia turba, totius humanitatis oblita proſequitur. Iudex verò cùm ſæpiùs ad Tribunal vocatos, ac repetitis pœnis affectos, ad Mahometicæ legis cultum ſe illos pertrahere poſſe deſperaret: perpetuò carceri abſque cibo, ac potu lata ſententia adiudicat: vt tandem fame, ac ſiti enecati intereant. Porrò audita hac Iudicis ſententia Martyres pariter in carcere genuflectentes, Deo ex intimis viſceribus gratias agunt: ibique in oratione, ac diuinis laudibus, vſque ad obitum per-

Rurſus flagris durioribus examinantur.

Ad Perpetuam carcerem abſque cibo, & potu damnantur.

XXXIV. ſeuerantes, cœptum agonem feliciter conſumant.

Per id tempus accidit; vt Chriſtianiſſimi Regis Gallorum Orator illac iter faceret: qui audita illorum fama, cùm eos adhuc in carcere ſuperſtites forè arbitraretur; à Baſſa è carcere liberari, ac ſibi tradi impetrat: at vbi ad carcerem ventum eſt; qui miſſi fuerant, Sanctorum Martyrum corpora humi exanimata iacere: eoſque deuicto certamine, iam ad coronas euolaſſe conſpiciunt.

Pro Chriſti Fide Martyrium conſumant.

Nonnulli M. S. Auctores, hos Sanctos Martyres, Conſtantinopoli publica capitis obtruncatione, Martyrium obiiſſe tradunt, quibus alij etiam addunt; Ioannis Sacerdotis caput, poſt abſciſſionem, per horam Chriſti Fidem Saracenis prædicaſſe. Nos ſuam cuique Fidem integram ſeruantes, quæ plurium teſtimoniis probata accepimus, ſatiùs hîc inſerenda duximus. Horum Martyrij meminit Chronicon Ordinis, p. 3. lib. 9. cap. 34. in eo tamen nonnihil hallucinatur, quòd Ioannis Sacerdotis ſocium in Martyrio, F. Alexandrum Italum quendam commemorat; cùm noſtra omnia M. S. Ioannem Appulum fuiſſe affirment. Error verò ea fortè ratione apud illum Auctorem irrepſit; quòd qui Ioannis inter Capucinos nomen, & appellationem nactus fuit, apud Diſcalceatos, vnde ad Capucinos emerſit, Alexander vocaretur: quo factum eſt, vt is apud illum Alexandri nomen retinuerit. Atque hæc quidem de Ioannis Hiſpani Sacerdotis Vita, & Martyrio, quæ à plurimis, grauiſſimiſque Auctoribus M. S. accepimus, dicta ſufficiant. Pleraque nunc de Ioannis Appuli Vita, ac virtutibus, hoc loco ſubnecti æquum eſt; ne quæ ad publicam Religionis, & Eccleſiæ lucem conferunt; ſilentij, aut obliuionis tenebris obruantur.

Chron. Min. P. 3. lib. 9. c. 43.

Ioannes Appulus prius Alexander inter Diſcalceatos appellatus.

F. IOANNIS

FR. IOANNIS APPVLI,

Vita, & Martyrium.

Ioannes Appulus inter Discalceatos adscribitur.

IOANNES igitur Appulus, Ioannis Hispani è Metymna Campestri in Martyrio socius, Ecis, Apuliæ Dauniæ Vrbe, quæ Beneuentano Archiepiscopatui subditur, honesta, licèt paupere familia ortus; ab Adolescentia, nobilis cuiusdam Hispani se obsequiis mancipauit; à quo in Hispaniam ductus, post complures annos in eo famulatu transactos, cùm aliquando Fratres Ordinis S. Francisci, Discalceatos, Prouinciæ S. Gabrielis, aspera veste induros, ac nudis pedibus, maxima cùm vtriusque hominis compositione, in supplicatione incedentes conspexisset: eo aspectu tam perfectum Mundi contemptum animo peperit, tantoque illius vitæ amplectendæ studio incensus fuit: vt nulla interpolita mora, mox ad eorum se societatem contulerit, & in Laicorum numerum cooptatus, Alexandri nomen sortitus fuerit. In ea porrò Religione, quæ virtutum semper fœcunda fuit, tanta morum disciplina, humilitate, vitæ austeritate, suiipsius neglectu, victus, ac vestitus paupertate, ac plurimis aliis virtutibus florere cœpit; vt cùm totius Regularis disciplinæ normam, & exemplar in seipso præseferret, cæteris admirabilis videretur. XX XV.

Martyrij cupidus efficitur.

Tam illustribus hisce Religiosæ vitæ cyrocciniis exornatus Alexander. Cùm sæpe Martyrum gesta in mensa legerentur, & quæ ij pro Christo mala tolerauerãt, frequenter animo ruminaret; tam ardentem Martyrij pro Christo subeundi cupiditatem animo sibi inhærere sensit: vt exinde fixè sibi in animo statuerit, vniuersa moliri, quò hanc sibi à Deo gratiam compararet. Intelligebat namq; Vir prudens, non humanæ, sed diuinæ prorsus virtutis, ac cælestis gratiæ donũ esse, tam arduum ac difficile opus auspicari: Neque temerè illud sibi arrogandum esse; quod cùm in Euangelicæ Legis perfectione præstantissimum sit, ex Dei potissimùm munere proficiscitur. Quamobrem quotidianis Ieiuniis, vigiliis, orationibus, lachrymis, diuinæ clementiæ fores pulsabat, vt optato tandem Martyrij dono frueretur. Verùm cùm neque id ignoraret: Martyrij palmam, velut supremum diuinæ charitatis testimonium, quod ab homine proficisci potest: copioso multarum virtutum apparatu, quo ea stipata esse solet, indigere: nec nisi improba omnium vitiorum lucta, ac certamine comparari posse: Mox prauis omnibus cupiditatibus bellum indicit. Carnem, ne spiritum ad vitia propellat, variis castigationibus adoritur. Humilitatem, mansuetudinem, patientiam, rerum ac spiritus paupertatem, suiipsius odium, ac contemptum, charitatem; demùm omnium virtutum supellectilem sibi comparandam curat: omnéque in ea adipiscenda studium, & operam confert. Summum vero, ac præcipuum Orationis illi studium erat: quam cùm virtutum omnium officinam esse intelligeret: tam sibi hoc tempore familiarem adsciuerat, vt ab ea vix vnquam diuelleretur. In Conuentu Saluateriæ, sepulchrum quoddam, quod in Ecclesiæ angulo, nullo operculo obseratum iacebat, sibi ad orandum elegerat: in quo cùm frequentiùs Orationi incumberet; inde Alexandri, adhæc vsque tempora, sepulchri appellationem retinuit. In hac cùm Alexander aliquandiu virtutũ se palæstra exercuisset: ex qua maior illi in dies Martyrij cupiditas accendebatur: Incensum tandem animi studium Generali Ministro aperit; à quo facultem impetrat, vt cum F. Bartholomæo Tiphernate, ac duobus aliis eiusdem Ordinis sociis, qui eodem martyrij desiderio tenebantur, ad Infidelium terras se conferat. XXXVI. XXXVII.

Omni virtutum laude floret.

Sepulchretum sibi ad orandum eligit.

In Mauritaniam cum sociis proficiscitur.

Ea facultate à Generali lata, Alexander cum sociis in Mauritaniam proficiscitur: ibique dum Mauris omnes liberè Christi Fidem ad salutem necessariã esse prædicant: primò contumeliis, deinde multis verberibus affecti, in siccum

puteum,

puteũ,absq; cibo,conijciuntur.Diu in hoc putei ergastulo, nimirum viginti duorũ dierũ spacio,Christi milites cõclusi extitêre:quo tẽpore plebs illa Barbara, omnẽq; prorsus humanitatẽ exuta, quotidiè cibi loco,vas ingens, letio ac stercore plenum super Dei Seruos effundebat, eo consilio: vt fœtore, ac inedia enecari tandem interirẽt.Iam verò nulli dubitandũ est,quin hoc pacto Christi Athletæ martyrij agonem breui tẽpore consũmassent:nisi Iudæorũ quorundã,qui in ea Vrbe habitabãt, Deus animum permouisset, vt illis,ex naturali quadã humanitate, cibos quotidie ministrarẽt. Dum igitur in hoc putei profundo,strenuè Christi milites,pene fœtore cõfecti,ad martyrij palmã anhelãt,Deóq; laudes ardentiùs decantãt:impia illa Barbarorũ turba, auri cupida,Dei Seruos nonnullis Christianis Mercatoribus ea cõditione venũdat,vt ab iis in Christianorũ terras reduci debeãt. Hoc pacto Alexãder, cum cæteris in Hispaniã rediens:cùm martyrij, quẽ haud procul aspexerat, spe hoc tempore frustratus esset; haud tamen martyrij cupiditatem exuit:Nam aliquo tempore elapso, rursus impetrata à Generali Ministro facultate, solus iterum ad alias Infidelium terras profectus; dum iis Christum constantissimè annunciat; quamplurimis verberibus, ac fustibus cæsus, iterum ad Christianos remeare cogitur.

In siccum puteum cum aliis conji-citur,tũ in Hispaniã redit.

Iterum ad Infidelium terras remeat, ac verberibus afficitur.

XXXVIII. His inuictus Christi miles,tot asperis pro Christo perpessis,haud tamen animum desponderat;quin potiùs eò feruentiùs ad martyrij palmã anhelabat,quòd summis iam labiis degustasset, quanta in duris,& aduersis pro Christo perferendis, animo suauitas,ac iucunditas inesset. Quo fit, vt his minimè contentus, bis adhuc impetrata à Generali licentia,(vt nostra M.S.ferunt) Infidelium partes penetrauerit, ac repetitis ab iis suppliciis exagitatus, bis quoque ad Christianorum oras expulsus fuerit. Quamobrem Generalis Minister, cùm à Deo illi martyrij cursum præpediri existimaret; iterum pulsantem quiescere iubet.

Quarò ad Infidelium partes penetrat, ac repetita supplicia fert.

XXXIX Alexander itaque, cùm hinc martyrij spem sibi omninò ereptam videret: haud tamen assiduis lachrymis, diuinæ benignitatis aures pulsare desinit, quo hæc sibi spes aliunde instaurari queat.

XL. Porrò hoc tẽpore,iam Capucinorũ fama,quos summa vitæ austeritate, Regularisq; obseruãtiæ perfectione, in Italia florere intellexerat, in Hispaniæ oras aduolauerat:cùm in eã mox Alexander cogitationẽ defigit; eo præsertim consilio adductus,quòd in ea martyrij spem sibi reuiuiscere posse persuaderet; quapropter accepta à Generali facultate, in Italiam cõcedit;plurimisq; in itinere incommodis affectus;præsertim Puppij,vbi bellis grassantibus, cùm tãquã Vrbis explorator detẽtus, & in imum carcerem detrusus fuisset:quatuor & viginti dies bestiarum cibo,ac putrida aqua vitam sustentare compellitur:etsi tandem Viri dein integritate perspecta è carcere eductus fuerit, Romam venit, atque à Ludouico Forosemproniano, qui ea tẽpestate ad Religionis gubernacula sedebat, Capucinorũ gremio excipitur, anno 1530.mutatóq; Alexãdri nomine Ioãnes appellatus,ab eo in Apuliã mittitur.

In Italiam profectus ad Capucinos migrat.

XLI. Nouum hic Dei Seruus,in ea Prouincia, virtutum tyrocinium instituit. Nam vt se martyrio,quod animo insculptum,ac indelebile gerebat,apud Deum dignũ præstaret:vitam priori longè austeriorem auspicari cœpit. Antrum; quod intra Conuentus limites sub Monte latebat, cùm à Guardiano sibi pro domicilio impetrasset;in eo humi cubans,atque in pane, & aqua quotidie victitans; assiduæ orationi, ac diuinarum rerum contemplationi vacabat.Nihil magis,quàm patiendi pro Christo cupiditas, in ipsius animo versabatur: quo fiebat, vt nullis corporis incommodis,nullisque carnis afflictionibus parceret. Cùm semel Guardiani iussu,in asperos quosdam Montes,panem mendicaturus cõcessisset; nix tã copiosa è Cælo descẽdit; vt ad genua vsq; pertingeret:is verò cũ nudis semper pedibus,absq; sandaliis incederet;iniũctũ mẽdicationis opus,haud infectũ deseruit;sed eã frigoris pro Christo tolerãdi opportunitatẽ nactus,niuẽ nudis pedibus scindit,premit,calcat:Nõ modò vt, Obediẽtiã prescriptã impleat:sed vt volũtariũ frigoris pro Christo martyriũ subeat. At neq; eo martyrio frustratus fuit.Nã cũ pedib⁹ nimio frigore cõtractis,ab his sẽsus

Austeriſſimã in Antro vitam ducit.

Insignis patientia commendatur.

omnis abſceſſiſſet. Digitorũ illi vngulæ excidêre:pedéſque in tumorem exurgentes,incredibilem penè illi dolorem adferebant. At is perfecto Chriſti Martyrio flagrans,in vehementiſſimo illo pedũ dolore,vix doloris ſenſum percipere videbatur.

XLII. Hinc ad Vmbriæ Prouinciam migrans;diu Mõtis Caſalis Conuentum incoluit; vbi cùm ſub alta rupe,Guardiano id ſibi indulgente,Cellam ſibi ex luto,& viminibus cõſtruxiſſet; in ea auſteriſſimũ vitæ genus,nouo Spiritus ardore,aggredi inſtituit.Etenim pane omiſſo,fabas,aut aliud huiuſmodi leguminũ genus,neq; ſale neq; oleo conditum;ſed pura duntaxat aqua coctũ, certáque mẽſura limitatũ,cum aqua ſibi in cibum,ac potũ conſtituit:quo tamen ſemel tantùm in die veſcèbatur. Aſpero cilicio indutus,ac toto anni tẽpore,ſolo habitu contentus,hyemis rigores,atque aëris inclementias,Martyrij aliquando pro Chriſto ſubeundi ſpe enutritus, lubens tolerabat.Dũ oraret,totus præ diuini amoris æſtu ardere videbatur,præſertim cùm Dominicæ Paſſionis Myſteria contemplaretur:neque enim tunc diuinæ charitatis ardor,intra animi tantùm illius ſinũ cõtinebatur;aut in lachrymas defluebat, vel in ſuſpiria,ac rugitus euaporabatur:ſed etiã in voces,ac tã ingẽtes clamores erũpebat; vt ab is,qui longè aberant,facilè audiri potuiſſent.Hos cùmFratres moleſto animo ferrent,ab iis vt ſe temperaret,perſuadebant.Quibus ille,Ignoſcite,quæſo Fratres (aiebat)Nimis imbecillis natura eſt : ſuffugium quærit.Si meę id poteſtati relictum eſſet,quàm lubens,ac nullo perſuadente,ab eo abſtinerem.Tanta enim in Dominicæ Paſſionis conſideratione lux illi è Cælo affulgebat,támque ardens charitatis incendium,ex luce illa diuina fluens, illius animum afficiebat; vt niſi illius flammam alto clamore exhalaſſet, facilè cordis vitam,præ nimio ardore,in diſcrimen vocaſſet.Quapropter cùm Matutino tempore,ad Sacrum Miſſæ audiendum accederet, nihil ex illius ore præterquàm:Ieſu bone,Ieſu bone:quaſi Echo ex cordis voce reſonans,toto illo itinere audiebatur.In Miſſa verò,quanquã ſummã,vt à clamoribus abſtineret,vim ſibi inferret;haud tamen fieri poterat;quin in alta interdum ſuſpiria erũperet;ea tamẽ adeò pia ac deuota erãt,vt cęteros quoque ad pietatẽ excitarent.

Abſtinentia, ac vitæ ipſius auſteritas indicatur.

In Dominicæ Paſſionis Meditatione clamores edit.

XLIII. Ardentem huius Viri in Deum charitatem, cùm Tartarei illi ſpiritus,boni totius Oſores,iniquo animo ferrent : ſæpè clamores , nonnunquam Beſtiarum fremitus edebant:variaque rerum ſpectra,ac ſimulacra ante illius oculos ſtatuebant;vt eum ab Oratione auocarent : quæ tamen Ioannes , ſigno Crucis in ea vibrato , ſtatim euaneſcere compellebat.Nihil iniquus Satan non moliebatur,quò ſanctum Virum, vel ad impatientiam pelleret,vel inſueto fragore terreret:Clauum aliquando Ioannes in Cella defixurus erat : quum repentè, ſe proprio nomine ab altero accerſiri audit : ad quem dum is protinus vultum conuertit:mallei ictus, quo Clauum percuſſurus erat; in manum defertur,eámque haud leuiter offendit : Mox Dæmones cachinnum efferunt : Ioannes verò cùm Diabolicum opus agnoſceret,ad eos conuerſus inquit.Quid?ô mali Dęmones,meo malo exultatis?vos certè,vos veſtra malitia fallit;neque enim vobis,ſed Deo meo hoc vulnus acceptum fero ; hoc ob ipſius amorẽ accipio : parua hæc vulnera ſunt,maiora addite,ſi poteſtis. Altero quoque tempore,cùm in Rupis illius cacumine,ad cuius radices Ioãnis Cella extructa erat,paucis ante diebus tres Iudicis ſententia latrones ſuſpendio enecati fuiſſent;tã ingens,quadam nocte,in Rupe illa à Dæmone ſtrepitus editur : vt tota Rupes radicitus conuelli, ac dilabi videretur:quòd cùm Dei Seruus Satanæ opus eſſe intelligeret,quo illi quietem interturbare nitebãtur,è Cella egrediens:Heus Dæmones, (inquit) hominum perturbatores,quid noctis ſilẽtia mihi veſtro ſtrepitu præripitis? Iam iſtinc faceſſite. Cui protinus,vox è rupe.Falleris Ioãnes,non Dæmones;ſed latrones ſumus;quorum hic corpora laqueo perempta pendent. At Ioannes Dæmonum inſidias his verbis latentes agnoſcens:Nec hoc,ſubdit,quidem ignoro , quòd Tartarei latrones eſtis,latronibus omnibus peiores : iam in malam Crucem omnes abite ; & Crucis Signo illis oppoſito eos confeſtim ad fugam compulit.

Dæmon variis artibus illius orationem impedire nititur.

Dæmonis arte Manum ſibi malleo vulnerat.

Dæmones latronũ ſe animas ſimulantes Signo Crucis fugat.

XLIV. His tamen haud contenti, omnis quietis perturbatores.Dum in cella iterum in

ſilentio

silentio orat, vocem effingunt,quæ,Ioannem,ter inclamat.Ioãnes Fratrum quempiam adesse arbitratus, è Cella egreditur:sed cùm neminem aduentantem reperisset; inter pendentium arborum folia,duntaxat leuem strepitum percipiens; quisnã esset, voce impauida interrogat. Dæmon autem è foliis respondens, ait: Quid me quæris?Sum Beelzebub.Cui Ioãnes,Quid huc venisti,inquit,iniquissime?At Beelzebub: Num te,ait, ita robustum,ac viribus potentem existimas, vt me hinc expellendum censeas? In cassum niteris:Te enim,ac Francisco tuo prior,rupes istas possideo:olim hìc sedem fixi:meus hic locus,mea iampridem possessio est.Quis es tu, qui me ex antiquis meis sedibus deturbandũ putas?Illud quidem me malè habet, quòd plurimos,quos iure optimo possideo, ita tuo vitæ exemplo ad pœnitentiam prouocas,vt à meo imperio declinent. At ædepol vlciscar ego. His dictis euanuit. At Ioannes latrantis dicta paruipendens,maiori in dies virtutum studio, quo se Inferni turmis formidabilem redderet, animum exornabat. Hinc cùm sæuus hostis acriùs in Dei Seruum ira incalesceret; temporis opportunitatem captat, quo Ioannes,in præcipiti quodam loco, ligna securi cæderet: Moxque ad ipsum sub Pastoris habitu accedens,ait: Me agnoscis Ioannes!En huc eo consilio veni,vt te ex his rupibus deorsum præcipitem agam. Cui Ioannes.Quis es tu,qui hæc minaris? Ego sum Beelzebub,ait.At Ioannes.Tu ne scelestus ille es (inquit) tum arrepta securi. Ni hinc oppidò effugias; hac ego te securi fugam capescere compellam. His auditis Beelzebub,cachinnum effundens,protinus abscessit.

Beelzebub de Ioanne conqueritur.

Beelzebub Ioanni minatur, atque ab eo fugatur.

XLV. Inter hæc quò plura Ioannes de Tartareo hoste, diuina virtute trophæa referebat,eò ille maioribus in eũ iris incalescens, eas quandoquidem,alio modo in ipsum despumare non poterat; sæpè quisquilias, ac sordes: interdum quoque stercora, dum vesceretur,fabis & aquæ immiscebat:quæ cùm ad patientiæ coronam ex superna dispensatione dari Vir Sanctus intelligeret;has Dæmonis molestias æquanimiter tolerabat.Nocte quadam cùm aliquantulùm se sopori dedisset,Dæmon dextram illi tibiam tam fortiter Diabolica virtute compressit, vt ex illius constrictionis dolore,per aliquot dies claudus efficeretur. Frequenter etiam lapides in eum proiiciens,præsertim cùm ex antro,ad Sacrum audiendum, in Ecclesiam pergeret; illum à re diuina impedire conabatur. Semel cùm Ioannes iuxta Rupis illius concaua deambularet;Dæmon inter dumeta, sub horribilis draconis specie, ignem ex ore euomentis,eidem apparet:cuius aspectu, cùm nonnihil Ioannes principiò exterritus fuisset:Dæmonis tamen artem agnoscens,Crucis Signo obiecto, illum extemplò fugat.Aliàs quoque Dæmon Galli forma assumpta,cum eo in antro versabatur:qua sub specie semel humanam vocem depromẽs, Ioannem his verbis affatur:Ioannes,habes hic gallinas quamplurimas;cur non oua comedis? Hæc tametsi Dei Seruo molesta essent:molestiora tamen illi erãt,quæ Dæmon nonnunquã,sub Mulieris impudicæ specie,actus obscœnos præferẽtis,oculis simulachra obiiciebat: quibus mirum in modum ipsius animus afflictabatur. Die quadã cùm ex itinere fatigatus,in Cellula quiesceret;Dæmon sub adolescentis forma,ad eum veniens,festinatò eum surgere iubet,& ad Guardianum pergere; à quo ob graue negotium eum accersiri affirmat.Extemplò Ioannes ad Guardianum conuolat: Guardianus verò,cùm nec de eo quidem cogitasset,eum à se vocatum negat.At Dei Seruus id Dæmonis arte factum animaduertens, ait:Planè quid sibi Satan lucri reposuerit, ignoro: Nam si quietem intercepit;obedientiæ tamen mihi meritum auxit.

A Dæmone variis modis infestatur.

Dæmon illius quietem interturbat.

XLVI. Albingæ in Liguria, quo tempore Fratres ibi Monasterio fruebantur: dum aliquandiu cõmoratur, à Guardiano obtinet,vt Cellã sibi in quodam Horti tugurio extruat;in qua ab omniũ cõsortio,ac familiaritate remotus,diu, noctuque orationi vacabat.At Dæmõ,qui vbique Dei Seruum orantẽ persequebatur,tot hìc Virũ Dei minis,terroribus,ac durioribus verberũ inflictionibus aggreditur:vt quandoq; vix semiuiũ relinqueret.Quamobrem Guardianus, Cellam illi in cõmuni Dormitorio cõstituit:ad quã cùm Ioannes semel accederet, Dæmon cellam ita inuisibili virtute occludebat,

A Dæmonibus diris verberatur.

occludebat, vt nulla vi Ioannes in eam ingredi valeret. At Vir Dei, protinus Dæmonis opus agnoſcens, quaſi qui cum Dæmone colluctari, ac vires experiri vellet; fortiùs Cellæ oſtium impellere, ac toto corpore in illud adniti cœpit: Dæmon verò verſipellis, cùm illicò impellenti cederet, Ioannem ad caſum prouocat, cachinnoque effuſo recedit.

XLVII. Hæc porrò Deus, hominum profectus amantiſſimus, idcircò fieri permittebat; vt & Serui ſui meritum augeret; & dum eum in omni patientia ac humilitate probat, probatum aliquando Corona donaret. Veruntamen, (quæ ſumma Dei benignitas erat) quò magis his Tartareorum hoſtium infeſtationibus afflictabatur, eò maiores Deus Seruo ſuo Spiritus delicias miniſtrabat. Nam hoc ipſo tempore pleraſque à Deo cæleſtes Viſiones, ac Reuelationes accipit; inter quas illa illuſtris habetur, quæ in Conuentu Spoleti diuinitùs illi manifeſtata fuit. Ibi enim orans in mẽtis exceſſum rapitur: quo tempore Iuuenis illi quidam ſpecioſiſſimus adſtat, qui his illum verbis compellat. Mecum veni, ô Ioannes, Tibi enim magna, ac mirabilia oſtendam. Moxque dextera illius manu apprehenſa, in Templum quoddam ampliſſimum ducit, cuius Lacunar auro illitum, ornatiſſimum erat, quatuor columnis ſuffultum: ex quibus cùm duæ iam dirutæ, ac ſubuerſæ iacerent: Virum quendã, aſpectu horridum, ac terribilem cõſpicit; qui ingenti claua tertiam columnam inuadens, eam crebris, ac fortioribus ictibus proſternere, ac demoliri conabatur; vt præclarum illud Lacunar ad ruinam compelleret. Porrò Iuuenis, qui Ioannem ducebat, ad eum conuerſus, ait: Quid tibi videtur, Ioannes? An non magno in diſcrimine hoc Templum verſatur? Maximo certè, inquit Ioannes: at quodnam huius rei myſterium eſt? Cui Angelus: Intellige, inquit, ô Ioannes: hoc Templo Dei Eccleſiam ſignificari: Lacunar, Clericalis Paſtorum ſtatus eſt, quo Eccleſia ſubſiſtit: Columnæ verò, quæ Lacunar fulciunt, varia Ordinum Religioſorum inſtituta ſunt; quæ Deus idcircò in Eccleſia erexit: vt haud ſecus, quàm fortes, ac ſtabiles quædam Columnæ, eam vita, exemplo, doctrina, virtutibus, orationibúſque aduersùs Dæmonum, ac hæreſum oppugnationes tuerentur, ac ſartamtectam ſeruarent. Cæterum Columnæ, quas iam euerſas, atque humi proſtratas cernis; ij Religioſorum Ordines ſunt; qui cùm à prima Patrum ſuorum inſtitutione exciderint, atque ab eorum virtutibus, ac vitæ ratione deflexerint: inter carnis tantùm deſideria iacent. Reliquæ verò, quæ adhuc ſtant, ac ſuperſtites manẽt, nonnullæ aliæ Religiones ſunt; in quibus & Regularis obſeruantia, ac ſolida virtus etiamnum integra viget: atque hæ ſunt, quæ aureum Lacunar, ſuo interdum põdere ad ima defluentem, ne prolabatur, ſuis virtutibus fulciunt. Porrò qui fero conatu columnã aggreditur, ipſe Dæmõnum, ac hæreticorũ impetus eſt; qui Religioſorum Ordines proſternere, atque è medio tollere omni ſtudio cõtendũt; vt ſimul de Clericorũ ſtatu triumphẽt: quod tamen haud aſſequi valent, aut valebunt vnquam, tametſi de quibuſdã ſingillatim trophæa referre videantur. Deus nãque, qui ſuæ Eccleſię curã gerit, ſuos opportuno tẽpore Reformatores mittet, qui ruinas inſtaurẽt, diſrupta cõſolident, ac vitiis deprauata in priſtinã virtutum incolumitatẽ vẽdicent.

Templi viſio Ioanni in exceſſu demonſtratur.

Viſio illi ab Angelo declaratur.

Diaboli in Religiones odium, & conatus.

XLVIII. Plurimis tandem ſignis, ac miraculis, Deus Serui ſui ſanctitatem teſtatam voluit: vti communis fama eſt, quæ temporum illorum humilitas, potiùs ſilentio obtegere, quàm ſcriptis excipere curauit: ita vt vix vnius, aut alterius fragmenta, integra ad nos peruenerint. Inter hæc illud primum narratur, quod eo in Conuentu Montiſcaſalis degente contigit: Agricolæ enim cuiuſdam Ordinis deuotiſſimi, qui Iulianus appellabatur, vxor, cùm partus doloribus preſſa, fœtum in lucem edere non poſſet, magno in vitæ diſcrimine verſabatur. Quamobrem Iulianus ex Agro confeſtim ad Virum Dei, cuius ſanctimonia iam vbique diuulgabatur, Nuncium mittit: qui illi vxoris periculum referat, ipſiuſque pro ea ad Deum preces efflagitet. At Ioannes Nuncio: Dic amico noſtro Iuliano (inquit) ne eum vxoris periculum angat; non pridem enim pro ea Dominum rogaui. Id tantùm ſollicitè curet, vt

Multis à Deo Miraculis illuſtratur.

Mulier partum ſuis precibus impetrat.

Digitized by Google

quàm primùm domum redeat; nam hoc ipso tempore Mulier salua masculum Filium peperit; vt cum sacro lauacro intingendum curet. Iulianus verò accepto nuncio, statim Ioannis dicto paret; domum festinat; Cúmque iam natum Filium offendisset; Deo illum Baptismo consecrat, Ioannemq; ob latam Ioannis suffragio à Deo gratiam, appellari iubet.

XLIX. Hoc in Oppido, Nobili cuidam Mulieri Filia adhuc puella erat; cuius dexteram genam, cancer tam sæuus inuaserat: vt carne exesa, morbus iam ad interiora vsque ossa pertingeret: Cui cùm nullo remedio occurri posset; ea sanctum Virum ad se accersit; Filiamq; in lecto iacentem ostendens, ab eo cæleste suffragium deposcit: Puellæ casum Ioannes miseratus, matrem suauibus verbis consolatur; tum breui oratione facta, cùm Signum Crucis super genam Puellæ efformasset; manuq; canceris tumorem compressisset, statim plaga sanata, ac gena priori incolumitati reddita fuit.

Puellam Cancri morbo laborantem Signo Crucis sanat.

L. Inter hæc, cùm Dei Seruus animo semper ad Martyrium inhiaret; ac pro eo iuges apud Deum lachrymas funderet: Christus Dominus tandem tot lachrymarum, ac gemituum pietate commotus, semel impensiùs ante Imaginem Crucifixi orantem, & lachrymantem his verbis è Cruce alloquitur: Quid ploras Ioannes? quid tot lachrymas fundis? Cui Ioannes. Ingemisco, ait, Domine, quòd te diuinum pro me in Cruce Sanguinem fundentem cerno: Cùm ego ne guttam quidem hactenus pro te effuderim. Tot tenerioris ætui Virgines, tot Pueros imbelles, atq; Adolescentes pro te certantes, inter Martyria triumphantes recolo: meq Senem, frustraq; ad Martyrij certamen inhiantem, à triumpho expulsum video. At Christus: Ne fleueris, inquit, Ioannes; iam lachrymis finem imponito: Martyrium petis? Esto: Martyrium habeto, quo tandem laureatus ad me venies. Ea pollicitatione accepta, Ioannes, tam animo exultare cœpit, vt cùm eo tempore Guardianum sibi obuium haberet; præ lætitia seipsum minimè continere potuerit, quin hæc ad eum verba effunderet: O quàm bona, Pater Guardiane; ô quàm fausta nuncia hodie mihi allata fuêre: Iam tandem Christo fruar: iam Martyr occumbam; neque id mihi quisquam auferre poterit. Cui Guardianus; Vnde hæc tibi tã certa sunt. Qui neminem fallit, (inquit) is id mihi pro sua benignitate pollicitus fuit, meq; Martyrij certũ reddidit. Porrò ab eo tempore Ioannes, nihil præterquàm Dei laudes in ore versare videbatur: diu noctúq; orationibus vacans, Domini promissionem impleri certissimè expectabat. Dum verò hac spe ipsius animus aleretur, contigit; vt Indulgentiæ S. Mariæ Angelorum tempore adueniente, is cum aliis Assisium conenderet; quo tempore, inito cum Ioanne Hispano Sacerdote consilio, facultateq; ab Astensi Generali impetrata, simul cum Ioanne, primo Bizantium, dein Memphim proficiscitur vbi vnà pro Fide certant, ac tandem fame, ac siti; enecati, Martyrio simul coronantur; quemadmodum superiùs in Ioannis vita fusiùs explicatum fuit. Atque hic vtriusque Ioannis, beatus planè exitus fuit: qui cùm præclara, atque admiranda vitæ ratione, priùs Dominum glorificassent; illustrissimo ij quoque mortis genere, à Domino glorificati, ad Martyres conuolarunt.

Christus I. Ioannis Martyrij Coronam delicatur.

Cum Ioanne Hispano Bizantium proficiscitur.

Memphi Martyrio coronantur.

LI. Hoc tempore alij quoque Fratres, virtute insignes, cùm Religionem bono Sanctimoniæ odore imbuissent, beato tandem fine quieuerunt. Ex his prior fuit Fr. Iulianus Salodiensis; Sacerdos, Mediolanensis tunc Prouinciæ alumnus: qui in ipso Reformationis exordio, à Minorum Conuentualium Familia, ad Capucinos migrauerat. Hic inter ipsa Religionis initia in Calabriam, deinde in Siciliam, demum in Liguriam missus, plurimos pro Religione piè labores pertulit: secundus fuit S. Barnabæ Conuentus apud Genuenses Guardianus; cùm primus Iacobus Florentinus extitisset, de quo nonnihil anno 1548. egimus. Vir hic ob præclara virtutum ornamenta, quibus in Religione inter cæteros eluxit, cùm familiariter cum Domino conuersaretur, multis à Deo visionibus, ac reuelationibus illustratus fuit. Quo fiebat, vt sæpè Dæmonum infestationes, ipso præsertim orationis

F. IVLIANVS SALODIENSIS, Vita, & Gesta.

Plerasque à Deo Visiones ac Reuelationes habet.

tempore pateretur frequẽter:quoque ab iis verbera ſuſtineret, quæ dum is inuicto planè animo fert, ampliorem ſibi apud Deum gratiam comparat, à quò ſæpè poſt hæc diuinis Reuelationibus cohonestabatur. Cùm in die Aſcenſionis Domini pluribus à Dæmone flagellis cæſus fuiſſet, poſt hæc Domino apparente, tam altè illi Aſcenſionis Dominicæ Sacramentum declaratum fuit:vt illud verbis haud referre poſſe affirmaret. Virginitatem eum perpetuò coluiſſe communis omnium fama fuit. Poſtremò cùm iam ſenio confectus, Romam miſſus eſſet, ibi plenus virtutibus extremum diẽ claudit. Pridie verò, quàm in morbũ incideret; qua die ex humanis exceſſurus eſſet, diuinitus admonitus; ſequenti die ſacrum Miſſę myſteriũ facturus, ad Miniſtrũ inquit: iam lubẽter mihi à Sacris aſſiſte: poſtrema enim hęc mea Miſſa erit: nec me amplius hæc Sacra Altaria Miniſtrum habebũt. Poſtridiè cùm in morbum incidiſſet, breui ex humanis ſublatus, omni cũ pietate in Domino obdormit.

Diem ſui obitus prædixit, & in Domino obdormit.

F. Alexius à Cunio ſanctimonia clarus.

Alter verò Frater Alexius à Cunio Pedemontanus, tam ſingulari vitæ integritate, ac puritate exornatus fuit; vt in ipſa ſui obitus hora Beatiſſimæ Virginis, ac Beati Patris Franciſci aſpectu, ac conſolatione dignus fuerit. LII.

I. DOMINICI Bononienſis ſanctè acta geſta.

Tertius fuit Fr. Dominicus Bononienſis, Sacerdos; qui cùm in Obſeruantium Ordine quinque annos magna cum virtutũ laude exegiſſet: inter ipſa Capucinorum primordia, ad Reformationem accedens, in ea cæleſtem potiùs, quàm humanam vitam duxit. Ab omnibus enim carnis commodis, ac ſenſuum oblectamentis maximè abhorrens, ita aſpera omnia amplectebatur; vt nouo nunquam habitu, qui carnis calorem inter hyemis frigora foueret; ſed obſoleto ſemper vti vellet: nudis omni tempore pedibus abſque ſandaliis incederet: aſperum ad carnem cilicium gereret: ſomnum ad tres, vel quatuor ad ſummum noctis horas cõtraheret; reliquam noctis partẽ in oratione inſumeret: nudis tabulis pro ſtrato vteretur, cũctaque ſummam in eo auſteritatem prædicarent. Abſtinentia tam fuit admirabili, vt cũ ſemel tantùm in die refectionem ſumeret; præterquam panem, & aquam, vix quandoque aliud ad cibum adhiberet. Solitaria loca quærebat orationis amica, in quibus diuinarum rerũ contemplationi in ſilentio vacãs, cæleſtem potiùs cum Deo, quàm cum hominibus vitam agere cenſebatur. Denique Virginis Religionem ita animo impreſſam gerebat; vt Sacras ipſius ſolẽnitates aſperiori ieiunio, ac prolixiori oratione præuenire ſolitus eſſet. Denique cõmunis de illo fama apud omnes percrebuerat, vt cũ plerique in Thuſciæ Prouincia, in qua is conſcriptus erat, Fratres virtute ac ſanctimonia eminerẽt; nullus tamẽ eo sãctior haberetur. Multis poſtremò miraculis clarus, quorũ apud Noſtros excidit memoria, hoc anno ad fęlicius æuũ cõcedit. LIII.

Summã vitæ auſteritatem amplectitur.

Miraculis clarus ex hominis migrat.

F. ALBERTI Neapolitani vita & geſta.

Variis virtutibus floret.

Quartus, ac poſtremus fuit Fr. Albertus Neapolitanus, Laicus, ex Vmbriæ Prouincia: qui cùm in ſæculo, per aliquot annos, inter arma militarem vitam duxiſſet; à Deo ad Capucinorũ militiã euocatus, in ea ſtrenuè aduerſus carnis concupiſcentias, ac vitia dimicauit. Auſteritate, abſtinentia, ſilentio, humilitate, ac Regularis obſeruantiæ ſtudio inſignis fuit: quo fit, vt ob præclara ipſius vitæ exempla, à Superioribus ferè ſemper in Nouitiorũ Conuentibus collocaretur. Charitate præſertim erga infirmos præcelluit. Peruſiæ cùm ægroti Fratris curam ageret; nec quid illi carnium adminiſtraret, haberet: ſua oratione, geminos quotidie turdos, quibus Aegrotũ refocillaret, à Deo impetrat, quos laqueo irretitos in nemore deprehẽdebat. Orationi, ac ſolitudini cum primis vacans, cùm magnã diei, ac noctis partẽ in rerũ diuinarũ meditatione occuparet, plurimas à Deo Viſiones, ac Reuelationes accepit. Atq; inter alias ea fuit, qua Ioannẽ Baptiſtam à Nurſia, in morte ante Dei Tribunal ſtantẽ; ac cæleſti tandem gloria donatũ vidit; vti alias in ipſius vita explicatum fuit. Dum Concionator quidam ex Noſtris in Vrbe, vt putatur Spoletana, quæ quamplurimis odiis, ac vitiis contaminata erat, Dei Verbum prædicaret: is copioſas Dæmonum turmas inde effugere, Deo monſtrante, conſpicit. Quapropter cùm ob eximia dona, quæ à Deo cumulatè acceperat, graues Dæmonum moleſtias diu ſuſtinuiſſet, omnium tandem victor, Peruſiæ ad cæleſtes coronas euolat. LIV.

Ioannem Baptiſtam à Nurſia gloria donatum in exceſſu cernit.

A Dæmone infeſtatur, ac in Domino quieſcit.

ANNVS CHRISTI. 1551. | IVL. III. 33. | CAROL. V. IMP. 27. | RELIG. CAPVC.

LV. Illustris hoc anno, in Conuentu S. Brigittæ Montisalerij, quod amplum Oppidum est Taurinentis Archiepiscopatus: hinc Eridano alluitur, illinc amœnis Collibus, Baccho, & Cereri suauissimis septum: Diuinæ in nos Prouidentiæ testimonium emicuit. Qui enim in eo Conuentu, qui longiùs ab Oppido inter nemora latebat, conscripti erant, cùm alta niue obsessi, à mendicatione prohiberentur; nihilque quo vescerentur, haberent; ad Domini pœnum confugiunt, ab eoque sibi sedula oratione alimoniam petunt, qui dat escam omnibus in tempore opportuno. Nec illis diuina Liberalitas defuit. Dum enim Horas Canonicas in Choro persoluunt; ianuæ tintinnabulum pulsatur; Corbisque pane candido, atque etiamnum calido plena, absque vllo deferentis vestigio, in ostij vestibulo à Ianitore reperitur. Panis verò non iuxta Religionis morem distentus, ac pluribus sibi sectionibus coalescens; ne Regioni domesticus esse putaretur; sed alterius formæ rotundus, alterque ab altero seiunctus cernitur. Gaudent Fratres tanto diuinæ Prouidentiæ munere cumulati, dumq; diuinam ex animo benignitatem laudãtes mensæ discumbunt, rursus Ostij tintinnabulum pulsari audiunt. Cadumq; vino plenum, præ foribus, eodemmodo è Cælo datum, reperiunt: nec tamen vllius, qui tum panem, tum vinum detulisset, in niue vestigia diligenter conquisita deprehendunt. Ex quo Deo, liberalissimo largitori, iterum impensiùs laudes, ac gratias reddunt.

Diuina Prouidentia miraculum in Conuentu Montisalerij enarratur.

LVI. Alio quoque exemplo, hoc tempore, suauior ac liberalior Dei in Fratres benignitas emicuit. Cùm enim in Conuentu Potentiæ, illius Familiæ Fratres, ea die, quæ Quadragesimale ieiunium antecedit: in qua ij honestè recreari solent, omni prorsus obsonio carerent: haud ieiunos ad ieiunium accedere Dei Prouidentia passa est. Nam sub illius diei occasum, scropha quædam syluestris, quæ plures secum paruulos nefrendes ducebat; Hortum ingressa; cùm primùm Fratres ad se venientes conspicit, vno ex his dentibus iugulato, ac Fratribus relicto, repentè se cum cæteris fuga proripit. Re Fratres obstupescunt, sed cùm in ea non Bruti factum, sed diuinam Prouidentiam perpenderent, Dei donum laudibus prosequuntur: lætique diem illum, diuino munere transigunt.

Scropha Syluestris diuino miraculo obsonium Fratribus ministrat.

LVII. Verùm quò effusior in eos Dei benignitas elucet, qui se totos diuinæ Prouidentiæ, & voluntati committunt: eò seuerior Dei in alios ira grassatur, qui Bonitatis illius diuitias contemnentes, improbo se propriæ voluntatis, ac inobedientiæ scelere contaminant. Id hoc exemplo declaratum fuit. Quidam enim Hidruntinæ Prouinciæ Frater, qui loca & Conuentus, non quos Obedientiæ illi lex præscriberet; sed quos propriæ duntaxat voluntatis libido animo proponeret, sibi ad habitandum eligere solebat: cùm ex Prouincialis Capituli præscripto, illi ab ea, in qua eousque conscriptus fuerat, in aliam Conuentus Familiam, quæ suis haud quaquam placitis arridebat, migrandum esset. Mox tam perditè in Superiores obmurmurare, & cuncta querimoniis replere cœpit: vt nec Superiorum præcepto acquiescere, nec vlla præscriptæ obedientiæ lege se arctari pateretur. Increpant alij hominis proteruiam, & furiosè in Superiores debacchantem, si minùs virtutis amore, magis saltem pœnæ formidine compescunt; atque eò, tandem perrahunt, vt quamuis illius animum non immutarent, eum tamen ad externum obedientiæ opus, ac præscripti loci mutationem compellerent. Migrat ex eo Conuentu, homo propria voluntate tumidus: atque inter Superiorum obtrectationes, ac sycophantias, iter inuitus prosequitur. At Deus Opt. Max. qui superbos, ac rebelles animos diu in Religione, quæ humilitatis, atq; obediẽtiæ magistra est, nõ fert: hũc in itinere grauissimis corporis doloribus corripit; vt saltẽ malis pressus, ad meliorẽ mentẽ redeat. Deo haud cedit homo ferus, nec immissis dolorib⁹ melior, sed potiùs deterior factus, suorũ dolorũ causam in Superiores reijcit, quos dẽte canino mordet, ac dilacerat. Hoc pacto cũ ad destinatũ Cõuentũ appulisset, ingraescẽtibus doloribus tãdẽ ad supremũ vitę halitũ, necdũ proteruæ voluntatis onere deposito, peruenit, quo factũ est; vt propriã volũtatẽ, atq; animi cõtumaciã, quã vitæ sociã sibi elegerat, etiam in morte comitem inuenerit; & absque vllis contritionis signis hinc emigrauerit.

Frater Inobediens, & murmurator, in Infernum detrudituꝛ.

ANNVS CHRISTI. IVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1551. 2. 33. 27.

Post huius obitum, Clericus, qui eodem tempore, in proximo Conuentu gra- LVIII.
uissimè ad mortem ægrotabat; in mentis excessum ante obitum raptus; Miserum Fratrem in Infernum detrusum, atque inter altissimos flammarum globos sepultum videt; idq; Fratribus narrat: vt qui se erga Superiores duros ac pertinaces exhibent; quique ægrè obedientiæ iugo colla subdunt; diuino fulmine, quo miser iste ictus fuit, feriri pertimescant.

ANNVS

ANNVS CHRISTI. IVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1552. 3. 34. 28.

I. ANNVS hic Milleſimus quingenteſimus quinquageſimus ſecundus, in quo Octauum Generale Capitulum Romæ conuocatur, extremos Bernardini Aſtenſis Generalatui terminos ponit; ac primum Euſebio Anconitano, qui in eo Generalis electus, quintum ſibi in Generalium Ordine locum vendicat, annum aperit. Hæc Comitia inter alia celebratiſſima fuére, ea præſertim ratione; quòd in his ſingulari Patrum ſapientia, Ordinis Conſtitutiones, quæ in primo Aluacinæ Capitulo, anno 1528. editæ, deinde in ſecundo, anno 1536. Romæ coacto, denuò recognitæ, & auctæ fuerant: modò copioſiùs illuſtratæ, ac typis mandatæ fuerint. Nonnulla etiam ſtatuta, quæ Bernardinus Aſtenſis, ſingillatim in Romana Prouincia obſeruanda præſcripſerat; velut communi Religionis vtilitati proficua, in hoc Capitulo confirmantur, ac Generalibus Conſtitutionibus inſeruntur. Ea verò ſunt.

Octauum Capitulum Generale Romæ celebratur.

Euſebius Anconitanus Vicarius Generalis eligitur.

II. Primum. A cunctis Fratribus, qui in hac Congregatione noſtra verſantur; altiſſimam rerum paupertatem, Regulamque à nobis promiſſam, literaliter, & iuxta IESV Chriſti Domini noſtri mentem, B. P. noſtro Franciſco explicatam, obſeruandam volumus; cuius eam voluntatem eſſe nouimus, vt Regula ad literam, ſine gloſa obſeruetur.

Statuta Bernardini Aſtenſis Generalibus Conſtitutionibus adiuncta.

III. 2. Obſeruentur quoque Ordinis Conſtitutiones, quibus tamen nullius conſcientiam conueniri, neque vllum ad culpam; ſed ad pœnas duntaxat, in ea taxatas, obſtringi declaramus.

IV. 3. Nullus omninò ad pecuniam recurſus fiat, niſi in rebus apprimè neceſſariis, quæ mendicando commodè haberi non poſſunt; præſertim in his, quæ ad vitam ſpectant.

V. 4 Superiores nullo modo permittant, pecunias indifferentes, Fratrum nomine apud aliquem reponi; qui carnes, piſces, aut alia eſculenta, ad Monaſterij vſum emat. Pecuniarum enim indifferentium vſus nobis penitus interdictus eſt. Neque vllo modò ferant, quempiam carnes, piſces, pro Fratribus mendicare. At neque Fratres hæc per ſe, præterquàm pro Infirmorum neceſſitate mendicent: ſed Paupertatis altiſſimæ legem obſeruantes, à benigna Patris cæleſtis Prouidentia pendeant; cui proculdubio cura eſt de nobis.

VI. 5. Fratres, qui nullo morbo, aut corporis imbecillitate laborant; culcitras ſtramineas, multo minùs laneas, aut lodices nullo modo ſibi ſternant; ſed Conſtitutiones ſeruent. Palliáque iuxta Conſtitutiones, manuum digitos non excedant: quæ longiora ſunt, abſcindantur; & ad eam menſuram contrahantur.

VII. 6. Nemo in Cella eſculenta, aut poculenta habeat, aut ſeruet.

VIII. 7. Guardiani, & Superiores, Officiales ſuos corrigant, cùm malè, aut negligenter ſuo officio funguntur. Verùm illorum officia non turbent, neque ab aliis turbari permittant: tanque ab omni rerum cupiditate abſint, vt ad menſam accedentes, quæ comeſturi ſint, ignorent, ac ignorare velint.

IX. 8. Superiores, ac Officiales ſollicitè curent, ne aut ægrotis Fratribus, aut beneualentibus neceſſaria deſint; ita tamen, vt ſancta Paupertas minimè violetur; ſed inter Charitatis, & Paupertatis virtutes ita verſentur; vt erga ægrotos ad charitatem, erga incolumes verò magis ad paupertatem declinent.

X. 9. Nullus Fratrum, rem medicam erga ſæculares homines exerceat; aut ægrotis quicquam, aut ſumendũ, aut morbo applicandum conferat, niſi Medico conſulto.

10. Nullus

10. Nullus quoque Fratrum, in Energumenis exorciſandis, aut Spiritibus coniurandis incumbat, aut his vllo modo ſeſe immiſceat. XI.

11. Fratribus diſcolis, & incorrigibilibus, quorum mores intolerabiles ſunt, P. Vicarius Prouincialis Caparoni, per ſex menſium ſpatium deferendi, pœnam imponat: ijque ſe quotidiè accuſent: ac qualibet ſexta feria ſeipſos in Refectorio flagellent. Quod ſi id illis minimè ad emendationem ſufficiat; panis, & aquæ ieiunium, qualibet die Lunæ, ac Mercurij addatur, vt ad morum correptionem pertrahantur. XII.

12. Sæculares homines, ad communem Fratrum menſam, in Refectorio, cum Fratribus, aut etiam ſine Fratribus, non admittantur. Si qui verò Charitatem à Fratribus poſtulauerint: ea illis, vel in aduenarum hoſpitio, vel alibi extra Refectorium adminiſtretur. Prohibemus identidem Fratribus, ne Sæculares in Monaſterij Officinas, veluti Refectorium, Coquinam, Cellam vinariam, Dormitorium, & Chorum introducant; niſi fortè per modum tranſeuntis, cùm ex deuotione Monaſterium inuiſendum petunt. Qui ſecus egerit, per vnius Miſerere ſpatium, diſciplina in Refectorio plectatur. XIII.

13. Nemo, aut ſubditus, aut Guardianus, pro quacunque perſona, extra Congregationem exiſtente, eleemoſynam petat, niſi de licentia Vicarij Generalis, ſcripto expreſſa; cui declarare teneatur, à quo, quid, & quantum poſtulare velit. Generalis verò huiuſmodi facultatem, niſi iuxta charitatis regulam, nemini impertiat. XIV.

14. Fratres, in domo ſæcularium, præterquam in itinere, cibum non ſumant. Et tunc quoque cùm iter faciunt, pauperum more, panem, deinde potum emendicent: quibus refecti, ſuum iter proſequantur. Et qui ſecus egerit. Guardianus illius loci, in pœnam illis diſciplinam, vnius Miſerere ſpatio producendam, imponat. XV.

15. Nullus Fratrum, abſque Guardiani licentia, rem aliquam ad communem Monaſterij vſum ſpectantem, in proprium vſum transferat: veluti libros &c. neque habitus, aut tunicas obſoletas ſcindens, pecias ſibi conſtruat. Guardianis quoque interdicitur, ne libros, qui à Dominis, ſingularis alicuius Monaſterij vſui decreti ſunt, in aliud Monaſterium transferre, aut aliis transferendi facultatem impertiri valeant. Quòd ſi plures eiuſdem materiæ libri, in Conuentu reperiantur; qui ſuperuacanei ſunt, ſolùm de licentia Vicarii Prouincialis in aliud Monaſterium transferri poſſint. Confeſſarij verò, qui Fratrum aliquem ſecus egiſſe compererint, tandiu abſolutionem differant, quoad libros proprio Monaſterio reſtituerint. XVI.

16. Olera, aut fructus Monaſterii vlerò à Fratribus ad benefactorum domos non ferantur: cùm verò ab iis poſtulantur, honeſtè iuxta diſcretionis Regulas dari poterunt. XVII.

17. Hyemis tempore, cùm poſt Matutinas Horas ignis accenditur; Fratres ſilentium ſeruent; atq; vbi frigus depulerint, in Cellas ſe recipiant: nec propè ignem colloquia miſceant. Qui verò in eo ſæpè delinquere deprehenſus fuerit, Superior diſciplinam illi ſequenti die, per vniús Miſerere ſpatium, in Refectorio peragendam, imponat. XVIII.

18. Poſtremò nullus omninò Laïcos Fratres, vel publicè, vel ſecretò, aut legere, aut ſcribere doceat. Et qui ſecus fecerit, ab ea inobedientiæ culpa abſolui non poſſit, præterquam à Prouinciali Vicario, qui grauem illi pœnitentiam imponat. *Hæc ante Clementis Octaui Conſtitutionem edita, nonnihil poſt eam immutata ſunt.* XIX.

Hæc igitur Statuta Generalibus Conſtitutionibus addita, cùm huius Capituli Patres, diuturna, ac immobilia eſſe operarent; integras ipſas Conſtitutiones, quæ ſcripto duntaxat hactenus exaratæ, atque euulgatæ fuerant. Venetiis hoc anno typis excudi curarunt: in quo, vt prima vltimis reſponderent; conſtanſque rerum viciſſitudo, quæ ad Religionis perfectionem tendebat, clariùs eluceret; haud ſine Dei XX.

conſilio

consilio fit ; vt Matthæus à Bassio, qui & priorum Constitutionum potissimus Auctor fuerat, & inter Capucinorum Generales primum locum sortitus fuerat : in hac ipsa Venetiarum vrbe sancto fine extremum tandem diem clauserit : vt inde perfecta Constitutionum lux emergeret, vbi primus illarum Auctor, plurima sanctitatis luce à Deo illustratus occubuit.

XXI. Huius Sancti Viri memoria, haud leuiter nobis prætereunda est : quanquam enim is (vt aliàs diximus) quò liberiùs diuinæ prædicationi incumberet; seu (vt veriùs dicam) Dei Prouidentia, ita res Capucinorum disponente, Caputio tenus è Capucinorum Familia excesserit ; & Clementis VII. facultate vsus, vsque ad mortem Eremiticam vitam duxerit ; ac proinde supremum inter Capucinos diem non obierit ; plurima tamen eum Capucinorum Religio, tum ob vitæ sanctitatem, qua in Dei Ecclesia clarissimè effulsit, tum etiam, quòd antiqua B. P. Francisci habitus forma restituta, prima Capucinæ Religionis fundamenta iecerit, ac primus in ea Generalis electus fuerit, sẽper veneratione prosequuta fuit. Quo fit, vt si minùs Auctorem, ac Institutorẽ ; Patrẽ tamen semper agnouerit: cuius propterea præclara gesta, ac vitam omni virtutũ genere refertam, prosequi gloriosũ putamus.

Matthæus à Bassio Venetiis diem extremum claudit.

Capucinorũ Religio Matthæi à Bassio memoriam pia veneratione prosequitur.

FR. MATTHÆI A BASSIO, PRIMI CAPVCINORVM Generalis Vita & Gesta, ex variis, ac probatissimis M. S. decerpta.

XXII. MAtthæus itaq; Bassij ortus, quod Montis Feretrani Castellum est, haud procul ab Appennino distans ; Comitumque Carpeniatum, quæ Illustrissima est etiamnum Vrbinensis Ducatus Familia, titulis, opibus, rebusque, tum bello, tum pace præclarè gestis, demùm pietate clarissima Ditioni subiectum : parentes tenuis fortunæ, ac rusticanos sortitus est ; qui tamen puerum egregia indole à Deo præditum, optimis moribus excoluerunt. Patri nomen Paulus fuit: Matri Francisca ; qui sine querela in Domini mandatis incedentes, puerum in Domini timore sollicitè educarunt. Deus autem, qui illustriores electos suos benedictionibus præuenire, & futura quædam illorum vitæ præludia, signis quibusdam, præmonstrare solet ; in vtriusque Parentis nomine, quænam pueri virtus, ac excellentia futura esset, symbola quædam præsignificare voluit. Etenim paterno nomine, quanta in toto ipsius vitæ decursu, Apostolici muneris gratia præcellere deberet, non obscurè annuit ; & materna appellatione, quodnam vitæ genus illi è Cælo præstitutum esset ; quamque Franciscanus Ordo illius, tum virtute, ac vitæ sanctimonia, tum Reformatione illustrandus esset, indicauit.

Matthæi à Bassio vita exaratur.

Ipsius genus & Origo expenditur.

XXIII. Erat puer ingenio docilis, simplicitate, ac morum quadam suauitate, ac lenitate ita præditus ; vt cunctis se amabilem redderet. Ad res diuinas, plusquam tenera illa ætas ferret, propensus, sacris oblectabatur : Missas deuotissimè audiebat, orationi instabat, ieiuniis adhuc puerulus incumbebat : adeóque ob morum facilitatem, à cæteris pueris diligebatur ; vt eorum semper turmis, quæ ab illius ore pendere videbantur, stipatus, velut omnium Dux, ac Pastor incederet. Hos quandoque pius puer in solitaria loca ducens, manus attollere, ac nomen Iesu inclamare, interdum misericordiam à Deo plenis vocibus petere ; aliquando etiam genuflectere, ac humum deosculari; nonnunquam Deo gratias personare iubebat: cui mox pueri omnes velut Magistro dicto citiùs parebant.

Matthæi à Bassio à puerilia mores, atque ad diuina propensio.

XXIV. Cùm iam duodecimum annum attigisset ; sæcularibus vestibus depositis, quasi iam sæculum despiceret, & ad meliora adspiraret ; tunicam talarem ex leuidensa cinericia sibi conficiendam curat ; qua vestimenti forma, vsque ad Religionis complexum semper deinceps vsus fuit. Accidit verò eo tempore ; vt inter Sestini Populum, Magno Ethruriæ Duci subiectum, & Bassianos, ob controuersos vtriusque ditionis terminos, grauis altercatio orirerur. Quapropter Sestini Gubernator,

qui

qui Baſſianis, ac Miratorianis grauiter infenſus erat; trecentorum militum copias cò expedire cogitauerat; vt vtriuſque Oppidi agros deuaſtarent. Porrò Oppidorum incolæ, cùm nihil huiuſmodi ſuſpicantes, velut in vtramque aurem obdormirent, eo planè tempore, quo Ethruſcus miles, Seſtino digreſſus, Miratoriam versùs properabat: Matthæus, horum penitus ignarus, centum ferè pueros collegerat; ac conſuetam tunicam indutus, tanquam omnium Dux, vniuerſos præcedens, Seſtinum versùs iter arripuerat. Iam ad Seſtini terminos, Baſſianis contiguos acceſſerat: cùm viarum compitum offendens, ibi eo inchoante, vniuerſi nomen Ieſu inclamant. Milites verò, qui ad deprædationem feſtinabant; cùm tot clamores eminus perciperent, ſubſiſtunt: rémque Oppidanis manifeſtam fuiſſe arbitrantes, militum manipulum ab iis miſſum eſſe ſuſpicantur. Id verò certiùs exploraturi, cùm vlteriùs paululùm progreſſi eſſent; Matthæus pueros iterum in proximum collem ductos, ibi nomen Ieſu altiùs perſonare iubet. Porrò hic puerorum clamor, tam illis formidabilis viſus eſt, tantumque animis terrorem incuſſit; vt cùm maiorem hoſtium numerum, in ſe repentè irruiturum extimeſcerent; ſe ſe in fugam conuerterint. Hoc pacto Deus Opt. Max. infantium vocibus, velut Gedeonis tubis, armatos milites effugare; atque Oppida ab imminenti clade liberare voluit.

Pueros ad pietatem prouocat.

Patriam à militum deuaſtatione liberat.

Præclara, egregius Puer, Apoſtolicæ prædicationis, quam aliquando maximo populorum fructu, atque vtilitate diſſeminaturus erat, in tenera illa ætate, Deo excitante, ſemina iaciebat. Nam cùm id proprio iam ſibi ingenio comparaſſet, vt prima Grammaticæ artis rudimenta teneret: Sanctorum Patrum vitas, ac B. P. Franciſci geſta aſſiduè legens, ea animo volutabat. Hinc haud ratò in platea, Mercatorum menſas, & ſcamna conſcendens; vberiori cæleſtis gratiæ dono, quàm ætuum illud puerile ferret, his homines ad pœnitentiam prouocabat. Quapropter, qui hæc in puero præludia intuebantur, ea altè animo admirantes, præclari de eo quidpiam futurum diuinabant, & velut ex vngue leonem, qui ſuo aliquando rugitu terreret, futurum ominabantur. XXV.

Puer in platea peccatoribus pœnitentiã prædicat.

Vix Matthæus ad quintumdecimum annum peruenerat: cùm vtroque parente orbatus, ac ſuæ poteſtati relictus; tanto ſtudio res diuinas proſequi cœpit: vt cùm neceſſarium oculis ſomnum, quò prolixiùs vigiliis, ac orationi vacaret, nimiò feruore præriperet: humi perſæpe cubaret, adoleſcentémque ætatem, arctioribus ieiuniis obruens, eo alimento deſtitueret, quo ea foueri, ac ſuſtentari ſolet: neque in his corporis macerationibus, ad quas ardentiori ſpiritus ſtudio ferebatur, moderationem ſeruaret; in grauem aliquando morbum inciderit: in quo tamen priſtinæ auſteritatis non oblitus, cùm à propinquis plumea illi Culcitra in lecto, ad membra refouenda ſterneretur; eam protinus pius adoleſcens, velut inuiſam exhorrens, quaſi qui iam mollia omnia refugeret, primumque aduersùs Carnem bellum inſtrueret, amoueri; ſtramineámque tantùm ſibi miniſtrari permittit. Hac in ægritudine, quæ haud exiguo illum tempore vexauit, Matthæus, non vulgarem Patientiæ virtutem: ſed quod in ea virtute optimum ac perfectum eſt, ipſum nempe Patientiæ gaudium præferre viſus eſt. Quo fit, vt iam illud Apoſtoli ſibi vendicaret, *Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, vt inhabitet in me virtus Chriſti.* Hoc porrò tempore, dum corporis languore diutiùs in lecto detinetur: à Conſanguinea gallina quædam ſylueſtris, quæ ipſi in cibum paretur, è rure defertur: quam cùm pius adoleſcens vinculis conſtrictam conſpiceret; mox, vt ea à vinculis ſoluatur; obnixè à Conſobrina poſtulat. Cui illa; Sylueſtris, inquit, gallina eſt: Si ſoluatur, protinus ita euolabit, vt non facilè deinde capi poſſit. At Matthæus: Quid tum? ait: Sine obſecro, vt libera abeat. Mulier verò cùm ægroto morem gerere vellet, gallinam ſoluit; Ea verò naturæ ſylueſtris oblita, ſtatim in Matthæi ſinum accurrit; ac velut domeſtica auis, inter ipſius brachia, quaſi in nido incubare cœpit. Stupebant omnes, ac rei nouitatem admirantes, quò clarior hic Dei virtus niteret; concitatis clamoribus, XXVI.

Ob auſteritatis exceſſum in morbum incidit.

1. Cor. 12.

Gallina ſylueſtris inter ipſius manus incubat.

morib⁹,ac vi adhibita, eã inde deturbare conabãtur: at illa è Matthæi sinu vi auulsa,iterum sponte ad illum reuolat:& quod admirationem augere videbatur; protinus muscas,quæ circa ægrotum volitabant, quasi venatrix auis aucupare,eumque ab illa molestia liberare, omni studio curat. Hoc illo auis solatio, tanquam diuinæ Prouidentiæ dono munificentissimè elargito, quandiu eo morbo laborauit, vsus fuit: tum verò accepti beneficij haud immemor, eam, recuperata valetudine, liberam abire permittit.

Gallina Muscas circa Matthæum volitantes venatur.

XVII. Cùm igitur integra incolumitate potitus,ad decimum septimum ætatis annum pertigisset; innumerabiles sæcularis vitæ laqueos, ac pedicas secum cœpit perpendere; quibus mundani homines, misera quadam necessitate alligantur; ne liberè ad Deum euolare queant; nullumque tutiorem Religione locum esse arbitratus, quæ cùm longè à sæculo remota,atque ab humanis cupiditatibus libera sit, inter altissimas Obedientiæ,Paupertatis,& Castitatis rupes tutissimum suis cultoribus asylum præstat: in B. Francisci Familiam, quæ Obseruantium nuncupatur; cuius iam à puero,diuina illum gratia vocante,cinericia illa tunica sibi formam assumpserat;cooptari festinat. Præcesserat iam in puero, quidam rerum cælestium amor,qui cum adolescentia excrescens, sæpè eum velut columbam, innocentiæ, ac puritatis amicam, in oratione gementem, ac meditantem præstabat. Quapropter haud mirum fuit; quòd post orationum gemitus apud diuinam clementiam effusos, pennas quoque columbæ assumpserit; atque in Franciscanæ Religionis cauernam, ac solitudinem, dum adhuc columbæ instar, purus, innocens, simplex, virginitatis, ac honestatis custos est,euolauerit.

Minorem Obseruantium Ordinem ingreditur.

XVIII. Nihil eo in Religione humilius, nihil obedientius, pauperius nihil. Cùm enim, sapientis Architecti instar, spiritualem domum stabili fundamento,in petra ædificare sibi proposuisset; ne aliquando corrueret; omnium virtutum lapides sibi ad structuram necessarios esse ratus; humilitatem, velut omnium fundamentum, obedientiam,paupertatem,honestatem,modestiam,mansuetudinem, abstinentiam, austeritatem,carnis castigationes,orationes,vigilias,charitatem,ac cæteras virtutes summo studio sibi comparare studet; quibus præclarum perfectioris vitæ tyrocinium instituit. Eo factum est, vt cùm huius Religionis Patres, adolescentem virtutibus eximium,ac docili ingenio præditum,nec non ad discendum aptum fore animaduertetent; ad literarum studia promouerent. Paruit humilis tyro; sed cùm Apostolo docente,didicisset,literam occidere,spiritum autem viuificare:eamque B. Francisci mentem, in Regula expressam esse intelligeret; ne vllo aut corporis,aut animi labore,seu literario studio orationis,ac deuotionis spiritus extingueretur; minus erat, quod literis, quàm quod orationi, ac rerum diuinarum contemplationi; qua diuinus in nobis spiritus alitur, tribuere solitus erat. Quo fit, vt vberiorem à Deo sapientiam, quàm humanam à Tullio, aut Demosthene eloquentiam didicerit. Denique Dei Verbi Concionator institutus, cùm nihil præter Iesum Christum,& hunc Crucifixum scire vellet:hinc non persuabilia, ac composita humanæ sapientiæ verba; sed spiritum, ac virtutem Dei,velut fortissima è Cælo tela,sibi oratione comparat; quibus & constructas vitiorum munitiones destrueret, & Dæmonum consilia dissiparet:omnémque humanæ,ac Diabolicæ malitiæ altitudinem,se aduersùs Deũ extollentem,diuina virtute prosterneret. Demùm captiuas hominum mentes in libertatem vendicãs,ad Christi obsequium ac seruitutem duceret.Etenim ab eo tẽpore Regnũ Cælorum, iuxta Euangelicum præscriptum annuncians; peccatoréque æterni supplicii terroribus, ac cælestis gloriæ pollicitatione,ad pœnitentiam simpliciter prouocans,eo prædicandi genere id diuina virtute,quæ paruulis, ac simplicibus adest, assecutus est; vt vbertimam animarum segetem Domino meteret,ac in Dei horreum congregaret.

Virtutibus studet, & ad liberalia studia promouetur.

Apostolicè Spiritu Dei Verbum populis prædicat.

XIX. Annus à Partu Virginis 1523. agebatur; cùm sæua quædam lues, pleriſque Italiæ Vrbibus depopulatis; inter eas Camerini Vrbem potissimùm inuasit. Id cùm

Peste laborantibus Camerinis ministrat.

Matthæo innotuiſſet, qui non longè in Conuentu Verucæ, ſeu Montis falconis degebat; miſerandum illius Vrbis ſtatum, ac calamitatem, apud ſe animo verſare cœpit; totque languentiũ, qui omni charitate, ac ſolatio deſtituti erant; tot abſque pœnitentia ac Sacramentis pereuntium; tantæ denique corporum, & animarum cladis, quibus nemo erat, qui opem ferret, miſeratione commotus: præclarúmque S. Bernardini exemplum ſibi ante oculos ſtatuens, qui peſtilentia ſuo tempore Senis graſſante, ſe laborantium obſequiis intrepidè mancipauerat: cùm primùm à Domino orans conſilium, ac opem poſtulauit; Guardianum adit, conceptúmque illi animo propoſitum aperiens, licentiam, ac benedictionem ab eo efflagitat, qua illi Camerinum pergere, ac peſte laborantibus, ſuis obſequiis inſeruire liceat. Guardianus porrò, cui, & Viri probitas, & probata virtus, iam ſatis perſpecta erat, cùm feruidum charitate illius animum cerneret; ampliorémque inde diuini nominis gloriam, & hominum ædificationem, futuram ſperaret: licentiam, ac ſanctæ obedientiæ illi meritum lubentiſſimè impertit; Ludouicúmque Foroſempronianum illi comitem adiungit. Guardiani igitur hi benedictione dimiſſi, diuina comite gratia, Camerinum ſe conferunt.

XXX. Porrò in ea tunc Vrbe principabantur, Ioannes Maria Varanus Camerinenſium Dux, & Catharina Ciboa vxor, Clementis VII. Pontificis Neptis; quibus in communi illa Vrbis calamitate, Matthęi animus, piáque illius erga ægrotantes ſtudia gratiſſima fuerunt. Matthæus verò ſtatim omnia infectorum loca cum Ludouico percurrere; vniuerſas domos, in quibus ægroti iacerent, perluſtrare: hos ad patientiam hortari, illis neceſſaria miniſtrare; grauiter laborantes pœnitentiæ, & Euchariſtiæ Sacramentis munire; morientium animas Deo commendare, defunctos ſepeliendos curare, viuoſque ad Dei timorem publicis, ac priuatis ſermonibus prouocare cœpit. Denique quotidianum hoc ipſius opus, ac ſtudium erat, cuncta laborantibus, tum corporalia, tum ſpiritualia obſequia, tanto charitatis æſtu impendere; vt nulli labori, nullíque periculo parceret; maximúmque ſibi lucrum acceſſurum exiſtimaret; ſi in eo charitatis opere exhibendo, pro Chriſto vitã profunderet. Deus verò, qui eorum præſertim curam gerit, qui ſeipſos pro aliorum ſalute procuranda negligunt; vtrumque, & Matthæum, & Ludouicum inter tot pereuntium funera, ac peſtis pericula, incolumem ſeruare voluit; vt & cæteros ipſorum exemplo ad pia huiuſmodi officia prouocaret, eoſque ad illuſtriùs futuræ Reformationis opus pararet.

Ipſius Charitas ac diligentia in ægrotorũ miniſterio commendantur.

XXXI. In hiſce pietatis, ac charitatis officiis, Matthæus, tantum ſibi integritatis, ac ſanctimoniæ nomen comparauit; vt cùm perfecta illius virtus, & charitas cunctis perſpecta eſſet; Vir ſanctus ab omnibus haberetur, maximámque is ſibi apud eos Vrbis Principes gratiam, ac exiſtimationem conciliauerit: ita vt ab eo tempore Catharina Ciboa Duciſſa, ſingularem erga illum deuotionem, ac beneuolentiam animo conceperit; quæ opportunos aliquando, ad futuræ Reformationis fœtum, atque incrementum, fructus pareret.

XXXII. Vrbis igitur peſtilentia omni ex parte effugata; Matthæus cum Ludouico ad priſtinum Conuentum rediens, cùm Regularis obſeruantiæ ſtudioſiſſimus, in id omne ſtudium, ac ſollicitudinem conferret; vt in Regulæ cultu, & obſeruãtia abſque offendiculo incederet. Id tantummodò illius maximè animum afflictabat; quòd Ordinis familiam, à pura Regularis obſeruantiæ norma flexiſſe cerneret: quo fiebat, vt iuges in oratione lachrymas funderet; verámque ac perfectam Ordini, à Deo Reformationem poſtularet: quàm tandem poſt multas lachrymas, Deo miſerante, eo planè modo aſſecutus eſt, quo anno 1524. & 1525. à nobis fuſè explicatum fuit.

Pro Ordinis Reformatione Deum aſſiduè rogat.

XXXIII. His itaque hîc conſultò prætermiſſis, quæ ſuperioribus annis, de Matthæi viſionibus, Reuelationibus, habitus mutatione, patientia, rerum aduerſarum tolerantia, prædicatione, electione, ac tandem quadrati Caputij depoſitione, copioſè

à nobis

à nobis exarata sunt; hîc ea duntaxat nobis explicanda superfunt, quæ post illius à Capucinis discessum, ab antiquis Ordinis Monumentis, ab eo gesta accepimus. Matthæus igitur quadrato Caputio ob Pauli III. Decretum, quo libera vagandi facultas Capucinis auferebatur, non sine lachrymis depositio; haud tamen conceptam vitæ austeritatem, ac sanctitatem exuit. Nam etsi ex Clementis septimi Pontificis indulto, nullo certo domicilio, ac Sede consistens, tanquam aduena, ac peregrinus, vel inter syluas degeret, vel Orbem prædicando peragraret: solo tamen vili, ac rudi habitu, vsque ad mortem contentus, ac nudis pedibus, absque Sandaliis, aut Calepodiis incedens, tam perfectam viuendi rationem, quoad vixit, prosecutus est: vt in ieiuniis, vigiliis, orationibus, lachrymis, ac plurimis laboribus Domino seruiens, vitam ipsam in commune aliorum commodum, ac salutem transferret. Piam illam consuetudinem, qua pueros ad Deum laudandum, ac nomen IESV personandum prouocabat; quam puer exoisus fuerat, neque Senex deseruit: haud ea sanè duntaxat ratione, quòd Deus laudem, ex Infantium ore profectam, acceptam haberet; verùm etiam, vt tenellis mentibus, quæ necdum doli capaces erant, Dei amorẽ instillaret: Quo fiebat vt cùm puritatis, cum primis amator esset, pueros maximè diligeret, quos aptis interdum, deuorantium Draconum, ac Infernarum bestiarum exemplis, ac terroribus, maturè ab illicitis reuocabat; atque adeò eorum institutione delectabatur: vt is (vt fertur) primus fuerit, qui Foroliuij, pueros ad publicam Christianæ doctrinæ institutionem congregaret: quam deinde Patres Societatis IESV, atque alij suis laboribus copiosiùs illustrarunt. Pueri identidem ab eo blanditiis, ac munusculis allecti, tanto illius amore tenebantur; vt cum turmatim per agros, & Oppida sequerentur. Eo factum est, vt cùm æstiuo tempore, aliquando Senogalliæ Agrum prædicando peragraret; multa illum Puerorum turba comitaretur: quos cùm pius Pater, ex itinere fessos, & siti, ac calore languidos conspiceret; paruam vini lagenam à muliere eleemosyna acceptam, quæ tamen omnibus haud sufficere poterat, pueris apponit. Bibit puerorum multitudo: cúmque vniuersi, quod sibi ad sitim extinguendam satis erat, hausissent; diuina tamen virtute factum est, vt lagena plena adhuc Mulieri restituta fuerit.

Quadratum Caputium ob Pauli III. decretum deponit.

Pueros ad pietatẽ instruit.

Doctrinæ Christianæ instituendæ præsidet.

Vini lagenam sua oratione multiplicat.

XXXIV. Hanc piam Puerorum institutionem, Vir Dei, eò libentiùs amplectebatur, quòd eos hac ratione, à plerisque puerilibus vitiis abstraheret; illaque prouectiorem quoque ætatem haud facilè desereret. Principiò quidem nonnullis, qui nihil in ea, præter rem puerilem spectabant, leuis, ac ludicra visa fuit: attamen cùm plurima inde bona, ac commoda oriri cernerentur; eo fiebat, vt non Pueri tantummodò, sed prouectiores quoque ætatis homines: agricolæ præsertim, Dei Virum sequerentur, & cum pueris deuotè nomen IESV inclamarent: Deumque iuxta præscriptam ab eo formam, magnis vocibus laudarent. Hoc modo in die Ascensionis Domini; cùm plurimam hominum, ac puerorum multitudinem, in Collem quendam sublimem duxisset: Signo Crucis per omnes Orbis partes manu efformato, altiùs insonare cœpit. *Hodie Dominus Iesus ascendit in Cælum: E Cælo benedicat nos Dominus Iesus*; quem mox tota illa hominum, ac puerorum turba, iisdem vocibus, haud sine lachrymis prosequebatur. Interdum quoque per agros, ac per Vrbis vicos incedens, insequentes puerorum, ac hominum turbas ad IESV amorem, in hæc verba, prior ipse decantans, prouocabat. *Sursum, sursum Paradisus, vbi noster manet IESVS: Mundo iam seruire nolo, sed cum IESV stare volo. IESVS, IESVS amor meus, pars mea tota, & cordis Deus:* Hæc verò concinentes manus in Cælum efferebant. Nonnunquam etiam alia ad Inferni terrorem animis ingerendum, exclamanda suggerebat, quibus rudes præsertim agrorum incolas, ac simplices homines, tum ad timorem, tum ad amorem Dei excitare solebat.

Turbas ad Deum laudandũ prouocat.

XXXV. Nulli Matthæus grauis, nulli onerosus erat. Nam post prædicationis, aut

Vita ipſius auſteritas declaratur.

itineris labores, modico pane contentus, nihil præterea mendicando quærebat: crudas herbas, ac fructus interdum, cùm haberet, pani adhibebat. Cùm verò ab aliquo ad prandium inuitaretur, ad illum ea potiſſimùm ratione ire non recuſabat; quòd ſpirituale aliquod animarum lucrum inde ſibi futurum ſperaret: verùm ea conditione ad conuiuium excipi poſtulabat; vt vilia, ac modica tantummodò fercula illi apponerentur: quibus tamen tam parcè vtebatur, vt ne ea quidem attingere videretur. Regulæ tam obſeruantiſſimus erat; vt non modò à pecunia, ac omni rerum poſſeſſione abhorreret: verùm cùm in ea legeret, quòd Fratres, neque domum, neque locum, neque rem aliquam ſibi approprient, nullam vnquam certam domum, ac fixum domicilium, quoad vixit, ſibi vendicare voluerit: ſed vbicunque eum nox interciperet; vel ſub arbore, vel in porticu, vel in ſtabulo, aut in aliquo Xenodochio quieſceret; tum poſt breue ſomnum ſurgens, reliquum noctis tẽpus in oratione inſumeret. Nulli rei Dei Seruus, magis quàm proprio deſpectui ſtudere viſus eſt: quare eorum voces nihili pẽdebat, qui aut ipſius ſimplicitatem deriderent, aut neglectam vitam dicteriis carperent: cùm enim ſolida in animo humilitatis fundamenta ieciſſet; iis perpetuò immixus hærebat. Inter hæc tametſi Matthæus à Capucinorum Ordine ad Obſeruãtium obedientiam (vti alibi dictum fuit) acceſſiſſet: haud tamen ita ſe à Capucinis diſſuerat, quin ad eorum Conuentus, quoties vel abluendi, vel expurgandi, vel reſarciendi habitus, aut alia huiuſmodi neceſſitas vrgeret, diuerteret; vbi ingenti omnium lætitia, & charitate exceptus, cuncta, quæ neceſſaria erãt, ab iis humaniſſimè ſibi adminiſtrata accipiebat. Quaproter is etiam Capucinorum Religionem, haud ſanè minori, quàm antea, benenolentia proſequebatur: ita vt eam ſuam quoque Religionem appellaret.

Reg. c. 6.

Poſt diceſſum ſæpè ad Capucinos diuertit.

Dum igitur Vir Dei Chriſti Domini opprobria ſæpè mente recogitans, totus animo arderet, ibique ſeipſum aliquando Deo ſacrificium offerre optaret: vbi non modò corporis labores, ſed & contumelias, ludibria, vituperationes, vulnera, ac vitæ pericula ſubiret; ſanguinémque pro Chriſto profunderet: Deus Serui ſui vota, omninò irrita eſſe haud paſſus fuit. Nam cùm per id tempus anno ſcilicet 1546. Carolus V. Cæſar bellicam expeditionem aduersùs Ioannem Fridericum Saxoniæ Ducem, & Philippum Lantgrauium, Hæreticos, Imperij perduelles pararet: Pontifexque Octauium Farneſium Nepotem eò cum electorum militum copiis deſtinare decreuiſſet; audita huius ſancti Viri fama, quæ ex præclara vitæ ſanctimonia, ac miraculorum luce vbique ferè percrebuerat, eum Pontifex ad ſe accerſitum, cum exercitu in Germaniam mittit: vt & ſuis cohortationibus Catholicos milites ad pugnam cieret, & orationibus Hæreticos aduerſarios funderet; denique vt Germanos Populos ſuo vitæ exemplo, ac prædicatione, in Catholica Fide confirmaret. XXXVI.

A Paulo 3. in Germaniam cum exercitu mittitur.

Matthæus itaque cum exercitu in Germaniam profectus, honorificè à Cæſare excipitur, cui etiam futuram ex hoſtibus victoriam prædicit. Ibi ſtrenuus Chriſti Miles, Cæſaris milites, quomodò fixa in Deum ſpe illis pugnandum ſit, inſtruit; omnes ad peccatorum pœnitentiam prouocat, iis Sacramenta adminiſtrat; cohortationibus ad pugnam roborat; ac Deo potius, quàm armis fidendum docet. Denique caſtris, in ipſo certaminis die, ſibi ex aduerſo oppoſitis; is Chriſti Crucifixi lignea duntaxat Imagine armatus; Cæſarea caſtra intrepidus præcedit; cunctoſque pro Chriſto, quem illis Ducem, & auſpicem pollicebatur, ac pro Catholica Fide ſtrenuè dimicare verbis ardentibus accendit. Denique cùm ad pugnam ventum eſſet, (mirabile dictu:) Catapultæ, & ænea tormenta, horrendo aduersùs illum tonitru diſplodebantur; Bombardarum grando vndique, ab aduerſa Hæreticorum acie, in eum pluebat: is verò impauidus, nec minimùm loco cedere, neq; ictus paueſcere, aut globos ignitos formidare cõſpiciebatur; ſed oppoſito illis Crucis ſigno aliò diuertere, atq; in caſſum euolare, diuina prorſus virtute, cogebat. Stupebant aduerſarij; admirabantur & noſtri; Virum inter XXXVII.

Caſtra Cæſaris præcedit, Militeſque ad victoriam animat.

Inter Bombardarum ictus ſtat incolumis.

rum inter tot tormentorum ictus incolumem, & imperterritum stare: atque inde cùm illi terrerentur: hi contra Dei virtutem pro eis pugnantem conspectantes, viriliùs pro Fide dimicabant, ac fortiùs ad victoriam animabantur: donec hoste cæso: & fusis Hæreticorum copiis, nostris tandem triumphus diuinitus cessit: quem Cæsar ipse velut è Cælo sibi datum agnouit, cùm post victoriam piè admodum dixit. Veni: Vidi: & Deus vicit. Illud quoque mirabile fuit; quòd post conflictum, Matthæi habitus, ac pallium, quo obtegebatur, scloporum vndique globulis perforata apparuêre; cùm tamen ne vllus quidem eius carnem attigisset. Id vbi Cæsari relatum fuit; ampliùs probatam Viri sanctitatem venerari cœpit: eúmque in cæteris præliis, quæ cum iisdem variis deinde temporibus commisit, sibi comitem habere voluit.

Ipsius habitus, corpore intacto, globulis perforatur

XXXVIII. In eo Cæsaris exercitu, Vir quidã Peditum Dux, ferox, superbus ac diuini nominis cumprimis blasphemator, eo tẽpore militabat: qui cùm corã Matthæo, horrẽdo quodã modo, Dei nomẽ blasphemare ausus esset: Dei seruus durè illũ præter morẽ increpans, eidẽ manu colaphum impegit: quo accepto, cùm vniuersũ illũ furiis agitandum expectarent: ille cõtrà, quasi protinus è lupo Agnus euasisset; statim ad illius pedes corruit, ac delicti veniã popposcit. Et quod magis admirandũ: perinde ac si cum persona vitium quoq; castigatũ esset, eo tam perfectè animũ exuit; vt deinceps ab omni blasphemia abstinuerit. Sic quippe Dei virtute factum est, vt cõtraria contrariis curarentur, & arrogantis blasphemiæ morbus, diuina virtute colaphi opprobrio sanaretur.

Blasphematorem corripit, & ad pœnitẽtiã promouet.

XXXIX Eo igitur bellorum incendio, hostium submissione extincto; Matthæus in Italiã rediens, ad Ecclesiã S. Michaëlis in Monte Gargano sitam, ob singularẽ, qua in Archangelũ ferebatur, religionem, peregrinationem instituit: quo in itinere, cùm iuxta antiquum sibi prædicandi morem, vbique homines Inferni terroribus, ad pœnitentiam compelleret; quamplurimas à facinorosis, qui male se increpari audiebant, contumelias, ludibria, atq; etiam verbera patitur, quæ æquo animo fert. Certa quoque vitæ pericula, præsertim apud Tifernates subit; quæ ille nihilipendens, dummodò Euangelico muneri satisfaciat, velut lucra sibi apposita arbitratur. Romæ etiam dum in quorundam Prælatorum superbiam, ac pompas acriùs inuehitur, in carcerem trusus, multis incommodis afficitur: quibus tamen haud à libertimo illo increpandi genere deterreri potuit. Tandem cùm ad Garganum peruenisset, ibi Archangeli memoriam tanta religione, ac Seraphici Spiritus ardore colit, vt quamplurimos, in eo templo, dies assidua in oratione, ac lachrymis consumpserit.

S. Michaëlis in Gargano Ecclesiam visitat.

Variis contumeliis afficitur.

XL. E Gargano tandem digressus, Sipontum venit, quod Manfredonia hodie appellatur, ex antiqui Siponti ruinis constructa: vbi à Viro quodam, qui mala in ea vrbe fœneratoris fama laborabat, domo excipitur. Mox quis, & qualis suus Hospes esset, diuinitus admonitus; cùm primùm ad prandium ventum est. Matthæus panem, qui sibi appositus fuerat, conspiciens. Quid hic hospes (inquit) nobis apponis? Panemne, aut sanguinem? Cui Hospes. Panem, qualis domi conficitur. Haud profectò, subdit Vir Dei. Sed pro pane Pauperum sanguinem offers. Heu crudelem panem? qui tot Christi pauperum cruore madet: quis non illius aspectum exhorreat? Cumque panem vtraque manu, spongiæ instar, comprimeret; Sanguis inde effluere cœpit. Mox Vir Sanctus è mensa exiliens. Absit (inquit) vt tam diro pane vescar, qui viuo pauperum sanguine redundat. Atque inde protinus abscedens, nonnullis panis frustulis sibi aliunde emendicatis, ad Hospitalem vrbis domum se cõfert. Hospes autem sanguinis spectaculo perterritus; alterius Zachei instar, restituto fœnere, plurimáque pecuniarum summa in pauperes erogata, iniusta deinceps lucra deseruit, & diuinam misericordiam, ac benedictionem promeruit.

Ex Fœneratore vir pane sanguinem elicit.

XLI. Inde Ecas profectus; cùm iam in ea Vrbe illud fœneratoris factum peruulgatum esset, honorificè Dei Seruus ibi exceptus fuit: tantaque eo transeunte vtriusque sexus commotio accidit; vt cuncti ad fenestras conuolarent, vnde

Digitized by Google

Infantem lac suggentem Capucinum futurum prænunciat.

beatum Virum saltem prætereuntem viderent. Inter alios Mulier quædam honesta fuit, quæ cùm infantem paruulum vbera suggentem in sinu gestaret: quo tempore eò pertransibat Matthæus, infans vbere dimisso, tanta cœpit, eo conspecto, lætitia gestire; vt è matris sinu diuelli, & ad eum pergere velle videretur. Mos erat Viro Dei perpetuus, demissos in terrã oculos semper gerere, capútque intra Caputium abscondere: tunc verò præter morẽ oculos erigens, infantẽque ita exultãtem conspiciens, vbi illum inter vlnas accepit: Benedictus, inquit, tu à Domino, ò infantule: O te fœlicem, quem benigna Dei misericordia adhuc vbera lambẽtem anteuenit: ac se dignum parat. Meus aliquandò, ac mei Ordinis filius, & alumnus eris: cúmque illum Signo Crucis benedixisset, matri reddidit: nec vanum fuit B. Patris de Puero vaticinium: vbi enim infans ad iuuentam peruenit: cùm de vxore illi copulanda inter parentes ageretur, sæculi vinculis abruptis, liber ad Capucinos euasit; Fratrisque Bernardi nomen sortitus; cùm plerosque annos, magna cum virtutum laude in Religione exegisset, in ea, haud sine virtutum laude, diem extremum conclusit.

XLII. Appulia tandem relicta, Matthæus Pisaurum venit; vbi dum vetusto sibi more, per Vrbis vicos, Inferni pœnas peccatoribus prædicat; malo putri à Nobili quodã Viro cõtumeliosè oppetitur. Cui statim Mattheus. Leuia hæc mihi sunt, inquit. Verùm tibi ipsi caue: Nam grauius tibi vitæ periculum imminet. Ridet ille: ac Virum Dei mente captum existimans, insanias, ac sarcasmos auget. At vindictam haud vltrix Dei ira procrastinat. Etenim ipsa nocte, dum rixa eidem cum altero exorta, vterque ad arma concurrit, alterum illi crus ab Aduersario amputatur. Eoque factum est; vt qui Dei Seruum risu & contumelia malè acceperat: iam Deo vlciscente suamet ipse damna defleret. In eadem quoque Vrbe, cùm pro Cõcione aspere in fœneratores, quos vbique infectabatur, inuectus fuisset; post sermonem, in Legisperitum quendam fœnera exercentem incidit: cuius vbi vestis extremitatem tenuit, atque in omnium oculis expressit, copiosum inde sanguinem emulsit: quem Legisperito demonstrans: En, ait, quænam tibi vestis est, mixta sanguine: hic pauperum procul dubio sanguis est, qui aduersùm te in aures Domini Sabaoth exclamat: Vide, ne te Dei ira festinatò comprehendat. His dum prodigiis, Vir Dei, fœneratores, atque alios nefarios homines, Inferorum exitio terret; palámque per Vrbem Prophetæ instar, pœnitentiam prædicat. Tabernarius quidam, Vir facinorosus, ad eum accedens, cùm alterum sibi in crimine socium, eidem digito demonstrasset: ô Eremita, inquit, Nosti istius hominis malefacta? Cui statim Matthæus: Ego, inquit, & illius, & tua quoque scelera noui; quorum nisi pœnitentiam egeritis, Dei minimè iram effugietis; protinúsque aperto Breuiarij codice, & oblato illis loco, in quo de occulto illorũ peccato agebatur. Hîc, inquit, vestrum peccatum legite, & resipiscite. Illi commune delictum, cùm Dei Seruo haud ignotum esse intelligerent; mente quidem confusi, haud tamen pœnitentes abîêre. Quo factum est, vt eorum alter, in ea ipsa hebdomada, hostium coniuratione interfectus fuerit: Alter, eodem mense, bonis omnibus expoliatus, atque extrema calamitate affectus, inter exules vitam duxerit.

Perussini vita periculum præsignificat.

Ex Fœneratoris veste Sanguinem exprimit.

Tabernarius occulta delicta pandit, ac Dei vindictam prænunciat.

XLIII. Hinc Matthæus Vrbinum proficiscitur: cumque in ea Vrbe nonnullos publicos sermones habuisset; à quodam Rhetore correptus, quòd Rhetorum præcepta minimè prædicando obseruaret, subridens: Et tu, inquit, qui superiori nocte tale scelus (scelere explicato) perpetrasti: Num Dei præcepta obseruasti? Mihi quidem, qui in Tullij, aut Quintiliani præcepta minimè iuraui, vitio dandum non est, si ab iis interdum exorbitem: tu verò, qui Christiana professione ad Dei Legem obstringeris, qualem violati præcepti excusationem adfers? Tu delictum corrige: ego si minùs Rhetorum præcepta obseruauero, nulla ob id culpa constringor. Hac in Vrbe, dum blasphematores publicè pro suggestu arguit; dexteram versùs ligneam

Rhetorem de occulto peccato obiurgat.

Crucifixi

Crucifixi Statuã, quæ in omnium prospectu in Choro eminebat, extendẽs: An non (inquit) illam Christi Crucifixi Imaginem cernitis? Væ miseræ Vrbi, cùm ea vobis terga verterit: tunc enim quamplurima in eam mala inundabunt. Hoc sancti Viri vaticinium, Vrbi tandiu obscurum fuit, quoad illa Christi Crucifixi Statua, ob vetustatem in terram collapsa, inde extra Ecclesiam translata fuit, atque in ipso Ecclesiæ frontispicio altiùs collocata, terga iis, qui in Ecclesia aderant vertere cœpit. Quo tempore dissensionibus in Vrbe, inter Ducem, & Optimates ebullientibus, Vrbs plurimis cladibus, grauissimisque calamitatibus affecta fuit.

Vrbinatibus futuram calamitatem prædicit.

XLIV. Hæc futurorum vaticinia, & diuinæ rerum occultissimarum Reuelationes, adeò Viro Dei familiares erant; vt ferè innumeræ recensentur. Lentiani, Iuuenes quosdam, foliorum ludo vacantes offendit, quibus cùm solita exclamatione Infernum minaretur: alter ex iis tædio affectus, respondit: Ad Infernum ij, qui extra Monasteria vagantur: Eidem statim Matthæus. Ne dictum negligas, fili, ait, tu delicta tua festinatò confitere; nam post tertium diem è viuis excedes. Is verò Matthæi monita despiciens, triduo expleto, repentina morte sublatus, maximum toti Oppido terrorem incussit.

Mortem Iuueni post triduum vaticinatur.

XLV. Arimini, Vir ætate grauis, necdum Symbolum Apostolorum didicerat, quæ eorum temporum calamitas erat: quem cùm Matthæus in via obuium habuisset; propiùs ad ipsum accedens, secretò dixit; In Infernum ibunt, qui Apostolorum Symbolum ignorant. Vir eo magis stupens, quòd neminem illius rei conscium esse sciebat, diuinam vocem esse ratus, protinus illum addiscendum curat. Dum in eadem Vrbe, consueto more, Infernum peccatoribus minaretur; quendam, qui ludo incumbebat, blasphemantem audit: quem cùm asperè reprehendisset, ille furore percitus, eum alapa appetiit. Cui Matthæus, mox alteram genam offerens: En, ait, iterum percute: At verò tu, rebus tuis maturè consule: nam tertium diem haud videbis superstes. Puluerariam is artem exercebat: quapropter cùm postridie tormentario pulueri conficiendo operam daret; casu ignis scintilla in puluerem decidit, qua puluis repentè inflammatus hominem combusit, & quod magis deplorandum est, impœnitentem igni sempiterno addixit.

Alteri mortem post tertium diem pranunciat.

XLVI. Foroliuij, Iuuencula quædam vana, & petulans, quæ nuper Viro desponsata fuerat, cùm illum Inferni suppliciis peccatores terrentem audiret, ridiculè ab eo petit: Num Diabolus tam turpis, ac deformis esset, quàm ipse prædicabat. Cui Vir Dei: Heu misera, inquit, tu ipsa, octauo ab hinc die, istius rei iudex eris, quum illum perspicies. Risit illa. At octauus dies, qui eidem fatalis fuit, illius risum in luctum commutauit. Quidam in hac Vrbe Vir honestus erat; qui cùm sexdecim in coniugio cum vxore annos absque prole traduxisset; iam de sobole procreanda spem abiecerat. Hic Matthæo secum ad prandium aliquando vocato, cùm coniugij sterilitatem indicasset: Cur, inquit Matthæus, de prole desperas? Tot equidem Liberi tibi futuri sunt, vt aliquando illos molestos patiare. Exitum res ipsa probauit: nam cùm septem deinde filios procreasset; ab iis tot deinde molestias pertulit: vt celeriùs ob id diem suum obierit. Plura huiusmodi diuino Spiritu futura prædixit, quæ ipsius mentem, copiosissimo cælestis lucis dono, à Deo illustratam testabantur.

Iuuenculæ petulanti obitum post octauum diem indicat.

Copiosam Viro sterili prolem annunciat.

XLVII. At verò quàm admirabilis esset huius sancti Viri, in aduersis perferendis patientia; præter ea, quæ hactenus enarrata sunt, plurima etiamnum exempla declarant. Cùm enim nouo, ac liberrimo illo increpationis genere, quo vbique, tum publicè, tum priuatè, iuxta varia hominum genera, vitio aliquo irretitis, Infernum comminabatur, pleroſque offenderet: varia quoque ab iis, qui acerbæ huiusmodi obiurgationes ferebant, aspera, atque aduersa ferebat. Sæpè enim iniuriis, ac conuiciis impetitus, frequenter ex Oppidis eiectus, haud rarò etiam alapis, ac fustibus cæsus, atque in aquam demersus, vniuersa absque vllo murmurationis aut vindictæ sensu, patientissimè sustinebat. In Oppido Carpij, dum Infernum

Ob Liberos increpationes sæpè contumeliis afficitur.

peccatoribus per vicos inculcat. Ductor quidam Militum id indignè ferens, quosdam mittit, qui eum fustibus, ac verberibus cæsum, extra Oppidum eiiciant. At Vir Dei ex Oppido eiectus, post verbera, & contumelias: suo vindictæ genere vsus, verberatoribus voce, ac manu protensa benedicit. Luci, quod Oppidum est in Aemilia, cùm Dei Verbum disseminaret, casu in aliquos incidit: qui præ foribus tabernæ meritoriæ ebrietati vacabant: ex iis vnus, cùm calicem mero plenum, Matthæo per risum propinasset, Matthæus de more Infernum ebriosis ominari cœpit: quod ille audiens, ira, ac vino incalescens colaphum illi inussit, quod Matthæus patienter ferens, inde abscessit. Verùm cùm re ad Hæreticæ prauitatis Inquisitorem delata, is sacrilegum pœnis insectandum cogitaret: Matthæus vt Euangelicam vicem rependat, mox se illius Patronum apud Iudicem præstat, factum extenuat: percussorémque omni studio excusare curat: quo se omni odij, ac vindictæ sensu prorsus carere indicet.

Fustibus cæsus, & ex Oppido eiectus, Percussoribus benedicit.

Alapa percussus Percussorem apud Iudicem excusat.

Verùm Deus scelerum vindex, illatas Seruo suo contumelias haud inultas esse patiebatur, quas interdum infausta, quandoque repentina inferentium nece vindicabat. Etenim præter rerum exempla, quæ hactenus exarata sunt: Rauennæ, cùm Tabernarium quendam, hyemali tempore, Rusticos pertrãseuntes conglobata niue persequi conspiceret; consueta increpatione, iis Infernum comminari cœpit, qui pauperes molestia afficerent. Ille increpationem molestè ferens, valida manu Dei Seruum in gena percussit: Cui Matthæus, cùm alteram protinus percutiendam præbuisset, ille minas, ac furias despumans, ab eo discessit. At Deus hominis temeritatem, quam necdum pœnitentia expiauerat, repentino interitu mulctauit: nondum enim ad anni finem peruenerat; cùm equo iter faciens, dum lacunosa quædam loca pertransit; equo collabente, in altum gurgitem demersus, nullo opem ferente, aquis suffocatur. Matelicæ quoque cùm in peccatores, consuetis clamoribus inueheretur; ac peccata quædam reprehenderet, quæ Vrbis illius Dominos haud leuiter perstringebant; res illis prorsus molesta, ac intolerabilis visa est: quamobrem Peretto cuidam mandant, vt Virum Dei modis omnibus, aut asperis, aut suauibus ex Oppido eiiciat. Perettus facinus aggressus, primùm placidis illum verbis adhortatur, vt ex Oppido discedat: At Matthæus cùm hominis voces negligeret, ille asperis, ac minis vsus, vi tandem eum inde exire compellit. Verùm en seuera Dei vltio, quæ à Peretto exorsa, vniuersos comprehendit: nam vix paucis diebus elapsis, Perettus paralysi corripitur, qua corpus humi raptare cogebatur; itidem & Peretti vxor, ac filia eodem morbo afflictati, miseram in eo vsque ad mortem vitam ducunt. Bonorum quoque iacturam haud mediocrem perpessi, hæc ob iniuriam, ac vim Dei Viro illatam, palàm sibi euenisse fatebantur. Illius quoque Vrbis Dominis, ex eo tempore, multæ calamitates acciderunt. Arx enim quæ illorum domicilium erat, paulò post à Pontificiis copiis demolita, ac solo æquata fuit: eorum quoque alter Camerini laqueo peremptus; alter sua ditione pulsus, atque aduersa fortuna exagitatus, cuncti communis facinoris pœnas luêre. XLVIII.

In Gena percussus alteram genam percussori offert.

Nonnulla diuinæ vindictæ exempla narrantur.

Postremò, dum in Oppido Montis Bulionis, Dei Verbum disseminat; Ecclesiæ Rectorem, Virum mala apud omnes fama laborantem, tam indeuotè, tantaque celeritate sacra Missæ Mysteria celebrantem audit, vt iustè quispiam dubitare posset; num ea ab eo integrè persoluerentur. Quamobrem Matthæus, peracto Missæ Sacrificio, Rectorem adit; & necdum sacras vestes exutum, nimiæ illum celeritatis, his verbis, arguit. Venerandi Domini Sacerdotes, sacra Dei Mysteria maxima cum mentis religione, ac reuerentia peragunt: Maledictus enim à Vate pronunciatur, qui opus Dei negligenter agit. Porrò hæc tua Missa tam cursim, ac festinanter dicta, Dei Ecclesiam non ædificat; sed potiùs destruit. Digna ergo (vt par est) diuinum opus veneratione perfice, aut saltem ab eo abstine: ne Christiano Populo scandalum parias. His dictis, Matthæus statim ab illius se conspectu pro- XLIX.

Eccl. sia Rectorem arguit.

ripit.

ripit. Rector verò, quem ea correptio grauiter offenderat, Adria iracundior, vix Sacerdotales vestes exuit, cùm infensum in Virum Dei animum gerens, protinus illum insequitur: at, Deo scelus auertente, factum est; vt nullibi ille Dei Seruum tametsi sollicitè quæsitum, reperiret: Quapropter domum rediens, paulò post ab hostibus, quibuscum graues simultates gerebat, vulneribus confossus; post vnam aut alteram horam, animam exhalat. Quæ verò in huius Rectoris morte acciderunt, tam horrenda, ac prodigio similia cunctis visa sunt: vt ea hîc silentio præteriri non debeant. Cùm enim Vir hic ad extremam vitæ lineam peruenisset; quo tempore animam efflat, cum ea simul & flammæ vapor, ex illius ore erumpens conspicitur: qui paulatim excrescens, ac sese per aëra diffundens, tam ingentem repentè aëris tempestatem peperit; vt irrumpentes vndique venti fortissimas quercus, atque altiùs radicatas arbores euellerent; animalia quoque, quæ per agros pascebantur, ita per aëra volutarent, vt muscarum more circumferri viderentur. Porrò eo tempore Energumenus quidam Exorcismis compulsus, vt quæ illius tempestatis causa esset, aperiret: respondit, qui eum obsidebat, Dæmon; vniuersos illius Regionis Dæmones, eò ad Rectoris transitum simul aduolasse; omniaque tentationum iacula in eum vibrasse, ne in mortis articulo scelerum suorum pœnitentia duceretur: quod cùm tandem assecuti essent; eos in tropliæi signum, illam ventorum rabiem concitasse.

Rectore ab hostibus interfecto, prodigiosa in illius morte videntur.

L. Sanguinis fluxum, Vir Dei vndecim annorum spatio, tam admirabili patientia sustinuit; vt nullum vnquam ei remedium adhibere voluerit: quin etiam pio cuidam Viro, qui se eum curaturum spoponderat, respondit: Quæso te, Amice, si quis tibi thesaurus pretiosissimus esset, an non illum cautè, ne furum, aut latronum aliquando tibi de prædatione subriperetur, custodires? Id profectò, ait ille. Tum Matthæus: Morbus, inquit, iste mihi, thesauri instar, pretiosissimus est: quidni illum sollicitè seruem? aut cur eum mihi auferri permittam?

A sanguinis fluxu Matthæum liberari recusat.

LI. Tanta verò erga pauperes Vir Dei charitate ferebatur; vt cùm eos Fœneratorum, ac Hebræorum vsuris expilari molestissimè ferret: Hebræos quidem tanquam Christianorum Harpias, ac pauperum hirudines, ex Vrbibus expellendos curaret. Fœnera verò, Montium Pietatis, quos passim erigere solebat, institutione è Christiano Orbe effugare niteretur. Sæpè etiam, præsertim cùm anni sterilitas pauperes opprimeret; fabas ad egenorum alimenta seminabat, quas cùm clementissimus Dominus, vbique cælesti benedictione auctas multiplicaret, his egenis abundè succurrebat. Id præsertim in Oppidis Martiani, Veruchij, & Sarciani visum fuit: vbi cùm Vir Dei, vrgente pauperum necessitudine, variis temporibus, fabas seminasset; tam mira, Dei virtute incrementa dedêre; vt illa non modo Pauperum omnium ad eas confluentium alimento sufficerent: verùm, & post subleuatam pauperum inopiam, ampliorem agrorum Dominis fructus vsuram reddiderint.

Fabas seminat, quæ à Deo multiplicantur.

LII. Incruentum Missæ Sacrificium quotidie tanto mentis ardore Deo offerebat; vt in eo nonnunquam sensibus excederet. In Oppido Fori Sarzinij, dum semel sacra Mysteria celebraret, in mentis excessum raptus, paulatim è terra ad duorum cubitorum altitudinem efferri visus est. Atq; eo factum est, vt cùm ibi aduersùs mulierum pompas, ac luxus pro Concione inueheretur; Viri illæ sanctitate commotæ, facilè vana omnia tum capitis, tum corporis ornamenta abiecerint; atque à pompis deinceps abstinuerint.

Sacra Mysteria conficiens in aëre effertur.

LIII. Veruntamen qui perpetuas cum Electorum semine inimicitias fouet, antiquus ille Serpens, haud leuia in eum interea tentationum tela vibrabat: vt eius vel constantiam prosterneret, vel puritatem labefactaret. Dum Basij, quæ ipsius patria erat, Dei Verbum disseminat, immundus ille fornicationis spiritus tam ardentes aliquando in eo libidinis flammas accendit; vt totus sibi ardere videretur: at sollicitus virginitatis, ac puritatis custos, vix luxuriæ ardores in se concitatos

A fornicationis Spiritu tentatus, nudus se inter vepres voluntat.

Journal of Applied Ecology, 1977, 14, 107-108

Ecological Studies in the Middle Reaches of a Tropical Stream. By J. M. Hynes. Pp. 155. (Dept. of Biology, University of Waterloo, Ontario, Canada, 1975.) Price $5.00.

This is a report of a study of the River Lunzua in Malawi, Africa, which is a tributary of the Rukuru River, which in turn flows into Lake Malawi. The author has made a detailed study of the physical and chemical features of the river and of the fauna and flora of the bed. The report is well illustrated with photographs and diagrams and is a valuable addition to the literature on tropical streams.

The River Lunzua is a fast-flowing stream with a rocky bed and a catchment area of 1,000 km². The author has divided the river into three zones, upper, middle and lower, and has described the physical and chemical features of each zone. The water is soft and slightly acid, with a low content of dissolved salts. The temperature varies little throughout the year, ranging from 18°C to 24°C. The flow is highly variable, with floods in the rainy season and very low flow in the dry season.

The author has described the benthic fauna in detail, including the insects, crustaceans, molluscs and worms. The insects are the most abundant group, and the author has described the life cycles of many species. The crustaceans include shrimps and crabs, and the molluscs include snails and bivalves. The worms include oligochaetes and leeches.

The author has also described the fish fauna of the river, which is relatively poor in species. The most abundant species are cichlids and characins. The author has described the feeding habits of the fish and has shown that they are mainly insectivorous.

The report includes a chapter on the effects of man on the river. The author has described the effects of deforestation, agriculture and pollution. He has shown that these activities have had a significant impact on the river, particularly on the benthic fauna.

The report is well written and is a valuable addition to the literature on tropical streams. It is recommended to anyone interested in the ecology of tropical rivers.

ignorabat, cultorem exhibere cœpit. Hîc, diligentiſſimi Agricolæ inſtar, & inutiles palmites amputare, alioſque ad vberiorem fructum prouocare, omni ſtudio curat. Quapropter Vrbem totam circumiens; ſolitis increpationibus complet: nullaſque contumelias, aut pericula veretur; quæ in ipſo præſertim exordio, ab iis ſubire cogebatur, qui ſibi ſua vitia tam liberè exprobrari, haud æquo animo ferebant; dummodò Euangelicum opus integrè præſtet. Chriſtianam puerorum Inſtitutionem, quam alibi plantauerat, in hac quoque Vrbe erigendam ſtudet. Cùm verò totam Regiæ illius Reipublicæ adminiſtrationẽ à Ducis, & Senatorum auctoritate penderet, ab iiſque vniuerſa, tum Iudiciorum, tum publicæ rei negotia pertractari animaduerteret; cuncta Iudicum Tribunalia, quæ in S. Marci Palatio variè diſpertita ſunt, quotidiè permeans, clamabat: Ad Infernum ibunt, qui iuſtitiam æqua lance non adminiſtrant. Ad Infernum; qui pauperes, ac inſontes opprimi ſinunt. Ad Infernum, qui vota, ac ſuffragia habent venalia. Ad Infernum, qui reos, ac ſceleſtos non puniunt, ſed vitia fouent. Ad Infernum, qui pauperum, ac viduarum cauſas non ſuſcipiunt. Hæc cùm liberiori voce ſæpè inclamaret: Aliquando etiam hora tertia, quum Iudices pro Tribunalibus ſedere ſolent; vna manu lucernam accenſam, altera peniculum gerens: quaſi qui rem aliquam, vel amiſſam quæreret, vel malè formatam, ad meliorem formam reuocare vellet; viſus eſt per Iudicum Atria diſcurrere, Hoc modo cùm à pleriſque, quid quæreret, interrogaretur. Iuſtitiam (aiebat) quæro. Quod cùm Senatoribus renunciatum eſſet; nimium illis mordax dictum, factumque viſum fuit; quo facilè Iudicum fides in diſcrimen vocaretur: quamobrem inter eos communi conſilio decretum fuit; vt ſub amplioris vtilitatis titulo, is Foſſam Clodiam, quæ Vrbs eſt, Venetiis haud longè diſtans, ad Dei Verbum diſſeminandum mitteretur. Paruit Matthæus: nullaque mora interpoſita eò profectus, per biennium ibi, non abſque magna illius Vrbis vtilitate, Dei Verbum prædicat: quo expleto, cùm Venetiarum deſiderio teneretur; à Nauta, qui eò nauigationem parabat, ſe deferri poſtulat: Nauta verò, cùm Clariſſimorum, qui Matthæum ab Vrbe expulerant, indignationem metuens, illum vehere recuſaret. Matthæus, qui ſe à Deo Venetias reuocari intelligebat; pallio, quemadmodùm aliàs agere conſueuerat, ſibi ſuper vndas ſubſtrato, Venetias adnauigat: quem Populus, cùm nouo illo, ac miro modo Maris vndas ſulcantem conſpiceret; omnes communi applauſu, ac lætis clamoribus, quibus venienti acclamabant: *En Pater ſanctus, En Pater ſanctus*, in litore excipiunt.

Venetiis Tribunalia per currens Inferni comminatione deterret.

Ab Vrbe dimittitur, & Foſſam Clodiam deſtinatur.

Venetias ſubſtrato ſuper vndas Pallio remeat.

LVIII. Vix Vrbem ingreſſus, iterum compita, & plateas, conſuetis Inferni exclamationibus perſonat: neque vllo noui exilij timore perculſus, quo tempore Quaranthiæ Tribunal, in quo Dux cum Senatoribus, ad cauſas ſanguinis diiudicandas ſedet, exerceri ſolet, Aulam ingreſſus; toto ſpectante Collegio, horrendum in modum exclamat: Ad Infernum ibunt, qui ritè iuſtitiam non adminiſtrant. Ad Infernum Potentes, qui per vim Pauperes opprimunt. Ad Infernum Iudices, qui inſontium ſanguinem fundunt. Dux verò huiuſmodi clamoribus pertæſus, cùm veſtibuli Apparitoribus annuiſſet, vt velut importunum declamatorem, eum ex Aula eiicerent: Sebaſtianus Venerius, qui tunc inter Senatores ſedebat. Vir cum primis omnis æquitatis cuſtos, religioniſque, ac pietatis propugnator acerrimus: Viri Dei patrocinium ſuſcipiens, ad Ducem, ac cæteros Senatores conuerſus, inquit: Quandoquidem, Sereniſſime Princeps, Patreſque conſcripti, à Deo in hac Republica Iudices conſtituti ſumus; vt diuinam in nobis auctoritatem præferentes, recta de hominum vita, ac ſalute iudicia proferamus: quid nobis in hac iuris adminiſtratione, magis optandum eſt; quàm quòd à cæleſtibus Nunciis noſtri officij admoneamur? ne quid interdum oſcitanter, aut temerè à nobis contra legem, fidem, religionem, æquitatem fiat. Grauiſſimum hoc iudicium eſt: alia namque ſententia corrigi poteſt, de vita hominis tranſactum

Ad Quaranthiæ Tribunal ſolita in creatione accedit.

Sebaſtianus Venerius Matthæi patrocinium ſuſcipit.

Iudicium de vita hominis irreuocabile.

non

non patitur immutari. Quapropter cùm de vita, & spiritu hominis sententiam laturis diu, multumque consulendum sit; ne quicquam præcipiti studio, vbi irreuocabile factum est, agitetur. Profectò hæ sancti Hominis voces, nihil magis nobis in mentem reuocant, quàm graue, ac periculosum illud iudicium esse, in quo de hominis vita aliquid statuitur.

LIX. Olim Philippus Macedò, dum Machetæ cuiusdam pro Tribunali sedens, causam cognosceret: nonnihil dormitabat, minusque Iuris æquitati attendens, in eum sententiam tulit; à qua Machetus cùm se repentè appellasset, Rex iratus: Ad quem, inquit, appellas? An ignoras appellationis Verbum Monarchis esse inuisum? Cui Machetus: Ad teipsum, inquit, Rex, non dormitantem appellO. Iam verò, etsi nobis omnibus ea, ex Dei benignitate mentis rectitudo insit; vt cuique Ius violare, præsertim vbi de capitis causa agitur, nefas maximum habeatur: facilè tamen accidere potest; vt vel propter obscuras pendentis causæ cognitiones, vel ob occultas accusatorum insidias, ac conspirationes, ac reorum cauillationes; vel tandem, ob aliquam in hisce causis examinandis diligentiam prætermissam, nonnunquam iudicium dormitet. Quid? si Deus Hominem hunc, tametsi habitu vilem, ac despectum, reuera tamen sanctum, nostræ Vrbi Angelum destinauit; vt nos suis vocibus, velit dormitantes excitet, quo diligentiùs in credito nobis à Deo munere versemur; num procul à nobis abigendus est? aut diuina beneficia, quibus in Officio contineri possumus, respuenda? si hunc ex habitu sordidum hominem iudicamus: Certè nos meminisse decet: sæpè etiam sub sordido palliolo sapientiam latere; atque eam maximè, quæ vera, ac Christiana sapientia nuncupatur. Quæ enim Apostolorum sapientia? An non ea fuit, quæ sub humili, ac sordido Piscatorum habitu Orbem erudiuit? At verò satiùs est, vt ex vita, & conuersatione potiùs, vt sapientes decet, hominem æstimemus. Equidem si huius religionem, pietatem, morum disciplinam, rerum omnium contemptum: notamque animi magnitudinem; cui nihil magnum videri potest in rebus humanis, nihil improuisum, nihil inopinatum, nihil graue accidere: mentis constantiam, ac moderationem intuemur; qua sibi ipsi ita imperat, vt neque tabescat molestiis, neque frangatur timore, nec cupiditate aliqua prematur; sed fortunæ omni superior, quemcunque ea casum inuexerit, hunc aptè, & quietè ferat: quæ hominem planè sapientem, ac Deo simillimum præstant. Si vitam denique voluntaria rerum omnium inopia diuitem, iciuniis pinguem, austeritate obesum, omniumque virtutum genere præstantem interrogemus: & quod caput est, diuinæ amicitiæ testimonia exploremus, quibus vndas sicco vestigio calcat, ac pelagus (vt notum est) strato pallio transfretat: hæc planè sanctum, ac velut alterum nobis Apostolum à Deo missum prædicant: quem si tanquam obscurum hominem importunè clamantem repellimus; planè verendum est; ne illum aliquando mutata sorte inter Cæli Principes connumeratum videntes, Sapientis dictum admirabundi vsurpemus, dicentes: *Hi sunt, quos aliquando habuimus in derisum, & in similitudinem improperij. Nos insensati vitam illorum æstimabamus Insaniem, & finem illorum sine honore: Ecce quomodò computati sunt inter Filios Dei, & inter Sanctos sors illorum est.*

Machetis factum in exemplo proponitur.

Christiana sapientia, quæ censenda

Veram hominem sapientem præsentat.

Sap. 5.

LX. Hæc Venerius, qui sapienti hac sua oratione adeò Ducis, ac reliquorum Senatorum animos flexit, & erga Matthæum benevolos reddidit; vt exinde liberè illi permissum fuerit, vbique suis increpationibus vti. Neque huius Viri pietati diuina merces amplissima defuit; Nam ex eo tempore Venerio prospera omnia, tam circa rem familiarem, quæ cùm antea illi tenuis esset, mirum in modum aucta fuit; quàm quoad honores, ac dignitates, quibus in ea Republica potitus fuit, successêre. Cùm enim in nauali prælio, quod aduersùs Turcas gestum est: anno 1571. Venetarum Triremium Ductor Generalis à Republica institutus esset: illius maximè prudentiæ, ac vigilantiæ adscriptum fuit, quòd facilius victoria

Venerij posteriora & aduersa.

de

de infideli hoſte reportata fuerit. Deinde ad maximos ſuæ Reip. honores euectus; Dux tandem Reipublicæ ſupremus eligitur anno 1578.

LXI. Matthæus igitur, cùm iam liberè per Vrbem, ac Tribunalia excurrere, atque vnumquemque ſui officij admonere, præſtitutáque illa ſibi increpandi forma à vitijs deterrere valeret; diem quidem feruido illo ſuo ſpiritu ductus, in huiuſmodi Euãgelica diuinæ charitatis officia inſumebat; nocte verò cùm omni domicilio careret: ſub aliqua, vel Sancti Marci, vel Riuialti porticu, ſæpiſſimè verò ſub Turri Campanaria Eccleſiæ S. Moyſis, ſibi quietis locum eligebat: vbi vel humi cubans, vel in prominentibus Mercatorum menſulis iacens, poſt breue ſomnum, ante alicuius Eccleſiæ fores, reliquum noctis tempus, in oratione expendere ſolitus erat.

Matthæi vita auſteritate plena.

LXII. Erat eo tempore Præpoſitus Eccleſiæ S. Moyſis, Vir prudentia, ac pietate clarus: qui cùm Virum Dei, ſæpè ſub Campanario humi iacentem vidiſſet; neque famam de illius ſanctitate per Vrbem diffuſam ignoraret: Num res famæ reſponderet, exploraturus, pluribus diebus omnes illius actiones, ac vitæ rationem diligentiùs obſeruare cœpit: quam cùm omni auſteritate, patientia, ac virtute plenam tandem perſpexiſſet: Virumque vera ſanctimonia præditum iudicaſſet; honorificè illum in domum recipere, ac decẽs cubiculum rebus omnibus neceſſariis inſtructum, eidem aſſignare parat. At Dei ſeruus, qui hominum deſpectu magis quàm honore gaudere ſolebat; cùm vilia, ac ignorabilia potiùs, quàm honorifica diligeret: domicilium quidem non reſpuit, in quo ſe à temporum iniuriis tueri, ac orationi liberiùs vacare poſſet; at tamen paratum illud cubiculum renuit; atque anguſta duntaxat quædam Ædium ſuprema, quæ nulli, præterquam alendis palumbis, vſui deſeruiebant, ſibi in hoſpitium eligit. Huc Vir Dei, poſt diurnos quotidianæ prædicationis labores, ſe recipiens, Deo liberiùs vacabat: hîc pane, & aqua, vt plurimùm, contentus, tum Regularia, tum B. P. Franciſci ieiunia arctiſſimè obſeruabat: hîc ſibi ſolitudinem ædificauerat, in qua haud ſecus, quàm ſi inter nemora, & ſyluas verſaretur, flammigeras ad Deum orationes fundebat; cúmque ſomnus neceſſarius vrgeret, tabulas pro culcitra, lignumque pro puluillo ſibi ad quietem ſubſternebat. Hîc denique corpus dirè flagellis caſtigans, atque aliis macerationibus Deo mactans, ſeipſum in odorem ſuauitatis holocauſtum, hoſtiámque Deo placentem offerebat. Hoc modo verus Crucis diſcipulus, carnem cum Chriſto Crucifigens, in nullo magis, quàm in Cruce Domini noſtri Ieſu Chriſti gloriari videbatur; cuius cùm tanta cupiditate teneretur, vt nihil quod ad perfectum veteris hominis interitum moliendum ſpectat, ſtudij prætermitteret; quò integro Crucis amplexu frui poſſet: in Chriſtum ac cœleſtem ipſius vitam tranſlatus, id cum Apoſtolo effari valeret: *Chriſto confixus ſum Cruci. Viuo autem, iam non ego: viuit verò in me Chriſtus.* Gal. 2.

A Plebano S. Moyſis in domum recipitur.

Viliora ad habitandum loca ſibi eligit.

LXIII. Quamobrem haud mirum, quòd tam illuſtri miraculorum genere, Deus fideliſſimi ſerui ſui ſanctimoniam comprobaret: vt non modò ſæpè vndas ſicco pede calcauerit, (quod tamen paucis datum eſt) verùm & ea ipſa, quæ illum adhuc viuentem contigerant, diuinam ſibi ad morborum remedia virtutem vendicarent. Cuius rei nonnulla lubet exempla referre. Ac primùm Matrona quædam, quæ ob grauiſſimũ dentiũ dolorem, ferè ad inſaniam redigebatur, cùm Matthæum poſt prædicationem, ex quadam hidria aquam guſtantem animaduertiſſet; ſecum ait: En mei doloris remedium, ſi reſiduum illius aquæ bibero, quam tam ſanctus Vir prior guſtauit, perfectè ſanabor. Mox hidriam ſibi afferri curat, ex qua cum aquam bibiſſet, protinus ab eo dentium languore conualuit. In Oppido quoque Pennæ Billiorum, cùm Dei ſeruus Verbum Dei diſſeminaſſet, Mulier quædam, cuius vbera adeò intumuerant, ac præcalluerant; vt abſque grauiſſimo dolore infantem, cui lac ſuggendum præbebat, lactare non poſſet: temporis occaſione captata, quo Matthæus, ex oblato ſibi vini calice, nonnihil apud illam hauſerat; Vini illius reſiduum, præ ſancti Viri deuotione ſeruans, vix

Matrona ejecta aqua quæ Matthæo ſuperfuerat, à dentium dolore liberatur.

Altera ab vberum morbo curatur.

eo ſibi vbera lauat, quum ea duritie effugata molleſcunt, lácque abſque dolore effundunt.

Iſchiaditico morbo laborans Matthæi aqua ſanatur.

Venetijs,cùm in Vico S.Moyſis à quodã Viro pio, qui Iſchiaditico morbo laborabat,aliquando hoſpitio exceptus fuiſſet;quùm primùm Matthæus,qui ex itinere venerat,aqua ſibi pedes lauit:hoſpes,qui ipſius ſanctitatem probè nouerat, aquam illam ablutionis ſeruat; eámque ſibi corporis partem eadem abluendam curat, qua dolor in eum irrumpere ſolebat. Adfuit repentè diuina virtus,quæ omni dolore, ob ſancti Viri merita effugato,ab eo morbum abſtulit. LXIV.

Poſt hæc eidem Hoſpiti accidit;vt graui lapidis ictu, dexter illi poples confractus fuerit,quo ex vulnere,cùm grauiſſimo dolore afficeretur;eum vir Dei in lecto iacentem inuiſit.Cruciſque ſigno ſuper poplite efformato,dolorem ſimul cum vulnere curat. LXV.

Matthæus Crucis Signo confractum poplitem ſanat.

In Vico S.Nicolai eiuſdem Vrbis,Mulier quædam, Parochi illius Eccleſiæ Mater,iam multorum annòrum ſpatio languens,in lecto iacebat:quæ cùm Virùm Dei aliquando per Vicum incedentem,conſuetáque increpatione Infernum peccatoribus minitantem audiſſet: miſſo ad eum Nuncio ad ſe venire rogat; qui ſtatim ad ægrotam accedens,vbi diuturni morbi ab ea afflictionem didicit;blandè illam conſolatus,de Dei benignitate bene ſperare iubet;tum Crucis eam Signo benedicens, abſcedit.Paulò poſt languens,cùm ſibi vires augeri,atque ex morbo conualeſcere animaduerteret; veſtes poſcit,atque è lecto exiliens, quæ plures annos iacuerat; repentè ſe incolumem,ingenti omnium ſtupore,Dei virtute conſpicit. LXVI.

Mulier diu ægrotans à Matthæo Crucis Signo curatur.

Illud quoque haud ſilentio prætereundum eſt, quod in Platea Sanctæ Mariæ formoſæ eiuſdem Vrbis,eidem accidit.Cùm enim ibi nõnullos Iuuenes,in die Feſto,foliorum ludo incumbentes offendiſſet,durè illos increpans, folia ipſa luſoria iis eripere conabatur:quæ cùm ex his iunior,ſibi in ſinu abſcondiſſet, Virum Dei acrioribus verbis inſectari cœpit; quem ille intuitus; Caue, inquit, tibi Fili; velox enim te manet Domini vindicta. Vix ab eo Matthæus diſſeſcerat,cùm tam ingens Iuuenem membrorum tremor inuaſit; vt artubus diſſolutis, mox humi prolapſus fuerit:inde à Baiulis ſublatus,atque in propriam domum delatus,multorum menſiũ ſpatio,grauiſſimis doloribus cruciatus, in lecto abſque motu iacebat:Quo tempore,cùm varia ad ipſius curationem remedia adhiberentur:nec vlla illi Medicorum opera,ac diligentia prodeſſet:is tãdem velut incurabili morbo affectus à Phyſicis deferitur.Inter hos corporis dolores; dum miſer,omni incolumitatis ſpe abiecta, humanóque ſolatio deſtitutus iaceret:Vexatio, quæ dat intellectum auditui, ad ſaniorem eum mentem reuocat;propinquorúmque conſilio perſuaſus,qui morbi cauſam in petulantem illam verborum ſaniem, quam in Virum Dei iactauerat, referebant: Matthæum ad ſe vocandum curat: qui cùm ad eum veniſſet, ægrotus profuſis lachrymis ſcelus ſuum agnoſcens, ab eo dictorum veniam poſtulat: qui cùm tenerrimè ægrotum amplexatus fuiſſet, blandis illum verbis ad Dei benignitatem prouocat:diuináque illi Miſericordia repromiſſa,ab eo diſcedit. At vix Matthæus ab eo diſceſſerat: cùm abſcedentibus ſimul doloribus, toto repentè corpore ſe incolumem ſentit;protinúſque è lecto exiliens, qui incolumitatis ſpem abiecerat,poſtridie ſua per Vrbem negotia agit;perinde ac ſi nulla vnquam ægritudine laboraſſet:quæ res cùm totam penè Vrbem graui admiratione affeciſſet, ægrotanti haud inutilis fuit: quandoquidem moribus in melius commutatis, nunquam diuinæ huius curationis meminerat; quin vberes ex oculis lachrymas effunderet.

Iuuenis Matthæum verbis inſectans a Deo caſtigatur.

Idem Matthæi amplexu ſanatur.

Per id quoque tempus,Mercator quidam Venetiis,acuta febre grauiſſimè ægrotabat; qui cùm vitæ periculum metueret, Dei Seruum in via peccatores, magnis clamoribus, Inferni exitio terrentem audiens, iis magis exterreri cœpit: quare cùm eum Virum ſanctum agnoſceret, ac ſe ipſius orationum ſuffragio à morbo ſubleuãdum ſperaret,protinus ad ſe aduocandũ curat. Accedit ad Aegrotum Matthæus, Cruciſque ſignaculo eidem in fronte impreſſo, & exigua Cruce LXVIII.

Febre acuta laborans poſt confeſſionem incolumitati additur.

ex iis

ex iis, quæ ex ligno ab eo conſtrui ſolebant, illius collo appenſa, vbi ægrotum placidis verbis conſolatus eſt, dixit: Amice, conſilium meum accipe: Animam à peccatis cura, & crimina tua quamprimùm euome: ne longiùs pœnitentiam differ, ſi ex hoc morbo optas conualeſcere: Quòd ſi id quamprimùm egeris, citò quoque Dominus tibi optatam incolumitatem præſtabit: moxque his dictis ab eo diſceſſit. Hæc cùm audiſſet Infirmus, quandoquidem vix præ ægritudine effari poterat: Vxori ſilentio mandat, vt Sancto Viro mocenigũ eroget: quod eroget tunc præcioſioris monetæ genus. Vxor verò, vt Mariti iuſſa impleret, cùm poſt Matthæum, qui iam domus gradus deſcenderat, cucurriſſet; antequam ea de nummo quicquam illi ſignificaret: Quid mihi, inquit, Vir Dei, mocenigum erogare cogitas? Pecunia mihi non eſt opus: eam aliis pauperibus eroga. Obſtupuit Mulier, eò quòd Dei Seruum, rem omnibus occultam, quam nulla ratione didiciſſe poterat, diuinitùs perſpexiſſe intelligeret; atque inde maiori ſpe de Coniugis incolumitate concepta, eidem perſuadet, vt Sacerdote quamprimùm accerſito, animum expiet. Qui monitis acquieſcens, vix integram ſuorum peccatorum confeſſionem coram Sacerdote præſtitit, ac inſuper Sacroſancto Euchariſtiæ Sacramento, animum refecit: cùm ſtatim febre abſcedente, breui iutegram incolumitatem eſt adeptus.

LXIX. At illud planè admirabile factum fuit, quod huic Dei Seruo, cum Legiſperito quodam, Ducalis Curiæ Aduocato, accidit: qui cùm opulentiſſimus eſſet, rémque familiarem iniuſtis titulis auxiſſet; nonnullo tamen pietatis ſtudio tenebatur, quo & in Beatam Virginem Religione, & in pauperes miſericordia ferebatur. Hic cùm Sebaſtianum Venerium Senatorem, in Matthæi laudem declamantem audiſſet: cùm eum Virum Sanctum haberet, ſemel ſecum ad prandium vocat: qui cùm ſtata hora ſe in ipſius domum contuliſſet: dum fercula parabantur, Aduocatus his Matthæum verbis affatur: Pater mi, eſt mihi in domo Simia planè admirabilis, quæ bruti naturam propemodùm tranſcendere videtur: quanquam enim hoc beſtiarum genus propiùs humanos actus æmuletur: hoc tamen animal adeò hominem præſeferet; vt famuli mihi perfectè obſequia præbeat. Hæc menſam ſternit, hæc mantilia criſpat, hæc calices, & ciathos lauat, hæc orbes ſuis locis collocat; hæc dum è Curia redeo, quaſi herum venientem agnoſcat, domus fores aperit: atque alia huiuſmodi officia præſtat, quæ ſummam omnibus admirationem pariunt. His auditis Matthęus, confeſtim diuino lumine illuſtratus, quænam illa Simia eſſet; quidve in ea domo portenderet, agnoſcit. Quare Aduocato reſpondit. Mira (inquit) ac magna profectò Sunt hæc, quæ de Simia narras: at animaduerte; ne in hac Simia aliquid, præter Simiam lateat. Amabò eam adduci iube. Mox illo iubente diu Simia conquiſita, tandem loco obſcuro, ſub lecto deliteſcens conſpicitur. Cumque ea, vt inde erumperet, à famulis compelleretur; illa præter morem dentibus fremens, nullo modo adduci poterat, vt in medium prodiret. Quod cùm Matthæo renunciatum eſſet; is cum Aduocato ad eam accedens: Adeſto, inquit, Infernalis bellua in nomine Domini Ieſu Chriſti: atq; vt huc ante nos quàmprimùm prodeas, præcipio: quæ cùm præcepto parens, ſe ante omnium adſtantium oculos ſtatuiſſet, ad eam Matthæus. Diuino (inquit) te imperio obſtringo, & cogovt quis ſis, quorſúmve huc aduenerís, nobis abſque ambage declares. Cui Simia humanam vocem depromens. Ego ſum Diabolus (ait) neque alius mihi, quum huc veni, ſcopus aliquando fuit: quàm vt huius Aduocati animam, quæ multis nominibus mea eſt, ac meo imperio ſubdita; mecum ad Tartara raperem. Cui rurſus Matthæus. Quid eſt (inquit) quod cùm illius tam famelicus eſſes, necdum eam tecum ad Orcum rapuiſti? Quid detinuit? Age, fare, quid prohibuit? Dicam: (reſpondit Dæmon) Id ſanè tantùm prohibuit, quòd ante ſomnum orans, ſemper Dei opem, ac Deiparæ Virginis patrocinium, ſibi in præſidium implorauit: quod ſi ſemel duntaxat ab eo inuocando abſtinuiſſet, noctu proculdubio quieſcentem

Dæmon in Simia ſpecie legiſperito ob ſeruia præſtat.

Dæmon ob Matthæi imperium ſeipſum detegit.

Ad Virginis Beatiſſimæ Patrocinium confugiens à Dæmone ſeruatur.

præfocaſſem, ipſiuſque Animam mecum ad Tartara duxiſſem : ea ſiquidem lege à Deo in eam poteſtatem acceperam, vt ſi is Orationem intermitteret ; ego illius quoque animam interciperem.

LXX. Audiebat Aduocatus,ac tota illius Familia,maximo terrore perculſa, has Diaboli voces ; reiq; exitum tremebundi præſtolabantur : cùm Aduocatus metu penè exanimatus, ad Matthæũ ſupplex conuerſus,eum,vt ſuo patrocinio non deſtituat, impenſiùs rogat. Cui Matthæus.Ad Deum (inquit) Amice, & ad B. Virginis patrocinium confuge, qui tibi, niſi tu tibi deſis, opitulari volunt.Tum ad Dæmonem conuerſus. Quandoquidem, ait, hactenus tibi in hunc hominem imperium à Deo interdictum fuit,hoc ipſum tibi,& ego ipſius nomine interdico:tu ſolus in Tartarũ abi, qui à Deo maledictus es ; huic verò diuina iam benedictione donando,ac ſuis omnibus,caue, ne abſcedens, vlla ratione damnum inferas. At Dæmon, Hanc inquit, à Deo poteſtatem accepi, vt hinc abſque aliquo damno non recedam. Reluctabatur Matthæus ; Altercabatur Diabolus in propoſito pertinax:Interea tremere omnes, pauere;atq; Aduocati pectus metu conſtringi. At vbi illorum Matthæus animos verbis confirmauit ; Diabolo,inquit:Eſto. Damnum infer:at ego damnum præſcribo,quod excedere nequeas:hunc tu parietem perfode,ac foramen relinque, quo te ex hac domo euaſiſſe teſteris;neq; vltra quippiam damni inferas, præcipio. Vix ea fatus erat Matthæus : cùm Simia euaneſcente, cuncti effoſſum ex vtraque parte parietem vident:Deiq; ob tam mali hoſpitis diſceſſum,flexis genibus clemẽtiam laudant. Matthæus verò,cùm Aduocatum animo compunctum, atq; ad omnia paratum animaduerteret, eidem rei iniuſtæ reſtitutionem, ac melioris vitæ inſtitutum facilè perſuadet:prandióque, cęleſtibus potiùs monitis,quàm dapibus celebrato ; Matthæus, vt magis Aduocati animum in bono propoſito confirmaret: Vides, inquit, hanc mappam, qua menſa ſternitur, hæc tota pauperum ſanguine tincta eſt;ſuménſq; mappæ initium,ac manibus comprimens,ac diſtorquens copioſum ex ea ſanguinem emulgebat, quem cùm Aduocatus ſubiecta patina reciperet: En tibi (aiebat Matthæus) ſanguis pauperum,quem tot iniuſtis exactionibus hauſiſti:hic horrendis aduersùm te in Cœlum vocibus clamat;diuinámque in te iram concitat:iam tibi,tuiſque rebus proſpice:malè parta,benè reſtitue,ac melius diſtribue:vitæ rationem, iuxta Chriſtianæ diſciplinæ Regulam compone, tum diuinam erga te clementiam liberaliſſimam agnoſces.

Ex Aduocati mappa ſanguinem exprimit.

LXXI. Hæc omnia cùm Aduocatus,tot ſignis territus,diuina ſibi arridente gratia, præſtitiſſet:benigniſſimus Deus,qui Aduocati animum, iam ad meliora diſpoſitum,in arrepto propoſito confirmare decreuerat : in ea quendam haud inutilis metus ſtimulũ,quo ad meliorem Dei timorem cõpelleretur,excitauit.Etenim,cùm ſæpè foramen illud, quod Dęmon abſcedens in pariete reliquerat,cõpreſſo lapide,ac cœmento,vi omni obturare contendiſſet ; nihil tamen ſuo ſtudio, ac diligentia proficiebat:quandoquidem illud Dæmonis opera sẽper,vt priùs, apertum conſpiciebatur.Quamobrem cùm ſibi etiãnum à Dæmone metueret;neque ſe ab illius imperio liberũ exiſtimaret,donec aditus ille tam infenſo hoſti pateret:grauiter animo afflictatus,Matthæum iterũ ad ſe accerſitum rogat; vt quid ſibi in ea re agendũ ſit,conſulat:qui vbi eum æquo animo eſſe iuſſit;ac dummodò hoſtem ab animo expulerit, nihil ei contimeſcendum eſſe monuit : veruntamen prudenter ſuadet ; vt Angeli Imaginem,qua forma depingi ſolet,in lapide inſculpendum curet ; eóque os foraminis obſtruat:fore enim pollicetur,vt bonis Angelis in domum receptis,inde mali exulare cogantur.Id cùm Aduocatus iuxta Matthæi conſiliũ præſtitiſſet,foramẽ eo lapide occlusũ,à Dæmone deinceps aperiri minimè potuit. Reſque adeò toti Vrbi perſpecta fuit;vt Pons,qui domui vicinus eſt,ex illius Angeli ſculptura,quæ in hãc vſq; diẽ in eadem domo integra cernitur?Põtis Angeli appellationẽ ſortitus fuerit.

Angeli imagẽ Dæmonem fugat.

LXXII. Præſto erat fideliſſimo Dei Seruo, non modò in maximis, ſed & in minimis quoque rebus, quæ ad illius ſolatium ſpectabant,diuina virtus ac benignitas.Cùm

enim totum ſe in Creatoris laudem effunderet; neque ab eius vnquam placitis deflecteret: hinc liberam illi in creaturas poteſtatem exercere datum erat. Quo factum eſt, vt non ſolùm ſuper leues vndas ſolido veſtigio incederet: verùm & earum naturam, ac qualitates, quum res poſtulare videbatur, immutaret. Accidit enim, vt aliquando S. Georgij Inſulam, quæ in Vrbis Venetiarum proſpectu eſt, Nauicula peteret: quo tempore ſiti laborans, lignea palula, qua è ſcapha aquæ emitti ſolent, manibus arrepta: ea Maris aquam attingit; quam protinus ſigno Crucis benedicens, cùm ori admouere vellet; à Nauta admonitus; Ne Maris aquam, quæ ſalſa, ac inſalubris eſt, biberet: Reſpondet, Falleris Amice; Non eſt ſalſa aqua, ſed dulcis: atque vbi ea ſitim extinxit, reliquum Nautæ porrigit: qui cùm eam dulcem guſtaſſet, Sancti Viri merita ſuſpiciens, Dei virtutem admiratur; qui ad illius benedictionem, aquæ naturam immutauerat.

Matthæus Signo Crucis Maris aquã dulcem reddit.

LXXIII. Communis quoque fama fuit; hoc tempore Matthæum, pallium ſuum imbre madidum, cùm ignis beneficio careret; neque aptus ipſi locus ſuppeteret, quo Soli exſiccandum exponeret; ſuper ipſum ſolarem radium, qui per feneſtram in hoſpitium ingrediebatur, expandiſſe; radiúmque perinde ac ſi ſolidus murus eſſet, pallium ſuſtentaſſe.

Solis radius Matthæi pallium ſuſtinet.

LXXIV. Quo tempore Venetiis quædam peſtilentiæ initia percipiebantur; ac ſæuior in Vrbe tot gentium, ac nationum multitudine copioſa, timebatur: Baptiſta Morra Mercator, qui Matthæo familiaris erat, ad Viri Dei patrocinium cõfugiens, eũ rogat, vt ſe ſuóſque à morbi cõtagio ſeruet: Is verò nõnullis capitis capillis eidem forfice in Crucis formã præſciſis, ait: Iam ne timeas, Baptiſta: tibi enim, ac tribus filiis tuis, nulla omnino nocebit lues. Nec vanam fuiſſe Serui Dei promiſſionẽ res ipſa comprobauit. Cùm enim poſt id tẽpus, bis in Vrbe peſtilentia graſſata fuiſſet; Baptiſtæ domus tametſi vndiq; ab infectis obſeſſa, sẽper tamẽ à morbo diuinit⁹ ſeruata fuit.

Morra domũ a lue ſeruat.

LXXV. Interea ardens animarum zelus, quo Matthæi animus incendebatur; haud otioſum eſſe patiebatur, quin ipſum quoq; ad eos compelleret, qui inter obſcuras infidelitatis tenebras verſabantur: Quapropter ad Iudæorum gentem, quæ Venetiis copioſa eſt, nonnunquam etiam ſe conferens, Chriſtum illis verum Orbis Meſſiam ab iis expectatum annunciabat. Quanquam enim, (vt docet Apoſtolus) Cæcitas Iſraëlitis contigerit, donec plenitudo gentium intrauerit: ea tamen Dei ſententia haud omnes, ac ſingulos ita cõplectitur, vt neminẽ ad Chriſti Fidẽ accedere Sinat: cùm ea potiùs ex Iudæorũ duritie, quam ex vllo poſitiuo Dei decreto, quo illorum cæcitatem, ante illius præuiſionem determinauerit, pendere credatur. Hinc cunctas Vir Dei vias tentabat: nullumq; non lapidem mouebat, quo cœcum populum ad Chriſtianæ Fidei lucem pertraheret. Iudæos ſæpe, tum publicis ſermonibus, tum priuatis colloquiis conueniens, in id potiſſimùm adnitebatur: vt cuncta Meſſiæ aduentus tempora, in lege præſtituta, iamdudum dilapſa eſſe oſtenderet; ac Chriſtum illis Meſſiam perſuaderet. Verùm illi cùm & aures, & corda incircunciſa gererent; vel prædicantem ſpernebant; vel pietatis interdum, ac Chriſtianæ Fidei ſtudium ſimulantes, ſuadenti illudebant. At ineffabilis Dei clementia, haud vanos ac inutiles illius aliquando labores eſſe patiebatur. Fiebat enim interdum, vt qui Sanctum Virum, ſub ſimulata Religionis ſpecie fallere optarent, ſæpe in veræ Religionis caſſes inciderent.

Iudæis Chriſtum prædicat.

LXXVI. Id Iudæo cuidam accidit, qui cùm Matthæum aliquando prædicantem audiiſſet; compunctionem ſimulans, poſt ſermonem illius ſe precibus commendat, quibus ſibi à Deo Fidei lucem impetraret. Annuit Matthæus, ſuámque erga Deum illi operam pollicetur: ille autem poſt Matthæi terga ridens, id cæteris contribulibus renunciat. Poſt hæc pluribus diebus elapſis, cùm Iudæus Matthæum in via obuium habuiſſet, eidẽ poſt ſalutationem ait: Pater mi Matthee: nunquã ex eo tẽpore perſenſi, quod Chriſtus ille veſter, luce aliqua animum meum peruaſerit. Cui Matthæus, Ita eſt, inquit; At mox cauſam reddam. Interim, quæſo te, vt mecum venias

Iudæus fidẽ ſe Matthæi precibus commendat.

opera enim tua egeo. Cui cùm Iudæus assentiret, mox illum in Palatium quoddam, inde vnius milliaris spatio distans, sequentẽ ducit; vbi in ipso lumine saccũ frumentarium, Baiulum, atque in Mari scapham paratam inueniunt. Matthæus verò ad Iudæum conuersus: En Iudæe Frater, ait, hunc quem vides, frumentarium saccum in parata scapha componere, ac domum asportare opto; amabo mihi opem fer, vt eum Baiuli huius humeris imponam. Prompтum se exhibet Iudæus: confestimque pallio depositо; dum Matthæus Sacci os, ille alterũ caput effert, vt Baiuli humero imponant: Matthæus suum sibi caput ex industria dilabi finit. Mox clamat Iudæus. Quid agis Matthæe? Sustine, nimium mihi oneris incumbit. Neque illud solus sustinere valeo. At Matthæus confestim. Saccum (inquit) depone. Tum Iudæo ait. Quid est, amice, quod te male habet? Num quòd te saccum extollente, me verò simul non efferente, is Baiuli humeris imponi non possit? Ea planè causa est, ait Iudæus: neque enim solus, absque alterius ope, saccum ferre vllo modo valeo. Agnosce igitur (tunc subdit Matthæus) me solum tuæ salutis onus ferre non posse. Rogaueras pridem, vt pro te diuinæ Maiestati preces offerrem, quibus veram Fidei lucem assequi posses:: Ego quidem, quæ mei officij erant, sollicitè exhibui; tu verò, quæ tuæ partes erant, tibi ac mihi defuisti: rectum ad Deum animum defer, sinceramque cordis orationem cum mea oratione coniunge; ac tunc experimento disces, quàm suauis in te Dei Misericordia sit futura. Vix his dictis, saccus Frumentarius, Baiulus, & scapha in Iudæi oculis euanuerunt; qui re tam mira obstupefactus, domum tacitus redit; factoque mirabili cum vxore & familia communicato; cùm sinceras tunc ex animo omnes simul ad Deum preces funderent; neque illis Matthæus suo orationum suffragio deesset; fidei tandem veritatem ex Dei Misericordia consecuti, ac Baptismo tincti, omnes Christo nomina dedêre.

Iudæum Miraculo ad Christi Fidem perducit.

LXXVII. Iam igitur Dei Seruus, ac perfectus Christi, ac Beati Patris Francisci imitator, iuxta Beati Patris consilium, velut aduena, ac peregrinus, in paupertate, ac humilitate quamplurimos annos Domino famulatus fuerat; nihilque iam cum Mundo, qui illi crucifixus erat, commune habens, toto studio ad Cælestia inhiabat: cùm tempore iam appropinquante, quo Deus illius peregrinationi terminos statuere, ac peregrinationis labores cælesti tandem præmio coronare decreuerat; graui capitis dolore laborare cœpit: qui cùm in apostema contabuisset, breui illum ad supremam vitæ metam, haud inuitum perduxit.

Venetiis in morbum incidit.

LXXVIII. Iacebat super tabulas humi stratas, pauperculus Dei famulus, mortiferè ægrotans; & qui eò vsque ancillarum domus obsequia, præ honestatis, ac paupertatis amore recusauerat, nec dum ea in supremo illo morbi languore admittenda censuit: Quo fit, vt cùm ipse sibi necessaria ministrare non posset; multa rerum indigentia laboraret; quam tamen Vir Dei, duris hactenus necessitatibus assuetus, non eã tam æquo, quàm alacri animo ferebat. Et quidem poterat Matthæus, vel ad Obseruantes, vel ad Capucinos, qui iam eo tempore Monasterio in Vrbe fruebantur, diuertere, à quibus summa charitate proculdubio exceptus, ac curatus fuisset: sed cùm nulli oneroſus esse vellet; vitæque peregrinationem, quam ab initio instituerat, perpetuam vsque ad mortem prosequi optaret; in alieno potiùs domicilio instar aduenæ, & peregrini, quàm in Monasterio extremum diem claudere voluit. Quod absque diuinæ Sapientiæ consilio haud factum esse putatur: vt scilicet & amplior Dei Seruo gloria accederet, quam ex vberiori miraculorũ splendore deinceps sibi comparauit; & mortis occasus vitæ illius statum declararet; quem Deus ab vtraque, & Obseruantium, & Capucinorum Familia, non Ordinis, aut Regulæ professione; sed habitu duntaxat, ac vitæ ratione seiunxerat. Neque enim Matthæus, cùm primùm à Capucinorum obedientia, vt prædicandi libertate frueretur, discessit; Minorum Obseruantium ita habitum sumpsit; vt lunula, & scapulario, ac disiuncto ab habitu Caputio vteretur, eo modo, quo Obseruantium Familia vti solet: sed obtruncato tantùm Caputij acumine; ita tamen, vt longiùs adhuc

Qualis Matthæi habitus forma fuerit, indicatur.

poſt terga penderet, abſque lunula & ſcapulario, illud ſimul cum rudi habitu coniunctum geſtauit: hæcque veſtitus forma, cùm illi vbique familiaris eſſet, eo fiebat, vt ab omnibus paſſim vel Eremita, vel Capucinus, ob Habitus affinitatem crederetur. Id quidem citra vllam dubitationem aſſerendum eſt: Matthæum, cùm primùm à Capucinis exceſſit, & quadratum Capucinorum Caputium exuit, nullum ſibi inter Capucinos locum reliquiſſe: præſertim cùm ab eo tempore, iuxta verbale Clementis ſeptimi indultum, à Capucinorum ſe Obedientia ſubtrahens, ſemel in anno Prouinciali Obſeruantium Miniſtro, tanquam illius Ordinis membrum ſe ſubiectum præberet. Erat igitur Ordini inter Obſeruantes adſcriptus, ab iis tamen nonnulla habitus differentia, ac vita ſeiunctus. Erat item à Capucinis Ordine, ac vita diſiunctus, quanquam habitu ad eos propiùs, quàm ad Obſeruantes accederet. Veruntamen Dei Seruus, vt integram Obſeruantium Ordini, cui ſe ſubiectum gerebat, obedientiam in morte exhiberet: Confeſſario ſibi ex his Patribus accerſito, ab eo Pœnitentiæ Sacramentum ſibi adminiſtrandum curat; atque in Obſeruantium Eccleſia, adhuc ſuperſtes ſuprema ſibi funera perſolui decernit.

Matthæus inter Obſeruantes migrat.

LXXIX. Dum igitur pauperculus hic Dei Seruus, corpore languens, animo verò ad æterna anhelans, anguſto in loco ſub tecto iaceret: Vir quidam Nobilis, qui illum ægrotantem audierat; nonnulla ad eum edulia ſaccharo condita per Famulum mittit: Ea ſimulac Vir Dei conſpexit, Famulo inquit. Munera hæc Nobilium, non pauperum ſunt: quæ cùm minùs mihi neceſſaria ſint, aliis magis prodeſſe valent. (Eodem quippe temporis momento illi à Deo reuelatur, pauperculam quandam Familiam maxima in rerum indigentia verſari) Quapropter oſtendam, fili mi, quid agere debeas. Hinc non procul abeſt Familia quædam, rerum omnium indigua, atque ad ſummam rerum egeſtatem redacta: quæ hac Domini tui liberalitate maximè ſubleuari poteſt. Iam ergo dictis meis acquieſce: ſume caniſtrum, atque hos cibos ad eam feſtinatò defer: At verò cùm ſe famulus excuſaret, quòd domum, ac Familiam ignoraret; Nec id te angat (inquit) Erit, qui te & viam, domum, & Familiam doceat. Hinc digreſſus eam tibi elige viam, quam tibi ſpiritus dictauerit, ac per eam tandiu perge, quoad panniculus hic lineus, quo caniſtrum tegitur, ſponte ante domus cuiuſdam fores decidat: ea ibi gradum ſiſte: moxque eam domum ingreſſus in ea cibos relinque: ea enim neceſſitatis domus eſt, cui hæc à Deo fercula parantur. Pergit ille dicto parens; cúmque vnum, aut alterum Viculum, quo tenderet, ignorans pertranſiſſet, En repentè panniculum, velut vento flante, vi à caniſtro auelli, & ante cuiuſdam domus oſtium euolare cernit. Obſtupeſcit ille, domumque ingreſſus, pauperculam quandam Mulierem, quæ tunc fœtum enixa fuerat, in lecto iacentem, ac plurima filiorum turba ſeptam reperit; quibus nihil ad victum in domo reliquum ſupererat. Huic ille cibos elargitur, atque ob inſolitum factum, in ſummam animi admirationem raptus, rem vti acciderat, Domino ſuo refert; quæ mox per Vrbem diffuſa, pleroſque variis morbis affectos permouit; vt ad Sanctum Virum vndique pro curatione accederent.

Indigenti Familiæ Miraculo ſubuenit.

Inter hos quidam Artifex fuit; qui cùm vtroque crure claudus, vix progredi valeret: Dei Seruum, vt à Deo illi incolumitatem exoraret, impenſiùs rogabat. Cui Matthæus. Agedum (inquit) ſume aquam, & mihi pedes laua; tum verò eadem tibi crura ablues: qui cùm dicto parens, Viri Dei pedes lauiſſet, cùm primùm eadem aqua ſibi crura abluit, protinus recta ſibi crura reſtituta eſſe ſenſit. Is verò tanti beneficij haud immemor, cùm fortunæ bonis haud mediocriter abundaret; poſt Sancti Viri obitum, quæcunque ipſius funeribus neceſſaria fuêre, copioſè miniſtranit.

Claudus aqua, qua Matthæi pedes lauit, ſanatur.

LXXX. Poſtremò cum à Plebano Eccleſiæ S. Moyſis Sacrum Viaticum, atque extremæ Vnctionis Sacramentum accepiſſet; rebus cum Deo optimè cõpoſitis, verus Mundi, ac ſuiipſius contemptor, haud plures ſui in morte conſolatores quæſiuit, aut lu-

Nulle præſente Deo Spiritum reddit.

Digitized by Google

gentium turba ſæpiri voluit: ſed perinde ac ſi humanum omne in morte ſolatium abijceret,ac etiamnum ſuiipſius deſpectui ſtuderet;velut pauper, & abiectus, nullo præſente,Deo ſpiritū reddit, ſolóſq; Angelos ſui obitus teſtes ſibi vendicat. At vix Dei Seruus è viuis exceſſerat;ignobiliſque,ac obſcura illa,vt videbatur, morte cūctis ignota,ſublatus fuerat;cùm Deus Opt.Max.vt pretioſā Sanctorum ſuorū mortem ſibi eſſe declararet;eam glorioſiùs illuſtrare voluit.In ea enim ſui obitus hora, domus illius ancilla,Matthæi animā, ſub candidiſſimæ columbæ ſpecie, æthera penetrantem videt: quæ cùm mox ad Matthæi cubiculum aduolaſſet, eum iam hinc emigraſſe conſpicit:Obiit Vir Sanctus,Nonis Auguſti,in die Sabbathi. Statim verò poſt ipſius obitum,vt quàm læto triumpho cœlum conſcenderet, cunctis exploratum eſſet;vniuerſæ tum S. Marci,tum S.Moyſis Eccleſiæ campanæ,ſponte,ac nullo pulſante audiuntur.Cúmq; tota Vrbs ea re obſtupeſceret; ſanctiq; Viri etiamnum obitum ignoraret;pueri turmatim per Vrbem incedentes,velut prænuncij clamant: *Mortuus eſt Vir Sanctus;Mortuus eſt B.P.Matthæus.*Obſeſſi quoq; à nefariis Spiritibus, ingentes in Vrbe clamores edunt, quibus Vrbs tota commota:confeſtim populus ad Plebani domum currit, feſtinúſque ad Matthæi habitaculum pergens, Virum Sanctum Chriſti Crucifixi Imaginem inter brachia gerentem, quaſi qui in ipſius complexu extremum ſpiritum reddidiſſet, exanimem reperit.

Matthæi anima ſub Columbæ ſpecie Cælum penetrat.

Pueri, Matthæi obitum Vrbi annunciant.

Porrò Locus ille tanta odoris ſuauitate,quæ ex defuncti Corporis ore emanabat, LXXXII. fragrare cœpit;vt omnes illud cæleſtis potiùs,quàm terrenæ habitationis domiciliū crederent. Sancti quoque Viri vultus, qui antea aſper, ac ſeuerus videbatur; tam pulcher,ac venuſtus apparere cœpit:vt Angelicam potiùs, quàm horridam mortui hominis ſpeciem præſeferre videretur. Maior per ſingula temporis momenta, affluentium turba excreſcebat,vt venerandum Corpus attingeret; quum die iam ad Veſperum declinante,Sancti viri Corpus in Eccleſia deponitur,occluſiſque foribus cuſtodes Corpori adhibentur.Vix autem die illuceſcente,populus vtriuſque ſexus, moræ impatiens,ac vehementiori in Sanctum Virum deuotione incenſus, vndique ad ſacrum illius Corpus venerandum confluit: Deus verò,qui Serui ſui merita, ac Sanctitatem illuſtrare decreuerat; mox eum, plurimis ſignis illuſtrem reddit: Eo náinque tempore,Mulier quædam,vtroque oculo orbata,cùm ad feretrum acceſſiſſet; excíſque oculis Sancti Viri corpus attigiſſet; protinus, cunctis ſpectantibus, claros,ac videntes recipit. Quæ res, cùm maiorem in populo erga Sanctum Virum religionem excitaſſet, iam nullus deuotioni modus erat: cuncti enim certatim ad Sanctum Virum accedere;cuncti corpus attingere;cuncti,vt ex illius habitu aliquid ſibi carperent,decertabant. Quare Plebanus veritus; ne poſt veſtes, ipſum quoque Corpus diſſecarēt:protiuus ſepeliendum curat:quapropter ſacro Corpore in hominum humeros ſublato,funus ad S.Franciſcum de Vinea, quæ Min. Obſeruantium Eccleſia eſt, in qua Vir Sanctus ſibi ſepulchrum elegerat; quàm primùm inſtituit. Veruntamen cùm innumera populorum vtriuſque ſexus multitudo exundaret, qui ad Sacrum corpus contingendum affluebant: vix funus ad S.Marci plateam, quæ ampliſſima eſt, peruenit; cùm excreſcentibus turbis, à quibus via ad funeris exequias proſequēdas intercludebatur,ibi conſiſtere neceſſe fuit.Interea Plebanus, eam populi frequētiam perpendens,ſecum animo cogitare cœpit; maximo ſuæ Eccleſiæ emolumento futurum,ſi Sancti Viri corpus in ea depoſitū,decenti loco collocaretur:Quare mutato conſilio, atq; illius frequentiæ occaſione captata, pedem refert: funuſq; ad S.Moïſis Eccleſiam reuocat. Sacro itaque hoc pignore in Sacriſtia depoſito:Plebanus,honorificum ei tumulū, primo quoq; tempore conſtruendū curat.Inter hæc ex Vrbis Senatoribus nonnulli, qui tot turbas, ad Sancti Viri funus confluentes conſpexerant;ad Matthæi Corpus accedentes, vultus pulchritudinem,carnis mollitiem,membrorum flexibilitatem,ac præſertim ſuauiſſimi odoris fragrantiā,maximè admirabantur:quæ cū in publico Senatu retuliſſent, Senatuſcōſulto decretū fuit; vt B.Viri Corpus aqua,bis,térq; diligentiſſimè lauaretur:vt inde

Sanctiſſimus odor è Matthæi ore effunditur.

Cæca Mulier ad Matthæi tentorium à cæcitate liberatur.

Populorum ad illius funus affluentia.

Funus ab ingenti populi frequentia intercipitur.

Matthæi Corpus molle, flexibile & odoriferum.

non

non obſcurè agnoſci poſſet; num illa odoris ſuauitas,arte aliqua compoſita,vel diuina tantùm virtute,in Corpus inuecta eſſet.Quod cùm ſumma diligentia factum eſſet,& quo magis Sacrum illud Corpus aqua abluebatur,eò maiorem odoris ſuauitatem , ac fragratiam diffunderet:re in Senatum delata, Senatuſconſulto ſancitum eſt;vt publico ære,magnificentiùs ſancto Viro funus inſtrueretur; cui Senatores veſte purpurea induti,intereſſent.

LXXXIII. Interea verò dum ſacrum funus differtur,Patribus Obſeruantiæ, Plebani mens ac conſilium non obſcurè innoteſcit;quo B. Viri Corpus ſibi vendicare,tumulumque illi in propria Eccleſia ſtatuere decreuerat; Quapropter rem ſtatim ad Apoſtolicum Nuncium deferunt;atque apud eum de iniuſta Corporis illius vſurpatione conqueruntur.Adeſt quoque Plebanus,iuſtã illius cauſam obtendens: Illi Matthæum in Ordine Min. Obſeruantium profeſſum,& ex quatuor Miniſtrorum Generalium Obedientialibus literis,quę apud eum repertæ fuerant,Ordini ſubiectum oſtendunt : ex quo ſecundùm iura , & Ordinis priuilegia , Excommunicationem Plebano cõminantur:ni Sancti Viri Corpus,velut propriam Ordinis poſſeſſionem, ſuæ Eccleſiæ reddat.Hic Matthæum extra Clauſtra degentem,ac velut à Religionis gremio abſciſſum,ſupremum apud ſe diem obiiſſe affirmans;hac ratione, velut domicilio carentem,ad Matricem Eccleſiam ſpectare contendit:Quod ſi (aiebat) aliquid Religionis habitus ſibi ponderis vendicat ; is potiùs Capucinis cedere debet, quorum in morte habitum geſtauit.

Lis inter Plebanum S. Moyſis & Obſeruantes oritur.

LXXXIIII Dum hæc ita in controuerſiam vertuntur: Proceres Parochiæ S.Moyſis,ad Decem Capitum Tribunal , quòd in ea Vrbe ſupremùm eſt, confugiunt:atque ab eo, illum,qui tandiu viuens apud eos habitauerat,ſibi in morte non auferri poſtulant. Mox iudices cauſam ſuſpendunt,donec in ea quid agendum ſit, certiùs cognoſcãt.Porrò Apoſtolicus Nuncius,cùm huic controuerſiæ,quæ infauſta ominabatur, finem imponere vellet:Corpus quidem Min.Obſeruãtibus reddendum adiudicat: Verùm illud,abſque funebri pompa,clàm ad eorum Eccleſiam aſportari , ac communi Sepulchro, Apoſtolico decreto,condi iubet;ne ante conſuetum vitæ examen, ac neceſſarium Eccleſię iudicium , Sanctorũ honos Defuncti Corpori exhiberetur. Hoc Apoſtolicũ Iudicium cum Iudices probaſſent:Curię Accẽſo edicitur;vt ab eo Matthæi corpus Sarcophago incluſum, atque in Scapham ſublatum , ad Sanctum Franciſcum de Vinea occultè deferatur. Quanquam verò Accenſus Curiæ, cum ſuis,rem omni diligentia,ac ſilentio præſtitiſſet ; ea tamen ita Populum latere non potuit,quin immenſa hominum, mulierúmque multitudo , ſacri Corporis vectationem præueniens,Vicos,Conuentum,Eccleſiámque pręoccuparet;vt Arcam ſaltem contingeret. Quamobrem Apoſtolicus Nuncius eò delegatum deſtinat ; qui Corporis ſepulturæ præſideat ; ne quid præter Sacros Canones inconſideratè fiat. Augebatur ita populi frequentia ; vt cùm Sacra Officia circa Corpus peragi non poſſent,militum armatorum cuſtodia opus fuerit,qui Chori oſtia obſeruarẽt.Tandem Arca, in qua S.Viri Corpus occluſum iacebat, aperta; mox tam ſuauis ex eo Cõrpore odor cœpit erumpere,vt iam quiſquam nihil,prętęrquam cæleſte,ac diuinum cogitare poſſet.Cuncti Sanctum;cuncti beatum prædicabant:cúmque in eo & Angelicum aſpectum,& morbidas carnes,& tractabilia membra contemplarẽtur; manifeſta diuinæ virtutis indicia aſpectabant,quæ Beati Viri, iam apud Deum regnantis ; Sanctitatem declararent.Poſtremò exequiis circa Defunctum perſolutis, tertio poſt ipſius obitum die,hora noctis ſecunda , ſacrum illud Corpus in communi Fratrùm Sepulchro , propè Chorum tumulatur.

Matthæi Corpus ad S. Franciſcum de vinea inſcio Nuncij Apoſtolici clàm defertur.

Odor ſuauiſſimus ex Arca effunditur.

LXXXV. Cæterùm cùm tam ardens,erga Virum Dei,eſſet Veneti Populi deuotio:vix poſtea dies illuxerat,cum vndique ex Vrbe ad ipſius Sepulchrum gentes confluunt, ac etiam plerique apud illud inſomnes pernoctant. Mox verò Deus Opt. Max. Serui ſui gloriam,quamplurimis ſignis,ac Miraculis prædicat: quæ tametſi maiori ex parte obliuione deleta fuerint:pauca tamen,quæ ad nos integra peruenerunt,

Obſeſſi à Dæmone ad Matthæi ſepulchrum liberantur.

paulò

paulò inferius à nobis referenda erunt. Maximè verò huius Sancti Viri virtus, in abreptitiis liberandis, coruscare vita est: nefarij siquidem Spiritus ipsius nomine audito, stridebant, torquebantur, cruciabantur: horrendósque clamores edentes, ex obsessis tandem corporibus discedebant.

Fama igitur miraculorum percrebrescente; cùm ingens populi frequentia, ad Sepulchrum confluentis, diuina officia interturbaret: à Conuentus illius Fratribus Apostolico Nuncio supplicatum fuit; vt Matthæi Corpus in marmoreum tumulum ob id constructum, qui nonnihil è terra efferebatur, transferri permitteret. Qui re priùs diligenter exàminata, & cum Pontifice consulta, postulationi tandem annuit. Itaque beati Viri Corpus, post secundum ab illius obitu mensem, in peruigilio B.P. Francisci, cùm intempesta noctis hora, è communi Fratrum sepulchro expromptum fuisset, prorsus integrum, ac incorruptum: perinde ac si eo die sepultum esset; tractabile, ac suauissimè olens reperitur: quod in marmoreum tumulum à Fratribus translatum, quàm beata, ac fœlici in Cœlo vita frueretur, hoc ipso tempore non obscurè declarat. Dum enim, feretro humeris imposito, Fratres B. Viri corpus in marmoreum tumulum transferunt; illud haud secùs, quàm si apud nos adhuc vita frueretur, dextro brachio erecto, ac digitis in benedictionis formam compositis, quasi adstantibus benediceret, Crucifixi in eos signum edit. Corpus extra tumulum conditum, hoc exteriùs Epitaphio insignitum fuit. LXXXVI

Corpus in alium tumulum transfertur.

Matthæi Corpus signum benedictionis edit.

℣. P. *Frater Matthæus de Bassio, Marchiæ, Minor de Obseruantia, Verbi Dei Prædicator Apostolicus, animam Deo reddidit. Nonis Augusti. Anno* 1552.

Epitaphium Matthæi Sepulchro appositum.

POsthæc non modò Venetæ Vrbis, verùm & aliarum Regionum, ac Ditionum populi, per duodecim annorum spatium, ad ℣. Viri sepulchrum confluere visi sunt: quo tempore tot miracula Dei virtute, ob illius merita, patrata, totque fidelium vota, tumulo appensa fuêre: vt Apostolicæ Sedis mandato, tunc Processus de ipsius vita, ac miraculis instructus fuerit: qua ratione verò cœptum examen prætermissum fuerit, res minimè perspecta est. Id facilè, vel ob Religionis inopiam, quæ sumptus refugeret: vel ob eorum ignauiam quis accidisse existimet, qui cùm rem maiori studio apud Romanam Curiam prosequi potuissent, rerum difficultatibus exterriti, à cœptis destitêre. Huius Viri sanctimonia, ac Miraculorum copia ita cunctis manifesta fuit: vt passim illum Populi, ac varij rerum sacrarum Scriptores, Beatum nuncupent. Atque inter hos Franciscus Gonzaga, de Orig. Seraphicæ Relig. p. 1. fol. 97. Rodulph. Tossinianensis Hist. Seraph. lib. 2. fol. 158. Marcus Vlyssiponensis Chron. Ord. p. 3. lib. 9. c. 15. atque alij quamplures; qui Matthæum Beati titulo cohonestant. Nos in hac Beati Nuncupatione, id omninò sequendum ducimus: quod vltimo Vrbani Octaui Pontificis Decreto obseruandũ decernitur. LXXXVII.

Processus de illius Beatificatione instituitur.

Porrò Miraculorum, quorum memoria adhuc integra apud nos extat, Cathalogus hic est. LX XXVII

Primum; Mulier à Dæmone obsessa, Matthæi nomine inuocato, à Dæmone, illiusque vexatione liberata fuit. LXXXIX.

Miraculorũ Cathalogus texitur.

Altera duodecim iam annis Dæmonum fascino constricta, eodem è Cælo opitulante, à vinculo soluitur. LXXXX.

Puella duodecim annos nata, quæ à multis Dæmonum legionibus obsessa erat, Sepulchrum ipsius visitans, ab iniquo illorum imperio liberatur. LXXXXI.

Stephani cuiusdam Marangoni filius, qui Venetiis iuxta paruam Hospitalem domum habitabat; cùm altero oculo Cæcus esset, ad ipsius reliquias visum recipit. LXXXXII.

Bartholomeus Pileator, Vici S. Luciæ à multis annis incola, voto ad Beatum Matthæum emisso, deperditum auditum recuperat. LXXXXIII.

Vincentia

ANNVS CHRISTI. IVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1552. 3. 34. 28.

XCIV. Vincentia Corona Murani incola, quæ membris omnibus ita attracta iacebat, vt ſolam linguam, ac lum[illegible] integra haberet; à propinquis ad Matthæi Sepulchrum ſe deferri popoſcit: quò vbi peruenit, tanta fiducia ac lachrymarum copia, V. Viri opem ſibi in ſubſidium petit: vt protinus reſtituto membrorum vſu, perfectè incolumis euaſerit; ac ſuis pedibus domum redierit.

XCV. Palarina Mulier Vicentina, quæ iuxta Eccleſiam S. Blaſij ad furnos habitabat, cùm plures annos formiculari morbo laboraſſet, ad [illegible] Viri Sepulchrum accedens, ac illius merita implorans; ab eo incolumis receſſit.

XCVI. Antonius Calceolarius, Vicentinus, cuius domus prope Eccleſiam S. Simeonis ad D. Marinum ſita erat; ſic crura, & manus ex toto perdiderat; vt vix ligneis fulcris innixus ferri, aut progredi valeret. Hic audita Miraculorum fama, quæ de Matthæo vbique diuulgabatur; ad ipſius Se[illegible]rum, tametſi difficillimè, peruenit: vbi inuocato ipſius nomine, ac ſuffragiis in ſui opem imploratis, protinus ſibi conſolidata crura, ac manus reſtitutas ſenſit; ac diuino beneficio tam perfectam incolumitatem aſſecutus eſt, vt appenſis ad Sepulchrum fulcris, quorum adminiculo eò venerat, domum liberis greſſibus redierit. Huic Miraculo cùm tria ferè hominum millia adeſſent; cuncti ora, vocéſque in Matthæi laudes ſoluentes, Deum in Sancto Viro glorificarunt.

XCVII. Mulier, quæ Filium ſeptem annorum, peſtifero morbo laborantem, ſuper Matthæi Sepulchrum collocauerat; atque ipſius ſuffragium ſupplex, pro eo implorauerat; ſaluum illum repentè, atque incolumem recepit.

XCVIII. Filia quædam Magdalenæ Meſtrenſis, quæ vtroque crure ita clauda erat, vt ſeipſam mouere non poſſet; ad V. Viri Sepulchrum delata, maximo omnium, qui aderant, ſtupore; antequam inde recederet, integra crura ipſius interceſſione accipit: quibus & Deum laudans, ac debitos ſuo benefactori honores perſoluens, ad ſuos reuertitur: Quo perſpecto Miraculo; Vir quidam Nobilis, qui V. Viri Miracula atro carbone notauerat: mox animo compunctus, genibus ante illius Sepulchrum flexis, ſimulque lachrymas fundens, veniam ſui delicti à Beato viro poſtulat.

CXIX. Claudus quidam de Plebania Sacci, qui omni pedum motu carebat; ad B. Viri Sepulchrum hominum manibus delatus, Dei benignitate, ac V. Viri [illegible]eritis, integram pedum ſanitatem conſecutus; rectus, ac ſuis pedibus domum reuertitur.

C. Mulier quædam, Margarita nomine; caſu ſibi brachium confregerat: cuius cùm omninò vſu careret, ad V. Viri Sepulchrum confugit, cuius ſuffragio ſtatim ſanitate donatur.

CL. Andreas filius Vincentij Gallinæ, è Vico S. Dominici, cùm iam à multis annis ita curuus incederet, vt ambulans vultu genua contingeret; ad [illegible] Viri Sepulchrum accedens, ac deuotiſſimè illius merita, ac interceſſionem implorans, inde corpore rectus, atque animo exultans recedit.

CLI. Thadæus; filius Victoris à Burano, crure ita Claudus, vt illius ope omninò deſtitutus eſſet; vix ad V. Viri Sepulchrum peruenit, ac pro cruris incolumitate, vota ad ſanctum Virum effudit, cùm ſe crure ſanatum percipit.

CLII. Eodem modo Gaſparina Clodienſis, Magdalenæ filia, cùm per plures annos neruis attracta, membrorum vſu caruiſſet; ad [illegible] Viri Sepulchrum allata, integram membrorum ſanitatem adepta fuit.

CLIV. Sanctimonialis quædam, Paula nomine, quæ Patauij in Monaſterio Sancti Stephani, hidropiſi diu afflictata fuerat; cùm facultate impetrata, ad V. Viri Sepulchrum veniſſet; mox à diutino morbo liberata, alacriùs diuinas laudes perſoluta, ad Monaſterium rediit.

CLV. Vxor Dominici Balbi, Viri Clariſſimi, per complures annos neruis contractis in lecto iacuerat: cùm ad [illegible] Viri Sepulchrum ſe deferri curat; vbi illius opem fuſis lachrymis efflagitans, repentè toto corpore ſanata, pro votis exaudiri meruit.

ANNVS CHRISTI. IVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1552. 3. 34. 28.

Gandulpha Clodiensis, filium, qui ex altiori quodam loco casu præcipiti ruerat; totumque corpus protriuerat; cùm plena fide [illegible] Viri Sepulchro sanandum obtulisset; eo mox pristinæ incolumitati reddito, Fidei præmium tulit. CVI.

Ioanna Platera, è S. Trinitatis Oppido, in sinistro crure insanabili vlcere laborans, [illegible] Viri meritis, ac suffragio, ab eo morbo liberatur. CVII.

Mulier quædam, quæ septem annorum spatio, in lecto iacuerat, variis languoribus affecta; cùm ad M[illegible]i Sepulchrum ducta fuisset, turba hominum ferè quatuor millium spectante, ab eo incolumis abscessit. CVIII.

Puer quidam claudus, [illegible] Viro ante illius Sepulchrum à Patre oblatus, repentè cruribus instauratis ambulare cœpit. CIX.

Mulier quædam Venetiis habitans, cùm adeò pedum vsu capta esset, vt vix progredi vllo modo posset; decimo post [illegible] Viri obitum die, illius Sepulchrum visitans, integræ incolumitati restituitur. CX.

Angelus Teutonicus, Margheriæ incola, hidropisi laborans, cùm in sella gestatoria ad [illegible] Viri sepulchrum delatus fuisset, ipsius merito ab ea infirmitate liber, Deum in sancto Seruo suo glorificare didicit. CXI.

Mulier, quæ ex diutino morbo, tantam membrorum debilitatem contraxerat, vt absque fulcris progredi non posset: miraculorum [illegible] Viri fama peruulgata, ægrè ad ipsius sepulchrum se contulit; vbi cælestem illius opem implorans; illico confirmatis membris, pristinam incolumitatem accepit. CXII.

Pleráque alia [illegible] Serui sui intercessione Deus Omnipotens miracula edidit, quæ ex innumeris ferè tabellis, ac votis, quæ diu ante illius Sepulchrum appensa fuerunt, atque etiamnum appensa conspiciuntur, colligi valent. Horum olim libellus, P. Daza Hispano, Chronicorum Sancti Francisci Auctore teste, conscriptus fuit, quemadem Auctor in Prouincia S. Antonij apud Obseruantes obseruari affirmat. Nobis equidem pergratum fuisset, libellum illum inspicere, & quæ ad B. huius Viri, ac Dei potissimùm gloriam spectant, ex eo colligere: sed cùm is ad nos minimè peruenerit: his tantũ miraculis cõtenti fuimus, quæ publico Venetæ Vrbis testimonio, ac velut toto Orbe spectante, probata è nostri Ordinis monumẽtis accepimus. CXIII.

Libellus de Matthæi Miraculis olim conscriptus.

Huius [illegible] Viri memoria à plerisque nostræ tempestatis Scriptoribus illustratur: inter quos est Franciscus Gonzaga, qui de eo ita scribit: *Vltimis his temporibus, nempè à salutifera Christi Natiuitate* 1525. *Venerabilis Pater Matthæus Bassius Regularis Obseruantiæ Alumnus, qui miraculis tum in vita, tum quoque in morte claruit, Vir vtique sui status zelantissimus: atque Euangelicæ paupertatis amantissimus, strictiori vitæ inhians, pyramidali cuculla, quam vulgò Capucinum vocant, vilissimóque habitu sumptis, Patrum Capucinorum Ordini initium, originémque dedit.* CXIV.

Fran. Gonz. de Orig. Seraph. Religp. 1. fol. 56.

Matthæi memoria apud Scriptores illustris.

Illius quoque amplissimè meminerunt, Marcus Vlyssiponensis Auctor Chronicorum Fratrum Minorum par. 3. lib. 9. cap. 36. qui eius quoque miracula commemorat; & Rodulphus Tossinianẽsis, Histor. Seraph. lib. 2. fol. 158. Daza, & pleriq; alij. CXV.

Chron. Min. pra. 3. l. 9. c. 36. Rodul. Tossin. Hist. Ser. l. 2. fol. 158.

Fuit Matthæus corpore non admodum procero; sed mediocris staturæ; Natura, & complexione delicatus, vultu macilentus, barbæ longioris, quæ ad nigrum colorẽ declinare videbatur: oculos graues, vocémq; ad raucitatem deflectentẽ præferens; ea peccatores, Infernum cõminando, exterrebat. Post primũ suum ab Obseruantiũ familia discessum: nunquã deinceps lunula, nimirum Orbiculari illa parte, quæ ante pectus pendet, Minoribus Conuentualibus, & Obseruãtibus cõmuni; aut scapulari à [illegible] pẽdere vsus fuit: sed aut pyramidale Caputiũ, dũ inter Capucinos fuit, aut paululũ obtruncatũ, vbi ab iis desciuit, perpetuò vsq; ad mortem retinuit. Multis in vita, ac post mortem, miraculis clarum, Capucinorum Religio sũma sẽper veneratione prosecuta est: quem tametsi (vt vberiùs alibi explicatum fuit) suum Auctorem non agnoscat; ab eo tamen prima sui [illegible]nitia, Deo duntaxat, ac B. Francisco Patre, ac Institutore se accepisse gloriatur. Neque id parum illius gloriam auget: quòd eum Deus Opt. Max. diuino huius Reformationis fœtui, ve- CXVI.

Vera Matthæi effigies inducatur.

lut obsce

lut obſtetricantem elegerit, atque in manu eius Ordinis inſtaurationem direxerit: hinc enim, & diuinæ Religionis putatiui Patris, & Nutritii, meritò ſibi nomen vendicauit. At neque leuitatis vitio illi tribuendum eſt; quòd antiqui habitus formam, quam Deo monſtrante, prior in Capucinorum Religione, velut extinctam ſuſcitauerat; poſtea deſereret: cù enim in eo diuinæ Sapientiæ conſilium ſuſpiciẽdum ſit; quo Capucinæ Religionis ortus, ac propagatio longè à communi cæterarum Reformationum ratione diſponebatur: prompta Beati Viri obedientia, ad omnem Dei vocationem parata, ſummis potiùs laudibus efferenda eſt, quæ nec carni, nec ſanguini acquieuit: neque oblato ſibi Auctoris, atque Inſtitutoris nomine allici potuit, quominùs eò omnibus pedibus iret: quò cum diuinus è Cælo Spiritus impellebat.

Matthæus Religionis Capucinorum putatiuus pater

CXVII. Admiranda quidem, ac præter communes Clauſtralis vitæ leges, huius Viri vita fuit: quæ tamen ita ab omni labis ſuſpicione vacat; vt nulli non modò hominum calumniæ obnoxia eſſe poſſit: Verùm tot virtutibus reſperſa, ac tam ingenti miraculorum copia à Deo probata, ac illuſtrata fuit, vt meritò illud Eccleſiaſtici elogium illi occini debeat: *Quaſi vas auri ſolidum, ornatum omni lapide pretioſo: quaſi oliua pullulans, & cypreſſus in altitudinem ſe extollens, in accipiendo ipſum ſtolam gloriæ, & veſtiri eum conſummatione virtutis. Circa illum Corona Fratrum; & quaſi plantatio Cedri in Monte Libano, ſic circa illum ſteterunt, quaſi rami palmæ.* Atque hæc de Matthæo ſatis dicta ſint.

Matthæus à calumnia liberatur.

Eccleſ. 50.

CXVIII. Cæterùm hoc anno, cùm in Conuentu Bugellæ Agri Vercellenſis, in quo Fratres tam arctam, atque auſteram paupertatem colebant; vt lignea tabula ad Miſſas, diuináque Officia ſignificanda, pro campana vterentur: nix tam alta è Cælo cecidiſſet; vt via illis ad panis mendicationem prorſus intercluſa eſſet: ſuauis, ac benigna Dei Prouidentia, quæ ſuos pauperes alit, his haud deeſſe potuit; Mulus enim pane, vino, atque aliis eſculentis onuſtus, in ipſo Conuentus oſtio, nullo præterquàm Deo, aut Angelo ductore, apparuit; quibus Fratrum indigentiæ abundè ſatisfactum fuit; ac diuina erga Noſtros Prouidentia, nouo, tametſi familiari, miraculo commendata.

Diuina Prouidentia in Conuentu Bugellæ Miraculum.

CXIX. Alterum quoque hoc tempore, apud Hidruntinos, charitatis, ac honeſtatis exemplum enituit. Nam fame valida totam regionem illam occupante, cùm Fr. Marcus à Fellono, in Conuentu noſtro Martinæ, Guardiani munere fungeretur; quædam Vrbis Familia, ad eam victus neceſſitatem, ac egeſtatem redacta fuerat; vt Mater, cui tres filiæ nubiles erant, ſuprema egeſtate compulſa, earum pudicitiam proſtituere cogitaſſet. Quamobrem iis ad Monaſterium ductis, Guardianum accerſiri curat; eique ſeorſum filias pro pane proſtituendas offert. Ea re Guardianus exterritus, vbi Matrem, ac puellas grauiter ob factum increpauit; toto illo penuriæ tempore; diminuta ſuis annona, eam Familiam aluit: atque à tanto ſcelere reuocauit.

Maxime charitatis, & honeſtatis exemplum.

ANNVS CHRISTI IVL. III. CAROL. V. IMP. REIG. CAPVC.
1553. 4. 35. 29.

VCET Annus Milleſimus, quingenteſimus quinquageſimus tertius, fœcunda virtutum ſegete, ac felicioribus præmiorum coronis fertilis: in quo Euſebius Generalis, dum diligentiſſimi Agricolæ inſtar fodiendo, putando, ſuffulciendo, colligando, ac piis aliis laboribus Religionis vineam excolit, ad vberiores humilitatis, paupertatis, obedientiæ, fraternæ charitatis, ac cæterarum virtutum fructus palmites provocat. I.

Euſebius Generalis Paupertatis ſtudioſiſſimus.

VIR erat prudentia, conſilio, ac virtute clarus; adeóque Regularis obſeruantiæ, ac præſertim ſanctæ Paupertatis ſtudioſus, quam altiſſimum Religionis fundamentum eſſe non ignorabat: vt nullam prorſus rerum prouiſionem, quantumuis tenuiſſimam, in Monaſteriis ferret. Rapas, Cucurbitas, Cicoria, Allia, Cæpas, Paſtinacas; atque alia huiuſmodi olera, quæ diu ſeruari poſſunt, nullo pacto in hyemem, præterquàm ad ſemen cuſtodiri patiebatur: ea enim Euſebio, ac cæteris priſcis illius tempeſtatis Patribus ſententia inerat; vt quacunque rerum prouidentia, Regulæ puritatem violari cenſerent. Quamobrem in Prouinciarum viſitatione; cùm ſæpè ad Fratres ſermones haberet; vniuerſos de puriori Regulæ obſeruantia inſtituere ſolebat: in quibus cùm Regulam, ac præſertim Paupertatis præceptum, iuxta S. Franciſci mentem, ac Pontificum placita explicaret; magnámque in dicendo vim à Domino adeptus eſſet, quamplurimùm Fratrum animos ſuis ſermonibus illuſtrabat; ac perfectos vbique Regulæ cultores exhibebat. II.

Simplicitatē ſummoperè diligit.

Simplicitatem Paupertati cognatam, quæ rerum pretioſitati, ac curioſitati inimica eſt, ingenti ſtudio proſequebatur: ita vt vitreas lampades, quæ ante Euchariſtiæ Sacramentum, in noſtris Eccleſiis pendent, circulis æreis, atque ex auricalcho fabrefactis fulciri prohibuerit; cùm aut ligneis; aut ſtramineis carta contectis, Paupertatem, ac ſimplicitatem magis commendari exiſtimaret: qui vſus etiamnum in pleriſque Religionis Prouinciis viget ſuperſtes. Porrò, vt Fratres ad Paupertatis ſtudium, ac amorem alliceret, id ſæpè dicere ſolitus erat: Fratres Minores à Deo Orbi datos eſſe, vt Chriſti Paupertatem inter homines referant: propterea in id maximè Fratres eniti debere; vt Chriſtum pauperem imitentur. Plurima ſunt (aiebat) in quibus haud Chriſtum imitari valemus: is enim Dæmones eiiciebat, & ſuper aquas ambulabat, & panes multiplicabat, & infirmos verbo curabat, & plurima huiuſmodi ſigna patrabat: ac præterea longa quadraginta dierum ieiunia, abſque cibo, & potu celebrauit, turbas pauit, ac pleraque diuina opera molitus fuit; quæ nobis perficere, neque datum, neque præceptum eſt: at verò paupertatem illius imitari, à rerum prouiſione abſtinere, ſuperuacanea reſecare, commoda abiicere, neceſſariis tantùm contentos eſſe, rerúmque penuriam pro Chriſto æquo animo tolerare: Minorũ opus eſt: nobis Dei gratia non tã agere darũ, quàm præceptum. Huc nos Dei benignitas, huc Religionis excellentia vocat, quæ nos altiſſimæ Chriſti paupertatis maximo beneficio cultores, ac æmulatores præſtat. Quo fit, vt in eam omni ſtudio ferri, ipſámque cupidiſſimè amplecti plane æquum ſit, ne tantæ vocationis exortes, ac degeneres habeamur. III.

Ipſius de Paupertate Mirifica doctrina.

Rerum diuinarum contemplatione Paupertas ſtatuit.

Paupertatem verò oratione, ac rerum diuinarum contemplatione, ali, ac perfici docebat. Cùm enim rerum diuinarum ſapor; qui ex earum conſideratione oritur, IV.

omnem

omnem rerum mundanarum guſtum ab animo expellat: hinc perfecta ſpiritus paupertas naſcitur, ac nutritur; cùm mens rerum omnium, quæ ſub Cælo ſunt, nauſeabunda, in ſummum illud, ac diuiniſſimum bonum, quod ſolum ſibi ſapidum eſt, omni ſtudio, ac contentione fertur. Quod cùm ſibi ſuffiecre didicerit, inde à cæteris omnibus abſtinere cupit, quæ animum quoquo modo ab illius contemplatione auocant.

V. Cæterùm cùm piâ Paſtoris vitâ omni doctrina meliorẽ, ac præſtãtiorẽ, ſubditorũ diſciplinam eſſe non ignoraret: quæ Fratribus verbo prædicabat, prior ipſe opere præſtare omni ſtudio conabatur. Tam enim toto ſui Generalatus tempore, in ſeipſum rigidus fuit, vt aſpero habitu, vix ad nouem palmorum ſpatia extenſo vteretur; pedeſter, ac nudis ferè ſemper pedibus, abſque Sandaliis Religionem viſitaret; ſemel tantùm in die refectionem ſumeret; tantaque in ea auſteritate præcelleret; vt etiamnum ex infirmitate conualeſcens, cùm ad Conuentum Tiferni Metaurenſis, qui S. Angeli in Vado, vulgato nomine nuncupatur, viſitaturus appuliſſet; carnéſque in menſa illi appoſitæ fuiſſent; iis veſci, ea tantummodò ratione, recuſauerit; quòd cæteri eo obſonio carerent: præſertim cùm ſeptimus iam menſis elapſus eſſet, ex qui ab eo Conuentu carnes penitus exulauerant. Alterũ quoque popinæ præfectum corripuit, qui illi oua caſeo aſperſa, ex itinere aduentanti appoſuerat: dicebat enim, oua ſola ſine caſeo; caſeum quoque per ſe; ſine ouis ad edulium ſufficere. Huic victus auſteritati, cùm reliqua quoque illius vitæ forma reſponderet; qua cæteros ad ſui imitationem prouocabat: hinc perfecta Regularis obſeruantiæ, ac omnium virtutum diſciplina, plurimùm ſuo tempore in Religione aucta fuit.

Vita auſteritate præclarum.

VI. Hæc auſterioris vitæ exempla, quibus Euſebius ſuos ad præſtantiora virtutum ſtudia prouocabat; omnemque ſuiipſorum in Deum curam proiicere docebat: quãtum Deus grata haberet, cunctis illuſtriori miraculo teſtatũ eſſe voluit. Dum enim in Montis Caſalis Conuentu aliquando moras trahit, tam copioſa è Cælo nix cecidit: vt viam omnem, atque aditum ad mendicationem intercluderet. Quapropter cùm nec panis, nec vlla alia rerum annona, Fratribus ad refectionem reliqua eſſet; pius Generalis cunctos in Refectorium conuenire iubet; vbi ſermone de Dei Prouidentia inſtituto, dum in ea omnes ſperare, ac fidem collocare monet: En Monaſterij tintinnabulum pulſatur: moxque Ianitor ad fores accedens, Iuuenem in oſtio aſpectu pulcherrimum offendit; qui vbi manticam, pane candido plenam, ac geminas vini lagenas, ad Fratrum refectionem protulit; ſtatim ex oculis euanuit; nullo ſui veſtigio in niue relicto. Eo quippe miraculo, id Deus confirmare voluit; quod à pio Generali de certa Dei Prouidentia Fratribus ſuadebatur.

Diuino Miraculo Euſebij doctrina confirmatur.

VII. Neque abſimile in Conuentu S. Angeli, cuius ſuperiùs meminimus, factum accidit. Ibi enim hoc ipſo Generali præſente, cùm ob copioſiſſimam niuem, quæ noctu altiùs Oppidi vias occupauerat, Fratribus mendicandi facultas ſublata eſſet; nihilque omninò aut panis, aut alterius edulij in domo ſupereſſet: Generalis cunctos ad Dominum confugere, & ante ſacram Euchariſtiam orare iubet. Interea quidam alterius Ordinis Concionator, qui eo manè Dei Verbum in Oppido proponebat; cùm inter concionandum, Capucinos indiſcretè tum habitationis, tum paupertatis ſuggillare vellet: En, inquit, qui ſancti haberi, atque inter nemora, abſque rerum prouiſione habitare volunt; nunc Dei Prouidentia veſcantur, cùm niue obſeſſos ſe vident. Hæc Concionatoris verba, alio ſenſu, quàm à Concionatore dicebantur, à piis interpretata; pleroſque ex populo permouerunt, vt collectis vndique pane, vino, oleribus, leguminibus, ac cæteris cibis, quibus in Quadrageſima veſci licet, iumentum iis onuſtum ad Conuentum tranſmitterent, ac Fratrum neceſſitati prouiderent. Quod ſanè à Dei Prouidentia profectum eſſe, qui ipſos quoque aduerſarios ſui conſilij Miniſtros eſſe vult, nemo iure in dubium reuocare poteſt.

Diuina erga Fratres Prouidentia oſtenditur.

Denique tam copiosa apud nos sunt diuinæ huius Prouidentiæ exempla; vt nemini prorsus dubium esse possit, quin huius pij Generalis, ac cæterorum Patrum doctrina, qua rerum prouisio penitus à Monasteriis nostris tollenda decernitur; cælestis planè sit, & diuina; iisque qui ad puriorem Regulæ obseruantiam anhelant, cum primis necessaria. VIII.

Hoc anno, egregius è Brixiano Agro Operarius, ad nostræ Vineæ culturam accedit: nimirum Fr. Matthias Bellintanus Salodiensis; de quo nobis aliàs fusiùs agendum erit. Atque eodem tempore Fr. Bernardinus à Balbano, eximius diuini Verbi apud nos Prædicator; cùm Aletij, in Prouincia Hidruntina Dei Verbum disseminaret: Hæreticorum Sectam, quodam stanneario Fabro Auctore, clam in ea Vrbe disseminatam detegit; quam dum publicè pro suggestu argumentis damnat; Stannearius id indignè ferens, insidias illi in itinere struit; vt ad Conuentum redeuntem impiè occidat. Bernardinus igitur, cùm peracta Concione ad Conuentum rediret: En Stannearius ex insidiis erumpens, Bernardinum ferro aggreditur, atque interficere conatur. At Bernardinus nihil periculum veritus, inermis aggredientem diuinitùs stupore perculsum apprehendit, premit, ferrumque de manu eripiens, illum ad vitæ postulationem compellit: qui facto obstupescens, animo ad sua confusus, ac perterritus redit. Quo factum est, vt facili deinde negotio, Sectam nuper exortam extingueret. IX.

F. Bernardinus à Balbano Sectam Hæreticorum detegit, ac insectatur.

Per id quoque tempus, præclarum B. Virginis patrocinium, erga geminos Capucinos Fratres emicuit. Hi cùm Lauretanam B. Virginis Ædem deuotè coluissent, è Portu Anconitano soluentes, naui in Illiricum vehebantur, cùm subitò fluctibus intumescentibus, atque Euronotis inter se decertantibus, ingens tempestas orta est: quæ cùm vndique Nautis naufragium minaretur; nautas, ac Mercatores compulit, vt ad nauim exonerandam, merces omnes in Mare proiicerent. Interea Fratres in Nauis angulo Deum orantes, cùm in eum spem omnem iactassent, serenos vultus præferebant: quos dum Mercatores, qui mercium iacturam passi fuerant, impauidos & alacres conspiciunt; ira, & odio perciti; quòd in communi angustia, ac damno vultus mœrorem non ostenderent: En, inquiunt, malorum nostrorum Auctores: hi sunt, qui tempestatem excitant, nec quicquam dãna nostra curantes, his potiùs oblectantur; quis eos diutiùs ferat? Tum velut furore insani, ambos Fratres arripiunt, ac supplices manus in Cælum tendentes, in Mare demergunt. Porrò hi vix vndas attigêre, quum B. Virginis illis apparentis opem statim sibi adesse sentiunt: Etenim illius manu subleuati, super fluctus incolumes feruntur: Iis Maris vortices, quæ ampla nauigia absorbere solent, pro Nauigio erant: quo absque molestia ad portum ducerentur. Idcircò vndis superiores, manibusque ad Cælum erectis, simul hymnos, & laudes Deo, & Deiparæ Virgini mellifluè decantabant: donec iterum in Anconæ portum reuecti, atque inde rursum ad Lauretanam Ædem remeantes, Deo, ac B. Virgini ex animo gratias reddunt. Huius Miraculi meminit, Horatius Tursellinus, in sua Historia de sacra Aede Lauretana, X.

Illustre B. Virginis erga geminos Capucinos Miraculum narratur.

Horat. Tursellinus Hist Lauret. l. 3. c. 15.

Apud Siculos, hoc tempore, in Vrbe Cephalodiensi, iura suprema neci persoluit Fr. Leo Drepanensis, Sacerdos omni memoria dignus; qui illud sanctitatis nomen non solũ apud Fratres, sed etiã apud sæculares homines adeptus est: vt quidã Ordinis deuotus, Balthazar nomine, cognomine Indulcius, qui filium hidropisi laborantem, velut mortuũ lugebat: cùm funem, qua sanctus hic Vir viuens præcingi solebat, à Fratribus post mortẽ impetrasset; vix ea laborans præcinctus fuit, cũ meliùs confestim se habere cœpit; tum post exiguum tẽpus integrè à morbo cõualuit XI.

Fr. Leo Drepanensis sanctitatis opinione celebris

Leonis Cingulum Hydropicum sanat

De hoc Viro id memoriæ traditum est; quòd cùm Guardiani aliquando munere fungeretur: ingenti fame apud Siculos orta, Ianitor Conuentus abundantiora, ac grandiora panis frusta pauperibus erogabat, quã antea soleret: quare veritus ille; ne panis ex abundãtiori eleemosina min° Familiæ sufficeret, cõtrahi voluit; & arctiora XII.

pauperibus

pauperibus dari. Vix id Ianitori mandauerat; cùm adoleſcens vultu decorus ante ianuam ſtat, qui grandiorem Caniſtrum, pane plenum, in humeris gerens, Guardianum vocari poſtulat; qui cùm ad eum veniſſet: Accipe, inquit, Vir modicæ fidei, hunc panis calathum: Tune tibi Deum defuturum exiſtimaſti; cùm Ianitori mandares, vt arctiorem panem pauperibus diſtribueret? His dictis ſtatim ex illius oculis euanuit. Guardianus verò diuina increpatione correptus; cùm iam culpam agnoſceret; nullum lachrymis modum ſtatuebat; donec Prouinciali Vicario ad eum Conuentum accedente, publicè ſe de ea, velut graui culpa perpetrata, apud eum accuſauit, pœnitentiámque ſibi ab eo publicè inflictam accepit. Hinc diſcant, qui vel ad Vrbium, vel ad Eccleſiaſtica gubernacula ſedent, quàm erga pauperes eos munificos eſſe oportet: cùm ab eis Chriſtus, non ſolùm negatæ, ſed etiam diminutæ pauperibus alimoniæ, rationem ſeueram ſit exacturus.

Ab Angelo ob diminutã pauperibus eleemoſynam reprehenditur

XIII. Poſtremus hoc anno, in Aquilana Vrbe, ad cæleſtem coronam euolat, Fr. Matthæus à Leoniſſa: Vir ſanctitate conſpicuus, atque inter priſcos illos Religionis Patres, qui virtutum ſplendore Reformationis noſtræ primordia illuſtrarunt, clariſſimus; cuius propterea Vitam, & geſta omni memoria digna, diligentiùs hiſtoria proſequi lubet.

FR. MATTHÆI A LEONISSA VITA ET GESTA, ex veteribus M. S. fideliſſimè exprompta.

XIV. MIRABILIS planè Deus in Sanctis ſuis, quos ab æterno præelegit, ac prædeſtinauit conformes fieri Imagini filij ſui, vt ſint initium aliquod creaturæ eius. Hos enim ab vtero ſegregat, ſegregatos vocat, vocatos iuſtificat, iuſtificatos potioribus gratiæ donis magnificat, magnificatos tandem glorificat, atque æterna corona donat. Diſtincta hæc diuinæ electionis dona, facilè in Matthæo licet perſpicere, quẽ Deus Opt. Max. omniũ bonorum fons, & origo, Leoniſſæ, quod Aprutiæ, vel (vt aliis placet) Vmbriæ Oppidum eſt, Neapolitano Regno ſubiectum, honeſtis, ac piis parentibus; patre nimirum Dominico Silueſtro, matre Franciſca Alfarabia natum, excitat; vt vtriuſque parentis pietas in filio coaleſcens; eum ex vtero, ad ampliora Chriſtianæ iuſtitiæ, ac pietatis incrementa pararet: atque ita paterni nominis rem, ac virtutem, velut ſibi ab incunabulis inditam, retineret; vt materni vitam, ac conditionem ſibi aliquando vendicaret; coniunctámque & Dominici, & Franciſci in ſe vno futuram vitæ ſanctimoniam præferret.

MATTHÆI A LEONISSA vita, & geſta enarrantur.

Matthei genus ac ſtirps indicatur.

XV. Tot ab ipſa incunte ætate Matthæus à Deo cæleſtibus donis præuentus fuit: vt Religioſa pietas, atque erga res ſacras deuotio ſecum nata videretur: quæ cum pueritia creſcens, quaſi latens in animo pedagogus, eum à puerilibus vitiis, ac iocis abſtractum, ad ſacra audienda, ad Eccleſias, ad Religioſas Domos prouocabat: atque adeò his puerulus delectabatur; vt vna omnium vox eſſet, velut futurorum præſagium; eum à Deo ad Religionem, ac ſanctitatem parari. Puer Grammaticis ſtudiis initiatus, cùm ingenio præſtaret; in his breui ſupra coëtaneos profecit; ita vt vix adoleſcens humanioribus, ac Philoſophicis ſtudiis operam daret. Quo tempore pietate, ac rerum ſpiritualium amore cum ipſo adoleſcente, frequens ad Confeſſiones, & ſanctiſſimæ Euchariſtiæ perceptionem accedebat. Verbis parcus, moribus maturus, toto corpore compoſitus, quaſi ſenilem animum gereret, tam grauiter in omnibus ſe agebat; vt cæteri literariæ palæſtræ commilitones, leue aliquid, aut ſcurrile, ante illum proferre, ac moliri vererentur. Virgininatis honeſtas tam perfectè in ipſius vultu, verbis, atque actibus elucebat, vt non modò ab obſcœnis omnibus quàm maximè abhorreret: verùm ſi quod interdum condiſcipulis turpe verbum elaberetur; is vultus verecundia, ac rubore; quàm candida illi honeſtas in animo eſſet, non obſcurè teſtaretur. Denique tanta in eo morum compoſitio, at ſuauitas conſpiciebatur, vt vniuerſos ad virtutem alliceret.

A puero futuræ ſanctitatis præludia præfert.

Ipſius adoleſcentia virtutes enarrantur præſertim honeſtas.

ANNVS CHRISTI. IVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1553. 4. 35. 29.

XVI. Post Philosophiæ studia, animum ad Medicæ Artis præcepta addiscenda, ea præsertim ratione, lubentiùs appulit: quòd Medicum munus, ad pietatem, & charitatem in pauperes exercendam, ansam ministraret: quo tempore, ne mens in diuinis rebus tepesceret; Galeni, & Hippocratis studia, sacrorum, ac spiritualium Librorum lectione condire solitus erat: sicque fiebat, vt animus diuina sapientia imbutus, ad clariorem humanæ scientiæ notitiam pertingeret, In his cùm aliquandiu versatus esset; Doctoris tandem in ea scientia lauream assecutus, eam sibi, in Medica arte, apud suos existimationem comparauit; vt cæteris omnibus, qui ad illud munus aspirabant, antelatus, ad sui Oppidi curationem, publico ære conductus fuerit. At quanquam is in eo munere gnauiter se haberet: ac plurimam apud suos laudem consequeretur: haud tamen animus, iam à Deo ad meliora, ac præstantiora vocatus, quiescebat. Ardebat quippe in ipsius mente, diuinus quidam à Cælo igniculus, quo ad vilia hæc, & infima despicienda; cælestiáque ac superiora sectanda, sursum indesinenter agébatur. Sæcularis vitæ statum nimiis curis implicitum; iisque animum, velut onere, semper ad ima depressum cogitabat; quem cùm graui illo curarum pondere, semel tandem liberum, ac solutum, ad suam originem redire optaret: mundana omnia deserere, ad solitudinem euolare, Deoque soli vacare sibi in animo proponit. Veruntamen vbi ipsius animi propositum vtrique parenti innotuit: quandoquidem in eo ipsi rei familiaris augendæ, ac Familiæ illustrandæ spem omnem collocauerant; humani aliquid passi, illud statim oppugnare, ingentẽ pecuniã ab eo in studiis insumptã obiicere, ploratus edere, lachrymas fundere, adiurare, obtestari se vtrique mortẽ, si id præstet, acceleraturũ; à proposita tandẽ deliberatione, omni studio auertere aggrediuntur. Charissimorũ Parentum lachrymas, Matthæus, qui vsq; adeò, illis eatenus obediẽs fuerat; vt vllã his mœstitiæ causã præbere, piaculum duceret, cùm minimè repellendas censeret; à Religionis proposito, ne illorum animos contristaret, tunc quidem sibi supersedendum sensit: Tertij tamen Ordinis B. P. Francisci habitum, velut melioris Præcursorem assumit, vt in eo Religiosæ vitæ, quam sibi aliquando complexandam præstituerat, quædam velut fundamenta iactaret.

Medicinæ studiis vacat.

Ad Religionis statum anhelat.

XVII. Medicorum igitur toga, in Tertij Ordinis habitum commutata, à Medici tamen officio, quod ex se honestissimum est, non abstinuit: nec quotidianæ curationi, cui ex publico stipendio tenebatur, eo tempore defuit. Verùm id vestis mutatio honesto muneri contulit, vt cum eo diuiniora, atque ampliora orationum, ac cælestium contemplationum studia coniungeret; honestúmque laborem, honestiori rerum diuinarum exercitatione illustraret. Ab eo namque tempore frequentiùs, ac diutiùs orationi insistere, carnem ieiuniis, ac vigiliis domare, corpus flagellis cædere; ac solitaria ad lachrymas, & ad rerum cælestium meditationem, loca quærere cœpit. Quotidianas curationes tanta in pauperes charitate exercebat: vt cùm ij pharmaca, ac medicamenta sibi præ inopia comparare minimè possent: panem illis benedicebat; qui ab iis sumptus, Medicinæ in his operationem, ac morbi curationem sortiebatur. Stephani quoque cuiusdam Ettorei à Leonissa, filium cui frons saxi ictu grauiter sauciata fuerat; haud alio cataplasmate, præterquàm Crucis Signo adhibito, curauit. Post quotidianas curationes ægrotis impensas, in campestrem quandam Ecclesiam, ab Oppido duo circiter passum millia remotam, secedere solitus erat: vbi binas, ac ternas, in orationibus, horas insumens, corpus verberibus castigabat. Cùm verò erga Dominicam Passionem, maxima animi pietate afficeretur, hoc tempore id primùm agere instituit; vt intempesta nocte, impositam sibi in humeros trabem, quæ Crucem Domini suo pondere referret, per omnes Oppidi Ecclesias raptaret: hoc verò piæ exercitationis opus, quàm Domino gratum fuerit, pluribus deinde Miraculis, quæ inferiùs referenda erunt, planè declaratum fuit.

Tertij Ordinis B. P. Francisci habitum assumit.

Rei Medicæ studia cum oratione coniungit.

Crucis Signo grauiter sauciatum curat.

Trabem ob Dominicæ Crucis memoriam humeris raptat.

Ferucbat

ANNVS CHRISTI. 1553. IVL. III. 4. CAROL V. IMP. 35. RELIG. CAPVC. 29.

Feruebat in Matthæi animo, atque in maiores in dies flammas excreſcebat, æternorum amor: quo factum eſt, vt cùm mundanos compedes, quibus hactenus, adhuc altero pede, in ſæculo detinebatur, iam ferre non poſſet: exacto ſuſcepti muneris tempore, quo ſe Oppidi ſui curationi obſtrinxerat; ſtudiorúmque ſumptibus vtcumque domui inſtauratis; Mundo, ac Parentibus valedicere decreuerit. Quapropter paterna domo relicta, Romam proficiſcitur; vbi vitam ſibi inter Capucinos eligens, à Bernardino Aſtenſi, tunc Romanæ Prouinciæ Prouinciali Vicario, anno 1539. ad Religionis ſinum recipitur.

Inter Capucinos adſcribitur.

XVIII. Poſt Religionis ingreſſum, cùm ſe nouus Chriſti Miles, Mundi exuuiis depoſitis, vero S. Franciſci habitu contectum, atque in ipſius Familiam cooptatum cerneret: tam animo exultare cœpit; vt iuges, per aliquot menſes, præ gaudio lachrymas funderet. Ordinis probationes, quæ aſperrimæ eſſe ſolent; cuiuſmodi ſunt victus penuria, ieiunia, vigiliæ, quotidiani labores, carnis flagella, corporis & animi mortificationes, pedum nuditas, frigoris rigor, habitus aſperitas: demùm quę in Religione aſpera, quæ dura, quæ ſenſui amara paſſim ſe ſe offerunt; ardentiſſimo Matthæi animo, tum parua ac leuia eſſe videbantur: vt nec quicquam graue eſſe putaret, quod diuinus Amor, ac charitatis incendium, illi leue non efficeret. Quanquam verò, hoc tempore, in præſtantioribus animi bonis adipiſcendis; quæ in veris, ac ſolidis virtutibus ſita ſunt; omni ſtudio incumberet: neque vllus eo humilior, nemo abiectior, nullus ad vilia omnia obſequia peragenda propenſior, nullus denique ad omnium virtutum ſtudia ardentior, conſpiceretur. Duo tamen ſunt; quæ in nouo tyrone admiratione potiſſimùm digna erant. Primum, quòd cùm ætate prouectior ad Religionem acceſſiſſet, (iam enim vigeſimùm octauum annum attigerat) Virque eſſet omnibus liberalibus diſciplinis eruditus; grauis, ac multarum rerum vſu exercitatiſſimus: ea tamen animum ſimplicitate imbuit; vt omnem prorſus humanæ ſapientiæ ſenſum, omnémque propriæ mentis ſententiam; quæ ab iis haud facilè diuelli poteſt, qui ex literarum ſtudiis rerum intelligentiam ſunt aſſecuti, exuiſſe videretur. Mortuum ſe ſuper terram exiſtimabat nouellus tyro: atque vt cæleſtem vitam adipiſceretur, haud alio, quàm obedientiæ, ac humilitatis ſpiritu ſibi viuendum præſtituerat. Quo ſanè fiebat, vt tam cæca in omnibus, quæ ſibi imperabantur, obedientia duceretur; vt iumenti inſtar, non quid iuſſum, ſed quomodo iuſſis parendum eſſet, apud ſe perpenderet. Alterum eſt; quòd eam animi ſimplicitatem, humilitatem, modeſtiam, obedientiam, verecundiam, ac cæteras Nouitiatus virtutes, ac inſtituta, quæ ſemel in Nouitiatus anno, ſimul cum Religionis habitu induit, tam auidè deinceps amplexatus fuit, ac mordicus retinuit; vt ea toto vitæ ſuæ curriculo, nunquam ab animo depoſuerit. Quo fit, vt etſi aliis præeſſet; eandem tamen diſciplinæ formam in animi demiſſione, in morum compoſitione, in ſilentio, in oculorum mortificatione, in loquendo, in agendo, Guardianus ſeruaret, quàm Nouitius ſibi comparauerat.

Mirus in eo animi feruor ad dura ſubeunda.

Humanam Sapientiam exuit.

Cæca in omnibus Obedientia ducitur.

Nouitiatus diſciplinam integram vſque ad obitum ſeruat.

XIX. Exacto verò Probationis anno, cùm generoſus Chriſti Miles ſe in palæſtra verſari, ſibique cum veternoſis hoſtibus fortiter decertãdum eſſe intelligeret: primùm aduersùs carnem, quæ ſpiritui inimica eſt, bellum eſt adorſus; quam frigore, ac nuditate, vnico tantùm habitu, inter ipſos gelidiſſimi hyemis rigores, contentus, perſequi cœpit. Verùm cùm rudioris habitus aſperitas, haud illi ad auſteritatem ſufficeret; aſperum ſub eo ciliciũ, ad genua vſque defluens, gerebat; ac præterea ſub cilicio, catena, quæ corpus in ſpiritus ſeruitutem redigeret, lumbos præcingebat. Nunquam ſandaliis vſus, nudis pedibus, quacunque anni tempeſtate, niuem, glaciémque premens: Tanta interea carnem abſtinentia extenuabat; vt quotidiana non modò ieiunia coleret; quibus ſæpiſſimè nihil præterquàm panis, & aqua cibum miniſtrabat: ſed ipſam quoque corporis refectionem aliquando ita contraheret, vt bis tantùm, vel ter in hebdomada ad victum neceſſaria ſumeret. Semel verò cùm Epiphaniæ quadrageſimam celebraret; auſterioris ieiunij cupiditate incenſus, S. P

Summam vitæ auſteritatem colit.

Admirabili abſtinentia itet.

Franciſci exemplo, diu ab omni cibo abſtinere voluit: cùm autem vſque ad decimum ſeptimum diem, abſque vlla corporis, præterquàm ſanctiſſimæ Euchariſtiæ, quam quotidie deuotiſſimè offerebat, refectione peruenifſet: hic ſiſtere voluit; ne cum Beato Patre de ieiunio contendere velle viderentur: ſed conſueta panis, & aquæ refectione vſus fuit. His prolixæ noctis vigiliæ accedebant, quas poſt Matutinas Horas potiſſimùm obſeruans, cùm in oratione, ac rerum diuinarum contemplatione inſumeret, breuem tantùm humi, aut ſuper tabulas iacens, corpori ſomnum indulgebat. Hæc in Matthæo, eò maiori admiratione digna erant, quòd cùm corpore gracilis, ac natura delicatus eſſet, minùs tot auſteritatibus aptus videretur. At qui hominum naturam condidit; is militi ſuo robur, ac vires corporis augebat; quibus, ad multorum exemplum, ſtrenuè aduersùs carnem dimicaret.

Aſſiduum illius in Orationis ſtudium

At neque hanc auſterioris vitæ diſciplinam, in ſæcularium domibus, ſi quando iter faciens, ad eos diuerteret, remittebat: ſemper enim lautioribus cibis prætermiſſis, vilioribus tantùm veſcebatur; vel eos cautè cinerum, & aquæ commixtione inſipida reddebat. Nunquam in lecto, ſed vel humi, lapide ſibi capiti ſuppoſito, vel ſuper tabulas iacere conſueuerat: conſuetaſque noctis vigilias ſeruans, ac Flagellationes exercens, diuinam ſibi inter noctis tenebras è Cælo lucem comparabat. Sed quoniam ægrum, ac imbecille corpus, feruentioris animi vias, æqua virtute percurrere, ac illius veſtigia ſequi minimè valebat: inde accidit, vt ſæpè in languores incideret: quo tempore, etſi vitæ auſteritatem nonnihil remitteret, ac inducias cum hoſte paciſceretur; vbi tamen conualuerat, bellum rurſus aduerſùs carnem inſtaurare, duriuſque in ipſam agere ſolebat. Verùm cùm his corporis incommodis frequenter afflictaretur; tandem & ſandalia ferre, ac pallium cum habitu geſtare, aliquando compellitur. Rigida tamen, quæ ſemel exorſus fuerat, ieiunia, ad mortem vſque integra ſibi eſſe voluit.

Cibos cinereis & aquæ immixtione inſipidos reddit.

X X.

In oratione, ac præſertim in Dominicæ Paſsionis contemplatione, potiores animi ſui delectationes collocaſſe videbatur. Hinc ſpirituale illud exercitium, quod in Dominicæ Crucis memoriam, adhuc ſæcularis inchoauerat; etiam poſt ſuſceptam Religionem pari ſtudio proſecutus eſt. Sæpè enim, cùm id temporis, ac loci opportunitas ferret; in profundo ipſo noctis ſilentio ſurgens, poſt longam corporis flagellationem, trabem ſibi humeris imponebat; nudiſque pedibus ad Eccleſias pergens, Chriſtum Dominum Crucem ad Caluarium deferentem meditabatur, atque interdum lachrymoſis gemitibus, ſacram Domini Paſsionem, iuxta Matthæi Euangelium recitans deplorabat: quo tempore haud rarò accidit, vt cæleſtia quædam lumina, à nonnullis conſpicerentur, quæ ipſum euntem ac redeuntem comitabantur. Hæc lumina primùm Leoniſſæ, à quadam pia fœmina viſa fuêre; dum Matthæus adhuc Tertiarius, pium hoc opus, intempeſta aliquando nocte præſtaret. Cùm verò inter Capucinos hoc ipſum nocte quadam proſequeretur; Sacerdos quidam, Manfredus nomine, ex Auguſtinianorum Familia; Vir pietate eximius, qui Matthæum nonnunquam pio operi inſudantem obſeruauerat, ſe illi comitem adiungit: quo tempore contigit; vt Vir quidam, cui iumenta è ſtabulo aufugerant, in eos incideret. Cui Matthæus, antequam ab eo de iumentis interrogaretur: Amice, inquit, ne iumenta hac via quæras: Illac perge, ac reperies. Stupet ille, cùm Matthæum ſui itineris cauſam, necdum illi manifeſtatam, ſibi aperiri audit. Ar eò magis deinde obſtupuit, quòd ab eo diuulſus, cùm poſt terga ſpectaret, pleraque lumina, (cùm nullum antea vidiſſet) vnà cum Matthæo incedere conſpicit. Denique vix ille alia, quæ ſibi à Matthæo demonſtrata fuerat, via progredi cœpit; cùm iumenta, quæ amiſſa lugebat, ſibi ſtatim obuia habet.

Pium trabis exercitium proſequitur.

Dum trabem raptat lumina cum eo incedere cernuntur.

Occultat Lominis cogitationes penetrat.

XXI.

Interdum quoque Dei Seruus, graui illo pondere onuſtus; quò acerbiùs diuinæ Flagellationis dolores in ſeipſo experiretur, & maiori pietate opus illud

XXII.

exantla

exantlaret;ſeipſum ad ſanguinem vſque flagellis cædere conſueuerat. Quo fit, vt ſæpè nix,qua humus eo in itinere tegebatur, ſanguineis ſtillis circumquaque rubereret. Cæterùm hic luminum ſplendor, varium intuentibus aſpectum præferebat. Etenim à nonnullis,velut accenſa fax, ab aliis ſyderis inſtar videbatur:quandoque etiam plura,interdum pauciora;quædam præcedentia,alia ſubſequẽtia lumina cernebantur;quæ cùm Virum Dei euntem,ac redeuntem ; donec trabem deponeret, proſequerentur; hoc ſanè Religionis opus Deo gratiſſimum eſſe,non obſcurè conteſtabantur : quippe qui è Cælo Angelos, illi in eo viæ curriculo,comites adiungeret.Ex hac Dominicæ Paſſionis memoria , ſummam Vir Dei, erga Sacro-ſanctam incruenti Sacrificij oblationem,animo Religionem hauſerat , qua fiebat ; vt nunquam,niſi poſt prolixæ orationis ſpatium,ad eam accederet : rémque Sacram tam ardenter perageret, vt nonnunquam ex ardentiſſimo diuinæ charitatis incendio extra ſenſus ageretur;quod illi aliquando Narniæ accidit , dum in Cathedrali Eccleſia ſemel Sacrificium offerret;vbi toto populo ſpectante,in extaſim raptus,in ea per dimidiæ horæ ſpatium,ſenſibus exceſſit.

Pia illa Tribis raptatio quàm Deo grata.

Dum ſacrum Miſſa Myſterium peragit in exceſſum rapitur.

XXIII. Ardentiſſimus animarum zelus,& Chriſti charitas,quę Apoſtoli animum vrgebat,Apoſtolica Viri Dei ita viſcera depaſcebatur ; vt cùm primùm illi à Patribus prædicationis munus creditum fuit; nulli labori parceret , nullíque temporis opportunitati deeſſet; qua non ſe totum in aliorum ſalutem indiſcriminatim effunderet.Cùm enim Sapientibus,& inſipientibus ſe debitorem agnoſceret:non Vrbes tantùm,aut celebriores ſuggeſtus,vel nobilium Auditoria,vana ambitione captabat;ſed humiliora ſibi potiùs Oppida eligens, Vicos, & Caſtella prædicando percurrebat:neque vllius,tametſi infimi hominis,ſalutem ſibi aſpernandam putabat; ſed Chriſtum pro omnium ſalute mortuum ante oculos gerens, pro omnibus tam auidè ſeipſum impendebat; vt quos verbo ad Deum pertrahere non poterat,oratione,ac fuſis ad Deum lachrymis lucrifaceret.

Dei verbum cunctis indifferenter prædicat.

XXIV. Semel accidit, vt Capucinorum Conuentu iam Leoniſſæ ædificato : Virgilius quidam eiuſdem Oppidi incola adoleſcẽs ,a Germanis Fratribus, inter quos is minimus natu erat, in Montem Maſſium, Oppido contiguum mitteretur ; vt inde equum , qui in eo paſcebatur ,domum reduceret. Iam dies ad veſperum declinabat;Soléque ad occaſum ruente,dum Virgilius ad Montem pergit,noctis tenebris intercipitur:quibus ille pertæſus, in horrendas blaſphemias cœpit erũpere : atque, eodem tempore Cælum nubibus obductũ, tot tonitruis horribiliter mugire,grandinem fulminare , ac ventorum flatibus perſonare cœpit; vt Mons radicitùs euellendus eſſe videretur. His tamen Virgilius, haud melior factus,cùm equo inuento domum rediret;Matthæum extra Oppidum ſibi occurrẽtem offendit:qui protinus ad eum inquit : Quid ſceleris patraſti, Virgili ? En huc tui cauſa venio:Satanam enim ob blaſphemas voces,quas in Deum tam impiè iactaſti,magnoperè in te concitatum vidi ; qui ſuas in te vires exercere parauerat,niſi te Dei clementia ſuorum precibus adiuuiſſet.Caue,fili,ne iterũ te Dei ira intercipiat.Culpam pœnitẽtia expia, à blaſphemiis abſtine,mores corrige,vitámque compone:lento enim pede procedit diuina vindicta,ſed tarditatem ſupplicij grauitate compenſat. Expauit periculo Iuuenis , diuináque gratia adiutus , vitam,moréſque correxit.

Blaſphemantem à Dæmonum furore ſuis precibus liberat.

XXV. In Dei Verbo diſſeminando ; Chriſti Seruus,tanto charitatis æſtu ferebatur : vt cùm iuxta Apoſtoli conſilium,peccatores argueret, obſecraret , increparet acerrimè;vberes ſemper ex prædicatione fructus referret;neque vnquam abſque animarum lucro ab ea recederet. Porrò inter alia ſpiritus dona,quæ Altiſſimus Seruo ſuo contulerat,illud potiſſimùm erat:quòd ad animos conciliandos , pacémque inter inimicos componendam , è Cælo datus videbatur. Affluebat Viro Dei mira quædam,tum in dicendo , tum in agendo ſuauitas; qua cùm ſe omnium moribus , ac ingeniis aptaret; omnium quoque animos ad ſe alliciebat. Vis etiam ipſius verbis ea à Deo inſita erat ; vt ipſos quoque feros, ac rebelles animos ad ſe compelleret,

Lites compoſuit,& pacem inter inimicos conciliat.

ac rationi

ac rationi ſubderet:eo fiebat;vt vndique ad lites,& controuerſias inter ciues componendas,ab Vrbibus poſtularetur. Cùm verò lis aliqua illi pertractanda, aut odia extinguenda eſſent, id ei legitimum, ac perpetuum erat:vt præcedenti nocte,piam illam Dominicæ Paſſionis memoriam trabe in humeros ſublata,celebraret : quam etiam ſibi adhibere ſolebat,quoties arduum aliquod conuerſionis animarum opus aggreſſurus eſſet;aut quidpiam à Deo impetrare cuperet:maximum enim inde ſibi è Cęlo præſidium accedere,haud ſemel expertus fuerat.Cùm ad Vertij Oppidum, quod haud longè Leoniſſa diſtat,aliquando prædicaturus acceſſiſſet:à quodam Petro Manno,ſibi familiari,hoſpitio excipitur ; qui cùm Matthæi auſteritatem non ignoraret;ab eo quærit,quidnam in cœna,quod illi gratum eſſet,ſibi parari vellet: protinus ille.Mel frugum, ſeu Panicum (inquit)quod vile eſt frugis genus; ad cœnam para. Parato itaque pulmento ex Panico,atque illi appoſito;antequam is pulmentum attingeret,cineribus reſpergit;ac tum ex eo nõnihil guſtare cœpit:Quod cùm Petri vxor ægrè ferret,ad Matthæum conuerſa:Quid eſt , Matthæe, (inquit) quòd cinerem cum Panico commiſces?Num vt meliùs tibi ſapiat?Id profectò , reſpondit Matthæus : magis enim animi palato cinis ſapidus eſt,quàm Panicum ſenſui:idcircò ne ſenſus animi guſtum intercipiat,cinis pulmento commiſcendus fuit. Breuique cœna peracta,ad paratum ſibi cubiculum ſe recipit : ex quo paulò poſt, velut occultò erumpens,ad campeſtrem Eccleſiam B. Mariæ dicatam , quæ mille paſſus ab Oppido diſtat,conſueta trabe onuſtus pergit.Petrus verò , qui Matthæi acta explorare ſtatuerat : vbi eum domo exiſſe comperit;è longinquo inſequitur. Porrò Matthæus trabe,quam in via offenderat, humeris impoſita,ad Campeſtrem illam B. Mariæ Aedem funę ſibi ad collum alligata,pergit:cúmque euntem,ac redeuntem Petrus eminùs ſequeretur; claris ſemper luminibus ſeptum procul aſpicit:ipſumque tandiu eo luminum ſplendore ſtipatum cernit; donec is trabe , ante Eccleſiam S. Angeli, illius Oppidi Parochialem, depoſita ; funéque è collo ſoluta domum rediret:quo tempore luminum quoque fulgor abſceſſit.

Arduum aliquid aggreſſurus pium trabis opus exercet.

Pulmentum cinere conſpergit.

Lumina Matthæum trabem ferentem ſequuntur.

Hoc planè modo,dum Leoniſſæ Mulier quædam laterum dolore,ſiue pleuritide correpta,grauiter ægrotat : Matthæus intempeſta nocte , graui illo trabis pondere onuſtus, ad S.Trinitatis Eccleſiam,quæ longiùs ab Oppido diſtat , conſuetis luminibus circumſeptus peregrinabatur ;quod cùm ægrotanti renunciatum fuiſſet;redeuntem per familiares accerſit ; atque vt pro ea ad Deum preces fundat,obnixè rogat.Is verò cùm ęgram verbis cõſolatus eſſet;Signo Crucis lateri adhibito,ſtatim morbum fugat,laborantémque priſtinæ incolumitati reſtituit. Eo quippe teſtimonio Deus cunctis manifeſtum eſſe voluit,quã pio hoc religionis officio coleretur. XXVI.

Signo Crucis Pleuritide laborantem ſanat.

Leoniſſæ Conuentum,Matthæus poſt Generale Capitulum,quod Neapoli anno 1549. celebratum fuit,facultate à Bernardino Aſtenſi impetrata,extruxit:vbi cùm inter ipſa Conuentus exordia,ſolus ipſe cum duobus tantùm Fratribus ædificationi incumberet;contigit, vt tam multa nix è Cælo aliquando deſcenderet,vt Oppidum, nulla via , ad ea quæ vitæ neceſſaria ſunt,quærenda , adire poſſent. Porrò id ea tempeſtate Fratribus commune,ac legitimum erat;vt nihil in ſequentem diem ſibi ad victum,annonæ ſeruarent.Niue igitur obſeſſi,cùm nec quòd manducarent, nec vnde alimenta ſibi quærere poſſent,haberent:Matthæus ſocios ad Deum confugere , & de illius Prouidentia benè ſperare iubet.Totũ iam matutinũ tẽpus ab iis in oratione,ac diuinis rebus inſumptum fuerat:iámque inſtabat meridies; cùm Familiæ Fratres, Dei opẽ impẽſiùs flagitant,ac præſtolantur.Aliis quidẽ videbatur, Deum minimè tentandũ eſſe:ſed omnia priùs exantlanda,quibus via ad Oppidum aperiri poſſet.Suadet Matthæus omnes æquo animo eſſe , nec Deũ illis ſua Prouidentia defuturũ ſpondet.Dum hæc inter ſe pertractant;fores Conuẽtus pulſantur: ſtupẽt omnes;ad oſtiũ accurritur:nullúſque præ foribus reperitur,nullius veſtigia in niue cernuntur:quatuor tantũmodò panes,cum olla ęnea pulmẽto plena,in ipſo oſtij limine apparẽt; quæ illis ad victũ ſufficerent.Hæc Fratres, actis Deo ex animo XXVII.

Diuino Miraculo,panis, & pulmentum fratribus miniſtrantur.

gratii

gratiis ſumentes; maiorem deinceps de Dei Prouidentia ſpem animo concipiunt. Poſthæc aliud quoque Monaſterium, in Aquilana Vrbe, in qua tandem diem extremum clauſit, ante obitum auſpicatur: quod tamen morte ſublatus, ad perfectum vſque perducere non potuit.

XXVIII. Interea germanus illi frater, in Min. Conuentualium Ordine, Concionator erat, Ioannes nomine: quem ſæpè ad Regulæ obſeruantiam; ac præſertim paupertatem, Deo iuratam, acrioribus verborum ſtimulis prouocabat. Ridebat ille, ac fratris monita aſpernabatur. Contigit verò, vt aliquando Matthæus ad illius cubiculum accedens, illud periſtromate ornatum; lectum ſub conopæo magnificè ſtratum; Abacum, vaſis, è Balearibus allatis, inſtructum conſpiceret. Qua ex re grauiter commotus, ac Dei zelo correptus, ad fratrẽ inquit. Quænã iſthæc ſunt, frater, humili, ac paupere S. Frãciſci filio planè indigna? Vbinã Deo data fides? Vbi Regulæ obſeruantia? Vbi paupertatis zelus? Nihil ne te conſciẽtiæ languores premunt; neque diuinæ vindictæ terrores exagitant? Non hæc te ſceleris, ac violatæ fidei arguunt; atq; ante Dei Tribunal reum condemnandum conſtituũt? Quid Minori Fratri cum tanta ſupellectilis pompa? Hæc vbi protulit: baculo, quem manibus gerebat, vaſa illa omnia confregit, periſtromata manibus diſcerpſit, conopæumque vi è lecto diuellens: Noli (inquit) Frater, noli hoſtes, qui te in Dei Iudicio trucidabunt, tecum in cubiculo fouere. His damnis, ac verbis frater, nec minimùm commotus, his tantùm profecit; vt animo in meliùs mutato, poſt vnius, vel alterius menſis tempus, ad Capucinos tranſuolauerit. Is namque in huius beati Viri animo Regularis obſeruantiæ zelus æſtuabat; vt cùm eam vel leuiter violari animaduerteret, nullis verbis, ac correptionibus parceret.

Germanum fratrem increpat, & ad meliorem frugem prouocat

Germanus illius Frater ad Capucinos migrat.

XXIX. Præclaram, abſolutamq; hanc Serui ſui ſanctitatem, cùm Deus Orbi manifeſtam eſſe vellet: non modò illum Prophetiæ dono, quo copioſiſſimè exornatum eſſe voluit: verùm & maximis, ac clariſſimis ſignis illuſtrauit: ex quibus tametſi quamplurima temporum iniuria perierint: quæ tamen integra ad nos vſque perlata ſunt; cùm certo teſtimonio probata fuerint, maximè ad diuini Nominis gloriam: augendam, atque huius Viri ſanctimoniam declarandam conferunt. In his igitur, præter ea, quæ paſſim hactenus commemorauimus, primum enumeratur. Quòd cùm Leoniſſæ, inter Maſtrociorum, & Menincangelorum familias, quæ illius Oppidi potentiores erant, odia ac ſimultates graſſarentur: ſæpè fiebat, vt vtrinque cædes patrarentur: Accidit verò, vt cùm mutuis aliquando factionibus ad arma concurrentibus, tumultu exorto, maxima in Oppido rerum omnium perturbatio eſſet: teneræ cuidam puellæ, quæ Curtia vocabatur, ob armorum terrorem, qui illius animum inuaſerat, os repentè ita diſtortum, atque à proprio ſitu mutatum fuerit; vt magis ad occiput, quàm ad frontem vergeret: id cùm Antonia, puellæ mater, grauiſsimè deploraret: tandem Matthæi, cuius ſanctitas cunctis iam perſpecta erat, opem ſibi implorandam ſtatuit. Quapropter cum domum accerſitum ſummis precibus rogat, vt puellæ, quã monſtro ſimilem lugebat, ſuis à Deo precibus auxilium poſcat. At Matthæus teneram puellam inter vlnas accipiens, eidémq; ſuper genua blandiens: quis eſt (aiebat) puellula mea, qui os tibi tam malè contorſit? non eſt hic oris locus: cumque interea manu ipſius os attingeret, atq; ad proprium locum compelleret: protinus os ad priſtinam ſedem rediit; Matthæus verò matri: En, inquit, filiã modò habes ex hac oris deformitate liberam. At heu peiora ſunt, quæ illius ori aliquando imminent mala. Res tunc omnibus obſcura fuit: at poſt aliquot annos; cùm puella ad nubilem ætatem excreuiſſet: ſorte accidit; vt rixa inter partes iterum excitata, qui hoſtem bombardæ ictu oppetere cupiebat: iuuenculam, ante fores domus ſedentem pro hoſte tranſ6xerit: oſque illius glande tranſuerberauerit, quo ex vulnere interempta, verum Matthæi de ea vaticinium eſſe comprobauit.

Os puellæ diſtortum manus contactu reſtituit.

Futurum puellæ infortunium prædicit.

XXX. Eodem porrò tempore huic Soror erat, nomine Nanſidonia: quæ cùm prægnans in lecto iaceret; partuſque periculum extimeſcens, obnixè ſe Matthæi precibus

commenda

commendaret. Mox illi Matthæus. Ne verearis, inquit, Mulier, salua masculum paries, Matthæique nomen illi imponito. Quid plura? vix pauci elabuntur dies, cùm Mulier puerum incolumis enititur, ac iuxta Matthæi placitum, Matthæum appellat.

Mulieri partum cum salute pronunciat.

Posthæc, in eodem Leonissæ Oppido, Mulier quædam, Caratenuta nomine, XXXI.
quæ Matthæo familiaris erat, partus doloribus angebatur; quum Matthæus illius domum ingressus, audito prægnantis periculo, seorsim cum socio secedens, pro ea ad Deum preces fundit. Interea, eo orante, Mulier masculum parit, nunciusque ad Matthæum festinus properat, læta de partu renunciaturus: cui Matthæus: Sile, inquit, quid factum sit, non ignoro. At vniuersos admone: ne quis fœtum contingat, aut pannis inuoluat; donec ad puerum accessero. Iussis mox obtemperatum. Interea Matthæus, necdum ab oratione surgens, pro puero Dominum rogat. Oratione tandem peracta, ad puerum veniens, illum ex humo, in quo etiamnum iacebat, attollit; atque in fronte signans. Benè, inquit, tibi fuit, ô Infans, quòd Diuum Augustinum, in Cælo, apud Deum patronum habuisti: rursusque Cruce consignatum, Augustinum appellari voluit. At verò cùm posthæc Mater ab eo quæreret: Cur tamdiu humi infantem iacere voluerit? Ne id (inquit ille) Mulier curiosiùs inquiras. Puero id prorsus necessarium fuit; ne quid illi grauius contingeret. Etenim, Deo reuelante; didicerat; Puero in posterum patibulum parari; ideircò illum Vir Dei, nec pannis inuolui, neque ex humo tolli; sed nudum in solo tandiu iacere voluit; quoad Deus clementissimus, & Infantis pœna, & serui sui Oratione erga illum miseratione commotus, suspendium reuocaret: ac benignioribus oculis fœtum aspiciens, inter domus suæ familiares aliquando collocandum decerneret. Huius autem rei illud argumentum fuit; quòd infans, cùm ad iuuenilem ætatem peruenisset; mundanis voluptatibus contemptis, Religiosæ vitæ institutum amplexatus, inter Capucinos, non sine virtutum laude, diem extremum obiit.

Puero patibulum sua oratione auertit

At neque illud prætereundum est, quod Mulieri cuidam pauperculæ, graui XXXII.
morbo laboranti, in eodem Leonissæ Oppido contigit: cui cùm pharmacum à Medico constitutum, Pharmacopola ob id maximè dare recusaret; quòd ea, ob inopiam, pretium soluere non posset; id Matthæo renunciatum fuit; qui mox præcisam à pane crustulam, in lampadis, quæ ante Altare B. Virginis ardebat, oleo intinctam, ad ægrotantem mittit: quæ ab ea degustata, talem medicam vim sortita fuit; vt exiguo temporis spatio, à morbo perfectè conualuerit.

Panis crustula in B. Virginis lampade intincta, Aegrotantem sanat.

Interea Aquilæ, quæ Aprutij Vrbs est, Capucinorum Conuentus extruebatur: XXXIII.
cui cùm Matthæus præsideret, cum duobus, vel tribus sociis, apud Monachos Cælestinos, in Cœnobio Collis Magij hospitabatur: quo tempore Antonellus Colenisensis, qui Prouincialis, ac Prioris in eo Cœnobio munere fungebatur, in tam grauem paralysim incidit; vt os illi monstruosè contortum esset. Plurima ad illius curationem pharmaca; quamplurima varij generis remedia à Physicis adhibita fuerant nihil denique prætermissum, quo os illi ad priorem formam, ac statum rediret: at frustra omnia tentata. Porrò is Matthæo charissimus erat, quem cùm semel in lecto iacentem inuiseret: his verbis affatus est: Num, Pater mi, remedium vllum ad tui morbi curationem superest? Nullum planè reor, ait, Languens; vniuersa enim probata sunt. Cui Matthæus: Atqui efficacius (inquit) nec dum tentatum est: à quo tuæ curationis exordium auspicandum fuit. Ecquodnam illud est? ait Aegrotans. Nostin' (inquit Matthæus) tantæ virtutis sacrum Crucis Signaculum esse, vt non solùm corporis, sed etiam animi languores pellat? Cui mox Antonellus. Noui profectò, Pater mi; nec quantæ illud virtutis sit, ignoro: cùm eo Apostoli tot signa patrarent: atque illo consignati, mortui ipsi è sepulchro resurgerent. Quare, vt sacro me hoc Signo honestes, te Pater supplex oro, atque obtestor. At Matthæus. Bono, (inquit) animo esto: piè poscentibus diuina

ſemper benignitas adeſt:Cúmque in genua procumbens,Deum aliquantiſper oraſſet; mox ſurgens, manu Crucis ſignum ſuper ægroto protendens, illicò os in priſtinum locum reſtituit, atque integra hominem ſalute donauit.

Cruels ſigno Caſtellam vi Prouinciale a morbo curat.

XXXIV. Hoc ipſo tempore contigit, vt per Antredochi Oppidum iter faciens, ad piam quandã Mulierem,Claram nomine,hoſpitij cauſa diuerteret:quæ cùm vinum,quo Hoſpitem exciperet,præ inopia nõ haberet;clam ad Tabernam vinariã mittere decreuerat,vt inde ſibi vinum compararet:At Matthæus factum anteuertens,Mulieri ait: Quid ab exteris vinum quærere paras; cùm illud domi copioſum habeas? An non ſi ad Dolium miſeris, illud tibi vinum miniſtrabit? Cui illa: Certè Pater, Fruſtra ad Dolium prouocas:illud enim iam pridẽ exhauſtum eſt:neq; à multis diebus vinum reddit. Nihil vereare, (ſubdit Matthæus) ſemel adhuc tantùm ad Dolium mitte.Cúmq; ea Patris dicto obtẽperans, feſtina ad Dolium cucurriſſet illud vino plenum offendit. Atque vt huius ſancti Viri virtus, qua apud Deum valebat, clariùs innoteſceret:tanta ex eo Dolio deinceps vini copia effluxit; vt nõ modò per diuturnum tẽporis ſpatiũ, toti domus Familię ſufficeret:ſed cùm illud,ex Matthæi præcepto,abundè pauperibus, atque ægrotis erogaret; vix tãdem exhauſtus fuerit.

Vinum Mulieri ſua Oratione impetrat,ac multiplicat.

XXXV. Per id quoq; tempus,in Agro Leoniſſenſi,Ruſticus quidã,Calabricius cognomine,ægrotãs,graui cibi inappetẽtia laborabat: quem cùm Matthæus familiariter inuiſeret:ab eo tandem quærit.Num quicquam,quo illius guſtus excitari poſſet, ei in mentẽ veniat. At ille, Vini(inquit)nonnulla cupiditate tenetor:ſed cùm vino ob inopiã careret:Afferte,inquit Matthæus,mihi aquæ poculũ:quod quum primùm ſigno Crucis benedixit,infirmo obtulit:qui vbi aquã diuina virtute in vinum cõmutatam guſtauit:mox ab infirmitate conualuit. Huius generis quinq; alia tum Leoniſſæ,tũ Aquilæ, tum Antredochi miracula ab eo patrata narrantur; quibus admirabilis huius Viri ſanctimonia magis in dies apud homines illuſtrabatur. Veruntamen alia, quæ ſubſecuta ſunt,illuſtriorẽ procul dubio reddidêre. Nam vti publica Tabellionis Fide teſtatũ conſtat: dum is in Aquilana Vrbe Conuentus ædificationi præſideret, contigit; vt Rinaldi cuiuſdã,Iuris vtriuſq; Doctoris filius, qui illi vnicus erat,diem tandem vitæ nouiſſimum clauderet:cuius obitu cùm Pater,velut præ dolore inſaniens, ferè in deſperationẽ rueret:Matthæus,dum mortuus adhuc in lecto iaceret, vt Patris dolorem leniat,à propinquis vocatur:qui illius caſum miſeratus;vbi cunctos è cubiculo egredi compulit;poſitis genibus pro defuncto diutiùs orat:tandem ab oratione ſurgens,cùm defunctũ Crucis ſigno conſignaſſet, eundẽ ad vitã reuocat;factúmq; ita euulgatũ fuit;vt nõ modò Patrẽ,ſed & Vrbẽ totã teſtem habuerit.

Aquam in vinum conuertit.

Mortuũ Doctoris filium ad vitam renocat.

XXXVI. Huic aliud quoque ſimile accedit, quod in eadem Vrbe contigit?Cùm enim cuiuſdam mulieris viduæ filius,qui matris canitiem ſuis laboribus ſubleuabat, morte ſublatus fuiſſet:flebat irremediabilibus lachrymis Mater, mœſtitia, ac dolore penè obruta: ad quam cùm Matthæus conſolator acceſſiſſet;illa ſancti Viri pedibus obuoluta, ſummis eum precibus, ac lachrymis rogat; vt mortuo filio vitam reddat: Cui Vir Dei: Quid me, inquit, vilem peccatorem pro defuncti vita interpellas? Non hæc à me,ſed à Deo miracula quærenda ſunt.Illa contrà magis ſe ſe in lachrymas effundere,& exclamare, Vir Dei,filium mihi tuis precibus redde:id potes,ſi vis: ne miſeram ſpernas. Nam & viduam lachrymantem Dominus non repulit, cuius filium è ſepulchro reuocauit.Stetit Matthæus, & viduæ vices miſeratus,ad defunctum pergit; genua ante Dominum flectit,in oratione aliquandiu perſeuerat:tum ad mortuum accedens,ſigno Crucis benedictum, rurſus ad lucem reuocat; atque inde feſtinatò abſcedit. Defunctus verò rediuiuus ſurgens, cùm ſupplices palmas ad Cælum tetendiſſet; Matri inquit, Deo gratias agamus, dilecta parens, qui per huius ſancti Serui ſui merita mihi vitam reddidit; reſque vbique per Vrbem diffamata fuit.

Mulieris viduæ filium ſigno Crucis à mortuis ſuſcitat.

XXXVII. Tertium quoq; in eadem Vrbe anno 1541.mortuũ ad viuos reuocat.Res verò ita accidiſſe fertur.Paulus quidã Aquilæ erat, Vir pius,& Cõgregationis Capucinorũ

cum primis deuotus: qui cùm vnicum filium cariſſimum haberet, is aliquãndo in morbum incidit: Pater verò de filij incolumitate ſollicitus, poſt diligentiſſimã Phyſicorũ curam, quam nec minimum ægrotanti prodeſſe cernebat, cùm morbũ ingraueſcere animaduerteret, aſſiduas à Fratribus orationes fieri depoſcebat: ac neq; pio officio Fratres deerant, Viri tũ pietate, tũ calamitate moti, Deus verò cùm maiorem ſibi hinc gloriã comparare vellet: & morbum ingraueſcere, filiúmq; inter parẽtum manus animã expirare voluit. Tantus ob filij obitũ vtrumq; parẽtem dolor inuaſit; vt nec cibũ ſumere, nec mœroris ſolatia vlla capere vellent: ſed lachrymis, ac fletibus omnia vela darẽt. Interea propinqui, dũ funus Defuncto parãt, Matthæũ accerſendũ curãt, vt mœſtiſſimis parentibus aliquid conſolationis impertiatur. Cõuolat ad piũ opus Matthæus, ac domum ingreſſus, cùm plurimã lugentium turbam videret; qui omnia fletibus, ac eiulatibus implebãt; cunctis ſilentiũ indicens, mox in ſecretũ ſe cubiculum confert; vbi diutiùs orans, poſtremò ab oratione ſurgit: cúmque ad defunctũ Adoleſcentẽ reuerſus, vniuerſos hilari vultu ſaluaſſet: Quid ploratis? inquit, nõ eſt mortuus Adoleſcẽs, ſed dormit. Tum ad mortuũ accedens; vbi illũ tenerrimè amplexatus eſt, ſigno Crucis benedicit. Adoleſcẽs verò, cũ rurſus huiꝰ vitę vſura, diuina virtute, frui cœpiſſet; ſtatim oculos aperit, ac rediuiuus parentes, ac circumſtantẽ turbã ad Dei laudes, quas ille prior exorſus eſt, celebrãdas prouocat.

Adoleſcenti ſua oratione vitam reſtituit.

At nec minori admiratione dignum eſt, quod Sancti huius Viri virtute erga Didacum, Hieronymi Cerquæ, Aquilanę Arcis Præfecti filium, diuino planè miraculo ab eo geſtum fuit. Hic enim ad mortẽ ægrotans, dum iã ſenſibus omnibus deſtitutus, extremo conflictu cum morte colluctatur; eò Dei Seruus vocatur: qui cùm pia huiuſmodi officia lubens impenderet; ſolus moribundi cubiculum ingreditur: ex quo cùm paulò poſt egreſſus eſſet, qui morti propinquus erat, ſaluus, & incolumis, beati Viri oratione cernitur. Quamobrem pater tanto miraculo obſtupeſcens, ſumma, quoad vixit, Virum Dei veneratione deinceps proſecutus eſt. XXXVI.

Moribundum poſt Orationẽ incolumem reddit.

Eam præterea Deus Seruo ſuo virtutẽ contulerat; vt non præſens ſolũ, ſed abſens quoq; iis, qui ipſius opẽ implorabant, opportunè impertiret. Huius rei teſtis eſt, Vir quidam Matthæo deuotiſſimus; qui cùm fluuium, quo Vrbs Aquilæ alluitur, tranſuadare vellet; in ſummum vitæ diſcrimen incidit: vndarum enim vi raptus in profundum trahebatur: quum in ſummo illo vitæ periculo, Matthæi opem his vocibus efflagitat: O Matthæe Serue Dei, iam nunc mihi tua ope adeſto; vix hæc dixerat, cùm repentè ſe in alteram fluminis ripam delatum conſpicit. XXXVII.

Abſens, illius opem flagitantem, è graui periculo liberat.

Pleráq; etiã varij generis ſigna, ab hoc Sancto Viro patrata leguntur, quæ præclara ipſius apud Deũ merita teſtãtur. Inter hæc, illud ſingulari huius Viri sãctitati adſcriptũ eſt; quòd cũ imbre è Cælo cadẽte, is cum Socio Leoniſsã versùs iter faceret; ne pluuiæ quidẽ ſtilla illos attigerit: cũ tamẽ aquæ vndiq; propter imbriũ copiã exũdarẽt. Id Mulieri, à quo Leoniſſæ, antequã in eo Oppido Capucinorũ Cõuẽtus, extrueretur, hoſpitio exceptus fuerat, nõ obſcurè innotuit: quæ cũ ignẽ ad exſiccãdas eorũ veſtes inſtrueret vellet; eas nec imbre madefactas, nec pluuię guttis humefactas cernit. XXXVIII.

Per imbres cum ſocio abſque imbre incedit.

Cùm igitur Deus, qui Iuſtorum omnium Corona eſt: Seruum ſuum; quem ante Sæcularia tempora elegerat, ex vtero matris ſegregauerat, ad gratiæ dona vocauerat, Fide ac præclaris operibus iuſtificauerat; tanta miraculorum dignitate, ac ſplendore magnificaſſet; vt eum vniuerſi, velut cæleſtẽ hominẽ ſuſpicerent, prædicarent, venerarentur: poſtremò etiam glorificare, ac corona donare ſtatuit: vt quẽ perpetua charitate, ante natiuitatẽ dilexerat, poſt vitæ cõſummationẽ, sẽpiterno cæleſtis gloriæ ſinu cõplecteretur. Quapropter dũ ſemel in oratione defixus, ad cæleſtes diuinæ charitatis amplexus anhelat, & cũ Apoſtolo citiùs è corporis vinculis diſſolui, & cũ Chriſto eſſe cupit; breui Dominus corporis ſui diſſolutionem illi futuram oſtendit. Quãobrem Vir Dei hoc cæleſti oraculo admonitus, ſtatim Leoniſſàm ſe cõfert: vbi extremũ ſuis Vale dicturus, à Fratre ſuo germano cõuiuio excipitur: cui cũ & propinqui omnes, eo poſtulãte, adeſſent; lautiora huius conuiuij fercula, ſalutifera quæ-

Orans à Domino breui futurum obitum ſuum accipit.

dam monita fuêre, quæ B. Pater illis, velut ſupremo teſtamento relinquit: quibus eos ad Dei timorem, ad Mundanarum rerum contemptum, ac cæleſtium amorem adhortatur. Poſthæc tandem, cùm illis velocem tabernaculi ſui depoſitionem futuram aperuiſſet; eos ad pacem, ac fraternam inter ſe charitatem perpetuò fouendã, teneris verbis alliciens, vniuerſos ſua benedictione cõmunit, & aqua benedicta aſpergit, illis Apoſtoli verbis vſus: *Pacem habete, & Deus pacis, & dilectionis erit vobiſcũ.* 2. Cor. 13.

Germanis valedicit, & ad pietatem hortatur.

XL. Inde Aquilam reuerſus, paulò poſt in languorem incidit: quo tempore cùm à pleriſque tum lautiores epulæ, tum bellaria ſaccharo condita, ad eum mitterentur: ea protinus ad pauperum familias, tametſi ipſi ignotas deſtinabat: quas egeſtate confectas, Deo reuelante, agnouerat. Eo morbo cùm diutiùs ægrotaret, ab Aquilanæ arcis Præfecto, cuius filium à funeribus reuocauerat; in quoddam caſtrum Vrbi propinquum, Medicorum conſilio, tranſmigrare cogitur: Cùm enim, ex Phiſicorum ſententia, Cælum illud peſſimum ſit, quod morbum induxit: ea Cæli, ac loci mutatione, à diutino morbo ſubleuandus ſperabatur. Porrò prolixus ille corporis languor, qui tædium aliis afferre ſolet: Dei Viro eò maiores ſpiritus delicias miniſtrabat, quò ſummo Dei beneficio ſibi datum agnoſcebat; vt non ſolùm animo, & cogitatione; ſed ipſa quoque dolorum tolerantia, Domini paſſiones in ſeipſo perferret; hinc illius patientiæ virtus magis probata, ad illuſtriores illum in dies coronas parabat. Ea porrò loci mutatione, cùm nedum morbi vis remitteretur, ſed potiùs aucta in deteriùs proficeret; iterum Aquilam redire compellitur; quo tempore à Tullio germano illius Fratre inuiſitur; qui cùm Aternum, ad quædam Oppidi ſui negotia peragenda proficiſceretur, illius morbum ingraueſcentem cernens, iter intermittere cogitauerat; vt Fratri ſuprema obſequia præſtaret. Cui Matthæus: Tulli, ait, ne te mea pericula moueant; res publicas age: adhuc enim rediens me ſuperſtitem habebis.

In morbum incidit.

Aquila diutino morbo laborat.

XLI. Interea, qui ab Aquilanæ Arcis Præfecto miſſi fuerant, vt Matthæum equo impoſitum. Aquilam reducerent; Dei Virum rogabant, vt equi beneficio frueretur. Reluctabatur Matthæus. Neq; enim decet, aiebat, cũ, qui toto ſuo Religionis curriculo, viuens pedeſter inceſſit; nunc moribundum equitare. Cùm verò illi cogerẽt, inuitúmq; ad Ephippium raperent: Agite (inquit) quod vultis: nam fruſtrà in id adnitimini: Deo namq; id minimè gratũ eſt, quod ipſo rerum experimẽto percipietis. Itaque cùm Dei Virũ equo impoſuiſſent: en extẽplò frænum ex ore equi dilabitur, habenæ diſſoluuntur, perfringitur cingulũ, antilena diſſuuntur: vniuerſáque humi prolabũtur. Quãobrem qui aderant, facto perterriti; quandoquidem in eo Dei conſiliũ agnoſcunt: Dei Seruũ ex equo deponũt, cúmq; pedeſter progredi nõ poſſet, in Sella geſtatoria collocatũ, Aquilam perducunt. Eo tẽpore cùm in Aquilana Vrbe, Capucinorũ Conuẽtus vix prima fundamẽta iacta eſſent; pauci tantũmodò Fratres, qui ſub Matthęo ędificationi incũbebant, apud Cœleſtinos (vti aliàs dictũ fuit) cum Matthęo hoſpitabãtur. Nunc verò Dei Seruus, quãdoquidẽ extremũ ſibi diẽ imminere intelligebat: vt sũmã, quę Minores decet, Pauperratẽ in morte oſtẽderet: nõ ad Cœleſtinos, quibus grauis eſſe extimeſcebat; ſed ad Hoſpitalẽ Vrbis domũ ſe deferri poſtulat. Aliis quidẽ magis placet: vt hoc tẽpore Conuẽtu maiori ex parte exædificato, in eo Matthæ⁹ cũ Sociis habitaret: ac proinde rectà ad Cõuẽtũ delatus fuerit. Nos perſcripta teſtimonij cuiuſdã auctoritate permoti, quo Hoſpitalis Vrbis dom⁹, Matthæũ in ea extremũ vitę diẽ obiiſſe teſtatur: in hãc potiùs sẽtẽtiã declinauimus.

Equo uti recuſat.

Ab equo omnia ornamenta decidunt.

Ad Hoſpitalem Domum Aquilam defertur.

XLII. Hîc igitur cùm Vir Dei ſe ad vitæ occaſũ properantem cerneret; extremo prælio cũ Tartareo hoſte cõflicturus, diuinis ſe Pœnitentiæ, & Sacroſanctæ Euchariſtiæ Sacramẽtis ad certamẽ parat: fortiſq; Athletæ inſtar, Sacro ſe Oleo ĩungi poſcit; vt & rutiùs cũ nudo hoſte colluctetur, & expeditior ad coronã conſcẽdat: rũ verò vbi ſociós pręclaris monitis, ad perfectam Regulę obſeruantiã, virtutũ profectũ, ac diuinã charitatẽ cohortatus fuit; Tullio quoq; fratri, qui tũc opportunè Piſcaria redierat; necnon Ioãni, altero germano, qui ad eũ quoq; Leoniſſa venerat; benedictionẽ im-

Horam ſui obitus prænuncint.

cum primis deuotus: qui cùm vnicum filium cariſſimum haberet, is aliquãndo in morbum incidit: Pater verò de filij incolumitate ſollicitus, poſt diligentiſſimã Phyſicorũ curam, quam nec minimum ægrotanti prodeſſe cernebat, cùm morbũ ingraueſcere animaduerteret, aſſiduas à Fratribus orationes fieri depoſcebat: ac neq; pio officio Fratres deerant, Viri tũ pietate, tũ calamitate moti, Deus verò cùm maiorem ſibi hinc gloriã comparare vellet: & morbum ingraueſcere, filiúmq; inter parẽtum manus animã expirare voluit. Tantus ob filij obitũ vtrumq; parẽtem dolor inuaſit; vt nec cibũ ſumere, nec mœroris ſolatia vlla capere vellent: ſed lachrymis, ac fletibus omnia vela darẽt. Interea propinqui, dũ funus Defuncto parãt, Matthæũ accerſendũ curãt, vt mœſtiſſimis parentibus aliquid conſolationis impertiatur. Cõuolat ad piũ opus Matthæus, ac domum ingreſſus, cùm plurimã lugentium turbam videret; qui omnia fletibus, ac eiulatibus implebãt; cunctis ſilentiũ indicens, mox in ſecretũ ſe cubiculum confert; vbi diutiùs orans, poſtremò ab oratione ſurgit: cúmque ad defunctũ Adoleſcentẽ reuerſus, vniuerſos hilari vultu ſaluaſſet: Quid ploratis? inquit, nũ eſt mortuus Adoleſcẽs, ſed dormit. Tum ad mortuũ accedens; vbi illũ tenerrimè amplexatus eſt, ſigno Crucis benedicit. Adoleſcẽs verò, cũ rurſus huiꝰ vitę vſura, diuina virtute, frui cœpiſſet; ſtatim oculos aperit, ac rediuiuus parentes, ac circumſtantẽ turbã ad Dei laudes, quas ille prior exorſus eſt, celebrãdas prouocat.

Adoleſcenti ſua oratione vitam reſtituit.

At nec minori admiratione dignum eſt, quod Sancti huius Viri virtute erga Didacum, Hieronymi Cerquæ, Aquilanę Arcis Præfecti filium, diuino planè miraculo ab eo geſtum fuit. Hic enim ad mortẽ ægrotans, dum iã ſenſibus omnibus deſtitutus, extremo conflictu cum morte colluctatur; eò Dei Seruus vocatur: qui cùm pia huiuſmodi officia lubens impenderet; ſolus moribundi cubiculum ingreditur: ex quo cùm paulò poſt egreſſus eſſet, qui morti propinquus erat, ſaluus, & incolumis, beati Viri oratione cernitur. Quamobrem pater tanto miraculo obſtupeſcens, ſumma, quoad vixit, Virum Dei veneratione deinceps proſecutus eſt. XXXVI.

Moribundum poſt Orationẽ incolumem reddit.

Eam præterea Deus Seruo ſuo virtutẽ contulerat; vt non præſens ſolũ, ſed abſens quoq; iis, qui ipſius opẽ implorabant, opportunè impertiret. Huius rei teſtis eſt, Vir quidam Matthæo deuotiſſimus; qui cùm fluuium, quo Vrbs Aquilæ alluitur, tranſuadare vellet; in ſummum vitæ diſcrimen incidit: vndarum enim vi raptus in profundum trahebatur: quum in ſummo illo vitæ periculo, Matthæi opem his vocibus efflagitat: O Matthæe Serue Dei, iam nunc mihi tua ope adeſto; vix hæc dixerat, cùm repentè ſe in alteram fluminis ripam delatum conſpicit. XXXVII.

Abſens, illius opem flagitantem, è graui periculo liberat.

Pleráq; etiã varij generis ſigna, ab hoc Sancto Viro patrata leguntur, quæ præclara ipſius apud Deũ merita teſtãtur. Inter hæc, illud ſingulari huius Viri sãctitati adſcriptũ eſt; quòd cũ imbre è Cælo cadẽte, is cum Socio Leoniſſã versùs iter faceret; ne pluuiæ quidẽ ſtilla illos attigerit: cũ tamẽ aquæ vndiq; propter imbriũ copiã exũdarẽt. Id Mulieri, à quo Leoniſſæ, antequã in eo Oppido Capucinorũ Cõuẽtus, extrueretur, hoſpitio exceptus fuerat, nõ obſcurè innotuit: quæ cũ ignẽ ad exſiccãdas eorũ veſtes inſtruere vellet; eas nec imbre madefactas, nec pluuię guttis humefactas cernit. XXXVIII.

Per imbres unum ſocio abſque imbre incedit.

Cùm igitur Deus, qui Iuſtorum omnium Corona eſt: Seruum ſuum; quem ante Sæcularia tempora elegerat, ex vtero matris ſegregauerat, ad gratiæ dona vocauerat, Fide ac præclaris operibus iuſtificauerat; tanta miraculorum dignitate, ac ſplendore magnificaſſet; vt eum vniuerſi, velut cæleſtẽ hominẽ ſuſpicerent, prædicarent, venerarentur: poſtremò etiam glorificare, ac corona donare ſtatuit: vt quẽ perpetua charitate, antè natiuitatẽ dilexerat, poſt vitæ cõſummationẽ, sẽpiterno cæleſtis gloriæ ſinu cõplecteretur. Quapropter dũ ſemel in oratione defixus, ad cæleſtes diuinæ charitatis amplexus anhelat, & cũ Apoſtolo citiùs è corporis vinculis diſſolui, & cũ Chriſto eſſe cupit; breui Dominus corporis ſui diſſolutionem illi futuram oſtendit. Quãobrem Vir Dei hoc cæleſti oraculo admonitus, ſtatim Leoniſſam ſe cõfert: vbi extremũ ſuis Vale dicturus, à Fratre ſuo germano cõuiuio excipitur: cui cũ & propinqui omnes, eo poſtulãte, adeſſent; lautiora huius conuiuij fercula, ſalutifera quæ-

Breui ſuum obitum ſuum accipit.

dam monita

dam monita fuêre, quæ B. Pater illis, velut ſupremo teſtamento relinquit: quibus eos ad Dei timorem, ad Mundanarum rerum contemptum, ac cæleſtium amorem adhortatur. Poſthæc tandem, cùm illis velocem tabernaculi ſui depoſitionem futuram aperuiſſet; eos ad pacem, ac fraternam inter ſe charitatem perpetuò fouendã, teneris verbis alliciens, vniuerſos ſua benedictione cõmunit, & aqua benedicta aſpergit, illis Apoſtoli verbis vſus: *Pacem habete, & Deus pacis, & dilectionis erit vobiſcũ.* *Germanis valedicit, & ad pietatem hortatur.* 2. Cor. 13.

XL. Inde Aquilam reuerſus, paulò poſt in languorem incidit: quo tempore cùm à pleriſque tum lautiores epulæ, tum bellaria ſaccharo condita, ad eum mitterentur: ea protinus ad pauperum familias, tametſi ipſi ignotas deſtinabat: quas egeſtate confectas, Deo reuelante, agnouerat. Eo morbo cùm diutiùs ægrotaret, ab Aquilanæ arcis Præfecto, cuius filium à funeribus reuocauerat; in quoddam caſtrum Vrbi propinquum, Medicorum conſilio, tranſmigrare cogitur: Cùm enim, ex Phiſicorum ſententia, Cælum illud peſſimum ſit, quod morbum induxit: ea Cæli, ac loci mutatione, à diutino morbo ſubleuandus ſperabatur. Porrò prolixus ille corporis languor, qui tædium aliis afferre ſolet: Dei Viro eò maiores ſpiritus delicias miniſtrabat, quò ſummo Dei beneficio ſibi datum agnoſcebat; vt non ſolùm animo, & cogitatione; ſed ipſa quoque dolorum tolerantia, Domini paſſiones in ſeipſo perferret; hinc illius patientiæ virtus magis probata, ad illuſtriores illum in dies coronas parabat. Ea porrò loci mutatione, cùm nedum morbi vis remitteretur, ſed potiùs aucta in deteriùs proficeret; iterum Aquilam redire compellitur; quo tempore à Tullio germano illius Fratre inuiſitur; qui cùm Aternum, ad quædam Oppidi ſui negotia peragenda proficiſceretur, illius morbum ingraueſcentem cernens, iter intermittere cogitauerat; vt Fratri ſuprema obſequia præſtaret. Cui Matthæus: Tulli, ait, ne te mea pericula moueant; res publicas age: adhuc enim rediens me ſuperſtitem habebis. *In morbum incidit.* *Aquila diutino morbo laborat.*

XLI. Interea, qui ab Aquilanæ Arcis Præfecto miſſi fuerant, vt Matthæum equo impoſitum. Aquilam reducerent; Dei Virum rogabant, vt equi beneficio frueretur. Reluctabatur Matthæus. Neq; enim decet, aiebat, eũ, qui toto ſuo Religionis curriculo, viuens pedeſter inceſſit; nunc moribundum equitare. Cùm verò illi cogerẽt, inuitúmq; ad Ephippium raperent: Agite (inquit) quod vultis: nam fruſtrà in id adnitimini: Deo namq; id minimè gratũ eſt, quod ipſo rerum experimẽto percipietis. Itaque cùm Dei Virũ equo impoſuiſſent: en extẽplò frænum ex ore equi dilabitur, habenæ diſſoluuntur, perfringitur cingulũ, antilena diſſuuntur: vniuerſáque humi prolabũtur. Quãobrem qui aderant, facto perterriti; quandoquidem in eo Dei conſiliũ agnoſcunt: Dei Seruũ ex equo deponũt, cúmq; pedeſter progredi nõ poſſet, in Sella geſtatoria collocatũ, Aquilam perducunt. Eo tẽpore cùm in Aquilana Vrbe, Capucinorũ Conuẽtus vix prima fundaméta iacta eſſent; pauci tantũmodò Fratres, qui ſub Matthęo ędificationi incũbebant, apud Cœleſtinos (vti aliàs dictũ fuit) cum Matthęo hoſpitabãtur. Nunc verò Dei Seruus, quãdoquidẽ extremũ ſibi diẽ imminere intelligebat: vt sũmã, quę Minores decet, Paupertatẽ in morte oſtẽderet: nõ ad Cœleſtinos, quibus grauis eſſe extimeſcebat; ſed ad Hoſpitalẽ Vrbis domũ ſe deferri poſtulat. Aliis quidẽ magis placet: vt hoc tẽpore Conuẽtu maiori ex parte exædificato, in eo Matthæ⁹ cũ Sociis habitaret: ac proinde rectà ad Cõuẽtũ delatus fuerit. Nos perſcripta teſtimonij cuiuſdã auctoritate permoti, quo Hoſpitalis Vrbis dom⁹, Matthæũ in ea extremũ vitę diẽ obiiſſe teſtatur: in hãc potiùs sẽtẽtiã declinauimus. *Equo uti recuſat.* *Ad Hoſpitalem Vrbis domum Aquilanam defertur.*

XLII. Hìc igitur cùm Vir Dei ſe ad vitæ occaſũ properantem cerneret; extremo prælio cũ Tartareo hoſte cõflicturus, diuinis ſe Pœnitentiæ, & Sacroſanctæ Euchariſtiæ Sacramẽtis ad certamẽ parat: fortiſq; Athletæ inſtar, Sacro ſe Oleo inungi poſcit; vt & tutiùs cũ nudo hoſte colluctetur, & expeditior ad coronã conſcẽdat: rũ verò vbi ſociós prędaris monitis, ad perfectam Regulę obſeruantiã, virtutũ profectũ, ac diuinã charitatẽ cohortatus fuit; Tullio quoq; fratri, qui tũc opportunè Piſcaria redierat; necnon Ioãni, altero germano, qui ad eũ quoq; Leoniſſa venerat; benedictionẽ im- *Horam ſui obitus prænunciat.*

pertitur. Tandem hora sui obitus prænũciata, felix ad Dominũ migrat, die vigesima prima Iunij. Porrò vix anima mortale corpus exuerat: cùm eadẽ hora, pleráq; circa pinaculũ Templi S. Bernardini, lumina è Cælo apparent, quæ glorioſum illius trãſitum indicant. Confeſtim verò maxima populorum turba ad eum confluit: omnes Corpus attingere, & oſculari contendunt: quamplurimi ipſius habitum in fruſta concidunt; vt quiſque fruſtulum ſibi arripiat: cuncti Sanctum, cuncti Beatum appellant, prædicant, acclamant. Cùm verò Capucinorum (vt diximus) Eccleſia nec-dum ædificata eſſet, publico Vrbis decreto ſtatuitur: vt corpus, ſolemni funeris pompa, ad Cæleſtinorum Eccleſiam Collis Magij deferatur, ibique in B. Ioannis Sacello condatur. Igitur cùm altera die, totius Vrbis concurſu, Corpus eo delatum, ac ſeorſim in ſepulchro conditum eſſet: plurima ſtatim in eòs, qui ad ipſius opem confugientes, illius ſepulchrum viſitabant; Dei miracula coruſcare cœperunt: quorum tanta copia fuit, vt & votiuas tabellas pendere; diuque lampadem ante ipſius ſepulchrum ardere permiſſum fuerit: quo factum eſt, vt neque alio, præterquã Beati Matthæi nomine in Vrbe, ac toto Aquilano agro appellaretur. Horum memoria quo pacto tam integrè perierit, vt vix vnum, aut alterum ad nos peruenerit, planè ignoro.

In ipſius obitu Cæleſtia lumina apparent.

Mortuus plurimis Miraculis coruſcat.

Poſt huius ſancti Viri obitum, atque eadem (vt putatur) hora, qua is ex humanis exceſſerat: pia quædam Mulier, Leoniſſæ dum orat, in mentis exceſſum rapta, Matthæum ornatiſſimo palatio donatum; atque in magnifico quodam throno gloriosè ſedentem conſpicit, qui ſtatim ex illius oculis euanuit. Alteri quoque deuotæ fœminæ, quæ ipſius merita, ad maſculinam prolem conſequendam inuocauerat, poſt mortem viſus eſt; maſculum illi pollicens, quo deinceps poſt breue tempus potita eſt. XLIII.

Glorioſus poſt mortem multis apparet.

Poſt aliquod tempus, percreſcentibus miraculis, quæ ad huius Sancti Viri ſepulchrum patrabantur; cùm Arcis Aquilanæ Præfectus, qui Viro deuotiſſimus erat; tumulum aperiri impetraſſet; candidum in ipſius ore lilium procreatum, ab omnibus conſpicitur; ex quo tam cæleſtis odor emanabat; vt pius Vir ſumma in eum deuotione commotus, brachium ex ipſius corpore abſtulerit; atque in Hiſpaniam aſportauerit: quo tempore ipſius Canonizationem apud Pontificem omnibus modis tentandam ſibi proponit; quam facilè rebus tunc integris proſecutus fuiſſet; niſi breui mortali vitæ colophonem impoſuiſſet. XLIV.

Poſt mortem candidum ex ipſius ore lilium exoritur.

Breui quidem Matthæus; at ſtrenuo, ac legitimo certamine, gloriæ ſibi coronam cõparauit. Vix enim quartumdecimũ in Religione, & à natiuitate quadrageſimum tertiũ annũ expleuerat; cùm ad triumphũ peruenit. Corpore gracilis, ſtatura altior, barba ad nigredinẽ tendens, facie pallidus, ac macer, vultu hilaris, oculis grauis fuit Matthæus; ſed ſpiritu pinguis, animo ſublimior, pœnitentia clarus, meritis diues, miraculis glorioſus, vita fœlicior, Cœlum in æternum regnaturus conſcendit. XLV.

Matthæi effigies delineatur.

Per id tempus, Arbor propè Senarum Vrbem, quæ S. P. N. Franciſci vulgo nuncupatur; pleráſque Dei virtute ægrotis ſanitates contulit. Huius Arboris originem commemorat, Bartholomæus Piſanus in Conformitatibus his verbis. *Cuſtodia Senenſis habet locum de Senis, qui ab antiquo loco per iactum diſtat, baliſta: in quo loco antiquo B. Franciſcus redeundo de Roma, de ſero figendo baculum in terram, in Arborem excreuiſſe pulcherrimam inuenit de mane.* De hac quoque Rodulphus Toſſinianenſis ita ſcribit: *Erat Senis prima Oratorium non longè à Conuentu, vbi nunc Fratres habitant, & ibi B. Pr. Franciſcus Roma rediens, baculum, quem manu gerebat, humi infixit, illeque in Arborem procerum, & pulcherrimam excreuit.* XLVI.

Conform. l. 1. fruct. 11. p. 2. *B. P. Franciſci Arbor antiqua.*

Rodulph. Toſſin. hiſt. Seraph. l. 2. fol. 161.

Hæc igitur, cùm ob S. P. Franciſci memoriã, ac cæleſte prodigiũ, quo exorta fuerat; apud Senenſes Populos magna in veneratione haberetur: accidit, vt hoc anno in quo Gallorũ exercitu Italiã inuadente, per Senenſem Agrũ bella graſſabantur: Ruſticus quidam, ſecuri armatus, eo conſilio ad Arborẽ accederet, vt eam ad ſuos vſus ad radicẽ vſq; amputaret. Id cũ quidã milites animaduertiſſent, Ruſtico perſuadere conantur, ne manũ nefario auſui admoueat: monentq; illã B. Frãciſci arborẽ eſſe, XLVII.

Ruſticus arborem S. P. Franciſci temere inuadit, ſuluisse protinus.

cui

cui veneratio deberetur. At iis Ruſticus, omni Religione abjecta, Si B. Franciſcus; ait, mea inopia laboraret, his ſanè deteriora præſtaret. Cùmque in ea mentis temeritate ferus homo perſiſteret; vix primo ſecuris ictu Arborem percuſſit; cùm repentè fulmen è Cælo delapſum, impium hominem peremit; Arboréque ad medium vſque truncum ſuccisa, ramos hâc, atque illac diſperſos proſtrauit. Nec tamen eo fulminis ictu ita Arbor extincta fuit: quin ex ipſius radice, deinde nouum germen exortum, in Arborem æquè magnam, ac proceram excreuerit.

XLVIII. Re portò per Vrbem, ac totam Regionem rumore diffuſa, Arboris ſtipes, ac noua deinde planta è ſtipite pullulans, mox tanto ab incolis in honore haberi cœperunt; vt diuina virtute, per hæc ſigna quamplurima operante, huius Arboris religio per Orbem, longè latéque propagata fuerit. Iam verò, quod ad hunc annum ſpectat. Lucretia Senenſis cuiuſdam Matronæ, è Curtiorum Familia, pediſſequa; cùm Argemate oculis ſuffuſo, per triduum vtroque lumine capta fuiſſet; exciſæ Arboris folia ſibi oculis admouens, ſtatim oculorum lumen recipit. Alia quoque in eadem Vrbe Mulier, quæ ſex menſium ſpatio, ita toto corpore attracta fuerat; vt ne loco quidem dimoueri poſſet: cùm balneo lota fuiſſet, ex eiuſdem Arboris foliis ſibi parato, integræ incolumitati reſtituta fuit. Laurentius quidam, qui Senis in hoſpitali domo acuta febre laborabat, cùm motu omni, ac ſenſu deperdito, defunctus putaretur, ad Sepulchrum deferebatur: quo tempore dum ſe B. P. Franciſco ex animo commendat: B. Pater ſuæ Arbori inſidens, eidem apparet, perfectámque illi corporis ſanitatem confert. Accidit denique hoc tempore, vt duo pueri iocantes, viua calce ſibi mutuò oculos oppeterent; qua tandem factum eſt, vt ea pupillæ humidum exſiccante, vtérque oculis orbatus fuerit: verùm his dum oculi, aqua ex huius arboris foliis expreſſa, in B. Franciſci nomine abluuntur; vterque viſum, diuina potiùs, quàm humana virtute, recuperat.

Plerique Morbo laborantes ijdem eiuſdem virtute ſanantur.

ANNVS CHRISTI. IVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1554. 5. 36. 30.

I. LORET hic Annus Milleſimus quingenteſimus ſupra quinquageſimum quartum, illuſtri potiſſimùm Bernardini Aſtenſis corona; quam poſt viginti annos, in Capucinorum Religione informanda, expolienda, illuſtranda, propaganda, atque in ſupremis rerum anguſtiis fouenda, ac confirmanda, ſumma cum laude, ac perpetua ſui nominis gloria tranſactos; plurimóſque pro ea labores exantlatos, tandem hoc anno, apud Dominum conſequitur; quam tamen gemini Fratres, quorum nomina ſcripta ſunt in Libro vitæ, quò illuſtrior, ac glorioſior reddatur, ſuo triumpho præcurrunt. Hi cùm in Sicula Prouincia, Clericali Ordine inſigniti eſſent, eundémque Conuentúm incolerent; ambo etiam ſimul breui agone cõſummato, Naturæ, humaniſque rebus valedicentes, cæleſti gloria coronantur. Eorum alter, qui Bernardus Enneus, ſiue à Caſtro Ioanne, appellabatur, poſt vitam magna cum puritatis, ac cæterarum virtutum laude tranſactam, admirabili patientiæ exemplo vitam cum morte commutat.

F. Bernardus Enneus virtutibus clarus in Cælum migrat.

II. Vix hic animam egerat; cùm alter nomine Daniel, Leontinus, qui eo tempore cum morte colluctabatur; Bernardum tunc defunctum, Vultu hilari ſibi adſtantem cernit; qui iter ad Cælum parabat. Cuius aſpectu is mirum in modum exultans, cùm nihil de Bernardi Socij morte illi renunciatum eſſet, protinus exclamat: En venio, Bernarde, en venio: Tum verò circumfuſos Fratres rogat, vt aliquantiſper Bernardi ſepulturam differant; vt eadem vtrumque ſimul condat: An non (inquit) chariſſimum Socium me expectantem videtis? Quo dicto cùm iam animam ageret, adſtantes Fratres his verbis compellare cœpit: Eia; Fratres aſſurgite, ac tot venientes huc Sanctos digna veneratione excipite: En hic meus inter alios adeſt S. Ioſeph, quem ſingulari ſemper deuotione, quoad vixi, proſecutus ſum: atque inter hæc verba lætus Deo animã reddit: Socióq; ad æthera cunti copulatur.

Daniel Leontinus Bernardum Cælum conſcendentem cernit.

S. Ioſephum, ac plerosque alios Sanctos in obitus hora inuitat.

III. Hos itaque Clericali militiæ adſcriptos, velut geminas faces, ac illuſtrioris ſui triumphi præcurſores; cùm Bernardinus Sacerdos ante præmiſiſſet, poſterior deinde maiori gloria ſecutus eſt: cuius vitam admirabili prorſus virtutum, ac perfectæ ſanctimoniæ ſplendore illuſtrem, meritò hîc conſcribere decreuimus: non quidem integrè; cùm plurima illius præclarè geſta apud nos perierint; alia ſilentio ſepulta cum ſilentibus nobis quoque ſiluerint. Etenim Thomas Tifernas, qui haud longè poſt hæc tempora Generalis fuit; quique Bernardini diu Socius fuerat; plurima, quæ ille mira patrauit, apud ſe recondita gerere, haud ſemel affirmauit: quæ cùm nulli ante obitum patefecerit, haud dubium, quin cum eo & ipſa ſepulta iacuerint.

F. BERNARDINI ASTENSIS, SECVNDI CAPVCINORVM Generalis. Vita, & Geſta.

IV. ASta, quæ à nonnullis Pompeia cognominatur, Vrbs eſt antiqua Liguriæ, ſeu vt aliis meliùs placet, Inſubriæ, Nobilis, frequens, ſplendida, ad Morum ſita: cui & Ager fœcundus eſt, & amœna Collium fertilitas: quæ cùm primùm in Vicecomitum poteſtate eſſet: poſtea dotis titulo ad Gallos deuoluta, hodie conditionibus fœderis Cameracenſis Sabaudiæ Reguli Ditioni ſubijcitur. Hinc

Bernardinus

Bernardinus, ex illustri Palliorum stirpe progenitus, sua incunabula accepit: ex qua ipse quoque S. Secundus Martyr, Vrbis illius Patronus, originem duxit. Parentes fortunæ bonis cùm plurimùm affluerent: inter hæc Castrum, quod vulgò Ringhum appellatur, antiqua illis possessio fuit: Vnde frequentiùs Bernardini Pater Ringhi Dominus appellabatur. Adolescens cùm optima indole præditus, eam animi vim, ac præstantiam sortitus esset, vt eum natura ad omnem laudis, ac nominis nobilitatem magnum produxisse videretur, ea propter à Patre Romam mittitur: vt in ea Vrbe, quæ omnium nobilissima est, tum liberalibus studiis, tum etiam morum disciplinæ, ac nobilium exercitiis operam daret. At verò Deus Opt. Max. cuius consilia longè ab hominum consiliis distant; cùm adolescentem, qui iam quintumdecimum annum attigerat, ad illustriorem spiritus nobilitatem, & gloriam, ante omnem rerum constitutionem vocasset: luce in Bernardini mentem cœlitùs immissa; quàm fallax, fugaxque sit terrenæ nobilitatis splendor, luculentiùs ostendit; cœlestisque generis gloriam, vili hac contempta, illi amplectendam proponit. Non reluctatur Cœlesti lumini generosus Adolescentis animus; neque in longas moras consensum trahit: sed quò mundanam altiùs gloriam prosternat, abiectissimam, paupertimámque Minorum Obseruantium sibi Religionem ociùs amplectendam diligit: vt per integrum humanarum rerum contemptum, abiectioris que vitæ genus, quod Apostolicum æmulatur; ad excellentiorem spiritus nobilitatem conscendat.

Bernardini genus & Patria.

Mundana contemnens Obseruantiæ Ordinem ingreditur.

V. In Obseruantium itaque Familiam adscriptus; tanto studio virtutibus, quæ Religioni propriæ sunt, ac præsertim abstinentiæ, quæ vniuersa penè vitia in homine interimit, cœpit incumbere: vt cùm ob parcam victus mensuram, quam sibi præscripserat, adolescentisque ætatis incrementa, iugi fame, ac inedia torqueretur; in morbum inciderit: eoque ad Ethicam febrim duceretur. Verùm ex Superiorum præcepto, abstinentia illa austeriori temperata, tandem à morbo conualuit; tametsi pristinas vires, priori inedia iam confractas, deinceps nunquàm receperit. At quanquam strenuus virtutis æmulator, seuerioris illius abstinentiæ rigorem moderaretur; haud tamen ita incolumitatis studio afficiebatur; vt aut curam carnis in desiderio ageret, aut abstinentiam desereret. Etenim cùm semel tantùm in die communibus cibis vesceretur; perpetuò tamen à carnium esu abstinuit: ea duntaxat ratione, quòd in iis comparandis Fratres, eo tempore, ad pecuniam confugerent: quod is velut illegitimum damnabat.

Afira Bernardini abstinentia.

VI. Tactus in ipsius vultu, atq; oculis pudor; tantáque in verbis, ac conuersatione in eo honestas elucebat: vt nemo de ipsius virginitatis candore prorsus dubitaret. Ad literarum studia cum aliis promotus, ita in iis animum occupat; vt cùm maiorem diei partem in piis infirmorum obsequiis, vilioribus domus exercitiis, atque oratione expenderet: in rerum tamen intelligentia (Deo illi pietatis opera cõpensante) adeò proficeret; vt sedulum aliorũ studium, ac laborem longè superaret: atq; hinc insignis in Ordine Theologus, præsertim in via Scoti, ac Lector prẽstãtissim⁹ euasit.

Perpetuam Virginitatem colit.

VII. Nunquam ob literarias occupationes, orationis studium intermisit; in quo cùm assiduus esset, inde fiebat; vt summas animi virtutes cũ summa doctrina cõiungeret: & quem Theologica disciplina, ab eo simul cũ cælesti lumine hausta, illuminatissimũ Theologum reddebat; præclara animi virtus, cum vitæ Sanctimonia cõiuncta, vbiq; optimum, & sanctũ prædicaret. Hinc cùm prudentia, grauitate, consilio, atque existimatione plurimùm in Ordine valeret; sæpè Romanæ Prouinciæ Prouincialis Minister, atque Ordinis tandem Procurator electus fuit: quo tempore; vnà cum Francisco Aesino (vt alibi significatum fuit) de Ordinis Reformatione apud Pontificem egit: Qua impetrata, cùm eam nullo pacto in Ordine diffundi posse animaduerteret: Aesino ad Capucinos transuolante, is eum quoq; paulò post secutus est. Prisca quædã M.S. horribili eum cuiusdam Guardiani, iam vita defuncti, voce, ac simulacro ad id potissimùm excitatum ferunt. Cuius hæc historia narratur.

Literarum studia cum Oratione copulat.

Pro Reformatione apud Obseruantes laborat.

Ob Defuncti Fratris damnationem ad Capucinos migrat.

Dum enim Ministri Prouincialis apud Obseruantes officio fungens, semel Romanam Prouinciam visitaret; accidit, vt in Monasterij cuiusdam visitatione, dum in ampliori, ac curiosiùs fabrefacta quadam Fratrum aduenarum Cella, quæ illi ad quietem parata fuerat, noctu studio incumbit; Cellæ ostium quasi à Fratre pulsari audiret: cui cùm solito Religiosorum more respondisset, *Deo gratias*, quo ingrediendi facultas pulsanti datur; nemo tamen Cellam ingrediebatur: id cùm secùdò, ac tertiò factum esset; tandem defunctus Frater, qui illius olim Cõuentus Guardianus fuerat, eámque ampliorem, ac curiosiorem Cellam constructerat, intro pedem infert: cũque bis, vel ter per Cellã silẽtio deambulasset, postremò in hæc verba indignabũdus prorũpit. O maledicta Cella, cuius causa à Deo maledictus, in Tartarũ perpetuò cruciandus mergor; quo dicto statim ex ipsius oculis euanuit. Huius damnati Fratris aspectus, & verba, tam altè Bernardini animo insiderunt; vt deinceps Ordinis Reformationem omni vi, ac studio assequi cõtenderet: at cùm frustra eam se tentare animaduerteret; tandem anno 1534. cum plerisque aliis illustrioribus Ordinis Patribus, quemadmodum suo loco explicatum fuit; ad Capucinorum Reformationem se contulit.

VIII.

Ipsius ad Capucinos accessus diuinæ prouidentiæ adscribitur.

Singularis hæc fuit Dei Opt. max. in Capucinorum Congregationem, quæ tunc pusilla, ac infirma erat, prouidentia. Cùm enim ea velut tenellum terræ sitiẽtis virgultum, vndique ventorum flatibus agitatum; non prudentiam, non consilium, non doctrinam, non homines haberet, quibus seipsam tueretur: Dei procul dubio opus fuit; vt tot Viri prudentia insignes, doctrina præclari, ac sanctitate illustres, ad illius præsidium accederent; ac præsertim Bernardinus; cuius prudentia, grauitas, virtus, ac vitæ sanctimonia tam omnibus perspecta erat: vt in ipsis Generalibus Comitiis, quæ altero post ipsius ingressum anno Romæ celebrata fuêre, nemine discrepante, omnium votis bis Generalis electus fuerit, vti suo loco enarratum fuit.

IX.

A Ludouico Forosemproniano Perusiam mittitur.

Antonius Pileatius, Vir bonus à Deo probatur.

Vix Bernardinus à Ludouico Forosemproniano, qui tunc Religionis clauum moderabatur, in Capucinorum numerum cooptatus fuit: cùm ab eodem Perusiam destinatur; vt in ea Vrbe, quæ in Ethruria præclara est, ad Vmbriæ terminos propè accedens, Religionem diffundat; Monasteriumque ædificandũ curet. Mox iter Bernardinus aggreditur: cúmque Perusiã cum Socio peruenisset; ibi ab Antonio quodam Pileario hospitio excipitur. Erat hic Antonius Vir vitæ integritate, ac pietate insignis; qui cùm geminos filios, quos ex coniuge acceperat, in omni timore Dei, ac pietate educasset; vterque illi pestilentia eripitur: ac velut alter Iob à Domino probatus, haud absimilem in graui illa calamitate patientiã exhibet. Inter hos maior natu, cùm iam extremũ spiritum ageret, Patrem his verbis affatur. Pater mi, summas Deo gratias ago, quòd te Patrem tam bonum, tamque pium sortitus fui; cuius diligentia, ac sollicitudine bonos mores, ac Dei timorẽ consecutus, iam ad omnium rerum metam perueni. Haud me ab hac vita discessus molestat; quandoquidem ad benignum Patrem, atque optimum animorum finem tendo: tui me tantum mœrores angunt, ac cruciant: at desine tristari; neque obitũ nostrum plus æquo iuge; quanquam enim nos, qui tibi liberi sumus, nunc fato eripiamur; meliores post hac tibi filios Dominus dabit, quos vtiliores experiare. Etenim in hãc Vrbem Religiosi quidam, hactenus Orbi ignoti, pauperes, squalentes, nudipedes, vilibus induti; atque è S. Francisci gremio prodeuntes, breui aduentabunt; qui pœnitentiam vitã, ac verbo prædicabunt: hos tibi filios elige; hos amplectere; his teipsum consolare: hi namque à Deo missi omniũ saluti incumbent. His dictis, cùm se Sacramentis munisset, deuotissimè in Domino obdormiuit. Porrò hoc tempore Antonius, cùm fortuitò in Bernardinum incidisset, nouum habitum admiratus, apud se cogitare cœpit: num ij fortè Religiosi essent, quos moriens filius in Vrbem vẽturos prædixerat: statimque ad Bernardinũ accedens, ab eo cuius Religionis, ac instituti sint; quidue in ea Vrbe negotij gerant, scisciatur. Cui vbi Bernardinus vitam, institutum, finemque quo eò missi fuerant; nimirum ad Iesu Christi Euangelium, ac pœnitentiam populis præ-

Morientis ipsius Filij de Capucinis vaticinium.

Antonius Capucinos vt filios habet.

dicandam

dicandam declarauit:is ſumma cum voluptate in domum receptos,velut filios habet,& apud Vrbis Proceres cõmendat.Interea Viri Vrbis primarij,cùm ex Bernardini verbis illius doctrinã,prudẽtiam,ac vitæ Sanctimoniam olfeciſſent;obnixè rogant, vt Dei Verbum in Vrbe diſſeminet: quod cùm is bis , térque maxima totius Vrbis vtilitate, ac concurſu præſtitiſſet : tanto Viri,aç Religionis ſtudio allecti fuêre; vt mox illi in Monte Malbi ,ad Monaſterium ædificandum , locum decernerent ; quod breui tempore,iuxta illas priorũ temporum paupertatis regulas, Antonij opibus extructum fuit.Huius Viri tanta fuit erga Religionem Capucinorum beneuolentia ; vt non ſolùm Peruſiæ,ſed etiã Panicalij,& Carcerellarum Conuentus proprio ære ædificauerit : nihilque vnquam officij prætermiſerit , quo ſe amantiſſimum Capucinorum, quos filios ſuos appellare ſolebat,Patrem declararet.

Bernardinus Peruſiæ Conuentum extruit.

X. Conuentu itaq; Peruſiæ fundato,Bernardinus anno 1535.Romam ad Generalia Comitia vocatus,omniũ conſenſu Generalis Vicarius eligitur:quo in munere planè incredibilia ſunt,quæ Vir hic admirabilis pro Religione geſſit, ſuſtulit , exantlauit. Etenim ipſius tam ingens fuit erga Capucinorum Reformationem ardor;cùm primùm Religionis habenas regendas ſuſcepit:vt in ea tuenda, educanda,amplificanda,erudienda,confirmanda;donec ad perfectã regularis obſeruantiæ,ac morũ diſciplinæ formã conſcenderet;Patris meritò nomen , ac rem ſibi cõparauerit. Tanta enim vitæ auſteritate,paupertatis rigore , Regulæ obſeruantia , Regularis vitæ præſtantia,ac virtutum omnium perfectione,primæuam illã naſcentis Religionis ætatẽ inſtituit:vt felicia illa B.Franciſci tempora,Regularis diſciplinæ forma,ſi non ſuperaſſe,ſaltem exæquaſſe videatur. Quo fit,vt abſq; vlla alterius iniuria, id ei laudis, ac cõmendationis debeatur;qua reuera dici queat,Capucinorum Reformationem, poſt diuinã natiuitatem,eo parente, ad perfectum Religionis ſplendorem renatam fuiſſe:neq; vllum vnquam Generalem prudentia, vitæ integritate, moderandi diſciplina,Regularis obſeruantiæ zelo,ac iuuandæ Congregationis ſtudio,eo præſtantiorem agnouiſſe. Non enim labor hunc à maioribus negotiis,pro tuenda, ac confirmanda Reformatione capeſcendis ; non rerum,ac temporum anguſtiæ ab animi magnitudine;non fluctuantes Religionis tempeſtates à concepto ſemel ſpiritus ardore , auocarunt : ſed impigro labore, ac conſtanti animi ſtudio,per octo annorum ſpatia,quo Congregationem moderatus eſt;ad eum rerum ſtatum nutantem tunc Religionem euexit , quo præſtantior nullus à nobis expeti poſſet.

Romam redit,& Generalis eligitur.

Bernardini ingentia in Religionem beneficia.

XI. Neq; id mirum ; cùm enim ille Capucinorum Religionem,diuina potiùs , quàm humana ſapientia regendam cenſeret:ſpem omnem,ac cogitationem in Dominum proiecerat ; cuius conſilio Religionem moderabatur;quem propterea oratione tam aſſidua pulſabat ; vt cùm à publico munere liber eſſet , quindecim , vel ſexdecim interdum horas diuinis obſecrationibus daret. Generalatus verò officio implicatus, orans,ſextam ſaltem quolibet die horam attingeret. Quo ſane fiebat , vt illi à Deo conſilium, ac ſapientia, ad id munus præſtantiſſimè obeundum , abundè miniſtraretur.Quotidie Sacrum Miſſæ Sacrificium tanta pietate, ac reuerẽtia Deo altiſſimo offerebat ; vt cùm vna orationis hora , ad animum præparandum , haud ſufficeret;diutiùs in tanti myſterij contemplatione,ac Dominicæ Paſſionis memoria immoraretur: Hinc dum Sacra ageret: haud ratò ex ipſius vultu cæleſtis quidam ſplendor erumpens, qui eum diuina luce plenum oſtenderet ; emicabat. Poſt Sacra verò peracta : cùm ardentiori Dei in habitantis ſpiritu ſurſum ageretur,longas plerunque moras,velut animo excedens , in oratione trahebat.

Ingens illius in Oratione ſtudium.

Splendor ex ipſius vultu emicat.

XII. Quamlibet parui temporis iacturam tam magnifacere conſueuerat , vt ſæpè dicere ſoleret : Si de quolibet verbo otioſo, quod interdum nobis ex ore inconſultò elabitur, à Deo ratio exigenda eſt ; multò magis , de qualibet pretioſi temporis iactura,nobis rationem reddendam : cùm ea tot diuinæ charitatis, ac cæterarum virtutum bona,quibus cæleſtes tum gratiæ,tum gloriæ opes augeri poſſunt,intereant. Quocunque ſiue Generalis , ſiue Prouincialis munere fungeretur ; eum ſemper

Præclarus ab eo in Viſitatione modus inſtituitur.

modum

modum seruabat, quem Beatus Pater Franciscus, aliquando Superioribus sequendum præscripsit: neque enim vnquam ad Fratrum visitationem, ante Sacra peracta, ac prolixam orationem accedebat; ex qua diuinam, ad fallaces spiritus à veris discernendos, è Cælo lucem hauriebat. Diuinarum laudum pensum, quod Deo in Choro persoluitur, tanti apud se faciebat: vt si aliquando visitationis gratia ad Conuentum appelleret, quo tempore in Choro horæ diuinæ inchoantur: omnibus charitatis officiis, quæ aduenis Fratribus exhiberi solent, in aliud tempus reiectis; cum cæteris ad diuinas laudes personandas conueniret: Eas verò tanto studio, ac pietate prosequebatur; vt nunquam nisi vel stans, ac recto corpore, nulli prorsus rei innixus, vel genuflexus; cùm iam senio grauaretur, eas in Choro persolueret: neque ab iis, præsertim à Matutinis Horis, tametsi ex itinere fessus, vnquã seipsum eximeret: quo tempore cõmunem etiã flagellationem, & orationem cum cæteris exoluebat. Hinc eos grauiter increpare consueuerat; qui passim, ob quodcunque negotium, à diuinis se officiis subtraherent; cuncta enim, quantumuis gratia negotia, ac literarum studia, velut leuioris momenti, diuinarum Horarum tempore intermittenda esse sentiebat; vt grauissimum Dei opus, omni studio, ac religione dignum ageretur.

Chori Religionem summo studio prosequitur.

XIII.

Mira in pusilli Gregis curatione, prudentia, & charitate præstabat: in qua cùm perfectum veri Pastoris munus exhiberet; singulas oues perlustrans, vniuscuiusque mores, statum, qualitates, morbos, vulnera, considerabat; iisque paternæ pietatis, ac confidentiæ sinum aperiens, prudentis Physici instar, illas opportunis pharmacis curabat. Hoc enim (teste Laurentio Iustiniano) Medicinæ artis periti proprium habent; vt non omnibus æqualiter, sed singulis diuersa, prout expedire perspexerint, languoribus medicamenta impertiantur. Nunc quippe ferro, nunc cauteriis, sæpè variis vtuntur vnguentis. Interdum ægrotantes ciborum parcitate attenuant, nonnunquã alimentorum qualitate sustentant; his vinum prohibent, illis carnium abstinentiam indicunt: Singulorum quippe naturam ac vitam cum sapienter perpendant; quæ cuiusque morbo necessaria, ac opportuna sunt, remedia administrant. Hæc Bernardino Generali, in curandis animarum morbis, prudentia inerat: vt si quos in via Dei negligentiores, ac tepidiores offenderet: hos tanta dictorum suauitate admoneret, argueret, obsecraret; vt à se feruidos, ac incensos dimitteret. A Dæmone tentatos tam saluberrimis doctrinis instrueret, armaret, consolaretur: vt vel ab iis tentationes aufugerent; vel ij ad pugnandum fortiores euaderent. Morbosas oues, si quas inueniret, tam prudenti mansuetudinis, ac rigoris temperamento ad incolumitatem prouocabat: vt nec nimia seueritate, atque austeritate perderet, nec laxiori indulgentia in vitiis confoueret: sed inter hæc mediocritatem illam teneret, quæ ad morbos sanandos maximè prodesse solet: sanas verò, ac beneualentes ita dictis confirmare solebat; vt post ipsius monita, præclariora iis virtutum studia augerentur. Denique diues quidam pœnus esse videbatur, à quo quisque sibi cælestis vitæ cibum depromere, ac spiritu pinguescere valeret.

Ipsius in visitando zelus ac prudentia commendatur.

Laur. Iustin. de iust. & regim. Prælati c. 8.

Cælestis illius in morbis animi curandis Sapientia.

XIV.

In Visitationibus in id præcipuè animum intendere visus est: vt tam in Sacris, quàm domesticis actionibus, victúque ac vestitu iisdem, Fratres vbique ritibus vterentur: vt cunctos vno spiritu duci, idemque sapere omnibus exploratum esset. Dissonum namque illi videbatur, quòd qui in vnum corpus coalescunt, atque vno vocationis spiritu reguntur, dispari inter se rerum cultu discindantur. Quapropter eundem in Choro cantum, & cæremonias seruari: in Ecclesiis, Missas eodem ritu celebrari: in dormitione, in refectione, atque aliis domesticis actionibus, eundem modum; at præcepta custodiri imperabat; quibus vniformis totius Religionis status appareret.

Rituum vniformitatem prædicat.

XV.

Sermonem sæpissimè de Regulæ obseruantia; ac præsertim de perfecta, atque altissima Minorum paupertate instituebat: quam vt Fratrum mentibus suauiùs instillaret; Christi hæreditatem appellare solitus erat, Fratribus Minoribus, velut

Paupertatem in sermonibus commendat.

filiis

filiis testamento relictam, qua illis ius ad cæleste Regnum acquisitum est. Ita B. Francisci verba interpretabatur: *Hæc est illa celsitudo altissimæ Paupertatis, quæ vos charissimos Fratres meos hæredes, ac Reges Regni Cælorum instituit; pauperes rebus fecit; virtutibus autem sublimauit. Hæc sit portio vestra, quæ vos perducit in terram viuentium.* Orationem verò post hanc tot laudibus efferebat; vt absque illa perperam se quemquam Minorem Fratrem appellare, ac frustra à vitiis abstinere, nedum vllum virtutum sibi profectum poliiceri posse, assereret. Religionem corpori, orationem animæ comparabat, quæ corpori vitam ministrat; atque inde Fratrem absque oratione cadaueri similem esse dicebat; qui vitiis fœtere, ac tandem à Religionis salo, ad sæculi litus despumari, necessitate quadam compellatur. Regul. c. 6. *Oratio Religionis anima asseritur.*

XVI. Fratres mei (aiebat) Draco ille rufus, qui mulierem illam Sole amictam, ac filium eius persequebatur, Diabolus est: qui orationem Dei luce perfusam intestinis odiis prosequitur. Quapropter estote prudentes, & vigilate in orationibus. Orate absque intermissione, vt non intretis in tentationem: qui enim ab oratione vacat, quasi miles inermis est, ad bella procedens; qui facilè ab hoste superatur. Oratio Diabolum fugat, ac hostium turmas prosternit. Si à me quærat quispiam, quisnam bonus Frater censendus sit, vno verbo dicam: *Is, qui orat.* Quis melior? Repetam: *Qui melius orat.* Quisnam tandem optimus? Haud affirmare verebor: *Qui optimè orat.* Charitas enim, qua boni, ac Deo grati efficimur; cùm oratione crescat, ac intendatur; eò sanè perfectior fit, quò oratio in homine præstantior assurgit: inde enim & perfectæ in Deum transformationes, & extases, & raptus, & diuini amoris incendia, velut ex fonte emanant. At maius aliquid de oratione dicam. Tanta enim illius vis est; vt ex scelesto cælestem, & ex Diabolico Angelicum, ex perdito denique, hominem sanctissimum præstare queat; si ad illius sinum confugiat. Hinc namque primæ impiis ad pietatem cogitationes exoriuntur; hinc ad scelera exhorrenda virtus; hinc ad pœnitentiam amplexandam vigor; hinc ad virtutum studia stimuli; hinc ad Mundi, ac rerum omnium contemptum excitamenta; hinc ad Euangelicæ perfectionis consilia capessenda impulsus; hinc spirituales in Religione progressus; hinc denique cælestis, atque Angelicæ vitæ institutio fluit: quæ hominem ex Dæmone Deo simillimum præstat. E vestigio si orationem Frater abiiciat, quantalibet sanctitate præcellat, horrendum casum minimè effugere potest: quo interdum fit, vt ex cælesti Viro, Diabolicus tandem euadat. *Oratio quàm Religioso Viro necessaria.* *Orationis vis præcomodum cælestis.*

XVII. Fratrem quendam grauis tentatio vrgebat: qui ad Bernardinum veniens, cùm suam illi tentationem aperuisset; ab eo Generalis quærit, num oraret: Cui ille, Iamdudum, inquit, Pater, ob animi angustias ab oratione abstineo. Vade, (ait Bernardinus) ora, & te tentatio deseret. *Tentatum Fratrem ad Orationem compellit.*

XVIII. Exteriorem corporis compositionem, ac præsertim oculorum demissionem, quam is in seipso tam seuerè obseruabat; vt nullius vnquam vultum fixis oculis conspiceret, plurimùm in Religioso homine commendabat: quare cùm Iuuenem quendam Clericum, erecta ceruice, cæteros elatis oculis conspicientem vidisset: ad se vocatum interrogat; quot in Religione annos expleret? Cui cùm ille, quartum necdum attigisse diceret. Ego (inquit) multorum annorum iam senex, alterius vultum intueri erubesco: tu verò trium annorum Clericus, omnium vultus contemplari non vereris? An ignoras, oculos fenestras esse, per quas mors in hominis hospitium ingreditur? quæ si hostibus pateant, facilè ij cordis bona deprædantur? Claude visus ostia, ne patentem animum fures inuadant, ac deuastent. *Oculorum custodiam Clerico commendat.*

XIX. Fratres sæpissimè Otium, velut pestem fugere, ac se se post orationem honestis laboribus exercere docebat: ne immundus Spiritus, qui Religionis amplexu expulsus fuerat, mentis domum otio vacantem offendat: septémque alios spiritus nequiores secum assumẽs, ad animam redeat, eámque vitiorum multitudine compleat; fiantque nouissima hominis illius peiora prioribus; nihil enim (si Hieronymo credimus) (aiebat) Religioso homini otio detestius est, qui non solùm non *Otio Religioso homini nihil detestius.* Hier. epist. ad Demetr.

acquirit

acquirit noua, sed etiam peracta consumit. Verùm nec inutiles labores commendabat, eo quòd ab otio parùm distare censeret. Inutiles verò eas occupationes esse existimábat, quibus interdum Fratres frustrà tempus in depingendis, vel colorandis Imaginibus, aut Crucibus osseis, eburneis, æreis construendis, ac similibus conterunt: quos potiùs ad horti culturam, ad Infirmorum obsequia, & alia domus exercitia hortabatur: quæ tamen ab iis tanta prudentia, ac sale præstari volebat; vt iuxta S. Patris Francisci consilium, orationis spiritum non extinguerent; vel propter ea orationem desererent. Quanquam verò ita orationis studium commendaret: vt illud corporeis omnibus exercitationibus anteferret; eos tamen, qui communia domesticorum officiorum munia, vel corporalia obedientiæ opera, vt orationi vacarent, præstare recusarõt; aut segnius peragerẽt, seueriùs redarguebat. Orationẽ enim (aiebat) obedientiæ, velut ancillã heræ subiectam esse debere; neq; cum orationis fructu carere posse dicebat, qui ad iniunctũ obediẽtiæ opus explendũ, orationis seipsũ suauitate priuaret: Obedientia siquidẽ meliùs, quàm oratio, pro eo ad Dominũ clamat. Deniq; nullum maius, aut præstabilius obedientia Deo Sacrificiũ offerri, illis Prophetæ verbis allatis docebat: *Melior est obedientia, quã victima, & auscultare magis, quã offerre adipẽ arietũ.* Pleráq; alia Religiosæ vitæ documẽta, pius Pater filiis tradere solitus erat, quibus ad perfectã virtutũ disciplinã vniuersos attraheret.

Inutiles Fratrum occupationes reprehendit.

Oratio Obedientia subiecta.

1. Reg. 15.

XX. Maximæ verò huic prudentiæ, qua Religionem sollicitè administrabat, præclara admirabilis vitæ exempla respondebant; quibus, velut ardens quædam lucerna, ita cæteros suo fulgore anteibat; vt quos verba minùs ad perfectioris vitæ rationem instituendam mouere poterant, facta compellerent.

XXI. His tandem accedebant notæ sanctitatis signa; quibus Deus Opt. Max. quàm grata sibi huius Serui sui vita; quamque accepti labores essent, copiosè declarabat. sæpè enim illi diuinæ Sapientiæ occulta manifestabantur; quibus non solùm quæ futura erant, sed intimas animorum cogitationes penetrans, eas vbi opus esset, declarabat.

Intimas animi cogitationes percipit.

XXII. Astensis Ecclesiæ Archidiaconus, ob vitæ integritatem, plurimùm Bernardino charus, cùm Religiosæ vitæ studio teneretur; secum animo versabat: num Capucinorum institutum sibi ad vitæ perfectionem eligendum esset. Dum in hac deliberatione fluctuat; illud sibi consilium sequendum præstituit, quod Bernardinus sibi amplectendum suaderet. Res adhuc Bernardino ignota erat, neq; vllum huius deliberationis, præter intimam animi cogitationem, testem Archidiaconus sibi adsciuerat: cùm hoc consilio Bernardinum adit: Vix autem Monasterium ingressus, eum sibi obuium habet, quasi qui veniẽti occurreret. Necdum Bernardinum Archidiaconus verbis salutauerat, cùm Bernardinus ad eum: Quid hoc est, inquit, Archidiacone, quod in animo versas? Sta in testamento tuo, & in vocatione tua senesce: neque enim te Deus ad Religionem, sed ad tuam Ecclesiam excolendam vocat: hoc age, & hic labora. Stupet Archidiaconus, dum arcana animi sui consilia, quæ nulli eatenus communicauerat, Viro Dei non ignota esse intelligit. Quare haud secus, quàm si illud ex Angeli ore accepisset, protinus ipsius consilio parendũ censet. Neque enim aliud ab eo, præterquam Dei placitum, submini strari certò sibi persuadet, qui occultam à Deo ipsius cogitationem didicerat. At neque id frustra: Cùm enim ille Vir bonus, ac prudens esset; Astensi Ecclesiæ plurimùm deinde sua virtute, ac prudentia contulit.

Archidiacono Dei Consilium, antequam interrogetur, aperit.

XXIII. Rursum cùm Spoletum ex Visitatione aduentasset: viro cuidam Ordinis benefactori, qui ad eum inuisendum accesserat; eodem modo germani illius Fratris, qui octauo iam ab hinc anno diem suum obierat, gloriam quam à Deo post mortem consecutus fuerat, Deò id illi reuelante, significat. Erat Vir hic, piè admodum de Fratris salute sollicitus: pro quo cùm plurimas, toto hoc tẽpore, Deo oblationes, ac suffragia persoluẽda curasset; haud tamen animũ pia quadam anxietate liberauerat, qua erga defũcti Fratris salutẽ afficiebatur. Quãobrem Bernardinus, cũ primũ eum

Ordinis Benefactori Defuncti Fratris gloriam reuelat.

ad se

ad se venientem cernit; his illum verbis salutat: Felicia (Vir amicissime) terque fausta ad te nuncia fero: Scipio, germanus tuus, iam Cælum conscendit; iam felix, atque æternus est: Tibi quoque omni studio curandum, vt in eum conscendas locum, qui solutum corporeis vinculis fratrem, beato recipit sinu. Obstupuit ille primùm inexpectata hac verborum salutatione: sed cùm præclaram Bernardini sanctitatem non ignoraret, haud vltra de fratris salute, quæ Bernardino reuelata fuerat, sibi dubitandum esse persuasit.

XXIV. In hoc ipso Conuentu, per id tempus, dum nocte quadam diutiùs orat: Dei Angelum è Cælo delapsum, stricto ense Spoletanæ Vrbi minitantem, moxque gladium reponentem videt: quod cùm ter ab eo factum fuisset, Angelum tandem abscedentem, ac Cælum repetentem conspicit. Huius rei cùm mysterium ignoraret, ab Angelo edocetur: Deum quidem ob graues inimicitias, & odia, quæ in ea tunc Vrbe grassabantur, maximè infensum, grauem Spoletano populo calamitatem comminari: veruntamen eum plurimis piorum Virorum; ac potissimùm Mulierum, quæ frequenter, ac deuotè ad Sacramenta accedebant, precibus, ac lachrymis placatum, à flagello abstinuisse.

Angelū stricto gladio Spoletanæ Vrbi minitantē cernit.

XXV. Quo tempore Generalatus officium administrans, Ruscinonem, seu, vt alij volunt, Puteolos proficiscebatur: in medio itinere, ingentem cuiusdam Ordinis, cuius nomen consultò reticeo, Religiosorum [illegible]n turmam sibi obuiam habet: qui cùm nullum prorsus ei salutationis signum impendissent, concitato cursu progredi videbantur. Hos Conuersus quidam Frater pedester sequebatur, quem Bernardinus facie aliquando notum habuerat: ab eo cùm is, quinam ij equitantes essent, quòve pergerēt percōtaretur. Omnes isti (inquit ille) Ordinis Superiores sūt, qui in eo, dum viuerent, dignitate floruerūt: modòverò vita functi, iusto Dei iudicio condemnati, ad Tartara pergunt: atque ego quoq; illos, eadem damnationis sententia pressus, persequor. Cui Bernardinus: Quid tu (inquit) cùm Superior non fueris, idem cum iis iudicium subis? His ille: Quid miserum, ait, vera fateri cogis? Non me Prælationis vitia; sed Regulæ inobseruantia, & immoderatus Prælatorum amor, me eodem damnationis pondere cum iis in Infernum mergunt. Neque enim, vt his morem gererem, eorúmque mihi amicitiam conciliarem: & præscriptas Regulæ leges violare, ac nefaria audere vnquam veritus sum. Hæc æterni mei exitij causa, ac perpetui luctus origo. Iam verò cuncti ad Vulcani fauces properamus; vt in eas diuina sententia præcipites feramur. Quibus dictis, is cum toto illo Prælatorum equitatu repentè ex illius oculis erupit. His magis Bernardini animus, velut diuino quodam stimulo excitabatur; vt in Religionis administratione, ea omni studio curaret; quibus Regularis obseruantiæ disciplina, tam ab Ordinis Superioribus, quàm à Reliquis purior, ac perfectior haberetur. Idcircò plerunque Deus illi Dæmonum consilia, quæ in Religionis perniciem ab iis agitabantur, inter orandum pandebat.

Plerique cuiusdam Ordinis Superiores à Deo damnati Bernardino apparent.

Cuiusdam Ordinis Conuersus suæ damnationis causam Bernardino aperit.

XXVI. Paulò ante Ochini lapsum, quo tempore Bernardinus à Generalatus munere vacabat; cùm semel in nemore oraret. En copiosos militum, tam peditum, quàm equitum Ordines; in quibus truces quidam milites, vultu horribiles cernebantur, ante se gradientes conspicit; quorum cùm aspectu obstupescceret, & quò tenderent, ignoraret: ex iis vnus ad eum accedens, ait: Quid nos stupidus admiraris? Aut has armatas hominum phalanges esse tibi persuades? Dæmones nos, non homines sumus: Tartarea hæc Castra sunt, ad hominum perniciem armata: Iam soluti ad bella contra Christianos, ac præsertim Religiosorum Ordines procedimus. Cernis hanc peditum nubem? Hæc Sæculares homines inuadere, sibi ex condicto propositum habet. Equitum verò turmis aduersùs Ecclesiasticos, ac Religiosos pugnare propensius studium erit; quos maximè nostro imperio subiectos cupimus: nec tuus ab armis nostris Ordo immunis erit. Vix ille hæc effatus fuerat, cùm Tartareus ille exercitus, ex ipsius

Dæmonum castra omnis cōspicit, & quid portendant, intelligit.

oculis ereptus, nigras se in vmbras condidit. Hæc verò malorum prognostica fuêre; quæ ex Ochini, ac cæterorum casu, tam in Sæculares, quàm in Ecclesiasticos homines; qui Capucinorum exinde Religionem exhorrere, ac persequi cœperunt; quàm in ipsam Religionem ebullierunt; ex qua nonnulli tum à Fide, tum à Religione, Dæmonum suggestione, exciderunt.

Bernardini pro Religione labores.

Cæterùm quàm grauiter Bernardinus Ochini lapsum senserit; quantúmque animo ob summum Religionis discrimen, in quo ea tunc versabatur, afflictatus fuerit; haud sanè facilè explicari potest. Cùm enim teneram hanc B. P. Francisci plantulam, quam non pridem, velut amantissimam, tanta diligentia, ac sollicitudine excoluerat, rigauerat, constabilierat; vt ad vberrimos quosque virtutum fructus prouocasset; tam diræ calamitatis flatibus quassari conspiceret, vt vndique ad excisionem quæreretur: Nulli prorsus labori, ac diligentiæ parcebat, quo illius incolumitati omni studio incumberet; illataque ab Ochino damna instauraret. Depositam prope Familiam, sæua hac tempestate iactatam, ac penè conuulsam; consternatósque Fratrum animos cælestibus verbis consolabatur, sermonibus confirmabat, atque in meliorem spem erigebat. XXVII.

Pro Ochino orans ipsius futurã salutem à Domino accipit.

Ipsius verò Ochini casus tam incredibili Virum Dei mœrore affecerat, vt perpetuis cum lachrymis prosequeretur. Lugebat pius Pater tanti Viri occasum, quem cùm nuper velut populorum sydus, ac tam sanctæ Religionis Patrem conspexisset: tunc altis hæresum tenebris sepultum, falsæque Religionis Ministrum spectabat: indeque cùm perennes pro eo ad Dominum preces, ac lachrymas funderet: haud passus est clementissimus Dominus, tot lachrymas incassum effundi. Quamobrem dum semel ardentiùs pro Ochini salute, & conuersione Dominum rogaret: Christi vocem è Cælo dicentis audit: Bernardine, iam quiesce: Ochinus tandem me miserante, salutem consequetur. XXVIII.

Damnata cuiusdam mulieris simulacrum cernit.

Nullis, cùm Generalis esset, corporis laboribus, aut itineribus parcebat, quibus Religioni prodesset. Contigit autem aliquando, vt in Hispaniam adnauigans, nauis, qua vehebatur, inter arenas fixa inhæreret: quamobrem iter pedester prosequi cogitur. Erat illi tunc Socius F. Raphaël Astensis, Laïcus, Prouinciæ Genuensis alumnus, Vir omnium memoria, ac veneratione dignus: quo cum dum per desertum quoddam progrederetur, ab iis mœsta quædam dolentis vox eminus auditur. Subsistit Bernardinus: & dum, vndenam ea vox erumpat, vndique circumspicit: En fœmina inter geminos Apros, à quibus misera dilacerabatur, se illi aspectandam offert. Horrescit primo aspectu Bernardinus; verùm cum hoc non humani, sed diuini alicuius iudicij simulacrum esse intelligeret: à Muliere & conditionem, & doloris causam exquirit. Cui illa: Heu me, inquit, nobilissimi cuiusdam Hispani olim filia fui; quæ, vt turpibus carnis voluptatibus cũ Amasio operã darẽ, sub fulso perpetuæ castitatis seruandæ studio, honesta coniugia respui: neque huius me vnquam sceleris pœnituit; donec morte abreptam, Dei Iudicium ad hæc me intolerabilia duorum horum Dæmonum, qui me Aprorum instar dilaniant, supplicia adegit: heu miseram, heu infelicem in æternum perimendam. Inter hæc verba, ab Apris illis tartareis abrepta, ac per medium discerpta, se ex illius oculis eripit. Alias quoque hominum turmas, eo in itinere, igneis catenis vinctas, à Dæmonibus ad Tartarum duci conspicit. Hæc porrò, & pleraque alia, quæ cæteris obscura erant; idcircò Virò Dei abundè manifestabantur: tum vt in his diuinæ amicitiæ testimonio frueretur: tum etiam, vt ea in aliorum commodum, ac vtilitatem transferret. XXIX.

Orans sæpè extra sensus, & extra se rapitur.

At verò diuini Spiritus impetus, quibus Dei famulus in oratione agebatur, tam admirabiles erant; vt omnem propè modum excedere viderentur. Sæpè enim inter orandum, non modò animo extra sensus rapi; sed etiam corpore, ternis cubitis, altiùs in aëra efferri visus fuit. Et quidem si Sociorum, qui cum ad Religionis visitationem pergentem comitati sunt; ac præsertim Fratris XXX.

ANNVS CHRISTI. IVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1554. 5. 36. 30.

Antonij àMonte Ilcino,diuini Verbi Concionatoris,qui Scriptoris apud eum munus egit, teſtimonio credendum eſt: id illi ſæpiùs in itinere accidiſſe probatum fuit:vt dum eos orans præcederet; cùm primùm diuini Spiritus viſitationem præſentiebat; primum greſſum acceleraret, deinde in curſum ſe daret, poſtremò tanta vi ſpiritus raperetur; vt in aëra ferri, atque altiùs haſta, celerrimè volare ab eis conſpiceretur. Quo tempore,tametſi ij curſum arriperent, ad ipſum tamen haud quaquam pertingere poterant: nec breuis ille volatus erat; cùm ſæpè ad bina milliaria ſe extenderet. Vix tamen ſibi redditus erat;cùm diuinarum rerum colloquia tam familiariter cum ſociis miſcebat; perinde ac ſi vehementiſſimos illos ſpiritus exceſſus nunquam paſſus fuiſſet.

In itinere erant per aëra volitat.

XXI. Id porrò nemini incredibile videri debet:cùm B. Patriarcham Franciſcum, hac diuini Spiritus vi ita aliquando correptum fuiſſe ex hiſtoriis conſtet:vt ſuper nubes ipſas corpore efferri viſus fuerit, quo oculorum acies minimè perringere valeret. Idem quoque pleriſque aliis contigerit, quos ardentiſſimæ charitatis impulſus,Dei virtute operante, hæud ſemel è terra ſurſum ferri compulit.

XXII. Hos feruentioris orationis fructus, fouebat perpetua, ac diſcreta quædam tam in victu, quàm in veſtitu vitæ auſteritas; qua fiebat,vt tametſi vinum,& communes cibos non reſpueret: iis tamen tam parcè vteretur; vt vix ad naturæ ſuſtentationem, ne dum ad itinerum labores ſubleuandos, ſatis eſſe viderentur. Ab omni cibi, aut lautioris, aut amplioris ſpecialitate ſic abhorrebat; vt cùm ad Monaſteriorum viſitationem accederet, præter communes, ac pauperes Monaſterij eſcas, nihil ſibi omninò miniſtrari pateretur: hinc quoque ſociis omnem in itinere ciborum prouiſionem interdixerat; niſi fortè modici panis; cùm refectio extra Conuentus, aut ſæcularium Domos ſumenda eſſet. Hanc Apoſtolicæ vitæ rationem, ab omni prorſus rerum prouiſione alienam, ac diuinæ Prouidentiæ innixam, toto ſui Generalatus tempore,ita inuiolatam coluit; vt ab ea nunquam, vel latum vnguem receſſerit. Ea verò quàm diuinæ Maieſtati grata extiterit; pleriſque miraculis Deus teſtatum eſſe voluit.In quibus illud primum fuit. Frater Bernardinus à Tuderto, B. Viri ſocius, die quadam longo itinere defatigatus, ac fame confectus penè defecerat, qui ad Bernardinum conuerſus, inquit: En Pater Generalis, iam me vires præ fame, ac laſſitudine deſerunt; nec vlla eſt nobis panis,aut alterius cibi copia, quo neceſſitati ſubueniri poſsit: an non ſatius eſſet, panis ſaltem quicquam in via deferri? Cui Bernardinus: Suſtine pauliſper, fili, iamiam Dominus cibum prouidebit. Vixque vnius lapidis iactu progreſsi, aquæ viuæ fontem ſub quercu inueniunt; puerique à tergo clamantis vocem audiunt, qui caniſtro onuſtus, volucre celeriùs ad eos euolat: qui vbi caniſtrũ pane,vino,ac cibis refertum, quibus laſsi refocillari poſſent, gratioſè obtulit: ſtatim ex oculis euanuit. Tunc Bernardinus: En, inquit, quàm bonus Deus his, qui recto ſunt corde: tui autem ô Bernardine Fili, penè moti ſunt pedes, penè effuſi ſunt greſſus tui: Diſce,quàm diuinæ benignitati confidendum ſit, tum Deo gratias agentes, allatis è Cælo cibis confortantur.

Diſcretam in cibo & potu abſtinentiam colit.

A rerum pro uiſione in itinere abhorret

Ab Angelo illi in via cibi miniſtrantur

XXIII Cum eodem aliàs quoque Socio iter faciens, cùm vterque inedia afflictaretur; neque vlla illis eſſet rerum prouiſio: ad fontem,qui illis tunc primùm in via ſe obtulit,accedentes,panem prægrandem ibi reperiunt; qui vtrique ad integram refectionem fuit ſatis. Cæterùm vt cæleſtem illam eſcam eſſe agnoſcerent, à Deo profectam; eo pane tam mirè ſatiati ſunt, vt vſque ad tertium diem nulla alia refectione indiguerint.

Panis illi diuinitus affertur.

XXIV Dum Pedemontij Monaſteria, iam ſenectute prægrauatus viſitaret: accidit, vt quadam ſexta feria,cùm iter vſque ad meridianam horam produxiſſet;iam præ cordis deliquio deficeret: quare ad F. Angelum à Colleſcipulo itineris ſocium conuerſus, ait: Fili, mihi præ media dilabuntur vires, vnde illas inſtaurare poterimus? Cui ſocius: Pater, inquit, teipſum, non alium accuſa; cùm enim panis,

aut vini quicquam nobiſcum deferri prohibueris, nihil nobis planè eſt, quo ab hac neceſſitate ſubleuari queas. At Bernardinus: Potens eſt, inquit Deus, cui noſtra haud ignota eſt neceſſitas, nobis prouidere. Vix hæc dixerat, quum adoleſcẽtem aſpectu pulcherrimum, è Colle deſcendentem vident, qui cùm ad ipſos peruenisſet; quatuor albos panes, ac vini lagenam profert; móxque ſe ab eorum oculis abripit. Quo facto liberaliſſimus Deus, & ſollicitam, quam erga fideliſſimum Seruum ſuum gerebat, curam, & prouidentiam commendare; & amplioris in eum confidentiæ remunerationem impertiri voluit.

Panes & vini lagenam ab Angelo accipit.

Alio quoque tempore, cùm Franciſcum Æſinum itineris comitem haberet; nihil vterque aut panis, aut vini ſecum tulerant. Iam maiorem diei viam iciuni confecerant; cùm Bernardinus Franciſcum ita affatur: Franciſce, mihi modico vino ad vires inſtaurandas opus eſſet. Cui Franciſcus: Mihi quidem, inquit, cucurbitula eſt; ſed vino vacua. Amabò (ſubdit Bernardinus) num vini aliquid ſuperfuerit, explora. Parebo equidem, inquit Franciſcus; ſed iam pridem vacuam reliqui. Cumque Curcubitulam perluſtraſſet; optimo vino plenam reperit: quo vterque confortatus, reliquum viæ alacriter in Domino peregerunt. His diuinæ benignitatis teſtimoniis, adeò Bernardinus in concepto animi propoſito; quo nihil vnquam edulij, in via ſibi deferendum præſtituerat, confirmatus fuit: vt in Generalibus Comitiis, quæ ſub Euſebio Anconitano celebrata ſunt, inter Generalium Conſtitutionum decreta illud quoque addendum curauerit. Ne Fratres cibi annonam in via ſecum ferant; præſertim dum inter notos, & domeſticos iter faciunt.

XXXVI.

Cucurbitula vino vacua, diuinitus plena reperitur.

Maximus in Bernardini animo erga Seraphicam paupertatem, ac præſertim, quæ ad Monaſteriorum ædificationem ſpectat, zelus æſtuabat: quapropter tam ſollicitè inuigilabat; ne aliqui in iis ædificandis exceſſus irreperent; vt Romani Conuentus Guardianum, ob id tantùm aſperè increpauerit; quod Clauſtri pauimentum coctis lateribus conſtrauerit: quanquam nihil in eo opere pecuniæ inſumptum fuiſſet. Nonnullæ etiamnum in Romano Conuentu S. Bonauenturæ, à quo nuper ad alium migratum eſt; Cellæ integræ videntur, ex arundinibus, & cemento conſtructæ; quas is dum Generalis eſſet, ſibi habitandas elegerat.

XXXVII.

Paupertatis illius zelus in Monaſteriis ædificandis.

At terrificum illud exemplum fuit, quo Deus ardentem huius Viri zelum, quo in Monaſteriorum paupertatem ferebatur, diuina planè virtute comprobare voluit. Nam cùm Fanum aliquando ad Conuentus viſitationem acceſſiſſet: locus illi amplior viſus eſt, quique cõſuetæ paupertatis metas excederet: quãobrem cũ diu, multúmque ædificationis exceſſum duris verbis proſecutus eſſet: diuino tandem erga Ordinis paupertatem zelo ſuccenſus; ne exceſſus in aliorum exemplum ſerperet, cunctos è Monaſterio exire, atque inde omnia aſportari iubet. Cùm igitur vniuerſi ſe in hortum ad Monaſterij proſpectum recepiſſent. Vir Dei, Conuentui, ab altiſſima Ordinis paupertate degeneri, in nomine Domini maledicit. Horribile dictu! Vix maledictionis ſentẽtia ab eo prolata fuerat: cùm vẽtus vehemẽs ab Aquilone in Conuentum irruens, illum in momento ſubuertit; & ad ſolum vſque proſternit: tantáque illius ædificij ruina fuit; vt lapides omnes, ac lateres ea maledictione contriti, ne vnus quidem integer euaſerit. Ea res non eos tantummodò, qui præſentes aderant; ſed abſentes quoque, quotquot factum audierunt, ita vniuerſos terruit; vt omnes, non ſolùm in Monaſteriorum ædificatione, paupertatis exceſſus euitarentur; verùm ſi qui eò vſque alicubi irrepſerant, corrigerentur.

XXXVIII.

Fani Conuentus, ob Bernardini maledictionem, à fundamentis ruit.

Emicabat potiſſimùm in Bernardino, effuſa quædam erga omnes charitas: quam ægrotis præſertim exhiberi, ſæpè in viſitationibus inculcare ſolitus erat. Nihil hoc Viro benignius, nihil manſuetius erat. Si quando Fratrem à Dæmone tentatum, vel lapſum offendiſſet; tam ſuaui admonitione, aut correptione curabat; vt cùm nemo faciem eius exhorreſceret, ab eo cuncti ad virtutem animati, inflammatique diſcederent. Huius Viri charitatem haud ſemel Deus miraculo

XXXVII.

Ipſius erga Ægrotos charitas vini Miraculo commendatur.

commenda

commendauit. Nam cùm Assisij Monasterium extrueretur; Fratres in domo cuiusdam pij, ac deuoti Viri, qui Ludouicus appellabatur, sibi hospitium elegerant: quo tempore cùm Frater Bernardinus à Monte Vlmo, ob cordis deliquium, modico vino egeret: præsens aderat Generalis; qui ab hospite vini paululùm postulans, ab eo audit, nihil prorsus vini in domo superesse. Perge, inquit, ad dolium, ne dubita: Dominus enim tibi, ac nobis vinum dabit. Pergens ille, dolium vsque ad effusionem vino plenum reperit: quo æger, ac tota deinceps familia recreata fuit. Idem quoque cùm Romæ esset, cuidam familiari suo, qui Baptista vocabatur, præstitit: quem cùm domi inuiseret, ille ad Bernardinum ait: Pater mi, vinum profectò tibi gustandum offerrem; nisi is nuper in dolio defecisset: at neque hoc tempore, præterquam vappa, in tabernis venalis est. Cui Bernardinus: Vir es modicæ fidei (inquit.) Quid de vino dubitas? Ito celeriter, vinúmque pro te, ac pro nobis è dolio hauri. Pergit Baptista, cui Viri sanctitas iamdiu perspecta erat; ac multa fide plenus, dolium explorat: quid plura? plenum accipit, vinum haurit, & ad Bernardinum defert: quodque miraculum auget, quanquam ex eo is copiosè deinde pauperibus, Bernardini iussu distribueret; sibi tamen, ac suis vsque ad tertium mensem abundè suffecit.

Familiari cuidam vini diuinitùs imperat, ac in dolio multiplicat.

XXXIX Illustrem huius Viri Sanctimoniam, Deus plerisque aliis miraculis comprobatam voluit. Etenim præter ea, quæ hactenus exarata sunt; insigne illud de Iosepho Fernensi celebratum refertur: ad quem cùm Bernardinus Generalis epistolam scripsisset, qua illum Aretium, ad Dei Verbum disseminandum destinabat: quo tempore is Generalis literas accepit, fluxu Epatico tam grauiter laborabat; vt Medici iam ferè de illius salute desperarent: quare ad Generalem rescribens, se extrema quidem ægritudine teneri, quo minùs iussis obtemperare, & Aretium se conferre queat, per literas significat. At si morbo, quo afflictatur, is abscedendi præceptum imponat, nihil planè futurum esse, ait, quod eum ab imposito obedientiæ præcepto implendo deterreat. Bernardinus verò Iosephi litteris acceptis, his ad eum verbis rescribit. Quandoquidem ea tibi ô Ioseph, à Deo fides, ac obedientiæ virtus impertita fuit; vt ad iunctum tibi obedientiæ opus implendum, à morbo, quo impediris, liberari postules: ac præterea Aretij Vrbs tuæ Prædicationis opera maximè indigeat: idcircò in Dei nomine, ac virtute sanctæ obedientiæ, morbo, quo cruciaris, præcipio; vt quàm primùm abeas, teque liberum, ad Dei opus præstandum sinas. Mirabile dictu! Vix Iosephus allatam sibi epistolam legit; cùm morbus diuino præcepto à Viro Dei prolato parens, extemplò aufugit; libérque ille, ac incolumis statim Aretium versùs iter arripit.

Morbo per literas imperat, atque à Iosepho Fernensi depellit.

XL. Cùm à Generalibus Comitiis, quæ in Vrbe Neapolitana anno 1549. celebrata fuerant, cum Fr. Matthæo à Leonissa, Viro sene, ac sancto, ac plerisque aliis Fratribus rediret; iterque vsque ad meridianam iam horam produxissent: instante refectionis tempore, ad fontem, qui in via se illis obuium præbet, vniuersi pergunt: nemo vinum secum tulerat, quo & sitis extingui, & vires itinere defatigatæ, refocillari possent. Cúmque inter eos Matthæus esset, qui ægra valetudine afficiebatur: Bernardinus ad eum: Vino, ait, ô Matthæe, tibi ob corporis tui languores opus est. Cui Matthæus: Illud tibi potiùs, Pater, qui senectute grauaris, necessarium esset. Potens est Deus (ait Bernardinus) aquæ isti vini virtutem præbere. Res planè mira! Nam illius fontis aqua, nullo mutato colore, vini optimi gustum, vim, ac suauitatem mox reddit. Læti tunc omnes vinum, absque vuæ racemis expressum, bibunt; cunctique sitim nouo, ac cælesti mero, fonte propinante, extingunt: vix autem fontem ad manuum lotionem post refectionem attingunt: cùm is ad aquæ naturam rediens, vinum fundere desinit.

Fons aqua Bernardini oratione vinum fundit.

Asinus Bernardini iussu soleam ferreã Fabro ferrario reddit.

Prioribus primi, & secundi sui Generalatus annis Bernardinus, quum vegetior illi ætas erat; Religionem pedester visitauerat: tertio verò sui Generalatus triennio, cùm iam senio grauis esset; Asinum illi Generale Capitulum permittit; quo interdum, itinere fessus, vtebatur. Accidit verò, vt cùm Mediolanensis Prouinciæ Monasteriis ius visitationis impenderet: Asinus, quo vehebatur, soleam ferream in itinere amitteret: cuius loco cùm alteram à Fabro ferrario reponendam curasset; ille soleæ pretium à Generali deposcebat. At Generalis, pretium illi à Deo expectandum; frustra Fabro soleario pluribus verbis persuadere conatur; Nam eo reluctante, is tandem ad Asinum conuersus, ait: Asine, Frater, Ferrarius hic Faber pretium tuæ soleæ sibi postulat; quod nos ob paupertatem exoluere minimè valemus: tu ergo illi soleam ferream redde; ne te, nosque captiuos detineat: factum planè admirabile! Asinus vix eo audito, perinde ac si præceptum intelligeret; emisso calce, soleam exuit; atque ante Fabrum ferrarium proticit. Is verò vbi factum vidit; tantæ rei admiratione perculsus, mox ad Bernardini pedes prostratus, veniam poscit; rursusque Asinũm solea ferrea absque pretio munit. XL.

Tabernarium coena pretiũ poscentem illustri miraculo ad pietatẽ prouocat.

E Brixiensi Agro in Tusciam profectus, cùm quadam die, sub solis occasum, in campestrem cauponam cum Socio diuertisset; auidè à Cauponario excipiuntur; qui cùm ab eis vberem hospitij mercedem expectaret, eos splendidè tractat. At cœna absoluta; ac redditis Deo de more gratiis. Tabernarius cœnæ pretium ab iis expostulare cœpit. Cui Bernardinus: Nos, inquit, pauperes sumus, ac paupertatis filij; quibus neque aurum, neque argentum in Zonis est: at ne dubita, Dominus enim pretium tibi pro nobis retribuet. Tabernarius verò his verbis haud contentus, vt pretium exoluerent, insistebat. Tandem Bernardinus ad eum. Perperam, inquit, à nobis, frater, pretium deposcis, cùm illud tibi à nobis exolutum fuerit. Excandescens autem Tabernarius: Vnde, inquit, aut quando mihi cœnæ pretium à vobis exolutum fuit? Ne irascare, quæso, ait Bernardinus; sed pacatè nobiscum age. Dic obsecro, quantum tibi hac cœna pretium debeatur. Tantum (ait ille.) Est ne tibi trutina, (subdit Bernardinus) quam præsto habeamus? Est (inquit): Affer amabò. Quæ cum allata esset, scribit Bernardinus in chartæ frustulo orationem, *Retribuere dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus, propter nomen sanctum tuum, vitam æternam.* Quam Deo in gratiarum actione post cœnam obtulerat. Tum ad Tabernariũ: Hoc est pretium (inquit) quod nos tibi pro cœna exoluimus: ego chartulã hanc dextera lãce apponam: tu argẽti pretiũ, quod tibi pro cœna deberi affirmas, in altera collocato: siquidem argenti lanx præponderauerit, nos debitores simus: sin chartulæ grauior fuerit, tu à pretio postulando àbstineto: illud enim tibi persolutum fuisse planè exploratum erit. Re itaque cum hac conditione accepta, Tabernarius trutinam sumit, vtramque lancem componit, æquat, librat; debitam sibi argenti summam, grauiori ære, in sua lance collocat: Bernardinus verò chartulam in altera statuit. Elcuatur statera: adeóque lanx chartulæ præponderat; vt ne à plano quidem moueatur. Iterum Tabernarius vtramque lancem diligentiùs aspectat, lustrat, explorat; num fraus aliqua lateat; rursumque argentum, & chartula in lance librantur; grauissimàque chartulæ lanx in trutina conspicitur. Stupet Tabernarius. Cui Bernardinus: Quid, inquit, obstupescis, Frater? haud dignum vllum hac retributione, quæ tibi exoluta fuit, pretium inuenire poteris. Maius adhuc argenti pondus sumito, atque in tua lance statuito: quod cùm ille feciſſet, totámque lancem argento oneraſſet, chartulæ lanx nec vnquam loco dimoueri potuit. Id cum Tabernarius altiùs animo contemplatus fuisset; mox ad Bernardini pedes corruens, diuinam in eo virtutem agnoscit: veniámque turpis cupiditatis à Deo exposcens, voto se obstringit; nunquam se ab vllo hospitij mercedem acceptu-rum, qui post sumptum cibum Orationem: *Retribuere dignare Domine, &c.* ad Deum effunderet: ac deinceps erga Capucinorum Ordinem deuotissimus fuit. XLI.

Oratio Retribuere, &c. plurimis argenteis nummis præponderat.

XLII. Posthæc verò accidit, vt (Deo illius in Religiosos, ac pauperes munificentiam remunerante) cùm Tabernarius hic opes auxisset: quidam S. R. E. Cardinalis copiosa cum domus familia, ac Nobilium equitatu ad hanc Tabernam diuerteret: quem cùm Tabernarius, regio planè apparatu excepisset; cunctaque quæ ad Cardinalis potissimùm mensam spectabant, sollicitè administraret: tandem Cardinalis à cœna surgens, Deóque gratias referens, Orationem: *Retribuere dignare*, &c. inter alias Deo persoluit. Quam cùm Tabernarius audisset; paululùm animo hæsitare cœpit; num ab eo hospitij mercedem accipere deberet, quem Orationem *Retribuere dignare*, &c. persoluentem percepisset. Illinc enim eum grauis sumptus, quem in eo hospitando erogauerat, deterrebat. Hinc verò voti vinculum, quo se firma Deo sponsione deuinxerat, à mercede accipienda auocabat. Tandem voti Religio vicit: qua factum est; vt cùm de hospitij mercede secum deinde ageretur; pretium omne respueret, atque omnia integrè sibi persoluta esse diceret. Quod vbi Cardinali renunciatum fuit; isque à Tabernario tam prioris miraculi factum, quàm etiam posterioris voti vinculum didicit: primùm Viri pietatem laudat; & cùm munificentissimo dono, quod duplo hospitij sumptus excedebat, Tabernarium affecisset: ipsius filium, qui iam Sacris initiatus, Iuris Ecclesiastici studia prosequebatur; dignitate Ecclesiastica augendum curat. Atque ita qui pactum Domini custodiuit, de manu eius accepit duplicia: vt ex eo discant, qui pietatis operibus incumbunt, pauperum eleemosynis terrenas facultates non minui: ac Domino fœnerari, qui pauperibus tribuunt.

S. R. E. Cardinalis in Tabernarium, ob illius pietatem munificentia narratur.

XLIII. Cùm itaque id Bernardino perpetuum, ac legitimum esset; vt omnem rerum prouisionem in via abiiceret, totámque in Deum spem, aç cogitatum iactaret: mira quoque Dei erat erga illum sollicitudo; qua fiebat, vt cùm eos bonis accumularet, qui in Seruum suum se beneuolos præbebant; alios contrà, qui se asperos, ac duros illi exhibebant, rerum penuria premeret. Accidit enim posthæc; vt dum visitationem æstiuo tempore, per Æmiliam cum socio prosequitur: longo itinere, ac calore exhaustus, ad Tabernam quandam diuersoriam diuerteret; parúmque vini, quo exhaustæ vires refocillarentur, à Tabernario peteret. Cui Tabernarius, cùm nullam vini mercedem ab eo speraret, nihil apud se vini esse protinus respondet. Quo audito, Bernardinus flexo capite præteriit. Vix iactu lapidis inde Bernardinus aberat; cùm Nobilium equitatus ad Tabernam aduentat, vinúmque hauriri postulat: aduolat ad Cellam vinariam Tabernarius, cui bina, ac terna dolia vino plena adhuc supererant: cúmque dolia omnia explorasset: cuncta vacua, ac penè arida offendit. Rem dum Tabernarius secum admiratur; protinus verba, quibus Dei Viro vinum petenti negauerat, illi in mentem veniunt, quibus nihil penitus sibi vini esse affirmauerat: quare culpam agnoscens, post Virum Dei festinat; eúmque haud longe inde absentem offendens, supplex ab eo postulat, effusisque lachrymis rogat; vt rediens doliis suis benedicat, iisque vinum restituat, quod auaritia vsque ad fæcem ebiberat. Redit Vir mitissimus; doliis benedictionem impertit, vinumque in dolia reuertitur; quo non modò opportunè ipsius necessitati succurritur; familiáque mero redeunte, exhilaratur: sed eo duplici miraculo, Vir antea auarus, pietatem, atque in pauperes Christi munificentiam discit.

Tabernario vinum Bernardino deuoganti dolia exsiccantur.

Bernardini benedictione vinum in dolia redit.

XLIV. His illud postremum accedat, quod Fr. Bernardinus à Tuderto, quondam Sancti huius Viri Socius, Fr. Thomæ à Trebiano fidelissimè retulit. Narrat is, beatum Patrem, dum Italiæ Prouinciam visitaret, Vrbem quandam, cuius illi nomen, cùm hæc referret, è mente exciderat, ingressum fuisse: per quam dum iter facit, accidit: vt maximos gemitus, ac clamores è domo quadam erumpentes perciperet: quorum dum causam scisciatur; audit, vnicum tunc viduæ filium morte sublatum; cuius occasus maximam luctus, ac doloris acerbitatem

Mortuum filium ad lucē reuocat.

matri adferret. Id cùm pius Pater intelligeret; viduæ casum miseratus, domum ingreditur, matrem verbis consolatur: tum ad defunctum accedens, ac paulisper genuflexus orans, illum signo Crucis consignat: quo facto mortuus oscitare cœpit, ac rediuiuus à morte, & ab infirmitate conualuit.

His, aliisque copiosioribus miraculis, quæ partim superiùs anno 1549. relata sunt, partim nostrorum silentio, ac obliuione deleta fuêre; eam Vir Dei sibi tum apud Fratres, tum apud Seculares homines, sanctitatis existimationem comparauerat: vt Vir sanctus, ac illustris ab omnibus haberetur. Paulus Tertius Pontifex Max. id de Bernardino dicere solebat: Capucinorum Religioni nihil prorsus formidandum, quin etiam bonorum omnium cumulum sperandum esse, quandiu Bernardinum Astensem superstitem haberet. Religionem is octo annorum spatio, tanta prudentia, & sanctitate rexit; vt maximum illi splendorem contulerit. Generalia Ordinis statuta ordinauit, illustrauit, auxit: qui tandem Generalatus munere ter repetito gloriosè perfunctus; cùm in Romano Conuentu per triennium Theologicam disciplinam explicasset: quo in munere, qui illius Auditores erant, insignem Viri eruditionem, cum præclara mentis illuminatione, eidem cælesti dono infusa coniunctam, nunquam satis admirari videbantur. Tandem senio, ac corporis incommodis confectus, Romæ supremo morbo corripitur: ex quo cùm se à Domino vocari intelligeret; generalem peccatorum confessionem, ab ipsa pueritia institutam, multis lachrymis coram Sacerdote perficit: tum cæteris Sacramentis muniri curat. Quibus deuotissimè susceptis, vniuersos Romanæ familiæ Fratres, ad se accersitos, paternis verbis, eò ardentiori spiritu prolatis, quo se breui ab iis morte separandum senserat; ad Regularis disciplinæ obseruantiam, ad Paupertatem, ad Orationis studium, ad Crucis amplexum, denique ad diuinum amorem vehementer adhortatur. Posthæc animum colligens; cùm æternorum totus desiderio, atque amore flagraret: sæpè illa senis Simeonis verba animo, oréque repetebat: *Nunc dimittis Seruum tuum Domine*, &c. Qua die verò illi ex hac luce transitus parabatur: cùm Vespertinas horas, & Completorium cum Socio Domino persoluisset; vbi ad Beati Patris Francisci Antiphonam: *Celorum candor*, &c. ventum est, repentè totus animo, ac facie exhilaratus ad Socium ait: En Frater, en Frater, an non vides? Cui Socius: Quid est, Pater, quod vides? Is verò protinus re silentio obtecta, Antiphonam, *Celorum candor*, &c. prosequitur: qua absoluta, vbi manus sibi in mortui modum aptauit; caput super puluillum inclinat, quasi qui quietem sibi conciliare vellet: oransque spiritum Deo propè septuagenarius reddit: cùm quinquaginta circiter annos, in vtraque, & Obseruantium, & Capucinorum Religione, summa cum integritatis, prudentiæ, ac sanctimoniæ laude consumpsisset. Romæ sepultus, non insculpta marmoreo tumulo præclarè gestorum trophæa profert: sed præstantissimarum virtutum stemmata, clarissimæque sanctimoniæ memoriam; tot denique glorioſos labores pro Religione fortiter exantlatos, quæ nulla inquam obliuio delere poterit, posterorum animis perpetuò celata reliquit. Cui illud Ecclesiastici decantari æquum est. *Princeps Fratrum, firmamentum gentis, Stabilimentum populi, qui curauit gentem suam, & liberauit eam à perditione. Quasi Oliua pullulans, & cypressus in altitudinem se extollens, in accipiendo ipsum stolam gloriæ, & vestiri eum in consumatione virtutis.* Ipsius effigies ad viuum depicta in Conuĕtu nostro Mottæ Philocastri asseruatur. Huius B. Patris dicta, & facta, adeò præclara, ac memorabilia sunt, vt meritò apud omnes melioris notæ Fratres, magnam sibi semper auctoritatem compararint. XLV.

Paulli 3. Pont. de Bernardino elogium.

Roma in morbum incidit.

Cælesti visione ante obitū potitur.

Sanctimonia clarus Romæ diem extremum claudit

Eccl. 5. & 51.

Hoc anno, Fr. Angelus Saonensis, celebris Concionator, dum Bononiæ magna cum totius Vrbis vtilitate, Dei Verbum disseminat: in amœno Colle, qui haud longè ab Vrbe abest, Religionis Monasterium fundat, quod Montis Caluarij appellatione cohonestat. XLVI.

Bononiæ Conuentus extruitur.

Atque

XLVI. Atque hoc eodem Anno, Tipherni, nix copioſiſsima è Cælo cadit: quo tempore, cùm Capucini Fratres, qui veterem adhuc Conuentum longiùs ab Vrbe diſtantem habitabant; niue obſeſſi, pane, ac vino carerent; atque ob niuis abundantiam, via omnis ad mendicationem illis intercluſa eſſet: nonnullæ adhuc in Conuentu Fabæ ſupererant, quas coquinæ Præfectus aqua madefaciendas curat. Dies Veneris erat, Dominicæ Paſſioni conſecratus; in quo dum vniuerſi Fratres in Eccleſiam collecti, ardentiùs ante Nonam ſimul orationi vacant. En ianuæ tintinnabulum pulſatur. Accurrit Fr. Gratianus Ancaianenſis, tunc Conuentus Ianitor; Virúmque præ foribus cernit, qui aſellum pane, ac vino onuſtum, ad Fratrum ſubſidium duxerat. Rem Ianitor ad Guardianum defert, qui hominem cum aſello in Conuentum introduci iubet: at dum Ianitor ad fores reuerſus, vt Guardiani imperata faciat, hominem quærit: panem quidem, ac vinum ante fores reperit; hominem verò, & aſellum nullibi apparentes conſpicit. Cumque quò ille diuertiſſet, vndique diligentiſſimè exploraret, nulla nec hominis, nec aſelli veſtigia in niue expreſſa deprehendit. Quapropter cæleſtem annonam omnes à Deo profectam agnoſcentes; plurimas diuinæ Maieſtati, quæ in eos munificentiſſima fuerat, laudes, ac grates perſoluunt.

Tipherni Fratres à nine obſeſſi à Deo cæleſtem annonam accipiunt.

XLVII. Pleriſque hoc tempore Deus Opt. Max. exemplis manifeſtum eſſe voluit; quanta lignum ex arbore S. Franciſci, de qua alibi egimus, præſciſſum, in veneratione ab omnibus habendum ſit. In his primum ex Mediolanenſi Prouincia erumpit. Etenim Fr. Andreas Cremonenſis Sacerdos, hoc anno Cremona Laudum iter faciens, Nobilem quendam, equo inſidentem, in via obuium habet: qui cùm ob ſingularem, qua erga B. Franciſcum deuotionem afficiebatur, ab eo Crucem ex ligno S. Franciſci fabrefactam petiiſſet: quo tempore Andreas Crucem è manica expromptam Nobili offert: equus, cui ille inſidebat, quaſi qui ſacrum B. Franciſco lignum, veneratione dignum duceret; in priora genua procidit, honorémque, quo poterat, modo, tum ligno, tum ſancto Crucis Signaculo perſoluit. Quod cùm Nobilis ille ſumma cum admiratione perſpexiſſet: Me profectò, ait, equus melior fuit: quodque ego præſtare debueram, prior facto docuit; ſtatimque ex equo delapſus, ac genuflectens, reuerenter Crucem à Sacerdote accipit.

Equus ante Crucem ex B. Franciſci ligno fabrefactam genuflexit.

XLVIII. Altera itidem mulier, quæ à Fratre Tobia Mediolanenſi Crucem huiuſmodi, ex ligno S. Franciſci compactam, acceperat: cùm eam lignæ Coronæ B. Virginis, quam ſecum deferebat, alligaſſet: caſu accidit, vt Corona ſimul cum Cruce illi imprudenter in ignem prolaberetur. Cumque Corona, quæ lignea erat, igne combuſta, ac conſumpta eſſet: ſola Crux integra, atque ab igne illæſa permanſit; quam Felis quædam domeſtica, vngula ex igne erutam, atque ore apprehenſam, ad heram detulit: vt luculentiùs cunctis miraculum pateret.

Crux ex B. P. Franciſci ligno compacta in igne nõ comburitur.

XLIX. Quanta verò hoc ipſum B. Patris lignum diuina virtute polleat; quamque efficax, ob tanti Patris interceſſionem, ad languores curandos remedium ſit; pluribus tum hoc anno, tum ſuccedentibus annis exemplis declaratum fuit. Porrò ex his, quæ hoc anno memoriæ tradita ſunt. Primum eſt cuiuſdam Patrisfamilias, qui Nicolaus vocabatur: qui cùm in Agro Tiphernate graui dyſenteria laboraret, ex qua proximum ſibi interitum metuebat: à Fratre Vbaldo Eugubino, Laïco Capucino perſuaſus; vt ad B. P. Franciſci merita imploranda animum conferret; ab eo nonnihil puluetis, quam is ex B. P. Franciſci ligno elimauerat, accipit: quo ſimul cum vino maxima fide hauſto, ſtatim à morbo conualuit. Idipſum quoque ibidem alteri contigit: qui graui febre ægrotabat: cui cùm eiuſdem ligni limatura, vnà cum aquæ potu ſumenda tradita eſſet, vix ea hauſta, à febre curatus fuit. Innumera huiuſmodi curationum exempla apud antiqua noſtra M.S. exarantur: quorum ſaltem aliqua ſuis quæque annis referenda erunt.

Puluis ex ligno B. P. Franciſci eraſus, Ægrotum curat.

L. Hoc tempore, non paucæ Mulieres, rude Religionis Cingulum, ex fune, quo Fratres præcingi ſolent, compactũ ſibi adhibẽtes, è partus doloribus repẽtè liberantur.

Inter

Tres Mulieres Ordinis Fune præcincta à partus doloribus liberantur.

Inter quas prima fuit in Prouincia Hidruntina Baroniſſa Montis Ruffi: quæ, cùm ob partus difficultatem maximo in vitæ diſcrimine verſaretur, Ordinis fune, quem à Fratribus ſumma deuotione poſtulat; ſibi præcincto; illicò ſalua enititur.

Caſtellanetæ, ſeu Caſtaniæ, quæ eſt Vrbs Neapolitani Regni, ſub Archiepiſcopatu Tarentino; altera Mulier iam triduo partus doloribus cruciabatur: ex quibus cùm moritura crederetur, à propinquis Religionis Cingulum depoſcitur; quo parturiens præcincta, ſtatim mortuum fœtum ſalua parit, cunctoſque ad diuinæ virtutis tum admirationem, tum laudem compellit. LI.

Tertia denique Fratris Gregorij Aletini Capucini ſoror, quæ partus doloribus Aletij ad tertium vſque diem ita affecta fuerat; vt à cunctis illius ſalus deſperaretur; cùm funem, quo Fratres præcingi ſolent, manu attrectaſſet, protinus fœtum incolumis in lucem edidit. LII.

ANNVS CHRISTI IVL. III. MARCEL. II. PAVL. IV. CAR. V. IMP. REL. CAPVC.
1555. 6. 1. 37. 31.

I. TRIENNALI circulo expleto, vltimus Euſebij Generalis Annus, & à partu Virginis, Milleſimus quingenteſimus quinquageſimus quintus agebatur; cùm nouum Generale Capitulum, Firmi in Piceno, conſueto Pentecoſtes tempore ab Euſebio conuocatur: in quo celebratis Comitiis, Euſebius ipſe omnium Electorum conſenſu, in Generalatus munere confirmatur. His Comitiis inter alios interfuit, F. Hieronymus Piſtorienſis, Vir vitæ integritate, ac eruditione celebris; qui ex Obſeruantium Familia, paulò antea ad Capucinos tranſuolauerat: dé quo plutibus ſuo loco agendum erit.

Nonum Generale Capitulum Firmi in Piceno celebratur.

II. Interea, qui mille ad Religionis perniciem oculis inuigilat, Stygius hoſtis: cùm vberrimam animarum ſegetem, quam ex ſimplici Noſtrorum Prædicatione, diuina vndique pietas metebat, moleſtiſſimo animo ferret: quorundam ex noſtris Verbi Dei Præconibus animos permouerat: vt ſub fallaci quodam amplioris exiſtimationis prætextu, ſermonis ſimplicitatem faſtidientes: vanæ, ac curioſæ verborum eloquentiæ ſtuderent: quo maiorem apud populum ſibi auctoritatem, & gratiam conciliarent. Quo fiebat, vt minùs animarum ſaluti, curationique incumberent. Quapropter in hoc Capitulo, vehementiùs ab Euſebio Generali, in eos diuini Verbi Concionatores inuectum fuit; qui ſimplici, atque Apoſtolica prædicandi ratione poſthabita; nihil præter curioſitatem, ac ſermonis elegantiam ſectarentur: quos propterea, comminata Concionatorij muneris priuatione, ab inſtituto deterruit.

Concionatores nimis ornatè Dei Verbum prædicare, ad ſimplicitatem reuocantur.

III. Graues ferè toto hoc triennio, in Religionem procellæ ab Aemulis excitatæ; quibus eam ad ſupremam naufragij deſperationem ſe pertrahere poſſe ſperabant, Euſebium compulerunt; vt maiorem huius temporis partem in Romano Conuentu tranſigeret: quò facilius & commotos vortices confringere, & contorta ab Aduerſariis in Religionem tela retundere valeret. Porrò hæc in Religionem tempeſtas, poſt Iulij Tertij, qui hoc anno, decimo Kalend. Aprilis extremum diem clauſit, obitum orta; breuique Marcelli ſecundi, qui Iulio ſucceſſit, Pontificatu aucta; tandem ſub Paulo Quarto, qui hoc anno decimo Kal. Iunij ad Pontificale munus aſſumitur, non abſque graui Religionis moleſtia ſedatur.

Graues in Religionem procellæ excitantur.

IV. Etenim Paulo Tertio è viuis ſublato; qui ſuprema Capucinorum Religioni funera minabantur, noua Iulij Tertij Pontificatus opportunitate captata, antiquas iterum apud Apoſtolicam Sedem querimonias, ac contentiones mouent; quibus Capucinos ſibi ſubiicere tentant: nouaque in eos bella cient, vt penitus è medio tollant. At Iulio maturiùs ex humanis excedente: rem acriùs ſub Marcello ſecundo proſequuntur: ſed ipſo quoque, poſt viginti duos Pontificatus dies, hinc emigrante; cùm Apoſtolica Sedes Paulum Quartum, Virum prudentiſſimum; atque erga Religionem beneuolum accepiſſet: quem non tam facilè, aut clamores terrerent, aut oppugnantium auſteritas moueret: poſt primum illius Pontificatus annum, procella in Noſtros excitata paulatim miteſcere viſa eſt. Igitur nonnihil deferueſcente perſecutionis æſtu: Euſebius, Franciſco à Soletro, & Ioanne Albienſi grauiſſimis Patribus Romæ relictis; vt, ſi quæ prioris perſecutionis reliquiæ iterum forte pullulularent, iis ſua prudentia opportunè obſiſterent: ſub tertij anni exor-

dium

dium,anno videlicet 1557. Religionis Viſitationem auſpicatur: quæ tametſi ſerò ab eo inchoata fuerit, haud tamen, ob ſingularem Viri virtutem, ac prudentiam, plurima vtilitate caruit.

In Veneta Prouincia Fratres peſte laborantibus miniſtrant.

Iam verò, quod ad hunc annum ſpectat: Sæuiſſima lues Patauium, ac totum Patauinum Agrum inuaſerat; quo tempore Capucini Fratres vltrò ſe peſte laborantium obſequiis, magna cum totiùs Vrbis ædificatione, atque vtilitate mancipant: quo in munere Fr. Alexander Iuſtinopolitanus Conuentus Vicentini Guardianus, & F. Hieronymus Ticinenſis, Clericus, vitam cum morte commutant: atque eodem ferè tempore Fr. Leo Veronenſis, Guardianus Venetiarum, Sancto fine in Domino quieſcit. V.

F. MATTHÆI RHEGINI vita & geſta enarrantur.

In Vrbe Rhegienſi apud Calabros moritur hoc anno Fr. Matthæus Rheginus Calaber, ex Coramantiorum Familia; Vir omni virtutum laude clarus: cuius tanta fuit mentis humilitas, vt ſacro Subdiaconatus Ordine contentus, ad altiores Diaconatus, ac Presbyteratus Ordines, præ animi humilitate, promoueri recuſauerit. Fuit hic Regulæ cũprimis obſeruãtiſſimus, ac totius Regularis diſciplinæ forma, vitæ auſteritate rigidus, abſtinentia inſignis, in Oratione feruentiſſimus, ac diuinarum rerum contemplationi deditus; præcipuè verò in Dominicæ Paſſionis Myſteriis recolendis ita frequens, ac pius; vt in eorum meditatione iuges ferè ex oculis lachrymas funderet. VI.

Ipſius virtutes enarrantur.

Huius Viri Sanctitas nonnullis à Deo miraculis declarata fuit. Dum enim non longè à Rhegina Vrbe, Capucinorum Conuentus extrueretur, accidit; vt ob frequentes, ac copioſos imbres, panis aliquando ad Fratrum, & operariorum victum mendicari non poſſet: ex quo tam Fratres, quàm Operarios conſueta refectione carere oporteret. Id cùm Matthæo innotuiſſet; mox in Eccleſiam ſolus ſecedens, ad Chriſti Crucifixi pedes ſeipſum proſternit; ab eoque annonæ prouiſionem poſtulat. Nec pius Dominus orantis petitioni defuit: nam vix oratione peracta, ianuæ tintinnabulum pulſatum fuit; virque ignotus, panis candidiſſimi corbe onuſtus, in ianua apparet; quo Fratrum, & Operariorum neceſſitati abundè ſubuentum fuit.

Panem Fratribus, ac Operariis à Deo miraculoſè impetrat.

Porrò in ea Conuentus ædificatione, dum tranſtra quædam altiùs in Eccleſiæ tecto collocantur; caſu euenit: vt faber lignarius minùs ſibi cautus, ex alto Eccleſiæ culmine præceps ad imum rueret: quo caſu cùm vniuerſi illum toto corpore confractum arbitrarentur. Matthæus, mox lapſum hominem Signo Crucis ſignat, cúmque data manu erigens, protinus integrum Operi reſtituit. VII.

Signo Crucis confractum ſanat.

Pleroſque hoc modo Dei Seruum ægrotos Signo Crucis curaſſe, memoriæ traditum eſt: quibus cùm id tantùm admonens diceret: Fili habeto Fidem Dei, & ſaluus eris: confeſtim ab eo ſanabantur. Denique obitu ſuo Fratribus longè ante mortem prædicto; cùm ſe Eccleſiæ Sacramentis deuotiſſimè, ad Domini occurſum præparaſſet; plenus virtute, ſeptuagenarius ad meliorem vitam concedit. Cuius ſanctitati illud è Cælo teſtimonium acceſſit, quod ex ipſius corpore, poſt mortem, tam ſuauis odor diffundi cœpit; vt F. Antoninus Rheginus, qui illud in ſepulchro condidit, eo perfuſus, poſt hæc, per octo integros dies ſuauè oleret. VIII.

Pleroſque ægrotos Signo Crucis tantùm adhibito curat.

Poſt obitum ſuauis ex illius Corpore odor diffunditur.

F. ANTONII SICVLI Vita & geſta

Romæ hoc ipſo anno Fr. Antonius Siculus, Laïcus, infirmorum præfectus; cùm plurimis in Ægrotorum cura laboribus, piè, ac fideliter, per aliquot annos perfunctus eſſet, ad perennem quietem euolat. Inter cæteras huius Viri virtutes, illuſtris patientia fuit; ac dura pro Chriſto tolerandi ardor: nam cùm pro officij ſui munere carnes pro infirmis à laniis peteret: lanius quidam cæteris opulentior, Antonij conſpectum tam grauiter ferebat; vt cumprimùm ad lanienam ſuam accederet, illum ab ea duris verbis expelleret; ac ſæpiſſimè iniuriis, ac conuitiis oneraret. His Antonius nunquam ita lædi potuit; quin maiorem ex his voluptatem capiens, frequentiùs ad lanium pergeret; illataſque contumelias, velut pretioſas gemmas, ac carbunculos colligens, non tam animo turbatum, quàm ſe vultu hilarem IX.

Illuſtris Antonij patientia commendatur.

oſtenderet,

ostenderet: caput iniuriis inclinabat, ridentémque faciem præseferens: quasi qui diu optatis potitus esset, aut spolia opima ex hoste tulisset; domum gaudens reuertebatur. Hanc Antonij patientiam tot iniuriis, ac contumeliis lacessitam, diuturnóque temporum spatio probatam; cùm Lanius altiùs sibi animo insculpsisset; magnoperè ea admirari cœpit: neque præstantissima, ac propè diuina virtute vacare sensit, quod in eo præter humani sensus rationem, se se efferre conspiciebat: quapropter cumprimùm Antonius ad lanienam rediit, tanta Virum veneratione suscepit; vt ab eo primùm iniuriarum veniam postulauerit; deinde obnixè rogare cœperit, vt quæ ad Infirmorum eius necessariæ essent, aliundè, præterquam ab eo, deinceps carnes non peteret: tantámque exinde erga Antonium, ac Religionem animo pietatem, ac beneuolentiam peperit; vt quandiu superstes fuit, solus carnes pro Infirmis erogare voluerit. Tanta quippè est exemplorum, ac rectè factorum vis; vt his plerunque homines magis, vel ad vitæ correctionem, vel ad virtutem moueantur, quæ in aliis præclarè gesta admirantur; quàm quæ ab aliis benè audita percipiunt: validiora enim exempla, quàm verba sunt (S. Leone teste) & plenùs opere, quàm voce docetur. Cum hac animi virtute, vitæ austeritatem, abstinentiam, corporis maceratione perpetuò coniunxit: tanta quoque morum disciplina, ac sermonis suauitate præditus fuit; vt cùm Paulo Tertio Pontifici, qui illius sanctitatem nouerat, ob id charus esset; Pontifex illius sæpè colloquio delectaretur.

Lanium sua patientia et contumelias se, pium ac benenolum præstat.

S. Leo Papa, sermon. de Ieiunio.

X. Potissima tandem illius virtus fuit, quæ Electorum propria est; effusa nimirum quædam erga infirmos, ac cæteros omnes charitas: qua fiebat; vt neque vigiliis, neque labori vlli propter ægrotos parceret: tantáque vniuersos charitate complecteretur; vt & ipsa sibi necessaria sæpenumero denegaret: vt aliorum commodis satisfaceret. Hinc sæpè sibi ipsi vel obsonium, vel fœmoralia munda subtrahebat, vt cæterorum indigentiam suppleret. Frequenter etiam vilia, ac laboriosa sibi aliorum exercitia, quasi otio vacaret, assumere solebat; vt eorum labores subleuaret. His cùm magnam sibi tum in Vrbe, tum apud Fratres sanctimoniæ existimationem, haud frustra comparasset; tandem post vigesimum in Religione annum, in sanctitate, & iustitia haud vulgati consummatum: in eodem Romano Conuentu, mortali vitæ finem imponit, vt immortalem apud Deum auspicaretur.

Charitate erga Aegrotos eluciscitur.

Roma Sanctè in Domino obdormit.

XI. Nari quoque apud Siculos, hoc anno, ad Superos migrat, Frater Lucas Narinus, Sacerdos: multarum virtutum gloria illustris, humilitate sublimis, charitate præstans, abstinentia, ac cæteris corporis castigationibus præcellens: ac præsertim diuinarum rerum contemplatione insignis; in qua pleráque à Deo Reuelationes accepit. Inter has ea fuit: Quòd cùm diuinitus illi reuelatum esset: Cacodæmones aduersùs Religionis propagationem, Conuentum collegisse; in quo ab iis decretum fuerat: vt Nouitios omnes Siculæ Prouinciæ à Religione expellerent. Is protinus ad cunctos Nouitiorum Magistros epistolas dat; quibus illos huius Tartarei consilij certiores reddit: quod sanè haud parùm illis contulit, quò maioti diligentia Nouitios à Diabolicis technis liberos seruarent.

F. LVCAE NARINI Vita & Gesta.

Dæmonum consilia diuinitus illi reuelantur.

XII. Cùm verò semel in Conuentu Ennæ, seu Castri Ioannis, Guardiani munere fungens, noctu in Ecclesia oraret: Dæmonem nigra, ac talari veste indutum, Ecclesiam introeuntem videt, qui Fratris cuiusdam humero, velut amico, ac familiari inniti cœpit: quem cùm is baculo, quo fulciebatur, percussisset; Dæmon quidem aufugit; at infelix Frater, qui cum Dæmone fœdus pepigerat, cùm admonitus, sibi à Sathana cauere noluisset; excusso obedientiæ iugo, ea nocte à Religione naufragus excedit. Hoc quippe Deus, ob innumera, quæ de Tartareo hoste trophæa reuexerat, illum dono cohonestauerat; vt Dæmonum consilia cerneret: quò faciliùs aliis doctrina, & oratione opitulari posset. Hoc modo cùm

Dæmonem Fratris humero innixū in Oratione videt.

Digitized by Google

Thermis Himeris, quæ eſt Siciliæ Vrbs, Guardianus eſſet: alterum quoque Fratrem, in horto furtiuè ficus comedentem, conſpicit: cui Dæmon ex arbore meliores ficus miniſtrans, illum ad vetitum fructus eſum pelliciebat: quod cùm Dei Seruus animaduertiſſet; Fratrem ad ſe accerſitum monet, ne præter obedientiam, ficu veſcatur; Serpens enim (aiebat) qui Mulieri vetiti ligni eſum perſuaſit, te quoque ad ficus præter obedientiam guſtandos compellit. At id parùm eſt, arborem enim ipſe conſcendit, ac ficus è ramis profert: vt inde certiſſimè addiſcas, quæ præter obedientiam extra communem menſam eduntur; è Diaboli manibus proculdubio prodire.

Dæmonem Fratri ficus porrigentem cernit.

Tanta erat huius Viri Sanctitas, vt cùm eam Dæmones ferre non poſſent, ſæpè è gradibus illum deijcerent. Cùm Gibilmannæ, aliquando Conuentum moderaretur; Dæmonis opera, ex alto Eccleſiæ culmine, in terram collapſus, vtraque ſibi crura confregit; quo caſu cùm grauiſſimo dolore cruciaretur: tametſi illud patienter ferret, vis tamen doloris eum ad aliquos gemitus edendos compellebat. Cui Chriſtus Cruce onuſtus apparens, his illum aliquando verbis affatus eſt. Luca, quiſnam acrior dolor fuit, tuus ne, quem in cruribus ſuſtines; an meus, quem ſub hoc Crucis onere pertuli? Cui Lucas: Tuus certè, bone Ieſu, cui nec meus quidem vllo modo comparandus eſt; Vtinam tuo quoque dolore fruar. Chriſtus autem diſcedens ſua benedictione omnem illi doloris ſenſum abſtulit. XIII.

Dæmonum opera ex Eccleſiæ culmine dilabitur.

Chriſtus Crucem baiulans illi apparet.

Colico aliàs quoque dolore in Conuentu Tiracenſi grauiter cruciabatur; quo in cruciatu, cùm B. P. Franciſci opem humiliter imploraſſet: B. Pater illi viſibilis apparens, doloriſque locum manu contingens, ab eo illum languore liberum reddit. Alio quoq; tempore cùm iter faciens flumen traijceret, à rapido illius curſu manifeſto naufragio deorſum trahebatur: quo in diſcrimine cùm ad B.P. Franciſcum animum, verbaque dirigens, dixiſſet. Noſti B. Pater, quoniam non ſponte, ſed ex obedientia hoc iter ſuſcepi; ecce nunc aquis ſubmergor. Vix hæc prolocutus fuerat; cùm ſtatim ſe ad alteram fluminis ripam delatum conſpicit. Atque hæc quidem diuinæ in Dei Seruum beneuolentiæ ſigna fuêre, qua illum variè afflictum conſolabatur. At ſanè mirabiliora ſunt, quæ ad Serui ſui ſanctitatem declarandam diuina per eum virtus operabatur. XIV.

A Colicis doloribus B. P. Franciſci cõtactu ſanantur.

A ſubmerſione B. P. Franciſci opẽ liberatur.

Contigit aliquando; vt Vrceoli vitrei, qui Miſſæ miniſterio inſeruiebant, Aedituí incuria humi excidentes confringerentur: Aedituus verò eo magis eorum lapſu cruciabatur, quòd alij eorum loco ſubrogandi haud ſibi eo tempore ſupereſſent: quod cùm Viro Dei, qui etiamnum eo manè Miſſam celebraturus erat, renunciatum fuiſſet: Aedituo inquit: Quid turbaris modicæ Fidei? Vrceolorum ad me fragmenta adfer; quæ cùm ſimul ſuis locis aptè copulaſſet; ſigno Crucis adhibito, integros illos Aedituo reſtituit; ac paulò poſt ad Miſſæ celebrationem accedit. XV.

Vrceolus confractos ſigno Crucis inſtaurat.

Poſthæc cùm Leontium profectus eſſet; Mulier quædam, quæ iam diu paralyſi laborauerat, cùm primùm S. Viri in Vrbem aduentum percepit; à Guardiano poſtulat, vt Lucæ ſemel ſaltem præſentia ſibi frui liceat: Re à Guardiano impetrata, cùm Lucas ad ægrotantem peruenijſſet; multamque cum ea propinquorum turbam, quæ ad eam viſitandam confluxerat, offendiſſet: ab ea percunctatur, quàm benè ſe habeat; quiſve illam morbus affligat. Reſpondet languida, diutina ſe paralyſi laborare. Cui Lucas; Nequaquam, ait, ita erit; benè valebis, ſi Deo placuerit. Cumque ab ea quæſijſſet, qua corporis parte illam morbus arriperet; illa dextram latus oſtendit, quam Vir Dei ſigno Crucis obſignans: Quid iſtic iaces, inquit, cùm nullus te morbus occupet, iam ſurge, ac Deo gratias age. Illa dicto obtemperans, protinus incolumis à ſtrato ſurgit, atque à paralyſi ſe prorſus liberam ſentit. XVI.

Signo Crucis Mulierem Paralyticã ſanat.

In Oppido Ennæ, extremo agone cum morte conflictabatur adoleſcens, No- XVII.

bilis

bilis cuiuſdam fœminæ filius; quæ cùm Capucinorum Ordinem haud vulgari beneuolentia complecteretur, moribundum filium Fratrum precibus impenſiùs commendauerat. Iam eò lethalis morbus adoleſcentem adegerat, vt deſperata valetudine, ſupremus duntaxat illius vitæ exitus expectaretur. Noctu igitur dum Mater morienti filio mœſta aſſiſtit; moribundus ad Matrem conuerſus ait: Mater, An non animaduertis, Patres iſtos Capucinos, iamdudum genuflexos orare; roga, vt ſurgant; ac paululùm quieſcant. Cui Mater: Nulli, inquit, fili mi, hic Capucini orantes ſunt: rem tamen altiùs animo conſiderans, noua de filij ſalute ſpe concepta, ſtatim ad Capucinos nunctium mittit; qui Guardianum rogaret, vt Fratrem Lucam, qui tunc in eo Conuentu degebat, quamprimùm ad ægrotum mitteret. Venit Lucas, & cùm iuxta ægrotantem ſediſſet; placidis illum verbis conſolatur: aquam ſibi iubet afferri, quam ſigno Crucis benedicit; ægrotantémque adoleſcentem monet, vt Salutationem Angelicam deuotè recitet: qua ab eo perſoluta, mox aquam illi potandam præbet; qua hauſta, repentè adoleſcens è lethali morbo conualeſcit, è ſtrato ſurgit, ac poſtridie per Vrbem incolumis incedit. His tam illuſtribus ſanctitatis teſtimoniis à Deo probatus; tandem Vir Dei, mortalis vitæ ſtadio decurſo, agonéque feliciter conſummato, ſempiternæ, vti piè credimus, fœlicitatis brauium aſſequitur.

Clarus Miraculis extremum diem claudit.

XVIII. Alij quoque hoc anno, Viri virtute præclari, è Capucinorum Ordine ad Cæleſte premium euolant: inter quos prior eſt Fr. Ioannes Candela Rheginus, Laïcus; qui anno 1532. cum Ludouico Rhegino, ac reliquis, ex Obſeruantium Familia, in ipſo Reformationis exordio, ad Capucinos migrauerat. Fuit hic Ioannes Regulæ obſeruantiſſimus, vita auſterus, charitate feruidus; támque in oratione aſſiduus; vt vix vnquam, cùm ſuo muneri ſatisfeciſſet, ab Eccleſia diſcederet. Obitum ſuum, Deo reuelante, longè ante præſciuit: quamobrem cùm ad mortem ægrotaret: Antonino Rhegino, infirmorum Præfecto, qui illi in extremo vitæ diſcrimine aſſiſtere optabat, dixit: Antonine, fili, nondum venit hora mea: ito, & quieſce; opportuno te tempore accerſam. Cúmque ſanctis ſe Eccleſiæ Sacramentis deuotiſſimè muniiſſet; inſtante ſuæ reſolutionis hora, Antoninum accerſit: atque eodem tempore, Auicula cellam ingreſſa, tanta ſuauitate canere, ac cæleſte melos edere cœpit; vt & moribundum, atque adſtantes ſumma voluptate afficeret: Porrò inter hos auiculæ illius cæleſtis cantus, Ioannes, Deo animam reddit. Poſt mortem caro illius mollis, ac morbida, velut pueri reddita fuit; tamque ſuaui odore perfuſa; vt Cæleſtis gloriæ iam præmium aſſequuta videretur. Septuagenarius obiit in Conuentu Rhegij, atque ibidem ſepultus in Domino quieſcit.

F. IOANNIS CANDELÆ Calabri Vita, & Geſta.

Obitum ſuũ diuinitus præſcit.

Auicula illi in morte adſtat, ac ſuauiter canit.

XIX. Alter quoque inter Calabros Vir ſanctitate conſpicuus; nimirum F. Bonauentura Rheginus, laicus, hoc anno à corporeis vinculis ſoluitur: qui & ipſe inter priores illos Calabros Patres, Ludouici Socios, adnumeratur: qui ſumma conſtantia, ac virtute, primæuos illos perſecutionum impetus deuicerunt. Mira in hoc Viro erga infirmos charitas, ac diligentia eluxit: quibus tanto ſtudio, ac ſollicitudine inſeruire viſus eſt; vt cibum, ac ſomnum, quò illorum obſequiis vacaret, ſibi præriperet. In vultu hilaritatem; in verbis ſuauitatem præferebat: quo fit, vt omnibus gratus, vniuerſos ſua modeſtia, ac morum diſciplina ædificaret. Orationem tantoperè coluit; vt poſt charitatis obſequia, ad ſolitaria ſemper loca orationi apta ſecederet.

F. BONAVENTVRAE RHEGINI, Vita & Geſta.

Ipſius virtutes deſcribũtur.

XX. Cæterùm diuina familiaritas, quam aſſidua illi oratio genuerat, tantam Dei Seruo, erga Deum confidentiam comparauerat; vt nihil vnquam ab eo peteret, quod impetrandum non ſperaret: nonnullis id exemplis manifeſtum fuit. Cùm enim fornax Calcaria ad Rhegini Conuentus ædificationem pararetur: quamplurimique Operarij, quibus victus à Fratribus miniſtrabatur, ad opus confluxiſſent: contigit aliquando; vt panis Operarijs ad refectionem deeſſet: quos Bonauentura

bono animo esse, ac parumper duntaxat expectare iubet; donec ociùs ad ipsos redeat: statimque mantica in humeros sublata, ac Fratre Antonino Rhegino secum Socio assumpto; vix vno ab iis lapide digressus, mantica humi deposita in genua procidit; diuinamque liberalitatem, orans sibi adesse deposcit. Interea ex Operariis vnus, qui eum cum mantica abeuntem conspexerat; cùm hominum habitationes inde longè abesse non ignoraret: clàm illum secutus; cùm primùm eum orationi cum Socio incumbentem videt; statim ad Socios rediens. Iam, inquit, hodie pro pane, nobis supplicationes ad vescendum dabuntur; quid frustra panem expectamus? En Fr. Bonauentura cum Socio panis obliti, orationi vacant: nos verò interea fame conficiemur. At Bonauentura, vbi Deum aliquantisper orauit; manticam pane albo, & optimo è Cælo plenam accipiens, ad Operarios reuertitur; panémque illis abundè ministrat. Qui verò cæteros ad murmurationem compulerat, miraculo perterritus, cùm culpam agnouisset; veniam à Viro Dei postulat, quam etiam facilè consequitur.

Panem è Cælo Operariis exorat.

Hinc paruo tempore elapso, cùm vasta quædam trabs, quæ eiusdem Conuentus structuræ necessaria erat, vehenda esset: eam Bonauentura boum opera pertrahendam curabat: quo tempore accidit; vt currus, quem is cum bobus præcedebat, è Colle præcipiti defluens, boues, & trabem magno impetu in eum impelleret. Porrò ea impetus vi, ac pondere, cùm omnes illum contritum, nedum oppressum crederent: En Vir Dei incolumis è lapsu surgit: alteriusque bouis, qui iugum excusserat, onus sustinens, trabem absque vlla corporis læsione, aut iniuria ad Collis radicem vnà cum altero boue pertrahit. Id cunctis, qui aderant, cùm non tam admirabile, quàm humanæ virtuti prorsus impossibile visum esset; nihil in eo, præter Dei virtutem miro modo operantem suspicientes, diuinam benignitatem commendarunt.

Diuinitus à Trabis oppressione liberatur.

At illud postremò mirabile fuit, quòd dum altera fornax Calcaria, quæ pro eiusdem Conuentus ædificatione instructa fuerat, iam secundo die ardet; animaduertunt Calcarij, fornacem ruinam minari: cúmque ea re eò grauiùs cruciarentur; quòd nullo remedio ruinam instaurari posse intelligerent: Vir Dei, animo consternatos in spem diuinæ benignitatis allurgere, eosque refectionem sumere iubet. Interea signo Crucis seipsum armans, ardentem fornacem ingreditur; per flammas ad ruinam graditur; ardentes lateres suis locis collocat, fornacem suffulcit, ruinas instaurat; quo in opere non paruam temporis moram insumit: tum verò à flamma, tam illæsus iterum per os fornacis egreditur: vt nec habitus pilum ab igne exustum haberet, nec ignis odorem præseferret. Expauêre vniuersi, qui eum fornacem accensam ingredientem conspexerant. At verò cùm à fornace non tam incolumem, quàm ne à flamma quidem delibatum, exeuntem cernerent. Mox vniuersi Dei virtutem summis laudibus efferre, ac Viri Dei sanctitatem, tam admirabili signo à Deo contestatam, venerari cœperunt. XXI.

Fornacem Calcariam ardentem ingressus illius ruinas instaurat.

Postremò, cùm fidelis hic Dei Seruus, tres & viginti annos, in Marthæ ministerio strenuam operam nauasset; obitus sui hora Fratribus prænunciata; meritis, & miraculis clarus, octogenarius in Cælum migrat, ac laborum mercedem accipit. Magnus Vrbis Rheginæ, ad Sancti Viri Corpus venerandum, hominum, ac mulierum concursus fuit: quo tempore illud memorabile accidit: quod dum illi à Fratribus officia funeralia persoluerentur; Corpus niue candidius apparuit; suauissimumque odorem efflare cœpit: quo cùm vniuersi obstupescerent, suauiores Deo laudes personant, qui Sanctos Seruos suos mirificat, gloriáque, & honore apud se coronat. XXII.

Obitus sui horam prædixit.

Corpus ipsius post mortem niue candidius cernitur.

Postremus hoc tempore Rhegij ex humanis excedit, Fr. Dominicus à Molochio; qui cùm Angelicam puritatem, ac virginitatem ad Capucinorum Religionem attulisset, eam plurimis in Religione virtutibus auctam, ac illustratam, velut duplicatum talentum Domino reddidit. De eo Sacerdos, qui generalem illius XXIII.

F. DOMINICI à Molochio, Vita & vitæ puritas.

confessionem

confessionem, ab incunabilis cœptam, in morte audiuit: olim testatus est, nulla
XXIV cum mortali vnquam culpa labefactatum reperiisse.

Fr. Seraphinus Asculanus, Vir sanctitate hac nostra tempestate clarissimus, de quo in secundo Annalium tomo plura scripturi sumus, hoc anno duodeuiginti annos natus sæculum exuit, & ad Crucis vexillum, in Capucinorum Familia, re-
XXV bus omnibus exoneratus aduolat.

Floruerunt hoc quoque tẽpore in Veneta Prouincia Viri virtute illustres, ac de Regulari obseruantia inter alios benemeriti; Fr. Leo Veronensis, Sacerdos, qui in ea Prouincia Guardiani, Magistri Nouitiorum, ac suprema Vicarij Prouincialis dignitate functus, Regularem disciplinam plurimùm sua virtute, ac vigilantia auxit: corporis sui hostis acerrimus fuit, quòd asperrimo cilicio, vigiliis, ieiuniis, victus, ac vestitus austeritate assiduè afflictans, dignam tandem Euangelico, & Crucifixo homine vitam in meliorem commutat. Et Fr. Petrus Clodiensis Laicus, qui Septuagenarius ad Religionis gremium accedens, atque ob summam Viri existimationem habitu donatus; sub eo tã dignè viginti duorum annorũ spatio versatus est, vt quamuis extrema senectute premeretur; iuuentutis tamen labores, ieiunia, ac communes corporis austeritates alacri animo subiret. Demùm nonagesimum supra secundum annum agens; spiritu vegetior, sanctitatis opinione ob præclaras virtutes
XXVI. post se relicta, non vitam cum morte; sed mortem cum feliciori vita commutat.

F. Leo Veronensis virtutibus clarus.

F. Petrus Clodiensis Sanctimonia eximius.

Hoc tempore cùm Augusta Taurinorum, quæ Pedemontani Principatus Metropolitana Vrbs est; Carolo Allobrogum Duce vi inde pulso, in Gallorum potestatem deuenisset; ex militibus prætidiarijs quamplurimi hæretica tabe infecti, Vrbis portas custodiebant: qui cùm Catholicos Indigenas passim variis contumeliis afficerent; tum maximè Capucinos insectabantur: qui Aedem B. Mariæ de Agro,
XXVII. in tota Regione deuotione celebrem, milléque ab Vrbe passus distãtem, incolebãt.

Galli Pedemontium occupant.

Hac igitur tempestate accidit, vt Ordinis Concionator, cum Socio ad Vrbem accederet: quem Hæreticus militum Dux, in ipso portæ vestibulo conuiciis lacessere, ac consueto Hæreticorum more, Catholicam Fidem verbis cœpit proscindere. Id cum Concionator ægrè ferret; Fidei zelo accensus, Catholicam Fidem multis argumentis propugnat; atque Hæreticum hominem clarissimis rationibus erroris conuincit. At cùm ille errori pertinacius inhærens nullum rationi locum daret: proponit Concionator; velit ne veræ Fidei hoc experimentum facere: Dextra (inquit) nostra amborum nuda brachia simul colligentur; ac subiecto rogo pariter à nobis inferantur. Cuius brachium in igne illæsum, & incombustum permanserit: illius, Dei ipsius testimonio, vera Fides, ac Religio sit. Renuit pactum Hæreticus: sed cùm Sectæ suæ famam, hoc pacto maximè apud alios minui, ac labefactari videret, tanto in Capucinos odio exarsit: vt protinus consilio cum aliis Hæreticis inito, in omnium Capucinorum, qui in eo Conuentu degebant, neçem con-
XXVIII spirauerit. Cunctósque noctu trucidandos decreuerit.

Eximius Concionatoris pro Catholica fide zelus.

Hæretici in Capucinorũ necem conspirant.

Res ita silentio tegi non potuit; quin nobili cuidam Viro nota fuerit, qui Fratres impij consilij, ac coniurationis admonet; certumque illis diem, ac horam horrendi facinoris indicat. Re comperta, Fratres non horrere, non terreri, non fugam capescere, non externa sibi prætidia comparare, non ostia occludere: sed potiùs Deo Opt. Max. gratias agere; qui eos dignos efficiat, vt pro Christo animas ponant; impauido animo interfectores expectare, ac Deo se se pro Catholica Fide victimas offerre, alacri animo parant. Interea Guardianus vniuersos Ecclesiam adire, atq; ante Altare Domini prostratos, pro persecutoribus preces Deo fundere, ac proprias Deo animas commendare iubet. Iam secunda instabat noctis hora impio scelleri præstituta; cùm armatam Hæreticorum manum ad Monasterium accedentem persentiunt: mox, Guardiano iubente, Ecclesiæ fores, quæ pessulo occlusæ erant, patefiunt; quò facilius aduentantes milites ingredi queant. Id verò cùm absque strepitu, ac fragore fieri non posset: qui ad scelus parati iam præ foribus

Terror Hæreticos inuadit, & ad fugam compellit.

aderant; cùm ſtrepitum audirent, foreſque patefieri cernerent; diuina virtute perterriti, ac maiorem militum copiam, qui in eos irruerent, intus eſſe ſuſpicati; protinus omnes ſe in fugam dedunt, ac nemine præterquam Deo, perſequente, pedibus talaria nectunt. Hoc facto, qui ad ſacrilegam Seruorum Dei internecionem audaces venerant; Oeſtro perciti, ac leporibus timidiores, vitam ſibi præcipiti fuga comparabant. Fratres vero qui ſe Deo hoſtias conſecrare auidè optabant, cùm Martyrij Coronam ſibi arreptam eſſe conſpicerent; non parùm animo contriſtari; & culpam in ſeipſos reijcere videbantur; quaſi tanto Dei dono ſeipſos indignos præſtitiſſent.

Fratres erepta ſibi Martyrij Corona ingemt.

Haud tamen ij Martyrij merito, & corona, apud Deum caruêre; qui non tam ſanguinem in Martyrio effuſum, quàm ardentem ipſam Martyrij cupiditatem Corona proſequitur. XXIX.

ANNVS CHRISTI PAVL. IV. CAROL V. IMP. RELIG. CAPVC.
1556. 2. 38. 32.

I. ANNVS hic Milleſimus quingenteſimus quinquageſimus ſextus pleriſque Religionis Pugilibus, poſt bella parat victorias, & hoſte proſtrato ouantium miſcet triumphos, eò ſanè illuſtriores, quò & acrior hoſtis, & periculoſior conflictus Victorum magis virtutem, ac fortitudinem commendant.

IOSEPHI FERNENSIS, SEV MEDIOLANENSIS, Vita, & Geſta.

IOSEPHI FERNENSIS Vita, & Geſta deſcribuntur.

II. INter hos prior ad Coronam euolat Fr. Ioſephus à Ferno, Diœceſis Mediolanenſis Oppido, quem propterea alij à Mediolano nuncupant. Hic decem & octo annos natus, prætereuntis Mundi vanitatem, cæleſti ſibi lumine affulgente, contemnens, ſolida cæleſtium virtutum bona, in Minorum Obſeruantium Ordine, ſibi quærenda præſtituit: in quo cùm plures annos religiosè conuerſatus eſſet; eamque in Theologicis ſtudiis excellentiam adeptus fuiſſet; vt publicè in Conuentu Palentiæ, Theologicam diſciplinam prælegeret: dum ibi credito ſibi muneri omni cum laude vacat, à Fratre Franciſco à Canobio, qui ex eadem Obſeruantium Familia paulò ante ad Capucinos migrauerat, eique arctiſſimo neceſſitudinis vinculo coniunctus erat, Epiſtolam hoc tenore exaratam accipit.

Ioſephus Theologiæ Profeſſor.

III. Chariſſimè in Chriſto Pater. Si tantillam cæleſtis voluptatis partem animi tui ſinus exciperet, quam Dominus in me abundè effudit, cùm primùm ad hanc me Capucinorum Congregationem vocauit; haud dubito, quin omni mora poſtpoſita, ac perfractis humanarum rationum vinculis, quæ te hactenus vinctum detinuère, ad eam quàm citiùs euolares: Ea enim cùm omnium maximè perfectam Chriſti imitationem, ac veram Seraphicæ Regulæ obſeruantiam doceat; omnium quoque virtutum, atque Euangelicæ perfectionis magiſtra eſt. Hîc, Frater, ſi vera noſſe cupis, vera humilitas regnum tenet: hîc obedientia moras neſcit: hîc altiſſima paupertas ad clauum ſedet: hîc caſtitas ab omni tum dictorum, tum factorum impuritate abhorret: hîc charitas nunquam tepeſcens, vnumquemque ædificat: hîc purus Dei cultus animos diu, noctúque diuinis laudibus paſcit: hîc oratio mentem in ſublime tollit. Hinc odia, hinc inimicitiæ, hinc ſimulationes longè exulant: nullus hîc nocens, nullus ſuſurro inter Fratres, iurgia, aut rixas excitat: hîc omnibus idem animus, ac concors ſenſus: vbique pax, vbique concordia regnat. Quid plura, Frater? Si id mihi, quod experior, dicere liceat; hic planè Dei hortus irriguus eſſe videtur, hic paradiſus voluptatis, in quo conſita ſunt vniuerſa præſtantiſſimarum virtutum genera: hîc ordinatam caſtrorum aciem mihi videre videor, quæ cùm aduersùs ſpirituales nequitias, ac carnis voluptates depugnet; per voluntatis abnegationem, ſenſus mortificationem, ac varias corporis macerationes, ſibi ad Regnum Cælorum comparandum viam ſternit. Videas enim hunc cilicio carnem domantem; illum quotidianis ieiuniis incumbentem; alterum terga flagellis cædentem; alium in oratione vigilantem. Hic lachrymas fundit, ille in diuinis laudibus exultat: omnes viliora pietatis, & charitatis officia ſibi inuident. Deum. Opt. Max. obteſtor, mi Ioſeph, quia ex quo in hoc me viuendi inſtitutum diuina benignitas adduxit; iam mihi alter à me ipſo eſſe videor; vixque me ipſum agnoſco. Fugit prior Franciſcus, alter nouus, ac melior ſucceſſit. Diuinæ hoc metamorphoſis opus eſt: hæc mutatio dexteræ Excelſi. Idipſum tibi procul dubio continget, cùm primùm ad nos migrare tibi in animum induxeris. Parce, Frater, hæc ad te ſcribere, tum antiquę neceſſitudinis vinculum, tum charitas ipſa, quæ bona omnia vult eſſe communia, compulit. Si in hoc tibi

Epiſtolam à Franciſco à Canobio accipit.

officio defuiſſem,planè mihi defuiſsẽ:quapropter ſi amiciſſimo credis,ſi ſapis,ſi tandẽ hæc amici officia tibi ingrata non ſunt,ad nos quãprimùm veni. Vale in Domino.

IV. Cùm has Ioſephus literas legiſſet; quandoquidem longè ab hac cogitatione animus aberat,protinus riſit:eaſque in copioſo Fratrum cœtu, velut fabulam, riſu proſequendã,propoſuit. Deus verò, cuius cõſilia longiùs ab hominũ ſenſu remota ſunt, multorum,qui, dum hæc Epiſtola legeretur,præſentes aderant,corda tetigit;ac præſertim Fratris Hieronymi Nouarienſis, qui Sacriſtæ in eo Conuentu officio fungebatur, ita animum commouit;vt ab eo tempore, velut indelinenti ſtimulo agitatus, nullo loco aut conſiſtere,aut quieſcere valeret;totámque illam noctem ob id ferè inſomnem duxerit. Quamobrem ſummo mane,ad Ioſephum accẽdẽs,qui Concionem eo die publicè ad populum habiturus erat:eidem animi ſui fluctus, ac cogitationes, quibus ad Capucinorum Religionem,vi quadam impelli videbatur,aperit. Cui Ioſephus:Certe,mi Hieronyme,(inquit)quî factum ſit, ignoro. Eadem quoque mihi in animo tempeſtas commota eſt:mens variis cogitationum fluctibus agitata quid legat,ignorat. Hi codices,ac literarum apices,nihil, præter Capucinos mihi perſonare videntur:& cùm hactenus ne Capucinos quidem eſſe cogitarem, iam nunc animus nihil præter Capucinos obuerſat:cogitatio non niſi in Capucinos fertur;mens Capucinos cogitat:in concione Capucinos lego;omnia denique mihi Capucinos reſpondent. Diuinum hoc opus eſt,ac Dei vox,quæ nos ad Regulæ obſeruantiã,ac meliorem Reformationem vocat:cui,(vt video) omninò parendum eſt; ne cæleſte donum paruipendere videamur. Poſthæc Ioſephus,cùm rem cum Frãciſco Nouarienſi, Viro pio,ac graui,qui illi à Cõfeſſionibus erat, maturè contuliſſet;eum iiſdem cogitationum procellis iactatum offendit. Alij quoque duo, nempe Fr. Angelus à Ferno germanus Ioſephi Frater, & Fr. Egidius Aronenſis, qui eadem ſpiritus tempeſtate commoti fuerant;his adiunguntur. Hi igitur cùm cæleſti vocationi ſibi omninò obſequendum ſtatuerent; id communi conſilio decernunt;vt vnà omnes noctu è Conuentu diſcedentes,Mediolanum proficiſcantur,vbi Capucinorum Prouincialem eſſe ſibi perſuadent. Hoc tempore Ioſephus in Palantiæ Conuentu Vicarij munere fungebatur; qui cùm ſibi à Guardiano cauere vellet,illi cautè perſuadet;vt ſub honeſtæ recreationis titulo(à morbo enim recens conualuerat)extra Vrbem ad cuiuſdam familiaris villam ſe conferret. Guardiano itaque è Monaſterio digreſſo, noctu quinque illi Fratres,videlicet Fr. Ioſephus à Ferno cum Angelo Fratre, F. Franciſcus, & Hieronymus Nouarienſes, & Fr. Ægidius Aronenſis parata nauicula, proximum ſtagnum,qui Lacus Maior appellatur,traiicientes,Mediolanum ad Capucinos pergunt. Vnde,cùm Prouincialem Vicarium Brixiam profectum didiciſſent,eò quoque ipſi iter dirigentes, ab eodem omnes Religionis habitu donantur. Hoc modo parua hæc Fratrum manus, quandoquidem Dei vocationem, perfecta Regularis obſeruantiæ diſciplina, ac plurimis virtutibus perfectam reddidit: magnam ſibi inter præclaros ſuperioris illius æui Patres,laudem comparauit.

Epiſtola irriſoriè lecta Ioſephi, ac multorum animos mouet.

Cum aliis quatuor ex Obſeruantiã Familia ad Capucinos migrat.

V. Ioſephus itaque, hoc pacto ab Obſeruantium Familia diſſutus, & Capucinis adiunctus,tanto ſtudio ad diuina ſe contulit:abſtinentiamque,paupertatem, humilitatem,ac cæteras virtutes,quæ ad Euangelicæ perfectionis columen viam parant, ſibi amplectẽdas præſtituit:vt inter perfectos Seraphicę Regulę cultores,qui eo tempore florebant,haud vulgarem locum,ac nomẽ ſibi adeptus fuerit. Orationis cum primis ſtudio ita animum addixit:vt inde ardentes,tũ ad diuini amoris incendium ſibi in animo excitandum,tum ad penetranda hominum corda,ac Dei Verbo inflãmanda,ſagittas conflaret. Illuſtris,ac feruentiſſimus ſua tempeſtate diuini Verbi Prædicator fuit;atque adeò in eo munere diuina virtute præcelluit:vt admirabiles in hominũ animis;ac præſertim cùm Orationi Quadraginta horarum incumberet; cuius ipſe primus Auctor,ac Inſtitutor fuit,impetus,ac mutationes efficeret. Id vno vel altero exẽplo lubet oſtendere. Quo tempore Mediolanenſis Vrbs, ob graſſantia Cæſarianorum,ac Francorum bella,maximè cõſternata iacebat:in ea Ioſephus Verbũ Dei

Verus Seraphica Regulæ cultor, virtutum omnia ſtudia proſequitur.

diſſeminans,

disseminans, Ciuibus persuadet, vt Quadraginta horarum Orationem in Vrbe instituant: ex qua futurum illis pollicetur, vt ex tot incendiis, ac direptionibus, quibus Vrbs, ac totus Mediolanensis ager vndique premebatur, tandem liberarentur. Ciues diuturnis iam calamitatibus attriti, ac Viri promissionibus allecti, haud surdas Iosepho, qui plurimùm apud eos, ob vitæ sanctimoniã, atque in dicendo vim, auctoritate valebat, aures prębent. Quare cõmuni Vrbis consilio, Quadraginta horarũ oratio, primò quidẽ in Cathedrali Ecclesia, tum etiã in aliis Vrbis Ecclesiis, per totum anni circulũ instituta fuit: in qua cùm populus ad Sacram Eucharistiam, & orationem confluceret; is Dei Verbum per singulas Ecclesias ministrans, vniuersos ad pœnitentiam, ac meliorẽ vitæ frugẽ hortabatur. Nec defuit Serui sui promisso è Cælo clemẽtissimus Pater. Vix enim ea in Vrbe Oratio instituta fuit; cũ paulatim bellorũ tumultus cœpit mitescere, sedatus armorũ strepitus, & pax inter Cæsarianos, & Gallos, Carol. V. Imperatore, & Francisco Gallorum Rege, ad Fossas Marianas in mutuum conspectum, & colloquium conuenientibus, composita fuit.

Primus Quadraginta horarum Orationis Institutor fuit.

Mediolani Quadraginta horarum Orationem instituit.

VI. Hic quoniam de Quadraginta horarum Oratione sermo institutus, fert; vt nonnulla obiter de pia hac institutione attingamus. Illud primùm apud omnes certum esse debet. Quadraginta horarum orationem, ea ratione à Iosepho institutã fuisse; vt illud Quadraginta horarum tempus ad mentẽ reuocet, ac pia institutione colat, quo sanctissimũ Domini Corpus in Sepulchro olim conditũ iacuit: indéq; eam sibi apud Christianos religionem vendicet; vt Sacra Eucharistia publicè in Ecclesia per totidẽ horas expolita, Christiana plebs, Pœnitentiæ Sacramento à culpis expiata, ac Sacro Domini Corpore refecta; quò ad Dei dona capescẽda aptior fiat, totum illud temporis spatium pia oratione celebret, quo Dominus pro hominum salute mori, ac Sepulchro recondi voluit. Pium hoc Orationis opus Verbi diuini Concionatores piis, ac breuioribus sermonibus, per singulas horas distinctis, prosequi solent: quos Deus Opt. Max. vt quàm grata sibi illa institutio sit, ostendat: etiamnum tum copiosa è Cælo gratia perfundit; vt miræ quotidie inde peccatorum conuersiones, & insoliti ad pœnitentiam impetus erumpant: inueteratarúmque simultatum odia, quæ nulla ratione, aut auctoritate cohiberi potuerant, hîc sola Dei virtute, extinguantur. Quod ipse quotidianus vsus iis præsertim Concionatoribus declarat, qui huiusmodi Sermones nullo Orationis fuco, aut rerum curiositate comptos, sed Dei tantùm Spiritu delibutos, ac feruentissimo animo conceptos ad pœnitentiam & animarum lucrum componunt.

Oratio 40. Horarũ quare ratione à Iosepho instituta.

Quadraginta Horarum Orationis vis, & efficacia.

VII. In his non compta Rhetorum eloquentia, non compositis Orationis lenociniis, non selectis verborũ flosculis, quæ audientiũ aures delectare solent: sed ardentiori duntaxat spiritu opus est; qui hominum corda penetret, lancinet, moueat, accẽdat, ac velut gladius quidam aneeps, vsque ad diuisionem Animæ, & Spiritus pertingat: acréque inter Carnem & spiritum bellum excitet. Quamobrem hi de Peccatorum pœnitudine, de odio & detestatione culpę, de prioris vitæ renouatione, de perfecta ad Deum mentis conuersione, de mundanarũ rerum contemptu, de carnalũ voluptatũ fuga, de Deo soli adherendo, ac diligendo, de rerũ cælestium amplexu; atque aliis huiusmodi subiectis materiis, themate sibi ex sacris Scripturis assumpto, insti tui solent: Qui cùm ob illorum frequẽtiam; tum etiam ob maiorem spiritus vehementiã, qua proferri oportet, breuiores esse debeant: vt diuini Verbi Prędicator, par omnibus esse possit: Ab his, & prolixæ rerum narrationes, & Philosophicę, ac Theologicæ quæstiones; quæque ad intellectum tantúmodò erudiendum spectãt, prorsus obtruncanda sunt; vt animo duntaxat ad pœnitentiam inflammando vacetur. Quinimò, & à coacceruatis Scripturarum, aut Patrum testimoniis abstinendum est, quibus res interdum fusiùs persuaderi solent: ne audientium mentes: quibus ea iam fide persuasa sunt, quæque potiùs ad ea amplexanda, quàm ad sibi persuadenda stimulis indigent; eorum multitudine obruantur, ac distrahantur. Quare iis tantùm testimoniis delectis, quæ ad animum promptè excitandum ac compellendum pertinent, à cæteris abstineant. Hæc obiter hoc loco attingenda duxi: Vt si

Quadraginta Horarum sermones quomodo instituendi.

qui fortè

qui fortè pium hoc,atque vtiliſſimum Quadraginta Horarum opus ſibi,Deo duce, amplectendum proponant,quo pacto illud aggredi,ac proſequi debeant,non ignorent. Pium hoc orationis opus, à Ioſepho in Dominicæ ſepulturæ memoriam inſtitutum, Capucinorum Ordo ſumma ſemper religione proſecutus eſt; ea præſertim ratione, quòd ex eo tot animarum lucra Chriſto Domino accedere, tamque copioſam vtilitatum ſegetem,velut ex fertili agro, in Chriſtiana Eccleſia pullulare cerneret; (quemadmodum ſuis quibuſque annis explicabitur) vt in ea nihil magis,quàm diuinum opus agnouerit.

Cur Capucinorum Ordo Quadrag. Hor.Orationi potiſſimùm inſiſtat.

Hac igitur tam pia Mediolani inſtitutione relicta; quæ ad hodiernam vſque diem perenni religione, in ea Vrbe colitur: Ticinum ſe confert,vbi Gallorum exercitus fama Vrbem perterritam, quadraginta horarum oratione inſtituta, à metu liberat; & primùm ibi Genuenſis Prouinciæ Monaſterium ædificat,vti anno 1537. fuſiùs exaratum fuit. Inde Senas profectus; ibi eandem Orationem, quadraginta horarum ſermonibus celebrat:vbi inter alios Ciuem quẽdam,qui ſimultatem cum alio tam inteſtinam gerebat, vt nulla Parentum,neque ipſius Ethruriæ Ducis prece,ad concordiam flecti vnquam potuiſſet:vnius tantùm ſermonis virtute ita commouit;vt vltrò pacem inimico obtulerit,ſtabileſque cum eo amicitias iunxerit.Senis digreſſus Biturgiam venit;vbi ſola Dei,per quadraginta horarum orationem,ac ſermones, operantis virtute,tot odia extinxit;totque inter ciues graſſantes diſcordias compoſuit: vt Prælato quodam illius Vrbis atteſtante, centum non minùs, vna Quadraginta horarum celebratione,inimicitias iugulauerit. VIII.

In pleriſque Italiæ Vrbibus Ioſephus Quadra.hor. Orationem inſtituit.

Biturgia,poſt diutini languoris curationem,Bernardino Generali morbum præcepto effugante (quemadmodum alibi explicatum fuit) ſibi diuinitus impertitam cùm Ioſephus Aretiuum profectus eſſet: Vrbem mutuis Ciuium odiis,ac diſſidiis, ita dilaceratam,ac diuulſam offendit: vt integris familiis aliò propter ſimultates tranſmigrantibus, Vrbs penè depopulata videretur. Lugebat Vir ſanctus tantam Vrbis calamitatem,& dum pro ea lachrymas,ac preces ſimul cũ Socio, eximiæ pietatis Viro,adDeum fundit:hęc illi in animũ cogitatio incidit:quòd ſi publicũ Vrbis conſilium conuocandum curet,in quo quadraginta horarum orationem celebrandam proponat;fortaſſe fore,vt Deus pia illa filij ſui memoria, & ſuorum lachrymis placatus,Vrbis ruinas inſtauret.Adhuc hęc mente ſolus apud ſe volutabat;cùm Socius,qui ab eo haud procul orabat,protinus exclamat:Age,Pater,age,quod cogitas: Dei namque cõſilium eſt.Hinc Ioſephus de Dei beneplacito certior factus; cœtum congregat,pium opus proponit;tantaque dicendi vi,cui & Dominus è cœlo virtutem cõfert,id illis perſuadet:vt Oratione Quadraginta horarum publico Vrbis decreto inſtituta;cùm vniuerſi ad pœnitentiam,ac ſcelerum confeſſionem,& lachrymas confugerent;& cæleſti pane refecti ad Orationem confluerent: Ioſepho ſermocinante,tanta in eo populo animorum commotio diuinitùs contigerit; vt ciuibus ad mutuos amplexus concurrentibus,breui tempore odia fugata, pulſæ inimicitiæ,ac diſſidia omnia communi cõcordia extincta,ac penitus deleta fuerint.Tantaque illius Vrbis exultatio fuit:vt cùm paulò poſt,Ioſephus Senis Aretiũ rediret; tota Vrbs ſimul cum Clero,fauſta acclamatione illi obuiã proceſſerit:eumque Primores cum Socio in humeros ſublatum in Eccleſiam aſportarint:tantum enim Dei Seruo ſe debere fatebantur,perinde ac ſi ipſe Aretij Vrbem rurſum condidiſſet. IX.

oſephi conſilium de Oratione 40 horum inſtituenda diuinitus confirmatur.

retium Oiis dilacerum 40. orarũ Oratione reſtituit.

Poſt hæc Ioſephus Eugubium ſe confert:quo tẽpore Vrbs graue à Pauli 3. Pontificis copiis, quæ ſe ad illius obſidionem parabant; ſibi exitium timebat. Cùm enim Ioanne Maria Varano abſque virili prole extincto, Camerinenſis Ducatus, qui iure antiquo ad Romanam Eccleſiam ſpectabat, à Franciſco Maria Ruuereo Vrbinatum Duce occuparetur: Paulus III. qui eo tempore ſedebat, ea re grauiter commotus, ingentes peditum & equitum copias, tum ad Camerini expugnationem, tum etiam ad Vrbinatis ſtatus deuaſtationem deſtinauerat: quæ cùm ſe ad Eugubij expugnationem pararent; Eugubini Ciues, metu perculſi, fugam ab X.

Eugubini Ciuibus 40. orarum Orationem perſuadet.

Vrbe

Vrbe cogitabant. At Ioſephus conſternatos eorum animos in meliorem ſpem erigens, nihil illis metuendum eſſe dicebat; dummodò ſanctò ipſius conſilio acquieſcerent. Vnuſquiſque (ait) animum ſceleribus exuat, ac Pœnitentiæ Sacramento abſtergat; Quadraginta horarum publicè inſtituatur oratio, in qua quiſque ad Deum confugiat, & ſe Euchariſtiæ Sacramento muniat; tum nullus vobis nocebit exercitus. Ioſephi protinus conſilio obtemperatum fuit: quadraginta horarum oratio indicta. Interea frequentia nuntia appropinquantis exercitus quotidie aduentabant, quæ Ciues magis terrerent, & ad fugam compellerent: quos Vir Sanctus, ne fugerent, aut formidarent: obteſtatur, fore enim pollicetur, vt nec hoſtes Vrbem quidem viderẽt. Denique quadraginta horarum oratio, magno cum pœnitentiæ gemitu, ac totius Vrbis frequentia, celebrata fuit: quo tempore tam copioſa è Cælo nix cecidit; vt Pontificia Caſtra, quæ Aſſiſij conſederant; ac propediem Eugubium versùs proceſſura erant, ſubſiſtere opus fuerit. Quin etiam, vt rem à Deo profectam eſſe clariùs perſpectum eſſet: quidam equitum Magiſter, qui ardentior, cæteris per niuis medium viam ſe ſtraturum iactauerat: ſimul ac iter aggreſſus fuit; primùm equo ruente decidit. Cum verò ira excandeſcens, ac magis in propoſito pertinax, iterum ſe in viam per niuem dediſſet; rurſus equo cadente dilapſus, os ſibi fœmoris confregit. Interea rebus cum Vrbinatum Duce compoſitis; cùm iuxta Sancti Viri promiſſa, hoſtes necdum Vrbis mœnia conſpexiſſent; Vrbs ab eorum furore libera fuit. Quo beneficio diuinitus accepto, publico Vrbis decreto ſancitum fuit; vt in tantæ rei memoriam, quotannis ſub ſacri Domini Natalis diem; quo tẽpore Vrbs ab hoſtibus libera fuit: Quadraginta horarum oratio publicè in Eccleſia S. Franciſci celebraretur: ac præterea ſub meridiem, quotidie campana Palatij pulſaretur: vt eo ſigno cuncti admonerentur; quinquies orationem Dominicam, ſimul cum Angelica Salutatione, ab omnibus Deo pro gratiarum actione, perſoluendam eſſe.

Eugubij Oratio 40. horarum celebratur.

Eugubium ab Obſidionis metu liberatur.

XI. Incredibiles planè ſunt animarum fructus, quos Sanctus hic Vir ex Verbi diuini prædicatione, & quadraginta horarum oratione Deo retulit. Cùm etiam conſilio, ac prudentia plurimùm excelleret: Congregationem S. Pauli decollati, qui vulgò Barnabitæ appellantur; alteram quoque Clericorum Regularium, quæ Somaſcha nuncupatur; quarum paulò antea, nimirum circa annum 1533. inſtitutio eruperat: conſilio, atque etiam viſitatione iuuit. Tam enim ipſius apud omnes prudentiæ, & ſanctitatis exiſtimatio percrebuerat: vt prioris Congregationis Præfecti, cùm ad viſitationem pergerent, comitem ſibi Ioſephum adiungerent; neque abſque illius conſilio quicquam agerent. Ob præclaram quoque hanc Viri præſtantiam, ſæpè apud Noſtros Prouincialis Vicarij munere functus fuit, ac Generalis Capituli, quod Romæ anno 1552. celebratum eſt, Definitor electus.

Nonnullos Clericorum Regularium Ordines Conſilio, & viſitatione iuuat.

Generalis Capituli Definitor eligitur.

XII. Nonnulla Deus, ad Viri huius ſanctitatem hominibus declarandam, miracula edidit: quorum aliqua, quæ dubiæ apud Nos fidei ſunt, conſultò prætereo: paucis hîc tantummodò, quæ certo teſtimonio probata ſunt, compendiosè enarratis. Quo tempore Ioſephus Bononiẽſem Prouinciam moderabatur; necdum Foroſarzinij Monaſterium extructum fuerat: cùm per illud Oppidum iter faciens, ad pium quendam Virum, F. Marij à Forofarzinio, (qui octauus apud nos Generalis fuit) patrem, hoſpitij cauſa diuertit; quem grauiter ægrotantem offendit. Ad eũ Ioſephus, cùm velut ad ſibi familiariſſimum accederet: Senex tãtam animo lætitiam ex illius aduentu concepit; vt brachia ad illius amplexum extendens, præ gaudio lachrymas funderet: quem Ioſephus chariſſimè complexatus; Quid hic iaces, Amice, inquit. Ignoras, quod hora prandij ſit. Surge, vt illud nobis parandum cures. His dictis, cùm illum Crucis ſigno in fronte conſignaſſet, (mirabile dictu!) ſtatim Senex à morbo conualuit: atque è ſtrato ſurgens, prandium mox inſtruendum curauit: vnuſque ipſe ex diſcumbentibus fuit.

Senem Hoſpitem ſigno Crucis ab ægritudine liberat.

XIII. Poſthæc Somaſchæ Congregationis Patres, profectionem ad Generalia Comitia

parabant;

parabant: quo tempore quidam illius Congregationis Præpositus, Ioſepho familiariſſimus, morbo detinebatur, ne ad Comitia pergeret: ab eo cùm Ioſephus cauſam percunctaretur, ob quam ſe ad profectionem non accingeret? Febre (inquit ille) tam moleſta afficior, vt me vix domo egredi ſinat. Veruntamen ſi febri fugam imperaueris, planè confido, quòd ea liberum me ad Comitia abire permittat. Cui Ioſephus: Num, inquit, ego Petrus Apoſtolus ſum, qui morbis imperem? At ille vehementiùs inſtabat, vt eum ſaltem Signo Crucis benediceret. Reluctabatur præ humilitate Ioſephus: ille verò impenſiùs Dei Seruum obſecrabat, atque obteſtabatur; ne illi Crucis Signum denegaret. Ceſſit tandem tot precibus Vir Dei, & Crucis Signo illi in vertice impreſſo: Deus (inquit) tibi benedicat, at quod petis, iuxta fidem tuam tibi præſtet. Extemplò febris Crucis imperio cedens, aufugit: is verò priſtinæ incolumitati reſtitutus, poſtridie ad Comitia pergit.

Somaſcha Congregationis Præpoſitū à febri Signo Crucis curat.

XV. Erat Ioſepho in Oppido Ferni germanus Frater; Vir bonus, ac pius licet tenui facultate præditus: ad quem cùm is ſemel diuertiſſet, lautiori ille Fratrem animo, quàm epulis excipit. Etenim cùm ad prandium ventum eſſet, pergit ille ad dolium, vt vinum hauriat: at dolium diuturno vini hauſtu iam exhauſtum, vinum non reddit. Bis, ter, tentat ille, dolium erigit, perfodit, premit, vt vinum emulgeat: at iam arida fæx vinum ignorat; dolióque ſonans nihil præter ſonitum eructat. Redit ille rubore perfuſus; Fratrique vini defectum aperire cogitur. Ridet Ioſephus. Haud benè (inquit Frater) dolium exploraſti? Reuertere, quia vini multum adhuc in dolio ſupereſt. Renuebat ille dolium iterum repetere, qui illud ſæpiùs fruſtrà tentauerat. Cui Ioſephus, Semel, inquit, etiamnum tenta. Ille Fratris prece potiùs, quàm ſpe vlla compulſus, ad dolium redit. Quid plura. Vltrò dolium copioſè vinum præſtat; & quod homini paupertas abſtulerat, Dei munificentia Serui ſui precibus exorata donat: Vinum cùm gaudio affertur, quo pariter recreantur: diuinaque benignitas ab vtroque commendatur. Pleraque alia Deus, ad Serui ſui commendationem, Fama loquente, Miracula præſtitit; quæ vel Scriptorum negligentia, vel humili Noſtrorum ſilentio, ac taciturnitate perierunt.

Germano Fratri vinū ſuis precibus à Deo impetrat.

XVI. Denique cùm Fidelis Dei Seruus talenta à Domino accepta, ac ſapienter pluribus annis negotiata, copioſo cum fœnore Domino reddidiſſet: rationis tempore appropinquante; vbi ſe ad Domini aduentum, lumbis mentis ſuccinctis, atque accenſa ardentioris charitatis lucerna parauit, Mediolani è viuis excedens, Deū tandem laborum ſuorum Remuneratorem promeretur, ac dicentem percipit: *Euge Serue bone, & Fidelis, quia in pauca fuiſti Fidelis, ſupra multa te conſtituam, intra in gaudium Domini tui.*

Mediolani Deo ſpiritum reddit.

Matth. 25.

XVII. Eodem ferè tēpore, & alter fideliſſimus Dei Seruus, qui pleraque à Deo talenta proprio labore augenda acceperat, ad mercedem peruenit. Is Fr. Angelus Saonenſis fuit, inſignis ſua tempeſtate diuini Verbi Præco: qui Saona, quæ Vrbs eſt in Liguria, nobili genere progenitus; ab adoleſcentia Domini iugo aſſueſcens, vix ſeptemdecim annos natus, in Minorum Obſeruantium Familiam conſcribi voluit: ex qua, poſt expleta Theologiæ ſtudia, ad Capucinos migrans, plurimùm Regulæ obſeruantia, ac cæteris virtutibus præcelluit. Tanta vultus venuſtate, morum ſuauitate, atque affabilitate præditus fuit: vt hoc de eo Elogium antiquis monumentis traditum legatur: *Venerabilis Pater Fr. Angelus de Saona tam gratioſus Prædicator fuit, vt nemo tam triſtis, & afflictus cum eo loqueretur, qui ab eo non recederet conſolatus, & lætus. Erat enim ſtatura altus, colore albus, facie hilaris, ac ſemper iucundus. Magna ſua Prædicatione operabatur. Gratus fuit multis Vrbibus, ac præſertim Venetiis, Romæ, & Bononiæ, qui prædicans in Eccleſia magna S. Petronij, & S. Petri per annum integrum accepit locum Montis Caluariæ miraculosè, qui priùs dicebatur ob amœnitatem aëris, Beluedere; & hoc fuit anno 1554. qui anno Domini 1556. ætatis ſuæ anno 58. vel circiter, completa prædicatione, die S. Marci in Ciuitate Aëſij Prouinciæ Marchiæ obiit feliciter.* Hæc ex Bononienſis Prouinciæ Monumentis. At præter commemoratas Vrbes, Neapolim quoque, Firmum,

F. ANGELI SAONENSIS vita & geſta.

Illuſtris diuini Verbi prædicator.

M. S. Prou. Bononienſis.

Antiquum de ipſo Elogium.

mum, Maceratum, Aſculum, & pleraſque alias Italiæ Ciuitates prædicando peragrauit; quas non ſolùm diuini Verbi prædicatione, ſed præclariſſimis quoque vitæ exemplis, ac nota vitæ ſanctimonia ad vberes virtutum fructus prouocauit. Hinc illum quoque Deus Opt. Max. ſignis haud vulgaribus illuſtrare, illiuſque apud homines Sanctitatem commendare voluit. In quibus illud aperto, ac communi teſtimonio probatum fertur: quòd cùm Bononiæ apud Populum ageret, ac diuini Verbi ſemina diffunderet: ſemel ex hoſpitio, (quod illi in Vrbis Vico, qui Lama dicitur, conſtitutum fuerat) digreſſus, ad prædicandum pergebat; cùm in hominem incidit, tam grauiter ab hoſtibus ſauciatum, vt cranio capitis diſſecto, in duas ſe caput partes diſiungeret. Miſeri hominis caſum Angelus commiſeratus, ad eum accedit; vtramque capitis partem læua manu conſtringit: dextera verò vulnus Signo Crucis benedicit: quo edito, mox ſimul diſſectæ capitis partes diuinavirtute, coaleſcunt; vulnuſque repentè inſtauratur, vulneris tantùm cicatrice in capite relicta, quò illuſtrior diuini Miraculi Maieſtas ſeſe efferret. Euulgato per Vrbem miraculo, cùm Angelus poſt Prædicationem ad hoſpitium rediret: puer, qui in ea via, ad mendicationem iacebat, tam neruis attractus; vt ne quidem ſeipſum loco mouere poſſet; eo viſo, ſtatim exclamare cœpit: Vir Dei, me quoque ab infirmitate cura, ſicut alterum curaſti. Cui Angelus. Nunquid Medicus ſum, fili mi; ad Phyſicum confuge. Non, Pater mi, (aiebat puer) ſed tu Crucis Signum mihi adhibe, vt ex morbo conualeam. Cúmque fortiùs puer pro Signo Crucis obtinendo inclamaret; illi tandem Angelus ait: Puer mi, ſi te Deus pro ſua benignitate, Signo Crucis ſanare voluerit; En Signum Crucis: ſecundùm fidem tuam fiat tibi. Cúmque illum Signo Crucis obſignaſſet; ſtatim puer exiliens, atque integræ incolumitati reſtitutus, ad matrem currit, exclamans; Miraculum Mater; Miraculum mater: En ego incolumis ſum. Ille Dei Seruus me Signo Crucis ſanauit. His, aliiſque miraculis Deus, & Serui ſui merita, & animarum incolu-

virum ad necem vulneratum Signo Crucis incolumem præſtat.

Puerum neruis attractũ Signo Crucis incolumitati reſtituit.

XLIV. mitatem, quam pleriſque ſua Prædicatione præſtabat, commendare voluit. Quibus etiam permoti Bononienſes Ciues, qui priùs animum minùs erga Capucinos propenſum gerebant, ad Religionis cultum, ac deuotionem acceſsêre.

Bononienſes erga Capucinos benenolos reddit.

Res planè opportuna, ac diuino duntaxat conſilio acta fuit. Cùm enim Capucinorum Religio in ipſo exordio, Vrbi ignota eſſet; eaque victus, ac veſtitus aſperitas, qua etiam hypocritæ obtegi ſolent; Bononienſibus Ciuibus ſuſpecta eſſet: quibus & ipſa Dæmonis opera accedebat, qui animos à Religione auocare conabatur: eo fiebat, vt Capucini Fratres ſcommatibus, ac ſarcaſmis vbique in Vrbe exciperentur: atque eò maximè, quòd tunc Monaſterium Angelus his in locis ſibi elegerat; quæ publico ferè Vrbis proſtibulo inſeruiebant. Quo fiebat, vt qui Religionis candorem, & Sanctimoniam ignorabant; rem in deteriorem ſenſum interpretantes, nihil, præterquàm carnis maculas ſuſpicarentur. At his per Vrbem Miraculis diuulgatis; Religioniſque ſanctitate cæleſti teſtimonio perſpecta; tanta deinceps in Fratres Vrbis deuotio efferbuit: vt cùm quotidiano populi ad

Bononienſes erga Capucinos priùs malè affecti.

XLV. Conuentum confluxu, ac frequentia, officia, ac orationes interturbarentur; Guardianus ſcripto ad ianuæ frontem affixo, quo populo haud defutura illi Fratrum ſuffragia pollicebatur; confluentes ab ea frequentia reuocare coactus fuerit.

Aeſij diem extremum obit.

XLVI. Poſtremò cùm ſanctus hic Vir, in Piceno per aliquot annos Dei Verbum maxima cum audientium vtilitate, diſſeminaſſet; in Conuentu Aeſij multiplicato talentorum fœnore, meritis dies, ad Dominum migrat.

Panis Fratribus è Cælo Miraculo miniſtratur.

Contigit hoc tempore, vt cùm Fratres in Conuentu Potentiæ, quæ Vrbs eſt in Lucania, ita niue obſeſſi eſſent; vt Monaſterio egredi, ac panem mendicare prohiberentur: hominum illis Prouidentia ſublata, Deus orantibus è Cælo panem miniſtrauerit. Dum enim rebus omnibus, quæ ad victum pertinent, deſtituti, à

XLVII. Deo eſcam quærunt; ianuæ tintinnabulum pulſatur, ſaccuſque pane recenti, & calido ad os vſque refertus, in oſtij limine reperitur; nullo deferentis veſtigio in

niue deprehenſo: vt cæleſte illud donum eſſe nemo dubitaret.

XXII.

Duo Fratres Hoſpitio miraculosè excipiuntur.

Denique hoc ipſo anno, eximia Dei erga geminos Fratres prouidentia emicuit: nam cùm Fr. Lucianus Agurienſis, ſiue à S. Philippo, Prouinciæ Siracuſanæ, ſimul cum Fr. Bernardo à Thermis Himeris, Tiracenum versùs proficiſceretur; vſque ad tertiam noctis horam inter imbres, & noctis tenebras, per nemora iter fecerant; cùm procul lucem quandam aſpicientes; eòque viam proſequentes: domunculam, & in ea Senem offendunt, qui eos benevolè hoſpitio excipit: habitus imbre madefactos exſiccat, panis fruſtulum ad ſerotinam ieiunij refectionem miniſtrat; & quietis locum aſſignat. Manè cùm ſurrexiſſent, à Sene digreſſi, iter proſequuntur: at vix domo egreſſi à tergo reſpicientes, nullũ domus veſtigium poſt ſe relictum intuentur: ex quo heſternum illis à Domino hoſpitium paratum fuiſſe agnoſcentes, diuinam pariter clementiam, ac benignitatem pia gratiarum actione, ac laudibus extollunt:

ANNVS CHRISTI PAVL. IV. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC.
1557. 3. 39. 33.

I. REPLICI potissimùm hic annus Millesimus quingentesimus quinquagesimus septimus corona fulget; quæ totidem Athletis, strenuè in Religionis palæstra dimicantibus, post certamen, ac improbos agonis labores decernitur.

FR. IOSEPHI A COLLEAMATO.

Vita, & Gesta.

F. IOSEPHI A COLLEAMATO, Vita & Gesta.

II. PRimus est F. Ioseph̃us à Colleamato, qui inter ipsa Capucinorum primordia, ad huius Religiosæ Militiæ cingulum à Domino vocatus; in ea quoad vixit, tam legitimè certauit, vt Religionis palæstram plurimis virtutibus, ac gloria exornauerit; ac plerosque suo virtutis exemplo ad certaminis victoriam prouocauerit.

III. Hic Colleamati; Piceni Oppido, in Agro Fabrianensi sito, piis parentibus ortus: quædam Religionis semina, in ipsa pueritia, intus in animo à Deo insita accepit: quæ cùm illum à puerilibus iocis, ac næniis abstraherent, ad res diuinas, & orationem suauiter compellebant. Hinc ab ipsa ineunte ætate, indicta ab Ecclesia ieiunia puerulus obseruare. Hinc si fortè iurantem quempiam, aut blasphemantem audiret, protinus horrescere. Hinc pauperes, ac languentes ita ex animo commiserari; vt cum ipsis quoque, & fleret, & langueret. Hinc denique tantam, talémque in moribus grauitatem præferre didicerat: vt immatura grauitate ætas seipsam superare, ac præcoci senio aspergi videretur. Adolescente verò ætate, cùm radicata in animo virtus altiùs in pietatem excrescceret; ne pretiosus, tum puritatis, tum virginitatis thesaurus, quem hactenus sollicitè custodierat; furum depredationi pateret, atque in certum discrimen raperetur: tutum in locum deponere, ac in Minorum Obseruantium Ordine, seipsum Deo consecrare festinat. At Deus Opt. Max. qui Electorum vias supremo cõsilio disponit; institutam assumptæ Religionis viam, nè longius in ea progrederetur, spinis sæpit. Nam altero pede venenata spina transfixo; cùm ex eo vulnere conualescere non posset, ad sæculum remeare cogitur. Porrò ad suos reuersus, etsi Religionis habitum depositurat haud tamen Religiosũ animum, ac consilium exuit: sed vt liberiùs diuinis rebus vacaret, in quandam agrestem domum, Sacræ cuidã Sanctæ Annæ Aedi propinquã, secedit: in qua dum ab hominũ consortio semotus, cælestem in rerũm diuinarum cõtemplatione, vitam agit; erumpente tunc noua Capucinorum Congregatione, vndique aduersantium procellis iactata: cùm Ludouicus Forosempronianus, simul cum Paulo Clodiensi, vt persecutionem declinarent, ad Fabriani Montes confugientes, Colleamatum veniissent: eos quum primùm Ioseph̃us, qui tunc Petrus Matthæus appellabatur, asperiori illa veste indutos, ac nudipedes conspexit; ea vitæ austeritate commotus ad eos accedit: ab iisque vitæ institutum discit: moxque ad illud vitæ genus amplectendum, Deo inspirante, animatur. Quapropter cùm a Ludouico in Capucinorum numerum referri postulasset: ab eodem, non absque eximio suipsius, ac Mundi contemptus testimonio recipitur: quemadmodum anno 1528. copiosiùs exaratũ fuit. Hoc pacto Petrus Matthæus, nomine in Ioseph̃um commutato, sextum inter primæuos illos Capucinorum Patres, ac Religionis Sa-tores, locum sibi vendicauit.

A Pueritia pietatis semina à Deo accipit.

Ad Capucinos Min. quodam modo accedit.

Probationis annum Ioſephus inter montes, & nemora, perſecutione vndique in Reformationem graſſante, peregit: vbi cùm interdum vix pane ad vitæ ſuſtentationem neceſſario frueretur: Corpori quidem aſperrimum, at animo ſuauiſſimum inter cæleſtes diuinæ contemplationis delitias, vitæ genus ducebat. Perſecutione verò paululùm miteſcente; cum Paulo Clodienſi Romam proficiſcitur: quibus in itinere duo alij, qui à Sæculo ad Religionis amplexum anhelabant, comites addũtur. Dum igitur nonnihil inter ſe itineris ſpatio diuiſi, vt meliùs quiſque diuinarum rerum meditationi incumberet, in via pergerent; iamque Meridies ad refectionem compelleret: nulla iis omninò annona erat, qua victus neceſſitati ſubuenire poſſent: cùm Ioſephus, qui cæteros in via præcedebat; quendam venuſti aſpectus adoleſcentem in compito viarum ſedentem intuetur; ad quem cùm peruenisſet, is protinus aſſurgens panem Ioſepho offert. Stupet Ioſephus tam gratioſo Iuuenis aſpectu, quo præter humanum, cæleſte quicquam præſeferre videbatur: at multò magis illam panis annonam, quam tam opportunè illi adminiſtrauerat, admiratur. Creſcit admiratio; quum cæteris duobus præteritis, alterum quoque panem, cum Paulo tribuentem cernit. Dumque inter has cogitationes verſatur, iterum vultu ab tergo ad Iuuenem conuerſo; cùm diligentiùs illum contemplari cuperet, ex oculis ſublatum videt. Quamobrem ad Paulum ait: Eia, Pater, iam Angelico pane veſcamur: Dominus enim verè pius, verè miſericors, è Cælo nobis victum miniſtrauit. Cumque gemini illi panes vix duobus ſufficerent; illud planè mirabile fuit: quòd iis in alios quoque ſocios diſpertitis, omnes tam abundè refecti ſunt: vt nec quicquam ſibi eo die, aliud ad victum expeterent. I V.

Ab Angelo in itinere panẽ accipit.

Abſtinentiam, carnis macerationes, ac cæteras vitæ auſteritates, in quibus prior illa Religionis ætas propè modum excedebat, ita coluit: vt ſolo habitu, abſque tunica, toto vitæ ſuæ curriculo contentus, illum præſeminibus tegeret; quotidianis ferè ieiuniis corpus extenuaret: B. P. Franciſci Quadrageſimas, velut legitimo ſempiterno ieiunaret: vixque vllo vnquam tempore, ne gelidiſſima quidem hyeme, ad ignem accederet: meliores ſibi prunas, quibus animus caleſieret, ex oratione, ac diuini amoris incendio, quàm ex conflagrantibus faſciculis quærens. Hinc orationis ſtudioſiſſimus, prolixas in ea noctis vigilias ducebat: quibus cùm Dæmones mirum in modum cruciarentur; haud mirum, quòd varias illi inter orandum formas, ac ſpectra obiectantes, ab ea ſæpè illum exturbare conarentur. Interdum namque illi mulieris pulcherrimæ formam obiiciebant; vt ipſius animum à diuinarum rerum contemplatione auocatum, ad impura phantaſmata transferrent: ſemel cùm orationi incumberet, Satanas tam tetrum, ac horrendum ſe illi aſpectandum obtulit: vt os illi per triduum, præ ingenti terrore, ad aures vſque diſtortum fuerit. At inuictus Chriſti pugil, fortiùs aduersùs Stygiũ hoſtẽ dimicans, glorioſiora indies de eo trophæa diuina virtute reportabat. Quotidie præterea Defunctorum officium, ad animarum, quæ Purgatorias pœnas luunt, ſuffragium perſoluebat: quod cùm prioribus illius ævi Patribus commune eſſet; poſterioribus etiamnum his Religionis temporibus, ferè cunctis velut hæreditate tranſmiſſum, ſolemne eſſe ſolet. V.

Summa illius vita auſteritas commendatur.

Dæmones illum ab Oratione auocare conantur.

Ex aſſiduæ orationis ſtudio, ſolitudinis amor adeò Ioſephi animum occupauerat; vt nihil magis, quàm in ſyluis, ac ſpeluncis vitam ducere exoptaret; idcircò Fratrum, atque hominum ſæcularium frequentiam fugiens, ad ſolitaria loca lubens ſecedebat: vbi brachiis in Crucis modum protenſis; hac forma, quàm Deo gratam eſſe cognouerat, vt plurimùm Dominum orabat. Inter hæc tanta in eo humilitas elucebat; vt cùm viliora, ac abiectiora domus obſequia ſummo ſemper ſtudio præſtaret, ſibi tamen nunquam ſatisfaceret: niſi cunctis Fratribus, perinde ac ſi omnes illi Superiores eſſent, promptè, ac indiſcriminatim obtemperaret. Is omnium capillos tondere; is omnium veſtes reſarcire; is omnium mutatoria lauare; is omnibus obſequi, tãta animi cõtẽtione ſtudebat: vt nulla ipſius humilitatis officiis meta impoſita videretur. Quo fit, vt hac animi ſubmiſſione, ac morũ facilitate, eã ſibi apud VI.

Mira ipſius mentis humilitas.

omnes beneuolentiam conciliasset; vt ab omnibus, Orbis fidelitas, nuncuparetur.

VII. Neque verò minori prudentia, ac consilio præcellebat: quo factum est, vt cùm sæpè Guardiani, ac Magistri Nouitiorum officio functus fuerit; ex illius disciplina, quamplurimi Viri virtute præstantes prodierint: inter quos Fr. Marius à Forozarzinio enumeratur, qui deinde Generalis, & Vir eximiæ prudentiæ, ac cõsilij fuit.

VIII. Maxima huius Viri in Deum fiducia erat: quæ ex mentis puritate, & perpetuo orationis studio potissimùm illi oriebatur: qua factum est; vt cùm è Generalibus Comitiis, quæ Neapoli anno 1549. celebrata fuêre, cum aliis octo Fratribus rediret; maiori iam dici parte in itinere absque refectione consumpta; cuncti ferè præ inedia deficerent: quos Iosephus verbis consolatus, de Dei Prouidentia omnes benè sperare hortabatur. Interea viam ante omnes carpens, alios quoque ad iter prosequendum animat: at crescente inedia, ac viribus præ lassitudine deficientibus, cùm ij vlteriùs progredi non possent; En adolescens rufus, aspectu venustus, post eos venit, qui cùm cæteros præteriisset, ad Iosephum perueniens, geminosque illi candidissimos panes tribuens, hæc verba addit: Accipe Ioseph eleemosynam, quã Dominus omnium tibi erogat: Deoque gratias age: Quo dicto statim ex oculis euanuit. Porrò Iosephus ob acceptos ab Angelo panes, lætus ad Socios redit; cúmq; iis alios quoq; ab Angelo panes erogatos fuisse crederet; eos appellans, inquit. Heus Viri modicæ fidei: iam videtis, quàm bonus sit Dominus, qui dat escam timentibus se: Eia sedete iam, ac cælesti annona fruimini, quam Dominus Deus misit vobis. Cui illi. Quæ annona? inquiunt: neque annonam vidimus, neq; vlla nobis res ad victũ missa est:: Quibus Iosephus: Num adolescentem, inquit, Fratres, qui nunc vos præteriit, animaduertistis? Is Angelus Dei est: qui duos hosce mihi panes porrigens, diuinum nobis donum, ac benignitatem commendauit. Planè existimaueram ego, quòd & alios vobis impertitus esset: Verùm nihil vos panum paucitas terreat: hi omnibus sufficient: iam sub hac vmbra sedeamus. Cumq; geminos panes in frusta concidisset, cuncti ex eis abundè ad voluntatem sumentes, ad saturitatem vsque reficiuntur; Deóque impensiùs gratias agunt.

Gemino panis in [illegible] ad Angelo accipit.

IX. Altero quoque testimonio, Deus huius sancti Viri confidentiam, velut cælesti remuneratione dignam commendauit. Cùm enim Cõuentum, qui inter Sentini noui Montes iacet, aliquando moderaretur, contigit; vt vberrima niue è Cælo delapsa viæ omnes ad panis mendicationem Fratribus interciperentur; neque vlla humani subsidij spes illis relicta esset: iam panis, legumina, & si quod aliud esculentum in domo supererat, absumptum fuerat: cùm Vir Dei ad diuinæ Prouidentiæ thesaurum confugiens, Fratres ad diuinam opem efflagitandam prouocat. Cumque omnes orationi incumberent: en ingens fragor è propinquo Monte, velut rupis excisæ auditur: Statim Fratres ad Conuentus ianuam conuolant: vt periculum, si quod est, deuitent. Porrò ostio aperto, nihil præter prægrandem saccum, pane refertum, è Cælo ministratum inueniunt: quod illis cousque ad quotidianum victum satis fuit, quoad aditus ad mendicationem, niue liquefacta, patefieret.

Eo orante Panis è Cælo Fratribus ministratur.

X. Huius Viri Sanctitatem quamplurimis Deus miraculis testatam esse voluit: ex quibus nonnulla placet referre; multis silentio præteritis, quorum memoria, conscribentium negligentia, fama tantùm superstite, interiit. In his primum est; quòd cùm semel in Paterni Oppidum, haud longè Fabriano distans, profectus esset; vt Operarios ad ligna præscindenda sibi compararet: accidit, vt nullum omninò ibi, præter febricitantem quendam offenderet; quem cùm ad opus vocaret, respondit ille, se lubentissimè quidem iturum, nisi febri, qua è vestigio corripiendus erat, detineretur. Cui Iosephus. Non te febris, inquit, detineat. Sume tibi securim, & mecum perge; febris enim, qua hactenus laborasti, te deinceps deseret. Credit ille promisso, & arrepta securi, dum in opus incumbit; vires augeri, ac pristinam sibi incolumitatem diuinitus reddi sentit: qua deinceps pulsa febri potitus est, vt diuina in eo magis virtus elucceret.

Operarium febricitantem, verbo à febre liberat.

Digitized by Google

XI. Huic accedat,quòd dum in Conuentu Forosempronij,Guardiani munus administraret;cuiusdam agricolæ vxor,iam quatriduò grauissimis partus doloribus vexata,summo in vitæ discrimine versabatur; quamobrem Coniux ad Virũ Dei confugiens,obnixè eum rogat;vt pro ea ad Deum preces fundat. Is verò seorsim secedens,cùm aliquantisper orasset,ad hominem reuersus;ait: Iam domum redi. Vxor enim tua modò salua masculum peperit:age, vt nomen illi Iosephi imponas; vt sub S. Iosephi patrocinio viuat. Cumque ille domum reuersus, salua omnia iuxta Viri Dei verbum reperiisset; Iosephi nomine infanti imposito, quàm efficax Serui Dei oratio fuerit, reipsa non obscurè perspexit.

Partui incolumitatem mulieri à Deo impetrat.

XII. Porrò Iosepho Soror erat, Viro cuidam honesto matrimonio coniuncta:à qua cùm is aliquando telæ frustulum petiisset; qua mutatoria sibi fœmoralia pararet: respondet illa,nihil tunc telæ,præter linteũ sibi superesse: quod cùm necdum consutum esset,ex eo pia mulier particulam, quæ ad mutatoria satis esset, statim præscindit, ac fratri erogat. Die elapso, cùm mulier alteram sibi telam comparasset; qua sublatam à linteo partem suppleret: integrum linteum reperit, perinde ac si nulla illi telæ pars dempta fuisset: quo miraculo Deus,& Sancti Viri meritum, ac mulieris pietatem commendare voluit.

Telam Sorori sua oratione multiplicat.

XIII. Id ipsum quoque alteri Mulieri contigit:quæ cùm præter lini fasciculum,quem sibi ad indusium conficiendum parauerat; nihil apud se telæ reliquum haberet: Viro Dei telam ab ea postulanti linei illius fasciculi partem tradit:quam postea diuina virtute fasciculo restitutam,nulloque scissuræ signo apparente, eidem instauratam cernit. Ita namque Dei benignitas cum Seruo suo agebat: vt quæ in illius subsidium conferebantur;sibi grata esse,vel etiam miraculo comprobaret. Quod altero quoque testimonio demonstratum fuit. Cùm enim semel Colleamati apud fratrem ægrotans,defruto vti minimè posset;crudum vinum à propinqua muliere quæritur;quæ non pridem dolium exhaustum esse respondet:vrget Iosephi Fratria, vt dolium diligentiùs exploretur,num vnum saltẽ vini ciathum reddat;quo ægrotantis necessitati subueniri queat. Ad dolium itum est:Quid plura?Deo,quod hominum inopia deerat,sua virtute supplente.Dolium mero plenum conspicitur; vinumque non modò Viro Dei ægrotanti; sed & toti domus familiæ suppeditat: quod cùm vniuersos ad rei admirationem prouocasset, eos quoque ad Deo laudes persoluendas compellit.

Practisa tela ipsius oratione integra cernitur.

Vini dolium vino vacuũ, plenum repetitur.

XIV. Nihil Iosephus præter Crucem sapere, nihil præ Cruce diligere,sola denique in Cruce gloriari videbatur: quo fiebat; vt cùm verus, ac perfectus Crucis amator, ac discipulus esset,sæpissimè quoque ægrotis signo Crucis incolumitatem conferret. Camerini,Mulieris cuiusdam filius,tam horribili lepra respersus erat; vt cùm omnem iam illius carnem exediisset;mortui potiùs,quàm viuentis hominis simulacrum præseferret.Hunc mater,cùm ad Dei Seruum adduxisset, ab eo postulat: vt leprosum filium signo Crucis benedicat. Præstat ille viuificum Signum, moxque miteſcit lepra: atque adeò sacri illius Signaculi virtus proficit; vt integram leprosus post aliquot dies curationem sit adeptus.

Leprosum signo Crucis curat.

XV. Illud verò memoria dignum est,quod Fabriani, toto spectante populo,Dei virtus,ad Serui sui commendationem ostendit.Cùm enim is eleemosynam,more Capucinis consueto,in Vrbis platea peteret.Puer,qui Iosephi vocem persensérat;cùm è domus feneſtra longiùs corpus protenderet,ab ea dilapsus,caput in stratum lapidem ita collisit,vt eo in duas partes discisso,cerebrum flueret:mox vniuersi ad puerum accurrunt,frustraque remedia parant:collisionis enim vulnus, & sanguis vndiq; fluens,cùm omne medicamentum respuerent:proximum puero interitum minabantur.Inter hæc Iosephus aduentans,miserandum pueri casum percipit:statimque ad ipsum accedens,caput vtraque manu constringit; disiunctásq; partes copulans,signum Crucis bis,terq;super eas multiplicat:Proh mirabilis Dei virtus! Defluens protinus sanguis sistitur,capitis partes intimè,vt antea, connectuntur; puer velut è somno excitatur; atque in omnium oculis surgit incolumis. Obstupescere

Puerum è fenestra delapsum,ac moribundum signo Crucis incolumem reddit.

vniuersi

vniuerſi, Deum omnipotentem vocibus laudare, ac Serui ſui ſanctitatem commendare non deſinunt.

XVI. Neque illud poſtremò prætereundum: quòd cùm Fratriæ ſuæ filia adhuc paruula, clauda, gibboſa, ac tot corporis incommodis affecta eſſet; vt mater aliquando cum Ioſepho conquereretur, eam neque Mundo, neque Deo, aut illius cultui, ob corporis deformitatem, aptam eſſe. Eam vbi Vir Dei verbis conſolatus eſt: paruulam in ſinum accipit, quaſi ei abblandiri vellet; latera contrectat, humeros componit, tibias æquat, ac ſigno Crucis conſignat: quod cùm bis, vel ter præſtitiſſet; paruula è ſinu dimiſſa protinus recta progredi, ac integra valetudine frui cœpit.

Puellam claudam, ac gibboſam incolumitati reſtituit.

XVII. His, & pleriſque aliis diuinæ virtutis teſtimoniis, cùm Ioſephi ſanctimonia omnibus probata eſſet; in Conuentu Foroſempronij Guardiani, ac Magiſtri Nouitiorum munus gerebat: cùm ſupernæ retributionis diem ſibi imminere, Deo reuelante, percipit, quam etiam cuidam Nouitio, aliiſque haud obſcurè ſignificat. Cùm enim ramunculos, quibus piſa fulciutur, cum Nouitio in horto plantaret, ad Nouitium conuerſus: Fili mi, inquit, tibi, ac aliis tantummodò, non mihi hic labor proderit: me piſa hæc matura non videbunt. Nobiles quoque quaſdam fœminas, cùm hoc tempore Vir Dei præſens inuiſeret: illæque frequentiorem ipſius præſentiam optarent: Quid meam, (inquit) præſentiam quæritis? aliò tranſmigrandum eſt: citò vobis eripiar. Conſueuerat Vir ſanctus, bina ante Matutinum tempus hora, ad orationem ſurgere. Poſthæc igitur cùm conſueta noctis hora orationi incumberet: En ingens pituitæ cumulus, è cerebro fluens, illius repentè fauces occupat. Huic cùm febris ſucceſſiſſet; Medicus morbum paruipendens, breui illi incolumitatem pollicebatur. Cui Ioſephus: Falleris (ait) necdum, quod diuinum eſt, in morbo agnoſcis. Quid pharmaca ad incolumitatem paras? para morituro ſepulchrum: hæc enim ægritudo ſupremum mihi ex Dei decreto diem indicit. Quamobrem Sacramentis ſumma cum Religione ſuſceptis; ad Domini occurſum piis animi ſuſpiriis anhelans; vbi circumfuſos Fratres præclaris monitis inſtruxit, atque ad Regularis obſeruantiæ, ac Euangelicæ vitæ perfectionem ſupremis verbis prouocauit; tandem obdormiens in Dei ſinum perpetuò, vt creditur, coronandus concedit.

Obitus ſui & ſui pleriſque longè ante prænuncias

Foroſempronij ſanctè in Domino obdormit.

XVIII. Poſt huius ſancti Viri obitum, cùm Fratres ob communem ſanctitatis opinionē, de eo apud omnes conceptam, vererentur; ne euulgato ipſius tranſitu, nimia populi frequentia in eos exundaret: perſolutis illi ante lucem funeribus, corpus in communi ſepulchro condendum curant. At minimùm ea illis diligentia profuit: nam manè populis vndique ex Vrbe erumpentibus, ac tumultuantibus, corpus extumulare, atque exoſculandum in publicum proferre, compelluntur.

Magna populi ad illius funus frequentia.

XIX. Porrò Ioſephi facies poſt obitum pulchrior, quàm dum viueret, apparet: genæ enim non ſqualidæ, aut pallentes; ſed rubore perfuſæ conſpiciebantur; quæ ſummam ſpectantibus voluptatem, ac deuotionem parerent. Tumulato iterum corpore, poſt quartum ſepulturæ diem, cùm Domus Superior, Ioſephi corpus in alterum tumulum, in quo duo alij Fratres, Ioſephi ſocij, ac contemporanei, ſimul in eodem ſarcophago occluſi iacebant, transferendum vellet. Reluctabantur Fratres, eò quòd irruentem iterum in ſe populorum turbam metuerent: ſarcophagum quoque tam anguſtum eſſe affirmabant, vt tres haud quaquam capere poſſet: ſed cùm res non humano, ſed diuino conſilio agitaretur. Vicit tandem Superioris ſententia: quapropter aperto ſarcophago, duo illa mortuorum Fratrum corpora, ad Arcæ latera ſeceſſiſſe; mediúmq; Ioſephi corpori locum reliquiſſe animaduertunt: quaſi ſocium corpus medium ſibi, ac honorabiliori loco habere optarent. Cùm igitur inter ea medium Ioſephi corpus collocatum eſſet, protinus tam ſuauis ex Ioſephi, & aliorum corporibus odor diffundi cœpit; vt ſæculares homines ad Eccleſiam conuenientes, eum abſque dubio è tumulo emanare perciperent. Quapropter ne hic in populum rumor diffunderetur; ex quo turbæ iterum concitarētur: cunctas Fratres tumuli rimulas diligentiſsimè obturant; calcéq; totum ſepulchri lapidem operiunt.

Ioſephi & aliorum duorum corpora ſuauem odorem efflant.

ANNVS CHRISTI PAVL. IV. CAR. V. IMPER. RELIG. CAPVC.
1557. 3. 39. 33.

Post hunc plurima quoq; virtute claruit F. Ludouicus Fulginas, Cõcionator: qui cùm annos decem & octo natus, vt Mundi pericula declinaret, sæculo post terga relicto, ad Minorum Obseruantium Ordinem confugisset; in eoque per aliquot annos sanctè conuersatus fuisset; Regularis obseruantiæ studio ductus, sub Ludouico Forosemproniano ad Capucinos transuolat: à quo ad Reformationis gremium receptus, & in Picentem Prouinciam transmissus, magna ibi tum in Regulæ obseruantia, tum in omni virtutum genere incrementa dedit. Vir fuit mediocris doctrinæ; verùm tam ingenti animi probitate, & charitate præditus; vt ob id maximè à Ludouico concionandi munus acceperit: in quo, adeò sua simplicitate præcelluit; vt Oppida, & copiosæ populorum turbæ, ad quatuor, & quinque hominum millia interdum excrescentes, ad eum audiendum confluerent. Post concionem, vt summam paupertatem, quam animo insculptam gerebat, factis ostenderet: ne communem quidem Mensam, quæ illi passim offerebatur, ab vllo accipere; sed stipẽ ostiatim emendicata, cum Socio ad Syluas secedere solebat; vbi pane, & aqua, vt plurimùm victitans, admirabilem inter homines vitam ducebat. Tam in seipsum rigidus fuit, vt hispido habitu nedum contentus, sub eo asperum quoque cilicium gereret; nudis semper pedibus, quocunque anni tempore, absque sandaliis ambularet: quotidiana ieiunia coleret; pulmento, & carnibus nunquam vesceretur; herbas verò tantùm, & legumina interdum sibi ad victum adhiberet. Cùm autẽ Anachoretarum vitam, atque austeritatem summo studio sibi prosequendam præstituisset: (quod antiquum priorum Patrũ studiũ erat) quo tẽpore in Conuẽtu Collis Pepi Guardiani officio fungebatur: sæpè cũ F. Ioãne Ancaianẽsi, in quædam veteris cuiusdam Cœnobij, quod S. Apollinaris appellabatur, antra solitaria secedens; ibi bis tantùm, vel ter in hebdomada, panis, & aquæ cibo corpus reficiebat: cùm reliquam temporis partem, vel in diuinis colloquiis, vel in rerum cælestium meditatione conferret: in qua à sensibus nonnunquam ita abstrahebatur, vt nec quid circa ipsum ageretur, aduerteret: sed fixos ferè semper in Cælum oculos absque palpitatione teneret. Sæpe etiam in anno, Christi Domini flagellationem, quinque horarũ spatio productam, exercebat: vt Dominicæ Passionis mortificationem in seipso referret. Denique cùm Dei Seruus tot, ac tantis virtutibus floreret; sibi tamẽ semper inutilis esse videbatur: neque vnquam se Dei opus incœpisse querebatur. In Vmbriæ Prouinciam profectus, cùm aliquot ibi annos in summa vitæ austeritate, orationis assiduitate, ac perfecta Regulæ obseruantia transegisset: ad laborum præmia à Domino vocatur; Fulginiique colico dolore correptus. Deo spiritum reddit. XX.

Vita austeritate, ac plurimis virtutibus fulget.

Ipsius Abstinentia admirabilis.

A sensibus sæpè in Oratione abstrahitur.

Post hunius Sancti Viri obitum, iam vigesimus annus effluxerat, cùm Fratres ipsius ossa quærentes; vt ea in nouum Monasterium transferrent: Ludouici corpus, tam vndequaque integrum, ac recens reperiunt; vt eo die vita defunctus videretur: quo sanè cunctis haud obscurè innotuit; quàm illustrem gloriæ coronam, eximius hìc Dei Seruus, in Cælo à Deo consecutus fuerit. XXI.

Post Vigesimum ab obitu annum ipsius Corpus integrum apparet.

Tertius quoq; hoc tempore, ad Cæleste præmiũ euolat, Fr. Bonauentura à Monteregali, Oppido Samnitum: qui à puero optimis moribus à Matre educatus, tanto in quodlibet vitium odio ferebatur; vt tolerabilior illi Inferni ignis, quàm culpa videretur. Ea porrò bona puero indoles, potissimùm ob matris prudentiam indita fuit: quæ quoties puerum in aliquod vitium impegisse animaduerteret; mox, vt accensum ignis carbonem palma gestaret, compellebat. Adolescens in Minorũ Obseruantium familiam adscriptus, in ea per aliquot annos, magna cum virtutũ laude vixit: Vincentio Aquilano, qui eo tempore inter Obseruantes sanctitate florebat, operam dedit: à quo etiam multa ad spiritualium disciplinam spectantia didicit. Huius Vincentij meminit Auctor Chron. Ordin. Minor. Mira ipsius patientia in eo potissimùm enituit; quòd exorta Capucinorum Reformatione; cùm is à Ministro ad Capucinos transmigrandi facultatem postulasset: Minister ita ea postulatione ira efferbuit; vt fuste arrepto, multis cum verberibus cæderet. XXII.

F. BONAVENTVRÆ à Monte Regali, Vita & gesta.

Optima matris educatione à vitiis abhorret.

Chron. Min. par. 3. lib. 8. c. 18.

Mira ipsius patientia.

Is verò

Is verò cum pluris illatam Miniſtro moleſtiam, quàm verbera æſtimaret; etiam dum verberibus afficeretur, illatæ moleſtiæ veniam à Miniſtro depoſcebat: ita vt Miniſtro à verbere ceſſante, is quieſcere noluerit: donec Miniſter eam illi moleſtiam condonaret.

XXIII. Horrendum cuiuſdam Fratris, qui in eodem Conuentu, hoc tempore, ſecum degebat; exemplum narrare poſtea ſolitus erat: vt Fratres è propinquorum amore auocaret: quo ſe non leuiter commotum aiebat, vt ad Capucinos migraret.

XXIV. Sacerdos quidam (inquit) mecum in eodem Montis Regalis Monaſterio verſabatur: qui cùm ſemel poſt Matutinas horas per nemoris viã deambularet: En Dæmon, Patruëlis ſui, Viti ſæcularis, formam præſeferens, ſe illi obuiam præbet: Cuius cum is tam inopinato occurſu obſtupefactus; quid tunc ibi ageret, vel vnde eò irrupiſſet; ab eo ſciſcitaretur. Reſpondit ille: ſe quidem per muros aſcendiſſe: verùm id prudenter factum, ne cuiquam Fratrum ipſius aduentus innoteſceret. Cauſam verò ſui aduentus exponens ait: Noſti, Pater, quanta ſit nepotum tuorum inopia; qui necdum ad vitæ ſuſtentationem neceſſaria habent: iam verò illos ditandi optima ſe ſe opportunitas offert. Latet in proximo hoc monte theſaurus, ac maxima diuitiarum copia, quæ in noſtram facilè poteſtatem venire poteſt; dummodò mecum Sacerdos adſit, qui præſentia ſua Dæmones theſauri cuſtodes compeſcat. Hac de cauſa huc ad te intẽpeſtiuè acceſſi; vt re quã citiùs perfecta, ociùs ad Monaſterium redire queas: nulluſque res noſtras aduertat. His auditis ille: Abſit (inquit) vt abſque Miniſtri licentia eò pergam. Cui Dæmon: Res, inquit, ſilentio, non clamore peragenda eſt: quod ſi apud alios euulgata fuerit; iam non noſtra; ſed aliorum procul dubio vtilitas erit: neque nos beneficio potiemur. Noſti enim, quæ lex theſauros fodientibus præſcripta ſit, amabò pergamus. Cui ille: Quid hæc, inquit, mihi ſuades? Certè reluctatur animus ea moliri, quæ conſcientiæ lex fieri prohibet. Quid legem conſcientiæ obiicis? Dæmon ait: annon charitatis lex, qua pluribus prodeſſe potes, maior eſt, quæ conſcientiæ imperare debeat? Annon, qui domeſticorum curam negligit, eſt infideli deterior? Quò tot nepotes, & nubiles neptes euadent, ſi illarum curam neglexeris? Vbi tua in eos charitas, ſi tantùm illis bonum inuideas. Nihil id tuæ cõſcientię nocet, cùm ex intentione à Deo homines iudicentur. Demũ tot argumentis, ac rationibus illum Dæmon adoritur; vt imprudens à Dæmone, in montẽ ſe adduci ſinat. Dũ igitur ſimul tenebroſa nocte per Mõtis deuia ad theſaurũ pergunt: ſæpê ille in ſaxa impingens prolabebatur: Cui Dæmon, vt animum ad iter proſequendũ adderet, iam proximũ fore theſauri locum pollicebatur. Iam ad altiſſima quædã prærupti Montis præcipitia peruenerant; cùm ille graui caſu in terram dilapſus, ad Deum exclamabat: ô bone Ieſu, ò Mater Dei Maria, fer opem, quonam me hîc locorum adducit? Cui Dæmon, cùm Patruelis tunc forma exuta, horribilem effigiem obieciſſet; reſpõdet: Vę tibi infelix Apoſtata, & excõmunicate: niſi nomen illud tremendum inclamaſſes; iam te ex hoc loco deorſum præcipitem egiſſem: ac protinus ex illius oculis euaſit. His verbis, atque horribili Dæmonis figura ille ferè exanimatus, celeriùs ad Monaſterium feſtinat; atque à Miniſtro delicti veniam poſtulat; vt hinc, qui ad Religionem vocati ſunt: dum vel inopiæ propinquorũ ſubleuandæ, vel opum illis augendarum, plus æquo, ſtudio incumbunt; ſe in Diaboli laqueum, & tentationem incidere, facilè addiſcant.

Quam à propinquorum amore cauendum ſit, exẽplo oſtenditur.

Dæmon ſub Propinqui ſpecie Fratrem fallit.

Apparentes Dæmonis rationes.

Theſaurum Fratri pollicetur.

Propinquorum amor Religioſæ ſeruitio, nc.

XXV. Itaque Bonauentura cum Dei vocationem, qua ad Capucinos agebatur; haud ſibi negligendam cenſeret: tandem è Cibotolæ Conuentu, in quo is Guardiani officio fungebatur; ad Capucinorum ſe Reformationem, inter ipſa Religionis initia transfert: in qua ſanè tot virtutibus floruit; vt Euangelicæ perfectionis viam, quam ſemel, arrepto cæleſtis vitæ curſu, ſibi ab exordio percurrendam præſtituerat; nunquam vſque ad vitæ occaſum deſeruerit. Tam enim eximius paupertatis ſectator fuit; vt panni præſegmina, quæ infectis Fratrum tunicis interdum ſuperſunt; ſollicitè colligens,

Perfectam vitæ rationem inſtituit

nihil

nihil ex his vnquam perire pateretur, liberum ab omni rerum cupiditate ita animum gerebat: vt à superuacaneis omnibus abhorrens, præter ea, quæ in Regula expressè Fratribus conceduntur, nihil prorsus sibi ad vsum vendicaret. Assiduis, ac ferè quotidianis ieiuniis cùm carnis petulantiam domaret; illud præ cæteris abstinentiæ genus commendabat; quo Fratres semel tantùm in die escam sumẽtes, iis cibis contenti sunt, qui in communi mensa ministrantur: tametsi ad quadragesimalium ciborum qualitatem non pertineant. Singulare enim, nec laudandum illud abstiẽntiæ genus esse dicebat: quo quadragesimales escæ quæruntur; cùm alias communis mensa administrat. At verò cùm abstinentiæ virtus, qua plerique illustres Viri, ac sanctitate præstantes, à carnibus, ac lautioribus cibis meliùs sibi abstinendum putarunt, minimè vituperanda sit: planè constat, huius sancti Viri doctrinam haud alio sensu intelligendam esse; quàm quòd iis hoc abstinentiæ genus singulare, ac vitiosum esse videatur, qui illud præter Superioris obedientiam, ac inditam animo prudentiam, sibi vsurpant.

Quodnam Abstinentiæ genus commendaret.

Plurima erga Defunctorum animas charitate afficiebatur: quo fiebat: vt sæpissimè pro iis Missas celebrare, officia persoluere, flagellationes exercere, ac lachrymas in Oratione fundere soleret: atque hæc pia in Defunctos officia, pauperum eleemosynas appellare solitus erat; quæ illis à viuentibus erogantur: quas cùm illi tempore egestatis acceperint; à pœnis deinde soluti, atque in plenam bonorum cælestium possessionem vocati, iis deinde à quibus acceperunt, cum fœnore reddunt. Verùs hic Israëlita cùm nihil præter Dei honorem, & animarum salutem animo voluraret; vniuersos ad Deum attrahere cupiebat: idcircò sæpe Iuniores Fratres sæcularium hominum, ac mulierum præsertim consortia fugere, orationi instare, à superfluis abstinere, paupertatem diligere, & Christi Crucem ex animo amplexari, ardentioribus verbis admonebat. XXVI.

Erga Defunctorum Animas charitate afficitur.

His, ac pluribus aliis perfectæ iustitiæ Operibus, cùm Christi Seruus ad extremum vsque senium vacasset; ac prophetico spiritu pleraque futura prædixisset: tandem in Conuentu Spoleti ad supernæ beatitudinis brauium à Dominio vocatus, cùm in supremo ipso mortis agone meridianæ Orationis signum campana daretur; F. Angelo Perusino adstanti, ait: Fili, signum Orationis est, fenestram claude, ac paululùm secede: vt suum tempus Orationi demus. Cui cùm Fr. Angelus respondisset, haud te deseram, Pater, ne te extrema vitę meta, me absente, occuper. Vade (inquit ille) Religiosum Virùm hinc sine Oratione decedere non decet. Itaque cùm se Orationi dedisset; paulò post animam orando exhalat; & Cælum sequeliciter regnaturus conscendit. XXVII.

Prophetæ spiritu pleraque futura prædicit.

In Oratione Deo spiritum reddit.

Huius Sancti Viri Corpus, humi sub dio ante Ecclesiam sepultum, cùm post quintum annum quæreretur, vt in sepulchrum, quod recens in Ecclesia extructum fuerat, reconderetur: integrum, ac suauissimè olens reperitur. Quo tempore illud quoque mirabile accidit, quòd dum Frater: qui, vt Bonauenturæ corpus, humi conditum, quæreret, locum effodiebat, ligone imprudenter ipsius pedem vulnerasset; copiosus è vulnere sanguis effusus, spiritum apud Deum viuere, cælesti corona gaudere, non obscurè nobis significauit. XXVIII.

Post quintum annum Corpus ipsius integrum reperitur, & sanguinem fundit.

His quartus quoque hoc anno accedit, F. Franciscus Curensis Laïcus: qui inter primos fuit, qui à Ludouico Forosemproniano ad Religionis gremiũ receptí, plurimis eam virtutibus illustrarunt. Vir fuit cum primis abstinentia admirabilis: ita vt, cùm quotidiana ferè ieiunia coleret, sæpè etiam integras quadragesimas panis, & aquę tantummodò victu transigeret: cui etiam austera omnia tam in victu, quàm in cultu respondebant. Charitate erga infirmos insignis, diu in Romano Conuentu Nosocomio Præfectus fuit. Semel cùm in Conuentu Collis veteris, Romanę Prouincię, ægrotum quendam Fratrem curaret, Fossenniam, vt Medicum consuleret, profecturus erat: Nauicularius verò, qui Tiberim traiiciebat, nullis precibus adduci potuit, vt illum trãs Tiberim absque pretio veheret. At velox Na- XXIX.

F. FRANCISCI Curensis, seu à Turre Vita.

Abstinentia, charitate, ac sui ipsius contemptu admirabilis.

uicularium,

uicularium, qui pium charitatis opus intercęperat; Dei vindicta præoccupat: nam è littore digressus, mox cum Nauicula in flumen demergitur. Tanto sanctus hic Vir odio in seipsum exardescebat: vt omnes auidè occasiones captaret, quibus omnem animi superbiam in seipso trucidaret; vilémque ac contemptibilem se cæteris præberet. Hac de causa quadam die ardentiori huc proprij contemptus cupiditate pulsus: habitum exuit, nuduſque solis sibi fœmoralibus relictis, Cruce in humeros sublata, totam Romanam Vrbem percurrit; magna voce exclamans: Pœnitentiam agite peccatores. Tandem annis, ac bonis operibus grauis, Romæ hoc anno humanæ naturæ debitum exoluit.

Nudus, ac Cruce onustus Romæ Pœnitentiam prædicat.

XXX. Supereſt, vt pro huius anni colophone, perfectæ hîc charitatis exemplum subiiciam, diuino miraculo commendatum. Illud semper Capucinorum Religionis studium fuit; vt quæ Christi paupertate nata, atque enutrita est, pauperum etiam curam gereret, ac summam in eos charitatem ostenderet: quod prisci Congregationis nostræ Patres non tam verbo, quàm facto, ac reipsa docuerunt. Quàm verò hæc Deo charitas grata sit, plurimis diuina Majestas signis manifestum, ac testimoniis probatum esse voluit, ac præsertim hoc anno. Cùm enim in Veneta Prouincia nouus quidam Conuentus extrueretur; fames totam Regionem occupauerat: quo fiebat, vt Fratres vix ad vitam necessaria mendicando acciperent. Accidit semel, vt cùm Eleemosynarius panem de more ostiatim mendicasset; tanta pauperum esurientium turba ad eum confluueret, vt quicquid panis pro Fratrum Familia eleemosyna acceperat, totum pauperibus distribuerit. Domum reuersus, cùm pane vacuus Guardianum obuium haberet: ab eo, cur panem ex mendicatione non attulerit, interrogatur. Cui ille. Tot (inquit) Patet, pauperum fame pereuntium, turmas in Oppido offendi; vt in eos præ commiseratione, totum emendicatum panem erogauerim. Iam cœnæ hora imminebat, cùm Guardianus Eleemosynario. Festina, inquit, ad Cellarium, & vide num panis frustula aliqua superfuerint, quæ Fratribus apponantur. Pergit ille, & cùm arcam quandam, quæ nullius ferè rei vsui inseruiebat, aperuisset: eam recenti, atque albo pane plenam reperit. Deus enim, qui panem in pauperes erogatum, sibi acceptum tulerat; eum Fratribus cum fœnore reddidit: quo & posteri discerent, Euangelicos pauperes maximè in cæteros charitatem decere: neque iis rerum egestatem metuendam esse, qui è liberalissima Dei Prouidentia abundè vniuersa accipiunt.

Perfecta charitatis in pauperes exemplum diuino Miraculo commendatur.

ANNVS CHRISTI PAVL. IV. CAR. V. IMP. ET FERD. I. REL. CAPVC.
1558. 4. 40. 1. 34.

Decimum Generale Capitulum celebratur.

NOVA huius Anni Milleſimi quingenteſimi quinquageſimi octaui luce exorta; noua quoque Comitia ab Euſebio Generali, in Neapolitana Vrbe indicuntur, quæ decimum inter Generalia locum obtinent: in his Fr. Thomas Tiphernas, Vir præclarus, ac multarum rerum vſu, ac prudentia inſignis, qui Bernardini Aſtenſis quondam Socius fuerat; omnium ſuffragiis Generalis eligitur. Inter alios huius Capituli Patres, Fr. Alphonſus Sueſſanus conſilio, ac morum integritate potiſſimùm, enituit: qui cùm Neapolitanam Prouinciam per nouem annorum ſpatia, magna prudentia adminiſtraſſet, in hoc Generali Capitulo primus Definitor acclamatur: faciléque ad Generalatus officium conſcendiſſet, niſi is ſimulata ignorantia, ab eo ſe prudens abduxiſſet. I.

Fr. Thomas Tiphernas Generalis eligitur.

Pleraque in hoc Capitulo, ad præſtantiorem Religionis adminiſtrationem conſtituta ſunt. In his, vt Ordinis Procurator, (qui catenus ex Romana tantùm Prouincia aſſumi ſolebat: ita vt Romani Conuentus Guardianus etiam Procuratorio officio fungeretur) ex omnibus Ordinis Prouinciis eligi poſſet; Quapropter ex Mediolanenſi Prouincia, Fr. Euangeliſta à Canobio ad hoc munus, hoc anno vocatus fuit. Idem quoque de Romani Conuentus Guardiano pro tempore decretum fuit; donec Romana Prouincia, idoneos ad illud munus, quod iis præſertim temporibus, grauiſſimum erat, Viros ſibi vendicaret. Prouincia quoque S. Bernardini, cùm ob exiguum Conuentuum numerum, quo concluſa videbatur, Prouinciæ nomine frui minimè poſſet: Patrum decreto diſſecta, pars Conuentuum Romanæ Prouinciæ attributa fuit, altera ad Picentem Prouinciam translata. Nonnulla quoque in Apuliæ Prouincia, de quorundam Conuentuum mutatione, quæ neceſſaria videbantur; ac plura alia Religioni vtilia ſancita fuêre Quibus ita conſtitutis, ac ſolutis Comitiis: Thomæ Generali benè viſum fuit, antequam viſitationem auſpicaretur; à nouo Pontifice, Paulo 4. Ordinis, ac Priuilegiorum confirmationem quærere; quam cùm non niſi poſt ſex menſes, ob Aulicorum quorumdam conſpirationem, qui cum malè erga Religionem affecti eſſent, omnes illi ad Pontificem aditus intercluſerant, voce tenus impetraſſet: tandem viſitationem aggreſſus, maxima in eo munere cum prudentiæ laude, ac Regularis obſeruantiæ zelo, tametſi aliquantò quàm priores Generales ſeueriùs, ſe geſſit. II.

Quædam in Generali Capitulo Statuta.

Thomæ Generalis Ordinis ac Priuilegiorum confirmationem à Pontifice impetrat.

Vix Thomas viſitationem inchoauerat: cùm latentes eorum, qui in Ordinem conſpirauerant, ſtatim inſidiæ panduntur: eò ſanè periculoſiores, quò à Potentioribus inſtruebantur; neque vlla noſtris via aperiebatur, qua res Ordinis tueri, & cauſam apud Pontificem agere valerent. Antiqui enim Capucinorum aduerſarij, cùm Cardinalis cuiuſdam, cuius conſultò nomen reticeo, qui plurimùm gratia apud Paulum 4. valebat, beneuolentiam, atque auctoritatem ſibi conciliaſſent; cum eo coniurauerant; vt Capucinorum Religio, ad Minorum Obſeruantium Ordinem, & obedientiam, Pontificia poteſtate reuocaretur. Iamque Bulla ab iis conſcripta, ac parata erat; quam Cardinalis facilè, ob ſummam illius auctoritatem, ſibi à Pontifice confirmandam pollicebatur. Res nulli, præterquam ſolis conſpiratoribus manifeſta erat: Religioque in eo diſcrimine verſabatur, vt ſola Dei virtute, ac potentia [redacted] poſſet. III.

Horribilis in Religionem tempeſtas ſecretò exoritur.

Plurimæ

Plurimæ quidem hactenus procellæ, iam ab exordio, in Religionem excitatæ fuerant; quæ cùm palàm desæuirent, iis ratione, & consilio obsisti poterat. At nulla hac sæuior tempestas, quæ Religionem in vtramque aurem obdormientem, neque ab vllo prorsus sibi periculo cauentem inuasit. At summa Dei prouidentia, quæ iam ab exordio, huius Religionis nauiculam, è tot ingruentibus procellis seruauerat; ne his etiam hoc tempore clam concitatis fluctibus operiretur, è Cælo inuigilat. Dum enim Cardinalis exitialem Religioni Bullam ad Confirmationem parat; opportunúmque ad illius expeditionem duntaxat tempus expectat: Dei prorsus iudicio fit, vt is

Dei Prouidentia tempestas orta sedatur.

fugam arripuerit: neque vsque ad huius Pontificis obitum in Vrbem redierit. Quapropter hoc tempore Capucinorum Religio id Deo liberatori occinere poterat, quod Sapientiæ cap. 12. legitur. *Cùm ergo das nobis disciplinam, inimicos nostros multipliciter flagellas, vt bonitatem tuam cogitemus iudicantes: & cùm de nobis iudicatur, speremus misericordiam tuam.* Neque enim vlla ab hac tempestate euadendi spes illi, præterquam in Dei misericordia, relicta erat; qua inimicos confunderet, ac criminum accusatione flagellaret. Re igitur propter Cardinalis fugam infecta, cùm aduersarij eius se auctoritate destitutos viderent, cuius ope propositum assequi sperauerant, à cœpto desistunt: Religióque à tanto periculo, Deo solo protegente erepta, iterum pristina tranquillitate potitur.

Sap. 12.

FRATRIS BERNARDINI A BALBANO Vita & Gesta.

IV. Hac tempestate, nonnulli Viri, doctrina, & Sanctimonia illustres, mortalem hanc cum immortali vitam commutarunt. In his primus fuit Frater Bernardinus à Balbano, Lucaniæ Oppido: qui doctrina, & prædicatione clarus, velut nouus Apostolus, multas Apuliæ, Calabriæ, ac Salentinorum Vrbes Euangelica prædicatione percurrit. Hic cùm vitæ austeritatem, abstinentiam, ac morum sanctimoniam cum Dei Verbo coniungeret: plurimam ad hominum animos ad pœnitentiam prouocandos, à Deo vim assecutus est. In Catholica Fide tuenda, ac propugnanda acerrimus, Hæreticos tam strenuè insectatus est: vt cùm Aletij, apud Salentinos, Dei verbum disseminaret; exortam ibi Hæreticorum Sectam, non sine vitæ periculo, vi prædicationis extinxerit; vt anno 1553. fusiùs explicatum fuit. Quàm verò illius prædicatio Deo grata, ac Dei Spiritu plena esset, illud profectò indicauit: quòd mulier quædam admodum pia, ac deuota, dum eum prædicantem audit; sæpè candidissimam Columbam, circa illum volitantem conspicit; quæ tandem in eius capite quiescere visa est: vt illius verba non ab humano; sed à diuino Spiritu profecta crederentur; qui suis os & Sapientiam præbet, qua omnem impietatem destruãt; ac velut cælesti gladio Dæmonum germina obtruncent: quæ verò à Deo sata, ac plantata sunt, ad perfectum prouocẽt: Id passim in hoc Sancto Viro perspectum fuit: qui cùm ex Aletino agro Hæresum semina, quæ sæuus hostis ad hominũ perniciem sparserat, sũmo studio eradicasset: Mox Mulierum conuersarum Collegium, quod etiamnum stat incolume, ad totius Vrbis vtilitatẽ ædificat: in quo, quæ à lapsu resipiscunt, religiosæ vitæ statum, ac habitum consequuntur. Tam præclara Bernardinus Dei luce perfundebatur, vt ea interdum, quæ longissimè aberant, conspectarent: & quæ cæteris occulta erant, diuina illi virtute panderentur. Dum semel Consentiæ Dei Verbum disseminat. Matris obitus illi, inter prædicandum, à Deo reuelatur: quem cùm is eodem tempore Auditoribus indicasset, Populum excitat, vt pro ea Dominicam Orationem, cum Angelica salutatione Deo persoluat.

Virtute, ac prædicatione insignis.

Columba ex prædicante in ipsius Capite visa consistere.

V. Id quoque haud prætereundum est, quòd cùm anno 1554. Potentiæ Conuẽtum administraret; ob ingentẽ niuis copiam, quæ vias omnes intercluserat, quò minùs ad Oppidum pro eleemosyna accedere valeret; familia omni victus prouisione destituta, in summo vitæ discrimine versabatur: Quo tẽpore Bernardinus cũctos ad Dei misericordiã confugere, neq; vlla ratione de ipsius ope illis desperandũ esse monet.

Fratribus in necessitate panis à Cælo datur.

Noctu igitur cùm de more ad Matutinas Horas surrexissent, dũ ij Domino psalmos decãtant: En F. Vitus Laïcus, qui in Ecclesiã oraturus secesserat; prægrandem calathũ, pane recenti plenum, in Altari collocatũ cernit. Quo ille admiratus, cùm rem ad Guardianũ detulisset; is ei silentium indicens, Matutinas Horas vsque ad finem persoluit: cùm ad Altare cum reliquis accedens, cælestem annonam à Deo missam vident; deuotis lachrymis prosequuntur; ac Hymnum, *Te Deum laudamus*, &c. vno ore personantes, cuncti Dei benignitatem diuinis laudibus efferunt. Diuinæ huius largitatis miraculum, cùm Potentiæ Comes, qui eo tempore vita fruebatur, à Fratribus resciuisset, is panem ex his vnum à Guardiano impetratum, in tantæ rei memoriam diu apud se incorruptum seruauit. Consentiæ tandẽ, cùm grauissimè ægrotãs, iam extremo agone cum morte colluctaretur; ab humani generis hoste, de Sanctissimæ Trinitatis mysterio tentari cœpit: quo tẽpore cùm lingua effari non posset; nunc tres, nunc vnum tantummodò digitum altiùs extollens, Personarum Trinitatem cum essentiæ vnitate coniunctam, eo signo palàm profitebatur. In ipsa verò sui transitus hora, Frater quidam virtute præclarus, qui in Romano Conuentu moribundus iacebat; cùm Bernardini animam Cælum scandentem conspiceret, protinus exclamat: Expecta, Bernardine, Expecta; donec & ego tecum veniam. His verbis præsens aderat quidam Romanæ Curiæ Prælatus: qui cùm morientem interrogasset, quemnam ille his verbis annueret; respondit: En modò Bernardini à Balbano anima Cælum conscendit: quam & ego Deo iubente sequor: quo dicto is quoque Deo animam reddit. Summa porrò diligentia tunc ab eo Prælato actum est, vt certo nuncio Bernardini à Balbano obitus hora, ac momentum sibi perspectum fieret: quod illud planè esse comperit; in quo alter Romæ diem suum obierat. Nonnulla hic Dei Seruus deuotissima, ac omni pietate referta, Opuscula edidit. In his sunt, Methodus orandi; Libellus de Prædestinatione: Meditationes de Vita Christi: De nouem effusionibus Sanguinis Christi: De septem Regulis benè viuendi, atque alia, quæ etiamnum inter hominum manus versantur.

Ipsius Anima Cælum conscendere visa.

Opuscula pia nonnulla edidit.

V I. *F. BERNARDI OFFIDANI, Vita & Gesta.*

Hunc non longè secutus est Frater Bernardus Offidanus, Laïcus, qui inter illos quinque Fratres adnumeratur, qui impetrato à Clemente V I I. Põtifice Diplomate, quemadmodum Anno 1528. dictum fuit, inter ipsa Reformationis initia, ex Obseruantium Familia, ad Capucinos conuolarunt. Multæ in hoc Viro, incredibilésq; virtutes præluxerunt; maximis quasi theatris, & Orbi propè vniuerso; ad imitationem propositæ. Vix enim ad Capucinorum Reformationem accessit; cùm prioris temporis (vt illi videbatur) iacturam, summa omnium virtutum studio, ac prosecutione, sibi resarciendam proposuit: & quanquam iam ætate prouectus, virtutem tamen ætati præferens, tam in omni Religiosæ disciplinæ studio profecit; vt & robustioris iuuentutis flores, & dilabentis senectutis fructus, in ipso senio copulata collegerit.

V I I. *Perfectissimus Regulæ, ac virtutum cultor.*

Perfectissimam Regulæ obseruantiam, velut cæterarum virtutum basim, ac fundamentum, cùm sibi animo assequendam præstituisset: in altissimam primùm Religionis paupertatem animum, ac vires intendit: quam velut parentem, ac Christi sponsam, tanto studio sibi amplectendam elegit; vt in ea summas delicias collocasse videretur. Toto anni tempore nudis pedibus, nullis sandaliis adhibitis incedens; vnico tantùm habitu, breui, rugoso, obsoleto, interpolo contentus erat: cui interdum palliolum, cùm à Superioris imperio compelleretur, adhibebat. Cùm verò iam ætate grauior esset, à Superioribus illi Sandaliorum vsus, ea potissimùm de causa indicitur, quòd variis tunc corporis languoribus premeretur. Illud sedulum erat Bernardi studium; quo pacto Christi, ac Beati Patris Francisci paupertatem perfectissimè imitaretur. Mendicos, qui vix panis frustulis famem compescunt, velut exẽplaria sibi ante oculos proponens, tanta in paupertatẽ cupiditate ferebatur vt vix necessariis ad vitę sustentationẽ vteretur. Quotidianis quoq; cũ ferè

Abstinentia & vitæ austeritate admirabilis.

semper

ſemper ieiuniis incumberet: Quadrageſimas tamen S. P. Franciſci, tanta victus abſtinentia celebrare ſolitus erat; vt in iis nullum ſibi, præterquàm panis, & aquæ cibum adhiberet.

VIII. Cùm primùm Fulginij S. Valentini Monaſterium extructũ fuit; in eo Bernardus ad Guardiani officium electus, tanta auſteritate, ac tenuiſſima victus ratione cum tota Familia vitam inſtituit: vt cùm aſſiduis laboribus, ac vigiliis Corpus defatigarent; pani tamen ad ſummum fructus, ad quotidianum victum, interdum adderent. Frigebat caminus, qui ignem ad cibaria excoquenda ignorabat: neque vlla à popinæ Præfecto ad fercula, aut præguſtanda, aut paranda diligentia exquirebatur; vbi hortus, vel allia, vel cæpas, vel aliud herbarum genus, abſque popinæ miniſterio, ſponte miniſtrabat. Cùm etiam vini vſus, prima illa naſcentis Reformationis tempeſtate, tam parcus eſſet: vt illud tantummodò ad ægrotorum, ac debilium neceſſitatem ſubleuandam miniſtraretur: his Abſtemiorum menſa erat; quæ ſtomachos non feruere, non tumere, non ructare, non ſpumare cogeret; ſed hauſta è liquidis fontibus aqua, ſitim ſedaret. Stupebant Fulginates Ciues; neque diuturnum illud vitæ genus eſſe poſſe exiſtimabant; quod tam aſperum ac violentum, communem hominum vitam excederet. Quod cùm Bernardo ſæpè obiicerent. His illis ſapienter reſpondere ſolebat; naturam modicis contentam longè iucundiùs paucis, quàm multis ſuſtentari. Vitam enim (aiebat) parcam, & modeſtam, & terræ frugibus contentam, & ab animalium cædibus abſtinentem, priſci illi homines, qui propiùs ab Orbis natiuitate abfuerunt, proculdubio coluêre: quibus ea olim & iucunda, & diuturna erat. Vnde, quæſo, tot morbi? tot ſtomachi languores? tot capitis dolores? tot denique morborum genera in humanum genus, præterquàm ex dapum affluentia; ac varietate inuecta ſunt? Vox olim Philoſophi fuit. Quicquid auium volitat, quicquid piſcium natat, quicquid ferarum diſcurrit, noſtris ſepeliri ventribus. Quære nunc, cur ſubitò moriamur? Quia nimirum mortibus viuimus. Panem & aquam natura deſiderat; intra quæ quiſquis deſiderium ſuum claudit, profectò cum Ioue de felicitate contendit. Haud ignotum nos callem terimus, aut per deuia, ac inſolita gradimur. Tot nos ſancti, ac illuſtres homines, viæ duces, præceſſerunt: vt planum, hoc ac iucundum, nedum violentum nobis iter eſſe poſſit.

Pro victus frugalitate & abſtinentia pugnat.

Senec. 20. Rhetor.

Gula Fames inſatiabilis.

IX. Hoc modo Bernardus, cæterique illius æui Patres; cùm in ſummia, ac voluntaria rerum paupertate vitam ducerent; ibi altiſſima Religionis fundamenta iaciobant; vbi nulla domus ſuper edificandæ ruina timeri poſſet. Mira erat huius Viri, in primæua illa Congregationis paupertate, ac ſimplicitate ſartatecta ſeruanda, ſollicitudo: Quamobrem cùm ſemel in Conuentu Camerini paruum quendam ini Cadum animaduertiſſet; perinde ac ſi violata paupertas eſſet; protinus ad Guardianum feſtinans: Pater (inquit) quid eſt? quòd in Conuentu nouum, ac inſolitum conſpicio? Cadum nimirum vini; quo Religionis paupertas, ac ſimplicitas in diſcrimen vocantur, ac rerum prouiſio in Ordinem inuehitur? Hactenus ſolis lagenis, ſine Cado res peracta eſt: iam verò ſi ad cados, & rerum prouiſionem ventum eſt; citò hinc mihi trànſmigrandum eſt: abſit enim, vt ibi diutiùs maneam, vnde paupertas exulare incipit. At Guardianus Viri zelo plurimùm gauiſus. Non te, Bernarde, (inquit) Vini Cadus turbet: neque enim is familiæ, ſed aduenarum hoſpitum tantummodò vſui inſeruire debet, qui ad Capitulum Generale hâc tranſeuntes, proficiſcuntur: quibus cùm lagenæ ſufficere nequeant, ne charitati minus ſatisfiat, Cado vti neceſſe fuit: hac verò neceſſitate ſublata ad Dominum ſuum Cadus redibit. Huic cùm rationi Bernardus acquieuiſſet, protinus ad Guardiani pedes proſtratus, ſe coram illo iniquæ cogitationis accuſat. Nullus denique vnquam tam auri cupidus, quàm hic paupertatis amicus fuit: quo fit, vt Euſebius Generalis ſæpè dicere ſoleret; plurimos quidem ſe in Prouinciarum viſitatione, ſanctos Fratres

Paupertatis illius zelus exemplo vſi ditur.

implorans, Beati quoque Viri merita sibi suffragari postulabat. Cui Christus Saluator apparens, cùm nullum ei responsum præberet; neque ad eam visum deflecteret;illa ad Bernardum confugiens,eum ardentiùs inuocat. Adest repentè oranti Bernardus,lugentémque mulierem consolatus, liberationem illi à graui illa ærumma à Domino impetrat. *Post mortem mulieri apparet, eâque ab afflictione liberat.*

XIII. Tertius quoque hoc tempore,in Conuentu S.Petri Porcariæ, seu Aquespartæ, ex humanis migrat F. Egidius Turrianus,Sacerdos,dum in Vmbriæ Prouincia Vicarij Prouincialis munere fungitur. Vir fuit multis, ac præclaris virtutibus ornatus,Regularis obseruantiæ propugnator accerrimus, atque orationis cum primis studiosissimus, cui post Matutinas Horas vacare, perpetuum illi, ac velut legitimum sempiternum erat. *F. ÆGIDII TVRRIANI, Vita & gesta enarrantur.*

XIV. Is Perusiæ,Monialium S.Claræ,quæ Capucinæ nuncupantur, Monasterium extruendum curauit; quibus etiam administrationis modum,quo vti deberent, præscripsit.Hic dum inPerusino Conuentu Guardiani onus subiret;sæpè cum pauperculo quodam Lanifico colloqui solebat:quem cùm ad pietatem instrueret, inter alia eleemosynam illi in pauperes commendabat his verbis: Fili mi, si parùm tibi est,parùm da;si multum, multũ pauperibus distribue:cuncta enim Deus tibi cũ fœnore reddet.Hęc,Vir ille ad pietatẽ procliuis,haud sibi animo excidere passus:quotidie obolum pauperi erogabat; ex quo cùm rem familiarem sibi in dies augeri animaduerteret;copiosiorem quoque ipse eleemosynam,iuxta facultatum copiam, egenis largiebatur: Deo verò liberaliùs se erga illum habente,cùm vsque adeò illius opes excreuissent; vt ex famulo,Lanificij operis caput, ac mercator euaderet. Hoc tempore accidit; vt ob anni sterilitatem, ingens penuria totum Perusinum agrum occuparet, quæ huius Viri pietatem permouit; vt maiorem, atque ampliorem in pauperes munificentiam ostenderet:Hoc enim tempore,cùm maxima pauperum turba quotidie ad ipsius domum confluueret, is cunctis absque discrimine, panem,& vitæ necessaria ministrabat. At verò Satan tantæ Viri pietati inuidens, vxorem commouit, vt sub prudentiæ,ac discretionis prætextu Viro persuaderet;vt nec tã diffusè nec indiscriminatim;sed quodã habito delectu paupcrioribus, atque iis,qui maiori necessitate premerentur,eleemosynę distribuerentur.At Vir,qui Dei beneficia in se collatasibi altè animo infixerat;vxorẽ ab ea cogitatione,quã Satanæ consiliũ,atque artẽ appellabat,prioris paupertatis memoria revocare conatur.Cùm verò illa in sua animi sententia perstaret. Quid contentione opus est?(inquit.)Tu tibi saccum pane refertum sume: eumque prudenter,iuxta tuæ discretionis regulas, distribue;Ego alterum æquæ magnitudinis, egenis meo sensu distribuam:tum quæ melior,meane,an tua sentẽtia sit,rei exitus declarabit.Re ita cõposita, cũ mulier maximo cum consilio, ac circumspectione panem suum paucis erogaret: Vir contrà cunctis absque delectu poscentibus suũ tribueret:Dei virtute factum est;vt Mulieris sacco breui consumpto; Viri panis nec post diuturnum tempus in sacco deficeret. Quo miraculo vxor stupefacta, Viro protinus consensit; liberaliórque ipsa in pauperes euasit. Id cùm Vir ille Ægidio retulisset: Vides (inquit Ægidius) quàm te Deus erga pauperes liberalẽ esse velit;cùm tam liberaliter munificentiam tuam erga pauperes remunerat.Multis tandem in Vmbriæ Prouincia instituenda, propaganda, illustranda,piis laboribus perfunctus; in Conuentu Porcariæ, siue Aquæspartæ sancto fine extremum diem claudit. *Perusia Capucinorum Monasterium extruit.* *Lanificum ad pauperum charitatem instruit.* *Pauperum eleemosyna Miraculo comprobatur.*

XV. Trigesimo secundo post ipsius obitum anno; cùm sepulchrum, in quo is conditus fuerat, apertum esset; vt in eo alterius Fratris defuncti cadauer reponeretur: ipsiusCorpus ita integrum,& incorruptum apparuit,quasi eo die tumulatum esset: quo sanè & Viri Dei sanctitas manifesta fuit;& maior Deo omnipotenti gloria accessit:qui cùm Seruorum suorum Animos cælesti gloria coronet,Corpora quoque in diuinæ amicitiæ signum, diu incorrupta seruat. *Post trigesimum secundum ab obitu annum ipsius Corpus integrum reperitur.*

XVI. Hoc anno die 21.Septẽbris,qui dies B.Matthæo Apostolo fuit sacer:Carolus V.

Imperator ; cùm biennio antè abdicata imperij poteſtate, ac rerum omnium temporalium curis ſolutus ; quò liberiùs ſibi, ac Deo vacare poſſet, in Ferdinandum Fratrem imperium tranſtuliſſet : glorioſiſſimam vitam, ac multarum rerum præclarè geſtarum ſplendore illuſtrem, cum morte commutauit.

Id poſtremò hic adnectere lubet, quod Deus benigniſſimus, ad pia illorum ſtudia confirmanda, qui Quadrageſimale Epiphaniæ ieiunium, à B.P. Franciſco in Regula inſtitutum, tametſi nulla lege præceptum, obſeruant ; circa hæc tempora oſtendere voluit. Cùm enim in quodam Vmbræ Prouinciæ Conuentu, hanc Epiphaniæ Quadrageſimam, quæ ob Dei benedictionem, quam S. Pater ieiunantibus pollicetur, Benedicta appellari ſolet ; Guardianus, ac tota ſimul Familia religioſè cuſtodiiſſent : iam dies extremus aduenerat ; quum Fratres benedictionem de more genuflexi à Guardiano poſtulant : quibus Guardianus his verbis reſpondet : Filij, ſiquidem B. P. noſter Franciſcus, hanc Quadrageſimam ieiunantibus, Dei benedictionem precatur ; illis verbis. *Sanctam verò Quadrageſimam, quæ incipit ab Epiphania vſque ad continuos quadraginta dies, quam Dominus ſuo Sancto ieiunio conſecrauit ; qui voluntariè eam ieiunant, benedicti ſint à Domino* ; haud meum eſt, ſed Dei tantummodò hanc vobis benedictionem impertiri : quapropter ſatiùs eſt ; vt vnà omnes in Eccleſiam conuenientes, ad Chriſti Saluatoris pedes proſtrati, eam nobis ab eo fuſis precibus exoremus. Acquieſcunt omnes, deuotè Eccleſiam petunt : cunctiſque ante ligneam Crucifixi ſtatuam, quæ altiùs ſupra Presbyterij cancellos eminet, procumbentibus : Guardianus quinquies Dominicam Orationem, & Angelicam Salutationem perſoluendam indicit : qua perſoluta ; prior ipſe Guardianus, tum cæteri omnes vocem, *Benedicite*, conclamantes, à Domino benedictionem poſtulant. Planè mirabile dictu ! Dextra illius Crucifixi manus, magno cum fragore è Cruce ſoluitur ; protenſóque Crucis ſigno illis benedicit : qui cæleſti omnes ſuauitate repleti, ac vbores præ voluptate lachrymas effundentes, Domino gratias agunt ; quoniam bonus, quoniam in ſæculum miſericordia eius. XVII.

Epiphania Quadrageſimam ieiunantes à Domino benedicuntur.

ANNVS CHRISTI. PAVL. IV. FERD. I. IMP. RELIG. CAPVC.
1559. 5. 2. 35.

I. ANNVM Thomas Generalis iam in Thuſciæ, ac finitimarum Prouinciarum viſitatione expleuerat: cùm hoc anno Milleſimo quingenteſimo quinquageſimo nono profectionem, ad Genuenſem Prouinciam parat: quæ cùm eo tempore ob præſtantem Superiorum adminiſtrationem; qui in ea virtute præcellebant, plurimùm Regularis diſciplinæ zelo, atque obſeruantia floreret; vix Generalium viſitationem expoſcere videbatur. Quo fiebat, vt priores Generales in ea neque integram, neque magna ex parte Conuentuum viſitationem inſtituerent. Thomas verò, qui ſe puſillo huic Gregi à Domino præpoſitum intelligebat; vt vniuerſi pecoris ſui vultum agnoſceret: quò pleniùs muneri ſuo ſatisfaceret, cùm primùm Genuam appulit, inde per omnia illius Prouinciæ; quæ antequam in duas diſſecaretur, ampliſſima erat; loca ſe diffundens: Tranſpadana, & Ciſpadana, & quæ in Pedemontana Galliæ ſubalpinæ Regione iacent, & quæ ad vltimos vſque Ligures, interiectis Marium ſpatiis, diſtant, pedeſter penetrat. Quo tempore Bugellæ Monaſterium Comitis cuiuſdam à Puteo, Viri pij liberalitate; qui tot agri iugera, quot Conuentus ædificationi neceſſaria erant, in hoc opus erogat, à noſtris extruitur. Porrò accuratiſſima hæc Thomæ viſitatio plurimùm huic Prouinciæ, tum ob ſingularem Viri prudentiam, tum etiam ob præclara vitæ exempla, quibus cæteris præluceba, ad Regularis obſeruantiæ incrementum contulit. Vix enim credibile eſt, quantum ipſe Paſtoris conſpectus, floroſcentibus etiam rebus, ad Gregis incolumitatem, tum conſeruandam, tum augendam, vim adferat. Antiquum enim adagium eſt: Domini aſpectu equum pingueſcere. Nec quiſquam ignorat, Superioris præſentia ſubditum ſemper meliorem fieri: Nam quemadmodum in præliis videmus, generoſiſſimos quoſque milites fortiùs, alacriúſque manum cum hoſte conſerere; cùm ſe vel à Duce, vel à Rege conſpici animaduertunt: & ſi qui in iis ſegniores, aut timidiores ſunt, Imperatore perſpecto, ad prælium animari. Ita qui in ſpirituali vitiorum, ac virtutum conflictu, Superiorem velut Ductorem ſæpè viſitationi incumbentem conſpiciunt; cùm ab eo & præſtantiora virtutum exempla, ac Regularis vitæ præcepta hauriant; ardentiùs profectò ad perfectionis ſtudium animantur: & ſi qui in Religioſæ vitæ diſciplina negligentiores ſunt, Paſtoris præſentia, tanquam ſtimulo excitantur.

Thomas Generalis Genuenſem Prouinciam viſitat.

Bugella Conuentus extruitur.

Quam vtilis, ac neceſſaria ſit Superiorum viſitatio expenditur.

II. Dum itaque Thomas paſtorali hac diligentia, ac ſollicitudine, quæ ſui muneris ſunt, in Prouinciarum viſitatione præſtat, Fr. Petrus à Martina Sacerdos, Patria Hidruntinus, ac Rudiorum Conuentus Guardianus, depoſitis mortalitatis exuuiis, ad immortalium Sedes permeat.

FR. PETRI A MARTINA.
Vita, & Geſta.

FR. PETRI A MARTINA, Vita, & virtutes exarantur.

III. MIrabilis planè hic Vir fuit, ac tot virtutibus clarus, vt meritò nomen ipſius in Sacris tabulis conſcribendum, neque vlla vnquam obliuione delendum ſit. Hic honeſtis parentibus Martinæ, Salentinorum Oppido, progenitus; cùm ad iuuentam peruenisſet: fortè accidit, vt rixa cum Riuali excitata, ab eo haud

in Conuentu Potentiæ, quem tunc Petrus moderabatur; Fratribus occultissima erant, detexisset: Virum Dei permouit, vt eam in Dei nomine adiuraret; vt, si quod illi cum Dæmone pactum esset, aperiret. Principio quidem abnuit Mulier factum detegere: at in Dei nomine adiurata narrat; se aliquando, cùm nimio labore defatigata esset, Dæmonem in sui laboris solatium inuocasse, qui cùm primùm illi adfuisset, opémque actutum præstitisset; pacto cum eo inito, illius se deinceps semper opera vsam, ac pleráque ab eo passim occulta didicisse ait. Id vbi Vir Dei perspectum habuit: quum primùm Mulierem ad sceleris pœnitentiam prouocauit, illius cum Dæmone pactum, eo licet reluctante, rescindit: Dæmonémque ab ipsius possessione, ac imperio frementem deturbat.

Dæmonem Muliere pellit.

VI. Nihil Seruo Dei iucundiùs, nihil frequentiùs, quàm orationis studium erat, in qua, & rerum diuinarum sibi arcana ex Dei benignitate pandebantur; & præstantissimis Dei donis potiebatur. Id sæpè Fratribus manifestum fuit: tum maximè, cùm in Conuentu Rudiorum, apud Aletinos, Guardiani, ac Magistri Nouitiorum munere fungeretur. Quo tempore, dum quadam die sub Vesperum, Eleemosynarij à mendicatione redeuntes; ab eo de more benedictionem quærunt: Petrum in Ecclesia orantem, & candidissima nube septum conspiciunt; quæ illis accedentibus euanuit: quo id planè indicabatur, ipsius tunc mentem, totam in diuinæ lucis caliginem transfusam esse. Hinc sæpè fiebat, vt Deo reuelante, pleraque occulta agnosceret, ac nonnunquam futura prænunciaret.

Quam candida nube septus cernitur

VII. Dum in Conuentu Potentiæ, in quo is Guardiani munere aliquando functus fuit: quodam mane cum Fratribus in Choro Primam Horam persolueret; Vix horam inchoauerant; cùm ex diuina reuelatione accipit, nonnullos homines, qui mutuas inter se simultates gerebant, haud longè à Conuentu, strictis ensibus ad necem vsque digladiari: quamobrem mox intermissa Hora, Fratres compellit; vt eò confestim omnes accedant, mutuámque illam cladem auertant: ne verò ob cœptas Dei laudes Fratres à pietatis opere retardarentur: Eamus (inquit) filij, nec vereamur cœptum Dei opus, vt tantum scelus impediamus, deserere: etenim Deo gratius est, tot animas Orco eripere, quàm ipsi laudes, iis neglectis, persoluere. Ad locum igitur festinant; digladiantes homines offendunt; quos Vir sanctus non modò à mutua internecione auocat, verùm & ad reconciliationem, reciprocámque beneuolentiam compellit.

Quosdam mutua cade Deo reuelante, reuocat

VIII. Illud quoque admirabile diuinæ benignitatis testimonium, in hoc Conuentu, eo, Guardiano enituit. Nam cùm aditis omnibus ad mendicationem magnaniuis copia obstructis, Fratres extrema victus inopia laborarent. Petrus omnes ad Deum iubet refugere, & ab illius prouidentia pendere. Adhuc orationi instabant; cùm ianua pulsatur, mulúsque pane, vino, & aliis onustus, in ipso ostij limine cernitur: cuius cùm neque in niue vestigia conspicerentur; neque vndè eò appulisset, cuiquam exploratum esset: manifestum diuinæ liberalitatis miraculum supremis laudibus efferentes, dapes è Cælo missas recipiunt, & diuinam cuncti benignitatem commendant.

Petro orante Deus fratribus in summa egestate Cælo prouidet.

IX. Præter hæc, aliis quoque Deus Seruum suum, miraculis illustrem esse voluit: in quibus præclarum illud memoriæ traditum est. Quo tempore Vir Dei Potentiæ Monasterio præerat, anno scilicet salutis nostræ 1558. accidit; vt non longè à Potentiæ Vrbe quidam vastæ magnitudinis Serpens, iuxta Comitis Potentiæ prædium, in quodam Montis antro delitesceret: ex quo sæpè emergens, quamplurima pecoribus, atque armentis, interdum etiam hominibus damna inferebat. Ea re cùm & Comes, & incolæ grauiter afflictarentur; atque eò maximè, quòd omnibus iam machinis ingentis illius belluæ internecione tentata, in iis frustra operam insumpsissent: ex quo omnem tanti mali euadendi spem animo abiecerant. Comiti

Vastæ magnitudinis Serpens armenta deuastat.

haud

animos Religionis illius appetitu ſauciarunt, quo ab inſtituta Capucinorum vita auocabantur. Quo fit, vt graui hinc tentatione illis exorta, ac Diabolo malum ſub boni ſpecie ſuggerente, vniuerſi à Religione diſceſſum cogitarent. Id porrò cùm vultus, qui animi index eſſe ſolet, triſtitiæ ſignis indicaret: Petrus inſolitam in his mœſtitiam animaduertens, protinus ab iis cauſam ſciſcitatur: qui cùm à principio eam celare ſtuderent, ab eo tamen ſeriùs admoniti: Serpentem in ſilentio mordere: Diabolique tentationes earum taciturnitate augeri: eam tandem eſſe cauſam aperiunt, quòd ex Bonauenturæ verbis didiciſſent, magnam in Obſeruantium Ordine Beatorum copiam florere, quibus Capucinorum Religio caret: ex quo omnes ad Obſeruantes accedere, ſibi in animum inducerent.

At Petrus, hoc eorum vulnere detecto, ſubridens ait. Filij, hæ paruulorum ſagittæ ſunt, quibus veſter omnium animus ſauciatur. Neque enim Sanctorum, ac Beatorum multitudo, quibus olim Religio fœcunda fuit; ſed præſens Religionis ſtatus, tum Regularis Obſeruantia, tum etiam ſedulæ virtutum exercitationes ſpectandæ ſunt, quæ vbique in Religione vigent: Hæc vos, non priſcorum Beatorum copia, ad Religionis amplexum debẽt compellere. Quid enim præclara Maiorum geſta, aut clariſſimorum Virorum ſeries longo ordine digeſta, poſteros iuuant: ſi ij ab eorum virtute degeneres, longè ab illorum, quos laudibus efferunt, dignitate abſint? deteriorémque rerum ſtatum aſſecuti ſint? At nec Capucinorum Religio adeò Sanctis, ac perfectis Viris deſtituta eſt; quin plures huiuſmodi in Cælo cum Deo regnantes habeat: plures quoque etiamnum viuentes in ſinu alat, qui prioribus [illegible] perfecta apud Deum ſanctitate, *forsitan non* inferiores ſunt. Id poſtremò, filij, ad veſtrum hîc ſolatium addam, quod diuinitùs mihi ſignificatum fuit: nimirum tres in hoc Conuentu electiſſimas Dei animas eſſe, quæ intra quindecim dierum ſpatium, Cælum conſcenſurę ſunt. His cùm eos dictis animo recreatos, atque ab ea tentatione liberos dimiſiſſet; rei euentus dicta probauit. Nam poſtridie illius diei, Laicus quidam, qui lanitor erat; Vir eximiæ virtutis, in morbum incidit: quem paulò poſt Fr. Bernardinus Tarantinus Clericus, ſubſecutus eſt; qui eam perfectionis metam attigerat: vt orans frequenter in mentis exceſſum raperetur; quo tempore tam inſenſibilis fiebat; vt quamuis colaphis cæderetur, ac toto corpore diſcerperetur, vel in alia loca transferretur; nihil eorum penitus aduerteret. Hi igitur, cùm ante præſtitutos dies, ambo ſancto fine vitæ periodum terminaſſent; his Petrus tertius acceſſit: qui vbi Fratribus ſui obitus horam, quæ ſequenti Dominica die, poſt Conuentualem Miſſam illi à Deo præſtituta erat, prædixit: ipſa quintadecima luce, poſt Sacramenta deuotiſſimè ſuſcepta; Fratréſque ac Nouitios, ſanctis monitis, ac ſupremis hortationibus inſtructos, omnium poſtremus ad Superos migrat.

Petrus Nouitios de Religione mutanda tentatos in oratione confirmat.

F. Bernardinus Tarentinus ſæpè in mentis exceſſum rapitur.

Petrus à Martino die ſuprema obit.

XI. Sub id tempus Fr. Matthias Salodiẽſis, qui inter Capucinos Vir inſignis fuit: cùm Roma Neapolim cum tocio contenderet: à quodam Hoſpite meritorio, qui inter Sulmonetam, & Pipernum aduentantes excipiebat, hoſpitio benignè recipitur: qui cùm plurima in illũ beneuolentiæ, & charitatis ſigna præſtaret; ab eo interrogatur, quidnam ipſum ad tam ſingularem erga Capucinos amorem compelleret? Cui ille: Ne mirêre, (inquit) Pater: Haud fruſtra me in hunc Ordinem deuotio impellit. Cùm enim me diuturna, ac moleſta plùribus annis ægritudo detinuiſſet; neque illi curandæ Phyſicorum diligentia, quam fruſtra adhibueram, quicquam vnquam profuiſſet: ad cæleſtem Medicum confugiens, Dei Opt Max. diu opem implorauí: plurima quoque maioribus ſanctis, Petro, & Paulo; Ioanni Baptiſtæ, ac pleriſque aliis vota obtuli: quibus nihilominus, cùm neque me ab ægritudine liberari, neque vlla ex parte à morbi moleſtia leuari animaduerterem: in illud tandem, Deo afflante, conſilium incidi: vt quo faciliùs diuinam mihi opem compararem: Capucinis hoſpitium nunquam me denegaturum fixè animo ſtatuerim. Id cùm reipſa per aliquod tempus promptis animis præſtitiſſem: Semel accidit; vt duobus Capucinis

Hospes Meristorius Religionis Merito ab agritudine liberatur.

Fratribus hospitio acceptis, morbi molestia plus solito affectus, ad Deum animũ, vocémque simul effundens, ita illum precarer. Domine Deus meus, Si vota mea, quibus hactenus Maiestatem tuam, ac tot Sanctorum merita, mihi in opem postulaui, minùs tibi grata sunt: te saltem Sanctæ huius Capucinorum Religionis amor, ac tot Sanctorum Virorum, qui in ea florent, merita moueant: vt mihi morbi huius tam molesti liberationem impendas. Vix hæc dicta proturleram: cùm aduersa protinus valetudine aufugiente, integra mihi incolumitas restituta fuit: Porrò id nulli admiratione dignum videri debet: Neque enim vlla maioribus Sanctis gloria eripitur, si quædam ab aliis interdum inferioris meriti beneficia accipiantur. Dei enim spectanda maximè laus est, ac voluntas: qui cùm ex variis Sanctorum splendoribus sibi gloriam colligat; eos interdum, qui inferioris Ordinis sunt, Miraculorum patratores præstat: vt suam quoq; in his apud homines laudem assequatur. Cæterùm hoc beneficio, Religionis merito, in hominem collato, Deus & pium illius in Fratres hospitalitatis opus confirmare, & diuinam suam in Religionem beneuolentiam commendare voluit.

XII.

Memorabile postremò, hoc tempore, in Romana Prouincia factum accidit, quo sanè omnibus manifestum fuit; quàm Religioso homini exitiale sit inobedientiæ, ac contumaciæ scelus; quod velut peccatum ariolandi, & quasi idololatriæ scelus

1. Reg. 15.

apud Deum censetur; attestante Scriptura: *Quasi peccatum ariolandi est repugnare: & quasi scelus idololatriæ nolle acquiescere.* Scandriliæ Conuentum Fr. quidam Paulus ab

F. Paulus de Arenario ab stinentia insignis.

Arenario, Campaniæ Oppido, hoc tempore moderabatur: Vir omnium virtutum genere ornatissimus, ac tam singularis abstinentiæ, vt per aliquot annos quotidiano victui, vnum tantùm, vel duo ad summum leguminum pugilla, & aquam adhiberet: cunctáque temporum spatia sibi ad orandum data existimaret. Solebat hic festis diebus, vt multorum votis satisfaceret, Sacerdotes in proxima Oppida destinare: qui & Sacra celebrarent, & cùm res postularet, nonnulla ad victum necessaria emendicarent, quæ profesta die vix, aut ægrè haberi poterant. Aderat in eo Conuentu Frater quidam Hortulanus; qui dum horti labori incumberet,

F. Hortulanus inobedientia cogitationem parit, ac nutrit.

hæc illi in animum cogitatio subrepsit. Cras dies Festus est, quo Guardianus Sacerdotes ad Oppida destinat: faciléque mihi cum eorum aliquo peragrandum erit. Quid? Nullane vnquam mihi quies expectanda est? Aedepol, si me Guardianus cum Sacerdote ad Castella ire iusserit, haud acquiescam: potiusque mihi è Religione abscedendum eligo: Porrò cogitatio hæc sæpè animo iterata tandem in deliberationem subiit: atque adeò animo infixa adhæsit, vt id constanter, ac pertinaciter, apud se statuerit Honesta illi prorsus hæc deliberatio videbatur; cùm ea in

Obedientia quieti anteponenda.

die festo sibi à labore vacandum proponeret: at imprudens ignorabat, obedientiam quieti præponẽdam esse; neq; diem Festum violari, quum res ad victum præsertim necessariæ parantur: neque enim homo propter diem festum, sed propter hominem festus dies institutus est. Quanquam enim id, apud Religiosos præsertim Viros, minùs commendandum sit; quum ea in diem festum præstanda reijciuntur; quæ cùm laboriosa sint, commodè in alteram diem profestam referri possunt. Festus etenim

Festi dies cur instituti.

dies corporis quieti, ac Sabbathismo præstitutus est; vt maiori cum animi pietate, ac tranquillitate rebus diuinis vacetur: attamen si præter ea, quæ apertè diuinæ legi aduersantur, in eo quicquam à Superiore agendum præcipiatur; haud temerè reluctandum, sed potiùs illi omninò acquiescendum est: Deo siquidem magis tunc obedientia, quàm Sabbathum, aut Sacrificium placet: meliúsque obtemperando, quam quiescendo dies festus agitur. Quapropter non tam imprudens, quàm improba, ac inhonesta Hortulani deliberatio fuit; cùm mentem sub ementita Religionis, ac pietatis specie, ad inobedientiam parauit. Quod horribili signo mox comprobatum fuit. Cùm enim die festo illucescente, Guardianus, non Hortulanum, sed alterum cum Sacerdote ad Castella destinasset: is perinde ac si ob eam animi deliberationem, nullius sibi culpæ

conſcius eſſet,abſque vlla criminis cõfeſſione, ad Sacram Synaxim accedit,atque hinc ad refectionem cum cæteris pergit.Mos eſt in Romana Prouincia, vt poſt refectionem vnà omnes in Chorum conueniant, & quinquies Orationem Dominicam cum Angelica ſalutatione,ante Sacram Euchariſtiam,perſoluant.Hortulanus itaque cùm ſibi à Guardiano caueret,ne etiamnum poſt refectionem cum ad Caſtellum aliquod mitteret:in Cellam ſe confert ; priorem adhuc in animo deliberationem verſans.Interea maxima Coruorum miræ magnitudinis, ac horribilis aſpectus multitudo,hortum,arbores,tecta Conuentus implet ; qui tam horrendo ſtrepitu vbique,ac præſertim circa Hortulani Cellam crocitant:vt Fratres ingenti pauore exterriti,rem velut prodigioſam ad Guardianum deferãt. Guardianus porrò, vbi & Coruorum copiam,& aſpectum, & inſolitam magnitudinem contemplatus eſt. Non noſtrates, inquit,hi corui ſunt ; neque regionis noſtræ incolæ; hi procul dubio ex Auerno prodeunt:cùm verò, quid portendant,incertum ſit,res cum Deo oratione peragenda eſt,& ab eo conſilium expectandum. Soluſque ad orandum ſe confert:Interea Coruorum multitudo ad Hortulani Cellam cõmeantium feneſtrã obſidere,roſtriſque ac vnguibus,omnique vi in eam ingredi conabatur:is contrà feneſtram occludere , & cum coruis pugnare omni ſtudio contendebat.

Hortulanus mexpiatus ad Sacramẽta accedit.

Coruorum multitudo Conuentum occupat.

Dæmones ſub Coruorum ſpecie Hortulanum infeſtant.

XIII. Guardianus verò poſt orationem ſurgens , Fratres accerſit , cunctoſque ſacræ Pœnitentiæ Sacramento animum expiare iubet : Sibi enim à Deo reuelatum eſſe affirmat; Coruos illos Dæmones eſſe, eò idcircò ex Orco collectos , vt vnius Fratris illius Familiæ animã ſecũ ad Stygios rapiant.Protinus vniuerſi ad Sacramẽtum confluunt : ſoluſque Hortulanus necdùm Sacramento expiatus , ſed in Cella occluſus, cum auibus decertabat; cùm Guardiani iuſſu vocatus,de Coruis interrogatur;curvè potiùs ſuam , quàm aliorum Cellas infeſtent, ab eo cauſa quæritur. Ille necdum ſeipſo melior factus, cauſam ſe ignorare, factùmque haud ſatis demirari, ait. Cui Guardianus : Caue fili,inquit , ne imprudens ſerpentem in ſinu foueas; cauſamque animo celes.Intimos mentis ſinus explora,diligentiúſque apud te conſcientiam perſcrutare; num aliquid in animo geras , quod Dei in te iram concitauerit. Non hi,vt putas,Corui ſunt;contra quos dimicas : Dæmones profectò ſunt, diuino huc iudicio aduecti ; vt vnius Fratris animam ſecum ad Tartara ducant. Porrò hi te ſolum quærunt,te volunt , te aggrediuntur, & tecum ſolùm pugnant. Caue, Fili, ne te tandem deuincant.Cæteri iam animos pœnitentia expiarunt; nec tamen adhuc Corui abſcedunt, ſed potiùs plures fiunt : tu ſolus necdum mentem Sacramento abluiſti. Quid hoc? Vide,ne infauſta tibi hæc mali præſagia ſint. His Hortulanus verbis perterritus , protinùs ad mentem redit ; illúdque contumacis inobedientiæ ſcelus,quod animo conceperat, ſeriùs apud ſe reuoluens,Guardiano aperit.Guardianus , verò vbi illius delicti grauitatem , æterno ſupplicio dignam oſtendit;eumque ad perfectam illius deteſtationem adduxit; tandem corde compunctum in Pœnitentiæ Sacramẽto à culpa abſoluit. Vix Hortulanus impium inobedientiæ ſcelus, pœnitentiæ Sacramento abſterſerat ; cùm illæ Coruorum turmæ , maximo ſtrepitu abeuntes , ac roſtra , vnguéſque velut in mutuam cædem conuertentes , ſeipſas diſcerpunt , volatúque celerrimo in propinquam vallem ſe præcipites dedunt.Res Oppidanis omnibus innotuit;& tacito Hortulani nomine, vbique peruulgata fuit : vt qui Religioni nomina dedêre,Superioribus à Deo conſtitutis,ſimplici animo obtemperandum, temerèque illorum iuſſa minimè diſcutienda eſſe diſcant.

Hortulanus propriũ ſcelus agnoſcit, & Sacramẽto expiat.

Coruorum multitudo aufugiens Hortulanum deſerit.

XIV. Alio quoque exemplo,quàm irreconciliata inter Fratres odia Deo diſpliceant, hoc tempore demonſtratum fuit. Etenim in Sicula Prouincia, duo Fratres inter ſe verbis rixati fuerant : qui necdum reconciliatis animis ad orationem pomeridianam accedunt. Hi porrò dum in Eccleſia Orationi abſque Oratione; ſed tumidis potiùs , ac procelloſis animis incumbunt : En propè Altaris cancellos Æthiopiſſa quædam,eatenus ignota, apparet : quæ terga Altari vertens , orantes in Eccleſia

Fratres post rixam orantes Dæmonem sub Æthiopissa specie vident.

attentiùs contemplabatur. Hanc cùm ex Fratribus, qui in Ecclesia orabant, alter, terga Altari vertentem indignè ferret, durioribus illam verbis increpat. Cui Æthiopissa. Sine me (inquit) quod ago peragere: neque enim huc oratura accedo; sed mala cotonia quæro, quibus suauissimè vescor. Hoc Regionis illius prouerbium est, vt odia, quæ ex iurgiis nascuntur, malorum cotoniorum nomine exprimantur. Hæc cùm eorum vterque, qui iras etiamnum in pectore fouebant, Æthiopissam proloquentem audiissent: eamque ex truci aspectu, non Æthiopissam; sed Tartareum Incolam, discordiæ satorem esse colligerent: protinus exterriti, odia deponunt; atque eodem tempore inter se pacem, & reconciliationem ineunt. Dæmon verò, qui Æthiopissæ simulacrum acceperat, eóque ad discordiam fouendam accesserat; cùm pacem animorum ferre non posset, illicò euanuit; cæteroſque iurgia, ac discordias fugere; & sicubi aliqua verborum, aut animorum dissensio irrepserit; protinus inita reconciliatione, obtruncare docuit.

Post Fratrũ reconciliationem Dæmon fugit.

Paulus IV. Pontifex rebus humanis valedixit.

Denique hoc anno Paulus IV. Pontifex Maximus, cùm annos quatuor, menses duos, ac dies 24. in Pontificatu expleuisset: sui desiderio in Ecclesia relicto: (fuit enim & Religionis zelo insignis, & Ecclesiasticæ disciplinæ restituendæ, firmandæque ardore, si quis alius, illustris) Decimo quinto Kal. Septembr. ad defunctos Patres concedit. Cuius obitu Apostolica Sedes, menses quatuor, ac dies 7. vacat. XVI.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. PII. IV. FERD. I. IMP. RELIG. CAPVC.
1560. 1. 3. 36.

I. QVI vertitur Annus Milleſimus quingenteſimus ſupra ſexageſimum in ipſo nouæ lucis crepuſculo, nouum Orbi reddit Pontificem Pium Quartum, qui per omnes ferè honorum, ac munerum Ciuilium gradus, ad ſupremum ſcandens: in ſolemni Epiphaniæ Feſto, ante Baſilicam Vaticanã, more maiorum inſignia Pontificatus ſuſcipit; & ex Ioanne Angelo Medicco S.R.E. Cardinali, tit. S. Priſcæ, Pius 4. appellatur. Hic cùm primùm ad ſupremum Chriſtiani Orbis Imperium euectus eſt; in id potiſſimùm animum, ac cogitationem contulit: vt Tridentino Concilio, quod ſub Paulo 3. ante 24. annum inchoatum fuerat, ſupremum colophonem imponeret: eo potiſſimùm ductus conſilio, quòd eo Eccleſiaſticam diſciplinam, quæ nimia temporum licentia nonnihil deformata videbatur, reſtituendam; corruptoſque Chriſtianorum mores reformandos ſperaret. Quapropter ſub huius anni finem, edita Bulla, quæ incipit: *Ad Eccleſiæ regimen.* Tridentum iterum Synodum conuocat; quæ tandem poſt quartum annum, ſumma totius Orbis Chriſtiani vtilitate abſoluitur.

Pius 4. Pontifex creatur

Tridentinum Concilii proſequitur.

II. Quod verò ad res noſtras attinet, noua hoc anno ſub hoc Pontifice Bulla emergit; qua Capucinorum Religio iterum Apoſtolica auctoritate approbata, ac priora priuilegia, eidem à Clemente 7. & Paulo 3. indulta confirmantur: quibus illud præterea additum eſt: ne cuiquam ſub Excommunicationis latæ ſententiæ pœna, ipſo facto incurrenda; non ſolùm Capucinorum habitum, ac Caputium, iuxta Pauli 3. Decretum geſtare; verùm nec ita ſimilem, vt pro Capucino haberi queat, præferre liceat: vt ex ipſa Bulla perſpicuum eſt, his verbis contexta.

Noua Bulla Religionis Priuilegia confirmantur.

Tranſumptum Bullæ S. D. N. Pij Papæ IV.

Qua confirmantur omnia Priuilegia, Fratribus Ordinis Minorum, Capucinis nuncupatis, per felic. record. Paul. 3. & alios Romanos Pontifices conceſſa.

IN Nomine ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen. Nouerint vniuerſi, & ſinguli, hoc præſens publicum Tranſumptum inſtrumentum inſpecturi, viſuri, lecturi, pariter & audituri, quod Nos Alphonſus Caraffa, miſeratione diuina Sanctorum Ioannis, & Pauli S.R.E. Diaconus Cardinalis Neapolitanus vulgariter nuncupatus, Cameræ Apoſtolicæ Regens, Romanæq; Curiæ Iudex ordinarius, ſententiarum quoq; & Cenſurarum in eadẽ Romana Curia, & extra latarum, ac quarumcumq; literarum Apoſtolicarũ vniuerſalis, & merus executor. Ad inſtantiã ven. Vicarij Generalis, Fratrũ, & Religionis Ordinis Min. S. Franciſci Capucinorum nuncupatorum principalium omnes, & ſingulos ſua communiter, vel diuiſim intereſſe putantes, eorúmq; Procuratores, ſi qui tunc erant in Romana Curia pro eiſdem contra literas Apoſtol. ſanctiſſimi in Chriſto Patris, & D.N.D. Pij, diuina Prouidentia Papæ 4. Confirmationis Priuilegiorum dictis Vicario, Conuentui, per felic. record. Clementem PP. VII. & Paulum III.

ac Iulium III. Romanos Pontifices, & ipſius Domini Pij Prædeceſſores gratioſè factas, & conceſſas, cum filis ſericeis rubei, croceique colorum, vera Bulla plumbea ipſius Domini noſtri Papæ more Romanæ Curiæ impendentis bullatam, ſanam, & integram, & alias, vt moris eſt, expeditam, ſub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo ſexageſimo, quarto Non. Apr. Pontificatus eiuſdē Sanctiſſimi D.N. Pij Anno primo. Nec non ad videndum iurare teſtes ſuper illorum recognitione, quatenus opus ſit, videndumque illas tranſumptari, & in publicam, ac authenticam tranſumpti formam redigi, mandari, & poſtquam tranſumptata ſunt, videndum illas reſtitui, mandari, auctoritatémque, ac decretum deſuper interponi: vel dicendum cauſam, ſi quam haberent rationabilem, quare præmiſſa minimè fieri deberent, allegandum per Audientiam publicam literarum contradictarum dicti D. N. Papæ citari fecimus, & mandauimus ad certum peremptorium terminum competentem, videlicet, ad diem, & horam infraſcriptos. Quibus aduenientibus comparuit in iudicio legitimè coram Nobis Religioſus Fr. Antonius Pollius Tarraconenſis Diœceſis, vnus ex dicti Ordinis Fratribus, & Procurator aſſertus dictorum Fratrum, & Ordinis Capucinorum, pro quibus nihilominùs de rato, & ratihabitione in forma Iuris valida promiſit, & certas literas citatorias in dicta audientia, noſtro de mandato executas reportauit, citatorúmque in eiſdem contentorum non comparentium contumaciam accuſauit; ipſoſque pro contumacibus reputauit, & in eorum contumaciam ſupradictas litteras Apoſtolicas ſanas, & illæſas, ac omni prorſus vitio, & ſuſpicione carentes, facto realiter, & in ſcriptis exhibuit, atque produxit; quas tranſumi, & exemplari, ac in publicam formam redigi, mandari, auctoritatémque & decretum noſtrum deſuper interponi per nos inſtanter poſtulauit. Nos tunc Alphonſus Caraffa Cardinalis, & Regens præfatus dictos citatos non comparentes reputauimus meritò prout erant, quoad actum huiuſmodi, id exigente iuſtitia, contumaces, & in eorum contumaciam dictas literas Apoſtolicas ad manus noſtras recepimus, illaſque vidimus, tenuimus, legimus, & diligenter inſpeximus, ſanaſque integras, & illæſas, ac omni prorſus vitio, ac ſuſpicione carentes reperimus; ipſaſque vlteriùs ad dicti Fratris Antonij Procuratoris aſſerti vlteriorem inſtantiam per diſcretum Virum D. Deſiderium Bonauenam dictæ Curiæ noſtræ Notarium publicum tranſumi, & exemplari, ac in publicam formam redigi fecimus, & mandauimus. Volentes, & auctoritate dictæ Curiæ decernentes, quod præſenti noſtro tranſumpto de cætero in antea in Romana Curia, & extra, in Iudicio, & extrà Iudicium vbique locorum detur, & adhibeatur talis, & tanta fides, qualis, & quanta ipſis originalibus literis daretur, & adhiberetur, ſi forent in medium exhibita vel oſtenſa, quarum literarum tenor talis eſt:

PIVS Epiſcopus Seruus Seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Paſtoralis officij cura (meritis licèt imparibus) nobis ex alto commiſſa Nos excitat, & inducit, vt circa piorum locorum quorumlibet, ac perſonarum in eis diuinis obſequiis vacantium ſtatum proſperè dirigendū, & feliciter conſeruandū, & manutenendū noſtræ vigilātiæ partes ſolertiùs impēdamus: ac iis, quæ propterea proceſſiſſe comperimus, vt illibata perſiſtant, Apoſtolici muniminis præſidium impartiamur.

Dudum

Dudum ſiquidem ſel. record. Paulo Papę 3. Predeceſſori noſtro pro parte tunc Vicarij, & dilectorum filiorum, Fratrum Ordinis Minorum Capucinorum nuncupatorum expoſito, quod poſtquam pię Memoriæ Clementi Papæ 7. etiam Predeceſſori noſtro pro parte nonnullorum tunc expreſſorum Fratrum Ordinis Minorum expoſitum fuerat, ſe deſiderare pro animarum ſuarum ſalute, ac Dei gloria Eremiticam vitam ducere, & quantum humana patiebatur fragilitas, Regulam B. Franciſci obſeruare, & tunc Magiſter Prouincialis Prouinciæ Marchiæ Anconitanæ Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum ad Romanam Curiam accedendi, & ab ipſo Clemente Predeceſſore, ac Sede Apoſtolica quæcunque ad animarum ſuarum ſalutem, ac Dei gloriam petendi, & impetrandi licentiam eis conceſſerat, ac bonæ Memoriæ Andreas tit. S. Priſcæ, dum viueret Preſbyter Cardinalis, & dicti Ordinis Protector, tunc in humanis agens eis, vt ſimilem impetrationem facerent: ita tamen, quòd vnum ex eorum conſortio omnium ipſorum nomine Magiſtro Prouinciali, ſeu Capitulo Prouinciæ dictorum Fratrum Conuentualium nuncupatorum, in qua habitarent, ſingulis annis in ſignum ſubiectionis præſentare tenerentur; & ipſe Magiſter, ſi ſibi videretur ſemel in anno, & non vltra eos viſitare, & ſi ipſos inueniret, Regulam prædictam non obſeruare, ad eam pleniùs obſeruandam eos monere, ac debitis modis compellere poſſet: præter id autem, nec eos de loco ad locum transferre, nec aliquid aliud eis iniungere, aut ab eis exigere valeret; ſed potiùs eos tueri, & defendere conaretur, vt in pace poſſent Altiſſimo famulari, prout in Protectoris, & Magiſtri Prouincialis prædictorum patentibus literis deſuper confectis pleniùs dicebatur contineri: idem Clemens Prædeceſſor literas prædictas, & in eis contenta quæcunque pro expreſſis habens, ipſorum Fratrum in ea parte ſupplicationibus inclinatus eis, vt ſecundùm Regulam prædictam, vitam Eremiticam ducere, & habitum cum Caputio quadrato geſtare, nec non omnes tam Clericos Seculares, & Preſbyteros, quàm Laïcos ad eorum conſortium recipere, ac tam ipſi, quàm alij ſic recipiendi barbam deferre, & ad Eremitoria, ſeu loca alia quæcunque cum conſenſu Dominorum eorumdem locorum ſe conferre, & in eis habitare; vitamque auſteram, & Eremiticam inibi agere, & in quibuſcunque locis mendicare, nec non omnibus, & ſingulis Priuilegiis, indultis, & gratiis Ordini Fratrum Minorum prædictorum, ac Eremo Camaldulenſium Beati Romualdi, illiuſque Eremitis in genere, vel in ſpecie eatenus conceſſis, & in poſterum concedendis æquè principaliter, vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valerent; per ſuas, tam ſub plumbo, quàm in forma Breuis literas facultatem conceſſerat, prout in illis pleniùs continetur, & in eadem expoſitione eidem Paulo Prædeceſſori facta ſubiuncto; quòd literarum prædictarum vigore nonnulli Clerici Seculares, Regulares, & Laïci ab ipſis Fratribus, vt præfertur, nominatis, vel vno ex eis, ac ab alijs de ipſorum commiſſione recepti, Congregationem Fratrum Ordinis Minorum Capucinorum nuncupatorum conſtituerant, ipſique Fratres cupiebant literas prædictas quoad infraſcripta confirmari, & extendi: & propterea eidem Paulo Prædeceſſori humiliter ſupplicari fecerant, vt huiuſmodi eorum votis annuere de benignitate Apoſtolica dignaretur. Idem Prædeceſſor attendens vberes fructus, quos Ordo ipſe Minorum in agro militantis

vel earum partem aliis Fratribus, quos ad hæc iudicaret idoneos committendi, & concedendi, nec non per ipſos prædicti Vicarij Commiſſarios committi, & concedi faciendi. Et triduo elapſo, & electo non confirmato, Sedis Apoſtolicæ auctoritate cum plenaria poteſtate huiuſmodi vſque ad Succeſſoris electionem haberetur: & intra hoc tempus officio ſuo ſine ſcitu omnium Vicariorum, & Diſcretorum, Prouincialium, aut maioris partis eorundem renunciare nequiret, poſſet tamen conuocare omnes Vicarios, & Diſcretos ſibi ſubiectos infra tempus officij ſui in loco per ipſum deputando, quoties ſibi opus viſum foret: Si verò Generalis Vicarius infra officij ſui tempus ex hac luce migraret, ſeu aliàs ab officio amotus foret: Vicarius in cuius Prouincia mori, ſeu amoueri contingeret: nunciaret, quàm citiùs poſſet omnibus Definitoribus Capituli Generalis immediatè præcedentis, & omnibus Vicariis Prouincialibus, & de conſilio, atque conſenſu duorum Vicariorum proximorum determinaret locum, & tempus, niſi fuiſſent per Generale Capitulum, vel per præfatum Vicarium ante obitum ipſius, & amotionem deputata: & conuocaret, qui forent anotandi pro Succeſſoris Vicarij electione celebranda. Quo vocationis tempore auctoritate Sedis prædictæ exerceret officium Vicariatus huiuſmodi primus Diffinitorum prædictorum, vel eo deficiente ſecundus, & ſic de aliis ſucceſſiuè cum plenaria poteſtate præmiſſa: & hoc idem cenſetur de Vicariis Prouincialibus, cùm eos mori, vel amoueri contigerit, ac Prouinciæ regi, & gubernari per primum, & alios Definitores ſucceſſiuè Capituli Prouincialis immediatè præcedentis, prout ſupra de Vicario Generali ſtatutum exiſteret; ſalua ſemper, & reſeruata prædicti Vicarij Generalis, vt præmittitur, poteſtate: Generalis verò, ac tam Magiſter prædictus, quàm Miniſter Ordinis Minorum huiuſmodi, aut quiſquam Miniſtrorum, ſeu Magiſtrorum Prouincialium, ſeu aliorum Fratrum dicti Ordinis, tam Conuentualium, quàm de Familia, ſiue de Obſeruantia nuncupatorum, donec aliter per Sedem prædictam ordinatum foret, prædicto Vicario Generali ſeu cæteris Vicariis, vel cuipiam Fratri eiuſdem Congregationis de Capucinis nuncupatæ moleſtiam, ſeu impedimentum aliquod inferre non auderet, nec præſumeret ſub pœna Excommunicationis latæ ſententiæ, priuationis officij, omniumque actuum legitimorum: niſi quòd præfatus Magiſter Generalis, donec aliter per ipſam Sedem ordinatum foret, per ſe duntaxat perſonaliter viſitare, & corrigere poßet, & valeret prædictum Vicarium Generalem, ſeu Fratres, Domum, locum, & Eremitorium eorundem Fratrum Capucinorum nuncupatorum piè, benignè, & charitatiuè ad meliorem frugem prouocando. Etſi quemquam reperiret criminoſum, ipſum Vicarium de conſenſu, & aſſenſu maioris & ſanioris partis Fratrum, Domus, Eremitorij, Loci, vel Conuentus viſitatorum in eodem loco, & non extra corrigere valeret, & punire, pœnitentiare, & emendare ſecundùm quod delicti qualitas exigeret faciendum. De regimine verò, & cura prædictorum Fratrum Capucinorum nuncupatorum ſe aliter non intromitteret. Diſtrictiùs inhibens quibuſcunque perſonis, cuiuſcunque conditionis exiſterent, ſub Excommunicationis latæ ſententiæ pœna eo ipſo incurrenda, ne habitum per eos deferri ſolitum, niſi ſub præfati Vicarij Generalis pro tempore exiſtentis obedientia, & cura permanerent, geſtare quoquomodo præſumerent. Inſuper idem Paulus Prædeceſſor veſtigiis recolendæ mem. Pij Papæ II. ſimiliter Prædeceſſoris

duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentes literas, & in eis contenta quæcunque vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Capucinorum Fratrum prædictorum, siue alicuius eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes ei, quod in præmissis efficacis defensionis, præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentes litteras, & in eis contenta huiusmodi firmiter obseruari, ac singulos, quos illa concernunt, eis pacificè gaudere. Non permittentes eos desuper per quoscunque contra præsentium tenorem, quomodolibet indebitè inquietari, seu perturbari. Contradictores quoslibet, ac rebelles per censuras Ecclesiasticas, ac alia opportuna iuris remedia, appellatione postposita compescendo, ac censuras, & pœnas ipsas iteratis vocibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus præmissis, ac piæ mem. Bonifacij PP. VIII. etiam Prædecessoris nostri de vna, & duabus, non tamen tribus dietis, ac aliis Apostolicis Constitutionibus, nec non quibusuis Priuilegiis, & indultis Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, quæ aduersùs præmissa nullatenus suffragari volumus; cæterisque contrariis quibuscunque. Aut si Hieronymo, & aliis eius sociis præfatis; vel quibusuis aliis communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod præsentium transumptis manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo ſexageſimo, quarto Non. Aprilis, Pontificatus noſtri anno primo.

C. MIRVENNA.

Quibus omnibus, & ſingulis tanquam ritè, & legitimè factis auctoritatem, & decretum dictæ Curiæ, atque noſtrum duximus interponendum, & interpoſuimus, prout interponimus præſentium per tenorem. In quorum omnium, & ſingulorum fidem præſentes literas, ſiue præſens publicum tranſumpti inſtrumentum exinde fieri, & per Notariũ noſtrũ infraſcriptũ ſubſcribi, ſigilliq; noſtri, quo in ſimilibus vtimur, iuſſimus, & fecimus appenſione, ſiue impreſſione communiri. Datum Romæ in Ædibus noſtris, in quibus iura reddi ſolent, de ſero hora Veſperorum, & audientia cauſarum ſolita, & conſueta ad iura reddendum, & cauſas audiendum pro Tribunali ſedente, ſub anno à Natiuitate Domini noſtri Ieſu Chriſti Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo, Indictione 3. die verò 28. Menſis Iunij, Pontificatus autem ſanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. D. Pij diuina Prouidentia Papæ IV. Anno eius primo, præſentibus ibidem diſcretis Viris Dominis Andrea Gerardo, & Ioanne Bargino Clericis Lugdunenſ. & Gebennen. repectiuè Diœceſ. dictæ Curiæ noſtræ Nota-

riis, & coram nobis ſcribis teſtibus ad præmiſſa omnia vocatis, habitis ſpecialiter, atque rogatis.

III. Tertiò igitur Capucinorum Religio, ab Apoſtolica Sede, irrefragabili Edicto, atque auctoritate approbata, ac confirmata, dum optata tranquillitate fruitur; Thomas Generalis indefeſſo labore, ac vt plurimùm pedeſter, gregem circumiens, vigilantiſſimi Paſtoris inſtar, ſedulò illius incolumitati inuigilat: neque vt à plurimis fieri ſolet, nouos Religioni tyrones quærit, aut vltrò venientes obuiis vlnis excipit: ſed cùm, & mente prudens, & natura ſeuerior eſſet; nonniſi probatiſſimos ad Religionis gremium adſciri, certa lege decernit. Neque id ſanè fruſtra: cùm enim ex Nouitiorum potiſſimùm probitate, vel improbitate omnium bonorum, aut malorum ſeges in Religione oriatur; in eo maximè Superiores prudentes, ac circumſpectos eſſe oportet: vt iis tantummodò Congregationis fores aperiant, qui virtute, prudentia, ac vitæ probitate ſibi, aliiſque prodeſſe poſſint: ne Seraphicus Ager malo ſemine imbutus, in vepres, ac vrticas ebulliat. In eo verò cùm is ſeuerior eſſet, eo fiebat; vt paucis admodum ad Religionis ſinum aditus pateret: Ex his etiam, qui ad habitum confluxerant, plerique leuem ob cauſam ab Ordine dimitterentur. In his porrò tametſi ſeueritas haud damnanda ſit: quin etiam ſi errandum ſit, ex ſeueritate potiùs, quàm ex nimia indulgentia errari præſtet. Hîc tamen prudentia opus eſt, ac modus in rebus ſeruandus; ne dum ſeueritas à virtute exorbitat, minus charitati, ac Religionis commodo ſatisfiat; quod hoc planè tempore exemplo diuinitus demonſtratum fuit.

Thomas Generalis in Nouitiorum receptione prudentiſſimus.

Seueritas eſt virtute temperanda.

IV. Nam cùm in Conuentu Aſtenſi, tunc Genuenſis Prouinciæ, Nouitius quidam, Cyprianus nomine, haud aſpernandæ virtutis adoleſcens; viuaciorem quandam à Natura vim ſortitus eſſet; qua inter ipſa præſertim Probationis initia, minùs ſibi interdum temperare poterat. Eum Fratres inito conſilio habitu exuendum, atque à Religione dimittendum decreuerant; cùm Nouitius, Fratrum deliberatione perſpecta, ad Deum benignum confugiens, his illum verbis precatur: Domine Deus, hominũ Saluator: tu cordium ſcrutator es verus; nec te vlla hominis latet cogitatio: noſti Domine, qua ratione, & conſilio in hanc me Religionem contulerim: nimirum, vt Mundo, ac mundanis omnibus crucifixus, in ea me tibi perpetuò conſecrarem; & ſub ſanctæ Crucis vexillo, nudus te Dominum meum nudum ſequerer. Obſecro Domine, ne me à tuæ Crucis amplexu diuelli permittas: è Babylone aufugi; ne quæſo, me ampliùs Babylon videat, aut teneat. Huc me ex immenſa tua benignitate, veſut inter veros Iſraëlitas vocaſti; hic me locus perpetuò poſſideat: quòd ſi viuum tot Sanctorum numero, velut indignũ Patres adſcribere recuſant; ſaltem mortuum nõ proiiciant. Peto Domine, vt morte potiùs, quàm corpore, aut animo ab hoc cœtu diſiungar. Ardentes has Nouitij preces Deus haud irritas eſſe voluit: nam antequam ab Ordine dimitteretur, repentina febre correptus, cùm ad vltimam vitæ metam peruenisſet, Beatiſſimæ Virginis, & aliorum Sanctorum aſpectu dignatus, extremum in Religione (vti poſtulauerat) diem clauſit, ac purum Deo ſpiritum reddidit. Ex quo id facilè perſpici poteſt: maiores plerunque virtutes ſub obſcura naturalium imperfectionum veſte latere: quæ tum à Superiore, tum à Nouitiorum Magiſtro prudenter explorandæ ſunt; ne pretioſæ interdum gemmæ cum quiſquiliis proiiciantur.

Nouitius à Religione dimittendus mortẽ à Deo impetrat.

B. Virginis in morte viſitus patitur.

V. Hoc tempore, quandoquidem Apuliæ Prouincia, quæ ſub ſancti Hieronymi appellatione, Apuliam Peucetiam, Lucaniam, & Salentinos complectebatur, in tam copioſum Conuentuum numerum excreuerat; vt vnius Prouincialis Vicarij viſitatione perluſtrari non poſſet: Thomæ Generalis decreto ſancitum fuit, vt in Prouinciali Capitulo, quod hoc anno Grauinæ congregatum fuit; Lucania,

quæ & Basilicata dicitur, ab Apulia, & à Salentinis disiuncta, distincto Prouinciæ nomine frueretur. Lucania porrò à cæteris dissita; S. Hieronymi appellatio desiit: Appulique, & Salentini in vnam adhuc Prouinciam coalescentes, nouam Prouinciæ S. Nicolai nuncupationem sibi vendicarunt. At neque hi diu à diuisione immunes esse potuerunt: propagata enim vtrinque Conuentuum sobole; cùm tam vasta adhuc Prouincia esset; vt gemina (vti Constitutionibus nostris sancitum est) Vicarij Prouincialis visitatio, iis quolibet anno impendi non posset: iterum post vigesimum annum Apulia Peucetia à Salentinis subdiuisa: illa S. Nicolai nomen retinet, hæc sanctæ Mariæ in finibus terræ cognomen accipit, quemadmodum anno 1590. fusiùs explicabitur.

Lucanie Prouincia à cæteris distinguitur.

VI. Dum hæc apud Appulos, & Lucanos geruntur: F. Angelus Astensis diuini Verbi Concionator eximius, Genuæ in Conuentu S. Barnabæ vitam, magnis in virtutibus actam, beato tandem fine concludit. Hic cùm inter Minores, qui de Obseruantia nuncupantur, plerosque annos, magna cum eruditionis laude traduxisset; atque etiam inter Sorbonicos Doctores cooptatus, Doctoralem lauream in facultate Parisiensi adeptus fuisset; casu formidabili perterritus, ad Capucinos se contulit. Res verò ita accidisse fertur. Dum is Saonæ, quæ Vrbs est in Liguria, Genuensi Reipublicæ subiecta: cuiusdam Nobilis Fœminæ sacras Confessiones exciperet, quæ immoderato vestiũ luxu, & carnis voluptatibus indulgens, iam à multis annis, iis criminibus irretita tenebatur: & quod crimen augebat: eousque ad Pœnitẽtiæ, ac sanctissimæ Eucharistiæ Sacramẽta inexpiata accesserat: Diuina Omnipotentis ira, quæ quò lentiùs ad vindictam procedit, cò seuerius punit, miseram inopinatò præoccupat. Sola enim die quadam secretum cubiculum ingressa, dum cõsuetis voluptatibus animum addicit: En repentè, ad Dei Iudicium rapitur: in quo, tum ob diuturnam scelerum impœnitentiam, tum etiam propter Sacramenta tamdiu indignè suscepta: diuina sententia ad Tartarum adiudicatur: Mox illa stridentem vocem extollere; mox horribiles clamores edere: ac Dei Iudicio se damnatam asserere: omnia denique domus loca desperatis hisce vocibus complere cœpit. Aderat tunc illius nubilis filia, quæ Matris clamoribus perterrita, Patrem, qui tunc domo aberat, statim accersendum curat. Accedit Coniux: Vxorémque iustam suæ damnationis pœnam inclamantem verbis consolari, atque in meliorem diuinæ clementiæ spem studet erigere: Infælix omnem prorsus consolationem respuit. Eóque amplius desperationis voces ingeminat, quò se à Deo condemnatam affirmat. Coniux verò, cùm vxoris animum nulla ratione ab ea sententia reuocari posse cerneret: F. Angelum Confessarium aduocandum iubet: qui dum multis rationibus, id Dæmonis tentamentum esse, illi persuadere nititur; eam inter alias adfert: quòd quæ tot annis sibi conscientiam aperuerat, atque ab eo peccatorum absolutionem acceperat; id quoque credere deberet, se nullam in ea damnationis causam offendere. At illa Dei Iudicio, ac virtute compulsa, respondet: Quid, Pater, Confessiones, ac absolutiones commemoras? Eheu hæ sunt, quæ me miseram in Dei Iudicio condemnant: fictè enim semper ad Sacramentum accessi: plurima tibi pollicebar; quorum cùm nulla cordis pœnitudine tangerer, in his, velut iumentum in stercore, voluntariè computrui: Deo mentita fui: pompas, luxus, vanitates, corporis curam, quibus semper animum addixi, cæterosque in scandalum pertraxi, longè Deo, ac propriæ Animæ saluti anteposui. Pretiosæ vestes, monilia, annuli ingentis pretij, quæ illo in scrinio reconduntur, (scrinium indigitans) atque eleemosynæ ob id pauperibus denegatæ, vt insatiabili mei luxus fami satisfacerem: sensus denique voluptates, quibus nullum vnquam terminum posui. Hæ damnationis meæ causæ sunt.

Fr. Angelus Astensis virtute in fœnis.

Mulier Nobilis iusto Dei Iudicio damnatur.

Mulier suæ damnationis causas aperit.

VII. His cùm filia responderet: Mater, quæso, ne spem salutis abiicias: etiamnum res integra est: vestes, ac monilia vendantur; pretiumque pauperibus detur. Illa ardẽtes ad filiam oculos conuertẽs, indignabũda ait: Apage ilthinc maledicta filia: tui enim,

causa

Digitized by Google

causa potissimùm condemnor. Nam quum primùm vestem illam auro textam tibi conficiendam curaui; nulla in hac Vrbe fœmina, tametsi Nobilis, erat quæ tam pretiosa veste vteretur: iam verò meo hoc iniquo exemplo Vrbs ita corrupta fuit: vt vix vlla in ea Nobilis reperiatur, quæ vestem auro textam, magno pretio sibi comparandam non velit. Vix hæc misera illa affata fuerat; quum eam in omnium oculis Dæmon arripiens, & vsque ad cubiculi tabulatum efferens, tanta vi ad solum allisit; vt eo casu misera illa extincta, tam grauem ibi fœtorem reliquerit, vt cùm à nemine prorsus tolerari posset, inde cunctos abscedere coëgerit.

Mulier à Dæmone arrepta, solo allidi tur ac perit.

Horrendo hoc mulieris spectaculo, cùm Fr. Angelus grauiter commotus fuisset; protinus sibi à periculo cauendum censuit: Quapropter mora nulla interposita, ad Capucinorum Ordinem migrans, in eo doctrina, prædicatione, Regulari obseruantia, ac plurimis aliis virtutibus floruit; ac tandem Genuæ dum in Conuentu S. Barnabæ Guardiani officio fungitur, in pace quiescit. VIII.

Mulierib⁹ cōfupatorirus Angelus ad Capucinos migrat.

Plerique hoc tempore, Viri virtute illustres, ac sanctimonia clari, ad Superos euolarunt. Inter quos humilitate, abstinentia, vitæ austeritate, altissimæ Paupertatis cultu, Prædicationis zelo, potissimùm floruit, Fr. Ludouicus Vrbinas, diuini Verbi Concionator: qui ex Obseruantium Ordine inter primos ad Capucinos accedens, primas illas Ordinis procellas, quæ ex Ochini lapsu excitatæ fuerunt; tanta constantia pertulit: vt quamplurimos suo exemplo, ac virtute confirmauerit. Paupertatis tam studiosus fuit, vt vno, soloque habitu, eoque obsoleto contentus, alterum per viginti quinque annorum spatium, quo inter Capucinos vixit, nunquam admiserit. Solius panis, & aquæ victus, post quotidiana ieiunia, quæ somni parcitate, ac prolixioris orationis studio suauia reddebat, sæpè illi familiaris erat. Tanto Regularis obseruantiæ zelo ducebatur; vt quum vel minimùm, ipsius candorem, aut puritatem labefactari animaduerteret; nullis omninò verbis, & increpationibus parceret. Vilibus, & laboriosis domus obsequiis maximè delectari conspiciebatur: quibus in officiis dum sedulò seipsum exercet. Dæmon ipsius humilitati, ac paupertati inuidens, vt eum aliquando ad auri cupiditatem alliceret: dum semel ligone tellurem in horto fodit, ingentem illi auri, & argenti thesaurum aperit; quo ille viso tantoperè exhorruit, vt illum confestim terra operuerit. Eas verò Dæmonis artes fuisse, vt eum ad auri desiderium impelleret, id planè indicauit; quòd nullus deinceps ibi thesaurus, tametsi omni diligentia quæsitus, repertus fuit. Tandem Firmi in Piceno, magna cum sanctimoniæ fama, diem vltimum claudit. IX.

Fr. Ludouicus Vrbinas sanctimonia celebris.

Dæmon illi thesaurum aperit quem is terra obruit.

Post hunc, puritatis, simplicitatis, ac obedientiæ præsertim virtute clarus enituit, in Bononiensi Prouincia; Fr. Iacinthus à Fano, Laïcus; qui cùm vitam in perfecta Regulæ obseruantia, vitæ innocentia, ac præclaris virtutibus transegisset: in Conuentu Petrærubiæ iam ad vitæ occasum properanti, Beati Apostoli Petrus, & Paulus apparuêre; qui cùm eum, vt cum ipsis ad Cælos pergeret, verbis allicerent; tanta vsque ad mortem obedientiæ simplicitate resplenduit; vt Apostolis responderit; se nunquam è Monasterio, absque Guardiani sui licentia, egressum fuisse; ac nec tunc id sine illius obedientia facturum. Cui cùm annuissent Apostoli: rem Iacinthus Guardiano narrat; ac facultatem eundi poscit: Cui Guardianus: Quandoquidem (inquit) tam boni, ac omni exceptione maiores hi Socij sunt, qui te ad Cælum comitem vocant. Ito (Fili) cum ipsis feliciter, mea quoque benedictione dimissus: eumque eodem tempore ejdem benedixisset. Mox Iacinthus, vbi iunctis manibus, & capite inflexo personuit, *Benedicite*, protinus animam expirans, cæleste cum Apostolis iter est prosecutus. X.

F. Iacinthus à Fano virtute præclarus.

Obedientiā cælesti Regno præfert.

Tertius quoque Fr. Benedictus à Brixia, Laïcus, abstinentia, & oratione potissimùm, in Ethruriæ Prouincia insignis fuit: quem cùm Dæmon ab oratione exturbare conaretur: cum eo sæpè contendere, ac velut cominus digladiari videbatur. Tandem quotidianis ieiuniis, atque aliis corporis asperitatibus confectus, XI.

Fr. Benedictus Brixiēsis virtutibus emicat.

multa

multa quoque à Dæmone perpeſſus, cùm ex hoſtibus ſalutis ſibi triumphum paraſſet, hoc anno mortalia deſerens, ad immortales coronas peruenit.

XII. Quartum quoque F. Antonium Senenſem, Clericum, hic commemorare lubet: qui cùm admirabili vitæ puritate, ſui ipſius abiectione, abſtinentiæ rigore, corporis macerationc, ac præſertim Orationis ſtudio atque aſſiduitate, in qua penitus ab humanarum rerum contubernio abſtractus videbatur; pleroſque annos in Clericali Ordine, quò altiùs aſcendere noluit; magna cum ſanctimoniæ fama tranſegiſſet; in Piceni tandem Prouincia hoc anno ad cæleſtem lucem euocatur.

F. ANTONIVS Senenſis plurima virtute celebris.

XIII. His poſtremus accedit, Fr. Franciſcus à Sinagria, ſacerdos: qui in Panormitana Prouincia plurima virtutum luce inter alios emicuit. Hic adeò paupertatis amator fuit: vt panni præſegmina, quæ interdum proiiciuntur, ſollicitè colligens; ea filo pendentia in Cella conſeruaret: quæ aliquando ſui, & aliorum vſui deſeruirent. Cumque plures huiuſmodi præſegminum fila è Cellæ ſuæ parietibus penderent: eam paupertatis Emporium appellare ſolebat. Ex hoc exterioris paupertatis cultu, ad ſpiritus paupertatem, & omnium rerum contemptum conſcendens; tam in orationis ſtudio, ac diuinarum rerum contemplatione apud Deum profecit; vt in ea ſæpè mentis exceſſus patereturi quos cùm is omni ſtudio celare cõtenderet: fieri tamen non poterat, quin interdum Fratribus innoteſcerent. Accidit aliquando, vt Frater quidam illius opera indigens, ad ipſius Cellam accederet: quem à ſenſibus alienatum, & vſque ad Cellæ tectum in aëra ſublatum conſpiciens, diutius eo aſpectu potitur: verùm is eo tempore ad ſeipſum rediens, cùm rem aliis perſpectam eſſe intelligeret; grauiter animo afflictari cœpit. Ea ſiquidem eſt humilitatis laus, vt ſelectiora quædam Dei dona, quæ homini gloriam, ac exiſtimationem adferre ſolent; maximè deliteſcere affectet: ne vel maiori apud cæteros in pretio habeantur, quod vera humilitas refugit; vel cæleſtium bonorum merces latronibus ſpiritualibus deprædandas offeratur.

F. FRANCISCI A SINAGRIA, Vita & geſta.

Inſignis Paupertatis ſectator.

Sæpè in exceſſum rapitur, & in aëra elevatur.

XIV. Hanc porrò humilitatem, quæ omnium donorum Dei cuſtos eſt fideliſſima; Vir Dei tam ſollicitè proſequebatur: vt aut cæteris præeſſe, aut dignitate aliqua exornari, omninò abhorreret: atq; adeò huic propoſito inhæreret; vt ob id nonnihil aliquando à recto deflexerit. Cùm enim ſemel Panormitani Conuentus adminiſtrationem refugeret, nullaque ratione animum cum ea dignitate componere valeret; è Monaſterio clam abſque Superioris licentia aufugit: quod cùm ex animi ſimplicitate potiùs, quàm ex vitio flueret: contigit; vt in ipſa Vrbis Panormitanæ platea, quò fugiens peruenerat; Archangelum Michaëlem, ſub Iuuenis cuiuſdam ſpecie; armis candentibus obtectum, obuium haberet; qui his illum verbis aggreſſus eſt. Quid hîc Franciſce ſtas? aut quò pergis? Non hîc Religioſorum locus eſt: citò ad Monaſterium redi: neque enim te extra Conuentum vagari, aut decet, aut Deo placet. Cui Franciſcus: Vnde, (inquit) aut quis es tu, qui hæc mihi perſuades? Si me ignoras (ait ille) Michaël Archangelus ſum, in cuius honorem tu hanc modò quadrageſimam ieiunas: atque huc veni, vt te facti redarguam. Iam ad tuos quàm primùm reuertere; ſtatimque ex oculis euanuit. Quamobrem Franciſcus, ob Angelicam correptionem, animo compunctus, atque errorem corrigens, ad Monaſterium redit: grauitérq; ſe coram Superiore de violata obediẽtia accuſat. In eoq; Pſalmographi dictũ obtinuit: *Iuſtus cùm ceciderit, non collidetur; quia Dominus ſupponit manum ſuã*: Error enim, qui ex ſimplicitate magis, quàm ex animi malitia proficiſcitur; non ad lapſum, ſed ad perfectũ tendit. Quod in iuſto hoc Viro, ac fideli Dei Seruo perſpicuum fuit; qui poſt hæc tantam cæleſtium donorum copiam, & excellentiam à Deo aſſecutus eſt: vt cùm per duodecim annorum ſpatium, à Deo ſpiritus Sancti illapſum, eo modo, quo in die Pentecoſtes Apoſtolis olim datus fuerat, ſibi poſtulaſſet: à Deo tandem exaudiri meruit. Nam in ipſa Pentecoſtes die, dum Hora Tertia in Choro, Hymnum, *Veni creator ſpiritus*, cum cæteris decantat, en Spiritus ſancti maieſtas, ſub flammæ cuiuſdam prælucentis ſymbolo, cunctis aſpectanti-

Dignitates fugit.

E Monaſterio fugiens à S. Michaële corripitur.

Pſalm. 36.

Spiritum S. die Pentecoſtes ſub flammæ ſpecie ſuſcipit.

bus, viſi

bus, visibiliter dilabitur: ac per vnius horulæ spatium Francisci capiti insidet: quo tempore illius facies Solis instar, fulgere, ac radios vndique fulgurare cernebatur. Post id verò temporis flamma abscedente, tanta Francisci animo lux, velut ex lucis fonte relicta; atque illius verbis tam ingens vis indita fuit: vt perinde ac si illius verba iacula quædam ignita essent, aliorum animos inflammarent; & ad Dei amorem accenderent.

XV. Post hoc cæleste donum illi ex singulari Dei benignitate collatum, Vir Dei duobus, non ampliùs annis superstes fuit: quo tempore ingentia Sanctitatis signa edidit. Tandem senio consumptus, in Conuentu Panormitano, hoc anno làbentem vitam cum immortali commutat.

Panormi ad Superos migrat.

XVI. Præter hos, aliorum quoque Virorum sanctimonia illustrium, hoc tempore memoria celebratur. Piceni Prouincia Hieronymi à Typherno Metaurensi, Sacerdotis, virtutes commemorat. Ethruria Bartholomæum Nitiensem Sacerdotem miræ abstinentiæ Virum, haud mediocriter commendat. Ianuensis Prouincia Petri Nitiensis Sacerdotis, ac Benedicti à Modia, Laici, præclara gesta dignis laudibus prosequitur. Huius postremi caput, post multos sepulturæ annos, cùm recenti sanguine perfusum repertum fuisset, ampliorem apud omnes venerationem sibi comparauit.

HIERONYMVS A TYPHERNO Metaur.

BARTHOLOMÆVS NITIENSIS

PETRVS NITIENSIS.

BENEDICTVS A MODIA virtute præclari.

XVII. Postremum tandem illud hoc anno Perusiæ accidit: quòd cùm pia quædam mulier, marito inconsulto, calathum ouis plenum Nostris vltrò pro eleemosyna erogasset; en Coniux domum rediens, statim oua postulat, vt venalia in foro proferantur. At mulier Coniugis iram metuens, mox ad B. Virginis, & S. Francisci opem confugit, supplexque illorum auxilium implorat: tum ad penum pergens, in eo alterum calathum tot ouis refertum reperit, quot ea Fratribus paulò ante elargita fuerat. Cuius aspectu pia mulier commota: in tam ingentes protinus gemitus, ac ploratus prorupit; vt eò Maritus accurrens, lachrymarum ab ea causam exquisierit: quam cùm mulier aperuisset; is, vt rem certiùs agnoscat, ad Fratrum Conuentum confestim aduolans, de ouorum calatho percunctatur. Ij oua adhuc integra cum calatho ostendunt; quo miraculo adeò ille animo perculsus fuit; vt deinceps abundantiorem Monasterio eleemosynam decreuerit; singularique Fratres deuotione, quoad vixit, prosecutus fuerit. Ita benignissimus Deus Religionis initia sua liberalitate fouebat; vt fideles ad pietatem, atque eorum inopiam subleuandam prouocaret.

Mulier calathum ouis plenum Fratribus erogàs alterum à Deo accipit.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. PII. IV. FERD. I. IMP. RELIG. CAPVC.
1561. 2. 4. 37.

I. TRIENNIVM in paſtorali munere Thomas Generalis exegerat: quùm hoc anno Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo primo illuceſcente, vndecimo Generali Capitulo Romæ congregato, noua celebrantur Comitia; quibus quàmplurimi Viri virtute illuſtres interfuêre: atque inter alios Fr. Euſebius Anconitanus, qui primum inter Definitores in his Camitiis locum ſortitus eſt, Fr. Franciſcus à Suriano, Fr. Marius à Foroſarzinio, Frater Hieronymus Piſtorienſis, & Fr. Euangeliſta à Conobio, quorum ſpectata virtus, ac prudentia, his præſertim temporibus, plurimùm Religioni ſplendoris, atque vtilitatis contulit.

Generale Capitulum congregatur.

II. Antiquus, iam ab ipſa Religionis conſtitutione, vſus apud nos inoleuit; vt qui Generalatus officio defungitur, coram Capitulo publicè negligentias in officij adminiſtratione à ſe commiſſas accuſet, ac ſalutarem pœnitentiam, iuxta delictorum menſuram, conſtitutam accipiat. In hoc itaque Capitulo, cùm nimia in puniendo ſeueritas, Thomæ Generali obiecta fuiſſet: id illi, poſt grauem obiurgationem, pœnitentiæ ab Euſebio iniunctum fuit; vt Popinæ patinas, & vtenſilia abluеret: quòd ille eò alacriùs opus obeundum ſuſcepit: quòd & ad humilitatem conferret; atque eo ſe à prioris officij onere, à quo ſe abdicare decreuerat, liberandum ſperaret. At cùm res illi ex ſententia minimè ſucceſſiſſet, (ſtatim enim poſt hæc habitis Comitiis rurſus in Generalatus munere, communi omnium ſuffragio confirmatur) rem is adeò moleſtè tulit, vt cùm tenaciùs propoſito inhærens, electioni prorſus aſſentiri recuſaret, cæteris de more Hymnum: *Te Deum laudamus* &c. concinentibus, & Eccleſiam adeuntibus, is in Cellam ſeceſſerit. At cæleſti voce admonitus, qua ad crediti ſibi oneris labores compellitur; conſilium mutat, & ad Eccleſiam pergens, oneri humeros iterum ſupponit. Rurſus quoque Euangeliſta à Canobio ad Procuratorium munus eligitur, qui, cùm aduerſa valetudine præpeditus, ei deinde muneri vacare non potuiſſet, Euſebius in ipſius locum ſufficitur.

Thomas in Generalatus officio confirmatur.

III. Hoc tempore apud Calabros Religio maximè propagabatur: quo tempore Aprufti, ſeu Caſtrouillari, non abſque diuini Numinis prouidentia, illuſtrique S.P. Franciſci apparitione, extruitur. Res ita apud noſtra Monumenta narratur. Ædicula quædam S. Mariæ Virgini dicata, haud longè ab Vrbe diſtabat: quò cùm Ciues deuotionis cauſa confluere ſolerent; accidit aliquãdo, vt plurima hominum ac mulierum turba eò contendente, duo Adoleſcentes cæteros præirent; qui Ædiculã ante alios ingreſſi, ante Altare Fratrem, Capucinorũ more indutũ, orantem reperiunt: cuius aſpectu exterriti, cùm Capucinos antea nunquam vidiſſent, pedem retrahunt, cæteriſque rem velut nouam ſignificant. Eò verò cùm & reliqui appuliſſent, neminem in Ædicula orantem offendunt. Rem Adoleſcentes ſeriùs confirmant: Orantiſque Fratris adamuſſim locum, atque habitus formam, & qualitatem referunt. Rem omnes apud ſe tacitè conſiderant: cúmque graui Myſterio haud carere cenſeant, eam ſibi cuncti alta mente reponunt. Interea, vix ſextus poſt hæc menſis elabitur; quum ex Capucinis Concionator, cum ſocio ad Vrbem prædicaturus accedit: quos ſimulatque Adoleſcentes conſpiciunt: habitum agnoſcunt, ac per Vrbem conclamantes. En (inquiunt) cuius habitus, & forma Vir ille erat, qui

B. P. Franciſcus in Aede B. Mariæ orans cernitur.

Aprufti Conuentus extruitur.

in S. Mariæ Aedicula orabat. Vrbs necdum Capucinos nouerat: quo fit, vt quum primùm Concionatorem Apoſtolico Spiritu ardentiùs Dei Verbum prædicantem audit; ac præclarioribus vitæ exemplis oris verba confirmantem cernit: Nouæ Religionis ſtudio allecti Vrbis Proceres, Conuentum illi conſtruendum decernant. Extemplò locus ad ædificandum quæritur: At pluribus exploratis, vt Dei conſilium obtineret, nullus aptior ædificationi locus, illa B. Virginis Aedicula, à cunctis iudicatur: in qua tandem huius Monaſterij fundamenta hoc anno iaciuntur: ac tunc primùm cunctis perſpicuum fuit, haud alium præterquàm B. Franciſcum, Virum illum fuiſſe, qui in ea ædicula idcircò orans viſus eſt, vt ſua apud Deum oratione locum illum Capucinis pararet, in quo ij piè Domino famulantes, homines ad pietatem compellerent, ac Deum Opt. Max. pro Vrbe rogarent.

Thomas igitur Viſitationem exorſus, cùm Narnia ad Aquæſpartæ, ſeu Porcariæ Conuentum proficiſceretur: antiquus ille mendacij Pater, & concordiæ hoſtis; vt illius Familiæ pacem, quæ nimis illi inuiſa erat, conuelleret; ſolemnes in eam inſidias ſtruit. Sardus enim quidam Frater, qui ex Aquæſpartæ Conuentu Generali obuiam venerat: vbi de nonnullis, quæ ad eum pertinebant, in itinere cum eo egit: ab illo digreſſus, ad Socios ſecedit; quibuſcum poſt Generalem gradiebatur. Interea Dæmon Sardi illius Fratris vultum, ac formam aſſumens, pluribus compoſitis mendaciis Generali perſuadere cœpit, illius Familiæ Fratres mutuis inter ſe odiis exardeſcere; omniáque in eo Conuentu peſſum ire, niſi acrius ab eo remedium adhibeatur. Captat callidus hoſtis Thomæ naturam, quàm cum ad ſeueritatem maximè noſſet propendere; tanta rerum turbatione exulceratam, ad alterutrum impellere poſſe putabat: vel vt inſontes puniret, vel plus æquo in eos exardeſceret, quos iurgiorum fatores eidem eſſe perſuaſerat: neque enim ignorabat. Iratum, qui accedit ad pœnam, mediocritatem illum tenere non poſſe, quæ eſt inter nimium, & parùm: ſicque à recta iuſtitiæ regula exorbitantem, ad Familiæ illius damna, ac perniciem propelleret. Credit Generalis compoſitis illis ficti Sardi verbis, quæ maximum communis concordiæ zelum præſeferebant; plurimúmque animo ob illius Familiæ Schiſmata exagitabatur. Variæ ac multiplices cogitationes illius mentem afficiebant, turbabant, ac velut tempeſtate quadam iactabant. Satan verò vbi Generalis animum in Familiam commouit, ab ipſius ſe oculis ſubripit. At ille cùm aliquantiſper varia ſecum conſilia, ac remedia contuliſſet: Sardum Fratrem, quem rerum delatorem putabat, iterum accerſitum diligentiùs interrogat; & quò meliùs turbatis rebus mederi queat; ab eo diſcordiarum cauſas, ac elementa quærit. Stupet ea interrogatione Sardus: cúmque noua prorſus ea illi res videretur, nihil vnquam de hoc Familiæ ſchiſmate à ſe dictum, aut excogitatum affirmat: Hoc Sardi Fratris reſponſo, nonnihil Thomas animo perturbatur, vrget, interrogat. An non (inquit) tu ipſe nuper de his mecum longiori ſermone diſſeruiſti? Cur te nouum, ac ignarum fingis? Cui ille: Certè, Pater, tam noua audio, vt tibi prorſus mirandum non ſit, ſi in re mihi penitus ignota nouus tibi videar. Neque enim poſt primùm viæ occurſum, in quo de nonnullis, quæ ad me ſpectant, tecum egi; vllum vnquam, aut de huius Conuentus Familia, aut de aliis omninò rebus, verbum protuli; cùm te relicto ad ſocios acceſſerim: At neque, ſi vera effari iubes, quæ modò commemoras, vera ſunt. Tota enim Conuentus Familia ſumma ex Dei benignitate pace gaudet; neque eſt in ea Satan, aut occurſus malus. Quis igitur ille eſt (ait Generalis) qui longa verborum ſerie, tot mihi infauſta de hac Familia recenſuit? Ipſi quoque Generalis comites Sardum Fratrem, neque ab ipſis vnquam diuulſum, neque cum eo collocutum fuiſſe confirmant. Obſtupuit Thomas: ac tandem illud Dæmonis opus fuiſſe agnoſcit; qui vel Familiæ illius pacem turbare, vel Generalis animum in eam concitare tentauerat. Indéque prudentior didicit, nunquam Generali, aut Superiori primis cuiuſquam accuſationibus credendum eſſe: ſed tam diù dictis fidem negandam, quoad rem facto, ita

IV.

Dæmon Fratris ſpecim aſſumens Thomam Generalem in Familiam concitat.

Thomas varia conſilia agitat.

Dæmonis artes detegitur.

Primis accuſationibus nunquam credendum.

eſſe, explo

esse exploratum fuerit. Primæ enim accusationes sæpè à Dæmone sunt, ac frequenter contingit; vt qui his facilè credunt, in grauissimos plerunque errores incidant; quos nulla deinde ratione instaurare queant.

V. Grauissima interea apud Calabros, per totum Rheginum Agrum, pestilentia grassabatur: quæ cùm Vrbem Rhegium tam miserè depasceret; vt Ecclesiæ Ministris, vel absumptis, vel longiùs effugatis; non esset, qui ob horrendam morbi faciem, languentium multitudini Sacramenta administraret; ac in supremo illo communis cladis periculo opitularetur. Aderant tunc in nostro Rhegij Conuentu, tres Viri virtute, & charitate eximij: quorum nomina sunt Frater Hieronymus à Georgia, alter Hieronymus à Montesorio vterque Sacerdos, & Fr. Iacobus Rheginus, Laïcus. Horum primus cùm inter plurima spiritus dona, quæ à Deo acceperat; pia, ac lachrymosa quadam Dominicæ Passionis meditatione potissimùm præcelleret: eo fiebat, vt in sacrorum Mysteriorũ oblatione, in profluentes semper lachrymas sese effunderet. Secundus, præter reliquas virtutes, quibus animũ exornauerat; tã perfectã linguæ custodiã, ac verbis circũspectionẽ, post primũ Religionis amplexũ, adhibuit: vt nihil vnquam sub asseueratione affirmaret; ne fortè in aliquo verbo offenderet. Tertius tandem abstinentia, oratione, ac diuinæ familiaritatis consortio, eam virtutum perfectionem attigerat; vt quàmplurimos Crucis signaculo à morbis curaret. Hi igitur, cùm miserandam Vrbis stragem, ac tot pereuntes hominum turmas omni humano solatio destitutas cernerent, animas suas pro Christo, ac fraterna charitate contemnentes; impetrata à Bernardino Rhegino, qui alter à Georgio iampridem defuncto erat, tunc Rhegij Guardiano facultate, laborantium sese obsequiis mancipant. Dum itaque omni charitatis officio pio operi, ac labori incumbunt; neque vllis vitæ periculis parcunt, quò sese in aliorum salutem effundant: ipsũ quoque pestilentia sublati, voluntario charitatis Martyrio coronantur Hieronymus à Georgia, cùm sub meridiem, in Hospitali laborantium Domo Deo Spiritum reddidisset; eodem temporis momento Fratri Antonino Rhegino, Viro sancto, ac miraculis claro, in Cella apparens; ac totus exultans, illum his verbis compellat: Veni Antonine Frater, veni. Cumque Antoninus adhuc illius mortem ignorans, viuum crederet, ad eum propiùs accedere verebatur, ne contagium contraheret. Cui Hieronymus: Ne metuas, inquit; tantummodò mecum perge. Cúmque simul Sancta Sanctorum ingressi fuissent: mox Hieronymus ex ipsius oculis euanuit: statimque ex Vrbe nuncius adest: qui Hieronymum nona hora ex humanis sublatum referret. Ex quo Antonino perspectum fuit; illud planè temporis momentum fuisse, quo beata Hieronymi anima in cæleste Sanctum Sanctorum concessérat. Iacobus quoque Rheginus, cùm in sequentis diei Aurora morti debitum exoluisset, eadem hora Guardiani Cellæ ostium pulsat; atque eo planè ritu, quo ab aliis fieri consueuit, cúm è Conuentu exeunt, benedictionem ab eo poscit, dicens: *Benedicite Pater.* Guardianus verò cùm ne quicquam adhuc de Iacobi transitu resciuisset, Cellam egressus, Iacobum vbinam esset: quærebat, quum fortè in Fr. Antoninum incidit; qui cùm Iacobi obitum iam ex Dei reuelatione accepisset, ad Guardianum ait. Ne, Pater, Iacobum apud nos quæras: iam nunc corporis vinculis exolutus ad Superos euolauit: ac pro Obedientiæ merito, quod illi à te collatum fuerat, quum ad Ægrotorum ministerium accessit, postulata benedictione tibi grates rependit. Horum Corpora in Ecclesia S. Saluatoris Vrbis Rheginæ sepulta iacent.

F. HIERONYMVS à Georgia.
F. HIERONYMVS à Monteserio.
F. IACOBVS RHEGINVS Sanctimonia illustris.

Peste laborantibus ministrat.

Peste correpti ad Superos euolant.

Nonnullis post mortem apparent.

FR. IACOBI A MELPHICTO, VITA ET GESTA ex variis M. S. exprompta.

VI. HOc ipso anno Fr. Iacobus à Melphicto, quæ Apuliæ Peucetiæ Vrbs est: Vir doctrina, consilio, prudentia, Regularis obseruantiæ zelo, patientia, ac multis aliis virtutibus clarus, vitam cum morte commutat. Hic inter Minores obseruantes, sua

Fr. Iacobus Melphictanus inter Obseruantes illustris.

tempestate,doctrina,ac eruditione celeberrimus fuit:atque inde sæpè Prouincialis munus in sua Prouincia,magna cum prudentiæ laude administrauit: Capitulo Generali interfuit;in quo Patres Obseruantiæ à Pontifice postulandum decernunt:vt Fratres Minores Conuentuales, vel Priuilegiis valedicerent; vel si Priuilegiis frui mallent, Ordinis sigillum deponerent;ac Obseruantibus, qui Priuilegio non vtuntur,integrum consignarent. Ea propositio(vt ferunt)Pōtifici oblata, illi prorsus honesta visa est:quapropter cùm iubente Pontifice,illius optio Generali Minorū Cōuentualium Magistro data esset:is ne arctiori regularis obseruantiæ iugo suos subiugaret, ab Ordinis sigillo,quàm à Priuilegiis abstinere maluit.

De Religionis sigillo quæda narrat.

VII. Hæc quidem,quæ de Ordinis sigilli translatione, ex antiquis nostris M. S. decerpsimus, maiorem proculdubio auctoritatem, ac fidem exposcunt: quo fit, vt cùm in hoc quid certum, ac liquidum sit, haud facilè à nobis affirmari queat:rem potiùs ex aliorum,quàm ex nostra sententia diiudicandam censeamus.

VIII. Iacobus igitur Melphicti Guardianus erat: quùm gemini aliquando Capucini Fratres, à Ludouico Rhegino,qui tunc Calabris præerat, ad Religionem iis in locis propagandam, missi,ad Monasterium illud sub Solis occasum accedunt: quos cùm is benignè hospitio excepisset; ab eisque causam scisciatus fuisset, cur asperiorem illā vitam ducerent:Respondent illi:Minores Fratres, qui perfecti Regulæ cultores esse volunt, ad eam ipsa Regularis obseruantiæ lege compelli. Risit Iacobus. Et vndenam (inquit) id ex Regulæ præscripto colligitis? ij verò, cùm Viri prudentes essent, tam appositè, ac sapienter de præscripta Regulæ obligatione,atque illius obseruantia agere cœperunt: vt qui in Theologica scientia doctissimus erat,Regulæ disciplinam necdum se assecutum agnosceret. Quare,cùm ab eo tempore animum magis ad Regularis disciplinæ studia intendisset;tunc primùm,& pericula in quibus versabatur, cœpit animaduertere; ac rebus suis prudentiùs consulere sibi in animum induxit.

De Regulari Obseruantia cum Capucinis agit.

IX. Hoc itaque maturè secum deliberato, Ministri Prouincialis aduentum captat: & cum eo pluribus verbis de reformanda Prouincia agit: qui cùm Viri grauissimi auctoritatem, ac personam vereretur; rem quidem negare non est ausus: eam verò vsque ad Patrum Congregationem,quæ breui colligenda erat, differendam sentit. Re igitur in Congregatione proposita: Patribus visum fuit, eam meliùs,ac perfectiùs in Prouinciali Capitulo peragendam fore. Acquieuit eousque Iacobus: nonnulloque R[illegible]e abusus, in eo Patrum consessu proponendos, scripto exarat: à quibus Reformationis exordia petenda essent: atque inter alios is erat; Vt consuetudo quædam, iam olim in ea Prouincia introducta, expungeretur: qua fiebat, vt quum primùm Fratres in aliqua Vrbe Conuentum erigerent, cum Ciuibus pactum inirent; vt de vestitu ab iis toti Familiæ prouideretur: quod cùm ad certam rerum prouisionem pertineat, id Regula fieri prohibetur. Ad Capitulum ventum, atque hi Reformationis articuli cùm in eo diu, multumque vltrò citróque agitati essent, tandem approbantur:verùm cùm ea approbatio haud sponte, atque ex animo flueret: Reformatioque vi quadam,ac necessitate extorta, virtutis humore careret; breui aruit: vixque ad sextum vsque mensem peruenit. Id cùm Iacobus ægrè ferret; Apuliæ Prouinciâ relicta, ad Neapolitanam se confert;vbi aliquandiu Theologicis disciplinis tradendis vacat: sed cùm Reformationem bis,terque in hac quoque Prouincia tentatam,assequi minimè posset; ad Capucinos migrare cogitat. Accidit verò, vt quo tempore Iacobus Neapoli Verbum Dei disseminaturus erat, eò quoque Bernardinus Ochinus Prædicationis gratia accederet: quem cùm Iacobus olim familiarem habuisset, cum ante Quadragesimalium Sermonum initium amicè inuisit; suique animi cum eo deliberationem confert; qua ad Capucinorum Religionem sibi transmigrandum statuerat. Laudat Ochinus consilium: antiquoque ambitionis vitio impulsus, vt eò faciliùs illi transmigrationem persuadeat; vix Religionem ingresso, Prouincialis cum dignitate ho-

Cum Ministro Prouinciali de Reformãda Prouincia tractat.

Reformationis articulos in Capitulo proponit.

In Neapolitana Prouincia frustra Reformationem tentat.

Cum Bernardino Ochino de transmigratione ad Capucinos agit.

neſtandum pollicetur. At qui non tumidos honorum titulos quærebat, nec ambitionis ſpiritu ad Religionem ducebatur; ſapienter reſpondet: ſe non honores, ac dignitates; ſed Regulæ obſeruantiam quærere; ac propterea iis minimè moueri. Quamobrem abſoluto Quadrageſimalium Sermonum curſu, is cum Socio, ac nonnullis aliis, Sacræ Theologiæ canditatis, Anno 1556. ad Religionem conuolat.

Ad Capucinos poſt Quadrageſimalem laborem migrat.

X. Erat Iacobus multis corporis incommodis affectus: ita vt ob exundantem pituitoſi humoris fluxum, quo obruebatur; vt faciliùs pituitæ frigiditatem arceret, ac humorem conſumeret, habitum inter Obſeruantes, intus purpura munitum geſtaret: quod ſanè haud leuiter ipſius animum afflictabat, ac metu exagitabat: ne auſterioris vitæ aſperitates, quas ſibi apud Capucinos ſubeundas non ignorabat, ferre valeret. At qui debiles confirmat; & iis, quos vocat, nouam è Cælo fortitudinem præſtat, Deus Opt. Max. eam Iacobo, poſt Religionis ingreſſum, corporis incolumitatem contulit: vt, arefacta pituita, vniuerſas Religionis auſteritates, non tam æquo, quàm alacri animo ſuſtineret. In noua hac ad Capucinos vocatione, Iacobus tam præclarum Regularis Obſeruantiæ, ac prudentiæ ſpecimen edidit: vt plurimùm apud omnes nominis, atque auctoritatis adeptus fuerit; nihilque graue in Neapolitana Prouincia, abſque illius conſilio fieret. Euangelicum prædicationis munus, quo iam antea egregiè præcellebat; poſt ſuum ad Capucinos acceſſum, tam ardenter, atque Apoſtolico Spiritu proſequutus eſt: vt Foroliuium à Franciſco Æſino Generali miſſus, cùm Vrbem, quorumdam opera, non nihil Hæretico errore imbutam offendiſſet; tum publicis Sermonibus, tum priuatis diſputationibus in errores inuectus, nihil ſtudij, aut operis prætermitteret; quo Vrbem ab ea tabe expurgaret. Ex quo graue quorundam Hæreticorum in ſe odium concitauit: qui cùm ſe Catholicos ſimularent, eum contrà vbique Hæreſis inſimulabant. Hinc Ferrariam profectus, dum in ea Vrbe Dei Verbum diſſeminare aggreditur, omnes ſibi, Dæmonum ſtudio, aditus ad prædicandum præcluſos reperit. Foroliuienſes namque Hæretici, qui Iacobum pluſquam Vatiniano odio proſequebantur; cùm eum Ferrariam proficiſcentem audiſſent: omnem protinus operam nauant, vt exaratis ad Epiſcopalis Sedis Vicarium literis, Iacobum apud eum Hæreſis ſuſpectum reddant; aluſque ad pleroſque Ferrarienſes Ciues conſcriptis, Vrbem totam eo rumore compleant. Quo factum eſt: vt quum primùm Iacobus Ferrariam appulit, ac Dei Verbum in ea Vrbe diſſeminare tentauit: illi & ad prædicandum Eccleſia, & ad habitandum Domus à Ciuibus denegaretur. Haud tamen Iacobus animum deſpondet: ſed cùm rem humilitate, ac patientia peragendam intelligeret: diſſeminatum rumorem præclaris patientiæ, ac vitæ exemplis præfocare ſtudet: Vixque tandem à Ciuibus Eccleſiolam, & Hoſpitium rebus omnibus domeſticis ita vacuum accepit: vt præter nudas lecti tabulas, nihil penitus eorũ, quæ neceſſaria ſunt, miniſtraret. Tunc Socio Iacobus. Eia Frater (inquit) animos auge. Debile quidem principium eſt: Melior tamen fortuna ſequetur. Iam nobis certo experimento probandum; num & Deus Opt. Max. Ferrariæ ſit: an ipſius ab ea numen abſit. Hoc ipſo tempore Hugo Boncompagnus, qui deinde Pontifex fuit, Gregorij XIII. nomine inſignitus, Vicarij Epiſcopalis in ea Vrbe officio fungebatur: Ad quem quum primùm Iacobus, vt ab eo prædicandi facultatem obtineret, acceſſit: protinus ad eum Vicarius. Tunc (inquit) Iacobus ille es: qui Foroliuij Hæreſes diſſeminauit? Id enim de te auditum fuit. Cui Iacobus. Ego quidem ait, Iacobus appellor: ſed abſit, vt Hæreſum diſſeminator, quin potius profligator eſſe iudicer: Hactenus non nouorum; ſed Catholicorum dogmatum, ſolo Dei munere, aſſertor fui: Foroliuij nuper Dei Verbum, non Hæreſes diſſeminaui; quin etiam contra Hæreſes ibi exortas pugnaui: Catholicam Fidem verbo, ac ſcripto propugnatam, ab errore vendicaui; vt omnis me Hereſis hoſtem oſtenderem: Neque alio mihi in hac re, præterquam ipſa Vrbe, teſte opus eſt.

Foroliuij prædicans Verbum ab Hæreſi expurgat.

Ferrariæ Hereticorũ opera illi Hoſpitium denegatur.

Hugo Boncompagnus Ferrarienſis Epiſcopi Vicarius.

Caue, opti

Caue,optime Vir;ne qui malam hanc de me famam disseminant, malè ipsi de Catholica Fide sentiant: Verùm cùm ipsa experientia,quæ integer testis esse solet, res magis, ac faciliùs probari queat. Veniat Dominus Vicarius, & Iacobum prædicantem audiat: tum verò apud se prudenter iudicet, num ipsius doctrina Catholica, aut Hæteſis suspecta haberi debeat. Dicto acquiescit Vicarius:Prædicationisque illi themate,de abstrusissimo diuinæ Prædestinationis Mysterio proposito,præscripta die, ad sermonem accedit: in quo Iacobus tam luculenter, ac perspicuè de re tanta disserit: Vt Vicarius, ac Ferrarienses Ciues, qui curiosiùs ad Sermonem confluxerant:Viri, tum in Fidei rebus pertractandis, tum in doctrina explicanda, præstantia perspecta, omnem prorsus mali suspicionem ab animo absterserint: protinusque cuncta, quæ tum hospitio, tum illius victui necessaria erant, omni studio ministranda curauerint. Tunc Iacobus ad Raphaëlem Astensem socium conuersus. Vides (inquit) Raphaël, Deum necdum Ferraria exulem esse: Porrò in ea Vrbe,cùm is diu maxima cum audientium vtilitate, Dei Verbum disseminasset. Inde Epidaurum profectus,tantam sibi apud eam Rempublicam, & populum, ad omnem tum Religionem, tum pietatem procliuem, sua prædicatione gratiam conciliauit; vt eum sibi Episcopum à Pontifice postulauerint: at eo constanter Episcopatum recusante, Pontifex tametsi ad Reipub. petitionem propenderet; inuitum tamen ad id munus compellere noluit.

Iacobus sermonem Ferrariæ de Prædestinatione diuina instituit.

Facetum Iacobi dictum de Deo Ferraria non exulante.

Epidauri à Rep. Episcopus postulantur.

Epidauro digressus Iacobus Venetias proficiscitur, vbi dum Euangelici Agricolæ instar,diuini verbi semina spargit; fertilémque hunc Ecclesiæ agrum excolit, atque ad vberiorem fructum prouocat: Generalis Minorum Obseruantium Minister, qui eo tempore Venetias appulerat; cùm ad suos Iacobum reuocare cuperet: F.Clementem à Monelia ex Sociis præcipuum, ad eum mittit,qui suo nomine multis cum pollicitationibus ad prioris Ordinis reditum alliciat; præsertim cùm breui Capucinorum Congregationem à Pontifice extinguendam fore affirmaret.Cui Iacobus. Rem planè,inquit,ridiculam narras,cùm Capucinorum Congregationem mox delendam esse autumas: neque enim ea idcirco à Deo instituta fuit, vt vix ortam confestim ad funera rapiat: viuet profectò, vigebit, & in Orbe proficiet Capucinorum Religio. Tu verò Generali Ministro renuncia; me Regulæ obseruantiam, quam diu optaueram, apud Capucinos inuenisse: neque aliud mihi apud alios, aut quærendum, aut optandum superesse. Hoc Iacobi responso haud contentus Generalis, iterum maioribus illum promissis tentat; Reformationique,quæ tum in Italia,tum in Hispania excitanda foret, præfecturum illum pollicetur. Has quoque pollicitationes Iacobus breui responso intercipiens, ait. Dic Generali Ministro, me Regulæ obseruantiam, non dignitates, aut Primatus quærere: plurimos apud se habet, quos his dignitatibus cohonestet, mihi inglorium viuere,gloria est. Tertium tandem,ac postremum lapidem mouet Generalis Minister;sponderque Iacobo,si ad suos redeat, se totum Ordinem ad Reformationem adducturum.His auditis Iacobus, haud ita se continere potuit; quin protinus responderet. Quid frustra Generalis Reformationem spondet?suæ in primis reformationi studeat, tum de Reformatione ipsum seriò cogitare, mihi ipsi facilè persuadere potero. Hoc pacto Vir grauissimus, cùm trinam hanc tentationem deuicisset: proculdubio exutum omni ambitione animum, constantissimumque in assumpta Religione mentis propositum; nunquam satis laudandum declarauit. XI.

Ter à Generali Obseruantium Ministro tentatur, vt ad Obseruantes redeat.

Sapientissima Iacobi responsa referuntur.

Post hæc Aletiú venit;vbi fœneratores,quos ibi copiosos reperit,tũ sermonibus, tũ publicis disputationibus,tã vehemẽter insectatus est;vt Deo præsertim opitulante,omnia inde fœneratitia pacta,& cõtractus abstulerit.Cùm verò acriùs quadã die pro suggestu vsuras exagitaret;Vir quidam fœnerator in Vrbe potẽs, cùm ea velut sibi dicta acciperet,de ipso apud Proregem conqueritur. Iacobus verò eò vocatus, vbi se nullius singularis personæ vitium publicè attigisse; sed in genere tãtummodò, fœneratorum scelus persecutũ fuisse ostendit.Ad fœneratorem conuersus ait: XII.

A Fœneratore accusatus eundem [redacted] tarbet.

Ego qui

Ego quidẽ ne publicum ſcelus tuum palàm arguerem, tuo honori, ac exiſtimationi dedi. At quid? An non tu Vir ille es, qui in alis, ac veſtibus tuis pauperum ſanguinẽ geris? Iam tuum mihi pallium cede. Ita me Deus adiuuet, ni ex eo viuum pauperum ſanguinem exprimam. Cumque manum ad Fœneratoris pallium extendiſſet; exterritus ille mox aufugit, ne Dei Iudicium ſcelus ipſius aperiret.

XIII. Mirum planè erat, quàm liberè, quàm grauiter, quàm ſeuerè Vir hic Euangelicus ipſa quoque Potentium vitia increparet. Marchio Vritanus, qui eo tempore Frentani dominabatur; cùm varios errores, ac hæreſes hauſiſſet; eas clam per Hæreticum Miniſtrum diſſeminabat. Quod vbi Iacobus agnouit, facultate à Fr. Pacifico Brixiano, tunc Hidruntinæ Prouinciæ Vicario Prouinciali lata, Marchionem adit: quem cùm multis argumentis conuictum ab hæreſi reuocare non poſſet, grauiùs increpat; vt eum Dei ſaltem iudicio terreat. Tum verò in ipſius errores Frentani publicè pro ſuggeſtu inuehi cœpit: tantúmque ſuo labore, ac prædicatione profecit; vt erroribus ab Vrbe pulſis, Catholicam illi Fidem, ac veritatem reſtitueret. Rem Marchio tam grauiter tulit: vt mox illũ hoc aſtu de medio tollere decreuerit. Simulat is ſe nonnulla errorum ſuorũ cognitione ductum, Iacobi colloquium expetere; quẽ propterea, nuncio miſſo, ad ſe in Frentani arcem accerſit. Interea Militibus, qui Pontem Arcis deciduum cuſtodiebant, vehementiùs præcipit, vt quum primùm Iacobus ad eos peruenerit, mox eum è Ponte præcipitem deiiciant. Iacobus accepto nuncio; cùm nihil mali ſuſpicaretur, ad Arcem cum ſocio pergit; Pontem, ac Cuſtodes milites nullo reluctante pertranſit, ad Aulam peruenit, tandem ipſum Marchionis cubiculum, nullo prohibente penetrat: qui illius aſpectu obſtupefactus, ad eum inquit. Quis te malus genius huc Iacobe adduxit? Cui Iacobus: Non me malus genius, inquit, ſed Deus Optimus Max. ac tuæ ſalutis ſtudium huc me aduehunt; vt ſi me benignum ſuaſorem habere renuas, ſaltem aſperum tuorum errorum cenſorem, ac correctorem accipias. Cumque multis rationibus fruſtra eum ab erroribus reuocare tentaſſet; ab eo tandem ſine fructu diſcedit: atque eodem modo Portæ cuſtodes, Pontémque nemine vim inferente tranſmeat. Marchio verò Cuſtodibus accitis, in eos acriùs excandeſcens, cauſam quærit, cur iuſſa non impleuerint? Iacobúmque è Ponte præcipitem non egerint? At illi Iacobum, aut ingredientem, aut exeuntem, haud ſe vidiſſe affirmant. Deus namque qui pro Iacobo ſollicitè inuigilabat; euntem, redeuntemque [illegible]; qui in ipſius cædem conſpirauerant.

Liberè, ac ſeuerè Potentum ſcelera arguit.

Marchionem Vritanum ab Hæreſi reuocare conatur.

Marchio in ipſius necem conſpirat.

Intrifibilis diuina virtus reddit ur.

XIV. Intrepidum Iacobi animum nullæ minæ, nullaque vitæ pericula terrebant; præſertim cùm de Catholica Fide tuenda res ageretur: cuius acerrimus ſemper propugnator fuit. Fidei namque & animarum zelus, quo feruebat, maximam illi animo de Deo ſpem, ac confidentiam ingerebant: Hinc Deus Opt. Max. qui ardentiori hoc illius zelo, ac charitate delectabatur, ipſius mentem tanta ſapientiæ luce illuſtrabat; vt futuros quoque diuino Spiritu rerum euentus, prænoſceret, ac præſignificaret. Dum enim anno 1553. Melphicti Dei Verbum diſſeminaret; maximéque in Fœneratores inueheretur: publicus quidam in Vrbe Fœnerator erat; qui quò acriùs ab eo increpabatur, eò magis in riſum, & cachinnum effundebatur. Cui Iacobus: Caue tibi, inquit, ne Latrunculis ludentem te Diabolus aliquando infano ictu intercipiat: nec fruſtra elapſum verbum: paucis enim vix elapſis diebus, cùm Latrunculis luderet, eo ipſo temporis momento, quo à colludente ſupremus Regi fugiendi aditus intercluditur, repentina morte correctus, vitæ illi curſus abrumpitur.

Fœneratori obitum breue futurum pronunciat.

XV. Plurimos iam ſuæ ætatis annos Iacobus exegerat; cùm vltima rerum linea appropinquante, Deus Seruum ſuum, quem fidelem in multis agnouerat, ſuprema tentatione probare voluit, vt ampliori corona donaret. Hidruntinæ Prouinciæ Proregem Iacobus grauiter læſerat, eò quòd ipſius in Iuſtitia adminiſtranda oſcitantiam: vnde grauiora in populo damna oriebantur, publicè arguiſſet. Quam-

Proregem ob quas ipſiuſq; in ſe [illegible] concitat.

obrem

obrem Prorex cuiuſdam libelli famoſi, qui in eum conſcriptus fuerat, occaſione captata: Iacobum, tanquam illius auctorem, ac præterea læſæ Maieſtatis reum, quaſi Prouinciam hoſtibus tradere vellet; exilio mulctat: at Iacobus, qui longè ab vtroque ſcelere alienus erat, oppoſita crimina abſtergere voluit: qui verò aduerſùs eum vltrò cauſam quæſierat, cùm nullum illi abſtergendæ calumniæ locum reliquiſſet; iniuſtam exilij damnationem, quæ poſtremam illi gloriam adferret, inſontem ſubire cogit. Exul itaque, ob prædicatæ veritatis teſtimonium, Meſſapiam proficiſcitur; vbi poſt biennium, annoſus, probatus, meritis ac virtutibus clarus Deo ſpiritum reddit. Tanta fuit illius ſanctimoniæ fama; vt Meſſapiæ publicè illi ſtatua erecta fuerit. At neque ea diuino teſtimonio vacauit; nam quarto poſt ipſius obitum anno; cùm ipſius Corpus exhumatum fuiſſet; integrum, ac incorruptum apparuit, ſuauiſſimo inſuper odore flagrans. Nonnulla is Opuſcula edidit, quibus præclaræ eruditionis cunctis monumenta reliquit. In his ſunt, Commentarius in Decalogum; alter in Pſalmum: *Domine, quis habitabit*, &c. Opus in Symbolum Fidei; aliud de Mortificatione carnis: poſtremum de Conceptione Virginis. Hoc pacto, cùm vtroque & vitæ, & doctrinæ teſtimonio clarus, ad Deum conſcenderit, illud quoque Euangelicum Elogium iure ſibi vendicat: *Qui autem fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in Regno Cælorum.*

A Prorege iniuſto exilio mulctatur.

Meſſapiæ moritur, & poſt quartum annum ipſius Corpus integrum, ac ſua ueolens reperitur.

Matth. 5.

ANNVS CHRISTI. PII. IV. FERD. I. IMP. RELIG. CAPVC.
1562. 3. 5. 38.

I. NOVVS huius anni Milleſimi quingenteſimi ſexageſimi ſecundi circulus, intermiſſam iam pluribus annis, ſub Iulio 3. ſacroſancti Tridentini Concilij celebrationem reſtituit; primamque ſub Pio 4. Pontifice, die 18. Ianuarij, Patrum ſeſſionem aperit, quæ tamen ipſius Concilij decima ſeptima numeratur. Thomas verò Generalis, ne Religionis viſitationem, quam ſuperiori anno inchoauerat, infectam defereret: F. Euangeliſtam à Canobio, qui tunc Mediolanenſem Prouinciam moderabatur, & cum eo FranciſcumMediolanenſem, Virum doctiſſimum ad Concilium deſtinat. Poſt hos autem & Hieronymum à Piſtorio, qui in Concilio ad Patres ſermonem habuit, & alterum Hieronymum à Monteflorum; Viros prudentia, ac doctrina illuſtres mittit. Hos demùm & ipſe poſtremus ſecutus eſt: qui cùm inter Concilij Patres, de bonis immobilibus omnibus Religioſorum Ordinibus concedendis, agi intelligeret; protinus in Concilio ſurgens: quorumcunque tã mobilium, quàm immobilium bonorum poſſeſsióni apertè renuncians; S. Franciſci Regulam, quæ bonorum omnium poſſeſsionem prohibet, ſe cum toto Ordine putè, & ſecundùm Regulam, ac B. Franciſci mentem obſeruare velle publica proteſtatione declarat. Hac Thomæ proteſtatione permotus Generalis Min. Obſeruantium Miniſter, is quoque bonis omnibus immobilibus ſui Ordinis nomine renunciat. Atque eo factum eſt, vt in Seſſ. 25. eiuſdem Concilij, quæ ſequenti anno 1563. celebrata fuit: vterque & Capucinorum, & Obſeruantium Ordo, à bonorum immobilium poſſeſsione pulſus fuerit; quum in 3. Cap. decernitur. *Concedit S. Synodus omnibus Monaſteriis, & Domibus, tam Virorum, quàm mulierum, & mendicantium; exceptis Domibus Fratrum S. Franciſci Capucinorum, & eorum, qui Minorum de Obſeruantia vocantur: etiam quibus, aut ex Conſtitutionibus ſuis erat prohibitum, aut ex Priuilegio Apoſtolico non erat conceſſum, vt deinceps bona immobilia eis poſsidere liceat.*

Thomæ Generali illuſtres Viros ad Tridentinum Cõcilium deſtinat.

Omnium Bonorum poſſeſſioni in Cõcilio apertè renunciat.

Conc. Trid. ſeſſ. 25. c. 3.

II. In hoc Concilio, cùm Generalis Minorum Obſeruantium Miniſter, Minores Conuentuales ſibi ſubiicere tentaret; obſtitit viriliter Thomas, ea præſertim ratione: quòd huiuſmodi ſubiectio Capucinorum Congregationi, quæ Minorum Conuentualium Ordini, velut antiquiori innititur; prorſus exitialis eſſet, ac interitum minaretur. Quapropter nihil in ea re à Concilij Patribus innouatum fuit. Poſthæc idem Obſeruantium Generalis, miſsis ad Thomam Generalem grauibus quibuſdam Viris ex Reformatorum numero, eidem perſuadere conatur; vt Capucinorũ Ordinem cum Obſeruantium Familia vniat, quibus ille reſpondet, Capucinorum Ordinem præſentium rerum ſtatu ita contentum eſſe, vt meliorem non quærat. Cùm verò ij eo præſertim argumento fortiùs vrgerent; quòd Generalis Minorum Obſeruantium Miniſter, ex Leonis X. Pont. Bulla, ſupremum totius Religionis Minorum Caput eſſet: ab iis Thomas percunctatur; Num Generalis ex Reformatorum numero, vel à Reformatis electus eſſet. Cui cùm ij reſpondiſſent, eum neque ex Reformatorum grege, neque à Reformatis electũ fuiſſe: protinus Thomas Leonis Bullam è ſacculo hauſtam illis legendam offert: in qua Pontifex decernit; vt qui ſupremus totius Ordinis Generalis futurus eſt, ex Reformatis aſſumatur: atque à Reformatis eligatur. Iam verò (ait Thomas) ſi non ex Reformatis aſſumptus, neq; à Reformatis electus eſt Generalis veſter: qua ratione ſe ſupremum Ordinis Generaliſsimum iactat? Id cùm Obſeruantium Generali renunciatum eſſet; veritus ille ne quicquam hac de cauſa in Concilio aduersùs eum ageretur; ſtatim à Concilio abſcedens in Hiſpaniam proficiſcitur.

Generalis Obſeruantium Miniſter Cõuentuales ſibi ſubiicere tentat, cui Thomas obſiſtit.

Thomæ Generalis qua ratione cuiusnam cum Obſeruantibus reſpuat.

Sapienter

ANNVS CHRISTI P I I. IV. FERD. I. IMPER. RELIG. CAPVC.
1562. 3. 5. 38.

III. Sapienter Thomas Generalis, antequam ad Concilium accederet, apud ſe cogitauerat, facilè accidere poſſe; vt antiqua de Habitu, & quadrato Caputio, iterum lis, & controuerſia ab Aduerſariis in Concilio excitaretur. Quamobrem dum Florentia iter facit, id potiſſimùm curat: vt verum B. P. Franciſci habitum, qui apud Ethruriæ Duces, Florentiæ aſſeruatur; & quadrati illius Caputij formam, quæ ea prorſus eſt, quæ nunc Capucinorum eſſe ſolet: graphicè in tabella depicta, publicáque Tabellionis fide munita, ex ea referat: quæ cùm illius magni Ducis benignitate accepiſſet; Monogrammam figuram ſecum ad Concilium defert: & quidem peropportunè. Cùm enim Concilij Patres diligentiùs ab eo perquiſiuiſſent; vndenam illam Habitus formam Capucinorum Ordo ſibi adſciuiſſet: is protinus delineatam illam B.P. Franciſci Habitus, & Caputij ſpeciem, quam Florentia ſecum attulerat, coram Patribus explicans, inde ſuam Habitus formam Capucinorum Ordinem deſumpſiſſe comprobat: atque hoc pacto iis, qui ex aduerſo pugnabant, ſilentium impoſitum fuit.

Veram S. Franciſci habitus figurã ad Concilii defert.

IV. Dum igitur, propter optimam Thomæ Generalis adminiſtrationem, Capucinorum Religio, plurimùm hoc tempore apud Deum virtute, atque apud homines exiſtimatione, ac ſanctimoniæ fama excreſcit: pleriſque Deus, liberaliſſimus operum diſtributor, Iuſtitiæ coronas reddit; qui aduersùs vitia, ac ſpirituales nequitias ſtrenuè dimicantes, vi ſibi cæleſte Regnum compararunt. Illud quidem ſumma ſemper admiratione dignum viſum fuit, iis præſertim, qui Dei conſilia, ac cæleſtes hominum vocationes ſapientiori animo contemplantur: quo pacto Deus Opt. Max. aliquos ab ipſo vitalis lucis crepuſculo, ad ſui amplexum trahat; ac velut amantiſſima quædam Parens in ſinu foueat, nutriat, donis, ac gratiis vegetet, augeat, amplificet, donec ad perfectum adducat: ac demùm cæleſti gloria donet. Aliquos verò diuturnis primùm ſceleribus obrui, flagitiis operiri, ac velut imo cœno infixos, inter profundas peccatorum ſordes verſari ſinat: antequam è Cælo manus porrigat, eoſque ad Iuſtitiæ lucem euehat: Hoc Dei conſilio nihil ſanè profundius: cuius tamen rationem reddit Apoſtolus, ad Timotheum ſcribens, his verbis. *Fidelis ſermo, & omni acceptione dignus: quòd Chriſtus Ieſus venit in hunc Mundum, peccatores ſaluos facere; quorum primus ego ſum: ſed ideò miſericordiam conſecutus ſum; vt in me primo oſtenderet Chriſtus Ieſus omnem patientiam, ad informationem eorum, qui crediturí ſunt illi in vitam æternam.* Natm quemadmodum erga priores Dei bonitas, ac liberalitas potiſſimùm fulget, quibus acceptò fert Iuſtitiam: ita & in poſteriores præcipuè Dei Miſericordia elucet: quam propterea Deus clementiſſimus, ob Chriſti Ieſu meritum, his poſt plurima ſcelerum naufragia confert; vt poſterior, ac vberior eorum virtus poſteris diſciplina ſit: qua à vitiis reſipiſcere, & ad pœnitentiam fortiùs animari diſcant.

Dei conſilia in varia hominum vocatione expenduntur.

1. Tim. 1.

V. Porrò hæc Dei conſilia, in Baptiſta Fauentino, ac Franciſco Nouarienſe, nobis hoc anno ſeſe perpendenda offerunt: dum ille è maximis ſceleribus euocatus, atque ad omnem Religionis patientiam, ac virtutem compoſitus, Iuſtitiæ coronam verè pœnitentibus repoſitam à Deo tandem aſſequitur. Hic vberioribus ab ipſa oriente ætate, Dei donis perfuſus; vitam magna cum virtutum laude, ac ſanctimonia tranſactam, pretioſa Sanctorum morte claudit.

FR. BAPTISTÆ FAVENTINI, Vita, & Geſta.

F. Baptiſta Fauentinus, Proſcriptorũ Princeps.

PRioris itaque Baptiſtæ vitæ ſeriem auſpicantes, eam à Patria exordimur; quam Fauentiam, Aemiliæ Vrbem fuiſſe, certum eſt: vbi cùm diu vitam plurimis, ac turpiſſimis ſceleribus contaminatam duxiſſet; eò tandem ſcelerum deuenit; vt inter nefarios homines, ac Proſcriptos deſcriberetur. Is tamen, cùm ita perditus, ac deſperatus eſſet; vt intra communem flagitioſorum

numerum

numerum contineri non pateretur: Proſcriptorum,ac facinoroſorum omnium caput conſtitutus,tot prioribus ſceleribus crimina addidit; vt velut immaniſſimum, ac fœdiſſimum improbitatis monſtrum, cunctis ſe flagitiis ingurgitaret; perditéque in omne ſcelus, ac facinus ſe proijceret. Demùm quæcunque in homine nefario, ac flagitioſo vitia reprehendi, publiciſque legibus damnari poſſunt, ea in hoc vniuerſa redundare viderentur. *Maximis ſceleribus contaminatur.*

VI. Vir erat proceræ magnitudinis,ac tam robuſtis viribus à natura præditus; vt medium hominem arreptum, diu manu in aëra ſuſpenſum teneret. Dextrũ brachium ita læuo protenſiùs à natiuitate acceperat: vt cùm enſem dextera diſtringeret, tam longè in alterum protenderet, vt haſtam manu gerere videretur. Vultus furorem, oculi feritatem, ſermo atrocitatem præſeferebat. Animus illi erat, ad omne facinus audax: quo factum eſt,vt cùm primùm Anconitana Vrbs à Pontificiis expugnaretur; is primùm Papæ vexillum illius mœnibus intulerit. Priùs ſub Vrbinatum Duce Magiſtri militiæ onus ſuſtinuit: deinde ſub Pontificibus Clemente VII. & Paulo III. Dux Cohortis creatus,plurimam in bello laudem conſecutus eſt. In his tamen, vt fert improborum hominum natura, cùm mentem maximis vitiis contaminatam gereret: nihil probum,nihil honeſtum, nihil virtute dignum, nihil denique à turpitudinis labe immune in animo volutabat. Quo fit, vt optima ipſa naturæ dona ad vitiorum fomenta transferret. *Natura ferox,& ferus.*

VII. Cùm verò placuit ei, qui dicit de tenebris lumen ſplendeſcere: vt qui priùs blaſphemus erat, Deum ſua pœnitentia glorificaret: & qui ad cædes, ac rapinas inhiabat, iam ad meliora conſilia conuerſus, ſeipſum viuentem ,ac Deo placentem hoſtiam immolaret: dum aliquas in Florentina Vrbe moras trahit;primum ibi Dei ad melhora vocantis ſpiritum haurit: quod ita accidiſſe narratur. Dei Verbum Fr.Bernardinus Senenſis tunc in ea Vrbe, ſummo omnium applauſu, Quadrageſimali tempore diſſeminabat: cùm eo audito Baptiſtæ mens, quæ in ſcelerum profundo verſabatur, tam acutis diuinæ virtutis ſtimulis agitari, tantóque repentè cæleſtis lucis fulgore illuſtrari cœpit; quo deplorandam vitæ rationem, quam eatenus inſtituerat,luculentiùs cerneret: vt tunc primùm anteactæ vitæ crimina deflere, & ſtabile melioris propoſitum arripere, ſibi in animum induxerit. Ea ſecum deliberatione inita; cùm Capucinorum vitam, velut ad pœnitentiam, ac priorum ſcelerum expiationem, Deo potiſſimùm vocante; aptam ſibi delegiſſet: ad Bernardinum accedit; ab eóque ſummis precibus, Religionis habitu donari poſtulat. Eo tempore Bernardinus Bononienſem Prouinciam moderabatur: qui nouum hominis, mala fama vbique notiſſimi, propoſitum prudenter ſecum animo perpendens: quod facilè euaneſcere; animuſque in priſtina vitia, quæ iam longo vſu ſibi cognata effecerat, ipſa vitiorum affinitate relabi poſſet. Cùm enim conſuetudo ius quoddam ſit moribus conſtitutum; nemo ſanè ignorat,quàm difficilè ſit, praua conſuetudine deuicta, virtuti aſſueſcere: diuturnus ſiquidem vitiorum vſus vix aboletur: aſſidua conſuetudo pro natura inoleſcit; Animúſque ſceleribus adſtrictus, vix ab eis diuelli poteſt. Quapropter Bernardinus illud ſibi probandum, & examinandum ſtatuit: ac Viri quidem propoſitum laudat,prædicationis tamen tunc laboribus occupatum, minus poſtulatis acquieſcere poſſe indicat: atque hoc pacto huius rei deliberationem, ad extremum vſque ſuum ab ea vrbe diſceſſum, differt. *Dei verbum audiens: Conuerſionis ſpiritum concipit.* *Ad Capucinorum vitã aſpirat.* *Conſuetudinis quanta vis.*

VIII. Abſolutis itaque Ieiunij Quadrageſimalis ſermonibus, cùm Bernardinus iam ex Vrbe diſceſſum pararet: En Baptiſta,armis omnibus exutus,quibus ob graues, quas cum plurimis gerebat, ſimultates, muniri conſueuerat; Bernardinum adit: eumq; iterum per Deum immortalem obteſtatur:ne diutiùs ipſius ſpẽ remoretur, ſed eum quamprimùm ad Capucinorum gremium recipiat. Cui Bernardinus.Nulla mihi,inquit,in hac Ethruriæ Prouincia eiuſmodi poteſtas eſt: ſi mecum in Bononienſem prouinciam ſeiſci volueris, facilè voti compos fies. Cui cùm Baptiſta *Bernardinus Baptiſtæ conſtantiam probat.*

promptè annueret: Bernardinus librorum facculo illi oblato; Tolle igitur, ait, hunc tibi in humeris facculum, ac simul Fauentiam pergamus. Nihil cunctatur Baptista: nec ignominiosum putat eo onere grauari; facculum hoc ipso tempore humero imponit; atque vt erat holosericis vestibus indutus; pedester, ac inermis Bernardinum sequitur: Viam sibi per Crispini Oppidum Bernardinus elegerat, quà Fauentiam contenderet; in qua & Lemonica Vallis & inter alia, Brexillum, & Fulinianum, haud ignobilia Oppida, illi pertranseunda erant; in quibus cùm Baptista pleraſque cædes patrasset, in his quàm plurimos capitali odio sibi infensos comparauerat: Neq; id Baptista ignorabat: sed cùm ea scelerum præteritorum pœnitentia duceretur; vt ea proprio cruore expiare non metueret, intrepidus inter hostes saeculo onustus incedit. Stupent Oppidani, cùm primùm Baptistam intuẽtur: cuncti ad spectaculum accurrunt; & cùm Baptistam cernerent, vix eum Baptistam esse sibi in animum inducere poterant: Hinc se mutuò stupidi interrogabant, num is Baptista esset. Baptista verò cùm eorum murmur perciperet: secum tacitus respondebat: Hic certè scelestus ille Baptistonus est, (hoc enim nomine appellari solebat) omni supplicio dignus. Hoc modo cùm & Fauentiam prætergressus esset, vbi multorum sibi odia conciliauerat, ad Conuentum tandem simul cum Bernardino peruenit.

Baptista inter hostes cum stãs permanet.

Baptista humilitas, & constantia.

Postridie Baptista Bernardinum pro Religionis habitu interpellat, quem cùm Bernardinus alperiori adhuc probationis genere eundem aggredi vellet: Tot (inquit) ô Baptista, hominum sanguinem in hac Vrbe effudisti; ex quo grauissimas, atq; innumeras tibi inimicitias conciliasti: planè haud æquum est, vt ad pacificum Ordinem, & tranquillam Fratrum Familiam, tot hominum odiis onustus, ac irreconciliatus accedas: quapropter id tibi primùm curandum est; vt ante Ordinis ingressum veniam humiliter, ac funè collo pendente, ab inimicis tuis impetres, eosq; tibi reconciliatos accipias. Promptum se Baptista exhibet: funem sibi collo alligat; ad Vrbem pergit: primúmque viduæ cuiusdam domum, ac præsentiam adit; cuius Coniugem dudum inter irarum æstus interfecerat; tum ante illam prostratus: En, inquit, ô Mulier, nefarium Baptistonem, impium mariti tui interfectorem: iam sceleris pœnitentiam ago; ac humilis veniam postulo: sin vindictam quæris, quas voles, de me nunc pœnas exige. Eo aspectu, ac verbis illa tam animo commota fuit, vt veniam statim cum lachrymis dederit. Hoc pacto cæteros quoque, quos suis sceleribus læserat, cùm hac humilitate superatos sibi beneuolos reddidisset, ad Bernardinum redit: qui vt stabilè hominis propositum extrema tentatione probaret. Haud (inquit) hæc satis sunt, Baptista. Tot enim in hac Vrbe facinora patrasti; vt scãdala quę inde emersêre, etiamnum in aures Domini Sabaoth insonent; atque in Cælum clamẽt: ea tibi, quoad fieri poterit, abstergenda sunt: quare æneum illi Cacabum indigitans. Hunc (inquit) Cacabum in humeros tolle, ac per totam Vrbem incedens, præteritorum scandalorum tibi publicè indulgentiam posce.

Baptista ab inimicis veniam postulat.

IX.

Res planè noua, ac mira erat: hominem antea tot hominum cæde respersum, tot titulis superbum, sanguinarium, ac toti Vrbi tremendum; tunc cacabum, nidore obtectum, in humeros gestantem, atque inclamantem audire: O Ciues, ô Ciues, quæso, parcite impio, ignoscite contumelioso, ac scelesto diuinam clementiam exorate. Mirabantur, compungebantur, collachrymabantur cuncti, admirandam hominis metamorphosim aspectantes: eamque dexteræ Altissimi mutationem esse palàm fatebantur; qui ex lupis agnos, & ex coruis columbas præstat. Hoc pacto probata hominis patientia, Nouitiorum tandem habitu donatur. Quanquam verò Baptista in literarum studiis versatus esset; vt in Clericorum Ordinem recenseri potuisset: ea tamen illi mentis humilitas fuit; vt cùm se eo indignum iudicaret: a Pontificis dispensatione, quam facilè impetrare potuisset, abstinere, atque in Laïcorum numerum adscribi voluerit.

Vrbem Cacabo onustus circumit, ac scelerum veniam petit.

X.

Quadragesimum Baptista iam annum attigerat; cùm in Nouitiorum albo con-

XI.

scriptus,

ſcriptus, ſeipſum ita alloqui cœpit. Heus Baptiſta: tot annis Mundo, ac Diabolo, Dominis crudeliſſimis, tam fideliter obſecutus es; vt nihil ſcelerum prætermiſeris, quò te perditum illorum mancipium oſtenderes: An non æquum eſt, vt quando te ſumma Dei miſericordia, è grauiſſimo eorum iugo ereptum, ad diuinum famulatum vocat, fidelius Domino, ac Creatori tuo ſeruias? Iam igitur expergiſcere: peccata tua lachrymis laua, pœnitẽtia redime, precibus obtrunca, humilitate ſepeli: & ſicut exhibuiſti membra tua ſeruire iniquitati ad iniquitatem: ita nunc eadem tibi exhibenda ſunt ſeruire iuſtitiæ in ſanctificationem: ne minùs Deo, quàm Diabolo tribuiſſe videaris. Hoc ſtimulo ſeipſum excitans: ita ſe in omnium virtutum, ac præſertim humilitatis, ac ſuiipſius deſpicientiæ palæſtra exercere cœpit: vt cùm nullum vnquam officij genus, aut temporis, ac loci opportunitatem prætermitteret, quò ſe apud alios contemneret: nunquam tamen ſibi ipſi ſatisfacere, aut ſatis ſeipſum deſpicere videretur.

Baptiſta Nouitiorum habitu donatus, ſe ipſum ad pœnitentiam prouocat.

XII. Fuit illi toto Nouitiatus tempore Magiſter ſeuerus: qui tamen cùm ferum illius aſpectum reformidans, mitiùs cum eo agere videretur: cum Baptiſta aliquando his verbis cõpellat. Quid eſt, Pater mi, quòd me tam ſuauiter excipis? ac ſeuerioribus caſtigationibus parcis? Neſcis, quò ferior, ac truculentior mihi natura eſt, eã maiori diſciplina, ac caſtigatione indigere? Ferox equus non niſi loris manſueſcit. Ignoras, quòd qui pigro Aſino ignoſcit, magis quotidie ignauum ſentiet? Verbere, non indulgentia Seruo opus eſt, qui ſæpè contumax fuit. Age Pater; igne, ferro, vre, ſeca, ne parcas: mihi vel cedendum, vel moriendũ eſt. Si cuiquam tibi fortè ignoſcendum eſt: his iunioribus Nouitiis, his Agnis parce, qui necdum, quid culpa, aut ſcelus ſit, agnouerunt: mihi verò, omnium hominum flagitioſiſſimo, omne plagarum genus debetur. Mirum porrò erat, quanta animi alacritate, graue quodcunque pœnitẽtię opus ſibi iniunctũ perficeret: ac vilia quęque obſequia exerceret: quàm præclara obedientiæ, humilitatis, patientiæ, ac cæterarum virtutum exempla præberet. Inter hos ſpiritus æſtus, cùm probationis annũ exegiſſet; ſolemnia profeſſionis vota tanta lachrymarũ copia emittit: vt adſtantes quoq; Fratres ad fletum compelleret.

Magiſtrum, vt ſeuerius cum eo agat, adhortatur.

XIII. Tam altè huius Viri animo præteritorũ criminum memoria, ac grauitas inſculpta erat, vt nullus eum vnquam, in quacũque lætitiæ cauſa, ridentẽ viderit. Inter profeſſos conſcriptus, tantam mox vitæ auſteritatem inſtituit, vt reliquos in admirationẽ raperet. Neq; enim vnquam Tunica vti voluit: ſed vetere duntaxat, ac obſoleto habitu cõtentus, inter rigidiora Hyemis frigora, mẽbra potiùs propter honeſtatem contegere, quam fouere videbatur. Atque vt acriùs cum domeſtico hoſte pugnaret, carnémq; facilius ſpiritui ſubiugaret; aſperum ſub eo cilicio gerens, nudiſq; pedibus incedens, quò per Crucis viam expeditior curreret, ſandalia abiecit. Panis, & aquæ ieiunia illi frequentiſſima erant: prolixioréſq; in oratione vigiliæ: poſt quas cùm neceſſarius ſomnus vrgeret, nudæ illi tabulæ ſtratũ præbere conſueuerant. Inter hæc tam diris corpus flagellis cædere exorſus eſt; vt perinde ac ſi ligneum, aut marmoreum, non carneum illud ſibi eſſe perſuaderet; ita in id ardentiori ſpiritus æſtu concitatus deſæuiret. Verumtamen cum his meliora quoque animi ſtudia, & virtutes ſectatus; humilitatẽ, ac viliſſimum ſuiipſius contemptum, quem ab exordio ſibi amplectendum inſtituit, toto vitæ ſuæ curriculo, tanto ſtudio excoluit; vt licèt ætate prouectior, neminem tamen niſi flexis genibus, perinde ac ſi Nouitius eſſet, alloqueretur. Tanta ſuiipſius abiectione, ac humilitatis ſpiritu vilia quæque miniſteria præſtabat; vt cùm Fratribus omnibus inſeruiret, Coquinæ miniſtraret, domum verreret, immunditias aſportaret, atque infima quæque obſequia promptiſſimè exhiberet; quaſi hæc ipſa præſtare indignus eſſet; ſæpè ſeipſum redarguens hæc ſecum proloqueretur: Age, Baptiſta, cuncta molire, & quantuncunque põtes, enitere: nunquam tamen id aſſequi poteris, vt dignus ſis tot Dei famulis inſeruire.

Summam vitæ auſteritatem amplectitur.

Humilitate, ac ſuiipſius contemptu emicat.

XIV. Si quando aduenam Fratrem ſibi honorem, velut Seni impendere animaduerteret: mox eidem adgeniculatus, dicebat: Pater, dum me honore afficis, quis ſim,

necdum tibi perſpectum eſſe video. Diſce igitur, me Baptiſtonem illum ſceleſtum, nefariũ,flagitioſum,Deo,& hominibus odibilem eſſe:cui non honor; ſed dedecus, ac pœna debetur.Quæſo,Pater,Deum pro illo precare,vt ei tandem propitius fiat. Enimuerò Euãgelicũ hoc ſuiipſius odium,ac deſpicientiã tam altè ſibi in animo repoſuerat:vt quum Alphonſus Pacius Fauentinus,Vir nobilis,aliquando ad Cõuentum accedens,cum Baptiſta colloqueretur; is quum primùm illi ſe ignotũ eſſe perſpexit: tot in Baptiſtã apud illũ cœpit maledicentias congerere, ac ſcelera amplificare:vt Nobilis ille,tot maledicentiis pertæſus , ab eo ſtomachabundus abſceſſerit: Vix à Baptiſta digreſſus,cùm alterũ AlphonſusFratrem ſibi obuiũ haberet,ab eo de Baptiſta percunctatur:à quo quum primùm Baptiſtam illum eſſe didicit,qui tot in ſeipſum crimina collegerat;hominis virtutem admirans, inde magis animo cõpunctus,atque illius humilitate mirũ in modum ædificatus abſceſſit. Aegrotos ſumma charitate curabat,atque adeò afflictis compatiebatur; vt cùm aliquem dolore, aut afflictione aliqua prægrauatum cerneret ; mox cogitationem ad ſeipſum reflectens diceret. Tibi, ô Baptiſta,hi dolores,& afflictiones debentur ,qui toties,ac tam grauiter Dominum tuum offendiſti. Denique tam perfecta huius Viri conuerſio fuit; tantáque apud ſæculares homines ex ea cùm admiratio,tum ædificatio percrebuit; vt illum omnes,velut miraculum ſuſpicerent : atque adeò in prouerbium euaſerit; vt cùm res aliqua mira efferenda eſſet,in exemplum Baptiſtæ cõuerſio traheretur.

Apud Nobilem in ſeipſum maledicentias congerit.

Cæterùm cùm tam fera, ac terribili natura præditus eſſet,vt eam nonniſi ſumma vi,ac violentia ad virtutẽ cogeret:eo fiebat,vt primos naturæ impetus, qui hominis poteſtatem effugiunt, ita fræno interdum alligare non poſſet, quin foras nutu,aut verbo aliquando erũperent;quos cum primùm aduerteret,mox tã profunda humilitate iugulabat;vt mali dãnum vberiori boni vſura reſarciret.Semel cùm in Petræ Honorij, ſeu (vt vulgò dicitur) Bertinori Familia conſcriptus eſſet:contigit,vt ob quædam in horto ab eo ineptè facta,aſperioribus verbis à Guardiano corriperetur: quibus cùm ipſius natura,ad vindictã procliuis,acerrimè reluctaretur;quoſdã vultu motus edidit : quos vbi Guardianus animaduertit: Eia,inquit, huc haſtam magno Duci Baptiſtæ afferte,qua ſe vlciſci queat.Baptiſta vero ſimulac vitioſum naturæ motum ex Guardiani verbis agnouit; tãta protinus in ſeipſum iracundia efferbuit; vt ſe ſolo proſternens totum in puluere volutare, atque exclamare cœperit:Tollite ab hoc proditore , ac facinoroſo ſacrum habitum , nefariúmque hominem è cœtu veſtro expellite ; neque enim inter tot Dei Seruos habitare dignus eſt. Hoc pacto exclamans , dum corpus per totum pomarium rotat , vix Fratres illum continere potuerunt, quin ſe ex alta rupe (imprudens tamen) præcipitem daret.

Primos Naturæ impetus humilitate iugulat.

XV.

Alio quoq; tempore accidit,vt in Refectorio,quod Capucinis Capituli loco cedit, dura reprehẽſione à Superiore exciperetur:qua cùm grauiter ipſius natura ad dura impatiens cõmoueretur,eam tanta vi ſibi illata repreſſit;vt venam ſibi pectoris aperuerit.Quare cũ deinde ſolus in Eccleſia ante Altare proſtratus oraret, Dominóq; pectoris ſanguinem offerens, confidenter diceret : En Domine Ieſu, qualia pro tui amore patior.Repẽtè Dominus ex lignea Crucifixi Imagine,dextera manu reuulſa,lateriſque illi vulnus oſtendens,reſpondet : Vide, Baptiſta, qualia & ego pro te in Cruce ſuſtinui. Qua Domini voce Baptiſta animo liquefactus,ac lachrymis obrutus,alacrior deinceps ad propoſitũ certamẽ per patientiã cucurrit:illũ ſedulo animo recogitãs,qui talẽ ſuſtinuit aduersùs ſemetipſũ pro peccatoribus cõtradictionẽ.

Natura impetum cohibens venam ſibi pectoris aperit.

Chriſtus Baptiſtæ ſarcinam illi Pectoris offerenti è Cruce reſpondet.

XVI.

Inter alias,quæ is ante cõuerſionem,Fauentiæ cædes perpetrauerat;vna cuiuſdã Nobilis , fuit : qui cùm geminos poſt ſe filios,paternæ necis vindictæ cupidos reliquiſſet:ij cùm Baptiſta,tametſi iam Deo per Religionem conſecrato,reconciliationem inire recuſantes,in ipſius necem conſpirabant : quapropter cùm,ſuadẽte Diabolo,illum è medio tandem tollere decreuiſſent : duobus ſecum Sociis aſſumptis: armati ad Conuentum pergunt ; ac pulſato oſtij tintinnabulo, Bãptiſtam accerſiri poſtulant ; velut qui cum eo negotium gerendum habeant. Ianitor verò , qui eos

ferro,ac armis accinctos cernit,rem priùs ad Guardianũ velut ſuſpectam defert: qui Baptiſta accerſito, his cũ verbis affatur. Pleriq; Viri,ô Baptiſta,armis inſtructi,te ad fores aduocãt: vereor magnoperè,ne hi hoſtes tui ſint,qui te ad necem quærant. Cui Baptiſta. Liceat,ait,Pater,mihi eos per rimulam contẽplari; vt quinam ij ſint,certiùs diiudicare queam. Cúmque iis per rimulam conſpectis,hoſtes ſibi eſſe cognouiſſet: Equidem, ait,hi ſunt, qui ob trucidatum parẽtem,ſæua in me odia nutriunt: At nihil vereare, Pater: Deus nobis illos amicos præſtabit: ſine tantummodò; vt ad eos accedam. Annuente Guardiano,cùm repentè fores aperuiſſet: eodem temporis momento ad illorum pedes proſtratus: En,ait,nefarius ille proditor: En impius,ac ſceleſtus Baptiſta,Parentis veſtri interfector; iam modo dignas de eo pœnas luite, occidite,mactate,diſcerpite; hæc enim, ac grauiora eius ſcelera merentur. Ij verò cùm hominis proſtrati humilitatem conſpexiſſent; vocéſque lachrymarũ plenas percepiſſent,omni animi feritate depoſita,odióque in amorem commutato,in ipſius amplex⁹ ruũt; & exinde ſe perpetuo illi neceſſitudinis vinculo cõiungũt. Ea quippe eſt humilitatis vis; vt ipſos quoq; feros,& auerſos animos,ad ſui beneuolentiã cõpellat.

XVIII. Is Viro Dei mos à principio fuit: vt cùm ad Vrbem accederet,ligneam Crucem in ſinu geſtaret: in quam ſæpè oculos deflectens,animum pia illius meditatione paſcebat. Dum igitur Fauẽtiæ Eleemoſynarij munus exercens,ligneã Crucem inter brachia de more geſtaret: Nobilis quidam Iuuenis rem dãnare, atróq; carbone, velut hypocriſis vitio turpem,palàm notare cœpit. Cui Baptiſta: Cur mei, inquit, tam ſeuerus es cenſor? Si tot annis Dæmonis arma,quibus tot ſcelera molitus ſum,in pectore geſtaui: Quid me nunc vitij accuſas, quòd vel ſerò ſaltem Chriſti inſignia inter brachia geram? His Nobilis ille verbis compunctus,facilè animaduertit; non ex hypocriſis vitio, ſed ex virtute proficiſci, quod Baptiſta in pœnitentiæ ſignum oſtentabat, iudiciúmque extemplò correxit.

XIX. Admirabilem hunc ſuiipſius deſpectum, pia quædam,ac præcordialis in Deum Animi effuſio fouebat: quam aſſidua,ac quotidiana oratione ſibi familiarem adſciuerat: ea verò tunc potiſſimùm ardentiùs in Deum ferebatur; cùm ad Sacrum Domini Corpus,bis in hebdomada (vti communis apud Capucinos conſuetudo eſt) accederet. Eo namq; tempore cùm diutiùs orationi incumberet; gemitus,ac ſuſpiria,velut ignita quædã iacula,ex ima cordis faretra hauſta,in Cælum vibrabat. Orationi quoq; hoc tempore,poſt Matutinas Horas,tam diuturnam corporis flagellationẽ copulare ſolitus erat; vt ab ea nunquam niſi defeſſus,ac penè viribus exhauſtus ceſſaret. In oratione verò non Pſalmos,aut Hymnos,vt aliis mos eſt,recitabat: ſed perennis illius vox erat: Deus propitius eſto proditori Baptiſtæ.

XX. Maximus huic Viro inerat pro Chriſto patiendi ardor: nec plurimis, licet vndique ſibi quæſitis opprobriis,ſuiipſius deſpicientiæ fames exaturari poterat: qua etiã factum eſt, vt cùm Martyrij cupiditate flagraret,ad Infidelium Terras pergere ſummoperè optaret. At Deus Opt. Max. cui illud Martyrij ſtudium haud iucundum erat; Infidelium quidem illi eruciatum denegauit: ſed diutinum,ac familiare cuiuſdam diutini languoris Martyrium, extremis ſuæ ætatis annis, contulit: quo toto corpore,ac præſertim tibiis ita diuexari cœpit: vt cùm earum omninò vſu careret, lecto dimoueri non poſſet. In his porrò corporis languoribus, cùm illud tantùm ſibi ſolatium relictum eſſet; quòd cutrili ſella ad ſacra audienda ſeipſum baculi adminiculo impellere poterat: ſummas hinc Deo gratias agens, diuinam clementiam, tanquam ſibi benignam ampliſſimè commendabat.

XXI. Poſtremò tandem morbo,ac ſenectute confectus; cùm obitum ſuum longè antea cuidam familiari ſuo prædixiſſet; ſupremum Deo ſpiritũ redditurus,quãdoquidem paupertatis eouſque cultor ſeueriſſimus extiterat, conſcientiæ ſtimulo agitari cœpit; quòd cultellum,quo in menſa vtebatur; adhuc ſub ea,velut ſibi repoſitum eſſe meminiſſet: quare protinus ad Fratres: Amabo (inquit) cultrum illum à meo menſæ loco amouete; ne meus eſſe credatur. Cui cùm Fratres dicerent, Cultellum

non ſuo,ſed communi Fratrum vſui inſeruire:Id (inquit) non ignoro;ſed quamdiu meum illum locum ſibi vendicat,facilè quenquam in ſuſpicionem, quod meus ſit, adducere poterit: Capucinum autem Fratrem, non tantùm à violatæ paupertatis crimine;ſed etiam à criminis ſuſpicione vacare oportet:Neque hinc, niſi rebus omnibus exutum,licet decedere.Cultello amoto,mox animo pacatus,cùm ſe Eccleſiæ Sacramentis,ac pia lachrymarum effuſione ad Domini occurſum omni pietate paraſſet;Fauentiæ placidè ad Dominũ euolat.Poſt mortem facies eius tam venuſta,ac corpus,tam molle apparuit:vt tenera pueri caro eſſe videretur:quæ cæleſtis gloriæ, quam apud Deum iam adeptus fuerat,argumenta fuêre; vt hinc omnibus perſpicuum ſit,nemini propter ſcelera deſperandum eſſe,dummodò quæ retrò ſunt obliuiſcens,ac ſuperioris ætatis errata corrigẽs, ad meliora animum reuocet. Vox enim Dei eſt per os Vatis aſſerentis. *In cubilibus,in quibus priùs Dracones habitabant, orietur viror calami & iunci:& erit ibi ſemita,& via: & via ſancta vocabitur*, quod in Baptiſta nõ obſcurè perſpectum fuit:qui cùm priùs variis ſceleribus corruptus, ſtigios Dracones animi incolas haberet,tot deinde virtutibus floruit:vt & Dei Sedes euaſerit: cæteriſque viam ſtrauerit, qua ad ſummum Regularis Obſeruantiæ, atque Euangelicæ perfectionis faſtigium conſcendant.

Cultellum à ſuo menſa loco amoueri iubet.

Poſt mortem ſigna Sanctitatis exhibet.

Iſa. 35.

FR. FRANCISCI NOVARIENSIS, Vita, & Geſta.

Franciſcus Nouarienſis à puero ad diuina vocatur.

HActenus in ſceleſto,ac nefario homine,Dei clementiam præclarè elucentem, ac velut inter opacas humanæ impietatis tenebras,diuinam è Cælo lucem effulgentem perſpeximus. Iam verò ipſe Hiſtoriæ ordo poſtulat: vt exorientem ipſum Diuinæ Bonitatis, ac Iuſtitiæ ſolem, omniũ oculis aſpectandum proponamus: qui alterum à primo ſuæ ætatis crepuſculo,inexhauſtis ſuæ liberalitatis radiis illuſtrat; ante vitiorum tenebras ad lucem vocat; humanis necdum ſceleribus contaminatum ad cæleſtia pellit; & quem abundantioribus gratiæ donis cumulauerat, perpetua hoc anno gloriæ corona donatũ exornat:vt qui in priori largã Dei in miſeros pietatem, ac clementiam ſuſpexêre;in hoc altiùs,& Dei conſilium admirari, ac diuinæ bonitatis,liberalitatiſque opes commendare diſcant. Hic porrò Franciſcus Nouarienſis fuit, qui ex Nobili Torniellorũ familia Nouariæ ortus:(quæ Vrbs eſt in agro Laumellino,in medico colle ſita,diu ſub Mediolanẽſium Ducum,nunc verò ſub Hiſpanorum Regum ditione florens)diuinis benedictionibus præuentus, præclara ab incunte ætate futuræ virtutis præludia edidit. Puer enim optimis à Parentibus moribus imbutus, inditam quandam à Deo ad Diuina propenſionem ſortitus erat qua à puerilibus abſtinens, ſenilia tantùm animo verſabat:Hinc ſacris delectari:hinc puerorum vitia fugere;hinc Parentibus ad nutum parere;hinc diuinis Myſterus deuotè intereſſe: & cùm adoleuiſſet, deuotos liberos reuoluere, ſæpè ad Sacramenta accedere,honeſtatem, ac modeſtiam in omnibus præſeferre videbatur.Quo fiebat,vt qui Adoleſcentẽ tanta vitæ innocentia,ac præſtantia præditum cernerent: in id omnes iudicium contenderent; animum cum tanta virtute compoſitum, non Mundo, ſed Deo tantummodò conſecrandum fore. Neque eos opinio de illo cõcepta fefellit:Nam vix ſextumdecimum annum attigit;quum ſæculo cum ſuis deliciis calcato,Mundo maior,Deo ſe in Ordine Minorum Obſeruantium maturiùs conſecrat: atque adeò in ſummis ſe religioſæ vitæ virtutibus exercet,vt grauiſſimus,inter Obſeruantes Vir haberetur.Cùm verò Regularis Obſeruantiæ cum primis ſtudio teneretur;quo tempore illa ad Ioſephum Fernenſem à Franciſco Canobienſi Epiſtola conſcripta fuit; de qua ſuperiori Anno 1556. egimus: qua plerique ex ea Obſeruantium Familia, qui tum Palentiæ aderant, permoti, cum Ioſepho ad Capucinorum Reformationem euolarunt: cum iis & Franciſcus ad Capucinos ſe contulit.

Ex Obſeruantium Familia ad Capucinos migrat.

XXII.

Vir fuit ad omnem virtutem compoſitus: nihil in ipſius moribus,aut actibus niſi

XXIII.

graue,

graue, nisi honestum, nisi virtute dignum elucebat: humilitate abstinentia, vitæ austeritate, corporis maceratione, silentio, linguæ custodia, oratione, ac præterea grauitate, ac prudentia tantoperè inter Capucinos enituit: vt cùm totius Regularis disciplinæ omnibus norma esset; Nouitiorum, vt plurimùm, ei cura, ac educatio committeretur. Porrò inter alias perfecti hominis virtutes, quas Tyronum auribus, animisque instillabat; Silentium, atque oris custodiam, illis præ omnibus commendare solitus erat. Neque frustrà à Iacobo Apostolo, huic virtuti, omnem hominis perfectionem adscribi docebat, cùm ait: *Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est Vir.* Sicut enim ex linguæ vitio omnium ferè vitiorum colluuies in animam vehitur; Vnde illa Sapientis vox erumpit. *Quis dabit ori meo custodiam, & super labia mea signaculum certum, vt non cadam in ipsis, & lingua mea perdat me.* Et altera Apostoli dicentis. *Lingua ignis est, vniuersitas iniquitatis: Lingua constituitur in membris nostris, quæ maculat totum corpus, & inflammat rotam natiuitatis nostræ, inflammata à Gehenna.* Ita ex Silentio, & accurata oris custodia, bonorum omnium seges in animo oritur. cùm enim silentium virtutum omnium custos sit, atque vniuersas foueat, colliget, contineat, ne per os dilabentes dispergãtur: quis facilè ipsius bona enarrare queat?

Ob virtutis eminentiam Magister Nouitiorum creatur.

Iacob. 3.

Eccles. 22.

Iacob. 1. 3.

Oris custodiam Nouitiis strictissimum commendat.

XXIV. Hinc Nouitios suos instituens, aiebat; Si vultis, Filij, Religiosum hominem ab irreligioso discernere: quem verbis parcum, lingua temperatum, libentiùs audientem, quam loquentem; secum habitantem; à mendacio, à murmuratione, à detractione, atque à cæteris linguæ vitiis, tanquam à colubro abhorrentem: inania, ac scurrilia verba cauentem, circulos vitantem, solitudini vacantem, demissa (si quando fari opus est) voce loquentem, plura cum Deo, cum alus verò pauca loquentem conspexeritis: hic apud vos Religiosi nomen obtineat; hic colatur; hic suspiciatur; ac velut perfecti hominis exemplar, imitandus statuatur. Quòd si è regione Religiosum quempiam, loquacem, garrulum, verbosum, vaniloquiis, ac multiloquiis deditum, circumcellionem, vana consortia quærentem, silentij impatientem, solitudinis hostem; ad murmurationes, detractiones, aliorumque facta diiudicanda pronum; ad rixas, & contentiones paratum; neque vllo linguam fræno compescentẽ videritis: is profectò nec Religiosus, nec Religiosi apud vos nomine dignus censendus est. Nam vt Apostolus ait: *Si quis putat se Religiosum esse, non refrænans linguam suam; sed seducens cor suum, huius vana est Religio.* Quapropter si quis Religiosi hominis rem, & appellationem assequi vult, in id potissimùm illi enitendum est: vt linguam fræno cohibeat, nec nũi ad necessaria eam solui patiatur.

Vel virtutis gratia, vel quæstus indignum.

Iacob. c. 1.

XXV. His, atque aliis præclaris Religiosæ vitæ præceptis, tyrones ad perfectam spiritualis vitæ formam efformabat. Oratio illi tam familiaris, ac lachrymosa erat: vt cùm præter statuta orationis tempora, sursum animum vbique in Deum ageret, lumina fletibus semper madida circumferret: quibus adeò, in diuinissima præsertim Sacrificij incruenti oblatione, affluebat; vt ab ea nonnunquam, ad effugiendos spectantium oculos, abstineret.

Orationis studium illi assiduum.

XXVI. Nouariam missus: vt Capucinorum Familiæ in ea Vrbe locum paráret: quò se mortuis mortuũ ostenderet, numquã apud propinquos, in ea Vrbe potentes hospitari voluit: sed in veteri quadam Aede hospitio sibi delecto, in ea velut in Monasterio, ac pauperum domicilio diuersabatur. Itaq; cùm per aliquod tempus ibi tam Religiosè conuersatus esset; vt bono virtutũ odore, ac præclarioribus vitæ exemplis, patriam Vrbem illustrasset; tandem in morbum incidit: quo cùm diutiùs detineretur, ne aliis ob ægritudinẽ grauior esset, apud Alexandrũ Torniellum sibi propinquum, ac familiarissimũ, domicilium elegit. Tot in eo lãguore, qui illi supremus fuit, Vir Sanctus, suiipsius contemptus, patientiæ, ac cæterarum virtutum signa exhibuit: vt facilè omnibus exploratum esset; solida illum, & abundantiora mentis bona possidere: infirmitatémque, non tam ad mortis occasum, quàm ad virtutum exercitationem illi datam esse. Porrò ingraueſcente morbo, cùm se ad vltimam rerum lineam properantem cerneret; vbi se diuinis Sacramentorum armis

Nouariam Vrbem ad exemplo adiit.

aduersùs hostem communiuit:in nuda humo se collocari voluit:vt se fortem Christi Athletam esse ostenderet, qui in arenam aduersùs humani generis hostem descenderet : verumque se B. P. Francisci imitatorem demonstraret : qui extremum cum morte conflictum in puluere , ac summa rerum paupertate conficeret : ac demùm, vt nihil iam se cum Mundo & humanis rebus commune habere declararet. Hoc pacto ab omnibus liber , ac solutus Franciscus celeriùs ad Dominum migrat.

At,qui vitam,tot virtutum sanctimonia insignem duxerat;ac diuini nominis gloriã,inter viuos,omni studio prosequutus fuerat:haud debita sibi in morte gloria carere debuit:vt Dei promissio staret, affirmãtis: *Quicunq; glorificauerit me,glorificabo eũ.* Quapropter vix Franciscus ex hominũ commercio sublatus fuit:quum Deus Opt. Max.eximiam Serui sui sanctitatem,præclaráque ipsius apud eum merita,Miraculis illustrare cœpit.Quidam enim Cathedralis Ecclesię eiusdem Vrbis Canonicus,Carolus nomine;qui tam graui Capitis dolore diu laborauerat,vt à Sacro Mysterio celebrando, ob languoris grauitatem, abstineret : quum primùm aqua,qua defuncti Francisci corpus ablutũ fuerat,caput sibi lauit;protinus ab omni Capitis dolore tã liber euasit, vt eò deinceps nunquam prægrauatus fuerit. Id cùm quidam eiusdem Vrbis Calceolarius,qui crura tuberibus , ac pustulis diu plena gestauerat , factum resciuisset : eandem sibi aquam adhibet ; crura lauat ; confestimque ea velut pueri, sana recipit.Quo beneficio accepto, Vir ille tam Deo,ac Sancto Viro se gratum exhibuit ; vt quæcunque ad ipsius funus necessaria erant ; is solus proprio ære suppeditare voluerit. XXVII.

1. Reg. 2.

Post mortem Miraculis illustrat.

Needum B.Viri corpus tumulatum fuerat : cùm miraculorũm fama per Vrbem diffusa,lis inter Cathedrales Ecclesiæ Canonicos , Minores Conuentuales , & Obseruantes de illius sepultura exoritur.Cùm enim nedum ibi Capucinorum Cõuentus extructus esset ; Canonici velut peregrinũ,in priuatis sæculariũ ædibus defunctum ,sibi deberi asserebant. Cõtra Obseruantes,cùm eum olim ex eorum Familia extitisse contenderent;inde,vt suũ repetebant. Tertio quoq; Minores Conuentuales,meliori (vt videbatur) ratione, Capucinorum Religionem quodã subiectionis, ac dependentiæ Ordine,sibi connexam affirmabãt;ex quo Francisci corpus sibi iure vendicarent.Lis hæc suborta;funus ad tertium vsq; diem distulit:quo tẽpore tota Vrbs ad B.Viri corpus venerandum confluxit:& quamplurimi, qui vel illius reliquias contingebant,vel ipsius merita inuocabant,à variis corporis morbis conualuerunt.Lite tandem à Nouariensi Episcopo dirempta. Tumulus quidem in Min. Conuentualium Ecclesia corpori adiudicatur : feretrum verò Sacra illa Corporis Sarcina onustum Capucinis,qui aderant,Obseruantibus,& Conuentualibus deferendum traditur : Clero,Regularibus, ac tota Vrbe ad funus confluentibus. XXVIII

Lis de ipsius sepultura oritur.

In Minorum Conuentualium Ecclesia sepelitur.

Dum Beato Viro funera in Ecclesia persoluuntur:Damianus quidam Calceolarius,qui cùm vnius oculi luce prorsus careret;alterius vix vsu fruebatur:ac insuper graui capitis morbo afflictabatur:dum Frãcisci merita apud Deum sibi propitia inuocat ; repentè capitis dolore effugato,clarum vtriusque oculi visum recipit : quo deinceps , ad vltimum vsque ætatis senium , absque vlla ipsius diminutione integrè portus est. XXIX.

Cæco oculũ restituit.

Porrò Anno post ipsius obitum elapso : cùm sepulchrum, in quo Francisci corpus conditum fuerat, apertum esset: vt in id Fratris cuiusdam Ludouici cadauer,à Minorib.Conuentualibus inferretur:B.Viri corpus integrum,& incorruptũ,tamq; suaueolẽs reperitur:vt vniuersi cælesti illo odore recreati ad Dei Opt.Max.laudes, qui se glorificantes honorat ; & Serui sui encomia decantanda prouocarentur. XXX.

Eius corpus integrum & incorruptum reperitur.

Suauissimo identidem virtutũ odore,Religionem aspergit,hoc tẽpore,F.Bartholomæus Hispellẽsis,Sacerdos:qui cùm primus ex Vmbriæ Prouincia ad Capucinos accessisset;inter priscos illos Patres,qui Religionẽ suis virtutib⁹ exornarũt,haud infimo loco collocatur.Is nãq; cũ ab adolescentia Domini iugũ in Min. Obseruãtium Ordine ferre didicisset;in eoq; solida sub F.Bartholomęi Tiphernatis Viri clarissimi XXXI.

F. BARTHOLOMAEI Hispellensis Vita & Gesta.

disciplina

disciplina, Regularis Obseruãtiæ fundamenta iecisset: quo tempore Capucinorum Reformatio, sub Matthæo à Bassio, & Ludouico Forosẽproniano pullulare cœperat; prioris Obseruantiæ studio ad eã se contulit, Anno 1530. & à Ludouico Fulginum missus, secundum inter Guardianos Conuentus S. Valentini locum sibi vendicauit.

Ex Obseruantibus ad Capucinos accedit.

XXXII. Plurima in hoc Viro, ac maximis laudibus commendanda virtus fuit: plurimùm Seraphicæ paupertatis studium: quo fiebat, vt inter aspertima hyemis tẽpora, vilissimus illi tantùm habitus absque tunica sufficeret: adeóque à rerum abundantia, ac prouisione abhorreret; vt nec vllum frugum genus, diuturno aliquo tempore, in Conuentu seruari pateretur. Plurima in victu frugalitas, ac temperantia; qua non modò à gemina in die comestione; verùm etiam à saturitate sibi perpetuò cauebat: atque vt omnem gustus sensum, qui esuriem & ieiunia, vt plurimùm comitari solet, à se longiùs expelleret. Pulmenta, si quando iis vesceretur, aqua super infusa, insipida reddebat: cùm tamen panis, & aquæ ieiunia, sæpissimè, ac præsertim solemnioribus pervigiliis illi familiaria essent. Plurima quoque oris custodia, quæ Virum Dei non solùm à variis, ac inutilibus verbis deterreret: sed & ad longa, & arctissima silentia compelleret, quæ perpetuo solitudinis cultu; nisi vel à Superioris munere, vel à charitate, aut obedientia impediretur, atque hominum fuga fouebat. Plurima præterea insidebat animo humilitas, ac sui ipsius despicientia, quam tam arcto fœdere sibi ab initio copulauerat; vt nullo magis, quàm omnibus subesse, ac parere, vilissimisque Domus obsequiis mancipari oblectaretur. Hæc porrò cùm assiduum, ac nunquam intermissum Orationis studium, illi animo ingenerasset: eo quoque fiebat, vt ad præstantissima quæque Euangelicæ perfectionis opera exantlanda, quodam quasi stimulo propelleretur: Tanto denique in omnem Regularis obseruantiæ disciplinam studio ferebatur; vt meritò inter illustriores Regulæ Cultores, qui eo potissimùm æuo florebant, locum sibi vendicauerit.

Virtutes ipsius quàm plurima describuntur.

XXXIII Inter furibundas illas Ochinianæ tempestatis procellas, quibus tota Religio ad naufragium vsque iactabatur, Sancti huius Viri virtus haud intempestiua fuit: qui cùm Sanctitatis opinione, ac nominis existimatione apud omnes plurimùm valeret; suis cohortationibus, quibus cæteros ad constantiam prouocabat, quamplurimos vacillantes confirmauit. Postremò cùm eum diuinæ charitatis gradum conscendisset; vt Martyrij pro Christo subeundi summa cupiditate flagraret; sæpiúsque postulata facultas illi à Generali Vicario denegata fuisset: ipsius votis Dominus haud defuit; qui illi & carnis quodammodò martyrium contulit, & martyrij meritum non minuit; quamuis infidelis vitam non abstulerit. Dum enim in Montis Casalis Conuentu, in quo tunc Guardiani munere fungebatur, quotidiano labori operã daret: vepréſq; ac dumeta quædam, quæ rupi tenaciter adhærebant, vi adhibita auellere conaretur: en ingens saxum repentè ex alto ruens, Dei Seruũ ferè suo pondere oppressit; totq; Corporis ipsius ossa confregit; vt cùm plerosque in maximis doloribus, ac cruciatibus dies duxisset; in quibus mira illius patientia ac virtus enituit: ab iis tandẽ consumptus, velut domestico martyrio sublatus, in Domino obdormiuit.

Martyrij studio flagrat.

Domestico Martyrio ex humanis tollitur.

XXXIV Bartholomęo virtute, aut vitæ sanctimonia haud inferior fuit, Frater Ludouicus à Stronconio, Sacerdos; qui inter ipsa Reformationis initia, ex Obseruantium Familia erumpens, sub Ludouico Forosemproniano, ad Religionis gremiũ, velut ad Cauernã Maceriæ, quasi Columba euolat: tantaque in ea vitæ innocentia ac puritate præcellit; vt inter primos illos Religionis Patres ac Satores iure connumerari queat. Hic cùm primùm nostræ militiæ nomina dedit: cùm solidas in humilitate, sui ipsius neglectu, ac charitate, quæ potissima spiritualis vitæ ornamenta sunt, radices figere optaret: à Ludouico obtinet; vt in Hospitali Incurabilium Domo; in qua & alij Capucini Fratres, Romæ tunc operã nauabant; ægrotorũ ministerio destinetur. Quo in munere tãta sui ipsius abiectione elucere cœpit, vt vilissima quęque obsequia præstare, generosa quadã mẽtis nobilitate, contẽderet. Tantoq; charitatis studio ægrotis inseruire visus, vt amãtissimæ parẽtis erga filios officiũ ęmularetur:

F. LVDOVICI à Stronconio, Vita & gesta.

Diu in Hospitali Incurabilium Domo ministrat.

non tempus,

Digitized by Google

non tempus, non intempesta nox, non somnus, non labor, non vlcerum fœtor, non aliud denique molestum à maximo illo charitatis æstu illum retraheret. Tam denique in ea cura præclarè se gessit: vt Romana Vrbs optimo ipsius, ac cæterorum Fratrum, qui in eo Xenodochio inseruiebant, odore repleta; Hospitalem illam Domum, quæ ære alieno oppressa, atque exhausta videbatur, copiosissimis eleemosynis instauraret.

Ipsius in ægrotis curandis charitas.

In ea porrò ægrotorum cura, cùm iam duodecim annos exegisset: quietis aliquando, ac solitudinis cupidus, in Vmbriæ Prouinciam secedit: vbi dum orationi, ac diuinarum rerum contemplationi, post Marthæ negotium, cum Magdalena vacat: En iterum ad Marthæ sollicitudinem, ac labores vocatur. Nam qui Hospitali S. Iacobi Incurabilium Domui præerant, cùm Ludouici absentia Domus illius res plurimùm minui, ac dilabi cõspicerent; eum summo studio reuocandũ curant. Id cùm Viro Dei ex Generalis Vicarij literis innotuisset: Eamus, (inquit) quid moramur? pauperes Dei sumus, & cum Dei pauperibus nobis hinc abeũdum. Romam igitur rediens, à Domus illius præfectis, velut Angelus Dei excipitur; Sed cùm iam senio prægrauatus esset; vix ad biennium vsque peruenit; quum maximo Domus illius, ac totius Vrbis luctu, ob singularem, quæ de illo apud omnes percrebuerat, Sanctitatis opinionem; corporis exuuio deposito, felix ad eum pergit, qui laborantibus mercedem largitur. XXXV.

Roma diem extremum claudit.

F. STEPHANI Mediolanensis, Vita & gesta.

Post hunc, in Mediolanẽsi Prouincia, virtute, & sanctimonia floruit, F. Stephanus Mediolanensis, Laïcus: Vir oratione apud Dominum potẽs, de quo illud inter alia in Monumentis refertur. Quòd cùm in Viglebani Conuentu, qui ab Vrbe mille circiter passus distat, Guardiani munus gereret: Hyemali tẽpore accidit; vt tota Regione tam alta niue obsessa, vt Fratres, ad vitæ necessaria emendicanda, Vrbẽ adire non possent: ij summa in egestate versarentur. Quamobrem Stephanus, cui gregis alendi cura à Deo cõmissa fuerat, cùm eum iam iam fame conficiendũ metueret; solus in Ecclesiam secedens, ad Deum profugit: támque ardentes pro Suorum necessitate Domino preces offert, vt necdum oratione absoluta, Conuentus Tintinnabulum pulsatum fuerit: Neque vllo præ foribus apparente, aut vllis hominũ vestigiis in niue conspectis, Saccus pane ad os vsque refertus, ante fores deprehensus fuerit: quo cùm vniuersa Familia, post actas Deo liberalissimo largitori gratias, tot dierum spatio refecta esset; vt is facilè exhauriri potuisset: haud tamen panis vnquam in Sacco imminutus fuit, donec ad mendicationem aditus patefieret. XXXVI.

Annonam in summa Fratrum necessitate à Deo Oratione impetrat.

Hic cùm in sanctitate, & iustitia, plurimos Deo annos famulatus esset; vt Deo acceptus probaretur; paulò ante vitæ occasum, horribili à Deo tẽtatione examinatur: Dei etenim Iudicio ita disponẽte, horrendas Tartari fauces sibi semper patefactas, atque ad eum deuorandum vbique paratas cernebat. Nihil Orationes, aut gemitus proderant. Non situs, non locorum mutatio, horrendum illum aspectum, vel intercipiebat, vel immutabat. At neque cogitationem alio diuertere poterat: Sed quocunque vel in Ecclesiam, vel in Cellã, vel in Nemus, vel in Claustra se conferret: vbique horridæ illæ Inferorum fauces, ac iam iam deuoraturæ flammæ, se se illi spectandæ offerebant: quarum tantoperè metu excruiabatur; vt toto triduo horribili hoc timore percitus, Monasterium circumiens, nihil præter hæc verba inclamaret. Heu me miserum Fratres. Heu me: Iam ad Inferos damnatus sum. Soláque hæc flebilis vox ex illius ore erumpens audiebatur. Perterrebantur Fratres; cùm Virum, quem virtute, ac sanctimonia præclarum agnouerant, æternæ se damnationi adiudicantem audirent: nullúmque non rudentẽ mouebant, quo illum ab ea mẽtis cogitatione auocarẽt. Christi probra, Passiones, Sanguinẽ pro eo effusum, Dei clementiã, vitã in virtutib⁹, ac Regulę obseruãtia trãsactã: B. Virginis, S. P. Frãcisci merita, ac suffragia, quibus seipsũ cõmitteret, illi ad memoriã reuocabãt. Verũ omnia frustra: donec triduo exacto, terribilishęc ab eo Tẽtatio sublata fuit, & pax mẽtis redita. Quo tẽpore luctu in Citharã mutato, nihil pręter Dei laudes, suauissimè decã- XXXVII.

Horribili à Deo tentatione probatur.

tabat.

tabat. Fratribus verò tum ab eo curiosiùs inquirentibus : vnde illi prior illa apprehensio animo insedisset : Supremùm, ait, Fratres, illud Dei Decretum fuit: vt triduana illa Tentatio animum exagitaret: Plurimam is rubiginem contraxerat, quæ igne detergenda esset. Optima Dei in me clementia fuit : vt hîc ea purgatoriam mihi pœnam exhiberet. Nec mirum, Fratres, quòd frustra vniuersa à vobis tentarentur, vt hæc à me, ratione aliqua, aut vlla allata persuasione, Tentatio excuteretur : cùm enim me Diuino Iudicio oppressum, ac quolibet temporis momento, ab Tartari faucibus absorbendum conspicerem; nihil animũ ab ea tristitia leuare poterat, cui ex diuina planè dispensatione subiiciebatur. Posthæc, cùm is extremum breui sibi diem imminere, Fratribus prædixisset : tanquam aurum igne examinatum, ac probatum, hoc anno, Mediolani, melioris vitæ coronam adipiscitur.

Diè obitus prædicto ex humanis migrat.

XXXVII. Alter quoque ex humili Laïcorum Ordine, F. Benedictus Mutinensis, hoc anno, Naturæ debitum exoluit : qui cùm vitam optimo Regularis Obseruantiæ, atque omnium virtutum odore respersam, cum morte commutasset: post multos abipsius obitu annos, illius caput omni ex parte integrum, barba, capillisque cuti fixè inhærentibus, atque oculis nedum corruptis reperitur. At præter hæc, illud mirabile, quo sane Deus spiritus apud se viuentis sanctitatem, luculentiori testimonio declarare voluit, eo tempore aspectatum fuit. Nam Cæmeterij humo ligone effossa, vt alterius Fratris defuncti corpus sepeliretur, (quod priori illa tempestate, in qua necdum sepulchrorum vsus apud Nostros inualuerat, frequentissimum erat) qui terram effodiebat, cùm ipsius caput ligone imprudenter vulnerasset ; protinus recens ex vulnere sanguis effluxit : quo illius apud homines post mortem vita, ac gloria commendata fuit.

F. Benedictus Mutinensis virtute præclarus.

Sanguinem mortuus à vulnere fundit.

XXXIX. Huius denique Anni finem beato fine concludit, F. Ioannes à Corleone Siculus, Sacerdos : qui abstinentia, vitæ austeritate, charitate erga infirmos, silentio, solitudine, atque Oratione imprimis, insignis apud Ordinis monumenta celebratur. Huius Viri sanctimoniæ præclarum illud testimonium fuit, quod in Gibilmannæ Conuentu, quem is sub Guardiani titulo moderabatur, eidem accidit. Mos est, olim apud sanctos Patres, atque etiamnum in Minorum Religione, antiquo vsu receptus ; vt tribus Anni temporibus, quæ maiora, tum Aduentus, tum Epiphaniæ, tum etiam maioris Quadragesimæ Ieiunia præcedunt : per tres, aut quatuor circiter dies, antequam Ieiunia inchoentur : honestæ quædam animi Remissiones, Fratribus à Superioribus indulgeantur : quæ cùm eò potissimùm tendant, vt mentem assiduis exercitationibus defatigatam, animumque maioribus curis, velut obrutum subleuent, recreent, instaurent, atque ad præclariora facinora obeunda parent : eique quodammodò vires, ac robur ministrent : ea moderatione ac temperantia suscipiendæ sunt : vt in his nihil nisi honestum, nisi modestum, nisi virtute dignum appareat. Denique ita Animum relaxare debent, vt grauioribus tantùm curis, non virtute Religiosum hominem exuant: meliorémque, & ad omne virtutis opus peragendũ, promptiorem efficiant. Quæ enim ita animũ dissoluunt: vt omnẽ ab eo modestię, ac tẽperantiæ frænum excutiant: nihilq; eum virtutis integrũ habere sinant: haud profectò in earũ numero, quæ ab Eutrapelia commendantur; quæq; hominem Religiosũ decent, connumerãdæ sunt: sed potiùs inter turpes animi dissolutiones, ac vitia, quæ omni studio, à sacris præsertim Viris fugienda sunt, reijciendæ : Hinc apud nos, non modò, quæ sacris Canonibus prohibentur : veluti aleas, aut pictas chartas, aut aliud simile ludere ; verùm &, quæ vel illiberale, seu petulans, aut vitiosum aliquod loci genus præseferunt : lege lata à nostris Animi remissionibus expelluntur : quale est scurram agere, in scenam Histrionum more prodire, cachinnis quemquam prosequi. Baculo, vel manu cum alio digladiari, sarcasmis aliquem insectari, Mundanas cantilenas occinere : aliaque huiusmodi præstare ; quæ cùm à virtute absint, honestam Recreationem perimunt.

Honesta Animi remissiones antiquo vsu receptæ.

Immoderata à Religiosorũ Cœnobiis expellenda.

XL. Dum igitur in Gibilmannæ Cõuentu, ante Quadragesimale Ieiuniũ, ex antiquo

[illegible] Sanctus Paulus Ep. ad Philip. 2. vel Hier. [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

M. Aurelius Severinus P. M. Patric. ac Archiat. Neapol.

Severinus, Medicinæ Professor celeberrimus, & Archiater Neapolitanus, Vir ingenio, eruditione, & rerum naturalium cognitione, ac præsertim Anatomicarum, ut ejus Opera testantur, præstantissimus, Museum Rerum Naturalium, quod ipse sibi, & Posteris, & Medicinæ studiosis, & Curiosis, ut Rerum naturalium, præsertim Anatomicarum, Theatrum, & Bibliothecam, ut Librorum, quos ipse scripsit, & quos ad Medicinam, & Naturalia spectantes, undique collegerat, Thesaurum, ut Amicis, & Studiosis, ad quos Literas dabat, Librorum, quos ipse scripsit, Exemplaria

intolerabilem inde abscedens ibi fœtorem reliquit; quo tamen is solus Sacerdos per bimestris spatium, in delicti sui pœnam, diuexatus fuit; vt inde qui ad spirituales profectus anhelant, vel ipso Satana doctore addiscant; spiritualem apud Deum superbiam maximè fœtere: nec cælestes visiones, ac diuinorum munerum dignitatem, sed cælestes potiùs virtutes, ac humilitatem potissimùm appetendam esse. Porrò Sacerdos proprio periculo edoctus, à superba illa spiritualis ambitionis cupiditate resipiscens, Domino deinceps in timore, ac humilitate famulari didicit.

II. Aliud quoque memorabile factum, hoc tempore, in Conuentu Baruli Prouinciæ S. Nicolai, ad quamplurimorum eruditionem accidit. Iuuenis quidam Clericus, Iustinus nomine, in Prouincialis Vicarij visitatione, Fratris cuiusdam crimen ad Superiorem detulerat; cuius tametsi veritas perspicua esset: in eam tamen accusationem Clericus, non eo, quo par erat, zelo, aut charitate: vnde apud Religiosos præsertim Viros, accusatio omnis proficisci debet: sed tum ex concepta quadam animi in Fratrem indignatione, tum etiam ex sui Guardiani persuasione, potissimùm impulsus fuerat. Posthæc verò contigit, vt elapso aliquot dierum spatio, Clericus ad mortem ægrotauerit: quo tempore F. Sebastianus Barensis, qui cùm in eo Conuentu Guardiani munus gereret, Iustinum ad denunciandum crimen impulerat: ab eo iam supremo morbo laborante postulat, vt quatenus Deo beneplacitum fuerit, suum illi post obitum, alterius vitæ statum renuncier. Spondet Iustinus. Mortique paulo post debito persoluto, post mensem Sebastiano in Pomario deambulanti improuisus adstat. Horrùit primo aspectu Guardianus; dum Iustinum consueto habitu ad se venientem conspicit: animo tamen sibi addito, ad eum pergit; & vt omnem sibi dubitationis ansam præscindat, ab eo, quisnam sit, inquirit. At ille: Iustinus, ait, ego sum, qui cùm meam tibi post obitum præsentiam pollicitus fuerim; eam à Domino prohibitus, citiùs exhibere non potui. Sat citò, inquit Guardianus, si sat benè tibi fuerit. Qualem te habemus Frater? Saluum quidem ex Dei misericordia (ait Defunctus:) at non sine maximo damnationis periculo, ob illum accusationis articulum, quem à me in Fratrem N. apud Prouincialem Vicarium delatum nosti. At qui id fieri potest, (inquit Guardianus) An non is verus fuit? & ab omni falsi suspicione alienus? Verus equidem (subdit ille) at amarulento quodam animo aduersùs Fratrem prolatus; atque ob tui gratiam ad Superiorem delatus: quæ res apud Deum tam grauis, ac criminosa iudicata fuit; vt vix ob eam, damnationem effugerim: summa verò Dei clementia, quæ æternam mihi pœnam condonauit, triginta annorum in Purgatorio igne mihi supplicium exoluendum præscripsit: quo dicto statim ex illius oculis abscessit. Guardianus verò, cùm rem altiùs secum perpenderet; atque hominum facta, & consilia, quæ interdum leuissima videntur, tam seuerè à Deo examinari, ac iudicari didicisset; animum ab huiusmodi periculis auocatum, mox ad tutiorem vitæ rationem transfert.

Clericus verum crimen Fratris ad Superiorem amarulento animo defert

In morte damnationis periculum incurrit.

Purgatoria pœna per triginta annos plectitur.

III. Illustre quoque hoc tempore miraculum, in Conuentu Camerini, à Laïco quodam Fratre Anonimo editum legitur. Hic cùm Popinæ ministerio diligentissimè incumberet; & quæ ad Marthæ officium spectabant, summa charitate præstaret: adeò tamen Mariæ otium æmulabatur, vt quamlibet temporis particulam, quæ quotidiano sui muneris ministerio supererat, auidi Mercatoris instar lucrifaceret, ac velut pretiosam orationi reponeret; & ad Domini pedes, quos sæpè lachrymis rigabat, ac sacris meditationibus osculabatur, sollicitè conferret. Contigit verò hoc tempore; vt quidam eiusdem Vrbis Vir Nobilis, Iuuenculam, opibus quidem, ac genere inferiorem; forma tamen, ac virtute præstantem sibi coniugio copularet: ex qua cùm filium procreasset, hinc ab intestato decessit. Tenellus adhuc puer erat, ac multis corporis incommodis affectus, cuius cùm propinqui

Frater quidã Anonymus virtutibus clarus.

breui vitæ occaſum expectarent, Matrem bonis omnibus expoliatam, domo eijciendam decreuerant. Afflictabatur pia mater, & languentem filium frequenter Fratrum orationibus, ac ſuffragiis commendans, ſola diuinæ pietatis, atque orationum, quæ pro puero fiebant, ope ali videbatur. Obit tandem diuino iudicio puer: mater verò dolore abſorpta, cùm nullum ſolatium admitteret; defunctum puerum in cunabulis collocatum, ſummo mane ad Capucinorum Eccleſiam ſecum deferendum curat: quæ vbi eò peruenit; mox ibi tot gemitus, tot lachrymas, totque clamores edere cœpit; vt Fratres vniuerſos ad ſui commiſerationem compelleret: O Sancti Franciſci Filij (aiebat Mater filio orbata) mœſtiſſimæ matri filium reddite; neque enim hinc abſcedam, donec infantem meum viuum recipiam: Fratres quidem, quibus poterant, mulierem verbis conſolabantur. Illa verò ſpei, ac multæ in Deum fiduciæ plena, cunabulis cum defuncto pueri corpore ante Altare relictis, in Eccleſiæ angulum, Deum pro puero oratura ſecedit; certam ſibi à Deo, Fratrum oratione, opem expectans. Interea Laïcus Popinæ Præfectus, cùm miſerandum matris caſum didiciſſet: ipſius lachrymis, ac mœrore commotus, ante Altare procumbens, Deum ardentiùs pro pueri vita rogare cœpit. Longas is iam in oratione moras produxerat, quũ nullus necdum in puero vitæ ſenſus deprehendebatur. Quare ad Deum conuerſus, his eum verbis, ex ſumma diuinæ benignitatis confidentia hauſtis, compellat. Quid eſt, fortiſſimè, ac clementiſſime Deus, qui nunquam obliuiſceris orationem pauperum, quòd ſupplicantis pauperis tui deprecationem ſpernis? Vſquequo, Domine clamabo, & non exaudies, vociferabor ad te vim patiens, & non ſaluabis? Iuſtus quidem es tu, Domine, ſi diſputem tecum; veruntamen iuſta loquar ad te. Nunquid non factus es, Domine, refugium pauperi, adiutor in opportunitatibus in tribulatione? Num deſpicies preces viduæ ſi effundat loquelam gemitus, aut pupilli ſi ad te clamauerit. Ecce? Domine, lachrymæ viduæ ad maxillam deſcendunt, & clamor eius ad te vſque ad Cælum aſcendit; & non eſt, qui eam conſolari queat, niſi tu Deus omnipotens, & clemens. Vox pupilli iacentis clamat ad te: Num magne Deus Iſraël, Pupillum, & Viduam deſpicies; & pauperum tuorum orationem repelles? Iam nunc permitte, Domine, vt tecum in iudicio contendam, & cum omnipotente verbis meis diſceptem. Nunquid bonum tibi videtur, vt multiplicetur ſanguis filiorum tuorum, & corruant ante te, qui diligunt nomen tuum? Et nunc Ecce, Domine; niſi orationem Serui tui pro paruulo deprecantis exaudias: me quoque cum paruulo coram te cadentem aſpicies. Neque enim hinc à facie tua egrediar, aũt pane, aut cibo aliquo veſcar, donec vel Seruum tuum deprecantem exaudias, vel ſimul cum puero corruentem in pace recipias.

Pro mortuo puero Deum rogat.

Confidentis animi Oratio quàm Deo grata.

I-V. Mira confidentis animi virtus. Vix hæc Dei Seruus ante Deum protulerat: quum puer rediuiuus è cunabulis erumpens, ad matris ſinum accurrit: quòd cùm primùm is animaduertit, protinus ab Altari aufugiens, ab omnium ſe oculis ſubripit; ne quod Dei virtute factum fuerat, ſuo merito tribueretur. Ita nempè humilitatis virtus Sanctis Viris amica eſt: vt proprios vndique honores fugiant, quò Dei tantùm gloriam commendent.

Orationi puerum ad vitã reuocat.

V. Per id tempus, in Conuentu Montis Veteris Prouinciæ Picentis, vitalis huius lucis vſuram reddit Fr. Nicolaus Anconitanus, Sacerdos, ac diuini Verbi Concionator: qui cum Euſebio Anconitano, atque aliis ex Obſeruantium Familia, anno 1534. ad Capucinorum inſtitutum conceſſerat. Vir hic Regulæ cum primis obſeruantiſſimus fuit, atque adeò paupertatis amicus; vt detritis tantummodò veſtibus, ac vetuſtate exſoletis, vteretur. Carnem aſperrimis flagellationibus, vigiliis, ac præſertim ieiuniis afflictans, vt ſpiritum ad diuina contemplanda liberiorem, ac puriorẽ ſibi vẽdicaret, familiare id ſibi adſciuerat; vt tres cuiuſlibet hebdomadę dies, panis, & aquæ abſtinẽtia cõſecraret. Cumq; orationi, ac rerũ diuinarũ contẽplationi plurimùm deditus eſſet; inter alia Ieiuniũ, & Solitudinem ad eam maximè conferre affirmabat: illud quidem, quò leuior, & expeditior ad ſuperiora animus fiat, dum

F. NICOLAI ANCONITANI Vita & Geſta.

Ipſius virtutes enarrantur.

corpus minùs ciborum pondere grauatur: hanc verò, vt purum, & à rerùm multiplicitate liberum animum ferret: hinc solitaria semper loca quærens, Fratrum quoad poterat, colloquia vitabat; quo puriùs, ac diutiùs diuinis meditationibus vacaret: teste enim Sapiente, didicerat: in multiloquio non deesse peccatum; faciléque vas, quod operculo caret, vnguenti suauitatem perdere; nec diuinis aptum muneribus animum esse, qui seueram linguæ custodiam non adhibeat. Nec tamen ita solitudini inhærebat, vt corporalia, & quotidiana exercitia sperneret: Nihil enim Viro iucundius videbatur; quàm se vilibus quibusque domus obsequiis mancipare, atque infirmorum præsertim ministerio incumbere. At nec minor illi in Dei Verbo disseminando inerat charitatis æstus: quo fiebat, vt humiliora semper loca ad prædicandum sibi eligens, populos, non in sublimibus humanæ sapientiæ verbis; sed in simplici Euangelij verbo, atque in Spiritu, ac virtute Dei ad virtutem, ac beatam vitam erudiret. Iis vt peccata fugerent, à vitiis abstinerent, quæ militant aduersùs animam; diuinis præceptis obtemperarent, bonis operibus incumberent, quæ ad vitam ducunt; mortem, Dei Iudicium, horrenda Inferni supplicia, æternas damnatorum pœnas, Beatorum gloriam sibi ante oculos ponerent, ac assidua cogitatione in animo versarent; non multo verborum apparatu, aut eloquentiæ lenocinio, sed simplici tantùm sermone persuadebat: quo tamen mirabiles in hominum animis motus excitans, ingentes ex prædicatione fructus colligere consueuerat. Nec mirum. Cùm enim Euangelij verba operibus maritaret; hinc sterilitatem vbique ignorans, velut ex cælesti copula, animarum fœtus vbique Deo vberrimos generabat. Dominus quoque, qui ex simplici suorum prædicatione, & meliori prædicantium vita delectatur: signis, ac virtutibus Serui sui dicta confirmabat: Etenim plerique, qui morbo aliquo afficiebantur, vt ipsius benedictione fruerentur, ad eum post Prædicationem accedentes; cùm eos pius Pater signo Crucis muniret, ab ægritudine liberi dimittebantur. Horum sanè tanta copia fuit: vt numerosæ Aegrotantium turbæ ipsius benedictionem expetentes, interdum ad Monasterium confluerent; Cùm verò Nostris eo tempore, nulla non modò cura, aut sollicitudo esset, singularia sanitatum munera conscribere; verùm etiam iis maximè ob humilitatem aduersarentur, qui à sanctis Viris præclarè gesta, aut diuinitus patrata, quoquo modo memoriæ tradere curarent: eorum duntaxat in genere memoria ab antiquis monumentis nobis consignata fuit. Obiit pretiosa morte Iustorum sanctus hic Vir; post quinquagesimum quintum ætatis suæ annum, in Conuentu Montis Veteris; vndetriginta in Religione annis, maxima cum Sanctitatis, ac Religionis gloria transactis.

Dei Verbum simpliciter prædicans ingentes fructus colligit.

Ægrotos sua benedictione curat.

F. MATTHÆI à Schio, Vita, & gesta. VI

V I.

Per id quoque tempus, F. Matthæus à Schio, Agri Vicentini Oppido, diuini Verbi Prædicator, corporis exuuio abiecto ad Superos ascendit. Hic ex Obseruantium Familia, inter primos ad Capucinorum Reformationem accedens, primus circa annum Domini 1537. ad Vicentinum Agrum missus; in Colle, propè idem Schij Oppidum, tanta paupertate Monasterium construxit; vt præter intexta vimina, & lutum, nihil ad structuram adhibitum fuerit. Guardianus eo in loco constitutus, tam insigni vitæ austeritate, ac sanctimonia cum tota Familia conuersari cœpit: vt pane hordeaceo, herbis, ac leguminibus contenti, quotidiana ieiunia colerent: flagellationes vsque ad sanguinem exercerent; silentio, ac solitudini tantoperè incumberent, vt cùm diu noctúque diuinis laudibus, ac orationi vacarent: nunquam inter se, nisi diuina, vel ad Regulam, ac virtutes spectantia pertractarent. Pendebat è vicina quercu ostij tintinnabulum, cuius tam rarò sonus audiebatur: vt sonitum propemodùm ignorare videretur. Haud nemora, ac syluæ illis ad ligna ministranda deerant: sed cùm inter Hyemis glacies summo paupertatis zelo feruerent: si quando frigus vrgeret; bacillos, lignaque exigua, quæ in sepibus, ac viis huc, atque illuc sæpè dispersa iacent, colligebant; ex quibus igniculo instructo externum frigus depellerent. Matthæus verò interdum è Mona-

Schij Conuentum pauperrimè ædificat, austerissimâq; cum Familia vitam ducit.

nasterio

Ancient Roads, &c. in the County of Durham. By Thomas Wilkinson, Esq. F.S.A. Read 1st March, 1821.

Having in the preceding Volume of the Archæologia Æliana, given an account of the Roman Roads in the County of Northumberland, I now proceed to describe those in the County of Durham. The Roman Roads in this County are not so numerous as in Northumberland, but they are more perfect, and in better preservation. The Roman Road from Corbridge to Binchester, which is the first I shall describe, is in many places very perfect, and in some parts is used as a turnpike road. It enters the County of Durham at Dere Street, about a mile and a half to the north of Ebchester, and passes through the village of Ebchester, which is built upon the Roman station of Vindomora. Here the Roman Road is very perfect, and is used as a turnpike road for about a mile to the south of the village. It then passes through the fields, and is very perfect for about a mile and a half, when it crosses the road from Ebchester to Lanchester, and passes through the village of Medomsley, which is built upon the Roman station of Medomsley

corpus minùs ciborum pondere grauatur: hanc verò, vt purum, & à rerùm multiplicitate liberum animum seruet: hinc solitaria semper loca quærens, Fratrum quoad poterat, colloquia vitabat; quo puriùs, ac diutiùs diuinis meditationibus vacaret: teste enim Sapiente, didicerat: in multiloquio non deesse peccatum; faciléque vas, quod operculo caret, vnguenti suauitatem perdere; nec diuinis aptum muneribus animum esse, qui seueram linguæ custodiam non adhibeat. Nec tamen ita solitudini inhærebat, vt corporalia, & quotidiana exercitia sperneret: Nihil enim Viro iucundius videbatur; quàm se vilibus quibusque domus obsequiis mancipare, atque infirmorum præsertim ministerio incumbere. At nec minor illi in Dei Verbo disseminando inerat charitatis æstus: quo fiebat, vt humiliora semper loca ad prædicandum sibi eligens, populos, non in sublimibus humanæ sapientiæ verbis; sed in simplici Euangelij verbo, atque in Spiritu, ac virtute Dei ad virtutem, ac beatam vitam erudiret. Iis vt peccata fugerent, à vitiis abstinerent, quæ militant aduersùs animam; diuinis præceptis obtemperarent, bonis operibus incumberent, quæ ad vitam ducunt; mortem, Dei Iudicium, horrenda Inferni supplicia, æternas damnatorum pœnas, Beatorum gloriam sibi ante oculos ponerent, ac assidua cogitatione in animo versarent; non multo verborum apparatu, aut eloquentiæ lenocinio, sed simplici tantùm sermone persuadebat: quo tamen mirabiles in hominum animis motus excitans, ingentes ex prædicatione fructus colligere consueuerat. Nec mirum. Cùm enim Euangelij verba operibus maritaret; hinc sterilitatem vbique ignorans, velut ex cælesti copula, animarum fœtus vbique Deo vbertimos generabat. Dominus quoque, qui ex simplici suorum prædicatione, & meliori prædicantium vita delectatur: signis, ac virtutibus Serui sui dicta confirmabat: Etenim plerique, qui morbo aliquo afficiebantur, vt ipsius benedictione fruerentur, ad eum post Prædicationem accedentes; cùm eos pius Pater signo Crucis muniret, ab ægritudine liberi dimittebantur. Horum sanè tanta copia fuit: vt numerosæ Aegrotantium turbæ ipsius benedictionem expetentes, interdum ad Monasterium confluerent; Cùm verò Nostris eo tempore, nulla non modò cura, aut sollicitudo esset, singularia sanitatum munera conscribere; verùm etiam iis maximè ob humilitatem aduersarentur, qui à sanctis Viris præclarè gesta, aut diuinitus patrata, quoquo modo memoriæ tradere curarent: eorum duntaxat in genere memoria ab antiquis monumentis nobis consignata fuit. Obiit pretiosa morte Iustorum sanctus hic Vir; post quinquagesimum quintum ætatis suæ annum, in Conuentu Montis Veteris; vndetriginta in Religione annis, maxima cum Sanctitatis, ac Religionis gloria transactis.

Dei Verbum implicitèr vndicans inentes fructus colligit.

Ægrotos sua erudition uras.

Per id quoque tempus, F. Matthæus à Schio, Agri Vicentini Oppido, diuini Verbi Prædicator, corporis exuuio abiecto ad Superos ascendit. Hic ex Obseruantium Familia, inter primos ad Capucinorum Reformationem accedens, primus circa annum Domini 1537. ad Vicentinum Agrum missus; in Colle, propè idem Schij Oppidum, tanta paupertate Monasterium construxit; vt præter intexta vimina, & lutum, nihil ad structuram adhibitum fuerit. Guardianus eo in loco constitutus, tam insigni vitæ austeritate, ac sanctimonia cum tota Familia conuersari cœpit: vt pane hordeaceo, herbis, ac leguminibus contenti, quotidiana ieiunia colerent: flagellationes vsque ad sanguinem exercerent; silentio, ac solitudini tantoperè incumberent, vt cùm diu noctúque diuinis laudibus, ac orationi vacarent: nunquam inter se, nisi diuina, vel ad Regulam, ac virtutes spectantia pertractarent. Pendebat è vicina quercu ostij tintinnabulum, cuius tam rarò sonus audiebatur: vt sonitum propemodùm ignorare videretur. Haud nemora, ac syluæ illis ad ligna ministranda deerant: sed cùm inter Hyemis glacies summo paupertatis zelo feruerent: si quando frigus vrgeret; bacillos, lignaque exigua, quæ in sepibus, ac viis huc, atque illuc sæpè dispersa iacent, colligebant; ex quibus igniculo instructo externum frigus depellerent. Matthæus verò interdum è Mona-

VI.

F. MATTHÆI à Schio, Vita, & gesta.

Schij Conuentum paupertimè ædificat, austeriss. vitam Familiæ ducit.

nasterio

Mahometh, & Saracens.

Mahometh, Saracens, Turks, Arabians, Moors, Persians, Tartars, &c.

Mahometh, the false Prophet, and Author of the Mahometan Religion, was born at Mecha in Arabia, in the year of our Lord 571. He was of the Tribe of Ismaelites, descended from Ismael the son of Abraham by Agar. His Father was named Abdallah, and his Mother Amina. He was brought up by his Uncle Abutalib, and in his youth was employed in keeping Camels. Afterwards he served a rich Widow named Cadiga, whom he married, and by her means came to be Governour of Mecha. He was of a subtle wit, and a bold spirit, and by his Wife's wealth, and his own industry, he got many followers, and began to broach his Religion, which he had learned partly from the Jews, partly from the Christians, and partly from Nestorius the Heretick, who had fled into Arabia. He pretended to have conference with the Angel Gabriel, and that he was sent from God to reform the Religion of the Arabians, which was then Idolatrous. He published his Religion in the year 612. and in the year 622. he was driven out of Mecha, and fled to Medina, where he was received with great honour. This flight is called Hegira, and from it the Mahometans reckon their time. He died in the year 632. and was buried at Medina, where his Tomb is visited by Pilgrims. He left behind him a Book called Alcoran, which contains his Religion, and is esteemed by the Mahometans as the Word of God. It is written in Arabick, and is divided into 114 Chapters. It is full of Fables, Contradictions, and Nonsense. He left also a Book of Traditions, containing the Sayings and Doctrine of Mahometh, which are esteemed by the Mahometans as Oracles. He left also a Book of Prayers, and a Book of Laws. He left also a Book of Traditions, containing the Sayings and Doctrine of Mahometh, which are esteemed by the Mahometans as Oracles. He left also a Book of Prayers, and a Book of Laws.

Mahometh, the false Prophet, and Author of the Mahometan Religion, was born at Mecha in Arabia, in the year of our Lord 571. He was of the Tribe of Ismaelites, descended from Ismael the son of Abraham by Agar. His Father was named Abdallah, and his Mother Amina. He was brought up by his Uncle Abutalib, and in his youth was employed in keeping Camels. Afterwards he served a rich Widow named Cadiga, whom he married, and by her means came to be Governour of Mecha. He was of a subtle wit, and a bold spirit, and by his Wife's wealth, and his own industry, he got many followers, and began to broach his Religion, which he had learned partly from the Jews, partly from the Christians, and partly from Nestorius the Heretick, who had fled into Arabia. He pretended to have conference with the Angel Gabriel, and that he was sent from God to reform the Religion of the Arabians, which was then Idolatrous. He published his Religion in the year 612. and in the year 622. he was driven out of Mecha, and fled to Medina, where he was received with great honour. This flight is called Hegira, and from it the Mahometans reckon their time. He died in the year 632. and was buried at Medina, where his Tomb is visited by Pilgrims. He left behind him a Book called Alcoran, which contains his Religion, and is esteemed by the Mahometans as the Word of God. It is written in Arabick, and is divided into 114 Chapters. It is full of Fables, Contradictions, and Nonsense. He left also a Book of Traditions, containing the Sayings and Doctrine of Mahometh, which are esteemed by the Mahometans as Oracles. He left also a Book of Prayers, and a Book of Laws.

Alios quoque præter enumeratos; Viros virtute insignes variæ Ordinis Prouinciæ commemorant. Ethruriæ Prouincia, Bernardini Assanensis Sacerdotis, Viri ad omnem virtutem compositi, oratione, ac corporis mortificatione præclarè gesta cum laude recensèt. Neapolitana, Bonauenturam Gallum, Laïcum feruentiori spiritu præditum, ac sanctitate in Religione conspicuum, miris laudibus effert. Bononiẽsis alterũ quoque Bonauenturam Bercellensem, Laïcum, præstantioris sanctimoniæ commendat. Piceni denique Prouincia illustris cuiusdam Laïci Fratris, Viri virtute eminentis, post mortem factum celebrat, qui cùm vultu ad sepulchri solum conuerso sepulchro conditus esset; quasi ea corporis figura, ac positio minùs illi congrueret, qui in Cælum concesserat; tota spectante familia, quæ illi suprema persoluebat, supinus faciem ad Cælum conuertit; vt quo abierat spiritus, & corporis vultus spectaret. X.

Bernardinus Assanen sis.

Bonauentura Gallus.

Bonauentura Bercellensis omnes virtute conspicui.

Pleraque hoc tempore, apud varias Religionis Prouincias, memoranda acciderunt. Primùm namque in Oppido Caputæ Bononiensis Prouinciæ, quod Petræ rubeæ coniunctum est. Mulieri cuidam diuiti, auaræ tamen, duo filij erant: qui cùm, ob quasdam de agrorum terminis controuersias exortas, cum vicinis rixati fuissent, à superueniente tunc temporis satellitio apprehensi, in carcerem detruduntur. Quod cùm matri renunciatum fuisset; illa in omnem desperationem acta, Diabolum iteratis vicibus obtestari cœpit, vt eam è medio tolleret. Tempus tunc messis erat, cùm triticum à Ruricolis in area excutiebatur: En Diabolus, Dei iudicio, nequaquam cunctatus, repentè mulierem rapit; ac per aream, & agros inuisibiliter raptans, eam sibi tollere contendit. Tanta porrò eo tempore imbrium, ac ventorum tempestas aërem conturbare cœpit; vt cuncta pessum ire crederentur. Accurrunt vndique ad mulieris opem ruricolæ; cumquè nihil aduersùs Dæmonem proficerent, mox ad Capucinos Petræ rubeæ conuolant; mulierisque calamitatem narrantes, pro ea obsecrationes Deo fieri rogant. Confestim Fratres ante Altare prostrati, B. Virginis Litanias decantant; illiusque opem ad miseræ mulieris præsidium implorant. Pòtrò eo tempore Virgo Deipara, clarissima vndique luce circumfusa, mulieri apparet: Cuius aspectum cùm ater ille tenebrarum Angelus ferre non posset, aufugiens, liberã mulierẽ relinquit. Mulier verò meliori mẽti reddita; cùm se è tanto periculo erutam cerneret, Deo gratias agens, vitáque in melius commutata, B. Virgini deinceps deuotissima; atque in Capucinos liberalior euasit. XI.

Mulier à Dæmone rapta Fratrũ precibus à B. Virgine liberatur.

Aliud quoque Velitri, quæ Latij Vrbs est antiquissima, hoc tempore memorabile accidit. Cùm enim fames totam regionem occuparet, eaque maximè pauperes depasceretur: Velitrani Ciues pietate in pauperes commoti, publicas in Vrbe eleemosynas, ad pauperum inopiam subleuandã, colligere cogitant. Quare Episcopum adeuntes, vt cum eo consilium conferant; cum eo F. Hieronymum Camerinẽsem, nostri Ordinis Concionatorem offendunt: qui cùm Ciuium erga pauperes pietatem intellexisset, opus apud Episcopum maximè commendat. Ciues verò Viri studio allecti, Hieronymum in hoc officio collegam, ac comitem sibi ab Episcopo postulant; qui cùm eorum votis vltrò annuisset; Guardiani quoque Velitrani consensus accederet: Hieronymus hominum, qui in ea Vrbe opulentiores erant, sibi catalogum dari postulat. Cui cùm Ciues notulam præbuissent, inter alios quẽdam Ioannem Colam omnium ditissimum commemorant; qui tamen vsque adeò auarus, atque in pauperes crudelis erat; vt nullas nõ modò iis eleemosynas erogaret; sed auidiùs quoscunque posset, expilaret: ita vt cum suis mercatoribus, quos ad varia mercium genera vẽdenda, plures sibi in Vrbe vendicabat; occultum pactum iniisset: vt cùm primùm Religiosi ab iis eleemosynas peterent; panis mantica, vel Leccytho pleraq; iis acceptis, quasi eleemosynam daturi, ab iis clam panis, vel olei partẽ subriperent, quam postea secum diuiderent. Atque hoc pacto sub eleemosynæ specie, etiam quæ pauperum erant, suffurabatur. XII.

F. Hieronymus Camerinensis Vir illustris.

Ioannes Cola Ciues suos

Accedit ergo, vrdum Ciues cum Hieronymo in pium opus incumbũt, ac Vrbem

circumeunt, XIII.

eirmeunt,in Ioannem Colam incidant.Confeſtim Ciues Hieronymum admonẽt, Virum adeſſe; qui nullam vnquam eleemoſynam pauperibus erogare ſoleat. Accedit Hieronymus, ac Ioannem Colam humaniſſimis verbis ſalutat: cui cùm publicam pauperum inopiam expoſuiſſet, cui ſubleuandæ plurimam illi Deus bonorum copiam elargitus fuerit;ſuadet, vt Domino pauperibus tribuens fœneretur. Is cùm Hieronymum audiſſet; cuidam Tabernario, qui ipſius nomine oleum vendebat,obtruncatis verbis, ait: His dimidium olei. Exiſtimabant Ciues à Ioãne Cola dictum eſſe, vt medium olei pondus ab eo illis daretur; maximéque ob rei nouitatem admirabantur. At Tabernarius, qui Ioannis Colæ obſcurum dictum perceperat; cùm à Hieronymo olei lecythum poſtulaſſet, interiorem Tabernæ ſinum ingreſſus,ab eo mediam olei libram detrahit, quam in ſuo vaſe oleario reponit, lecythumque Hieronymo reddit: qui cùm nihil in eo fraudis interceſſiſſe ſuſpicaretur, cum Ciuibus ad aliorum Tabernas pergit. At vix paululùm proceſſerat: cùm Tabernarius poſt eum ab tergo clamat: Pater, heu Pater. Subſiſtit Hieronymus: Tabernarius verò lachrymis perfuſus. Heu me; inquit, alios fallere putabam;miſer,meipſum fefelli:Deumq; iuſtum mei ſceleris vltorem experior. Pro venia obſecro,ô Pater;oleũ pauperibus ſuffuratus ſum,fateor:hoc enim mihi à Ioãne Cola præceptum fuerat;vt libræ medietatem à veſtro lecytho ſubriperem:iuſſis parui,auaritiæ manum dedi,oleum ſubripui. Verùm ecce Deus iuſtus pauperum vltor,ſtatim præſoribus adfuit;vix enim ſubreptum oleum in ingens vas olearium, quod oleo mihi plenum erat,infuſum fuit;cùm vas totum percrepuit;oleumque in ſceleris pœnam effuſum. Iam Dei vindictam agnoſco: Iam ſcelus deteſtor: ac futuram Deo Opt.Max.emendationem ſpondeo.Rogo,Pater,vt Deum pro me exores, ne deterius mihi aliquid contingat.

Tabernarius ſceleris fatetur.

XIV. Obſtupuêre vniuerſi:res verò cùm Ioanni Colæ renunciata eſſet: protinus animo expauit,ac diuinum in ſe Iudicium perſentiens, poſtridie in grauem morbum incidit.Germanus verò Ioannis Frater,quandoquidem de ſpirituali Fratris ſalute, quã maximo in periculo verſari non ignorabat,ſollicitus erat;Hieronymũ ſtatim accerſit;qui cùm ad ægroti lectum accedens, multis cum verbis ad aliena reſtituẽda,ad pœnitentiam,& peccatorum Confeſſionem hortaretur. Iis Ioannes nihil reſpondens,horrendos duntaxat,ac terribiles,Tauri inſtar, mugitus edebat: quibus adſtantibus pauorem incutiebat.Sæpiùs verò cùm oculos in Arcam quãdam nummariam defigeret;rei cauſam Hieronymus à Germano ſciſcitatur:reſpondet ille:ſeptuaginta millia aureorum ibi occluſa contineri. Mox Hieronymus ad Ioannem. Quid,inquit,Ioannes, de tot nummis acturus es?Cui ægrotus, qui eouſque tacuerat:de iis,inquit,cùm primùm à morbo conualuero,diſponam. An non conſultiùs eſt,inquit Hieronymus,vt ad fœnorum tuorum damna reſarcienda,dum ſuperſtes es,nummorum partem pauperibus eroges?Cui cùm Ioannes ſolis duntaxat rugitibus reſponderet:animaduerteretque Hieronymus,ſe cum Ioanne oleum, & operam perdere:alios ſibi Fratres à Guardiano adiungi poſtulat,qui ægroto alternatim aſſiſtant;ac ſalutaria monita adminiſtrantes,Ioannis animum ad pœnitentiam prouocent.Accedunt Fratres,ac pia erga Ioannem officia præſtant.Quibus tamen cùm nihil proficerent,nihilque ægrotis, præter formidabiles boatus redderet: ruente iam nocte,iubet Hieronymus plures faces in Aula accendi: quæ adſtantibus metum,quo ob horrendas Ioannis voces terrebantur,leniant. Iam quinta noctis hora effluxerat,cùm ventus vehemens in domum repentè irruens,ligneis feneſtrarũ cancellis comminutis, Aulæ feneſtras, ac fores ingenti ſtrepitu patefacit; faceſque,quæ in Aula ſplendebant, extinguit.Fratres verò,qui in Aula erant, penè timore exanimati, inter tenebras humi iacebant: cùm Hieronymus cæteris animoſior, familiam accerſit: lumenque adferri iubet. Adfuit confeſtim cum lumine Ioannis Germanus: qui cùm Aulam ingreſſus fuiſſet; cuncti lectum ægroti

Ioannes Cola in morbum incidit.

Horrendos in modum mugitus edit.

A Dæmone vexatur, & in Infernum ſæpelitur.

M. DCC. LXXXIII. Ex D. Hans Sloane Bibl. Tom. III. [illegible]

Catalogus Bibliothecæ Harleianæ; in quo manuscripti codices in variis orientalibus & occidentalibus linguis, nec non impressi libri in bibliotheca Harleiana ad Brownam Bovium in comitatu Herefordiensi collecti recensentur & describuntur. Accedunt indices nominum & rerum locupletissimi. Londini, 1744. Tom. I. II. III. fol. max.

ANNVS CHRISTI. PII. IV. FERD. I. ET MAXIMIL. II. IMP. REL. CAPVC.
1564. 5. 7. 1. 40.

I. QVADRAGESIMVM, hoc Anno Milleſimo quinquageſimo ſexageſimo quarto, Capucinorum Ordo tam ætatis ſuæ annum attingit: quæ cùm firma, ac perfecta ætas eſſe cenſeatur: inter iuuentutem, ac ſenectutem media: cui maiores, ac robuſtiores, ad ardua quæque tum aggredienda, tum proſequenda vires accreſcunt. Haud mirum, quòd hoc tempore Religio plurimùm robore, ac virtute in Orbe aucta, in ampliora Virorum, ac virtutum germina ſeſe extenderet: quemadmodum hoc, & aliis poſterioribus annis exarabimus. Interea triennale iam officij ſui munus Thomas Generalis expleuerat; cùm hoc anno, duodecimum Generale Capitulum ab eodem Foroliuij indicitur. Celebrantur, Deo Auctore, Comitia; quibus interſunt Viri virtute præſtantes, quorum conſilio, & prudentia, cùm Religio optimè adminiſtrari potuiſſet; omnium tamen conſenſu Fr. Euangeliſta à Canobio, qui Mediolanenſi Prouinciæ præerat; ſeptimus Generalis eligitur.

Duodecimum Generale Capitulum colligitur.

II. Plurima hic Vir prudentia, ac virtute inter cæteros præſtabat: vtpote ſingulari eruditione, inſignique animi probitate præditus; atque adeò Regularis obſeruantiæ ſtudioſus, vt nihil præter eam expetere videretur: quo ſanè factum eſt; vt ſub illius adminiſtratione, quæ benè à prioribus Generalibus, antea in Religione ſata fuerant, meliùs ipſius diligentia excreſcerent; Regularisque diſciplinæ cultus haud aſpernanda ſuo tempore incrementa daret. Nonnulla in hoc Capitulo ad integram Concilij Tridentini obſeruantiam, à Patribus conſtituta ſunt. In his; vt Theologica ſtudia, in qualibet Ordinis Prouincia, iuxta eiuſdem Synodi decretum, publicè inſtituerentur: nam ante hoc tempus; cùm Fratres, Ordinis humilitatem, ac ſimplicitatem ſtudiorum erectione minui, ac labefactari extimeſcerent, publica literarum ſtudia inſtituere verebantur: & ſi qui erant, qui literarum ſtudiis incumberent, iis priuati tantùm Prælectores dabantur. Alia quoque nonnulla ad Religionis ſtatum ſpectantia, quæ in eadem Synodo decreta fuêre, Generalibus Conſtitutionibus addita ſunt: vt Euangelica Religio integerrimam ſe Eccleſiaſticarum Regularum cuſtodem exhiberet. Euſebio quoque Anconitano Procuratoris officium, apud Romanam Curiam delatum: ac Marius à Foroſarzinio Romani Conuentus Guardianus, vſque ad futura generalia Comitia creatus.

Fr. Euangeliſta à Canobio, Vir prudens Generalis eligitur.

Seſſ. 5. c. 1. de Reform.

Nonnulla in Capitulo ſtatuta.

III. His conſtitutis ſoluuntur Comitia: & dum Euangeliſta Generalis ſe ad Religionis viſitationem accingit, Rodulphus Pius Cardinalis Carpenſis, qui poſt Franciſcum Quignonium anno 1542. Ordinis protectionem ſuſceperat; cùm ſe grauiter ægrotare cerneret. Euangeliſtam Generalem accerſit; eumque his verbis affatur. Morbus hic meus, Euangeliſta, maturiùs, quàm Religionis tuæ neceſſitas ferat; me hinc ereptum Deo immortali reddet. Ego quidem lubens hinc abeo; neque ex ærumnoſo hoc rerum ſtatu me diſceſſus angit: tuæ tantùm Congregationis, quã ſummo ſemper amore proſecutus ſum, vices doleo; quæ mea fortè etiamnum opera, ac ſubſidio indiget. Veruntamen, vt extremo hoc quoque tempore, ſuprema illi beneuolentiæ officia impendam: quandoquidem minùs auxilio, magis tamen conſilio eidem prodeſſe cupio: quo meliorem, poſt meæ vitæ occaſum, rerum ſtatum ſortiatur. Habes, Euangeliſta Iuliũ Ruuereum Cardinalem, qui vt auctoritate, & prudentia præſtat; ita etiam plurima Capucinorum Religionem beneuolentia cõplectitur. Hic maximè Religionis rebus prodeſſe, ac opitulari poteſt: quamobrem

conſulo,

consulo,vt quamprimùm Pontificem adeas;ab eoque illũ mihi in hoc protectionis munere suffici postules;quò faciliùs,cùm ex hac luce migrauero,is in meum locum succedat: inde enim magnam Congregationi vestræ vtilitatem accessuram spero.

IV. Haud surdus, Generalis, Cardinali optima consulenti aures præbet: quare ipsius protinus consiliis acquiescens,ad Pontificem accedit,ab eoque Ruuereum Vice-protectorem postulat:qui cùm id Cardinali Protectori haud ingratum fore percepisset;haud ægrè postulata donat. Interea morbo ingrauescente Cardinalis Carpensis hoc anno die secunda Septembris, suprema neci iura soluit. Porrò Generalis Min. Conuentualium Magister, audito Carpensis obitu, Florentia Romam festinatò aduolat;præsentémque S. Carolum Borromæum, Pontificis ex Margarita Medicea Sorore Nepotem,Ordini Protectorem à Pontifice postulat:cuius cùm votis Pontifex annuisset; mox illi in mentem redit, se Generali Capucinorum Vicario petente, Cardinalem Ruuereum iam in Protectoris locum subrogasse: cúmque ab hac deliberatione nullatenus vellet recedere; Borromæus, qui tunc præsens aderat. Ne vereare (inquit) Beatissime Pater, huic Generalis postulationi annuere. Meus est Cardinalis Vrbinas, mihique amicitia coniunctissimus:nulla inter nos animorum dissensio pertimescenda. Dum ille Capucinis, ego Conuentualibus, nostra auctoritate præsidebimus; communi consilio, & communicato labore, vtriusque Religionis Protectioni inuigilabimus. Laudat Borromæi consilium Pontifex: quapropter cùm paulò post, Generalis Obseruantium Minister, Ioannem Baptistam Cicadam Genuensem, Tituli Sancti Clementis Cardinalem,Ordini Protectorem postulasset:Pontifex qui iam de Protectore, vti dictum est,statuerat,nihil in eo deinceps immutandum voluit. Atque hinc diuino planè consilio factum est;vt cùm Borromæus vtrique Min. Conuentualium,& eorum,qui de Obseruantia nuncupantur,Ordini sua Protectione præesset;solus Ruuereus Capucinorum Congregationi,velut Protector præsideret. Itaq; ab hoc tẽpore Protectoris munus,quod ab vno duntaxat S.R.E.Cardinali,in toto Minorum Ordine,administrari solebat,dissectum fuit:Capucinorumque Religio, hoc anno singulari suo Protectore gaudere cœpit. Quod illi, tum ob frequentes persecutionum procellas,quæ in eam excitabantur;tum ob firmiorem rerum statum, ac Religionis stabilitatem assequendam,maximè opportunum fuit.

Euangelista Generalis Cardinalem Ruuereum vice-protectorem à Pontifice postulat, & Carpensis moritur.

Cardinalis Ruuereus Capucinorum Protector instituitur.

V. Dum igitur hæc Deo potissimùm ita disponente, feliciùs Religioni succedunt: F. Alexander à Fano,Prouinciæ Picensis Sacerdos, mortalis vitæ cursu absoluto, ad immortalem,haud absque plurima sanctimoniæ opinione,migrat. Hic cùm inter Minores Conuentuales conscriptus vitam duceret: quo tempore Capucinorũ Ordo pullulare cœpit,Regularis obseruantiæ studio incensus,ad eum se contulit:atque adeò in omni virtutum genere profecit; vt perfectam Regularis disciplinæ normam in seipso præferret: Primum enim virtutis tyrocinium à carnis mortificatione exorsus; quam vitiorum omnium fomitem non ignorabat: ea corpus inedia edomabat, vt vniuersa Regulæ Ieiunia, atque alia quamplurima solius panis & aquæ refectione celebraret. Carnem, quæ aduersùs spiritum concupiscit,quotidianis ferè flagellis attereret.Humilitate, ac suiipsius neglectu tantoperè oblectabatur; vt quamuis Guardiani dignitate præstaret; vilissima quæque obsequia,quæ à Laïcis Fratribus exerceri solent, auidissimè amplecteretur. Nihil æquè ac sui ipsius despicientiam diligebat.Hinc cùm semel ad publicam panis mẽdicationem Fanum pergeret;contigit, vt Rusticum quendam Vrbis incolam,cado onustũ,in via offenderet.Cui Alexander.Dic amabo,Amice,inquit,An non tu Vrbis incola es?Cui ille.Sum equidem.Quæso te,ait Alexander: tune Cadum hunc, quem humero geris,absq; verecundia per Vrbem feres?His ille:quid verecundiam cõmemoras?Haud sanè mea negotia gererẽ,si me huiꝰ rei pudor,aut vereçũdia teneret.Mox ad seipsũ Alexãder:Heu me miserũ,inquit,nedũ huiꝰ Rustici virtutem assecutꝰ sũ:ego enim cadũ hũc absq;rubore in Vrbe,quę mihi patria est nõ ferrẽ;hic verò ne de rubore quidẽ cogitat.Quãobrẽ Rustici exẽplo permotꝰ,vt cõceptãanimo

F. ALEXANDRI à Fano Vita & gesta.

Plurima ipsius virtutes enarrantur.

Ex Rustici verbis seipsũ arguit, ac mortificat.

verecundiam

verecundiâ deuinceret: cùm geminas tunc ęparum tricas eleemosyna accepisset: eas non mantica occludere, aut alioqui occultare, sed palam in humeris deferre voluit; quò eam mentis superbiam, ac vitiosum pudorem confoderet. Nihil hoc Viro modestiùs, nihil honestiùs erat. Mulierum adeò consortia deuitabat, vt etiam ad eas propè accedere vereretur. Eas verò si aliquando necessitas alloqui compelleret; tanta id oculorum demissione, tantaque sensuum mortificatione, ac circumspectione præstabat; vt Socium semper verborum testem habere vellet: nec sermonem vltra tertium responsum protraheret. Nouerat enim ab Augustino dictum: *De carnibus scintillæ prosiliunt, de ferro rubigo nutritur: morbos aspides sibilant, & mulier fundit concupiscentiæ pestilentiam.*

Mulierum consortia fugit.

Aug. lib. de singul. Cler.

VI. Studium verò, quo orationem, ac diuinarum rerum contemplationem prosequebatur, tam illi assiduum, ac familiare fuit; vt cælestium rerum potiùs, quàm humanarum spectator videretur. Diu noctuque cum Deo, & Angelis versabatur. Rarò, nisi ad humilitatis officia, extra Chorum, & Refectorium cum Fratribus conuenire solebat, Deo dicatæ solitudini, vt plurimùm, vacans: in qua Dei colloquiis familiarissimè fruebatur. Quamobrem tanta ipsius, tum apud sæculares homines, tum apud Fratres, sanctitatis Fama diffundebatur, vt cuncti illum, velut totius Sanctimoniæ exemplar, suspicerent. Atque inde quamplurimi, qui variis languoribus afflictabantur, ipsius Sanctitatis odore attracti, ad eum confluebant; quos Vir Dei Crucis signaculo muniens, ab ægritudine liberos reddebat.

Orationi, ac solitudini vacat.

Ægrotos Signo Crucis sanat.

Accidit Aliquando, vt ad Castellum quoddam, quod inter Oppidum Montis Veteris, & Forosempronium iacet, ad lanam mendicandam cum F. Antonio Apinianensi accederet: vbi geminos cuiusdam mulieris viduæ filios, grauissima ægritudine laborantes offendit. Mater verò cùm vtroque filio se orbandam cerneret, acerbissimè animo discruciabatur: Cui Alexander ex animo compatiens, eam pluribus verbis, vt animum cum Dei beneplacito componeret, hortari cœpit. Neque enim fieri posse, aiebat, vt à Deo opem expectaret, nisi priùs cum Dei voluntate conueniret. Id cùm à Muliere Vir Dei tandem assecutus fuisset: mox ad liberos extrema valetudine laborantes accedit, Signo Crucis benedicit, ac protinus matri incolumes Dei virtute restituit. Hic tandem meritis dives, ac sanctis operibus plenus, cùm vsque ad canos vitam cum magna sanctimoniæ laude transegisset, Maceratæ diem extremum claudit.

Geminos Fratres supremo morbo laborantes Signo Crucis curat.

VII. Sub idem tempus, Frater Baptista Laritionensis Calaber, Prouinciæ Rheginæ Sacerdos, qui Surdus cognominabatur; ex huius vitæ exilio ad patriam concedit. Vir vtique omni memoria dignus, ac tot virtutibus illustris; vt velut virgula fumi, ex aromatibus myrrhæ, & thuris, & vniuersi pulueris pigmentarii virtutum composita, in Cælum conscenderit; suauissimoque odore vniuersam Capucinorum Religionem respersrit. Is cum primùm ad Capucinorum vitam accessit: spiritualem domum ædificaturus, eam non in labili fluentis arenæ solo; verborum scilicèt, ac Religiosi tantum nominis sono: sed velut sapiens Architectus, in solida humilitatis, obedientiæ, paupertatis, atque omnis generis sensuum mortificationis petra, illius fundamenta posuit; quæ stabilem ædificij molem, ac structuram præstarent. Tam humili sui abiectione, ac contemptu agebatur, vt in sola sui despicientia gaudere videretur: vilissima enim officia, & Ægrotorum obsequia, quæ alios vel ob nausæam, ac rerum fœditatem, vel ob sordidam operis conditionem, ab iis præstandis interdum reuocant; tam auidè amplectebatur; vt in his summum studium, summamque voluptatem collocaret. Hinc cunctis ad nutum inseruire; hinc omnibus obsequi, vniuersosque sua opera adiuuare, quotidianum illius opus erat: sermone affabilis, atque eloquio suauis, tametsi verbis parcus, ita omniũ animos ad se alliciebat; vt cunctis charus, & amabilis esset. Potissimùm tamẽ illius studiũ in orationẽ, ac rerum diuinarum contẽplationem ferebatur: In ea diu noctuque versabatur:

F. BAPTISTÆ LARITIONENSIS, Vita & gesta.

Virtutum luce præfulget.

in ipsa

Intima hominum secreta agnoscit.

in ipsa totus præ amoris incendio ardebat: ac diuinæ charitatis flamma succensus, ad dilecti vocem, sæpè in lachrymas, & gemitus liquefiebat. Hinc porrò factum est, vt à dilecto in cellam vinariam introductus, diuinæ Sapientiæ abdita, tam futura, quàm ea, quæ intimis hominum cordibus latent, sæpè diuino munere agnosceret: cuius nonnulla lubet exempla proferre.

VIII. Dum in Conuentu Catacij (quæ Vrbs est magnæ Græciæ, Calabriæ vlterioris primaria) Vir Dei aliquandò moras duceret: Baro quidam in lecto ægrotabat, qui huius Viri Sanctimoniæ fama commotus, quæ in Vrbe percrebuerat; per internuncium se illius precibus commendat. Cui Baptista: Dic Baroni, inquit, frustrà illum à Domino corporis incolumitatem poscere; quandiu serpentem in sinu animi fouet: Iuuenculam, quam domi concubinam alit, è sinu eiiciat, ac honesto Viro collocet: tum pro morbi curatione exoret: ac proculdubio assequetur. Res omnibus, præterquam Baroni, ac sceleris complici occulta erat: quamobrem, cùm Baro, eam nonnisi ex Dei reuelatione, Viro Dei innotuisse intelligeret, confestim illius dicto paret: mulierem coniugi copulat, ac protinus à morbo conualescit.

Occultum scelus pandit Ægrotanti, ac illi incolumitatem pronunciat.

IX. Nobilis quidam Vir Vrbis Stilensis, dum Catacij moras trahit; ex domesticorum literis filium grauiter ægrotare accipit: quo nuncio magnoperè afflictatus, ad Dei Virum se confert; & vt pro nati salute Deo preces offerat, vehementiùs rogat: Cui Baptista: Ne te, ait, filij salus sollicitet; breui conualescet: Deo potiùs Opt. Max. gratias age, qui ea te prole donauit, quæ & patris gloria, & tui generis splendor sit futura. Rem exitus probauit: Ægrotus enim, cùm pristinæ incolumitati redditus esset; maximas deinde in ea Vrbe dignitates sua virtute consecutus est.

Ægrotanti incolumitatem prædicit.

X. Per idem tempus illius Prouinciæ Prorex Catacium venerat: vbi cùm certo nuncio absentem Vxorem in grauem morbum incidisse didicisset; audita Baptistæ fama, mox Franciscum Ferrarium Nobilem Virum, & Ordinis deuotissimum ad Dei Seruum destinat; qui ægrotantem vxorem impensiùs illius precibus commendet. Non cunctatur Franciscus; ad Conuentum pergit: Baptistam, cui is familiaris erat, accersit; vt Proregis mandatum exponat. At Vir sanctus, simulatque, Franciscum, ne dum verba proferentem videt: Quid, inquit, Francisce, pro muliere huc rogaturus accedis? Decessit Proregina, iam vita defuncta; pro anima, non pro corporis incolumitate orandum. Stupet Vir Nobilis; neque vllatenus de rei veritate, quam Baptistam ex Dei reuelatione accepisse, certissimè sibi persuadet, apud se dubitat. Veruntamen, cùm dura hæc nuncia ad Proregem perferre, minùs illi opportunum videretur; verbum subticet. At tertio die certus ad Proregem de Proreginæ morte nuncius venit: qui vbi defunctam vxorem accepit; iterum Franciscum Ferrarium ad Capucinos destinat, vt pro ea Deo suffragia offerant. Is verò tunc primùm ea, quæ illi à Viro Dei dicta fuerant, Proregi aperit; ne diuinam illius sapientiam, quam ad occulta agnoscenda à Deo acceperat, silentio obtegere videretur. Tanta hic Dei Seruus; ad futura perspicienda, Dei luce perfundebatur; vt Prophetiæ Spiritus illi ad omnia præstò esse videretur. Quo sanè factum est, vt cùm in eodem Catacensi Conuentu, in quo per aliquot annos moras duxit: quadam die nonnullas triremes mare sulcantes cerneret, velut spiritu exultans, multis adstantibus dixerit: O beati oculi, qui post aliquot annos æquora ista Christiana classe strata conspicient: vnde amplior Christiani nominis gloriæ, & Catholicæ Ecclesiæ splendor accedet. His verbis Naualem Victoriam annuere voluit, quam Christianorum classis, sub Pio V. Pontifice, & Ioanne Austriaco Ductore anno 1571. de Turca reuexit: quam tunc Deo reuelante, futuram præsignificauit.

Proreginæ et cultam mortem aperit.

Futuram Christianorũ victoriam de Turca referendam præsignificat.

XI. Erat quoque in eadem Cataci Vrbe, Nobilis quædam Mulier, quæ cùm Virum Dei præcipua deuotione prosequeretur. Hæc cùm semel cum Baptista colloqueretur, clam illi funis, quo præcingebatur, frustulum præscidit; vt illud inter sacra

Suum, ac Nobilis Mulieris obitum vaticinatur.

reponeret,

reponeret:quod cùm Vir Dei nimis ægrè tuliſſet;mulierémque facti increpaſſet;illa: En Pater,(inquit)nouam tibi,ac integram funem attuli,qua præcingaris.Cui Baptiſta Neque funis hæc noua,quam attuliſti,prorſus mihi neceſſaria erit:neque tu fruſtulo, quod præſcidiſti, diuturno tempore frueris. Quod planè, vti prædixerat, contigit: nam poſt paucos dies, Chriſti Seruus, corporeis nexibus abſolutus, ad Superos euolauit: Mulier quoque haud longè poſt illum, rebus humanis valedixit.

XII. Poſtremò cùm obitum ſuum Fratribus multò antea prænunciaſſet:abſoluto ſeptuaginta annorum exilio,in quo velut aduena,& peregrinus,præter mortalem vitam nihil cum Mundo commune habuit:rebus omnibus liber, in feliciorem cæleſtis domicilij ſedem in Conuentu Cataci concedit.Porrò ob illius ſanctimoniæ famam,tanta poſt ipſius obitum,populorum multitudo ad eum venerandum confluxit: vt cùm ipſius corpus ſepulturæ dari non poſſet; publica Epiſcopi auctoritate opus fuerit,qua illud in ſepulchro condi mandaretur.Quædam poſt illius mortem miracula à Deo patrata narrantur:Inter quæ illud non obſcurè refertur, quod de Nobili quodam Viro Catacienſi certo teſtimonio proditum fuit:qui cum perſpiciliorum viri Dei tegmen,à Fratribus dono acceptum, ægrotanti cuidam admouiſſet; is protinus incolumitati reſtitutus, quàm efficax apud Deum illius ſuffragium fuerit, diuino beneficio auctus cunctis teſtatum reddidit.

Poſt mortem miraculis emicat.

Ipſius perſpicilia ægrotum ſanant.

XIII. Sub id quoque tempus Fr.Matthæus Auinionenſis,Laicus, magna cũ virtutum laude,apud Cyrneos,ſuprema iura nec exoluit.Qui cùm ob perfectiorem Regularis obſeruantiæ cultum,ex Minorum Obſeruantium Ordine ad Capucinorum Reformationem ſibi migrãdum ſtatuiſſet,in Italiam veniẽs;eo in itinere,dum per Foroliuienſem Agrum iter facit,En Graſſator haſta,& enſe armatus,è nemore erumpens,ab eo minacibus verbis nummos poſcit.Vir erat Matthæus corpore robuſtus, ac viribus præſtans:quare cùm ſe ab vno tantùm inuaſum cerneret, cui is ſatis eſſe poſſet;quaſi illi obtemperaturus ignitabulum theca occluſum proferẽs,ante illius pedes proiecit;qui calibis ſonitum audiens,ratus ibi nummos ad eſſe;protinus ſe ad prædam inclinat.At Matthæus protinus collo illius apprehenſo, ac fortiter humi compreſſo,Sicarium genibus ita ſuffocabat;vt nequidem loco dimoueri poſſet. Interea haſta,altera manu apprehenſa,necem illi minabatur,ſi inde recederet,donec longiùs progreſſus haſtam humi plãtaſſet.Porrò Sicarius ex inopinato euentu, tam ingenti pauore perculſus, ac metu exanimatus fuit; vt Matthæo integrè paruerit: atque hoc pacto Matthæus à Sicario liber,Genuam proficiſcitur.Quanquam verò id Matthæus,ob validum corporis robur, propriis viribus facilè aſſequi potuiſſet. Diuinam tamen tunc illi virtutem adfuiſſe,credendũ eſt;quæ cùm pia illius ſtudia, quibus ad Reformationem ferebatur,probaret: Sicarij animum, ne inſtitutũ ipſius iter interciperet,ingenti illo timore perculit.Iam verò vbi Matthæus Genuam appulit; à ſui Ordinis Fratribus, qui ipſius animi deliberationem ſubodorauerant, variis contumeliis afficitur, ac per omnia tentatur, vt propoſitum mutet. Is tamen cunctis ſua conſtantia deuictis,velut aurum igne probatum, in Genuenſi Prouincia inter Capucinos adſcribitur.

FR. MATTHÆI Auinionenſis Vita, & Geſta.

A Graſſatore inuaſus illi ſibi ſubijcit.

Ad Capucinos migrat.

XIV. Perfectus hic Regularis obſeruantiæ cultor fuit, paupertatis zelator, honeſtatis cuſtos, humilitatis, ac ſui ipſius neglectus ſectator inſignis: qui cùm ſibi, in ipſo Religionis ingreſſu, omnium virtutum faſtigium aſſequendum præſtituiſſet: Gulam abſtinentia, ac ieiuniis; corpus flagellis; carnem variis macerationibus, ac laboribus domare; ſenſus denique omnes ita fræno cohibere aggreſſus eſt: & quod caput eſt, animum tam aſſidua oratione ad diuina transferre ſtuduit; vt non mediocrem inde apud omnes ſibi breui tempore ſanctitatis exiſtimationem comparauerit. Eo porrò factum eſt; vt cùm prudentia, ac conſilio plurimùm [illegible]; tametſi Laicus eſſet, plerunque tamen ad Guardianatus,ac Definitorij muneris dignitates, in Genuenſi Prouincia prouehereturꝰ.

Magnis virtutibus ful[illegible]

Digitized by Google

[illegible] Edward Earle Of Dorsett, &c. Robert Earle Bishop Elect of Hereford. [illegible]

Thomas Lord Coventry Lord Keeper. Iohn Lord Archbishop of Yorke. Richard Lord Bishop of Duresme. Iohn Lord Bishop of Lincolne. Iohn Lord Bishop of Bath and Wells. Iohn Lord Bishop of Oxford. Iohn Lord Bishop of Peterborough. Iohn Lord Bishop of Hereford. Iohn Lord Bishop of Chichester. Iohn Lord Bishop of Exeter. Iohn Lord Bishop of Bristoll. Iohn Lord Bishop of Norwich. Iohn Lord Bishop of Rochester. Iohn Lord Bishop of Salisbury. Iohn Lord Bishop of Landaff. Iohn Lord Bishop of Carlile. Iohn Lord Bishop of Glocester. Iohn Lord Bishop of Peterborough. Iohn Lord Bishop of Hereford. Iohn Lord Bishop of Chichester. Iohn Lord Bishop of Exeter. Iohn Lord Bishop of Bristoll. Iohn Lord Bishop of Norwich. Iohn Lord Bishop of Rochester. Iohn Lord Bishop of Salisbury. Iohn Lord Bishop of Landaff. Iohn Lord Bishop of Carlile. Iohn Lord Bishop of Glocester.

Mosaïque Capitonienne.

Le Fondateur de l'Église Paroissiale Capitonienne, Saint Pierre-aux-Liens, est représenté dans la Mosaïque de l'Abside, à droite du Sauveur, sous la figure d'un Vieillard, tenant à la main un Modèle de cette Église. Il est vêtu d'une Tunique blanche, d'une Dalmatique rouge, et d'une Chasuble violette, ornée d'une Croix blanche. Il a la tête nue, et ses cheveux sont blancs. Il est nimbé. Il est debout, et il a les pieds nus. Il est accompagné de Saint Pierre, qui

Proprio Monasterio restituitur.

simularet; seipsam, præsertim in repentino casu, quum natura mentem anteuertit, aut simulare, aut negare poterat. Sua igitur voce, ac testimonio cùm se fœminam prodidisset; atque à Magistro interrogata, status sui conditionem, tametsi inuita; integrè declarasset: res ad Episcopum delata fuit: qui causa diligentissimè examinata, cùm in ea nihil præter simplex, ac feruens animi propositum deprehendisset; impunem illam suo Monasterio restituit.

XIX. Per hoc quoque tempus, Deus Opt. Max. iustissimus scelerum vltor, seueriſſimum alterius vitæ iudicium, in eos exercendum, nobis perspectum esse voluit; qui temporis iacturam parui pendentes, ac sæpè obmurmurantes aliena facta dilacerant. Accidit enim, vt in Conuentu Romano, F. Antonius de Monte Concionator, qui inter primos enumeratur, qui in Prouincia Romana ad Capucinorum institutum euolauerant: nocte quadam, cùm somnum sibi conciliare non posset; è strato surgens in popinam descenderet; vt ex prunis ignis, quæ ibi asseruari solent, sibi lucernam accenderet. E dormitorio tunc in popinam per cochlidem descendebatur; quæ deinde, post aliquod tempus, nouis gradibus constructis, sublata fuit. Cùm igitur iam vsque ad cochlidis medium processisset, ex quo popinæ fores cerni poterant; maximum inde ignis splendorem, calidúmque ex igne vaporem proficisci animaduertit; quapropter admirans secum ita rationabatur. Noctis nunc profundum est, cùm omnes quieti indulgent; cibi hoc tempore non parantur; vndenam tantus in popina ignis fulgur? Dum ita seipsum alloquitur: En horridus Æthiops illi protinus obuius fit: cuius cùm is aspectu tremefactus obrigeret: Ad eum Æthiops: Ne time, (inquit) statimque eum manu apprehensum, ad propinam ducit: quam mox patefactis foribus ingressus; in ea ingentem ignem instructum, plurimasque prunas humi stratas videt: tum geminos Fratres, qui nuper in eodem Conuentu defuncti fuerãt, magno cuidam verũi infixos cernit; quos alter Æthyops, priori vultu horribilior, in subiecto igne versabat; quò vndique eorum corpora assarentur. Obstupuit eo aspectu Antonius: cumque Fratres illos, adhuc viuẽtes familiariter agnouisset: propriis eos nominibus appellans, his verbis compellare cœpit: Heu Fratres! Quid hoc rei est? num phantasma est, quod oculis meis cerno? Heu, quænam misera fors vos in tam dira supplicia rapuit? Num vos Tartara absorbent? Aut saluos Dei aliquando clementia ab his suppliciis eripiet? His ipsi: Saluos, inquiunt, nos quidem Dei misericordia recepit: at his pœnis diu hîc afficiendos esse iudicauit; eò quòd plurimam temporis iacturam nihili facientes, calefactionis tempus in murmurationibus, atque aliorum factis discutiendis, ac inutilibus prorsus verbis, hoc loco consumpsimus; cæteroſque adstantes, in eadem vitia, nostro exemplo pertraximus. Verùm quod grauiùs est: cùm à Senioribus Patribus huiusmodi culpæ argueremur; eorum increpationes negligentes, quasi aniles fabulas despeximus. His dictis totum illud horridum spectaculum euanuit; vt altiùs eorum Fratrum animo infixum maneret; qui vel temporis iacturam, vel inanes fabulas, nedum obmurmurationes; ac hominum quorumcumque detractiones, aut factorum discussiones ad ignem compositas, leuia existimant: cùm ea tam seuerè à Deo iudicari, ac puniri audiant.

Horrendum diuorum Fratrum exemplum.

Murmurationes, ac inutilia Verba, quam seuerè à Deo puniantur.

XX. Accidit quoque hoc tempore, vt Figulus quidam, Sauinus nomine, qui Nouanæ, seu Ciuitatis nouæ (quæ Piceni Vrbs est, cuius & is incola erat) Capucinos ea deuotione prosequebatur: vt testacea vasa, quæcũque Cõuentui opus erant, illis absque pretio donaret; in Apuliam proficisceretur. Peractis verò negotiis, cùm per ignotũ iter, ac deserta loca, in quibus nec Oppida, nec diuersoriæ tabernę, nisi post diuturnũ spatium reperiebantur: nec quæ ad victũ necessaria erant, quæri, aut comparari poterant, in patriam rediret: iam maiorem diei partem ieiunus itinerando consumpserat; cùm longo itinere fessus, ac inedia confectus, se in Collem proijcit; ibique omni hominum ope destitutus, liquenti animo humi iacebat: cùm extemplò

Dei in Ordinis Reuerendissimum Prouincialem vltio quibusdam.

illi bini

Nicolaus Thomas Bonau, Cæsar. Majestatis Legatus ad Sereniss. Regem Poloniæ, Sueciæ, Magnum Ducem Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Livoniæ, Electorem Saxoniæ, Ducem Angriæ, Westphaliæ, Landgravium Thuringiæ, Marchionem Misniæ, Burggravium Norimbergæ, Principem Rugiæ, Comitem Hennebergæ, Marchionem Moraviæ, Lusatiæ superioris & inferioris, Principem Suevidnicensem, Jaworiensem, Comitem Glogoviæ, Burggravium Magdeburgi, Comitem Hennebergæ, Tecklenburgi, Lingæ, Mansfeldiæ, Sarbrucæ, Principem Orniensem, Comitem Barbi, Gorizii, Dominum Ravensteinii, Rochefortii, Legatus Cæsare

ANNVS CHRISTI. PII IV. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1565. 6. 2. 41.

NOVA hæc B.P.Franciſci plantula, ſub humili Capucinorum nuncupatione, inter Boreales perſecutionum flatus efflorescens, ac diuina virtute vegetans, quaſi oliua fructifera in Domo Dei, vberiori tum virtutum fructu, tum Conuentuum numero, magis in dies propagabatur: cùm hoc anno Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo quinto, ſub Euangeliſta Generali, & Frãciſco Meatia Prouinciali Mediolanenſis Prouinciæ Vicario, Laudi Pompeiæ, quæ eſt Vrbs Inſubriæ, ad Addduam; media inter Mediolanum ad Occidentem, & Placentiam ad Eurum ſita: Cuius Ager fertiliſſimus, caſeo, butyro, & carnibus abundat: Prima illius Conuentus fundamenta iaciuntur: quorum Deum ipſum Auctorem fuiſſe, nonnulla, quæ eo tempore diuinitùs obtigerunt, facilè declarant. Cùm enim Ager non longè ab Vrbe diſtans, Conuentus ædificationi maximè accommodatus videretur; iuſto pretio oblato, Prouincialis Vicarius eum à Nobili quodam Agri domino obtinere conabatur: at qui Agrum poſſidebat, cùm Vir primarius eſſet, non modò pretium recuſat, atque Agri venditioni obſiſtit: verùm & duris Prouincialem verbis excipit: quibus tamen, nec quicquam is commotus, ad eum inquit: Nete, Domine, vlla poſtulationis noſtræ moleſtia premat: Tuus Ager eſto. Nos Mediolanum redibimus: tandiuque Dominum precibus pulſabimus, donec vltro nobis prædium, nullo poſtulante, tradas. Res Nobili ridicula viſa eſt: At nec ridicula, nec vana fuiſſe Patris verba, velox rei exitus declarauit. Vix enim ad Solis occaſum ventum eſt; cùm Nobilis ille repentina febre correptus, de ſalute periclitari cœpit. Eo is periculo exterritus, meliórque diuina caſtigatione factus; cùm id Dei Iudicio ſibi accidiſſe agnoſceret: mox ſe Agrum Capucinis daturum Deo polliceretur; ſi priſtinam ab eo incolumitatem aſſequatur. Haud Viri votis defuit diuina benignitas: ſed quam irreligioſa mentis proteruia abſtulerat, voti pietas, ac Religio, breui homini incolumitatem reſtituit. At cùm indulgentiæ facilitas (quod ſæpè hominum vitio accidere ſolet) diuini beneficij hominem immemorem reddidiſſet: ea recuperata valetudine conſiliũ mutat, promiſſáque incolumis implere negligit. At Deus Opt. Max. cui infidelis promiſſio, diſplicet Virũ ſeueriùs punit: Mox enim, tot acerbiſſimi illum artuum dolores, ac cruciatus inuadunt; vt is rurſum ad ſaniorem mentem reuocatus, cùm ſeueriorem in ſe Dei manum petrimeſceret: ſtabile tunc animi propoſitum, de Agro ad Conuentus ædificationem donando, inſtauraueriit; ac ſolido ſe ad id promiſſo Deo obſtrinxerit: quo apud ſe conſtituto, iterum ex ſumma Dei clementia, ſedatis doloribus, è morbo conualeſcit: moxque Capucinis ad ſe accerſitis, Agrum ſponte donat; ac ſingulari deinceps illos beneuolentia complectitur. Id cùm filius eius natu maior, qui ad plenam ætatis iuuentam peruenerat, moleſtiſſimè ferret: tanta mox in Patrem ira exarduit, vt diſtricto gladio eidem necem minaretur; niſi ab ea Agri donatione animum reuocaret. At pater filij minas contemnens, illiuſque amentiam patris imperio compeſcens, quod Deo ſpoponderat, integrè reddit. Filij verò inſolentiorem auſum, haud impunem Deus eſſe voluit. Nam cùm inter robuſtiores, ac præſtantioris formæ iuuenes, is tunc in Vrbe præcelleret; tot ei exinde corporis incommoda acciderunt: vt nemo in ea illo, aut infirmior, aut deformior euaſerit: vt duplex ſupplicium, geminum quoque ſcelus, quod in

1. *Laudi Pompeiæ Conuentus extruitur.*

Vir Nobilis Agrum vendere retentatus à Deo caſtigatur.

Nobilis Agrũ Capucinis donat, ſuique erga Ordinem beneuolas.

Filius inſolens à Deo caſtigatur.

Deum

Deum, ac patrem patrauerat, haud immeritò caſtigaret.

II. Huius igitur Conuentus ædificationi, cùm Frater quidam à Prouinciali Vicario præfectus eſſet; non parùm in eo extruendo à paupertatis regula exceſſiſſe viſus fuit: Cùm verò hoc criminis genus, in ipſis præſertim Reformationis inſtitutæ cunabulis, ſeueriori pœna à Deo plecti ſoleret: poſt hæc accidit, vt hic graui morbo laborans, à Fratribus de proximo mortis periculo admoneretur; quò maturiùs animæ ſuæ rebus proſpicere valeret. At is graui inexpiati ſceleris, atque auſterioris Dei Iudicij pondere preſſus; hæc tantùm per ſingulos anhelitus verba depromebat: Ah nimium me calx illa adurit. Ampliùs illi Dei miſericordiam, ac pietatem eidem pollicebantur, dummodò in eam ſe integrè proiiceret. At ille: O quam me calx illa crémat. Oblata illi Chriſti crucifixi Imagine: Ne deſperes Frater (aiebant) Saluatorem tuum inuoca, in hæc te vulnera ſanguine redundantia immerge. Ille verò nihil ampliùs quàm: Heu, quàm me calx illa inflammat, reſpondebat. Confide, Frater, (inſiſtebant) Beatæ Virginis opem tibi in ſubſidium implora, quæ peccatorum omnium refugium eſt: ab eo autem nec quicquam aliud audiebatur, præterquam: Heu, heu, quam me calx illa exurit. Quo fit, vt abſque vlla Sacramentorum ope, aut diuini nominis inuocatione hinc decedens, animam in hæc ipſa verba exhalauerit: nulla, vel minima de animæ ſalute nobis ſpe relicta.

Frater, ob violatam, in ædificio paupertatē, horrēdo fine tollitur.

III. Feliciùs verò, hoc ipſo anno, F. Benedicto Vercellenſi Clerico, trium annorum profeſſo contigit; qui cùm breuem vitæ curſum magna cum mentis puritate, humilitate, obedientia, ac Regulæ obſeruantia in Religione conſumpſiſſet: Brixiæ feliciſſimè in Domino obdormit: cuius gloriam Deus eadem hora, qua è viuis exceſſit, Nouitio cuidam deuotiſſimo, qui in eo Conuentu annum probationis agebat, manifeſtare voluit. Cùm enim Nouitius ille, qui Marcus appellabatur, poſt Matutinas Horas, in Cellula ſua orans, ſpirituali quodam ſopore correptus fuiſſet: Conuentus Clauſtrum, dormitorium, hortum, ac ſyluam Capucinis Fratribus plena ſibi conſpicere videbatur: quo ille obſtupefactus, ab eorum altero: Vnde, & quorsùm tanta Fratrum copia ibi collecta eſſet, percunctatur. Cui is: Ne mirēre, Frater (inquit) Omnes Capucini ſumus, huc è Cælo delapſi; vt Fratris vnius animam, quæ breui ex hoc Conuentu egreſſura eſt, in Cælum comitemur: protinuſque ei habitum ex panno aurotexto confectum explicans: Hoc, inquit, habitu Frater ille exornandus eſt, qui vilia ſibi propter Dominum indumenta in Ordine elegit. Quanquam enim breuem in Religione curſum expleuerit, Regulam tamen perfectè, quoad vixit, obſeruauit. Poſt hæc illius dicta, cùm Nouitius è ſopore ſibi redditus eſſet: defuncti Fratris ſignum dari percipit, quo tempore Benedictus, coronandum iam Deo ſpiritum reddiderat.

Fr. Benedictus Vercellenſis virtutum coronā emicat.

Nouitij de illius gloria viſio deſcribitur.

IV. Plerique alij hoc anno, vitam in Religione auſpicatò initam, ac honeſtiſſimè actam, beato fine clauſerunt. Inter quos ex Piceni Prouincia, primus nobis ſeſe offert, Fr. Maſſeus Laïcus, patria Tridentinus: qui cùm inter ipſa Reformationis primordia, anno videlicet 1535. ſæculi vanitatibus abiectis, religioſæ militiæ tyrocinium amplexus eſſet: tanquam bonus Chriſti miles, in id omnem curam, ac ſtudium contulit; vt vitia, quæ ſæpè in animum militant, indicto in ea prælio, debellaret: carnem cum vitiis crucifigeret, animumque præclaris virtutibus exornaret. Naturam, cùm vel longo vſu, vel ſuapte conditione, ſomno deditam ſortitus eſſet; tanta vi ad vigilantiam compulit; vt parciſſimè deinceps ſomno vteretur. Corpus epulis, ac lautioribus cibis aſſuetum, ieiunijs ferè quotidianis afflictabat: quorum quamplurima, cùm ſolo pane, & aqua pinguia Domino offerret; nunquam tamen (quod rarum eſt) famem depellebat; aut iis ad ſaturitatem veſcebatur. Nullam carni requiem indulgere, ſibi ab initio in animo propoſuerat: quo fiebat, vt eam die laboribus, quos vel in horto fodiendo, vel in alijs domus exercitiis exantlabat: nocte flagellationibus,

F. MASSEI TRIDENTINI. Vita & geſta.

Ipſius virtutes enarrantur.

vigiliis, longa oratione extenuaret. Atque vt in eam omnem Euangelici odij, ac hostilitatis rigorem exerceret, cùm omnia niue operta essent, glacialibúsque Boreæ flatibus vniuersa rigerent: nunquam id corpori indulgere voluit; vt vel ad ignem accederet, vel alia, præterquàm corporalis laboris calefactione, frigus depelleret.

Summum illius paupertatis studium.

V. Haud facilè referri potest, quàm Seraphicæ hic paupertatis amator fuerit: cuius tanto amore tenebatur; vt cùm viliora, & pauperiora tam in cibo, quàm in vestitu sibi semper deligeret; nihil etiam in domo, tametsi vile, aut exiguum perire pateretur. Quare per hortum, ac nemus incedens; si quando bacillos, ac lignuncula offenderet; ea velut altissimæ paupertatis testimonia, ne interirent, colligebat; ac colligenda cæteris suadebat: neque enim (aiebat) altissimæ paupertatis virtus in magnis duntaxat, sed in minimis quoque rebus elucet. Humilitatis verò, obedientiæ, ac præsertim charitatis studiosissimus, totum se in aliorum, atque infirmorum potissimùm, obsequia effundebat: quorum cura vsque adeò delectabatur; vt nullus illi in iis administrandis labor molestus esset, nullus ægrotantium languor prolixus, nulla fœtens plaga: Christum siquidem in infirmis, magis quàm infirmos ipsos spectabat. Super hæc verò eminebat quoddam assiduæ, ac nunquam intermissæ orationis studium: quo ita extra se ipsum ferebatur; vt vel stans, vel sedens, vel ambulans, vultu ac animo in Cælum semper erectis, quasi cælestia meditans; quid circa illum fieret, frequenter non aduerteret: ita vt alterius potiùs, quàm huius vitæ hominem præseferre videretur.

Plerosque ægrotos signo Crucis curat.

VI. Huius Viri sanctitas; non modò Fratribus, verùm & sæcularibus Viris adeò manifesta erat: vt plurimi ad eum ægroti confluerent; qui ab eo Crucis signo communiti, mox incolumes abscedebant. Hoc modo quamplurimos ab eo variis languoribus curatos fuisse, ex antiquis Ordinis Monumentis constat: quamuis, quæ in singulis gesta sunt, minimè conscripta habeantur.

VII. Quàm verò Sanctus hic Vir Deo charus fuerit, vnico exemplo licet conijcere. Cùm enim is Sennam fluuium inter Fanum, & Senogalliam fluentem, cum F. Antonio Apinianensi, eo tempore transuadare pararet, quo ob frequentes pluuias, tumidæ, ac rapidæ illius vndæ altiùs solito excreuerant: ait ille Antonio, se capitis vertigine, præsertim in transuadandis fluminibus non parùm laborare. Cui Antonius: Ego, inquit, præibo; tu cingulum meum apprehende, ac meis vestigiis insistere cura. Quod cùm Masseus præstitisset: vix ad medium fluminis cursum peruenerant, cùm Masseus capitis vertigine correptus, inter vndas vacillare, ac dilabi cœpit. Altior vnda, & grauis Antonij iam senis ætas, quò minus Masseum in humeros extollere posset, prohibebant: reditus verò æqualis illis periculi erat: Quare spe omni in tanto periculo destituti, ad Dei opem confugiunt: nec frustra: adfuit enim repente è Cælo diuina virtus, quæ vtrumque mox ad oppositam fluminis ripam, in quam tendebant, nequidem aqua madidos tulit: vt præclara Viri apud Deum merita enitescerent. Denique cùm triginta in Religione annos, magna cum sanctimoniæ laude compleuisset; in Conuentu Montisgranarij, senex ad superna præmia conscendit.

Diuino Miraculo à submersione liberatur.

F. IOANNIS FASSATII Mediolanensis, Vita & Gesta.

VIII. Post hunc ad Coronam peruenit, F. Ioannes Fassatius Mediolanensis Sacerdos, & Concionator: qui ex Prædicatorum Ordine ad Nostros assumptus, cùm in Mediolanensi Prouincia, Prouincialis Vicarij sæpe dignitate ornatus fuisset; dignam quoque eo munere, morum, ac vitæ sanctimoniam exhibuit. Etenim cùm iis omnibus virtutibus præcelleret, quæ Minorem Fratrem omnibus numeris absolutum præstant; ac Regularis obseruantiæ cum primis acerrimus æmulator existeret; ea virtute, ac prudentia Mediolanensem Prouinciam moderabatur: vt & bonis solatio, & improbis, ac negligentioribus terrori esset: sicque seueritatem lenitate temperabat, vt & manna, & virgam in eadem Arca seruaret: ex eodémque ore & benignitas, & seueritas fluerent. Quo planè fiebat, vt directionis virga, quæ

Illius prudentia commendatur.

aliis

aliis terrorem incutere solet, in manu eius manna progigneret, ac subditos consolaretur.

VIII. Dei Verbum, tam ingenti charitatis æstu, audientibus proponere solitus erat; tantaque Dei gratia in eo disseminando affluebat; vt Euangelicum illud Christi oraculum de eo verè pronunciari posset: *Non enim vos estis, qui loquimini: sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis.* Quod manifesto aliquando symbolo compertum fuit. Nam cùm semel Brixiæ Dei Verbum prædicaret; candida columba in ipsius capite requiescere visa fuit. Quantis verò apud Deum Vir hic meritis fulgeret; illustre exemplum declarat. Cùm enim æstiuo tempore, Modœtia Mediolanum pergens, siti æstuaret; à Tabernario vini poculum postulat: qui cùm ei illud denegare decreuisset, nihil apud se vini superesse respondet, tametsi plura dolia in domo vino plena seruaret: quo audito pertransiit Ioannes. Vix autem is inde vnico iactu lapidis dilapsus fuerat; cùm Tabernarius ad cellam Vinariam pergens, vt vinum hauriat, dolia omnia vino vacua inuenit. Mox vexatio, quæ dat intellectum auditui, denegatum Ioanni vini poculum illi in mentem reuocat: Quo factum esse agnoscit: vt crudelis illa mentis auaritia quæ vinum pauperi negauerat; vinum ebiberit, & dolia exsiccauerit: Deoque culpam vlciscente, qui vinum ad pauperis necessitatem subleuandam, mendosè sibi adesse negauerat, vinum reipsa sibi abesse experiretur, dictumque veritas sequeretur. Quamobrem animo confusus, cùm nullum aliud tunc mens oportunum consilium ministraret; festinus post Ioannem, qui haud procul aberat, currit: à quò cùm denegatæ charitatis veniam postulasset; rem, quæ acciderat, cum lachrymis narrat. Is verò Viri casum miseratus: Iam, inquit, domum redi: tecum enim & vinum in dolia redibit. Cui cùm ille fidem adhibuisset; domum rediens, vinum quoque ad dolia reuersum comperit.

Matth. 10.

Dum prædicat Columba in ipsius capite insidens conspicitur.

Tabernarij. vini potum illi denegantis, dolia arescunt.

Vinum ipsius oratione ad dolia redit.

IX. Postremò, cùm adhuc Prouincialis Vicarij munere fungeretur: Mediolani supremo morbo correptus; vbi se ad Domini aduentum deuotissimè Sacramentorum susceptione parauit: cùm spiritum Deo redditurus esset, cunctis Conuentus Fratribus ad se vocatis, ac clepsammidio sibi ante oculos statuto, circumfusam Fratrum coronam his verbis alloquitur. Exiguum, Fratres, mihi vitæ tempus superest; sicut ostendit mihi Dominus: vnius duntaxat horæ spatio vobiscum sum, vt in eo vos vestræ salutis commonefaciam: cumque omnes ardentioribus verbis ad Regulæ obseruantiam, ad paupertatem, ad charitatem, ac cæteras virtutes per horam adhortatus esset; hora elapsa, manibus in Cælum erectis, Hymnum: *Te Deum laudamus*, inchoat; quem dum cæteri prosequuntur, ipse corpus ad mortis quietem componens, in extremo illo Hymni versu: *In te Domine speraui, non confundar in æternum*, beatam spem, ac quietem consequitur.

Ante obitum per horam Fratribus sermocinatur, tum spiritum reddit.

X. Alter quoque Ioannes à Leonissa Vmbriæ Prouinciæ Concionator; ac Matthæi illius Sanctissimi Viri germanus; cuius in ipsius Matthæi vita conuersionis exordium annuimus, anno 1553. hoc anno rebus humanis valedicens, ex hac luce migrat. Hic ex Minorum Conuentualium Familia, (vt alias diximus) Matthæi fratris potissimùm precibus ad Capucinos vocatus, inter nos inculpatam, ac virtutibus præclaram, vitam duxit. Feruentissimus fuit Verbi diuini Præco, atque adeò sermone potens, vt ipsos quoque improbos, & corruptos animos ad Virtutem compelleret. Illud verò inter alia, tam singulare, ad dissidia componenda, à Deo donum acceperat; vt innumerabiles propè, ac inueteratissimas Ciuium, ac Vrbium simultates sua tempestate grassantes extinxerit, atque ad mutuam amicitiam compulerit. Quorum nonnulla exempla recensere lubet.

F. IOANNIS A LEONISSA, Vita & Gesta.

Discordias componit.

XI. Dum Tipherni, quo tempore Prouincialia in Vmbriæ Prouincia Comitia agebantur, Sacrum Missæ Sacrificium offerret: nonnulli Sacro audiendo intererant, qui antiqua, ac inueterata inter se odia fouebant. Hos Ioannes cùm ad mutuam concordiam, ac beneuolentiam adducere summopere optaret; vbi ad ea Domi-

Sacra celebrans inimicos ad concordiam pellit.

nicalis Orationis verba peruenit. *Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris*, diuino velut Oestro percitus, faciem, & verba ad circumstantes conuertens, tam efficaciter de inimicorum dilectione cœpit disserere; vt necdum sermone peracto, qui intestinis inter se odiis ardebant, mutuis se osculis exciperent; ac stabili deinceps inter se necessitudinis vinculo colligarentur.

XII. Post hæc Rusticus quidam Vissini Comitatus, cui germanus Frater à quodam Ciue nuper interfectus fuerat, adeò ad pacem cum aduersario ineundam durus, ac inexorabilis erat; vt nullis vnquam, neque amicorum, neque Nobilium, ac potentium precibus adduci potuisset; vt animum ad concordiam componeret. Illum Ioannes aliquando domi conuenerat, vt ei pacem suaderet: sed cùm is in proposito sibi odio pertinax esset, illiusque aduentus causam suspicaretur; se è domo abesse simulauerat. Quamobrem mutui colloquij spe frustratus, ad Sacra aliquando celebranda se confert: ad quæ cùm plerique conuenirent, eò & Rusticus ipse, cui nonnulla inter odij tenebras pietatis lux affulgebat; cum aliis accedit. Cunctis ea simultas manifesta erat; quo fit, vt vix Rusticus in Ecclesia visus fuerit; cùm protinus res ad Ioannis aures defertur: qui eam temporis opportunitatem nactus, simulatque Sacra peregit; ne Rusticus inde euaderet, Ecclesiæ fores occludi iubet. Tum Sacras adhuc vestes indutus, de iniuriarum remissione, & fraternæ charitatis, ac pacis bono tam efficaciter agit; vt Rusticus animo commoueri cœperit. Quapropter, cùm eum proprio nomine vocatum, ad se accedere iussisset; ab eo quærit: an non cum Fratris sui interfectore, qui & præsens in Ecclesia aderat, pacem inire velit: cui cùm Rusticus præter omnium expectationem, promptum se exhiberet; ipso tempore pax, & amicitia nullo labore inita, ac stabilita fuit. Res cunctis admiranda visa est, qui pertinacissimùm Rustici animum non ignorabant: quare cùm Rusticus subinde interrogaretur: quo pacto tam facilè, in eam reconciliationem veniisset; quam tot annis, ac tot Nobilium precibus inire antea recusasset: respondit; se vi quadam inuisibiliter eo tempore attractum, ac compulsum fuisse; vt nullo pacto resistere valeret, quò minus Ioannis dictis statim aquiesceret.

Rusticus inter Missarum Sollennia ab eo ad concordiam adducitur.

XIII. Hoc planè modò alias quoque, Virum, quendam, publico scelere obstrictum; qui Sacramenta refugiebat, ad pœnitentiam compulit. Cùm enim Sacris Mysteriis incumbens, illum adesse intelligeret: ad populum post Missæ finem conuersus ait: Amabò, Fratres, quinquies Dominicam Orationem, ac salutationem Angelicam, pro perdito homine, vnà omnes persoluamus: cuius tanta insania est, vt potiùs in profundum Tartarum demergi, atque ad horrenda Inferorum supplicia cum Diabolo relegari, quàm peccata sua confessione expiare, & inter Dei filios adnumerari sibi eligat. His dictis, ac populi Oratione, tantoperè is animo compunctus fuit; vt peccata sua lachrymis, ac Pœnitentiæ Sacramento quàmprimùm delens, vitam in melius commutauerit.

Hominem impœnitentem, ad pœnitentiam mouet.

XIV. His accedit, quòd cùm inter duo Vallis Spoletanæ Castella, tam intestina odia vigerent: vt inde mutuæ cædes, ac innumera propè mala exorirentur: quàmplurimi tum Ecclesiastici, tum illustres Viri, in iis dissidiis componendis, diu frustra operam insumpserant; cùm Ioannes diuina potissimùm ope, ac virtute confisus, tam arduum concordiæ, inter vtrumque populum ineundæ, opus aggreditur; tantaque prudentia, ac dexteritate, Deo præsertim opitulante, prosequitur: vt quæ tot annis, atque à tot illustris Viris pax pertentata fuerat, breui tempore instaurata fuerit. Res planè admirabilis fuit, soliusque diuinæ virtutis opus: tam enim exiguo tempore, Ioanne Auctore, diremptæ lites, animi compositi, dissidia fugata, atque odiis, ac simultatibus vtrinque sedatis, constans inter eos pax, ac necessitudo firmata; vt res humanum propè modum excederet.

Populos sua oratione ac sedatis ad concordiam mouet.

XV. Hæc frequentiora erant Ioannis negotia: quæ cùm longa semper oratione anteuerteret, diuinamque virtutem sibi comitem haberet; haud mirum, quòd propositam fere semper metam attingeret. Hinc Deus Opt. Max. qui Ioannis animum,

Digitized by Google

ac gesta moderabatur; vt se horum Auctorem ostenderet: si qui, vel illius dicta contemnerent, vel monitis aduersarentur; haud impunes esse sinebat: quod ne gratis dictum putetur. Accidit, vt in Oppido Sillani, duo eiusdem Oppidi incolæ, de agri transitu inter se pugnaciter contenderent: quorum vt controuersiam dirimeret, Ioannes, vtroque in agrum vocato, alterum, qui longiùs à recto rationis tramite exorbitabat, suauiter monet; atque inter æquitatis terminos continere tentat: ille verò maiori pertinacia pugnans, cum multis verbis admonitus, nulla ratione animum cum recto componere vellet: Ioannes mox diuino spiritu afflatus, ad eum inquit: Caue tibi, Frater: caue, inquam: Ager enim hic tibi funestus erit: nisi enim meliori consilio rebus tuis prospicias: hîc te Dæmon, & repentinus interitus expectant. Hæc cùm ille monita despiceret: post aliquot dies in eodem agro aduersarium ad rixam prouocans, ab eo interficitur; Agrumque, iuxta sancti Viri dictum, suo sanguine perfundit.

Concordiam refugienti ne cum certo loco futuram prædicit.

XVI. Huic non absimile alteri factum accidit: quem cùm Ioannes ad concordiam cum hoste ineundam hortaretur; in tantam ille mentis amentiam prolabitur: vt in hæc verba prorumperet: Quid frustra pacem persuades? tametsi Deus id mihi ore tenus præciperet, non parerem. Cui Ioannes Dei zelo feruens, ait; Tam ne Deum contemnis, miser? Scito, quia hic te locus propediem exanimem recipiet. Nec illum imminens Dei iudicium præteriit: Postridie enim ibidem ab inimico interemptus occubuit. Ex quo id omnibus exploratum fuit: Dei Seruo, non modò Diuinam virtutem, qua impios supremo exitio terreret, adfuisse: verùm & præclara, qua futura prænosceret, Dei luce illustratum fuisse.

Pacem recusanti repentinum obitū pronunciat.

XVII. His & aliud exemplum lubet adnectere: quo se futurorum, diuino spiritu, præscium haud obscurè declarauit. In Oppido Vallis Spoletanæ, quod Passum appellatur; tres vnà aleatores conuenerant: qui cùm publicè aleæ, ac ludis vacarent, cæteros quoque ad huiusmodi studia alliciebant: quibus & Dei nomen blasphemabatur, & plurimæ inde rixæ, ac iurgia oriebantur. Hos sæpè Ioannes & aleas fugere, & à publico Oppidi scandalo abstinere hortatus fuerat. Ridebant illi, ac pia monitoris officia aspernantes impio sceleri vacabant. Tandem cùm eos Ioannes ludentes conueniisset; ad illos inquit. O infelices, en luditis; ignoratisque, quænam aduersùm vos sententia à Deo ferenda sit! Iam sæpe vos, vt ab hoc perditionis itinere pedem reuocaretis, admonui; vosque monita omnia negligentes in scelere computrescitis. Cur seueriorem Dei in vos iram concitaris? En populi scandalum; en blasphemæ voces; en iurgia, ac scelera, quæ hoc in loco perpetrantur, clamant in auribus Domini Sabaoth, ac velocem Dei in vos vindictam prouocant: quæ vos iam suo pondere obruet, & grauitate conteret. Audite, miseri; qui trahitis iniquitatem in funiculis: Nec vestro contenti damno, tot animarum sanguinem funditis: bonúmque Dei Nomen, summa impietate, blasphemare facitis: En iam Securis ad radicem Arboris posita est; Iam aduersùm vos ab æthere sonat horrendus cœlestis iræ cataclysmus; exitialéque è Cœlo edictum pendet, quo conterendi estis: Quid plura? Nisi maturè scelerum pœnitentiam egeritis, breui simul omnes gladio peribitis. Hæc Ioannes publicè illis comminatus est: quæ, vt non, hominis, sed Dei voces esse quisque intelligeret: vix paucis elapsis diebus, iuxta Viri Dei comminationem, adamussim acciderunt: Rixa enim inter eos exorta, cùm omnes sibi mutuò necem intulissent: Propheticam illam Ioannis vocem fuisse, ac Deo auctore profectam, cunctis non obscurè perspectum fuit. Hoc ipso Prophetiæ spiritu, in Religione, Fratrem quendam anteuertit; qui cùm ab eo, de nonnullis Regularis inobseruantiæ criminibus correptus fuisset; isque correctioni minimè acquieuisset; eidem fore prædixit: vt è Religionis ore quamprimùm euomendus esset: quod misero haud longè post contigit. Nam confractis obedientiæ vinculis, in turpem se apostasiam præcipitem dedit. Posthæc cùm Vir Dei in morbum incidisset: supremum huic Mundo ærumnarum pleno, valedi-

Aleatoribus futurum exitium prasignificat.

Fratri Correctionem recusanti Apostasiam prædicit.

cens,

cens, Iustorum morte ex humanis tollitur.

FR. BERNARDI MEDIOLANENSIS, Vita & Gesta.

Hunc quoque secutus est, ex Mediolanensi Prouincia, Fr. Bernardus Mediolanensis, ex illustrissima Vice-comitum Familia progenitus. Hic cùm Sacris, humanisque literis apprimè eruditus esset; Patre agente, Brixiensis Epis- eligitur: quod cùm Bernardo renunciatum esset; grauissimum is Episcop. is, tot animarum reddendis rationibus obnoxium, secum animo versans; difficillimumque munus, cui tot virtutum ornamenta necessaria sunt, quot Apostolus enumerat ad Timoth. scribens, cùm ait: *Oportet, Episcopum irreprehensibilem esse &c. Sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem, &c.* apud se perpendens: ab eo se subtrahere cogitat. Verùm cùm ob parentum molestiam, nullum aliud sibi euadendi consilium supereſſe cerneret: in solitudinem fugit; atque inter syluas aliquandiu latuit: vbi ieiuniis, atque orationibus tandiu seipsum exercuit; donec Patre luminum inspirante, Capucinorum, qui non pridem in Orbe pullulauerant, se Congregationi adiungit; & cælestem humilitatis viam, iam diu illi à Deo inspiratam amplectens; vt omnem pœnitus mentis superbiam confringeret; in Laïcorum numerum adscribi curat. Verùm, quo profundiùs is in humilitate, Euangelicæ perfectionis fundamenta iecit; eò virtutum moles, quæ iis deinde superstructa fuit, altiùs consurrexit. Tam enim sumpsius abiectione, ac despicientia excelluit: vt cùm se reliquorum Fratrum consortio indignum existimaret; omnium se pedibus substerneret; heluonem se, gurgitem, ac voragĩnem cælestis patrimonij appellans, simul improbum, scelestum, ac totius Religionis dedecus seipsum prædicabat. Nihil demùm dicti, aut facti vnquam prætermittere visus est, quo non seipsum apud alios maximè contemneret.

1. Timot. 3.

Brixia Episcopus designatus dignitatem fugit.

Capucinorũ Congregationi adiungitur.

Humilitati, ac sui despectui studet.

XVIII

Huic de seipso vilissimæ existimationi, altissima quædam rerum paupertas respondebat: qua sibi vilia, atque ab aliis contempta semper eligere gaudebat; Vilissimus illi habitus erat, vilissima Sandalia (tametsi vt plurimùm iis minimè vteretur) vilissima fœmoralia, vilissima strophiola, vilissima Cella, vilissimus lectus; cuius loco sarmenta sibi substernere solitus erat; vilissima lodix, vilissima tandem omnia: atque adeò hac rerum vilitate, ac egestate delectabatur; vt se rebus omnibus exuere posse optaret, quò ea perfectiùs frueretur. Somni parcus, gemina ante Matutinum Officium hora, ad orationem surgens; eo tempore totus in Deum mentis ardoribus agebatur: atque his cælestibus dapibus pastus; si quando ad familiaria hominum consortia accederet, tam mira suauitate res diuinas eructabat, tamque altè de his differebat; vt omnes ab illius ore admirabundi penderent: eamque de rebus cælestibus scientiam, ab eo non humano labore quæsitam, sed diuinitus illi infusam esse, certissimè sibi persuaderent.

Eximius Paupertatis sectator asseritur.

XIX.

Charitate in pauperes tam eximius fuit: vt cùm Ianitoris officio fungeretur, cibi partem, quam communem cum cæteris in prandio, aut cœna accipiebat, repositam, pauperibus distribueret. Nonnulla, diuina luce illustratus, futura prædixit, quæ rei exitus vera comprobauit. Inter hæc, Nobili cuidam Viro, qui Capucinis adeò infensus erat; vt cùm ij propè Oppidum Drucolam, quod in Agro Brixiano, prope Benacum Lacum iacet, Monasterium construerent; quæ ipsi die ædificabant, ille noctu diruenda curaret; grauem calamitatem prænunciat: quæ non multo post tempore eidem accidit; eo ad triremes damnato. Denique tam ingens, apud sæculares homines, de eo sanctitatis fama diffusa erat: vt cùm per Brixiæ Vrbem incederet, plurima illum semper populi turba sequeretur; certatimque omnes ipsum audire, ac videre contenderent. Postremò Brixiæ in Cõuentu, qui Abbatiæ nuncupatur: diem supremum obit; maxima tum apud Fratres, tum etiam apud Sæculares homines, sanctimoniæ opinione relicta. Quamobrem ipsius obitu per Vrbem diffuso, magna populorum multitudo ad illius funus confluxit: cumque alij tunicam, alij capillos præ deuotione è defuncto corpore excinderent; accidit, vt quidam dextri pedis vnguem imprudentiùs amputans, carnem simul cum vngue

Prophetia spiritu illustratur

Nobili Viro futuram calamitatem prædicat.

Obit sanctimonia clarus.

XX.

præscinderet;

præscinderet; quo facto præter naturam statim è vulnere sanguis efluxit: vt is apud Deum in Cælo viuere probaretur.

XXI. Quinto verò post Bernardi obitum anno, cùm ipsius ossa, vt in aliud sepulchrum transferrentur, exhumata essent: suauissimus ex his odor emanare cœpit. Quo tempore Fr. Honorius Brixianus Sacerdos, qui in eo Conuentu diu febri quartana molestissima laborauerat; cùm ipsius sepulchrum ingressus Bernardi ossa exosculatus esset, meritáque ac opem ipsius imploraſſet; ab ea protinus conualuit: sicque Bernardus, dum Ecclesiasticam dignitatem, cum humili Capucinorum vita commutat, mundoque se penitus abiectum præber, humilium præmium adeptus, illustrem apud Deum gloriam hoc anno consequitur.

Post quintum ab Obitu annum ipsius ossa suauo dorem.

F. BERNARDINI A MONTE VLMI, *Vita, & Gesta.*

XXII. QVintus deniq; ac præclarissimus, qui hoc Anno mortali, corruptibiliq; Sarcina deposita, immortalem gloriæ stolam sibi comparat, est Bernardinus à Monte Vlmi, Picentis Prouiciæ Cõcionator: Vir sanctitate, ac miraculis celebris: qui cùm in Minorum Conuentualium Ordine, eam doctrinæ, & eruditionis laudem, præsertim in via Scoti adeptus esset; vt Scoti anima passim nuncuparetur: ac propterea in sũmis Italiæ Academiis publici professoris munere, magna cum nominis sui gloria perfunctus esset. Pisas tandem vocatus, publicè in ea Vrbe Theologicas disciplinas profitebatur: quo tẽpore, cùm semel inter æstiui temporis calores, tunicam exutus, librum Conformitatum, à Bartholomeo Pisano editum, manibus volutaret, in illud fortè exemplum incidit, quod apud eum legitur, his verbis exaratum. *Quidam Frater Minor fuit in Prouincia Angliæ habens gratiam raptus, & dum quadam die redditis gratiis pro prandio, staret in Choro: coram Ministro, & Fratribus, incœpit plorare fortissimè, & fuit coram præfatis raptus. Minister hæc videns Fratribus mandauit, vt omnes expectarent; quousque Frater ipse à raptu ad se veniret. Quo reuerso, & per Ministrum interrogato per obedientiam, vt quid vidisset, ad Fratrum ædificationem diceret: adstrictus obedientia, inquit: Ego fui raptus in Cælum, & vidi quatuor Fratres Ordinis nostri, per B. Franciscum mandato Christi iudicari, qui hodie de hoc mundo decesserunt. Vnus habebat post se vnam salmam magnam librorum. Alius habebat in dorso habitum pulcherrimum. Tertius habebat post se homines, & mulieres, & pueros. Quartus erat pauper, modicus, & despectus. Hos iudicaturus ex Christi mandato B. P. Franciscus primum interrogat: Cuius Ordinis fuerit, & quid sibi vellent isti libri? & cùm Frater primus diceret, se sui Ordinis esse, & libros præfatos habuisse ad studendum. Et B. Franciscus: feciſti ne, quod Dominus in predictis libris mandat: Et cùm ille diceret, quod non: B. Franciscus, vt proprietarium maledixit: Et ipse cum libris ad Infernum descendit. Secundus interrogatus à B. Francisco: Cuius Ordinis esset? Et iste assereret, se esse Fratrem Minorem: Beatus Franciscus, mentiris, ait: quia Fratres minores non mollibus, sed vilibus indui debent: nec pretiosis, vt tu. Et eidem maledicendo, ipsum ad Infernũ direxit. Tertiũ cùm interrogasset modo iam dicto, & quare homines, ac mulieres eum sequerentur? Respondit, quod in Curiis eos iuuarat, pro eis aduocando. Et B. Franciscus, Frater Minor non debet esse aduocatus; Quia non litigent dicit Regula: sed debet esse in Cella, & plorare annos suos in amaritudine. Et hunc maledicẽdo, in Inferno reposuit. Quartum verò Fratrem cùm interrogasset, si esset Frater Minor? Et ille audaciter dixisset; quod sic: B Franciscus, amplexando eum, dixit, quia Regulam seruasti, & verus Frater Minor fuisti; intra in gaudium Domini tui; Et hic cum Beato Francisco in gloria remansit.*

Formidabili exemplo ad Regulæ obseruantiam prouocatur.

XXIII. Hoc itaque formidabile de damnatis Fratribus iudicium, cùm attentiùs Bernardinus legisset, tam altè illi animo à Deo insculptum fuit; vt protinus se ipsum interrogans diceret: Quid ais Bernardine? Quid respondes? An non audis?

Hic te liber alloquitur, te horrendum hoc Dei Iudicium manet: Num nugæ num fabulæ sunt, quæ dicuntur? An non hæc B. Francisci vox est, quæ Regulæ præuaricatores condemnat, atque æterno supplicio ferit? An non Dei hæc monita sunt, quæ te à mortis somno excitant, & ad meliora prouocant? Quid dormitas? quid stertis? Iam nunc saltem excute somnum: dissice nebulas, quę sua caligine tibi oculos obducunt: discute rerum statum, quæ te diuinis iudiciis obnoxium reddunt. Quid excusatione, quid dissimulatione opus est? Si librorum copia, si vestium mollities, si Sæcularia negotia, si Regularis inobseruantia cum illis tibi communis est; quidni, & commune iudicium, & ineuitabilis pœna tibi immineat? An non præstat, dum vita tibi superstes est: Quarti paupertatem, humilitatem, ac Regulæ obseruantiam, quam professus es, amplecti? nete insperata dies intercipiat, partemque tuam cum hypocritis, ac præuaricatoribus ponat. Hoc stimulo agitatus, Bernardinus, haud sibi obdormiendum; sed quò à Dei clementia vocabatur, sequendum proponit. Quare ex eo tempore fixè in animo statuit, perfectam Regulæ obseruantiam complecti; nouæque Reformationi, quæ à Francisco Politiano, ac septē aliis illustribus Viris, quorum aliàs meminimus, nuper in Minorum Conuentualium Ordine instituta fuerat, se ipsum adiungere. Hoc itaque apud se deliberato: quum primùm illud publicarum Prælectionum pensum exoluit, ad Reformationem se confert; atque in Conuentu Tiferni Metaurensis, simul cum Fr. Vbertino, eiusdem Conuentus fundatore, aliisque eiusdem Reformationis Fratribus, Regulari obseruantiæ studet. Cùm verò sub annum 1538. in eo Oppido Ioannes à Fano, Dei Verbum toto Quadragesimali tempore disseminasset; ipsius exemplo, & sermone permotus; vnà cum Vbertino, ac tota illius Conuentus Familia, ad Capucinorum Religionem transmigrat; ipso quoque Conuentu (accedente Oppidanorum consensu) ad Capucinos translato; quemadmodum eodem anno fusiùs à nobis explicatum fuit.

Ad Reformatos Conuentuales se confert.

XXIV. Bernardinus itaque in Capucinorum Ordinem relatus: quanquam tam infirma corporis valetudine laboraret; vt communes Religionis austeritates, quæ inter ea Ordinis initia, duriores vbique vigebant, vix ferre posse videretur: naturæ tamen imbecillitatem virtute superans; Deo potissimùm opitulante, tanta austeritate vitam instituit; vt cæteris prorsus admirabilis videretur. Nudis enim pedibus, absque sandaliis toto anni tempore incedens, asperiori, ac interpolo semper habitu vtebatur; eo solo, tunica reiecta, contentus. Quadragesimalia ieiunia B. Patri Francisco familiaria, quæ quinque enumerantur; præter ea, quæ vel à Regula, vel ab Ecclesia præscribuntur; tam arcta lege sibi custodienda præstituerat: vt iis sæpè, præter panem, & aquam, nihil ad victum adderet. Ingrauescente autem ætate; cùm panis, & aquæ ieiunium, vnica in die tantùm refectione compensasset; Hoc quotidianæ abstinentiæ genus constanter vsque ad mortem retinuit: neque vlla ratione adduci vnquam potuit, vt vel tanquam seni, vel tanquam ieiunanti, singulare aliquod ferculum, præter commune, sibi administraretur. Quapropter cùm aliquando Popinæ Præfectus, ob ipsius senium, ac imbecillitatem, carnes; quibus tunc Fratrum Familia carebat, sub pulmēto occultas administrasset; quum primùm id is animaduertit, ab vtroque, & à pulmento, & à carnibus abstinuit; Præfectúmque illius facti duriùs his verbis increpauit. Cur, Frater, inuitum me ad hypocritas compellis? Nescis, eum, qui palàm abstinentiam profitetur, clam verò lautioribus cibis ventrem implet, iure hypocritam, ac Pharisæum censeri? Cui à Christo dicitur: *Pherisee cæce, munda priùs, quod intus est calicis, ac paropsidis, vt fiat id, quod de foris est, mundum.* At id parùm est: nam & turpi me ciborum specialitatis vitio obstringis? quod cuique maximè in Religione fugiendum est: quo religiosa cōmunitas læditur, simplicitas deperditur, pax turbatur, ac Religio ipsa, quæ vna animorum, ac rerum communitate subsistit, proculdubio ad nudum nomen contrahitur. Quare grauiter Fratres admonere solitus erat; vt à ciborum specialitate angue peius abhorrerent: plurimúmque ob id suis cohortationibus proficiebant, quòd non solùm

Capucinorum Congregationi associatur

Admirabilis illius vitæ austeritas describitur.

Ab Hypocrisi abstrahit.

Matth. 23.

Ciborum specialitas a Religiosa Virtute remota.

Vir

M. Tullius Cicero, in 1. de Divinat. & Plutarchus, in Lucullo. Ma-

gnum Mercurii Copernicani Theatrum, Hoc est, Omnium Motuum Orbis Terrarum, Ac Praecipue Mercurii, Novissima Hypothesi Restituti, Demonstratique Tabulis Certis, Ac Novis Ephemeridibus Illustratum. Cum Admirandis Circa Solem Phaenomenis, Quae Hactenus Latuerunt. Opus Novum, Ac Ante Hac Nunquam Visum. Auctore Philippo Lansbergio. Middelburgi Zelandiae, Excudebat Zacharias Roman, Anno 1632. in 4. Hoc Opus Lansbergius Dedicavit Ferdinando II. Imperatori, Ut Ipse Testatur Epistola Dedicatoria, Quae Extat Pag. 3. Et Ut Ipse Testatur Pag. 4. Ferdinandus Ipse Ei Gratias Egit Per Literas Suas Amplissimas, Quas Ipse Lansbergius Vidit, Et Quarum Exemplum Ipse Habet. Ipse Lansbergius Pag. 5. Testatur Se Hoc Opus Scripsisse Ante Annum 1629. Et Pag. 6. Testatur Se Hoc Opus Scripsisse Ante Annum 1631. Et Pag. 7. Testatur Se Hoc Opus Scripsisse Ante Annum 1632. Et Pag. 8. Testatur Se Hoc Opus Scripsisse Ante Annum 1633. Et Pag.

Diuina Prouidentia fidendum exemplo adstruit.

proficiſceretur,tam copioſus eo tempore imber è Cælo depluit: vt aquarum riuulis vndique defluentibus;Fiaſtræ, & Chienti Flumina,quæ iter illud interſecant, adeò intumeſcerent;vt coniunctis vndis magnam eorum agrorum planitiem inũdarent.Huc ille,cùm totus imbre madefactus peruenisſet; exundantem amnem circumſpiciens, cùm nullo pacto tranſuadari poſſe exiſtimaret: hærebat animus, ac variis cogitationum fluctibus agitatus, quid agendum eſſet, ignorabat. Dies enim,qui ad occaſum properabat,retrocedere penitus vetabat: incerto verò vado ſe committere, vbi alta aquarum vis, omnia fluminis vada intercidiſſet, manifeſtumque vitæ periculum minaretur; nullum iuſtum conſilium perſuadebat: ſola illi in Deum ſpes reliqua erat;quem impenſiùs tunc rogare cœpit, vt in ea illi rerum anguſtia opem ferret. Dum ita ardentiùs Deum orat,ecce inſperatò ab tergo Vir proceræ magnitudinis apparet;qui,eo ſalutato,ait. Quid tecum Pater cogitas? ac incerto animo,ac cõſilio verſas? Num flumen traiicere optas?Id equidem,Amice,inquit:At me rapida fluminis vndæ terret.Cui ille:Ne te,ait,vllus huius rei metus inuadat;Ego cuncta huius fluminis vada noui;tutum te vltra flumen humeris traiiciam. Credo equidem, ſubdit is: Vada noſti: at fluuius exundat, conſuetoque haud alueo continetur; paſſim latet altior vnda,cui haud tutò fidendum. Verùm ille:Confide,Pater,ait,nihil in hac re periculi metuendum. Tum protinus,illo in humeros ſublato,tam facilè,ac leuiter per fluminis vndas permeat,vt nec vndas quidem attingere videatur.Cumque ſaluum illum ad alteram fluminis ripam tranſuexiſſet, tam opportuno,ac benevolo Vectori gratias acturus erat; cùm circumcirca aſpiciens,neminem adeſſe reperit.Iam verò is tunc cæleſte Dei auxilium, Angelico miniſterio ſibi impenſum agnoſcens:ſublatis in Cælum oculis:Heus cæleſtis Aliger,inquit,hominem cùm te eſſe exiſtimarem,gratias relaturus eram:nũc verò,cùm te cæleſtem Angelum fuiſſe agnoſcam,iam Deo Creatori,ac benefactori,qui te mihi auxiliarem dedit;maiores,quas poſſum, laudes rependo.

Hæc & pleraque alia diuinæ pietatis argumenta Bernardinus, dum in Picenti, Bononienſi, & Neapolitana Prouincia Vicarij Prouincialis munus adminiſtraret, ſæpiùs Fratribus proponere ſolitus erat; quibus omnium animos alliciebat; vt ſe in diuinæ Prouidentiæ, ac benignitatis ſinum proijcerent. Proprium quoque ſuiipſius odium, & abnegationem: qua Religioſus Vir ſuis omnibus cupiditatibus emori debet, tantoperè commendabat; vt neminem, ad perfectas diuini amoris delicias pertingere poſſe doceret; niſi liberum ab humanis cupiditatibus animum gereret. Neque enim ſat eſt, aiebat, ſi corpus flagellis excarnifices; ſi ieiuniis extenues; ſi vigiliis maceres; ſi nuditate conficias; ſi denique aliis auſteritatibus mactes: niſi animus ſuis omnibus cupiditatibus, ac Philautiæ, qua quiſque ſibi viuit, penitus intereat; ac ſoli Deo viuere incipiat. Hinc pauci eam perfectionis metam attingunt, qua id de ſe ipſis cum Apoſtolo affirmare valeant: *Viuo autem, iam non ego; viuit verò in me Chriſtus.* Quandoquidem rari ſunt, qui perfectè ſeipſos abnegare, ac proprij amoris voluptates proſequi, ac interimere didicerint. Etenim ad has debellandas, longa, atque aſſidua animi exercitatione opus eſt.Quatuor (inquit) mihi ab exordio hoſtes fuêre: nempe Accidia, Concupiſcentia carnis, Gula, & mei ipſius amor:in quos aciem nullo nunquam tempore direxi:Hos mihi debellandos.idcircò ab initio ſtatueram, quòd eos mihi infenſiores experiter.Porrò id Dei gratia conſecutus ſum:vt tres quidem priores iam mihi parùm,aut nihil negotij faceſſant; quin potiùs velut proſtrati iaceant:quartus verò adhuc ſæpè victus pugnat.Neque enim id hactenus me aſſecutum confido; vt vetus homo,qui ſe,ſuaque iugiter quærit,mihi penitus interierit: ita vt æquè obtrectationibus & contumeliis, ſicut honoribus animus,oblectaretur; ſi illæ inſperato aliquando ingruerent:

Philautia,ac propry amoris vitium in nobis perſequendum.

Gal. 2.

Quàm difficile ſit, propriũ à ſe amorem depellere oſtendit.

XXVIII

Hinc Philautiæ mortificationi tanto ſtudio incumbebat; vt ad mentis ſuperbiam retundendam,quæ ex multa eruditione illi oriri poterat; nullum vnquã,vel apud Fratres,vel apud Sæculares homines,dum priuatim ageret:Latinum verbum, vel

XXIX.

M. Sancti Disibodi. Pro Ep. Mimatis. Pro Sancti Disibodi

Exemplar privilegii Heinrici V. imperatoris, quo ecclesiam S. Disibodi in Monte Disibodi ab omni iure episcopali liberam esse statuit. Ex tabulario Sancti Disibodi. Ibidem. Exemplar saeculi XII. ineuntis. Ibidem. Exemplar saeculi XII. ineuntis. Ibidem. Exemplar saeculi XII. ineuntis

Annales

A. Comm. Comm. Tr. C. M. Mercure. C. Venus. Mars. Jupiter. ☽

Aprilis. Mercurius in Ariete, Venus in Piscibus, Sol in Ariete, Luna in Cancro, Mars in Leone, Jupiter in Virgine, Saturnus in Libra, Caput Draconis in Ariete, Cauda in Libra. Mercurius in principio mensis Aprilis, ascendit cum Sole in Ariete, & in fine mensis descendit cum Sole in Ariete. Venus in principio mensis Aprilis, est in Piscibus, & in fine mensis ascendit in Ariete. Sol in principio mensis Aprilis, ascendit in Ariete, & in fine mensis descendit in Ariete. Luna in principio mensis Aprilis, est in Cancro, & in fine mensis in Cancro. Mars in principio mensis Aprilis, est in Leone, & in fine mensis in Leone. Jupiter in principio mensis Aprilis, est in Virgine, & in fine mensis in Virgine. Saturnus in principio mensis Aprilis, est in Libra, & in fine mensis in Libra. Caput Draconis in principio mensis Aprilis, est in Ariete, & in fine mensis in Ariete. Cauda in principio mensis Aprilis, est in Libra, & in fine mensis in Libra. Mercurius in principio mensis Aprilis, est in Ariete, & in fine mensis in Ariete. Venus in principio mensis Aprilis, est in Piscibus, & in fine mensis in Ariete. Sol in principio mensis Aprilis, est in Ariete, & in fine mensis in Ariete. Luna in principio mensis Aprilis, est in Cancro, & in fine mensis in Cancro. Mars in principio mensis Aprilis, est in Leone, & in fine mensis in Leone. Jupiter in principio mensis Aprilis, est in Virgine, & in fine mensis in Virgine. Saturnus in principio mensis Aprilis, est in Libra, & in fine mensis in Libra. Caput Draconis in principio mensis Aprilis, est in Ariete, & in fine mensis in Ariete. Cauda in principio mensis Aprilis, est in Libra, & in fine mensis in Libra.

reatur noſtri. Securus igitur accede: benignum Dominum, ac Patrem ſortitus es, qui iram, ac vindictam in pœnitentes neſciat. Quomodo enim miſeretur Pater filiorum, ita miſeretur Dominus timentibus ſe: quoniam ipſe cognouit figmentum noſtrum. Confortare itaque, ſcelera tua lachrymis lauta, pœnitentia, ac confeſſione dele: Hæc enim ante omnia tibi præſtanda ſunt. His dum Bernardinus pœnitentis animum in diuinæ miſericordiæ ſpem erigeret; Blaſius diuina iam virtute commotus, totus lachrymis perfundebatur. Quapropter nihil poſt hæc verba cunctatus, iuxta Viri Dei præſcriptum ſeipſum ingreditur; animum ad ſcelerum confeſſionem parat; tum magna lachrymarum vi peccata ſua Sacerdoti aperit, eorumque tandem integra abſolutione potitur. Vix autem poſt pœnitentiam Blaſius domum reuerſus fuerat: cùm Diabolus noctu, horribili illi forma contectus apparet, hæc verba depromens: Quid feci Blaſi? Quid deliqui? quòd me ingratiſſime hominum deſereres? An non hactenus integrè tibi in omnibus obſecutus ſum? Inimicorum tibi animas dedi: voluptates, quarum ſtudio tenebaris, impertiui: cur igitur, me relicto, aufugis? Malus perfectò ille te Frater faſcinauit. Cui Blaſius: Faceſſe iſtinc Dei, & Hominum hoſtis; nihil iam tecum commune habere volo. Cui Dæmon: Tui ſaltem aliquid mihi, ò Amice, in præteritæ amicitiæ ſignum, antequam abeam, elargire. At Blaſius: Quid adhuc garris, impudentiſſime, ait: iam omne neceſſitudinis vinculum, quod tecum contraxeram, abrumpo: hoſtem duntaxat agnoſco. Cito abi iſtinc, ſin ego hac te crepida abigam. Cumque crepidam ſibi è pedibus tuliſſet, in Dæmonem proiicit: Dæmon verò arrepta crepida, mox inde magno ſtrepitu aufugit. Blaſius autem cùm poſt hæc geminos in lachrymis, ac pœnitentia, menſes traduxiſſet; ſpe diuinæ miſericordiæ plenus, ad Patrem miſericordiarum, ex humanis migrauit.

Peccata integra confeſſione lauat.

Dæmon Blaſio apparens de ſe conqueritur.

Blaſius Dæmonem crepida fugat. & pie in Domino obdormit.

XXXIV. Interea Bernardinus creditum ſibi, variis in Religionis Prouinciis, Vicarij Prouincialis munus, tanta animi integritate, tamque ardenti Regularis obſeruantiæ ſtudio adminiſtrat; vt Fratres vbique ad virtutum incrementa prouocarentur. Vitia enim, vbi opus eſt, acriùs reprehendit: paupertatis abuſus, ſi qui fortè ſenſim inter Fratres irrumperent, maturiùs amputat; morum corruptiones tollit; antiquas Religionis conſuetudines integras tuetur; ſimplicitatem fouet, ſubditorum profectui inuigilat, probos tantum, ac idoneos ad honores extollit: & quod optimum Paſtorem decet, ſanctiſſimis vitæ exemplis cunctis prælucet. Quo fit: vt tam communis de ipſius ſanctitate, apud Fratres fama diffunderetur; vt Bernardini Aſtenſis teſtimonio, nullus Bernardinum in Religione, eo tempore, doctrina, & ſanctimonia antecelleret.

Bernardinus variis Prouincijs ma gno Regularis Obſeruantiæ ſtudio adminiſtrat.

XXXV. Hanc verò tam illuſtrem vitæ ſanctimoniam, qua Bernardinus, quaſi ſtella refulgens, in Religionis Orbe, emicabat: cæleſtis diuinarum Reuelationum, ac miraculorum fulgor illuſtriorem reddebat: nam tametſi ex his quamplurima, obliuione deleta, perierint: nonnulla tamen, velut ex incendio erepta, ad nos vſque integra euaſerunt, quæ ſilentio præteriri non debent. Dum in Conuentu Corinalti Picentis Prouinciæ, quadam die, maiori Dormitorij feneſtræ innixus, quoſdam ſegetum meſſores, procul in agris triticum metentes, aſpectaret; Guardianus ad ipſum accedens, vt ſecum colloquendi anſam captaret: inquit: En Pater, quot homines illi, quos hinc procul abeſſe conſpicimus, in metenda, & congreganda ſegete labores exantlant: quot ſolis ardores patiuntur, quantiſque ſe ſudoribus exhauriũt: An non ij commiſeratione digni ſunt? Cui Bernardinus præter expectationẽ: Nulla, inquit, hi non modò commiſeratione proſequendi, ſed num vitali aura digni ſint, ignoro. Papæ cur iſtud? (ait Guardianus.) Haud mirêre (inquit Bernardinus) tam enim ſceleſti ſunt, tamque turpia inter ſe colloquia miſcent; vt ſi ea tuis auribus perciperes; non homines, ſed pecudes, ac iumenta, rationis expertia cenſeres: quòd ſi id certiùs noſſe optas, propiùs ad eos accede; ac ſub illa te ſepe, quę agrum circumdat, abſconde: tum quàm inhoneſta inter ſe agitent, addiſces.

Reuelationibus, ac Miraculis à Deo illuſtratur.

Meſſores procul ſtantes, ac de rebus turpibus ex arcto colloquentes audit.

1. Hist. Gener. L. 2. C. 8. Mercure. T. 1. Rom. Germ. C. 8.

Ce Prince, qui avoit été élevé à la Cour de Charlemagne, & qui en avoit pris les mœurs, les manières & le goût, ne pouvoit pas manquer de faire fleurir les Lettres dans ses Etats. Il fonda plusieurs Monasteres, & entr'autres celui de Fulde, qui devint dans la suite célebre par le grand nombre de Savans qu'il produisit. Il y établit une Ecole, où il fit venir des Maîtres de toutes parts, & il y attira un grand nombre de Disciples. Il fit aussi bâtir plusieurs Eglises, & il y fit placer des Orgues, qu'il avoit fait venir de Constantinople. Il mourut le 14 Février de l'an 856. après avoir gouverné ses Etats pendant 40 ans, & il fut enterré dans l'Eglise de Fulde, qu'il avoit bâtie. Il avoit épousé Emme, fille de Guelfe I. Duc de Bavière, dont il eut Louis, qui lui succéda, & Carloman, qui fut Roi de Bavière. Il eut aussi deux filles, Hildegarde, qui épousa Charles Comte de Provence, fils de Bernard Roi d'Italie, & Gisele, qui épousa Eberard Comte de Frioul.

Louis III. dit le Jeune, succéda à son pere Louis le Germanique, & fut Roi de Germanie, de Thuringe, de Saxe, de Bavière, de Carinthie, de Pannonie, & de Dalmatie. Il fut d'abord obligé de faire la guerre à Carloman son frere, qui s'étoit révolté contre lui, & qui avoit pris les armes pour se faire donner une partie des Etats de leur pere. Il le défit, & le força de se retirer en Italie. Il fit ensuite la guerre à Charles le Chauve, qui avoit fait une irruption dans ses Etats, & il le battit. Il mourut le 20 Août de l'an 876. après avoir régné 30 ans. Il avoit épousé Hemme, fille de Welfe Comte de Altorf, dont il eut Carloman, Louis, Charles le Gros, & Hildegarde, qui épousa Adalbert Comte de Metz.

Carloman, fils aîné de Louis le Germanique, succéda à son pere dans le Royaume de Bavière, & dans la Pannonie. Il fit la guerre à Charles le Chauve, qui avoit fait une irruption dans ses Etats, & il le battit. Il mourut le 29 Juin de l'an 880. après avoir régné 4 ans. Il avoit épousé Hemme, fille de Welfe Comte de Altorf, dont il eut Arnoul, qui lui succéda, & Hildegarde, qui épousa Adalbert Comte de Metz.

Louis, fils de Louis le Germanique, succéda à son pere dans le Royaume de Saxe, & dans la Thuringe. Il fit la guerre à Charles le Chauve, qui avoit fait une irruption dans ses Etats, & il le battit. Il mourut le 20 Août de l'an 876. après avoir régné 30 ans. Il avoit épousé Hemme, fille de Welfe Comte de Altorf, dont il eut Carloman, Louis, Charles le Gros, & Hildegarde, qui épousa Adalbert Comte de Metz.

Charles le Gros, fils de Louis le Germanique, succéda à son pere dans le Royaume de Carinthie, & dans la Dalmatie. Il fit la guerre à Charles le Chauve, qui avoit fait une irruption dans ses Etats, & il le battit. Il mourut le 20 Août de l'an 876. après avoir régné 30 ans. Il avoit épousé Hemme, fille de Welfe Comte de Altorf, dont il eut Carloman, Louis, Charles le Gros, & Hildegarde, qui épousa Adalbert Comte de Metz.

Ne quis Israelitarum, vel Proselytorum, qui inter eos habitant, sanguinem comedat.

Quicunque ex filiis Israel, & ex Proselytis, qui habitant inter eos, venatione ceperit bestiam, vel avem, quæ comedi solet, effundet sanguinem ejus, & operiet eum pulvere. Anima enim omnis carnis sanguis ejus est, & idcirco dixi filiis Israel: Sanguinem universæ carnis non comedetis, quia anima carnis in sanguine est. Quicunque comederit illum, interficietur. Levit. 17. 13. 14. Sanguinem non comedetis, sive de avibus, sive de animantibus quæ habitant in tectis vestris. Quicunque comederit sanguinem, interficietur anima illa de populo suo. Levit. 7. 26. 27. Quicunque comederit sanguinem, succidetur de populo suo. Levit. 19. 26. Sanguinem non comedetis. Deut. 12. 16. Cave ne comedas sanguinem: sanguis enim ejus est anima, & idcirco non debet comedi anima cum carnibus. Deut. 12. 23. Non comedetis sanguinem, sed effundetis eum quasi aquam super terram. Deut. 12. 24. Cave ne comedas eum, ut bene sit tibi & filiis tuis post te. Deut. 12. 25. Sanguinem ejus non comedetis. Deut. 15. 23. Sanguinem ejus non comedetis. Ezech. 33. 25. Sanguinem non comedetis. Act. 15. 20. Abstinere eos a sanguine. Act. 15. 29. Abstinere a sanguine. Act. 21. 25.

Ne quis Israelitarum, vel Proselytorum, qui inter eos habitant, suffocatum comedat.

Quicunque ex filiis Israel, & ex Proselytis, qui habitant inter eos, venatione ceperit bestiam, vel avem, quæ comedi solet, effundet sanguinem ejus, & operiet eum pulvere. Anima enim omnis carnis sanguis ejus est, & idcirco dixi filiis Israel: Sanguinem universæ carnis non comedetis, quia anima carnis in sanguine est. Quicunque comederit illum, interficietur. Levit. 17. 13. 14. Sanguinem non comedetis, sive de avibus, sive de animantibus quæ habitant in tectis vestris. Quicunque comederit sanguinem, interficietur anima illa de populo suo. Levit. 7. 26. 27. Quicunque comederit sanguinem, succidetur de populo suo. Levit. 19. 26. Sanguinem non comedetis. Deut. 12. 16. Cave ne comedas sanguinem: sanguis enim ejus est anima, & idcirco non debet comedi anima cum carnibus. Deut. 12. 23. Non comedetis sanguinem, sed effundetis eum quasi aquam super terram. Deut. 12. 24. Cave ne comedas eum, ut bene sit tibi & filiis tuis post te. Deut. 12. 25. Sanguinem ejus non comedetis. Deut. 15. 23. Sanguinem ejus non comedetis. Ezech. 33. 25. Sanguinem non comedetis. Act. 15. 20. Abstinere eos a sanguine. Act. 15. 29. Abstinere a sanguine. Act. 21. 25.

Ne quis Israelitarum, vel Proselytorum, qui inter eos habitant, sanguinem comedat.

Quicunque ex filiis Israel, & ex Proselytis, qui habitant inter eos, venatione ceperit bestiam, vel avem, quæ comedi solet, effundet sanguinem ejus, & operiet eum pulvere. Anima enim omnis carnis sanguis ejus est, & idcirco dixi filiis Israel: Sanguinem universæ carnis non comedetis, quia anima carnis in sanguine est. Quicunque comederit illum, interficietur. Levit. 17. 13. 14. Sanguinem non comedetis, sive de avibus, sive de animantibus quæ habitant in tectis vestris. Quicunque comederit sanguinem, interficietur anima illa de populo suo. Levit. 7. 26. 27. Quicunque comederit sanguinem, succidetur de populo suo. Levit. 19. 26. Sanguinem non comedetis. Deut. 12. 16. Cave ne comedas sanguinem: sanguis enim ejus est anima, & idcirco non debet comedi anima cum carnibus. Deut. 12. 23. Non comedetis sanguinem, sed effundetis eum quasi aquam super terram. Deut. 12. 24. Cave ne comedas eum, ut bene sit tibi & filiis tuis post te. Deut. 12. 25. Sanguinem ejus non comedetis. Deut. 15. 23. Sanguinem ejus non comedetis. Ezech. 33. 25. Sanguinem non comedetis. Act. 15. 20. Abstinere eos a sanguine. Act. 15. 29. Abstinere a sanguine. Act. 21. 25.

Ne quis Israelitarum, vel Proselytorum, qui inter eos habitant, suffocatum comedat.

Quicunque ex filiis Israel, & ex Proselytis, qui habitant inter eos, venatione ceperit bestiam, vel avem, quæ comedi solet, effundet sanguinem ejus, & operiet eum pulvere. Anima enim omnis carnis sanguis ejus est, & idcirco dixi filiis Israel: Sanguinem universæ carnis non comedetis, quia anima carnis in sanguine est. Quicunque comederit illum, interficietur. Levit. 17. 13. 14. Sanguinem non comedetis, sive de avibus, sive de animantibus quæ habitant in tectis vestris. Quicunque comederit sanguinem, interficietur anima illa de populo suo. Levit. 7. 26. 27. Quicunque comederit sanguinem, succidetur de populo suo. Levit. 19. 26. Sanguinem non comedetis. Deut. 12. 16. Cave ne comedas sanguinem: sanguis enim ejus est anima, & idcirco non debet comedi anima cum carnibus. Deut. 12. 23. Non comedetis sanguinem, sed effundetis eum quasi aquam super terram. Deut. 12. 24. Cave ne comedas eum, ut bene sit tibi & filiis tuis post te. Deut. 12. 25. Sanguinem ejus non comedetis. Deut. 15. 23. Sanguinem ejus non comedetis. Ezech. 33. 25. Sanguinem non comedetis. Act. 15. 20. Abstinere eos a sanguine. Act. 15. 29. Abstinere a sanguine. Act. 21. 25.

Anatomy is the science of the structure of the human body, and of the various parts of which it is composed. It is divided into general and particular anatomy. General anatomy treats of the similar parts of the body, or those which are uniform in their texture, and are not capable of being divided into parts of a different nature. Particular anatomy treats of the organs, or those parts which are composed of different similar parts, and which are destined to perform some particular function in the animal economy. Anatomy is also divided into natural and pathological. Natural anatomy treats of the structure of the body in a state of health; pathological anatomy of the changes which take place in the structure of the body in a state of disease. Anatomy is also divided into human and comparative. Human anatomy treats of the structure of the human body; comparative anatomy of the structure of the bodies of the inferior animals, and of the comparison of their structure with that of the human body. Anatomy is also divided into descriptive and physiological. Descriptive anatomy describes the structure of the body; physiological anatomy explains the uses of the various parts of the body. Anatomy is also divided into surgical and medical. Surgical anatomy treats of those parts of the body which are concerned in surgical operations; medical anatomy of those parts which are concerned in the diseases which are treated by medicine.

The human body is composed of a great number of different parts, which are united together in various ways. The most important of these parts are the bones, which form the skeleton, or framework of the body. The bones are connected together by ligaments, which are strong, fibrous bands. The bones are also covered with cartilages, which are smooth, elastic substances. The muscles are attached to the bones, and are the organs of motion. The nerves are the organs of sensation and of the mind. The arteries carry the blood from the heart to the various parts of the body. The veins return the blood from the various parts of the body to the heart. The lymphatics are small vessels which carry the lymph from the various parts of the body to the blood. The glands are organs which secrete various fluids from the blood. The skin is the outer covering of the body. The hair and nails are appendages of the skin.

The bones are the hardest and most solid parts of the body. They are composed of a hard, earthy substance, which is called the bone-earth, and of a soft, animal substance, which is called the bone-gelatine. The bone-earth is composed of phosphate of lime, carbonate of lime, and fluoride of calcium. The bone-gelatine is composed of a substance which is called osseine. The bones are covered with a membrane which is called the periosteum. The periosteum is a thin, fibrous membrane which is attached to the bones by means of small vessels. The bones are also covered with cartilages, which are smooth, elastic substances. The cartilages are attached to the bones by means of ligaments. The ligaments are strong, fibrous bands which connect the bones together. The bones are also connected together by means of joints. The joints are the places where two or more bones meet. The joints are of various kinds, such as the ball-and-socket joint, the hinge joint, the pivot joint, the gliding joint, and the saddle joint. The ball-and-socket joint is the most movable joint in the body. The hinge joint allows motion in only one direction. The pivot joint allows rotation. The gliding joint allows a gliding motion. The saddle joint allows motion in two directions.

The muscles are the organs of motion. They are composed of a soft, red substance, which is called the muscle-flesh. The muscle-flesh is composed of a substance which is called myosine. The muscles are attached to the bones by means of tendons. The tendons are strong, fibrous cords which are attached to the bones by means of small vessels. The muscles are also covered with a membrane which is called the fascia. The fascia is a thin, fibrous membrane which is attached to the muscles by means of small vessels. The muscles are also connected together by means of ligaments. The ligaments are strong, fibrous bands which connect the muscles together. The muscles are also connected together by means of joints. The joints are the places where two or more muscles meet. The joints are of various kinds, such as the ball-and-socket joint, the hinge joint, the pivot joint, the gliding joint, and the saddle joint. The ball-and-socket joint is the most movable joint in the body. The hinge joint allows motion in only one direction. The pivot joint allows rotation. The gliding joint allows a gliding motion. The saddle joint allows motion in two directions.

The nerves are the organs of sensation and of the mind. They are composed of a soft, white substance, which is called the nerve-flesh. The nerve-flesh is composed of a substance which is called neurine. The nerves are attached to the brain and spinal cord by means of small vessels. The nerves are also covered with a membrane which is called the neurilemma. The neurilemma is a thin, fibrous membrane which is attached to the nerves by means of small vessels. The nerves are also connected together by means of ligaments. The ligaments are strong, fibrous bands which connect the nerves together. The nerves are also connected together by means of joints. The joints are the places where two or more nerves meet. The joints are of various kinds, such as the ball-and-socket joint, the hinge joint, the pivot joint, the gliding joint, and the saddle joint. The ball-and-socket joint is the most movable joint in the body. The hinge joint allows motion in only one direction. The pivot joint allows rotation. The gliding joint allows a gliding motion. The saddle joint allows motion in two directions.

The arteries carry the blood from the heart to the various parts of the body. They are composed of a soft, red substance, which is called the artery-flesh. The artery-flesh is composed of a substance which is called arterine. The arteries are attached to the heart by means of small vessels. The arteries are also covered with a membrane which is called the tunica adventitia. The tunica adventitia is a thin, fibrous membrane which is attached to the arteries by means of small vessels. The arteries are also connected together by means of ligaments. The ligaments are strong, fibrous bands which connect the arteries together. The arteries are also connected together by means of joints. The joints are the places where two or more arteries meet. The joints are of various kinds, such as the ball-and-socket joint, the hinge joint, the pivot joint, the gliding joint, and the saddle joint. The ball-and-socket joint is the most movable joint in the body. The hinge joint allows motion in only one direction. The pivot joint allows rotation. The gliding joint allows a gliding motion. The saddle joint allows motion in two directions.

The veins return the blood from the various parts of the body to the heart. They are composed of a soft, red substance, which is called the vein-flesh. The vein-flesh is composed of a substance which is called venine. The veins are attached to the heart by means of small vessels. The veins are also covered with a membrane which is called the tunica adventitia. The tunica adventitia is a thin, fibrous membrane which is attached to the veins by means of small vessels. The veins are also connected together by means of ligaments. The ligaments are strong, fibrous bands which connect the veins together. The veins are also connected together by means of joints. The joints are the places where two or more veins meet. The joints are of various kinds, such as the ball-and-socket joint, the hinge joint, the pivot joint, the gliding joint, and the saddle joint. The ball-and-socket joint is the most movable joint in the body. The hinge joint allows motion in only one direction. The pivot joint allows rotation. The gliding joint allows a gliding motion. The saddle joint allows motion in two directions.

Cur horum me immemorem esse tibi persuades? Age, vsque in finem labora: mecum enim quàm primùm eris: omniumque mercedem accipies. His Christi verbis Bernardinus animo subleuatus, cùm Maceratã appulisset: haud multò post in morbum incidit, ex quo quandoquidem, hinc se migraturum intellexerat: generalem omnium peccatorum Confessionem, ab incunabulis exorsam, instituit: qua multo cum lachrymarum imbre absoluta, cùm diuino sacræ Eucharistiæ Sacramento refectus fuisset: pridie quàm ex hac luce migraret, in mentis excessum raptus: Christum iudicem in throno sedentem, multaque Angelorum, & Sanctorum turba circumseptum intuetur; qui cùm eum ad iudicium compelleret: Mox Vir quidam horribilis, coram Iudice stans, librum legere cœpit: in quo vniuersa illius peccata, iam olim ab adolescentia commissa, continebantur. His absolutis, cùm Iudex seueros ad Bernardinum oculos contorquere videretur: protinus adstantium Angelorum, ac Sanctorum multitudo acclamare cœpit: Gratia. Gratia. Gratia. Quorum voce Iudex, turbato vultu in serenum commutato; benignum se Bernardino protinus ostendit, eumque inter cælestes incolas adnumerat. Bernardinus verò ad se post excessum rediens, iam de cælesti præmio certus, inter Dei laudes lætus, Maceratæ Deo animam reddit: ac fælicioribus Superum agminibus infertur.

Ante mortem in excessum rapitur, & sua salutis certior fit.

Macerata ex tremum diem claudit.

XLVI. Post huius sancti Viri obitum, cùm Nobilis quædam Mulier, quæ præsens illius funeri aderat, strophiolo defuncti corpus attigisset: eò plurima deinceps miracula, in eos præsertim, qui capitis dolore, ac vertigine laborarent: Bernardini nomine inuocato, ad Dei gloriam patrata sunt.

Bernardini Strophiolo miracula patrãtur.

XLVII. Hoc denique anno Pius 4. Pontifex Maximus, quinto Idus Decembris de Ecclesia optimè meritus, Mundo, ac Pontificatui valedixit, illis ante mortem Simeonis verbis prolatis. *Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundùm verbum tuum, in pace.*

Luc. 2.

Pius 4. ex humanis excedit.

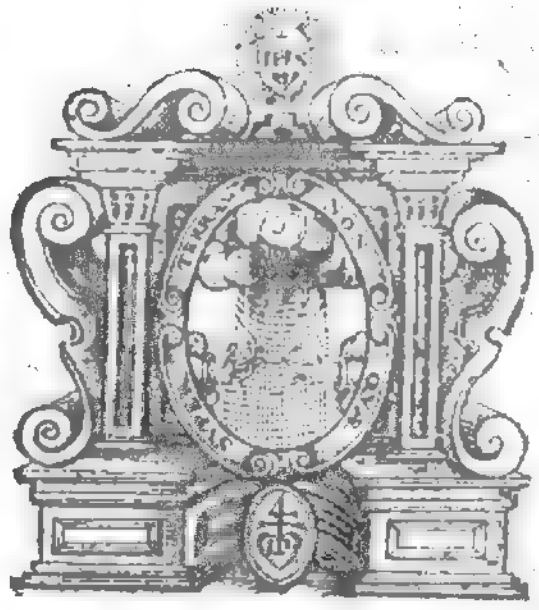

ANNVS CHRISTI. PII V. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1566. 1. 3. 42.

Pius V. Pontifex creatur

VIC Anno, Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, fausta præbet auspicia, noua Pij V. Pont. creatio, qui à Deo tanquam Aaron, ad Christianæ Reipublicæ gubernacula, præter suam, & omnium expectationem vocatus, septimo Idus Ianuarij, more Maiorum sacra Thiara in Vaticano coronatur. Hunc ex sacra Dominicanorum Familia assumptum, non Pontificatum ambientem, non Cardinalium suffragia aucupantem, non vltrò ad honores currentem; sed honores ipsos fugientem, ac de sola virtute cogitantem, supremus tandem honos secutus est. Quapropter cùm nec Purpura, nec Infula in eo quicquam mutauerint; idem illi post adeptum Pontificatus culmen vitæ cultus fuit, eademque morum disciplina: neque aliud priuata virtus noui in eo assecuta videtur, quam vt ad supremum honoris fastigium euecta, ac velut lucerna super candelabrum collocata, longiùs in Ecclesia coruscaret. Idcircò in hoc sui Pontificatus initio; cùm animum ad Concilij Tridentini obseruantiam, tanquam morum Reformationi accommodatissimam appulisset; literas ad vniuersos Christiani Orbis Antistites scribit: quibus illos vehementer ad Concilij Tridentini decreta custodienda hortatur. Neque id frustra: tanta enim ex hoc Tridentino Concilio, vbique morum Reformatio instaurata fuit: vt vbicunque id receptum est, Ecclesiæ facies refloruisse videretur. Contra verò, si quæ Orbis Christiani Regio, ab ipsius decretis dissentire visa; mox tot malis, torque calamitatibus affecta est, vt etiamnum perpetuis hæresum turbinibus agitetur. I.

Huius Pontificis virtutes attinguntur.

Dubia quædam ad Pontificem referuntur.

At quandoquidem nonnulla, ac duo potissimùm, circa eiusdem Concilij decreta, dubia inter Capucinos Fratres emergebant. Primùm quidem, ex sess. 25. cap. 6. eiusdem Concilij, in quo de Superiorum electione agitur. Dubitatum est, An Guardiani, qui ex antiqua Ordinis forma à Prouinciali, & Definitoribus tantùm, in Definitorio eligebantur; noua hac Concilij Constitutione à toto Capitulo eligi deberent. Alterum quoque, ex Sess. 22. cap. 4. in quo statuitur: vt qui in Minori, quàm Subdiaconatus Ordine constituti sunt, vocem in Capitulis non habeant. Dubium exortum fuit: Num qui in Laicorum numero apud nos recensentur, aut Minoribus tantùm Ordinibus initiati sunt; iuxta antiqua Priuilegia, voce in Capitulis gaudeant. Idcircò Eusebius Anconitanus, qui hoc tempore, Procuratorio munere, apud Romanam Curiam fungebatur: cùm de his nouum Pontificem consuluisset, ab eo gemina rescripta tulit; quibus primùm antiquam Ordinis consuetudinem, in Guardianorum electione olim receptam approbat; tum Laicos, Clericosque in Minoribus constitutos, iuxta Religionis Priuilegia, voce in Capitulis legitimè frui posse confirmat: non obstante sacri Concilij Tridentini decreto. Quæ rescripta in Romano Archiuio etiamnum diligentissimè asseruantur. II.

Turcæ hoc anno, cùm instructa Classe Apuliæ littora circumuagantes, pleraque Vrbes deprædati essent: inter alias Serram Capreolam, cæde, ac incendio deuastãt. Quo tempore, cùm Capucinorum Monasterio incenso, ex his quamplurimi in Ecclesiam irruerent; variasque Sanctorum Imagines demolirentur. Sceleste quidam, deuotissimum, ac toti Populo venerandum, quoddam Beatæ Virginis simulacrum districto ense aggressus, illud in frusta dissecare conabatur. At Deus Opt. Max. tam sacrilegum scelus inultum non tulit. Vix enim nefarius ille sacram Deiparæ Sta- III.

tuam,vi è loco ſuo diuulſam , humi proſtrauerat : cùm repentè,Deo vlciſcente,viribus deſtitutus, vita ſimul defunctus fuit. Quod cùm cæteris terrorem intuliſſet; inde abſcedentes integrum ſimulacrum reliquerunt. Conuentu deinde inſtaurato, illa B. Virginis Imago in Eccleſia collocata , tot deinceps miraculis corruſcare cœpit;vt innumeræ ferè in ea tabellæ appenſæ , copioſiſſima in Regionis illius incolas , Deiparæ beneficia collata teſtentur.

Tuncæ B. Virginis ſimulacrum inundeni morte multatur.

IV. Ex Vmbriæ Prouincia, hoc anno, non abſque ſanctimoniæ fama , ad Deum migrat, Frater Pacificus Fanenſis, Sacerdos ; qui cùm ſub Tertij Ordinis Sancti Franciſci habitu aliquandiu Franciſco à Cartoceto , de quo plura diximus anno 1525. ſuam operam exhibuiſſet : eo ex humanis ſublato, ad Minorum Obſeruantium Familiam primùm , præclaris illius vitæ exemplis permotus , ſe contulit : vbi primis illis virtutum rudimentis,quæ ex Franciſci diſciplina hauſerat , perfecta religioſæ vitæ ornamenta ſuperaddens ; in ea tam dignè verſatus fuit : vt cùm ſemel, in Cathedrali Fani Eccleſia, Sacris Myſteriis incumberet ; in extaſim raptus,humi prolaberetur : Porrò ij,qui præſentes aderant,cùm eum ſincope, ac animi deliquio correptum crederent, efferendum curant. At id fruſtrà. Tam enim diuina virtute grauis euaſerat , vt nulla vi ex eo loco dimoueri poſſet. At paulò poſt ab exceſſu rediens, cùm eorum , quæ à Deo illi tunc demonſtrata fuerant , terrore perculſus fuiſſet : ſtatim ad Capucinos tranſuolat.

F. PACIFICI FANESTRIS, Vita & Geſta.

Viſione perterritus ad Capucinos migrat.

V. Viderat quippe , Deo oſtendente, vt idem poſt hæc haud abſque lachrymis affirmabat;maximam hominum, mulierúmque turbam , velut pluuiæ guttas , ad Inferna deſcendere ; pauciſſimóſque in æthera ſuſtolli : plurimos etiam ex Minoribus,ac cæterorum Religioſorum Ordinibus,qui Regulari obſeruãtiæ minimè ſtuduerãt ; in Tartara mergi.Quamobrem,cùm id velut Cæleſte Dei oraculum accepiſſet;quo ad perfectam Regulæ obſeruantiam ſeipſum trãsferret; protinus ad Capucinos aufugit:inter quos eam vitæ rationem inſtituit,quæ vniuerſos in ſui admirationem compelleret. Crebra enim panis , & aquæ ieiunia , parciſſimus ſomnus prolixiores vigiliæ , carnis macerationes , auſteriſſimus denique corporis cultus, quem tum ad vitia edomanda,tum etiam ad mentem,ad cæleſtium contemplationem aptandam,ſibi conſciuerat ; adeò ipſius carnem exederant : vt extremam ferè illi maciem conciliaſſent. Verùm quò magis caro ieiuniis,atque aſperitatibus conficiebatur ; eò lautius mens in Oratione ; ac rerum diuinarum meditatione epulabatur,& pingueſcebat : quarum cùm ſtudio ita accenderetur : vt omne,& ſedens, & ſtans, & ambulans,ac negotia gerens, tempus Orationi daret.Hinc perinde ac ſi tota illius in Cælo conuerſatio eſſet , eò ſemper oculis ſpectabat , quò mens fixa cogitatione ferebatur.

Ipſius virtutes attinguntur.

VI. Quamobrem pius Dominus, qui ardentiori ſuorum charitate maximè delectatur;feruentiora hæc Pacifici ſtudia , cœleſtium reuelationum dono proſequebatur. Etenim cùm Eugubij aliquando Guardianus eſſet:in ipſa Immaculatæ Conceptionis Deiparæ Virginis ſolemnitate; dum poſt Matutinas horas in Eccleſia attentiùs orat : Immaculatam Virginem , maximam ex ſe Cæleſtium odorum fragrantiam effundentem,è Cælo dilabi conſpicit:quo tempore Sacriſta,qui vt Altaria,ob diei ſolemnitatem,decentius exornaret,ante alios conſurrexerat:cùm Eccleſiam ingreſſus,eam inſolito , ac ſuauiſſimo odore fragrantem perciperet; eo maximè admirabatur:atque vnde tanta illa odoris ſuauitas emanaret,ignorans,Pacificum orantem adit : ab eoque tantæ ſuaueolentiæ cauſam ſciſcitatur.Cui Pacificus:Ne mirêre,air, Non eſt hic aromatũ,ac timiamatis, quæ apud nos oriuntur, mortalis odor:è Cælo hæc aromata prodiêre.Veruntamen digito labellum compeſce , & audita continc: Nũper huc Cælorum Regina deſcendit:cumq; pleráque ad ſuam ipſius dignitatem ſpectantia,quæ antea ignoraueram, indignum Myſteria docuiſſet ; illud inter alia explicauit. Se in primo ſuæ Conceptionis articulo , ab omni prorſus originalis peccati labe,Dei gratia,immunem fuiſſe:Cuius rei teſtimonium eſt,hæc ſuauiſſima odoris fragrantia.Vitam denique cùm Sanctus hic Vir, ad extremos vſque canos

B. Virgo Pacifico ſub originali peccato immunem affirmat

magnacum ſanctimoniæ laude perduxiſſet, eam quoq; Sanctorum fine concluſit.

F. VICTORIS Bergomenſis, Vita & Geſta.

VII. Poſt hunc, ex Mediolanenſi Prouincia, hoc anno, ad Superos (vti piè credimus) concedit Frater Victor Bergomas, Laïcus, Vir Regularis obſeruantiæ ſplendore, ac omnium virtutum genere ornatiſſimus: qui cùm orationi, ac rerum Cæleſtium contemplationi potiſſimùm ſtuderet; ſæpè viſus eſt, ex conſortio ſermonis Dei, Cæleſti luce inter orandum circumfuſus. Huius tam ſingularis fuit erga inimicos dilectio; vt cùm Virum quendam in ſæculo, qui capitali odio ſuos proſequebatur, ſibi infenſiſſimum hoſtem haberet: pro eo lachrymas apud Deum fundere nunquam deſtiterit; donec eundem diuina clementia è Diaboli faucibus ereptum, ad Capucinorum Religionem compelleret: quem etiam, poſt hæc, extremo conflictu cum morte colluctantem, tam ardenti dilectione proſecutus eſt; vt Deum his verbis ex vehementiori charitate hauſtis, deprecatus fuerit: Domine, pro antiqua inimicitia, quam olim hic mecum geſſit, ac pro tot illatis perſecutionibus, precor, vt ſingulare aliquod gratiæ donum morienti rependas. Dominus verò eidem in oratione apparens, tam gratam eam ſibi orationem fuiſſe declarauit; vt morienti Fratri ob id culpas omnes condonauerit: atque in æternam illum ſalutem receperit. Quapropter defuncti illius Fratris anima, cùm Victori poſt mortem apparuiſſet; gratias illi, pro oblatis ad Deum pro ſe precibus, immenſas retulit. Verùm cùm hæc ipſa Fratris defuncti anima Purgatoriis pœnis detineretur; ſimul cum alia Victori oranti apparet: atque hæc quidem ignẽ in ſinu geſtare, illa verò in luto, ad medium vſque corpus, ſepulta videbatur. Cumque ſimul animæ colloquentes; illa hanc his verbis compellaret: En adeſt, quid moramur, quò minùs illius opem apud Deum flagitemus: reſpondet iſta: Iam nullo alio opus eſt, noſtra ipſi præſentia innotuit: ſat eſt. Opus proculdubio præſtabit: ac ſimul ſtatim ex ipſius ſe aſpectu ſubtrahunt. Is verò, cùm ærumnoſum earum animarum ſtatum eſſe, ex eorum verbis, & facto didiciſſet; tandiu pro iis Deo orationes obtulit; donec à pœnis ſolutas, liberè ad Cælos euolaſſe intelligeret.

Inter orandũ Cæleſti luce circumfuſus cernitur.

Pro inimico orans à Domino commendatur.

Defuncti anima ab eo ſuffragia quærunt.

VIII. At verò cùm Dei Seruus Inimicos ex animo diligeret, cunctoſque ſibi amicos haberet; proprium duntaxat corpus acri odio proſequebatur, & cum eo irreconciliabiles inimicitias gerebat: hinc cùm neceſſarius ſomnus vrgeret, haud aliud, quàm nudæ tabulæ, ligno capiti ſuppoſito, illi lectum ſternebant. Reliqua omnia, quibus durè illud exciperet, lecto reſpondebant. Aſſiduo verò orationis ſtudio, eam ſibi mentis abſtractionem comparauerat: vt vix inter homines eſſe, ac verſari videretur. Hinc plurimæ illi à Dæmone inſidiæ tendebantur. Semel Satan cùm ſe illi, ſub Phyſici ſpecie, veſte villoſa viridis coloris amictus, ſpectandum præbuiſſet; hæc ad eum fatur. Quid agis miſer? Cur tot fruſtrà labores exantlas? Neque enim, quam tibi præſtituis, gloriam, vlla vi aut labore aſſequi vnquam poteris: cùm te Damnatorum turba expectet, cui diuino iam pridem Decreto copularis. Cui Victor. Id fortè (inquit) perſuaderes; Peſſime Dæmon, niſi te iamdudum fallentiſſimum hoſtem, ac mẽdacij Patrem agnoſcerem. Sed quis te, ó nequiſſimè, hæc ignorantem docuit? Quis cæleſte hoc tibi conſilium, quod inter abſcondita Dei arcana latet, Dei inimico aperuit? Hæc talaris Phiſici veſtis, qua dolos contegis, ac mendacia pro veritate propinas: te Medicum potiùs, licet animarum interfectorem, quàm diuinorum conſiliorum Angelum oſtendit: Quid igitur, ô Tartarea Cornix, furtiuis te cæleſtium pennis exornas? ac diuinæ Sapientiæ interpretem oſtentas? At eſto: Damnandus ſim, atque è vitæ libro delendus: quandoquidem Deum meum mortuus haud laudare potero, ſaltem quandiu ſuperſtes ſum, meipſum ad Dei laudes prouocabo: ſtatimque aſſumpto flagello, diutiùs in Dominicæ Paſſionis memoriam ſe verberibus cædere, ac diuinas laudes illis Prophetæ verbis decantare cœpit: *Lauda, anima mea, Dominum: Laudabo Dominum in vita mea; pſallam Deo meo quandiu fuero.* Dæmon verò acriùs ab eo flagellatus, mox illis vocibus aufugit.

Dæmonem, illum damnatum aſſerentem expellit.

ANNVS CHRISTI. PII. V. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1566. 1. 3. 42.

IX. Hunc Dei Seruum, Prophetiæ donum, quo futura prædiceret, à Deo cõfecutum fuiſſe, nõnulla, quæ ſequuntur, exempla demõſtrant. Virginem quandam, Catharinam nomine, vanis, ac ſuperfluis capitis ornamentis luxuriantem, Baretij (quod eſt Agri Mediolanenſis Oppidum non ignobile) aliquando obuiam habuit: quam cùm ſeueriùs reprehendiſſet, fore tandem prædixit; vt breui illis cum Mundo abiectis, virginitatem ſuam Domino voueret. Huius conſilij necdum illa cogitationem, eo tempore, animo conceperat: at paulò poſt, cùm Vir Dei Virginum Congregationem in eodem Oppido, ſub titulo S. Vrſulæ fundandam curaſſet: vehementiùs illa à Domino vocata; vbi propriam domum, ac ſuas omnes opes, ad Collegij conſtructionem contulit, ſeipſam quoque inter primas, in eo Collegio, Deo viuentem hoſtiam immolauit.

Prophetia donum præcellit.

Puellæ cælibatum prænunciat.

X. Aliud quoque huius rei teſtimonium fuit, olim memoriæ traditum. Cùm enim Vir Dei, in Conuentu Baretij, ſupremum iam ſpiritum ageret: corporis viribus, quibus deſtitutus erat, repentè inſtauratis; confeſtim Nuncium ad Paulum Vicecomitem, illuſtriſſimum Virum, ac plurimùm de Religione benemeritum, mittit. Eumque, quaſi de grauiſſimis rebus cum eo ante obitum illi agendum ſit; quam primùm ad ſe venire curat. Erat Paulus Victori familiaris, qui cùm Nuncium accepiſſet, feſtinus ad Victorem conuolat. Cui Victor: Accerſiui, inquit, te, Paule, vt & Domini clementiam, & Beati Patris Franciſci opem tibi propitiam aperiam. Iam æterni interitus in Dei iudicio ſentent iam tulerãs: neque vlla tibi, ob patrata ſcelera, ſalutis ſpes apud Deum reliqua erat: at Beati Patris Franciſci merita, quem ſingulari ſemper deuotione proſecutus es, copioſæque in Capucinorum Religionem eleemoſynæ, abs te effuſæ, pro te ad Deum clamarunt: ab eoque pœnitentiæ ſpatium tibi impetrarunt: quare ne differ illa, atque illa peccata (quorum ſpeciem, numerum, & indiuidua tunc illi adamuſſim recenſuit) Sacerdoti quamprimùm integrè confiteri: ne tibi Dei ira, ac vindicta pœnitentiæ tempus intercipiat. Tum ei totum illius vitæ curſum ante oculos põſuit; arcanãque tot illi delicta patefecit, vt exterritus ille confeſtim ad Sacerdotem confugerit: integrámque peccatorum ſuorum confeſſionem præſtiterit. Vix autem hæc Victor, quæ diuinitus acceperat, Paulo declarauit; cùm extemplò iterum viribus omnibus exhauſtus, atque in placidum ſoporem reſolutus, Deo animam reddidit.

Occulta peccata Nobili detegit, & ad pœnitentiam prouocat.

Baretij diem extremum obit.

XI. Supremum quoque diem hoc anno, Aeſij, in Picenti Prouincia, obiit Frater Iacobus à Nurſia, Laïcus, eximiæ puritatis, ſimplicitatis, ac obedientiæ Vir: qui tametſi necdum ſextum in Religione annum attigiſſet, virtute tamen quampluri-mos expleuerat. Ipſius charitas, ac ſimplicitas in eo potiſſimùm enituit. Quòd cùm Fratri Cornelio Vrbinati, Aeſij ægrotanti, Iacobus ſolita ægrotis obſequia præſtaret, ad Iacobum Cornelius: Cernis, ait, Iacobe, qua ciborum inappetentia laborem: vellem, vt auiculam arte aliqua in nemore apprehenderes, ac mihi in cibum parares. Cui Iacobus: Promptiſſimè, ait, id præſtabo, Pater: confeſtimque ad nemus pergens, cùm nec decipulam, nec tendiculam haberet, qua aues caperet, coram lignea Cruce, quæ in arboris trunco erecta erat, genuflectens, Dominum orare cœpit; vt de ſuæ liberalitatis penu auiculam ægroto prouideret. Nec dum ab oratione ſurrexerat Iacobus, cùm repentè auem volantem, atque in infimo arboris ramo quieſcentem cernit. Nititur Iacobus Auem apprehendere: ſed cùm altiùs ille arboris ramus emineret, quàm is manu auem attingere poſſet: ſaxa quædam grandia per nemus diſperſa congregat; alterum alteri imponit; ſtrepitus edit, qui volucrem ad fugam compellere poſſet: expectat tamen auis, ac ramo incubat; donec eam Iacobus manu apprehendens ad ægrotum deferat. Aderat tunc cum ægroto Hieronymus à Pædoña, eiuſdem Conuentus Guardianus; qui auem nullo morbo, aut impedimento affectam videns, quò minus euolare poſſet: rem diuinæ virtuti tribuit, quæ Iacobi charitatem, ac ſimplicitatem commẽdare voluit. Verũ ne Iacobi

F. IACOBI à Nurſia, Vita, & geſta.

Auiculam ægrotanti ſua oratione impetrat.

animus diuino facto intumesceret, acriter illum obiurgat, pœnitentiámque quasi pro delicto iniungit, quòd auem nulla impetrata Superioris facultate cœperit. Hæc quippe antiqua apud nos consuetudo viget, vt ad effugandum vanæ gloriæ, ac complacentiæ vitium, quo facilè, Iuniorum præsertim mens, exulcerari potest; atque ad maiorem virtutis profectum prouocandum, ea quoque quæ ab iis rectè fiunt, grauiori censura perstringantur.

Obitum suũ prædicit.

Postremò cùm ad vltimam vitæ periodum peruenisset: prandij tempus erat; cùm Iacobus Guardianum cum reliquis in Refectorio discumbentem, velut extremum vale dicturus per Fratrem custodem accersit: Guardianus verò, cùm necdum de illius morte metueret, se statim à refectione iturum, respondet: at ille remisso nuntio: Breue, inquit, tempus est, vrget Dominus, nec refectionis finem expectabit. Confestim intermisso prandio, Guardianus cum reliquis ad ægrotum se confert; quem cùm humi iacentem, in eaque extremum spiritum reddere peroptantem conspexisset, in lectum referri iubet; ab eoque, quid quærat, expostulat. Cui Iacobus: Nunquam, ait, absque Superioris mei benedictione iter suscepi: nunc porrò cùm supremum iter ad Deum aggressurus sim, tuam, Pater, benedictionem supplex efflagito. Cui Guardianus: Nondum, inquit, profectionis tempus est, nec te Dei vox ad iter compellit, longior adhuc tibi vita supereſt. At Iacobus: Breuissimus, ait, mihi halitus est. Deique vocem me vocantem audio: quæso, Pater, ne me tua benedictione frustres. Tum se in genua erigens, optatam à Guardiano benedictionem accipit: moxque totus animo, ac vultu exhilaratus exclamat: O Virgo beatissima, ô Virgo Virginum felicissima, opportuna venisti: En adest; en adest inclyta Cælorum Regina, ad æterna me præmia vocans. His in verbis Iacobus à Deo, hominibúsque benedictus, spiritum ad Dominum profecturum exhalat. XII.

B. Virginem in morte videt.

Ad horum numerum accedit hoc ipso anno, ex Neapolitana Prouincia, Frater Bartholomæus Gallus, Sacerdos: qui aliquandiu in ea Magistri Nouitiorum munere functus, quamplurimos Religioni perfectos Regulæ cultores, sua virtute, consilio, ac exemplo peperit. Vir enim fuit profundissimæ humilitatis, ac perpetuæ orationis; cuius singularem apud Deum sanctimoniam, perfectissima Regulæ obseruantia, vitaque præclaris virtutibus exornata testantur; quam etiam Deus præclaro post mortem testimonio declarare voluit. Cùm enim in Conuentu Beneuenti, in quo is inter viuos agere desiit; sepulchrum nondum effossum fuisset; defuncti corpus humi sub aquæ benedictæ pila conditum fuit. Sed post annum extracto sepulchro; dum illius ossa in illud inferenda quæruntur, integrum illius corpus, ac tam incorruptum à Fratribus reperitur; perinde ac si ea die ab humanis decessisset. Tam suauis præterea ex eo odor effundi cœpit; vt facilè perspici posset, diuina hæc illius sanctitatis, ac regnantis apud Deum spiritus argumenta esse. XIII.

Fr. Bartholomæus Gallus Sanctimonia clarus.

Post mortem suauem odorem efflat.

His quintus hoc anno succedit, ex Bononiensi Prouincia, Frater Laurentius à Funiano Concionator: qui tum prudentia, tum vitæ sanctimonia insignis, per aliquot annos in Bononiensi Prouincia, Vicarij Prouincialis munus exercuit: de quo illustre illud veri Pastoris testimonium refertur. Cùm enim quidam illius Prouinciæ Frater, tam mala apud Fratres fama laboraret; vt eum Conuentuum Superiores, velut cæterorum pestem respuerent: nullusque ob Viri improbitatem iam esset, qui inter suæ Familiæ Fratres illum adnumeratum vellet. Hunc Laurentius accitum ita alloquitur: Fili, eò animi tui improbitas excreuit; vt nullis hactenus, neque suauibus, neque asperis vnquam adduci potueris, quò deprauatos mores, quibus te ipsum, ac Religionem contaminas, corrigeres; aut vitam in meliùs commutares: En te omnes tanquam Religionis luem fugiunt; nec iam domus vlla, aut Superior est, qui vitia tua, ac sordidæ vitæ cõuersationem ferre queat: quod te saltem pudore suffundere, atq; à malo reuocare deberet. Quid? Num & ego tui curam agere renuam? Aut inter quisquilias abijciam? At mea XIV.

Fr. LAVRENTII à Funiano, Vita, & Gesta.

Præclarum Pastoris exẽplum præbet.

tametsi

Commentationes Societatis Regiæ Scientiarum Gottingensis.

Tom. I. ad annos 1751. & 1752. Gottingæ 1753. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. II. ad annos 1753. & 1754. Gottingæ 1756. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. III. ad annos 1755. & 1756. Gottingæ 1757. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. IV. ad annos 1757. & 1758. Gottingæ 1759. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. V. ad annos 1759. & 1760. Gottingæ 1760. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. VI. ad annos 1761. & 1762. Gottingæ 1762. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. VII. ad annos 1763. & 1764. Gottingæ 1765. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. VIII. ad annos 1765. & 1766. Gottingæ 1767. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. IX. ad annos 1767. & 1768. Gottingæ 1769. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. X. ad annos 1769. & 1770. Gottingæ 1770. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XI. ad annos 1771. & 1772. Gottingæ 1773. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XII. ad annos 1773. & 1774. Gottingæ 1774. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XIII. ad annos 1775. & 1776. Gottingæ 1777. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XIV. ad annos 1777. & 1778. Gottingæ 1779. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XV. ad annos 1779. & 1780. Gottingæ 1781. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XVI. ad annos 1781. & 1782. Gottingæ 1783. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XVII. ad annos 1783. & 1784. Gottingæ 1784. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XVIII. ad annos 1785. & 1786. Gottingæ 1787. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XIX. ad annos 1787. & 1788. Gottingæ 1789. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XX. ad annos 1789. & 1790. Gottingæ 1790. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXI. ad annos 1791. & 1792. Gottingæ 1793. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXII. ad annos 1793. & 1794. Gottingæ 1795. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXIII. ad annos 1795. & 1796. Gottingæ 1797. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXIV. ad annos 1797. & 1798. Gottingæ 1799. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXV. ad annos 1799. & 1800. Gottingæ 1801. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXVI. ad annos 1801. & 1802. Gottingæ 1803. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXVII. ad annos 1803. & 1804. Gottingæ 1805. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXVIII. ad annos 1805. & 1806. Gottingæ 1807. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXIX. ad annos 1807. & 1808. Gottingæ 1809. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXX. ad annos 1809. & 1810. Gottingæ 1811. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXXI. ad annos 1811. & 1812. Gottingæ 1813. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXXII. ad annos 1813. & 1814. Gottingæ 1815. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXXIII. ad annos 1815. & 1816. Gottingæ 1817. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXXIV. ad annos 1817. & 1818. Gottingæ 1819. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXXV. ad annos 1819. & 1820. Gottingæ 1821. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXXVI. ad annos 1821. & 1822. Gottingæ 1823. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXXVII. ad annos 1823. & 1824. Gottingæ 1825. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXXVIII. ad annos 1825. & 1826. Gottingæ 1827. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XXXIX. ad annos 1827. & 1828. Gottingæ 1829. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XL. ad annos 1829. & 1830. Gottingæ 1831. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XLI. ad annos 1831. & 1832. Gottingæ 1833. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XLII. ad annos 1833. & 1834. Gottingæ 1835. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XLIII. ad annos 1835. & 1836. Gottingæ 1837. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XLIV. ad annos 1837. & 1838. Gottingæ 1839. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XLV. ad annos 1839. & 1840. Gottingæ 1841. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XLVI. ad annos 1841. & 1842. Gottingæ 1843. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XLVII. ad annos 1843. & 1844. Gottingæ 1845. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XLVIII. ad annos 1845. & 1846. Gottingæ 1847. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XLIX. ad annos 1847. & 1848. Gottingæ 1849. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. L. ad annos 1849. & 1850. Gottingæ 1851. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LI. ad annos 1851. & 1852. Gottingæ 1853. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LII. ad annos 1853. & 1854. Gottingæ 1855. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LIII. ad annos 1855. & 1856. Gottingæ 1857. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LIV. ad annos 1857. & 1858. Gottingæ 1859. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LV. ad annos 1859. & 1860. Gottingæ 1861. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LVI. ad annos 1861. & 1862. Gottingæ 1863. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LVII. ad annos 1863. & 1864. Gottingæ 1865. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LVIII. ad annos 1865. & 1866. Gottingæ 1867. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LIX. ad annos 1867. & 1868. Gottingæ 1869. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LX. ad annos 1869. & 1870. Gottingæ 1871. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXI. ad annos 1871. & 1872. Gottingæ 1873. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXII. ad annos 1873. & 1874. Gottingæ 1875. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXIII. ad annos 1875. & 1876. Gottingæ 1877. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXIV. ad annos 1877. & 1878. Gottingæ 1879. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXV. ad annos 1879. & 1880. Gottingæ 1881. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXVI. ad annos 1881. & 1882. Gottingæ 1883. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXVII. ad annos 1883. & 1884. Gottingæ 1885. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXVIII. ad annos 1885. & 1886. Gottingæ 1887. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXIX. ad annos 1887. & 1888. Gottingæ 1889. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXX. ad annos 1889. & 1890. Gottingæ 1891. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXI. ad annos 1891. & 1892. Gottingæ 1893. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXII. ad annos 1893. & 1894. Gottingæ 1895. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXIII. ad annos 1895. & 1896. Gottingæ 1897. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXIV. ad annos 1897. & 1898. Gottingæ 1899. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXV. ad annos 1899. & 1900. Gottingæ 1901. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXVI. ad annos 1901. & 1902. Gottingæ 1903. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXVII. ad annos 1903. & 1904. Gottingæ 1905. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXVIII. ad annos 1905. & 1906. Gottingæ 1907. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXIX. ad annos 1907. & 1908. Gottingæ 1909. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXX. ad annos 1909. & 1910. Gottingæ 1911. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXXI. ad annos 1911. & 1912. Gottingæ 1913. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXXII. ad annos 1913. & 1914. Gottingæ 1915. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXXIII. ad annos 1915. & 1916. Gottingæ 1917. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXXIV. ad annos 1917. & 1918. Gottingæ 1919. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXXV. ad annos 1919. & 1920. Gottingæ 1921. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXXVI. ad annos 1921. & 1922. Gottingæ 1923. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXXVII. ad annos 1923. & 1924. Gottingæ 1925. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXXVIII. ad annos 1925. & 1926. Gottingæ 1927. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. LXXXIX. ad annos 1927. & 1928. Gottingæ 1929. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XC. ad annos 1929. & 1930. Gottingæ 1931. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XCI. ad annos 1931. & 1932. Gottingæ 1933. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XCII. ad annos 1933. & 1934. Gottingæ 1935. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XCIII. ad annos 1935. & 1936. Gottingæ 1937. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XCIV. ad annos 1937. & 1938. Gottingæ 1939. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XCV. ad annos 1939. & 1940. Gottingæ 1941. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XCVI. ad annos 1941. & 1942. Gottingæ 1943. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XCVII. ad annos 1943. & 1944. Gottingæ 1945. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XCVIII. ad annos 1945. & 1946. Gottingæ 1947. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. XCIX. ad annos 1947. & 1948. Gottingæ 1949. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. C. ad annos 1949. & 1950. Gottingæ 1951. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CI. ad annos 1951. & 1952. Gottingæ 1953. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CII. ad annos 1953. & 1954. Gottingæ 1955. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CIII. ad annos 1955. & 1956. Gottingæ 1957. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CIV. ad annos 1957. & 1958. Gottingæ 1959. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CV. ad annos 1959. & 1960. Gottingæ 1961. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CVI. ad annos 1961. & 1962. Gottingæ 1963. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CVII. ad annos 1963. & 1964. Gottingæ 1965. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CVIII. ad annos 1965. & 1966. Gottingæ 1967. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CIX. ad annos 1967. & 1968. Gottingæ 1969. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CX. ad annos 1969. & 1970. Gottingæ 1971. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXI. ad annos 1971. & 1972. Gottingæ 1973. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXII. ad annos 1973. & 1974. Gottingæ 1975. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXIII. ad annos 1975. & 1976. Gottingæ 1977. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXIV. ad annos 1977. & 1978. Gottingæ 1979. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXV. ad annos 1979. & 1980. Gottingæ 1981. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXVI. ad annos 1981. & 1982. Gottingæ 1983. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXVII. ad annos 1983. & 1984. Gottingæ 1985. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXVIII. ad annos 1985. & 1986. Gottingæ 1987. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXIX. ad annos 1987. & 1988. Gottingæ 1989. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXX. ad annos 1989. & 1990. Gottingæ 1991. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXI. ad annos 1991. & 1992. Gottingæ 1993. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXII. ad annos 1993. & 1994. Gottingæ 1995. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXIII. ad annos 1995. & 1996. Gottingæ 1997. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXIV. ad annos 1997. & 1998. Gottingæ 1999. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXV. ad annos 1999. & 2000. Gottingæ 2001. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXVI. ad annos 2001. & 2002. Gottingæ 2003. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXVII. ad annos 2003. & 2004. Gottingæ 2005. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXVIII. ad annos 2005. & 2006. Gottingæ 2007. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXIX. ad annos 2007. & 2008. Gottingæ 2009. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXX. ad annos 2009. & 2010. Gottingæ 2011. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXXI. ad annos 2011. & 2012. Gottingæ 2013. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXXII. ad annos 2013. & 2014. Gottingæ 2015. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXXIII. ad annos 2015. & 2016. Gottingæ 2017. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXXIV. ad annos 2017. & 2018. Gottingæ 2019. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXXV. ad annos 2019. & 2020. Gottingæ 2021. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXXVI. ad annos 2021. & 2022. Gottingæ 2023. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXXVII. ad annos 2023. & 2024. Gottingæ 2025. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXXVIII. ad annos 2025. & 2026. Gottingæ 2027. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXXXIX. ad annos 2027. & 2028. Gottingæ 2029. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXL. ad annos 2029. & 2030. Gottingæ 2031. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXLI. ad annos 2031. & 2032. Gottingæ 2033. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXLII. ad annos 2033. & 2034. Gottingæ 2035. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXLIII. ad annos 2035. & 2036. Gottingæ 2037. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXLIV. ad annos 2037. & 2038. Gottingæ 2039. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXLV. ad annos 2039. & 2040. Gottingæ 2041. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXLVI. ad annos 2041. & 2042. Gottingæ 2043. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXLVII. ad annos 2043. & 2044. Gottingæ 2045. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXLVIII. ad annos 2045. & 2046. Gottingæ 2047. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXLIX. ad annos 2047. & 2048. Gottingæ 2049. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CL. ad annos 2049. & 2050. Gottingæ 2051. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLI. ad annos 2051. & 2052. Gottingæ 2053. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLII. ad annos 2053. & 2054. Gottingæ 2055. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLIII. ad annos 2055. & 2056. Gottingæ 2057. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLIV. ad annos 2057. & 2058. Gottingæ 2059. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLV. ad annos 2059. & 2060. Gottingæ 2061. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLVI. ad annos 2061. & 2062. Gottingæ 2063. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLVII. ad annos 2063. & 2064. Gottingæ 2065. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLVIII. ad annos 2065. & 2066. Gottingæ 2067. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLIX. ad annos 2067. & 2068. Gottingæ 2069. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLX. ad annos 2069. & 2070. Gottingæ 2071. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXI. ad annos 2071. & 2072. Gottingæ 2073. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXII. ad annos 2073. & 2074. Gottingæ 2075. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXIII. ad annos 2075. & 2076. Gottingæ 2077. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXIV. ad annos 2077. & 2078. Gottingæ 2079. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXV. ad annos 2079. & 2080. Gottingæ 2081. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXVI. ad annos 2081. & 2082. Gottingæ 2083. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXVII. ad annos 2083. & 2084. Gottingæ 2085. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXVIII. ad annos 2085. & 2086. Gottingæ 2087. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXIX. ad annos 2087. & 2088. Gottingæ 2089. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXX. ad annos 2089. & 2090. Gottingæ 2091. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXI. ad annos 2091. & 2092. Gottingæ 2093. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXII. ad annos 2093. & 2094. Gottingæ 2095. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXIII. ad annos 2095. & 2096. Gottingæ 2097. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXIV. ad annos 2097. & 2098. Gottingæ 2099. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXV. ad annos 2099. & 2100. Gottingæ 2101. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXVI. ad annos 2101. & 2102. Gottingæ 2103. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXVII. ad annos 2103. & 2104. Gottingæ 2105. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXVIII. ad annos 2105. & 2106. Gottingæ 2107. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXIX. ad annos 2107. & 2108. Gottingæ 2109. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXX. ad annos 2109. & 2110. Gottingæ 2111. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXXI. ad annos 2111. & 2112. Gottingæ 2113. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXXII. ad annos 2113. & 2114. Gottingæ 2115. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXXIII. ad annos 2115. & 2116. Gottingæ 2117. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXXIV. ad annos 2117. & 2118. Gottingæ 2119. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXXV. ad annos 2119. & 2120. Gottingæ 2121. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXXVI. ad annos 2121. & 2122. Gottingæ 2123. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXXVII. ad annos 2123. & 2124. Gottingæ 2125. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXXVIII. ad annos 2125. & 2126. Gottingæ 2127. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CLXXXIX. ad annos 2127. & 2128. Gottingæ 2129. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXC. ad annos 2129. & 2130. Gottingæ 2131. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXCI. ad annos 2131. & 2132. Gottingæ 2133. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXCII. ad annos 2133. & 2134. Gottingæ 2135. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXCIII. ad annos 2135. & 2136. Gottingæ 2137. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXCIV. ad annos 2137. & 2138. Gottingæ 2139. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXCV. ad annos 2139. & 2140. Gottingæ 2141. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXCVI. ad annos 2141. & 2142. Gottingæ 2143. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXCVII. ad annos 2143. & 2144. Gottingæ 2145. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXCVIII. ad annos 2145. & 2146. Gottingæ 2147. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CXCIX. ad annos 2147. & 2148. Gottingæ 2149. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CC. ad annos 2149. & 2150. Gottingæ 2151. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCI. ad annos 2151. & 2152. Gottingæ 2153. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCII. ad annos 2153. & 2154. Gottingæ 2155. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCIII. ad annos 2155. & 2156. Gottingæ 2157. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCIV. ad annos 2157. & 2158. Gottingæ 2159. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCV. ad annos 2159. & 2160. Gottingæ 2161. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCVI. ad annos 2161. & 2162. Gottingæ 2163. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCVII. ad annos 2163. & 2164. Gottingæ 2165. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCVIII. ad annos 2165. & 2166. Gottingæ 2167. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCIX. ad annos 2167. & 2168. Gottingæ 2169. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCX. ad annos 2169. & 2170. Gottingæ 2171. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXI. ad annos 2171. & 2172. Gottingæ 2173. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXII. ad annos 2173. & 2174. Gottingæ 2175. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXIII. ad annos 2175. & 2176. Gottingæ 2177. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXIV. ad annos 2177. & 2178. Gottingæ 2179. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXV. ad annos 2179. & 2180. Gottingæ 2181. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXVI. ad annos 2181. & 2182. Gottingæ 2183. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXVII. ad annos 2183. & 2184. Gottingæ 2185. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXVIII. ad annos 2185. & 2186. Gottingæ 2187. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXIX. ad annos 2187. & 2188. Gottingæ 2189. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXX. ad annos 2189. & 2190. Gottingæ 2191. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXI. ad annos 2191. & 2192. Gottingæ 2193. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXII. ad annos 2193. & 2194. Gottingæ 2195. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXIII. ad annos 2195. & 2196. Gottingæ 2197. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXIV. ad annos 2197. & 2198. Gottingæ 2199. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXV. ad annos 2199. & 2200. Gottingæ 2201. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXVI. ad annos 2201. & 2202. Gottingæ 2203. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXVII. ad annos 2203. & 2204. Gottingæ 2205. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXVIII. ad annos 2205. & 2206. Gottingæ 2207. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXIX. ad annos 2207. & 2208. Gottingæ 2209. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXX. ad annos 2209. & 2210. Gottingæ 2211. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXXI. ad annos 2211. & 2212. Gottingæ 2213. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXXII. ad annos 2213. & 2214. Gottingæ 2215. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXXIII. ad annos 2215. & 2216. Gottingæ 2217. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXXIV. ad annos 2217. & 2218. Gottingæ 2219. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXXV. ad annos 2219. & 2220. Gottingæ 2221. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXXVI. ad annos 2221. & 2222. Gottingæ 2223. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXXVII. ad annos 2223. & 2224. Gottingæ 2225. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXXVIII. ad annos 2225. & 2226. Gottingæ 2227. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXXXIX. ad annos 2227. & 2228. Gottingæ 2229. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXL. ad annos 2229. & 2230. Gottingæ 2231. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXLI. ad annos 2231. & 2232. Gottingæ 2233. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXLII. ad annos 2233. & 2234. Gottingæ 2235. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXLIII. ad annos 2235. & 2236. Gottingæ 2237. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXLIV. ad annos 2237. & 2238. Gottingæ 2239. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXLV. ad annos 2239. & 2240. Gottingæ 2241. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXLVI. ad annos 2241. & 2242. Gottingæ 2243. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXLVII. ad annos 2243. & 2244. Gottingæ 2245. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXLVIII. ad annos 2245. & 2246. Gottingæ 2247. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCXLIX. ad annos 2247. & 2248. Gottingæ 2249. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCL. ad annos 2249. & 2250. Gottingæ 2251. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLI. ad annos 2251. & 2252. Gottingæ 2253. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLII. ad annos 2253. & 2254. Gottingæ 2255. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLIII. ad annos 2255. & 2256. Gottingæ 2257. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLIV. ad annos 2257. & 2258. Gottingæ 2259. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLV. ad annos 2259. & 2260. Gottingæ 2261. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLVI. ad annos 2261. & 2262. Gottingæ 2263. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLVII. ad annos 2263. & 2264. Gottingæ 2265. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLVIII. ad annos 2265. & 2266. Gottingæ 2267. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLIX. ad annos 2267. & 2268. Gottingæ 2269. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLX. ad annos 2269. & 2270. Gottingæ 2271. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLXI. ad annos 2271. & 2272. Gottingæ 2273. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLXII. ad annos 2273. & 2274. Gottingæ 2275. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLXIII. ad annos 2275. & 2276. Gottingæ 2277. 4. alph. 1 plag. 2 fol. 3 tab. aen.

Tom. CCLXIV. ad annos 2277. & 2278. Gottingæ 2279. 4. alph. 1 plag. 2 fol

M. Rosa Gianni, Ep. Ariminensis, Ep. Asisinas, Ep. Eugubinus, Ep. Camerinus, Ep. Nucerinus, Ep. Tudertinus, Ep. Narniensis, Ep. Amerinus, Ep. Interamnensis, Ep. Reatinus, Ep. Spoletinus, Ep. Fulginatensis, Ep. Foroflaminius, Ep. Nocerinus, Ep. Cam

the Meridian, the Longitude of Places, the Variation of the Compass, &c. as also the Use of the Globe, and the Projection of the Sphere in Plano, &c. Illustrated with Figures. By Edmund Wingate, Gent. London, Printed by Thomas Roycroft, for Andrew Crooke, at the Green Dragon in St. Paul's Church-yard, 1658. 8vo. pp. 200. besides the Table of Contents, and Errata.

This Book is divided into Two Parts, the First containing the Use of the Globe, and the Second the Projection of the Sphere in Plano. The Author tells us in his Preface, that he had formerly written a Treatise of the Use of the Globe, which was lost by the Carelessness of a Friend, to whom he had lent it; and that he was therefore obliged to write it anew. He says, that he has endeavoured to make it as plain and easie as he could, and that he has added many things to it, which he had not formerly done. He has also added the Projection of the Sphere in Plano, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Navigation, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Wright upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Dialling, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Astronomy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Geography, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Chronology, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Astrology, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Physick, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Anatomy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Surgery, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Chymistry, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Alchymy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Magick, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Witchcraft, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Divination, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Necromancy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Geomancy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Hydromancy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Aeromancy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Pyromancy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Chiromancy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Physiognomy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Metoposcopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Ophthalmoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Otoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Rhinoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Stomatoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Laryngoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Pharyngoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Oesophagoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Gastroscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Enteroscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Proctoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Urethroscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Cystoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Nephroscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Hepatoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Splenoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Pancreatoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Cholecystoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Cholangioscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Splanchnoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Myoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Neuroscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Osteoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Arthroscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Chondroscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Ligamentoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Tendinoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Aponeurososcopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Myoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Neuroscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Osteoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Arthroscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Chondroscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Ligamentoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has also added the Use of the Globe in Tendinoscopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject. He has likewise added the Use of the Globe in Aponeurososcopy, which he had not formerly done, because he had not then seen the Book of Mr. Gunter upon that Subject.

Lucilio Longo, & Quinto Servilio Prisco Consulibus, Olympiadis CCIX. anno primo, Imperii Romani primo, Epochæ Christianæ primo, Mundi 5199. Julianæ 4713. Periodi 7. anno 2. Cycli Solaris 28. Lunaris 1. Indictionis Romanæ 15. Cæsar Augustus Octavianus, Julii Cæsaris Dictatoris filius, Divi Julii nepos, Divi Augusti pronepos, Divi Nervæ abnepos, Trajani adnepos, Hadriani proavus, Antonini Pii atavus, Divi Marci Antonini Philosophi abatavus, Divi Commodi Antonini Pii filii adtritavus, Divi Severi Pii Augusti Pertinacis Augusti Severi Pii Augusti Arabici Adiabenici Parthici Maximi Britannici Maximi Germanici Maximi Pontificis Maximi Tribunitiæ potestatis XVII. Imperatoris XI. Consulis III. Patris Patriæ, Caracallæ Augusti Britannici Germanici Maximi Pontificis Maximi Tribunitiæ potestatis VI. Consulis II. Patris Patriæ, Geminique Augusti Britannici Germanici Maximi Pontificis Maximi Tribunitiæ potestatis VI. Consulis II. Patris Patriæ, Divi Antonini Pii Augusti Britannici Germanici Maximi Pontificis Maximi Tribunitiæ potestatis XXII. Consulis III. Patris Patriæ

conquisitum, ad Capucinos declinasse audit; haud facilè verbis declarari potest, quàm rem acerbè tulerit, quantoque in Capucinos odio protinus efferbuerit. Insanichat præ furore Vir illustris: minasque in Capucinos iactans, tanto in eos iracundiæ æstu concitabatur; vt cùm eo tempore in Franciscum à Funiano, Ordinis Concionatorem, fortè incidisset, multis eum iniuriis affectum, colapho etiam aggressus fuerit.

XXIV. Hieronymus igitur Capucinorum gremio exceptus, mox velut Domini hortulus, tot cœpit virtutibus florere; vt vndique diuinos humilitatis, obedientiæ, paupertatis suiipsius contempus, propriæ abnegationis, patientiæ, charitatis, ac cæterarum virturum ex se odores efflaret. Vita austerissimus erat: Nam priori trium dierum ieiunio, quod à puero instituerat; quotidianam ferè abstinentiam addidit: quam cilicio, flagellis, vigiliis, atque aliis austerioris vitæ asperitatibus insuauiorem reddebat. Rudi quoque, ac sola tunica contentus, inter brumæ algores, vehementiores diuinæ charitatis flammas, quibus calefieret; haud alio præterquam assiduæ orationis, ac perpetuæ cuiusdam in Deum adspirationis flatu, in animo excitabat. Honestatis, ac pudicitiæ tam integer semper custos fuit; vt virginitatem, quam in Religionis ingressu cum pudore comitem habuit, puram, ac illibatam, vsque ad mortem seruauerit. Nihil tandem eo conspiciebatur honestius, nihil humilius, purius nihil, ac Angelis similius: ita vt cælestem potiùs quàm humanam quandam vitæ rationem, inter homines agere videretur. Quanquam verò elegantiori forma, ac mira oris, ac vultus dignitate à natura præditus esset: Religionis tamen habitus, cum virtute coniunctus, eã illi venustatem, ac splendorem compararat; vt cùm interdum per Vrbem incederet; certatim omnes illum intueri cuperent. In eo tamen honestissimus Iuuenis, tam modestè, ac tanta sensuum mortificatione seipsum gerebat; vt luminibus in terram defixis, nullius vnquam faciem intueretur. Expleto itaque annuæ probationis tempore, cùm Hieronymus inter Ordinis professos adnumeratus esset; maiora, ac præstantiora virtutum studia auspicatus, nihil operis, aut laboris prætermittebat; quo se Minoris Capucini nomine dignum præstaret. Rerum omnium altissimam pauperiem; quam amantissimam Christi sponsam, ac Religionis gemmam esse non ignorabat; tam ardenti sibi amore copulauit, vt præter Christum nihil sibi habendum putaret: vniuersaque ita perfectè contemneret; vt ea ipsa, sine quibus hominum vita stare, ac honestè duci non potest; grauia illi, ac onerosa viderentur. Nouerat siquidem terrena omnia animi compedes esse, quibus alligatur; hominemque à rerum plurimarum curis solutum, quo paucioribus in hoc Mundo vtitur, eò propriùs ad Angelorum vitam accedere: quo fiebat, vt iuxta Apostoli consilium, in Religionis palæstra, in qua certo aduersùs spirituales nequitias agone contenditur, ab omnibus, quibus honestè poterat, abstineret. Obedientia verò, qua, quod in homine liberum, ac herile est, homini Dei causa subiicitur; ita Hieronymo amica erat: vt nihil illi magis, quàm cæteris parere iucundum esset. Legem ipsius obedientia nesciebat: terminis non arctabatur; nec contenta professionis angustiis, largiori voluntate in charitatis latitudinem ferebatur: qua ita cunctis sibi obtemperandum persuaserat; quasi omnes sibi Superiores haberet; vt Apostoli consilium impleret, monentis, Subiectos nos esse oportere omni humanæ creaturæ propter Deum. Hinc perfecta quædam ex eo in omnes, ac præsertim infirmos, charitas erumpebat; quæ in cuncta cæterarum virtutum facta dilatabatur.

Hieronymi inter Capucinos virtutes describuntur.

Perpetuus fuit virginitatis custos.

Omnium virtutum studia amplectitur.

1. Pet. 2.

XXV. Interea Hieronymi pater, qui Thomas vocabatur, ob Religiosam Filij professionem, necdum animo pacatus, adhuc in Capucinos insaniebat. Quamobrem Hieronymus impetrata à Prouinciali Vicario facultate, & benedictione; post tertium à professione annum, vt patris iram placaret; Foroliuium profectus, ad paternam domum se confert: patremque in cubiculo scribentem intrepidus adit; ac humilibus verbis salutat. Cui pater: Quis es tu? Hieronymus verò. An non, pater,

Hieronymi erga Patrem humilitas, & patientia.

Hieronymum filium tuum agnoscis? At protinus ille: Mentiris, inquit; Non te filium, sed Diabolum habeo, Religioso habitu contectum: statimq; in furtus actus, tam ingentem illi alapam impingit, vt eum humi impetu ruere compulerit. At Hieronymus nihil ea re commotus; mox se erigens ad Patris se pedes proiicit; ipsosque cum lachrymis exosculans. Pater mi (ait) cur tantoperè exscandescis? Si Pontifex ad sua me honoraria obsequia vocasset an nõ summo te honore affectũ existimares; atque inde maximam voluptatem caperes? Iam verò cùm summus Pontifex Dominus noster, è Cælo inter suos me familiares indignum cooptare voluit: quid est, quòd eo tantoperè stomacharis; ac te ignominia affectum putas? Quiesce tandem Pater, ac mecum Deo gratias age; qui me ex humili, & abiecta hominum Sæcularium conditione, in hunc Religionis locum euexit, quo nobilior, aut præstantior nullus excogitari potest. His verbis, ac filij humilitate patris animus ita commotus fuit; vt sedata prorsus ira, atque in tenerum amorem commutata, in filij oscula, & amplexus rueret; illataque contumeliæ ab eo veniã postulans: tantò deinceps, Deo ipsius mentem in meliorem commutante, filium, ac Religionem amore prosecutus fuerit; vt præteritam omninò maculam ampliori beneuolentiæ, ac bonorum fœnore aboleuerit. Ea quippe est veræ humilitatis vis, vt ipsos quoque superbos, & incomposítos animos emolliat.

Patrem sua humilitate placat, & Capucinis beneuolum præstat.

Posthæc Hieronymus, Sacerdos inunctus; atque ad concionandi officium, post sacrarum Literarum studia assumptus; tanta vtrumque munus dignitate obire studet, vt & sacrorum Mysteriorum oblationem, vix vnquam absque lachrymis perageret; & Apostolicum Prædicationis munus tanta sermonis suauitate, & charitate administraret: vt vbere m semper ex eo fructum Domino referret. Maioremque proculdúbio, ac abundantiorem in futurum sibi ex eximia illius pietate, ac sanctimonia bonorum segetem homines pollicerentur: nisi breui nobis sublatum suprema dies Cælo purum reddidisset: Vix enim octauum in Religione annum attigerat, cùm aduersa valetudine Foroliuij corripitur: qua cùm biennio afflictatus fuisset; tot in ea virtutum-, ac præsertim patientiæ exemplis effulsit: vt cùm præter Dei laudes, nihil ex illius ore effllueret; vniuersos sua virtute ad salutis profectum instrueret. XXVI.

In morbum diuturnum incidit.

At verò, cùm Capucinorum Conuentus, tam longè ab Vrbe distaret, vt sæpè necessaria Medicorum præsentia frui minimè posset: Thomas Pater, cuius animum filij cura anxiè sollicitabat, à Prouinciali Vicario obtinet, vt filius apud se in Vrbe curandus transmigret. Id verò cùm Hieronymo, qui à propinquorum, ac domesticorum maximè familiaritate abhorrebat, minùs gratum esset. Superiore tandem iubente, in domum quandam eiusdem vrbis Hospitalem, in qua vtriusque sexus Orphani, pueri, ac puellæ distinctis Aediculis alebantur, se confert. Huic Hospitali Virgo quædam, Catharina nomine, iam ætate grauis, ac virtute omnibus nota præsidebat: quæ cùm ab initio Deo virginitatem vouisset, sedulò spirituali profectui, ac charitatis operibus cum aliis in ea Domo vacabat. In hac itaque Domo, quæ virginitatis hospitium erat: Hieronymus Virgo, Virginibus contubernio iunctus, sponso illi comparari poterat; qui pascitur inter lilia, donec aspiret dies, & inclinentur vmbræ. Etenim cùm duorum mensium spatio, inter hæc candida Virginitatis lilia æger decubasset; declinante tandem vitæ vmbra, eum inter lilia degentem ipse quoque vitalis lucis occasus inuenit. XXVII.

In Hospitali domum Foroliuium defertur.

Dum igitur in hac hospitali Domo ægrotus decumbit, atque à Fr. Angelo Ferrariensi necessaria illi obsequia præstantur. Hoc tempore, tam illustria sanctimoniæ signa ab illo erumpebant; vt quamplurimi Vrbis Ciues, ac Nobiles ipsius sanctitatis fama ducti, quotidie ad eum ventitarent, ac plerique adolescentes, ad suauem virtutum illius odorem currerent. Inter alios verò, adolescens quidam Ciolensis, Petrus nomine, ad ipsum accessit, quem quum primùm Hieronymus intuitus est; mox ad eum: Petre, inquit, noster eris: Age viriliter, vt te diuina XXVIII.

Adolescenti Religionis ingressum pronunciat.

vocatione

vocatione dignum præſtes. Hoc futuræ illius vocationis vaticinium, quam à Deo duntaxat reuelante didicerat, haud longè poſt, rei ipſius veritas ſecuta eſt. Cùm enim is, ne de Religone quidem hactenus cogitaſſet, exiguo poſt ſancti Viri obitum tempore elapſo, è ſæculi naufragio ad Religionis ſe portum recipit.

XXIX. Ingraueſcente porrò morbo: ac Viro Dei ad vitæ occaſum properante; octauo ante ipſius obitum die, dum is ad dilectiſſimi Domini occurſum animum parat, ac æſtuantibus deſideriis ad illius amplexum anhelat: En beatiſſima Cælorum Regina, clariſſima vndique luce circumfuſa, vigilanti apparet, eumquè cæleſtibus verbis ad æternæ beatitudinis præmia allicit: mortis diem, ac horam, quæ Dominica poſt die, ad veſpertinum Angelicæ Salutationis ſignum, futura erat, prænunciat; ac cæleſte illi Regnum pollicetur. Cui Hieronymus, vberioribus lachrymis perfuſus: Vnde hoc mihi, ait, ò inclyta Cælorum Regina? vnde hoc? vt Mater Domini mei, ac Domina mea, ad me miſerum veniat? Quid ego vnquam tale promerui, quo cæleſtis mihi beatitudinis corona debeatur? Hæc immenſæ, ac ineffabilis Dei mei, ac tuæ benignitatis argumenta ſunt, quæ indignum ſubleuant, ac cæleſtibus bonis accumulant. Benedictus igitur Deus, qui ex incomparabili pietatis ſuæ theſauro, inopes ditat, immeritoſque donis ſuis coronat. Et benedictum nomen Filij eius, qui facit nobiſcum miſericordiam ſuam. Benedicta tu quoque, ò omnium hominum beatiſſima, quæ ſeruulum tuum, tametſi indignum, tam cæleſti conſolatione reples. Tum verò ſeipſum ad diuinas laudes Prophetæ verbis pervrgens, addit: Iam ergo, *Benedic anima mea Domino, & omnia, quæ intra me ſunt nomini ſancto eius. Benedic anima mea Domino, & noli obliuiſci omnes retributiones eius. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis: Qui ſanat omnes infirmitates tuas: Qui redimit de interitu vitam tuam: Qui coronat te in miſericordia, & miſerationibus.*

B. Virgo ægrotanti apparet, ac diē obitus prædicit.

Pſal. 102.

XXX. Dum hæc Hieronymus cum B. Virgine, in diuinas laudes erumpens, colloquitur: Catharina, quæ ægrotantis oſtium obſeruabat; cùm neminem cubiculum ingreſſum eſſe ſciret; Alterum cum ægroto colloquentem audiens, rem plurimùm admirabatur; quapropter extemplò cubiculum ingreſſa, ſolum Hieronymum lecto iacentem, & adhuc lachrymantem offendit; qui, ad Catharinam conuerſus, ait: Ignoſcat tibi Deus, ò Catharina; ſummas enim mihi delicias tuo aduentu ſubripuiſti. Cui Catharina: Quid eſt, inquit, Pater mi, quod meus tibi aduentus abripuit? Ne mirere, tecum colloquentem audieram, cuius veſtigia ingredientis ignorarem; id me prorſus ad ingreſſum compulit: cum verò alterum tecum confabulantem non videam, planè diuinum aliquod myſterium ſuſpicor: Oro, Pater, ne cæleſte arcanum, ac ereptas tibi delicias ſubticeas. His Hieronymus: Benedictus Deus, inquit, Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, qui indignum ſeruulum ſuum non reſpuit: ſed conſolatus eſt conſolatione ſua ſancta, per Beatiſſimam Matrem Domini mei Ieſu Chriſti. Scito, ò Catharina, hîc modò glorioſiſſimam Cælorum Reginam, diuinis ſplendoribus irradiatam adfuiſſe; ſuoque aſpectu tam cæleſtes animo delicias, ac voluptates inſtillaſſe; vt iam dolorum omnium oblitus, mihi non inter humana, ſed inter cæleſtia verſari videar. Porrò inter alia conſolationis verba, quibus miſerum proſequi dignata eſt; hæc fuerunt: quod octaua dies, ſub Angelicæ Salutationis ſignum, quod hora veſpertina dabitur; me hinc ereptum, Altiſſimo Creatori reddet. An non mihi ob tam felicia nuncia lætandum diuinaque benignitas, ac clementia ſupremis laudibus extollenda eſt?

Catharina B. Virginis verba, ac ſermonē aperit.

XXXI. Feliciſſimo igitur hoc nuncio diuinitus à Virgine accepto; planè incredibile eſt, quot Hieronymus lachrymarum imbribus præteritas vitæ maculas elueret; vt ſe purum Deo exhiberet: quantiſque diuinæ charitatis incendiis, ſe in illum diem pararet. Cùm verò haud paternæ charitatis oblitus, totus ad patris ſalutem inhiaret; eo ad ſe accerſito, ab ipſo humillimè poſtulat; vt quoniam ſuprema ſibi inſtat dies, teſtamentum ſibi, quoad Capucino Fratri fas eſt, eo annuente, condere liceat: cui cùm Pater ex animo conſenſiſſet; cunctaque, quæ ab eo diſpo-

Teſtamentum in morte condit, quo Patris ſaluti conſulit.

sita forent, se integrè præstiturum cum lachrymis spopondisset: his verbis testamentum est exorsus. Pater mi. Cui nulla mortalium bonorum possessio est; huic, de quo inter homines testetur, nihil planè relictum est: Summo Dei Opt. Max. hoc beneficio debeo: quòd terrenis bonis omnibus expoliatum, maturè me ad hûc altissimæ Paupertatis statum adduxit, ex quo à rebus omnibus liber, ad ipsum redeo, qui æternam se Electis suis possessionem pollicetur. Si quæ bona mihi sunt, quæ, Deo præsertim opitulante, velut in arcu, & gladio meo, vi tuli de manu inimicorum, qui nullo nunquam tempore hominis vitam infestant: his Patrem honorare quis vetat? Quapropter Pater mi, vniuersa, quæ mihi Dominus ex immensa sua liberalitate dedit. Ieiunia, retum paupertatem, vigilias, flagellationes, peregrinationes, carnis macerationes, corporis labores, atque alia incommoda Dei causa perpessa: sanctæ obedientiæ merita, lachrymas; demùm quicquid bonorum, Dei gratia opitulante, à me hactenus gestum fuit; quantulumcunque illud sit, animæ tuæ dono, lego; atque omni meliori titulo, siue donationis inter viuos, siue causa mortis, siue testamenti, tibi in legitimam possessionem trado: Deúmque omnipotentem precor; vt supremam hanc donationem meam ratam habeat, tibique è Cælo communicatam confirmet. E regione à te peto, Pater, vt omnium, quæ peritura sunt, obliuiscens; ac domus administratione (quoad fieri potest) in liberos natu maiores, quos Familiæ regendæ aptos nosti, reiecta; ab omni cura solutus ad ea, quæ potiora sunt, æternamque animæ salutem attingunt, animum intendas. Bis vel saltem semel in mense sanctissimis Pœnitentiæ, & Eucharistiæ Sacramentis mentem expurges; corrobores, atque aduersùs Diaboli tentationes munias. Horas Canonicas Romano ritu Deo quotidie persoluas; vt diuinam benedictionem è Cælo obtineas: Deiparam Virginem singulari mentis pietate, ac Religione prosequaris, rogo: inde enim & Virginis patrocinium, innumeráque tibi à Deo bona fluent. Denique Virginem hanc Catharinam Deo deuotissimam, quæ tam sollicitè mihi in omnibus ministrauit; si ex hac domo emigrare contigerit, vt tuam in domum recipias, eíque necessaria administres, etiam atque etiam rogo. Hæc omnia Thomas, cùm velut sacra se inuiolatè obseruaturum promisisset; ea quoque post filij obitum integrè præstitit.

XXXII. Adfuit tandem supremus dies, quo hinc Seruo Dei feliciter emigrandum erat: qui cùm patri, ac Fratribus iam manifestus esset, plerique à Monasterio Fratres iam ad ægrotum conuenerant. Pater quoque cum tota liberorum Familia præsens aderat; cùm callidus ille, ac tartareus Serpens; qui Electorum calcaneo insidiatur, summumque vitæ exitum expectat; vt velut Leo rugiens quærat, quem deuoret; trina Seruum Dei tentatione adoritur. Primùm namque illi persuadere nitebatur. Cæleste regnum non Christi, sed suum esse; ac proinde si eo frui vellet, illud ab eo peteret; eumque remuneratorem agnosceret. At illum Hieronymus mox velut impudentem reijciens, Angelicum illud occinere cœpit: *Dignus es Domine accipere librum, & aperire signacula eius, quoniam occisus es, & redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu, & lingua, & populo, & natione, & fecisti nos Deo nostro Regnum;* His verbis primo conflictu Dæmon effugatus, iterum bellum instaurat; ac secundam tentationem instruens, falsò illum dixisse autumat; quod ea die moriturus sit, ac Regnum Cæleste consecuturus; cùm biennio adhuc superstes esse debeat. Cui Hieronymus: Mendax es, inquit, ac mendacij Pater: qui enim me hinc hodie decessurum, ac Regno Cæleſti donandum dixit; falli, aut fallere nullo modo potest. Abi, apage sceleste: non mea, sed Dei verba sunt Cælo, terráque solidiora, quibus is Fidem perhibens, ait: *Cælum, & terra transibunt, verba autem mea non praeteribunt.* His iterum Satan confractus; postremò tandem librum quendam, quem Hieronymus ab alio mutuò acceperat; illi in memoriam reuocat, quem Domino suo haud restitutum esse accusat: At Hieronymus, cui id è memoria exciderat; librũ statim Domino reddendum curat, tentantémq; Dæmonẽ tertiò expellit

Dæmon Hieronymum trina tentatione inuadens, superatur.

Apoc. 5.

Matth. 24.

Pulso

1550 Mercurii Lignamentarii, & Mercurii Lignarii. Mercurius Lignamentarius, & Mercurius Lignarius, duo Dei Romanorum, quorum ille præerat lignamentis, hic lignis. Ille enim ædificiis, hic focis præerat. Ille ædificia, hic focos tuebatur. Ille ædificia, hic focos dedicabat. Ille ædificia, hic focos consecrabat. Ille ædificia, hic focos sanctificabat. Ille ædificia, hic focos religiosos reddebat. Ille ædificia, hic focos sacros reddebat. Ille ædificia, hic focos inviolabiles reddebat. Ille ædificia, hic focos sanctos reddebat. Ille ædificia, hic focos venerandos reddebat. Ille ædificia, hic focos augustos reddebat. Ille ædificia, hic focos inauguratos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicatos reddebat. Ille ædificia, hic focos auguratos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio firmabat. Ille ædificia, hic focos auspicio stabiliebat. Ille ædificia, hic focos auspicio confirmabat. Ille ædificia, hic focos auspicio roborabat. Ille ædificia, hic focos auspicio corroborabat. Ille ædificia, hic focos auspicio ratos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio gratos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio fortunatos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio felices reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio beatos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio prosperos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio secundos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio faustos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio lætos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio jucundos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio amœnos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio venustos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio pulchros reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio decoros reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio ornatos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio exornatos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio splendidos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio illustres reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio nobiles reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio celebres reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio famosos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio gloriosos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio magnificos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio amplos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio spectabiles reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio admirabiles reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio mirabiles reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio stupendos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio miros reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio prodigiosos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio portentosos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio monstruosos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio horribiles reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio terribiles reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio formidabiles reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio metuendos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio timendos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio pavendos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio horrendos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio exhorrendos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio exhorrescendos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio exhorrescendos reddebat. Ille ædificia, hic focos auspicio exhorresc

Ripa Transona Sacerdos, oratione, & charitate eximius. Et Iulianus à Desio Castello, Ducum Vrbinatum ditioni subiecto, Laïcus; qui vita, ac nonnullis miraculis claruit. Ethruriæ denique Prouincia Angelum Tiphernatem, Laïcum, magnæ orationis, humilitatis, & paupertatis Virum, æternæ memoriæ commendat, ac inter perfectos huius tempestatis Regulæ cultores collocat.

Atque hi quidem, & alij, quos hic annus virtute, ac sanctimonia nobis illustres commemorat; cùm diuinam benignitatem commendent; animumque ad cælestium præmiorum spem erigant: alij tamen, quos hic annus propriæ vocationis oblitos; vitam plerisque vitijs contaminatam, vel infausto, vel incerto fine concludisse propouit; Dei è regione seueritatem attollunt; atque humanas mentes diuinorum Iudiciorum austeritate exterrent: vt qui in Religionis stadio currunt; non pigri, non oscitantes, non retrò aspicientes; sed legitimè ad brauium festinent: cùm ex Apostolo sciant, Neminem coronandum, nisi qui legitimè certauerit. XXXVII.

Primus igitur in horum numero fuit, quidam Romanæ Prouinciæ Frater, cuius nomen consultò prætermitto: qui in Conuentu Palestinæ, in quo tunc Fr. Ruffinus Cyrneus, Guardiani munere fungebatur, Eleemosynarij officium exercebat. Hic cùm Vir prudens, & grauis alioqui omnibus videretur; eo tamen maximè vitio laborabat; quòd vix vnquam vllo iniuncto sibi à Guardiano obedientiæ operi acquiesceret: ita vt cùm Guardianus quicquam illi, quod ei minùs gratum esset, vel in Vrbe, vel in Conuentu agendum præciperet; semper ab eo aliqua ratione dissentiret; vel in aliud tempus illud reiiciendum contenderet: Demùm ita fixè propriæ mentis sententiæ inhærebat; vt quæ illi ex Obedientia à Superiore imponebantur, ab iis semper aliquo sibi quæsito colore declinaret. Huic tandem post hæc accidit, vt in grauem corporis languorem inciderit: ex quo cùm Guardianus supremum illi vitæ periculum imminere intelligeret: suauibus verbis Ægrotum admonet, vt Pœnitentiæ Sacramento animum abluat; cæterisque, vti fieri solet, se ad vitæ finem disponat. Cui Eleemosynarius, Sacramentis, inquit, mihi non est opus. Cur id? ait Guardianus. Iusto (inquit ille) Dei Iudicio damnatus sum; eò quòd obedientiæ nunquam iugo colla submiserim: sed Superiorum iussis, meam semper sententiam, ac placitum prætulerim. Monet Guardianus, necdum illi pœnitentiæ tempus effluxisse: ac dummodò eum facti pœniteat, culpam Sacramento deleat, ac diuinam Misericordiam imploret, cælestem illi indulgentiam pollicetur. Instabant quoque reliqui Fratres, vt hominem in diuinæ clementiæ spem erigerent. At frustrà: Neque enim vllam ab eo pœnitentiæ vocem extorquere valent: Cùm ea tantùm vox illi ad mortem vsque suprema esset: qua se Iusto Dei Iudicio condemnatum asserebat: atque hoc pacto impœnitens, ac inexpiatus hinc migrans ad horrendum Dei viuentis Tribunal iudicandus accedit. XXXVIII.

F. Eleemosynarius inobediens in morte damnatur.

Alter quoque Fr. Ambrosius à Butunto, Laïcus, Bononiensis Prouinciæ, qui carnis cura adeò oblectabatur, vt in omnem se ingluuiem, ac ventris curam præcipitem daret: faciemque, quod monstruosissimum erat, mulierum instar, sibi fuco illiniret: eò tandem ob hæc vitia dilapsus est; vt Religionis, quæ huiusmodi monstra non alit, iugo excusso: in militum se numerum adscriberet. Contigit verò, vt rixa excitata, dum cum altero milite digladiatur; diuino planè Iudicio factum fuerit: vt tota illi faciei superficies, frons, nasus, labra, mentum, quæ fuco linierat, vnico gladij ictu præscinderetur: eoque vulnere tam deformis euaserit, vt cùm ad Religionis gremium remeare contenderet; à Prouinciali Vicario, ob monstruosam vultus deformitatem, reiectus fuerit; ac tanquam Religione indignus, miseram in sæculo vitam exegerit. XXXIX.

Frater ob nimiam carnis curam Apostata efficitur.

Postremus denique, Frater Ioannes Firmanus, Sacerdos Picentis Prouinciæ fuit; qui cùm valens, ac sanus, varias Concionatorum, ac aliorum Fratrum personas, quò cæteros ad risum prouocaret, histrionicè ageret; ac plerumque etiam XL.

de iis ob

Commodore Anson, and the Gentlemen, to whom the Care of the Ship was committed, were very much alarmed at the Danger we were in; and, as the Ship was very leaky, and the Pumps could not be kept going, for want of Hands, they were afraid, that, if the Gale should continue, she would founder at Sea. Upon this Occasion, the Commodore, with the Advice of his Officers, resolved to run for the Island of Juan Fernandez, which was the Place of Rendezvous appointed for the Squadron, in case of Separation; and, as the Gale blew directly upon the Island, they were obliged to carry a Sail, which they had not yet ventured to set, in order to keep the Ship from driving upon the Land. This Sail was a Main-sail, which they had split, and repaired with Canvas, that they had found in the Prize; and, as it was very old, and rotten, they were afraid, that it would not stand the Violence of the Wind: However, they were forced to make Use of it, and it held out very well.

On the 9th of *March*, at Noon, they discovered the Island of Juan Fernandez, bearing W. by S. about 10 Leagues Distance; and, as they had the Wind right upon the Island, they were obliged to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 10th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 11th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 12th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 13th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 14th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 15th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 16th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 17th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 18th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 19th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 20th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 21st, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 22nd, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 23rd, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 24th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 25th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 26th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 27th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 28th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 29th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 30th, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before. On the 31st, at Noon, they were got to the Westward of the Island, and, the Wind coming more Northerly, they were able to lay the Bay; but, as they were very much to Leeward, they were forced to keep off to Sea, and to ply to Windward, in order to get into the Bay, where they had Anchored before.

A. Mundi 5200. Christi 702. Indictione 15. Sub Tiberio Absimaro Imperatore.

Imperium Romanum Tiberius Absimarus Imperator, Constantini filius, cum Justiniano filio suo, qui Rhinotmetus cognominatus est, annis 7. mensibus 4. Ecclesiam Romanam Constantinus Papa, annis 7. mensibus 7. Ecclesiam Alexandrinam Theodorus, annis 7. Ecclesiam Antiochenam Stephanus, annis 3. Ecclesiam Hierosolymitanam Germanus, annis 3. Ecclesiam Constantinopolitanam Callinicus, annis 3. mensibus 6. Ecclesiam Ravennatem Felix, annis 3. mensibus 6. Ecclesiam Mediolanensem Theodorus, annis 3. mensibus 6. Ecclesiam Aquileiensem Calixtus, annis 3. mensibus 6. Ecclesiam Gradensem Agnellus, annis 3. mensibus 6. Ecclesiam Cypri Andreas, annis 3. mensibus 6. Ecclesiam Hierosolymitanam Germanus, annis 3. mensibus 6

ANNVS CHRISTI. PII V. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1567. 2. 4. 43.

I. VIVS Anni milleſimi quingenteſimi ſexageſimi ſeptimi lux, Generalibus Comitiis, quæ hoc anno Romæ celebrata ſunt, fores aperit: octauumque Capucinorum Ordini Generalem donat. Tertiumdecimum hoc generale Capitulũ fuit; in quo F. Marius à Foroſarzinio, Generalis omniũ ferè Electorum ſuffragiis electus, Religionem moderandã ſuſcipit. Hic ex Auguſtinianorum Familia ad Capucinorum gremium tranſlatus, plurimam in Religione, ſua prudentia, grauitate, ac vitæ integritate ſibi exiſtimationem comparauerat: quo fit, vt Bononienſis Prouinciæ ſæpè Prouincialis electus, ſummo conſilio eam Prouinciam, iam antea aliquot annis adminiſtraſſet. Ea quoque morum ſuauitate, atque in agendo dexteritate præditus erat: vt & omnium ſibi beneuolentiam conciliaret; illamque in caſtigandis ſceleribus mediocritatem teneret, quæ criminum reos ad melioris ferè ſemper vitæ frugem prouocaret.

Tertiumdecimum Capitulum Generale celebratur.

Marius à Foroſarzinio Generalis eligitur.

II. Procuratorium munus, in hoc Capitulo, F. Bonauenturæ Rhegienſi Calabro, qui tunc Picentem Prouinciam moderabatur, commiſſum fuit: cùm verò F. Euangeliſta à Canobio, qui proximè Generalis officio defunctus fuerat; in publico Patrũ cõfeſſu, velut rationi conſentaneũ propoſuiſſet: vt Generalis Ordinis Procurator, in Comitiis Generalib⁹, vtraq;, & actiua, & paſſiua voce, abſq; noua electione gauderet: inde cõmuni cõſilio decretũ fuit; vt qui hacten⁹ noua electione indiguerat, qua in Generalibus Comitiis, ſua quoq; cũ cæteris Electoribus ſuffragia ferret; deinceps inter futuri Capituli Generalis Electores, abſque vlla electione cenſeretur. Quamobrẽ id quoq; ſtatutũ fuit: vt Procuratoris electio, quæ priùs à ſolo Generali, abſq; vlla ſolẽnitate præſtabatur: deinceps à Generali, atque à Definitorib⁹ Generalis Capituli, per ſecretum ſcrutinium fieret. At quandoquidem ſuperiori decreto Regula aduerſari videbatur; quæ Miniſtris tantùm, & Cuſtodibus; non Procuratori, Generalis Vicarij electionem committit: Marius Generalis, nonnullis Patribus, nimirum Euangeliſta à Canobio, Honorio à Monte-granario, Ioanne Maria Hiſpano, & Bernardino Piſano ad Pontificem deſtinatis, Decreti confirmationem, ac diſpenſationem à Sede Apoſtolica refert; cuius virtute deinceps Ordinis Procuratores perpetui Generalis Capituli Electores declarati fuêre. Huius Apoſtolicæ confirmationis, ſeu diſpenſationis fidem, ab iiſdem Patribus, qui ad Pontificem miſſi fuerant, obfirmatam, Religioniſque ſigillo munitam, Marius Generalis in cunctas Ordinis Prouincias tranſmiſit, his verbis conceptam.

De Ordinis Procuratore nonnulla ſtatuuntur, & à Pontifice quædam.

III. *EGO F. Marius de Foroſarzinio, Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci Capucinorum Vicarius Generalis (licèt indignus) facio fidem omnibus præſentes literas inſpecturis, quatenus R. P. F. Euangeliſta de Canobio, immediatus in officio Generalatus Prædeceſſor meus, propoſuit in Capitulo noſtro Generali ab ipſo conuocato, & Romæ celebrato, anno 1567. vtrum Procurator Curiæ Romanæ pro tempore exiſtens, deberet habere vocẽ in Capitulis Generalibus; quemadmodũ habent per regulã Miniſtri, & Cuſtodes; ſicut iam à Fratribus noſtris dictis de Obſeruãtia conſtitutum fuerat, in eorum Generali Capitulo, celebrato 1543. in Prouincia S. Ludouici: & facto ſcrutinio per vota ſecreta, Capitulum noſtrum acceptauit, & innouauit prædictam Conſtitutionem: vt Procurator Curiæ haberet vocem actiuã, & paſſiuã in Capitulis*

Procurator Generalis Ordinis, Apoſtolica diſpenſatione inter Electores Capituli Generalis recenſetur.

Generalibus

Generalibus. Postquam autem ego in prædicto Capitulo essem ad Generalatum electus, volui, pro firmiori dictæ Constitutionis robore, petere confirmationem ipsius à sanctissimo D.N.Papa Pio V. Et ideò ad illam humiliter petendam misi prædictum P. F. Euangelistam, vnà cum R. P. F. Honorio de Monte-granario Definitore prædicti nostri Capituli, P. F. Ioanne Maria Hispano Prædicatore, & Fratre Bernardino Pisano Laïco. Qui P. F. Euangelista proposuit suæ Beatitudini Constitutionem prædictam, & à Fratribus de Obseruantia factam, & à nostro Capitulo acceptatam, & innouatam esse: non obstante, quòd Regula nostra non dicat, talem Procuratorem debere esse vocalem in Capitulis, vt supra. Humiliterque postulauit à sanctitate sua Confirmationem ipsius Constitutionis, quam Dominus Papa benignè confirmauit, & subiunxit: valdè conueniens esse, vt talis Vir; scilicet, Procurator Curiæ habeat vocem in Generali Capitulo. Et hæc confirmatio facta fuit die primo Iunij Anni prædicti; videlicet 1567. in Palatio S. Petri in Camera propria Domini Papæ, præsentibus, & audientibus prænominatis Fratribus, in cuius fidem se subscripserunt. Et ego sigillum officij nostri apposui. Datum Romæ die 17. Iulij 1567.

Ego Fr. Marius, qui supra manu propria.
Ego Fr. Euangelista, qui supra manu propria confirmo.
Ego Fr. Honorius de Monte-Granario, qui supra manu propria.
Ego Fr. Ioannes Maria Hispanus Prædicator confirmo omnia, & singula ita esse concessa, me præsente, vt supra notatum est, manu propria.
Ego Fr. Bernardinus Pisanus Laïcus confirmo manu propria.

Locus Sigilli.

Statuta Capituli Generalis.

IN hoc quoque Capitulo, quanam Procurator Generalis, auctoritate in Ordine fruatur, explicatum fuit: quæ deinde Generalis Commissarij dignitate aucta, eâ potestatem assecuta est, quæ Generalis præsertim arbitrio insideat. Pleraque alia hoc quoque tempore constituta sunt. In his primùm, vt in Prouincialibus Capitulis, Guardianorum electio à Prouinciali Vicario, & à Definitoribus Prouincialis Capituli, per scrutinium secretum fiat: in quo Prouincialis vno tantùm vocis suffragio gaudeat. Sed quoniam ea, non Electio iuxta Concilij Tridentini decreta; sed Prouisio ita ab initio in Ordine instituta censeri debet: hinc etiam declaratum fuit; vt ante Guardianorum Prouisionem, quinam ab ea Prouisione excludendi sint; inter Prouincialem, ac Definitores consilia communicari queant. IV.

Secundò. Vt in Generalibus Comitiis, in quibus sex Definitores creantur, tres, qui in præterito Capitulo Definitores electi fuerant, ab officio vacent; ita vt tres noui semper eligantur. Nec tamen lex Electoribus præscribitur vt plures quoque his tribus, si id illis expedire visum fuerit, ab officio arceant. Quod etiam respectiuè in Prouincialibus Capitulis obseruari voluerunt: cùm enim in his quatuor tantùm Capituli Definitores eligantur; duos tantùm prioris Capituli Definitores, in futuris Comitiis, subsistere posse decreuerunt. V.

Tertiò. Vt in Sicula Prouincia, quæ tantæ amplitudinis erat, vt ab vno Prouinciali Vicario, bis in anno, iuxta Generalium Constitutionum præscripta minimè visitari posset: Custodes in suis Custodiis, absente Prouinciali, ius visitationis, & Vicariam illius auctoritatem obtinerent. VI.

Quarto

Digitized by Google

Ægypti, Persæ, Græci, Romani, Gothi, Germani, Britanni, &c. quotidie
ad Christianismum transeunt, ut ex Historia Ecclesiastica patet. Ita
Ægyptii, qui Christianismum amplexi sunt, Coptitæ dicuntur, quia
Ægyptii Christiani Coptitæ dicuntur, quia Ægyptii Christiani Coptitæ
dicuntur, quia Ægyptii Christiani Coptitæ dicuntur, quia Ægyptii
Christiani Coptitæ dicuntur, quia Ægyptii Christiani Coptitæ dicuntur,
quia Ægyptii Christiani Coptitæ dicuntur, quia Ægyptii Christiani
Coptitæ dicuntur, quia Ægyptii Christiani

Solutis itaque Comitiis: cùm Marius Generalis visitatione instituta, in Thusciæ Prouinciam venisset: Federicus Montis-acuti Comes nobilissimus, qui ex antiqui illius Alberti stirpe progenitus, cui B. Pater Franciscus, iam Christi caracteribus insignitus, in sui amoris testimonium, habitum suum dono dederat; Arani pietatem imitabatur; obnixè ab eo petit, vt in sua Montis-acuti ditione, Monasterium suis ædificari permittat. Porrò Federicus hic, inde potissimùm ad huius Conuentus ædificationem inflammabatur: quòd cùm Albertus Pater, alter ab antiquo, semel in Monte feras insequeretur; geminos, in quadam altiori rupe, Minores Fratres, Capucinorum more indutos, sedentes conspexit; qui, eo salutato, paulò post ex omnium oculis euanuerunt. Hos cùm B. Franciscum, ac B. Antonium esse cuncti sibi persuasum haberent, qui sedem sibi eo in loco, collocandam vellent: hinc ad Conuentus ædificationem summo studio ferebatur. Re igitur Mario Generali à Federico enarrata, is protinus ædificationi annuit; & Prouinciæ Patribus licèt reluctantibus; quibus, & infœcunda tellus, & tenuè nimis Oppidulum, ad necessariam rerum mendicationem videbatur; prima in eo loco Conuentus fundamenta iaciuntur.

Montis acuti Conuentus fundatur.

XII. At neque id absque diuino consilio, & grata Dei voluntate factum esse, admirabilis illius deinde prouidentia declarauit. Cùm enim locus sterilis esset; magnaque aquæ, ac calcis penuria Cœmentarij laborarent: scrobs ingens calce plena, in ipso ædificationis loco, dum tellus foderetur, apparet: in cuius medio Crux ex auricalco fabrefacta eminebat. Porrò cùm apud illius Regionis Incolas, nulla huius scrobis, aut calcis memoria extaret: & quisnam illius auctor fuerit, cunctis penitus obscurum esset: id vniuersi diuinæ Prouidentiæ miraculo factum adscripsêre. Accedat, quòd eodem tempore; dum non longè ab ea scrobe, ingens quoddam saxum, quod Conuentus ædificationem impediebat, pluribus adnitentibus loco amoueretur, inde protinus aquæ fons ebullìit, qui tamdiu aquam Cœmentariis effudit: quoad Conuentus perfectam structuræ metam attingeret. Postremò, vt hanc loci ædificationem, à diuino beneplacito profectam esse cunctis innotesceret: ædificatione peracta, dum à Tornabono, Biturgiensi Episcopo, Ecclesia ritu consueto consecratur: lucida quædam super Ecclesiam, è Cælo flamma descendere, à quamplurimis visa est; tot radiis coruscans; vt suo lucis fulgore ipsum Solis splendorem minuere videretur. Hæc autem, cùm nihil præterquam diuinam in eum locum benignitatem testarentur: tum maximè singularem ab iis morum sanctimoniam; ac virtutum lucem exposcere videntur, qui ea loci sanctitate fruuntur.

Dei in hac Conuentus fundatione Prouidentia.

In Ecclesiæ consecratione ingens è Cælo splendor emicat.

XIII. Illud verò hìc prætereundum non est; quod copioso teste probatum, ac fama vbique loquente, apud omnes iamdiu perspectum est: singulare nimirum illud B. P. Francisci, in hanc Comitum Mõtis-acuti Familiam, iam à multis annis, benevolẽtiæ testimonium; quod Alberto Comiti olim ab eodem benignè promissum fuisse ferunt: quotidiano ferè miraculo comprobatum, etiamnum integrum vigere. Vt scilicet, quoties ex ea Comitum Familia, quemquam hinc emigrare contingit; tertio ante illius obitum die, ardentes faces, è Monte Aluerniæ erumpentes, tanquam futuri funeris prænunciæ, super Montis-acuti Castro altiùs eminere cõspiciantur: quò vniuersi illius Familiæ homines, velut signo admonentur, eorum alicui hinc citiùs emigrandum esse; quò dignè se ad mortalis huius vitæ occasum disponant. Quod iam huius Familiæ Viris, tam certum, ac familiare est: vt cùm primùm ignei illi globuli, in faculæ modum, in monte apparent; communi inter eos lege sancitum sit: vt quicunque in Castro degunt, cuncti ad Sacramenta, tanquam morituri accedant: qui verò inde longiùs absunt, quantociùs per literas certiores fiant; vt ij quoque maturè rebus suis prospicere valeant.

Singulare B. P. Francisci in Comitum Montis acuti Familiam beneficium.

XIV. Illud quoque non minori admiratione dignum ferunt: quòd tandiù accensæ illæ faces, altiùs Castro eminentes apparent; quoad ab aliquo conspectæ, iis qui in Castro sunt, manifestæ fiant: ne frustra cæleste iis beneficium collatum esse videretur. At neque idem omnibus triduum, ante obitum à facibus præscribitur:

nam

miniſtrauerit: neque id ſolùm: nam tot tritici menſuræ inde erutæ, ac pauperibus diſtributæ fuerunt; vt hæ totum frumentorum pondus, quæ ſitro inuenta fuerant, proculdubio æquarent. Ex quo id omnibus perſpectum fuit: nunquam homines meliùs fœnerari, quàm cùm pauperibus tribuunt: veramque reipſa Domini ſententiam probari, cùm ait: *Date, & dabitur vobis: menſuram bonam, & confertam, & coagitatam, & ſuperefluentem dabunt in ſinum veſtrum.* Luc. 6.

F. FRANCISCI A SORIANO, Vita, & Geſta.

XVIII. DVm hæc in Piceni Prouincia diuina virtute patrantur; Fr. Franciſcus à Soriano, Diœceſis Viterbienſis Oppido, in Romano Conuentu humana deſerẽs, ad æterna euocatur. Hic inter priſcos illos Patres, qui primo illo Religionis æuo, virtute, ac Prædicationis dono claruêre, tam inſignis præluxit: vt præclariſſimum ſua tempeſtate ſibi nomen in Chriſtiano Orbe comparauerit. Adoleſcens, cùm ingenio floreret; in Minorum Obſeruantium militiam adſcriptus, pleroſque in ea annos, magna cum virtutum, ac ingenij laude exegit: Concionatorq; inſtitutus, cùm celebre Capucinorum nomen audiret; quorum vita vniuerſos ad ſui admirationem compelleret; ardentiori Regularis obſeruantiæ ſtudio accenſus, ad Religionem ſe contulit, anno 1534. in qua cùm frequenter capitis dolore cruciaretur; communem tantùm cæteris abſtinentiam, vigilias, ac cæteras corporis macerationes proſequitur. Atque eo factum eſt, vt cùm minùs corporis auſteritati; ob infirmam capitis valetudinem vacare poſſet; ad maiora virtutum ſtudia, quæ potiora ſunt, animum intenderet. Quapropter Horas Canonicas ſumma deuotione, atque attentione, quaſi diuinam præſens Maieſtatem intueretur, ſtans, perſoluebat. Orationis quoque, ac rerum diuinarum contemplationis ſtudio ita afficiebatur, vt ob ſtudium literarium, aut Prædicationis munus, nunquam orandi tempora in Religione ſtatuta prætermitteret. Paupertate, obedientia, humilitate, ſui contemptu, ac totius Regularis obſeruantiæ cultu, haud mediocriter floruit. Denique eam vitæ normam ſibi perpetuò ſequendam præſtituit, quæ neque auſteritate excederet, neque ab ea nullo vnquam tempore exorbitaret.

Franciſcus à Soriano Prædicator illuſtris.

Ex Obſeruantium Familia ad Capucinos accedit.

XIX. Quod verò in eo præcipuum, ac ſingulare virtutis teſtimonium effulſit; flagrantiſſima quædam charitas fuit; qua tum in Dei gloriam, tum in animarum vtilitatẽ, tanto ſtudio ferebatur; vt alterius Machabæi inſtar, pro Dei honore, atque animarum ſalute, aduersùs humanæ ſalutis hoſtes decertans; diuini Verbi gladium tãta vehementia in peccatores, ac ſceleſtos vibraret; ac vitiorum monſtra confoderet; vt ingentes vbique de animarum hoſte proſtrato triumphos referret. Non hic Vrbes, non magna Oppida, non Nobilium turmas, non populorum frequentiam; aut amplà auditoria ſuis prædicationibus quærebat: ſed cùm in diuinam tantùm gloriam, ac hominum ſalutem intenderet: Chriſtumque Vicos, ac Oppida in Euangelio percurrentem legeret: Villas potiùs, ac Oppidula ſibi ad prædicandum eligebat. In hiſq; non in ſublimibus humanæ ſapientiæ verbis, ſed in ſpiritu, ac virtute Dei Chriſtum Crucifixum prædicans; copioſiſſimam inde animarum ſegetem metebat. Tam denique ea ſimplicium hominum conuerſione oblectabatur; vt per quatuordecim circiter annos, ab Oppidulis recedere, ac Vrbes adire recuſauerit: idque dicere ſolitus erat. In Oppidulis faciliùs, ac maiori cum fructu, quàm in Vrbibus Dei Verbum prædicari: ibi id maximè, quòd Dei ſemen minùs ſpinarum, quæ Dei Verbum ſuffocant, ac ſine fructu efficiunt, in Oppidis, quàm in Vrbibus offenderet.

Diuina charitate flagrat.

Ipſius humilitas declaratur.

XX. At verò, cùm tam ſingularem illi in prædicando gratiam, à Deo collatam eſſe, Patres animaduerterent; Lucernam, quæ ſub modio humiliter hactenus latuerat; vt lucem in omnes diffunderet, ſuper candelabrum ſtatuunt: ac inuitum ad Vrbes mittunt. Haud multa Franciſcus rerum intelligentia præditus erat; ea præſertim

ratione

ratione: quòd ob capitis morbum, quo afflictabatur,à maioribus literarum ſtudiis iam ab exordio abſtinuiſſet:ea tamen ingenij facilitate,ac fertilitate præſtabat: cui & Deus è Cælo lucem miniſtrabat,vt de ſumis quibuſq;,ac difficillibus cùm Philoſophiæ,tum Theologiæ quæſtionib⁹,quas didicerat,inter concionandũ tam aptè diſſereret; vt cunctis doctiſſimus, ac eruditiſſimus videretur. Pendebant ex illius ore Populi,tantaque ex ipſius ſermonibus cuncti voluptate afficiebantur; vt cùm eum ad tertiam vſque horam prædicantem audirent, haud vllo tamen tædio afficerentur. Vox illi quaſi tonitruum,ac rugitus Leonis erat, qua ita impios terrebat; vt qui ſemel Prædicantis vocem audiiſſent, nequaquam ſibi in vitiis vltra permanendum eſſe putarent. Nulli ſua reprehenſione parcens,neque vllius Potentis vultum extimeſcens, vniuerſos Apoſtolico correptionis gladio aggrediebatur:tantoque in vitiis reprehendendis Dei Spiritu agebatur; vt cùm plerunque in acriores, Deo agitante, increpationes erumperet,quas nedum cogitatione conceperat: cùm de iis poſthæc mentio apud eum fieret,eas penitus ignoraret: quæ cùm ad vberiorem ſemper fructum animos prouocarent haud obſcurum ſanè argumentum erat, illas non ab humano,ſed à diuino planè Spiritu profectas eſſe. Tanta denique, ac tam mira ipſius verbis à Deo Opt. Max. vis indita erat; vt vbicunque is Dei Verbum diſſeminaret: inde odia, ac inimicitias aufugere,fœnora exulare,malè parta reſtitui,adulteras,ac concubinas pelli,Confeſſiones generales inſtitui,mores corrigi,Vrbeſque ad virtutem renouari conſpicerentur. Huius rei innumera,ex Romana,ac Neapolitana Vrbe,ac præterea Florentia,Ferraria,Perusia, & ex variis Italiæ Vrbibus;in quibus Viri huius prædicatio audita fuit: exempla afferri poſſent:præſertim ex Panormitana,ac cæteris Siciliæ Vrbibus;in quibus per triennium prædicans,corruptiſſimos hominum mores, inſitaque animis vitia, ita ſua prædicatione ſtrauit,obtruncauit,auulſit;vt Inſulam totam ad virtutes,melioriſque vitæ ſtatum adduxerit: Porrò vnicum tantùm ex innumeris lubet exemplum proferre; quod illi apud Siculos accidit.

Vis illius ſermonibus à Deo indita.

Acriter vitia reprehendit.

XXI. Abbas quidam inter Siculos,cuius conſultò nomen reticeo,opulentiſſimus erat: adeò tamen in omne vitium,ac præſertim libidinem præceps;vt Concubinam, ex qua liberos ſuſceperat,in omnium oculis alere,ac ſummo totius Populi ſcandalo, ſecum ſub eodem tecto retinere non erubeſceret. Porrò cùm tam ingens vbique Franciſci fama diffuſa eſſet;vt illum cuncti,velut cæleſte quoddam prodigium,ſuſpicerent. Quanquam Abbas (vt iis plerunque contingit, qui ſe vitiis ingurgitant) diuina faſtidiens,vix vnquam vllis Concionatorum ſermonibus adeſſet; Franciſci tamen fama, & quadam animi curioſitate ductus,ſemel ad eum audiendum accedit. Abbas Franciſco prorſus tum facie,tum nomine ignotus erat:neque vlla turpis illius vitæ macula,eatenus eidem præſignificata fuerat; cùm Franciſcus diuino,(vt creditur)Spiritu illuſtratus,vniuerſa Abbatis vitia inter concionandum enumerare,ac tam acriter,ac ſeuerè in ea inuehi cœpit: vt Abbati videretur (quod deinde dicere ſæpè ſolitus erat)ſe diuino Iudicio adſtare;& niſi à vitiis maturè reſipiſceret, mox ad æterna ſupplicia à Deo rapiendum fore. Quamobrem tam ingenti Vir ille pauore correptus fuit: vt velut lapis,tam immobilis conſiſteret; vt aliis, abſoluta concione diſcedentibus,is nedum loco dimoueretur. Inde tandem abſcedens,animum tam perfectè, Franciſco ipſo ſuadente,ad Deum conuertit; vt Concubina è domo eiecta,ac liberis varia in loca diſpertitis,Eccleſiaſtico Viro dignam deinde vitam inſtituerit. Orationẽ Quadraginta horarũ,iam à Ioſepho Fernẽſi inſtitutam, mirum in modum illuſtrauit; ac ſermonibus auxit: in eaque tantain animis conciliandis Dei gratia excelluit;vt ea abſoluta, nulla in Vrbe odia,nullæque inimicitiæ ſupereſſent.

Abbatis cuiuſdam exẽplum refertur.

Franciſci in prædicando vis,& efficacia.

XXII. Planè incredibile eſt,quot hic peccatorum labe reſolutos,ac lethifera contagione reſperſos,ad animæ incolumitatem reduxerit:quotque impiorum animas,viuẽte iam in corpore defunctas,delictorumq; mole obrutas, ac ſepultas, diuina Verbi prædicatione,ad vitam reuocauerit:atque è vitiorum ſepulchro excitatas, rediui-

uas Christo reddiderit. Tanta inter prædicandum diuini Spiritus luce perfundebatur; vt non rarò quoque futura prædiceret. Teramni, quæ Siciliæ Vrbs est, Vir quidam præpotens erat, qui tot opes fœnore coaceruauerat, vt Vrbis illius ditissimus haberetur. Hunc sæpè Vir Dei frustrà admonuerat; vt fœnore restituto seipsum à Diaboli faucibus eriperet, ac vitam in melius commutaret: quod cùm ille præstare negligeret; is tandem pro suggestu ad eum, sub Epulonis diuitis nomine, sermonem conuertens; vbi illi proprias vsuras, inopum expilationem, auaritiam, crudelitatem in pauperes, atque alia huius generis delicta exprobrauit: diuinum illi Iudicium sub Epulonis nomine, comminatur his verbis: Audi; crudelis, quid de te Deus è Cælo decreuerit. Iudicium sedit, & libri tui aperti sunt: conteret te Deus velociter spiritu oris sui, teque repentè intercipiet vltima dies, quæ adhuc multa de vsuris cogitantem, ad Orcum rapiet: idque tam insperatò, vt neque tibi diuini Nominis inuocandi spatium detur. Haud frustrà id à Viro Dei dictum fuit: nam postridie cùm Diues in Pomario cùm amicis deambularet; fulgur è nubecula erumpens, eum solùm inter cæteros percussum interficit: ac velut ligni stipitem cõflagrat. Iterum cùm Foroliuij prædicaret: alteri Fœneratori, qui pauperum sanguine sibi diuitias auxerat, proximum in futura nocte interitũ prænunciat: illa sæpè Euãgelij verba eidem inculcans: *Stulte, hac nocte animam tuam repetent à te, & quæ parasti, cuius erunt?* Quod illi in ipso noctis profundo, pituitæ fluxu præfocato, accidit. Ex quo id omnibus innotuit; Dei Virum non sola diuini Verbi comminatione; sed Prophetico quoque Spiritu, repentinum hominis interitum præmonstrasse.

Diuiti Fœneratori repentinam mortem pronunciat.

Alteri Fœneratori intra vitum eadem nocte futurũ prædixit. Luc. 12.

Hinc tot ad eum audiendum turbæ vndique confluebant; vt integra plerunque Oppida, vbicunque Virum Dei prædicare nouerant: ad eum turmatim festinarent. Tanta quoque, ob communem sanctimoniæ opinionem, in eum populi deuotione flagrabant; vt qui ægrotos, vel à Dæmone obsessos habebant; in viis, ac Compitis, per quæ is transiturus erat, collocarent: quos ille cùm signo Crucis benediceret; cunctos ferè incolumes dimittebat. Accidit aliquando, vt cùm illius aduentum, Vrbis cuiusdam populus, in campestri quadam Ecclesia, vbi illi obuiam processerat, expectaret. Mulier quædam à Dæmone obsessa cum cæteris in Ecclesiæ limine consideret: quæ, simulatque Franciscum venientem, ac propiùs accedentem conspicit; mox nefarius Spiritus exclamat. En hostem, en nostrum omnium Aduersarium: Quid hîc moror? ò dura necessitas! Cumque illius præsentiam ferre non posset; statim mulierem discerpens inde aufugit, eamq; ab obsessione liberã relinquit. XXIII.

Ægrotos signo Crucis transiens, curat.

Dæmon accedente, ab obsessa muliere aufugit.

Ex Sicilia, Generalis Vicarij præcepto, Neapolim ad Dei Verbum prædicandum vocatus, cùm nauigationem secundis ventis, ac trãquillo mari prosperè inchoasset: en repentè in freto Siculo tempestate, Dæmonum opera, qui ipsius iter impedire conabantur, concitata; nauis in certum, & apertum naufragium ruebat: cùm Franciscus spem omnem vitæ sibi ademptam videns, ad Deum confugit: eumque his verbis deprecatur: Deus Omnipotens, cuius imperio mare, & venti obediunt: si ex te orta est tempestas, manetque tibi alta mente repositum, vt nunc vasto hoc gurgite demergar; supremaque mihi immineat dies, non reluctor: fiat, Domine, voluntas tua: suscipe tantummodò Seruum tuum in pace. Veruntamen tot hîc pereuntes animas tua benignitate serua? vt laudent opera tua, & mirabilia tua in profundo: sin populo tuo adhuc sum necessarius, Tartareorumq; hostium inuidia, procella hæc concitata est: tu aëreis potestatibus impera, procellam cohibe, ne nos demergat tempestas aquæ, neque nos profundum absorbeat; Adhuc hæc orãs Franciscus ad Deum verba effundebat, cùm repentè vnda vento iactata, è mari erumpens, eũ è naui raptum in salo sedentem collocat; nihilq; incommodi passum; sed Deo laudes canentem, fluctus, quasi vehiculum substrati, suauiter ad litus exultantem perducunt. Dum verò de Socio sollicitus, quid de eo factum sit, ignorat: En illum procul pallio inuolutum, perinde ac si aridus quidam truncus esset, à fluctibus ad litus deferri cernit. At nec Viri Dei preces, quas pro cæteris quoq; nauigantibus fuderat, XXIV.

Diuino Miraculo à naufragio liberatur

Sua oratione nauigantes à naufragio liberat.

apud

apud Deum irritæ fuerunt: etenim Nauicula, qua vehebantur, cùm fluctibus, in momento abſorpta fuiſſet: mox ſuper vndas reſiliens, cum omnibus ſalua ad litus peruenit. Quodque haud minori admiratione dignum fuit. Pera, quæ libros, ac ſcripta Franciſci continebat, cum à fluctibus diu circumagitata fuiſſet; ad litus tandem delata, nullaque ex parte aqua madefacta apparuit.

XXV. Franciſcus itaque, diuina virtute, à tanto periculo liber, Neapolim venit: qua in Vrbe, quæ ad pietatem prona eſt, tam ingenti animarum lucro Dei Verbum diſſeminat; vt nouus illius Vrbis Apoſtolus putaretur. Hinc in Vmbriam profectus; cùm in turpem quorundam vitam, ac corruptos mores acriùs inueheretur; illi venenum clam in vino offerunt: à quo tamen diuina virtute ſeruatur. Veruntamen cùm Deus Serui ſui patientiam probare, ac cunctis manifeſtam eſſe vellet: tot ab iis, qui ipſius liberiores obiurgationes ferre non poterant; ac præſertim ab Eccleſiaſticis Viris, in eum querimoniæ, ac calumniæ parantur; vt velut maledicus, ac contumelioſus ad Eccleſiaſticum Tribunal delatus: Dæmone potiſſimùm agente, qui illius prædicatione, innumeras propè ſibi animas ſubripi indignè ferebat: à Verbi prædicatione aliquandiu abſtinere iubeatur. Patientiſſimè Vir Dei, cùm crimen abſtergere negligeret; honoriſque, ac dignitatis loco duceret; illatam ſibi ignominiam ſuſtinet. Interea Deus Seruum ſuum, quem mali tolerantia apud homines premebat, è Cælo conſolatur: quantùmque apud eum ipſius merita valerent, declarat.

A Veneno diuina virtute ſeruatur.

Quorundam calumniis à prædicatione ſuſpenditur.

XXVI. Hoc enim tempore accidit: vt in Prouincia Romana, ægrotus quidam Frater, qui ad vitæ exitũ properabat; ab eo ſupplex petierit, vt circa Nonam Horam; quo tẽpore ſibi ex hac luce emigrandũ eſſe, diuina reuelatione acceperat, Deo Sacrum Miſſæ Sacrificium pro eo offerret: id enim ſibi à Deo reuelatum eſſe ſignificauerat ſe Purgatorij pœnis tandiu detinendum eſſe, quoad vnicum Miſſæ Sacrificium abſolueretur. Cui cùm Franciſcus promptè annuiſſet. Ipſa Nona Hora, qua ægrotus ex hac vita decedit, Miſſæ Sacrificium inchoat; & ad finem vſque perducit. Vixis Sacerdotales veſtes exuerat; & de more, Deo gratias agens, pro defuncti anima preces, ac lachrymas offerebat: cùm Defuncti vocem ſe vocantem audit: Franciſce, Franciſce. Cui Franciſcus: Quis es tu, quem me vocantem audio? Sum (inquit ille) Defuncti Fratris anima, pro qua Sacrum Miſſæ Sacrificium obtuliſti. Heu, Pater mi, quàm longè hanc Miſſam produxiſti? Cui Franciſcus: Quid ais, inquit, vix media poſt obitum tuum hora elapſa fuit. At illa: Tam longa, ait, hæc mihi mora viſa fuit; vt annum mihi in pœnis præteriiſſe viderer: iamque inde, niſi poſt diuturnum tempus, emergere planè deſperaueram. Iam, Deo, ac tibi gratias ago: nunc enim à pœnis ſoluta, in Cælum conſcendo. Pax tibi. His dictis euanuit.

Pro Defuncti Anima Miſſam celebrat, eoque à Purgatorio liberatur.

XXVII. Haud diu Franciſcus à prædicatione abſtinuit: nam illius innocentia perſpecta, paulò poſt Pontificis decreto ad prædicationem redit. Cùm igitur Oropiti, quæ Vrbs eſt in Ethruria, prædicationi incumberet. Ciuis quidam, qui cum alio grauem ſimultatem gerebat, ſæpè à Franciſco admonitus, nulla ratione ad pacem cum illo conciliandam adduci poterat. Huic Vir Dei ſemel ad ſe accerſito, pluribus verbis perſuadere cœpit; vt animum cum Deo, atque aduerſario componeret. Cui cùm ille pertinaciſſimè obſiſteret, ad eum Franciſcus: Cur, amice, tam contentioſè cum Deo in maximum animæ tuæ diſpendium, agis? Certè velis, nolis, ſimultatem depones. Cui ille in ſcelere pertinacior; cùm nunquam ſe cum hoſte concordiam initurum contenderet, pluribuſque verbis cum Viro Dei altercaretur. Tum Franciſcus: Heu, miſer, inquit: An non Satanam in te irrumpentem cernis? Cuius imperio cùm animam ſubiugaueris, etiam corpus ſuæ poteſtati ſubijciet? Vix hæc ore protulerat: cùm Dæmon in eum inſiliens, tam acerbè miſerum diuexare cœpit: vt iam ſibi à Dæmone præfocandus videretur. Clamabat infelix: En ſuffocor: En ſuffocor: atque eo œſtro exagitatus.

In odio pertinax à Dæmone corripitur.

Sextus Pompeius.

Sextus Pompeius, Cn. Magni filius, ex Hispania in Siciliam cum classe profectus, Siculorum animos ad se rebellandum impulit. Ac primum Messanam, deinde Rhegium, Thermas, Lipara, Panormum, Melas, Tyndaridem, Mylas, Naulochum, Pelorum, Catanam, Tauromenium, Cephaloedium, Hymeram, Segestam, Erycem, Drepanum, Lilybaeum, Solum, Motyam, Soluntum, Iciam, Eryx, Panormum, Heracleam, Minoam, Selinuntem, Agrigentum, Camicum, Gelam, Camarinam, Syracusas, Leontinos, Catanam, Tauromenium, Messanam,

cælestis vitæ perfectionem conscendit; vt plurima signo Crucis Miracula patrasse feratur. Mortuum quoque suscitasse certo testimonio probatum est: cùm enim Camerini, Eleemosynarij onus sustineret; accidit: vt cuiusdam Mulieris infans diutino morbo laborans, tandem interiret: quem dum Mater ad funera parat; En Bonauentura, panem de more emendicans, domus ostium pulsat. Reuiuiscit Matris animus, iam ob filij mortem dolore prostratus; cumque Bonauenturæ sanctitatem non ignoraret, protinus illum in domum vocat, mortuumque filium ostendens, multis eum lachrymis rogat, vt eum luci restituat. Recusat Vir Dei, ac peccatorem se exclamans, Matris preces vi omni reijcere studet. At illa, ampliùs vrget, humi prosternitur, illius pedes amplectitur; atque vt puero vitam reddat, summis precibus obtestatur. His Bonauentura commotus, tandem in genua procidens, diuinam pro Puero clementiam exorat: cúmque aliquandiu in oratione perstitisset: inde surgens Puerum signo Crucis benedicit, ac in nomine Iesu apprehensum ad vitam reuocat. Id Mater cùm plerisque sub iuramento affirmasset: Puer quoque qui Carolus vocabatur, cùm elabentibus annis, Vrbis Canonicus esset, factum passim narrabat, quod à Matre didicerat. Postremò magna sanctimoniæ laude clarus, Firmi, in Conuentu S. Sauini, rebus humanis valedicit.

Mortuum puerum suis precibus ad vitam reuocat.

XIX XI. Tertius quoque ex Prouincia Calabriæ, hoc anno, ad Regnum euolat, Fr. Bernardus Catacensis, Clericus, qui tametsi breue in Religione tempus consumpserit: in eo tamen tot sibi Cælestes virtutum diuitias congessit; vt in iuuenili ætate plenam Regularis perfectionis metam attigisse videretur. Tam enim ob cõtinuum orationis studium; cui diu noctúque pluribus horis vacabat, animo ab humanis rebus abalienatus erat: vt mente semper excedere videretur. Porrò hoc assiduo orandi studio eam mentis puritatem adeptus erat; vt cæleste quoddam vitæ genus, atque Angelico simillimum, in terris coleret: nihil otiosum, nihil scurrile ex illius ore audiebatur: in verbis parcus, in solitudine frequens, ad obedientiæ opera impiger, ad humilitatis officia velox, ad ieiunia, & vigilias ardens, ad rerum penuriam, & corporis incommoda ferenda alacer: demùm ad omnem sensuum mortificationem cõpositus, iugi studio elaborabat, vt ad Deum, rerum omnium metam, fixam semper mentis aciem intenderet: Cælesti hac vitæ conuersatione, ac sedulo virtutum studio, cùm biennium in Religione expleuisset; purum Deus ab his corporeis tenebris, ad Angelorum lucem, ac consortium transferre voluit. Quapropter cùm in Conuentu Rusciani, in supremum morbum incidisset: sub extremo vitæ discrimine insolita quædam lætitiæ signa vultu prodere videbatur; quæ cùm Guardiano relata fuissent; is ad ægrotum accedens, eidem in virtute Sanctæ Obedientiæ præcipit; vt si quid diuinum conspexisset, aut diuinitus illi reuelatum fuisset, protinus aperiret. Cui Bernardus confestim: Huc tet, inquit, ad me, Beatissima Cælorum Regina, cælesti splendore amicta venit; his me verbis ad cæleste Regnum prouocans: Veni, dilecte Fili: veni, nihil dubites; te enim cælestis Regni possessio manet. Hæc cùm dixisset, vix paululùm sustinuit; cùm inter Guardiani, ac Magistri sui manus animam efflauit.

F. BERNARDI Catacensis, Vita & Gesta.

Præclaris virtutibus emicat.

In morte B. Virginem cõspicit, eam ad cæleste regnum vocantem.

XXXII. Bernardo verò quædam Soror Tertij Ordinis erat, nomine Lucretia, quæ Deo in sanctitate, ac iustitia sedulò seruiebat. Huic Bernardus in eadem sui obitus hora oranti apparet, Alba, & pluuiali pretioso amictus: qui inter duos grauissimos Viros, dignitate præstantes, medius incedere videbatur. Cui Soror: Annon, Bernarde, ait, inter Capucinos eras? Quomodo te nunc alia, ac tam pretiosa veste amictum inter Prælatos cerno? Num Capucinos deseruisti? At illi Bernardus: Ne mirêre, inquit, charissima Soror: Non Capucinos desero; sed ab iis iam iam in Cælos conscendo. Hic, quem ad dexteram meam incedentem vides, Beatissimus Petrus est, Apostolorum Princeps: alter, qui læuam tenet, Sanctus Franciscus est, Minorum omnium Patriarcha. His dictis, confestim ex illius oculis euasit. Ea verò cùm visum Fratribus retulisset; temporique tempus collatum

Sorori Tertiaria apparet in Cælũ migrans.

fuisset;reipsa perspectum fuit, hoc ipso temporis momento, quo hæc Sorori demonstrata fuerant, felicem illam Bernardi animam humana deseruisse; atque inter Angelorum Choros collocatam fuisse.

Antonius à Potentia Vir egregius.

Alij quoque hoc tempore, Viri maximis virtutibus præditi effulsêre; quorum memoria,cùm apud varia Prouinciarum monumenta celebretur;haud æquum est, eos absque honore præteriri. Lucaniæ Prouincia Antonium Potentinum Laicum, magnæ orationis,atque admirabilis abstinentiæ Virum commemorat: cui cùm ieiunia familiaria,ac quotidiana essent;eò tamen illum spiritus ardor,ac vehementia aliquando impulit; vt Quadragesimale vnius anni ieiunium sub vnius tantum pusilli ficuum,quantum manus capere potest,esca transigeret.Id cùm non humanæ, sed diuinæ prorsus virtuti tribuendum sit; hinc quanta intus in animo diuini spiritus pinguedine aleretur, perspicuum fit. Vitam hic demùm sanctimonia vberem, & cum laude peractam, fine quoque feliciori concludit. Prouincia S.Nicolai Angelum à Castellaneta, à quo per aliquot annos, magna cum Regularis obseruantiæ vtilitate sanctè administrata fuit; prudentiæ, & integritatis commendat: cuius etiam virtus in diutinæ infirmitatis languore, admirabili cùm patientia tolerato, ita enituit;vt præclara posteris virtutis exempla imitanda reliquerit. Probatus denique,cùm obitus sui horam, Deo reuelante, didicisset; ac Fratribus prædixisset; Messapiæ repromissam vitæ coronam accepit.In Rhegij quoq; Prouincia apud Calabros, F.Vincentij Cassanensis Sacerdotis, Viri Dei, virtutum fama adhuc viget post funera superstes: qui cùm vitam Euangelico Viro dignam,summa integritate, ac pietate vsque ad mortem traduxisset; in morte Iesu Christi, Beatissimæ Virginis,S.P.Francisci, S.Catharinæ, & S. Claræ præsentia dignatus, cum his lætus ad cælestem Patriam concessit. Sicula itidem Prouincia fœtus suos illustres,Seraphicum videlicet Panormitanum, Clericum; & Aegidium Siracusanum Laicum,admirandos profert. Quorum prior, quanta vitæ apud Deum sanctimonia effulserit, diuino testimonio declaratum fuit.Cùm enim trigesimo secundo abhinc anno, nimirum anno 1599.illius corpus è tumulo,in quo extra Ecclesiã iacuerat,in nouum Sepulchrum,quod in Ecclesiæ Sacello eo tempore extructum fuit,translatum fuisset.Illud non modò integrum,ac nulla ex parte corruptum;verùm & facie, ac carne rubicunda, hærentibusque tenaciter capillis, qualia viuentium corpora esse solent,summa omnium admiratione repertum fuit. Alter verò multa apud Nostros sui nominis, ac virtutis fama relicta, Trainæ è viuis excessit.

Angelus à Castellaneta Sacerdos,Vir illustris.

Vincentius Cassanensis Sacerdos virtutibus clarus.

Aegidius Syracusanus, & Seraphinus Panormitanus sanctimonia commendantur.

XXXIV.

Angeli diuinas laudes in Choro canticum.

Quædam alia, hoc anno, passim memoranda acciderunt,quæ silentio tegi haud fert huius temporis Historia: Nam in Bononiensi Prouincia, Laicus quidã,eximiæ puritatis, ac orationis Vir:cùm in Mutili Conuẽtu, post Matutinas Horas,ad Orationem surgeret; voces suauissimas,velut canentium,in Choro sibi audire videbatur: quapropter ad Chorum pergens,cùm ad illius fores accessisset; plurimam inde lucem,ac splendorem erumpere conspicit; tamque suaues Angelorum concentus in eo personari percipit, vt penè in mentis excessum raperetur. Sed cùm aperto Chori ostio,canentes intueri cuperet;mox splendore euanescente, cuncta siluêre;neque vllus in Choro prorsus apparuit: Vt qui Chori Religioni addictos, inter inertes,ac ignauos relegant: hanc Angelis ac Beatis, quos in Choro psallentes audiunt,saltem contumeliæ maculam non inurant: sed potiùs Chori Religionem ad Angelorum Religionem reuocent.

XXXV.

Petræ Honorij,quam etiam Bertinorum appellant,quæ Vrbs Aemiliæ est;hoc anno cùm tam copiosa è Cælo nix cecidisset; vt Fratres è Conuentu, qui longiùs ab Vrbe distat, ad eam accedere; panémque sibi eleemosyna mendicare non possent: vitæ necessariis deficientibus,ad orationem confugiunt;atque à Domino,cui extremam rerũ paupertatẽ deuouerant,annonam poscunt.Eo tẽpore vox,per Bertinori Vrbem, è Cælo audita fuit, clamantis. Capucini Fratres fame pereunt:qua Vrbis Ciues permoti, mox panem,ac cætera vitæ necessaria, nitè prærupta, ad Conuen-

Diuina ergà Fratres Prouidentia patefacta.

tum mittenda

tum mittenda curant: quibus Fratrum Familia, velut cælesti munere recreata, ad Dei laudes celebrandas excitatur.

Postremò in ipsa Venetiarum Vrbe hoc anno Clericus quidam aspectu decorus, ac honestate venustior; qui cum eleemosynario panem pro Fratrum Familia ostiatim mẽdicabat: cùm seorsim à Socio cuiusdã domus fores pulsaret, ac eleemosynam peteret: geminę mulieres, quę simul inhabitabãt, turpi illius amore exardescentes; quasi eleemosynam elargiri vellent, intus aduocant: ac cubiculi ostia claudentes, illum ad turpia pelliciunt. Horret casti iuuenis animus Mulierum impudicitiam: eumque insanæ Veneris cupiditati, qua vtraque flagrabat, strenuè reluctaretur: hæ, gladiis arreptis, illi necem minantur, nisi in turpem copulam consentiat. At ille diuina virtute constantior, neci castitatem præferens, Mulierum impudentiam reijcit: quæ tandem amoris repulsam passæ, eò furoris euadunt; vt eum culteris aggredientes, adgeniculatum, ac manus ad Cælum tendentem crudeliter enecauerint. Extinctum porrò, vt perpetratum scelus celarent, sub domus gradibus sepeliunt. Id cùm ex illis altera, facti pœnitens, post aliquot menses elapsos, Patri cuidam Ignatio, Societatis IESV, qui illi à confessionibus erat, reuelasset: is illud Capucinis in hæc verba retulit: Scio, Patres mei, Vos quid de Clerico vestro actum sit, hactenus ignorare: at illud vobis solatium sit: eum velut integræ castitatis Martyrem, pro ea mortem subiisse: remque totam, iis tantùm silentio præteritis, quæ ad Sacramenti sigillum spectant, vti exarata est, onarrauit.

Clericus pro tuenda castitate à Mulieribus trucidatur.

Bibliotheca Regia Monacensis

Ab Anno Christi 1664. ad Annum 1665. Annus Septimus.

Indictione XV. Cycli Solaris 28. Lunaris 5. Romani Epactæ 25. Hebræi 14. Concurrentes 3. Aureus Numerus 16. Dominicalis Littera C. Olympiadis 1. Anni 3. Romani 2417. Julianæ 6377. Periodi Julianæ 7972. Mundi secundum Hebræos 5425. Mundi secundum Septuaginta 7173. Mundi secundum Eutychium 7172. Mundi secundum Alexandrinos 7156. Mundi secundum Antiochenos 7151. Mundi secundum Constantinopolitanos 7172. Mundi secundum Orientales 7172. Mundi secundum Occidentales 5564. Mundi secundum Varronem 5213. Mundi secundum Calvisium 5199. Mundi secundum Petavium 5199. Mundi secundum Scaligerum 5199. Mundi secundum Helvicum 5199. Mundi secundum Bucherum 5199. Mundi secundum Lansbergium 5199. Mundi secundum Cluverium 5199. Mundi secundum Riccioli 5199. Mundi secundum Ussherium 5199. Mundi secundum Marsham 5199. Mundi secundum Pezronium 5199. Mundi secundum Isaacum Vossium 5199. Mundi secundum Gregorium Turonensem 5199. Mundi secundum Marianum Scotum 5199. Mundi secundum Sigebertum 5199. Mundi secundum Hermannum Contractum 5199. Mundi secundum Ordericum Vitalem 5199. Mundi secundum Ottonem Frisingensem 5199. Mundi secundum Sigonium 5199. Mundi secundum Baronium 5199. Mundi secundum Spondanum 5199. Mundi secundum Onuphrium 5199. Mundi secundum Pagium 5199. Mundi secundum Bucherium 5199. Mundi secundum Petavium 5199. Mundi secundum Scaligerum 5199. Mundi secundum Helvicum 5199. Mundi secundum Lansbergium 5199. Mundi secundum Cluverium 5199. Mundi secundum Riccioli 5199. Mundi secundum Ussherium 5199. Mundi secundum Marsham 5199. Mundi secundum Pezronium 5199. Mundi secundum Isaacum Vossium 5199. Mundi secundum Gregorium Turonensem 5199. Mundi secundum Marianum Scotum 5199. Mundi secundum Sigebertum 5199. Mundi secundum Hermannum Contractum 5199. Mundi secundum Ordericum Vitalem 5199. Mundi secundum Ottonem Frisingensem 5199. Mundi secundum Sigonium 5199. Mundi secundum Baronium 5199. Mundi secundum Spondanum 5199. Mundi secundum Onuphrium 5199. Mundi secundum Pagium 5199.

Bibliotheca Regia Monacensis

accipiunt: Inter quos primus est Fr. Franciscus ab Ælia Ricina noua, seu Macerata, Laïcus. Hic agricolis parentibus natus; cùm agros aratro, ac ligone scinderet; ad meliorem animi culturam, in ipsa adolescente ætate, à Domino vocatus, ad Minorum Obseruantium Ordinem se contulit: in quo cùm per aliquot annos, vitam piè, ac religiosè duxisset; tunc primùm illucescente Capucinorum Reformatione, ac Regularis obseruantiæ radios longè, latèque diffundente, inter primos, anno 1528. ad Capucinos euolat; atque à Ludouico Forosemproniano Reformationi associatus, in Picenum transmittitur.

Ex obseruantibus ad Capucinos migrat.

IV. Summa in hoc Viro simplicitas, atque ad omnia virtutum genera tam ardens studiũ enitebat; vt cùm admiranda illa priscorum Anachoretarum ieiunia, silentia, solitudines, carnis macerationes, atque alia præclara gesta ab aliis audiret: (neque enim is vllas omninò literas nouerat) mox tanta ad ea imitanda cupiditate accenderetur; vt plerumque nulla Superioris expectata licentia, ad nemora, ac solitudines se conferret: vbi herbis, ac fructibus tantùm victitans, dies, noctesque in orationibus, vigiliis, cilicio, atque aliis carnis macerationibus diu transigebat. Id cùm ex maxima illius simplicitate flueret; facilè Superiores facto annuebant. At verò, cùm semel à solitudine ad Conuentum rediens, à Superiore obiurgaretur; quòd tam leuiter, præter obedientiam, extra Monasterij claustra pergeret: mox ante illius pedes prostratus: Heu, Pater mi, inquit; Num facinus aliquod admisi? aut illicitum perpetraui? Si ita est; magnum profectò supplicium promerui. At scelus planè ignorabam. Illud enim mihi velut certum persuasum erat, ad ea me præstanda teneri, quæ & præstantiora, & magis virtute digna essent. Audiui Paulum, Antonium, Hilarionem, priscosque illos Anachoretas, Eremos incoluisse; à cibis diu abstinuisse, humi cubasse, longas vigilias duxisse, orationibus vacasse; hæc mihi ad imitandum proposita esse existimaui. Quod si (vt dicis) hæc mihi facienda non erant; certè scelus commisi: ac dignus sum, qui seuerè puniar. Hæc tanta humilitate, ac simplicitate proferebat; vt nemo in eo, præter simplicis animi testimonium, ardensque ad omnem virtutis profectum studium, quicquam aliud agnosceret. Quamobrem hæc vbi veræ Religioni, atque obedientiæ legi aduersari animaduertit; ab his deinceps abstinuit.

Quædam ex simplicitate actiones referuntur.

V. Alterum quoque ipsius simplicitatis argumentum fuit: Quòd, cùm inter prima illa Reformationis primordia, ac turbulentum rerum statum, Aduersariorum opera, falsus plerunque rumor in vulgus diffunderetur, Capucinos Apostatas, & Excommunicatos esse: eo fiebat, vt Franciscus, qui omnia ex simplicitate credebat; nullumque in Orbe mendacium esse suspicabatur; iterum ad Obseruantes remearet. Cumque ab iis falsum illum rumorem esse intelligeret; multosque passim ex Obseruantium Familia ad Capucinos migrare cerneret: ipse quoque cum iis rursus ad Capucinos redibat. Quod cùm sæpiùs ex nimia credulitate præstitisset: accidit, vt, cùm ad Obseruantes aliquando remeasset; à quodam Minorum Obseruantium Guardiano, tot Religionis mutationibus pertæso, in carcerem detrusus, quadragenum dierum numerum in eo expleuerit: ex quo tandem cùm liber euasisset; iterum ad Capucinos repedauit: à quibus tametsi frequens ea consilij mutatio, non mentis leuitati, sed simplicitati adscriberetur: veruntamẽ cùm ea simplicitas Religioni noceret, nonnisi difficilè, ac summis precibus rogati in ipsius tandem receptionem consensêre. Quanquam verò hæc simplicis potiùs, quàm inconstantis animi indicia essent; minùs tamen simplicitatem cum prudentia coniunctam iudicabant. Quare post hæc, vbi maior illi à Deo animo lux indita fuit, mentis imprudentiam exuens, immota se animi constantia, in Capucinorum Religione, stabilem præstitit.

Summa ipsius simplicitatis argumentum.

VI. Ea igitur; quæ huic simplicitati inesse poterat, labe expurgata; admirabile propemodùm erat huius Viri vitæ genus. Nam quod ad corporis austeritates spectat: rudiorem, ac abiectissimum semper sibi habitum eligens; eum panni, ac sacci præ-

Admirabilis ipsius vita & austeritas indicantur.

fegminibus, quæ proijciebantur; non aliis refarcire solitus erat: eoque solo contentus, asperum præterea sub eo cilicium gestabat; quò carnem longiùs à deliciis abstraheret, ac velut stimulis, diu, noctúque ad Dominicæ Crucis amplexum compelleret. Toto anni tempore cùm nudis pedibus absq; sandaliis incederet, niuémq; glaciémq; asperrimo tempore calcaret: hinc frequenter sub pedum plantis rimas, ac vulnera patiebatur; vnde viuus sæpè sanguis effluebat: quæ tamen is adeò nihili pendebat; quasi nullo eorum sensus dolore afficeretur, vixque ad eum illa pertinere viderentur: Præterea tam seuera corpus flagellatione castigabat, vt cùm se sibi haud sufficere existimaret: alterius validam manum ad flagellationem sibi adhibendam curaret: verberibus haud secus mouebatur, quàm si ligneum, aut marmoreum corpus percutienti offerret. Vnica illi in die refectio semper familiaris fuit: quam sæpè panis & aquæ ieiunio, iis præsertim diebus, qui vel Domini, vel Deiparæ Virginis peruigiliis, vel Sextis feriis Sacri essent, oppiparam reddebat. B. P. Francisci ieiunia, quæ quinque Quadragesimis distincta sunt, tam arcta ieiunij lege, quoad vixit, coluit: vt ea vel violare; vel aliis, quàm Quadragesimalibus cibis in iis vti, piaculum duceret. At neque hæc ad sensus cupiditates edomandas, & dura pro Christo toleranda sibi sat esse existimabat: Tam enim sibi in cibo, ac potu auarus erat, vt nec famem vnquam pelleret; neque aquam, quantùm ad sitim extinguendam satis esset, bibere auderet.

Mira ipsius Abstinentia aperitur.

VII. Huic exterioris hominis mortificationi, internæ quoque animi virtutes intimè copulabantur. Humilitas enim, quæ prima virtutum, cæteris fundamentum præstat; tam altas in Viro Dei radices egerat: vt cùm tot corporis austeritates pro Deo subiret; vniuersaque, ad quæ se humana virtus extendere poterat, impiger exantlaret: nihil tamen se vnquam præstitisse, ac velut inutilem Seruum Deo semper, ac sibi defuisse existimaret. Idque tam illi animo fixum, ac persuasum erat: vt quoslibet tam sæculares, quam Religiosos homines, se meliores esse proculdubio existimaret. Honestatis tam integer Custos fuit: vt demissis semper oculis incedens, nullam prorsus Mulierem facie agnosceret: Hinc cùm Vrbinatum Ducissa, quæ Viro Dei familiarissima erat, eum demissis semper ad terram oculis loquentem cerneret; his eum aliquando verbis compellat. Quid est, Francisce, quod aspectum meum, quasi tibi inimica essem; horresceres videris? Num tibi incognita sum? aut mecum aliquam simultatem geris? Cur ad me oculos non attollis? Cui Franciscus? Quænam, Soror mea, ait, isthæc cupiditas est, quæ animum tuum sollicitat; vt ad te spectandam oculos attollam? cur id à me postulas, quod mihi plurimùm obesse, tibi autem nec minimùm prodesse potest? Virginem pudor, Religiosum oculorum custodia declarat: Plerosque liber oculus deprædatus est; nulli vnquam demissus scandalum peperit: quapropter sine me; dum te Mulierem alloquor, terram potiùs, quàm faciem tuam spectare: illa enim animum ad mortis memoriam reuocat; hæc cogitationem sæpè à bono, atque à recto hominis fine auocat. Quamobrem vt purum animum seruaret, tutiúsque pretiosissimum castitatis thesaurum custodiret; Mulierum omnium aspectum, & consortia fugiens, rarò cum iis colloquebatur.

Quàm diligens homo, ac vigilans ipse sui fuerit, exemplo declaratur.

VIII. Sanctam Rusticitatem, ac innatum animo candorem, quem ab incunabulis tulerat, toto vitæ suæ curriculo ita retinuit; vt tam Guidobaldum Vrbinatum Ducem, & Victoriam Farnesiam Ducissam, qui illius plurimùm conuersatione, & colloquio delectabantur; quàm illustrissimos alios quoscunque Viros, ac Fœminas, Fratrum, duntaxat, ac Sororum nomine nuncuparet.

Sancta illius Rusticitas.

IX. Tanta verò erga afflictos animi teneritudine, ac compassione commouebatur; vt nunquam eorum angustias, ac tribulationes perciperet; quin copiosas cum iis lachrymas funderet: eadem quoque in ægrotos charitate ferebatur, quibus tam auidè inseruiebat; vt in eorum obsequiis noctes plerunque insomnes traduceret. Quapropter à Ludouico Forosemproniano, inter ipsa Ordinis initia, ad Hospita-

Ipsius erga afflictos charitas.

lem Domum

Ad Lectorem. Ad D. Antonium Thylesium. Ad Ioannem Thylesium. Ad Ioannem Sturmium.

Digitized by Google

Hermes Capellanus, Hermes Capellanus, Hermes Capellanus,

Aeterna damnationis metu percellitur.

tionis metum in animo conciperet: atque inde omnium se pedibus prosternens, cunctorum orationibus se adiuuandum commendaret. Hunc porrò gehennæ subeundæ timorem, ex quibusdam Domini reuelationibus, ac visionibus contraxerat: Eo namque tempore, quo pestilentia in Piceno grassabatur; dum quadam die solitarius oraret, quamplurimas Religiosorum animas, ex variis Ordinibus in Tartarum demergi; vixque ex tanta multitudine tres in Cælum subuectas fuisse, Deo reuelante, conspexit. Rursum quoque cùm pestis alia desæuiret; innumeras, tum sæcularium, tum Regularium defunctorum turmas, eodem modo ad Inferos dilabi; ex quibus, ne vna quidem, Cælum conscenderet, aut in salutem vendicaretur, cùm Deo monstrante, contuitus esset; inde ingentem diuinorum Iudiciorum timorem sibi in animo conciliauerat, quo indesinenter afflictabatur. Hoc pacto Deus Opt. Max. Serui sui spiritum, ne ob cælestium donorum copiam extolleretur, velut pondere quodam deprimebat.

Assidua illius in Oratione lachryma.

XIII. Inter hæc, Orationis, ac diuinæ contemplationis studium, Seruo Dei tam frequens erat: vt maiorem diei, ac noctis partem in oratione insumeret, eamque semper copiosis fletibus irrigaret. Quapropter cùm semel ægroti curam gereret; resque ipsa postularet, vt is in ægroti cubiculo quiesceret; noctem ferè totam in oratione duxit: quam cùm tot lachrymosis gemitibus prosequeretur, vt ægroti somnum impediret; æger ab eo petere compulsus est, vt ab iis se paululùm temperaret. Cui Franciscus: Frater, ait, id libenter agerem, si possem; at me tam multa ad lachrymas compellunt, vt ab iis haud quaquam abstinere queam. Verùm hinc tantisper recedam, vt & tu somno potiaris. Porrò ex hac lachrymarum assiduitate, tam facilem ad fletum viam oculis strauerat, vt cùm vbique semper oraret, nunquam ferè à lachrymis abstineret. Hac de causa tam Fratrum, quàm sæcularium hominum colloquia, quoad fieri poterat, studiosè deuitans, solus cum Deo vt plurimùm agebat.

Ipsius erga diuina Religio.

XIV. Maxima in hoc Viro, tametsi olim Agricola, morum compositio, ac pietas elucebant: itavt facies, vox, aspectus, incessus, corporis gestus, cuncta denique in eo humilitatem, ac deuotionem præseferrent; quorum vel aspectus duntaxat vniuersos ad pietatem ædificabat. Tanta quoque, erga diuinissimum Eucharistiæ Sacramentum, reuerentia afficiebatur; vt si quando illi per Ecclesiam, aut Chorum pergendum esset; nunquam terga Sacramento verteret: sed aut per illius latera incederet, aut versa ad Altare facie retrocederet. Regulæ verba tanta veneratione prosequi solebat; vt cùm sæpè ab aliquo Sacerdote, ex ea Capitulum sibi legi peteret, illud genuflexus, ac iunctis manibus, velut Dei oraculum audiret. Cùm igitur Vir Sanctus, ob Vigilias, atque alias corporis macerationes, quibus se assiduè afflictabat, quandam neruorum ægritudinem contraxisset, cui curandæ pharmaca, atque alia Physicæ artis remedia, haud satis esse videbantur: Medicorum, ac Prouincialis Vicarij præcepto compellitur, ad Porettanas se aquas conferre: vbi à Nobili quadam Muliere hospitio exceptus, cùm Vespere iam in suum se cubiculum recepisset; extincto lumine, more solito orationi vacabat: cùm Nobilis illa domus hera, casu ante illius cubiculi fores iter faciens, ingentem ex eo lucem per ostij rimas erumpentem cernit. Stupet illa, quæ priùs extinctum lumen nouerat: magisque admirationem auget, cùm propiùs ad foros accedens, alterum cum Francisco colloquentem audit. Quamobrem per ostij rimulas aspiciens, igneum, ac velut Solarem globum super Viri Dei caput eminere animaduertit; atque ex verborum tenore, cùm neminem præter Franciscum cerneret, Virginem Deiparam cum eo colloquentem colligit: ex quo deuota Mulier tantam animo voluptatem concepit; vt vberem hospitij sui mercedem, vel eo se assecutam esse existimaret; quòd Beatissimam Cælorum Reginam, Francisci causa, suo quoque hospitio excepisset: magisque se Viro Dei, ob Virginem ad suæ domus hospitium attractam, quam cum sibi propter hospitalitatem persoluram, debere prædicaret.

Nostra erant cum B. Virgine colloquium.

Dum his

Et ego Ioannes de Ferentino Abbas Sancti Iacobi Leodiensis Ordinis Sancti Benedicti, ad petitionem et instantiam Reverendi Patris Domini Ioannis de Heinsberch Abbatis Sancti Trudonis, Ordinis Sancti Benedicti, Leodiensis Diocesis, Reverendi in Christo Patris et Domini Domini Ioannis Dei gratia Episcopi Leodiensis, Principis Romani Imperii, Comitis Palatini Rheni, Ducis Bavariae, Comitis Hollandiae, Zelandiae, Domini Frisiae, Marchionis Sancti Romani Imperii, Domini de Heinsberch, Montenaken, Agimont, Fallais, Reckheim, Wassenberch, Hoensbroeck, Dalhem, Perwez, Rochefort, Wesemale, Ville, Hamal, Ciney, Rumigny, Chimay, Beaumont, Florennes, Walcourt, Couvin, Fumay, Revin, Haybes, Mariembourg, Philippeville, Givet, Montcornet, Rosoy, Marle, Guise, Landrecies, Avesnes, Leuze, Condé, Bossut, Gottechain, Ecaussines, Lalaing, Rebecques, Enghien, Silly, Ghoy, Ligne, Barbançon, Arquennes, Seneffe, Rameru, Feluy, Arlon, Thuin, Lens, Fontaine-l'Evêque, Binche, Leerbeek, Fauquemont, Vianden, Daun, Falkenburch, Kirchberch, Schleiden, Reifferscheid, Blankenheim, Gerolstein, Neuerburch, Dasburch, Oberstein, Malberch, Kyllburch, Bettingen, Schonecken, Prum, Manderscheid, Schonberch, Hillesheim, Junkerath, Ulmen, Cochem, Sarburch, Homburch, Castellanus Castri Montis Sancti Odiliae, Advocatus Ecclesiae Sancti Lamberti Leodiensis, Praefectus Curiae Leodiensis, Consiliarius Sacrae Regiae Majestatis, Consiliarius Sacrae Majestatis Imperialis, Consiliarius Sacrae Majestatis Hispaniarum, Consiliarius Sacrae Majestatis Romanorum, Consiliarius Sacrae Majestatis Hungariae et Bohemiae, Consiliarius Sacrae Majestatis Poloniae, Consiliarius Sacrae Majestatis Angliae, Consiliarius Sacrae Majestatis Portugalliae, Consiliarius Sacrae Majestatis Siciliae, Consiliarius Sacrae Majestatis Neapolis, Consiliarius Sacrae Majestatis Jerusalem, Consiliarius Sacrae Majestatis Navarrae, Consiliarius Sacrae Majestatis Granatae, Consiliarius Sacrae Majestatis Tolletanae, Consiliarius Sacrae Majestatis Galliciae, Consiliarius Sacrae Majestatis Hispalensis, Consiliarius Sacrae Majestatis Majoricarum, Consiliarius Sacrae Majestatis Sardiniae, Consiliarius Sacrae Majestatis Corsicae, Consiliarius Sacrae Majestatis Murciae, Consiliarius Sacrae Majestatis Jaenensis, Consiliarius Sacrae Majestatis Algarbiae, Consiliarius Sacrae Majestatis Algesiae, Consiliarius Sacrae Majestatis Gibraltariae, Consiliarius Sacrae Majestatis Legionis, Consiliarius Sacrae Majestatis Gallaeciae, Consiliarius Sacrae Majestatis Asturiarum, Consiliarius Sacrae Majestatis Burgundiae, Consiliarius Sacrae Majestatis Veteris Castellae, Consiliarius Sacrae Majestatis Novae Castellae, Consiliarius Sacrae Majestatis Portugalliae

borum illorum plenam prolationem assequeretur:alij cum eo Orationem Dominicalem recitabant,alij verba, ac verborum syllabas,ac tandem ipsas illi literas distinctè pronunciandas proponebant,ac velut ori inferebãt. Is verò cùm liberè cætera proferret:vbi ad præfata Dominicæ Orationis verba deueniebat, cũ primùm ea pronunciare tentaret; tam immaniter animo torquebatur,vt dentibus strideret,rugitus ederet, ore despumaret; ac in Prothæi modum in mille se formas mutaret. Animus quidem,qui liber erat,integrum verborum sensum retinebat:at lingua vi Dæmonis impedita ab iis abstinere cogebatur.Deus autem,qui animi potiùs,quàm linguæ vocibus delectatur,Satanæ linguam ad Serui sui probationem permiserat: sibi verò animum à linguæ impedimento alienum seruauerat.

A Pontifice ab orã verborum prolatione dispensatur.

Veruntamen cùm Dæmone obsistente,nulla vi,ac diligentia verborum illorum pronunciationem Franciscus assequi valeret: resque ex Regulæ præcepto penderet, in qua solus summus Pontifex suapte potestate dispensare potest;ea ad Paulum 4.summum Pontificem delata fuit:qui Francisco coram se accersito, cùm præsens Diabolicum linguæ vinculum agnouisset, illum de potestatis plenitudine à verborum illorum prolatione,eiusque obligatione absoluit. Eo tamẽ haud Francisci animus quiescebat; qui cùm orationem suam velut indignam, à Deo repelli arbitraretur; omnium se pedibus substernebat,luce se indignum existimabat, maximum se omnium peccatorẽ prædicabat;ac quasi cibo,ac potu indignus esset,vix iis ad naturæ necessitatem vti audebat: nullum denique lachrymis finem imponens, vitam in dolore,ac summis angustiis ducebat. At benignissimus Dominus, qui illius carnem linguæ compede aggrauauerat, animum mœroribus confectum consolabatur; maximisque è Cælo donis cumulabat. Nam hoc tempore tot cœpit signis, ac miraculis corruscare;vt omnem propè numerum excederent: ex quibus cùm multa temporum iniuria, ac Scriptorum negligentia perierint; vix paucorum memoria est superstes, quæ hîc referre iuber. XX.

Post hæc enim Maceratam missus, vbi ipsius Sanctimonia iam cunctis perspecta erat;cùm à Nobili quadam Matrona, quæ iamdudum Paralysi laborans in lecto iacebat, domum accersitus fuisset; eò Guardiano præcipiente accedit? Cui illa: Ego te accersiui,Francisce,vt rem à te postularem,quam abs te mihi denegari nolo. Spem enim illa certam animo conceperat,vt si à Viro Dei Signo Crucis benediceretur, protinus à diutino morbo liberanda esset. Cùm verò illius humilitatem non ignoraret,quæ facilè ad huiusmodi signa ac benedictiones præstandas,non pertraheretur; eum propterea promissionis vinculo obstringendum censet. At Franciscus,qui erga ægrotos mira pietate afficiebatur:Dummodò,ait, iustum sit, quod postulas, ac diuinæ Maiestati gratum, meæque potestati relictum; cur tibi denegandum erit? Tunc ægrotans: Nihil aliud,mi Francisce, peto, quàm quòd me Signo Crucis manu tua consignes. Cui Franciscus:Nec rectum,ait,nec honestum est, quod postulas: neque enim ego, aut Sacerdos, aut Sanctus sum; sed miser peccator,quem magis peccata sua deflere, quàm benedicere decet. Cumque id prorsus renueret;tot cœpit ægra cum eo precibus agere; vt Vir Dei earum importunitate victus, tandem adgeniculans,eam Signo Crucis prosecutus fuerit: statimque abscedens vix ad domus gradus peruenerat; cùm ægrota à paralysi liberata, integra incolumitate potitur. XXI.

Paralyticam Nobilem Signo Crucis sanat.

Rursus cùm ex eodem Maceratensi Conuentu ad Vrbem pergeret, in Mulierem quandam vtroque lumine orbatam incidit:quæ cùm ab itineris duce Franciscum adesse intelligeret,ab eo postulat; vt illi oculorum lumen à Deo impetret.Cui Franciscus.Tu potiùs Deum obsecra,vt illud mihi eripiat:hoste enim carerem,quo cum mihi ad mortem vsque pugnandum est.At cæca Mulier impensiùs Virum Dei pro oculorum luce rogitabat,ab eoque saltem Crucis Signum efflagitabat. Diu restitit Franciscus;sed cùm ea in lachrymas effluere,atque instanter Signũ Crucis ab eo peteret;illud randẽ Vir Dei rogãti præstat:quo protinus lux illi integra redditur. XXII.

Mulieri cæcæ Signo Crucis lumen restituit.

In eadem

In eadem Vrbe, cùm Aegrotum quendam hominem inuiſeret, Iuuenem in eadem domo iamdiu hydropiſi laborantem, ac lecto decubantem offendit: quem dum verbis conſolatur; hydropicus Franciſci manu apprehenſa, eaque ſibi ſuper pectus collocata, rogat; vt Crucis ſigno ſibi benedicat. Conſentit Franciſcus; vixque ſignum Crucis ſuper eo formauerat; cùm is repentè à morbo conualuit: qui cùm ſe tanti beneficij Deo gratum exhibere vellet, redditam ſibi incolumitatem, ſimulque ſeipſum Deo, paulò poſt in Capucinorum Ordine conſecrat.

Hydropicum Crucis ſigno incolumitati reſtituit.

XXIII. Hinc deinde Filatranum profectus, Mulierem, quæ iamdiu febri laborauerat, neque vllo Phyſicorum remedio ab ea liberari potuerat, ſigno Crucis obſignatam priſtinæ repentè ſanitati reſtituit. Plurima huiuſmodi miracula ab eo patrata referuntur, quæ cùm ſcripto minimè excepta fuerint, horum temporum memoriam effugiunt. Illud tamen haud ſilentio prætereundum eſt; quod Piſauri accidiſſe certa fide probatum fuit. Ibi enim cùm Mulier, quæ tenerum infantem, quem ſecum lecto decumbentem tenebat, dormiens nocte ſuffocaſſet; Coniugis iram verita, ad Virum Dei confugit, qui multorum tunc miraculorum fama vbique illuſtris erat: mortuumque infantem panno inuoluens, ſummo mane ad Conuentum defert: vbi multis lachrymis flebilem infantis caſum narrans, Virum Dei deprecatur, vt eum luci reſtituat. Cui Franciſcus: Nunquid, inquit, ego ſum Deus, qui vitam, ac lucem mortuis reddam? Peccator ego ſum miſerrimus; ne hoc à me petas Mulier. At illa maiores in fletus erumpens, clamabat: Serue Dei, ſi vis, id potes à Deo precibus impetrare: res in manu tua eſt, teſtis mihi eſt Deus, ſi hinc à pedibus tuis receſſero, donec viuum mihi infantem reddideris. Flebat Vir Dei Mulieris lachrymas cernens: innata ſiquidem pietas, ac commiſeratio illius viſcera torquebat, Mulieremque verbis conſolari conabatur: ſed cùm nullam ea conſolationem admitteret; nullaque ratione quieſcere; aut ab eo diuelli poſſet; tandem in genua procidens, Deum pro puero rogat. Mox Serui ſui precibus adfuit diuina virtus: adhuc enim Franciſcus orabat; cùm defunctus infans membra monere, ac matris vbera rediuiuus quærere cœpit. Matrem obteſtatur Franciſcus, ne factum alicui prodat: at illa cùm rem Prouinciali Vicario, atque aliis pleriſque narraſſet, hinc clarior Viri Dei ſanctitas, atque illius apud Deum merita effulsêre.

Mortuum infantem ad vitam renocat.

XXIV. Denique cùm Victoria Farneſia, Vrbinatum Duciſſa, Viro Dei deuotiſſima, cancro in manu laboraret: cunctaque ad illius curationem Phyſici, ac Chirurgi remedia ſua fruſtrà contuliſſent; Franciſco ad ſe accerſito, morbum illi ſuis precibus curandum offert; qui ter Crucis ſigno manui adhibito, eam in priſtinam ſanitatem vendicat.

Vrbinatum Duciſſam ſigno Crucis à cancro liberat.

XXV. His, atque aliis dum Seruum ſuum Deus miraculis illuſtraret: Guardianus quidam, cuius mentem, quædam tum inuidiæ, tum ſuperbiæ tabes corruperat: cùm humilem, ac deſpectum Virum tot ſignis coruſcare, ſeque eo Dei dono carere animaduerteret: liuido Seruum Dei oculo intueri, vitam carpere, verbis laceſſere, cuncta que illius dicta, & facta atro carbone notare; demùm apertè inſectari cœpit: quæ omnia Vir Dei tam humiliter, ac patienter ſuſtinet; vt etiam obiectas ſibi culpas augeret. Ea quoque Guardianus ſuperbia intumuerat; vt cùm patrandorum miraculorum cupiditate flagraret, huiuſmodi à Deo donum in Oratione peteret; quod nonnullis innotuit, qui eum ita Deum in Oratione rogantem audiêre; Domine vel vnicum, ac perexiguum tantùm mihi miraculum dona. Signum quærebat ſuperbus. At illud ſolum ſuperbiæ ſuæ ſignum accepit, quod poſt exiguum tempus à Religione excidit.

A Guardiano calumniis impetitur.

Guardianus Miraculorũ patrandorum auidus à Religione excidit.

XXVI. Cùm igitur humilis Dei Seruus, tot miraculis clarus, Piſauri tandẽ ſupremo morbo correptus, vitæ finem ſibi imminere intelligeret; vt ſummã in morte animi humilitatem teſtatam relinqueret; vbi ſe ad Domini occurſum digna Sacramentorũ expiatione præparauit: cùm populorum affluentia ſe poſt obitum honorandum

extimeſceret; à Deo poſtulat, vt nullo in morte populi honore, ſed communi tantùm aliorum ſepultura fruatur: cuius votis cùm Deus annueret; toto illo tempore, quo corpus inhumandum erat, tam copioſum è Cælo imbrem emiſit; vt omnem populorum turbis viam, ad Defuncti funus adeundum, intercluſerit. Obiit Vir ſanctus poſt ſeptuageſimum ſuæ ætatis annum: Piſaurique ſepultus, inde cæleſtes euaſit ad auras, feliciorem apud Deum vitam conſecutus.

Piſauri dies extremus claudit.

F. PAVLINI Piſtorienſis Vita, & geſta.

Plerique alij, poſt Franciſcum, hoc anno à Deo laborum præmia adipiſcuntur. XXVII.
Primus Fr. Paulinus Piſtorienſis Sacerdos, ex Camaldulenſi Capucinus, Vir fuit omni virtutum genere ornatus; inter humiles humillimus, tamque ſui contemptu gaudens, vt contumelias pro ſummis honoribus haberet; neque alio præterquàm ſui deſpicientia delectari videretur. A carnibus, ac vino perpetuò abſtinuit, panis, ac fructuum vnica in die refectione contentus. In eo planè admirabilis, quòd naturá ad tam breuem ſomnũ contraxit; vt vnica illi tantũ noctis hora ad quietem ſufficeret; reliquas verò in oratione Domini, ac diuinarum rerum contemplatione conſumeret. Ciuem quendam Aretinum, Neſtorem Albergotum nomine, qui Chironio vlcere propè genitalia laborabat; indicta illi certa eleemoſynæ menſura, pauperibus diſtribuenda, ſuis precibus à morbo liberat. Supremum denique vitæ finem, in Monaſterio S. Scueri, in Thuſcia, ſanctimoniæ fama celebris, imponit.

Vita illius ſanctimonia exaratur, ac Miraculum narratur.

F. AMADEI de Anteniato Vita, & geſta.

Poſt hunc Fr. Amadeus de Anteniato, Agri Cremonenſis Oppido, Sacerdos, XXVIII.
plurimis virtutibus claruit. Hic ex Amadeorum Congregatione ad Capucinorum Ordinem tranſlatus, ſummam vitæ auſteritatem coluit; ſeuerus ſenſuum cuſtos; abſtinentia, paupertate, charitate præclarus; Chorique cum primis ſtudioſiſſimus, Regularis obſeruantiæ cultor integerrimus extitit. Qui cùm ob cæleſtis vitæ inſtitutum, plurimis à Deo donis cumulatus fuiſſet; Inter alia Prophetię Spiritu exornatus fuit. Abbati enim cuidam Bergomati proſperum cauſæ exitum prænunciat: multa quoque alia futura prædicit; quæ ſuo tempore contigêre. Prolem maſculinam Nobili cuidam Viro ſua oratione à Deo impetrat. Prudentia, & conſilio præſtans, Mediolanenſem Prouinciam aliquot annis ſapienter moderatus eſt. Denique cùm obitus ſui diem prædixiſſet; Bergomi iura ſuprema necí perſoluit: Religionemque ſuaui virtutum odore reſperſam deſerens, ad beatam cæleſtium Religionem conſcendit.

Prophetia Spiritu à Deo tribuitur.

F. ANTONII Lochienſis Vita, & geſta.

F. Antonius de Lochio, Piceni Oppido, Laïcus, inter eos adnumeratur, qui ex Cõ- XXIX.
uentualium Reformatione, Ioannis Faneſtris ſermonibus permotus, ſimul cum Vbertino & Bernardino à Monte-Vlmi ad Capucinorum Ordinẽ migrarunt. Vir fuit obedientiæ potiſſimùm virtute illuſtris; ac tanta abſtinentia præditus, vt cùm ſæpè nihil præter panem, & aquam ad victum adhiberet; plerunque etiam integros dies abſque cibo, & potu tranſigeret. Humilitati, paupertati, orationique tantoperè ſtuduit; vt inter perfectiores Regularis obſeruantiæ cultores, ſua tẽpeſtate haberetur. Deiparã Virginem ſingulari ſemper Religione ac pietate proſecutus eſt: cuius dum Coronã perſoluit, multa à Dæmone patitur. Demùm cùm ſanctimoniæ apud omnes nomen adeptus eſſet, in Conuentu Montis-Vlmi Deo depoſitum reddit.

F. PACIFICI à Foroſempronio Vita, & geſta.

Fr. Franciſcus à Foroſempronio Sacerdos, ante Religionis ingreſſum, in Sacra Lauretana Ædè, Magiſtri Cæremoniarum officio functus, atque alijs honoribus, ac muneribus apud pleroſque Epiſcopos auctus: omnia cum ſuiipſius deſpectu, atque altiſſima Ordinis paupertate commutauit. Plurimis, dum inter ſæculi delicias degeret, corporis incommodis affectus; beneualentem inter Religionis incommoda, corporis ſtatum aſſecutus eſt. Vir fuit paupertatis amantiſſimus, Orationis cumprimis amicus, cui diu noctuque multis horis vacabat: atque adeò in pauperes pius ac liberalis, vt cùm alia eleemoſyna non ſuppeteret, victus portionem, quæ illi in menſa obtingebat, cum pauperibus diuideret. Veruntamen ea præſertim virtute, quæ Deo gratiſſima eſt, quæque homines ad Dei filiorum numerum euehit,

Plurima ipſius virtutes referuntur.

nempe

nempe inimicorum dilectione,ita excelluit;vt cùm frater ipsius germanus à nefariis quibusdam Viris interemptus esset:iis non modò charissimi Fratris necem vltrò condonauerit: verùm & pro eorum vita, apud Guidobaldum Vrbinatum Ducem;cui is charissimus,ac familiarissimus erat,intercesserit. Tam graui, paulò ante obitum, Dæmonum tentatione examinatus fuit;vt per integrum mensem visibilis illi Dæmon apparens,eum ad Inferos damnatum esse affirmaret; parataſque illi in Inferno pœnas ostenderet:tamque assidua ac frequens hæc tentatio erat,vt nullo vnquam temporis momento intermitteretur,aut ab eo recederet: nulla oratio, nullæ lachrymæ,nulla denique Fratrum consolatio animi dolorem leniebant, aut tentationem minuebant:qua tandem factũ est,vt præ ingenti spiritus mœrore,vix illi pellis ossibus adhæreret. Ea porrò post mensem tentatione sublata,cùm in Cõuentum Montis Veteris secessisset;tanquam argentum igne examinatum,purus in Cælum concessit:multa sibi apud homines sanctimoniæ fama comparata.

Dæmonis tentatione ante mortem probatur.

XXX. Frater Angelus à Ferno Concionator, Ioſephi germanus,simul cum eo ex Obseruantium Familia ad Capucinos se contulit. Huius tantus fuit in Dei Verbo disseminãdo ardor; vt ingẽtes vbique in hominum mentibus motus ad pœnitentiam cieret. Mediolani prædicans,vnico sermone duodecim adolescentes compulit, vt domo, parentibus, ac suis omnibus relictis, Capucinorum se Religioni consecrarent. Quamplurimas quoque eo tempore meretrices, e Dæmonum faucibus ereptas,Christo sponso reddidit. Nouariæ,ac Bergomi cùm Dei Verbum propõneret;illarũ Vrbium calamitatẽ,quæ deinde secuta est, prænũciat: Chorearũ ductori, qui festiua die choreas instituerat; neq; ab eo correptus vlla ratione ab eis abstinere voluit, diuinã vltionẽm prædicit:quæ non multò post illum comprehendit; quum ex alto cadens sibi crura confregit,pœnaque delicto proportionata mulctatus, claudus toto vitæ suæ curriculo incessit. Neque id immeritò. Æquum enim erat, vt qui tibias ad profanum chorearum vsum parabat: earum quoque ope ad naturæ vsum destitueretur: & qui tibiis malè vsus fuerat, tibias amitteret. Vir fuit singulari prudentia præditus: quo factum est, vt à S. Carolo tunc Cardinali,ac Mediolanensis Sedis Archiepiscopo, quarundam Ecclesiarum; quæ suæ Diœcesis erant, Visitator instituturus fuerit: quo in munere tam præclarè se gessit,vt sanctus Cardinalis frequenter illius opera vteretur. Denique cùm tam assiduè,ac fideliter in Dei Verbo laborasset; vt illius sermones ad triginta mille excreuissent:quibus plurima,ac ferè innumera animarum lucra Deo retulerat; in Cõuẽtu Cardani postremũ laborib⁹ finẽ imponit,Deũq; omniũ mercedẽ accipit.

F. ANGELI à Ferno vita, & gesta.

Plerasque [illegible] futura prænunciat.

A S. Carolo Visitator Ecclesiarum instituitur.

XXXI. Per id tempus Fr. Antonius à Spinatiola, Venusinæ Diœcesis Oppido, Sacerdos, vitam cum morte commutat. Vir fuit humilitate, & charitate potissimùm præstãs: orationi, ac diuinarum rerũ cõtemplationi maximè addictus;atque adeò à rerum terrenarum,ac propinquorum amore,semotus;vt cùm ab eo germanus eius frater, qui paupertate pressus tres nubiles filias matrimonio collocare non poterat, opem ad eas collocandas postulasset. Eidem Antonius:Quid germane à paupere subsidiũ postulas?Num mihi auri,& argenti pondera sunt,qui summam rerum omniũ inopiam profiteor? Iam desine à me temporale auxilium expectare: Christi vox est: *Dimitte mortuos sepelire mortuos suos.* Verũtamen, quod meum est,ex animo tribuam. Mox se in oratione prosternens,Dominum rogat: non vt puellas honestis Viris matrimonio collocet; sed vt illas sibi iuxta voluntatis suæ placitum coniungat. Cúmque Antonius hac in oratione perstaret:Deus ita Serui sui orationem exaudit, ac puellarum vtilitati prouidet;vt omnes hinc Iethali morbo ereptas, ad se quamprimùm euocauerit,ac feliciori coniugio sibi in Cælo copulauerit. Meritis hic tandem,ac virtutibus onustus,ex hac luce,ad puriorem migrat.

F. ANTONII à Spinatiola vita, & gesta.

Matth. 8.

Quam propinquis gratiam præstiterit, indicatur.

XXXII. Post hos Fr. Vincentius Platiensis Siculus, Laicus, vitæ integritate, Regulari Obseruantia,atque omnium virtutum disciplina floruit: qui cùm plurimos annos in summa humilitate, sui contemptu,& assiduo orationis studio, in quo plurima

F. VINCENTII Platiensis, vita, & gesta.

extimesceret; à Deo postulat, vt nullo in morte populi honore, sed communi tantùm aliorum sepultura fruatur: cuius votis cùm Deus annueret; toto illo tempore, quo corpus inhumandum erat, tam copiosum è Cælo imbrem emisit; vt omnem populorum turbis viam, ad Defuncti funus adeundum, intercluserit. Obiit Vir sanctus post septuagesimum suæ ætatis annum: Pisaurique sepultus, inde cælestes euasit ad auras, feliciorem apud Deum vitam consecutus.

Pisauri diem extremum claudit.

F. PAVLINI Pistoriensis Vita, & gesta.

XXVII. Plerique alij, post Franciscum, hoc anno à Deo laborum præmia adipiscuntur. Primus Fr. Paulinus Pistoriensis Sacerdos, ex Camaldulensi Capucinus, Vir fuit omni virtutum genere ornatus; inter humiles humillimus, tamque sui contemptu gaudens, vt contumelias pro summis honoribus haberet; neque alio præterquàm sui despicientia delectari videretur. A carnibus, ac vino perpetuò abstinuit, panis, ac fructuum vnica in die refectione contentus. In eo planè admirabilis, quòd naturâ ad tam breuem somnũ contraxit; vt vnica illi tantũ noctis hora ad quietem sufficeret; reliquas verò in oratione Domini, ac diuinarum rerum contemplatione consumeret. Ciuem quendam Aretinum, Nestorem Albergotum nomine, qui Chironio vlcere propè genitalia laborabat; indicta illi certa eleemosynæ mensura, pauperibus distribuenda, suis precibus à morbo liberat. Supremum denique vitæ finem, in Monasterio S. Scueri, in Thuscia, sanctimoniæ fama celebris, imponit.

Vita illius sanctimonia exarata, ac Miraculum narratur.

F. AMADEI de Anteniato Vita, & gesta.

XXVIII. Post hunc Fr. Amadeus de Anteniato, Agri Cremonensis Oppido, Sacerdos, plurimis virtutibus claruit. Hic ex Amadeorum Congregatione ad Capucinorum Ordinem translatus, summam vitæ austeritatem coluit; seuerus sensuum custos; abstinentia, paupertate, charitate præclarus; Chorique cum primis studiosissimus, Regularis obseruantiæ cultor integerrimus extitit. Qui cùm ob cælestis vitæ institutum, plurimis à Deo donis cumulatus fuisset; Inter alia Prophetię Spiritu exornatus fuit. Abbati enim cuidam Bergomati prosperum causæ exitum prænunciat: multa quoque alia futura prædicit; quæ suo tempore contigêre. Prolem masculinam Nobili cuidam Viro sua oratione à Deo impetrat. Prudentia, & consilio præstans, Mediolanensem Prouinciam aliquot annis sapienter moderatus est. Denique cùm obitus sui diem prædixisset; Bergomi iura suprema neci persoluit: Religionemque suaui virtutum odore respersam deferens, ad beatam cælestium Religionem conscendit.

Prophetia Spiritu à Deo collocatur.

F. ANTONII Lochiensis Vita, & gesta.

XXIX. F. Antonius de Lochio, Piceni Oppido, Laïcus, inter eos adnumeratur, qui ex Cõuentualium Reformatione, Ioannis Fanestris sermonibus permotus, simul cum Vbertino & Bernardino à Monte-Vlmi ad Capucinorum Ordinẽ migrarunt. Vir fuit obedientiæ potissimùm virtute illustris; ac tanta abstinentia præditus, vt cùm sæpè nihil præter panem, & aquam ad victum adhiberet; plerunque etiam integros dies absque cibo, & potu transigeret. Humilitati, paupertati, orationique tantoperè studuit; vt inter perfectiores Regularis obseruantiæ cultores, sua tẽpestate haberetur. Deiparã Virginem singulari semper Religione ac pietate prosecutus est: cuius dum Coronã persoluit, multa à Dæmone patitur. Demùm cùm sanctimoniæ apud omnes nomen adeptus esset, in Conuentu Montis-Vlmi Deo depositum reddit.

F. PACIFICI à Forosempronio Vita, & gesta.

Fr. Franciscus à Forosempronio Sacerdos, ante Religionis ingressum, in Sacra Lauretana Ædè, Magistri Cæremoniarum officio functus, atque alijs honoribus, ac muneribus apud plerosque Episcopos auctus: omnia cum suiipsius despectu, atque altissima Ordinis paupertate commutauit. Plurimis, dum inter sæculi delicias degeret, corporis incommodis affectus; beneualentem inter Religionis incommoda, corporis statum assecutus est. Vir fuit paupertatis amantissimus, Orationis cumprimis amicus, cui diu noctuque multis horis vacabat: atque adeò in pauperes pius ac liberalis, vt cùm alia eleemosyna non suppeteret, victus portionem, quæ illi in mensa obtingebat, cum pauperibus diuideret. Veruntamen ea præsertim virtute, quæ Deo gratissima est, quæque homines ad Dei filiorum numerum euehit,

Plurima ipsius virtutes referuntur.

nempe

nempe inimicorum dilectione, ita excelluit: vt cùm frater ipsius germanus à nefariis quibusdam Viris interemptus esset: iis non modò charissimi Fratris necem vltrò condonauerit: verùm & pro eorum vita, apud Guidobaldum Vrbinatum Ducem; cui is charissimus, ac familiarissimus erat, intercesserit. Tam graui, paulò ante obitum, Dæmonum tentatione examinatus fuit; vt per integrum mensem visibilis illi Dæmon apparens, eum ad Inferos damnatum esse affirmaret; parataſque illi in Inferno pœnas ostenderet: tamque assidua ac frequens hæc tentatio erat, vt nullo vnquam temporis momento intermitteretur, aut ab eo recederet: nulla oratio, nullæ lachrymæ, nulla denique Fratrum consolatio animi dolorem leniebant, aut tentationem minuebant; qua tandem factũ est, vt præ ingenti spiritus mœrore, vix illi pellis ossibus adhæreret. Ea porrò post mensem tentatione sublata, cùm in Cõuentum Montis Veteris secessisset; tanquam argentum igne examinatum, purus in Cælum concessit: multa sibi apud homines sanctimoniæ fama comparata.

Dæmonis tentatione ante mortem probatur.

XXX. Frater Angelus à Ferno Concionator, Ioſephi germanus, simul cum eo ex Obseruantium Familia ad Capucinos se contulit. Huius tantus fuit in Dei Verbo disseminãdo ardor; vt ingẽtes vbique in hominum mentibus motus ad pœnitentiam cieret. Mediolani prædicans, vnico sermone duodecim adolescentes compulit, vt domo, parentibus, ac suis omnibus relictis, Capucinorum se Religioni consecrarent. Quamplurimas quoque eo tempore meretrices, è Dæmonum faucibus ereptas, Christo sponso reddidit. Nouariæ, ac Bergomi cùm Dei Verbum proponeret; illarũ Vrbium calamitatẽ, quæ deinde secuta est, prænũciat: Chorearũ ductori, qui festiua die choreas instituerat; neq; ab eo correptus vlla ratione ab eis abstinere voluit, diuinã vltionẽm prædicit: quæ non multò post illum comprehendit; quum ex alto cadens sibi crura confregit, pœnaque delicto proportionata mulctatus, claudus toto vitæ suæ curriculo incessit. Neque id immeritò. Æquum enim erat, vt qui tibias ad profanum chorearum vsum parabat: earum quoque ope ad naturæ vsum destitueretur: & qui tibiis malè vsus fuerat, tibias amitteret. Vir fuit singulari prudentia præditus: quo factum est, vt à S. Carolo tunc Cardinali, ac Mediolanensis Sedis Archiepiscopo, quarundam Ecclesiarum; quæ suæ Diœcesis erant, Visitator institutus fuerit: quo in munere tam præclarè se gessit, vt sanctus Cardinalis frequenter illius opera vteretur. Denique cùm tam assiduè, ac fideliter in Dei Verbo laborasset; vt illius sermones ad triginta mille excreuissent: quibus plurima, ac ferè innumera animarum lucra Deo retulerat; in Cõuẽtu Cardani postremũ laborib⁹ finẽ imponit; Deũq; omniũ mercedẽ accipit.

F. ANGELI a Fernovita, & gesta.

Plerasque [illegible] futura prænunciat.

A S. Carolo Visitator Ecclesiarum instituitur.

XXXI. Per id tempus Fr. Antonius à Spinatiola, Venusinæ Diœcesis Oppido, Sacerdos, vitam cum morte commutat. Vir fuit humilitate, & charitate potissimùm præstãs: orationi, ac diuinarum rerũ cõtemplationi maximè addictus; atque adeò à rerum terrenarum, ac propinquorum amore, semotus; vt cùm ab eo germanus eius frater, qui paupertate pressus tres nubiles filias matrimonio collocare non poterat, opem ad eas collocandas postulasset. Eidem Antonius: Quid germane à paupere subsidiũ postulas? Num mihi auri, & argenti pondera sunt, qui summam rerum omniũ inopiam profiteor? Iam desine à me temporale auxilium expectare: Christi vox est: *Dimitte mortuos sepelire mortuos suos.* Verũtamen, quod meum est, ex animo tribuam. Mox se in oratione prosternens, Dominum rogat: non vt puellas honestis Viris matrimonio collocet; sed vt illas sibi iuxta voluntatis suæ placitum coniungat. Cúmque Antonius hac in oratione perstaret: Deus ita Serui sui orationem exaudit, ac puellarum vtilitati prouidet; vt omnes hinc lethali morbo ereptas, ad se quamprimum euocauerit, ac feliciori coniugio sibi in Cælo copulauerit. Meritis hic tandem, ac virtutibus onustus, ex hac luce, ad puriorem migrat.

F. ANTONII à Spinatiola vita, & gesta.

Matth. 8.

Quam profanis gratiam præstiterit, indicatur.

XXXII. Post hos Fr. Vincentius Platiensis Siculus, Laïcus, vitæ integritate, Regulati Obseruantia, atque omnium virtutum disciplina floruit: qui cùm plurimos annos in summa humilitate, sui contemptu, & assiduo orationis studio, in quo plurima

F. VINCENTII Platiensis, vita, & gesta.

à Deo dono acceperat, consumpsisset; tandem in morbum incidit; quo tempore cùm F. Angelicum Platiæ Guardianum, qui eodem in loco diem extremum obierat; ad sepulchrum deferri cerneret: Perge felix, inquit, ò Pater, breui te sequar: Octauus enim dies me tibi filium, ac comitem reddet. Porrò cùm octauus aduenisset dies; cœpit Antonius Dæmonum tentationibus agitari, qui horribiles illi formas obiicientes, eum perterrere conabantur: at ille vtraque manu oculos claudens, clamabat: Abite maligni: abite Tartarei prædones: nihil in me per Dei Misericordiam deprædandum inuenietis. Cumq; per vnius horæ spatium cum Dæmonibus pugnasset: Beatissimam Virginem, sua præsentia Dæmones expellentem contuetur: Quare omnium tandem victor, & exultans, luminibus in Cælum erectis, ait. Summas tibi, ò beatissima Virgo gratias habeo, quæ me à truculento hoste vendicatũ, ad Regnum Filij tui immeritum vocas: atque his dictis, victorem Deo spiritũ reddit.

Post Dæmonis tentationes B. Virginem in morte videt.

F. Pacificus Luganensis, Mediolanensis Prouinciæ Concionator, hoc anno ex huius vitæ carcere emigrat. Vir omnium virtutum splendore illustris: cuius tam admirabilis abstinentia fuit: vt in ipso Prædicationis labore sæpè victui panem, ac cætera subtrahens, fabis tantùm aqua madefactis, & aqua contentus, his totam Quadragesimam duceret. Plerunque etiam communibus cum aliis cibis vtens, ita gulæ cupiditatem frænabat; vt cùm sensus appetitus cibo excitatus exardesceret, irritatusque ad escas inhiaret; protinus iis se abstineret: Quo in abstinentiæ genere, acriorem se sensus luctam sustinere sæpè affirmabat, quàm si ab exordio omni se cibo continuisset, aut viliores sibi escas adsciuisset. Ardens Regularis Obseruantiæ, ac præsertim altissimæ Paupertatis Zelator, ac custos fuit: quapropter Syluestrum illum, qui Porcariæ, seu Aquæspartæ Ecclesiam, præter Paupertatis legem, iterum ædificandam contendebat, sapienter admonuit; vt à cœpto desisteret; ne in violatæ paupertatis crimen impingeret: cuius dum consilio Syluester minùs animum intendit, horrendo hinc fine tollitur: vti anno 1540. fusiùs explicatum fuit. Orationem, ac rerum diuinarum contemplationem, (quod summum priscorum Patrum semper studium fuit) tam ardenti animo prosequebatur; vt diuinis vbique flammis exustus videretur: atque eo factum est; vt cùm aliquando in Conuentu Bigorij solus oraret, Oppidani flammam ex Ecclesiæ tecto euolare conspexerint: qui cùm Monasterium conflagrari putarent, accurrunt quamplurimi; nullaque flamma in Monasterio reperta, solum Pacificum in Ecclesia, cælesti igne flagrantem offendunt. Hic tandem, post diutinam prolixi morbi probationem, sanctimoniæ fama apud omnes clarus, Bigorij extremum vitæ diem conficit: nonnullisque post mortem miraculis emicat; quibus Deus, & anteactæ vitæ sanctimoniam, & cælestem posthæc gloriam, eidem collatam confirmat. XXXIII.

F. PACIFICI Luganensis vita, & gesta.

Ipso vente flamma ex Ecclesia tecto erumpens cernitur.

Fr. Bernardinus Vrbinas, Clericus, breui tempore multam virtutum segetem messuit. Nam cùm mente purissimus esset, humilitatis, mansuetudinis, obedientiæ, charitatisque studiosissimus; gratissimum assiduæ orationis Deo Sacrificium offerebat: quo fit, vt pleraque, Dei dona obtineret, quæ mundis corde, ac humilibus à Deo dispertiri solent: præcipuè verò singulari, in B. Virginem, & B. P. Franciscũ deuotione ferebatur. In his cùm vsque ad vigesimum sextum suæ ætatis annum, Religionis verò quintum, Deo in sanctitate famulatus esset; Scapitiani (quod Piceni Oppidum est) haud longè Senogallia distans, supremum ægrotare cœpit: quo tẽpore anima Deo dignè præparata: antequam spiritum Deo redderet, B. Virginem, aç B. P. Franciscum sibi occurrentes conspicit: qui suauibus eum verbis consolantes, ad cælestem patriam inuitant. Id ille cùm animo exultans Fratribus renunciasset: paulò post cum iis iter ad Cælum arripit. XXXIV.

F. BERNARDINI Vrbinatis, vita & gesta.

Hos haud longè secutus est, Fr. Iulianus Camerinensis, Clericus, animi humilitate, ac obedientia præclarus: cuius inter alias, ea quoque virtus narratur: quòd tanta fui ipsius contemptus, duraque omnia pro Christo tolerandi, siti, ac cupiditate æstuaret; vt sæpissimè causas fingeret, quò à Superiore increpationibus, XXXV.

F. IVLIANI Camerinensis Vita & gesta

ac

ANNVS CHRISTI 1568. PII V. 3. MAXIMIL. II. 5. IMPER. 44. RELIG. CAPVC.

ac pœnitentiis afficeretur: tam enim sui despicientia gaudebat, tantamque in Cruce Domini sibi voluptatem vendicabat; vt cùm alios à Superiore pœnis plecti conspiceret, his se comitem adiungi postularet. Cumque plurimis aliis virtutibus floreret, quæ summam in eo Clericalis status præstantiam commendabant: florem hunc Deus Mundo quidem immaturum (vix enim vigesimum primum, aut secundum annum attigerat) Cælo autem aptum, in æthera transtulit. Cuius præter vitam, magna cum Regularis obseruantiæ laude peractam, illud testimonium fuit; quòd in ipsa obitus hora, quæ illi in Conuentu Amendolæ contigit: Deiparam Virginem sibi occurentem videns, exclamare cœpit: O Fratres: En Virginem beatissimam: iam assurgite, ac illam dignis honoribus excipite. Quibus in verbis dilectus Deo, & hominibus, in Virginis complexu animam reddit. Idem prorsus, & alteri Nouitio Vrbinati hoc tempore in Anconæ Conuentu accidit; qui cùm in maxima mentis puritate nonnullis Deo in Religione mensibus famulatus esset, necdũ Probationis annũ expleuerat: cùm ad vitæ finem appropinquans, Matrẽ Virginem sibi aduersùs tentantes Dæmones auxiliantem videt: cuius cùm illi aspectu effugati essent. Nouitius B. Virginem adesse clamans, his in verbis vitæ cursum absolut.

B. Virginis aspectu in morte donatur.

XXXVI Fr. Modestus Foroliuiensis, Clericus & ipse Nouitius; hoc anno vitæ cursum, auspicato in Religione initum, feliciter ante exactum Probationis annum complet: qui ob præclaras animi virtutes Deo, ac Superis charus, cùm extremum spiritum ageret; glorioſissimæ Cælorum Reginæ aspectu dignatur, quæ illum ad virtutum præmia allicit. De quo illud quoque refertur; quòd mulieri cuidam hydropicæ, quæ ipsius merita inuocans, super illius corpus post mortem corruit; mox incolumitatem à Deo impetrauerit.

F. MODESTVS FORO LIVIENSIS virtute, ac Miraculis clarus.

XXXVII. Superſunt nobis postremò, Pandulphi cuiusdam à S. Cyrillo, ouium pastoris, qui hoc anno ad Religionem accessit; in eaque hoc eodem anno mortalem cum immortali vitam commutat; gesta obiter exaranda: quæ sanè eò admirabiliora sunt, quò in iis magis suauis Dei tum prouidentia, tum benignitas elucent. Hic in Thusciæ Prouincia, tametsi inter Vrbis Pistoriensis Montes natus, enutritus, atque educatus fuerit: nihil tamen in moribus durum, difficile, aut agreste, ab ipsa, aut loci, aut parentum conditione hausit. Ouium ab adolescentia curæ addictus, in eo munere tantam à Deo gratiam consecutus est: vt inter pecudes, & Montium rubeta, maximas sibi virtutes comparauerit: ac primùm quidem eam, quæ Angelis cognata est; quæque primam, ac diuinam hominis natiuitatem comitatur: Virginitatem scilicet, ita illibatam inter Pastorum otia seruauit; vt post triginta tres ætatis annos, à quibus ipsius vita cõmensurata fuit; eandem, quã à Deo acceperat, Deo reddiderit. Animum, quem rebus omnibus humanis, ac seipso maiorẽ, ac superiorẽ à Deo sortitus fuerat; mirum profectò est, quomodò sub pastoritio sago; quod cũ paupertati affine sit, vt plurimùm auaritiã sectari solet: ita ab omni rerũ cupiditate liberum gereret; vt animos, ac pecuniã quasi lutum sperneret: imò tam longè ab iis abhorreret, vt nec eos attractare vellet: quo sanè se iã ad eorũ Apostolicorũ hominum numerum à Deo vocatũ declarabat; qui nũmos, pecuniã, opes, omnia denique arbitrantur, vt stercora. Atq; hæc quidẽ, quæ à cõmuni hominũ vsu, ac cõsuetudine disiũcta sũt; quæq; Euãgelicũ, ac perfectũ hominẽ ostẽdũt, Pãdulphus eò præclariùs prosequebatur; quò cũ vitæ statum, ac cõditionẽ sortit⁹ erat, qui omni duce, ac præceptore careret; à quo ad hæc pręstãtissima virtutũ genera amplexãda instrueretur.

Virginitatem perpetuam colit.

A nummis inter Pastores abhorret.

XXXVIII At verò cùm seipso, nedum Mundo adhuc maior esset; parùm illi videbatur, quæ mortalia, ac peritura, quæve terris concreta sunt, velut abiecta contemnere: nisi cum iis seipsum etiam Dei causa despiceret; & carnis, sensuumque petulantiam mortificationis fræno cohiberet. Tanta enim abstinentia corpus affligebat: vt cùm parcissimo semper cibo vteretur; toto quadriennij spatio, solo pane, & aqua cõtentus, vitam duxerit. Quæ verò ex quotidiana cura, & labore sibi lucra comparabat; iis sibi duntaxat repositis, quæ ad vitã tuendã necessaria essent, cuncta in pauperes

Admirabilis illius in seculo abstinentia.

Pleraque ipsius virtutes enarrantur.

erogare solitus erat. Cæterùm quum primùm solidiorem ætatem nactus, ad Iuuentam peruenit; ardentiori dura quæque pro Christo tolerandi cupiditate ductus, Indusium, quo eousque vsus fuerat, abiicit: vilique, ac hispido sago corpus cœpit contegere: atque vt secretum Dominicæ Passionis memoriale secum vbique circumferret, nodosum funem, diu noctuque ad lumbos præcinctum gerere. Hoc austerioris vitæ genus, quod is nemine, præterquam Deo Doctore, didicerat; præclarum animi statum, virtutibus renitentem indicabat: quo fiebat: vt dum oues in pascuis versabantur; is vel in Montis cacumine, vel inter nemora oraret, atque inter cælestes Angelorum delicias versaretur. Singularem erga Virginem Deiparam, inter ipsa adolescentiæ primordia, deuotionem animo pepererat. Quapropter quotidie vitæ ipsius Coronam, tanta pietate, ac religione persoluebat; vt cùm nulla illi, aut lignea, aut alterius materiæ corona suppeteret; funiculum tot nodis distinctum haberet, quot ad integros Coronæ annos indicandos sufficerent. Cõsocios Pastores sæpè à peccatis abstinere, in Cælum aspicere, & quæ ibi diligentibus Deum parata sunt, animo recolere admonebat. Eam demùm sibi apud Pastores, ac Regionis illius Incolas famam sibi comparauerat; vt vniuersi illius pietatem, ac probitatem suspicerent.

In hoc cælestis vitæ genere, cũ Pandulphus tres supra triginta ætatis suæ annos exegisset, accidit; vt aliquãdo mare adnauigãs, geminos in naui cula Fratres Capucinos offenderet: qui, cùm antea illi nomine, ac Religione ignoti essent; ad eos accedens, ab iis illorum vitæ institutum discit. Quid plura? Qui illum è Mundi sinu abstrahere, atque è Sæculari, in Seraphici gregis caulam transferre decreuerat. Deus Opt. Max. mox tam ardentes in Pandulphi animo igniculos excitat; illiusq; studium tam vehementer ad huiusmodi vitæ amplexum accendit: vt protinus ab iis Religionis habitum postulauerit: qui cùm Viri integritatem, ac simplicitatem animaduerterent, cùm primùm ad litus applicuêre, illum ad Prouincialem Thusciæ Vicarium, cum literis mittunt: qui cùm Pandulphi mores, ac cælestem vitam, inter Pastores transactam, perspectam habuisset; eum in Religionis sinum recipit; atque in Montispolitiani Conuentum, in quo Nouitiorum probatio agebatur, obedientialibus literis instructum, destinat. XXXIX.

In Capucinorum numerũ recipitur.

Pergit exultans Pandulphus, & quasi thesaurum in agro absconditum, aut margaritã inter quisquilias iacentem reperiisset, vbi Montempolitianũ peruenit, mox ad Conuentum festinat, obedientiales literas ostendit, cæterorumque Nouitiorum numero cooptatur: sed dum iuxta Ordinis Statuta, nonnullos inter Nouitios dies, absque habitu transigit; en repentina febre corripitur; quæ cùm in dies ingrauesceret, is tandem ad supremum vitæ discrimen rapitur. Quo tempore sanctissimis Ecclesiæ Sacramentis expiatus, dum illi funera parantur, in mentis excessum extollitur; in quo cùm diu omni sensu, ac motu carens perstitisset; inde tãdem post duas & amplius horas ad seipsum rediens; protinus animo, ac vultu exhilaratus his verbis exclamat: O Patres, ò Patres, huc, quæso, accedite; festinate omnes, mira prorsus audituri. Nuper Angelus Domini, me per angustissimum Pontem, in Purgatorium locum duxit; vbi Animas diris, ac variis pœnarum generibus purgari conspexi: quæ cùm à viuis opem postularent, clamantes, atq; eiulantes audiui: *Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei.* Hinc ad Damnatorum Tartarum ab Angelo ductus, innumeras ibi animas tot, tantisque supplicijs, ac tormentis miserè exagitatas intuebar; vt cùm omnem propè modum, & cogitationem excederentin his illæ nihil præter odia, ac furias in Deum defumarent. Hoc pœnarum aspectu cùm nimis exterritus essem, inde Angelus me ad Cælum sustulit, ac supremo rerum Conditori obtulit: qui cùm me benignè amplexatus esset, osculo in fronte excepit, atque his adstantes Angelos verbis affatus est. An nõ agnoscitis, quòd hæc mea illa ouis sit, quæ in syluis ac Mõtibus meas iugiter laudes decantabat: ac sua pauperibus meis dispertiens, me intimo cordis affectu com- XL.

In morbum incidit, & in extasim rapitur.

Iob. 19.

Visio Purgatorij, Inferni, ac cælestis gloriæ illi ostenditur.

plectebatur.

plectebatur. Tanta ego inter hæc voluptate fruebar: vt vniuersorum, quæ priùs horrenda videram, oblitus; nihil præter magna illa, ac mirabilia, quæ meis se ibi obtutibus offerebant, cogitarem. O ô Fratres, quàm magna est illa Domus Dei, quàm præclara, quàm pulchra, quàm opulenta: Portæ illius ex auro purissimo fabrefactæ, insculptam, tibi quæque Crucem, ex pretiosissimis gemmis compactam, in fronte gerit. O quàm lucidi, quàm cælestes illius incolæ sunt. Illic Christus supremo loco sedet, Angelorum turba sepeus: illic Maria Virgo, & Mater, velut Cælorum Regina, à dextris illius assidet: ibi S. Ioseph, ibi S. Ioannes Baptista, ibi Apostoli Sole clariùs emicant. Nullus erat meæ voluptati finis, aut modus; cùm mihi ab Angelo ad Corpus reditus indicitur. Flebam, torquebar, cruciabar magnoperè; quòd tot cælestibus delicijs relictis, iterum ad ima detruderer. At Angelus ad me. Ne fleueris, inquit, exigua erit mora, velox ad tē rēdibo: septima enim noctis hora, huc te his perpetuò bonis fruiturum reducam. Hæc cùm Fratres audirent, Dominum laudabant; quod pauperculo magnificentissimas gloriæ suæ diuitias aperuisset. At ille cùm vsque ad septimam noctis horam Dei laudes decantasset; ea pulsante finem miseriis imponens, ad cælestes delicias, Angelo ductore, euolat.

Sanctè in Domino obdormit.

XLI. Plures hîc adnecti possent Viri vita, ac moribus ornatissimi; quos Religionis Monumenta inter illustres, ac perfectos collocant: sed cùm eorum, quæ ab his præclarè gesta sunt, vix tenuis ad nos memoria perlata fuerit: hos tantummodò indicare visum fuit; ne qui Deo viuunt, velut mortui sempiterni nobis intereant. In Prouincia S. Nicolai Franciscus Racalensis Sacerdos; magnus Regularis obseruantiæ cultor, die sui obitus prænunciato, ex corporis domicilio purus emigrat. Atque in eadem Prouincia Antonius à Pusiniano, sanctimonia apud omnes clarus, in Conuentu Rudiensi, mortalem cum immortali vita commutat. Duo quoque in Bononiensi Prouincia, hoc anno, Viri virtute illustres corporeis nexibus absoluuntur. Prior Thomas Norciensis, diuini Verbi Concionator ardentissimus. Posterior Ioannes Baptista à Cherio Sacerdos; qui cùm seipsos bonorum operum exempla, in doctrina, iti integritate, atque in omni iustitia præbuissent; ille Placentiæ, hic Cæsenæ iustitiæ coronam ferunt.

F. Franciscus Racalensis.
F. Antonius Pusinianēsis.
F. Thomas Norciensis.
F. Io. Baptista à Cherio, Viri virtute, ac Sanctimonia illustres.

ANNVS CHRISTI. PII V. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1569. 4. 6. 45.

MARIO Generali Religionis Orbem feliciter peragrante, Annus hic Milleſimus quingẽteſimus ſexageſimus nonus varios rerum ſucceſſus parit: aliis quidem triſtes, quos extrema dies in carne ſeminaſſe, ac de carne corruptionem meſſuiſſe reperit: aliis verò lætos, qui cùm in benedictionibus ſeuerint, ac ſpiritu facta carnis mortificauerint, de ſpiritu tandem benedictionem, & vitam æternam metũt. Primum quidem in hoc anni veſtibulo, triſtes quorundam exitus nobis ſeſe aſpectandi offerunt. Dum enim Marius Generalis Picentem Prouinciam viſitatione perluſtrat; octo ex Minorum Obſeruantium Familia, Viri virtute, ac prudentia graues, illum adeunt; ab eoque in Religionis gremium ſumma humilitate recipi poſtulant: cauſam cùm ab his Generalis exquireret, quæ tot numero ſimul ad Capucinos conuolare compelleret. Reſpondent illi, horribili eos caſu, qui eorum Guardiano acciderat, permotos; quò ſibi ipſis melius conſulerent, in eam diuinitus deliberationem venìſſe: factum verò ita euenìſſe ferunt. I.

Octo ex Obſeruantium Familia caſu quodam perterriti, ad Capucinos migrant.

Præerat (inquiunt) in Conuentu Montiſprandoni, quod Agri Aſculani Oppidum eſt, in quo vnà omnes cohabitabamus, Guardianus quidam; cuius nomen ob Viri honorem reticemus: qui excuſſo nuper Capucinorum iugo ad noſtrum Minorum Obſeruantium Ordinem tranſmigrauerat. Hic cùm propriæ vocationis oblitus, in omne Regularis inobſeruantiæ barathrum præcipitem ſe daret: in id ſtudium omne conferebat: vt ſtabella Pauonacea, curioſaque ſignacula ſerico, auroque contexta conſtrueret; aliaque huiuſmodi, quo pollebat ingenio, conficeret; ex quibus haud exiguam ſibi clam nummorum ſummam comparauerat. His dum miſer totus inſiſtit, tam grauem ex ſe fœtorem exhalare: tamque vultu horribilis, & ad prodigium vſque deformis, Fratribus apparere cœpit; vt ab eo Fratres vniuerſi declinarent. Rei ille cauſam ignorabat: quam cùm ab amico Fratre tandem didiciſſet: eo pudore ſuffuſus eſt; vt protinus ſe in Cellam receperit. Vix tamen Cellam ingreſſus fuerat: cùm Diabolus ſub Aeluri cuiuſdam miræ magnitudinis ſpecie, eundẽ aggreditur; illiuſque guttur vngulis perfodiens, ac cõprimẽs, miſerũ ſuffocabat. Stridebat Guardianus, ingenteſque ore clamores, ac velut boatus edebat; cùm mox cuncti ad voces accurrimus: miſerandumq; Guardiani ſpectaculũ cernimus, qui capite deorſum è lecto pendente, inter horribilis Aeluri vngulas animam exhalabat. Nitebamur nos miſero opem ferre; Guardianumq;, ex Aeluri vnguibus eripere. At Aelurus, eo tempore, tam ardentem, ac ferocem oculorum, velut flammas ſcintillantium, aſpectum in nos contorquere viſus eſt; vt ingenti pauore vniuerſos concuſſerit. Guardianus verò diuina virtute compulſus: Sinite, inquit, fruſtrà, ac importunè miſero auxiliari; non cum Fele, ſed cum Dæmone vobis res eſt: quid cum Deo contenditis? Hæc Dei Omnipotentis iudicia ſunt, quæ me iuſtiſſimè premunt. Huc me ſcelera mea, vitaque omni turpitudinis labe conſperſa: Huc peſſumdata paupertas: Huc rerum concupiſcentiæ fræna laxata: Huc tandem ſpreta Regularis obſeruantiæ norma, infelicem compulêre. Diſcite vos, meo ſaltem exemplo, à ſupremis hiſce vos malis eripere. Heu miſer, en ad Tartara rapior! Vix hæc Guardianus affatus fuerat; cùm à Dæmone præfocatus, horrendo ſtridore animam efflat. Cuncti miſerando ſpectaculo adfuimus: communemque cauſam agi non ignoramus. Quamobrem cunctos etiam nos à periculo ſubducere æquum eſt; regularemque ibi obſeruantiam quærere, vbi perfecta, II.

Guardiani eiuſdem damnati exemplũ narratur.

ac tuta inueniri possit. His auditis Generalis; cùm diuina eos vocatione ad Religionem compelli intelligeret, vniuersos Religionis habitu donat.

III. Posthæc Marius in Siciliam profectus, cùm illius Prouinciæ, quæ ab vnico adhuc Prouinciali Vicario administrabatur, visitationi vacaret; plerosque Siculos Iuuenes ad Religionis sinum recipit, atque in Picentem Prouinciam probandos transmittit: qui dum sub F. Ambrosij Cæsenatis, Viri præclari educatione, Probationis annum, singulari omnium virtutum profectu transigunt: inuidus Satan, ac iracundia fremens, quandoquidem tot virtutum incrementa ferre non poterat; variis illos insidiis, ac molestiis oppetit: ita vt nonnullis etiam visibilis appareret: quos nonnunquam pollicitationibus, interdum minis, vt à suscepta Religione discisceret, sedulò prouocabat. Alios quoque tam importunè ad discessum compellebat; vt sæcularia ipsorum indumenta ad eos è Sicilia deferret, quò faciliùs ad suos remearent: at illi fortium Tyronum instar, strenuè aduersùs Diabolum decertantes; Magistri præsertim hortationibus, atque orationibus freti, ex hoste triumphum reuexerunt. Potrò hi vix voluntario professionis iugo colla subdiderunt; cùm Diabolica illa tentatione ab eis penitus sublata, gratam deinceps illi, ac tranquillam Domino seruitutem exhibuêre.

Dæmon Nouitios variis modis insufflat.

IV. Per id tempus, infausta planè cuidam Sacerdoti, in Picenti Prouincia, res contigit: qui cùm Breuiarium alteri clam suffuratus esset, furtum silentio celabat. Conqueritur, qui Breuiarium furto sibi sublatum videt, remque ad Guardianum defert. Res noua, atque eatenus inaudita omnibus visa est. Quapropter Guardianus scelus verbis exaggerans, cùm delicti Auctorem ignoraret, sæpè Fratres publicè admonet, & ad Breuiarij restitutionem prouocat: At verò cùm nihil admonitionibus proficeret, formale tandem obedientiæ præceptum fulminat; quo furem ad restitutionem compellat. At ille scelus sceleri, ac furto inobedientiam addens, in vtroque delicto pertinax persistit. Iam dies ad Vesperum declinabat: cùm absoluto Completorio, Sacrista Ecclesiæ fores pro vespertina oratione obfirmaturus erat: Porrò ecce Dæmon, nigris vestibus indutus, quasi Monachi formam gereret, in ipso Ecclesiæ vestibulo apparet: qui Sacristam his verbis alloquitur: Pater mi, ne fores occludas: Rem habeo in hac Ecclesia, quam repetam. Protinus Sacrista ad Guardianum pergit; eiusque, quem Monachum putabat, verba refert. Guardianus verò ad Monachum accedens: Quid, inquit, Pater, hîc tibi rei est? Nihil enim (vt arbitror) abs te accepimus, quod tibi modò repetendum sit. Cui Dæmon: Haud frustrà, ait, rem meam quæro, quæ apud tuos est. Verùm, vt id oculis tuis perspicias. Huc omnes Fratres tuos coge: vt eũ qui rẽ meam detinet, agnoscã. Mox Guardianus, accitis Fratribus, singulos illi explorandos offert; quos cùm Monachus respuisset; postremò furem adhuc omnibus ignotum offert, qui subreptum Breuiarium secum in Manica gestabat. Extemplò Monachus: En hîc rem meam agnosco; statimque se Dæmonem prodens, miserum furem pedibus apprehendit; atque ex omnium oculis sublatum, secum rapit: atque eodem tempore eidem coram omnibus, in vtriusque sceleris testimonium, Breuiarium decidit: vt quænam illius damnationis causa esset; quavè Deus seueritate huiusmodi flagitia plecteret, vniuersis significaretur.

Frater alteri Breuiarium subripiens, à Dæmone rapitur.

V. Altero quoque, tametsi mitiori vindictæ genere, hoc eodem tempore, Deus testatum esse voluit, quàm sibi nugæ, ac inania verba displiceant; quibus plerunque tempus vanè, & absque fructu à nonnullis conteritur. Solent Fratres hyemali tempore, cùm rigidiora frigora vigent, statis horis ad communem ignem accedere: quo tempore ab omnibus pia pro Defunctis suffragia persoluuntur. Cùm igitur in Conuentu Romano Religiosus quidam, vitæ alioqui non improbandæ, post decantata suffragia, nugis, ac scurrilibus verbis interdum apud ignem vacaret; accidit, vt in ipsa hyeme; morbo correptus, ex humanis excesserit. Post obitum, vix illi funus in Ecclesia exolutum fuerat; cùm Fratres ad communem calefactionem

Fratris Anima in Fratrii camino Purgatorij panas luit.

factionem accedentes, ſtrepitum, velut alicuius parietem percutientis, in ſummo camini vertice percipiunt: qui eò magis percrebreſcebat, quò maior ſub eo flamma excitabatur. Cúmque id ſæpe contingeret; arbitrabantur Fratres, id Spiritus alicuius improbi arte fieri, qua Fratres à calefactione abſterreret: quapropter Guardianus indicto ieiunio, ſpiritum inde exorciſmo expellere parat. Verùm cùm necdum ſtrepitu ceſſante, in eo fruſtrà ſe laborare cerneret: animæ alicuius Defuncti, ſuffragia poſtulantis ſignum eſſe ſuſpicatus, eam in Dei nomine compellat; & quæ ſit, & quid ab ipſis poſcat, exquirit. Protinus illa præcepto obediens; ſe Fratris N. qui nuper defunctus erat, animam eſſe indicat: quã ob frequentes nugas, atque otioſa verba, quæ apud ignem viuens in corpore effuderat: id ſupplicij à Deo, Purgatorij loco, tuliſſe ſignificat; vt ad octauum vſque diem fumo, qui per vaporarium aſcendebat, cruciaretur: Id verò ab iis exquirere, vt Miſſarum, ac precum pro ea Deo ſuffragia offerant. His auditis Guardianus, poſtera die à cunctis Sacerdotibus Miſſæ Sacrificium, pro illius animæ liberatione immolari, ac preces ab omnibus Deo offerri præcepit. Hæc cùm Defuncto Fratres, omni pietate, charitatis officia præſtitiſſent; iterum ad ignem conuenientes, Defuncti animam his eos vocibus alloquentem audiũt: Benè ſit vobis, Fratres: Dominuſque pro charitate, quam mihi præſtitiſtis, digna vobis rettibuat: etenim modò à pœnis libera, exultans Cælum conſcendo. His ſeuerioribus Dei Iudiciis preſſis, Viri virtute præſtantes ſuccedunt: quos diuina benignitas præmiis, ac coronis exornat.

Fratrum ſuffragiis libera tur.

F. HONORII A MONTE-GRANARIO, *Vita, & Geſta.*

VI. IN hũs primus eſt F. Honorius à Montegranario, Vir vtique omni hominum memoria dignus: qui Bononię mortali vitæ colophonem imponens, ad meliorem, felicioremque concedit: cuius geſta; quandoquidem cum gloria ita coniuncta ſunt, vt ex ea præclaram nominis celebritatem adeptus fuerit; paulò fuſiùs à nobis explicanda erunt. Hic in Montiſgranarij Oppido, quod in Piceno notiſſimum eſt, opulentis parentibus ortus, iuuentutis florem in vanis hominum conuerſationibus ſectandis, ac præſertim odiis, ac ſimultatibus enutriendis; quibus plus æquo efferueſcebat, ferè totum conſumpſit: poſt quæ cùm militiæ nomina dediſſet, in Caroli V. Imperatoris caſtris aduersùs Turcas in Hungaria militauit. Eo bello confecto, cùm animæ, corporiſq; pericula, quæ eouſque euaſerat, ſecum prudens perpenderet; ſæcularis militiæ cingulo abiecto, tutiùs Deo militare cogitat: tranſactæque ætatis iacturam durioribus pœnitentiæ operibus reſarcire ſtatuit. Quapropter cùm in Capucinorum Religionem animum intendiſſet; eamque ſibi, Deo afflante, amplexandam conſtituiſſet; in Ethruriæ Prouinciam ſe confert: in qua à Raphaële Volaterrano, qui eo tempore Prouincialis Vicarij munere fungebatur; in Capucinorum Familiam cooptatur. Sunt, qui priùs Minorum Conuentualium Ordini adſcriptum, ex eoque ad Capucinos acceſſiſſe velint. Cuique ſua veritas eſto. Qui id aſſerunt, nonnullam Honorium, apud Conuẽtuales Philoſophicarum, ac Theologicarum rerum peritiam adeptum fuiſſe autumant: quo fit, vt minùs inter Capucinos in iis addiſcendis laborauerit.

F. Honorius à Monte-Granario Vir clariſſimus.

In ſæculo varias ſimultates gerit.

Inter Capucinos adſcribitur.

VII. Honorius igitur, cùm primùm ſe à ſæculi tẽpeſtatibus ereptũ, tuta in Religionis ſtatione cõſidentẽ vidit; anteactæ vitæ maculas alta mẽte reuoluere, ac tot lachrymis proſequi cœpit: vt totum ferè Probationis annũ, in fletibus, ac præteritorũ ſcelerũ mœrore conſũpſerit. Dolebat Vir, diuina luce perfuſus, tot antea in Deũ à ſe patrata flagitia, mœrebat: animum tot quondam odiis, ac ſimultatibus diſſectum, nullam cum Deo vnquam pacem habuiſſe: lugebat denique florentem ætatem

Præterita ætatis crimina deflet.

Mundi eatenus illecebris, & prauis cupiditatibus contaminatam: absque fructu effluxisse: atque inde ad seueriores de seipso pœnas sumendas fortiùs animabatur: quibus & animi labes deleret, & temporis iacturam abundantiùs compensaret. Quamobrem tanto exinde cœpit in seipsum odio exardescere; tamque seuerè carnem ac sensus, tamquam veterum vitiorum seminaria, castigare: vtinter niuis algores, vix membra vetusto, & obsoleto habitu operiret; nudis pedibus communia quoque Sandalia denegaret; corpus asperrimo cilicio tegeret: atque vt domesticum hostem extremo bello attereret, ferreum cingulum, acutis clauorum acumibus consertum, perpetuò circa lumbos gereret: quod laneo panno, ne id vlli innotesceret, cõtegebat. At neque eam membris, cùm necessarius somnus premeret; quietem indulgere solitus erat, quæ sensus recrearet: tam enim somni auarus erat, vt eum ad quartam duntaxat, non amplius noctis horam produceret; reliquas verò in sacris vigiliis, & oratione expenderet: atque vt omnem carni in ea quiete voluptatem subtraheret; nudam duntaxat sibi tabulam substernebat; quam nocte tantummodò, vt intuentium oculos falleret, super straminea culcitra, quæ illi cum cæteris communis erat, collocare studebat.

Corpus variis castigationibus afficit.

VIII. Quandiu validior ætas aptas corpori vires ministrauit: vnica tantùm in die refectione, eaque parca contentus fuit: vbi verò consenuit, sacras inedias olim B. P. Francisco consuetas legitimo sempiterno coluit. Præter hæc quoque Sabbatha omnia, ac festorum B. Virginis, quam summo semper honore, ac deuotione prosecutus est, Pernigilia panis, & aquæ ieiunio consecrauit. Quam ieiuniorum rationem, nullavnquam, aut itineris defatigatio, aut studiorum labor, aut Prædicationis officium, aut senilis ætatis imbecillitas, intercepit.

Abstinentia corpus extenuat.

IX. His generosus miles, familiarem hostem armis adorsus, depugnabat; non quasi aërem verberans: sed seueriori disciplina corpus castigans, illud in spiritus seruitutem redigebat: vt præteriti temporis iacturam, anteactæque vitæ annos, pluribus in vanitatibus consumptos, omni studio, ac diligentia resarciret. Cæterùm ne vnquam arma ad pugnandum deessent, aut spiritus ad victoriam repesceret; orationem sibi, velut perpetuam quandam spiritus officinam, præstruxerat; ex qua ignita contra aduersarium tela conflaret. Huic tam ardenter, ac sollicitè incumbere videbatur; vt nec minimam quidem temporis particulam, quæ necessariis naturæ, obedientiæ, aut charitatis operibus superflueret, absque ea elabi pateret. Hæc diu, noctuque individua semper illi comes erat; neque loca, aut tempora ad orandum idonea expectabat: iugis enim mentis recollectio, ac sedulus animi in Deum ascensus, loca omnia, ac tempora illi orationi apta præstabat. Inter hæc tamẽ statuta communis orationis tempora, tam studiosè obseruare solitus erat; vt vel nunquam intermitteret; vel ũ ob Vicarij Prouincialis officium, quo sæpè variis in Prouinciis functus fuit, ea nonnunquam intermittere cogeretur, aliis temporibus compensaret; ac velut dilata repeteret. Nouerat enim Vir sanctus, orationem, quæ communi lege sancita est; absque labe prætermitti non posse: cumque omnium sit, maiorem apud Deum vim, ac robur nanciscì: Eadem quoque, ac maiori sollicitudine, Chori Religionem prosequebatur: cuius tantoperè studiosus erat, quod nisi graui infirmitate præpeditus esset; in eo diurnis, nocturnisque horis persoluendis, cum reliquis nullo nunquam tẽpore conueniret. Quòd si interdum, dum Vicarius Prouincialis esset ad Monasterij alicuius visitationem, eo tempore, eum appellere contingeret, quo diuina officia in Choro decantarentur: cæteris omnibus prætermissis, rectà in Chorum contendebat; diuinasque cum cæteris laudes persoluebat.

Orationi studiosissimè vacat.

Chori Religionem magno studio prosequitur.

X. Neque enim ignorabat, Vir diuino cum primis lumine perfusus, tam cælestem, ac Deo gratã esse Chori religionem; vt cùm Angelicam illam Beatarum mentium hymnodiam, qua Deum Opt. Max. in Cælo cognantem laudant, æmuletur: ita Religiosæ multitudini propria, & cognata sit; quòd post diuina votorum vincula, quibus Religio omnis subsistit, ac velut suis membris compingitur, nihil ea

Chori Religio Angelicã Religionem imitatur.

præstantiùs

præstantiùs inueniri possit. *Hæc enim* (vt Iustinus ait) *excitat cum voluptate quadam animum ad flagrans eius, quod carmine celebratur, desiderium. Affectiones, & concupiscentias carnis sedat, cogitationes malas inimicorum, quos cernere non est, suggestione oborientes amolitur. Mentem ad fructificationem diuinorum bonorũ rigat. Pietatis decertatores generosos, & fortes per constantiam in rebus aduersis efficit. Omnium verum, quæ in vita tristes, ac luctuosa accidunt, pijs adfert medicinam &c. Verbum namque Dei est, & id quod animi cogitatione, quod carminis præludio, quod carmine ipso celebratur, Dæmones fugat, atque depellit. Et in rebus denique omnibus, quæ piis eueniunt, animus veræ pietatis virtutibus per carmina Ecclesiastica perficitur.* Chori religio non ignauorum, non inertiũ, non inceptorum est, vt nonnulli putant; sed diuinorũ planè hominum, quales Athanasij, Basilij, Cyrilli, Chrysostomi, Cypriani, Hilarij, Ambrosij, Augustini, Dominici, Franciſci, atque alij quamplurimi fuêre: quibus illud semper persuasum fuit. Psalmodiam inter præstantissima Ecclesiæ munera censeri: Cyrillo primùm Hierosolymitano teste, qui Choristas, tanquam Angelorum imitatores extollit, his verbis. *Sciunt hoc studiosi Ecclesiæ Psalmistæ, qui Angelicos imitantes exercitus, semper Deum laudibus celebrant.* Quis antiquos illos Leuitas, diuina sapientia à Salomone, ad Dei laudes concinendas paratos, inceptos nuncupet? cùm Psalmos Dauid per manus suas in Templo canerent? Quis tot Ecclesiasticæ Hierarchiæ Pontifices, Patriarchas, Episcopos, Canonicos, Presbyteros, Monachos, qui quotidianæ Psalmodiæ in Choro vacant, velut inertes, ac præstantioribus ministeriis minùs aptos suggillet? Cùm simul grauissima quæque Ecclesiæ munera obirent: Basilium audiant, quàm melùs, aptiúsque de Chori psalmodia sentiat. *Vox* (inquit) *est Ecclesiæ Psalmus; hic dies festos illustriores reddit, ac perfundit gaudio, cùm tristitiam alioquin generetur; sed quæ secundùm Deum est: è corde enim lapideo ciet lachrymas. Psalmus, opus est Angelorum, cælestis illius Reipub. in commune proposita functio, spirituale thymiama. O inuentum sanè quam admirabile, ac sapiens, Doctoris, qui excogitauit; quo pacto una, eademque opera ipsi melicos cantus emodularemur, & doctrinam animæ salutarem condisceremus.*

Iustin. Mar. q. 107.

Chori Religio non ignauorũ, sed perfectorum.

Cyrill. Hierosol. cathec. 17.

Basil. procem. in. Psalm.

Eam certè hæreticam Vvicleui vocem fuisse nouimus: quòd qui Matutinas, & alias Horas Ecclesiæ in Choro celebrãt, melùs, & Ecclesiæ vtilius, & Deo placẽtiùs possent tẽpus suum expendere, & ad vtilitatem Ecclesiæ mutare: quã Sacrosancta semper anathematizauit Ecclesia. Chori Religionem nunquã non Hæretici persecuti sunt; qui eam inter Antichristi notas retulêre. Eos verò, qui Chorum idcircò in Ecclesia introductũ esse sentiunt, vt inepti ad alia ministeria spiritualia in eo occupatẽtur; abſit, vt inter hæreticos relegẽ, quos honestissimos poti⁹, ac Religiosissimos, nedum Catholicos Viros esse iudico. Veruntamen hi seriò animaduertãt, ne dũ ineptos tãtum ad Chorũ vocãt, Chori Religionẽ, quæ (teste Isidoro) perfectorũ semper fuit, quęq; ad præstantiorẽ Dei cultũ spectat: & cũ ea antiquã Ecclesiæ traditionem plus æquo pessumdẽt. Satiùs verò fuerit, si spiritualia vitæ actiuæ opera, ita cum Ecclesiastica Chori institutione, quæ ad vitã contẽplatiuam pertinet, cõiungant: vt ex iis perfectissimũ quoddã Religionis cõrpus coalescere exoptẽt: Choriq; Religionem, si genus virtutis spectandũ sit, ita præcellere agnoscam, vt Religio sine Choro maximo suo ornamẽto careat; gratissimaq; illa Deo hostia orbata sit, quã Vates cõmemorat, dicẽs: *Circuiui, & immolaui in Tabernaculo eius hostiã vociferationis.* De qua ita scribit Hilarius: *Audiat orantis populi consistens quis extra Ecclesiã vocem; spectet celebres Hymnorũ sonitus, & inter diuinorum quoq; Sacramentorũ officia, responsionem deuotæ Cõfessionis accipiat. Necesse est terreni omnẽ aduersantẽ, & bellari aduersus Diabolũ, uniq; resurrectionis fide mortẽ, tali exultantis vocis nostræ (vt dictum est) inbilo. Sciat hoc Deo placitum esse, hoc spei nostræ testimonium; publicas, victriceſque exultationis nostræ voces personare: quarum Propheta non negligens est, loco alio memorans; Circuiui, & immolaui in tabernaculo eius hostiam inbilationis. Et ne inanem inbilationis huius doctrinam, atque obseruantiam crederemus, alibi protestatur: Beatus populus, qui scit inbilationem.* De his pluribus scribit D. Antonius Caracciolus, Vir doctus & pius, Ordinis Clericorum Regular. in suo Apologetico: & alij huius tempestatis Scriptores.

Vvicleuf. de 4. sectis Nouell. c. 6.

Chori Religionem Hæretici insectantur.

Magdeburg. cent. 6. c. 10.

Isid. l. 1. de offic.

Religio sine Choro imperfecta.

Psalm. 26.

Hilar. in Psalm. 65.

Psalmodia Chori Hostia vociferationis, seu Inbilationis asseritur.

XI.

Quamobrem

XII. Quamobrem haud mirum videri debet: quòd Honorius noſter, ea Chori, cuius dignitatem animo diuinitùs hauſerat, cupiditate teneretur; vt quæ corpori neceſſaria erant, ſibi ſponte ſubtraheret; quò cæleſtibus communis pſalmodiæ deliciis frueretur. Etenim reipſa probauerat, quòd Sanctus Laurentius Iuſtinianus de illa pridem ſcripſerat: nimirum pſalmodiam eſſe quandam Dei ad hominem, atque hominis ad Deum, dulcem, lætam, ac familiarem allocutionem, quæ immenſas in ſe continet delectationes.

S. Laur. Iuſtin. de diſcipli. & perf. Monaſt. conuerſ. 17.

XIII. Cùm igitur Regularis obſeruantiæ zelo, morum grauitate, & conſilio, prudẽtiaq; plurimùm præcelleret: ad Venetos cũ Raphaële Volaterrano, cuius ſupra memini, Venetæ Prouinciæ Viſitatore profectus; primũ Patauij, deinde Venetiarũ Guardianus, poſtremò totius Venetæ Prouinciæ Vicarius Prouincialis eligitur: quo in munere, tam eximiũ omnium præclariſſimarũ virtutum, quæ perfectũ Religioſi Gregis Paſtorẽ comitari debent, ſpecimen edidit; tamq; in conſiliis prudẽs, in humanis miſericors, in deterrendo vehemens, in conſolãdo humanus; tam æquus in iudicando, tam in ignoſcẽdo clemens: tã deniq; ad omnem virtutem, atq; animi moderationẽ compoſitus fuit; vt non niſi ad aliorum vtilitatem natus videretur. Quo fit, vt præter ouium incolumitatem, ſalutem, commodum; ac diuinæ, Seraphicæq; legis obſeruantiam, nihil omninò ſpectare, aut animo verſare videretur. Atq; eo factum eſt; vt cùm eximia Viri virtus vbique ferè perſpecta eſſet; bis in Ethruriæ Prouincia Vicarij Prouincialis officio, maxima cum laude, functus fuerit: ac demùm Bononienſem Prouinciam, non minoris Regularis obſeruantiæ fructu, adminiſtrauerit.

Honorius Vitalius Prouinciis Prouincialis eligitur.

XIV. Paupertatis cùm ſeueriſſimus cuſtos eſſet; hanc Euangelicam Margaritam ſubditis, non tam verbis, quàm exemplo commendare, & cuſtodiendam tradere ſolitus erat. Quapropter cùm ſemel Regulæ codicem, quem iam ferè vetuſtate conſumptum ſecum gerebat, laneo panno operiret: Laicus quidam Frater ad eum: Quid Pater, inquit, vix hærentem ſibi Regulam conſuis? Non hæc Prouinciali Viro digna Regula eſt: Iube, vt noua tibi quæratur. Cui Honorius: Fili, hæc mihi Regula, licèt exeſa ſatis eſt, ac paupertati ſufficit: qui meliorem optat, Regulam ipſam, ac conſcientiam conſulat. Vultu quidem Honorius rigidus erat, & moribus grauis, quò ſanè non exiguum ſibi apud ſubditos ſeueri nomen comparabat: at ſermone adeò comis, & affabilis, vt omnium ſibi amorem conciliaret. Conſtitutiones, & antiquas Ordinis conſuetudines acerrimè propugnabat: atque adeò totius ſe nouitatis, quam Regularis relaxationis ianuam appellare ſolitus erat; hoſtem exhibebat; vt nihil omninò, vel in Conuentuum ædificatione, vel in domeſtica re, aut Eccleſiæ ſuppellectile nouum, vel ab antiqua paupertate diſſentaneum ferre poſſet. Neque tamen interea, dum illi per otium liceret, à prædicationis munere vacabat: ſed vt faciliùs cæteros Prædicatores à magnarum Vrbium appetitu reuocãret; ipſe ſibi humiliora ad prædicandum loca eligens, inde vberes animarum fructus referebat.

Paupertatẽ Maximo zelo proſequitur.

Nihil in Religione innouandum docet.

XV. Tantæ hic Vir humilitatis fuit; vt cùm ſemel Nouanæ, Piceni Oppido, Verbum Dei diſſeminaret: vbi pleriſque, ob inimicitias, quas olim in in eo Oppido geſſerat, ſcandali anſam præbuerat; eorum publicè pro ſuggeſtu veniam à populo poſtulauerit: quæ res adeò populum commouit, vt vniuerſos ad pœnitentiæ lachrymas prouocauerit. Neque eo contentus; eos quoque priuatim, quos odiis inſectatus fuerat, domi conueniens, humillimis verbis placauit.

Vera humilitatis indicia prodit.

Dum publico Vicarij Prouincialis munere fungeretur: tanta ſuauitate, ac charitatis impulſu, Fratres ad rerum diuinarum complexum hortabatur; vt omnium animos ad Dei amorem pertraheret. Semel cùm Bononiæ de Cæleſti gloria ſermonem Fratribus proponeret; tam ingenti illius luce, ac voluptate à Deo perfuſus fuit; vt in ipſo Orationis fluxu in extaſim raptus, diu verba interceperit.

Sermocinans in extaſim rapitur.

XVI. In Corſicæ Prouinciam, Generalis Viſitator, ab Euangeliſta Generali miſſus, dum in illius Prouinciæ cultura ſtudioſè laborat: res planè infauſta cuidam

sacerdoti contigit; qua Deus Optimus Maximus cunctis perspectum esse voluit, qua pœna inobedientes, ac propriæ ceruicis Religiosos plecteret. Hic cùm omnium opinione Vir bonus, ac honestus haberetur, in morbum incidit; quò per quindecim dierum spatium prægrauatus, ad extremam tandem vitæ metam peruenit: quo tempore cùm de Pœnitentiæ Sacramento suscipiendo, cum eo ageretur; haud sibi opus esse respondet; quandoquidem iam à Deo condemnatus esset. Nouum & incredibile id Fratribus videbatur, qui hominem honestè hactenus vitam traduxisse conspexerant: idque potiùs phrenesi, ac morbi vi, quæ illum ad amentiam compelleret, tribuendum censebant: sed cùm ex cæteris ipsius sermonibus, nec delirare hominem, neque insania (vt putabant) correptum; sed saniori mente præditum esse animaduerterent; id Dæmonum tentationi adscribere maluerunt. Quare Guardianus multis eidem verbis persuadere cœpit, vt huiusmodi Satanæ tentationi obsisteret; ac de summa Dei clementia, ac benignitate speraret. At quò pluribus Guardianus, eum à proposita propriæ damnationis opinione reuocare conabatur, eò magis ægrotus se à Deo condemnatum esse affirmabat. Stupebat Guardianus; qui hominis anteactam vitam, haud ita improbam fuisse iudicabat, vt tam apertum Dei Iudicium subiret. Quamobrem his eum tandem verbis compellat. Frater, si de damnatione agitur, Dei Iudicium haud iniustum esse potest, neque vllum absque culpa condemnat: iam edissere nobis, quænam tuæ damnationis causa sit, aut quæ eam culpa præcesserit? Neque enim præteritæ vitæ tuæ facies, iis sceleribus turpis aliquando nobis visa fuit, quæ te in hoc desperationis barathrum adigere debeat.

ratris Inobedientis, ac proprietarij damnatio earaque.

His ægrotus: Obedientia sæpè contempta, inquit, propria voluntas, ac proprietatis scelus, iustæ meæ damnationis causæ sunt: hæc me ad tartara rapiunt; neq; enim Superioribus meis vnquam ex animo parui. Quanquam enim apertè eorum præcepto minimè reluctarer; tot nihilominùs diuerticula construebam, cùm aliqua meo sensui repugnantia præciperent; totque cauillos parabam, quibus meipsum ab ea obedientiæ lege eximerem; vt nunquam, præterquam in iis, quæ voluntati meæ cõsentanea erant, meis Superioribus paruerim. Videbar quidem honestis meipsum rationibus obtegere; ne Præpositorum meorum voluntati obtemperarem: at certè, neque veræ, neque honestæ excusationes erant, sed à proprio duntaxat sensu confictæ; vt propriæ voluntati, in quam totus iuraueram, satisfacerem. Atque hoc quidem primum damnationis meæ caput est. Alterum verò est proprietatis vitium: quo irretitus, plurima aliis munuscula largiebar, vicissimque ab aliis, absq; vlla Superiorum licentia, accipiebam: idque magis scelus auxit; quòd eam mihi rerum tum dandarum, tum accipiendarum facultatem à Superioribus denegandam fore existimarem: ex quo earum mihi semper proprietas animo inhærebat: neque huius me vnquam, tam sæpè patrati sceleris pœnituit, aut illud pœnitentiæ Sacramento abstersi: cùm ea dandi, & accipiendi voluptate carere extimescerem. Porrò in horum testimonium, adhuc sub puluillo meo canabis fasciculus absconditus latet; quem te inscio, Pater, in Vrbe quæsiui: vt filo ex eo compacto, panni præsegmina quædã tunicæ cõsuerem; quæ velut inutilia, ne apponerẽ, seriò tu ipse admonueras. XVIII.

Causa damnationis reperitur.

At his auditis Guardianus: Ne paueas, inquit, animum resume: leuia hæc sunt, quæ pœnitentia facilè abstergi possunt. Ad Sacramentum confuge, ac certo certiùs à Deo misericordiam accipies. Cui Aegrotus: Falleris, Pater; haud hæc leuia Deus iudicat, qui iustum aduersùm me ob hæc iudicium exercet; Iacta est alea: frustrà ad pœnitentiam prouocas; cùm nulla mihi post Dei iudicium salus reliqua esse possit. Cùm verò adhuc pluribus Guardianus verbis ægrotum ad pœnitentiam hortaretur; is ad omnia surdus, hinc tandem impœnitens migrat, ac deplorando fine vitam concludit: vt hinc Dei iudicia timere discant; qui vel suis Præpositis sæpè reluctantur, eorumque præcepta quacunque ratione, aut colore quæsito subterfugiunt: vel Diabolico consilio persuasi, statutas paupertatis leges infringunt. XIX.

Igitur

ANNVS CHRISTI. PII. V. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1569. 4. 6. 45.

X. Igitur Honorius post visitationem à Corsica soluens, in Ethruriam redit: cúmque iam ætas ingraueſceret, (ſeptuageſimum enim iam ætatis annum agebat) animi tamen virtute reflorescente, consuetas corporis macerationes, vigilias, ieiunia, orationum studia, quæ ab initio instituerat, nequicquam minuebat: quibus dum sollicitè incumbit, iterum Bononiensis Prouinciæ Vicarij Prouincialis eligitur. Eo in munere cùm annum expleſſet: qua die è Bononiensi Conuentu Imolam proficiſcitur, pleuritide in itinere correptus, Bononiam redit. Hoc tempore cùm Phyſicus, externa illi remedia applicaturus, ferreum cingulum, quod circa renes gestabat, animaduertiſſet; protinus exclamare cœpit: Heu, Pater, cur te ipſum occidis? Sine, ſine (inquit Honorius) non me, ſed aduerſarium occido: At cùm Medici inſſio vrgeret, tandem cingulum exuere cogitur. Interea morbo ingraueſcente, Vir Dei, optimi Pastoris instar, non tam acuti morbi dolore, quàm ouium, quas præſentia ſua fouere non poterat, mœrore afflictabatur: quapropter cùm nocte quadam, ob intermiſſam viſitationem, quam gregi neceſſariam eſſe cenſebat, ſolito vehementiùs angeretur: Dei vocem ita ſe alloquentem audit. Honori, mihi oues curandas relinque; tu te ad viam vniuerſæ carnis peragendam para: hæc enim te ægritudo tuo principio reddet. Hac Dei voce, Vir Dei ſui finis admonitus; vbi plurimas cum lachrymis Deo Opt. Max. gratias egit, ſanctis ſe Eccleſiæ Sacramentis deuotiſſimè communit. Tū Fratribus omnibus, qui aderant, conuocatis; cùm eos ad perfectum Regulæ cultum, ad charitatem, cæteraſque Euangelicæ vitæ virtutes adhortatus fuiſſet; poſtrema hæc illius verba fuêre: Filioli mei; En hodie viam ingredior vniuerſæ terræ, ſenio iam, ac laboribus confectus. Hæc me dies in hac vitæ peregrinatione gradientem ſemper anteceſſit: hæc animo nunquam non infixa fuit; hæc mecum conſenuit; hæc ſegnem, ac pigritantem ad labores prouocauit; hæc currenti ſtimulos addidit; hæc mecum ad metam cucurrit; hæc tandem hodie terminum curſui præſcribet; quo fit, vt non noua, neque ignota, ſed antiqua, & amica hæc mihi dies ſemper fuerit. Hanc vobis, Filioli, ante oculos pono: hanc comitem adiungo, hanc tanquam veſtræ peregrinationis ducem, omnibus, quibus poſſum verbis commendo. Hæc enim ſi vobiſcum fuerit, non otioſos, non ignauos, non pigros, in diuinæ, ac Seraphicæ legis mandatis percurrendis eſſe patietur; neque in Religionis Vinea inutiles ſtatuet. Id vobis maneat alta mente repoſitum, breue, ac momentaneum eſſe vitæ noſtræ tempus; cui nunquam peritura temporum æternitas ſuccedit. Magnam mercedem, Fratres, exiguus labor antecedit; paruumque laborem magna merces ſequetur. Quid ergo vos labor deterret, quem clariſſima tandem dies æterno præmio coronandos ſeruat. Viriliter agite, Filij; Corona legitimè certantium, & laborantium eſt: at labor, ac certamen coronam parient: Breuis quidem labor, ac leue certamen erit: verùm corona cæleſtis, ac immortalis manet. Hæc cùm dixiſſet, Filiis omnibus, qui circumſtantes Patris obitum lugebant, ac collachrymabantur; in Dei nomine benedixit: mox animum ad Dei occurſum, ardentioribus charitatis ſtimulis prouocans, paulò poſt ſancto fine in Domino quieſcit.

Honorius Bononienſis Prouinciæ Prouincialis eligitur.

Circulum ferreum Medici præcepto exuit.

Diuinam vocem audit mortem illi futuram reuelantem.

Fratres ad pietatem hortatur.

Bononiæ diu extremum claudit.

XXI. Eadem porrò hora, qua Sancti Viri Anima è corpore ſoluta, ex hac luce deceſſit: Frater Ioachimus à Cianciano, Thuſciæ Prouinciæ Sacerdos; dum in Eccleſia Montiſpolitiani orationi vacat: En Eccleſiæ fores patefieri, copioſamque Fratrum Minorū Capucinorum ſupplicationem, Eccleſiam ingredi animaduertit: qui cùm bini incederent, ante Altare Euchariſtiæ procumbentes, inde Chorum penetrant. Horum in Ordine poſtremo Honorium videt, qui inter B. P. Franciſcum, & Sanctum Antonium medius, ac ſplendidus incedebat. Re ille plurimùm admiratus, ab eorum vno ſciſcitatur: Vndenam tot Fratres ſimul conueniant; quidvè illa ſupplicatio præferat? Cui ille: Nos, inquit, Capucini ſumus, è Cælo venientes, quibus à Deo id officij iniunctum eſt; vt Honorium, quem inter B. P. Franciſcum & Sanctum Antonium refulgentem conſpicis, ad Cæleſte Regnum comitemur:

Ipſius gloria Sacerdoti in viſione demõſtratur.

Quibus dictis, tota illa Beatorum Fratrum ſupplicatio cæleſtes auras repetit: Potrò necdum in Thuſciæ Prouincia Honorij mors eouſque innotuerat. Quapropter paucis elapſis diebus, cùm de illius obitu eò nuncium allatum fuiſſet; eadem hora Honorium cæleſti illo agmine ſtipatum apparuiſſe, tunc Fratri perſpectum fuit; in qua Vir Sanctus, è terreno carcere ad æternam patriam emigrauerat.

XXII. Poſt Sancti Viri obitum; vt illuſtrior illius gloria, ac præclara apud Deum merita cunctis perſpicua fierent. Medici, qui ipſius curationi vacauerat, vxor, quæ Laura appellabatur; tam graui paralyſi laborabat, vt tota dextri lateris parte membrorum vſu deſtituta, dextri quoque oculi lumine careret, nullaque ſeipſam ratione mouere poſſet: Huic varia Coniux, de aliorum quoque Medicorum conſilio fruſtrà remedia contulerat, quæ audita Honorij morte, cuius illa ſanctitatem ſæpe ex ipſius Coniugis verbis acceperat; maximamque recuperandæ incolumitatis in eo ſpem repoſitam habebat: à Marito poſtulat, vt Sancti Viri ſepulchrum ſibi adire liceat. Recuſabat Phyſicus, qui talem in vxore ægritudinis ſtatum deprehendebat; vt abſque vitæ periculo eò deferri non poſſet: præſertim cùm fœtum in vtero geſtaret: ſed cùm illa eò maximè preces multiplicaret; quòd à Coniuge ipſo intellexerat, Honorium morti proximum, cuius ille ſuffragiis ægrotantem vxorem commendauerat, pro ea ſe rogaturum ſpopondiſſe: atque inde certam ſibi animo; de conſequenda valetudine, fiduciam peperiſſet, votis tandem Coniugis acquieſcit; quadrigamque parari iubet, qua ea ad Capucinorum Eccleſiam vehatur. Ibant equi, natura alioqui manſuetiſſimi, quadrigam vectantes: cùm Satan, qui nunquam non Sanctorum gloriæ inuidet; ne Aegrotans cœptum iter, ex quo amplior Deo, ac Seruo ſuo gloria acceſſura erat, proſequi valeret; repentè equos terret: tamque præter modum perturbat, vt ij quadrigam in diuerſa rapientes, in altam foueam cum ægrotante, ac aliis, qui eam comitabantur, præcipitem egerint. Turbat Medicum, qui præſens aderat, haud mediocriter vxoris caſus, quem illo quadrigæ lapſu membris contuſam, ac ſemimortuam eſſe exiſtimabat: at illa, cum cæteris, Deo protegente illæſa ſeruatur. Quamobrem Phyſicus Satanæ artem agnoſcens diuina virtute deluſam, ſummas Deo grates refert; vxoremque famulorum brachiis, deinceps ad Eccleſiam baiulari iubet.

Medici vxor paralyſi laborans ad Honorij Sepulchrum ſe deferri poſtulat.

Daemon fruſtrà aegra iter impedire conatur.

XXIII. Aegra igitur ad Sancti Viri ſepulchrum delata, ſola ibi permanere poſcit. Interea Medico, ac cæteris extra Eccleſiam, ſalubriori aëre fruentibus: illa Sepulchri pulueres deoſculari, & lachrymis, ac fletibus rigare, ſanctique Viri promiſſa repetere, ac ipſius ſuffragia implorare cœpit: cumque diu in huiuſmodi oratione perſtaret; leui ſomno correpta, Honorium ſibi adſtare conſpicit, qui his eam verbis alloquitur: Surge, Mulier, Deo gratias age: Fides enim tua iam te incolumem reddidit: ſcabellúmque, cui innitebatur, pede expulſo, mox euanuit. Aegra verò ſibi reddita, cùm ſe prorſus ab ægritudine liberam, atque oculi lùmine donatam cerneret; per ſe ad Euchariſtiæ Sacramentum gradiens, lachrymarum imbre perfuſa, ibi Deo gratias agebat: cùm protinus adoleſcens, qui in Eccleſia cum Aegrotante remanſerat; re obſtupefactus, ad Medicum, ac cæteros præcurrens exclamat: Venite: En Dei miraculum: accurrite: Nam Laura Domina mea ſana eſt. Illa adoleſcentis voce mox vniuerſi commoti, feſtinè ad Eccleſiam pergunt; ægram ante Altare genuflexam, membrorũ omnium vſu, quo antea carebat, perfectè fruentem; atque oculi lumine recepto, clarè omnia intuentem reperiunt. Narrat illa Beati Viri viſum, verba, figuramque, quam nunquam viderat, diſtinctè, atque adamuſſim delineat. Stupent vniuerſi: moxque in Dei, ac Sancti ſui laudes omnes ora ſoluunt; ac voces extollunt. Eò ſtatim Fratres conueniunt: euidenſque miraculum, diuina virtute patratum cernentes, Hymnum, *Te Deum laudamus* Deo perſonant. Actis igitur Deo gratiis: cùm Medicus alteram quadrigam, qua Coniux domũ veheretur, parandã iuberet, (prior enim illa caſus colliſione perfracta fuerat) Recuſat

Aegra ab Honorio illi apparente curatur.

Aegra poſtea domum redit.

vxor,

vxor, quæ totum illius itineris ſpatium, in diuini muneris teſtimonium, ſuis pedibus conficere voluit. Fœtum verò, quem illa in vtero geſtabat, cuius haud leuiter, ob quadrigæ lapſum, abortus timebatur, cùm ſuo tempore proſperè enixa eſſet; Honorium, in tanti beneficij memoriam appellat.

XXIV. Extemplò miraculum tanto per Vrbem rumore diffamatum fuit; vt Cardinalis Paleòttus, qui Bononienſem Eccleſiam eo tempore moderabatur; & cum eo Hæreticæ quoque prauitatis Inquiſitor, eo certa Fide, ac teſtium probatione comperto; Sancti huius Viri vitæ proceſſum, pro ipſius Canonizatione, inſtituere cogitarent: idque reipſa præſtitiſſent, niſi Fratres rem pro conſueta humilitate ægrè ferentes, ac reluctantes, eos à propoſito reuocaſſent. Attamen ea Sanctum Virum deuotione, ac pietate vterque proſecutus eſt; vt ſæpiùs Capucinorum Eccleſiam adirent: atque in eo Sacello, in quo ipſius corpus tumulatum iacebat, Sacra facerent.

Fratres Beatificationis proceſſui reluctantur.

Cardinalis Paleotti, & Inquiſitoris erga Honorii pietas.

XXV. Altera quoque eiuſdem Vrbis Mulier, quæ Cardialgia diu laborauerat; cùm huius miraculi famam percepiſſet; B. Viri ſibi ad incolumitatem merita implorat; cuius tandem ſuffragio ab eo morbo liberatur. Quapropter cùm illa quandam pecuniæ ſummam Fratribus artuliſſet; vt eam in Sacram Eccleſiæ ſuppellectilem expenderent: ij reiecta pecunia, Mulierem potiùs ad Dei laudes prouocant.

Mulier agroti ipſius meritis à morbo liberatur.

XXVI. His & alij quamplures accedunt, quibus Sancti huius Viri merita profuêre. Fr. Bonauentura Bononienſis, noſtri Ordinis Sacerdos, cùm matrem dentium dolore, iam pen ſex menſium ſpatium, immaniter cruciatam cerneret: prolato huius Sancti Viri dente, quem ob ſingularem, qua in ipſum deuotionẽ, ferebatur ſecum gerebat: dum eo languentis matris dentes contingit, ac Beati Viri ſuffragium ad eius curationem expoſcit: mox effugato dolore, tam perfectè à morbo ſanatur, vt nunquam deinceps eo diuexata fuerit.

Clerici, agroti incolumitatem à Cala largitur.

XXVII. Tertiaria quædam, nomine Monica, tam graui capitis dolore cruciabatur; vt omni incolumitatis ſpe abiecta, breui interitum expectaret: quo tempore à Capucinis ſibi huius Sancti Viri Caput, magnis precibus, ad ſe deferri poſtulat: quod cùm ſub ipſius puluillo, cui languidum caput inhærebat, collocatum eſſet: breui è lethali morbo, Dei virtute, ac Sancti Viri ope conualuit.

XXVIII. Fr. Benedictus Rhegienſis Capucinus Sacerdos, cùm alterum huius Sancti Viri pedem, è tumulo erutum, ſibi ob Sancti Viri memoriam in Cella reconditum repoſuiſſet: tanta repentè odoris fragrantia per totum Monaſterium effuſa eſt; vt cùm ea vniuerſi obſtupeſcerent, cauſamque diligentiùs exquirerent; metuens Benedictus, ne factum aliis innoteſceret, iterum pedem ad ſepulchrum refert: factumque deinde Superiori declarat. Plurima quoque de func, quo Beatus hic Vir præcingebatur; quæ Arimini à noſtris religiosè cuſtoditur; non obſcura narrantur: qua Dæmones in infeſſis corporibus torqueri, ac flagellari tradunt. Hoc modo Honorius, honorabilis planè Vir, dum in ſanctitate, & iuſtitia Dominum glorificat, is quoque gloria & honore à Deo coronatur: vt illa Dei vox obtineat dicentis. *Quicunque honorificauerit me, glorificabo eum.* 1. Reg. 2.

Ipſius pes è tumulo erutus magnam odoris fragrãtiã effundit.

XXIX. Porrò hoc eodem tempore in Lucaniæ Prouincia, Frater Franciſcus à Marteola, Vrbe Lucaniæ, Laïcus, temporalis vitæ ſpatium peragit: cuius vita cæteris totius perfectionis norma fuit. Paupertate enim, humilitate, ſuiipſius deſpectu, abſtinentia adeò inter alios inſignis effulſit: vt rerum penuriam; corporis incommoda; probra, illatas contumelias, non tam æquo animo tolerare, quàm nec ſentire videretur. Obedientiæ verò virtute tam illuſtris fuit, vt ipſius obedientia diuino miraculo illuſtrari digna fuerit: Cùm enim in Conuentu Latertiæ Eleemoſynarij munus obiret, maximaque vini penuria totam Regionem occuparet: dum binas is vini lagenas ad mendicationem parat, Guardianus iocosè his eum verbis compellat: Caue Franciſce, ne vacuas lagenas domum referas: Omne ille ſtudium, ac ſollicitudinem confert, vt vinum à Ciuibus emendicet: ſed cùm tanta eſſet

F. FRANCISCI à Martola, Vita, & Geſta.

Claris virtutibus floret.

vini penuria; vt vix illustriores Vrbis Familiæ arcta, ac necessaria illius prouisione potirentur; absque vino domum redire cogitur. Interea recolit ille Superioris verba, quibus sibi præceptum fuerat; ne cum lagenis vacuis domum rediret: quibus cùm prorsus satisfacere vellet; lagenas ex fonte, qui eodem in itinere limpidissimus occurrit, aqua implet; iisque onustus domum redit. Vix de more à Guardiano benedici postulat, cùm ab eo Guardianus percunctatur; num plenas lagenas domum tulerit: mox ille: Plenas, inquit; Pater. Paruo post tempore èlapso, cùm Guardianus vtramque lagenam; quam vappa, aut acido vino plenam arbitrabatur, gustu explorare vellet; optimum, ac generosum vtraque vinum effudit: qua re illé obstupescens, à Francisco scisciatur, vndenam tali vino lagenas impleuerit: at ille simplicissimè: ex fonte, inquit, qui in via se offert: neque enim vini quicquam à Ciuibus mendicatione comparare potui, quo lagenas implerem: tuum verò cùm præceptum vrgeret, ne lagenas domum vacuas referrem; vt iussioni parerem, aqua impleui: (nedum enim Franciscus aquam in vinum à Deo mutatam fuisse nouerat) Diuinum tunc primùm Guardianus miraculum agnoscens, illud simplicissimæ Francisci obedientiæ tribuendum censuit: quæ tantum apud Deum pondus, ac meritum sibi vendicauit; vt ob eam Deus Opt. Max. rerum ordinem inuerteret, & aquam in vina mutaret. Multis quoque aliis virtutibus claruit; quibus non exiguam sibi apud omnes sanctimoniæ famam comparauit. Singulari quoque animi prudentia, ac obseruantiæ Regularis zelo, cùm à Deo præditus esset; Guardiani munere plerunque in ea Prouincia functus, sancto denique fine, in Conuentu Latertiæ, vitæ cursum absoluit.

Ipsius Obedientia aqua in vinum cõmutatur.

Sanctimonia clarus Latertia obit.

Nec minori virtutum, ac sanctitatis splendore, hoc ipso anno, mortalis vitæ cursum, in Piceni Prouincia, conficit, Fr. Angelus à Tipherno Metaurensi, Sacerdos; qui inter primos nascentis Reformationis Fratres, vndecimus censetur. Hic cùm in Minorum Obseruantium Ordine, ad perfectum Regulæ cultum anhelaret, anno 1528. cum aliis ad Capucinos migrauit; atque eorum temporum calamitatem, tam immobili mentis constantia pertulit; vt cùm plurimi, qui ex Obseruantium Familia venerant, acri illa tempestate iactati, ad pristinum Ordinem redirent: is inter tot naufragia, ac procellarum vortices, constans, ac stabilis in Religionis Cymba, in finem vsque ita perseuerauerit; vt reliquos etiam verbo, & exemplo in suscepta Reformatione confirmauerit. Tot Vir hic in aureo illo sæculo, quod vndique sanctimoniæ luce coruscabat, virtutibus enituit; vt planè difficillimum sit, vniuersas recensere. Humilitas namque, quæ omnium virtutum in eo sibi fundamentum vendicauerat, hominem vsque adeò ad ima deprimebat; vt viliſſima quæque Conuentus ministeria obire; Coquinæ aquam, ligna, cæteraque ministrare; Ecclesiæ, Refectorij, Coquinæ, Dormitorij pauimenta verrere; collectas quisquilias asportare; immundas aliorum vestes abluere; ægrotis inseruire, omnibus obsequi; omnia denique omnibus fieri, summum illius studium esset. Obedientia quoque humilitatis comes, eum tam perfectè suis Superioribus vltrò subiectum præstabat; vt eorum verbum, nedum præceptum haud expectaret: sed animo Superioris voluntatem anteuertens, quod in obedientia præstantissimum est, assecutus esse videretur: nimirum, quod dicto citiùs pareret. Sensus omnes ita temperantiæ fræno cohibere didicerat; vt nullam non tam iis voluptatem indulgeret; quàm omnes ab iis voluptates, quæ cum virtute coniunctæ non essent, perfectæ abnegationis farculo resecaret: Nam quod ad corporis curam attinet, in victu tam parcus fuit; vt non modò omni sæpissimè, præterquam panis, & aquæ cibo; verùm & saturitate seipsum abstineret. Somno verò sic vtebatur; vt non voluptati, aut oblectationi; sed orationi, ac necessariis tantùm obedientiæ ministeriis inseruiret. Ita quoq; aduersùs rigidos Hyemis algores seipsũ munierat; vt si minùs, quàm vnica, ac viliſſima tunica vti potuisset; id sibi ad carnem domandam, protinùs elegisset. Linguam verò nõ solùm à malis, sed & à bonis; ne ex his in mala diffluceret,

F. ANGELI à Tipherno Metaurensi Vita, & Gesta.

Varia illius virtutes enumerantur.

coërcebat,

coërcebat : quo fit, vt ad ſolitudinem fugiens rarò cum Fratribus colloqueretur. Oculos quoque ne ad vana conſpicienda declinarent, ea cuſtodiæ lege conſtringebat ; vt nullius vnquam, præſertim Mulieris, vultum intueretur. Denique tanta in eo temperantiæ virtus elucebat ; vt qui Virum abſtinentem, ſobrium, moderatum, pudicum, tacitum, verecundum, ac ſumma animi pace, ac tranquillitate fruentem ; demùm Angelicum ſibi propoſitum vellet, Angelum intueri ſat eſſet.

XXXI. Portò inter has animi virtutes, præſtantiſſima quædam in eo fulgebat mentis ſimplicitas ; qua nihil vnquam in vllo mali, aut vitij ſuſpicari poſſe videbatur : ita enim cuncta candido, ac ſimplici oculo intuebatur ; vt in ipſis quoque malis bonum ſpectaret : atque hinc eam cordis puritatem aſſecutus fuerat ; vt cùm ad Pœnitentiæ Sacramentum accederet, nihil in eo Sacerdos plerunque culpæ animaduerteret, quod Sacramentali abſolutione expiandum eſſet. Quamobrem haud mirandum eſt, quòd cum maximis hiſce virtutibus, ac potiſſimùm tam ſingulari hac mentis munditie, altiſſima quoque rerum cæleſtium contemplatio coniuncta eſſet : Deus enim, qui puro corde delectatur, hominem tam præſtanti virtute ornatum, ad tam diuinas altiſſimæ contemplationis delitias euexerat ; vt quoties exuberantem illam Filij Dei charitatem, qua ſe in auguſtiſſimo Euchariſtiæ Sacramento, in ſupremi amoris teſtimonium concluſerat, attentiùs in oratione perpenderet : toties ferè æſtuantiſſimo charitatis incendio agitatus, atque in aëra ſublatus ; ab extremis Eccleſiæ foribus, ad Sacroſanctum Euchariſtiæ Altare, fulguris inſtar raperetur. Neque id ſemel, aut iterum ; ſed frequenter illi accidiſſe, Fratres, qui eius rei ſpectatores fuêre, certa fide teſtantur. Poſtremò cùm plurimos, vſque ad grauiorem ſenectam, annos in omni candore, ac ſanctitate fideliſſimè Domino famulatus eſſet ; paratam ſibi tandem in morte vitæ coronam accepit.

Mira illius animi puritas, ac ſimplicitas.

In aëra velis ſublimatur, atque ad Altare rapidiſſimè fertur.

XXXII. Ex Etruriæ Prouincia, hoc ipſo anno, Fr. Ioanninus Florentinus, Laïcus, ad Cæleſte præmium euocatur : qui cùm eam animi moderationem adeptus eſſet ; vt eum nemo vnquam iratum, nemo turbatum, aut mente commotum viderit : ac præterea humilitate, charitate, paupertate, Regulari obſeruantia, ac cæteris virtutibus ita præditus eſſet ; vt perfectam, ac numeris omnibus abſolutam veri Fratris Minoris imaginem præſeferret ; meritis clarus, ac B. Virginis in morte præſentia, & aſpectu dignatus, feliciter diem extremum, in Conuentu Montis Varchij exegit.

F. IOANNINI Florentini, Vita & Goſta.

XXXIII. Hoc tempore Nouitius quidam è Corinalto, Piceni Oppido, qui Arſenius appellabatur, nedum probationis anno expleto, ex humanis ſublatus fuit : qui cùm vitam in Sæculo, magna cum puritate, & honeſtate, vſque ad decimum octauum annum actam, pluribus in Nouitiatu virtutibus auxiſſet ; vitæ filo morte interciſo, antequam ad Superos migraret ; S. Ioannem Baptiſtam, ſæpe in extrema ægritudine ſibi apparentem, & ad meliora prouocantem vidit. Denique in mortis articulo pleroſque Sanctos, quos is proprio nomine appellabat, ſibi adſtantes, & ad præmia allicientes conſpicit ; quibuſcum ad ſuperna conſcendiſſe creditur.

Nouitius plerosque in morte Sanctos ſibi adſtantes cernit.

XXXIV. Alter quoque ex Picenti Prouincia, Fr. Laurentius à Sarnano, Oppido Piceni, Laïcus, terrenis hoc anno vinculis exuitur. Tam admirabili, ac ferè prodigioſa hic patientia præcelluit ; vt dura quæque, aut verba, aut probra, quæ illi interdum ad probationem fiebant ; tam læto, ac ſereno animo acciperet : vt ea ſemper riſu exciperet : neque iis magis moueri videretur, quàm ſi omnis iracundiæ ſenſu careret. Hac igitur, atque aliis cùm Regularis diſciplinæ virtutibus floreret : Sarnani ad extremam vitæ lineam peruenit : quo tempore glorioſiſſima Cælorum Regina, illi benignè apparente, dum eo lætus aſpectu exclamat, ô Mater, ô Mater mea Maria, ſic clamans expirat. Corpus verò, ac veſtes, poſt ipſius obitum, tam ſuaui odoris fragrantia reſperſæ fuerunt : vt certatim Fratres habitus ipſius fruſtula ſibi præſcinderent, vt ea apud ſe deuotè retinerent.

F. LAVRENTII à Sarnano, Vita & Goſta.

Ipſius veſtes poſt mortem ſuaui odore flagrant.

XXXV. Gemini præterea, hoc tempore, ex Romana Prouincia Sacerdotes, è corporeo

F. IOANNES VITERBIENSIS, ET F. NICOLAVS AB ANTIO NOVO virtutibus illustres.

carcere soluti, cælestis patriæ munera læti subeunt. Primus est Fr. Ioannes Viterbiensis: qui cùm sæpè aliàs, tum etiam eo tempore, quo hinc migrat, Prouincialis Vicarij munere in Romana Prouincia fungebatur. Alter Fr. Nicolaus ab Antio Nouo Guardianus Tiburtini Conuentus. Hi cùm virtute illustres, maximisque in rebus probatissimi plurimùm in Regularis obseruantiæ cultu laborassent; magnamque apud Fratres sanctimoniæ laudem consecuti essent; Romæ vna die, pariquę sanctimoniæ fama vitæ finem imponunt: quo tempore ambo Fratri Tholomæo, Seni annoso, qui Tiburi ægrotus iacebat; glorioſi, ac plurima luce circumfusi apparentes, has simul voces effundunt: Vale Tholomæe, iam vnà Cælum conscendimus.

F. IOANNES ANDREAS, ET F. MATTHÆVS VENETI ad coronas pergunt.

Alij quoque duo hoc anno in Veneta Prouincia; nempe Fr. Ioannes Andreas, & Fr. Matthæus, Veneti, ad beatarum animarum (vt credimus) domicilium concedunt; quorum vitam virtutibus plenam, mors pretiosa secuta est. Prior enim Apostolos Petrum, & Paulum, alios quoque Sanctos sibi in morte obuiantes conspicit. Alter cum Beata Virgine colloquens, inter Hymnos, & diuinas laudes, animam exhalat. XXXVI

§.

Eusebius Anconitanus Capucinorũ Generalis, Vir Illustris.

F. EVSEBII ANCONITANI V. GENERALIS, *Vita, & Gesta, ex vetustis M. S. deprompta.*

POstremum tandem Piceni Prouincia, hoc anno, florem hominibus suauissimè oleutem, Deo verò gratissimum, Cælo dedit, Fr. Eusebium Anconitanum, de quo plura diximus anno 1553. quum Generalis electus, Religionem præclarè administraret: hic verò nonnulla alia, quæ ad totius ipsius vitæ ordinem, & miracula spectant, subiicienda sunt. Fuit Eusebius Anconæ, ex nobilissima Fardinorum stirpe progenitus; quæ multis à Federico, & Ludouico Imperatoribus; tum etiam à Calisto III. & à Senensi Republica, quandiu ea integra stetit, titulis, ac honoribus olim honestata fuit: Adolescens, cùm ad septimum supra decimum annum peruenisset; quo tempore variarum cupiditatum æstu ætas incalescens, vitijs obnoxia esse solet; temporali generis nobilitate neglecta, ac Mundi illecebris nobiliori animo calcatis, diuinam sibi in Minorum Obseruantium Ordine seruitutem elegit: vbi cùm virtutibus primùm, tum literariis studiis operam daret, eam pro ingenij excellentia, in Theologica facultate, ac concionandi munere, laudem consecutus est; vt illustris suæ tempestatis Concionator euaderet. XXXVII

Nobilissimis ortus natalibus.

Ex Obseruãtium Familia ad Capucinos aduolat.

[illegible] t: tandem inito cum Ioanne Fanestri consilio; quemadmodum anno 1534. explicatum fuit: quo tempore Ludouicus à Forosempronio ad Religionis gubernacula sedebat; cum eo, ac cæteris ad Capucinos conuolat.

Cælestibus virtutibus exornatur.

Magna in hoc Viro, ac mirifica ab exordio fuit vitæ probitas, morum disciplina, ac sensuum mortificatio: quibus cùm Regularis disciplinæ zelus, Seraphicæ paupertatis cupiditas, honestatis cultus, humilitatis contentio, abstinentiæ rigor, voluptatum omnium fuga, corporis austeritas; quædam in rebus omnibus moderatio, assiduæ, ac nunquam intermissæ orationis studium accederet: hæc ipsius vitam, velut cælestem quandam Imaginem, tot virtutum coloribus depictam exornarunt; vt diuinum quoddam virtutis simulacrum à Deo in Orbe depositum videretur: ex quo quisque, quod sibi imitandum esset, decerpere valeret. Nemo facilè illius studium explicare queat; quo labentem, diuexatam, ac propè depositam Religionem, afflictissimis illis temporibus iuuit, sublenauit, suffulsit. Nemo curas, sollicitudines, labores enarret; quos in summis illis tempestatibus tam opportunè in eam contulit: vt in miseræ spem, ac solatium à Deo datus videretur. Quapropter haud

vlli mirum videri debet; quod Deus lucernam, tot virtutum fulgoribus coruſcantem, ſuper candelabro conſtituere; eumque exorienti Religioni Generalem, ac Paſtorem dare, diuina planè Sapientia decerneret: vt cæleſtium virtutum ſplendor, ex eo emicans, Seraphicam hanc Religionis domum ſuo fulgore illuſtraret.

XXXVIII Etenim, qui Viri huius geſta haud leuiter percurrunt; poſterioraque ipſius erga Religionem ſtudia, dum Generalis fuit, diligentiùs explorant; haud profectò ignorant: quantum is, ad puſillum hunc gregem adminiſtrandum, à Deo lucem hauſerit; quot præclariſſimarum virtutum exemplis eidem non modò præluxerit: verùm & animos, ad maxima quæque Seraphicæ perfectionis ſtudia accenderit: ita vt de eo illud Euangelicum meritò enunciari poſſit: *Ipſe erat lucerna ardens, & lucens.* Tanta enim ipſius, in rebus longè ante tum præuidendis, tum præcauendis lux, atque conſilium fuit; tam ingens in deliberando prudentia; tam admirabilis in agendo celeritas; tam ſingularis in aduerſis ferendis animi conſtantia, & magnitudo; tam cæleſtis doctrina; tam ſuauis eloquẽtia; tanta ad perſuadendum vis; tam facilis ad alliciendum natura; tanta denique, ac tam cæleſtis indita animo virtus: vt cùm perfectam, numeriſque omnibus abſolutam Doctoris, ac Paſtoris in ſeipſo formam præſeferret; poſt Bernardinum Aſtenſem, & Franciſcum Aeſinum, is fuerit; qui res Capucinorum non tam ab interitu vendicauit, quàm ſua virtute, atque auctoritate plurimùm auctas illuſtrauit.

Ipſius dum Generalis fuit, in Religionem ſtudia exarantur.

XXXIX At quandoquidem de pleriſque huius Viri virtutibus, præclaraque ipſius adminiſtratione fuſiùs anno 1553. actum eſt: ſupereſt, vt nonnulla hîc tantùm, quæ ad reliquam illius vitæ partem, ac miracula ſpectant, recenſeamus. Tam mira erat in Euſebio mentis humilitas: vt cùm oblatos quoſcunque honores, ac dignitates pro viribus effugeret; ſæpè ſe alium eſſe ſimularet. Nam quo tempore Foroliuij, Generalia Comitia à Thoma Tiphernate celebrata fuêre: Electorum penè omnium animi in Euſebij electionem ferebantur; cuius antea adminiſtrationem Religioni vtiliſſimam fuiſſe probauerant: quod cùm is ſignis quibuſdam haud leuiter ſuſpicaretur: vt eos à propoſita electione reuocaret, ſtatim baculo aſſumpto, Monaſterium circuire, & quaſi lumbagine laboraret, gemitus paſſim edere cœpit. Id cùm Electores ſibi tanquam certum perſuaderent; ab illius, quaſi languentis, electione abſtinuerunt. Abſoluta porrò electione, & Euangeliſta à Canobio ad Generalatus officium aſſumpto; cùm Euſebius baculo proiecto, rectus, ac ſanus incederet; quorſum is ſe ægrum ſimularet, tunc primùm cunctis innotuit: Quare cùm plerique deinde ſecum conquererentur, quòd ea arte Comitia deluſiſſet; ſubridens reſpondit; magis ſibi fictam ægritudinem, quàm ſanorum vota profuiſſe.

Vt Generalatus dignitatẽ fugiat, ægrum ſe ſimulat.

XL. Alio quoque conſilio vſus eſt; vt maiorem in Eccleſia dignitatem ſubterfugeret. Cùm enim, dum Generalis eſſet, tanta Euſebij apud Paulum IV. Pontificem eſſet virtutis, ac prudentiæ exiſtimatio; vt Pontifex cùm nonnullis, de eo ad Cardinalatus honorem aſſumendo, verba feciſſet: id cùm primùm Euſebius agnouit; confeſtim ſub viſitationis prætextu, ad Siculos fugit; vt ſe à Pontificis oculis, ac memoria ſubtraheret; atque hoc pacto ipſius conſilium interciperet; quod illi planè ad votum contigit: Nam Paulo IV. paulò poſt ex humanis ſublato, liber is à periculo euaſit. Singularis ipſius, in rebus adminiſtrandis prudentia, hoc exemplo perſpecta fuit. Nam cùm Frater quidam Laïcus, Coquinæ Præfectus; Vir auſterioris vitæ, aduenas Fratres, ex itinere feſſos, tam tenui charitate exciperet; vt præter panem, vinum, ac crudum acetarium, nihil illis in menſa apponeret: Id Euſebio Generali renunciatum fuit: qui vt hominem, ab indiſcreta illa auſteritatis lege ſibi præſtituta, proprio periculo reuocaret; & ad neceſſariam charitatis virtutem compelleret; illius ſe opera egere fingit; eumque ad remotiora quædam Prouinciæ loca literas perferre iubet: ad Guardianos interea ſcribit, ne itineranti aliud, præter panem, vinum, ac crudum acetarium apponant. Iter Laïcus aggreditur:

A Cardinalatus honore ad Siculos fugiens declinat.

Coquina præfectũ ab indiſcreta auſteritate ſua prudentia reuocat.

cumque

cúmque pleraque Prouinciæ Monasteria illi percurrenda essent; quocunque pergeret, vbi se tenui illa charitate, qua ipse alios excipere solebat, exceptum cernit. Quid ille? ægrè fert, queritur, obmurmurat, fellis tam exiguam refectionem ministrari, charitatem extinctam, clamat. Tandem ad Eusebium redit: à quo interrogatus, quali in via charitate à Fratribus affectus fuisset: is protinus in querelas erumpit: quæ sibi vbique apposita fuerint, narrat: Fratresque iugulatæ charitatis accusat. Cui Eusebius: Miror, inquit, profectò, quo pacto tam exilis tibi charitas ministrata fuerit, quæ aliis tam copiosa esse solet: Vide Fili, ne hoc Dei Iudicium sit; atque eadem te Deus mensura, qua alios metiris, remetiri voluerit. Audio enim, te aduenis Fratribus, longo itinere defatigatis, præter hæc, quæ tibi appositi fuêre, nihil ad refectionem parare. Quid cæteros omissæ charitatis suggillas? cùm teipsum in primis accusare debeas? quòd si ab aliis tibi charitatem exposcis; cur eam tu prior, qua aduenas, ac defatigatos Fratres prosequi debes, iis abundantiùs non exhibes? Vitium igitur, quod in aliis persequebatur; cùm Laïcus in seipso tunc primùm agnouisset; correxit: atque ab ea indiscretionis plaga Eusebij prudentia curatus fuit.

§. Verùm quod ad singulares hominis virtutes attinet: plurima sanctus hic Vir XLI. erga Defunctorum animas, quæ purgatorijs pœnis detinentur, pietate commouebatur: pro quibus cùm frequenter Domino preces, atque incruentum Missæ Sacrificium offerret: eò factum est, vt cùm Romanum Conuentum aliquando administraret, semel in Cella occlusus, orationi vacabat: quo tempore Cellulæ fores pulsari audit. Is Fratrem esse ratus, more Fratribus consueto, respondet: *Aue Maria*: nemine verò ingrediente; bis, ter, Cellæ ostium pulsatur. Cui Eusebius: Ingredere, inquit, qui pulsas. Mox Fratris cuiusdam vmbra Cellam ingreditur: cuius aspectu cùm nonnihil Eusebij mens turbaretur: Vmbra illi: Ne paueas, ait, Ego enim sum Fratris N. iam defuncti anima: quæ, non multis abhinc annis, pœnas purgatorias, ob inania verba, tam sæpè à me effusa luo; suffragiisque iuuari exposco: quo dicto statim ea leues diffugit in vmbras. Confestim Eusebius, publicas pro illius animæ liberatione preces, ac Missæ Sacrificia Deo offerri præcipit: quibus tandem ea pœnarum remissionem consecuta est.

Fratris Defuncti anima ob eo suffragia petit.

Tanta quoque in Deum charitate ferebatur: vt cùm publica scelera, quæ in di- XLII. uini Nominis iniuriam plerunque patrantur, ferre non posset: Deum interdum vehementiùs rogaret; vt facinorosos homines pœna aliqua temporali mulctaret, quò à flagitiis abstinerent. Id hoc exemplo manifestum fuit. Olim mos erat, apud pleraſque Vrbes receptus; vt nudæ Christi Crucifixi statuæ, lineis indusiis, aut vestibus induerentur: qua re homines ampliorem erga Deum religionis cultum testabantur. Quandam ipse Christi Crucifixi statuam lino tenuissimo aliquando operuerat? quam cùm fur quidam noctu subripuisset: alteram addidit: cúmque & hanc fur secundò abstulisset; Eusebius, vultu ad Christum conuerso, his eum verbis alloqui cœpit. Quid iam, ò bone Iesu, de impijs, ac sceleſtis conquereris, quòd scelera augeant? An non nimia tua benignitas, ac mansuetudo in causa est? Nisi enim tam bonus, ac clemens esses, haud certè hoc tibi damnum contingeret. Quæso, Domine, si aliquod iræ signũ in facinorosos homines ostenderes, annon ij à sceleribus abstinerent? Cùm primò fur tibi indusium subripuit; si is manum, tua virtute, à brachio diuulsam, ac indusio appensam sensisset, num tibi secundam furatus esset? Haud profecto: iam id tuo damno adscribe: quandoquidem illius tu tibi, nimia tua clementia, causa es. Eò quippe charitatis æstu ferebatur; vt & Domini iniuriam propulsari, & sceleſtos suppliciis ad Deum compellit, optaret.

Diuini honoris, & animarum zelũ exemplo ostendit.

Quàm arcta verò temperantiæ lege gulæ cupiditatem cohiberet; præter quoti- XLIII. dianas inedias, quas vt plurimùm colebat; id quoque inter alia ostendit: Cùm enim Religionis visitationi incumbens, ad Conuentum quendam accessisset. Coquinæ Præfectus, in gemina paropsyde, quam illi, ac Socio madefacti panis para-

uerat, pro

uerat, pro olei cõdimento imprudenter acetum infundit. Eam cùm primùm socius pultem gustauit, Eusebium erroris admonet. Cui ille: Comedè, Frater, inquit, si esuris; si gulæ non sapit, necessitati sapiat: cui cibus omnis, tametsi insipidus sapere debet; totamque ipse pultem, haud secus, quàm si sapidissima fuisset exedit. *Præclare ex gula cupiditatem exhibet.*

XLIV. Portò cæteras huius Viri virtutes, ac præclara animi ornamenta, haud facilè quisquam, vel ingenio assequi, vel sermone comprehendere queat [redacted] cumulatissimè exornatus esset, cælestes vndique sanctimoniæ odores efflabat: ac velut virgula fumi ex aromatibus mirrhæ, & thuris, & vniuersi pulueris pigmentarij compacta, omnigenam virtutum suaueolentiam, in Religionis Orbe diffundebat. Quamobrem, ne tam prælucens sanctitatis gemma altè humo sepulta lateret; haud mirum, quòd eam Deus Opt. Max. Orbi perspicuam reddere, ac cælestibus miraculorum fulgoribus, cunctis illustrem esse voluerit. Cùm enim Vir Dei Oropiti, quæ Vrbs est Ethruriæ, Romanæ Prouinciæ subiecta, semel Dei Verbum disseminaret; tanta in hominum opinione de illius sanctimonia fama percrebuerat; vt mulier quædam, quæ tametsi sæpè liberos enixa esset; lacte tamen semper caruerat, quo fœtum aleret; id sibi in animum induceret: quòd si vestis ipsius fimbriam contingeret, lac illi ad filios alendos abundè à Deo ministraretur. Hac spe; ac fiducia freta, cùm semel è suggestu descenderet, retrò ad illum accedens, illius vestem contigit, filaque nonnulla ex ea pendentia præscindens, ea sibi in sinu inter vbera reposuit. Quid plura? Tanta mox lactis copia illi ex vberibus effluit; vt ad exteriorem vsque vestis superficiem humor exundaret, ac deinceps lacte vbera abundarent: quo proculdubio perspectum fuit; haud inanem eam de Eusebij sanctitate, opinionem animo concepisse. *Plerisque Miraculis splendet.* *Mulier ipsius vestis fimbriam attingens lacte abundat.*

XLV. Hac in Vrbe, cùm nobilis quædam fœmina, diu inter partus angustias, ac dolores conclusa, fœtum in lucem edere non posset; famulo ad Monasterium misso, Fratrum apud Deum suffragia postulat: Ianitor verò, cui plus honestatis, quàm vrbanitatis inerat; nuncio respondet: Nihil Fratribus cum parturientibus commune esse. Reuertebatur nuncius, eo responso indignabundus; cùm Eusebius ex Vrbe rediens, eum sibi obuium habet, ab eoque Ianitoris responsum discit; Cui is solutum, quo præcingebatur, funem è vestigio tradens: Fer, inquit, hunc Dominæ tuæ funem, vt eo seipsam præcingat; quinquiesque orationem Dominicam cùm Angelica salutatione, in Domini vulnerum memoriam, persoluat; tum salua masculum pariet. Pergit famulus, Heræ funem defert, Patrisque mandatum exposcit: Paret illa, fune vterum præcingit, orationes recitat: vixque vltimam compleuerat, cùm masculus fœtus absque periculo erumpit; Deoque ac Sancto Viro gratiæ persoluuntur. *Ipsius Cingulo Mulier à partus dolore liberatur.*

XLVI. Eodem ferè tempore, ùm eo prædicante, ingens Cælo tempestas orta esset; populus horribili grandine perterritus, quisque ad sua remeare cogitabat: cùm Vir Dei ad populum. Ne paueas, inquit, Dæmonis opus est; vt Dei Verbum impediat: iam stabit procella. Semelque omnibus oratione Dominica, & Angelica salutatione indicta, omne è Cælo nubilum abscessit. *Ortam Cælo tempestatem Oratione sedat.*

XLVII. Cùm itaque Sanctus hic Vir Deo fidelissimè famularetur, singulari quadam Deus illum cura, ac benignitate prosequebatur. Qua factum est, vt cùm in Anconę Conuentu aliquando ægrotaret, maximaque omnium ciborum inappetentia laborans, vix quicquam gustare valeret: qui infirmorum curæ Præfectus erat, animo discruciabatur: Dominumque rogabat; vt ad Serui sui solatium cibum, quo ille vesci posset, prouideret. Hac cogitatione hortum ingressus, Coturnicem inter olera volitantem animaduertit: ad quàm cùm propiùs accessisset, ea perinde ac si apprehendentis manum expectaret, humi incubat. Apprehensam igitur Coquinæ Præfectus, cùm vndique sanam, neque vllo vulnere sauciam deprehenderet; Seruo suo ægrotanti à Domino præparatam fuisse, [redacted] sibi persuadet. Quapropter omni diligentia assatam, ægrotanti his verbis apponit: Iam, Pater, sume cibum, *Ægrotanti Coturnix, diuina prouidentia ministratur.*

quem

quem Deus opportunè ex ſua tibi liberalitate miniſtrat. Porrò eâ guſtata, Euſebius, tam facilè à morbo conualuit, vt auiculam non ad voluptatem, ſed ad Serui ſui medicinam, ac incolumitatem à Deo paratam fuiſſe, manifeſtum fuerit. Cæterùm inter plurima Dei dona, quibus is à Deo abundè inſtructus fuerat, præclarum in eo [redacted] donum effulſit: quo illuſtratus pleraque paſſim futura prædixit, quæ prænunciatum rei exitum deinde ſortita ſunt: Inter hæc illud narratur, quòd eo Vmbriæ Prouinciam luſtrante, cùm Fr. Iacobus à Maiano, Spoletani Ducatus Oppido, ad eum inſpiciendus acceſſiſſet; illum Euſebius attentiùs intuitus, ait: O Fili, quales tibi anguſtiæ, ac pericula imminent: verùm ne animum deſponde; certa viriliter, omnium namque tandem victor eris. Id verò illi adamuſſim, vti ab Euſebio prædictum fuerat, contigit; Nam poſt aliquot annos, Iacobus hic, à Dæmone poſſeſſus, quamplurimos ab eo cruciatus, ac tentationes pertulit; quas cùm fortiter, ac patienter tuliſſet, illæ triumphum, ac vitæ ei tandem coronam peperêre.

Fratri cuidã futuras angustias, ac tentationes prænunciat.

Quo tempore Euſebius Anconæ Guardianus erat, accidit: vt duo alterius Prouinciæ Fratres, eò ad quoſdam ſibi propinquos inuiſendos appellerent: qui cùm abſolutis negotijs diſceſſuri eſſent; iis à propinquis cupedia quædam, ac eſcæ delicatiores mittuntur; quas illi haud Coquinæ Præfecto, vti in Religione mos eſt, diſtribuendas tradunt: ſed ſeorſim ſibi in Cella reponunt, vt iis poſt cænam clam cum amicis veſci queant. Res alioqui inſueta, ac diſſolutionis plena erat, quæ nullam virtutis ſpeciem præſeferret; præſertim cùm nulla tunc animi remiſſionibus facultas daretur. Conueniunt ad clandeſtinam comeſſationem nonnulli Aduenarum amici, ab iis ad Cellam vocati. Ibi rident, ibi edunt, ibi ludunt, ibi in potus & cachinnos ſeſe effundunt. Dum ita omni Religioſæ temperantiæ lege peſſundata diſſoluuntur: En repentè tanto impetu Monaſterium concutitur, tantoque fragore contremiſcit; vt funditus diruendum crederetur. Fratres verò, qui ad comeſſationem conuenerant, pauore exanimati, huc atque illuc, velut amentes fugiunt: nec tamen ab aliis, quàm ab iis illa terræmotus tempeſtas auditur: vt eo ſaltem addiſcant, qui huiuſmodi diſſolutiones haud magni pendunt; horribiliorem iis à Deo iræ tempeſtatem imminere. XLVIII.

Fratres clandeſtina comeſſationi vacãtes terrore concutiuntur.

Conſenuerat Euſebius, octuageſimumque ferè annum agebat; cùm ſenilis, & occidua ætas, laboribus iuſtè parcendum perſuadebat. At qui ſapientem docentem audierat. *Mane ſemina ſemen tuum, & veſpere non ceſſet manus tua.* Neque ætati, neque laboribus parcens; Scapetianum, quod Oppidum eſt, Senogalliæ propinquum, vt ibi Verbum Dei diſſeminaret, hoc tempore proficiſcebatur: At Deus Opt. Max. qui ipſius laboribus finem imponere, ac laborantem ſuprema æternæ retributionis mercede proſequi decreuerat; Seruo ſuo in eo itinere apparens reuelat, extremum iam tandem illi imminere diem; in quo mortalis huius vitæ curſum abſoluat: hocque ipſo tempore acuta febre corripitur. Haud ſanè referri poteſt; quanta animi voluptate, cæleſte illud nuncium Euſebius acceperit: corpus prægrauabat languor, at animum ingens lætitia ſubleuabat: tantaque exultatione reliquum illud iter confecit; vt ſæpè Fratri Anſelmo Anconitano, qui tunc illi Socius erat, velut gaudio ſuperfuſus diceret. O Anſelme, Deo gratias, Deo gratias. Iam ad laborum finem perueni: Iam metam haud procul aſpicio: Breue mihi vitæ curriculum ſupereſt. Citò conteretur laqueus, quum liber, ac mortis legibus ſolutus in aliud æuum vendicabor. XLIX.

Eccleſiaſtic. 11.

Dies obitus illi Deo in itinere reuelatur.

Igitur cum Scapetianum peruenisſet: quum primum in Conuentus limen pedem intulit. Hic requies mea (inquit) in ſæculum ſæculi. Mox totus iis quæ ad Animæ curam ſpectant, animo incumbens; cætera omnia negligere videbatur. Ingraueſcebat quotidie morbus, extremumque diem illi proximum indicabat; quum Vir Sanctus cunctos Familiæ Fratres, poſt Euchariſtiæ Sacramentum magna cum lachrymarum effuſione ſuſceptum, conuocans; eos ad perfectam Regulæ obſeruãtiam paternis verbis adhortatur. Poſtremò hinc diſceſſurus ab omnibus veniam L.

Magna humi [illegible] figna mortis exhibet.

petit,

petit, præſenteſque Fratres obteſtatur: vt ad abſentes ſcribant: Euſebium moribundum omnibus ſe pedibus ſubſternere; à cunctiſque veniam poſtulare: ſi quo modo, dum Generalis fuit, aliquem verbo, aut facto contriſtaſſet. Tum verò pedes, manuſque in Crucis modum componens, in illis verbis, *Deus propitius eſto mihi peccatori*, Deo ſpiritum reddit. Statim verò poſt ipſius obitum: in eximiæ illius ſanctitatis teſtimonium, Cella tam cæleſti odore, ex ipſius corpore emanante, perfuſa fuit; vt non mortui domicilium, ſed deliciarum locus omnibus videretur; Dei Majeſtatem cuncti, in cæleſtem illum odorem currentes, laudabant; præſtantiſſimamque Viri ſanctimoniam, Cælo teſte probatam, impenſiùs commendabant. Tandem Beati Viri corpus magno honore à Fratribus ſepelitur, Oppidanis ferè omnibus ad funus confluentibus.

Scapetiani diem vltimũ claudit.

LI. Secundo poſt ipſius deceſſum anno: cùm Sepulchrum in quo conditus iacuerat, apertum fuiſſet; habitu iam putredine conſumpto, illius corpus tam integrum, & incorruptum reperitur; vt eo die tumulatum videretur; taleque vſque ad nonum annum permanſit: vt vel hoc cæleſti teſtimonio, felicem animam immarceſcibili apud Deum gloria frui probaretur.

Ipſius Corpus ad nonum vſque annum integrum ſeruatur.

LII. Poſtremus denique hoc anno, in Creta Inſula, floret Fratris Ignatij Apirenſis Sacerdotis, & Concionatoris memoria: qui à Mario Generali in Cretam, quæ Cãdia hodie nuncupatur, ſub Commiſſarij Generalis titulo miſſus; vt in ea Inſula Religionem propagaret: illuſtria ibi clarioris virtutis, ac ſanctimoniæ teſtimonia præbuit. Vir ingenio admirabilis fuit; Nam quum primùm ad Religionem acceſſit; cùm literas vix à limine ſalutaſſet; nihilque, aut parùm è ſtudiorum fontibus hauſiſſet: tam facilè omnium penè ingenuarum Artium peritiam aſſecutus eſt, vt quæ vel à Græcis, vel à noſtris in omni ferè diſciplinarum genere tradita ſunt, vniuerſa teneret: Græcam Linguam tanta ingenij felicitate adeptus eſt; vt non modò Græcorum Libros interpretaretur: verùm etiam Græcè Dei Verbum diſſeminaret: Hebræi quoque idiomatis haud ignarus fuit. At verò, quod caput eſt, æqua ingenio reſpondebat virtus, qua adeò inter cæteros præſtabat; vt quotidiana, ac perpetua ieiunia ſeruaret: paupertatem ſummo ſtudio coleret, humilitate ſe cunctis ſubiiceret: nulla vnquam vilia officia ſubterfugeret; charitate mirum in modum excelleret; Orationi verò tam aſſiduè, ac ſollicitè vacaret; vt nullum illi tempus abſque oratione, aut ſacrarum literarum ſtudiis interflueret.

F. IGNATII ab Apiro Vita, & geſta.

Præclaris virtutibus fulget.

LIII. In Cretam Inſulam miſſus, in ea tot præclaris Euangelicæ vitæ exemplis eluxit; tantaque omnium vtilitate Dei Verbum diſſeminauit; vt quinque in ea Inſula Monaſteria ædificauerit; quæ tamen, & temporum neceſſitas, & longioris itineris diſtantia, aliæque grauiores cauſæ, haud multo poſt tempore, deſerere compulerunt. Mira planè ſunt charitatis officia, quæ Ignatius in ea Inſula, præſertim erga ægrotantes tunc milites præſtitit: quibus in Canea; haud ignobili Inſulæ illius Vrbe, non ſolùm cibos miniſtrabat: verùm & Xenodochium, in quo ægrotantes curarentur, iis ædificandum curauit. Denique cùm & diuini Verbi prædicatione, ac cæleſtis vitæ inſtitutione totam ferè Inſulam, quæ tribus potiſſimùm Vrbibus conſtat: nimirum Candia, vnde Inſula nomen accepit: Canea, & Ritima, ad pietatem perduxiſſet; atque inde Cretenſis Apoſtoli ſibi apud eos nomen comparaſſet: Caneæ mortale corpus deponit. Poſt obitum verò tot cœpit miraculis coruſcare, vt ob eorum numerum, & magnitudinem, maximamque populi venerationem, tres ante ipſius ſepulchrum diu lampades accenſæ pependerint. Sed cùm horum memoriam temporum obliuio abſorpſerit: ab eorum hic narratione abſtinemus.

In Cretam Inſulam mittitur.

Poſt obitum miraculis emicat.

LIV. His & alij duo Viri ſanctimonia illuſtres adiungi poſſent, nimirum ex Piceni Prouincia Fr. Simon Monticulenſis; & ex Prouincia S. Nicolai Fr. Pacificus Materenſis, vterque Laïcus; quorum vita maximis virtutibus ornata prædicatur: ſed cùm temporum obliuio eorum geſta deleuerit, eos hîc tantùm indicare libuit.

F. Simon Monticulẽſis F. Pacificus Materenſis, Viri virtute illuſtres.

LV. Nonnulla hoc anno paſſim memoranda accidunt. In Vmbriæ Prouincia, Frater quidam, religioſi hominis perfectionem in multarum coronarum, ac

Psalmorum recitatione collocans; ita à communibus domus laboribus, & obsequiis vacabat; vt etiã reliquos honestè laborantes, velut rebus inutilibus occupatos argueret; illis Domini verbis malè vtens; *Martha, Martha, sollicita es, & turbaris erga plurima; porrò vnum est necessarium, Maria optimam partẽ elegit.* Atque ita fiebat, vt dum Fratres consueto labore, in horto terram foderent; is pallio amictus, per horti vias, Coronas obmurmurans deambularet: dum alij, scopis domum verrent; is per claustra grauis, quasi qui diuinioribus rebus occuparetur, incederet. Huic dum hic otio vacat, grauem in morbum incidit, à quo in extremum tandem vitæ discrimen rapitur: quo tempore; dum illi à Fratribus funera parantur, repentè in spiritu ad Dei Iudicium se rapi conspicit. Sedet Iudex, illiusque opera ad examen vocat. Mox Psalmi, & Coronæ in medium prodeunt: quas Iudex confestim iis partim, qui pro eo panem emendicauerant; aliis quoque, qui illi cibos parauerant; aliis præterea, qui in effodienda tellure insudauerant; aliis item, qui domum scopis mundauerant; dispertiri iubet: denique omnibus illius bonis, inter eos, qui communibus domus obsequijs vacauerant, à Domino diuisis; cùm nihil illi bonorum prorsus superesset quo se inter Dei Operarios collocaret, atque à Iudicis sententia tueretur; summo in discrimine versabatur: ne communem à Iudice cum otiosis, ac pigris sententiam sustineret. At immensa Dei benignitas Iudicium prorogat; atque vt præteritum otium operum abundantia compenset, vitæ spatium largitur. Ille igitur proprio periculo sapientior, cùm à morbo conualuisset; tam studiosè se omnibus domus obsequiis mancipare cœpit; vt quæ omnium erant, solus ipse perficere contenderet. Hinc in Religione vecordes addiscant: communia Religiosæ domus ministeria, quæ cuique incumbunt, inter necessaria vitæ opera connumerari; meritoque inter otiosos à Deo computari, qui iis contemptis, ad priuata se spiritus exercitia, præter obedientiam, conferunt.

Luc. 10.

Frater à consueto se labore subtrahens Dei Iudicio terretur.

LVI. Post hæc in Conuentu Ticinensi, olim Genuensis Prouinciæ, Fr. Honoratus Gallus, Sacerdos leuiter ægrotabat: cùm fune, quo præcingebatur, sibi ablato; fœmoralibusq; detractis, quò cõmodiùs quiesceret; alterius vocẽ se vocantẽ audit, inclamantemque Honorate, Honorate, huc velox adesto: qui cùm à Fratre aliquo se vocari existimaret; festinus, inquit, venio: Interea cingulum, ac fœmoralia repetit: Vrgebat vox, vt ociùs pergeret. Cui Honoratus: En, inquit, festino; Cingulum tantùm ac, fœmoralia sumo. At Satan se actutum prodens: Heus, inquit, delicatule Frater: nisi cingulum, ac fœmoralia accepisses; me profectò doctore didicisses, quàm turpe sit, his Fratrem Minorem absque necessitate catere.

Ægrotus Cingulum & fœmoralia deferens à Dæmone terretur.

LVII. Ciuitas Ducalis Vrbs est Aprutij; in qua cùm inter alios Religionis beneuolos quidam Ioannes Festa, Vir in Ciuitate honestus, ac deuotus, album vinum ad Sanctum Missæ Sacrificium peragendum Fratribus ministraret: accidit; vt exhausto dolio Eleemosynarius ad eum pro Missæ vino accederet: Cui Ioannes cùm dolium vino vacuum esse responderet; ad eum Eleemosynarius: Vade, inquit, in Deo confide; ter Orationem Dominicalem, ac toties Angelicam Salutationem recita; tum dolium tibi, ac nobis vinum dabit. Pergit Vir fide plenus, Orationes recitat; vinum è Cælo datum haurit: quod non solùm ad Missæ lagenam; sed etiam toti Familiæ ac Missæ Sacrificio, vsque ad tertium annum abundè sufficit.

Ordini Benefactori, vinum ad Missæ Sacrificiũ ministranti, vinum vsque ad tertium annum à Deo multiplicatum.

LVIII. Postremò in Oppido Cassani, Consentinæ Prouinciæ, egregium hoc anno facinus ab eiusdem Cõuentus Eleemosynario patratur: qui cùm à Nobili quadam Muliere, quæ graue aliquod cum eo negotium se habere simulabat, domum accersitus fuisset: illa Fratrem in domus penetralia ductũ, verbis ad turpia pellicit. Re prorsus inopinata miratur Eleemosynarius, qui Matronã honestissimã arbitrabatur. At Dæmonis immũdissimi opus agnoscẽs, quũ primũ breui Oratione Dei sibi opẽ efflagitauit, Mulierẽ ad meliora his verbis hortatur: Soror charissima, nõ tua quæ honestissima es; sed spurcissimi Dæmonis hæc verba sunt, quæ teipsã ad indigna cõpellũt: at si

Egregium Eleemosynarij pro castitate tuenda factum.

consilio

consilio meo acquieueris, modum doceo; quo turpissimum Dæmonem expellas, triumphum de Tentatore reuehas, tutamque honestatem tuam serues. Protinusque ferreum flagellum catenulis compactum è manica proferens, eidem obtulit, dicens: Accipe Soror: quoties te hic immundus Spiritus tentauerit, egregiè teipsam flagella: hoc enim flagello & ipse Dæmon dirè flagellatus abscedet. Porrò tantam Deus Opt. Max. his Eleemosynarij verbis vim contulit: vt Mulier libidinis flamma eo flagelli aspectu sedata, consilio acquieuerit; flagellum acceperit, eoque tentantem sæpè Dæmonem expulerit: donec integrum de Satana triumphum referret.

Quibus dictis, tota illa Beatorum Fratrum ſupplicatio cæleſtes auras repetit: Porrò necdum in Thuſciæ Prouincia Honorij mors couſque innotuerat. Quapropter paucis elapſis diebus, cùm de illius obitu eò nuncium allatum fuiſſet; eadem hora Honorium cæleſti illo agmine ſtipatum apparuiſſe, tunc Fratri perſpectum fuit; in qua Vir Sanctus, è terreno carcere ad æternam patriam emigrauerat.

Poſt Sancti Viri obitum; vt illuſtrior illius gloria, ac præclara apud Deum merita cunctis perſpicua fierent. Medici, qui ipſius curationi vacauerat, vxor, quæ Laura appellabatur; tam graui paralyſi laborabat, vt tota dextri lateris parte membrorum vſu deſtituta, dextri quoque oculi lumine careret, nullaque ſeipſam ratione mouere poſſet: Huic varia Coniux, de aliorum quoque Medicorum conſilio fruſtrà remedia contulerat, quæ audita Honorij morte, cuius illa ſanctitatem ſæpe ex ipſius Coniugis verbis acceperat; maximamque recuperandæ incolumitatis in eo ſpem repoſitam habebat: à Marito poſtulat, vt Sancti Viri ſepulchrum ſibi adire liceat. Recuſabat Phyſicus, qui talem in vxore ægritudinis ſtatum deprehendebat; vt abſque vitæ periculo eò deferri non poſſet: præſertim cùm fœtum in vtero geſtaret: ſed cùm illa eò maximè preces multiplicaret; quòd à Coniuge ipſo intellexerat, Honorium morti proximum, cuius ille ſuffragiis ægrotantem vxorem commendauerat, pro ea ſe rogaturum ſpopondiſſe: atque inde certam ſibi animo; de conſequenda valetudine, fiduciam peperiſſet, votis tandem Coniugis acquieſcit; quadrigamque parari iubet, qua ea ad Capucinorum Eccleſiam vehatur. Ibant equi, natura alioqui manſuetiſſimi, quadrigam vectantes: cùm Satan, qui nunquam non Sanctorum gloriæ inuidet; ne Aegrotans cœptum iter, ex quo amplior Deo, ac Seruo ſuo gloria acceſſura erat, proſequi valeret; repentè equos terret: tamque præter modum perturbat, vt ij quadrigam in diuerſa rapientes, in altam foueam cum ægrotante, ac aliis, qui eam comitabantur, præcipitem egerint. Turbar Medicum, qui præſens aderat, haud mediocriter vxoris caſus, quem illo quadrigæ lapſu membris contuſam, ac ſemimortuam eſſe exiſtimabat: at illa, cum cæteris, Deo protegente illæſa ſeruatur. Quamobrem Phyſicus Satanæ artem agnoſcens diuina virtute deluſam, ſummas Deo grates refert; vxoremque famulorum brachiis, deinceps ad Eccleſiam baiulari iubet.

XXII.

Medici vxor paralyſi laborans ad Honory Sepulchrum ſe deferri poſtulat.

Daemon fruſtrà aegrè iter impedire conatur.

Aegra igitur ad Sancti Viri ſepulchrum delata, ſola ibi permanere poſcit. Interea Medico, ac cæteris extra Eccleſiam, ſalubrioti aëre fruentibus: illa Sepulchri pulueres deoſculari, & lachrymis, ac fletibus rigare, ſanctique Viri promiſſa repetere, ac ipſius ſuffragia implorare cœpit: cumque diu in huiuſmodi oratione perſtaret; leui ſomno correpta, Honorium ſibi adſtare conſpicit, qui his eam verbis alloquitur: Surge, Mulier, Deo gratias age: Fides enim tua iam te incolumem reddidit: ſcabellúmque, cui innitebatur, pede expulſo, mox euanuit. Aegra verò ſibi reddita, cùm ſe prorſus ab ægritudine liberam, atque oculi lumine donatam cerneret; per ſe ad Euchariſtiæ Sacramentum gradiens, lachrymarum imbre perfuſa, ibi Deo gratias agebat: cùm protinus adoleſcens, qui in Eccleſia cum Agrotante remanſerat; re obſtupefactus, ad Medicum, ac cæteros præcurrens exclamat: Venite: En Dei miraculum: accurrite: Nam Laura Domina mea ſana eſt. Illa adoleſcentis voce mox vniuerſi commoti, feſtinè ad Eccleſiam pergunt; ægram ante Altare genuflexam, membrorũ omnium vſu, quo antea carebat, perfectè fruentem; atque oculi lumine recepto, clarè omnia intuentem reperiunt. Narrat illa Beati Viri viſum, verba, figuramque, quam nunquam viderat, diſtinctè, atque adamuſſim delineat. Stupent vniuerſi: moxque in Dei, ac Sancti ſui laudes omnes ora ſoluunt; ac voces extollunt. Eò ſtatim Fratres conueniunt: euidenſque miraculum, diuina virtute patratum cernentes, Hymnum, *Te Deum laudamus* Deo perſonant. Actis igtur Deo gratiis: cùm Medicus alteram quadrigam, qua Coniux domũ veheretur, parandã iuberet, (prior enim illa caſus colliſione perfracta fuerat) Recuſat

XXIII.

Aegra ab Honorio illi apparente curatur.

Aegra pedibus domum redit.

vxor,

vxor, quæ totum illius itineris ſpatium, in diuini muneris teſtimonium, ſuis pedibus conficere voluit. Fœtum verò, quem illa in vtero geſtabat, cuius haud leuiter, ob quadrigæ lapſum, abortus timebatur, cùm ſuo tempore proſperè enixa eſſet; Honorium, in tanti beneficij memoriam appellat.

XXIV. Extemplò miraculum tanto per Vrbem rumore diffamatum fuit; vt Cardinalis Palcòttus, qui Bononienſem Eccleſiam eo tempore moderabatur; & cum eo Hæreticæ quoque prauitatis Inquiſitor, eo certa Fide, ac teſtium probatione comperto; Sancti huius Viri vitæ proceſſum, pro ipſius Canonizatione, inſtituere cogitarent: idque reipſa præſtitiſſent, niſi Fratres rem pro conſueta humilitate ægrè ferentes, ac reluctantes, eos à propoſito reuocaſſent. Attamen ea Sanctum Virum deuotione, ac pietate vterque proſecutus eſt; vt ſæpiùs Capucinorum Eccleſiam adirent: atque in eo Sacello, in quo ipſius corpus tumulatum iacebat, Sacra facerent.

Fratres Beatificationis proceſſui reluctantur.

Cardinalis Palcotti, & Inquiſitoris erga Honorium pietas.

XXV. Altera quoque eiuſdem Vrbis Mulier, quæ Cardialgia diu laborauerat; cùm huius miraculi famam percepiſſet; B. Viri ſibi ad incolumitatem merita implorat; cuius tandem ſuffragio ab eo morbo liberatur. Quapropter cùm illa quandam pecuniæ ſummam Fratribus artuliſſet; vt eam in Sacram Eccleſiæ ſuppellectilem expenderent: ij reiecta pecunia, Mulierem potiùs ad Dei laudes prouocant.

Mulier agroti ipſius meritis à morbo liberatur.

XXVI. His & alij quamplures accedunt, quibus Sancti huius Viri merita profuêre. Fr. Bonauentura Bononienſis, noſtri Ordinis Sacerdos, cùm matrem dentium dolore, iam per ſex menſium ſpatium, immaniter cruciatam cerneret: prolato huius Sancti Viri dente, quem ob ſingularem, qua in ipſum deuotionẽ, ferebatur ſecum gerebat: dum eo languentis matris dentes contingit, ac Beati Viri ſuffragium ad eius curationem expoſcit: mox effugato dolore, tam perfectè à morbo ſanatur, vt nunquam deinceps eo diuexata fuerit.

Plerique, agroti incolumitatem à Cælo largiuntur.

XXVII. Tertiaria quædam, nomine Monica, tam graui capitis dolore cruciabatur; vt omni incolumitatis ſpe abiecta, breui interitum expectaret: quo tempore à Capucinis ſibi huius Sancti Viri Caput, magnis precibus, ad ſe deferri poſtulat: quod cùm ſub ipſius puluillo, cui languidum caput inhærebat, collocatum eſſet: breui è lethali morbo, Dei virtute, ac Sancti Viri ope conualuit.

XXVIII. Fr. Benedictus Rhegienſis Capucinus Sacerdos, cùm alterum huius Sancti Viri pedem, è tumulo erutum, ſibi ob Sancti Viri memoriam in Cella reconditum repoſuiſſet: tanta repentè odoris fragrantia per totum Monaſterium effuſa eſt; vt cùm ea vniuerſi obſtupeſcerent, cauſamque diligentiùs exquirerent; metuens Benedictus, ne factum aliis innoteſceret, iterum pedem ad ſepulchrum refert: factumque deinde Superiori declarat. Plurima quoque de fune, quo Beatus hic Vir præcingebatur; quæ Arimini à noſtris religiosè cuſtoditur; non obſcura narrantur: qua Dæmones in infeſſis corporibus torqueri, ac flagellari traduntur. Hoc modo Honorius, honorabilis planè Vir, dum in ſanctitate, & iuſtitia Dominum glorificat, is quoque gloria & honore à Deo coronatur: vt illa Dei vox obtineat dicentis. *Quicunque honorificauerit me, glorificabo eum.* 1. Reg. 2.

Ipſius pes è tumulo erutus magnam odoris fragrãtiã effundit.

XXIX. Porrò hoc eodem tempore in Lucaniæ Prouincia, Frater Franciſcus à Matteola, Vrbe Lucaniæ, Laïcus, temporalis vitæ ſpatium peragit: cuius vita cæteris totius perfectionis norma fuit. Paupertate enim, humilitate, ſuiipſius deſpectu, abſtinentia adeò inter alios inſignis effulſit: vt rerum penuriam; corporis incommoda; probra, illatas contumelias, non tam æquo animo tolerare, quàm nec ſentire videretur. Obedientiæ verò virtute tam illuſtris fuit, vt ipſius obedientia diuino miraculo illuſtrari digna fuerit: Cùm enim in Conuentu Latertiæ Eleemoſynarij munus obiret, maximaque viui penuria totam Regionem occuparet: dum binas is vini lagenas ad mendicationem parat, Guardianus iocosè his eum verbis compellat: Gaue Franciſce, ne vacuas lagenas domum referas: Omne ille ſtudium, ac ſollicitudinem confert, vt vinum à Ciuibus emendicet: ſed cùm tanta eſſet

F. FRANCISCI à Matteola, Vita, & Geſta.

Claris virtutibus floret.

vini penuria; vt vix illustriores Vrbis Familiæ arcta, ac necessaria illius prouisione potirentur; absque vino domum redire cogitur. Interea recolit ille Superioris verba, quibus sibi præceptum fuerat; ne cum lagenis vacuis domum rediret: quibus cùm prorsus satisfacere vellet; lagenas ex fonte, qui eodem in itinere limpidissimus occurrit, aqua implet; iisque onustus domum redit. Vix de more à Guardiano benedici postulat, cùm ab eo Guardianus percunctatur; num plenas lagenas domum tulerit: mox ille: Plenas, inquit; Pater. Paruo post tempore èlapso, cùm Guardianus vtramque lagenam; quam vappa, aut acido vino plenam arbitrabatur, gustu explorare vellet; optimum, ac generosum vtraque vinum effudit: qua re ille obstupescens, à Francisco scisciatur, vndenam tali vino lagenas impleuerit: at ille simplicissimè: ex fonte, inquit, qui in via se offert: neque enim vini quicquam à Ciuibus mendicatione comparare potui, quo lagenas implerem: tuum verò cùm præceptum vrgeret, ne lagenas domum vacuas referrem; vt iussioni parerem, aqua impleui: (nedum enim Franciscus aquam in vinum à Deo mutatam fuisse nouerat) Diuinum tunc primùm Guardianus miraculum agnoscens, illud simplicissimæ Francisci obedientiæ tribuendum censuit: quæ tantum apud Deum pondus, ac meritum sibi vendicauit; vt ob eam Deus Opt. Max. rerum ordinem inuerteret, & aquam in vina mutaret. Multis quoque aliis virtutibus claruit; quibus non exiguam sibi apud omnes sanctimoniæ famam comparauit. Singulari quoque animi prudentia, ac obseruantiæ Regularis zelo, cùm à Deo præditus esset; Guardiani munere plerunque in ea Prouincia functus, sancto denique fine, in Conuentu Latertiæ, vitæ cursum absoluit.

Ipsius Obedientia aqua in vinum cõmutatur.

Sanctimonia clarus Laterti obit.

Nec minori virtutum, ac sanctitatis splendore, hoc ipso anno, mortalis vitæ cursum, in Piceni Prouincia, conficit, Fr. Angelus à Tipherno Metaurensi, Sacerdos; qui inter primos nascentis Reformationis Fratres, vndecimus censetur. Hic cùm in Minorum Obseruantium Ordine, ad perfectum Regulæ cultum anhelaret, anno 1528. cum aliis ad Capucinos migrauit; atque eorum temporum calamitatem, tam immobili mentis constantia pertulit; vt cùm plurimi, qui ex Obseruantium Familia venerant, acri illa tempestate iactati, ad pristinum Ordinem redirent: is inter tot naufragia, ac procellarum vortices, constans, ac stabilis in Religionis Cymba, in finem vsque ita perseuerauerit; vt reliquos etiam verbo, & exemplo in suscepta Reformatione confirmauerit. Tot Vir hic in aureo illo sæculo, quod vndique sanctimoniæ luce coruscabat, virtutibus enituit; vt planè difficillimum sit, vniuersas recensere. Humilitas namque, quæ omnium virtutum in eo sibi fundamentum vendicauerat, hominem vsque adeò ad ima deprimebat; vt viliſſima quæque Conuentus ministeria obire; Coquinæ aquam, ligna, cæteraque ministrare; Ecclesiæ, Refectorij, Coquinæ, Dormitorij pauimenta verrere; collectas quisquilias asportare; immundas aliorum vestes abluere; ægrotis inseruire, omnibus obsequi; omnia denique omnibus fieri, summum illius studium esset. Obedientia quoque humilitatis comes, eum tam perfectè suis Superioribus vltrò subiectum præstabat; vt eorum verbum, nedum præceptum haud expectaret: sed animo Superioris voluntatem anteuertens, quod in obedientia præstantissimum est, assecutus esse videretur: nimirum, quod dicto citiùs pareret. Sensus omnes ita temperantiæ fræno cohibere didicerat; vt nullam non tam iis voluptatem indulgeret; quàm omnes ab iis voluptates, quæ cum virtute coniunctæ non essent, perfectæ abnegationis farculo resecaret: Nam quod ad corporis curam attinet, in victu tam parcus fuit; vt non modò omni sæpissimè, præterquam panis, & aquæ cibo; verùm & saturitate seipsum abstineret. Somno verò sic vtebatur; vt non voluptati, aut oblectationi; sed orationi, ac necessariis tantùm obedientiæ ministeriis inseruiret. Ita quoq; aduersùs rigidos Hyemis algores seipsũ munierat; vt si minùs, quàm vnica, ac viliſſima tunica vti potuisset; id sibi ad carnem domandam, protinùs elegisset. Linguam verò nõ solùm à malis, sed & à bonis; ne ex his in mala diffluceret,

XXX.

F. ANGELI à Tipherno Metaurensi Vita, & Gesta.

Varia illius virtutes enumerantur.

coërcebat,

coërcebat : quo fit, vt ad ſolitudinem fugiens rarò cum Fratribus colloqueretur. Oculos quoque ne ad vana conſpicienda declinarent, ea cuſtodiæ lege conſtringebat ; vt nullius vnquam, præſertim Mulieris, vultum intueretur. Denique tanta in eo temperantiæ virtus elucebat ; vt qui Virum abſtinentem, ſobrium, moderatum, pudicum, tacitum, verecundum, ac ſumma animi pace, ac tranquillitate fruentem ; demùm Angelicum ſibi propoſitum vellet, Angelum intueri ſat eſſet.

XXXI. Porrò inter has animi virtutes, præſtantiſſima quædam in eo fulgebat mentis ſimplicitas ; qua nihil vnquam in vllo mali, aut vitij ſuſpicari poſſe videbatur : ita enim cuncta candido, ac ſimplici oculo intuebatur ; vt in ipſis quoque malis bonum ſpectaret : atque hinc eam cordis puritatem aſſecutus fuerat ; vt cùm ad Pœnitentiæ Sacramentum accederet, nihil in eo Sacerdos plerunque culpæ animadverteret, quod Sacramentali abſolutione expiandum eſſet. Quamobrem haud mirandum eſt, quòd cum maximis hiſce virtutibus, ac potiſſimùm tam ſingulari hac mentis munditie, altiſſima quoque rerum cæleſtium contemplatio coniuncta eſſet : Deus enim, qui puro corde delectatur, hominem tam præſtanti virtute ornatum, ad tam diuinas altiſſimæ contemplationis delitias euexerat ; vt quoties exuberantem illam Filij Dei charitatem, qua ſe in auguſtiſſimo Euchariſtiæ Sacramento, in ſupremi amoris teſtimonium concluſerat, attentiùs in oratione perpenderet : toties ferè æſtuantiſſimo charitatis incendio agitatus, atque in aëra ſublatus ; ab extremis Eccleſiæ foribus, ad Sacroſanctum Euchariſtiæ Altare, fulguris inſtar raperetur. Neque id ſemel, aut iterum ; ſed frequenter illi accidiſſe, Fratres, qui eius rei ſpectatores fuêre, certa fide teſtantur. Poſtremò cùm plurimos, vſque ad grauiorem ſenectam, annos in omni candore, ac ſanctitate fideliſſimè Domino famulatus eſſet ; paratam ſibi tandem in morte vitæ coronam accepit.

Mira illius animi puritas, ac ſimplicitas.

In aëra erdè ſublenatur, atque ad Altare rapidiſſimè fertur.

XXXII. Ex Ethruriæ Prouincia, hoc ipſo anno, Fr. Ioannius Florentinus, Laïcus, ad Cæleſte præmium euocatur : qui cùm eam animi moderationem adeptus eſſet ; vt eum nemo vnquam iratum, nemo turbatum, aut mente commotum viderit : ac præterea humilitate, charitate, paupertate, Regulari obſeruantia, ac cæteris virtutibus ita præditus eſſet ; vt perfectam, ac numeris omnibus abſolutam veri Fratris Minoris imaginem præferret ; meritis clarus, ac B. Virginis in morte præſentia, & aſpectu dignatus, feliciter diem extremum, in Conuentu Montis Varchij exegit.

F. IOANNINI Florentini, Vita & Geſta.

XXXIII. Hoc tempore Nouitius quidam è Corinalto, Piceni Oppido, qui Arſenius appellabatur, nedum probationis anno expleto, ex humanis ſublatus fuit : qui cùm vitam in Sæculo, magna cum puritate, & honeſtate, vſque ad decimum octauum annum actam, pluribus in Nouitiatu virtutibus auxiſſet ; vitæ filo morte interciſo, antequam ad Superos migraret ; S. Ioannem Baptiſtam, ſæpe in extrema ægritudine ſibi apparentem, & ad meliora prouocantem vidit. Denique in mortis articulo pleroſque Sanctos, quos is proprio nomine appellabat, ſibi adſtantes, & ad præmia allicientes conſpicit ; quibuſcum ad ſuperna conſcendiſſe creditur.

Nouitius plerosque in morte Sanctos ſibi adſtantes cernit.

XXXIV Alter quoque ex Picenti Prouincia, Fr. Laurentius à Sarnano, Oppido Piceni, Laïcus, terrenis hoc anno vinculis exuitur. Tam admirabili, ac ferè prodigioſa hic patientia præcelluit ; vt dura quæque, aut verba, aut probra, quæ illi interdum ad probationem fiebant ; tam læto, ac ſereno animo acciperet : vt ea ſemper riſu exciperet : neque iis magis moueri videretur, quàm ſi omnis iracundiæ ſenſu careret. Hac igitur, atque aliis cùm Regularis diſciplinæ virtutibus floreret : Sarnani ad extremam vitæ lineam peruenit : quo tempore glorioſiſſima Cælorum Regina, illi benignè apparente, dum eo lætus aſpectu exclamat, ô Mater, ô Mater mea Maria, ſic clamans expirat. Corpus verò, ac veſtes, poſt ipſius obitum, tam ſuaui odoris fragrantia reſperſæ fuerunt : vt certatim Fratres habitus ipſius fruſtula ſibi præſcinderent, vt ea apud ſe deuotè retinerent.

F. LAVRENTII à Sarnano, Vita & Geſta.

Ipſius veſtes poſt mortem ſuaui odore flagrant.

XXXV. Gemini præterea, hoc tempore, ex Romana Prouincia Sacerdotes, è corporeo

F. IOANNES VITERBIENSIS, ET F. NICOLAVS AB ANTIO NOVO virtutibus illustres.

carcere soluti, cælestis patriæ munera læti subeunt. Primus est Fr. Ioannes Viterbiensis: qui cùm sæpè aliàs, tum etiam eo tempore, quo hinc migrat, Prouincialis Vicarij munere in Romana Prouincia fungebatur. Alter Fr. Nicolaus ab Antio Nouo Guardianus Tiburtini Conuentus. Hi cùm virtute illustres, maximisque in rebus probatissimi plurimùm in Regularis obseruantiæ cultu laborassent; magnamque apud Fratres sanctimoniæ laudem consecuti essent; Romæ vna die, pariquę sanctimoniæ fama vitæ finem imponunt: quo tempore ambo Fratri Tholomæo, Seni annoso, qui Tiburi ægrotus iacebat; glorioſi, ac plurima luce circumfusi apparentes, has simul voces effundunt: Vale Tholomæe, iam vnà Cælum conscendimus.

F. IOANNES ANDREAS, ET F. MATTHÆVS VENETI ad coronas pergunt.

Alij quoque duo hoc anno in Veneta Prouincia; nempe Fr. Ioannes Andreas, & Fr. Matthæus, Veneti, ad beatarum animarum (vt credimus) domicilium concedunt; quorum vitam virtutibus plenam, mors pretiosa secuta est. Priot enim Apostolos Petrum, & Paulum, alios quoque Sanctos sibi in morte obuiantes conspicit. Alter cum Beata Virgine colloquens, inter Hymnos, & diuinas laudes, animam exhalat. XXXVI

§.

Eusebius Anconitanus Capucinorũ Generalis, Vir illustris.

F. EVSEBII ANCONITANI V. GENERALIS, Vita, & Gesta, ex vetustis M. S. deprompta.

POstremum tandem Piceni Prouincia, hoc anno, florem hominibus suauissimè olentem, Deo verò gratissimum, Cælo dedit, Fr. Eusebium Anconitanum, de quo plura diximus anno 1553. quum Generalis electus, Religionem præclarè administraret: hic verò nonnulla alia, quæ ad totius ipsius vitæ ordinem, & miracula spectant, subiicienda sunt. Fuit Eusebius Anconæ, ex nobilissima Fardinorum stirpe progenitus; quæ multis à Federico, & Ludouico Imperatoribus; tum etiam à Calisto III. & à Senensi Republica, quandiu ea integra stetit, titulis, ac honoribus olim honestata fuit: Adolescens, cùm ad septimum supra decimum annum peruenisset; quo tempore variarum cupiditatum æstu ætas incalescens, vitijs obnoxia esse solet; temporali generis nobilitate neglecta, ac Mundi illecebris nobilioti animo calcatis, diuinam sibi in Minorum Obseruantium Ordine seruitutem elegit: vbi cùm virtutibus primùm, tum literariis studiis operam daret, eam pro ingenij excellentia, in Theologica facultate, ac concionandi munere, laudem consecutus est; vt illustris suæ tempestatis Concionator euaderet. XXXVII

Nobilissimis ortus natalibus.

Ex Obseruantium Familia ad Capucinos aduolat.

[illegible]t: tandem inito cum Ioanne Fanestri consilio; quemadmodum anno 1534. explicatum fuit: quo tempore Ludouicus à Forosempronio ad Religionis gubernacula sedebat; cum eo, ac cæteris ad Capucinos conuolat.

Cælestibus virtutibus exornatur.

Magna in hoc Viro, ac mitifica ab exordio fuit vitæ probitas, morum disciplina, ac sensuum mortificatio: quibus cùm Regularis disciplinæ zelus, Seraphicæ paupertatis cupiditas, honestatis cultus, humilitatis contentio, abstinentiæ rigor, voluptatum omnium fuga, corporis austeritas; quædam in rebus omnibus moderatio, assiduæ, ac nunquam intermissæ orationis studium accederet: hæc ipsius vitam, velut cælestem quandam Imaginem, tot virtutum coloribus depictam exornarunt; vt diuinum quoddam virtutis simulacrum à Deo in Orbe depositum videretur: ex quo quisque, quod sibi imitandum esset, decerpere valeret. Nemo facilè illius studium explicare queat; quo labentem, diuexatam, ac propè depositam Religionem, afflictissimis illis temporibus iuuit, subleuauit, suffulsit. Nemo curas, sollicitudines, labores enarret; quos in summis illis tempestatibus tam opportunè in eam contulit: vt in miseræ spem, ac solatium à Deo datus videretur. Quapropter haud

vlli mirum videri debet; quod Deus lucernam, tot virtutum fulgoribus coruſcantem, ſuper candelabro conſtituere; eumque exorienti Religioni Generalem, ac Paſtorem dare, diuina planè Sapientia decerneret: vt cæleſtium virtutum ſplendor, ex eo emicans, Seraphicam hanc Religionis domum ſuo fulgore illuſtraret.

XXXVIII Etenim, qui Viri huius geſta haud leuiter percurrunt; poſterioraque ipſius erga Religionem ſtudia, dum Generalis fuit, diligentiùs explorant; haud profectò ignorant: quantum is, ad puſillum hunc gregem adminiſtrandum, à Deo lucem hauſerit; quot præclariſſimarum virtutum exemplis eidem non modò præluxerit: verùm & animos, ad maxima quæque Seraphicæ perfectionis ſtudia accenderit: ita vt de eo illud Euangelicum meritò enunciari poſſit: *Ipſe erat lucerna ardens, & lucens.* Tanta enim ipſius, in rebus longè ante tum præuidendis, tum præcauendis lux, atque conſilium fuit; tam ingens in deliberando prudentia; tam admirabilis in agendo celeritas; tam ſingularis in aduerſis ferendis animi conſtantia, & magnitudo; tam cæleſtis doctrina; tam ſuauis eloquētia; tanta ad perſuadendum vis; tam facilis ad alliciendum natura; tanta denique, ac tam cæleſtis indita animo virtus: vt cùm perfectam, numeriſque omnibus abſolutam Doctoris, ac Paſtoris in ſeipſo formam præſeferret; poſt Bernardinum Aſtenſem, & Franciſcum Aeſinum, is fuerit; qui res Capucinorum non tam ab interitu vendicauit, quàm ſua virtute, atque auctoritate plurimùm auctas illuſtrauit.

Ipſius dum Generalis fuit, in Religionem ſtudia exarantur.

XXXIX At quandoquidem de pleriſque huius Viri virtutibus, præclaraque ipſius adminiſtratione fuſiùs anno 1553. actum eſt: ſupereſt, vt nonnulla hîc tantùm, quæ ad reliquam illius vitæ partem, ac miracula ſpectant, recenſeamus. Tam mira erat in Euſebio mentis humilitas: vt cùm oblatos quoſcunque honores, ac dignitates pro viribus effugeret; ſæpè ſe alium eſſe ſimularet. Nam quo tempore Foroliuij, Generalia Comitia à Thoma Tiphernate celebrata fuêre: Electorum penè omnium animi in Euſebij electionem ferebantur; cuius antea adminiſtrationem Religioni vtiliſſimam fuiſſe probauerant: quod cùm is ſignis quibuſdam haud leuiter ſuſpicaretur: vt eos à propoſita electione reuocaret, ſtatim baculo aſſumpto, Monaſterium circuire, & quaſi lumbagine laboraret, gemitus paſſim edere cœpit. Id cùm Electores ſibi tanquam certum perſuaderent; ab illius, quaſi languentis, electione abſtinuerunt. Abſoluta porrò electione, & Euangeliſta à Canobio ad Generalatus officium aſſumpto; cùm Euſebius baculo proiecto, rectus, ac ſanus incederet; quorſum is ſe ægrum ſimularet, tunc primùm cunctis innotuit: Quare cùm plerique deinde ſecum conquererentur, quòd ea arte Comitia deluſiſſet; ſubridens reſpondit; magis ſibi fictam ægritudinem, quàm ſanorum vota profuiſſe.

Vt Generalatus dignitatē fugiat, ægrum ſe ſimulat.

XL. Alio quoque conſilio vſus eſt; vt maiorem in Eccleſia dignitatem ſubterfugeret. Cùm enim, dum Generalis eſſet, tanta Euſebij apud Paulum IV. Pontificem eſſet virtutis, ac prudentiæ exiſtimatio; vt Pontifex cùm nonnullis, de eo ad Cardinalatus honorem aſſumendo, verba feciſſet: id cùm primùm Euſebius agnouit; confeſtim ſub viſitationis prætextu, ad Siculos fugit; vt ſe à Pontificis oculis, ac memoria ſubtraheret; atque hoc pacto ipſius conſilium interciperet; quod illi planè ad votum contigit: Nam Paulo IV. paulò poſt ex humanis ſublato, liber is à periculo euaſit. Singularis ipſius, in rebus adminiſtrandis prudentia, hoc exemplo perſpecta fuit. Nam cùm Frater quidam Laïcus, Coquinæ Præfectus; Vir auſterioris vitæ, aduenas Fratres, ex itinere feſſos, tam tenui charitate exciperet; vt præter panem, vinum, ac crudum acetarium, nihil illis in menſa apponeret: Id Euſebio Generali renunciatum fuit: qui vt hominem, ab indiſcreta illa auſteritatis lege ſibi præſtituta, proprio periculo reuocaret; & ad neceſſariam charitatis virtutem compelleret; illius ſe opera egere fingit; eumque ad remotiora quædam Prouinciæ loca literas perferre iubet: ad Guardianos interea ſcribit, ne itineranti aliud, præter panem, vinum, ac crudum acetarium apponant. Iter Laïcus aggreditur:

A Cardinalatus honore ad Siculos fugiens declinat.

Coquinæ præfectū ab indiſcreta auſteritate ſua prudentia reuocat.

cumque

cúmque pleraque Prouinciæ Monaſteria illi percurrenda eſſent; quocunque pergeret, vbi ſe tenui illa charitate, qua ipſe alios excipere ſolebat, exceptum cernit. Quid ille? ægrè fert, queritur, obmurmurat, feſſis tam exiguam refectionem miniſtrari, charitatem extinctam, clamat. Tandem ad Euſebium redit: à quo interrogatus, quali in via charitate à Fratribus affectus fuiſſet: is protinus in querelas erumpit: quæ ſibi vbique appoſita fuerint, narrat: Fratreſque iugulatæ charitatis accuſat. Cui Euſebius: Miror, inquit, profectò, quo pacto tam exilis tibi charitas miniſtrata fuerit, quæ aliis tam copioſa eſſe ſolet: Vide Fili, ne hoc Dei Iudicium ſit; atque eadem te Deus menſura, qua alios metiris, remetiri voluerit. Audio enim, te aduenis Fratribus, longo itinere defatigatis, præter hæc, quæ tibi appoſita fuêre, nihil ad refectionem parare. Quid cæteros omiſſæ charitatis ſuggillas? cùm teipſum in primis accuſare debeas? quòd ſi ab aliis tibi charitatem expoſcis; cur eam tu prior, qua aduenas, ac defatigatos Fratres proſequi debes, iis abundantiùs non exhibes? Vitium igitur, quod in aliis perſequebatur; cùm Laïcus in ſeipſo tunc primùm agnouiſſet; correxit: atque ab ea indiſcretionis plaga Euſebij prudentia curatus fuit.

§. Verùm quod ad ſingulares hominis virtutes attinet: plurima ſanctus hic Vir erga Defunctorum animas, quæ purgatorijs pœnis detinentur, pietate commouebatur: pro quibus cùm frequenter Domino preces, atque incruentum Miſſæ Sacrificium offerret: eò factum eſt, vt cùm Romanum Conuentum aliquando adminiſtraret, ſemel in Cella occluſus, orationi vacabat: quo tempore Cellulæ fores pulſari audit. Is Fratrem eſſe ratus, more Fratribus conſueto, reſpondet: *Aue Maria*: nemine verò ingrediente: bis, ter, Cellæ oſtium pulſatur. Cui Euſebius: Ingredere, inquit, qui pulſas. Mox Fratris cuiuſdam vmbra Cellam ingreditur: cuius aſpectu cùm nonnihil Euſebij mens turbaretur: Vmbra illi: Ne paueas, ait, Ego enim ſum Fratris N. iam defuncti anima: quæ, non multis abhinc annis, pœnas purgatorias, ob inania verba, tam ſæpè à me effuſa luo; ſuffragiiſque iuuari expoſco: quo dicto ſtatim ea leues diffugit in vmbras. Confeſtim Euſebius, publicas pro illius animæ liberatione preces, ac Miſſæ Sacrificia Deo offerri præcipit: quibus tandem ea pœnarum remiſſionem conſecuta eſt. XLI.

Fratris Defuncti anima ob ea ſuffragia patit.

Tanta quoque in Deum charitate ferebatur: vt cùm publica ſcelera, quæ in diuini Nominis iniuriam plerunque patrantur, ferre non poſſet: Deum interdum vehementiùs rogaret; vt facinoroſos homines pœna aliqua temporali mulctaret, quò à flagitiis abſtinerent. Id hoc exemplo manifeſtum fuit. Olim mos erat, apud pleraſque Vrbes receptus; vt nudæ Chriſti Crucifixi ſtatuæ, lineis induſiis, aut veſtibus induerentur: qua re homines ampliorem erga Deum religionis cultum teſtabantur. Quandam ipſe Chriſti Crucifixi ſtatuam lino tenuiſſimo aliquando operuerat: quam cùm fur quidam noctu ſubripuiſſet: alteram addidit: cúmque & hanc fur ſecundò abſtuliſſet; Euſebius, vultu ad Chriſtum conuerſo, his eum verbis alloqui cœpit. Quid iam, ò bone Ieſu, de impijs, ac ſceleſtis conquereris, quòd ſcelera augeant? An non nimia tua benignitas, ac manſuetudo in cauſa eſt? Niſi enim tam bonus, ac clemens eſſes, haud certè hoc tibi damnum contingeret. Quæſo, Domine, ſi aliquod iræ ſignũ in facinoroſos homines oſtenderes, annon ij à ſceleribus abſtinerent? Cùm primò fur tibi induſium ſubripuit; ſi is manum, tua virtute, à brachio diuulſam, ac induſio appenſam ſenſiſſet, num tibi ſecundam furatus eſſet? Haud profecto: iam id tuo damno adſcribe: quandoquidem illius tu tibi, nimia tua clementia, cauſa es. Eò quippe charitatis æſtu ferebatur; vt & Domini iniuriam propulſari, & ſceleſtos ſuppliciis ad Deum compellit, optaret. XLII.

Diuini honoris, & animarum zelũ exemplo oſtendit.

Quàm arcta verò temperantiæ lege gulæ cupiditatem cohiberet; præter quotidianas inedias, quas vt plurimùm colebat; id quoque inter alia oſtendit: Cùm enim Religionis viſitationi incumbens, ad Conuentum quendam acceſſiſſet. Coquinæ Præfectus, in gemina paropſyde, quam illi, ac Socio madefacti panis para- XLIII.

uerat, pro

uerat, pro olei cõdimento imprudenter acetum infundit. Eam cùm primùm ſocius pultem guſtauit, Euſebium erroris admonet. Cui ille: Comedo, Frater, inquit, ſi eſuris; ſi gulæ non ſapit, neceſſitati ſapiat; cui cibus omnis, tametſi inſipidus ſapere debet; ſoramque ipſe pultem, haud ſecus, quàm ſi ſapidiſſima fuiſſet exedit. *Præclara ex-ẽ plo gula cupiditatem cohibet.*

XLIV. Porrò cæteras huius Viri virtutes, ac præclara animi ornamenta, haud facilè quiſquam, vel ingenio aſſequi, vel ſermone comprehendere quẽat [redacted] cumulatiſſimè exornatus eſſet, cæleſtes vndique ſanctimoniæ odores efflabat; ac velut virgula fumi ex aromatibus mirrhæ, & thuris, & vniuerſi pulueris pigmentarij compacta, omnigenam virtutum ſuaueolentiam, in Religionis Orbe diffundebat. Quamobrem, ne tam prælucens ſanctitatis gemma altè humo ſepulta lateret; haud mirum, quòd eam Deus Opt. Max. Orbi perſpicuam reddere, ac cæleſtibus miraculorum fulgoribus, cunctis illuſtrem eſſe voluerit. Cùm enim Vir Dei Oropiti, quæ Vrbs eſt Ethruriæ, Romanæ Prouinciæ ſubiecta, ſemel Dei Verbum diſſeminaret; tanta in hominum opinione de illius ſanctimonia fama percrebuerat; vt mulier quædam, quæ tametſi ſæpè liberos enixa eſſet; lacte tamen ſemper caruerat, quo fœtum aleret; id ſibi in animum induceret: quòd ſi veſtis ipſius fimbriam contingeret, lac illi ad filios alendos abundè à Deo miniſtraretur. Hac ſpe, ac fiducia freta, cùm ſemel è ſuggeſtu deſcenderet, retrò ad illum accedens, illius veſtem contigit, filaque nonnulla ex ea pendentia præſcindens, ea ſibi in ſinu inter vbera repoſuit. Quid plura? Tanta mox lactis copia illi ex vberibus effluit; vt ad exteriorem vſque veſtis ſuperficiem humor exundaret, ac deinceps lacte vbera abundarent: quo proculdubio perſpectum fuit; haud inanem eam de Euſebij ſanctitate, opinionem animo concepiſſe. *Plerĩſque Miraculis ſplendet.* *Mulier ipſius veſtis fimbriam attingens lacte abundat.*

XLV. Hac in Vrbe, cùm nobilis quædam fœmina, diu inter partus anguſtias, ac dolores concluſa, fœtum in lucem edere non poſſet; famulo ad Monaſterium miſſo, Fratrum apud Deum ſuffragia poſtulat: Ianitor verò, cui plus honeſtatis, quàm vrbanitatis inerat; nuncio reſpondet: Nihil Fratribus cum parturientibus commune eſſe. Reuertebatur nuncius, eo reſponſo indignabundus; cùm Euſebius ex Vrbe rediens, cum ſibi obuium habet, ab eoque Ianitoris reſponſum diſcit; Cui is ſolutum, quo præcingebatur, funem è veſtigio tradens: Fer, inquit, hunc Dominæ tuæ funem, vt eo ſeipſam præcingat; quinquieſque orationem Dominicam cùm Angelica ſalutatione, in Domini vulnerum memoriam, perſoluat; tum ſalua maſculum pariet. Pergit famulus, Heræ funem defert, Patriſque mandatum expoſcit: Paret illa, fune vterum præcingit, orationes recitat: vixque vltimam compleuerat, cùm maſculus fœtus abſque periculo erumpit; Deoque ac Sancto Viro gratiæ perſoluuntur. *Ipſius Cingulo Mulier à partus dolore liberatur.*

XLVI. Eodem ferè tempore, ùm eo prædicante, ingens Cælo tempeſtas orta eſſet; populus horribili grandine perterritus, quiſque ad ſua remeare cogitabat: cùm Vir Dei ad populum. Ne paueas, inquit, Dæmonis opus eſt; vt Dei Verbum impediat: iam ſtabit procella. Semelque omnibus oratione Dominica, & Angelica ſalutatione indicta, omne è Cælo nubilum abſceſſit. *Ortam Cælo tempeſtatem Oratione ſedat.*

XLVII. Cùm itaque Sanctus hic Vir Deo fideliſſimè famularetur, ſingulari quadam Deus illum cura, ac benignitate proſequebatur. Qua factum eſt, vt cùm in Anconę Conuentu aliquando ægrotaret, maximaque omnium ciborum inappetentia laborans, vix quicquam guſtare valeret: qui infirmorum curæ Præfectus erat, animo diſcruciabatur: Dominumque rogabat; vt ad Serui ſui ſolatium cibum, quo ille veſci poſſet, prouideret. Hac cogitatione hortum ingreſſus, Coturnicem inter olera volitantem animaduertit: ad quàm cùm propiùs acceſſiſſet, ea perinde ac ſi apprehendentis manum expectaret, humi incubat. Apprehenſam igitur Coquinæ Præfectus, cùm vndique ſanam, neque vllo vulnere ſauciam deprehenderet; Seruo ſuo ægrotanti à Domino præparatam fuiſſe, [redacted] ſibi perſuadet. Quapropter omni diligentia aſſatam, ægrotanti his verbis apponit: Iam, Pater, ſume cibum, *Ægrotanti Coturnix, diuina prouidentia miniſtratur.*

quem

quem Deus opportunè ex ſua tibi liberalitate miniſtrat. Porrò ea guſtata, Euſebius, tam facilè à morbo conualuit, vt auiculam non ad voluptatem, ſed ad Serui ſui medicinam, ac incolumitatem à Deo paratam fuiſſe, manifeſtum fuerit. Cæterùm inter plurima Dei dona, quibus is à Deo abundè inſtructus fuerat, præclarum in eo [redacted] donum effulſit: quo illuſtratus pleraque paſſim futura prædixit, quæ prænunciatum rei exitum deinde ſortita ſunt: Inter hæc illud narratur, quòd eo Vmbriæ Prouinciam luſtrante, cùm Fr. Iacobus à Maiano, Spoletani Ducatus Oppido, ad eum inſpiciendus acceſſiſſet; illum Euſebius attentiùs intuitus, ait: O Fili, quales tibi anguſtiæ, ac pericula imminent: verùm ne animum deſponde; certa viriliter, omnium namque tandem victor eris. Id verò illi adamuſſim, vti ab Euſebio prædictum fuerat, contigit; Nam poſt aliquot annos, Iacobus hic, à Dæmone poſſeſſus, quamplurimos ab eo cruciatus, ac tentationes pertulit; quas cùm fortiter, ac patienter tuliſſet, illæ triumphum, ac vitæ ei tandem coronam peperêre.

Fratri cuidã futuras anguſtias, ac tentationes pranunciat.

Quo tempore Euſebius Anconæ Guardianus erat, accidit: vt duo alterius Prouinciæ Fratres, eò ad quoſdam ſibi propinquos inuiſendos appellerent: qui cùm abſolutis negotiis diſceſſuri eſſent; iis à propinquis cupedia quædam, ac eſcæ delicatiores mittuntur; quas illi haud Coquinæ Præfecto, vti in Religione mos eſt, diſtribuendas tradunt: ſed ſeorſim ſibi in Cella reponunt, vt iis poſt cænam clam cum amicis veſci queant. Res alioqui inſueta, ac diſſolutionis plena erat, quæ nullam virtutis ſpeciem præſeferret; præſertim cùm nulla tunc animi remiſſionibus facultas daretur. Conueniunt ad clandeſtinam comeſſationem nonnulli Aduenarum amici, ab iis ad Cellam vocati. Ibi rident, ibi edunt, ibi ludunt, ibi in potus & cachinnos ſeſe effundunt. Dum ita omni Religioſæ temperantiæ lege peſſundata diſſoluuntur: En repentè tanto impetu Monaſterium concutitur, tantoque fragore contremiſcit; vt funditus diruendum crederetur. Fratres verò, qui ad comeſſationem conuenerant, pauore exanimati, huc atque illuc, velut amentes fugiunt: nec tamen ab aliis, quàm ab iis illa terræmotus tempeſtas auditur: vt eo ſaltem addiſcant, qui huiuſmodi diſſolutiones haud magni pendunt; horribiliorem iis à Deo iræ tempeſtatem imminere.

Fratres clandeſtina comeſſationi vocãti terrore conſternuntur.

XLVIII.

Conſenuerat Euſebius, octuageſimumque ferè annum agebat; cùm ſenilis, & occidua ætas, laboribus iuſtè parcendum perſuadebat. At qui ſapientem docentem audierat. *Mane ſemina ſemen tuum, & veſpere non ceſſet manus tua.* Neque ætati, neque laboribus parcens; Scapetianum, quod Oppidum eſt, Senogalliæ propinquum, vt ibi Verbum Dei diſſeminaret, hoc tempore proficiſcebatur: At Deus Opt. Max. qui ipſius laboribus finem imponere, ac laborantem ſuprema æternæ retributionis mercede proſequi decreuerat; Seruo ſuo in eo itinere apparens reuelat, extremum iam tandem illi imminere diem; in quo mortalis huius vitæ curſum abſoluat: hocque ipſo tempore acuta febre corripitur. Haud ſanè referri poteſt; quanta animi voluptate, cæleſte illud nuncium Euſebius acceperit: corpus prægrauabat languor, at animum ingens lætitia ſubleuabat: tantaque exultatione reliquum illud iter confecit; vt ſæpè Fratri Anſelmo Anconitano, qui tunc illi Socius erat, velut gaudio ſuperfluus diceret. O Anſelme, Deo gratias, Deo gratias. Iam ad laborum finem perueni: Iam metam haud procul aſpicio: Breue mihi vitæ curriculum ſupereſt. Citò conteretur laqueus, quum liber, ac mortis legibus ſolutus in aliud æuum vendicabor.

XLIX.

Ecclesiaſtic. 11.

Dies obitus ſui Deo in tempore reuelatur.

Igitur cum Scapetianum peruenisſet: quum primum in Conuentus limen pedem intulit. Hic requies mea (inquit) in ſæculum ſæculi. Mox totus iis quæ ad Animæ curam ſpectant, animo incumbens; cætera omnia negligere videbatur. Ingraueſcebat quotidie morbus, extremumque diem illi proximum indicabat; quum Vir Sanctus cunctos Familiæ Fratres, poſt Euchariſtiæ Sacramentum magna cum lachrymarum effuſione ſuſceptum, conuocans; eos ad perfectam Regulæ obſeruantiam paternis verbis adhortatur. Poſtremò hinc diſceſſurus ab omnibus veniam

L.

[illegible] humi [illegible] ſigna mortis ex[illegible]

petit,

petit, præsentesque Fratres obtestatur: vt ad absentes scribant: Eusebium moribundum omnibus se pedibus substernere; à cunctisque veniam postulare: si quo modo, dum Generalis fuit, aliquem verbo, aut facto contristasset. Tum verò pedes, manusque in Crucis modum componens, in illis verbis, *Deus propitius esto mihi peccatori*, Deo spiritum reddit. Statim verò post ipsius obitum: in eximiæ illius sanctitatis testimonium, Cella tam cælesti odore, ex ipsius corpore emanante, perfusa fuit; vt non mortui domicilium, sed deliciarum locus omnibus videretur; Dei Majestatem cuncti, in cælestem illum odorem currentes, laudabant; præstantissimamque Viri sanctimoniam, Cælo teste probatam, impensiùs commendabant. Tandem Beati Viri corpus magno honore à Fratribus sepelitur, Oppidanis ferè omnibus ad funus confluentibus.

Scripturi ultimum diem claudit.

LII. Secundo post ipsius decessum anno: cùm Sepulchrum in quo conditus iacuerat, apertum fuisset; habitu iam putredine consumpto, illius corpus tam integrum, & incorruptum reperitur; vt eo die tumulatum videretur; taleque vsque ad nonum annum permansit: vt vel hoc cælesti testimonio, felicem animam immarcescibili apud Deum gloria frui probaretur.

Ipsius Corpus ad nonum vsque annum integrum seruatur.

LIII. Postremus denique hoc anno, in Creta Insula, floret Fratris Ignatij Apirensis Sacerdotis, & Concionatoris memoria: qui à Mario Generali in Cretam, quæ Cădia hodie nuncupatur, sub Commissarij Generalis titulo missus; vt in ea Insula Religionem propagaret: illustria ibi clarioris virtutis, ac sanctimoniæ testimonia præbuit. Vir ingenio admirabilis fuit; Nam quum primùm ad Religionem accessit; cùm literas vix à limine salutasset; nihilque, aut parùm è studiorum fontibus hausisset: tam facilè omnium penè ingenuarum Artium peritiam assecutus est, vt quæ vel à Græcis, vel à nostris in omni ferè disciplinarum genere tradita sunt, vniuersa teneret: Græcam Linguam tanta ingenij felicitate adeptus est; vt non modò Græcorum Libros interpretaretur: verùm etiam Græcè Dei Verbum disseminaret: Hebræi quoque idiomatis haud ignarus fuit. At verò, quod caput est, æqua ingenio respondebat virtus, qua adeò inter cæteros præstabat; vt quotidiana, ac perpetua ieiunia seruaret: paupertatem summo studio coleret, humilitate se cunctis subiiceret: nulla vnquam vilia officia subterfugeret; charitate mirum in modum excelleret; Orationi verò tam assiduè, ac sollicitè vacaret; vt nullum illi tempus absque oratione, aut sacrarum literarum studiis interflueret.

F. IGNATII ab Apiro Vita, & gesta.

Præclaris virtutibus fulget.

LIII. In Cretam Insulam missus, in ea tot præclaris Euangelicæ vitæ exemplis eluxit; tantaque omnium vtilitate Dei Verbum disseminauit; vt quinque in ea Insula Monasteria ædificauerit; quæ tamen, & temporum necessitas, & longioris itineris distantia, aliæque grauiores causæ, haud multo post tempore, deserere compulerunt. Mira planè sunt charitatis officia, quæ Ignatius in ea Insula, præsertim erga ægrotantes tunc milites præstitit: quibus in Canea; haud ignobili Insulæ illius Vrbe, non solùm cibos ministrabat: verùm & Xenodochium, in quo ægrotantes curarentur, iis ædificandum curauit. Denique cùm & diuini Verbi prædicatione, ac cælestis vitæ institutione totam ferè Insulam, quæ tribus potissimùm Vrbibus constat: nimirum Candia, vnde Insula nomen accepit: Canea, & Ritima, ad pietatem perduxisset; atque inde Cretensis Apostoli sibi apud eos nomen comparasset: Caneæ mortale corpus deponit. Post obitum verò tot cœpit miraculis coruscare, vt ob eorum numerum, & magnitudinem, maximamque populi venerationem, tres ante ipsius sepulchrum diu lampades accensæ pependerint. Sed cùm horum memoriam temporum obliuio absorpserit: ab eorum hîc narratione abstinemus.

In Cretam Insulam mittitur.

Post obitum miraculis emicat.

LIV. His & alij duo Viri sanctimonia illustres adiungi possent, nimirum ex Piceni Prouincia Fr. Simon Monticulensis; & ex Prouincia S. Nicolai Fr. Pacificus Materensis, vterque Laïcus; quorum vita maximis virtutibus ornata prædicatur: sed cùm temporum obliuio eorum gesta deleuerit, eos hîc tantùm indicare libuit.

F. Simon Monticulēsis F. Pacificus Matetensis, Viri virtute illustres.

LV. Nonnulla hoc anno passim memoranda accidunt. In Vmbriæ Prouincia, Frater quidam, religiosi hominis perfectionem in multarum coronarum, ac

consilio meo acquieueris, modum doceo; quo turpissimum Dæmonem expellas, triumphum de Tentatore reuehas, tutamque honestatem tuam serues. Protinusque ferreum flagellum catenulis compactum è manica proferens, eidem obtulit, dicens: Accipe Soror: quoties te hic immundus Spiritus tentauerit, egregiè teipsam flagella: hoc enim flagello & ipse Dæmon dirè flagellatus abscedet. Porrò tantam Deus Opt. Max. his Eleemosynarij verbis vim contulit: vt Mulier libidinis flamma eo flagelli aspectu sedata, consilio acquieuerit; flagellum acceperit, eoque tentantem sæpè Dæmonem expulerit: donec integrum de Satana triumphum referret.

Monaſteria diuerteret: ipſorumque ſimplicitate, ac paupertate ſummoperè delectaretur; vti ſuis aptè locis adnotabitur.

IV. Pleraque hoc anno, benigniſſima Dei Majeſtas, erga Noſtros diuinæ Prouidentiæ ſigna edidit. Nam in Genuenſi Prouincia, cùm Fr. Andreas Taurinenſis, Vir multis virtutibus inſignis: quo tempore ingens fames totam ferè Italiam inuaſerat, cum aliis è Capitulo, quod Genuæ celebratum fuerat, in Pedemontanam Regionẽ rediret; paucos ij panes; quibus in via veſcerentur, ſecum detulerant: quum nonnullos in eo itinere egenos offendunt: qui cùm fame ita confecti eſſent, vt animam propè exhalare viderentur: iis vniuerſos panes, quos ſibi repoſuerant, iubet diſtribui. Paulò poſt, cùm fame vrgente, nihil & ipſi, quo veſcerentur, haberent: En peregrina Mulier, velut è longinquo veniens, illis extemplò apparet; quæ tot iis candidiſſimos panes, quot numero erant, è pera profert. Stupebant Fratres; ab inope, vt videbatur, Muliere; tot, ac tales panes offerri; dumque inter ſe de Muliere, ac panibus colloquuntur; terga vertentes; vt debitas mulieri gratias agant, Mulierem nullo loco conſpiciunt: tuncque primùm Dei Prouidentiam ſuauiter ſibi adeſſe animaduertunt; qui panes, quos egenis diſtribuerant, illis è Cælo redditos compenſauit.

Fratres panes Pauperibus diſtribuentes totidẽ à Deo recipiunt.

V. Aliud quoque in Mediolanenſi Prouincia, illuſtre diuinæ Prouidentiæ teſtimonium effulſit. Accidit enim in Conuentu Herbæ, dum in eo Fr. Tobias Mediolanenſis, Vir inſigni virtute præditus, Guardiani officio fungeretur; vt Frater quidam repẽtino morbo correptus, Medici quãprimùm præſẽtia indigeret: confeſtim Guardianus ipſe ad Oppidũ feſtinᵉ accedit. Medicũ accerſit: dumq; ad Monaſteriũ, quod longiùs ab Oppido diſtat, ſimul pergunt: En Vulpis, quæ gallinam in ore geſtabat, ante ipſos præteriens, illam ad Guardiani pedes proiicit, atque inde velox aufugit. Porrò Phyſicus, qui inſolitum illud vulpis factum admiratur, ad Guardianum ait; En, Pater, quàm ſollicita eſt Dei erga ægrotantem Fratrem Prouidentia. Si illud eſt morbi ſymptoma, quale, tu verbis deſcribis; profectò hæc illi gallina neceſſaria erat. Denique ad Monaſterium appellunt. Medicus verò morbo explorato, cùm illum ex cordis deliquio, ob inediam contracto, ægrotare perciperet; gallinam opportunè à Vulpe, Dei miraculo miniſtratam ſtupet. Verùm, cùm ad illius vires refocillandas, cuum ſtatim ægroto miniſtrari præciperet; nullum in Conuentu ouum reperiebatur: cùm gallina à Coquinæ Præfecto exenterata; ouum, quod à Vulpe in nido præuenta, parere minimè potuerat; tunc opportunè ad ægroti ſolatium dedit: qua re ita Medicus obſtupuit, vt diuinũ [illegible] miraculũ per Oppidũ diffunderet.

Præclarum diuinæ Prouidentiæ in Ægrotum Fratrem teſtimonium.

VI. Tertium his quoque accedit, quod in Conuentu Bigorij Mediolanenſis Prouinciæ, qui longè ab Oppido diſtat, hoc anno contigit. Nam cùm tam alta è Cælo nix cecidiſſet: vt abſque vitæ periculo Fratres ad Oppidum pergere, panemque, ac cætera neceſſaria emendicare non poſſent; omni prorſus vitæ alimento carebant: quare ad Dominum confugientes, ab eo opem expectabant; cùm cuiuſdam Bernardi, Viri in Oppido primarij, ac deuoti Deus clementiſſimus pietatem excitat, qui cùm geminos Aſellos omnibus vitæ neceſſariis onuſtos, quos ad Capucinorum Conuẽtum mittere decreuerat, paraſſet; iis ante domus fores relictis, dum quædam alia facturus domum regreditur: Aſelli nullo, præterquam Deo Ductore, iter ad Conuentum arripiunt: rectaque ad Conuentus fores per niuem contendunt: quas dum occluſas offendunt, tãdiu capitibᵒ domus oſtiũ impetunt donec ſtrepitu percepto, Ianitor ad fores accederet: qui cùm Aſellos abſq; duce eò appuliſſe cerneret: mox eius rei Guardianum certiorem reddit. Confluunt ad ianuam Fratres; vndique circumſpiciunt: cúmque nullum Aſellorum ductorem animaduertant, rem diuina virtute actam ſuſpiciunt. Interea Bernardus negotio peracto domo egreſſus; cùm Aſellos vndequaque quæſitos minimè inueniret; miſſis, qui Aſinos quærerent, ipſe nonnullis ſecum in Caniſtro eſculentis aſſumptis, ad Conuentũ pergit: quò cùm Aſellos præceſſiſſe, & à Fratribus iam exoneratos eſſe conſpiceret; factum miratur; diuinamque in Fratres munificentiam, tanto miraculo proditam, vnà cum tota Fratrum Familia, ſummis laudibus extollit.

Alterum diuinæ Prouidentiæ miraculum narratur.

ANNVS CHRISTI. PII V. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1570. 5. 7. 46.

Post hæc cælestis Prouidentiæ opera, in Conuentu Mediolanensi, terrificum Fratris cuiusdam Proprietarij exemplum successit; quo Deus suam in malos seueritatem manifestam esse voluit. Frater quidam Iuniperus à Como, Laïcus, qui priùs Euangelistæ à Canobio Generalis Socius fuerat; multa sibi vana, ac superflua accumulauerat; quæ partim apud propinquos, inscio Superiore; partim sibi absque Superioris facultate retinuerat. Contigit verò, vt in grauem hic morbum incideret; ex quo cùm se breui conualescendum speraret: illum nec facti pœnituit; nec earum rerum, quas sibi, præter Superioris licentiam, vendicauerat; in mortis periculo se possessione abdicauit, aut illas Superiori aperuit. Inualescente porrò morbo, ad extremam tandem vitæ metam peruenit: quo tempore magnam Murium, ac Porcorum multitudinem, in se irruentem spectans, altiùs ad Fratres clamabat: An non videtis, Fratres, quot me mures, ac porci circumstant, vt dentibus dilanient? Expellite Mures: heu, expellite Porcos. Fratres verò, qui illius curam agebant; cùm nec Mures, nec sues viderẽt; lectum aqua benedicta aspergunt; illumq; vt ad diumã opem confugiat, seriis verbis prouocant: At ille fortiùs inclamat. Pellite Mures: Pellite Porcos. Fratres verò hunc sinistrum quidpiam haud frustrà de Viro suspicãtes, impensiùs pro eo Dominum rogabant; quum Aegrotus ab eo mentis terrore paululùm quiescens, mox hilarem vultum ostendit; lætusque ita Fratres affatur. Eu, iam Muribus, ac Porcis expulsis, Angelos cum coronis video. At breuis, & fallax hæc lætitia fuit. Vix enim hæc dixerat: quum ea voluptate in summum luctum cõmutata, statim miser exclamat. Heu, heu, harum nulla ad me spectat Corona: quo dicto statim miseram efflauit animam. Mox verò tam pestilens odor ex eo diffundi cœpit; vt nullum putre cadauer, nulla fœtens latrina, tetro illius odori comparari posset: ita vt cùm illum iam nemo præ summa oliditate ferre posset: Cuncta, quæ illius erant, è fenestra proiicerentur: isque Proprietarius agnitus, haud alia, quàm Asini sepultura donatus fuerit. Porrò Cella, in qua hic lucem deseruit, tam tetro posthæc odore perfusa fuit: vt nulli ob intolerabilem loci fœtorem, nisi post longum tempus, se habitabilem præbuerit. Tam quippe turpe Proprietatis vitium malè apud Deum olere solet; vt mirum planè non sit: si apud Religiosos homines, ea nulla pestilentior lues censeri debeat. VII.

Frater ob Proprietatis crimen damnatur.

Illius corpus post obitum fœtentissimũ.

Antiqua, ac Religioni coæua, est apud Nostros consuetudo, statuto sancita: vt ter saltem in hebdomada, publica, ac communis, in Dominicæ Passionis memoriam, à Fratribus in Ecclesia flagellatio fiat. Quàm diuinis oculis sit grata, hic annus cœlesti testimonio declarat. Etenim cùm Fr. Eusebius à Tarento, Vir egregius, Hidrunti Dei Verbum Quadragesimali tempore disseminaret; quo tempore is cum socio nocturnæ flagellationi vacabat: accensæ tedæ, velut ignei globuli, è Concionatoris domicilio, sursum ferri à populo conspiciebantur: quæ res cùm omnes in admirationem extolleret; Nobilis quædam Mulier, Persia nomine, Ordinis deuotissima, curiosiùs ab Eusebio inquirere cœpit: quid ea noctis hora, suo in cubiculo, cum socio operis præstet. Cui Eusebius simplicissimè: Ea inquit, communis est nostræ flagellationis hora, cui vno ex consensu vacamus. Intellexit tunc pia Mulier, pœnalem illam Dominicæ Passionis memoriam, velut ardentem flammam ad Deum euolare. Alter quoque eiusdem Hidruntinæ Prouinciæ Concionator, Grauinæ prædicans, communémque cum plerisque Sæcularibus Viris, in Ecclesia, flagellationem exercens; dum eum Psalmi quinquagesimi versum feruentiùs decantat: *Cor mundum crea in me Deus*, &c. ex sanctissimæ Eucharistiæ tabernaculo, flamma erumpere, atque in eum rapidissimè ferri conspicitur: quæ cælestis illi donum collatum declararet. VIII.

Fratrum flagellatio Deo grata miraculo ostenditur.

Cæterùm in Genuensi Prouincia, hoc anno, Frater Gabriel á Iaueno, corruptibilem corporis sarcinam in Conuentu Montiscalerij, qui S. Brigittæ nuncupabatur, magna cum sanctimoniæ fama deponit. Hic in Minorum Conuentualium Familia conscriptus; quo tempore Frater Thomas Illiricus, nouam eo in Ordine IX.

F. GABRIELIS à Iaueno Vita, & gesta

Reforma

ANNVS CHRISTI 1570. PII V. 5. MAXIMIL. II. 7. IMPER. 46. RELIG. CAPVC.

Reformationem excitat, ad eam ſtudiosè ſe confert: at Thoma ex humanis ſublato, cùm ea Reformatio dilapſa eſſet; ad Familiam rediens, præclarè ſe in pietatis operibus, ac præſertim Defunctorum miſericordiis exercebat: pro quibus cùm quotidiana Deo ſacrificia, atque orationum ſuffragia offerret; ab iis viciſſim adiuuari, & ad tutioris vitæ ſtatum pertrahi meruit: Dum enim in Eccleſia aliquãdo Defunctorum Officium perſoluit; Ægyptia quædam adoleſcentula, forma pulcherrima; quæ nulli vnquam antea viſa fuerat; Eccleſiam ingreditur. Hæc Gabrielem proprio nomine ſalutans, ait: Saluet te Deus, Gabriel. Miratur is ſe à peregrina Muliere nomine tenus ſalutari. At illa: Nimium credulus ac ſimplex es, Gabriel: Te tui Magiſtri decipiunt; cùm nihil tibi ad Regulæ obſeruantiam deeſſe perſuadent. Melùs & tutiùs rebus tuis conſule: & ſi ſecurus hinc optas diſcedere, ibi Regulæ obſeruantiam quære, vbi ea perfectior inueniri poteſt. Confeſtim his dictis abſceſſit. Subſtitit Gabriel: repentinaque hac ignotæ adoleſcentulæ voce ac admonitione obſtupefactus, ſeipſum ingreditur; vitæ ſuæ rationem, ac ſtatum diligentiùs perpendit; verba repetit, haudq; inane id ſibi ab adoleſcentula dictum; ſed à Deo potiùs profectum exiſtimat. Neque id fruſtrà. Aegyptia namque illa (vt creditur) Defuncti anima erat, à Deo miſſa, vt illi pro Defunctis oranti dux eſſet; quò ad rectam ſalutis vitam capeſcendam inſtrueretur. Id cùm ſibi in animum Gabriel induxiſſet; monitis parere feſtinat; ſecumque inito conſilio, anno 1540. ad Capucinos accedit.

Pro Defunctis orans, à Defuncti Anima ſuæ ſalutis admonetur.

A Contemplatibus ad Capucinos migrat.

X. Plurimo hic virtutum ſplendore inter Capucinos emicuit: tantaque Regularis obſeruantiæ luce, tanta humilitate, tanta abſtinentia, tanta vitæ auſteritate, tanto orationis ſtudio, tanta denique vitæ perfectione inter alios enituit: vt cæleſte quoddam vitæ genus inter homines referret. In rerum cæleſtium contemplatione, cùm ſæpè è ſenſibus excederet, diuina illi arcana pandebantur. Hinc cùm aliquando in oratione defixus, cæleſtibus intenderet; in extaſim raptus, ab Angelo vſque ad cæleſtis illius Ciuitatis Portam ducitur: vnde felicia illa Paradiſi gaudia, ac beata Angelorum tripudia aſpectare poterat: quorum cùm ſumma ille voluptate afficeretur; obnixè ab Angelo petit, vt ſibi in eam Ciuitatem ingredi liceat. At Angelus: Pauliſper ſuſtine, inquit, necdum peregrinationis tuæ tempus abſolutum eſt: aliquandiu etiamnum tibi elaborandum, antequam ad nos venias: Opus perfice: Cõſummato enim labore, & Cælum ingredi, & communi nobiſcum gloria potiri tibi dabitur. Cumque plurimos poſt hæc annos, magna cum virtutum laude, in Religione traduxiſſet; in Montiſcalerij Conuentu, vitæ lineam pari ſanctitate concludens; Angelicum tandem promiſſum aſſequitur.

Cæleſtis Patriæ diuina viſione potitur.

XI. Franciſcus à Canobio, hoc quoque anno, in Mediolanenſi Conuentu S. Victoris. rebus humanis valedicit: qui cùm ex Minorum Obſeruantium Familia, in qua per duodeuiginti annorum ſpatia honeſtè conuerſatus fuerat; Regularis obſeruantiæ ſtudio incenſus, ad Capucinorum Religionem migraſſet: multam in ea virtutum laudem conſecutus eſt. Hic fuit, qui Epiſtola ad Ioſephum à Ferno conſcripta, id diuina virtute aſſecutus eſt: vt quatuor cum eo illuſtres Viros Religioni pepererit. Honeſtatis propugnator acerrimus fuit, tamque ſeuerus ſenſuum cuſtos; vt per triginta annorum curricula, quæ in Religione exegit; nullius vnquam mulieris faciem conſpexerit. Abſtinentiam vſque ad extremum ſenium ita rigidam coluit; vt cùm validioribus annis, crebris, præter communia, ieiuniis carnẽ extenuaret: octogenarius, præter communis mẽſæ dapes, alias omnes reſpueret. Cæterùm vix animo excogitari poteſt, quàm incredibili Horas Canonicas, ac ſacroſancta Altaris Myſteria, mentis pietate, ac Religione proſequeretur. Cùm enim in his Dei maximè præſentiã ſpectaret: nullus planè cultus, nullus honor, nulla Religio, nulla deniq; Religionis pietas ſibi ſat eſſe arbitrabatur, quibus præſentẽ Dei Maieſtatẽ coleret. Hinc alios quoq; ſuo tũ exẽplo, tum etiã [redacted] cuiuſdã viſionis narratione, ad perfectã rerum tam diuinarũ Religionẽ prouocabat. Viſum autẽ his verbis referre ſolebat.

F. FRANCISCI à Canobio, Vita, & geſta.

Plurimis in Religione virtutibus emicat.

ANNVS CHRISTI. PII V. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1570. 5. 7. 46.

Fratres ad perfectiorem Dei cultum exemplo prouocat.

Duo in Mediolanensi Diœcesi Sæculares Sacerdotes erant, arcto inter se necessitudinis vinculo coniuncti; quorum cùm alter vita defunctus esset, viuenti apparuit, eique inter alia salutis monita illud commendat: vt diuinum Officium, ac sacra Altaris Mysteria, summa cum veneratione sibi peragenda curet; hæc verba subdens: Scito Frater, inter eos, qui Deo in Ecclesia hoc tempore famulantur; Capucinos esse, qui Deo gratissima laudis, & Eucharistiæ sacrificia offerunt: quapropter ab iis disce, quo pacto tibi diuina persoluenda sint: his dictis euanuit. Hinc Franciscus cæteros ad pietatem erudiens addebat: Fratres mei, haud dubium, quin suos sibi perfectos cultores Deus vbique vendicet, qui grata illi munera conferũt: at cùm nos Deus Opt. Max. elegerit; vt extremis hisce Orbis temporibus, velut sal terræ, hominum mentes rerum cælestium sapore condiamus: Si sal infatuatum fuerit; quomodò eo cætera salientur? Si nos, à quibus, velut à Salis petra, cæteri Sacerdotes pietatem, atque in diuinis rebus Religionem lambere debent; diuinas laudes, quibus Angelorum Chori præsentes adsunt; cursim velut canes venatici, & absque veræ pietatis sensu persoluerimus: si tremenda sacrosanctæ Missæ Sacramenta, quæ summam à nobis Religionem expoſcunt, præcipitanter, & absque vlla religione celebrauerimus; quo pacto cæteris ad pietatem, ac rerum diuinarum venerationem duces esse poterimus? Hic igitur cùm triginta annos magna cum sanctimoniæ laude, in Religione expleuisset; ante annum tempore sui obitus prænunciato, in Mediolanensi Conuentu sancti Victoris, vitam cum morte commutat, apud Deum perpetuò victurus. Cuius rei illustre illud Deus post mortem testimonium reddidit: quòd cùm necdum extructo sepulchro, illius Corpus in Cæmeterio sub dio humatum fuisset; post aliquod temporis curriculum, candidissimum, ac pulcherrimum ex eo lilium ortum fuit; cuius radicem cùm Fratres diligentiùs exploraſſent, eam ex ipsius ore pullulasse cernunt. XII.

Post illius obitum pulcherrimum lilium ex illius ore pullulat.

F. IOANNIS à Nicosia, Vita, & gesta

Fr. Ioannes à Nicosia, Messanensis Prouinciæ, Laïcus, in Conuentu Traianopolis, felicem hoc anno vitæ cursum peregit. Hic Hortulani quamplurimos annos munere functus; dum hortum excolit, animi hortulum haud incultum relinquit; tot enim illum virtutum plantis exornauit, ac cælesti supernorum donorum pluuia irrigante, ad tam vberes fructus prouocauit; vt ei Propheticum illud occini queat: *Et erit anima eius quasi hortus irriguus, & quasi hortus voluptatis terra coram eo.* Gulæ etenim vepribus, qui animam præfocant, & spiritus fructum impediunt, abstinentia euulsis; quotidianis, ac perpetuis ieiuniis carnem exercebat: flagellationibus arabat, laborum ligone fodiebat, luxuriantes sensus mortificationum sarculo putabat. Paupertatem, Obedientiam, patientiam, humilitatem, rerum omnium, ac sui contemptum, ac cætera virtutum semina copiosissima iaciebat. Nocturnis vigiliis ad fructum prouocabat, orationibus foucbat, lachrymarum pluuia augebat, incalescenteque diuinæ charitatis æstu ad maturitatem compellebat. Deniq; tam diligens huius Dominici hortuli cultor fuit; vt nullum vnquam à virtutum labore illi tempus vacuum fuerit, donec perfectam omnium metam attingeret. XIII.

Hist. [redacted]

Multis virtutibus est illustris.

Biduano Ieiunio, ac oratione obsessam à Dæmone liberat.

Huius Viri sanctimoniam Deus Opt. Max, facto aliquando manifestam esse voluit. Nam cùm Mulier quædam à Dæmone infesta, ad Conuentum perducta esset; eamque ob Fratrum Orationes, Dæmon, vehementiùs solito torqueret: Ioannes tanta ob ipsius cruciatus erga illam miseratione commotus fuit; vt se in speluncam abdiderit; ibique biduum absque cibo perseuerans, Dominum pro ipsius liberatione deprecaretur. Interea Dæmon rugitus edere, exclamareque, se Ioannis precibus exuri: At biduo expleto, cùm Dæmon Ioannis orationem vlteriùs ferre non posset; è corpore erumpens, Mulierem liberam relinquit. Ioannes verò, post aliquot annos, magno sanctitatis odore apud omnes relicto, sanctè in Domino obdormit. XIV.

F. NICOLAI à Quinquefrondibus, Vita, & gesta

Frater Nicolaus ex Oppido Quinque frondium, Laïcus, Rheginæ Prouinciæ, Vir fuit omni virtutum genere ornatissimus; tamque singulari simplicitatis, XV.

atque

atque obedientiæ virtute præditus: vt cùm Mileti Conuentus Guardianus, vt ipsius obedientiæ periculum faceret, eidem præcepisset; vt sici ramum, fermè aridum, in horto plantaret; ac quotidiano labore irrigaret: id absque vlla cunctatione præstiterit. Portò haud absimile huic ab eo factum accidit; quod de antiquo illo Anachoreta apud Cassianum legitur: tanta enim fuit huius obedientiæ apud Deum vis; vt aridus ferè ramus, simplici obedientia excultus, in arborem excreuerit: fructusque vberrimos protulerit, qui deinceps à Fratribus obedientiæ fructus appellari solebant.

Aridum lignum rigans ex obedientia ad fructum provocat.

XVI. Hic orationi, ac rerum diuinarum contemplationi ita animum dicauerat; vt sæpè integras in ea noctes insumeret. Semel cùm Dominicæ Passionis meditationi intentus, sententiam à Pilato aduersùs Dominum latam, vehementiùs deploraret: eidem repentè Pilatus atris vestibus indutus; atque vndique nigerrimis, ac horrendis coruis circumseptus apparet. Cuius cùm primo aspectu Nicolaus horruisset, ad eum inquit: Quis es tu? Cui Pilatus: Ego sum, ait, Pilatus, Christi Iudex, ac condemnator. Mox ad eum Nicolaus: Heu, miser, cur tam iniustam contra Dominum meum sententiam aliquando ferre ausus es? Cui ille: Id non sponte, sed timore perculsus, præstiti: His dictis volucre citiùs, cum coruis, nigris se condidit vmbris.

Christi Passionem meditans, variis visionibus fruitur.

XVII. Iterum, cùm Dominum, sublatam in humeros Crucem ad Caluariæ Montem ferentem, multis lachrymis deflceret; en Christus in eadem forma Crucem baiulans, eidem se aspectandũ præbet: quo aspectu ita illius anima Christi amore liquefacta fuit; vt in perennes deinde, ex sola illius memoria, lachrymas diffunderetur. Tanta denique Sanctus hic Vir, in Christũ Dominum charitate feruebat; vt cùm aliquando ante Eucharistiæ Sacramentum oraret, Christus sub pueri specie secum in Altari colloqui; ac plurima illi beneuolentiæ signa exhibere visus fuerit. Hæc procul dubio diuina tenerioris dilectionis testimonia erant, quibus Deus Opt. Max. Serui sui spiritum, charitate flagrantem prosequebatur. Is verò cùm in simplicitate sua, multis annis Domino famulatus esset; bonũ aduersùs spiritus hostes, (quibuscũ strenuè ad extremũ vsque spiritũ depugnauit) certamẽ certasset; fidelis Domino fuisset; cursũ tandẽ vitæ feliciter consumasset; hoc anno à Domino iustitię Coronã accipit.

Christus sub pueri specie cum eo in Altari colloquitur.

XVIII. Eandem quoque Coronam, in Ethruriæ Prouincia, ex Dei munere, qui dona sua in nobis coronat, consecutus est, F. Ludouicus à Monte Sancti Sauini, Laïcus: qui cùm incredibili erga omnes, præsertim ægrotos, charitate flagraret: hanc à Deo gratiam sibi comparauerat; vt plerosque infirmos, dum quinquies Orationem Dominicam, ac Salutationem Angelicam, ante Eucharistiæ Sacramentum, brachiis in Crucis modum protensis, recitat, ab ægritudine liberaret. Hoc pacto cùm in Conuentu Montispolitiani, duorum illi Fratrum ægrotantium cura à Guardiano demandata fuisset; nuncius ad eum venit, qui germanum Fratrem, in Montis S. Sauini Oppido, tam graui morbo laborantem nunciaret; vt si eo viuo frui vellet, ad illum quantociùs properaret: Lubenter Ludouicus suprema germano Fratri iura persoluisset: sed cùm geminorum ægrotantium cura, & Guardiani obedientia præpediretur; vt vtrisque satisfaceret, ad familiare remedium confugit; quinquies consuetas Orationes ante Sacramentum pro germano exoluit, quibus eum à morte, & à morbo liberat: tum verò easdem etiam pro suis ægrotantibus recitat, quos pari modo ad incolumitatem reuocat.

F. LVDOVICI A MONTE S. SAVINI Vita, & Gesta.

Oratione plerosque Ægrotos à morte liberat.

XIX. Non minori cùm hic erga pauperes charitate æstuaret; accidit in eodem Montispolitiani Conuentu; vt tota Regione fame occupata, multi ad Monasterium pauperes cõfluerẽt, quibus is copiosè eleemosynas elargiebatur. Cũ verò quodã manè, tot ad eum pauperes cõueniissent; vt iis totũ panẽ, qui Familiæ repositus erat, præter quædã frustula, erogasset: legumina Ludouicus Familiæ in cibũ parat, panisque frustula, quæ pauperibus superfuerant, in mensa apponit. Res Fratribus parùm prudens, & discreta visa est: quare Guardianum adeuntes rem narrant: is verò

Profusa illius in pauperes pietas.

accersitum

accerſitum Ludouicum nimiæ diſpenſationis arguit ; correptionémque in Refectorij Capitulum differt. Prandij iam hora inſtante, Ludouicus ad omnem correctionem paratus, iam Refectorium ingreſſus fuerat; cùm repentè ianuæ tintinnabulum auditur: eò Ludouicus feſtinat; Adoleſcentulúmque forma pulcherrimum præ foribus reperit, qui tot calidas panis placentas Ludouico profert, quot Fratres in Familia numerabantur; confeſtimque ſe ex illius oculis eripit. Pergit Ludouicus ouans, placentiſque onuſtus Refectorium ingreditur: tum ſuam cuique aſſignans, ait: En, Patres, quales pauperum eleemoſyna placentas peperit. Mirantur vniuerſi, diuinamque erga ſe liberalitatem agnoſcentes, iniuſtum de Ludouico iudicium reuocant; maiorique erga pauperes charitate accenduntur. Quàm verò huius ſancti Viri charitas Deo grata fuerit, cunctis poſt illius ex hac vita deceſſum, perſpectum fuit: nam poſt multos ab ipſius obitu annos, cùm reliqua ipſius caro exeſa, ac in cinerem reſoluta eſſet; dextera ipſius manus, qua eleemoſynas erogabat, tam incorrupta reperta eſt, vt ea viuentis eſſe videretur. Ceſſit è vita, Vir ſanctus, plurimo poſt ſe virtutum, ac ſanctimoniæ odore apud omnes relicto.

Tot Placentas ab Angelo accipit, quot Fratres in mensa discumbunt.

Fr. Modeſtus Placentinus, Clericus, Prouinciæ Bononienſis, hoc anno, maturè ſeminum fructus colligit, quæ exiguo temporis ſpatio altè ſibi in animo plantauerat. Cùm enim vix tres in Religione annos attigiſſet: in his tanta animi puritate, mentis ſimplicitate, obedientia, paupertate, atque omnium virtutum ſplendore eluxit; vt hinc emigraturus exclamare cœperit: ô Fratres, quàm ſplendidam Crucem, pretioſam, ornatam, radiis emicantem cerno; quæ viam ad Cælum monſtrat: quibus in verbis, Crucis diſcipulus, animam exhalat, præcuntémque ad Cælum Crucem ducem ſequitur. XX.

E. Modesti Placentini, vita, & gesta.

Splendidam Crucem in morte cernit.

F. HIERONYMI PISTORIENSIS, *Vita, & Gesta.*

POSTREMVS tandem his accedit, hoc anno, Fr. Hieronymus à Piſtorio, Vir hac tempeſtate, prudentia, doctrina, morum integritate, ac Prædicatione illuſtris. Hic in ipſo Iuuentutis flore Coniugi copulatus, cùm illa, necdum ab eo domum ducta, ſuprema neci iura exoluiſſet; perfectiori ſe Deo Religionis vinculo religare parat: Minorumque Obſeruantium Ordinem ingreſſus, multarum in eo virtutum fundamenta iecit. Tenui adhuc literarum peritia inſtructus erat: cùm primis Ordinibus initiandus ad examen accedens, ob ignorantiam ab Examinatoribus repellitur. Quam ob repulſam, eo pudore ſuffuſus eſt; vt ab eo tempore, ſeriò literarum ſtudiis animum intẽdere decreuerit: hac animi deliberatione fretus: cùm ſe totum primùm humanioribus, deinde Philoſophicis, ac Theologicis diſciplinis dediſſet: tãtam in iis ingenij laudem aſſecutus eſt; vt inſignis ſua tempeſtate Theologiæ Profeſſor, illuſtriſque diuini Verbi Prædicator euaſerit. Ita ſæpè paſſa repulſa non ſpem aufert, ſed ſollicitudinem adfert, & virtutem acuit. His cùm & vitæ integritatem, & orationis ſtudium coniungeret; clarum apud omnes ſibi nomen, exiſtimationemq; comparauit. Inter hæc [redacted] Regularis Obſeruantię diſciplinam animo perpendens, *ſe ipſum* [redacted], in tutam Capucinorum ſtationem recipere cogitat. Hoc conſilio ab Aemiliæ Prouincia, cum F. Nicolao à Litiano Socio diſcedens, cùm in Mugelli nemoris Cõuentum appuliſſet, ibi F. Antonium Montepolitianum, diuini Verbi Præconem reperit: qui cùm ab eo itineris cauſam popoſciſſet; eam illi eſſe ſecretò expoſuit, vt Regulæ obſeruantiam, & cum ea tutiorem ſalutis ſtatum ſibi apud Capucinos quæreret. Quæ res cùm primùm Antonio parùm honeſta viſa eſſet; mox exclamat: Hieronyme deliras? quid hoc tibi conſilij eſt? Cui Hieronymus: Vtinam omnes mecum XXI.

Hieronymus Pistoriensis, vita, & doctrina clarus.

Mortua Coniuge ad Obseruantes transmolat.

mecum delirent: à Deo hoc mihi consilium est: tuque si sapis, hoc tibi consilium eliges. Risit ille tunc: sed cùm rem deinde apud se prudentiùs examinasset; in eandem quoque ipse deliberationem, Patre luminum inspirante, conspirat; simulque cum Hieronymo in Ethruriam venit.

XXII. Thusciæ Prouinciam eo tempore Honorius à Monte-granario, cuius superiori anno gesta enarrauimus, cælesti planè sapientia moderabatur: quem cùm Hieronymus cum Antonio adiisset; communeque mentis propositum aperuissent: is Viros in Obseruantium Ordine doctrina, & austeritate insignes agnoscens; vt eorum animos probet, his eos verbis affatur: Si solum, ac syncerum, Patres mei, Regulæ obseruandæ studium, vobis ad Capucinorum Reformationem dux est, recta vobis sanè ad salutem via sternitur; nec difficile vobis erit rem propositam, vel apud Deum, vel apud nos assequi. At verò si alia vobis animo cupiditas inest: satiùs vobis est à proposito abstinere, quàm mentem nunquam implenda cupiditate labefactare. Cui Hieronymus: Si nostra, inquit, Pater; tibi obscura, ac suspecta mens, ac syncerita est: eam tibi experimento inspicere liceat: iubeque nos perpetuò Coquinæ, ac viliſſimis domus obsequiis mancipari; vt nihil nobis in animo tumidum, ac vitiosum versari agnoscas. Hieronymus itaque cum aliis ab Honorio receptus, & Capucinorum numero adiunctus, haud aliud illi mentis propositum illuxisse; quàm vt perfectum se Seraphicæ Regulæ cultorem præberet, reipsa declarauit. Omnium namque cùm se humillimum exhiberet, infirmorum maximè cura delectabatur; quibus tam incredibili sollicitudine inseruiebat; vt necessaria sæpè prædicationis studia intermitteret, quò eorum obsequiis vacare posset. Charitati abstinentiam, & quotidiana ieiunia associans, vnica tantùm in die refectione, quoad inter Capucinos vixit, contentus fuit; quò faciliùs animum orationi, ac rerum diuinarum contemplationi; cui pluribus diei, ac noctis horis incumbere consueuerat, aptiorem redderet.

Inter Capucinos cum aliis adscribitur.

Pia illius animi studia exaranture

XXIII. Inter illustriores suæ tempestatis diuini Verbi Præcones connumeratus, tanto spiritus ardore, ac diuinæ charitatis æstu, Dei Verbum disseminabat; vt admirabiles vbique populorum, ac potissimùm prostitutarum meretricum, quarum sedulò reductioni studebat, conuersiones ederet. Florentiæ dum Verbum Dei prædicat, Marietam quandam, piam Fœminam, ex Nobilissima Gondorum Familia exortam excitat; vt Monasterium, siue Hospitalem Pietatis Domum suis opibus extrueret: in qua pauperes etiamnum Puellæ aluntur, quæ omni rerum subsidio destitutæ, ob inopiam, sæpè pudicitiam prostituunt.

Meretricum conuersioni insudat.

XXIV. Id Viro familiare erat, quo tempore prædicationi vacabat; vt vsque ad quintam noctis horam vigilias obseruaret: quas partim in sacrarum literarum studia, partim in orationem, ac diuinarum rerum contemplationem distribuere solitus erat: quibus cùm quotidianam semper flagellationem adderet; quò diuinam misericordiam faciliùs ad impiorum salutem attraheret; vberiùs semper animarum lucra augebat. Generalis Prælectoris munere, diu Romæ, aliisque in Italiæ Vrbibus functus, cùm Vir omni doctrina, ac virtute ornatissimus esset; plurimos Religioni Viros, eruditione claros peperit. Seraphici Doctoris sancti Bonauenturæ, quem ob notam sanctimoniam, ac insignem eruditionem, summo semper studio prosecutus est, doctrinam ita suspiciebat: vt ipsius libros, iam apud homines senescentes, ac ferè vetustate consumptos, iterum in lucem reuocari, prælo mandari, atque ab interitu vendicari curauerit: quos deinde Sixtus V. Pontifex, animo, doctrina, ac dignitate maximus; rursum ampliori folio excussos, copiosiùs illustrauit. Schola apud Minores Conuentuales erecta: in qua tam Seraphici Patris, & Ecclesiæ Doctoris doctrina, cunctis admiranda, ex instituto explicaretur.

Insignis S. Bonauenturæ sectator.

XXV. Quo tempore Generale Concilium Tridenti celebratur: is à Thoma Tiphernate Generali, ob singularem eruditionem, cum aliis delectus, ad Concilium profiscitur: in quo grauiter pro Religionis habitu decertat; nonnullosque ad Concilij Patres sermones habet.

In Tridentino Concilio sermones ad Patres habet.

Cæterùm

Cæterùm cum admirabili huius Viri doctrina,atque eruditione, morum grauitas,ac singularis quædam animi prudentia, summaque vitæ integritas coniuncta erat:qua factum est,vt summis in Religionis rebus ipsius consilia expeterentur:quare inter Generales Ordinis Definitores sæpè adnumeratus,Etruscam, Neapolitanam,aliasque Prouincias moderandas suscepit: quo in munere tot humilitatis, ac charitatis exemplis enituit: vt cùm brumali tempore,Socio præ frigore tali disrumperentur;cùm primùm ad Conuentum appulerant,tandiu necessaria charitatis obsequia sibi præstari differret;donec pedum rimas,quas Socius ex frigore contraxerat,propria manu curaret. Denique cùm tam celebris esset huius Viri Fama; tanta apud homines auctoritas,& existimatio; tanta vitæ probitas, tanta rerum omnium cognitio,tamque insignis prudentia,omniũ penè rerum vsu,exercitatissima:Pius V. Pontifex summus,Viri studio allectus,cum sibi Theologum deligit,illiusque in rebus Ecclesiæ grauissimis, opera, & consilio sæpè vsus,cùm summam Viri prudentiam,ac grauitatem perspexisset, in Cardinalium numerum adscribere decernit: quod cùm Hieronymus ab eodem Pontifice didicisset; tot is Pontificem rationibus à proposito deterret: vt sapiens Pontifex ipsius constantiam, atque honoris contemptum admiratus, precibus quidem acquieuerit: veruntamen alterum, eo honore dignum, quem in eius locum subrogaret; illi proferendum iniunxerit. Recusat Hieronymus:eique grauitatem Pontifici exponens,ab ea se Viri nominatione excusat. Verùm post iterata à Pontifice præcepta,is tandem Iulium Sanctorium, Nobilem Casertanum S.Seuerinæ Archiepiscopum,eidem eligendũ proponit:qui ab eodẽ Pontifice,hoc anno, in tertia Cardinalium creatione,ad Cardinalatũ assumpt⁹;sacrarũ literarũ eruditione,innocẽtissimę vitę laude,insigniq;Religionis ardore, Sacrũ Purpuratorũ Patrũ Senatũ plurimũ illustrauit:de quo alibi fusiùs agẽdũ erit. XXVI.

Theologus à Pio V. Pontifice sibi eligitur.

Cardinalis dignitatẽ recusat.

Post hæc Pontifex, cùm fœdere inter Christianos Principes inito, militum copias in Turcam pararet: Hieronymum, cuius ei Fidei, ac Religionis ardor perspectus erat;adiuncto illi Anselmo à Petra-Molaria Socio, atque aliis duodetriginta Capucinis Fratribus,qui trigesimum numerũ implerent, in Cretam Insulam præmittit; vbi breui tota Christianorum Classis colligenda erat: vt pro Fide certantibus, omni charitatis officio adessent; iisque animos ad Fidei hostes debellandos adderent. Hieronymus igitur, dum se ieiunio, Oratione, lachrymis ad profectionem parat:Beatissima Virgo,cuius ille plurimùm Religione afficiebatur,Oranti adest;eumque breui hinc emigraturum esse præmonet:quod iis, quum primùm è Portu Liburni soluit,Anselmo Socio, his verbis aperit. Anselme Frater, hæc me haud vltra litora conspicient: citò enim aduenier extrema dies, quæ me hinc ereptum, mortalibus eximat rebus. Tandem Apostolica benedictione instructus, iter aggreditur: ac Venetias cum Anselmo, Iosepho à Santa Agatha, & Ludouico Belga proficiscitur: aliis interea Sociis Pontificiæ Classis discessum præstolantibus, quæ sub Marci Antonij Columnæ imperio, ac moderatione, sequenti anno 1571. è Portu solutura erat. Eo in itinere Hieronymus, cùm semel cum Socio à recta via aberrasset; noctuque per nemorum deuia incedentes, quò pergerent: ignorarent; diuinæ se protectioni commendant, ac Deiparæ Virginis, Sanctique Iosephi, ac Pueri Iesu sibi præsidium implorant: vix ab Oratione surgunt, cùm procul lumen aspiciunt; quò iter dirigentes, cùm eò peruenissent, humile domicilium reperiunt: in eoquè Senem hominem cum Muliere, ac puero degentem cõspiciunt;qui cùm eos humanissimè hospitio excepissent;cibo refocillant,paratumque ad quietem locum iis designant. Suauissimo ij tota nocte somno potiti, cum manè euigilassent; amœno se in prato, cui recta via coniuncta erat, collocatos cernunt: totamque syluam perlustrantes, cùm nullum domicilij vestigium deprehenderent; Anselmo Hieronymus ait: Quid frustrà domicilium quærimus? Anselme:cęlestes hospites,cælestę domicilium secutum est.Hæc sanctissimi Iosephi, hæc Virginis Deiparæ;hæc tandem Pueri Iesu,quos vespertino tẽpore XXVII.

A Pio V. Pontifice in Cretam Insulam mittitur.

A B. Virgine sui obitus præmonetur.

A Via cum Socio aberrãs cælesti Hospitio nocte excipitur.

minimè

minimè agnouimus, diuina planè in nos munificentia fuit. Hi hoſpites noſtri fuêre, quibus maximæ, quæ à nobis concipi valent, ex animo gratiæ agendæ ſunt: mox vtrique genuflectentes Hymnum, *Te Deum laudamus*, piè perſoluunt, ac cæleſtibus hoſpitibus gratias agunt. Igitur cùm Venetiis ſoluentes in Cretam Inſulam peruenilſent; Venetam Claſſem, quæ Regni illius litora, aduersùs Turcarum incurſiones tuetur, graui peſtilentia laborantem offendunt: Quapropter Hieronymus cum cæteris totum ſe ægrotantium obſequiis mancipat; exæſtuantéque Dei charitate, metum omnem longè ab animo propulſante, vitæ omnes pericula contemnunt; maximumque ſibi lucrum fore arbitrantur: ſi pro iis vitam profundant, pro quibus Chriſtus ipſe in Cruce proſcriptus animam tradidit. Quarè hoc charitatis ſpiritu impulſi, laborantes ope, opera, miniſterio, Sacramentorum adminiſtratione, monitis, adhortationibus, atque omnibus Chriſtianæ charitatis officiis proſequuntur: morientibus adſtant, hincq; proficiſcentes animas, piis Deo precibus cõmendant; mortuos in humeros tollunt, lauant, ſepeliunt. Hæc dum Hieronymus ardẽtiſſimo charitatis æſtu cũ cæteris præſtat; eodem quoq; ipſe morbo correptus, poſt breuem languorem, morte ſublatus, ſeptuagenario maior, præclarè pro charitate à Domino coronam conſequitur. Poſt eum & Ioſephus à ſancta Agatha, & Ludouicus Belga, peſte abſumpti, plenã operis à Deo mercedẽ accipiũt.

Cum ſociis peſte laborãtibus miniſtrat.

In eo charitatis officio vita defungitur.

XXVIII. Poſt Hieronymi obitum, cùm Fr. Baſilius Cremonenſis, qui illius quondam diſcipulus, & auditor fuerat; multis à Deo precibus, ac lachrymis poſtulaſſet: vt quid de Magiſtri ſalute actum eſſet, ſibi innoteſceret: dum priuatim diuino officio incumbit, adſtantem ſibi Hieronymum cernit: moxque illum de ſuo alterius vitæ ſtatu interrogat. Reſpõdet Hieronymus: ſe ex Dei miſericordia ſalutem adeptum, beata Sanctorum ſorte frui. Amplius Baſilius. Quid eſt, Pater (inquit) quòd toties fruſtrà, dum viueres, te Generalem Vicarium expectauimus? Dei (inquit Hieronymus) in me miſericordia fuit: nam ſi ad Generalatus officium peruenilſem, fortè è propria ſalute exciduſſem; atque his dictis abſceſſit.

Diuina poſt mortem gloria potitur.

Nonnullis, poſt huius ſancti Viri obitum, annis elapſis, cùm Iulius Sanctotius, Cardinalis S. Seuerinæ, Ordinis Protector creatus eſſet, ob ſingularem in eum beneuolentiam, & grati animi teſtimonium, Anſelmo à Petramolaria in Cretam miſſo, ipſius Oſſa Caſertam transferenda curat: qui loco ſepulturæ effoſſo, cùm Hieronymi corpus integrum, ac incorruptum eouſque diuina virtute ſeruatum reperiiſſet, Caſertam ſecum defert: Cardinalis verò, tumulo illi extructo, in Capucinorum Eccleſia ſepeliendum curat.

Hieronymi Oſſa Caſertam tranſferuntur.

XXIX. Quædam opera Vir hic illuſtris, ſummo ingenio exarata, compoſuit; quæ adhuc viuens euulgauit. In his ſunt Tractatus in Formalitates Scoti Doctoris ſubtilis: & Liber Sermonum, in quo acutè de variis Chriſtianæ Fidei myſteriis, ac præſertim de Prædeſtinatione diſſerit. Huius Viri, tanquam ſua ætate illuſtris, meminit Rodulphus Toſſinianenſis in ſua Hiſtoria Seraphica lib. 3. Cùm tamen illuſtrior, in beatæ æternitatis ſinu, (vt piæ credimus) perpetuæ lucis vſura fruatur.

Rodulph. Toſſin. Hiſt. Seraph. li. 3. fol. 320.

XXX. Pleroſq; alios, hic annus, Viros nominis celebritate præclaros, Cælo peperit, quos varia Prouinciarum Monumenta, ac præſertim Sicula Prouincia cõmemorat. Horum tamen cùm tempus, rerũ edax, ac inuidioſa vetuſtas præclarè geſta cõſumpſerit; vixq; eorum ad nos fãmam tranſmiſerit: horũ quoq; perfunctoriè memoria nobis ab interitu vendicãda eſt. Inter hos primus eſt Fr. Valẽtinus Drepanẽſis, Laicus, Vir in Sicula Prouincia inter alios humilitate, ac Seraphica paupertate celebratiſſimus: qui cũ viuẽs paupertatẽ ſummoperè dilexiſſet; ne in morte ab ea diuelleretur, pauperrimũ Caſtroboni Cõuentũ, totius Prouinciæ pauperrimũ, à Deo impetrat, vt in eo carnis exuuias deponat: Vbi cuiuſdã infirmi Fratris curã agẽs, cùm ex diuina reuelatione ſuum, atq; Ægroti illius obitũ accepiſſet ſupremũ diem; eidem prænuncians, cũ eo in Domino obdormit. Sebaſtianus Agriciẽſis Sacerdos, & Cõcionator; vbi multos docendo, ac faciendo, annos in Religione, magna cũ ſanctimoniæ laude exegit;

F. Valentinus Drepanenſis Vir illuſtris.

F. Sebaſtianus Agriciẽſis Virtutibus clarus.

F. IOANNES IARRATANENSIS vitæ ſanctimonia inſignis.

exegit; præſignificato ſui obitus die; qui in Purificationis B. Mariæ Virginis feſto futurus erat, Agricij carnis ſarcinam deponit. Alter quoque diuini Verbi Præco Fr. Ioannes Iarratanenſis, qui totam Siculam Prouinciam, (quo tempore nõdum in tres diſſecta erat) prudentiſſimè, maximoque Regularis obſeruantiæ zelo moderatus fuerat, ſui obitus diem Fratribus his verbis prædixit: Me olim dies S. Ioannis in lucem editum excepit, idem me ſacro Baptiſmi lauacro ab originali peccato lauit, lotumque Ioannem appellauit; Mihi congratulamini Fratres, ſi idem quoque dies, B. Ioanni Sacer, hinc ereptum, meo me principio reddet. Hac porrò, qua prædixerat, die poſt huius vitæ labores, Siracuſis ad præmia euolat. Alij quoque Fratres, hoc anno, apud eiuſdem Siculæ Prouinciæ Monumenta celebrantur, quos probata virtus, ac ſanctimonia Cælo dignos præſtitit. Hi ſunt Angelicus, Stephanus, & Syluester Bocherienſes, omnes Sacerdotio inuncti; qui cùm cæleſtem inter homines vitam vno ſpiritu auſpicati fuiſſent, vno quoque anno ad cæleſtes Sedes euaſerunt.

F. Angelicus. F. Stephanus. F. Syluester. Bocherienſes virtute præclari.

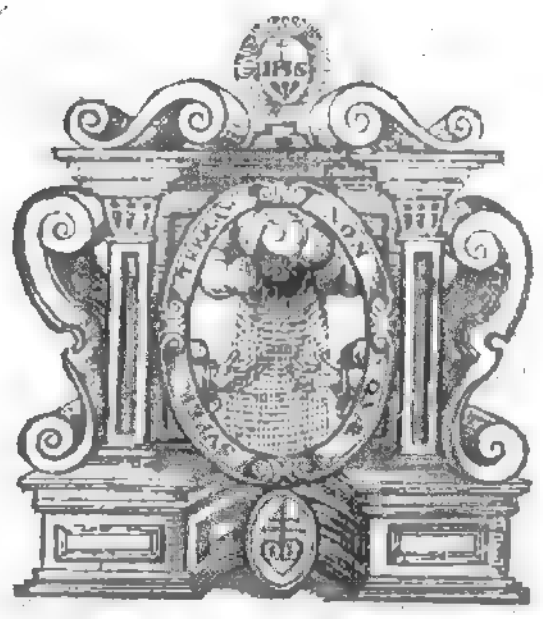

FELIX,

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. | PII V. | MAXIMIL. II. IMP. | RELIG. CAPVC.
1571. | 6. | 8. | 47.

I. FELIX, & Faustus hic nobis Annus Millesimus quingentesimus septuagesimus primus elucet, multiplici clarus triumpho. Etenim hoc anno & Christianorum Classis, reuecta de Turca, infensissimo Fidei hoste, victoria, ouans vbique Dei laudes personat; & plerique Religionis Athletæ, Carne, ac Dæmone Dei virtute prostratis, glorioſiùs tandem hoc anno in Cælo coronantur. Hæc verò, quo ordine, quaue ratione gesta fuerint, luculentiùs explicandum. Cum Pius V. Pont. Max. superiori anno, Christianos Principes Sacris noui fœderis vinculis constrictos, ad Sacrum bellum prouocasset: quò Barbari, ac communis hostis, qui faustis rerum successibus insolentior, Christiano nomini insultabat, superbiam cohiberet: is quoque Pontificia Classe instructa, cui Marcum Antonium Columnam præfecit; cùm bellum, quod Dei causa suscipiendum erat, sanctè, ac religiosè administrari vellet: à Mario Ordinis Generali Vicario certum Fratrum numerum, qui trigesimum non excederet, Superiori anno poposcerat: qui sub Hieronymo Pistoriensi, res diuinas in Pontificia Classe curarent; militéſque ad Sacram pugnam accenderent. At Hieronymo, ac aliis nonnullis, vti Superiori anno dictum est, è viuis sublatis; Pontifex, Mario iterum accersito, præstitutum Fratrum numerum, sub altero capite renouari mandat: qui consilio cum Patribus habito, Anselmum à Petramolaria, qui post Hieronymi obitum, Creta Romam reuersus fuerat; electis triginta Fratribus præficiendum Pontifici proponit. Pontifex verò cum Anselmi electionem probasset; ipsum, ac cæteros electos Fratres amplissimis Priuilegiis, ac facultatibus instructos, hoc Diplomate prosequitur.

F. Anselmus à Petramolaria, cum aliis ad Classem à Pont. destinatur.

Pius V. Fratres ad Classem destinatos priuilegiis prosequitur.

PIVS PAPA V.

Ad futuram Rei Memoriam.

II. *CVM dilectus Filius, Vicarius Generalis Fratrum Ordinis S. Francisci Capucinorum nuncupatorum, mandato nostro, Dilectum etiam Filium Anselmum de Petramolaria, & aliquot alios ex Fratribus eiusdem Ordinis elegerit, mittendos ad Classem Christianorum, quæ contra Infideles paratur; vt ibi Sacra ministrare, ægrotantium curam gerere, omnes monitis, & exemplis ad Dei timorem, & amorem accendere; militéſque ad viriliter pro Christi Fide dimicandum animare studeant: & eundem Anselmum dictis Fratribus in Guardianum præfecerit, cum potestate alium sibi substituendi, & alios ex ipsis Fratribus Capucinis Socios secum assumendi, seu deligendi. Nos, vt ipse Anselmus, & Fratres ea, ad quæ mittuntur, melius exequi, & adimplere possint; speciales, & infrascriptas facultates, & priuilegia eis impertienda esse censentes; motu proprio, & ex certa nostra scientia, eidem Anselmo Guardiano, eiusque successoribus, ac sociis assignatis, & assignandis præfatis: Quod omnium, & singulorum de Classe præfata, tam in Mari, quàm*

alibi constitutorum, confessiones audire, eosque ab omnibus peccatis, & censuris Ecclesiasticis, & casibus quomodolibet reseruatis, etiam in Bulla in die Cœnæ Domini legi consueta, contentis; in foro conscientiæ tantùm, iniuncta salutari pœnitentia absoluere: nec non eorum vota quæcunque, Castitatis, & Religionis votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare, ac omnibus, & singulis Christi Fidelibus de præfata Classe Christiana, seu de copiis, & exercitu contra Turcas, & Infideles pugnaturis, Sanctissimæ Eucharistiæ, & extremæ Vnctionis Sacramenta ministrare: necnon Missas super Altare Portatili in loco clauso, & à ventis tuto in terra cum reuerentia, & honore celebrare: omnibus verò, & singulis Fidelibus de Classe, & Copiis præfatis; vt sibi aliquem tam ex dictis Fratribus, quàm alium Sacerdotem approbatum eligere, qui possit eorum Confessiones audire, eosque ab omnibus peccatis, excessibus, delictis, censuris, & pœnis Ecclesiasticis, etiam vt præmittitur, reseruatis absoluere. Præterea vt plenius ægrotantibus Fratres præfati satisfacere possint, vt ipsi Fratres (si opus fuerit pro ipsorum ægrotantium necessitatibus) in Classe, & alibi eleemosynas petere, per Syndicum tamen, seu Procuratorem aliquem à Commissario Apostolico assignandum, seu deputandum recipiendas, & in infirmorum necessitatibus expendendas; ita quòd ipsi Fratres, nec eleemosynas huiusmodi recipiant, nec administrent; nisi quatenus eorum Regula permittit, & per Procuratorem præfatum fuerit eis mandatum, siue concessum. Quodque Fratres præfati, quandocunque ventum fuerit ad arma contra Infideles, siue in mari, siue in terra, quilibet eorum in ea Triremi, vel in ea acie, seu agmine, cui assignatus fuerit; Fidelibus, & pugnantibus, nomine nostro, benedictionem impendere respectiuè possint, & valeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium facultatem concedimus; & potestatem. Insuper omnibus, & singulis Fidelibus de Classe, & copiis prædictis, videlicet qui gratis militauerint, pro prima vice, qua confessi, & contriti sanctissimam Eucharistiam sumpserint, plenariam omnium, & singulorum peccatorum indulgentiam, & remissionem: qui verò stipendiati fuerint, & eandem Sacratissimam Eucharistiam (vt præfertur) prima vice sumpserint, decem annorum, & totidem Quadragenarum indulgentiam: omnibus autem, & singulis stipendiatis, & non stipendiatis, & aliis personis dictæ Classis, aliis vicibus confessis, & contritis, ac communicatis quinque annorum, & totidem Quadragenarum indulgentiam; & in articulo mortis constitutis, atque in præfata expeditione, vel pugna, seu præliis morientibus, contritis tamen, plenariam quoque indulgentiam, quam ijdem Fratres à nobis concessam esse prænunciare, et prædicare possint. Item omnibus, qui Missæ, vel Sermonibus, seu Concionibus præfatorum Fratrum, aut orationibus, matutinis, ac vespertinis oris habendis, prout à præfatis Fratribus fuerit ordinatum, deuotè interfuerint; indulgentiam quadraginta dierum de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum, eius auctoritate confisi, per easdem præsentes concedimus, et elargimur. Ne autem Fratres prædicti, dum aliis præesse student, sibi detrimentum faciant, aliisque minùs prosint, eis mandamus; vt in omnibus propriam Regulam obseruent, nec non Vicario Generali in omnibus, et singulis, quæ ab eo illis ordinata, et præcepta fuerint, pareant, et humiliter

obediant.

Digitized by Google

obediant. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die X. Martij 1571. Pontificatus nostri Anno 6.

III. Vir erat Anselmus omni virtutum genere ornatus, Fidei zelo exæstuans, ac Martyrij in primis cupidissimus: quo fit; vt cùm hanc sibi eo fruendi opportunitatem, à Deo oblatam esse arbitraretur; ardentissimo animo opus aggressus, in id totus intenderet; vt se tanto Dei munere dignum exhiberet: quapropter toto eo temporis spatio, quo Romæ, dum Classis pararetur, commoratus est; arctis se ieiuniis affligens, diuinam assidua Oratione opem exposcebat. Cúmque se pusillæ Cohortis Ducem constitutum agnosceret; quæ sui muneris erant, diligentissimè præstabat: socioſque, qua Religione Sacramenta administrare, qua prudentia errantes corrigere, quo studio Confessionibus insistere, quibus verbis milites ad pugnam animare, quomodo cum omnibus conuersari deberent; vt maiora animarum lucra referre possent, instruebat: cunctos denique ad Fidei zelum, vitamque pro Christo profundendam hortabatur. Iam verò, instructa Classe, & ad nauigationem parata, cùm Socios varias in Triremes diuisisset, propria cuique munera dispertitur: Orationum tempora præscribit, alia quoque præcepta cuique peculiariter, in ipso conflictus die obseruanda, tradit; quibus illos ad futura belli discrimina præmunit.

Anselmus à Petramolaria Socios instruit.

IV. His igitur vniuersi præceptis instructi, atque Apostolica benedictione muniti, qua illos Pontifex Roma discedentes prosecutus est; Triremes ingrediuntur, atque è Portu soluunt: Quisque suam aut ligneam, aut æneam Christi Crucifixi Imaginem à Pontifice benedictam, atque Indulgentia donatam, secum gestat: quam militum animis imprimere, eaque magis, quàm ferro Dei hostes terrere, ac debellare parat. Pergit auspicatò Pontificia Classis, pietate, ferroque armata: dumque Austro prosperè flante, Messanam versùs adnauigat, vbi Ioannes Austriacus naturalis Caroli V. Imperatoris filius, copiis omnibus præfectus, Classem vniuersam colligit: suas quique Fratres Triremes Sacris disciplinis imbuunt; preces quotidianas instituunt; quibus tum manè, tum vesperè communi Religione incumbere debeant: sæpè ad Milites Sermones habent, quibus vitia, ac blasphemias compescunt; animos ad pietatem parant; vnumquemque ad expianda animi scelera prouocant: qua ratione diuinam sibi quisque opem vendicare, quibus potissimùm armis hostes profligare valeat, opportunè docent: nihilque ab iis officij prætermittitur, quo militum copias, diuinis potissimùm armis instructas, ad Victoriam parent.

Fratres Capucini per Triremes dispertiti cunctos ad pietatem instruunt.

V. Austriacus igitur è Sicilia soluens, Mense Septembri, Naupactum Achaiæ Vrbem, vulgò Lepanto, quæ haud procul ab Actio Promontorio distat, secundis ventis adnauigat, vbi ex oppositio Alis Bassa, qui in Sinu Corinthiaco Nauales Turcarum copias continebat, Classem educit; atque in Christianorum conspectum sistit. Iamque vtrinque acies, ad semiplenæ lunæ formam explicatæ, ad pugnam paratæ erant: cùm omnibus Christianis Militibus, iam diuino Pœnitentiæ Sacramento expiatis, ac pro Fide decertantibus Capucini Fratres Pontificis nomine plenariam omnium peccatorum indulgentiam prædicant: cunctos erecto Crucis trophæo ad dimicandum excitant: iisque, qui pro Religione, pro Fide, pro Deo denique strenuè decertauerint, Christi opem pollicentur: neque vlla ratione dubitandum persuadent, quin is & pugnantibus patrocinari, & Victores suscipere, ac suauiter amplecti; ac tandem in eo conflictu generosè pro Fide occumbentes, æternis præmiis coronare velit.

Capucini Fratres Plenariam Indulgentiam, ante pugnam Nauale prædicant.

VI. Tandem pugnæ signo dato: cùm iam magno animo prælium iniretur, ac elato belli clamore, tubarum sonitu, grauioriſque tormenti eiaculatione, armis potiùs, quàm consiliis opus esset: alij eminentiori se Puppis loco collocant; Chri-

Capucinorū officia, dum pugna committitur.

stique Crucifixi Imaginem efferentes, Nostros ad victoriam animant. Fuit, qui Triremis corbe conscensa, dum pugna committitur, velut triumphi prænuncius, Victoriam magnis vocibus acclamaret: in quem cùm mille ab hostibus sagittæ emitterentur; à nulla tamen vnquam lædi potuerit. Alij vulneratis opem ferunt; alij morientes piis officiis prosequuntur. Anselmus cùm Triremem suam vndique ab Infidelium Triremibus obsessam, iam ab Aduersariis occupari: hostémque magna nostrorum strage, ad malum vsque victorem peruenisse conspiceret: Christi Crucifixi Imagine, qua eousque pugnauerat, tantisper dimissa; Fidei zelo, alterius Matathiæ instar accensus, Romphæam vtraque manu apprehendit, ac tanta vi in hostes irruit; vt ex iis septem interfectis, cæteros è Trireme deturbauerit. Cuius rei cùm eum deinde conscientia pungeret; Romamque rediens, rem Pontifici narrasset, vt ab eo irregularitatis dispensationem acciperet: subridens Pontifex: Cur, inquit, te benefacti conscientia exagitat? Laudem, non dispensationem mereris, ac benedictum dimisit.

Anselmus Triremem ab Hostibus liberat.

VII. Interea, cùm, Deo præsertim auxiliante, qui in ipso pugnæ initio ventum, qui nostris sinister erat, secundum spirare iussit; à quo Bombardarum, atque æneorum tormentorum, quæ laxabantur, fumus in hostium oculos ferebatur: res tam feliciter gesta esset, tamque insignis de Infideli hoste victoria reportata; vt trium horarum spatio, quo summa contentione vtrinque pugnatum est: Turcarum plusquam viginti quinque millia cæsa fuerint; in quibus Alis Bassa glande transfixus, ac capite truncatus fuit: capta hostium quatuor millia, Christiani captiui libertate donati quindecim millia; Triremes, quæ in Christianorum potestatem venerunt; præter eas, quas vnda, & ignis absorpsit, numero centum supra octoginta. Denique cùm tam miseram Ottomanica stirps, qualem haud vnquam pertulerit, cladem hoc anno passa fuisset; Anselmus cum Sociis Romam reuertitur.

Insignis victoria à Christianis de Turca reportatur.

VIII. Cæterùm inter eos, qui cum Anselmo ad Nauale bellum profecti fuerant, vnus Picenæ Prouinciæ Concionator fuit; qui sagittæ vulnere in tibia sauciatus; cùm illud nullo vnquam remedio curari potuisset, post biennium tandem eo vulnere è viuis sublatus, Deo animam consecrat. Alter verò Lucas Fanestris, identidem Concionator; dum re confecta, Romam versùs adnauigat; Nobili cuidam Romano morienti extrema pietatis officia persoluit: quo tempore res planè terroris plena accidit: Is enim cùm vita omnium [illegible]one defunctus esset; post aliquot horarum spatium, maximo omnium terrore, [illegible] suos redieris, Lucam accersit: eumque his verbis affatur. Lucas Pater, iam tu [illegible] ex Inferis Dei virtute redeo; quæ apud eos erga me gesta sunt, tibi è vestigio narraturus. Cùm primùm anima mea è corpore soluta, tremendum Dei Iudicium subiit; protinus tot scelerū inexpiatorum turmæ miserum inuaserunt; vt iis obrutus diuino Iudicio mox in tartara detrusus fuerim: vbi vxorem, quam Romæ incolumem reliqueram, in[illegible] flammas stridentem offendi: vxoris vocem agnoui, neque [illegible] causam admiror: moxque ab ea damnationis causam scisciter: [illegible]la: Audi, inquit, ô Conjux. Cùm primùm tu ex Vrbe discedens, ad Nauale Bel[illegible] profectus es, N. nobili Vir, qui se diu mei amore captum dicebat; tanta[illegible], totque donis animum expugnauit, vt ferè inuitam ad turpem concub[illegible]n pertraxerit. Huius me sceleris mox tantoperè pœnituit; vt inde in lethalem morbum inciderim. Verùm cùm illius pudore suffusa, illud Sacerdoti pandere [illegible]ubescerem: eo scelere nondum Sacramento expiato, extrema me dies inter[illegible]e Tartaro adiudicauit. Hæc illa. Porrò eadem cùm me sententia premeret, immensa me Dei clementia ad viuos reuocauit; vt delicta mea Pœnitentiæ Sacramento [illegible]bstergens, eorum ab te absolutione fruar. Moxque integra peccatorum suorum confessione Lucæ facta, ac domus suæ rebus ritè dispositis; melius ac felicius, quàm antea, in pace quieuit. Lucas verò Romam profectus, cùm Adulterum, quem nomine agnouerat, dili-

Defunctus ab inferis excitatus post peccatorum confessionem iterū obdormit.

Mulier ob peccatum in confessum damnatur.

genter

genter conquisitum reperiisset; damnatæque Mulieris illi factum narrasset: pro- [illegible] quoque scelus agnoscens, Adul[illegible] casu ad meliora prouocatus; illud [illegible]a, [illegible]ramento deleuit. Dei [illegible]udicia altiùs perpe[illegible]denda reliquit: qui quos sceleribus obstrictos reperit, da[illegible]at; eos verò, qui ad pœnitentiam re-surgunt, sua benignitate absoluit.

IX. Accidit hoc anno, in Conuentu Serræ Capreolæ, Prouinciæ Sancti Angeli; vt Laicus quidam Nouitius, grauiter de veritate Corporis Christi in Eucharistia à Dæmone tentaretur: eoque magis tentatio ingraueſcebat; quò eam ille silentio tegere, ac Magistro aperire non audebat. Ingemiscebat Nouitius, cùm se in varias incredibilium cogitationes inuitum rapi animaduerteret: cumque Satanæ id opus esse agnosceret: haud tamen à Satana seipsum explicare poterat: ferox enim hostis cum eo cominus pugnare, vimque animo sua suggestione inferre videbatur. Pugnabat fortis Athleta, nec fortissimo licèt aduersario cedebat: supplices autem palmas cum lachrymis ad Deum tendens, ab eo in hoc Fidei certamine opem, ad hostem debellandum exposcebat. Diu cùm huius tentationis impetum inuictus sustulisset: Deus Opt. Max. qui fidelis est, nec quemquam patitur supra id, quod potest, tentari: Nouitium tandem ab hoc Diaboli cæ tentationis conflictu hac ratione liberat. Solemni enim die Corporis Christi, dum nocte Matutinis horis peractis, Hymnus *Te Deum laudamus*, in Choro decantaretur, is ante Sacrosanctæ Eucharistiæ Altare procumbens, adhuc sub tentationis pondere ingemiscens, ad Deum clamabat: quum è Sacri Tabernaculi ostio puerulum, immensa luce circumfusum, erumpentem cernit; qui supra Altare incedens, Ecclesiam suo fulgore illustrabat: Mox Nouitius humi prostratus, ac lachrymis perfusus exclamat: Dominus meus, & Deus meus; puerum adorat: tandiuque ea pueri præsentia fruitur: quoad Choro versiculum illum decantante: *Te ergo, quæsumus, tuis famulis subueni, quos pretioso sanguine redemisti*: is cum aliis seipsum prosterneret, ac humo deosculata Christum adoraret: quo facto puerulus ad Tabernaculi ostiolum rediit; omnemque tentationis nebulam, suo præsentiæ splendore, ab Nouitij animo excussit.

Nouitius à Dæmone tentatus à Christo miraculosè liberatur.

Sacra Eucharistiæ veritas miraculo comprobatur.

X. Interea plerique hoc anno, qui militiæ nostræ nomina dedêre; post dura Religionis certamina, vitæ corona donantur. Inter quos primus fuit Frater Otto à Sancto Germano, Regni Neapolitani Oppido, Sacerdos. Hic cùm ab ipso Religionis exordio, ad Capucinoram Ordinem accessisset; vsque ad Ochini lapsum, tam præclaris virtutum exemplis inter alios effulsit; vt nouum Religioni Sydus ortum esse videretur. Atra verò illa tempestate conuulsus, tanquam alter Lucifer è Cælo cadens, à Religione dilapsus, diu effrænem inter quosdam alterius Ordinis alumnos vitam duxit. At benignissimi Patris luminum, qui illum iam olim à sæculi tenebris eruerat, mente ipsius Cælesti fulgore illustrata, iterum ad Religionis sinum, vnde exciderat, reuocatur. Rursum igitur, tametsi difficillimè, inter Capucinos connumeratus, atque in Mediolanensem Prouinciam missus; ibi prioris lapsus labem, tanto virtutum splendore, ac posterioris vitæ sanctitate deterſit: vt casus illi non ad ruinam; sed ad ampliorem bonorum cumulum obtigisse videretur. Tam enim ex eo tempore, præteritorum scelerum pœnitentia tangi, & anteactæ vitæ mœrore afſici cœpit: vt diu noctuque inter perpetuos lachrymarum imbres versaretur: quapropter carni, quæ illum ad vitia, ac illecebras pertraxerat, bellum irreconciliabile indicit; abstinentia extenuat; quotidianis panis, & aquæ ieiuniis, per integra quadragenorum dierum spatia protractis castigat: quæ sæpè, vt pœnam augeat, pane subtracto, ad sola legumina madefacta extra saturitatem contrahit: diris flagellis conterit; nocturnis vigiliis exsiccat; laboribus conficit: denique cùm rectam corporis seruitutem, certam animi libertatem esse

F. OTTONIS à S. Germano. Vita, & Gesta.

A Religione labitur, ac pluribus vitiis irretitur.

agnoſceret; tam ſeuera ſenſus omnes lege, ac diſciplina coërçet, vt plenam carnis victoriam aſſecutus eſſe videretur.

Difficilior poſt lapſum ad virtutem reditus.

Iſiud certè Vir prudens fateri ſolebat, difficiliùs illi poſt caſum, virtutis iter extitiſſe. Deguſtatis enim malè iucundis voluptatibus, cùm vix diuelli ab his animus poſſit, ſegnior ad virtutem efficitur: faciliùs verò recta ſequitur, cùm earũ necdum venenatam ſuauitatem attigit. Maximum verò ad hanc ſui ipſius victoriam comparandam, illi ab oratione, cui pluribus diei ac noctis horis vacabat, ſubſidium efſluxiſſe affirmabat. Quæ enim naturæ vitio, quoties illud pro natura inoleuit, difficilia; aut etiam impoſſibilia videntur: lachrymoſa oratione facilè comparari dicebat. *Hoc enim* (teſte Iſidoro) *eſt remedium eius, qui vitiorum tentamentis æſtuat: vt quoties quolibet vitio tangitur, toties orationem ſubdat, quia frequens oratio impugnationem vitiorum extinguit.* Iſid. de Sum. bon. l. 3. c. 8. XI.

A Dæmone variis modis infeſtatur.

Præclarum hunc Ottonis de carne triumphum, cùm Dæmon, qui antiqua cum eo fœdera iunxerat, moleſtiſſimè ferret; acriora in illum bella parat: ſæpè enim in muliebri forma apparens, illum ad turpia alliciebat: interdum ſodalium, quos apud ſæculum reliquerat, ſpeciem obiiciens; illum ad priores illecebras prouocabat. Matris etiam quandoque effigiem aſſumens, eum ad domus propriæ commoda curanda ſollicitabat: quæ cùm Dæmonum ſpectra, ac præſtigias eſſe agnoſceret; Crucis ſigno obiecto, diſpergebat. Nocte quadam in Conuentu Herbæ, dum in Eccleſia Deum attentiùs orat; Dæmon, vt ipſum ab oratione exturbet, Fratris cuiuſdam nuper Defuncti cadauer, quod honeſto loco, vſque ad ſepulturæ tempus, in Dormitorio collocatum fuerat; aſſumit, eoque contectus Eccleſiam ingreditur: Otto verò cùm Deo illuſtrante illud Dæmonis opus eſſe didiciſſet; Diabolo in Dei nomine imperat, vt Defuncti corpus, ad præſtigias aſſumptum, nulla mora interpoſita deferat: qui cõfeſtim præcepto obtemperans, Corpus exanime relinquit; is verò eo in humeros ſublato, atque in proprium locum reſtituto; ad Orationem redit; Deoque Conditori de profligato inſidiatore grates perſoluit. Poſtremò cum Anſelmo de Petramolaria, ad Bellum Nauale profectus, cùm in ea expeditione eximia charitatis, patientiæ, pietatis, ac religionis cunctis exempla reliquiſſet; morbo correptus vitam ſancto fine concluſit. Poſt mortem verò Mediolani cuidam Fratri apparet, à quo cùm de proprio alterius vitæ ſtatu interrogaretur: reſpondit, ſe ex Dei clementia ſalutem eſſe conſecutum; at diſtrictiſſimam rerum, præſertim quæ ad paupertatem pertinent, rationem ab eo exactam fuiſſe: ita vt etiam candelulæ, quæ apud loca communia fruſtrà interdum conſumitur, in Dei Iudicio, ratio ſeuera exigatur. XII.

Ad Bellum Nauale pergens ibi in Domino obdormit. Viſio de illius gloria explicatur.

F. IGNATII de Valle Duplici vita, & geſta.

Per id tempus Fr. Ignatius de Valle Duplici, Sacerdos Bononienſis Prouinciæ: qui ex nobiliſſima Comitum eiuſdem Oppidi ſtirpe progenitus, inculpatam, ac virtutibus plenam in ſæculo vitam duxerat: ferreaque catena, quam perpetuò circa lumbos geſtabat, carnis petulantiam in ſæculo domans, integros quandoque dies in oratione tranſegerat. Cùm è ſæculo ad Religionem migraſſet, vitam priori pietate auſpicatam, tot virtutibus illuſtrauit: vt totius humilitatis, honeſtatis, manſuetudinis, obedientiæ, Regularis diſciplinæ, omniumq; virtutum ſeſe exemplar præbuerit. Orationis cum primis ſtudioſiſſimus fuit: cuius adeò cupiditate tenebatur, vt hominum familiaritatem fugiens, ſemper ſolitudines, orationi aptas, quæreret. Hic dum Bononienſe Monaſterium Guardianus adminiſtrat, ob ſingularem vitæ ſanctimoniam, ad Pontificiam Claſſem cum Conſtantino Mutilenſi, ac cæteris ſub Anſelmo vocatur; vbi cùm præclara omnibus pietatis, ac charitatis teſtimonia reliquiſſet: rediens parta victoria, variiſque in eo itinere ærumnis, & incommodis affectus, in Apuliæ Prouincia in morbum incidit; vbi charitatis, ac obedientiæ Martyrio feliciter conſumato, ærumnis finem imponit. XIII.

Nobiliſſimis ortus Natalibus virtute Nobilior fuit.

F. IOANNIS BAPTISTÆ de Caſtro S. Petri vita, & geſta.

Hoc ipſo anno Fr. Ioannes Baptiſta de Caſtro S. Petri, Clericus Bononienſis Prouinciæ, extremum Foroliuij diem claudit. Hic tam inſigni mentis pu- XIV.

ritate,

ritate, humilitate, morum disciplina, sensuum mortificatione, orationis assiduitate, ac totius Regularis obseruantiæ luce in Religione, exiguo licèt temporis spatio, effulsit: vt Angelicam; ac planè cælestem inter homines vitam ageret: tantaque apud Deum sanctimoniæ laudem adeptus fuerit; vt in ipsa sui obitus hora, Dæmon, qui Mulierem quandam textricem obsidebat, tepentè exclamare cœperit: Heu, heu mortuus est Vir Sanctus, Ioannes Baptista: cælum modò gloriosus conscendit, iam hinc mihi emigrandum est; hac mea me ille Sede pellit; quo tempore infessam Mulierem discerpens, ac semimortuam relinquens; ex ea protinus aufugit.

XV. Inter eos, qui cum Anselmo de Petramolaria, in bellica illa Pij V. Pontificis expeditione, ad Nauale Bellum processêre, vnus fuit Fr. Massæus Genuensis, Laicus Picentis Prouinciæ; quem Anselmus inter alios sibi Socium elegerat. Hic cum inter prima Religionis initia Capucinorum militiæ nomina dedisset: tanto virtutum fulgore, ac vitæ austeritate inter cæteros emicabat; vt annum totum in quadragenas inedias dispertitum, in sola panis, & aquæ refectione transigeret: haud tamen interea à quotidiano labore vacabat: quo cùm corpus defatigaret; non aliam sibi præterquam orationis quietem quærebat: ex qua maiores sibi ad carnem, cognataque illi vitia, frigore, nuditate, flagellis, vigiliis, atque aliis castigationibus edomanda, vires quotidie augeri sentiebat. Hinc plures Dæmonum infestationes passus, quibus illum ab hac perfecta virtutis via deterrere conabantur; eam animi constantiam à Deo assecutus fuerat; vt Dæmoni ipsi illuderet, illique ignauiam, ac imbecillitatem exprobraret.

FR. MASSAEI GENVENSIS Vita & Gesta.

A Dæmone infestatus eidem ignauiæ exprobrat.

XVI. Sæpè, ob notam vitæ sanctimoniam, Nouitiorum curæ præficitur: quo munere, dum in Conuentu Camerini aliquando fungitur: Nouitius quidam, sub virtutis amplioris prætextu, vitium, ac Dæmonem in animo fouebat: cùm enim is Nouitios, prima noctis hora, sua cum benedictione ad quietem dimitteret: ex his vnus, qui & deuotione, & orandi studio, cæteris antecellere videbatur; seguiùs Magistri præcepto obtemperans, diutiùs orationi vacabat. Hic semel, atque iterum à Magistro admonitus; ne quid præter Obedientiam ageret: cùm semel cæteris recedentibus diutiùs in Ecclesia oraret; Magistri præcepto ad quietem compellitur. In Cellam pergit Nouitius secum obmurmurans; nec Magistri, illi quietem imperantis, præcepto obedit: sed rerum diuinarum contemplationi, iuxta proprij animi placitum, incumbens; haud fallacem à Dæmone voluptatem sibi animo inditam agnoscit. Dum itaque proprio animi placito, ac voluptati, potiùs quàm Magistro obtemperat. En Diabolus ex insidiis erumpit; & qui incautum idcirco, sub lucis, ac virtutis specie fefellerat, vt tanquam leo rugiens deceptum deuoraret; protinus in Nouitium insiliens, ita illius fauces constringit; vt penè suffocare videretur. Eo in periculo Nouitius clamorem altiùs attollens, Magistri opem implorat, quum protinus Magister accurrens, vix ab eo tulis orationibus Dæmonem compescit. Inobedientiæ crimen tunc Nouitius agnoscit: discitque Deo obedientiam magis, quàm orationis sacrificium placere: eamque non Deo, sed Dæmoni orationem offerri; quam spreta obedientiæ lege, animus propria voluntate luxurians, se Deo consecrare putat. Is tandem cùm quadraginta, & amplius annos, magna cum virtutum laude in Religione exegisset; hoc anno morte interceptus, Mundo ærumnarum pleno valedicit.

Nouitius præter obedientiam orationi vacans, seruè à Dæmone suffocatur.

XVII. Non minori virtutum, ac sanctitatis splendore, Fr. Franciscus à Montepolitiano, Concionator, Ethruriæ Prouinciam illustrat: qui ex nobili Buratorum Familia ortus, Marcelli II. Pont. (vt ferunt) consanguineus fuit. Hic cupidissimus omnium virtutum sectator, castitatis præsertim candorem, tam illibatum seruare studuit; vt non modò mulierum omnium colloquia, familiaritates, aspectum studiosissimè deuitaret: verùm, vt omnem prorsus memoriam ab animo deieret, eas neque nominari, neque de iis sermonem institui vlla ratione

F. FRANCISCI A MONTEPOLICIANO, Vita & Gesta.

ferre

ferre posset. A Superiorum, atque alterius cuiuslibet personæ murmuratione, adeò abhorrebat; vt cum primùm eam subodoraret; protinus vel altero Sermone interciperet; vel ab eo se confestim hominum consortio remoueret. Regularis disciplinæ obseruantissimus, paupertatem perpetuò sibi coniugio desponsasse videbatur; ita vt nullo magis, quàm rerum penuria delectaretur. Dei Verbum tanto spiritus ardore, tamque ingenti diuinæ sapientiæ luce disseminabat; vt inter prædicandum futura aliquando prædiceret. In huius rei argumentum, dum Pisis prædicat, Francisco Marzocho Pharmaçopolæ, qui cùm ad Medicorum vsque desperationem ægrotaret, se illius precibus commendauerat; futuram incolumitatem prænunciat, eamque sua oratione restituit: atque eodem modo plerosque ægrotos, impetrata illis diuinitùs sanitate, à morbo liberat. Postremo cùm in Senarum Vrbe, ipso Aduentus tempore Dei Verbum ministraret; mortalem vitam, quam in omni iustitia, & sanctitate duxerat: hoc anno cum immortali commutat. Pallium illius cùm post mortem in suorum propinquorum potestatem veniisset; eo plurimi ægrotantes diuina virtute curati, corporis incolumitatem acceperunt.

Pleraque futura Prophetico spiritu prædixit.

Plerosque Aegrotos sua Oratione curat.

Neapolitana Prouincia, velut fructifera vitis, suos quoque botros hoc anno, Cælo suauissimos profert. In his primus est Fr. Bernardinus à Lauro Clericus; qui cùm in eximia, ac singulari quadam morum probitate, vitæ innocentia, animi candore, carnis odio, sui ipsius abnegatione, paupertatis amore, humilitatis disciplina, Regularis obseruantiæ cultu, atque omnium virtutum studio, præclarum cælestis vitæ tyrocinium posuisset: in Conuentu Apicis immatura morte corripitur: quo fit, vt non virtus vitæ, sed vita illius virtuti defuerit: breuique in Palæstra exercitatus, Palæstræ coronam in morte tulerit. Etenim in ipso mortis agone, cùm iam luctæ finem imponere deberet; in mentis excessum raptus, ingentem Fratrum Capucinorum supplicationem, splendidis vestibus ornatam, ante se gradientem conspicit: qui cùm è terris in Cælum conscenderent, suum quique Ordinem, vel priorem, vel posteriorem sibi præstitutum seruabant. Postremus tãdem inter duos, S. Patriarcha Franciscus incedens, manu librum apertum gestabat: quem Bernardinus diligentiùs inspiciens, cùm in eo suum ipsius nomen exaratum vidisset; eodem tempore ad sensus rediens, rem exhilaratus Fratribus narrat; moxque cum his ad Cælestes Sedes laureandus conscendit. XVIII

FR. BERNARDINI A LAVRO, Vita, & Gesta.

In extasim ante obitum rapitur, ac pie in Domino obdormit.

Alter quoque Fr. Andreas Calaber à Crotone, Vrbe Magnæ Græciæ, Laïcus, multarum virtutum laude, in eadem Prouincia insignis floret. Hic cùm otium omne ignoraret, diem labori, noctis minimam somno, maximam orationi, ac diuinarum rerum meditationi, partem dare solitus erat. Habitu pauper, charitate in omnes diues erat. Cúmque nihil illi iucundius esset, quàm Superioribus, ac cunctis parere, id non parum molestè ferebat; si quando Superior humaniori voce vsus, non iubendo; sed rogando eum ad agenda prouocaret: Eo enim obedientiæ vim minui, ac meritum obtundi sapienter aiebat. Ex quo facilè perspici poterat, veram eum obedientiæ virtutem, ac mentis humilitatem assecutum esse. Tanta Sacerdotes reuerentia, ac veneratione prosequebatur, vt plenum S. Francisci spiritum adeptus videretur: etenim cum iis consedere, aut eorum se colloquiis immiscere, aut illos operto capite alloqui, piaculum arbitrabatur; cùm id dicere solitus esset: Sacerdotes nobilissimos Altissimi Seruos esse, quibus aliquid obsequij impendere, magni beneficij loco habendum sit. Hoc obedientiæ, ac humilitatis sensu, cùm annis, ac virtutibus canus, Neapoli in Conuentu S. Euphebij in supremum morbum incidisset; virtutes, quas sibi ad vitæ ornamentum adsciuerat, easdem sibi ad mortis coronam vendicat. Cùm enim adhuc sentibus integris existens, longiùs à mortis articulo abesse crederetur; Guardianum accersiri curat, ab eoque benedictionem abeundi exposcit. Cui Guardianus subridens. Quonam, inquit, tibi abeundum est? (neque enim de ipsius adhuc obitu cogitabatur.) At Andreas, cùm vitæ occasum sibi immisere diuinitus accepisset, impensiùs ab eo benedictio- XIX.

FR. ANDREÆ à Crotone. Vita, & Gesta.

Sacerdotes summa veneratione prosequitur.

Superioris Obedientiam ad moriendũ expetit.

nem

nem efflagitans ; Magnum mihi iter, aiebat, modò peragendum eſt. Poſtremò Guardianus, vt illius votis ſatisfaceret : Eia, inquit, Dei, ac mea benedictione munitus, felix perge. Andreas verò cùm Guardiani funem, qua præcinctus erat, manibus arripuiſſet : *Benedicite*, inquit, *Pater, Benedicite* ; hiſque in verbis, humana deſerens, cæleſte iter aggreditur ; ſuperaſque euadit ad auras.

Sui Obitus diuinitus admonetur.

XX Tertius tandem his ſuccedit Fr. Bonauentura Cremonenſis Sacerdos, qui cùm Amadeorum Familiam cum Capucinorum Congregatione, inter ipſa initia commutaſſet; in ea Angelorum potiùs, quàm hominum vitam coluit. Etenim ab omnium conſortio, ac familiaritate ſemotus, tam rerum diuinarum ſtudio oblectabatur ; vt cum Apoſtolo perpetuam ſibi in Cælo conuerſationem delegiſſe videretur. Hinc ægrè ad ipſa naturæ neceſſaria, ſine quibus hominum vita ſtare non poteſt, ac velut vi quadam trahebatur ; quare haud mirum ; ſi quotidiana ieiunia tam arcta abſtinentiæ lege ſibi obſeruanda proponeret ; vt ſæpiſſimè panis, & aquæ refectione concluderet ; Carnem aſperrimo cilicio domaret ; ac ſomni parcus, longas in oratione vigilias duceret. Religionis procellam, quæ Ochini tempeſtate concitata fuit; tam conſtanti animo pertulit; vt multos ſua virtute, & exemplo vacillantes à lapſu vendicauerit, & in Religionis amplexu cõtinuerit. Eo tempore, cùm in Conuentu Foroliuij, aſſiduas ad Deum pro Religione preces, ac lachrymas funderet; Virginis Deiparæ aſpectu, ac conſolatione fruitur : quemadmodum anno 1543. fuſiùs exarauimus. Plures quoque alias à Deo viſiones, ac reuelationes accepit, quibus ipſius apud Deum ſanctitas, non obſcurè declarata fuit. Sæpè in eodem Conuentu dum in nemore orat; ab Angelo, in quandam Montis, qui Vrbi coniunctus eſt, Eccleſiam ductus, ibi Petri Apoſtoli, ac B.P. Franciſci colloquio potitur: à quibus pleraque etiam euentura diſcit: quæ cùm alto ſilentio tegeret, vix ea Guardiano aperiebat. Illud quoque inter alia Guardiano narrauit ; quòd ab Apoſtolorum Principe, ſacrum Altaris Myſterium in ea Montis Eccleſia, eo ſpectante, ad finem vſque celebratum fuerit. E Bononienſi Prouincia Neapolim à Mario Generali miſſus, vt Monialium S. Mariæ in Hieruſalem curæ incumberet ; poſt aliquot huius adminiſtrationis annos, hoc anno, ſupremo morbo ſublatus, in Conuentu S. Euphebij, carnis onere depoſito, ad meliora conſcendit.

F. BONAVENTVRÆ CREMONENSIS, Vita & geſta.

Sæpe B. Virginis & Apoſtolorum præſentia fruitur.

B. Petrum Apoſtolum ſæua ſarientem ſpectat.

XXI. At neque ſuis caret floribus S. Angeli Prouincia; quam cùm Fr. Leo Genuenſis, Sacerdos, ſuauiſſimo virtutum odore, triginta annorum ſpatio reſperſiſſet: hoc anno, velut ſuauiſſimum thimiama, ex quamplurimis cæleſtium virtutum odoribus compoſitum, in Cælum fertur. Hic ad diuinæ ſeruitutis libertatem à Deo vocatus; cùm per aliquot annos, in Monte Gargano, magna cum auſteritate, ac conſluentium ædificatione, vitam Eremiticam duxiſſet ; liberioris illius vitæ pericula ſeriùs animo perpendens, Deo intus afflante, de Religionis alicuius ingreſſu ſecum cogitare cœpit : veruntamen cùm Dæmonis fallentis inſidias metueret, aſſiduis ſe ieiuniis, ac orationibus exercens, à Deo conſilium, ac certum diuinæ voluntatis teſtimonium poſtulabat. Id cùm diu, ac multis precibus poſtulaſſet; tandem Virgo Deipara, cuius ille in ea deliberatione, ſibi opem, ac ſuffragium implorauerat; oranti apparens, Religionis, velut perfectioris, ac tutioris ſtatus illi amplexum perſuadet. Veretur adhuc timidus Leo, occultaſque Diaboli fraudes, ac illuſiones pertimeſcẽs; cuius eam ſæpè artem eſſe agnouerat, vt ſub incerta amplioris boni vmbra, certi poſſeſſionem auferat: preces, ac lachrymas multiplicat, diuinámque ſibi lucem expoſcit, cui falſum ſubeſſe nequeat ; quaque in rectam diuini beneplaciti viam ducatur. Rurſus igitur Virgo Beatiſſima illius ſe conſpectui exhibens, hominem confirmat ; primumque illud à Deo conſilium fuiſſe comprobat. Nihil poſt hæc cunctatur Leo : ſed Virginis ſermone confirmatus, Capucinorum inſtitutum, ex diuina inſpiratione, ſibi amplectendum deligit ; atque in Conuentu S. Ioannis Montis rotundi, Seraphicæ Minorum militiæ inſigniis munitur.

F. LEONIS GENVENSIS Vita, & Geſta.

Ex Eremita Capucinus efficitur.

A B Virgine de Religionis ingreſſu inſtruitur.

XXII. Poſt Religionis ingreſſum, quot cœperit virtutibus florere ; quamque admira-

bile

Plurima in eo virtutes eluxere.

bile vitæ genus inter homines instituerit; haud sanè facilè est referre. Prioris enim vitæ libertatem tanto obedientiæ studio religabat: vt cùm nihil ea iucundiùs reperiri posse diceret; ipsa quoque, quæ aut difficilia, aut impossibilia videntur, cum voluptate fieri affirmaret. Nemo eo humilior, nemo honestior, temperantior nullus: etenim illius mens, tam ab omni cupiditate aliena, tam moderata, tam ad omnem virtutem composita erat; vt nulla re prorsus, præterquam boni cupiditate, afficeretur.

Admirabilis illius abstinentia.

Nemo facilè illius abstinentiam verbis perstringat; qua non modò sibi omnia, vt plurimùm, obsoniorum genera subtrahebat, sola sibi panis, & aquæ refectione relicta: verùm & ipsum vitæ hominis fundamentum, biduana, ac triduana cibi omnis inedia, ac subtractione auellebat. Nemo carnis martyria referat: Quam vt in spiritus seruitutem redigeret, ciliciis, diris flagellationibus, præter communes, somni parcitate, vigiliis, nuditate, frigoris perpessione, atque aliis corporis incommodis sponte assumptis, afflictabat. Nemo altissimæ Paupertatis studium. Nemo Regularis obseruantiæ zelum. Nemo animum ad cælestia contemplanda raptum, totumq; è Cælo pendentem. Nemo noctes in oratione insomnes. Nemo lachrymas. Nemo incensa mentis suspiria narrare queat: quæ e cælestem hunc planè hominem indicabant. Triginta igitur cùm hic annos tot virtutibus exornasset; Religionémque eximia hac vitæ sanctimonia illustrasset, in Conuentu Manfredoniæ, supremam vitæ periodum sanctissimè claudit: Vrbe tota ad ipsius funera, ob ipsius sanctitatis famam, confluente. XXIII.

Sanctimonia clarus è vinis excedit.

F. MARTINI RHEGINI vita & festa.

Postremus hoc anno mortalibus rebus eximitur, Fr. Martinus Rheginus, Laicus, Rheginæ Prouinciæ: qui abstinentia, paupertate, silentio, vitæ austeritate, sensuum mortificatione, atque oratione clarus: cùm quadragesimum, vno minus, in Religione annum attigisset; sui obitus die ex diuina reuelatione accepto, ac prænunciato, in Conuentu Rhegij, singulari cum sanctimoniæ fama, vinculis carnis absoluitur. Cui Deus Opt. Max. post mortem testimonium præbuit, carne ipsius ad niuis candorem, & infantilem teneritudinem, ac tractabilitatem reuocata; vt ea cùm prior vitæ innocentia, tum posterioris vitæ gloria probaretur. XXIV.

ANNVS CHRISTI. PII V. GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1572. 7. 1. 9. 48.

I. FLEBILIS hic annus Milleſimus quingẽteſimus ſeptuageſimus ſecundus, incredibili omnium mœrore, Pium V. Pontificem Max. Pontificum gloriam, ſedis Apoſtolicæ decus, virtutum omnium columen, Infidelium terrorem, ſanctæque, ac Catholicæ Eccleſiæ delicias, magna etiamnum animo cogitantem, maximo totius Chriſtianæ Reipublicæ damno Kal. Maij nobis eripit: maioremque Chriſtiano Orbi luctum attuliſſet, niſi breui temporis mora interpoſita, Grogorium XIII. egregium ſanè Pontificem, ac rerum geſtarum memoria clarum, in ipſa Pentecoſtes die, diuino planè afflatu reddidiſſet.

Pius V Pont. moritur, & Gregor. XIII. ſuccedit.

II. Interea Capucinorum familia, in Neapolitano Regno, magis in dies propagabatur; Quare cùm in Lucaniæ Prouincia, maior Conuentuum numerus expeteretur, qui exuberantem Fratrum excreſcentium familiam caperent; hoc anno, in Siciniani Oppido, Diœceſis Caputaquenſis, quæ Archiepiſcopatui Salernitano ſubeſt; Cœnobij illius fundamenta, non abſque certo diuinæ Prouidentiæ teſtimonio, iaciuntur. Cùm enim Ioannes Antonius Maffeus, prædium, in quo Monaſterium extruendum erat; quod ampliori pretio oblato, ab eo ſuminis precibus expetebatur, vendere recuſaret: in eaque animi ſententia pertinaciùs perſiſteret: Noctu in ſomnis B.P. Franciſcum è Cælo dilabentem ſpectat; qui ſeueriori illum oculo contuens, in Agrum Conuentus ædificationi deſignatum ducit: vbi dum his illum durioribus verbis compellat. Tune fratribus meis prædium hoc vendere renuis? Fune, qua præcinctus erat, tandiu illi verba, ac plagas infligit: donec ille veniam à B. Patre poſtulans, præ dolore exclamaret. Da veniam, Pater, da veniam. Iam prædium ſibi Fratres accipiant. Non amplius pugno, haud abnuo: Qua pollicitatione accepta B. P. à verbere ceſſat. Is verò ſibi è ſomno redditus, cum vibices, ac verberum ſigna in membris geſtaret: Fratribus ſummo manè arcitis, nulla pretij mentione facta, vltrò illis prædium donat: atque animo mutatus, plurima deinceps Capucinorum Religionem beneuolentia, ac veneratione proſequitur. Dæmon verò bonorum omnium hoſtis, cùm Religione, propagari, Monaſteriúmque eo in Oppido fundari, moleſtiſſimè ferret: qua die Crux ſolemniter erigenda, Eccleſiæque fundamenta iactanda erant; ingentes è Cælo terrores parabat, quibus homines deterreret; atque à cœpto deſiſtere cogeret: Cùm impium illud Dæmonis conſilium, Fr. Bernardino Lauricenſi, diuini Verbi Præconi, Viróque ſanctimonia claro, diuinitùs reuelatur: qui ſermone habito populum præmonet, ne vllatenus Diabolicis terroribus moueatur: futurum enim, aiebat; vt Diabolus, ea die, imbres, tonitrua, fulgura, grandinem, ingentémque in Cælo tempeſtatem cieret, vt diuinum opus interturbaret: quæ tamen diuina virtute breui diſpergenda forent. Quæ cùm adamuſſim (vti prædixerat) accidiſſent; populus maiori ad Conuentus fundationem ſtudio incenditur.

Siciniani Cõuentus Deo ſignis conteſtante ædificatur.

Dæmon Conuentus ædificationem impedire tẽtat.

III. Illud quoque admirabile diuinæ benignitatis teſtimonium, in hac Conuentus ædificatione, declaratum fuit. Cùm enim Monaſterij ædificandi cura F. Ruffino Libunatenſi, & F. Antonio à Lacunigro, piis, ac melioris nominis Sacerdotibus, tã ætate prouectis, à Patribus demandata eſſet: magna fabricatorum, ac Mercenariorum turba ſponte ad opus cõuenerat; quibus Ioannes Maffeus, Oppidi illius Sacerdos, victę neceſſaria miniſtrabat. Hoc tẽpore accidit; vt prãdij hora aliquãdo interpellãte, vinum,

F. Ruffinus Libunatenſis, & Frater Antonius à Lacunigro ſanctimonia, ac miraculo inſignes.

vinum, quod tribus cadis, ac totidem grandioribus lagenis aſſeruari conſueuerat; iis nedum ex obliuione impletis, operariis deeſſet. Quod vbi Ioannes animaduertit; cadóſque, ac lagenas vino vacuas reperit; domum rediens, protinus vinum afferendum parabat; cùm Ruffino, & Antonio, ex Oppido redeuntibus occurrit; quibus cùm is vini defectum aperuiſſet: haud ita eſt, (aiunt illi,) adhuc vinum in cadis, ac lagenis ad potum ſupereſt: quibus cùm Ioannes vinum reuera deeſſe affirmaret: Ne vini ſollicitus eſto (aiunt) nobiſcum redi: cúmque cados, ac lagenas, Ioanne præſente exploraſſent, ea vino plena reperiunt: quod cùm is, à ſola Dei virtute profectum cerneret; ardentiori ſtudio, quàm antea, cœpto operi incumbit. Aliud quoque diuinæ virtutis, ac benignitatis teſtimonium, idem Ioannes, paulò ante id tempus, ſibi accidiſſe narrabat. Etenim cùm iidem Fratres ad eum ab initio diuertiſſent; vt meliori eos vino exciperet, dolium, quod longè antea mero generoſo replendum curauerat, in hoſpitum aduentu explorat: quod vbi præter ſpem acidum, atque in vappam degeneraſſe offendit; ea re plurimùm contriſtabatur: Cùm ij cauſa triſtitiæ explorata, ſeorſim per dimidium horæ ſpatium, ad Orationem ſecedunt, tum ad Ioannem redeuntes. Quid (inquiunt) ob vinum turbaris? Iube vinum hauriri: Quod mox optimum, ac ſuauiſſimum ab omnibus deguſtatur; atque vt diuina benignitas illuſtriori miraculo probaretur; quod vix vſque ad ſemeſtre ſufficere ſolebat, biennio toti familiæ fuit ſatis.

Vinum Operariis à Cælo exorant.

Acidum vinum ſua, Oratione in generoſum conuertunt.

IV. Id quoque ſilentio prætereundum non eſt, quod hoc tempore in Romana Vrbe contigit: In qua cùm nobiliſſima quædam Matrona, quæ in omnem pietatem propenſa, in Capucinorum Eccleſia, aſſiduis orationibus vacabat, liberis careret: puellam egregiis moribus, ac virtutibus ornatam, ſibi in filiam adoptat: quam & vitia fugere, & innocentiam animo fouere; puráſque ad Deum manus attollere docet. Cùm vero præcipua in B. P. Franciſcum pietate, ac Religione ferueret; haud alia ipſam, præterquam humili, ac cinericia veſte vti iubet. His Matris monitis inſtructa, dum Virgo deuota in omni Religione, ac virtutum genere excreſcit: quo fiebat, vt plurimùm à Matre diligeretur: accidit, vt poſt biennium morte ſublata ad Beatarum Animarum domicilium conceſſerit. Quamobrem Mater eo mœrore correpta fuit; vt perpetuis lachrymis filiæ mortẽ lugeret: neque vlla dolorem conſolatione lenire poſſet. Nonnullis verò elapſis diebus; dum quadam nocte mater, ob filiæ luctum, lachrymas fundit: En illi filia, ſplendidiſſimis, ac pretioſiſſimis veſtibus induta apparet: quæ matrem ita affari cœpit. Quid me Mater, velut mortuam luges? Quid ploras? Iam lachrymas abſterge: ego enim apud Cæleſtem Sponſum viuo. Mater verò repentino illo aſpectu obſtupeſcens Quænam es tu (ait) quæ hæc effaris? An non me agnoſcis? (inquit illa,) Filia tua ſum; quam tanto mœrore defunctam proſequeris. At Mater: Crederem, inquit, niſi te aliis, ac pretioſioribus veſtibus indutam cernerem: mea ſiquidem filia humilibus, ac cinericiis induebatur. Cui illa: Ne mireris, ait, Hæc enim candida veſtis auro texta, ac ſtellis ornata, qua me indutam cernis; pro vili, ac cinericia illa, atque ob animi puritatem, quam viuẽs ſeruaui, mihi à Deo data fuit: alteram verò, quam ſub candida, purpuream gero; ſponſi mei mihi merita contexuerunt. Mater verò, quæ Capucinorum Religionem ſummo affectu proſequebatur; vbi filiam cæleſtibus Sedibus donatam intellexit, protinus ad eam. Amabo dic Filia, inquit, Adſúntne in Cælo Capucini Fratres? qualive apud Deum gloria fruuntur? Cui illa. O ò Mater: tam copioſa, ac glorioſa in Cælo ſunt Capucinorũ caſtra; tantóq; apud Deum honore fruuntur: vt velut amãtiſſimi ab eo in ſinu geſtentur: atq; ego, quæ inter Cœlicolas connumeror, vix eorũ gloriam effari queam. Nuper ex his tres ex proximo N. Conuentu è viuis exceſsêre, quorum nomina ſunt, F. N. F. N. F. N. (Conuentus, & Frarũ nomina indicãs) quos tam ingẽti triumpho Cælum excepit: vt cùm nõnulli iam illius dies elapſi fuerint; adhuc tamen Empireum eorum laudibus perſonet, ac diu poſt hæc adhuc perſonaturum ſit. Vidiſtin, Mater, M. Antonium Columnam, Victorẽ è Turcarum prælio

Matrona Romana de Filia Beatitudine viſio narratur.

Reuelatio de Capucinorũ in Cælis gloria panditur.

B. Capucinorum triumphus indicatur.

redeun

redeuntem,quàm incredibili omnium lætitia Vrbs Romana nuper triumphantem exceperit:hæc planè vilia,ac ludicra sunt, si trium illorum triumpho comparẽtur. Hæc cùm illa dixisset,statim ad Superos rediit. Matrona verò,Conuentu, ac Fratrum nominibus diligenter adnotatis;vt rem certiùs agnosceret,familiarem quendam sibi fidelissimum,ad Conuentum destinat; qui rem diligentiùs exploret. Hic cùm à Guardiano de defunctis Fratribus, quæ sibi iussa erant,percunctatus fuisset; ab eo accipit. Tres eodem ferè tempore,probos quidem,sed communis sanctimoniæ Fratres,ex humanis excessisse;quibus data nomina respondebant. Ex his vnus, dum illius corpus post obitum, vti mos est, minùs tamen obseruata honestatis lege, à Fratribus lauaretur: admirabili quidem, sed obseruando exemplo,verenda, quæ nuda erant, Manibus contexit; quamque viuens honestatem coluerat, eam quoque defunctus sibi tueri voluit:vt eo omnibus perspectum fieret; Defũctorum corpora summa cum Religione, ac honestate, perinde ac si viuerent, esse tractanda:maximéque piorum defunctorum animas offendi, quum non obseruata honestatis Regula,graue illud Christianæ pietatis opus ipsis persoluitur.

Defunctorum corpora summa honestate pertractãda.

F. BONAVENTVRÆ REGIENSIS, *Vita, & Gesta.*

V. HOc anno Piceni Prouincia,velut fœcunda Paradisi arbor,tres inter alios,Cælo dignos,fructus profert. Ex his primus fuit F.Bonauentura Regiensis: qui cùm in Minorum Conuentualium Ordine sacris initiatus, prima virtutum semina iecisset;ad Capucinos translatus,ea tam sollicitè excoluit; vt ad perfectum cælestis vitæ,ac disciplinæ fructum prouocauerit.Hic etenim vitæ probitate,quæ prima ad virtutem via est; quippe quæ omne ab animo vitium expellit, hominémque prauis cupiditatibus exuit;cùm tam integram, indicto in ipso Religionis ingressu vitiis omnibus prælio,assecutus esset; vt non modò à vitio, sed etiam ab omni vitij specie abhorreret: eámque vitæ innocentiam adeptus videretur, quæ ad Angelicam propè accederet: in ea ita omnium virtutum ædificium posuit; vt nunquam se,quod in virtute perfectum est,attigisse crederet: Fundamentum enim veræ virtutis humilitatem esse nouerat; quæ non quid actum, sed quid agendum sit; nec quid sibi adsit,sed quid desit,spectat. Sciebat hoc tempus militiæ esse,non triumphi; neque virtutem ita possessam haberi;vt in ea animus torpeat: præsertim cùm nihil tam profectui contrarium sit, quàm profectus opinio; qua quis ea agere negligit,quæ peregisse se putat. Idcircò Apostolico consilio fretus. Quæ retrò sunt obliuiscens ad vlteriora quotidie,ac maiora virtutum studia se extendebat.

F. Bonauentura Regiensis vita, & miraculis clarus.

Ipsius vita omnibus virtutibus ornata describitur.

VI. Eam in cibo, ac potu temperantiam seruabat; quæ ab arctiori abstinentiæ lege, quæ tunc omnibus ferè in Religione communis erat, non abhorrens; omnem ab animo voluptatem, atque à corpore saturitatem excluderet: quam etiam in cunctis, tam expetendis, quàm fugiendis ita sibi præstituerat; vt cùm nullius prorsus rei, quæ sub aspectum cadit, cupiditate, aut possessione teneretur; animum ab omni perturbatione semotum gereret. Seraphicam quoque paupertatem, quæ quò perfectior est, eò magis hominem rebus omnibus exuit, tam arcto necessitudinis vinculo sibi confœderatam habebat; vt in rerum penuria ac egestate maximam sibi gloriam, ac voluptatem quæreret. Carnem verò, quæ cùm Deo,ac virtutibus inimica sit, perpetuam cum vitiis societatem iungit; tam seuera inediarum,vigiliarum,verberum, frigoris, muditatisque lege, ac disciplina sibi præstituta coërcebat; vt iuxta Pauli consilium, eam cum vitiis, ac insanis cupiditatibus crucifigeret. Hinc spiritus in oratione, quam vbique tam indiuiduam sibi comitem, ac familiarem adiunxerat: vt absque ea neque stare, neque

viuere se posse existimaret; velut è pondere emersus, liberior ad Deum euolabat.

VII. Magno huic virtutum cumulo, feruens quidam charitatis zelus accedebat; quo ad prædicationis officium vocatus, omnes in eo curas, ac cogitationes defixerat; vt Euangelici canis instar, Domini gregem sollicitè custodiret: ouésque à caulis errantes, suo latratu ad gregem compelleret. Vrbes, ac Castella feruido prædicationis spiritu percurrens, alios pellicit, alios terret, alios firmat, alios ex Orci faucibus eripit: quærit in compitis, quærit in carceribus, quærit in Xenodochiis: nunc in publica luce, & hominum frequentia concionatur; nunc pagos, & solitudines lustrat, vt miseram aliquam ouiculam errantem suis ipse humeris ad gregem referat: cunctos lucrari, cunctos saluos facere; pro cunctis Mundo, & hominibus anathema esse optat: cunctos denique Cælo inferre, & ad Christi amplexum pertrahere posse expetit.

Feruentissimè Dei Verbum disseminat.

VIII. Scientiam illi potiùs diuinitus infusam, quàm humano studio ab eo acquisitam, Bernardini Monsulmensis testimonio, creditum fuit. Hinc tanta illi in dicendo à Deo vis inerat; vt ignis instar, hominum mentes adureret; & impiorum corda, velut diuini Verbi malleo contrita, ad ingentes pœnitentiæ fletus, ac lachrymas compelleret. Quamobrem sæpè fiebat; vt præ audientium gemitu, & lachrymosis clamoribus, qui ex ingenti peccatorum luctu, ac pœnitudine erumpebant; vix ipsius vox, inter prædicandum exaudiri posset. Ea verò Virtus eidem à Deo collata, in odiis, ac simultatibus effugandis, pacéque inter dissidentes componenda, potissimùm enitebat. Ælia Ricina noua, quæ vulgò Macerata nuncupatur, tota odiis, ac factionibus discissa erat: quæ cùm nulla vnquam illustrissimorum Virorum opera, aut labore sedari potuissent, Ciuium sanguine, ac cladibus redundabat: quum Vir Dei, Quadragesimalem ibi, in Dei Verbo disseminando, laborem impendens; post diuturnas preces, ac lachrymas, quas ante Prædicationis exordium semper Deo effundere consueuerat, id diuina virtute assecutus est: vt sublatis odiis, ac dissensionibus longè pulsis; ante sacrum Dominicæ Resurrectionis diem; editis publicæ concordiæ legibus, totam Vrbem in pace componeret: cuius pacis statuta in hodiernum vsque diem, inter Vrbis monumenta leguntur. Hoc modo & in Oppido Sentini noui, & in Firmana Vrbe, cunctas inimicitias sustulit, quibus antea ad deuastationem vsque diuexabantur; & ad communem concordiam, atque animorum consensionem compulit.

Summa ipsi in dicēdo vis à Deo indita.

IX. Vir erat Firmi in Piceno, ex nobiliori illius Vrbis familia ortus; opibus potēs, ac dignitate Sacerdos: moribus tamen ab ea dignitate tam longè discrepans; vt publico totius Vrbis scandalo, nec Sacris incumberet, nec diuina mysteria celebraret; nec tandem consueto Ecclesiasticorum Virorum habitu incederet. At neque is vlla vi, aut ratione, propter generis potentiam, adduci poterat; vt mores corrigeret, honestámque Clericorum vitam amplecteretur. Hunc sæpè frustrà admonitum, Vir Dei, semel Concione absoluta è suggestu vocat; atque in Dei nomine ad se venire imperat: cui cum paratum Biretum, quod Ordinis Clericalis insigne est, imposuisset; Clericalique illum veste induisset: (Mirabile dictu!) Vir quasi ex lupo agnus, ita diuina virtute mutatus est; vt Viro Dei obtemperans, summa omnium admiratione, honestissimam exinde in Clericali habitu vitam duxerit. Hæc cùm ex diuina potiùs, quàm humana virtute proficiscerentur; Viri sanctitatem, velut diuino testimonio probatam, prædicabant.

Clericum scandalosum diuina Virtute mutat, & ad meliorem frugem prouocat.

X. Hac in Vrbe Virorum Sodalitatem, quæ Nigrorum appellatur, instituit; cui & leges, ac formam præscripsit; quæ mirum in modum aucta, pleraque pietatis opera exercet; illustriorésque Vrbis Viros complectitur. Alias quoque alibi Confraternitates erigit: quibus homines ad pietatem compellit. Quadraginta itidem Horarum Orationem, iam à Iosepho Fernensi institutam, plurimùm sua prædicatione illustrat.

XI. Hoc tēpore, cùm multę Italię Vrbes, ob bella passim grassantia, Hæresū erroribus

labefa

labefactatæ essent: Vir Dei Bonauentura, totus zelo Fidei exæstuans, omnem in iis abstergendis operam nauabat: Quapropter cùm Mondulphi, quod Vrbinatis Status Oppidum est, acriùs in hæreses mucheretur; venenum illi ab Heretico clam in vino propinatum fuit: à quo tamen diuina virtute seruatur. Hac etiam de causa, dum Auximi Hæreticos exagitat; quidam Legisperitus hæresi infectus; cùm Catholicam veritatem ferre non posset, publicè cœpit Viri Dei famam proscindere, quasi hæreses ipse prædicaret: at Virum repentè diuina vindicta præoccupat: etenim dum adhuc in Virum Dei debacchatur; is absque vllius inimicitia noctu telis confossus, vitam cum sanguine fundit: vt à Sacrorum hominum iniuriis, ac calumniis abstinere discant, qui facilè in eos ora soluunt.

Pro Catholica Fide aduersus Hæreticos laborat.

XII. Nonnulla hic Vir Dei, dum prædicat, Prophetico Spiritu futura prænunciat: ex quibus, quàm copiosè ipsius mens diuina luce perfusa esset, exploratum fuit. Inter hæc illud enarratur, quod cùm in Oppido S. Agathæ Dei Verbum disseminaret; magnáque in eo flagitia perpetrari cerneret; ingens illis à Deo paratum flagellum præsignificat, nisi diuinam in eos iram concitatam, pœnitentia placandam curent: His cùm Oppidani minùs verbis intenderent; seueram Dei in se, paulò post, vindictam experiuntur. Tellus enim vasto hiatu aperta, pleraſque Oppidi domos, ac prædia absorbuit. Narniensem quoque agrum annua grando, ac tempestas tam ditè vastabat; vt Regionem ferè ad solitudinem redigeret: quum Vir Dei Narniæ Dei Verbum prædicans, Quadraginta Horarum orationem iis amplectendam suadet; certámque illis à Deo opem pollicetur. Mox publico Vrbis consensu, Quadraginta Horarum Oratio indicta, tanto per omnes Vrbis Ecclesias pietatis sensu, ac Religione celebrata fuit; vt vndique vicinorum Oppidorum, ac Pagorum ad eam Populi confluerent: accedentibusque Viri Dei sermonibus, maxima in omnibus ad pœnitentiam commotio fieret: cæteris verò Oppidis ad Orationem sponte confluentibus; cùm tria tantùm Oppida eò conuenire recusassent. Totus quidem eo anno, Narniensis Ager à tempestate liber, suis copiosè bonis potitus est: sola tria illa Oppida, quæ Orationi adesse contempserant, dira grandine, ac tempestate conuulsa, impietatis suæ pœnas luunt. Veruntamen hæc quoq; diuina hac disciplina erudita, cùm posteriporibus annis ad Orationem, quæ quotannis in Vrbe instituebatur, conuenissent: communem quoque ipsa cum aliis Dei miserationem, à tempestate immunia, commeruêre.

Prophetico Spiritu futura prædicit.

Quadraginta Horarum Oratio Agros à tempestate liberat.

XIII. Vir hic cùm prudentia, ac consilio plurimùm præstaret; Procuratoris Generalis in Romana Curia officium exercuit: sæpeque Vicarij Prouincialis munus in Piceni Prouincia, magno cum Regularis obseruantiæ incremento obiit: quo in munere cùm semel Vrbini, piis quibusdam negotiis vacaret; impurus ille Satan, qui tot Viri virtutibus inuidebat, vt vniuersas simul prosterneret, fortissimo illius castitatem ariete aggreditur. Mulier enim in ea Ciuitate nobilis, tametsi clam impudica, vix sanctum Virum ante suam ipsius domum trãseuntem aspicit; cùm libidinis à Dæmone flamma accensa, sub cuiusdam pietatis specie illum in domum accersit: & quasi grauiora cum eo negotia pertractanda haberet, nihil mali suspicantem in secretum cubiculum ducit: protinúsque in turpes amplexus ruens, Virum honestissimum, ac grauissimum ad peccatum pellicit. Obstupuit primo aspectu Bonauentura: cumque impudicam pellicem verbis à se remouere non posset; ferrea disciplina, quam secum semper gerebat, explicata, mulierem aggreditur: quam tot multiplicatis per os, faciem, ac genas verberibus adoritur: donec nouo hoc exorcismo, turpe hoc Dæmoniorum genus à muliere expelleret. Neque id frustrà: hoc enim adiurationis genere libidinis Dæmone effugato; ac mulieris impudentia propulsata; Vir Dei, honestatis trophæo de sordido Dæmone reuecto, victor à muliere discessit.

Procurator Generalis in Romana Curia creatur.

In mulierem impudica libidinis Dæmonem compescit.

XIV. Accidit verò post hęc; vt dũ in Conuẽtu Fani Guardiani munere fungitur: Fratrũ in nemore aliquando cõfessiones audiret. Vniuersi iã ad Sacramentũ accesserãt; nec

Fratrũ damnatorum anima à Pœnitentiæ Sacramẽto aufugiunt.

vllus audiendus ſupererat; cùm is geminos Fratres, per alteram nemoris viam, ad ſe venientes cernit: qui cùm ad eum propiùs acceſſiſſent, inquiunt: Nunquid & noſtras, Pater, ſcelerum Confeſſiones audire lubet? Quos cùm Vir Dei diligentiùs intuitus, iam defunctos eſſe agnoſceret, reſpondet: Lubet profectò; ſi vos abſolutionis Sacramentum iuuare poteſt. At ij protinus exclamantes: Heu, heu, dixerunt. Iam tempus abſolutionis præteriit, aufugit, euolauit; denſaſque per nemoris vias ſeſe in fugam dedêre.

XV. Denique Vir Dei cùm triginta, & octo annos ſumma cum virtutum, ac ſanctimoniæ laude in Religione exegiſſet; Scapetianum proficiſcebatur: quum per Senogalliam iter faciens, ibi in morbum incidit: ex quo cùm ſe à Domino celeriùs vocari agnoſceret: deuotiſſima Sacramentorum expiatione mentem ad Domini occurſum præparat; cæleſtibus deſideriis inflammat; ac ſanctimonia clarus, ex huius miſeræ vitæ incolatu digreditur. Senogalliæ necdum eo tempore Monaſterium Capucinis extructum fuerat: quamobrem Senogallienſes Ciues, nota Viri ſanctitate commoti, ſolemnis funeris pompam decernunt; Defunctúmque Corpus, toto Senogallienſi Clero, ac Regularium Ordinibus ad funus confluentibus, Scapetianum, quod trium circiter milliarium ſpatio à Senogallia diſtat; magna totius populi veneratione, qui Viri Dei certatim Corpus oſculabatur, deferendum curant. Obiit Vir Sanctus fermè ſexagenarius: cuius corpus, ſexto poſt ipſius obitum anno, integrum, ac incorruptum repertum fuit: vt cuncti animam perpetuò incorruptionis munere fruentem intelligerent.

Sanctimonia clarus Scapetiani ex hac luce migrat.

F. PETRI VRBINATIS vita, & geſta.

XVI. Poſt hunc ſecundus ſuccedit, in Piceni Prouincia, Fr. Petrus Vrbinas, Clericus: qui cùm vix ad quartum Religionis annum peruenisſet, hectica febre correptus, ægritudinis illius dolores, ac moleſtias patientiſſimo animo tulit: totque virtutum teſtimonia edidit; vt Fratres illius vitam, ac conuerſationem, velut Angelicam ſuſpicerent. Cùm itaque iam ad vitæ occaſum feſtinaret; tam multiplici, ac horribili à Dæmone tẽtatione mox exagitari cœpit; vt miſerandos ſtridores, ac gemitus ederet. Primam namque illi Satan, de tota Chriſtiana Fide, tentationem mouet: ſuadetque, quæcunque de futura, aut Beatorum, aut damnatorum vita dicuntur, aut credenda proponuntur; vana omninò ſomnia, ac ludicra eſſe; nihilque hominis poſt mortem ſupereſſe ſuggerit: cúmque tentationem adſtantibus Fratribus aperiret; ij pluribus eum rationibus aduersùs Dæmonem armant, multiſque eum apud Deum precibus iuuant. Hac porrò tẽtatione effugata: alteram Satan de diuinæ Miſericordiæ deſperatione excitat: nullamque ei ob præteritorum ſcelerum magnitudinèm, quam illi animo importunè ingerit, clementiam à Deo ſperandam eſſe affirmat. Hæc cùm maiorem in ægrotantis animo anguſtiam pareret: occurrunt Fratres, ac Chriſti Sanguinem, Paſſiones, dolores, mortémque pro peccatoribus perpeſſam; ſacrarum quoque literarum teſtimonia obiicientes, ipſius animam aduersùs tentationem communiunt. Tertiò tandem numeroſæ Dæmonum turbæ, velut agmine facto in eum irruunt; omnique tentationum genere illum aggredientes, proſternere, atque à Deo auellere conantur. Stridebat, fremebat, ac miſerè eiulabat ægrotus, tot tentationibus vallatus; cumque ſummis ſe anguſtiis circumſeptum cerneret, ad Fratres clamabat: ferte opem, Fratres, ferte opem: En hi me Dracones deglutiunt. Fratres verò dum omnes genuflexi, B. Virginis Litanias decantant, atque ad ipſius præſidium confugiunt: En protinus Virginis præſentia, Tartaream illam Dæmonum turbam effugat; tantáque in Petri vultu ſerenitas elucere cœpit; vt in eo Fratres velut Angelici vultus ſplendorem intuerentur. Mirabantur omnes, ac animi fulgorem, è facie ægrotantis reuerberantem conſpicabantur; cùm is mox ſuauiter exclamat: O, ô, fratres, quàm glorioſa Domina, quàm ſpecioſa Mulier, tota Sole amicta ad nos venit: Eia, Fratres, aſſurgite: date locum tot Virginum Choris, quæ Dei Matrem ſequuntur. En adſunt: tantámque, hæc dicens, voluptatem vultu, ac ver-

Magnas in Morte à Dæmone tentationes patitur.

B. Virgo apparens Dæmones tentatores fugat.

bis præ

bis præferebat; vt iam nemo de B. Virginis Deiparæ, ac cælestium præsentia dubitaret: quo fit, vt omnes in genua procumbentes, lachrymas præ lætitia funderent; atque oculos in ægrotantis vultum intenderent: qui cùm faciem ad dexteram lecti partem deflexisset: En, ait, Beatus Pater Franciscus, qui me ad Cæli delicias vocat: en ipsum teneo: hisque in verbis suauiter in B. Patris sinu animam efflat.

A B. P. Francisco ad cælestes delicias vocatur.

XVII. Tertium quoque, eadem Piceni Prouincia, suauissimum Deo, hoc anno fructum obtulit, Fratrem Ioannem Baptistam Esculanum, Clericum: qui necdum secundum in Religione annũ renatus, tantam animi puritatem, vitę integritatẽ, morum præstantiam, ac virtutum omnium excellentiam breui illo tempore assecutus est: vt in ipsa obitus hora, Beatissimam Dei Matrem, eum ad æterna præmia allicientem conspexerit. Fructus quidẽ præcox, qui plenam ætatis maturitatem, necdum apud homines adeptus fuerat. At maturus Deo; quum eam, quam nondum contigerat, ætatem sua virtute superauit; maturusque ad præmia accessit.

F. IO. BAPTISTÆ Esculani Vita, & Gesta.

XVIII. Ex Genuensi Prouincia, Regulari obseruantia, ac multa virtutum segete dites, hoc anno ad Superos euolat, F. Petrus Ponceueranus, Laïcus: cui ante obitum B. Pater Franciscus, pauperum consolator apparet, eumque ad cælestia anhelantem, ad Coronam prouocat.

F. Petrus Ponceueranus memoria clarus.

F. Ioannes Sorianus, Sacerdos, hoc quoque tempore, ex Romana Prouincia ad cælestes Sedes euocatur. Huic sæpè Virgo Virginum, in Oratione apparuisse dicitur: quæ dum ad dura omnia pro Deo toleranda, cælestibus illum verbis hortatur; futuram ac diuturnam illi ægritudinem prænunciat; qua purgatus, Cælum tandem conscendere debeat. Putrido itaque vlcere percussus, ex quo tam fœtida sanies effluebat; vt vix illius quisquam fœtorem ferre posset; cùm admirabili patientia illius dolores, ac molestias, multorum mensium spatio, perpessus fuisset; tandem purgatus, ac probatus, inter cælestes risus animam reddit; pro vlcere æternum gloriæ pondus, pro fœtore suauissimos cælestis Patriæ odores, ac voluptates laturus.

F. Ioannes Sorianus Sanctitate conspicuus.

XIX. Rhegij quoque Prouincia, suos hoc anno grossos parturit. In his prior emergit Fr. Hieronymus Rheginus, Sacerdos: qui in eadem Prouincia Vicarij Prouincialis Officio functus, plurimam in Regulari obseruantia tuenda, atque augenda operam nauauit; Religionemque miris virtutibus illustrauit Prophetiæ Spiritu clarus, pleraque fututa prædixit. F. Matthæo à S. Martino in Romanam Vrbem profectionem, ab eo necdum excogitatam; variaque, quæ ibi incommoda passurus erat, prænunciauit; quæ illi adamussim contigerunt. Cùm Nicastrum ad Dei Verbum disseminandum cum Socio pergeret; eidem eam extremam fore suæ prædicationis metam, diuinitus reuelat: idemque populo, dum prædicat, pro suggestu confirmat. Paulò post, cùm in supremum morbum incidisset; Ecclesiæ Sacramentis summa deuotione susceptis, Nicastri mortalis corporis exuuias deponit: cuius corpus, in ipsius sanctitatis testimonium, tam candidum, molle, ac tractabile post mortem euasit, vt tenera pueri caro esse videretur: quæ nouam in Cælo se natiuitatem assequutum fuisse declararet.

F. HIERONYMI Rheginì Vita, & gesta.

XX. Posterior verò, hoc ipso anno, dignus Deo fructus erumpit, F. Angelus à S. Martino, Thurij noui Pago. Hic dum puer cum aliis coætaneis in cuiusdam Oppidani Agro colluderet, scueriores Viri cuiusdam minas extimescens, cùm ab eo fugeret, in altum se præcipitiũ imprudens donat: à quo tamen B. Virginis illi apparentis ope, ac præsentia liberatur: quapropter vix ad sextum decimũ annum peruenit: cùm cælestis haud immemor beneficij, diuinis se obsequiis mancipat; erumpentemque in Calabria Capucinorũ Reformatione, primus inter Sęculares homines à Ludouico Rhegino, Calabræ Reformationis Apostolo, in Capucinorum militiam cooptatur. Primæuas hic illas persecutionum procellas, quibus antiqui illi Calabriæ Patres tam immaniter iactati fuêre; cùm intrepida & incredibili animi, con-

F. ANGELI à S. Martino Vita, & gesta.

stantia toleraſſet; tam ingentia in omni virtutum genere incrementa dedit: vt illum velut quoddam totius Religioſæ perfectionis prodigium, atque exemplar vniuerſi ſuſpicerent; atque in eum animos intenderent. Theologica poſt hæc diſciplina imbutus, ad diuini Verbi prædicationem vocatur: quo in munere, cùm perfectioris vitæ exempla cum Dei verbo coniungeret; atque Euangelicam prædicationem cum Apoſtolico cæleſtis conuerſationis ſpiritu maritaret, ita præcelluit; vt propè innumerabiles Chriſto Filios genuerit. Hinc enim tanta illius verbis, ad hominum animos immutandos, & à vitiis deterrendos, vis diuinitus indita erat: vt Propheticum illud, cæleſti ſibi dono collatum, enunciare poſſet, *Nunquid non verba mea ſunt quaſi ignis? & quaſi malleus conterens petram?* Eccleſiarum ſpacia ſæpe ob confluentes populorum turbas, prædicanti nimis anguſta erant: quo fit, vt nonnunquam, vel in plateis, vel in agris Dei Verbum proponeret. Caulonæ, quæ Vrbs eſt Magnæ Greciæ, cùm Dei Verbum diſſeminaret; Eccleſiaque innumeram populi multitudinem, ad prædicationem vndique confluentem, non caperet; in agro prædicare cogitur. Æſtiuum tunc tempus erat: Soliſque radiis aperto aëre exæſtuantibus, populus calore exurebatur; cùm Angelus nubecula, quæ procul diſtabat, conſpecta: breui Deum oratione ita precatur. Rex Cælorum Deus; tu olim Filios Iſraël, per deſerta incedentes, nube per diem, ne ſolis ardoribus adurerentur, protexiſti: haud te ſanè, etiamnum tua potentia deſeruit, aut clementia effugit: An non populum hunc, quem ad diuinum Verbum huc audiendum adduxiſti, his Solis ardoribus iam propè aduſtum cernis? Impera, obſecro; vt nubes illa, quam procul in Occidente aſpicimus, huc feſtina accurrat; Solis radios temperet; ſuumque nobis opportunè vmbraculum præſtet; donec Verbi tui prædicatio abſoluatur. Mira quidem, at vera refero: vix has Vir Dei toto audiente populo, Deo preces obtulerat: cùm nubecula illa repentino motu ab Occidente recedens, Soli occurrit; ac velut tentorium in aëre expandens, ſolares radios coërcet; tandiuque populum obumbrat, quoad peracto ſermone, populus miraculo obſtupefactus, diuinamque benignitatem commendans, abſcederet. Hoc modo cùm Vir Sanctus Deum ſuæ prædicationis teſtem haberet; eo fiebat: vt mirabiles in hominum animis pœnitentiæ fœtus ederet.

Feruentiſſimus diuini Verbi Prædicator.

Hierem. 23.

Nubem, ad Solis ardorē temperandū, à Deo impetrat.

XXI. Id Dæmon hominum hoſtis, ac perpetuus diuinæ gloriæ perduellis, cùm moleſtiſſimè ferret: omnibus, quibus poterat, viis Viri Dei prædicationem impedire conabatur: quamobrem dum aliquando, in ſua S. Martini patria, Dei Verbum in agro extra Oppidum diſſeminat; Satan ingentem Cælo tempeſtatem parat, quò populum, iam vndique ad audiendum Dei Verbum collectum, à propoſito exterreat. Animaduertit Vir Sanctus, diuino lumine perfuſus, iniqui Satanæ conſilium; vniuerſoſque, qui jam fugam parabant, immotos, atque imperterritos ſtare iubet: mox ad nubes conuerſus, in eas Crucis ſignum vibrat; cuius virtute, illis quatuor in partes, iuxta Crucis figuram, quam formauerat, diſperſis; tota illa tempeſtas, à Diabolo excitata, diſſoluta fuit.

Nubiū tempeſtatem ſigno Crucis diſſoluit.

XXII. Hoc in loco accidit; vt dum in fraterna domo cum germano Fratre colloquitur; Viri Dei Socius, qui plurima virtutum luce apud Deum emicabat; in ſecretum cubiculum ad orandum ſecederet: quò cùm Fratris vxor acceſſiſſet, illum in extaſim raptum, ac toto corpore è terra ſublatum cernit: quo aſpectu mulier perterrita, cùm feſtina ad Virum Dei cucurriſſet, eique factum narraſſet. Sile (inquit Angelus) is cum Deo totus eſt; ne delicias eius perturba. Neque enim id, ea præſertim Religionis tempeſtate, quæ ſanctis vndique Viris ſcatebat; nouum, aut inſuetum erat: quo fit, vt multorum, qui cæleſtibus huiuſmodi Dei donis fruebantur, nulla ſcripto memoria exarata fuerit.

Ipſius faciem cernit in aëra raptum.

XXIII. Poſtremò hic Dei ſeruus, cùm præclariſſimis vitæ perfectioris exemplis Calabriæ Prouinciam, & cum ea Religionem, ac Dei Eccleſiam clariùs illuſtraſſet: Euangelicáque prædicatione fœcundam præſtitiſſet: præſignificata, quam diui-

nitus acceperat, sui obitus hora, Meliti in morbum incidit; morbique, qui diutinus fuit, doloribus, ac molestiis patientissimè toleratis, ac optimè animo dispositus; cùm iam instante morte, Dæmonem humani generis hostem videret; eidem his verbis insultare cœpit. Ad frænum Satan, ad frænum: Tuus hic locus non est. Tum verò sublatis in Cælum oculis, cùm Deo de collatis beneficiis, ac præsertim de vita in Religione transacta, gratias egisset, eique illis Christi verbis, *Pater in manus tuas commendo spiritum meum*, animam commendasset, in Conuentu Meliti, ex hac lugubri vita decedit, meliorem in Cælo consecutus. Post ipsius obitum Fr. quidam Timothæus à Galatro, noctu Orationi vacabat; quum in mentis excessum raptus, Angelum cælesti luce effulgentem, in suprema Sancti Sanctorum parte, altiùs eminere conspicit; quem cùm his verbis compellasset: Heus Angele, quid est, quòd tam excelso loco stas? Respondet Angelus: in cælesti patria inter Angelos sedeo.

Dæmonem in morte expellit.

Ipsius gloria Fratri reuelatur.

XXIV. Sicula Prouincia suos quoque hoc anno illustres Cælo fœtus dedit: inter quos primus fuit, Fr. Alexander Catanensis, Clericus: flos vtique Religionis recens, ac pullulans: qui licèt nondum toto suo splendore ex gemmis, ac vaginis emersisset; sed partim quidem iam enituisset, partim verò in lucem emersurus speraretur: qua tamen sui parte resplenduit, tot ex se virtutum splendores edidit; vt seipsum, iuueneſcentemque adhuc ætatẽ superaret. Tantæ enim sanctitatis fuit; vt humilitate, sui contẽptu, vitæ austeritate, pauperrate, obedientia, Orationis studio longè alios antecelleret. Tanta honestate præditus; vt nec ipse vllus vnquam Mulieris, post Religionis ingressum, aspectũ viderit: nec ipsius fácie vlla vnquam Mulier intueri potuerit. Quapropter Tertiariarum Ministra, eximię sanctitatis Mulier, Agurij cùm summoperè Alexandri aspectu frui cuperet; id nunquam, nisi post ipsius obitum, assequi potuit. Cùm enim in eodem Aguriano Conuentu honestissimus Iuuenis, post nonnullos molestæ ægritudinis dies, quam patientissimo animo tulit, sancto fine quieuisset: qua hora ipsius anima à corpore soluta fuit; Ministræ noctu oranti splendida, ac glorioſa apparuit, his eam verbis compellans. Ministra: En ego hac hora Cælum conscendo, si faciem meam intueri cupis, primo mane ad Ecclesiam perge: quò cùm illa diluculò concessisset; Alexandri defuncti corpus iam in Ecclesiam delatum offendit. Interrogat illa, qua hora Alexander è viuis excessit: eamque prorsus esse deprehendit, in qua ille sibi oranti glorioſus apparuerat. Huius sanctitatem plurimis post ipsius mortem miraculis Deus testatam esse voluit. Etenim ipsius Coronæ contactu, plerique variis morbis laborantes, à Deo incolumitatem adepti fuêre.

F. ALEXANDRI Catanensis Vita, & gesta.

Eximia ipsius honestas ac cætera virtutes enarrantur.

Ipsius gloria post mortem Tertiaria reuelatur.

XXV. Nec minori in eadem Prouincia sanctitate floruit, Fr. Iuo Messanensis, Sacerdos; cuius vita planè admirabilis fuit. Tam enim seuera disciplinæ lege, carnem ab omni sensus voluptate cohibebat; vt inter ipsos hyemis algores, nullo vnquam præterquam veteri, atque obsoleto habitu, coque simplici absque tunica vsus fuerit: quo corpus potiùs obtegere, quàm à frigore tueri videbatur. Horridum cilicium, ex pilis suillis, ad medium abrasis, diu noctuque gestans, sub eo cingulum ferreum in tyrocnestis modum perforatum, acutisque acuminibus ad lumbos admotis gerebat. Tabula illi pro stato, ac lignum subereum pro puluinari, cùm fatigata membra quiete recreare vellet; vsque ad mortem perpetua fuêre: quo tempore, non extento corpore; sed sedens duntaxat, breuissimos ducebat somnos. Etenim post trium, vel ad summum quatuor horarum quietem surgens, reliquam noctis partem in Oratione, ac diuinis laudibus dispensabat. Incredibili corpus abstinentia, quoad vixit, extenuauit: cùm enim toto anni tempore ieiunaret, sæpissiméque nihil præter panem, & aquam sibi ad victum adhiberet; tres cuiuslibet hebdomadæ dies omni cibo vacuos ducere solebat. Quanquam verò tam arcta semper ieiunia coleret; arctiora tamen erant, quæ in Beati Archangeli Michaëlis honorem, quem is

F. IVONIS Messanensis Vita, & gesta.

Admirabilis vitæ ipsius austeritas.

XXVI. præcipua deuotione prosequebatur; quotannis celebrare solitus erat.

Huius

Archangeli Michaëlis sapè colloquio fruitur.

Huius Archangeli tam familiariter colloquio potitum ferunt: vt cum eo sæpenumerò,quasi amicus cum amico,sermones conferret:a quo etiam plurima, quæ futura erant,didicisse compertum fuit. Quo tempore Melita Insula Turcarum obsidione premebatur, (id verò fuit anno 1565.) assiduas Iuo pro ea ad Deum preces, ac lachrymas fundebat: suóque Archangelo intercessore apud Deum constituto,eundem sedula oratione pulsabat: cùm eidem Michael Archangelus,fulgentibus vndique armis præcinctus apparens, breui Insulam ab hostium obsidione liberandam pollicetur,his verbis: Iuo,æquo animo esto: Melita, post aliquot obsidionis menses,à Barbarorum furore liberabitur. Veritatem exitus probauit:nam obsidio à Turca mense Iunij inchoata, post paucos menses, mense Nouembri anni 1566. soluta fuit. XXVI.

Melita obsessa liberatio illi à S. Michaële reuelatur.

Iuonis pater, nonnullis antea annis corpore excesserat: de cuius cùm is salute sollicitus esset; impensiùs Archangelum rogat;vt quid de patris salute actum sit,sibi ex sua benignitate innotescat:mox illi Archangelus è Cælo adest:qui patris animam, post viginti,& vnius diei purgationem, in Cælum receptam affirmat. Mira sunt, quæ Sanctus hic Vir, cælestis Archangeli intercessione, à Deo munera tulit. Extremis suæ vitæ temporibus,dum in Archangeli sui honorem, Quadragesimale (vti solebat) ieiunium arctissimè obseruaret: præteritorum criminum à Deo,multo lachrymarum imbre, veniam postulans,pro ea Michaelem intercessorem interpellat.Cui Archangelus Lucidissimus apparens,ait: Solue metu animum,Iuo:iam enim à Deo plenam peccatorum indulgentiam consecutus es. Quo nuntio tanta in animo voluptate perfundi cœpit, vt nihil deinceps, præterquam Dei laudes decantaret. XXVII.

Patris defuncti salutem à S. Michaële discit.

Cæterùm quanti apud Deum ponderis sancti huius Viri merita essent, eo sanè exploratum fuit: quòd Nobilis quidam, benè de Religione meritus, cùm inter viuos agere desiisset; Iuo quotidiana pro ipsius anima Deo sacrificia, ac lachrymas offerebat. Dum itaque aliquando attentiùs,ante sanctissimæ Eucharistiæ Altare, pro ea Dominum oraret: En defuncti anima sese illi visibilem præbet, hisque eum vocibus affatur:Iuo,magnus è Cælo tibi Dominus retribuat:maximas ego quoque gratias persoluo: quandoquidem precum tuarum suffragio,à Purgatorij pœnis liber,iam Cælum conscendo. XXVIII

Defuncti animam suis precibus à Purgatoria pœna liberat.

At neque illud minùs huic argumento deseruit: quòd mulier quædam, Mariana Cottignola nomine,Dei Viro deuota, quæ plurimos cum coniuge annos absq; liberis transegerat;ex quo quotidianas à Viro molestias patiebatur: cùm obnixè ab Iuone peteret; vt suis ipse precibus illi à Deo prolem impetraret. Iuo vbi diuinæ eam potiùs voluntati se subdere, ac patienter omnia sustinere persuasit; ad eam tandem ait: Mariana, quandoquidem tanta te prolis cupiditas tenet; bono animo esto:breui ex Dei benignitate masculum paries. Credit mulier:cúmque vix elapso mense fœtum in vtero concepisset,masculum tandem suo tempore parit. XXIX.

Mulieri sterili prolem à Deo impetrat.

Cùm igitur hic Dei seruus, plurimos, magna cum vitæ sanctimonia, in Religione annos exegisset; ad vitæ finem appropinquans, ab Archangelo Michaele obitus sui diem postremum accipit: quem cùm digna ac singulari animi pietate complexus esset, tandem in Conuentu Messanæ res mortales deserit; vt ad immortalium possessionem concederet. Post huius sancti Viri obitum, suauissimus ex illius sepulchro, multo tempore odor emanauit: vigesimo verò post hæc anno, cùm illius sepulchrum apertum esset; integrum, atque vndique incorruptum ipsius corpus repertum, quanta viuentis sanctitas fuerit; qualique apud Deum defunctus gloria perfrueretur,non obscurè declarauit. XXX.

Corpus ipsius post mortem suauissime olet.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. PII. V. GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. REL. CAPVC.
1572. 7. 1. 9. 48.

F. SEBASTIANI A GRATTERIO, *Vita, & Gesta.*

XXXI. Tertius ex Siciliæ Prouincia, hoc anno, ad cælestes Sedes euehitur, Fr. Sebastianus à Gratterio, Sacerdos, Vir sanctimonia, & miraculis illustris. Hic ex Minorum Ordine, qui de Obseruantia nuncupantur, inter ipsa Religionis primordia ad Capucinos accedens; numero octauus fuit, ex iis, qui Siculæ Prouinciæ nomina dedêre. Admirabilis in eo fuit vitæ rigor, incredibilisque in seipsum seueritas: quo fiebat, vt non modò, quæ honestæ voluptatis sunt, corpori denegaret; verùm & quæ necessaria videntur, naturæ subtraheret. A carnibus enim, præterquam in Paschatis, Pentecostes, ac Natalis Domini diebus, ob Sacrorum illorum dierum lætitiam, tametsi perpetuò abstineret; ac quotidianis inediis, iisque vt plurimùm, ad solum panem, & aquam contractis vacaret: hæc tamen sibi ad carnis macerationem haud sufficere putabat; nisi integros quoque tres hebdomadæ dies, nullo cibi esu transigeret. Cumque hac corpus inedia affligeret; carnem tam dira singulis noctibus flagellatione cædebat; vt totum circum circa flagellationis locum sanguine conspergeret: Sacro tamen Veneris die, ob Dominicæ Passionis memoriam, familiari flagello alterum singulare addere solitus erat, ex spinosis mali granati virgis confectum: quo tam seuerè seipsum excarnificabat; vt dorsi cute disrupta, perpetuam ferè in scapulis plagam gereret.

F. Sebastianus à Gratterio, sanctimonia, & Miraculis præclarus.

Admirabilis vita illius austeritas, ac carnis macerationes describuntur.

XXXII. Nihil hac flagellatione Satanæ molestiùs erat; qua cùm ipse acriùs flagellaretur; odium in eam conceptum aliquando hoc facto declarauit: Semel enim peracta flagellatione, cùm Sebastianus habitum, quem exuerat, nullibi reperiret: Satanæ artem esse suspicatus, face accensa, omnes Ecclesiæ angulos, ac secreta frustrà rimabat; cùm fortè oculos altiùs attollens, eum à Dæmone in excelsam Ecclesiæ trabem delatum cernit. Inuidus siquidem Satan, cùm Virum Dei alia ratione à flagellatione prohibere non posset; hac saltem arte deludere, atque ab ea absterrere nititur.

Satan illius flagellationi conatur impedire.

XXXIII. At neque his carnis afflictationibus ardens Sebastiani spiritus contentus erat: vt enim omnem corpori in dormiendo, quæ honestè illi indulgeri poterat, voluptatem subtraheret: non stramen, neque fœnum; sed nudas tantùm tabulas sibi substernens, lignumque capiti supponens, ita sedens quiescebat; vt ad meditationem potiùs, quàm ad quietem compositus videretur. Hoc modo cùm parcissimo somno vteretur, longas in Oratione, quæ vbique etiam illi familiaris erat, vigilias ducebat: in qua tanto in Deum charitatis æstu ferebatur; vt plerunque in mentis excessus raperetur. Glorioſissimam Cælorum Reginam, præcipua Religione, ita ab initio colere instituit; vt quoties illi per Ecclesiasticas leges liceret; Sacra semper ad ipsius honorem faceret. Sexta verò feria, Missam de Passione Domini, tanto pietatis sensu celebrare solitus erat; vt copiosos in ea semper lachrymarum imbres effunderet. Hinc contigit aliquando, vt illius celebrationi incumbens, cùm ad eam Missæ partem peruenisset; in qua ter Agnus Dei inuocatur: Christus Dominus purpura indutus, spinis Coronatus, Ferrea catena à collo pendente, manibusque post terga reuinctis, totus sanguine conspersus, illi in Hostia appareret: eo planè modo, quo eum Pilatus ad Populi olim conspectum produxerat, cùm diceret: *Ecce Homo.* Quo aspectu, tam ingenti dolore mens ipsius protinus liquefacta fuit; vt in immensos singultus, ac lachrymas erumpens, verba vberiùs proferre non posset; donec Hostia ad propriam accidentium formam redeunte, flebile illud Domini spectaculum ab eo recessit: atque inde factum est, vt nunquam deinceps Sacra celebraret, quin ab ipsius oculis copiosa lachrymarum flumina erumperent.

B. Virginem summa pietate colit.

Christus illi celebranti in Hostia apparet.

XXXIV. Plerumque etiam Beatissimæ Virginis, ac B. Patris Francisci aspectu, ac colloquio

B. Virginis, & B.P. Francisci visione petitur.

quio potitus est;quò feruens ipsius spiritus magis in dies ad Dei charitatem accendebatur. Gibilmannæ cùm aliquando grauissimè ægrotans, ardentissimo febris calore exæstuaret;fontis,qui propè B. Virginis ædem defluebat,aquam peroptabat. Hyemis tunc tempus erat : Regioquè circumquaquè niue obsessa, viam fratribus intercluserat, qua ad fontem pergere, ex eoque aquam haurire possent : veruntamen haud Viro Dei, quæ afflictorum consolatrix est, Deipara defuit; quæ ægrotanti seruulo suo apparens, vas illi aquæ cælestis propinat; quam dum sitibundus ebibit, mox incolumis è lectulo surgit; suæque liberatricis benignitatem piis laudibus,ac gratiarum actionibus prosequitur.

Hostium insula impedit, ne suos feriant.

Post hæc accidit;vt per Fretum Siculum nauigans, nauis, qua vehebatur,in Piratas incideret : qui cùm vndique nauigantes sagittis inuaderent; Vir Dei se ex opposito in hostium conspectu collocans, iacula,quò minùs cæteros ferirent, prohibebat : cumque tot in eum sagittæ eiaculatæ essent, vt nulla amplius hostibus supereesset; cunctæ ad ipsius pedes cadentes,nullum neque sibi, neque aliis vulnus intulêre:quo factum est, vt Piratæ præda tandem desperata abirent. Porrò qui in naui erant, B. P. Franciscum ante Virum Dei stantem, ac hostium sagittas pallio excipientem,conspiciebant:ex quo maximas Deo,ac eorum liberatori gratias reddidêre. XXXV.

Futurâ Castroboni pestē pronunciat.

Prophetico spiritu clarus, multa, quæ in Dei consilio latebant, prædixit. In his fuit maxima quædam hominum strages,quæ pestifero morbo grassante,Castroboni deinde secuta est. Cùm Gibilmanæ Guardianus, Nouitiorum educationi incumberet;Nouitium quendam incolumem,ac beneualentem intuitus,eum ad Nosocomium mittit;statimque illi peccatorum confessionem indicit; Sacro Viatico refici iubet : atque etiamnum incolumi, tertium diem supremum fore nunciat. Ridebant Fratres Senis imperium; cùm Nouitium optimè valentem, ac robustum cernerent : at dictorum veritatem paulo post rei exitus confirmat : tertia enim dies Nouitium è medio tollit. XXXVI

Nouitio beneualēti post triduū mortem annunciat.

Marchionissa Castroboni aliquod de patre, iamdiu absente,nuncium optabat;quæ cùm Sebastiano,inter colloquendum hoc mentis desiderium aperuisset; eidem Vir Dei non tam nuncium,quàm patris aduentum breui futurum pollicetur:quo illa vix biduo elapso potita fuit.

Multa Vir Sanctus tum viuens, tum defunctus miracula edidit : quæ cùm ex veterum Siculæ Prouinciæ Patrum potissimùm memoria penderent : iis vita defunctis,cum his ea quoque maxima ex parte interiére: ita vt vix pauca ad nos salua peruenerint. Inter hæc illud enumeratur. Quòd dum Castroboni Capucinorum Conuentus extrueretur; vixque Fratres aliquas domus officinas tegulis operuissent.Insanus quidam mentis furore correptus,muro conscenso,tegulas comminuebat; ingentésque clamores, ac strepitus edens, in tectum præ insania desæuiebat; Cùm Vir Dei cum aliis familiæ Fratribus eò accurrens, mente captum domus tectum deuastantem cernit : quem cum proprio nomine vocatum ad se accedere iussisset; is Patris vocem audiens, confestim è tecto descendit; atque ad illius se pedes prosternit. Cui Sebastianus : Cur,ait,Fili mi, pauperum domum destruis? Num ad hæc te amentia compellit? Verùm iam mentem accipe, vt à cœpto desistas : dextráque illius capiti imposita, integra, ac sana illi mens réstituta fuit. XXXVII.

Insanum signo Crucis ad mentem reuocat.

Aliud quoque illustre miraculum ab eo patratum narratur. Cùm enim Vir quidam,qui tam graui oculorum morbo laborabat; vt eorum penè vsu careret,ad Virum Dei veniisset; ab eoque vt signum illi Crucis impertiret, multis precibus postularet. Vir sanctus quasi cum eo colludens,ait:Quid tibi oculorum incolumitatem petis? Annon sani tibi oculi sunt? Vbinam plagæ? Vbi tumores? vbi rubedo? quæ colliriis indigeant,in iis sese offerunt? Cui laborans: Intus,inquit,ô Pater,causa est: externa florent, interna languent :claros oculos cernis; at hi te ipsum præsentem intueri nequeunt. Haud ita erit, inquit Vir Sanctus : tua te opinio fallet: XXXVIII.

Cæco oculorum lumen restituit.

neque

neque enim tam claris oculis cæcitas diutiùs ineſſe poterit. Interea, dum hæc diceret, frontem illius quaſi feſtiuus vna manu comprimens, altera Signum Crucis oculis impendit: quo facto cùm cæcitas repentè ab eo fugata eſſet, is ſtatim exclamare cœpit: Deo immortali gratiæ, qui mihi oculorum lumen reſtituit. En Pater, omnia integrè cerno. Cui Sebaſtianus: Sapienter agis, cùm integrè omnia ad Deum refers: itaque Deum collauda.

XXXIX Magna in hoc Sancto Viro erga Deum fiducia: mira quoque in eo Orationis virtus elucebat; qua vniuerſa à Deo impetrare ſe poſſe confideret: Id exemplo manifeſtum fuit: nam in Gibilmannæ Conuentu, quem is aliquãdo moderatus fuit, cùm in Sacro Dominicę Reſurrectionis die, nihil Fratribus obſonij ſuppeteret, quo Familia in tam Solemni die recreari poſſet: Vir Dei oculis ad Deum ſublatis, ad diuinæ benignitatis penum confugit: moxque magna Palumborum multitudo altiùs in aëra euolare conſpicitur: qui vbi ſupra Conuentus clauſtra volatu peruenêre: En repentè ferox quidam Accipiter à tergo erumpens, eos inſequitur: totque ab eo interfecti inter Monaſterij Clauſtra cadunt, quot in ea Familia Fratres eo tempore numerabantur. Res planè admiratione digna fuit: quæ vniuerſos, qui huic læto ſpectaculo præſentes aderant, ad Dei benignitatem, ſummis laudibus efferendam, prouocauit. Hoc pacto Fratres, velut Dei conuiuæ, corpus, animumque cæleſti dono recrearunt. Hoc ipſo in Conuentu, eodem Guardiano, accidit; vt ob niuis copiam, quæ viam mendicationi obſtruxerat, Familia omnibus vitæ tuendæ neceſſariis careret: at Sebaſtiano ad Deum precibus clamante, ſporta pane candido, ac recenti plena, in ipſo Eccleſiæ limine reperitur; nullo penitus hominis veſtigio, cuius opera ea delata fuiſſet, in niue deprehenſo.

Fratribus in Die Paſchatis à Deo obſonium impetrat.

Panem Familia ſuis precibus à Deo exorat.

XL His itaque, Vir Dei, tot diuinis teſtimoniis confirmatus; cùm diutiùs, quaſi Balſamum fragrans, cæleſtium virtutum odorem in Religione ſpiraſſet: ac velut lilium ſuauè olens, intra Siculos hortos iucundiſſimè redoleuiſſet: tandem, in Conuentu Caſtroboni, aduerſa valetudine afflictatur; qua ingraueſcente, cùm languor ſupremum illi diem indiceret: eo tempore tam verbis, ac vultu iucundus apparere, totque Deo laudes occinere cœpit; vt mortem non tanquam vltimum terribilium horrere; ſed tanquam ad immortalem vitam, viam expetere videretur: Hinc ea ſæpè Apoſtoli verba ore repetebat, *Cupio diſſolui, & eſſe cum Chriſto.* Denique cùm ſic inter mortales verſatus eſſet, vt beata immortalitate omnium conſenſu digniſſimus eſſet: Fratribus omnibus ſupremo vale dicto, ex huius corporis domicilio migrat, ſempiternam in Cælo vitam acturus. Cuius rei teſtis fuit Frater quidam, qui in Corſicæ Prouincia, quo tempore is Caſtroboni è viuis exceſſit; Sebaſtiani animam inter Beatorum Choros in Cælum ferri conſpexit: Porrò vix Sebaſtianus humana deſeruit, cùm lues, quæ eouſque Caſtrobonum occupauerat, abſceſſit; ac velut Sancti huius Viri morte, defuncta eſt. Caro verò ipſius poſt mortem tam mollis, ac tractabilis euaſit; vt infantilem teneritudinem præſeferret. Cùm autem maxima apud omnes, de Sebaſtiani ſanctitate, opinio percrebuiſſet; vix illius ad Deum tranſitus fama in Vrbe audita fuit; cùm turbæ ad Defuncti corpus confluentes, illius habitum, capillos, barbam, vngues ſumma deuotione præſcindunt: tantoque impetu in corpus ruunt; vt vix illud Fratres è turbarum manibus eripere, nevè in fruſta diſcerperent, prohibere potuerint. Neque id fruſtrà: plurimi enim ægrotantes, qui has Sancti Viri reliquias contigerant; illius apud Deum merita implorantes, membrorum ſanitatem conſequuntur: Deo ſignis, ac virtutibus Serui ſui ſanctitatem, ad ampliorem ſui gloriam, conteſtante.

Vultus Hilaritatem in mortedemonſtrat.

Ipſius gloria Fratri cõti reuelatur.

Poſt mortem Miraculis emicat.

XLI. Quartus his, in eadem Prouincia, accedit, Fr. Paulus à Francauilla, Sacerdos: qui ex diuturno corporis languore, vndę plerique animi tædium, ac ſpiritualium exercitationum remiſſionẽ contrahunt; maiorem animo virtutem cõparauit: ita vt

F. PAVLI à Frãcauilla Vita, & geſta.

virtus illi ex infirmitate progenita, in ea ad perfectũ excreuerit. Diutina enim paralysi laborans, tam cælestem, in morbi illius molesto languore, vitæ rationem instituit; vt infirmitas ad virtutem, non ad languorem illi data videretur. Abstinentiam infirmus tam admirabilem coluit; vt vniuersa Sancti Francisci ieiunia, quæ inuiolabili lege obseruabat; sæpissimè in pane, & aqua celebraret. Paupertas, tam studiosum illum vilium rerum sectatorem effecerat; vt cùm membra paralysi dissoluta foueri oporteret; is non alio præterquam rudi panno, ac vetere semper obtegeret. Chorum, quem pedibus adire non poterat, ligneis fulcris subalaribus subnixus, diu noctuque frequens petebat. Id cùm Satanas molestissimè ferret; ad maiorem illius patientiæ probationem, & laboris Coronam, sæpè illum è gradibus deiicit, vt à Choro absterreat. At Paulus diuina virtute confirmatus, de inuido hoste trophæa refert. Orationi præterea tantoperè animum assueuerat: vt vel in Ecclesia, vel in Cella perpetuò oraret. In Oratione verò tot lachrymarum imbres fundere solitus erat; vt lachrymarum alueos in genis gestaret.

Infirmitate diuturna à Deo probatur.

Nonnulla viuus Miracula edidit. Nam in Platiensi Vrbe, puer quidam trium annorum, qui tam grauiter strumis laborabat; vt ab iis penè guttur corrosum gereret: à patre ad Paulum perducitur; qui cùm ter puerum Signo Crucis benedixisset; ab eo morbo, qui incurabilis censeri solet, tam perfecte conualuit; vt nec morbi cicatrix eidem in carne relicta fuerit. In eodem Oppido, pauperculus quidam iumentum amiserat; cuius opera, ac vectatione se, ac familiolam suam sustentabat. Hic cùm toto integro mense, equum diligentissimè conquisitum, inuenire nunquam potuisset: spe omni destitutus ad Paulum venit, eique summas animi sui angustias indicat: qui erga eum miseratione commotus: Vade, inquit, æquo animo esto; Deus Opt. Max. equum tibi, tuęque familiæ restituet. Cui ille: Serue Dei, miserere, quæso, paupertatis, ac inopiæ meæ. Subiecit Paulus: Antequam crastina illucescat dies, equo tuo potieris. Abiit ille noua spe plenus: Paulus verò Dominum rogans, id sua Oratione assequitur: vt cùm primùm die illucescente pauperculus è domo sua pedem efferret; equum ante domus fores saxo alligatum conspexerit. Diutino huius sancti Viri languori, cùm Siculæ Prouinciæ Patres aliquod remedium quærerent: Panormum illum deferri iubent; vt in ea Vrbe, quæ medicorum copia, ac præstantia floret, diuturnus morbus abscederet; languensque meliorem sibi corporis statum compararet. Verùm is post tertium ibi exactum mensem, die sui obitus ante prænunciato, sancto fine, vitæ periodum claudit, ac ærumnis finem imponit. XLII.

Nonnulla Miracula edit.

In Prouincia Consentiæ, F. Augustini à Dipiniano Laïci, Viri ob præclaras virtutes hoc tempore illustris, memoria celebratur: de quo illud inter alia refertur; quod cùm Acirim, quod Brutiorum Oppidum est, ad lanas mendicandas ex Superioris mandato se contulisset; acutissima ibi febre correptus, à pia muliere cum Socio hospitio excipitur; à quo cùm illa curiosiùs: Num Fratres indusio vterentur, inquireret: manumquè audaciùs, quàm par est, intra Augustini manicam immisisset; ea confestim diuina virtute aruit. Eo casu mulier tremefacta, cùm manus ariditatem amarissimè fleret; vehementerque curiositatis delictum ingemiscens, ab Augustino veniam, opemque postularet: is vbi mulierem nimiæ curiositatis corripuit; manum aridam Signo Crucis pristinæ incolumitati restituit, ac demùm hoc anno in pace quieuit. XLIII.

F. AVGVSTINI Dipinianensis Vita, & gesta.

Floret itidem in Prouincia Sancti Angeli, Fratris Bernardini ab Asculo, Vrbe Apuliæ Dauniæ, ad Appennini Montis radices sita, Laïci, sancti Viri memoria: qui cùm, ex Superiorum licentia, diu solitariam in nemore Conuentus Sancti Ioannis Rotundi, vitam duxisset: eamque animi puritatem adeptus esset; vt auiculæ circa ipsum volitantes, cibum ex illius manibus acciperent; & cum eo velut cum amico colluderent; Germanũ Fratrẽ, qui altero brachio attractus XLIV.

F. BERNARDINI Asculani Vita, & gesta.

ad cum

ad eum inuiſendum acceſſerat; ſolo manus contactu curat: dicque ſui obitus prænunciato, hoc anno ſancto hinc occumbens, meliorem apud Deum vitam nanciſcitur.

XLV. Poſtremò in Bononienſi Prouincia, F. Felicis à Carauaſio, Clerici vita, morſque commendantur. Vita etenim virtutibus plena haud diſſimilem exitum ſortita eſt. Vir magnæ humilitatis fuit, ſui ipſius contemptu inſignis: quamobrem à Preſbyteratus Ordine, eo quòd ſe tanto munere indignum exiſtimaret, ſpontè abſtinere voluit. Nec minor in eo fuit dura quæque pro Chriſto tolerandi ardor, ac cupiditas; qua fiebat, vt omni corpus ſuum ſeueritate caſtigaret: ac tam auidè cunctas patiendi anſas arriperet; vt vniuerſa corporis incommoda pro ſummis deliciis haberet, atque in ſola Chriſti Domini Cruce voluptatem caperet. Orationi, ac rerum diuinarum contemplationi ita addictus fuit, vt ſæpè integras in ea noctes conſumeret: ac præſertim in peruigiliis Feſtorum B. Virginis, quam præcipua Religione venerabatur: cuius etiam præſentia, ac colloquio ſæpè potitum fuiſſe ferunt. Obiit in Conuentu Parmæ, multa virtutis, ac ſanctimoniæ fama clarus.

F. FELICIS à Carauaſio Vita, & geſta.

XLVI. His alii quoque accedunt Viri virtutum genere præſtantiſſimi, quorum cum morte gloria emori non poteſt. Horum, tametſi temporum inuidia nobis olim præclarè acta rapuerit, haud tamen eorũ memoriã ita delere potuit; quin fama, inter Ordinis Monumenta, è funeribus clarior emerſerit. In his primus Auguſtinus Pactenſis Sacerdos è Sicula Prouincia erumpit, ſanctitate conſpicuus: qui, cùm eam vitæ auſteritatem, quæ cum ſumma abſtinentia coniuncta eſt, perpetuò vſque ad mortem coluiſſet; ea ſibi ad diuinarum rerum contemplationem (cui totus vacabat) gradum parauit: donec, quod ex parte eſt, euacuato, ac ænigmatum ſpeculo clara Dei viſione abſterſo, hinc emigrãs, vt creditur, Domini gloriam, reuelata tandem facie, eſt ſpeculatus. Cui in Vmbriæ S. Franciſci Prouincia Fr. Alexander Interamneenſis Sacerdos ſucceſſit: Vir humilitate ſublimis, ac præſertim obedientia clarus; quam cùm toto vitæ ſuæ curſu ſummo ſtudio complexus eſſet; ab ea nec in morte ſeparari voluit. Nam quo tempore rebus humanis valedicere parabat; ne ignotam alterius vitæ viam abſque obedientia auſpicaretur: ad Guardianum, qui præſens aderat, conuerſus, capite inclinato, ait; *Benedicite, Pater*: moxque expirans, obedientiam vitæ ducem in Cælum accepit. Tertius denique Michaëlangelus Florentinus, Concionator, in Ethruriæ Prouincia magnis laudibus celebratur. Vir hic primarius, grauis, auſteritate, ac prudentia illuſtris; cùm eam Prouinciam magno conſilio adminiſtraſſet; ac inter Ochinianas procellas in Venetam Prouinciam Generalis Commiſſarius deſtinatus, pro Religione in publico Senatus conſeſſu peroraſſet; multorumque animos Ochini lapſu perculſos, qui in Capucinorum eiectionem conſpirauerant, ſua Oratione in melius conſilium mutaſſet; multis piè pro Religione laboribus functus, Senis de præſidio, ſtationeque huius vitæ iuſſu Dei omnipotentis decedit.

F. Auguſtinus Pactẽſis Sacerdos.

F. Alexander Interamneenſis Sacerdos.

F. Michaël Angelus Florẽtinus, Cõcionator: Viri omnes virtute præclari commendantur.

XLVII. Inter huius anni memorabilia, illud refertur; quòd cùm Fr. Andreas Siculus, qui nobiliſſima ortus familia, atque inter regni Baronçs nuncupatus, multo ſe hominum ſanguine in ſæculo fœdauerat; ſcelerum pœnitentia ductus, ad Capucinorum ſe Ordinem in Neapolitana Prouincia contuliſſet; Clericorumque numero in Conuentu S. Euphebij adſcriptus eſſet: dum Nouitius res Sacras Altaris munda manu contingit; cunctas ſanguine cruentatas relinquit: quod cùm Patribus innotuiſſet, anteactamque Nouitij vitam didiciſſent; è Sacro Altaris miniſterio, & Clericorum Ordine amotum, ad Laïcorum vitam tranſtulerunt. Eo quippe cæleſti prodigio declaratum fuit, rerum Sacrarum contactu indignum eſſe, qui manus, animumque tot hominum cæde contaminaſſet. Quibus is quoque hoc cæleſti ſigno admonitus ſponte annuit: qui ſanctè, & religioſè poſthæc in Religione conuerſatus; ſi minùs Sacris Eccleſiæ rebus, magis ſaltem diuinis ſe Cælorum ſedibus dignum præbuit.

F. Andreas Siculus ob hominum cædes Miracula ad Altari arcetur.

Gemini hoc anno, ac ſtrenui Athletæ è Sæculo erumpentes, Religionis palæſtram ingrediuntur: nimirum Fr. Marcellus Triſluminenſis, & Ioſephus à Leoniſſa, quorum trophæis illuſtrata Capucinorum Religio, ſua quoque Illuſtratoribus encomia reponet, anno 1601. & 1602. XLII.

ANNVS CHRISTI GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMPER. RELIG. CAPVC.
1573. 2. 10. 49.

I. MILLESIMVS quingenteſimus ſeptuageſimus tertius, qui ſequitur Annus, quintum ſuprà decimum nobis Generale Capitulum præſtat; nonnullos iam emeritos Religionis Milites ad præmia tranſmittit; ac quædam memoria digna, quæ ad ampliorem diuini Nominis, & Religionis ſplendorem conferunt, perpendenda offert. Marius igitur Generalis, cùm alterum ſui muneris triennium, magna cum prudentiæ, atque integritatis laude peregiſſet; hoc anno, qui primus fuit Pontificatus Gregorij XIII. in Vrbe Ancona, Generalia Comitia indicit: in quibus Frater Vincentius à Monte-Vlmi, Piceni Oppido, omnium penè Electorum conſenſu, ad Generalatus Officium aſſumitur. Hic ob eximiam prudentiam, ac Regularis obſeruantiæ zelum, cùm in Vmbriæ Prouincia ſæpè Vicarij Prouincialis munere functus eſſet: in Apuliam miſſus, eam quoque Prouinciam nonnullis annis ſanctè adminiſtrauit. Iterumque ad Vmbriæ Prouinciam regendam; ſummo omnium ſtudio reuocatus; dum illius adminiſtrationi incumbit, Generalis Vicarius eligitur: quo in munere, cùm magnam ſibi laudem compararet, maioraque in dies Religioni virtutum incrementa polliceretur; anno à ſua electione vix expleto, maximo omnium mœrore, immatura nobis morte eripitur.

Decimum quintum Generale Capitulum celebratur.

Vincentius à Monte Vlmi Vicarius Generalis eligitur.

II. In his porrò Comitiis à Patribus nonnulla ſtatuta fuêre. Primum, vt Sicula Prouincia, quæ tot Conuentuum numero, ac Fratrum multitudine excreuerat; vt vnius tantùm Prouincialis labore, rectè adminiſtrari non poſſet; in tres Prouincias, iuxta Cuſtodiarum numerum: nimirum in Meſſanenſem, Panormitanam, ac Syracuſanam diſſecaretur. Cùm verò è regione, S. Angeli Prouincia Fratrum penuria laboraret; tribus hiſce Prouinciis permiſſum fuit, vt eidem neceſſarium Fratrum numerum miniſtrarent. Hæc verò Prouinciarum diuiſio, ob Vincentij Generalis mortem, hoc anno intercepta, ſequenti tantùm anno 1574. ſub F. Hieronymo Tiphernate Generali Commiſſario, in Prouinciali Capitulo, quod in Vrbe Meſſana celebratum eſt, peracta fuit. Alterum, vt ad Religionem ſatiùs per Orbem propagandam, bini Fratres in Galliam mitterentur: qui Regionem tantummodò, Gallorumque animos, num ad Religionem propenderent, diligentiùs explorarent. Id verò huius Capituli Patres potiſſimùm ad hoc conſilium permouit; Quòd Beatum Patrem Franciſcum, ab ipſo Minorum Ordinis initio, gentis huius ad pietatem procliuis, ita ſollicitum fuiſſe nõ ignorarent: vt aliis ſociis in alias Orbis partes diſpertitis; ipſe Galliæ oras ſua præſentia illuſtrandas ſuſcepiſſet: Religionemque ipſius B. Patris teſtimonio, eo conſilio a Deo inſtitutam intelligerent, vt non vnius Italiæ anguſtiis circumſcriberetur; ſed vt totum Orbem longè latéque diffuſa complecteretur. Quamobrem ex Mediolanenſi Prouincia, Fr. Dionyſius Mediolanenſis, Concionator, & Fr. Remigius Laudenſis, Laïcus, electi fuêre; qui in hoc opus incumberent: Viri vtique probati, atque omnium virtutum genere ornati; quibus & in agendo prudentia, & illuſtriorum Galliæ luminum; nimirum S. Dionyſij, & S. Remigij, qui gemini illius Regni oculi cenſentur, nomina opitulabantur.

Nonnulla huius Capituli ſtatuta referuntur.

Duo Fratres in Galliam deſtinantur.

III. Hi igitur Vincentij Generalis Vicarij benedictione muniti; Deo ductore, hoc anno in Galliam iter aſſumunt; Lutetiamque Pariſiorum, quæ totius illius Regni Regia eſt, poſt multa itineris incommoda, perueniunt. Eſt Lutetia Pariſiorum

Lutetia Parisiorum Gallicani Regni Regia.

Galliæ Vrbs ampliſſima, Regum Chriſtianiſſimorum ſedes, fertilis ſolo, ſalubris aëre, arboribus nemoroſa; referta commerciis, populorúmque Emporium; Senatu quidem auguſtiſſimo inſignis; ſed ſtudiorum vniuerſitate illuſtrior: gemina quoque Doctorum Nauarricorum, & Sorbonicorum facultate illuſtriſſima, docentibus, ac diſcentibus grata parens. Hac in Vrbe à Carolo Lotharinga S. R. E. Cardinali excepti, exiguo hoſpitio donantur, in loco qui Piquepus appellatur. Tunc Regni habenas moderabatur Carolus nonus, Princeps Religione, ac Fidei ardore toti Orbi conſpicuus. Huius enim Regis pietate, & in Catholicam Religionem ſtudio factum eſt: vt toto ferè Galliarum Regno die, qui S. Bartholomæo ſacer erat, dato poſt primam noctis vigiliam ſigno, vniuerſi penè Hæretici à Catholicis extincti fuerint: quò faciliùs Regnum ab Hæreſum tabe expurgaretur. Huius Mater Catharina Medicea, mulier ad omnem pietatem prona, cùm diligentiùs Capucicorum vitam, ac inſtitutum exploraſſet; Regi filio ſuadet, vt à Gregorio XIII. Pont. Max. Capucinos in Galliam mitti, Religionemque in Regno ſtabiliri per litteras poſtulet: atque id quidem opportunè: priùs enim, Generali Minorum Obſeruantium Miniſtro agente, Paulus Tertius ſummus Pontifex, Diplomate, quod incipit: *Dilectis filiis, &c.* edito anno 1537. die V. Ianuar. cauerat: ne Capucinorum Religio ad Vltramontanas ſe partes conferret; nevè in iis Monaſteria ædificaret; aut Familias decerneret. Gregorius verò Regiis literis acceptis, cùm Regis pietati, in re planè honeſtiſſima ſatisfacere vellet, motu proprio, edito anno 1575. de quo eodem anno agendum erit, priori illo Pauli Decreto è medio ſublato; Capucinis, vt in Galliam ſe conferant, facultatem impertitur. Alij id Gregorij Pontificis zelo, ac pietati tribuunt: qui cùm Galliam hæreſibus exagitari, ac ſummo in Fidei periculo verſari cerneret: illius Regni Catholicas meliùs in Fide confirmandos; Hæreticoſque celeriùs diſſipandos cenſuerit; ſi Capucinos, quorum vita plurimùm ad Fidei, morumque ædificationem confert, eò tranſmittere curaret.

Caroli noni Regis erga Fidem Catholicam ardor.

Carolus Nonus Rex Capucinos à Pontifice expoſcit.

Dum igitur hi præclaris virtutum exemplis, Religioni propagandæ apud Gallos locum parant; alij apud Italos iam ſatæ Religionis laboribus functi, partam in Cælo mercedem aſſequuntur. Atque inter hos primus eſt Fr. Ioannes à Terra noua, Calabriæ Oppido, Concionator; qui ob exiguam corporis ſtaturam, Ioannellus communi nomine appellatus fuit. Hic cùm Ludouicum Rheginum, ac Bernardinum Georgium, primos Calabriæ Patres, ac Reformatores; quo tempore è Minorum Obſeruantium Familia ad Capucinos acceſſerunt, ſecutus eſſet, ſæuas illas naſcentis Reformationis perſecutiones tam inuicto animo ſuſtinuit; vt cùm plerunque, quibus animus ad eas perferendas defecerat, ad Obſeruantes redirent: is eò magis in Religionis arreptæ propoſito confirmaretur: ac velut Cedrus in Libano plantata, quò maioribus perſecutionum flatibus quatiebatur; eò profundiùs in virtute radices ageret. Hoc itaque modo ipſius mens aduerſis probata, in tantam virtutum propaginem excreuit: vt cunctis Regularis diſciplinæ, atque Euangelicæ perfectionis norma eſſet: nihil eo pauperius, nihil humilius, honeſtius nihil, nihil denique magis ad omnem virtutum formam compoſitum erat. Et quod aliis magnum ſæpenumerò videtur, vt ſcilicet poſt carnis vitia reſipiſcant: ab iiſque animum compeſcentes abſtineant, quæ maiori olim cupiditate perſecuti fuerant: is velut minimum ducens, Virginitatem ipſam, quam à Matris vtero acceperat, quæque hominem Angelis cognatum præſtat: diuino munere perpetuò illibatam ſeruauit. Neque id mirum, vt enim pretioſum theſaurum, quem in vaſe fictili gerebat, tutiùs à Prædonibus cuſtodiret, Mulierum omnium, ac cæterorum hominum, quoad fieri poterat, colloquia fugiens, ſtudioſiſſimè à periculis cauere, purumque ſe ab hoc ſæculo cuſtodire curabat. Itaque ſanctus hic Vir, Deo magis, quàm hominibus ſic viuere didicerat: vt ſolitaria ſemper loca, orationis amica, quærens, ea ſacris Hymnis conſecraret; atque vt plurimùm lachrymis, ac gemitibus compleret. Sacra faciens tot lachrymarum imbribus af-

F. IOANNIS à Terra noua Vita, & geſta

Virginitatem perpetuò coluit.

IV.

fluebat;

fluebat; vt his Altare interdum, pallamque ſacram conſpergeret; Nonnunquam etiam tam mente excedebat; vt ſacra Myſteria niſi poſt diuturnum tempus, proſequi non valeret. Feruido hoc ſpiritu imbutus, cùm ad Dei Verbum diſſeminandum accederet; tanta populos virtute commouebat, vt cunctos in pœnitentiæ lachrymas, ac ſingultus propelleret, neque vllus tam fero, ac ferreo animo præditus eſſet; qui eo audito, ſibi à vitiis abſtinendum eſſe non ſtatueret. Quo tempore nonnullæ Italiæ Vrbes Hæreſis venenum hauſerant, tam acerrimus Catholicæ Fidei propugnator fuit; vt Hæreticos verbo, ac ſcripto palàm exagitaret: ex quo à ſacra Illuſtriſſimorũ Inquiſitorũ Congregatione egregias ſæpè laudes cõſecutus eſt.

Catholicam Fidem acerrimè propugnat

V. Familiarem illum Prophetiæ Spiritum à Deo aſſecutum eſſe, pleraque exempla teſtantur. Ochini lapſum longè antequam eueniret, diuino Spiritu prænoſcens, Religionis procellas, quæ inde excitandæ erant, non ſemel Fratribus prædixit. Donatæ Caraffæ, Mulieri Illuſtriſſimæ, ac nulli pietate ſecundæ; quæ filiã, necdum nubilem, illius precibus commendauerat, futura illius connubia, nedum cogitata prænunciat; quæ deinde cum Buteræ Principe, vti prædixerat, contracta ſunt. Donatam verò ipſam B. P. Franciſco, ſub Tertij Ordinis habitu aliquando conſecrãdam fore præmonet. Terræ nouæ, quæ illius Patria erat, deuaſtationem, quæ Proſcriptorum poſtea deprædatione, ſub Nino Martino, & Conſaluo Marino, ſecuta eſt; diu ante prænouit; atq; è ſuggeſtu prædicauit. Viu⁹ tot miraculis claruit, vt amplior eorum Catalogus confici poſſet; niſi antiqua illa Patrum humilitas, quæ ab huiuſmodi memoriis, velut à faſtu abhorrebat: ab iis abſtinendum ſanxiſſet. Illud tantùm, velut ex incendio ereptum, cæteris famæ conſecratis, ad nos integrum peruenit; quod de Agatio quodam Calceario, Fratribus domeſtico narratur; qui cùm laterali dolore Galatri grauiſſimè laboraret: is eum ante ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Altare ductum, vbi ſemel Dominicam Orationem, & Angelicam ſalutationem recitare iuſſit, Signo Crucis ad priſtinam corporis valetudinem reuocauit.

Prophetia donè à Deo petitur.

Pleriſque miraculis emicat.

VI. Annis denique ac virtutibus plenus; cùm ſeptuageſimum annum ageret; in Cõuentu Galatri febre correptus, cùm diuina reuelatione ſui tranſitus horam agnouiſſet: ſacris omnibus in eum peractis myſteriis, in ipſo extremo ſpiritu cum morte conflictans; Crucem, quam ſemper amauerat, quæque ex oppoſito lectuli pendebat, cùm impetu quodam ſpiritus amplexurus, è lecto ſurrexiſſet, mox corpore elanguens, ſpiritus ad Crucis triumphatorem euolat: atque eodem tempore, vndique luce circumfuſus, cuidam Fratri oranti apparet: cui cæleſtia ſe à Deo præmia aſſecutum fuiſſe ſignificat.

VII. Secundus poſt hunc, in Piceni Prouincia, celeriùs vitæ brauium comprehendit F. Paulus à Pedona, Firmani Agri Oppido, Clericus: qui cùm necdum tertium in Religionis ſtadio annum cucurriſſet: tam perfectè Euangelicæ & Seraphicæ perfectionis metam, quam alij vix longo multorum annorum curriculo aſſequuntur, breui curſu attigit: eamque mentis puritatem, quæ ex plurimarum virtutum coniugio oritur, exiguo tẽpore adeptus eſt, vt cùm huius mortalis vitæ curſum in Aeſino Conuentu abſolueret: innumeras Beatorum Innocentium animas ſibi occurrentes conſpexerit: quapropter Fratres, qui lecto circumfuſi adſtabant, rogare cœpit: vt tot cæleſtibus pueris locum darent. Id cùm F. Hieronymus à Monte ſancto Laicus audiret: quandoquidem delirantis verba eſſe exiſtimabat, riſum extulit. At Paulus: Tune, inquit, Sthephane rides? qui plangentis tibi officium potiùs aſſumere deberes: mater enim tibi non pridem defuncta eſt, breuique illius nuncium accipies. Id Paulus præterquam ex Dei reuelatione agnoſcere non poterat, cùm Montiſancti Oppidũ ab Aeſina Vrbe viginti duo milliaria diſtet, neque vllus Mulieris obitum; cuius fama necdum Æſim peruenerat, ægrotãti renunciare potuiſſet. Vix autem vnius horæ tempore elapſo, Stephani germanus ad Couuentũ appulit, qui funeſtum illi de matris obitu nuncium affert. Eodem quoque tempore Paulus cùm diuino Spiritu accepiſſet, Petrum quendam Firmanum, qui poſtea Fr. Apollonius appellatus fuit; eò ad probationis annum auſpicandum contendere, id ad-

F. PAVLI à Pedona Vita, & geſta.

B. Innocentiũ Cæſtra in morte videt.

Plerasque futura prædicit

ſtantibus Fratribus indicans: Eia Patres (inquit) Fratri noſtro Petro locum parate; iam enim præ foribus ſtat: ſtatimque Petrus ianuam pulſat. Poſtremò cùm iam animam ageret, lætus exclamare cœpit: O, ô, Fratres, quàm glorioſam; O, ô, quàm lucidam Dominam cerno: tum paulò poſt ipſa ſacra Deipara duce, ad puriſſimum lucis fontem euolat.

. Virginem morte vi-
:.

Tertius in eadem quoque Piceni Prouincia virtutibus, ac Regulari obſeruantia floruit, Fr. Proſper à S. Angelo, Piſauri Oppido, Laïcus; qui cùm in Minorum Obſeruantium Ordine Eleemoſynarij munere fungeretur, miſerando cuiuſdam Fratris ſpectaculo perterritus, ad Capucinos confugit. Res ita geſta fuit. Dum is, in quodam Obſeruantium Conuentu, Quæſtuarium munus exerceret: contigit aliquando; vt magna tritici penuria totam Vrbem occupante, Guardianus ſub formali ſanctæ obedientiæ præcepto caueret; ne quiſquam panem è Refectorio in aliorum eſum extraheret. Hoc edito præcepto, Laïcus quidam Frater, dum per nemus deambulat: Dæmonem, qui Leonis inſtar circuit, quærens, quem deuoret, B. Virginis ſpeciem referentem ſibi obuium habet: quem cùm imprudens veneratus eſſet: ille panem ab eo ſibi clam deferri poſtulat; tum cuncta illi, quæ exoptaret, pro mercede redditurum ſpondet; dummodò rem ſilentio tegat. Credit Frater corde leuis, ac proprio iudicio deceptus: Refectorium cum cæteris veſperè cœnaturus ingreditur: poſitum ſibi in menſa panem, dum ſe manducare ſimulat; in manica abſcondit: & ſpreto Superioris præcepto, panem è Refectorio acceptum ad Dæmonem, ſub fallaci B. Virginis ſpecie latentem defert. Dæmon verò, vt panem accepit, cæleſtẽ protinus Deiparæ formã exutus, Tartaream detegit: Fratremque pedibus arreptum miſerè eiulantem, ac ſuppetias petentem, extra nemus raptat. Longiùs Sylua à Domo diſtabat: quo fit, vt illius voces Fratrum nullus exaudire poſſet. Inter hæc Proſper, qui ex Vrbe redibat; cùm miſeri eiulatum procul perciperet; ad voces accurrit: at horrendum raptantis Dæmonis ſpectaculum cernens, eo perterritus, propiùs accedere non audet; ſed ociùs ad Conuentum euolans, Guardiano rem omnem narrat: qui mox Crucem parari, Fratreſque in ſupplicationis modum diſponi iubet: ipſe verò ſtola atque aſperſorio armatus, feſtinus ad locum properat. Iam Dæmon miſerum, longiùs à Conuentu raptando pertraxerat; cùm triumphali Crucis ligno apparente, Guardianoque in Dei nomine præcipiente, Dæmon prædam deſerere cogitur. At quanquam viſibilem tunc ille formam ſubtraheret; inuiſibili tamen adhuc virtute cum Fratribus pugnabat; qui miſerum ab illius poteſtate liberare nitebantur. Diu, multumque cum Dæmone decertatum eſt; qui Fratrem ob inobedientiam ſuæ poteſtati traditum aſſerebat: quartaque iam noctis hora inſtabat, cùm Fratres præceptis, ac exorciſmis Dæmonem compeſcere: Dæmon contrà contumacia, ac potentia pugnare haud deſiſtebat. Res omninò plena pauoris erat. Tandem ad Eccleſiam ventum eſt: vbi cùm Guardianus re cognita, Fratrem inobedientiæ crimine irretitum, ac pœnitentem à culpa abſoluiſſet: Dæmon inde aufugere compellitur.

:PROSPE-
I à S. An-
lo Vita, &
ſta.

Cuiuſdam
'ratris caſu
erterritus
d Capucinos
zigrat.

rater inobe-
ens à Dæ-
one rapta-
ur.

Pœnitentia
acramento
Dæmon expel
itur.

VIII.

Proſper verò cùm ſecum altiùs philophari cœpiſſet; atque ex vnius inobedientiæ culpa, tam ſeuerè à Deo caſtigata; quid in cæteris Regularis Obſeruantiæ maculis, ac delictis extimeſcendum eſſet, ſapientiùs colligeret; mox ſibi à periculo cauendum, & ad Capucinorum Religionem, velut ad Regularis obſeruantiæ aſylum, ſibi confugiendum ſtatuit. In ea porrò conſcriptus, tantum, in quolibet virtutum genere, ac præſertim obedientia profecit; vt nunquam Superioris præceptum, vbi ipſius voluntatem ſubolfaceret, expectaret; ſed facto ſemper anteuerteret. Humilitate, paupertate, patientia fuit inſignis: quamplurimas quoque à Dæmone, qui longas ipſius in oratione vigilias extimeſcebat; inſidias, ac infeſtationes perpeſſus victor tandem euaſit; vitamque in Anconæ Conuentu, magna cum ſanctimoniæ laude, ſeptuagenario maior concluſit.

IX.

F. ANTO-
NII Aletini
ita, & geſta

Quartus in Hidruntina Prouincia, hoc anno è laboribus ad requiem migrat, Fr.

X.

Antonius

ANNVS CHRISTI GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMPER. RELIG. CAPVC.
1573. 2. 10. 49.

Antonius Aletinus, Laïcus: qui cùm adhuc in sæculo versaretur, eum Euangelicæ perfectionis gradum conscenderat; vt hosti germani Fratris sui, quem vnicè diligebat, interfectori, non solùm necē condonauerit; sed eundem è cæde reuertentem etiam osculo exceperit; pecuniaque elargita ad fugam compulerit. Quo sanè tam egregio facto, id à Domino promeruit; vt sæculo maior ad perfectorum statum conscenderit; Seraphicaque Capucinorum Religione dignus fuerit. In Religione charitate, quam erga inimicos priùs ostenderat, in pauperum dilectionem commutata, eos tanto amore, ac pietate prosequebatur; vt necessaria sibi sæpissimè. cibaria subtraheret, vt iis Christi pauperes abundantiùs aleret. Abstinentia tam eximia fuit; vt à carnibus, ac piscibus perpetuò abstinens, vixque olera pani adiungens; totum ferè vitæ tempus in ieiuniis, ac quadragesimalibus inediis, ad extremum vsque senium consumpserit. Vir fuit summus paupertatis, honestatis, humilitatis, ac totius obseruantiæ Regularis amator; tamque orationis cupidus, vt in ea maiorem noctis, ac diei partem impenderet. Hic igitur, dum ad perfectissimam omnium virtutum metam studet conscendere; dignamque Seraphico Viro sollicitè, ad extremum vsque spiritum, vitam ducit. In Conuentu Castaneæ, tanquam Domini Seruus, bonus, ac fidelis, ad eiusdem gaudia vocatur.

Plurima ipsius virtutes enarrantur.

F. VINCENTII A FLAVIANO, Vita, & Gesta.

XI. POstremus tandem, ac velut præclara quædam Religionis gemma, è Tusciæ Prouincia, hoc anno, ad Beatorum agmina erumpit, Fr. Vincentius à Flauiano, Florentini Agri Oppido: cuius cùm tam admirabilis vita fuerit, vt inter illustriores meritò collocari possit; æquum sanè est, vt in ea explicanda paulò diligentiùs incumbamus.

Fr. Vincentius à Flauiano sanctimonia, ac miraculis illustris.

XII. Flauianum, seu Flauinianum, haud ignobile Etruriæ Oppidulum est, ad Tyberim in finibus Falisscorum declinans; in quod Mariottus quidam, ex Manossorum stirpe, quæ Florentiæ olim honesta erat; cùm vigentibus in Vrbe dissidiis, se cum tota Familia contulisset; ibi duodecim ex Vxore liberos procreat; inter quos Vincentius natu minimus maior virtute fuit. Erat Mariottus Faber calcearius, vir ad pietatem pronus, qui cum Religiosissimis Ordinis Obseruantium Patribus, qui in eo Oppido Conuentu fruebantur, domesticus esset; ab iis Conuentus Procurator, seu Sindicus creatus, res eorum summo studio, ac pietate curabat. Quapropter id ex Dei benignitate consecutus est; vt ex tot ipsius liberis, vnum sibi Deus Opt. Max. perfectum Seraphicæ legis cultorem, ac S. Patris Imitatorem eligeret: quem ab ipsa infantia, in benedictionibus dulcedinis præuentum, cælestibus donis cumularet. Hic Vincentius fuit: qui ab incunabulis, perinde ac si cum materno lacte, cælestem quandam pietatem, ac rerum diuinarum Religionem suxisset: ita Deum timere didicit; vt non modò ab iis, quæ in puerili ætate mala videri poterant, summoperè caueret: verùm etiam, dum mater, in cuius sinu puerulus quiescebat, profundiùs dormiret; nocte ab illius se sensim latere subtrahens, è lecto descenderet; ac humi genuflexus eas, quas à matre didicerat, deuotè precationes recitaret. Samuëlem adhuc puerum olim à Domino vocatum: & quæ Heli Sacerdoti euentura essent, noctu prænonitum ex sacris paginis nouimus; quod futuram aliquando Samuëlis excellentiam indicaret: haud secus de Vincentio sentiendum, qui Samuële adhuc ætate tenerior; cùm necdum sextum annum ageret, nocte quadam, dum quiescit, à Domino vocatur; eiusque non modò voce, ac præsentia fruitur: verum & ab eo præmonetur; quandam Christi Crucifixi Statuam, quę in Minorum Obseruantium Ecclesia, altiori loco pendebat, casui proximam

Ab infantia Deum timet.

Puerulus nocte surgit, ac precas recitat

esse.

esse. Pius tunc Puerulus matrem, ad cuius latus iacebat, anxiè è somno excitans, ait: Mater, heu mater, citò ad Patrum Ecclesiam pergamus; nam Domini Imago ruit. Cui Mater: Sile, inquit, fili, & dormi. At is post exiguũ temporis spatium, iterum maiori animi angustia, ad id matrem sollicitat: Cui rursus mater; Quid somnias, inquit, quiesce. Cumque paruo tempore elapso, tertiò adhuc matrem compelleret; illaque silentium indiceret: flens tandem puerulus è strato surgit, soloque indusio contectus, ad Minorum Ecclesiam anxius pergit, ostiique tintinnabulum pulsat. Miratur Ianitor pueruli, quẽ vultu agnoscebat, ferè nudi intempestiuum aduentum, causamque scisciatur: Cui Vincentius, citò Patres ad Ecclesiam accurrite, & Domino cadenti ferte opem: ruit enim Crucifixi Imago, quæ in Ecclesia est. Tantum puerulus animo æstum, sollicitudinemque præseferebat, vt plerique Fratres illius vocem audientes, è stratis surrexerint, atque in Ecclesiam conuenientes, antiquam Crucifixi Statuam, quæ ante Chorum pendebat, ita è Cruce disiunctam conspexerint; vt vix vno clauo, vnaque manu Cruci hæreret. Stupent vniuersi, moxque à puerulo vnde id didicerit, exquirunt: Quibus puerulus. Dormiebam, inquit, cùm Dominus hic Iesus, qui in hac Cruce pendet, in somno apparens, his me verbis compellat: Surge velociter, Vincenti, atque ad Fratrum Ecclesiam festina: ruit enim Imago mea, nisi citiùs è lapsu vendicetur, atque huc propterea cucurri.

Christus puerulo apparet, & imaginis casũ indicat.

Nocte Ecclesiam petit, fratresque de casu Imaginis monet.

Hinc magis Fratres admirabantur, talia diuinæ familiaritatis signa, ac futuræ sanctitatis præludia, in puero præcedere; atque eo maximè, quòd puerulum animaduerterent, sæpè aliorum puerorũ agmen colligere, ac Litanias concinentes, secum in varias Oppidi Ecclesias ducere: interdum etiam Olea conscensa, collectæ puerorum turbæ Domini timorem, parentum reuerentiam, Ecclesiarumque venerationem prædicare. Sæpiùs etiam, dum noctu Matutinæ Horæ, in Ecclesia ab ipsis decantarentur, puerum ante præfatam Crucifixi Imaginem, genu flexum orare; tandiuque in oratione persistere deprehendebant, donec Matutinæ ab iis Horæ absoluerentur. Inuidebat Satan immaturæ tenelli adhuc pueri pietati; Quapropter vt eum ab oratione exterreret. Cùm Matutinarum Horarum tempore aliquando ante Crucifixum oraret: Vmbræ quasi ad eum se inclinantis speciem ipsius obtutibus offert: qua exterrefactus puer, cùm altiùs clamorem extulisset; à Fratribus domum reductus, haud propterea à consueta oratione desistere voluit. Agebat senem moribus Vincentius, annis puer, atque ita ab omni puerili leuitate, ac lasciuia abhorrebat; vt alios quoque pueros ab iis, verbis, ac pietatis exemplis compesceret: ex quo ante annos in via Domini sibi, aliisque Magister euaserat. XIII.

Puerulus cæteris pueris præcinit atque orationi insistit.

Dæmon illum umbra simulacro exterret.

Porrò ætate in eo adolescente, cùm ea pietas, & in pauperes miseratio adolescebant. Vix enim primas literas hausit; cùm B. Virginis Officium quotidie persoluens, orationi, ac diuinarum rerum meditationi frequentiùs, ac diutiùs vacabat: tunc primùm secreta petere, solitudines quærere, vigiliis, atque orationi incumbere, parciùs refici, carnem flagellis cædere, nodorum funiculum circa lumbos gestare, oculis custodiam adhibere; omnesque sensus cupiditates coërcere, assiduum Vincentij studium erat. Tantus enim honestatis amor, maturè ipsius mentem occupare cœpit; vt ab eo tempore constanter apud se decreuerit, Dei adiuuante gratia, nullas carnis illecebras, aut Venereas cupiditates, ne procul quidem admittere; sed pretiosissimum Virginitatis thesaurum, ad finem vsque illibatum custodire. Quamobrem titillantes sensus seuera sæpe flagellatione castigans, crebris ieiuniis frænabat: quibus tandem id ex Dei gratia (quod is circa vitæ finem haud obscurè testatus est) consecutus fuit: vt purum semper ab omni Venerea labe corpus, animumque seruauerit. XIV.

Adolescens carnẽ macerat, & honestati studet.

Porrò ea, quæ Electorum virtus propria est: tenera scilicet quædam erga pauperes compassio, ita animum eius affecerat; vt sæpe è patris mensa surgens, cibaria XV.

quæ

quæ ſibi parata erant, tam ſagaciter, ad egenos deferret; vt nullus id prorſus animaduerteret. Iam enim diuina intus vnctione docente didicerat, ab omni hypocriſi, ac inani gloria ſibi eſſe cauendum: eleemoſynamque non palàm oſtentandam, ſed in ſinu pauperis abſcondendam eſſe, vt à Deo mercedem accipiat. Verùm cùm in pauperes plerunque liberalior eſſet, quàm ſtatus, ac domus conditio ferret: contigit aliquando; vt vinum, quod totius anni curriculo Familiæ ſufficere debuerat; vnius, aut alterius menſis ſpatio, in pauperum vſum ab eo diſtributum deficeret: quod cùm Fratribus, qui dolia vino vacua offenderant, compertum eſſet; ij Vincentium, velut rei familiaris dilapidatorem, apud patrem accuſant; vt qui vinum, quod in annum Familiæ repoſitum fuerat, vno menſe diſſipaſſet. Haud negat Vincentius, ſe vinũ in pauperes erogaſſe: at plurimùm etiamnũ in doliis ſupereſſe affirmat. Cui Fratres: Cuncta nos, inquiũt, dolia virga exploraũimus; atque in iis vinum vix ad mẽſem vſque reliquum eſſe deprehendimus. Pater verò cùm rem certiùs agnoſcere vellet; in cellam ipſe vinariam deſcendit; dolia explorat, cunctáque vino ad os vſque plena eſſe comperit. Pauêre omnes miraculo: Pater verò diuino hoc teſtimonio admonitus, Vincentio omnem tum vini, tum alterius domeſticæ rei, pauperibus erogandæ, facultatem facit. Hac facultate accepta; tanta erat Vincentij in pauperes liberalitas; vt non modò iis panem, & vinum tribueret: ſed mantilia etiam, ac lagenas, quibus res deferebantur, egenis relinqueret: nec tamen vllam res familiaris iacturam patiebatur. Calceos præterea, quorum conſuendorum arti Pater cum filiis vacabat, cùm ſæpè egenis diſtribueret: eo Fratres obmurmurabant; quibus Vincentius: Demus, aiebat, pauperi, qui mihi neceſſarij eſſent. Ita egregius adoleſcens, præclara in virtutibus altioris ædificij, quod in perfectam aliquando ſanctimoniam conſurgeret, fundamenta iaciebat.

Cibos ſibi in menſa ſubtrahit, & pauperibus diſtribuit.

Vinum ſua oratione in doliis multiplicat.

XVI. Decimum quartum iam Vincentius annum attigerat; cùm diuino eum ſpiritu ad præſtantiora vocante, apud ſe de ſæculo fugiendo, Minorumque Obſeruantium Religione amplectenda conſilium init: vbi verò deliberationem conſilium peperit, Religionis habitum à Patribus poſtulat: qui cùm Adoleſcentem tenella adhuc ætate præditum cernerent; diem protelant, lunaſque cauſantur laconicas. Interea pius Adoleſcens ſedula ſe oratione exercens, frequenter ad Fratrum Eccleſiam pergebat: in qua, cùm poſt hæc aliquando ante conſuetam Crucifixi Imaginem attentiùs oraret; illa brachia è Cruce ſoluens, quaſi illum amplexari vellet, ad ipſum extendit; quo in aſpectu tanta Vincentij mens amoris teneritudine affecta fuit; vt in altiorem oris gemitum erumperet: quo à Fratribus percepto, cùm ij ſiniſtrum aliquid illi accidiſſe ſuſpicarentur; ſtatim accurrunt; at gemitus cauſa perſpecta, cùm tam præclara, diuinæ vocationis in Adoleſcente teſtimonia agnoſcerent; haud vltra Religionis illi diem producendum, aut moras texendas cenſuerunt. Quamobrem rem ad Patrem deferunt; diuinamque Adoleſcentis vocationem, haud aſpernandam illi fore perſuadent. Qui tandem filium ſua benedictione firmatum, alterius Abrahæ inſtar, Deo in Venerabili Minorum Obſeruantium Religione Sacrificium offert.

Chriſti Crucifixi Statua oranti ſe inclinat.

XVII. Nondum decimum quintum annum Vincentius expleuerat; cùm inter Seraphicos Franciſcanæ militiæ Tyrones adſcriptus, maiora aduersùs carnem certamina parat, iciunia multiplicat, flagella auget, ſenſus ſeueriori diſciplina cohibet, longiores in oratione vigilias ducit, totque virtutibus emicat; vt cuncti in eum, tanquam in cæleſte quoddam Euangelicæ perfectionis ſydus, ac prodigium oculos coniicerent. Hac virtutum luce, ad Sacerdotium, poſt vigeſimum quartum annum promotus: dignitatem Angelis venerandam, ita cum Angelica vita coniungit: vt quos cęleſti vitæ puritate imitabatur, miniſterij dignitate antecelleret: dignitatemque Angelica præſtantiorem, Angelica planè conuerſatione illuſtraret.

Ad Obſeruantium Ordinẽ accedit.

XVIII Verùm id non parùm Vincentij animum angebat; quòd Regularem obſeruan-

tiam

Ad Capucinorum Reformationem migrat.

tiam nonnihil in Ordine à B.P.Franciſci inſtituto deflexiſſe conſpiceret ; cumque Reformationem ſæpè à Superioribus promiſſam,diu fruſtrà expectaſſet;erumpente hoc tempore Fratrum Capucinorum Reformatione , is cum Bernardino Aſtenſi , Ioanne à Fano,ac cæteris anno 1534. ad eam ſe confert : atque à Ludouico Foroſemproniano , primùm in Picem Prouinciam miſſus , indeque ad Romanam reuocatus,in Conuentu Scandriliæ collocatur ; denique cùm maximo ſolitudinis ſtudio teneretur ; à Bernardino Aſtenſi Generali , ad Montis Caſalis Monaſterium, in Vmbriæ Prouinciam deſtinatur. Quàm præclarum is in hoc Conuentu , qui longè ab hominum ſocietate remotus eſt , nouumque cæleſtis vitæ tyrocinium inſtituerit ; perinde ac ſi hoc primùm tempore,diuino ſe obſequio mancipare cœpiſſet ; haud facilè referri poteſt : hîc enim tanta vitæ auſteritate , cæteris animi virtutibus viam ſternere cœpit ; vt non humano,aut carneo;ſed vel lapideo , aut marmoreo corpore prædituſ videretur. Panis , & aquæ ieiunia toto ferè anni tempore illi familiaria erant : quæ in ſeptem Quadrageſimales inedias : iuxta S. Patris noſtri Quadrageſimarum numerum,diſpertita , totum ferè annum abſorbebant.Feruentiori quoque ſpiritu ductus,aliquando ad dimidiati duntaxat panis menſuram, interdum ad quatuordecim fabarum numerum in die ieiunium contraxit. Nonnullos verò ſacræ Hebdomadæ dies., qui Dominicæ Paſſioni conſecrantur,abſque vllo omninò cibo quotannis tranſigebat.Diebus autem ſolemnibus , Natalis Domini,Paſchatis,& Pentecoſtes , aliiſque perpaucis :qui inter hæc Quadrageſimalia Ieiunia intercedebant:communibus cibis vtebatur. Hoc pacto ſacram Epiphaniæ Quadrageſimam , à maiori Quadrageſima , hancque à ſubſequenti Spiritus ſancti Quadrageſimali inedia : cæteraſque hoc modo inter ſe diebus quibuſdam,quibus à Ieiunio vacabat,diſtinguens : nonnullam corpori, à continuata illa ieiuniorum ſeric,requiem præbere ſolitus erat.Verùm tamen cùm hac dierum interpolatione, nimium adhuc corpori indulgere ſibi videretur:hoc interſtitio ſublato, octo integros annos,abſque vlla ieiunij interpunctione,panis,& aquæ abſtinentiæ cõſecrat.

Admirabilis vitæ ipſius auſteritas enarratur.

Mira Dei Serui abſtinentia.

Incredibilis huius Viri animo inſita erat pro Domino patiendi cupiditas:quem nec corporis imbecillitas,nec ægritudo,nec itineris labor,nec ætas ſenio confecta, ſedare vnquam potuit : quanquam enim decrepita iam ætate , extremum illum ieiunij rigorem moderaretur : ab eo tamen nunquam abſceſſit.Ieiunio,cilicij aſperitas,& quotidiana vſque ad ſanguinem flagellatio accedebant. Tabula humi ſtrata , toto vitæ ſuæ curriculo , ei lectum ita miniſtrauit ; vt vix neceſſarium oculis ſomnum,trium,vel quatuor ad ſummum horarum ſpatio indulgeret. Demùm ita in omnia,vel leuiſſima corporis commoda coniuraſſe videbatur : vt cùm nunquam ſolcis vſus,nudipes inter niues & glacies incederet ; vix tamen vnquam propiùs ad ignem viſus ſit accedere. Paupertatem,quam ſibi ſponſam elegerat , tanto ſtudio complectebatur ; vt habitum,quem in Religionis ingreſſu accepit,variis præſegminibus reſarcitum,nunquam ad ſextumdecimum vſque annum mutauerit.Neque enim tam interpola,egregius Chriſti diſcipulus,ac verus Seraphici Patris filius veſte erubeſcebat;ſed quò pauperior,ac vilior conſpiciebatur;eò ſe glorioſiorẽ exiſtimans , vilitatem pro gloria , paupertatem pro ſummis diuitiis computabat. Cæterùm cùm tam dirè corpus tractaret; vt propè incredibile videretur,hominem inter tot carnis martyria , ſuperſtitem eſſe poſſe : à nonnullis tamen aliquando interrogatus:cur tanta ſeueritate corpus affligeret , reſpondit : Dei charitas , quæ in Vnigeniti ſui morte , ac Paſſione , nobis explicata fuit : tam erga nos immenſa , ac ineffabilis eſt : vt vnumquemque ad maiora , quæ exhiberi poſſunt , gratitudinis ſigna præſtanda compellat. Porrò Filij Dei Paſſiones haud melius , quàm noſtrarum paſſionum gratitudine compenſari poſſunt : quo fit,vt qui Deo grati eſſe, ac diuinæ Paſſionis memoriam in ſeipſis circumferre volunt ; omnem pro Chriſto Crucem ſubire , ac dira ſupplicia perferre , ſummo ſtudio expetere debeant : quibus ad perfectam ãnimi gratitudinem accedant. Nondum , inquit , pro Chriſto

XIX.

Corporis macerationes referuntur.

Dominica Paſſionis meditatio illi patiendi deſiderium parit

ſanguinem

ſanguinem fudimus;nondum inter carnificum manus vitam dedimus ; quàm ille, nece omniũ acerbiſſima,pro nobis profudit. Annon hæc nobis toto animo optanda eſſent : ea verò cùm necdum aſſecuti ſimus;cur graue nobis videri debet,ſi interea carnem cum Chriſto voluntariis afflictionibus crucifigamus ? Annon Chriſtus pro nobis paſſus eſt, nobis relinquens exemplum , vt ſequamur veſtigia eius? Hæc perfectiſſima huius Viri ſtudia erant:Hi ardentioris charitatis ſtimuli,quibus priſci illi quoque Religionis Patres , quos olim ſumma auſteritate vitam duxiſſe legimus ; ſeipſos ad ſummas quaſque carnis macerationes prouocabant. Atque hæc quidem , quæ ad exteriorem ſancti huius Viri vitæ faciem ſpectant, vniuerſos illius tempeſtatis Fratres , in eam animi admirationem rapiebant : vt cùm prima illa Religionis ætas , auſteriſſimos vndique homines , ac perfectos Crucis diſcipulos progigneret ; neminem tamen Vincentio auſteriorem eſſe iudicarent. Gal. 5.

XX. Quod verò ad interna animi ſtudia attinet : licèt permultæ , atque ſplendidæ virtutes in eo coruſcarent ; præcipuè tamen effulgebat quædam animi demiſſio, qua ſe omni humanæ creaturæ propter Deum ſubiiciebat. Nihil gratius,nihil illi iucundius erat,quàm vniuerſis ſubeſſe, ac velut Dominis inſeruire:támque humilia de ſeipſo ſentire ſolitus erat ; vt cùm ſe maximum omnium peccatorem eſſe exiſtimaret ; vt omnem ſuperbiæ,& arrogantiæ motum ante ortum iugularet ; ac velut Tartarcos paruulos, humilitatis ſaxo allideret;palàm proprias vel leuiſſimas culpas detegeret. Nihil vnquam ſuo labori, nihil induſtriæ, in iis præſertim, quæ ad ſpiritualem virtutum profectum pertinent:ſed omnia ita diuinæ virtuti, ac benignitati tribuere ſolebat ; vt cùm nihil ſibi præter lapſus , ac peccata adſcriberet ; ſi quæ bona , aut perfecta præſtaret , ea à Deo proficiſci conſtantiſſimè crederet.

Interna illius virtutes recenſentur.

XXI. Hinc maximæ illæ Chriſtianæ perfectionis virtutes , in Viro Dei exoriebantur, nimirum lucida quædam ſui-ipſius cognitio , quam è Cælo delapſam rectè antiquitas credidit:tametſi eam Dæmonum oraculis tribuerit:cùm in Delphico Templo olim inſculptum reliquit:*Noſce te ipſum*.Ex qua potiſſimùm veræ iuſtitiæ fundamentum pendet. Hinc odium , atque abnegatio ſui , quæ hominem Dei ad omnium virtutum certamen prouocabat.Hinc propriæ virtutis diffidentia,qua ad potiora Dei dona capeſcenda diſponebatur. Hinc certa , ac perfecta quædam in Deum fiducia , qua libero in Deum acceſſu ferebatur. Hinc mentis pax, ac tranquillitas , quæ illum tam in triſtibus , quàm in lætis rerum ſucceſſibus , quietum, pacatúmque reddebat. Hinc animi ſimplicitas , qua omnia candidè interpretari , nullúmque in vllo malum ſuſpicari poſſe videbatur. Hinc cæca quædam obedientia, quæ illum abſque cauſæ examine, aut ſuperioris diſtinctione ad opus iniunctum propellebat. Hinc denique perpetuus quidam diuinæ præſentiæ intuitus : quo fiebat ; vt in omnibus tum verbis , tum actibus circumſpectus , à quacunque,vel leuiſſimi animi labe abhorreret ; nihílque præter Dei gloriam quæreret.

Virtutum illius compendiosè series deſcribitur.

XXII. His Oratio , ac perpetua quædam animi in Deum ſuſpenſio , cognata erat: qua intus ſemper ſecum habitans , mentis cubiculum , ne per exteriores haſce res euagaretur , diligentiſſimè occludebat. Hinc ſolitaria ſemper loca quærens, rarò cum Fratribus , vix vnquam cum ſæcularibus Viris colloquebatur : & ſi aliquando neceſſitas loqui compelleret , breui reſponſo longam confabulationem iugulabat. Nihil ſibi , præter ſimplicem quandam rerum præſentium neceſſitatem , vſúmque abſque vlla cordis appoſitione vendicans ; cuncta velut prætereuntia , nulláque ratione ad ſe ſpectantia intuebatur. Omnémque quarumlibet rerum, ſiue triſtium, ſiue lætarum euentum in Deum proiiciens, abſque multiplicitate permanebat ; quaſi qui mundo maior , ac rebus omnibus , quæ in proſpectu cadunt , ſuperior eſſet. Tribus ante Matutinum officium horis

Ad Capucinorum Reformationem migrat.

tiam nonnihil in Ordine à B.P.Franciſci inſtituto deflexiſſe conſpiceret; cumque Reformationem ſæpè à Superioribus promiſſam, diu fruſtrà expectaſſet; erumpente hoc tempore Fratrum Capucinorum Reformatione, is cum Bernardino Aſtenſi, Ioanne à Fano, ac cæteris anno 1534. ad eam ſe confert: atque à Ludouico Foroſemproniano, primùm in Piceni Prouinciam miſſus, indeque ad Romanam reuocatus, in Conuentu Scandiliæ collocatur; denique cùm maximo ſolitudinis ſtudio teneretur; à Bernardino Aſtenſi Generali, ad Montis Caſalis Monaſterium, in Vmbriæ Prouinciam deſtinatur. Quàm præclarum is in hoc Conuentu, qui longè ab hominum ſocietate remotus eſt, nouumque cæleſtis vitæ tyrocinium inſtituerit; perinde ac ſi hoc primùm tempore, diuino ſe obſequio mancipare cœpiſſet; haud facilè referri poteſt: hîc enim tanta vitæ auſteritate, cæteris animi virtutibus viam ſternere cœpit; vt non humano, aut carneo; ſed vel lapideo, aut marmoreo corpore præditus videretur. Panis, & aquæ ieiunia toto ferè anni tempore illi familiaria erant: quæ in ſeptem Quadrageſimales inedias: iuxta S. Patris noſtri Quadrageſimarum numerum, diſpertita, totum ferè annum abſorbebant. Ferueutiori quoque ſpiritu ductus, aliquando ad dimidiati duntaxat panis menſuram, interdum ad quatuordecim fabarum numerum in die ieiunium contraxit. Nonnullos verò ſacræ Hebdomadæ dies, qui Dominicæ Paſſioni conſecrantur, abſque vllo omninò cibo quotannis tranſigebat. Diebus autem ſolemnibus, Natalis Domini, Paſchatis, & Pentecoſtes, aliiſque perpaucis: qui inter hæc Quadrageſimalia ieiunia intercedebant: communibus cibis vtebatur. Hoc pacto ſacram Epiphaniæ Quadrageſimam, à maiori Quadrageſima, hancque à ſubſequenti Spiritus ſancti Quadrageſimali inedia: cæteraſque hoc modo inter ſe diebus quibuſdam, quibus à ieiunio vacabat, diſtinguens: nonnullam corpori, à continuata illa ieiuniorum ſerie, requiem præbere ſolitus erat. Verùm tamen cùm hac dierum interpolatione, nimium adhuc corpori indulgere ſibi videretur: hoc interſtitio ſublato, octo integros annos, abſque vlla ieiunij interpunctione, panis, & aquæ abſtinentiæ cõſecrat.

Admirabilis vitæ ipſius auſteritas enarratur.

Mira Dei Serui abſtinentia.

Incredibilis huius Viri animo inſita erat pro Domino patiendi cupiditas: quem nec corporis imbecillitas, nec ægritudo, nec itineris labor, nec ætas ſenio confecta, ſedare vnquam potuit: quanquam enim decrepita iam ætate, extremum illum ieiunij rigorem moderaretur: ab eo tamen nunquam abſcellit. Ieiunio, cilicij aſperitas, & quotidiana vſque ad ſanguinem flagellatio accedebant. Tabula humi ſtrata, toto vitæ ſuæ curriculo, ei lectum ita miniſtrauit; vt vix neceſſarium oculis ſomnum, trium, vel quatuor ad ſummum horarum ſpatio indulgeret. Demùm ita in omnia, vel leuiſſima corporis commoda coniuraſſe videbatur: vt cùm nunquam ſoleis vſus, nudipes inter niues & glacies incederet; vix tamen vnquam propiùs ad ignem viſus ſit accedere. Paupertatem, quam ſibi ſponſam elegerat, tanto ſtudio complectebatur; vt habitum, quem in Religionis ingreſſu accepit, variis præſegminibus reſarcitum, nunquam ad ſextumdecimum vſque annum mutauerit. Neque enim tam interpola, egregius Chriſti diſcipulus, ac verus Seraphici Patris filius veſte erubeſcebat; ſed quò pauperior, ac vilior conſpiciebatur; eò ſe glorioſiorẽ exiſtimans, vilitatem pro gloria, paupertatem pro ſummis diuitiis computabat. Cæterùm cùm tam dirè corpus tractaret; vt propè incredibile videretur, hominem inter tot carnis martyria, ſuperſtitem eſſe poſſe: à nonnullis tamen aliquando interrogatus: cur tanta ſeueritate corpus affligeret, reſpondit: Dei charitas, quæ in Vnigeniti ſui morte, ac Paſſione, nobis explicata fuit: tam erga nos immenſa, ac ineffabilis eſt: vt vnumquemque ad maiora, quæ exhiberi poſſunt, gratitudinis ſigna præſtanda compellat. Porrò Filij Dei Paſſiones haud melius, quàm noſtrarum paſſionum gratitudine compenſari poſſunt: quo fit, vt qui Deo grati eſſe, ac diuinæ Paſſionis memoriam in ſeipſis circumferre volunt; omnem pro Chriſto Crucem ſubire, ac dira ſupplicia perferre, ſummo ſtudio expetere debeant: quibus ad perfectam ānimi gratitudinem accedant. Nondum, inquit, pro Chriſto

Corporis macerationes referuntur.

Dominicæ Paſſionis meditatio illi tentandi deſiderium parit

XIX.

ſanguinem

ſanguinem fudimus;nondum inter carnificum manus vitam dedimus ; quàm ille, nece omniũ acerbiſſima,pro nobis profudit. Annon hæc nobis toto animo optanda eſſent : ea verò cùm necdum aſſecuti ſimus;cur graue nobis videri debet,ſi interea carnem cum Chriſto voluntariis afflictionibus crucifigamus ? Annon Chriſtus pro nobis paſſus eſt, nobis relinquens exemplum , vt ſequamur veſtigia eius? Hæc perfectiſſima huius Viri ſtudia erant:Hi ardentioris charitatis ſtimuli,quibus priſci illi quoque Religionis Patres , quos olim ſumma auſteritate vitam duxiſſe legimus ; ſeipſos ad ſummas quaſque carnis macerationes prouocabant. Atque hæc quidem , quæ ad exteriorem ſancti huius Viri vitæ faciem ſpectant, vniuerſos illius tempeſtatis Fratres , in eam animi admirationem rapiebant : vt cùm prima illa Religionis ætas , auſteriſſimos vndique homines , ac perfectos Crucis diſcipulos progigneret ; neminem tamen Vincentio auſteriorem eſſe iudicarent. Gal. 5.

XX. Quod verò ad interna animi ſtudia attinet : licèt permultæ , atque ſplendidæ virtutes in eo coruſcarent ; præcipuè tamen effulgebat quædam animi demiſſio, qua ſe omni humanæ creaturæ propter Deum ſubiiciebat. Nihil gratius,nihil illi iucundius erat,quàm vniuerſis ſubeſſe, ac velut Dominis inſeruire:támque humilia de ſeipſo ſentire ſolitus erat ; vt cùm ſe maximum omnium peccatorem eſſe exiſtimaret ; vt omnem ſuperbiæ,& arrogantiæ motum ante ortum iugularet ; ac velut Tartareos paruulos, humilitatis ſaxo allideret;palàm proprias vel leuiſſimas culpas detegeret. Nihil vnquam ſuo labori, nihil induſtriæ, in iis præſertim, quæ ad ſpiritualem virtutum profectum pertinent:ſed omnia ita diuinæ virtuti, ac benignitati tribuere ſolebat ; vt cùm nihil ſibi præter lapſus , ac peccata adſcriberet ; ſi quæ bona , aut perfecta præſtaret , ea à Deo proficiſci conſtantiſſimè crederet.

Interna illius virtutes recenſentur.

XXI. Hinc maximæ illæ Chriſtianæ perfectionis virtutes , in Viro Dei exoriebantur, nimirum lucida quædam ſui-ipſius cognitio , quam è Cælo delapſam rectè antiquitas credidit:tametſi eam Dæmonum oraculis tribuerit;cùm in Delphico Templo olim inſculptum reliquit:*Noſce te ipſum*.Ex qua potiſſimùm veræ iuſtitiæ fundamentum pendet. Hinc odium , atque abnegatio ſui , quæ hominem Dei ad omnium virtutum certamen prouocabat.Hinc propriæ virtutis diffidentia,qua ad potiora Dei dona capeſcenda diſponebatur. Hinc certa , ac perfecta quædam in Deum fiducia , qua libero in Deum acceſſu ferebatur. Hinc mentis pax, ac tranquillitas , quæ illum tam in triſtibus , quàm in lætis rerum ſucceſſibus , quietum, pacatúmque reddebat. Hinc animi ſimplicitas , qua omnia candidè interpretari , nullúmque in vllo malum ſuſpicari poſſe videbatur. Hinc cæca quædam obedientia, quæ illum abſque cauſæ examine, aut ſuperioris diſtinctione ad opus iniunctum propellebat. Hinc denique perpetuus quidam diuinæ præſentiæ intuitus : quo fiebat ; vt in omnibus tum verbis , tum actibus circumſpectus , à quacunque,vel leuiſſimi animi labe abhorreret ; nihílque præter Dei gloriam quæreret.

Virtutum illius compendiosè series deſcribitur.

XXII. His Oratio , ac perpetua quædam animi in Deum ſuſpenſio , cognata erat: qua intus ſemper ſecum habitans , mentis cubiculum , ne per exteriores haſce res euagaretur , diligentiſſimè occludebat. Hinc ſolitaria ſemper loca quærens, rarò cum Fratribus , vix vnquam cum ſæcularibus Viris colloquebatur : & ſi aliquando neceſſitas loqui compelleret , breui reſponſo longam confabulationem iugulabat. Nihil ſibi , præter ſimplicem quandam rerum præſentium neceſſitatem , vſúmque abſque vlla cordis appoſitione vendicans ; cuncta velut prætereuntia , nulláque ratione ad ſe ſpectantia intuebatur. Omnémque quarumlibet rerum, ſiue triſtium, ſiue lætarum euentum in Deum proiiciens, abſque multiplicitate permanebat ; quaſi qui mundo maior , ac rebus omnibus, quæ in proſpectu cadunt , ſuperior eſſet. Tribus ante Matutinum officium horis

è tabula ſurgens, orationi vacabat : totidémque poſt peractum Miſſæ ſacrificium ad nemus ſecedens, in rerum diuinarum meditatione inſumebat : reliqua verò diei pars, quæ vel obedientia ; cùm ſubditus eſſet, vel charitate non occupabatur; tota Pſalmodiæ, ac diuini amoris per creaturas exercitationi deſeruiebat. Nouerat enim Vir prudens, Mundum ingens quoddam volumen eſſe ; in quo quot res conſpiciendæ ſe offerunt, tot diuini caracteres leguntur ; qui æternam Dei ſapientiam, bonitatem, charitatémque multis verbis commendant ; nóſque ad ipſius dilectionem prouocant. Quo fit, vt dum in variis rerum generibus, obiectáque multarum creaturarum ſpecie, profuſiſſima Dei in humanum genus collata beneficia expenderet, latiſſimum diuinæ charitatis campum excoleret ; ardentéſque in animo mutui amoris flammas excitaret. Porrò in hac diuini amoris exercitatione, tam ingenti cæleſtis luminis radio perfundebatur ; vt ſæpè in extaſim raptus, è ſenſibus excedere viſus fuerit. Dum in Cella aliquando oraret ; Clericus quidam ad ipſum accedens, ſpiritu in Cælum raptum, corporéque, quatuor è terra palmis, in ſublime elatum conſpicit : quo aſpectu cùm tremefactus abiiſſet ; rem Fratribus nunciat. Hac diuinæ charitatis flamma incenſus, cùm totus diuinis laudibus inhiaret ; Horas Canonicas tanta deuotione in Choro perſoluebat ; vt in iis decantandis ſupplices ſemper palmas in Cælum tenderet. Quandiu in eo ætas valida fuit, ſtans ſemper, ac nulli prorſus rei innixus Pſalmos recitauit : cùm verò iam ſenio confecto genua defluerent, genuflexus diuinis laudibus vacabat. At mirum planè erat ; qua religione, quantáque lachrymarum copia, diuina Miſſæ myſteria perageret ; præſertim cùm de Paſſione, vel de Domini Natiuitate, ſacra faceret. Quâ nocte Eccleſia Domini Natalis memoriam celebrat, tam copioſos lachrymarum imbres ex oculis fundere ſolebat ; vt ea nocte, à Sacris Miſſæ myſteriis, interdum abſtinere cogeretur.

In rerum diuinarũ contemplatione aſſiduus.

Sæpè in mẽtis exceſſum rapitur.

Diuini amoris flamma exæſtuat.

Tanta Sanctus hic Vir cæleſtium rerum voluptate tenebatur ; vt quoties eo præſente de diuinis rebus ſermo inſtitueretur ; vel extra ſenſus raptus immobilis permaneret ; vel acutas aliquas voces præ ſuauitate ederet : dein ſaltillos daret : demùm diuini amoris tractum perſentiens, in Cellam fugeret ; vbi inter cæleſtes diuinæ charitatis flammas, totus in Deum ſurſum agebatur. XXIII.

Contigit aliquando ; vt Fr. Ioannes à Fano, in Picenum proficiſcens, per Montis Caſalis Conuentum tranſiret : quo tempore à Fratribus rogatus, ſermonem in Refectorio inſtituit : in quo cùm de diuino amore ageret, eo Vincentius tantoperè cœpit incaleſcere ; vt cùm cæleſtis flammæ vim ferre non poſſet ; protinus in clamores erumpens, è Refectorio egredi compelleretur. Idem prorſus illi, Fr. Bernardino Aſtenſi prædicante accidit : ex quo id omnibus perſpicuum fuit ; non vulgari hunc Virum Dei diuini amoris incendio intus æſtuaſſe. XXIV.

Hæc porrò diuini amoris fax, quæ altè huius Viri Dei pectori infixa, dies, noctéſque nouis cæleſtium ignium alimentis ſuccreſcebat ; cùm inter cordis illius anguſtias occludi non poſſet, in aliorum quoque ſe tam latè charitatem diffundebat ; vt cùm lingua, ac prædicatione, ad quam minimè à Deo vocatus fuerat, aliis prodeſſe non poſſet ; ſilentio, atque oratione iuuaret. Vix enim credibile eſt ; quot iis impiis, facinoroſis, atque à via Dei aberrantibus, diuinæ clementiæ lucem ſua oratione promeruerit : quotque verbo à vitiorum ſepulchro ad gratiæ vitam reuocauerit. Nouerat Vir Dei, pleroſque non tam corpore, quàm animo ægrotos, maiori peccatorum morbo laborare ; quibus cùm opitulari cuperet, modum excogitauit ; quo & Dei opus perageret, & propriam nominis gloriam occultaret. Iuniperi ligna, quibus Montis Caſalis ſylua abundabat ; præciſa ; XXV.

Vx lignis Iuniperinis oleum excitat, quo corpus Dei virtute curat.

atque

atque in fruſta comminuta, ſubiecto igne extillare; hauſtóque ex iis liquore ægrotantes vngere, ac ſigno Crucis conſignare cœpit: qui cùm eo incolumitatem adipiſcerentur, confluebant vndique variis morbis ægrotantes; quos cùm Vir Sanctus, abſque vllo morbi diſcrimine, cunctos Iuniperi liquore vngeret; ac Crucis ſigno benediceret, iis incolumitatem pollicebatur; dummodo pœnitẽtiæ Sacramento peccata delerent, ab iiſque deinceps angue peius abſtinerent: cumque hac conditione accepta, omnes ferè conualeſcerent; mirus erat ad Virum Dei ægrotantium concurſus; quos tamen oratione potiùs, quàm vnctione curari certum erat. Quæ enim erat Iuniperini illius liquoris virtus; vt cunctis, abſque diſcrimine, ac plerunque inter ſe pugnantibus morbis applicata, vniuerſis mederetur; niſi altera è Cælo virtus adfuiſſet, quæ morbis medelam afferret? Hæc porrò Crucis Chriſti Virtus erat, cuius Spinoſum Iuniperi lignum, ab eo delectum, ſimulachrum gerebat. At verò id Vincentij charitas operabatur: vt dum multorum corpora diuina virtute ſanat, grauiores ab animo ægritudines pelleret.

XXV. Cùm itaque Vir Dei, pleroſque annos in Conuentu Montis Caſalis exegiſſet: inde in Ethruriam miſſus, in Conuentu Montiſpolitiani Nouitiorum Magiſter creatur: quo in munere tam admirabili vitæ ſanctitate enituit, vt iam nemo aut Fratrum, aut ſæcularium de illius ſanctimonia dubitaret. Hoc in loco mirabile quiddam illi præter omnium expectationem accidit. Prænouerat is prophetico Spiritu, quo præditus erat, futuram quandam calamitatẽ Thuſciæ impendere; quę deinde innumera hominum clade, excitato Senarum bello ſecuta eſt: quam etiam diuina hac viſione acceperat. Oranti enim ſibi aliquando videbatur, ingentem quandam tempeſtatem Cælo oriri, ex eaque ſanguinem pluere; tellurémque cruore madidam, ſanguineos riuos effundere: quo ſtatim myſterio edoctus eſt, Dei iram quibuſdam Thuſciæ populis imminere: quare diuino œſtro agitatus, ac prophetico planè Spiritu correptus; cùm facultatem à Guardiano accepiſſet; expoliato habitu, ac ſolis ſibi lineis fœmoralibus relictis, grauem ſibi Crucem humeris imponit; alteráque ſeipſum manu flagellans, hoc modo pleráque Oppida, & pagos toto integro die peragrat; Ionæ inſtar exclamans: ô Viri pœnitentiam agite; citò enim veniet ira Dei. Erat tunc Vincentius iam ætate grauis; quo fit, vt cùm hoc modo ieiunus, grauique illo Crucis pondere, atque itinere feſſus, ſub meridiem inter Montes iaceret; ac præ cordis deliquio viribus deficeret: en ſtatim ſplendidam Mulierem, quam Beatiſſimam Cælorum Reginam eſſe agnoſcit, ſibi adeſſe conſpicit; quæ panis buccella in ipſius os immiſſa; tantoperè illius vires, animúmque recreauit; vt reliquum diei iter eodem modo validiùs expediret. Porrò ad Conuentum reuerſus, cùm Fratres ea re, quam Religioſum Virum haud decere exiſtimabant, indignati, ab eo quærerent: cur id facinus præſtitiſſet. Ignoſcite, Fratres, (inquit) non meum, ſed ſuperni cuiuſdam Numinis impellentis conſilium fuit.

Nudus, ac Cruce onuſtus futuram calamitatem prædicat.

A B. Virgine in via reficitur.

XXVI. Eò ſimplicitatis, Vir hic Sanctus, ob aſſiduam cum Deo familiaritatem deuenerat: vt nihil vnquam non modò mali ſuſpicaretur; at nec ab aliis relatum crederet. Quapropter cùm ei de Principe quodam ſæculares homines narrarent, quòd ſubiectum populum immoderatis exactionibus, atque extorſionibus oneraret; id illi nunquam perſuadere potuerunt: quin etiam eos ab ea credulitate auertere conabatur. Tot huius Viri Virtutes, cùm Satan ab eo ſæpiſſimè deuictus; nullo internæ ſuggeſtionis, aut tentationis impetu proſternere valeret; externis ſpectris aggreditur: ac variis rerum ſimulachris ſaltem fatigare nititur. Hiſque Virum Dei, præſertim orationi vacantem, tam acriter oppugnat; vt frequenter cum eo cominus certamen inire videretur. At Vincentius, diuina virtute ſuperior, ita de Diabolo triumphare didicerat; vt non modò vniuerſos illius impetus contemneret; verùm & turpem illi ignauiam exprobraret.

A Satana diuerſimodè infeſtatur.

ANNVS CHRISTI 1573. GREG. XIII. 2. MAXIMIL. II. IMP. 10. RELIG. CAPVC. 49.

Denique tam insignis huius Viri sanctitas euaserat ; vt eam non homines tantummodò,sed etiam aues,ac bruta venerarentur:Neque enim volucres ab eo,tanquam ab alieno, quemadmodum ab iis fieri solet,cauebant : quin potiùs tanquam familiari colludebant. Dùm Cortonæ,degit,Auiculam quandam in nemore offendit,quæ confractis tibiis iacebat; cuius ille miseratione ductus, cùm tibias calamis adhibitis suffulsisset ; suóque Iuniperino oleo vnxisset,tandem incolumem reddidit;Auiculámque pristina libertate donauit. At illa ab horto,ac nemore non recedens , cùm primùm Vincentium in his Deo psallentem animaduerteret , velut beneficij memor; circa eum volitans , ac dulces vocum modulos personans , ipsum vbique comitabatur : quo cùm Viri Dei spiritus non parùm recrearetur,eò magis ad Deum laudandum accendebatur.Contigit etiam, vt cum F.Romulo à Vitena, tunc Nouitio,aliquando Pistorium proficiscceretur; quo in itinere dum ad Agricolæ cuiusdam domum accedunt ; eos quum primùm molossi canes, ruris custodes, procul aspexêre;mox vno impetu in eos ruunt : quos cùm Romulus saxis oppetere,longiúsque expellere pararet; prohibet Vincentius : Non enim (ait) cum beluis, quasi cum hostibus nobis pugnandum est;sed cum eis amicitia ineunda:mox Crucis signo illis obiecto,eos mansuetos,ac amicos reddit. XXVIII

Cum auibus colludit.

Crucis signo molestos canes mansuetos reddit.

Ipsa quoque inanimata , quæ sensu carent : quasi Viri sanctitatem agnoscerent, ipsius imperio parebant. Dum enim aliquando cum F. Angelo Piscicta, Sacerdote , è veteri Pistorij Conuentu ad nouum transmigrantes , Fluuium Vmbronem, qui interfluit, transuadarent : necdum ad medium fluminis peruenerant ; cùm Fr. Angelus ingentem aquarum inundationem , quæ ob frequentes pluuias magno impetu è montibus defluebant , haud longè prospiciens , ad Vincentium clamat: Cito, Pater, pedem retrahamus. Quid ita? Vincentius ait. An non vides (inquit) ingruentem aquarum procellam , quæ impetu ruit , ac vadum præoccupare festinat? quam nisi retrocedendo declinauerimus , procul dubio nos suo impetu rapiet, atque aquis inuoluet ? Ne (ait Vincentius) extimescas ; tantùm in Domino confide:nihil nobis aquæ istæ nocebunt: tum ad tumentes vndas conuersus , Crucis illis signum obiicit ; mox rapidi fluctus stant ; & qui saxa,arboréque vi,impetúque suo secum rapiebant , tandiu immobiles persistunt : quoad ipsi fluuio traiecto , aduersam ripam contingerent. XXIX.

Aquarũ procellam signo Crucis sistit.

Denique ipsa quoque Dei Maiestas, quæ vniuscuiusque vitam, ac merita metitur ; vt eximiam Serui sui sanctimoniam declararet;eum prophetiæ Spiritu,ac miraculorum gloria haud semel illustrat. Germano enim fratri, qui nepotum Columbarium iniustè occupauerat, præproperam mortem prædicit ; quæ paruo post tempore illũ è medio abstulit. Antiquam illam Christi Crucifixi Imaginem,quam puer à lapsu , Deo reuelante,vendicauerat; cùm in maximam populorum venerationem futuram prænunciasset ; rem exitus probauit : nam tot deinde apud eam, Deo operante , miracula patrata sunt ; vt vndique populi ad ipsius veneration em confluerent. Plura quoque alia diuino spiritu afflatus futura prædixit: quæ eo planè modo,quo ab ipso prænuncıata fuerant,contigêre. Præter hæc Fr.Hieronymus Senensis Sacerdos , graui in tibia vlcere in Senarum Conuentu ægrotabat ; cùm Vincentium rogat ; vt aliquam illi curationem impendat:at Vincentius crure detecto,cùm vlcus deosculatus esset, ac labiis compressisset, pristinæ hominem illicò sanitati restituit. Alterum quoque Fratrem,qui diu acriori in altero poplite dolore laborauerat,signo Crucis ab ea ægritudine liberat. XXX.

Multa Prophetia spiritu futura prænunciat.

Osculo vlcus sanat.

At illud mirabile , ac paucis concessum , illi hoc tempore accidit : Vir quidam à Flauiano , Nardus nomine, Vincentio conterraneus , inter Gallos Aquitanos , in summa rerum egestate versabatur ; qui necessitate aliquando compulsus indignum facinus aggredi cogitat : hominem enim , qui in publico Reorum patibulo, eo die suspendio vitam finierat ; noctu è Cruce depositum exenterare parat ; vt ex illius adipe , quem sibi reponendum statuebat , aliquam sibi ad victum pecu- XXXI.

niam

niam compararet. Ei dum ſceleri intempeſta nocte parat incumbere; En duo Capucini Fratres, ea via illi iter facientes apparent: qui cùm eum iam ſcalam conſcendiſſe cernerent; ab eo, quid operis moliri velit, inquirunt: Is verò cùm mentis propoſitum, à ſumma victus neceſſitate profectum, ſimúlque & gentem, ac patriam declaraſſet: is, qui ex Capucinis ſenior videbatur, vbi hominem ſceleris arguit, ait: An non me municipem, ac propinquum tuum agnoſcis? Ego Vincentius à Flauiano ſum: citò nobiſcum perge; eumque ad Conuentum adductum, trium dierum ſpatio cibis refocillat: quarta verò die, is qui ſe Vincentium dicebat; duodecim illi panibus oblatis, eum in patriam remittit, his verbis: Vade, & in patriam reuertere: hi panes te non deficient, donec Flauianum peruenias. Vir conſilio acquieſcens, Flauianum, ea panis annona nunquam interea deficiente, rediit. *Nardo cuidã abſens miraculo ſubuenit.*

XXXII. Porrò cùm id certum ſit; nec Vincentium in Aquitaniam vnquam profectum, nec Capucinorum Conuentus, vſque ad annum 1582. in Aquitania extructos fuiſſe: reliquum eſt, vt diuina id tantùm virtute actum eſſe cenſendum ſit: vt ſcilicèt, vel Angelus Vincentij formam aſſumpſerit; vel Vincentius eò in ſpiritu adductus fuerit; vt Nardo conſanguineo ſuccurreret: totáque illa Conuentus moles tantummodò apparens, nihil præterquam diuinæ benignitatis teſtimonium eſſet, quo Vincentij orationes, ac merita proſequebatur.

XXXIII. Appropinquante verò tempore, quo Deus Opt. Max. finem Vincentij laboribus, atque illius peregrinatiõni metam ſtatuere decreuerat: is extremo patriam ſuam beneficio accumulaturus, vt ei illud accommodari poſſet: *Cum dilexiſſet ſuos, in finem dilexit eos.* Septuagenarius Flauianum ſe confert. Tam inteſtina Flauiani inter Oppidanos odia vigebant, vt in factiones diuiſi, in mutuas quotidie cædes exardeſcerent: tamque diuturna erant; vt cùm trigeſimum iam annum attingerent; nulla tamen adhuc ratione inter ſe conciliari poſſent: cùm eò Vincentius profectus partim ſua prudentia, & conſilio; potiſſimùm verò orationis frequentia, id tandem, Deo præſtante, aſſecutus eſt; vt lite omni ſedata, ac ſublatis odiis, Oppidum in pace compoſuerit. Hoc tempore, cùm Fratribus, ac propinquis valedicens, ij impenſiùs illius ſe orationibus commendarent: teneriori charitate vniuerſos amplectẽs, quaſi extremum vale dicturus, his eos verbis affatur: Pax vobis, chariſſimi: hanc, quã Chriſtus Dominus diſcipulis ſuis ante finẽ vitæ reliquit; quæ Dei, & proximi dilectionem complectitur; ſupremam quoque vobis pacem commendo. Ego enim iam delibor, & haud procul immutationis meæ tempus abeſt. At ne exterreamini: Vos enim ita in viſceribus meis gero; vt & viuus, & mortuus, veſtri ſemper, in orationibus meis, memor ſim futurus. Hæc pleno charitatis affectu à Sancto Viro in diſceſſu prolata, haud irrita fuêre: poſt hæc enim ferè vniuerſi, quibus hæc dicta fuerant; in extremo vitæ agone, Vincentium iam defunctum ſibi adſtare, atque eis opem ferre conſpexerunt. *Flauianenſiũ odia compoſuit.* *Obitũ ſuum propinquis prædixit, ac ſuum illis poſt mortem præſidiũ polliceatur.*

XXXIV Inde itaque Piſtorium rediens, haud multò pòſt in febrim incidit: ex qua cùm ſupremum diem ſibi imminere animaduerteret: qui anteactæ vitæ curſum, couſq; tanta ſanctitate proſecutus fuerat, vt Apoſtolicum illud effari poſſet. ***Bonum certamen certaui, curſum conſummaui, fidem ſeruaui:*** Pari quoque pietate vitæ finem concluſit: nam B. P. Franciſci ſpiritum imitatus, moriens humi collocari voluit; atque inter hymnos, ac diuinas laudes exultantem Deo ſpiritum reddens, repoſitam ſibi gloriæ coronam conſequitur. Corpus eius in ſepulchro conditum, diu incorruptum permanſit: tametſi inter aquas, quæ in ſepulchrum defluebant, nataret; ex quo ſuauis odor multo tempore emanauit. *Ipſius corpus diu poſt mortem incorruptũ manet.*

XXXV. Aliorum quoque, quorum facta vel temporũ iniuria, vel Scriptorum incuria abſumpſit, memoria, apud Ordinis Monumenta adhuc viuit ſuperſtes: quã ſilentio extinguere, rationi, ac pietati minùs conſentaneũ duxi. Horũ in numero primus eſt, F. Anſelmus Panormitanus Sacerdos, & Cõcionator, qui Siculã Prouinciã, ſex annorũ ſpatio, tãta prudẽtia, ac ſãctitate adminiſtrauit; vt in ea Euãgelici, ac perfecti Paſtoris nomen F. Anſelmus Panormitanus. F. Andreas Tudertinus, ſanctimoniæ laude illuſtres.

nomen ſibi comparauerit: cunctis virtutum norma fuit;Regularem obſeruantiam tam integram ſeruauit,ac ſuo exemplo auxit;vt in eo B.P. Franciſci Spiritus reuixiſſe videretur. Demùm piis laboribus confectus,octogenarius Fatis cedit. Quem in Bononienſi Prouincia ſequitur F.Andreas Tudertinus,qui cùm ſui obitus diem diuina Reuelatione accepiſſet,ac Fratribus retuliſſet; magno ſanctimoniæ odore apud omnes relicto,Ferrariæ diem extremum clauſit.

Duo hoc anno memoranda ſe offerunt. Primum. Cùm in Vrbe Monopolitana, XXXVI
Prouinciæ ſancti Nicolai, hoc anno, quidam Fr.Hilarius à Cannis,& cum eo nonnulli ab Ordine excidiſſent; tantum ex eorum Apoſtaſia Vibi ſcandalum exortum eſt: vt vndique in Capucinos conuicia iactarentur; iiſque propè omnibus inuiſi,vix in Vrbe apparere auderent. Diuinam Fratres quotidie clementiam deprecabantur; Duce, & Auctore præſertim F. Auguſtino à Meſapia, tunc illius Conuentus Guardiano: qui cùm Vir ſanctus,ac perfectus eſſet;à Deo aſſiduè poſtulabat;vt tantum ab Vrbe ſcandalum remoueret. Contigit ergo;vt quidam Fratrum Æmulus, qui in eos acriùs conuiciis inuehebatur, aliquando ad Capucinorum Eccleſiam accederet; quam cùm primùm ingreſſus eſt, Capucinum Fratrem ante Sacrum Euchariſtiæ Altare orantem, tam altè è terra ſublatum videt; vt capite Presbyterij fornicem contingeret, tótque vndique radiis affulgentem, vt totam Eccleſiam illuſtraret. Quo cùm aſpectu terrefactus eſſet, protinus in Vrbem feſtinans,mutato conſilio melioribus eam clamoribus cõplet. Sanctúmque in Capucinorum Eccleſia orantem, vbique his verbis prædicat: Properate ad cæleſte ſpectaculum, ô Ciues. Venite, alterúmque ſanctum Franciſcum videte in Capucinorum Eccleſia orantem:cunctáque, quæ præſens aſpexerat,manifeſtans;ita plebem, quæ eum priùs in Capucinos debacchantem audierat, ſuis verbis commouit; vt turbæ certatim ad Eccleſiam confluentes,Sanctum videre poſtularent. At ij cùm neminem inter eos Sanctum, ſed omnes peccatores eſſe affirmarent, tanta populi in Fratres deuotio reflorere cœpit; vt cùm omnes Sanctos eſſe exiſtimarent, prior ab omnium opinione macula penitus abſterſa fuerit. Cùm igitur quis ille Capucinus eſſet,Fratribus ignotum eſſet:alij id B.P.Franciſco tribuere viſi ſunt;qui ſuo aſpectu, ſiniſtram à populo opinionem de Fratribus conceptam, delere voluerit: alij eum Auguſtinum fuiſſe ſuſpicati ſunt; cuius ſanctitas haud illis obſcura erat. At verò vtcumque res fuerit, opportunè ex ſumma Dei clementia, Fratrum ſcandalo proſpectum fuit.

Vrbis ſcandalum Dei miraculo tollitur.

Alterum quoque diuinæ liberalitatis teſtimonium, hoc anno, in Mediolanenſi XXXVII.
Prouincia enituit. Nam cùm hyemis tempore Albiati, quod inſubriæ Oppidum eſt, in Mediolanenſi Agro haud ignobile; tam multa è Cælo nix delapſa eſſet, vt Fratres à mendicatione prohiberentur:iam ij omnia,quæ in Conuentu erant,eſculenta conſumpſerant; cùm Leander quidam Trentinus, qui ſingulari Capucinos deuotione proſequebatur,noctu vocem ita ſe alloquentem audit:Leander,panem Capucinis para. Cúmque ille vocem, cuius auctorem ignorabat, primùm parui penderet; ea iterum altiùs idipſum perſonare cœpit. Quamobrem tunc Ancilla excitata,atque auditæ vocis myſterio narrato, panem confici iubet:confectúmque cùm iumẽto impoſuiſſet,eam Panis annonam ad Capucinos mittit; eò planè tempore,quo inſtante prandio, nulla illis,ob ciborum inopiam,prandendi ſpes reliqua erat. Panem illi Deo gratias agentes accipiunt; qui nunquam pauperum ſuorum obliuiſcitur. Leander verò cùm extremam Fratrum egeſtatem percepiſſet; diuinam illam fuiſſe vocem agnoſcens, quæ eum ad Fratrum inopiam ſubleuandam impulerat; maximas & ipſe Deo gratias perſoluit; qui ſuâ ad diuinum opus peragendum opera vſus fuerat: diligentiórque, ac liberalior in Chriſti pauperes euaſit.

Dei prouidentia miraculosè Fratribus ſuccurritur.

Hoc denique anno, dum in Conuentu Aſtenſi, tunc Genuenſis Prouinciæ, F. XXXVIII
Ioannes Baptiſta Saonenſis, Vir virtute præclarus,Guardiani munus adminiſtrat:

F. Ioannes Baptiſta Saonenſis Virtute clarus.

Dei

Dei Opt. Max. in eos, qui, quo tempore diuinæ laudes perſoluendæ ſunt, ad Chorum negligentiùs accedunt; ſeueritas oſtenditur. Accidit enim hoc tempore; vt quidam haud ignotæ probitatis Sacerdos, poſt nonnullos ægritudinis dies, ſuprema tandem necì iura exolueret; cùm iam triduò poſt illius obitum elapſo, Guardianus, vt ventris onus deponat, noctu ad loca communia ſe confert. Vix ille ad opus naturæ ſederat, cùm ibi mœſtam, velut dolentis, ac gementis vocem aurem percipit. Admiratur Guardianus, qui neminem ibi præſentem intuebatur. Quamobrem Fratris alicuius Spiritum eſſe ſuſpicatus illum in Dei nomine adiurat: vt cuiuſnam ſit, quorſumvè eò venerit, aperiat. Cui ille: Ne mirere, inquit, Pater: Ego ſum Fratris N. anima, quæ triduo hinc è corpore exceſſit. Huc me in expiata culpa, ac iuſta Dei omnipotentis Iudicia adduxêre. Cùm enim, dum in Religione verſarer; dato Horarum Canonicarum ſigno, Chorus mihi ociùs adeundus eſſet; in hæc me loca, præter neceſſitatem, vſu quodam corrupto conferebam: quo fiebat, vt ſæpiſſimè, iam inchoatis Horis, tardiùs ad diuinas laudes conuenirem: nec me facti vnquam pœnituit, aut delictum, quod leuiſſimum exiſtimabam, vera pœnitentia deleui. Ideircò in has me Dei Iuſtitia Sedes, quouis ferro candenti ardentiores compulit; vt dignas ſcelere pœnas luam. Tu verò, Pater, mei miſerere: iubeque à Fratribus mihi auxilia opportuna præſtari. Hæc cùm F. Ioannes Baptiſta in Fratrum conſeſſu retuliſſet; communia quidem ſuffragia pro Defuncti anima Deo oblata fuêre: quibus ea à pœna tandem libera emerſit: at maior euique hinc diſciplina comparata: quàm magni Chori Religio ab omnibus æſtimanda ſit; cùm illius negligentiam Deus (æquus rerum omnium æſtimator) tam ſeuera pœna proſequatur.

Negligentiùs ad Chorum conuenientes diuino Iudicio poſt mortem punitur.

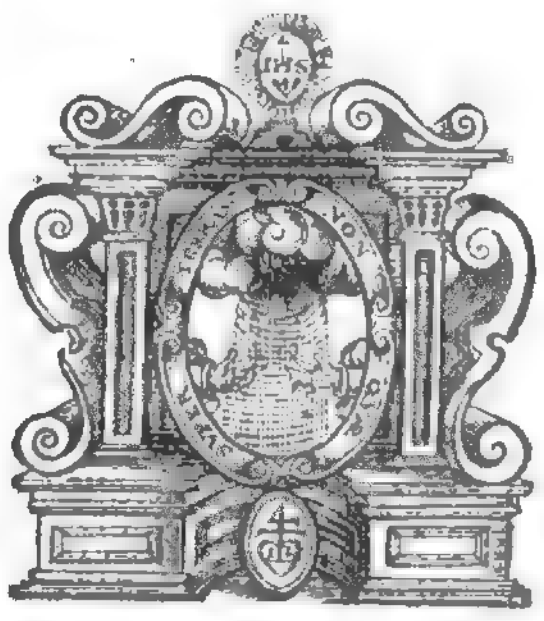

Digitized by

nomen ſibi comparauerit: cunctis virtutum norma fuit;Regularem obſeruantiam tam integram ſeruauit,ac ſuo exemplo auxit;vt in eo B.P. Franciſci Spiritus reuixiſſe videretur. Demùm piis laboribus confectus,octogenarius Fatis cedit. Quem in Bononienſi Prouincia ſequitur F.Andreas Tudertinus,qui cùm ſui obitus diem diuina Reuelatione accepiſſet,ac Fratribus retuliſſet; magno ſanctimoniæ odore apud omnes relicto,Ferrariæ diem extremum clauſit.

Duo hoc anno memoranda ſe offerunt. Primum. Cùm in Vrbe Monopolitana, XXXVI.
Prouinciæ ſancti Nicolai, hoc anno, quidam Fr.Hilarius à Cannis,& cum eo nonnulli ab Ordine excidiſſent; tantum ex eorum Apoſtaſia Vibi ſcandalum exortum eſt: vt vndique in Capucinos conuicia iactarentur; iiſque propè omnibus inuiſi,vix in Vrbe apparere auderent. Diuinam Fratres quotidie clementiam deprecabantur; Duce, & Auctore præſertim F. Auguſtino à Meſapia, tunc illius Conuentus Guardiano: qui cùm Vir ſanctus,ac perfectus eſſet;à Deo aſſiduè poſtulabat;vt tantum ab Vrbe ſcandalum remoueret. Contigit ergo;vt quidam Fratrum Æmulus, qui in eos acriùs conuiciis inuehebatur, aliquando ad Capucinorum Eccleſiam accederet; quam cùm primùm ingreſſus eſt, Capucinum Fratrem ante Sacrum Euchariſtiæ Altare orantem, tam altè è terra ſublatum videt; vt capite Presbyterij fornicem contingeret, tótque vndique radiis affulgentem, vt totam Eccleſiam illuſtraret. Quo cùm aſpectu terrefactus eſſet, protinus in Vrbem feſtinans,mutato conſilio melioribus eam clamoribus cómplet. Sanctúmque in Capucinorum Eccleſia orantem, vbique his verbis prædicat: Properate ad cæleſte ſpectaculum, ò Ciues. Venite, alterúmque ſanctum Franciſcum videte in Capucinorum Eccleſia orantem:cunctáque, quæ præſens aſpexerat,manifeſtans;ita plebem, quæ eum priùs in Capucinos debacchantem audierat, ſuis verbis commouit; vt turbæ certatim ad Eccleſiam confluentes,Sanctum videre poſtularent. At ij cùm neminem inter eos Sanctum, ſed omnes peccatores eſſe affirmarent, tanta populi in Fratres deuotio reflorere cœpit; vt cùm omnes Sanctos eſſe exiſtimarent, prior ab omnium opinione macula penitus abſterſa fuerit. Cùm igitur quis ille Capucinus eſſet,Fratribus ignotum eſſet:alij id B.P.Franciſco tribuere viſi ſunt;qui ſuo aſpectu, ſiniſtram à populo opinionem de Fratribus conceptam, delere voluerit: alij eum Auguſtinum fuiſſe ſuſpicati ſunt; cuius ſanctitas haud illis obſcura erat. At verò vtcumque res fuerit, opportunè ex ſumma Dei clementia, Fratrum ſcandalo proſpectum fuit.

Vrbis ſcandalum Dei miraculo tollitur.

Alterum quoque diuinæ liberalitatis teſtimonium, hoc anno, in Mediolanenſi XXXVII.
Prouincia enituit. Nam cùm hyemis tempore Albiati, quod inſubriæ Oppidum eſt, in Mediolanenſi Agro haud ignobile; tam multa è Cælo nix delapſa eſſet, vt Fratres à mendicatione prohiberentur:iam ij omnia,quæ in Conuentu erant,eſculenta conſumpſerant; cùm Leander quidam Trentinus, qui ſingulari Capucinos deuotione proſequebatur,noctu vocem ita ſe alloquentem audit:Leander,panem Capucinis para. Cúmque ille vocem, cuius auctorem ignorabat, primùm parui penderet; ea iterum altiùs idipſum perſonare cœpit. Quamobrem tunc Ancilla excitata,atque auditæ vocis myſterio narrato, panem confici iubet:confectúmque cùm iumẽto impoſuiſſet,eam Panis annonam ad Capucinos mittit; eò planè tempore,quo inſtante prandio, nulla illis,ob ciborum inopiam,prandendi ſpes reliqua erat. Panem illi Deo gratias agentes accipiunt; qui nunquam paupetum ſuorum obliuiſcitur. Leander verò cùm extremam Fratrum egeſtatem percepiſſet; diuinam illam fuiſſe vocem agnoſcens, quæ eum ad Fratrum inopiam ſubleuandam impulerat; maximas & ipſe Deo gratias perſoluit; qui ſuâ ad diuinum opus peragendum opera vſus fuerat: diligentiórque, ac liberalior in Chriſti pauperes euaſit.

Dei prouidentia miraculosè Fratribus ſuccurritur.

Hoc denique anno, dum in Conuentu Aſtenſi, tunc Genuenſis Prouinciæ, F. XXXVIII.
Ioannes Baptiſta Saonenſis, Vir virtute præclarus,Guardiani munus adminiſtrat:

F. Ioannes Baptiſta Saonenſis Virtute clarus.

Dei

Dei Opt. Max. in eos, qui, quo tempore diuinæ laudes perſoluendæ ſunt, ad Chorum negligentiùs accedunt; ſeueritas oſtenditur. Accidit enim hoc tempore; vt quidam haud ignotæ probitatis Sacerdos, poſt nonnullos ægritudinis dies, ſuprema tandem neci iura exolueret; cùm iam triduò poſt illius obitum elapſo, Guardianus, vt ventris onus deponat, noctu ad loca communia ſe confert. Vix ille ad opus naturæ ſederat, cùm ibi mœſtam, velut dolentis, ac gementis vocem aurem percipit. Admiratur Guardianus, qui neminem ibi præſentem intuebatur. Quamobrem Fratris alicuius Spiritum eſſe ſuſpicatus illum in Dei nomine adiurat: vt cuiuſnam ſit, quorſumvè eò venerit, aperiat. Cui ille: Ne mirere, inquit, Pater: Ego ſum Fratris N. anima, quæ triduo hinc è corpore exceſſit. Huc me in expiata culpa, ac iuſta Dei omnipotentis Iudicia adduxêre. Cùm enim, dum in Religione verſarer; dato Horarum Canonicarum ſigno, Chorus mihi ociùs adeundus eſſet; in hæc me loca, præter neceſſitatem, vſu quodam corrupto conferebam: quo fiebat, vt ſæpiſſimè, iam inchoatis Horis, tardiùs ad diuinas laudes conuenirem: nec me facti vnquam pœnituit, aut delictum, quod leuiſſimum exiſtimabam, vera pœnitentia deleui. Idcircò in has me Dei Iuſtitia Sedes, quouis ferro candenti ardentiores compulit; vt dignas ſcelere pœnas luam. Tu verò, Pater, mei miſerere: iubeque à Fratribus mihi auxilia opportuna præſtari. Hæc cùm F. Ioannes Baptiſta in Fratrum conſeſſu retuliſſet; communia quidem ſuffragia pro Defuncti anima Deo oblata fuêre: quibus ea à pœna tandem libera emerſit: at maior euique hinc diſciplina comparata: quàm magni Chori Religio ab omnibus æſtimanda ſit; cùm illius negligentiam Deus (æquus rerum omnium æſtimator) tam ſeuera pœna proſequatur.

Negligentiùs ad Chorum conuenientes diuino Iudicio poſt mortem puniuntur.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1574. 3. 11. 50.

Vincentius à Monte-Vlmi Generalis ex humanis excedit.

VGET hic Annus, Milleſimus quingenteſimus quartus, immaturum Vincentij à Monte-Vlmi Generalis vitæ occaſum; cuius in Congregatione adminiſtranda iam ſpectata virtus, ac prudentia, plurimam in omnium animis vberioris profectus, atque vtilitatis, quæ ad Religionem illuſtrandam conferrent, ſpem pepererat. Virum hunc planè illuſtrem natura nobis oſtendiſſe potiùs, quàm dediſſe viſa eſt: cuius vita perpetua fuit vitiorum cenſura, norma morum, ac clariſſimarum virtutum imago. Erat quoque illi ingeniũ velox, pectus ſapiẽtię, ac virtutis ferax; mens ea fortitudine imbuta, quæ neque rerũ aſperitatibus terreretur, neque aduerſis frãgeretur, neque vlla cupiditate à recta virtutis via vnquã deflecteret. Contra vitia, otioſorumque hominũ ignauiã ac mollitiem, quibus interdũ Religio labefactari ſolet; pro virtute, pro Regulari obſeruãtia, pro Religionis candore ita eluctatus eſt: vt in eo quid improbi timerent, quid venerarentur boni, quid vniuerſi diligerent, inuenirent. Pugnauit ille, vicit, ſpolia in Cælum præmiſit; quæ nimis feſtinatò ipſe ſecutus eſt. Vir fuit diuino conſilio Religioni datus; qui licèt vitæ integritate, morum præſtantia, ac virtutum excellentia diu ſibi vixerit: nobis tamen immaturus obiit; & eius quidem memoriam poſterior ætas ita ſuſpectura eſt; vt nunquam de tanti Viri ſapientia, fide, Religione, conſtantia, & aſſidua in propaganda Religionis gloria, laboribus conticeſcat. I.

Ipſius laudes exarantur.

F. Hieronymus à Monteflorum Religionem adminiſtrat.

Hic igitur, cùm ad Siculæ Prouinciæ viſitationem acceſſiſſet; in Conuentu Meſſanæ morbo correptus, ea die ad patrios cineres rediit, qua ſancta Dei Eccleſia, cinere capiti impoſito hominem ſuæ mortalitatis, illis verbis admonere ſolet: *Memento homo quia cinis es, & in cinerem reuerteris.* Huius obitu, Frater Hieronymus à Monteflorum, qui primum inter Generalis Capituli Definitores, locum ſortitus fuerat, iuxta Ordinis Conſtitutiones, Religionis gubernacula ſuſcipit. Cùm verò hoc anno Generalia Comitia conuocanda eſſent; meliùs Patribus viſum eſt, ea in ſequentem annum, qui Iubilæus erat, reiicere: vt & is Sacro anno honos ſeruaretur; & qui ad Generalia Comitia conuenirent, Sacrorum quoque temporum beneficio in Romana Vrbe potirentur. II.

Sicula Prouincia in tres Prouincias diuiditur.

Hieronymus itaque vices Generalis agens, Hieronymum Tiphernatem Generalem Commiſſarium creat, atque in Siculam Prouinciam deſtinat: qui Capitulo Meſſanæ coacto, Siciliæ Prouinciam, quæ hactenus integra, ac indiuiſa fuerat; in tres Prouincias, Meſſanenſem ſcilicèt, Panormitanam, & Syracuſanam, tribus in eodem Capitulo Prouincialibus creatis, diſpertitur. III.

Ob Prodigia obſeruata Capucis Piſtorum in Mediolanenſi Prouincia adificatur.

Primùm, hoc anno, in Oppido Caſalis Piſtorum, Mediolanenſis Prouinciæ, iuxta quandam B. Virginis Ædem, Conuentus fundamenta iaciuntur: cuius ea potiſſimùm fundationis cauſa fertur; quòd præcedentibus annis ſæpè noctu, cùm necdum ibi Capucinorum nomen audiretur; ſplendida quædam Fratrum Capucinorũ ſupplicatio ab Oppidanis conſpiceretur; qui eam Sacræ Deiparæ Ædem Hymnis, ac Pſalmis venerabantur: Hoc illi prodigio commoti, cùm illud Beatiſſimæ Virginis placitum eſſe ſibi velut perſuaſum haberent; vt à Capucinorum Religione, eo in loco, honor illi impenderetur: locum, ac Ædem Capucinis, in qua Monaſterium, & Eccleſiam conſtruerent, hoc anno aſſignant. Dum verò hoc ædificium Domino paratur, plurimi viui lapides variis paupertatis, obedientiæ, caſtitatis, tolerantiæ, IV.

ac tenta

ac tentationum tunſionibus, ac preſſuris in Religione expoliti, in cæleſtis Ciuitatis ædificationem transferuntur.

V. Inter hos primus eſt F. Alexius à Petrarubea, Laïcus, Picentis Prouinciæ: qui humili loco natus, cùm omnibus abiectis, nudus ferè ad Religionem profugiſſet; tantùm obedientia, ſimplicitate, humilitate, patientia, oratione, ac præſertim mentis puritate, & candore profecit; vt ſummas ſibi virtutum diuitias omnium opinione comparauerit: ſed quoniam teſte Apoſtolo: Virtus in infirmitate probatur, ac perficitur; hic poſt octauum Religionis annum, longa, ac moleſta ægritudine à Deo probatur: in qua cùm ſummam ſemper patientiam, omni virtute plenam, exhibuiſſet; tandem in Conuentu Foroſempronij orans, ad perennem vitæ fontem euolat, ac patientiæ coronam aſſequitur: cuius gloria poſt ipſius mortem, hoc modo, reuelata fuit. Mulier quædã, cuiuſdam Ruricolæ vxor, Alexio nota, cùm ob graues, quas à Marito anguſtias patiebatur; à quo frequentiſſimè iniuriis, ac verberibus afficiebatur; ad ſummam deſperationem adacta, laqueo vitæ finem imponere decreuiſſet; extra Foroſempronij Oppidum, impium quod ſtatuerat, cõſilium exequutura properabat: cùm Alexium, qui iam ex humanis exceſſerat, ſibi in via obuium habet: à quo interrogata, quonam tam feſtina pergeret: illa, quæ necdum Alexium obiiſſe cognouerat; haud nefarium inferendæ ſibi necis illi propoſitum celat: ſed cauſam in Cõiugis iras, ac furias, quas vlterius tolerare nequeat, integram reiicit. Alexius verò vbi eam atrocioris conſilij grauiter increpauit, ad tolerantiam hortatur; monétque ex tribulatione patientiam, ex patientia probationem, ex probatione ſpem, atque æternum gloriæ pondus exoriri. Tum ſubdit: Suſtine, Soror: patienter age: Quanta putas, & ego in Religione perpeſſus ſum? quot frigora? quot nuditates? quot carnis caſtigationes? quot fratrũ increpationes? quot morbos? quot flagella mihi iniuncta pertuli? quæ tamen patienti animo, Deo opitulante, ſuſtinui: iam verò, cùm me è vita excedente, hæc finem habuerint; ſi noſſe optas, quoſnam patientia fructus pepererit; gloriam intuere, quam mihi tolerati pro Chriſto labores, atque anguſtiæ contulêre: tum ſinum expandens, inde emicantes vndique gloriæ radios effundit: mulierémque cæleſti conſolatione plenam relinquens, mox ad cæleſtes Sedes conſcendit. Mulier verò, mente in meliùs commutata, cùm feſtina ad Capucinorum Conuentum properaſſet; Alexij gloriam F. Alphonſo Lupo narrat: qui cùm biennio ante ex Obſeruantium Ordine ad Capucinos migraſſet, eo tempore in Foroſempronij Conuentu moras trahebat: atque inde cuncti Alexium, Beatorum conſortio additum, agnoſcunt.

P. ALEXII à Petra rubea vita & gloria.

Alexij gloria poſt mortem mulieri oſtenditur.

VI. Secundus fuit, F. Baldus à Callio, Vmbriæ Vrbe, Ducis Vrbinatum ditioni ſubiecta, Picentis Prouinciæ Sacerdos: qui in ea Prouincia, Vicarij Prouincialis munere, ſæpè magna cum prudentiæ laude functus, plurimis eam virtutibus illuſtrauit. Hic cùm paucos in Religione adhuc annos renatus, iniqua in Conuentu Petrerubeæ valetudine afflictaretur; ex qua ſe proculdubio hinc deceſſurum putaret; clara luce, & palàm Angelum forma præſtantiſſimum cellam introëuntem, manuque libram geſtantem: poſt eum quoque Dæmonem vultu teterrimum ingredientem cernit. Quem Angelus his verbis compellat: Dei (inquit) imperio edictum eſt, ò Satan, vt fratris huius merita, ac demerita ponderentur. Iam ergo, ſi quę habes contra Virum, ſcelera continuò exere. Statimque Dæmon multis peccatorum ſchedulis prolatis, propinquam ſibi ſtateræ lancem onerat: in altera quoque Angelus Viri merita, ac virtutum opera collocat: æqua & meritorum, & demeritorum menſura erat: atque æquata libra, haud magis ad Viri ſalutem, quàm ad damnationem pendebat. Penè metu exanimabatur ægrotus: ne in eum Iudicis ſententia ſæuiret, ac propterea Deum ſecum precibus ſollicitabat. Interea diuina è Cælo vox auditur. Datur longior huic homini vita; vt bonorum operum cumulum augeat, ac malorum diminuat. Statimque viſione ab ipſius oculis ſublata, Baldus ad animum redit: qui proprio periculo admonitus, cùm ex infirmitate, diuina virtute conua-

F. BALDI à Callio vita & geſta.

Ipſius opera ab Angelo librantur.

luiſſet;

luiſſet,ita deinceps vitam compoſuit:vt cùm omnium virtutum ſplendore cæteris præluceret, totius Regularis diſciplinæ formam in ſeipſo gereret: quo ſanè ita bonorum cumulum auxit; vt ſua vitæ ſanctimonia, non modò ſalutis; verùm & amplioris gloriæ ſpem, in morte,omnium animis inditam reliquerit.

F. ANGELI Saonenſis Vita, & geſta.

VII. Tertius ex Genuenſi Prouincia, lapis à Deo electus, fuit Fr. Angelus Saonenſis Clericus, Vir non tam nomine, quàm vultu, ac vita planè Angelicus: qui cùm duos tantummodò à profeſſione annos, in Religione ſumma vitæ ſimplicitate, ac puritate expleuiſſet; Dertonæ ad mortem ægrotans, variis Dæmonum tentationibus tundi, ac premi cœpit; vt dignus, ac probatus ad cæleſtem ædificationem lapis fieret: quibuſcum tamen ſtrenuè dimicans, has interdum voces effundere audiebatur. Quid iniqui contenditis? haud vincetis: veſtra enim iniquitas mihi cedet ad Coronam. Cùm verò iam extremum ſpiritum agentem Fratres hortarentur; ne ingruentes Dæmonum impetus extimeſceret: læta voce, quæ illi ſuprema fuit, reſpondit. Quid eſt, chariſſimi, quòd mihi pertimeſcendum ſit? cùm Dominum meum Ieſum Chriſtum, Sanctiſſimamque ipſius Matrem, ac B. P. Franciſcum, hîc præſentes cernam, qui me in ſuum ſinum recipiunt? ſtatimque poſt hæc verba, Deo Spiritum reddit: dignus planè, qui in morte beato eorum ſinu exciperetur, quos viuens perfectè imitari ſtuduerat.

Chriſtum, B. Virginem, & B. P. Franciſcũ in morte ſibi obuiam habuit.

F. SERAPHINI Saonenſis Vita, & geſta.

VIII. Quartus his ex eadem Genuenſi Prouincia, accedit, Fr. Seraphinus Saonenſis Sacerdos: qui cùm ob ſingularem mentis prudentiam, pluribus in eadem Prouincia Guardiani, Definitoris, & Prouincialis Vicarij dignitatibus functus eſſet: præclariſſimis quoque vitæ exemplis poſteris omnibus præluxit. Regularis enim obſeruantiæ tam ſtudioſus cultor fuit; vt ad B. P. Franciſci mentem, in quinto Regulæ capitulo expreſſam, reipſa implendam; qua præſcribitur, vt Fratres manuum labori incumbant; ac de mercede laboris, quæ corpori neceſſaria ſunt, recipere valeant: libros compingere didicerit, ſuamque operam Bibliopolis locans, ab iis Eleemoſyna Libros Fratribus neceſſarios acciperet. Hic cùm inculpatam vitam, maximiſque virtutibus ornatam plurimis annis duxiſſet; à B. Virgine, quam ſingulari Religione ſemper coluit, tandem reuelationem accipit: ea die illum corporis nexibus ſoluendum, quo ea glorioſo, ac rediuiuo corpore in Cælum aſſumpta fuit. Eo nuncio Seraphinus quamplurimùm gauiſus, cùm illud Fratribus retuliſſet; eadem quoque die, in Conuentu S. Barnabæ, carnis ſarcina depoſita, ſanctimonia clarus, ad Deum migrat. Cuius caput poſt ſexdecim Sepulchri annos, integra cute, capillis, Corona conſtans reperitur: vt Spiritum Cæli triumpho potitum, carniſque ac Diaboli victorem, apud Superos coronatum oſtenderet.

Reg. c. 5.

Diem obitus à B. Virgine addiſcit.

F. PAVLI Ferrarienſis Vita, & geſta.

IX. Quintus poſt hos ſuccedit Fr. Paulus Ferrarienſis, Bononienſis Prouinciæ, Sacerdos, prudentia, ac virtute clarus: qui cùm primùm ad Religionem acceſſit, id à Domino multis precibus petiit, atque aſſecutus eſt; vt totidem annos in pœnitentia, ac lachrymis, Deo in Religione famularetur; quot Dei filius in hac mortali vita pro hominum ſalute conſumpſerat. Guardiani ſæpè officio functus, Regularis obſeruantiæ acerrimus propugnator fuit. Vir maxima integritate, ac vitæ innocentia præditus: cuius illud ſummum, ac iucundiſſimum ſtudium eſſe videbatur; Orationi, ac diuinarum rerum contemplationi vacare. Hic cùm Foroliuij aliquando Guardiani munus obiret; Sacerdos quidam, Baſilius nomine, tertiana febre laborabat; quem cùm, febris acceſſu imminente, Paulus iam in lecto iacentem, ac febrem præſtolantem offendiſſet: Baſili (inquit) quid febrem expectas? tibi in virtute Sanctæ Obedientiæ præcipio; vt cùm primùm febris acceſſerit, nullum ei locum præbeas, antequam ad me pro benedictione acceſſeris. Mirabile dictu! febris quaſi Pauli conſpectum metueret, ad Baſilium accedere verita fuit: atque eum penitus deſeruit. Bononiæ tandem Guardianus, magna cum virtutum laude, ac Sanctimoniæ fama, vita excedit: cuius corpus cùm poſt multos ſepulturæ menſes incorruptum repertum fuiſſet: pedes è reliquo corpore

Febrem Obedientia præcepto fugat.

abſciſſi,

abſciſſi,atque à Fratribus in capſula repoſiti,diu ſuauiſſimum odorem efflarunt.

X. Sexti, in eadem Bononienſi Prouincia, adhuc floret memoria F. Ludouici Parmenſis,Clerici: qui dum adhuc Nouitius eſſet; matri reditum illi ad ſæculum vehementer perſuadenti, conſtantiſſimè obſtitit: Hinc cùm præclara virtutum, ac præſertim humilitatis,& obedientiæ, in Religione fundamenta iecisſet; ſexto poſt profeſſionem menſe, morte ſublatus; in obitu Ieſum Chriſtum Dei Filium, ante Patrem ſtantem,ac pro eo vulnerum ſanguinem eidem offerentem conſpicit:quo ex conſpectu,lætus ad felicium animarum domicilium migrat. *F. LVDOVICVS Parmenſis fama virtutum præclarus.*

XI. Septimus quoque ex Rhegienſi Prouincia ſe offert, Fr.Franciſcus à S.Martino, Sacerdos:qui inter priſcos illos Patres cõnumeratur, qui vnà cum Ludouico Rhegino ann.1532. ex Obſeruantium Familia ad Capucinos migrarunt. Vir hic totus ad Regularem obſeruantiam, atque omnium virtutum ſtudium cõpoſitus fuit. Pietate verò,ac Religione erga B.Virginem eximius. Quapropter plurimis in vita ſignis,& miraculis claruit. Quotquot enim ægroti illius ſanctimoniæ fama cõmoti ad eũ accedebãt,Crucis ſigno illis impertito,eos diuina virtute curabat. Poſtremò, cùm diem obitus longè ante diuina reuelatione acceptum præſignificaſſet; ſuſtorum morte ſublatus,in Domini ſinum,poſt labores coronandus, euolauit. *F. FRANCISCI à S. Martino, vita & geſta.*

XII. Octauum S.Nicolai Prouincia profert,F.Franciſcum à S.Petro, Sacerdotem,ac Concionatorem;qui multarum virtutum ſplendore illuſtris,Sacrum Dei Verbum, quod ardenter,ac magna cum audientium vtilitate diſſeminabat; cognata operum luce exornãs,maiora,quàm aliis verbo exararet,facto exantlabat. Ea ſiquidem virtute prædituserat; vt,iuxta Apoſtoli conſilium,quicquam eorum loqui non auderet,quæ priùs Chriſtus per eum non effeciſſet.Hinc quamplurimos Chriſto Filios, tam verbo,quàm exemplo genuit:quos tamen priùs oratione pepererat,qua ſuam ſemper prædicationem fouebat.Oratione,ac rerum diuinarum contemplatione(vt cæteras illius virtutes præteream) tantùm præcelluit,vt,ſæpè in ea mẽte excedens, corpore ſurſum in aëra efferretur:atq; inter mortales degẽs,cum Deo magis,quàm cum hominibus verſaretur. Hinc tanta in ipſius moribus honeſtas, in verbis grauitas,in animo manſuetudo,in vita innocentia conſpiciebantur;vt,nihil in eo Adæ criminis relictum eſſe videretur. Denique cùm, ſapientiſſimi negotiatoris inſtar, multos operum, ac virtutum theſauros in Cælum præmiſiſſet; eos & ipſe hoc anno,Brunduſij ex humanis excedens,inſecutus eſt. *Sæpè mente excedit, & ſurſum in aëra fertur.*

XIII. Nonus è Siculis hoc anno erumpit, Fr.Ludouicus Netinus, Sacerdos Syracuſanæ Prouinciæ;Hic eam Prouinciam (necdum in plures diſpertitam) multis annis magna prudentia adminiſtrauit. Vir maxima humilitate, maxima integritate,maxima auſteritate,maxima oratione, maxima tandem virtute, maximus fuit: omni ſæculorum memoria dignus, Deo, ac hominibus gratus; atque omnium opinione inter illuſtres Religionis Viros recenſendus: cui cùm virtus ſemper in actione eſſet;nihil in eo otioſum erat: ſemper ſolus,nunquam tamen ſolus:cùm enim illius mens circa diuina iugiter eſſet occupata; nunquam minùs ſolus erat, quàm cum ſolus eſſet. Nihil is inerti,ac otioſo homine fœdius,ac ſepulchro ſimilius exiſtimabat: idcircò operoſum mentis otium; quo ſæpè maiora, ac præſtantiora aguntur, cum manuum labore coniungens, cùm per otium liceret,cilicia texebat; quibus & ſeipſum ad corporis exercitationem excitaret,& alios ad ampliora virtutum ſtudia amplectenda prouocaret. Carnis petulantiam vehementiori labore potiùs, quàm ſolo animi ſtudio retundi, ac coërceri non tam verbo, quam facto docebat. Hinc ſæpè cùm à Prouincialis Vicarij mũnere vacaret; membra ligone exercere,ac cætera domus obſequia, quæ laborioſiora erant, ingenti ſtudio præſtare conſueuerat. His dum virtutum operibus impiger incumbit; Syracuſæ laboribus finem imponens,in beatam quietem concedit. *F. I. VDOVICI Netini, vita & geſta. Plurimis virtutibus floruit.*

F. GERVASII HYRMINIENSIS. *Vita, & Gesta.*

F. Gervasius Epidaurensis vita, & Miraculis illustris.

XIV. DEcimus tandem pretiosus, electus, probatus, ab eadem Sicula Prouincia, in Cælestem ædificationem lapis transmittitur, Frater Geruasius ab Hyrminio, Oppido Siciliæ, quod vulgò *Ragusa* nuncupatur, Laïcus: cuius vita maximis virtutibus exornata, clarissimisque à Deo miraculis illustrata fuit. Vir hic non illustria, aut magnifica sui ortus cunabula sibi apud homines vendicat; neque velut ingens quidam lapis ex altissima rupe excisus, præclara, antiquáve sui generis stemmata profert: quin potiùs exigui illius lapidis instar, qui absque manibus apud Danielem abscissus legitur, cùm non nisi humilia, atque obscura natalia præseferat: Hinc admirabilior apparet, quòd in eam sanctimoniæ magnitudinem excreuit; vt tanquam Mons magnus, vniuersum Seraphicæ Religionis Orbem, sua virtute compleuerit. Hic igitur, Patre Augustino, ac Matre Rosa de Venenatis, qui Ruri humilẽ quidẽ, sed honestã vitam ducebãt, progenitus: Ioãnis in Baptismo non modò nomẽ, & appellationẽ, sed & nominis rem sortitus est. Tanta enim Dei gratia ab ipsa incunte ætate affluere cœpit; vt puero nihil iucũdiùs esse videretur, quã Ecclesias deuotè venerari, Sacris interesse, preces fundere; primaq; illa pietatis rudimẽta, quæ Dei clemẽtia abũdè tenello animo instillauerat; ac velut in pingui agello seuerat, excolere.

A puero sanctitatis futuræ præludia præfert.

XV. Adolescente porrò ætate: cũ & rerum diuinarum cognitio, ac fata in animo pietas, cũ ea adolescerent; corpus inedia macerare, ne fatur in animum insurgeret: sæpenumero flagellis vsq; ad sanguinẽ cædere, ne insolesceret: quotidianis laboribus, quos in agri cultura impendebat, defatigare, ne torpesceret: demùm ita mẽstruis, annuisque ieiuniis extenuare solebat, quò leuiùs spiritus ad diuina assurgeret: vt cũ à Matre illi ad cænã cibi pararentur; is, ne ipsius abstinẽtia cæteris manifesta fieret; lepidè responderet, se apud alios oppiparè cænasse. His verò non contentus egregius Adolescens; post breuem somnũ, è strato intempesta nocte surgens, ad quandã B. Virginis Aedem, de Monte nuncupatã (quæ inde trium milliariũ spatio aberat) solus pergebat: vbi reliquũ noctis tempus in oratione insumens, mane illucescente, ad quotidianam agri culturam redibat. His virtutũ pręludiis, cũ Ioannes ad vigesimum plus, minusve annum peruenisset; parentibus, agris, omnibusque pro Christo derelictis, Domini discipulatum, rerum omnium, ac suiipsius renunciatione, apud Capucinos comparat; nouumque Geruasij nomen sortitur.

Præclarum vitæ, ac virtutum tyrocinium instituit.

XVI. Geruasius itaq; cùm primũ à Sæculi pelago, ad fidã Religionis stationem ratem compulit; ac voluntariis seipsum vinculis Deo religauit: tam firmum, stabilẽq; Deo perfectissimè inseruiendi animi propositum arripuit; vt mox contra omnia vitiorũ castra strenuè dimicandum, cunctasq; virtutes sibi animo prosequẽdas præstituerit. Hinc primò omniũ immortale tibi bellum inferre parat: omnesque vitiorum radices, ac cupiditates; quæ velut corruptæ naturæ genimina, in animo oriuntur; vel praua consuetudine inuectæ ebulliunt, persequi, obtruncare, trucidare aggreditur. Didicerat enim, Deo intus docente, Mundum, & Cacodæmonem, haud aliis nos copiis, quàm nobis-ipsis oppugnare; ac proinde, qui vniuersos hostes vnà (vt aiũt) manu debellare cupit, primò in seipsum aciem dirigere debere: Quamobrem talem se in Religionis palęstra statuit; quasi, qui cum vniuersis hostibus, qui in homine aduersùs hominem militant, manum conferere, ac seipsum vsque ad veteris hominis interitũ persequi debeat. Carnem is primùm, quæ omnium vitiorum fomes est, ac perpetua spiritus aduersaria, variis prælijs exagitat. Asperrimo cilicio, quo nunquam non contegebatur, afflictat: perpetua pedum nuditate, quæ abiectis sandaliis, cunctis anni temporibus cõmunis esset, persequitur: panis, & aquæ inedia, cùm ter in hebdomada, perpetuo fœdere recepta, corpus extenuaret; aliis quoq; B. P. Francisci ieiuniis, ac Quadragesimis mactat. Tanta quoq; somni subtractione, ac vigiliarũ diuturnitate conficit; vt duas quieti tantũmodò horas indulgeret: cæteras vel laboti, vel orationi daret. Mollia itidem omnia respuẽs, nudas tãtùm tabulas, absque

Vitæ illius austeritas describitur.

culcitra

culcitra, aut paleis ſibi ad quietẽ ſubſternit. Denique cũ irreconciliabile cũ carne, pro ſpiritu bellũ gereret;nouos ſemper modos,nouaque belli ſtratagemata, quibus inſolẽtem hoſtẽ attereret,ſtudioſè quærit:hocque pacto cùm ad ſeniũ vſque dimicaſſet;haud ſecus tamen, quã ſi tunc primùm ad bellũ procederet,pugnã inſtaurat.

XVII. Atque hæc quidem, quæ ad exterioris hominis mortem ſpectant,velut quædam præludia ſternit, quibus carnis vitia debellet. Alterum tamen aduersùs hoſtium phalanges,quæ contra interiorem hominem militant;ſerius ac grauius bellum inſtruit.Perpetua enim virtutum conflictatione, contra animi vitia dimicat. Superbiam humilitate,ac profunda ſuiipſius deiectione;qua ſe omniũ pedibus ſubiiciebat, ita proſternit; vt neminem ſe deteriorem, neminem iniquiorem, ſceleratiorem nullum eſſe exiſtimaret.Phylautiam, ac inordinatum ſuiipſius amorem; vnde vniuerſa vitiorum ſeges in animo oritur;proprio ſui odio,ac abnegatione ita interimit;vt ſeipſum quaſi alterum Amalech perſequẽs;cupiditatèſque omnes obtruncans,nihil in his viuum relinqueret.Rerum quarumcunque temporalium cupiditatem,altiſſima ſpiritus paupertate, ac omnium rerum contemptu: quem ſibi ante omnia amplectendum ſtatuerat,tam perfectè ab animo expellit; vt rerum tantùm penuria ſe diuitem putaret.Omnem propriæ voluntatis,ac complacentiæ motum, qua animus ad ſua magis,quàm aliorum placita ſequenda propendit;tam radicitus obedientiæ virtute auellere:atque omnẽ animi ſenſum Superioris imperio ſubiicere curat:vt nihil dulcius,nihilque illi iucundius eſſet,quàm infectum opus propter obedientiam relinquere.Quo fit,vt Deus haud abſimili, ac fortè illuſtriori Miraculo,perfectam huius Viri obedientiam comprobare voluerit; quàm quod de Monacho illo olim monumentis traditum eſt:qui cùm literam, O, efformaret, audita Abbatis voce imperfectam reliquit:quã deinde Angelica manu abſolutam conſpexit. Fuit Geruaſius horti culturæ addictus:quo in munere,dum ſemel hortum irrigat;aquamque per ſulcos,ac ſemina ducere parat;à Guardiano vocatus, ſtatim ad vocem accurrit:ligoneque,quo aquã ducebat,in aquæductu dimiſſo, imperfectum opus deſerit. Porrò aqua, quæ impetu fluebat;cùm nullum moderatorem haberet, qui vias,ac diuerticula labentibus riuulis pararet;facilè plãtas, ac ſemina deuaſtaſſet:at prompta Viri obedientia id apud Deum aſſecuta eſt;vt fluens aqua, Deo imperante,ſteterit; redeuntemque poſt aliquod temporis ſpatium, Geruaſium expectans,vltra præſcriptum à ligone terminum minimè exundauerit:donec is rediens viam aquæ ad irrigationem aperiret.Id profectò, cùm ex ſola, ac mira Dei virtute fieri potuerit:quàm Geruaſij obedientia Deo grata fuerit, apertè declarat.

Pro virtutibus cõtra vitia dimicat.

Ipſius Obedientia illuſtri Miraculo à Deo cõmendatur.

XVIII. Omnem is præterea humanæ laudis appetitum,atque inanem gloriam,quæ tineę inſtar,preclariora quęq; bona corrodit,atque altricẽ ſui animã perdit;ita ad cineres vſque extinxit:vt inſatiabile quoddam proprij deſpectus, quo in omniũ oculis abiectus videri optabat,in animo deſideriũ aleret.Inde accidit;vt,cùm ob notã iam ipſius,in Panormitana Vrbe,apud omnes ſanctitatẽ,plurimi quotidie;vt ab eo orationũ ſuffragia peterẽt,ad illũ ventitarẽt:amplioriq;ob quędã ab illo in ea Vrbe patrata miracula,cum honore proſequerentur,ſeſe priùs abſcõdere:tum inde tandẽ;vt cum honorẽ fugeret,abſcedere,ac Syracuſas migrare compulſus fuerit. Cuiuſlibet licèt exigui tẽporis iacturã ita magnipẽdebat;vt cùm nihil in eo vnquã à mentis,vel corporis labore vacaret; ipſas quoq; tẽporis partes, quæ neceſſario ſomno, ac vitæ alimẽto dãtur,velut otioſas ſibi ſubripere conaretur:dũ alterã ad quotidianũ ferè ieiuniũ,alterã ad duarum tantũ horarũ ſomni ſpatiũ cõtrahit.Etenim facto docebat, quod olim àSapiẽtiori dictũ fertur. Quædã tẽpora nobis eripi,quædã ſubduci, alia effluere.Eripi quidem,ac velut vi quadam auferri iis,qui cùm omne tempus auarè colligant,ac ſeruent:ab iis ſomnus,cibus, ac potus nonnihil quaſi violenter extorquent. Aliis verò ſubduci,& clam velut inſidioſè ſubripi:qui id ſibi,vel ab amicorũ colloquiis,vel ab inutilibus occupationibus, rapi patiuntur. Aliis tandem effluere, qui cùm otio,ac ignauia torpeant,omne illis tempus abſque fructu elabitur.Cumq; inter hos hoc diſcrimen ſit;quòd prima tẽporis iactura iis,qui in naturæ neceſſariis

Populi honores fugit.

Senec. l. 6. Epiſt.

Temporis Iactura quam magnificiẽda.

occupantur,quodammodò venialis eſt:aliis verò,qui inutiles ſibi occupationes, ac ſollicitudines accerſunt,ita culpabilis eſt; vt cùm bonis,ac melioribus tempus ſubripiant, vitam magno labore,abſque fructu tranſigant. Poſtremis denique,qui vel otio,ac inertia marcent; vel quod magis deplorandum eſt, totum vitæ tempus in flagitiis,ac ſceleribus conſumunt;turpiſſima hæc temporis iactura eſt.Hi enim cùm nullum tempori pretium ponant;nihilque diem æſtiment;ſed ventri,ac ſomno dediti, improbè, ac ſine pietate viuant:omne illis turpiſſimè tempus elabitur: quorum viuendi tempus quis vitam exiſtimet?cùm illud potiùs turpitudinis, quam vitæ curſum appellare liceat,cui nihil vitæ in morte ſuperſit.

XIX. Geruaſius verò cùm tempus,quod inter humana pretioſiſſimum habetur,ab omni vel leui iactura vendicare vellet; omnes ſic horas complectebatur: vt nullam perire,nullam elabi,nullam ſibi ſubduci pateretur:quòd ſi aliquas ſibi vel à ſomno, vel à calefactione eripi neceſſitas ipſa compelleret,has velut deperditas lugebat.

Minimas quaſque animi maculas fugienda.

XX. Minimas quaſque animi maculas,ac labes in ſeipſo perſequi, ac trucidare ſolitus erat;ne in vitium erumperent: dicebat enim exilia eſſe vitiorum principia,quæ niſi in ortu ipſo ſuccidantur, facilè excreſcunt: ſenſimque ad grauiora pertrahi, qui leuibus obſiſtere negligit,ſentiebat.At neque hæc leuiorum lapſuum fugiendorum illi tantùm cauſa erat: ſed ea maximè,quòd voluntarias animi labes, licèt minimas, Deo diſplicere,ac ſpiritualem mentis profectum impedire intelligeret. Delicatus enim (aiebat) ac zelotypus eſt Dei amor,nec alium ſecum riualem amorem patitur. Anguſta quoque eſt cordis ara, quæ Deum ſimul, & creaturam diſpertito amore adeſſe non fert. Quanquam enim ſpontaneæ peccatorum maculæ quæ leues,ac veniales ſunt,Deum ab animo non expellant: attamen velut muſcæ morientes odoris ſuauitatem perdunt,mentem maculant,Spiritũ ſanctũ contriſtãt; omnemque quandiu in animo viuunt, ſpiritualis profectus ſpem homini adimunt.

Quàm voluntaria macula ſpiritualẽ profectum impediant.

Quàm voluntaria macula ſpiritualẽ profectum impediant.

XXI. Poſtremò ſedulò contra Accidiam; ac negligentiam; quæ omnes animi vires depopulari,ac tyrones præſertim proſternere ſolet,depugnabat: quapropter indefeſsè ſuiipſius cuſtodiæ inuigilans,nouis ſemper ſeipsũ vel corporis,vel animi exercitationibus ad diuinum amorem prouocabat:& quæ retrò ſunt,obliuiſcens,ad vlteriora virtutum opera ſeſe impiger extendebat.Planè incredibile eſt,quantam hic interioris hominis curam ageret; quàm purum ab omnibus rerum humanarum imaginibus,tranquillumque animum ſeruare:quo ſtudio Deum vbique præſentem habere,atque in rebus omnibus contemplari:quàm aſſiduè verba omnia, facta, intentiones,conſilia ſua perpendere, ac in Deum ſimpliciter referre: quàm ſollicitè voluntatem ſuam ſemper abnegatam cum Dei volũtate,in lætis,& triſtibus,in dulcibus,&amaris,in habẽdis,& carendis coniungere;cunctas illi cordis ſollicitudines committere; ac de manu illius nudè vniuerſa accipere:qua diligentia Deo ſemper æſtuanti amore adhærere;ſpirituque in eum ſeipſum transferre ſtuderet.Hinc oratione,ac cæleſtium contemplatione adeò oblectabatur; vt in ea totum ferè noctis tempus inſumerer:perennique animi in Deum aſcenſione, vbique ſemper oraret.

Dæmon illum ab oratione exturbare conatur.

Dæmonem variis modis Fratribus inſidiantem cernit.

XXII. Ardebat Satan in Virum Dei odio planè implacabili: viaſque omnes, ac modos tentans, quibus eum ab oratione auocaret quandoque, ſtrepitus edebat; interdumque varias illi formas obiiciebat.Neque his contentus oranti nonnunquam colaphos impingit; cùm è Cella ad orationem proficiſcitur,è gradibus deiicit; variiſque illum machinis aggreditur;vt ab oratione,qua is maximè cruciabatur,auellat.Die quadam dum Fratres in Panormitano Conuentu,communi orationi meridiano tempore incumbunt;is Dæmonem conſpicit, qui vas in manu geſtans, ſub nigri Aethiopis ſpecie,liquorem quendam Fratribus cocleari propinabat: quẽ qui hauſerant,mox in ſomnũ reſoluebantur. Porrò cùm ad ipſum Satan cum liquore acceſſiſſet, reiicit ille Dæmonem:at eo preſſiùs vrgente,dum is caput deflectit, ac longiùs à tergo declinat,retrolabitur.Eo ſtrepitu Fratres commoti;cùm ab eo Guardianus lapſus cauſam inquireret: narrat ille factum; vt eo cuncti ſibi magis à Dæmone cauerent. Alio quoque tempore dum cum aliis orat; Dæmonem,

ſub

ſub Aethiopis forma, per Fratres diſcurrentem cernit: qui dum aliquorum oculos manu contingit, illis ſomnum conciliat: aliorum ora aperiens ad oſcitandum prouocat: aliorum demùm quum humeris manum imponit, ad ſedendum compellit. Has Dæmonis artes, cùm Dei Seruus Fratribus perſpectas faceret: contra Satanam prudentiores, atque in oratione ardentiores, ac diligentiores præſtabat.

XXIII. Fremebat dirus Satan, & cùm eum è medio ſublatum vellet: ſemel dum noctu cum aliis communi flagellationi inſiſtit; flagello illi è manibus erepto, ex ea laqueum componit; quo Geruaſij collo iniecto, eum perimere nitebatur: At Dei Seruo exclamante, cùm Fratres ad clamorem accurrerent; Satan fugere compellitur. Aliàs itidem in Conuentu Caſtronoui, dum Fratres veſpertinæ orationi vacant, Dæmon ianuæ tintinnabulum pulſat: mox Guardianus Geruaſiũ ad ianuam deſtinat: qui cùm fores aperuiſſet, Dæmonem conſueta Aethiopis forma prædi-

A Dæmone diris cæditur.

tum, in ipſo limine offendit: qui Seruum Dei arreptum tam dirè fuſtibus cædit; ac tot verberibus afficit, vt ſemiuiuum reliquerit: quem cùm Fratres humi iacentem reperiiſſent, in humeros ſublatum in cellam deferunt. At is nec quicquam, ob tot Dæmonum infeſtationes, quæ ad ampliorem coronam illi à Domino permittebantur, animo fractus, haud haſtam abijcit: ſed in dies fortior euadens, quotidiana de diro hoſte, ſua patientiâ trophæa refert. Atque hæc quidem, cùm maximi odij teſtimonia eſſent, quo Dæmon Dei Seruum proſequebatur; proculdubio virtutum quoque illius præſtantiam, ac ſingularem vitæ ſanctimoniam demonſtrabant; quæ Satanam cruciabat, ac Dei gloriam clariùs illuſtrabat. Porrò inter hæc Dæmonum prælia, haud illi cæleſtes conſolationes deerant: nam ſæpe hoc tempore Beatiſſimæ Virginis, interdum B.P. Franciſci, atque aliorum Sanctorum aſpectu, ac preſentia in oratione fruitur. Aegrotabat aliquando Vir Dei; cùm Fratres crebra illi viſitationis officia impendentes, morbi illi vim diminuere curabant: quibus Geruaſius: Plurimùm, (inquit) Fratres mei, mihi charitatis impenditis: at maiora certè mihi ſolatia ſubripitis; quæ mihi aliunde contingunt: Eo namque tempore frequentiùs, tum Sacræ Deiparæ, tum B. Franciſci conſpectu dignatus, cæleſtibus eorum conſolationibus potiebatur.

B. Virginis, & B.P. Franciſci viſione fruitur.

XXIV. Nihil Viro Dei iucundiùs erat, quàm in aliorum ſe ſe vtilitatem effundere: cunctiſque verbo, aut opere prodeſſe. Quapropter die quadam cum Socio iter faciens, cùm in Virum quendam Patrem familias incidiſſet; qui cùm ob ſummam anni illius ſterilitatem, quo familiam aleret, non haberet: è domo aufugiens, quò tenderet, ignorabat. Hunc Vir Dei verbis conſolari, atque illi ſuadere cœpit; vt ſuam omnem in Deo ſpem collocaret, qui cùm aues Cæli paſcat; nullum in ſe ſperantem vnquam reiicit. Dum hæc illi Dei Seruus perſuadet, Vir ille facem ardentem, ex Geruaſij ore prodeuntem intuebatur; qua ipſius mentem accenderet. Interea cum longo itinere defatigati, ac ieiunio extenuati, ad quædam deſerta loca, longè ab hominum habitatione remota peruenirent; nihilque, quò veſcerentur, ac languentes vires refocillarent, illis ſuppeteret: En extemplò Vir Senex, laceris veſtibus contectus, iis inter eas ſolitudines apparet; qui grandiorem illis panis placentã offerẽs, ait: Vos (vt cerno) iter feſſos reddidit: Eia placentã iſtã accipite, ac vires inſtaurate: ſtatimq; ab eorum oculis elapſus, ſæcularem Virũ ſtupore, ac extaſi plenũ reliquit: qui tandem ſanis Geruaſij conſiliis acquieſcens; cùm Viri Dei monita, diuino miraculo cõprobata cerneret; domum reuerſus, in Dei benignitate ſperare didicit.

Fax accenſa ex illius ore prodire conſpicitur.

XXV. Pererebuerat tum apud Fratres, tum apud ſæculares homines, Geruaſij ſanctitatis rumor: cunctique diuinam in eo virtutem ſignis, ac miraculis coruſcãtem ſuſpiciebant: quo fiebat, vt plerique ad eum ægroti confluerent, qui ſigno Crucis ab eo curabãtur: plurimis etiam Vir Dei prophetico ſpiritu occulta, ac futura aperiebat; ex quibus nõnulla exempla referre lubet. Vincentius à Campo, nobilis Panormitanus, cùm de Viri Dei conſilio, bina iuga bouum emiſſet; ij poſt quatriduum à ſtabulo fugientes, nullo loco reperiri poterant: Quare is ad Geruaſium rediens,

Aegrotos quamplurimos ſigno Crucis ſanat.

boum illi fugam, & iacturam narrat; illiusque opem apud Deum efflagitat. Cui Geruasius: Cras, inquit, huc ad me reuertere. Nocte orans, cùm ex diuina reuelatione, quonam boues aufugerint, accepisset; mane redeunti Vincentio locum inter quosdam Montes indigitat; in quo boues delitescunt: neque inane illius dictum fuit; famuli enim eò à Vincentio missi, boues reperiunt.

Prophetico Spiritu plera que futura praedicit.

Cuiusdam quoque Nobilis Fœminæ Panormitanæ filius, Messanam Panormo adnauigaturus erat: quem Mater Geruasij precibus eò impensiùs commendat, quòd Mare Piratarum incursione infestari intelligeret. Cui Vir Dei: Ne metuas (inquit) tuus absque periculo ibit, redibitque filius. Res autem absque admiratione, ac Dei virtute haud peracta fuit: cùm enim quinque eodem tempore nauigia è Portu Panormitano soluerent; Messanamque adnauigarent: omnia in Turcarum manus incidêre: solum huius nauigium ab hoc periculo fuit immunis. XXVI.

XXVII.

Tonsillis Laborantem Signo Crucis curat

At clariora, quibus diuina virtute affulgebat, miracula ipsius vbiq; sanctitatem peruulgabãt, ex quibus nõnulla duntaxat explicãda erunt. Panormi nobilis quædã mulier, tonsillis diu, grauiterque laborauerat; cùm temporis opportunitatem nacta, quo Geruasius adeam pro panis mendicatione accederet; ab eo obnixè postulat; vt signo Crucis sibi guttur consignet: signum præstat Vir Dei: quo omnẽ statim ab ea, diuina virtute, faucium tumorem, ac morbum sustulit. Ea verò posthæc, quoad vita illi superstes fuit; in tanti beneficij memoriam, quotannis tantùm monasterio panni tribuit, qui ad vnius Fratris habitum conficiendum sufficeret. XXVIII

Putri vlcere affectum signo Crucis sanat.

In eadem Vrbe Vincentius à Campo, nobilis Panormitanus, cuius supra memini, cùm purulento, ac sanioso vlcere affectum crus ferè putridum gestaret; Geruasium aliquando summis precibus compulit, vt signo Crucis crus computrescens consignaret: Haud distulit Dei Seruus: cúmque optatam cruri benedictionem tribuisset; mox diuina virtus adfuit, quæ morbo protinus expulso, crus in pristinam incolumitatem vendicauit. Idem cùm Panormi febre grauiter ægrotaret; Geruasij pallium, cuius antea virtutem expertus fuerat, à Guardiano impetrat: quod cùm lecto, in quo iacebat, imposuisset, confestim è morbo conualuit. XXIX.

Principem letaliter sauciatum signo Crucis à vulnere curat.

At illud illustrius adhuc miraculum, quod per totam Panormi Vrbem euulgatum fuit. Dum enim Dux Turij noui, in Catadromo, imaginario prælio hasta decertaret: casu accidit; vt lethali hastæ ictu vulneratus, incertam vitæ suæ spem Physicis relinqueret, Quamobrem Geruasius ad eum accedens, vbi in lecto iacentem conspexit: lætis vocibus exclamare cœpit: Sursum corda, Princeps, sursum corda, æquo animo esto: hoc tibi vulnus non ad corporis mortem, sed ad animi vitam erit. Tum propiùs ad ipsum accedens, vulnus manu contrectat, ac signo Crucis benedicens, ait: Deo gratias age, cui summa ex benignitate complacuit tibi vitam, atque incolumitatem reddere; statimque ab eo discessit. Vix Principis domum Vir Dei egressus fuerat; cùm Dei virtute, & vulnus consolidatum, & pristina salus ægroto restituta fuit. XXX.

Nec minori admiratione dignum fuit, quod in eadem Vrbe contigit: in qua cùm Vir quidam nobilis, è Pisingorum Familia, ad Medicorum desperationem ægrotaret; iamque funeri necessaria pararentur, Geruasij miraculorum fama commotus, eundem per internuncium domum accersit; qui cùm eò à Guardiano missus, ægrotantis domum ingressus fuisset; ibi eiulantem familiam, XXXI.

omnesque

omnesque tristitia oppressos ; ægrotum, quasi iam corpore defunctus esset; lugentes offendit : quos Vir Dei verbis consolatus,ait: Quid viuum tanquam mortuum lugetis? An non Deus potens est ex mortuis viuos facere? Quantò magis viuos seruare? lachrymis parcite ; vnàque omnes mecum genuflexi , quinquies Orationem Dominicam ; atque Angelicam salutationem persoluite ; vt diuinam ægrotanti opem imploremus. Oratione absoluta, cùm Vir sanctus ad ægrotantem accessisset, Signo Crucis illi sub stomachi ore impresso, ait:Signo te in nomine Patris,& Filij, & Spiritus Sancti,vt ipsius virtute,ac Beatissimæ Virginis Mariæ,& B.P. nostri Fráciſci meritis saneris. Vix hæc Geruasius protulerat; cùm ægrotans matulam posturat, ingentique lotij copia effusa, statim à morbo liber, integrè se incolumitati redditum sentit. Altera quoque nobilis Mulier Panormitana, quæ iam pluribus diebus,diris partus doloribus, magno cum vitæ discrimine cruciabatur ; cùm Viri Dei virtutem , Fama vbique circumuolante , percepisset : ad se vocatum rogat, vt in eam pallium suum extendat ; quo se à partus doloribus liberandam sperat. Recusabat Geruasius , nihil sibi virtutis adscribens : at cùm illa preces, ac gemitus augeret ; tandem votis acquiescens, vix pallium super eam extendit;cùm lætas sub auras fœtum extulit. Sub idem tempus , alteram quoque Rhedarij cuiusdam vxorem , quæ iisdem partus angustiis diu pressa fuerat ; ceræ benedictæ particula ad eam missa , à partus periculo liberat.

Moribundū, signo Crucis ad incolumitatem reuocat.

Mulierem à partus doloribus extenso super eam pallio liberat.

XXXII. Ac illud omnium illustrissimum fuit , quod in ipso Portæ , Panormitanæ Vrbis, vestibulo, plurimis spectantibus , ita contigisse narratur. Virum quendam indigenam , Vrbis Incolæ , mortuum in agro offenderant ; quem iumento impositum in Ciuitatem deferunt : hi cùm ad Vrbis portam, quæ noua appellatur , cum Defuncti corpore peruenissent ; cuncti ad funestum Viri spectaculum confluunt ; repentinumque hominis interitum commiserabantur. Contigit autem , vt Geruasius eo tempore , cum Socio , è Conuentu in Vrbem proficiscereturr : qui concurrentem turbam cernens , quid noui acciderit, scisciatur : statimque illi de mortuo homine in agro inuento renunciatur : ad quem cùm Vir Dei propiùs accessisset,inquit: Ne hominem velut mortuum lugete : haud mortuus est ; ferte illum in domum suam , ac protinus viuet. Cunctis iam Viri Dei sanctitas , simulque mentis humilitas perspecta erat ; qua omnem sanctimoniæ ostentationem , ac populi honorem fugere consueuerat : quamobrem dicto eius fidem adhibentes , quamplurimi defuncti hominis corpus domum vsque comitantur : quod cùm lecto imposuissent, mox eum , qui mortuus erat , ciscitare , ac redimitum lucis vsura perfrui cernunt: quod cùm vniuersi Geruasij orationi adscriberent, diuinam virtutem in Viro elucentem summis laudibus efferunt.

Mortuum hominem ad vitam reuocat.

XXXIII Cùm itaque tam celebris, apud Panormitanos esset huius Sancti Viri fama ; vt adhuc superstitem Sanctum prædicare haud vererentur:qui ob insculptam sibi animo humilitatem ab honoribus , ac populi existimatione, velut à peste summoperè abhorrebat;impetrata à Superiore facultate, clam inde abscedens, Syracusam proficiscitur : vbi cùm aliquot annos pari virtutis ,ac sanctimoniæ laude exegisset;agone tandem feliciter consumato , ad cælestem coronam peruenit : ac velut electissimus lapis , è Religionis cauerna excisus , multisque tentationibus , ac laboribus probatus , in Cælestis Hierusalem ædificium transfertur. Optimus profectò , ac impiger horti cultor , qui animi sui hortulum tanta diligentia excoluit ; vt dignam labore mercedem à Deo acceperit : Quod hac visione declaratum fuit. Etenim in ipsa sui obitus hora, Frater longè absens,multas cælestium turmas,atque inter eas Geruasium glorioſa veste indutum,hoc Ordine cõspicit.Præcedebat glorioſa quælam Angelorum,ac Beatorum Capucinorum supplicatio,quæ suauissimos cõcentus edens,atque exultans,è terris Cælum versus tẽdebat.Horum postremus erat Geruasius : qui aureum ligonem , velut clarissimæ nobilitatis insigne , & laborum trophæũ , in humeris gestans,cælestem hoc honore Vrbem triumphans ingreditur.

Syracusis diē extremum claudit.

In ipsa obitus hora Fratri absenti glorioſus apparet.

mũ Molossos offenduntqui rabiem horrendo latratu ostentãtes, quasi ipsos discerpturi essent, festinato cursũ in eos feruntur. Ad repentinum belluarum occursum, cùm socius animo elangueſceret: Pius, qui eo tempore B. Virginis horas persoluebat; cùm nullum aliud sibi in eo periculo præsidium relictum esset; oculis in Cælum sublatis, Molossos genuflexus expectat: iisque appropinquantibus B. Virginis horarum codicem opponit. Protinus Molossi immobiles subsistunt; silent latratus; fixamque tantùm in Pium oculorum aciem conuertunt: cumque diu hoc pacto immobiles perstitissent; tum velut diuina virtute acti, abrepto rectorsum cursu, illæsos deserunt.

Codex Horarum B. Virginis Molossos compescit.

XXXVIII Camplensem Agrum, in Aprutina Prouincia, quotannis grando ita depopulabatur; vt omnem ferè ante messem, ac vindemiam, frugum, ac seminum vsuram Incolis præriperet: quibus Fr. Petronius à Cannaria, nostri Ordinis Sacerdos, persuadet; vt Domini Cruce in eminentiori illius territorij parte erecta, ad illius præsidium confugiant, qui in Cruce de Tartareis potestatibus triumphauit. Res pia, ac honesta omnibus visa est: quamobrem Crux solemni Episcopi benedictione consecrata, celebri totius Cleri, ac populorum concursu, in Monte Arnano erigitur, ac pia ab omnibus deuotione colitur: moxque grandinis tempestas, Crucis aspectu, à toto Agro fugatur.

Crucis tra-ctione Grando ab Agris effugatur.

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. REL. CAPVC.
1575. 4. 12. 51.

Iubilæus Annus aperitur, Romaque noua Comitia celebrantur.

I.

ÆTVS hic Annus Milleſimus quingenteſimus ſeptuageſimus quintus, dum Orbi exultationem, captiuis, ac iugo Diaboli oppreſſis indulgentiam, cæleſtemque animo ægrotantibus medelam noua Iubilæi luce prædicat: noua quoque Religioni Comitia, noui Generalis electionem; nouam denique ſobolem, ac propagationem annunciat. Etenim Vicarius Meſſanenſis Prouinciæ, in qua Vincentium Generalem diem obire contigerat, hoc anno iuxta Pauli III. Conſtitutionem; duorum proximorum Prouincialium Vicariorum conſilio, & conſenſu explorato, Generalia Comitia Romæ circa Feſtum Pentecoſtes conuocat: in hiſque dum noui Generalis electio, ſub Fr. Hieronymo à Monteflorum; cui ob Vincentij Generalis mortem, Commiſſarij Generalis munus obtigerat, ac ſextumdecimum Generale Capitulum paratur: Cardinalis Vrbinas Ordinis Protector, cum facilem aliquorum dictis fidem adhibuiſſet, qui Schiſmata inter Electores graſſari falsò illi perſuaſerant; Fr. Marium à Foroſarzinio, qui ante Vincentium Generalatus officio functus fuerat: ad Comitia deſtinat; vt futuræ Generalis electioni præſideat. Noua, ac prorſus inſolita Electoribus res viſa eſt; quæ nulli rerum veritati innixa, Religionis ſplendorem, ac ſimplicitatem denigraret. Quapropter Hieronymus, re communi conſilio diſcuſſa, grauiſſimos ad Cardinalem Patres deſtinat: qui ſummam Electorum concordiam, ab omni prorſus diſſidij ſuſpicione vacuam, ſignificarent. Hi igitur cùm falſam ab Cardinalis animo Schiſmatis opinionem abſterſiſſent, illum à propoſito reuocant: neque ab his diſſentaneus rerum exitus fuit: nam cùm libera Comitia fierent, ſummo omnium Electorum conſenſu Fr. Hieronymus à Monte-florum, qui in priori Capitulo, primi Definitoris locum obtinuerat. Vir omnium ſæculorum memoria dignus; vti ipſius geſta, ſuo loco exaranda, declarabunt, Generalis Vicarius eligitur.

F. Hieronymus à Monteflorũ Vicarius Generalis eligitur.

Quædam ab hoc Capitulo haud ſilentio prætereunda, ſtatuta prodiêre. In his, vt Generales Ordinis Conſtitutiones, quæ primùm anno 1552. Venetiis, ſub Euſebio Anconitano excuſſæ fuerant, ſacris Tridentini Concilij Canonibus, ac Pontificis nonnullis decretis auctæ, iterum prælo datæ, in lucem ederentur. Aprutiæ quoque Prouincia, quæ circa annum 1553. à Matthæo de Leoniſſa, Viro ſanctimonia illuſtri; extructo Aquilæ Monaſterio, fundata, ad hunc vſque annum Romanæ Prouinciæ coniuncta fuerat: Capituli Generalis decreto ab ea diſiuncta, ſub F. Laurentio à Montepolitiano Generali Commiſſario, hoc anno Aprutinæ Prouinciæ nomen accipit: atque eodem tempore in Ciuitate Pennæ, ac Terami Monaſteria fundantur.

II.

Quædã huius Capituli ſtatuta referuntur.

Interea Dionyſius Mediolanenſis cum Remigio, iam ante annum in Galliam miſſus; cùm Francorum gentem ad pietatem, ac religionem propenſam; ac præſertim Carolum Regem, & Catharinam Matrem, nouæ huius Religionis, (cuius plurimùm ſimplicitate, ac vitæ ratione delectabantur) cupiditate incenſos offenderet: iam ſuperiori anno, ad Hieronymum à Monteflorum, Generalem tunc Commiſſarium ſcripſerat: Maximam Religioni in amplißimo illo Regno, meſſem à Domino parari; Populoſque ad Religionem proclíues operarios expeteret; qui Chriſtianum agrum excolant, atque ad vberiorem fructum prouocent. Quapropter cùm eodem tempore; à Carolo Rege literæ ad Pontificem conſcriberẽtur;

III.

quibus

quibus Capucinos in Galliam tranſmitti, ibique eis Monaſteria ædificari poſtulabatur: Gregorius XIII. qui Fidei, ac Religionis propagandæ ſtudio nulli ſecundus fuit: in huius anni exordio, Diploma edidit, quo ſublata Pauli III. Pontif. Conſtitutione, qua Capucinis cautum fuerat: ne Religionem apud Vltramontanos propagarent; liberam iis facultatem tribuit, vt vbique terrarum Religionem extendere, ac Monaſteria ædificare valeant. Diplomatis hoc tranſumptum legitur.

Gregorij XIII Pontificis Diplomate, Capucini in Galliam pergunt.

IN NOMINE ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen. Nouerint vniuerſi, & ſinguli, hoc præſens publicum tranſumptum inſpecturi, quòd Nos Alexander Riarius, Dei, & Apoſtolicæ Sedis gratia Patriarcha Alexandrinus, ſanctiſſimi Domini noſtri Papæ, Camerarius, nec non Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Generalis Auditor, Romanæque Curiæ Iudex ordinarius, ſententiarum quoque, & cenſurarum in eadem Romana Curia, & extra latarum, ac quarumcunque literarum Apoſtolicarum vniuerſalis, ac merus executor, habuimus, vidimus, ac diligenter inſpeximus Religionis Ordinis Fratrum Minorum Congregationis Capucinorum nuncupatorum, dudum in Italia ſalubriter inſtitutæ, literas Apoſtolicas conceſſionis, & indulti per prælibatum S.D.N. Gregorium 13. conceſſas, & ſub Plumbo, vt moris eſt, expeditas; ſanas quidem, & omnimoda ſuſpicione carentes: quarum quidem literarum Apoſtolicarum tenor talis eſt: videlicet;

GREGORIVS EPISCOPVS. Seruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

EX noſtri Paſtoralis officij debito ad ea libenter attendimus, per quæ ſingularum Religionum propagationi conſulatur: maximè verò quæ alicubi ex ſpeciali populorum deuotione optantur. Cùm itaque Religio Ordinis Fratrum Minorum Congregationis Capucinorum nuncupatæ, dudum in Italia ſalubriter inſtituta, nunc etiam in partibus Galliarum, & ſignanter in alma Ciuitate Pariſienſi inſtitui cœpta, ad finem perduci deſideretur: ſed quia aliàs fel. record. Paulus Papa III. Prædeceſſor noſter, ex certis tunc expreſſis cauſis, in virtute ſanctæ Obedientiæ, & ſub Excommunicationis latæ ſententiæ pœna. Dilectis filiis Vicario Generali, & Fratribus dictorum Ordinis, & Congregationis motu proprio præcepit; ne donec à ſe in Capitulo Generali eiuſdem Ordinis, quod in Vrbe celebrandum erat, aliud ſuper eo determinatum foret, ſeſe vltrà Montes transferre, aut loca de nouo acceptare auderent: ipſi Vicarius, & Fratres, etſi hoc præceptum dicti Prædeceſſoris obitu creditum ſit expiraſſe; veriti tamen crimen tranſgreſſionis, nihil omninò contra illud, abſque dictæ Sedis permiſſione, auſi ſint huc vſque attrectare. Nos Religionis ampliandę ſtudio, prohibitionem prædictam, ac quicquid à dicto Prędeceſſore eius cauſa decretum eſt, auctoritate preſentium abrogamus; ac Vicarium, & Fratres prędictos contra illa in integrum reſtituimus. Quin etiam illis ad Gallias, & cęteras omnes Orbis

partes

partes liberè transeundi, & ibidem Domos, Loca, Custodias, & Prouincias iuxta eorum Ordinem, fundandi, & instituendi licentiam tribuimus. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Congregationis prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscunque. Quia verò difficile esset, præsentes quocunque illis opus erit, perferri. Volumus, vt illarum transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra, quæ præsentibus adhiberetur, si exhibitæ forent, vel ostensæ. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ abrogationis, restitutionis, tributionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraïre. Si quis autem hoc attentare præsumpserit. indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1575. *Prid. Non. Maij, Pontificatus nostri Anno quarto. Cæsar Glorierius. M. Datarius. A. de Alexiis. Registrata apud Cæsarem Secretarium. Quibus quidem literis diligenter inspectis, ad requisitionem R.P.F. Hieronymi de Monte-florũ Commissarij Generalis Religionis, per Notarium publicum infrascriptum, ipsas exemplari mandauimus, & transumi, & in publicam formam redigi; decernen. & volen. vt huic præsenti Transumpto publico, siue exemplo plena fides deinceps adhibeatur vbilibet in locis omnibus, & singulis, quibus fuerit opportunum, ipsumque Transumptum fidem faciat, & illi stetur, ac si originales ipse litteræ apparerent. Quibus omnibus, & singulis auctoritatem nostram ordinariam interposuimus, & decretum. Datum Romæ in Aedibus nostris, sub anno à Natiuitate Domini M. D. L. XXV. Indictione 3. die verò 3. Mensis Iunij, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, Domini Gregorij diuina Prouidentia 13. Anno 4. præsentibus ibidem DD. Antonio Guidotto, & Pompeio Valerio Connotariis testibus ad præmissa omnia, & singula habitis, vocatis atque rogatis.*

Gratis vbique Alex. Au.

Et quia ego Fabr. Gall. Curiæ Causarum Cameræ Apostolicæ Notarius de præmissis rogatus fui: ideò præsens Instrumentum manu aliena scriptum subscripsi requisitus.

Locus Signi Notarij

Locus sigilli pendentis.

F. Pacificus à S. Gerualio cum aliis in Galliam destinatur.

Quamobrem Hieronymus Generalis, hoc tempore Fratrem Pacificum à Sancto Geruasio, Brixiensem, Virum prudentem, ac multis virtutibus illustrem Generalem Commissarium creat: ac plena Fratres, quacunque etiam dignitate præditos, vndique sibi ex Prouinciis eligendi potestate donatum, in Galliam mittit. Ex quo admirabilis planè in Religione administranda Dei Prouidentia nobis perpendenda se offert. Nam in primo totius Religionis ortu; cùm Beatus Pater noster Franciscus Minorum Ordinem apud Gallos propagare decreuisset: quandoquidem ab Vgolino Cardinali prohibitus, id per se præstare non potuit, Fr. IV.

Pacificum

Pacificum Socium ad id opus peragendum eligit, quem mox in Galliam destinat: quemadmodum ex Chronic. tom. 1. l. 1. capit. 62. & apud Luc. Vuading. Annal. Anno 1216. numer. 2. pag. 165. & Annal. 1217. num. 1. pag. 173. cunctis perspicuum est. Iam verò qua ratione, aut consilio factum sit; vt quum primum de Capucinorum Religione in Galliæ Regno propaganda, haud alius, quàm alter Pacificus, nomine ac vitæ sanctimonia priori consimilis, eligatur; qui nouæ Reformationis semina in amplissimo Regno iaciat, ac præclaris virtutibus excolat: cùm id humana Nostrorum prudentia non pepererit: haud profectò aliundè, præterquam ex superna Dei Prouidentia effluxisse arbitramur: vt hinc nouæ huius Religionis Patres, non alio, quàm antiquo B. P. N. Francisci spiritu ductos fuisse exploratum esset: miraque inter primam Ordinis natiuitatem, & postremam ipsius Reformationem harmonia probaretur.

Chron. Ord. t. 1. l. 1. c. 62.

Luc. Vvading. Annal. ann. 1216. n. 2. & ann. 1217. n. 1.

V. Erat igitur Vir hic nomine, atque animo Pacificus, ac mitissimus, laborum patiens, ac rerum tolerantia insignis; de quo plura inferiùs dicturi sumus. Hic decem sibi adiunctis sociis, quorum nomina sunt, Fr. Hieronymus à Mediolano, Guardianus Conuentus Mediolanensis, Clemens à Neapoli Guardianus Aretij in Thuscia, Antonius Pisanus, Franciscus à Briga Prouinciæ Genuensis, Ludouicus Belga, Leander Venetus, vniuersi Concionatores, Petrus à Campis Sacerdos: quibus duo quoque Laïci Fratres cum Ludouico Gallo Clerico adiuncti fuêre; Hi cùm iter in Galliam per Alpium iuga suscepissent; planè incredibile est, quanta eo in itinere grex ille pusillus incommoda pertulerit. Nam cùm ea habitus forma, his adhuc populis ignota esset: ab iis passim Incolæ, velut à nefariis, & proscriptis hominibus sibi cauebant: neque erat, qui eos vel hospitio colligere, vel iis ad victum necessaria ministrare vellet. Quo fit, vt sæpissimè in agris, vel speluncis pernoctarent; nec præterquam aliqua hordeacei, vel fabacei panis frustula, quibus necdum ad saturitatem vescebantur, quicquam ab indigenis acciperent. Cùm etiam quidam scenicos, alij histriones; non pauci Errones, ac Manticularios eos arbitrarentur; eo fiebat; vt qui iis interdum petulantiores erant, sæpè illos per Caputij acumen arreptos, eos hâc illacque distraherent: quæ illi summa patientia tolerantes, has procul dubiò Dæmonum artes esse agnoscebant; quibus eos à proposito deterrere conabantur: atque inde maiores, ad dura pro Domino toleranda, è Cælo animos accipiebant. At verò neque æquum est censere, hæc absque summo Dei consilio fieri: hos enim quasi lapides viuos variis laborum, atque ærumnarum scalpris incisos, Dei sapientia, ad nouam Religionis apud Gallos ædificationem parabat; quæ in vastam aliquando Prouinciarum molem excresceret. Hoc pacto cùm Lutetiam Parisiorum peruenissent: Dionysium cum socio, adhuc in hospitio, seu potiùs tuguriolo, illis in Pago Piquepus, quod non longè Parisiis distat, assignato, degentem offendunt: quòd cùm tam exiguum, & angustum esset, vt vniuersos capere non posset: Pacificus Catharinam Reginam, quæ ob Caroli Regis filij obitum; qui superiori anno 1574. è viuis excesserat; Regni gubernacula, vsque ad Henrici 3. in Regno successoris, è Polonia aduentum susceperat; adire decernit. Iam eodem, quo Rex anno, Carolus Cardinalis Lotharingius diem fatalem compleuerat; cuius ope, ac beneuolentia eousque Fratres suffulti fuerant: quo fit, vt non sine maximo labore Pacificus accessum sibi ad Reginam comparauerit. Pacificus igitur summa patientia, ac labore, Reginæ tandem conspectum adeptus; Diplomate explicato, indultam sibi à Pontifice facultatem, eiusdem zelum, simulque Religionis studia in Gallicani Regni commodum, atque vtilitatem propensa narrat; propagandæ Religionis munus sibi à Generali demandatum explicat; suumque ac suorum omnium laborem, ac sollicitudinem, ad totius Regni beneficium offert: deniqne ab ea humillimè locum propè Regiam Parisiorum Vrbem postulat; in quo primi totius Regni Conuentus fundamenta iaciantur. Regina Patrum aduentu plurimùm gauisa, omni eos humanitate excipit; locum ædificationi aptum promittit; suumque illis vbique patrocinium pollicetur. Verùm

Mira inter Minor. Ord. ortum, & Reformationis natiuitatem harmonia declaratur.

F Pacificus cum Sociis pleraque in itinere incõmoda fert.

Pacificus Reginam adit, ac Monasterium Parisiis impetrat.

cùm

Catharina Medicea Regina in Capucinos benuolentia.

cùm eo tempore, Henricus Rex Regni ſucceſſor, è Polonia in Galliam rediret; Catharina mater, vt Regi filio occurrat, re infecta Lugdunum proficiſcitur: ac breui temporis interuallo cum Rege Lutetiam reuerſa; Pacificum, ac reliquos Patres Hẽrico filio oblatos, apud eum verbis plurimùm commendat: mox de Regis conſenſu amplam domum nonnullis hortis inſtructam, quæ olim illuſtris cuiuſdam Viri, qui Tirmolia appellabatur, poſſeſſio fuerat: tunc verò ad Regias manus peruenerat, propè eam Vrbis partem, quam Laterarias nũcupant: in ſuburbio S. Honorati, Pacifico ad Conuentum extruendum aſſignat: Antonio Maria Saluiato: tunc Apoſtolico apud Regem Nuncio, & Ioanne Franciſco Mauroceno, Venetæ Reipublicæ Oratore, in id interea haud intẽpeſtiua ſua ſtudia conferentibus: quorum ſanè Virorum is fuit in Religionem ardor; vt omnibus, quibus poſſent, officiis noſtros vbique complecterentur.

Henrici III. Regis in Capucinos pietas ac liberalitas.

VI. Porrò Catharinæ Reginæ erga nos pietas vſque adeò enituit; vt cùm prima Eccleſiæ fundamenta iacerentur; ea nobiliſſimæ Blancæ Francorum, atque alterius Nauarrorum Reginæ, plurimorumque Regni Ducum, ac Baronum comitatu ſtipata; quibus & Apoſtolicus Nuncius, & Venetus Orator acceſſêre: ſolemni primarij lapidis collocationi præſens eſſe, Eccleſiamque B. Catharinæ, cuius ea nomine fruebatur, dedicari voluerit. Henrici quoque Regis in noſtros, haud vulgaris liberalitas emicuit: qui egregia aureorum ſumma, quam ex proprio ærario hauſerat, conſtituta; ædificationem regio munere inchoauit. Neque verò his Catharina Regina contenta; cùm ad Religionis propagationem ardentiori ſtudio accenderetur; Pacifico ſuadet: vt miſſis Lugdunum Fratribus, in ea Vrbe, quæ totius Galliæ Emporium eſt, ſuis Domicilium inſtituat: vt inde ſe in alias quoque Galliæ plagas diffundere valeant; quibus & ipſa ſuam vbique operam pollicetur. Id cùm Pacificus iam apud ſe cogitaſſet: Reginæ conſilio plurimùm commendato, diuinam apud ſe prouidentiam ſuſpiciebat; quæ tam ſollicitè Religionis propagationi inuigilaret. Quapropter cùm occaſionẽ premendã nõ ignoraret: F. Hieronymũ Mediolanenſẽ, Virũ prudentem, ac induſtrium in hoc opus eligit: quem Catharina Regina, literis ad Vrbis Proceres conſcriptis; quarum hic tenor eſt, proſequitur.

Hieronymus Mediolanenſis Lugdunũ à Pacifico deſtinatur.

DILECTIS NOSTRIS, AC FIDELIBVS VRBIS Lugdunenſis Conſulibus ſalutem.

CVM Religioſi Patres Ordinis S. Franciſci, qui Capucini nuncupantur, ad augendam diuini nominis gloriam, domicilium in noſtra Lugduni Vrbe expetant; in qua iuxta Ordinis ſui leges, ac ſtatuta viuant. Nos, qui ob præclaram, ac ſanctam eorum vitam, eos maximè veneramur, ac tenero amore complectimur: id vobis ſignificare voluimus, vt ſimulatque has noſtras acceperitis; aptum, ac commodum illis in aliqua Vrbis parte locum aſſignetis, in quo Monaſterium ædificare queant: eorumque perſonas, ac cuncta ad eos ſpectantia, non ſolùm ob ſpectatam, ac ſanctam eorum vitæ rationem; ſed etiam ob noſtram in eos deuotionem, ac beneuolentiam, tanquam à nobis maximè cõmendatos, curetis. Pariſiis ſept. Kal. Maij. 1575.

Signum

Catharina.

His itaque literis munitus, Hieronymus Lugdunum versùs iter ſuſcipit: quo cùm non antea peruenerit, quàm Annus 1576. eluceſceret: hinc de eo, ac Lugdunenſis Prouinciæ fundatione, anno tantùm ſequenti nobis agendum erit.

Digitized by Google

VII. Interea verò Hieronymus Generalis, ſolutis Comitiis, cùm viſitatione ab Apuliæ Prouincia inſtituta; Sipontum, ſeu Manfredoniam veniſſet: ibi iuuenem quendam, Camillum nomine, offendit: qui cùm vſque ad vigeſimum quintum annum, militiæ operam dediſſet; profligatóque in ludis patrimonio, ad ſummam rerum egeſtatem deueniſſet: hunc ſine domicilio vagantem Fratres hoſpitio collegerant; eiuſque opera ad Conuentus ædificationem, quæ tunc peragebatur, eouſque vſi fuerant. Hic igitur pia Fratrum conuerſatione, ac crebris eorum admonitionibus, ad meliorem vitæ frugem conuerſus: Deo potiſſimùm operante, qui ex tenebris iubet lucem ſplendeſcere; tunc primùm ſalutis ſpiritum concipit; & anteactæ vitæ rationem tam perfectè animo deteſtatur; vt nullum mentis mœroribus, nullum lachrymis, nullum ieiuniis, atque aliis corporis caſtigationibus, quibus præteritas animi labes expiaret, finem imponeret. Quapropter, ab eo tempore, tam ardenti Religionis amplectendæ ſtudio teneri cœpit; vt cùm primùm Hieronymus Generalis ad Conuentum appulit, ad illius pedes prouolutus, ab eo ſummis precibus in Religionis gremium ſuſcipi poſtulauerit. Piæ eiuſmodi petitioni ſuffragabantur illius Familiæ Fratres; quibus Camilli pietas, ardénſque ad omnes virtutes ſtudium haud ignota erant. Quamobrem Generalis; tum Iuuenis ſupplicationibus, quæ incenſum deuotione animum præferebant; tum etiam tot Patrum teſtimoniis permotus, eum in Clericorum numerum adſcribit; Triuentúmque ad conſuetam anni probationem deſtinat. Dum igitur temporali militia abiecta, nouus Chriſti miles, ſeuerioris vitæ tyrocinium inſtituit; atque in omni virtutum genere, ac præſertim humilitate ſeipſum exercet: cuius ſtudio Clericatus honori renuncians, in Laïcorum numerum cooptari voluit: plaga quædam, quæ in ſuprema dextri pedis parte illi antehac orta fuerat, iterum refricatur: atque adeò recrudeſcit; vt cùm nullo prorſus remedio curari poſſet, magno ipſius Camilli, ac totius Familiæ dolore, ab Ordine, poſt duos plus minúſve menſes, dimiſſus fuerit. At quandoquidem Camillus, nimia ob id mentis triſtitia abſorberi videbatur: Ioannes Maria à Tiſſa, qui Prouincialis Vicarij tunc in ea Prouincia munus gerebat: ac deinde ob eximiam illius virtutem, ac prudentiam ad ſupremam Generalatus dignitatem conſcendit: Iuuenem verbis conſolatur; & ſi plagam ſanari contingat, rurſus illum ad Religionis ſinum recipiendum pollicetur.

Camillus de Lellis vt omni ſua diſſipata ad ſummã egeſtatem redigitur.

Capucinorũ Religioni Nouitius adſcribitur.

Ob plagã ab Ordine dimittitur.

VIII. Hunc Deus Opt. Max. quandoquidem ad pij Ordinis fundamentum, æterna ſua ſapientia, vocandum decreuerat; velut electum lapidem priùs egeſtatis, laborum, ærumnarum tunſionibus probat: tum verò à terrena militia, atque à ſæculi calamitatibus abſtractum, ad Capucinorum familiam compellit; vt ab ea virtutum ſemina legeret, ac purioris vitæ inſtitutionem ſibi vendicaret. Camillus itaque hac pollicitatione à Capucinis dimiſſus, Romam proficiſcitur: vbi in Hoſpitali S. Iacobi Incurabilium Domo, Ægrotorum ſe obſequiis conſecrat: ac tandiu pio eiuſmodi labori incumbit; quoad pedis plaga curata, iterum ad Capucinos ſibi remeandum ſtatueret. Erat tunc Ioannes Maria à Tiſſa apud Romanam Curiam Ordinis Procurator: ad quem cùm Camillus, curata iam plaga, acceſſiſſet; ac promiſſum illi ad memoriam reuocaſſet: is illum rurſus Religionis habitu donatum, In Aprutij Prouinciam mittit; vbi in Conuentu Tallequitij, iterum magna animi voluptate, anni probationem aggreditur; eamque vſque ad quartum menſem integra corporis valetudine, ac virtutum profectu producit. At immutabilis Deus, qui Camillum ab vtero matris ſegregauerat, ac in opus ſuum delegerat; pedis plagam iterum renouari, atque adeò cancri inſtar putreſcere, & ſerpere permittit: vt cùm ea propemodùm incurabilis videretur, iterum ab Ordine dimiſſus, id diuino conſilio aſſecutus fuerit; vt Clericorum Regularium, qui Miniſtri Infirmorum nuncupantur, inclytus Auctor, ac inſtitutor fieret: admirandúm-

In Hoſpitali S. Iacobi incurabilium domo Miniſtrat.

Iterum plaga ſanata ad Capucinos ſe conſert, iterumque dimittitur.

Ordinis Cler. Reg. qui Infirmis Miniſtrãt, fundator efficitur.

Eccles. 43. que illud Dei Vas esse agnosceretur, de quo Sapiens. *Vas admirabile, opus Excelsi.* Huius vitam, ac gesta præclarè descripsit Sanctius Cicatellus, olim eiusdem Ordinis Generalis.

IX. Verùm, vt ad Pacificum redeam: is Lutetiæ Parisiorum iactis:(vt dictum est) Ecclesiæ fundamentis; dum ardentissimo studio cum Sociis, ad Conuentus ædificationem incumbit; quotidianosque in ea labores vnà omnes impigrè exantlant: admirabilem planè, ac Seraphica Religione dignam vitæ rationem instituunt. Etenim inter ædificationis labores, tanta vitæ austeritate, ac virtutum disciplina cœptum opus prosequuntur; vt summa cum rerum penuria, vix res ad vitam necessarias admitterent. Hic enim sæpissimè viderè erat; post labores ex his plerosque, qui robustiores erant, panè solo,& aqua famem, ac sitim extinguere; alios pani solos fructus adhibere. Et si qui debiliores erant, iusculum addere: omnes verò à lautioribus cibis abstinere. Hic nudæ tabulæ,vel matta duntaxat humi strata, corpori laboribus fesso lectum ministrabant. Hic noui Religionis Propagatores, cùm se Seraphicæ domus Architectos, ampliſſimo Regno datos agnoscerent; sapientissimè in profunda sui ipsorum despicientia, humilitate, ac vitæ austeritate fundamenta ponunt. Corpus quotidianis flagellis cædunt; ciliciis domant, ieiuniis extenuant, frigore,ac nuditate castigant, carnem cum vitiis crucifigunt. Huic, ædificij molem, fundamento superstruentes: primùm rerum omnium contemptum; tum altissimæ paupertatis cupiditatem,suauissimum obedientiæ iugum, suauè olentem castitatis odorem, ardentiorem erga omnes Charitatem; perfectamque diuinæ,ac Seraphicæ legis iustitiam tam perfectè ædificant;atque assiduo Orationis studio, iugique rerum Diuinarum contemplatione stabiliunt, ac velut mœnibus muniunt;ne aliquando hostium direptionibus pateant:vt iucundum atque admirabile Deo, Angelis,atque hominibus,spectaculum exhiberent. Hi denique,dum prolixas noctu in Oratione vigilias ducunt, dum pias ante Deum lachrymas fundunt,dum pro aliis seipsos Deo hostias immolant, ac sacrificant: his defatigatos animos recreant, ac maiores inde ad diuinum opus exantlandum vires sibi augeri sentiunt.

Parisici, & eorum vita austeritas indicatur.

Eorum vita virtutibus plena.

X. Quanquam verò tanta abstinentia, ac rerum austeritate vitam ducerent: Post hæc tamen tam hilari vultu, & alacres apparebant; quasi oppiparè conuiuantes vitam in deliciis transigerent. Enimuerò hæc in perfectis hisce Dei Seruis vera spiritualis vitæ voluptas operabatur: qua fiebat, vt cùm inter tot vitæ asperitates,ingenuam quandam animi, ac vultus alacritatem ostenderent; maximæ his populis, qui animi plurimùm ingen uitate delectantur, admirationi essent: nec materialem domum tantummodò: sed & omnium virtutum structura, spirituales cunctorum animos ædificarent.

XI. Interea Pacificus, præteritis incommodis affectus, tum etiam assiduis laboribus, ac senio consumptus, in morbum incidit: quo ingraueſcente,ante huius anni finem, haud absque singularis sanctimoniæ fama, ac maximo omnium mœrore morte nobis eripitur; Francisco à Briga sibi interea in eo munere suffecto. Nonnulla de hoc præclaro Viro hîc commemorare iubet, ne absque honore ipsius memoria elabatur.

Pacificus Lutetiæ diè extremũ claudit.

F. PACIFICI A S. GERVASIO.

Vita, & Gesta.

XII. VIr hic Venerabilis,cùm in Cœnobio S. Georgij in Alga,apud Venetos Ordinis illius professus,vsque ad vigesimum quartum annũ,magna cum virtutũ laude vitam duxisset:Patre luminum illustrãte,ad Capucinorum Ordinẽ se confert;in

E S. Georgij in Alga Cœnobio ad Capucinos euolat.

quo cùm

quo cùm vir animo præstans,ac prudentia clarus esset : sæpè Vicarij Prouincialis, in Veneta Prouincia munere functus ; Generalis quoque Commissarij in Apulia, in Creta Insula, ac tandem in Gallia onus sustinet. Virtutibus quoque,ac præsertim abstinentia, adeò fuit illustris ; vt cùm arctissima panis,& aquæ ieiunia ter in hebdomada, cunctasque B.Patris Francisci Quadragesimales inedias inuiolabiliter seruaret : multis denique corpus castigationibus, atque austeritatibus affligeret; vultu tamen semper iucundo conspiceretur. Longas in oratione vigilias ducere solitus erat ; in quibus raptus sæpè, ac extases patiebatur. Diuini honoris zelo æstuans, cùm aliquando Vtini, quæ Vrbs Carnorum est, Venetæ Reipublicæ subiecta,sacra Mysteria celebraret;nobiles quosdam reprehendit; qui cùm altiùs inter se in Ecclesia colloquerentur ; Sacrorum Mysteriorum attentionem impediebant; ea illis Christi verba obiiciens : *Domus mea Domus orationis est*,non colloquiorũ,aut negotiorũ est. Hanc Patris increpationem,cùm aliis æquo animo accipientibus,ex his alter nimis ægrè tulisset, eidem verbis comminari cœpit. At Deus Opt.Max. qui iustum suis Sacerdotibus honorem, ac obedientiam vult impendi ; contumeliam Sacerdoti illatam, haud inultam elabi sinit : Vix enim ille domum reuersus, repentino morbo corripitur;ex quo post horam animam exhalat.

Plurima in Religione prudentia,ac virtute emicat.

In eum contumelioſum repentina morte à Deo multatur.

XIII. Illud verò ipsius illustre factum narratur. Nam in Galliam cum sociis proficiscens, cùm Aurelianum peruenisset ; à Catholico Viro hospitio exceptus ; dum aliquas ibi moras trahit, eò Hæreticus quidam accedit : qui cùm veram Corporis, & Sanguinis Christi præsentiam, in Eucharistiæ Sacramento pertinaciter negaret; Pacificus contrà diuinis Scripturarum,ac Patrum testimoniis id illi persuadere nitebatur. Ille verò in Hæresi pertinax : Tam verum est, inquit, Christi Corpus,& Sanguinem verè in Sacramento adesse : quàm verùm est, illud arboris fastigium (quercum altam manu indicans) solum contingere. Cui Pacificus : Quid?ait:Si illud arboris culmen sese ad imum demittat, num teipsum sub huius Mysterij fide captiuum dedes? Id profectò (inquit Hæreticus) qui id fieri haud posse existimabat. Pacificus verò mox in genua procidens, Deum breui oratione precatur : post quam surgens quercui in Dei nomine imperat. Vt in diuinæ huius veritatis testimonium, summum fastigium ad imum vsque solum declinet. Res diuina prorsus, atque admirabilis tunc visa fuit : nam vix verba Pacificus protulerat ; cùm protinùs quercùs procera, atque annosa, dicto obediens,supremum apicem, spectante Hæretico, ad ima deflectit : ac Catholicum dogma sua obedientia confirmat:quo ille prodigio commotus,statim ad Catholicam Fidem accedit. Denique Vir hic multis clarus virtutibus, ac piis pro Religione egregiè laboribus perfunctus ; cùm magnam apud omnes sanctimoniæ existimationem sibi comparasset : Parisiis ad laborum præmia euolat : cuius corpus cùm ob confluentis Populi multitudinem, quæ ad illud venerandum accesserat, biduo insepultum permansisset: tertio denique die, in Ecclesia S.Germani, magno totius Vrbis honore conditum fuit.

Cum Hæretico de veritate sacræ Eucharistiæ disputat.

Catholicam veritatẽ miraculo confirmat.

XIV. Floruit hoc ipso tempore, in Piceni Prouincia, Fr. Ioannes Baptista ab Apiro: Sacerdos multarum virtutum splendore illustris : abstinentiáque adeò insignis, vt cùm nullo vnquam tempore, cibo famem, ac potu sitim expelleret; perpetuum illi esset cum inedia bellum. Somni parcissimus, plurimas noctu præsertim in oratione horas insumere solitus erat. De rebus diuinis tam mira suauitate colloquebatur ; vt cunctos ad virtutem, vi quadam verbis suis à Deo indita, alliceret : quo fiebat, vt nullus illum vel semel colloquentem audisset ; quin illius iterum audiendi studio afficeretur. Hinc mœstos, ægrotantes, & calamitate aliqua oppressos ita consolabatur ; vt ab iis omne tristitiæ, ac tribulationis pondus auferret : tam mitis, ac mansuetus fuisse legitur ; vt iram prorsus nescire videretur. Denique cùm in maxima paupertate, humilitate, charitate, ac perfecta Regulæ obseruantia vitam vsque ad sexa-

F. IOANNIS BAPTISTÆ ab Apiro, vita & gesta.

Multis virtutum ornamentis illustris.

gesimum annum traduxisset; in Conuentu Mentolæ, quæ Piceni Oppidum est, iuxta primos Appennini colles situm, hoc anno in supremum languorem decidit. Cùm verò instante mortis articulo, plurimos Dæmones Cellam ingressos conspiceret; ad beatissimam Virginem conuersus, illius opem implorat; quæ protinùs apparens sua præsentia Dæmones fugat: ac velut Sol obiectas nebulas discutit. Porrò Virgine Deipara conspecta Ioannes Baptista mox exclamat: Opportunè, ò Virgo Beatissima, opportunè, huc aduenisti: iam cedunt Tartarea Monstra: iam nubila omnia diffugiunt. O quàm lucida, ò quam pulchra, ac formosa es Cælorum Regina! Statimque in mentis excessum raptus; cùm in eo per aliquod temporis spatium quieuisset; ad sensus rediens, Guardiano inquit: Quàm grandia Pater, quàm alta, quàm admirabilia sunt, quæ veris Fratribus Minoribus in Cælo reposita sunt! O si illa tibi effari possem, quanta tibi animo voluptas accederet. At alterius linguæ hæc vox est; neque ea hîc proloqui licet. Benedicite Pater: quibus in verbis extremum Deo spiritum reddidit; maiora, ac pulchriora in Dei Regno conspecturus.

B. Virginis in morte præsentia fruitur, ac magna de Paradisi gloria prædicat.

In eadem Prouincia, Fratris Philippi à Monte-Veteri Laïci, celebris est memoria: qui cùm purus è sæculo ad Religionem accessisset, in ea verus Israëlita absque dolo perseuerauit: tanta simplicitate, ac puritate præditus; vt nihil vnquàm mali suspicari posset. Obedientia, humilitate, paupertate, ac præsertim charitate erga pauperes ita enituit; vt quæ sibi in mensa obtingebant, piscium, aut carnium obsonia, iucundiùs egenis erogaret, quàm sibi retineret: quibus cùm aliud tribuendum non suppeteret; ne vacui recederent, olera, ac cæteras horti fruges largiebatur. Atque adeò hac in pauperes pietate afficiebatur; vt cùm aliquando oblatam sibi à nobili quadam fœmina panis eleemosynam, petenti pauperi, ea præsente, tribuisset: illa Philippum increpans, ait: Haud tibi eleemosynam largior, vt eam in alienos conferas; sed vt tibi, ac tuis seruet. Ob hæc Mulieris verba, cùm Philippus ad illius domum deinceps pro eleemosyna non accederet. Admirabatur Mulier: semelque huius rei apud illum conquesta, ab eo causam scisciatur. Cui Philippus: Cur, inquit à te non caueam; quæ ne pauperibus eleemosynam tribuam, præcepto caues? Mihi sanè cùm eam aliis pauperibus eleemosynam erogare non liceat, quam tu ipsa erogandam prohibes, satiùs ab eleemosyna tua abstinendum censui, quam hac lege constringi. Hæc vbi nobilis fœmina audiuit; Viri pietatem admirans: Iam, inquit, securus ad eleemosynam redi, eamque vti libuerit, distribue.

F. PHILIPPI à Monte veteri Vita, & gesta. XV.

Mira in pauperes charitate efficitur.

Plurimæ hic orationis, multarumque lachrymarum Vir fuit: atque adeò diuini amoris igne exæstuans; vt cùm internum charitatis impetum ferre non posset; sæpe per Ecclesiam, fulguris instar, discurrere visus fuerit. Perpetuam omnium opinione virginitatem coluit. Multa quoque à Dæmonibus perpessum ferunt: quæ sua patientia, ac oratione superauit. XVI.

Diuino amore exæstuans, multa à Dæmone patitur.

Cùm in Conuentu Crosichij, qui Vrbino mille quingentos passus distat, moraretur: accidit, vt ob magnam niuis copiam, quæ è Cælo delapsa fuerat, nulla Fratribus ad mendicationem via pateret; vti alibi sæpè contigerat: omnique Fratres victus ratione destituti; à Dei prouidentia penderent: Dum igitur hac in angustia versantur Philippus in Ecclesiam oraturus secedit; quo orante Monasterij fores pulsantur, canistrumque pane refertum in ipso ostij limine reperitur: cuius cùm neminem latorem, neque latoris alicuius in niue vestigia animaduerterent, procul dubio cæleste munus agnoscunt; debitasque Deo gratias rependunt. Denique cùm Quadraginta annos magna cum vitæ puritate, ac sanctitatis laude, in Religione Domino deseruisset; Ancouæ lethifera ægritudine correptus, paulò ante obitum Beatissimæ Virginis præsentia, ac colloquio potitur: tum placidè in Domino quieuit. XVII.

Fratribus in summa rerum penuria Miraculo diuino prospicitur.

In morte B. Virginis præsentia potitur.

Viri huius sanctitatem Deus illustri post mortem testimonio declarare voluit: Nam post quintum decimum ab ipsius obitu annum; cùm ipsius sepulchrum XVIII.

apertum

apertum fuiſſet; Philippi corpus non modo integrum,atque incorruptum conſpicitur: verum etiam,in ſepulchro, brachiis in Crucis modum ante pectus cancellatis, oculiſque in Cælum ſublatis; eo planè modo, quo viuens orare conſueuerat, ſtare cernitur: ita vt qui defunctus erat, parum à viuo differre videretur. Gratum illud,ac iucundum, etſi admirabile, omnibus ſpectaculum erat: quo & ſingularis Viri ſanctitas perſpecta fuit; fratréſque ad Dei virtutem, & clementiam ſummis laudibus extollendam excitauit; qui hominis iam in Cælo regnantis oratione, ac oblata pro nobis,eo ſigno,ſupplicatione ſe delectari ſignificabat.

Poſt quintũ decimũ annum, integrũ ipſius corpus in modum orantis reperitur.

XIX. Tertius quoque, in eadem Prouincia, non minori virtute, ac ſanctimoniæ fama eluxit Fr. Gratus Septempedanus, Picentis Prouinciæ Sacerdos: qui inter primos connumeratus, qui ad Reformationem acceſsêre; graues illas Religionis tempeſtates,ex Ochini lapſu excitatas, tam æquo animo ſuſtulit; vt inde fortior, ac conſtantior euaderet: Altiſſimæ paupertatis,ac Regularis obſeruantiæ viam tam inoffenſo pede cucurrit; vt aliis etiam ad maximas virtutes ſibi comparandas, dux, & exemplar fuerit. Orationis,quæ perfectorum cibus eſt,cùm ſtudioſiſſimus eſſet:id ſancti Danielis Prophetæ, quem ſingulari deuotione ſemper coluit, ope, ac interceſſione tuliſſe dicitur:vt claram Scripturarũ intelligentiam conſequeretur:quem etiam ſæpè oranti apparuiſſe traditur. Demùm cùm non modò annorum numero,ſed magis virtutibus conſenuiſſet; hoc anno in Conuentu Æſij ad virtutum præmia conſcendit.

F. GRATI Septempedani, vita & geſta.

A S. Daniele Propheta ſcripturarũ intelligẽtiam aſſequitur.

FR. FRANCISCI SACCENSIS, *Vita, & Geſta.*

XX. HIs accedit, hoc ipſo Anno Fr. Franciſcus Saccenſis, Prouinciæ Panormitanæ Sacerdos,& Concionator: Vir omnium virtutum laude celebris, qui cùm in Minorum Obſeruantium familia, Theologicis ſtudiis operam dediſſet; apprimé-que in Scoti doctrina verſatus eſſet:ex quo eruditiſſimi inter eos ſibi nomen comparauerat;ad Capucinos migrans,humilitatem,ac ſimplicitatem ita doctrinæ prætulit; vt vix vnquam niſi cùm prædicationis officio fungeretur, latina verba proferret. Admirabilis fuit huius Viri vita;atque in iis præſertim,quæ ad ciborum abſtinentiam ſpectant, propè incredibilis. Etenim certa teſtium fide, ac publica deinde omnium fama probatum eſt; tantæ hominem abſtinentiæ extitiſſe: vt bis tantum in hebdomada, nimirum quinta Feria, ac Dominica die cibum ſumeret: reliquos verò dies abſque vllo prörſus alimento præteriret. Porrò dierum illorum refectio,non alio quàm panis,& aquæ cibo ab eo peragebatur: quam viuendi rationem non vno, vel altero anno, ſed triginta annorum ſpatio coluit. Sacram verò Hebdomadam, quæ ſolemne Domini Paſcha præcedit, abſque vllo cibo tranſigere conſueuerat: præterquam in die Iouis Sancti, in quo propter Dei ſolemnitatem duabus, vel tribus, non ampliùs panis buccellis veſcebatur. Interdum etiam à Dominica Paſſionis, vſque ad Reſurrectionem Domini: inter quas quindecim dierum ſpatium interfluit, ita à cibo abſtinuit: vt trinam tantùm toto eo tempore panis, & aquæ refectionem admitteret. Neque ab hoc abſtinentiæ genere eum Quadrageſimalis prædicationis labores deterrebant; tametſi in iis abſtinentiæ dies nonnihil moderaretur. Præter hæc etiam aliquando contigit: vt orationis, cuius is amantiſſimus erat, ſtudio allectus; decem integros dies abſque cibo duxerit. Atque hæc quidem cùm ſine Dei virtute fieri poſſe nemo dubitet; in his quid cuique admirandum, quid imitandum ſit, proponitur. Abſtinentiæ enim virtus, cùm meliorem, & ad cæleſtia aptiorem hominem reddat, cuique procul dubio

F. FRANCISCVS Saccenſis vita, ac miraculis illuſtris.

Admirabilis ipſius abſtinentia exaratur.

Decem integros dies abſque cibo & potu ducit.

gesimum annum traduxisset; in Conuentu Mentolæ, quæ Piceni Oppidum est, iuxta primos Appennini colles situm, hoc anno in supremum languorem decidit. Cùm verò instante mortis articulo, plurimos Dæmones Cellam ingressos conspiceret; ad beatissimam Virginem conuersus, illius opem implorat; quæ protinùs apparens sua præsentia Dæmones fugat: ac velut Sol obiectas nebulas dissicit. Porrò Virgine Deipara conspecta Ioannes Baptista mox exclamat: Opportunè, ò Virgo Beatissima, opportunè, huc aduenisti: iam cedunt Tartarea Monstra: iam nubila omnia diffugiunt. O quàm lucida, ò quam pulchra, ac formosa es Cælorum Regina! Statimque in mentis excessum raptus; cùm in eo per aliquod temporis spatium quieuisset; ad sensus rediens, Guardiano inquit: Quàm grandia Pater, quàm alta, quàm admirabilia sunt, quæ veris Fratribus Minoribus in Cælo reposita sunt! O si illa tibi effari possem, quanta tibi animo voluptas accederet. At alterius linguæ hæc vox est; neque ea hîc proloqui licet. Benedicite Pater: quibus in verbis extremum Deo spiritum reddidit; maiora, ac pulchriora in Dei Regno conspecturus.

B. Virginis in morte præsentia fruitur, ac magna de Paradisi gloria prædicat

In eadem Prouincia, Fratris Philippi à Monte-Veteri Laïci, celebris est memoria: qui cùm purus è sæculo ad Religionem accessisset, in ea verus Israëlita absque dolo perseuerauit: tanta simplicitate, ac puritate præditus; vt nihil vnquàm mali suspicari posset. Obedientia, humilitate, paupertate, ac præsertim charitate erga pauperes ita enituit; vt quæ sibi in mensa obtingebant, piscium, aut carnium obsonia, iucundiùs egenis erogaret, quàm sibi retineret: quibus cùm aliud tribuendum non suppeteret; ne vacui recederent, olera, ac cæteras horti fruges largiebatur. Atque adeò hac in pauperes pietate afficiebatur; vt cùm aliquando oblatam sibi à nobili quadam fœmina panis eleemosynam, petenti pauperi, ea præsente, tribuisset: illa Philippum increpans, ait: Haud tibi eleemosynam largior, vt eam in alienos conferas; sed vt tibi, ac tuis serues. Ob hæc Mulieris verba, cùm Philippus ad illius domum deinceps pro eleemosyna non accederet. Admirabatur Mulier: semelque huius rei apud illum conquesta, ab eo causam scisciatur. Cui Philippus: Cur, inquit à te non caueam; quæ ne pauperibus eleemosynam tribuam, præcepto caues? Mihi sanè cùm eam aliis pauperibus eleemosynam erogare non liceat, quam tu ipsa erogandam prohibes, satiùs ab eleemosyna tua abstinendum censui, quam hac lege constringi. Hæc vbi nobilis fœmina audiuit; Viri pietatem admirans: Iam, inquit, securus ad eleemosynam redi, eamque vti libuerit, distribue.

F. PHILIPPI à Monte-veteri Vita, & gesta.

XV.

Mira in pauperes charitate afficitur.

Plurimæ hic orationis, multarumque lachrymarum Vir fuit: atque adeò diuini amoris igne exæstuans; vt cùm internum charitatis impetum ferre non posset; sæpe per Ecclesiam, fulguris instar, discurrere visus fuerit. Perpetuam omnium opinione virginitatem coluit. Multa quoque à Dæmonibus perpessum ferunt: quæ sua patientia, ac oratione superauit.

XVI.

Diuino amore exæstuans, multa à Dæmone patitur.

Cùm in Conuentu Crosichij, qui Vrbino mille quingentos passus distat, demoraretur: accidit, vt ob magnam niuis copiam, quæ è Cælo delapsa fuerat, nulla Fratribus ad mendicationem via pateret; vti alibi sæpè contigerat: omnique Fratres victus ratione destituti; à Dei prouidentia penderent: Dum igitur hac in angustia versantur Philippus in Ecclesiam oraturus secedit; quo orante Monasterij fores pulsantur, canistrumque pane refertum in ipso ostij limine reperitur: cuius cùm neminem latorem, neque latoris alicuius in niue vestigia animaduerterent, procul dubio cæleste munus agnoscunt; debitasque Deo gratias rependunt. Denique cùm Quadraginta annos magna cum vitæ puritate, ac sanctitatis laude, in Religione Domino seruisset; Anconæ lethifera ægritudine correptus, paulò ante obitum Beatissimæ Virginis præsentia, ac colloquio potitur: tum placidè in Domino quieuit.

XVII.

Fratribus in summa rerum penuria Miraculo diuino prospicitur.

In morte B. Virginis præsentia potitur.

Viri huius sanctitatem Deus illustri post mortem testimonio declarare voluit: Nam post quintum decimum ab ipsius obitu annum; cùm ipsius sepulchrum

XVIII.

apertum

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1575. 4. 12. 51.

apertum fuiſſet; Philippi corpus non modo integrum,atque incorruptum conſpicitur: verum etiam,in ſepulchro, brachiis in Crucis modum ante pectus cancellatis, oculiſque in Cælum ſublatis; eo planè modo, quo viuens orare conſueuerat, ſtare cernitur: ita vt qui defunctus erat, parum à viuo differre videretur. Gratum illud,ac iucundum, etſi admirabile, omnibus ſpectaculum erat: quo & ſingularis Viri ſanctitas perſpecta fuit; fratréſque ad Dei virtutem, & clementiam ſummis laudibus extollendam excitauit; qui hominis iam in Cælo regnantis oratione, ac oblata pro nobis,eo ſigno,ſupplicatione ſe delectari ſignificabat.

Poſt quintũ decimũ annum, integrũ ipſius corpus in modum orantis reperitur.

XIX. Tertius quoque, in eadem Prouincia, non minori virtute, ac ſanctimoniæ fama eluxit Fr. Gratus Septempedanus, Picentis Prouinciæ Sacerdos: qui inter primos connumeratus, qui ad Reformationem acceſsêre; graues illas Religionis tempeſtates,ex Ochini lapſu excitatas, tam æquo animo ſuſtulit; vt inde fortior, ac conſtantior euaderet: Altiſſimæ paupertatis,ac Regularis obſeruantiæ viam tam inoffenſo pede cucurrit; vt aliis etiam ad maximas virtutes ſibi comparandas, dux, & exemplar fuerit. Orationis,quæ perfectorum cibus eſt,cùm ſtudioſiſſimus eſſet:id ſancti Danielis Prophetæ, quem ſingulari deuotione ſemper coluit, ope, ac interceſſione tuliſſe dicitur:vt claram Scripturarũ intelligentiam conſequeretur:quem etiam ſæpè oranti apparuiſſe traditur. Demùm cùm non modò annorum numero,ſed magis virtutibus conſenuiſſet; hoc anno in Conuentu Æſij ad virtutum præmia conſcendit.

F. GRATI Septempedani, vita & geſta.

A S. Daniele Prophetæ ſcripturarũ intelligẽtiam aſſequitur.

FR. FRANCISCI SACCENSIS, *Vita, & Geſta.*

XX. HIs accedit, hoc ipſo Anno Fr. Franciſcus Saccenſis, Prouinciæ Panormitanæ Sacerdos,& Concionator: Vir omnium virtutum laude celebris, qui cùm in Minorum Obſeruantium familia, Theologicis ſtudiis operam dediſſet; apprimé-que in Scoti doctrina verſatus eſſet:ex quo eruditiſſimi inter eos ſibi nomen comparauerat;ad Capucinos migrans,humilitatem,ac ſimplicitatem ita doctrinæ prætulit; vt vix vnquam niſi cùm prædicationis officio fungeretur, latina verba proferret. Admirabilis fuit huius Viri vita;atque in iis præſertim,quæ ad ciborum abſtinentiam ſpectant, propè incredibilis. Etenim certa teſtium fide, ac publica deinde omnium fama probatum eſt; tantæ hominem abſtinentiæ extitiſſe: vt bis tantum in hebdomada, nimirum quinta Feria, ac Dominica die cibum ſumeret: reliquos verò dies abſque vllo prõrſus alimento præteriret. Porrò dierum illorum refectio,non alio quàm panis,& aquæ cibo ab eo peragebatur: quam viuendi rationem non vno, vel altero anno, ſed triginta annorum ſpatio coluit. Sacram verò Hebdomadam, quæ ſolemne Domini Paſcha præcedit, abſque vllo cibo tranſigere conſueuerat: præterquam in die Iouis Sancti, in quo propter Dei ſolemnitatem duabus, vel tribus, non ampliùs panis buccellis veſcebatur. Interdum etiam à Dominica Paſſionis, vſque ad Reſurrectionem Domini: inter quas quindecim dierum ſpatium interfluit, ita à cibo abſtinuit: vt trinam tantùm toto eo tempore panis, & aquæ refectionem admitteret. Neque ab hoc abſtinentiæ genere eum Quadrageſimalis prædicationis labores deterrebant; tametſi in iis abſtinentiæ dies nonnihil moderaretur. Præter hæc etiam aliquando contigit: vt orationis, cuius is amantiſſimus erat, ſtudio allectus; decem integros dies abſque cibo duxerit. Atque hæc quidem cùm ſine Dei virtute fieri poſſe nemo dubitet; in his quid cuique admirandum, quid imitandum ſit, proponitur. Abſtinentiæ enim virtus, cùm meliorem, & ad cæleſtia aptiorem hominem reddat, cuique procul dubio

F. FRANCISCVS Saccenſis vita, ac miraculis illuſtris.

Admirabilis ipſius abſtinentia exaratur.

Decem integros dies abſque cibo & potu ducit.

imitanda,

imitanda est:at virtutis excessus,non ita.Is namque cùm Deum Auctorem,& Ductorem expectare debeat ; temerè, & absque præuio Dei lumine, minimè à nobis amplectendus est : sed potiùs admirandus, atque omni veneratione in aliis suspiciendus;donec aliud diuinum in nobis numen decernat.

Septem quotidie flagellationes sibi adhibet.

Tam rigidus in sui corporis castigatione Vir hic fuit : vt septem quotidie iuxta horarum Canonicarum numerum carnis flagellationes exerceret : at Feria sexta, quam Dominicæ flagellationis memoriæ consecrare solebat, spinosis malorum granatorum ramis durè seipsum cædebat : quo tempore tam copiosus ex eo sanguis effluebat, vt ampla cruoris signa,ab eo in Ecclesiæ pauimento relicta,abstergi opus esset;ne homines in horrorem inducerent.Cúmque ab eo Fratres quærerent: quo pacto tot flagellis caro concisa subsistere valeret ; id respondere solitus erat: haud tantum sibi doloris flagellationes adferre, quantum ex pœnarum Christi meditatione illi in animo oriebatur. Neque his contentus,vt Christi mortificationem iugiter ferret ; tria sibi asperrima cilicia contexuerat:ex quibus duo terga vsque ad fœmora tegebant,alterum ante pectus vsque ad vmbilicum pendebat; quibus cùm diu noctúque vteretur, perpetuum Christo carnis suæ martyrium offerebat. Breui, arcto, ac ferè semper lacero habitu vtens,quem multis præsegminibus resarciebat ; quàm rerum paupertate,atque asperitate oblectaretur, non obscurè significabat. XXI.

Asperrimis Ciliciis contegitur.

At neque his interior mentis status absimilis erat : qui cùm per animi virtutes in corpore eluceat;nihil in eo,præter probum,honestum,graue, moderatum; Demum præter virtute dignum spectandum obiiciebat. Humilitas tam profunda in eo fundamenta iecerat;vt à seipso potius,quàm à vili sui-ipsius cognitione,ac contemptu auelli posse videretur : Patientia, mansuetudo,modestia,benignitas,honestas, moderatio, charitas ; & si quæ aliæ virtutes sunt, quæ perfectum hominem exornant;ita in hoc Viro emicabant:vt non frustra apud vniuersos, non modò Panormitanæ Prouinciæ,verùm etiam Religionis Fratres, haud vulgaris sanctimoniæ sibi nomen comparasset. B.Virginis cumprimis deuotissimus;semper,cùm liceret, Sacra in ipsius honorem, Sabbatho præsertim die,facere consueuerat : cuius etiam præsentia sæpè potitum fuisse, antiqua Monumenta testantur. Quàm prolixas in oratione vigilias duceret;quantis orationis locum lachrymis aspergeret;quámque sollicitè mentis candori, ac perpetuæ cuidam cum Deo vnioni studeret ; haud facilè explicari potest. Hinc tanta silentium custodia obseruabat ; vt nunquam, aut rarò cum fratribus conuersaretur;sed solitaria semper loca quærens, cum Deo habitaret. Cùm verò interdiu aliquando animum remittere vellet:cum F.Vito Epidaurensi laïco, perspectæ virtutis Viro, in nemus, vel hortum secedens ; cum eo Angelicam salutationem,in duas partes dissectam,alternatis vocibus recitabat. XXII.

Interna ipsius Animi virtutes recensentur.

Dei Verbum ardentissimè, & cum fructu disseminat.

Præter hæc diuina charitate exæstuans,miro spiritus ardore Dei Verbum disseminabat: quo in munere tantopere excellebat : vt cùm ob confluentes turbas,Ecclesia multitudinem quandoque capere non posset;sæpè in plateis prædicare compelleretur. At quandoquidem is Dei Verbum non fabulis,non historiis, non difficillimis Theologorum quæstionibus ; quæ vel aures demulcerent, vel curiosos ad nouam rerum cognitionem excitarent,illitum; non Rhetorum floscułis ornatum, non lenociniis comptum; sed nudum, simplex, Euangelicum, Dei virtute imbutum, Apostoli instar pro suggestu proponebat : inde fiebat; vt Deum plerumque suorum dictorum testem haberet. Cùm aliquando Bocherij, quod est Siracusanæ Prouinciæ Oppidum, Dei Verbum prædicaret : Duo sibi demonstranda præscripserat:Primum. Quanta illi animæ lux,& pulchritudo inesset, quæ Deum inhabitantem haberet: Alterum, quanta à cõuerso Animæ illius deformitas,ac turpitudo sit, quum primùm à Dei gratia deseritur. Cúmque id variis rationibus explicaret; inter alias hac similitudine vsus est. Pendebat in medio Ecclesiæ, magna quædam lampas ardens, quæ ante omnium oculos posita, à toto populo conspici poterat: XXIII.

In hanc

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. REL. CAPVC.
1575. 4. 12. 51.

In hanc cùm Franciſcus oculos defixiſſet,ait: Diſcite,chariſſimi,quænam ſint animæ tenebræ;quamq; miſer hominis ſtatus,cùm Dei gratia deſtituitur:haud ſanè ab eo diſſimilis eſt,qui huius lampadis eſſe contingeret, ſi à lumine mox deſereretur; in qua præterquam tenebræ, ac fœtens odor, nihil ſpectaretur. Vix hæc dixerat; cùm lampas in omnium oculis extincta, nihil præter fumum, ac tetrum odorem exhalare cœpit; qui mox per totam Eccleſiam diuina virtute ita diffunditur, vt vix à populo audiente tolerari poſſet.Dein verò alteram partem exagitans. Diſcite iterum (inquit) quid homo per contritionem, & Pœnitentiæ Sacramentum acquirat; id planè,quod hæc lampas ſibi vendicaret: ſi extinctum lumen reciperet. Statimque lampas Angelico miniſterio accenſa, ſolito lucentiùs ardere; ac radios per cuncta Eccleſiæ loca fulgurare conſpicitur. Id populus cùm prodigij,perterritus,aſpectaſſet; tam ardenter ad pœnitentiam commoueri cœpit; vt cuncti ad Sacramenta properarent: quò ſpirituales tenebras depellere,ac cæleſtem animæ ſplendorem conſequi valerent.

Lampadis miraculo populum ad pœnitentiam prouocat.

XXIV. Hoc ipſo in Oppido, cùm aliàs pro ſuggeſtu in eos inueheretur: qui ſub ſpe veniæ peccantes, Dei miſericordiam ſibi vltrò, ac temerè pollicentur. Stabat in totius populi proſpectu, quædam grandior Chriſti Crucifixi ſtatua, eminentiori loco, (vti olim,atque etiamnum in Eccleſiis videri ſolet) ante Sacræ Euchariſtiæ Altare, collocata: ad quam cùm Vir Dei oculos erexiſſet, ait: Caue tibi, peccator, à cæleſti Dei viuentis ira: nam Chriſti manus, quas ibi in Cruce confixas cernis: niſi Deum pœnitentia placaueris; è Cruce ſolutæ, clauos deferent: ac pro clauis gladium apprehendent.Dictu horrendum! Vix hæc Dei Seruus protulerat: cùm illa Chriſti Crucifixi ſtatua,dextram manum magno ſtrepitu è Cruce diuulſam: quaſi tunc ea vindictam de impiis ſumptura eſſet,in altum effert.Quo tempore cùm populus rei aſpectu perterritus, miſericordiam à Deo magnis gemitibus poſtularet; rurſus manus, in clementiæ ſignum, ad clauum rediit. Porrò diuinum huiuſmodi ſpectaculum ita vniuerſos terruit; vt eo plerique commoti ad Religiones aufugerint: Virgines quoque quamplurimæ ad Clauſtra euolarint: eoque factum eſt; vt plurima noſtris Monaſteria in Siciliæ Regno ædificarentur. His itaque, atque aliis rebus diuina virtute geſtis, tantam ſibi Franciſcus apud Siculos ſanctitatis famam parauerat: vt iam nefas eſſet apud eos, quenquam de ipſius ſanctimonia dubitare.

Altero Crucifixi miraculo peccatores exterret.

XXV. His quoque miracula quamplurima, publica fama probata,acceſsêre: quorum memoria, ob conſcribentium penuriam, maiori ex parte obliterata Hiſtoriam effugit. In his quædam fœmina ex Saccæ Oppido,fuit; quæ phreneſi ſæpiſſimè laborans, cùm ad Virum Dei veniſſet, atque ab eo Crucis ſigno conſignari poſtulaſſet: vix ille ſignum Crucis adhibuit; cùm phreneſi recedente, mulier perpetua, vſque ad mortem, mentis incolumitate potita eſt. Ibidem poſt prædicationem ſemel ex Oppido abſcedens; cùm vndique Cælum nubibus obductum imbres plurimos pararet:à Socio admonitus,vt iter in aliud tempus differrent,reſpõdit: Cur, Frater,tam modica in Deum fiducia frueris? Pergamus, ne time, nos imbres non attingent. Inde igitur profecti,cùm tota die iter facerent;Regio tota circumcirca, cadentibus à cælo imbribus,irrigabatur; quum eos,ne quidem pluuiæ gutta,inter imbres incedentes,attigit. Accidit aliquando, vt dum Miſſæ Sacrificio incumbit; caſu Vito Hyrminienſi, qui tunc altari miniſtrabat, Vitreæ vini, & aquæ ampullæ è manibus elaberentur,in ſolúmque impingentes comminuerentur. Id quum primùm Franciſcus animaduertit: Vite,ait,ne animo concidas; vrceorum fruſta collige:potens enim eſt Deus illa iterum integra inſtaurare. Quod cùm Vitus eodem tempore præſtitiſſet;extemplò ampullæ integræ, vino, & aqua plenæ in ipſius manibus apparuêre. Haud dubium,quin Vitus hic, Vir notæ ſanctitatis extiterit:quo fit,vt antiqua quædam M S. miraculum Viti ſanctimoniæ adſcribere non dubitẽt: at ſua Vito miracula non deſunt:de quibus anno 1582. in quo ipſius geſta enarra-

Plurima viuens patrat miracula.

Imbres oratione à ſe, & à ſocio expellit.

Confractos vrceolos ſigno Crucis inſtaurat.

buntur,mentio fiet. Hoc verò Franciſci potiùs merito,ac ſanctitati cum aliis M.S. adſcribendum puto.Plurima quoque prudentia,ac conſilio præcelluit:quo factum eſt,vt ſæpè in Sicula Prouincia,dum adhuc integra manerer,Guardiani,ac Definitoris officio,magna cum laude, functus fuerit. Poſtremò cum iam ſeptuagenarius Panormi ægrotans,extremum ſibi diem adeſſe intelligeret; in ipſa obitus ſui hora, nudum in terra ſe deponi popoſcit:tum vt Chriſti,& B.P.Franciſci veſtigia propiùs inſequeretur: tum etiam,vt velocior in Cælum abiret; dum nulla ſe in mundo rerum cupiditate teneri declarat. Hoc modo depoſitis corporis exuuis,liber,ac purus ad cæleſtes auras concedit.

Panormi dif extremum obit.

Tulit hoc quoque anno,in Genuenſi Prouincia,præclaram iuſtitiæ coronam,inter alios Fr.Ioannes Baptiſta Saonenſis Sacerdos: Vir in ea Prouincia dignitatibus clarus,ac Regularis obſeruantiæ,atque omnium virtutum laude celebris: maxima verò patiẽtia inſignis;quam in diuturna annorum paralyſi inuictam exhibuit.Huius ſanctitati tributum fuit; vt dum in Conuentu Genuenſi S.Barnabæ Guardiani officio fungitur, egentibus diuino miraculo prouiſum fuerit. Cùm enim circa Domini Natalis diem; via,qua à Conuentu ad Vrbem itur, quæ decliuis eſt, tam horribili gelu conſtricta eſſet; vt Eleemoſynario prorſus imperuia fieret,qua ad mendicationem pergeret: Conuentus familia in ipſo Sacro Natalis die omni victus annona carere cogebatur:quum in ipſo peruigilij veſpere, quo tẽpore magis omnia gelu rigebant; Vox præ Monaſterij foribus auditur,clamãtis,Patres,ò Patres:quam cùm Ianitor percepiſſet; Egeni alicuius eſſe ſuſpicatus, qui ob Cæli inclementiam frigore enecaretur, ſtatim ad fores accurrit; vbi hominem aſpectu decorum,pane, vino, carnibus, aliiſque ad vitæ vſum neceſſariis onuſtum offendit: quem cùm rebus omnibus exoneratum, in aduenarum hoſpitium introduxiſſet; debitáque illi charitatis officia perſoluiſſet: mane vbique diligentiſſimè conquiſitum,nullibi reperit;neq; vlla Viri fama, aut notitia haberi potuit:ex quo Angelum illum à Deo, ob id miſſum fuiſſe omnibus perſuaſum fuit; ne tam ſolemnem diem,qui ex cæleſti Dominicæ Natiuitatis dono, cunctis lætitiæ cauſa ſuggeritur; quique omnibus lætus eſſe ſolet: Fratres abſque victu cum triſtitia tranſigerent: quamobrem profuſas diuinæ liberalitati grates perſoluunt.

XXV.

F. IOANNES BAPTISTA Saonẽſis vita,& geſta.

Fratribus de Annona diuino miraculo prouiſum.

Paulò ante hoc tempus, illud quoque ſingulare diuinæ, tum benignitatis, tùm virtutis teſtimonium,erga Fratres in hoc ipſo Cõuentu eluxerat.Mulier quædam, quæ infenſiſſimum ſibi Virum patiebatur; ingenti odio percita, Artocreas parauerat,in quo,vt Virum perimeret, clam venenum miſcuerat:quod cùm è publico clibano domum ad Coniugem miſiſſet; ille veneni neſcius, intactum confeſtim ad Capucinos mittit:quod cùm prandij tempore,ante menſæ benedictionem allatum eſſet; illud ſimul cum aliis cibis benedictum,& fratribus diſpertitum,nulli prorſus damnum intulit. Mulier verò poſt hæc domum rediens; cùm Artocreas à Viro ad Capucinos miſſum intelligeret; alio colore quæſito,ſtatim ad Conuentum euolat: totáque pallens,ac dolore ſaucia,à Ianitore percunctatur: Num Fratres miſſum ad eos Artocreas guſtauerint;Cui ille:Nihil profectò (inquit) vnquam,aut melius,aut ſuauius omnibus viſum. Deus tibi optima quæque retribuat. At protinus mulier magno eiulatu flere;atque exclamare cœpit. Heu miſeram me:heu terque quaterque infœlicem:quæ tot Sanctos Patres peremi.Quænam tanto flagitio pœna digna eſſe poteſt? O Pater, iam de his actum eſt, qui Artocreas deguſtarunt: illud enim totum atro veneno imbutum fuit: Has illa lachrymans,ac ſummo dolore affecta, voces effundebat: Cùm Ianitor re ad Guardianum delata; cunctiſque Fratribus exploratis, id ne minimùm quidem vlli nocuiſſe compertum fuit. Res porrò diuinæ virtuti,ac communi benedictioni, quæ in menſa adhiberi ſolet; qua vis omnis à veneno expulſa fuerit,adſcripta fuit.Hic tandem diutina prolixi languoris patientia probatus, in eodem S.Barnabæ Conuentu, magno ſanctitatis odore poſt ſe relicto ad immortalem vitam conceſſit.

XXVI.

Menſa benedictione veneni vis ab Artocreate expellitur.

Alter

ANNVS CHRISTI. 1575. GREG. XIII. 4. MAXIMIL. II. IMP. 12. RELIG. CAPVC. 51.

XXVIII Alter quoque in eadem Prouincia,generis nobilitate,at nobiliori virtutum prosapia effulsit, Fr.Thomas Taurinensis, Pedemontanus : qui ex equestri S.Ioannis Hierosolymitani Ordine, Capucinorum militiæ,ac Ordini adscriptus;tantùm humilitate,patientia,ac totius Regularis Obseruantiæ studio præcelluit; quantùm in tuenda Melita Insula,cùm à Turcis obsideretur, priùs armis inualuerat. Plurima corporis,ac præsertim capitis incommoda,ac languores tulit:in quibus maxima illius patientia,præclaras illi apud Deum coronas parauit: quas post longam diutini languoris probationem,tandem hoc anno consecutus est. Cuius rei id cuidens testimonium fuit: quòd in ipsa sui obitus hora,suauissimus Auium concentus,præter morem, in Cellæ suæ tecto auditur: quo cælestis Angelorum lætitia significata fuit; qui cùm solutam è corpore Animam in Cælum comitarentur, cælestem illam melodiam edebant. Obiit Vir Sanctus in Taurinensi Sanctæ Mariæ in Agris Conuentu,magna sui apud omnes nominis fama relicta.

F. THOMÆ Taurinensis, vita & gesta.

Suauissimus Auium concentus in ipsius obitu auditur.

XXIX. Post hunc tertius quoque,in eadem Genuensi Prouincia,hoc anno ad Coronam vocatur, Fr.Ioannes Baptista è Fossano, nota Pedemontani Principatus Vrbe,Clericus: Hic cùm in sæculo publici Tabellionis munere fungeretur; illius artis periculis perterritus,facultatibus suis in pauperum vsum,Domui Hospitali illius Vrbis erogatis, pauperem Capucinorum vitam amplexus est:in qua tanta cum virtutum laude per aliquot annos,versatus fuit; vt humilitate,obedientia,paupertate,honestate, deuotione,charitate;& si quod aliud est Religiosi hominis ornamentum, eo se perfectè instructum ostenderet: ita vt in nouo adhuc Religionis palæstrita,militis veterani,ac iam rude donati robur, ac virtutes suspicere liceret. Necdum enim ad Sacerdotij Ordinem peruenerat;quum quarto,vel quinto anno duntaxat in Religione exacto, in Conuentu Viguriæ graui morbo afflictari cœpit: quo tempore Viri sanctimoniam hoc modo Deus testatam esse voluit. Nam cùm Infirmorum Præfectus aliquando ad ipsius Cellam, in qua tunc absque lumine iacebat,matutinæ horæ tempore accessisset; erumpentem inde splendorem animaduertens,mirabatur;vndenam ea illi lux affulgeret, quem absque lumine esse exploratum haberet? Quapropter Cellam ingressus,lucidissimum Iesu nomen radiis vndique fulgentibus coruscans,in pariete supra ægrotantis caput elucere cõspicit:quod cùm paulò post euanuerit;id non humana arte factum,sed diuino planè opere elaboratum intellexit; vt Aegrotantis sanctimonia cælesti illo testimonio probata, eidem manifesta fieret.Hic cùm diutinæ ægritudinis tædium,ac dolores tanta patiẽtia tulisset; vt inter corporis languores, nullum sibi maius solatium adesse existimaret; quàm in diuinas sese laudes effundere: è vita tandem excedens,pro breui carnis dolore, cælestes, ac perpetuas animi voluptates consequitur. Huius Viri caput, post tertium, vel quartum ab ipsius morte annum,integrum, cute,ac capillis hærentibus conspectum fuit: quod eum beata immortalitate donatum assereret.

F. IOANNIS BAPTISTÆ Fossanensis, vita & gesta.

Lucidissimũ Iesu nomen supra ipsius caput emicat.

Ipsius caput post tertium ab obitu annum integrum.

XXX. Cæterùm quid illi Infirmorum Præfecto, qui Ioannem Baptistam in ægritudine curauerat; post hæc acciderit,haud importunum erit referre:Is cùm paulò pòst,in Bononiensi Prouincia, in qua conscriptus erat, diem extremum obiisset; decimo quinto post obitum die,cuidam illius Prouinciæ Concionatori;cui se (si Dei voluntas accederet) ad eum post mortem rediturum, ac de futuro sui statu certiorem facturum spoponderat, glorioſus apparet: à quo de sui status conditione interrogatus, his verbis respondet: Ego quidem ex Dei misericordia iam æterna beatitudine fruor:at quindecim horum dierum spatio, qui inter hunc,& obitus mei diem interfluxêre; crudeles pœnas,ac supplicia sustuli. Itane? (ait Concionator) Num difficilis tibi fuit ad salutem aditus? Difficillimus quidem (inquit) imo & periculo plenus. Nisi enim charitas,quam ægrotantibus exhibui,mihi in Dei Iudicio opitulata fuisset;magno in discrimine salus mea versabatur.Iterùm verò cùm ab eo Concionator quæreret:vbinam,& quo pœnarum genere præteritæ vitæ culpas eluisset: Scito, (ait) me in obscura quadam valle, inter Ethruriæ montes sita, sub quadam

Infirmorum Præfectus quali Purgatory forma post mortem affectus fuerit, narratur.

rupe,

rupe, diuino Iudicio relegatum fuiſſe: ex qua cùm gelidiſſimæ indeſinenter aquæ in me defluerent; earum gelu ita acerbè afflictabar; vt nulla neque diu, neque noctu quies t us daretur. Porrò quid de me (ait Concionator) mihi póſt hæc expectandum ſit, quæſo ne ſubticeas. Magna (inquit ille) te periculà manent; niſi, quam cœpiſti, prædicandi rationem, in meliorem commutes: atque eam, quam hactenus ſectatus es, in dicendo elegantiam, & curioſitatem abiiciens, verbis ſimplicibus Chriſtum Crucifixum prædices: ſtatimque his dictis abſceſſit.

F. BONAVENTVRÆ à Raticina, vita & geſta.

In Rhegienſi Prouincia, Vir præclarus hoc anno terreni corporis compage ſoluta, ad immortales Spiritus contendit. Fr. Bonauentura à Raticina Thurij Oppido, Laïcus: qui cùm ex Obſeruantium Ordine, in quo per quadriennium Generalis Miniſtri Socius fuerat, haud multò poſt Ludouicum Rheginum, ac cæteros; prima illa iam tempeſtate ſedata, ad Capucinorum Reformationem cum Ludouico Fratre acceſſiſſet; in ea tot virtutum ſplendore eluxit, vt Vas quoddam auri ſolidum, omni lapide pretioſo ornatum, cũctis videretur. Carnis enim ſenſus, ab ipſo Religionis ingreſſu, tanto diſciplinæ rigore coercere cœpit; vt præter Quadrageſimalia B. P. Franciſci Ieiunia, quæ præſtituta ſibi lege, inuiolabiliter obſeruabat; tres quoque cuiuſlibet hebdomadę dies arctæ inediæ conſecraret: in veſte paupertatem rigidiſſimam coleret; plurimas quoque alias carnis afflictiones præter cõſuetas adderet. Humilitate quoque, ac ſui contemptu, quæ propriæ ſunt Laïcalis ſtatus virtutes, ita gaudebat: vt non externam tantùm harum faciem, ac apparentiam indueret; ſed interiora virtutis artingens, ita ſeipſum omnibus ſubiiceret; ita ſe omnium ſeruum profiteretur; ita viliſſima quæq; domus officia ex animo præſtaret; vt non vtilis, ac frugi, ſed vilis, ac inutilis à cunctis haberi expeteret. Hinc in eo quædam mentis puritas, & in cunctis actibus venuſtas pullulabat, qua omnium ad ſe animos alliciebat. Puritatem honeſtatis pudor ſequebatur, qui in ipſius vultu, ac verbis elucens, tanto ipſius conuerſationem virtutis ſplendore exornabat; vt Angelicæ ſimillimam redderet. Hinc vt otioſæ conuerſationis, quæ pleraque vitia parere ſolet, incommoda euitaret: cum Deo multum, cum hominibus minimum colloquendum ſibi ab initio præſtituerat. Quapropter ſilentij, ac ſolitudinis amicus, remota, ac ſolitaria ſemper ſibi ad orandum loca ſeligebat. Obedientiæ quidem, ac charitatis opera; cùm popinę officio incumberet, orationi præferebat; cùm illa iuxta Domini voluntatem præſtanda, hanc pro opportũnitate non omittendam eſſe, non ignoraret: at verò ea tempus auaritia proſequebatur: vt nec minimam ipſius partem fruſtrà elabi ſineret: ſed quæ domus, ac Infirmorum obſequiis hora ſupererat, ea protinus diuinarum rerum contemplationi dabatur; tametſi nullum ipſi tempus ab oratione vacaret: ſed inter ipſa domus officia, & coquinæ miniſteria, ſuſpenſum ſemper in Deum animum gereret. Quod quàm diuinæ Maieſtati gratum eſſet, illuſtri miraculo declaratum fuit. XXXI.

Vita ipſius auſteritas, & virtutes deſcribuntur.

Etenim cùm die quadam ſolemni, in Coquina, circa Marthæ miniſterium eo tempore occuparetur; quo eleuationis Sacroſanctæ Euchariſtiæ ſignum, in Cõuentuali Miſſa dabatur. Vir Sanctus, totus diuina charitate in animo flagrans, cùm Sacramentali Domini ſui præſentia frui ſummoperè exoptaret: Mox ab ea Popinæ parte, quæ Altare reſpiciebat, genuflectens; Dominum, quem oculis intueri nõ poterat, ardentiſſima adoratione proſequitur: At Deus clementiſſimus, qui pauperum ſuorum deſideria exaudit: haud Bonauenturæ votis defuit. Nam repentè interiecti parietes, qui ſacri Altaris illi aſpectum intercipiebant, diuina virtute aperiuntur: Sancta illi Myſteria patefiunt: iſque Sacerdotem Domini Corpus, & Sanguinem; haud ſecus, quàm ſi præſens in Eccleſia eſſet, attollentẽ cernit: Cúmque Dominum præſentem adoraſſet, exæſtuantiſque animi ſtudio ſatisfeciſſet: iterum diſiuncti parietes ad priſtina remeant: ac Dei Seruum diuino hoc munere tam magnificè affectum, ad ampliores Dei laudes prouocant. Porrò hæc non modò hominis vbique XXXII.

Illuſtri Miraculo ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Religio comprobatur.

orantis,

orantis,ſed etiam diuino amore flagrantis:præſertim in eum, qui præ charitate nimia ſemetipſum exinaniuit:ac ſub panis, & vini accidentibus ſe nobis manducandum præbuit,teſtimonia fuêre. Quapropter incredibile eſt;quanta animi fame,ac cupiditate, ad Sacroſanctum illud edulium accederet: quantáque mentis humilitate, Sacerdotibus Sacra illa Myſteria celebrantibus, inſeruiret. Ex hoc animi ardore,quo in Deum flagrabat, incenſa quædam Martyrij cupiditas eidem in animo ebulliit: qua factum eſt,vt Caroli V.Claſſe in Aphricam adnauigante,is facultate à Generali Vicario impetrata,eò cũ Claſſe profectus fuerit.Qua in nauigatione,tãto charitatis ſtudio ægrotãtes milites curabat:vt ipſius hortationibus pleriq; tum corporis,tum animæ ſalutem conſequerẽtur:vnde ſummam ſibi ſanctimoniæ laudem apud omnes comparauit. At Deo Opt.Max.ſecus pro ſua voluntate vitæ illius habenas moderante,ex Aphrica in Calabriam redit:Infirmorúmque curæ Præfectus, in eam omni ſtudio,ac charitate incumbit. Nihil Vir hic præclarus præter Deum in animo geſtans, cunctas in eum animi ſui cogitationes proiecerat: quo fiebat, vt minùs ea, quæ ad corporis,aut vitæ neceſſitatem ſpectant,curaret: Audierat enim à Propheta dictum. *Iacta ſuper Dominum curam tuam,& ipſe te enutriet.* Hinc factum eſt;vt cùm aliquando in Conuentu panis ad Fratrum refectionem defeciſſet: illum non ſollicitè apud homines quærere: ſed ad Dei penum confugere maluerit: ſupplicationéque Deo oblata, tantùm in arca panaria panis diuino munere allatum inuenerit; quantùm ei Fratrum refectioni ſufficeret; quoad alius conſueta mendicatione quæreretur.

Martyrij cupidus in Aphricam proficiſcitur.

Oratione à Deo panem pro familia miraculo impetrat. Pial.54.

XXXIII Plurimas Sanctum hunc Virum à Deo Reuelationes,ac cæleſtes Viſiones accepiſſe:plura quoque prophetico Spiritu futura Fratribus prædixiſſe,certæ memoriæ traditum eſt;quorum exempla ſcripto aliquo excepta deſiderantur. Id tamen certa fide exploratum eſt; eum obitus ſui diem,diuina reuelatione, longè antequam adueniret, præſciuiſſe. Quamobrem, impetrata à Prouinciali facultate, Turium profectus;nonnulla,quæ inter Nepotes ibi diſſidia vertebantur, compoſuit:ac non multò poſt tempore ſupremo morbo correptus; cùm ad penultimum vſque vitæ ſuæ diem, Sacris Miſſæ Myſteriis in Eccleſia intereſſe voluiſſet: pridie quàm hinc excederet:Guardiano accerſito,his illum Verbis affatur.Iam ſupremus,ò Pater,imminet dies, qui mihi vitæ curriculum intercipiat. Summas, Deo meo gratias ago, qui me ab infantia, ad hunc vſque diem, ab omni venerea labe purum, & integrum ſeruauit:talémque à ſæculo migrare donat,qualem me olim ſæculum ex matris vtero egredientem accepit;vale Pater,meique ad Altare Domini memor eſto. His dictis,cùm animum ad diuina beneficia ſecum recolenda collegiſſet; inter diuinas laudes, quaſi ſomno conſopitus; octogenarius, hoc anno, in Domino placidiſſimè obdormit. Statim verò, in nitidiſſimæ illius virginitatis,ſimúlque ſanctitatis teſtimonium; caro ipſius,poſt animæ diſſolutionem, tam candida, mollis, ac tenera omnibus apparere cœpit;perinde ac ſi viui infantis eſſet:ſuauiſſimúmque ex ſe odorem ſpirans,per octo integros dies,locum, Eccleſiámque ea fragrantia compleuit.Poſt aliquot annos,cùm Fratres ipſius caput honorificè conditum,in Choro ſeruaſſent; eandem quoque ad hodiernum vſque diem odoris fragrantiam efflat: vt qui bonus Chriſti odor viuens fuerat, ſuauiſſimè etiam poſt mortem apud homines oleret:vt eos ad virtutum ſuarum odorem attraheret.

Obitũ ſuum diuina Reuelatione præſcit.

Perpetuam virginitatẽ colit.

Caro ipſius poſt mortem mollis odorẽ ſuauem ſpirat.

XXXIV In Neapolitana Prouincia, celebris eſt memoria F.Alphonſi Sueſſani, Sacerdotis: qui cùm Canonicus eſſet Sueſſanæ Eccleſiæ; atque ob id potiſſimùm Epiſcopo charus;quòd eius opera,& conſilio, in Epiſcopatus adminiſtratione vteretur: iam ætate prouectus,ad Capucinorum Ordinem acceſſit. Vir fuit prudentia, ac conſilio clarus, præclaráque vitæ integritate,ac virtute inſignis. Quapropter,etſi officio Concionator non eſſet:ſæpè tamen in Neapolitana Prouincia, Vicarij Prouincialis officio functus, nonnunquam etiam in Generalibus Comitiis Definitoris munus obiit: quo in munere,cùm in Generali Capitulo Neapoli coacto, anno 1558. verſaretur,

FR. ALPHONSI SVESSANI, vita & geſta.

Generalatus dignitatem fugit.

ſaretur,audiens Electores in ſui ipſius electionẽ propendere;tam efficaci ſermone (erat enim primus Generalis Capituli Definitor) ſeipſum ob imperitiam à Generalatus Officio excuſauit; vt eorum animos à ſui-ipſius electione reuocauerit. Pleroſque annos,magna cum ſanctimoniæ laude, Monaſterium Capucinarum S.Mariæ in Hieruſalem, Neapolitanæ Vrbis,adminiſtrauit. Vir auſteriſſimus fuit;haud vulgari orationis ſpiritu præditus: cuius illud inter alia teſtimonium refertur: Quod cùm S.Euphebij Guardianus eſſet:Frater Antonius à Cephalodio,qui tunc Nouitius,in eo Conuentu,annum Probationis agebat; Diabolica tẽtatione victus, ad ſæculum repedare conſtituerat; ita vt nullis Magiſtri monitis adduci poſſet, vt animum à propoſito diſceſſu reuocaret: iamque ad Cellam veſtiariam,per dormitorium contendebat; vt exuto Religionis habitu ſæculares veſtes repeteret; cùm Alphonſum Guardianum obuium habet: qui Nouitium à Dæmone tentatum animaduertens, eum ante ſe genuflectere iubet;orationem Dominicam, atque Angelicam Salutationem ſemel illi recitandam indicit: atque eodem tempore Crucis ſigno illum in fronte munit:quo cùm Dæmonem effugaſſet, mox Antonius à tentatione liber, ſeipſum Religioni reſtituit; atque in vocatione dignè perſeuerans, haud aſpernandæ virtutis Concionator euaſit. Alphonſus verò,vbi plurimos in ſanctis Religioſæ vitæ operibus annos conſumpſit; ad Deum liberaliſſimum omnium Retributorem hoc anno euolauit.

Nouitium ſigno Crucis à tentatione liberat.

F. BERNARDINI à Latertia, vita & geſta.

Clara itidem poſt mortem, in Hidruntina Prouincia, F. Bernardini à Latertia viget memoria:cuius vita quantis virtutibus reſperſa fuerit,cæleſti teſtimonio poſt mortem declaratum fuit. Cùm enim illius corpus in Conuentu Latertiæ conditum fuiſſet;quinto poſt illius obitum anno integrum,nullaq; ex parte corruptum, necnon odoriferum repertum fuit:quodque admirationem auxit;in ipſius pectore gratus quidam liquor aurei coloris,ac ſuauè olens apparuit: cuius tanta fragrantia erat,vt ſuauiſſimos quoſque aromatum odores ſuperaret. XXXVI

F. PAVLI ab Arenaria, vita & geſta.

Floruit circa hoc idem tempus in Prouincia Romana Fr. Paulus ab Arenaria Latij Caſtello,Sacerdos. Vir abſtinentia celebris: qui tres ferè annos tam arcto ſe ieiunio obſtrinxit; vt in die ſemel tot duntaxat fabis madefactis veſceretur, quot vtraque manu complecti poterat. Huic,dum Scandriliæ Guardianus eſſet, diuinitus reuelatum fuit;Coruos quoſdam,qui inobedientem Fratrem infeſtabant, Dæmones eſſe;cuius rei hiſtoriam anno 1559. quo tempore id contigit, fusè proſecuti ſumus. Denique hoc anno meritis,ac virtutibus clarus,res mortales deſerit. XXXVII.

F. RVFFINI A S. VRSO, Vita, & Geſta.

F. RVFFINVS à S. Vrſo, vita & Miraculis clarus.

POſtremus hoc Anno, ex Veneta Prouincia, ad Superos migrat, Fr.Ruffinus à S. Vrſo, Vicentinæ Diœceſis Oppido, Sacerdos. Vir tot virtutum, quaſi gemmarum varietate emicans; vt quaſi arcus inter nebulas gloriæ hac tempeſtate effulſerit; & ſicut virgula fumi, ex aromatibus myrrhæ, & thuris, & vniuerſi pulueris pigmentarij compacta, Religionem ſuauiſſimo omnium virtutum, ac ſanctimoniæ odore compleuerit. Hic cùm primùm B. P. Franciſci Regulam, ceu Apoſtolicæ perfectionis normam in Capucinorum Ordine complexus eſt: ita in ea verſari cœpit; vt non vna, vel altera virtute contentus, ad omnium virtutum arcem ſibi conſcendendum ſtatueret: Franciſciq; Patris veſtigia ſibi perfectè ſectanda proponeret:quare à vitiorum mortificatione,quę prima eſt ad virtutem via, primùm ſpiritualis vitæ tyrocinium exorſus:Gulæ appetitũ,qui innumera vitiorum agmina ad animi perniciem armat;tanto abſtinentiæ fræno edomandum aggreditur; vt quotidianis ferè ieiuniis, quibus vix aliud vnquàm, præterquàm XXXVIII

Vita auſteritas ac plurima ipſius virtutes reformatur.

panis?

panis, qnantum ad neceſſitatem,non ad ſaturitatem ſatis eſſet,& aquæ potum adhibebat,carnem caſtigaret: & ſi aliquando communibus cibis veſceretur; his ita parcè,ac cum virtute vteretur,vt ab iis ſemper cum carnis victoria recederet. Somni quoque,quem alij meliorem humanæ vitæ partem,is verò voluptatis illecebram appellare ſolebat; tam ſibi auarus fuit; vt cum cùm vix vnquam ad tertiam horam produceret: ſæpè etiam ſe obdormiiſſe ſuſpicaretur potiùs, quàm ſentiret. Nec mirum: cùm meliori ipſius mens ſopore teneretur, qui ex rerum diuinarum contemplatione in animo oritur: cuius tanto ſtudio afficiebatur, vt maiorem ſemper noctis partem; interdum etiam integras noctes in ea conſumeret. Neque id fruſtrà; cùm ex ea, velut ex Turre Dauid, ac cæleſti quadam panoplia, arma ad Tartareos hoſtes debellandos; & carnis, animique vitia proſternenda abundè ſibi vendicaret. Hinc enim profunda cordis humilitas; hinc altiſſimæ paupertatis ſtudium; hinc perfecta ſui abnegatio; hinc pudicitiæ præſidium; hinc Dei, ac proximi charitas; hinc iræ moderatio; hinc inuidiæ profligatio; hinc ſuperbiæ interitus; hinc cunctorum malorum ſubuerſio, & virtutum omnium progreſſus, & incrementum ſibi adminiſtrabantur. Neque enim Chryſoſtomum docentem ignorabat. Vitam piam, ac Dei cultu dignam, miris modis ab oratione conciliari: conciliatam augeri; & ceu theſaurum animo recondi. His gradibus cùm ad virtutum culmen aſcendiſſet: eo factum eſt; vt qui antea in Religionis palæſtra Tyro, ac diſcipulus fuerat; dein perfectus Magiſter euaderet: eius enim perſpecta virtute, Venetæ Prouinciæ Patres Nouitiorum illi educandorum curam concredunt.

Chriſoſt. lib. 1. de orand. Deum.

Nouitiorum Magiſter inſtituitur.

XXXIX Duo eſſe Præceptoris officia, qui diſcipulorum animos potiſſimùm, in Religione virtutibus excolendos ſuſcipit; nimirum à vitiis reuocare, & ad virtutem compellere; ex Auguſtino didicerat: ex quibus primum ad correptionem, alterum ad morum inſtructionem ſpectat: atque illud quidem nonnulla ſeueritate peragendum eſſe; ſine qua vix, aut ratò vitia, quæ diu in animo pullularunt, euelli, ac corrigi valent; omnium ferè Sapientum vocem eſſe nouerat: Nam quemadmodum morbi interdum amarulentis potionibus, ac pharmacis potiùs ſanantur, quam ſi dulciora adhibeas: ſic vitioſa hominum vita acerbiore caſtigatione, quàm leniore facilius emendatur. Teſte enim Bernardo: *Inſolentia morum iugo diſciplina domanda eſt; quouſque duris, ac diuinis ſeniorum attrita legibus humilietur, & ſanetur ceruicoſa voluntas; bonumque in ſe natura, quod ſuperbiendo amiſerat, obediendo recipiat.* Hoc verò lenitate potiùs, ac benignitate perficiendum eſſe conſtat. Præſtat enim, vt ſpirituales Magiſtri eos, quos ſibi commendatos accipiunt, haud aliter, quàm filios omni cura, ac amore proſequantur: atque iis ita ſpiritualis vitæ præcepta inſtillent; vt eorum animos non tam præcipiendo, quàm ſuadendo ad virtutem alliciant: ac velut Aquila pullos ſuos ad volandum prouocans, ſuper eos præclarioribus vitæ exemplis, quaſi volatu ferantur.

Auguſt. l. 2. de mor. Eccl.

S. Bernard. ſup. Cant.

XL. His veri, ac perfecti Magiſtri muneribus, Ruffinus tam copioſè inſtructus fuit; vt admirabili Dei opificio, ad huiuſmodi Nouitiorum magiſterium perfectè formatus, ac ſcalptus eſſe videretur. Cùm enim Columnæ illius igneæ inſtar, quæ Iſraëliticum populum præcedebat, antè virtutum luce, quàm doctrina diſcipulis præiret: nihilque aliis in moribus præcipiendum exiſtimaret, quod prior ipſe facto non præſtaret. Gemina hæc Præceptoris officia tã perfectè obibat; vt & vitia liberè increparet; nec tamen diſciplinæ rigor mãſuetudinẽ (vt Gregorius monet) nec mãſuetudo rigorem expelleret; ſed ex vtriſque tertium quoddam temperamentum efficeret; quo nec multa aſperitate correpti exulcerarẽtur, nec nimia benignitate ſoluerentur. Cæterùm in his, quæ ad inſtructionẽ pertinẽt: tanta erat huius Viri lenitas, & manſuetudo: tanta, ac tam cæleſtis in dicendo gratia, & facundia: vt occulta quadam vi, Nouitiorum animos, ad virtutum ſtudia ſeriò capeſcenda alliceret: Obedientiam, non quæ corpore tenus dictis exhibetur; ſed ex perfecta voluntatis abnegatione manat, à Diſcipulis exigebat. Paupertatem non eam tantummodò,

Perfectam Nouitiis ſpiritualis vitæ diſciplinam tradit.

quæ neceſſariis contenta ſuperflua abiicit, patientérque incommoda ſuffert : ſed quæ ex animo penuria gaudet, Nouitios proſequi docebat. Humilitatem quoque non eam duntaxat, qua omnibus ſubeſſe : ſed qua viles à cunctis reputari velint, ab iis exquirere ſolebat. Denique quæ in virtutibus optima, ac præſtantiſſima ſunt, ea Diſcipulis amplectenda proponebat : quo fit, vt pleroſque ſua Diſciplina illuſtres Religioni Viros progenuerit.

XLI. Huic planè admirabili Diſciplinæ modo, cæleſte quoddam Dei donum accedebat; quo occultiſſima conſilia, atque internas cogitationes, quas Nouitij animo agitabant, diuina virtute rimabatur. Dum Veronæ Nouitiorũ curæ incumberet : duo inter ſe Nouitij condixerant ; vt ſequenti nocte è Monaſterio aufugerent : quorum cùm is conſilia (Deo reuelante) percepiſſet; vtroque ad ſe vocato; occultas, quas animo verſauerant, illis cogitationes aperit ; condictam fugam manifeſtat, eoſque verbis ſuauibus monet, ne Diaboli tentationi pareant ; ſed potiùs viriliter obſiſtant : qua admonitione id aſſecutus eſt; vt Nouitij ea rerum declaratione, quæ diuinitus tantùm à Magiſtro haberi potuerat, perterriti, ac illiùs ſermonibus confirmati, conſilium mutauerint : Diabolique tentatione deuicta, in Religione ſtabiles permanſerint. Alio quoque tempore contigit, vt Fr. Ioannes Vicentinus, dum ſub illius diſciplina annum probationis ageret; graui tentatione percitus, iam ad ſæculum remeare cogitaret : qua cùm iam per octo dies exagitatus fuiſſet, planè de victoria deſperauerat : cùm octauo die Ruffinus Magiſter ad ipſius Cellam accedens, ter ipſum interrogat ; num à Religione velit abſcedere : Cui cùm Nouitius ſemper negando reſpondiſſet. Tum Magiſter ſubridens, ait : Ne animum deſpondeas, Fili : certa viriliter, ac Signo Crucis in ipſius fronte impreſſo; cùm eum deoſculatus eſſet, protinus tentatore effugato, à tentatione liberum præſtat.

Occultas Nouitiorum cõſilia percipit.

Nouitium Signo Crucis à tentatione liberat.

XLII. Cùm verò alter ex Nouitiis, iam diſceſſum à Religione ſecum tantummodò decreuiſſet ; id Ruffinum diuinitùs non latuit : qui propterea congregatis Nouitiis, dum omnes in ſuſcepta Religionis vocatione confirmat, hæc addit : Scio, Filij, inter vos, qui hîc adeſtis, vnum eſſe, qui ex vobis non eſt : ſi enim ex vobis eſſet, permaneret vtique vobiſcum : ſed poſt biduum à nobis diceſſurus eſt ; cuius tandem extrema luctus occupabit. Hæc cùm dixiſſet : Nouitium illum clam ad ſe vocat, verbiſque paternis monet; vt ſi minùs Religioni, ſaltem Deo viuere curet : graue enim, ſi ſecus præſtet, illi Dei Iudicium comminatur. At Nouitius, cùm neutris Patris monitis paruiſſet; poſtridie ad ſæculum redit, ac facinoroſis hominibus iunctus, cum iis poſt aliquod tempus extremo ſupplicio plectitur.

Nouitio ab Ordine diſcedenti infauſtum exitum prædicit.

XLIII. Alia quoque quamplurima prophetico Spiritu futura prædicens, vberem cæleſtium donorum copiam ſibi adeſſe demonſtrabat. Quædam enim nobilis Mulier Veronenſis, Lauinia nomine, cùm multos cum Coniuge abſque prole annos traduxiſſet ; iam propè de ſuſcipienda ſobole deſperauerat : cui aliquando Ruffinus: Lauinia, inquit, num prolem optas? Cui illa : Cur prolem optarem; cùm illius ſpem iam ex animo abiecerim ? At Ruffinus : Ne animum diſpondeas, inquit : ſi Deo te voto obſtrinxeris ; Oleum te ad Sacræ Euchariſtiæ lucem fouendam, quoad vixeris, adminiſtraturam ; maſculam procul dubio prolem ſuſcipies. Credit Mulier Viro Dei, vouet, oleum miniſtrat : mox eodem anno maſculum parit : pluresque poſt hunc maſculos fœtus enititur. Nouitio quoque qui graui tentatione premebatur, cùm dixiſſet ; Ito, Fili : ſemel Antiphonam, *Salue Regina*, in Deiparæ Virginis honorem recita; liberque à tentatione eris. Abit ille ; Antiphonam perſoluit, ſtatimque omnis ab eo tentatio fugatur.

Mulieri ſterili prolem maſculã, ſub conditione, pollicetur.

XLIV. At quoniam verus, & genuinus Dei ſpiritus, rerũ aduerſarũ patientia probatur, haud Viro Dei hæc probato defuit. Nobilis enim quædã Mulier, quæ filium ſuum, ad Capucinorum inſtitutũ migraſſe, moleſtiſſimè ferebat; cùm ad Ruffinũ accedẽs, magnis vocibus quereretur, Filiũ ſibi ab eo ſubreptum fuiſſe. Hanc Vir Dei verbis placare conabatur : at illa acriùs ira incaleſcens eũ cõpreſſa palma pugno oppetijt;

Ipſius patientia variis modis probatur.

nih

nihil tamen Ruffinus ea cõtumelia accepta commotior eandem placidè monet, arguit, increpat, ſuadet; vt Deum ob patratum crimen ſibi infenſum placet; ne in horrendum ipſius viuentis Iudicium incidat: tanta denique cum ea charitate agit: vt Mulier admirabili illius patientia, ac verbis commota; facti pœnitens ab eo abſceſſerit. Falſis quoque calumniis aliquando ab æmulis apud Superiores pulſatus, ab iis variis modis probata illius patientia fuit: quam tamen is integram ſemper, ac inuictam inter quæcunque aduerſa ſeruauit.

XLV. Cùm multas ſanctus hic Vir in oratione horas diu, noctuque inſumeret; in ea quoque cęleſtes raptus, ac extaſes frequentiſſimè paſſum M.S. commemorant. Eum aliquando Sacriſta, in Conuentu Veronenſi, cùm ſæpiùs extra ſe raptum cerneret; num adhuc ſenſibus inhæreret, periculum facturus; illum manibus trahit, concutit, atque in diuerſa rapit. At is, haud ſecus, quàm ſi lapidea quædam ſtatua eſſet, omni prorſus ſenſu carere videbatur. Idem quoque haud rarò in aëra toto corpore ſuſpenſus conſpicitur. Vt quàm vehemens, ſpiritus illius in Deum tendentis, impetus eſſet, cæteris innoteſceret. Hinc F. Camillus quidam Venetus, eiuſdem Patris Nouitius: cùm tot de Magiſtro admiranda audiret, quæ inter Nouitios diſſeminabantur: eorum cupiditate ductus, curioſiùs Magiſtri facta explorare; & num rumori reſpondeant, inueſtigare ſibi in animo ſtatuit: Quapropter noctu, poſt Matutinas Horas ſe intra Chori ſedilia abſcondens, in Orantis actus inuigilat. Paululùm cùm temporis effluxiſſet, Ruffinum in extaſim raptum, atque altiùs è ſolo diuina virtute ſublatum cernit: quo aſpectu tantoperè expauit; vt feſtinatò in Cellam ſe receperit. Ruffinus verò rem diuinitus agnoſcens: Camillum, ac cæteros admonet; ne ipſius facta de cætero curioſiùs inquirant: omnibus enim Vir humillimus, quibus poterat modis, Dei dona ſibi collata aliis celare ſtudebat. Alter quoque Nouitius, Leander nomine, Venetus, qui in eodem Conuentu Æditui munere fungebatur: cùm tertiò ad ipſius Cellam acceſſiſſet; vt iuxta ipſius præſcriptum, illum ad Sacra celebranda vocaret, animo ſemper excedentẽ offendit: elabente verò iam Sacrorum faciendorum tempore, cùm eum ab extaſi reuocari opus eſſet; ingentem is in Cella ſtrepitum edit: quo ille tandẽ ad ſeipſum rediens: Heu, inquit, quàm citò tempus elabitur: cùm tamen totum illud Matutinum tempus, illi ſub eo raptu effluxiſſet. Hoc modo longa horarum ſpatia, illi ſæpè inter cæleſtes raptus effluebant. His & Daniel Venetus, eiuſdem Patris Nouitius accedat: qui cùm frequenter eum in extaſim raptum, atque ante Sacroſanctæ Euchariſtiæ Altare, in aëra ſublatum cerneret: id cæteris Nouitiis renuncians, haud leues ſibi, atque aliis ſtimulos addebat; quò Patris ſibi veſtigia ſequenda proponerent.

Sæpè in extaſim rapitur, & in aëra elevatur.

Nouitius cũ in Eccleſia altiùs in aëra ſublatũ cernit.

XLVI. Porrò hæc Dei dona, quæ Ruffino tam cumulatè collata erant, cùm ferè neminem laterent; ea maximè Auguſtino Valerio, Veronenſi Epiſcopo, Viro præclariſſimo, manifeſta erant; qui cùm ſæpè Monaſterium peteret; vt Ruffini, cuius Sanctitatem non ignorabat, colloquio frueretur: recta ad ipſius Cellam contendere ſolebat; quem ſi ab oratione vacantem offenderet; diuturnas cum eo moras trahens, piis illius ſermonibus plurimùm oblectabatur: quòd ſi aperto oſtio, vti ſæpè contingebat, eum mente excedentem, iter Superos verſari animaduerteret: clauſo oſtio recedens, hæc eximius Antiſtes dicere ſolitus erat. Haud fas eſſe cùm Deo agentem, ad homines reuocari. Neque hæc in Monaſterio tantummodò quieſcenti accidere ſolebant: ſed & dum iter faceret; tanta rerum cæleſtium attentione tenebatur; vt pertranſeuntes, vt plurimùm non aduerteret: interdum verò tam ſe inſenſibilem præberet; vt non viuens homo; ſed hominis tantùm ſimulacrum moueri videretur: plerunque tandem, perinde ac ſi lapideus eſſet, abſque vllo ſenſu, ac motu in via immobilis ſubſiſtebat. Sæpè Sanctus hic Vir Diſcipulos, quo pacto orandũ eſſet, erudiẽs aiebat. Deus, Filij, cor mũdũ in oratione quęrit: mundũ, inquã, nõ ſolùm ab impuris, ac ſordidis cogitationibus, quę animũ labefactãt; ſed etiã à rerũ humanarũ imaginibus, ac phãtaſijs; que mentẽ alrò diſtrahũt,

Auguſtini Valerij veronenſis Epiſcopi de Ruffini teſtimonium.

Iter faciens ſæpè mente excedit.

neque in Deo quieſcere ſinunt. Mihi quidem haud vnius horæ tempus ſat eſt, quò perfectè mentem ad meipſum recolligam ; volitantéſque rerum imagines ab animo abſtergam : verùm, vt quis id perfectè aſſequi valeat : ei neceſſe eſt animum ab omni prorſus rerum creatarum amore exuere. Nam ſi ab his, quæ nullo amore complectimur, difficilè mentem in oratione explicamus : quantò difficiliùs erit ab iis animum expedire, quibus aliquo cum amore inhæremus ? Hæc enim velut animi compedes, mentem alligant : ne ſurſum in Deum liberè ferri queat.

De cordis recollectione diſcipulum Nouitijs tradit.

Interdum verò Incipientes inſtruens ; quo pacto in oratione animum colligere, collectumque in Deum transferre deberent, dicebat : Audite, Filij, cùm primùm ad orandum acceditis : vobis perinde, ac corpore ſolutis, è terreſtri hac habitatione exeundum eſt ; ac cæleſtis quædam, inter Angelos, vobis domus animo ædificanda : in qua plures manſiones, loco, ac dignitate diſpertitæ ſint. In nobiliori, atque ampliori ſanctiſſima Deipara collocetur ; in altera S. Patriarca Franciſcus ; in altera S. Antonius Vlyſſiponenſis ; ac cæteri, qui præcipua deuotione à nobis coluntur, Sancti reponantur : eminentiùs extra omnem locum Chriſti Domini noſtri humanitas ; eminentiſſimè Trinitas Beata nulla manſione circumſcribenda. Tum verò per Sanctorum manſiones incedentes ; cuique preces, ac ſupplicationes à vobis porrigendæ erunt ; animi anguſtiæ explicandæ ; tentationum laquei, virtutum ſtudia, cæleſtium donorum appetitus fidenter aperiendi : vt ij pro vobis rogatores apud Deum exiſtant : nec priùs dimittendi, quàm diuina vobis munera impetrauerint. His, atque aliis mentis exercitationibus, animi vires ad Deum in oratione colligendas monebat. XLVII.

De perfecte orandi modo Nouitios inſtruit.

Præter hæc eorum quoque animis inſtillabat : vt incruentum Miſſæ Sacrificium, præcipua quadam mentis religione proſequerentur : quo tantorum myſteriorum, in quibus diuiniſſima, ac ineffabilia planè rerum altiſſimarum Sacramenta continentur, participes eſſe poſſent. Cùm enim in eo eundem illum Chriſtum contineri, & incruentè immolari doceret ; qui in Ara Crucis ſemel ſeipſum cruentè obtulit : qui ad Miſſæ Sacrificium accedunt, eos non ſolam Domini Paſſionis, ac mortis, velut abſentis memoriam recolere : ſed præſenti præſentes adeſſe admonebat. Conſiderate (aiebat) quales ante tanti Domini majeſtatem vos eſſe oporteat : quàm pios, quàm venerabundos, quàm pauentes : menſa Regalis eſt appoſita ; Angeli menſæ miniſtrant ; ipſe Rex adeſt ; tremenda conficiuntur Myſteria ; Dei Filius incruentè immolatur ; noſque oſcitantes adſtabimus ? Quapropter diuino huic Sacrificio ſiue adſtantes, ſiue miniſterium exhibentes ; vt ſpirituali ſemper affectu communicarent, monebat. XLVIII.

Incruenti Sacrificij Religionem Nouitiorum mentibus inſtillat.

Is verò tanta diuina hæc Myſteria veneratione proſequebatur ; vt ad ea nunquã, niſi poſt integram orationis horam accederet : in qua rerum altiſſimarum, quæ in iis latent, contemplatione mirum in modum accendebatur : quo ſanè fiebat, vt nunquam abſque magna lachrymarum copia, iis celebrandis incumberet : plerunque etiam, cùm ſacrum Domini Corpus populo ſpectandum attolleret ; vultum Solis inſtar emicantem præferret. Porrò ſacris Myſteriis peractis, tanto illius mens amoris impetu in Deum ferebatur ; vt humana excedens, per aliquot horarum ſpatia, ſolo ſpiritu, in diuinarum rerum contemplatione verſaretur. XLIX.

In ſacra Euchariſtiæ elevatione, vultum Solis inſtar præfefert

Poſt hæc diuini amoris incendia : ardebat quoque in Ruffini pectore, tam ingens erga omnes, præſertim miſeros charitas ; vt aliena peccata, haud ſecùs, quàm ſi ab eo perpetrata eſſent, deſleret. Miſerorum ærumnis tanta pietate commouebatur ; vt verè miſerorum ſe Patrem oſtenderet : quos pro ea, qua præſtabat, eloquij ſuauitate : tam mirificè conſolabatur : vt qui priùs animum graui aliqua aduerſitate ſauciatum gerebant ; eo audito moleſtiam omnem deponerent : diuinæq; ſe volũtati lubenter cõmitterent. In Veronenſi Vrbe, nobilem quendam ex Morandorũ Familia, tam ingẽs ob vnici filij mortem mœror occupauerat ; vt is velut rerum deſperatione obrutus cõſolationẽ omnẽ abiiceret ; neq; vllus ipſius dolorẽ quacũq; ratione lenire poſſet : ad hunc cùm Vir Dei acceſſiſſet ; tam cæleſti eloquentia caſus illius L.

Mira ipſius erga afflictos charitas exẽplo declaratur.

tolerantiam, ex diuinæ Sapientiæ, ac consilij arcanis eidem persuadere cœpit; vt non modò è graui illo mœrore hominem liberauerit; verùm etiam omnem illi ab animo molestiam sustulerit; eumque ad grauiora pro Christo toleranda parauerit. Is verò cùm interrogaretur, quo pacto tam facilè Viri Dei consiliis acquieuisset: respondit; talem ipsius verbis, dum loqueretur, tunc vim inditam fuisse: vt quodlibet ipsius dictum, diuinum quoddam iaculum sibi esse videretur; quod illius præcordia penetrans, eum ad cælestium amorẽ accenderet. Hac cælesti facundia, geminas quoque adolescentulas; quæ in eadem Vrbe auro onustæ, ac crine retorto, magno vestium luxu incedebant, cò compulit; vt nulla interposita mora, auri, vestiumque vanitatem abiicientes; Deo virginitatem consecrauerint. Planè admiranda sunt, quæ Dei virtus per Serui sui charitatem operabatur. Ægrotabat Veronæ paupercula quædam Mulier; quàm cùm Vir Dei præsens hoc anno visitasset; postulat illa ab eo Signo Crucis consignari: quod cùm is omni pietate præstitisset; illicò à morbo libera, & incolumis è lecto surrexit. Alter quoque in eadem Veronẽsi Vrbe Pictor, Ruffino familiaris, graui morbo laborabat: qui cùm Sancti Viri præsentiam expeteret, is negotio præpeditus, cùm ad eum minimè accedere valeret. F. Danielem cum ligneo Rosario, è quo parua Crux lignea pendebat, ad Ægrotum mittit; iubetque, vt ea Cruce ægrotantem signet: pergit Daniel: acceptaque à Ruffino Cruce ægrotantem in Dei nomine consignat. Quid plura? Qui grauiter ægrotabat, protinus è morbo conualescens sospes fit, & incolumis.

Ægrotantem Signo Crucis sanat.

LI. Postremò cùm vitæ finem sibi instare intelligeret; quatuor à Deo postulasse fertur. Primùm: vt ad anni Sancti Iubilæum consequendum, Romam sibi per obedientiam proficisci liceret. Secundum: vt sanctæ Mariæ Angelorum indulgentia præsens Assisij frueretur. Tertiũ: vt in die Assumptionis Beatissimæ Virginis extremum diem suum obiret. Quartum: vt in Prouincia S. Francisci grauem corporis sui sarcinam deponeret: quæ omnia à Deo benignissimè impetrat. Etenim hoc anno, qui Iubilæus à Gregorio 13. Pont. Max. declaratus fuit; cùm à Hieronymo Generali facultatem obtinuisset; Romam profectus, ibi Vrbis Ecclesiis deuotissimè visitatis Sacro Iubileo potitus est. Inde Assisium pergens; quo tempore magno populorum concursu, Indulgentiæ dies in Ecclesia Sanctæ Mariæ Angelorum celebratur; præsens sanctam illam Beatæ Virginis Ædem, quæ Ordinis Minorum exordium fuit, summa pietate veneratur; cælestique benedictione adepta, hinc ad B.P. Francisci Ecclesiam se confert: vbi cùm tres integras noctes in oratione, ac contemplatione Domini transegisset; Perusiam profectus, qua die Virginis Deiparæ Spiritus, corpore in societatis collegium assumpto, Cælos conscendit; eadem Ruffinus corruptibili corporis indumento deposito, hoc anno piè post eam in Cælum anima assumptus creditur.

Quadã ante mortem à Deo obtinet.

Perusiæ pie in Domino obdormit.

LII. At verò neque eorum memoriã decet silentio præteriri, quorũ tametsi præclarè gesta ad nos nõ peruenerint; virtutum tamen fama super æthera noti, etiã nunc in Religione viuunt. Inter hos primus est Fr. Benedictus Galeratensis, Sacerdos, qui in Mediolanẽsi Prouincia, Euãgelica perfectione clarus, maioribus sua virtute præluxit, ac posteris clarissima cęlestis vitæ exẽpla imitãda reliquit; consentaneamq; vitę in Cõuentu Cardani dormitionẽ accepit. Hũc in Sicula Prouincia hoc quoq; anno secutus est Fr. Iosephus Drepanẽsis Laïcus; cuius vita, tot tamq; præclaris virtutum ornamẽtis contexta fuit; vt ampliſſima illi in Religione gloriæ monumenta constituta sint. Hic (quæ Dei in rudes, ac simplices homines benignitas esse solet) oratione, ac rerũ diuinarum contemplatione ita præcelluit: vt totus ipsius vitæ decursus, perpetuus quidam orãtis animi sopor esse videretur. Cælestium rerũ sopori intentum, cùm mortis somnus occupasset; rerum æternarum; non quidem per speculum in enigmate; sed facie ad faciem spectatorem præstitit. Postremus denique inter illustres huius tempestatis Viros enumeratur; Fr. Iulius à Casali Pistorum, Mediolanensis Prouinciæ Sacerdos: Cuius tam præclara vitæ sanctitas fuit; vt

F. Benedictus Galeratensis virtutibus eximius.

F. Iosephus Drepanensis Oratione, ac contemplatione insignis.

F. Iulius à Casali Pistorum suauem post mortẽ odorem effat.

cùm ad ipſius, adhuc viuentis, virtutum odorem vndique homines fluerent, ad eum quoque vita functum, Populorum turbæ concurrerent. Nec fruſtrà: qui enim Chriſti bonus odor viuens vbique fuerat, is tam ſuauem è membris poſt mortem odorem cœpit effundere; vt iam nemo inter cæleſtes cooptatum eſſe dubitaret, quem diuino teſtimonio probatum eſſe agnoſceret.

LIII. Pleraque hoc anno memoranda commendantur. Primum in Prouincia S. Nicolai: cùm Monopolitani Monaſterij ædificatio nondum abſoluta eſſet, accidit: vt Turcicus Pirata cuiuſdam ductu, qui Chriſtiana Fide abnegatâ in Mahometi Sectam prolapſus fuerat; noctu ad litus degrediens, à quo haud longè Monaſterium diſtat, rectà eò ad prædam contenderet. Dumque per occultam viam pergunt: en Matutinæ Horæ ſignum Campanæ ſonitu à Fratribus datur: quo Pirata perterritus, cùm illud Vrbi Signum datum eſſe ſuſpicaretur, quo Ciues ad arma concurrerent; pedem retrahere cogitabat: verùm ab Apoſtata illo certior factus, illud non militare, ſed diuinarum laudum familiare illis ſignum eſſe; vltra ad Monaſterium pergunt: Eccleſiamque ingreſſi, Fratres diuinas laudes decantantes audiunt. Quærit Pirata ab Apoſtata, quænam illa omnium vox eſſet, quidvè tunc canendo agerent: reſpondit ille; Deum magnum eo tempore, hiſque vocibus ab iis laudari: Sinamus (ait Pirata) vt Deum magnum laudent: nefas enim eſt, eos Deum laudantes turbare: cùm verò laudare deſierint, redeuntes captiuos detinebimus. Interea longiùs à Monaſterio progreſſi, quaſdam hominum Sæcularium ædes inuadunt; ex quibus pleroſque captiuos ducunt. Eodem itinere cùm ad Eccleſiam regreſſi, flagellantium ſe Fratrum ſtrepitum audirent; ait ad Apoſtatam Pirata: Quid hic ſtrepitus indicat? Cui ille: Nunc hi Religioſi Viri pro hominum ſe ſceleribus flagellant; vt Deum magnum iratum placent. Tunc Pirata: Boni profectò homines ſunt iſti; qui Deum laudant, & pro hominibus ſeipſos cruciant: abeamus: haud enim fas eſt illos attingere. Sic ipſos quoque infideles homines prædationibus, ac rapinis intentos; ſancta, ac benè compoſita Dei Religio, ad ſui admirationem, & commendationem rapit.

Pirata Turca qua ratione à Commendatione abſtinuerit.

LIV. Cremæ hoc anno, magno illius Vrbis concurſu, Noſtrorum Conuentus fundamenta iaciuntur: quo tempore Ioannes Iacobus, Franciſci Zogni, & Eliſabetæ filius, puer quinque annorum, ita ad mortem ægrotabat; vt ſpem Medici illius ſalutis abieciſſent: cúmque iam in extremo vitæ halitu conſtitutus, ſermonis facultate careret, adſtantẽ Matrem ita alloqui cœpit. Mater, Capucinis benefaciendũ eſt. Idque ſæpiùs reperens, ſumma omnes admiratione affecit. Mater verò cùm id, velut miraculum, ac diuinæ voluntatis conſilium duceret; quo filio incolumitatem conferre decreuerat: re cum Marito communicata, Campanam Eccleſiæ Capucinorum conflandam decernunt. Mox qui Animam agebat, præter Medicorum, & omnium ſpem, in ſpem ſalutis aſſurgit, ac breui incolumitatem conſequitur.

Puer morbidus erogata in Capucinos eleemoſyna ſanatus fit.

LV. Roſciani, quæ Vrbs eſt magnæ Græciæ in Calabria citeriori, hoc anno cùm tam copioſa nix è Cælo decidiſſet; vt Conuentus Familia, quæ longè ab Vrbe habitabat, neque ad Vrbem accedere, neque aliunde ſibi victum quærere poſſet: iam triduo maxima rerum penuria angebatur. At qui pauperum ſibi derelictorum curam gerit, Deus benigniſſimus; quam homines erogare non poterant, annonam è Cælo miniſtrat. Dum enim Fratres diuinæ orationi inſiſtunt, Monaſterij fores pulſari audiunt; prægrandemque panis adhuc calidi, ac recentis ſportam, in in ipſo oſtij limine, nullo latore, neque vllis deprehenſis alicuius in iuue veſtigiis inſpiciunt: quo cum debita Deo gratiarum actione veſcuntur.

Singularis Dei in Fratres Prouidentia.

LVI. Cataci denique in Prouincia Rhegienſi, dum Fratres conſueta vini mendicationi in Vrbe incumbunt; lagenam à nobili quadam, ac pia Matrona vino implendã relinquunt: quam peracta mendicatione ſibi repetendam proponunt. Lagenam Matrona ancillæ tradit; quæ cùm in cellam vinariam profecta, lagenam ſub dolio defluente collocaſſet; aliud negotium peractura diſcedit. Interea illi lagena

Matrona in Capucinos pietas diuino Miraculo cõmendatur.

è memoria

ANNVI CHRISTI GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMPER. RELIG. CAPVC.
1575. 4. 12. 51.

è memoria excidit: nec niũ post duarum horarum spatia illi in mentem redit. Propè examinatur Ancilla, quæ dolium, vino effluxo, rerum exitu animum arbitrabatur: quare volucre citiùs ad cellam vinariam euolat: vbi impleta lagena, vinum diuina virtute ſtetiſſe conſpicit. Mox ad Heram feſtinans, miraculum narratque facto admirabunda, cùm debitas diuinæ benignitati grates rependiſſet: eò ad pietatem promior, ac in pauperes liberalior deinceps euaſit.

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. REL. CAPVC.
1576. 5 13. 52.

CHRISTI Redemptoris Annus Milleſimus quingenteſimus ſeptuageſimus ſextus emicat: in quo, Pacifico à S. Geruaſio è viuis ſublato, de nouo Generali Commiſſario in Gallias trãſmittendo, apud Hieronymum Generalem agitur: idoneuſque tanto muneri Vir eligitur Fr. Matthias Salodienſis, Brixianus, Mediolanenſis tunc Prouinciæ Vicarius, ac Generalis Capituli Definitor. Vir, inquam, ſi quis alius, ingenio, doctrina, ac prudentia illuſtris: de quo plura in ſecundo Annalium Tomo, Anno 1611. nobis exaranda erunt. Interea dum hic Gallicam profectionem parat, Fr. Hieronymus Mediolanenſis, qui circa ſuperioris Anni finem, Lutetia Pariſiorum diſceſſerat: poſt multas itineris moleſtias, Lugdunum peruenit. I.

Fr. Matthias Salodienſis Cõmiſſarius Generalis creatur, & in Galliam mittitur.

Eſt Lugdunum Seguſianorum Vrbs magna, & ampla: in Gallia Celtica, à Minutio Planco (vt ferunt) circa annum 711. condita, quam Arar; vulgò autem *Segona*, Rodanuſque Amnes, diuerſis ex Alpibus decurrentes alluunt: de quibus Silius Italicus lib. 13. apud Lyptium ita ſcribit: II.

Lypſius ad Senec. Ep. 91

Aggeribus Caput Alpinis, & Rupe niuali
Proſilit in Celtas, ingentemque extrahit Amnem
Spumanti Rodanus proſcindens gurgite campos;
Ac properè in Pontum lato ruit inclytus alueo:
Auget opes ſtanti ſimilis, tacitóque liquore
Mixtus Arar, quem gurgitibus complexus anhelis
Cunctantem immergit Pelago, raptumque per arua
Ferre vetat patrium vicina ad litora nomen.

Vrbis Lugdunenſis deſcriptio.

Huius Vrbis Eccleſia primatum inter Galliæ Eccleſias gerit: vt teſtis eſt Gregorius 7. quam propterea Innocentius 4. titulis nobilitatis inſignem, Fidei puritate pollentem, pacis vnione concordem, rerum affluentia locupletem, ſitu loci communem, & habilem vniuerſis appellat, apud Bzouium. Huc itaque quum primùm Hieronymus appulit; à Pompeio Porro Mediolanenſi, Viro opulentiſſimo, tunc in ea Vrbe Trapezita, humaniſſimè domo excipitur: quo cum de erigendo in ea Vrbe Conuentu conſilium communicat. Laudat Porrus conſilium: ſuamque omnem in ea re illi operam pollicetur. Nihil cunctatur Hieronymus: ſed iuxta Conſtitutionum Generalium præſcriptum, ad Petrum de Eſpinac ſe confert, qui ex Prioratu S. Ramberti, ad Lugdunenſem Archiepiſcopatum vocatus, anno 1574. tunc Sedem illam plurima humanarum, ac diuinarum literarum peritia, pariquc pietate illuſtrabat: ab eoque facilè Conuentus in ea Vrbe ædificationem impetrat. Lugdunenſis Prouinciæ clauum eo tempore moderabatur Mandelotius; Vir haud vulgari prudentia, ac pietate ornatus; atque Henrico 3. Regi potiſſimùm charus; qui nobis plurimùm ſua auctoritate contulit. Vrbis quoque Conſules, acceptis

Greg. 7. lib. 6 Epiſt. 36.

Bzouius A. C. 1251.

F. Hieronymus Mediolanenſis Lugdunum appellit.

Archiepiſcopus Lugdunenſis, & Vrbis Gubernator Noſtris fauent.

Catharinæ

Catharinæ Reginæ literis, se Nostris humanissimi exhibuêre: quo fit, vt Deo cœptis annuête, vniuersa prosperè, circa Religionis in ea Vrbe propagationem, euenirent. Interea Diues quidam illius Vrbis Negotiator, Ioannetus de Lechis nomine, Patria Mediolanensis, qui sæpè in Lugdunensi Vrbe, grauissimum Consulis Munus, consilio, & prudentia clarus, administrauerat: cùm frequenter cum Hieronymo colloqueretur; tantam ex ipsius sermone, ac familiaritate erga Capucinorum Ordinem pietatem, ac beneuolentiam animo hausit: vt exinde Conuentus ædificationem ope, ac opera ardentiùs prosequeretur: Religionisque res haud secus quàm proprias curaret. Denique cùm eò huius Viri pietas euasisset; vt post huius Conuentus ædificationem, rem omnem suam in aliorum quoque Conuentuum propagationem insumeret: id tandem præmij loco à Deo consecutus est; vt ferè sexagenarius, vxore ad sanctimoniales aduolante, seipsum Deo in Capucinorum Ordine consecrauerit: in eoque admirabili vitæ, ac virtutum exemplo diem extremum, post tertium annum, obierit. Huic duo quoque alij insignes in ea Vrbe Mensarij accessêre: Philippus Iacominus Florentia oriundus, & Ioannes Baptista Brunus Pedemontanus, è Monte-regali: cuius Familia cùm apud Allobroges, Ducis Sabaudiæ ditioni subiectos, in N. Bruno Præsidiali dignitate floruerit; etiãnum in Iosepho Filio, qui omni prudentia, ac virtute ornatissimus adhuc viuit, & viget superstes, singulari pietate, atque in Religionem deuotione reflorescit. Ab his cùm locus ad Monasterij ædificationem aptus, proprio ære paratus esset: hoc anno totius Vrbis applausu Crux erecta, ac prima Conuentus, ac Prouinciæ Lugdunensis fundamenta iacta sunt.

Ioannetus de Lechis erga Capucinos afficitur, ac Religionem ingreditur.

Philippus Iacominus, & Baptista Brunus Conuentus ædificationem promouent.

III. Interea Matthias Salodiensis, nouus Galliæ Generalis Commissarius, nonnullis sibi sociis adiunctis: inter quos fuêre F. Nicolaus, & Saluator, ambo Tiphernates; Hyppolitus Bergomas, Thomas Taurinensis; alter ab illo, quem anno superiori commemorauimus; vniuersi Concionatores; Fr. Angelus à Como, & Maurus à Lauda Pompeia vterque Laïcus; cùm in Galliam proficiscens Augustam Taurinorum peruenisset; cum Emanuële Philiberto Sabaudiæ Regulo maturè, atque opportunè agit; vt Camberij, quod amplum est in Sabaudia Oppidum, vnde Senatus toti Sabaudiæ iura dicit: ipsius auctoritate, ac permissu Conuentus extruatur: quo Fratres, qui in Galliam transmittuntur, Alpiumque iuga conscendunt: post asperrimos itineris labores, ac molestias recreari; faciliúsque in Lugdunensem Prouinciam penetrare valeant. Porrò Emanuël Philibertus, qui vt nulli pietate secundus, ita singulari quadam Nostros beneuolentia complectebatur: cùm Capucinorum Religionem, in Sabaudia propagandam sibi antea in animo statuisset: hanc sibi occasionem diuinitus oblatam esse existimans, vtraque illam manu arripit: Matthiæque non modò Camberij, verum & Aneburgi, quod Oppidum est, ad ipsas Montis radices, trans Alpes situm: nec non in Maurianensi Vrbe, Monasteria extruenda suadet. Annuit pij Ducis studiis Matthias, qui hæc ad commodiorem viam ad Gallicas Prouincias sternendam necessaria esse non ignorabat: Quamobrem Dux, expeditis ad Petrum Lambertum, tunc Maurianensem Episcopum, literis, ardentiùs rogat; vt in id omne studium, ac sollicitudinem conferat; quò Capucinorum Religio tribus hisce locis potiri queat. Matthias igitur Ducis huius pietatem plurimùm apud se commendans: cùm ab eo digressus Maurianam peruenisset: Episcopum haud segniter pro Conuentuum illorum, qui Ducis literis illi commendati fuerant, fundatione laborantem offendit. At verò cùm Aneburgi Oppidum, tam tenuè, ac exiguum; Regioque circumcirca tam sterilis esset: vt Conuentus Familia nulla ratione ab eo ali, ac sustentari posset: Matthias de Episcopi consilio, qui summa integritate, ac beneuolentia res Capucinorum agebat: ab huius Conuentus ædificatione sibi abstinendum ducit. Quapropter re ad Maurianensis, & Camberiensis Monasterij fundationem contracta; vix pium opus in Maurianensi Vrbe euulgarum fuit: cùm protinus tot, Dæmonum opera, ex ad-

Matthias Commissarius ex Emanuële Philiberto Sabaudiæ Duce agit.

Emanuël Philibertus pietate clarus, & in Capucinos beneuolus

uerso

uerſo impugnatores humanis, ac politicis rationibus decertantes emersêre: quorum mens non tam vitio, quàm errore corrupta erat; vt cùm nonniſi ſumma vi, ac violentia à cœpto deterreri poſſent: Matthias ab eo potiùs per aliquot annos abſtinere; quàm violenter, ac præter communem populi conſenſum, ac diuini operis naturam, aliquid agere decreuerit.

Ducis Aſſenſu ac literis Cõberienſis Conuentus fundatur.

IV. Camberij verò etſi nonnulla à principio, quum primùm de illius Monaſterij fundatione agi cœpit, tempeſtas orta fuit; quæ illius ædificationem ſubruere velle videbatur: Duce tamen Emanuële Philiberto ardentiori, ac commendatiori ſtylo ad Senatum reſcribente; ſedata tempeſtas; aptuſque Monaſterio locus aſſignatus; Crux collocata, primaque Conuentus ædificatio hoc anno inchoata: quæ breui deinde ob ſingularem populi illius in Noſtros pietatem, conſummata fuit. Hinc Matthias Lugdunum profectus, Hieronymum impigrè in Conuentus illius ædificatione operam nauantem offendit: cuius quum primùm virtutem, ac prudentiam perſpectam habuit; primum illum eiuſdem Conuentus Guardianum inſtituit. Accidit verò hoc ipſo tempore; vt nobilis, ac præpotens quidam Vir Auinionenſis, qui Petrus à S. Sixto appellabatur; audita Capucinorum fama, quæ vbique de eorum vitæ ſanctimonia inualuerat: eos in Auinionenſi Vrbe ſummoperè expeteret: quapropter datis ad Matthiam Generalem Commiſſarium literis, ab eo Fratres expoſtulat; qui Vrbem inuiſant, locumque Monaſterio aptum eligant: quod ſe proprio ære ædificaturum ſpondet.

Petrus à S. Sixto Capucinos Auinionẽ adnocat.

V. Eſt Auenio celebris Tranſalpinæ Galliæ Vrbs, Venaiſſini Comitatus præcipua, ſitu, mœniis, ædificiis pulcherrima. Rodano alluitur, cuius adhuc Pontem trium, & viginti fornicum longitudine extenſum; haud tamen integrum oſtendit: quæ cùm plurimùm ventis quatiatur, ſine vento venenoſa aſſeritur: hæc à Clemente VI. pretio empta Romanæ ditioni acquiritur: quam etiam plurium Romanorum Pontificum poſtea Sedes exornauit.

VI. Matthias igitur acceptis Petri litteris: cùm viam Religionis propagationi à Deo aperiri intelligeret: nihil ſibi cunctandum; ſed quò Deus vocat, opportunè ſequendum exiſtimat: veruntamen id magnoperè illius animum ſollicitat; quòd Auenionenſe iter, propter Hæreticorum tunc interiacentium edia in Religionem concepta, periculoſum agnoſceret. Plurima illi conſilia in mentem veniunt, quibus periculum euitari poſſe cenſet: ſed cùm iis quoque nonniſi difficillimè ſe vti poſſe cerneret: rem diuinæ Prouidentiæ, ac benignitati, qua Religionis propagationem ſummo conſilio diſponi, ac gubernari conſpiciebat; potiùs committendam, quàm humano conſilio peragendam fore ſtatuit. Quamobrem Hieronymũ: cuius ſingularem in agendo prudentiam, atque animi virtutem iam experimento didicerat; ad hoc opus deſtinat Lugduno iter per Rodanum Auenionem versùs celerrimè conficitur: quo fit, vt Naviculæ ſæpiſſimè mercibus onuſtæ eò adnauigent. Breui tunc, à Rodani fluminis ripa, nonnullæ naviculæ ſoluendæ erant, quæ cùm Sali Lugdunum vehendo inſeruirent, mercibus vacuæ Auenionem adnauigabant. Harum vnam cùm Hieronymus conſcendiſſet, intrepidè iter per flumen aggreditur: non Hæreticos, non vitæ pericula metuit; ſed diuina prorſus ope confiſus, atque obedientiæ galea, atque armis contectus, ſecurus inter Fidei hoſtes viam auſpicatur. Nauicularius verò cùm primùm ſe ad Hæreticorum loca accedere animaduertit; periculum præcauens, Hieronymum, ac Socium admonet: ne ſeſe vltrò Hæreticis conſpiciendos offerant: ſed cùm in Naviculâ locus eſſet tabulis vndique obſtructus, in eum illos ſe recipere iubet; donec ab iis Hæretici, qui Naviculas perluſtraturi erant, peracta viſitatione abſcederent. Paret Hieronymus: Interea Naviculis ad ripam appulſis, aduolant Hæretici: qui cùm Capucinorum aduentum, Hæreticorum Lugdunenſium literis didiciſſent; armati, ac furentes naviculam ingrediuntur; cuncta diligentiſſimè perluſtrant, quærunt, timantur: tabulas tandem, quibus Hieronymus cum Socio obtegebatur, è lo-

Hieronymus Mediolanẽſis Auinionem proficiſcitur.

Hæretici diuina virtute ob cæcatum.

amouent

amouent;diuellunt,locum patefaciunt: Nec tamen,Deo illorum oculos ſua virtute obcæcante,illos intueri valent:ſæpè locum repetunt, colluſtrant, ac defixa acie, atque auidis luminibus,abſque lumine tamen conſpiciunt.Cernebat quidem præſens Hieronymus adſtantes Hæreticos, cùm ipſi præſentem Hieronymum intueri non poſſent.Dei namq; miraculo fiebat;vt quemadmodum mente,ita oculis obtenebrati;quos præſentes habebant,videre minimè poſſent. Hoc pacto periculo diuina virtute declinato,Auenionem appulêre. Nauta verò cùm eo miraculo obſtupefactus, rem in Vrbe diſſeminaſſet;populum magis ad Religionis deuotionem accendit:eoque factum eſt;vt Petrus,qui Capucinos ad Vrbem vocauerat, ardentiùs propoſitam animo deliberationem proſequeretur.

VII. Petrus igitur Hieronymi aduentu plurimùm gauiſus,eum cum Socio tecto, ac menſa hilari animo accipit; benignéque, ac liberaliter excipit: protinuſque cum eo de Conuentus fundatione agit: at Hieronymus,rem ab Vrbis Antiſtite, iuxta Eccleſiaſticas, ac Religionis leges auſpicandam affirmat. Auenionenſem tunc Sedem moderabatur Georgius Arminiacus S. R. E. Cardinalis, ac Sedis Apoſtolicæ Legatus, haud obſcuri nominis, ac pietatis Antiſtes. Cuius cùm Hieronymus Petro comite conſpectum adiiſſet; ab eo poſtulat,vt Conuentum in Auinionenſi Vrbe ſibi ſua auctoritate ædificare liceat. Cardinali primùm res difficilis viſa eſt;tum propter nouæ Religionis acceſſum, quem Vrbi grauem fore ſuſpicabatur: tum etiam, quòd ob ſummam rerum omnium inopiam, quam Capucini ex Regula profitentur; vitæ neceſſaria mendicando ſibi comparare poſſe diffideret. At Hieronymus à Dei Prouidentia exorſus: quæ à primæua Ordinis inſtitutione, erga veros, ac legitimos Regulæ cultores, nullo nunquam tempore enituit; prudentiſſimis rationibus; atque ipſo rerum vſu, ac experimento demonſtrat;nihil ipſis, quoad ea, quæ ad vitæ rationem pertinent, prorſus pertimeſcendum eſſe. Cæterùm quàm ab ipſa Religionis natura, & conditione abſit;vt eorum ad Vrbes acceſſu Ciuium opes diminuantur; quin etiam à Deo mirificè augeantur, præclara rerum narratione luculentiſſimè oſtendit.

Hieronymus ab Arminiaco Cardinali Cœnetus ſedè impetrat.

VIII. His cùm rationibus pius Cardinalis acquieſceret;illud tantummodò ipſius animum ſollicitabat: quo pacto, qui rebus omnibus carebant, nulloque temporali ſubſidio fruebantur;nouam Domum,nouamq; Eccleſiam ædificare poſſent. Hanc Petrus mox dubitationem ſoluens, ait: Cardinalis Illuſtriſſime: ſi quæ ad ſupremam Præſulis auctoritatem ſpectant, abſoluta ſunt; iam meæ partes incipiunt: Me auſpice,Patres iſti,hanc in Vrbem venêre: eoſque ego haud ſecus quàm liberos excepi: annon æquum eſt, vt etiam me Parente abſque domo non ſint:meum erit,illis Monaſterium, & Eccleſiam, te annuente, ac benedicente, parare. Id cùm Cardinalis audiſſet: chariſſimè Petrum amplexatus, propoſitum maximè commendat; pium opus laudat; ampliſſimaque Hieronymo ædificandi facultate collata, humaniſſimis illum verbis dimittit.

IX. Hieronymus itaque accepta à Cardinali poteſtate; quis in Vrbe aptior, ac commodior, ad Conuentus fundationem locus ſit, cum Petro diligenter explorat. Erat Petro Hortus prægrandis, in extrema Vrbis parte, quæ vicus Fr. Prædicatorum appellatur:haud longè à S.Agricolæ Baſilica diſſitus.Hunc Petrus Hieronymo ad Conuentus ædificationem,velut opportunum,offert: quem cùm Hieronymus ſitu ſolitarium, Cælo,ſoloque ſalubrem animaduerteret:haud ægrè commendans, primum in eo pedem ſiſtit:nullaq; mora interpoſita,prima ibi Monaſterij fundamẽta,tota Vrbe confluẽte collocat:quæ aliquãdo etiam prima S.Ludouici Prouinciæ, quum primùm ea à Lugdunenſi Prouincia diſſecta fuit, incunabula præbuêre. Statim verò Ædificium, Petri ære, quod copiosè ab eo miniſtrabatur, à ſolo excitatur:ac breui temporis ſpatio,ob ſummam Hieronymi diligentiam, ac Petri liberalitatem,vix anno expleto commodam Fratribus habitationem præſtat.

Auinioni Cõuentus fundatur.

X. Interea Matthias Generalis Commiſſarius,dum cæteri Lugdunenſis Conuẽtus

ædificationi ſtudent; hoc anno Lugduni Dei Verbum maxima Vrbis ædificatione, atque vtilitate diſſeminat. Nam cùm is inter magni nominis Prædicatores, qui ſua tempeſtate floruerunt, haud immeritò adnumeraretur; eo factum eſt, vt quamplurimi illius Vrbis Iuuenes, atque adoleſcentes; quorum Deus animos ad Euangelicæ, ac Seraphicæ vitæ perfectionem accenderat; ad Ordinem accederent: quibus tum Lugdunenſis, tum Camberienſis Conuentus Familiæ propagari cœperunt. Poſt hæc Matthias Lutetiam Pariſiorum versùs iter aggreditur: quò quum primùm peruenit: Meudonenſem Conuentum, Ludouico Guiſio è Lotharingia S. R. E. Cardinali, poſt Caroli mortem à Gregorio XIII. Pontifice creato, poſtulante; domumque, ac prædia ad Conuentus ædificationem adminiſtrante, hoc anno fundat; cui Fr. Iulianum à Mediolano Guardianum præficit. Tum Catharinæ Reginæ fauore ab Henrico Rege obtinet: vt Capucinorum Religio in naturalem, ac legitimam Regni filiam cooptaretur; atque immediatè ſub Regiæ protectionis tutela collocaretur. Quod ſanè quamplurimis nouum, ac mirabile viſum fuit: cùm id Religio vix in Regno adoleſcens adepta eſſet; quod plerique iam prouecti, ac ſeneſcentes in eo Ordines necdum aſſequi potuerant. At ea ſingularis Dei Prouidentia fuit: vt ea facilè Regno coaleſceret; cuius ſemine illud aliquando ad priſtinum Fidei ſplendorem, atque auctam pietatem refloreſceret. Huius Regij Diplomatis Exemplar, in Regeſto Bullarum, quod in huius Voluminis calce appoſitum eſt, licet conſpicere; ex Gallico Idiomate, quo editum fuit, à nobis Latinitate donatum. Eodem quoque tempore, Petrus de Gondy, Epiſcopus Pariſienſis, Religionis propagationem, quam paulo ante oppugnauerat, in Pariſienſi Diœceſi, Epiſcopali Diplomate proſequitur.

Matthias Luteti à profectus, Meudonenſem Cõuentum edificat.

Capucinorũ Religio in naturalitatis in Gallia Regio Diplomate aſſequitur.

XI. Verùm neq; abſque admirabili Dei ſapientia factum eſt: vt hoc eodem anno, quo Capucinorum Religio in Gallia propagari cœpit; Hiſpania quoq; miro quodã modo in eiuſdẽ amplexũ cõſpirauerit. Neq; enim aut Hieronymus Generalis aut Religionis Patres adhuc ſibi in animũ induxerant, Ordinẽ in Hiſpanas oras diffundere: cùm ſatis ſuperq; illis videretur, in ampliſſimo Galliæ Regno, prima Religionis ſemina depoſuiſſe: ac tenuis adhuc Religio, impar humeris onus ſuſtinere non poſſet; donec Gallicum virgultum, ſuccedentibus annis, in arborem excreſcens, germina, ac ſarculos ad ampliorem Ordinis propagationem ſuppeditaret. At Deus Opt. Max. qui ineffabili ſapientia, vtriuſque Regni habenas moderabatur: vt Regna fide, ac pietate coniunctiſſima, arctiori Seraphicæ Religionis vinculo copularet; quò ſimul ardentiori ad virtutem ſtimulo prouocarentur: pium quendam, licèt exigui nominis Virum, Vrbis Barcinonenſis Pharmacopolam, nomine Michaëlem Quirolium excitat: qui audita Capucinorum fama, quæ ex Itala Regione, eouſque de eorum ſanctitate diffundebatur; cum Vrbis Conſulibus agit; vt Religionem, quæ virtutum ſplendore, ac Regularis obſeruantiæ luce vbique fulgebat; in Vrbem vocarent. Erat hic Michaël Vir bonus, ac pius, inſignique animi probitate præditus: quo fit, vt cùm facilè ipſius conſilio Vrbis Conſules acquieſcerent; ij Epiſtolam hoc anno ad Hieronymum Generalem, huius tenoris conſcripſerint.

Capucini in Hiſpania ab Vrbe Barcinonenſi vocantur.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO PATRI Hieronymo à Monte-florum, Generali Ordinis Capucinorum glorioſi Patris Sancti Franciſci, Vrbis Barcinonæ Conſiliarij S. D.

Barcinonenſium Conſulũ ad Generalẽ Epiſtola.

REVERENDISSIME in Chriſto Pater: Michaël Quirolius, huiuſce noſtræ Vrbis Pharmacopola plurima de Religionis veſtræ gloria, & ſanctimonia ad nos retulit. Nos quoque ex multorum litteris, & ſermone percepimus: quãta

apud

apud vos vitæ auſteritas ac Regularis obſeruantia vigeat; qua veſtri Ordinis Religioſi vbicunque inter populos diſſeminantur, ob præclara vitæ exempla, ac diuini Verbi prædicationem, maxima in Chriſtianum populum beneficia conferunt. Quapropter & ſi noſtra hæc Vrbs (Dei gratia) pleriſque Religioſorum Ordinum Monaſteriis abundet: in quibus Viri vita, ac doctrina præſtantes nobis ſua virtute prælucent: attamen magnoperè expetimus, vt intra huius Vrbis terminos, veſtri quoq; Ordinis Monaſterium extruatur. Eapropter curabimus, vt domus quædam, & Eccleſia B. Matronæ dicata, quæ iuxta Vrbis mœnia, ad Iouis Montis radices ſita, antiquo Patronatus iure ad Vrbem ſpectat, vobis in habitationem cedat: quam cùm antehac Barcinonenſis Ciuitas Patribus Societatis Ieſu commendaſſet; ij haud pridem, ob alias eorum Societatis domos, quibus tum in Vrbe, tum extra Vrbem fruuntur, eidem reſignarunt. Id P. V. non obſcurè manifeſtum fiet: ex Ordinarij Concilij, quod hac de cauſa congregatum fuit, decreto; quod hac Epiſtola vobis ſignificamus. Quamobrem P. V. obnixè rogamus, vt animosè in hoc tam pium facinus aſſurgat; manúmque ſancto operi admoueat: ex quo diuino nomini honorem, Vrbi vtilitatem, communémque Ciuibus lætitiam acceſſura ſperamus. Huc P. V. aliquot ex ſuis deſtinare poterit, quos meliores, atque huic negotio aptiores iudicauerit. Quod enim ad nos ſpectat, nullis nos officiis deerimus, quibus ſuſceptum negotium, ex animi ſententia, Deo benè iuuante conficiatur. Valeat P. V. diu incolumis, quam Deus ſua gratia confirmet. Datum Barcinonæ ſexto Idus Iun. 1576.

XII. GENERALIS autem his acceptis literis, cùm grauiter, ac maturè in hoc ſibi negotio procedendum eſſe iudicaret: præſertim, cùm pleraque in ea deliberatione ſeſe offerrent, quæ temporis magis, quàm mentis conſilium expoſcerent; rem ad Generale Capitulum differendam ſenſit: vt multorum conſiliis librata, quid in ea agendum eſſet, maiori prudentia deliberaretur: atque eo factum eſt, vt ante annum 1578. de Hiſpana Religionis propagatione nihil omnino actum fuerit.

Hiſpana Propagatio ad Generale vſque Capitulum differtur.

XIII. Mediolanum interea, ac nonnulla illius Oppida, hoc tempore immanis, ac dira lues depopulabatur: quæ in Vrbe præſertim populis copioſa, horrendum in modum in dies excreſcens, tot voracis flammæ inſtar, per diem homines depaſcebatur; vt aliis morbi vaſtitatem aufugientibus, aliis peſtilentia abſumptis, Vrbs penè hominibus orbari videretur. Horrebant Vrbis proceres, miſero illo Ciuitatis aſpectu: cúmque quid in tanta rerum calamitate conſilij caperent, ignorarent: iis cæleſti planè ſapientia occurrit S. Carolus Borromæus, S. R. E. Cardinalis, ac Vrbis illius Antiſtes; qui tam miſeranda populi ſui clade commotus; primum quidem opportuna illis conſilia miniſtrat; quibus morbi ſerpentis principia obtruncare, Vrbémque à contagio ſeruare queant. At cùm in morbo diuini aliquid ineſſe Sanctus contemplaretur Antiſtes; cui tollendo humana conſilia, atque antidota haud ſufficerent: nulliſque luem remediis extingui; ſed potiùs latiùs deſæuire, ac in peius proficere animaduerteret: Deum in primis lachrymis ac ſupplicationibus placandum curat; in quo is planè admirandis pij, ac veri Paſtoris exemplis, cunctis præluxit. Tum verò in id præcipuè animum intendit; vt tam ex Eccleſiaſticis, quàm ex Religioſis viris non paucos ſeligeret; qui pia morbo laborantibus officia exhiberent: quique non corporum tantummodò, ſed animarum quoque potiſſimùm morbis mederentur.

Dira lues Mediolanenſem Vrbem, & agrum inuadit.

S. Caroli Borromæi ſyo vrbe ſollicitudo.

XXIV. Capucinorum Ordinem Vir Sanctus, quemadmodum alibi diximus, ſingulari

. Carolus Cajetanos ad laborantiũ obſequia mittit.

quadam beneuolentia complectebatur: quorum cùm ardentem in piis huiuſmodi laboribus ſuſcipiendis animum, iam ipſa rerum experientia exploratum haberet, maximam in iis pij operis exantlandi ſpem collocauerat. Quapropter F. Franciſco ab Aquis Bormiis, tunc Prouinciæ Mediolanenſis Vicario, & Iacobo Mediolanenſi Vrbis Guardiano ad ſe vocatis; Apoſtolica auctoritate, qua tanquam Legatus à latere fruebatur, mandat; vt epiſtolis per totam Mediolanenſem Prouinciam exaratis, omni ſtudio Fratres ad pium laborem excitent: eos verò, qui ſponte ad Chriſtianum opus animũ intendere voluerint; quoſq; ij tanto muneri idoneos eſſe probauerint, nulla interpoſita mora in Vrbem cogant; vt maturè eorum opera vti poſſit. Paret Franciſcus Cardinalis mandato: miſſiſque per vniuerſum Prouinciæ Orbem literis, Fratres ad Chriſtianum opus prouocat: At vix in Fratrum Conuẽtibus Epiſtolæ leguntur: cùm Vniuerſi ferè, certatim ad pium opus anhelant: ſummúmq; quiſque lucrum ſibi accedere exiſtimat, ſi pro Chriſto, & laborantium charitate animam ponat: Hinc cùm tanta ſeſe ſponte offerẽtium multitudo eſſet; vt & Monaſteria Sacris Miniſtris deſtituerentur, numerúſque modum, ac neceſſitatem excederet: ex his duodecim tantummodò, qui aptiores viſi ſunt, tam ex Presbyteris, quàm etiam ex Clericis, ac Laïcis primùm ſelecti fuêre: quibus alij quoque aliis morbo ſublatis deinde ſucceſsêre. Horũ nomina ſunt Fr. Philippus Mediolanenſis Sacerdos: qui à Cardinali cæteris præfectus, quandiu ſuperſtes fuit, totum huius negotij pondus ſuis humeris ſuſtinuit: Alexander Mediolanẽſis, Iacobus Volaterranus, Apollonius, & Sigiſmundus Brixiani: hi omnes Sacerdotio inſigniti, ac ex his plerique Concionatores. Ex Clericis, Marcus Mantuanus: ex Laïcis, Andreas à Valle Sabij, Matthæus à Corano, Raynerius Mediolanẽſis, Marcus à Cotio, Ianuarius à Druculo, & Theodorus Laudenſis. His ſucceſsêre Fr. Paulus Salodienſis, Chryſoſtomus à Vigueria, Pius, & Auguſtinus Mediolanenſes, Athanaſius Brixianus Sacerdotes, Fr. Modeſtus à Magenta, & Gilbertus Brixianus Clerici, Fr. Hieronymus Bruſates, & Sabinus Cremonenſis Laïci.

Fratres ad ſuum opus electi enumerantur.

Varia in loca S. Carolo aſſignantur.

Horum numero, ac vehementiori Charitatis æſtu, cùm Sanctus Antiſtes plurimùm animo lætatus fuiſſet: alios quidem ad certa Diœceſis Oppida, quæ peſtis inuaſerat, mittendos curat. Victoriam primùm, quod Oppidum eſt, inter Laudam Pompeiam, & Marignanum, Alexandrum Mediolanenſem cum Theodoro Laudenſi deſtinat: Modœtiam verò Apollonium Brixianum cum Hieronymo Bruſate: alios verò in varia Vrbis loca diſpertitur. In Hoſpitali quidem Domo S. Dionyſij in Vrbe, Fr. Sigiſmundum Brixianum Concionatorem, Matthæum à Corano, Maſſæum à Cotio, & Ianuarium Drucolenſem collocat. Extra Vrbem verò in amplo Xenodochio, quod vulgato nomine Lazaretum appellatur; quò vniuerſi peſte affecti ducebantur; Philippus Mediolanẽſis omnium Pater ſtatuitur. Cui Socij adiunguntur Iacobus Volaterranus, Marcus Mantuanus, & Andreas de Valle Sabij. XV.

P. PAVLVS Salodienſis ſuffiralli Lazaretti omni præfitur.

Hi igitur, dum contemptis omnibus mortalis vitæ periculis, impigrè, ac ſtrenuè ſuo quique labori incumbunt: primus Philippus poſt menſem peſtifero morbo ſauciatus, Deo animam conſecrat: Cuius mox loco, & auctoritati ſuccedit Paulus Salodienſis Concionator; Vir charitatis ardore, & animi magnitudine inſignis: cui cùm ob ſingularẽ prudentiam tota ampliſſimę illius domus Lazareti, quę mille circiter Viros ad miniſteria deſtinatos cõplectebatur; cura commiſſa eſſet: eidẽ quoq; à S. Carolo, & à Senatu, quibus eximia Viri virtus perſpecta erat, tota ſpiritualis, ac tẽporalis poteſtas, citra pœnam ſanguinis in ea rerũ calamitate cõcredita fuit: vt ſi quid vitij aut ſceleris in eo Xenodochio ſerperet; protinus opportunè obtrũcaretur. XVI.

Interea Fratres ad miniſterium miſſi, alacri animo, atque immenſo quodam charitatis æſtu incenſi, pium opus exantlant: cúmque nullis diu noctúq; laboribus parcerent, neque vlla mortis pericula timerẽt; atra peſte infectos, ſedulò inuiſunt, iis lectos ſternunt, cibos adminiſtrant, obſequia præſtant; nullóq; metu, vbi id neceſſitas poſtularet, eorum membra contrectant. Charitas enim quæ non ſua, ſed Chriſtum

quærit,

quærit,omnem ab iis mortis formidinem procul expellit: eorum quoque mœrores blandè,ac benuolè ſolantur:Pœnitentiæ,Euchariſtiæ, Extremæ Vnctionis Sacramenta intrepidè miniſtrant: nullis tandem morientibus officiis defunt, quibus vel corpora, vel animę ſubleuari poſſent. Defunctos verò non fugere,non abhorrere; ſed Chriſtiana,ac Fraterna pietate proſequi: ora obturare,oculos occludere, funebri linteo inuoluere,decenter ornare, humeris geſtare,ac debita omnibus funera perſoluere, communi inter eos lege ſancitum erat. Quibus in officiis cùm nonnulli ex Fratribus hilari animo ex humanis deceſſiſſent: alij iis mortem inuidentes;non illos,ſed ſeipſos mœrore proſequebantur;quòd necdum cum iis vitam pro Fratrum charitate profundere digni eſſent.Magnam enim à Deo ſe mercedem aſſequi arbitrabantur;ſi quam à Deo acceperant,pro eo vitam contemnerent.

Fratrum in eo Miniſterio charitas, ac ſollicitudo.

XVII. Paulus verò cùm tam prudenter, accuratéque totius Domus adminiſtrationi vacaret; vt in ea nihil inordinatum, confuſum nihil, nihil non benè diſpoſitum conſpiceretur. Id verò potiſſimùm animo incumbebat:ne quid turpe,aut vitioſum, quod ſæpenumerò his præſertim temporibus,accidere ſolet; è ſacra Domo erumperet: quo diuini nominis gloria, domúſque illius honeſtas in diſcrimen vocaretur. Porrò hoc tempore contigit:vt Meretrix quædam,in Vrbe famoſa,eò propter contagioſi morbi ſuſpicionem duceretur: quæ cùm maiorem animo, quàm corpore peſtilentiam gereret; nullo neque ſæuientis morbi periculo exterrefacta; nec vllo propriæ ſalutis ſtimulo commota, diem penè totum in cubiculi ſui feneſtra trahigebat; qua euntes,& redeuntes proſpectans,pleroſque ad laſciuiam pertrahebat: plurima quoque Amaſiorum turba eò conueniens, honeſtiſſimam domum labefactare videbatur. Quamobrem Paulus,cùm mulierem ſemel ac iterum correptam,à cœpto haud deſiſtentem cerneret;feneſtram muro occludi iubet. Rem illa tam acerbè tulit; vt Virum quendam Mercenarium, qui Orientali Portæ præfectus fuerat, muneribus corruptum eò impulerit; vt ad Vrbis Proceres, qui Hoſpitali illi Domo præerant, Paulum calumniosè detulerit; quaſi meretricem illam ad turpia allexerit: cuius cùm illa impudicitiæ obſiſteret; cum ob repulſæ paſſæ vindictam,feneſtram muro occludi imperaſſet. Res eo veritatis colore ab homine corrupto depicta fuit; vt Proceres leuiùs fidem dicto adhibentes, mox facinus ad S.Carolum referrent. At S.Antiſtes diuturna rerum experientia prudentior; cùm primùm Proceribus perſuaſiſſet; haud facilè accuſatori credendum eſſe, donec perſpecta veritas eſſet: quò rem certiùs agnoſceret,Paulum accerſit;obiectámque accuſationem verbis grauiſſimis ſignificat.Paulus verò accuſatione audita:vbi primùm ante Sanctum Antiſtitem genuflectens, Deo gratias egit; quòd eum cæleſti hoc dono cohoneſtauerit; vt crimen pro benefacto retulerit: ſuæque conſcientiæ ac dicendorum Deum teſtem inuocauit; cuncta candidè narrat,quæ illi cum Meretrice acciderant; cauſamque apetit, cur feneſtram occludi iuſſerit: tum verò à S.Carolo poſtulat,vt re diligẽtiſſimè exploratà;ſi quod in eo crimen offenderet,illud acerbiſſimè puniret. Haud alio Sanctiſſimo Præſuli teſte opus fuit, quo Pauli illi innocentia perſuaderetur; ſyncera enim illa animi effuſio, ac obteſtatio à graui, & Religioſo homine profecta;vitáq; omni hactenus cũ honeſtate anteacta,omnem veritati fidem aſtruebant. At Deus Opt.Max.qui non ad ruinam,ſed ad probationem eam Paulo tẽtationem permiſerat; ne vlla vnquam turpis huius criminis macula Pauli gloriam labefactaret;celeri in accuſatores vindicta irruit:Vix enim accuſatio ad S. Præſulis aures peruenerat: neque vlla adhuc criminis inquiſitio inſtituta fuerat;cùm Vir à Meretrice corruptus,repentè peſtilẽtia corripitur:corporiſque, ac conſcientiæ vulnere prægrauatus, gemitus edit; ac perditè exclamat, ſe iuſto Dei Iudicio inuolui; meritáſque propterea pœnas luere, quòd Paulum falſi criminis accuſaſſet. Id cùm frequenter multis præſentibus inculcaret; res tandem ad S. Antiſtitem delata fuit; qui ſpontaneam dictorum retractationem ab Accuſatore oblatam, ab Archiepiſcopalis Curiæ Actuario, ſecundùm iuris

Pauli prudentia ac Virtus commendatur.

Paulus falſi criminis apud S.Carolũ accuſatur.

Paulus ſe apud S. Carolum de falſo crimine purgat.

Diuina in Accuſatorem vltio deſaeuit, qua ea Innocuam detegit.

ordinem excipi;ac publico ſcripto mandari iubet: quam etiam paulò poſt Meretrix,diuino Iudicio perterrita,ſponte obtulit.

Hoc itaque pacto, cùm diuina planè virtute, Pauli famæ conſultum fuiſſet: XVIII.
Paulus ipſe,ac cæteri, quibus laborantium cura incumbebat; ardentiùs ad pium opus accendebantur:Paulique prudentia fiebat, vt Domus res magna cum honeſtate,& ægrotantium vtilitate peragerentur: donec Dei ira,tanta populorum clade,mitescente; ſæua lues,poſt vigesimum tandem mensem ceſſaret. Eodem quoque tempore alij ex Capucinis Fratribus Brixiæ, ac finitimis Oppidis, quibus ſæuus morbus graſſabatur, haud minori charitatis æstu peſte laborantibus miniſtrabant,Quo in munere Mediolani decem ex Noſtris; alij quoque in Brixienſi Agro peſtilentia abſumpti, io Domino immolarunt: qui

Plerique ex Capucinis in laborantium Miniſterio piè obeunt mat.

Sub huius anni finem, Romæ, Monaſterium Monialium S.Claræ primæ, & ar- XIX.
ctioris Regulæ, quæ vulgò *Capucinæ* nuncupantur; quod ſuperiori anno, Ioannæ Aragoniæ,Aſcanij quondam Columnæ Talequitij Ducis vxoris opibus, ac pietate extructum;ac ſub inuocatione Sanctiſſimi Corporis Chriſti fundatum fuerat,quatuor e Neapolitano Monaſterio S.Mariæ in Ieruſalem,Monialibus, eò Apoſtolica auctoritate tranſlatis, quarum nomina ſunt; Tranquilla Paſchalis Sueſſana, Hippolita de Afflictis, Agnes à Carinula, & Ioanna Baratucia Iulij Sanctorij Cardinalis S. Seuerinæ Conſobrina; quæ reliquas Virgines educarent, & ſub Tranquilla Abbatiſſa, ad Regularis diſciplinæ formam componerent,à Sanctiſs. Domino PP. Gregorio XIII. ſub arcto Obedientiæ præcepto,Capucinorum curæ, atque adminiſtrationi ſubiicitur. Bulla ob id hoc anno edita, cuius hæc ſunt verba:

Capucinarii Romana Vrbis Monaſterium fundatur.

GREGORIVS XIII.
Epiſcopus, Seruus ſeruorum Dei.
Ad perpetuam rei memoriam.

Apoſtolicum Diploma quo Capucinis Monialium Capucinarii adminiſtratio iniungitur.

PASTORALIS officij cura,quæ in Dei Eccleſia,meritis quamuis inſufficientibus ex Dei diſpoſitione fungimur; nos excitat,& inducit;vt ſedula cogitatione, & ardenti ſtudio adnitamur, quò omnipotentis Dei gloria, & Monaſteria Monialium, ac pia loca vbique gentium, & locorum, præſertim in Alma Vrbe noſtra Religionis, ac virtutum omnium domicilio,propria cum animarum ſalute conſtruantur: piaque fidelium vota in his, quæ Religionis propagationem, diuinique cultus augmentum reſpiciunt,vt optatum ſortiantur effectum, promoueamus, & adiuuemus. Nuper ſiquidem dilecti Filij confratres Archiconfraternitatis Sanctiſſimi Crucifixi de Vrbe canonicè inſtitutæ pro augmento diuini cultus in eadem Vrbe, oblata ſibi opportunitate; quòd dilecta in Chriſto Filia Nobilis Mulier Ioanna Aragonia, relicta quondam Aſcanij Columnæ, Tagliacotij Ducis, prædium cum Domibus, in Monte Quirinali ſitis, pro inibi

conſtruendo

conſtruendo Monaſterium Monialium, liberaliter donauerat: Monaſterium Corporis Chriſti nuncupandum Ordinis S.Claræ, indens prædio, & Domibus, in quo Sanctimoniales præcipuæ obſeruantiæ, & ſanctitatis in altiſſima paupertate, & arctiſſima clauſura, iuxta Regulam primam eiuſdem S.Claræ, & laudabiles aliquas Conſtitutiones degerent; ac ſub cura Fratrum Minorum de Obſeruantia Capucinorum nuncupatorum, Ieſu Chriſto Sponſo, qui eſt ſpecioſus forma, præ Filiis hominum, famularentur; nobis ſcientibus, ac collaudantibus ædificare cœperunt: quo propè iam completo, quatuor Moniales paucis ante menſibus, auctoritate Literarum noſtrarum, de Monaſterio S.Mariæ in Hieruſalem Neapolitan. dicti Ordinis S.Claræ eductæ, ac in locum futuri Monaſterij Corporis Chriſti tranſlatæ, & concluſæ: deinde nonnullæ Virgines ſæculum relinquentes in eodem introductæ, & collocatæ ſunt. His igitur ita peractis, animaduertentes præcipuum hoc, & inſigne pietatis monumentum in eadem Vrbe noſtris temporibus Dei beneficio inſtitutum fuiſſe: eidem in primis gratias agendas duximus, quo adiutore, & Auctore bona cuncta Ordinem ſuſcipiunt, conſeruantur, & perficiuntur, atque in dies augentur. Cupientéſque fideles ſingulos in Dei timore cogitationes omnes ſuas defixas habere; ac huic, & ſingulis pietatis operibus conſeruandis, augendis, & promouendis fore addictos: Motu proprio, non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex noſtra matura deliberatione prædicta omnia, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium approbamus, & confirmamus; ſupplemúſque omnes, & ſingulos, tam iuris, quàm facti defectus, ſi qui interuenerint; in eiſdem. Et nihilominus in Ædibus piis vnum Monaſterium Monialium ſub dicta inuocatione Corporis Chriſti, & ipſius Ordinis S.Claræ pro vſu, & habitatione perpetuis vnius Abbatiſſæ, & Monialium eiuſdem Ordinis, quæ inibi ſub Regulari obſeruantia, & perpetua clauſura Deo famulentur, cum Eccleſia, Campanili, Campanis humilibus, Dormitorio, Clauſtro, Refectorio, Hortis, Hortaliciis, & aliis officinis neceſſariis, & ad eiuſdem vſum, & formam iam conſtructis, & impoſterum conſtruendis, eadem auctoritate in perpetuum ſine alicuius præiudicio erigimus, & inſtituimus: Dilectis in Chriſto Filiabus eiuſdem Monaſterij Corporis Chriſti Monialibus iam in illud introductis, ac in poſterum inibi introducendis, in virtute S.Obedientiæ diſtrictè præcipientes; vt Regulam primam S.Clarę, eam ſcilicet, quam B. Chriſti Confeſſor Franciſcus tradidit, & fel.record. Innocentius Papa Quartus Prædeceſſor noſter approbauit, ac Conſtitutiones in prædicto Monaſterio Sanctæ Mariæ ſeruari ſolitas, omni qua decet reuerentia, in huiuſmodi Monaſterio Corporis Chriſti excipiant, & pro Regis æterni gloria obſeruent, ac ab aliis obſeruari faciant: vt iuxta præſcriptam ab eiſdem Conſtitutionibus formam, in eodem Monaſterio Corporis Chriſti eadem Moniales viuere debeant. Idémque Monaſterium Corporis Chriſti Fratribus Capucinis prædictis ſubijcimus; necnon eiſdem Fratribus, vt Monaſterium Corporis Chriſti prædictum ſub eorum cura recipiant, vt quæ ad illud in ſpiritualibus proſperè in via Domini dirigendum pertinent, expedire iudicauerint, omni ſtudio, ac diligentia adhibitis, faciant, & exequantur, omninò diſtrictè mandamus: ac illud ſub B.Petri, & Apoſtolicæ Sedis immediata protectione ſuſcipimus, & ab omni iuriſdictione, inuiſitatione, correctione, & poteſtate noſtri in eadem Vrbe Vicarij in

ſpiritualibus generalis, & illius officialium quorumcunque, præterquàm in his caſibus, in quibus Epiſcopi, & Locorum Ordinarij, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegati; auctoritate decretorum Concilij Tridentini in Monaſteriis quantumuis exemptis iuriſdictionem, vel poteſtatem exercere poſſunt, aut debent, penitus eximimus, & liberamus: ac prorſus exemptum, ac liberum, dictis caſibus exceptis ſtatuimus eidem Monaſterio Corporis Chriſti, illiúſque Abbatiſſæ, & Monialibus. Quod omnibus, ac ſingulis Priuilegiis, ac prærogatiuis, immunitatibus, gratiis, libertatibus, fauoribus, indultis, ac indulgentiis, peccatorúmque remiſſionibus, conceſſionibus, & gratiis tam ſpiritualibus, quàm temporalibus, quibus alia Monaſteria Monialium eiuſdem Ordinis, illorúmque Abbatiſſæ, & Moniales de iure, vel conſuetudine, aut aliàs quomodolibet vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum; his quæ primæ Regulæ S. Claræ, & Conſtitutionibus antedictis, ac decretis eiuſdem Concilij Tridentini aduerſantur, exceptis, auctoritate, & tenore præſentis indulgemus: Decernentes irritum & inane quicquid ſecus ſuper his à quocunque, quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca Ven. Fratri noſtro Epiſcopo Oſtienſi, & dilectis Filiis S. R. E. Camerario, & cauſarum curæ Cameræ Apoſtolicæ Generali, Auditori per præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel per alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcunque vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictæ Abbatiſſæ, & Monialium, aut Fratrum Capucinorum prædictorum, & aliorum, quos ipſæ literæ concernunt, vel alicuius eorum ſuper hoc fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta quæcunque firmiter obſeruari: ac illos, quos eadem noſtræ literę concernunt, illis pacificè frui, & gaudere; non permittentes eos, vel eorùm aliquem per ſupradictos, vel alios quoſcunque deſuper quomodolibet indebitè moleſtari. Contradictores quoſlibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggrauando, & reaggrauando; ſententiáſque, cenſuras, & pœnas huiuſmodi incurriſſe declarando, inuocato ad hoc ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinibus, necnon Ordinum, & Monaſterij S. Mariæ prædictorum, à quo dictæ Moniales tranſlatæ fuerunt, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque indultis, & literis Apoſtolicis, Ordinibus, & Monaſteriis, ac Vicario noſtro præſentis, ſub quibuſcunque tenoribus, ac cum quibuſuis clauſulis irritantibus, ac aliis decretis conceſſis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, & ſpecifica, & expreſſa, non autem per clauſulas idem importantes mentio, aut quauis alia expreſſio habenda eſſet, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro expreſſis habentes illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, contrariis quibuſcunque aut ſi aliquibus communiter, ac diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici,

ſuſpendi,

ſuſpendi, vel excommunicari non poſſit per literas Apoſtolicas, non faciendo expreſſa, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentione. Cæterum cùm ex prædicta prima Regula S. Claræ eiſdem Monialibus aliquam poſſeßionem, vel proprietatem vllo modo recipere, vel habere, aut aliquid in communi ſibi appropriare non liceat. Nos vehementer optantes, prædictas Moniales Archiconfraternitati, illiuſque Gubernatoribus, Guardianis, & Confratribus prædictis non mediocriter eſſe cõmendatas, eoſdem Fratres, quo poſſumus cordis affectu, in Domino cohortamur, vt temporalium eiuſdem Monaſterij neceſſitatum rationem habentes, fabricæ dicti Monaſterij vbicunque ſe occaſio obtulerit, conſulant, ac illarum inſtantibus neceſſitatibus prouidendi, illiſque ſubueniendi ſpecialem curam gerant, atque ſuſcipiant. Quod cùm fecerint, ſtatutum habeant, ſe copioſùm ab ipſo Redemptore noſtro retributionis præmium feliciter adepturos. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, confirmationis, ſuppletionis, erectionis, inſtitutionis, præcepti, ſubiectionis, mandati, ſuſceptionis, exemptionis, liberationis, ſtatuti, indulti, decreti, derogationis, & cohortationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1576. Menſe Nouembr. Pontificatus noſtri Anno quinto.

M. Datarius.

Cæſar Glorierius.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretar.

XX. Hoc quoque tempore, apud Cirneos, in Oppido Caſinchæ Marianenſis Diœceſis, populo poſtulante, ac Ioanne Baptiſta Centurione, eiuſdem Vrbis Epiſcopo annuente: noui Conuentus fundamenta iaciuntur, ſub titulo S. Mariæ de Gratiis: cùm alium S. Catharinæ dicatum, qui olim extructus fuerat, ob plurimas tum loci, tum aëris incommoda, Noſtri paulò antè deſeruiſſent. Huic porrò noui Conuentus fundationi, illuſtre è Cælo teſtimonium datur. Erat enim Menſis Decembris tempus; cùm toto illius Oppidi populo, ad Crucis erectionem confluente: arbor quædam Caſtanea procera, loco proxima, in quo Crux plantanda erat; quæ vel Crucem ſibi adhærentem ſuſceperat, vel è regione Crucis ſteterat; ſumma omnium admiratione, inter Brumæ algores reuireſcens; folia, ac flores repentè germinare viſa eſt: quæ res ita præſentis populi animos commouit; vt cuncti miraculum acclamantes, Deum magnis vocibus laudarent; diuinúmque refloreſcentis aliquando inter eos pietatis, velut præſagium ſuſpicerent.

Conuentus S. Mariæ Gratiarum in Corſica Inſula excitatur.

XXI. Verùm vt à communi Ordinis hiſtoria, parumper ad ſingularia Fratrum geſta, narrationem deflectamus; Annus hic multorum Fratrum coronis illuſtris prodit: primúſque inter eos, qui depoſitis mortalitatis exuuiis, meritis, ac virtute clari ad Immortales aſcendunt; ſeſe offert, F. Thomas Tifernas, Vir omnium virtutum laude cumulatiſſimus: qui inter noſtri Ordinis Generales Sextus adnumeratus, in eo velut clariſſimum lumen effulſit: de quo tametſi plura, quæ ad ipſius prudentiam, ac Religionis adminiſtrationem ſpectant, anno 1558. & ſequentibus dixerimus: hîc tamen nonnulla, quæ ipſius vitæ ſeriem, ac virtutes attingunt, colligenda ſunt; ne qui nobis ſua virtute, ac morum ſanctimonia præluxit, ſuo apud nos honore fruſtretur.

Digitized by Google

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1576. 5. 13. 52.

F. THOMÆ TIFERNATIS SEXTI CAPVCINORVM Generalis, Vita & Gesta.

F. Thomas Tifernas Vir inter Capucinos illustris.

Thomas, Tiferni, quæ Vmbriæ Vrbs est, ad Tyberim sita: vnde Tifernus Tyberinus dictus à Metaurensi discernitur: honestis parentibus natus, ab ineunte ætate humanas literas didicit: quibus haud mediocriter imbutus, cùm nobiles quosdam pueros, ex Vitelliorum Familia, quæ Tiferni præcipua est, educandos suscepisset; hinc ad Sacros Ordines, & Clericorum vitam, magna cum virtutum laude, se contulit. Ad Sacerdotium promotus: cùm primum ibi incruentum Deo Sacrificium offerre cuperet: vbi cruenta Christi Saluatoris morte, olim Deo immolatum fuerat; Sacra Hierosolymorum loca sibi adeunda, ac veneranda statuit. Iter aggressus Hierosolymam peruenit: sacra Loca summa pietate veneratur: diuinum opus, quod mente pepererat, peragit: Indeque pietate, ac virtutibus locupletior, in Italiam rediens; cùm iam quadragesimum secundum annum ageret, Clericalem vitam cum Capucinorum Religione commutat, anno 1542. quo tempore tanta illius moribus grauitas, ac suauitas; tam admirabilis vitæ innocentia; tantaque ac tam incredibilis animo integritas, ac virtutum splendor elucere cœpit: vt qui illius vitæ normam, ac Disciplinam spectabant, cælestem planè, ac summa laude dignam iudicarent. Etenim Angelicum illud præceptum breui oratione comprehensum, illisque verbis Arsenio præscriptum: *Fuge. Tace. Quiesce.* à prima sui tyrocinij institutione, tam arcta lege sibi obseruandum præstituit: vt omnium primùm consortia, ac familiaritates fugiens, semper solitudines quæreret; vt Deum se intus alloquentem audiret. Nouerat enim cælestem Sponsum animi in primis, tum corporis solitudine maximè delectari: & plerasque humanæ conuersationis studium, ac rerum sæcularium strepitum, spirituales animo delitias præripere; quæ sola mentis, ac corporis solitudine comparari possunt: Vate præsertim Domini verbis attestante: *Ducam eam in solitudinem, & loquar ad cor eius.* Indeque potissimùm mentis pacem, & quietem pendere; quum ab hominum, ac rerum omnium perturbatione soluta, in abscondito faciei Domini diuinæ contemplationi vacat. Cæterùm linguam tam arcta silentij lege frænabat; vt ne in mala, aut vana defluereret, etiam à bonis sileret; vixque ea, quæ necessaria erant, loqui compelleret. Neque enim ignorabat Vir prudens, in multiloquio non deesse peccatum: cum verò qui mentis puritati studet, à lingua illi cum primis cauendum; ac propterea, qui labia sua moderabatur, à Sapiente prudentissimum iudicari. Denique ita sibi ab omnium rerum humanarum curis, ac cupiditatibus quiescendum proposuerat: vt occultum quoddam, ac tranquillum apud se diuerticulum construxisset; in quo ab omni rerum præsentium amore, humanorumque accidentium sollicitudine liber animus in Deo, vnico sui cordis bono conquiesceret. Sciebat enim humanam mentem quandiu multis, ac diuersis cogitationibus distenditur, semper multúmque laborare: tunc verò à superuacaneo illo, molestoque labore liberari; quum multis omissis, vnum illud cogitat; quod cùm necessarium, ac diuinum sit, in eo solo animus ociatur, ac quiescit. Idcircò summum illius studium erat, orationi vacare; animumque à terrenis omnibus suspensum, ad Deum collectum gerere. XXII.

Ad Capucinos quadragenarius euolat.

Plurima ipsius virtutes referuntur.

Osc. 2.

Pax menti vnde potissimùm oriatur.

Pron. 10.

Summa in hoc Viro paupertas, summa Regularis Disciplinæ obseruantia, summa denique ad omnium virtutum studia cupiditas elucebat: quo factum est, vt cùm tot in homine virtutes florerent; celerrimè ad Guardianatus, ac Prouincialatus dignitates, quæ huiusmodi virtutes expetunt, euectus fuerit: quas cùm summa animi prudentia administraret; haud sanè mirum, quòd summas virtutes, summa quoque in Religione dignitas sequuta fuerit. In Generalatus Officio, immortalem sibi laudis Coronam, Religionis zelo, Regularis obseruantiæ studio, æquitate, temperantia, industria, odio improbitatis, bonorum amore, incredibili in omnes humanitate, beneuolentia, fide comparauit. XXIII.

Ob præclaras virtutes ad Generalatus dignitatem vocatur.

Cumque

ANNVS CHRISTI GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. REL. CAPVC.
1576. 5. 13. 52.

XXIV. Cúmque humilitatis virtutem, velut Minorum propriam, præ reliquis in Religione eluceſcere optaret; plerunque Fratres admonebat; vt ab omni præſertim ſuperbiæ vitio cauerent; quo interdum vitiis excuſationes texuntur: ex quo vitia ipſa augentur, ſceleraque ſceleribus adduntur. Quapropter id iis maximè perſuadebat, vt ſiquando in externa quædam animi vitia prolaberentur: Ea ſponte humili ſui ipſorum accuſatione in Refectorio proſequerentur; Ea enim (aiebat) & ſuperbiæ ſpiritus confunditur, & quicquid Dæmon multo labore, à Fratribus ſibi in Monaſterio comparauerat; totum in Refectorio propria, ac humili Fratrum accuſatione deperdit.

Proprij defectus in Refectorio palam accuſandi.

XXV. Aliud quoque grauiſſimum ſpiritualis vitæ præceptum tradere ſolitus erat: Ne, ſcilicet, quiſquam nimium ſuæ prudentiæ fidat; nec graue aut arduum quicquam, abſque Superioris obedientia opus aggrediatur: ſæpè enim fieri dicebat; vt Dæmon Religioſum hominem, qui ſibi ipſi ſapiens, ac prudens eſſe videtur; quique tenaciùs ſuæ ſententiæ inhæret; ad ardua quædam ac ſingularia ſpiritus opera pelliciat, quæ ipſius naturæ vires excellere videntur; non alio planè conſilio, quàm vt miſerum, ſuomet ſpiritu tumidum, ac inflatum, ad ſuperbiæ præcipitium impellat. Hinc ſæpè narrare ſolebat, quod illi Fulginij, dum Generalis eſſet, acciderat. Erat in eo Conuentu Frater quidam Laicus. Vir ad omnem vitæ auſteritatem compoſitus: abſtinentia tam ſingulari; vt panis, & aquæ ieiunia illi familiaria, ac penè quotidiana eſſent: nudis pedibus abſque ſandaliis incedebat, cilicio induebatur, cuncta ferè domus onera ſolus portabat: cúmque Eleemoſynarij, Hortulanique munera exerceret; tot ſolus labores exantlabat, quot vix alij omnes ſimul præſtare potuiſſent: atque inter hæc vultu ſemper obeſo, ac rubicundo conſpiciebatur. Admirabantur Fratres; ſimulque hominis laboribus, quibus nulla quies dari videbatur, compatiebantur: Guardianus quoque ipſe; cùm hæc vel naturæ vires excedere, vel iis hominem breui proſternendum eſſe cenſeret; vt labores corporiſque auſteritates quadam rerum moderatione temperaret, eidem perſuadebat. Cui Laïcus: nullis ſe laboribus, aut auſteritatibus prægrauari reſpondens, in his propria duntaxat voluntate perſiſtebat. Cùm igitur Thomas Generalis eò, Conuentum viſitaturus, aduentaſſet: mira Fratres Generali de Viro referunt, auſteritates narrant, labores exaggerant, hominem commendant. Auſcultat prudens Generalis, ſecumque animo omnia verſat: Tum Laïcum Fratrem accerſit; ab eoque vitæ ordinem diſcit; opus, animumque apud ſe examinat: cumque eum ad vitæ moderationem ſuauiùs alliceret, in propoſito fixum, ac tenacem offendit: neque aliud ab eo extorquet; præterquam nullum omninò ſibi in his laborem, ſed potiùs iucunditatem adeſſe. Hæret animo Generalis: neque enim quicquam aliud in ipſius vita reprehendi poterat: extremum tamen rei experimentum parat. Propria (vti fieri ſolet) Fratrum accuſatione, viſitatio in Refectorio abſoluenda erat: cùm Laïcum Fratrem, ſeipſum accuſantem, Generalis his verbis affatur. Fili mi: Hactenus tot corporis auſteritates, ac labores, proprio duntaxat animi ſtudio, atque arbitrio præſtitiſti. Iam verò, vt tibi à Deo pro opere gratia accedat; obedientiæ tibi meritum confero: atque hæc eadem, quæ præſtas, vt grata Deo obedientia perficias, ex obedientia tibi peragenda impono. Mirabile dictu! Vix hæc Generalis dicta effuderat: cùm Laïcus ille repentino animi deliquio corripitur; humique prolabitur: macreſcit facies, paleſcunt ora, nigreſcit vultus, lingua obmuteſcit, toruſque viribus exhauſtus, ac ferè exanimis in Noſocomium Fratrum manibus aſportatur. Satan enim; cuius ſpiritu in tot ieiuniis, ac laboribus fouebatur, obedientia effugatus; cùm hominem deſeruiſſet, eum illi corporis ſtatum reliquit; quem indiſcreta carnis maceratio tot eidem annis conciliauerat: quo fit, vt ad inediam, ac virium imbecillitatem inſtaurandam; plurima deinde illi corporis cura opus fuerit. Eo cùm ille prudentior euaſiſſet; nihil proprio arbitrio auſpice, in Religione aggrediendum eſſe didicit.

Sine prania Obedientia nihil ſubdito auſpicandum, Exemplo declaratur.

Hortulanus propria duntaxat voluntate abſtinentias, ac labores exantlat.

Thomæ Generalis in Hortulano curando prudentia.

Obedientia Hortulano impoſita. Dæmonum artes detegit.

Huic

Huic non minori ſanè admiratione dignum factum accedit: quod is: plerunque referre ſolitus erat, vt maximam Obedientiæ vim Fratribus explicaret. Dum enim idem Perusiæ Guardiani Officio fungebatur; accidit: vt quidam illius Conuentus Frater in ægrotis visitandis, negligentiùs se haberet: eamque suæ negligentiæ excusationem obtexeret; quòd eo aliis officiis occupato, multi ægrotos muſerent, ac neceſſaria illis miniſtrarent. Poſt hæc contigit; vt idem Frater morbo correptus ægrotare cœperit: cui dum Fratres pium visitationis munus perſoluere cupiunt; vix ad Cellæ limen perueniunt; cùm occulta quadã vi ab ingreſſu prohibentur. Id cùm omnibus, qui eò accedebant, contingeret: Thomam adeunt, rémque illi prodigioſam narrant. At is cùm primùm Fratris ægrotantis vitium, quod apud omnes innotuerat, ab iis didicit: diuinam proculdubio in eo vindictam agnoſcit; iuſtéque illi, ob id potiſſimùm, Fratrum visitationem à Deo denegari animaduertit; quòd is dum incolumis eſſet, ægrotis visitationem impendere negligeret. Eandem quippe menſuram ægrotus à Deo accipiebat, quam ipſe cæteros ægrotos proſecutus fuerat. Quamobrem Fratres omnes ad ſe vocatos his verbis alloquitur. Filioli, ne terreamini: diuinum eſt, quod in hoc homine agitur: vt in omnium diſciplinam, ac eruditionem cedat. Iuſtè quidem Deus veſtram charitatem, ægroto Fratri denegandam cenſet: cùm ea ille ſe, ob eandem aliis denegatam, indignum præbuerit: veruntamen, quod charitati hactenus dediſtis; iam obedientiæ reddite: ægrotúmque deinceps ex obedientia inuiſite: qui enim charitatem indigno fieri recuſat, obedientiam à digno profectam, non reſpuet. Igitur cùm Fratres ex obedientiæ merito ad ægrotum acceſſiſſent; viam nullo cæleſti repagulo intercluſam inueniunt. Fratrum enim obedientia, diuina in Fratrem iraplacata fuit. Atque inde, quanta obedientiæ vis inſita eſſet, non obſcurè omnibus perſpectum. XXVI.

Frater Ægrotos non inuiſens a Deo punitur.

Admirabilis Thomæ Generalis prudentia.

Vir hic tam profundæ humilitatis fuit: vt cùm ad honores non niſi inuitus raperetur; diuino ſæpè teſtimonio opus eſſet, vt ad dignitates accederet: nam præter ea, quæ de ſecunda illius ad Generalatus officium Electione, anno 1561. ſuperiùs cõmemorata ſunt; ad quam illi perſuadendã Domini voce opus fuit. Id aliquando Perusiæ contigit. Cùm enim ſæpè in ſua S. Franciſci Prouincia, Prouincialis Vicarij officio functus eſſet: in Prouinciali Capitulo, quod aliquando Perusiæ celebratum fuit; iterum ad Prouincialis Vicarij munus eligitur: quod cùm is conſtanter recuſaret; neque vllis precibus ad ſuæ electionis conſenſum flecti poſſet: hærebant animo Electores: quum in ſupremo Refectorij tecto ardens quædam flamma eo tempore conſpicitur: quæ illius Electionem à Spiritu Sancto profectam oſtenderet: quare Thomas Electioni tandem aſſentire, Prouincialiſque onus ſubire cogitur. XXVII.

Thomæ ad dignitates electio diuino Miraculo cõprobatur.

Præter hæc, tam ſingulari ſanctiſſimam Deiparam cultu, ac veneratione proſequebatur; vt quolibet die, ante diuina Altaris Myſteria, velut legitimo ſempiterno, Sacram illi Coronam perſolueret. Contigit autem aliquando; vt propter multiplicem negotiorum copiam, quæ ipſius animum diſtraxerant; ea Sacrarum precum oblatio eidem è mente elaberetur: quo factum eſt, vt ea nedum perſoluta, ad prandium vnà cum aliis accederet. At vix Refectorium ingreſſus, protinus ſe debitum Virgini penſum haud exoluiſſe reminiſcitur: Quamobrem mox, dimiſſo prandio, in Syluam ſecedit; vbi dum conſuetæ orationi, omni cum pietate vacat: Sacerdos quidam, qui eum præter morem è Refectorio egreſſum; diuque moras in Sylua trahentem obſeruat: quid ageret, exploraturus, ad Syluam ſe confert: indéque eminus proſpectans, Thomam orantem, ac Beatiſſimam Virginem ante illum ſtantem cernit; quæ cùm plurima illi amoris ſigna oſtenderet; magnoperè ſe illius oratione oblectari indicabat. Potrò eiuſdem Virginis ſuffragio, id quoque Thomas aſſecutus eſt: vt quo tẽpore Generalis munere fungebatur, è graui quodam periculo ſeruatus, eã ſibi ſollicitè patrocinatã agnouerit. Dum enim is Genuenſem Prouinciam viſitans, Pedemontanos Conuentus, qui in Gallia Subalpina iacent, eo tempore perluſtraret; quo furente Bellona, Regionéque à Gallis maiori ex parte occupata, XXVIII.

Sacram B. Virgini Coronã perſoluenti B. Virgo adſtare cernitur.

Hæretici

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1576. 5. 13. 52.

Hæretici paſſim diſſeminati in Religioſos quoſque deſæuiebant:contigit, vt è Caſtello quodam cum Sociis digreſſus,in quo à Minoribus Conuentualibus hoſpitio benignè exceptus fuerat;cùm viam ignoraret: horridum quendam Virum,ac vultu turpiſſimum, in ipſo viæ initio offenderent; à quo dum rectum iter exquirunt, toruo is illos oculo contuens,reſpondet. Quid vltra viam quæritis? Me ſequimini. Ego viam præmonſtrabo:tum ſilentio ante eos viam carpens,per deuios quoſdam,ac inſolitos illos calles ducit; ab iis longè alienos,quos ij voce tenus à Minoribus Conuentualibus diſcedētes acceperant.Horruerant iam primo illo Viri aſpectu,Thomæ,ac Sociorum animi:porrò nouus illos nunc timor inuadit,ne infidum viæ ducem ſortiti fuerint. Hinc cùm Ductoris fidem ſuſpectam habere cœpiſſent, vltra pedem efferre verebantur;cum perhorridus ille.Quid formidatis?inquit,Me ducem tutò ſequimini. Sequuntur illi haud abſque metu;eùm inconditum hominem,vultu,ac verbis aſperum cernerēt,qui iure illis ſuſpectus eſſe poſſet:Magiſq; animo ſuſpicio augebatur;Cùm per loca imperuia,Vallibus ac nemoribus obſita,ſe ab eo duci conſpicerent. Quare Thomas ſæpè B.Virginis ſibi, ſociiſque opem,ac ſuffragium implorabat. Id cùm horridus ille moleſtiſſimè ferret;frequēter obmurmurans,horrendum in modum illos compellās aiebat:Agite,agite:Venite poſt me. Poſtremò cùm ad Pontem quendam, qui iter interſecabat, peruenissent; is viam manu indigitans,truci illis aſpectu,inquit:Hæc via eſt,Pōtem permeate.Vix Thomas cum ſociis Pontem pertranſierant;cùm honeſtum quēdam Virum illac, equo iter facientem,ſibi obuium habent; qui eorum occurſum plurimùm admirans, ab iis vnde veniant, ſiſcitatur. Cui vbi illi locum indicarunt:Benè,profectò ait,vobiſcum actum eſt:neque alio,præterquam Dei numine, per hoc iter diuertiſtis:nam ſi trita,ac communis via Vobis greſſum præbuiſſet; nemo ſanè vos ab Hæreticorum furore,qui eam obſident; vniuerſóſque per eam tranſeuntes trucidant,eripere potuiſſet. Porrò tunc primùm cognouit Thomas,maximum illud Dei in eos,B.Virginis ſuffragio,beneficium collatum fuiſſe: atque eò maius,quò Angelum Satanæ, ſub Viri illius perhorridi ſpecie,ad eorum obſequium coëgit;ſummáſque Deo Opt. Max.omnes gratias agentes,iter proſequuntur.

B. Virginis ope viri periculum cum Sociis effugit.

XXX. Mentem,Vir hic præclarus, ita cum Deo aſſidua oratione coniunctam gerebat; vt neque multiplicia Religionis negotia,neque rerum agendarū turba,neque longa viſitationis itinera,ab eo animum,aut mentis intuitum diuellerent. Dum Religionis inſpectioni Generalis inſiſteret,præbant aliquādo Socij;dum is ab iis lōgiùs abſens;in via diuinæ contemplationi vacat:Inter hos,Frater quidam Patritius cùm exploraturus,num Generalis lōgiùs abeſſet,faciem à tergo vertiſſet; Thomæ caput fulgentibus vndique radiis circumfuſum cernens,tunc quidem ſiluit:deinde verò, cùm ab eo familiariter quid in via contemplaretur, exquireret: Totus (inquit) in Beatiſſimæ Virginis excellentia,tum admiranda,tum laudanda,animo verſabar:Ex quo facilè addiſcimus:eos qui rerum cæleſtium, ac præſertim Sacræ Deiparæ,contemplatione delectantur;cum ea diuinam è Cælo lucem haurire.

B. Virginis excellentiam invia contēplans, lucis radios è capite emittit.

XXXI. Cæterùm quanta ipſius apud Deum orationis vis, & efficacia fuerit:ex nonnullis exemplis luber colligere. Cùm in Piceni Prouincia, illuſtris quædam Matrona, ex Bullionorum familia eſſet;cuius Filiam non pridem nuptui traditam,Maleficus Dæmonis arte ita ligauerat; vt nec matrimonij vſu frui, nec cum viro cohabitare valeret. Hanc Thomas,tunc Generalis officiosè inuiſens,cùm eam ſupremo ob id mœrore affectam offenderet;blandè conſolatus,meliorem ipſius animum in ſpem erigit: tum pro ea ad Deum preces fundens, diabolica vincula, nulla præterquam ſuæ orationis virtute diſſoluit.

Mulierem à Dæmonis vinculo ſua Oratione ſolvit.

Anno quoque 1560.cùm per B.Virginis Ædes,quæ Primanæ nuncupantur,iter faceret; in cuiuſdam Thadæi,qui ſibi familiaris erat, domum trans Fabronem fluuium diuertit: vbi ſiti exæſtuans, ab eo vini poculum poſcit:Cui Thadæus: Deus, inquit,aliundè tibi prouideat,Pater mi: nihil vini in dolio reliquum eſt: heri prorſus

Vinum à Deo impetrat, & in Dolia multiplicat.

sus exinanitum fuit: Ito (inquit Thomas) sat vini in dolio erit, quo sitim extinguam. Quid frustrà cogis? inquit ille: Ibo quidem, quia id iubes; at vinum non feram. Pergit Thadeus: tantùmque vini in dolio iam exhausto, diuina virtute reperit; vt ad tertium vsque mẽsem, totius illius familiæ vsui satis fuerit: quo sanè Deus Serui sui merita, ac sanctimoniam contestari voluit. Pleraque etiam alia ab eo Miracula patrata narrantur: quæ Ordinis M. S. sola ad nos fama integra transmittunt.

Piè in Domino obdormit.

Tandem cùm iam ætate grauis, (septuagesimum enim supra octauum annum agebat,) vitæ finem sibi imminere intelligeret; assiduis in Ecclesia orationibus vacabat: nihilque in victu, ac vestitu singulare; aut à priori austeritate dissentaneum admittens, communem cæterorum vitam mordicùs prosequebatur: Cùm in Conuentu Ciuitatis Plebis supremùm ægrotare cœpit: quo tempore animum ad cælestia intendens, nihil præter diuinas laudes ore præseferre audiebatur. In his cùm ad extremam vsque vitæ periodum perstitisset: vbi Fratres, qui aderant, ad se vocatos salubertimis documentis, ad Seraphicæ Regulæ obseruantiam, ac diuinam charitatem adhortatus fuit: meritis ac virtutibus in Religione clarus, ad Deum concedit, præclaramque ab eo laborum Coronam accipit. Cuius id præter alia testimonium fuit: Nam post ipsius obitum, cùm Petrus Paulus, & Catharina Coniuges Tifernates, ad S. Mariæ Angelorum Ædẽ, Assisium indulgentię causa proficisci cogitassent; accidit: vt quo tempore iter suscepturi erant, quædam eorum filia grauem in morbum incideret: quamobrem cùm à proposita peregrinatione impediri ægrè ferrent; recolit Vir, apud se Thomæ baculum, quo is in itineribus vti solebat, seruari: quem cùm ob opinionem de illius sanctitate conceptam, multa spe fretus tulisset; filiæ ægrotanti admouet: eodemque in Dei, ac Thomæ nomine, eam in modum Crucis signat. Quo facto protinus ita ægra cõualescere cæpit; vt altera die, vnà cũ parentibus iter Assisiũ versùs suscepetit. Deo hoc pacto B. Viri merita, ac Coronã illustrãte. XXXI.

Ægrotans ipsius baculi contactu repentè sanatur.

Eadem quoque Corona potiuntur, hoc anno, in Veneta S. Antonij Prouincia, Fr. Damianus Bergomas Sacerdos, & Fr. Ioannes Gallus Laïcus. Quorũ prior, cùm vitam omni Disciplina, ac virtute ornatam in Religione traduxisset; in graui huius anni pestilentia, quæ non modò Mediolanum; verùm & pleraſque Italiæ Vrbes, ac præsertim Patauium inuasit, in Conuentu Patauij pestifero morbo sauciatus: cùm iam omnium opinione mortuus haberetur; post diuturnũ mentis excessum, ad seipsum rediens; totus animo exultare, ac dulcissimos ore cãtus edere; diuinasq; laudes personare cœpit. Post hęc à Fratribus interrogatus, quonã ipsius Spiritus toto eo tẽpore peragratus esset? respondit: O, ò Fratres, nũ me loquẽtem intelligetis? Spiritus nuper superas euasit ad auras: vbi cantus, vbi melos, vbi Angelorũ tripudia, vbi Sanctorum gaudia, vbi victoriæ, vbi palmæ, vbi dulcis præteritorum memoria, vbi summa, ac suprema absque fine fœlicitas, piis quibusque fetuãtur. O ò Fratres, quàm iucundæ illic habitationes sunt! quanta domus illius pulchritũdo! quàm illustris gloria! plurimos ibi Confratres nostros conspexi; qui paucis ab hinc diebus, post ministeria peste laborantibus exhibita, peste absumpti ad præmia euolarũt. O quali nunc illi gloria fruũtur! Gaudeamus, Fratres, animas pro Fratribus fũdere, magna meritorũ prędmia laturi: En me cęlestes Fratres expectãtis; reuc me vobis tẽpus reddidit, vt hæc vobis referrem: craſtina enim dies, hac eadem hora, mortali hac vita interceptum me Cælo restituet; vbi immortalis mihi promissa quies: Nec res aliena dicto fuit: nam altera luce, eadem, quam prædixerat, hora; ad lucis fontem euolauit. XXXII.

F. DAMIANI Bergomatis Vita, & gesta.

Ante mortem cælestis gloriæ visione potitur.

Posterior verò tam admirabili vitæ austeritate, ad extremam vsque senectutem, inter cæteros eluxit: vt cũ perpetuò se carnibus, piscibus, ac lautioribus huiusmodi cibis, præterquã in die Resurrectionis Domini, abstineret; sæpissimè quoque arctissimas, solius panis, & aquæ inedias celebraret: Inter hæc siquando cõuiuare vellet: Brassicarũ folia, quæ ab aliis proiiciebantur, colligens; ea sibi, absque vllo Olei cõdimento parabat. In his verò ne gustus luxuriaret; ea non Cocleari, aut rudicula, sed titione ab igne accepto, miscere solebat. Locum sibi sub tegulis ad quietẽ elegerat: XXXIII.

F. IOANNIS Galli Vita, & gesta.

in quo

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. MAXIMIL. II. IMP. RELIG. CAPVC. 1576. 5. 13. 52.

in quo ubique cernicalae indice interdictum etiam fob dio accubitu quo Celum contemplari poffet. Lodocem dis ex villofimus panny prafegumtibus, quæ à Fratribus procul abebantur, compofuerat; qua brumali tamen tempore vtebatur. Raro ad ignem vllus eft accedere: quod fi aliquando id fecit, nonnis Frigoris aegroribus, feipsu depellere vellet, difperfa per hortum, aut nemus ignem cuba, quibus ignem excitare, colligebat. Hic cum certa omnia auftertilem reipondederet: haud minus illi ad cetera animi virtutes ftudium merear. Charitatem enim, præfertim erga pauperes, humilitate, obedientia eximius fuit: quibus dum virtutibus ftudet; peftilentia, quam is futuram digna revelatione prædixerat, in Conventu Patauij ex hominum reliquit: cum maximam illi apud omnes, ante mortem, fanctimonæ exiftimationem comparaffet.

XXXIV. Alij quoque dno ex Pecon Provincia, poft varios in Domini Vinea exantlatos labores, hoc anno ad meritorum vocantur: Hilarus Fr. Marinus à S. Vito Marchiæ Pifenæ Oppido, & Hieronymus à Pedona, vterque Sacerdos, & Cõcionator. Prior ex Min. Conuentualium Ordine ad Capucinos migrans velut hortatus Dominj, tot Euangelicæ perfectionis ftoribus exornatus fuit: vt omnium in fcipfo ederamenta virtutum colleglfle videretur. Hinc fpes ad totius Prouinciæ gubernacula vocatus tranamini prudentia, Paupertatis zelo, Regularis obfervantiæ difciplina, vitæ auftetitate, orationis ftudio, manfuetudine, charitate, benevolentia, fole, Religiofum Gregem adminiftraret: vt velut fecunda Mater, plurimis Prouinciam illam virtutum prole fecundauerit. Hinc Ordinis Monumenta miraculis clarum celebrãt; ex quibus illud tantũmmemoratu tradtum eft: quod Ioannem Baptiſtam Accontium ex Noftris Sacerdotem, membris arreptum, vitiatis ſenſu Cruce priſtinæ ſanitati reſtituit. Obiit in Oppido S. Genefij feptuagenarius, virtute, ac fanctimonia fama, apud omnes celebris.

XXXIV. *Min. Conuentualium Ordine ad Capucinos migrans.*

Prouinciæ gubernacula vocatus.

Fratres miraculis celebrat.

F. HIERONYMI à PEDONA, *Vita, & geſta.*

XXXV. ALTER F. Hieronymus à Pedona fignis, ac miraculis à Deo probatus, illuſtre illis Cenſitatem, in eadem Prouincia, celſimenium vendicat: Hic cum in Monumm Obſervantium Familia primo annum humanitatis recifet; ad Capucinorum Religionem iam arcte prouectus fe conſtituit: in qua tanta fenſuum mortificatione, oris cuſtodia, ſuipſius contemptu, honoris fuga, humilitate, paupertate, abſtinentia, vitæ auſteritate, orationis ſtudio cluxit: ac demum veram infinite vt nihil illud ad celeſtem quandam perfecti hominis formam decſſe videre. Honeſtatis, ac pudicitiæ tam fecutus exactor fuit: vt per quatuordecim annorum curricula, nullius vnquam aut Viri, aut Mulieris vultum conſpexerit. Orationem vero cum ardenti ſtudio profecutus eſt: vt cum ea maxime diei, ac nocti ſpatium influmeret, cum oculis feedus pepigiſſe videretur: ipſius lachrymarum dicere, quam formi experient. Eam vero in deuinendo corpus compoſitionem ſemper vt nouorum incens: ne tenus eiuſdemet: ſe fi cideret, cupere pe rieri, vel minimo inoxio, ſomnum concitare: ſtatu erans potius, quam dormiens videretur. Cum Vir prudens, ac ſapiens eſſet: ſæpe Nouitium cum egit; ac præſertim tempore quo Iuuencula illa de qua anno 1567. egimus ſub Viri habitu, ad Religionem accelle. Hanc quoque tempeſtate gemine Monides Profeſſæ, cum voltante Capucinorum fama, ardentiori Euangelicæ perfectionis ſtudio ſlagrarent: ex quibus Faneſtris Vitus Monaſterio reſpexens, ſub virili habitu ad Marchiæ Pontuncialem accedentals eoqu in Religionis ſinum recipi poſtulant, quæ cum ab eo de genere ac ſtatu interrogarentur reſpondere ſe honorarios Emperatoris Eſpheros eſſe, qui Anbe geniculi ſuguntes, eorum humanarum vanitate contepta, è Germania in Italiam eo conſilio veneriut: vt in Capucinorum Religione humanum cum diuino

F. Hieronymi à Pedona fignis, ac miraculis illuſtre.

Exemplum ſimilis virtutis narratur.

Digitized by Google

famulatum mutarent. Has cùm Prouincialis Vicarius Viros esse crederet; animosque ad Religiosam Disciplinam anhelantes cerneret; in Nouitiorum numerum cooptatas, Vrbinum, ad Crosichij Conuentum, sub Hieronymi Disciplina, educandas destinat: vbi dum in Laïcorum numero, immenso mentis ardore, Regulari Disciplinæ incumbunt; contigit: vt ex his altera, dum Sacerdoti in Sacro Missæ Sacrificio ministrat; à Nobili quadam Matrona obseruaretur: quæ cùm in ea genuflexiones, ac quosdam actus fœmineos animaduerteret; fœminam esse coniiciens, eius rei Hieronymum admonet: stupet ille; nec sibi id in animum inducere potest. Cui Matrona. Nemo (inquit) Hieronyme, fœminas meliùs, quam fœminæ nouerunt: neque fœminas latêre possunt, quæ Viris interdum obscura sunt: pleraque in eo Nouitio muliebria obseruo; quæ cùm nulla ratione ad Viros pertineant, fœminam illam proculdubio produnt.

Gemina Moniales sub virili habitu ad Capucinos accedunt, & inter Nouitios adscribuntur.

Hæc Matronæ verba, cùm non parua, Hieronymi animum, suspicione pulsare cœpissent: Nouitium vocat; amploque verborum circuitu vsus; allatisque Euphrosinæ, Smaragdi, & aliarum mulierum exemplis, quæ sub virili habitu olim fœmineum sexum contexerunt: in quibus sola animi voluntas, non res commendatur; summum rei periculum exponit: Ecclesiasticas insuper leges, ac censuras declarat; quibus hoc tempore id agentes innodantur: denique quasi iam exploratum haberet, eam fœminam esse, ac sub Viri habitu latere, animum commendat: at factum damnat; facilè tamen condonandum; dummodò rem, vt est, candidè aperiat. Illa primùm negare, tum tremere, tandem fateri cœpit: se cum Socia Fanestris cuiusdam Monasterij Moniales esse professas: quæ haud alio consilio, ad Capucinorum Ordinem accessêre, quàm vt perfectiùs Deo ancillarentur. Hoc comperto; Hieronymus omne illi rei silentium indicit; Cellaque occlusam manere iubet: alteramque ad se quamprimùm accersit; quæ cùm eatenus grauiori cuidam labori incubuisset; ad Hieronymi vocem statim accurrens, quum primùm ad eum accessit; alterius quem fingebat, oblita: naturaque ad os resiliente: Heu, Pater, inquit quàm sum defatigata. Risit Hieronymus, atque ad eam conuersus: Iam, ait, ante interrogationem respondisti: & quod quærebam, antequam quærerem, aperuisti. Tu igitur fœmina es, quæ tuis te verbis fœminam prodis. Obmutuit illa, erubuit: cúmque quid responderet, ignoraret: Quid cupis latere? (ait Hieronymus) aut cur quæ Monialis es: Monachum te esse simulas? Iam te ex consocia fœminam agnoui. Quòd cùm illa negare non auderet; delicti venia illis à Fanestri Episcopo, ob facti innocẽtiã, facilè impetrata; vtrãque sub Nouitiorũ habitu suo Monasterio restituit. *Hieronymi prudentia deteguntur, ac Monasterio restituuntur.*

XXXVI

Patientia, atque aduersarum rerũ tolerantia; qua Electi sæpenumerò à Deo probari solent; præclarus hic Dei Seruus, tã insigni præfulsit: vt cũ grauioris cuiusdam criminis, apud Prouincialẽ Vicariũ, falsò aliquando arcessitus fuisset: Non seipsum defendere, non crimen delere, non obiecta refellere, non Accusatorem coarguere: sed Rei potius pœna plecti voluerit; donec sole clarior ipsius vitæ candor, ac innocentia etúperet: quo tempore nulla non modò in Accusatorem, ita, aut odio cõmotus fuit: vertũ & pro eo trium mensium spatio, preces ac lachrymas ad Deum fudit. *Ipsius patientia à Deo calumnia probatur.*

Viri huius sanctitatem, Deus multis signis testatam esse voluit. Dum enim è Conuentu Montisfilatrani, vnà aliquando cum F. Vincentio Portiano, ac aliis Maceratam, æstiuo tempore proficisceretur: Socij pallium, quo Hieronymus iam senex grauabatur; vt itineris illi laborem leniant, ex illius humeris sublatũ, secum ferũt. Dum igitur Hieronymus absq; pallio in via socios antecedit. En repentè Aër nubibus obtenebrari, ac multus è Cælo imber cœpit effluere: quo tẽpore, qui Hieronymi pallium deferebat, ad eum protinus festinat. At cùm Hieronymus tam longé ab iis diuulsus esset; vt neq; ad eum pertingere, neque vllis eũ vocibus properantẽ distinere posset: magnoperè ob senis, quẽ totũ imbre perfusũ arbitrabatur, incõmodum afflictabatur. At is diuina virtute meliùs, quã pallio cõtectus, sine imbre præcedebat. Verùm id mirabilius accessit: quòd cùm ad Fluuiũ, qui viam intercidebat, ita aquis

XXXVII

Inter imbres sine imbre iter facit.

tumidum,

tumidum, vt nonnisi difficile transuadari posset, petuesseret. Cuicis igno sibi exhibito, libere super vndas incedit: tormique Fluuium sicco pede trancit. Socij itaque vbi Macrattam, multo imbre madefactis, peruenere: Hieronymum reperiunt, cuius habitum ne gutta quidem aque contigerat: nec Sandalia lutum vel minimum sordidauerat.

XXXVIII. Idipsum illi iterum contigit, cum Montem-granarium, quo loco Capitulum celebrandum erat, cum aliis tenderet: Pluuia nanque in itinere exorta, cum ceteri imbre perfusi immadefecerentis solus inter medios imbres ab iis immunis incedit: Percontantibus reliquis, quo pacto eum imber non attigisset: quibus is lepide respondet: se inter cadentes pluuiæ guttas medium, ac proinde intactum incessisse. Ruisus quoque cum Macerata Montem-Vlmum proficisceretur, fluuium, qui via interfecat, super vndas gradiens, sicco pede pertransiit.

Fluuium Cicinis ne lubricum ligno Cruce consecrat.

XXXIX. Aderat Vico Dei diuina virtus, haud in hoc dumtaxat, quæ ad eum figillatim spectarent: sed in iis quoque, quæ in aliorum commodum & vtilitatem cederent. Dum enim in Concutieu Montis-vlmi Guardiani potestate fruitur. Dominicus quidam illi familiaris, Angusa, quæ ab Epiphoram, ac copiosiorem humoris Buxum, illi successoquuntur, periculoso laborabat morbum: cui supplex Virum Dei rogat, vt Crucis illi signū exhibeat: signum is præstat: ac postridie liber à morbo conualescit. Præter hæc Nobilis quidam Acinus, ex Saluatorum prosapia qui cum multis opibus afflueret, liberis careret, quos bonorum hæredes relinqueret: obnixe aliquando ab Hieronymo postulat, vt feminam sibi filium illi à Domino suis precibus impetret: Quid plura? Deum ille rogat, ac prolem impetrat. Erenim haud multo post tempore elapso, vxor filium parit, quæ bonorum ipsius hæres fuit.

Nobili puero impetrat, vxori fœcunditatem impetrat.

XL. Cæterum, vt Dei Seruum perfectam exhibum donorum copiam à Deo adeptum fuisse, nemo ignorauerit: Præter hæc quoque Propheticæ Spiritu, quo futura penetrauerit, eam abunde à Deo illustratus fuit: vt nihil illius notitiam subterfugere videretur. Huius rei vnicum lubet duntaxat exemplum proferre. Cornelia quædā Ioannis Tarquini vxor, ibatuino languore in lecto tenebatur quam cum Vir Dei frequentius inuiseret, & ad mortis molestiæ patienter ferendas hortaretur: eam ipsi frēmō accedem. Cornelia (inquit) tam Nuiais ad portum appulit: tam mercibus exonerandis elli cura, vt tuta in litione quiescat. Intelligit mox ægra, supremum illi vitæ finem adesse. Quanquam verò haud folito deterrita se haberet: attamen cum pietatem Viri Dei dudis fidem adhiberet. Domus fuæ reliqua disponit, haud secus, quam si ex hac luce emigratura esset, sanctis se Ecclesiæ Sacramentis communit. Neque id frustra. Quinto enim posthæc die ex humanis decessit.

Mirabiliter, ac se primum, diuigit.

XLI. Diuina præterhæc Vir Dei sapientia præditus, internas hominum cogitationes, ac cordis abditissima penetrabat quod vel hoc exemplo manifestum fuit. Frater quidam nostri Ordinis Professus, sæpius Generalem peccatorum suorum Confessionem apud Sacerdotem iterauerat: in quem cum aliquando Vir Dei incidisset Frater mi, inquit, toties admissa crimina Sacerdoti aperuisti nec tamen illud vnquam peccatum N. quod illi dicere explicari quandiu fuisti: Ita illud quoque confessioni nec enim hæc tibi conscientiæ perturbatio oritur. Obstupuit Frater: antiquumque facinus à se admissum, quod illi e memte excideral, agnoscens; ad Confessionem, & penitentiam exuscat.

Frati Nom. ex. cuius Cicinis Lib. I.

XLII. Denique eum quadragesimum in Religione annum, maxima cum vitæ sanctimonia exegisset in Sanctis Conuentu, septuagenario maior, temporalis vitæ fruitum peregit, ad quod Deum immortalis fruiturus: Cuius rei, præter vitam omni cum virtutum laude transactam, ac miraculis probatam, illud post mortem testimonium fuit: quod pulchrior post obitum, quam cum viueret, cunctis apparuit. Globusq; quem à tergo fedendo dormiens contraxerat, post mortem euanescente eam corporis formam intuendam reliquit. Illud quoque haud alpernandum arbumentum fuit: quod cum Iam post fecundum menlem, illius corpus in sepulchro

tacuisset, cæteris portrudine abhumptis, illud tam incorruptum visum fuit, perinde ac si eo die cæsum simulatum effet.

F. Sylvestri Viterbi Vita prædicatur. XLIII.

In Provincia Mediolanensi, fratre F. Sylvestro Viterbiensi Concionatoris memoriæ qui post multos virtutum odores, quibus viam suam maxima cum integritate transitam reliquerat: Bugellæ, quæ oppidum est Insubriæ Oppidum, hoc anno viam ad immortales Cœli delicias carpit: quod diuino plane testimonio declaratio fuit. Nã cùm illius corpus octauum in sepulchro annum explesset, prætor Nauarræ legens ita integrũ ac incorruptũ visũ fuit, quali ea ipsa die ex humanis excessisset.

F. Dionysii Mediolan. Ordinis Minorum. XLIV.

Hidruntina quoque Præsulem, F. Petri a Mesſapia, Sacerdotis, nomen ac memoriam hoc anno celebrat: cuius tanta fuit vitæ sanctitas, ac virtutum fragrantia vel in morte ipsum quoque corpus, Cœlum, locũmq; tumulationi mollissimo odore ad odorum vsque diem compleuerit.

F. Angeli a Ferrara Vita & obitus. XLV.

His e Theatro Prouincia accedit F. Angelus a Ferraria, Sacerdos, qui ob præclaram vitæ sanctimoniam, illustre sibi apud omnes nomen hoc tempore comparauit. Hic abhinc tertia, fui ipsius odio, vitæ sufficiatæ, ac fœcundissima, Regulam obſeruantiæ difficultima indigniæ diu Magistris Nouitiorum munus exercuit: in quo maxime illius prudentia, fœcunditas charitas, obſidium orationis studium, perdilectissimaque omnium virtutum exempla eluxêre. Quanta hoc Viri apud Deum merita extiterint, plerisque argumentis declaratum fuit: Ac primò quidem F. Ioannem Baptiſtam à Cintiano, Nouitium, plerumque a grauissima Diaboli tentationibus, ſigno duntaxat Crucis illi in fronte impreſſo, liberat. Quinque grauis oculi Epiphora eidem Nouitio carcitatem minaretur: indè ſibi tantummodo aquæ benedictæ lauacro, humorem fœtentem cohibet: Nouitiumque incolumem præstat. Fabianus puer, cum Nonpotuisset ea ætate ab aſpide, caput in arcam colliſiſſet, quo ex vulnere, præfracto capite moriturus credebatur: eo Angelus à Morte accerſito, pro pueri nece, eique absque ulla vi vulneris curatione à Deo ſanitatem ſuis precibus impetrat. Eidem quoque in Vrbe, Cinthia Cornua Nobiliſſimæ Fœminæ, quæ uter ægrotabat, quam Angeli ſuffragia imploran, eo oranie incolumitatem reçipit. Hoc pacto etiam Pulcri Agricolam, qui morbo acerbe discruciabatur, ſua orationc ad perfectam corporis valetudinem restituit.

Atque vt his eandem ſimem imponam dum in antiquo Pulcri Conuentu, à Nouitiorum curam fuiſſet. Catharina quædam duorum Capuccinorum Fratrum matter, acuta febre ad mortem laborabat: cuius Angelo accedo ſe illius peccatum obnixè commendat: Pollicetur ille, de cura Nouitiis ſua Deum rogaturum. Porrò ea nocte, in qua Angelus cum Nouitiis pro ægra Deo preces fundebat, S. Pater Francifcus Cathariuæ apparet: ac precantium mentis cognitam ſanitatem reddituri. Expletis eiis Spiritu nonnulla prædixit tradituras quæ vti prænciserat, eo tempore accidêrunt. In his trium Adoleſcentium conuerſio recenſetur: quos cum ad Capuccinorum Religionem accedentes præſtringeret, à haud multo poſt eam deſertos, ad Religionem conſolantibus comprobauit. Seuis tandem, immortali ſui memoria relicta obiit anno, ac virtutibus grauis.

F. Petri Mesſapiæ Vita & obitus. XLVII.

Reliquuus quoque Præſulis, Petrus a Seminaria, Sacerdotem, Virum virtutibus, ac fandimonia illuſtrem commemorat: qui cum in Minorum Obſeruantium Ordine Nouitius eſſet: quo tempore Ludouicus Rhegius, ac præſes alij Calabræ Reformationis Patres, ab ea ad cæteras obſeruantiæ ſuæ familias opus ſuum ſpiritus cum eas ad Capucinos migraſſe: præſertim illas earum temporum perfectiſſimum præcellas cum eis fuiſſuit; quemadmodum à nobis fuit anno 1533. explicatum fuit. Multis ac præclaris hic virtutibus in Religione enituit: quibus ipſe omnibus ad, mirabilem præbuit vt in eo quiſque perfectum Religioſæ Diſciplinæ ac Regulæ, Obſeruantiæ exemplar ſuſpiceret. Oratione præterea, ac cœlitum cœtum cotem, plantione fuit illuſtris: qua ſiebat, ve magis inter Cælites, quam inter homines conuerſari ac ad diuinum potius cœtum plantiorem, quàm ad ærum humanarum vilum,

ac commer-

ac commercium natus esse videretur. Nec tamen in humanis rebus cõsilio, ac prudentia caruit: Hinc sæpè Guardianus, Nouitiorũ Magister, ac Prouinciæ Definitor creatus fuit. Huius Viri sanctitas plerisque Miraculis à Deo probata fertur: nã enim ob conceptam de ipsius sanctimonia opinionem, multi ad eum ægroti confluerent; eunctos ferè, Signo Crucis adhibito, diuina virtute curabat. Denique cùm in Conuentu Seminariæ, à Deo sui obitus commonefactus fuisset: Mottam Philocastri; vbi chariſſimi quondam illius Præceptoris, Ludouici Rhegini ossa asseruabantur, proficiſci voluit: vt ibi simul cum Patre quiesceret: ab eoque corpore non diſiungeretur, à quo primùm cælestis vitæ spiritum hauserat.

Plerosque ægrotos Signo Crucis sanat.

XLVIII. Mottam igitur cùm peruenisset: Fr. quidã Stephanus à Mileto, Concionator, qui breui eum ex hac luce discessurum acceperat; cùm ex eo Conuentu in alium migraturus, ob singularem, quam de ipsius sanctimonia opinionem animo conceperat, ab eo cõspicilia peteret. Ei Petrus. Vade, inquit, Fili, quò te Obedientia vocat: opportunè huc in obitu meo redibis; & quæ optas, conspicilia eo tempore accipies. Post hæc Petrus in morbũ incidit: atque obitus sui die Fratribus prænunciato, cùm animum in eam diem omni pietate Domino præparasset; quam sibi tot laboribus, ac virtutibus construxerat, Coronam tandem in morte accipit. Quo tempore Stephanus aduentans, extremam ab eo benedictionẽ, ac conspicilia cõsecutus est. Mors Viro Dei, neque vultus candorem, neque colorem, aut venustatem; qua viuus, ac superstes fruebatur, abstulit: sed pulchriorem, ac venustiorem potiùs reddidit: ita vt non mortuus, sed dormiens omnibus videretur. At nec mortuus, sed dormiens censendus est; qui ad cælestem lucem euigilans, beatam corporis resurrectionem præstolatur.

Extremum diem cũ pietate obit.

XLIX. Postrema tandem, Messanensis Prouincia hoc anno suos illustres Viros, æternaque memoria dignos profert. Inter hos primus est Fr. Blasius de Hali, Sacerdos, Vir omnium virtutũ ornamentis præclarus, ac præsertim charitate celebris: cuius dum æstu flagrat, à Superiore obtinet; vt cum peste laborantiũ ministerio consecret: quo in munere, dum ægrotantes summa diligentia curat; omnique pietatis officio, absque vllo contagij metu prosequitur; is quoque contracto morbo ægrotis coniunctus, pro iis animam fundit. Iam verò cùm vltimum vitæ finem sibi instare intelligeret; in genua se erigens, animámque Deo conditori cõmendans: quasi, qui Deum oraret, & adoraret, eidẽ genuflexus animã reddit. Post obitum verò cùm eundem Corporis statum, per octo circiter horas, vsque ad funera retinuisset: multis post funera Miraculis emicuit; quæ solo ipsius capitis cõtactu diuina virtute patrata fuêre.

FRATRIS BLASII de Hali Vita, & gesta.

L. Eodem quoque modo, alter Fr. Valerianus à Castro bono, Sacerdos; qui in eadem Prouincia diu Nouitiorum curam egerat; multisq; virtutibus clarus, propè cælestem inter homines vitam duxerat; dum Messanæ, peste ægrotantium curæ, ac ministerio omni studio incũbit; morbo affectus, tam ardẽti animo pro Christo mortem oppetit; vt in extremo vitæ spiritu è strato exiliens, atque humi genuflectens, inter lignei Crucifixi amplexus, Deo gratias agens, animam exhalauerit: quo tempore, cùm B. P. Franciscum sibi apparentem, viámque ad Cælum carpentem conspiceret, exclamare cœpit: Me, Pater, expecta: En venio. Quibus in verbis, soluta è corpore anima, B. Patrem viæ ducem secuta est.

F. VALERIANI à Castrobono Vita, & gesta.

LI. Tertius quoq; post hos hinc euolat F. Sebastianus Engiensis, Sacerdos: qui cùm vitæ integritate, ac morum sanctimonia apud omnes celebris, quamplurimos de Inferorũ hoste prostrato triumphos retulisset; illius ita in se iras, ac odia concitauit; vt grauissimis eum in morte tẽtationibus inuaserit: quibus tamen, cùm eo viriliter reluctante, noua tantùm ille trophæa parauerit, ac victorias auxerit: Post Tentationũ prælia, Beatissimam Cælorum Reginam, luce vndique circumfusam, eum ad præmia allicientem intuetur: quam, cùm summa verborum, ac totius corporis exultatione, velut præsentem, Fratribus indigitasset: cum ea ad Superna concedit.

F. SEBASTIANI Engiensis Vita & gesta.

LII. Quartus sequitur Fr. Felix Messanensis, Clericus ex nobili Marullorum stirpe progenitus. Hic, cùm ab ipsa ineunte ætate præclara pietatis, ac futuræ sanctitatis signa edidisset: Vix duodeuiginti annos natus, à Deo ad Capucinorum

F. FELICIS Messanensis Vita, & gesta.

Religionem vocatur. At Patre, qui Felicem inter ſummas ſuas delicias habebat; vocationi modis omnibus obſiſtente; ac quæcunque optaret, ſub iureiurando vltrò promittente; dummodò animum à Religionis propoſito reuocaret: pius, ac lepidus adoleſcens ita Patrem affatur. Quando Pater ita iubes: num filium à patris imperio diſſidentem eſſe decet? En iuſſis obtempero. Veruntamen vnum duntaxat à te peto; quod ſi integrum dederis, iam à cœptis deſiſto. Cui Pater, mirum in modum filij deliberatione exhilaratus: Quid rem, inquit, in longas protrahis moras? peto, & accipies. At Felix: Cælum, inquit, non aliud peto: Cælum da: & me habeto. Verùm illi Pater: Cælum, ait, in Dei poteſtate eſt: Cur à me, quod meum non eſt, poſtulas? Cui Felix: Sine igitur, pater, inquit, vt illud à Deo in Religione quæram, qui ſolus dare poteſt. Denique cùm admirabili animi conſtantia, vniuerſa carnis, ac ſanguinis impedimenta calcaſſet; tandem à paternæ domus deliciis erumpens, matris quoque blanditiis deuictis, ad Crucis vexillum, Capucinorumque Ordinem euolat.

Ipſius in Religione amplexanda cõſtantia commendatur.

LIII. Porrò admirabilis fuit ea vitæ ratio, quam deinceps in Religione inſtituit. Mira mentis humilitas, mira patientia, mira morum diſciplina, mira vitæ auſteritas, mira orationis cupiditas; à qua diu, noctúque vix diuelli poterat. Pleraque his virtutibus Dei dona, ac præſertim futurorum præſcientiam aſſecutus eſt. Cùm enim ob communem famam, quæ de illius ſanctitate euulgabatur: ſæpè à Carolo Vintimillia, Naſi comite inuiſeretur: is eum frequentiùs admonebat; vt odiis, ac diſſidiis, quæ cum ſuis Naſenſibus nutriebat, ſedatis; ſubiecti populi amorem ſibi beneficiis conciliaret. Sed cùm is repetita ſæpè monita contemneret; priſtináque odia, ac ſimultates proſequeretur: Vir Dei illi tandem futurum prædicit; vt Naſenſes ab illius ſe propediem iugo, ac imperio ſubducerent; lugubriſque ipſe è viuis decederet: quod haud multò poſt eidem contigit; ipſo ob perpetratam cædem in exilium pulſo; in quo inter luctus & ærumnas animam fudit. Denique cùm in Conuentu Naſi in ſupremum languorem incidiſſet; Polidorus Medicus, qui iam biennio quartana febre moleſtiſſima affligebatur: cùm Viri ſanctitatem plurimi faceret, ab eo poſtulat, vt cùm primùm ad Dominum migrauerit, ab eo ſibi corporis incolumitatẽ impetret. Pollicetur ille: ſi tamen diuina ſibi luce frui datũ fuerit. Interea, cùm vitæ fine appropinquante, iam naturæ concederet: En Beatiſſimã Cælorũ Reginam aduentantẽ cõſpiciens; dum adſtantes Fratres ad illius reuerentiam, ac venerationem prouocat, Felix ad feliciores Cæli delicias migrat. Secũdo poſt ipſius obitũ die, Polidorus Phyſicus à quartana febre, sãctiViri merito liber, vt ſuo interceſſori pro lato beneficio, gratias reddat, è Mirſi Oppido, quod Naſo quatuor plus minuſvè millia paſſus diſtat; ad Felicis ſepulchrum nudis pedibus accedit, ac vota perſoluit. Felicis igitur corpore tumulato, protinus ex ipſius ſepulchro, tam ſuauis odor effundi cœpit: vt vniuerſa Orbis aromata ibi collecta eſſe viderentur. Ea verò odorum fragrãtia, cùm non eo duntaxat tempore, quo corpus tumulatum fuit: ſed diu quoque poſt illud ſeſe ex ſepulchro diffunderet: Fratres permouit, vt aperto Sepulchro Felicis corpus explorarent: quod integrum ex omni parte, & incorruptum reperiunt. Aetate quidem iuuenis obiit Felix: cùm vigeſimum ſecundum annum non excederet: at virtute grandæuus ad immortalem fælicitatem acceſſit.

Prophetia Spiritu à Deo hoc ſtatur.

Polidoro Medico poſt mortem febrũ curationem impetrat.

Suauis ex illius corpore odor diffundi tur.

LIV. His poſtremi, ex eadem Prouincia, hoc anno ſuccedunt, F. Egidius à Mola, F. Iulianus ab Ameſtrata, & F. Paul⁹ ab Herbita ſeu Nicoſia, Laïci: qui cũ charitate præcellerent, peſte laborantibus in Engij Oppido miniſtrantes, vitam pro charitate profundere maluerunt; quàm abſque pio illo charitatis officio, longioris vitæ vſura frui.

LV. Primus quidem Aegidius, dum præclariſſimis charitatis exemplis, in eo miniſterio cæteris præluceret: nonnulla eo tempore miracula patraſſe fertur: Hic cùm, adhuc incolumis obitum ſuum breui futurum prædixiſſet; triduò antequam ex hac luce migraret, cum nonnullis Vrbis Proceribus, ad quandam S. Petri Martyris

F. ÆGIDII à Mola, Vita & geſta.

Aedem

Aedem, quæ parùm ab Oppido distat, accedens; foueam, quæ hominem capere posset; extra Aedem à posteriori illius parte effodit: his illos verbis obtestans. Cùm hinc emigrauero, vos me hoc loco conditote: paulò post pestilentia abreptus, tertia die humana deserit, eoque loco, vti iusserat, sepelitur. Quamplurimis hic deinde anno Domini 1625. miraculis coruscauit, quæ fusè eo anno enarranda erunt.

LVI. Iulianus verò ab Amestrata Laïcus, vitæ probitate, & charitatis ardore, insignis fuit: qui eodem Oppido sæua pestilentia oppresso, cùm diuina charitate inflãmatus, sponte se laborantium ministerio, simul cum Aegidio, & Paulo obtulisset; facultate à Superiore impetrata, tanta sollicitudine, tamque ardenti studio pio muneri incumbit; vt dum multos sua diligentia è supremo funere, plures verò ex Orci faucibus, piis monitis, ac hortationibus eripit; summam apud omnes sanctimoniæ laudem consequeretur. Inter hæc pietatis officia tam ardenter spiritu in Deum ferebatur; vt cùm aliquando in Ecclesia Spiritus sancti, eiusdem Oppidi oraret: toto populo spectante, in extasim raptus, ac toto corpore in aëra subleuatus fuerit. Denique mortem pro laboris mercede consecutus, priùs graues Dæmonum luctas, ac tentationes passus; dein Christi præsentia recreatus, mortalem cum immortali vita commutat: quos tertius quoque Paulus eodem pestilentiæ morbo sublatus secutus est; cuius nulla, præterquam pij huiusce ministerij, ac obitus memoria extat.

F. IVLIANI ab Amestrata Vitæ & gesta.

In extasim rapti spectante populo sepelitur.

LVII. Succedunt hoc anno quædam memoratu digna. In Prouincia S. Angeli, Fr. Lucas Sacerdos, & Victorius Laicus, ambo Lucerienses, qui Conuentum S. Ioannis Rotundi inhabitabant: dum vespere ex eleemosyna redeunt, per Syluam commeantes, duorum Dæmonum, se vicissim interrogantium, voces audiunt: quorum alter ab altero quærit, quid in ea die lucri fecisset. Cui alter: Haud sanè absque fructu (ait) è Capucinorũ Conuentu redeo: bínos enim Nouitios ad sæculũ redire cõpuli. Stupẽt illi, qui manè Nouitios omnes in proposito stabiles reliquerãt: at vix ad Conuentum peruenêre; cùm ex his geminos, qui aratro nuper manum admouerant, retrò aspexisse reperiunt. Ex quo id omnibus perspectum fuit, Dæmones id maximi lucri loco ducere; cùm à meliori bono, ac diuinæ seruitutis obsequio, quod semel amplexati fuerant, homines reuocant. Hinc quàm periculosum sit, eos, qui Deo vocante virtutis iter aliquando in Religione aggressi fuerant, ab eo spreta vocatione recedere; hoc anno multis exemplis declaratum fuit. Nam in eadem Prouincia, Nouitius quidam à Manfredonia, nobili genere natus; cùm admirabili mentis feruore, in die S. Bonauenturæ ad Capucinorum habitum accessisset: haud multò post diabolica tentatione repescens, nullis Patrum consiliis, atque admonitionibus retineri potuit; quin sacra veste deposita ad sæculares exuuias rediret. At Dei clementia; quæ illum ad meliora bona vocauerat, cùm se ab eo contemptam cerneret, seueriùs in eum animaduertit: Nam elapso anno, eadem prorsus S. Bonauenturæ die, in qua Religionis habitum susceperat, inter multos, qui cum eo aduersùs priuatos hostes congredicbantur; solus glande transfixus, miser absque Sacramentis occubuit.

Dæmones ab Nouitiorum egressum à Religione exultant.

Dei in Nouitios à Religionis vocatione deficientes vindicta exemplis aperitur.

LVIII. Post hunc, Nouitius quidam Grauinensis, qui ab Aegyptiaca Mundi seruitute, diuina pietate liberatus, ad libertatem filiorum Dei, in Religionis sinum vocatus fuerat: cùm diuinæ vocationis tædio affectus, inde erumpens, ad Aegypti tenebras rediisset: haud diu diuina illum vindicta tulit: Nam exiguo tempore elapso; cùm verborum lite exorta, iuuenem sibi infensum occidisset: à Satellitio comprehensus, extremo in Crucem actus supplicio affectus fuit.

LIX. Alter quoque è Mandario Salentinorum Oppido, honestissima familia progenitus, ad Religionis gremium, Deo vocante, aduolauerat: cùm mater filij vocationis impatiens, omnia clamoribus turbat; ac velut rabie furens, Fratres filij sui raptores, ac prædones inclamat. Nihil eam à concepto furore reuocat; non Dei cultus, aut

Seuera Dei in Nouitium à Religione vafilientem vltio narratur.

Religio;non diuina vocatio,non filij vtilitas, non Fratrum humilitas, non consilia, non monita,non diuinorum iudiciorum terror:quin etiam cùm in eâ mentis amẽtiam erumperet;vt filium potiùs Cruci appensum, quàm Capucinum cernere sibi imprecata fuerit.Id tandem,Deo haud iniustè vlciscente,assecuta est: vt Nouitius Dei vocatione abiecta,se iterum sæculo consignauerit. At verò cùm spretum diuinæ vocationis donum nulli vnquam profuerit; eò hominem adegit; vt in omne mox flagitiorum genus se præcipitem dederit: tamque omni Dei timore animum exuerit:vt cùm à Fr. Vincentio Vritano Capucino,ob effrenis vitæ licentiam, corriperetur,eum bombardæ ictu oppetierit.Veruntamen necdum ab reiecto Religionis habitu annus præterierat; quũ ob grauissimum scelus,cuius apud Iudicem suspicione laborabat, comprehensus; torturæ exponitur, crimen fatetur: atque eadem die,qua sacrum Religionis habitum exuerat,suspendio necatur; membratimque deinde post Crucis supplicium discerpitur: vt Dei Iudicia formidare discant, qui diuino lumini rebelles, cælestem vocationem deserunt.

Vinum Capucinis denegãti vini effusione ac corruptione bis à Deo castigatur.

L X. Peteliæ hoc anno,quidam Donatus Antonius,Vir sæcularis, cùm Fratri Dominico à Latertia Eleemosynario,vinum sub mentita quadam excusatione denegasset;vix post ipsius discessum,ad dolium vino plenum accedit,quũ vinum in fæcem coagulatum reperit. Eidem quoque post bimestre contigit;vt cùm eidem Eleemosynario,vinum ab eo postulanti respondisset,nihil sibi in dolio vini reliquum esse: dolium vino plenum mox abruptis circulis,quibus constringebatur,merum in pauimento effuderit.

Dei in Fratres nine obsessos prouidentia miraculo eniset.

L XI. Emicuit hoc quoque anno in Baneariæ Conuẽtu, Romanæ Prouinciæ erga Fratres sollicita,tametsi familiaris Dei prouidentia:nam cùm ob magnam niuis copiã, quæ è nubibus exciderat,viæ omnes advictus mendicationem,Conuentus familiæ, quæ longiùs ab Vrbe aberat,obstructæ essent;maxima illa in rerum penuria versabatur:quũ sub Solis occasum ostij tintinnabulum pulsatur;Iuuenisq; in Monasterij limine apparet,panis candidissimi,ac recentis canistro onustus: à quo cùm Ianitor quæreret;vndenam ea illis eleemosyna erumperet;quisvè illius Auctor esset:ille nihil ipsis vlteriùs inquirendum esse ait; sed cum diuina gratiarum actione ea illis fruendum. Instat Ianitor,rogat.cogit;vt quandoquidem iam dies in vesperum declinabat:nixque etiamnum è Cælo cadebat;hospitium in Conuentu caperet; recusat ille:Dumque Ianitor ad Dionysium Spoletanum,tunc absente Guardiano,Cõuentus Vicarium pergit:Iuuenis euanescit,neque illius in niue, aut venientis, aut redeuntis vestigia cernuntur: quo fit, vt Angelum diuini muneris latorem agnoscentes,Deo largitori summas gratias persoluerint.

Dæmon Crucis Horologio affixa ab ea fugatur.

L XII. Quædam quoque Dæmonis ars,quæ Dei cultum apud nos interturbaret,hoc anno deprehensa,ac depulsa fuit.Solent Capucinorum Sacristæ,rotatum Horologium sub Vesperum,ad Matutinas Horas componere:vt cadentibus certa mediæ noctis hora æquipondiis,Fratres ad diuinas laudes persoluendas excitent. Dæmon verò, qui nihil æquè, ac diuinas laudes, atque eas præsertim, quæ ea noctis hora Deo concinuntur,odio prosequitur:hoc anno in Conuentu Firmano,Sacristæ sollicitudinem deludebat:ita vt vix ille Horologium composuisset:cùm Dæmon dissolutis æquilibriis,Horologium perturbans; illud ad Matutinas vsque Horas procedere haud sinebat.Id Cacodæmon cùm sæpiùs præstitisset;tandem Sacrista Crucem ex cerato filo compactam,ea Horologij parte affigit;qua elato Rotæ maioris retinaculo,Horologium dissoluitur.Dæmon igitur cùm ad Horologium accederet;quũ primùm obuiam sibi Crucem offendit, Horologium quidem deinceps attingere non est ausus; sed amentis instar,sese in cachinnum effundens, abscessit.

L XIII. Cæterùm, quàm Deus Capucinos Fratres, in pauperes liberales esse velit, illustri exemplo hoc anno explicatum fuit. Cùm enim Matelicam, ac circumiacentem Regionem, hoc tempore, tam ingens annonæ penuria occupasset; vt pauperes passim fame interirent; Matelicæ Guardianus adeò in pauperes liberalis

erat,

erat: ve nullum pentitus absque eleemosyna à Canuentu abire permitterent: quo tempore, tametsi qui Matthiae opulentiores erant, ob ingens inopiam Familiae sumptus contrahere contionnia ramen apud Capucinos abundantissima ex pars Oppidi non solum Conuentus Familiae sed etiam adoenis, ac pauperibus ad mendicationem abunde sufficeret. Accidit vero vt Guardianus ad Prouincialia Comitia profecto, qui in Conuentu Vicarius praefectabat; humana quidam prudentia ductus quo Oppidanis penoria operibi Fratres minus graues fierent, pauperibus eleemosynam dimunuere: neque vti fieri solet, eorum necessitati subleuare: minitam benus, ac parca Fratribus ab Oppidanis eleemosyna erogari coepit: vt diligentissima tantus Oppidi mendicatio vix familiae satis esset: Adoenis verò Fratribus eo adstrictumque aliunde vllum comparari opus esset. Admonebant Fratres, tam repentina rerum mutatione; cum nouus Guardianus in Conuentu succederet, qui non minori quam prior in pauperes charitate foruebatur: cum primum tam à Fratribus rerum differentiam accepisset diuinae liberalitati confidit; qui tenui pauperum eleemosynam insaurerat augeri: ibique, ac familiae potius quam pauperibus munandam illatur. Vix id Guardianus comunus Fratrum consensu decreuerat: cum tenu publice bonis elapsis, Vir omnibus ignotus, pane onustus ad Monasterium accedens, cum Fratribus confringet: neque vnde, aut à quo ea eleemosyna erumperet, ab eo vlla vnquam ratione agnosci potuit: cum id tamen ei diligentiis ab illo percundum: id tandem reffonderet. Sat eft, Fratres: Deo gratias agite, ac diuinae beneficentiae fruimini: Vix ille adhecferat; cum ater aeque ignotus Vir, capnium pondus, librarum circiter quatuor decim deferens, appatet: cuius eum nec vllis facies externa nota effet: is quoque nec nomen, nec eleemosynae authorem declarat. Tertius tandem, parua tempore elapso, caseos quatuor consicitur: qui eodem modo interrogatus, cum eodem, quo priores, responso Fratres excipere ecclesies proculdubio Nuncios, diuinae munificentiae latores esse: qui perfuaderent: eaque id magis eos in sententia confirmauit; quod nemo vnquam neque à priori statu mutata; tanta rerum abundantia in Conuentu affluere cognouisset, vt eum Eleemosynarius medium tantum Oppidi partem mendicatione percurrere; ea tanta foperique ad familiam adoenas, Christique pauperes abunde sufficeret: nec in tanta Oppidi penuria, Fratres, diuinae liberalitatis munere, penuriam sentirent.

Capuccinus quid in Ioannem, diuinae liberalitatis ministrum, exemplo audacissimo.

Diuina liberalitas in pauperum Capuccinorum commodum.

LXIV. Posteremo quam sollicite à nobis, ac vanilopuis, que praeter animi vultura, irreparabilia quoque temporis damna adferre soleant; ita potissimum abstinendum sit, quo tempus omne timul cum animo Deo consecranut: illustri exemplo Deo hoc anno perfectum declarat. F. Angelus Theutonicus, Bononiensis Prouinciae Sacerdos, nouorum quodam linguore detinebatur: cui Medicorum consilio indicatum fuit, ve ad Aponi fontes vbi ad Euganeos colles, propè Patauium, aquae calidae varijs morbis medendis apte sint, à Claudiano Elegiaco poeta laudatae cultibusque fere confertae. Eò igitur cum Angelus F. Antonio Bonomenti Laico comite effectus, absoluto fontium lauacro, accidit, vt de vsu Patauium inuaderet: quo tempore cum Antonius vbiq; pelle laborantium munificentia obsuffiet: Angelus quidem altero fibi focio adhibendum esse minime reuertitur: Antonium vero cum incredibili charitate, ac follicitudine egrotantibus per aliquod tempus ministrasse; is quoque pestilentia correptus, inter ea pietatis ministeria vita excedit. Erat Antonius hic, Vir lepidus, ac facetus; cui cum vulta natura quadam facetudinate affluerent, inter vanilopuis faepe fruita tempus concerebat. Hic igitur quindecimo post obitum die, Angelo apparet; qui cum illum ex diuturnae alterius vitae flatu interrogaret, atque ab eo lingillium quaereret: Antonio qui vtro mortem pro Fratri charitate opperiebat, flatum celerii. Sede positus fuit: cui his verbis reloquebet Sector Angelus, diuinissima Dei Iudicia effe loquitur, quam hominum opinio fert, formidabiliora. Ego quidé ob exiziatem pro Christi charitate laborem, et Dei clementiam xterna falute fruor. Verontamen quoniá mea faepe garrulitate, Fratres à seriori hu-

Fratri vtpote pestilentia correpto, Antonius Laicus pro illo mortem opperiebatur.

auditore

auocatos, vanis sermonibus, ac scurrilitatibus detinui, ne festinò ad Horas Canonicas conuenirent: grauissimæ huic me hactenus pœnæ Dei Iudicium addixit; vt totum illud iter, quod Patauio Veronam vsque diffenditur, quod quinquaginta millia passus continet, quotidie super ardentes prunas nudis pedibus conficerem. Iam verò pœna absoluta diuino munere ad Superos conscendo: protinusque ex oculis abscedit. Porrò id sibi disciplinæ loco accuratius reponant, qui nugis, ac vanilocuentiæ facilè intendunt: quamque seuera in eos manet Dei futura ira, addiscant. Denique verissimum illud esse sibi persuadeant, quod de omni verbo otioso, quod locuti fuerint homines super terram, reddituri sint rationem in die Iudicij.

Matth. 12.

Maximilianus secundus I. XV.

Hoc anno die 12. Octobr. Ratisbonæ, in Bauaria, Maximilianus secundus Imperator, post tertium decimum sui Imperij annum, diem extremum obit. Cui in Imperio succedit Rodulphus huius nominis secundus.

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. RODVLPH. II. IMP. REL. CAPVC.
1577. 6. 1. 53.

I. SAEVVS pestilentiæ morbus, qui superiori anno Mediolanum, Brixiam, Patauium, ac pleraſque Italiæ Vrbes inuaſerat; eodem quoque tempore Venetias penè in ſolitudinem redegerat: quapropter hoc anno Milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo, Aloyſius Mocenicus, Vrbis Princeps: vbi vniuerſa humanæ prudẽtiæ conſilia, ac remedia, ad morbi vim depellendam, fruſtrà adhiberi cõſpexit: religioſiùs diuinam opem implorandam, Deumque muneribus placandum cenſet. Quamobrem cunctis Vrbis Senatoribus in Eccleſia S. Marci congregatis, graui oratione perſuadet; vt ad diuini Numinis iram demulcendam, religioſa ad Deum Redemptorem vota conuertant: Vrbique cadenti pia ſupplicatione, ac communis voti oblatione, ſuppetias ferant. Annuunt omnes; moxque Dux ipſe publicum ex Senatuſconſulto de Templo Chriſto Redemptori ædificando, votum expreſſis verbis concipit: quod in publicis illius Senatus tabulis, ac monumentis his verbis exaratum habetur.

Venetiarum Vrbi graui peſtilentia af flictæ.

II. *Ex his, quæ tam in ſacris Literis, quàm rerum humanarum hiſtoriis memoriæ tradita ſunt, facilè cunctis exploratum eſſe poteſt: diuini furoris flagella, quæ publicè in populos ſæuiunt; vix vnquam, præterquàm publica pœnitentia, ac humilitatis exhibitione depelli. Quamobrem cùm Dei iram, graui hoc pœnitentiæ flagello aduersùs nos concitatam, luce clariùs ſpectemus: ſanè æquum eſt: vt præter ea, quæ ad morbum effugandum, in Vrbe hactenus ſumma prudentia ſtatuta ſunt: publicæ orationes, ac ſupplicationes inſtituantur: quibus diuina ab omnibus clementia exoretur. Idcircò Sereniſſimus noſter cum vniuerſo Magiſtratu ac Conſilio diebus Iouis, Veneris, ac Sabbathi in Eccleſia S. Marci ſimul conuenient: vbi ſacro Miſſæ myſterio celebrato ſupplicatio fiet: in qua ſanctiſſimum Domini Corpus per Vrbem circumferetur. Sabbatho verò ſupplicatione peracta, Sereniſſimus Princeps publico totius Reipublicæ nomine, votum emittat: quo Templum, ſub Chriſti Redemptoris titulo, ædificandum Deo ſpondeat: vt eò facilius Vrbem ſua pietate à peſtilentia liberet. Qua die verò Vrbs à contagio liberata fuerit, quotannis Sereniſſimus Princeps, ac Senatus, Templum illud Chriſto Redemptori dicatum, omni pietate adeunto: ac in perpetuam tanti beneficij memoriam præſentes venerantor.*

Publicum de Templo Chriſto Redemptori ædificando votum à Senatu emittitur.

III. Auri pondus, quod huius Templi ædificationi tunc præſcriptum fuit; Aureorum decem millia ſummam non exceſſit: quanquam propter effuſam Reip. in res diuinas liberalitatem, deinde ad centum millia aureorum pondus propè excreuerit. Quanta porrò, & quàm Deo grata huius voti religio fuerit, id planè declarauit: vix enim publicum hoc à Principe votum conceptum fuit; cùm lues in Vrbe paulatim cœpit mitеſcere: Templi autem voto per Vrbis Religioſos euulgato; cùm ex his plerique ſibi illius miniſterium committi, ſubmiſſis deprecatoribus contenderent. Senatus, qui maiori pietate, ac propenſiori rerum diuinarum cura, Templum adminiſtrari optabat; cùm in Capucinos animum intendiſſet; iis Templi adminiſtrationem conferre cogitat: quare duobus ad eos Senatoribus deſtinatis, illorum conſenſum expoſtulat. Præſidebat tunc in Venetiarum Conuentu Fr. Gregorius Venetus, Vir Regularis obſeruantiæ ſtudioſiſſimus; qui cùm vaſtam aliquam ædificij magnitudinem extimeſceret, quæ Ordinis paupertatem ex-

Capucinis à Senatu Templi ædificandi adminiſtratio decernitur

cederet

cederet; principiò quidem recusare cœpit. At verò cùm propositam Ecclesiam, haud ampliori forma, ac ædificij splendore, quàm Capucinorum status ferret, ædificandam audiret; ipsius tandem administrationi, Prouinciali Vicario annuente, consentit.

Cùm itaque Ecclesiæ ædificandæ locus, propè Capucinorum Conuentum, à Senatu electus fuisset: stata huius anni die, nempe tertia Mensis Maij, qua Festum Inuentionis S. Crucis celebratur: Aloysio Mocenico Venetorum Duce, ac Ioanne Taruisano Patriarcha; vnà cum toto Clero, Senatu, ac Populo solemni pompa conuenientibus, primarius Ecclesiæ lapis in fundamentis iacitur, in quo hæc verba insculpta habentur. IV.

Prima Templi Redemptoris fundamenta iaciuntur

Ex pio solemni voto Reip. ad arcenda fulgura diræ pestis, Redemptori Deo sanctè dicatum: Gregorio XIII. Pont. Maximo, Venetiarum Duce Aloysio Mocenico, & Ioanne Taruisano Patriarcha 1577. V.

Mirabile dictu! Vix huius Ecclesiæ fundamẽta iacta fuêre: cùm pestis, quæ tametsi post votũ paululũ deferbuisse videretur, eousq; ingẽti hominũ clade in Vrbe grassata fuerat: tam repentè extincta fuit, vt nec vllũ illius vestigiũ deinceps superfuerit.

Panormitana Vrbs, hoc quoque anno, cùm pestilentia grauiter affecta esset; Virorum, qui peste laborantibus ministrarent, solatio destituta, ad Capucinos confugit. Panormitanam Prouinciam tunc moderabatur Fr. Paulus à Thermis Himeris; qui Fratres ad pium opus excitat: cúmque iis sanctæ Obedientiæ meritum contulisset, qui vltrò huius charitatis obsequiis seipsos consecrare vellent: tres illius Conuentus Fratres pietate insignes, nimirum Bernardus Panormitanus, Hieronymus Zarensis Sacerdotes, & Benedictus Panormitanus Clericus, pio se operi accingunt; studiúmque omne, curam, ac sollicitudinem, in Ægrotantium ministerium conferunt: tamque impensa illis charitate inseruiunt, assistunt, cibos, ac Sacramenta ministrant; & quæ corporis, & animæ sunt, metu omni postposito curant; vt post aliquot mensium labores, vterque Sacerdos in eo ministerio pestilentia sublatus, voluntaria pro Christi, ac Fratrum charitate morte occubuerit. VI.

F. Bernardus Panormitanus Sacerdos & F. Hieronymus Zarẽsis Sacerdos, peste laborãtibus ministrantes occumbunt.

Pretiosa itidẽ hoc anno duorum Fratrũ mors cõmemoratur: qui cùm impetrata ab Hieronymo Generali facultate, atque Apostolica licentia, ad sacra se Hierosolymorum loca veneranda contulissent; atque adorato Domini Sepulchro, ac pia veneratione reddita, redirent: vix è Hierosolymitana Vrbe egressi, in Turcas quosdam incidunt; qui cùm Christianam Fidem conuiciis oppeterent, ij contrà pro ea pugnarent; ab iis primùm fustibus cæsi, deinde telis confixi, pro fide vitam profundunt. Horum martyrio cùm Christianus quidam captiuus præsens adfuisset; illud Guardiano Minorum Obseruantium, qui Hierosolymitanum Monasterium incolunt, eadem die narrat: qui cùm eorum corpora inde sublata, ad Monasterium asportanda curasset; eosque Generalis obedientia, atque Apostolica licentia munitos offendisset; honorificè tumulat: Hieronymumque Generalem per literas certiorem facit: quæ cùm publicè in Romani Conuentus Refectorio lectæ fuissent, Fratres impulêre; vt Hymno, *Te Deum laudamus*, communi voce decantato, Dei Majestatem ob eorum triumphum laudarent. Horum nomina, quæ Scriptorum negligentia apud nos pericrunt, in Cælis scripta esse haud dubitamus. VII.

Duo Capucini Fratres Hierosolyma pro Fide obtruncantur.

Geminum, hoc tempore, suauissimi odoris florem, Neapolitana Prouincia in Cælum transmittit. Primus est Fr. Ioannes Illyricus Concionator: qui cùm operum luce, ac præclarissimis vitæ exemplis, totius Regularis disciplinæ exemplar præseferret; plurimas quoque sua prædicatione Iesu Christo animas peperit. Hic in Clericorum adhuc Ordinem relatus, cuiusdam Concionatoris nostri aliquando socius fuit: qui cùm in quodam Oppido, haud longè à Neapolitana Vrbe, Dei Verbum Quadragesimali tempore disseminaret: apud quosdam Regulares, quorũ VIII.

F. IOANNIS Illirici, Vita, & gesta.

Ordinem

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. RODVLPH. II. IMP. REL. CAPVC.
1577. 6. 1. 53.

Ordinem consultò reticendum censeo, hospitabatur. Porrò in eo Conuentu Vir erat, illius Ecclesiæ Sacrista; heluo, ac ventri deditus: qui cùm Ioannis ieiunia, atque austeritatem derideret; oblatis carnibus, cum frequenter, vt ieiunium solueret, verbis sollicitabat. At Ioannes hominem suauiter increpans, sæpè illum ad Ecclesiæ, & Regularis obseruantiæ leges reuocabat. Ridebat ille, qui omnem ex animo Dei metum excusserat: quin etiam cùm semel Ioannes, ad vespertinum potum, nuces Concionatori suo deferret: is elixam gallinam ostendēs, quam sibi ad Cœnam parauerat, his eum verbis ludificat: Heus, bone Vir, hæ meæ nuces sunt, quibus vescor. At verò Dei Maiestas Viri petulantia, nedùm ingluuie, ac voracitate læsa; haud risit, aut lusit: quin etiam ob id grauiùs in eum animaduertit. Necdum enim quadragesimale ieiunium absolutum erat; cùm nocte quadam, dum clam consuetis ventris delitiis, cubiculo incluſus incumbit; horrendus ex ipsius Cella strepitus auditur. Protinus eò Fratres accurrunt; vique aperto Cubiculi ostio, miserum Sacristam, Mantili, quo vtebatur, ita à Dæmone præfocatum cernunt: vt alterum is Mantilis caput ex ore, alterum ab ano emitteret: quod dum Fratres inde educere tentant; simul cum Mantili viscera, eidem tenaciùs inhærentia, extrabunt; vt diuina in eum pœna grassata spectaretur: dum venter pro escis, quas effusa edacitate vorauerat, intestina reddidit. Id sæpè Ioannes commemorare solitus erat; vt si quos Gulæ vitium delectaret, hoc illos exemplo absterreret. Haud vulgari Ioannes prudentia præditus erat: hinc sæpè Guardiani Officio functus; Monialium itidem S. Mariæ in Hierusalem diu administrationem gessit: quo in munere potissimùm illius charitas, ac virtus enituit. Sacrum enim illud Virginum Collegium, quod ob spectatam sanctimoniam, toti Vrbi venerandum est, tam sanctè administrasse legitur; vt plurimùm illud virtutibus auxerit, ac Regularis obseruantiæ luce illustrauerit. Hic Sanctum Ioannem Baptistam, Domini præcursorem, præcipua quadam mentis pietate prosequebatur: à quo & sui obitus horam; atque eam prorsus quam optauerat, diem accepit. A Deo siquidem multis precibus postulauerat: vt dies, qui B. Ioannis Natiuitate est Sacer, is quoque sibi vltimus esset; extremámque vitæ suæ metam imponeret. Quapropter cùm ad vitæ finem properans, Monialem quandam grauissimè ægrotantem, Sacro Oleo inunxisset; eandem his verbis consolatur. Ne timeas Soror, longior adhuc tibi restat via: me enim præcedere oportet, te sequi. Tum verò ad Conuentum rediens ægrotare cœpit: quo tempore à Fratribus exquirit, quot vsque ad S. Ioannis Baptistæ Festum dies supersint: cui cùm Fratres, tres tantummodò esse responderent: is manus supplices ad Cælum tendens, Deóque ex animo gratias agens; ait: Congaudete mecum Fratres, Breue enim mihi iter superest: illa me dies hinc ereptum, meæ origini restituet. Porrò ipso S. Ioannis Natiuitatis die, cùm Sacra Eucharistia refectus, Sacróque Oleo inunctus, ad Domini se occursum parasset: dum vespertinas horas Clericis adiuuantibus recitat: vix ad B. Virginis Canticum, *Magnificat* peruenit; cùm Dominum magnificans, & cum Angelis summam ipsius Maiestatem perpetuò magnificaturus, ex hac luce migrat; paruóque tempore elapso, Monialis post ipsum mortali vita defungitur.

Plurimis Virtutibus commendatur.

Sacrista cuiusdam Ordinis infamatur casus narratur.

Gulæ vitiū quàm fugiendum exemplo ostenditur.

Sui obitus certum diem à Domino impetrat.

IX. Alter fuit Fr. Franciscus Abellinensis, Clericus: qui cùm singulari vitæ puritate, Regulari disciplina, ac potissimùm obedientia; annos, quos in Religione duxerat, exornasset; obedientiam quoque in morte ad Deum ducem sibi vendicat. E sæculo namque migraturus, cùm à Guardiano benedictionem postulasset; vt ex obedientia extremum illud iter perageret: cunctante Guardiano, obedientissimus ille: E corporis, inquit, Pater, ergastulo non egrediar; donec tua benedictione, ac obedientia meum exitum munieris. Benedictione verò tandem illi à Guardiano impertita; dum in Religiosum, ac consuetum *Benedicite*, linguam soluit; soluta à corpore anima ad Deum iter carpit.

F. FRANCISCI Abellinensis, Vita, & gesta.

X. Messanensis Prouincia, suum quoque hoc anno lilium profert, F. Clementem à Bocherio, Laïcum: qui morum integritate, simplicitate, sui ipsius contemptu, pau-

F. CLEMENTIS à Bocherio, Vita, & gesta.

pertatis amore,ac plurimis aliis virtutibus,ita fuit illuſtris;vt ſeipſum gratum Deo, Angelis,hominibúſque ſpectaculum exhiberet. Honeſtate verò adeò fuit inſignis, vt cùm animum, corpúſque ab omni venerea labe purum ad Religionem attuliſſet:eundem perpetuo virginitatis candore,ad mortem vſque illibatum ſeruauerit: quod Fratri Ruffino à Rometa diuinitus ſignificatũ fuit:qui Clementem aliquando in Oratione defixum ſpectans, eundem clariſſima circa lumbos luce circumfuſum conſpexit. Hic tandem poſt plurimos virtutum annos, quibus Meſſanenſem Prouinciam bono ſanctimoniæ odore reſpertũt, ad meliorem cæleſtium vitam,virtutum præmia laturus,concedit.

F. COSMÆ a Martina, Vita, & geſta.

Per idem tempus,Hidruntina Prouincia emeritum militem ad ſuperos, poſt victoriam coronandum,tranſmittit, F.Coſmam à Martina,Sacerdotem:qui cùm diu Nouitiorum curæ,& educationi præfuiſſet; tótque ſibi virtutes,ac Dei dona comparaſſet;vt ipſius vita cęteris totius Regularis perfectionis Magiſtra eſſet:tam acres cum Dæmone ex perpetuis de eo victoriis reuectis,inimicitias cõtraxit:vt in extremo ipſo vitæ calcaneo, Dæmon omnes in eum vires exeruerit:tótq; tentationibus iam ad vitæ exitũ properantem aggreſſus fuerit;vt adhuc conflictantem opprimere videretur. Mira profectò,ac iucũda res erat:Hominẽ iam extremũ ſpiritum agentẽ,tam ſtrenuè cum Dæmone verbis, animóq; dimicantẽ audire; vt ſuperbũ etiam hoſtem cõtemneret.Sed cùm inclyta Cælorum Regina apparens,Dæmonũ turmas ſua præſentia effugaſſet:Coſmas paululũ à conflictu reſpirans,ad eam cõuerſus,ait. Vbi eras,ò bona Virgo,vbi eras,cùm in me tot Dæmonũ acies irruerent:quem cum Beatiſſima Virgo cæleſtibus Verbis conſolata eſſet : paulò poſt facie ad Crucifixi Imaginem conuerſa, ad ſupremũ vitæ Auctorem,poſt certamẽ laureandus aſcẽdit. XI.

Beatiſſimam Virginem in morte ſibi auxiliantem intuetur.

F. IOANNIS Andreæ à Rodigio, Vita, & geſta.

Floruit hoc quoque tempore,in Veneta S.Antonij Prouincia,F.Ioãnes Andreas à Rhodigio,Sacerdos.Vir integerrimus,grauis,prudens,moderatus támque Angelica morum honeſtate,& venuſtate prædituſ; vt cæleſtem potius, quàm cõmunem hominum inter Fratres vitam referret:cui & veneranda facies,vultus comis,ac deuotione plenus; oculus demiſſus,recta corporis ſtatura, inceſſus humilis,ſenſus ad omnem mortificationem cõpoſiti accedebant:ita vt ex ſolo aſpectu,vnumquemq; ad virtutem alliceret. Tanta denique,ac tam præclara omniũ virtutum laus,à primis Religionis annis, ex hoc Viro cœpit erumpere; vt vix nonum in Religione annum attingeret, cùm à Prouinciæ Patribus ad Nouitiorum educationem vocatur: quo in munere tam incredibili benignitate,manſuetudine, patientia, charitate,ſtudio,ac ſollicitudine enituit;vt non modò ſummam ex eo apud omnes laudem conſecutus fuerit:verùm etiam plurimam optimorum Virorum Religioni prolem genuerit,atque efformauerit. XII.

Summis virtutibus ornatus Nouitiorum curæ præficitur.

Nouitios,vt purę orationi,ex qua omniũ virtutũ ſeges oritur,poſt obediẽtiæ opera,ſtuderent,cumprimis docebat.Semel verò cùm iis de raptu,extaſi,ac cæteris Dei donis, quæ ex oratione fluunt;ac Dæmonũ fraudibus in his cauẽdis,nõnulla expoſuiſſet:accidit,vt Nouitius quidã,qui ardẽtiùs quàm par eſt,ad hæc Dei dona inhiabat;quo tẽpore cæteri ad Magiſtri lectionẽ cõueniebãt;is ſolus in Eccleſia orationi intentus remaneret: quẽ quum primùm Magiſter cum reliquis minimè adeſſe cõſpexit;vbi nam ſit,percunctatur:cunctis verò ignorãtibus,Magiſter oculis paululũper in Cælum ſublatis:cùm diuina reuelatione,quid circa Nouitiũ ageretur,accepiſſet. Citò(inquit) ad Fratrẽ noſtrũ feſtinemus:à Dæmone enim illuſus cùm inter Hoſtis inſidias verſetur,inter diuinos cõplexus ſequieſcere arbitratur. Cúmq; ad Eccleſiã peruenĩſſet,Nouitium in extaſim raptum,nec humanas voces percipientẽ repetit: quẽ cùm Magiſter in ſinũ ſuũ accepiſſet,mox ille ad ſenſus rediẽs: Heu,inquit,cur meas mihi delitias ſubripitis?Sinite,Sinite,vt in Domini mei ſinu obdormiam:Magiſter verò indicta cæteris oratione, Nouitio,inquit; Ne Fili,ne te lethifero ſopori cõmittas.Falleris:non te Chriſtus Dominus:ſed Dæmon in ſinu habet.Cúmq; ille haud Magiſtri verbis acquieſceret;inuitum iubet in Cellam deferri: vbi illũ de ex- XIII.

Nouitium à Dæmone illuſum diuina reuelatione agnoſcit.

taſi,

tasi,& iis,quæ in ea sibi demonstrata fuerant,interrogat.Nouitius vero Christũ sibi apparuisse narrat:qui alterum Nouitium,qui paulò antea ab Ordine desciuerat, à Dæmone ad sæculum pulsum,digito demonstrans.Vade,inquit, fili, Fratrem tuum qui perit,ad vitam reuoca;& captiuũ à Dæmonis imperio libera:ne egredi timeas, ego enim tecum ero:cùm verò Fratrem tuum lucratus fueris,spoliis opimis onustus ad Religionem redibis. An non Christo,(ait Nouitius) obtemperandũ est?nunquid non cuique mandauit Deus de proximo suo? Quodnam Fratre pretiosius lucrum excogitari potest?Cui Magister : Acquiesce,inquit,Fili,consiliis meis:Hæ sunt Satanæ artes, quibus te à Religionis gremio abstrahere conatur : vt semel auulsum, velut omni ope;ac Religionis præsidio destitutum,perdat.Te Deus ad Religionem, hoc tempore,non ad aliorũ conuersionem vocat:te priùs, deinde alios cura:Alterum à lapsu subleuare studes?Annon hoc callidi hostis stratagema agnoscis;vt teipsum eodem,ac maiori casu inuoluat?Te Christus a sæculo ad Religionẽ, non à Religione ad sæculũ vocat.Dæmon est,qui tibi sæculũ persuadet.Mihi crede,fili:Neq; hoc Dei consiliũ est:neq; tu lapsũ Fratrẽ lucraberis:sed cũ illo potiùs teipsũ perdes.

XIV. Veruntamen, cùm Nouitius à Dæmone persuasus,his minimè dictis acquiesceret,fugam nocte per tecti tegulas meditatur:quod Magistrum diuinitùs instructum non latuit:quamobrem tertia noctis hora,qua ille seipsum per tegulas submittebat; tribus secum Fratribus assumptis,Nouitio occurrit;cumque diuinæ vindictæ comminatione à proposito absterret. Interea reliquis pro eo orantibus, cùm Nouitius Diabolicam tandem fraudem agnouisset; in diutinam mox ægritudinem incidit:ex qua cùm conualescere non posset, Conuentus consultò ad suos remeare cogitur. Flebat profusis lachrymis Nouitius,diuina iam virtute confirmatus:neque se à Religionis sinu auelli ferebat:cuius Magister lachrymas miseratus,cùm pro illo Deum rogasset:Vade,inquit,fili; bono animo esto:Dabit Deus,vt mors te neque extra Religionis sinum,neque extra ipsius habitum intercipiat:quod ita planè post hæc contigit.Cùm enim Patauium,necdum habitum Nouitiorum exutus, ad suos missus fuisset:qua die ad Conuentum appulit, tam morbo grauari cœpit;vt tertio post illius aduentum die, in eo Conuentu,professione in morte emissa, vita excesserit.

Nouitio futura prædicit.

XV. Neque ex hoc Nouitio duntaxat:sed ex aliis quoque,quorũ occultas cogitationes,atq; animi consilia peruadebat; familiares illi Dei Reuelationes fuisse, perspectũ fuit.Dum enim semel ante sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum oraret;diuinitus illi reuelatum fuit;duos ex Nouitiis eo tempore fugam capessere:quamobrem altero sibi Fratre adiuncto,ad eos festinans, vnum quidem iam euasisse comperit; alterũ verò verbis suauibus admonitum, in arrepto Religionis proposito cõfirmat.

Nouitiorũ occulta consilia diuina virtute penetrat.

XVI. Vir erat altissima contemplatione præditus;in qua sæpè extases,& raptus patiebatur: Hinc factum est aliquando ; vt eo tempore, quo Nouitij ad Confessionem peccatorum accedere solent;is in Cella orans in tam profunda mentis extasi versaretur : vt Nouitius,qui Animum Sacramento expiaturus, ad eum se contulerat; vix multo strepitu in Cella excitato,ac longa vestis attractione, illum ad sensus reuocare potuerit.Cælestibus itaque hisce Dei donis,ac virtutibus exornatum, cùm Ioannes ad quadragesimum vsque annum vitam produxisset;in Vincentino Conuentu,sanctimonia clarus,hoc anno vitæ curriculum absoluit.

XVII. His accedit Panormitana Prouincia,quę plerosq; hoc quoq; anno,Viros illustres Cælo gignit.Horũ primus est,Fr.Pacificus Calaber,Laïcus,cuius spectata vitæ sanctimonia pluribus à Deo signis declarata fuit. Nam Mulier quædã in Vrbe Castri Veterani,quæ sanguinis fluxum patiebatur;cùm funem,quo Pacificus præcingebatur,ab eo summis precibus impetrasset: vix eo sibi lumbos præcingit;cùm sanguinis fontẽ sibi statim exsiccatum sensit.Hic cùm instante Capitulo, quod in eadẽ Vrbe celebrandum erat ; à Guillielmo Monteleone, Regij patrimonij curatore, vinum postulasset: is nulla præter acidi vini dolia,sibi in cella vinaria supereſſe respondet: Veruntamen,vt vini dolium sibi aliundè quærat, suadet; quod ipse proprio ære se

F. PACIFICI Calabri Vita, &c.

emptum pollicetur. At Pacificus:Mihi,inquit,vino,non pecunia opus est,ad dolia pergamus,quæso.Cúmque simul in cellam vinariam veniſſent;primum,quod illi ſe obtulit,dolium ſibi reponens.Hoc Guillielme,ait,B.P.Franciſco dolium eroga; quòd ſi acidum vinum fuerit, is illud ſuaue efficiet : Iam illud Gullielmus acidum guſtauerat : at quum primùm id in eleemoſynam B.Franciſco ab eo conſecratum fuit : protinus in optimum,ac generoſum mutatur: cæteris in vappam degeneratis. Quod is Pacifici ſanctitati deinceps adſcribere haud veritus fuit.

Spectata Vrbe ſanctimonia, ac miraculis floret.

Obiit Sanctus Vir, in eodem Caſtri Veterani Conuentu, communi apud omnes ſanctimoniæ fama celebris. Cui Deus etiam poſt ipſius obitum teſtimonium tulit. Nobilis enim quædam eiuſdem Vrbis Mulier,Laura Gambacurta nomine,quę iam plurimos cum Coniuge abſque prole annos tranſegerat;cùm Sancti Viri tunicam, ſummo ſtudio quæſitam,à Fratribus accepiſſet:cùm primùm eam induit, protinus vim ad procreandos liberos,diuina virtute aſſecuta fuit. XVIII.

F. VITI A MONTE. Vita & Geſta.

Secundus eſt Fr.Vitus à Monte,Laicus,Vir ſanctimoniæ fama illuſtris:cuius tam ardẽs ac aſſiduum orationis ſtudiũ fuit,vt eo maximè Dæmones cruciarẽtur.Quapropter ab his variis modis infeſtabatur:ſed cùm bella ab iis tẽtata ipſius victoriam augerent;multas quoque illi in morte coronas ꝓperẽre.Sui obitus diem diuinitus ſibi reuelatũ Tertiario cuidam moribundo aperuit:cui extremũ ſpiritum agẽti,cùm adhuc ipſe incolumis eſſet: Vade,inquit,Frater:præcede,te ego ante quartum diem ſequar. Itaque cùm ſe diuinis Sacramentis,ac deuotiſſimo mentis affectu in ſupremum diem paraſſet:tertia die repẽtino morbo correptus, cùm Panormitanam Prouinciam,ſuaui virtutum odore compleuiſſet;morti tandem penſum exoluit. XIX.

FR. ARCHANGELI Panormitani, Vita & Geſta.

Tertius eſt Fr. Archangelus Panormitanus , Concionator , qui ex illuſtri Vrbis familia,quæ Caprona nuncupatur, progenitus:cùm ſe Deo in Capucinorum Ordine perpetuò deuouiſſet;tam conſtanter in promiſſo perſtitit : vt cùm Pater id ægrè ferens,complures Theologos collegiſſet,qui ob ætatis defectum eo illum voto non obſtringi pluribus illi perſuaderent : Ille iis præſentibus, oculis in Cælum ſublatis. Ego (inquit) Deo omnipotenti voueo , me in Capucinorum Religione ad mortem vſque ei famulaturum.Iam verò ad eos cõuerſus:Si primum votum infirmum fuit, hoc firmum, ac validum eſto:quo ſanè omnem priorem dubitationem ſuſtulit,ſtabiléque animi ſui propoſitum declarauit. XX.

Hoc pacto Capucinorũ numero adſcriptus , tam admirabiles in omni virtutum genere profectus edidit : vt quas alij nonniſi difficilè, ac diuturno tempore, improbóque labore ſibi comparare valent:is in ipſo ſui tyrocinij exordio,virtutes conſecutus videretur. Ad Sacrarum literarum primùm ſtudia promotus,ac dein ad Concionatoris officium vocatus;planè incredibile eſt,quàm ardenter Dei Verbum diſſeminaret;qualéſque in hominum animis ad pœnitentiam,pietatémque motus excitaret : verba,quæ ex ſuggeſtu proferebat,ignea quædam iacula,ac fulmina videbantur; quæ audientium corda adeò inflammabant ; vt iis omninò obaudiendum ducerent,quæ ab eo vel ad publicam , vel ad priuatam cuiuſque correptionem, ac commodum,amplectenda proponebantur. XXI.

Ardenter Dei Verbum ſeminat.

Cùm Drepani Dei Verbũ prædicaret:tres ibi Sodalitates inſtituit. Primam,quæ ægrotantibus in Domo Hoſpitali,ſpiritualia in morte ſuffragia perſolueret.Secundam,quę Mons Pietatis nuncupata,pauperũ inopiam ſubleuaret.Tertiam tandem, quæ in carcere detẽtis neceſſaria miniſtraret. Porrò his qualibet die octaua indictũ erat;vt ad Pœnitentiæ,& Euchariſtiæ Sacramenta accederẽt:quater in hebdomada carnis flagellationi incũberent:Quadraginta Horarum ſæpè orationem celebrarẽt; atq; alia huiuſmodi pietatis opera præſtarẽt: fœminis quoq; nobilioribus perſuaſit; vt Hoſpitalem Domũ ad Aegrotorum cõualeſcentium ſolatium conſtruerent:Mira ſunt,quæ Vir hic cæleſti prorſus eloquentia in ea Vrbe perſuaſit, egit, confecit: quæ eouſque ipſius prædicatione commota fuit,vt plerique adoleſcentes ad Religiones conuolarent; Virgines non paucæ ſuam Deo Virginitatem in Monaſteriis XXII.

Ipſius Prædicationis vis & efficacia indicatur.

1577. 1. 6. 53.

confessorem: tantaque per aliquot annorum spatia, Virorum ac Mulierum ad Sacramenta frequentia effecit: Vt Vrbs Reipsa potius, quam secularis Respublica formam praeferret.

XXIII. Tanto in amussim ordo fluxerat: vsque dum Dei Verbum non discrimisset, cum paribus, ibi pernix puritas: ac praedicationis vena ita fecunda, vt quemcumque capessendum tum libret, adsit: ibi profecto, qui ex Scripturis sacris perdiscere magnum vellus vultum formidatem in vt Scelix Plotegem Ecquaque Iudices, ac Consiliarios iisquidem ita afficere incepere: vt quo praetores absentium commendati expectarentur; quos cum multis de nutum Vrbs fundamentum ipsa Iunque confluere. Neque tamen eo offidum praedicamus laborem, commissi, vsque quotidianis fatigationibus, ac Confessionibus ita fuisse occupatum: vt fumo medic audit tempore quempiam tum caeteris ad Matutinas Horas, fuisse quoranam consumat. Plerunque etiam, cum Guardianus effet, (quo munere saepe in ea Provincia fundus fuit) ne diu vilesceret, carere per hebdomadas eisdem ejus exhibere; singulis Sabbathi diebus, cum Elemosynaria ad Vrbs mendicabula tum aegrotos, quemquam pro meritis Carcerem, Gustumque ferendum: Quo eisdem absque Vita Dei multum. Ac primo quos vectandum offerat: Quo sepulchrum Ecclesiae Tutiusque mis mulieribus. Ego non mulieri robustiores lassere necessitudines. Nobilium indolentes, quae fenestrum ad tempus ad Ecclesiae, tum erit reprehendi ne excepit, vel ad panis certum compulerit. Hunc nullo vsquam tempore fuisse cum fola absque Sotio offenderunt.

Dum et in paupere charitatem fervet nisi vinquam vili denegaret, quod pro Deiamore alio quaerentur. Quoque aliquando ea eum Abrami Decapanni filium, ram nunquam, prodicentes: Vt ne quidem, pro rerum ad vbi ordine in vis peregrinda recuperet. Legitur enim nunc fame Responsum emittant pro facher, ve quod ex facile omnem pulsi Deo Ecclesiae ornamentum cuidam cum parmum pauperis fit obvius habeat, qui ab ei deemisam quotenus, quibus Arbitrio, dolentes dum parco cognovi laber Pastilla dum in in praecipitem, duo quoque alios pauperes eisdem, tunc circumstantiquos Archangelos meretur, duobus inde pambos donec Longitudinis cum progredi fuit: cum absque paupere posse tunc emisit, fe offerant panem ab ejus mendicantes cum Archangelos ad Sabinum concubitoque quod cum ejusmodi: Eam fame petenti, et non pacificum, eredemus quippe ut panis rubet. Non Dei gratia nunc Rebellatus ejus nihil Sotium, eo quod nulla in ea via panis mendicandi spes effet: Cui Arabigarum Ide Abrami, ut Fraterno Dominum mundo cognitarum nobis pro meritis cruce, Pauperum inquit concessi, eam tenebis ne pro Deiamore tunc ejusmodi tum ac, accipi fame alibi tuo experiunt Ar Duis Opt Max qui pro pauperes pauperes panis pauperum ejus ea: vestrum Christi quae mendicantes Ecclesiae commodius fund defere: dum enim fame atque inseo largitus fonte procedunt ita reperies a post quod dum Vnus vocatum, qui tunc primum inter eandem mente accendere parentes. Eo vestrum Ecclesiae, ut Ecclesiae Pauperibus, eandem enim eandem tam dum a prudentiae communum administrat. Tunc igitur eius quae, ac reficiuntur virtutes, quam ne pauperis vestrum ea diffec de gubernares panis ut Patres, his panes accipite neque eumue hac via ubi vobis mandari portentum. Tunc Archangelos ad Sotium conveniet: Quid quod Rater tam de diutis pondentia Sotio: examinari, ex diffides? Vides, quam liberalis Deus erga nos fuerit: cui haud fats fuit quid Consensu nobis absque fallendi pauperum vestrum & meliorem ac eruditionem, quam quos dedimus panes reddit.

XXIV. Fraterne quoque charitati: addere cognitionibus exstruit quando Frater quidam habeatur fertoeuribus indigeret, quos ex virtutio, de hospitium est vendere non potuisse fuer pauperum habetur ac firmaria cuncta, ac ut vestrum ejus nostrum in Ecclesiae aliqua vidua pudore vt pudicitiae pepe fo lacera sinistra paulae

ANNVS CHRISTI.	GREG. XIII.	RODVLPH. II. IMP.	RELIG. CAPVC.
1577.	6.	1.	53.

Nullos pro aliorum ſalute,aut vtilitate,labores ſubire vnquam renuit: meliorémque proximorum vitam,quàm ſuam exiſtimans,omnia ſe illis debere putabat,pro quibus Dei Filius vitam cum ſanguine fudit:atque hinc totum ſe in aliorum commodũ effundere optabat. Poſtremò cùm tam ingenti Dei amore flagraret,vt vultu ſemper,atque animo in Cælum ſublato,præſentem vbique Deum contemplari videretur.Hoc virtutum curſu,ad vltimam vitæ metam peruenit;ac cæleſte tandem à Domino brauium adipiſcitur.

F. ARCHANGELI à Sacca, vita, & geſta.

Alter quoque Fr. Archangelus à Sacca, Clericus, hoc anno à corporis ſeruitute liberatur. Hic cùm in maxima animi puritate,ſimplicitate, humilitate, obedientia, ſilentio,aſſiduóque orationis ſtudio,vitam in Religione duxiſſet,ſingulare quoque ſuæ honeſtatis teſtimonium, poſteris imitandum, reliquit. Dum enim cum Eleemoſynario aliquando conſuetæ mendicationi vacaret: à fœmina quadam vocatus in domum introducitur:quæ vbi oſtium occluſit:Iuuenem ad turpia pellicit. Subſtitit paulìſper pudicus Clericus,inſperato rei occurſu exterritus;tum conſilio pro temporis anguſtia ſecum inito; cùm alteram quoque cum ea mulierem,eadem cupiditate laborantem cerneret: protinus ſe illi conſenſurum ſimulat: verùm ab ea poſtulat, vt Socium ſibi appellare liceat:quo & alteri comiti fœminæ fiat ſatis: ne verò fugam ſuſpicentur,manticam pane plenam ſe illis relicturum pollicetur.Annuunt illæ:Archangelus verò dimiſſus,cùm primùm ſe ab iis liberum conſpicit; ex publica via altiori voce manticam repetit: quam cùm illæ negare non auderent, manticam reddunt; Victórque Archangelus præclarum de Dæmone proſtrato,ex fuga, trophæum refert. Hic tandem cùm eadem vitæ innocentia, clariſſimiſque virtutum exemplis, quintum in Religione annum expleuiſſet, breui labore amplorem gloriæ coronam eſt conſecutus. XXVI.

Iſſium raſitas illuſtri exẽplo commendatur.

F. LVDOVICI Agrigentini, vita, & geſta.

His quintus ex eadem Panormitana Prouincia accedit, Fr.Ludouicus Agrigentinus,Sacerdos,Vir abſtinentia ſingularis, altiſſimæ paupertatis amator,ac Regularis diſciplinæ cum primis obſeruantiſſimus: qui cùm plurimos annos tanta cum ſanctimoniæ laude in Religione traduxiſſet; vt cunctos ad ſui admirationem, ac imitationem prouocaſſet:prænunciato ſui obitus die,quem ob perfectam diuinę ac Seraphicæ legis obſeruantiam à Deo ſibi reuelari meruerat; Agrigenti humanæ vitæ curſum abſoluit. XXVII.

F. SEBASTIANI Vibonenſis, vita, & geſta.

Sexti quoque Fratris in eadem Prouincia memoria celebratur: nempè F.Sebaſtiani Vibonenſis,Laici: qui cùm vitæ auſteritate, abſtinentia, ac plurimis virtutibus præcelleret; charitate potiſſimùm celebris fuit: qua incenſus cùm peſte laborantibus omni ſtudio, ac diligentia miniſtraret; peſtilentia & ipſe correptus, in eo charitatis miniſterio Deo corpus,animámque grato ſacrificio immolat. XXVIII.

F. HIERONYMI à Paradiſonio, vita & geſta.

In Rhegienſi Prouincia, adhuc floret memoria F.Hieronymi à Paradiſonio,Sacerdotis:qui ſuaui virtutum odore eam Prouinciam compleuit: Is cùm pura,& aſſidua oratione diuinam familiaritatem aſſecutus eſſet; reuelatam ſibi à Deo ſui obitus diem,longè antea quàm contingeret,Fratribus prædixit:ſanctoque tandem fine quieuit: cuius quàm pretioſa mors fuerit,cæleſti teſtimonio manifeſtum fuit. Nam pleraque in eius funere lumina in Eccleſia apparuêre; quæ cùm à nemine eò allata eſſent. Angelorum miniſterio addita fuiſſe cunctis exploratum fuit: vt copioſius iis ipſius ſanctitas illuſtraretur. XXIX.

F. PAVLI ab Alcamo, vita, & geſta.

Demùm ex Syracuſana Prouincia,hoc anno,flos quidam nouus emergit; nimirùm Fr. Paulus ab Alcamo, Nouitius: qui cùm necdum ex gemma, ac Nouitiatus vaginis erupiſſet; in ipſa probationis gemma emarceſcens, quis illius odor futurus eſſet:ſi ad perfectum ortum,atque incrementum peruenìſſet; ipſa ſui fragrantia licèt imperfecta declarauit. Etenim cùm ad eam vitæ innocentiam,ac mentis ſplendorẽ pertigiſſet; vt diuina reuelatione mortis ſuæ diem,ac horam didiciſſet; quam in ipſo Aſſumptionis Deiparæ die explendam impetrauerat:eo die appropinquante ægrotare cœpit,ſanctiſſimiſq; Eccleſiæ Sacramentis ſumma deuotione ſuſceptis; XXX.

cum

rûm extrema tantummodò Vnctionis Sacramentum, illi minil randum fuperefferetin ipfa B. Virginis Pfalm, inftantes fibi nonnullas pollicitus. Reliquiarum Magiftrum, de quibus nullus paspiquæ mentionem habeat in ea figi confcriberetur: At regre Nouitium vna cumpatribus vita mendum haud promptè dubitans eft. Eumdem de acquiefcit Magiſter tuinguor Nouitius, peculiarique meminit beati, B. Virginem Ioſephi Sponſi auxilio ingentium, reparatum ſuis ædibus exitum effe. Ingreſſum Dei Deipara, Fratres ex Collegium Regina venit gratiofiſſimus eundi, debitum que illi tantorum perfolutum Hac dum dicentem in ſtatu profectionis peregrinatorque defuncti, in ipſo Deipare conſpectu, in morte ſummam ac quietem relaturum.

Ftatrum Pagiſtarum Sacerdotum Ordinatio.

Ftatrum Pagiſtarum Sacerdotum Ordinatio.

XXVII. Plurimque hoc anno haud dubio præterea nouitiorum. Libyde quæ Velis eſt Panormitanæ Prouinciæ, Matris ſuæ Ecclefiæ Sacerdotes ſunt creati: cum eam propinqui Fratrum ordinationibus commendabant: Grandiumq; nocte confeſſorum Fratrum Ecclefiaſtica Sacra ſuſcipiebant. Quorum in primis memorandum, Sabaſtianum Angelicum, Fratrum inſtitutum, Deo pro ſenile memoriam offerri, qui tempore Dominæ in poſſeſſo corpore exclamare coepit: Heu nos hoc die, regni compoſitor: Regina Angelorum, quæ nos ſemper ſuſtinuiſti, expectum Cumque ad lapſu repreſentationem mitteri agitarentur ea tandem Cardinalem examen, illorum eclipſin.

Ftatrum Pagiſtarum Sacerdotum Ordinatio.

Hoc tempore Vincentius à Thermis Hiemis, Sacerdos, & Bonauentura Lucenſis, Laicus, melioris note Viri, loco digeſti Maximoſum profectò beatum: quo Deipara dolum, ac difficultatem in ſuis ædibus ſuperandi, ſuperiore anno ſe ouere vetque Quadrageſimale S. Michaelis Lucinius obſeruarat, mala quo in ea ſe recreuerunt quam vtrum. Lux vera ad ſuſtinendum Monaci ſtudium perueniret, cum aſpero itinere defungat, ac turbus ſenſi exhauſti languidant. At benigna Dei proudentia fallum eſſe confeſſi: ſanos puto infirmos in via arripuerunt quo refecti adeò viribus inſtarunt fuiſſe, vt reliquum iter facile, & ſine labore confecerint. Duo quoque alii Fratres, cum in eodem Monaſterio vtrobique ſedecim dies, eſſe diuina prouidentiæ beneficium confeſſerunt, vt in horum alterum Dei Deipara tam acuti dolorum, et cuius radices fons pulsu dolo euentuabitur. Et cum Fratres acceſſiſſent, quidam ibi pauci nouitii fruſtula experiuntur, quæ gollatus tam grati ſiquem effendunt: vt tam ſapida quæ quam panem ſe gollatis ſuperaſſe hanc viribus confirmatus, tam Maximilium peruenifſe rem Regnoq; Meſſanenſi hoc ſuo tantum gaudium ſpectaculi ter ſecum Fratres, hoc ſuperaſſe quam ea ſe minore vila vnquam ſui arbor: nus fons ſeatur eius vius fuit: Et procuſtulum Dei ea ſe benignitate, ac prouidentia emiſſe: quod ea modo ſuperaſſe perſuaſiſſimum fuit, tam cum iudem Fratres objectum alio, quam ſe ſuperaſſe, & profectò ſenſiſſent: eſſque locum ſe ac ſuis adnotaſſent: à diu quarum ſolutem, ac ſui arbitrium multo ſuo apparuiſſe ſuperaſſe.

Ftatrum Pagiſtarum Sacerdotum Ordinatio.

XXVIII. Hoc quoque tempore, Prædicator quidam Romanæ Prouinciæ, qui Medioli nunc profectionem ſuam in Cæſarem Fratrum Ecclefiaſtica Sacra ſuſcipiebant, cum vna conſolatio à Dominæ tam grauiter ſolentiſſi cupit: vt eum ſi Dominæ Inter Cruciſixi Imaginem, & regium collocare cum pontum Fratres agunt. Cumq; dum deſolatum in proſtratum ſe Dominæ conſpexit. Cumq; ſi imaginem ſe horum vidertur. Horribeat inquit, vt videbatur, ſubo circumſiſti Fratres, ill dutiſque ſe operatus, quem magis ſe ſalute deſiderare vtrum redeuerat, ad Dum paucis fundebant quam ex his alter ferè percuſſuerant: Nunc Angelus Regina Beatiſſimi, vos Fratres non eſt, quod ſe gaſter: Reconciſtum ex pectatum Cum nullum quod Angelum Regina Gaude expectauit, ſe potuerat ad ſtatum inter Angeli Mundo collocatur. Vix autem Regina in Angelorum Mania opinion, dum mox ab eo Dæmon aufugit. Augeruus ad preſentum mens ſe ſuperaſſe Pudentia. Dei gratias impendit agit. Diuloque tentationem declaratio Dominæ perfectum illi, fua interpretari, mercedem ſe: tum Regulæ virtutem ſpeciem, ea

1577. 6. 13.

fatum fuisse affirmarent, quum primum ea ibi aëtas fuit, in quos ejectum Sax-
ones quasi exercitum arbitrarentur. Neque id fuit fortuito, quum pacificatio Mag-
deburg Franckfurti liberi viri ac gladium spirituale eli: quo Tartarus hactenus ab eis
interdictus, quum per pacificationem Religionis ea cautio data esset, restitutus.

Sub id tempus, Cyprianus quidam a Feuttcanella, Vir nobilissimi hoc anno Ca- XXXIV
pucinorum habitum susceptissima Patre, atque a Fratribus tenuissimo, Dervas-
dum vocatione notatus. Is quum Deo diligenter, ac sanctissime, ut in vita eluxit,
ita declaravit. Vir enim habitu demisso ad pectoris reductum loco de hominum
profectione ad patres exutus, paulo post patris cineribus cum Patre ad requiem
dedicit. Fratres, qui enim ad Religionem aberrum compulerat, post parum annum.
Neapoli mortem traxerunt. Demum ejus Quintus qui inter Decessus. Deo vere
Homo contempsit, elegit sacrificium haud longe ab Urbe, ubi Religiosorum Ordo
ac membrorum discerptus annum, ac brimarum in preda Idem fere eadem Insani
Metaphysici hac quoque in parte Ordinem, qui cum ad vivendum, ac moriendum
mentis mentem permutet. Diabuli tentatione vitam, institutum vita recedunt.
Hic Deo ad redditus, cum in omne le flagitia genus proiecit dei sacro peremptus.
sufficiens cum eversum absoluit.

Hoc anno inidem Saxoniam duo profecti Fratres nobiles Caelitis Religionis Man- XXXV.
tuanensis Fratres nonnullum vertebat, quum ad Religionem Capucinorum se
ferentium voluptatum alla ac expia, quo ex Mundi huius Aegypto excessere,
atque ad Dei desertorum accedentes, aliquando cognoverunt, iterum ad copiam
rerum revocati hinc abeo ex cendo ad desultum reverti, quo ex Religionis hoc
cone clangor, Saxana editum in Conventu audiverunt qui ibi multos fines ad verti-
lum vocare. Et Fratres quum, cum Saxonia revolum, quum Saxonia revolum.
Apostatas ad Diabuli Cattra migrasse animadverterent.

Agros Caelitis Religionis Vir Ordinis Oppidum est, portentis gra- XXXVI.
do in desultabat, ve regnes, ac fregit omne duplicem: quibus incolit dum
permanticum et Tetens Mercatus Guardianus cui progressi Caelitum aliquan-
do Fratres ad recuperandum declinent. In his ex Oppidis Caelitis Religionis
ab ve, ve ad impendendum anni calamitatem declinandum. Quoad ad Deum hic,
quum Religionem Guardianus vero eum tum quibusdam brevis modo Fratres
singulares Caelitis pro in preces indicit nominique eo anno ab in grandi adhesio.
quod eum Ordinem erogare Capucinis ceremonias ad accedentes ob ista quoque
ita Fratribus ceremonias, liberis desiderio ejus animadverterunt apostatas quo-
rum. Hoc pollo benigna ac libenti Dei providentia, qui vero Regula cultores
nunquam deseri, nec Christum sui sanguinem instituat.

Hoc tempore Alexander Farnesius, Parmæ Princeps, post laudibus Auctus mo- XXXVII
rem, cum proregis potestate in Belgio dominatum, quam Ferdinandi Hispaniæ
auxiliarium Augustum copiis auxit, quum ad quadragesimum annum ab ejus
pedibus, & militum malorum Exercitum Cæsaris Parmam numerum exercitum
nonnullis Belgij Vrbes intra Cæsaris Vrbes, quum ex Belgium Exercitum
quas potuit, pro tempore militum copias colligit. Verum cum militum numero
multo hoc libro inferior effet; fraudem Ducis ne pugnam tam impari certamine
committeret ne forti eis in extremo dubio rem adsolvere. At quo plus ad ho-
rus erat, maiorem quo in Dei præsidia, quam in Militum armaturam nitebat. Ex
multitudine vidorum spem collocuerat. Ab itaque, vt hac ipsa ratione ex
ita instruxit. Dei cuius est, quam armis tuemur nemini ipsa nisi a cœlo. Quid
fortunadum? nec pro Religione, pro patria nobis domi cadem ille cum fo-
gendum. His dictis ipse exercitum instructionem Ordines dispositi, ne ad eos
fidum parat. Verum antequam cum hoste congrederentur Capucinus Fratres,
quos annuere Pontifex pergerius, his Cæsaris Vrbes, gloriosa fuit, quum
pretate fabricandi pedites: atque ab iis arma sua, exercitumque omnem eadem

Jebenda

Google

benedictione communiri poscit:tum se,suoque exercitu eorum precibus commendato; diuina potiùs,quàm hominum virtute confisus,pugnæ signum dari imperat. Porrò iis orantibus tam feliciter cum hoste congressum est:vt plerisque Hæreticorum hostium millibus cæsis,reliqui ad fugam compulsi fuerint.

Cæterùm magni huius Ducis, de quo plura in ipsius obitu, dicturi sumus,tanta pietas fuit; vt cùm summam in rebus bellicis laudem, ac fortunam assecutus esse videretur: in his non tam Regij quàm Christiani,ac Catholici nominis propagandi studio duceretur. Quo sanè factum est,vt tot de hostibus trophæa reportauerit:totque Vrbes,ac populos deuicerit;vt ipsius nomen inter maximorum Heroum nomina meritò recenseatur.

XXXVII. Cum Tusculi, in Prouincia Romana, hoc anno Capucinorum Conuentus extruendus esset: Petrus Antonius Contusius, Physicus, ipsius maximè fundationi obsistebat;tamque pugnaciter pio operi aduersabatur;vt nullum non lapidem moueret, quo Fratres à proposita ædificatione exturbaret. Dum igitur conceptum mentis consilium,omnibus quibus potest,officiis prosequitur; accidit:vt equo Romam versùs iter faciens,paululùm ab Oppido digressus esset: cùm equus,qui suapte natura mitis,ac placidus erat; repentino quodam terrore correptus,per agros, ac deuia sese in fugam dedit; ac præcipiti cursu ita ferri cœpit; vt cùm eum nulla vi,aut arte Physicus retinere valeret; vt se ab eo periculo liberaret, sese ex equo deiceret. Veruntamen pede intra stapedem concluso, miser ab equo furiente per agros raptabatur: quum accurrentibus vndique Agricolis,ac opem ferentibus, equus tandem sistitur; Medicúsque post longioris temporis raptationem semiuiuus in Oppidum reportatur. Id ille, cùm oblatrante conscientia, diuinæ vltionis Iudicio tribueret; quo Deus,ob iniquum illud animi sui in Capucinos consilium, ab eo pœnam exigere voluerat:mox eum facti tantopere pœnitet;vt animo in melius mutato, Deo se Capucinorum Ecclesiam ædificaturum, eosque piis omnibus officiis prosecuturum spoponderit,si pristinam incolumitatem recipiat:atque vt se priorem maleuolentiæ labem ab animo penitus exterisse declaret; Capucinis,qui aderant,accersitis:ab iis veniam postulat,omnémque iis opem, ac operam in Conuentus ædificatione pollicitus,eorum preces sibi in suffragium poscit. Quid plura? Cælestis ille Pater,qui scelere offensus,facilè hominum pœnitentia placatur; breuissimo tempore pristinam illi,præter omnium spem, incolumitatem reddit. Virque adeò in Fratres pietate, ac beneuolentia inflammatur; vt ex hoste, Ordinis amicus, ac propugnator euaderet: atque inter Religionis Filios adscriptus, præcipua,quoad vixit,Capucinorum Ordinem pietate prosecutus fuerit.

Physicus Tusculani Conuentus ædificationi impedienti à Deo punitur.

Ergo Capucinos benemolus euadit.

XXXVIII. Hoc quoque anno Franciscani habitus cinereus color, qui mētis humilitatem, ac pœnitentiam indicat; cælesti testimonio hoc tempore à Deo commendatur: Nam Octauius Fiscardus, Vir nobilis,ac illustris, qui inter Ordinis Filios conscriptus, singulari Fratres deuotione prosequebatur; cùm hoc anno Vicentiæ, pestilentiæ morbo, qui in ea Vrbe grassabatur, correptus ad vitæ exitum properaret; B. P. Francisci opem implorare cœpit: qui noctu illi inter duos Capucinos Fratres splendidus apparens, his eum verbis alloquitur: Octaui, ne mortem reformida: meo enim suffragio viues, ac breui sospes eris; dummodò ad tertium vsque annum, cinereis meis vestibus induaris: meúmque Ordinem pia deuotione prosequaris. His dictis,cùm repentè illi ex oculis sublatus fuisset, Aegrotus breui conualescit;ac cineream vestem indutus,B.Patris iussui obtemperat.

Cinereus P. P. Francisci habitus à Deo miraculo commendatur.

XXXIX. Postremò cùm hoc anno, in Conuentu Veronæ, plerique Fratres variis morbis ægrotarent: eo tempore Vrbs maxima vini vetusti, quo à morbo conualescentes vti solent,penuria laborabat: quapropter cùm Eleemosynarius eò maximè ex Medici consilio ad Aegrotantium solatium indigeret: vix in tota Vrbe, præter Nobilem quendam Virum, ex Vilmercatorum familia erat,qui huiusmodi vinum elargiri posset.Erubescebat Eleemosynarius,eo quòd sæpè ad Nobilis illius domum pro

eiusdem

eiuſdem vini mendicatione eatenus acceſſiſſet: verùm pia ægrotantium neceſſitate compulſus, Nobilem adit; Ægrotorum neceſſitatem exponit, vinum poſtulat; qui mox iubet lagenam Eleemoſynario impleri. Monet herum famulus, Dolium inferiùs perterebrandum fore, cum è ſuperiori foramine vinum ampliùs non reddat. Annuit herus: at Eleemoſynarius: Haud, inquit, noua perforatione opus erit; vinum enim ſuperius foramen reddet. Obluctabatur famulus, qui ſæpè vinum hauſerat. At Eleemoſynarius: Ad dolium, inquit, ſimul pergamus: cúmque ad dolium peruenisſent; ſuperiori foramine aperto: En mox vinum ex eo toto impetu fluit, perinde ac ſi ex dolio nunquam vinum hauſtum fuiſſet: vt eo & erogantis charitas, & petentis fides, ac ſanctimonia oſtenderẽtur. Id verò diuinum planè miraculum auxit; quòd cùm vinum illud ægrotis deinde, qui non modò è Capucinorum Conuentu, verùm ex tota Vrbe ad illud confluebant, haud denegaretur; multo deinceps tempore, ex eodem dolij foramine emanauit. Miraculum in Vrbe perſpicuum fuit, fama ipſa vbiquè diſſeminatum.

Vinum Capucinis eroganti in Dolio miraculosè multiplicatur.

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. RODVLPH. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1578. 7. 2. 54.

L. POST Triennalem ſuſcepti muneris laborem,ſingulari cũ laude,ac magna totius Religionis vtilitate peractum,Hieronymus Generalis, hoc anno noua in Romana Vrbe Comitia inſtituit; quæ decimi ſeptimi Generalis Capituli locũ,nomenque in Religione ſibi vendicant:In his Hieronymus iterum ad Generalatus labores,communibus omnium Electorum calculis vocatur. Neque id immeritò:etenim Vir erat plurimarum virtutum dignitate illuſtris;ab omni proſus cupiditate alienus,grauis,prudens,ſeuerus, ac præſertim æquitatis amans:quem non amicitia,non dignitas,non eloquentia, non affinitas, aut humanum aliquod vinculum,quo ſæpè,præſtantes alioquin Viri,alligari ſolent:ſed tantùm ſpectata virtus ad quemquam alliciebat. Denique Religionem tanto conſilio,ac prudentia adminiſtrauerat; vt cùm nihil,quod ad Paſtoris munus perfectè obeundum ſpectat,prætermiſiſſet; Religionem quãplurimùm numero, ac virtute amplificaſſet:de quo plura adhuc in ſecundo Annalũ Volumine,anno, quo is ex humanis exceſſit,conſcripturi ſumus. In his Comitiis ad Procuratoriũ munus eligitur Fr.Iannes Maria à Tiſſa Siculus.Vir omni prudentia, ac rerum experientia ornatiſſimus : qui Hieronymo deinde in Generalatus munere ſucceſſit.

Decimumſeptimum Generale Capitulum Romæ celebratur.

F. Hieronymus à Mote ſſorum Generalis confirmatur.

II. Inter alia verò;quæ in hoc Capitulo Patrum conſilio decreta ſunt;id primũ fuit: vt duo in Galliam Generales Cõmiſſarij deſtinarentur; qui Generalis Vicarij vices obeuntes,in ea vſque ad futurum Generale Capitulum fixi,ac ſtabiles permanerẽt. Cùm enim geminæ iam Prouinciæ multa locorũ diſtantia inter ſe diſſitæ, fundatæ eſſent; Pariſienſis nimirum,ac Lugdunenſis ; quæ ab vno tantummodò haud rectè adminiſtrari poterant:neque in his tot Conuentuũ familiæ adhuc inſtitutæ eſſent; quæ ad Prouincias,ſub diſtincto Prouinciali Vicario, conſtituẽdas ſufficerent:hinc in Pariſienſem Prouinciam Anſelmus à Petramolaria,in Lugdunenſem verò Hieronymus Mediolanenſis, qui eam Prouinciam fundauerat ; cum Generalis Commiſſarij poteſtate, ab Hieronymo à Monteflorum Generali miſſi fuêre. Hi cùm in Galliam perueniſſent:quædam hoc anno,in ſua quique Prouincia, Monaſteria, ac Fratrum familias propagarunt.Anſelmus Cadomenſe,ac Rhodumnenſe Monaſterium fundat:Hieronymus quoque in Maſſilienſi Vrbe, quæ in Gallia Narbonenſi, propè oſtia Rhodani Amnis,à Phœnicibus olim Sedechiæ Regis tempore,condita fertur, Portu, & Emporio celebri ; hoc anno Conuentui locum parat:Sacramque Ædiculam ſanctæ Marthæ dicatam, Vrbis'dono habitandam ſuſcipit : tum ſubſequenti anno, Catharinæ Mediceæ Reginæ liberalitate, locum ad Conuentus ædificationem aptum accipit ; primaque Monaſterij fundamenta iacit : quæ eiuſdem Reginæ, & Caroli Borbonij S. R. E. Cardinalis præſentia illuſtrata fuêre.

Duo Cõmiſſarij Generales in Galliam deſtinantur.

III. Præterea in hoc Generali Capitulo, Barcinonenſis Vrbis Epiſtola ab Hieronymo Generali Patribus lecta fuit : vbi de Religione in Hiſpanias propaganda, diu inter Patres actum fuit; ac tandem communi conſilio deliberatum,vt tertius quoque Generalis Commiſſarius Barcinonam mitteretur ; qui nonnullis Fratribus ſibi copulatis, in Regno Catholica Fide, ac Religione florentiſſimo, Religionem diſſeminarent. Ad hoc itaque Commiſſarij munus Fr. Archangelus Alarconius Sacerdos, genere Hiſpanus,ac ſtirpe nobiliſſimus eligitur : qui cùm tunc in Neapolitana Prouincia Magiſtri Nouitiorum officio fungeretur; quinque ex ea Prouincia Fratribus ſibi adſcitis, quorum nomina ſunt,Fr. Matthæus ab Acci Sacerdos, Seraphinus,& Raphaël Neapolitani Clerici, Laïci verò Pacificus Gennenſis,

F. Archangelus Alarconius Barcinonam Commiſſarius Generalis mittitur.

& Cherubi

& Cherubinus à Neapoli, cum his Barcinonam proficiſcitur.

Eſt Barcino, Tarraconenſis Prouinciæ Vrbs, in litore Maris Mediterranei, ab Hercule (vt ferunt) condita: omnium pulcherrima,ædificiis, plateis,vicis,turribus exornata; rerum omnium copia fertilis, equitibus nobilis, bonarum artium diſciplinis exculta,Mercatorum commerciis diues:campis,hortis,& arborum fructibus vberrima; quæ Epiſcopali Sede, ac multorum Martyrum, qui in ea paſſi ſunt, ſanguine potiſſimùm eſt illuſtris. In hanc cùm primùm Vrbem, Archangelus cum ſociis nauigio appulit;à Quirolio Pharmacopola, de quo ſuperiùs anno 1576. mentionem fecimus,excipitur: atque hinc primùm ad Vrbis Epiſcopum, Dimam Loris, Virum doctrina,ac virtute celebrem accedit: cui ſui aduentus cauſam humillimè exponens,ab eo,Conuentus in ea Vrbe ædificandi,facultatem poſtulat. Dimas verò Epiſcopus,cùm plurimùm pietate excelleret, Viros humaniſſimè recipit; omnémque opem, atque auctoritatem ad Religionis dignitatem augendam ſe vltrò collaturum pollicetur.Interea Vrbis Cõſules à Quirolio commonefacti, Nobilem Virum, vnà cum Guardiano Conuentus Nominis Ieſu; qui Minorum Obſeruantium eſt,ad eos deſtinant;qui eos honorificè exceptos,in eodem Conuentu,qui extra Vrbis muros iacet;donec aliud cõmuni conſilio ſtatutũ fuerit,hoſpitio honeſtant.Hoc in Patrum Obſeruãtium Conuentu,dum Archangelum cum ſuis Guardianus omnibus humanitatis officiis proſequitur: Archãgelus,qui perpetua,ac nũquam diruenda huius Prouinciæ, atque adeò Hiſpanæ propagationis, in ſolidiori petra fundamenta ponere optabat: ea à Beatiſſima Deipara, quam Religionis Parentem,ac Columnam eſſe haud ignorabat;auſpicanda cenſet: Quapropter,antequam de Domo Barcinoni fundanda,quicquam cum Vrbis Conſulibus agat;ad B. Virginis Ædem, toto Orbe celebrem;quæ in Monte, quem Serratum vocant, extructa eſt,profectionem cum Sociis aggreditur:vt ab ea noua illius Prouinciæ fundatio vim,ac robur ſortiatur; in qua omnis ædificatio conſtructa creſcit, atque in maiora ſemper incrementa exurgit. IV.

Ab Vrbis Conſulibus benignè excipitur.

Domus hæc Deiparæ, quæ Barcinona viginti circiter millia paſſus diſtat; in ſublimi Monte ſita eſt,altiſſimis rupibus adhærens: quæ haud ſecùs, quàm ſi Serra diſſectæ forent; prominentia acumina, forma à cæteris Montium rupibus, qui illis coniuncti ſunt, diſtincta,longè intuentium oculis aſpectanda offerunt. Aſcenſum per amœniſſimam vallem facilem habet;atque ob crebra,ac ingentia,quę ibi à Virgine miracula patrantur; non ſolùm ab Hiſpaniæ populis;ſed etiam ab exteris gentibus,ac peregrinis eò confluẽtibus,ſumma deuotione colitur.Hæc ſub Monachorum Caſſinenſium cura tanta prudentia, ac pietate adminiſtratur; vt cùm per triduum aduentantes quoſque peregrinos alat: Dei maximè,ac Virginis Prouidentia fit:vt Domus redditus, licèt tenuiſſimi, ac fortè nulli, ſola offerentium pietate, ad illud pietatis opus ſufficiant. Inter altiora illius loca,Montiúmque iuga,Aediculæ conſpiciuntur:in quibus Eremitæ, Viri Religioſiſſimi, cum auibus Cæli ludentes, vitam omni ſanctitate plenam ducunt. V.

Sacrũ B. Virginis Montis Serrati domũ illuſtratur.

Huc itaque cùm Archangelus cum Sociis perueniſſet: triduum ibi in ieiunio, oratione,ac lachrymis conſumunt;ac nouæ Prouinciæ,propagationiſq; incunabula B.Virgini obnixè commendantes,poſthæc Barcinonem redeunt:vbi,conſilio inito, Vrbis Conſules,Sanctæ Matronæ Eccleſiam,ac Conuentum; qui propè Vrbis mœnia,loco tamen inſalubri,iampridem ædificatus fuerat;Archangelo,ac ſuis inhabitandum decernunt.Verùm cùm Minores de Obſeruantia nuncupati, qui eam Eccleſiam adminiſtrandam ſuſceperant;ab ea nonnullis de cauſis diſceſſum procraſtinarent: Vrbis Epiſcopus,qui incerta hac Fratrum ſtatione afflictabatur; iis Aedem quandam Sacram S.Geruaſio dicatam, quæ duobus fermè milliaribus ab Vrbe diſtat,pro tempore incolendam tradit. Archangelus itaque cum ſuis,à Fratrum Obſeruantium Conuentu digreſſi, dum ſolitariam hanc Sancti Geruaſij Aedem incoſunt;pleroſque ex Obſeruantibus,qui ad Religionis ſinum hoc tempore cõfluunt, VI.

S. Geruaſij ædem cum ſortis inhabitat.& pleroſque ex Obſeruantibus Religioni adſcribit.

ſuo rum

ſuorum numero adſcribit:atque hi præſertim fuêre, Fr. Ioſeph ex illuſtri Rocabertorum familia,Concionator inſignis, qui vigeſimum tertium annum in Obſeruantium Ordine attigerat:F.Ludouicus Romæus à Ceruaria,F.Antonius Mochiales,ac F. Hieronymus Foreſtus. Hi omnes melioris nominis Concionatores: quibus & quatuor alij acceſsêre,qui cæteris coniuncti, cùm ad quartumdecimum vſque numerum breui tempore excreuiſſent; in ea Aedicula, perinde ac ſi in Monaſterio eſſent, diuina officia deuotiſſimè perſoluebant: ſacra Miſſarum Myſteria ſumma cum religione celebrabant,conſuetiſque orationum horis vacantes,iis quoque tertiam addebant:quò copioſiùs diuinam,in noua illa Religionis propagatione,ſibi opem, ac benignitatem compararent: qui mos inde per omnes Hiſpaniæ Prouincias,quæ ſucceſſu temporum fundatæ fuerunt, diffuſus, perpetuæ ſibi legis vim apud illas vendicauit. Hîc Sandaliis abiectis, nudis omnes pedibus incedere, ſolaſque ſibi tabulas ad quietem ſternere cœperunt. Hîc cùm ieiuniis frequenter incumberent,quo tempore bina in die refectione vtebantur;eorum refectio parùm à ieiunij rigore,atque auſteritate aberat.Vix enim vnquam carnibus veſcebantur, ſolo leguminum, aut herbarum pulmento contenti, quibus nonnunquam fructus addebant.Denique in hac ſolitudine vitam tanta cum auſteritate, ab omni rerum humanarum cura ſemoti,ducere viſi ſunt; vt eò confluentes maximam ad mentis admirationem,& ædificationem prouocarentur: Auctore præſertim, & hortatore Archangelo, qui cæteros aſperioris vitæ exemplis anteibat.

Archangeli ac Sociorum vita auſteritas deſcribitur.

VI. Interea cùm Obſeruantiæ Patres, S. Matronæ Domum eo tempore deſeruiſſent;noua Capucinorum familia,Vrbe præſertim poſtulante,ad eam migrat.Locus (vti diximus) adeò inſalubris erat, vt cùm primùm eam Domum Fratres inhabitandam ſuſcepêre; vniuerſis morbo correptis,vix vnus Raphaël Neapolitanus, diuino munere incolumis ſupereſſet, qui cæteris ægrotis miniſtraret. Porrò quatuor in ea Domo, inter ægritudinis languores menſibus tranſactis: quo tempore, qui morbo prægrauati fuerant, vix conualeſcere cœperant; cùm Archangelus locum minùs Fratrum habitationi idoneum iudicaret: Dei cum primis Prouidentia factum eſt; vt Vir quidam Nobilis, qui Ioannes Torre vocabatur; Aediculam quandam S Eulaliæ Virgini, & Martyri dicatam; quæ trium milliarium ſpatio ab Vrbe abeſt, Archangelo offerret. Hanc ille Aedem, quæ olim S. Eulaliæ Domus fuiſſe fertur, penè dirutam inſtauraverat: domunculáque propè eam conſtructa, in ea Sacerdotem, qui ſacroſancta illi Miſſæ myſteria quotidie celebraret,propriis facultatibus alebat. Hanc cùm Archangelus, ſub Monte, inter nemora, ſalubriori loco iacentem, ac viuo fonte irrigatam, Fratrum domicilio aptam cerneret; dono protinus aſſenſit; eo maximè, quòd S. Eulaliam præcipuam Barcinonenſis Vrbis Patronam; eamque illius olim domicilium fuiſſe, antiqua traditione acceperat. Quamobrem re cum Vrbis Conſulibus communicata, priorem S. Matronæ Domum,velut Fratrum familiæ nimis,ob aëris inſalubritatem incommodam, iis annuentibus deſerunt:Conuentumque,atque Eccleſiam pauperum more,quæ S. Eulaliæ dicata ipſius nomen atque appellationem retinuit, ibi ædificandum curant.

Ad S. Matronã,hinc ad S Eulaliam migrant.

VIII. Interea ex Minoribus Obſeruantibus,qui ad Religionem acceſſerãt,F.Ludouic⁹ Romæus cùm ad quartũ vſq; menſem ægrotaſſet,in Conuentu S.Eulaliæ vitã cum morte commutat: alij verò nonnulli, aſpera Capucinorum vita exterriti, ad ſuos redeunt: atque inter alios F. Antonius Mochiales, cùm ad ſuos Obſeruantes remeaſſet;id deinde affirmare ſolebat, eos,qui Capucinorum vitam amplectuntur, breui aut in Angelos,aut in puluerem conuerti.Poſthæcverò,cùm ob nimiam S.Eulaliæ ab Vrbe diſtantiam;Barcinonenſis Vrbs,quæ Fratrum ſtudio tenebatur, eorũ præſentia ac conuerſatione rarò frui poſſet: Conſules ab Archangelo poſtulant,vt cum eo alterum quoq; ſibi propè Vrbẽ locũ eligat, in quo ipſi ſe Monaſteriũ ædificaturos pollicentur.Id cũ Archãgelus Vrbi in nos beneuolẽtiſſimæ haud denegãdũ cenſeret: ſitu in dextera Vrbis parte, propè Fratrum Obſeruantium Eccleſiam,

Mõtiſ Caluaria Comitis Barcinona ædificatur.

quæ ſanctiſſimo Nomini Ieſu dicata eſt, ſibi electo ; in eo alterius Monaſterij,quod Montis Caluariæ titulo nuncupatum fuit, magno totius Vrbis applauſu fundamenta iacit.

IX. Dum hæc Barcinonæ geruntur, Marchio S. Crucis,Generalis Neapolitanarum Triremium Præfectus;Vxore,quæ Ordinis deuotiſſima erat,ſuadente;dum aliquas Romæ moras trahit,à Gregorio 13. Pontifice impetrat;vt in Hiſpaniam profecturus,nõnullos ſecum Capucinos Fratres ſibi vehere liceat;qui in Oppido Viſi,quod in Regno Caſtellæ antiquo iuris titulo poſſidebat, Ordinis Monaſterium extruat. Annuit poſtulatis Pontifex : ſtatimque tres ab Hieronymo Generali, ad id munus Fratres deputantur:nimirum F. Ioannes Alarconius,Archangeli Germanus:F. Bernardinus Aragonenſis,vterque Sacerdos;& Fr.Ioannes Baptiſta Aletinus, Laicus. Hi cùm tertio, vel quarto poſt Archangeli,& aliorum aduentum menſe,cum Marchione Barcinonem appuliſſent : Regio conſenſu explorato,à Regiis Miniſtris, qui nouæ Religionis fundationi reluctabantur,,repulſam patiuntur;quare tandiu Monaſterij huius fundatio dilata fuit;quoad Rege tandem,ac Conſilio annuente, Fratribus in Caſtellæ Regnum aditus pateferet.

X. Primis itaque Barcinonenſis Prouinciæ : ac proinde Hiſpanæ propagationis,hoc pacto iactis ſeminibus ; quæ in ampliorem deinde, elabentibus annis, Deo incrementum dante,Prouinciarum,ac Conuentuum ſegetem excreuerunt. Ad res Venetas redeo : quas ſuperiori Anno,peſtilentia,pio Ducis, Senatuſque voto ſublata, tranquilliori ſtatu fruentes,indicaueram.Templum igitur, cuius iam ſuperiori anno fundamenta iacta fuerant;dum Princeps,Senatuſque ex voti religione Deo Redemptori ædificant;illudque longè maiori ædificij magnitudine, architecturæque magnificentia,ac pretioſitate,quàm ea,quam voto præſcripſerant,exornant.Capucini Fratres:quorum paupertati,ac ſimplicitati, magnifica illa Eccleſiæ ſtructura minùs congruere videbatur;cùm ea altiſſimæ paupertatis, quam ex Regula profitentur,leges minui,ac labefactari cernerent;apud Senatores agunt;vt Eccleſia tanta magnificentia conſtructa,quam ſalua Regularis obſeruantiæ lege ſibi accipere nequeunt,aliis Vrbis Religioſis adminiſtranda tradatur. At Senatus, qui Capucinos ex Senatuſconſulto ad huius Eccleſiæ adminiſtrationem elegerat ; vt omnem ab iis violatæ Regulæ metum propulſaret, Diploma hoc anno à Pontifice impetrat:quo Capucini Fratres Apoſtolica auctoritate diſpenſantur ; vt abſque vllo temeratæ paupertatis timore,Templum illud Deo Redemptori dicatum,tametſi magnificentiùs extructum, adminiſtrare valeant: Diplomatis copia ex Apographo hauſta hæc eſt :

Capucini Ecclesia Redemptoris, ob niminm magnificentiam, administrationem recusant

GREGORIVS PAPA XIII.

DILECTI Filij ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Exponi nobis nuper feciſtis, quòd vos pro liberatione peſtis, quæ iſtam veſtram Ciuitatem multos per menſes vehementer vexauit, vnam Eccleſiam ſub inuocatione S. Saluatoris edificare vouiſtis ; quæ quidem propè Monaſterium Fratrum Capucinorum eiuſdem Ciuitatis iam concedente Domino ſatis ampla, & magnifica conſtructa fuit : deſideratiſque, vt dicti Fratres Capucini Miſſas, & alia diuina Officia in eadem Eccleſia S. Saluatoris celebrare valeant, quod ipſi Fratres facere contenti ſunt, ſi ad id noſtra, & Sedis Apoſtolicæ licentia, & facultas ſibi ſuffragetur. Quare nobis humiliter ſupplicari curaſtis, vt ſuper his opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur votis veſtris præſertim, quæ ex Religionis deuotione prodire conſpicimus,paternè annuere volentes, huiuſmodi ſup-

plicationibus

plicationibus inclinati, Vobis, vt dictis Fratribus Capucinis eandem Ecclesiam S. Saluatoris, ad effectum, vt ipsi ibi Missas, & alia diuina Officia celebrare possint, dare, & concedere; ijdemq; Fratres illam ad effectum præmissum cum benedictione nostra recipere, & habere valeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium licentiam concedimus; & facultatem impertimur. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis; ac quibusuis dictorum Fratrum statutis, & Consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Priuilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis illis quomodolibet concessis, & confirmatis. Quibus omnibus illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die x. Ianuar. 1578. Pontificatus nostri anno 7.

Cæsar Glorierius.

XL. Hoc Pontificis Diplomate, sedata Fratrum conscientia, Templique ædificatione absoluta, marmorea tabula eminentiùs super Ecclesiæ fores in interiori illius facie affixa fuit, in qua hic titulus inscriptus legitur:

CHRISTO REDEMPTORI CIVITATE GRAVI
Pestilentia liberata, Senatus ex voto. M D. L X X V I I.

F. VRBANI A MANFREDONIA, Vita, & gesta.

XLI. CÆterùm plerique hoc anno, qui in Religionis palæstra, magna cum laude, pro virtutibus hactenus decertauerant, incorruptam pro labore coronam accipiunt. Inter hos primus est F. Vrbanus à Manfredonia, Concionator; qui cùm Nobili genere natus, in sæculo Clericalem vitam assumpsisset; ac Sacerdotio inunctus sæpè admiranda B. P. Francisci gesta perlegeret, iis aliquãdo permotus fuit; vt sacra ipsius loca, quæ tum in Mõte Aluernæ, tum Assisij aspectanda se offerunt, piè inuiseret; ac præsens veneraretur. Quamobrem eò cum nonnullis sociis profectus, cùm deuotissimè vniuersa perlustrasset; id pro labore præmij à B. Francisco consecutus fuit; vt illum B. Pater sæculo ereptum, perpetuum sibi in Capucinorum Ordine filium assumeret. Hic itaq; simulatq; in Seraphici Patris sinu exceptus fuit; legitimi filij instar, Beatissimi Patris vestigiis insistere, ac summo studio perfectas sibi illius virtutes comparare contendit. Paupertatem S. Patris Sponsam, quæ veros eidem filios generat, tam sibi arcto fœdere copulauit; vt nihil eum magis, quàm rerum necessitas, ac penuria in vtendis delectaret: quo fit, vt non modò à superfluis, sed etiam plerunque, ob summum paupertatis amorem, à necessariis abstineret. Pauper habitus, & obsoletus, quo obtegeretur; pauperior funis, quo præcingeretur; pauperrima Cella, rebus omnibus vacua, illi pro summis deliciis erant: quibus & potior spiritus paupertas, rerumque omnium contemptus coniunctus fuit. Humilitatem B. Patris amicam, tanto necessitudinis vinculo complectebatur: vt non modò ab honoribus, atque ab his omnibus, quæ humanam gloriam sapiunt, abhorreret: verùm & contemptibiliora semper Domus obsequia sibi eligens, in his, quæ vilem apud cæteros illi existimationem pararent, maximam suam laudem collocasse videretur. Eo fiebat, vt cùm plurimùm inde cælestis sapientiæ, & cõsilij hausisset, inuitus semper ad honores raperetur. Verùm cùm ea honorum natura, & conditio sit; vt insequentes

F. Vrbanus à Manfredonia, Concionator, virtute ac sanctimonia illustris.

Ipsius præclara virtutes enarrantur.

quentes fugiant,contrà fugientes inſequantur:quò magis honores, ac dignitates, fugiebat,eò maiori contentione ad ampliores gradus prouocabatur.Perſpecta enim ipſius conſilij magnitudine,primò quidem ad Guardianatus,deinde ad Prouinciatus Officia,in ſua S. Angeli Prouincia vocatus: hinc Generalis Commiſſarius in Bononienſem Prouinciam mittitur:poſtremò in Capitulo Generali ad Definitorij muneris gradum aſſumitur. Porrò in his Prælationis honoribus non ſuperbia turgere,non præſidentia extolli,non auſterè Fratribus dominari conſpiciebatur: ſed tanta in eo fulgebat humilitas;vt in iis quoque,quæ ad morum correptionem ſpectant;in quibus ſæpè ſeueritas demonſtrari ſolet, manſuetudinem ita cum ſeueritate coniungeret;vt nunquam abſque humilitate,& charitate,iuxta B. Patris Franciſci placita, ſubditos corrigeret.

Inuitus ad honores rapitur.

Prædicationis munus, quum primùm ad id vocatus fuit, tanto charitatis æſtu XIII.
adminiſtrare cœpit; vt cùm confluentis populi multitudini plerunque Eccleſiarum amplitudo non ſufficeret: ſæpenumerò in plateis Dei Verbum diſſeminare compelleretur:Non humana,non vana,non fucata Viri huius eloquentia erat;quæ aures duntaxat mulceret,atque ad animum non pertingeret:ſed cùm in Spiritu,ac virtute Dei,Chriſtum Crucifixum prædicaret; ignea illius verba adeò audientium corda inflammabant;vt ea facilè ad pœnitentiam, ac virtutum amorem accenderent.Neque id mirum.Verbi namque prædicationem,tam admirandis vitæ exẽplis illuſtrabat;vt cùm loquax,ac verboſa ipſius vita eſſet,vitalia illi⁹ quoq;verba eſſent, quæ populis vitam,ac ſpiritum adminiſtrarent.Orationi namq; eo tempore,diu,noctuq; vacans;cùm ſomnus vrgeret,lectum ſola illi teges ſternebat.Cibo tam parco, ac pauperum more veſci ſolitus erat;vt piſcibus,ac lautioribus edulis,à frugali mẽſa expulſis,ſola legumina,aut herbæ in ea locum obtinerent;ſola denique cùm tunc Chriſti charitate paſci videretur:eo fiebat, vt totum ſe ad lites dirimendas, paces componendas, auerſoſque animos inter ſe conciliandos effunderet.

Prædicationẽ perfectis virtutum exemplis animat.

Dum in Oppido Campibaſſi,Dei aliquando Verbum populo proponeret, tam XIV.
ingens populi turba ad prædicationem confluxit,vt cùm omnes Eccleſia capere nõ poſſet,ſuggeſtus illi extra Eccleſiam ſub Cælo erectus fuerit:quo tempore Satanæ opera,& inuidia tanta tonitruorum,fulgurum, imbriũ tempeſtas Cælo oriri cœpit; vt vniuerſa corruere viderentur. Mox tumultu in populo exorto; quiſq; ad ſua confugere parabat:cùm Vrbanus Diabolicum illlud opus agnoſcens,ſtare vnumquemque iubet;oculiſq; in Cælum ſublatis,cùm breui Deum oratione precatus eſſet, vt Tartaream illam tempeſtatem à populo auerteret; adſtantem populum admonet, ne imbrem timeat.De Paſſione Domini tunc illi ſermo inſtituendus erat,quẽ cùm ad tertiam,& quartam vſque horam produxiſſet: imbre interim,toto eo tempore, è Cælo cadente,diuino planè miraculo factum eſt; vt Deo Serui ſui preces exaudiente, ne gutta quidem audientes attigerit. Eo miraculo tam ingens populi ad pœnitentiam commotio erupit:vt qui odia,ac ſimultates gerebant, iis depoſitis inter ſe confeſtim pacem, ac concordiam inirent.

Procellam à Dæmone commotam oratione diſſoluit

Iterum cùm Tutici,Oppido Apuliæ Dauniæ primario,Quadrageſimali tempo- XV.
re Dei Verbum prædicaret: pleraſq; publicas Meretrices,atque inter eas præcipuã quandam,quæ plurimas hominum animas peremerat,& ad Orcum pertraxerat;ad Chriſtum Sponſum conuertẽs,ad meliorem vitæ frugem perduxit. Mira ſunt, quæ in aliis quoque Oppidis,ac Vrbibus Vir hic præclarus,ſua prædicatione,ac morum ſanctimonia exantlauit.

Meretrices ad Chriſtum convertit.

Verus hic Crucis Chriſti Diſcipulus,nulla re magis, quàm Crucis, ac Paſſionis XVI.
Chriſti meditatione oblectabatur:quam cùm tam aſſiduè animo reuolueret, ac lachrymis proſequeretur:vt ea velut cæleſti ac quotidiana dape ſpiritum ſaginaret: eo fiebat,vt ſacrum Miſſæ myſterium,quod viuum ipſius ſimulacrum eſt,tanto mẽtis ardore conficeret:vt ſæpè cęleſtes Angeli,dum is ſacrificium offerret;ſub Auium ſpecie circa ipſum volitare,ac humeris inſidere viſi fuerint.Hinc admirabilis ipſius orationis vis,qua etiam admirabiliora ipſa diuinæ Omnipotentiæ ſigna impetrare

Dum ſacra Myſteria celebrat, Angeli ſub Auium ſpecie circa illum volitãt

poſſet

posset,præter ea,quæ superiùs enarrata sunt ; hoc quoque exemplo manifesta fuit. Prouincialis Vicarij is aliquando in S.Francisci Prouincia munere fungebatur:quo tempore Monasterium Collis-Pepi instaurandum curauit:Cùm igitur plerique sæculares Operarij vltrò ædificationi ministrarent,qui Fratrum eleemosynis alebantur:contigit aliquando,vt Eleemosynarij incuria panis Operariis deesset.Iam prandij hora interpellabat;nec nisi exigua quædam panis frustula in Domo supererant, quæ vix vni,aut alteri Operario sufficerent:Id cùm Viro Dei renunciatum fuisset; iubet ille frusta illa panis Operariis apponi,protinusque ad Orationem secedit:quo tempore,Operariis discumbentibus panes inuisibili cuiusdam manu, tam abundè administrabantur;vt cùm omnes è mensa saturi recessissent ; copiosiora illis post refectionem,quàm quæ ante eam apposita fuerant, panis frusta superfuerint:atque ita Viro Dei orante factum est,vt panis,qui vix vni,aut alteri sufficere poterat,multis diuina virtute superflueret.

Panem Operariis sua Oratione multiplicat.

XVII. Postremò in S. Angeli Prouincia Vicarius Prouincialis electus ; tanta austeritate Prouinciæ lustrationem instituit;vt præter Panẽ, & Allia, nihil ad vitæ alimoniam admitteret.Hac in visitatione cùm ad Serræ Capreolæ Conuentum peruenisset;ibi Dei Seruus languore corripitur : ex quo vitæ finem sibi adesse cognoscens, totum se ad viam Domino,in extremo illo aduentu,parandam confert:cõsuetis se Ecclesiæ Sacramentis munit;ardentioribusq; diuinæ charitatis flãmmis animum accendit. Interea Saran,qui ab eo toties in vita profligatus, extremo illius calcaneo insidias parabat;iras cuomens,ac furias in Virum Dei despumans; noua illi in hoc vitæ exitu bella instaurat,ac tentationes parat,quibus illum (si fieri posset) deiiciat:quapropter iam morituro obiicit:eum, neque vera, neque Catholica vnquam populis prædicasse : Acris illa tentationis vis,morbique acerbitas, Virum Dei pleno mẽtis imperio,haud frui sinebant:quamobrem hac Saranæ tentatione maximè cõmotus, iubet omnia suarũ Prædicationũ scripta ad se adferri, tædãq; accendi:tum lachrymis perfusus,Deum ita tota præsente familia precatur. Deus vniuersorum cognitor,ac cordium scrutator,cuius oculis omnia nuda,& aperta sunt:quisnam mearum Prædicationum finis,ac scopus extiterit,quidvè populis prædicauerim, solus nosti: Nosti,inquam,me præter Nominis tui gloriam,Fidem,præcepta,cõsilia:iuxta S.Romanæ Ecclesiæ doctrinam,nihil vnquam mihi prædicandum præstituisse:iam verò si in hisce meis sermonibus,quicquam aduersùs S.R.E.Fidem,Conciliorum decreta,ac Pontificum placita,me ignorante,irreplit;ardeat,obsecro, comburatur,atque in fauillas euolet;illiusque cineres ventus rapiat,ac dispergat.Neque enim fas est, sospes,ac incolume supereſſe,quod à vera,ac Catholica Fide dissentaneum est:Cui me meaq; omnia semper subiecta esse volui.His dictis,facẽ scriptis admoueri;diuq; illis suppositam permanere iubet:at illa cùm folia lamberet,haud tamen,vi comburendi sibi penitus à Dei virtute sublata,ea inflammat. Bis, ter, Vir Dei idipsum repeti imperat:at integra semper scripta ab igne redeunt : quod cùm ille obortis lachrymis conspexisset, Deo gratias agens, extremum quoq; hunc de Satana triumphum refert:tum paulò post lætus hinc ad Coronam euolat. Cuius Corpus post tertium sepulturæ annum integrum, ac incorruptum cernitur.

Graniter à Dæmone tentatur.

Suorum sermonum scripta diuina virtute ab igne illæsa seruantur.

XVIII. Hoc quoque anno,in Piceni Prouincia,F. Gratia Septempedanus,Clericus,post breue stadij curriculum,ad vitæ brauium pertingit.Vix enim octauum post solemnem votorum professionem,diem attigerat;cùm vitam summa cum puritate,ac integritate transactam,beata mors subsecuta est:quæ post ipsius obitum cunctis hac ratione innotuit.Vix enim octauus post ipsius mortem dies effluxerat ; quum is F. Antonio à Campo Rotundo,qui dum ægrotaret,sollicitam illius curam egerat;gloriosus,ac candidissima veste indutus apparet;cui etiam ob persoluta charitatis officia,plurimas hilari vultu gratias refert:quem cùm Antonius interrogasset, quomodò in altero vitæ statu se haberet,respondet ille : Benè,Antoni;benè,ac optimè ex Dei clementia, atque his dictis, illi ex oculis eripitur.

F. GRATIÆ Septẽpedani Vita, & gesta.

quentes fugiant,contrà fugientes inſequantur:quò magis honores, ac dignitates, fugiebat,eò maiori contentione ad ampliores gradus prouocabatur.Perſpecta enim ipſius conſilij magnitudine,primò quidem ad Guardianatus,deinde ad Prouinciatus Officia,in ſua S. Angeli Prouincia vocatus: hinc Generalis Commiſſarius in Bononienſem Prouinciam mittitur:poſtremò in Capitulo Generali ad Definitorij muneris gradum aſſumitur. Porrò in his Prælationis honoribus non ſuperbia turgere,non præſidentia extolli,non auſterè Fratribus dominari conſpiciebatur: ſed tanta in eo fulgebat humilitas;vt in iis quoque,quæ ad morum correptionem ſpectant;in quibus ſæpè ſeueritas demonſtrari ſolet, manſuetudinem ita cum ſeueritate coniungeret;vt nunquam abſque humilitate,& charitate,iuxta B. Patris Franciſci placita, ſubditos corrigeret.

Inuitus ad honores rapitur.

Prædicationis munus, quum primùm ad id vocatus fuit, tanto charitatis æſtu adminiſtrare cœpit; vt cùm confluentis populi multitudini plerunque Eccleſiarum amplitudo non ſufficeret: ſæpenumerò in plateis Dei Verbum diſſeminare compelleretur:Non humana,non vana,non fucata Viri huius eloquentia erat;quæ aures duntaxat mulceret,atque ad animum non pertingeret:ſed cùm in Spiritu,ac virtute Dei,Chriſtum Crucifixum prædicaret; ignea illius verba adeò audientium corda inflammabant;vt ea facilè ad pœnitentiam, ac virtutum amorem accenderent.Neque id mirum.Verbi namque prædicationem,tam admirandis vitæ exẽplis illuſtrabat;vt cùm loquax,ac verboſa ipſius vita eſſet,vitalia illi⁹ quoq;verba eſſent, quæ populis vitam,ac ſpiritum adminiſtrarent.Orationi namq; eo tempore,diu,noctuq; vacans;cùm ſomnus vrgeret,lectum ſola illi teges ſternebat.Cibo tam parco, ac pauperum more veſci ſolitus erat;vt piſcibus,ac lautioribus eduliis,à frugali mẽſa expulſis,ſola legumina,aut herbæ in ea locum obtinerent;ſola denique cùm tunc Chriſti charitate paſci videretur:eo fiebat, vt totum ſe ad lites dirimendas, paces componendas, auerſoſque animos inter ſe conciliandos effunderet. XIII.

Prædicationi perfectis virtutum exemplis animat.

Dum in Oppido Campibaſſi,Dei aliquando Verbum populo proponeret, tam ingens populi turba ad prædicationem confluxit;vt cùm omnes Eccleſia capere nõ poſſet,ſuggeſtus illi extra Eccleſiam ſub Cælo erectus fuerit:quo tempore Satanæ opera,& inuidia tanta tonitruorum,fulgurum, imbriũ tempeſtas Cælo oriri cœpit; vt vniuerſa corruere viderentur. Mox tumultu in populo exorto; quiſq; ad ſua confugere parabat:cùm Vrbanus Diabolicum illlud opus agnoſcens,ſtare vnumquemque iubet;oculiſq; in Cælum ſublatis,cùm breui Deum oratione precatus eſſet, vt Tartaream illam tempeſtatem à populo auerteret; adſtantem populum admonet, ne imbrem timeat.De Paſſione Domini tunc illi ſermo inſtituendus erat,quẽ cùm ad tertiam,& quartam vſque horam produxiſſet: imbre interim,toto eo tempore, è Cælo cadente,diuino planè miraculo factum eſt; vt Deo Serui ſui preces exaudiente, ne gutta quidem audientes attigerit. Eo miraculo tam ingens populi ad pœnitentiam commotio erupit:vt qui odia,ac ſimultates gerebant, iis depoſitis inter ſe confeſtim pacem, ac concordiam inirent. XIV.

Procellam à Dæmone commotam oratione diſſoluit

Iterum cùm Tutici,Oppido Apuliæ Dauniæ primario,Quadrageſimali tempore Dei Verbum prædicaret: pleraſq; publicas Meretrices,atque inter eas præcipuã quandam,quæ plurimas hominum animas peremerat,& ad Orcum pertraxerat;ad Chriſtum Sponſum conuertẽs,ad meliorem vitæ frugem perduxit. Mira ſunt, quæ in aliis quoque Oppidis,ac Vrbibus Vir hic præclarus,ſua prædicatione,ac morum ſanctimonia exantlauit. XV.

Meretrices ad Chriſtum conuertit.

Verus hic Crucis Chriſti Diſcipulus,nulla re magis, quàm Crucis, ac Paſſionis Chriſti meditatione oblectabatur:quam cùm tam aſſiduè animo reuolueret, ac lachrymis proſequeretur:vt ea velut cæleſti ac quotidiana dape ſpiritum ſaginaret: eo fiebat,vt ſacrum Miſſæ myſterium,quod viuum ipſius ſimulacrum eſt,tanto mẽtis ardore conficeret:vt ſæpè cęleſtes Angeli,dum is ſacrificium offerret;ſub Auium ſpecie circa ipſum volitare,ac humeris inſidere viſi fuerint.Hinc admirabilis ipſius orationis vis,qua etiam admirabiliora ipſa diuinæ Omnipotentiæ ſigna impetrare XVI.

Dum ſacra Myſteria celebrat, Angeli ſub Auium ſpecie circa illum volitãt

poſſet

posset,præter ea,quæ superiùs enarrata sunt ; hoc quoque exemplo manifesta fuit. Prouincialis Vicarij is aliquando in S.Francisci Prouincia munere fungebatur;quo tempore Monasterium Collis-Pepi instaurandum curauit:Cùm igitur plerique sæculares Operarij vltrò ædificationi ministrarent,qui Fratrum eleemosynis alebantur:contigit aliquando,vt Eleemosynarij incuria panis Operariis deesset.Iam prandij hora interpellabat;nec nisi exigua quædam panis frustula in Domo supererant, quæ vix vni,aut alteri Operario sufficerent:Id cùm Viro Dei renunciatum fuisset; iubet ille frusta illa panis Operariis apponi,protinusque ad Orationem secedit:quo tempore,Operariis discumbentibus panes inuisibili cuiusdam manu, tam abundè administrabantur;vt cùm omnes è mensa saturi recessissent ; copiosiora illis post refectionem,quàm quæ ante eam apposita fuerant, panis frusta superfuerint:atque ita Viro Dei orante factum est,vt panis,qui vix vni,aut alteri sufficere poterat,multis diuina virtute superflueret.

Panem Operariis sua Oratione multiplicat.

XVII. Postremò in S. Angeli Prouincia Vicarius Prouincialis electus ; tanta austeritate Prouinciæ lustrationem instituit;vt præter Panẽ, & Allia, nihil ad vitæ alimoniam admitteret.Hac in visitatione cùm ad Serræ Capreolæ Conuentum peruenisset;ibi Dei Seruus languore corripitur : ex quo vitæ finem sibi adesse cognoscens, totum se ad viam Domino,in extremo illo aduentu,parandam confert;cõsuetis se Ecclesiæ Sacramentis munit;ardentioribusq; diuinæ charitatis flãmmis animum accendit. Interea Satan,qui ab eo toties in vita profligatus, extremo illius calcaneo insidias parabat;iras euomens,ac furias in Virum Dei despumans; noua illi in hoc vitæ exitu bella instaurat,ac tentationes parat,quibus illum (si fieri posset) deiiciat:quapropter iam morituro obiicit:eum, neque vera, neque Catholica vnquam populis prædicasse : Acris illa tentationis vis,morbique acerbitas , Virum Dei pleno mẽtis imperio,haud frui sinebant:quamobrem hac Satanæ tentatione maximè cõmotus, iubet omnia suarũ Prædicationũ scripta ad se adferri, tædãq; accendi:tum lachrymis perfusus ,Deum ita tota præsente familia precatur. Deus vniuersorum cognitor,ac cordium scrutator,cuius oculis omnia nuda,& aperta sunt:quisnam mearum Prædicationum finis,ac scopus extiterit,quidvè populis prædicauerim, solus nosti: Nosti,inquam,me præterNominis tui gloriam,Fidem,præcepta,cõsilia:iuxta S.Romanæ Ecclesiæ doctrinam,nihil vnquam mihi prædicandum præstituisse:iam verò si in hisce meis sermonibus,quicquam aduersùs S.R.E.Fidem,Conciliorum decreta,ac Pontificum placita,me ignorante,irrepsit;ardeat;obsecro, comburatur,atque in fauillas euolet;illiusque cineres ventus rapiat,ac dispergat.Neque enim fas est, sospes,ac incolume supersse,quod à vera,ac Catholica Fide dissentaneum est:Cui me meaq; omnia semper subiecta esse volui.His dictis,facẽ scriptis admoueri;diuq; illis suppositam permanere iubet:at illa cùm folia lamberet,haud tamen,vi comburendi sibi penitus à Dei virtute sublata,ea inflammat. Bis, ter , Vir Dei idipsum repeti imperat:at integra semper scripta ab igne redeunt : quod cùm ille obortis lachrymis conspexisset, Deo gratias agens, extremum quoq; hunc de Satana triumphum refertum paulò post lætus hinc ad Coronam euolat. Cuius Corpus post tertium sepulturæ annum integrum , ac incorruptum cernitur.

Graniter à Dæmone tentatur.

Suorum sermonum scripta diuina virtute ab igne illæsa seruantur.

XVIII. Hoc quoque anno,in Piceni Prouincia,F. Gratia Septempedanus,Clericus,post breue stadij curriculum,ad vitæ brauium pertingit.Vix enim octauum post solemnem votorum professionem,diem attigerat;cùm vitam summa cum puritate,ac integritate transactam,beata mors subsecuta est:quæ post ipsius obitum cunctis hac ratione innotuit.Vix enim octauus post ipsius mortem dies effluxerat ; quum is F. Antonio à Campo Rotundo,qui dum ægrotaret,sollicitam illius curam egerat;gloriosus,ac candidissima veste indutus apparet;cui etiam ob persoluta charitatis officia,plurimas hilari vultu gratias refert:quem cùm Antonius interrogasset , quomodò in altero vitæ statu se haberet,respondet ille : Benè,Antoni;benè,ac optimè ex Dei clementia , atque his dictis , illi ex oculis eripitur.

F.GRATIÆ Septẽpedani vita,& gesta

ANNVS CHRISTI GREG. XIII. RODVLPH. II. IMPER. RELIG. CAPVC.
1578. 7. 2. 54.

Eodem tempore in Meſſanenſi Prouincia F. Aegidius Luppienſis, Concionator, qui pleroſque annos Meſſanenſem Prouinciam, magna prudentia, ac integritate adminiſtrauerat; multiſque in ea laboribus perfunctus fuerat, in Conuentu Meſſanæ ad Coronam peruenit. Vir integerrimus fuit, Regularis obſeruantiæ cultor, ac propugnator acerrimus; rerumque diuinarum contemplatione adeò inſignis, vt illud inter cætera de eo referatur: quòd aliquando in Oppido Caſtroboni, vbi is diuini Verbi prædicationi inſudabat; cùm quolibet mane, duas ſaltem horas ante ſtudium, in oratione inſumere ſoleret: à F. Antonio à Caſtrobono ſocio, qui certa hora lumen illi ante ſtudium deferre conſueuerat, clariſſima in ipſius cubiculo lux coruſcare conſpecta fuerit: qua ille obſtupeſcens, cùm alterum Fratrem, Ambroſium à Nicoſia nomine, ad lucis illius ſpectaculum aduocaſſet; diuina aliqua viſione eo tempore Aegidium potitum fuiſſe, certa ſibi opinione perſuaſêre. Obiit Meſſanæ, magna poſt ſe ſanctimoniæ fama relicta. XIX.

F. ÆGIDII Luppienſis, Vita, & geſta

Alter quoque ex eadem Prouincia, F. Franciſcus à Chio, Græcus, Laïcus plurima hoc tempore virtute eluxit. Hic cùm in Conuentu Nicoſiæ adhuc annum probationis ageret, Religionis partim auſteritate exterrefactus, partim verò Satanæ perſuaſione ſeductus; quaſi minùs Capucinorum Religio Virgini Deiparæ, quam maxima is Religione proſequebatur, grata eſſet, grauiſſimas à Dæmone tentationes ferebat; quibus cum à Religionis ſinu auellere nitebatur. At is ad B. Virginem confugiens, ſæpè ante quandam ipſius imaginem orans, ipſius opem, ac præſidium implorabat. Accidit verò, vt dum hoc modo cum Dæmone conflictatur; radices aliquando in horto colligeret: quo tempore Beatiſſima Virgo, ſub formoſiſſimæ cuiuſdam mulieris ſpecie, Nouitio apparet: cuius cùm ille idcircò aſpectum refugeret, quòd communem illam fœminam eſſe exiſtimaret; ab ea declinans ad defluentem aquæ riuum diuertit; vt in eo radices purgaret: quem Virgo ſecuta ex altera riuuli parte illius ſe conſpectui obiicit, his illum verbis compellans: Quæ nam te, Franciſce, cogitationes moleſtant? Aut Religionis meæ Hortulum cur horreſcis? Satage, elabora, vt in hac te dignum operarium præſtes: nec dubita, quin hæc mihi Religio inter cæteras dilecta ſit. Hæc cùm dixiſſet, illa ex oculis euanuit. Porrò Franciſcus à tentatione liber viſionem ſtatim Vitali à Nicoſia, Magiſtro narrat: qui cùm Vir prudens, ac ſanctus eſſet; rem cum Deo oratione pertractandam cenſet. Quapropter attentiùs orans, Virginem Beatiſſimam idcircò Nouitio apparuiſſe diuinitus accipit; vt inter Satanæ tentationes, ipſius animꝰ in Religionis propoſito cõfirmaretur. Hic itaq; cùm plurimis deinde vitam virtutibus excoluiſſet; ac ſtrenui Operarij inſtar in hoc Virginis hortulo, vſq; ad ſupremum vitæ occaſum, fidelem laborem impendiſſet; in Conuentu Meſſanæ hoc anno cæleſtem pro labore mercedem accipit. XX.

F. FRANCISCI à Chio Vita, & geſta.

B. Virgo apparens, eum à tentatione liberat.

Ex Syracuſana quoq; Prouincia, per id tempus, F. Petrus Enneus, Laïcus, ad parata ſibi præmia euolat. Hic omnium opinione, inter perfectiores illius ætatis Viros, qui eam Prouinciam ſua virtute, ac ſanctimonia illuſtrarunt, hoc tempore habitus fuit. Cui etiam Euangeliſta Canobius Generalis, calculos ſuos deferens: hunc velut totius Religioſæ diſciplinæ exemplar, ac nemini virtute ſecundum, aliis ſæpè commendare ſolebat. Obedientia enim, paupertate, Regularis obſeruantiæ ſtudio, abſtimentia, oratione, maximè inter alios effulſit. Otium velut animi peſtem fugiens, interdiu, vel labori, vel orationi vacabat: nunquam tempus vanis in rebus, aut ſermonibus conterere viſus eſt; ſed in eloquio parcus, ſi quando cum loqui contingeret, nullos præterquam de diuinis rebus ſermones miſcebat. Corpus à deliciis omnibus abſtrahens, iciuniis, vigiliis, flagellis, atque aliis macerationibus aſperrimè caſtigare conſueuerat. Dumq; ſic curreret, non quaſi in incertum; ſicque pugnaret, non quaſi aërem verberans; ſed corpus ſuum caſtigaret, & in ſeruitutem ſpiritus redigeret: iuſtitiæ tandem coronam ſibi repoſitam conſequitur. Duobus poſt ipſius obitum annis elapſis, cùm F. Antoniſio Enneo Sacerdoti, qui illi à Confeſſio- XXI.

F. PETRI Ennei, Vita, & geſta.

Plurimis virtutibus floret

nibus

nibus fuerat,in ſomno apparuiſſet;ab eo interrogatur,quonam in ſtatu ipſius res ſe haberent? Cui ille: Optimè inquit, mihi eſt ex Dei gratia, ac benignitate: fruor enim ineffabilibus bonis, quæ præparauit Deus diligentibus eum. Veruntamẽ Fratres admone:vt ſibi in præcipuis Domini, ac Sanctorum ſolemnitatibus à Dæmone caueant:is enim eo præſertim tempore,circuit,quærens,quem deuoret: omnẽq; lapidem mouet,quo Fratrũ animos perturbet,arq; à dierũ illorũ Religione auocet. *Glorioſus Sacerdoti poſt mortem apparet.*

XXII. His ex Rhegienſi Prouincia accedit hoc anno,F.Franciſcus à S. Petro, Oppido Diœceſis Melitenſis,Sacerdos:qui eùm vitam in Religione tot virtutibus plenam duxiſſet; vt haud inanem ſanctimoniæ ſibi apud omnes famam comparaſſet:quum primùm ad extremum vitæ agonem peruenit, maximo timore percelli, atque animo turbari cœpit: quo tandem poſt aliquod temporis ſpatium in vultus ſerenitatem,atque animi tranquillitatem mutato:cùm ab eo Guardianus quæreret, vnde illi prior ille terror exortus fuiſſet. Reſpondit: Diſce Pater, maiorem, ac ſeueriorem, quàm ſibi homines perſuadeant, eſſe diuini Iudicij diſtrictionem. Tot à me præteritorum factorum ratio, quorum nequidem aculeus animum pupugerat; tamque ſeuerè in Dei Iudicio exacta fuit,quòd niſi immenſa Dei miſericordia miſero ſuccurriſſet; planè de me actum fuiſſet. Viuo autem ex Dei clementia, qui me in Electorum numerum conſcripſit, ac beatæ vitæ æternitate donandum promiſit. His dictis animam efflans, ad Superos euaſit. *F. FRANCISCI à S. Petro Vita, & geſta.*

F. IOACHINI A LEVANTO, Vita, & geſta.

XXIII. POſtremus tandem,in Genuenſi Prouincia, Fr. Ioachimus à Leuanto, Liguriæ Oppido, Laicus, mortalis vitæ agone feliciter conſummato, immortalis hoc anno coronam percipit: cuius vita cunctis virtutum forma, ac diſciplina fuit. Admirabilis enim huius Viri auſteritas erat:qua carnem, ac ſenſus caſtigans, ac ſub ſpiritus imperio redigens, animum ad æternorum contemplationem transferebat. Viliſſimo,ac breui habitu,qui ad medias vſque tibias proflueret, perpetuò contentus,inter brumalia frigora,glacialeſq; Boreæ flatus,nunquam,aut rarò membra,tametſi frigore rigentia,calefaciebat:ſuperuacaneum ducens,delicias in externa ignis calefactione quærere,quã natura ipſa ad ſufficientiã,licèt parciùs,adminiſtrat:eumque nimis delicatum militem eſſe dicebat, qui quo tempore cum hoſte confligendum eſt,frigore terreatur;aut ignẽ ad membra calefaciẽda quærat: Generoſus quippe miles nec frigora,nec glacies metuit. Ita quoq; qui aduersùs carnẽ,ac ſenſus militãt, hoſtẽ potiùs frigore oppugnare;quàm calefactione fouere debent. Hæc tametſi ad ſeueriorem eorum temporum diſciplinam tuendam moneret: haud tamen ſobriam in aliis calefactionem damnabat, qua robur, ac calor animo ad pugnandum augetur. F. Ioachimus à Leuanto, ſanctimonia illuſtris. *Admiranda illius auſteritas refertur.*

XXIV. At his non contentus,inſolentem hoſtem duris flagellis, ac verberibus per ſingulas noctes,ne ſuperbiret,atterebat:atque hinc ſæpè accidit; vt cùm Dæmon fortiora ſibi arma,carnalia nimirum ad bellandum ſubripi videret;in eum fremens,variis ſe figuris illi conſpiciendum obiiceret;ſtrepituſque in Eccleſia ederet, vt eum ab inſtituta carnis flagellatione auocaret. At bonus Chriſti miles, qui Tartarei hoſtis artes,iam longo palæſtræ vſu,atq; exercitatione nouerat:his interdum vocibus Dæmoni ignauiam exprobrabat; Tu Dæmon ſtrepitum edis, ego quoque ſtrepitum edam: iam contendamus inter nos, quis maiori ſtrepitu perſonet; num tu inuiſibili rerum motu,an ego viſibili flagello:tum validiùs carnem flagello cædens, confuſum Dæmonem expellebat. His quotidiana ieiunia addens, quæ toto anni tempore obſeruabat, arctiori tamen abſtinentiæ lege ſacras inedias, quas B. Pater noſter Franciſcus obſeruare ſolitus erat, ſibi celebrandas præſcripſerat.

Digitized by Google

Quamobrem cùm Vigueriæ Guardianus eſſet, (quo ſæpè munere, licèt Laïcus; ob ſingularem prudentiam fungebatur) cum tota familia condixit; vt Epiphaniæ Quadrageſima, quæ vulgato nomine, *Benedicta*, nuncupatur: ab iis in ſolo pane, & aqua ieiunaretur.

Hinc feruentiorem ſpiritum nactus, inſomnes aliquando in oratione noctes ducere ſolitus erat: quo tempore variis modis à Dæmone, qui diuerſas illi rerum formas obiiciebat, infeſtabatur. Quandoque enim in foricis modum per lampadis funiculum, qui in Eccleſia pendet, deſcendens; lampadem extinguebat: interdum verò, quaſi mortuus infans, ab Eccleſiæ culmine ante ipſius oculos dilapſus, cum ab oratione auertere conabatur. At his Ioachimus haud quaquam permotus, immotũ ab oratione ſpiritum haud diſtrahebat; quinetiam ſæpenumerò Satanæ inſultans: Quid agis furcifer? (aiebat) quid in caſſum niteris? tuæ iam notæ ſunt artes: tibi quidem multa nocendi cupiditas, at infirma potentia: iniqua voluntas, at poteſtas nulla. His dum vocibus inimico inſultat, is ſtridens, ac tremens aufugere compellitur. XXV.

Variis modis à Dæmone infeſtatur.

Inter hæc tãto diuini amoris æſtu agitabatur: vt cùm ſolitarius eſſet, crebris Cælum ſuſpiriis pulſaret, nemora gemitibus impleret; tamque inflammato vultu conſpiceretur: vt Seraphicum intus animum gerere, proculdubio declararet. Plerunque etiam accidit, vt in Refectorio cum cæteris diſcumbens; dum piam aliquam aut ex Stimulo diuini amoris S. Bonauenturæ, aut Pharetra Lanſpergij lectionẽ audiret, tam mirè animo afficeretur; vt in mentis exceſſum raptus, dum panis buccellam in ore geſtat, in eo immobilis triduò aliquando abſque ſenſu permaneret: quo tempore in Cellam à Fratribus delatus; cùm inde ad ſe rediret, totus vultu accenſus; quaſi qui ex incendio erumperet, videbatur. Hinc charitate ſeipſum in alios diffundens, herbas quaſdam ſimplices colligebat, quibus morbis incurabilibus medebatur: quos tamen diuina potiùs, quàm humana virtute curari, ex ipſa morborum qualitate, & herbarum vi facilè agnoſci poterat. Porrò in ea morborum curatione id ſibi propoſitum erat; vt præcipuos ex animo morbos depelleret: neque enim cuiquam vnquam ſuas curationes exhibebat, cui priùs Pœnitentiæ Sacramentum non indixiſſet. Hoc pacto, cùm in Conuentu S. Brigittæ Montiſcalerij, quod præclarum eſt Galliæ Subalpinæ Oppidum, Guardianus eſſet: Tibaldum quendam Agricolam, qui à lumbis vſque ad infimos pedes, diu membrorum vſu caruerat; cuique plurima fruſtrà medicamenta adhibita fuerant, maxima cum Medicorum admiratione ſanat: priùs illi, ac toti familiæ peccatorum confeſſione, ac ſacræ Euchariſtiæ cõmunione indicta: quem potiùs oratione, quàm herbis ſanatum, idem Ioachimus Fratri Anſelmo Genuenſi faſſus aliquando fuit: qui cùm ſemel cũ eo agens, eam plurimùm curationem commendaſſet. Reſpondet Ioachimus: O Anſelme, non herba, neque cataplaſma ſed lachrymæ, & orationes Tibaldum curarũt. XXVI.

In extaſim raptus triduò in ea perſeuerat.

Herbas ad morborum curationem adhibet, vt diuinam virtutem colat.

Eodem modo in Taurinenſi Conuentu, F. Aegidium Picentem Laïcum, graui apoſtemate, mulieremque vlcere peſſimo in vbere laborantes incolumitati reſtituit. In Aſtenſi Conuentu, Mulieris cuiuſdam filium, qui alteram tibiam diſtortam, alteram adeò tumidam, & ex oppoſita parte deflexam gerebat, vt nullis Medicorũ remediis curari poſſet; matri ſanaturum pollicetur: dũmodò Æger, & cum eo tota domus familia ad Pœnitentiæ, & ſacræ Euchariſtiæ Sacramenta accedant: id cùm omnes præſtitiſſent, dum is herbas applicat, Deumq; pro Aegri incolumitate orat; eidem a Deo ſanitatem impetrat. In eodem quoque Conuentu, germanus Medici Frater, in genitalibus partibus tam graui morbo afflictabatur; vt Medicorũ conſilio, ac iudicio morbus incurabilis cenſeretur: At Ioachimus Medico: Ne de curatione deſperes, inquit, omnes peccatorum confeſſione conſcientias expiẽt, ac ſacra ſe cõmunione reficiãt; potẽs eſt Deus Aegro ſanitatem reddere. Protinus cùm Aeger, ac tota familia, Viro Dei paruiſſent; herbarũ is medicamenta adhibet, orationiſq; cum iis lachrymas miſcet, & breui tempore priſtinam Aegrotus ſalutem recuperat. Anum denique mulierem, quæ ſurditatem morbo, aut ſenectute contraxerat, eo- XXVII.

Plerosque Aegros diuina virtute incolumitati reſtituit.

dem

Digitized by Google

dem modo animi illi curatione mandata, ſepa vino infuſa,à ſurditate liberat. Hoc itaque modo,qui humanam herbarum virtutem, proculdubio excedebat; quamplurimos Ægrotorum animos,ac corpora curans,tutum ſe ab inanis gloriæ telis,ac illæſum ſeruabat.

XXVIII. Hoc igitur fraternæ charitatis ſpiritu inflammatus,cùm grauis Peſtilentia Ticini Vrbem,vbi is tunc vitam agebat,inuaſiſſet:à Superioribus obtinet,vt ſimul cum aliis nonnullis eiuſdem Conuentus Fratribus,peſte laborantibus miniſtret:quo in miniſterio cùm reliqui omnes,piè in Domino occubuiſſent:is ſolus diuina potiùs, quàm humana virtute,poſt ea pietatis officia,omni diligentia, & charitate exhibita, ſuperſtes euadit. Mirus in hoc Viro erat Paupertatis amor: cuius tanta cupiditate flagrabat;vt cùm ex Vrbe à mendicatione rediret; lignuncula quæ illi paſſim in via diſperſa occurrebant, ſollicitè colligeret,ne perirent;mutatoriáque fœmoralia non linea vitta(vti fieri ſolet)ſed ſparto ad lumbos religaret. Denique quę extrema auaritiæ vitia eſſe ſolent: ea illi altiſſimæ paupertatis cupiditas ad ſummum virtutis apicem conferebat.

Peſte laborantibus omni charitate miniſtrat.

XXIX. Viri huius ſanctitatem, Deus illuſtri cæleſtis Prouidentiæ exemplo declarare voluit.Cùm enim anno 1569.in Cõuentu Montiſcalerij,qui S.Brigittæ appellabatur, Guardiani munus adminiſtraret, accidit: vt copioſiſſima nix è Cælo delapſa, cunctos Fratribus ad quotidiani victus mendicationẽ aditus præcluderet. Vix quinque exigui panes,quales in Pedemontana Regione cõfici ſolent; ac pauca legumina in Monaſterio ad totius Familiæ victũ ſupererant:quibus conſumptis, nulla humani ſubſidij ſpes Fratribus reliqua erat:neque enim è Monaſterio,quod ſecũdum milliariũ ab Oppido diſtabat,via vllo modo ad illud aperiri poterat:cùm nix altitudine hominis ſtaturam excederet.Quapropter Ioachimus, collectos in Refectorio Fratres verbis hortatur,ne animũ deſpondeant;nevè de diuinæ benignitatis prouidẽtia deſperẽt:ſed potiùs in diuinæ prouidentiæ ſpẽ animũ erigant,quæ ſibi derelictos pauperes alit. Alia quoq; diuinæ liberalitatis exẽpla profert, quibus eorũ animos ita in Dei fiducia confirmat:vt vniuerſi planè in Deo cõfidentes,ſimul ad orationem acceſſerint:Ioachimus verò,cui tot ouium paſcendarum cura cõmiſſa erat, impenſiùs pro iis Dominũ rogat,à quo certã ſibi,ac ſuis Dei miſericordiã expectat.

Illuſtre diuina erga Fratres Prouidẽtiæ teſtimonium, Miraculo proditũ.

XXX. Erat in Montiſcalerij Oppido Vir nobilis, Ioffredus nomine, Caburreti Dominus; cui Coniux, quæ nuper deceſſerat, anniculum puerum adhuc lactentem reliquerat: Hunc Pater cùm vnicum haberet, aliquod illi à Nutrice incommodum metuens, noctu illi in proprio lecto ſterni iuſſerat. Accidit verò, vt qua nocte Fratres, omni humana ope diſtituti, abſque intermiſſione Deum orabant: Infans, qui inter faſcias colligatus, in Patris lecto iacebat, nonnullos vagitus ederet: quibus à ſomno Pater excitatus, dum eum demulcere, ac ſedare ſtudet; is clara, atque articulata voce: Pater, inquit, Pater: Cui Pater noua voce obſtupefactus, ait: Quid vis, fili? Tum is ſubdit. Cur de Capucinis noſtris S. Brigitæ non cogitas, qui pane, & omni humano victu carent, tantaque nix è Cælo venit, vt illum ſibi mendicare non poſſint? Eo nuncio, ac libera Infantis loquela mirum in modum obſtupeſcens, Pater, multa ſecum animo verſabat. Primùm, quo pacto Infans vnius anni,qui necdum primas, ac imperfectas voces eloqui didicerat, tam clarè verba proferret. Deinde quis illũm Capucinos, quis S. Brigittam, quis niuem è Cælo delapſam, quis mendicationem, quis vias mendicationi occluſas,quis Capucinorum neceſſitatem,ac victus penuriam tam diſertè docuiſſet:vniuerſa hæc animo tractabat,mẽtéque videbatur excedere,ac in ſtuporem conuerti:cùm tandem ſibi redditus ab Infante quærit,quis hæc ſibi reuelauerit. At Infans ad priſtinam Infantium ignorantiam rediens, nec Patri reſpondit; nec vllum rationis, necdum ſuperiorum dictorum deinceps ſenſum prætulit. Id cùm Ioffredus altè animo perpenderet, totque in vnũ Dei Miracula congeſta cerneret; haud ſegniter diuinis ſibi monitis parendum eſſe cenſuit. Quamobrem die vix elu-

Vnius anni Infans pro Capucinorũ neceſſitate Patrẽ interpellat.

ceſcente:

ceſcente,Equum cataphractarium pane, vino, caſeo, ac aliis vitæ neceſſariis onuſtum,famulum iubet conſcendere;& ad S.Brigittæ Conuentum feſtinare. Admiratur famulus Heri imperium;atque ob niuis altitudinem ſe eò pertingere poſſe deſperat. Cui Ioffredus:Ne timeas,inquit:Qui enim Fratrum mihi neceſſitatem aperuitsis tibi viam ad Conuentum ſternet,ac tutum perducet. Acquieſcit tandem ille mandato; Equum onuſtum conſcendit,iterque ad Monaſterium carpit.Currit gradatim Equus;niuem,quæ mollis,ac tenera erat, haud ſecus quàm puluerem ſolidum,ac conſtantem calcat: tandem ad Conuentum peruenit: cuius fores cùm niue obſtructas offenderet; ex equo deſcendit, niuem perfringit, ac tintinnabulum pulſat. Stupent Fratres, qui tunc orationi vacabant, ad tintinnabuli ſonitum. Aperitur ianua;Equuſque Conuentus foribus altior apparet. Niue tamen effoſſa,panis, ac reliqua annona ex alto à famulo demittitur:qui cùm à Fratribus interrogaretur, quo pacto is cum equo eò appellere potuiſſet:Quid verbis opus eſt: (inquit) Angelus Domini,& me, & equum huc properantem adduxit. Ioachimus verò cum vniuerſa Fratrum familia Deo impenſiùs gratias agens, Hymnum, *Te Deũ laudamus* haud ſine lachrymis decantat. Famulus verò eodem itinere domum redieus, cùm nunquam palmo profundiùs pedem in niue infixiſſet; omnia Ioffredo refert: qui Dei miracula agnoſcens,in his ſupremum eorum Auctorem glorificat.

Equus annona onuſtus altam niuem, velut ſolidũ puluerem calcat.

Poſthæc in Vmbriæ Prouinciam miſſus;in ea per aliquot annos Guardiani munus exercuit:in quo patem prudentiæ,ac ſanctimoniæ laudem conſecutus eſt. In hac Prouincia cùm in Monaſterio Bettonæ aliquando Guardiani munere fungeretur:proxima ante Quadrageſimale Ieiunium die,nihil prorſus obſonij Fratrum familiæ erat,quo ante Ieiunium recrearetur:at liberaliſſimus Deus, qui honeſtis etiã Fratrum recreationibus;quæ ad vitium non tendunt, proculdubio delectatur; illos abſque obſonio,illius diei cœnam celebrare non eſt paſſus:ſed qui Corui famulatu,Eliæ carnes olim miniſtrauerat,Felis quoque miniſterio, vt ſuos carnibus paſceret,vſus fuit.Iam dies ad veſperum declinabat;cùm Fratribus omni obſonio deſtitutis,domeſticus Aelurus ad Ioachimum Guardianum, quaſi feſtiuus accedit: crebriſque eum præter morem vocibus interpellat;atque vti poterat,nunc eundo, nunc redeundo, vt eum præeuntem ſequatur,prouocat.Stupet Guardianus nouas beſtiolæ voces,inſolitumque agendi modum,myſterio haud carere ſibi perſuadet: Quapropter Felem ſequitur; qui viam ante Ioachimum carpens, eum ad lignile ducit:vbi vngulis terram fodiens, Turdorum illic multitudinem, quam is ſibi ex præda parauerat, ſepultam oſtendit. Extemplò Ioachimus Dei Prouidentiam admirari cœpit: augetque admirationem; cùm Turdos recenſens, tot numero eſſe comperit, quot in Familia Fratres numerabantur: quare Ioachimus Familia in Refectorium conuocata,Turdos oſtendit; oppiparumq; diuinæ Prouidentiæ conuiuium, iis paratum ſermone extollit; cunctoſque ad diuinæ laudis præconia efferenda prouocat. XXXI.

Felis miniſterio Deus obſonium Fratribus parat.

Hic denique tam inſignis humilitatis ſectator fuit; vt cùm eam proprio neglectu,vilique ſuipſius exiſtimatione,in ſeipſo perfectè referret;eam quoq; in cæteris, ac potiſſimùm in Verbi Dei Concionatoribus coruſcantem optaret: quapropter cùm ſemel Theologiæ candidatos,animoſiùs inter ſe diſceptantes audiret: his bellè ſeſe immiſcens, ab eis percontatur: Quidnam Theologia eſſet? Cui cùm illi iuxta Theologorum ſententiam reſpondiſſent:Is lepidè: Profectò,(inquit)necdum quid Theologia ſit,didiciſtis:Theologia enim eſt humilis de rebus diuinis ſermocinatio:quare,qui humilitatem cum Dei ſermocinatione non coniungit,ad Theologiæ notitiam nondum ſe peruenisſe putet.Denique ex Vmbria iterum in Genuenſẽ Prouinciam rediens,cùm iam ſenex,ac ſeptuagenarius eſſet;in Aſtenſi Conuentu morbis variis, ac diuturnis afflictari cœpit: quo tempore, cùm linguam ob febris ardorem, ferè combuſtam gereret; ad Deum conuerſus, aiebat: Benè omnia facis, Domine; linguam caſtigas, quæ in tua laude pigra fuit. XXXII.

Lepidum ipſius ad Theologiæ candidatos dictum

Tum

Tum maiori charitatis flamma ſuccenſus; non tantùm linguam, Domine: ſed & os,& caput,ac totum denique corpus combure;vt totus puniatur; qui totus in tui obſequio negligens fuit. Tum verò morbo ingraueſcente,cùm ſupremum vitæ occaſum ſibi imminere animaduerteret: Pſalmum illum recitans: *Verba mea auribus percipe, Domine;intelligè clamorem meum.* Poſt omnia in eo Eccleſiæ myſteria completa,è mortali ad immortalem vitam migrat: venuſtioremque poſt mortem, quàm cùm viuus eſſet, vultus formam oſtendit.

Pſalm. 5. *Aſſa vitam cum morte cõmutat.*

XXXIII. Duo hoc anno inter alia memoranda accidêre. In his primum eſt: Dominicus quidam Battaglinus,Vir pius, in Oppido Portiani Romanæ Prouinciæ, exiguum vini albi dolium Fratribus,ad Miſſæ miniſterium,quotannis parabat:ex quo etiam ægrotis,qui in Oppido erant,vinum,quoad illis opus erat,omni charitate miniſtrabat.Porrò hoc anno contigit;vt cùm vinum ab eo Fratribus pro Miſſæ Sacrificio, atque ægrotis,toto anni tempore copioſiùs ſubminiſtratum fuiſſet; ſub menſis tandem Auguſti finem, id quoque finem in dolio acciperet: quo tempore cùm Eleemoſynarius vinum ad Miſſæ miniſterium ab ancilla poſceret:Reſpondit illa; dolium prorſus exhauſtum eſſe.Quod cùm Dominicus audiret: Ito,inquit Ancillæ, tantum adhuc vini reliquum erit, quo Miſſæ lagenam impleas. Cui Ancilla:Nullo pacto,ait,dolium enim diligentiſſimè exploraui,atque in pedes erexi:Ibo tamen vt iuſſis tuis obtemperem. Igitur cùm Ancilla in Cellam vinariam deſcendiſſet, dolium explorat;illudque vſque ad os vino plenum, immò ſupereffluens cernit: qua re obſtupefacta, protinus ad Herum currens exclamat; dolium vino plenum eſſe. Pia namque eleemoſyna in Domini Altare,& in Ægrotos effuſa, abundantiorem è Cælo vinum accipere meruit.

Vinum quod Altaris ſacro myſterio inſeruit,in dolio multiplicatur.

XXXIV Alterum Siciniani accidit: Cùm enim Ioannes Antonius Maffæus,de quo alibi egimus,ampliorem quandam panis eleemoſynam aliquando Fratribus erogaſſet: vxor ad arcam panariam reuerſa, eorumdem panum multitudinem,in ea haud diminutam offendit: qua re obſtupefacta,cùm id diuina tantùm virtute factum intelligeret: id non obſcurè perſpectum habuit, eleemoſynam opes non minuere, ſed potiùs augere.

Panis Fratribus à Benefactore erogatus in Panaria non minuitur.

XXXV. Hoc anno Iulius Feltrius de Ruuere Cardinalis Vrbinas, qui multa fide, ac pietate,Protectoris munus hactenus erga Capucinos geſſerat,tertio Nonas Septembr. diem extremum obit;cui in eo munere ſuccedit, Iulius Sanctorius S. R. E. Cardinalis S.Seuerinæ nuncupatus:cuius eximia in Ordinem beneuolentia, ac humanitas,perpetuam illi apud Noſtros grati animi memoriam comparauit.

Cardinalis Vrbinas Ordinis Protector ad Deum migrat.

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. RODVLPH. II. IMP. REL. CAPVC. 3
1579. 8. 3. 55.

I. NOVVS hic Annus Milleſimus quingenteſimus ſeptuageſimus nonus, nouos rerum parit euentus; noua Chriſto militantium certamina ſpectanda profert, nouos tandem poſt certaminis labores Milites coronat. Hieronymus Generalis hoc anno, dum Siculas Prouincias viſitãdo peragrat, ad Ætnam Montem peruenit. Eſt Ætna Siciliæ Mons, Catanæ proximus, de quo multa tradunt Plinius, Strabo, Solinus, & alij veteres, nocturnis mirus incendiis. Huius Crater per ſtadiorum viginti ambitum ſe diffundit: Fauilla, atque interdum flamma Taurominum, & Catanam vſque peruenit: fragor verò vſque ad Maionem, & gemellos colles auditur, vt tradit Plinius. Ab ea parte, qua Eũrus, & Aphricus flant, ſpeluncas habet ſulphuris plenas, & vſque ad mare deductas: quæ dum in ſe fluctus recipiunt, ventum creant; qui agitatus ignem gignit ex ſulphure: quo fit, vt inde, quæ videntur, incendia erumpant; atque his tantùm ventis flantibus, is arenas, flammarùmque globos eructet.

Plin. l. 2. c. 103. lib. 3. c. 8. Strab. lib. 6. Solin. lib. 12.

Ætna Mons deſcribitur.

II. Huc igitur cùm Hieronymus cum Sociis appuliſſet: prodigioſi Montis fama commotus, ex quo nonnulli os Inferni patefieri exiſtimant; rem adhuc cunctis incertam explorare ſtatuit. Quapropter non curioſo, vt reipſa innotuit: ſed pio duntaxat ſtudio ductus, Montem conſcendit; aſcenſuque licet perdifficili, ad cacumen pertingit; vnde Mons diurno tempore fumum; nocturno ignem euomit: atque inde introſpectãs horridã quandã voraginẽ, ac Montis hiatum cernit; ex quo cùm tres validiſſimos, quaſi ænei tormenti ictus tunc primùm emiſſos percepiſſet; poſt hos ecce ante illum crebri flammarum globi, de barathro aſcendentes, rurſumque in idem relabentes apparent: vnde mixti hominum, mulierumque ploratus, ac ciulatus; quaſi quos dira vis tormentorum exagitet, aut incendia exurant, inter præaltas illas voragines perſonantes audiuntur: qui pietatem ſimul, ac terrorem illi animo incuterent. Intuebatur diligentiùs Hieronymus: num inter ea flammarum volumina, quæ modò alta petebãt, modò in ima barathri relabebãtur, hominũ animas animaduerteret; quæ illo quaſi tempeſtatis impetu iactarentur: at cùm præter gemitus, ac ploratus, nihil ſe illius oculis conſpiciendum obiiceret; id quidem illi velut certum fuit, in iis animas diuino Iudicio, ac virtute cruciari: num verò ibi temporali pœna à ſceleribus purgentur; vel perpetua Inferorum ſupplicia luant, penitus incertum.

F. Hieronymus Generalis Ætnã mõtẽ conſcendit.

III. Hinc (ſi pauliſper digredi licet) Hæreticorum noſtrorum commenta, velut palpabili argumento eluduntur; dum & ignem, & flammas, quibus animæ poſt mortem cruciantur, metaphoricas tantùm, ac figuratas, non veras eſſe volunt: Catholicoſque Doctores ineptos, ac ridiculos Sophiſtas appellant; qui de Inferni ignis natura, & qualitate ſubtiliter differunt: cùm potiùs ipſi deridendi, ſeu magis commiſerandi ſint; qui cùm diuina Scripturarum Oracula, quæ apud Numerorum, Deuteronomij, Iob, Pſalmorum, Eccleſiaſtici, Iſaiæ, Matthæi, Marci, Lucæ, Apocalypſis volumina frequentiſſima ſunt. Ac præterea ſanctiſſimos, & antiquos Patres, Irenæum, Baſilium, vtrumque Cirillum, Gregorium Niſſenum, Ioannem Chryſoſtomum, Cyprianum, Auguſtinum, Proſperum, Gregorium, atque omnium ſæculorum fidem ignorent: quæ damnatorum animas veris, tametſi miris modis ab Inferno igne cruciari docet; iã propè ad Atheiſmũ accedunt, impiũque illud canũt.

Ioan. Calu. in cap. 30. Eſa.

In Hæreticos digreſſio.

Num 16 31. Deut. 32. 22. Iob. 10. 20 Pſalm. 10. 6. Eccleſ 7 19. Iſa. 5. 14. & 33. 11. Matth. 3. 10. & 25 41 Marc.

Cerberus,

ANNVS CHRISTI GREG. XIII. RODVLPH. II. IMP. REL. CAPVC.
1579. 8. 3. 55.

Cerberus, & Furiæ iam verò & lucis egenus
Tartarus horrificos eructans faucibus æstus,
Hæc neque sunt vsquam, nec possunt esse profectò.

Sed quoniam institutæ historiæ ratio non fert, vt in Hæreticos inuehamur; ad Hieronymũ Generalem redeo: qui posthæc cùm peragrata Sicilia in Vmbriæ Prouinciam venisset; Spoleto quadam die Fulginium cum Sociis proficiscebatur; cùm Socij longo, limosoque itinere fessi, ac ieiunio confecti, elanguescebãt: nitebatur iis Hieronymus animum afferre; atque, vt reliquum iter fortiter prosequerentur, hortari: at id frustra; cùm enim his præ inædia animus, ac vires deficerent; iter prosequi, ac pedem vlteriùs efferre non poterant: locus desertus erat, atque ab hominum habitationibus remotus, ex quo humani aliquid subsidij ij sibi sperare possent. Quapropter Hieronymus ad Deum, egenorum penum, oratione confugiens, ab eo opem expectat. Nec frustra: nã vix absoluta oratione, cùm tres numero essent; tres quoq; è Cælo ante eos panes delabuntur: ex quibus cùm quisque bucellam gustasset; id sibi roboris accessisse sentiunt; perinde ac si oppiparè ea die refecti essent. Vir enim Hieronymus erat, multa virtute præditus, atque apud Deum oratione potẽs; quemadmodũ fusè in ipsius vita prosequemur. Quod alio quoq; testimonio confirmatum fuit: nam cùm æstiuo tẽpore è Perusino Conuentu cum Sociis digressus, Assisium pergeret, siti omnes æstuabant: quo tempore Hieronymus, colloquio cum Sociis de B. Virgine instituto, eo sitis ardorẽ extinguere conabatur. Vix paululùm post hæc in via processerant; cùm in ea domunculam offendunt, ex qua Matronam quandam grauem prodire cernũt; quæ Offam panis vino dilutam in Lessidi poculo gestans, Hieronymo offert: duæ quoq; eam pedissequæ sequebantur; quæ geminos calices eodem modo instructos, Sociis præbẽt; illos Matrona his verbis cõpellante; Recreamini, Patres, exiguúmq; potum sumite: scio enim, quòd siti æstuatis. Hieronymus verò cùm factũ admiratus, altiùs animo ageretur; Matronam fixè cõtemplabatur; in qua diuinum quid elucere sibi videbatur: Neque eum opinio fefellit: cùm enim posthæc, actis Matronæ gratiis, pedetentim viam prosequerentur; sæpeq; oculos Hieronymus ad Matronam cõuerteret: vix eam cum pedissequis domũ rediisse animaduertit; quum Domũ, Matronã, ac Pedissequas, inde omnes euanuisse cernũt; nec vlla eo in loco deinceps domus vestigia agnoscunt. Facto vniuersi obstupuêre: at Hieronymo deinde oranti diuinitus reuelatum fuit; singularem illam Deiparę in eos munificentiã fuisse; eò quòd pios inter se eo tẽpore, de illa sermones miscerent.

9.43. Apoc. 14.9. & 19. 20. Iren. l. 5. c. 27. Basil. orat. de fut. Iud. Cyril. Hieros. cathec. 18. Cyr. Alex. orat. de exit. ani. Greg Nyss. orat. Catechet. c. 40. Chrys. ep. 5. ad Theod. lapsi. Cypr serm. de Ascēs. Christi. August. de Ciuit. Dei. li. 22. c. 2. 7. 9. 10. Prosp lib. de Vit. Contempl. c. 12. Greg. l. 9. Moral. ca. 46.

Lucret. lib. 3. de Natura.

Hieronymus Panes è Cælo Sociis impetrat.

B. Virgo sub Matronæ forma Officinaria Hieronymum ac Socios in via excipit.

F. ANGELI à Canobio, Vita, & gesta.

IV. Interea Religionis Ager, fœcunda illustrium Virorum, hoc anno, segete ditatur. Atque inter prima illius germina, Fr. Angelus à Canobio, Sacerdos, Prouinciæ Picentis enumeratur: qui cùm à susceptæ Religionis exordio, ad extremam vsque senectutem, æqua virtutis, ac sanctimoniæ laude vixisset; præclara illius à Deo viuẽs, moriénsque testimonia accepit. Dum enim in Conuentu Maceratæ, tum propter frequenter orationis lachrymas, tum etiam ob longioris æui senium, oculorum lumine penè orbatus, à sacro Missæ Sacrificio abstineret: Hũc Fr. Bartholomæus Cæsenas, Vir prudentia, ac virtute clarus; qui in eo Conuentu Guardiani officium gerebat: haud absque diuini numinis nutu, aliquando interrogat: Cur Sacrorum mysteriorum celebrationi non insistat? Cui Angelus, se iamdiu oculorũ cæcitate præpediri ait. At Guardianus: Quid oculorum, inquit, mihi cæcitatem obiectas? Tua nobis Missa opus est: Festina; Sacroq; Ministerio ex obedientia incumbe. Mirabile dictu! Obedientia cæco visum restituit: Nõ hæsitat Angelus, non cunctatur, nõ cæcitatem cogitat: opus naturæ impossibile, absque vlla mentis dubitatione adoritur. Intelligebat enim Vir Sanctus, Obedientiam rerum Ordini subiectam non esse: sed omnia naturæ iura transcendere. Porrò vt illud solius obedientiæ opus esse cunctis perspicuum esset: Pergit Angelus familiari cæcitate obrutus, sacris vestibus induitur, ad Altare Sacra facturus accedit: Vix autem Altare contingit, ac Missæ Sacrificiũ inchoat; quum claré omnia cõspicit, ac tandiu ab eo cæcitas fugatur; quoad peracto Missę Sacrificio is ex Altari abscedit; mox verò ad pristinã cęcitatem relabitur.

Altera ipsius obedientia Miraculo commẽdatur.

Hoc modo, cùm per octo dierum curricula, rem diuinam feciſſet; octaua tandem poſt Sacra peracta, graui corporis langvore corripitur: quo tempore, obitus ſui diẽ, ac horam, quã Deo reuelante didicerat, Fratribus prænunciat; ac vitæ curſum, quem virtute duce auſpicatò inierat; eadem cõſumante, hoc anno feliciter peragit.

Dum illi funera perfolvuntur, in Feretro, ſedẽs conſpicitur.

Res verò planè prodigioſa, illius poſt mortem viſa fuit: Etenim cùm ob eius ſanctitatis famam, plurima hominum turba ad funera acceſſiſſet: dum Fratrum corona feretro circumfuſa, illi ſuprema perſoluit: qui priùs in feretro iacebat; & membra mouere, & in eo ſedere cernitur: alteraque manu caput ſuſtulciens, velut qui obdormiret, aut cæleſti quodam ſopore quieſcens, diuina meditaretur; tam ſuauem ex ſe odoris fragrantiam efflare cœpit; vt plebs rei nouitate commota, in maximos clamores, ac Dei laudes protinus erumperet. Eo namque cunctis perſpectum fuit: eum non inter mortuos ſempiternos, ſed inter viuentes à Deo connumeratum fuiſſe, qui in Regione viuorum æternas Sedes accepêre; atque in beatiſſimo illo Dei regno, imperturbataquiete, ac pace fruuntur. V.

F. FRANCISCI A FVNIANO, *Vita, & Geſta.*

F. Franciſcus à Funiano Concionatur opere & ſermone illuſtris.

IN Bononienſi Prouincia, vtroque & prædicationis, & præclarioris vitæ titulo, illuſtriſſimus fuit, Frater Franciſcus à Funiano, Concionator: qui è ſæculi naufragio, in ipſo adoleſcentiæ flore, ad fidam Religionis ſtationem vocatus; cùm Fauentiam ad Nouitiatus probationem perrexiſſet; id Raphaël, germanus ipſius Frater, moleſtiſſimè ferens; Fauentiam proficiſcitur: vt Fratrem modis omnibus à Religionis propoſito reuocatum, domum ſecum reducat: At Capucinorum Eccleſiam ingreſſus: vix in quandam Crucifixi Imaginem, quæ in ea pendebat, oculos coniicit; cùm protinus ſibi viſcera, animumque ita diuina virtute commoueri ſentit; vt totus in gemitus, ac lachrymas diſſolueretur; ac præteriti iam conſilij oblitus; Fratri contrà, vt in arrepto propoſito ſtabilis permaneret, omni pietate perſuaſerit. His quippe repagulis, Franciſci conuerſionis exordia, Deus Opt. Max. munire voluit; ne vllis hominum machinis conuulſa aliquãdo dilaberetur. Communis omnium ſententia fuit, purum eum ab omni carnis inquinamẽto, virginemque è ſæculo emerſiſſe: tantus enim pudoris, ac honeſtatis candor in ipſius facie, ac moribus elucebat; vt illius animũ ab huiuſmodi labe, longè ſemper alienũ fuiſſe demõſtraret. Ipſius verò vita tot, tantiſque virtutibus exornata fuit: vt cùm nihil in ea, aut vitij, aut incompoſitæ actionis reprehẽdi poſſet; contra verò plurima eſſent, quę alios ad ſui imitationem prouocarent, cunctis veræ Diſciplinæ norma videri poſſet. VI.

Perpetuæ Virginitatis cuſtos aſſeritur.

Hoc virtutum, ac ſanctioris vitæ apparatu, cùm ad Philoſophica, ac Theologica ſtudia Superiorum iuſſu acceſſiſſet; in his ob præclaram ingenij vim, ſummumque virtutis ſtudium, eam præſtantiam aſſecutus eſt; vt celeberrimus omnium, qui ſua tempeſtate florebant, Prædicator haberetur. Mira ſunt, quæ de cæleſti potiùs, quàm humana huius Viri eloquentia narrantur. Bononiæ cùm in prægrandi S. Petronij Eccleſia, anno 1575. Dei Verbum diſſeminaret, tanta populi multitudo ad eum audiendum confluebat; vt vix Templum illud auguſtiſſimũ, ad turbarum multitudinem capiendam ſufficeret. Eò tempore accidit; vt dum ſemel pro Concione apud Populum agit; in medio ſermone, velut qui animo excedit, tandiu mutus, ac immobilis conſiſteret; quoad quarta vnius horæ parte elapſa, ad ſe rediens; manuque ſuggeſtum pulſans, in hæc verba erumperet. Deo agamus gratias, chariſſimi: Iam Laurentius Frater liber ad ſuperiora euolat. Ne me tacentẽ ægrè tuleritis: Nam Frater Fratri ſuprema, quæ optaueram, obſequia perſoluit: tum reliquum Concionis abſoluit. His auditis, plerique Nobiles Viri, eodem temporis momento, per famulos rem, num vera eſſet, explorant. Inter alios Balthaſar Campegius fuit: qui expedito ad Conuentum vernaculo, ab eo, antequam Concio abſolueretur, VII.

Inter concionandum ſenſibus excedit, & morienti Fratri aſſiſtit.

rem pror

rem prorſus ita eſſe; Laurentiúmque eo tempore ex humanis exceſſiſſe audit.

VIII. Inualuerat eo tempore Bononiæ, apud Nobiles fœminas, quidam veſtium caudatarum abuſus:ita vt quę nobiliores eſſent,lõgiorem veſtis caudam a tergo traherẽt.In hunc veſtium luxum, qui cultus moderationem excedebat, cùm Franciſcus acerrimè inuehereturid tandem aſſecutus eſt; vt quamplurimæ illuſtriores fœminæ ab eo abſtinerent:ſenſímque in diſſuetudinem abiret. Porrò hoc tempore Nobilis quædam mulier,ex Vſellanorũ familia,quæ poſteriorem illam Laciniam necdùm abiecerat;cùm prolis ſterilitate laboraret,ad Virum Dei accedit cúmque ſummis precibus rogat,vt aliquam illi à Deo ſua oratione prolem impetret. Cui mox Franciſcus. Fruſtrà rogas,ô Mulier, quamdiu laxè fluens illa veſtis cauda à tergo tibi humi ſerpit.Syrma obtrunca:tum maſculum paries. Credit illa:Viri Dei conſilio acquieſcit:Syrmate ſe abſtinet:tum intra anni ſpatium, quemadmodũ Dei Seruus illi pollicitus fuerat,prole maſcula potitur.Tantam Vir hic præclarus,dum ad populum verba faceret,ad animos ad pœnitentiam emolliendos,vim à Deo ſibi inditam acceperat:vt hac in Vrbe,dum in Metropolitana S. Petri Eccleſia, Dei Verbum diſſeminaret; quamplurimas ad honeſtæ vitæ rationẽ Meretrices perduxerit: quas cùm erectum hoc vno nomine,in eadem Eccleſia, Tabulatum, in ſumma populi affluentia conſcendere:atque inde poſtulata publicè à cũctis venia, præteritas turpis vitæ maculas, & ſcandala eluere iuſſiſſet; ea res ita populum ad lachrymas, ac pietatem commouit;vt omnes honeſto loco collocatæ fuerint.Cũcta huius ſancti Viri verba,quaſi fulmina videbantur; quæ audientium animos ſimul & terrerẽt, & incenderent:nec mirũ;cùm enim ea ex ardenti diuinæ charitatis officina.ac prolixæ orationis ſtudio; cui etiam aſpera corporis flagellatio accedebat . velut ex incendio,prodirent:tanquam deſolatorij Carbones,omnes impietatum Machinas diuina virtute proſternebant.

Veſtium Syrmata Sanctus inuecta tollit.

Meretrices ad meliorem vitæ ſeriem conuertit.

IX. Poſthæc Venetias profectus ; vt in Eccleſia S. Apoſtoli Dei Verbum prædicaret: ſimulac mulieres,nudato ſub mammas pectore , parùm honeſtè ad Eccleſiam conuenire animaduertit:mox in turpem illius Vrbis vſum, tam cæleſti eloquentia uehi,tantumque eum in odium cœpit inducere:vt poſtridie nulla,niſi velato pectore,Eccleſiæ limen ingredi viſa fuerit. Tam enim mixto ex ſuaui,& acri dicendi genere præditus erat ; vt animos , nec nimia aſperitate auerteret , nec orationis luxu, aut mollitie demulceret:ſed cæleſti quadam ſpiritus vehementia ; cui & lenitas, & acrimonia famulabantur , omnium ad ſe voluntates attraheret , ac quodammodò compelleret.Hoc quoq; modo,cùm Arimini Dei Verbum diſſeminaret,Vrbis Proceres commouit,vt mulierum veſtes, ac ornamẽta,quæ omnem in ea Vrbe modum, excedebant; Pragmatica ſanctione proſequerentur; qua modum muliebri mundo decernerẽt;ne pompis,ac ſuperfluo cultu,domos,ac familias exhaurirent. Sacellũ, quod S. Antonio Vlyſſiponenſi,in admirandi illius facti memoriam, in eadem Vrbe extructum fuerat:quo is Hæreticum, Dominici Corporis,& ſanguinis veritatem in Euchariſtiæ Sacramento cõuellentem,Mulæ adoratione conuicit ; iam pridè dirutum inſtaurauit : Sodalitiúmque Linofactorum (Lino quippe Vrbs illa abundat) qui illius curam gererẽt,inſtituit. Quo verò tempore Sacellum inſtaurabatur, Hoſpes quidam Meritorius, qui propè illud domum extruxerat;cùm ea Sacelli inſtauratione domus ſibi lucem diminui ægrè ferret:poctu murum diruere aggreſſus, vix illũ vecte attigit;quũ protinus diuina virtute proſtratus,humi prolabitur; viribuſq; omnibus deſtitutus,ibi tãdiu iacet;quoad ſceleris pœniteus , à Deo impij facinoris veniã poſtularet. Aliud quoq; Sacellũ iuxta mare,in ea rupe,è qua S. Antonius,olim magnam illam piſcium multitudinem Dei Verbo proſequutus eſt, extruxit : quod nouo Nautarum Sodalitio inſtituto curandum commiſit. Denique tanta apud omnes de Franciſci ſanctitate opinio percrebuerat;vt in publico illius Sodalitij Vexillo,Nautæ per aliquod tempus,illius effigiem depictam circumferrẽt;At eo demde mutato,aliud S. Antonij illius loco ſucceſſit,

Venetiis turpem mulierem ad ſenium obtruncat.

S. Antonius Vlyſſip. in Tiberim ſe præcipitat ſed ab Angelo ſuſtinetur.

ANNVS CHRISTI. 1579. GREG. XIII. 8. RODVLPH. II. IMP. 3. RELIG. CAPVC. 55.

X. Interea graui inedia hanc ipſam Vrbem occupante, cùm pauperes in Vicis, paſſim fame languentes iacerent: eos Vir Dei, ex intimis viſceribus commiſeratus, ingẽti Cruce in humeros ſublata; qua Domini Paſſionem, ac charitatem in morte declaratam referret; per Vrbis Vicos incedens, exclamare cœpit: O Ciues, ò Ciues, Chriſto pauperi ſuccurrite, qui fame perit. Ab iiſque hoc ſpectaculo tantum grani, hordei, fabarum, atque aliorũ leguminum eleemoſyna accepit; vt iis quotidie pauperes aleret: quibus dum ſub quadam Vrbis porticu collectis, propriis manibus cibos miniſtrat: accidit hoc tempore, vt ſaccus fabarius illi ex elemoſyna ſupereſſet: quamobrem à quodam Viro Agricola agri partem impetrat; in qua fabas ad pauperum victum ſeminat. Porrò ſeminatæ fabæ, cùm mirum in modum copia, ac magnitudine excreuiſſent: tum Franciſcus in publico ſuggeſtu vniuerſos admonet; fabarium illud in pauperum alimoniam cedere, ac proinde pauperibus iis liberè veſci licere. Mox pauperum multitudo ad fabas confluit: cunctique fabas ad ſaturitatem comedunt; ſecum tollunt, caniſtros, ac ſiſcellas nullo vetante implent, domum aſportant, ſæpè fabarium repetunt; nec tamen fabas diminuunt: donec nouæ agris fruges ſuccederent, quæ anni egeſtatem tollerent. Cæterùm neque Agricolæ pietati, qui agrum ad pauperum alimoniam accommodauerat, diuina liberalitas defuit: tot enim poſt plures fabarij vindemias, fabæ in agro reliquæ fuêre: vt ſpem omnem agri ſuperarent: neque Agricola tot ſe ex agro fabas vnquam collegiſſe affirmaret. Hoc quippe Deus, velut cæleſti teſtimonio, cunctis perſpicuum eſſe voluit, quam grata illi hæc erga pauperes charitas fuiſſet.

Ipſum in Pauperes charitas exẽplo declaratur.

Fabas pro Pauperibus ſeminat, quæ à Deo multiplicantur.

XI. Hoc ipſo ad pauperes alendos fabarum remedio, anno quoque 1570. quo tempore Foroliuium magna frugum egeſtas occupauerat; dũ in eadem Vrbe Dei Verbũ diſſeminat, vſum, noſtra M. S. tradunt: ibi enim & fabis ſeminatis, & diuina virtute, inſtar priorum, multiplicatis, pauperes vſque ad nouam ſegetem alit; atque è mortis faucibus hac charitate eripit. Id verò, in hac Foroliuij Vrbe illi ſingulare fuit: quòd cùm is pane per Vrbem in pauperum vſum emendicato, duos Saccos impleuiſſet; pauperibuſque, qui tercenteſimum numerũ excedebant, in Eccleſia congregatis, geminos cuique panes manu ſua diſtribueret: id ſua apud Deũ charitate meruit; vt qui vel tertiæ parti haud ſufficere poſſe credebantur; diuina adeò virtute aucti fuerint; vt ſua cuique panum portione diſpertita, ſaccus etiamnum pane plenus ſuperfluerit. Atque, vt Dei in eo luculentiùs virtus, ac liberalitas eluceret; paucis ex iis, qui ſuperfuerant, panibus ſibi in manica repoſitis, cùm inde per Vrbem incedens, nulli pauperum panem denegaret; tot ſibi in manica panes, hoc tempore, quot ſubleuandę pauperum neceſſitati neceſſarij eſſent, à Deo multiplicatos ſenſit. Denique, vt paruulorum, per id tempus ſuſtentationi proſpiceret: collecta puerorum egenorum turba, eos per ſingulas diuitũ domos alendos diſpertitur: atque hoc pacto, & egenorum neceſſitati, & diuitum ſaluti, æqua charitate conſulebat. Hoc ipſo charitatis impulſu, Vir Dei, cùm rurſus Arimini diuini Verbi ſemina iaceret; Iudæo cuidã, qui perfidia abnegata, Chriſtianam Fidem amplexatus fuerat, vitæ neceſſaria adminiſtrat. Hunc enim dum pro Concione, fideliũ pietati impenſiùs commendat, eo charitatis æſtu impellitur; vt pallium, quo tegebatur, è ſuggeſtu proiecerit; primuſq; Neophito in eleemoſynã erogauerit. Quo facto audiẽtium animos ita ad pietatem cõmouit; vt copioſa ad illius ſuſtentationẽ æra protinus effuderint.

Panum pauperibus ſua oratione multiplicat.

XII. Arimino Parmam anno 1567. ea in Vrbe Dei Verbum diſſeminaturus, proficiſcitur: quo tempore multa imbrium copia, Parma fluuius, qui Vrbi nomen dedit, ita excreuit; vt vndas ad Pontem vſque attolleret: Inde cùm illius ruinam, atque Vrbis ſubmerſionẽ vniuerſi formidarent. Vir Dei, ad mediũ Pontẽ intrepidus accedẽs, manũ in vndas tumentes extendens, ac Signo Crucis benedicẽs, cùm in eas cerã à Pontifice benedictã, quæ vulgò Agnus Dei nuncupatur, immiſiſſet, ceſſit repentè aquarum tumor, atque in priſtinũ mox alueum ſe fluminis vndæ continuêre.

Parmam fluuium exundantem Signo Crucis, ac cerã benedictã coercet.

Singulari ſanctus hic Vir patientia præditus erat: cuius illud illuſtre teſtimo-

nium fuit.

nium fuit. Nam Mutili, perualgato Æmilie Oppido, cùm à nefario quodam Viro publice colapho oppetitus fuisset, nullam non modò vindictæ cupiditatem in animo fenitrauit, vllam inimicis turbationem ligno prodidit: quin etiam Euangelicus Virtutis Christi confitiens, mox alteram illi genam obtulit. Tam denique fernido Dei Spiritu, Sanctus hic Christi Seruus, furium agitatorum vt Ecclesiæ, ac vrbis, dies rapitus, inter ipsos hominum conuerfationes & colloquia pæreretur: quorum cum primum impetus, ac delitias perlenirebat, protinus in foliarium locum fedebat ante Dei domus, quæ ibidusce celari debebat, aliis manibus fecrete id tantùm illi Forolui aliquando contigit: vt dum per Vrbem incedens ini Deum animum intenderet diuinarum actionem perfenticeas, mox in Familiaris cuiufdam domum se propiperet, in fecretum fe cubiculum offerret: quo cum paulò poft Familiaris illequali agerent explorarent, accelliffet: Virum Dei in meritis accellum rapuit, ac toto corpore è terra fubleuatum cernit. Tot igitur meritis, ac virtutibus clarus, cùm Francifcus plurimos pro Ecclefiæ ædificatione, cum prædicanda rum operando, pie laboret exantlafle: laborum eandem meretdem, ac fidelis Operarii præmia, hoc anno, à Domino confequitur: virtute apud omnes, ac fanctimonia clarus.

Sapè extafin & raptus fe-rebat.

XIII. Alter quoque è Bonomienfi Provincia, Fr. Paulus Bercellenfis, Sacerdos, hoc anno immortalem à Deo ftalum accipit. Hic virtutum boffis acerrimus fuit: quæ primis in feipfo, dura carnis, ac fenfuum caftigatione: cui vfque ad veteris hominis interitum incubuit: deinde in Nouitiis, quos diu eiusdem fufcepit, feuera Difciplina profecutus eft. Duplicem vero normam Nouitiis amplectendam proponebat. Vnam quam ex illius verbis, ac fpiritu ad difciplina addifcerent. Alteram vero, quam ex præclaris ipfius virtutum exemplis hauirirent. Omnium namque virtutum exemplaria in ipfo præferebat: vt Magiftri vita difcipulis virtutis magifterium effet. Vir ingenij prudentiæ fuit, diuino Spiritu illuftrirer quo N. Seraphicus Pa-trius difcernere: ac quemque intra propria, fuæ ad vitam, fuæ ad virtutem propenfiones regere, ac moderari nouerat. Plurimus in oratione cum Deo erat. Nofte pottilimum, in qua longæ in terram diuinarum contemplatione vigilias ducere fo-lebat. Quapropter cùm ab omnibus Vir laudus haberetur, hunc laudibus ad cœlos extollere teftimonium defuit. Cùm enim Fr. Euangelifta à Maraddo Nouitius tertiam febre laborarer: aliquando in Magiftrum incidit, à quo de corporis ftatu interrogatus refpondet illeaneasfe cum febre difcipulus. Cui Paulus: Ecquid nam, ait, vitarium edis? Vicit illa ingenij Nouitius incentemque, ac peoftratum me hactenus oppreffit ira ne ignauus Athleta ex (fubdit Magifter) re imbelli febri fuccumbat Vir, vt ibi fupperias feram? Cui Nouitius: Vbi bet, Pater. Iam ergo febris, inquit) Dei imperio cedat, atque ab ea deinceps liber effo. Cruciatur ligno inuitum dimittit. Paruit febris: Magiftrique imperio vicis difcedens, Nouitium deinceps liberum reliquit. Denique cùm multos B.P. Fr. Seico filios ac veros Regulæ cultores propenfior dem Bonomienfem Conuentum Guardianus moderatur ad Cælestium, terreftriumque Moderatorem, fanctimonia clarus, concedit.

Vigilias ducere fo-lebat.

Vitarium. Diuinum Spiritum.

Nouitius incentemque, ac peoftratum me hactenus oppreffit.

Nouitium ligno inuitum dimittit.

XIV. Poft hunc, in Picena Prouincia, Fr. Onuphrius Bononienfis, Laicus ad Domi-num migrat: qui cùm plurima fingularis fanctimoniæ teftimonia, vitæ integritate, morum innocentia, ac omnium virtutū præftantia exhibuiffet: eadem quoque Deus Opt. Max. miraculorum maieftate illuftrauit: nam Hieronymum quandam nullis-dum Maceratenfem, grauiffima hidropifi laborantem, quæ, illius fanctitatis fama commotus, ab eo Signo Crucis contigerat, poftulauerat: adhibito, tam perfecte, in-columitatē reftituit: vt ligno peractoque cundas corporis partes operuit, morbus protinus aufugerat. Alterum quoque in eadem Vrbe, Francifcum Riciam, Pedi-cum Ducem, qui morbo articulari affidebatur, inter ipfos podagræ dolores Signo Crucis munitum, abinfanabili morbo liberat. Hic tandem cùm vitæ curfum in perfecto Regulæ cultu, ac fummis virtutibus abfoluiffet. Maceratæ hoc anno à Deo virtutis præmium, gloriam accepit.

Fr. Onuphrius Laicus Bononienfis.

Fr. Paulus Bercellenfis Sacerdos.

ANNVS CHRISTI. 1579. GREG. XIII. 8. RODVLPH. II. IMP. 3. RELIG. CAPVC. 55.

F. AMBROSII Locrenſis, Vita, & geſta.

In Conſentina Prouincia, adhuc floret memoria F. Ambroſij Locrenſis Laïci. Huius multiplex virtus fuit, vitaque præclaris ſanctimoniæ exemplis exornata: cùm enim ad ſenſus perfectè edomandos, perpetuò carnibus, ac vino ſe abſtinens, plurimis quoque aliis carnem macerationibus afflixiſſet; animúmque melioribus virtutibus imbuiſſet; tandem à Domino vocatus: dum cum morte conflictatur, vultu hilari, ac ſerena facie, vocem repentè attollit, exclamans: O ſummum bonum meum! ô pulchrum bonum meum! Tum breui tempore elapſo, quaſi elanguens: Heu, ait, mihi dexteram porrige. Ab eo cùm Guardianus percõtarerur; quid ea verba præſeferrẽt: Ne mirere, inquit, Video enim hinc Arborem ſpecioſiſſimam vſque ad Cælum aſſurgere; cuius truncus, ac rami ſunt aurei; Flores, ac fructus pulcherrimi: at quod omnem pulchritudinem ſuperat: in eius faſtigio Vir glorioſiſſimus, ac maieſtate plenus ſedet; qui omne cordis bonum, ac delicias complectitur: Ad hunc ego ſuſpiro, ad hunc clamo: O bonum meum! ô deliciæ meæ; porrige manum, vt ſplendidam arborem conſcendam; apprehendam fructus eius, & per eam ad te veniam. Hæc cùm dixiſſet, vix quartam horæ partem ſuſtinuit; cùm ad Dominum, in ſupremo aureæ, ac Seraphicæ Religionis apice ſedentem, (id enim arboris illius ſimulacro ſignificabatur) ac præmia victoribus largientem conſcendit, in Conuentu Caſſani; vbi etiamnum illius ſanctimoniæ memoria floret. XV.

In morte exſtaſi viſione fruitur.

F. PAVLI Catanenſis, Vita, & geſta.

Fr. Paulus Catanenſis, Laïcus Prouinciæ Syracuſanæ, inter feruentiſſimos Reguläe cultores, ac ſanctitate illuſtres in ea Prouincia celebratur. Huic à Domino Fr. Baſilij, qui ad Chriſtianos captiuos redimendos, Algerium profectus fuerat, mors reuelata fuit; ac purgatoria quædam pœna illi à Deo poſt mortem inflicta: quam etiam Fratribus retulit, vt pro eo Deo ſuffragia offerrent. Illud quoque ſingulare à Deo donum acceperat; vt intimas ſæpè hominum cogitationes penetraret: quod hoc, inter alia, exemplo manifeſtum fuit. Erat Catanæ nobilis quidam Vir, Paulo familiaris, qui quum primùm prauum aliquod cõſilium, ac deliberationem in animo verſaret, ſtatim à Paulo reprehendebatur; qui totius illi ſui conſilij ſeriem, occultúmque animi propoſitũ, quod ſolus animo conceperat; perinde ac ſi mentem illius inſpexiſſet, aperiebat. Contraque, ſi quæ optima conſilia animo ſuccederẽt; ea velut ſibi perſpecta illi commendabat: id ſæpè Nobilis ipſe teſtatus fuit, qui ob id maximè à ſceleribus cauebat; quòd ea Paulo haud ignota eſſe intelligeret. Sæpè orans in mentis exceſſum rapitur. Semel verò cùm extaſi correptus, in ea diu velut exanimis perſtitiſſet; deinde ad ſenſus rediens, exclamare cœpit: Heu Fratres, heu, quàm dura, quámque formidabilia Dei Iudicia ſunt, iis repoſita, qui cæleſti vocatione neglecta, ſegniùs Regulari obſeruantiæ incumbunt. Cúmque de iis diligentiùs interrogaretur: Sat eſt (inquit) Fratres, Sat eſt: ea mihi effari non licet. Neque vlteriùs verbum protulit: ſed vſque adeò attonitus videbatur; vt poſt hæc diuturno tempore, quaſi continuò mente excederet. Denique cùm vſque ad canos, vitam magna cum ſanctimoniæ laude perduxiſſet: hinc meritis clarus, Catanæ, ad beatas (vti credimus) Sedes migrauit. XVI.

Intimas hominum cogitationes diuina virtute penetrat.

Orans in mentis exceſſum rapitur.

F. HIERONYMI Panormitani, Vita, & geſta.

Clara eſt in Panormitana Prouincia, F. Hieronymi Panormitani Sacerdotis memoria: qui ex Minorum Diſcalceatorum Ordine ad Capucinos tranſlatus, omni ſcientiarum genere, doctrina, ac eruditione fuit inſignis: Lectoris in ea Prouincia diu, ac præclarè munus exercuit: quem ſæpè dicere ſolitum ferunt, ſe plus olei, quàm vini conſumpſiſſe. Definitoris quoque Generalis, & Commiſſarij iidem Generalis munere functus; maiorem, quàm ab iis acceperit, ſplendorem dignitatibus contulit. Vitæ enim integritate, morum ſanctimonia, ac Regularis diſciplinæ luce adeò illuſtris fuit; vt ipſius poſt obitum gloria non vulgaris, cuidam Fratri à Deo reuelata fuerit. XVII.

F. FRANCISCI Luppienſis, Vita, & geſta.

In Lucaniæ Prouincia, F. Franciſci Luppienſis Sacerdotis memoria, in compoſitione odoris, apud omnes ſuauiſſimè olet. Huius conſilium, prudentia, ac Regularis diſciplinæ zelus, cunctis manifeſtus fuit: at animi virtus apud Deum clarior, qua XVIII.

illuſtriſ

illustrissimis vitæ exemplis poteris præluxit. Quo fit, ve eam Provinciam magna cum Regularis observantiæ veilitate, & incremento diu administrauerit. Vitæ authoritate inter fœdissimi nouatores curas iis præcellit: vt S. Francisci Quadragesimas, ac incidias obseruans, Cilicium ex bouinis pilis abrasis confectum aspernatum vsque ad mortem deferre sequi interdum cum ferrea lorica communis, eximem varias modis vexabat: multis tabulis, quarum vtitur, ad quietem pro breue tempore eli vfus. Honestatis ram acerrimus propugnator fuit, vt ad carnis tentationem fœpe randam, qua eum Tartareus aliquando hostis insufcrat; vique ad duodecimum diem nunquam cubans, fed ablque fomno ftans perfeuerauerit. Huius fanctitati adscripsum eli vt puella quædam à Dæmone infesta, quæ ad Cœnenum Potentiæ, in quo tunc is Guardianus erat, perducta fuerat: Fratribus pro ea oranibus à Dæmone liberata fuerit. Grauissima egritudine oppressus, per quatuor mensium spatia, ob morbi fœtorem, nunquam à lecto recessit: fed ieabello inuitus, diu nocâque in eo fedens quotidie: quo tempore nec minima qualem lamentationis, aut querimoniæ, ex illius ore vox audita fuit. Diutino itaque huius egritudinis languore à Deo probatus, morte tandem ad feliciora contendit: cuius poli obitum in certum fanctimonia fignum, membra adeò mollia, ac tractabilia apparuere, vt non denofci fed vtientis elle videretur.

Carnis tentationes fæpe fanctissimi patiebantur.

XIX. Hunc fuccedit hoc anno Fr. Antonius Monopolitanus, Sacerdos, Provincie S. Nicolai: qui abstinentia, præpertare, patientia, ac rerum aduerfarum tolerantia fuit celebris. Guardiani Officio cum fæpe fungeretur, in eo tanta Regularis observantiæ difciplina familiam administrabat, tofque præclaris vitæ exemplis exercet antecedebat: vt plurimam apud omnes fibi fanctimoniæ exiftimationem compararet. Prophetiæ illum dono prædium fuiffe, quo futura prædiceret, hoc inter alia exemplo perfpicuum fuit. In Oppido Caftanæ, Nobilis quidam, Antonio familiaris: vxori, quæ grauiffimæ ægrotabat periculo affictabaturquidem dum Antonius verbis confolatur, ait me te vxoris periculum angat, haud illa morietur; fed ex libertis ibit, ibet breui hinc mente tollitur. Nec fum eft ejus Filius quidquam enormo, but ignoranæ aliquo tenebatur: cum vxoris ægritudine paululum mitefcente, vnus ex libertis morbo corripiuntur eum ea ab inftimatæ cœualefcente, Filium ægrotans, vita defungitur. Pater verò cum curiofitis poft hæc ab eo quæreret: num defunctus Filius aternam falutem confecutus eflet: ab Antonio his verbis corripitur. Ne temeré diuinorum Iudiciorum arcana, aut diuina fibi fapientia referuata, inueftigatoru tum eft pro illius anima precet, ac fuffragia Deo offerre: animam vero Deo charam, quis apud Deum periffe fibi perfuadeat?

Prophetiæ Spiritus ejs mendacium.

XX. Quantis hic Vir apud Deum meritis valeret, vel hoc faltem argumento demonftratum fuit. Nam cum per idem Caftaniæ Oppidum aliquando incederet, contigit, vt validos cuiufdam mulieris clamores audiret, non eis eaufam fciscitatus, intelligit: mulierem iam diu partus doloribus cruciari, nec vllo remedio ab eis liberari poffe. Illius Antonius miferatione dudus fumen, quo precinctus erat, ad eam protinus mittit: quo cum mulier incinda fuiffet, confeftim filius Filium peperit. Is tandem, vt propinquorum, atque aliorum qui illius fanctimoniam venerabantur, frequentium declinaret: in Provinciam S. Angeli cum Superiorum obedientia profectus, in Conuentu Turici carnis viteciis abfoluitur. Meloriis, ac felicioris æui libertatem omnium opinione confequutus.

Cingula hominum & carnes filium Liberat.

XXI. Hoc ipfo anno, Antonellus quidam Lamentationis, vbi ad Miraculum pius, qui Capucinorum in eodem Oppido, res, ac Monaftery adficationem fummæ pietate curabat: in pij laboris mercedem orans, à Deo reuelationem accipit: fe octauo die è mifero vitæ huius incolatu digreffurum. Quamobrem feftinus ad Conuentum accedens, Fratribus valedicit; cotemque fuffragia in octauum diem poftulans: quo ex hoc fæculo fe illis migraturum indicat, hæc addit verba: Patres mei dilectiffimi, Antonellum veftrum vltra non videbitis: ego enim iam delibor, tempufque refo-

Antonellus Lamentationis Vir ejus, & Oratoris Spiritus.

lutionis meæ instat: at lætus morior, quandoquidem, quod optaueram, assecutus sum; atque huius Conuentus ædificationem absolutam cerno. Ego in Domini mei occursum propero; ne fortè imparatum inueniat: vos mihi hinc abeunti prece vestra, ac Sacrificio viam sternite, ac munite. Omnes valete. Hæc cùm dixisset, in domum redit, ac necdum morbo laborans, Sanctis se Ecclesiæ Sacramentis deuotissimè ad Domini aduentum parans, paulò post in morbum incidit: ex quo die octaua, extremum (vti illi reuelatum fuerat) vitæ diem conficit: quem meritò inter S. P. Francisci Filios recensemus, cùm plenam filiorum mercedem à Deo acceperit.

Diem obitus à Deo sibi reuelatum accipit.

F. BARTHOLOMÆI à Luciniano, vita, & gesta.

Fr. Bartholomæus à Luciniano, Concionator Mediolanensis Prouinciæ, Vir fuit omni doctrina, & eruditione clarus; qui cùm priùs inter Minores Conuentuales, publici in Ticinensi Vniuersitate, Lectoris munus præclarè obiisset; perfectioris obseruantiæ studio ad Capucinos migrans, post aliquod tempus, in Mediolanensi Prouincia Lector Generalis instituitur: Cuius in eo munere tanta fuit mentis humilitas, ac sui-ipsius abiectio; vt post lectionem vilissima quæque domus obsequia præstaret, ligna ad coquinæ vsum deferret, aquam hauriret, pauimenta verreret, vasa ablueret, infirmis ministraret, excrementa asportaret, maculas mundaret: hisque adeò oblectabatur, vt nonnisi ægrè ab humilibus hisce ministeriis diuelli posset. Quo factum est, vt cùm doctrinam non voce tantummodò, sed etiam facto traderet, atque exemplo illustraret; quamplurimos diuini Verbi præcones doctrina, ac virtute præstantes Religioni peperit. Hic cùm Regularis obseruantiæ custos, ac zelator feruentissimus esset; singulis Dominicis, ac festiuis diebus, publicè Regulam exponens, pleraque difficilia explicabat; vt faciliorem, Laicis præsertim Fratribus, illius obseruantiam præstaret. Orationis, ac rerum diuinarum contemplationis tanto studio tenebatur; vt omnem in ea animi sui voluptatem collocasse videretur. Hinc tam copiosè cælestium munerum affluentia fruebatur: vt nonnunquam, dum oraret, candida columba circa eum volitare visa fuerit; quæ nunc vni, nunc alteri ipsius humero incubans; eo significare videbatur, diuini Spiritus dona in ipso abundè requiescere. Mediolani tandem, vitam summa cum virtutum laude transactam, cum morte commutat. XXII.

Vita, & Doctrina claruit.

F. GREGORII Genuensis, Vita, & gesta.

Postremus denique hoc anno, in Genuensi Prouincia, Fr. Gregorius Genuensis, Laïcus, vitam pluribus virtutibus illustrem, pretiosa morte exornat. Summus hic paupertatis, ac humilitatis amator, nulla re magis, quàm sui contemptu, atque abiectione gaudere videbatur. Abstinentia ferè quotidiana, vigiliis, flagellis carnem macerãs, scueriſſima sensus suos disciplina perpetuò rexit: Tam mirè affabilis erat; tantáque eloquij suauitate præstabat; vt nemo ad eum aliqua angustia pressus, accederet, qui illius verbis recreatus, vel ab eo se tribulationis pondere sublenatum, vel ad aduersa æquanimiter perferenda, animo vires sibi auctas non experiretur. Accidit aliquando, vt nobilis quædam Matrona Genuensis ex Sixtorum Familia, ita mortis memoria terreretur; vt ne quidem de ea sibi mentionem fieri, aut illius nomen audire sustineret. Hæc cum aliquando in grauem morbum incidisset; nullus erat, qui de mortis memoria, aut animæ præparatione ne verbum quidem effutire auderet: cùm ad eam accedit Gregorius; tantaque sermonis suauitate, de vitæ huius ærumnis, de sæculi labentis fluxu, de cælestis patriæ æternitate, & Paradisi gaudiis eloqui cœpit; vt mente ipsius protinus immutata, tam ardens in ea mortis desiderium excitauerit; quo Cæli felicitate tandem frui posset; vt nihil illi deinde iucundius esset, quàm de morte agere. At neque huius Viri erga omnes, ac præsertim Sæculares homines, Charitas silentio prætereunda est; qua fiebat, vt cùm in Genuensi Conuentu Eleemosynarius esset: si quis aliquo animi dolore, aut tristitia affectus, illius se precibus commendasset; simularque à mendicatione ad Conuentum redierat, in Ecclesiam pro eo oraturus secederet: neque oratione cõtentus, flagellationem quoque post orationem adderet. Porrò in hoc orationis studio tam vehemens erat; vt non modò sæpe animo, ac sensibus suprà humana raptus exce- XXIII.

Ipsius austeritas, & in loquendo suauitas commendatur.

derer

deret:verùm etiam frequenter corpore in aëra attolleretur. Obitum ſuum longè ante,quàm accideret, prænuncians;corpus ſuum non in communi Fratrum ſepulchro condendum, ſed in extraneam ſepulturam raptandum fore prædixit : quod hoc deinde modo contigit. Cùm enim hoc anno peſtilentiæ morbus in Genuenſi Vrbe ita graſſaretur ; vt multos quotidie lues abſque Sacramentorum, ac neceſſariarum rerum adminiſtratione abſumeret:Gregorius cum aliis Cõuentus Genuenſis Fratribus , ſeſe pio operi addixit : quo in miniſterio, cùm is in Hoſpitali Domo, quæ Lazaretum nuncupatur; extra Vrbem diẽm ſuum obiiſſet:funę illius pedibus poſt mortem alligato,ad ſepulturam(vti prædixerat)à veſpillionibus raptatur; dum interim Anima Angelorum manibus in Cælum deuecta , Deo Coronatori offertur.

Obitũ ſuum longè antè prædicit.

Peſte laborãtibus miniſtrans piè occumbit.

XXIV. His accedant , quæ hoc annq memoratu digna acciderunt. In Bononienſi Prouincia,Fr.Petrus Paludanus ita podagra affectus erat; vt perpetuò in lecto iaceret: quem cùm frequenter Fratres inuiſerent; vanos,ac ridiculos apud eum plerunque ſermones miſcebant:ita vt confabulationis potiùs, quàm piæ viſitationis locus eſſe videretur. Poſt aliquot annos Petrus morti debitum exoluit : cuius cùm alterius vitæ ſtatum F.Bernardinus Sacerdos, eiuſdem gentilis,noſſe optaret; Deum idcircò multis precibus pulſat : Dum itaque in oratione diutiùs perſtat. En illi Petrus, propria forma præditus,apparet. Mox Bernardinus, ab eo , quonam apud Deum, vitæ ſtatu fruatur , ſtudioſè quærit : Cui ille : ſe ex Dei quidem miſericordia ſalutem æternam conſecutum aperit : at acerbas in Purgatorio, ob inanium verborum colloquia,quæ ab aliis in Cella fieri cõſenſerat,eatenus pœnas luiſſe affirmat. Hinc ſeriùs vnicuique apud ſe colligendum reliquit : Si qui in vanas aliorum tantùm confabulationes conſentiunt , tam aſpera à Deo pœna plectuntur ; qualia ij, qui auidè ſcurrilitatibus,ac vaniloquentiis incumbunt,ſupplicia ſint laturi. Iis verò, qui in obmurmurationes , ac obtrectationes erumpunt , quid pœnarum expectandum ſit,ex his ipſi iudicent.

F. PETRVS Paludanus ob inania aliorũ verba pœnas in Purgatorio luit.

XXV. Accidit quoque hoc tempore ; vt in eadem Bononienſi Prouincia , Fr.Auguſtinus à Maraddo Sacerdos , qui ægrè infirmis obſequia præſtabat,fatalem diem impleret : qui F.Paulo Ferrarienſi Sacerdoti,poſt mortem apparens,ſignificat : ſe id à Deo iuſti ſupplicij tuliſſe:vt per mẽſem in Fratrum ſepulchro incluſus, ſupremum illum putridorum corporum fœtorem ſuſtineret : eámque ob id à Deo illi pœnam inflictam fuiſſe, quòd viuens infirmorum ſcaphia, ac matulas mundare exhorruiſſet.Tam enim ſeuerè Deus,à nobis præſertim,infirmorum curam exigit;vt ſcelere non vacet,qui in his curandis negligentior,aut delicatior exiſtit.

Frater ægrè infirmos viſitans poſt mortẽ pœnas in ſepulchro luit.

XXVI. Verùm cùm mitior pœna huic irrogata fuerit , qui in infirmorum obſequiis ſe negligentiùs habuerat : Alteri profectò grauiſſima à Deo inflicta fuit ; qui cùm ex officio ægrotos curãdos ſuſcepiſſet, eorum charitati,quæ tantoperè à B. P.N.Franciſco in Regula commendatur , haud mediocriter deerat. In Peruſino namque Conuentu quidam Noſocomij Præfectus,contempta charitatis lege,quæ apud Capucinos ſancita eſt;vt æquè infirmis omnibus miniſteria,ac obſequia præſtentur : ſi qui interdum Superiores,aut Guardiani,aut Definitores, aut amici ægrotarent ; & ad Noſocomium accederent ; iis omni cura diu noctúque inuigilabat : ne quid eorum miniſterio,aut curationi deeſſet:cæteros verò gregarios Fratres ægrotantes,ex quibus nihil commodi , aut honoris expectare poterat ; tam iniqua charitatis lege excipiebat , vt nec illis neceſſaria adminiſtraret : quo fit, vt vndique ab ægrotis in eum querimoniæ erumperent:quibus tamen eò minus Superiores credebant; quò illum in ſui-ipſorum obſequiis ſollicitiorem videntes , eo planè modo , & aliorum curæ inſiſtere exiſtimabant. Cùm verò diuinum tempus aduenit,quo exurgeret in iudicium Deus, ægrotauit & ipſe Noſocomij Præfectus : ac morbo ingraueſcente iam ad extremum vitæ finem accedebat : quum Guardianus Præfectum hortatur, vt peccata ſua confeſſione eluat : ſpe ille futuræ confeſſionis Guardianum alebat,

Frater Noſocomij Præfectus æqua officia infirmis non reddens à Deo cõdemnatur.

iudi

inducíasque quotidie quærens, confessionem in dies procrastinabat. At cùm Guardianus, certò vitæ periculo expositio, illum ad Pœnitentiæ Sacramentum compelleret: tandem respondet Præfectus: Quid me, Pater, ad peccatorum confessionem prouocas, quæ nihil mihi prodesse valeat? Iam pœnitendi tempus elapsum, sera nimis pœnitentia est; iam de mea salute actum. Hæc primùm Guardianus mentis delirio adscripsit: at cûm ex animo verba illum proferre animaduerteret; Præfectum multis verbis hortatur, vt in diuinæ clementiæ spem animum erigat; nullúmque tam graue animi malum esse persuadet, quod pœnitentia non curetur. His Præfectus: Noli, inquit, in cassum eniti, iam Dei iudicio condemnatus sum, eò quòd erga ægrotos æqua charitatis officia non præstiterim. Cùm enim Maioribus, ac Superioribus omni diligentia, ac studio, eo tantummodò consilio inseruirem; vt ab iis propria commoda, ac fauores quærerem. Contrà in Minores tam sæuus, ac crudelis fui; vt iis nequidem necessaria ministrarem, quapropter in Tartara mergor. His dictis crudelem efflauit animam: tantusque protinus ex eo fœtor effundi cœpit; vt planè cunctis intolerabilis esset; vixque post octauum diem ab eo Conuentus liberari potuerit.

Aqua, qua Fratrũ pedes lauantur, Grex aspersus, à peste curatur.

At ne malus vnius odor, communem tunc Fratrum sanctimoniam inficeret; XXVII.
hoc ipso anno, in Panormitana Prouincia, cùm in agro Castroboni, Pastoris cuiusdam pecora lethali quodam morbo ferè omnia interirent: is ad Fratres accedens, à Guardiano postulat; vt aliquos ad gregem Fratres destinet, qui Gregem in nomine Domini benedicant. Erat tunc in eo Conuentu Guardianus, Fr. Hieronymus Inycentis, Vir eximia virtute præditus, ac diuino Spiritu clarus: qui aquam, qua nuper aduenarum Fratrum pedes laucrant, in vrna collectam Fratribus tribuit, vt ea gregem morbo infectum aspergant. Pergunt Fratres, aqua gregem aspergunt, statimque morbus à pecore aufugit; grexque ea aqua aspersus, diuina virtute à peste curatur. Neque id vlli mirum videri debet, quod ea, quę Dei Serui ad charitatis, & humilitatis officium obsecuta sunt, Brutis etiam ad incolumitatem conferãt. Cùm enim homo cunctis animantibus melior, ac præstantior sit: si quæ illi ad cælestem, ac beatam vitam conducunt, quid magnum est; quòd eadem Brutis materialem etiam vitam Ministrent?

Cæterùm, cùm antiqua apud Capucinos consuetudo vigeat; vt ad perfectiorem XXVIII.
altissimæ paupertatis obseruantiam, Fratúmque animos ab omni rerum superfluarum cupiditate exuendos; Prouinciales Ministri, in Conuentuum visitatione, vniuersa, quæ ad Fratrum vsum pertinent, diligenter perlustrent; ac superuacanea tollant. Contigit hoc anno, in Piceni Prouincia: vt Frater quidam, quinonnulla apud se superflua reposuerat; cùm Prouinciali Vicario ad visitationem accedente, illa sibi auferri metueret, clam ab eo abscondita celaret; ex quo in proprietatis crimen impegerat. Porrò hoc ipso tempore, deuotus eiusdem familiæ Frater; dum noctu orat, in mentis extasim raptus; Proprietarium Fratrem, in Inferno, alto quodam in patibulo suspensum cernit: è cuius pedibus superflua illa, quos Superiori in inspectione occultauerat, velut suæ necis argumenta pendebant. Quo illo visu perterritus, Fratrem adit; qualémque eum apud Inferos conspexerit, refert: mox Proprietarius Frater delictum agnoscit, fatetur, deplorat: superfluísque omnibus exciis, ac Superiori consignatis, latam mortis æternæ sententiam, vita in melius commutata, effugit.

Proprietatis furtum quæ pœna in Inferno puniatur, exemplo declaratur.

Frater panem pauperi denegatus durũ, ac ferreum offendit.

Accidit post hæc, in Romana Prouincia, vt Fr. Bartholomæus ab Aquis Tauri- XXIX.
nis, cum Socio è Romana Vrbe, ad Conuentum Ereti proficiscens, Pontificium (vt vocant) panem, recentem secum ferret: quem cùm pauperi, qui ab eo in via elecmosynam petierat, dare recusasset: quum primùm ad Conuentum appulit, eoque vesci voluit; tam durum, perinde ac si ferreus esset, offendit: ita vt neque malleo, aut securi scindi valeret. Res quidem insolens fuit, haud tamen à ratione dissentanea. Hoc enim cælesti testimonio declaratum fuit, ferreum animum, quo panis

Christo

ANNVS. CHRISTI. GREG. XIII. RODVLPH. II. IMP. REI. CAPVC. 1579. 8. 3. 55.

Christo in paupere denegatus fuerat, nonnisi ferreum panem decere: fruitque ex eo quod pauperum elemosynae fubrahitur, vitae emolumenta expedat: cum illud Deus omni virtute expolitae atque ad omne commodum fteriles reddat.

XXX. Hoc anno, Camerinenſi Agro, ac vineis potiſſimum grandine caſis, maxima in Vibe vini penuria erat: quo tempore, cum Fratres plurima vini egeſtate affligerentur: Porphirius quidam ergà Ordinem benevolus, dolium quoddam, vino acido plenum cum aliud non haberet, opportune Fratribus offert. Cui Elemoſynarius quandoquidem (inquit) hac tibi pietas animo inedit: Dolium ferax: Quum alius de vinum nobis non fuerit, ad dolium tuum confugimus. Cum itaque Fratrum neceſſitas ad dolium compellere: accedit cum lagenis Elemoſynarius vinum è dolio haurit: mox quod acidum erat, fuave, ac optimum guſtatur. Quod cùm Porphirius aperto diuinae providentiae miraculo tribueret, quo Fratrum neceſſitati proſpectum eſſe vellet: Fratribus fertatim neque ex eo quicquam à familia degustari voluit.

Vinum acidum eleemoſynae ſuppetens, Deus in ſuauiſſimum.

XXXI. Poſtremò, qua mentis, ac corporis compoſitione orationi vacandum, quove ſtudio in ea à ſomnolentia cauendum ſit, hoc anno terribili exemplo manifeſtum fuit. Nam in Conuentu S. Iacobi, nunc Mediolanenſi: Prouinciae, qui prope Oppidum Colonicorum Agri Brixenſis, in colle eminet: Sacerdos quidam tam oſcitanter in communi oratione ſe gerere ſoleba: vt, quo tempore canteri ferentibus reorum diuinarum contemplationi, ac lachrymis vacabamus: ipſe Chori angulum ſecedens, inter Chori ſubſella, placide in vtramque aurem obdormiret: eum quidem aliquando facti conſcientia pupugerat: verum cùm illud paruipenderet, ac minus quam par eſſet, ſe emendare vitium corrigere negligeret. Quapropter dum ſemel communis orationis tempore, conſueto mollius ſopori indulget: repente è ſomno excitatus, B. P. Franciſcum aſpectu terribilem, oculoſque velut ignis flammas gerentem, ibi aſſtantem cernit: qui ſatum gladium dextra manu geſtans, ſiniſtra Sacerdotis capitulum arripit, illudque ab habitu diſſuere aggreditur: quo planè ſignificare volut, Seraphico habitu indignum eſſe, qui quo tempore cum holle in oratione dimicandum eſt, ſomno, ac inertia ſteriat. Iam B. Patre medium Capitulum diſſuerat: quam tremefactus Sacerdos, à Patre deſerti veniam poſtulat, ac lachrymis obtutus, B. Virginis ſibi opem exorat, ac culpae emendationem pollicetur. Eo Sacerdotis promiſſo placatus B. P. Franciſcus, abiecdens, eum meta ſere examinatum relinquit: qui eodem temporis momento, ad Pentitentiae Sacramentum accedens, delictum confeſſione delet: tremendamque B. Patris viſionem referens, capitum, quod ab habitu ſemidiuitum erat: iterum conſuendum curat. Denique propio pericolo edoctus, ita à delicto reſipuit: vt ferventiſſimus inde apud Deum Orator euaſerit: adeoque poſthac orans, interdum incalefcere videretur: vt velut ex diuini amoris incendio ſtagrans, Seraphicum propemodum aſpectum praeſeferet. Enimuero id ſaepè Deus in homine praeſtare ſolet: vt quem neutu caligat, amore ad ſe prouocet: fuggatque mel de petra, oleúmque de ſaxo duriſſimo.

Tribus Orationis communi tempore delinquentibus terrenda viſio ab inferno.

POSTREMVS hic noſtræ ſalutis, milleſimus quingenteſimus octuageſimus Annus, atq; inſtitutæ Religionis quinquageſimus ſextus, primo huic noſtrorum Annalium Volumini extremum colophonem imponit: quẽ fauſtis multorum, qui de pelago ad litus, de exilio ad Patriam, de carcere ad regnũ, de certamine ad triumphum; de variis tandem huius vitæ ærumnis, ac laboribus, ad beatiſſimum illud Domini gaudium, æternumque felicitatis domicilium perueniunt, auſpiciis abſoluimus. Annus eſt rerum copia, & vbertate refertus, multaque, ac cæleſti prole fœcundus; tametſi triſte illi exordium præbeat lues quædam ſæuiſſima, quæ Lutetiam Pariſiorum, Vrbem populorũ feraciſſimam, tanto furore inuadit; vt trium, vel quatuor menſium ſpatio ſexaginta circiter hominum millia extinxerit: Erat tunc Pariſienſis Conuentus Guardianus, & Cuſtos Fr. Petrus à Campis Ambianenſis: qui cùm ob Miniſtrorum penuriam, quamplurimos peſte laborantes hinc abſque Sacramentis decedere, nullíſque ſpiritualibus ſuffragiis adiuuari cerneret; quinque ex eodem Conuentu ſecum Sociis accitis, quos feruentior charitatis æſtus vrgebat, eorum ſe obſequiis conſecrat: Sociiſque in diuerſa loca diſpertitis, quò pluribus opitularentur; abſque vlla mortis formidine, ſanctum, ac Chriſtiana pietate, Seraphicáq; Religione dignum opus aggreditur: in quo cùm plerique ex noſtris, ſuperioribus annis, variis in Italiæ Vrbibus, ſumma cum Religionis gloria vitam profudiſſent: hi quoque Maiorũ gloriam æmulantes, haud minori ſtudio religioſum, ac velut hæreditarium opus proſequuntur; Galliámque voluntario occaſu conſecrant. Dum enim cũcta ad ægrotantium ſalutem ſtudia conferunt, nullaque in eos charitatis officia prætermittũt; ex iis quatuor peſtifero morbo corripiuntur: quorum cùm ſalus deſperata eſſet, duo quidem in ſuſcepto miniſterio feliciter occumbunt; alij quò maiori fiducia laborantibus miniſtrarent, à Deo ſeruantur: qui cùm vſque ad morbi finem pio labori incubuiſſent; tandem ceſſata peſtilentia, gloria, ac meritis onuſti ad Conuentum redeunt: quibus ſanè haud minor triumphus debetur, quàm iis, qui in miniſterio fortiter ceciderũt: cùm non animus his charitatis martyrio defuerit: ſed martyrij potiũs ſpem diuturnior vita deluſerit. Religioſiſſimi Patres Societatis Ieſu, non aſpernendã quoque hoc tempore, in ægrotantes operam contulêre: ex quibus nonnulli pio operi inſudantes, magna charitatis laude, vitam cum morte commutarunt. I.

Peſtis ſæuiſſima Lutetiã Pariſiorũ incendit.

Capucini Fratres Ægrotantibus Miniſtrantes piè occumbunt.

Inter eos verò, quos fœlix vitæ occaſus, piis hiſce Ægrotantiũ obſequiis occupatos offendit: Frater Andreas Burgundus, Sacerdos fuit; eximiæ virtutis, ac pietatis vir: de quo id inter alia refertur. Quod cùm aliquando ſacra faciens, prolationẽ auguſti ac diuini carminis, quo caro Chriſti efficitur, abſoluiſſet: necdũ Sacramentum, vti fieri ſolet, à populo adorandũ extulerat: quum Secretorum tabella, quæ in inferiori Altaris gradu è regione collocata erat, caſu delapſa, ſacrificiũ panem mediũ ſecat. Hæret animo Andreas; & quid facto opus ſit, haud illi, in ea temporis anguſtia, mẽti occurrit. Hinc enim Plebis ſcandalũ metuebat, ſi confractam hoſtiam publicè adorandã proferret: nec minoris periculi, ſi ab ea efferenda abſtineret, rẽ eſſe ſentiebat. Quamobrẽ in biuio poſitus, Superiorẽ mox accerſitũ, quid in ea re ſibi agẽdum ſit, cõſulit: qui ſtatim iubet, vt diſiũctas Panis Euchariſtici partes, rurſus inter ſe copulatas, populo adorãdas proferat. Paret cõfeſtim Andreas: Iã verò, vt quantũ illius Obediẽtia ponderis apud Deum ſibi vẽdicaret, cũctis perſpectũ eſſet; vix pars parti accedit; quum diuina virtute, mox diſſectæ Sacræ Hoſtiæ partes, tam perfectè inter II.

F. ANDREAS Burgandus Sacerdos vir eximius.

Sacra Hoſtia confracta diuino Miraculo inſtauratur.

ſe coniunguntur:vt nullum in Sacro Pane prioris fractionis ſignum relictũ fuerit.

III. Pariſienſem Prouinciam,hoc tempore,ſub Commiſſarij Generalis titulo,moderabatur F.Anſelmus à Petra Molaria:qui cum hoc anno Prouincialia Comitia Lutetiæ conuocaſſet:in his F.Franciſcus à Briga,primus huius Prouincię Prouincialis Vicarius eligitur:qui ſub huius anni finem Romam ad Generalia Comitia, quæ ſequenti anno celebranda erant, profectus; Fratrem Bernardum Auximenſem, ſibi Prouincialem Commiſſarium ſubſtituit.

IV. Interea apud Calabros in Oppido S.Catharinæ, quod ad Rhegienſem Prouinciam ſpectat;prima Capucinorum Cõuentus, tantâ Oppidanorum pietate,hoc anno fundamenta iaciũtur; vt cum ad illius ædificationem fornax calcaria inſtruenda eſſet,paucis admodum in Oppido relictis,vniuerſi ad lapides confluerent:quos dum pars propriis humeris ad fornacem comportat: pars verò iumentorum opera vehendos curat. Quàm hæc hominum pietas,ac Conuentus ædificatio Deo grata fuerint,pluribus tunc ſignis diuinitus demonſtratum fuit. Accidit enim,vt Aſellus lapidibus onuſtus,per difficiles quaſdã loci anguſtias permeans;cui ex altera parte ingens,ac horrendum præcipitium imminebat, greſſu ceſpitans,ex alto illo præcipitio rueret:quem cùm Virorum,ac Mulierum turba cadentem conſpiceret; protinus vna omnes voce exclamant:O Sancte Franciſce Aſinum adiuua.Nec intempeſtiua Aſello ea vota fuêre.Cùm enim vſque ad ima præcipitij,aſinus graui illo pondere onuſtus ruiſſet;atque ob acuta ſaxa è rupe prominentia,in quę cadens impingebat;in fruſta concidendus,ac diſſecandus omnibus videretur:is tamen ad imum dilapſus,Deo,ac Beato Franciſco ſeruante,nullum non modo è caſu detrimentum ſentit:verùm nec lapidum pondere diſſipato, iiſdem onuſtus ſtatim ſe in pedes erigit:maximáque omnium admiratione, qui viſo miraculo,Deo,ac B.Franciſco laudes occinere cœperunt; altera via iter, nullo duce,ad Monaſterium capit. Idem quoque alteri iumento contigit; quod cùm ligna ad ædificij opus deferret; ex eodem præcipitio ruens, incolumis à B.Franciſco ſeruatur.

S.Catharina apud Calabros Conuentus extruitur.

Illius ædificatio miraculis illuſtratur.

V. Alter quoque Cõuentus hoc anno,Iuliæ Fidentiæ,in Bononienſi Prouincia ædificatur:vbi ſingularis,ac eximia cuiuſdam Fratris charitas enituit. Dum enim Fr. Ioachimus Parmenſis Ædificij Architectus, Eccleſiæ tecto, quod tunc conſtruebatur,conſcenſo;pede lapſus,ex ſupremo culmine rueret: id Fr.Franciſcus Imolenſis animaduertens; cùm nullo alio illum modo à nece vendicare poſſet, ſtatim accurrens,cadenti humeros ſupponit:eoque factum eſt;vt ambo in terram ruentes,Deo opitulante,vterque à caſu incolumis refurgeret.

Eximia cuiuſdam Fratris charitas explicatur.

VI. At neque id ſilentio prætereundum eſt, quod de Bigorij Conuentu hoc anno memoriæ traditum eſt. Eſt Bigorium Vallis Luganenſis Oppidum, Heluetiorum Reipub.ſubiectum;cuius incolæ multa,tum ſimplicitate,tum pietate præſtãt.Haud longè ab hoc Oppido, Capucinorum Conuentus in Monte extructus conſpicitur; in cuius ædificatione id mirabile accidit. Cùm enim circumiacentia Oppida,quorum quæquè ſibi propiùs Monaſterium ædificari optabant, de Conuentus ſitu inter ſe contenderent:in id tandem vno conſenſu conſpirant; vt ad cuiuſdam Montis,qui inter ea medius eminebat, radices conſtrueretur. Iam itaque calce in lacu eo cõſilio rarefacta,vt Conuentus fundamenta iacerentur:En magna Hirundinum copia lacum circumuolat; quæ roſtrum in calcem impingentes, in collis faſtigium euolant:calcíſq; ſigno circulum in Monte formantes, Conuentus locũ deſignant: quod cum ſemel,atque iterum præſtitiſſent,eo tandem ſigno Fratres,& incolę permoti;cùm illud diuinæ voluntatis conſilium eſſe perciperent; Cõuentum in Monte eo loco,qui ab Hirundinibus calce præſignatus fuerat,ædificãt.At neque id fruſtra. Fuit enim hic Conuentus ferè ſemper perfectiſſimorum Virorum habitatione illuſtris:hocque anno potiſſimùm,in eo Electiſſimorum hominum familia,tam cæleſtem,ac Seraphica Religione dignam vitam agebat: vt cùm homines eſſent, humanamque naturam circumferrent,homine quicquam maius præſeferrent,quo ad

Bigorij Conuentus, Dei miraculo, ab Hirundinibus deſignatur.

Angelorum propiùs, quàm ad hominum vitam accederent. Omnibus enim vna mens,atque animus aderat;non modò ea,quæ ad corporis delicias ſpectant,procul abiicere:verùm ad eas arctioris neceſſitatis anguſtias,ac prima veluti vitæ elemẽta, corporis conditionem contrahere;ſine quibus hominum vita,neque eſſe,neq; ſubſiſtere vllo modo poſſet.Etenim in frigida Regione,vnica non modò tunica,eaque hiſpida,brumali tempore vti,inter eos conditum erat; quæ corpus potiùs obtegeret,quàm foueret: ſed alij ſub tunica cilicia geſtabant,alij habitus ex equinis pilis lana cõmixtis;intúſque abraſis compactos gerebant:nullúſque erat, qui inter hyemis frigora;quæ ob niuium copiam,ac Boreales flatus,in ea præſertim Regione ſæuiſſima eſſe ſolent;ad ignem accederet;aut flamma frigus expelleret. Frigebat caminus,igne nullo vnquam tempore ardens;quo aut membra frigore rigentia calefaceret;aut edulia coqueret.Neque enim,præterquam in ſolemnioribus anni feſtis; Natalis ſcilicet Domini,Paſchatis, ac huiuſmodi, carnium eſus apud eos vſu receptus erat:cùm interea plerique à pane;alij à vino abſtinerent;alij ſolo pane,& aqua contenti,multos hebdomadæ dies abſque obſonio ducerent. Totum Aduentus ieiunium,hoc anno,ab iis ſolo caſtanearum eſu,communi lege ſancitum fuit. Denique id cunctis legitimum erat;vt omnia Sãctorum peruigilia,quatuor temporum, ac ſextarum Feriarum ieiunia,panis,& aquæ abſtinentia cõſecrarentur. Vix ſemel in menſe panem in Oppido mendicare conſueuerant:cùm caſtaneis,vt plurimùm, ac aliis fructibus veſcerentur.Si quod aliud præterea ex Oppido edulium iis,à piis Viris miſſum eſſet;illud humanis verbis recuſabant.

Gregorij Comitus ſanctæ celebratur.

Atque hæc quidẽ,quæ ad Corporis auſteritatem ſpectãt,velut ſpiritus præludia præcedebant.Tanta enim inter eos humilitas;tanta animi ſubmiſſio,tantúmq; proprij contẽptus ſtudium vigebat;vt quiſq; alterius ſe ſeruum eſſe putaret;eíq; velut Domino obſequeretur:quiſq; alterũ honore præueniret;nihílque aliud paſſim,præterquam humilitatis cõtentiones,quibus quiſq; alteri, non alterum ſibi,obſequi,ac inſeruire ſtudebat;in Cõuentu audirentur.Verùm charitatis feruor,quo res diuinas proſequebãtur,propemodũ incredibilis erat:quo fiebat,vt rariſſimè è domo exeuntes,tam feruidè,ac frequẽter orationi, ac rerũ cæleſtium cõtemplationi incũberẽt; vt nullo vnquam diei, ac noctis tẽpore Eccleſia Oratore vacaret; longáſq; noctu in oratione vigilias ducerent:Nemo poſt Matutinas Horas ad ſomnum redibat;nemo oſcitans,ſomnolentus nemo ante Deum ſtabat:ſed eo vehemẽtiùs quiſq; in Deum ferebatur,quò inter nocturnas tenebras,ac ſilẽtia, maiori ſpiritus quiete perfruebatur. Horas Canonicas morosè,ac deuotiſſimè perſoluere, Sacra quoq; Altaris myſteria tanta religione peragere illis ſtudium erat;vt non niſi poſt longum orationis tempus,qua diuinæ in ſe charitatis incẽdium excitarent, ad Sacroſanctum miniſterium accederent.Denique tam cæleſtis,atque admiranda ab his vitæ ratio inſtituta erat:vt haud fruſtra,Montẽ hunc à Domino electum fuiſſe plurimi exiſtimauerint: in quo tot Viri illuſtres,ac virtute præſtantes,velut Cedri ex Libano altiſſimè conſurgerent:ad quem illa Vatis benedictio iure ſpectaret: *Benedicat tibi Dominus,pulchritudo iuſtitiæ,mons ſanctus.* At neque hoc anno tãtummodò;ſed pluribus ſibi ſuccedentibus annis, eadẽ in hoc Conuentu ſanctitas germinauit:ita vt huius Cõuentus ſolitudini illud Iſaiæ occini poſſet. *Lætabitur deſerta,& inuia,& exultabit ſolitudo, & florebit quaſi lilium:germinans germinabit,& exultabit lætabũda,& laudans.Gloria Libani data eſt ei,decor Carmeli,& Saron.* Quanquã enim cõmunis totius Religionis ſtatus,hactenus diuina benignitate,tã integra Regulari diſciplina,ac ſanctitate floreat; vt parũ ab huius Conuẽtus ſanctimonia diſtet: atque vnaquæq; Ordinis Prouincia, velut ſplẽdida quædã Cæli pars,ſuo ſyderũ fulgore,ac illuſtriũ Virorum perfectione gaudeat:inſignem tamen huius Cõuentus præſtantiã cõmemorare libuit: vt ex eo, qui legunt,cæterorũ quoque vitã,ac perfectionẽ addiſcant.At quemadmodũ Stella à Stella differt in claritate:ita omniũ quidem cõmunem virtutem eſſe; virtutis autẽ ſplendore alium alio clariorem,alium alio præſtantiorem exiſtere perſpectũ ſit.

Admirabilis patrũ vita enumeratur.

VII.

Exod.31.

Iſai.35.

Quod

ANNVS CHRISTI. GREG. XIII. RODVLPH. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1580. 9. 4. 56.

Quod facilè ex plerisque illustrioribus Viris, qui in variis Ordinis Prouincijs, virtute, ac sanctitate hoc anno floruêre, colligi potest.

F. ANTONII CINCIANENSIS, *Vita, & Gesta.*

VIII. EX his primus hoc anno se offert, Fr. Antonius Cincianensis, Laïcus, Prouinciæ Ethruscæ alumnus. Hic tametsi Vir rudis, ac illiteratus, ea tamen à natura prudentia præditus erat; vt consilio plurimùm valeret: quo factum est, vt sæpe Guardiani, ac Definitoris in eadem Prouincia, præclarè munus obierit: Nouitiorum quoque multo tempore curam egerit: quo in munere, tot virtutum exemplis omnibus præluxit; vt eum cuncti, velut paupertatis, humilitatis, abstinentiæ, austeritatis, silentij, mortificationis, ac totius Regularis disciplinæ, ac perfectioris vitæ normam suspicerent. Vir erat orationis, ac diuinarum rerum meditationis tantopere studiosus; vt quamquam nullo vnquam tempore ab oratione vacare videretur; nocte tamen potissimùm prolixas in ea vigilias duceret. Hinc mira se se efferebat illius orationis virtus; cuius illud aliquando argumentum fuit: cùm enim Fr. Marianùs à Cinciano Nouitius, quo tempore Antonius Magistri officio fungebatur; ob quandam aurium ægritudinem, qua à Diuino officio impediebatur, ad sæculum redire cogitaret: re cum Magistro communicata: eum Antonius, ad peccatorum Confessionem, tum Communionem iubet accedere: Interea Deum pro illo Antonius rogat: protinusque aurium infirmitas abscedit; Nouitiusque in Religione deinceps incolumis perseuerat. Nihil is Oratione homini pretiosius, nihil Religioni vtilius esse dicebat. Hinc cùm à Fratre quodam interrogaretur, quandiu Capucinorum Religio integra, ac sartatecta permansura esset: Respondit, Religionem tandiu incolumen futuram, quamdiu Orationis studiũ in ea sospes esset: ruinæ verò tunc proximam fore, cùm Orationis spiritus in ea institurus elanguerit. Quamobrem sæcularium hominum, ac Fratrum familiaritates fugiens; quibus orationis calorem tepescere, ac vim hebetari sentiebat; solitudinem orationi amicam quærere solitus erat: in qua sæpe singultus, ac lachrymas fundens, illius mens diuinæ charitatis æstu colliquefieri videbatur. Satanas verò cùm eo nihil magis iniquè ferret; Dei virum variis modis, atque interdum illata vi lacessebat; vt ab oratione auocaret: frequenter enim de manu illius Coronam, quam in Beatissimæ Virginis honorẽ quotidie recitare solitus erat, auellens; diuersa sæpè eum in loca propellebat, ac innumeris propè modis infestabat. Is verò cùm per patientiam sibi ad propositum certamen currendum: meliùsque, ac faciliùs superbum hostem, quàm humilitate superari non posse intelligeret; vniuersos Satanæ insultus patientissimè ferens, hoc pacto de Tartareo hoste triumphum referebat. Veruntamen quàm sollicitè ab iis, qui diuina cumulatiùs dona acceperunt, ab omni immoderata carnis cura; ac leui licèt excessu, cauendum sit: hoc exemplo manifestum fiet.

F. Antonius Cincianensis, vir memoria dignus.

Nouitiũ sua Orationi ab aurium morbo liberat.

Orationi Religionem sustinet.

Varias à Dæmone infestationes patiẽter sustinet.

IX. Solebat Antonius sæpissimè, arcta panis, & aquæ ieiunia obseruare: & si quando vino vteretur, illud multa aqua diluere: At cùm aliquando post morbum conualescens, imbecilles Corporis vires instaurare cuperet. Calicẽ mero plenum aliquando hausit: ex quo aliquam sensus oblectationem cœpit: Porrò eodem tempore illi Dæmon apparens; quasi sensus delitias admisisset, factum cachinno prosecutus est: vt eo ostenderet: perfectis Viris, in ipsa quoque ægritudine, delitias cauendas esse: neque à labe vacare, quicquid sensui magis, quàm necessitati, inter ipsas quoque infirmitatis molestias, indulgetur. Pleraque Antonius à Deo, in veræ sanctitatis argumentum, præclara dona acceperat: atque illud in primis, quod sæpe occulta, velut præsentia intueretur. Quo factum est, vt dum Generale Capitulum Neapoli, sub Ochino congregatum celebraretur; is Cortonæ, (qua in familia conscriptus erat,) maximas Dæmonum turmas conspiceret; qui Tartareo Conuentu coacto

A perfectis viris, minima etiã corporis delitia cauenda.

de Religione diſſipanda, inter ſe mutua conſilia agitabant: Cuius rei cùm Generalis Capituli Patres per literas certiores reddidiſſet; eos, vt à Satanæ fraudibus cauerent, opportunè monet. Res quidem tunc cunctis obſcura fuit: ſed cùm ſtatim poſt ea Comitia, Ochinus ſibi, ac pleriſque à Fide lapſum conſciuiſſet, tunc primùm Dæmonum in Religionem conſilia agnita.

Dæmon cantibus ſomnum excitat, & ab Eccleſia expellit.

Rurſus cùm Senis eſſet; Dæmonem ſemel nocturno tempore, quo poſt Matutinas Horas communi orationi vacatur; Fratres ſingulos ſomno oppreſſos, ab oratione expellentem cernebat: quos vbi ab Eccleſia auulſit, tum lampadem, quæ ante ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramentum ardebat, extinxit. Ex quo id planè perſpicuum fuit: nihil magis Satanam expetere, quàm vt Religioſum hominem ab oratione auertat: inde enim & illud facilè aſſequitur; vt omnem deinceps in eo Dei cultum, ac venerationem extinguat, atque in omne ſcelus præcipitem ferat. Hinc quoq; Prophetiæ Spiritu præditus, F. Michaëlem Angelum Sacerdotem, adhuc incolumem, ac bene valentem monet, vt quàm primùm peccata ſua generali confeſſione deleat; paratumq; ſe in extremum diem paret; quem breui illi futurum eſſe prænũciat: cuius cùm ille dictis fidem adhiberet, conſilio acquieſcit; vixq; confeſſionẽ abſoluit, cùm morbo correptus, poſt aliquot dies res humanas deſerit. Hic poſt obitum Antonio apparens, ſe quidem ex Dei miſericordia ſalutem aſſecutum fuiſſe aſſeuerat: attamen quàm dicta, ac ſeuera poſt mortem iudicia ſint, narrat. X.

Fratri incolumi proximam mortem pranunciat.

At quandoquidem Deus Opt. Max. illuſtriores Seruos ſuos tentationibus probare ſolet. Hinc cùm Antonium plurimis cæleſtibus donis exornaſſet: eum haud abſque tentatione, qua illius virtutem, velut igne examinatam perficeret, eſſe voluit: quamobrem illum falſa criminis cuiuſdam ſuſpicione pulſari permittit; cuius cùm ne odor quidem animum illius attigiſſet, diu tamen iniuſti criminis ignominiam inabſterſam, patienter ſibi tolerandam proponit. Graue crimen erat; cuius iampridem Antonius infamiam æquo animo tolerauerat. Verùm cùm ex eo ſcandalum inter Fratres ſuboriri, diuinumque honorem in diſcrimen vocari cerneret: criminis maculam tandem, non humano, ſed diuino teſtimonio abſtergere parat. Brumæ tempus erat; quum Fratribus, vt frigus depellerent, ignem circumſtantibus, inter eos de Antonij crimine murmur agitari cœpit: Antonius verò, cùm oblatam ſibi temporis opportunitatem cenſeret; quo ſcandalum à familia auerteret; vtramque manum ad ignem extendens, eas prunis ardentibus implet: tum ad Fratres conuerſus, ait: Ecquodnam, Fratres, hoc ſcandalum eſt, quod mei cauſa, veſtrum animum pulſat? Si verum eſt ſcelus, quod mihi obiectum fuit; ac reuera à me patratum: æquum profectò eſt, vt hæ me prunæ, tanquam ſceleris vindices torreant; crimenque à me patratum fuiſſe, cunctis aperiant. At verò ſi falſum, ac impoſitum crimen eſt; planè diuina virtute fiet; vt manus prunarum, nec ardorem, nec calorem ſentiant. Cumque per quartam horæ partem prunas ardentes manibus continuiſſet; cunctis factum admirantibus, nullum non modò ab iis dolorem, aut ardorem contrahere viſus eſt: ſed illæ potiùs inter manus, abſque vlla earũ læſione extinctæ, certã illius innocentiæ fidem, ac teſtimoniũ reddidêre. Poſthæc cùm iam ſenio confectus, in Senarum Conuentu grauiori morbo correptus eſſet: oranſq; à Deo ſalutis ſuæ certitudinem accepiſſet; die obitus prædicto, hoc anno; qui illi feliciſſimus fuit, in beatæ æternitatis ſinum euolauit. XI.

Falſi criminis accuſatus calumniam patienter ferit.

Crimen diuino miraculo abſtergit.

Sui obitus die prædicto Senis mortale corpus deponit.

Alij præterea in Hidruntina Prouincia, hoc quoque anno, ſanctimonia floruerunt: Inter hos primus eſt Frater Bernardinus à Murciano Laicus, qui integer vitæ, ſceleriſque purus, maxima in ſimplicitate, ac ſanctitate vitam duxit. Hic cilicio, abſtinentia, laboribus carnem macerans; dum aſſidua oratione, rerumque cæleſtium contemplatione ſpiritum ſaginat; longo, ac moleſto ægritudinis languore à Deo probatur; in quo illius maximè patientia, ac virtus enituit: neque enim patienter tantummodò; ſed & ſingulari animi alacritate, illius dolores, ac cruciatus ferens, in iis delicias quærere videbatur. Quamobrem cùm ad vitæ XII.

F. BERNARDI à Murciano, Vita, & geſta.

finem

finem accederet: ipſius dolores Deus cæleſti conſolatione delinire, ac compenſare volvit: cernim quo tempore, cæteri cum morte colluctarent, variis mentis, ac corporis motionibus angi ſolentes; quaſi inter cæleſtes delicias verſaretur, exultatque ac cecinere copiſſermonemque ad F. Marcum Aletium, qui adſtabat, ſic vertens: O Marce, inquitiſi cæles quam pulchra, quam magna, quam cæleſtia ſunt, quæ meis oculis cernio: mecum profectò exultates. Video namque glorioſiſſimam Deiparam, video Angelos, video cæleſtes magnificentias, video ineffabilia bona; quæ omnem ſenſum, ac eloquium ſuperant. Tum de ſanctiſſimæ Trinitatis arcano, ac rebus diuinis tam alte cepit diſſerere, vt tam cunctis perſpicuum eſſet, eam rerum ſcientiam, ab eo, non humano labore comparatam, ſed diuinitus illi inditam fuiſſe. Aque ita Bernardinus Angelici Odoris, inter cantus, ac diuinas laudes ſuauiſſimè ſpiritum exhalat. Cæterùm vt cunctis innotefieret; animam illam in Beatorum Spiritus conſeſſum receptam fuiſſe; tantam odoris fragrantiam illatim corpus ipſius poſt mortem effare cepit, vt eo Cella, ac parietes redundarent. Ita nempè Deus eos, qui vitæ perfectæ, ac laborum tolerantia, diuinam hic maieſtatem glorificant; rerum etiã ordine immutato, poſt mortẽ ampliori honore proſequitur.

In morte caſtitatis ſuæ præſtitæ.

Poſt mortem Corpus ipſius ſpiritu ſanctus effare.

XIII. Secundus eſt Fr. Augustinus à Lauteria Laicus, qui cùm iugo Dominiab adoleſcentia ſibi vtrò acceſſito, Seraphicum Religionis agnum excelendum ſuſcepiſſet: in eo vſque ad vitæ veſperum infudans, tanta nutrum honeſtate, abſtinentiæ rigore, vitæ innocentia, Regularis obſeruantiæ Diſciplina, ac perpetua orationis ſtudio præcelluit; vt optimi Operarij nomen, plorimaque ibi apud omnes ſanctimoniæ ſimam comparauerit. Hic igitur cùm abſolutis Religioſæ, ac Seraphicæ culturæ laboribus ad mortalis huius lucis occaſum peruenisſet; quam reſaturus erat, mercedem in extremo ſpio vitæ crepuſculo, diuina illi viſione declaratam, præguſtauit. Nocte enim, quæ dum obitus præceſſit, dum in lectulo ſuo orater: Beatorum Capucinorum multitudinem, tanquam in ſuppliciatione diſpoſitam, vigilans intuetur: quam & Beatiſſima Virgo, ac B. Franciſcus ſua præſentia illuſtrabant: hæc cùm ante ipſum graderetur, atque inde in Cælum tenderet, Fr. Sylueſter Tarentinus, qui paulò ante diem ſuum obierat, atque inter eos locum fortitus fuerat: ad eum accedens, ait: Bono animo eſto, Auguſtine, eras ab huius vitæ ærumnis euolabis, ac nobiſcum afcendes: hoc enim propterea vonimus, vt te cum honore recipiamus. Quod cum Ægrotus F. Ludouicus Maſſaretenſi, qui illi à confeſſionibus erat, retuliſſet; potride cantis vinculis exolutus ad Superos abiit.

F. AUGVSTINI à Lauteria Vitæ, & obitus.

Anni mortem plenis ſua præſentia illuſtrauerint.

XIV. Tertius eſt Fr. Iacobus Alcitinis, Sacerdos, & Concionator: qui ob præclara virtutum ornamenta, quibus abundè cumulatus fuit; meritò inter illuſtres huius tempeſtatis Viros recenſetur. Hic prudentia, & conſilio clarus, verùm vtre probitate, morum integritate, ac Regularis obſeruantiæ zelo clarior: ſæpè in ea Prouincia Vicarij Prouincialis munus egregiè adminiſtrauit: cuius tanta fuit vitæ ſanctimonia, vt prophetico à Deo Spiritu mirificè illuſtratus fuerit: quod eo vel exemplo perſpicuum fuit. Nam Tarenti cùm in quendam Clericum nuper profeſſum, cuius nomen haud ignotum reticeo, oculos defixiſſet: eum non diuino, ſed humano ad Religionem ſpiritu ductum, quò facilius literarum ſtudiis incumberet. Ratim agnoſcit: atque illum quidem magnum in Eccleſia Dei Concionatorem futurum prædixit: veruntamen Tollendum caſu, quò grauiore ruat: Ordinem namque deſertorum, atque in peiora animæ damna cuturum affirmat: Quæ omnia miſero adamuſim (vt iuſ eo prædictum fuerat) contigêre: cùm enim Prædicator inſignis euaſiſſet, tandem ab Ordine excidit: alteram que Religionem petens, in ea proprietarius obiit. Iacobus verò, cùm ad extremum vique ſenium, vitam maximis virtutibus exornatam duxiſſet; magno tandem ſanctimoniæ nomine apud omnes relicto, diem nouiſſimum claudit

P. IACOBI Alcitinis Vita, & obitus.

Prophetico ſpiritu quædam futura prædixit.

F. ANSELMI Aletini Vita, & gesta.

Alter quoque Anſelmus Aletinus Clericus, qui vix Votorum profeſſionem emiſſa, hectiça febre laborare cœpit; cùm vitæ puritate, ſimplicitate, obedientia, ac Regularis obſeruantiæ, quam altè animo imbiberat, zelo præcelleret: Induſium, quo Phyſicus illum, ob ægritudinis moleſtias vti ſuadebat, conſtanter recuſat. Quapropter Beatiſſima illi Virgo poſt hæc apparens; pretioſiſſimúmque è Cælo induſium allatum oſtendens, his eum verbis alloquitur: En Anſelme, pro molli induſio, quod propter filij mei amorem reſpuiſti; hoc tibi cæleſte induſium ſeruatur, quod poſt breue tempus, in Cælo coronandus accipies. His ille Deiparæ verbis, ac præſentia recreatus, cùm ægritudinis moleſtias, ad extremam vſque vitæ lineam, alacri animo tuliſſet; lætus tandem ad Virginis promiſſa euolat. XV.

F. GREGORII Gallipolitani Vita, & geſta.

Quintus ex eadem Hidruntina Prouincia ſe offert, F. Gregorius Gallipolitanus, Clericus; in quo occultiſſima diuinæ Sapientiæ, ac benignitatis arcana conſpiciũtur. Hic enim cùm & morũ improbitate, & effræni viuẽdi licentia, non parùm à communi vitæ ratione, ac humilitate; quæ Clericorum præſertim apud nos propria eſſe ſolet, abhorreret: à Prouinciali Vicario correptus, atque ad meliora prouocatus, tantùm ea correptione profecit; vt animo prorſus commutato, aliam vitæ rationem, tot, tantiſque virtutibus ornatam inſtitueret; vt prioris omnino maculam deleret. Tam enim humilitate, obedientia, modeſtia, ſenſuum mortificatione, manſuetudine, ac cæteris animi virtutibus cœpit excellere; tam arcta paupertatis lege ſeipſum obſtringere; tam ſeuera panis, & aquæ ieiunia ferè quotidiana exercere; tot flagellis, ac macerationibus carnem caſtigare; tamque ardenti animi ſtudio, orationi, ac rebus diuinis incumbere: vt iam non prior Gregorius, ſed eo ſepulto, alter, ac melior pro eo ſurrexiſſe videretur. XVI.

Ipſius cõuerſio poſt Vitia cõmendatur.

Paupertas ante omnia ſectanda, vt quis B. P. Frãciſco placeat.

Porrò inter has noui hominis metamorphoſes, cùm Gregorius ſemel in oratione defixus, Deum, ac B. Patrem Franciſcum deprecaretur; vt qua via illi ad perfectam Regulæ obſeruantiam gradiendum eſſet, oſtenderent. B. P. Franciſcus eidem habitu lacero amictus, Crucémque in manu geſtans, apparet, his eum verbis compellans: Gregori, Fili, ſi Deo, ac mihi placere optas, paupertatem ante omnia ſectare: eamque & interiùs, & exteriùs ſerua. Quo audito tanta deinceps is paupertatis cupiditate flagrare cœpit; vt nihil magis, quàm altiſſimas paupertatis diuitias appeteret: ita vt in ea ſummas animi ſui voluptates collocaſſe videretur. Hic demùm vitæ curſu Hidrunti confecto, rebus pauper, virtutibus diues, hoc anno in Cælum migrat, Beatorum Pauperum conſortio copulandus. XVII.

F. HIERONYMI à Butunto Vita, & geſta.

Sextus tandem huius Prouinciæ flos, hoc anno, è Conuentu Aletij erumpit, F. Hieronymus à Butunto Sacerdos: cuius virtutum odor ab ipſo ſæcularis vitæ ſtatu diffundi cœpit. Dum enim adhuc in ſæculo verſaretur, Medicam artem tanta pietate profitebatur; vt egenos nullo non modò pretio curaret, verùm etiam iis ad pharmaca, & neceſſaria ſibi edulia comparanda, pecuniam erogaret. Hic igitur, cùm in Neapolitana Vrbe, Medicinæ ſtudiis, cum aliis eiuſdem patriæ municipibus, communi contubernio vacaret: id inter eos conditum erat; vt ſingulis diebus vniuerſi, vno eorum excepto, qui domi cuſtos remaneret, ſacro Miſſæ Myſterio intereſſent. Dum igitur quodam mane, quo illi domus cuſtodia contigerat; in proximã Eccleſia, in qua ſacra Miſſæ Myſteria celebrabantur, ſignum ad ſanctiſſimæ Euchariſtiæ eleuationem dari percipit; mox ſecum his verbis conqueri cœpit: Heu, cur mihi ſoli hoc mane, diuina Chriſti Domini præſentia frui non licet? cúmque ſumma adorandæ Euchariſtiæ cupiditate flagraret, mox in genua procidens, Sacrum Domini Corpus abſens adorat: quo tempore, interiectos omnes parietes aperiri, diuinamque Euchariſtiam à Sacerdote eleuari conſpicit: qua eleuatione peracta, protinus vniuerſi ad priſtina loca redeunt.

Magnis in ſæculo virtutibus, ac Dei donis illuſtratur.

Bis ad ſeas Euchariſtiã adorãs illius diuino Miraculo, viſione potitur.

Rurſus Butunti, cùm Sacrum auditurus, ad Capucinorum Eccleſiam tardiuſculè aliquando acceſſiſſet, omnia Miſſarum Myſteria peracta reperiens, ea re vehemẽter XVIII.

indoluit.

indoluit. Quapropter poſt preces ad Deum effuſas cùm rediret: audit in Vrbe campanæ ſignum pulſari, quo Sacramentum in Miſſa à Sacerdote attolli ſignificabatur: protinus ille in genua corruens, abſens Domini Corpus veneratur: quo tempore celebrans Sacerdos illi in aëre apparet, qui Domini Corpus ſub panis accidentibus, quemadmodum in Miſſa fieri ſolet, illi adorandum offert; cúmque eodem modo Sanguinis quoque Calicem à Sacerdote eleuatum adoraſſet; euaneſcens viſio hominem adeò corde compunctum, ac noua pietate imbutum reliquit, vt mox ſæculum deſerere, Deóque famulari cogitauerit. Vetùm cùm in eo adhuc animus hæſiraret, diuinæque vocationis ignarus, Deum ex animo rogaret; vt quænam potior, ſæculi ne, an Religionis illi via foret, ſigno aliquo demonſtraret: Moyſis protinus à Deo ſignum accipit. Nam repentè dextram manum ſibi lepra albeſcentem cernit; quæ poſt aliquod temporis ſpatium, abſque vlla hominis opera, ad priſtinam incolumitatem rediit. Eo ſigno intellexit Vir prûdens, Domino præſertim mentem illuſtrante, vtriuſque & ſæculi, & Religionis ſibi ſtatum inſinuari. Etenim cùm leproſa manus, Sæculi, innato vitiorum morbo, velut lepra laborantis conditionem indicaret; Ioanne atteſtante: *Mundus totus in maligno poſitus eſt: quoniam omne, quod eſt in Mundo concupiſcentia carnis eſt, & concupiſcentia oculorum, & ſuperbia vitæ:* cunctas voluptates, quæ ex illius dextra emanant; lepra conſperſas, ac lethalis morbi veneno infectas didicit: ac propterea ſæculi ſtatum leproſa manu rectè ſignificari agnouit. Contrà Religionis ſtatum dextræ incolumi ſimilem, tunc primùm eſſe animaduertit: qui cùm virtutibus ſcateat, vnde animus à vitiorum morbo curatur; integras tantùm, ac perfectas voluptates habet; quæ ex Dei dextra, velut ex Torrente fluunt: iuxta illud Dauidicum: *Notas mihi feciſti vias vitæ, adimplebis me lætitia cum vultu tuo, delectationes in dextera tua vſque in finem.*

Diuino miraculo ad Religionem prouocatur.

Ioan. ep. 1. c. 5. & 1.

XX Cùm itaque Hieronymus iam diuinæ vocationis certus eſſet, haud diem procraſtinat: ſed quò Deus vocat, protinus ſibi eundum ſtatuit: nullàque interpoſita mora, ſe Capucinorum iugo ſubiicit. Hic igitur inter Seraphicos Chriſti milites relatus, non vacuum nomen gerere, aut aërem pugnando verberare: ſed Apoſtolicum conſilium ſecutus, carnem diris verberibus caſtigare cœpit; ne in ſpiritum inſoleſceret: ieiuniis extenuare; ne contumacem experiretur: frigore, ac nuditate afflictare; ne inter commoda defflueret: duris, ac aſperis mactare; ne ſub mollibus elangueſceret. Denique ne in incertum, ac fruſtrà curreret, ſæpè leproſam nequam huius ſæculi manum, ex qua liber euaſerat, altè animo repetebat; quo ſe ad maiores ſemper virtutum profectus prouocaret. Rerum paupertatem, ac penuriam adeò diligebat, vt ſuperflua omnia reſecans; nihil præter ea, quæ à Regula præſcribuntur, ſuo vſui ex Superiorum licentia vendicaret. Oratio illi frequens, & aſſidua erat: ita vt plures diei, ac noctis horas in ea inſumens, eam vt plurimùm lachrymarum imbribus perfunderet. Hinc aſſidua hac rerum cæleſtium contemplatione, eam mentis in Deum ſuſpenſionem ſibi comparauerat; vt cùm diuinos Pſalmos in Choro cum cæteris decantaret, ab humanis prorſus abſtractus, & cæleſtibus Angelorum Choris inſertus, videretur. Sacroſancta Miſſæ Myſteria tanta mentis pietate, ac religione celebrare ſolitus erat; vt nunquam ſine lachrymarum effuſione, iis incumberet: quo fit, vt ſæpè Beatiſſimæ Virginis præſentia inter ea potitus fuerit: pluraque à Deo, ob ſingularem ipſius in hæc ſacra Myſteria reuerẽtiam, ac deuotionem dona acceperit. Eluxit inter nos Hieronymus, plurima apud omnes virtutum laude, ac ſanctimonia clarus: relictáque ſui nominis apud mortales gloria, Aletij hoc anno, ad Immortales conſcendit; immortalem gloriam conſecutus.

Capucinorũ Ordinem ingreditur.

Multarum virtutum laude commẽdatur.

XXI. Florent quoque hoc anno, in Bononienſi Prouincia, Viri virtute præclari; quorum memoria cùm apud homines in benedictione ſit, eam ſilentio deleri virtus ipſa, quæ æterna eſt, nullo modò patitur. Inter hos primus eſt, Fr. Ioannes Baptiſta Ferrarienſis Clericus; qui à puero illecebris huius vitæ contemptis, quædam in ipſa

F. IOANNIS BAPTISTÆ Ferrarienſis, Vita, & geſta

puericia, religioſæ mentis teſtimonia prælibauit: ætate verò adoleſcente, cùm ſextumdecimum annum attigiſſet; Deo illum, velut alterum Abraham, intus vocante: Exi de cognatione tua, & de Domo Patris tui: ſic Deo obtemperandum putauit; vt protinus Patre, Matre, ac paterna Domo relicta, ad Capucinorum ſe Familiam tranſtulerit. Porrò cum eo in Religione creuit & virtus; nihil enim eo humilius, nihil honeſtius; nihil magis ad omnem obedientiam compoſitum erat. Quaſi columba ſimpliciſſimus, adeò hac virtute excellebat, vt duplicitatẽ ne quidẽ agnoſceret: nihil niſi cãdidũ in animo gereret; cũcta crederet, cũcta ſano oculo intueretur: atque ita ſibi parendum eſſe putaret; vt non mentem tantummodò, ſed etiam verba ipſa, quæ interdum à Superiore metaphoricè proferuntur, ſpectanda eſſe cenſeret. Pulcher facie, at animo pulchrior, tantam in moribus honeſtatem, ac venuſtatem præferebat; vt Angeli potiùs, quàm hominis ſpeciem referret. Tot demùm, tantiſque virtutibus emicabat; vt Dæmon illi maximè inuidens, dum ſemel in Cella ſacrorum Librorum lectioni incumberet; ignem maximum in ea accenderit: quod vbi Ioannes Baptiſta illud Dæmonis opus eſſe cognouit; ſtatim in genua procumbens diuinam opem implorat, oratioque Tartaream illam flammam extinguit.

Simplicitate, & animi puritate præcellit.

Ignem illi à Dæmone in Cella accenſum ſua oratione extinguit.

Sed quoniam placita erat Deo anima illius: ne quando malitia mutaret intellectum eius, aut ne fictio ipſius ſimplicitatem euerteret: maturiùs illam Deus Opt. Max. ex huius vitæ periculis euocat: vix enim ad ſecundum Religionis annum peruenit; cùm in Conuentu Mutinæ, graui morbo diſcruciari cœpit: qua in ægritudine ea tantùm illius vox audiebatur: Veni Domine, & noli tardare. Cùm verò, morbo naturam ſupergrediente, extremum vitæ exitum expectaret; veſperarum tempus aduenerat, cùm Guardianus ad Ægrotum conuerſus ait: Ioannes Baptiſta, iam horæ veſpertinæ inſtant; En tibi tintinnabulum: ſi ante abſolutas Veſperas te Dominus ad cæleſtia vocauerit, tintinnabulum pulſa; vt huc ſtatim accurrens, te mea benedictione proſequar. His annuit Aegrotus: vix autem inchoantur Veſperæ; cùm tintinnabuli ſonitus auditur: mox Guardianus ad Aegrotum feſtinans, cùm primùm ad eum peruenit; illum Ioannes Baptiſta ita affatur: En, Pater, vt iuſſiſti, tintinnabulum pulſaui: Iam profectionis tempus eſt, hora interpellat, in Cælum abeo: *Benedicite*: flexoque versùs Guardianum capite, eodem tempore illud ad ſupremam quietem inclinat; eademque ſimplicitatis virtus, quæ viuentem comitata fuerat, morienti quoque ad Cælum aditum ape-

XXII.

Multa cum pietate, ac ſimplicitate in Domino quieſcit.

Hunc non longè ſecutus eſt F. Ioannes Foroliuienſis, Sacerdos, qui diu in ea Prouincia Nouitiorum inſtitutioni vacauit. Hic perfectiſſimus fuit Regulæ cultor; non legis auditor tantùm, ſed factor operis: neque alios tantummodò verbis erudiens, ſed illuſtriſſimis vitæ exemplis confirmans. Verè Nouitiorum Pater, ac Magiſter fuit: qui Religionis plantulas è ſæculo erumpentes, non modò ſua doctrina, ac eruditione excoleret; verùm etiam cæleſti ſuarum virtutum rore irrigaret; & ad incrementum compelleret. Plurima de huius Viri ſanctimonia, apud omnes fuit exiſtimatio, de qua tamen pauca propter Scriptorum inopiam narrantur: inter alia verò, pleraſque à Deo Reuelationes accepiſſe, velut certum aſſeritur: cuius illud argumentum fuit; quòd eo ad mortem in Fauentiæ hoſpitio ægrotante: cùm iam iam Deo ſpiritum redditurus eſſet, adſtantibus Fratribus, ait: Citò, Fratres mei, ad Conuentum feſtinate: nam N. Nouitius (illum ex nomine indicans) iterum ad ſæculum redire cogitat: fatagite, vt illi opem adferatis; quod cùm res ipſa probaſſet: his dictis, magna ſui nominis fama apud Fratres relicta, hanc lucis vſuram reddidit.

XXIII.

F. IOANNIS à Forolinio, Vita, & geſta.

Prophetia ſpiritu præcellit.

Tertij quoque memoria in eadem Bononienſi Prouincia celebratur: nimirum F. Alexandri à Butrio, Sacerdotis, qui cùm in ſæculo, quaſi extra ſæculum religioſam vitam duceret; in Religione in carne præter carnem viuens, plurimas à Deo virtutum Coronas conſecutus eſt. Hic Marij à Foroſarzinio, olim totius Or-

XXIV.

F. ALEXANDRI à Butrio, Vita, & geſta.

dinis

dinis Generalis, Nouitius fuit: qui cùm in eo vultus elegantiam, morum suauitatem, sensuum mortificationem, mentis prudentiam, actuum moderationem, animumque ad omnem virtutem compositum contemplaretur; de eo dicere solebat: quod de S. Bonauentura Alexãder Alensis olim dixisse fertur; nimirum quòd Adã in homine illo haud peccasse videretur. Is dum adhuc probationis annum agit, cùm in Ecclesia cum cæteris oraret; Marius Magister lucidissimam coronam super ipsius caput, è Cælo aliquando descendentem conspexit. Quapropter cùm absoluta oratione, ab eo Marius percontaretur: quid in ea oratione diuinum meditatus esset: Respondit: Heu, Pater, tot prauæ cogitationes orationis tempore animum inuaserunt; vt omnem diuinarum rerum meditationem ab eo exulare coegerint; quò diligentiùs iis intenderem, & contra eas in acie starem. Tunc agnouit Marius, haud aliundè, quàm ex malarum illarum cogitationum victoria, cælestem illam Alexandro Coronam emanasse: eamque deuicti certaminis præmium fuisse.

In oratione dum tentationem Dæmonũ superat, è Cælo illi Corona defertur.

XXV. Absoluto verò Probationis anno; cùm Cæsenæ sub Constantini Mutilensis, Viri sanctimonia illustris, disciplina militaret: communi quadam die orationi cum cæteris in Ecclesia vacabat: quo tempore Constantinus in eum oculos coniiciens, tres successiuè Coronas, super ipsius caput è Cælo dilabi cernebat: quarum cùm ille Mysterium ignoraret, ab eo post orationem scisciatur, quænã illius in oratione meditatio fuerit: cui Alexãder, Sterilis, inquit, Pater: mihi in hac oratione meditatio fuit: tres enim aduersùm me Satanas, easq; grauissimas tentationes mouit; quæ cùm animum perturbarent, cum à meditationis quiete reuocarunt; atque eo factum est, vt totum mihi hoc orationis curriculum, perpetuus mihi cum Tartareo hoste conflictus fuerit. Intellexit igitur Constantinus, tria illa distincta aduersùs Dæmonis tentationes certamina, quibus superbum hostem prostrauit; tres illi cælestes Coronas peperisse: vt hinc qui vel à Diabolo tentantur, vel ab eo varias cogitationum molestias perferunt; animum augeant, fortiúsque cum Dæmone colluctari discant: cùm tot sibi cælestes coronas parẽt, quot de Tentatore victorias referũt.

Tres è Cælo sibi Coronas comparat.

XXVI. Posthæc cùm Fauentiæ degens, semel in Ecclesia oraret: Stygius ille Faber, qui prunas ardere facit, tam ardentes libidinis faces in Alexandri carne succendit; vt quanquam strenuus Christi miles cum hoste fortiter decertaret; vndique tamen sibi à Superis suppetias quæreret; quò familiarẽ hostem debellaret. Verùm vbi multorum opem implorauit, demùm ad Beatissimam Virginem conuersus: Tuum est, inquit, ô Virginum Mater, & Custos, tuos seruare; hostes tui sunt, qui agmine facto in me irruunt: Adesto, Virgo, celeresque mihi contra hostes tuos suppetias fer: vt nomen tuum per sæcula laudem. Has cùm preces ad Virginem Deiparam ardentiùs effudisset: mox tentationis flamma ea oratione, velut effusis aquis extincta, de Tentatore victor euasit. Magister verò, qui procul decertantem intuebatur: B. Virginem auream coronam, è Cælo suo pugili deferentem vidit; quod & aliquando aliis narrauit.

Carnis tentationem superat à B. Virgine Corona donatur.

XXVII. Tanta denique, apud Fratres, de Alexandri sanctitate existimatio peruerebuerat: vt cùm interdum Superiorum iussu ad aliquem se Conuentum conferret; certatim Fratres, non manus (vti fieri solet) sed illius pedes osculari contenderent. Sed quoniam, (vt testatur Sapiens) *Vasa Figuli probat fornax, & homines iustos tentatio tribulationis*, atque eos, quos Deus ad vitæ coronam prædestinat, tentatione probat: hinc Deus Alexandrum, grauis cuiusdam calumniæ, quæ illi aliquando apud Superiores inusta fuit, tribulatione premi permisit: vt illius virtus tentatione probata, cum ad maiora Cæli præmia pararet. Inuicta animi patientia Alexander eam calumniam, quæ grauis erat, accepit, tulit, ac patientissimo animo tolerauit; donec ipsius tandem innocentia perspecta, cunctis clarior ipsius sanctitas emicuit. Potrò ea tentatione consummata; cùm Veruchij, vbi tunc Conuentus extruebatur, ædificationi præsideret: in supremum languorem incidit: ex quo quum

Eccles. 27.

Grauem calumniam patienter suffert.

primùm

primùm se à Domino vocari cognouit, humi deponi, extremumque vitæ spiritum, strenui Athletæ instar, in palæstræ arena exhalare voluit; vt inde certaminum coronas, quas sibi viuens comparauerat, post extremum victoriæ triumphum referret.

Plerosque etiam S. Francisci Prouincia, illustres, hoc anno, Viros profert; in quorum numero primus est F. Illuminatus à Nursia, Laicus eximiæ sanctitatis, & simplicitatis Vir: quæ inde cunctis facilè innotuit; quòd sæpè cum auibus Cæli ludere visus est; quę cùm hominẽ planè cælestem agnoscerẽt, ipsius iussis diuino nutu obtemperabant. Die quadam, cùm in Ciuitate Plebis consueto Eleemosynarij officio incumbens, Ciuis cuiusdam domum ingressus esset; Gallum sibi obuium habet; à quo cùm domus familiares propterea cauendum esse admonerent, quòd rostro homines inuaderet: Quid (inquit) Gallum hunc tam terribilem mihi effingitis? Nequaquam tam ferox, ac immansuetus est. Tum protinus Gallum ad se vocat, qui in illius statim humerum aduolans, quasi domestica auis esset, singularia illi familiaritatis signa ostendere cœpit. Rursus cùm Ægrotans Syllano Casciam proficisceretur; volucrem quandam volantem cernens, ait: Heus Auis soror: oro te, vt ad me venias, ac languentem consoleris: simulque iter hoc conficiamus. Mox dicto citiùs auis in ipsius sinum aduolans, ac garriens; nunquam toto eo itineris spatio ab eo diuelli voluit; vt Viro Dei ea, quæ poterat, solatia præstaret. Hoc quoque modo, cùm in Conuentu Meuaniæ horti curam gereret: sæpissimè inter culturæ labores, volucres ad se vocans, velut amicas excipiebat; quæ super ipsius humeros, brachia, caput volitantes, cum eo familiariter, velut amico colludebant. Hæc cùm Dei Virum maxima tum mentis puritate, tum simplicitate præditum indicarẽt; haud vulgarem proculdubio ipsius sanctitatem cõmendabant. Maxima sanctus hic Vir erga omnes, præsertim verò erga Defunctorũ animas, charitate flagrabat; quo fiebat: vt pro iis quotidianum, centum Orationum Dominicalium, ac totidem Salutationum Angelicarum suffragium Deo deuotissimè persolueret. Prophetiæ quoque eum Spiritu claruisse, id inter alia declarauit: Nam cùm in Agro Citernensi mulieri, cui filius interfectus fuerat, nulla ratione persuadere posset; vt iniuriam interfectori condonaret, odiumque in eum conceptum deponeret; diuino tandẽ Spiritu percitus: Audi, Mulier, inquit, & expauesce: quandoquidem inimico, qui à te pacem exquirit, Dei causa ignoscere recusas. Nec tibi profectò Deus ipse parcet: Asellus enim tuus hic (ducebat tunc illa fortè manu Asellum) quem nunc mitem experiris, tibi ferox, ac fatalis erit: teque celeriùs, quàm tu tibi auxiliari queas, suis pedibus conteret, ac è medio tollet. Res non multò post infaustum, quem prædixerat, exitum sortita est: Nam cùm Mulier Asino insidens, in vineam proficisceretur: Asellus in Dominam præter morem, & expectationem ferociens, eam dentibus inuadit; dilacerat, atque humi deiectam tandiu pedibus conterit, donec ea crudelem animam ageret: Deo ita pœnam compensante; vt mite animal immitis animi scelus vlciscereturtur. Tandem is post complures annos: magna cum pietatis, ac virtutis laude transactos, hoc anno piorum præmia ex humanis migrans adipiscitur.

XXVIII

F. ILLVMINATI à Nursia Vita, & gesta.

Ob eximiam puritatẽ cum Auibus Cæli ludit.

Prophetia spiritu mulieri necem infausti prænunciat.

F. BARTHOLOMÆI à Marciano Vita, & gesta.

Fratris quoque Bartholomæi à Marciano, Laici, in eadem Prouincia, animi candor, ac simplicitas, etiamnum apud omnes commendatur: quæ tum ex naturæ dono illi à Deo indita, tum sedula virtutũ exercitatione ab eo comparata, in eo tãtoperè elucebat; vt primum innocentiæ statum assecutus videretur: quo fiebat, vt vix in horto appareret, quum Aues circa illũ volitantes, familiariter cum eo versabantur: quas ille proprio nomine appellans, nunc vni, nunc alteri colludebat; panisque micis, quas è mensa secum ferebat; quasi filias pascebat. Hic quoque hoc anno, purus ad purissimos æternitatis fontes peruenit.

XXIX.

F. PACIFICI à Spoleto Vita, & gesta.

F. Pacificus à Spoleto, Sacerdos, eiusdem Prouinciæ, Vir omni pretioso virtutum lapide ornatus: dum in Conuentu Tiferni Guardiani officio fungitur, hoc

XXX.

anno

anno, ab omnibus huius sæculi curis exoluitur, beatámque quietem consequitur. Huius vita perpetua quædam mortis meditatio fuit; quo viam sibi ad beatam æternitatem parauit: dumque supremum quotidie sibi putat illuxisse diem; quotidianis virtutibus inuigilans, æternæ vitæ, quæ honestam mortem consecuta est, in obitu, ex Domini præsentia, vsuram accipit. Dum enim extremo morbo prægrauatus cum morte colluctatur, Christum Dominum, ac B. Virginem, copiosáque Beatorum agmina, se ad præmia, allicientium cõspiciens: his adstantes verbis alloqui cœpit. O quàm bonum, & quàm iucundum est, Fratres, corpore dissolui, & esse cum Christo: Quid me adhuc carnis repagula tenent? En me Dominus, ac Virgo Deipara ad præmia expectant; Sanctique exitum meum præstolantur. Iam valete. Hisque in verbis, felicem animam efflat, æterna gloria coronandam.

XXXI. Alter quoque F. Humilis à Spoleto, Laicus eiusdem Prouinciæ, in Conuentu Porcariæ, hoc anno carnis sarcinam deponit. Huius obedientia, abstinentia, austeritas, charitas, simplicitas, ac Regularis obseruantiæ cultus tam admirabilis fuit; vt Deum testem habere meruerit. Cùm enim in his, pleroſque Religionis annos, magna vitæ sanctimonia duxisset: sub mortalis vitæ finem, F. Bernardo à Spoleto Sacerdoti, qui illius confessiones audiebat, secretò reuelat: se per octo integros annos; quoties in Missa Sacrum Domini Corpus spectandum attollebatur, Dominum his verbis rogasse: Domine Iesu Christe, meis quæso propitius esto peccatis, vt te semper laudare queam cum Angelis beatis. Ex his cùm priores quatuor anni elapsi essent: reliquis posterioribus annis, hanè semper Domini vocem, toties è Sacramento sibi respondentem, audiuisse affirmat: En ego propitius ero tuis peccatis, meque semper laudabis cum Angelis beatis.

F. HVMILIS à Spoleto, Vita, & gesta.

XXXII. F. Stephani Fulginatis hoc tempore singularis virtus enituit: qui cùm in Obseruantium Ordine, Prouinciæ S. Francisci Minister esset; eo dignitatis honore, ob perfectam Regulæ Obseruantiam, contempto; sigillisque ad Definitorum cum Sociis remissis, ingloriam sibi apud Capucinos vitam eligit. Vir hic, quum primum ad Religionem accessit; tametsi tam prouectæ ætatis esset, vt ad senium accederet: seueram tamen anni probationem subire; atque omni humilitate, ac sui-ipsius abiectione peragere voluit. Noua porrò Votorum professione emissa, nouum quoque ac cæleste vitæ genus instituit: Obedientia, abstinentia, vitæ austeritate, carnis maceratione nulli secundus erat: humilitate maximus, vilissima quæque domus obsequia præstare haud verebatur. Cúmque se ad perfectam Regularis obseruantiæ disciplinam addiscendam, non ad honores captandos, ad Capucinos emigrasse diceret; oblatos gradus, ac dignitates recusat: ac demum, cùm aliquot annos, summa cum vitæ integritate, sui-ipsius contemptu, ac perfecto omnium virtutum exemplo, in Religione consumpsisset; Sempiternos in morte apud Deum honores consequitur.

F. STEPHANI Fulginatis, Vita, & gesta.

XXXIII. Illustris in eadem Prouincia est F. Thadæi à Monte Petriolo, Sacerdotis memoria: qui toto vitæ suæ curriculo austerissimus Regulæ cultor, paupertatis exemplar, atque Euangelicæ perfectionis integer emulator fuit. Hic indefesso animo, diuinorum consiliorum, ac Seraphici profectus viam percurrens, eò sanctitatis peruenit: vt ipsa quoque animantia rationis expertia, perfectum in eo diuinæ similitudinis signaculum agnoscerent. Nam in Conuentu Panicali, sæpe in syluam secedens, cùm in ea diutiùs orasset; ad eum omnigenæ aues accedebant, & cum eo familiariter conuersantes, ab eo cibum velut à Parente sibi emendicabant. Cúmque in hoc cælestium virtutum stadio, vsque ad vitæ finem legitimè cucurrisset; hoc anno, perseuerantiæ tandem coronam tulit; ac cælestis patriæ brauium consecutus est.

F. THADÆI à Monte Petriolo, Vita, & gesta.

F. LEONIS CATANENSIS, Vita, & Gesta.

EMessanensi Prouincia, clarum itidem, hoc anno, Religionis sydus emicat, Fr. Leo Catanensis, Laïcus, cuius vita tanto sanctimoniæ splendore, totque clarissimis à Deo Miraculis illustrata fuit: vt quam Deus Opt. Max. ad ampliorem sui nominis gloriam, & Christianæ Reip. commodum, in Religionis candelabro, quò pluribus ad virtutem illuceat, statuere voluit: ea nulla ratione sub modio occultari, aut silentio à nobis præteriri debeat. Hic igitur, quum primùm Seraphicæ Religionis militiæ, apud Capucinos nomina dedit; tam multiplicia virtutum ornamenta, velut armorum Panopliam, sibi accumulare studuit: tamquè alta cælestis ædificij fundamenta iecit; vt quasi altera Turris Dauid, quæ ædificata est cum propugnaculis; mille heroïcarum virtutum clypei ex eo penderent, omnisque fortium pugilum armatura in eo collecta conspiceretur. Ex eo namque in primis erumpere videbatur perfecta Humilitas, quæ ipsius animum vsque ad ima deprimeret; ac omnium pedibus subiiceret: simplex Obedientia, quæ perfectam illi abnegationem pareret: altissima Paupertas, quæ animum ad cælestia celerem, ac expeditum redderet: candidissima Honestas, ac pudicitia; quæ eum illi pudorem, ac morum venustatem conciliaret, quæ ab eo omnem turpitudinis labem, ac labis suspicionem longè propulsaret: indita quoque quædam vultui, ac moribus modestia, ac mansuetudo inerat: qua fiebat, vt immoderatos illos iræ, aut alterius cupiditatis impetus, velut fræno domitos, ac religatos haberet. Postremò (vt cætera virtutum tela præteream, quibus Leo hic fortissimus, seipsum ab exordio aduersùs vitiorum phalanges armauerat) potissimùm in eo elucebat feruentissimum quoddam Orationis studium, ac frequentia: qua se Leonis instar, Tartareorum hostium copiis formidabilem reddebat. In hanc cum diu noctuque, tota animi vi intenderet; plerunque fiebat: vt in mentis excessum raptus, vi extatici feruoris, sæpe etiam corpore in aëra extolleretur. XXXIV

F. Leo Catanensis Vir Sanctimonia ac Miraculis insignis.

Quamplurimis virtutibus coruscat.

Orabat aliquando Vir Sanctus in Ecclesia ante auroram, dum in Conuentu Tyracensi moras trahit: quo tempore Frater Crispinus Nouitius, ad eum accedens, Leonem magno splendore emicantem, sex à terra cubitis elatum conspicit: quo aspectu is adeò exterrefactus fuit; vt ferè exanimis in Cellam rediret; remque ad Magistrum referret. At neque id Leoni nouum, aut insolitum erat: Etenim cùm in eodem Conuentu, vnà cum Fratre Andrea Catanensi Laïco, haud sanè minoris sanctitatis Viro, noctu oraret: quidam Agricola, cuius domus haud longè à Conuentu aberat; sæpe noctu splendissimum quendam lucis globum, velut Solis iubar, se se ex Ecclesiæ culmine efferentem conspiciebat: quod cùm factum admiraretur, propiùs aliquando ad Conuentum accedens, duo clarissima lumina, se se ex Ecclesia in Cælum vsque attollentia cernit. Rem adhuc magis admirans, Conuentus tintinnabulum pulsat: hora erat antelucana: cùm is vt Fratribus notus, ac familiaris erat; nulla nocturni illius gemini splendoris mentione Ianitori facta, iter cum Ianitore ad Ecclesiam carpit. Vix autem Ecclesiam ingressi, Leonem, & Andream ante SacroSanctæ Eucharistiæ Altare orantes, mente in Deum absorptos, ac corpore in sublime elatos intuentur: ac tunc primùm is, quid duo illa lumina in Cælum se se efferentia præferrent, eo aspectu didicit: Ex quo id quoque cunctis innotuit: eos velut Cælestia quædam lumina coruscare, qui vitiorum tenebris depulsis, gloriam Domini speculantes, præ charitatis æstu, in diuinam imaginem transformatur: ac de charitate in charitatem, tanquam à Domini spiritu, ad supremum diuini numinis splendorem, qui in hac vita attingi potest, ducti; vnum cum Deo, qui suprema hominum, & Angelorum lux est, efficiuntur. XXXV.

In oratione mente excedit, ac toto corpore in aëra effertur.

Eo orante lumina supra Ecclesiã conspiciuntur.

Ante sacram Eucharistiã in aëra sublimatur.

Hos

ANNVS CHRISTI, GREG. XIII. RODVLPH. II. IMP. RELIG. CAPVC.
1580. 9. 4. 56.

XXXVI. Hos orationis æſtus, quibus Leo magis in dies accendebatur, cùm Dæmon ferre non poſſet; ſæpè ſtrepitus, ac fragores in Eccleſia ciebat; vt eum ab oratione exterreret: at qui Satanæ artes, ac inſidias nouerat, iis haud quaquam mouebatur; præſertim cùm eum velut canem catenis innexum, latrare quidem poſſe, mordere autem non poſſe, perſpicuum haberet. Quare cùm eo ſemel ante Sacramentum orante, Dæmon Eccleſiæ tectum conuellere videretur: Clericus Sacriſta periculum pertimeſcens, in fugam ſe dedere parabat: quem ille manu arripiens; Quid formidas, inquit. En Deus pro nobis ſtat: vanæ ſunt iſtæ Dæmonum artes, ne abſcedito. Tanta enim erat Leoni in Deum fiducia, vt ad nullum Satanæ pauoret occurſum.

Dæmon ſtrepitum edit, vt Leonem ab Oratione auertat.

XXXVII. Huius Viri Sanctitatem admirabantur Fratres: neque enim is hominem, ſed Angelum inter homines referebat: quo fit, vt ad eum, velut ad cæleſte quoddam ſignum, ac diuinorum conſiliorum oraculum, ſæpè homines confugerent. In Conuentu Catanæ, Clericus quidam, Cyprianus nomine, paulò antè obierat; qui cùm diu lento quodam morbo laboraſſet, à communi Clericorum diſciplina; quæ ſeuerior apud noſtros eſſe ſolet, nonnihil dilapſus fuerat: inſolitas apud eos delicias morbo quærens, qui delicias, peiorem morbo ægritudinem eſſe ſentiunt: quo fit, vt plerique dubiam ipſius ſalutem haberent. Suſpicionem auxit, quòd is poſt mortem aliis Clericis, ſub horrenda quadam vultus ſpecie, apparuiſſe diceretur: qua exterriti, ambiguam de illius ſalute ſpem conceperant. Incerta itaque cùm omnibus res eſſet: F. Saluator Meſſanenſis, qui tunc Catanæ Monaſterio præerat; Leonem, cuius haud illi ignota ſanctitas erat, accerſit: eique ſub obedientiæ merito præcipit, vt rei veritatem à Deo oratione exquirat. Humilitas quidem in eo reluctabatur, indignum ſe Dei reuelatione obteſtans: at cùm Guardiani præceptum vrgeret; ad orationem ſe confert: in eaque triduò perſeuerans, tandem à Deipara Virgine, quam ſingulari religione proſequebatur, ſibi in oratione apparente, audit. Cyprianum magno quidem in damnationis diſcrimine verſatum fuiſſe: verùm ob ſingularem illius erga eam deuotionem, ſalutem conſecutum. Quod cùm is Guardiano retuliſſet; noua Guardiano dubitatio ſuborta eſt; num ea Leonis apparitio à Deo, vel à Dæmone emanaret: cúmque in ea animo non parùm hæſitaret: En Cyprianus defunctus nocte Guardiano vigilanti apparens, his eum verbis affatur: Animum, ò Pater, dubitatione exue: Viſio Leonis vera, ac diuina, non diabolica fuit: nam B. Virginis merito ſalutem conſecutùs, purgatorias ex Dei miſericordia pœnas luo, poſt quas Deo placato Cælum conſcendam: Iube, quæſo, vt mihi ſuffragia à Fratribus ex charitate impendantur, quò inde celeriùs euolem. Guardianus igitur iam de Cypriani ſalute certus, rem lætus ad familiam defert: quæ ob felicem rei ſucceſſum ſummoperè exultans, ſummas omnes Deo gratias referunt; impenſiúſque pro Fratris anima orationes, ac ſacrificia offerunt.

De Clerici ſalute à Deo reuelationem accipit.

Guardianus de Leonis reuelatione dubitans, à Defuncti anima confirmatur.

XXXVIII. Accidit quoque hoc tempore; vt dum Leo Catanæ degit, Fr. Dominicus Rhodienſis Sacerdos, cui vita omni virtutum genere inſtructa fuerat, extremum vitæ diem morte conficeret: cuius animam, is ſub candidæ columbæ ſpecie, rectà nubes penetrantem, atque in Cælum euolantem conſpexit.

Sacerdotis Animam in Cælum ferri cernit.

XXXIX. Interea tanta de Leonis ſanctitate, præſertim Tyraceni, apud ſæculares homines opinio percrebuerat: vt cùm Eleemoſynarij munus per Vrbem obiret; certatim omnes ad eum contenderent; furtimque ex ipſius pallio panni fruſta præſcinderent. Neque id fruſtrà: tot enim ſignis Deus illius ſanctimoniam teſtabatur; vt ſolo Crucis ſigno, quamplurimos à variis ægritudinibus curaret: Ipſius tamen virtus in eos præſertim, qui capitis languore corripiebantur, enitebat; quos velut Mater amplexans, ac ſigno Crucis benedicens, à morbo liberos dimittebat.

Ægrotos ſigno Crucis curat.

XL. Poſt hæc, cùm Deus Opt. Max. iam ipſius vitæ curriculo metam ſtatuere

decreuiſſet, Catanæ in ſupremum corporis languorem incidit: quo tempore, cùm Infirmorum Præfectus, circa noctis medium (vti mos eſt) ad ipſius viſitationem accederet; vix ad ipſius Cellam peruenit; quum ſplendorem inde erumpere, eumque quaſi cum altero contenderet, verbis altercantem percipit. Rem demiratus Præfectus, more impatiens, Cellam aperit; lumenque extēplò euanefeere animaduertit: at quandoquidē neminem cum Leone adeſſe cernit; ab eo protinus quærit, quocū paulò antea verbis diſceptaret; quidvè prior ille luminis ſplendor præferret. Cui Leo: Venit, inquit, ad me priùs impia, ac nigra Dæmonum turba; multas, ac graues mihi accuſationes obiiciens, vt me in deſperationis barathrum impelleret: antiqua ij crimina, iam pœnitentia abſterſa, tam pertinaciter inculcabant; vt cùm os opprimerent, nec locum defenſioni darent; ad Beatiſſimæ Virginis præſidium refugere compulſus fuerim: quæ illico fulgentiſſima luce circumfuſa apparens, Tartareas illas Dæmonum nebulas diſiecit, ſummaque animum conſolatione affecit: atque hæc illa prior verborum altercatio, tum poſterior luminis ſplendor fuit; quæ hoc tempore contigêre. Verùm tu prudenter caue, ne me ſuperſtite hæc cuiquam reueles. Poſt hæc mentem ad ſuperiora colligens: qui vitam omni cum Iuſtitia, & ſanctitate vſque ad canos traduxerat, Iuſtorum ſomno conſopitus, Domini hæreditatem Iuſtis promiſſam accipit.

B. Virgo apparens Dæmonū nebulas diſpergit.

F. BONAVENTVRÆ Panormitani Vita, & Geſta.

Piceni Prouincia, ſuos quoque hoc anno, Viros ſanctitate florentes exerit; Primum Fr. Bonauenturam Panormitanum, Sacerdotem, quem illius Prouinciæ monumenta, Virum eximiæ patientiæ, auſteritatis, atque innocentiſſimæ vitæ extitiſſe ferunt. Vulnus graue in dextro latere illi in morte inuentum fuit, quod cùm multis annis occultum geſtaſſet; nec vlli vnquam hominum manifeſtum eſſe voluiſſet: hinc facilè cunctis perſuaſum fuit, illud eum à Deo precibus impetraſſe: vt Chriſti Domini vulnerum memoriam, ac dolorem in carne ſentiret. Diu hectica febre in Conuentu Montisgranarij afflictatus, nunquam adduci potuit; vt laneam culcitram ſibi in lecto ſubſterni pateretur: ſed inter graues illius morbi moleſtias, communem Ordinis auſteritatem ſeruans, tandem in eodem Conuentu ad vitæ finem peruenit. Quo tempore mentis exceſſum paſſus; cùm in eo per quartam horæ partem, velut exanimis perſtitiſſet; tum ad ſe rediens, Fratribus circumfuſis ait. Ante Dei Tribunal ſto: Fratres, ſollicitè quæſo pro me ad Deum preces fundite: Tum rurſus mente excedens, dum Fratres obſecrationibus incumbunt, iterum ad ſe rediens, inquit. Grauiter à Dæmone accuſor, atque oppugnor: Ne me veſtris, Fratres, precum ſuffragiis exuite: Tertióque è ſenſibus excedit. Pauebant Fratres, ac rei exitum ſuſpenſi expectabant: interea Deum ardentiùs pro Ægrotantis victoria rogabant; quum poſt aliquod temporis ſpatium, Bonaventura ſibi redditus, hilarem ad Fratres vultum conuertens, ait. Iam gratias Deo agite, Fratres. Nam Dæmone pulſo, diuinum pro me Iudicium ſtat. Poſt hæc cùm ab eo Fratres quærerent: Quaſnam Dæmon aduersùs eum accuſationes congereret; reſpondit: Tria mihi in Dei Iudicio Satan crimina obiecit. Primùm quòd abſque Superioris licentia, duo cuidam familiari ſtrophiola dederim: ex quo me proprietatis ſcelere irretitum obtendebat. Secundum: quanquam literarum ſtudia (Theologicis quippe tunc ſtudiis vacabat) eo animo ſuſciperem; vt ea ad Dei gloriam, & animarum ſalutem transferrem: ad ea tamen humano quoque appetitu, ac cupiditate ferebar. Poſtremum tandem accuſationis caput erat, quòd is nonnulla conſilia in his, quæ ad conſcientiam ſpectant, cuidam Fratri Dominico, qui tunc præſens aderat, imprudenter adminiſtraſſet: quapropter ad illum conuerſus, ait; Dominice, non meo, ſed meliori in rebus tuis conſilio vtere. Poſt hæc dicta, cùm in ſilentio ſpiritum collegiſſet, paulò poſt corporis exuuiis depoſitis, placidè Domino ſpiritum reddit. XLI.

In Morte ad Dei Iudicium rapitur.

Salutis ſententiam fert.

F. BERNARDINI Eugubini Vita, & geſta.

Hunc in eadem Prouincia ſecutus eſt, Frater Bernardinus Eugubinus XLII.

Laïcus,

Laïcus, Vir omnium opinione præſtantiſſimus, atque antiquæ Religionis exemplar; cuius ſpectata virtus non ſolùm vitæ, quandiu mortalem inter nos duxit; ſed ipſi quoque morti ſplendorem, ac dignitatem contulit. Hic cùm in Conuentu Mentolæ ad mortem ægrotaret, atque ab omni cibi appetitu abhorreret; accidit: vt præſente Guardiano cibi illi miniſtrarentur, qui ad Ægrotum conuerſus, ait: Bernardine, carnes illas comede: ne tantillum quidem ex his ſuperſit. Id Guardianus non præcipiens; ſed vt ægrotum ad edendum alliceret, abundantiùs dixerat. Bernardinus verò, qui verbo tenùs ſibi obediendum eſſe perſuaſerat, quanquam omnem ſibi vim ſubtuliſſet: haud tamen integrè toto illo carnium obſonio veſci potuit. Exiguo poſt tempore elapſo: en Satanas illi palàm viſibilis apparet, eumque à Deo ob id damnatum eſſe affirmat; quòd Guardiani præceptum de integro eſu carnium implere contempſerit. Bernardinus contrà, voluntatem haud præcepto defuiſſe: ſed ſenſum ægritudine oppreſſum reſiliſſe reſpondet. At Satana præceptum Superioris inculcante; inter maximas animi anguſtias Bernardinus verſabatur; cùm Guardianus re intellecta: quæ illi mens fuerit, declarat: omnémque ab eo violati præcepti ſuſpicionem aufert: quo cùm Satan deuictus aufugiſſet, protinus Cælorum Regina ſeſe illi ſpectanda offert, qua præſente Bernardinus exclamare cœpit: O benedicta; ò præ omnibus ſpecioſa; ò miſerorum Mater, quàm opportunè veniſti! Poſthæc ſacro Dominici corporis Viatico refectus, cùm iam animam ageret; Fratribus ipſius Animam (vti fieri ſolet) Deo commendantibus; Litaniæ pro moriente decantabantur; quibus is ad ſingula ſenſibus integris reſpondens, ad finem vſque peruenerat; cùm repentè Dominum ad ſe venientem conſpiciens, mox è ſtrato ſurgit; atque in ipſius occurſum feſtinare curat. Id verò cùm Fratres prohiberent: Quid me detinetis? inquit; Sinite, vt in Domini mei occurſum pergam. Annon illum huc ingredientem conſpicitis? Quo dicto, cùm nullum prorſus morientis ſignum ederet, viuis eripitur, atque ad Dominum, æternum victurus, migrat.

Dæmonis tentatione pulſatus à Superiore liberatur.

B. Virginis præſentia in morte fruitur.

Obuiàm Chriſto ire feſtinat.

XLIII. Tertius poſt hos Picentem Prouinciam illuſtrat, Fr. Arſenius Bergomas, Clericus, qui cùm perpetuam erga Beatiſſimam Virginem deuotionem animo aluiſſet; eámque in moribus compoſitionem, in obedientia ſimplicitatem, in honeſtate candorem, in paupertate auſteritatem, in ſenſibus mortificationem, atque in toto Religioſæ vitæ curſu Regularem diſciplinam vſque adeò integram ſeruaſſet; vt omnium exiſtimatione Vir perfectus, atque eximius haberetur: in morte quoque Iuſtorum præmium tulit: Nam cùm in Conuentu Montis-Vlmi, in extrema ægritudine, ſupremum iam mundo vale dicturus, cum Diabolo tentatore colluctaretur; repentè exultans exclamat: Abite; abite, illuſores: En Virgo Virginum, quæ vos ſua præſentia expellit. Tum ad Virginem, quæ illi glorioſa apparuerat, conuerſus: Iam, inquit, Felix adeſto, ò Sacra Deipara: vnicum vitæ meæ poſt Deum Refugium: Iam mihi ſat eſt, quòd te præſentem cerno, te igitur fruar, te ſequar, nec à te vnquam in æternum diuellar. Inter hæc verba, dum adhuc riſum ore præſeferret, deuotam animam efflat: atque in eius ſinum tranſmittit, vbi lætitia illi ſempiterna futura ſit: nec ipſius riſus vnquam dolore miſceatur.

F. ARSENII Bergomenſis, vita, & geſta.

B. Virginem in morte cernens, expirat.

XLIV. Nonnullos identidem Rhegienſis Prouincia, Viros virtute glorioſos, hoc anno commemorat: atque inter hos F. Petrum de Quarteriis, Sacerdotem; qui in eadem Prouincia Prouincialis Vicarij munere ſæpè functus, magnam ex eo laudem conſecutus eſt. Omnia in hoc Viro eſſe videbantur, quæ aut natura, aut rerum experientia, aut virtus hominibus largiri ſolet. Vis ingenij, prudentia, conſilium, moderatio, æquitatis amor, improbitatis odium, Religionis ſtudium, Regularis diſciplinæ ardor; & quicquid virtuti affine, & conſanguineum eſt, ſua quæque præclara in eum dona contulerant: quo fiebat; vt cùm omni pietate, at virtute ornatiſſimus eſſet; magnam, pia, ac præclara ſua adminiſtratione,

F. PETRI de Quarteriis, Vita, & geſta.

Regularis diſciplinæ propugnator aſſeritur.

huius Prouinciæ rebus lucem attulerit. Regularis disciplinæ accerrimus propugnator fuit: quam vsque adeò sartam tectam seruauit, vt seuerioris in ea tuenda nomen sibi comparauerit. Orationem sibi ad Prouinciæ administrationem assiduam adhibuit: quam post Matutinas Horas, vigiliis vsque ad primam protractis, perpetuò coluit. Charitate eximius erat: qua factum est, vt cùm aliquando pauperes quosdam in via obuios habuisset, qui ab eo vini potum efflagitarunt: is cucurbitulam vino plenam iis obtulerit: qui cùm ad sitis extinctionem bibissent, vinum tamen nequicquam in cucurbitula imminutum, charitatis in eo plenitudinem declarauit. Hic tandem cùm multis piè laboribus perfunctus fuisset; obitus sui tempore Fratribus prædicto, Cassani corruptibilis carnis sarcina deposita, immortali stola exornatur.

Ipsius charitas miraculo cõmendatur.

F. FRANCISCI à Castroueteri, Vita, & gesta.

XLV. Post hunc alios quoque duos eadem Prouincia ad cælestes Coronas transmisit: scilicet F. Franciscum à Castrouetere, Sacerdotem, & F. Humilem à Paterno, Clericum: gemina virginitatis lilia, duoque clarissima candelabra ante Dominum lucentia. Prior enim à teneris annis in timore Domini à matre, quæ Tertiaria erat, educatus; ac iugo diuinæ legis assuetus, tanta puritate vitam duxit; vt cùm circa decimum septimum suæ ætatis annum, è sæculo ad Capucinorum Religionem migrasset: Magister, qui generalem ipsius peccatorum confessionem audierat, sola in eo venialia peccata, eaque leuia offendisse testaretur. Porrò hanc vitæ innocentiam, quam inter sæculi naufragia incolumem seruauerat; in portu, post susceptam Religionem ita sartam tectam conseruauit; tótque præterea virtutibus auxit, vt præclarum totius Regularis disciplinæ exemplar apud omnes præseferret.

F. HVMILIS à Paterno, Vita, & gesta.

XLVI. Humilis autem veræ humilitatis nomen, ac rem sortitus, cùm paucos adhuc in Religione annos natus, tam cælestem, ac virtutibus illustrem in Clericatu vitam ageret; vt parùm ab Angelicæ vitæ ratione, ac puritate abesse putaretur. Turani, quò etiam prior Franciscus, post susceptum Sacerdotij munus, hoc anno transmissus fuerat; in morbum incidit: nec multò post Franciscus eodem morbo correptus ægrotare cœpit: cúmque morbo ingraueſcente vterque pari cursu ad vitæ finem properaret: nec minori pietate vterque se diuina Sacramentorum susceptione ad vitæ exitum muniisset: prior Humilis ad extremam vitæ metam appropinquans, repentè è strato surgit, ac in genua procumbens, adstantibus Fratribus, ait: Eia, Fratres, genua ante Beatissimam Cælorum Reginam, quæ luce, ac gloria circumsepta venit; mecum flectite. En adest glorioſissima; en adest Virgo Dei mater. Necdum verba compleuerat, cùm purus ille spiritus in purissimæ Virginis sinum euolat. Eodem tempore supremùm laborabat Franciscus, cùm & ipse repentè exclamare cœpit. Expecta, Expecta, Humilis Frater, expecta, vt simul associati pergamus. Cúmque hæc dicens in genua surrexisset, mox ad Crucifixi Imaginem manus extendens, inter Domini amplexus occubuit.

B. Virginem luce circumfusam in morte videt.

F. IOSEPHI A CORLEONE, *Vita, & Gesta.*

F. Iosephus à Corleone, vita, ac miraculis illustris.

XLVII. IN Panormitana Prouincia, hoc quoque anno, gemmæ instar emicat Fr. Iosephus à Corleone, Laicus, Vir virtute, ac sanctitate celebris; qui à suæ conuersionis exordio, tam admirandum vitæ genus instituit; vt cùm supremum Euangelicæ, ac Seraphicæ perfectionis verticem sibi attingendum præstituisset; ab eo tempore, virtutum ascensiones sibi in animo disposuerit; vt dum de virtute in virtutem, quasi quibusdam gradibus ascendit; tutiùs, ac faciliùs ad apicem

pertin

pertingeret; vbi tandem videtur Deus Deorum in Sion. Primam itaque aſcenſionem in iis virtutibus conſtituendam curauit; quibus ea impedimenta tolluntur, quæ animum, vt plurimùm à virtute auocant, & ad vitia impellunt. Sicut enim in rudibus agris; priuſquàm ſerere incipias, euullis ſentibus, ſtirpiumque radicibus amputatis, arua purgantur: ſic hæ homini virtutes primùm amplectendæ ſunt, quibus animi vitia reſecantur, ac purgantur; vt amplior deinde in eo virtus ſeri poſſit. Neque enim virtus in nobis ſtatim abſoluta naſcitur: ſed tunc primùm aſciſcitur, cùm improbitati renunciatur: eodemque ſtudio, quo crimen excluditur, innocentia conciliatur. Hoc pacto Ioſephus, vt animum ab omnibus, potiſſimùm verò ab iis vitiis expurgaret, quæ aliorum ſeminaria eſſe ſolent. Abſtinentiam primùm, ac temperantiam à cibo, ac potu ſibi tam ſeueram indixit; vt non modò corpus, quotidiani fernè ieiunij penuria affligeret, atque in S. P. Franciſci Quadrageſimis, quas perpetua lege ſibi obſeruandas ſancierat, nihil omninò præter panem rei coctæ admitteret: verùm etiam à vino, & à carnibus, velut legitimo ſempiterno abſtineret. Quanquam enim cibi, ac potus abſtinentiam ita ſuſcipiendam eſſe intelligeret, vt ea non caro, ſed carnis vitia extinguenda eſſent: haud tamen Vir prudens ignorabat, ſe laqueum ſuum ſecum geſtare, ac inimicum circumferre: quem niſi inedia, ac dura annonæ egeſtate premat, facilè inſolentem ſentiat, ac ſuperbum.

Admirabilis illius virtutes deſcribuntur.

At cùm ad domeſticum hoſtem edomandum, cibi tantùm inediam haud ſat eſſe arbitraretur: diris eum flagellis quotidie vſque ad ſanguinem cædens, cilicioque aſperrimo caſtigans, vix nudas illi tabulas, ligno capiti ſuppoſito, ad ſomnum indulgebat: quem tamen ad tam breue temporis ſpatium contrahere ſolitus erat; vt cum oculis fœdus pepigiſſe videretur, ne ij tertiam horam excederent. Denique tam ſeuera Euangelici odij, ac ſimultatis lege in proprium corpus deſæuiebat; vt vix vllam vnquam illi requiem tribueret: die laboribus, nocte vigiliis, ac oratione illud exercens. Nunquam, niſi in menſa ſedere viſus eſt. Hoc modo, dum carnis vitia abſtinentia, ac ſummis vitæ auſteritatibus perſequitur; primam in corde ſuo virtutum aſcenſionem parat; ex qua viam ſibi, ad maiores virtutum profectus, ac excellentiores aſcenſiones ſternit.

Eximia illius vita auſteritas exaratur.

XLVIII. Enimuerò hinc præſtantiores illi in animo virtutes oriebantur; quæ non modò vitia effugarent, ſed etiam cæleſtem quandam lucem animo conferrent. Hinc altiſſimè aſcendebat Humilitas: quæ cùm ad viliſſimum illum ſuipſius exiſtimationem abiiceret, ad excelſa virtutis faſtigia vocabat. Hinc ſimplex ſeſe illius efferebat Obedientia, quæ Superioris mandatum procraſtinare neſciens; cùm illius adhuc in ore verbum verſaretur, ſtatim aures auditui, linguam voci, pedes itineri, manus operi parabat: & ſe totũ intus colligebat, vt totº iuſſum imperantis perageret. Hinc eminens erumpebat Paupertas, quæ quò magis rebus, ac rerũ cupiditate inopẽ efficeret, eo animo ditiorem, & ad cæleſtia expeditiorem præſtabat: cúmque illi oſtia appetitus clauderet, cum Ioue de felicitate contendentem reddebat. Hinc roſea pullulabat Caſtitas, quæ cùm eum in carne præter carnem viuentem oſtenderet: Angelis ſimillimum, & ad diuina contemplanda, magis idoneum præſtabat: cui tamen ne citò labaſceret, comites ieiunium, ac ſenſuum cuſtodiam adhibebat. Hinc benigna, ac pacata quædam Manſuetudo emanabat, quæ illius animum ita ad omnem moderationem compoſuerat: vt haud ſecùs, quàm ſuprema quædam aëris regio, ab omni prorſus mutatione, ac peregrina rerum impreſſione immunis; tranquillam ab ira, ac perturbatione mentem ſeruaret. Hinc denique altiſſima illius ſeſe attollebat Oratio, ac rerum diuinarum contemplatio: quæ hominem à terrenis abſtractum, vſque adeò ad cæleſtes delicias vehebat: vt ſæpiùs mente excedens extra ſeipſum ageretur.

Plurimis animi virtutibus exornatur.

XLIX. In Conuentu Vibonæ, cùm tam multa de Ioſepho præclara, inter Fratres euul-

In Oratione mentis sæpe excedit.

garentur: Frater Ioſephus à Vibona laïcus, qui in eodem Conuentu ſimul commorabatur: ſemel apud ſe ſtatuit, ea præſertim, quæ noctu ab eo agebantur, explorare. Cúmque prima noctis hora eum Eccleſiam adeuntem, atque ante auguſtiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum genuflectentem obſeruaſſet; cum eo ſimul ad orationem accedens, illius orationis finem expectabat. At ille ſimulatque ante Altare genua flexit: in mentis exceſſum raptus, faciéque in Cælum ſublata, immobilis tota nocte tandiu eodem in loco permanſit; quoad luce exorta, Primæ horæ ſignum pulſaretur. Lachrymæ tam illi familiares erant; vt iuges illi tum in oratione, tum in ſacra Euchariſtiæ communione, qua quotidie reficiebatur, ex oculis fluerent: quo fit, vt cùm ex ingenti lachrymarum copia, quàm ſæpe effundere ſolebat, oculorum morbum contraxiſſet; in Agrigentino Conuentu,

Phialam à B. Virgine accipit, qua ab oculorum morbo curatur.

aliquando illi in Eccleſia oranti Beatiſſima Virgo apparuerit; eique poſt familiare colloquium, quo ille in oratione ſæpè frui ſolebat; phialam cæleſti quodam liquore plenam obtulerit, vt eo ſibi oculos inungens à morbo curaretur. Oculorum itaque languore diuina virtute effugato, Ioſephus cùm ſe ad maiores, ac illuſtriores quotidie virtutum aſcenſus prouocaret: abundantiora quoque in dies à Deo dona accipiebat, quibus ad perfectam illius charitatem conſcenderet; quæ ſupremus eſt omnium virtutum apex; ad quam toto animi impetu, velut ad totius perfectionis vinculum, extremamque aſcenſionum ſuarum metam contendebat.

Tam ardentes, hic Dei Seruus, ex aſſidua diuinarum rerum contemplatione, XLVII.

Diuini amoris æſtu feruet.

velut ex perpetuo conſortio ſermonis Dei, in ſe diuini amoris flammas excitauerat; vt cùm hæ in anguſto pectoris ſinu contineri minimè poſſent, in voces, & cantus plerunque ſe diffunderent. Vibonæ, poſt Matutinas Horas, ſæpè auditus fuit diuinas laudes in Eccleſia canere; tantóque interdum mentis ardore agi; vt cùm in nemore oraret, arbores, ac truncos ob amoris vehementiam amplexaretur. Hac quoque charitate, amantiſſimè in quoſcunque, ac præſertim in ægrotos ferebatur: quorum cura ita delectari viſus eſt: vt in eorum miniſterio totus colliqueſcere videretur. Nihil illi iucundius erat, quàm eorum ſcaphia, ac matulas expurgare, vlcera curare, ac viliſſima quæque iis obſequia præſtare. Pauperes velut

Prophetia donatarius plerasque prædicit.

filios, & chariſſima Domini pignora amplectebatur; nec vllos ab eleemoſyna immunes è conuentu abire vnquam patiebatur: quin etiam eorum aduentum diuino ſpiritu prænoſcens, iis cibos parabat. Cùm Vibonæ Popinæ officio incumberet, ſimulque Ianitoris officio fungeretur: pauperis cuiuſdam aduentum præcognoſcens, ſimulac Conuentus tintinnabulum pulſatum fuit, Leonardo diſcipulo, ait: Leonarde, feſtina, ſume cibos: pauper enim Gela venit, qui penè fame confectus eſt; atque is eſt, qui tintinnabulum pulſat. Paret confeſtim Leonardus: cúmque cibos ad ianuam attuliſſet, pauperem Gelanum, penè fame enecatum, in ianua offendit, quem cibo refocillat. Alterius quoque pauperis ſiti æſtuantis, cùm aduentum diuina reuelatione anteuerteret; eidem Leonardo ait: Citò, Leonarde, ſume tibi vini lagenam, ſtatimque ad ianuam te confer: ibi enim pauper, qui Gela ad nos appellit, penè ſiti aridus, te præ foribus expectat. Pleraque huiuſmodi cùm prophetico ſpiritu futura prædiceret; præclariſſima Dei dona ſibi collata eſſe teſtabatur.

Hortus ipſius Oratione repente herbis, ac frugibus abundat.

At illuſtriſſimum illud factum ſilentio haud prætereundum eſt, quod in Agri- XLVIII.
gentino Conuentu accidit: ex quo quanta illius Orationis vis eſſet, quantoque apud Deum merito valeret, non obſcurè perſpectum fuit. Hortulani munus, Vir Dei, eo in Conuentu ſibi impoſitum agebat: vbi cùm ob aſſiduum Orationis ſtudium, cui potiſſimùm vacabat, hortus herbis, ac frugibus deſtitutus, minùs quæ neceſſaria erant, Fratribus miniſtraret: eum Guardianus aliquando in Refectorij Capitulo reprehendit; quòd plus Orationi, quàm præſcripto muneri tribu ens, minùs familiæ ſatisfaceret. Cui Dei Seruus: Ne vereare,

Pater-

Pater, inquit, citò hortus herbis, ac fructibus implebitur: cúmque noctu ad orandum in Ecclesiam secessisset: res planè admiranda accidit: Nam mane illucescente, hortus tot herbis, radicibus, frugibus redundare visus est; vt vix prior ille esse agnosceretur: Fratres verò factum admirati, quàm potens, ac fœcunda illius oratio esset, præclaro experimento didicêre. Id altero quoque exemplo manifestum fuit. Cùm enim in Castri veterani Conuentu, aliquando Vir Dei febre laboraret; Purificationis Deiparæ festum imminebat: in quo cùm is ad Sacram Synaxim accedere summoperè optaret; Beatissimam Deiparam multis lachrymis rogat, vt tantisper febris ardorem compescat, donec diuina illi refectione frui liceat. Nocte igitur, quæ diem festum præcedebat, purissima Virgo Iosepho apparet, candidissimis vestibus amicta, corruscantique vndique lumine circumfusa: quæ cùm Iosephum consolata fuisset, aquam illi è phiala, quam manu gerebat, gustandam præbet: quam vbi Iosephus ebibit, mox febris ardore sedato, à morbo conualescit: cælesti pane reficitur; summasque suæ Benefactrici grates refert. *Febricitans à B. Virgine curatur.*

XLIX. His itaque, ac plurimis alijs Dei donis, quibus sanctus hic Vir abundè cumulatus fuerat, cùm eam apud omnes sibi existimationem conciliasset; vt à cunctis Sanctus prædicaretur. Agrigenti anginæ morbo correptus, breuissimo tempore ad supremum vitæ occasum perducitur. Quo tempore glorioſa Cælorum Regina, multis Sanctorum agminibus stipata, morienti apparens, pleraque alterius vitæ arcana illi aperit; quibus Iosephi spiritus, velut inebriatus exclamare cœpit: Vnde hæc mihi, ò Domina mea? Vnde tanta benignitas? Vnde indigno Seruulo tanta rerum diuinarum fœcunditas? Sat est, ò Beatissima, sat est; iam me in sinum tuum recipe. His dictis supremum effudit halitum. Cúmque post obitum asperrimo cilicio contectus apparuisset: facto pium illius dictum expleuit, qui olim dixit. Pœnitentem Virum haud decere, nisi in cinere, ac cilicio emori. *A B. Virgine in morte Cælestia arcana addiscit.*

L. Postremò Neapolitana Prouincia, suum hoc anno Fratrẽ Michaëlem à Neapoli Sacerdotem, ac Concionatorem celebrat; Virum virtute conspicuum, ac sanctitate illustrem: quod illius mors, eximia quadam Dei visione nobilitata, ac meliori fine consummata declarauit. Erat hic Vir excellenti ingenij magnitudine, præclara eruditione, atque doctrina; & propter egregias animi dotes, concionandi officio clarus: quo fit, vt cùm inter illustriores Ordinis Prædicatores recenseretur; hoc anno Camerinum, Hieronymi Generalis iussu, se ad prædicandum contulerit. Quadragesimalis prædicationis necdum cursum absoluerat, quum graui morbo interceptus, priùs ad extremam vitæ, quàm prædicationis metam peruenit. Hoc porrò tempore, quod illi vsque ad mortem breue fuit; cùm se totum ad cælestia contemplanda contulisset: qua hora moriturus credebatur, repentè in extasim, ac mẽtis excessum extollitur: in quo mira de tribus animarũ, mansionibus Purgatorio, Inferno, & Cœlorum Regno illi mysteria explicantur. Stupebant Fratres lecto circumfusi, hominem adhuc viuentem, absque sensu immobilem intuentes; qui cùm per aliquot horarum spatia, velut insensibilis perstitisset; tandem ad se rediens, imoque ex pectore suspirium ducens, stupidus tacebat: quum Bartholomæus Cæsenas, Vir omni memoria dignus, qui eo tempore Camerini Conuentum moderabatur; sub sanctæ Obedientiæ merito eidem præcipit; vt quæ sibi in eo raptu à Deo ostensa fuerant, ad Fratrum ædificationem aperiret. *F. MICHAELIS à Neapoli vita, & gesta.* *Illustri visione in morte pollitur.*

LI. Tunc Michael: Plurima, Fratres, inquit, supra sensum ostensa sunt mihi: quæ mortalis homo effari nullo modo potest. Multa de Purgatorijs pœnis; multa de Inferorum supplicijs; multa, ac ineffabilia de Paradisi gaudijs mentis oculis, Deo reuelante, perspexi; quæ nulla cogitatione, neque vllius existimatione comprehendi queant. Vidi damnatorum animas turmatim ad Inferos dilabi, haud secus, quàm brumali tempore nix; aut æstiuo grandinis grumuli è Cælo cadere conspiciuntur. Vidi flumina flammis liquescentia; vidi stagna ignis, & sulphuris;

Inferorum quanta sint pœnæ.

miseraſque damnatorum animas in his, quasi impetu quodam horribili tempeſtatis iactari. Vbi Dracones venena euomentes, vbi Serpentes; vbi Reguli diris morsibus miserorum pectora lacerantes; vbi Vermis, qui non moritur, & ignis, qui non extinguitur; vbi ij flammarum atroci aduſtione comburuntur, & ad rediuiua incendia iterum, qui aduſti ſunt, reparantur: vbi lethale frigus, & glacies indeficiens; vbi fames peſſima, & ſitis immenſa; vbi ſæua peſtis, & depaſcens lues; vbi denſiſſimæ tenebræ, & æterna obſcuritatis nox; vbi væh ſine fine; vbi luctus, & gemitus abſque intermiſſione audiuntur: dum innumeris tormentis ſibi mutuò ſuccedentibus, nunquam non puniendi traduntur. Denique nullum flumen ingenij, nulla dicendi vis eò attingere poteſt: vt ingentes illas damnatorum pœnas, ne animo quidem, aut cogitatione conſequi valeat. Inter hæc ſuppliciorum genera perpetuò voluuntur infeliciſſimi: quique tamen pro peccatorum ſuorum modo, ſiue mitiùs, ſiue vehementiùs pœnam luentes.

LII.

Purgatoria pœna acerbitas.

Parùm ab his Purgatoriæ pœnæ, quoad cruciatum diſtant. Eos enim, qui digna plagis geſſerunt; variis, diſtincto tamen loco pœnis affici: alioſque per vada, feruentibus flammarum globis horrenda, tranſire conſpexi: alios inter voraces flammas ſemiſepultos torreri: alios in frigoris infeſtiſſimi lacus demergi, ac pluribus ſibi ſuccedentibus ſuppliciis, iuxta delictorum menſuram, torqueri. Illud verò inter hos, ac priores diſcrimen eſt: quòd hi non ſolùm loco, verùm & pœnarum diuturnitate ab illis ſecernuntur: illis enim pœna nunquam terminanda eſt; his finem tandem accipiet. Hi quoque in ſpe futuræ gloriæ inter ſupplicia reſpirant: illi ſpe omni ſalutis abiecta, inter deſperationis profunda verſantur. Poſtremò hi Angelos interdum conſolatores habent: illi Dæmones abſque vlla prorſus conſolatione ſempiternos tortores patiuntur. Veruntamen, quod lachrymis maximè proſequendum eſt, cùm tot in Tartarum hominum animas ruere cernerem: vix vna, aut altera toto hoc tempore ad Purgatoriam pœnam tranſmiſſa fuit.

LIII.

Paradiſi gaudia quàm ingentia.

Hinc cùm ad Beatam Angelorum Regionem perductus fuiſſem: cæleſtem quandam Ciuitatem conſpexi; conſpicuam, lucidam, auro, & gemmis ornatam; in qua innumeri Angelorum Chori, ac Sanctorum Miriades, velut parta victoria exultabant. Illic cantus, illic lætitia; ibi gaudium, & pax: omnia ſerenitas, & tranquillitas: omnia dies, & ſplendor inoccíduus; omnia incorruptibilis gloria occupabat. Vndique pendebant trophæa; vndique victorum laudes perſonabant; vndique ouantium, ac iubilantium voces audiebantur. Tantáque Ciuitas illa ſuo ſinu bona complectebatur; vt ſi millies quotidie mors, ac acerbiſſima tormenta perferenda eſſent; vt quis ea bona conſequeretur: illorum necdum iuſtum pretium attingeret. Denique, ſi quis vniuerſas huius Mundi delicias, voluptates, pompas, diuitias; & quicquid ſub Sole excogitari poteſt, præclarum, ingens, pretioſum huius Ciuitatis gloriæ conferat: ſanè multò minùs erit, quàm ſi vnica aquæ gutta cum immenſo Oceano comparetur. Hic beatiſſimum Patriarcham Franciſcum inter primos triumphantem: hic plurimos conſocios, ac commilitones noſtros, cum eo æterna gloria fruentes; hic fulgentiſſimas Coronas iis pro cinere, ac cilicio redditas, vidi: quæ idcircò Fratres, Deus vobis innoteſcere voluit; vt horum diſciplina diſcatis; quo ſtudio, quavè ſollicitudine vobis, in Religionis, ac virtutum profectu incedendum ſit. Ego enim ad noſtros, qui præceſſerunt, abeo: veſtraque precum ſuffragia mihi in hac hora adeſſe depoſco. Cúmque membra velut moriturus compoſuiſſet; hinc paulò poſt ſuauiter ad Dominum migrat.

LIV.

Huic tandem volumini finem imponunt memoranda quædam, quæ hoc anno

Digitized by Google

acciderunt. In Conuentu Montis-Herculis Neapolitanæ Prouinciæ, Frater Laurentius Cauenſis, Clericus, cùm in ſupremo vitæ halitu cum Dæmone confligeret; inter alia illi Dæmon obiicit; quòd non legitimo Minoritani Ordinis Cingulo, ſed prorſus degeneri præcingeretur: nimirum fune ex pilis contexto; quem Beatus Pater Franciſcus, ac Minorum Ordo ab exordio ignorauit; proprium enim Ordinis Cingulum ex cannabaceo fune compactum aſſerit: qua ex accuſatione, cùm Ægrotans alia ratione ſe expurgare non poſſet, ad Guardiani mandatum confugit; quo ſe ad eum funem deferendum compulſum aſſeruit. Quare hoc exemplo permotus Frater Franciſcus à Caſtellone, qui tunc eam Prouinciam moderabatur, lege immota ſanxit; ne illius Prouinciæ Fratres alio, præterquam cannabaceo fune vterentur. Diſcant igitur, qui legitimi Beati Patris Franciſci Habitus cultores haberi volunt, vel Dæmone doctore, quàm à nouo, ac inſolito hoc funis genere cauendum ſit. Cùm enim cannabaceus funis, vtpotè viliſſimus, atque à Beato Franciſco inſtitutus, ad veram Minoritani habitus formam ſpectet: qui laneum, aut pilis equinis, aut caprinis contextum ſibi adſciſcunt, non parùm à Beati Patris inſtitutione exorbitant; qui vt Diuus Bonauentura ſcribit, communem funem geſtauit, quo ſacci ligari ſolent: nimirum cannabaceum: vt Cinguli viltas habitus vilitatem ſequeretur: præſertim cùm Beati Patris mens fuerit, funes Chriſti Domini ſuo cingulo imitari, de quibus Matth. 27. *Et vinctum adduxerunt eum, & tradiderunt Pontio Pilato Præſidi.* At certum eſt, hos funes cannabaceos fuiſſe, qui Hieroſolymis paſſim erant venales. Id confirmat Martinus V. in Conſtitutionibus cap. 2. his verbis *Cingulum habeatur corda communis, & rudis, & omnis curioſitas ab ea penitùs abſcindatur.* Ex quo planè conſtat, à Minoritano cingulo non ſolùm funes ex pilis contextos; verùm etiam eos, qui ex filo, vel ex funiculatij arte, & induſtria delicati, ac curioſi ſiunt, non parùm abhorrere? Quo fit, vt Dæmones corpora obſidentes, qui Minorum habitu torquèri ſolent; huiuſmodi equinis, aut curioſis funibus haud quaquam afficiantur; vt paſſim exploratum eſt. Porrò hæc obiter de legitimo Minorum Cingulo dicta ſint: vt non fruſtrà Laurentium à Dæmone accuſatum fuiſſe perſpicuum ſit, quòd funem ex equorum pilis contextum gereret.

Dæmon morientem Cinguli, ex pilis contexti, accuſat.

Ordinis Cingulum cannabaceũ adſirmitur.

S. Bonau. in c. 2. Regul.

Spec. Minor. tract. 3.

LV. Hoc tempore Lucas Cauanagus, Nobilis Mediolanenſis, cùm plurima erga Capucinos pietate afficeretur, eos etiam copioſis Eleemoſynis ſubſtentabat. Accidit verò, vt Conuentus Mediolanenſis Eleemoſynatius, hoc anno, ob maiores quaſdam familiæ neceſſitates, ab eo ſingillatim panem poſtularet: cui cùm Ancilla reſpondiſſet, nihil panis, præterquam quod in cœna apponendum eſſet, in domo ſupereſſe. Statim Lucas. Da (inquit) Eleemoſynario, quicquid in domo panis reſidui eſt: nobis alius in cœna parabitur. Paruit Ancilla, nihilque in domo panis relictum fuit. Interea dum Ancillæ, panem aliundè in veſperum parare, è mente excidit; ad cœnam ventum eſt: quo tempore illa animo confuſa, cùm Piſtorem adire nox ipſa prohiberet: ad arcam panariam pergit; in qua panem non tantùm ad cœnam, ſed etiam ad diem poſteram ſupereſſe conſpicit. Quod cùm Lucæ Domino retuliſſet: is diuina liberalitate perſpecta, cùm impenſiùs Domino gratias egiſſet, priſtinam erga Capucinos Fratres pietatem auxit.

Ordinis Benefactori, panis Fratribus erogatus, à Cælo reddi-tur.

LVI. Hoc itidem anno contigit: vt duo Capucini Fratres, Larino Trinentum proficiſcerentur; quo tempore cùm aëre ingenti imbrium, ac ventorum tempeſtate concitato, vndique tonitrua, ac fulgura coruſcarent: ij nemus ſub Veſperum ingreſſi, quò ſe ab ea procella proriperent, ignorabant. Quapropter ad Beatam Virginem, ac Sanctum Archangelum Michaëlem; quorum ij deuotiſſimi erant; preces ex animo dirigunt: eorumque in eo vitæ diſcrimi-

B. Virginis in duos Capucinos Fratres benignitas Miraculo explicatur.

ne præſidium implorant. Interea denſiſſimis noctis tenebris, circum loca omnia occupantibus, ſola iis fulgura affulgebant : inter quorum coruſcationes proximum ſibi domus parietem animaduertunt. Stupent illi, qui nunquam in ea Sylua domum viderant : moxque greſſum feſtinantes, magnificè cuiuſdam domus oſtium offendunt : quod repalo pulſantes, nobiliſſima, ac decora quædam Mulier illis à feneſtra apparet : quæ ipſorum miſerta, oſtium illis à Sene quodam aperiri iubet : à quo in Aulam ducti, vbi clariſſima illa Mulier, illuſtri Equitum Corona ſtipata ſedebat ; ab ea humaniſſimè excipiuntur : quæ mox ignem parari, ac menſam ſterni imperat ; vt & imbre madefacti exſiccari, & ex itinere feſſi, cibo refocillari queant.

LVII. Mirabantur Fratres Mulieris formam, ac maieſtatem ; quæ vltra humanum quicquam præſeferre videbatur. Interrogat illa ; vnde, & quonam ex obedientia pergant ; quovè pacto in eam Syluam eo ſe tempore condiderint. Cui illi: Nos, inquit, Larino Triuentum, eò à Superioribus miſſi proficiſcimur : verùm cùm Larino ſereno Cælo digreſſi, Triuentum pertingere poſſe ſperaremus ; ſæua nos hæc imbrium, & ventorum procella intercepit ; ac tandiu in via detinuit ; donec noctis tenebræ inter has Syluas occuparent. Cúmque nihil iam nobis humanæ ſpei relictum eſſet, quò tam ſæuæ tempeſtatis furias euaderemus ; ad Beatiſſimæ Virginis, ac S. Michaelis, quos ſpeciali veneratione proſequimur, opem confugimus : quorum nos munere proculdubio huc perductos putamus. Quibus Mulier illa: Optimè, inquit, vobis conſultum fuit ; horum vos patrociniis committere, eorumque venerationem ex animo amplecti. Neque enim ij ad ſe confugientes reijciunt, aut in anguſtijs deſerunt : hanc vobis pietatem ſemper in animo alite, in eaque veteraſcite, quæ vobis ad iuſtitiam, & ſalutem erit. Hæc cùm dixiſſet, exſiccatos, ac refectos ad quietem dimiſit. Mane verò cùm, die illuceſcente, iter proſequi pararent : Senex, qui ſuperiori veſpere illis oſtium aperuerat, è domo eductos, in rectam viam dirigebat ; cùm ij ſupplices ab eo petunt, vt quodnam illuſtris illius fœminæ nomen ſit, declarare velit. Quibus Senex : Benedicite, inquit Deum Cæli, tum Beatiſſimæ Dei Matri gratias agite ; quæ hanc in vos beneficentiam contulit. Mulier enim nobiliſſima, quam vidiſtis, Beatiſſima Virgo, ac Dei Mater eſt : illuſtris illa Equitum Corona, S. Michaëlis Archangeli, & Angelorum eſt agmen, quorum vos patrocinio commendaſtis : Ego Petrus Apoſtolus ſum. Moxque his dictis, ſimul cum tota illa magnifica ædificij mole, ex eorum oculis euanuit. Ij verò diuina hac miſericordia excepti, cùm æquas Deo grates rependiſſent ; Deiparam Virginem, Sanctos Angelos, ac Apoſtolos, maiori, quoad vixerunt, veneratione proſecuti ſunt. *ex his verbis non satis imaginatio vltima contigere credere aquam sit*

Virginis, & S. Michaelis deuotio commendatur.

LVIII. Interea Magno, inter tot vndoſas Syrtes, ac vadoſas tempeſtates, quibus Religionis Cymba ſæpè fluctuare viſa eſt, equore ſulcato : quum primum hoc Annalium noſtrorum volumen vela contrahit : haud abſque diuino munere contigit ; vt eò glorioſiùs in Portu conquieſcat, quò laborioſæ nauigationi, quam ſub cæleſti Deiparæ Virginis ſydere, ac ductu inchoauerat ; eiuſdem auſpiciis finem imponit : vt felici illius aura iterum flante, breui ſecundum è Portu ſoluat. Quid iucundius ? Quidvè ſuauius mihi vnquam potuit contingere ? quam vt primus hic labor in eius ſinum reflueret, vnde patrocinium acceperat ? Redeat is, reddatque ſeipſum Deo Opt. Max. ac ſupremæ Triadis Numini, quæ prima ipſius fons, & origo eſt. Ad Chriſti Domini, hominum Redemptoris, pedes humillimè procumbat ; de cuius gratiæ plenitudine hæc omnia me accepiſſe fateor. Verùm ad te quoque ò Dulciſſima, ac creaturarum omnium feliciſſima Deipara, is vltrò decurrat ; qui te Matrem non ignorat. Tua eſt Minorum Capucinorum Religio, ò Virgo ; ac te parente, genita ; tuus quoque hic Annalium

liber ésto ; qui tua hactenus virtute, ac patrocinio fretus, in lucem prodit : quare in tuam quoque illum tutelam assere : iisque qui, te parente, atque obstetricante, posteriùs educendi sunt; vt è Cælo lucem afferas, viam sternas, atque ad ampliorem diuini nominis gloriam, felicioris illis vitæ æuum compares ; etiam atque etiam rogo, ac supplex exposco.

SVPREMVS DEO OPT. MAX. HONOR,
ac Deiparæ Virgini gloria.

Digitized by Google

DE VERA HABITVS FORMA, A SERAPHICO B. P. N. FRANCISCO INSTITVTA, DEMONSTRATIONES VNDECIM.

Ad Vrbanum VIII. Pont. Max.

Præfatiuncula.

ANTIQVA Quæſtio, Pater Beatiſſime, de vera Minoritani Habitus forma, olim ſub Clemente VII. & Paulo III. ſummis Pontificibus inter Minores, qui de Obſeruantia nuncupantur, & Capucinos exorta, atque vltrò citróque agitata, quæ iam ipſa vetuſtate antiquata, ſilentio extincta, ac Pontificum Bullis ſublata; demùm altè ſepulta videbatur, etiamnum hac tempeſtate rediuiua reſurgit; iterumque ad litem, & iudicium compellit; eò ſanè periculoſiùs, quò maiora ſub Religionis titulo ſcandala fouet, ac immortalia inter eos bella parat, quos ſumma potiùs pax, & concordia, quàm diſſidia decent. At quandoquidem ea Bernardi vox eſt, Sanctiſſime Pater, Oportere ad veſtrum referri Apoſtolatum pericula quæque, ac ſcandala emergentia in Regno Dei: atque inde veritatis præſidium peti debere; vbi nullum poſſit veritas ſentire defectum. Hæc enim eſt huius prærogatiua Sedis. Hinc neceſſarium duxi, inſtaurata quæſtione vniuerſa, quæ ad illius ſtatum pertinent, huc iterum ad examen prouocare: antiquam veritatem è tenebris eruere, erutam in lucem vendicare, vendicatam, à calumniis tueri; demùm examinandam, probandam, definiendam Veſtræ Apoſtolicæ Sedi, quæ omnium controuerſiarum Iudex eſt, proponere. Quod nonnullis breuiori-

S. Bernard Epiſt. ad Innoc. Pap.

bus Demonſtrationibus, omni Orationis, aut elegantioris ſermonis fuco prætermiſſo, præſtare aggredior.

DEMONSTRATIO I.

An B. P. Franciſcus certam, ac determinatam Habitus formam Fratribus Minoribus præſcripſerit.

QVI Errorem Errore foueri olim aſſeruit, haud profectò malè ſenſit. Cùm enim, teſte Philoſopho, ex quibus conſtamus, iiſdem & nutriamur; haud mirum, quòd Error, qui ex veritatis occaſu, vel ignorantia oritur, & ex mendacio cõnſtat; eo quoque alatur, augeatur, excreſcat, alterumq; ad ſui præſidium, & incolumitatem Errorem quærat. Qui quadrati Caputij formam, à B. P. N. Franciſci Inſtitutione alienam ſibi fingunt; quanquam tam apertè à veritate aberrent, (quod eorum pace dictũ ſit) vt eorum error nulla, aut tergiuerſatione celari, aut ratione honeſtari queat: Attamen, quò propoſitum ſibi ſemel animo errorem confirment; nouum, ac planè intolerabilem ſibi ad præſidium errorem adſciſcunt: quo omnem penè B. P. Franciſci honorem depaſcunt; ac Minoritanæ Religionis gloriam, quæ ex certa ipſius habitus forma, nullo nunquam tempore ſibi ex Orbe vendicauit, in diſcrimen adducunt. I.

Nuper quorundam ſententia ſcripto prodita emerſit: qui nullam vnquam certam, aut determinatam Habitus formam, à B. P. Franciſco Minoribus conſtitutam fuiſſe contendunt: quam idcircò ſibi animo confingunt: vt omnem ſimul tum quadrati, tum rotundi Caputij formam à B. Patris Inſtitutione auellant. Quanquam verò hæc eorum Poſitio aduersùs perpetuum, & conſtantem totius Ordinis, atque orbis conſenſum pugnet. Eam tamen, leuibus quibuſdam præſidiis, ſibi, tum ex Regula, tum ex Ordinis Chronico, tum ex Pontificibus emendicatis: quæ tamen vix ad verum, & genuinum ſenſum reuocata, corruunt; adſtruere conantur. II.

Chron. Ord. l. 1. c. 8. p. 1. Primum igitur ex Ordinis Chronico, ſibi argumentum colligunt: in quo legitur, B. P. Franciſcum, poſt legitimam portionem, coram Epiſcopo Aſſiſiate, Patri renunciatam; veſteſq; ad nuditatem vſque exutas: arrepta forfice, ex paſtoritio ſago, velut incerto caſu, ac fortuna, habitum ſibi in Crucis formam præſcidiſſe: ex quo id conficiunt: eum ſub incerta deinde forma ſemper habitum geſtaſſe. At quàm frigidum, ac inſulſum hoc argumentum ſit, ex eodem Chronico lubet colligere. Tantùm enim abeſt, vt Chronicorum Auctor, id caſui, atq; fortunæ tribuat: quin potiùs maximo myſterio à B. Francisco tunc factum fuiſſe narrat: vt ſcilicet ſe ſuoſque non animo duntaxat; ſed & habitu Cruciformes eſſe debere oſtenderet: Chronicon conſulant, num legitimè ex illius Auctoris dictis, ſuæ Aſſertionis confirmationem ducant: Non igitur caſu, aut fortuna, ſi Auctori illi credendum eſt: ſed diuina potiùs prouidentia factum eſt; vt ſagi Paſtoritij vilitas, Cruciſque figura in eo inſciſſa, perfectam Minoritani Habitus formam deſcriberet. III.

Quòd ſi illius Auctoris ſenſum, ac ſententiam, aliundè ex illius verbis venamur. An non is paſſim, quis B. P. Franciſci conſtans habitus fuerit; qualiſvè formæ, ac vilitatis eſſe debeat, luculenter ſæpenumerò tradit? Perlegant Chron. p. 1. l. 1. c. 7. Lib. 2. c. 19. Chron. p. 1. lib. 1. cap. 7. quum primùm is Euangelicum Spiritum concipit, ac prima Regulæ, atque Minorum Ordini auſpicia præbet: tum lib. 2. cap. 19. quum Habitum à B. P. Franciſco inſtitutum deſcribit: ac innumeris propè locis, vbi vel de B. Patris, vel de Minorum habitu agit, iis eum certa ſemper forma determinatum affirmat. Loca tantùm indico; ne longior, quàm inſtituta breuitas fert, demonſtratio excreſcat. IV.

At miror, quo pacto, hinc huius Poſitionis argumentum ſumant; quum nulla adhuc, vel de Regulæ, vel de Minorum Ordinis inſtitutione, mentio fieret: Cùm enim prima tam Habitus, quàm Ordinis Inſtitutio, ab eo duntaxat tempore cen- V.

ſenda ſit ; quum Euangelico Spiritu in Miſſa concepto, pecuniam, duas Tunicas, calceos,baculum,& corrigiam abiecit;vnaque Tunica cõtentus,ſune lumbos præcinxit:vt idem Auctor obſeruat Chron.p.1.l 1.c.7.certum planè , ac indubitatum eſt;B.P.Franciſcum, necdum eo tempore, Minoritani habitus formam inſtituiſſe. Videant igitur huius Aſſertionis auctores , quam leue, ac futile ſit , quod ad illius præſidium vocant. Chron. p. 1. l 1.c.7.

VI. Altero porrò Argumento,quo Minoritani Habitus formam,ex Superiorum potiſſimùm arbitrio pẽdere affirmant,hanc ipſam Poſitionem aſtruere nituntur. Qui hoc argumento certam Minoritani habitus formam oppugnant , ex duplici fonte illius probationem hauriunt. Primò quidem,ex Regulæ Capite ſecundo : vbi B. P. Franciſcus quumprimùm habitum Nouitiis preſcripſit,hæc verba ſubdit. *Niſi eiſdẽ Miniſtris aliud ſecundùm Deum aliquando videatur.* Ex quibus id primùm colligunt.Ex Miniſtrorum arbitrio,ac voluntate pẽdere:ſi Nouitiorum habitum in Regula præſcriptum,aut confirmare,aut immutare velint.Tum paulò infrà,cùm in Regula de Profeſſorum habitu agit. *Habeant*, inquit,*vnam Tunicam cum Caputio, & alteram ſine Caputio,qui voluerint habere.*Hinc rurſus inferunt Quòd ſi Profeſſorum voluntati relictum eſt,binas tunicas cum Caputio,vel ſine Caputio gerere. Nihil igitur circa Minorum habitus formam à B.P.Franciſco præſcriptum eſt. Reg. c.2. Reg.c.2.

VII. Qui primum huius probationis Caput, vel leuiter examinant:quàm labile, arq; à propoſita probatione alienum ſit,facilè animaducrtunt. Cùm enim iis probandũ incumbat.Nullam certam habitus formam,à B.P.Franciſco, in Ordine inſtitutam fuiſſe,ex citatis Regulæ locis,ſuo potiùs ſe pugione jugulant.Nam ſi loca allata ritè perpendantur,ea apertè potiùs contra ipſos pugnant. Quid enim luculẽtiùs,quàm certam ibi habitus formam , tam Nouitiis quàm Profeſſis determinari? En Regulæ verba,quoad Nouitios:*Poſtea concedant eis pannos probationis : videlicet , duas Tunicas ſine Caputio,& Cingulum,& Brachas,& Caparonẽ vſque ad Cingulum.* Quoad Profeſſos verò.*Qui iam promiſerunt Obedientiam,habeant vnicam tunicam cum Caputio,& alteram ſine Caputio.*Ex his perfectam,ac certam Minorum Habitus formam conſtare , nemo iure in dubium reuocet. Quod enim à Nouitiis duæ Tunicæ abſque Caputio, Cingulum,Brachæ,& Caparo vſque ad Cingulum gerantur. Profeſſi vnam tantùm Tunicam cum Caputio,alteramque ſine Caputio geſtent:quibus & Cingulum, & Brachæ addi debent,quæ vtriſq; communia ſunt:Hæc ad eſſentialem Habitus formam ſpectant:quæ in Regula præſcribitur.Quòd ſi ea quæ ſequuntur,adnectas.Nimirum.*Et omnes veſtimentis vilibus induantur,& poſſint ea repetiare de ſaccis,& de aliis petiis cum benedictione Dei* : Quid clariùs, quàm his ipſam quoque habitus qualitatem Minoribus præſcribi? Vnde ergo ex his locis colligunt ; nullam certam Habitus formam à B.P.Franciſco inſtitutam fuiſſe? Reg. c. 2.

VIII. Verùm quod ex illis Regulæ verbis , quibus de Nouitiorum Habitu agens B.P. Franciſc⁹ ait. *Niſi aliud illis ſecundùm Deum aliquando videatur.* Minorũ Habitus formam,potiſſimùm ex Superiorum arbitrio pendere eliciunt. Miror ſanè qua fronte germanum huius loci ſenſum,noua interpretatione corrumpant Etenim tantum abeſt,vt ex hoc Regulæ teſtimonio, vlla Miniſtris Nouitiorum Habitum pro arbitrio commutandi facultas detur:quòd in eo potiùs omnium veterum Patrum , ac Doctorum Ordinis ſententia conſpirat:illud vel de Profeſſorum duntaxat Habitu intelligendum eſſe,quem B.P.Franciſcus , Nouitiis ante exactum probationis annum,interdum à Superioribus ex cauſa concedi poſſe indulget : quo ſenſu locum interpretantur Vgo,& Bartholomæus Piſanus:vel de Caparone, ob Nouitij Ordinem intrantis reuerentiam,interdum à Superioribus diſpenſando.Quod tunc fieri ſolet,quum Princeps,aut Eccleſiæ Prælatus ad Religionem accedit. Hoc ſenſu locum exponunt Bartholomæus Piſanus in Compilatione,quæ habetur in Fund. triũ Ordinũm p.4.& Patres Ordinis,in breui quadam Regulæ declaratione,quæ legitur ibid.p.3.his verbis.*Niſi eiſdem Miniſtris*, &c. *Solum refertur ad Caparonem immediatè præmiſſum : vt ſcilicet pro reuerentia intrantis Ordinem , poſſint indulgere , quòd probationis Caputium non portet.* Eandem quoque Expoſitionem tradit Petrus

Ioannes, & alij. Denique cùm nemo hactenus, ex hoc loco docuerit: Nouitiorum Habitus formam, in Superiorum arbitrio, ac potestate esse: Cur hi contra omnium antiquorum Patrum scita, ac perpetuum Ordinis consensum sentiunt, Nouitiorum Habitum ex Superiorum arbitrio pendere?

X. At esto: Demus, quod iure optimo illis denegamus. Nimirum Nouitiorũ habitus formam ex Superiorum arbitrio pendere. Num propterea iis inferre licet, Professorum habitus formam ab iis eodẽ modo dependere? Neq; enim, quod in lege expressum non est, concessum censetur: sed potiùs denegatum. Exerant, amabò, ex Regula, locum, in quo Professorum habitus figura, Superiorũ arbitrio relicta legatur: Quòd si nullum huiusmodi inueniunt: sciant profectò: æquam omnibus Professis, tam Superioribus, quàm subditis legem constitutam esse; vt præter eam, quæ in Regula præscripta est, nemini Habitus formam mutare liceat. Quum enim ita statuitur. *Qui verò iam promiserunt Obedientiã, habeant vnicam Tunicã cum Caputio, & alteram sine Caputio, qui voluerint habere:* Cuinam dubium esse potest; quin his verbis præcepto æquipollẽs contineatur; quo omnis à præscripta habitus forma mutatio cuilibet interdicitur? vt explicat Clemens V. Pont. Max. in ipsa Regulæ Declaratione: quæ etiam est omnium Patrum Ordinis, doctrina hactenus ab omnibus, nullo discrepante recepta.

Clem. Exiui. de verb. sig.

XI. Hinc quàm arenosum illud fundamentum sit, quod huic Positioni substernunt, quum aiunt: postrema illa verba *Qui habere voluerint.* Idcircò addita esse: vt Professis liberum sit, duabus tunicis, vel cum Caputio, vel sine Caputio vti, cuique perspectũ esse potest: Quis enim hunc huius loci vnquam sibi sensum, aut interpretationẽ effinxit: Patribus, ac Grammaticis ipsis inuisam, atque omnibus sæculis inauditam? Equidem communi Patrum omnium expositione, cui ipsæ Grãmaticæ leges suos calculos ferunt, certum est: posteriora hæc verba, non cum prioribus illis. *Habeant vnicã Tunicam cum Caputio:* sed cum posterioribus aliis duntaxat, *& alteram sine Caputio*, copulanda esse: ita vt genuinus Regulæ sensus, cõmuni omnium sententia receptus, atque ipso vsu confirmatus, sit: Professis id tantummodò liberum esse. Si secunda Tunica, quæ sine Caputio conceditur, vti voluerint, necne? Quapropter, quumprimùm B.P.N. Franciscus, Habitum Professis præscribens dixit. *Habeant vnicam Tunicam cum Caputio*, videlicet cum Caputio coniuncta; quod ad præceptum pertinet: tum ex cõsilio, vel libertate subdit. *Et alteram sine Caputio, qui habere voluerint*: ita vt altera tantũ Tunica absque Caputio, sub Professorum libertate cadat. Ita locum, nemine prorsus discrepante, cuncti Regulæ Expositores explanant. D. Bonauentura, Vgo, Pisanus, Brandolinus, Quatuor Magistri, &c. Ex quibus non obscurè constat; Hanc Positionem, qua contendunt, nihil in Minorum habitu certum, ac determinatum, à B. P. Francisco in Regula præscriptum fuisse; nihil non modò sibi ex Regula præsidij vendicare: verùm & cum Regula ipsa apertè pugnare.

XII. Superest alterum probationis Caput, quod ex Declarationibus Summorum Pont. ac præsertim Nicolai 3. Clementis V. & Ioannis 22. frustrà sibi coaceruant, examinãdum. At quandoquidem nimis onerosum, ac molestum esset, integras huc Bullas, ac Pontificum Rescripta cogere; quæ vel in sexto libro Decretalium, vel apud Firmamentum trium Ordinum legi possunt. Hìc nobis sufficiat loca indicare, ac fideliter, quæ ab iis Decreta, aut declarata sunt, eorum propriis, quoad fieri poterit, verbis referre. Primùm igitur Nicolaus 3. in Cap. *Exiit qui seminat.* §. licet. Ministris, & Custodibus coniunctim indulget: vt pensatis Fratrum necessitatibus, & aliis circumstantiis, quæ secundùm Deum, & Regulam attendendæ videntur; plures, quàm duas, quæ à Regula præscribuntur, Tunicas Fratribus concedere valeant. Hæc ferè ex illius verbis decerpta. Clemẽs V. præter hæc, iisdẽ Ministris, ac Custodibus, seu Guardianis cõcedit: vt de vilitate vestium, quibus Minores indui debent, iudicare queãt; eorum super hoc conscientiam onerans; nisi in vestibus vilitatem seruent. Hæc ille Clem. Exiui §. Præterea. Ioannes tandem 22. in Extrau. *Quorundam. §. In primis, & §. Quocirca.* præterea, quæ à prioribus Pontificibus Ministris indulta fuêre: illud quoque addit: Quòd Ministri, Custodes, ac Guardiani, determinare, arbitrari, ac præcipere valeant: cuius longitudinis, & latitudinis: crassitiei, ac subtilitatis; atque similiũ accidentium esse debeãt, tam Fratrum Habitus, ipsorumq; Caputia, quàm interiores

Cl. Exiit qui seminat. §. licet. de verb. sig. in 6. Firmam. 3. Ord P. 4.

Clem. Exiui §. Præterea.

Tunicæ

Tunicæ:quibus hæc poſtrema verba ſubdit, *Maximè,cùm nec expreſsè, vel determinatè in prædicta Minorũ dicatur Regula,vel Declarationibus antedictis quantæ longitudinis,quãtæ groſſitiei,vel ſubtilitatis:qualis formæ,qualiſvè figuræ,huiuſmodi debeant eſſe veſtes:ſicut nec qualis,quantæque vilitatis eæ eſſe oporteat,exprimitur in eadem.* Hæc poſtrema Pontificis verba, quibus maximè huius Poſitionis Auctores innituntur, idcirco apponenda duxi: vt cunctis perſpicuum ſit,omnia nos fideliter referre. Extra.Quotundam §. in primis,& §. Quocirca. de verb.Sig.

XII. Iam verò, quid ex his Pontificum Declarationibus, hæc Poſitio ſibi auctoritatis vendicet,diligentiùs erit examinandum. Primus Nicolaus, quãdoquidem de numero tantùm Tunicarum,quibus fratres indui poſſunt,eo loco agit, nequicquã habitus formam attingit:neque vllam Miniſtris ad eam immutandam, facultatem largitur: quemadmodum Sole clariùs locum inſpicienti patet. Secundus quoque Clemens, cùm id tãtùm Superioribus auctoritatis tribuat; vt de veſtiũ vilitate iudicare queãt: nihil prorſus huic Poſitioni confert. Quid igitur Nicolaũ,& Clementem fruſtra vexant? Supereſt Ioannes 22. qui, vbi eadem,quæ prior Clemens,de Habitus vilitate à Superioribus iudicanda, ſtatuerat:refricauit:illis præterea;vt de longitudine, latitudine,groſſitie,aut ſubtilitate:forma,ac figura Habitus,iudicium ferre queant,indulget:præſertim (vt ait Pontifex) cùm de his Regula nihil decernat. Huius Aſſertionis Auctores,cùm nihil ſibi ex cæteris vendicare queant, quo propoſitum confirment: (Neque enim longitudo,aut latitudo;craſſities,aut ſubtilitas;quarum iudicium Superioribus committitur: ad eſſentialem Habitus formam, de qua nobis res eſt; vllo modo ſpectant.) Verba illa, *Qualis formæ,qualiſvè figuræ eſſe debeant*, diligentiùs colligunt: hiſque ſe euincere poſſe arbitrantur, eam Miniſtros, & Cuſtodes à Pontifice poteſtatem tuliſſe:vt de forma habitus, & Caputij iudicare; eamque pro libito commutare queant. Id verò,quàm à Pontificis mẽte,ac verbis alienum ſit,facilè cuilibet perſpectũ eſſe poterit: Si,quid à Pontifice hac Extrauaganti *Quorumdã* Minorũ Superioribus conceſſum:quóve illius mens, ac conceſſio ſpectauerit,diligẽtiùs indagetur.

XIII. Quædam hoc tempore,ſub Michaële à Ceſena,Generali totius Ordinis Miniſtro, Fratrum Cõgregatio in Ordine inualuerat; quæ cùm Narbonæ primùm excitata eſſet,ea Narbonenſium appellata fuit. Hi [illegible] ad Reformationem anhelantes: haud aſpernando ſanè conſilio,ſi rem prudentius auſpicati fuiſſent: rudiores,craſſioréſque habitus;ac breuiora Caputia,quibus à communi Ordinis familia diſcrepabant,ſibi vendicantes; à Cellariis quoque & Granariis,[illegible] bhorrentes; Congregationem à reliquo familiæ Corpore ſeiunctam inſtituerant:quæ eoúſque roboris, atque auctoritatis emerſerat:vt Generalis Miniſtri imperium detrectaret. Hinc igitur cùm ſeditiones,ac tumultus in Ordine concitarentur; Michaël Ceſenas, qui eo tempore Ordinẽ moderabatur,ad Ioannis 22. Pontificis opem confugit:qui Extrauaganti illa Conſtitutione edita, Narbonenſes à cœptis deterret:iiſque ſub Excommunicationis pœna præcipit,vt ſqualidis illis,ſtrictis, curtis, (vt Conſtitutio loquitur) habitibus, ac breuioribus Caputiis depoſitis:eam habitus formam,quæ tunc in Ordine cæteris communis erat, ſibi aſciſcant: atque ad Generalis Miniſtri Obedientiam redeant.

XIV. Hinc eos apertè errare manifeſtũ eſt:qui hos Narbonenſes,Fratricellos, aut Fratricellorum hereſis pollutos exiſtimant. Fratricelli nãque, quorũ germanus quidam Italus Auctor fuit;non ex Minorum Ordine prodiére; tametſi Minorum aliquando ſibi nomen,& appellationem vſurparent: vt ex Conſtitutione Ioannis 22. quæ incipit *Sancta Romana Eccleſia* exploratum eſt: ſed nouam quandam Religionem præferentes,ſuos ſibi à Minorum Ordine diſſitos Miniſtros,ac Superiores conſtituerãt.

XV. Pontifex igitur,vt omnem Schiſmatis anſam præſcinderet;néve Narbonenſes,ſub vllo Regularis Obſeruantiæ titulo, auſteriorem illam habitus, & Caputij formam, tanquam Regulæ magis conſentaneam,defenderent: de poteſtatis plenitudine, Miniſtris,Cuſtodibus,& Guardianis indulget;vt de habitus,& Caputij longitudine, latitudine,groſſitie, & ſubtilitate, quæ ad accidentalem duntaxat formam pertinent: vti ea in Conſtitutione explicatur,cùm dicitur, *Atque ſimilium accidentium*, iudicare, & decernere

& decernere valeant: quo fit, vt forma illa, seu figura Habitus, & Caputij, quam Pontifex Ministrorum iudicio relinquit, ad longitudinem, seu latitudinem; crassitiem seu subtilitatem, vel aliam huiusmodi accidentalem formam, quæ Habitus essentialia non attingit, referri debeat. Vnde igitur colligant, ipsam Habitus, aut Caputij, quod quadratum in toto Ordine gerebatur, formam, hac Ioannis 22. Constitutione, Minorum Superiorum arbitrio relictam fuisse, penitus obscurum est: cùm id à Pontificis mente, ac verbis in Constitutione expressis alienum sit: Quod ipse quoque rei exitus vberiùs confirmat: Neq; enim Quadrati Caputij forma, quæ Ordini communis erat, tunc Narbonensibus sublata fuit: sed iuxta Constitutionis præscriptum, iis tantùm præceptum, vt breuioribus illis Caputiis; & strictis, curtis & inusitatis Habibus depositis, communi, atque vsitato Ordinis Habitu vterentur.

Hæc quidem, quæ ad verum, ac genuinum huius Extrauagantis sensum, ab errore vendicandum spectant, prælibare oportuit: ne ex ea quisquam errandi ansam arripiat. Verùm si id huiusce Assertionis Auctoribus demus, quod nullo iis iure debetur: haud tamen propositum assequuntur. Id enim in hac Ioannis 22. concessione haud leuiter perpendendum est. Eam non ex Regulæ Declaratione haustam; vt ex eadem Constitutione exploratum est: sed ex Pontificis duntaxat potestate, ac dispensatione profectam esse: Quo fit, vt cùm ante Ioannis 22. qui anno Domini 1316. Pontifex creatus fuit, tempora non vigeret: nec vllum in Minorum Ordine eoúsque locum habuisset: potissimum huius Assertionis fundamentum ruat; quo adstruunt. Nihil à B.P.N. Francisco in Minorum Habitu certum præscriptum fuisse. Siquidem perspicuum est, toto illo tempore saltem, quod Ioannem 22. præcessit; quod centesimum propè annum attingit; in quo necdum ea Concessio emerserat: nullam Ordinis Superioribus, circa Habitus, & Caputij formam, facultatem factam fuisse: sed omnia iuxta primæuam B.P. Francisci institutionem, certa quadam Regula, ac ratione eousque defluxisse. Vnde igitur euincunt, Minoritani Habitus formam, arbitrio Superiorum, vsque ad Ioannis 22. tempora, insedisse? Quod planè sufficere debet, vt falsa quoque eorum Assertio esse agnoscatur: qua certam Habitus, ac Caputij formam à B.P. Francisco, nunquam determinatam contendunt. XVI.

Hanc Assertionem ipsa quoq; ratio haud leuiter oppugnat. Nam si nulla certa, ac determinata Habitus forma à B.P. Francisco instituta esset: Quid Minores prohiberet: quo minùs, vel Augustinianorum, vel Monachorum, vel aliorũ Ordinũ sibi Habitus assumere valerẽt? Qui enim certę, ac determinatę Habitus formæ minimè alligantur, iis profectò liberum est; vt eos in aliorũ Ordinũ; immò & in alias quoque, atq; alias subinde Habitus formas, mutare valeant: quod cùm non tam à communi Ordinis praxi; quàm ab ipsa recta Ordinis constitutione, ac ratione dissentaneũ sit; ipsam quoq; Assertionem non tam à veritate, quàm ab ipsa ratione aberrare perspicuũ est. XVII.

Nemo Ecclesiastica lege sancitum ignorat: vt vnaquæque Religio, Deo Sacra, suã habitus formam, ac distinctionem constanter retineat, qua ab aliis discerni queat. Iã verò, quo pacto Minorum Ordo, primùm ab Innocentio, tũ ab Honorio confirmatus fuerit, ignoro: si nullã is certã, ac cõstantẽ sibi, à B.P. Frãcisco Fũdatore, Habitus formã vendicasset, qua à cæteris Regularium Ordinibus, certo discrimine distingui posset. XVIII.

2. q. 1. Cap. vidua.

Postremò, si nulla certa Habitus forma, à B.P. Frãcisco Minoribus ab exordio præstituta fuit: Vndenã hæc Habitus forma, quam Minores Conuentuales, Obseruantes, Discalceati, Reformati, Recollecti, Capucini tã constanter gerunt, defendunt, propugnãt, exorsa est? Quis Auctor? quis Institutor illius extitit? Si nullus Minoribus certus Habitus ab initio præscriptus: Quid de Rotundo, & Quadrato Caputio dura etiamnũ lis agitatur? Quid ad B.P. Franciscũ prouocatur; vt ab eo rei veritas, & antiquitas expromatur? Sileant tot summorũ Pontificum Declarationes; ac præsertim Clementis V. qui vniuersa, quæ de Minorum Habitu in Regula præscribũtur, præcepto æquipollere declarat. Deleantur tot Patrum Expositiones, quæ circa Minorum Habitus formam versantur: Obmutescant omnia, tum antiquorum, tum Neotericorum Scriptorum monumenta: qui Minorum Habitum, à B.P. Francisco, certa lege, ac forma comprehensum, ac determinatũ tradunt. Ex antiquis S. Bonauentura, Bartholomæus Pisanus, Vgo, Petrus Ioannes, Brandolinus, Quatuor Magistri, & alij quamplures. Ex XIX.

Clem. Exiui. §. Præterea.

S. Bonauent. Pisanus Cõf. 2. p. fol 4.

Neotericis

Neotericis,ac recentioribus:Sedulius,RodulphusToſſinianenſis,Ioãnes Rauſſerius, poſtremus Lucas Vvaddinghus, inter Obſeruantes,illuſtris hac noſtra tempeſtate, Annalium Minorum Auctor. Quid hi in omnium adhuc manibus verſantur,ſi nulla Minoribus Habitus forma vnquam conſtituta? Abeant,diſcedant,exulẽt.Hi enim quænam Habitus forma,tam à B. P. Franciſco conſtanter geſtata; tum ab eo Minorũm Ordini præſcriptafuerit,diſertiſſimè tradunt:Quòd ſi hæc meritò cunctis abſurda videntur: videant, obſecro, qua ratione hæc eorum Aſſertio cum veritate ſimul conſiſtere valeat.

X X. Poſtremò huius Aſſertionis Auctores in Domino obſecro; vt non ſolum ſibi ab errore: verùm multo magis à B.P.N.Franciſci contumelia caueant. Quis enim, B. Franciſcum(Virum tam ad miraculum Dei Spiritu imbutum, vt Regulam Chriſto ipſo dictante conſcripſerit)vel tam leuem,atque inconſtantem ſibi perſuadeat: vt nunc vna,nunc altera Habitus figura vſus,in varias ſe Habitus formas in Prothei modum olim mutauerit?vel adeò mentis,& conſilij inopem ſibi effingat;vt nec propriũ quidem ſibi, ac ſuo Minorum Ordini Habitum repoſuerit, quo à cæterorum Ordinum turba ſeipſum diſcerneret?Habuit Benedictus,Monachorum Caſſinenſium Pater,ſui Ordinis Habitum:quo ſe,ſuoſque à cæteris Monachorum caſtris ſecerneret: Hunc Baſilius,hunc Auguſtinus,hunc Dominicus,hunc cuncti Ordinum Fundatores habuêre:neque immeritò. Cùm diſtincta Religioſorum caſtra, diſtincta quoque veſtium ſigna depoſcant,quibus inter ſe dignoſci queant.Solus igitur duntaxat Frãciſcus,ampliſſimi Ordinis Auctor:velut diuino conſilio,vnde variæ Ordinum teſſeræ fluunt,deſtitutus: propria,qua Ordinem ſuum contegat, atque à cæteris dignoſcat, veſte priuabitur?Id ſanè cùm haud leues B.P.N.Franciſci gloriæ tenebras effundat: reſque ipſa indignam B.Patri contumeliam inuri clamitet:Annon filiis ſatiùs eſt,ea ſe abſtinere:ne ſe alienos,ac degeneres oſtendant: præſertim cùm ipſa conſtans Habitus forma,quam ſemel aſſumptam, ac inſtitutam,B.Pater nunquam deſeruit:aperta lex in Regula ſancita: perpetuus denique Scriptorum noſtrorum conſenſus: contra eos in acie pugnent. Melùs igitur nobiſcum, & cum antiqua totius Ordinis ſententia conſpirent, ac ſentiant. Certam, ac determinatam Habitus formam,à Beato Patre noſtro Franciſco olim inſtitutam; ac ſibi, ſuiſque Minoribus præſcriptam fuiſſe.

Demonstratio II.

An forma Caputij à B.P.N. Franciſco inſtituta, fuerit Rotunda, necne?

XXI. Qvi nullam à B. P.N. Franciſco certam, ac determinatam Habitus formam, Minoribus præſcriptam eſſe ſentiunt:iis conſequenter aſſerendum eſt; Rotundam Caputij formam, quæ ad determinatam Habitus figuram ſpectat, ex B. Patris inſtitutione minimè effluxiſſe. At quandoquidem non omnibus idem ſenſus,ac ſententia ineſt:alij ab aliis diuerſa opinantes cenſent; B. Franciſcũ rotundi Caputij non quidem Auctorem;ſed.ex indulgentia approbatorem fuiſſe. Fingunt enim totã Minorum familiam, ipſa B.P. Franciſci tempeſtate;cùm ob laxiorem Caputij amplitudinem,hyeme præſertim,nimio capitis frigore vexaretur:rotunda quædam ſibi Caputiola,ſeu Almutia,in ipſa laxioris Caputii ora conſuiſſe: quæ caput ab ingruente frigore defenderent.Quo Caputii genere,cùm ipſe B. Pater tunc primùm vti cœpiſſet; quum oculorum morbo laboraret;illud deinceps probaſſe,ac familiare habuiſſe,cæteriſq; ſuo exẽplo præſcripſiſſe,ferunt.Hanc ſententiã ſcripto proditã,ex ijs nonnulli,nuper in Neapolitana Vrbe euulgarunt:cuius apud nos exemplar aſſeruatur.

XXII. Hanc certè fabellam, potiùs ex compoſito conficta, quàm ſententiam appellandam eſſe; res omnibus ſæculis ignota, nullo teſte probata, nullo Auctore confirmata,nullis monumentis tradita;nulli tandem rationi innixa:quin etiam ab omnibus rerum Minoritanarum Scriptoribus reprobata,proculdubio euincit.Nã quod de breuiſculo

uiuſculo rotundo Caputio commemorant; cuius Beatum Patrem Franciſcum tunc beneficio potitum fuiſſe volunt; quum illi propter oculorum morbum cauterium inuſtum fuit, falſum prorſus figmentum eſt. Neque enim D. Bonauentura qui ipſius vitam conſcripſit, & cauterij meminit; vllam rotundi Caputioli mentionem facit. Chronicon verò Ordinis, prim. p. lib. 2. c. 41. vbi factum narrat; tantum abeſt; vt rotundum aliquod Caputiolum B. Patri in ea ægritudine tribuat; quòd etiam laxius Caputium illi paratum fuiſſe affirmat; vt oculis lucis fulgorem interciperet. Locus amabò conſulatur: qui omnem à veritate ſuſpicionem abſterget. Vnde igitur illis rotundum Caputium; præterquàm ex animi ſententia; qua illud ſibi abſque Auctore, atque auctoritate confingunt.

Hoc igitur animi figmento expulſo: ſi Caputij rotundi, quod à Minoribus Conuẽtualibus, & Obſeruantibus geritur; genus, ac origo quæratur: id planè certum eſt, eam à B. Francisco petendam non eſſe. Qui enim ad eum ipſius inſtitutionem referendam volunt: illam, vel ex Regulæ præſcripto, vel ex B. Patris vſu, & exemplo; vel ex antiquorum teſtimonio; vel tandem ex priſcis, tum B. P. Franciſci, tum Sociorum Caputiis; aut ſaltem antiquiſſimis Iconibus colligere debent. Primum quidem manifeſtum eſt, omne rotundi Caputij nomen, & appellationem à Minorum Regula exulare, ex quo illius inſtitutio elici queat. Quamquam enim S. Franciſcus ita in Regula decernat: *Habeant duas Tunicas, vnam cum Caputio, & alteram ſine Caputio, qui habere voluerint*: nulla tamen aut rotundi, aut quadrati Caputij formam præſcribit. Illud quoque B. Patris vſum, aut exemplum ignoraſſe; ſummum, ac commune omnium Scriptorum de hac re ſilentiũ prædicat: qui potiùs B. Franciſcum, prioraque illa B. Patris tempora à rotundo Caputio abſtinuiſſe tradunt. Quòd ſi hæc à nobis ſeueriùs dicta exiſtimãt; vnicum ipſi vel antiquum, vel omni exceptione maiorem, Auctorem proferãt, qui rotundum Caputium, ex B. Franciſci exemplo, vel inſtitutione emanaſſe doceat. III.

Cùm verò antiquis, & neotericis Scriptoribus commune ſit; non tam à Caputij rotundi, cùm de prima Caputij inſtitutione agunt, appellatione abſtinere; quàm ab ea prorſus abhorrere: ſiquidem in id omnes conſpirant, Caputium à B. P. Franciſco inſtitutum, non forma rotundum, ſed quadratum extitiſſe; vt in quarta Demonſtratione fuſiùs explicabimus: nullum profectò à veterum Scriptorum auctoritate præſidium ſibi vendicant. IV.

Poſtremò ſi ipſius B. P. Franciſci; ſi Sociorum Caputia, quæ pleriſque in locis religiosè aſſeruantur; ſi vetuſtiſſimas Imagines, primo illo Religionis æuo depictas, explorent: nullum prorſus in his rotundi Caputij veſtigium reperient: vt hinc facilè perſpicuum ſit; rotundum Caputium à B. P. Franciſco nullo vnquam tempore, aut inſtitutum, aut approbatum fuiſſe. Plures, quæ huc vocari poſſent, rationes prætereo; ne eos potiùs impugnare, quàm veritatem tueri videar. V.

Demonstratio III.

An cum Caputio rotundo, B. Franciſcus Lunulam, & Scapulare inſtituerit.

Lvnvlam, & Scapulare; geminas illas panni portiones, tum ante pectus, tum etiam poſt terga, à Caputio pendentes, appello: quæ in vtroq; Minorum Conuẽtualium, & Obſeruantium Ordine, ſimul cum rotũdo Caputio, diuturno vſu, recepta videmus: quarum cùm genus, ac inſtitutionem inquirimus, id tantùm indagare lubet: num eæ ex B. Patris aliquando inſtitutione, aut exemplo prodierint. I.

Qui priorem Caputij rotundi, tanquam à B. Franciſco approbati, eo modo, quo in ſuperiori Demonſtratione explicatum fuit, fabellam narrant: cum ea quoque alteram copulant. Id enim primùm apud ſe ſtatuunt. Ex rotundo Caputio, Lunula, & Scapulari, quoddam quodammodò compoſitum conſurgere, quod ſua materia, & forma diſtinctum docent. Huius compoſiti materiam, Caputiũ rotundũ eſſe volũt: formã verò Lunulã, & Scapulare. Porrò cùm ea ſit materiæ natura, vt illa abſq; forma eſſe nõ poſſit; hãc Caputij rotundi conditionem, eſſe apud ſe differunt, vt illud ſine Lunula, & Scapulari eſſe non poſſit. Atq; inde neceſſariò inferũt: B. Franciſcũ, quum II.

primùm

primùm rotundum Caputium in Ordinem inuectum approbauit ; Lunulam ſimul & Scapulare;velut propriam formam,eſſentialiter ab eo dependentem,approbaſſe. Hæc communis eſt horũ Patrũ ratiocinatio, ſcripto apud Neapolitanos euulgata.

III. At quoniam,vt Philoſophis notum eſt:ea eſt formæ præſertim corruptibilis natura,& conditio:vt quemadmodum materia abſque forma ; ita & forma à materia ſeparata,per ſe ſubſiſtere nequeat.Si à Lunulæ, & Scapularis forma,rotundi Caputij materiam amoueas:quònam forma illa abire cenſenda eſt? Annon ſimul cum ea Lunulam , & Scapulare profundiùs ruere neceſſe erit ? Id planè iis in hac ratiocinatione contingit:Cùm enim in ſuperiori Demonſtratione reiecta illa de B. Franciſco fabula:ad quam ſolam rotundi Caputij inſtitutionem,ſiue approbationem referunt:tum ex Regula,tum etiam ex omnium Auctorum , ac probatæ antiquitatis conſenſu,demonſtratum fuerit;nullam rotundi Caputij inſtitutionem à B. Patre efſluxiſſe : eadẽ ſanè ratione,& Lunulæ,& Scapularis inſtitutio,velut B.Franciſco,ac Scriptoribus omnibus ignota,è medio tollitur:ac velut eodem pondere obruta ruit.

IV. Atqui diligentiùs perpendendum eſt,quo poſitionem ſuam præſidio,ac teſtimonio muniant.Bifariam,ex D.Franciſci geſtis id ſe colligere indicãt.Primò,ex Chrõ. p.par.lib.2.c.19.vbi S.P.Franciſcus,vt Fratrem Eliam cultioris veſtitus reprehenderet;ipſius Habitum,quem ille ſibi molliorem,atque ampliorem parauerat:induens; inter alia Caputium ſibi aptaſſe fertur. At ſi Caputium abſque Lunula,& Scapulari, Tunicæ affutum fuiſſet ; quid in eo (inquiunt) aptandum erat.Planè nihil. At hoc Argumentum Chronicorum Auctor,tam diſerte diluit; vt illos quoque erroris redarguat:dum ait.B.P.Franciſcum Caputij tunc acumen manu erexiſſe. Ibi enim integrè factum exarãs,ita ſcribit. *Habitu ad Cingulum ſubrugato,Caputium erexit.*En quomodò Caputium abſque Lunula,& Scapulari aptauerit? Quòd ſi Caputium erexit; haud ſanè rotundum Caputium fuit;ſed acuminatum , ac planè huiuſmodi forma præditum;vt erigi in altum poſſet, ac faſtum præferre.Videant amabò;an non tutiùs ab hoc teſtimonio abſtinere,quàm illud nobis obiicere potuiſſent? cùm eo validiſſimum eorũ propugnaculum,quo ſe tueri putabant,ad ſolum vſq; proſternatur.

Chron. p. 1. Lib.2. c. 19

V. Alterum quoque ſuæ poſitioni præſidium,ex alio exemplo quærunt; quod apud D.Bonauenturam in Legenda S.Franciſci habetur,cap.6. & Chron.p.1. lib.1.c. 19. Exemplum hoc fuit.Cùm Frater quidam in Superiorem contumax fuiſſet,iuſſit Pater ſanctus,Caputium ipſius in ignem proiici:vt illius inobedientia,ac temeritas eo exemplo argueretur. At ſi Caputium(aiunt)ſine Lunula , & Scapulari cum Habitu confutum fuiſſet :haud commodè in ignem proiici potuiſſet. Quibus aptiùs reſponderi poteſt : Quid ſi incommodè ? Num,opus illud tam familiare,ac quotidianum erat; vt commodè fieri deberet? Actio ſingularis,ac inſolita fuit, quæ ſingulatẽ quoque,& inſolitum rei modum,ac operationem exigeret : At vnde hæc tam callida,ac ſolida argumenta,quibus ſoluendis,ipſa vel contempſiſſe ſufficiat? At Cur potiùs huius rei veritatem,vel ab ipſa Regula,vel ab antiquorũ ſcitis,vel à priſcis Imaginibus , vel tandem ab ipſis B.P Franciſci habitibus : qui ſine Lunula, & Scapulari etiamnum Florentiæ,ac Piſis conſpiciuntur, ſolidiùs non exquirunt ? Quamobrem vt Lunulæ, & Scapularis vſum, ex B. Patris Franciſci inſtitutione , minimè efſluxiſſe exploratum ſit : id ex quintuplici Capite euincimus.

S. Bonau. in leg S.Franc. c.6. Chron. p. 1 l.1.c.19.

VI. Primùm ex Regula,quæ cùm Nouitiis , ac Profeſſis, ſuam cuique Habitus formam præſcribat;Nouitiorum primum Habitum his verbis deſcribit. *Poſtea concedant eis pannos Probationis ; videlicet , duas Tunicas ſine Caputio , & Cingulum , & Brachas , & Caparronem vſque ad Cingulum.* Tum verò de Profeſſorum Habitu agens, ita ſancit : *Et illi , qui tam promiſerunt Obedientiam , habeant vnam Tunicam cum Caputio, & alteram ſine Caputio , qui voluerint eam habere.* Ex quibus B. Patriarchæ verbis id in primis perſpicuum eſt : inter Nouitiorum, & Profeſſorum habitum, id tantùm diſcriminis intereſſe:quòd Nouitiis geminæ Tunicæ abſque Caputio,non tamẽ ſine Caparrone : Profeſſis verò duæ quidem Tunicæ;ſed vna cum Caputio,ſublato Caparrone,aſſignãtur.Caputiũ igitur,quod Nouitiis à Regula interdicitur,ac Profeſſis præſcribitur,illud ſit,neceſſe eſt(vti latiùs in quinta Demonſtratione explicabimus) quòd cum Tunica immediatè conſuitur. Id enim ex ipſo verborum ſenſu tam

Reg.c.2.

apertè

apertè constat: vt si quis proposita verba in alium sensum conetur pertrahere: planè & verba, & sensum corrumpat.

VII. Quod cùm ita sit, duplici inde argumento euincimus: Scapulare, ac pectorale illud, quo alij, Capucinis exceptis, Franciscani vti solẽt, à vera præscripti habitus forma omninò expungenda esse. Primum est; quòd iis semel in Minorum habitu admissis; neque vera, ac præscripta Professorum habitus forma, neque Nouitiorũ habitus à Professorum habitu distinctio haberi queat. Cùm enim, quod ad primum attinet; Tunica simul cum Caputio coniuncta, propria sit Professorum habitus forma, à Regula præscripta: si Caputium; quod habitus pars est, à Scapulari, & pectorali distincta; quod ex ipsa ethimologiæ vi, ad caput tegendum spectat; à tunica disiunctum fuerit: tametsi cum Lunula, & Scapulari consutum: quo pacto ea tunica cum Caputio, quin potiùs tunica absque Caputio existimanda erit? Ac proinde si quis duas tunicas iuxta Regulæ indulgentiam gerat: quomodò, cùm earum nulli Caputium adhæreat, vnam cum Caputio, & alteram sine Caputio habere censetur? Profectò, vel vtramque cum Caputio; si Caputium non coniunctum, sed contiguum velint: vel quod omninò dicendum est; vtramq; absq; Caputio gestari opus erit. Verùm quònam tunc Professorum habitus forma abiit; quæ in eo potissimùm sita est, vt Tunica cum Caputio; idest Caputio coniuncta habeatur.

VIII. Cæterùm, hinc quoque necessaria illa inter Professorum, & Nouitiorum habitus, distinctio euanescit; quam B. Pater in Caputij, ab vtraque tunica, separatione collocat. Caputio namque ab vtroque tam Professorum, quàm Nouitiorum habitu diffuto; quem tandem locum sibi illa Beati Patris lex vendicabit? qua sanxit, vt Nouitij duas tunicas sine Caputio; Professi verò vnicam tantùm sine Caputio, alteram cum Caputio gerere debeant? Præterea si Scapulare ad Nouitiorum habitum addi contingat: vbinam Caparroni, quod alterum est insigne probationis testimonium, locus esse poterit? Etenim ridiculum est, Caparronis nomine, exiguam illam panni particulam, quæ Scapulari ab iis apponi solet, intelligendam esse: præsertim cùm ex Regulæ præscripto, Caparro ab humeris vsque ad Cingulũ fluere debeat. En in quales violati habit⁹ anfract⁹ incidũt, qui Scapulare & Lunulã, cũ Nouitiorũ, & Professorũ habitu coniungũt. Quòd si tam Scapulare, quàm Lunulam abiiciant; Caputiumque cum habitu consuant; iam tuta omnia habent: nihil siquidem erit, quod vel in Professorum habitu, iuxta Regulæ præceptum, Caputij cum tunica connexionem impediat, vel à Nouitiorum habitu Caparronem auellat.

IX. Alterum verò huius rei argumentum est: quòd B. Pater Franciscus, dum certam habitus formam, tam Nouitiis, quàm Professis in Regula indicit; nullam prorsus Scapularis, aut Lunulæ mentionem facit: sed iis alto silentio sepultis, solius Caputij quod ad Professos spectat, ac Caparronis Nouitiorum tantùm meminerit. Quod sanè haud leue probationis genus esse censetur, quo, & ipsi Iurisperiti quoque vti solent: quibus illud dictum familiare est; vt quod in lege expressum non est, pro non concesso habeatur. Etenim cùm Monachi, & ij, qui Lunulam, & Scapulare ex institutione gerunt, illa potissimùm ex Regula accipiant, vt exploratum est. Quidni illud B. Franciscus ex Regula verbo saltem, aut exemplo expressisset; si eo suos exornatos voluisset.

X. Neque ij satis argumentum effugiunt, qui Caputij appellatione ipsum quoque Scapulare, ac Lunulam contineri volunt: ita vt iis Lunula & Scapulare nihil aliud sit, quàm Caputium vtrumque complectens. Ea enim cùm neque communis, neque genuina vocis interpretatio sit; commentitia potiùs, & ad fugam aptata esse videtur. Quis namque Caputium ad capitis tegumentum; Scapulare verò ad Scapularum ornamentum; vt Lunulam interim præteream, suapte natura, ac institutione referenda non sentiat? Quòd si alius Capitis, alius verò est Scapularum ornatus; quomodò ij Caputium, & Scapulare; (nisi quæ ipsa natura distincta sunt, malint confundere) vnum esse, ac pro eadem re vsurpari existimant? Scapulare quidem nunquam sine Caputio esse solere, ex ipso vsu perspicuum est: at Caputium à Scapulari disiungi posse, quis ignorat? Quo fit, vt si nonnihil huiusmodi

interpretationi tribuendum ſit ; ea potiùs Scapulari, quàm Caputio quadret. Verùm cùm neque Scapulari ſatis germane accommodari queat : reliquum eſt ; vt Scapulari à Nouitiorum, ac Profeſſorum habitu auulſo, eam duntaxat Minorum habitus formam, à B. Franciſco præceptam veram eſſe agnoſcant ; quæ hactenus ex Regulæ verbis deſcripta, Lunulam, & Scapulare expellit ; Caputiumque cum tunica coniunctum habet.

XI. Hoc ipſum ſecundò ex B. P. Franciſci, ac Sociorum habitibus, & Caputiis; quæ variis in locis aſſeruantur, non obſcurè demonſtratur : quæ nec Lunulam, nec Scapulare coniunctum habent; vt in ſequenti demonſtratione fuſiùs explicabimus. Tertiò id quoque ex antiquiſſimis Imaginibus, & Sculpturis euincitur. Quartò ex quamplurimis B. P. Franciſci apparitionibus ; quæ in eadem Demonſtratione referendæ erunt.

XII. Poſtremò id ex omnium ferè antiquorum, ac recentiorum Scriptorum, non tam alto huius rei ſilentio, quàm voce, & conſenſu oſtenditur : qui Lunulam, & Scapulare ex B. Franciſci inſtitutione minimè effluxiſſe tradunt : ex quibus vnum dũtaxat Vvaddingum, ex Obſeruantium familia, eximium Minorum Annalium Auctorem, cæteris in alium locum reiectis, hîc lubet proferre qui de forma habitus B. Franciſci ita ſcribit. *Forma paterni illius habitus ipſa eſt, quam in ſuo geſtant filij. Manicas habet è cubito ad corpus laxiores, quàm patiantur ſtrictioris obſeruantiæ leges. In eo à communi Minorum obtegumento differt, quod Caputium habeat quadratum, abſque orbiculari illa parte ad pectus pendente : & ſine rotundo, ac pleno illo capitis obuelamento, modò omnibus à Bonauenturæ tempore, vt ſuo loco dicam, conſuetudinario.*

XIII. Ex his facilè perſpici poteſt ; quàm labile, ac ruinoſum ſibi fundamentum ſubſternant, qui Lunulam, ac Scapulare à Beati Patris Franciſci inſtitutione manare tradunt : quandoquidem nec vetuſtatem, nec Scriptorum auctoritatem, nec Ordinis Monumenta, nec Pontificum decreta, vt inferiùs demonſtrabimus : nec rationes, nec argumenta, neque exempla, quibus ſtare poſſit, ſibi vendicant. Ad quartam Demonſtrationem venio.

Demonstratio IV.

An forma Caputij à B. Franciſco inſtituta fuerit Quadrata, aut Pyramidalis, necne?

I. IAM potiſſimùm controuerſiæ noſtræ ſtatum attingimus ; in quo oſtium nobis magnum, & euidens, ad antiquam veritatem elucidandam, apertum eſt : Aduerſarij autem multi. Nec mirum : cùm hanc veritatis conditionem eſſe ex Ambroſio didicerimus : vt eam ferè ſemper odia, ac inimicitiæ comitẽtur. Veritatem in arduo poſitam eſſe nemo ignorat; quam omnes quidem æmulari videntur : Ad eam verò ij tantùm pertingunt, qui iuxta Apoſtolum deponentes omnem malitiam, & omnem dolum, ac ſimulationes, & inuidias, & omnes detractiones ; ſicut modò geniti infantes, rationabiles ſine dolo, veritatis lac concupiſcunt; vt in eo creſcant in ſalutem. Nobis quidem etſi pro veritate decertare glorioſum, nedum honeſtũ ſit? charitatem tamen cum veritate ita coniunctam volumus ; vt cùm vera dixerimus; charitas integra, ac ſartatecta ſeruetur : nemo lædatur ; neminique veritas odioſa ſit. Quamobrem ita huius Quæſtionis, quam paulò fuſiùs examinandam proponimus, Demonſtrationem aggredimur. vt cùm inde veritatis lux effulſerit, ex ea charitas augeatur.

II. Illud ſanè grauiſſimum, tametſi vulgare dictum non ignoro, quo fertur. Monachum non habitu, ſed virtute fieri. Neque nos Quadrati Caputij formam ita propugnandam amplectimur, aut illius tam perditè amore exardeſcimus ; vt in ea duntaxat perfectam Fratris Minoris gloriam collocatam cenſeamus.

Digitized by Google

Virtus enim, ac perfecta Regulæ Obſeruantia, ea planè ſunt, quæ verum, ac glorioſum Minoribus nomen comparant. Quadratum Caputium ſi cum virtute, ac Regulari Obſeruantia coniunctum fuerit; haud dubium, quin perfectum tum ſpiritu, tum habitu Minorem Capucinum præſtet: quod ſi ab iis ſeiunctum, ac virtute vacuum fuerit: mihi ſanè præſtat, eo potiùs, quàm virtute, ac Regulari Obſeruantia; quæ Habitu potiora ſunt, carere. Veruntamen, quandoquidem de vera Habitus forma à B. P. noſtro Franciſco inſtituta, lis agitatur: nemini profectò iniuria irrogatur: cùm non noſtram, ſed B. Patris cauſam agentes; pro illo, ac pro veritate in acie ſtamus.

Huius Demonſtrationis veritas, quandoquidem tam copioſa eſt; vt exuberantis fontis inſtar, in pleroſque teſtimoniorum riuulos ſeſe effundat: ne nos copia confundat, aut obſcuros præſtet; ſi minùs diſtinctè rem proſecuti fuerimus: teſtimonia ſuis quæque claſſibus diſtribuere, ac ſingillatim proponere, neceſſarium duximus. Sex igitur teſtimoniorum Claſſibus, noſtra hæc Demonſtrationis veritas ſtipata procedet. Prima, ex Regulæ verbis. Secunda, ex propriis B. P. Franciſci, & Sociorum Habitibus, & Caputiis. Tertia, ex priſcis Imaginibus, ac ſculpturis. Quarta ex variis apparitionibus B. Franciſci, B. Antonij, & aliorum quadrata Caputia geſtantium. Quinta, ex variis Caputij quadrati miraculis. Sexta tandem, ex antiquorum, & recentiorum Scriptorum teſtimoniis inſtruetur. III.

PRIMA CLASSIS TESTIMONIORVM, Ex Regula.

SI expreſſum in B. Franciſci Regula teſtimonium quæratur, quò quadrati, verbotenus, Caputij forma, Fratribus Minoribus tradita præſcribatur; planè nullum reperio. Neque enim B. Pater quadrati, aut rotundi Caputij in litera vnquam meminit; cùm in genere tantùm Caputij meminerit, quum ait: *Habeant vnam Tunicam cum Caputio, & alteram ſine Caputio, qui habere voluerint.* At ſi Regulæ non tam literam, quàm ſpiritum; ac Legiſlatoris, non verba, ſed mentem inquirimus: haud vlli dubium eſſe poteſt; quin is eam Caputij formam in Regula præſcripſerit, quam ante Regulam conſcriptam, cum ſuis iam inſtitutam gerebat. Neque enim, aut diuino Chriſti Spiritui, quo S. Pater agebatur; aut rationi ſatis conſentaneum erat; vt vel nullam, vel omnem ſibi: ac ſuis Caputij formam præſtitueret: ita vt cuique liberum eſſet, nunc rotundis, nunc quadratis; modò oblongis, modò breuioribus Caputiis vti; quibus neque ij à ſeipſis diſcerni poſſent, vt in prima Demonſtratione explicatum fuit. Quamobrem ſi rectè de B. Patris mente iudicandum eſt; ea profectò, non alia fuit: talem in Regula Caputij formam Fratribus Minoribus conſtituere, qualem ipſe cum ſuis ex condicto gerebat. Etenim ſatis B. Patri viſum fuit, dum Regulam conſcriberet; Caputium, abſque vlla formæ expreſſione, Fratribus decernere: quò ea Caputii forma præſcripta eſſe intelligeretur, quam ipſe in toto Ordine inſtituerat: quaque is cum tota Fratrum familia vtebatur. IV.

Reg. c. 2.

Quod cùm ita ſit: vbi apertiſſimè demonſtratum fuerit, Caputii formam, qua B. Franciſcus cum ſuis ſemper vſus fuit; quamque in Ordine inſtituit, quadratam, ſeu pyramidalem fuiſſe: id quoque exploratum erit, quadrati Caputij formam ex Regulæ viſceribus, ac præſcripto manare. Id verò poſterioribus teſtimoniorum Claſſibus præſtandum erit. V.

Hoc ipſum, & ex altero Regulæ Capite demonſtrari poſſet, vbi de Caputio cum Habitu coniuncto agitur: quod non niſi de quadrato Caputio aptè intelligi poſſe videtur: ſed quoniam breuitati nobis ſtudere propoſitum eſt, ad ſecundam Claſſem accedo. VI.

SECVNDA CLASSIS TESTIMONIORVM,
Ex propriis B. P. Franciſci, ac Sociorum Caputiis.

VII. ANtiquitatem fidelem eſſe veritatis depoſitariam, omnium Patrum vox eſt. Qui enim de alicuius rei poſſeſſione contendunt; quum nulla certa ratio haberi poteſt, qua quis illam proprio iure poſſideat; tunc ad vnum antiquitatis ius recurritur; inquiriturque, quis prior illam poſſederit: huic enim rem deberi leges præſcribunt l. 3. c. de ſeruit. & aqua. l. ſi quis diuturno vſu ff. de acquir. poſſeſſ. Hinc Tertullianus de vero & falſo Euangelio cum Marcione diſceptans, antiquitatem, velut potiſſimum veritatis argumentum adfert, ita ſcribens. *Ego meum Euangelium dico verum, Marcion ſuum. Ego Marcionis affirmo adulterum, ille meum. Quis inter nos determinabit, niſi temporis ratio ei præſcribens auctoritatem, quod antiquius reperietur, & ei præiudicans vitiationem, quod poſteriùs reuincitur. In quantum enim falſum corruptio eſt veri: in tantum neceſſe eſt, vt præcedat veritas falſum*: hoc certo, ac demonſtratiuo probationis genere in hac demonſtratione vti decreuimus: vt luculẽtiùs propoſitæ rei veritas eluceſcat. Cùm enim de vera Caputij forma diſceptatio orta ſit: Noſque quadratum à B. P. Franciſco geſtatum, atque inſtitutum aſſeramus: Alij contrà rotundum affirment. Nullius ſanè præterquàm antiquitatis, ad litem hanc dirimendam, ſententia expectanda eſt: vt ei formæ temporis ratio veritatem præſcribat, quæ in priſcis illis B. Patris, ac Sociorum Caputiis, atque antiquiſſimis picturis anteceſſerit. Ab ea enim, quæ prior in Capite præceſſit, proculdubio poſterioris veritas petenda eſt.

Tertul l. 4. contra Marchion.

VIII. Primum igitur à B. P. Franciſco teſtimoniũ exordiar; quod omnem prorſus exceptionem tollit. Florentiæ namque in Ædibus Saluatoris Fratrum de Obſeruantia, (quæ vulgò omnium Sanctorum nuncupantur) certum B. P. Franciſci habitum aſſeruari: quo Seraphicus Pater tunc indutus erat, quum in Monte Aluerniæ, Sacroſanctis Ieſu Chriſti characteribus, à Deo inſignitus fuit; apud omnes in confeſſo eſt: quem velut pretioſiſſimum Vrbis theſaurum, pluribus ſeris obfirmatum, Ethruriæ Duces diligentiſſimè cuſtodiunt, ac digna veneratione proſequuntur. In eo rudis panni, ac cinerei coloris, Caputium quadratum, ac pyramidale abſque Scapulari, ac Lunula aſſutum licet conſpicere; iis planè ſimillimum, quæ modò Capucini geſtare ſolent: olim quidem longioris pyramidis cuſpidem extendere viſum fuit; (vt iis perſpicuum eſt, qui priùs illud contemplati fuerant) Nunc verò nonnihil à poſteriori parte obtruncatum, breuiorem menſuram præſefert. Verùm vtcumque res ſit, huius habitus, & Caputij formam, fideliter ad nos tranſmiſſam, hîc rudi Imagine adumbratam proponimus: in qua & pyramidalis Caputij forma, abſque Lunula, & Scapulari, expreſſa cernitur.

1

Habitus S. Francisci Florentiæ asservatus.

Digitized by Google

IX. SEcundus B. P. Franciſci Habitus, cinerei coloris, à priori non abſimilis; Aſſiſij, in Eccleſia S. Franciſci apud Minores Conuentuales conſpicitur: quem illum fuiſſe ferunt, qui Angeli monitu, à deuotiſſima illa Matrona Iacoba à Septem Soliis; quam ob eximiam pietatem, ac ſanctimoniam, B. Pater, non Dominam Iacobam, ſed Fratrem Iacobum appellare ſolitus erat; pro ſancti Patris exequiis paratus, ac Roma Aſſiſium ab ea delatus fuit: in quo neque Scapulare, neque Orbiculare illud pectorale offendas; ſed quadrum, ac pyramidale tantùm Caputium, immediatè cum Habitu coniunctum cernas; cuius hîc figura, ex prototypo exprompta, ſpectanda obiicitur.

2

Habitus S. Franciſci Aſſiſij in Eccleſia S. Fran. aſſeruatus.

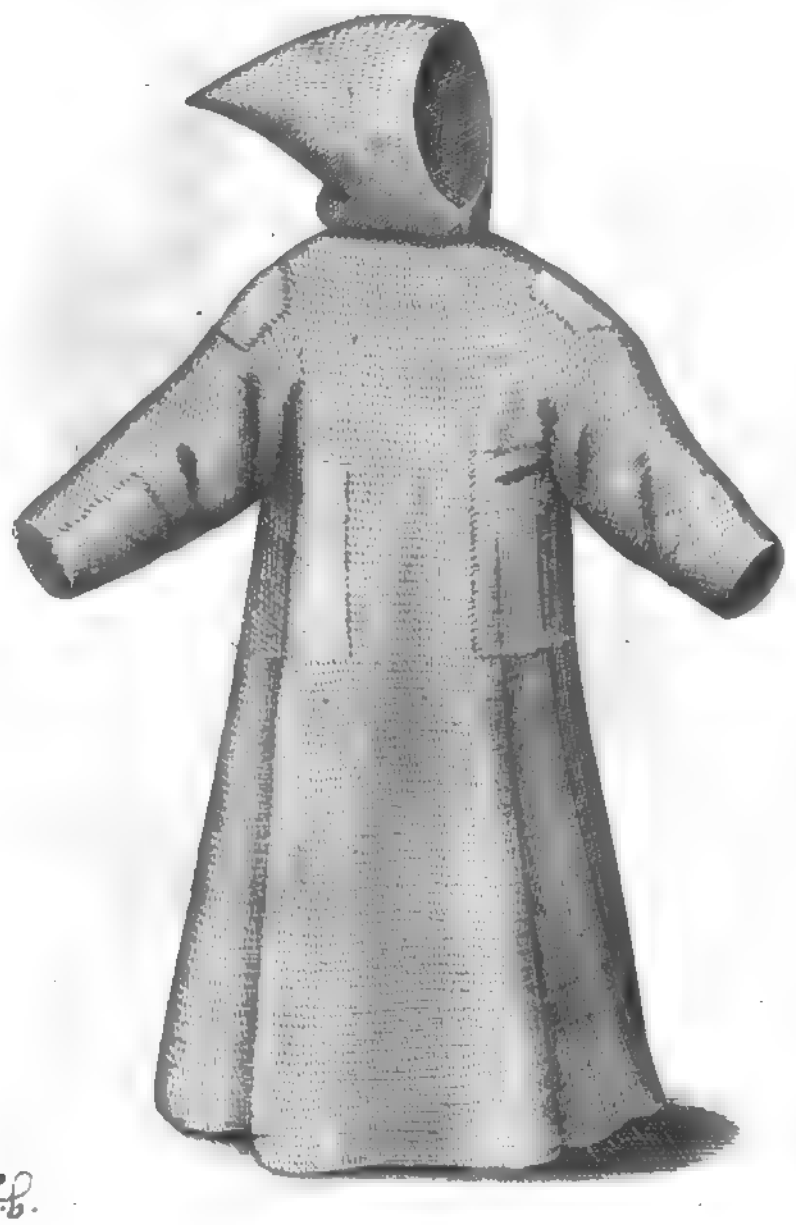

H.

Digitized by Google

TErtium quoque B. Francisci Habitum, nequicquam ab his dissimilem, cum eiusdem quadratura Caputio, quo Capucinorũ Religio vtitur, absque Lunula, & Scapulari in eadem Vrbe conspicari licet; qui in Ecclesia S. Claræ summa veneratione asseruatur; cuius hæc Imago ex Apographo delineata, conspicienda traditur. X.

Habitus S. Francisci Assisij in Ecclesia S. Claræ asseruatus.

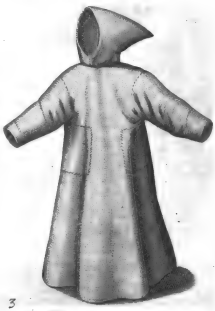

QVartus quoq; B. Francisci Habitus, Pisis, apud Patres Conuentuales illius Vrbis, magna religione in Sacristia occlusus custoditur: quem F. Bartholomæus Pisanus Auctor Libri Conformitatum, à Capitulo Generali Assisij celebrato, anno 1390. ob eximij illius Operis præstantiam, dono accepit: in quo neque Lunula, XI.

neque

neque Scapulare : ſed quadratum , ac pyramidale tantùm Caputium, Tunicæ adſutum cernitur. Cuius cùm B. P. Franciſcus à Neapoli , Generalis Ordinis Capucinorum Definitor : Vir omni exceptione maior , longitudinem Palmo dimenſus eſſet ; illud ſuo , quod tunc in capite gerebat , Caputio duobus digitis longius offendit. Cuius propterea figuram,ex eo exemplari depromptam,hîc contemplandam proponimus.

Habitus S. Franciſci Piſis aſſeruatus

XII. HAbitus B. Petri Catanei, qui inter præcipuos B. Patris Franciſci Diſcipulos enumeratur, ſimul cum Caputio Pyramidali abſque Lunula, & Scapulari

Digitized by Google

Aprusti, seu Castrouillari, Vrbe Calabriæ, apud Patres Conuentuales magna religione custoditur: tametsi alij B. Petri Piceatis potius fuisse existiment. Cuius hîc figura delineata cernitur.

Habitus B. Petri Catanei Aprusti, in Calabria asseruatus.

ALium quoque B. Morici, quondam S. P. Francisci Socij, Habitum, Capucij acumine, & quadratura omninò prioribus conformem, apud Minores Conuen

XIII.

Cœnuentuales Oropiti offendas; quem nonnulli B. Ambroſij Meſſani, qui prima illa S. P. Franciſci tempeſtate ſanctimonia, ac miraculis claruit, extitiſſe ferunt; hoc fideliter ſchemate expreſſum.

Habitus B. Morici, qui Oropiti aſſeruatur.

XIV. Similem omninò Habitum, Caputio quadrato ornatum, in Eccleſia Minorum Obſeruantium Reformatorum, Montis Alueruiæ reperias: quem Beati

Digitized by Google

Eleutherij ſancti Patris Franciſci Diſcipuli fuiſſe tradunt. Cuius formam fideliter hæc Pictura exhibet.

Habitus B. Eleutherij in Monte Aluernie aſſeruatus.

7 H.

HIs B.P.Franciſci Caputium lubet adnectere:quadrata, ſeu pyramidali figura compactum : quod Romæ in Eccleſia S. Marcelli aſſeruari RR. PP., Chriſtophorus Galganus Senenſis,eiuſdem Eccleſiæ Prior, & Sixtus Branchelius Florẽtinus,vterq; Ordinis Seruorum B .Mariæ Sacerdos,anno 1604. publica Tabellionis fide nobis teſtatũ reliquerunt:ac fideliter delineatum conſignarũt:ex quo citra vllã animi dubitationem,aut erroris ſuſpicionem,omnibus exploratum eſſe poteſt:non aliam fuiſſe olim B. Franciſci habitus formam , aut Caputij figuram, quàm quæ à

XV

toto

toto Capucinorum Ordine hodie circumfertur. Huius figuram ex ipſo prototypo deſumptam hîc delineandam curauimus.

Caputium S. Franciſci, quod Romæ in Eccleſia S. Marcelli aſſeruatur.

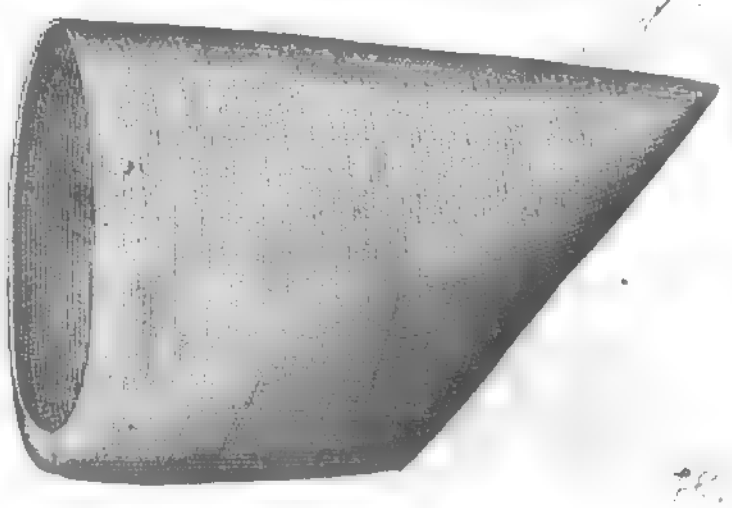

XXVI. BEati quoque Ruffini, quem adhuc viuentem B. Franciſcus in Sanctorum Albo adſcribere non verebatur; Caputij memoria extat Aſſiſij, in Aedibus S. Claræ, cuius menſura duobus palmis longiùs extenditur: Figura verò, & acumen nihil prorſus à Capucinorum Caputiis diſcrepat; vti ſubiecta Imago ex ea deſumpta, quæ ad Nos publica Tabellionis fide firmata, tranſmiſſa fuit, facilè indicat.

Caputium B. Ruffini, quod in Eccleſia S. Claræ Aſſiſij aſſeruatur

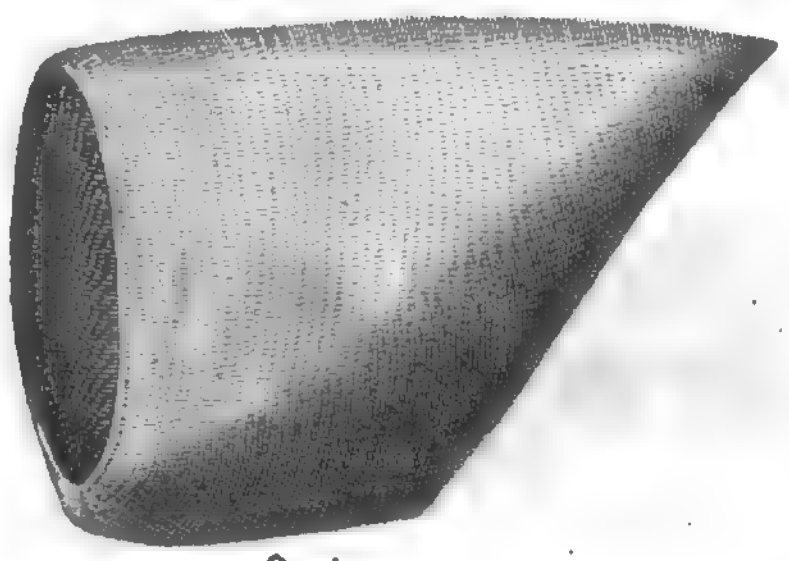

9

Poſtremò

POstremò, ne Lectores longiori enarratione tædio afficiam: si qui sunt, qui plura huiusmodi Caputia, quæ à Sociis B. P. Francisci gestata fuisse, certa traditione apud omnes receptum est; eadem planè, quæ nunc Capucinorum est, pyramidali forma constructa efflagitent; Assisium ad Minores Conuentuales accedant, qui ea in interiori Ecclesiæ sacrario recondita, diligenter asseruant. XVII.

Atque hæc quidem de B. Patris, ac Sociorum Caputiis testimonia allata sufficiant: quibus satis superque probatum esse potest; ex prima Seraphici Patriarchæ institutione fluere; vt Franciscani Caputij forma quadrata, ac pyramidalis esse debeat; qualis in ipsius, ac Sociorum Caputiis non obscurè perspicitur. Veruntamen cùm non illa tantummodò B. Francisci tempora; sed totum illud sæculum, per integram annorum centuriam, eandem formam in Minorum Religione conspexerit: nonnulla istius ætatis testimonia huc vocare lubet, vt res integram probationem assequatur. XVIII.

Inter Viros sanctimonia claros, qui in Minorum Ordine primo hoc sæculo floruerunt, insignis fuit F. Simon à Colazzone: qui circa annum Domini 1239. tertiodecimo post B. P. Francisci obitum anno, in Spoletana Vrbe ex humanis excessit: cuius Reliquiæ, in Ecclesia Patrum Conuentualium eiusdem Vrbis, Sarcophago clauduntur. Huius Habitus vilis, ac rudis, Caputio quadrato, ac pyramidali absque Lunula, & Scapulari coniunctus; quænam fuerit antiqui habitus forma, apertè declarat. Cui simillimum Hispelli, Vmbriæ Oppido, apud Patres Conuentuales, & habitum, ac Caputium duobus non minùs palmis oblongum intueri licet: quod B. Andreæ Hispellatis fuisse traditur, qui anno 1270. in Religione claruit; quemque miraculorum copia insignem celebrat Rodulphus Tossinianensis in sua Historia. Nec dissimilem, tam Caputij figura, quàm longitudine, reperias in Aede D. Francisci Montis Ilcini, Prouinciæ Thusciæ: quo olim B. Philippum à Monte-Ilcino indutum ferunt, anno 1290. quum è viuis excessit: Virum vtique tot in vita, ac morte miraculis clarum, vt teste Rodulpho, Amnem Oricam, vt alter Moyses, suis precibus diuiserit; & suprà arbores sæpè orando efferri visus fuerit. His alter quoque B. Rainerij Biturgiensis habitus accedat: qui cùm & panni asperitate, & cinereo colore, atque eadem prorsus Caputij quadrati forma, à prioribus minimè distet; prorsus Capucinorum esse videtur: cùm tamen Beatus hic Vir, circa annum Domini 1304. Biturgiæ, vbi etiam ipsius Reliquiæ, & habitus religiosè custodiuntur, ad Cælos euolauerit. Cuius plurima miracula ab eodem Rodulpho referuntur. XIX.

Chron. p. 2. l. 1. c. 10.

Rodulph. Tossin. l. 1. f. 73.

Rodulphus Tossin. lib. 1. fol. 127.

Rodulphus Tossin. lib. 1. fol. 128.

Sub hæc tempora B. Conradus Offidanus, anno videlicet 1306. multorum miraculorum testimonio illustris, mortem cum cælesti vita commutauit: cuius Caputium in sacro Aluernæ loco, ad pyramidalem figuram tam adamussim compositum cernas; vt si illud Tunicæ assuas, Capucini habitum ad vnguem proculdubio referas. Cæterùm in eodem quoque Aluernæ loco, Caputium B. Ioannis Lauernicolæ, qui admirabili vitæ sanctitate præditus, ac plurimis à Deo miraculis illustratus obiit, anno 1322. simili penitus pyramidis figura conspicuum cernitur. Quibus & pleraque aliæ, quæ extra Italiæ plagas sese conspicienda offerunt, hîc adnecti possent, (ac præsertim S. Ludouici Tholosani Episcopi, Caroli II. Neapolis, ac Siciliæ Regis filij Caputium, quod Tholosæ in Ecclesia Patrum de Obseruantia sollicitè conseruatur: cuius forma nihil omninò à communi Capucinorum forma discrepat) nisi viderer potiùs legentium animos multitudine obruere velle, quàm ratione, atque argumentis persuadere. XX.

Hæc nos antiquæ possessionis testimonia proferimus, quibus quadrati Caputij institutionem à B. Francisco profectam non obscurè probamus. Proferant illi (quod tamen absque contentione dictum sit) vel vnicum tantùm Caputij testimonium; quo ostendant, rotundum Caputium à B. Francisco ab exordio institutum fuisse: edant originem sui Caputij: euoluant Ordinem Patrum antiquorum, qui rotundo Caputio aliquando vsi fuerint, ita ab initio decurrentem; vt primus aliquis eius Auctor, ac Institutor demonstretur: sed quoniam non ad litem, & XXI.

contentionem, ſed ad veritatem duntaxat declarandam cauſam agimus, rem acriùs non proſequimur: ſed huic Claſſi finem imponentes, ad tertiam properamus.

TERTIA CLASSIS TESTIMONIORVM

Ex antiquis Imaginibus, & Sculpturis B. P. Franciſci, & Sociorum.

XXII. HActenus ſacros B. Frãciſci, ac reliquorum primæuæ illius ætatis Patrum habitus, & Caputia, tanquam integerrimos antiquæ veritatis teſtes produximus; quibus nulla prorſus exceptio opponi queat. Horum teſtimonia, tametſi ad antiquam quadrati Caputij inſtitutionem demonſtrandam, eam vim, ac robur ſibi vendicent, vt illa nemo iure inficiari poſſit: ſi tamen hæc tacuerint, lapides ipſi, ac parietes clamabunt. Antiquiſſimæ enim parietum picturæ, ac lapidum ſculpturæ; quæ ab ipſo B. Franciſci æuo extantes, à Capucinorum, & ab Obſeruantium ortu longè abfuerunt; linguas ſuas habent, quibus litem dirimant, & controuerſiam omnem expellant. Illud quidem communi prouerbio fertur, quod perperam à nonnullis nobis obiicitur.

—— Pictoribus, atque Poëtis
Quidlibet audendi ſemper fuit æqua poteſtas.

At eam poteſtatem certis quibuſdam terminis occluſam eſſe, idem qui huius dicti Auctor eſt, explicat, dum ſubdit:

Sed non, vt placidis coeant immitia, non vt
Serpentes auibus geminentur, Tigribus Agni.

Neque enim Pictoribus licet, B. Franciſcum monaſtica S. Benedicti Cuculla induere: aut Benedictum cinereo habitu amictum, fune præcingere. Neque in rebus præſertim ſacris, ita ludere liberum eſt: vt pro libidine quæcunque voluerint, cõfingant. Antiquæ Imagines, quæ S. Franciſcum pyramidali Caputio indutum referunt, non ex Pictorum voluntate; ſed ex veterum pietate, ac Religione manarunt: quibus id ſtudij inerat, vt B. Patris habitus, ac Caputium, non alia, quàm ea qua afficiebatur; aut quæ eo tempore in Ordine vigebat, forma effigiaretur. Quo fit, vt ſi hæ in dubium reuocarentur, vniuerſæ quoque ſancti Bernardini, B. Ioannis Capiſtrani, B. Iacobi Picentis; immò & Pontificum, & Cardinalium antiquorum Imagines, quæ ſub certo habitu depictæ reperiuntur, in diſcrimen vocari poſſent.

XXIII. Hoc itaque conſtituto: nonnullas B. Franciſci, Sociorum, atque aliorum antiquorum Patrum Imagines, tum pictas, tum ſculptas; ex variis Orbis Regionibus ad nos delatas, & publica fide munitas hîc referendas duximus: vt quænam antiqui Caputij forma fuerit, cunctis exploratum ſit: atque omnis de hac re controuerſia, Eccleſiaſtica tandem auctoritate intereat. Ab ipſa igitur Aſſiſij Vrbe, quæ cùm S. Franciſci ſolum natale fuerit, haud immeritò primas quoque in Minorum Ordine ſemper tulit, rem exordientes: antiquiſſima ſeſe offert S. P. Franciſci Imago, in Eccleſia Monialium S. Claræ, ad pedes Chriſti Crucifixi, qui ſuprà Chorum prominet, genuflexi: & breuem habitum, acuminatumque & oblongum Caputium geſtantis, cui hæc inſcriptio ſubiicitur.

Domina Benedicta, poſt ſanctam Claram prima Abbatiſſa, me fecit fieri.

Ad læuam autẽ Crucifixi, hiſtoria ſacri B. Claræ Hymenei depicta cõſpicitur; quæ à B. Franciſco ſacrum habitum, multis Fratribus circumſtantibus, accipit. Hi omnes vnà

POstremò, ne Lectores longiori enarratione tædio afficiam: si qui sunt, qui plura huiusmodi Caputia, quæ à Sociis B. P. Francisci gestata fuisse, certa traditione apud omnes receptum est; eadem planè, quæ nunc Capucinorum est, pyramidali forma constructa efflagitent; Assisium ad Minores Conuentuales accedant, qui ea in interiori Ecclesiæ sacrario recondita, diligenter asseruant. XVII.

Atque hæc quidem de B. Patris, ac Sociorum Caputiis testimonia allata sufficiant: quibus satis superque probatum esse potest; ex prima Seraphici Patriarchæ institutione fluere; vt Franciscani Caputij forma quadrata, ac pyramidalis esse debeat; qualis in ipsius, ac Sociorum Caputiis non obscurè perspicitur. Veruntamen cùm non illa tantummodò B. Francisci tempora; sed totum illud sæculum, per integram annorum centuriam, eandem formam in Minorum Religione conspexerit: nonnulla istius ætatis testimonia huc vocare lubet, vt res integram probationem assequatur. XVIII.

Inter Viros sanctimonia claros, qui in Minorum Ordine primo hoc sæculo floruerunt, insignis fuit F. Simon à Colazzone: qui circa annum Domini 1239. tertiodecimo post B. P. Francisci obitum anno, in Spoletana Vrbe ex humanis excessit: cuius Reliquiæ, in Ecclesia Patrum Conuentualium eiusdem Vrbis, Sarcophago clauduntur. Huius Habitus vilis, ac rudis, Caputio quadrato, ac pyramidali absque Lunula, & Scapulari coniunctus; quænam fuerit antiqui habitus forma, apertè declarat. Cui simillimum Hispelli, Vmbriæ Oppido, apud Patres Conuentuales, & habitum, ac Caputium duobus non minùs palmis oblongum intueri licet: quod B. Andreæ Hispellatis fuisse traditur, qui anno 1270. in Religione claruit; quemque miraculorum copia insignem celebrat Rodulphus Tossiniacensis in sua Historia. Nec dissimilem, tam Caputij figura, quàm longitudine, reperias in Aede D. Francisci Montis Ilcini, Prouinciæ Thusciæ: quo olim B. Philippum à Monte-Ilcino indutum ferunt, anno 1290. quum è viuis excessit: Virum vtique tot in vita, ac morte miraculis clarum, vt teste Rodulpho, Amnem Oricam, vt alter Moyses, suis precibus diuiserit; & suprà arbores sæpè orando efferri visus fuerit. His alter quoque B. Rainerij Biturgiensis habitus accedat: qui cùm & panni asperitate, & cinereo colore, atque eadem prorsus Caputij quadrati forma, à prioribus minimè distet; prorsus Capucinorum esse videtur: cùm tamen Beatus hic Vir, circa annum Domini 1304. Biturgiæ, vbi etiam ipsius Reliquiæ, & habitus religiosè custodiuntur, ad Cælos euolauerit. Cuius plurima miracula ab eodem Rodulpho referuntur. XIX.

Chron. p. 2. l. 1. c. 10.

Rodulph. Tossin. l. 1. f. 73.

Rodulphus Tossin. lib. 5. fol. 127.

Rodulphus Tossin. lib. 5. fol. 128.

Sub hæc tempora B. Conradus Offidanus, anno videlicet 1306. multorum miraculorum testimonio illustris, mortem cum cælesti vita commutauit: cuius Caputium in sacro Aluernæ loco, ad pyramidalem figuram tam adamussim compositum cernas; vt si illud Tunicæ assuas, Capucini habitum ad vnguem proculdubio referas. Cæterùm in eodem quoque Aluernæ loco, Caputium B. Ioannis Lauernicolæ, qui admirabili vitæ sanctitate præditus, ac plurimis à Deo miraculis illustratus obiit, anno 1322. simili penitus pyramidis figura conspicuum cernitur. Quibus & pleraque aliæ, quæ extra Italiæ plagas sese conspicienda offerunt, hîc adnecti possent, (ac præsertim S. Ludouici Tholosani Episcopi, Caroli II. Neapolis, ac Siciliæ Regis filij Caputium, quod Tholosæ in Ecclesia Patrum de Obseruantia sollicitè conseruatur: cuius forma nihil omninò à communi Capucinorum forma discrepat) nisi viderer potiùs legentium animos multitudine obruere velle, quàm ratione, atque argumentis persuadere. XX.

Hæc nos antiquæ possessionis testimonia proferimus, quibus quadrati Caputij institutionem à B. Francisco profectam non obscurè probamus. Proferant illi (quod tamen absque contentione dictum sit) vel vnicum tantùm Caputij testimonium; quo ostendant, rotundum Caputium à B. Francisco ab exordio institutum fuisse: edant originem sui Caputij: euoluant Ordinem Patrum antiquorum, qui rotundo Caputio aliquando vsi fuerint, ita ab initio decurrentem; vt primus aliquis eius Auctor, ac Institutor demonstretur: sed quoniam non ad litem, & XXI.

contentionem, ſed ad veritatem duntaxat declarandam cauſam agimus, rem acriùs non proſequimur: ſed huic Claſſi finem imponentes, ad tertiam properamus.

TERTIA CLASSIS TESTIMONIORVM
Ex antiquis Imaginibus, & Sculpturis B.P. Franciſci, & Sociorum.

XXII. HActenus ſacros B.Frãciſci,ac reliquorum primæuæ illius ætatis Patrum habitus, & Caputia, tanquam integerrimos antiquæ veritatis teſtes produximus; quibus nulla prorſus exceptio opponi queat. Horum teſtimonia, tametſi ad antiquam quadrati Caputij inſtitutionem demonſtrandam, eam vim, ac robur ſibi vendicent, vt illa nemo iure inficiari poſſit: ſi tamen hæc tacuerint,lapides ipſi,ac parietes clamabunt. Antiquiſſimæ enim parietum picturæ,ac lapidum ſculpturæ; quæ ab ipſo B. Franciſci æuo extantes, à Capucinorum, & ab Obſeruantium ortu longè abfuerunt; linguas ſuas habent, quibus litem ditimant, & controuerſiam omnem expellant. Illud quidem communi prouerbio fertur; quod perperam à nonnullis nobis obiicitur.

—— Pictoribus, atque Poëtis
Quidlibet audendi ſemper fuit æqua poteſtas.

At eam poteſtatem certis quibuſdam terminis occluſam eſſe, idem qui huius dicti Auctor eſt, explicat, dum ſubdit:

Sed non, vt placidis coeant immitia, non vt
Serpentes auibus geminentur, Tigribus Agni.

Neque enim Pictoribus licet, B. Franciſcum monaſtica S. Benedicti Cuculla induere: aut Benedictum cinereo habitu amictum, func præcingere. Neque in rebus præſertim ſacris, ita ludere liberum eſt: vt pro libidine quæcunque voluerint, cõfingant. Antiquæ Imagines, quæ S. Franciſcum pyramidali Caputio indutum referunt, non ex Pictorum voluntate; ſed ex veterum pietate, ac Religione manarunt: quibus id ſtudij inerat, vt B. Patris habitus, ac Caputium, non alia, quàm ea qua afficiebatur; aut quæ eo tempore in Ordine vigebat, forma effigiaretur. Quo fit, vt ſi hæ in dubium reuocarentur, vniuerſæ quoque ſancti Bernardini, B. Ioannis Capiſtrani, B. Iacobi Picentis; immò & Pontificum, & Cardinalium antiquorum Imaginès, quæ ſub certo habitu depictæ reperiuntur, in diſcrimen vocari poſſent.

XXIII. Hoc itaque conſtituto: nonnullas B. Franciſci, Sociorum, atque aliorum antiquorum Patrum Imagines, tum pictas, tum ſculptas; ex variis Orbis Regionibus ad nos delatas, & publica fide munitas hîc referendas duximus: vt quænam antiqui Caputij forma fuerit, cunctis exploratum ſit: atque omnis de hac re controuerſia, Eccleſiaſtica tandem auctoritate intereat. Ab ipſa igitur Aſſiſij Vrbe, quæ cùm S. Franciſci ſolum natale fuerit, haud immeritò primas quoque in Minorum Ordine ſemper tulit, rem exordientes: antiquiſſima ſeſe offert S. P. Franciſci Imago, in Eccleſia Monialium S. Claræ,ad pedes Chriſti Crucifixi, qui ſuprà Chorum prominet, genuflexi: & breuem habitum, acuminatumque & oblongum Caputium geſtantis, cui hæc inſcriptio ſubiicitur.

Domina Benedicta, poſt ſanctam Claram prima Abbatiſſa, me fecit fieri.

Ad læuam autẽ Crucifixi, hiſtoria ſacri B.Claræ Hymenei depicta cõſpicitur; quæ à B. Franciſco ſacrum habitum, multis Fratribus circumſtantibus,accipit. Hi om-

nes vnà cum B. Franciſco Caputium acutum, & oblongum hac inſcriptione gerunt:

Facta fuerunt iſta, ſub anno Domini 1283. indictione X. tempore D. Martini Papæ Quarti.

In Eccleſia ſanctæ Mariæ Majoris eiuſdem Vrbis, (quam olim Cathedralem fuiſſe ferunt) altera quoque B. Franciſci Imago, à tergo Majoris Altaris, in quadam teſtudine apparet; qui Caputium & acuminatum, & oblongum geſtans, dextra manu ad Cælum extenſa, læua librum apertum oſtendit: in quo hæc verba ſcripta leguntur. Sanctus Franciſcus fecit fieri hanc Tribunam, ſub anno Domini 1216. Imago verò non longè poſt beatum ipſius obitum, & Canonizationem ibi depicta fuit. XXIV.

Cæterùm in Eccleſia S. Franciſci Fratrum Minorum Conuentualium, vbi ſacrum illius Corpus requieſcit; tam multæ, ac frequentes B. Patris, ac Sociorum Imagines, acutum Caputium geſtantes obuiæ fiunt: vt haud facilè enumerari queant. In his quædam S. Patris effigies, in Tabula, quæ in Altari ante gradus conſtructo, quibus ad ſuperiorem Eccleſiam conſcenditur, ſita eſt; Capucino habitu depicta cernitur, qua eiuſdem ſtaturam referri tradunt. Hanc antiquiſſimam eſſe nemo ignorat. Aliæ quoque eiuſdem, & Sociorum ipſius Icones Capucinorum habitu depictæ conſpiciuntur; tum in Fornice, qui ſuprà Majoris Altaris gradus eminet; vnde lampades deſcendunt: tum in Altari Immaculatæ Conceptionis; vbi & B. Patris, & quorumdam Sociorum ipſius Imagines, Capucino planè habitu depictæ cernuntur. XXV.

At celebris eſt Fratris Eliæ effigies, qui in ſuperiori Æde S. Franciſci, ad pedes cuiuſdam ingentis molis Crucifixi, qui ante Maius Altare altiùs in trabe prominebat; à dextris genuflexus, manibus, atque oculis ad Chriſtum erectis, Caputioq; acuto, ac tam protenſo cernitur; vt acumine ad cingulum pertingat: haud dubium quin ea effigies, ipſo adhuc viuente picta fuerit: cùm ab eo & Templum illud extructum fuiſſe certum ſit; ibique hæc verba legantur: à dextris quidem ipſius: *Frater.* à ſiniſtris: *Elias.* A læua autem Crucifixi: *fecit fieri.* Sub Crucifixi pedibus: *Ieſu Chriſte pie, miſerere precantis Eliæ.* Inferiùs verò Pictoris nomen, & picturæ tempus indicatur his verbis: *Giunta Piſanus de Menſe Octobris 1236. Indict. 9.* XXVI.

Mirabile dictu, cùm trabs, cui lignea Crucifixi Imago innnitebatur, tam altè à terra emineret; vt Fratris Eliæ effigies penitus videri non poſſet; Dei prouidentia factum eſt, vt anno 1622. quo tempore Franciſcus Boncompagnius S.R.E. Cardinalis, in ſuperiori huius Ædis Eccleſia, Epiſcopus conſecrandus erat: Architectus, cui apparatus cura, ac munus incumbebat; & trabem diſſecari, & Crucifixi Statuam deponi iuberet; quò ea Fratris Eliæ effigies, ſub Capucinorum habitu depicta, cunctis præter omnium expectationem conſpicua fieret: & quænam antiqua habitus forma, à B. Franciſco inſtituta eſſet, declararet. XXVII

Aliæ præterea in hac ſuperiori S. Franciſci Aede, tam B. Franciſci, quàm Fratrum Minorum antiquæ Imagines; pyramidali, ac longiori Caputio depictæ, in parietibus, necnon pleriſque aliis eiuſdem Vrbis partibus videntur: quas idcircò conſultò præterimus, ne volumen ingens conficiant. XXVIII

Tudertum venio antiquam Vmbriæ Vrbem; vbi in Eccleſia S. Fortunati, vetuſtum ſacri Altaris Pallium Damaſcenum, acu pictum intueri licet: in cuius medio B. Virgo Filium in ſinu geſtans conſpicitur; à dextra parte S. Franciſcus tribus Sociis ſtipatus: à læua autem S. Antonius Vlyſſiponenſis, tribus item Fratribus adiunctis, conſpicui ſe offerunt: qui omnes, & habitum, & Caputium acutum, & oblongum, more Capucinorum gerunt. Hoc pallium ante 1471. compactum fuiſſe ex illius Eccleſiæ Indice perſcripto perſpicuum eſt; quod hoc tempore anno primo Pontificatus Sixti 4. conflatum fuit. XXIX

Interamnæ verò, quæ inter Vmbriæ Vrbes, antiquitatis, ac nobilitatis commendatur; quædam Eccleſia ſub titulo S. Pauli, ab Vrbe non ampliùs quàm mille XXX.

paſſus

paſſus diſtans, reperitur: in qua Imago Beatæ Virginis, parumlum in ſinu gerentis, in tabula depicta ſe offert, à cuius dextra parte ſtat ſanctus Franciſcus, ſtigmatibus inſignitus; & Caputio acuto, & oblongo, ac toto habitu Capucino ſimilis. Quæ quàm antiqua ſit, declarat inſcriptio, quæ in angulo tabulæ iacet, his verbis. *Petrus Rannccius Spoletanus pinxit, anno Domini* 1366. *Menſe Septembris.*

XXXI. Iam Fulginium, notam Vmbriæ Vrbem accedo; vnde pleraque huiuſmodi S. Franciſci monumenta panduntur: ex quibus vnum; aut alterum cæteris prætermiſſis, placet referre; atque illud præſertim, quod in Eccleſia S. Franciſci, quæ eſt Fratrum Minorum Conuentualium, omnibus manifeſtum eſſe poteſt. Ibi enim in exteriori Clauſtro, vbi Capitulum celebratur, ac locus Capituli nuncupatur; quædam Chriſti Crucifixi Imago vetuſtiſſima cernitur; quæ à dextris B. Virginem, atque à Virginis tergo Beatum Franciſcum prorſus Capucinorum more indutum: A ſiniſtris verò S. Ioannem Euangeliſtam, ac poſt eum S. Antonium Vlyſſiponenſem, eodem modo, habitu, & acuminato Caputio, abſque Lunula, & Scapulari depictos habet.

XXXII. Idemtidem in quodam illius Eccleſiæ Sacello, quod B. Angelæ Fulginati dicatum eſt; eo quòd in eo illius Reliquiæ conditæ iaceant: A læua parte S. Franciſcus, & Sanctus Antonius Vlyſſiponenſis, in eadem habitus forma, veruſta planè pictura delineati habentur. Quod etiam confirmat vetuſtiſſima Imago, quæ in Æde S. Catarinæ propè Tribulam, Vmbriæ Oppidum ſita, à tergo Chori aſpectantibus conſpicuam ſe præbet. In ea enim Beatus Franciſcus acuto, atque oblongo Caputio, quale à Capucinis geſtari ſolet, ornatus, ad Crucifixi pedes genibus prouolutus, in pariete depictus apparet; qui antiquam habitus ſui formam cunctis aſpectabilem reddit.

XXXIII Poſt Vmbriæ teſtimonia, quæ cum Patria Sancti Franciſci Prouincia fuerit; ei primas in hoc argumento deferendas cenſui, planè æquum eſt; vt Romanæ Vrbis conſenſum ſecundo loco proferamus: vt inde ſibi verus B. Franciſci habitus atteſtationem vendicet; vnde primam olim ſuæ inſtitutionis confirmationem accepit. Primùm igitur à ſacro Vaticani Palatio teſtimonium auſpicantes, antiquam ſancti Franciſci effigiem in ea Vaticani parte, atque interiori cubiculo, quod Pontificibus ad quietem deſeruire ſolet, in tabella depictam aſſeruari peſpectum eſt, quæ tam apprimè Caputium oblongum, abſque Lunula, & Scapulari; atque adeò Capucinorum habitum expreſſum refert: vt B. Patrem à Capucino Fratre non diſcernas. Cuius antiquitatem declarat inſcriptio eidem appoſita, in qua legitur: *Benauentura Belingeri de Lucca me pinxit, Anno Domini* 1235. Nono ſcilicet poſt Beati Patris obitum anno.

XXXIV. Haud abſimilem videas, in Æde D. Franciſci Trans-Tiberim, Fratrum Minorum de Obſeruantia domicilio: vbi cum reliqua Eccleſiæ ſupellectile, in Sacriſtia, magna cum religione S. Patris Imago, in Tabella depicta cuſtoditur; ad illius viuum (vt referunt) effigiata; quæ cùm Crucem purpurei coloris vtraque manu ante pectus geſtet; habitum quoque Capucinorum more, quadrato Caputio, abſque Lunula, & Scapulari depictum refert: cui in infima parte Picturæ tempus apponitur, his verbis, *Die* 4. *Octobris* 1226. nimirum vigeſimo poſt ipſius conuerſionem anno; atque eodem die, quo is ex humanis exceſſit. Quo fit, vt ea Imago vel B. Franciſco adhuc viuente, vel eodem die, quo in Cælum euolauit, poſt ipſius obitum delineata fuerit: ex quo, & inſignis illius antiquitas, & vera antiqui habitus forma, non obſcurè demonſtratur.

XXXV. Aliam, viuentè adhuc B. Franciſco, depictam eiuſdem effigiem, Romæ honorificè ſeruant, Nobiliſſimi Signiæ Duces, ex antiquiſſima Sforciorum ſtirpe progeniti, cum hac temporis inſcriptione: *Anno* 1225. vno videlicet anno ante beatum Patris obitum. Cuius habitus forma, nihil ab ea, quæ Capucinorum nunc communis eſt, diſtat.

XXXVI Porrò cæteris prætermiſſis; quæ in duabus illuſtriſſimis Almæ Vrbis Eccleſiis,

tum B. Francisci, tum S. Antonij Vlyssiponensis, atque aliorum Minorum Ordinis Fratrum, depictæ Imagines, ac palàm expositæ habentur: cùm tam præclarè probatissimam huius rei veritatem testentur: Mirum, quo pacto ad nostem rebus clarissimis effundendam, commenta, coniecturæ, ac consequentiæ rerum veritati, ac simplicitati parùm confentaneæ vndique quærantur: quas tamen euanescere, & in graciles fpumas abire necesse est; simulatque ipsa rei veritas perspecta, nebulas omnes dissoluerit.

In prima igitur Ecclesia, quæ est S. Mariæ Maioris, in Colle Exquilino, nuiis miraculis extructa in ipsa Chori reffodine, quæ Maiori Altari superemineat quamplures Imagines opere Musiuo fabrefactæ cernuntur: inter quas, à dextra parte S. Franciscus fese effert, sacris Christi vulneribus fignatus; rudi fane pretenciosus; Habitu, Caputio quadrato, & vsque ad inguina scapulas protenso; sandalijs, atque adeò in omnibus Capucinis Fratribus similis: vt qui Capucinum effingere voluerint, non alium ab eo sibi exemplar proponant. Alterum quoque à læua B. Antonium Vlyssiponensem, quem à Patauio nuncupant; in eadem prorsus habitus forma stantem licet conspicere; verumque opere tam vetusto, vt eorum ætatem recentissimum præcellabus annum excedat: vt ex temporis inscriptione, eo loco ad læuam appofita, fit perspicuum quæ fic habet: *Anno Domini 1295.* Quas hic fideliter ex ipso prototypo delineatas, aspicientis propono. XXXVII

Imago S Francisci in Ecclesia S. Mariæ Maioris.

Imago S. Antonij in Ecclesia S. Mariæ Maioris.

ALtera est sancti Ioannis Baptistæ Ecclesia, in Monte Cælio ædificata, quæ Lateranensis Basilica appellatur: vbi cùm plures Imagines, opere Musiuo, in ipso Maioris Sacelli fornice constructæ habeantur inter eas à dextra Saluatoris parte, qui medium fornicis tenet, posti B. Virginē Imago S. Francisci ante Saluatorē, ac B. Virginē ftatis spectatur qui pyramidale Caputiū vsq; ad scapulas demittens, XXXVIII

Sanda

Sandaliáque Capucinorum more in nudis pedibus deferens; fune quoque rudiori præcinctus, Capucinorum adamuſſim habitum refert. A læua quoque S. Antonius Vlyſſiponenſis, habitu, Caputio, ſoleis, fune, à S. Franciſco nec quicquam abſimilis; poſt S. Ioannem Baptiſtam ſpectandum ſe ſe offert. His inferiori figurarum ordine, à dextro, ac ſiniſtro latere; duo Fratres Minores, fabrilia inſtrumenta præ manibus geſtantes ſuccedunt; tanquam illius operis Architecti; qui eandem habitus formam, in nullo à Capucinorum habitu diſcrepantem, gerunt. Opus verò ſub Nicolao 4. Pontifice, qui ex Minorum Ordine ad Pontificatum aſſumptus fuit, anno 1288. elaboratum fuiſſe, tempus in extremo Cameræ arcu appoſitum indicat, in quo habetur, Opus illud Nicolai iuſſu factum fuiſſe, anno Domini 1294.

XXXIX Verùm vt non modò homines; ſed & Deum ipſum, pro huius rei veritate, in Acie ſtare omnibus exploratum ſit: Annon res planè admirabilis fuit? quòd cùm Papæ Bonifacij iuſſu, Architectus quidam cum Sociis ad Lateranenſem Baſilicam acceſſiſſet; vt B. Antonij Vlyſſiponenſis effigie ex Abſide, vbi collocata erat, ſublata; D. Gregorij Imaginem ſubſtitueret: vix primo ictu Caputij acumen ferro percuſſit: quum is cum Sociis protinus diuina virtute proſtratus, ac ſemimortuus S. Antonij in ſe vltionem ſenſit. Quo ſanè factum eſt, vt Pontifex eo miraculo perterritus, nihil ampliùs innouari; percuſſioniſque ſignum in Caputio abſque vlla inſtauratione perpetuùm manere voluerit: quo vniuerſi addiſcerent, Dei prouidentia factum eſſe; vt in ea, ac B. Francisci Imagine vera Minorum habitus, & Caputij forma, quæ futura Orbis tempeſtate dilapſura erat, iis incorrupta ſeruaretur; qui ex ea Ordinis Reformationem aliquando eſſent auſpicaturi.

Imago S Franciſci Baſilicæ Lateranenſis.

Imago S Antonij Baſilicæ Lateranenſis.

HÆc porrò tot probata Teſtimonia, quæ hactenus à nobis allata ſunt, quanquam ad huius rei, de qua agimus, veritatem demonſtrandam ſufficiant:

ea tamen nonnullis aliis, ex variis Orbis Regionibus collectis, augenda duxi: vt amplior iis probatio fiat, qui vel maculam in Sole, vel nodum in scirpo quærere solent.

Oropiti, quæ est Ethruriæ Vrbs, Romano Pontifici subiecta, in Conuentu Minorum Conuentualium, quem à Fratre Helia, triennio post S. Francisci obitum, extructum ferunt; cui ipsum quoque ædificationis tempus, Anni nimirum 1229. in eo indicatum suffragatur: à læua parte Claustri quatuor Imaginum ordines, distincte in pariete depicti, aspectantibus occurrunt; quos vetustissimos esse, ipsa Imaginum forma plerisque in partibus corrosa, ac decolorata testatur. Primus ordo illud D. Francisci miraculum refert; quo defunctam mulierem, quæ graui peccato irretita è viuis excesserat, ad vitam reuocat. Ibi mulier in feretro sedens, ac Sacerdoti peccatum aperiens, oculis subiicitur: is verò è Cælo delapsus, suprà feretrum in nube eminere conspicitur; habitu, & Caputio pyramidali, & oblongo perquam Capucinis similis; eo excepto, quòd habitum circa lumbos nonnihil succinctum gerit: cuius rei causam inferiùs indicabimus. Secundus Ordo, ex Minoribus Fratribus quamplurimos, velut in supplicatione cuiusdam Fratris Minoris, qui in feretro iacet, funus prosequentes complectitur: quem vel B. Mauricum, S. Patris discipulum, vel B. Ambrosium Messanum, quorum ibi corpora requiescunt, esse communi sententia apud omnes receptum est. Atque hi omnes nudis pedibus incedentes; haud alium, quàm Capucinorum habitum, & Caputij formam præseferunt. XL.

In tertio verò Imaginum ordine, duo tantummodò Minores Fratres, in eadem habitus forma referuntur; qui defunctum Fratrem, simili modo indutum, in Sepulchro recondunt. Quartus tandem ordo, Christum Iesum in Throno sedentem obiicit; manu ad benedictionem extensa: cui Beatus Franciscus assistens, magnam suorum Fratrum multitudinem, coram illo genibus prouolutam digito ostendit: quorum habitus, Caputia oblonga, absque Lunula, & Scapulari habitibus assuta, Capucinorum habitum adamussim oculis subiiciunt. XLI.

Ethruria quoque suos huic veritati calculos defert. Etenim in Conuentu Fratrum Minorum Conuentualium Certimundi, qui non longè à Puppij Oppido Aretinæ Diœcesis, à Nouelli Comitibus circa annum Domini 1262. extructus fuit: S. Francisci Imago, in tabula non minùs trium cubitorum spatio extensa, depicta cernitur: in qua B. Patriarcha Crucem dextra, librum in læua gestans: cinereum habitum, rudem, chordam simplicissimis nodis contractam, Barbam, Caputiumque acutum, & oblongum, quale Capucinorum esse solet, apertissimè profert. Imaginem hanc à Margaritone Pictore depictam ferunt; quem Beato Francisco contemporaneum, atque Vrbani IV. Pontifici, qui circa annum Domini 1262. Pontificatum gessit, charum fuisse illius temporis historiæ docent. Huius Imaginis simulacrum, quod ad nos publica Tabellionis fide obsirmatum, delatum fuit; hic exculpendum curauimus, vt antiquam quadrati Caputij veritatem testetur. XLII.

Imago

Imago Sancti Franciſci Certimundi.

12

XLIII. ALia quoque Beati Franciſci effigies, ab eodem Margaritone ad viuum delineata, quæ in Eccleſia ſancti Franciſci Oppidi Fighini ſeruatur, ad nos tranſmiſſa fuit: publica Tabellionis fide probata: quam hîc quoque apponendam duxi: vt quis verus Beati Patris Franciſci Habitus, ac Caputium fuerit; cunctis perſpectum fiat. Hanc à Margaritone olim depictam fuiſſe, teſtatur

ipſius nomen in calce eiuſdem Imaginis inſcriptum, his verbis : *Margaritonus de Aretio me fecit.*

Imago S. Franciſci Oppidi Fighini

13 MARGARIT DE ARITIO ME FEC.

ALtera quoque eiuſdem B. P. Franciſci Imago, in Eccleſia Minorum Conuentualium, quæ eſt in Oppido Piſciæ, anno 1235. ab eodem Margaritone depicta conſpicitur; quæ ipſius effigiem, ac primæui habitus formam, pyramidali Caputio XLIV.

putio; abſque Scapulari, atque illa orbiculari parte, quæ ante pectus pendet, donatam exprimit. Cuius hîc exculptum, ac probatum exemplar apponitur.

Imago S. Francisci oppidi Piscix

XLV. IN Vrbe S. Miniati, quædam antiquiſſima B. P. Franciſci Imago, olim apud Minores Conuentuales in Tabula depicta aſſeruabatur, nonnullis circumcirca B. Patris miraculis aucta: quam cùm iidem Patres Conuentuales, cuidam Franciſco Guidio Fabro lignario dono dediſſent; ac cum noua eiuſdem picta Imagine commutaſſent; is in Alexandri Guidicioni Epiſcopi Lucenſis gratiam, eam in Capucinorum poteſtatem tranſtulit; vti publico inſtrumento à Petro Antonio de Melioratis publico Notario, quod apud nos aſſeruatur; apertè co nſtat. Hæc Imago nunc apud Capucinos eiuſdem Vrbis habetur, à Margaritone (vt creditur) depicta: quod ex picturæ tum ruſticitate, tum ex anno 1228. quo delineata fuit, qui ſub ea indicatur, facilè colligi poteſt. Porrò tam in B. Patris Franciſci Imagine, quàm in cæteris, quæ circumſtant, omnia Capucinorum habitus formæ reſpon-

dent: quemadmodum ex his hoc loco fideliter exculpsis, & ad nos transmissis perspici facile potest.

ALiæ quoque Pisis, apud Minores Conuentuales, tum B. Francisci, tum aliorum Fratrum Minorum Imagines partim in S. Claræ, partim in Cinquinorũ Sacellis XLVI.

Sacellis extant: tam antiquæ, eorque annorum curriculis diuturnæ: vt ex his aliæ, vt ex appoſitis notulis conſtat, Anno Domini 1298. aliæ 1310. aliæ 1324. aliæ tandem 1400. depictæ fuerint; quæ acutum, & oblongum Capitum præſeferunt.

XXXVII. Ar illuſtriſſimæ, & copioſiſſimæ nobis ex Florentiæ Vrbe, tum B. P. Franciſci, tum aliorum Fratrum Minorum Imagines erumpunt; quæ in Eccleſia S. Crucis Minorum Conuentualium, ſe ſic conſpiciendas præbent.

XXXVIII. Prima eſt S. Patris Franciſci in Sacello Bardorum, quæ, (vt omnium voce, ac ſententia receptum eſt) olim manu Cimabus Pictoris depicta fuit: qui circa annum Domini 1260. floruit. Cuius hoc exemplar fideliter excultum, & publica Tabellionis fide probatum ad nos tranſmiſſum fuit.

Imago S. Franciſci quæ habetur Florentiæ in Sacello Bardorum.

B 16

XXXIX. ALia in Sacriſtia eiuſdem Eccleſiæ, ſuo quæque ordine, paſſim Imagines obuiæ ſunt; à Giotto Pictore, qui circa annum Domini 1290. vixit, in

Digitized by Google

in pariete depictæ. Prima in ipso Sacristiæ vestibulo, Martyrium quinque Sanctorum Fratrum Minorum, ac B.P. Francisci eminentius in aere stantem refert, qui omnes pyramidale, ac oblongum Caputium gestant.

Secunda

L. SEcunda pleroſque Fratres Minores, lecto S. P. Franciſci morientis circumfuſos; acuminato Caputio, abſque Lunula, & Scapulari præditos: Angeloſque morientis animam, ſub eadem habitus forma, in Cœlum ſubuehentes complectitur, hoc ſchemate.

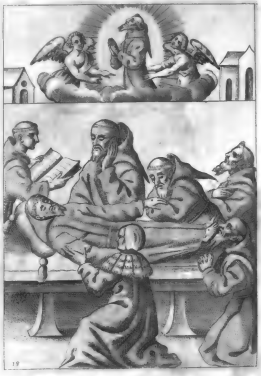

TErtia, B.P. Francifcum in aëre plerifque Fratribus apparentem oftendit: qui omnes Capucinorum habitum, ac Barbam referunt, vti appofita figura demonftrat. Lt.

DII. QVarta itidem effigies B. Franciſcum cum Socio aute Pontificem ſtantem refert, Capucinorum habitu indutum, hac forma.

PLures ibidem adhuc Imagines, ab eodem Giotto Pictore, ante annũ 1300. depictæ cernuntur, quæ pyramidalem Caputij formam, olim à B. Patre inſtitutam ac nondum ſuo tempore in Ordine immutatã probãt. Poſtremò in Ciuitate Senẽſi quædã Fr. Minoris Imago apud Minores Cõuẽtuales in Clauſtro habetur integrè

Capucinorum habitum, ac Caputium gerens: cui Picturæ, ac Pictoris annus ſubnicitur, his verbis: *Ambroſius Laurentetus Pictor Senenſis fecit, anno Domini* 1335.

Geminæ quoque in Eccleſia S. Dominici, in Altari, quod Guelfortum familiæ eſſe dicitur: Imagines S. Francisci, & alterius: ligioſè aſſeruantur: quibus & Caputij quadrati forma, & temporis diuturnitas ſuffragantur; ſub his enim hic titulus inſcriptus legitur. *Opus Ioannis de Senis* 1447.

Quarta tandem in lapide marmoreo, qui in exteriori Eccleſiæ S. Francisci Vrbis Senenſis facie eminet, Fratris Minoris Imago exculpta conſpicitur: quæ aperte oblongum, ac pyramidale Caputium, abſque Lunula, & Scapulari profert. Ea verò exculpta fuit anno 1298 ex antiquiſſimis literis in eodem lapide inſculptis conſtat. Hæc quoniam fideliter delineatæ, & publica Tabellionis fide probatæ ad nos perlatæ fuerunt, lubentiùs contemplandas obiicimus.

Anno Dom. 1335. *Anno Dom.* 1298.

Opus Ioannis de Senis. 1447.

LIV. SVa quoque quadrato Caputio ſuffragia fert Venetæ Reip. Ditio; Veronæ enim quæ inclyta eſt illius Status Vrbs; Domus quædam eſt, quæ S. Franciſci Mulierum vulgò nuncupatur: quæ cùm olim Fratrum Minorum Monaſterio deſeruiret; Fratribus aliò transmigrantibus, Orphanorum, & Conuerſarum Domicilium eſſe cœpit. Porrò in illius Domus fronte, S. Franciſci, Chriſti ſtigmata excipientis, ac Socij ipſius Imagines lapidi inſculptæ patent; quæ Capucini habitus, & quadrati Caputij figuram, numeris omnibus abſolutam, tam perfectè referunt; vt nihil luculentiùs, ad integram veri habitus formam agnoſcendam, exoptari queat. Quibus hæc fundatoris, ac temporis inſcriptio ſubiicitur: *Dominus Rainerius Zeno, Poteſtas Veronæ, hanc Eccleſiam fieri fecit, in honorem S. Franciſci anno* 1230. quarto videlicet poſt S. Patris ex hac vita exceſſum anno. Quo tempore, ſimul cum Eccleſia, Ipſæ quoque Imagines exculptæ fuerunt.

LV. His Inſubriæ quoque teſtimonium lubet ſubnectere. In ipſa enim Mediolani Vrbe, quæ amplitudine, & populorum copia eſt illuſtris; quædam B. Franciſci Imago, in Eccleſia S. Franciſci Minorum Conuentualium, marmoreo lapide inſculpta cernitur: quæ cùm Sepulchri os contegat, quod in Sacello familiæ Pyrrorum in eadem Eccleſia effoſſum eſt; apertè eminens Caputium acutum, oblongum demonſtrat; eam verò ante annos ducentos ſculptam, atque ibi appoſitam eſſe, eiuſdem Familiæ Proceres affirmant.

LVI. Cæterùm Neapolitani Regni teſtimonia haud prætereunda ſunt; quæ cùm copioſiora ſint, quàm hîc referri debeant: aliqua indicare magis, quàm recenſere placet. Butunti, quæ eſt Ciuitas Apuliæ: extra Vrbis muros, iacet quædam Abbatialis Eccleſia, ſub titulo S. Leonis Papę primi, Monacis Oliuetanis ſubiecta; in cuius Chori pariete, quamplures Ordinum Fundatores depicti conſpiciuntur: inter quos ſe exhibet S. Franciſcus ſacris ſtigmatibus inſignitus; habitus, & Caputij figura omninò Capucinis ſimilis: atque hanc antiquiſſimam Picturam eſſe, oſtendit quędam inſcriptio literis exarata, ex qua communi fama deducitur, eam tercenteſimum annum excedere.

LVII. His antiquiores ſunt S. Franciſci, ac triginta circiter Fratrum Imagines, quæ Aletij apud Salentinos, in lapideis Coronis, quę in Valuis Eccleſiæ S. Franciſci prominent, inſculptæ habentur: quorum habitus, & Caputia Capucinorum more quadrata, & oblonga; ac temporis inſcriptio, quo ea inciſa fuêre, nimirum Anno Domini 1273. ſedente Gregorio X. Pont. & Carolo I. Andegauenſi, Neapolis, & Siciliæ Rege adhuc regnante; à vera, & antiqua B. Patris forma, at menſura hauſta fuiſſe, demonſtrant.

LVIII. Ex Vrbe Beneuentana exemplar Imaginis B. Patris, quæ ſuprà fores Eccleſiæ S. Franciſci in pariete depicta ſpectatur; ad nos publica Tabellionis fide, ac teſtibus ſignatũ, tranſmiſſum fuit: in quo Caputij forma quadrata à B. P. Franciſco inſtituta, perſpicua fit. Communis illius Vrbis fama eſt, eam Imaginem ſimul cum Eccleſia, quæ paulò poſt B. P. Franciſci obitum extructa fuit, depictam fuiſſe. Cuius ſimulacrum hac forma exculptum habetur.

Imago S. Francisci Vrbis Beneuentanæ.

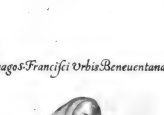

22 *Claude audran fecit.*

CApuæ, quæ est Vrbs Cāpaniæ apud Vulturnū, geminæ B.P. Francisci Icones, fama vetustissimæ, in Ædibus S. Petri, quæ Minoribus Cōuentualib⁹ domicilio præstant L IX.

Digitized by Google

præſtant; à dextro Altaris cornu in pariete depictæ cernuntur: quarum prior B. Franciſcum refert, qui demerſam puellam è profunda fluminis vnda manu extrahit: hoc ſchemate.

A Latera cundē B.P.Franciſcū aunb⁹ prædicantē exhibet. Vtraq; verò illā tā graphicè quadrato & obligo Caputio,rudi funę,barba, ac sādaliis Capucinorū

more inſtructum oſtendit: vt nequiquam à Capucinorum Ordinis Fratre ſit abſimilis: vti exemplaria publica fide ad nos tranſmiſſa indicant, quæ hic oculis ſubiiciuntur.

TEani, quæ altera eſt Campaniæ Vrbs, ſub Capuano Archiepiſcopatuum antiquiſſima Tabula à tineis fere abſumpta, quæ in Eccleſia Minorum Conuentualium

L X.

tualium, S. Francisco dicata, afferuntur: B. Francisci Imago confpicua fit: librum læua manu geſtantis, dextera quoque Vulnus oſtendentis: qui Barbam, atque amplioris formæ Caputium, abſque Lunula, & Scapulari, pyramidale geſtat. Ea verò Imago ante ducentesimum annum ab omnibus depicta creditur. Cuius exemplar publica fide probatum, cùm ad nos tranſmiſſum fuerit, anno 1629. huc referendum curauimus.

LXI VErùm, quæ in ipſa Regia Vrbe Neapolitana, rerum omnium, ac præſertim pietatis fœcundiſſima, picturæ paſſim obuiæ ſunt; haud leuiorem ſanè iis omnibus, quæ hactenus relatæ fuerunt, huic veritati fidem aſtruunt: ex quibus nonnullas duntaxat, cæteris prætermiſſis, hic commemorare lubet; quæ in Metropolitanæ Eccleſiæ Sacriſtia paſſim conſpiciuntur: vbi diſtinctæ Icouum ordinibus, S. Ludouici Theloſani Epiſcopi, Caroli Regis filij, hiſtoria exhibetur. Etenim in prima Imaginum ſectione, S. Ludouicum videas; tanquam qui per manus F. Ioannis a Morro Vallis, tunc Generalis totius Ordinis Miniſtri, ſpecţantibus Bonifacio VIII. Pont. & Carolo Patre, pluribus quoque Fratribus aſſtantibus, Mi-

norum habitum assumat: in quo, quemadmodum & in Ministri Generalis, ac Fratrum circumstantium Imaginibus, nihil præter Capucini Habitus, & Capitij quadrati figuram, omni Lunula, & Scapulari remoto, relatam ernas.

Alia quoque Imaginum series, eodem modo S. Ludouicum refert, pauperibus cibos ministrantem: cui & plerique Fratres cum quadratis Capuitijs, sua in eo munere obsequia præstant. LXIV.

Alij denique ordines illum infirmos visitantem, & consolantem: alij laborantibus necessaria suppeditantem: alij vitæ illis verba ministrantem, afpectui exhibuisse: in quibus adeo habitu, Caputio, Cingulo, soleis, Capucino similem animaduertas: vt absq; nullatenus differre putes. Hæc omnia, Roberti Regis, ipsius S. Ludouici vterini Fratris, qui circa annum Domini 1309. Regni habenas regendas susceperit, & anno 1342. è viuis excedens dimissi, iussu depictas fuisse, communi fide ab omnibus eft receptum. LXV.

Celebres quoque sunt B. P. Francisci, ac S. Antonij Vlyssiponensis Icones, quæ In Fratrum hospitio, quod Monasterio S. Claræ coniunctum est, in ipso Refectorij capite cernuntur: in quibus antiqui habitus formam, Caputium oblongum, absque Lunula, & Scapulari, rudem chordam, soleas eodem modo, intueri licet. LXVI.

At verò ne illis Orbis Regiones, quæ trans-Alpes extra Italiam iacent, tanquam huiusmodi testimonijs vacuas; quibus vera B. Francifci habitus forma probatur, præterire videamur: ex iis hucnonnulla, & illustriora prodeant. LXVII.

Primum teftimonium à Regia Pantheum Vrbe: quæ eiusm amplitudine, ac populorum multitudine fit illustris: antiqua etiamnum Francorum Regum Sedes eft, auspicari lubet. Ibi enim in Regia Dono, Sacellum à S. Ludouico Gallic Rege olim extructum fuit: quod ob ingentem fundarum Reliquiarum numerum, ac præstantiam spinez Coronæ Saluatoris, quæ in eo asseruatur: sanctum ab omnibus nuncupari solet. In eo si fenestram quasdam vitream, ab ipsa Sacelli erectione in eo repositam contemplaris: plerasque S. Francifci Imagines conspicias, quæ cinctæ Habitus colore, Caputij acumine longo protracto, ac finito, quo præcingitur, ruditate: Capucinorum Habitum egregiè præseferunt. Eas verò circa annum Domini 1260. quo tempore Rex sanctus Regnum moderabatur, depictas fuisse, omnibus in confesso eft. LXVIII.

Alia quoque S. Francifci, & Sociorum Icones ad Capucinorum formam depictæ in fenestra vitrea apparent: quæ in Conuentu Fratrum Minorum Conuentualium, territorij Bellouacensis in Capitulo reperitur: quarum antiquitas, vt ore omnium euulgatur, tercentesimum, & amplius annum attingit. LXIX.

In Monasterio S. Luciani Ordinis S. Benedicti eiusdem territorij, quidam ingentis molis tumulus marmoreus cernitur: in quo Ioannis Colitij Cardinalis à Martino V. creati, osta clauduntur: qui anno 1434. extremum ibi diem obiit: in eo binos Fratres Minores incolipios videas, quos à Capucinis nullatenus dissimiles existimes; horum vero Caputa tam oblonga sunt, vt ea ad Cingulum vsque demittant. LXX.

Simillimam alteriusMinoris Fratris Imaginem, in Vrbe Stampensi, quæ inter Lutetiam Parisiorum, & Aurelianum iacet, nobis Franciscanorum Claustrum profert: ad Capucinorum formam lapidi inscalptam; quamanno Domini 1236. ibi collocatam fuisse, ex iisdem monumentis conflat. LXXI.

His accedant gemmæ sociorum B. P. Francifci Imagines, antiquissima in tabula depictæ, quæ in Ecclesia Fratrum Minorum Conuentualium Ciuitatis Aquensis asseruantur, vbi etiam ipsorum corpora humata iacent: ad Capucinorum habitus formam tam ad vnum efformatæ, vt Capucinorum esse videantur. LXXII.

Quæ verò in Ciuitate Aretensi, in ipso limine Ecclesiæ Fratrum Minorum Conuentualium omnium obtutibus patent; minimè prætereundæ sunt. Ibi enim ab immemorabili ferè tempore, duæ Fratrum minorum marmoreæ flatuæ, quæ literam Beatissimæ Virginis flatuam ab vtroque latere cingunt, Ecclesiæ frontem LXXIII.

ipsiam in

Digitized by Google

spiciuim exornant: quæ tam perfectè Capitum oblongum, ac pyramidale exprimunt, ve nulla id ratione negari possit. Quibus similimas, in quodam Claustri Sacello eiusdem Conventus, in vetustissima Tabula effigiatas repetias, quæ Virginis Deiparæ Imaginem medium tenent.

LXXIV Neque his aut forma, aut temporum diuturnitate, aut Imaginum dispositione cedunt, binæ S. Francisci, & S. Antonij Vivifipomentis Icones, in Tabula depictæ: quæ Animoni in Ecclesia Fratrum Minorum Conventualium, in ipso S. Francisco Fano, B. Virginis Imaginem in medio tantem circumstant: quando & illarum picturæ tempus, omnem hominum memoriam effugit: & habitus angustiæ, & Capuri longiori scumen, nihil præter antiquum habitus Francisani formam commendant.

LXXV In Pago Campi Aquofi, qui in Boiorum Celticorum Agro, Iland longè à Boica Gergobina distat, vetus quædam Ecclesia S. Iosephio sacra à Minoribus de Obseruantia incolitur: in qua à læua Altaris parte, duo in Chori pariete sepulchra eminent. Primum Guidonem quendam de Dampierre S. Iusti Dinasten, ibi conditum refert, Anno 1266. quo tempore, quanquirimæ, in arcuata testudine, quæ tumulum complectitur, Imagines depictæ fuere: inter quas plenique Minorum Ordinis Fratres, Defuncti Animam Deo offerentes referuntur: quorum acuminata Capuria, cuiusnam antiqua illa à B.P. Francisco instituta, formæ fuerint, fodelitatis demonstrant. Integram Iconem, ex Apographo fidelicer expressam, ac publico testimonio, scripto consignato, confirmatam; hic spectantium oculis obiicimus.

Tumulus Guidonis de Dampierre apud Min. Obser. Campi Aquosi.

Alterum

LXXIX

Alterum marmoreum, Annam Borboniam Burgundiæ quondam Ducis filij vxorem, in eo, anno 1283. tumulatam, literis in fronte exaratis, proloquutricium anteriori facies, distinctas columnas in marmore efficias gerit: inter quas nonnulli Minores Fratres opere Anaglypho insculpti extant: quorum Habitus quadratum Caputium, ac Cingulum rude, antiquæ B. P. Francisci Institutionis haud obscurum testimonium præbent. Quorum idcirco hîc figuram, æneis tabulis incisam, ac publica auctoritate confirmatam, apponimus.

Tumulus Annæ Borboniæ in Ecclia Min. Observ. Campi Aquosi Augusti

27

Digitized by Google

LXXX. At illustre nobis Villæ-francæ Oppidum, quod in Bellijocensi Agro præcipuum est, ex Minorum Obseruantium Ecclesia: quæ ab ipsa B. P. Francisci tempestate anno 1210. prima omnium, apud Gallos exrecta asseritur; antiquæ institutionis testimonium suppeditat. Ibi namque quædam plani fornicis Camera, à dextro Euangelij latere, haud procul ab Altari euergit, in qua Eleonoræ à Sabaudia, quæ Thomæ quondam Sabaudiæ Comitis filia, Ludouico Bellijoci Baroni coniugio copulata fuerat, tumulus conspicitur. Anno 1296. extructus quo tempore illa, post vitam magna cum pietatis laude transactam, rebus humanis valè dixit: Huius Eleonoræ, ac tumuli meminerunt, Franciscus Gonzaga, & Iacobus Fodereus huius tempestatis Scriptores, qui de his plura commemorant. Lateritius Tumulus vndique ſtirpis Sabaudæ Gentilitiis respersus, morientis effigiem depictam refert: quam plerique Minores Fratres, extrema illi in morte perfluentes circumstant: quorum si Habitum, ac quadrata Caputia spectes, haud ægrè ea à B. P. Francisci, qui eodem sæculo floruit, institutione profecta esse tibi persuadeas. Horum effigies fidelissimè delineatas, eò lubentiùs tabulis insculptas in lucem proferimus, quòd R. P. Delaual Viri clarissimi, Generalis totius Ordinis de Obseruantia Definitoris, ac Villæ-Francę Guardiani humanitate, ac benuolentia, horum perscriptum testimonium publica fide confirmatum acceperimus. Diagraphicum opus hoc est.

GErgouia quoque illustris Auernorum Vrbs, ex antiqua Fratrum Minorum Ecclesia sua nobis testimonia profert: in qua bina Sepulchra conspicias. Primum, quod in dextro sacræ huius Ædis pronao, sanctissimæ Eucharistiæ Altari propinquo, profundiùs in pariete effossum se exhibet: hac in summitate inscriptione, priscis literarum caracteribus formata, exornatur. *Hic iacent Domini de Murol. specialiter Dominus Guillelmus de Murol., bonus miles, qui obiit in prælio de Poictiers, pro vero Domino suo. a. Luy. M. CCC.* Porrò in inferiori Sepulchri facie, quæ Altare spectat, sex Fratrum Minorum Imagines eminentis picturæ extant: qui acutum, ac pyramidale Caputium gestantes, Capucinorum perfectè habitum referunt. Alterum verò, à læua eiusdem Altaris, lapideum Sepulchrum, è solo, quadripedanea altitudine, exurgit; structuræ antiquitate haud illo posteriùs: in quo Pompa quædam funebris quindecim Fratrum Minorum, insculpta exhibetur: ex quibus alij sacras vestes induti, alij proprio habitu incedentes, acuminata Caputia, absque Lunula, & Scapulari, à tergo pendentia gerentes, procedunt. Hæ porrò insculptæ Imagines, quæ perscripta publicæ auctoritatis fide nobis obfirmatæ fuerunt, cùm Capucinorum Reformationem, duobus integris sæculis antecesserint: quænam antiqua fuerit habitus forma, à B. P. N. Francisco instituta, citra vllam dubitationem indicant. LXXXI

His Belgium sua quoque suffragia addit. Nam Tornaci, quæ est Vrbs illustris in Belgio, Sede Episcopali celebris: in Sacristia Conuentus Fratrum Minorum de Obseruantia, qui vel tempore B. Francisci, vel non longè post id tempus ædificatus fuit; Calix argenteus antiquissimæ formæ, ab immemorabili tempore Ecclesiæ illius vsui deseruiens ostenditur: qui in exteriori pedis facie, Fratrem Minorem coram Crucifixo genuflexum; alterum quoque sub pede, coram B. Francisco in genua procumbentem, exhibet. Vtrumque verò adeò habitu, & Caputio: tum B. Francisco, tum iis, qui Capucini nuncupantur, consimilem: vt nihil ad perfectam Capucini Imaginem illis prorsus deesse videatur. Cuius Imago probatissimis testibus munita, ad nos delata fuit, Anno 1612. LXXXII.

Per id tempus, aliarum quoque Imaginum transumptum, fideliter ad exemplar delineatum, ac testibus probatum, ad nos missum fuit; quæ in fenestra vitrea eiusdem Ecclesiæ Fratrum Minorum de Obseruantia, Vrbis Tornacensis extant: adeò antiquæ, vt ab ipsa Ecclesiæ erectione, quæ propriùs ad quadringentesimum annum accedit, ea fenestra in Choro apposita ab omnibus credatur. In ea porrò historiam approbationis Seraphicæ Regulæ depictam offendas: in qua Romanus Pontifex **Honorius III.** in Carhedra sedens, manuque Bullam approbationis gestans; & coram ipso B. Franciscus, simul cum quatuor Sociis genuflexis, graphicè Capucinorum habitu depicti exhibentur. LXXXIII.

His accedant geminæ Fratrum Minorum Imagines, seu statuæ, ex ligno fabrefactæ, quæ ex Sacello S. Vedasti Atrebatensis depromptæ, ac fidelissimè delineatæ, sub id tempus, anno videlicet 1612. testibus fide dignis munitæ, ad nos transmissæ fuerunt. Tam antiquas illas statuas esse, quàm ipsum Sacellum, quod vetustissimum est; nonnullis abhinc annorum centuriis extructum; communis est omnium fama. Quàm verò omnibus numeris absolutum Capucinorum habitum, & quadratum Caputium referant, Imagines quæ in ipso Sacello videri possunt, apertè ostendunt. LXXXIV.

ALtera quoque B. Patris Francisci effigies, idoneis testibus probata ad nos perlata fuit, Anno 1613. quæ in Cœnobio de Iancourt, simul cum Imagine Abbatis Balduini conspicitur; qui Anno Domini 1203. Abbas creatus, Ecclesiam illam à fundamentis erexit: cuius successor, qui circa annum Domini 1236. extremum diem clausit, vtramque Imaginem (vt fama est) in ea Ecclesia depingendam curauit. In ea verò S. Francisci effigie, vera antiqui habitus, & Caputij acuminati forma perpenditur; vt in transumpto hîc ad prototypum excusso, quilibet facilè intueri potesti LXXXV.

Imago S. Francisci in Coenobio de Jancourt in Flandria asseruata.

LXXXVI. HVic perſimilem B. P. Franciſci effigiem in Vrbe Idomarenſi, Comitatus Flandrienſis, in Eccleſia Sororum Duitum S. Claræ aſſeruari; quæ ex antiquiſſima illius Eccleſiæ Tabula plurium teſtimonio deſumpta eſt; Exemplar, anno

Capuciorum habitum, ac Caputium gerens: cui Pictoræ, ac Pictoris annus ſubnectitur, his verbis: *Ambroſius Laurentetus Pictor Senenſis fecit, anno Domini* 1335.

Geminæ quoque in Eccleſia S. Dominici, in Altari, quod Guicſforum familiæ eſſe dicitur: Imagines S. Francisci, & alterius: ligioſè aſſeruantur: quibus & Caputij quadrati forma, & temporis diuturnitas ſuffragantur; ſub his enim hic titulus inſcriptus legitur. *Opus Ioannis de Senis* 1447.

Quarta tandem in lapide marmoreo, qui in exteriori Eccleſiæ S. Franciſci Vrbis Senenſis facie eminet, Fratris Minoris Imago exculpta conſpicitur: quæ aperte oblongum, ac pyramidale Caputium, abſque Lunula, & Scapulari præfert. Ea verò exculpta fuit anno 1298 ex antiquiſſimis literis in eodem lapide inſculptis conſtat. Hæc quoniam fideliter delineatæ, & publica Tabellionis fide probatæ ad nos perlatæ fuerunt, lubentiùs contemplandas obiicimus.

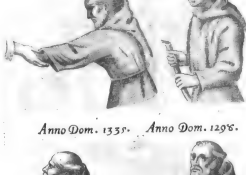

Anno Dom. 1335. *Anno Dom.* 1298.

Opus Ioannis de Senis. 1447.

Imago

LIV. SVa quoque quadrato Caputio ſuffragia fert Venetæ Reip. Ditio; Veronæ enim quæ inclyta eſt illius Status Vrbs; Domus quædam eſt, quæ S. Franciſci Mulierum vulgò nuncupatur: quæ cùm olim Fratrum Minorum Monaſterio deſeruiret; Fratribus aliò transmigrantibus, Orphanorum, & Conuerſarum Domicilium eſſe cœpit. Porrò in illius Domus fronte, S. Franciſci, Chriſti ſtigmata excipientis, ac Socij ipſius Imagines lapidi inſculptæ patent; quæ Capucini habitus, & quadrati Caputij figuram, numeris omnibus abſolutam, tam perfectè referunt; vt nihil luculentiùs, ad integram veri habitus formam agnoſcendam, exoptari queat. Quibus hæc fundatoris, ac temporis inſcriptio ſubiicitur: *Dominus Rainerius Zeno, Poteſtas Verone, hanc Eccleſiam fieri fecit, in honorem S. Franciſci anno* 1230. quarto videlicet poſt S. Patris ex hac vita exceſſum anno. Quo tempore, ſimul cum Eccleſia, Ipſæ quoque Imagines exculptæ fuerunt.

LV. His Inſubriæ quoque teſtimonium lubet ſubnectere. In ipſa enim Mediolani Vrbe, quæ amplitudine, & populorum copia eſt illuſtris; quædam B. Franciſci Imago, in Eccleſia S. Franciſci Minorum Conuentualium, marmoreo lapide inſculpta cernitur: quæ cùm Sepulchri os contegat, quod in Sacello familiæ Pyrrorum in eadem Eccleſia effoſſum eſt; apertè eminens Caputium acutum, oblongum demonſtrat; eam verò ante annos ducentos ſculptam, atque ibi appoſitam eſſe, eiuſdem Familiæ Proceres affirmant.

LVI. Cæterùm Neapolitani Regni teſtimonia haud prætereunda ſunt; quæ cùm copioſiora ſint, quàm hîc referri debeant: aliqua indicare magis, quàm recenſere placet. Butunti, quæ eſt Ciuitas Apuliæ: extra Vrbis muros, iacet quædam Abbatialis Eccleſia, ſub titulo S. Leonis Papę primi, Monacis Oliuetanis ſubiecta; in cuius Chori pariete, quamplures Ordinum Fundatores depicti conſpiciuntur: inter quos ſe exhibet S. Franciſcus ſacris ſtigmatibus inſignitus; habitus, & Caputij figura omninò Capucinis ſimilis: atque hanc antiquiſſimam Picturam eſſe, oſtendit quędam inſcriptio literis exarata, ex qua communi fama deducitur, eam tercenteſimum annum excedere.

LVII. His antiquiores ſunt S. Franciſci, ac triginta circiter Fratrum Imagines, quæ Aletij apud Salentinos, in lapideis Coronis, quę in Valuis Eccleſiæ S. Franciſci prominent, inſculptæ habentur: quorum habitus, & Caputia Capucinorum more quadrata, & oblonga; ac temporis inſcriptio, quo ea inciſa fuêre, nimirum Anno Domini 1273. ſedente Gregorio X. Pont. & Carolo I. Andegauenſi, Neapolis, & Siciliæ Rege adhuc regnante; à vera, & antiqua B. Patris forma, et menſura hauſta fuiſſe, demonſtrant.

LVIII. Ex Vrbe Beneuentana exemplar Imaginis B. Patris, quæ ſuprà fores Eccleſiæ S. Franciſci in pariete depicta ſpectatur; ad nos publica Tabellionis fide, ac teſtibus ſignatũ, tranſmiſſum fuit: in quo Caputij forma quadrata à B. P. Franciſco inſtituta, perſpicua ſit. Communis illius Vrbis fama eſt, eam Imaginem ſimul cum Eccleſia, quæ paulò poſt B. P. Franciſci obitum extructa fuit, depictam fuiſſe. Cuius ſimulacrum hac forma exculptum habetur.

Imagos Francisci Vrbis Beneuentanæ.

22 *Claude audran fecit*

CApuæ, quæ est Vrbs Cāpaniæ apud Vulturnū, geminæ B.P. Francisci Icones, fama vetustissimæ, in Ædibus S. Petri, quæ Minoribus Cōuentualib⁹ domicilium præstant LIX.

præſiant: à dextro Altaris cornu in pariete depictæ cernuntur: quarum prior B. Franciſcum refert; qui demerſam puellam è profunda fluminis vnda manu extrahit: hoc ſchemate.

Altera eundē B.P. Franciſci auth^e prædicantē exhibet. Vtraq; verò illū tē graphicè quadrato & obligo Caputio, rudi funę, barba, ac ſandaliis Capucinorū

more instrudum ostendit; vt nequicquam à Capucinorum Ordinis Fratre sit abfimilis: vti exemplaria publica fide ad nos transmissa indicant, quæ hic oculis subiicimus.

TEani, quæ altera est Campaniæ Vrbs, sub Capuano Archiepiscopatuum antiquissima Tabula à tineis ferè absumpta, quæ in Ecclesia Minorum Conuentualium L. X.

tualium, S. Francisco dicata, aſſeruatur: B. Francisci Imago conſpicua ſit: librum læua manu geſtantis, dextera quoque Vulnus oſtendentis: qui habitus, atque amplioris formæ Caputium, abſque Lunula, & Scapulari, pyramidale geſtat. Ea verò Imago ante ducentesimum annum ab omnibus depicta creditur. Cuius exemplar publica fide probatum, cùm ad nos tranſmiſſum fuerit anno 1629. huc referendum curauimus.

LXI. VErùm, quæ in ipſa Regia Vrbe Neapolitana, rerum omnium, ac perfectim pictarii fœcundiſſima, picturæ paſſim obuiæ ſunt; haud leuiorem ſanè iis omnibus, quæ hactenus relatæ fuerunt, huic veritati fidem aſſtruunt: ex quibus nonnullas duntaxat, cæteris præteremiſſis, hic commemorare lubet: quæ in Metropolitanæ Eccleſiæ Sacriſtia paſſim conſpiciuntur: vbi diſtinctis Ieonum ordinibus, S. Ludouici Tholoſani Epiſcopi, Caroli Regis filij, hiſtoria exhibetur. Etenim in prima Imaginum ſectione, S. Ludouicum videas; tanquam qui per manus F. Ioannis à Morro Vallis, tunc Generalis totius Ordinis Miniſtri, ſpectantibus Bonifacio VIII. Pont. & Carolo Patre, pluribus quoque Fratribus adſtantibus, Mi-

norum habitum assumat: in quo, quemadmodum & in Ministri Generalis, ac Fratrum circumstantium Imaginibus, nihil præter Capucini Habitus; & Caputij quadrati figuram, omni Lunula, & Scapulari semoto, relatam cernas.

LXIV. Alia quoque Imaginum series, eodem modo S. Ludouicum refert, pauperibus cibos ministrantem: cui & plerique Fratres cum quadratis Caputiis, sua in eo munere obsequia præstant.

LXV. Alij denique ordines illum infirmos visitantem, & consolantem; alij laborantibus necessaria suppeditantem; alij vitæ illis verba ministrantem, aspectui subiiciunt: in quibus adeò habitu, Caputio, Cingulo, soleis, Capucino similem animaduertas; vt ab eo nullatenus differre putes. Hæc omnia, Roberti Regis, ipsius S. Ludouici vterini Fratris, qui circa annum Domini 1309. Regni habenas regendas suscepit; & anno 1342. è viuis excedens dimisit; iussu depictas fuisse, communi fide ab omnibus est receptum.

LXVI. Celebres quoque sunt B. P. Francisci, ac S. Antonij Vlyssiponensis Icones, quæ In Fratrum hospitio, quod Monasterio S. Claræ coniunctum est; in ipso Refectorij capite cernuntur: in quibus antiqui habitus formam, Caputium oblongum, absque Lunula, & Scapularj, rudem chordam, soleas eodem modo, intueri licet.

LXVII. At verò ne illas Orbis Regiones, quæ trans-Alpes extra Italiam iacent, tanquam huiusmodi testimoniis vacuas; quibus vera B. Francisci habitus forma probatur, præterire videamur; ex iis huc nonnulla, & illustriora prodeant.

LXVIII. Primum testimonium à Regia Parisiorum Vrbe: quæ cùm amplitudine, ac populorum multitudine sit illustris; antiqua etiamnum Francorum Regum Sedes est, auspicari lubet. Ibi enim in Regia Domo, Sacellum à S. Ludouico Galliæ Rege olim extructum fuit; quod ob ingentem sanctarum Reliquiarum numerum, ac præsertim spineæ Coronæ Saluatoris, quæ in eo asseruatur; sanctum ab omnibus nuncupari solet. In eo si fenestram quandam vitream, ab ipsa Sacelli erectione in eo repositam contempleris: pleraſque S. Francisci Imagines conspicias, quæ cinerei Habitus colore, Caputij acumine longiùs protracto, ac funis, quo præcingitur, ruditate: Capucinorum Habitum egregiè præseferunt. Eas verò circa annum Domini 1260. quo tempore Rex sanctus Regnum moderabatur, depictas fuisse, omnibus in confesso est.

LXIX. Aliæ quoque S. Francisci, & Sociorum Icones ad Capucinorum formam depictæ in fenestra vitrea apparent; quæ in Conuentu Fratrum Minorum Conuentualium, territorij Bellouacensis in Capitulo reperitur: quarum antiquitas, vt ore omnium euulgatur, tercentesimum, & amplius annum attingit.

LXX. In Monasterio S. Luciani Ordinis S. Benedicti eiusdem territorij, quidam ingentis molis tumulus marmoreus cernitur: in quo Ioannis Coliti Cardinalis à Martino IV. creati, ossa clauduntur; qui anno 1292. extremum ibi diem obiit: in eo binos Fratres Minores insculptos videas, quos à Capucinis nullatenus dissimiles existimes; horum verò Caputia tam oblonga sunt, vt ea ad Cingulum vsque demittant.

LXXI. Simillimam alterius Minoris Fratris Imaginem, in Vrbe Stampensi, quæ inter Lutetiam Parisiorum, & Aurelianum iacet, nobis Franciscanorum Claustrum profert; ad Capucinorum formam lapidi insculptam; quam anno Domini 1236. ibi collocatam fuisse, ex iisdem monumentis constat.

LXXII. His accedant geminæ sociorum B. P. Francisci Imagines, antiquissima in tabula depictæ, quæ in Ecclesia Fratrum Minorum Conuentualium Ciuitatis Aquensis asseruantur, vbi etiam ipsorum corpora humata iacent; ad Capucinorum habitus formam tam ad viuum effictæ, vt Capucinorum esse videantur.

LXXIII. Quæ verò in Ciuitate Apten si, in ipso limine Ecclesiæ Fratrum Minorum Conuentualium omnium obtutibus patent, minimè prætereundæ sunt. Ibi enim ab immemorabili ferè tempore, duæ Fratrum minorum marmoreæ statuæ, quæ alteram Beatissimæ Virginis statuam ab vtroque latere cingunt, Ecclesiæ fronti-

ſpiciam exornant: quæ tam perfectè Capitium oblongum, ac pyramidale exprimunt, vt nulla id ratione negari poſſit. Quibus ſimillimas, in quodam Claudii Sarelli cuiuſdem Comentar. in vetuſtiſſimã Tabulã effigiatas reperias, quæ Virginis Deiparæ Imaginem mediam tenent.

LXXIV Neque his aut forma, aut temporum diuturnitate, aut Imaginum diſpoſitione cedunt, duæ S. Franciſci, & S. Antonii Viſſipontenſis Icones, in Tabula depictæ: quæ Animoni in Eccleſia Fratrum Minorum Comentatulum, in ipſo S. Franciſci Fano, B. Virginis Imaginem in medio ſtantem circumſtant: quando & illarum picturæ tempus, omnem hominum memoriam effugit: & habitus anguſtus, & Capitia longiora acumen, nihil præter antiquam habitus Franciſcani formam commendant.

LXXV In Pago Campi Aquoſi, qui in Boiorum Celticorum Agro, haud longè à Boſca Gergobina diſtat, vetus quædam Eccleſia S. Joſepho ſacra à Minoribus de Obſeruantia incolitur: in qua à læua Altaris parte, duo in Choro partite ſepulchra eminent. Primum Guidonem quendam de Dampierre S. Iuſti Dinaſten, ibi conditum refert, Anno 1266. quo tempore, quamplurimæ, in arcuata telluſdine, quæ tumulum complectitur, Imagines depictæ fuêre: inter quas plenque Minorum Ordinis Fratres, Defuncti Animam Deo offerentes referuntur: quorum acuminata Capitia, cuiuſnam antiqua illa à B.P. Franciſco inſtituta, formæ fuerint, ſolelucidiſs demonſtrant. Integram Iconem, ex Apographo fideliter expreſſam, ac publico teſtimonio, ſcripto confignato, confirmatam: hic ſpectantium oculis obiicimus.

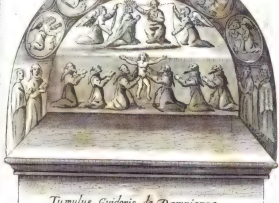

Tumulus Guidonis de Dampierre apud Min. Obſer. Campi Aquoſi.

Digitized by Google

LXXIX

ALterum marmoreum, Annam Borboniam Burgundiæ quondam Ducis filij vxorem, in eo, anno 1283. tumulatam, literis in fronte exaratis, proloquitur: cuius anterior facies, distinctas columnas in marmore effictas gerit: inter quas nonnulli Minores Fratres opere Anaglypho insculpti extant: quorum Habitus quadratum Caputium, ac Cingulum rude, antiquæ B. P. Francisci Institutioni haud obscurum testimonium præbent. Quorum idcircò hîc figuram, æneis tabulis incisam, ac publica auctoritatę confirmatam, apponimus.

Tumulus Annæ Borboniæ in Eccliã Min. Obser. Campi Aquosi

27

Digitized by Google

LXXX. AT illustre nobis Villæ-francæ Oppidum, quod in Bellijocensi Agro præcipuum est; ex Minorum Obseruantium Ecclesia: quæ ab ipsâ B. P. Francisci tempestate anno 1210. prima omnium, apud Gallos extructa asseritur; antiquæ institutionis testimonium suppeditat. Ibi namque quædam plani fornicis Camera, à dextro Euangelij latere, haud procul ab Altari exurgit, in qua Eleonoræ à Sabaudia; quæ Thomæ quondam Sabaudiæ Comitis filia, Ludouico Bellijoci Baroni coniugio copulata fuerat, tumulus conspicitur; Anno 1296. extructus: quo tempore illa, post vitam magna cum pietatis laude transactam, rebus humanis vale dixit: Huius Eleonoræ, ac tumuli meminerunt, Franciscus Gonzaga, & Iacobus Fodereus huius tempestatis Scriptores, qui de his plura commemorant. Lateritius Tumulus vndique stirpis Sabaudæ Gentilitiis respersus, morientis effigiem depictam refert: quam plerique Minores Fratres, extrema illi in morte persoluentes circumstant: quorum si Habitum, ac quadrata Caputia spectes, haud ægrè ea à B. P. Francisci, qui eodem sæculo floruit, institutione profecta esse tibi persuadeas. Horum effigies fidelissimè delineatas, eò lubentiùs tabulis insculptas in lucem proferimus; quòd R. P. Delaual Viri clarissimi, Generalis totius Ordinis de Obseruantia Definitoris, ac Villæ-Francę Guardiani humanitate, ac benuolentia, horum perscriptum testimonium publica fide confirmatum acceperimus. Diagraphicum opus hoc est.

GErgouia quoque illustris Auernorum Vrbs, ex antiqua Fratrum Minorum Ecclesia sua nobis testimonia profert: in qua bina Sepulchra conspicias. Primum, quod in dextro sacræ huius Ædis pronao, sanctissimæ Eucharistiæ Altari propinquo, profundiùs in pariete effossum se exhibet: hac in summitate inscriptione, priscis literarum caracteribus formata, exornatur. *Hic iacent Domini de Murol. specialiter Dominus Guillelmus de Murol., bonus miles, qui obiit in prælio de Poictiers, pro vero Domino suo. a. Lay. M. CCC.* Porrò in inferiori Sepulchri facie, quæ Altare spectat, sex Fratrum Minorum Imagines eminentis picturæ extant: qui acutum, ac pyramidale Caputium gestantes, Capucinorum perfectè habitum referunt. Alterum verò, à læua eiusdem Altaris, lapideum Sepulchrum, è solo, quadripedanea altitudine, exurgit; structuræ antiquitate haud illo posteriùs: in quo Pompa quædam funebris quindecim Fratrum Minorum, insculpta exhibetur: ex quibus alij sacras vestes induti, alij proprio habitu incedentes, acuminata Caputia, absque Lunula, & Scapulari, à tergo pendentia gerentes, procedunt. Hæ porrò insculptæ Imagines, quæ perscripta publicæ auctoritatis fide nobis obfirmatæ fuerunt, cùm Capucinorum Reformationem, duobus integris sæculis antecesserint: quænam antiqua fuerit habitus forma, à B. P. N. Francisco instituta, citra vllam dubitationem indicant. LXXXI.

His Belgium sua quoque suffragia addit. Nam Tornaci, quæ est Vrbs illustris in Belgio, Sede Episcopali celebris: in Sacristia Conuentus Fratrum Minorum de Obseruantia, qui vel tempore B. Francisci, vel non longè post id tempus ædificatus fuit; Calix argenteus antiquissimæ formæ, ab immemorabili tempore Ecclesiæ illius vsui deseruiens ostenditur: qui in exteriori pedis facie, Fratrem Minorem coram Crucifixo genuflexum; alterum quoque sub pede, coram B. Francisco in genua procumbentem, exhibet. Vtrumque verò adeò habitu, & Caputio: tum B. Francisco, tum iis, qui Capucini nuncupantur, consimilem: vt nihil ad perfectam Capucini Imaginem illis prorsus deesse videatur. Cuius Imago probatissimis testibus munita, ad nos delata fuit, Anno 1612. LXXXII.

Per id tempus, aliarum quoque Imaginum transumptum, fideliter ad exemplar delineatum, ac testibus probatum, ad nos missum fuit; quæ in fenestra vitrea eiusdem Ecclesiæ Fratrum Minorum de Obseruantia, Vrbis Tornacensis extant: adeò antiquæ, vt ab ipsa Ecclesiæ erectione quæ propriùs ad quadringentesimum annum accedit, ea fenestra in Choro apposita ab omnibus credatur. In ea porrò historiam approbationis Seraphicæ Regulæ depictam offendas: in qua Romanus Pontifex Honorius III. in Cathedra sedens, manuque Bullam approbationis gestans; & coram ipso B. Franciscus, simul cum quatuor Sociis genuflexis, graphicè Capucinorum habitu depicti exhibentur. LXXXIII.

His accedant geminæ Fratrum Minorum Imagines, seu statuæ, ex ligno fabrefactæ, quæ ex Sacello S. Vedasti Atrebatensis depromptæ, ac fidelissimè delineatæ, sub id tempus, anno videlicet 1612. testibus fide dignis munitæ, ad nos transmissæ fuerunt. Tam antiquas illas statuas esse, quàm ipsum Sacellum, quod vetustissimum est; nonnullis abhinc annorum centuriis extructum; communis est omnium fama. Quàm verò omnibus numeris absolutum Capucinorum habitum, & quadratum Caputium referant, Imagines quæ in ipso Sacello videri possunt, apertè ostendunt. LXXXIV.

ALtera quoque B. Patris Francisci effigies, idoneis testibus probata ad nos perlata fuit, Anno 1613. quæ in Cœnobio de Iancourt, simul cum Imagine Abbatis Balduini conspicitur; qui Anno Domini 1203. Abbas creatus, Ecclesiam illam à fundamentis erexit: cuius successor, qui circa annum Domini 1236. extremum diem clausit, vtramque Imaginem (vt fama est) in ea Ecclesia depingendam curauit. In ea verò S. Francisci effigie, vera antiqui habitus, & Caputij acuminati forma perpenditur; vt in transumpto hîc ad prototypum excusso, quilibet facilè intueri potesti LXXXV.

Imago S. Francisci in Cœnobio de Jancourt in Flandria aſſeruata.

LXXXVI. HVic perſimilem B. P. Franciſci effigiem in Vrbe Idomarenſi, Comitatus Flandrienſis, in Eccleſia Sororum Diuitum S. Claræ aſſeruari; quæ ex antiquiſſima illius Eccleſiæ Tabula plurium teſtimonio deſumpta eſt; Exemplar, anno

Digitized by Google

Capucinorum habitum, ac Caputium gerens: cui Picturæ, ac Pictoris annus subiicitur, his verbis: *Ambrosius Lorenzetus Pictor Senensis fecit, anno Domini* 1335.

Geminæ quoque in Ecclesia S. Dominici, in Altari, quod Guelforum familiæ esse dicitur: Imagines S. Francisci, & alterius religiosè asseruantur: quibus & Caputij quadrati forma, & temporis diuturnitas suffragantur; sub his enim hic titulus inscriptus legitur. *Opus Ioannis de Senis* 1447.

Quarta tandem in lapide marmoreo, qui in exteriori Ecclesiæ S. Francisci Vrbis Senensis facie eminet, Fratris Minoris Imago exculpta conspicitur: quæ apertè oblongum, ac pyramidale Caputium, absque Lunula, & Scapulari profert. Ea verò exculpta fuit anno 1298. vt ex antiquissimis literis in eodem lapide insculptis constat. Hæc quoniam fideliter delineatæ, & publica Tabellionis fide probatæ ad nos perlatæ fuerunt, lubentiùs contemplandas obiicimus.

Anno Dom. 1335. *Anno Dom. 1298.*

Opus Joannis de Senis. 1447.

Claudius 21

Imago

LIV. SVa qnoque quadrato Caputio ſuffragia fert Venetæ Reip. Ditio; Veronæ enim quæ inclyta eſt illius Status Vrbs; Domus quædam eſt, quæ S. Franciſci Mulierum vulgò nuncupatur: quæ cùm olim Fratrum Minorum Monaſterio deſeruiret; Fratribus aliò transmigrantibus, Orphanorum, & Conuerſarum Domicilium eſſe cœpit. Porrò in illius Domus fronte, S. Franciſci, Chriſti ſtigmata excipientis, ac Socij ipſius Imagines lapidi inſculptæ patent; quæ Capucini habitus, & quadrati Caputij figuram, numeris omnibus abſolutam, tam perfectè referunt; vt nihil luculentiùs, ad integram veri habitus formam agnoſcendam, exoptari queat. Quibus hæc fundatoris, ac temporis inſcriptio ſubiicitur: *Dominus Rainerius Zeno, Poteſtas Verone, hanc Eccleſiam fieri fecit, in honorem S. Franciſci anno* 1230. quarto videlicet poſt S. Patris ex hac vita exceſſum anno. Quo tempore, ſimul cum Eccleſia, Ipſæ quoque Imagines exculptæ fuerunt.

LV. His Inſubriæ quoque teſtimonium lubet ſubnectere. In ipſa enim Mediolani Vrbe, quæ amplitudine, & populorum copia eſt illuſtris; quædam B. Franciſci Imago, in Eccleſia S. Franciſci Minorum Conuentualium, marmoreo lapide inſculpta cernitur: quæ cùm Sepulchri os contegat, quod in Sacello familiæ Pyrrorum in eadem Eccleſia effoſſum eſt; apertè eminens Caputium acutum, oblongum demonſtrat; eam verò ante annos ducentos ſculptam, atque ibi appoſitam eſſe, eiuſdem Familiæ Proceres affirmant.

LVI. Cæterùm Neapolitani Regni teſtimonia haud prætereunda ſunt; quæ cùm copioſiora ſint, quàm hîc referri debeant: aliqua indicare magis, quàm recenſere placet. Butunti, quæ eſt Ciuitas Apuliæ: extra Vrbis muros, iacet quædam Abbatialis Eccleſia, ſub titulo S. Leonis Papę primi, Monacis Oliuetanis ſubiecta; in cuius Chori pariete, quamplures Ordinum Fundatores depicti conſpiciuntur: inter quos ſe exhibet S. Franciſcus ſacris ſtigmatibus inſignitus; habitus, & Caputij figura omninò Capucinis ſimilis: atque hanc antiquiſſimam Picturam eſſe, oſtendit quędam inſcriptio literis exarata, ex qua communi fama deducitur, eam tercenteſimum annum excedere.

LVII. His antiquiores ſunt S. Franciſci, ac triginta circiter Fratrum Imagines, quæ Aletij apud Salentinos, in lapideis Coronis, quę in Valuis Eccleſiæ S. Franciſci prominent, inſculptæ habentur: quorum habitus, & Caputia Capucinorum more quadrata, & oblonga; ac temporis inſcriptio, quo ea inciſa fuêre, nimirum Anno Domini 1273. ſedente Gregorio X. Pont. & Carolo I. Andegauenſi, Neapolis, & Siciliæ Rege adhuc regnante; à vera, & antiqua B. Patris forma, at menſura hauſta fuiſſe, demonſtrant.

LVIII. Ex Vrbe Beneuentana exemplar Imaginis B. Patris, quæ ſuprà fores Eccleſiæ S. Franciſci in pariete depicta ſpectatur; ad nos publica Tabellionis fide, ac teſtibus ſignatũ, tranſmiſſum fuit: in quo Caputij forma quadrata à B. P. Franciſco inſtituta, perſpicua ſit. Communis illius Vrbis fama eſt, eam Imaginem ſimul cum Eccleſia, quæ paulò poſt B. P. Franciſci obitum extructa fuit, depictam fuiſſe. Cuius ſimulacrum hac forma exculptum habetur.

Imago S. Franciſci Vrbis Beneuentanæ.

22 *Claude audran fecit.*

CApuæ, quæ eſt Vrbs Cãpaniæ apud Vulturnũ, geminæ B.P.Franciſci Icones, fama vetuſtiſſimæ, in Ædibus S.Petri, quæ Minoribus Cõuentualibꝰ domiciliũ præſtant LIX.

Digitized by Google

præſtant; à dextro Altaris cornu in pariete depictæ cernuntur: quarum prior B. Franciſcum refert; qui demerſam puellam è profunda fluminis vnda manu extrahit: hoc ſchemate.

ALtera eundē B.P.Frācisc̄ audit⁹ prædicantē exhibet. Vtraq; verò illū tā graphicè quadrato & oblōgo Caputio, rudi fune, barba, ac sādaliis Capucinorū

more instructum ostendit; vt nequicquam à Capucinorum Ordinis Fratre sit absimilis: vti exemplaria publica fide ad nos transmissa indicant, quæ hîc oculis subiicimus.

24

TEani, quæ altera est Campaniæ Vrbs, sub Capuano Archiepiscopatu; in antiquissima Tabula à tineis ferè absumpta, quæ in Ecclesia Minorum Conuentualium

LX.

tualium, S. Franciſco dicata, aſſeruatur: B. Franciſci Imago conſpicua ſit; librum læua manu geſtantis, dextera quoque Vulnus oſtendentis: qui Barbam, atque amplioris formæ Caputium, abſque Lunula, & Scapulari, pyramidale geſtat. Ea verò Imago ante ducenteſimum annum ab omnibus depicta creditur. Cuius exemplar publica fide probatum, cùm ad nos tranſmiſſum fuerit, anno 1629. huc referendum curauimus.

LXI. VErùm, quæ in ipſa Regia Vrbe Neapolitana, rerum omnium, ac præſertim pietatis fœcundiſſima, picturæ paſſim obuiæ ſunt; haud leuiorem ſanè iis omnibus, quæ hactenus relatæ fuerunt, huic veritati fidem aſtruunt: ex quibus nonnullas duntaxat, cæteris prætermiſſis, hîc commemorare lubet; quæ in Metropolitanæ Eccleſiæ Sacriſtia paſſim conſpiciuntur: vbi diſtinctis Iconum ordinibus, S. Ludouici Tholoſani Epiſcopi, Caroli Regis filij, hiſtoria exhibetur. Etenim in prima Imaginum ſectione, S. Ludouicum videas; tanquam qui per manus F. Ioannis à Morro Vallis, tunc Generalis totius Ordinis Miniſtri, ſpectantibus Bonifacio VIII. Pont. & Carolo Patre, pluribus quoque Fratribus adſtantibus, Mi-

norum habitum assumat: in quo, quemadmodum & in Ministri Generalis, ac Fratrum circumstantium Imaginibus, nihil præter Capucini Habitus; & Caputij quadrati figuram, omni Lunula, & Scapulari semoto, relatam cernas.

LXIV. Alia quoque Imaginum series, eodem modo S. Ludouicum refert, pauperibus cibos ministrantem: cui & plerique Fratres cum quadratis Caputiis, sua in eo munere obsequia præstant.

LXV. Alij denique ordines illum infirmos visitantem, & consolantem; alij laborantibus necessaria suppeditantem; alij vitæ illis verba ministrantem, aspectui subiiciunt: in quibus adeò habitu, Caputio, Cingulo, soleis, Capucino similem animaduertas; vt ab eo nullatenus differre putes. Hæc omnia, Roberti Regis, ipsius S. Ludouici vterini Fratris, qui circa annum Domini 1309. Regni habenas regendas suscepit; & anno 1342. è viuis excedens dimisit; iussu depictas fuisse, communi fide ab omnibus est receptum.

LXVI. Celebres quoque sunt B. P. Francisci, ac S. Antonij Vlyssiponensis Icones, quæ In Fratrum hospitio, quod Monasterio S. Claræ coniunctum est; in ipso Refectorij capite cernuntur: in quibus antiqui habitus formam, Caputium oblongum, absque Lunula, & Scapularj, rudem chordam, soleas eodem modo, intueri licet.

LXVII. Ac verò ne illas Orbis Regiones, quæ trans-Alpes extra Italiam iacent, tanquam huiusmodi testimoniis vacuas; quibus vera B. Francisci habitus forma probatur, præterire videamur; ex iis huc nonnulla, & illustriora prodeant.

LXVIII. Primum testimonium à Regia Parisiorum Vrbe; quæ cùm amplitudine, ac populorum multitudine sit illustris; antiqua etiamnum Francorum Regum Sedes est, auspicari lubet. Ibi enim in Regia Domo, Sacellum à S. Ludouico Galliæ Rege olim extructum fuit; quod ob ingentem sanctarum Reliquiarum numerum, ac præsertim spineæ Coronæ Saluatoris, quæ in eo asseruatur; sanctum ab omnibus nuncupari solet. In eo si fenestram quandam vitream, ab ipsa Sacelli erectione in eo repositam contempleris: pleraſque S. Francisci Imagines conspicias, quæ cinerei Habitus colore, Caputij acumine longiùs protracto, ac funis, quo præcingũtur, ruditate: Capucinorum Habitum egregiè præseferunt. Eas verò circa annum Domini 1260. quo tempore Rex sanctus Regnum moderabatur, depictas fuisse, omnibus in confesso est.

LXIX. Aliæ quoque S. Francisci, & Sociorum Icones ad Capucinorum formam depictæ in fenestra vitrea apparent; quæ in Conuentu Fratrum Minorum Conuentualium, territorij Bellouacensis in Capitulo reperitur: quarum antiquitas, vt ore omnium euulgatur, tercentesimum, & amplius annum attingit.

LXX. In Monasterio S. Luciani Ordinis S. Benedicti eiusdem territorij, quidam ingentis molis tumulus marmoreus cernitur: in quo Ioannis Coliti Cardinalis à Martino IV. creati, ossa clauduntur; qui anno 1292. extremum ibi diem obiit: in eo binos Fratres Minores insculptos videas, quos à Capucinis nullatenus dissimiles existimes; horum verò Caputia tam oblonga sunt, vt ea ad Cingulum vsque demittant.

LXXI. Simillimam alterius Minoris Fratris Imaginem, in Vrbe Stampensi, quæ inter Lutetiam Parisiorum, & Aurelianum iacet, nobis Franciscanorum Claustrum profert; ad Capucinorum formam lapidi insculptam; quam anno Domini 1236. ibi collocatam fuisse, ex iisdem monumentis constat.

LXXII. His accedant geminæ sociorum B. P. Francisci Imagines, antiquissima in tabula depictæ, quæ in Ecclesia Fratrum Minorum Conuentualium Ciuitatis Aquensis asseruantur, vbi etiam ipsorum corpora humana iacent; ad Capucinorum habitus formam tam ad viuum efformatæ, vt Capucinorum esse videantur.

LXXIII. Quæ verò in Ciuitate Aptensi, in ipso limine Ecclesiæ Fratrum Minorum Conuentualium omnium obtutibus patent, minimè prætereundæ sunt. Ibi enim ab immemorabili ferè tempore, duæ Fratrum minorum marmoreæ statuæ, quæ alteram Beatissimæ Virginis statuam ab vtroque latere cingunt, Ecclesiæ frontispicium

ſpicium exornant : quæ tam perfectè Caputium oblongum, ac pyramidale exprimunt ; vt nulla id ratione negari poſſit. Quibus ſimillimas, in quodam Clauſtri Sacello eiuſdem Conuentus, in vetuſtiſſima Tabula effigiatas reperias, quæ Virginis Deiparæ Imaginem mediam tenent.

LXXIV Neque his aut forma, aut temporum diuturnitate, aut Imaginum diſpoſitione cedunt, binæ S. Franciſci, & S. Antonij Vlyſſiponenſis Icones, in Tabula depictæ ; quæ Auinioni in Eccleſia Fratrum Minorum Conuentualium, in ipſo S. Franciſci Fano, B. Virginis Imaginem in medio ſtantem circumſtant ; quando & illarum picturæ tempus, omnem hominum memoriam effugit ; & habitus anguſtia, & Caputij longioris acumen, nihil præter antiquam habitus Franciſcani formam commendant.

LXXV. In Pago Campi Aquoſi, qui in Boïorum Celticorum Agro, haud longè à Boïca Gergobina diſtat, vetus quædam Eccleſia S. Ioſepho ſacra à Minoribus de Obſeruantia incolitur : in qua à læua Altaris parte, duo in Chori pariete ſepulchra eminent. Primum Guidonem quendam de Dampierre S. Iuſti Dinaſten, ibi conditum refert, Anno 1266. quo tempore, quamplurimæ, in arcuata teſtudine, quæ tumulum complectitur, Imagines depictæ fuêre : inter quas plerique Minorum Ordinis Fratres, Defuncti Animam Deo offerentes referuntur : quorum acuminata Caputia, cuiuſnam antiqua illa à B. P. Franciſco inſtituta, formæ fuerint, ſole clariùs demonſtrant. Integram Iconem, ex Apographe fideliter expromptam, ac publico teſtimonio, ſcripto conſignato, confirmatam ; hûc ſpectantium oculis obiicimus.

Tumulus Guidonis de Dampierre apud Min. Obser. Campi Aquosi.

LXXIX

ALterum marmoreum, Annam Borboniam Burgundiæ quondam Ducis filij vxorem, in eo, anno 1283. tumulatam, literis in fronte exaratis, proloquitur: cuius anterior facies, distinctas columnas in marmore effictas gerit: inter quas nonnulli Minores Fratres opere Anaglypho insculpti extant: quorum Habitus quadratum Caputium, ac Cingulum rude, antiquæ B. P. Francisci Institutioni haud obscurum testimonium præbent. Quorum idcircò hîc figuram, æneis tabulis incisam, ac publica auctoritatę confirmatam, apponimus.

Tumulus Annæ Borboniæ in Eccliã Min. Obser. Campi Aquosi

27

Digitized by Google

LXXX. AT illuſtre nobis Villæ-francæ Oppidum, quod in Bellijocenſi Agro præcipuum eſt; ex Minorum Obſeruantium Eccleſia: quæ ab ipſa B. P. Franciſci tempeſtate anno 1210. prima omnium, apud Gallos extructa aſſeritur; antiquæ inſtitutionis teſtimonium ſuppeditat. Ibi namque quædam plani fornicis Camera, à dextro Euangelij latere, haud procul ab Altari exurgit, in qua Eleonoræ à Sabaudia; quæ Thomæ quondam Sabaudiæ Comitis filia, Ludouico Bellijoci Baroni coniugio copulata fuerat, tumulus conſpicitur; Anno 1296. extructus: quo tempore illa, poſt vitam magna cum pietatis laude tranſactam, rebus humanis vale dixit: Huius Eleonoræ, ac tumuli meminerunt, Franciſcus Gonzaga, & Iacobus Fodereus huius tempeſtatis Scriptores, qui de his plura commemorant. Lateritius Tumulus vndique ſtirpis Sabaudæ Gentilitiis reſperſus, morientis effigiem depictam refert: quam plerique Minores Fratres, extrema illi in morte perſoluentes circumſtant: quorum ſi Habitum, ac quadrata Caputia ſpectes, haud ægrè ea à B. P. Franciſci, qui eodem ſæculo floruit, inſtitutione profecta eſſe tibi perſuadeas. Horum effigies fideliſſimè delineatas, eò lubentiùs tabulis inſculptas in lucem proferimus; quòd R. P. Delaual Viri clariſſimi, Generalis totius Ordinis de Obſeruantia Definitoris, ac Villæ-Francę Guardiani humanitate, ac benquolentia, horum perſcriptum teſtimonium publica fide confirmatum acceperimus. Diagraphicum opus hoc eſt.

Tumulus Eleonoræ Sabaudiæ qui eſt in Villefrancæ in Eccliâ F. Min. Obſeruantium.

28 K

Imago S. Francisci in Coenobio de Jancourt in Flandria aſseruata.

LXXXVI. HVic perſimilem B. P. Franciſci effigiam in Vrbe Idomarenſi, Comitatus Flandrienſis, in Eccleſia Sororum Diuitum S. Claræ aſſeruari; quæ ex antiquiſſima illius Eccleſiæ Tabula plurium teſtimonio deſumpta eſt; Exemplar, anno

Digitized by Google

tranſmiſſa fuit: cuius cùm tanta antiquitas ſit, vt illius ſculptura temporis immemorabilis præſcriptionem ſibi vendicet; Caputij tamen figuram pyramidalem, abſque Scapulari, atque anteriori Lunula, qualis Capucinorum eſſe ſolet, præſefert; ac proinde antiquam rei veritatem teſtatur. Quapropter eam hìc, nullatenus ab exemplari immutatam, oculis intuendam proponimus.

Imago Fratris Minoris in eadem Vrbe Idomarenſi.

LXXXVIII. CÆterùm illuſtris eſt S. Franciſci è celebri Bruxellarum Vrbe, quæ Brabantiæ nobiliſſima eſt, Anno Domini 1612. huc ad nos perlata, quam Reuerendus quidam illius Vrbis Canonicus, de Mol cognominatus, apud Beguinas

Digitized by Google

Bruxellenſes in quodam vetuſtiſſimo precum libro reperit: cuius hîc excuſſam Iconem ſubiicimus, in qua & anguſti habitus, & Caputij longioris forma; immò & Barba in B. Patre conſpicuè cernitur.

AT neque Germania ſuis nobis teſtimoniis deeſt. Etenim Reginopoli, quæ inter liberas Germaniæ Vrbes, diuitiarum copia, ac Imperialibus Comitiis

illuſtris

illuſtris celebratur: extat Eccleſia Saluatoris Minorum Conuentualium, à Fratre Cæſario Spirenſi conſtructa: in cuius medio ſeſe offerunt, duæ S. Francisci, & S. Ludouici Tholoſani Epiſcopi ſtatuæ, omnium voce veruſtiſſimæ; quæ antiquum Minorum habitum, oblongum Caputium, chordam, & cætera his conſentanea, tam perſpicuè contemplanda exhibent: vt eiuſdem oculos, ac mentes ad ſe alliciat, ac publicam veri habitus fidem omnibus adſtruant. At neque hæ tantummodò, ſed aliæ quoque Imagines, S. Franciſcum, S. Antonium, & S. Ludouicum referentes, in quadam vitrea eiuſdem Eccleſiæ feneſtra antiquiſſima, omnibus patent: in quibus eadem prorſus habitus, ac Caputij figura, quæ nunc Capucinorum eſt, præclarè conſpicitur.

XC. His tandem poſtrema ſuis calculis ſuccedit Hiſpania: cuius teſtimonia ideireo hactenus differenda duxi; vt quò illuſtriora ſunt, eò tenaciùs animis inhæreant; ac velut cæterorum colophon, huius rei veritatem concludant; finémque controuerſiæ imponant. Primum igitur nobis teſtimonium Barcino, inter Hiſpaniæ Citerioris Vrbes celeberrima; ex quodam ſanctimonialium S. Auguſtini Monaſterio, quod olim Monſales S. Claræ plurimorum annorum ſpatio incoluerant, ingenuum profert. In eo Fanum S. Claræ adhuc integrum ſtat; vbi duo ſepulchra, ſub vnico fornicis arcu concluſa, nonnullas B. Virginis, ac Angelorum Imagines in Arcu depictas exhibent. Porrò in vtroque Arcus latere, bini Fratres Minores genuflexi conſpiciuntur, habitu quidem, atque acuminato Caputio, adeò Capuciinis ſimiles; vt nihil inter eos diſcriminis interſit. Pictura verò tam veruſta, vt ducentorum annorum tempus excedat vt ex temporis inſcriptione, licet ex parte corroſa, colligitur: qua annus 1326. notatur.

XCI. Eodem planè modo, & in altero S. Ioannis Baptiſtæ Sacello, quod in eadem Eccleſia extructum eſt; aliud ſub arcu buſtum cernitur: in quo antea B. Agnetis, primæ illius Monaſterij Abbatiſſæ, Corpus multis annis iacuerat: in cuius Arcus teſtudine, cùm nonnullæ Sanctorum Icones depictæ ſint; in dextero, ac læuo ipſius pede, duo Fratres Minores inſtar priorum genuflexi, habitu, & acuminato Caputio conſimiles habentur; ante trecenteſimum annum depicti; vt ex Epitaphio liquet, quod in marmoreo lapide ſculptum, ita legitur. *Hic eſt ſepulta S. Virgo Agnes, quæ huius Monaſterij, per quadraginta & ſeptem annos, & amplius prima Abbatiſſa exiſtens; tanto in morte, & poſt glorioſa corruſcauit miraculis, quanto, dum viueret, ſanctitate vitæ, & claritate famæ præfulſit. Obijt autem Anno Dom.* 1280. *Kal. Octob. Feria quarta.*

XCII. Haud minorem huic veritati fidem conciliant, nonnullæ B. P. Franciſci, & aliorum Fratrum Imagines: quæ olim in Oppido Riuipollenſis, quod inter Catalauniæ Oppida adnumeratur, apud Monachos ſancti Benedicti, in Eccleſia S. Mariæ, in Tabula depictæ aſſeruabantur: quæ cùm S. Franciſcum, ac reliquos Fratres acuto, & oblongo Caputio ornatos oſtenderent; antiquiſſimique temporis ſibi diuturnitatem vendicarent. Capucinorum Vicenſis Conuentus Guardianum aliquando impulit; vt antiquum ſimulachrum, à Cœnobij illius Priore, dono in Religionem transferri poſtularet: cui cùm Prior annueret; donationem publico inſtrumento confirmauit, Quod apud nos incorruptum ſeruatur.

XCIII. Aliud quoque teſtimonium, æque illuſtre, Perpiniani: quæ eſt Aquitaniæ Vrbs, Hiſpanorum ditioni ſubiecta; in Porticu exterioris Conuentus Fratrum Minorum de Obſeruantia proditur: vbi ſepulchrum marmoreum, ſolo iacens, in operculi umbilico defuncti figuram, more Capuciinorum induti; ac circumcircà pleroſque Fratres Minores, Capucinis perſimiles, inſculptos profert; tanta annorum diuturnitate antiquos; vt tertium ab hinc ſæculum præcedant: vt ex illius Defuncti Epitaphio, in eodem lapide exculpto perſpicuum eſt; in quo ita habetur. *Anno* 1312. *ſeptimo Idus Iunij, obijt Frater Hermandalgus Oliua, cuius oſſa poſita ſunt in hoc ſepulchro, quod ordinauit fieri Boneta Matet, Vxor quondam Domini Rodulphi Oliuæ, in ſuo vltimo teſtamento.*

At verò Monaſterium ingreſſis,S.Ludouici,& aliorum Fratrum Minorum effi- XCIV.
gies, nullarenus à Capucinis Habitu,& Caputio diſſimiles, in Clauſtro omnium oculis obiiciuntur,quæ in antiquiſſimi Altaris facie ſunt depictæ.

Huic porrò tam probatæ veritati, non leue pondus addunt,pleræque Fratrum XCV.
Minorum Imagines, quæ in Eccleſia Fratrum Minorum de Obſeruantia, in Oppido villæ-Francæ Panadarum,Diœceſis Tarraconenſis,exculptæ cernuntur; cùm enim ibi in Sacello S.Bartholomæi, quidam lapis ſepulchralis marmoreus è latere Altaris erumpat; in quo multorum Fratrum Minorum, velut in ſupplicatione incedentium, ac Defuncti funus proſequentium,imagines inſculptæ ſe offerant; in his nonnifi Capucinorum Habitus, & Caputij longioris, ac pyramidalis formæ omnibus contemplanda exhibetur,hoc Epitaphio inſcripto.

Sectans prò modulo procerum veſtigia, geſtus
Hoc iacet in tumulo Bñ Martini Vir honeſtus
Qui obÿt anno Dom. 1287. Nonis Februarÿ.

His tandem finem imponant,nonnulla S.P. Franciſci, & aliorum Fratrum ſi- XCVI.
mulachra;quæ in Oppido Birginij,Diœceſis Orgelitanæ,in Eccleſia Fratrum Min. de Obſeruantia omnium oculis ſunt expoſita. In primis namque in Maioris Altaris Icona; in qua & Chriſtus Dominus, & B.Virgo dextram,ac lævam partem ſibi vendicant:coram illis S.Franciſcus ingeniculans,quaſi aliquid ab illis accepturus, depingitur;tam graphicè,& adamuſſim ad Capucinorum habitum,& formam effigiatus; vt nihil niſi Capucini præſeferat. Alterum quoque eiuſdem S.Patris ſimulachrum ſub organo,in quodam S.Annæ Sacello, in Tabula depictum cernitur; in qua B.Pater,pluribus Fratribus genuflexis Regulam tradit. Cuncti verò Capucinorum habitum, & Caputium gerunt: Harum tandem Iconum antiquitas, communi fama,ad ducenteſimum annum pertingit. Quo fit, vt nulli dubium eſſe poſſit,quin pluribus Annorum luſtris,Capucinorum Reformationem præceſſerint.

Plures adhuc Imagines, ac Sculpturæ his adnecti poſſent:quæ quadrati Caputij formam in Minorum Ordine primam, & antiquiſſimam eſſe demonſtrant, quas breuitatis ſtudio prætermittimus.

QVARTA CLASSIS TESTIMONIORVM,
Ex Apparitionibus Beati Franciſci, &c.

QVARTA hæc Claſsis, tam copioſam ad huius rei veritatem tuendam,ac de- XCVII.
monſtrandam teſtimoniorum aciem inſtruit; vt ſi vniuerſas B. Franciſci, S.Antonij,ac aliorum Beatorum Fratrum Apparitiones,quæ ſub Capucinorum habitu pleriſque obtigerunt, huc in ordinem legi oporteret; omnem propemodùm numerum excederent. At neque in hoc teſtimoniorum genere,tam certam,ac irrefragabilem huius rei demonſtrationem collocatam cenſemus;quin eoſdē quoq; non ſemel in Min. Conuentualium, & Obſeruantium Habitu fidelibus apparuiſſe arbitremur:præſertim cùm Apparitiones,& miracula, quæ vel à Beato Frāciſco,vel ab aliis Minorum Ordinis Sanctis præſtantur; non in certi,ac determinati habitus atteſtationem;ſed ad Fidei potiùs,ac pietatis, qua à fidelibus inuocantur,approbationem fiant. Hi enim in ea habitus forma fidelibus interdum apparent;in qua ab iis animo, ac pietate concipiuntur. Quo fit,vt hoc argumenti genus,ad veram Caputij formam comprobandam,minùs certum,ac neceſſarium eſſe ſoleat. Attamen, quum ad diuinam habitus,ſeu Caputij approbationem fiunt;haud vlli dubium eſſe poteſt;quin ex iis certa,ac neceſſaria fides exoriatur. Quapropter,ne hoc quoque probationis genus nobis deeſſe videatur;pauca dūtaxat huiuſmodi cæleſtium Apparitionum exempla,hìc indicare potiùs,quàm enarrare lubet.

Atquè vt à F.Matthæo de Baſſo exordiamur: illuſtris, atque ad rem demon- XCVIII.
ſtrandam efficax;fuit illa B.P.Franciſci Apparitio; quum is anno 1524. Matthæo de Baſſo,adhuc inter Obſeruātes cōſcripto,apparēs; quadrato Caputio inſtructus,

non

non semel ante illum incedere visus est ; quemadmodum in hoc primo Annalium Volumine, eodem anno fusè prosequuti sumus : Hæc enim, cùm ad veri Habitus, & quadrati Caputij formam Orbi restituendam, facta fuerit ; maximam profectò vim, atque inuictum robur, ad hanc rem demonstrandam sibi vendicat. Quapropter haud mirum, quòd ex ea prima Religionis Capucinorum initia prodierint.

LXXXIX. Huic alia quoque F. Francisci à Cartocero, Viri inter Obseruantes pietate conspicui, anno 1525. visio succedit : in qua cùm vera B. Francisci habitus forma, ad rudem habitum, & Caputium quadratum contracta, diuinitus illi demonstrata fuerit; quam futura tunc Capucinorum Reformatio gestatura erat : vti in Annalibus fusiùs explicatum fuit; irrefragabile huic Demõstrationi argumentũ ministrat.

C. Tertia anno 1572. cuidam ex Maffeorum familia, in Oppido Aquefrigidę contigit; qui cùm agri sui partem, quæ ad Conuentus Capucinorum ædificationem necessaria erat, nullo neque iusto pretio vendere vellet; noctu dormienti, B. Franciscum Capucinorum habitum indutum, sibique subiratum conspicit; qui eum fune, quo præcinctus erat, duriùs flagellatum, ad agri donationem compellit. Quemadmodum eo anno vberiùs exaratum fuit.

CI. Neque absimile est, quod Francisco Veghæ Mendozæ, Ciuitellæ Arcis Præfecto accidit; qui cùm Capucinorum Conuentus ædificationem impediret; tetà B. Francisco illi in Capucinorum habitu apparente, obiurgatus : cùm increpationem negligeret, ab eo flagellis cæsus resipuit. Eodem quoque habitu B. Pater Octauio Gallucio Aquensi, Ordinis Minorum deuotissimo, ægrotanti apparuit : quem cùm verbis consolatus esset, diem illi quoque obitus prædixit.

CII. Dominico ex Comitibus Piozaschi, Viro planè pio, atque erga B. Franciscum cùm primis deuotione affecto; B. Pater, Capucino habitu indutus, oranti apparet, ac litis cuiusdam victoriam pollicetur.

CIII. Dragutius è Casali Nouo, Consentini Agri oppido, Capucinorum Conuentus ædificationi præfectus : cùm in supremum morbum incidisset, Anno 1600. B. Franciscũ & B. Antonium Vlyssiponensem, Capucino habitu sibi apparentes conspiciẽs, exclamare cœpit : En B. P. Franciscus, en B. Antonius adstant; Capucinorum me habitu induite : sic enim iubent ipsi. Cúmque id Propinqui præstare recusarent : Quid mihi (inquit) gloriam inuidetis ? Cælum cum ipsis non petam, nisi eorum habitum geram : Vix autem habitum indutus, in Domino obdormit.

CIV. Ductor quidã peditum adhuc superstes, cuius nomẽ consultò reticeo : cùm apud Ducem Offunensem, Neapolis proregem, atrocioris criminis falsò accusatus esset; capitalem sententiam propediem expectabat : quo tempore, cùm obnixè B. Francisco innocentiam suam commendaret : Sanctus Pater Capucinorum habitum gerens, & cum eo duodecim Fratres, omnes quadrata Caputia gestantes, eidem in carcere apparuêre; qui eùm illi liberationem promisissent, eam postridie nemine pro eo agente, à Prorege vltrò impetrat.

CV. Denique, vt innumera alia huiusmodi Apparitionum exempla præteream : anno 1627. cùm Torrens Bonia, qui per Vallem Oscellæ apud Insubres, præceps decurrit; plus solito excrescens, toti Valli, ac præsertim Capucinorum Monasterio, quod in ea extructum est, inundationem minaretur : S. Franciscus, & S. Antonius, more Capucinorum induti, Torrentis cursum, & irruentium aquarum impetum, velut benedictione coërcentes, in margine à quamplurimis visi sunt : qui aquarũ vi sedata, protinus ex oculis euanuêre. Hæc publica Fide iurata, ac plurimis testibus munita, ad nos transmissa sunt. Ex quibus nulli non perspectum esse potest ; quadrati Caputij formam, Beato Francisco propriam, & antiquissimam fuisse.

QVINTA CLASSIS TESTIMONIORVM, *Ex Miraculis.*

CVI. NEc minorem huic rei fidem astruunt, innumera propè Miracula, quę ad veram S. Francisci habitus formam fidelibus commendandam, variis Orbis Regio-

nibus,à Deo Opt.Max.edita ſunt:ex quibus paucalhîc duntaxat libet referre, cæteris in Annales reiectis. Eſis, quæ Vrbs eſt in Apulia Daunia, vulgato nomine Troia nuncupata, anno 1606. Antonius Caracciolus ex Emilio Caracciolo, & Caterina Filomarina progenitus: grauiſſimo morbo laborans, ad extremum tandem cum morte conflictum moribundus deuenerat: cùm à parentibus, precibus B. Francisco, cuius eximia deuotione afficiebantur, pro filii ſalute oblatis: B. Pater quadrati Caputium geſtans, & Capucinorum prorſus more indutus, ſub ſolis occasum morienti apparet; verbis conſolatur, incolumitatemque pollicetur, quam paulò poſt reſumptis viribus aſſequitur.

Poſteriori anno 1607. Helena, Lelii Pignatelli Nobilis Neapolitani Vxor, cùm Anxani, quæ Vrbs eſt Aprutij, grauiſſima pleuritide correpta, extremum iam ſpiritum ageret; Capucinorum Habitum, quem ab eorum Generali ſibi in morte impetrauerat, ſibi afferri iubet; vt eius ſaltem aſpectu ante mortẽ frueretur. Habitus cum quadrato Caputio allatus fuit: quo cùm moribũda indui poſtulaſſet: vix eum trium horarum ſpatio indutum geſtauit; cùm è morbo conualeſcere cœpit; breuique integram incolumitatem, ad veram B. Franciſci Habitus formam comprobandam, adepta fuit. CVII.

Eodem ferè tempore quidam noſtri Ordinis Clericus, apud Siculos grauiſſimè ægrotabat, quem Phyſicus neceſſariò ob morbi curationem Habitum exuere, ac nudum inter lintea iacere compulit. Reluctabatur Clericus, neque vllo Medici conſilio adduci poterat; vt rem in Ordine inſuetam præſtaret: at accedente Guardiani præcepto, Medici conſilio parere cogitur. At vix habitum exuit, & ad lintea acceſſit: quum protinus exclamare cœpit: En vror, en vror, reddite habitum, en vror: cúmque illi habitus redditus fuiſſet; ſtatim ex morbo conualuit: vt hinc & vera B. Franciſci habitus forma commendaretur; atque omnibus perſpectum eſſet, quanta illius apud Deum virtus exiſteret. CVIII

Porrò huius rei probationem, mirum in modum auget, ipſe Dæmonũ terror, quo ad huius habitus aſpectum percelluntur: cuius vnum, aut alterum exemplum, certa fide probatum, proferre haud importunum erit. Genuæ apud Ligures anno 1570. Vir quidam opibus potens, quales illius Vrbis Nobiles eſſe ſolẽt, multas ſibi ex fœnore diuitias coaceruauerat: quas ne reſtituere cogeretur, ita à Sacramentorũ vſu, præſertim pœnitentiæ abſtinebat; vt tamen quotannis à Curato, ſuſcepti Sacramẽti fidem, multo ære ſibi compararet. Hic tandem cùm in ſupremum morbũm incidiſſet; nulla vera delictorũ pœnitentia ductus, ab humanis exceſſit. Vxor verò, quæ Capucinis deuotiſſima erat; vt defũcti Cõiugis animæ ſuffragaretur, habitũ à Guardiano Capucinorum, ſummis precibus obtinuit, quo defuncti Corpus induendũ curauit. Cadauere interea in quoddã Clauſtri ſacellum, apud Fratres Minores de Obſeruantia delato: dum in poſteram diem funera (vti decebat) illi ſolemnia parantur; ab iis noctu circa illud excubiæ obſeruabantur. Dũ igitur duo iuxta Cadauer, Fratres noctu vigilant; in ipſo noctis profundo, Defunctus, qui in feretro iacebat, membra mouere, ingentẽque ſtrepitum, quaſi in Fratres inſilire vellet, edere cœpit: quare exterriti illi, celeriùs inde aufugientes, rem Guardiano narrant; qui cò binos alios deſtinat, vt rem certiùs agnoſcat; quibus cùm idem, quod prioribus, accidiſſet. Re certò perſpecta, Guardianus totam Conuentus familiam in Refectorium conuenire iubet. Is verò vno, aut altero Fratre ſecum aſſumpto; ſtola armatus, mortuum in Dei nomine coniurat; vt ſe ad Refectorium præcedentẽ ſequatur. Tum Prior Refectoriũ verſus greſſum dirigit. Horribile dictu. Defunctus è feretro exiliẽs Guardianum ſequitur; ſimulque poſt eum ad Refectorium peruenit; vbi coram Fratrum multitudine iterum coniuratur: vt cur ſtrepitũ edat, quidvè ab eis exquirat, palàm aperiat. Mortuus mox horrenda voce inclamat: Quid me de ſtrepitu interrogas? Interroga cur maiori ſtrepitu non perſonem? En hic me Habitus acriori, quã Auernus flãma adurit. Iam me, Dei Iudicio damnatum, Dæmones ad Tartara rapuiſſent, niſi cum iis hic Habitus pugnaret. Hoc me vos quàm primùm Habitu exuite: tum veſtra pace fruimini. Tunc Guardiano imperante, cùm Defuncti corpus Habitu expoliatũ eſſet: mox Dæmones, omnibus ſpectantibus, arreptum corpus aſportant, & in XIC.

Infernum

Infernum ſepeliendum ferunt, intolerabili ibi prorſus fœtore relicto. Rem alta mente perpendens, Senex quidam venerabilis, qui facto præſens fuerat; paulò poſt ad Capucinorum Habitum euolauit, à quo hæc certa fide tradita didicimus.

CX. Neque abſimile eſt, quod apud Siculos accidiſſe, haud minori nobis fide probatum fuit: vbi fœnerator quidam, cùm ad ſupremam vitæ lineam peruenisſet, ſupplex à Capucinis petiit, vt habitu in morte donaretur: quod cùm ab iis impetraſſet, habitus ad Infirmum delatus lecto imponitur. At dum bini Fratres à Guardiano miſſi, in oratione cum Infirmo pernoctant; intempeſta nocte horribilis in eo cubiculo vox cuiuſdam perſonat, dicentis: *Apprehende; Apprehende illum.* Cui alterius vox reſpondebat: *Non poſſum.* His Fratres obſtupefacti; cùm eas Dæmonum voces eſſe intelligerent; Defunctum, ac lectum Aqua benedicta aſpergebant. Rurſus tamen eadem voce altiùs perſtrepente: *Apprehende, apprehende illum.* Altera verò reſpondente: *Non poſſum, quia S. Franciſci Habitum in lecto ſtratum gerit.* Cùm inde Fratres eum Dei Iudicio condemnatum colligerent; remque indignam iudicarent, eum ſacro B. Franciſci Habitu indui, quem æternæ damnationis ſententia premeret; Habitum è lecto tollunt: moxque Defuncti cubiculum fumus, ac ſulphuris fœtor tam dirus occupat: tamque ingens ibi ſtrepitus auditur, vt tota illa domus à fundamentis ruere videretur. Inter hæc duo Dæmones (vt videbatur) ad Defunctum, qui in eo ſtrepitu animam exhalauerat; accedentes, illius corpus in aëra efferunt, ac ſecum aſportant.

CXI. His poſtremò accedat, quod Pragæ, quæ præcipua Boemiæ Vrbs eſt, anno 1605. cuidam Hæretico contigit; qui cùm pyramidale Capucinorum Caputium deridere vellet; habitum ſibi Capucinorum more confingit, & acuminatum Caputium hiſtrionico ludo ſibi in capite componens, eo choræas, inter nuptiarum conuiuia, ducere eſt auſus. At in ſacrilegum velox Dei ira deſæuit: necdum enim ad ſaltationis medium peruenerat; cùm repentina cordis ſyncope correptus, coram omnibus humi dilabitur. At ſceleris pœnitens; cùm nullam, præterquàm ſacrilegam illam ſacri habitus irriſionem, ſui deliquij cauſam agnouiſſet, ab eo vix poſt longum tempus conualeſcere potuit; vt vera B. Franciſci Caputij forma, ac virtus non ſolùm Fidelibus; ſed ipſis quoque Hæreticis innoteſceret. Quamplurima alia conſultò prætereo; ne qui ea lecturi eſſent, tædio afficiantur.

SEXTA CLASSIS TESTIMONIORVM,
Ex antiquis, ac recentioribus Scriptoribus.

CXII. AD poſtremam tandem Teſtimoniorum Claſſem accedo, quæ cùm ex omnium, tum priſcorum, tum recentiorum conſenſu, quæ veritatis vox cenſenda eſt, colligatur; certiſſimam antiquæ veritatis fidem præſtat; & abſque vlla dubitatione oſtendit; quænam priſca fuerit Caputij figura, à B. P. Franciſco ab exordio in Ordine inſtituta. Hi namque, cùm vel propiùs ab Ordinis natiuitate abfuerint; vel Capucinorum ortum longè præceſſerint; vel tandem ex antiqua rei fama, ac traditione, puriorem illius ſenſum hauſerint; velut omni exceptione maiores, incorrupti huius controuerſiæ Iudices eſſe poſſunt. Quapropter hanc Claſſem poſtremo loco legendam duximus: vt velut totius huius Demonſtrationis ſigillum, controuerſiam omnem deleat, ac rei veritatem ſua auctoritate concludat.

CXIII. In his igitur primum locum iure ſibi vendicat Bartholomæus Piſanus, diuerſorum voluminum, tum maximè libri Conformitatum Auctor: qui cùm anno Domini 1380. inter vita, ac doctrina illuſtriores in Minorum Ordine claruerit, omnem prorſus affectati erroris ſuſpicionem abſtergit. Hic quænam vera B. Franciſci habitus forma fuerit declarans, in libro Conformitatum ita de B. Franciſco ſcribit. *A principio Ordinis vſque ad finem tunica, corda, & fœmoralibus diues, in ſola gloriabatur penuria, & egeſtate gaudebat: vnde ſola habituali tunica, nullam aliam interiùs deferendo, fuit contentus. Et hæc erat, vt dicit quinta pars Legendæ, rugoſa, aſpera, & iſpida: veſtis enim horrebat mollitiem, aſperitatem amabat, dicens: Duris, & aſperis*

Dæmones in fugam conuerti, delicatis autem, & mollibus ad tentandum fortiùs animari. Sed Habitus eius qualis fuerit, dicit Legenda antiqua. Ipse enim à Christo edoctus, voluit Habitum suum exteriorem Cruci conformem ad literam esse: vndè mensuram Habitus quoad longitudinem, & latitudinem, & qualitatem; & quoad vilitatem, & colorem docuit verbo, & exemplo; testibus Fratribus Bernardo, Aegidio, & Massæo, & aliis Sociis, qui se ab eo formam Habitus accepisse dicebant, & opere testabantur. Quoad materiam docuit, quod esset de panno vili, & cinerei, vel pallidi, vel terrei coloris; Christi mortificationem repræsentans, & talis grossiciei, quod corpus foueret, & posset Fratri sano vna Tunica sufficere, intus & foris repetiata: tantæ longitudinis, quòd succincta, absque omni colligatione suprà Cingulum, terram non tangeret. Longitudo manicarum vsque ad extremitatem digitorum, ita quòd manus operirent, & longitudinem manuum non excederent. Latitudo manicarum esset tanta, quòd manus liberè intrare, & exire possent. Caputium quadrum, ac tantæ longitudinis, quòd faciem operiret: ita quòd Habitus Crucis formam præsentaret, & omnis humanæ gloriæ, & ornatus contemptum suæ vilitate prædicaret, & Fratrem Minorem Mundo Crucifixum, & mortuum ostenderet: & esset nuditatis operimentum, & necessitatis, & ærumnarum paupertatis fomentum: & Professorum humilitatis signum: & portationis impropery crucis Christi verum indicium. Et de isto dicit Regula; quòd habeant vnicam tunicam sine Caputio, quia ad instar tunicæ debeat esse strictus, & longus. Hæc in Legenda antiqua.

En præclarum antiqui auctoris testimonium, quo quadratum Caputium ab ipso Ordinis principio, ac proinde ex B. P. Francisci institutione profectum esse, antiquioribus monumentis probat. Illam enim antiquam Legendam, quam hoc loco Auctor commemorat; à tribus B. Francisci Sociis conscriptam fuisse, communis est omnium fama, & consensus. CXIV.

Huic alterum antiquioris adhuc Patris testimonium accedat, videlicet B. Angeli Clareni: qui tempore Cælestini V. Pontificis anno 1295. Reformationis Clarenorum Pater fuit. Huius libellus de septem tribulationibus Ordinis M.S. circumfertur; in quo eadem prorsus, & verba, & quæ de quadrato Caputio, modò ex Pisano retulimus, distinctè exarata leguntur. Neque id mirum: cùm Pisanus ea ex antiqua Legenda, quæ & Angelo Clareno, & ipso erat antiquior, in eum locum transtulerit; à qua & sua Clarenum hausisse credendum est. CXV.

Quamobrem, vel huius Legendæ, vel priscorum aliorum Ordinis Scriptorum auctoritate motus, Rodulphus Tossinianensis inter Minores Conuentuales non exigui nominis: Vir cum primis ingenuus, dum veram B. Francisci habitus formam, in sua Historia describit, Caputium quadratum inter alia commemorat, his verbis. *Tunica B. Francisci fuit pallentis, & cinerei coloris, qualem fuisse tunicam inconsutilem Christi quidam affirmant. Fuit quoque Cruciformis: cuius longitudo terram non attingebat, latitudo verò manicarum ad extremos digitorum articulos perueniebat. Fuit ei vestis vnica, atque abiecta, & ad pedes defluens: nec turpe ducebat eam ferre, quanquam ei Principes conueniendi forent. Hac vtebatur, siue vis frigoris, & hyemis instaret, siue ardor æstatis. Caputium quoque quadratum detulit, tantæ quidem longitudinis, quòd faciem operiret: qualem Habitum deferre consueuerunt agrestes homines illius Regionis: de quo quidam Vates aptè admodùm, & eleganter cecinit carmine:* CXVI

Franciscus verò donum latabile agrestis
Accipit, & forma: quàm primùm insignit amata,
Texta Crucis consuta dehinc simul aptat habenda
Tegmina dura sibi

Vnde mensura sui habitus, latitudinem, longitudinem, qualitatem, despectionem, & colorem verbo simul, & exemplo docuit, sicut Socij eius ab eo accepisse testabantur, quibus persæpè dicebat.

Præterea mollis, pretiosa licentia vestis
Sit procul.

Quod

CXVII. Quod etiam ante Rodulphum, adnotauerat Sedulius, in vita B. Franciſci, qui in huius rei argumentum, pleroſque Beati Franciſci habitus, & Caputia, forma planè quadrata ſe vidiſſe teſtatur: ita vt nullus iam dubitationi locus relictus eſſe videatur. Sedule. Commend. in vita S. Franc. c. 2.

CXVIII Præclarè quoque Ioannes Rauſſerius Andegauenſis, Ordinis Minorum de Obſeruantia, libro, quem dè ſtatu, & origine Seraphici Ordinis S. Franciſci inſcripſit; quæſtionem illam pertractans: Quiſnam Fratrum Minorum Habitus eſſe debeat: vbi multa vltrò, citróque agitauit; tandem citato Sedulio, cuius modò memſhimus, rem ita concludit. *Certè liberè fateri oportet, Ordinem à ſuis incunabulis, atque adeò ipſum S. Patriarcham Franciſcum, eo habitu, Caputio, ac indumenti forma vſos fuiſſe; quo nunc Capucini vtuntur (licèt fortè non omninò ſimili) qui habitus, cùm circiter ducentorum annorum ſpatio intermiſſus fuiſſet, poſtremò Clementis ſeptimi auctoritate, anno 1526. fuit reſtitutus.* Ioan. Rauſſon. de ſtatu & Ord. Min.

CXIX Ingenuam hanc apertæ veritatis confeſſionem, ante Rauſſerium Marcus Vlyſſiponenſis, Chronicorum D. Franciſci Auctor, non ſemel Orbi conſpicuam fecit, Chronic. part. 2. cap. 1. vbi de Templo in honorem Beati Franciſci, à D. Iacoba de ſeptem ſoliis erecto agens, ita ſcribit: *Succeſſu temporis auctum fuit Monaſterium iſtud, in quo nonnulla Icones cernuntur; Capucinorum habitu ad viuum depicta, quo Fratres Minores eo tempore vtebantur.* Præterea lib. 5. cap. 21. cùm B. Franciſci Imaginem refert, quæ in Abſide Baſilicæ Lateranenſis opere Muſiuo fabrefacta conſpicitur, ſic habet. *Inter B. Virginis, & S. Petri ſimulacra, collocata eſt Imago S. Franciſci breuior, qui ſacris Stigmatibus ornatus apparet, Caputiumque acuminatum geſtat. Huiuſmodi enim & is viuens detulerat, ac totus Minorum Ordo tunc eo vtebantur.* Idem Chron. 3. par. lib. 9. c. 15. cùm de Capucinorum Reformatione agit, hæc verba habet. *Fr. Matthæus de Baſſo primus fuit, qui his temporibus Caputium acutum deferre cæpit. Hic S. Pater cùm eſſet ſpiritu feruens, & magno erga ſanctam paupertatem zelo flagraret; viſo S. Patris Caputio, aliud ſimile ſibi parauit, & habitum vilem indutus, ſimplex, nudis pedibus incedebat.* Hæc, & pleraque alia ſparſim, hic Auctor de Quadrato S. Patris Caputio ingenuè exarat; quæ hîc commemorari non eſt opus. Chron. 2. p. l. 2. c. 1. Lib. 5. c. 21. Chron. 3. p. lib. 9. c. 15.

CXX. Neque ab his diſſentanea ſunt, quæ ſcribit Alphonſus Ciaconius Dominicanus, de vita, & geſtis Pontificum, in Gregorio X. vbi de D. Bonauentura, qui ab eodem Pontifice in numerum Cardinalium aſſumptus fuerat, ita ſcribit: *Anno 1560. Narbonæ ſecundum Capitulum Generale celebrauit, in quo ſui Ordinis Conſtitutiones reformauit. Ordinis habitum, quo nunc Fratres Minores vtuntur, paululùm commutauit; nam antea Capucinorum more induebantur.* Tametſi in eo non parùm hallucinatus fuerit: quòd D. Bonauenturæ primæui habitus mutationem tribuit, quod infra, haud abſque ratione improbabitur: propoſitam tamen veritatem confirmat. Plures alios Scriptores prætereo, in hanc rei veritatem conſpirantes: duos tamen duntaxat celebres, ex vtraque & Obſeruantium, & Conuentualium familia Auctores huc nobis adferre lubet. Primus eſt R. P. Lucas Vvaddingus Vir religioſiſſimus, atque inter Minores de Obſeruantia omni virtutum, ac bonarum artium laude clarus; qui cùm omnium poſtremus Annales Fratrum Minorum conſcripſerit, inter alia hæc habet: *Illud præ cæteris aduertunt Vincentius Marianus, & Antoninus, non contentum Virum ſanctum prima Tunica Eremitica forma; aliam ſibi conſuiſſe valdè contemptibilem & incultam, quam Paſtoritiam dixerat Volaterranus; & Petrus Galleſinius hunc ſecutus; ea duntaxat crediderim ratione (vt etiam adnotauit Ioannes Narq. ſeptùs citatus) quia Tunica erat rudis, & hiſpida, Caputiumque ad ſcapulas pendebat acuminatum, eo more, quo exterius tegumentum Paſtores ad arcendas Cæli inclementias, capitiſque illud largius, amplinſque obtegumentum ad veſtem conſutum habent, quo à ſuperueniente nimbo, aut niue defendantur. Quo Habitus genere deinceps per totam vitam vſus eſt Vir Dei, ea ſolùm admiſſa non magna differentia, vt aliquando parumper longiorem, largioremvè, ſecundùm offerentium liberalitatem, vel tenuitatem, pannique menſuram* Ciac. in Greg x. fol. 598. Luc. Vvadding. Ann c. 1. anno 1207 fol. 36.

portaret

portaret, & Caputium aliquando magis, vel minùs pyramidale, aut acuminatum adſueret. Hæc ſanè à docto, & religioſo homine non inuitus accipio; neque enim Caputij menſura vnquam à B. Franciſco lege ita arctata fuit; vt dummodò Caputium quadrum, ac pyramidalé ſit, illius acumen vel longiuſculè protrahere, vel breuiùs contrahere nunquam liceret: quod neque apud Capucinos lege vlla ſancitum eſt: tametſi id communi omnium ſenſu receptum ſit; vt Caputium geminorum palmorum longitudinem non excedat; cùm ea longitudo ſufficiat, vt Caputium iuxta Religionis, ac honeſtatis regulam faciem operiat.

CXXI Verùm cùm poſt pauca hæc addit: *Religioſiſsimi Patres Congregationis Capucinorum plus ceteris ad hanc formam accedunt, ſi non excedunt: nec enim tam oblongum, & acuminatum: vt illi ad ſcapulas demittunt; facilè iudicauerim S. Patrem geſtaſſe. Imagines certè antiquæ, quæ ſtatim à S. Franciſci obitu depictæ ſunt, in multis Cœnobiis Ethruriæ, & Vmbriæ non valdè prominuiſſe retrò acumen Caputij, apertè probant. Verum eſt in abſidis Eccleſiæ S. Mariæ Maioris, & Lateranenſis demitti ad infimas vſque ſcapulas, in Imaginibus Sanctorum Franciſci, & Antonij opere Muſiuo expreſſis. In Lateranenſi, cura Nicolai 4. In altera verò S. Mariæ eiuſdem, & Iacobi Columnæ Cardinalis ad exitum deductis, anno* 1295. *Opifice Iacobo Torriti, vt in abſide dextro angulo habetur.*

Idem fol. 37. n. 61

CXXII Sententiam quidem ingenuè prolatam, ac omni vitij ſuſpicione vacuam audio: eidem tamen haud facilè aſſentiendum iudico; præſertim cùm nec ipſe adeò certam, ac indubitatam proponat, quin ex oppoſitis ſibi Imaginibus, de ea nonnihil formidandum eſſe ſentiat. Quapropter, vt ipſa rei veritate inſpecta, omnis è medio tandem dubitatio tollatur: id in primis non ægrè accipio, quòd Auctor hic de B. Patris Caputiis opinatur: nimirum ea ſecundùm maiorem vel minorem offerentium liberalitatem, ac panni copiam; interdum longiori, vel breuiori acumine conſtaſſe; quamquam id potiùs rei ipſius indifferentiæ tribuendum eſſe exiſtimauerim: qua fiebat, vt cùm nulla Caputio menſura præſcripta eſſet, aliquando breuius, interdum longius, iuxta panni copiam, ac Sutoris arbitrium euaderet.

CXXIII Cæterùm quod ad communem Caputij menſuram ſpectat, quam prima illa B. Franciſci tempeſtas, atque etiam poſterior ætas complexa fuit; eam non minùs quàm ad duos circiter palmos acceſſiſſe; ac proinde Capucinorum Ordinem, cui hæc menſura communis eſt, Caputiorum modum non excedere; ex B. Franciſci, ac reliquorum Caputiorum menſura, quam in quarta teſtimoniorum Claſſe indicauimus, hactenus demonſtratum eſt: quo fit, vt nulla hic iure dubitatio oriri queat.

CXXIV. Alter Bonitus Combaſſonius, Ordinis Minorum Conuentualium accedat, qui in Tractatu, quem nuper anno 1628. edidit, ſub hoc titulo: *Vera, & dilucida explicatio præſentis ſtatus totius Seraphicæ Fratrum Minorum Religionis.* Inter alia hæc habet fol. 11. *Capucini verò ſic nuncupati ſunt à Caputio Ordinis antiquo, quod permiſſu Clementis ſeptimi reſumpſerunt. Ipſi enim Regularis Obſeruantiæ, & antiqui habitus vtramq; formam iam deperditam, anno ſalutis* 1525. *reſtituerunt. Forma verò habitus Sancti Franciſci, & Ordinis Seraphici eſt Caputium longum, & acuminatum, ſeu pyramidatum, tunicæ coloris cinerei abſque Mozeta, vel Scapulari conſutum.* Qui fol. 25. in hanc quoque ſententiam citat Petrum à Campopolito ex Minorum Obſeruantium familia, libro, quem de excellentia, & nobilitate Seraphicæ Religionis conſcripſit, lib. 1. cap. 7.

Bonit. Combaſſon. tract. de ſtat. Rel. Sec. ex impr. Aug. Vindel. Typis Andreæ Apergeri.

CXXV. Hic tandem antiquorum omnium Hiſtoricorum, qui de priſcorum Ordinum ortu, ac progreſſu ſcripsêre, vnanimis conſenſus accedat: quem ipſa quoque rei experientia ad hodiernum vſque diem comprobat; quo cunctis perſpicuum fit, quotquot Monachorum Ordines in Eccleſia Dei, Minorum Ordinem anteceſſerunt, omnes quadratis Caputiis vſos fuiſſe: Pachomij, qui circa Conſtantini Magni tempora floruit, Regula Monachis Cucullã diſertis verbis tradit: qua præſertim inter edendum, caput obtegere debeant. Eandem quoque S. Benedictus, qui in quinto ſæculo Orbem illuſtrauit, ſuo Ordini Regula præſcribit. Cucullam verò, quadro, atque acuminato Caputio conſtare; nemo eſt, qui ex ipſa cucullæ for-

ma, qua Monachi Caſſinenſes hactenus vſi ſunt; atque etiamnum vbique terrarum vtuntur, apertè non colligat. Camaldulenſes Monachos, Romualdo Inſtitutore, nono Orbis ſæculo poſt Chriſtum excitatos: ac poſt hos Carthuſienſes, à Brunone circa annum Domini 1086. inſtitutos, quadrũ, & pyramidale Caputium geſtaſſe præſens hæc Orbis tempeſtas non obſcurè declarat: quo etiam B. Dominicum, ac cæteros illius Ordinis Alumnos ab exordio vſos fuiſſe, grauiſſima traditio, nonnullis antiquiſſimis Iconibus, quæ in Hiſpania, atque alibi conſpiciuntur, aſſeuerata confirmat.

CXXV Quæ cùm ita ſint: Annon inde certo argumento euinci poteſt; B. Franciſcum cùm primùm Minorum Ordinem inſtituit, haud à cæteris Ordinibus abſimilem ſibi Caputij formam eligere voluiſſe? ac proinde quadratum, ac pyramidale Caputium ſuis præſcripſiſſe? Tot igitur Scriptorum voce, ac conſenſu, cùm ſatis ſuperq; probatum fuerit, Habitus à B.P. Franciſco inſtituti formam, Caputio quadrato, ſeu pyramidali, abſque Lunula, & Scapulari conſtare; huic Demonſtrationi finem imponimus, vt alias breuiùs proſequamur.

DEMONSTRATIO V.

An Caputium Profeſſorum, debeat eſſe cum Habitu coniunctum.

I. VERAM Minorum Habitus formam, ex Habitu, & Caputio quadrato coaleſcere; ex his, quæ hactenus à nobis demonſtrata ſunt, cunctis facilè peſpicuũ eſſe poteſt. At verò, num Caputium cum Habitu aſſutum, ac coniunctum eſſe debeat; quamplurimi ſunt, qui non tam in dubium reuocant, quam acerrimè oppugnant. At ſanè hi apertæ veritati bellum inferunt; quam cùm non aliis armis, præterquàm ex Lunulæ, & Scapularis poſitione aggrediantur: quàm hæc ad feriendum tela infirma ſint, quámque inualido prorſus robore aduersùs veritatem, vndequaque vetuſtate, ac ratione armatam, vibrentur; nos ſuperiùs in tertia Demonſtratione non obſcurè cuicimus; in qua Lunulam, & Scapulare, à vera B. Franciſci Habitus forma procul amandauimus.

II. Iam verò, vt & quæ in ea Demonſtratione argumentis probata ſunt, luculentiùs pateant; & quæ hîc demonſtranda propoſiuntur, firmiùs comprobentur; ex quadruplici argumentorum capite; breuiùs tamen, quoad fieri poteſt, rem propoſitam demonſtrare aggredior.

III. Primum argumenti caput ex Regula ducitur, in qua hæc expreſsè verba leguntur. *Et illi, qui promiſerunt Obedientiam, habeant vnam Tunicam cum Caputio, & alteram ſine Caputio.* Tunicam abſque Caputio, eam eſſe nemo non intelligit, quæ nullum ſibi Caputium aſſutum, vel coniunctum habet. Quænam igitur Tunica cum Caputio eſſe cenſenda eſt, præter eam, quæ cum Caputio connectitur? Quòd ſi nulla Tunica ſibi Caputium annexum habeat: an non vtraque ſine Caputio eſſe dicenda eſt? Hæc ſanè adeò clara, ac perſpicua ſunt; vt nec vlla probatione indigeant. Igitur quum B. Pater in Regula præcipit; vt Profeſſi vnam Tunicam cum Caputio habeant, & alteram ſine Caputio, qui voluerint: planè ex ea Tunicarum diſtinctione apertum eſt, Habitum Profeſſorum Caputio aſſutum eſſe debere. Reg c. 2.

IV. Id ex diſtinctione Habitus Nouitiorum, ab Habitu Profeſſorum, luculentiùs colligitur: de qua B. Pater in Regula ita ſcribit. *Poſtea concedant eis pannos probationis; videlicet, duas Tunicas ſine Caputio, & Cingulum, & Brachas, & Caparronem vſque ad Cingulum.* Ex quibus Regulæ verbis duo perſpicua ſunt. Primum, Nouitios hoc habitus diſcrimine à Profeſſis diſcerni; quòd iis binæ quidem Tunicæ: ſed vtraque ſine Caputio, conceduntur: Profeſſis verò duæ identidem Tunicæ, ſed vna cum Caputio præſcribitur. Alterum eſt, Caparronem, velut probationis inſigne, vſque ad Cingulum defluens, Nouitiis aſſignari, qui Profeſſis poſt vota emiſſa prohibetur. Quærimus igitur. Num Caputium, quod Nouitiis denegatur, ac Profeſſis præſcri- Ibidem.

bitur, illud esse intelligatur, quod cum Tunica immediatè consuitur, necne? si negauerint, omnem profectò Nouitiorum,& Professorum Habitus differentiam, quæ in Regula disertè traditur, è medio tollunt. Neque enim Nouitij alio discrimine, à Professis,præterquam Caputij priuatione discernuntur: cuius loco Caparronem induunt. Quòd si Professi Caputium à Tunica separatum, ac dissutum gerunt;quomodò Regulæ præcepto satisfaciunt;quæ inter duas Tunicas, quas Professis concedit, illud discrimen statuit; vt vna cum Caputio esse debeat? Rursum quo pacto vnam Tunicam cum Caputio,alteram sine Caputio habent;qui vel nullam cum Caputio,vel ambas cum Caputio gerunt? Caputium enim,quod ab vtraque Tunica disiunctum est;vel nullius, vel vtriusque Tunicæ esse censetur. Cùm verò Caputium ab vtraque Tunica separatum gerant; quònam discrimine à Nouitiis discernantur, quibus duæ Tunicæ à Caputio separatæ conceduntur, prorsus obscurum.

Alteram quoque ex Caparrone, qui Nouitiis ad probationis insigne datur,probationem ducimus. Etenim omnibus exploratum est: non omne Caputij genus Nouitiis à Regula interdictum esse,(quod ipse antiquissimus Ordinis vsus ab exordio institutus confirmat) sed illud tantùm,quod cum Tunica coniunctum est;Cuius loco B.Parer Nouitiis Caparronem assignat:quo nomine Caputium ab Habitu separatum,cum gemina illa panni portione,quæ ex vtraque parte ex humeris pendet,& in orbicularitatem desinit,appellari voluit; vt apertè constat ex Regula, in qua ita scribitur. *Postea concedant eis pannos Probationis; videlicet, duas Tunicas sine Caputio:& Cingulum,& Brachas, & Caparronem vsque ad Cingulum.* Iam verò si Nouitiis idcircò Caparro conceditur;vt quamuis Caputium ferant,Tunicas tamen absque Caputio habere dicantur: Annon inde apertissimum est; eos, qui Caputium cum Lunula,& Scapulari à Tunica disiunctum ferunt, Tunicam absque Caputio gerere?ex quo id consequi opus sit, eos tantùm iuxta Regulæ præscriptum, Tunicam cum Caputio gerere, qui Caputium cum Tunica assutum ferunt. V.

Secundò id ex B. P.Francisci,ac Sociorum Caputiis, perspicua rei veritate demonstratur; quæ Tunicis absque Lunula,& Scapulari consuta, plerisque in locis conspiciuntur. Horum cùm in Superiori Demonstratione fusè à nobis mentio facta fuerit: hîc iterum refricanda non sunt. Attamen quàm ad id probandum efficax argumentum sit, candido animo perpendant. VI.

Tertia quoque huius rei Demonstratio,ab antiquissimis B. Francisci picturis,ac Imaginibus desumitur: quarũ nulla ante millesimum,& quadringentesimũ annũ reperitur; quæ Caputium absque Lunula, & Scapulari,cum Habitu coniunctum non habeat; vt in superiori Demonstratione explicatum fuit. VII.

Quarta denique ex concordi Scriptorum sentẽtia colligitur.Qui enim quadrati Caputii formã ad B.Frãcisci institutionẽ referũt; quos in superiori Demõstratione nõ paucos retulimus; omnes Caputium cum Habitu,ex antiqua institutione coniunctũ affirmant.Præter hos est etiam Vgo in Expos. Reg.à Bartholomæo Brandolino citatus; ipse quoque Brandolinus in hanc sententiam conspirat,his verbis, ex Italico translatis: *Nota,quòd Habitus Professorum ab Habitu Nouitiorum,atque à Tunica propriè dicta differt.Primum quoad vnitatem, quia Habitus Professorum debet esse vnitus, & assutus cum Caputio:sed Habitus Nouitiorum,sicut etiam Tunica,sunt sine Caputio. Quapropter quemadmodum malè ageret Nouitius,qui Caputium cum Habitu consutum deferret; ita quoque Professus,si Caputium ab Habitu dissutum gereret.Hæc est sententia Vgonis in hũc locum:eamque elicit ex Regula,quæ dicit,Vnam Tunicam cum Caputio:quia illa dictio,*Cum *vnitatem,& simultatem importat.* Hæc Brandolinus. VIII.

Brandol. in c. 2. Reg.

Vgo.in c. 2. Reg.

Prior Brandolino id docuerat S. Bonauentura, in Expositione Reg. in c.2.ita scribẽs: Dicit ergo sic. *Et illi, qui promiserunt Obedientiam, Professi scilicet, habeant vnam Tunicam cum Caputio,in qua Habitus intelligitur.* Id igitur ex D.Bonauentura certum est, Tunicãm cum Caputio ipsum Habitum esse:Cùm verò Habitus esse non possit,nisi Caputio vnitus;alioqui Tunica,non Habitus appellaretur. Reliquum est, vt ex D. Bonauenturæ sententia,ad Habitum constituendum, Caputium cum Tunica coniunctum esse debeat. IX.

S. Bonau. in Expos. Reg.

His

X. His tandem accedat Gloss. Ioan. Andreæ in Clement. de Regular. c. 2. in quo cùm habitus Nouitiorum, à Professorum habitu distinguendus decernatur: ibi apertè tradit, Caputium Nouitiorum, in Ordine Minorum, Tunicæ assutum non esse; vtroque à Professis distinguantur. *Id patet* (inquit) *in Ordine Minorum, vbi noui Nouitij non habent sutum Caputium.* Ex quo id necessario consequitur; Professorum habitum, vt à Nouitiorum habitu distinctum esse possit; ex ipsa B. Francisci institutione, assutum sibi Caputium vendicare. Ioan. An. in Clem. Reg. c. 7.

XI. Sed quid tot testimoniis, præsertim apud Min. Obseruãtes opus est, cùm ij suas Salmaticenses Constitutiones habeant, à Francisco Gonzaga Generali confectas; rursúmque à Calatagironensi confirmatas, quæ hoc ipsum decernunt: pœnámque iis statuunt, qui dissutum ab Habitu Caputium gerunt? Id igitur apud ipsos saltem certum, ac constitutum esto. Constit. Salmatic.

DEMONSTRATIO VI.

An S. Antonius Vlyssiponensis, S. Bonauentura, & S. Ludouicus quadratum Caputium gestauerint.

I. NOn abs re hæc à nobis mouetur quæstio: cùm hac tempestate non pauci, atque iidem prorsus, qui quadrati Caputij institutionem à B. Francisco profectam oppugnant, in eam sententiam inciderint; vt nec ipsum B. Antonium Vlyssiponensem, multò minus S. Bonauenturam, & S. Ludouicum Episcopum Tholosanum, qui illo posteriores fuêre, pyramidali Caputio vnquam vsos fuisse affirment. His ratio communis est: B. Franciscum, ac priora illa Orbis tempora, vsque ad Clementem septimum; quo tempore Capucinorum Religio pullulare cœpit, quadratum, ac pyramidale Caputium nesciuisse. At quandoquidem multa, quæ ad hãc quæstionem spectant, in Quarta Demonstratione à nobis fusè explicata sunt; vbi pyramidalis Caputij formam, à B. Francisco institutam fuisse ostendimus: paucis hæc Demonstratio absoluenda est: Temporum namque Chronologia explicata, quibus hi Sancti Ordinis Patres, olim in Religione floruêre: nobis facilè erit, rei huius veritatem illustrare, ac certam oculis aspectandam proponere.

II. Illud in primis, ex omnium Historicorum consensu, certum est, B. Franciscum, qui anno salutis 1182. vitæ huius vsura frui cœpit; post vigesimum quartum suæ ætatis annum, anno videlicet 1206. Regulam condidisse; atque Ordinem Fratrum Minorum, & habitus, & quadrati Caputij forma à cæteris Ordinibus distinctum fundasse, quod Superiùs Demonstratione Quarta pluribus argumentis comprobauimus: ac demùm anno 1226. mortali hac, cum immortali vita cõmutata, adolescentem Religionem, iam in pleraſque Orbis partes dilatatam, eiusdem habitus, & Caputij hæredem reliquisse. Porro illud apud omnes certum est: S. Antonium Vlyssiponensem, B. P. Francisco adhuc inter mortales agente, è Conymbricensi Cœnobio sacræ Canonicorum Lateranensium Familiæ, ad Minorum Ordinem migrasse, anno 1220. sexto videlicet ante B. Patris obitum anno. Qui cùm vndecim in Religione annos virtute, ac sanctitate plenos exegisset, anno tandem 1231. quinto nimirum, post S. Francisci excessum anno, in Cælum concessit: atque inter Superos relatus est: quo tempore, nullam quadrati Caputij mutationem in ordine accidisse, omnium Scriptorum concors est sententia. Quo fit, vt S. Antonius, nemine prorsus discrepante, quadratum Caputium, quoad superstes fuit, cum aliis gestauerit. Chron. Ord. Min. p. 1. l. 1. c. 1. Chron. Ord. Min. p. 1. l. 4. c. 10. Chron. Ord. Min. p. 1. l. 5. c. 2. Chron. Ord. Min. p. 1. l. 5. c. 27.

III. Id quoque ex plerisque antiquissimis Iconibus confirmatur, quæ S. Antonium quadrato, seu pyramidali Caputio ornatum demonstrant; quæ tametsi superiùs à nobis commemoratæ fuerint: eas tamen hìc iterum breuiùs collectas refricare, haud superuacaneum erit. Prima est Tuderti in Pallio Damasceno vetustissimo; Secunda Fulginij, apud Min. Conuentuales in Clauſtro; Tertia ibidem in Sacello B. Angelæ Fulginatis: Quarta in absidе S. Mariæ Maioris Vrbis Romanæ; Quinta in Basilica Lateranensi; Sexta Auinioni in Ecclesia Minorum Conuentualium; Septima Reginopoli in Germania, in Ecclesia eorundem Min. Conuentualium; Octaua

Neapoli in Conuentu S.Glaræ, vbi Fratres hoſpitantur. Hoc ipſum denique ex omnium ferè Scriptorum conſenſu ingenuè conſtat; qui quadratum Caputium, ex B.P.Franciſci inſtitutione profluxiſſe docent, quos ſuperiùs recenſuimus.

Vnus tamen omnium inſtar, Reuerendiſſimus in Chriſto, Pater Felix à Caſcia, Generalis Ordinis Min. Conuentualium Magiſter, teſtis omni exceptione maior accedat; qui anno 1628. hoc ipſum publica fide, proprio chirographo obſignata, ac ſigillo munita, citra omnem dubitationem teſtatus eſt. Cuius hoc eſt exemplar. Romæ in lucem editum. IV.

Glorioſum D.Antonium Patauinum, eandem habitus formam geſtare, quam Seraphicus Pater noſter Sanctus Franciſcus deferre conſueuerat; licèt cunctis Religionis noſtræ Seraphicæ Hiſtoriarum dogmata profitentibus facilè colluceſcere queat: attamen, quia à nonnullis, in rebus noſtri Ordinis non admodum verſatis, claritas hæc in dubium reuocari poſſet; nos rationibus, cauſis, honeſtiſque fundaminibus adducti, veritatem hanc non imus inficias, & quantum in nobis eſt, vt iuxta noſtrum ſenſum clariùs eluceſcat; pradictum D.Antonium Ordinis noſtri Minorum, eandem habitus formam, qua idem Seraphicus Pater Sanctus Franciſcus, dum lucis vſura frueretur, vtebatur, geſtaſſe credimus: huiuſce ſiquidem habitus formam arbitramur; Caputium acutum, & ad pyramidalem figuram deſcendens, Tunicaque compaginatum: æquum enim, & conſonum videtur, talem Filium tanti Patris veſtitu conſimili cohoneſtatum fuiſſe, qui eandem prorſus Regulam, & vitæ inſtitutum, vti è fonte manans riuulus, admirabiliter obſeruauit, laudabiliter tranſegit. Et eo vel maximè, quia probatorum Auctorum monumentis apparet; ſublato ex humanis, & ad celſa ſydera euocatis Seraphico Patre S.Franciſco: habitus ſui formam imperturbatam diutina temporis intercapedine perſeueraſſe; & mutationem, ſeu variationem non ſuſtinuiſſe. Quod inſuper perſpicuum eſt (ſi vetuſtioribus picturis eſt adhibenda fides) in Eccleſia Patrum Reformatorum in Vrbe, qui de Obſeruantia nuncupantur, apud D.Franciſci Tranſtyberim: quamplurimi enim ibi conſpiciuntur effigiati Fratres, præaſſerta induti habitus forma. Iconierum quoque Baſilicarum S.Ioannis in Laterano, & S.Mariæ Majoris, alibique teſtimonio comprobatur: qualibet enim harum Eccleſiarum in Ara Maiori, Sanctorum Franciſci, & Antony Patauini continent effigies, muſiuo labore contextas; Caputium acutum & tunica coniunctum geſtantes, cingulo craſſiori circumdatas, & ſandalia in pedibus geſtantes, nominibus propriis, hinc inde Latino idiomate appoſitis. In fidem, &c. Roma apud SS.duodecim Apoſtolos die 8. Octobris 1628. V.

Fr. Felix Generalis Ordinis Min. Conuentualium.

Locus Sigilli.

Quod verò ad S.Bonauenturam ſpectat: quorundam eſt opinio, eum prioris Caputij formam, quæ quadrata erat, in rotundam commutaſſe: ac præterea Lunulam, & Scapulare addidiſſe. At qui ita ſentiunt, cùm nulla ſolida ratione, aut fundamento moueantur, facilè refelli poſſunt; quod nos in Nona Demonſtratione non obſcurè præſtabimus: in qua perſpicuum fiet; quadrati Caputij in Ordine Minorum, nullam vſque ad 1400. circiter annum, mutationem factam fuiſſe. Quo fit, vt non modò S.Bonauentura, qui anno 1273. ſecundum Trithemium; vel 1274. vt vult Bellarminus, è viuis ereptus eſt: ſed etiam S. Ludouicus, qui 1297. ad Cœlites euolauit, quadratis Caputiis vſi fuerint. VI.

Trithemius Bellarminus.

Equidem imagines, quæ in Bergomenſi Eccleſia S Mariæ Maioris, anno 1347. depictæ, B.P.Franciſcum, S.Antonium, S.Bonauenturam, & S.Ludouicum, quadrato, & oblungo Capucio exornatas referunt; omnem ex animo ſuſpicionem abſtergere debent; quò minùs certò quiſque ſibi perſuadeat, eos haud alia, quàm quadrati Caputij forma vnquam vſos fuiſſe: Tot præterea S.Ludouici Icones, quæ in Neapolitana Vrbe; vti fuſiùs in 4.Demonſtratione explicatum fuit, eundem Pyramidali Caputio vſum manifeſtè indicant: annon præclara nobis teſtimonia ferũt? Verum his prætermiſſis, ipſum S.Ludouici Caputium, quod Tholoſæ aſſeruatur, inſtar omnium ſit: in quo ipſa pyramidalis forma conſpicitur. Quòd ſi S.Ludo- VII.

uicus,

uicus,qui S.Antonio,& S.Bonauẽtura poſterior fuit,pyramidali Caputio,vt ipſius Caputium,ac Picturæ indicant, vſus fuit:Quis Sanctum Bonauenturam,ac S.Antonium, qui eo priores extitêre, quadrato Caputio caruiſſe exiſtimet? Denique Marci Vlyſſiponenſis,Auctoris Chronicorum Ordinis S. Franciſci, teſtimonium accedat,qui Chron.par.3.lib.9.c.16.ita ſcribit. *Quo tempore B.P. Franciſcus Ordinem Minorum inſtituit, vſus eſt Caputio longiori, & acuminato, quod tunicæ aſſutum gerebat: perſimile quoque poſt eum detulerunt Antonius, & Bonauentura, aliique quamplurimi; quemadmodum ex eorum habitibus, qui vſque in hodiernum diem conſeruantur, & ex Picturis manifeſtum eſſe poteſt.* Chron.Or p.3. lib.9 c. 16.

Hæc de hac Demonſtratione dicta ſufficiant: ad Septimam pergo.

Demonstratio VII.

Quamdiu Caputium Quadratum,ſeu Pyramidale in Ordine floruerit.

I. Quadrati Caputij genus,à B.P.Franciſco Minorũ Patre exorſum,ac quãplurimis poſt ipſum annorum luſtris,incolume in Ordine propagatum fuiſſe,hactenus demonſtrauimus:iam verò integra eiuſdem Caputij ætas,vitáque breui inquiſitione indaganda eſt: vt eò facilius, quo tempore ipſum intermori contigerit; in Nona Demonſtratione, quæ ad hanc rem plenius,ac perfectiùs illuſtrandam,inſtituenda eſt,explicari queat.

II. Perfecta quadrati Caputij ætas, haud alia ratione, præterquam vel ab ipſa Caputiorum, quæ variis in locis religiosè ſeruantur, ætate; vel ab Imaginum ipſius diuturnitate; vel tandem ab hiſtoricorum teſtimonio,à nobis colligi poteſt. Quò enim eos, qui quadratis Caputiis vſi ſunt, longiùs ab Ordinis natiuitate abfuiſſe perſpectum fuerit; aut quadrati Caputij Imagines,diuturniora ſibi à Caputij ortu tempora vendicauerint; eò ſanè prouectiorem illius ætatem fuiſſe, non obſcurè probatum erit. Ex quo tandem;ſi non certum, ſaltem quàm diuturnum illius vitæ tempus fuerit,indubiè licebit colligere.

III. Primam igitur huius rei probationem ab iis exordientes, qui quadrata Caputia geſtarunt;eorúmque memoriam nobis,ipſis Caputiis teſtatam reliqueruntibreuiter huc reuocanda ſunt, quæ in ſecunda Teſtimoniorum Claſſe Quartæ Demonſtrationis,fuſiùs proſequuti ſumus: Vbi à B.Franciſco inchoantes, eorum ſeriem, & Cathalogum texuimus;qui quadrata Caputia, variis Orbis temporibus,ac diſtinctis locis, velut certa antiquæ veritatis monumenta, poſteris conſignarunt. His verò Caputiorum Teſtimoniis hîc conſultò præteritis, quæ B.P.Franciſco, ac Sociis contemporanea,certam nobis illorum temporum fidem commendant: B.Simeonis à Collazzone, qui circa annum Dom. 1239. ex humanis migrauit, quadratum Caputium Spoleti cuſtodiri diximus. Aliud Hiſpelli B. Andreæ Hiſpellenſis, qui anno 1270.etiamnum inter mortales vitam ducebat. Aliud B.Philippi à Monteilcino,qui cùm anno Domini 1279.in Cælũ cõceſſiſſet,ſexto ſcilicet,vel ſeptimo poſt D.Bonauenturam anno,corporis,& quadrati Caputii exuuias in eodem Montis Ilcini Oppido depoſuit. Aliud quoque B.Raynerii Biturgienſis, qui anno Domini 1304. poſt S.Ludouicum Tholoſanum Epiſcopum, vitam meliorem aſſecutus eſt; quadratum Caputium Biturgiæ aſſeruatum commemorauimus. Poſt hæc duo quoque alia quadrata Caputia: vnum videlicet B. Conradi Offidani, alterum B.Ioannis Lauernicolæ,in Sacro Aluerniæ Monte, religiosè repoſita eſſe admonuimus:ex quibus prior circa annum Domini 1306. Poſterior circa 1322.integra ferè poſt S.Franciſcum annorum centuria,ex hac luce ad puriorem migrarunt.

IV. Hucvſque quadratorum Caputiorum, quæ nobis perſpecta ſunt, integra monumenta peruênere: quæ quadrati Caputii vitam hactenus in toto Ordine incolumem extitiſſe, extra omnem dubitationem affirmant. At verò depictæ Imagines, quæ poſt hæc Orbis tempora,pleriſque in locis conſpiciuntur, procul dubio diuturniorem fuiſſe indicant. Etenim poſt annum 1322.quem poſtremum Caputiorum reliquiis præſcripſimus; quædam Fratris Minoris Imago, quadratum Caputium

tium gerens,Senis apud Minores Conuentuales, in Clauſtro cernitur, quæ Pictoris nomen,ac Picturæ tempus hac inſcriptione præſefert. *Ambroſius Lorenzetus Pictor Senenſis,fecit anno Domini* 1335.Alia quoque minùs antiqua Interamnæ in Eccleſia S.Pauli,non longè ab Vrbe, B.Virginem paruulum Ieſum geſtantem; ac B.Franciſcum Capucino ſimilem,ipſius pedibus adgeniculatum,in tabula profert, hoc Pictoris, & anni titulo. *Petrus Ranucius Spoletanus pinxit,anno Domini* 1366. menſe Septembri. Tres præterea Fratrum Minorum Imagines,Capucinorum habitum geſtantes; Reginopoli, inferioris Bauariæ Vrbe, tribus ſepulchris lapideis; quæ apud Minores Conuentuales,in ipſo Monaſterij Clauſtro, ſolo effoſſa pedibus teruntur, inſculptas reperias. Prioris ſepulchri lapis, ſua inſcriptione annum 1372.indicat: Secundi,annum 1388. Tertii,annum 1390.-Quamquam verò his recẽtior,in Senenſi Vrbe,apud Fratres S.Dominici;in Sacello illius Eccleſiæ,quod Guelforum Familiæ eſſe dicitur, Fratris Minoris Imago aſpiciatur, quadratum Caputium præſeferentis;cuius inſcriptio eſt: *Opus Ioannis de Senis* 1447.Integram tamen quadrati Caputii formam,ad 1400. duntaxat circiter annum peruenisſe, haud leues certè rationes mihi perſuadent:quas in Nona Demonſtratione,quæ de Caputii quadrati mutatione inſtituenda eſt,examinandas differimus.

Cæterùm perfectam quadrati Caputii ætatem,vſque ad præfatum,plus minuſve annum,prouectam fuiſſe,ipſæ Gullielmi Farinerii Conſtitutiones,quæ anno 1354. in Generali Capitulo Aſſiſij celebrato,editæ fuerunt, non obſcurè confirmant: in quibus cùm eadem prorſus, quæ priùs à S. Bonauentura, circa Caputium ſancita fuerant,renouata habeantur: nihil in quadrati Caputii forma immutatum fuit:ſed longior duntaxat Caputii quadrati menſura contrahituriut ex ipſa Conſtitutione patet,qua ita ſancitur.Caputium tali modo fiat,quòd exiſtens in capite,Cingulum vltra duos digitos non excedat. Verùm cùm hæc vberiùs in Nona Demonſtratione pertractanda ſint: hinc tantùm colligere liceat, quadrati Caputii annos (quamquàm de iis certum quicquam ſtatui minimè queat) vſque ad 1400. circiter annum effluxiſſe. V.

DEMONSTRATIO VIII.

An auctoritate alicuius Pontificis, aut Capituli Generalis,forma Caputij quadrati, aut pyramidalis ſublata fuerit.

QVORVNDAM opinio fuit:quadrati,ſiue pyramidalis Caputij formam, Ioannis XXII.Pontificis Conſtitutione,ne dum ſublatam,verùm & anathemate percuſſam fuiſſe. Cuius rei eam cauſam fuiſſe ferunt:quòd cùm huius Pontificis tempeſtate,opera Ludouici Bauari Imperatoris,qui ab eo excommunicatus fuerat, & ab Imperio depoſitus;ſchiſmà in Eccleſia excitatum eſſet, (Petro quodam Corbario,qui Nicolai V.nomen aſſumpſerat, in Petri Sedem Romæ intruſo) in eo Michaël Cæſenas,Minorum Ordinis Generalis Miniſter;ob quoſdam de Chriſti pauperrate errores,quibus is tenaciùs adhærebat; iubente Pontifice, ab officio depoſitus, ad Bauarum transfugit: atque illius, ac conſequenter Intruſi partes cum aliis (paucis tamen) Ordinis Fratribus,qui eum ſequuti fuerant,tueri cœpit. Ea re grauiter Pontificem commotum,Conſtitutione, quæ incipit:*Dudum.* Data Auenioni, Anno 1330.eundem Michaëlem Hæreticorum fautorem, manifeſtúmque Hæreticum,ac Schiſmaticum,cum ſuis Aſſeclis declaraſſe ferunt.Ac præterea,cùm Michaël cum Aſſeclis, antiquum,ac cõſuetum Religionis habitum indutus extra Religionẽ vagaretur,præcepiſſe;ac ſub diuini anathematis pœna interdixiſſe;ne quis de cætero quadrato Caputio vteretur: cuius loco rotundum Caputium cum Lunula, & Scapulari toto Ordini præſcripſerit. Hanc ſententiam tradit Franciſcus à Coriolano Capucinus, in ſuo Breuiario Chronologico, anno 1225.& 1228. qui malè in eam,totam Capucinorum Religionem, conſtanti Traditione conſpirare affirmat; cùm vix vnum, aut alterum ei fauentem proferat. Hæc ſententia cùm nullo,aut probatæ veritatis, aut rationis pondere fulciatur, ſeipſa ruit; grauique 1.

oriolan. eu. Chro- l. ann. 28. & 25.

falſi

falſi ſuſpitione laborat. Nam in primis nullam Ioannis XXII. de hac Caputii muratione Bullam, aut præceptum extare certum eſt: neque apud poſteriores Pontifices, neque apud antiqua Ordinis monumenta, vlla illius memoria vnquàm ſuperſtes fuit; quibus altum, ac perpetuum ſemper fuit de hac re ſilentium. Quòd ſi res ita accidiſſet; an non rei ipſius grauitas id poſtulare videbatur: vt ſcriptis exarata, ſaltē inter Ordinis monumenta relata fuiſſet? Equidem non inficior, per extrauag. *Dudum*. quæ habetur apud Eymericū in Directorio Inquiſitorū; Excōmunicationem in Michaelē, & Aſſeclas, tanquam Hęreticos à Ioanne XXII. latam fuiſſe: quicquam tamen ab eo in quadrato caputio, quod eo tempore Minorum Familiæ commune erat; immutatū, aut præceptum fuiſſe; hactenus neque ex ea Pontificis Conſtitutione, in qua nulla de Caputio mentio fit; neque apud Sacros Canones; neque apud vllos Hiſtoricos conſtat. Quo fit, vt hæc ſententia nihil prorſus à Ioanne XXII. neque ab alio Pontifice ſolidum hauriat, quo ſeipſam defendat.

Direct. Inquiſit. 2. p. 9 15. & 16.

II. Alij tamen id ex altera eiuſdem Ioannis XXII. Conſtitutione, quæ incipit: *Quorundam exigit*, &c. quæ habetur inter Extrau. cap. 1. de Verb. ſignif. in 6. aſſerere conantur: At neque hi ex ea quicquam ſibi vendicant. Ea enim Conſtitutione Pontifex; vt ex argumento illius capitis, & ex Bullæ contextu, conſtat; quoſdam tantùm Fratres Congregationis Narbonenſis, qui ſub arctioris obſeruantiæ prætextu, ſtrictos habitus, ac breuiora Caputia, quàm Ordinis tunc conſuetudo ferret; pro arbitrio, abſque Pontificis licentia ſibi aſſumentes, ſchiſma in Ordine concitabant; atque à Generalis ſe obedientia abſtrahebant, reprehendit: illoſque ſub Excommunicationis pœna, ab ea Habitus nouitate recedere; totique Ordini ſeipſos conformare; ac demum Generali Miniſtro obedire cogit: Cuius, ac aliorum Ordinis ſuperiorū arbitrio relinquit de Veſtimentorū vilitate, ac nōnullis; aliis ad paupertatem ſpectantibus iudicare. Cùm autem eo tempore in toto Ordine Caputij accuminati vſus vigeret: tantùm abeſt; vt ea Conſtitutione Caputij quadrati, ac pyramidalis vſus ſublatus fuerit; quòd illa magis confirmatus fuit: eo duntaxat conſtituto; vt qui vel ſtrictiores Habitus, vel breuiora Caputia quadrata gerebant; ſeipſos ad aliorum formam componerent, qui & laxioribus Habitibus, & longioribus Caputiis quadratis vtebantur. Sic enim in ea Conſtitutione legitur.

De Verb. Signif. in 6 c. 1.

III. *Ideoque omnes, & ſingulos Fratres antedicti Ordinis Minorum, qui ſtrictos, curtos, ac diffformes Habitus, ab ipſius Generalis Miniſtri, & aliorum de dicta communitate, Habitu coram nobis, & Fratribus noſtris, & aliis in Romana Curia detulerunt, vel deferunt: monemus, & hortamur in Domino: eis nihilominus in virtute S. Obedientiæ, & ſub Excommunicationis pœna, per Apoſtolica ſcripta mandantes; quatenus ad mandatum ipſius Generalis deponant, quos deferunt, habitus: & aliis iuxta eiuſdem Generalis arbitrium, determinationem, ſiue iudicium (vt ſupra prædicitur) induantur; ipſique Generali in omnibus iſtis, & aliis, & per omnia ſecundùm B. Franciſci Regulam, & prædictas prædeceſſorum noſtrorum Declarationes, Conceſſiones, & Commiſſiones in ipſis Declarationibus comprehenſas, & noſtras contentas in præſentibus humiliter obediant, pareant, & intendant.* Verùm id apertum errorem euincit, quòd hæc Bulla decennio ante Michaëlis Cæſenatis ſchiſma, eo poſtulante, à Pontifice edita fuit: quo pacto igitur in ipſius odium lata eſſe creditur?

Quorūdam exigit de verbor. ſignif. in 6

IV. At neque ea opinio rationi, poſterioriq; rerum ſtatui ſatis conſentanea videtur: quamquam enim Frater Michaël Cæſenas, cum nonnullis ſui erroris aſſeclis, ad Ludouici Bauari, ac Antipapæ partes tranſierit: ij tamen pauci admodum fuerunt, ac breui ferè omnes, præter Michaëlem, & paucos, ad Pōtificis obedientiā redeuntes, ſchiſmatis maculam abſterſerunt. Quo fit, vt cùm nec diutiùs, nec omnes in ſchiſmate permanſerint: haud credibile ſit, Pōtificem tam leuiter Ordinem ad Habitus mutationem compuliſſe. Addo, quòd poſt Michaëlis, & Aſſeclarum ſchiſma, immò & poſt ipſius Pōtificis mortem, vigeſimo circiter anno: Generale Capitulum Perpiniani, ſub Gullielmo Farinerio Generali celebratum fuit; anno videlicet 1354. in quo antiqua Ordinis Statuta, olim à S. Bonauentura edita, de Caputij, quod pyramidale fuiſſe conſtat, menſura vltra cingulum longiùs, quàm duobus digitis non extendenda, refricata fuēre: quod planè apertum teſtimonium eſt, nullam à

Ioanne XXII. Caputij pyramidalis mutationem factam fuisse. Neque enim post Pontificis decretum, aut latam in quadratum Caputium excommunicationem, Farinerius, aut Generale Capitulum illud Constitutione confirmasset. Cùm verò hæc Farinerii Constitutio à Martino V. Pontifice, qui post 1400. annum Pontificatum gessit, confirmata fuerit: id sanè extremo gladio hanc sententiam iugulat; ne incolumis, aut superstes diutius esse possit.

Huius Farinerii, seu potiùs S. Bonauenturæ Constitutionis, priùs meminerat huius sententiæ assertor; ex qua pyramidalis Caputii probationem hauserat: mirum, quòd hîc in seipsum impingat, ac Ioanni XXII. Caputii pyramidalis internecionem tribuat, quod post Ioannem adhuc incolume asseruerat, anno 1228. fol. 361. V.

Quod si posteriorem rerum statum perpendimus; is faciliùs adhuc animum ab hac sententia reuocat: Etenim ex quamplurimis antiquarum Imaginum monumentis perspectum est: quadratum, seu acuminatum Caputium, licèt paulò illo antiquo longius, ac laxius, absque Scapulari multis, post huius Pontificis decessum, annorum lustris, in toto Ordine floruisse. Cùm enim Ioannes XXII. anno 1334. diem extremum clauserit; plurimæ Fratrum Minorum Imagines, post id tempus exculptæ, ac depictæ adhuc integræ extant; quæ huiusmodi Caputium, velut toti Ordini commune referunt; quas nos in Superiori Demonstratione, suis quibusque temporum spatiis assignatis, prosecuti sumus. VI.

Vnde igitur ita scribunt? *Quia Caputium illum antiquum (detur casus, quod fuerit acutum) à Fratricellorum hæresi pollutum, & maxima temeritate ab eius forma alteratum fuit; & ideo à Ioanne XXII. Ordini sublatum, & Fratricellis in signum hæresis, schismatis, & Apostasiæ derelictum, antiquatum, & profanatum est. Hæc dicimus, & probamus ex Patre Coriolano Capucino in suo Breuiario Chronologico: qui etiam refert summum Pontificem statuisse; vt sibi obedientes Caputium rotundum gestarent, relicto oblongo illo, & pyramidali, quo Michael, & sequaces vtebantur.* Script. Neapol. VII.

Cur tam inani ratione freti; in Caputium, quod cùm à Beato Patre institutum fuerit; sanctum, ac venerandum ab omnibus, præsertim à Filiis haberi debet; tam acerbè inuehuntur; vt illud in Hæresis, Schismatis, & Apostasiæ signum derelictum esse affirment? Qua ratione, quod Deo Auctore in Religione institutum, & à S. Dei Ecclesia approbatum: antiquatum, ac profanatum esse ferunt; cùm nulla id solida, nedum certa ratione euincant? Vbinam apud Pontificum Bullas; aut quadratum Caputium anathemate percussum, siue antiquatum; aut rotundum lege aliqua inuectum ostendunt? VIII.

At esto. Demus olim Michaelis Cæsenatis hæresi pollutum; demus antiquatum; demus profanatum: quod ipsa rei veritas apertè oppugnat: num illud hac tempestate, ab iis tam graui censura perstringi debuit? cùm Clementis Septimi Pontificis auctoritate, & Ecclesiæ Iudicio, Capucinorum Ordini restitutum; atque ampla Bulla consecratum, ac tot posterioribus Pontificum Bullis celebratum fuerit? si à Capucinorum Religionis, illis minimè lubet se, calumnia temperare: cur saltem S. R. E. non parcunt; cuius auctoritatem, ac potestatem conuellunt? Quis enim profanum, & antiquatum censeat; quod publico S. R. E. decreto, velut sacrum approbatum fuit? Rem acriùs non prosequor. IX.

Alii quadrati Caputii mutationem ad Vrbanum Sextum referunt; quem in schismate Clementis VII. Antipapæ: cùm duo Generales Ordinem discinderent, quadratum Caputium in rotundum: adiunctis Lunula, & Scapulari, mutasse ferunt: quo Fratres Minores sibi adhærentes, ab aliis, qui Antipapæ parebant, dignoscerentur. Hanc opinionem, quæ incerto Auctore vagatur, refert Coriolanus: quam etiam ob id maximè refellit; quòd nulla de duobus Generalibus eo tempore electis, in Chronicis mentio fiat; à quibus schisma in Ordine concitari potuerit. Veruntamen huic ratioui accedat: quòd hæc opinio nullum Pontificis decretum, nullum Scriptorem, nullum Ordinis monumentum, nullum denique testem, quæ veritatis insignia sunt; sibi vendicat. Quo fit, vt cùm omni prorsus veritatis robore destituta sit, seipsa dilabatur. Franc. Coriolim. Breu. Chronol. Ibidem. X.

Quãquã verò quadratũ Caputiũ, huius Põtificis Cõstitutione sublatũ fuisse, velut XI.

leue ac improbatũ arbitremur, haud tamen pugnamus, quin circa huius ſchiſmatis tempora, quæ ad 1408. annum acceſſerunt, quadrati Caputij forma ad interitum properauerit; quemadmodum in ſequenti Demonſtratione fuſiùs exarabimus.

XII. Illud poſtremò certum ſit: nullam vllius Capituli Generalis Conſtitutionem, nullumque Ordinis Decretum, vllo vnquam tempore extitiſſe; quo pyramidalis Caputij forma ſublata, aut in aliam mutata eſſe probetur. Addo, quod nec vlla Pontificis Bulla; aut reſcripto; nec generali Ordinis Conſtitutione, aut decreto vllibi ſtatutum habetur: vt Caputij rotunda forma ſimul cum Lunula, & Scapulari; quæ modò communis eſt Minorum Conuentualium, & Obſeruantium Habitus forma, in Ordinem inuehereturConſulant Bullas, ac Pontificia Decreta; euoluant Ordinis monumenta; legant, perlegant antiqua Patrum ſtatuta; quæ rotundum Caputium Lunulam, & Scapulare, vel præceſſerunt, vel comitata ſunt: videant, perpendant, proferant, ſi quod habent, quo pyramidali extincta, rotunda Caputii forma cum Lunula, & Scapulari, legitima aliqua auctoritate in Ordine inuecta fuerit. Quòd ſi nihil in eorum ortu legitimum reperire queunt: ſciant profectò, ea ex illius, quod legitimum fuerat, corruptione emerſiſſe.

Demonstratio IX.

Quo tempore, & qua ratione forma Caputij quadrati, ſeu pyramidalis in Ordine mutata fuerit.

I. ANtiquum Religionis Minorum Habitum, quoad Caputii formam, olim immutatum fuiſſe, tot præclara antiquitatis monumenta; ac veterũ Scriptorum teſtimonia, quæ hactenus à nobis allata ſunt, tam ſolidè euincunt: vt nulla ratione id vel negari, vel de eo dubitari poſſe videatur. At quo tempore, quo Auctore, quavè ratione ea immutatio acciderit; haud facile eſt abſque dubitatione aſſerere. Alii enim hanc Habitus, & Caputii mutationem D. Bonauenturæ tribuunt: qui cùm poſt Ioannem Parmenſem, qui ſponte ſe à Generalatus officio abdicauit, totius Ordinis ſuffragiis Generalis electus fuiſſet, anno Domini 1256. in Generali Capitulo, quod Narbonæ in Gallia, anno 1260. ab eo celebratum fuit; priorem Habitus, & Caputii formam in alteram, quæ nunc Minorum Conuentualium, & de Obſeruantia communis eſt, Conſtitutione ab eo commutatam volunt.

II. Hanc ſententiam tuetur ex Recentioribus, quidam haud obſcuri nominis Scriptor, multis mihi nominibus venerandus: qui pro ea nonnullos affert Auctores, nimirum Petrum Galeſinum, Raphaëlem Volaterranum, Alphonſum Ciaconium, & Hieronymum Corteſium: nititurque hoc ipſum ex Speculo Nouitiorum eiuſdem S. Bonauenturæ colligere.

III. Alii verò id alia ratione aſtruunt: videlicet, quòd in antiquis Ordinis Monumentis traditum ſit: D. Bonauenturam in eo Capitulo, Conſtitutiones, ac Reformationes circa Habitus, & Caputia Fratrum ſanxiſſe: quod etiam Bartholomæus Piſanus Auctor Conformitatum affirmat. Ex quo tandem id ſibi perſuaſum habent; his Cõſtitutionibus antiquam Habitus, & Caputii formam fuiſſe immutatam.

IV. Verùm cùm tam multa ſint, quæ contra hanc ſententiã validiſſimè pugnant, quæ nulla ratione ſuperari poſſunt; ei planè aſſentire nullo modo poſſumus. Pugnãt enim tot quadrata Fratrum Caputia; pugnant tot depictæ illorum imagines, quæ longè poſt S. Bonauenturam in Ordine floruerunt, de quibus ſeptima Demõſtratione egimus: pugnant ipſæ S. Bonauenturæ Conſtitutiones, in Narbonenſibus Comitiis editæ; quæ priorem quadrati Caputii formam confirmant: pugnant denique eadem S. Bonauenturæ Statuta, à Guillelmo Faſinerio poſt nonageſimum annum refricata; quę nihil à D. Bonauentura in quadrata Caputii forma mutatum eſſe indicant. Form. 3 Ord. par. fol. 53.

V. Quod enim ad Auctores ſpectat, quos Scriptor ille haud ignobilis, pro hac ſententia profert. Galeſinus non quadratum Caputium mutatũ, ſed Cucullam à S. Bonauẽtura adiectã fuiſſe narrat: quo nomine quid indicare voluerit, planè ignotũ eſt.

Cucullus

Cucullus enim genus vestis est, vel nauticum, vel pastoritium ad arcendas pluuias accommodatum: quòd ũ Cucullam in ea significatione accipiat; magis profectò quadratum Capucium confirmat: hoc enim vestis genus Caputium quadratum habet. At quomodo Cuculla tunc à S. Bonauentura adiecta fuerit, planè intelligi non potest. Cucilla; quæ apud Monachos laxior quædam, ac manicata vestis est; qua diuina officia persoluentes, vtuntur; minus Galesini sensui respondet: cùm eam nullo vnquam tempore apud Minores vsu receptam fuisse, exploratum sit. Ioan Cass. de Hib. Mon. l. 1. Supereſt igitur, vt Galesinus Cucullam in eo sensu accipiat, quo apud Cassianum lib. 1. de habitu Monach. vsurpatur. Cuculla enim apud Cassianum (vt notant Scholia) capitis indumentũ est, quo Monachi Ægyptij vtebãtur. Sozomenus, lib. 3. cap. 13. de eisdem Monachis agens. Sozom. l. 3. c. 13. *Caput* (inquit) *integumento, quod Cucullam appellare solent, operiebant; quo offenderent, se vitam proinde simplicem, atque sinceram agere; atque pueros laetè nutrites, quorum caput eiusmodi thiaris obuoluitur, vt tegatur simul & foueatur.* Addit Nicephorus, lib. 9. c. 14. tegmen illud acuminatum fuisse. Iam verò si hoc Capitis integumentum acuminatum erat, quomodò inde Auctor ille rotundum Caputium ex Galesino colligat, ignoro. Nicephor. l. 9, c. 14. His accedat, quòd Galesinus non mutatum Caputium, sed Cucullam Caputio adiectam fuisse tradit: quo profectò indicat, nullam tunc Caputio mutationem accidisse: sed aliquid duntaxat præter Caputium additum fuisse; quod illo Cucullam, seu Almutium appellat; quod Capitis tegumentum est à Caputio distinctum. At neque id verum est: Nam D. Bonauentura Almutia, seu rotũda Caputiola, à Cõmuni Ordinis Caputio distincta, haud sanè in Ordinem inuexit; sed iam inuecta reperit; vt ex speculo Nouitiorũ facilè colligitur, vbi ait. *Vnde nec Almutia palàm extra Caputium religiosè portantur.* S. Bonauent. in spec. Nouit. c. 25.

VII. At Raphaël Volaterranus, Ciaconius, & Cortesius; & si qui alij sunt huius sententiæ assertores, eam ex Pisani verbis hausisse certum est: qui in Capitulo Narbonensi, nonnihil in Minorum habitu à S. Bonauentura statutum fuisse affirmat: ex quo ij Caputij quadrati formam mutatam fuisse colligunt. Verum hi toto Cælo aberrant: neque enim S. Bonauentura in eo Capitulo Constitutiones condidit, quibus priorem habitus, aut Caputij formam mutaret; sed potiùs dilabenti modum, ac terminum præscripsit. Cùm enim Fratrum Communitas, ea tempestate, ab instituta B. Patris austeritate exorbitans, iam ad habitus mollitiem, ac amplitudinem declinasset; Caputia quoque Monachorum more laxiora, ac vastiùs à tergo pendentia sibi adsciscerent: ea sanctus Vir, in ipso sui Generalatus initio, reformanda curauit. Quare tantum abest, vt S. Bonauentura habitus, aut Caputij formam immutauerit; quòd iam inuectæ potiùs tam habitus, quàm Caputij relaxationi, terminum statuit; ne vlteriùs in peius proficeret. VIII.

Enimverò quis tam Sancto Viro, qui dilabentẽ Ordinis statum, omnibus, quibus potuit, machinis à lapsu vendicauit; atque ad reformationem, quoad fieri potuit, prouocauit; hanc deformationis maculam inurere audeat? vt eo Autore vera Habitus, & Caputij forma, qua potissimùm Minorum Ordo exteriùs subsistit; primùm in Religione periisse censeatur? Id porrò cùm absque causa fieri, nulla ratio ferat; quis causam excogitare queat, qua is priscam, atque à B. Francisco institutam Habitus, aut Caputii formam ex Ordine auellere, atque in aliam commutare deberet? Equidem cùm sine causa, sine certa ratione, sine legitimo Auctore, demùm sine teste hæc dicantur; miror, quo pacto grauissimus Auctor in eã sententiã delcẽderit.

IX. Quod verò ex nomine Collarii, de quo agit S. Bonauentura in Speculo Nouitiorum, Auctor ille Lunulam colligit: valde meo Iudicio à Bonauẽturæ verbis, ac mente alienum est: Id enim ex ipsius verbis constat, quum ait: *Indecens est, si coaptatio praeter morem Religionis fuerit curiosa: verbi gratia; si Caputij collarium quadam in gyro replicatione, iuxta mundanorum consuetudinem coaptetur, aut curiosè ipsum replicetur Caputium circa genas.* S. Bonau. in spec. Nouit. cap. 25. Ex his enim perspicuum est, non Lunulam, quæ à Caputio distincta est, & ante pectus pendet: sed ipsam Caputii largioris circa collum replicationem à Sancto Bonauentura Collarium appellari. Cùm enim largius, ac laxius Caputium tunc à Fratribus geri cœpisset; Sanctus Vir curiosam illam Caputii in Collo replicationem damnat, quæ sæcularium Collare præseferet,

quo non

qua nonnulli iam vti cœperant. Quo ſanè exploratum eſt, hîc potiùs quadrati Caputij, tametſi amplioris, quàm à B. Franciſco inſtitutum fuerit, formam indicari: ea enim complicatio, ſiue ad collum, ſiue ad genas, rotundo Caputio, quo caput artiùs vndique obuelatur, minimè coaptari poterat. Adde: Si D. Bonauentura Collarium, quod iuxta huius Auctoris ſententiam, eſt quædam panni in gyro replicatio, ante pectus pendens, apertè damnat: quomodò illius Auctor extitiſſe dicitur? Id tandem confirmant Almutia, quæ tunc à Fratribus vſitari cœperant: quæ dum S. Bonauentura extra Caputium palàm deferri, velut irreligioſum carpit; profectò non rotunda, ſed quadrata Caputia, eaque ampliora fuiſſe demonſtrant. Ibidem.

XI. Alij verò hanc Caputij mutationem Ioanni 22. Alij Vrbano VI. adſcribunt, quorum ſententiam meritò in ſuperiori Demonſtratione, velut improbatam, ac rationi minùs conſentaneam reiecimus. Supereſt: vt, quo tempore; quavè ratione ea mutatio accidere potuerit, diligentiùs exquiramus.

X. Antiquam Caputii formam, neque certo tempore, neque repentè totam ſimul immutatam fuiſſe, pluribus argumentis mihi perſuadeo. In his primum argumentum, ex omnium veterum Hiſtoriographorum conſenſu ducitur: qui, nemine prorſus diſcrepante, in arctiſſimo, ac perpetuo huius rei ſilentio ita conſpirant: vt nec ex Hiſtoricis quemquam, aut inter Ordinis monumenta ſcriptum, aut traditionem reperias; quæ, quo tempore, aut quo Auctore, hæc antiqui Caputii mutatio in Ordine primùm inuecta fuerit, apertè doceat. Certè Caputium à priori immutatum fuiſſe, totius Orbis vox eſt; ac res ipſa clamitat: quando verò, aut qua ratione id factum fuerit, ne vnius quidem ſonus auditur. Quòd ſi ea Caputii mutatio certum, ac præfixum in Orbe tempus haberet: quidni certum quoque, vel in Orbe Scriptorem, vel in Ordine monumentum, ſibi vendicaſſet; quo tanti ponderis res ab interitu ſeruaretur.

XI. Aliud verò argumentum, ab ipſa rei veritate hauſtum, id euidentiùs probat. Siquidẽ experientia ipſa, quæ rerũ magiſtra eſt, id omnibus priora tempora, ac temporum periodos inſpectantibus manifeſtè conſtat; Caputium ſua mutationis, ac corruptionis tempora habuiſſe; quibus ſenſim ad integram formæ iacturam conceſſit. Nam vna quidem Orbis tempeſtate: integra, ac ſartatecta manente ſuæ inſtitutionis forma, paulatim in ampliorem menſuram ſe extendit. Altera verò poſterioris Orbis ætate, ſeruata adhuc prioris quadraturæ ratione; Caputium in eam amplitudinem, ac longitudinem emerſit: vt eo capiti impoſito, ipſius latera ad vtrumque humerum ſe extenderent, & acumen Cingulo longiùs ſe protenderet. Cùm verò pannus, quo tunc Caputia fieri cœperunt, ſubtilior, ac exilior eſſet: atque vndique circa collum criſpatus: inde fiebat; vt tubera quædam ex Caputio circa collum prominerent, ex quibus Collaria illa curioſiùs componebantur, quæ à S. Bonauentura (vti explicatum fuit) reprehenduntur. Ea verò, cùm ex Caputii amplitudine paulatim excreſcente, ſub mento fluere cœpiſſent; eò tandem ventum eſt, cùm ea Caputii amplitudo iam faſtidium pareret; ac brumali tempore minùs caput, & collum à frigore tueretur; Collare in Lunulam, Caputium in Scapulare, Almutiumque in rotundum Caputium commutatum fuerit: Fratreſq; prioris quadrati Caputij formam abiecerint. Quo fit, vt quibuſdam velut gradibus (quæ cæteratum quoque rerum conditio eſſe ſolet) Minorum Ordo, ad integram antiqui Caputii corruptionem, & iacturam deſcenderit.

XII. Id verò ne fruſtrà, aut gratis perſuadere videar. Priora illa S. Bonauenturæ tẽpora nobis primo loco percurrenda ſunt; quibus Minorum Religio ab inſtituta, tum Regulæ obſeruantia, tũ Habitus forma declinare cœperat. Hîc porrò illud velut certũ ac fixum ſtatuimus: S. Bonauenturam, qui anno 1256. (vt diximus) prima Ordinis gubernacula regenda ſuſcepit; Religionis ſtatum, quoad Habitus, & Caputii menſuram: nonnihil à priori exorbitantem repetiiſſe: ita vt in Generali Capitulo, quod Narbonæ, quarto poſt anno coactum fuit; Conſtitutiones ediderit, quibus eã Habitus, & Caputii menſurã præſcripſit: vt Habitus amplitudine 18. palmorũ latitudinẽ non excederet: tantæ verò longitudinis eſſet; vt præcinct⁹, non ampliùs, quàm duorũ digitorũ menſura, ſupra funis Cingulum complicaretur. Caputia verò longitudine

Cingulum

Cingulum non excederent. Hanc Conſtitutionem refricauit Guillelmus Farinerius Generalis Miniſter anno 1354. in Capitulo Aſſiſij celebrato. Quo fit, vt iuxta S. Bonauenturæ, & Guillelmi Farinerij Conſtitutionem, hic Fratris Minoris habitus, & Caputium eſſe debeat: quæ ſubiecta pictura demonſtrat: quæ laxiorem illius tempeſtatis, & Habitus, & Caputij formam fuiſſe declarat.

Memor. Ord. tract. 1. f. 68.

Imago Fratris Minoris iuxta Conſtitutiones Farinerij.

33

EX quo planè conſtat, eum morem iam ab eo tempore, in Ordine communi Ordinis relaxatione irrepſiſſe: vt Habitus circa lumbos præcincti deferrentur; ac tantæ XIII.

ac tantæ longitudinis eſſent, vt ſubcincti, complicatione non ſolum Cingulum obtegerent; verùm & longiùs à Cingulo fluerent; & Caputia tam oblonga geſtarentur; vt ipſo etiam Cingulo inferiùs penderent; quæ propterea D. Bonauentura Conſtitutione contrahenda curauit. Hinc facilè perſpicuum fit: cur tot S. Franciſci, S. Antonij, ac S. Ludouici Icones, hoc præſertim tempore depictæ: quorum nos multas ſuperiùs commemorauimus, & Habitum præcinctum, & Caputium vſque ad Cingulum protractum gerant. Hæ ſiquidem, & primum hunc corruptionis gradum indicant; & defluentem Caputij, & Habitus antiqui formam, velut digito demonſtrant.

XIII. Præclarum huius rei ſimulacrum explicant, nonnullæ S. Franciſci Imagines: quæ Eporediæ, quæ Vrbs eſt Galliæ Subalpinæ, apud Fratres Min. Cõuentuales cernũtur: quarum prima extra Eccleſiæ valuas, in perantiquis quibuſdam Eccleſiæ foribus, muro occluſis, quæ nunc Conuentui adhærent; inter fores, & ſuperiorem formicem depicta conſpicitur, quæ B. Franciſcum Habitu vili, neglecto, anguſto, rudique indutum; ac præterea Caputio non tam oblongo, vt ad infimas vſque Scapulas defluat: ſed contractiori, quale Capucinorum eſſe ſolet, depictum refert. Aliæ verò in Eccleſia ſparſim conſpiciuntur, laxiori Habitu, ac Caputio vſque ad infimas Scapulas, & ampliùs demiſſo; quæ tamen Caputij acuminati, abſque Scapulari, formam retinent. Inter has quædam alia his antiquior, nec tam ſtricti Habitus, aut breuis Caputij, quàm prima: neque in tam laxam Habitus, & Caputij menſuram diffuſa; quales cæteræ eſſe videbantur; velut media conſiſtere viſa eſt. His tãdem aſiæ tam B. P. Franciſci, quàm aliorum Sanctorum Ordinis Imagines, Scapulari, ac rotundo Caputio, Conuentualium more, exornatæ ſuccedunt: omnium verò cùm varia propemodum Habitus, & Caputij facies ſit, velut gradibus quibuſdam diſtincta: Quid hæc? præterquàm diuerſos, ac ſuccedentes ſibi rerum ſtatus, ac temporum periodos inſinuant: quibus Minorum Ordo non raptim, aut repentè; ſed pẽdetentim ab antiqua Habitus, & Caputij forma deflexit?

XIV. Primum itaque corruptionis gradum, in antiquum Ordinis Caputium, ſtatim ferè poſt S. Franciſci tempora, paulatim tamen, irrepſiſſe; exiguus ipſe annorum numerus; qui inter ipſius obitum, & S. Bonauenturæ ad Generalatum aſſumptionem interfluxit; qui vix triginta annorum fuit; mihi facilè perſuadet. Anno ſiquidem 1226. cùm S. Franciſcus corruptibilem corporis farcinam depoſuiſſet, S. Bonauentura anno 1256. Generalatus officium aſſumpſit. Porrò etſi huic corruptioni S. Bonauentura verbo, auctoritate, ſanctionibus, ac omnibus, quibus potuit, machinis occurreret, ne iam concitatæ illius vndæ vltrà erumperent: vix tamen id obtinere potuit, vt aliquantiſper quieſcerent. At S. Bonauentura ad Cardinalatum aſſumpto; & vix anno poſt Cardinalatum elapſo, ad Cælos ſublato: intumeſcentibus iterum in Ordine Regularis inobſeruantiæ fluctibus, altera in antiquã Habitus formam procella cõmota eſt; quæ eò Caputium rapuit; vt vix ſalua prioris quadraturæ forma, cætera mollitie, amplitudine ac nimia vbertate luxuriarẽt. Hunc ſecũdum corruptionis gradum indicant, pleræque Fratrum Minorum Imagines, quę in Templo S. Mariæ Ciuitatis Bergomenſis, circa annum 1340. depictę cernuntur: quę licèt quadratum Caputium gerant; illud tamen laxius, & ſub Cingulo pendens; ac præterea in his Habitus ſubcinctus conſpicitur, quemadmodum hîc delineata Imago indicat. Quo planè manifeſtum fit: alteram hanc Habitus, & Caputij procellam, iam eo tempore in Ordine exundaſſe.

Digitized by Google

Imago Fratris Minoris S. Mariæ Bergomensis.

34

GEminæ quoque B. Francisci Icones, quæ in Vrbe Amalphitana religiosè conseruantur, hunc ipsum secundum corruptionis gradum non obscurè indicant: in quibus & laxior Habitus, & ad lumbos complicatus: Caputium quoque vberius, & ob panni mollitiem, circa collum pleriſque complicationibus diffusum; salua tamen ipsius quadratura, ac pyramidali forma cernitur: quas hìc oculis subiicere placuit, vt rei veritas eo magis perspecta fiat. X y 1.

PRimam in ipſa Metropolitana Eccleſia licet conſpicere, quæ omnium opinione antiquiſſima eſt; ex ipſo originali fideliter delineata, & ad nos tranſmiſſa. Cuius hoc eſt ſimulacrum.

Imago S. Franciſci Urbis Analphitanæ.

cl. 35

ALtera, quæ in Eccleſia S. Franciſci Minorum Conuentualium aſſeruatur; æquè ſicut prior vetuſtiſſima, ac fideliter ex antiquo exemplari exculpta, hanc formam exhibet. XVIII.

Imago S. Franciſci in eadem Vrbe Amalphitana.

36

VTraque verò Imago, publica fide, ac Teſtimoniis munita, anno 1629. ad nos petlata fuit: quę haud dubiũ quin propoſitæ veritatis teſtimonium confirmet. XIX.

Excreuit

XX. Excreuit hæc corruptionis procella,his adhuc repagulis concluſa,vſque ad annum 1400.vel vt alij volunt,vſque ad Martinianas Conſtitutiones;quæ editæ fuerunt,anno 1430.apertúmque Caputio naufragium minabatur. Nam etſi intermedio tempore, primùm Michaël Cæſenas Generalis,anno 1317. literis ad Prouinciales Miniſtros miſſis, iterum Sancti Bonauenturæ Conſtitutiones circa Habitus, & Caputij menſuram editas, refricaſſe videatur: cùm tamen rudes, ac neglectos Habitus,necnon breuiora Capitia omni ſtudio perſecutum fuiſſe,donec ea ab Ordine expungeret,ex facto Narbonenſium exploratum ſit; quos auctoritate Ioannis XXII. antequam in ipſius odium incideret,extinxit. Poſt Michaëlem quoque Gulielmus Farinerius, anno 1354. cùm eaſdem Conſtitutiones ſanxiſſet, nihil præterquam naufragij inducias aſſequutus eſt. Nam poſt Gulielmum, percrebreſcentibus iterum carnis, & ſanguinis procellis; tanta ſenſim antiqui Habitus, & Caputij in totum Ordinem mutatio inuecta eſt: vt Martinianis Conſtitutionibus non obſtantibus, circa annum 1400. vel 1430. prior illâ, & antiqua tam Habitus, quàm Caputij forma à B.Franciſco inſtituta, apertè in naufragium ruerit; & quadrati Capütij loco, Scapulare; ac pectoralis Lunula, cum rotundo Caputio coniuncta ſucceſſerit; quemadmodum ex Reginopolitanæ Vrbis figurarum teſtimonio demonſtrari poteſt.

XXI. Nam præter geminas illas D. Franciſci, & D.Ludouici ſtatuas, quas in Eccleſia Fratrum Minorum Conuentualium, Reginopolitanæ Vrbis inferioris Bauariæ, contineri paulò ante enarrauimus:ſi in Clauſtrum Monaſterij,quod Eccleſiæ proximum eſt, pedem efferas: octo non minus ſepulchra ſolo effoſſa offendas, marmoreis operculis obtecta;quæ Fratrum ſepultorum Imagines,non alio,quàm communi tunc Ordinis habitu,& acuminato Caputio,lapidi inſculptas,præferunt.

XXII. Primi Sepulchri lapis hanc temporis inſcriptionem gerit. Anno 1311. Secundus.Anno 1316.Tertius.Anno 1321.Hæc quidem tempora Ioannis XXII.Pontificis obitum præcedunt. Verùm S. Bonauenturæ temporibus multò poſteriora ſunt. Quæ verò hîc ſequuntur,longiùs quidem à D.Bonauenturæ, propiùs verò à Ioannis XXII. exceſſu diſtant.

XXIII. Quarti igitur Sepulchri lapis hunc annum indicat,1335.Quinti,annum 1357. Sexti,annum 1372.Septimi,annum 1388. Octaui,ac poſtremi,annum 1390.Id verò leuiter præterеundum non eſt: quòd cùm poſt hæc ſepulchra, alii quoque Fratrum tumuli eo ordine ſtrati ibi reperiantur; in quibus defuncti Fratres,in lapide inſculpti, rotundum Caputium ſimul cum Scapulari geſtant: iis tamen annus inſcriptus,ab anno 1400.inchoat: ex quo id planè videtur colligi poſſe;antiquã Caputii formam,circa hunc annum 1400.immutatam fuiſſe.Cui & illud planè ſuffragatur,quòd cùm vix vllam ante id tempus,S.Franciſci;aut alterius Fratris Minoris Imaginem,Scapulari ac Lunula donatam conſpicere liceat; quæ poſt eam tempeſtatem vel depictæ, vel inſculptæ reperiuntur; ferè omnes rotundum Caputium, ac Scapulare præferunt. Atque hæc de quadrati Caputii mutatione, atque interitu ſatis dicta ſint.

Demonstratio X.

An Capucini,quibus Forma Quadrati Caputij à Clemente VII.Canonicè reſtituta fuit,ſint verè Fratres Minores,à B. P. Franciſco inſtituti.

I. Geminas hæc Demonſtratio,quæ nobis poſtrema eſt,Quæſtiones explicandas complectitur. Prima eſt: An quadrati Caputii forma Canonicè,id eſt,obſeruata iuris regula,à Clemente VII. Pontifice Capucinis reſtituta fuerit. Altera: An Capucini Fratres, inter Fratres Minores à B.Franciſco inſtitutos, recenſeri debeant. Vtramq; quæſtionem mouent nonnulli recentiores,qui in cauſa ſtatuæ argenteæ,quam Vrbi Neapolitana B.Antonio Vlyſſiponenſi,velut Patrono dicãdam parabat;publico ſcripto,Franciſco Boncompagno, S.R.E. Cardinali,& Archiepiſcopo Neapolitano oblato, contendunt. Primo: Quadratum Caputium, quod à

Ioanne XXII. Pontifice perperam anathemate percussum ferunt; nunquam ab Ecclesia Canonicè Ordini Minorum restitutum fuisse. Eorum ratio est. *Nam Canonica restitutio* (inquiunt) *fit per omnium incedentium examinationem, & ei, cui aufertur. At id nunquam factum est; immò renuentibus nobis, qui sumus verum Franciscanum corpus. Non enim ab Ecclesia Catholica poterat nostra Religio petere, quod semel, tanquam signum schismatis, ei ablatum fuerat.* Iam id illis responsum fuit: quadratum Caputium nullo vnquam anathemate percussum fuisse: id enim tanquam à ratione, ac veritate alienum, piæ aures omnes audire horrent: sed sensim dilapsum fuisse, ante hac demonstrauimus? Illud verò Congregationi Capucinorum; (quæ & ipsa, verus Ordo Minorum Sancti Francisci censenda est;) à Clemente 7. Pontifice diuino consilio restitutum, & restitutionem à Paulo 3. demum à Tridentino Concilio confirmatam esse, res cuncto Orbi perspicua est. Quapropter videant: num Canonicum illud censendum sit; quod ingeminatis Bullis, & publico Generalis Concilij consensu, atque auctoritate approbatum est. Perpendant, amabò: num æquum aut legitimum sit, Pontificũ, ac Conciliorũ authoritatẽ, ac decreta in discrimen, & examẽ vocare?

II. Rationem audio, ob quam Caputium Canonicè minimè restitutum esse obtendunt: quia nimirum, Canonica restitutio per omnium incedẽtium examinationem; & ei, cui aufertur, fieri debeat: at id nũquam factum esse aiunt. Demus interea huic rationi locum, quem tamen illi mox iustè denegabimus. Si qua ratione id nunquam factum fuisse quærant, ea profectò est: quòd Caputium à B. Francisco institutum, nunquam Ecclesiæ auctoritate sublatum, anathematizatũ, profanatũ, aut antiquatum fuerit. Vbi enim nulla ob delictum priuatio præcessit: nulla quoque, ad restitutionem, causæ examinatio fieri debet. Hinc validum aduersùs eos argumẽtum colligimus, qui primum S. Francisci Caputium, ab Ecclesia antiquatum fuisse tradunt. Nam si semel Ecclesiæ auctoritate, Caputium à B. Francisco institutum, Ordini sublatum fuisset; aliqua in Clementis Pontificis Bulla, iuxta antiquum Romanæ Curiæ morem, de eo mentio facta esset. Cùm verò illius priuationis, seu Anathematis, nulla prorsus in ea memoria fiat: inde exploratum est, ea penitus fictitia esse, quæ de huiusmodi Caputij anathemate commemorantur.

III. At esto: Anathemate illud percussum fuerit. Hic ego horum Patrum fidẽ, ac prudentiam requiro: petóque: num æquũ, aut necessariũ esse sentiant: Ecclesiam, quæ summa in Terris potestate fruitur; in his, quæ ad gratiam, ac munificentiã spectant, causæ examen, aut aliorum consensum exquirere? An non deterioris ea conditionis esset, quàm sæcularium Principum potestas; quibus id iure Principatus acquiritur?

IV. Veruntamen, vt neque id, quod ipsi petunt, iis ab Ecclesia denegatum fuisse demonstremus. Certè olim summo iure, ne dicam summa B. P. Francisci iniuria, à Minoribus de Obseruantia, de Caputio aduersùs Capucinos decertatũ est. Quot, obsecro, lites, controuersiæ, contentiones, tragediæ ab ipsis in ipso Capucinorũ exordio, sub Clemente VII. & Paulo III. excitatæ sunt; vt Caputium quadratũ è medio tollerent? Cùm è regione Capucini, vt à lapsu restitutũ tuerentur, haud segniter decertarent? Equidem tot examina præcesserunt; tot causæ coram Pontifice dictæ, tot rationes vtrimque disputatæ fuerunt; vti ex Annalibus constat: vt ne vna quidem intacta superfuerit. Quid igitur nullum examen, aut causæ discussionem, apud Apostolicam Sedem, præcessisse conqueruntur? Id ipsi (licet priorum immemores) tandem fatentur; cùm addunt: *Immò renuentibus nobis, qui sumus verum Franciscanum Corpus.* Non conuentuales Patres, quorũ tunc Capucinorũ Congregatio patrocinio vtebatur: Sed Obseruantes duntaxat; qui omnem in Capucinos lapidem mouebant, renuisse certum est. Porrò si iis renuentibus, quod verisimum est, imò aperto Marte pugnantibus, Capucinorum Religioni Caputium restitutum fuit: quomodo ea Caputij restitutio, absque omnium incedentium examinatione, causæ discussione, imimò contradicentium pugna, facta esse affirmatur?

V. Neque illud prætereũdum est; quòd cùm in tã acri huius Quæstionis exagitatione, causæ omnes, ac rationes contradicẽdi à Minoribus Obseruantibus, haud inquo, vt putamus; consilio quærerentur: nunquam tamen ab iis Caputio oppositum fuit: quòd illud olim anathematizatũ, pollutum, profanatum, atque in signum hæresis,

schismatis;

Schismatis, & Apostasiæ Fratricellis derelictum esset: quam profectò rationem, tanquam graui pondere non carentem, haud tacuissent, si ea auctoritatis aliquid, aut veritatis sibi aliquando vendicasset.

VI. Postremò, quòd absque eorum consensu, quin etiam illis renuẽtibus, Caputium Capucinis restitutum fuisse dicunt. Id quidem verissimum est; sed ad Obseruãtes, non Conuentuales pertinet; cùm in id Conuentuales consentirent: at cur necesse erat, eorum consensum ab Ecclesia expectari? cùm minùs æquè tum Caputio, tum Capucinorum Reformationi aduersarentur.

VII. Alterum porrò controuersiæ Caput est: quo apertè contendunt, Capucinorum Ordinem, præterquàm ex declaratione Pauli V. Pontificis, non esse Ordinem Minorum S. Francisci. Hæc illorum verba sunt, publico scripto exarata. *Quia* (inquiũt) *Capucinorum Ordo non est Ordo Minorum S. Francisci, nisi ex declaratione Pauli V. Summi Pont. vt legi potest in eius Bulla: in qua idem Summus Pontifex protestatur, in dubium extitisse; an prædicti Fratres sint verè Fratres Minores, vnde decernit. Quamuis tempore S. Frãcisci instituti non fuerint, quia tamẽ profitentur B. Francisci Regulã, possunt, &c.* Quãquàm hæc RR. PP. Conuentualium, & Obseruantium tam Familiæ, quàm Reformatorum, quos maximè colimus, atque in Domino amplectimur; communis assertio, publicè in Iuditio prolata, tam in Capucinorum Ordinem contumelioſa sit; vt illum extra S. Patris nostri Francisci familiam, ac institutionem expellat; in exilium releget; ac Minorum nomine, & titulo, velut hæreditariis bonis spoliet. Attamen contumeliis prætermissis, quas facilè condonamus: illud tantum iusto mœrore prosequimur, quòd in Sacri Concilii Tridentini placita, in Clementis VII. Pauli III. Pauli V. ac postremò in Vrbani Pontificis, adhuc viuentis, Bullas videntur insurgere, ac tela iactare: quo fit, vt pro iis tantùm pugnare, nobis propositum sit.

VIII. Principiò igitur, cùm velut certam, ac probatam assertionem statuunt: Capucinorum Ordinem, non esse Ordinem Min. Sancti Francisci: Concilii Tridentini in primis doctrinam, ac consensum conuellunt: in quo Capucini, Fratres S. Francisci disertis verbis appellantur. Sess. 25. c. 3. quũ ibi ita scribitur. *Concedit S. Synodus omnibus Monasteriis, & Domibus, tam Virorum, quàm Mulierum, & Mendicantium, exceptis Domibus Fratrum S. Francisci Capucinorum, & eorum, qui de Obseruantia vocantur*, &c. vbi sub Ordine Sancti Francisci, æquè tam Capucinos, quàm Obseruantes comprehendit. Quòd si Patres, qui de Obseruantia vocantur, inter veros, ac legitimos S. Francisci Filios se censeri volunt; annon & eadem ratione Capucinorum familia, quæ sub eodem Concilii Canone perstringitur, Ordo S. Francisci appellari debet? aut si (quod absque maxima Concilii iniuria præstare nequeunt) Capucinos à Minorum S. Francisci Ordine expellunt: quare eodem modo, & Obseruantium familiam à Seraphica Religione non auellunt? Cùm enim vtrique, S. Francisci Fratres, æquè à Concilio nuncupentur: æquo etiam aut honore, aut honoris iactura frui debent. Vnde igitur habent, Capucinorum Ordinem non esse Ordinem Minorum, nisi ex declaratione Pauli V? Certè quum Bullæ Pontificum, Clementis VII. & Pauli III. qui Paulum V. diuturno tempore præcesserunt; apertè Capucinos, Fratres Minores, eorumque Congregationem Ordinem Fratrum Minorum appellant: eo planè declarant, eos non ab extrinseca quadam denominatione, seu aggregatione, ac similitudine; sed suapte natura ad Minorum S. Francisci Ordinem spectare. Quod enim ad Paulum V. attinet: Is, quod priùs in dubium, vel potiùs calumniam, apud nonnullos Capucinorum æmulos versabatur, abstergit; apertiúsque, quod à Concilio, atque à prioribus Pontificibus traditum erat: declarat: nimirum Capucinos, verè esse Fratres Minores S. Francisci; Quod verò addit: *Quamuis tempore S. Francisci instituti non fuerint.* Cùm iuxta legitimum, ac genuinum Pontificis sensum, ad ampliorem rei declarationem appositum, intelligere deberent: id peruersè interpretati. Capucinos, ex Põtificis declaratione, à B. P. Francisco minimè institutos autumant: quod à Põtificis mente prorsus alienũ esse cõstat: is namq; horũ verborũ sensus est: quòd Capucinorũ Congregatio (quatenus Religionis corpus est, à Conuentualiũ, & Obseruantium corporibus distinctum;

Cõcil. Trid. sess. 25. c. 3.

tempore S.Franciſci inſtituta non fuerit;quemadmodum nec ipſe Patrum Obſeruantium Ordo: qui B. Franciſco poſterior fuit : Sicut enim hi à Conuentualium Ordine,qui primus à B.Franciſco inſtitutus fuit ; per Reformationem poſtea, velut rami emersêre: ita & Capucini ex Obſeruantium familia, deinde velut noua Ordinis propago, exordium ſumpſerunt. Nec tamen quiſquam inficiari poteſt: vtrumque tam Obſeruantium,quàm Capucinorum Ordinem à Sancto Franciſco ; licèt non tẽpore S.Franciſci,inſtitutũ fuiſſe.Par ſiquidem in vtriſque ratio militat.

IX. Dicant amabò,qui Capucinos à legitima S. P.Franciſci ſobole diſſectos volunt: num vera Ordinis Succeſſio à tempore ; vel à legitima ſobolis propagatione cenſenda ſit. Si eam (vt volunt)tantummodò à tempore venantur : omnem profectò non modo Ordinis, ſed etiam Eccleſiæ Succeſſionem è medio tollunt. Vnde enim veros Sacerdotes,veros Epiſcopos,veros Pontifices nunc Eccleſia haberet;ſi eorum Succeſſio à tempore duntaxat;quó primi illi à Chriſto inſtituti ſunt,iudicãda eſſet? An non veri in Eccleſia Sacerdotes,veri Epiſcopi,veri Pontifices periiſſent;ſi temporis tantum ratio veram Succeſſionem præſcriberet?Quis enim eos,qui modò in Eccleſia florent; aut Sacerdotes, aut Epiſcopos,aut Pontifices : ſeu Chriſti tempeſtate extitiſſe; ſeu à Chriſto inſtitutos eſſe cenſeat? cùm tot inter eos , & Chriſtum mortalem , ſæcula interceſſerint. At veram Eccleſiæ Succeſſionem,præſertim,quæ primam illam Chriſti inſtitutionem ſequuta eſt; non ex tempore ; ſed ex legitima Ordinatione , quæ ab iis manat , qui legitimam ordinandi poteſtatem nacti ſunt, cenſeri; Catholicæ Fidei dogma,ac doctrina eſt.

X. Hoc pacto,& vera cuiuſque Ordinis Religioſi Succeſſio,ac propagatio accipienda eſt. Neque enim,qui ab ipſo Ordinis Auctore,olim in Religione conſcripti fuerunt; vera tantummodò Ordinis ſoboles putandi ſunt:alioquin ij, qui poſt ipſum ad Ordinem acceſſiſſent,inter ſpurios Ordinis filios relegandi eſſent:atque ita fieret,vt qui ſe modò ſolos,ac legitimos S.Franciſci filios eſſe gloriantur;ſuamet ſententia ſe illegitimos iudicarent.At abſit , vt illos minùs legitimos putemus : cùm enim vera Ordinis ſucceſſio per legitimam propagationem fiat; quotquot ab iis, qui legitima in Ordine poteſtate fruuntur,per Votorum Religionem in Ordine incorporantur;hos inter legitimam S. Franciſci Sobolem omnium calculis computandos cenſemus : tametſi longiùs ab Inſtitutoris tempeſtate abſint. Quapropter, cùm Capucinorum Ordo,legitimam hanc ſucceſſionis lineam,ſibi ab exordio vendicauerit:quum ab iis ſuæ propagationis originem ſumpſit,qui inter B. P.Franciſci filios,Regulæ profeſſione computati,legitima ad Sobolem propagandam auctoritate fulciebantur; abſque calumnia à vera S.Franciſci Sobole expelli non poteſt.

XI. Addo : quòd ſi ex tempore , vera tantùm Succeſſio ſpectanda eſſet:ipſa quoque Ciuilis ſucceſſio,quæ inter homines legitima,ac immota haberi ſolet,ab hominum genere auelleretur. Qui enim vel in temporalium Regnorum,vel in Ciuili cuiuſque ſtirpis ſucceſſione,legitimi ſucceſſores haberi volunt : haud neceſſe eſt , vt ab ipſo generis ſtipite temporis immediatione fluant:ſed vt antiquã Maiorum lineam, nunquam interruptam repetant, ſatis eſſe cunctis perſpicuum eſt;ex quibus ij legitimam originẽ duxerunt:alioquin totũ hominum genus confunderetur : Fruſtraque leges de hæreditatibus legitimè adeũdis ſtatuerẽtur. Quin etiã & ipſa Chriſti ſecundum carnem propago, fruſtra ex Dauidis ſemine ducta ab Euãgeliſtis deſcriberetur: ſi ij duntaxat,qui ex Dauidis ſemine priores,ipſa temporis prioritate, propagati ſunt , intra Dauidis ſtirpem concluderentur. Ita profectò & in Ordinum ſucceſſione fieri exiſtimandum eſt : vt non,qui primæua tantum origine ab eo fluxerunt,qui Ordinis inſtitutor fuit,legitimi Ordinis filij ſucceſſores habeantur:ſed ij quoque inter legitimos iure optimo cenſeantur ; qui longa etſi annorũ intercapedine,ab Ordinis Inſtitutore diſſiti:ab eo tamen antiqua,ac nunquam interrupta Religionis,ac profeſſionis linea ſucceſſionẽ habent. Quanquam(ſi verũ fateri licèt) ij veri dũtaxat,ac legitimi S.Franciſci filij habẽdi ſint,qui illius perfectã Regulam obſeruant,ac S.Patris virtutũ veſtigia ſectãtur.Neque enim,teſte Saluatore,ex carnis,& ſanguinis;ſed ex virtutũ proſapia;ſpiritualis,ac Religioſa propago cẽſẽda eſt.

XII. Verùm alio quoq; argumẽto, ex ipſis Põtificiis Cõſtitutionib⁹ hauſto,ſupremum

huic con

huic controuerſiæ colophonem imponamus: In primis Leonis X. ſummi Pontificis in hac re irrefragabile iudicium accedat: qui cùm in Bulla, quæ incipit: *Ite, & vos* &c. Min. Obſeruantium Generali Miniſtro, in toto Minorum Ordine, ea duntaxat ratione primatũ contuliſſet; quòd apud illos tantummodò vera, ac legitima Regulæ obſeruantia vigeret. In poſteriori Conſtitutione quæ incipit: *Licet alias*, &c. Vbi Fratres de Obſeruantia, in publicis actibus loco, ac dignitate, eadem ratione Fratr. Conuentualib° præïre decreuit; hãc quæſtionẽ iam eo tẽpore à Min. Cõuentualib° aduersùs illos excitatam, obtruncat; & Minores de Obſeruantia veros B. Franciſci Filios, & abſque vlla interruptione, à tẽpore editæ Regulæ ab ipſo genitos, declarat his verbis. *Quòdq; ipſi Fratres de Obſeruantia, & Reformati, veri, & indubitati Fratres Ordinis B. Franciſci, & eius Regulæ Obſeruatores sẽper fuerũt, ac diuina fauẽte gratia ſint futuri, ſine aliqua interruptione, ſeu diuiſione à tempore editæ Regulæ per B. Franciſcũ vſq; ad præſens, ac ſub ipſius B. Franciſci Regula militauerint: & etiam ad præſens militent: ſicque ab omnibus teneri, & obſeruari, ac dici debere decernimus, ac mandamus.* At quandoquidem in hoc Pontificis Decreto, ac prioribus, quædam nobis expendenda ſe offerunt, quibus res tota clariùs declaratur, quid importunum erit, in iis explicandis paulò diutiùs immorari.

XIII. Primum igitur eſt. Quo tempore Minores Conuentuales à Regulæ obſeruantia exceſſerant, ſolo Regularis obſeruantiæ intuitu, Fratribus de Obſeruantia Primatum in Ordine, ac potiorem locum, ac dignitatem à Pontifice decreta fuiſſe: ac proinde Ordinis Primatum, ac dignitatem, non ita perſonis datam, vt de Obſeruantia nuncupatos duntaxat conſequeretur: ſed ita à Regulari Obſeruantia pendere: vt ea cadente, ſimul, & Primatus, & dignitas perſonis collata concidant. Ceſſante enim cauſa, ob quam priuilegium datum eſt, ipſum quoque priuilegium ceſſat: atque in eos transferri debet, qui Regulari obſeruantiæ incumbunt: quæ expreſſa huius Pontificis mens fuit, his verbis in ipſo Bullæ initio declarata. *Licèt alias poſtquam ſtatueramus, & ordinaueramus, quòd de cætero perpetuis temporibus, Fratres B. Franciſci, ſub puritate eius Regulæ, & ſub Regulari obſeruantia viuentes, ac Reformati, Miniſtrum: Fratres verò dicti Ordinis, Conuentuales nuncupati, Magiſtrum Generalem habere deberent*, &c. Et infra: *Quòd in Proceſſionibus, & aliis actibus publicis, Fratres Conuentuales Fratribus Regularis Obſeruantiæ Miniſtrum habentibus, locum digniorẽ relinquere teneãtur.* Verba enim illa (*perpetuis tẽporibus*, alia quoq; (*ſub puritate eius Regulæ, & ſub Regulari obſeruantia viuentes*) obſeruãda ſunt: quibus apertè inſinuat; ſe Primatũ hunc, ac dignitatem in eos duntaxat conferre, qui vel eo tempore, vel ſucceſſiuè perpetuis tẽporibus, ſub Regulæ puritate, & ſub Regulari obſeruantia viuerent. Neque enim vlli dubium eſt, quin Pontifex, dum hoc priuilegio Ordinem Minorum de Obſeruantia cohoneſtat; in Ordine non perſonas, ſed in perſonis Regularem obſeruantiã intueretur: quæ cauſa fuit, vt Primatus honorem, ac dignitatem, quæ apud Minores Conuentuales eouſque inſtituta fuerat, in Minores de Obſeruantia transferret; ac perpetua temporum ſucceſſione in eos transferendum vellet, qui Regulæ puritati ſtuderent: ac Regularem obſeruantiam colerent. Hæc tum ex Pontificis mente, tum ex illius verbis, clariſſimè conſtant.

XIV. Ex quo alterum facilè colligimus: nimirum, veráFratrũ Minorum ſucceſſionem, de qua diſceptatur; non à perſonis, aut temporum antiquitate, ac prioritate; ſed à Regulæ obſeruantia petendã eſſe: ita vt iis [redacted] qui Regulæ obſeruatores ſunt, in B. Frãciſci ſemine cenſeãtur; quocunq; ij nomine appellentur, aut tempore exiſtant. Cùm enim Pontifex, Minoribus Conuentualibus, ob Regulæ inobſeruantiã, à Primatus honore, atq; à vera B. P. Frãciſci [redacted] Fratres de Obſeruantia veros, ac indubitatos Fratres Ordinis Beati Franciſci, & ſine aliqua interruptione, ac temporis interpolatione à tempore editæ Regulæ, ſub ipſius B. Franciſci Regula eouſque militaſſe declarauerit; atque ita tenendum eſſe decreuerit. An non inde apertiſſimum eſt: [redacted] Regularem obſeruantiam, ex Põtificis ſententia, inter [redacted] P. Franciſci filios, ac ſucceſſores diſcernere? iiſque [redacted] ius ſucceſſionis tribuere, qui veri Regulæ obſeruatores exiſterent? Quo fit, vt cùm de [redacted]ae legitima B. P. Franciſci ſucceſſione agitur, fruſtrà

temporis

temporis ratio requiratur; cùm ex Pontificis declaratione, qui veri Regulæ cultores sunt, tametsi tempore posteriores, ij duntaxat à tempore editæ Regulæ, ad legitimum B. Francisci semen pertinere censeantur. Hoc enim pacto ipse quoque Apostolus, de Israëlitis differens, ait: *Non enim omnes, qui ex Israel, ij sunt Israelitæ: neque qui semen sunt Abrahæ, omnes filij.* Et ad Galatas scribens: *Cognoscite ergo* (inquit) *quia, qui ex fide sunt, ij sunt filij Abrahæ.* Quòd si Apostolo id de Israëlitis dicere licuit: cur id quoque Pontifici de Minoribus sentire æquum non fuit? eosque tantummodò B. Francisci filios decernere; qui B. Francisci vestigia, ac virtutes sectantes, perfectè ipsius Regulam obseruarent.

Rom. 9. Gal. 4.

Quæ cùm ita sint; postremum iam his consectaneum expendendum supereſt: quod magis ad rem nostram spectat. Pontifex enim dum Minores de Obseruantia, apud quos tunc Regularis Obseruantia vigebat; non aliam ob causam, præterquam ob solam Regulæ obseruantiam, à tempore dictæ Regulæ institutos, ac sub B. P. Francisci Regula militasse declarat: quid aliud insinuat; præterquam temporis rationem ad per[illegible] B. Francisci successionem necessariam non esse? Nec qui priores ad Religionem vocati sunt; sed [illegible] in Regulari obseruantia duntaxat posteriores essent, ad Minorum Ordinem spectare? Et quidem, quod ad Minores de Obseruantia nuncupatos spectat: nulli dubium esse potest, quin hi Fratribus Conuentualibus, vtpote ab iis exorsi, tempore posteriores extiterint: quo fit, vt si temporis duntaxat ratio exquirenda esset, planè intelligi non posset; quo pacto ij à tempore editæ Regulæ (vt Pontifex asserit) sub B. Francisci Regula militassent; ac Regulari obseruantiæ operam dedissent; cùm enim operatio sequatur esse: quãdoquidem eo tempore Minores Obseruantes, ex quibus illud Reformatorum corpus compactum fuit, necdum exorti erant; ac plusquam integro sæculo, à priori illa editæ Regulæ tempestate aberant; quomodò Regulæ obseruationi incumbere, aut sub ea militare potuissent? Reliquum igitur est; vt Pontifex, dum Obseruantes à tempore editæ Regulæ extitisse, ac sub B. Francisci Regula militasse tradit: non illud tantùm Reformatorum Corpus, Obseruantium nomine insignitum; sed quotquot veri Regulæ Obseruatores existunt, quocunque ij nomine censeantur, & quoquo tempore existant, eo tempore comprehendere voluerit: quos ab omni loco, & tempore abstractos, primis illis Regulæ cultoribus adiungit, qui tempore editæ Regulæ, in ea obseruanda strenuam operam nauarunt. XV.

Quapropter, qui Minores Capucinos, à vera Ordinis Minorum successione, ac legitimo B. P. Francisci semine, ea ratione auulsos volunt; quòd hi tempore B. Francisci instituti non fuerint. Caueant summoperè, ne in hunc Pontificis lapidem offendant. Siue enim hi in Obseruantium nuncupatorum, siue in Minor. Conuentualium Ordine militent, illius vbique pondere obruuntur. Obseruantes namque cùm à Minoribus Conuentualibus, post integrũ sæculum progeniti; vt tradit Franciscus Gonzaga *lib. de Orig. Rel. Franciscanæ tit. de Orig. Fratrum Capucinorum*, tempore B. Francisci instituti non fuerint; qua sanè ratione nos à Minorum Ordinis successione expellunt, eadem seipsos ab ea alienos ostendunt: ac proprio se pugione iugulant: nec tamen interea propositum assequuntur: cùm non modò posteriora Pauli Quinti, & Vrbani Octaui, verùm & priora Leonis Decimi decreta conuellant: quemadmodum hactenus demonstratum fuit. Conuentuales verò non modò Pauli V. & Vrbani VIII. ver[illegible] [illegible]nis decreta venerari; & (vt decet) suspicere debent: qui quũ Minores de Obseruãtia nuncupatos, tametsi tẽpore B. Frãcisci haud institutos, ob solam tamen Regulæ obseruantiã veros Minores, atq; à tẽpore editæ Regu[illegible] ab Minorum Ordine comprehensos esse decernit. Eodẽ quoque decreto & Capucinos prosequitur, apud quos purior adhuc Regulæ obseruantia viget: teste ipso Francisco Gonzaga, qui illud inter suos Obseruantes, & Capucinos discrimen agnoscit: quòd illi Regulam iuxta Pontificis Declarationes: Capucini verò iuxta literam obseruant. At e[illegible]linis Chronico certum est, eam Christi Domini mentem verbis expressam fuisse, vt Regula ad literam obseruaretur; nec tamen Capucini Pontificum Declarationes, quæ Regulam ab [illegible] paupertate, ac vitæ austeritate nõ relaxãt, quales sunt Nicolai 3. & Clemẽtis 5. nullatenus reiiciũt. XVI.

Franc. Gonzag. libr. de Orig. Relig. tit. de Orig. Fr. Cap.

Hinc

XVII. Hinc Leonis X. & Pauli V. Decreta, quæ nonnihil inter se discrepare videntur, nullo negotio conciliantur: Leo namque, dum in præcitata Constitutione declarat, Minores de Obseruantia nuncupatos, à tempore editæ Regulæ sub B. Francisci Regula eousq; militasse, temporis rationem habuit non exigere ad successionem: vt Regularem obseruantiam [illegible] ad successionem necessariam autumet. Paulus verò in Bulla, quæ incipit: *Ecclesiæ militantis*, &c. vbi Capucinos verè Fratres Minores, ac legitimos B. P. Francisci Filios asseruit, addens: *Quamuis tempore B. Francisci instituti non fuerint*: idem planè quoad sensum affirmat. Illud verò tantum explicat, Capucinorum Ordinem, quatenus Corpus insinuat, suo capite, & membris constans, à Conuentualium, & Obseruantium Ordine distinctum: tempore B. Francisci minimè institutum fuisse; quod Leo de Minorum Obseruantium Corpore asserere non dubitasset, si de eo quæstio orta fuisset: verba enim illa: *A tempore editæ Regulæ*: non de Religionis Obseruantium Corpore, à priori illo Conuentualium distincto; sed de Regulari obseruantia ab iis instituta, intelligenda esse, superiùs diximus; quæ ad primæuam illam temporum seriem à Pontifice reuocatur: cùm Regula, à B. Francisco edita, à primis illis Ordinis Patribus perfectè obseruaretur.

XVIII. Hic igitur cùm Bullæ Pauli V. Pontificis genuinus sensus esset; vt Capucinos non tempore, sed vel legitima Ordinis propagatione, vel Regularis obseruantiæ cultu, veros S. P. Francisci filios asseueret; excitata ab iis controuersia, qui nodum in scirpo quærunt, eam Sanctitas Domini Papæ Vrbani VIII. (quem Deus Opt. Max. diu incolumem seruet) postrema Bulla, quæ incipit: *Salvateris, & Domini nostri*, &c. Data anno 1627. die 8. Iunij, plenissimè obtruncat. In qua, vbi Pauli V. Pont. & S.R.E. sensum de Capucinorum origine retulit, his verbis decernit: *Nos æquum, & rationi consonum fore censentes, vt qui verbo, & exemplo veros sese B. Francisci Imitatores ostendunt; tales ab omnibus absque vlla controuersia habeantur: attentiúsque considerantes, eorundem Fratrum Capucinorum originem, seu principium eorum esse realiter, & cum effectu computandum à tempore primæuæ, & originalis institutionis Regulæ Seraphicæ: cuius obseruantiam ipsi Fratres Capucini semper, sine aliqua interruptione continuarunt, &c. Re prius per Venerabiles Fratres nostros S.R.E. Cardinales, negotiis Regularium præpositos, maturè discussa de eorundem Cardinalium consensu, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, Fratres Capucinos præfatos fuisse, & esse, ex vera, ac nunquam interrupta linea; ac veros, ac indubitatos Fratres Ordinis S. Francisci, & illius Regulæ obseruatores; subque ipsius B. Francisci Regula militasse, & ad præsens quoque militare sicque ab omnibus, & singulis censeri, ac reputari, & iudicari debere; irritumque & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari; Apostolica auctoritate, tenore præsentium decernimus, & declaramus.*

XIX. Alio tandem argumento à ratione ducto, Capucinorum Ordinem à B. Francisco minimè institutum fuisse probare nituntur. Ita enim ratiocinantur. Capucini ab initio Ordinis instituti non fuerunt, vt Paulus V. in Bulla affirmat illis verbis: (*Quamuis ab initio instituti non fuerint*) neque in medio Ordinis progressu, cùm tempore S. Bernardini non fuerint. Neque in fine, quia ipsi nomen Eremitarum, non Minorum à Pontifice petunt, quod etiam illis conceditur: Vnde ergo Fratrum Minorum nomen sibi vendicant? At facilè hoc argumentum diluimus. Dicimus enim Capucinos in principio Ordinis à B. Francisco institutos fuisse; cùm is Ordinem Fratrum Minorum fundauit: alioquin neque Ordo Obseruantium à B. Francisco institutus censeretur: cùm Obseruantes tempore S. Francisci instituti non fuerint. Addo & Capucinos immediatè à B. P. Francisco institutos fuisse, quum is Minorũ Ordinem fundauit: cùm enim Ordinis fundatio non priora tantùm, sed & posteriora, atque vniuersa Ordinis membra, quæ in qualibet temporis differentia in eo futura sunt, procul dubio complectatur: qui Ordinem fundat, cuncta Ordinis membra sibi immediatè copulat: quo fit, vt hac ratione non modò Capucinos; verùm & qui post eos in Ordine futuri sunt; velut à B. Francisco immediatè instituti, ad Minorum Ordinem pertineant. Fuerunt & in medio Ordinis progressu. Nam Fr. Matthæus à Bassio, & Lodouicus Forosẽpronianus, cum Raphaële fratre, à quibus

Capucinorum

Capucinorum Ordo exorsus, Fratres Minores de Obseruantia, ac consequenter B. P. Francisci Filij extiterunt, alioqui ipsi Patres de Obseruantia veri S. Francisci Filij minimè dicerentur. Fuerunt tandem in fine Ordinis: nam, tametsi Eremitarum more, lucos, ac syluas, ad Habitationem, ac perfectiorem Regulæ obseruantiam sibi vendicauerint: Minorum tamen vitam, ac Ordinem, non exuerunt: ita vt Fratres de vita Eremitica nuncupati fuerint; quod tum ex Pontificiis Bullis, tum ex Tridentino Concilio, tum ex Minorum Regulæ professione, perspicuum est. Quod enim ad Eremiticum nomen spectat; ij non Eremitarum vitam, aut institutum; sed tantùm habitationem sibi elegerunt: tum vt longiùs ab hominum conuersatione remoti; maiori studio, atque animi quiete diuinæ contemplationi, ac Regulæ obseruationi vacarent: tum etiam; vt B. P. Francisci consilium, ac vestigia sectarentur; qui (vt ex antiquis Ordinis monumentis constat) Monasteria non in Vrbibus, sed ab his paulò longiùs construenda suadebat; vt in iis Eremi potiùs solitudo, quàm Vrbium frequentia eluceret.

Vltima Demonstratio.

An Habitus S. Francisci, & Minorum qui inter homines habitant, sordidus, ac nimis vilis sit censendus.

I. Iam institutum de Habitu Minorum S. Francisci; ac illius forma opus absoluetam; quum in manus fortè incidit, Liber quidam posthumus, Moguntiæ impressus anno 1613. in quo Auctor de Monachorum statu disserens cap. 5. Primùm quærit his verbis: *Possint ne Monachi vti Habitu vili, & sordido; sicut olim multi Eremitæ vsi fuêre: & S. Franciscus vsus fuit.* Tum verò quæstioni respondens, subiungit. *Respondeo cum Hieronymo ad Nepotianum. Ornatus, & sordes* (ait) *pari modo fugienda sunt: quia alterum delicias; alterum gloriam redolet.*

II. Duo hîc in primis ab Auctore apertè asseruntur. Primum, Habitum Minorum S. Francisci sordidum iudicandum, atque inter sordidos referendum esse: quod ex titulo Quæstionis non obscurè constat. Alterum, Habitum Minorum S. Francisci, ob id, quòd ex Auctoris suppositione sordidus est; ex Hieronymi sententia; qui sordes in Habitu vitandas docet, fugiendum. Hæc ab Auctore disertis verbis traduntur: quamuis posteriorem assertionem, Habitu S. Francisci silentio obtecto, sub nomine sordium duntaxat, exprimendum voluerit.

III. Ego quidem, quod ad priorem Assertionem attinet, vt Auctorem, plurimis mihi titulis venerandum, ab hac calumnia liberarem. Sordidi appellationem, ad rei vilis, ac nullius ferè pretij existimationem contrahere cogitaueram: neque enim ignoro, sæpè quod vile est, apud Auctores, sordidum nuncupari: vnde adagium illud. Sub sordido palliolo sæpè latet sapientia: nisi prima Auctoris responsio hanc mihi interpretationem præriperet, qua ita cum Hieronymo respondet. Ornatus & sordes pari modo fugienda sunt. Qua responsione, cùm Auctor se de iis sordibus agere, apertè declaret, quæ cùm turpes sint, fugiendæ ab Hieronymo asseruntur: ac proinde à sordido illo abstinendum sentiat, quod turpe, ac ignobile est; & ornatui opponitur: nullum benignæ huic interpretationi locum relinquit. Quid verò de his Hieronymi verbis sentiendum sit, quovè sensu ab eo prolata fuerint, paulò inferiùs explicabimus.

IV. Sordidum itaque, cùm ex hac Auctoris responsione, ex iis sordibus colligatur; quæ ex Hieronymi sententia, velut turpes fugiendæ sunt: hoc nobis argumentum inde ex Auctore conficiendum tradit. Sordes ex Hieronymo in Habitu fugiendæ sunt. S. Francisci Habitus sordidus est ex Auctoris sententia; id est, sordes illas præsefert, quas D. Hieronymus fugiendas docet. Is igitur est fugiendus. Huius Argumenti tam minor Propositio, quàm Conclusio, tam apertè sacrum Minorum Ordinem pessumdant: vt cùm nulla ratione ab iniuria excusari queant, iustè me ad

carum

carum confutationem compulerint. Minor quidem, eo ſenſu, quem ex Auctore explicauimus, accepta, haud leuem Minorum Ordini Contumeliam irrogat: dum Sacrum illius Habitum Sordidum ſupponit: Concluſio verò à temeritate, atque etiam errore non vacat: dum aduersùs Apoſtolicos Canones, qui ſacrum Minorum Habitum, ab Apoſtolica Sede approbatum, ac multis, tum à Summis Pontificibus, tum à legitimis Conciliis, laudibus celebratum commendant; vitandum, ac fugiendum decernit. Hæc cùm à Religioſi hominis ſententia, ita diſſentanea ſint: vt vix ea à Catholico Viro profecta cenſeri debeant. Hinc facilè mihi perſuadeo: ea præter animi ſententiam, Auctore è calamo excidiſſe: Quapropter non Auctorem, cuius Religio, mihi multis titulis eſt veneranda; ſed ipſas Aſſertiones, quæ Cenſura dignæ ſunt; non quidem pro rei dignitate, aut grauitate; ſed breuiori, duntaxat ſtylo propulſandas duxi: ne in publicum Chriſtianæ Reipublicæ damnum redundent.

V. Igitur quod ad priorem Aſſertionem ſpectat: Habitum Minorum, B. Franciſci non Sordidum, non turpem, non indecorum, aut ignobilem eſſe. Primum Chriſtus ipſe, qui ſupremus Minoritanæ Regulæ Auctor fuit, non obſcurè declarauit; quum ipſe Pater Franciſcus, Monte Columbo, qui è Reatina Valle exurgit, conſcenſo, Regulam diuino ſpiritu dictatam, ac velut digito Dei conſcriptam, ab eo accepit: quàm dum Frater Helias, ſimul cum aliis Ordinis Miniſtris, quaſi aſperiorem recuſat: Chriſti vox, Franciſcum ad eum ingemiſcentem, his verbis alloquitur: Franciſce, quid gemis, aut turbaris? Regula hæc à me compacta fuit: quodque in ea exaratum eſt, non tuum, ſed meum totum eſt. Quo fit, vt eam ad literam, ad literam, ad literam ſine gloſa, aut commento obſeruari velim. Ita in Chronico Ordinis, & Annalibus Minorum legitur. Cùm igitur in Regula Minorum, Habitus, atque illius qualitates perſpicuè tradantur: quis abſque diuini nominis iniuria, Chriſti inſtitutioni ſordes, ac turpitudinem affigere audeat; aut ſordidum appellare, quod diuina Chriſti voce ſacrum inſtitutum, ac celebratum eſt?

Chron. Min p. 1. li. 1. ca. 8 Annal. Minorum. 1223 13.

VI. Chriſtum præterea Dei Filium, Minorum Habitu amictum, olim apparuiſſe, antiqua traditio eſt, quam Bartholomæus Piſanus, Libro Conformitatum, his verbis commemorat. *In ſignum autem, quod hæc Regula ſit Ieſu Chriſti, eſt, quòd Chriſtus apparere dignatus eſt, & ſe oſtendere in Habitu Fratrum Minorum: nam cùm quidam deſideraret Deo ſeruire; & rogaret Deum, vt ſibi viam oſtendere dignaretur, qua ſibi perfectè ſeruiret. Dominus autem Ieſus Chriſtus, qui audit libenter preces bonorum, oſtendit ſe illi in Habitu Fratrum Minorum dicens: Quicunque me ſequi cupit, veniat, & taliter mihi ſeruiat: & hoc dicto euanuit ex oculis eius.* Iam verò, ſi Minorum Habitus Sordidus eſſet, ac turpis; quis vnquam ſibi in animum inducere poſſet; eo Dominum aliquando ſeipſum contexiſſe, atque eo indutum hominibus apparere voluiſſe? Cùm ſordes, quæ ab omnibus fugiendæ ſunt, procul à Chriſto omnino ſint arcendæ.

Conformit. l. 1. a. p. fruct. 9. Franciſcus Regulator.

VII. Dicat amabò Auctor, qui Sordidum B. Franciſci Habitum eſſe ſtatuit: num ſordidum illud appellari queat; quod Summorum Pontificum Bullis, Diplomatibus, Reſcriptis, ac Declarationibus, velut Sacrum approbatum, conſtitutum, & maximis laudibus celebratum eſt? (Nefas quippe maximum cenſendum eſt: ſi quis aſſerat Sordes, quæ à Hieronymo, atque aljis Patribus reprobantur; ab Eccleſia, quæ Patrum doctrinæ inſiſtit; aliqua ratione approbari.) Exquirat, obſecro, quid Honorius III. qui Minorum Regulam, ab Innocentio priùs verbo tenus approbatam, Bulla proſecutus eſt; de Minorum habitu, ac Religione prædicet. Bulla, quæ incipit: *Cùm dilecti Filij*, data 3. Idus Iunij ſui Pont. ann. 3. in qua illos vniuerſis Eccleſiæ Ordinibus maximè commẽdat. Quid Gregorius 9. in Bulla Canonizationis B. P. Frãciſci, quæ incipit: *Sicut phialæ aureæ* &c. data an. 2. ſui Pontificatus, & alia, quæ incipit: *Cùm qui recipit*, &c. 8. ſui Pontificatus anno edita. Quid Alexander IV. Bulla, quæ incipit: *Patris æterni benignitas*: data Neapoli 3. Idus Aprilis, Pontificatus ſui ann. 1. in qua tot Minores laudibus accumulat; vt iis vix quicquam aliud addi poſſe videatur. Euoluat quoque,

quid idem aduersùs Minorum Ordinis detractores ſtatuat. Bulla, quæ incipit: *Quidam Sacræ Scripturæ*,&c. Edita Anagniæ,anno ſui Pontificatus 2. Quid Ioannes 22. Bulla quæ incipit: *Sacra Romana* contra Fratricellos edita; in qua Minorum Habitum commendat. Quid Paulus II. Bulla, quæ incipit: *Inter cæteros*,&c. in qua Priuilegia omnia Ordini priùs conceſſa confirmat. Quid Sixtus IV. Bulla, quæ incipit: *Cum ſemper*, &c. & alij plerique Pontifices. Quorum ſi Auctor plura teſtimonia expetit; Speculum Minorum,& Firmamentum trium Ordinum conſulat. Hi omnes, cùm Minorum vitam, ac inſtitutionem commendent; atque habitum in Regula Inſtitutum, ſua auctoritate approbent: quo pacto is Sordidus, ac turpis nuncupari poſſit, ignoro. At his accedant Nicolai 3. *Exiit, qui ſeminat*, &c. Clementis V. *Exiui de Paradiſo*, &c. Et Ioannis 22. *Quorundam exigit*, &c. Regulæ declarationes, ac Martini V. Conſtitutiones: in quibus B. Franciſci habitus, nedum Sordidus, ſed ſacer, ac veneratione dignus aſſeritur.

Spec. Min. tract. 1. & 2. Firmam. trium Ord. 2. p. tract. 1.

Poſtremò cùm B. Franciſcus Minorum Habitus Inſtitutor fuerit; atque eo, dum mortalis inter homines verſatus eſt, vſus fuerit: in eóq; innumeris poſt mortem apparuerit: demum plerique ex illius habitibus, qui apud nos, tum Florentiæ, tum alibi aſſeruantur; ac Sociorum, qui variis in locis religiosè cuſtodiuntur; contactu, miracula diuinitus patrata fuerint; ac quotidiè patrentur: quis tàm glorioſum Virum, aut Sordium Inſtitutorem, aut Sordibus vsũ ſuſpicari queat? An non ſacrilegum cenſendũ eſt; ſi quis Sordes, ac Sordidum Habitũ à Deo miraculis probari ſentiat? Certè Aſſertionẽ, tã ab omni Religione alienã, Religioſo Viro è calamo inconſultò, ac prẽter animũ excidiſſe, mihi proculdubio perſuasũ eſt: quo fit, vt ſi adhuc inter nos ſuperſtes eſſet, ab ea velut à degeneri abhorreret. VIII.

Pari modò, & alteram huic affinem, & conſectaneam, Aſſertionem, quæ communem Eccleſiæ ſenſum, & ſententiam oppugnat, ab eo velut adulteram repudiandam fore non dubito. Quis enim grauiſſimos Pontifices, Minorum Religionem, ac ipſius Alumnos ſummis laudibus efferentes, atque ab omnibus honorificè excipiendos audiat; qui fugiendos, ac velut Sordibus maculatos, deuitandos cenſeat? Certè cùm Honorius Papa, huius nominis Tertius, vniuerſis Epiſcopis, atque Eccleſiæ Catholicæ Præſulibus, his verbis mandat: *Cùm dilecti Filij, Fr. Franciſcus, & Socij eius de vita, & Religione Minorum Fratrum, abiectis vanitatibus huius Mundi elegerint, vitæ viam à Romana Eccleſia meritò approbatam, ac ſerendo ſemina Verbi Dei, Apoſtolorum exẽplo diuerſas circumeãt manſiones, vniuerſitatem veſtram rogamus, & exortamur in Domino, per Apoſtolica vobis ſcripta mandantes, quatenùs latores præſentium de prædictorũ Fratrum Collegio exiſtentes, cùm ad vos duxerint declinandũ, ipſos recipiatis ſicut Catholicos, & Fideles, aliàs eis ob reuerentiam diuinam, & noſtrã exhibentes vos fauorabiles, & benignos.* Cùm Alexãder 4. his Mino. Fratres, apud vniuerſos Eccleſiæ Prælatos, encomiis proſequitur. *Patris* (inquit) *æterni benignitas pro ſui nominis attollenda gloria, & fidelium procuranda ſalute, inter perſonas plurimas diuinis obſequiis deputatas, viros in Eccleſia ſua Sancta conſtituit conuerſationis, & vitæ honeſtæ conſpicuos, ac ſcientiæ titulis inſignitos. Hi ſunt dilecti Deo, & hominibus Fratres Ordinis Minorũ, & Prædicatorum, qui ſuum ſemper affectum ad amorem Cæleſtium dirigentes; virtutem diuini nominis, per Orbem terrarum publicant, & Chriſtiãnæ Religionis ampliando cultũ vigili attentione deſudant. Hi ſunt qui vitã, & merita Beatiſſimi Pauli Apoſtoli contemplantes, gloriãtur in ſola Cruce Domini, ſpernendo Mundi ſolatia pro deliciis Paradiſi. Hi ſunt, qui hoſtes animæ per ſcutum Fidei, loricam iuſtitiæ, gladium ſpiritus, ſalutis galeam, haſtam perſeuerantiæ debellãtes, obtinere ſatagunt; vt Catholicis vniuerſis Fidei, ſpei, & charitatis augmenta perueniant; ac perfidis veritatis via pateat, & hæreticæ prauitatis inſania euaneſcat. De tantorũ ſiquidem meritorum prouenit claritate, quòd Nos Fratres eoſdẽ in Chriſto affectu ſinceriſſimo diligamus, & ipſos vbiq; terrarũ ſtatu gaudere pacifico affectamus; pro re indigna, & nimis amara ducentes, ſi quis de numero fidelium, & potiſſimè Prælatorum, eos aliquibus turbat iniuriis, vel offenſis. Rogamus itaq; deuotionem veſtram, & per Dei miſericordiam obſecramus, per Apoſtolica ſcripta vobis mandantes, ac in remiſſionem vobis peccaminum iniungentes; quatenus illos, qui ſunt ex eis in veſtris Ciuitatibus, & Diœceſibus conſtituti, ſeu qui ad præſentiam veſtram quandocunque per-*

Honor. 3. Bulla cùm dilecti.

Alexand. 4. Bulla Patris æterni.

IX.

X.

uenerint

nouerint : pro diuina,& noſtra reuerentia affabiliter,& benignè recipere,ac eos veſtræ charitatis ſtudeatis affluentia confouere : permittendo, vt Regularibus eorum obſeruantiis,& ſtatutis per Sedem Apoſtolicam approbatis,ac etiam indulgentiis,& literis, quas circumſpecta pietas Sedis eiuſdem olim conceſsiſſe dignoſcitur, de ſua gratia ſpirituali. &c. Id proculdubio ſentire debent, eos, Non Sordibus pollutos,non Habitum Sordidum geſtantes, non vitandos, non fugiendos eſſe ?

X. Quis verò Romanos Pontifices,in Minorum Religione,quæ ex habitu,vitæque inſtitutione à reliquis dignoſcitur, ſartatecta ſeruanda, adeò ſollicitos intueatur,vt neque illius pacem,ac tranquilitatem quoquo modo minui,ac turbari patiantur ; qui Minores Fratres habitu Sordidos,ac proinde fugiendos, quin potiùs amplectendos,maximáque in veneratione habendos,ſibi perſuadeat? Audiant quibus verbis Clemens IV. Pontifex ad Generalem Miniſtrum, ac vniverſos Minorum Ordinis Fratres referibat. *Ad conſequendam* (inquit) *gloriam cæleſtis patriæ, ſic diuina pietas humilitatem veſtram per ſuam gratiam cernitur allexiſſe ; quòd ſemper ad hoc intenti eſtis, & vigiles ; vt illam vobis, & proximis per innocentis vitæ ſtudium acquiratis. Hæc enim, & alia ſancta pauperrimæ Religionis veſtræ merita nos inducunt, quòd ſimus ex intimo cordis affectu ſolliciti, vt in omnibus, quæ ad Dei laudem,& tranquillum ſtatum deuotionis veſtræ cupitis, habeamus prouidentiæ ſtudium efficacis.* Clemens. 4 Bulla. Ad eã ſequendam

Nec ſanè Minori ſtudio in eo tuendo ſe ſollicitum gerit, Bonifacius huius nominis VIII. ad eoſdem ita ſcribens : *Inter cæteros Ordines, quos Cæleſtis Agricola ſumma benignitas in horto plantauit Eccleſiæ, Sacrum veſtrum Ordinem iam per Orbis prouincias ſuperna gratia propagante diffuſum, dum minori fungeremur officio, ſincera charitate dileximus ; ad ſtatum eius feliciter promouendum ſollicitis ſtudiis intendentes. Nec minuit itaque, ſed anxium potiùs circa ipſum præhabitæ dilectionis affectum, perſonæ noſtræ ſubſecuta promotio ad apicem Apoſtolicæ dignitatis, cùm tãto propenſiùs ad ipſius Ordinis intendamus augmentũ, quantũ à Nobis facultas præſtantior, quãquam noſtris non exigentibus meritis noſcitur cælitus attributa.* Bonifacius 8. Bulla. Inter cæteros

Audiant denique(vt reliquos prætereã)qua cura Martinus V. Põtifex erga Minorũ Ordinem afficeretur. *Amabiles fructus* (inquit) *quos Sacer Ordo Fratrum Minorum, velut pomerium quoddam diuina manu conſitum, in agro militantis Eccleſiæ in vbertate produxerit hactenus, & producit aſsiduè ; ac odorem ſuauitatis in omnem terram, ex fructuoſis operibus dicti Ordinis profeſſorum continuè prodeuntem, in noſtræ conſiderationis intuitum ſpecialiter inducentes ; de ſtatu præfati Ordinis proſperè conſeruando, vt felicibus ſemper ſucceſsibus augeatur, ſollicitè cogitare nos conuenit: & ad ea paternis ſtudiis intendere, per quæ profeſſores ipſi ab exteris, & ſæcularibus curis releuati, in humilitatis ſpiritu, & confirmationis ſuauitate ſinceriùs, & quietiùs poſsint Altiſsimo famulari.* Quòd ſi Minorum Ordo à Pontifice Sacer aſſeritur : num Habitus,quo is à cæteris diſtinguitur, ac velut externo ſigno declaratur ; Sordidus, ac turpis cenſendus erit? Num qui Ordinem commendat, Habitum tanquam Sordidum fugiendum ſuadet ? Si Ordo Sacer : Cur non & Sacer Habitus, nedum honeſtus ceuſeri debeat? Etenim perſpicuum eſt, Pontifices, & Concilia, quæ Minorum Ordinem approbant, laudant, ac velut Sacrum commendant ; ſimul cum Ordine, & Ordinis Habitum Sacrum prædicare. Hæc pro B. Franciſci, ac Minorum Habitu, ab his Aſſertionibus potiùs, quàm ab Auctore vendicando, obiter dicta ſint: neque enim Auctorem, aut alium Catholicum hominem, in eas vnquam conſpirare exiſtimauerim. Martinus V Bulla. Amabiles fructus.

XI. Verùm cùm alteram quoque reſponſionem propoſitæ quæſtioni Aùctor ille adhibeat : hanc fortè magis ad Auctoris mentem efformatam, allatamque mihi facilè perſuadeo, quam ille poſt pauca his verbis ſubiicit : *Ego reſpondeo Monachorum, & maximè Solitariorum Habitum, ſi vilis ſit, non poſſe iure reprehendi, vt patet exemplo Heliæ, S. Ioannis Baptiſtæ, Pauli primi Eremitæ, Arſenij, Franciſci : & probat S. Thomas Opuſculo 19. quia Patres Synodi Gangrenſis vilitatem in illis laudarunt : & ſeptima Synodus Generalis iubet puniri ridentes eos ob vilitatem.* Hactenùs optimè ex communi Patrum ſententia. At verò quæ his immediatè ſuccedunt ; nonnihil negotij faceſſunt: ſubdit enim : *Dixi de Solitariis : quia eos*

qui inter homines habitant, magis decet communis veſtitus, non nimis vilis. Et ideò Concilium Aquiſgranẽſe ſtatuit, vt Canonici Regulares in veſtitu teneant mediocritatem. Et Martinus V. in ſuis Conſtitutionibus de Minoritis ſtatuit, vt veſtes eorum non ſint nimis viles, & groſſæ, vt terrorem incutiant, vel riſum aliis moueant. XII.

Nonnulla hîc diligentiùs examinanda ſunt, quæ Auctor his verbis perſuadere contendit. Primùm eſt: An veſtium vilitas ad Solitarios tantummodò ſpectet. Quod Auctor prioribus verbis adſtruit; quum ait. *Dixi de ſolitariis.* Quid verò Solitariorum appellatione Auctor intelligat, luculenter aperit; cùm eos illis opponit, qui inter homines habitant. Quo fit, vt Solitariorum nomine eos appellandos cenſeat; qui procul ab hominibus, ac Vrbibus inter Montes, ac nemora Eremos incolunt. His igitur Auctor duntaxat cùm veſtium viliratem concedere videatur, id exemplo Ioannis Baptiſtæ, Pauli primi Eremitæ, Arſenij, probat: quibus & B. Franciſcum addit. Qua verò id ratione præſtet, ignoro: Cùm B. Franciſcus magis inter eos, qui inter homines habitant, quàm inter Solitarios, & Eremitas cenſendus ſit: quippe qui diuino oraculo didicerit; ſe, ſuumque Ordinem, ad hominum ſalutem curandam, diuinitùs excitatum: ac propterea ſuorum Minorum Monaſteria, haud longè ab hominum habitatione ædificanda curauerit.

D. Thom. Opuſc. 19. cap. 8. XIII. D. Thomas fuſiùs de hac re diſſerens, Opuſculo XIX. multis rationibus probat, Religioſos quoſque, necdum Solitarios, vilem habitum decere: ibi enim eos ex profeſſo impugnans, qui vilem habitum in Religioſis damnant; ex multiplici capite illos erroris coarguit. Primùm ex Sacris Conciliorum Canonibus, 21. q. 4. Nam ſeptima Synodus ibi allegata, dum ita decernit. *Igitur ſi inuenti fuerint deridentes eos, qui vilibus, ac Religioſis veſtibus amicti ſunt, per Epithiminum corrigantur.* Non Solitarios tantummodò, ſed Religioſos quoſque complectitur: quos vilibus induendos cenſet: Idem quoque docet Synodus Gangrenſis, dum veſtem viliorem in Sacris hominibus laudat. Cuius rei ſtatim cauſam ibidem reddit. D. Thomas, ita ſcribens: *Priſcis enim temporibus omnis Sacratus Vir, cum mediocri, aut vili veſte conuerſabatur*: tum paucis interiectis: hæc ſubdit: *Patet ergo, quod vilitas veſtium eſt amplectenda, & pretioſitas fugienda; & quod graniter puniendi ſunt, qui contra vilitatem veſtium loquuntur.* Quapropter ſibi tum à Concilio, tum à D. Thoma caueant; qui Religioſos, qui inter homines habitant, communem veſtitum magis decere autumant.

Sep. Synod. c. 17. Synod. Gangren. cap. vlt. D. Thom. Opuſc. 19.

Ex altero quoque Capite S. Thomas oſtendit, veſtium vilitatẽ Religioſos Viros maximè congruere: eò ſcilicet, quòd ad ipſos præſertim ſpectet pœnitentiam hominibus prædicare: cuius verba lubet referre: *Item (ait) eorum falſitas apparet exemplo Ioannis Baptiſtæ, de quo Matth. 3. dicitur, quòd habebat veſtimentũ de pilis Camelorum: vbi dicit Gloſſa: Qui pœnitentiam prædicat, habitum pœnitentiæ prætendit: In eo vilitas veſtis, & cibi laudatur, quorum vſus in diuite arguitur. Et alia Gloſſa dicit ibid. Quòd ſeruus Dei non debet habere veſtimentum ad decorem, vel ad delectationem; ſed tantùm ad tegendam nuditatem. Et Matth. 1. ſuper illud. Erat Ioannes veſtitus pilis, dicit Gloſſa. Conueniens veſtis Prædicatori. Ex quibus patet, quòd Serui Dei, & præcipuè qui pœnitentiam prædicant, debent vilibus veſtibus indui.* Hæc S. Thomas, qui & hoc ipſum paulò poſt colligit, ex veſtibus Prophetarum, de quibus Apoſtolus; *Circuierunt in melotis, in pellibus caprinis*; qui non ſolitariè, ſed inter homines habitabant. Ex quibus perſpicuè liquet; non ad Solitarios duntaxat veſtium vilitatem eſſe contrahendam: ſed ad eos omnes merito extendi debere; qui ſe Deo, vel Religioni conſecrant; vel prædicationis in Eccleſia munere funguntur. XV.

Heb. 11.

Alterum quoque examinandum eſt: An ſcilicet Religioſos, qui inter homines habitant, magis deceat communis veſtitus, quàm vilis; aut nimis vilis: vt Auctoris verbis vtar. Vtrumque enim & vilem, & nimis vilem, ſeu viliſſimum communis veſtitus expellit. Hactenus ſanè ex Conciliorum, & D. Thomæ ſententia demonſtrauimus; non communem, ſed vilem habitum Religioſos omnes decere; qui vel Deo per Religionis vota ſe mancipant, vel pœnitentiam hominibus annunciant: atque eo maximè, quod ij XV.

non com

petiatione faccina; quæ omnia hominum sunt paupergulorum, & secundum Mundum, summè vilium.

XXII. D.Bonauentura de Minorum habitus vilitate differens, ait: *Quæcumque sunt in vsu virorum pauperum, sunt iuxta paupertatis Regulam mensuranda. Hæc vilitas in tribus attenditur: scilicet in pretio, & in colore, & Superadditis alterius panni assumentis.* His suffragantur posteriora Statuta Prouinciæ D.Bonauenturæ: in quibus ita decernitur. *Fratres deinceps sint contenti vilioribus indumentis, vt nostra sancta præfefert professio.* Hugo de Dina, & Bartholomæus Pisanus de nostrarum vestium vilitate agentes, hæc scribunt. *Antiquus fuit mos, tupicas pauperrimas habere, quas si contingat lacerari; non debent statim nouæ procurari: sed ipsæ debent repetiari de saccis, & aliis petijs: vt ipse Beatus Franciscus faciebat.* Porrò tunicæ pauperrimæ, si sacci præsegminibus refarciantur, an non vilissimæ erunt?

S. Bonau. in Expos. Regul. ca. 2.

Statuta Prou. S. Bonauent.

Hugo, & Bartholom. Pisan. in c. 2. Reg.

XXII. Cæterùm vilissimis S.Franciscum, ac Socios vestibus vsos fuisse: easdémque Beatum Patrem suis impensiùs commendasse, ex Ordinis Chronico passim perspicuum est. Quo fit, vt Auctor nihil sibi solidum vendicet, quo viliorem in Minoribus vestem condemnet. Neque obstat Martini V.Constitutio, quam is ad sui præsidium adfert. Martinus enim idipsum duntaxat, quod priores Pontifices Clemens V. & Ioannes 22. declarauerant, sua Constitutione decernit, cuius hæc sunt verba: *Statuimus, & ordinamus, vt in generalibus Statutis prædicti Gulielmi habetur cap.2. quòd vestimentorum vilitas attendatur in pretio pariter, & colore: ita quòd semper in vestimentis relucat asperitas, vilitas, & paupertas.* Quod verò deinde subiungit. *Ordinamus quòd omnes Fratres vestimentis talibus induantur, quòd nec sint adeò prætersi, quòd videntes ea curiositatem, vel vanitatem notare debeant: nec ita vilia, & grossa, quod ipsa videntes ad terrorem inducant, & prouocent ad derisum.* Eo Pontifex in primis nonnihil illorum temporum calamitati tribuere voluit: cùm enim [redacted], tunc pretiosita[redacted] in Fratrum vestimenta [redacted] grassaretur: satis Pontifici visum fuit; si pretiositatem, ac curiositatem à Fratrum vestimentis auelleret: vilitatémque, quæ iam exoleuerat, in ea rursus inueheret. Hic enim Pontifex floruit, anno Domini 1418. quo tempore, noua exurgente Obseruantium Familia, Ordinis Reformatio excitata fuit. Cùm igitur in noua Obseruantium Reformatione, efferuescente paupertatis spiritu, plerique præ proprij contemptus studio, adeò monstruosos habitus gererent: vt Religiosæ, ac Minoritanæ vilitatis honestatem excederent; eos Pontifex hac Constitutione compescuit: ne dum plus æquo ex habitu contemptibiles haberi volunt, Religionem in contemptum, ac derisum pertrahant: vilitatis itaque vitium, ac monstruositatem, non vestium vilitatem; quæ quò maior est, eò magis Minoribus congruit: dummodò in monstrum non degeneret, Pontifex damnat.

Mart. in V. Constit. in c. 1.

XXIV. His tandem ratio ex D.Thoma decerpta accedat: Certum namque est, sui ipsius odium, ac contemptum Euangelicam virtutem esse, vnicuique consultam: atque iis maximè, qui Euangelicam Regulam profitentur; quæ eò perfectior est, quò in ampliores, ac intensiores se virtutis actus extendit. At cùm vilitas vestium ad sui ipsius odium, ac contemptum spectet; sanè quò maior ea in exteriori homine apparet, eò magis virtus intus in animo intenditur, ac perficitur: ex quo facilè aduersùs Auctorem colligimus: Minores, qui sui ipsorum contemptum ex Euangelica Regula profitentur; vilioribus, ac vilissimis magis quàm communibus vestibus, apud Deum, ac homines commendari.

Ex his qualis B.Francisci Habitus fuerit; num Sordidus, turpis, indecorus; qualisque Minorum, qui inter homines habitant, vestis esse debeat, non obscurè demonstrauimus.

XXV. His igitur vndecim Demonstrationibus absolutis; quibus quadrati Caputij, ac vilioris habitus genus, origo, institutióque olim à B. Francisco exorsa, ac per tot annorum curricula, in Orbe propagata; clarissimis, ac vberrimis testimoniis à nobis probata fuit. Reliquum est, Beatissime Pater, vt

Ioanne XXII.Pontifice perperam anathemate percussum ferunt; nunquam ab Ecclesia Canonicè Ordini Minorum restitutum fuisse. Eorum ratio est. *Nam Canonica restitutio* (inquiunt) *fit per omnium incedentium examinationem, & ei, cui aufertur. At id nunquam factum est; immò renuentibus nobis, qui sumus verum Franciscanum corpus. Non enim ab Ecclesia Catholica poterat nostra Religio petere, quod semel, tanquam signum schismatis, ei ablatum fuerat.* Iam id illis responsum fuit: quadratum Caputium nullo vnquam anathemate percussum fuisse: id enim tanquam à ratione, ac veritate alienum, piæ aures omnes audire horrent: sed sensim dilapsum fuisse, ante hac demonstrauimus? Illud verò Congregationi Capucinorum (quæ & ipsa, verus Ordo Minorum Sancti Francisci censenda est;) à Clemente 7. Pontifice diuino consilio restitutum, & restitutionem à Paulo 3. demum à Tridentino Concilio confirmatam esse, res cuncto Orbi perspicua est. Quapropter videant: num Canonicum illud censendum sit; quod ingeminatis Bullis, & publico Generalis Concilij consensu, atque auctoritate approbatum est. Perpendant, amabò: num æquum aut legitimum sit, Pontificũ, ac Conciliorũ authoritatẽ, ac decreta in discrimen, & examẽ vocare?

II. Rationem audio, ob quam Caputium Canonicè minimè restitutum esse obtendunt: quia nimirum, Canonica restitutio per omnium incedẽtium examinationem; & ei, cui aufertur, fieri debeat: at id nũquam factum esse aiunt. Demus interea huic rationi locum, quem tamen illi mox iustè denegabimus. Si qua ratione id nunquam factum fuisse quærant, ea profectò est: quòd Caputium à B. Francisco institutum, nunquam Ecclesiæ auctoritate sublatum, anathematizatũ, profanatũ, aut antiquatum fuerit. Vbi enim nulla ob delictum priuatio præcessit: nulla quoque, ad restitutionem, causæ examinatio fieri debet. Hinc validum aduersùs eos argumẽtum colligimus, qui primum S. Francisci Caputium, ab Ecclesia antiquatum fuisse tradunt. Nam si semel Ecclesiæ auctoritate, Caputium à B. Francisco institutum, Ordini sublatum fuisset; aliqua in Clementis Pontificis Bulla, iuxta antiquum Romanæ Curiæ morem, de eo mentio facta esset. Cùm verò illius priuationis, seu Anathematis, nulla prorsus in ea memoria fiat: inde exploratum est, ea penitus fictitia esse, quæ de huiusmodi Caputij anathemate commemorantur.

III. At esto: Anathemate illud percussum fuerit. Hic ego horum Patrum fidẽ, ac prudentiam requiro: petóque: num æquũ, aut necessariũ esse sentiant: Ecclesiam, quæ summa in Terris potestate fruitur; in his, quæ ad gratiam, ac munificentiã spectant, causæ examen, aut aliorum consensum exquirere? An non deterioris ea conditionis esset, quàm sæcularium Principum potestas; quibus id iure Principatus acquiritur?

IV. Veruntamen, vt neque id, quod ipsi petunt, iis ab Ecclesia denegatum fuisse demonstremus. Certè olim summo iure; ne dicam summa B.P. Francisci iniuria, à Minoribus de Obseruantia, de Caputio aduersùs Capucinos decertatũ est. Quot, obsecro, lites, controuersiæ, contentiones, tragediæ ab ipsis in ipso Capucinorũ exordio, sub Clemente VII. & Paulo III. excitatæ sunt; vt Caputium quadratũ è medio tollerent? Cùm è regione Capucini, vt è lapsu restitutũ tuerentur, haud segniter decertarent? Equidem tot examina præcesserunt; tot causæ coram Pontifice dictæ, tot rationes vtrimque disputatæ fuerunt; vti ex Annalibus constat: vt ne vna quidem intacta superfuerit. Quid igitur nullum examen, aut causæ discussionem, apud Apostolicam Sedem, præcessisse conqueruntur? Id ipsi (licet priorum immemores) tandem fatentur; cùm addunt: *Immò renuentibus nobis, qui sumus verum Franciscanum Corpus.* Non conuentuales Patres, quorũ tunc Capucinorũ Congregatio patrocinio vtebatur: Sed Obseruantes duntaxat; qui omnem in Capucinos lapidem mouebant, renuisse certum est. Potrò si iis renuentibus, quod verissimum est, imò aperto Marte pugnantibus, Capucinorum Religioni Caputium restitutum fuit: quomodo ea Caputij restitutio, absque omnium incedentium examinatione, causæ discussione, immò contradicentium pugna, facta esse affirmatur?

V. Neque illud prætereũdum est: quòd cùm in tã acri huius Quæstionis exagitatione, causæ omnes, ac rationes contradicẽdi à Minoribus Obseruantibus, haud inquo, vt putamus; consilio quærerentur: nunquam tamen ab iis Caputio oppositum fuit: quòd illud olim anathematizatũ, pollutum, profanatum, atque in signum hæreticæ,

Schiſmatis, & Apoſtaſiæ Fratricellis derelictum eſſet: quam profectò rationem, tanquam graui pondere non carentem, haud tacuiſſent, ſi ea auctoritatis aliquid, aut veritatis ſibi aliquando vendicaſſet.

VI. Poſtremò, quòd abſque eorum conſenſu, quin etiam illis renuẽtibus, Caputium Capucinis reſtitutum fuiſſe dicunt. Id quidem veriſſimum eſt; ſed ad Obſeruãtes, non Conuentuales pertinet; cùm in id Conuentuales conſentirent: at cur neceſſe erat, eorum conſenſum ab Eccleſia expectari? cùm minùs æquè tum Caputio, tum Capucinorum Reformationi aduerſarentur.

VII. Alterum porrò controuerſiæ Caput eſt: quo apertè contendunt, Capucinorum Ordinem, præterquàm ex declaratione Pauli V. Pontificis, non eſſe Ordinem Minorum S. Franciſci. Hæc illorum verba ſunt, publico ſcripto exarata. *Quia* (inquiũt) *Capucinorum Ordo non eſt Ordo Minorum S. Franciſci, niſi ex declaratione Pauli V. Summi Pont. vt legi poteſt in eius Bulla: in qua idem Summus Pontifex proteſtatur, in dubium extitiſſe; an prædicti Fratres ſint verè Fratres Minores, vnde decernit. Quamuis tempore S. Frãciſci inſtituti non fuerint, quia tamẽ profitentur B. Franciſci Regulã, poſſunt, &c.* Quãquàm hæc RR. PP. Conuentualium, & Obſeruantium tam Familiæ, quàm Reformatorum, quos maximè colimus, atque in Domino amplectimur; communis aſſertio, publicè in Iuditio prolata, tam in Capucinorum Ordinem contumelioſa ſit; vt illum extra S. Patris noſtri Franciſci familiam, ac inſtitutionem expellat; in exilium releget; ac Minorum nomine, & titulo, velut hæreditariis bonis ſpoliet. Attamen contumeliis prætermiſſis, quas facilè condonamus: illud tantum iuſto mœrore proſequimur, quòd in Sacri Concilii Tridentini placita, in Clementis VII. Pauli III. Pauli V. ac poſtremò in Vrbani Pontificis, adhuc viuentis, Bullas videntur inſurgere, ac tela iactare: quo fit, vt pro iis tantùm pugnare, nobis propoſitum ſit.

VIII. Principiò igitur, cùm velut certam, ac probatam aſſertionem ſtatuunt: Capucinorum Ordinem, non eſſe Ordinem Min. Sancti Franciſci: Concilii Tridentini in primis doctrinam, ac conſenſum conuellunt: in quo Capucini, Fratres S. Franciſci diſertis verbis appellantur. Seſſ. 25. c. 3. quĩ ibi ita ſcribitur. *Concedit S. Synodus omnibus Monaſteriis, & Domibus, tam Virorum, quàm Mulierum, & Mendicantium, exceptis Domibus Fratrum S. Franciſci Capucinorum, & eorum, qui de Obſeruantia vocantur*, &c. vbi ſub Ordine Sancti Franciſci, æquè tam Capucinos, quàm Obſeruantes comprehendit. Quòd ſi Patres, qui de Obſeruantia vocantur, inter veros, ac legitimos S. Franciſci Filios ſe cenſeri volunt; annon & eadem ratione Capucinorum familia, quæ ſub eodem Concilii Canone perſtringitur, Ordo S. Franciſci appellari debet? aut ſi (quod abſque maxima Concilii iniuria præſtare nequeunt) Capucinos à Minorum S. Franciſci Ordine expellunt: quare eodem modo, & Obſeruantium familiam à Seraphica Religione non auellunt? Cùm enim vtrique, S. Franciſci Fratres, æquè à Concilio nuncupentur: æquo etiam aut honore, aut honoris iactura frui debent. Vnde igitur habent, Capucinorum Ordinem non eſſe Ordinem Minorum, niſi ex declaratione Pauli V? Certè quum Bullæ Pontificum, Clementis VII. & Pauli III. qui Paulum V. diuturno tempore præceſſerunt; apertè Capucinos, Fratres Minores, eorũmque Congregationem Ordinem Fratrum Minorum appellant: eo planè declarant, eos non ab extrinſeca quadam denominatione, ſeu aggregatione, ac ſimilitudine; ſed ſuapte natura ad Minorum S. Franciſci Ordinem ſpectare. Quod enim ad Paulum V. attinet: Is, quod priùs in dubium, vel potiùs calumniam, apud nonnullos Capucinorum æmulos verſabatur, abſtergit: apertiúſque, quod à Concilio, atque à prioribus Pontificibus traditum erat: declarat: nimirum Capucinos, verè eſſe Fratres Minores S. Franciſci; Quod verò addit: *Quamuis tempore S. Franciſci inſtituti non fuerint.* Cùm iuxta legitimum, ac genuinum Pontificis ſenſum, ad ampliorem rei declarationem appoſitum, intelligere deberent: id peruersè interpretati. Capucinos, ex Põtificis declaratione, à B. P. Franciſco minimè inſtitutos autumant: quod à Põtificis mente prorſus alienũ eſſe cõſtat: is namq; horũ verborũ ſenſus eſt: quòd Capucinorũ Congregatio (quatenus Religionis corpus eſt, à Conuentualiũ, & Obſeruantium corporibus diſtinctum,

Concil. Tri dent. ſeſſ. 25. c. 3

tempore S.Franciſci inſtituta non fuerit;quemadmodum nec ipſe Patrum Obſeruantium Ordo: qui B. Franciſco poſterior fuit : Sicut enim hi è Conuentualium Ordine,qui primus à B.Franciſco inſtitutus fuit ; per Reformationem poſtea, velut rami emersêre: ita & Capucini ex Obſeruantium familia, deinde velut noua Ordinis propago, exordium ſumpſerunt. Nec tamen quiſquam inficiari poteſt: vtrumque tam Obſeruantium,quàm Capucinorum Ordinem à Sancto Franciſco ; licèt non tẽpore S.Franciſci,inſtitutũ fuiſſe.Par ſiquidem in vtriſque ratio militat.

IX. Dicant amabò,qui Capucinos à legitima S. P.Franciſci ſobole diſſectos volunt: num vera Ordinis Succeſſio à tempore ; vel à legitima ſobolis propagatione cenſenda ſit. Si eam (vt volunt)tantummodò à tempore venantur : omnem profectò non modo Ordinis, ſed etiam Eccleſiæ Succeſſionem è medio tollunt. Vnde enim veros Sacerdotes,veros Epiſcopos,veros Pontifices nunc Eccleſia haberet;ſi eorum Succeſſio à tempore duntaxat;quó primi illi àChriſto inſtituti ſunt,iudicãda eſſet? An non veri in Eccleſia Sacerdotes,veri Epiſcopi,veri Pontifices periiſſent;ſi temporis tantum ratio veram Succeſſionem præſcriberet?Quis enim eos,qui modò in Eccleſia florent; aut Sacerdotes, aut Epiſcopos,aut Pontifices : ſeu Chriſti tempeſtate extitiſſe; ſeu à Chriſto inſtitutos eſſe cenſeat? cùm tot inter eos , & Chriſtum mortalem , ſæcula interceſſerint. At veram Eccleſiæ Succeſſionem,præſertim,quæ primam illam Chriſti inſtitutionem ſequuta eſt; non ex tempore ; ſed ex legitima Ordinatione , quæ ab iis manat , qui legitimam ordinandi poteſtatem nacti ſunt, cenſeri; Catholicæ Fidei dogma,ac doctrina eſt.

X. Hoc pacto,& vera cuiuſque Ordinis Religioſi Succeſſio,ac propagatio accipienda eſt. Neque enim,qui ab ipſo Ordinis Auctore,olim in Religione conſcripti fuerunt ; vera tantummodò Ordinis ſoboles putandi ſunt:alioquin ij, qui poſt ipſum ad Ordinem acceſſiſſent,inter ſpurios Ordinis filios relegandi eſſent:atque ita fieret,vt qui ſe modò ſolos,ac legitimos S.Franciſci filios eſſe gloriantur;ſuamet ſententia ſe illegitimos iudicarent.At abſit , vt illos minùs legitimos putemus : cùm enim vera Ordinis ſucceſſio per legitimam propagationem fiat ; quotquot ab iis, qui legitima in Ordine poteſtate fruuntur,per Votorum Religionem in Ordine incorporantur;hos inter legitimam S. Franciſci Sobolem omnium calculis computandos cenſemus : tametſi longiùs ab Inſtitutoris tempeſtate abſint. Quapropter, cùm Capucinorum Ordo,legitimam hanc ſucceſſionis lineam,ſibi ab exordio vendicauerit:quum ab iis ſuæ propagationis originem ſumpſit,qui inter B. P.Franciſci filios,Regulæ profeſſione computati,legitima ad Sobolem propagandam auctoritate fulciebantur; abſque calumnia à vera S.Franciſci Sobole expelli non poteſt.

XI. Addo : quòd ſi ex tempore , vera tantùm Succeſſio ſpectanda eſſet:ipſa quoque Ciuilis ſucceſſio,quæ inter homines legitima,ac immota haberi ſolet,ab hominum genere auelleretur. Qui enim vel in temporalium Regnorum,vel in Ciuili cuiuſque ſtirpis ſucceſſione,legitimi ſucceſſores haberi volunt : haud neceſſe eſt , vt ab ipſo generis ſtipite temporis immediatione fluant:ſed vt antiquã Maiorum lineam, nunquam interruptam repetant, ſatis eſſe cunctis perſpicuum eſt;ex quibus ij legitimam originẽ duxerunt:alioquin totũ hominum genus confunderetur: Fruſtraque leges de hæreditatibus legitimè adeũdis ſtatuerẽtur. Quin etiã & ipſa Chriſti ſecundum carnem propago, fruſtra ex Dauidis ſemine ducta ab Euãgeliſtis deſcriberetur: ſi ij duntaxat,qui ex Dauidis ſemine priores,ipſa temporis prioritate, propagati ſunt , intra Dauidis ſtirpem concluderentur. Ita profectò & in Ordinum ſucceſſione fieri exiſtimandum eſt : vt non,qui primæua tantum origine ab eo fluxerunt,qui Ordinis inſtitutor fuit,legitimi Ordinis filij ſucceſſores habeantur:ſed ij quoque inter legitimos iure optimo cenſeantur ; qui longa etſi annorũ intercapedine,ab Ordinis Inſtitutore diſſiti: ab eo tamen antiqua,ac nunquam interrupta Religionis,ac profeſſionis linea ſucceſſionẽ habent. Quanquam(ſi verũ fateri licèt) ij veri duntaxat,ac legitimi S.Franciſci filij habẽdi ſint,qui illius perfectã Regulam obſeruant,ac S.Patris virtutũ veſtigia ſectãtur.Neque enim,teſte Saluatore,ex carnis,& ſanguinis;ſed ex virtutũ proſapia;ſpiritualis,ac Religioſa propago cẽſẽda eſt.

XII. Verùm alio quoq; argumẽto, ex ipſis Põtificiis Cõſtitutionib⁹ hauſto,ſupremum

huic con

huic controuerſiæ colophonem imponamus: In primis Leonis X. ſummi Pontificis in hac re irrefragabile iudicium accedat: qui cùm in Bulla, quæ incipit: *Ite, & vos* &c. Min. Obſeruantium Generali Miniſtro, in toto Minorum Ordine, ea duntaxat ratione primatũ contuliſſet; quòd apud illos tantummodò vera, ac legitima Regulæ obſeruantia vigeret. In poſteriori Conſtitutione quæ incipit: *Licet alias*, &c. Vbi Fratres de Obſeruantia, in publicis actibus loco, ac dignitate, eadem ratione Fratr. Conuentualib⁹ præire decreuit; hãc quæſtionẽ iam eo tẽpore à Min. Cõuentualib⁹ aduersùs illos excitatam, obtruncat; & Minores de Obſeruantia veros B. Franciſci Filios, & abſque vlla interruptione, à tẽpore editæ Regulæ ab ipſo genitos, declarat his verbis. *Quòdq; ipſi Fratres de Obſeruantia, & Reformati, veri, & indubitati Fratres Ordinis B. Franciſci, & eius Regulæ Obſeruatores sẽper fuerũt, ac diuina fauẽte gratia, sint futuri, ſine aliqua interruptione, ſeu diuiſione à tempore editæ Regulæ, per B. Franciſcũ vſq; ad præſens, ac ſub ipſius B. Franciſci Regula militauerint: & etiam ad præſens militent: ſicque ab omnibus teneri, & obſeruari, ac dici debere decernimus, ac mandamus.* At quandoquidem in hoc Pontificis Decreto, ac prioribus, quædam nobis [illegible] pendenda ſe offerunt, quibus res tota clariùs declaratur, quid importunum erit, in iis explicandis paulò diutiùs immorari.

XIII. Primum igitur eſt. Quo tempore Minores Conuentuales à Regulæ obſeruantia exceſſerant, ſolo Regularis obſeruantiæ intuitu, Fratribus de Obſeruantia Primatum in Ordine, ac potiorem locum, ac dignitatem à Pontifice decreta fuiſſe: ac proinde Ordinis Primatum, ac dignitatem, non ita perſonis datam, vt de Obſeruantia nuncupatos duntaxat conſequeretur: ſed ita à Regulari Obſeruantia pendere: vt ea cadente, ſimul, & Primatus, & dignitas perſonis collata concidant. Ceſſante enim cauſa, ob quam priuilegium datum eſt, ipſum quoque priuilegium ceſſat; atque in eos transferri debet, qui Regulari obſeruantiæ incumbunt: quæ expreſſa huius Pontificis mens fuit, his verbis in ipſo Bullæ initio declarata. *Licèt alias poſtquam ſtatueramus, & ordinaueramus, quòd de cætero perpetuis temporibus, Fratres B. Franciſci, ſub puritate eius Regulæ, & ſub Regulari obſeruantia viuentes, ac Reformati, Miniſtrum: Fratres verò dicti Ordinis, Conuentuales nuncupati, Magiſtrum Generalem habere deberent*, &c. Et infra: *Quòd in Proceſſionibus, & aliis actibus publicis, Fratres Conuentuales Fratribus Regularis Obſeruantiæ Miniſtrum habentibus, locum digniorẽ relinquere tenerẽtur.* Verba enim illa (*perpetuis tẽporibus*) alia quoq; (*ſub puritate eius Regulæ, & ſub Regulari obſeruantia viuentes*) obſeruãda ſunt: quibus apertè inſinuat; ſe Primatũ hunc, ac dignitatem in eos duntaxat conferre, qui vel eo tempore, vel ſucceſſiuè perpetuis tẽporibus, ſub Regulæ puritate, & ſub Regulari obſeruantia viuerent. Neque enim vlli dubium eſt, quin Pontifex, dum hoc priuilegio Ordinem Minorum de Obſeruantia cohoneſtat; in Ordine non perſonas, ſed in perſonis Regularem obſeruantiã intueretur: quæ cauſa fuit, vt Primatus honorem, ac dignitatem, quæ apud Minores Conuentuales eouſque inſtituta fuerat, in Minores de Obſeruantia transferret; ac perpetua temporum ſucceſſione in eos transferendum vellet, qui Regulæ puritati ſtuderent: ac Regularem obſeruantiam colerent. Hæc tum ex Pontificis mente, tum ex illius verbis, clariſſimè conſtant.

XIV. Ex quo alterum facilè colligimus: nimirum, verã Fratrũ Minorum ſucceſſionem, de qua diſceptatur; non à perſonis, aut temporum antiquitate, ac prioritate; ſed à Regulæ obſeruantia petendã eſſe: ita vt iis [illegible] qui Regulæ obſeruatores ſunt, in B. Frãciſci ſemine cenſeãtur; quocunq; ij nomine appellentur, aut tempore exiſtant. Cùm enim Pontifex, Minoribus Conuentualibus, ob Regulæ inobſeruantiã, à Primatus honore, atq; à vera B. P. Frãciſci [illegible] Fratres de Obſeruantia veros, ac indubitatos Fratres Ordinis Beati Franciſci, & ſine aliqua interruptione, ac temporis interpolatione à tempore editæ Regulæ, ſub ipſius B. Franciſci Regula couſque militaſſe declarauerit; atque ita tenendum eſſe decreuerit. An non inde apertiſſimum eſt; [illegible] Regularem obſeruantiam, ex Põtificis ſententia, inter [illegible] P. Franciſci filios, ac ſucceſſores diſcernere? iiſque [illegible] ius ſucceſſionis tribuere, qui veri Regulæ obſeruatores exiſterent? Quo fit, vt cùm de [illegible] ac legitima B. P. Franciſci ſucceſſione agitur, fruſtrà

temporis

temporis ratio requiratur; cùm ex Pontificis declaratione, qui veri Regulæ cultores sunt, tametsi tempore posteriores, ij duntaxat à tempore editæ Regulæ, ad legitimum B. Francisci semen pertinere censeantur. Hoc enim pacto ipse quoque Apostolus, de Israëlitis differens, ait: *Non enim omnes, qui ex Israel, ij sunt Israelitæ: neque qui semen sunt Abrahæ, omnes filij.* Et ad Galatas scribens: *Cognoscite ergo* (inquit) *quia, qui ex fide sunt, ij sunt filij Abrahæ.* Quòd si Apostolo id de Israëlitis dicere licuit: cur id quoque Pontifici de Minoribus sentire æquum non fuit? eosque tantummodò B. Francisci filios decernere; qui B. Francisci vestigia, ac virtutes sectantes, perfectè ipsius Regulam obseruarent.

Rom. 9. Gal. 4.

Quæ cùm ita sint; postremum iam his consectaneum expendendum supereſt: quod magis ad rem nostram spectat. Pontifex enim dum Minores de Obseruantia, apud quos tunc Regularis Obseruantia vigebat; non aliam ob causam, præterquam ob solam Regulæ obseruantiam, à tempore dictæ Regulæ institutos, ac sub B. P. Francisci Regula militasse declarat: quid aliud insinuat, præterquam temporis rationem ad per[illegible] B. Francisci successionem necessariam non esse? Nec qui priores ad Religionem vocati sunt; sed [illegible] in Regulari obseruantia duntaxat posteriores essent, ad Minorum Ordinem spectare? Et quidem, quod ad Minores de Obseruantia nuncupatos spectat: nulli dubium esse potest, quin hi Fratribus Conuentualibus, vtpote ab iis exorsi, tempore posteriores extiterint: quo fit, vt si temporis duntaxat ratio exquirenda esset, planè intelligi non posset; quo pacto ij à tempore editæ Regulæ (vt Pontifex asserit) sub B. Francisci Regula militassent; ac Regulari obseruantiæ operam dedissent; cùm enim operatio sequatur esse: quãdoquidem eo tempore Minores Obseruantes, ex quibus illud Reformatorum corpus compactum fuit, necdum exorti erant; ac plusquam integro sæculo, à priori illa editæ Regulæ tempestate aberant; quomodò Regulæ obseruationi incumbere, aut sub ea militare potuissent? Reliquum igitur est; vt Pontifex, dum Obseruantes à tempore editæ Regulæ extitisse, ac sub B. Francisci Regula militasse tradit: non illud tantùm Reformatorum Corpus, Obseruantium nomine insignitum; sed quotquot veri Regulæ Obseruatores existunt, quocunque ij nomine censeantur, & quoquo tempore existant, eo tempore comprehendere voluerit: quos ab omni loco, & tempore abstractos, primis illis Regulæ cultoribus adiungit, qui tempore editæ Regulæ, in ea obseruanda strenuam operam nauarunt.

XV.

Quapropter, qui Minores Capucinos, à vera Ordinis Minorum successione, ac legitimo B. P. Francisci semine, ea ratione auulsos volunt; quòd hi tempore B. Francisci instituti non fuerint. Caueant summoperè, ne in hunc Pontificis lapidem offendant. Siue enim hi in Obseruantium nuncupatorum, siue in Minor. Conuentualium Ordine militent, illius vbique pondere obruuntur. Obseruantes namque cùm à Minoribus Conuentualibus, post integrũ sæculum progeniti; vt tradit Franciscus Gonzaga *lib. de Orig. Rel. Franciscanæ tit. de Orig. Fratrum Capucinorum*, tempore B. Francisci instituti non fuerint; qua sanè ratione nos à Minorum Ordinis successione expellunt, eadem seipsos ab ea alienos ostendunt: ac proprio se pugione iugulant: nec tamen interea propositum assequuntur: cùm non modò posteriora Pauli Quinti, & Vrbani Octaui, verùm & priora Leonis Decimi decreta conuellant: quemadmodum hactenus demonstratum fuit. Conuentuales verò non modò Pauli V. & Vrbani VIII. ver[illegible] Leonis decreta venerari; & (vt decet) suspicere debent: qui quũ Minores de Obseruãtia nuncupatos, tametsi tẽpore B. Frãciſci haud institutos, ob solam tamen Regulæ obseruantiã vetos Minores, atq; à tẽpore editæ Regu[illegible] ab Minorum Ordine comprehensos esse decernit. Eodẽ quoque decreto & Capucinos prosequitur, apud quos purior adhuc Regulæ obseruantia viget: teste ipso Francisco Gonzaga, qui illud inter suos Obseruantes, & Capucinos discrimen agnoscit: quòd illi Regulam iuxta Pontificis Declarationes: Capucini verò iuxta literam obseruant. At e[illegible]dinis Chronico certum est, eam Christi Domini mentem verbis expressam fuisse, vt Regula ad literam obseruaretur; nec tamen Capucini Pontificum Declarationes, quæ Regulam ab institutæ paupertate, ac vitæ austeritate nõ relaxãt, quales sunt Nicolai 3. & Clemẽtis 5. nullatenus reiiciũt.

XVI.

Franc. Gonzag. libr. de Orig. Relig. tit. de Orig. Fr. Cap.

Hinc

XVII. Hinc Leonis X. & Pauli V. Decreta, quæ nonnihil inter se disrepare videntur, nullo negotio conciliantur: Leo namque, dum in præcitata Constitutione declarat, Minores de Obseruantia nuncupatos, à tempore editæ Regulæ sub B. Francisci Regula cousq; militasse, temporis rationem a *non exigua ad successionē* t: vt Regularem obseruantiam [illegible] ad successionem necessariam autumet. Paulus verò in Bulla, quæ incipit: *Ecclesiæ militantis*, &c. vbi Capucinos verè Fratres Minores, ac legitimos B. P. Francisci Filios asseruit, addens: *Quamuis tempore B. Francisci instituti non fuerint*: idem planè quoad sensum affirmat. Illud verò tantum explicat, Capucinorum Ordinem, quatenus Corpus insinuat, suo capite, & membris constans, à Conuentualium, & Obseruantium Ordine distinctum: tempore B. Francisci minimè institutum fuisse; quod Leo de Minorum Obseruantium Corpore asserere non dubitasset, si de eo quæstio orta fuisset: verba enim illa: *A tempore editæ Regulæ*: non de Religionis Obseruantium Corpore, à priori illo Conuentualium distincto; sed de Regulari obseruantia ab iis instituta, intelligenda esse, superiùs diximus; quæ ad primæuam illam temporum seriem à Pontifice reuocatur: cùm Regula, à B. Francisco edita, à primis illis Ordinis Patribus perfectè obseruaretur.

XVIII. Hic igitur cùm Bullæ Pauli V. Pontificis genuinus sensus esset; vt Capucinos non tempore, sed vel legitima Ordinis propagatione, vel Regularis obseruantiæ cultu, veros S. P. Francisci filios asseueret; excitata ab iis controuersia, qui nodum in scirpo quærunt, eam Sanctitas Domini Papæ Vrbani VIII. (quem Deus Opt. Max. diu incolumem seruet) postrema Bulla, quæ incipit: *Salvateris, & Domini nostri*, &c. Data anno 1627. die 8. Iunij, pleuissimè obtruncat. In qua, vbi Pauli V. Pont. & S.R.E. sensum de Capucinorum origine retulit, his verbis decernit: *Nos æquum, & rationi consonum fore censentes, vt qui verbo, & exemplo veros sese B. Francisci Imitatores ostendunt; tales ab omnibus absque vlla controuersia habeantur: attentiúsque considerantes, eorundem Fratrum Capucinorum originem, seu principium eorum esse realiter, & cum effectu computandum à tempore primæuæ, & originalis institutionis Regulæ Seraphicæ: cuius obseruantiam ipsi Fratres Capucini semper, sine aliqua interruptione continuarunt, &c. Re prius per Venerabiles Fratres nostros S.R.E. Cardinales, negotiis Regularium præpositos, maturè discussa de eorundem Cardinalium consensu, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, Fratres Capucinos præfatos fuisse, & esse, ex vera, ac nunquam interrupta linea; ac veros, ac indubitatos Fratres Ordinis S. Francisci, & illius Regulæ obseruatores: subque ipsius B. Francisci Regula militasse, & ad præsens quoque militare sicque ab omnibus, & singulis censeri, ac reputari, & iudicari debere; irritumque & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari; Apostolica auctoritate, tenore præsentium decernimus, & declaramus.*

XIX. Alio tandem argumento à ratione ducto, Capucinorum Ordinem à B. Francisco minimè institutum fuisse probare nituntur. Ita enim ratiocinantur. Capucini ab initio Ordinis instituti non fuerunt, vt Paulus V. in Bulla affirmat illis verbis: (*Quamuis ab initio instituti non fuerint*) neque in medio Ordinis progressu, cùm tempore S. Bernardini non fuerint. Neque in fine, quia ipsi nomen Eremitarum, non Minorum à Pontifice petunt, quod etiam illis conceditur: Vnde ergo Fratrum Minorum nomen sibi vendicant? At facilè hoc argumentum diluimus. Dicimus enim Capucinos in principio Ordinis à B. Francisco institutos fuisse; cùm is Ordinem Fratrum Minorum fundauit: alioquin neque Ordo Obseruantium à B. Francisco institutus censeretur: cùm Obseruantes tempore S. Francisci instituti non fuerint. Addo & Capucinos immediatè à B. P. Francisco institutos fuisse, quum is Minorũ Ordinem fundauit: cùm enim Ordinis fundatio non priora tantùm, sed & posteriora, atque vniuersa Ordinis membra, quæ in qualibet temporis differentia in eo futura sunt, procul dubio complectatur: qui Ordinem fundat, cuncta Ordinis membra sibi immediatè copulat: quo fit, vt hac ratione non modò Capucinos; verùm & qui post eos in Ordine futuri sunt; velut à B. Francisco immediatè instituti, ad Minorum Ordinem pertineant. Fuerunt & in medio Ordinis progressu. Nam Fr. Matthæus à Bassio, & Lodouicus Forosẽpronianus, cum Raphaële fratre, à quibus

Capucinorum

Capucinorum Ordo exorsus, Fratres Minores de Obseruantia, ac consequenter B. P. Francisci Filij extiterunt, alioqui ipsi Patres de Obseruantia veri S. Francisci Filij minimè dicerentur. Fuerunt tandem in fine Ordinis: nam, tametsi Eremitarum more, lucos, ac syluas, ad Habitationem, ac perfectiorem Regulæ obseruantiam sibi vendicauerint; Minorum tamen vitam, ac Ordinem, non exuerunt: ita vt Fratres de vita Eremitica nuncupati fuerint; quod tum ex Pontificiis Bullis, tum ex Tridentino Concilio, tum ex Minorum Regulæ professione, perspicuum est. Quod enim ad Eremiticum nomen spectat; ij non Eremitarum vitam, aut institutum; sed tantùm habitationem sibi elegerunt: tum vt longiùs ab hominum conuersatione remoti; maiori studio, atque animi quiete diuinæ contemplationi, ac Regulæ obseruationi vacarent: tum etiam; vt B. P. Francisci consilium, ac vestigia sectarentur; qui (vt ex antiquis Ordinis monumentis constat) Monasteria non in Vrbibus, sed ab his paulò longiùs construenda suadebat; vt in iis Eremi potiùs solitudo, quàm Vrbium frequentia eluceret.

VLTIMA DEMONSTRATIO.

An Habitus S. Francisci, & Minorum qui inter homines habitant, sordidus, ac nimis vilis sit censendus.

I. IAM institutum de Habitu Minorum S. Francisci; ac illius forma opus absoluetam; quum in manus fortè incidit, Liber quidam posthumus, Moguntiæ impressus anno 1613. in quo Auctor de Monachorum statu differens cap. 5. Primùm quærit his verbis: *Possint ne Monachi vti Habitu vili, & sordido; sicut olim multi Eremitæ vsi fuêre: & S. Franciscus vsus fuit.* Tum verò quæstioni respondens, subiungit. *Respondeo cum Hieronymo ad Nepotianum. Ornatus, & sordes* (ait) *pari modo fugienda sunt: quia alterum delicias; alterum gloriam redolet.*

II. Duo hîc in primis ab Auctore apertè asseruntur. Primum, Habitum Minorum S. Francisci sordidum iudicandum, atque inter sordidos referendum esse: quod ex titulo Quæstionis non obscurè constat. Alterum, Habitum Minorum S. Francisci, ob id, quòd ex Auctoris suppositione sordidus est; ex Hieronymi sententia; qui sordes in Habitu vitandas docet, fugiendum. Hæc ab Auctore disertis verbis traduntur: quamuis posteriorem assertionem, Habitu S. Francisci silentio obtecto, sub nomine sordium duntaxat, exprimendum voluerit.

III. Ego quidem, quod ad priorem Assertionem attinet, vt Auctorem, plurimis mihi titulis venerandum, ab hac calumnia liberarem. Sordidi appellationem, ad rei vilis, ac nullius ferè pretij existimationem contrahere cogitaueram: neque enim ignoro, sæpè quod vile est, apud Auctores, sordidum nuncupari: vnde adagium illud. Sub sordido palliolo sæpè latet sapientia: nisi prima Auctoris responsio hanc mihi interpretationem præriperet, qua ita cum Hieronymo respondet. Ornatus & sordes pari modo fugienda sunt. Qua responsione, cùm Auctor se de iis sordibus agere, apertè declaret, quæ cùm turpes sint, fugiendæ ab Hieronymo asseruntur: ac proinde à sordido illo abstinendum sentiat, quod turpe, ac ignobile est; & ornatui opponitur: nullum benignæ huic interpretationi locum relinquit. Quid verò de his Hieronymi verbis sentiendum sit, quovè sensu ab eo prolata fuerint, paulò inferiùs explicabimus.

IV. Sordidum itaque, cùm ex hac Auctoris responsione, ex iis sordibus colligatur; quæ ex Hieronymi sententia, velut turpes fugiendæ sunt: hoc nobis argumentum inde ex Auctore conficiendum tradit. Sordes ex Hieronymo in Habitu fugiendæ sunt. S. Francisci Habitus sordidus est ex Auctoris sententia; id est, sordes illas præfefert, quas D. Hieronymus fugiendas docet. Is igitur est fugiendus. Huius Argumenti tam minor Propositio, quàm Conclusio, tam apertè sacrum Minorum Ordinem pessumdant: vt cùm nulla ratione ab iniuria excusari queant, iustè me ad

Digitized by Google

carum confutationem compulerint. Minor quidem, eo ſenſu, quem ex Auctore explicauimus, accepta; haud leuem Minorum Ordini Contumeliam irrogat: dum Sacrum illius Habitum Sordidum ſupponit: Concluſio verò à temeritate, atque etiam errore non vacat: dum aduersùs Apoſtolicos Canones, qui ſacrum Minorum Habitum, ab Apoſtolica Sede approbatum, ac multis, tum à Summis Pontificibus, tum à legitimis Conciliis, laudibus celebratum commendant; vitandum, ac fugiendum decernit. Hæc cùm à Religioſi hominis ſententia, ita diſſentanea ſint: vt vix ea à Catholico Viro profecta cenſeri debeant. Hinc facilè mihi perſuadeo: ea præter animi ſententiam, Auctore è calamo excidiſſe: Quapropter non Auctorem, cuius Religio, mihi multis titulis eſt veneranda; ſed ipſas Aſſertiones, quæ Cenſura dignæ ſunt; non quidem pro rei dignitate, aut grauitate; ſed breuiori, duntaxat ſtylo propulſandas duxi: ne in publicum Chriſtianæ Reipublicæ damnum redundent.

V. Igitur quod ad priorem Aſſertionem ſpectat: Habitum Minorum, B. Franciſci non Sordidum, non turpem, non indecorum, aut ignobilem eſſe. Primum Chriſtus ipſe, qui ſupremus Minoritanæ Regulæ Auctor fuit, non obſcurè declarauit; quum ipſe Pater Franciſcus, Monte Columbo, qui è Reatina Valle exurgit, conſcenſo, Regulam diuino ſpiritu dictatam, ac velut digito Dei conſcriptam, ab eo accepit: quàm dum Frater Helias, ſimul cum aliis Ordinis Miniſtris, quaſi aſperiorem recuſat: Chriſti vox, Franciſcum ad eum ingemiſcentem, his verbis alloquitur: Franciſce, quid gemis, aut turbaris? Regula hæc à me compacta fuit: quodque in ea exaratum eſt, non tuum, ſed meum totum eſt. Quo fit, vt eam ad literam, ad literam, ad literam ſine gloſa, aut commento obſeruari velim. Ita in Chronico Ordinis, & Annalibus Minorum legitur. Cùm igitur in Regula Minorum, Habitus, atque illius qualitates perſpicuè tradantur: quis abſque diuini nominis iniuria, Chriſti inſtitutioni ſordes, ac turpitudinem affigere audeat; aut ſordidum appellare, quod diuina Chriſti voce ſacrum inſtitutum, ac celebratum eſt?

Chron. Min. p. 1. li. 1. ca. 1. Annal. Min. ann. 1223. 13.

VI. Chriſtum præterea Dei Filium, Minorum Habitu amictum, olim apparuiſſe, antiqua traditio eſt, quam Bartholomæus Piſanus, Libro Conformitatum, his verbis commemorat. *In ſignum autem, quod hæc Regula ſit Ieſu Chriſti, eſt, quòd Chriſtus apparere dignatus eſt, & ſe oſtendere in Habitu Fratrum Minorum: nam cùm quidam deſideraret Deo ſeruire; & rogaret Deum, vt ſibi viam oſtendere dignaretur, qua ſibi perfectè ſeruiret. Dominus autem Ieſus Chriſtus, qui audit libenter preces bonorum, oſtendit ſe illi in Habitu Fratrum Minorum dicens: Quicunque me ſequi cupit, veniat, & taliter mihi ſeruiat: & hoc dicto euanuit ex oculis eius.* Iam verò, ſi Minorum Habitus Sordidus eſſet, ac turpis; quis vnquam ſibi in animum inducere poſſet; eo Dominum aliquando ſeipſum contexiſſe, atque eo indutum hominibus apparere voluiſſe? Cùm ſordes, quæ ab omnibus fugiendæ ſunt, procul à Chriſto omnino ſint arcendæ.

Conformit. l. 1. a. 2. p. fruct. 9. Franciscus Regulator.

VII. Dicat amabò Auctor, qui Sordidum B. Franciſci Habitum eſſe ſtatuit: num ſordidum illud appellari queat; quod Summorum Pontificum Bullis, Diplomatibus, Reſcriptis, ac Declarationibus, velut Sacrum approbatum, conſtitutum, & maximis laudibus celebratum eſt? (Nefas quippe maximum cenſendum eſt: ſi quis aſſerat Sordes, quæ à Hieronymo, atque aljs Patribus reprobantur; ab Eccleſia, quæ Patrum doctrinæ inſiſtit; aliqua ratione approbari.) Exquirat, obſecro, quid Honorius III. qui Minorum Regulam, ab Innocentio priùs verbo tenus approbatam, Bulla proſecutus eſt; de Minorum Habitu, ac Religione prædicet. Bulla, quæ incipit: *Cùm dilecti Filij*, data 3. Idus Iunij ſui Pont. ann. 3. in qua illos vniuerſis Eccleſiæ Ordinibus maximè commẽdat. Quid Gregorius 9. in Bulla Canonizationis B. P. Frãciſci, quæ incipit: *Sicut phialæ aureæ*. &c. data an. 2. ſui Pontificatus, & alia, quæ incipit: *Cùm qui recipit*, &c. 8. ſui Pontificatus anno edita. Quid Alexander IV. Bulla, quæ incipit: *Patris æterni benignitas*: data Neapoli 3. Idus Aprilis, Pontificatus ſui ann. 1. in qua tot Minores laudibus accumulat; vt iis vix quicquam aliud addi poſſe videatur. Euoluat quoque,

quid idem aduersùs Minorum Ordinis detractores ſtatuat. Bulla, quæ incipit: *Quidam Sacræ Scripturæ*,&c. Edita Anagniæ,anno ſui Pontificatus 2. Quid Ioannes 22. Bulla quæ incipit: *Sacra Romana* contra Frâtricellos edita; in qua Minorum Habitum commendat. Quid Paulus II. Bulla, quæ incipit: *Inter cæteros*,&c. in qua Priuilegia omnia Ordini priùs conceſſa confirmat. Quid Sixtus IV. Bulla, quæ incipit: *Cum ſemper*, &c. & alij plerique Pontifices. Quorum ſi Auctor plura teſtimonia expetit;Speculum Minorum,& Firmamentum trium Ordinum conſulat. Hi omnes, cùm Minorum vitam, ac inſtitutionem commendent; atque habitum in Regula Inſtitutum, ſua auctoritate approbent:quo pacto is Sordidus, ac turpis nuncupari poſſit, ignoro. At his accedant Nicolai 3. *Exiit, qui ſeminat*, &c. Clementis V. *Exiui de Paradiſo*, &c. Et Ioannis 22. *Quorundam exigit*, &c. Regulæ declarationes,ac Martini V. Conſtitutiones:in quibus B. Franciſci habitus,nedum Sordidus,ſed ſacer,ac veneratione dignus aſſeritur.

Spec. Min. tract. 1. & 2. Firmam. trium Ord. 2. p. tract. 1.

VIII. Poſtremò cùm B. Franciſcus Minorum Habitus Inſtitutor fuerit; atque eo, dum mortalis inter homines verſatus eſt, vſus fuerit;in eóq; innumeris poſt mortem apparuerit:demum plerique ex illius habitibus, qui apud nos, tum Florentiæ,tum alibi aſſeruantur;ac Sociorum,qui variis in locis religiosè cuſtodiuntur; contactu, miracula diuinitus patrata fuerint; ac quotidiè patrentur: quis tàm glorioſum Virum, aut Sordium Inſtitutorem, aut Sordibus vsũ ſuſpicari queat? An non ſacrilegum cenſendũ eſt;ſi quis Sordes,ac Sordidum Habitũ à Deo miraculis probari ſentiat? Certè Aſſertionẽ,tã ab omni Religione alienã,Religioſo Viro è calamo inconſultò,ac prẽter animũ excidiſſe,mihi proculdubio perſuasũ eſt;quo fit, vt ſi adhuc inter nos ſuperſtes eſſet,ab eavelut à degeneri abhorreret.

IX. Pari modò,& alteram huic affinem,& conſectaneam, Aſſertionem,quæ communem Eccleſiæ ſenſum, & ſententiam oppugnat, ab eo velut adulteram repudiandam fore non dubito. Quis enim grauiſſimos Pontifices,Minorum Religionem,ac ipſius Alumnos ſummis laudibus efferentes, atque ab omnibus honorificè excipiendos audiat;qui fugiendos,ac velut Sordibus maculatos,deuitandos cenſeat? Certè cùm Honorius Papa,huius nominis Tertius,vniuerſis Epiſcopis, atque Eccleſiæ Catholicæ Præſulibus, his verbis mandat: *Cùm dilecti Filij, Fr. Franciſcus,& Socij eius de vita,& Religione Minorum Fratrum,abiectis vanitatibus huius Mundi elegerint, vitæ viam à Romana Eccleſia meritò approbatam, ac ſerendo ſemina Verbi Dei, Apoſtolorum exẽplo diuerſas circumeãt manſiones,vniuerſitatem veſtram rogamus,& exortamur in Domino, per Apoſtolica vobis ſcripta mandantes,quatenùs latores præſentium de prædictorũ Fratrum Collegio exiſtentes, cùm ad vos duxerint declinandũ,ipſos recipiatis ſicut Catholicos,& Fideles,aliàs eis ob reuerentiam diuinam,& noſtrã exhibentes vos fauorabiles,& benignos.* Cùm Alexãder 4. his Mino. Fratres,apud vniuerſos Eccleſiæ Prælatos,encomiis proſequitur. *Patris* (inquit) *æterni benignitas pro ſui nominis attollenda gloria, & fidelium procuranda ſalute,inter perſonas plurimas diuinis obſequiis deputatas,viros in Eccleſia ſua Sancta conſtituit conuerſationis, & vitæ honeſtæ conſpicuos,ac ſcientiæ titulis inſignitos. Hi ſunt dilecti Deo,& hominibus Fratres Ordinis Minorũ,& Prædicatorum,qui ſuum ſemper affectum ad amorem Cæleſtium dirigentes; virtutem diuini nominis,per Orbem terrarum publicant,& Chriſtianæ Religionis ampliando cultũ vigili attentione deſudant. Hi ſunt qui vitã,& merita Beatiſſimi Pauli Apoſtoli contemplantes, gloriãtur in ſola Cruce Domini,ſpernendo Mundi ſolatia pro deliciis Paradiſi. Hi ſunt,qui hoſtes animæ per ſcutum Fidei,loricam iuſtitiæ,gladium ſpiritus, ſalutis galeam,haſtam perſeuerantiæ debellãtes,obtinere ſatagunt;vt Catholicis vniuerſis Fidei,ſpei,& charitatis augmenta perueniant,ac perfidis veritatis via pateat,& hæreticæ prauitatis inſania euaneſcat. De tantorũ ſiquidem meritorum prouenit claritate, quòd Nos Fratres eoſdẽ in Chriſto affectu ſinceriſſimo diligamus,& ipſos vbiq; terrarũ ſtatu gaudere pacifico affectamus;pro re indigna,& nimis amara ducentes,ſi quis de numero fidelium,& potiſſimè Prælatorum,eos aliquibus turbat iniurijs,vel offenſis. Rogamus itaq; deuotionem veſtram,& per Dei miſericordiam obſecramus, per Apoſtolica ſcripta vobis mandantes, ac in remiſſionem vobis peccaminum iniungentes;quatenus illas, qui ſunt ex eis in veſtris Ciuitatibus, & Diœceſibus conſtituti, ſeu qui ad præſentiam veſtram quandocunque per-*

Honor. 3. Bulla cùm dilecti.

Alexand. 4. Bulla Patris æterni.

uenerint

nerint : pro diuina,& noſtra reuerentia affabiliter,& benignè recipere.ac eos veſtræ charitatis ſtudeatis affluentia confouere : permittendo, vt Regularibus eorum obſeruantiis,& ſtatutis per Sedem Apoſtolicam approbatis,ac etiam indulgentiis,& literis , quas circumſpecta pietas Sedis eiuſdem olim conceſsiſſe dignoſcitur , de ſua gratia ſpirituali. &c. Id proculdubio ſentire debent , eos, Non Sordibus pollutos,non Habitum Sordidum geſtantes , non vitandos , non fugiendos eſſe ?

x. Quis verò Romanos Pontifices,in Minorum Religione,quæ ex habitu,vitæque inſtitutione a reliquis dignoſcitur , ſartatecta ſeruanda , adeò ſollicitos intueturiut neque illius pacem,ac tranquilitatem quoquo modo minui,ac turbari patiantur ; qui Minores Fratres habitu Sordidos,ac proinde fugiendos, quin potiùs amplectendos,maximáque in veneratione habendos,ſibi perſuadeat? Audiant quibus verbis Clemens IV. Pontifex ad Generalem Miniſtrum , ac vniverſos Minorum Ordinis Fratres referibat. *Ad conſequendam* (inquit) *gloriam cæleſtis patriæ, ſic diuina pietas humilitatem veſtram per ſuam gratiam cernitur allexiſſe ; quòd ſemper ad hoc intenti eſtis , & vigiles ; vt illam vobis , & proximis per innocentis vitæ ſtudium acquiratis.Hæc enim , & alia ſancta pauperrimæ Religionis veſtræ merita nos inducunt, quòd ſimus ex intimo cordis affectu ſolliciti;vt in omnibus,quæ ad Dei laudem,& tranquillum ſtatum deuotionis veſtræ cupitis,habeamus prouidentiæ ſtudium efficacis.* Nec ſanè Minori ſtudio in eo tuendo ſe ſollicitum gerit, Bonifacius huius nominis VIII. ad eoſdem ita ſcribens : *Inter cæteros Ordines , quos Cæleſtis Agricolæ ſumma benignitas in horto plantauit Eccleſiæ , Sacrum veſtrum Ordinem iam per Orbis prouincias ſuperna gratia propagante diffuſum , dum minori fungeremur officio, ſincera charitate dileximus ; ad ſtatum eius feliciter promouendum ſollicitis ſtudiis intendentes.Nec minuit itaque,ſed anxium potiùs circa ipſum præhabita dilectionis affectum,perſonæ noſtræ ſubſecuta promotio ad apicem Apoſtolicæ dignitatis,cùm tãtò propenſiùs ad ipſius Ordinis intendamus augmentũ,quantũ à Nobis facultas præſtantior, quãquam noſtris non exigentibus meritis noſcitur cælitus attributa.* Audiant denique(vt reliquos prætereã)qua cura Martinus V.Põtifex erga Minorũ Ordinem afficeretur. *Amabiles fructus* (inquit) *quos Sacer Ordo Fratrum Minorum, velut pomerium quoddam diuina manu conſitum,in agro militantis Eccleſiæ in vbertate produxerit hactenus , & producit aſsiduè ; ac odorem ſuauitatis in omnem terram,ex fructuoſis operibus dicti Ordinis profeſſorum continuè prodeuntem, in noſtræ conſiderationis intuitum ſpecialiter inducentes ; de ſtatu præfati Ordinis proſperè conſeruando, vt felicibus ſemper ſucceſsibus augeatur,ſollicitè cogitare nos conuenit:& ad ea paternis ſtudiis intendere,per quæ profeſſores ipſi ab exteris , & ſæcularibus curis releuati , in humilitatis ſpiritu,& confirmationis ſuauitate ſincerius,& quietius poſsint Altiſsimo famulari.* Quòd ſi Minorum Ordo à Pontifice Sacer aſſeritur : num Habitus,quo is à cæteris diſtinguitur, ac velut externo ſigno declaratur; Sordidus , ac turpis cenſendus erit?Num qui Ordinem commendat,Habitum tanquam Sordidum fugiendum ſuadet? Si Ordo Sacer : Cur non & Sacer Habitus , nedum honeſtus cenſeri debeat? Etenim perſpicuum eſt, Pontifices, & Concilia , quæ Minorum Ordinem approbant,laudant,ac velut Sacrum commendant ; ſimul cum Ordine, & Ordinis Habitum Sacrum prædicare. Hæc pro B. Franciſci,ac Minorum Habitu,ab his Aſſertionibus potiùs , quàm ab Auctore vendicando,obiter dicta ſint: neque enim Auctorem,aut alium Catholicum hominem, in eas vnquam conſpirare exiſtimauerim.

Clemens. 4 Bulla. Ad cõ ſequendam.

Bonifacius 8. Bulla. Inter cæteros

Martinus V. Bulla. Amabiles fructus.

xi. Verùm cùm alteram quoque reſponſionem propoſitæ quæſtioni Auctor ille adhibeat : hanc fortè magis ad Auctoris mentem efformatam,allatamque mihi facilè perſuadeo, quam ille poſt pauca his verbis ſubiicit : *Ego reſpondeo Monachorum , & maximè Solitariorum Habitum, ſi vilis ſit , non poſſe iure reprehendi, vt patet exemplo Heliæ , S. Ioannis Baptiſtæ, Pauli primi Eremitæ, Arſenij , Franciſci : & probat S. Thomas Opuſculo 19. quia Patres Synodi Gangrenſis vilitatem in illis laudarunt : & ſeptima Synodus Generalis iubet puniri ridentes eos ob vilitatem.* Hactenùs optimè ex communi Patrum ſententia. At verò quæ his immediate ſuccedunt ; nonnihil negotij faceſſunt:ſubdit enim : *Dixi de Solitariis : quia eos*

petiatione ſaccina; quæ omnia hominum ſunt pauperculorum, & ſecundum Mundum, ſummè vilium.

XXII. D.Bonauentura de Minorum habitus vilitate differens, ait: *Quæcumque ſunt in vſu virorum pauperum, ſunt iuxta paupertatis Regulam menſuranda. Hæc vilitas in tribus attenditur: ſcilicet in pretio, & in colore, & Superadditis alterius panni aſſumentis.* His ſuffragantur poſteriora Statuta Prouinciæ D.Bonauenturæ: in quibus ita decernitur. *Fratres deinceps ſint contenti vilioribus indumentis, vt noſtra ſancta præfefert profeſſio.* Hugo de Dina, & Bartholomæus Piſanus de noſtrarum veſtium vilitate agentes, hæc ſcribunt. *Antiquus fuit mos, tunicas pauperrimas habere, quas ſi contingat lacerari; non debent ſtatim nouæ procurari: ſed ipſæ debent repetiari de ſaccis, & aliis petiis; vt ipſe Beatus Franciſcus faciebat.* Porrò tunicæ pauperrimæ, ſi ſacci prælegminibus reſarciantur, an non viliſſimæ erunt

XXII. Cæterùm viliſſimis S.Franciſcum, ac Socios veſtibus vſos fuiſſe: caſdémque Beatum Patrem ſuis impenſiùs commendaſſe ex Ordinis Chronico paſſim perſpicuum eſt. Quo fit, vt Auctor nihil ſibi ſolidum vendicet, quo viliorem in Minoribus veſtem condemnet. Neque obſtat Martini V.Conſtitutio, quam is ad ſui præſidium adfert. Martinus enim idipſum duntaxat, quod priores Pontifices Clemens V. & Ioannes 22. declarauerant, ſua Conſtitutione decernit cuius hæc ſunt verba: *Statuimus, & ordinamus, vt in generalibus Statutis prædicti Gulielmi habetur cap.2. quòd veſtimentorum vilitas attendatur in pretio panni, & colore: ita quòd ſemper in veſtimentis reluceat aſperitas, vilitas, & paupertas.* Quod verò deinde ſubiungit. *Ordinamus quòd omnes Fratres veſtimentis talibus induantur, quòd nec ſint adeò preciſi, quòd videntes ea curioſitatem, vel vanitatem notare debeant: nec ita vilia, & groſſa, quod ipſa videntes ad terrorem inducant, & prouocent ad deriſum.* Eo Pontifex in primis nonnihil illorum temporum calamitati tribuere voluit: cùm enim

[illegible], tunc pretioſitas, [illegible] in Fratrum veſtimenta [illegible] graſſaretur ſatis Pontifici viſum fuit ſi pretioſitatem, ac curioſitatem à Fratrum veſtimentis auelleret: vilitatémque, quæ iam exoleuerat, in ea rurſus inuocherer. Hic enim Pontifex floruit, anno Domini 1418. quo tempore, noua exurgente Obſeruantium Familia, Ordinis Reformatio excitata fuit. Cùm igitur in noua Obſeruantium Reformatione, effereſcente paupertatis ſpiritu, plerique præ proprij contemptus ſtudio, adeò monſtruoſos habitus gererent; vt Religioſæ, ac Minoritanæ vilitatis honeſtatem excederent; eos Pontifex hac Conſtitutione compeſcuit: ne dum plus æquo ex habitu contemptibiles haberi volunt; Religionem in contemptum, ac deriſum pertrahant: vilitatis itaque vitium, ac monſtruoſitatem, non veſtium vilitatem; quæ quò maior eſt, eò magis Minoribus congruit: dummodò in monſtrum non degeneret, Pontifex damnat.

XXIV. His tandem ratio ex D.Thoma decerpta accedat: Certum namque eſt, ſui ipſius odium, ac contemptum Euangelicam virtutem eſſe, vnicuique conſultam: atque iis maximè, qui Euangelicam Regulam profitentur; quæ eò perfectior eſt, quò in ampliores, ac intenſiores ſe virtutis actus extendit. At cùm vilitas veſtium ad ſui ipſius odium, ac contemptum ſpectet; ſanè quò maior ea in exteriori homine apparet, eò magis virtus intus in animo intenditur; ac perficitur: ex quo facilè aduersùs Auctorem colligimus: Minores, qui ſui ipſorum contemptum ex Euangelica Regula profitentur; vilioribus, ac viliſſimis magis quam communibus veſtibus, apud Deum, ac homines commendari.

Ex his qualis B.Franciſci Habitus fuerit? num Sordidus, turpis, indecorus; qualiſque Minorum, qui inter homines habitant, veſtis eſſe debeat, non obſcurè demonſtrauimus.

XXV. His igitur vndecim Demonſtrationibus abſolutis; quibus quadrati Caputij, ac vilioris habitus genus, origo, inſtitutióque olim à B. Franciſco exorſa, ac per tot annorum curricula, in Orbe propagata; clariſſimis, ac vberrimis teſtimoniis à nobis probata fuit. Reliquum eſt, Beatiſſime Pater, vt

non communem, sed Religiosam, atque à Mundanis omnibus rebus semotam, vitam profitentur: cuius insigne in habitus mutatione præseferunt: quem à communi seiunctum esse debere, præstantior, ac perfectior ipsa vitæ ratio videtur postulare. Ex quo id facilè euincitur; Religiosos, qui inter homines habitant, vilem potiùs, quàm communem vestitum decere. Verùm vt id luculentius pateat: iubet Sancti Thomæ argumentum propriis verbis referre, vt non nostrum, quod dicimus; sed Sanctorum esse, cunctis manifestum sit. Igitur vbi illud Hieronymi dictum; *Ornatus, & sordes pari modo fugiendæ sunt*: quod illi ab aduersariis obijciebatur; quodque nobis opponit Auctor, ita exposuit; vt eo non vilitatem vestium, sed abusum, & superbiam, quæ plerunque sub sordibus vestium delitescit, Hieronymus cauendam moneret: quanquam altera magis loco propria, ac germana expositio esse videatur, quæ ex ipso Hieronymo colligitur. Hieronymus enim in ea epistola Nepotianum Presbyterum instruit quo habitu is, qui Presbyter est, incedere debeat: monétque sordes in veste Presbyteri, quæ gloriam apud homines aucupantur, fugiendas esse. At verò, quum ad Rusticum Monachum scribens, de Monachorum veste disserit. Sordes in ea approbat his verbis. *Sordes* (inquit) *vestium candidæ mentis indicia sunt. Vilis tunica contemptum Seculi probat.* Quod etiam confirmat in Epistola ad Pamachium, de morte Paulinæ: vbi vestium vilitatem commendat; Sextum aduersariorum obiectum diluens, his verbis ratiocinatur. *In vsu exteriorum rerum; illud, quod est ordinabile ad meliorem finem, est commendabilius: sicut abstinentia ciborum, quæ ordinabilis est ad concupiscentiam carnis domandam, est commendabilior; quàm communis victus, quo quis vtitur cibis cum gratiarum actione: cuius contrarium Iouinianus Hereticus asserebat: vt patet per Hieronymum, qui hunc, & alios eius errores condemnat. Similiter etiam vilitas vestium ordinatur ad humiliandum animum, & etiam ad corpus domandum: vnde etiam pari ratione vilitas vestium secundum se, magis commendabilis est, quàm habitus communis. Et hoc modo sicut in Ieiunio consistit Religio, ita etiam in vestium vilitate.* Hæc D. Thomæ ratiocinatio tam clara; ac perspicua est, vt eam nulla ratione Auctor, aut alius pro illo, inficiari queat.

Hiero. epist. ad Rust. Monac.

D. Thom. opusc. 19. c. 8. Rbeg. c. 2.

XVII. Quamobrem ad tertium, ac postremum, quod examinandum superest accedo. Illud vero est: Vtrum Minoritas, qui inter hòmines habitant, magis deceat communis vestitus, quàm nimis vilis. Affirmatiuam huius assertionis partem expresse docet Auctor, quam ex Martini V. Constitutione probare nititur. Lubenter accipio, quod Auctor agnoscit: Minoritis ex Regula vestium vilitatem congruere: quanquam meliùs sensisset; si eos Vilibus ex Regulæ præcepto induendos asseruisset. At illos magis communem, quam nimis Vilem decere, haud satis probo. Cùm enim communem vestitum, ex D. Thomæ, & aliorum sententia, à Religiosorum omnium vsu abiecerimus. Sanè multò magis ab his explodendus est, qui ad vilis vestis vsum, ipsa Religionis lege compelluntur.

XVIII. Veruntamen, quia Auctor inter vilem, & nimis vilem vestem, discrimen statuit; vilique Minoritis concessa, ab iis nimis vilem, velut indecoram, ac inhonestam auellit: ab eò sanè quærendum esset; quam is vestem nimis vilem esse sentiat? Et quidem ego illam, apud eum, nimis vilem vestem esse arbitror; quæ vili, aut viliori, aut viliſſima est. Neque enim vltra vilius, aut viliſſimum, aliquis vilitatis excessus, aut nimietas excogitari potest. Hoc itaque constituto: Si de Minoritani Habitus vilitate, ratio ex Regula inunda est; ab ea vilitas tantummodò absque discrimine præscribitur; quum dicitur. *Fratres omnes vestimentis vilibus induantur.* At si Legislatoris mentem, quæ legis anima esse dicitur, diligentiùs inspiciatur; viliores, ac viliſſimas illum vestes suis Fratribus præcepisse, cum ex prima Regula, in qua illud, post hæc verba immediatè additum erat. *Et licet dicantur hypocritæ, non tu-*

REGESTVM BVLLARVM, AC DIPLOMATVM, DE QVIBVS IN HOC PRIMO ANNALIVM TOMO FIT MENTIO.

BVLLA EVGENII IV. DATA FLORENTIÆ OCT. KAL. Decembris, Anno 1405. in qua alia prior Gregorij IX. continetur, quibus datur facultas Eremitis Camaldulenſibus recipiendi quoſcunque Sæculares, ac Regulares, etiam Carthuſienſes: Congregationi Fr. Minorum Capucinorum ſpecialiter, & æquè principaliter communicata.

EVGENIVS Epiſcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis Filiis Priori,& vniuerſis Fratribus,Domus Fratrum Eremi Camaldulenſis præſentibus, & futuris: Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. Illa quæ pro tranquillo perſonarum ſub Religionis habitu Domino famulari deſiderantium ſtudio, piæ vitæ ſtatu prouidè facta ſunt, vt illibata perſiſtant, cum à nobis petitur, Apoſtolicæ confirmationis robore communimus; eáque ampliamus,& extendimus, prout in Deo hoc conſpicimus ſalubriter expedire. Sanè dilectorum Filiorum Prioris, & Fratrum Domus Eremi Camaldulenſis per Priorem ſolitę gubernari,nupet habita petitio continebat, quòd olim fel record. Gregorius Papa IX.prædeceſſor noſter,Priori, qui tunc erat,& Fratribus dictæ Eremi, pro eorum, & ipſius Eremi incremento, quaſdam literas conceſſit in hæc verba. GREGORIVS Epiſcopus Seruus Seruorum Dei Dilecto Filio Priori Camaldulenſi ſalutem,& Apoſtolicam benedictionem. FERVOR, & integritas Religionis, quæ in Domo tua,& præſertim in Eremo per beneplacitum Conditoris vigere cognoſcitur,inducit nos propenſ`s, & hortatur, vt petitiones tuas, quantum cum Deo poſſumus,prompto velimus animo exaudire.Hac itaque ratione inducti,tibi, & Fratribus tuis auctoritate Apoſtolica indulgemus,eos, qui de alijs Congregationibus venientes in Eremo veſtro(dummodò elegerint,& promiſerint ſub Ordine, & habitu veſtro in Eremo perpetuò deſeruire) liberè ſine cuiuſquam cõtradictione,retinere poſſitis:ità tamen quòd nõ permittatur in ſacris Ordinibus,niſi de ipſorum ordinatione certi fueritis,miniſtrare.Nulli ergo omnino hominum liceat hãc paginam noſtram conceſſionis infringere,vel ei auſu temerario contraire: Si quis

autem

autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei & Beatorum Apostolorum eius Petri, & Pauli se nouerit incursurum. Datum Anagniæ ix. Kal. Iulij, Pontificatus nostri Anno primo.

Cùm autem, sicut eadem petitio subiungebat, propter diuersa Priuilegia, & indulta diuersis Congregationibus, diuersarum Domorũ & Monasteriorum postea per Apostolicam Sedem concessa, necnon diuersas alias Constitutiones, & ordinationes editas, eõcessioni præfati Prædecessoris nostri plurimùm derogarum existit: propter quod multi, qui in dicta Eremo Altissimo famulari affectant, ab eorũ proposito retrahuntur. Quare pro parte dictorum Prioris & Fratrum nobis fuerit humiliter supplicatum, vt eis super hoc opportunè prouidere, dictæq; concessioni robur Apostolicæ confirmationis adiicere, & etiam quantum opus est, ipsam amplificare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque de præmissis plenius informati, Prioris & Fratrum prædictorum supplicationibus inclinati, concessionẽ prædictam, nec non dictas literas, & quæcumque in eis contẽta, rata, & grata habẽtes, ea auctoritate Apostolica cõfirmamus, & præsentis scripti patrocinio cõmunimus. Vobisque vt omnes, & singulos, cuiuscunque ordinis existant, & de quibuscunque Congregationibus, Domibus, seu Monasteriis, siue Mendicantium, siue non Mendicantium, etiam Carthusiensis Ordinis venerint, qui in Eremo vestro, sub Ordine, & Habitu vestro in ipsa Eremo, Altissimo perpetuò famulari elegerint: Superiorum ipsorum licentia petita licet non obtenta, siue cuiusquam contradictione, & alias secundum præfati Prædecessoris nostri in dictis literis contentam voluntatem, recipere, & retinere possitis, tenore præsentium indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus, Priuilegiis, & indultis quibuscumque sub quauis forma verborum in contrarium forsan factis, seu faciendis; De quibus etiam, & eorum totis tenoribus in præsentibus esset habẽda mentio specialis: Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, cõmunitionis, & concessionis infringeré, vel ei ausu temerario contraïre. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Florentiæ, Anno Incarnationis Dominii M. CCCV. Oct. Kal. Decemb. Pontificatus nostri Anno quinto. Gratis de mãdato D. N. Papæ. IOANNES DE STECCATIS.

BVLLA CLEMENTIS VII. EDITA ANNO 1529. DIE 3. Septembr. qua antiqua Camaldulensibus Priuilegia confirmantur, Congregationi Capucinorum æquè principaliter communicatâ.

IN Nomine Sanctæ & Indiuiduę Trinitatis Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amẽ. Antonius Miseratione diuina tituli S. Mariæ Transyberim S. R. E. Presbyter Cardinalis de Sancto Seuerino nuncupatus. Vniuersis, & singulis Christi fidelibus præsentes literas, siue præsens publicum trãsumptum inspecturis, visuris, lecturis, pariter & audituris Salutẽ in Domino sempiternã, & præsentibus fidem indubiam adhibere. Notum facimus, & attestamur, vidisse, legisse, & diligẽter inspexisse quasdam literas Apostolicas fœl. record. Clementis Papæ VII. in forma Breuis sub annulo Piscatoris in cera rubea cordula pergaminea, vt moris est, circumdata à tergo earundem literarum impresso, expẽditas, sanas siquidem, & integras, non vitiatas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vitio, & suspicione carentes, quarum quidem literarũ tenor de verbo ad verbum sequitur, & est talis. CLEMENS PAPA VII. AD PERPETVAM REI MEMORIAM. Inter multiplices curas, quibus rerum occurrentium varietate distrahimur, illam libẽter amplectimur, per quam religiosa loca fundari, & status Religiosarum personarum in illis pro tempore degẽtium ampliari, ipsæque personæ Deo Duce, commodè, & honestè viuere possint. Sanè pro parte dilectorum Filiorum Maioris, Visitatorum, Priorum, & Fratrum Societatis Eremitarum S. Romualdi Ordinis Camaldulen. nobis nuper expositum fuit, quòd postquàm fœl. record. Leo Papa X. Prædecessor noster quondam Paulo Veneto, & quibusdam aliis in literis, tũc expressis Eremitis, sacræ Eremi Ordinis Camaldulensium Aretin. Diœc. expressè professis ardore ma-

ioris

ioris obſeruantiæ,& perfectionis vitæ eremiticæ fruentibus,inter alia;quòd in quibuſdam locis etiam extra Italiam , & loca vltramarina , Monaſteria , Eremitoria, & religioſa loca erigere,& poſtquàm erecta forent,omnibus & ſingulis indultis,& priuilegiis quomodolibet à ſede Apoſtolica Eremitis ſacræ Eremi,huiuſmodi ac Cõgregationi eiuſdem Eremi,& Sancti Michaëlis de Murano cõceſſis gaudere,& habitum eiuſdem Religionis aliis exhibere poſſent,per ſuas in forma Breuis literas licentiã cõceſſerat:Et ipſe Paulus cũ vno Socio Eremita vigore cõceſſionis huiuſmodi,ad id electo,ad locum Criptarum nuncupatum Caſtri Maſſatij Æſinæ Diœceſis, qui tũc membrum Heremitarũ Sacræ Eremi prædicti erat,acceſſerat.Et ad eoſdem Paulum & Socium diuerſæ multarum partiũ,tàm Eccleſiaſticæ,& Religioſæ:quàm Sęculares perſonæ in dies ad eoſdem venientes,cum eodem Paulo,& Socio ſe couiunxerant,& præfatis Paulo,ac Socio,& ſucceſſiuè receptis perſonis non nulla loca Eremitica partim ferè diruta,& partim ædificari cæpta , quæ poſtmodũ ipſi reſtauerãt,& quaſi de nouo ædificauerãt,tàm à ſede Apoſtolica, quã à diuerſis Chriſti fidelibus Eccleſiaſticis,& ſæcularibus perſonis donata,& conceſſa fuerant.Videſq; ipſe Paulus ſe tot perſonis, & locis quotidie multiplicari , ad tunc Congregationis Sacræ Eremi,& S.Michaëlis de Murano Vicariũ Generalem,ad præſens Generalem nuncupatum,& Viſitatorẽ acceſſerat, eiſdémq; ſeriem facti explicauerat;velléque tam ipſe, quàm cæteri Socij Eremitæ huiuſmodi ſub eorum obedientia , & viſitatione viuere declarauerat.Tunc Vicarius , nunc Generalis prædictus habens,vt aſſerebat,à Congregatione huiuſmodi omnimodam auctoritatẽ, ſyncericatem animi dicti Pauli cognoſcens, prædicta Eremitoria,videlicet quinque Criptarũ Maſſatij, S.Hieronymi de Paſcelupo,Criptæ,S.Benedicti, S Leonardi de Velubrio,ac S.Mariæ de Spiritu Sancto, Aeſinenſis,Eugubinæ,Anconitanæ,Firmanæ,& Larinæ,Diœceſum,à Sede Apodolica,aliiſq; Chriſti fidelibus prædictis eiſdẽ Paulo,& Sociis,vt præfertur conceſſa,& Eremitas in illis, ſic commorantes in eorũ Congregationem receperãt, ipſóſq; Paulum,& Socios receptos in Eremitas,eorũq; Eremitoria,& religioſa loca huiuſmodi in Societatẽ Eremitarum S.Romualdi per Maiorem,& tunc Correptores,nunc autem Viſitatores,Capitulum,& Eremitoriorũ, huiuſmodi ſingulorũ Priores, perpetuis futuris temporibus regenda,& gubernanda erexerat: Et eiſdẽ Paulo,& Eremitis prædictæ Societatis condendi , & celebrãdi generalia Capitula eiuſdem Societatis,& in eis Priores, Rectores,& alios Miniſtros eligendi. Et pro eiuſdem Societatis conſeruatione,& augmento Miſſas,& diuina officia in eorũ Capitulis celebrandi, Capitula generalia eiuſdẽ Societatis,& in eius Obſeruãtiam quæcũq; ſtatuta,Ordinatiões & Cõſtitutiones edẽdi,& pro tẽpore edita,corrigẽdi, reformandi,& mutandi:Quæ ſi cõtra ſubſtãtialia,Regulæ S.Benedicti non eſſent,à prædicto,tũc Vicario,& Viſitatorib.aut prędictę Cõgregationis Capitulis derogari, aut innouari,ſine dictorũ Eremitarũ cõſẽſu nõ poſſent: Ac alia loca quæcũq; & perſonas quaſcumq; in eadẽ Societate recipiendi ;necnon quod eiuſdẽ Societatis Superior, ex tunc Maior nuncupãdus,per eiuſdem Congregationis Capitulũ de anno in annũ eligẽd°;loca,& perſonas de triẽnio in triẽnium,& frequẽtiùs ſi ſibi videretur, viſitare deberet, licẽtiã cõceſſerat: & omnia & ſingula priuilegia, gratias,& immunitates Eremitis cõceſſas,& quomodolibet cõcedẽdas;tàm ſacræ Eremi Camaldulen.quàm totius prædictæ Congregationis eidem Societati Eremitarũ S.Romualdi loca,& perſonas cõmunia eſſe:dũmodo receptio , & admiſſio huiuſmodi per Capitulũ Generale Cõgregationis Sacrę Eremi,& S.Michaëlis de Murano prædictis approbaretur,voluerat:& prædicti Eremitę vigore cõceſſionis huiuſmodi in eorũ Capitulo cõgregati, nonnullas cõſtitutiones,ordinationes,& ſtatuta ſuper tribus ſubſtãtialibus,& forſan aliis emittẽdis votis,ac regularibus inſtitutis Regulæ S.Benedicti,& diuinis officiis celebrãdis,ac aliis fœlicẽ dictæ Societatis,tàm in ſpiritualibus: quàm in tẽporalibus gubernationẽ,& directionem, ac honeſtè , & religioſè viuẽdi modũ cõcernentẽ ordinauerãt. Et poſtmodũ Præſidẽs,& Diffinitores Capituli Generalis Cõgregationis Sacræ Eremi,& S.Michaëlis prædictorũ,per eorũ ſpeciales literas dicta quinq; Eremitoria, & Societatẽ huiuſmodi ab eorũ Congreg. penitus ſeparauerũt;& diſſolutã,& ſeparatã eſſe declarauerũt, nullãq; ſibi eligẽdi Superiorẽ, necnõ Eremitoria, & illorũ perſonas huiuſmodi viſitãdi facultatem reſeruauerunt, quodq; prędicti Eremitę ad eorũ Superioris huiuſmodi electionẽ, put eis viſũ foret, procedere poſſẽt:ac in his,quę Eremitoria,& illorũ perſonas prędictas cõcernebãt,ac

quicquid

quicquid eidem Societati viſum foret,à ſede Apoſtolica petere poſſent,voluerunt. Nos prædicta omnia,& diſſolutionem huiuſmodi approbauimus,& confirmauimus,eiſque vnum dictæ Societatis Maiorem, & Correctores, nunc autem Viſitatores nuncupati, locorum Priores, & alios officiales, prout eis expedire videretur, per ſe ipſos annis ſingulis eligere; qui eò ipſo quò electi forent, cõfirmati eſſe cenſerentur,indulſimus. Et ſucceſſiuè cùm ipſi pro dictæ Societatis commodiori gubernatione aliquas ex prædictis Conſtitutionibus; & Ordinationibus, & Capitulis eis diligentius,& maturius examinatis caſſaſſent; & aliquas de nouo ordinaſſent, & amotis quibuſdam ſuperfluis, in meliorẽ formam reformaſſent,illas etiam approbauimus,& confirmauimus: prout in diuerſis Inſtrumentis & Scripturis Vicarij Generalis, ac Viſitatorum, Præſidentis, & Diffinitorum, ac Prædeceſſoris,& noſtris diuerſis literis plenius continetur. Nos Mãiorem,Viſitatorem,Priores,& Eremitas Societatis huiuſmodi præfatos amplioribus fauoribus,& gratiis proſequi volentes, eorúmque in hac parte nobis porrectis ſupplicationibus inclinati auctoritate Apoſtolica tenore præſentium, prædicta,& quæcumque alia eis pro nunc, & pro tempore dictæ Societati vbique terrarum conceſſa, & concedenda. Eremitoria,& religioſa loca huiuſmodi in Societatem Eremitarum S. Romualdi per Maiorem Superiorem nuncupati,Viſitatores,Capitulum,Priores,ac alios Officiales iuxtà dictæ Societatis, ſtatuta,& ordinationes recipienda, & retinenda, ac erigenda & gubernanda. Ita quòd omnes & ſinguli dictæ Societatis Fratres, præſentes,& futuri, quamuis in diuerſis locis, & extra Italiam, & loca vltra marina pro tempore maneant. Vnum tamen corpus,& vna Societas Eremitarum S.Romualdi Ordinis Camaldulen. perpetuis futuris temporibus exiſtant,& faciant; cum facultate celebrandi Generalia, Prouincialia,& alia Capitula eiuſdem Societatis, & in eis Superiorem Maiorem, Priores,Rectores, & alios Miniſtros eligenda, & pro eiuſdem Societatis cõfirmatione,& augumento, Miſſas,& alia diuina officia in eorum Capitulis celebranda, aliáque omnia, & ſingula, quæ ad ſimiles Societates pertinent, & pro tempore pertinebunt facienda,erigimus,& inſtituimus: Necnon ſeparationem, diſſolutionem, conceſſionem, & indultum, ac facultates eis quomodolibet conceſſas,conſtitutiones,ac ſtatuta per Capitulum dictæ Societatis Erectæ edita,& vt præfertur reformata,ac omnia & ſingula priuilegia,indulta,& gratias per Sedem Apoſtolicam dictæ Societati, vel per aliam facultatem habentem,etiam viuæ vocis oraculo,vel alias quomodolibet cõceſſa,& conceſſas approbamus,ac cõfirmamus, & ſtabilimus,ac robur Apoſtolicæ confirmationis habere decernimus. Supplentes omnes,& ſingulos,tàm iuris;quàm facti defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem. Et pro potiori cautela Maioris,Viſitatorum,Priorum,Officialium,& aliorum Frarrum prædictæ Societatis illos, & illa quinque Eremitoria prædicta eidem Maiori,Viſitatoribus, Prioribus, & Fratribus eorũ erectæ Societatis pro tempore exiſtente de nouo cõcedimus,ac perpetuò vnimus,ac incorporamus. Quodq; omnes, & ſinguli dictæ Societatis erectæ Eremitæ Societatem ipſam profeſſi præſentes, & futuri in Capitulo Generali pro tempore faciendo in eo vocem habentes, pro fœlici dictæ Societatis ſtatu, & ſucceſſu alia ſtatuta, conſtitutiones, ordinationes, ac omnia & ſigula,quæ ſpiritualibus, & temporalibus ipſius Societatis,ac eius regularis diſciplinæ ſtatum,Obſeruantiam,indemnitatem, & circa diuini officij,& Miſſarum directionem,& ordinationem, ac cæremonias abſq; ipſius Regulæ in ſubſtantia vel effectu, variatione,interpretatione declaranda, & alia de nouo facienda, & ſic inſtituta,ordinata, interpretata, declarata, & de nouo facta in toto vel in parte, prout rerum, vel temporum qualitas exegerit,tollenda, & alteranda, & in melius commutanda. Necnõ pro honeſtate,qualitate vitæ Eremiticæ huiuſmodi Barbam deferendam plenam,& liberam eis concedimus facultatem. Quodque huiuſmodi Societatem,omnéſque & ſingulos Superiores Eremitas, Oblatos, Nouitiõs, Familiares, Seruitores, & perſonas dictæ Societatis nunc, & pro tempore exiſtenda, ac ac ipſius Monaſteria, Eremitoria religioſa, & alia loca quæcumque ac mobilia, & immobilia bona præſentia, & futura ad prædictam Societatem quomodolibet pro tempore pertinentia,& in poſterum eidem de nouo erectę Societati quandocumq;

ſeu quo

ſeu quomodolibet vniri, & incorporari, ſeu ſubiici in perpetuum vel ad tempus contigeritià quoruncumque Legatorum, etiam de latere, nec non Nuntiorum dictæ Sedis, ac quorumuis officialium Romanæ Eccleſiæ, & Patriarcharum, Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, Electorum, & Inquiſitorum hæreticæ prauitatis, quacumque etiam Apoſtolica auctoritate, ac aliorum quorumcumque Iudicum Ordinariorum, & non Ordinariorum, quauis auctoritate, & poteſtate fungentium, Ditione, auctoritate, ſuperioritate, poteſtate, Dominio, Viſitatione, Reformatione, & correctione. Ita quòd contra dictam de nouo erectam Societatem, vel eius ſingulares perſonas, nec non Monaſteria, Eremitoria, & loca, & perſonas, ac familiares cùm eis degentes, ratione delicti, exceſſus, ſeu contractus, aut reide qua agetur vbicumque ineatur contractus, commitatur delictum, aut reipſa contiſtat; excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aut alias quaſuis ſententias, niſi de ſpeciali Sedis prædictæ commiſſione quomodolibet, directè, vel indirectè proferre, ſeu promulgare non poſſint. Nec non ab omnibus, & quibuſuis Decimis, collectis, exactionibus, gabellis, taleis, datiuis, datiis, tractis, ſubſidiis charitatiuis, impoſitionibus ordinariis, extraordinariis, Collegiis, Parrochianis, Vniuerſitatibus, Monaſteriis, Fabricis, & aliis quibuſcumque perſonis, quacumque auctoritate, & ex quavis cauſa, & conſideratione, etiam pro expeditione contra Infideles, aut Fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, aut aliis imminentibus neceſſitatibus Sedis Apoſtolicæ, auctoritate prædictæ Sedis, vel quauis alia impoſitis, vel imponendis ſub quacumque verborum vi, & forma, etiam ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna exempti, & exempta cenſeantur, niſi de indulto, & Societate huiuſmodi ſpecialis, & expreſſa mentio fiat in literis Apoſtolicis. Et tunc non veram Decimam, ſed mediam auri vnciam Cameræ Apoſtolicæ ſoluendo pro omnibus eorum locis, ac Eremitoriis, bonis, & perſonis, liberationem conſequantur. Prorsùs eximimus, & totaliter liberamus, eáque omnia, & eorum quodlibet in ius, & proprietatem B. Petri, & Sedis Apoſtolicæ prædictæ, ac ſub eorum, & noſtra protectione ſuſcipimus: Quòd ſi Legati, Subdelegati, Ordinarij, aut aliæ perſonæ prædictæ contra exemptionem, & liberationem noſtram huiuſmodi quemquam attentare quoquomodo præſumpſerint, ac præſentium literarum vigore requiſiti per ipſius de nouo erectæ Societatis Prælatos, Eremitas, vel Procuratores eorum infra tres dies à die requiſitionis huiuſmodi computando, non deſtiterint, excommunicationis ſententiæ ipſo facto nouerint ſe ſubiectos: & ſi fortè aliter factum fuerit, eo ipſo ſit irritum, & inane, nulliúſque roboris, vel momenti. Præterea ipſis, vt Clericos eorum Ordinis ad primam tonſuram, & quatuor Ordines Minores; ad Sacros verò etiam ſi tempus à Canonibus ſtatutum non attigerint, per quemlibet Catholicum Epiſcopum in eorum locis, & alibi vbicumque eis commodum fuerit, abſque licentia Diœceſani etiam extra tempora, diebus tamen Dominicis, vel feſtis eos promoueri faciendi, & de eiſdem liberè conferendi, eumdémque pro conſecratione altarium, ſeu Eccleſiarum, pro oleo Sancto, & quolibet Eccleſiaſtico Sacramento eundi: & de licentia eorum Capituli generalis, ſeu Prouincialis, Hieruſalem, & alia loca Sancta viſitandi, & inibi habitandi, ac loca, & eleemoſynas etiam ab Infidelibus recipiendi licentiam, & facultatem concedimus. Et inſuper pro conſeruatione puritatis eorũ ſolitudinis, nc Mulieres ad eorum Eremitoria, etiam ſancti Hieronymi de Paſcelupo Eugubinæ Diœceſis præſentia, & futura intra videlicet per eos præfixos, vel præfigendos terminos, præter illos tantum dies, quos ipſi ſtatuerint, dummodo non vltra tres dies in quolibet anno accedere quomodolibet ſub excommunicationis pœna audeant, vel præſumant, Cellularum tamen ipſorum ingreſſu ſemper prohibito remanente. Inhibemus demum pro commoditate, & vtilitate Eremitoriorum, & locorũ huiuſmodi præſentiũ, & futurorum de licentia eorũ Capituli generalis, ſeu Prouincialis, eis, & cuilibet eorũ, ac pro tempore exiſtẽtibus, quæcumq; immobilia bona ad eos, eorumq; Eccleſias, Monaſteria, Eremitoria, altaria, & loca huiuſmodi pro tempore ſpectantia, & pertinentia in

nerales, Prouinciales, & particulares Monachi, seu Religiosi, Commissi, Oblati Nouitij, Familiares, Seruitores, Benefactores, & aliæ personæ, eorum Ecclesiæ Oratoria, & alia quæcumque bona, quæ omnia, ac si nominatim exprimerentur hic habere volumus, pro sufficienter expressis coniunctim, & diuisim eis, & cuilibet ipsorum, in genere, vel specie, etiam viuæ vocis oraculo, vel alias quomodolibet concessis, seu concedendis, tam in spiritualibus, quàm in temporalibus; tam in communi, quàm in particulari, seu aliàs quomodolibet vtuntur, potiuntur. & gaudent; seu vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, absque vlla differentia, tam in communi, quàm in particulari, vel alias quomodolibet vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valeant, & possint tenore præsentium, & in perpetuum: ac etiam de nouo concedimus pariter, & indulgemus; & in eis locum habere volumus; ac si eisdem omnia, & singula præmissa directè, & expressè, concessa fuissent, exceptis his, quæ essent contra eorum Constitutiones approbatas, ac ordinationes, & declarationes capitulares factas & pro tempore faciendas. Ac vt dum Priuilegiorum, Concessionum, exemptionum, immunitatum, facultatum, gratiarum, & indultorum eorum, & cuiuslibet dictorum Ordinationum, Congregationum, Societatum, & Monasteriorum Originales literæ, seu transumpta authentica, ex illis prout in fauorem doctæ Societatis eiusque Superiorum, Eremitarum, Commissorum, Oblatorum Nouitiorum, Familiarium, Seruitorum, Benefactorum, & personarum, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, Eremitoriorum, locorum, bonorum, & aliorum exterorum eiusdem Societatis adducerentur, vel exhiberentur, eadem Fides indubia adhibeatur, tam in Iudicio quàm extra, & aliis locis, quibus opus fuerit, ac si pro, & in fauorem eorum Societatis, Ecclesiarum, Eremitoriorum, & Monasteriorum, Fratrum, & personarum, ac bonorum prædictorum, & prædictarum à Sede Apostolica emanassent; ac eis, & cuilibet ipsorum fuissent immediatè concessæ, mandamus: Necnon quòd præsentium Transumptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati Ecclesiastici munitis, vbique stetur, prout Originalibus literis staretur, & plena Fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus daretur, si essent exhibitæ & ostensæ: Quódque eædem præsentes literæ, & in eis contenta quæcumque sub quibusuis reuocationibus, modificationibus, limitationibus, & suspensionibus quarumcumque literarum, gratiarum, & dispensationum, per nos, & Sedem Apostolicam, etiam motu proprio ex certa scientia, seu ad Imperatoris, Regum, & Ducum instantiam concessis, & concedendis, nullatenus comprehendantur, sed semper ab illis exceptæ sint, & esse censeantur, & quotiens reuocata, modificata, limitata, suspensa, aut alterata forent; in eo statu, in quo ante reuocationem, modificationem limitationem, suspensionem repositæ, restitutæ, & integratæ, & si opus fuerit de nouo concessæ sint, & esse censeantur; & quotiescúmque per aliquem, aut plures actus contra ea, aut idipsum, à quocunque cuiuscunque dignitatis, status, gradus conditionis fuerit, ex negligentia, vel ignorantia præsentium, quibus ea concedun tur, aut alia quauis causa, scienter, vel ignoranter attentari, vel attentata obseruari contigerit; nullum tamẽ propterea exemptionibus, immunitionibus, libertatibus gratijs, indultis, & priuilegiis huiusmodi præiudicium generetur: sed ea omnia, & singula in suo robore, & firmitate permaneant; præsentes literas absque aliorum instrumentorum, literarum prædictarũ productione, & ostensione ad probandum plenè omnia, & singula superiùs enarrata, specificata in Iudicio, & extra vbique sufficere: nec ad id probationis alterius adminiculum requiri: Et si forte contigerit aliquod dubium in dictis per nos confirmatis, & præsentibus literis, aut aliquo eorum pro tempore emergi data verborum ambiguitate, in Iurisperitorum interpretatione dictæ Societatis de nouo erectæ, ac illius locorum particularium, & personarum fauorem interpretari debere. Sicque per quoscumque Iudices Ordinarios extraordinarios, ac delegatos, & causatum Palatij Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sententiari, iudicari, & diffiniri debere; sublata eis, & eorum cuilibet quacumque alia iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate. Irritum quoque, & inane quicquid secus fieri, siue attentari contigerit, decernimus.

noſtri anno 6. Et infrà ſub plica. Balthaſar de Piſcia. Super plicam. F. Galleanus, Quibus quidem literis diligenter inſpectis ipſas per Notarium publicum infraſcriptum exemplari,& ſubſcribi,ac in publicam Tranſumpti formam redigi, ſigillique noſtri ; quo in talibus vtimur iuſſimus , & fecimus appenſione muniri. Decernentes,& volentes huic præſenti tranſumpto talem,& tantam fidem adhibendam fore,& adhiberi in Iudicio,& extra coram quibuſcumque Iudicibus,& perſonis Eccleſiaſticis , & Secularibus , ac in omnibus locis ; qualis , & quanta dictis literis Apoſtolicis adhiberetur. Quibus omnibus,& ſingulis auctoritatem noſtram, & decretum interpoſuimus,& interponimus per præſentes. Datum Romæ in Ædibus noſtræ habitationis, ſub Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo quingenteſimo trigeſimo ſeptimo , Indictione 10. de verò Sabbathi 8. Menſis Martij , Pontificatus S. D. N. Papæ Pauli III. Anno 3. Præſentibus ibidem Venerabilibus Viris Claudio Rotario,& Franciſco Ciro Cler. Tulenſis & Firmanenſis reſpectiuè Diœceſis teſtibus ad præmiſſa vocatis ſpecialiter , atque rogatis.

Et ego Claudius Sappart Clericus Senonenſis Diœceſis , publ. Apoſtolica auctoritate Notarius , & in Archiuio Romano Cur. deſcriptus & Matriculatus. Præmiſſis omnibus , & ſingulis dum ſic , vt præmittitur fierent , vnà cùm prænominatis teſtibus interfui, eáque omnia præmiſſa ſic fieri vidi , & audiui. Hoc igitur præſens publicum tranſumptum , cum ipſius originali comprobaui , & concordaui , ac ſubſcripſi & publicaui. Signóque, Nomine, & cognomine meis ſolitis , & conſuetis. Signaui in Fidem , robur, & teſtimonium præmiſſorum vocatis ſpecialiter, atque rogatis.

A tergo Pergamenæ,
Tranſumptum Breuis magni Camaldulenſium Clementis VII.

Loco *ſigilli*
pendentis.

BVLLA, PAVLI TERTII, EDITA ANNO 1534. qua confirmantur omnia Priuilegia Camaldulenſibus antea conceſſa , & Congregationi Capucinorum æquè principaliter communicata.

GVIDO Alcanius Sforcia Sanctorum Viti,& Modeſti in Macello Martyrum, Diaconus Cardinalis de ſancta Flora nuncupatus S.D.N.Papæ, & S.R.E.Camerarius. Vniuerſis, & ſingulis , ad quos præſentes literæ peruenerint , ſeu quibus oſtenſæ fuerint,ſalutem in Domino, & eiſdem præſentibus literis Fidem indubiam adhibere. Rationi congruit , & honeſtati conuenit , vt ea, quæ à Romanis Pontificibus proceſſerunt , & in Archiuio S. Rom. Eccleſiæ ad perpetuam rei memoriam, vt illibata permaneant, recondita , & regiſtrata reperiuntur , cùm ab aliquibus petitur , veritatis teſtimonium perhibeatur. Hinc eſt quòd nos ad Vniuerſitatis veſtræ , & cuilibet veſtrum notitiam deducimus , & per præſentes indubitanter atteſtamur , quòd in Archiuio Cameræ Apoſtolicæ , vidimus, palpauimus , & legimus quaſdam literas Apoſtolicas S.D.N. D. Pauli Diuina Prouidentia Papæ III. libro quadrageſimo , fol. 1016. bullatas , tenoris infraſcripti videlicet.

A. Gratia Dei. PAVLVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI , ad perpetuam rei memoriam. Rationi congruit,& cõuenit honeſtati, vt ea, quæ de Romani Pontificis gratia proceſſerunt,licet eius ſuperuenienti obitu , literæ Apoſtolicæ ſuper illis confectæ non fuerint , ſuum ſortiantur effectum ; Dudum Fœlic. record. Clementi Papæ VII. Prædeceſſori noſtro pro parte dilectorum filiorum Maioris, Viſitatorum, Priorum , & Fratrum Societatis Eremitarum ſancti Romualdi Camaldulenſis Ordinis expoſito , quòd olim poſtquàm piæ memoriæ , Leo Papa X. etiam Prædeceſſor noſter quondam Paulo Veneto , & quibuſdam aliis in literis,

tunc expreſſis Eremitis,Sacræ Eremi dicti Ordinis Aretinæ Diœceſis,expreſsè profeſſis ardore maioris obſeruantiæ, & perfectioris vitæ Eremiticæ feruentibus inter alia, quòd in quibuſuis locis, etiam extra Italiam, & loca vltramarina Monaſteria, Eremitoria, & Religioſa loca erigere, & poſtquàm erecta fuerint,omnibus, & ſingulis Indultis, & Priuilegiis, quomodolibet à Sede Apoſtolica Eremitis Sacræ Eremi huiuſmodi, ac Congregationi eiuſdem Eremi,& S.Michaëlis de Murano conceſſis, gaudere,& Habitum eiuſdem Religionis, aliis exhibere poſſent, per ſuas in forma Breuis literas licentiam conceſſerat: Et ipſe Paulus cum vno Socio Eremita vigore conceſſionis huiuſmodi,ad id electo,ad locumCaſtri Maſſacij,Aeſinæ Diœceſis, qui tunc membrum Eremitarum Sacræ Eremi prædicti erat, acceſſerat. Et ad eoſdem Paulum, & Socium,diuerſæ multarum partiũ,tam Eccleſiaſticæ, & Religioſæ, quàm Seculares perſonæ in dies ad eoſdem venientes,cùm eodem Paulo, & Socio ſe coniunxerant;& præfatis Paulo,& Socio,& ſucceſſiuè receptis perſonis, nonnulla loca Eremitica,partim ferè diruta,& partim ædificari cæpta,quæ poſtmodum reſtaurauerant, & quaſi de nouo ædificauerant,tam à Sede Apoſtolica, quàm à diuerſis Chriſti Fidelibus Eccleſiaſticis, & ſæcularibus perſonis donata,& conceſſuerant.

Vidénſque ipſe Paulus ſe tot perſonis, & locis quotidie multiplicari, ad olim Congregationis Sacræ Eremi, & S.Michaëlis de Murano Vicariũ Generalem,tunc verò Generalem nuncupatum, & Viſitatores acceſſerat, eiſdémq; ſeriem facti explicauerat,velléque tam ipſe, quàm cæteri Socij Eremitæ huiuſmodi ſub eorũ obedientia, & viſitatione viuere declarauerat.Olim Vicarius tunc Generalis prædictus habens,vt aſſerebat,à Congregatione huiuſmodi omnimodam auctoritatem,ſinceritatem animi dicti Pauli cognoſcens, præfata Eremitoria, videlicet quinque,Cryptarum Maſſacij, S.Hieronymi de Paſcelupo,Cryptæ S.Benedicti in Monte Conaro,S.Leonardi de Volabrio,ac S.Mariæ de Spiritu Sancto, Aeſinæ, Eugubinæ, Anconitanæ, Firmanæ, & Larinæ Diœceſis à Sede prædictá, aliiſque Chriſti Fidelibus prædictis eiſdem Paulo, & Sociis, vt præfertur conceſſa, & Eremitas in illis,tunc commorantes in eorum Congregationem receperat,ipſóſque Paulum,& Socios receptos Eremitas, eorúmque Eremitoria,& Religioſa loca huiuſmodi in Societatem Eremitarum S.Romualdi per Maiorem, & olim Correctores,tunc autem Viſitatores, Capitulũ, & Eremitoriorum huiuſmodi ſingulorum Priores, perpetuis futuris temporibus regendã,& gubernandam erexerat.Et eiſdem Paulo,& Eremitis prædictæ Societatis condendi, & celebrandi Generalia Capitula eiuſdem Societatis, & in eis Priores, Rectores,& alios Miniſtros eligendi, & pro eiuſdem Societatis conſeruatione, & augmento Miſſas, & alia diuina officia in eorum Capitulo celebrandi,Capitula generalia eiuſdem Societatis,& pro eius Obſeruantia quæcumque Statuta,& Ordinationes, & Conſtitutiones edendi, & pro tempore edita corrigendi, reformandi,& mutandi:quæ ſi contra Subſtantialia Regulæ S. Benedicti non eſsẽt, à prædicto, tunc Vicario, & Viſitatoribus, aut prædictæ Congregationis Capitulis derogari, aut innouari ſine dictorum Eremitarum conſenſu non poſſent; & alia loca quæcumque, & perſonas, quaſcumque in eadem Societate recipiendi; Necnon quòd eiuſdem Societatis Superior,ex tunc Maior nuncupandus,per eiuſdem Congregationis Capitulum, de anno in annum eligendus loca, & perſonas de triennio in triennium, & frequentiùs ſi ſibi videretur, viſitare deberet,licentiam conceſſerat; Et omnia,& ſingula priuilegia, gratias, & immunitates Eremitis conceſſas,& quomodolibet concedendas, tam Sacræ Eremi Camaldulenſis, quàm totiùs prædictæ Congregationis eidem Societati Eremitarum S.Romualdi, loca, & perſonas communia eſſe, dummodo receptio, & admiſſio huiuſmodi per Capitulum Generale Congregationis Sacræ Eremi, & ſancti Michaëlis de Murano prædictis approbaretur, voluerat. Et prædicti Eremitæ vigore conceſſionis huiuſmodi, in eorum Capitulo congregati, nonnullas Conſtitutiones, Ordinationes, & Statuta ſuper tribus ſubſtantialibus, & forſan aliis emittendis votis, ac regularibus Inſtitutis Regulæ ſancti Benedicti, & diuinis Officiis celebrandis, ac aliis felicem dictæ Societatis, tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus gubernationem, & di-

rectionem

rectionem, ac honestè, ac religiosè viuendi modum concernentia, ordinauerant. Ac postmodum Præsidens, & diffinitores Capituli Generalis Congregationis Sacræ Eremi, & sancti Michaëlis prædictorum per eorum speciales literas, dicta quinque Eremitoria, & Societatem eiusmodi ab eorum Congregationibus penitus separauerant, & dissolutam, & separatam esse declarauerant, nullámque sibi eligendi Superiorem, necnon Eremitoria, ac illorum personas huiusmodi visitandi facultatem reseruauerant. Quódque prædicti Eremitæ ad eorum Superioris huiusmodi electionem, prout eis visum foret, procedere possent: ac in iis, quæ Eremitoria, & illorum personas prædicta concernebant, ac quicquid eidem Societati visum foret, à Sede Apostolica petere possent, voluerant. Præfatus Clemens Prædecessor prædicta omnia, & dissolutionem huiusmodi approbauerat, & confirmauerat, eisque vnum dictæ Societatis Maiorem, & Correctores, nunc autem Visitatores nuncupatos, locorum Priores, & alios Officiales, prout eis expedire videretur per seipsos singulis annis eligendi; Qui eo ipso, quò electi forent, confirmati esse censerentur, indulserat. Et successiuè, cum ipsi pro dictæ Societatis commodiori gubernatione, aliquas ex prædictis Constitutionibus, Ordinationibus, & Capitulis, eis diligentiùs, & maturiùs examinatis, cessassent, & aliquas de nouo ordinassent, & amotis quibusdam superfluis in meliorem formam reformassent. Idem Clemens prædecessor illas etiam approbauerat, & confirmauerat, prout in diuersis Instrumentis & Scripturis Vicarij Generalis, ac Visitatorum, Præsidentis & Diffinitorum prædictorum, ac ipsorum Leonis & Clementis prædecessorum diuersis literis dicebatur plenius contineri.

Ac pro parte eorundem Maioris, Visitatoris, Priorũ, Fratrum, & Eremitarum, eidem Clementi prædecessori humiliter supplicato, vt ex prædictis, & aliis eis concessis, & concedendis locis, vnam tãtum Societatem Eremitarum S. Romualdi erigere, & instituere præmissis, & aliis infrascriptis pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicæ firmitatis adiicere, & alias in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaretur; præfatus Clemens prædecessor, qui ad ea per quæ status religiosarum personarum florere, ipsæque personæ acceptius diuinis beneplacitis se coaptare possent, solertiæ suæ curas libenter dirigebat, Volens Maiorem, Visitatores, Priores, Officiales, ac Eremitas Societatis huiusmodi ampliori Apostolici fauoris præsidio complecti, ac eos, & eorum singulos à quibusuis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, &c. huiusmodi supplicationibus inclinatus, Sub Dat. videlicet tertio Nonas Septembris, Pontificatus sui Anno sexto, auctoritate Apostolica, ex prædictis, & quibuscumque aliis eis tunc, & pro tempore dictæ Societati vbiq; terrarum concessis, & concedendis, ac per eos recipiendis, & retinendis Eremitoriis, & religiosis locis, pro tempore degẽtium Societatem Eremitarum S. Romualdi nuncupandam, per Maiorem Superiorem Nuncupatum, Visitatores, Capitulum, Priores, ac alios Officiales, iuxtà ipsius Societatis statuta, & ordinationes regẽdam, & gubernandam.

Ita quòd omnes, & singuli dictæ Societatis Fratres, præsentes, & futuri, quamuis in diuersis locis etiam extrà Italiam, & loca vltra Marina pro tempore manerent, vnum tamen corpus, & vnica Societas Eremitarum sancti Romualdi Camaldulensium Ordinis, perpetuis futuris temporibus existerent, & facerent; cum facultate celebrandi Generalia, Prouincialia, & alia Capitula eiusdem Societatis, & in eis superiorem, Maiorem, Priores, Rectores, & alios Ministros eligendi, & pro eiusdem Societatis conseruatione, & augumento Missas, & alia diuina officia in eorum Capitulis celebrandi, aliáque & singula quæ ad similes Societates pertinebant, & pro tempore pertinerent faciendi, erexit, & instituit.

Nec non separationem, dissolutionem, concessionem, & Indulta, ac facultates eis quomodolibet concessa; ac Constitutiones, & statuta per Capitulum dictæ erectæ Societatis edita, & vt præfertur reformata, omnia, & singula priuilegia, indulta, & gratias per Sedem eandem dictæ Societati, vel per alium fa-

cultatem habentem, etiam viuæ vocis oraculo, vel aliàs quomodolibet conceſſa, & conceſſas, auctoritate prædicta approbauit, confirmauit, ſtabiliuit, ac robur Apoſtolicæ confirmationis habere decreuit. Supplens omnes & ſingulos tam Iuris, quàm facti defectus, ſi qui forſan interuenerant in eiſdem. Et pro potiori cautela Maioris, Viſitatorum, Priorum, Officialium, & aliorum Fratrum prædictæ Societatis, illas, & illa quinque Eremitoria prædicta eidem Maiori, Viſitatoribus, Prioribus, & Fratribus eorum erecta Societatis pro tempore exiſtentibus de nouo perpetuò conceſſit, & aſsignauit. Quodque omnes & ſinguli dictæ Societatis erectæ Eremitæ Ordinem prædictum in ipſa Societate profeſsi tunc præſentes, & futuri in Capitulo generali pro tempore celebrando, & in eo vocem habentes, pro fœlici dictæ Societatis ſtatu, & ſucceſſu, alia ſtatuta, Conſtitutiones, ordinationes, ac omnia, & ſingula, quæ in ſpiritualibus, & temporalibus ipſius Societatis, ac eius regularis diſciplinæ ſtatum, obſeruantiam, indemnitatem, & circa diuini Officij, & Miſſarum directionem, & ordinationem, aç ceremonias abſque ipſius Regulæ in ſubſtantia, vel in effectu variatione, interpretatione, vel declaratione, quoquomodo concernere poſſent, inſtituendi, ordinandi, interpretandi, declarandi, & alia de nouo faciendi, & ſic inſtituta, ordinata, interpretata, declarata, & de nouo facta in toto, vel in parte, pro vt rerum & temporum qualitas exigeret tollendi, & alterandi, ac in melius commutandi. Nec non pro honeſtate, & qualitate vitæ Eremiticæ huiuſmodi, barbam deferendi plenam, & liberam eis conceſſit facultatem. Ac huiuſmodi Societatem, omnéſque & ſingulos Superiores, Eremitas, Oblatos, Nouitios, Familiares, Seruitores, & perſonas dictæ Societatis tunc pro tempore exiſtentes, ac ipſius Monaſteria, Eremitória, Religioſa, & alia loca quæcumque, ac mobilia, & immobilia bona tunc præſentia, & futura ad prædictam Societatem quomodolibet pro tempore pertinentia, & in poſterum eidem de nouo erectæ Societati quandocumque, ſeu quomodolibet vniri, vel incorporari, ſeu ſubiici in perpetuum, vel ad tempus contingeret à quorumcumque Legatorum, etiam de latere, nec non Nunciorum dictæ Sedis, ac quorumuis officialium Romanæ Curiæ, & Patriarcharum, Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, Electorum, & Inquiſitorum hæreticæ prauitatis quacumque etiam Apoſtolica auctoritate, ac aliorum quorumcumque Iudicum Ordinariorum, & non Ordinariorum quauis auctoritate, & poteſtate fungentium, ditione, auctoritate, ſuperioritate, dominio, viſitatione, reformatione, & correctione. Ita quòd contra dictam de nouo erectam Societatem, vel eius ſingulares perſonas, nec non Monaſteria, Eremitoria, & loca, & perſonas, ac familiares cum eis degentes ratione delicti, exceſſus, ſeu contractus, aut rei de qua ageretur vbicumque: iniretur contractus, committeretur delictum, aut res ipſa conſiſteret, excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aut alias quaſuis ſententias, niſi de ſpeciali Sedis prædictæ commiſſione quomodolibet directè, vel indirectè proferre, ſeu promulgare non poſſent. Nec non ab omnibus, & ſingulis Decimis, Collectis, Exactionibus, Gabellis, Talleis, Datiuis, Datiis, Tractis, Subſidiis charitatiuis, impoſitionibus ordinariis, extraordinariis, Collegiis, Parochianis, Vniuerſitatibus, Monaſteriis, Fabricis, & aliis quibuſuis perſonis quacumque auctoritate, & ex quauis cauſa, & conſideratione, etiam pro expeditione contra infideles, aut fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, aut aliis imminentibus neceſſitatibus Sedis prædictæ, auctoritate eiuſdem Sedis, vel quauis alia impoſitis, & imponendis ſub quacumque verborum vi, & forma etiam ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, exempti, & exempta cenſerentur, niſi de Indulto, & Societate huiuſmodi ſpecialis, & expreſſa mentio in literis Apoſtolicis fieret, & tunc non veram decimam, ſed mediam auri vnciam Cameræ Apoſtolicæ ſoluendam pro omnibus eorum locis, ac Eremitoriis, bonis,

& perſonis liberationem conſequerentur,prorſus exemit, & totaliter liberauit:eaque omnia, & eorum quodlibet in Ius,& proprietatem Beati Petri,& Sedis prædictæ,ac ſub eorũ,& dictæ Sedis protectione ſuſcepit.Et ſi Legati,& Subdelegati,Ordinarij, aut aliæ perſonæ prædictæ, contra exemptionem, & liberationem huiuſmodi quicquam attentare quoquo modò præſumerent, ac literarum deſuper conficiendarum vigore requiſiti,per ipſius de nouo erectæ Societatis Prælatos, Eremitas, vel Procuratores eorum infra tres dies,à die requiſitionis huiuſmodi computandos non deſiſterent,excommunicationis ſententiæ,ipſo facto noſcerent ſe ſubiectos. Et ſi fortè aliter factum foret, eò ipſo eſſet irritum, & inane, nulliuſque roboris vel momenti. Præterea ipſis,vt Religioſos eorum Ordinis ad primam Tonſuram,& quatuor Minores Ordines promouendi. Ad Sacros verò etiam ſi tempus à Canonibus ſtatutum non attingerent,per quemlibet Catholicum Epiſcopum in eorum locis, & alibi vbicumque eis commodum foret,abſque licentia Diœceſani, etiam extra tempora diebus tamen Dominicis, vel feſtiuis, eos promoueri faciendi,ac illos eis liberè conferendi,eundemque Epiſcopum pro conſecrationibus Altarium,ſeu Eccleſiarum, ac pro oleo Sancto,& quolibet Eccleſiaſtico Sacramento adeundi, & de licentia eorum Capituli Generalis,ſeu Prouinciali,Hieruſalem,& alia loca ſancta viſitandi,& inibi habitandi,ac loca,& eleemoſynas etiam ab Infidelibus recipiendi licentiã, & facultatem conceſſit.Et inſuper pro conſeruatione puritatis eorum Solitudinis, ne Mulieres ad eorum Eremitoria,etiam Sancti Hieronymi de Paſcelupo Eugubinæ Diœceſis,tunc præſentia, & futura, intra videlicet per eos præfixos,ſeu præfigendos terminos, præter illos tantùm dies,quos ipſi ſtatuerent,dummodo non vltra tres dies in quolibet anno, accedere quomodolibet ſub excommunicationis pœna auderent,vel præſumerent:cellularum tamen ipſorum ingreſſu ſemper prohibito manente, inhibuit: Demum pro commoditate, & vtilitate Eremitoriorum, & locorum huiuſmodi, tunc præſentium & futurorum de licentia eorum Capituli Generalis,ſeu Prouincialis,eis,& cuilibet eorum ac pro tempore exiſtentibus,quæcumque immobilia ad eos,eorumque Eccleſias, Eremitoria, altaria, & loca huiuſmodi pro tempore ſpectantia, & pertinentia in emphiteuſim perpetuam,vel ad tempus ſub aliquo annuo Canone, ſeu Cenſu quibuſuis perſonis in euidentem Eccleſiarum Monaſteriorum, & Regularium locorum huiuſmodi vtilitatem concedere,illaque pro aliis immobilibus vtilioribus permutare, ſeu vendere,& alienare, & prætium inde proueniens in aliis bonis immobilibus eorum Eccleſiis,Eremitoniis, & Regularibus,ac alias iuxta tenorem literarum recolendæ memoriæ Pauli Papæ ſecundi,ſimiliter prædeceſſoris noſtri de rebus Eccleſiaſticis non alienandis editarum Ita quòd Priores, qui pro tempore eſſent locorum huiuſmodi Iudices ad hoc, vt immobilia bona huiuſmodi in emphyteoſim, vel cenſum, aut alias danda,& permutanda, ſeu vendenda, & alienanda coram eiſdem Iudicibus ſpecificarentur, eligere poſſent, conuertere, & cæteris Eremitoriis eorum Societati,prout eis commodiùs viſum foret pro eiuſdem Societatis conſeruatione applicare valerẽt.Et quæcũque bona,etiã feudalia,& emphiteotica, etiam Eccleſiaſtica Societati, tã inter viuos,quàm cauſa mortis, ſeu teſtamento vel codicillo dari, concedi,& relinqui liberè poſſit.Itaquòd Societas ad eadem onera, ad quæ Donator, ſeu Teſtator huiuſmodi occaſione bonorum eorundem tenebatur, & quæcumque alia,quæ ipſe donator, ſeu Teſtator, etiam imponeret omnino tenerentur, etiam ſi ad certum numerum generationum, aut nominationum eadem bona conceſſa eſſent, ipſa Societas non perpetuò, ſed per triginta annos, pro qualibet generatione ſeu nominatione huiuſmodi bona eadem tenere poſſet. Et finitis ipſis annis bona prædicta ad eorum directos Dominos deuoluerentur, & & abſque eorum conſenſu tenere non valerent. Statuit, & ordinauit vlterius ipſis de licentia Capituli Generalis vel Prouincialis dictæ Societatis,curam Animarum Monaſteriis ſancti Saluatoris de Monte acuto, & Parochialium Sancti Michaëlis Archangeli,ac Prioratus Sancti Saluatoris de Fano,Peruſinæ,Tudertinę & Fanenſis Diœceſum Eccleſiarum,eidem Societati perpetuò Canonicè vnitarum abdicare, & de conſenſu illorum Parochianorum prædictorum applicaretur,conſtrui facere,

ſeu alteri Parochiali, quę Parochianis huiuſmodi accõmoda foret, etiã de conſenſu illius Rectoris, cui pro huiuſmodi cura exercẽda, quod inter eos cõuentũ eſſet, ſolueret. Ac illas Iuriſdictione Ordinarij loci ſubiecciſſe, ac loca quæcumque etiã per Eccleſiaſticas, & Religioſas perſonas eis concedenda recipere, & eorum vſui applicare. Nec non loca, ſiue Eremitoria pro tempore recepta perficere, & alia de nouo cum Eccleſiis, Oratoriis, humili campanili, cellulis, & officinis neceſſariis conſtruere, ſeu conſtrui, & iam conſtructam pro conuenientiori eorum manſione demoliri facere, & ea ad aliorũ locorũm conſtructorũ, ſiue de nouo conſtruendorũ vſum conuertere, & pro dicti Ordinis propagatione, omnes, & ſingulos Religioſos quorũcumque etiam Mendicantium Ordinum, & Congregationum, ac Monaſteriorum ad Eremitoria prædicta, tanquã ad arctiorem vitam conuolare, etiam ſub Societate, & eorũ habitu Altiſſimo famulari eligentes, ſuperiorum ſuorum licentia petita, licet non obtenta, abſque aliqua contradictione, vel obſtaculo recipere, Ipſique ſic recepti, & in eadem Societate, ſeu ordine profeſſi, ad omnia officia, & dignitates Societatis eorundem Eremitarum promoueri, & aſſumi liberè, & licitè valerent. Indulſit poſtremo Maiori, & omnibus, & ſingulis Viſitatoribus, Prouincialibus, Prioribus, & aliis officialibus, ac Fratribus, ſeu Eremitis prædictis, vt ipſi, & omnes, & ſinguli, ac Commiſſi, Oblati, Nouitij, Seruitores, Familiares, benefactores, & aliæ perſonæ, ac etiam Oratoria, Eccleſiæ, Monaſteria, Eremitoria, & loca, & quæcumque bona, & cætera alia eiuſdem Societatis pro tempore pertinentia, omnibus & ſingulis Indulgentiis, peccatorum remiſſionibus, gratiis, conceſſionibus, facultatibus, immunitatibus, exemptionibus, priuilegiis, præeminentiis, prærogatiuis, libertatibus, fauoribus, licentiis, & Indultis Apoſtolicis, vel aliter qualiacumque eſſent, quibus omnes, & ſinguli Ordines, Congregationes, Societates, & Monaſteria ſub approbatis regulis degentes, ſeu militantes, ac degentia, ſeu militantia, eorumque Superiores Generales, Prouinciales, & particulares Monachi, ſeu Religioſi, Commiſſi, Oblati, Nouitij, Familiares, Seruitores, benefactores, & aliæ perſonæ, eorumque Eccleſiæ, Oratoria, & alia quæcumque bona, quæ omnia ac ſi nominatim exprimerentur dictus Clemens prædeceſſor haberi voluit pro ſufficienter expreſſis, coniunctim, vel diuiſim eis, & cuilibet ipſorum in genere, vel in ſpecie, etiam viuæ vocis oraculo, vel aliàs quomodolibet conceſſis, ſeu concedẽdis tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus, & tam in cõmuni, quàm in particulari, ſeu aliàs quomodolibet vtebantur, potiebantur, & gaudebant, ſeu vti, potiri, & gaudere poſſent, quomodolibet in futurum abſque vlla differentia, tam in cõmuni, quàm in particulari vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè poſſent, & valerent in perpetuum. Ac etiam de nouo conceſſit pariter, & indulſit, & in eis locum habere voluit, ac ſi eiſdem omnia, & ſingula præmiſſa directè, & expreſsè conceſſa fuiſſent, exceptis quæ eſſent contra eorum Conſtitutiones approbatas, ac Ordinationes Capitulares factas, & pro tempore faciendas. Ac vt dum priuilegiorum, conceſſionum, exemptionum, immunitatum, facultatum, gratiarum, & indultorum eorum, & cuiuslibet dictorum Ordinum, Congregationum, Societatum, & Monaſteriorum Originales literæ, ſeu tranſumpta autentica ex illis, prout in fauorem dictæ Societatis, eiuſque Superiorum, Eremitarum, Commiſſorum, Oblatorum, Nouitiorum, familiarium, Seruitorum, benefactorum, & perſonarum, ac Eccleſiarum, Monaſteriorum, Eremitoriorum, locorum, bonorum, & aliorum cæterorum eiuſdem Societatis oſtenderentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhiberetur, tã in Iudicio, quàm extra, & aliis locis, quibus opus foret, ac ſi pro, & in fauorem eorũm Societatis, Eccleſiarum, Eremitorĩum, & Monaſteriorum, Fratrum, & perſonarum, ac bonorum prædictorum, & prædictarum à Sede prædicta emanaſſent, ac eis, & cuilibet ipſorum fuiſſent immediatè conceſſa, mandauit. Nec non quòd literarum deſuper conficiendarum tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati Eccleſiaſtici munitis vbique ſtaretur, prout originalibus literis ſtaretur, & plena fides in Iudicio, & extra adhiberetur, quæ eiſdem deſuper conficiendis literis daretur, ſi eſſent exhibitæ vel oſtenſæ; Quodque literæ ipſæ deſuper conficiendæ, cùm confectæ forent, ac in eis contenta

quæcumque

non Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis Generalibus, & ſpecialibus Cõſtitutionibus,& Ordinationibus, ac prædictarum Eccleſiarum Monaſteriorum, etiã Sancti Antonij de Sancto Antonio Ordinis Sancti Auguſtini Viennenſis Diœceſis,& Religioſorum locorum,ac Ordinum quorumcunque etiam Camadulenſis huiuſmodi, & aliorum etiam Mendicantium, & non Mendicantium ſtatutis, & conſuetudinibus ,etiam illis, in quibus cauebatur, ne Mulieres ad dictum Eremitoriũ Sancti Hieronymi de Paſcelupo ſub excõmunicationis latæ ſententiæ pœna nunquàm accederent.Iuramento,confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis,priuilegiis quoque & indultis, ac literis Apoſtolicis Camaldulenſis, aliiſque Ordinibus Mendicantium,& non Mendicantium,& Militarium,Eccleſiis, Monaſteriis & Sancti Antonij huiuſmõdi. Nec non Vniuerſitatibus, Congregationibus, Societatibus ,Communitatibus,Collegiis, & cæteris aliis perſonis, & locis per eundem Clementem prædeceſſorem, & Sedem prædictam,ſub quibuſuis verborum formis,& clauſulis, etiam derogatariarum derogatoriis,aliiſque efficacioribus, & inſolitis, illis præſertim, quibus inter alia caueri dicebatur expreſsè, quòd nulli Fratres,ſeu Monachi de dictis,etiam Mendicantium Ordinibus ad alium Ordinem etiam ſtrictiorem tranſeuntes per Superiores,Priores,& alios Fratres Ordinum,ſeu Societatum,ad quos ſic tranſierint, etiam de licentia eorundem Superiorum petita,& obtenta, recipi,& admitti poſſent,alias recipientes,& recepti excommunicationis ſententiam incurrerent. Ipſique ſic,vel alio modo recepti ad aliquod officium,ſeu prælaturam eiuſdem Ordinis, in quo recipiebantur,eligi non poſſent abſque Apoſtolicæ Sedis ſpeciali,& expreſſa licentia,per ipſius Sedis patentes literas concedenda,facientes plenam, & certam,& determinatam de ſtatutis, & ordinatione huiuſmodi expreſſam,& indiuiduam mentionem.Quibus omnibus etiam ſi pro eorum ſufficienti derogatione de illis,eorumque totis tenoribus ſpecialis,ſpecifica,& expreſſa, & indiuidua mentio,ſeu alia quæuis expreſſio habenda, vel aliqua alia exquiſita forma ſeruanda foret, dictus Clemens prædeceſſor eorum omnium tenores,& formas illarum conceſſionum, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur,pro expreſſis habens illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat, auctoritate prædicta ſpecialiter, & expreſsè derogauit, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Ne autem de abſolutione,erectione,iuſtificatione,approbatione,confirmatione, ſuppletione,cõceſsione,aſſignatione,exemptione,liberatione,ſuſceptione, inhibitione, ſtatuto, ordinatione, indulto,volũtate,mãdato,decreto,& derogatione prædictis, pro eo quòd ſuper illis dicti Clementis prædeceſſoris, eius ſuperueniente obitu, literæ confectæ non fuerint, valeat quomodolibet hæſitari, ipſique Maior, Viſitatores, Priores, Officiales,& Fratres illorum fruſtrentur effectu: volumus, & ſimiliter Apoſtolica auctoritate decernimus; quòd abſolutio, erectio, approbatio, confirmatio, ſuppletio, conceſſio, aſſignatio, exemptio,liberatio, ſuſceptio,inhibitio,ſtatutum,ordinatio, indultum,voluntas, mandatum, decretum, & derogatio Clementis prædeceſſoris huiuſmodi perinde à dicta die, tertio nonas Semptembris ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius Clementis prædeceſſoris literę ſub eiuſdem diei data confectæ fuiſſent,pro vt ſuperiùs enarrantur; quódque præſentes literæ ad probandum plenè abſolutionem,erectionem,inſtitutum, approbationem,confirmationem,ſuppletionem, conceſſionem,aſſignationem, exemptionem, liberationem,ſuſceptionem, inhibitionem,ſtatutum, ordinationem, indultum, voluntatem, mandatum, decretum, derogationem Clementis prædeceſſoris huiuſmodi vbique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Quo circa Vniuerſis, & ſingulis venerabilibus Fratribus noſtris, Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & Dilectis Filiis Abbatibus, ac aliis perſonis in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, nec non Metropolitanarum, & aliarum Eccleſiarum Canonicis, ac eorundem Patriarcharum, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum Vicariis in ſpiritualibus, & Officialibus generalibus per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque vbi, & quando opus fuerit,

ac quoties

Ex. Rs. 1,000/- (Rupees One Thousand only) per month.

BVLLA PAVLI TERTII, EDITA ANNO 1536.

qua Capucinis confirmatur Communicatio omnium Priuilegiorum Congregationis Camaldulensium.

IN Nomine Sanctæ & Indiuiduæ Trinitatis Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen. Antonius Miseratione diuina Tituli S. Mariæ Transtyberim Sacrosanctæ Rom. Ecclesiæ Presbyter Cardinalis de Sancto Seuerino nuncupatus, Vniuersis, & singulis Christi fidelibus præsentes literas, siue præsens publicum transumptum inspecturis, visuris, lecturis, pariter, & audituris Salutem in Domino sempiternam, & præsentibus fidem indubiam adhibere. Notum facimus, & attestamur vidisse, legisse, & diligẽter inspexisse literas Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Pauli diuina prouidentia Papæ tertij in forma Breuis, sub Annulo Piscatoris in cera rubea, cordula pergaminea vt moris est, circumdata, à tergo earundem literarum impresso expeditas, sanas, si quidem & integras, non vitiatas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vitio, & suspicione carentes, quarum quidem literarum tenor de verbo ad verbum sequitur, & est talis.

PAVLVS PAPA Tertius. Dilecti Filij Salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum sicut nobis nuper exponi fecistis, alias postquam fœl. record. Clemens Papa VII. Prædecessor noster, Dilectis Filiis Ludouico & Raphaëli Forosemproniens. Ordinis Fratrum Minorum, vt secundum Regulam Beati Francisci vitam Eremiticam ducere, & habitum cum Capucio quadrato gestare, nec non omnes tam Clericos seculares, & Presbyteros, quam Laïcos ad eorum consortium recipere, & barbam deferre, & ad Eremitoria, seu loca alia quæcumque cum consensu Dominorum eorundem locorum se conferre, & in eis habitare, vitámque austeram & Eremiticam inibi agere, & in quibuscumq; locis mendicare, necnon omnibus, & singulis priuilegiis indultis, & gratiis Ordini Fratrum Minorum huiusmodi, ac Eremo Camaldulens. Beati Romualdi, illiúsque Eremitis in genere, vel in specie eatenus concessis, & in posterum concedendis, iisque principaliter vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valerent: plenam, & liberam per suas tam in forma Breuis quàm sub plumbo literas, facultatem concesserat: ipséque Ludouicus facultatis literarum huiusmodi vigore nonnullos Clericos Seculares, ac Religiosos, & Laïcos ad eius consortium receperat, ac ex tunc vos sub ipsius Ludouici tanquam Congregationis vestræ Vicarij cura, & superioritate gratum Altissimo famulatum exhibere studueratis: Cùm dictus Ludouicus officio Vicariatûs huiusmodi, in Capitulo Generali ipsius vestræ Congregationis, in Alma Vrbe de Mense Nouembris Anni proximè præteriti celebrato cessisset: Vos ad electionem noui Vicarij vestri procedentes, Dilectum Filium Bernardinum Astensem ipsius Ordinis professorem in Vicarium eiusdem Congregationis vestræ elegeratis: Nobis humiliter supplicari fecistis, vt electioni huiusmodi pro illius subsistentia firmiori robur Apostolicæ firmitatis adiicere, ac altera in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur prosperum, & tranquillum statum, & fœlicem successum vestræ Congregationis huiusmodi paterno zelantes affectu, huiusmodi supplicationibus inclinati, electionem de persona dicti Bernardini vt præfertur, factam, auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & confirmamus: Nec non literas Clementis prædecessoris huiusmodi præfato Bernardino quoad exercitium Vicariatus huiusmodi perinde ac si ei directæ fuissent, suffragari debere decernimus; Districtius inhibentes quibuscumque personis, cuiuscunque conditionis existant, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, eò ipso incurrenda, ne habitum per vos deferri solitum, nisi sub eiusdem Bernardini Vicarij obedientia, & cura permaneant, gestare quoquomodo præsumant: ac decernentes irritum, & inane quidquid secùs contigerit attentari, nec non mandantes Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori pro tempore existenti, vt vobis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistens, faciat auctoritate nostra præsentes literas, & in eis con-

tenta

tenta firmiter obſeruari, Contradictores quoſlibet, & rebelles per cenſuras,& pœnas Eccleſiaſticas, & alia opportuna Iuris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo,ac cenſuras,& pœnas ipſas iteratis vicibus aggrauando, Inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ mem. Bonifacij Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri, de vna, & Concilij Generalis de duabus dictis, & aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus, nec non quibuſuis priuilegiis,& indultis Apoſtolicis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis,ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis conceſſis, & concedendis quæ aduerſus præmiſſa nullatenus ſuffragari poſſe volumus: cæteriſque contrariis quibuſcumque Decernentes Tranſumptis præſentium manu Notarij publici, & ſigillo alicuius Perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis,eandem prorſus fidem in iudicio, & extra adhibendam fore,quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die xxviiij. Aprilis M. D. xxxvi. Pontificatus noſtri anno ſecundo. Et infra. Bloſius. A tergo, Dilectis Filiis Fratribus Ordinis Minorum S. Franciſci Capucinorum Nuncupatis.

Quibus quidem literis diligenter inſpectis, ipſas per Notarium publicum infraſcriptum, exemplari, & ſubſcribi, ſigillique noſtri, quò in talibus vtimur, iuſſimus & fecimus appenſione muniri, Decernentes, & volentes huic præſenti Tranſumpto talem, & tantam Fidem adhibendam fore, & adhiberi in Iudicio, & extra, coram quibuſcumque Iudicibus, & perſonis Eccleſiaſticis,& ſecularibus,ac in omnibus locis, qualis & quanta dictis literis Apoſtolicis adhiberetur. Quibus omnibus, & ſingulis, auctoritatem noſtram, & Decretum interponimus per præſentes. Datum Romæ in Aedibus noſtræ habitationis ſub Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo quingenteſimo trigeſimo ſeptimo, Indictione decima, die verò vigeſima ſecunda Menſis Septembris,Põtificatus præfati Domini Noſtri Papæ Pauli III. Anno tertio: præſentibus ibidem Magnif. & circumſpecto Viro D. Antonio Camillo Laïco Marſicenſ.& Alexandro de Marzonis Laïco Imolenſ. teſtibus ad præmiſſa vocatis ſpecialiter, atque rogatis.

Et ego Claudius Gaſpart Clericus Senonenſis Diœceſ. publicus Apoſtolica auctoritate Notarius, & in Archiuio Romanæ Curiæ deſcriptus, & matriculatus. Quia præmiſſis omnibus, & ſingulis dum ſic, vt præmittitur fierent vnà cùm prænominatis teſtibus interfui, præſēnſque publicum tranſumptum cum ipſius Originali de verbo ad verbum comprobaui, & concordaui, ac in omnibus, & per omnia inueni conforme, & ſimile, ideò hîc me ſubſcripſi, ſignúmque meum ſolitum, & conſuetum appoſui, vnà cum præfati Reuerendiſſimi Domini Cardinalis ſigilli appenſione in Fidem præmiſſorum vocatus ſpecialiter, atque rogatus.

† *Locus Sigilli de Notarÿ.* *Loco* † *Sigilli*

BVLLA ANNO DOMINI 1528. *SVB CLEMENTE* VII.

edita,cuius virtute, quinque fratres de Obſeruantia ab Ordinis Obedientia eximuntur, eiſque facultas datur tranſeundi ad vitam Eremiticam, ſub Obedientia Magiſtri Generalis Fratrum Minorum Conuentualium, de qua ſupra in Annalibus.

Anno 1528.

LAVRENTIVS Miſeratione Diuina, Epiſcopus Prænestinenſis. Dilectis in Chriſto Matthæo de Sancto Leone, Petro de Pagnano, Bernardino de Oſſida, Antonio de Pennebilis, ac Paulo de Colleamato Fratribus Ordinis Minorum de Obſeruantia Profeſſoribus Salutem in Domino, ex parte veſtra fuit propoſitum coram nobis,quòd vos,cum animi veſtri quiete,& bona conſcientia in Ordi-

ne prædicto vlterius remanere non valentes, ob melioris vitæ frugem cupitis vitam ducere Eremiticam ſuper quo ſupplicare feciſtis, humiliter vobis per Sedem Apoſtolicam de opportuno remedio iuris prouideri. Nos igitur auctoritate Domini Papæ, cuius pœnitentiariæ curam gerimus, & de eius ſpeciali mandato ſuper hoc viuæ vocis oraculo nobis facto, Vobis, & cuilibet veſtrum, vt Superioris veſtri licentia ſuper hoc per vos, vel alium, ſeu alios petita, licet non obtenta, extra loca dicti Ordinis, vel vitam Eremiticam, aut Solitariam in aliquo pio loco à cœtu hominum remoto, vbi beneuolos inueneritis receptores, ſub habitu à B. Franciſco Ordinis prædicti Fratribus deſignato, & ſub obedientia, & Iuriſdictione Miniſtri Generalis Fratrum Conuentualium, eiuſdem Ordinis viuendo ſimul, vel ſeparatim vitam ducere, accipere eleemoſynas, & alia pia, & charitatiua ſubſidia vobis à Chriſti Fidelibus eroganda recipere, illáſque, & illa in vſus veſtros licitos, & ne ceſſarios conuertere, & nihilominus omnibus, & ſingulis priuilegiis, gratiis & indultis Ordini Minorum, prædicto quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè poſſitis, & valeatis, tenore præſentium indulgemus, & licentiam, & liberam concedimus facultatem.

Quo circa Venerabilibus in Chriſto Patribus Dei gratia Camerinenſis, & Vrbinatenſis, vel eorum, & cuiuſlibet ipſorum, & aliorum quorumcumque Ordinariorum locorum, in quorum Diœceſibus, vos pro tempore reſidere contigerit Vicarij, & eorum cuilibet auctoritati, & mandato prædictis committimus, & mandamus; quatenus vobis, & cuilibet veſtrum in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes non permittant vos, per quoſcumque Ordinis Superiores, Prælatos, & Fratres, aut Iudices, ac perſonas alias, tam Eccleſiaſticas, quàm ſæculares quauis auctoritate, etiam Apoſtolica fungentes, in perſonis, rebuſque veſtris, aliiſque quouis quæſito colore, vel ingenio moleſtari, perturbari, ſeu aliàs quomodolibet, inquietari: & Contradictores quoſlibet, & rebelles per Cenſuram Eccleſiaſticam, & alia Iuris opportuna remedia, inuocato, etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis compeſcendo, non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac Ordinis prædicti Statutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia, priuilegiis quoque & indultis, ac literis Apoſtolicis, etiam in forma Breuis, etiam per Bullam concordiæ inter Fratres Conuentuales, & Obſeruantes eiuſdem Ordinis, factæ Ordini prædicto illiuſque Superioribus, Prælatis, & perſonis ſub quibuſuis verborum formis, & tenoribus, ac clauſulis, & decretis communiter, & diuiſim, conceſſis, & confirmatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales, idem importantes mentio, ſeu quauis alia expreſſiùs habenda, aut forma ſeruanda foret illis, aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpeciale, & expreſsè derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum ſub ſigillo officij Pœnitentiariæ. Tertiò Idibus Septembris, Pontificatus D. Clementis VII. Anno quinto. Fr. Baract. vig. in Off. M. Iacobatius SS. P. Auditor Profigillatore ſep. reſiduum de conſenſu, G. Alcherigius. Iul. Cardellus, omiſſo ſigillo exiſtente in capſula raminea cum Cordis rubeis.

BVLLA EDITA, ANNODOMINI 1532. À CLEMENTE Papa VII. pro Reformatione totiùs Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia.

IN Nomine Sanctæ & Indiuiduæ Trinitatis Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen. Nouerint Vniuerſi, & ſinguli hoc præſens publicum Tranſumpti Inſtrumentum inſpecturi, lecturi, viſuri pariter, & audituri, quòd Nos

Paulus

Paulus de Capiſucchis I. V. D. Sanctiſſimi Domini Noſtri Papæ in Spiritualibus Vicarius Generalis, Romanæque Curiæ Iudex ordinarius, habuimus, tenuimusque in manibus noſtris, & diligenter inſpeximus quaſdam literas Apoſtolicas à Sanctiſſimo D. N. D. Clemente Diuina prouidentia Papa ſeptimo emanatas cum filis ſericeis rubei, croceique colorum plumbatas incipientes. *In ſuprema Militantis Eccleſiæ ſpecula*, &c. quas ſanas, & integras, non vitiatas, non cancellatas, nec in aliqua ſui parte ſuſpectas, ſed omni prorſus vitio, & ſuſpitione carentes inuenimus: quarum quidem literatum tenor de verbo ad verbum ſequitur, & eſt talis.

CLEMENS EPISCOPVS Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. In ſuprema Militantis Eccleſiæ ſpecula licet immeriti diſponente Domino Conſtituti, inter multiplices nobis ex debito Paſtoralis officij incumbentes curas, illæ potiſſimum premunt, vt qui ſub voluntariæ Paupertatis habitu militantes in humilitatis ſpiritu deuotum, & ſedulum Altiſſimo impendere ſatagunt famulatum, non ſolum ad id ſublatis impedimentis intendant, verum etiam id eò ardentius efficiant, cum maiores ſibi viderint exhiberi commoditates, & ex hoc fit, vt quæ antea ex rationabilibus cauſis à Prædeceſſoribus noſtris ordinata videbuntur, ea interdum reformemus, & in melius ordinemus, prout iuxtà temporum, & perſonarum qualitatem id in Domino conſpicimus ſalubrius expedire.

Sanè poſtquam fœl. record. Leo Papa X. prædeceſſor noſter ex certis tunc expreſſis cauſis voluerat, & declarauerat ſub nomine Reformatorum, ac purè, & ſimpliciter Regulam B. Franciſci Obſeruantium, comprehendi omnes, & ſingulos obſeruantes, tam de familia, quàm reformatos ſub Miniſtris, ac Fratris Amadei de Collectaneis, Clarenis, de ſancto Euangelio, ſeu de Caputio, ac Diſcalceatos nuncupatos, aut alios ſimiles quocumque alio nomine nuncuparentur, & Regulam B. Franciſci eiuſmodi purè, & ſimpliciter obſeruarent, ex quibus omnibus vnum corpus inſimul efficiens eoſdem ad inuicem perpetuò vniuerat: ita quòd deinceps omiſſa diuerſitate Nominum prædictorum Fratres Minores S. Franciſci Regularis obſeruantiæ ſimul, vel diſiunctiuè nuncuparentur, & nuncupari poſſent, & deberent, omnéſque vt præfertur vnitos Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & Cuſtodibus dicti Ordinis, in quorum Prouinciis & Cuſtodiis reſpectiuè morabantur in omnibus, vel per omnia ſecundum Regulam eandem ſubiici deberent.

Cum nonnulli ipſius Ordinis profeſſores, ſicut fideli relatione percepimus, Spiritu Sancto inflammante, & vt B. Franciſci Alumni, & veri Filij affectent Regulam ipſam B. Franciſci purè & plenè, iuxtà illius literam & declarationes bonæ memoriæ Nicolai Tertij, & Clementis Quinti, Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum firmiter obſeruare. Nos qui in ſynceris eorum conſcientiis delectamur, quique ab ineunte ætate ad huius Ordinis profeſſores, & ordinem ipſum totum ſingularem geſſimus deuotionis affectum, nunc autem, ex communi cura paſtoralis regiminis, quam immeriti ſuſtinemus ad ipſos fauentes dulciùs, & gratioſis fauoribus attentè proſequendos tantò prouocamur ardentius, quantò intenta mente frequentius cogitamus fructus vberes, quos ex Regulæ prætactæ arctiori obſeruantia ipſi Religioni, & toti Vniuerſitati Eccleſiæ ſperamus prouenturos: attendentes etiam quòd in his, quæ animæ ſalutem reſpiciunt, ad euitandos grauantes remorſus pars ſecurior eſt tenenda. Igitur tam pia, & feruenti fratrum prædictorum prædicta intentione cominoti, ad peragendum diligentius quod ab eiſdem deſideratur, ſtudia noſtra ducimus conuertenda.

Habita igitur ſuper his cum Venerabilibus Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus, ac aliis de ipſo ordine ad plenum informatis, matura deliberatione præhabita, de eorundem Cardinalium vnanimi conſilio his noſtris in perpetuum valituris: Statuimus, & ordinamus, ac in virtute Sanctæ obedientiæ diſtrictiùs præcipiendo mandamus, quòd prædictis fratribus dictam ſtrictiorem obſeruantiam deſi-

Reproduced with permission of the copyright owner. Further reproduction prohibited without permission. www.pro

ciantur Miniſtro Generali, & ſi quod abſit, Miniſter Generalis prædictus eos impedire tentauerit, vel eis in præmiſſis, aut in aliquo præmiſſorum facere neglexerit, volumus præfatis Fratribus ad Apoſtolicam Sedem, ad totius Ordinis Protectorem liberum patere recurſum, à quo ſi quis eos impedire præſumpſerit, ſententiæ excommunicationis, quàm ex nunc, prout ex tunc ferimus in his ſcriptis, illicò ſubiacere, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ſtatuimus, & promulgamus.

Quocirca moderno, & pro tempore exiſtenti Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, nec non Vniuerſis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & Eccleſiarum Prælatis, & quibuſcumque in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, & eorum ſinguli præſentes noſtras literas, & in eis contenta quæcumque vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum ſupradictæ ſtrictionis Obſeruantiæ, ſeu alicuius eorum ſuper hoc requiſiti fuerint, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant eoſdem omnibus, & ſingulis prædictis pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcumque, quiauis auctoritate fungentes, quomodolibet indebitè moleſtari, vel quouis quæſito colore, vel ingenio directè, vel indirectè perturbari, aut aliàs quomodoliber inquietari. Contradictores quoſlibet per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris opportuna remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis.

Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon ipſius Leonis X. & quorumcumque aliorum prædeceſſorum literis, & Bulla aurea, Mari magno, vel aliis quibuſcumque, dictique Ordinis ſtatutis, priuilegiis, & indultis, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate, alia roboratis, etiam in forma Breuis, etiam anno præſenti, vel ſub quibuſcumque formis, ſolemnitatibus Eccleſiæ, & inſolitis, & quantumcumque fortiſſimis dicto Ordini, vel quibuſcumque Prælatis eiuſdem conceſſis, vel concedendis in futurum; etiam ſi tales forent, quòd pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales, mentio habenda foret; illorum omnium tenores, ac ſi de verbo ad verbum præſentibus inſererentur pro plenariè, & ſufficienter expreſſis habens, hac vice duntaxat ſpecialiter & expreſsè derogamus, cæteriſque contrariis, quibuſcumque.

Cæterùm, quia difficile foret præſentes literas ad quælibet loca, vbi opus fuerit deferri, volumus, & auctoritate Apoſtolica decernimus, quòd tranſumptis earundem Manu Notarij publici ſignatis, & alicuius Prælati Eccleſiaſtici ſigillo munitis ea prorsùs Fides in Iudicio, & extra adhibeatur, ſi præſentes originales literæ exhiberentur, vel oſtenderentur.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum Statuti, ordinationis, promulgationis, Mandati, derogationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei auſu temerariò contraire: ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, Indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo trigeſimo ſecundo. Sexto decimo, Kal. Decembris, Pontificatus noſtri anno Nono.

Quibus quidem literis diligenter inſpectis, ipſas per Notarium publicum infraſcriptum exemplari, & ſubſcribi, ac in publicam Tranſumpti formam redigi, ſigillique noſtri, quo in talibus vtimur iuſſimus, & fecimus appenſione communiri, decernentes, & volentes huic præſenti Tranſumpto talem, & tantam Fidem adhibendam fore, & adhiberi in Iudicio, & extra, coram quibuſcumque Iudicibus & perſonis Eccleſiaſticis, & ſæcularibus, ac in omnibus locis, qualis, & quanta dictis literis Apoſtolicis adhiberetur; Quibus omnibus, & ſingulis auctoritatem noſtram ordinariam, & decretum interpoſuimus, & interponimus per præſentes Datum, & Lat. Romæ in Aedibus noſtræ ſolitæ reſidentiæ, ſub anno à Natiuitate

Domini Milleſimo, quingenteſimo, trigeſimo ſecundo, Indictione quinta, die verò duodecimo Menſis Decembris, Pontificatus Prælibati D. N. D. CLEMENTIS PAPÆ Septimi Anno decimo.

Et Ego Ioannes Baptiſta Andreæ de Gilis Romanus. Ciuis, Publicus Dei gratia, Imperiali auctoritate Notarius, & coram Reuerēdo Domino Almæ Vrbis Vicario, ſcriba, & Actuarius deputatus, quia præmiſſis Tranſumpti cum auctoritate, & decreto interfui, eaque omnia & ſingula, ſic factis, vidi, & audiui, prout per hoc præſens publicum Tranſumpti inſtrumentum manu alterius fideliter ſcriptum de mandato ſubſcripſi, & publicaui, & Teſtimonium præmiſſis rogatus, & requiſitus. Loco ✠ ſigni. Loco † ſigilli appenſi.

Ego Vincentius Pauеſius de Ancona publicus Apoſtolica auctoritate Notarius, ſupraſcriptum Tranſumptum trium Bullarum, ſeu Priuilegiorum, vt ſupra per me Vincentium Pauеſium tranſumptati, pro vt in eorum publicis, & autenticis originalibus ad Inſtantiam, vt ſupra fideliter tranſumptaui, & vnà cùm Domino Ioanne Thoma Cicchino Notario Anconitano, de Verbo ad verbum, cum ſuis originalibus auſcultaui, & vtrumque concordari inuenimus, nil addens, vel minuens quod ſenſum mutet, vel variet intellectum, niſi forte punctum, vel ſyllabam, quem, & quam calami velocitate forſan dimiſeram, & ſi quid in eo caſſum, & cancellatum apparet, id propria manu caſſaui, non dolo quidem, ſed tantummodo per errorem. Quapropter Magnif. V. I. D. D. Franciſcus Luparinus de Spoleto Auditor ad Ciuilia. Illuſtriſſimi & Reuerendiſſimi Domini Cardinalis Guaſtauillani Bononienſis Apoſtolici Gubernatoris, ſedens in quadam ſede lignea exiſtente in camera eiuſdem Magnifici Domini Auditoris Palatij reſidentiæ præfati Illuſtriſſimi Domini Gubernatoris, & Reuerendiſſimi D. Venturæ Maſſetti Licentiati &c. Qui viſo dicto Tranſumpto, & habita Fide à me Vincentio Pauеſio accopiatore prædicto, & à D. Ioanne Thoma Auſcultatore infraſcripto, ſuam, & præfati Reuerendiſſimi D. Licentiati ac Magnifici Communis Anconæ auctoritatem interpoſuit pariter, & decretum, nec non pronunciauit huic copiæ tantum Fidei credulitatiſque adhiberi, quantum eorum publicis, & autenticis originalibus præſtaretur, & daretur. Sub anno Domini Milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo nono, Indictione ſeptima, tempore Pontificatus Sanctiſsimi in Chriſto Patris, noſtri Domini GREGORII diuina prouidentia PAPÆ XIII. die verò X. Menſis Iulij, Actum in ſupradicti Palatii Camera, vt ſupra, quod Palatium poſitum eſt in Ciuitate Anconæ, in Parochiali Sancti Ægidii iuxta bona magnif. Communis Anconæ, plateam Magnam, & alia ſua notiſſima latera, præſentibus Magnifico D. Petro de Ferretis legum Doct. & D. Petro Matthæo de Brancalconibus Anconitanis Teſtibus ad hæc vocatis, habitis, & rogatis, & ideo me ſubſcripſi, publicaui ſignum, noménque meum conſuetum appoſui. In fidem, &c.

Ego Ioannes Thomas Cecchinus, publicus, Apoſtolica auctoritate Notarius Anconitanus, Iudex ordinarius ſupraſcriptum Tranſumptum, Supradictarum Bullarum, ſeu Priuilegiorum, vt ſupra per ſupradictum D. Vincentium Pauеſium Notarium Tranſumptorem cum eis originalibus de verbo ad verbum, cum eodem tranſumptore fideliter auſcultaui, & vtrumque concordare inuenimus, interpoſitioniſque auctoritati, & decreto ſupradicti Magnifici D. Iudicis interfui, & præſens fui, ac rogatus de ſubſcriptione manu propria ſubſcripſi, & publicaui. Signum, nomen, & cognomen meum, quibus vtor appoſui conſuetum, rogatus, & requiſitus ſub dictis Anno, Indictione, Pontificatu, die dicta, loco & Teſtibus. Antiani Ciuitatis Anconæ &c. Vniuerſis & ſingulis præſentes noſtras inſpecturis Fidem facimus, & Atteſtamur Ser. Vincentium Pauеſium, & Ser Ioannem Thomam de Cicconis de Ancona de ſupraſcripto Tranſumpto rogatos fuiſſe, & eſſe Notarios publicos legales, & Fide dignos, eorumque Inſtrumentis, & ſcripturis publicis plenam vbique adhiberi Fidem, &c. Datum Anconæ die XI. Menſis Iulii 1579. Ceſ. Cinthius Cancell.

QVIBVS quidem literis Tranſumpti literarum Apoſtolicarum, & aliorum

Iurium

Iurium, vt ſuprà Tranſumptat. per ſupradictum. D. Vincentium Pauéſium de Ancona publicum, Apoſtolica auctoritate Notarium in ſuis propriis originalibus diligenter per nos viſis, lectis, & inſpectis illas propterea ad inſtantiam, & requiſitionem Admodum R. P. Fratris Michaëlis de Valiadolid Cuſtodis Prouinciæ Cathalauniæ Tranſumi, & exemplari per infraſcriptum noſtrum Notarium, & in hanc publicam Tranſumpti formam redigi, mandauimus & fecimus: Decernentes & volentes, vt præſenti publico Tranſumpti inſtrumento, ſiue exemplo deinceps vbicumque locorum plena Fides adhibeatur, illíque ſtetur, & credatur in Iudicio & extra, acſi literæ prædictæ originales dicti Tranſumpti in medium exhiberentur, & oſtenſæ forent. Quibus omnibus, & ſingulis auctoritatem noſtram ordinariam, & decretum interponendum duximus, & interpoſuimus, prout interponimus per præſentes fieri, & per infraſcriptum Curiæ noſtræ Notarium ſubſcribi, ſigillíque noſtri, quo in talibus Tranſumpti: Inſtrumentis vtimur, iuſſimus, & fecimus appenſione communiri. Datum Romæ ex Aedibus noſtris, Anno à Natiuitate Domini N. Ieſu Chriſti, Milleſimo ſexcenteſimo octauo, Indictione ſexta, die verò vltima Menſis Auguſti, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini Noſtri Pauli Diuina prouidentia, PAPÆ V. Anno 4.

LAVRETVS PERSICVS Cur: Car. Cam. Apoſtolicæ. IL. BVSATTVS Lñs.

Tranſumptum in forma vidimus.

BVLLA EDITA, ANNO DOMINI 1535. A PAVLO Papa III. quæ Capucinis ad tempus prohibet receptionem Fratrum Minorum de Obſeruantia.

IN Nomine Sanctæ, & Indiuiduæ Trinitatis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Amen. Nouerint Vniuerſi, & ſinguli hoc præſens publicum Tranſumpti Inſtrumentum inſpecturi, lecturi, viſuri, pariter & audiri. Quòd nos Ioannes Dominicus Epiſcopus Portuenſis, S. R. E. Cardinalis Tranenſis vulgariter nuncupatus. Habuimus, tenuimus in manibus noſtris, & diligenter inſpeximus, quaſdam literas Apoſtolicas à Sanctiſſimo D. Noſtro Domino Paulo diuina prouidentia Papa tertio, in forma Breuis ſub Annulo Piſcatoris emanatas; Quas ſanas, integras, non vitiatas, non cancellatas, nec in aliqua ſui parte ſuſpectas, ſed omni prorſus vitio, & ſuſpitione carentes inuenimus. Quarum quidem literarum tenor de verbo ad verbum talis eſt.

PAVLVS PAPA III. Dilecti Filii Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. Nuper accepto per Nos, quòd ex eo quòd non nulli Ordinis Fratrum Min. de Obſeruantia nuncupatorum profeſſores habitum per eos geſtare ſolitum dimittere, & ſe de Domibus & locis eiuſdem Ordinis ad Domos, & loca veſtra ſe conferre nitebantur; Religio eiuſdem Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia nuncupatorum plurimum ſcandalizabatur. Nos non valentes tunc ob varia negotia, quibus occupabamur huic rei, vt voluiſſemus vacare, ac ſperantes in Generali Capitulo Fratrum dicti Ordinis de Obſeruantia nuncupatorum, in proximo Pentecoſtes Feſto celebrando, maturiùs de hac re informari poſſe, de conſilio nonnullorum S. R. Eccleſ. Cardinalium, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, per alias noſtras in forma Breuis literis ſtatuimus, & ordinauimus: quòd nullus dicti Ordinis Minorum de Obſeruantia nuncupatorum profeſſor, ad domos, & loca veſtra quo vis prætextu, ſine noſtra licentia ſe conferre poſſet, & valeret, & contrauenies excommunicationis pœnam ipſo facto incurreret. Inhibuimuſque ſub eadem vobis, ne aliquos dicti Ordinis Fratres de Obſeruantia nuncupatos, aut cuiuſuis alterius Religionis, vel Ordinis, aut domos, vel loca reciperetis, donec à Capitulo

Generali

Generali prædicto plenius informati huic negotio optimum remedium apponeremus: volentes quòd ſi interim aliqui ex vobis, qui ex Ordine Fratrum de Obſeruantia nuncupatorum egreſſi eſſetis, ad ipſum Ordinem de Obſeruantia nuncupatum reuerti velitis, ab ipſius Ordinis de Obſeruantia Nuncupati Vicario caritatiuè recipi poſſetis, prout in dictis literis plenius continetur.

Cum autem poſtea à fide dignis certiores redditi ſimus ex Fratrum aliorum Ordinum, & Religioſorum, ac ipſorum Domorum, & locorum receptione nullum ſcandalum naſci, ſeu prouenire. Nos qui ad inhibitionem prædictam ſolùm, vt ſcandala tollerentur, deuenimus, Motu, & ſcientia ſimilibus mentis noſtræ eſſe declaramus per literas prædictas ſolùm Fratrum de Obſeruantia nuncupatorum perſonarum, & locorum receptionem vſque ad dictum Capitulum generale vobis prohibere, & quoad alios, vos remanere in eodem ſtatu, in quo antequàm dictæ literæ emanarent, eratis. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, nec non quibuſuis aliis literis Apoſtolicis, per quas vobis, aliorúmque dictorum Fratrum de Obſeruantia Nuncupatorum, & eorum receptio locorum prohibeatur, ac quibuſcumque ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, quibus omnibus etiam ſi ad eorum derogationem requiratur expreſſa, & ſpecialis ipſorum, & clauſularum in eis contentarum mentio ad effectum prædictorum ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteríſque contrariis quibuſcunque.

Volumus etiam quòd præſentium Tranſumptis ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ ſignatis, ac manu alicuius Publici Notarij ſubſcriptis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ Dat. Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die xij. Ianuarij 1535. Pontificatus noſtri anno primo, & infra. Bloſius. A tergo. Dilectis Filiis Fratribus Ordinis Minorum Capucinis Nuncupatis. Quibus quidem literis diligenter inſpectis ipſas per Notarium publicum infraſcriptum exemplari, & ſubſcribi, ac in publicam Tranſumpti formam redigi, ſigillique noſtri, quo in talibus vtimur, iuſſimus, & fecimus communiri, & appendi.

Decernentes, & volentes huic præſenti Tranſumpto talem, & tantam fidem adhibendam fore, & adhiberi in Iudicio, & extra, coram quibuſcumque Iudicibus, & perſonis Eccleſiaſticis, & ſæcularibus, ac in omnibus locis, qualis, & quanta dictis literis Apoſtolicis adhiberetur. Quibus omnibus, & ſingulis auctoritatem noſtram, & decretum interpoſuimus, & interponimus per præſentes.

Dat. Romæ in Ædibus noſtræ ſolitæ reſidentiæ, ſub Anno Domini M.D. XXXV. Indictione viij. die xiiij. Ianuarij Pontificatus Domini Noſtri D. Pavli Papæ III. Anno primo.

Et ego Ioannes Baptiſta Balbus Clericus Ro: publicus Apoſtolica auctoritate Notarius, & in Archiu. Rom. Cur. deſcriptus, quia de præmiſſis rogatus illam Notam ſumpſi, ex qua hoc Inſtrumentum confeci; ideò hic me ſubſcripſi, ſignúmque meum appoſui conſuetum, in fidem veritatis rogat. & requiſit.

Locus † Signi

Virtuti Fortuna Comes.

BVLLA PAVLI PAPÆ III. EDITA ANNO 1535. QVA Capucinis facultas datur recipiendi Fratres Minores de Obſeruantia, niſi intra duos menſes, pro Reformatione loca aſſignauerint.

PAVLVS PAPA TERTIVS.

AD futuram rei memoriam. Dudum poſt quàm per nos accepto, quod eò quòd Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia Nuncupatorum Profeſſores, ſub prætextu frugis melioris vitæ, aut ex aliis cauſis, habitum per ipſos Profeſſores geſtari ſolitum, dimittere, & ſe Domibus, & locis eiuſdem Ordinis ad Domos, & loca Fratrum Ordinis Sancti Franciſci Capucinorum nuncupatorum transferre nitebantur. Religió eiuſdem Fratrum Minorum plurimum ſcandalizabatur, Nos per quaſdam ſtatuimus, & ordinauimus, quòd nullus eiuſdem Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia nuncupatorum Profeſſor ad Domos, & loca dictorum Fratrum Capucinorum, quo vis prætextu ſine ſpeciali noſtra licentia ſe conferre poſſet, & contrauenięns excommunicationis pœnam ipſo facto incurreret. Superioribus ante diebus cum accepiſſemus, quòd Capitulum generale ipſius Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia Nuncupatorum, ſtatuerat, quòd eiuſdem Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia Nuncupatorum Profeſſoribus, arctiorem vitam ducere cupientibus congrua loca, in quibus eandem vitam ducere poſſent, aſſignarentur.

Nos per alias noſtras in forma Breuis literas ſimiliter ſtatuimus, & ordinauimus, quòd ex tunc de cætero omnes & ſinguli dicti Ordinis Minorum de Obſeruantia Nuncupatorum Profeſſores, arctiorem vitam huiuſmodi ducere cupientes, ad loca per capitula Prouincialia, iuxta eiuſdem Capituli Generalis determinationem ad hunc effectum deſignanda, ſe tranferre deberent, nec ad Domos ſiue loca dictorum Fratrum, quo vis prætextu, ſiue noſtra, aut Sedis Apoſtolicæ expreſſa licentia, ſpecialem literarum earundem mentionem faciente, aut ſaltem abſque Miniſtri, ſeu Commiſſarij Generalis dicti Ordinis Minorum de Obſeruantia ſpeciali licentia in ſcriptis habita, ſub pœnis, & cenſuris in eis prioribus literis appoſitis ipſo facto incurrendis ſe tranferrent, aut illorum habitum aſſumere, vel geſtare poſſent. Eiſdem Fratribus Capuciatis, nihilominus ſub excommunicationis pœna diſtrictè præcipiendo mandantes, quatenùs dicti Ordinis Minorum de Obſeruantia Nuncuparorum profeſſores, etiam in habitu ſeculari, aut cuiuſuis alterius Religionis ad eos accedentes in eorum Domibus, ſiue locis, quo vis prætextu, ſiue quæſito colore non reciperent.

Si verò ex præfatis Capuciatis Fratribus, qui olim de Obſeruantia fuerunt, ad eundẽ, vnde digreſſi erant, Ordinẽ redire vellent, ab eiſdem Generalibus Miniſtro, ſeu Commiſſario dicti Ordinis infra annum duntaxat, ex tunc computandum caritatiuè recipi poſſent, pro vt in eiſdem literis plenius continetur. Cùm autem ſicut Nobis ex Fide dignorum relatione innotuit, Prouincialia capitula dicti Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia aliqua loca, ad quæ Profeſſores arctiorem vitam ducere cupientes, iuxta dicti capituli Generalis ordinationem ſe transferre poſſint, nondum deputauerint.

Nos ne ipſi Profeſſores arctiorem vitam ducere cupientes, quo minus illam ducere poſſint, prætextu dictarum poſteriorum literarum impediantur prouidere, ac eos in eorum propoſito confouere volentes, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ſtatuimus, & decernimus, quòd niſi capitula Prouincialia prædicta, iuxta tenorem poſteriorum literarum noſtrarum, loca ad quæ ipſi Profeſſores arctiorem vitam ducere volentes transferri poſſint, infra duos Menſes à die qua præſentes Dilecto Filio Miniſtro Generali dicti Ordinis Minorum de Obſeruantia, vel dicti Ordinis Generali Commiſſario in Romana Curia exiſtenti intimatæ fuerit computandos, realiter, & cum effectu deſignauerint,

gnauerint,& deputauerint:Quicumque ipſius Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia arctiorẽ vitam ducere volentes ad loca dictorum Fratrũ Capuciatorum, ſe abſque alicuius cenſurę,& pœnę incurſu transferre,ac in illis permanere,& dicti Fratres Caputiati, tam illos,quam etiam quoſcũque alios,etiam ſeculares,& cuiuſcũque alterius Religionis ad eos accedentes in eorum domibus,ſeu locis,ac etiam noua loca eis à quibuſuis concedenda recipere,& retinere liberè, & licitè poſſint, nec prętereа aliquas cenſuras,ſiuè pœnas incurrant,nec incurriſſe cenſeantur.Non obſtantibus noſtris prædictis, & quibuſuis aliis literis, priuilegiis, & indultis Apoſtolicis, eiſdem Fratribus Minorum de Obſeruantia ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis, etiam motu proprio conceſſis; quibus omnibus illorum tenores, & Datas, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus ommiſſo, inſerti forent præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes; quoad præmiſſa ſpecialiter, & expreſsè derogamus, & aduerſus illas nullatenus ſuffragari poſſe volumus, cæteriſque contrariis quibuſcunque.

Decernentes præſentium tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ muniris: eandem prorſus Fidem in Iudicio & extra adhibendam fore,quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi fuerint exhibitæ, vel oſtenſæ. Dat.Romæ apud ſanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die xxix. Auguſti M. D. xxxv. Pontificatus noſtri Anno Primo.

Loco Annuli † Piſcatoris. Fabius Vigil.

BVLLA PAVLI PAPÆ TERTII, EDITA ANNO 1537. qua, Fratribus de Obſeruantia, & Capucinis nuncupatis, mutua ad Ordines receptio interdicitur: Obſeruantibuſque præcipitur, vt in Capitulis Prouincialibus loca ad Reformationem apta aſſignent.

PAVLVS PAPA TERTIVS.

AD futuram rei memoriam. Regimini Vniuerſalis Eccleſiæ diſponente Domino præſidentes inter cætera, quæ Commiſſo nobis Apoſtolicæ ſeruitutis incumbunt officio, hoc præcipuum arbitramur, vt opem, & operam quantum nobis ex alto conceditur exhibere curemus, quòd hi, qui abdicato ſæculo, ſacræ Religioni, ac piæ vitæ ſtudio ſe dederunt ſemotis perturbationum moleſtiis & diſcordiarũ diſpendiis votiuæ pacis, & quietis amœnitate iugiter in Domino gratulentur. Cum itaque ſicut accepimus inter Dilectos Filios Fratres Ordinis Minorum de Obſeruantia Nuncupat., & Fratres eiuſdem Ordinis Congregationis Capucinorum Nuncupat. graues contentiones, & lites, quibus eorum ſtatus plurimùm deturbatur, exortæ ſint, quæ ſi diutiùs durarent in eorum perniciem, ac pernitioſum exemplum,& ſcandala plurimorum vergere poſſent.

Nos qui Ordinem ipſum propter vberes fructus, quos in agro Dominico hactenus attulit, & in dies afferre non ceſſat, inter cæteros Ordines, quos cæleſtis Agricola ſumma benignitate plantauit, paterna charitate proſequimur. Cupientes huiuſmodi contentiones, & lites noſtræ prouiſionis auſpiciis terminari, matura,ac digeſta ſuper his cum nonnullis ex Venerabilibus Fratribus noſtris S.R.E. Cardinalibus, quibus cauſam huiuſmodi examinandam commiſimus, deliberatione præhabita, Motu proprio, & ex certa ſcientia,auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus,quòd de cætero dicti Fratres de Obſeruantia Nuncupati nullum ex dictorum Capucinorum Profeſſoribus ad ſe venientem quouis prætextu abſque Prælatorum ſuorum ſpeciali licentia in ſcriptis habita recipere, ſeu in eorum domibus retinere poſſint, nec ipſi de Obſeruantia Nun-

cupati abſque

cupati abſque huiuſmodi Generalium, ſeu Prouincialium Prælatorum ſuorum licentia ſpeciali, etiam in ſcriptis habita, ad eoſdem Capucinos tranſire, aut eorum habitum aſſumere, ſeu geſtare valeant, donec per nos, in dicti Ordinis Generali Capitulo, in hac Alma Vrbe noſtro ſpeciali mandato celebrando, aliud determinatum fuerit.

Si quis verò ex ipſis Fratribus de Obſeruantia nuncupatis arctiorem voluerit vitam ducere: ad loca ad hunc effectum deſignata, de Prælatorum ſuorum licentia ſe conferre debeant: ibidem ſub eorum Obedientia, ſeruata forma habitus, & caputij, quem eatenus geſſerint, ne nouam Religionem inchoare videantur in ſuæ profeſſionis priori Obſeruantia Domino vacaturi. Vbi verò dicta loca ad huiuſmodi effectum, adhuc deſignata non fuerint. Volumus quòd in eorum Prouincialibus Capitulis proximè celebrandis iuxtà capacitatem & numerum dictorum Fratrum huiuſmodi vitam ſectari volentium, per Generales Miniſtros, & Commiſſarios dicti Ordinis, ſeu per Miniſtros Prouinciales reſpectiuè in ſuis Prouinciis, iuxtà ipſorum Generalis Capituli proximè celebrati determinationem omnino deſignari, & cum effectu deputari debeant.

Quòd ſi ſecùs factum fuerit, nos tunc Fratres huiuſmodi ſub actioris pœnitentiæ iugo Altiſſimo famulari cupientes, in eorum ſalubri propoſito paterno affectu confouere volentes, eis ſuper his quantum cum Deo poterimus, opportunè prouidere curabimus. Fratres verò Capucini nuncupati nullo modo dictos Fratres de Obſeruantia nuncupatos abſque ſuorum Generalium, ſeu Prouincialium Prælatorum licentia in ſcriptis habita recipere, aut in eorum Domibus retinere, ſeu ad eoſdem Fratres de Obſeruantia nuncupatos ſe transferre, vel contra præſentium tenorem quicquam attentare præſumant.

Mandantes omnibus, & ſingulis dicti Ordinis, tam de Obſeruantia, quàm Capucinis nuncupatis in virtute ſanctæ Obedientiæ, & ſub excommunicationis, ac priuationis officiorum, quæ obtinent, & inhabilitatis ad quoſcumque actus legitimos exercendos, pœnis ipſo facto incurrendis, vt præmiſſa omnia, & ſingula firmiter, & inuiolabiliter ſeruent.

Et vt eiſdē Fratribus tā de Obſeruantia, quàm Capucinis nūcupatis delinquendi, & vagandi tollatur occaſio. Volumus quòd ſi quis eorū, qui de Obſeruantia nūcupantur ex eiſdem Capucinis quēnquam, & è conuerſo, ſi quis ex Capucinis quempiam de Obſeruantia nuncupatos, Profeſſorem ad ſe venientem contra præſentium tenorem recipere, & penes ſe retinere præſumpſerit, arbitrio ſuorum Superiorum puniatur. Recepti verò à Prælatis ſuis vbicumque reperti, & iuxta dicti Ordinis ſtatuta corrigi, & puniri poſſint, & valeant.

Quocirca Dilectis Filiis Gubernatori Almæ Vrbis, ac Curiæ Cauſarum Camerę Apoſtolicæ Generali Auditori, dictæque Vrbis in ſpiritualibus Generali Vicario, nec non Vniuerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus noſtris Archiepiſcopis & Epiſcopis, & Dilectis Filiis eorum in ſpiritualibus Vicariis Generalibus ſimiliter mandamus, quatenus ipſi, vel alter eorum ſtatutum, & ordinationem prædicta inuiolabiliter Obſeruari faciant: non permittentes aliquid per quoſcumque quacumque dignitate, præeminentia, & auctoritate fungentes contra præſentium tenorem quomodolibet attentari! Contradictores quoſlibet, & rebelles per Cenſuras Eccleſiaſticas, & alia opportuna Iuris remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo. Inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit auxilio brachij Sæcularis, non obſtantibus præmiſſis, ac fœl. record. Bonifatij Papæ Octaui prædeceſſoris noſtri de vna, & duabus dietis in Concilio Generali, dummodo vltra tres dietas quis vigore præſentium non trahatur, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, priuilegiis quoque indultis, & literis Apoſtolicis etiam in forma Breuis, aut aliis quibuſcumque quomodolibet conceſſis, etiam ſi talia forent, quòd pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas Generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda foret.

Volumus autem,quòd præſentiũ Tranſumptis ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ ſignatis, ac manu alicuius publici Notarij ſubſcriptis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ originalibus ipſis adhiberetur,ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. Romæ apud ſanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die iiij. Ianuarij M.D. xxxvij. Pontificatus noſtri Anno Tertio. Loco † Annuli Piſcatoris. Bloſius.

BVLLA PII V. EDITA ANNO DOMINI M.D.LXVII. qua,Superioribus Ordinis Minimorum,& Capucinis interdicitur mutua Vtrorumque receptio.

IN Nomine Sanctiſſimæ,& Indiuiduæ Trinitatis Patris,& Filij,& Spiritus Sancti, Amen. Nouerint Vniuerſi,& ſinguli hoc præſens publicum Tranſumpti Inſtrumentum viſuri, lecturi, pariter & audituri:quòd Nos Hieronymus Mattheius,Prothonotarius Apoſtolicus ſanctiſſimi D.N. Papæ, eiuſque Camerarii nec non Curiæ Car. Cameræ Apoſtolicæ Generalis Auditor, Romanæque Curiæ Iudex Ordinarius,ſententiarum quoque & cenſurarum in eadem Romana Curia, & extra latarũ,ac literarum Apoſtolicarũm quaruncumque Vniuerſalis,& merus exequutor ab eodem S. D. N. Papa ſpecialiter deputatus,nec non vtriuſque ſanctitatis ſuæ ſignaturæ Referendarius. Vidimus,tenuimus,legimus,& diligẽter inſpeximus quaſdam literas Apoſtolicas in forma Breuis,cum præſentatione illarum à tergo deſcriptarum ad fauorem Ordinis S. Franciſci Capucinorum, & quia ſanas,integras, illæſas, ac omni prorſus vitio carere reperimus,idcirco ad Inſtantiam P. Fratris Silueſtri deRoſſano,dicti Ordinis Capucinorum Procuratoris,illas per Notarium noſtrum infraſcriptum tranſumptari, & exemplari,ac in hanc publicam Tranſumpti formã redigi fecimus, & mandauimus. Volentes, & auctoritate noſtra, & Curiæ noſtræ decernẽtes,quòd huic noſtro Tranſumpto cum dictis literis per dictum noſtrum Notariũ infraſcriptum diligẽter, & fideliter auſculato, collationato,& concordato talis, & tanta fides in Iudicio, & extra adhibeatur,qualis,& quanta eidem proprio originali daretur; & adhiberetur, aut extenderetur. Huiuſmodi literarum Apoſtolicarum talis eſt, videlicet.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Sedis Apoſtolicæ ſolertia,dum ad ſalutare quorundam remedium extructa,in eorũ detrimentum vergere conſpicit, ne quod illis profuturum maturitate ſumma prodiiſſe comperitur,noxium incauto miniſterio efficiatur, celeris prouiſionis opem afferre conſueuit,prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire. Sanè accepimus quod cum aliquando contingat aliquos Fratres Religioſos,tam ordinis Sancti Franciſci Capucinorum,quàm eiuſdem S. Franciſci de Paula Minimorum nuncupatorum de vno loco ad alium, etiam forſan abſque ſuorum ſuperiorum licentia transferri, exinde perturbationes, & mala exempla inter eoſdem Fratres ſæpiùs oriri ſolent. Nos cupientes perturbationibus, & malis exemplis huiuſmodi quantum cum Deo poſſumus obuiare. Motu proprio,non ad alicuius inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa noſtra ſcientia, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus.

Nullus ex Fratribus Capucinis ad dictum Ordinem S. Franciſci de Paula,nec è conuerſo,quòd nullus Frater eiuſdem S. Franciſci de Paula ad Ordinem Fratrum Capucinorum huiuſmodi,vllo vnquam tempore,ex quacumque etiam quantumcumque iuſtiſſima cauſa, etiam de licentia ſuorum ſuperiorum ſe transferre poſſit, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuò ſtatuimus, & ordinamus. Decernentes ſtatutum, & ordinationem huiuſmodi per Fratres præfatos ſub indignationis noſtræ pœna inuiolabiliter obſeruari debere, ac ex tunc irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate tam Ordinaria, quàm delegata, ſcienter,vel ignoranter contigerit attentari.

Non oſtantibus Apoſtolicis, ac in Prouincialibus,& Synodalibus Conciliis edi-

tis Genera

tis Generalibus,vel ſpecialibus conſtitutionibus,& Ordinationibus, aç ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.Cæterùm quia difficile fo ret,præſentes horas ad ſingula quæque loca in quibus de eis fides forſan facien da foret,deferri. Volumus quòd ipſis Tranſumptis manu publici Notarij ſubſcri ptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis in Iu dicio & extra, vbi opus fuerit, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibu adhiberetur,ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die vj. Octobr M D. LXVII. Pontificatus noſtri anno II. Cæſar Glorierius loco † Annuli Piſcato ris,Præſentationis, ſiue executionis à tergo illarum deſcript. tenor talis eſt. videl In Nomine Domini Amen.

Per præſens publicum Inſtrumentũ cunctis pateat euidenter,& ſit notum, quo Anno à Natiuitate eiuſdem Domini M.D LXVII. Indictione x. die verò xviij. menſi Decembr. Pontificatus ſanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. D. Pij diuina pro uidentia Papæ V. Anno ſecundo. Ego Notarius publicus infraſcriptus, requiſitu pro parte R. Fratris Bonauenturæ de Rhegio,Commiſſarij Generalis Fratrum Or dinis S. Franciſci Capucinorum in eius præſentia retroſcriptas literas in form Breuis ſub Annulo Piſcatoris expeditas præſentaui, intimaui, & notificaui R.Fra tri Ioanni inde Commiſſario Generali Ordinis Fratrum Sancti Franciſci de Paula perſonaliter inuento, & apprehenſo in eius Camera Cubiculari poſit.in Monaſt ſanctiſſimæ Trinitatis de Vrbe cum requirendo, & de huiuſmodi diſpoſitione, & voluntate Apoſtolica quos opus fuerit,certioret, & ne de præmiſſis ignorantiam prætendere vel allegare poſſit, huiuſmodi Breuis Apoſtolici copiam cum Origi nali diligenter auſcultatam eidem dimiſi, ſuper quibus omnibus, & ſingulis præ miſſis idem R.Frater Bonauentura vnum,ſeu plura,publicum ſeu publica fieri, at que confici petiit inſtrumentum,& inſtrumenta. Act.Romæ vbi ſupra,ibidem præ ſentibus Hieronymo q.Magnif.Io:Mariæ de Ferreriis Mediolanẽſis,& Angeluccio Pauli de Ioſia Farfenſis Diœç.Teſtibus ad præmiſſa vocatis, atque rogatis.Et quia ego Fabritius Gallettus Curiæ Car. Cameræ Apoſtolicæ Notarius de præmiſſis rogatus fui, ideo præſens Inſtrumentum manu aliena fideliter ſcriptum ſubſcripſi in fidem præmiſſorum requiſitus,loco † Signi.

Super quibus omnibus,& ſingulis,tanquam ritè,& legitimè factis auctoritatem noſtram interpoſuimus, & decretum. In quorum omnium, & ſingulorum Fidem præſentes fieri, & per Notarium publicum infraſcriptum ſubſcribi, ſigillique no ſtri, quo in talibus vtimur iuſſimus, & fecimus appenſione communiri. Datum Romæ in Palatio noſtro Iudiciali Anno à Natiuitate Domini M D L X X I I I. Indi ctione xj.Die verò xxiij.Menſis Septembr.Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Pa tris & D.N.D. Gregorij Diuina prouidentia Papæ xiij. Anno xij. Præſentibus ibi dem DD. Pompeo Valerio,& Antonio Guidotto Romanis Curiæ noſtræ Conno tariis Teſtibus ad præmiſſa vocatis, habitis ſpecialiter, atque rogatis.

POMPEVS ANTONINVS eiuſdem Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Notarius.

HIERON. Aud. gratis.

Loco † Sigilli.

Digitized by Google

bus, Congregatione, & Familia: demùm quæcunque ad eos ſpectant, ſpeciali Priuilegio, plena poteſtate, ac Regia noſtra auctoritate in noſtram, & ſucceſſorum uoſtrum Regum patrocinium, & tutelam, per has noſtras Regio noſtro Chirographo obfirmatas, literas, aſſeruiſſe, atque adſcripſiſſe; ſicut & aſſerimus, & adſcribimus.

Volumuſque, atque ita nobis placet: vt hi omnia, ac ſingula loca, quæ hactenus, tum à prædicto Domino, & Fratre noſtro; tum à præfata Domina, & Matre noſtra, liberaliter, atque eleemoſyna illis conceſſa; & quæcunque poſt hæc tam à Nobis, quàm à quibuslibet aliis, ad Eccleſias, Domos, Monaſteria, Habitationes, Clauſtra ædificanda, iis liberaliter donata fuerint; recipere, retinere, atque in his liberè, & abſque controuerſia habitare; Ædificia, Cœnobia, & Conuentus nouos conſtruere; diuina in his Officia perſoluere, Miſſas celebrare, in Eccleſiis prædicare; atque alia huiuſmodi in toto noſtro Regno, ac Prouinciis Nobis ſubiectis, ſecundùm S. Franciſci Regulam, laudabileſque illorum Conſuetudines, exercere valeant. Inſuper volumus eos iiſdem Priuilegiis, Franchiſiis, libertatibus, ac immunitatibus frui; quas Nos, aut prædicti noſtri Anteceſſores Reges, cæteris prædicti Ordinis S. Franciſci Religioſis cõceſſimus; non ſecus quàm ſi dicta Priuilegia hic ſpecialiter, ac de verbo ad verbum inſerta eſſent: à quorum poſſeſſione, iure, ac vſu à nemine vllo vnquam tempore, aut colore poſſint impediri, aut turbari.

Quamobrem omnibus dilectis, ac Fidelibus noſtris Viris Summæ Curiæ, ac Rationum noſtrarum Exedræ, Balliuiis, Seneſcallis, Præfectis, Tribunis, Prætoribus, cunctiſque aliis Iudicibus, ac Magiſtratibus, ad quos ſpectat: mandamus, quatenus iuxta mentem, ac beneplacitum noſtrum, prædictos Fratres, ac Religioſos omnibus perturbationibus, & impedimentis amotis, liberè, plenè, pacificè, ac perpetuò de ſupradictis gaudere faciant, patiantur, ac permittant; alios, quos oportuerit, ad hoc ipſum viis omnibus, ac modis debitis compellentes. Non obſtantibus quibuſcumque contradictoriis, oppoſitionibus, & appellationibus; propter quas, ſine tamen earum præiudicio, nolumus præſentium executionem differri. Tale enim eſt beneplacitum noſtrum. Non obſtantibus vt ſupra, nec non quibuſcunque Edictis, Ordinationibus, mandatis, prohibitionibus, ac literis his contradicentibus. Quibus & aliis Derogatoriarum Derogatoriis, hi contentis, derogauimus, ac derogamus. Atque vt hæc perpetuò fixa, & immota ſint, ſigillum noſtrum apponi iuſſimus. Dat. Pariſiis mente Iulij anno ſalutis, Milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſexto, Regni noſtri Tertio.

Signatum.
HENRY.

BRVLART
Viſa.

Hoc Diploma, Regio Procurator, audiente, & conſentiente in Actorum Codicem relatum fuit, vt impetrantes illius executionem, atque in eo contenta conſequi valeant. Datum Pariſiis in ſuprema Curia: ſexta die Septembris anno 1576.

Signatum. DV TILLET
Gratis.

Digitized by Google

INDEX COPIOSISSIMVS

Rerum omnium, quæ in hoc primo Annalium Tomo, notatu digna ſeſe offerunt.

Prior numerus Annum, Secundus Numerum Margini affixum, indicat.

ABSTINENTIA virtutum omniũ Dux aſſeritur. Ann. 1549. 17.18. Quænam Magis commendanda. ibid. In ciborum delectu minus quærẽda. ibid. In ea ſaturitas vitanda. ibid. 19. Orationem cumprimis fouet. ibid. priſcorum Capucinorum admirabilis. Anno 1529.83. à Carnibus Die Mercurij apud Capucinos perpetua. Anno 1529.54.

Accuſationis principia ſemper ſuſpecta eſſe debent. Anno 1561.4.

Adæ peccatum, quàm Hominum generi exitiale. Ann. 1524.1. Ex eo quot Dei ſapientia, ac bonitas, & potentia bona hauſerit, aperitur. ibid. Fœlix, qua ratione ab Eccleſia dicatur. Ibid.

Adoleſcentia ætas lapſui vicina aſſeritur. Anno 1534. 3. in ea quàm bonum, & opportunum Dei iugo colla ſubdere. ibid.

Ædificiorum paupertas olim apud Capucinos quanta. Anno 1528.31.32. Eadem etiamnum iuxta Generalium Conſtitutionum præſcriptum, obſeruatur. ibid. 31. apud Capucinos commendatur. Ann. 1529. 81. Conſtructio ſumptuoſa, & curioſa S. Bonaventuræ verbis damnatur. Anno 1524.45.

F. Ægidius Turrianus virtutibus præclarus. Ann 1558. 13. Peruſiæ Capucinarum Monaſteriũ extruit. ibid. 14. Lanifico Eleemoſynam commẽdat, ac illuſtrem Eleemoſynarium præſtat. ibid. Poſt trigeſimum ſecundum ab ipſius obitu annum, ipſius corpus integrum cernitur. ibid. 15.

F. Ægidius Tarentinus Laïcus ſanctitatis opinione clarus. Anno 1566.36.

F. Ægidius Syracuſanus, Laïcus ſanctimonia conſpicuus. Anno 1567.33.

F. Ægidius à Mola peſte laborantibus miniſtrat. Anno 1576.54.55. nonnulla miracula patrat. ibid. multis deinceps miraculis coruſcat. ibid.

F. Ægidius ab Aquis Portranis Laïcus, cœleſtis ſapientiæ dono clarus. Anno 1566.36.

F. Ægidius Luppienſis Concionator, integerrimus Regulæ cultor. Anno 1578.19. Diuina viſione fruitur. ibid.

Aetna Mons Siciliæ deſcribitur. Anno 1579.1. Nocturnis eſt mirus incendiis. ibid. Diurno tempore fumum euomit. ibidem 2.

S. Agathæ velum erumpentes ex Æthna flammas extinguit. Anno 1536.48.

F. Albertus à Neapoli Laïcus ſtrenuè aduersùs Carnis concupiſcentiam dimicat. Anno 1551.54. variis virtutibus floret. ibid. Plurimas à Deo viſiones ſibi vendicat. ibid. Ioannem Baptiſtam à Nurſia Cæleſti gloria donatum cernit. ibid. Dæmonum infeſtationes patienter ſuſtinet. ibid. Peruſiæ vitam cum morte commutat. ibid.

Albigenſium & VValdenſium Hæreſes circa duodecimum ſæculum excitatæ. Ann. 1524.5.

F. Alexander ab Interamnea Vir humilitate ſublimis. Anno 1572.46. Mortem ex obedientia auſpicatus. ibid.

F. Alexander à Butrio vir ad omnem virtutem compoſitus. Anno 1580.54. in Oratione, dum Dæmonis tentationem vincit, Corona illi è Cælo adfertur. ibid. Tres itidem è Cælo coronas ſibi cõparat. ibid. 25. Carnis tentationem ſuperans à B. Virgine Corona donatur. ibid. 26. Grauem calumniam patienter fert. ibid. 27.

F. Alexander Faneſtris Sacerdos plurimis virtutibus emicat. Anno 1564.5. Ex Ruſtici Verbis ſeipſum coarguit, ac contemnere diſcit. ibid. Mulierum aſpectum refugit. ibi. Oratione ac ſolitudini vacat. ibid. 6. Aegrotos ſigno Crucis ſanat. ibid. Duos Viduæ filios ægrotantes ſigno Crucis incolumes reddit. ibid. Maceratæ Carnis ſarcinam deponit. ibid.

F. Alexander Catanenſis Clericus eximia honeſtate præditus. Anno 1572.24. plurimis virtutibus emicat. ibid. Ipſius gloria poſt Mortem Tertiariæ cuidam reuelatur. ibid.

Alexander Farneſius Princeps pietate, ac Re bellica illuſtris. Anno 1577.37. Proregis poteſtate in Belgio dominatur. ibid. impari exercitu cum Hæreticis pugnat, ac vincit. ibid. Illius ante pugnam pietas refertur. ibid.

F. Alexius à Cunio pietate eximius. Anno 1551.52. In Morte B. Virginis, ac B. P. Franciſci præſentia potitur. ibid.

F. Alexius à Petrarubea præclaris virtutibus fulget. Anno 1174.5. Ipſius gloria poſt Mortem mulieri reuelatur. ibid.

Index Alphabeticus

F. Alphonſus Sueſſanus Sacerdos Conſilio, ac virtute inſignis. Anno 1575.34. A Generalatus dignitate aufugit.ibid.35.Nouitium ſigno Crucis à tentatione liberat. ibid.

Aluacinæ primum à Ludouico Fratrum Capitulum congregatur. Anno 1529. 3. De illo B. Bernardi à Quintaualle vaticinium explicatur. ibid.

F. Amadæus de Antuniato Sacerdos, omni virtutem genere ornatus.Anno 1568.28.Prophetiæ ſpiritu à Deo honeſtatur.ibid.

Ambitionis damna recenſentur.Anno 1551.7.Ea quàm Religionibus peſtifera. ibid.7.

F. Ambroſius à Burunto,Laicus, propter nimiam carnis curam,fit Apoſtata. Anno 1566.39.

F. Ambroſius Lucenſis Laicus, ſanctimonia nitet. Anno 1579.15. in morte cœleſti viſione potitur. ibid.

Amicitia quænam vera ſit. Anno 1537.19. Vera ſolummodò inter bonos conciliatur.ibid.vitiis comparata, non amicitia, ſed turpitudo appellanda. ibid.

Amor ſui blandus,ſæpè diuini Amoris ſe exuuiis contegit. Anno 1548.19.

Andreas de Valle,Cardinalis tit. S. Priſcæ totius Ordinis Minorum Protector. Anno 1527.35. Ludouicum, ac cæteros ſub Minorum Conuentualium Obedientia collocat.ibid.Per decem & ſeptem annos eo munere fungitur. ibid. Diem extremum claudit. ibid.

F. Andreas Burgundus Sacerdos vir eximius. Anno 1580.2. Ipſius Obedientia, ſacra Hoſtia confracta, diuina virtute inſtauratur.ibid.

F. Andreas à Crotone multarum virtutum laude celebris. Anno 1571.19. Sacerdotes ſumma veneratione proſequitur. ibid. Superioris licentiam admoriendum expoſcit, ibid. Sui obitus diuinitus præmonetur.ibid.

F. Andreas Tudertinus vitæ ſanctimonia inſignis Anno 1573.35.

R. Andreas Siculus,ob patratas in ſæculo cædes,miraculo ab Altari arcetur. Anno 1572.47.

Angeli diuinas laudes in Choro concinentes audiuntur. Anno 1567.34.

Angelicus Phrattenſis Ordinem deſerit. Anno 1526. 29. Sub Capucinorum habitu pœnitentiam prædicat.ibid. Sub Reformationis titulo diſcipulos colligit. ibidem. Apoſtata agnoſcitur, ac deſeritur. ibid.80.

F. Angelicus Bocherienſis virtute præclarus. Anno 1570.30.

Angeli Prouincia, qua ratione hoc nomine appellata. Anno 1535.8. Rebus omnibus fertilis aſſeritur. ibid.

F. Angelus à S. Martino puer, à B. Virgine è mortis periculo liberatur. Anno 1572.20. Ad Capucinos ſe confert;ac virtutibus emicat.ibid. Feruentiſſimè Dei Verbum prædicat.ibid. Nubem ad Solis ardorem temperandum, populo à Deo miraculo impetrat.ibid.Dæmon commota tempeſtate ipſius prædicationem impedire nititur.ibid.21. Nubium tempeſtatem ſigno Crucis diſſoluit ibid. Ipſius Socius extra mentem excedit, & in aëra fertur,ibid.22. Sui obitus diem prænunciat, ac piè obdormit. ibid.23. Ipſius gloria poſt mortem fratri reuelatur. ibidem.

Angelus Aſtenſis diuini Verbi Concionator inſignis. Anno 1560.6. Caſu formidabili perterritus, ex Obſeruantium Ordine ad Capucinos migrat, ibid. Caſus damnatæ mulieris narratur.ibid.6.7. Plurimis virtutibus floret, & in Conuentu S. Barnabæ Genuæ in Domino quieſcit. ibid.8.

F. Angelus Fernenſis Concionator multis virtutibus emicat. Anno 1568.30. Pleraque Prophetiæ Spiritu prædicit.ibid. A Sancto Carolo Borromeo Eccleſiarum viſitator inſtituitur. ibid. Cardani diem extremum claudit. 9.

F. Angelus à Canobio Sacerdos ſanctimoniæ commendatur. Anno 1579. 4. Ipſius Obedientia illuſtri Miraculo comprobatur. Ibid. Sui obitus diem Fratribus prænunciat. Ibid. Dum illi funera in Eccleſia perſoluuntur, in Feretro ſedet, ac manu caput fulcit. Ibidem. 5.

F. Angelus Saonenſis celebris Concionator Bononiæ prædicat. Anno 1554.46. Conuentum Bononienſem ædificat.Ibid.Concionator eximius.Anno 1556. 17. Antiquum de eo Elogium refertur. Ibid. virum ad necem vulneratum Signo Crucis curat. Ibidem. Puerum netuis attractum Crucis Signo incolumitati reſtituit. Ibidem.Bononienſes auerſos Capucinis, benenolos reddit. Ibidem. 18. Æſij diem extremum, magna cum ſanctimoniæ laude, claudit. Ibidem. 19.

F. Angelus à Caſtro S.Petri cum Socio,Venetijs,peſte laborãtibus ſumma charitate miniſtrat.Anno 1538. 12. iis Chriſtus orantibus apparet, ac cœli præmia pollicetur.Ibidem.In Bononienſem Prouinciam redeunt. Ibid.Præſcripta die in Domino feliciter obdormiunt. Ibid.

F. Angelus Ferratienſis Sanctimonia vitæ illuſtris. Anno 1576.45. Nouitium Signo Crucis ſæpè à Diaboli tentationibus liberat. ibidem. Puerum ad mortem ſaucium ſua oratione curat. ibidem. Pleroſque Ægrotos ſuis precibus ſanat. ibid. 46. Prophetico ſpiritu multa prædicit. ibidem.

F. Angelus à Tipherno Metaurenſi ſanctimoniæ luce coruſcat.Anno 1569.30.Maximis virtutibus floret. ibid.

Angelus ſub viri ſpecie, Matthæo in gradibus Eccleſiæ SS. Apoſtolorum apparet, eúmque alloquitur. Anno 1525.7.Se Ductorem illi ad Pontificem policetur.ibid. Inuiſibiliter Matthæum ducit. ibid.

F. Angelus Cingulanus,Clarenus à monte Claro nuncupatus,Clarenos excitat.Anno 1528.8. Inter Ordinis Minorum Reformatores cenſetur. ibid. Diploma à Cœleſtino V. obtinet, quo Eremiticam cum ſuis vitam ducat.ibid.8. Ad perfectiorem Regulæ obſeruantiam anhelat.ibid.

F. Angelus Senenſis,pauperatis in Conuentus ædificatione regulas excedit. Anno 1540.8. A Prouinciali Vicario admonitus, in exceſſu perſtat. ibid.9. In Morte illi infauſta accidunt. ibid.9.

F. Angelus Tifernas Laïcus, vir virtutibus illuſtris. Anno 1566.36.

F. Angelus à Caſtellaneta Vir illuſtris,diem ſui obitus prædicit.Anno 1567.33.

F. Angelus Saonenſis Vir Angelicus. Anno 1574.7.Variis in Morte Dæmonũ tentationibus premitur.ibid.

Animi remiſſiones,quæ honeſtæ ſint cenſendæ. Anno 1562.39. Quare ab antiquis Patribus inuectæ.ibid. Immoderatæ à Religioſorum Cœnobiis expellendæ.ibid. Quæ ad diſſolutionem tendunt,à Chriſto damnantur.ibid.40.

Mr. Hall's Observations.

Mr. Hall's Observations.

Mr. Hall's Observations.

Index Alphabeticus

F. Antonius Aletinus, Laicus, dilectione inimicorum insignis. Anno 1574. 10. Necessaria cibaria sibi subtrahit, vt pauperibus eroget. ibid. Sanctè in Domino obdormit. ibid.

F. Antonius à Spinatiola, Sacerdos, virtutibus eximius. Anno 1568. 31. Quàm à propinquorum amore semotus fuerit, exemplo declaratur. ibid.

F. Antonius Hispanus Prophetiæ dono illustris. Anno 1542. 29. Oranti Ochini lapsus diuinitus reuelatur. Ibid.

F. Antonius Monopolitanus, Sacerdos, Prophetiæ spiritu commendatur. Anno 1579. 19. Cingulo suo Mulierem à partus doloribus liberat. ibid. 20.

F. Antonius à Lucunigro Miraculis clarus. Anno 1572. 2. Acidum vinum orans in generosum mutat. Ibid. 3. vinum Operariis sua oratione à Deo impetrat. ibidem.

F. Antonius Pinarolienſis Visionem de Ochini Casu à Deo accipit. Anno 1542. 20. Vitio ipsius narratur, & explicatur. Ibidem. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27.

F. Antonius Pilearius Vir bonus, & pius. Anno 1554. 9 A Domino probatur. Ibidem. Ipsius filius moriens futurum in eam Vrbem Capucinorum adventum prænunciat. Ibidem Capucinos vt filios habet. Ibidem. Pleraque Monasteria ædificat. Ibidem.

F. Antonellus Liternensis pius Ordinis Benefactor. Anno 1579. 21. Diem sui obitus diuina reuelatione accipit. Ibidem. Fratribus extremum vale dicit. ibidem.

Apparitionibus & Reuelationibus non facilè credendum. Anno 1144. 2. Earum quatuor genera distinguntur. Ibidem 4. Quomodo probandæ, & à falsis discernendæ. Ibidem 6. Diuinæ quibus signis dignoscantur. ibidem 6. 7. 8. ab Ecclesia, quo pacto probari soleant. ibidem. 8. 9.

Apostolicæ prædicationi, Deus os, & Sapientiam pollicetur. Anno 1526 2.

Apostolos Barbam promisisse, velut certum asseritur. Anno 1528. 16. fol. 100.

Aprusti, seu Castrouillari Conuentus illustri B. P. Francisci apparitione constituitur. Anno 1561. 3.

Aprutiæ Prouincia in distinctam Prouinciam erigitur. Anno 1575. 2.

Aqua, qua Aduenarum Fratrum pedes lauantur, Grex ouium aspersus, à morbo curatur. Anno 1759. 27.

F. Archangelus Alarconius, Generalis Commissarius in Hispaniam destinatur. Anno 1578. 3. Barcinonam cum Sociis appellit. ibidem. Ab Vrbis Consulibus benignè excipitur. ibidem. 4. Sacram Deiparæ Montisferrati domum cum Sociis veneratur. ibidem. 5. S. Gerualij Ædem cum Sociis incolendam suscipit. ibidem. 6. Ipsius & Sociorum Vita austeritate plena describitur. ibidem. 6. Ad S. Matronam, hinc ad S. Eulaliam migrat. ibid. S. Eulaliæ Conuentum ædificat. ibidem. Alterum Montis-Caluariæ Monasterium extruit. ibidem. 8.

F. Archangelus Panormitanus Concionator, Vir illustris. Anno 1577. 20. Ipsius Constantia in Religione amplexanda laudatur. ibid. præclaris virtutibus elucet. Ardenter Dei Verbum disseminat. ibidem 21. Sodalitates Drepani instituit. ibidem. 22. Vrbem sua prædicatione ad pietatem compellit. Ibidem. Humilitatis exempla præbet. ibidem. 23. Mulierem illum ad turpia pellicientem ad pœnitentiam prouocat. ibid. Ipsius in pauperes liberalitas à Deo compensatur. ibid. 24. Effusa in omnes illius charitas exemplis adstruitur. ibidem. 25. Sanctimonia clarus vitæ cursum absoluit. Ibidem.

F. Archangelus à Sacca, Clericus, Castimoniæ laude clarus. Anno 1577. 26. Ipsius Castitas illustri exemplo commendatur. ibidem.

F. Arsenius Bergomas, Clericus, vitæ innocentia insignis. Anno 1580. 43. B. Virginem in morte cernens expirat. ibidem.

Audacia sæpius ibi plurima, vbi minor prudentia. Anno 1526. 23.

F. Augustinus Pactensis sanctitate conspicuus. Anno 1572. 46.

F. Augustinus Dipinianensis multarum virtutum laude commendatur. Anno 1572. 43. Aridam Mulieris manum diuina virtute curat. ibid.

F. Augustinus Gallus, Concionator, Vir præstantissimus. Anno 1506. 36.

F. Augustinus à Latertia, Laicus, virtutibus illustris. Anno 1580. 13. Ante mortem gloriæ suæ certitudinem cœlesti Visione accipit. ibidem.

Auinioni Conuentus fundatur. Anno 1576. 9.

Austeritas Dei causa suscepta, etsi incolumitatem minuat, à culpa excusatur. Anno 1566. 18.

B.

F. Baldus à Callio coram Dei Iudicio sistitur. Anno 1574. 6. Ipsius opera ab Angelo librantur. ibid. Post hæc virtutibus floret. ibid.

F. Baptista Laritionensis, Sacerdos, Vir omni memoria dignus Anno 1564. 7. Plurima virtutum luce prefulget. ibid.

F. Baptista Fauentinus vir pœnitentia præclarus. Anno 1562. 5. In sæculo plurimis sceleribus obruitur. ibid. Proscriptorum Princeps constituitur. ibidem. Naturæ illius feritas, ac ferocitas annuitur. ibid. 6. Dei Verbum Florentiæ audiens, animo compungitur. ibid. Ad Capucinorum vitam adspirat, & ab Ochino recipi postulat. ibid. 7. Illius constantia à Bernardino Ochino multis modis probatur. ibid. 8. 9 Librorum sæculum in humeris gestans per hostes permeat. ibid. 8. Ab inimicis, fune sibi ad collum alligato, veniam petit. ibid 9. Vrbem Fauentiam Cacabo onustus circumit, ac scelerum veniam petit. ibid. 10. Nouitiorum habitu Fauentiæ donatur. ibid. 10. 11. Nouitius seipsum ad pœnitentiam prouocat. ibid. Magistrum, vt seuerius cum eo agat, adhortatur. ibid. 12. Summam vitæ austeritatem amplectitur. ibid. 13. Humilitate ac sui ipsius contemptu emicat. ibid. Apud Nobilem in seipsum maledicentias congerit. ibid 14. Aliorum pœnis & afflictionibus se dignum existimat. ibid. Primos Naturæ impetus humilitate iugulat. ibid. 15. Naturæ impetum cohibens venam tibi pectoris aperit. ibid. 16. Christo pectoris sanguinem in oratione offerés, Christi vocem audit, Sanguinem illi lateris ostendentis. ibid. Hostes qui in ipsius necem coniurauerant, humilitate placat. ibid. Iuuenem cum hypochrisis condemnantem, humili responso, a iudicio reuocat. ibid. 18. Summa, erga Altaris Sacramentum Religione fertur. ibid 19. Longa flagellatione catenem castigat. ibid. Martyrij cupiditate flagrat. ibid. 20. Obitus sui tempus prænunciat. ibid. 21. Rebus omnibus exutus, ac altissimæ Paupertatis sectator hinc decedit. ibid. Post mortem molle illius corpus est, & tractabile. ibid. 21.

Rerum & Verborum.

Barbam Christum promisisse, multis asseritur. Anno 1518.16.fol.100. Eam quoque Apostolos detulisse affirmatur.ibid. Eadem quoque B.P.Franciscum ornatum fuisse pluribus demonstratur. ibid. 17. fol. 100. Quinam olim radere consueuerint. ibid. 18. fol.100. Qua lege id Clericis olim præscriptum. ibid. Olim ab Ecclesia duntaxat Occidentali rasa. ibid. Radere, Romanis tanquam Nobilitatis insigne habitum. ibid.19 fol.101. Orientalibus radere, turpe olim visum.ibid.18. fol.100. Variæ illius significationes traduntur.ibid.20.fol.101. Rasa,mœroris, ac luctus Hieroglificon.ibid. Intonsa rigiditatem,ac sui,Mundique contemptum indicat. ibid. 20. fol.101. Apostolicæ austeritatis testimonium præsefert. ibid. Euangelicos maximè viros decet. ibid.

Barcinona Capucinos ab Hieronymo à Montesiorum postulat.Anno 1576.11.Vrbis illius Consulum Epistola exaratur.ibid. Vrbis Epistola in Generali Capitulo legitur, & Hispana propagatio decernitur. Anno 1578.3.

F. Bartholomæus Gallus sanctimonia clarus. Anno 1566.13.Post mortem suauem odorem efflat. ibid. Post annum illius corpus, inter Soli lumida integrum,& incorruptum apparet.ibid.

F. Bartholomæus Nitientis Abstinentia clarus. Anno 1560.16.

F. Bartholomæus à Marciano,Vir Animi candore insignis.Anno 1580.29.Cum auibus cœli ludit ibid.

F. Bartholomæus à Luciniano,Concionator virtute, & eruditione clarus. Anno 1579. 22. Dum orat, candida Columba super eum volitat. ibid. Piè in Domino obdormit.ibid.

F. Bartholomæus à Cunio, Veronæ Guardianus, ab Ochino corruptus.Anno 1542.25.In vincula à Veronensi Episcopo conijcitur.ibid.40. Meritas tandem pœnas luit.ibid.

Bartholomæus Zuchius Epistolarum scriptor illustris. Anno 1539. Capucinorum Religionem beneuolentia prosequitur. ibid.21.

F. Bartholomæus Hispellensis, vir virtute egregius. Anno 1562. 31. Ex Obseruantibus ad Capucinos accedit. ibid. Virtutes ipsius quamplurimæ describuntur. ibid.31. Martyrij studio flagrat. ibid. 33. Cum sanctimoniæ laude ad Deum migrat.ibid.

Beati diuinum Eucharistiæ cultum exhibent. Anno 1542 15. Lux eorum vultum comitatur. ibid.16. eorum corpora apud Deum in honore habentur. ibid.17.18. duntaxat in virtute immutabiles asseruntur.Apparat.41.

Bellicæ fortitudinis laus explicatur. Anno 1551. 20. Ipsius bona à vera hominis felicitate aliena. ibid. 21.Illius incommoda enarrantur.ibid.

F. Benedictus à Modia sanctimonia floret. Anno 1560.16.

F. Benedictus Senensis Ferrariæ Dei Verbum prædicans, primum Bononiensis Prouinciæ Conuentum ædificat. Anno 1533.27.

F. Benedictus Vercellensis,Clericus,virtutum Corona illustris.Anno 1565.3.Nouitio illius gloria in morte reuelatur.ibid.

F. Benedictus Mutinensis vita, ac virtutibus clarus. Anno 1562.38. Ipsius caput post multos ab obitu annos integrum cute,barba,oculis incorruptis cernitur. ibid. Caput ipsius ligone vulneratum,recentem sanguinem fundit. ibid.

F.Benedictus Galeratensis Euangelica perfectione clarus asseritur.Anno 1575.12.

Benedictione Mensæ venenum ab Arrocreate expellitur.Anno 1575.16.

F.Benedictus Brixiensis vitæ integerrimæ, vsque ad finem,custos asseritur. Anno 1560.11. Multas à Dæmone infestationes tolerat. ibid.

Benefactor Ordinis diuino Miraculo in necessitate subleuatur. Anno 1564.20.

Benefactor Ordinis erogatum fratribus panem è Cælo recipit.Anno 1580.55.

Bentiuoliorum familia Ferrariæ illustris, & in Capucinos beneuola. Anno 1533.28.

Bergomensis vrbs olim sub Traiano Respublica. Anno 1535.2. Ipsius incolæ magni ingenij. ibid. B. P. Francisco Monasterium extra vrbem ædificat. ibid. S.Bernardino aliud construit. ibid. Primum Mediolanensis Prouinciæ Capucinis Conuentum extruit.ibid.

F. Bernardinus Georgius iussu Generalis Ministri de Obseruantia in carcerem truditur. Anno 1533.23. Epistolam ad Regni Proregem scribit, quæ ab Angelo defertur. ibid.24. A Prorege è carcere liberatur.ibid.

F. Bernardinus Georgius iterum Romam proficiscitur. Anno 1529.106. Eremum S. Angeli de Valle Tucis ad Reformationem à Pôtifice impetrat.ibid. Romæ cum Ludouico Forosemproniano colloquitur, & Religioni cum Ludouico & aliis adiungitur. ibid.106. 107. Quadratum Caputium, Bullæ, & Constitutionum exemplaria in Calabriam defert. ibid.108. Inter illum, & Ludouicum Foro empr. acta à publico Tabellione excepta referuntur. ibid.107.

F. Bernardinus Georgius à Ludouico Rhegino ad Siculos destinatur. Anno 1533.6. Messanam appellit, & Dei Verbum magna cum vtilitate disseminat. ibid.7. Primum ibi Conuentum ædificat.ibid. Panormum profectus,velut ignotus à Dei Verbo prædicando repellitur.ibid. Ipsius prædicatio, ob curiositatem, à Panormitanis despicitur. ibid.8. Stylum mutat, & nouus Vrbis Apostolus acclamatur. ibidem. Extra Vrbem Conuentum extruit. ibid.

F. Bernardinus Georgius Catanam proficiscitur ibiq; Dei Verbum disseminat.Anno 1533.9. Tertium in ea Vrbe Conuentum extruit.ibid.

F. Bernardinus Rheginus, qui & Georgius, Moritur; cuius vita describitur.Anno 1536.39.40. Ex nobili stirpe progenitus. ibid. 40. Cum Ludouico Rhegino in Obseruantium familiam cooptatur. ibid. A Parisiense Facultate Doctor creatur.ibid. Ipsius ingenium quam præstans fuerit, indicatur. ibidem 41. Theologicas Theses Messanæ sustinens, Georgij nomen assequitur. ibidem 42. Regularis Obseruantiæ studiosissimus, pro Reformatione, cum Ludouico laborat. ibidem 43. Cum Ludouico ad Capucinos migrat. ibidem. Dei verbum ardentissimè disseminat, ac virtutum exemplis emicat. ibidem 44. Panormi odia conciliat, & vrbis Apostolus acclamatur. ibidem 46. Euentura sæpe prædicando prænunciat. ibidem. Catanæ incendium prædicit. ibidem 47. Rhegij deuastationem concionando prædicit.ibid.49 Occultas hominum cogitationes diuina virtute penetrat. ibid. 50. Nobili Viro Rhegino occultum scelus

quod,

Index Alphabeticus

quod animo tantùm Machinatus fuerat, detegit. ibid. 51. Grauiter à Diabolo de Reformatione deserenda tentatur. ibid. 52. Quibus rationibus Dæmon persuaderet, aperitur. ibid. 53. Diaboli tentationem Seni amico detegit, à quo à Diaboli consilio reuocatur. ibid. 54. Oranti Christus apparet, increpat, ac tentationem fugat. ibid. 15. Aduersarios fugiens ab Angelo confortatur. ibid. 56.

F. Bernardinus Georgius, Ludouico Rhegino in Prouincialatus munere succedit. Anno 1536. 57. Rhegij in morbum incidit. ibid. Obitum suum ex superna reuelatione accipit. ibid. Fratres ante obitum ad pietatem hortatur. ibid. Præclarum in morte Humilitatis exemplum præbet. ibid. 58. Diem Obitus sui prænunciat. ibid. 59. Christum Angelorum choris stipatum in morte sibi apparentem cernit. ibid. 60. Hilaris ex hac luce migrat. ibid. Post mortem ipsius, Angelorum concentus auditur. ibid. Ipsius caro post mortem mollis, ac tenera apparet. ibid. 61. Ipsius corpus post multos sepulturæ annos incorruptum repetitur ibidem 62.

F. Bernardinus Astensis ex Nobili stirpe progenitus. Anno 1554. 4. Mundanam Nobilitatem contemnens, Deo se in Minorum Obseruantium Religione censerat. ibid. 4. Singularis ipsius abstinentia indicatur. ibid, 5. Perpetuam Virginitatem colit. ibid. 6 Literarum studia cum Oratione copulat. ibid. 7. Pro Reformatione apud Obseruantes laborat. ibid. Damnati Fratris Visione permotus ad Capucinos migrat. ibidem. Ipsius ad Capucinos transmigratio Diuinæ prouidentiæ adscribitur. ibid. Perusiæ prædicat, ac Monasterium ædificat. ibid. Romam redit, & Generalis Vicarius eligitur. ibid. 10. Eius in Religionem beneficia referuntur, ac commendantur. ibid. Diuturnum ipsius in Oratione studium significatur. ibid. 11. Dum Sacrum Mysterium celebrat, splendor ex ipsius vultu emicat. Ibid. Chori Religionem summo studio prosequitur. ibid. 12. Ipsius in visitatione zelus, & prudentia commendantur. ibid. 13. Cælestis quoque ipsius in morbis animi curandis sapientia declaratur. ibid. Rituum in omnibus vniformitatem Fratribus prædicat. ibid. 14 Paupertatem magnopere suis sermonibus commendat. ibid. 15. Orationis necessitatem Fratribus cumprimis inculcat. ibid. 16. Orationem quanti faceret, exemplo declarat. ibid. 15. 16. Tentatum Fratrem ad Orationem compellit. ibid. 17. Oculorum custodiam Clerico commendat. ibid. 18. In otiosos Fratres maximè inuehitur ibid. 19.

F. Bernardinus Astensis orans in aëra subleuatur. Anno 1554. 30. In itinere Orans altiùs hasta celerrime volat. ibid. 30. 31 Discretam in cibo, & potu abstinentiam colit. ibid. 32. A rerum prouisione in itinere abhorret. ibid. Ab Angelo cibi illi in via ministrantur. ibid Panis illi diuinitùs offertur. ibid. 33. Panes, ac Vini lagenam ab Angelo accipit. ibid. 35. Cucurbitula Vino plena Miraculo offenditur. ibid, 36. Ipsius in Monasteriis ædificandis paupertatis zelus ostenditur. ibid. 37 Fani Conuentui, à paupertate excedenti, maledicit. ibid. 38. Ab eo maledictus statim à fundamentis ruit. ibid. Ipsius in Ægrotos charitas Vini Miraculo declaratur. ibid. Vinum Hospiti à Deo impetrat. ibid. Alteri quoque in Dolio multiplicat. ibid Morbo per literas imperat, & Iosephum Fernensem incolumem reddit. ibid. 39. Fons aquæ illius Oratione Vinum reddit. ibid. 40. Illius iussu Asinus soleam ferream Fabro ferrario reddit. ibid. Tabernarium cœnæ pretium poscentem, illustri Miraculo ad pietatem cõpellit. ibid. 41. Hospiti diuersorio Vini poculum ei denegati dolia Vino plena exsiccantur. ibid. 43. Eius Oratione Vinum in dolia reuertitur. ibidem. Mortuum puerum ad vitam reuocat. ibidem 44. A Paulo 3. Pontifice magnopere commendatur. ibid. 45. Romæ in morbum incidit. ibid. Cælesti Visione ante obitum potitur. ibidem. Diem extremum obit. ibidem.

F. Bernardinus Astensis Generalis perfectam Capucinorum Congregationi, Religionis formam adfert. Anno 1537. 2. Ipsius in vititanda Religione prudentia, zelus, ac modus describitur. ibid. 2. 3. 4. Cur in delinquentes fratres humanior esset, causa aperitur. ibid. 4. Aliorum in arduis rebus definiendis semper consilium exquirit. ibid. 5. In Paupertate discretionis Regulam sequendam præscribit. ibid. Paupertatem velut Religionis fundamentum fratribus commendat. ibidem. Ad quemlibet morbum Medicum minimè adhibendum censet. ibidem 6. Infirmos ad omnia corporis incommoda Medicum adhibentes delicatos milites appellat. ibidem. Leuiter Ægrotantes, à Medico abstinere volentes, commendat. ibidem. Relaxationum principia summoperè fugienda docet. ibid. 7. 8. Ad diligentem sui ipsorum custodiam, fratres exemplo prouocat. ibid. 7. 8. Sermocinanti B.P. Franciscus verba ministrat. Anno 1535. 27.

Bernardinus Astensis iterum Generalis eligitur. Anno 1546 1. Cum Francisco Æsino comparatur, atque vtriusque in Religionem beneficia enumerantur. ibid. 2. Religionem maxima prudentia, atque vtilitate administrat. ibidem 3. Hispanum fratrem compellit, vt nonnulla à Domino postulet. ibidem 5. Quorsum id Hispano mandauerit. ibidem. Fani in morbum incidit. Anno 1538. 9. Generalia Comitia Florentiæ conuocanda curat. ibid. Eò, F. Eusebium Anconitanum cum potestate destinat. ibid. Signo Crucis febrim fugat. Anno 1549. 10. Futura Religionis incrementa in spiritu percipit. ib d. 11. Ipsius de vsu Pallij minoritani sententia aperitur. Anno 1550. 4. 5. & seq.

F. Bernardinus Astensis intimas animi cogitationes, Deo reuelante percipit. Anno 1554. 21. 22. Inutiles Fratrum occupationes reprehendit. ibid. 19. Obedientiam Orationi præponendam docet. ibid. Vtiles Fratres labores commendat. ibid. Archidiaconum Astensem à Religionis ingressu deterret. ibid. 22. Ordinis Benefactori defuncti Fratris gloriam reuelat. ibid. 23. Angelum stricto gladio Spoletanæ vrbi minitantem cernit. ibid. 24. Damnati cuiusdam Ordinis Superiores, eidem in itinere apparent. ibidem 25. Eiusdem Ordinis Conuersus, suæ illi damnationis causam aperit. ibid. Orans Dæmonum castra videt, & quid ea portendant, intelligit. ibid. 26. Pro Bernardino Ochino orans, ipsius futuram salutem à Domino accipit. ibidem. 28. Damnatæ mulieris in itinere simulacrum conspicit. ibid. 29. Orans sæpè raptus, ac extasis patitur. ibid. 30.

F. Bernardinus à Monte-Vlmi Vita, ac Miraculis illustris. Anno 1465. 22. Doctrinæ, & eruditionis laude clarus. ibid. Formidabili exemplo, apud Conformitatum

mitatum librum perlecto, ad Regulæ Obſeruantiam prouocatur. ibid. 23. Ad Reformatos Conuentuales ſe confert. ibid. Capucinorum Congregationi tandem adiungitur. ibid. 24. Admirabili vitæ auſteritate præcellit. ibid. Ab hypocriſi præſertim abhorret. ibid. Ciborum ſpecialitatem exhorret. ibid. Non ſolùm à ſuperfluis abſtinet, ſed etiam neceſſaria contrahit. ibid. 25. Curam omnem in Deum proiiciendam argumento oſtendit. ibid. 26. Minorum Ordinem in Dei Prouidentia fundatum affirmat. ibid. Diuinæ prouidentiæ fidem exemplo adſtruit. ibid. 27. Philautiæ, ac proprij amoris vitium perſequendum docet. ibid. 28. Quàm difficile ſit proprium à ſe amorem depellere, oſtendit. ibid. A diſputatione declinat, vt mentis ſuperbiam retundat. ibid. 29. Orationis illi ſtudium aſſiduum. ibid. In expurgandis Hæreſibus, ac pietate in populis fouenda laborat. ibid. Populos variis modis ad pietatem prouocat. ibid. 30. A prædicatione ſe ſubtrahere cogitans, diuina viſione terretur. ibid. 31. Seuerius Dei Iuſtitiam inculcans, à Domino corripitur. ibid. 32. Eo prædicante, Blaſius Srella, Vir nequiſſimus ad Deum conuertitur. ibid. Ab eodem ad Dei clementiam prouocatur. ibid. 33. Varias Ordinis Prouincias magno Regularis obſeruantiæ fructu adminiſtrat. ibid. 34. Reuelationibus, ac Miraculis à Deo illuſtratur. ibid. 35. Secreta Meſſorum colloquia procul abſens percipit. ibid. Defuncti Animam, Deo reuelante, ſalutem cõſequutam affirmat. ibid. 36. Vinum ſua oratione in dolio commutat, ac multiplicat. ibid.

F. Bernardinus à Mõte Vlmi Miraculis à Deo illuſtratur. Anno 1565. 36. Oleum mulieri à Deo impetrat. ibid. 37. Cardinalem Gaddium ſigno Crucis ab vlcere curat. ibid. 38. Moribundum puerum ſigno Crucis incolumitati reſtituit. ibid. 39. Alterum puerum ægrotantem Signo Crucis curat. ibid. 40. Vitta, qua ſibi frontẽ alligabat, plurima Miracula patrantur. ibid. 42. Ipſius ſputum Nouitium à capitis languore liberat. ibid. 43. Anus pertinax, dum Bernardino non paret, à Deo caſtigatur, & ab eo ſanatur. ibid. 44. Diuinis iudiciis perterritus à Domino confortatur. ibid. 45. Chriſtus illi diem obitus reuelat. ibid. Ante mortem in exceſſum raptus ſalutis ſuæ ſit certior. ibid. Maceratæ extremum diem claudit. ibid. Ipſius Strophiolo miracula patrantur. ibid. 46.

F. Bernardinus à Balbano Prædicator illuſtris. Anno 1553. 9. Hæreticorum ſectam Aletij exortam detegit, ac extinguit. ibid. & Anno 1558. 4 In Catholica fide propugnanda acerrimus. ibidem. Columba in ipſius Prædicantis capite quieſcere cõſpicitur. ibid. Mulierum conuerſarum Collegium Aletij inſtituit. ibid. Matris obitus illi à Deo inter prædicandum reuelatur. ibid. Ipſius oratione, Fratribus in extrema victus neceſſitate, panis è Cælo datur. ibidem. 5. In morte à Dæmone de Trinitatis myſterio tentatus viriliter reſiſtit. ibid. Ipſius anima Cælum conſcendere viſa fuit. ibid. Opuſcula nonnulla edidit. ibidem 5.

B. Bernardini Feltrij vaticinium, de Capucinorum Reformatione exeritur. Anno 1524. 19.

F. Bernardinus Eugubinus Laicus virtutum laude clarus. Anno 1580. 42. A Dæmone tentatus Superioris ſententia liberatur. ibidem. B. Virginis præſentia in morte fruitur. ibid. Obuiam Chriſto ſibi apparenti ire feſtinat. ibid.

F. Bernardinus à Laterria virtutum laude cumulatiſſimus. Anno 1575. 36. Poſt quintum ab obitu annum, ipſius corpus incorruptum, ac odoriferum reperitur. ibidem. In ipſius pectore liquor ſuaueolens poſt mortem conſpicitur. ibid.

F. Bernardinus Aſculanus eximia puritate præcellit. Anno 1572. 44. Cum eo aues colludunt. ibid. Germanum fratrem brachio attractum ſigno Crucis ſanat. ibid.

F. Bernardinus Tarantinus Clericus ſæpè in extaſim rapitur. Anno 1559. 9.

F. Bernardinus Aſſanenſis Sacerdos, virtute præclarus. Anno 1563. 10.

F. Bernardinus à Lauro Clericus, eximia animi puritate præditus. Anno 1571. 18. Ante obitum mente excedens, cæleſti viſione fruitur. ibid.

F. Bernardinus Vrbinas Clericus admirabili puritate nitet. Anno 1568. 34. In morte B. Virginem, & B. P. Franciſcum ſibi occurrentes intuetur. ibid.

F. Bernardinus à Marciano Laicus ſanctimonia eximius. Anno 1580. 12. In morte rerum cœleſtium viſione potitur. ibid. Poſt mortem ipſius membra ſuauiſſimè olent ibid

F. Bernardinus Senenſis ex Obſeruantibus ad Capucinos migrat. Anno 1534. fol. 190. n. 12. Inter Obſeruantes aliquando ab Ordine deficit. ibid. Generalatus dignitatem ambitioſè quærit. ibid. Quo Conſilio ad Capucinos tranſmigrauerit, expenditur. ibid. 12. 13.

F. Bernardinus Ochinus Venetiis Dei Verbum diſſeminat. Anno 1538. Oblatum à F. Bonauentura Veneto, ex Obſeruantium Ordine Concionatore, Monaſterium recipit. ibid.

F. Bernardinus Senenſis, cognomento Ochinus Vicarius Generalis eligitur. Anno 1538 9. Naturalia ipſius dona enarrantur. ibid. 10. Religionem magno zelo, ac prudentia adminiſtrat. ibid. 11. Magnam ſibi apud omnes exiſtimationem comparat. ibid.

F. Bernardinus Senenſis Generalis magna apud omnes exiſtimatione præcellit. Anno 1540. 19. Ipſius in prædicando vis, & efficacia quibuſdam exemplis declaratur. ibid. 20. Admirabilem mentis prudentiam, ac vitæ auſteritatem in Religionis adminiſtratione præfert. ibid. apud Victoriam Columnam pro Comitiis celebrandis laborat. Anno 1535. 16. Ipſius mens, & conſilium diſcutitur. ibid.

F. Bernardinus Senenſis iterum Generalis eligitur. Anno 1541. 2. Electioni obſiſtit, & è Capitulo aufugit. ibid. 3. Vi ad dignitatem rapitur. ibid. Huius reſiſtentiæ cauſa expenditur, ac diuerſimodè explicatur. ibid. 4. Ante hunc annum ab Hæreſi liber aſſeritur. ibidem. 4. 5. In Neapolitana vrbe Hæreſim haurit. ibidem. à Valdeſio Iuriſperito Hiſpano in fide corrumpitur. ibidem. 6. Ab eo quomodo Hæreſim hauſerit, diffusè explicatur. ibidem 7. 8. Caluini, ac Lutheri libros euoluit, ac venenum fugit. ibid. 9. Quibus gradibus in Hæreſim deſcenderit, exponitur. ibid. 10. 11. 12. & ſeq. Orationem intermittit, & res diuinas naufeat. ibidem. 11. Ob intermiſſam orationem à pietiſque corripitur. ibidem. 13. Præ negotiorum frequentia, ab Horis Canonicis à Pontifice abſoluitur. ibidem. 14. Cum Hæretico homine amicitiam, ac familiaritatem init. ibidem. 6. 7. 15. Librorum prohibitorum lectione Hæreſim contraxit. ibidem. 15. Nouarum rerum

169 Let my cry come before you, O LORD;
give me understanding according to your word.
170 Let my supplication come before you;
deliver me according to your promise.
171 My lips will pour forth praise,
because you teach me your statutes.
172 My tongue will sing of your promise,
for all your commandments are righteous.
173 Let your hand be ready to help me,
for I have chosen your precepts.
174 I long for your salvation, O LORD,
and your law is my delight.
175 Let me live that I may praise you,
and let your ordinances help me.
176 I have gone astray like a lost sheep;
seek your servant,
for I do not forget your commandments.

prædicante ad Deum cõuertitur. Anno 1565.32. Ad Dei clementiã prouocatur. ibid:33. Peccata integra confessione lauat. ibidem Dæmon eidem apparens quærimonias format. ibid. Dæmonem pellit, ac crepida fugat. ibid.

F. Blasius de Hali virtutibus clarus. Anno 1576. 49. Genuflexus Deo animam reddit. ibid.

F. Bonauentura Rhegiensis vita, & miraculis celebris. Anno 1572.5. Ipsius vita omnibus virtutibus ornata describitur. ibid 5.6. Feruentissimè Dei Verbum disseminat. ibid.7. Vrbes ad concordiam prouocat. ibid.8. Clericum scandalosum diuina virtute mutat, & ad meliorem frugem prouocat. ibid.9. Confraternitates erigit. ibid.10. Pro Catholica fide aduersus Hæreticos laborat. ibid.11. Multa Prophetico spititu futura prædicit. ibid.12. Quadraginta Horarum Oratione agros à tempestate liberat. ibid. Procurator Generalis in Romana Curia instituitur. ibid.13. Præclaro exemplo pro castitate pugnat. ibid. Impudicam mulierem flagello coërcet. ibidem. Damnatorum fratrum pœnitentiam refugientium voces audit. ibid.14. Sanctimonia clarus ex hac luce migrat. ibid.15.

F. Bonauentura Rheginus præclaris virtutibus emicat. Anno 1555.19. Panem Operariis à Deo sua oratione impetrat. ibid.20. Diuinitus à trabis ingentis oppressione liberatur. ibid. Fornacem Calcariam ardentem ingressus, illius ruinas instaurat, & illæsus egreditur. ibidem 21. Obitus sui horam prædicit. ibidem 22. Corpus ipsius in morte niue candidius apparet, suauissimum odorem efflans. ibid.

F. Bonauentura Picens virtute ac sanctimonia clarus. Anno 1567.30. Magnis virtutibus resplendet. ibid. Plurima signo Crucis miracula edit. ibidem. Mortuum puerum suis precibus ad vitam reuocat. ibid.30.

F. Bonauentura Venetus ex Obseruantium ordine ad Capucinos migrat. Anno 1538.3. Monasterium Eremi ad Capucinos transfert. ibid.1.2.3. Quo pacto eo Monasterio potitus fuerit, explicatur. ibid.

F. Bonauentura Panormitanus Sacerdos sanctitate floret. Anno 1580.41. In morte ad Dei Iudicium rapitur. ibidem. Salutis à Deo sententiam fert. ibidem.

F. Bonauentura Gallus Laïcus sanctitate conspicuus. Anno 1563.10.

F. Bonauentura à Raticina omni virtute ornatus. Anno 1575.31. Vitæ austeritate plurimùm præcellit. ibid. è Popina diuino Miraculo Sacerdotem sacram Eucharistiam efferentem videt. ibid.32. Martyrij cupidus in Aphricam proficiscitur. ibid. Sua Oratione panem à Deo familiæ impetrat. ibidem. Pleraſque à Deo reuelationes accipit ibid.33. Obitum suum Deo reuelante præcognoscit. ibid. Perpetuam virginitatem coluit. ibid. Ipsius caro post mortem suauissimum odorem efflat. ibid.

F. Bonauentura Cremonensis Sacerdos, sæpè B. Virginis & Apostolorum visione fruitur. Anno 1571. 20. B. Petrum sacra facientem intuetur. ibid. Neapoli piè in Domino quiescit. ibid.

F. Bonauentura Barcellensis Laicus sanctimonia illustris. 1563.10. Post mortem supinus faciem ad Cælum conuertit. ibid.

F. Bonauentura à Monte-regali, patientiæ plurimùm laudatur. Anno 1557.22. Ex Obseruantium familia ad Capucinorum Religionem migrat. ibidem 25. Paupertatem studiosissimè sectatur. ibid. Quodnam Abstinentiæ genus commendaret. ibid. Futura prædicit. ibid.26. In Oratione Deo Spiritum reddit. ibid.27. Ipsius corpus post quintum annum integrum ac suaue olens reperitur. ibid.28.

S. Bonauenturam Quadratum Caputium non mutasse ostenditur. Dem.93.4. & seq.

Bononiensis Prouinciæ à F. Benedicto Senensi fundamenta iaciuntur. Anno 1533.17.

Bonum aliquod interdum omitti potest, ne maius scandalum emergat. Anno 1537.1.

Borbonius, primus in Romæ expugnatione cadit. Anno 1527.16.

Brandanus Eremita sanctitatis opinione in vrbe clarus. Anno 1534.26. Ob Capucinorum eiectionem Romanæ vrbi comminatur. ibid.

Bugellæ Conuentus extruitur. Anno 1559.1.

Bulla Institutionis Capucinorum propriis verbis exprimitur. Anno 1528.3. Nonnulla ipsius capita perpenduntur, & explicantur. ibid.4. Cur in ea nulla de Matthæo à Basso mentio facta fuerit, grauissimè ponderatur, ac causa in Dei consilium reiicitur. ibid.4.

C.

CAlabræ Reformationis Patrum vita, summis virtutibus plena describitur. Anno 1532.18. 19.20. Eorum Austeritas, Paupertas, Regularis disciplina, virtutum studia referuntur. ibid.

Caluinus ob nefanda scelera filio inustus, ac patria pulsus. Anno 1524.13. Geneuensem Ecclesiam occupat. ibid. Hæresum venena diffundit. ibidem. Pleraſque Orbis Regiones sua rabe inficit. ibidem. Anno 1524.13.

Camaldulenses, & Carthusienses, non communes Eremitæ, sed Monachi nuncupandi. Anno 1518.8.

Camillus Vrsinus res Capucinorum tuetur. Anno 1534.27. Cum Pontifice de Capucinorum reuocatione in Vrbem agit. ibid. Edicti Pontificij reuocationem à Pontifice obtinet. ibid. *Capucinos in Vrbem reducit. ibid. In Capucinos obloquentes reprimit. Anno 1535.36.

Camillus de Lellis re sua omni dissipata ad summam egestatem redigitur. Anno 1575.7. In Capucinorum Religione Nouitius adscribitur. ibid. Ob plagam incurabilem ab Ordine dimittitur. ibidem. In Hospitali S. Iacobi Incurabilium Domo, Romæ infirmis ministrat. ibidem 8. Iterum plaga sanata ad Capucinos redit. ibidem. Rursus renouata plaga ab Ordine dimittitur. ibidem. In eo Dei prouidentia suspicitur. ibid. Ordinem Clericorum Infirmis ministrantium fundat. ibidem.

Capitulum primum Generale à Ludouico Aluacinæ congregatur. Anno 1529.3. B. Bernardi à Quintanalle vaticinio illustratur. ibidem. Illius conuiuia, paupertate pinguia describuntur. ibidem 7. Secundum, Anno 1535. 20. Idem confirmatur, Anno 1536.2. Tertium Florentiæ, Anno 1538.9. Quartum Neapoli, Anno 1541.1.2. Quintum Romæ, Anno 1545.1.2. Sextum Romæ, Anno 1546.1. Septimum Neapoli, Anno 1549.1. Octauum Romæ, Anno 1552.1. Nonum Firmi in Piceno, Anno 1555.1. Decimum Neapoli, Anno 1558.1. Vndecimum Romæ, Anno 1561.1. Duodecimum

Index Alphabeticus

Romæ 1564. 1. Tertiumdecimum Romæ. Anno 1567. 1. Quartumdecimum Romæ anno 1570. 1. Quintumdecimum Romæ, anno 1573. 1. Sextumdecimum Romæ, anno 1575. Decimum ſeptimum Romæ, anno 1578.

Capucini non Eremitæ, ſed Fratres Minores nuncupandi. Anno 1528. 7. 8. Eremiticam vitam petunt, vt Regulam perfectiùs obſeruent. ibidem 22. 23. Cur Eremiticam vitam ducere à Pontifice poſtulauerint, rationes adferuntur. ibidem 22. 23. fol. 99. Fratres Minores de Eremitica vita olim nuncupati. Anno 1528. 24. fol. 99. Hac appellatione à Conuentualibus, & Obſeruantibus diſtincti. ibidem. Barbam deferentes Chriſtum, Apoſtolos, ac B. P. Franciſcum imitantur. ibid. 25. fol. 99. Cur Barbam deferre iis à Pontifice conceſſum. ibidem. 25. 99. ad Incurabilium S. Iacobi domum à Ludouico deſtinantur. Anno 1530. 9. Ægrotis omni diligentia miniſtrant. ibidem 10. Eorum in miniſtrando charitas, ac ſtudium explicantur. ibid. 11. Eorum opera, ac Miniſterio Domus illius Hoſpitalis vectigalia augentur. ibidem 12. Variis Conuiciis ab Aduerſariis lacerantur. ibidem 13. Quibus telis ij contra Aduerſarios pugnarent, indicatur. ibidem 14. Ob illata conuicia illuſtriores fiunt. ibidem. Diaboli tentatione, Martyrio flagrantes. Anno 1533. 2. A Ludouico Foroſemproniano prudenter compeſcuntur. ibidem. Alia Dæmonis tentatione Monaſteria deſerere, & ad ſolitudines fugere conſpirant. ibidem 3. Qua ratione, & argumento in id contenderent, explicatur. ibidem. Quo pacto ab eo conſilio reuocati fuerint. ibidem.

Capucini ab Obſeruantibus apud Pontificem pulſantur. Anno 1532. 68. Vtrorumque cauſa duobus Cardinalibus committitur. ibidem. Bulla ad vtroſque ſpectans à Cardinalibus fertur. ibid. 68. Diploma aduerſus illos à Generali Obſeruantium Miniſtro impetratum, à Pontifice reuocatur. ibidem. fol. 175. n. 69. Clementis VII. edicto ab vrbe eiiciuntur. Anno 1534. 18. 19. Intermiſſo prandio Pontificis edicto parent. ibid. 19. Ad S. Laurentij extra muros Baſilicam pergunt. ibidem 21. à Clericorum Lateranenſium familia hoſpitio excipiuntur. ibidem 21. Ieiuniis, & orationibus vacant. ibidem 22. in meliorem futurorum ſpem eriguntur. ibidem. Erga illos Crucifixi Confraternitatis tunc pietas elucet. ibidem. Ob illorum eiectionem publica vrbis commotio. ibidem. Catharinæ Ciboæ hoc tempore in eos officia. ibid. 24. Victoria Columna pro iis Pontificem adit. ibid. 25. Brandanus Eremita ob eorum eiectionem Romanæ vrbi comminatur. ibidem 26. Eorum paupertas ab Aduerſariis ſuſpicitur. ibid. 19.

Capucini Mediolani, ac toto Agro Mediolanenſi Peſte laborantibus miniſtrant. Anno 1576. 16. Ex his plerique in pio Miniſterio occumbunt. ibidem 18. In laborantium Miniſterio defuncti cum Martyribus comparandi. ibidem. Duo fratres Hieroſolymis pro fide obtruncantur. Anno 1577. 7. Ob Mariæ longæ preces, Monialium Sanctæ Mariæ in Hieruſalem, Neapolitanæ vrbis, curam ſuſcipiunt. Anno 1538. 13. 15. Pontificis edicto in ea adminiſtratione confirmantur. ibidem 16. triginta ad Claſſem à Pio V. Pont. deſtinantur. Anno 1571. 1. Per Triremes diſpertiti cunctos ad pietatem inſtruunt. ibidem. 4. Plenariam indulgentiam in die pugnæ militibus prædicant. ibidem 5. Eorum officia, dum pugna committitur, explicantur. ibidem. 6. Auguſtæ Taurinorum degentes, ereptam ſibi Martyrij coronam lugent. Anno 1555. 28. 29. Itinerantes à B. Virgine Hoſpitio excipiuntur. Anno 1580. 56. 57.

Capucinis ad Obſeruantes tranſmeare Apoſtolica Bulla interdicitur. Anno 1551. 1. F. Matthæi à Baſſio nomen, ac memoria, ſumma apud eos in veneratione habita. Anno 1552. 21.

Capucinos quàm in pauperes liberales eſſe oporteat, exemplo declaratur. Anno 1576. 63.

Capucinarum Romæ Monaſterium fundatur, Anno 1576. 19. Capucinorum Curæ Apoſtolico diplomate demandatur. ibid.

Capucinorum Reformatio è B. Virginis pallio erumpere, cœleſti viſione demonſtratur. Anno 1524. 26. à Beatiſſima Virgine, Deo Filio, ad Orbis conuerſionem offertur. ibidem. Ipſius aſpectus Dei Filius in Homines iratus placatur. ibidem 26. 27. In Domini vinea ſtrenuè laborat. ibidem 28. Longè ante ipſius ortum à B. Bernardo à Quintaualle prænunciata. ibidem. 29. 30. 31. Secundum Spiritum Fundatoris à Deo excitata. ibidem 32. Anteriores omnes Reformationes Paupertatis ſpiritu antecellit. ibidem. Ad omnem Regulæ obſeruantiam ſe extendit. ibidem. Quis illius inter homines Auctor fuerit, ignoratur. ibidem. A viris ſimplicibus exorſa. ibidem. Anno 1524. 32. ad Dei iram extinguendam inſtituta oſtenditur. Anno 1524. 23. exemplis à Deo profecta comprobatur. Apparat. 62. 63. Non Caſu, aut Fortuna in Orbe exorta. ibidem. Ortus admirabilis deſcribitur. Apparat. 57. Abſque humano parente progenita aſſeritur. ibidem. Orbem ferè totum ſuis Cœnobiis complet. ibidem 58. à Deo genita commemoratur. ibidem 60. 61. Ortus quàm humilis. Apparat. 45. In eo diuini Operis magnitudo ſuſpicienda. ibidem. Eorum Reformatio iniquiſſimis Orbis temporibus exorta. ibidem 46. Ezechielis verbis deſcripta. ibidem. In ſuo ortu quàm obſcura, & ignobilis. ibidem.

Capucinorum Reformatio humili virgulto ſimilis, quod in Arborem excreſcit. Apparat. 47. Cum parvo illo Danielis lapide comparatur. ibidem. 48. Dei Manu abſciſſa demonſtratur. ibidem. In ingentem montem euaſit. ibidem. Diuini operis magnitudinem oſtendit. ibidem 49. Nihil niſi humile in ſuo ortu præfert. ibidem. Origo quàm humilis, & obſcura. Apparat. 55. Miraculoſa ab Auctore Romualdinæ aſſeritur. ibidem. Eccleſiæ ortum æmulatur. ibidem 56. Ipſius ab humilitate gloria. ibid.

Capucinorum Congregatio à Chriſto plantata, ac inſtituta, ab eodem aſſeritur. Anno 1544. 26. Quam tenerè à Chriſto dilecta, explicatur. ibidem. 12. 13. 15. 26. Illius incrementum à Chriſto, Ioanni Hiſpano reuelatur. ibidem. 26. Cur tot calamitatibus, ac perſecutionibus preſſa, à Domino indicatur. ibidem. Pontificis Bulla confirmatur. Anno 1528. 3. 4. Sub Minorum Conuentualium obedientia, quoad aliqua, à Pontifice conſtituitur. ibidem 6. Deo tantùm auctore,

ac B.P.Franciſco patente excitatur.ibid.5. Monaſticum, ac Regulare Inſtitutum complectitur. ibidem. 8. cur Obſeruantium Ordini vniri recuſauerit, cauſæ afferuntur. Anno 1576.22 23.24.25. 26. Pro ea Cardinales ſententiam ferunt. ibidem 32. Ne Obſeruantium Ordini vniatur: Bernardinus Generalis ſchedulam offert. ibidem. 22. Pro illa Antonius Senſeuerinus Cardinalis ſtrenuè pugnat. ibidem 27. 28. 29. 30. Noua Bulla à Paulo III. Summo Pontifice confirmatur. ibidem. 32. Tunc profundiùs ſolidatur, cum grauioribus perſequutionibus pulſatur. ibidem 33. Linguæ aculeis, & obtrectationibus ab Aduerſariis oppetitur.ibidem 34. Pro Detractoribus ad Deum preces fundit. ibidem 35. Inter maledicta, pleriſque Viris inter obſeruantes illuſtribus augetur. ibidem 36. Inſtar Arcturi, ex perſecutionibus altior emergit. Anno 1526.50. Cum Domo Euangelica ſupra petram fundata, comparatur. ibidem. 65. eiuſdem victoriæ deſcribuntur. ibidem.65. Inter magna Dei opera recenſetur. ibidem. 66. Harmonicum quoddam chroma aſſeritur, in quo vniuerſa virtutum genera ſuos concentus edunt. ibidem. 67. apud Calabros propagatur. Anno 1532. 1. Qui in eam adſcripti primùm fuerint, adnumerantur. ibidem. 9. Quanta virtutum ſanctimonia floreret. ibidem 22. Diaboli aduersùs eam odium, ac impetus exarantur.ibidem 23. Eorum erga perſequutores charitas commendatur. ibidem. 26.

Capucinorum Religio, quo anno exorta. Anno 1528.22.fol.101. Inſtitutionis ipſius Bulla, quàm facilè impetrata.ibidem 21.fol.101. Camerini, Catharina Ducissa imperante, Preconis voce euulgatur. ibidem.22. fol.102. In publicis Miſſarum ſolemniis prædicatur. ibidem. Ipſorum appellatio primum à pueris orta. ibidem 23. fol.102. Item 24.ibidem. Cur tam copiosè in B. Virginis veneratione ſe effundat, cauſa redditur. Anno 1524. 43. Illius dignitas ex pluribus expenditur. ibidem. 44. Ordinem à B.P. N.Francisco inſtitutum præclarè aſſeritur. Demonſt. 10.7. 8. & ſeq. Pauli 5. verba. *Quamuis tempore B. Franciſci inſtituti non fuerint*, quo ſenſu intelligenda.ibid.8. Refelluntur ſolidè obiecta.ibid.9.10.& ſeq.

Capucinorum Religio, ob Ochini fugam afflictiſſima. Anno 1542.44. Æmulorum calumniis vexatur.ibidem. 44.45. Vix ab Amicis agnoſcitur. ibidem 46. à F. Timotheo apud Pontificem accuſatur. ibidem 47. Libano comparatur. Anno 1542. 2. Maxima hoc anno tempeſtate iactatur. ibidem. 1.2. In pace amaritudo illius amariſſima. ibid.3 maximo in diſcrimine verſatur. Anno 1543. 1.2. De ea extinguenda Pontifex cum Cardinalibus agit. ibidem. Pro illa Antonius Sanſeuerinus Cardinalis ſtat, ac rationibus pugnat. ibidem 4.5. 6.7. Pontificem in ſuam ſententiam pertrahit. ibidem. 8. Ipſius fides examinatur.ibidem 9. Integra in fide reperitur.ibidem. Maximo timore percellitur. ibid. 9.10. ob Ochini lapſum Paulus III. Pontifex illi interitum minatur. Anno 1542.49. In ea aſſiduæ Orationes ab omnibus fiunt.ibid. Eam Deus variis Reuelationibus conſolatur. ibid.50. Mulieris cuiuſdam piæ, viſione lætificatur.ibidem. Eius calamitatis anguſtias, B. Virgo F.Bonauenturæ Cremonenſi apparens, ſuauiter demulcet. ibid.51. Eam à Chriſto, & ab ea diligi B.Virgo Bonauenturæ aperit.ibid. Cur ea tribulatio illi immiſſa fuerit, cau à B. Virgine exeritur.ibid. Inter anguſtias poſitar Aſtenſis, & Æſinus variis argumentis confirman ibidem.52. Pro ea Camaldulenſes Patres Deum ro gant. ibid.53. Plerique alij pro ea apud Deum or tiones fundunt. ibid.

Capucinorum Religioni Prædicationis officium Pontifice interdicitur. Anno 1543.13. In ea Comi tia Generalia conuocantur.ibid.14. Viri in ea pru dentia, ac virtute illuſtres, enumerantur. ibid.15 16.Ea à quamplurimis ſanctiſſimæ vitæ, ac prudentiæ viris illuſtrata aſſeritur. ibid.17. Sub Franciſc Æſino Generali reflorescit.ibid.23. Eidem Prædi cationis munus reſtituitur. Anno 1545.27. Prædicatoribus fidei articuli proponuntur. ibidem. 3. 4 graui procella iactatur. Anno 1558.3. Ab ea, to Dei prouidentia liberatur.ibid.3.4. Reformationi primordia, cur Deus maximis tentationibus pul ſari permiſerit ratio expenditur. Anno 1526. 72 & Anno 1527.3. Ipſius ærumnæ graues, & diutur næ.ibid.

Capucinorum nomen à pueris exortum. Anno 1528.23. fol.102. A Dei Conſilio excogitatum ibidem. 23.24. fol. 102. perfectam eorum laudem explicat. ibidem 24. fol.102. A Quadrato Caputi deriuatum. ibidem 25. fol. 102. Veram habitu S. Franciſci formam mundo reſtitutam indicat ibidem. Profundiſſimæ humilitatis inſigne. ibidem. 26.fol.102. Ad præſtantiſſimum humilitati gradum compellit.ibidem. Cur Capucinorum, non Caputiatorum nomen inditum fuerit declaratur ibidem. Capucinorum Capiti ſummæ abiectioni ſignum imponit. ibidem. fol.103. appellatio apud Calabros à pueris orta. Anno 1532. 28. A Dei profecta aſſeritur. ibidem. 29. Primùm inter perſecutionum tenebras illuceſcit.ibidem 28. Ea qui ſignificetur, noua ratione oſtenditur. ibidem 29.

Capucinorum Religio cur Sanctos viros occultet cauſa redditur. Anno 1546.18. Ipſius habitus deferendi Religio à Deo miraculo probatur. ibidem. 19.Dæmonum in eam odium. Anno 1547.1 cæleſtium virtutum luce, à ſuo ortu, coruſcat Anno 1524.18. Ingentes ad pietatem motus in Orbe excitat.ibidem. Contra vitia, & Hæreſes pugnat. ibid.19. Mutus pro Domo Dei aduersùs Hæreſes aſſeritur. ibidem. 20. cum prima Ordini inſtitutione comparatur. Anno 1524. 25. 26 & ſeq. Mira inter eas concordia aperitur. ibidem 24.

Capucinorum Ordo Magno Nauigio comparatur Apparat.64. Cū Regio quodam Exercitu confertur ibid. viris illuſtribus augetur. Anno 1535.9. Maiora inter ærumnas, & perſecutiones increment percipit. ibid.10. Fratrum de Obſeruantia illi receptio interdicitur.ibid.12. Interdictum noua Bull reuocatur. ibidem. A Ludouico Foroſempr. pe Commiſſarios adminiſtratur.ibidem. 26. Bernardini Aſtenſis potiſſimùm ſapientia, ordinatam ſacræ Reipub. formam adipiſcitur. ibidem. Viris illuſtrioribus ex Obſeruantia, & Domibus excreſcit Anno 1530.3.4. A Sancta Maria Miraculorum a S.Euphemiæ Conuentum migrat.ibid.8. Regio diplomate in naturalem Regni filium in Gallia adoptatur. Anno 1576.10.

Index Alphabeticus

Capucinorum Religioni illuſtriores Viri ex Obſeruantium familia ſeſe adiungunt. Anno 1534. 2. Admirabilis in eam Dei prouidentia, ac benignitas explicatur. ibid. Eorum qui ad eam accedunt, Catalogus recenſetur. ibid. 3. In eam concedit F. Ioannes a Fano, è Saulo Paulus. ibidem 4. 5. & ſequent. Conuentus Cingulani Obſeruantium familia ferè tota ſimul cum Ioanne Faneſtri ad eam migrat. ibid. 7. Publica illorum in vrbe Proceſſio à Ludouico Foroſempr. inſtituitur. ibid. 14. Hypocritæ ab Aduerſariis inclamantur. ibid. cum Obſeruantibus vnio à Lunello Generali apud Pontificem tentatur. Anno 1536. 19. Eorum vnio ſex Cardinalium Iudicio à Pontifice commiſſa. ibid. 20. Inter tres Cardinales ab ipſis electos, Antonius Sanſeuerinus adnumeratur. ibid. 21. Eorum nomine à Bernardino Generali Schedula Sanſeuerino offertur. ibidem.

Capucinorum antiquorum abſtinentia admirabilis. Anno 1529. 83. Apud illos Carnium eſus rariſſimus. ibid. Auſteritatis, & paupertatis exempla admiranda referuntur. ibid. 84. Illorum Lecti auſteritas deſcribitur. ibid. 85. Cum naturæ neceſſariis diſceptant. ibid. Ab omni rerum prouiſione adhorrent. ibid. Eccleſiarum apud illos paupertas exaratur. ibid 86. Eorum, in rerum Eccleſiaſticarum paupertate exceſſus excuſatur. ibid. Summus eorum rigor, ſupremum fuit Naturæ periculum. ibid. 89. in Cælis gloria quanta, viſione declaratur. Anno 1572. 4.

Capucinorum Conſtitutiones ſub Ludouico Foroſempr. tantùm promulgantur. Anno 1529. 73. Eorum Vicarij Generales olim à Min. Conuent. Generali Magiſtro confirmati. 74. Cur eorum Generales olim Vicarij non Miniſtri appellati. ibid. 74. Antiquorum ſtudia, ac mores referuntur. ibid. 76. Eorum obedientia, paupertas, humilitas, auſteritas, virtutes recenſentur. ibid. Apud illos Horæ diuinæ abſque cantu perſoluendæ. ibid. 77.

Capucinorum calumniator infauſta morte à Deo plectitur. Anno 1549. 43. Alter eorum perſequutor à Dæmone ſuffocatur. ibid. 44. Pius eorum benefactor ab internecione miraculosè à Deo ſeruatur. ibid. 45. Ad Conuentum pergens Angelos Comites habet. ibid. Ad Minimos Fratres Apoſtolico decreto tranſitus interdicitur, & è conuerſo. Anno 1567. 11.

Caputium B. P. N. Franciſci Romæ in Eccleſia Sancti Marcelli aſſeruatum. Dem. 4. 15. Pyramidalem figuram habet. ibid. B. Ruffini, Aſſiſij, eadem forma donatum conſpicitur. ibid. 16.

Caputium quadratum à Pontifice Matthæo concediditur. Anno 1525. 10. Vera B. P. Franciſci habitus forma aſſeritur. ibid. 11. Anno ſalutis 1525. Menſe Ianuarij Ordini reſtituitur. ibid. 12. Capucinorum Ordini Canonicè à Clemente VII. reſtitutam fuiſſe multis demonſtratur. Demonſtr. 10. 1. 2. & ſeq. Contrà obiecta diluuntur. ibid. 2. & ſeq. Ex B. P. Franciſci inſtitutione manare oſtenditur. Anno 1533. 16. Eo Capucini ab Obſeruantium, ac Conuentualium familia diſcernuntur. ibid.

Caputium quadratum, à B. P. Franciſco inſtitutum, quandiu in Ordine floruerit, indagatur. Dem. 7. 1. 2. & per tot. An auctoritate alicuius Pontificis, aut Capituli Generalis ſublatum fuerit, ac mutatum. Demonſt. 8. 1. & per tot. Franciſci Coriolani opinio de Ioanne XXII. refellitur. ibid. 1. 2. 3. A Ioanne XXII. nullo anathemate percuſſum, aut immutatum fuiſſe, conſtanter, ac multipliciter probatur. ibid. 4. 5. & per tot. Ab Vrbano VI. immutatum fuiſſe, reprobatur. ibidem 10. A D. Bonauentura in Capitulo Narbonæ non fuiſſe commutatum perſpicuè traditur. Dem. 9. 3. Oppoſitæ rationes conuelluntur. ibid. 5. 6. & ſeq. Sua mutationis, ac corruptionis tempora habuit. ibid. 11. Senſim dilapſum oſtenditur. ibid. 11. 13. & ſeq. Circa annum 1400. prior illius forma deperdita. ibidem 22. 23. Rotundum, cum lunula, à B. P. Franciſco haud inſtitutum demonſtratur. Dem. 2. 21. & per tot. Oppoſitæ rationes refelluntur. Dem. 3. 2. 3. & per tot.

Caputij quadrati forma à B. Francisco inſtituta, ac Minoribus perpetuò præſcripta, aſſeritur. Dem. 4. 1. & per totum. Sex Argumentorum Claſſes, ad huius rei probationem inſtruuntur. ibid. 3. Prima, ex Regula. ibid. 4. 5. 6. Secunda, ex propriis B. P. Franciſci, ac Sociorum Caputiis. ibid. 7. 8. & per totum. Tertia, ex Antiquis picturis, & imaginibus B. P. Franciſci, & aliorum. ibid. 12. & per totum. Quarta, ex variis Apparitionibus S. Franciſci, S. Antonij Vlyſſiponenſis, & aliorum quadrata Caputia gerentium. ibid. 930. 931. Quinta, ex variis Caputij quadrati miraculis, diuina virtute patratis. ibidem. 931. per tot. Sexta, ex conſentientibus priſcorum, & recentiorum Auctorum teſtimoniis. ibid. 933. per tot. Menſura quanta eſſe debeat, demonſtratur. Dem. 4. 113. 114. 121. 122. 123. Ipſius vſus ante B. P. Franciſcum omnibus ferè Ordinibus communis. ibid. 125. Cum Habitu coniunctum eſſe debere, pluribus aſſeritur. Dem. 5. per tot.

Caputio quadrato S. Antonium Vlyſſiponenſem vſum fuiſſe apertè demonſtratur. Dem. 6. 1. 2. 3.

Catharina Ciboa Camertium Ducilla. Anno 1525. 78. Matthæum de Baſſo ſingulari deuotione proſequitur. ibid. Grauiter Matthæi vincula accepit. ibid. 19. Minaces ad Ioannem Faneſtrem Prouincialem Miniſtrum literas ſcribit, vt Matthæum è Carcere ſoluat. ibid. Guardianum Camerinenſis Conuentus verbis obiurgat. ibid. Matthæum è carcere redeuntem humaniſſimè excipit. ibid. 34. A Matthæo, quid noua illa Habitus forma præſeferat, ſciſcitatur. ibid. Ab eo veram B. P. Franciſci habitus formam addiſcit. ibid. Reformationis futuræ ab eodem Myſterium audit. ibid. 34. Mulier pietate inſignis, atque erga B. P. Franciſcum deuotione ſingularis. Anno 1526. 34. Pro Capucinorum Reformatione Deum precatur. ibidem. Ob primæuam B. P. Franciſci Habitus formam reſtitutam lætatur. ibid. Ad Pontificem, & Cardinales pro impetrando Diplomate literas exarat. ibid. 37. Camerini Capucinis Conuentum ædificat. Anno 1531. 19.

Catharina Ciboa Camertium Ducilla humanis, ac diuinis literis erudita. Anno 1525. 36. Nouæ Capucinorum Religionis propugnaculum aſſeritur. ibid. Miniſtri calumnias literis apud Pontificem abſtergit. Anno 1527. 37. Matthæum, ac reliquos maximè apud Pontificem commendat. ibid. 37. poſt peſtem, fratres inuiſit. Anno 1528 46. Fauſta Capucinorum Reformatione ominatur. ibid. Capucinos apud Pontificem literis commendat. ibid. 47. Concionatores à Ludouico impetrat, qui in Camerenſi ditione Verbum Dei diſſeminant. ibid. 47. Poſt viri obitum totam ſe pietatis operibus addicit. ibid. 49.

ob Capucinorum eiectionem, Romam aduolat. Anno 1534. 24. De eorum reuocatione cum Pontifice agit. ibidem.
Catharina Ciboa trium ſummorum Pontificum neptis aſſeritur. Anno 1528. 56. Doctrina, & eruditione inter fœminas, illuſtris, ibid. Græca, Latina, atque Hebræa lingua præſtat. ibid. Pietate, ac liberalitate erga pauperes inſignis. ibid. Religione in Deum eximia. ibidem. Capucinorum Religionem ſummo ſtudio, ac beneuolentia complectitur. ibid. Florentiæ bonis operibus plena extremum diem claudit. ibid. Illi Epitaphium ab Alberico Maſſæ Principe ponitur. ibid. 56.
Catharina Medicea, Galliæ Regina in Ordinem beneuola. Anno 1575. 6.
S. Catharinæ apud Calabros Conuentus extruitur. Anno 1580. Illius ædificatio Miraculis illuſtratur. ibidem 4.
Caraffarum familia in Neapolitano Regno illuſtriſſima, aſſeritur. Anno 1532. 5. Multæ ditiones, ac plerique tituli, quibus olim cohoneſtata fuit, enumerantur. Ibidem. Paulo 4. Summo Pontifice, ac Pleriſque Cardinalibus exornatur. ibid.
Carbonarius Religionis antiquum ſigillum inter dumeta reperit, & Matthæo tradit. Anno 1525. 19.
Carnes, Oua, Caſeus à Capucinis non mendicanda. Anno 1529. 30.
S. Carolus Borromeus nonnullos Capucinorum Conuentus fundat. Anno 1560. 3. Singularis illius erga Capucinos humanitas ac beneuolentia. ibid. Capucinos ad laborantium obſequia poſtulat. Anno 1576. 14. Varia per Agri Mediolanenſis loca illos deſtinat. ibid. 15.
Carolus V. Imperator vitam cum morte commutat. Anno. 1558. 16.
Carolus Nonus, Rex Galliæ Capucinos in Galliam vocat. Anno 1575. 3. Ad Gregorium 13. Pontificem pro iis impetrandis ſcribit. ibid. Illius erga Catholicam fidem ardor commendatur. Anno 1573. 3.
Carolus Droſius Gallorum nomine Vici arcem occupat. Anno 1540. 5. Vir tyranus, ac perditus. ibidem. Concionatorem illum increpantem contemnit. ibid. Eidem comminatur, ibid. Diuino Miraculo terretur. ibid. 7. In ſcelere computreſcit. ibid. Arx Vici fulmine proſternitur. ibid. In Cereſolienſi conflictu miſerè occumbit. ibid.
Carpenſis Cardinalis, Ordinis Protector ex humanis excedit. Anno 1664. 4.
Carthuſienſes, & Camaldulenſes, non communes Eremitæ, ſed Monachi cenſendi. Anno 1528. 8.
Caſalis Piſtorum Conuentus, Deo annuente, fundatur. Anno 1574. 4.
Caſinchæ Conuentus S. Mariæ gratiarum apud Cyrneos non abſque diuino Miraculo fundatur. Anno 1576. 20.
Caſtitatis præclarum à Fratre exemplum erumpit. Anno 1569. 58.
Caſus & Fortuna, vbi Dei prouidentia elucet, ab humanis rebus arcenda Apparat. 63.
Ciboa familia vnde originem duxerit indicatur. Anno 1529. 50. Antiquiſſima deſcribitur. Ibidem. Inter Genuenſes familias illuſtris. ibid. E Græcia Oriunda. ibidem 50. Illuſtriſſimos Heroas, tum Eccleſiæ, tum Vrbi, peperiſſe demonſtratur. ibid. 50. 51. Innocentio 8. Pontifice illuſtris aſſeritur. ibid. Innocentium Cardinalem virum præclarum profert. ibidem 51. Maſſæ, & Carrariæ principatu fruitur. ibidem.
Ciborum in Capucinorum menſis frugalitas. Anno 1529. 26.
Cingulum Ordinis ſune compactum, pleraſque fœtas mulieres è partus doloribus liberat. Anno 1554. 51. 52. Cannabaceum aſſeritur. Anno 1580. 54.
F. Cæſarius Spirenſis S. P. Franciſci Diſcipulus, Sylvas, ac lucos habitat. Anno 1528. 8. Primam Ordinis Reformationem excitat. ibid. Cæſarenos ab eo dictos inſtituit. ibidem. Inter Minores Fratres adnumeratur. ibid. 8. fol. 9. 7.
Cellæ apud Capucinos claue non claudendæ. Anno 1529. 55.
Charitas inter virtutes præcipua. Anno 1548. 3. Operis exhibitione probatur. ibid. Omnem diuinæ, & Seraphicæ legis obſeruantiam complectitur. ibid. Illam ſimulantes ſuggillantur. ibid. Vera quibus ſignis dignoſci queat. ibid. 4. Ficta quibus teſtimonis probetur. Ibid. 5.
Charitatis perfectæ exemplum diuino Miraculo commendatur. Anno 1557. 30.
Chori Religio Angelorum Religionem imitatur. Anno 1569. 10. Poſt Sacra votorum vincula, nihil ea præſtantius. ibid. Ea non inertium, aut ignauorum, ſed perfectorum eſſe oſtenditur. ibid. Illam Hæretici, qua ratione infectétur. ibid. 11. Abſque illa Religio imperfecta. ibid. Vociferationis, ſeu Iubilationis Hoſtia aſſeritur. ibidem.
Chriſti Saluatoris Vita, quàm neceſſitatibus plena. Anno 1529. 4. Omnibus, ac præſertim Fratribus Minoribus imitanda. ibidem.
Chriſtus Ioanni à Metymna campeſtri apparens, Religionis ſtatum indicat. Anno 1544. 12. Religionem ſe ſummopere diligere affirmat. ibidem 12. 13. Religionem ob ſimplicitatem, paupertatem, & Regularem Obſeruantiam commendat. ibid. 15. Maioribus ſceleribus contaminatos à Religione à ſe eiiciendos aſſeuerat. ibid. Æſini Generalis ſtudia, pro Religione laudat. ibid. Vera Regulæ Obſeruantia, qua via quærenda ſit, docet. ibid. 16. Indiſcretos, ac crudeles Paupertatis zelatores ſuggillat. ibid. Diuinum ſpiritum ad Regulæ Obſeruantiam neceſſarium autumat. ibid. Rerum prouiſionem damnat. ibid. 18. Singularem, & omnimodam Fratribus prouidentiam pollicetur. ibid. 19. Conſtitutiones Religionis à ſpiritu ſuo profectas confirmat. ibid. 20. Totos ab ipſius prouidentia, & voluntate nos pendere vult. ibid. 20. 22. Animum ab omni cupiditate cuſtodiendum monet. ibid. Inter Crucis dolores, nomen ſuper omne nomen à Patre accipit. Anno 1532. 28. In humanum genus ira percitus, Beatiſſimæ virg. precibus placatur. Anno 1514. 25. 26. Simul cum B. Virgine, & S. Franciſco, Dominico apparens, grauia Ludouico Foroſemp. comminatur. Anno 1536. 5.
Chriſtus Hiſpano Fratri apparens, quorundam Fratrum Ingratitudinem carpit. Anno 1546. 5. Aliorum ſpiritualem languorem, ac tepiditatem ſuggillat. ibidem. 6. Iracundiam comprimendam monet, antequam in odium degeneret. ibidem 7. Illos damnat, qui iras nunquam ex animo remittunt. ibid. Illatas iniurias cum gaudio ſuſtinere docet. ibid. Bonum Religionis nomen zelantes, ſe diligere affirmat. ibidem.
Chriſtus Ioanni renelat, illos ſe chariſſimos habere,

Index Alphabeticus

qui ſe integrè ipſius prouidentiæ, ac volũtati committunt. Anno 1544.18.19.22. Cur Minores Fratres bonis omnibus expoliauerit, cauſam reddit. ibid.19.Diuinæ Sapientiæ arcana curioſiùs non inquirenda docet.ibid.22.Præter vnum diuinæ glorię obiectum,nihil quærendum eſſe admonet. ibidem. Capucinorum Religioni abſque ſua volũtate,prædicationem haud interdictam affirmat.ibid. Huius rei cauſam reddit. ibid.22.23. Prædicationis officium ſe Religioni redditurum aſſeuerat. ibid.23. Curioſos Prædicatores, Regularémque obſeruantiam negligentes grauiter reprehendit. ibid. Inter amicos ſuos diſcrimen indicat.ibid.24.25. Capucinorum Congregationem à ſe plantatam, atque inſtitutam aſſerit.ibid.26. Quantopere ab eo dilecta ſit, ex aliorum Ordinum comparatione demóſtrat. ibid. Idem ex variis tribulationibus illi immiſſis oſtendit. ibid. Ipſius amplificationem prænunciat. ibidem.Reuelationes à ſe factas confirmat.ibid.27. Quid de Obedientia ſucceſſori B. Franciſci præſtanda Fratribus ſentiendum ſit, docet, ac præſcribit.ibid.Vera Ordinis Minorum ſucceſſio vnde petenda ſit, declarat. ibid. Quinam in B.P.Franciſci ſemine cenſeantur,aperit. ibidem. Omnium corda ſcrutatur,& vocationem diſponit.ibid.28. Ob altiſſimum vocationis donum, atque alia beneficia à fratribus gratitudinem exquirit. ibid.30. Quænam ad perfectam Regulæ obſeruantiam ducant, fusè docet.ibid.30.31.32.34. Cordis munditiam à Congregationis huius fratribus exigit. ibid.31. Ambitionis, ac ſuperbiæ vitium quàm maximè in Religione oderit,explicat.ibid. 32. Spiritum Domini ad Regulam perfectè obſeruandam, quærere, atque à Deo poſtulare docet. ibid. 33. Duo perfectorum fratrum genera diſtinguit. ibid.34. Quinam à Domini ſpiritu in Religione agantur, indicat. ibidem 35.Catholicam fidem ab omnibus tenendam commendat. ibid.36. Ad Scripturarum intelligentiam quo ſpiritu accedendum ſit,inſtruit.ibid.37. Hæreſes cur in Eccleſia graſſari permittat, cauſas explicat.ibid. Ignis purgatorij veritatem, & pia pro Defunctis ſuffragia fratribus commendat. ibid. 38. Reuelationes Ioanni Factas velut diuinas probat. ibid.39.40. Cur hæc Ioanni reuelauerit, & quorſum,aperit. ibid.40.

Chriſtum Barbam promiſiſſe, pluribus teſtimoniis aſſeritur.Anno 1528.16.fol. 100.

Chriſti crucifixi imaginem primùm Capucini Concionatores in ſuggeſtu ponunt.Anno 1528.47.

Clauſtrum Monaſticum Paradiſus à Patribus appellatur. Appar.6.

Clemens ſeptimus,vir grauis,prudens,& in rebus gerendis tardus inſinuatur. Anno 1525.11. A Deo motus aſſeritur.ibid. Quadratum Caputium Matthæo indulget, & Diploma pollicetur. ibidem 9. Veram, ac germanam Franciſcani habitus formam Orbi reſtituit. ibid.12. ſummæ in rebus gerendis auctoritatis aſſeritur.Anno 1528.52. à Columnenſibus, ac Cæſarianis quamplurima perpeſſus. ibid. Carolum V. Bononiæ coronat. ibid. Catharinam Mediceam Henrico II. Gallorum Regi Matrimonio collocat.ibidem. Catharinam Ciboam,Neptem Ioanni Mariæ Verano coniugio copulat. ibidem. aduersùs Capucinos concitatur. Anno 1534. 16. Inter contrarias cogitationum vndas fluctuat. ibidem. Capucinorum Religionem delere ſtatuit. ibidem. Ab ea deliberatione Cæli prodigiis terretur.ibidem 17. Prodigiis perterritus conſilium mutat.ibid.Capucinos ad tempus ab vrbe eiicit,vt aduerſariis ſatisfaciat. ibid.18.19. Eoſdem in vrbem reuocat. ibidem 27. Diem extremum claudit. ibidem 34.

F. Clemens à Bocherio Laïcus Angelica puritate inſignis. Anno 1577.10. Virginitatem ad obitum vſque illibatam ſeruauit. ibidem. Clara circa lumbos luce, in Oratione circunfuſus cernitur. ibidem.

Clericus ex Capucinorum Ordine pro tuenda caſtimonia à mulieribus trucidatur.Anno 1567.35.

Commiſſarius,cum ProuincialiMiniſtro inito cõſilio, duabus fratrum turmisCapucinos proſequitur.Anno 1532.86. Ducem Nucerinum adit, & à Capucinorum patrocinio abſterrere nititur. ibidem 31. Excommunicationem Apoſtolicam Duci comminatur. ibidem 33. Plura aduersùs Ludouicum, ac ſocios, ob eorum ab Ordine ſeparationem, comminiſcitur. ibidem. Cum Ludouico Rhegino, ac Bernardino Georgio diſceptat. ibidem 35.36. & ſeq. Paupertatis in Ordine vitiatæ tranſgreſſiones excuſat. ibidem 36. Panni mollitiem in Ordinem inuectam inani excuſatione defendit. ibidem 39. Ordinis deſertionem Ludouico, & Bernardino exprobrat.ibidem. In Quadratum Caputium inuehitur. ibidem. A Capucinorum oppugnatione animum,renocat.

Concilium Tridentinum inchoatur. Anno 1545.30. In eo Minorum Conuent. & Obſeruantium Generales, de Religionis ſigillo contendunt. ibidem. ibid. In eo Bernardinus Albenſis virtute, & ſanctimonia elucet.ibidem. Religionis ſigillum conſtanter recuſat. ibidem. Capucinorum Religio in eo, legitimus B. P. Franciſci fœtus agnoſcitur. ibidem. ſermonis elegantiam ſectantes, ab Euſebio Generali ad ſimplicitatem reuocantur. Anno 1555.2.

Concionatores Dei Verbum prædicantes,quales eſſe debeant. Anno 1529.36. Paucos ſecum libros deferant.ibidem. Audientium vtilitati ſtudeant.ibid. apud Capucinos quales eſſe debeant. Anno 1529.81. Vim ex Oratione ſibi vendicant.ibidem. Vitia, & virtutes prædicare debent.ibidem. Curioſa prædicantes, ac Regularem obſeruantiam minùs curantes à Chriſto reprehenduntur. Anno 1544.23. Nihil præter Domini gloriam ſpectare debent. ibid.23. Quinam Chriſto chari.ibid.

Concionatores Capucinorum Theologicis articulis propoſitis, de fide examinantur. Anno 1545.2.Articulis aptè reſpondent. ibidem 5. Iis prædicationis officium reſtituitur. ibid.27. Illis a Cælo amplior gratia ad prædicandum accedit. ibidem 28. APopulis velut cæleſtes nuntij excipiuntur. ibidem.

Concionatoris noſtri eximius pro Catholica Religione zelus. Anno 1555.27.

Concupiſcentia oculorum cum vrbe comparatur, quæ ſquallidos Ciues alit. Anno 1537.121. Nihil illi ad ſaturitatem ſufficit. ibidem. Carnis cum Cœnoſa Planitie comparatur. Anno 1537. 121.

Confeſſiones ſæcularium hominum,ex inſtituto apud Capucinos non audiuntur.Anno 1529.40.

Rerum & Verborum.

Congregatio à Ludouico Aluacinæ conuocatur. Anno 1529. 2. 3. in eam duodecim tantùm Fratres conueniunt. ibid.

Congregatio Clericorum Regularium S. Pauli decollati inſtituitur, ac plurimis à ſummis Pontificibus facultatibus illuſtratur. Anno 1533.19.

Conſtitutiones Capucinorum à Spiritu ſancto profectæ probantur. Anno 1529. 14. Regulæ incolumitati quàm neceſſariæ. ibidem. 12. Antemurale Regularis Obſeruantiæ aſſeruntur. ibid. Indicto omnibus Ieiunio,& Oratione conſcribuntur. ibid. Ob variam temporum exigentiam aliqua ex parte immutatæ. ibid. 14. Quæ Aluacinæ conditæ ſunt propriis verbis, ex Italico in Latinum tranſlatis, referuntur. ibid. 15. & ſequent. ſub Ludouico tantùm promulgatæ. Anno 1529. 73. Prælo Mandantur. Anno 1552. 20. Apud Capucinos publicè in Refectorio legendæ. Anno 1529. 72. Earum Obſeruantia ſuperioribus commendatur. ibid. iterum auctæ in lucem eduntur. Anno 1575.2.

Conuentus Aluacinæ, & Foroſempronij à Ludouico extruuntur. Anno 1529. 1. S. Euphebij Neapolitanæ Vrbis commendatur. Anno 1530.15. Ter Generalia comitia in eo celebrata aſſeruntur. ibid. Mariæ longæ opera ædificatur. ibid. Quo auctore extructus fuerit, citra dubium aſſeritur. ibid. 16. Dauidis Romæi de huius Conuentus Auctore ſententia repellitur. ibidem. 16. 17. 18.

Conuentus qua conditione apud Capucinos recipiantur. Anno. 1529.56. Qua paupertate, & ſimplicitate ædificandi. ibid. 57. Extructi cùm offeruntur,non recipiendi, niſi humiles ſint, & pauperes. ibid. 59.

Corona eorum, qui peſto laborantibus miniſtrant, Martyrio ſimilis. Anno 1526. 45.

Corſica Maris Mediterranei Inſula. Anno 1540.2. Cur Cyrnus appellata. ibid. Incolas alit ad vindictam procliues, ſed erga B. Franciſcum deuotos. ibidem.2.

Coſmas à Mattina, Sacerdos, egregius Chriſti miles. Anno 1577. 11. graues in morte à Dæmone tentationes ſuſtinet. ibid. Cælorum Reginam è Cælo ſibi auxiliantem cernit. ibidem.

Crimen verum, ſed amarulento animo ad ſuperiorem deferens, in damnationis periculum incidit. Anno 1563. 2. Purgatio igne per triginta annos à Deo plectitur. ibidem.

Crux erecta Grandinem ab AgrisCamplienſibus effugat. Anno 1564. 58.

D.

F. DAmianus Bergomas omni virtute ornatus aſſeritur. Anno 1576. 32. Ante mortem cæleſtis gloriæ, viſione patitur. ibid.

F. Daniel Leontinus Bernardum ſocium cælum ſcandentem in morte cernit. Anno 1554.2. S. Ioſephum, ac pleroſque alios ſibi in morte obuiantes videt. ibid. Animam piè Deo reddit. ibidem.

Dauidis Romæi de Capucinis teſtimonium. Anno 1529. 91. 92.

Dæmones ſub Ceruorum forma Hortulanum inobedientem opperiunt. Anno 1559.12.13.

Dæmones ob Nouitiorum à Religione egreſſum exultant. Anno 1576. 57. Cruce Horologio affixa fugantur. ibid. 62.

Dæmon ſub Sardi Fratris ſpecie Thomam Generalem in familiam concitat. Anno 1561. 4. Ipſius ars detegitur. ibid. Sub propinqui ſpecie Religioſum fallit. Anno 1557. 24. Morientem Fratrem accuſat, quod funem ex pilis contextum pro cingulo gerat. Anno 1580. 54.

F. Deodatus à Ripa Tranſona, Sacerdos Oratione, & charitate eximius. Anno 1566. 36.

Deus, cùm infirmos ad virtutem excitat, ſibi triumphum parat. Apparat. 50. Piſcatores, & Publicanos ad Eccleſiæ fundationem vocat. ibid. 51. Quare non alios, cauſa ab Ambroſio, & Auguſtino redditur. ibid. Fide, Spe, & Charitate colitur. Apparat. 1. Quando mala vrgentia expulſurus eſt, tunc grauiora inducit. Anno 1524. 17. Cur mala interdum in Eccleſiam exundare permittat. ibid. In ea à malis purganda, admirabilis illius ſapientia declaratur. ibid. Ad antiquam Eccleſiæ faciem reſtituendam Capucinorum Reformationem excitat. ibid. Anno 1524 17. interdum Angelorum, quandoque hominum miniſterio ad opus ſuum patrandum vtitur. Anno 1526. 9. & 10.

Dei plantatio nunquam infructuoſa. Anno 1553. 19. Stabilis, ac diuturna aſſeritur. ibid. Pro Minorum Ordine tuendo cura oſtenditur. Apparat. 31. Erga Eccleſiam prouidentia admirabilis, cùm eam maioribus impietatum, atque Hæreſum tempeſtatibus iactari permittit. Anno 1524. 21. Cur Petri Nauiculam in tranquillo nauigare non ſinat, Chryſoſt. verbis declaratur. ibid. In Fratres prouidentia Miraculo comprobatur. Anno 1575.55. Antiquus operandi modus, Infirma mundi eligere, vt cõfundat fortia. ibid. In eo mirabilis illius ſapientia declaratur. ibid. 50. In Moyſe eligendo quàm præclarè eluxerit. ibid. Conſilia in varia hominum vocatione expenduntur. Anno 1562. 4. In eleemoſynam pauperibus erogantes liberalitas, exemplo declaratur. Anno 1576. 63.

Dei vox è Cælo Matthæum orantem alloquitur. Anno 1524. 57. Quo illa ſpectaret, explicatur. ibid. Erga Fratres prouidentia in Conuentu Schij Miraculo demonſtratur. Anno 1540. 11. prouidentia Fratribus in itinere languentibus Miraculo ſuccurrit. Anno 1577. 32. Erga Fratres prouidentia in Conuentu montis Rotundi, Prouinciæ S. Angeli, Miraculo oſtenditur. Anno 1548. 40. Eadem erga duos alios Fratres exaratur. Anno 1549. 12. Eadem erga quatuor alios. ibid. 13. in Reformationis perſecutionibus conſiliũ aperitur. Anno 1527.3. In debellandis Aſſyriorum caſtris, quo bellandi genere vſus fuerit. ibid. 8. Prouidentia erga Fratres Niue obſeſſos Miraculo panditur. Anno 1567. 35.

Dei Miraculo Vibis cuiuſdam ſcandalum à Fratribus ortũ tollitur. Anno 1573.36. Eiuſdem Prouidentia Fratribus in ſumma rerũ neceſſitate ſubuenitur. ibi. 37. In Nouitios à Religione deſciſcentes vindicta pluribus exẽplis explicatur. Anno 1576. 57.58. 59. Eiuſdem in vinum Fratribus denegantem pœna. ibid. 60. In Fratres niue obſeſſos prouidentia. ibid. 61. prouidentia, in Sigilli traditione, quæ à Carbonario Matthæo facta fuit, expenditur. Anno 1525. 20.

Defunctus ab Inferis excitatus, à peccatis abſoluitur, & iterum obdormit. Anno 1571.8.

Defunctorum corpora magna cum honeſtate ac veneratione tractanda. Anno 1572. 4.

Index Alphabeticus

Diabolus ſemper primordia bona pulſat. Apparat. 42. Sub Draconis myſterio Minorum Religionem perſequitur. ibid. Sub Monachi forma Breuiarij raptorem, ac contumacem fratrem ſecum rapit. Anno 1569 4.

Diaboli in Minorum Ordinem conſilia olim agitata referuntur. Anno 1524. 45.

Diuinorum operum duo genera diſtinguntur. Anno 1527. 9.

Diuinæ Prouidẽtiæ Miraculo Viniolæ Capucinis ſuccurritur. Anno 1574. 36. Diuinæ Sapiẽtiæ opera, quibus in rebus potiſſimùm eluceant. Apparat. 50. In Eccleſiæ Chriſtianæ exordio præclariſſimè declarantur. ibidem. 51.

Dionyſius Mediolanenſis cum F. Remigio in Galliam mittitur. Anno 1573. 3.

Diploma Pontificium Ludouicum Matthæum, &c. ab Ordinis Obſeruãtia eximit, & ſub Ordinariis locorum conſtituit. Anno 1526. In Eremis viuere permittit. ibid. Ab Apoſtaſiæ ſcelere eoſdem liberat. ibid. 45.

Diſcalceati Fratres Hiſpaniæ ad Capucinorum obedientiam anhelant. Anno 1567. 10.

Diuitiæ quænam incommoda ſecum ferant, declaratur. Anno 1551. 18. 19. Sitim ac cupiditatem augent. ibidem. ibid. Tam honeſtati, quàm improbitati ſeruiunt. ibidem. 19. Homines fallunt, & meliori ſpe fruſtrantur. ibidem. Vera bona non exiſtimanda. ibidem.

Doliorum vſus apud Capucinos expellitur. Anno 1529. 32.

S. Dominicus, & S. Franciſcus ad Orbis remedium à Deo excitati. Anno 1524. 6.

Dominicus Cupis, Cardinalis Tranenſis, nouis Comitiis Pontificia auctoritate præſidet. Anno 1536. 2. Fratres ad Electionem ritè peragendam hortatur. ibidem. Tertium ſe in Comitiis Scrutatorem exhiber. ibidem. Bernardini Aſtenſis Generalis, ac Definitorum electionem confirmat. ibid. 2. Ludouicum ad Generalis obedientiam prouocat. ibidem. 3. Dominico à Domodoſcella fandi facultatem tribuit. ibidem 5. Iterum Ludouicum monet. ibid. 7. Ludouicum inſanientem è Capitulo expellit. ibid. 10. Fratres ob Ludouici caſum conſternatos, conſolatur. ibid. Fratres ad virtutum perſeuerantiam hortatur. ibid. 11. 12. A Pontifice Diplema impetrat, quo Bernardinus Generalis in Officio confirmatur. ibidem. 13.

F. Dominicus à Molochio, inſignis puritatis & innocentiæ commendatur. Anno 1555. 23.

F. Dominicus Bononienſis Sacerdos ex Obſeruantium Ordine ad Capucinos Migrat. Anno 1551. 55. Summam vitæ auſteritatem complectitur. ibidem. Miraculis clarus ex humanis excedit. ibid. 53.

F. Dominicus à Domodoſcella, Chriſtum, in Capitulo, cum B. Virgine, & S. Franciſco apparentem, & Ludouico grauia comminantem cernit. Anno 1536. 5. Domini verbis Ludouicum coarguit. ibid. Prophetico more ter ſe humi voluntat. ibid. Ludouico electionem à Religione prænunciat. ibid.

F. Donatus Aletinus omnium virtutum laude inſignis. Anno 1539. 51. Cum Virgine Deipara ſæpè colloquitur. ibid. Ipſius corpus poſt mortem ſuauiſſimo odore fragat. ibid. 52.

Dubia quædam, ob Concilium Tridentinum exorta, ad Pontificem referuntur. Anno 1566. 2.

E.

Eccleſia Chriſtiana quam debile principium habuerit, explicatur. Apparat. 51. Piſcatores, & Publicanos fundatores ſibi vendicat. ibidem. Aliquorum lapſu non denigratur. Anno 1543. 37. 38. Cur eam Deus in tranquillo nauigare non ſinat, Chryſoſtom. verbis aperitur. Anno 1524. 21. Cùm ea Maioribus pietatum, & Hæreſum tempeſtatibus iactatur, admirabilis in eam Dei prouidentia declaratur. ibidem. Anno 1514: 21.

Eccleſiæ gloria à Piſcatorum vocatione orta. Apparat. 56. Eiuſdem tempora poſt duodecimum ſæculum ſceleribus redundantia deſcribuntur. Anno 1524. 5. Facies poſt decimum quintum ſæculum, vitiorum colluuie fœdata. Anno 1524. 8.

Eccleſia Redemptoris Venetiis magnificentiùs extruitur. Anno 1578. 10. Capucini ab ea recedere tentant. ibid. Ad eam adminiſtrandam à Pontifice Diplomate compelluntur. ibid. 11.

Eccleſiarum ſuppellex apud Capucinos, quàm pauper, ac tenuis eſſe debeat. Anno 1529. 69. 70. Munda ſemper, ac nitida. ibid. Apud Capucinos cultus pauper, ac nitidus commendatur. Anno 1529. 80.

Eleemoſina Fratribus data diuino Miraculo commendatur. Anno 2560. 17.

Eleemoſinam Fratribus largientes à grandine liberantur. Anno 1577. 36.

F. Eleemoſinarius ob inobedientiæ, & propriæ voluntatis vitium, à Deo damnatur. Anno 1566. 38.

Electio Superiorum qua ſimplicitate in Capitulis peragenda. Anno 1529. 61. Quomodo agenda, Chriſti exemplo demonſtratur. Anno 1529. 8.

Eleonora Concubleta Ducilla Nucerienſis pietate ac virtute inſignis. Anno 1532. 10. In Pauperes liberaliſſima. ibid. Primum quadratum Caputium apud Calabros ſua manu præſcindit, & conſuit. ibid. Deuotione erga Capucinos ſingularis. ibidem. Ipſius ſtirps, ac familia illuſtratur. ibid.

Eloquentiæ quanta ſit vis. Anno 1527. 27.

Emmanuel Philibertus Sabaudiæ Regulus erga Capucinos benevolus. Anno 1576. 3. Plurimæ pietatis commendatur. ibidem. Matthiæ Commiſſario tres Conuentus fundandos proponit. ibidem. Eo referente Camberij Conuentus fundatur. ibid. 4.

Epiphaniæ Ieiunium illuſtri Miraculo à Deo commendatur. Anno 1558 17.

Equitare, quando, & quomodo apud Capucinos permiſſum. Anno 1529. 51.

Eremus perfectorum Schola aſſeritur. Anno 1528. 10. Ipſius laudes à B. Laurentio Iuſtiniano decantatæ. ibid. 8. fol. 99. Illius præconia & encomia narrantur. Anno 1532. 14. Ea inuiſibiles oculos habet, quibus Deum intuetur. ibid. Familiariùs Deo gaudet. ibid. 15. Eorum, qui illas incolunt, fœlicitas enarratur. ibid. 14. 15.

Eremus Paſcilupi Camaldulenſium deſcribitur. Anno 1526. 74.

Eremitica vita Religioſis viris quid conferat. Anno 1528. 10.

Eremitæ communes quinam cenſendi. Anno 1528. 8.

Error errorem fouet. Dem. 1. num. 1.

F. Euangeliſta à Canobio Vicarius Generalis eligitur.

Rerum & Verborum.

Anno 1564. 1.Cardinalem Vrbinate Protectorem poſtulat. ibid. 5.

Euchariſtiæ ſacræ Religio, & adoratio illuſtri Miraculo comprobatur. Anno 1575.31. Veritas, ac Fides Miraculo comprobatur. Anno 1571.9.

Exemplum fratris cuiuſdam inter Obſeruantes narratur, ob quinque Roſaria Superiori non manifeſtata damnati. Anno 1550.17. Alterum Guardiani ob Conuentus mutationem, ac noui ædificationem condemnati refertur.

Exempla Maiorum quantam erga Poſteros vim habeant. Anno 1547.16.

F. Euſebius Anconitanus Vir omnium virtutum laude illuſtris. Anno 1569. 37. Nobiliſſimis ortus Natalibus. ibidem. Ex Obſeruantium familia ad Capucinos tranſgreditur. ibid. Cœleſtibus virtutibus animum exornat. ibid. Generalis Vicarius Capucinorum eligitur. ibid. Ipſius in Religionem ſtudia exarantur. ibidem. 38. Ob humilitatem Generalatus dignitatem fugit. ibidem. 39. A Cardinalatus honore fugiens declinat. ibidem. 40. Coquinæ Præfectum ab indiſcreta auſteritate ſua prudentia auocat. ibidem. Fratris defuncti Anima ab eo ſuffragia petit.ibidem. 41. Diuini honoris quàm zelo æſtuaret, exemplo oſtenditur. ibid. 42. Gulæ cupiditatem præclaro exemplo cohibet. ibid. 43. Variis miraculis illius ſanctitas comprobatur. ibid. 44. Mulier ipſius veſtis fimbriam inter vbera reponens, lacte, quo carebat, abundat. ibid. Suo Cingulo Mulierem à partus dolore liberat. ibidem. 45. Ortam Cœlo tempeſtatem ſua Oratione ſedat.ibid. 46. Aegrotanti Coturnix à Dei prouidentia miniſtratur. ibidem. 47. Propheriæ ſpiritu clarus fratri cuidam futuras angùſtias prædicit. ibidem. Dies illi obitus à Deo reuelatur. ibid. 49. Humilitatis ſigna in morte exhibet. ibidem. 50. Scapetiani ſupremum diem magna cum pietate obit. ibid. Ipſius corpus ad nonum vſque annum integrum & incorruptum à Deo ſeruatur. ibid. 51.

F. Euſebius Anconitanus Generalis paupertatis ſtudioſiſſimus. Anno 1553. 2. Simplicitatem in rebus etiam ſacris ſummoperè diligit. ibid. 3. Pleraque de Minorica paupertate, ac illius neceſſitate docet. ibid. Rerum diuinarum contemplationem, & orationem fratribus magnoperè ſuadet. ibid. 4. Vitæ auſteritate cæteris prælucet. ibid. 5. Paupertatem maximè ſectatur. ibid. Diuinæ prouidentiæ omnino confidendum docet. ibid. 6. Ipſius doctrina diuino Miraculo confirmatur. ibidem. 7. Omnem rerum prouiſionem à Monaſteriis proſcribit. ibid. 28.

F. Euſebius à S.Catharina Vir Sanctimonia illuſtris, ac potiſſimùm mentis puritate præſtans. Anno 1537. 84. Cum B. Virgine ſæpè velut cum Matre colloquitur. ibid. Mortæ Philocaſtri moritur, ac ſepelitur. ibid.

F.

FAbæ à Matthæo ſeminatæ miraculosè à Deo multiplicantur. Anno 1526. 4. Earum miraculo pleríque commoti ſæculo renunciare parant. ibid. 6. Apoſtolicæ prædicationis in Matthæo myſterium præſeferunt. ibid. 5.

Felis miniſterio Deus fratribus obſonium parat. Anno 1578. 31.

B. Felix à Cantalitio ab aratro ad Religionem Capucinorum euolat. Anno 1543.67.

F. Felix à Carauaſio Clericus, ob Humilitatem à Preſbyteratu abſtinet. Anno 1572.45. Sæpè B. Virginis colloquio fruitur.ibid. Obit ſanctimoniæ fama clarus.ibid.

F. Felix Meſſanenſis genere nobilis, virtute nobilior. Anno 1576.52. Ipſius in Religione amplexanda conſtantia commendatur.ibid. Prophetiæ ſpiritu à Deo donatus, futura prædicit.ibid.53. Polidoro Medico poſt mortem febris curationem impetrat.ibid. Beatiſſimam Virginem in morte cernit.ibid. Suauis ex ipſius corpore odor diffunditur.ibid.

Felicitas vera non in opibus quærenda. Anno 1551. 16.17.18.19. Non in re Bellica, ac Militia. ibidem. 20.21. Rationes redduntur.ibid. Non in corporis, ac ſenſuum voluptate. ibid.22.23.24. & ſeq. Vbinam quærenda ſit, aperitur.ibid.26. In ſummo bono collocanda.ibidem 27. In Cælo duntaxat repoſita. ibid.28. Ad illam quænam ſit homini via, explicatur.ibid.29.

Fœmina virili habitu inter Capucinorum Nouitios coopratur. Anno 1567.15. Sub Ioannis nomine in virtutibus proficit. ibidem. In morbum incidit, ac fœminam ſe in morte prodit. ibid. Piè in Domino obdormit, & illota, cum fratribus ſepelitur.ibid.

Ferrans Caraffa Nucerienſis Dux, prudentia & pietate clarus. Anno 1552.4. Ipſius ſtirps, & origo ſignificatur.ibid.5. Patrocinium Ludouici Rhegini ac Sociorum ſuſcipit.ibid. Primus ex Caraffarum familia à Carolo V. inter Hiſpaniæ Magnates refertur. ibid.6. Omnium ſtudioſorum Mœcenas aſſeritur. ibid. Res Capucinorum apud Calabros tuetur.ibid. Ad Prouinciæ Præfectum literas ſcribit. ibid. Ludouicum, & Socios Philocaſio hoſpitio excipit. ibid.9. Capucinos defendit, & Commiſſarium obiurgat. ibid.32. Diſceptationem inter Ludouicum Rheginum, & Commiſſarium mouet.ibid.33. Commiſſarij reſponſionem refellit.ibid.37. Commiſſario ſuadet, vt à Capucinorum impugnatione abſtineat.ibid.48. Capucinos ad conſtantiam hortatur. Anno 1532.49. Tiberium filium Romam cum literis mittit, vt Excommunicationem à Pontifice in Ludouicum & ſocios latam reuocandam curet. ibidem. Cubicularium cum Ludouico deſtinat, qui literas perferat. ibid.51.

Ferrariæ Conuentus à F.Benedicto Senenſe extruitur, & prima Bononienſis Prouincia fundamenta iaciuntur. Anno 1533.27. Alter in vrbe Entij Bentiuolij pietate extruitur.ibid.27.

Fetdinandus Imperator vitæ finem imponit. Anno 1564.21.

Feſti dies cur inſtituti. Anno 1559.12. Non violantur cùm res ad victum neceſſariæ quæruntur. ibidem. Propter hominem, non homo propter illos inſtitutus. ibid. In his à laborioſis operibus, præſertim apud Religioſos, quieſcendum.ibid.

Fides poſt Apoſtolos à Religioſis viris in Orbe propagata aſſeritur.In Appar.n.11.

Flagellatio fratribus conſueta à Deo miraculo comprobatur. Anno 1570. 8. Eam frater feruentiùs exercens cæleſte à Deo teſtimonium accipit.ibid. Dæmonem ab inſeſſa muliere expellit. Anno 1577. 31. Nocturna ſtatis diebus exercéda. Anno 1519.21.

Fortuna ab humanis rebus arcenda, in quibus Dei prouidentia elucet. Appar.63.

Index Alphabeticus

B. P. Franciſcus, Capucinorum auctor aſſeritur. Apparat. 67. 68. Solus omnium Minorum Patriarcha. ibid. 68. 69. Sui Ordinis Reformator. ibid. 70. Matthæo de Baſſo Capucinorum habitu indutus apparet. ibid. 70. Eremos, ac ſolitaria loca diligebat. Anno 1528. 10. 22. fol. 99. Quid in primo Capitulo Fratribus inculcauerit. Anno 1529. 5. Quàm illis ſummam Paupertatem commendauerit. ibid. Quid ſermone inſtituto illis perpendendum propoſuerit, commemoratur. ibid. 5. Ipſius Domus in Dei prouidentia fundata, ac paupertate ædificata aſſeritur. ibid. Certam, ac determinatam Habitus formam Fratribus Minoribus præſcripſit. Dem. 1. 1. Oppoſitum aſſerentes refelluntur. ibid. 2. 3. 4. & per totum. Id pluribus argumentis confirmatur. ibid. per tot. Non caſu Habitum Cruciformem ſibi ex paſtoritio ſago præſcidit. ibid. 3. Ludouico Rhegino Capucinorum Habitum indutus apparet. Anno 1532. 30. Eundem ad Reformationem ſtrenuè proſequendam hortatur. ibid. In Capucinorum Reformatione rediuiuus prædicatur. Anno 1524. 37. 38. Labentem Eccleſiam ſuſtentat. Anno 1524. 6. Regulam à Chriſto dictatam conſcribit. ibid. Minorum Ordinem ſuſcitat. ibid. Chriſtianum orbem ad præſtantiorem diſciplinæ formam reſtituit. ibid.

S. Franciſcus Eccleſiæ reparator à Chriſto inſtitutus. Anno 1524. 22. Minorum Ordinem diuinæ prouidentiæ conſilio excitat, vt dilabentem Eccleſiam ſuſtentet. ibid. Quod illi à Chriſto dictum fuit: *Vade Franciſce, repara domum meam, qua labitur:* ad totum Minorum Ordinem extenditur. ibid. Ipſius ſpiritus ad quod potiſſimùm ſe extendat. Anno 1524. 31. Ad Dei mentem perfectè elaboratus. In Apparat. n. 19. Chriſti imago, & ſimulacrum. ibidem. Quorſum à Deo in Eccleſia excitatus. ibid. n. 20. Nouus Eccleſiæ Atlas aſſeritur. ibidem. Ab eo Minorum Ordo inſtitutus. ibid. n. 21. Regulam à Chriſto Domino dictatam accipit. ibid. n. 20.

S. Franciſcus, & Dominicus, ad Orbis remedium à Deo excitati. Anno 1524. 6.

B. Franciſci Arbor Senis plantata vnde originem ducat. Anno 1553. 46. Variis Scriptorum teſtimoniis aſſeritur. ibidem. Ruſticus illam ſecuri aggrediens à Deo fulmine proſternitur. ibidem. 47. Ab incolis multa in veneratione habita. ibid. Varia miracula præſtat. ibid. Fulmine icta refloruit. ibid. Pleraſque ægrotantibus incolumitatem reſtituit. ibid. 48. Ad languores curandos efficax aſſeritur. Anno 1554. 49. Puluis ex ea eraſus Ægrotum curat. ibidem. Quanta veneratione digna ſit, equi genuflectentis exemplo demonſtratur. ibid. 47.

B. Franciſcus Politianus inter Minores Conuentuales ſanctimonia clarus, & Prophetiæ ſpiritu inſignis. Anno 1524. 36. Capucinorum Reformationem futuram prænunciat. ibidem. B. Franciſcum rediuiuum prædicat. ibid. 37. 38.

F. Franciſcus à Cartoceto Regularis Obſeruantiæ ſtudioſiſſimus. Anno 1525. 2. Longa virtute probatus. ibid. Eremum S. Iacobi à Miniſtro incolendum impetrat. ibid. Vitam ſanctitate plenam ducit. ibidem. Ordinis Reformationem futuram diuina reuelatione accipit. ibid. Vicino Matthæi aduentu in ſpiritu exultat. ibid. 3. Cœcitate ob effuſas lachrymas laborat. ibid. 2. Matthæi aduentum Pacifico Tertiario prænunciat. ibid. 3. Matthæum ſumma exultatione hoſpitio excipit. ibid. 4. Quadratum Caputium manibus attrectat, amplectitur, oſculatur. ibid. Deo ſummas gratias refert. ibid. Prophetico ſpiritu clarus. ibid. 5. Matthæi propoſitum, ac conſilium laudat. ibid. Eidem conſulit, vt ad tempus à Quadrato Caputio abſtineat. ibid. 5.

F. Franciſcus à Cartoceto inter Capucinos ſecundus. Anno 1526. 7. Puer cœleſtibus rebus delectatur. ibid. 8. ſæculo in florida ætate valedicit, & Obſeruantium Ordinem ingreditur. ibid. Regularis Obſeruantiæ ſtudioſiſſimus. ibid. Abſtinentiæ præſertim virtute præcellit. ibid. Virtutibus emicat. ibid. Regulæ obſeruantiam zelans, reformationem maximo ſtudio proſequitur. ibid. 9. S. Iacobi Eremum à Ioanne Faneſtri impetrat. ibid. Ob lachrymarum copiam cœcus efficitur. ibid. Lucidiſſimam viam in morte conſpicit. ibid. 10. Beatiſſimæ Virginis ante obitum viſione potitur. ibid. Sacramenta à Pacifico Tertiario ſuſcipit. ibid. In Eremo S. Iacobi diem extremum claudit. ibid. Capucinorum primus cœleſte regnum ingreditur. ibid. 11.

F. Franciſcus Titelmanus Vir illuſtris, manuum laborem Fratribus inculcat. Anno 1537. 105. Mendicationem, in laboris manuum ſubſidium, inſtitutam docet. ibidem. Quibus argumentis manuum laborem Fratribus commendaret. ibid. Calathos, ac Fiſcellas cum aliis conſtruit. ibid. 106. Curioſa fratrum opera damnat. ibidem. His incumbentes cum ſcarabeis cóparat. ibid. Regulæ expoſitiones, ipſam Regulam tenebris inuoluentes damnat. ibid. 107. Variæ illius virtutes exarantur. ibidem. 108. Vitæ ipſius auſteritas quanta. ibid. Paupertatis cupiditate flagrat. ibidem. Fratres à rerum curioſitate, facto, & exemplo reuocat. ibid. Ipſius charitas perfecta. ibid. 109. 110. Martyrio maximè flagrat. ibid. 111. Obitum ſuum Fratribus prædicit. ibid. 112. Anticoli in morbum incidit, quadragenariúſque in Domino obdormit. ibidem. 113. Glorioſus poſt obitum quibuſdam apparet. ibidem. 113. Cœleſtis de Franciſci gloria, Ioannis Cardeni viſus exaratur. ibidem. 113. 114.

Franciſcus Titelmanus Anticoli diem extremum obit. Anno 1537. 85. Ipſius vita, & geſta deſcribuntur. ibid. Ipſius ſtirps, & origo indicatur. ibid. 86. Louanium mittitur, ac literarum ſtudiis incumbit. ibid. Omnium ferè linguarum peritiam ſibi comparat. ibid. Literarum ſtudia ſumma cupiditate proſequitur. ibid. 87. Ad pietatem procliuis. ibid. In Obſeruantium Ordine conſcribitur. ibid. 88. In Religione virtutibus ſtuder. ibid. Publicus Louanij Profeſſor creatur. ibidem. Quamplurima tum in Philoſophos, tum in ſacros libros Commentaria edit. ibid. Voluminum catalogus exaratur. 89. In Eraſmum Roterodamum & Fabrum ſcriptis inuehitur. ibid. 90. Ipſius ſcripta fidei puritatem, & pietatem redolent. ibid. Reformationis ſtudio in Italiam proficiſcitur. ibid. 91. Pariſiis cum Franciſco à Soletro colloquitur, ſimúlque ad Capucinorum Reformationem adſpirant. ibid. 98. Romæ à Bernardino Aſtenſi Generali, Religionis gremio excipitur. ibidem. Publici Prælectoris honorem reſpuit, atque infirmis miniſtrare petit. ibidem. 99. Ægrotis mira diligentia, ac charitate miniſtrat. ibid. 100. Vix vnquam Latinum verbum profert, vt ſuperbiam, ac literarum faſtum deprimat. ibidem. 101. Proptio neglectui maximè ſtudet. ibid. Præclarum, ac dignum Titel-

manol

mano reſponſum iis redditur,qui eum ad librorum ſcriptionem compellerent.ibidem. Librum edit de exercitiis Religioſorum.ibid 102. Vicarius Prouincialis Romanæ Prouinciæ eligitur.ibid.104. In viſitatione quænam Fratribus potiſſimùm commendaret.ibid.104 105.

F.Franciſcus Titelmanus poſt obitum Bernardino Archidiacono lorica micante armatus apparet. Anno 1537.114. Eius rei myſterium declaratur. ibid.115. Ipſius Habitus ſegmen pletiſque Ægrotis incolumitatem præſtat.ibid.116. Illius ſegminis contacta mulier à diſſenteriæ morbo liberatur. ibid.117. Ierum Ioanni ægrotanti apparet, & viſionis myſteria recludit.ibid.121. Ipſius ſanctitatẽ Deus poſt mortem miraculis illuſtrat.ibid.123. Ipſius corpus poſt quartum ſepulturæ annum inter aquas ſolidum ac integrum reperitur.ibid. Ipſius quoque cato mollis ac membra flexibilia cernuntur.ibid. Suauiſſimum odorem effiant.ibid. Quamplurimis ægrotis ad ſepulchrum confluentibus incolumitatem præſtat. ibid.124.Archipreſbyter Anticolenſis ipſius manus contactu amiſſum oculi lumen recipit.ibid. Gollipium quod ſacrum illius caput alligit,mulierem ab oculorum morbo liberat.ibid.125.Alteram à gutturis morbo curat.ibid.126. Ipſius illuſtris apud pleroſque Scriptores memoria celebratur.ibidem.127. 128.129.130.131.

F. Franciſcus Æſinus ſimul cum Bernardino Aſtenſi inter obſeruantes Bullam ad Ordinis reformationem à Pontifice impetrat. Anno 1532.fol.176.n.70. A ſuis in Vmbria in carcerem traditur.ibid.Ex Minoribus de Obſeruantia cum Ludouico Foroſemp. de Religionis ingreſſu paciſcitur.Anno 1530.6.

Franciſcus Æſinus Vicarius Generalis eligitur. Anno 1543.18. Multarum virtutum laude commendatur.ibid. A B.P.Franciſco baculum itinerarium accipit,quo ad viſitationem pergat.ibid.19. Ipſius diligentia in Religione excolenda.ibidem.20. Ochini fæces omni ſtudio abſtergit. ibidem.21. Suſceptum onus reformidat, ac Deum pro eo rectè ſuſtinendo precatur. ibidem. 22. Sanctus Antonius Vlyſiponenſis mulieri apparens, Franciſcum ad labores animat.ibid.23. Religionem pedeſter,ac omni diligentia viſitat.ibid.23.24. Dum Fratribus ſermocinatur, ingens flamma è tecto erumpere cernitur. ibid.24. Rurſus dum ſermonem ad Fratres habet, ſtella præfulgida per Refectorij tectum diſcurrit. ibid.25. Quænam potiſſimùm Fratribus in ſermonibus proponeret.ibidem. Religionis agrum perfectiſſimè excolit, & ad fructum prouocat. ibid.26. 27. Ipſius vita virtute, & ſanctimonia plena. ibid. 28. Fratrum multitudinem ad Portiunculæ Indulgentiam cur Aſſiſium conuocauerit, cauſa redditur.ibidem.29. Ioannem Hiſpanum præcepto compellit, vt Deum de Religionis ſtatu conſulat. ibid. 30. Quænam illam ad id permouerint,explicatur. ibidem.

F. Franciſcus Æſinus vir clariſſimus. Anno 1549.14. Æſij Epiſcopus deſignatur ibid.15. In ſacram Min. Obſeruantium familiam adſcribitur.ibidem. Prædicator Apoſtolicus inſtituitur. ibid.16. Regularis Obſeruantiæ ſtudioſiſſimus.ibidem. Ordinis Obſeruantium Reformationem ſimul cum Bernardino Aſtenſi proſequitur. bidem. Pro ea in carcerem traditur. ibidem. De Capucinorum Reformatione amplectenda conſilium init ibidem. Congregationi tandem aſſociatur. ibid. Plurimis virtutibus ac præſertim abſtinentia floret.ibid.17.18. Quam ille abſtinentiam commendaret. ibid.18.19. Quid de Orationis neceſſitate ſentiret. ibid.19.20. Rigidè paupertatem colit.ibidem.21. A rerum prouiſione ſummoperè abhorret.ibidem.21.22. Superuacanea omnia a Fratribus reſecat. ibid.22. Gulæ delicias auerſatur. ibid.23. Ædificatione nihil periculoſius eſſe docet. ibid. A LaicoFratre admonitus à ſe ædificata diruit.ibidem. De ædificiorum magnitudine, ac ſuperfluitate quid ſenſerit,apertè declaratur. ibid.24.25.26. Præclara ipſius doctrina de vera Spiritus paupertate explicatur. ibid.27. 28.29. Hypocriſiu magnoperè vitandam monet. ibid 30. Religioſæ hypocriſis ſigna recenſet. ibid. Eo ſermocinante ſtella fulgens è refectorio atrollitur. ibid.31. Publicam Nurſiæ pacem componit.ibidem. Dæmonem ſolo oris imperio ab obſeſſo homine eiicit. ibidem.32. Nonnulla opuſcula edit.ibidem. Peruſiæ diem extremum claudit. ibid. 33. Poſt mortem F. Ioan. Baptiſtæ Nurſino glorioſus apparet. ibid.34.

F. Franciſci Æſini cingulum poſt mortem obſeſſum à Dæmone liberat. Anno 1519. 35. Capitis ipſius contactu alter à capitis morbo liberatur. ibidem. 36. Ipſius gloria à B. Virgine reuelatur. ibidem. Ipſius corpus poſt decennium integrum cernitur. ibid.

F. Franciſcus Maceratenſis virtute ac miraculis clarus. Anno 1568.3. Ex Obſeruantibus ad Capucinos migrat. ibidem. Quædam illius ex ſimplicitate acta referuntur.ibidem 4.5. Admirabili vitæ auſteritate præſtat.ibidem.6. Mira ipſius abſtinentia aperitur. ibidem. Humiliratis,ac honeſtatis potiſſimùm virtutes ſectatur. ibidem. 7. Mulierum omnium aſpectum refugit. ibidem. Sanctæ Ruſticitatis cultor aſſeritur. ibidem. 8. Erga afflictos ſumma charitate afficitur. ibidem. 9. Mendicatum panem pauperibus diſtribuit.ibidem.9. Ipſius Oratione panis è Cælo Fratribus miniſtratur. ibidem. Emendicato pane fluxu ſanguinis laborantem ſanat. ibidem.10. Panis fruſtulo ad mortem ægrotantem curat. ibidem. 11. Æternæ damnationis metu percellitur. ibidem.12. Pleriſque diuinis viſionibus potitur. ibidem. In oratione aſſiduè lachrymas fundit. ibidem. 13. Summa in res diuinas Religione fertur. ibid.14. Noctu orans cum B. Virgine colloquitur. ibidem. Orans in extaſim rapitur, & altiùs è ſolo eleuatur. ibidem.15. In nemore orans altiùs ſuper arbores effertur. ibid..6. Moribundo fratri incolumitatem, ac futura incommoda prædicit.ibid.17.Mulieri prolem maſculam futuram nunciat. ibidem.18. Dæmonis opera quædam Dominicæ orationis verba proferre non poteſt. ibid.19. A Pontifice ab illorum verborum prolatione diſpenſatur.ibid.20. Nobilem paralyticam ſigno crucis à morbo curat. ibid. 21. Mulieri cœcæ oculorum lumen reſtituit. ibid.22. Hydropicum crucis ſigno incolumitati reddit. ibid.22. Mortuum infantem ad vitam reuocat.ibid.23. Vrbinatum Ducisſam ſigno crucis à Cancro liberat: ibid. 24. A quodam Guardiano calumniis onerator. ibid.25. Piſauri diem extremum ſumma cum pietate claudit.ibid.26.

F. Franciſcus à Palemone Calaber ex Obſeruantium familia ad Capucinos migrat.Anno 1544.42. Ipſius

(a) Each Member shall have the right to be represented by one Alternate Member who shall be appointed by the Member. In the absence of the Member, the Alternate Member shall have the right to vote and to exercise all other rights of the Member.

(b) The Alternate Member shall be appointed for the same term as the Member.

(c) The Alternate Member shall not be a Member of the Council.

(d) The Alternate Member shall not be a Member of the Executive Committee.

(e) The Alternate Member shall not be a Member of the Board of Directors.

(f) The Alternate Member shall not be a Member of the Audit Committee.

(g) The Alternate Member shall not be a Member of the Nominating Committee.

(h) The Alternate Member shall not be a Member of the Finance Committee.

(i) The Alternate Member shall not be a Member of the Investment Committee.

(j) The Alternate Member shall not be a Member of the Compensation Committee.

(k) The Alternate Member shall not be a Member of the Governance Committee.

(l) The Alternate Member shall not be a Member of the Risk Committee.

(m) The Alternate Member shall not be a Member of the Technology Committee.

(n) The Alternate Member shall not be a Member of the Ethics Committee.

(o) The Alternate Member shall not be a Member of the Conflicts Committee.

(p) The Alternate Member shall not be a Member of the Disciplinary Committee.

(q) The Alternate Member shall not be a Member of the Appeals Committee.

(r) The Alternate Member shall not be a Member of the Arbitration Committee.

(s) The Alternate Member shall not be a Member of the Mediation Committee.

(t) The Alternate Member shall not be a Member of the Conciliation Committee.

(u) The Alternate Member shall not be a Member of the Settlement Committee.

(v) The Alternate Member shall not be a Member of the Dispute Resolution Committee.

(w) The Alternate Member shall not be a Member of the Grievance Committee.

(x) The Alternate Member shall not be a Member of the Complaints Committee.

(y) The Alternate Member shall not be a Member of the Investigation Committee.

(z) The Alternate Member shall not be a Member of the Enforcement Committee.

(aa) The Alternate Member shall not be a Member of the Compliance Committee.

(bb) The Alternate Member shall not be a Member of the Audit Committee.

(cc) The Alternate Member shall not be a Member of the Nominating Committee.

(dd) The Alternate Member shall not be a Member of the Finance Committee.

(ee) The Alternate Member shall not be a Member of the Investment Committee.

(ff) The Alternate Member shall not be a Member of the Compensation Committee.

(gg) The Alternate Member shall not be a Member of the Governance Committee.

(hh) The Alternate Member shall not be a Member of the Risk Committee.

(ii) The Alternate Member shall not be a Member of the Technology Committee.

(jj) The Alternate Member shall not be a Member of the Ethics Committee.

(kk) The Alternate Member shall not be a Member of the Conflicts Committee.

(ll) The Alternate Member shall not be a Member of the Disciplinary Committee.

(mm) The Alternate Member shall not be a Member of the Appeals Committee.

(nn) The Alternate Member shall not be a Member of the Arbitration Committee.

(oo) The Alternate Member shall not be a Member of the Mediation Committee.

(pp) The Alternate Member shall not be a Member of the Conciliation Committee.

(qq) The Alternate Member shall not be a Member of the Settlement Committee.

(rr) The Alternate Member shall not be a Member of the Dispute Resolution Committee.

(ss) The Alternate Member shall not be a Member of the Grievance Committee.

(tt) The Alternate Member shall not be a Member of the Complaints Committee.

(uu) The Alternate Member shall not be a Member of the Investigation Committee.

(vv) The Alternate Member shall not be a Member of the Enforcement Committee.

(ww) The Alternate Member shall not be a Member of the Compliance Committee.

Rerum & Verborum.

Franciſcus Gallorum Rex Ticini infauſto prælio dimicat. Anno 1537. 9.

Frater à domeſticis ſe exercitiis ſubtrahens, diuino iudicio terretur. Anno 1569. 55. Cingulum ac femoralia exuens, à Dæmone corripitur. ibidem. 56. Inobediens, ac propria voluntate tumidus, in Infernum detruditur. Anno 1551. 57. A Clerico in mortem damnatus conſpicitur. Ibidem. 58. inobediens à Dæmone raptatur. Anno 1573. 8. Negligentiùs ad chorum conueniens à Deo poſt mortem punitur. Anno 1573. 38. Ægrotorum obſequia refugiens poſt mortem pœnas in ſepulchro luit. Anno 1579. 25. Alter Noſocomij Præfectus, æqua infirmis obſequia non reddens à Deo in morte condemnatur. ibid. 26. Fretor intolerabilis ex illius corpore diffunditur. ibidem. Orationis tempore obdormiens horrēda viſione terretur. ibid. 31.

Frater quidam inobediens, ac proprietarius in morte damnatur. Anno 1569. 17. In morte damnationis ſuæ cauſas aperit. ibid. Contumax & fur, à Dæmone rapitur. Anno 1569. 4. Alterius anima ob inania verba poſt mortem quo ſupplicio à Deo affecta fuerit, enarratur. ibid. S. Fratrum ſuffragiis à pœna liberatur.

F. Franciſcus à Sorriano Concionator vita, ac virtute celeberrimus. Anno 1567. 18. Ex Obſeruantium familia ad Capucinos accedit. ibid. Diuina charitate in Dei verbo prædicando flagrat. ibid. 19. Lubentiùs in oppidis, quàm in vibibus Dei Verbum diſſeminat, cuius rei cauſam reddit. ibid. Cœleſtis illi à Deo vis in ſermonibus indita. ibid. 20. Acriter vitia reprehendit. ibid. Abbatem quendam Concubinarium ad meliorem frugem compellit. ibid. 21. Orationem quadraginta Horarum mirum in modum illuſtrat. ibid. Inter prædicandum ventura prænunciat. ibid. 22. Diuiti Fœneratori repentinam mortem futuram prædicit. ibid. Alteri fœneratori proximum eadem nocte interitum præſignificat. ibid. Ægrotos tranſiens ſigno Crucis curat. ibid. 23. Dæmon eo accedente ab infeſſa muliere aufugit. ibid. Dei miraculo cum ſocio à naufragio liberatur. ibid. 24. Oratione nauigantes à naufragio liberat. ibid. A propinato veneno diuina virtute ſeruatur. ibid. 25. Quorumdam Eccleſiaſticorum calumniis à Prædicationis officio ſuſpenditur. ibid. Pro defuncti anima celebrans, ea à Purgatorio liberatur. ibid. 26. in odio pertinacem à Dæmone poſſidendum præmonet. ibid. 27. Ab eodem ſigno crucis Dæmonem expellit. ibid. Mulierem odia fouentem prodigio ad pacem compellit. ibid. 28. Ipſius obitus diuinitus frero demonſtratur. ibid. 29. Diuina ægritudine Romæ corripitur. ibid. Cum pietate dotnitionem accipit. ibid.

Fuga imminentis periculi, quando ab Euangelico homine amplectenda. Anno 1526. 77.

G

F. GAbriel à Iaueno inter Conuentuales pietatis opera exercet. Anno 1570. 9. Pro defunctis orans à defuncti anima ſuæ ſalutis admonetur. ibid. A Conuentualibus ad Capucinos migrat. ibid. Virtutibus inter eos emicat. ibid. Diuina cœleſtis patriæ viſione poritur. ibid. 10. In Conuentu Montiſcalerij ad Deum migrat. ibid.

F. Gabriel à Calataniſſeta, & F. Rogerius ab Enna ſæculi virtutibus clari Anno 1550. 38.

Generalis Miniſter de Obſeruantia Capucinos ſibi ſubiicere conatur. Anno 1533. 12. Quibus id rationibus tentaret, explicatur. ibid. Quænam ex his conſectanea eliceret, oſtenditur. ibid. 13. Alia ipſius aduersùs Capucinos obiecta exarantur. ibid. 14. Nonnihil Pontificis animum commouet. ibid. 15. Quiſnam ex Leonis X. Bulla legitimus ſit cēſendus. ibid. 15. Omni iuriſdictione, & coactiua poteſtate in Capucinos caret. ibid. Ludouicum Foroſemp. Romæ doloſè in carcerem trudit. ibid. 20. 21. Bernardinum Georgium Meſſanæ in vincula cōiici imperat. ibid. 23. Aduerſus Capucinos Reges, ac Principes literis concitat. Anno 1534. 1. Callidè Pontificem in Capucinos excitat. ibid. 15. Aduersùs Ludouicum Rheginum, & ſocios Apoſtolicum anathema obtinet. Anno 1532. 23. Commiſſarium Apoſtolici fulminis latorem inſtituit, & in Calabriam mittit. ibid. 24.

Genuæ primum Monaſterium ſub titulo S. Barnabæ Apoſtoli extruitur. Anno 1538. 4. 5. Capucini in Hoſpitali incurabilium domo ægrotis pluribus annis miniſtrant. ibidem. 5. Plerique ex Capucinis ibi defuncti poſt multos ſepulturæ annos integri reperiuntur. ibidem. 6. Monaſterij fundum Hoſpitalis domus Rectores à Fratribus S. Dominici pretio emunt, & Capucinis largiuntur. ibid. 4.

F. Geruatius Hyrminienſis Laicus vita, & miraculis illuſtris aſſeritur. Anno 1574. 14. A puero ſanctitatis præludia præfect. ibid 15. Adoleſcentiam multis virtutibus exornat. ibid. E ſæculo ad Capucinos migrat. ibid. 16. Præclarum vitæ, ac virtutum tyrocinium inſtituit. ibid. Admirabili vitæ auſteritate præſtat. ibid. Pro virtutibus contra vitia dimicat. ibid. 17. Ipſius obedientia illuſtri à Deo miraculo illuſtratur. ibid. A populi honoribus declinat. ibid. 18. Temporis iacturam quàm magnifaceret, explicatur. ibid. 19. Minimas quaſque animi maculas deuitat. ibid. 20. Voluntariæ animi maculæ ac venialia peccata ſpiritualem profectum impediunt. ibid. 21. Illum Dæmon ab Oratione exturbare nititur. ibid. 22. Dæmonem variis artibus fratribus inſidiantem cernit. ibid. Dirè à Dæmone cæditur. ibid. 23. Sæpè B. Virginis, & S. P. Franciſci viſione & colloquio potitur. ibid. 24. Fax accenſa ex illius loquentis ore erumpere cernitur. ibid. Ægrotos ſigno Crucis ſanat. ibid. 25.

F. Geruaſius Hyrminienſis quamplurima Prophetico ſpiritu futura prænunciat. Anno 1574. 25. 26. Paſſerculi garritus quid ſignificet, fratribus declarat. ibid. 27. Tonſillis laborantem ſigno Crucis curat. ibid. 28. Putri vlcere affectum ſigno crucis ſanat. ibid. 29. Thurij noui principem lethaliter ſauciatum ſigno crucis à vulnere curat. ibid. 30. Moribundum ſigno crucis ad incolumitatem reuocat. ibid. 31. Mortuum hominem ad viuos reuocat. ibid. 32. Syracuſis diem extremum claudit. ibid. 33. Glorioſus poſt mortem fratri apparet. ibid. Cœlum cum triumpho ingreditur. ibid. Poſt mortem varia edit miracula. ibid. 34.

Germania Hæreſum ferax. Anno 1524. 12.

F. Gratianus Nurſinus ſimul cum altero, tanquam exploratores in cuſtodiam trahuntur. Anno 1534. 29. Neci adiudicantur. ibidem. Dei laudes ore

Index Alphabeticus

decantant. ibid Nudatis veſtibus illis cilicia apparent.ibid.Honorificè dimittuntur.ibid.

F.Gratianus Nouitius obedientia inſignis.Anno 1542. 14.Diuina viſione fruitur,quæ fusè enarratur.ibid. 15.16.17.18.Futura Religionis tribulatio ob Ochini lapſum eidem à Deo reuelatur.ibidem.

F. Gratus Septempedanus Sacerdos à S. Daniele Propheta Scripturarum intelligentiam aſſequitur. Anno 1575.19. Sæpè eiuſdem S. Danielis colloquio fruitur.ibid.Ætij piè in Domino obdormit.ibid.

F. Gratia Septempedanus Clericus , glorioſus poſt mortem fratri apparet. Anno 1578.18.

F. Gregorius Genuenſis multis virtutibus illuſtris. Anno 1579.23. Ipſius auſteritas, ac eloquij ſuauitas commendantur.ibid. Singularis quoque ipſius in omnes charitas exemplo illuſtratur. ibid. Sæpè in mentis exceſſum rapitur , & corpore in aëra effertur. ibidem. Obitum ſuum longè antè prænunnunciat.ibid.

F. Gregorius Gallipolitanus Clericus ob indiſciplinatos mores à Superiore corripitur. Anno 1580. 16. Reſipiſcens plurimis virtutibus emicat.ibidem. A B.P. noſtro Franciſco inſtruitur , qua via illi ad perfectam Regulæ obſeruantiam gradiendum ſit. ibid.17.

Gregorius XIII. Pontifex creatur,& coronatur. Anno 1572.1. Pauli III.diploma reuocat.Anno 1575. 3. Capucinis,vt vbique terrarum Religionem propagare ac Monaſteria ædificare valeant, Diplomate indulget.ibidem.

Guardiani cuiuſdam infauſtus exitus deſcribitur. Anno 1569.2. Ob eum octo Fratres ex Obſeruantibus ad Capucinos migrant.ibidem.

Guardianus miraculorum patrandorum auidus, à Religione excidit.Anno 1568.25.

Guido Bentiuolius S. R. E. Cardinalis, erga Capucinos beneuolus. Anno 1533.28.

Gullielmus Farinerius priorem S. Bonauenturæ de Caputio quadrato conſtitutionem refricat. Anno 1354.ibidem. Dem.9.4.

Gulæ fratres indulgentes cœleſti terrore concutiuntur.Anno 1569.48.

Gula, ac ventris ingluuies reprehenditur.Anno 1551. 7.Quàm Religioſis perniciosa.ibid.

H.

HAbitus Minorum honeſtas ex Euangelio à B. P. Franciſco deprompta.Anno 1532.40. Vnde, illius vilitas iudicanda.ibidem.Ipſius vilitatis iudicium quomodo à Pontificibus Ordinis Superioribus relectum. ibidem. Ex aſperitate, & auſteritate iudicandum pluribus demonſtratur.ibid.Martini V. dicta declarantur.ibid. Viles ex Regula eſſe debent. ibid.38. Vera à B.P.Francisco forma inſtituta aperitur. ibid.47.

Habitus B. P. Franciſci , quo indutus, ſtigmata à Domino accepit, Florentiæ aſſeruatur.Dem.2.8. Quadrato,& pyramidali Caputio exornatur.ibid. Duo alij Aſſiſij, quadrato Caputio inſtructi conſpiciuntur.ibid.9.10. Quartus Piſis quadrato item Caputio adſutus cernitur.ibid.11.B.Petri Catanei,quem alij B.Petri Picentis fuiſſe ferunt , Apruſti cuſtoditur.ibidem.12. Quadratum Caputium coniunctum habet.ibid. B.Morici S.Franciſci Socij,Oropiti cuſtoditur. ibid.13. Quadrati Caputij formam gerit. ibid. B.Eleutherij in Monte Aluerniæ videtur,quadrato Caputio ornatus.ibid.14.

Habitus S.P. Franciſci num ſordidus ſit appellandus, graui cenſura perſtringitur.Dem.11.& ſeq. Auctor quidam id aſſerens,confutatur.ibidem. Nimis vilis num decet eos , qui inter homines habitant. ibid. 17. Religioſi olim omnes vilem induti.ibid.16 Minores vilißimis indui , non indecorum eſſe comprobatur. ibid.18.19.& ſeq.

Habitus,& Caputia antiqua quamplurima referuntur, Pyramidali,& quadrata forma conſtantia. Dem.2. 18.19.20.

Hæreſis quænam ingenia ſibi vendicet,ex Hieronymo oſtenditur.Anno 1543.42.Cùm in eam graues interdum viri prolabantur,non mirandum.ibid. Ad Eccleſiæ exitium tendunt.Anno 1524.4 Variæ ab Eccleſiæ exordio excitatæ.ibid.Eccleſiæ Doctores genuerunt.ibid.Apud Germanos à variis excitatæ referuntur.Anno 1524.11.

Hæreſum colluuies poſt quintumdecimum ſæculum ab Inferis euocata. Anno 1524.11.

Hæretici Metaphoricas tantùm Inferni flammas aſſerentes ſuggillantur.Anno 1579.3.

Hæretici,Auguſtæ Taurinorum, in Capucinorum necem conſpirant. Anno 1555.28. Illos terror inuadit, & ad fugam compelluntur.ibid.

Hæreticorum familiaritas vitanda.Anno 1541.15.Ij Eccleſiæ,& Chriſtiani gregis inſidiatores.ibidem. Eorum ſcripta non legenda pluribus argumentis aſſeritur. ibid.15. Eorum proprium Nouitatis ſtudium. Eos leuitas, ac cumulata malitia parit , ac nutrit. ibid.18.20.

Henricus VIII. Angliæ Rex à Pontificis obedientia, & à fide deficit.Anno 1534 32.

Henricus III.Rex Galliæ & Poloniæ erga Capucinos beneuolus. Anno 1575.6.

F. Hieronymus à Pedona ſanctimonia , ac miraculis fulget. Anno 1576.35.Multa virtutum luce coruſcat. ibid. Geminas Moniales ſub vitili habitu Nouitias detegit,ac Monaſterio reſtituit. ibid.36. Ipſius patientia à Deo calumnia illata probatur.ibidem. Inter imbres abſque imbre iter facit.ibid.37.Fluuium bis ſicco pede ſuper vndas incedens pertranſit. ibidem.38. Anginâ laborantem ſigno Crucis ſanat. ibid.39. Nobili prolem ſua oratione impetrat.ibid. Pleraque futura prænunciat.ibid.40. Mentis arcana,ac peccata detegit. ibidem.41. In Conuentu Faneſi diem extremum claudit.ibid.42.

F. Hieronymus à Foroliuio à pueritia quædam ſanctitatis præludia edit. Anno 1566 19. Puer ter in Hebdomada ieiunat.ibidem.Erga B.Religione afficitur. ibid. Pro Condiſcipulis ſeipſum flagris cædit.ibid. 20. E ſtrato mollia omnia ſubtrahit,ac corpus flagellis cædit. ibid.21. Eum Pater à diuinis auocare nititur.ibidem. Audita blaſphemia à venatione aufugit.ibid.22. Ingenij præſtantia excellit.ibidem.In Capucinorum numerum adſcribitur. ibidem.23. Ipſius inter Capucinos virtutes enarrantur. ibidem.24. Perpetuus fuit virginitatis cuſtos. ibidem. Omnium virtutum ſtudia amplectitur. ibidem. Sua humilitate Patrem iratum placat. ibidem.25. Diutino morbo Foroliuij corripitur.ibidem.26. In Hoſpitalem Orphanorum domum Superioris iuſſu tranſmigrat.ibid.27. Adoleſcenti Religionis ingreſſum præſignificat.ibid.28.Eximia ſanctimoniæ ſigna edit.ibid.Virgo Beatiſſima eidem apparēs,diem obitus indicat,ac cœlorum Regnum pollicetur.ibid.29.

Catharinæ B Virginis visionem aperit, ac verba indicat.ibid.30.Testamentum in morte condit,quo Patris saluti consulit.ibid.31. Illum Dæmon trina tentatione aggreditur, & ab eo superatur. ibid.32. Salutis signum Patri promissum in morte reddit. ibid.33. Plerisque per mortem miraculis emicat. ibid.34. Mulier cancro laborans corporis ipsius contactu sanatur. ibid. Altera ab vberum tumore curatur.ibid. Ipsius corpus post sextum annum incorruptum reperitur.ibid.35.

F. Hieronymus Rheginus virtute ac prudentia clarus. Anno 1572.19. Prophetiæ spiritu à Deo cohonestatus futura prædicit.ibid. Obitum suum prænunciat.ibid.

F. Hieronymus à Butunto magnis in sæculo virtutibus elucet. Anno 1580.17. Absens sacram Eucharistiam adorans bis diuino miraculo illius præsentia fruitur. ibid. 17.18. Diuino miraculo ad Religionem prouocatur. ibid.19. Capucinorum Ordinem ingreditur.ibid.20. Multarum virtutum laude commendatur.ibid.In Missarum celebratione sæpè B.Virginis præsentia fruitur.ibid.

F. Hieronymus à Montesiorum Generalis Vicarius confirmatur.Anno 1578.1. Binos Generales Commissarios in Galliam destinat.ibid.2. Ætnam Montem conscendit. Anno 1579.2. Intus flammarum globos, conspicit, ac plorantium gemitus percipit. ibidem 2. Ibi Animas ob delicta puniri velut certum asseritur.ibid.Panes è Cælo sociis sua Oratione impetrat. ibid.3.

F. Hieronymus à Montesorio vir præclarus. Anno 1561.5.Perfecta oris custodia emicat.ibidem.Dum peste laborantibus ministrat, ad Deum migrat. ibidem.

F. Hieronymus Panormitanus Sacerdos, morum sanctimonia clarus.Anno 1579.17.Ex Discalceatorum familia ad Capucinos migrat.ibid.Ipsius post mortem gloria cuidam fratri à Deo reuelatur. ibidem.

F. Hieronymus Pistorienſis vir doctrina, ac virtute clarissimus. Anno 1570.21.Mortua Cõiuge ad Obseruantes transuolat.ibid. Ad Capucinos cum aliis migrat.ibid.22.Ipsius virtutes exarantur.ibid. Prædicator illustris, mulierum prostitutarum conuersioni incumbit. ibid 23. S. Bonaventuræ insignis sectator, illius libros à vetustate vendicat. ibid.24. Ad Tridentinum Concilium destinatur.ibidem.25. Generalis Definitor, ac Prouincialis Vicarius sæpè eligitur.ibid.26. Pij V. Pontificis Theologus creatur.ibid. Cardinalatus dignitatem recusat. ibidem. A Pio V. Pontifice in Cretam insulam mittitur. ibid.27. A B.Virgine sui obitus præmonetur. ibid. Aberrans cum socio noctu cœlesti hospitio excipitur.ibidem.Cum Sociis peste laborantibus ministrat. ibid. In eo charitatis officio vita defungitur: illius post mortem gloria reuelatur. ibid.28. Ipsius ossa Casertam transferuntur. ibid. Varia opuscula edidit.ibid.29.

F. Hieronymus à Montepolitiano omnium virtutum laude præclarus. Anno 1546.10. A puero magnarum virtutum specimen præbet. ibid. Puer orans sursum in aëra fertur.ibid. Ecclesiasticam dignitatem fugiens, ad Obseruantium Ordinem migrat. ibidem. Hierosolymitana loca pie visitat.ibid.11. Ad Capucinos transmeat. ibidem. Regularis obseruantiæ studiosissimus. ibidem 12. Humilitatis potissimùm virtuti incumbit.ibidem. 13. Ad honores inuitus rapitur. ibidem.14. Arctissimam linguæ custodiam adhibet. ibidem. Ipsius erga B.Virginem pietas celebris. ibidem. 15. Vitæ quoque austeritas commendatur.ibidem.16. Sola præsentia hominem à Dæmone obsessum liberat. ibidem.17. Dies obitus ter illi à Domino reuelatur. ibidem. 18. Glorioſus post mortem mulieri apparet. ibidem. Mulier neruis attracta corporis illius contactu sanatur. ibidem. Post quintum sepulturæ annum ipsius corpus integrum, ac suaueolens reperitur. ibidem. Mulier ipsius corpus contingens à sanguinis fluxu liberatur. ibidem.

F. Hieronymus à Paradisonio plurimis virtutibus emicat. Anno 1577.29. Mortis suæ diem longè antè prædicit. ibidem. Cœlestia lumina in ipsius funere in Ecclesia apparent.ibid.

F. Hieronymus Camerinensis Concionator vir præclarus.Anno 1563.12.

F. Hieronymus à Tipherno Metaurensi virtutibus emicat. Anno 1560.16,

F. Hieronymus Mediolanensis Lugdunum appellit. Anno 1576.1. De Conuentu extruendo cum vrbis Proceribus agit.ibidem. Quorundam piorum virorum opibus subleuatur. ibid. 2. Prima Conuentus fundamenta in vrbe iacit. ibidem. A Matthia Missus Auinionem proficiscitur. Anno 1576. 6. Ab Hæreticis Dei miraculo liberatur. ibidem. Ab Georgio Arminiaco Cardinali Legato, Conuentus fundationem impetrat. ibid.7. Conuentus fundamenta ponit. ibid.9.

F. Hieronymus Melphitensis Concionator ab Ochino corruptus. Anno 1542 40. Ad Hæreticos migrat.ibidem. Seipsum sponte fasciculis conflagrat. ibidem.

F. Hieronymus à Georgia pius Dominicæ Passionis contemplator.Anno 1561.5.Peste laborantibus ministrans occumbit. ibid, In sui obitus hora Antonino Rhegino apparet, & suam gloriam reuelat. ibidem.

Historiographo quænam lex sancita sit. Anno 1524. 20. Vera,ac probata tacere non debet.ibid. Anno 1514.20.

Homo ad cœlestia contemplanda conditus. Apparat, 1. Cur Dei simulachrum.ibid.

Hominum ingenia doctrinę politura, pietate tantùm meliora fiunt.Anno 1537.101.

F. Honorius à Montegranario vir clarissimus, Anno 1569.6. In sæculo varias cum plerisque simultates gerit.ibidem. In Caroli V.Castris militat. ibidem. Ad Capucinos accedit.ibidem. Præterita crimina vehementer deflet. ibidem.7. Corpus variis castigationibus plectit. ibidem. Abstinentia singulari carnem extenuat.ibid 8. Orationi studiosissimè vacat. ibidem. 9. Chori Religionem summo studio prosequitur. ibid. Variis in Religionis Prouinciis Vicarius Prouincialis eligitur.ibidem.13. Paupertatem magno zelo prosequitur. ibidem.14. Nihil in Religione innouandum monet. ibid. Vera humilitatis indicia prodit. ibidem.15. Fratribus sermocinans in extasim rapitur. ibidem. Bononiensis Prouinciæ Vicarius eligitur. ibidem.20. Circulum ferreum ad lumbos præcinctum iussu Medici deponit. ibidem. A Deo futuri obitus admonetur ibidem. Fratres ante mortem ad pietatem hortatur.ibid. Bononiæ diem extremum claudit.ibidem

Index Alphabeticus

Ipſius gloria poſt mortem Sacerdoti in viſione oſtenditur.ibid.21. Medici vxor ad Honorij Sepulchrum vehitur. ibid. Dæmon illius iter impedire conatur,ibid.Honorio apparente,Ægrotans à paralyſi,& ab oculi cœcitate curatur.ibid.22. Ægra domum pedeſter redit.ibid.23. Fratres ipſius Beatificationis proceſſui reluctantur. ibid. 24. Cardinalis Palleoti, & Inquiſitoris erga defunctum pietas, ac Religio, ibid.24. Mulier ægrotans ipſius inuocatione ab ægritudine deſeritur. ibid.25, Pletiſque incolumitatem è Cælo largitur. ibid.26. Ipſius pes è tumulo erutus magnam odoris fragrantiam diffundit.ibidem 28.

Honeſtatis,& charitatis exemplum apud Hidruntinos eniter. Anno 1552.119.

Horarum B.Virginis codex Moloſſos compeſcit. Anno 1574.37.

Horæ Canonicæ,quomodo,& quo tempore à Fratribus in Choro perſoluendæ. Anno 1529.16. Sine Cantu à Capucinis fratribus recitandæ. ibid.

Horæ diuinæ apud Capucinos in Choro abſque Cantu perſoluuntur.Anno 1529.77.Eius rei ratio redditur.ibidem.Olim ſine Cantu in primæua Eccleſia recitatas Patrum teſtimoniis comprobatur.ibidem. 78.79.Grauiter,& morosè decantandæ.ibid.77.

F. Hortulanus inobedientiæ cogitationem in animo concipit, ac nutrit. Anno 1559.12. Inexpiatus ad Euchariſtiæ Sacramentum accedit.ibid. Eum Coruorum multitudo aggreditur.ibid. Cum Coruis in Cellam irruentibus decertat.ibidem.13. Proprium ſcelus agnoſcit, ac Pœnitentiæ Sacramento expiat. ibidem. Illum Coruorum multitudo deſerit, atque aufugit.ibid.

Hoſpes meritorius Capucinorum Religionis merito ab ægritudine liberatur.Anno 1559.11.

F. Humilis Offidanus virtute præclarus commendatur. Anno 1541.23.24. Profunda illius Humilitas. ibid.14. Orationis, ac Dominicæ Paſſionis meditatio exarantur.ibidem. Vitæ auſteritate,ac plurimis aliis virtutibus emicat.ibid.24.25. Pleraſque à Deo reuelationes accipit. ibid.25. In Cœnobio Montis Caſſini diem extremum piè claudit.ibidem.26. Integrum ipſius corpus poſt multos ab obitu annos reperitur.ibid.26.

F. Humilis à Paterno Clericus virtutibus illuſtris. Anno 1580.46. B.Virginem in morte luce circumfuſam intuetur.ibid.3.

F. Humilis à Spoleto Laïcus virtutũ omnium exemplar aſſeritur. Anno 1580.31. Per quatuor annos Chriſti vocem quotidie audit, ei cæleſtia præmia pollicentem.ibid.

Humana omnia mutationibus obnoxia.Apparat.41.

Humanarum rerum ſtatus quàm labilis ſit, ac mutationi ſubiectus, exemplis declaratur.Apparat.38.

Hypocriſis ex virtutibus exorta. Anno 1549.30. Ex remediis morbum contrahit. ibid. Nihil eâ Religioſo homini perniciosius. ibid. Omnem alterius vitæ honorem depaſcit.ibid.30.

Hypocriſis vitium quantoperè fugiendum. Anno 1565.24.A Capucinorum Religione exulat.ibid.

I.

F. Iacinthus à Fano vitæ innocentia eximius. Anno 1560.10. In extremis ægrotanti SS. Petrus & Paulus Apoſtoli apparent, & ad cœleſte regnum ſecum inuitant.ibid. Recuſat id abſque Superioris Obedientia præſtare. ibid. Obtenta Superioris licentia, & benedictione, ſtatim animam expirat. ibidem. Obedientiam cœleſti regno præfert. ibidem 10.

F. Iacobus à Melphicto Concionator illuſtris. Anno 1561.6.Inter Obſeruantes prudentia & auctoritate nitet.ibid. De Religionis ſigillo,ac eius tranſlatione quædam commemorat.ibid.6.7. Capucinos hoſpitio excipit, & cum his de Regulari obſeruantia agit.ibid.8.Cum Prouinciali Miniſtro de Prouinciæ reformatione agit.ibid.9. Reformationis Articulos in Capitulo proponit.ibid. In Neapolitana Prouincia fruſtra Reformationem tentat. ibid. Cum Bernardino Senenſi de tranſitu ad Capucinos ſermonem habet. ibid. Ad Capucinos poſt Quadrageſimales ſermones tranſmigrat.ibid. Foroliuij prædicans Vrbem ab Hæreſi expurgat. ibid.10. Ferrariæ, Hæreticorum Foroliuiẽſium opera, illi Hoſpitium, ac prædicatio denegatur.ibid.Ferrariæ de Prædeſtinatione diuina Sermonem inſtituit. ibid. Facetum illius dictum de Deo Ferrariæ non extincto. ibid. Ter à Generali Obſeruantium Miniſtro tentatur, vt ad Obſeruantiam redeat.ibid.11. Sapienti reſponſo oblatos à Generali honores recuſat. ibid. Epidaurienſem Epiſcopatum renuit.ibid.10. Conſtantiſſimus in aſſumpta Religione oſtenditur.ibid. Acriùs in Fœneratores inuehitur. ibid.12. Liberrimè,Potentum ſcelera arguit.ibid.13. Marchionem Vritanum ab Hæreſi fruſtra reuocare conatur.ibid. Marchio ipſius necem machinatur.ibid. Inuiſibilis diuina virtute militibus redditur.ibid.Acerrimus Catholicæ fidei propugnator aſſeritur.ibid.Fœneratori obitum breui futurum prænunciat. ibid.14. Hidruntinæ Prouinciæ Proregem arguit, atque illius in ſe odium concitat.ibid.15.Conficta cauſa à Prorege exilio mulctatur. ibid. Meſſapiæ diem extremum cum ſanctimoniæ laude obit.ibid. Ipſius corpus poſt quartum annum integrum, ac ſuaueolens reperitur.ibid.15.

F. Iacobus Rheginus pleroſque ſigno crucis ægrotos curat. Anno 1561.5. Peſte laborantibus miniſtrat. ibid. Peſte ſublatus in eo miniſterio Deo animam reddit.ibid.Poſt mortẽ Guardiano ſuo apparet.ibid.

F. Iacobus à Nurſia Vir putitatis ac ſimplicitatis eximiæ. Anno 1566.11. Ægrotanti auiculam ſua oratione impetrat. ibid. Obitum ſuum præſignificat. ibid.12.Eximium illius in morte obedientiæ exemplum refertur. ibid. B.Virginis in morte præſentia honoratur.ibid.

F. Iacobus Aletinus Concionator, Prophetico ſpiritu donatus futura prænunciat.Anno 1580.14.

F. Iacobus Florentinus Sacerdos Vir Angelicus.Anno 1548.39.Plurimis virtutibus,ac præſertim vitæ auſteritate illuſtris.ibid. In Conuentu Aſtenſi ad Dominum migrat. ibid.39.

F. Iacobus Hiſpellenſis Laïcus magnis virtutibus floret. Anno 1544.48.49. Pecuniam minùs cautè pertractat. ibid.49. In morte cum Dæmone conflictat. ibid. Varia poſt ipſius obitum terrifica accidunt. ibid.50. Ipſius vox plangentis auditur.ibid. Ob illam ſolam culpam, per decennium Purgatorij pœna à Deo mulctatur.ibid.51.

Ieſu Societas à S.Ignatio Loyola inſtituitur. Anno 1534.32. Dei in ea inſtituenda conſilium expenditur.ibid.

Rerum & Verborum.

S. Ignatius Loyola illustrem Iesu Societatem instituit. Anno 1534. 32.

F. Ignatius ab Apiro præclaris virtutibus fulget. Anno 1569. 52. In Cretam insulam mittitur. ibid. 53. Post obitum Miraculis coruscat. ibid.

F. Ignatius de Valle duplici Nobilissimis ortus natalibus, virtute Nobilior asseritur. Anno 1571. 13.

Illuminatus à Nursia Laicus vir eximiæ sanctitatis. Anno 1580. 28. Auibus Cæli imperat, & obediunt. ibid. Propheticæ spiritu à Deo illustratur. ibid.

Imagines antiquæ pictæ, & exsculptæ, tam B. P. Francisci quàm aliorum Minorum, fusè adferuntur, quæ Caputium quadratum, & pyramidale referunt. Dem. 4. 22. 23. & per totam illam Classem.

Imperatorum quorundam in Ecclesiam impietas commemoratur. Anno 1524. 5.

Infirmorum præfectus post mortem pœnas luit. Anno 1575. 30.

Ioachimus à Leuanto Laïcus sanctimonia clarus. Anno 1578. 23. Admiranda vitæ austeritate nitet. ibid. 23. 24. Variis modis à Dæmone infestatur. ibid. 24. 25. In extasim raptus, triduò in eo perseuerat. ibid. 26. Herbas ad morborum curationem adhibet, vt diuinam virtutem contegat. ibid. Plerosque ægrotos diuina virtute curat. ibid. 27. Peste laborantibus summa charitate ministrat. ibid. 28. Ob ipsius orationem Deus illustri Miraculo Montiscalerij familiæ annonam prouidet. ibid. 29. 30. Lepidum ipsius ad Theologiæ candidatos dictum. ibid. 32. Actæ sanctimonia clarus ex hac luce migrat. ibidem.

F. Ioannes à Fano minister Obseruantium Picensis Prouinciæ. Anno 1526. 14. Ludouicum Forosempronianum Reformationem deposcentem in vincula coniicit. ibid. 14. 15. Conscientiæ stimulis vrgetur ob Ludouicum Carcere mancipatum. ibid. 17. Humanitatis signa Ludouico exhibet. ibid. E Carcere soluit, ac beneuolentiæ signis complectitur. ibid. 17. Grauiter Diploma Fratribus concessum accipit. Anno 1426. 46. Apud suos, prudentia, & auctoritate clarus. ibid. 48. Ipsius pro Ordine zelus, qua ratione commendandus. ibid. Reformationis Capucinorum nomen extinguere conatur. ibid. 46. 49. Quid ipsius pro Ordine zelum excusaret, expenditur. ibidem. 48. 49. Ad Pontificem se confert. ibid. 51. Cum homine, cuius spiritus est in naribus eius, comparatur. ibid. 47. Cum Torrente confertur. ibid. 47. 48. Aduersus Dei consilium frustra pugnat. ibid. 50. Apud Pontificē pro Diplomate reuocādo laborat. ibid. 51. Sua spe frustratus Diploma à Sacræ Pœnitentiariæ Tribunali contra Apostatas obtinet, quo Ludouicū prosequitur. ibid. 53. Ludouicū & sociosApostatas falsò sibi persuadet. ibid. 53. De Ludouico & sociis cōprehendendis, consilio Patrū aucto, decretum edit. ibid. 53. Fratres cum satellitio ad Eremū Cryptarū mittit, vt Ludouicum cōprehendant. ibid. 67. Bis septenos Fratres Pascilupum destinat. ibid. 75. Iterum Ludouico & Fratri insidias parat. ibid. 75 Omnem in Ludouico persequendo modum excedit. Anno 1527. 1. Ipsius persecutio mala, ac iniusta asseritur. ibid. 2. Qua ratione excusanda. ibid. A Duce Vrbinate armatam familiam accipit, qua Ludouicum persequitur. ibid. 6. Ad Ducem, ac Ducissam Camertium literas scribit, vt Ludouicum ac alios exturbet. Anno 1527. 21. 22. Ab his quid rescriptum fuerit, indicatur. ibid. 23. 24. Camerinum aduolat, & Ducem à Ludouici, ac aliorum patrocinio verbis reuocare nititur. ibid. 26. Ludouicum, ac reliquos coram Duce alloquitur, ac verbis obiurgat. ibid. 29. Iis reditum ad Ordinem persuadet. ibidem. Matthæi, ac Ludouici responso obmutescit. Anno 1527. 33. In licentiam, qua Ludouicus cum cæteris ad Minores Conuentuales migrauit, minimè consensisse asseritur. ibid. 36. Supplicem libellum aduersùs Catharinā, Pontifici offert. ibid. 36. De Ludouici domicilio à Guardiano Massacij certior factus. Anno 1426. 64. Ad Guardianum Massacij literas scribit. ibidem. Ipsius Epistola sub mensa à Monachis inuenta Ludouico ostenditur. ibidem. 66. Armatam familiam à Legato imperat, qua Ludouicum persequitur. ibid. 67. Neticius, Reformationis propagationi famulatur. Anno 1527. 37.

F. Ioannes Fanestris Saulum exutus, in Paulum mutatur. Anno 1534. 3. Diuino lumine illustratur. ibidem. Prius in Capucinos acta grauiter deplorat. ibid. 4. Ad Capucinos migrare cogitat. ibid. 5. 6. Geminos Fratres Capucinos hospitio excipit. ibid. 6. Ab his de Capucinorum statu percunctatur. ibid. Romam cum Eusebio Anconitano proficiscitur. ibidem. 7. A Ludouico Fo osemproniano Religioni adiungitur. ibidem. 8. Præteritas persecutiones lachrymis ac luctu prosequitur. ibid. 9. 10. Actorum veniam postulat. ibidem. 11. Pro Reformationis amplexu exultat, ac Deo gratias agit. ibid. In ipsius conuersione admirabilis Dei sapientia, & benignitas elucent. ibid 12. Mali ignorantia illum à scelere excusat. ibid. Quò Dei consilium in ipsius conuersione spectauit. ibid. Dum Fratribus sermonem habet, B. P. Franciscum sibi assidentem habet. Anno 1539. 39. Eo sermocinante B. P. Franciscus Fratribus benedicit. ibidem. 39. 40. Piceni Prouinciam optimè administrat. ibid. 38. 43. Ipsius verbo, ac exemplo permota Conuentualium Reformatorum familia ad Capucinos transuolat. ibidem. 43. In quartanam febrem incidit. ibidem. 44. Curantij prædicans pleuritide corripitur. ibidem. 45. Ante obitum de acceptis beneficiis Deo gratias agit. ibid. 46. 47. Inter Dei laudes Deo spiritum reddit. ibidem. 47. Plurimis post mortem Miraculis emicat. ibidem. 48. Ipsius corpus à Fanensi Vrbe frustra petitur. ibid. 49. Apud Durantinos magna in veneratione habetur. ibid. 49. Bergomi Dei verbum disseminat. Anno 1535. 1. 2. 3. Primum Mediolanensis Prouinciæ Conuentum extra Vrbem constituit. ibid. 3. 4. Brixiæ, & Mediolani Conuentus ædificat. ibid. 5. Cum Euangelico Ædificatore comparatur. ibid. 6.

F. Ioannes Fanestris Modœtiæ Dei verbum prædicans, contemnitur. Anno 1539. 17. à Catharina Confalonia domo excipitur. ibidem. 18. Vir Dei à Modœtianis agnoscitur, ibid. 19. Conuentum Modœtiæ ædificat. ibid. Veronam proficiscitur: vbi amens cum socio putatur. ibid. 23. 24. 25. A pueris lapillis impetitur. ibid. 26. Improbus ac scelestus cum socio putatur. ibid. 27. Mira illius in omnibus patientia. ibid. Frustra Antistitem adire tentat. ibid. 28. Sacra facere prohibetur. ibid. 27. Ab Episcopo vocatus, vir prudens agnoscitur. ibid. 28. Veronæ Dei verbum, magna cum Vrbis commotione, disseminat. ibid. 29. Veronæ Monasterium ædificat. 30. Aliud Berioloni constituit. ibid. Vbi Deus Fratribus niue

Index Alphabeticus

obſeſſis, Miraculo annorum miniſtrat. ibid. 31. Romam ad Generalia comitia profectus Definitor eligitur.ibi.32.Marmitoli Monaſteriũ extruit.ibid. In Picenum proficiſcitur, ibidem.33. Inter illuſtres illius tempeſtatis Concionatores recenſetur. ibid. 34. Mira illius in dicendo vis Bernardini Aſtenſis teſtimonio aſſeritur. ibid. Seniș prædicans, ſecundum poſt S. Bernardinum nomen ſibi comparat. ibid. 35. Concionatorem alterius Ordinis Hæreſim prædicantem redarguit, & ad diſceſſum compellit. ibid. Picenſis Prouinciæ Vicarius eligitur. ibidem. 36. Biturgiæ prædicans Vrbis calamitatem prænunciat. ibid. Fratri, qui illi iuuentutem poſcebat, lepidè reſpondet. ibidem.

F. Ioannes à Fano vita, & geſta enarrantur. Anno 1539.3. Genus, ac ſtirps, indoles quoque præclara indicantur.ibid. Ad Minorum Obſeruantium Ordinem ſe confert.ibid. Vir prudentiæ ſingularis varias in Ordine dignitates obtinet. ibid.4. Zelo erga Ordinem exuberat.ibid. Capucinos [redacted] ibidem. Idem,& Obſeruantium Superiores, ob perſecutionem, à vitio excuſantur. ibid. Ipſius, & Ludouici Foroſemproniani geſta ponderantur.ibid.5.Antitheſis expenditur.ibidem. Dei in his diuerſa conſilia, ac indicia perpendenda proponuntur. ibid.5.6. Ipſius in Capucinorum Religionem conatus explicantur.ibid.6. Ipſius ad Capucinos conuerſio magnum diuinæ clementiæ teſtimonium.ibid.7. In Scandriliæ locum ſecedit,vbi ſummis in auſteritatibus vitam ducit.ibid.8. Superioris vitæ tenebras lũget.ibid. Nonnulla Opuſcula componit pietate plena. ibid 9. Dialogum aduersùs Capucinos antea editum retractat. ibidem. Conuicia in Capucinos iactata per literas retractat.ibidem. A Ludouico Commiſſarius inſtitutus ad Mediolanenſes deſtinatur. ibidem.11. Bergomi primùm Mediolanenſis Prouinciæ Monaſterium conſtruit.ibid.12.13. Brixiæ aliud Monaſterium ædificat.ibid.13.Erga illum Nobilis viri factum narratur, ac illius humilitas commendatur. ibid.14. Mediolani primum Monaſterium extruit. ibid.16.

F. Ioannes Foroliuienſis Sacerdos Nouitiorum inſtitutione vacat. Anno 1580.23. Prophetiæ ſpiritu fuit illuſtris.ibid.

F. Ioannes Tarratanenſis Concionator zelo Regularis obſeruantiæ illuſtris.Anno 1570.30. Diem obitus ſui præſignificat.ibid.

F. Ioannes à Nicoſia Laïcus multis virtutibus illuſtris. Anno 1570.13. Biduano ieiunio à Dæmone infeſſam mulierem liberat. ibid.14.

F. Ioannes Andreas à Rhodigio Sacerdos præclara omnium virtutum laude illuſtris. Anno 1577.12. Nouitiorum curæ præficitur.ibid. Nouitium à Dæmone illuſum diuina reuelatione agnoſcit.ibid.13. Nouitio quæ illi futura erant,prædicit. ibidem.14. Nouitiorum occulta conſilia diuina virtute penetrat.ibid.15. Sæpe extaſes,& raptus patitur.ibid.16. Sanctimonia clarus ex hac luce migrat.ibid.

F. Ioannes Andreas Venetus S.S. Petri & Pauli præſentia in morte fruitur.Anno 1569.36.

F. Ioannes Firmanus, Sacerdos, multorum perſonas hiſtrionicè referens, hiſtrionica in morte profert. Anno 1566. 40. Os illi à Dæmone vſque ad aures protrahitur.ibidem. Acta tandem pœnitentia delet. ibidem.

F. Ioannes à Corleone ſanctitate conſpicuus. Anno 1562. Chriſtus oranti apparet,& quaſdam Fratrum animi remiſſiones immoderatas reprehendit. ibid. 39. Fratres ab iis remiſſionibus deterret.ibid.

F. Ioannes à Metymna Campeſtri Sacerdos ſanctitate conſpicuus. Anno 1544.11. Sæpè Domini colloquio potitur.ibid. Religionis ſtatum ſibi aperiri à Domino poſtulat. ibid.12. Oranti Chriſtus apparet, ac multa illi ad Religionem ſpectantia reuelat. ibid.12.13.14.& ſequent.

F. Ioannes à Metymna Campeſtri Hiſpanus Martyr illuſtris. Anno 1551.2. ex Nobili ſtirpe oritur. ibid. 3.Ab adoleſcentia res mundanas faſtidit.ibidem. In Obſeruantium familiam cooptatur.ibid.Ad Diſcalceatos poſt annum probationis migrat. ibidem 4. Aſperam inter Diſcalceatos vitam ducit.ibidem. In ſancti Gabrielis Prouinciam ob paupertatis ſtudium migrat.ibidem. Dei Conſilium à Moniali addiſcit,quo ad Capucinos accedit.ibid.4. De diuinis rebus ſuauiſſimè diſſerit.ibid.Solitaria ſemper loca quærit.ibid. Admiranda illius auſteritas commendatur. ibid.5. Miſſæ ſacrificium ſumma Religione celebrat. ibid.6. Plurima Horarum ſpacia diu noctúque in Oratione inſumit. ibid. Pleraſque à Deo reuelationes accipit.ibid.7. Quædam de Religionis diuturnitate ab eo obſcurè dicta.ibid.Ipſius de Prælatione præclarè dicta exponuntur.ibid.7.8.Martyrij cupiditate flagrat.ibid.9. De Martyrio obeundo cum Ioanne Appulo conſilium init. ibidem. Cum Ioanne Appulo ad Infidelium terras deſtinatur. ibidem. Conſtantinopoli Chriſti fidem Infidelibus prædicat. ibid. Cum Socio verberibus afficitur,& in carcerem traditur.ibid. A Mercatoribus liberatus Hieroſolymam proficiſcitur & ſacra loca veneratur.ibid. Babylonem adnauigat, vbi à Iudæo hoſpitio excipitur.ibid.11.12.

Ioannes à Metymna Campeſtri, & Ioannes Appulus, Baſſæ Babyloniæ Chriſti fidem prædicant. Anno 1551.13. In carcerem coniiciuntur,tum ante Iudicem ſiſtuntur. ibidem.14. Coram Iudice Chriſtum prædicant, & in Mahometem inuehuntur. ibidem. Contra Mahometanorum ſectam rationibus diſputant. ibid.16.17.18.& ſeq. Flagellis cæduntur,& in carcerem coniiciuntur.

P. Ioannes Sorianus Sacerdos diutina ægritudine à Deo probatur. Anno 1572.18. Deiparæ ſæpè in Oratione colloquio fruitur.ibid.

F. Ioannes Candela Laïcus virtutibus nitet. Anno 1555.18. Sui obitus à Domino admonetur.ibidem. Auicula in ipſius morte Cellam ingreſſa dulciùs canit.ibidem.Suauem poſt mortem odorem ſpirat. ibidem.

F. Ioannes Viterbienſis Sacerdos, ſanctitate conſpicuus aſſeritur.Anno 1569.35.

Ioannes Galatrenſis, Vir agreſtis, Angelum Capucinorum habitu indutum conſpicit ante Reformationis ortum.Anno 1524.42 Eidem futura Capucinorum Reformatio ab Angelo reuelatur. ibidem. Eiuſdem Filius Patris viſione permotus, è ſæculo ad Capucinos migrat.ibid.

Ioannes Petrus Caraffa pietate apud omnes commendatiſſimus. Anno 1526.39. Teatinum,ac Brundatinum Epiſcopatum recuſat.ibidem. Collegium ſub Clericorum Regularium titulo inſtituit, quod deinde in Ordinem excreſcit. ibid. A Papæ eleemoſynario maximè Ludouico commendatur. ibidem. Magni Capellani apud Carolum V. Imperatorem

munere

Rerum & Verborum.

munere fungitur. ibid.41. Ab Adriano VI. ad hominum mores corrigendos Romam euocatur.ibid. 41. Apud Pontificem pro Diplomate conſequendo laborat.ibid. Capucinorum Reformationem ſingulari benenolentia complectitur.ibid. Eidem ſe obſtetricatum gloriatur.ibid. Ad ſummi Pontificatus honorem aſſumitur. ibidem.41. Ochini Apologiæ reſpondit.Anno 1543.32 33. Paræneticam Epiſtolam ad Ochinum ſcribit.ibid.33 Ipſius Epiſtola exaratur. ibid.

Ioannes Maria Varanus Camertium Dux. Anno 1527. 18. Omnium exiſtimatione optimus.ibid. Pietatis, ac Religionis commendatur.ibidem.Matthæum ac reliquos apud ſe hoſpitare iubet.ibid.Spiritualibus Matthæi colloquiis delectatur.ibidem.20. Miniſtro moderatè reſpondet. ibid. 23. Eundem modera e carpit.ibid.Peſtilentia ſublatus.Anno 1528.48. Pietatis,ac Religionis laude commendatur.ibid.

Ioannes Maria Varanus, & Catharina Ciboa ſub nomine Monb commendantur. Anno 1527.25 Capucinorum Reformatione patrocinantur.ibidem.Eorundem erga Capucinorum Reformationem amor. ibid.Argumenta in Miniſtrum retorquet.ibid.27.

F. Ioannes Hiſpanus,alter à martyre,multis virtutibus emicat. Anno 1546.4. Præ diuini amoris incendio clamores,ac rugitus edit.ibid Eo orante fax ardens à Foroſempronianis ciuibus conſpicitur.ibid. Generali mandante nonnulla à Deo poſtulat. ibid.5. Chriſtus apparens quædam illi ad Religionem ſpectantia reuelat.ibid.5.6.7.

F. Ioannini Florentini Laici vita, & geſta ſuccinctè enarrantur. Anno 1569. 32. In morte B. Virginis præſentia fruitur.ibid.

Ioannes Antonius Tuchius, & Catharina vxor, Ioannem Fanenſem, velut Angelum excipiunt. Anno 1539.18. Religionem maxima beneuolentia complectuntur.ibid.20.Modœtiani Conuentus ſtructuram ſuis opibus adiuuant.ibid.

Ioannes Cardenus Titelmano familiaris, illius poſt mortem viſione potitur.Anno 1537.115. Illuſtris illi viſio in ſomnis à Deo aperitur. ibid.119. Ob viſionis labores in febrim incidit.ibid.120. Franciſcum Titelmanum in meridie ſibi apparentem conſpicit. ibid.121. Ab eo viſionis myſteria addiſcit. ibidem. Abdicatis beneficiis religioſam vitam ducit. ibidem. 122.

Ioannes Cola Dines Auarus,ac Fœnerator.Anno 1563. 12. Pauperes, ac Religioſos expilat.ibid. Cum Tabernario de pauperibus expilandis paciſcitur.ibid. 13. Vas olei Tabernario, eius iuſſu oleum ſubripiente,miraculo diſrumpitur. ibid. In morbum incidit, ac rugitus in morte horrendos edit. ibid.14. A Dæmone rapitur, & in inferno ſepelitur.ibid.

F.Ioannes Appulus inter Minores Diſcalceatos adſcribitur. Anno 1551.35. Alexandri inter eos nomen ſortitur. bid. Martyrij cupiditatem concipit.ibid. 36. Omni virtutum laude floret. ibid. Sepulchrum ſibi ad orandum eligit. ibid. Martyrij cupidus cum aliis in Mauritaniam proficiſcitur. ibid.37. In ſiccum puteum ab Infidelibus cum ſociis coniicitur. ibid. In Hiſpaniam redit.ibid.Iterum ad Infidelium terras remeat,ac verberibus afficitur.Quartò ad Infidelium terras penetrat, ac repetita ſupplicia fert. ibid.38. In Italiam profectus ad Capucinos ſe confert. ibid 40. Auſteriſſimam in antro vitam ducit. ibid.41. Patientiæ ipſius exemplum inſigne recenſetur.ibid.Abſtinentia,ac vitæ auſteritate præcellit. ibid.42. In Dominicæ Paſſionis meditatione clamores edit.ibidem.Dæmon variis artibus ipſum ab oratione auocare conatur. ibid.43. Dæmonis arte malleo manum ſibi vulnerat.ibid.Dæmones Latronum ſe animas ſimulantes ſigno Crucis fugat.ibid. 43. De eo Belzebub conqueritur, ac eidem commouetur. ibid.44. Variis modis à Dæmone infeſtatur.ibid.45. Dire a Dæmonibus verberatur.ibidem. 46. Eidem Templi viſio ab Angelo demonſtratur, ac declaratur. ibidem. 47. Multis a Deo miraculis illuſtratur. ibid.48. Puellam Cæci morbo laborantem ſigno Crucis ſanat. ibidem.49. Chriſtus orantis Martyrij coronam pollicetur.ibid.50.

F. Ioannes Appulus & Ioannes a Metymna Campeſtri de Martyrio adeundo conſilium init. Anno 1551.50. Cum eo ad Infidelium terras deſtinatur.ibidem.Byzantium proficiſcitur, vbi Chriſti fidem prædicat. ibid. Verberibus afficitur, & in carcerem truditur. ibid.Memphi cum eodem Martyrio coronatur. ibidem.54.50.

F. Ioannes Baptiſta Ferrarienſis Clericus ſimplicitate ac puritate præcellit. Anno 1580.21. Ignem à Dæmone accenſum oratione extinguit. Ibidem cum pietate,extremum diem obit.ibid 22.

F. Ioannes Faſſarius Mediolanenſis ex Prædicatorum Ordine ad Capucinos migrat. Anno 1565.8. Regularis obſeruantiæ propugnator acerrimus. ibidem. Dum prædicat candida Columba illius capiti inſidet. ibid. Hoſpes meritorius vini potum illi denegans, dolia omnia vino vacua offendit. ibid. Ipſius oratione vinum ad dolia redit.ibid. Per horam ante obitum Fratribus ſermocinatur.ibid.9.

F. Ioannes Baptiſta ab Apiro, multis virtutum ornamentis illuſtris.Anno 1575.14. In morte B.Virginis præſentia fruitur.ibid. In extaſim raptus magna de Paradiſi gloria prædicat. ibid.

F. Ioannes Illiricus Concionator virtutibus elucet Anno 1577.8. Plurimarum virtutum laude commendatur.ibidem.Infauſto cuiuſdam Sacriſtæ exitu gulæ deditos exterrefacit.ibid. Monialium S. Mariæ in Hieraſalem Neapoli adminiſtrationem gerit. ibid. Eidem S.Ioannes Baptiſta diem obitus reuelat.ibid. In die S.Ioannis Baptiſtæ Natiuitate ſacro,piè diem ſupremum claudit.ibid.

F. Ioannes Baptiſta à Nurſia caſtitatis amantiſſimus Anno 1549.38.Sponſam intactam deſerens ad Obſeruantium ordinem migrat. ibid. Cum Franciſco Æſino pro Obſeruantium Reformatione laborat. ibid. Ad Capucinos cum Æſino ſe confert, ac plurimis virtutibus floret. ibid. A locorum mutatione horrendo exemplo Fratres deterret.ibidem.39.Dæmonem ſub puellæ ſpecie ad Conuentum accedentem deregit.ibid.40. Viuens miracula edit.ibid. Graui vlcere laborantem ſigno crucis ſanat.ibidem 41. Obitum ſuum Fratribus præſignificat. ibidem. Franciſcum Æſinum in morte glorioſum videt. ibidem.Peruſiæ ex humanis excedit.ibidem.A Chriſto gloria donatur.ibid. Ordinis deuoto glorioſus apparet. ibid 42. Poſt decimum ſepulturæ annum integrum ipſius corpus apparet.ibid.42.

F. Ioannes Baptiſta Florentinus vir præclarus, ac Prædicator illuſtris.Anno 1540.5.Carolum Droſium tyrannidis arguit.ibid. Ipſius minas contemnit. ib d Inſignis ipſius in ſcelere arguendo conſtantia narratur.ibid.6. Ipſius verba à Chriſto miraculo com

probat

Index Alphabeticus

probantur. ibid.7. Caroli necem, & arcis ruinam prænunciat. ibid.7.

F. Ioannes Baptiſta Foſſanenſis præclara virtutum ſplendore in Religione emicat. Anno 1575.29. Lucidiſſimum Ieſu nomen ſuper ipſius ægrotantis caput effulgere cernitur. ibid. Eiuſdem caput poſt tertium ſepulturæ annum incorruptum reperitur. ibidem.

F. Ioannes Baptiſta Aſculanus Clericus animi puritate inſignis. Anno 1572.17. Beatiſſimam Dei Matrem in morte eum ad cœlum allicientem ſpectat. ibid.

F. Ioannes Baptiſta de Caſtro S. Petri Clericus vitæ ac virtutum ſplendore clarus. Anno 1571.14. Dæmon in inſeſſa muliere illius gloriam in morte prædicat. ibid. Ipſius meritis inſeſſa à Dæmone liberatur. ibid.

F. Ioannes Baptiſta à Cherio Sacerdos ſanctimoniæ fama clarus hinc emigrat. Anno 1568.41.

F. Ioannes Gallus abſtinentia clarus. Anno 1576. 33. Vitæ auſteritate præcellit. ibid. Peſtilentiam diuina reuelatione futuram prædicit. ibid. Peſtilentia Patauij occumbit. ibid. 33.

F. Ioannes Baptiſta Saonenſis omnium virtutum laude celebris. Anno 1575.25. Ipſius oratione Annona Fratribus diuinitus adminiſtratur. ibid. Prolixo languore à Deo probatus ſancte in Domino obdormit. ibid. 26.

F. Ioannes de Via regularis Obſeruantiæ cuſtos integerrimus. Anno 1141.27. Inter B.P. Franciſcum & S. Antonium cœlum conſcendit. ibid.

F. Ioannes à Terranoua Concionator inter primos Calabriæ Patres recenſetur. Anno 1573.4. Præclaræ ipſius virtutes enarrantur. ibidem. Virginitatem perpetuò coluit. ibid. Catholicam fidem acerrimè propugnat. ibid. Prophetiæ dono clarus pleraque futura prædicit. ibid.5. Pleriſque miraculis emicat. ibid. Galatri diem extremum cum ſanctimoniæ fama claudit. ibid.6. Poſt mortem fratri oranti glorioſus apparet. ibid.

F. Ioannes à Leoniſſa concionator, & Minorum Conuentualium familia ad Capucinos tranſuolat. Anno 1565.10. Mira virtute odia, ac diſcordia componit. ibid. Sacra celebrans inimicos ad concordiam pellit. ibid.11. Ruſticum poſt Miſſarum ſolemnia ad pacem cum hoſte ineundam prouocat. ibidem.12. Impœnitentem virum ad pœnitentiam compellit. ibidem.13. Geminos populos Oratione ad concordiam adducit. ibid.14. Pacem inire reculanti necem certo loco futuram prænunciat. ibid.15. Alteri concordiam reſpuenti repentinum interitum prædicit. ibid. 16. Aleatoribus futurum exitium præſignificat. ibid 17. Fratri correptionem reiicienti futuram Apoſtaſiam prædicit. ibid.

F. Ioſephus à Colleamato à pueritia pietatis ſemina à Deo accipit. Anno 1557.2.3. Prius ad Obſeruantes, tum ad Capucinos accedit. ibid.3. Ab Angelo iter faciens panem accipit. ibid.4. Illius vitæ auſteritas commendatur. ibid.5. Illum Dæmon ab oratione auocare conatur. ibidem. Mira in eo mentis humilitas elucet. ibid.6. Orbis fidelitas paſſim à Fratribus nuncupatur. ibidem. Geminos panes in via ab Angelo accipit. ibidem.8. Eo orante Panis è Cœlo Fratribus miniſtratur. ibid. 9. Operarium febricitantem verbo à febre liberat. ibid.10. Partus incolumitatem à Deo mulieri parturiente impetrat. ibid.11. Telam ſorori ſua oratione multiplicat. ibid. 12. Idem alteri mulieri præſtat. ibid.13. Dolium vino vacuum ipſius merito plenum reperitur. ibid. Leproſum ſigno crucis ſanat. ibid.14. Puerum è feneſtra delapſum ac capite colliſo moribundum ſigno crucis incolumem reddit. ibid.15. Puellam claudam, ac gibboſam rectam ſuo contactu reddit. ibid.16. Obitus ſui tempus longè ante prænunciat. ibid.17. Magnus populorum ad illum venerandum concurſus. ibid.18. Ipſius & aliorum Fratrum defunctorum corpora ſuauiſſimum odorem ſpirant. ibid.19.

F. Ioſephus à Cocleone Laïcus, vita ac miraculis clarus. Anno 1580.47. Admirabiles illius in virtutibus aſcenſiones deſcribuntur. ibid. Vitæ illius auſteritas eximia. ibidem. Plurimis animi virtutibus exornatur. ibid.48. In oratione ſæpè mente excedit. ibid. Phialam à B. Virgine accipit, qua ab oculorum morbo curatur. ibid. Diuini amoris æſtu feruet. ibid.47. Prophetiæ dono pleraque occulta prædicit. ibid. Ipſius oratione Hortus frugibus ac herbis deſtitutus, repentè his abundat. ibid.48. Febricitans à B. Virgine curatur. ibid. In morte B. Virgo illi apparet, cœleſtia illi arcana patefacit. ibid.49. Agrigenti ſupremum effundit halitum. ibid.

F. Ioſephi Fernenſis Concionatoris vita, & geſta exarantur. Anno 1556.2. Obſeruantium Ordini adſcribitur. ibid. Palentiæ Theologiam prælegit. ibidem. Epiſtolam à F. Franciſco Canobienſi Capucino accipit. ibid.3. Ea lecta cum aliis pleriſque commouetur. ibid.4. Cum aliis quatuor fratribus ad Capucinos migrat. ibid. Verus Seraphicæ Regulæ cultor aſſeritur. ibid.5. Virtutum omnium ſtudia proſequitur. ibid. Primus Orationis quadraginta Horarum inſtitutor fuit. ibid. Quadraginta Horarum oratione Mediolani ab eo inſtituta pax inter Cæſarianos & Gallos componitur. ibid. In pleriſque Italiæ vrbibus Quadraginta Horarum Orationem magno cum fructu inſtituit. ibid. 8. Ipſius conſilium de Oratione. 40. Horarum Aretij inſtituenda diuinitus confirmatur. ibid. 9. Aretium ediis, ac ſimultatibus dilaceratur, 40 horarum Oratione reſtituit. ibidem. Eugubium, 40. Horarum Oratione ab obſidione liberat. ibid 10. Quoſdam Clericorum Regularium ordines conſilio, ac viſitatione iuuat. ibid.11. Generalis Capituli definitor eligitur. ibid. Senem Hoſpitem ſigno crucis ab ægritudine liberat. ibid.12. Papiæ ardenter Dei Verbum diſſeminat. Anno 1537.9. Quadraginta horarum ibi Orationem inſtituit. ibid. Primùm ibi Genuenſis Prouinciæ Conuentum ædificat. ibid. Simachæ Congregationis propoſitum Crucis ſigno à febre liberat. Anno 1556.14. Germano fratri vinum ſuis precibus à Deo impetrat. ibid.15. Pluribus aliis miraculis claruit. ibid. Mediolani Deo ſpiritum reddit. ibid.16.

F. Ioſephus Drepanenſis oratione, & contemplatione inſignis. Anno 1575.52.

F. Iulianus ab Ameſtrata Charitatis ardore inſignis. Anno 1576.56. In extaſim toto populo ſpectante rapitur. ibid. Peſte laborantibus miniſtrans occumbit. ibid.

F. Iulianus à Deſio Laïcus, vita, ac miraculis clarus. Anno 1566.36.

F. Iulianus Salodienſis Sacerdos Religionem bono ſanctimoniæ odore reſpergit. Anno 1551.51. Pleraſque à Deo viſiones, ac reuelationes accipit. ibid.

Diem ſui obitus prænunciat, ac in Domino piè obdormit. ibidem.

F. Iulianus Camerenenſis Clericus ſuipſius contemptu inſignis celebratur. Anno 1568.55. B. Virginis aſpectu in morte potitur. ibidem.

F.Iulius à Caſali Piſtorum virtutum odore religionem aſpergit. Anno 1575.52. Poſt mortem ſuauem odorem efflat. ibidem.52.

Iulius Feltrius, Cardinalis Vrbinas, Ordinis protector vitam cum morte commutat. Anno 1578.35.

F. Iuniperus à Campo pluribus virtutibus inſignis celebratur. Anno 1537. 83. Arctiſſimi ſilentij cuſtos fuit. ibidem. Abſtinentia, ac vitæ auſteritate clarus. ibidem. In morte ferreo thorace contectus reperitur. ibidem.

F.Iuo Meſſanenſis Sacerdos admirabili vitæ auſteritate præſtat. Anno 1572. 25. Archangeli Michaëlis ſæpè colloquio potitur. ibidem. 26. Pro Melitæ liberatione orans ea illi ab Archangelo Michaële reuelatur. ibidem. Defuncti Patris ſalutem eidem S. Michael reuelat. ibidem. 27. Defuncti animam à Purgatorio ſuis precibus liberat. ibidem. 28. Mulieri ſterili à Deo prolem impetrat. ibidem. 29. Sui obitus diem à B. Michaele accipit, ac ſancto fine quieſcit. ibidem. 30. Ipſius corpus poſt mortem ſuauiſſimè olet. ibidem. Poſt vigeſimum annum ipſius corpus integrum reperitur. ibidem.

F.Iuſtinus à Panigaleo vir ſanctimonia inſignis. Anno 1547.6.7. Ex Obſeruantibus ad Capucinos migrat. ibidem. 7. Vitæ auſteritatem colit. ibidem. Pleráſque à Deo reuelationes accipit. ibidem. 8. Oranti Dominus apparet, ac futura quædam reuelat. ibidem. 9. In ſpiritu, quorundam Religioſorum in Choro canentium voces, quaſi canum latratus, ac blaſphemias audit. ibidem. 10. Futura orbis mala quæ euenêre, prænunciat. ibid. 11. Plurima erga infirmos charitate flagrat. ibid. 12. Peſte laborantibus miniſtrat. ibid. 13. Carnis tentationem à Dæmone excitatam ſuperat. ibid. Ei Chriſtus hoſpitium ſibi denegatum exprobrat. ibid. 14. Factum multis lachrymis deplorat. ibid. Paupertatis cultor ſeueriſſimus. ibid. 16. Futura Religionis tempora prænunciat. ibid. Conuentuum ædificatione nihil periculoſiùs eſſe affirmabat. ibid. Cur antiqua Capucinorum ædificia pauperrima, ab eo cauſa redditur. ibid. Beatorum Capucinorum ſupplicatio ad eum ægrotum pergit, ac diem obitus prædicit. ibid. 17. Piè in Domino obdormit. ibid. 18.

Iuuentutis ætas plena periculis aſſeritur. Anno 1539.57.

L

LAudi Pompeiæ Conuentus non abſque Dei conſilio exſtruitur. Anno 1565. 1. In ea virnobilis agrum vendere recuſans à Deo caſtigatur. ibidem. Idem agrum donat, & erga ordinem beneuolus efficitur. ibidem. Filij eiuſdem in Patrem inſolentia à Deo punitur. ibidem.

F. Laurentius à Sarnano admirabili patientia inſignis. Anno 1569.34. B. Virgo illi in morte apparet. ibid. Ipſius veſtes poſt mortem ſuauiſſimè olent. Ibidem.

F.Laurentius à Funiano Concionator virtutum laude celebris. Anno 1566. 14. Veri Paſtoris exemplum præclarum præbet. ibidem. Eximium illius caſtimoniæ exemplum refertur. ibidem. 15. Bononiæ ad Deum migrat. ibidem. 16. Poſt mortem pleráque edit miracula. ibidem.

Lectus apud Capucinos qualis eſſe debeat, lege ſtatutum. Anno. 1529. 62.

F.Leo Vennenſis Sacerdos Regularis obſeruantiæ virtutibus clarus. Anno 1555. 25.

F. Leo Genuenſis, ex Eremita Capucinus redditur Anno 1571.21. A B. Virgine de Religionis ingreſſu bis inſtruitur. ibidem. Plurima in Religione virtutum luce emicat. 22. Admirabili abſtinentia præſtat. ibidem. 23. Sanctimonia clarus è viuis excedit. ibidem.

F.Leo Drepanenſis ſanctitate conſpicuus. Anno 1553. 11. Ab Angelo, ob diminutam pauperibus eleemoſynam corripitur. ibidem. 12. Ipſius cingulum poſt mortem Hidropiſi laborantem ſanat. ibidem. 11.

F. Leo Catanenſis Laicus ſanctimonia, & miraculis illuſtris. Anno 1580. 34. Multis in Religione virtutibus coruſcat. ibid. In oratione ſæpè mente excedit; at toto corpore in aëra attollitur. ibid. 35. Eo cum F. Andrea Cataſienſi in Eccleſia orante, duo lumina ſuprà Eccleſiam conſpiciuntur. ibid. Ante altare Euchariſtiæ in aëra altiùs ſubleuatur. ibid. Dæmon ſtrepitum edit, vt cum ab oratione reuocet. ibid. 36. De Clerici ſalute à B. Virgine certitudinem accipit. ibid. 37. Sacerdotis animam in cœlum poſt mortem deferre videt. ibid 38. Ægrotos ſigno Crucis curat. ibid. 39. Cum Dæmonum multitudine in morte contendit. ibid. 40. B. Virgo apparens Dæmonum turbam diſpergit. ibid. In Domino obdormit. ibid.

Leo decimus ex Medices familia plurimùm benignitate, ac liberalitate commendatur. anno 1518. 52.

Leo Pontifex huius nominis vndecimus, Mediceus, ante Pontificatum pacem inter Hiſpaniarum & Gallorum Reges componit. Anno 1528.55. poſt 25. pontificatus dies ex humanis eripitur. ibid.

F. Leonardus Auguſtanus ex Patre Hæretico ortus. Anno 1548. 37. Capucinorum Religionis albo inſcribitur. ibid. ante obitum B.M. Virginis præſentia fruitur. ibid.

Lex Euangelica quàm hoc noſtra tempeſtate peſſumdata. Apparat. 40.

Libri ad pietatem excitantes in menſa apud Religioſos legendi. Anno 1529. 25. apud Capucinos in communi tantùm habendi. Anno. 1529. 42.

Literarum ſtudia honeſta aſſeruntur. Anno 1537.87. Ex his, quæ naſcantur, commoda ex Tullio enumerantur. ibid.

Literæ apud Capucinos nec ſcribendæ, nec recipiendæ, abſque Superiorum licentia. Anno 1529 44.

Lucaniæ Prouincia à cæteris diſtinguitur. Anno 1560.5.

F. Lucæ Narini Sacerdotis vita & geſta narrantur. Anno 1555. 11. Dæmonum illi à Deo conſilia reuelantur. ibidem. Dæmonem fratris humero innixum fugat. ibidem. 12. Dæmonem ficus ex arbore fratri porrigentem cernit. ibidem. Dæmonum opera ex Eccleſiæ culmine dilabitur. ibid. 13. A Chriſto, qui crucem baiulans illi apparet, ſanatur. ibid. A Colicis doloribus B. P. Franciſci contactu ſanatur. ibid. 14. A ſubmerſione B. P. Franciſci ope liberatur. ibid. Vrceolos confractos ſigno crucis inſtaurat. ibid. 15. Mulierem paralyticam ſigno crucis curat. ibid. 16. Adoleſcentem moribundum aqua à ſe benedicta ad incolumitatem renocat. ibid. 17. Clarus

Index Alphabeticus

Miraculis diem extremum claudit. ibidem.

F. Ludouicus, & Raphael Forosemproniani Fratres in Minorum de Obseruantia ordine conscripti. Apparat. 53. posteriores ad habitus formam, post Matthæum, accedunt. ibidem. Reformationis propagationem absque humano consilio agitant. ibid. 53. 54. Quam vtérque ad reformationem ineptus existeret. ibid. A Capucinorum institutione longè arcentur. ibidem. & 59.

F. Ludouicus Forosempronianus Matthæi exemplo ad sui reformationem excitatur. Anno 1526. 14. Ipsius natura, & mores describuntur. ibidem. Reformationis studiosus asseritur. ibidem. A ministro locum reformationi aptum sæpè postulat. ibidem. Matthæo adiungi publice à ministro postulans, in carcerem truditur. ibidem. 14. 15. In carcere Deum Opt. Max. laudat. ibid. 16. A proposito nec minis, nec pœnis deterretur. ibid. 17. Suauiùs à ministro excipitur. ibid. Prudenti ergo ministrum dissimulatione vtitur. ibid. Cum Raphaele fratre reformationis consilium communicat. ibid. 18. Ad Generalem ministrum, & protectorem pro reformatione obtinenda, literas exarat. ibid. 19. 20. 21. A neutro exauditur. ibid. 20. 21. 22.

Ludouicus Forosempronianus, & Raphael terroribus concutiuntur. Anno 1526. 29. Terroris causa expenditur. ibid. Ad Matthæum de Basso accedunt. ibid. 30. A Matthæo iucundissimè excipiuntur. ibid. Aduentus causam, explicant. ibid. 30. Coram Christi imagine habitum exuunt, ac rursum indicunt. ibid. 32. 33. Ad Catharinam Camertium Ducissam vnà cum Matthæo proficiscuntur. ibid. 34. Romam ad Pontificem pergunt. ibid. 37. A Catharina Ducissa commendatitias literas accipiunt. ibid.

Ludouici Forosemproniensis factum grauiter expenditur. Anno 1526. 23. 24. 25. In ipsius vita, ac moribus nihil nisi vulgare, & commune. ibid. 23. Quid Deo ad reformationis opus administrauerit, expenditur. ibid. Cur illum Deus ad reformationis propagationem elegerit explicatur. ibid. Propriæ tantùm reformationi studet. ibid. 24. Dei consilium nescius implet. ibid. 25. Ante factum doctos consulit. ibid. 26. Supernæ lucis suffragium cum Raphaele postulat. ibid. Quadratum Caputium tunicæ assuit. ibid. 28. Cum Raphaele è Conuentu nocte egressus ad Matthæum proficiscitur. ibid.

F. Ludouicus Forosempronianus in agrum Cingulanum cum Fratre secedit. Anno 1526. 54. Illis à ministro insidiæ parantur. ibid. 54. 55. Ab incola de ministri insidiis fit certior. ibid. Raphaelis animum confirmat. ibid. Deo causam suam commendat. ibid. 56. Qua arte se à persequentium technis eripuerit, explicatur. ibidem. 56. 57. 58. 59. Persecutoribus pauorem incutit. ibidem. 59. Ad Camaldulenses in Eremum cryptarum transfugit. ibidem. 60. A Paulo maiore benignè excipitur. ibidem. Cum Fratre austerioris ibi vitæ cultum exercet. ibid. 62. Causam suam coram Legato Apostolico dicit. ibid. 69. Pro eo Paulus maior, ac monachi pugnant. ibidem. 68. Ab Apostolico legato liberatur. ibid. 70. Ægrotantibus monachis omni charitate ministrant. Anno 1526. 63. Iis à ministro insidiæ parantur. ibid. 67. A lictoribus comprehenduntur, & ad legatum ducuntur. ibidem. 68. 69.

Ludouicus & Raphael post vincula triumphantes. Anno 1526. 73. A monachis cum lætitia excipiuntur. ibidem. Ad Eremum Pascilupi Paulo consulente migrant. ibidem. 74. Dei opem contra aduersarios implorant. ibidem. 76. Militari actu aduersarios fugant. ibidem. 76. Deo ex animo gratias agunt. ibidem. Ipsorum factam à calumnia liberatur. ibid. 77. Dei prouidentiæ adscribitur ibid.

Ludouicus cum Raphaele Forosempronium migrat. Anno 1527. 4. A consanguineo quotidiana alimenta accipit. ibidem. 5. A Matthæo de Basso, & Paulo Clodiense inuitur. ibid. simul diuinis laudibus incumbunt. ibid. Se, sociosque noua arte à ministri persecutione liberat. ibidem. 6. 7. Ipsius factum, an à Deo profectum sit, expenditur. ibid 8. Consilium, ad ministri insidias declinandas, excogitat, & cum aliis communicat. ibid. 11. 12. Exortas dubitationes soluit. ibidem. 13. Rom. cum Catharina Ducilla confert, & ab ea auxilium exposcit. ibid. 15. Cum cæteris apud Catharinam Ducillam diuersatur. ibid. 17. 18. Ministro coram Duce respondens, noui habitus caulam reddit. Anno 1527. 51. Apostasiæ crimen obiectum diluit. ibid. Simul cum aliis in Minorum Conuentualium tutelam recipitur. ibid. 34. 35. Cum Raphaele Romam ad Pontificem proficiscitur. Anno 1528. 2. A Catharina, & Camerinensi Episcopo literas accipit. ibid. 1.

Ludouicus, & Raphael à Pontifice Bullam impetrant, qua reformatio propagetur. Anno 1528. 3. Eorum nulli fundatoris nomen attribuitur. ibid. 6. Fratres Minores, Heremiticam sub P. Francisco vitam ducentes in Bulla appellantur. ibidem 7.

Ludouici consilium de diplomate impetrando, num à Deo esset, expenditur. Anno 1526. 38. cum Papæ eleemosynario colloquitur. Anno 1526. 39. Vibis Romanę Ecclesias deuotè visitat. ibid Papę Eleemosynarij consilio acquiescit. ibid. 41. Ioannem Petrum Caraffam adit, ac illius opem postulat. ibid. Pontificem adit, & diploma assequitur. ibid. 42. Ab apostasiæ crimine, simul cum Matthæo vindicatur. ibid. 45. De reformatione propaganda nec dum hoc tempore cogitat. ibid. 45. Ministro diploma offert. ibid. 46. Post impetratum diploma in Picenum redit. Anno 1526. 46. Catharinæ Ducissæ diploma ostendit. ibidem. A Ministro grauiter obiurgatur. ibid. Matthæum à Basso, & Paulum Clodiensem congregationi associat. Anno 1528. 27. fol. 103. Nouam Conuentus ædificationem recusat. ibid. 27. Huius rei causa redditur. ibid. Primum domicilium in Æde S. Christophori eligit. ibid. 28. fol. 103. Inde Colmézonum migrat. ibid. Plerósque ex Obseruantium nuncupatorum ordine congregationi adiungit. ibid. 29. 30. fol. 104. Inter eos quinque enumerantur, virtute illustres. ibid. 29. Alterum Montemeloni Conuentum extruit. ibid. 30. fol. 104. Ædificia pauperrimè extruit. ibid. 31. Fratres ad pium Peste ægrotantium ministerium animat. ibid. 34. Iis nonnulla præcepta obseruanda tradit. ibid. 35 36 37. 38. 39.

F. Ludouicus Forosemp. ex Matthæi renunciatione, religionem administrat. Anno 1529. 101. Romam quo consilio proficiscitur. ibid. 103. In Æde S. Mariæ Miraculorum primum domicilium collocat. ibid. Ædem. S. Mariæ Miraculorum victoriæ columnæ opera obtinet. ibid. Bernardinum Georgium, Ludouicum Rheginum ac duodecim alios congregationi associat. ibid. 107. Cum Bernardino Georgio colloquitur. ibid. 106. Inter eum & Bernardinum

Rerum & Verborum.

F. Ludouicus à Stronconio Sacerdos virtutibus eximius. Anno 1562.34. Diu in Hoſpitali S. Iacobi incurabilium domo ægrotis piè miniſtrat. ibid. Eximiæ ipſius in ægrotis curandis charitas explicatur. ibid. Romæ diem extremum plurima ſanctimoniç laude claudit. ibid. 35.

F. Ludouicus Vibinas virtute ac ſanctimonia clarus. Anno 1560.9. Dum tefram fodit: theſaurum reperit, quem ſtatim deſpicit, ac humo operit. ibid.

F. Ludouicus Parmenſis virtutum laude præclarus. Anno 1574.10. Chriſtum in morte pro eo ſanguinem Patri offerentem cernit. ibid.

F. Ludouicus à Monte S. Sauini Oratione pleroſque ægrotos à morte liberat. Anno 1570 58. Profuſa illius in pauperes pietas diuino miraculo commendatur. ibid. 19. Poſt multos ab obitu annos, manus qua eleemoſynas erogabat, reliqua carne exeſa, integra & incorrupta cernitur. ibid.

F. Ludouicus Agrigentinus Sacerdos Regularis diſciplinæ obſeruantiſſimus. Anno 1577.27. Sui obitus diem reuelatione acceptum prædicit. ibid.

F. Ludouicus Nettinus Sacerdos plurimis virtutibus emicat. Anno 1574.13.

Lunellus Generalis Obſeruantium Miniſter, nouam in Capucinos procellam excitat. Anno 1536.19. Capucinos ad Reformationis, quæ in Ordine excitanda erat, vnionem reuocare conatur. ibid.

Lunulæ, ſeu Mozzettæ, & Scapularis vſum, minimè à B. P. Franciſco effluxiſſe multis modis oſtenditur. Dem. 3.6. & per tot. Oppoſita obiecta refelluntur. ibid. 10.

Lutherus Saxo ex incubo Dæmone natus. Anno 1524.12. Hæreſum Auctorem ſe prodit. ibid. Germaniam mala Sectatiorum ſobole replet. ibid. 12.

M.

MAla cur Deus in Orbe graſſari ſinat. Anno 1524. 1. Dei ſapientiam, & bonitatem, & omnipotentiam commendant. ibid. Ad impiorum pœnam ordinantur. ibidem. Bonis comparata ordinem in Vniuerſo aſſequuntur. ibidem. Ex Antitheſi bonorum venuſtatem augent. ibid. Eminentiùs vniuerſi pulchritudinem extollunt. ibid. Eorum permiſſio ad Dei gloriam tendit. ibid. Ex his bona facere, quàm mala nulla permittere, Deus meliùs iudicauit. ibid. 1. Interdum Reipublicę conferunt, & qua ratione. Anno 1543.36. Poſt duodecimum ſæculum in Eccleſia graſſantia referuntur. Anno 1524.5. Suapte natura ſemper in peius proficiunt. Anno 1542.5. Inter ea nihil Hæreſi perniciouſius. ibid.

Maria Virgo humani generis apud Deum Patrona. Anno 1524.25. Filium humano generi ob peccata infenſum precibus placat. ibidem. Dominicum, & Franciſcum ad Orbis conuerſionem Filio offert. ibid. Capucinorum Reformationem è proprio pallio emergentem Filio oſtendit, & iratum placat. ibid. Anno 1524.26.

Maria Longa Capucinos Neapolim aduentantes Hoſpitio excipit. Anno 1538.13. In ſacra Æde Lauretana à diutino morbo diuinitus curatur. ibid. 14. Facultates ſuas poſthæc in pias cauſas erogat. ibid. 15. Hoſpitalem domum Incurabilium, & Monaſterium S. Mariæ in Hieruſalem fundat. ibidem. Eius prece, ac pietate permoti Capucini Monaſterij adminiſtrationem ſuſcipiunt. ibid. 13.15. A Pontifice obtinet, vt Capucini in Monaſterij adminiſtratione Apoſtolico edicto confirmentur. ibid. 17. Regulam S. Claræ arctioris obſeruantiæ profitetur. ibid. 15.

Maria Longa piæ Incurabilium domus, & Monaſterij Sanctæ Mariæ in Hieruſalem Neapoli fundatrix. Anno 1542.54. Ægrotorum ſe obſequijs mancipat. ibidem. Mira ipſius in ægrotos charitas indicatur. ibidem. In Oratione plurima à Deo luce perfunditur. ibid. 55. Ob ipſius merita Deus ægrotis miraculo prouidet. ibidem. 56. Panem multiplicat. ibidem. 57. Meretricem bis ſumma charitate curat. ibidem. 58. Mariam Tertiariam ſua oratione apertè liberat. ibidem. 59. Lupanaria petit, ac meretrices pretio promiſſo à peccato reuocat. ibidem. 60. Orationem veſpertinam pro Defunctis inſtituit. ibidem. Ab Hoſpitalis domus adminiſtratione ſeipſam ſubtrahere cogitans à Domini voce prohibetur. ibid. 61. Capucinos Neapolim aduentantes hoſpitio recipit. ibid. 62. Dei monitu Monaſterium B. Mariæ in Hieruſalem fundat. ibid. 63. Theatinos Patres recipit, ac illis domum aſſignat. ibidem. Cum duodecim virginibus ſolemne profeſſionis votum emittit. ibid. Apoſtolico Diplomate perpetua illius Monaſterij Abbatiſſa conſtituitur. ibid. 64. Capucinorum Patrum ſuaſu primam S. Claræ Regulam cum cæteris profitetur. ibid. Capucinos Patres ad Monaſterij adminiſtrationem à Pontifice impetrat. ibid.

Maria Longa emiſſo Religionis voto iterum antiqua ægritudine corripitur. Anno 1542.66. Occultas Monialium cogitationes percipit. ibid. Dæmonem inobedientis ſororis humero inſidentem videt. ibidem. Pro ſorore moribunda orans B. P. Franciſcum & B. Antonium illi adſtantes cernit. ibid. 67. Puellæ ſua oratione in Religione ſtabilitatem à Deo impetrat. ibid. 68. In exceſſum rapta cœleſtia intuetur. ibid. 69. Abbatiſſæ onus deponit. ibidem. Sorores ad Regulæ obſeruantiam ac virtutes adhortatur. ibidem. 70. Mariæ Aerbæ Termulanorum Duciſſæ obitum non longè futurum prædicit. ibid. Deum Neapolitanæ vrbi flagella minantem confeſſario aperit. ibid. Ante obitum profundæ humilitatis ſigna exhibet. ibid. 71. Summa cum pietate Deo animam reddit. ibid. Illius pedes poſt obitum ſuauiſſimum odorem efflant. ibid. 72. Mariæ Termulanorum Duciſſæ glorioſa apparet. ibid. 73. Illi capilli & vngues poſt mortem excreſcunt. ibid. 75. Poſt annum ipſius corpus integrum, ac ſuaueolens reperitur. ibidem. Brachium attollit, & Mariæ Termulanorum Duciſſæ defunctæ corpus amplexatur. ibid. 76.

Mariæ Longæ corporis contactu ſoror apoſtemate laborans curatur. Anno 1542.77. Monialis vlcere reptili affecta illius capitis contactu ſanatur. ibid. 78. Capitis illius contactus alteram ab occulta infirmitate liberat. ibid.

F. Marianus à Quintiano vir bonus, ac pius. Anno 1542.31. Ipſius erga pauperes inſignis pietas. ibid. A Bernardino Ochino Socius aſſumitur. ibid. 32. Ab eo verbis circumuenitur. ibid. Ochini conſilium ex illius verbis percipit. ibid. 36. Ochinum ab impio conſilio auocare nititur. ibid. 37. Ochino malum dolum exprobrat. ibidem. In Ochinum acriter

Index Alphabeticus

inuehitur, & ab eo diſcedit. ibid. Ab Ochino chirographum ac Religionis ſigillum accipit, & ad Venetæ prouinciæ Vicarium defert.ibid.38.

F. Marianus Cyrneus, vir egregius deſcribitur. Anno 1540.3. Eximius diuini Verbi Prædicator. ibidem. In Corſicam inſulam à Bernardino Senenſi Generali mittitur.ibid. In ea inſula Dei Verbum magno fructu diſſeminat.ibid. Ferocem populum ab odiis ac ſimultatibus reuocat.ibid. Pleraque in ea inſula Monaſteria ædificat. ibid.4. Poſt obitum ex illius ſepulchro flos mirę pulchritudinis exoritur.ibid 4.

Marinus à S. Victoria Regularis obſeruantiæ diſciplina clarus.Anno 1576.34. Viuens miraculis emicat.ibid.Membris attractú ſigno Crucis ſanat.ibid.

F. Marius à Foroſanſinio Vicarius Generalis eligitur. Anno 1567.1. Montis-acuti Conuentum fundat. ibid.11.

S.Martini Turonẽſis Epiſcopi illuſtre in morte exemplum imitandum proponitur.Anno 1529.73.

F. Martinus Belga vir ſanctus. Anno 1550.39. Multis miraculis illuſtris aſſeritur. ibid.

F. Martinus Rheginus Laïcus ſui obitus diem diuina reuelatione accipit.Anno 15[illegible]1.24.Virtutibus lucet. ibid. Poſt mortem caro ipſius ad infantilem teneritudinem redit.ibid.

Martyrij Coronam, iis qui peſte laborantibus inſeruiunt,deberi demonſtratur.Anno 1528.45.

Mahometes Pſeudopropheta,ac illuſor aſſeritor Anno 1551.14. In quo ſummam fœlicitatem repoſuerit, fusè explicatur.ibid 16.17.18.& ſeq Ipſius fœlicitas expungitur. ibid.28. Qua ratione magnus nuncupari poſſit. ibid.30. Magnus populorum ſeductor. ibid.Ipſius lex turpis.ibid.13.

Mahometanorum ſecta, in quo ſummam fœlicitatem collocet.Anno 1551.16.17.& ſeq.Eorum fœlicitas rationibus improbatur.ibid.17.18.19.& ſeq.Vitiorum omnium ſeminarium aſſeritur.ibid 14.

Manſuetudo,& humilitas in conuerſatione ſeruanda. Anno 1529.67.

F. Maſſeus Tridentinus Laïcus, virtutibus locuples. Anno 1561.4. Paupertatis amore flagrat.ibidem.5. Vitæ auſteritate præſtat. ibidem.4. Ægrotos ſigno Crucis curat.ibid.6. Diuino miraculo à ſubmerſione liberatur.ibid.7.

F. Maſſeus Genuenſis vitæ auſteritate ac virtutibus præcellit. Anno 1571.15. A Dæmone infeſtatus eidem ignauiam exprobrat.ibidem.Nouitiorum curæ præficitur.ibid.16. Nouitium à Dæmone ob inobedientiam penè ſuffocatum liberat.ibid.

F. Matthæus à Baſſio à Ruſticanis parentibus ortus. Anno 1552.12. A puero futuræ ſanctitatis præludia præmonſtrat. ibid.23. Pueros ad pietatem prouocat.ibid.24 Patriam à militum deuaſtatione miraculosè liberat. ibid. Puer in platea peccatoribus pœnitentiam prædicat.ibid.25.Ob vitæ auſteritatis exceſſum adoleſcens in morbum incidit. ibid.26. Gallina ſylueſtris inter ipſius manus incubat.ibid. Muſcas gallina circa Matthæum volitantes venatur. ibid. fol.469. Minorum Obſeruantium Ordinem ingreditur.ibid 27. Virtutibus ſtudet,& ad liberalia ſtudia promouetur.ibid.28. Apoſtolico Spiritu Dei Verbum prædicat.ibid. Peſte laborantibus Camerini miniſtrat.ibid.29.fol.469. Summa charitate neceſſaria ægrotantibus miniſtrat.ibid.30. Pro Ordinis reformatione Deum aſſiduè rogat.ibid.31. Diuinam voluntatem in oratione ſibi manifeſtari poſtulat. Anno 1524.57.A Deo exauditur.ibidem. Dei vocem audit dicentem. Matthæe hæc eſt voluntas mea, vt Regulam obſerues ad literam. ibid. Diuinæ vocis ſenſum plenè non aſſequitur.ibidem. 58. Quadratum Caputium tunicæ affuit.ibid. Romam verſus proficiſcitur.ibid.59. Ab Apoſtaſiæ illata calumnia vindicatur. ibid.59.

Matthæus à nebulonibus comprehenditur, ac ligatur. Anno 1525.1.Contumeliis afficitur.ibid. Patienter omnia tolerat.ibid. Inter cõtumelias Deum laudat. ibid.2. Franciſcum à Cartoceto inuiſit.ibid. Franciſci ſuaſu quadratum Caputium ad tempus deponit.ibid.5.Pleraque in itinere incommoda fert.ibid. 6.Romam appellit.ibid.Angelum ſub viri ſpecie ſe alloquentem cernit. ibid.7. In Eccleſia SS.Apoſtolorum integrum diem in Oratione inſumit. ibid.8. Ab Angelo inuiſibiliter ductus miraculo ad Pontificem penetrat.ibid.9. Pontificem alloquitur,& ab eo quadrati Caputij formam obtinet.ibid.9.10. In Eccleſia Apoſtolorum nocte orans febre corripitur.ibid.14. Diuinitus à diplomate Apoſtolico expectando deterretur.ibid. Ab vrbe diſcedens Picenum versùs proficiſcitur.ibid.16. Variis in itinere contumeliis afficitur.ibid.17. Sacras B.P.Franciſci memorias aſſilio colit.ibid.18. Antiquum ordinis ſigillum à Carbonario accipit.ibidem.19. Ad Franciſcum à Carroceto reuertitur. ibid. 20.21. In Oppidis Montis Feltrij Dei verbum diſſeminat. ibid. 24. Quis illius prædicationis modus, ac ratio eſſet indicatur.ibid.25. In Capitulo Matelicæ Miniſtro Prouinciali Min. Obſeruantium ſe præſentem exhibet.ibid.26. ab eo in vincula conijcitur.ibid. Variis in carcere malis afflictatur.ibid. Inter vincula Deum laudat. ibid.27. E carcere aufugere recuſat. ibid.28. Quid fugam illi ſuadenti reſponderit,aperitur.ibid.28.

Matthæus de Baſſo omni virtutum genere ornatiſſimus.Anno 1524.47. Regularis obſeruantiæ ſtudioſiſſimus. ibid. Abſtinentia ac vitæ auſteritate præclarus. ibid. Paupertate & charitate inſignis. ibid. Peſte laborantibus omni ſtudio, ac diligentia miniſtrat.ibid. Veram B. P.Franciſci habitus formam ab Ordinis Sacerdote addiſcit. ibid.49. B. P. Franciſcum Capucinorum habitu indutum ſæpè in via intuetur. ibidem.50. Maxima erga veram B.P. Franciſci habitus formam cupiditate flagrat. ibid. 49.50.51. A Deo intus illuminatur.ibid.51. Quo pacto vera B.P. Franciſci habitus forma frui poſſit ſecum cogitat.ibidem. Inter varia conſilia fluctuat. ibid.52. Conſilium in Oratione à Domino poſcit.ibid.55. Chriſtum in mendici forma in via ſibi obuium habet. ibidem.56. Eidem ſubditicios quoſdam pannos largitur. ibid. Ad veram B.Franciſci habitus formam aſſequendam à Deo monetur. ibid.

Matthæus à Baſſo per Camerinenſem agrum Dei Verbum diſſeminat. Anno 1526.1. Quæ pro Concione frequentiùs agitaret. ibid. Peccatores non verborum eloquentia, ſed concitato animi ardore ad pœnitentiam compellit. ibid. Quo maximè homines à vitiis deterreret, explicatur. ibid.2. Vitæ illius auſteritas quanta. ibid.3. Fabas ad pauperum alimoniam ſeminat.ibidem.4. Hanc ipſius in pauperes pietatem Deus miraculo commendat. ibidem. Ipſius verba ſimplicia, & agreſtia, Fabarum miraculo Deo grata comprobantur. ibidem. 5.

Fabarum miraculo magnam ſibi apud homines auctoritatem comparat.ibid.6. Ionæ inſtar, Dei iram peccatoribus comminatur.Anno 1526.11. Grauem in ordine ad reformationem ſuo exemplo commotionem excitat. ibid.13. Huius exemplum Ludouicum Foroſempronianum ad Reformationem prouocat.ibid.14.Is atque alij vndecim Fratres vltrò peſte laborantibus Camerini inſeruiunt. Anno 1528.40.fol.107. Illorum ſtudium,& charitas erga languentes explicatur.ibid.41.42.43. A lue diuina virtute ſeruantur. ibid.43 45. Miniſtrò reſpondet, ſuámq; atque aliorũ cauſam tuetur.Anno 1527.30.

F. Matthæus à Baſſo fornicationis ſpiritu tentatus nudus ſe inter vepres volutat. Anno 1552.53. Varia ipſius miracula referuntur.ibid.54. Dum paludoſa loca pertranſit, denſæ arundines ſponte ſe illius pedibus ſubſternunt.ibid.Altum gurgitem ſicco pede pertranſit.ibid. Pudum ſtrato ſub pedibus pallio traiicit.ibid.Venetias ſtrato ſuper vndas pallio Arimino adnauigat. ibidem.55. In Mare demerſus nauigium Venetiis præcurrit. ibid.56. Venetiis tribunalia Iudicum percurrens Inferni comminatione deterret.ibid.57. Ab vrbe Senatus decreto dimittitur, ac Foſſam Clodiam deſtinatur. ibidem. Venetias ſtrato ſuper vndas pallio remeat. ibid. Ad Quiranthiæ Tribunal ſolita increpatione perſonat. ibid.58. De eo expellendo à Duce agitur. ibid. Sebaſtianus Venerius illius patrocinium ſuſcipiens,Ducem à ſententia reuocat.ibid.59. Venerij pro Matthæo prudens oratio exaratur. ibid. 59. Matthæi vita auſteritate plena.ibid.61. A Plebano S.Moyſis in domum recipitur.ibidem.62. Viliora domus loca ſibi ad habitationem eligit. ibid. Matrona epota aqua, quæ Matthæo ſuperfuerat, à dentium dolore liberatur. ibidem.63. Altera Matthæi vino lota vbera ſana recipit. ibid.65. Iſchiadirico morbo laborans Matthæi aqua lotus ſanatur.ibid.64. Crucis ſigno confractum poplitem ſanat.ibid.65.Mulier diu ægrotans ab eo Crucis ſigno curatur.ibidem.66. Iuuenis eum verbis inſectans à Deo caſtigatur. ibid.67. Idem ipſius amplexu ſanatur.ibid. Poſt confeſſionem ægroto incolumitatem pollicetur.ibid.68. Dæmonem in Simiæ ſpecie Legiſperito inſeruientem deregit.ibid.69. Dæmonem è domo expellit.ibidem.Sanguinem è Legiſperiti mappa elicit.ibid.70. Maris aquam ſigno Crucis dulcem reddit.ibid.72. Super Solis radium madidum pallium extendit.ibid.73. Mitæ domum à lue ſeruat.ibidem.74. Iudæis Chriſtum prædicat. ibidem.75. Iudæum ac illius familiam miraculo ad fidem Chriſti perducit. ibid.76. Venetiis in ſupremum morbum incidit.ibid.77.

F. Matthæus de Baſſo, & reliqui apud Catharinam Duciſſam diuerſantur.Anno 1527.19. Viliora Domus habitacula eligunt. ibid. Virtutibus plenam, vitam inſtituunt. ibid.20. Ipſorum abſtinentia, ac vitæ auſteritas deſcribuntur. ibid. Peſte laborantibus Camerini miniſtrant.ibid.

Matthæus à Baſſo Generalis Vicarius eligitur. Anno 1519.15.Electioni reluctatur.ibidem. Tandem Patrum precibus victus aſſentit.ibidem. Generalium Conſtitutionum compoſitioni cum aliis inſudat. ibid.12. Viſitationem inſtituit. Anno 1529.75.93. Fratrum non vitia, ſed virtutum exceſſus corrigit.ibidem.Ipſius ad Monaſteria acceſſus omnis ſuperbiæ expers deſcribitur.ibidem. Quis in eo excipiendo à Fratribus ritus obſeruaretur, explicatur. ibidem. Morum ſuauitate,ac pluribus aliis virtutibus emicat.ibidem. Quænam in viſitatione Fratribus obſeruanda,publico ſermone proponeret, exarantur.ibid.94. Paupertatem maxime commendat. ibid.95. Orationi aſſidue incumbere monet. ibid. 97. Ad Euangelicam perfectionem, & Chriſti ac B.P.Franciſci imitationem filios prouocat.ibid.98. Generalatus officio ſe abdicat. ibidem. 100. Hæc ipſius abdicatio à Dei conſilio profecta certo argumento aſſeritur.ibid.102.

F. Matthæus à Baſſo, ex longa peregrinatione Romam redit. Anno 1537.10. A Capucinis læto animo excipitur.ibid. Inter varia pro quadrato Caputio conſilio fluctuat ibid.Quadrati Caputij acumen ſibi obtruncat.ibid.. Ad Obſeruantium obedientiam redit. ibid. Lunula, & Scapulario nunquam deinceps vſus.ibid. Dei Conſilium in hac Matthæi deliberatione expenditur.ibid.11. Quadrati Caputij formam ad Religionis Capucinorum duntaxat ortum excitat. ibid.12. Ad Reformationis nouæ inſtitutionem, aut propagationem à Deo nunquam vocatus. ibid. Ad Prædicationis munus Dei vocatione ſe propelli fatetur.ibid. Dei conſilium explicatur. ibid.12.13. Maluit animas Chriſto prædicatione lucrefacere, quàm caput quadrato Caputio obtegere.ibid.10.

F. Matthæus à Baſſo quadratum Caputium, ob Pauli III.Pont.decretum deponit.Anno 1552.33. Pueros ad pietatem inſtruit.ibid. Doctrinæ Chriſtianæ inſtitutor aſſeritur. ibid. Vini lagenam ſua oratione multiplicat.ibid.Turbas ad Deum laudandum prouocat.ibid.34.Vitæ ipſius auſteritas,& arcta Regulæ Obſeruantia commendantur.ibid.35. Poſt ſuum à Religione diſceſſum ſæpè ad Capucinos diuertit. ibid. A Paulo III. Pont. in Germaniam cum exercitu mittitur.ibidem.36. Cæſaris caſtra intrepidus præcedit, militéſque ad victoriam animat. ibid.37. Inter Bombardarum ictus manet incolumis. ibid. Ipſius habitus, eo incolumi, globulis perforatus cernitur.ibid.Blaſphemantem corripit,& ad pœnitentiam prouocat.ibid.38.Sancti Michaëlis in Gargano Eccleſiam viſitat, & Archangelum veneratur. ibid.39. Non ad Ordinis Reformationem, ſed ad veri duntaxat S. P. Franciſci habitus reſtitutionem à Deo electus aſſeritur.Anno 1525.15 Ad II P.Franciſci ac Sociorum Caputia ſuum componit. ibid. 18.E carcere aufugere recuſat.ibidem.52.Tandem è carcere euolat.ibid.

Matthæus à Baſſio ex fœneratoris pane ſanguinem emulget.Anno 1552.40. Infantem adhuc lac ingentem Capucinum futurum prædicit. ibid.41. Iniultanti futurum vita periculum ſignificat. ibidem.42. Ex fœneratoris veſte ſanguinem exprimit.ibidem. Rhetorem de occulto peccato tedarguit. ibid.43. Vrbinatibus ciuibus futuram calamitatem annunciat.ibidem.Mortem iuueni poſt triduum prædicit. ibid.44.Puluerario concionatori obitum præſignificat.ibid.45.Iuuenculę petulanti poſt octauum diem mortem futuram nũciat. ibid 46. Cõpioſam virõ ſterili prolem prænunciat.ibid.46. Ob liberas increpationes ſæpè contumeliis afficitur.ibid.47. Fuſtibus cæſus,& ex oppido electus percuſſoribus benedicit.ibidem. Alapa percuſſus,percuſſorem apud iudicem excuſat.ibidem.48. In genã percuſſus alteram percuſſori genam præbet. ibidem. Ipſum

Index Alphabeticus

infectantes graui à Deo pœna puniuntur.ibid. Ecclesia Rectorem irreligionis redarguens, ab eo ad contumelias quæritur. ibid.49. Rector ab hostibus ipso die interficitur, ac horrenda in ipsius morte accedunt.ibid. A sanguinis fluxu liberari recusans causam reddit.ibid.50. Fabas pauperibus fert, quæ à Deo multiplicantur. ibid. 51. Sacra Mysteria ad Altare offerens in aëra effertur.ibid.52.

F. Matthæus à Basso post suum à Capucinis discessum qua habitus forma vsus fuerit, aperitur. Anno 1552. 78. Languens indigenti familiæ miraculosè subuenit. ibid. 79. Claudus aqua, qua is sibi pedes lauit, sanatur.ibid. Nullo præsente,Deo spiritum reddit. ibid.80. Ipsius anima sub Columbæ specie in Cœlum euolare conspicitur. ibid. Pueri turmatim illius obitum Vrbi annunciant.ibid. Sancti Marci & S. Moysis Campanæ, in ipsius obitu ab Angelis pulsantur. ibid. Odor suauissimus ex illius ore effunditur. ibid.81. Cœca mulier ad illius corporis contactum visum recipit.ibid. Ob populi frequentiam funus illius intercipitur.ibidem.Ipsius corpus molle,flexibile,& odoriferum se offert.ibid. Senatus consulto corpus aqua abluitur, vt odoris fragrantia expellatur.ibidem. Lotum corpus maiorem odoris suauitatem efflat.ibidem.Iis inter Plebanum & Obseruantes de illius sepultura agitatur. ibid. 83.84. Ipsius corpus Ecclesiæ S.Francisci de vinea adiudicatur.ibid.84.Odor suauissimus ex Arca diffunditur, ac in Fratrum sepulchro tumulatur.ibid. Obsessi à Dæmone ad illius sepulchrum liberantur.ibid.85. Ipsius corpus in alium tumulum transfertur. ibid.86. Signum benedictionis dextra elata in Fratres edit.ibid. Ipsius Epitaphium tumulo insculptum exaratur.ibid.

Matthæi à Basso processus ad Beatificationem instituitur. Anno 1552.87. Miraculorum ipsius post obitum Catalogus describitur. ibid. 88.89.90. & seq. Libellus de illius miraculis olim conscriptus. ibid. 113. Eius memoria apud Scriptores illustris. ibid.114. Vera ipsius effigies indicatur.ibidem.116. Religionis Capucinorum putatiuus Pater fuit. ibid. 116. Ipsius vita à calumnia liberatur. ibidem 117.

Matthæus de Basso vir omnium virtutum laude clarus. Apparat. 52. Antiquam habitus formam à B.P. Francisco institutam primus restituit. ibidem. Ad Ordinis Reformationem à Deo nunquam vocatus asseritur.ibidem. Capucinorum non Auctor, sed antiqui habitus tantùm restitutor ostenditur. ibidem.52. A Capucinorum fundatione expungitur.Apparat.58.Veram S.Francisci habitus formam primus restituit.ibid. Ad Minorum de Obseruantia Ordinem rediit.ibid.

F. Matthæus Leopolitanus Diuini Verbi Concionator, virtutibus præclarus. Anno 1531.9. Inter Minores de Obseruantia ad Reformationem anhelat. ibidem.10. Patrum quorundam verbis ad futuram Ordinis Reformationem animatur. ibidem. Reformationis studium cum aliis quatuor Fratribus communicat. ibidem.12. Diploma iis commune obtinet, ad vitam in Eremis agendam. ibidem 13. Consilium mutat, & cum cæteris ad Ludouicum Forosempronianum accedit,à quo ad Reformationis gremium recipitur.ibid. Inter Capucinos summis virtutibus emicat. ibidem. Rerum cœlestium quantoperè contemplatione oblectaretur.ibidem. In Dei verbo disseminando ardentissimus, homines suauiter ad pœnitentiam trahit ibidem.14. Persecutores fugiens quamplurima patitur. ibid.15. Austerissimam vitam ducit. ibidem. Pro persecutoribus Orationes fundit. ibidem. In supremum morbum incidit. ibidem. Altissimam pauperiem seruat. ibidem. S. Martini instar, supinus assiduè orat.ibidem.16. Nullo præsente ex hac vita migrat.ibid. In ipsius obitu campanæ ab Angelis pulsantur. ibid.17. Vir Dei manibus in Cœlum erectis, exanimis reperitur. ibidem. Camerinensi Episcopo cum Clero, & Ducissa confluentibus ipsius corpus in Ecclesia S. Francisci Min. Conuentualium honorificè sepelitur.ibid.Iosiæ illi elogium decernitur.ibid.18.

F. Matthæus à Schio Concionator, vir illustris. Anno 1563.6.In Vicentinum agrum mittitur. ibidem. Schij Monasterium pauperrimum construit. ibid. Austerissimam cum tota familia vitam ducit. ibidem. Ardentissimè Dei Verbum disseminat ibid.8. Eo cum familia orante, Deus è Cœlo annonam ministrat.ibidem.7. Futuram cladem prænunciat. ibid.8.Zelo paupertatis flagrat.ibid.9. Illius exemplo maxima in eo Conuentu Regulæ obseruantia viget.ibid.Piè in Domino obdormit.9.

F. Matthæus Rheginus vir memorabilis, ac pietate illustris. Anno 1555.6. Plurimis virtutibus, quæ enarrantur, coruscat. ibidem. A Presbyteratu, ob humilitatem,abstinet.ibidem. Panem Operarius ad Fratribus à Deo miraculosè impetrat. ibidem. 6. Signo crucis confractum sanat. ibid.7. Plerosque ægrotos signo tantùm Crucis adhibito, curat. ibidem.8. Ex ipsius corpore post mortem suauis odor diffunditur.ibid.

F. Matthæus à Leonissa, vir omnium virtutum laude clarus. Anno 1553.13. Piis ac honestis parentibus oritur. ibid. 14. A puero futuræ sanctitatis signa præfert. ibidem.15. Ipsius adolescentiæ virtutes enarrantur.ibidem. Medicæ facultate studet. ibid. 16. Ad Religionis statum anhelat. ibidem. Parentum lachrymis ab ea reuocatur. ibidem. Tertij Ordinis B.P. Francisci habitum induit. ibidem.16. Rei Medicæ studia cum oratione coniungit. ibidem.17. Panis ab eo Aegrotis pauperibus datus Pharmaci vim sortitur. ibidem. Crucis signo graviter sauciatum curat. ibidem. Trabem ad Dominicæ Crucis memoriam humeris raptat. ibidem. Inter Capucinos adscribitur. ibidem.17. Mirus illius animi feruor ad dura pro Christo subeunda. ibidem. 18. Humanam sapientiam exuit. ibidem. Cœca in omnibus obedientia ducituri.ibidem.Nouitiatus disciplinam integram vsque ad obitum seruat. ibidem. Summam vitæ austeritatem colit. ibidem. 19. Admirabili abstinentia nitet. ibidem. vsque ad decimum septimum diem absque cibo & potu peruenit.ibidem. Assiduæ Orationi vacat. ibidem. Cibos cineris & aquæ immixtione insipidos reddit. ibidem.20. Pium trabis raptandæ exercitium prosequitur.ibidem.21. Dum trabem raptat, cœlestia lumina cum eo incedere conspiciuntur. ibid. Occultas hominis cogitationes penetrat.ibid Dum sacrum Mysterium peragit,in mentis excessum rapitur.ibid.22.Dei Verbum cunctis absq; discrimine prædicat. ibid.23. Blasphemantem à Dæmonum furore suis precibus liberat.ibid.24. Lites cõponit, & pacem inter inimicos conciliat. ibid.25. Ad duum

aliquod

aliquod opus aggreſſurus pium trabis opus exercet. ibid. Pulmentum cinere conſpergit. ibid. Cœleſtia lumina eum trabem ferentem ſequuntur. ibid. 25.

F. Matthæus à Leoniſſa pleuritide laborantem crucis ſigno ſanat. Anno 1553. 26. in ſumma rerum neceſſitate victum fratribus è cœlo impetrat. ibidem. Germanum fratrem grauiter increpat, & ad meliorem frugem compellit. ibid. 28. Ipſius germanus ad Capucinos tranſuolat. ibid. Os puellæ diſtortum manus contactu ſuo loco reſtituit. ibid. 29. Futurum puellæ infortunium prænunciat. ibidem. Mulieri ſaluum partum prædicit. ibid. 30 Præuiſum infanti patibulum ſua oratione auertit. ibid. 31. Panis cruſtula in B. Virginis lampade intincta ægrotantem ſanat. ibid. 32. Crucis ſigno Cœleſtinorum Prouincialem à morbo curat. ibidem. 33. Vinum mulieri hoſpiti ſua oratione impetrat, ac multiplicat. ibid. 34. Aquam in vinum ſua benedictione conuertit, atque eo ægrotantem ſanat. ibid. 35. Mortuum Doctoris filium ad vitam reuocat. ibid. Mulieris viduæ filium à mortuis ſuſcitat. ibidem. 36. Adoleſcenti ſua oratione vitam reſtituit. ibidem. 37. Moribundum poſt orationem incolumen reddit. ibid. Abſens illius opem efflagitans, à vitæ periculo liberatur. ibid. Per imbres cum ſocio abſque imbre incedit. ibid. 38. Oranti à Domino dies obitus reuelatur. ibid Germanis valedicit, eóſque ad pietatem hortatur. ibid. 40. Aquilæ in morbum incidit, ac diutius eo laborat. ibid Equo vti recuſat ibid. 41. Ad hoſpitalem vrbis domum ſe deferri poſtulat, vt ſummam paupertatem teſtetur. ibid. Horam ſui obitus prænunciat. ibid. 42. In ipſius obitu cœleſtia lumina apparent. ibid. Defunctus plurimis miraculis coruſcat. ibid. Glorioſus poſt obitum plerſque apparet. ibid. 43. Candidum ex illius ore lilium in ſepulchro oritur. ibid. 44. Illius effigies verbis delineatur. ibid. 45.

F. Matthæus Auinionenſis Laicus ex Obſeruantibus ad Capucinos migrat. Anno 1564. 13 Magnis virtutibus fulget. ibid. 14. Hæreticum inſolentem facto terret. ibid. 15. Ligna ad fratrum vſum, miraculo ad Conuentum pertrahit. ibid. 16. Ipſius pro tuenda caſtitate illuſtre factum enarratur. ibid. 17.

F. Matthias Salodienſis generalis capituli definitor. Anno 1576. 1. Generalis Commiſſarius in Galliam mittitur. ibid. Cum Emmanuele Philiberto Sabaudiæ Regulo de Conuentu Camberij fundando agit. ibid. 3. Dux illi plures Conuentus fundandos proponit. ibid. Maurianenſibus repugnantibus ab illius Conuentus fundatione abſtinet. ibidem. Camberij Monaſterium fundat. ibid 4. A Petro à S. Sixto literas accipit, quibus Capucinos Auenionem vocat. ibid. Hieronymum Mediolanenſem Auenionem deſtinat. ibidem. Lutetiam profectus nonnullos Conuentus fundat. ibidem. 10.

F. Matthæus Venetus in morte cum B. Virgine colloquitur. Anno 1569. 56.

Matronæ Romanæ de Capucinorum gloria reuelatio exaratur. Anno 1572 4.

Matronæ in Capucinos pietas miraculo commendatur. Anno 1575. 56.

Medica familia quàm in orbe illuſtris. Anno 1528. 52. Pleróſque ſummos Pontifices Eccleſiæ dedit. ibid.

Mens hominis cœleſtis. Anno 1532. 10. Dum ſenſus quieſcunt, in his immota manet, quibus ante quietem affici batur. ibidem.

S. Michael Archangelus, cur armis contectus apparuerit, myſterium declaratur. Anno 1537. 115.

F. Michael Apruſtenſis virtutibus clarus, ſigno crucis complurimis ſanitatem reſtituit. Anno 1537. 82. Mortæ Philocaſtri magna populorum frequentia ad funus affluente, ex hac luce migrat. ibidem.

F. Michael a Neapoli Concionator virtute conſpicuus. Anno 1580. 50. Illuſtri viſione in morte potitur. ibidem. 51. Inferorum ſupplicia narrat. ibid. 51. Purgatoriæ pœnæ acerbitatem recenſet. ibidem. 52. Paradiſi gaudia quàm ingentia ſint, explicat. ibid. 53.

F. Michael Angelus Florentinus Concionator virtute præclarus. Anno 1572. 46.

Michael Cæſenas contrà Narbonenſes Bullam à Ioanne 22. obtinet. Dem. 8 2. ad Schiſmaticorum partes tranſit. ibidem. 4. A Ioanne 22. excommunicatur. ibidem.

Militiæ damna recenſentur. Anno 1551. 21. Eidem fœlicitas nulla. ibid. Plures deiicit, quàm erigit. ibid.

Miniſter generalis Minorum cur ſit appellatus. Anno 1536. 24. Subditis vitam, & ſpiritum miniſtrare debet. ibid. Vera ipſius officia exarantur. ibid. 25. Quis à B. P. Franciſco verus agnoſcatur. ibid.

Minorum ordo, diuina luce, à pleriſque prænunciatur. Anno 1524. 29 Per ſimplices, & idiotas fratres reformandus ſecundùm ſpiritum fundatoris prædicitur. ibid. 31. In altiſſima paupertate fundatur. ibid. Secundùm ſpiritum fundatoris in extrema Capucinorum congregatione reformatus oſtenditur. ibid. 31. 32. Religio quorſum à Deo inſtituta. Anno 1536. 9. Euangelicæ regulæ innixa. ibidem. Manuum labori ita incumbit, vt Euangelicam prædicationem non expellat. ibid. Plurimos Deo filios prædicatione generare debet. ibid. Studiis literarum ex ipſa Euangelica Regula incumbit. ibidem. Ordinis inſtitutio, quo tempore cœperit, declaratur. Dem. 1. 5.

Minorum religio cur tam ſæpè reformetur. Apparat. 28. 32. 41. Dei in ea reformanda admirabilis prouidentia. ibid. 41. Quã immane in eam diaboli odium. ibid. 42. Dæmonum aduersùs illam conſilium ibid. Eorumdem in eam conatus deſcribuntur. ibid. Ordinis excellentia ab altiſſima paupertate exorta. Apparat. 35. Ipſius caſus vnde originem ducat apta ſimilitudine declaratur. ibid. 36. & 37. totam Euangelicæ perfectionis normam complectitur. Apparat. 37. Ordinis ſplendorem quænam obſcurent. D. Bonauenturæ verbis explicantur. Anno 1524. 45. Ordo cur tam ſingulari religione Beatam Virginem proſequatur, cauſa redditur. Anno 1524. 43.

Minorum paupertas quibus petiundetur. Anno 1532. 35. His perfectè regulam Obſeruantibus piorum eleemoſynæ deeſſe non poſſunt. ibid. 37. Ad eos poſt Apoſtolos illa Chriſti verba ſpectant. Nolite ſolliciti eſſe, dicentes, Quid manducabimus? aut quid bibemus? ibid. Veſtitus ex regula vilis eſſe debet. ibid. 38. Panni mollis ab eorum habitu diſſentanei. ibid. Eorum habitus vilitas vnde venanda. ibid. 40. Ex aſperitate, & auſteritate iudicanda pluribus demonſtratur. ibid. Eorum habitus honeſtas ex Euangelico à B. P. Franciſco deſumpta. ibid. Ordo ſæpè reuiuiſcit. Anno 1526. 78. Reformatione fit illuſtrior. ibid.

Minorum ordo quàm vtilis Eccleſiæ ſit, Pontificum teſtimonio aliis rationibus demonſtratur. Apparat. 23. Huius in Eccleſia propaganda labores refe-

Index Alphabeticus

runtur. ibidem. 21. A Deo inſtitutus, aſſeritur, vt Eccleſiæ ruinas inſtauret. ibid. 22. A ſummis Pontificibus,ac aliis præclariſſimis laudibus effertur.ibid. 23.24.25. & 26. Perpetuus in Eccleſia futurus piè creditur.ibid.27.Cur tam frequentes reformationes patiatur variæ cauſæ redduntur. ibidem. 28. & 32. Pro eo ſarcta tecto ſeruando quàm ſingularis Dei ſollicitudo. ibid.28. Quàm ingentia ex eo in Eccleſia commoda fluant, enaratur.ibidem,28.& 29.Huius lapſus ex altiſſima illius excellentia oritur. ibid.32.

Minorum ordinis reformatio præclara ſub Patribus, qui de Obſeruantia nuncupãtur.Anno 1524.7.Dum regulę Obſeruantiæ incumbit,Dei iram in homines excitatam extinguit.Anno 1524.23. Phœnicis inſtar reformationibus reuiuiſcit. Apparat. 44.ſub S Bernardino, B. Ioanne à Capiſtrano, & B. Iacobo Picenti refloreſcit.Anno 1524.7.

Minorum ordo ex Chriſti promiſſione veris regulæ Obſeruatoribus nunquam carere debet. Anno 1524. 46. Regulari Obſeruantia in eo dilabente reformationes excitantur. ibidem. Reformationem petentes Ordinis perturbatores, ac nouatores habentur. ibidem.Eiuſdem generalem Miniſtrum Franciſcum Lichetum, quibus verbis venerabilis quidam Pater redarguerit.ibidem. 47. Illius reformationi,vt plurimùm, ſuperiores obſiſtunt. ibidem. 46.

Minorum vita eſt, Chriſti Domini crucem amplecti, & in ea gloriari. Anno 1529. 73.

Minoribus fratribus cur Deus poſſeſſiones omnes denegauerit. Anno 1544.19.

MinoresConuentuales Reformati montis Politiani ad Capucinos migrant, Conuentúmque in eos transferunt.Anno. 1532. fol.176.n.71.

Minorem frattem non habitus, ſed regulæ obſeruantia efficit. Dem.4.2.

Minores fratres à Deo dati vt Chriſti paupertatem referant.Anno 1553.3.

Miſſa ex pura duntaxat charitate facienda.Anno 1529. 20. Pro ea eleemoſyna accipere, Capucinis qua ratione interdictum.ibidem. Grauiter ac deuotè celebranda. ibid. 80.

F.Modeſtus Foroliuienſis Clericus nouitius,cœlorum reginæ in morte aſpectu dignatus occumbit. Anno 1568.36.Poſt mortem miraculo fulget. ibid.

F. Modeſtus Placentinus Clericus ſplendidam crucem in morte cernit. Anno 1570. 20.

Monaſticus ordo à Patribus miris laudibus effertur. Apparat.6.A Deo inſpiratus,& ab Apoſtolis inſtitutus à Conciliis aſſeritur. Apparat.n.8.

Monaſticum clauſtrum verè Paradiſus quare à Patribus nuncupetur. Apparat. n. 6.

Monachi cuiuſdam de Minorum ordine & Capucinorum reformatione elogium.Anno 1526.78.

Monachi cur cum Martyribus, & Angelis comparentur. Appar. 5.

Monachus nihil poſſidens pugil eſt inuictus. Anno 1532.19.

Monachum non facit habitus, ſed virtus cum habitu coniuncta. Dem.4.2.

Monachorum pro fide propaganda labores commemorantur. Apparat. n. 11.& 12. Antiquorum abſtinentia quanta ea B. Hieronymo. Anno 1529. 73. exercitia à Patribus commendata. Apparat.n.6.

Moniales duæ profeſſæ ſub virili habitu ad Capucinos ſe conferunt. Anno 1576.35. In numerum Nouitiorum referuntur.ibidem. A Magiſtro deregũntur, ac ſuo Monaſterio reſtituuntur.ibidem.36.

Moniales S. Mariæ in Hieruſalem vnde Capucinæ nuncupatæ Anno 1542.64. Illarum vitæ auſteritas, ac regularis diſciplina commendatur. ibidem. 65.

Monialium curam ſuſcipere lege apud Capucinos interdictum.Anno 1529.41.

Montis acuti Conuentus fundatur. Anno 1567.11.Dei in huius Conuentus fundatione prouidentia miraculo remonſtratur. ibid.12. In ipſius Eccleſiæ conſecratione ingens è cœlo ſplendor ſuper Eccleſia emicat. ibidem.

Mõtis acuti Comitum familia nobiliſſima, & antiqua. Anno 1567. 12. Illuſtre illius priuilegium à B. P. Franciſco latum,narratur. ibidem.13.14. Quotidiano ferè miraculo confirmatum.ibid.

Montiſcalerij Fratribus niue obſeſſis Deus è cœlo panem & vinum miniſtrat. Anno 1551.55.

Mulier nobilis Saonenſis,ob nimium luxum damnatur. Anno 1560.6. Damnationis ſuæ cauſas aperit.ibid. A dæmone arrepta ſolo alliditur.ibidem.7.

Mulier dæmonem inclamans à dæmone raptatur.Anno 1563.11.Dum pro ea à noſtris B.Virginis litaniæ recitantur. B. Virgine apparente, à Dæmone liberatur. ibidem.

Mortuorum funera proſequi Capucinis conſtitutione interdictum. Anno 1529.19.

Mulieres à Fratrum Conuentibus arcendæ. Anno 1529.63.

Mundus leuis curſoris inſtar cum ſua concupiſcentia tranſit.Anno 1537.121.Suis illecebris irretitos perdere feſtinat.ibidem. Alati iuuenis ſimulacro ſignificatur. ibid.

Munerum largitio inter Capucinos interdicta. Anno 1529. 43.

MurmuratoresFratres grauiſſimo poſt mortem ſupplicio à Deo plectuntur. Anno 1564.19.

N

NEapolitana vrbs deſcribitur. Anno 1530. 15. Inde eius tophis ſuburbanis Capucinorum domus Mariæ longæ opera ædificatur. ibidem. Conuentus S. Euphebio nuncupatur. ibid. Huius vrbis Conuentum à Ludouico Rhegino minimè extructum certo argumento comprobatur.ibidem.16. Dauidis Romæi ſententia refellitur.ibidem.16.17.18. Ludouico Foroſemproniano auctore ædificatus aſſeritur. ibidem.18.

F.Nicolaus è Quinque frondibus omni virtutum genere ornatiſſimus. Anno 1570.15. Aridum lignum ex obedientia rigans ad fructum prouocat. ibidem. Chriſti paſſiones meditans plerĩſque viſionibus fruitur.ibidem.16.Chriſtus ſub pueri ſpecie cum eo ex altãri colloquitur. ibidem.17.

F. Nicolaus ab Antionouo, virtute illuſtris. Anno 1569.35.

F.Nicolaus Anconitanus Concionator vitæ auſteritate conſpicuus, Anno 1563.5. Quæ ad rerum diuinarum contemplationem conferant, præclarè docet. ibidem. Dei verbum ſimplici ſermone prædicans, ingentes fructus colligit.ibidem. Ægrotos ſua benedictione curat.ibidem.In Conuentu Montis veteris ad Deum migrat.ibidem.5.

Nomen Ieſu pleráque patrat miracula. Anno 1548. 41. Chartula conſcriptum, & collo appenſum fribum

aliáſque

aliáſque ægritudines curat.ibidem. Alterum à quartana ſubito liberat. ibid. 42. Capucinum fratrem ab Angina incolumem reddit.ibidem.43.
Nouitatis ſtudium in rebus fidei quàm perniciosum. Anno 1641.16. Hæreſum omnium ſeminarium. ibid. A Patribus omnibus damnatum. ibidem. Eccleſia antiquum depoſitum proſcribit.ibid.17.
Nouitius à religione dimittendus, ante dimiſſionem à Deo mortem impetrat. Anno 1560. 4. B. Virginis in morte viſione potitur. ibidem.
Nouitius de Euchariſtiæ fide à Dæmone tentatus miraculo liberatur. Anno 1571. 9.
Nouitij Siculi à dæmone infeſtantur. Anno 1569. 3.
Nouitio ægrotanti lac diuinitus adminiſtratur. Anno 1540.12.
Nouitij cuiuſdam obedientia à Deo miraculo illuſtratur. Anno 1566.42.
Nouitius Vrbinas B. Virginem in morte ſibi adeſſe conſpiciens, piè quieſcit.Anno 1568. 35.
Nouitius è Corinalto pleróſque Sanctos ſibi in morte adſtantes cernit. Anno 1569.33.
Nouitius in Conuentu Potentiæ aquam hauriens in exceſſum rapitur, atque in ſublime fertur. Anno 1550. 40. Alter ab ordine ob morbum dimiſſus in morte à Deo inter Capucinos adſcribitur.ibid.41.
Nouitij quamplurimi à dæmone arrepti. Anno 1547.2. Poſt emiſſa profeſſionis vota detegúntur. ibidem. Dæmonum vehemens in eos furor deſcribitur.ibid. 3. In his dæmonum conſilia,quæ fuerint, aperiúntur. ibidem. 4. Cuncti repentè, ac vno tempore à Deo liberantur. ibid.5.
Nouitiorum ætas, probatio, educatio qualis eſſe debeat. Anno 1529.45.46.47.48.
Nouitij à religionis vocatione deſciſcentes infauſto fine tolluntur. Anno 1576.57. Varia eius rei exempla afferuntur.ibid.58.59. & Anno 1527.34.
Nugis, ac garrulitati vacans,graui poſt mortem à Deo pœna plectitur.Anno 1576.64.

O

Obedientia ad regulæ Obſeruantiam ordinatur. Anno 1536. 22. Regulæ Obſeruantiam impedire non debet.ibid. 23. Satanæ artes,aç fraudes detegit. Anno 1544. 39. Quibuſnam à Fratribus debeatur Chriſti voce declaratur.ibid. 27. Cuiuſdam nouitij à Deo miraculo commendatur. Anno 1566.42.
F. Obſeruantes duabus turmis Capucinos Panaliæ,& S.Eliæ Fratres inuadunt.Anno 1532.26.S.Eliam petentes in contrariam viam diriguntur. ibid. In rectam viam reſtituti,eremum inuadunt. ibid. Neminem inuenientes, paratis ſibi à Capucinis fratribus,cibis veſcuntur.ibid.Ex his Petrus à Seminaria nouitius ad Capucinos migrat. ibid. Panaliam contendentes à via aberrant.ibid.Capucinos apud Pontificem pulſant. Anno 1532. 68. Vtrorúmque cauſa duobus Cardinal.bus committitur. ibid. Bulla, ad vtroſque ſpectans, ab his Cardinalibus editur. ibid.
F. Obſeruantium Cingularia Conuentus familia, ferè tota, ſub vna nocte, ſimul cum Ioanne Faneſtri ad Capucinos migrat. Anno 1534. 7.
Ochini lapſus Dei erga religionem prouidentiam magis commendauit.Anno 1542. 30.Satanæ in eo conſilium à Deo deluſum.ibidem.Cur ab Annalium auctore fusè exaratus fuerit,cauſa redditur.Anno 154. 35.36. & ſeq.
Odia quum primùm in animo ebulliunt,maturè extirpanda. Anno 1546.7.
Odium dæmonis eſca ſuauiſſima aſſeritur.Anno 1559. 15. A ſatana ſub Æthiopiſſæ ſpecie in duorum Fratrum animis fouetur.ibid.Eo per reconciliationem mutuam ſublato, ſatan effugatur. ibid.
F. Onuphrius Bononienſis Laicus, virtutibus floret. Anno 1579.14. Hidropicam mulierem ſigno crucis curat. ibid. Maceratæ diem extremum cum ſanctimonia claudit. ibid.
Oratio cunctarum virtutum parens. Anno 1529. 97. Abſque illa regularis Obſeruantia claudicat. ibid. Ad omnia quàm ſit neceſſaria S. Bernardi verbis, ſignificatur. ibid. Eiuſdem encomia à Ioanne Climaco decantata.ibid. Ad diaboli victoriam neceſſaria aſſeritur. Anno 1541. 11. Ipſius vis,ac neceſſitas ex Patribus oſtenditur. ibid.12. Ceſſat benefacere, qui ceſſat orare.ibid.13.
Opera bona Deo adſcribenda. Anno 1548. 19. Eatenus bona ac meritoria quatenus à Dei charitate procedunt.ibidem Non ſemper magna, quæ hominibus magna videntur. ibid. Quanti valeant, à Deo ponderanda, ac iudicanda ibid. Ob charitatis incertitudinem ſemper incerta.ibidem.20.
Oratio ad perfectam regulæ Obſeruantiam Minoribus neceſſaria. Anno 1539. 38 In ea dormitantibus diabolus tympanum pulſat. ibid. 41. Nihil ea acriùs dæmonem flagellat. ibid. Vitam piam, ac Dei cultu dignam conciliat. Anno 1532.20.
Oratio quomodo totius religioſæ vitæ finis ac ſcopus ſit,declaratur. Anno 1549. 20. Quantoperè homini ad Deum diligendum neceſſaria. ibid. Ad Dei dona conſequenda neceſſaria aſſeritur. Anno 1548.15.
Oratio,Retribuere dignare, &c. pluribus aureis ac argenteis nummis in lance præponderat. Anno 1554. 41.
Orationis mentalis tempora apud Capucinos ſtatuta. Anno 1529.22.
Orationes, & ſacra munera cur plerúnque Deus reſpuat,& auertatur.Anno 1547.10. A Clericis luxuriantibus oblata, magis Deo diſplicent, quàm mugitus boum,aut grunnitus porcorum. ibid.
Orbis ſtatus poſt decimum quintum ſæculum deplorandus à pleriſque deſcribitur. Anno 1524.8.
Ordo Minorum quàm vtilis in Eccleſia fuerit, Pontificum teſtimoniis demonſtratur. Apparat. num. 23. Ipſius in Eccleſia propaganda labores enarrantur. ibid. n. 21. A Deo inſtitutus vt Eccleſiæ ruinas inſtauret.ibidem.n.22.A ſummis Pontific.bus,ac præclariſſimis viris commendatur.ibidem. n. 23 24. 25. & 26. Perpetuus in Eccleſia futurus piè creditur. ibidem. n. 27. Cur tot reformationibus ſubiectus fuerit, variæ cauſæ afferuntur. ibidem. n. 28. & 32. & ſequent.
Ordinis, de Obſeruantia nuncupati, Miniſtri aduersùs Capucinos conſpirant.Anno 1530.1. Supplicem libellum querimoniis plenũ Pontifici offerunt.ibid.
Ordinis Minorum antiquum ſigillum S Franciſcum refert,quadrato caputio ornatum. Anno 1525.19.20.
Ordines Religioſorũ quàm vtiles in Eccleſia fuerint. Apparat.n.10.Ab his illuſtrior Dei cultus propagatus. ibid. Eccleſiam multipliciter illuſtrarunt.ibid. Sanctitate fœcundarunt.ibid.
Ordinis benefactori Deus vinum illuſtri miraculo in dolio multiplicat. Anno 1566. 43. Idem quoque alteri

Index Alphabeticus

teri contingit.ibidem.44.45.

Ordinum Fundatores à Deo excitati. In apparat. n. 9. varij enarrantur. ibid. Ecclesiæ faces, & propugnacula. ibid. Ecclesiam illustrissima prole fœcundarunt. ibid.

F. Otto à S. Germano vir præclarus. Anno 1571. 10. A Religione dilabitur, ac pluribus vitiis irretitur. ibidem. Ad Religionem redit, ac priorem labem maxima pœnitentia extergit. ibid. Noctatim luce clariùs emicat.ibid. A dæmone variis modis infestatur.ibid.11. Ad bellum nauale pergens, ibi in Domino obdormit. ibid. 12. Illius gloria post mortem Fratri reuelatur. ibidem.

P

F. PAcificus Calaber Laicus, vir spectatæ sanctimoniæ. Anno 1577.17. Mulierem cingulo, quo præcinctus erat, à fluxu sanguinis liberat. ibidem. Acidum vinum in generosum conuertit. ibidem.18. Ipsius Tunica post mortem nobili mulieri vim pariendi confert.ibid.18.

F. Pacificus Fanestris ex Tertiario ad Obseruantium ordinem se confert. Anno 1566.4. Visione perterritus ad Capucinos migrat. ibid. 5. Illius virtutes attinguntur. ibidem. 8. Virgo eidem apparens, ab originali culpa se immunem fuisse reuelat. ibidem. 6.

F. Pacificus Luganensis Concionator, omnium virtutum splendore illustris. Anno. 1568. 33 Admirabilis ipsius abstinentia commendatur. ibidem. Regularis Obseruantiæ propugnator acerrimus. ibidem. Eo orante flamma in Ecclesiæ tecto ardere cernitur. ibidem.

F. Pacificus à Spoleto Sacerdos inter illustres viros censendus. Anno 1580.30. In morte Christum Dominum, & Virginem, & copiosa sanctorum agmina videt, eum ad cœli gaudia vocantium. ibid.

F. Pacificus Materensis sanctimoniæ laude commendatur. Anno 1569.54.

F. Pacificus à S. Gerualio Commissarius generalis in Galliam destinatur. Anno 1575. 4. Huius commissionis mysterium expenditur. ibid. Cum sociis multa in itinere patitur. ibid. 5. Catharinam Mediceam Reginam adit, ac Monasterium Parisiis impetrat. ibid. Hieronymum Mediolanensem Lugdunum destinat.ibid.Plurima in Religione prudentia, ac virtute eminet.ibid.Diuini honoris zelo æstuat.ibid.In eum contumelios us repentina morte à Deo punitur. ibid. Catholicam veritatem miraculo confirmat, & Hæreticum ad fidem conuertit.ibidem.13.Cum sociis admirabilem vitæ austeritatem colit. ibidem.9. Parisiis magna cum sanctimoniæ fama Deo spiritum reddit.ibid. 11.13.

Panis Fratribus à pio ordinis benefactore erogatus.eidem à Deo redditur.Anno 1578.34. Pauperi denegatus ferreus euadit. Anno 1579.29.

Pandulphi nouitij vita, & gesta describuntur. Anno 1568. 37. Virginitatem perpetuam colit; Pastoris vitam agens à nummis abhorret. ibid. Admirabilis illius inter Pastores abstinentia celebratur. ibid. 38. Pleræque ipsius inter Pastores virtutes exarantur. ibid.In Capucinorum ordine Nouitius adscribitur. ibid.39. Nouitius in morbum incidit, & ante mortem in mentis excessum rapitur. ibidem. 40. Purgatorij, Inferni,ac Paradisi visio illi ostenditur.ibid. Mira de Paradisi gaudiis narrat.ibid.Piè in Domino obdormit. ibidem.

Panta Bulliona illustris fœmina in ordinem beneuola. Anno 1567. 16. Dum suis capitulo annonam ministrare parat, triticum diuina virtute multiplicatum accipit.ibid.

Pascilupi Eremus describitur. Anno 1526.74.

Pastoris vita subditorum est disciplina. Anno 1553.5. Visitatio quantam ouibus vtilitatem adferat. Anno 1559.1.

Paulus Clodiensis Minorum Obseruantium ordinem professus. Anno 1526.79. Apostolica auctoritate ex Ordine emergit,vt egenæ matri subueniat.ibi. Vitæ integritate, ac virtute cunctis præluceat.ibid. Angelici sermonibus commouetur. ibid. Eidem seipsum associat.ibid.Angelicum, apostatam agnoscens, deserit. ibid. 80. Romam proficisci cogitat. ibid. 81. Matthæum de Basso in Piceno adit. ibidem. Ab eo quid illi agendum sit, addiscit. ibidem. Romam profectus Capucini habitus formam à Pontifice impetrat. ibid. Matthæo de Basso se socium adiungit. ibid.81.

F. Paulus Clodiensis, inter primos reformationis Patres, virtute præclarus asseritur. Anno 1531.1.Præclari ipsius à pueritia mores indicantur. ibid.2.Generalis Vicarij officio apud Fossæ Clodiæ Episcopos fungitur. ibid. 3 In sacram D. Francisci de Obseruantia familiam conscribitur. ibid. In eo Ordine virtutibus floret. ibid. Vt matri seni, atque egenæ subueniat, ad Clericalem statum, Pontificis diplomate impetrato, redit. ibidem. 4. Inter Capucinos vitæ sanctimonia emicat. ibidem.5. Ipsius ieiunia, carnis macerationes, atque aliæ vitæ austeritates referuntur.ibidem. Profunda eiusdem humilitas,ac sui contemptus expenditur. ibidem. Dei Verbum feruido spiritu inter populos disseminat. ibidem. Pennæ Biliorum piè in Domino obdormit.ibidem.

F. Paulus Salodiensis vir prudens hospitali Lazareti domui præficitur. Anno 1576. 16. Cum sociis peste laborantibus ministrat.ibidem. Ipsius virtus ac prudentia commendatur. ibid. 17. Falsi criminis apud S. Carolum accusatur. ibid. Ipsius accusator à Deo castigatur, & accusationem retractat.ibid. Eius innocentia diuina virtute detegitur.ibid.

F. Paulus ab Arenario vir abstinentia insignis. Anno 1559.12. Quid coruorum multitudo portendat, Deo reuelante,agnoscit. ibid. 13. Hortulanum monet,& ad pœnitentiam prouocat.ibid.

F. Paulus Catanensis Laicus sanctitate illustris. Anno 1579. 16. Intimas hominum cogitationes diuina virtute penetrat.ibid. Orans in excessum rapitur,ac cœlestia intuetur.ibid.

F. Paulus Ferrariensis sanctimonia fulget. Anno 1574. 9.Febrem à Sacerdote Obedientiæ præcepto fugat. ibidem. Ipsius pedes post mortem suauissimè olent. ibidem.

F. Paulus à Pedona Clericus in morte innumeras Beatorum Innocentium animas sibi occurrentes conspicit. Anno 1573.7.Occulta quædam diuina virtute aperit.ibid.Beatissimam Virginem sibi occurrentem videt.ibidem.

F. Paulus à Francauilla Sacerdos diuturno corporis languore premitur, Anno 1572. 41. In eo mirifice virtutibus proficit.ibid. A satana è gradibus deiicitur.ibid. Nonnulla miracula edit. ibid. 42.

F. Paulus ab Alcamo Nouitius puritate, ac vitæ innocentia insignis. Anno 1577.30.Dies & hora illi obi-

tus reue

Of the Nature of Man.

Man is a Creature, Body and Soul, Reasonable, Mortal, Subject to Sin, Capable of Salvation, Erect, Risible, Political, Docible, Imitative, Faber, Sociable, Religious, Immortal, Subject to Grace, Capable of Damnation, Prone, Irrisible, Impolitical, Indocible, Inimitative, Infaber, Unsociable, Irreligious

Index Alphabeticus

flagrans in Aphricam proficiſcitur. ibidem. 36. A Chriſto ſui obitus horam addiſcit. ibid. Extremam diem claudit,& in Conuentu Caſtri-veterani ſepelitur.ibid. Ipſius corpus poſt annum integrum reperitur.ibid.

F. Petrus à Martina,meritis ac virtutibus clarus. Anno 1559 3. Vulneratus ex vulnere animi ad Deum conuerſionem colligit.ibidem. Ad Obſeruantium Ordinem ſe conferi. ibidem. Hinc ad Capucinos tranſmigrat.ibidem. Nouitiorum Magiſter inſtituitur. ibidem. A Dæmone multis modis infeſtatur. ibidem.Nouitius illi à Dæmone ſubripitur.ibidem. Dum ſacra celebrat à Dæmone interturbatur. ibidem 4. A Dæmone verberibus lædituꝛ. ibidem.5. Dæmonem à muliere expellit.ibidem. Orans candida nube ſeptus cernitur.ibidem.6. Occulta Dei ſpiritu agnoſcit. ibid.7. Quoſdam à mutua cæde reuocat. ibidem. Fratribus in ſumma neceſſitate annonam à Deo impetrat. ibid.8. Orans ſpectante populo in æëra effertur.ibidem.9. Serpentem miræ magnitudinis ſigno crucis domat, & alligat. ibidem. Pleriſque diem ſui obitus prædicit.ibidem. Ad mortem ægrotat.ibidem. Ipſius,Nouitij,ob alterius ſermonem diſceſſum à Religione cogitant. ibidem. Nouitios in Religionis vocatione confirmat. ibidem. Sanctè diem extremum obit. ibidem.

F. Petrus Enneus Laicus plurimis virtutibus florer. Anno 1578 21. Glorioſus poſt mortem Sacerdoti apparet.ibid.

F. Petrus de Quarteriis Sacerdos, Regularis diſciplinæ propugnator acerrimus.Anno 1580.44. Ipſius charitas erga pauperes miraculo commendatur. ibidem. Diem obitus prænunciat.ibid.

F. Petrus Vbinas Clericus graui ante mortem Dæmonis tentatione percellitur. Anno 1572. 16. B. Virgo illi apparens Dæmones tentatores fugat. ibidem. A B.P.Franciſco ad cæleſtes delitias vocatur.ibid.

F. Petrus Clodienſis Laïcus ſexagenarius Religionem ingreditur. Anno 1555. 25. Virtutibus clatus in Domino quieſcit.ibid.

F. Petrus à Meſſapia ſanctimonia illuſtris.Anno 1576. 44.Poſt mortem corpus ipſius,Loculus,Cella,ſuaui odore flagrant.ibid.

F.Petrus à Seminaria magnis virtutibus niret. Anno 15-6.47. Pleroſque ægrotos ſigno Crucis ſanat. ibid.48. Mortæ extremum diem cum pietate obit. ibid.48.

F. Petrus Nitienſis præclaris virtutibus fulget. Anno 1560.16.

F. Petrus Paludanus,ob inania aliorum verba, pœnas in Purgatorio luit. Anno 1579.24.

F. Petrus Ponceueranus Laïcus Regulari obſeruantia clarus. Anno 15:2.18. B.P.Franciſci in morte præſentia potitur.ibid.

F.Petrus à Ciuitate Ducali,multarum virtutum ſplendore illuſtris. Anno 1566.17. Illius virtutes quam plurimæ inſinuantur. ibidem. A Deo multis corporis afflictionibus probatur.ibidem.18. Eiuſdem inter grauia corporis incommoda auſteritas. ibidem.

F. Petrus Tudertinus virtutibus emicat. Anno 1540. 13.14. Ex Minorum Obſeruantium Ordine ad Capucinos migrat. ibidem. Vir grauis, ac conſilij, optimúſque ab omnibus habetur. ibid. Carnes, & lautiores cibos qua ratione recuſaret. ibid. Erga Domini Paſſionem ſtudioſiſſimè afficitur. ibidem. Condemnatorum carcere tepelit. ibid.15. Obitum ſuum Fratribus prædicit. ibidem.16. Nepoti poſt mortem glorioſus apparet, & illi mortem prænunciat.ibidem.17. Ipſius corpus poſt quartum ſepulturæ annum ſuauiſſimum odorem ſpirat. ibid.

Petrus à S. Sixto vir pius Capucinos Anconionem adnocat. Anno 1576.4.

F. Petrus Apuenſis, & alter à fero homine cæduntur. Anno 1534. 18. Pro eo genuflexi Dominum rogant.ibid.

F. Philippus à Monte-veteri Laïcus mira in pauperes charitate afficitur. Anno 1575.15. Perpetuam virginitatem colit. ibid. Multa à Dæmone patitur. ibid.16. Fratribus in ſumma neceſſitate, à Deo annonam impetrat.ibid.Ante obitem B.Virginis colloquio potitur.ibid. Ipſius corpus poſt 15.annum incorruptum cernitur. ibid.18.

Pius V. Pontifex Maximus creatur. Anno 1566. 1. Huius Pontificis virtutes attinguntur.ibid. in Capucinorum Ordinem benevolus. Anno 1568. 1. Hieronymum Piſtorienſem ſibi Theologum eligit. ibid 2. Religionem falſo rumore perturbatam in priſtinam tranquillitatem reſtituit.ibidem.1. Chriſtianos Principes ad ſacrum fœdus conuocat. Anno 1570.2. Hieronymum Piſtorienſem in Candiam deſtinat.ibidem. Humana deſerit Anno 1572.1. Ex humanis migrat. Anno 1565 47.

Pius IV. Pontifex Maximus creatur. Anno 1560. 1. Tertia Bulla Min. Capucinorum Ordinem comprobat ac priuilegia confirmat. ibid 2. Bulla integra exaratur.ibid 2. Pontificatum auſpicatur. Anno 1518.54. Sanctum Carolum Borromæum ad Cardinalium numerum aſſumit. ibidem. Concilium Tridentinum abſoluit.ibid.

Pontifex Clemens VII. Bononiam profectus Carolum V.Imperatorem coronat. Anno 1530.7.

Potentiæ Fratribus Scropha ſylueſtris, diuina prouidentia,obſonium miniſtrat. Anno 1556.

Prædicationi Apoſtolicæ Deus os, & Sapientiam policetur.Anno 1526.2.

Prælatio de genere bonorum aſſeritur. Anno 551.3. Non appetenda,aut quærenda. ibidem. Quando ex obedientia imponitur non pertinaciter reculanda. ibid. Ex obedientia impoſita ſpiritualem profectum non impedit.ibid. Quo pacto adminiſtranda. ibid. In ea quid fugiendum.ibid. Illius vitia ſugillantur.ibid.

Procurator generalis Ordinis inter Capituli generalis electores Decreto refertur,Anno 1567.2. Decretum à Pontifice viuæ vocis oraculo confirmatur. ibid.3. Qua poteſtate in Ordine fruatur,indicatur. ibid.4.

Procuratores apud Capucinos Conſtitutione expunguntur. Anno 1529.50.

Propinquorum amor quam Religioſo homini perniciоſus ſit, exemplo formidabili oſtenditur. Anno 1557.24. Quàm viris Eccleſiaſticis noceat, explicatur. Anno 1537.121.

Proprietarius Frater à Deo in morte damnatur. Anno 1570.7. Ipſius corpus poſt obitum fœtentiſſimum. ibid. ipſius Cella ob fœtorem nulli diu habitabilis. ibid.

Proprietatis ſcelus, qua pœna in Inferno puniatur

exem-

exemplo declaratur. Anno 1579.28.
Prosper à S Angelo ex Obseruantium Ordine, casu quodam perterritus, ad Capucinos migrat. Anno 1575.8. Inter homines virtute illustres collocatur, ibid.9. A Dæmone infestationes sustinet. ibidem. Pie in Domino obdormit.ibid.
Prouidentiæ diuinæ nonnulla miracula enarrantur. anno 1570.4. Fratres panes pauperibus distribuentes totidem à Deo recipiunt.ibidem. Singulare in ægrotum Fratrem illius testimonium ostenditur. ibid. 5. Fratribus niue obsessis diuino ipsius miraculo annona ministratur.ibid.6. Erga Fratres, illustre miraculum in Conuentu Montiscalerij exaratur.Anno 1578.30. Alterum in Conuentu Bettonæ. ibid.31. In Fratres testimonium, in Bugellæ Conuentu elucet.Anno 1552.118.
Prouidentiæ diuinæ thesaurus Potentiæ Fratribus miraculo aperitur. Anno 1556.20. Eadem in geminos Fratres cælesti Hospitio exceptos elucet. ibid. 21. Præclarum erga Fratres argumentum ostenditur.Anno 1554.46. Miraculum erga Fratres niue obsessos enitet. Anno 1553.27. Erga Fratres miraculum narratur Anno 1558.5.
Prouinciarum, ac locorum vnio,ac distractio Apostolica auctoritate in Ordine sustulta. Anno 1567. 7. 8.
Prouisio rerum etiam necessariarum à Minoribus fugienda.Anno 1529.31.
Psalmodia vociferationis, seu lubilationis Hostia ab Hilario asseritur.Anno 1569.11.Dei ad Hominem & Hominis ad Deum dulcis, læta,& iucunda alloquutio ex Laurentio Iustiniano.ibid.11.
Puer moribundus erogata Capucinis eleemosyna conualescit. Anno 1575.14.
Purgatoria pœna non optanda. Anno 1548.21. Ea Sanctorum merita non intercipiuntur. ibidem 36. Nec veneratio, quæ Sanctorum corporibus debetur,ea tollitur.ibidem. Animæ iis obnoxiæ pro viuis intercedunt. ibid. Sanctorum animæ iis detentæ interdum apud viuos miraculis emicant. ibidem 36.

Q.

QVadragina Horatum Oratio à Iosepho Fernensi primùm instituta. Anno 1556.5. Christi Domini sepulturam refert.ibid.6. Qua ratione ac consilio à Iosepho institutа fuerit,exponitur.ibid. Illius quanta vis & efficacia. ibid. Concionatorum sermonibus celebranda.ibid. Eius sermones quo pacto,ac ratione instituendi.ibid.6.7. Ipsius institutio diuinitus confirmatur.ibid.9 Cur illam Capucinorum Ordo singulari Religione prosequatur, causa aperitur. ibid 7. Pleraque vibes.& loca eatum celebratione grauissimis calamitatibus liberantur. ibidem.6.9 10.

R.

RAphaël Ludouici Forosemproniani Germanus Frater Laicus. Anno 1526.18. Reformationi cum Ludouico Fratre studet. ibid.
Reformatio, intra Ordinis gremium, nulla vnquam stabilis.ac diuturna. Anno 1532.41. Variis id argumentis ostenditur. ibid. 41.42. & seq. Pleraque Ordinis Reformationes recensentur. ibid.42. & seq. Fratrum de Obseruantia ab Ordine separ postulat.ibid.44.45. Varias persecutiones intra Ordinem sustinet.ibidem.44.45. Ad Concilium Constantiense suas contra Ordinem querimonias defert. ibid.45. Ab Ordine Concilij Decreto separatur.ibid.
Reformatio Capucinorum Deo auctore genita. Apparat.60.61. Ipsius ortus admirabilis describitur ibid.57. Absque humano parente progenita asseritur.ibidem. Orbem fere totum suis Monasteris complet.ibid.58 Magna ipsius incrementa.ibidem 61 A Dei tantùm virtute in orbe excitata. Anno 1526.38. In suo ortu humano subsidio non indiguit.ibid. Ad illius natiuitatem ex antiqua habitu forma excitandam, Deus Matthæum deligit. ibi. Ipsius propagatio absque Apostolicæ Sedis auctoritate fieri non potuit. ibidem.
Reformationis Capucinorum primordia, cur Deus maximis tentationibus pulsari permiserit, ratio expenditur. Anno 1526.72. & Anno 1527.3. Ipsius ærumnæ graues,& diuturnæ.ibidem. Ipsius principia, non humano, sed diuino consilio agitata. Apparat.53.54 55 Quam miraculosa.ibidem.55. Quam obscura & ignobilia. ibidem. Initia à Matthæo de Basso auspicata.ibid 70.
Reformationis familia aliquando Embrionis instar Anno 1527.6. A Sathana oppetitur, vt tota vnico ictu profligatur.ibid. A Ministri insidiis noua arte liberatur.ibid.7.
Reformationis apud Obseruantes necessitas ab ipsis asseritur.Anno 1536.12.
Reformationum variæ causæ aperiuntur. Apparat.32. Illarum quanta vtilitas.ibid.31.
Reformationes ad Religionum commodum à Deo excitantur. Appar.44. Cur in Minorum Ordine tam frequentes. ibid.28 32 41. In his Diuinæ prouidentiæ opus admirandum.ibid.
Reges,ac Principes Christianæ Reip. brachia asseruntur.Anno 1527.26.
Regna,ac Principatus pietate,ac Religione subsistunt. Anno 1527.26.
Regum, ac Principum palatia à Fratribus Minoribus fugienda.Anno 1527.17. Principum munus quodnam sit,declaratur.Anno 1527.26.27.
Regulæ Codex Dæmonem tentantem ab ægroto Fratre expellit. Anno 1577.33. Obseruantiam omni via prosequendam variis argumentis adstruitur. Anno 1524.53.
Regularis relaxationis principia studiosissimè vitanda.Anno 1537.7.Quàm id necessarium sit,exemplo Rustici demonstratur.ibid.8.
Regularis Ecclesiæ ornamenta appellantur. Apparat. n.6. Ob cœlestis vitæ conuersationem cum Angelis à Patribus comparantur. Appar. 5. Martyrum appellatione cohonestantur.ibidem.
Religio à Regularis Obseruantiæ disciplina pendet. Anno 1527.17. Quandiu amplexanda.ibid.30. Ob id,quòd ex hominibus compacta, firma ac immota per se perpetuò stare non potest.Apparat.33.Virtutum præsidiis, ac reparatione eget, vt incolumis ster. Apparat.34.
Religione inter homines nihil præstantiùs.Apparat.1. Cur homini data. ibid.Vnde nomen acceperit.ibid. 2. Sola ad bonam, beatámque vitam ducit. ibid. 1.

Lieut. (temp. Capt.) Alexander Ernest Hamilton Gibbs, M.C., Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Arthur Edward Grasett, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Alexander Gordon Hamilton-Gordon, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Alexander Hugh Gibson Maitland, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Edward Arthur Feilding, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Francis Edward Bridgeman, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Francis Richard Wingfield Digby, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Gerald Arthur Lascelles, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Henry Cecil Lascelles, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Hugh Arthur Wyndham, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Hugh Cecil Lowther, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Hugh Richard Arthur Grosvenor, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Ivo Francis Mark Bligh, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. John Francis Stanley, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Richard Charles Lumley, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Richard Frederick Wellington Meade, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Robert Alexander Shafto Adair, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Robert Henry Meade, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Thomas Charles Baring, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Thomas Henry Vesey Foley, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Thomas Richard Fermor-Hesketh, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Walter Francis Montagu-Douglas-Scott, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. William Alexander Greville Nevill, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. William Edward Bligh, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. William Gerard Cecil Bridgeman, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. William Henry Lowther, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. William Robert Wellesley, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. William Thomas Pleydell-Bouverie, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. William Walter Aubrey Beauclerk, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. William Walter Phipps, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Wilmot Edward Vesey Knox, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Wyndham Henry Ormsby-Gore, Coldstream Gds.

Lieut. (temp. Capt.) Hon. Wyndham Thomas Wyndham-Quin

Rerum & Verborum.

ſingulari pietate colit.ibid 33. Chriſtus celebranti in Hoſtia ſpinis coronatus ac purpuram indutus apparet.ibid. Sæpè ſacræ Deiparæ,ac B. P. Franciſci colloquio fruitur,ibid.34. Febre laborans vas aquæ exeltis a B. Virgine accipit, qua à febre curatur. ibid. Piratarum iacula impedit, ne nauigantes feriant.ibid.35. B.P.Franciſcus ante ilium ſtans conſpicitur.ibid. Prophetico ſpiritu futuram Caſtroboni peſtem prænunciat. ibid 36. Nouitio beneualente poſt triduum mortem nunciat.ibid. Inſanum ſigno Crucis ad mentem reuocat. ibid.37. Cæco oculorum lumen reſtituit.ibid.38. Fratribus in die Paſchatis à Deo obſonium impetrat. ibid.39. Panem familiæ ſuis precibus à Deo exorat. ibidem. Summam vultus hilaritatem in morte demonſtrat. ibid.40. Caſtroboni diem poſtremum claudit.ibid. Ipſius gloria Fratri oranti reuelatur. ibidem. Poſt mortem miraculis emicat.ibid.

Sebaſtianus Venerius Venetus æquitatis, ac pietatis commendatur.Anno 1552.59. Matthæi apud Senatores patrocinium ſuſcipit, ac præclare orat. ibid. Dux Venetiarum creatur.ibid.

Senaciani Conuentus Min.Conuentualium Reformatorum ad Capucinos transfertur. Anno 1538.7. Ipſius familia tota ad Capucinorum Reformationem conuolat.ibid.

Senectus æui quædam maturitas affirmatur. Anno 1539.37.

Sepultura ſæcularibus apud Capucinos denegatur. Anno 1529.64.

F. Seraphinus Panormitanus Clericus, plurimis virtutibus emicat. Anno 1567.33. Ipſius corpus poſt trigeſimum ſecundum ſepulturæ annum integrum reperitur.ibid.

F. Seraphinus Saonenſis perfectus Regulæ cultor.Anno 1574 8. Diem ſui obitus à B. Virgine accipit. ibid. Ipſius caput poſt ſexdecim ſepulturæ annos incorruptum cernitur.ibidem.

Seueritas cum virtute temperanda aſſeritur. Anno 1560.3.

Siciniani Conuentus Deo ſignis conteſtante ædificatur. Anno 1572.2. Prædium vendere reculans à B.P.Franciſco caſtigatur.ibid. Illius ædificationem Diabolus impedire conatur.ibid.

Sicula Prouincia in tres Prouincias diuiditur. Anno 1574.3.

Sigillum Ordinis Minorum olim B.P. Franciſcum referebat, quadrato Caputio ornatum. Anno 1525. 19.20.

Silentium quàm arctè apud Capucinos præcipiatur. Anno 1529.23. Quibus temporibus obſeruandum ſit,aperitur ibid.24.

F. Simon Monticulenſis Laicus virtutibus illuſtris. Anno 1569.54.

Solitudo Deo dicata.Anno 1548.23.Cæleſtis diſciplinæ Schola, ac virtutis Magiſterium aſſeritur.ibid. Ad rerum diuinarum contemplationem neceſſaria. ibid.25.

Solitariorum vita à pleriſque periculis libera. Anno 1532.14. Quantæ fœlicitatis plena.ibid.14.15. Angelorum contubernium meretur.ibidem.

Spiritus ſanctus in Aluacinæ Congregatione ſenſibiliter poſt ipſius inuocationem in Electores illabitur. Anno 1529.9. Eorum mentes ad agenda illuſtrat.ibid. Corda ad perferenda aduerſa confirmat. ibidem.

F. Stephanus Bocherienſis ſanctimonia clarus. Anno 1570 30.

F. Stephanus Mediolanenſis ſanctimonia celebris Anno 1562.33. Annonam Fratribus in ſumma rerum neceſſitate à Deo precibus impetrat. ibidem. Horribili à Deo tentatione probatur. ibid.37. Die ſui obitus prædicto ſanctè ex humanis excedit. ibid.

F. Stephanus Fulginas ex Miniſtro Prouinciali Obſeruantium Capucinus efficitur. Anno 1580. 31. Quamplurimis virtutibus emicat.ibidem. Honores, ac dignitates recuſat. ibidem. Sancto fine quieſcit. ibidem.

Succeſſio Ordinis vnde ſit venanda, demonſtratur. Dem.1c.9.10.11.12. Minorum potior à Regulæ obſeruantia petenda oſtenditur.ibid. Capucinorum vera,ac legitima,ab Vrbano VIII. poſt Concilium Trid.& Paulum V. decernitur.ibid.18.

Suppellex Fratrum Minorum tenuis eſſe debet.Anno 1529.29.

Superiores clariſſimis ſpeculis, ac Orbis luminaribus comparantur.Anno 1529.15. Conſtitutionum obſeruantiæ incumbere, ac inuigilare debent. ibid. In Capitulis quomodo, & quales eligendi. Anno 1529.61.

Superbia vitæ præaltis tumbis ſignificata. Anno 1537.121. Humanæ gloriæ cupidos ad certa præcipitia ducit.ibid.

F. Syluester Bocherienſis vir virtute præſtans. Anno 1570.30.

F.Syluester Vrbinenſis Concionator virtutibus emicat. Anno 1576.43. Poſt octauum ſepulturæ annum integrum ipſius corpus conſpicitur.ibid.

F. Syluestri quædam diruit,ac curioſiùs ædificat. Anno 1540. 10. In morte horrendos mugitus edit. ibidem. Abſque Sacramentis ex hac vita migrat. ibid.10.

T.

F. TAddæus à Montepetriolo Sacerdos vitæ puritate præſtat. Anno 1580 33. Cum auibus in ſylua colludit.ibid.

Temporalium rerum adminiſtratio ab his, qui peſte laborantibus miniſtrant,fugienda. Anno 1528.39.

Terrenorum amor, tunicæ talaris inſtar, ſtudia cæleſtia impedit.Anno 1537.121.

F. Timotheus Bernardinum Aſtenſem, & Religionem apud Pontificem accuſat. Anno 1542.47. Ipſius calumniæ à Bernardino Aſtenſi refelluntur. ibid. 47. 48.Ad Obſeruantes redit.ibid.48. Proprietarij crimine convictus aufugit.ibid. Apoſtata extra Ordinem moritur.ibid.

Tiberis Romæ prodigioſè exundat.Anno 1530.7.

Tiberius Ducis Nucerienſis filius Romam proficiſcitur. Anno 1532.49. Pro Ludouico & ſociis apud Pontificem laborat. ibidem. 57. Excommunicationis latæ reuocationem à Pontifice impetrat. ibidem. Potentiæ Epiſcopus creatur. ibidem. 49.

Theologica ſtudia in Religione inſtituuntur. Anno 1574.2.

Thomas Eremita apud Eugubinos ſanctitatis opinione florer.Anno 1531.7. Vrbinatum Ducem cum ſuo exercitu à certa clade liberat.ibid. Præclara de Capucinorum Reformatione vaticinatur. ibid.8.

Index Alphabeticus

Generalem Miniſtrum de Obſeruantia à Capucinorum impugnatione Dei verbis deterret. ibid.

P. Thomas Tiphernas. Vir prudentia, ac virtute clariſſimus. Anno 1576. 22. Sacra Hieroſolymorum loca veneratur. ibidem. Ad Capucinos quadragenarius euolat. ibidem. Virtutes ipſius compendioſè referuntur. ibid. Romæ Generalis eligitur. ibid. 23. Præclara ipſius documenta attinguntur. ibid. 24. 25. Dæmonis artes Obedientia impoſita à Fratre expellit. ibidem. Diuinam vindictam ab ægrotante Fratre Obedientiâ auocat. ibid. 26. Admirabilis illius prudentia facto commendatur. ibidem. Ad honores diuinis teſtimoniis vocatur. ibid. 27. Sacram Deiparæ Coronam recitanti B. Virgo adſtare conſpicitur. ibidem. 28. Sacræ Deiparæ ope vitæ periculum cum ſociis effugit. ibidem. 29. B. Virginis excellentias in via contemplans, lucis radios è vultu emittit. ibid. 30. Mulierem ſua oratione à Dæmonis vinculo ſoluit. ibid. 31. Vinum à Deo Ordinis Benefactori impetrat, ac in dolio multiplicat. ibidem. 31. Pleraque edit miracula. ibidem. Piè in Domino quieſcit. ibidem. 31. Aegrotans ipſius Baculo Cruce conſignata ſanatur. ibidem.

F. Thomas Generalis Vir præclarus. Anno 1558. 1. Vicarius Generalis Romæ eligitur. ibid. Ordinis ac Priuilegiorum confirmationem à Pontifice impetrat. ibidem. 2. Gennenſem Prouinciam viſitat. Anno 1559. 1. Quàm vtilis illius viſitatio fuerit, aperitur. ibid. In Nouitiorum receptione prudentiſſimus. Anno 1560. 3. Illuſtres viros ad Trident. Concilium deſtinat. Anno 1562. 1. Omnium bonorum poſſeſſioni in Concilio renunciat. ibi. Generali Obſeruantium Miniſtro Conuentuales ſibi ſubiicere tentanti, obſiſtit. ibid. 2. Eidem Capucinorum vnionem petenti repugnat, atque argumento refellit. ibidem. Veram S. Franciſci habitûs figuram ad Concilium defert, qua Concilij Patribus ſatisfacit. ibidem. 3. Vndecimum Generale Capitulum conuocat. Anno 1561. 1. Nimiæ ſeueritatis in Capitulo arguitur. ibidem. 2. In Generalatus munere confirmatur. ibid. Munus & honorem refugit. ibidem. Cæleſti voce ad munus obeundum compellitur. ibidem. A Dæmone ſub Fratris ſpecie in Porcariæ familiam concitatur. ibidem. 4.

F. Thomas Norcienſis Dei Verbum ardenter prædicans virtutibus lucet. Anno 1598. 41.

F. Thomas Tauronenſis ex Equeſtri S. Ioannis Hieroſolymitani Ordine ad Capucinos migrat. Anno 1575. 28. In ipſius obitu ſuauiſſimus auium concentus auditur. ibidem.

Thomas Muntzerus in Germania Ruſticorum bellum excitat. Anno 1524. 9.

Turca B. Virginis ſimulachrum inuadens repentina morte mulctatur. Anno 1566. 3.

Turcicus Pirata, qua ratione à Cœnętus Monopolitani depræda tione abſtinuerit, explicatur. Anno 1575. 53.

Tyrannorum perſecutiones, Eccleſiæ quàm funeſtæ. Anno 1524. 3. Innumeros Chriſto Martyres peperêre. ibidem. His non diminuta, ſed aucta potiùs Eccleſia. ibidem.

V

VAldeſius Iuriſperitus Hiſpanus in Neapolitana Vrbe clam Hæreſim diſſeminat. Anno 1541. 6.

F. Valentinus Drepanenſis Vir illuſtris. Anno 1570. 30. Suum & alterius Aegroti obitum prænunciat. ibidem.

F. Valerianus à Caſtrobono peſte laborantibus miniſtrans, occumbit. Anno 1576. 50. In morte B. P. Franciſcum ſibi apparentem cernit. ibid.

Vaticiniæ pleraque de Capucinorum Reformatione futura referuntur. Anno 1524. 29. 30. 31. & ſeq. B. Franciſci Politani, Bernardini Feltrij, & Auguſtini Fulginatis exeruntur. ibidem. 38. 39. 40. 41.

F. Valerianus Viterbienſis cæleſti Viſione permotus, ad Capucinos migrat. Anno 1545. 33. Vitam virtutibus plenam beato fine concludit. ibid. B. Bernardi à Quintaualle vita expenditur, ac fusè explicatur. Anno 1524. 31. 32. 33. & ſeq. De Capucinorum Reformatione exponitur. ibidem. 32. 33. & ſequent.

F. Vbertinus ex Min. Conuentualium Ordine ad Capucinos cum tota familia, ac Monaſterio Tipherni Metaurenſis migrat. Anno 1538. 7. Inter ſeptem Ordinis Min. Conuent. Reformatores adnumeratur. ibidem.

Venetiarum Vibs graui peſtilentia premitur. Anno 1567. 1. Votum de Templo Chriſto Redemptori ædificando ab illius Vrbis ſenatu emittitur. ibidem. 2. Capucinis adminiſtratio decernitur. ibid. 3. Prima illius Templi fundamenta iaciuntur. ibidem. 4. 5.

Veritatis quanta vis ſit, ex Tullio. Anno 1527. 33. Loquacem eloquentiam obmutescere cogit. ibidem.

Veritatem ſemper odia, ac inimicitiæ comitantur. Dem. 4. 1.

Veſtes Minorum viles eſſe debent. Anno. 1529. 38. Earum cura quàm ſollicita habenda. ibidem. 71.

Veſtium apud Capucinos qualis vſus eſſe debeat. 1529. 33. 34.

Vgonis Moncatæ opera pax inter Pontificem, & Columnenſes conficitur. Anno 1527. 16.

Via impiorum tenebroſa, ac periculis obſita. Anno 1537. 121. Antri via inſinuatur. ibid.

Via illa lucidiſſima à Franciſco à Cartoceto in morte conſpecta, quid inſinuet, expenditur. Anno 1526. 11. Eadem in obitu S. Benedicti à ſene demonſtrata. ibidem.

F. Victor Bergomas omnium virtutum genere ornatiſſimus. Anno 1566. 7. In oratione cæleſti luce circumfuſus cernitur. ibidem. 7. Inimicorum dilectione inſignis atteritur. ibidem. Pro inimico orans à Domino commendatur. ibidem. Defunctorum animæ ab eo ſuffragia petunt. ibidem. Dæmonem eum damnatum aſſerentem, qua ratione expulerit. ibidem. 8. Prophetiæ dono præcellit. ibidem. 9. Puellæ cælibatum prænunciat. ibidem. Occulta peccata nobili viro detegit. ibidem. 10. Baretij diem extremum claudit. ibidem.

Victoria Columba Ordinis Capucinorum amantiſſima. Anno 1534. 24. Audita Capucinorum electione Romam aduolat. ibidem. De Capucinorum in Vrbem reuocatione cum Pontifice agit. ibid.

Victoria inſignis à Chriſtianis de Turca reportatur. Anno 1571. 7.

F. Vincentius à Monte-Vlmi Generalis vir præclariſſimus. Anno 1574. 1. Virtutes ipſius compendioſè narrantur. ibidem. Ex humanis excedit. ibid. 2.

Rerum & Verborum.

F. Vincentius Caſſanenſis Sacerdos, in morte, Chriſti, atque aliorum Sanctorum præſentia fruitur. Anno 1567. 33.

F. Vincentius à Colleario Laicus virtutum laude inſignis. Anno 1548. 38. B. Virginem in morte ubi occurrentem cernit. ibidem. 38.

F. Vincentius Calaritanus virtute & ſanctimonia inſignis. Anno 1541. 28. B. Virginem in morte ad ſe venientem intuetur. ibidem.

F. Vincentius Platienſis Laicus vitæ ſanctimonia inſignis. Anno 1568. 32. Diem ſui obitus prænunciat. ibidem. A Dæmone tentationes in morte ſuſtinet, ibidem. B. Virginem ſibi auxiliantem cernit. ibid.

F. Vincentius à Flauiano ſanctitate, ac miraculis illuſtris. Anno 1573. 11. Ab infantia futuræ ſanctitatis ſigna præbibat. ibidem. 12. Puerulus nocte ſurgit, ac preces recitat. ibidem. Chriſtus adhuc pueruło apparens ſuæ imaginis periculum indicat. ibid. Puer nocte conſurgens Eccleſiam petit, ac Crucifixi imaginis caſum proximum indicat. ibidem. Puer cæteris pueris prædicat. ibidem. 13. Sæpè antè Crucifixi imaginem orat. ibidem. Dæmon illum vmbræ ſimulacro exterret. ibidem. Adoleſcens carnem macerat, & honeſtati ſtudet. ibidem. 14. Erga pauperes mirè afficitur. ibidem. 15. Cibos ſibi in menſa ſubtrahit, vt pauperibus diſtribuat. ibidem. Vinum ſua oratione in doliis multiplicat. ibid. Calceos pauperibus erogat. ibid. Chriſti Crucifixi ſtatua illi orati ſe inclinat. ibidem. 16. Ad Obſeruantium familiam ſe confert. ibidem. 17. Regularis Obſeruantiæ ſtudio ad Capucinorum reformationem migrat. ibid. 18. Admirabilis vitæ illius auſteritas explicatur. ibidem. 18. 19. Ex Dominicæ Paſſionis memoria illi patiendi ſtudium oritur. ibidem. Præclaræ illius virtutes recenſentur. ibid. 20. 21. In rerum diuinarum contemplatione præcellit. ibidem. 22. Sæpè in mentis exceſſum rapitur. ibidem. Diuini amoris flamma totus ardet. ibid. 23. 24. Huius rei exempla proferuntur. ibid. 24. Oleo, ſed magis Dei virtute ægrotos ſanat. ibid. Prophetico ſpiritu futuram calamitatem prænunciat. ibid. 25. A B. Virgine languens reficitur. ibid. A ſatana diuerſimodè infeſtatur, ibidem. 26. Cum auibus colludit. ibidem. 28. Crucis ſigno Moloſſos manſuetos reddit. ibidem. Aquarum procellam ſigno Crucis ſiſtit. ibidem. 29. Multa Prophetiæ ſpiritu futura prædicit. ibidem. 30. Vlcus oſculo ſanat. ibid. Nardo cuidam abſens miraculo ſuccurrit. ibid. 31. Flauianenſium odia componit. ibid. 33. Obitum ſuum propinquis prædicit, ac ſuum illis poſt mortem auxilium pollicetur. ibid. Moriens humi ſe collocari poſcit. ibidem. 34. Corpus ipſius poſt mortem ſuaue olet. ibidem. Incorruptum in ſepulchro diu manet. ibidem.

Vinum quod altaris miniſterio deſeruit, Dei miraculo, in dolio multiplicatur. Anno 1578. 33. Capucinorum infirmis eroganti Deus in dolio multiplicat. Anno 1577. 39. Ordinis benefactori, in dolio diuino miraculo multiplicatur. Anno 1566. 43. Idem & alteri Ordinis beneuolo contingit. ibidem. 44. 45.

Vinum acidum eleemoſyna erogatum ſuaue efficitur. Anno 1579. 30.

Virgo Capucinis deuota vini multiplicationem à B.P. Franciſco impetrat. Anno 1574 35.

B. Virgo Oſſam vinariam Hieronymo Generali, ac ſociis miniſtrat. Anno 1579. 3.

B. Virginis erga geminos fratres Capucinos illuſtre miraculum narratur. Anno 1553. 10.

B. Virginis Deiparæ in duos Capucinos fratres benignitas miraculo commendatur. Anno 1580. 56.

Virtus præclarum animi indumentum. Anno 1548. 2. Suis fulgoribus animam illuſtrat. ibid. Ipſius poſſeſſio nunquam perit. ibid. Deo ſimillimum reddit. ibid. Quò magis deprimitur, eò altiùs excreſcit. Anno 1534. 14.

Vilio B. Virginis, ex cuius ſinu Capucinorum Congregatio prodit, enarratur. Anno 1524. 26.

Vitiorum fœtor, omni cadauere olidior. Anno 1537. 121.

Viſiones diuinas appetens, à Diabolo, ſub B. Virginis ſpecie fallitur. Anno 1563. 1. A Superiore conſilium poſtulans, Dæmonis fallaciam detegit. ibid. Dæmon ſub porci ſpecie, ex alto culmine ad illius pedes dilabitur. ibid.

F. Vitus à Monte laicus, Oratione inſignis. Anno 1577. 19. Sui obitus diem diuinitus agnoſcit, ac prænunciat. ibid.

Voluptas quid ſit, variæ referuntur ſententiæ. Anno 1551. 22. A vera hominis felicitate penitus abhorret. ibid. Qui in ea ſummum hominis bonum conſtituunt, hominum naturam cum brutis confundunt. ibid. Homines ad pecudum naturam transfert. ibid. 22. 23. Homini perniciola aſſeritur. ibid. 24. Innumera mala adfert, quæ partim explicantur. ibid. 25.

F. Vrbanus à Manfredonia Concionator, virtute, & ſanctimonia illuſtris, Anno 1578. 12. Præclaræ ipſius virtutes attinguntur. ibid. Inuitus ad dignitates rapitur. ibid. Prædicationes perfectio virtutum exemplis animat. ibidem. 13. Procellam à dæmone concitatam oratione auertit. ibidem. 14. Meretrices ad Chriſtum conuertit. ibid. 15. Dum ſacra myſteria celebrat, Angeli ſub auium ſpecie circa illum volitant. ibidem. 16. Panem operariis ſua oratione multiplicat. ibid. Grauiter à dæmone in morte tentatur. ibid. 17. Suorum ſermonum ſcripta incendi iubet, quæ diuina virtute illæſa ab igne ſeruantur. ibid. Piè in Domino quieſcit. ibid. 17.

Vſus rerum apud Minores qualis eſſe debeat. Anno 1529 37. Illius proprietas quænam ſit. ibid. 42.

Z

Zvchiorum familia Modœtiæ inter alias præcipua. Anno 1539 18. Erga Capucinorum Ordinem beneuola. ibid. 21. Ioannem Fanenſem hoſpitio excipit. ibid. 18.

FINIS.

Digitized by Google

Errata, quæ Typographo exciderunt; Sic corrigito.

Epiſt.Dedicat.pag. vlt. lin.3. *parata.* lege *parta.*

Apparatus pag.3.lin.13.*Monaſticorum.*lege *Monachorum.*Ibid p.3.lin.54 *turribus.*l.*facilius.* ibid.p 4.l.25 350.l. 484.ibid.p 5.Annot.Margin.*Religioſorum.* l.*Religioſi* ibid.p.9.lin. 19.*Saram.*l.*Sarum.* ibid p.9 l 23 *effert.*l.*efferi.*ibid. p.12.l39.*humanibus.* l.*humanis* . ibid.p.15.lin.4. *Reformanos.* l.*reformandi.* ibid.p. cad. Annot.marg.*Romualdus.*l. *Romualdina* ib.p.19.l.12.*femen.*l.*femel.* Anno 1524.p.32.l.49.*Fratrũ.*l.*Fratrũ.*ib. Anno 1523.p.45.l.36. *Aſſiſio.*l.*Aſſiſij* ibid.p.48.l.29.*pertundebantur.*l.*perfundebantur.*ibid.p.cad l.42.*elegitas.*l.*elegiſſe* ibid p 37.lin.45.*admiretur.*l.*admiror.*Anno 1526.p.53.l. 33 *cõparuerit.* l.*cõparauerit.*ibid.p 61.l.4.*Patrũ.*l. *Patrẽ.*ibid.p.cad.l.19.*affatur eſt* dele *Eſt.* ibid.p.cad l.22.*diues in miſericordia.* l.*diues es in miſericordia.* ibid.Annot. Marg.1. *Exhibitum.*l *imagine* ibid p.67 l. 50.*Hinc Diploma.*l.*Hinc cum Diploma.*ibid.p.72.l.37.*niſi quod* dele.*Niſi.*ibid.*ſi quod.* dele *ſi.*Anno 1528.p.129.l.36. *repeterent.*l.*repeteret.*Anno 1529.pag. 113. Annot. Marg 3. *Ludouicum.*l.*Ludouicus.*ibid.p.116.l 48. *inſtas.* l. *inſtat.* ibid.p.117.l.17.*en parte,*l.*ex parte* ibid.121.l.13.*breuiarius.*l. *Breuiary.* ibid. p.127.l.23. *tarent.* l. *exutarent.* ibid. p. 128.l.6. *diſceptaretn* l.*diſceptarent.* ibid.p.131.l.14 *Diu.*l *Re diu.*ibid.p 132.l.1.*gi..*l.*agit* ibid *cuius.* l *cuius.*ibid.p. cad.l.2 *Beata Maria.*l.*Beata Mariæ.*ibid.p cad.l.10 *in parua.*l.*cum parua.*ibid p cad.l 50. *celmentium.*l.*clementium.* ibid.p.133.l.19. *Aprueſto.*l. *Aprueſti.* Anno 1130. p.137.l.49. *vbi ſibi.*del.*vbi.*ibid.p.cad.l.50.*Petro audis.* l.*Petro vbi audit.* Anno 1531.p.144.l.1.*aſſequatur.*l *aſſequutus.* Anno 1532 p.154.l.31.*vtraque.*l.*vtroque* ibid.p cad.l.40.*plane ei.*l.*plane cui.*ibid.p.158.l.34.*aut.*l.*haud.*ibid.p.164.l 32.*nihil Ordinis.*l.*nihil in Ordinis.*ibid.p cad.l.34.*oppugnare.* l.*eppugnari.*ibid.171.l.51.*quotidi.*l.*quotidie* Anno 1533.p.177.l.5.*familia.*l.*familia.*ibi. p.178.l.23 & 24.*Milete,Cataco,Rhegio.* l.*Mileti,Catanci, Rhegij.*ibid.3.cad.l.34 *Bernardi.* l.*Bernardini.*ibid.p.cad.in Titulo 1531.l.1533. ibid.p. 180.l.4 *quod turpes.* l. *quod Ludouicus Rheginus turpes.* Anno 1535.p.200.l.2.*eumque.*l.*eumque.*ibid.p.203.l.10 *ſuggeſtu.*l.*ſuggeſto.*Anno 1536.p.216 l.29.*Generalis.*l.*Generali* ibid.p.220.l.19.*Rhegio.*l.*Rhegij.*ibid.p.229.l.17.*exornaſſet.* l.*exornaſſet* ibid.p.cad.l 48. *eonque.*l.*eoque.* Anno 1537.p.253.l.38.*prorogata.* l.*prorogata fuerit.*ib.263.l.47.*planiſe* l. *planitiem.*Anno 1539.p.270 l.17 *eſſet.*l.*eſſent.*ibid.p.cad.l.46.*epulum.*l.*ſepulum.*ibid.p.272.46.*accapit.*l.*accepit.* Anno 1542.p.297.l.27.*deferretur.*l.*deferrẽtur.*ibid.p.317.l.19.*depoſcat.*l.*depaſcat.*ib.p.321.Annot.Marg 1.*obiectus.*l.*obiectas.*

Anno.1543 p.340.l 33.*Perusij.*l.*Perusini.*ibid.p.341.l.44 *pleriſque.*l.*pleroſque* ibid.p.353.l.31.*Angeloque.* l. *Angeliſque.* Anno.1544.p.361.l.26.*lege.* l. *leges.* Anno 1546.p.381 l.25. *obtinet* l.*obtinerat* Anno 1547.p.392.l.30. *ob omnibus* l. *ab omnibus.* Anno 1444 in marg.*ignen.* l.*igna.* Anno 1548 l.p 404 l.13 *percunctante.*l *percunctanti.*ibid.p. 407.l. 16. *certiorem quamprimum.* l.*certiorem eum quam primum.*ibid.p.409.lin.48.*die.*l.*diebus.*ibid p 410. l.31.*Fratribusbus.*l.*Fratribus.*ibid.p. cad.l.37. *latercia.* l. *latercia.* Anno 1549 p 416.l 44. *mala.*l.*male,* ibid.p.419.l.52.*maximam.* l. *quas ob maximam.* Anno 1550. pag. 432. lin. 28. *quod abſoluta.* lege *quoad abſoluta.*

Anno 1551 p.450.l.3.*preſcriptio.*l *proſcriptio.*ibid.p.460. Annot.marg vltima.*Mutier.*l.*Mulieri.*Anno 1552.p.469. l.1.*moribus.*l.*motibus.*ibid.p.cad.l. 32.*animaduertetent.*l.*animaduertertent.*ibid p.473.l.48 *ianere.*l.*janore.*ibid.p.480. l.33.*obeſum.*l.*obeſam.*ibid.p.481.lin.20.*ignorabilia.*l *ignobilia.*ibid.p 483.l.7 *quod erigat.*l.*quod erat.*ibid.p.cad.l.17. *integram.*l.*integram.*ibid.p.486.l 38.*eam tum.*dele *eam.*ibid.p.489.l.4.*fragratiam.*l.*fragrantiam.*ibid.p.489.l.49 *poſtea dies.*l.*poſtera dies.* Anno 1553.p.495.l 17.*ex qui.*l *ex que* ibid.p.cad.l.18.*que illi.*l.*qui illi.*ibid.p cad.l.44.*indiſeretè.*l.*indiſereta.*Anno 1554.p.518.l.38.*fulsò.*l.*falsò.*ibid.p 519.l.13 *perringere.*l *pertingere.*ibid.p.524 l 41.*inquam* l.*unquam.*Anno1555.p.530.l.48.*dextram.*l.*dextrum.*ibid.*quam.*l.*quod.* Anno 1556 p.537.l 26 *etiamnum tum.*l.*tam.* ibid.p.538.l.15. *Parentum* l.*Potentum.*ibid.p.cad.l 24. *Arretium.*l. *Aretium.*ibid.p.540.l.10 *ar.* l.*ac.* ibid p.541.l.1. *Maceratũ.*l.*Maceratã.*Anno 1557.p.543.Annot.marg.vltim.*Min.*l.*mire.*ibid.p.546.l 36.*vt cũ* l.*vt cum ea.*ib.p.548. l.48 *ſpiritualium* adde. *rerum.* Anno 1558.p. 552.l.30.*viſitionem.*l.*viſitationem.*ibid p.553.l.42.*exſtectarent.*l *conſpectarent.* ibid.p.554.l.5.*cum ad.*l.*tum ad* ibid.p.cad.l.55.*ſumma.*l.*ſummo.*ibid.555.l.17.*Ini* l.*vini.* ibid. p. cad.l.40. *inuehirur.*l.*inuehitur.* Anno 1559.p.560.l.17.*Damone* l.*Dameniſus.* Anno 1560.p.577.l.26 *depradandas.*l.*depradanda.* Anno 1561 p.579.l.32.*Apparitione extruitur.*l *apparitione Conuentus extruitur.* Anno 1562 p.589.l.52.*ficiſci.* l.*proficiſci.* Anno 1564.p.609.l.26.*literatum.*l.*literarum.*ibid.p.614 l 36 *ſi ſtineret ſmel.*l.*ſuſtineret ſemel.* Anno 1565. p.626.l.46.*Deriſae.* l.*Phariſae.*ibid.p.629.l.12.*natutam.*l.*naturam.*ibid p.cad.l.51.*klſe* l *hiſce.*Anno1566.p.643.l.28. *ſegentem.*l.*ſegetem.* Anno 1567.p.658.l.29.*nullo.*l.*vllo.* Anno 1568.p 671.l.50.*Tentatetem.*l.*Tentatem.*ibid.p.674. Annot.Marg.7. *Pacifici.*l.*Franciſci.* ibid.p.677 l.39.*animos.*l.*nummos.*ibid.p.cad.l 40.*attrallare.* l. *attrectare.*

Anno 1569.p 681.l.18.*rettibuas.*l.*retribuas.*ibid p.688.l.41.*agrotante.*l *agretante* ibid.p.694 l.48.*compellit.*l.*compelli.*ibid.p.cad.l.45 *accederet.*l.*accederent.*ibid.p.695.l.37.*ũm.*l *cùm.*ibid p 698.l.6.*verrent.*l.*verunt.* Anno 1570.p. 707.l.8.*auſteritate.*l.*auctoritate.*ibid.p.708.l.33.*ijs.*l.*is.* Anno 1572.p.721.l.29 *Religione.*l.*Religionem* abſque virgula.ibid.p.723.l.22.*probitate.*l.*probitatem.*ibid.p 726 Annot. marg.2 *Scapetiani.*l.*Senegallia.*ibid. p.729. l.43. *ſtato.* l. *ſtrato* Anno 1573.p.737.l.29.*ſatius.*l.*latiùs.*ibid. p.745.40.*leuiſſimi.*l *leuiſſima.*ibid.p.751.l.6.*aurem.*l.*aure.* Anno 1574.p.761.l.10.*poſtulat.*l.*poſtulat.* Anno 1575.p.767.l.18.*qui iis.*l.*qui ex ijs.*ibid.p.771.l.13.*negotiorum eſt.*dele.*eſt.* ibid.p.781.l.51.*ſed ex.*l.*ſed qua ex.* ibidem. p.782.l.39.*deſpindeus.*l.*deſpondeus.*ibid.p.786.l.44 *miniſtrar.* l.*miniſtrat.* Anno 1576.p.795.l.18.*eum.*l 15.. ibid.p.800.l.30 *ſileret.*l *ſilere.*ibid.p.cad.l.33.*moderabatur.*l.*moderatur* ibid p 804. l 42.*expectanté;eue.*l.*expectant breue.*ibid.p.810.l.31.*Natura concederet.*l.*Natura neceſſitati concederet.*ib.p 813.l 45. *Antonious.*l.*Antonius.* Anno 1577.p.819.l.40.*exornatum* l.*exornatam.*ibid.p.821.l.40.*aura.*l.*laura.*ibid.p 824.l.29. *illis.*l.*illi.* Anno 1578.p.819.l.41 *edificandum.*l.*edificandam.* Anno 1579.p.841.l.22. *Ieſſidi* l.*feſſili.*ibid.p.842.l.26. *conſily.* l.*conſily.*ibid.p.845 l.51.*virtutibus.*l.*virtutibus.*Anno 1580.p 854 l.11.*que.*l.*qui.*ibid.p.859.l 21.*qibus.*l.*quibus.*ibid.p.860.l.33.*ape.*l.*aperuit.*ibid.p.866 l.5.*more.*l.*mora.*ibid p.869.l.33.*viliſſimum.*l.*viliſſimam.*

Demonſtrat. 4.p.914.l.11.*Hac.*l.*Ha.*ibid.915.l.34.*at.*l.*ac.* ibid.p.924.l.35 *Caredra.*l.*Cathedra.* Demonſtr. vlt. p.964.l.35, *ei ſcilicet.*l.*eo.*

Præter hos,plures in Indicibus,atque in Numeris.Annorum,Paginarum,Marginum,Literarúmq; Alphabeti,errores irrepsère. Præſertim verò in Titulo Annorum : Cùm enim Anno 1528. in quo Capucinorum Reformatio Pontificia Bulla in Religionem euaſit,ac deinceps ; apponendum eſſet in Titulo.*Religionis Capucinorum* , à Typographo excuſſum fuit.*Reformationis Capucinorum,*ac ſæpè deinde idem error repetitur.Qui in ſecunda Operis Editione, ſimul cum aliis corrigendus erit.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google